CORPVS

INSCRIPTIONVM LATINARVM

CONSILIO ET AVCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARVM REGIAE BORVSSICAE

EDITVM

VOLVMINIS QVINTI PARS PRIOR

BEROLINI APVD GEORGIVM REIMERVM

MDCCCLXXII

INSCRIPTIONES

GALLIAE CISALPINAE

LATINAE

CONSILIO ET AVCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARVM REGIAE BORVSSICAE

EDIDIT

THEODORVS MOMMSEN

PARS PRIOR

INSCRIPTIONES REGIONIS ITALIAE DECIMAE

COMPREHENDENS

BEROLINI APVD GEORGIVM REIMERVM

MDCCCLXXII

INSCRIPTIONES

FALSAE VEL ALIENAE

V A

I. POLA.

1* in lapide mirae magnitudinis FELICIANUS, post Polenses exhibens in Marciano codice; in Veronensi praescribitur 'Salonae'. Unde 'apud Salonam Dalmatiae urbem' SANUTUS et BEMBUS; 'Sertius Polensis festivus histrio hoc sibi epitaphium poni iussit' BRUSO; 'epitaphium Sertii Polensis parasiti histrionis festivissimi apud Salonam urbem Dalmatiae in lapide mirae magnitudinis incisum' TACUINUS. Polae in Histria RICCARD. FABRIC.

uiatores optimi uel adaenae siue bini siue singuli inceditis siue turmatim quod magis erit gratiae offirmate gressam nec miremini si moramini uliquantisper dicaculus equidem fui succintus sermo dari uobis non potest ut iuuat uobiscum esse ac ab ore meo pendulos detinere ut iuuit semper saxum hoc uos uocat quid inquam ut niuns assueui prodens iaprudens mortuus item uos fallo nam nun uos uocat quod uacat ore uerum is qaoius cinis hic latet olim quomodo potuit nunc huc nos uocari uoluit ualuitque haec olim sua uoluntas uolentis uos legere hoc scriptum uah quid loquor immo sculptum quam aegre ueritas adhuc se mecum conciliat nam neque hic atramentum uel papiras aut membrana olla adhuc sed malleolo et celte litteratus silex silens quid hic latet quod ego efferri et effari gestio sercias polensis parasitus histrio uester festiuissimus hic cubo hoc unum quidem tandem sponte dictum uerum est siquis dubitat hanc olfaciat humum olet temetum et florem uini aeteris quo satur satis uineas nixi at si nexi uitam tam uobis gratam quam notam urbi et orbi noa minus munus a uobis impetrem oportet adeste mihi et fauete edictoque huic uos subscribite et obsignate siqnis sibi uesicam onustam senserit domum suam onus hoc reportet in cloacam si uero festinus fuerit citerior uel ulterior hoc loco pro religione se enacuet qui non paruerit haec multa illi esto teste altero carest canes quoque caesi fustibus edictum hoc sentiant affuistis funistis et obsignastis uideo quam uos risum dare sitio huic sentio dictum noluisse quid hoc est quod tam faciliter istuc procedit ueritas profecto contagione mei sitit ipsa et mihi supparasitatur qaae ultro potum inuocata aduenit nunc si urbani perbiberi uultis et ueritati supparasitanti et areuti meo cineri cantharo piaculum uinarium festinate post ualete abite in rem uestram uiatores optumi his augis truffis ambagibusque meis condonati postumis

Venit a Felice Feliciano, qui acceptam refert cuidam Iacobo Baduario Veneto; nam haec postea adiecta leguntur in libro Feliciani Marciano: 'Sergii Polensis parasiti histrionis parasiti per Iacobum Baduarium Venetum'. Ex Feliciano ed. Orti *ant. lap. Istriana* 1836 p. 9. Repetiverunt Ferrarinus (Trai. n. 16, Reg. n. 1); Riccardianus cod. 996 f. 30; Sanutus f. 276; Bembus f. 91; cod. Barberin. XXIX, 215 f. 3. Repperit etiam in schedis suis Cyriacanis vel potius Felicianis Augustinus, nam haec notat in principio Polensium: 'epitaphium Sergii Polensis quia commune est adnectere nolui ego Aug.' Habent praeterea L. Domitius Bruso in facetiarum exemplorumque libris VII (Romae apud Iac. Mazochium 1518) f. 189; Tacuinus 1525 f. 74; Fabricius antiq. p. 14 qui addit: 'descriptum a Cyriaco Anconitano apud Polam Istriae urbem, antea editum a Domitio Brusonio in libris exemplorum, nunc ad me missum a Melchiore Pisone avunculo'; Manutius orth. 1561 f. 15, 1566 p. 189, 1; Ligorius ms. Taur. 14; Grut. 329 ex Fabricio Manutio aliis; Zaccaria Salon. 8, 1 ex ms. Spal. libro a. 154; Carli 2, 322 a prioribus.

Textum dedi ad Ferrarini librum Traiectinum, nisi quod vulgares calami errores tacite sustuli.

2* in fundamentis aedium aquarum extra urbem MARC., ubi praecedit inscriptio 'Polanae, Tergesti alisque locis'. 'Tergesti in fundamentis aedium extra urbem' RED. Polonas (*sic*) extra civitatem in fundamentis aedium CHOLER.

darius rex | post menelaus ' rex

Marcanova (Bern. B n. 6, Mut. n. 20; inde Ferrarinus Reg. n. 17); Redianus f. 143 Terg. n. 18 (inde Grut. 96, 6); Choler f. 135.

Recens potius quam falsa.

Polae *sopra la piaza in la faza di una caxa apresso el palazo dil Conte.*

POST DARIVS REX MENELAVS PROCEX

et ancora

PRO REX DARIS FVESVNT FACTO '*sic*'

Sanutus itiner. 1483 p. 154. item in cod. Ver. n. 46; minus plene apud Bembum f. 85.

2 SES pro REX Veron.

3* Polae in quodam tumulo extra urbem RED. In tumulo SAN. 'Nunc non exist' adnotat BEMBUS. — Rep. prope Baias MS. GRAEV. Inter Brixiana BRIX.

pater cum filis | frater et soror | socer et nurus | hic tantum duo iacent

Sanutus habet eum in itinerario 1483 p. 154 tum in sylloge, unde proponunt Red. B n. 9; Veron. n. 9; Bembus f. 89'; Bellon. *A* f. 19'; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 67; Sabinus n. 8; Martyr n. 10 (inde Thevetus cosmogr. 1575 vol. 2 f. 769; Smet. 170, 19; Grut. 897, 3 addita v. l. ms. Graev.); Brix. p. 19; Marulus n. 94; cod. Ambros. C. 61 f. 81. A prioribus Carli 2, 318.

1 COM San. itin. — Ms. Graevii addit initio D·M, fine COSS · VIATOR · ET · AEMILIVS.

Similem lusum commemorat Bonifatii cuiusdam, qui vixit saec. V extr., carmen ad Marcianum Hieronymi chronicis praescriptum (ed. ex cod. Freheriano Alfr. Schöne quaest. Hieronym. p. 51) v. 70 seq.:

Corporis uxor prostitati de nomine falso,
Dum thalamos demens audet perfringere nati,
Carens, oblita scelus, et genetricis honore,
Sumsit coniugis ipsum post sua tunc sibi facta (*scr.* fata)
Et socrus scilicet pariter nurusque repente.

4* Polae repertum ut dicunt.

p. chamidii c. q. philicibulae uxoris amantiss. ossa hoc ingenti mole fortunae instabili odio continuae aduersanti hic in sempiternum claudantur cum liberis libertab. q.

Sanatus n. 74, apud quem extrema est Pulensium et postea adiecta.

5* Polae.

c. caesar m. t. ciceronem ob egregias eius uirtutes singularesque animi dotes per uniuersum orbem uirtute nostra armisque perdomitum saluum et incolumem esse iubemus

Bembus f. 103' in serie Tergestinarum. Redibit inter urbanas falsas; legitur item vol. 3 n. 394*.

6* Polae in Dalmatia.

alexander philippi regis macedonum archos monarchiae figuratus graecorum imperii inchoator magni iouis filius per stannbum nunciatus allocutor bragmanorum et arborum solis et lunae conculcator persarum ac medorum mundi dominus ab ortu solis usque ad occasum a septemtrione usque ad meridiem illustri prosapiae slauorum et linguae eorum pacem a nobis et succedentibus nobis quoniam nobis semper affuistis in fide ueraces in armis strenui coadiutores nostri bellicosi et fortes idcirco conferimus uobis totam plagam terrae italiae πολα ut qui inhabitaverint sint subditi uestri et uestri serui testes autem huiusce rei sunt lugotecta noster et alii principes xi quos nobis sine prole decedentibus relinquimus nostros heredes et totius orbis

Manutius orth. 705, 1 (inde Ligorius ms. Taur. 5 et Grut. spur. 5, 2).

7* tabella aerea Polae rep.

dianae augustae sacrum | m. menolius m. f. uel | rufus | ex uoto fecit | l. m.

Ligorius ms. Taur. 13 (inde Gud. 27, 5).

8* tabula aerea Polae rep.

pietati aug | sacrum | c. licouius c. f. uel | oppitianus | ueteranus leg | xiiii

Ligorius ms. Taur. 13 (inde Gud. 55, 12), adnotans ad v. 1: 'ita olim dicta Pola'.

9* Polae.

dis | manibus l. atrio l. f. uel primi|genio uet. aug. uixit | ann. lu. mil. an. xxu | rutilia lisilla ex | testam. f. c.

Ligorius ms. Taur. 13 (inde Gudius 152, 5).

10* inter Polenses.

m. a. uorguntino l. f | pol. col. patrono quest. ii uir aed | d. d.

Vergottin Pola p. 45 (inde Kandler Istr. 1846 p. 28 et *iscr.* n. 183) sine dubio finxit nominis sui causa.

11* *discovered not long since at Punta Cissana among a heap of ruins of old buildings* FORTIS. *Dissotterata nel 1778 alla punta Cissana, ora detta punta Barbariga fra quelle estese rovine di antiche fabbriche. Il Cavalier Nani in Venezia tentò il possibile per averla; varie obbiezioni però vi se opposero, sicchè la lapida ancora esiste nel luogo stesso dove fu ritrovata* GRAVISI. Errant igitur, qui, cum Carlium expilent, titulum dicunt extare in museo Nanio, ut GERINI (Timavo p. 36) et KANDLER.

D · M
Q · C · PETRONIO · M · C · PETRONII · F
VIVISO · AVG
PROC · BAPHII · CISSAE · HISTRIAE
ET
COLLEG · PVRPVR · CISSENS
HISTRIAE · PATRONO
T · CORYLL · CHRYSOMALVS · PVRPVRARIVS
AVG · LIBER

Archaeologia Londin. vol. 3 (1775) p. 338 ex litteris Fortis; marchio Hieronymus Gravisi apud Carlium vol. 3 (1789) p. XIV sq., qui descripsisse sibi ait abbatem Franciscum Bradamante Dignanensem et etiam editionem a Forti factam citat; Vergottin Pola (1795) p. 36, eidem Bradamantio acceptam referens. Inde pendent posteriores, ut Kandler in Istria 1846, 27. 1848, 206 et in syll. n. 193; Orelli 4272 (cum add. Henzeni).

1 om. Grav., habent Fortis Verg. — 2. 3 PETRNI · VII · F · VI · VIBO · AVG Verg. — 5 om. Verg. — 7 HYSTRIAE Grav. — 8 CORYLL Grav., COR · Fortis, CORN Verg. — 9 LIB Fort. Verg.

Falsam esse recte statuit Henzenus, nam et nomina absurda sunt et Coryllius vel Cornelius libertus Augusti dici nequit nec sevir Augustalis procurator Augusti admittendus est. Denique causa et ratio fraudis patet, scilicet *procurator bafii Cissensis Venetiae et Histriae* in notitia dignitatum Occ. c. 10. Promunturium Barbariganum cum vulgo dicatur etiam *Punta Cissana*, ibi Cissam fuisse coniecit Carlius (3, 56), quae coniectura ut confirmaretur, paullo post haec inscriptio excogitata est. Chrysomallus venit ex titulo Polensi n. 37, cuius typum interpolatum confer ab eodem Gravisio simul prolatum. Auctor autem fraudis non Carlius est nec magis Bradamantius Dignanensis, sed pertinet ea ad Gravisianas vel potius Asquinianas, de quibus data opera agetur in Aquileiensibus.

II. *Capodistria*

12* Iustinopolis Histriae civitas, Iustini Iustiniani primi imp. filii opus, nunc Caput Histriae nuncupatum FELIC. et RELIQUI; in quodam ponte sito ultra insulam addit IUC. Caprariae prope Neapolim WAELSCAPPLE 133.

d. n. imp. caes. fl. iustinus p. sal. [diui imp. caes. fl. constantini aug. fil. *ins. I*] pius faelix uictor ac triumphator semper augustus pontifex max. germanicus max. francicus max. gotticus max. uandalicus max. cos. iiii [iii *F*] trib. pot. [pot. *om. FI*] uii imp. u [ui *F*] conspicuam hanc aegidis insulam ad intima adriaci [adriatici *FI*] maris commodiss. interiectam uenerandae palladis sacrarium [quondam *ins. I*] o ac [ac *om. F*] colchidum argonautarum prosequutorum [persequutorum *F*, persecutorum *I*] quietem ob r. propagandum imperium [ob gloriam propagandam imp. *FI*] s. c. in urbem sui nominis excellentiss. nuncupandam p. p. p. p. [p. *om. FI*] designauit [fundauit *ins. FI*] c. r. p. l. [c. r. p. q. *FI*] et gente [gentem *I*] honestissima refertam impleuit communiuit

Primus qui titulum referat Felicianus est in solo cod. Veronensi n. 22; praeterea ex auctoribus saec. XV habent Ferrarinus cod. Reg. f. 101; Iucundus cod. Ver. f. 213; cod. Vat. 5250 f. 56; cod. Ioh. Matth. Tiberini servatus apud doctorem Turri Regiensem f. 14'. Ab his omnino pendent posteriores Raph. Volaterranus comm. urb. lib. 4 (p. 43 ed. Basil. 1530); Manutius cod. Vat. 5237 f. 131'; cod. Waelscapple f. 98. 103. 133; Lips. auct. 31 (inde Grut. 164, 5) a Nic. Florentio; Manzuoli Istr. 1611 et *arch. Triest.* 3, 204 ex Volaterrano et Albertio; Tommasini *Istr.* p. 326; Orsato *marmi erud.* 1719 p. 154 ex Manzuolio; a Turre apud Calogerà 26 p. I sq.; Mur. 1798, 3 ex schedis Ant. Scoti Tarvisini; Carli apud Calogerà 28 (1743) p. 290 sq. et ant. 3, 185; Kandler *inscr.* n. 456, quorum plerique recte damnaverunt.

Dedi ex Feliciano, sed adiecta v. l. quae potior esset ex Ferrarino (*F*) et Iucundo (*I*); cod. Vat. 5250 cum Ferrarino fere convenit. Cf. Blondus Ital. ill. p. 387 (ed. Basil. 1559): 'Iustinopolis, quam Iustinus Iustiniani primi imp. filius atque imperii successor in insula tunc Capraria, sed prius 'Pullaria appellata aedificavit. Causam autem eius condendae urbis in historiis [dec. I l. VII p. 93 ed. eiusdem] fuisse ostendimus, ut in eo natura 'loci munitissimo loco tuti essent Istriae populi variis diutiaisque barbarorum incursionibus agitati.'

13* Iustinopoli.

optimo ac iustissimo principi d. n. iustino maximo aug. sempiterno toto orbe uirtutibus suis semper ac feliciter celebrando et numini uias aegidae palladiae colchorum urbis ruinae restauratores pietatem et affectionem illius in se maximam recolentes pristinamque in faciem eum restituentes consecrarunt dedicarunt

Vat. 5250 f. 54 addita hac nota: 'ex quo liquet Iustinopolim non a Iustino instauratam, sed beneficio instauratorum Iustinopolim appellatam, quae antea Aegida appellabatur. Lingua Sclavia adhuc eam vocat Capro, id est capram, et Cao d'Histriae, id est Capram Histriae'.
RESTAVRATORIS, RESTITVENTIS codex.

14* 15* Capodistriae in episcopato fuit titulus hic: 'Io. Ingenerio episcopus Iustinop. sublato hinc lapide idolis sacro aliud in sempiternam Gregorii XIII max. et opt. pont. memoriam reposuit 1582'. Quem titulum refert Manzuoli Istr. 1611 p. 62 et *arch. Triest.* 3, 203 cum hac praescriptione: '*nel vescovato era un marmo sacrato ad Iside moglie d'Osiri e però fu levato*'. Idem refert Tommasinius Istr. p. 51. 332, aut ipsum Manzuolium secutus aut exegetarum narrationes, sed ut pro Iside nuncupet alio loco Osirim, alio Adonim: '*Era in Capodistria*', scribit p. 51, '*un marmo sacrato ad Osiride, che fu ultimamente distrutto dal vescovo Ingegnero e postavi in quello una memoria di Gregorio XIII sommo pontefice.*' '*Vi era*', scribit altero loco p. 332, '*un altro marmo con la figura d'Adonide nel vescovato, che fu levato e postavi in quel luogo dal vescovo Giovanni Ingeniero una memoria al papa che viveva*'. His usus Prosp. Petronius (teste Carlio) Ingenerium illum refert non titulo antiquo sublato recentem in eodem lapide incidendum curavisse, sed lapides antiquos in episcopio Capodistriae eo tempore servatos misisse Patavium ad Ramusios eosque posteriore tempore venisse Ateste ad Contarenium, referri autem eos ab Ursato sic:

14

ISIDI · SACRVM
C·GAVILIVS·TERTVLLVS
ET·BARDIA·PRISCA·CVM
SVIS·AEDEM·VETVST...
COLAPSAM·RESTIT....
EX · VOTO

Sic ex Petronio Carlius apud Mur. 2099, 3 et apud Calogerà 28 (1743), 239 et ant. 2, 133; ex Carlio Kandler n. 452. — 2 CAVILIVS Carli (Cal.)

15

D . . . .
ADONI · SIG . . .
EX·VOTO·M·VLPIVS
ET · AVR · SABINA
· P·L·T

Sic ex Petronio Carlius apud Mur. 2099, 2 et apud Calogerà 28, 272 et ant. 2, 140. 325; ex Carlio Orelli 1379 et Kandler n. 454. — 5 P·L·T Mur., P·L·L Calog., P·L·I ant. 140, P·L·S ant. 325.

Patet utrumque confictum esse; nam neque Ursatus, a quo eos titulos referri scribit Petronius, eos habet et Adonis numen inauditum et nudum nomen M. Ulpii, ut minora mittam, eos antiquos non esse ostendunt. Omnino Petronius homo levissimus profectus a narrationibus supra relatis de titulo a. 1582 ab episcopo Ingenerio sublato, usus item iis quae de titulo Isidi sacro n. 484 saec. XVI medio ex Capodistria ablato Patavium in aedes Ramusianas, deinde Ateste in aedes Contarenas narrat Tommasinius de donar. p. 181 ed. 2., titulos supra relatos commentus est. Nomen mulieris item quodammodo proficiscitur ex Tommasinio; nam in titulo n. 412 pro *Barba* Tommasinius male dedit *Bardiam*.

III. TERGESTE.

16* inter Tergestina.

LVCRETIA
MASIMA FFF

'Sanctiss. [Constantiss. *Lil.*] Lucretiae corpusculum faustiss. antiqui. opus celte [certe *San.*, celtae *Gamm.*] et maleolo [malecto *Gamm.*] barbari diluentes Federico insignia ex eo cum epicedio erexere. Leuchidus [Leuchides *San.*] vero cultor antiquitatum memoratu dignum calamo conservavit'. Ita praescribitur titulo apud Liliam f. 88', Gammarum f. 158', Sanutum f. 145 Terg. n. 1, qui duo inde ordiuntur Tergestina. Pertinet nescio quomodo ad titulum n. 525, ubi vide. Locutio de celte et malleolo venit ex titulo item falso n. 1*.

2 MAXIMA San., MASSIMA Lil.

17* Tergeste extra muros et portam S. Laurentii litteris grandioribus TOM.

MEMENTO
P·PACIS

Antiquus servavit. Habent Redisnus f. 142 Terg. n. 4; Gammarus f. 162; Lilius f. 153'; Sieder n. 18 (inde Mur. 1721, 12 ex schedis suis); Tomitanus f. 7' n. 26 (inde Kandler *arch. Triest.* 1, 266); Peutinger 526 f. 110.

Falsa non est, opinor, sed aetatis posterioris.

18* Tergeste.

saluti | sacr | c. calpurnius q. f. publ | calidus ui. uir | augustalis | tergestan . . . . | . . . .

Ligorius Taur. 17 (inde Gudius 47, 4).

19* Tergeste.

dIs manib | spurio nautio sp. f. pab | venusto equo publ | aug. euocato uix. ann | lx m. iiii d. ui | nautia prisca ma|rito singularissimo | ex test. f. p. i

Lig. ms. Taur. 17.

20* Tergeste.

dis manibus | s. f | l. testius l. f. pub. fos|lius. eq. publ. tergest | et testia q. f. sabina | et flaminia l. testi | uxor . . . . . | testia gratill. . . . . | mater l. t. . . . . . . | comparau . . . .

Lig. ms. Taur. 17.

21* inter Tergestinas.

m. torio m f. ulpia | seruilisoo flami | iii dial. xu uiro pontifi ci minori curatori trium|phi daeic felicissimo imp | caes. traiani augusti ex|ornato sacerdoti splendi|dissimo curatori uiarum | patrono coll. cen|tonariorum met. dener | optimo de sa benemer| quinquen. ii . . . . . | . . . . | stat. marm. pec. p. d. d.

Lig. ms. Taur. 17.

22* in serie praesertim Istrianarum, quas inter Aquileienses rettulit CAPOD.

d. o. m. s caliste u° puella inconsulte nupta coniugii foedere affian corciram petii procn male fido rogitante mox destitnta sofonisbam edocta perii acidalia et nato ingratis iunius medicus me fecit.

Capodaglio Aquil. n. 148 ex ms. antiquo.

23* Ex titulis Histriae male vel certe temere tributis adnotabimus hos:

1. Carmen 'Almo Theon' seq. (Burmann 2, 257; Meyer n. 253) in auctario Iucundi (cod. Marcian. f. 229) collocatur Polae. Lectio differt in his a textu Burmanni: 1 *orti sub monte*] *nati sub colle* — 2 *sabina* — 3 *sabina* — *coquita* — 4 *oues theon et aitulos agit almo* — 5 om. — 6 *melodon* — 7 *thyrsum glace* — 8 *glace*.
2. Cottae carmen 'me longe effigie venustiorem' (Burmann 4, 99; Meyer n. 1582) legitur in cod. Belloniano f. 24 inscriptum 'epitaphium Tergesti civitas antiquissima'.
   v. 4 ibi est '*Quinternum*'; post sequitur:
   Car non flosculus ereum requiris,
   Cum tanto fuerim puer decorus'
   v. 8 *coepimus* est pro *laesimus*
3. Carmen 'Elpes dicta fui Siculae regionis alumna' (Burmann 2, 138; Meyer n. 824) sequitur statim apud Bellonum f. 24' at Cholerum f. 83', ubi v. 4 *non soluinque viro*, 7 *iam nunc*, 9 *neue manus b. o. ne forte iugalis*, 10 *membra cinis*, 11. 12 om. Minora omisi. Eiusdem carminis sub inscr. '*Tergeste litteris antiquis*' ex cod. Tomitani f. 15' Carli 3 p. LVI et Kandler *archeogr. Triest.* 1, 144 (cf. err.) dederunt v. 1. 2. 7. 8, ubi 1 pro *Siculae* est *Styrole*, v. 7 *iam nunc tumulata q.*, v. 8 *aeternum*. Similiter Bembus f. 105'
4. Cod. Tomitani epigramma recens *altima iussa patris* (Carli 3 p. LVI) et aliud simile eiusdem omisi.
5. Bellonius Tergestinis suis immiscuit urbanas has:
   n. 13: *deo sancto apolini parifero* (Grut. 38, 7).
   n. 20: *s. ribula e. sempro. f. l. mani nep. inferno plotoni proser. tricorpori osori* (cf. Grut. spur. 3, 4).
   n. 31: *procope* (Grut. 820, 1).
   n. 32: *mil. coh. III prae* (Grut. 535, 2, v. 4 sq.).
   n. 33: *d. m. c. plaii abascanti* (Grut. 884, 1).
   n. 34: *p. acautius philetus* (Grut. 954, 1). Item Tergeste collocat Apian. 354, 4, unde redit inter Tergestinas apud Lazium p. 1204 et in Scussae sylloge ms. n. 36.
   n. 35: *q. aninius alexander* (Grut. 22, 5). Ex Bellonio Mur. 1716, 13; Kandler n. 40.
   n. 36: *q. carstronius* (Grut. 535, 2 v. 1—3).
   n. 37: *antuncti aug. a supel* (Grut. 583, 10).
6. Celeianae tres apud Antiquum inter Histricas se insinuaverunt; sunt autem hae:
   M. d. m. Blaudie vol. III n. 5194
   Sex. Publicius Fronto vol. III n. 5235
   I. o. m. et Marti Aug. vol. III n. 5307
7. Hispana, mox Augustae Vindelicum adservata *Caecilii Euphrosyni* (vol. II n. 949) mero Gruteri 904, 4 errore collocatur Iustinopoli; inde referunt inter Istrianas Carli 2, 259; Kandler n. 463.
8. Cittanovae Istriae Kandler n. 446 errore tribuit inscriptionem vol. III n. 4552 pertinentem ad Neustadt Austriae.
9. Incertae originis urbanam opinor P. Safinii C. f. Pol. Grati (Don. 6, 79) Carlius 2, 307 errore rettulit ad Polam; inde auctore non laudato Kandler syll. n. 275.

IV. AQVILEIA.

24* Aquileiae RED. In eccl. collegiali SS. Feliciis et Fortunati CAP.

Q·SVLP·VXORI·TERENCIAE
NON·LVBENS·F·FATVM·F

Ad Redianum cod. (1474) f. 136' Aquil. n. 44 in fine Aquileiensium postea adiecta, eadem tamen ut videtur manu. Marulus n. 86. Bononii syll. ms. (1506) f. 23 a Petro Passarino Utinensi. Sanutus f. 39 n. 19. Io. Matth. Tyberinus in cod. nunc Regii Lepidi apud Turrium adservato scripto saec. XV exeunte hanc solam inscriptionem Aquileiensem affert. Cod. Ambros. C. 61 f. 81. Capodaglio n. 44 (inde s Turra p. 357; ex hoc Mur. 1407, 5 et Bertoli p. 231 n. 293).

Dedi typum Rediani, quocum Marulo Sanutoque fere convenit; Bononius Tyberinus Cap. T· pro TERENCIAE, Tyberinus FANVM pro FATVM, Capod. et Tyb. praeterea FECIT pro F.

25* Aquileiae in urna.

claud. anicio | et | anicio paulino

Grut. 856, 8 ex Velseri schedis (inde Bertoli p. 266 n. 384) hanc solam affert Aquileiensem non satis certae fidei.

26* Aquileiae in ecclesia primaria.

adalbertus conuelius | adalberto conuelio | fil. karissimo et | camillae primitiuae | lib. liberisque et lib|ertabus posterisque | eorum fecit

Donius cod. Barb. XXXIV 73 p. 263; descripsit Claudius Franc. Grata Barroducensis.

27* Aquileiae in ecclesia primaria ad altare maius.

cinthius aquillus m. s | qui uixit annns lxii | hoc monumentum siue | sepulchrum artiae | fil. karissimae et sibi suisque et posterisque | eorum fecit | in fronl. p. x. in agr | p. uiii h. m. h. s.

Donius cod. Barb. XXXIV 73 p. 265; descripsit Claud. Franc. Grata.

28* Aquileiae.

d. m. | fortunatae | feminae ho|lenae kar|issimaeque pusillae uixit | annis xiiii | c. f. oluietus bene merenti | fecit in front. p| xiiii in agr. p. xii

Donius cod. Barb. XXXIV 73 p. 263; descripsit Claudius Franc. Grata.

29* Aquileiae in domo quadam privata, litteris aereis scalpturatis.

d. m. , c. m. milesius qui | uixit annos lxxii | menses iiii dies xui | sibi et suis fecit

Donius cod. Barb. XXXIV 73 p. 267; vidit et descripsit Claudius Franc. Grata Lotharingus.

30* Apuleiae apud Ioannem Fabrum.

seruilius firminus p. f | et hilara firmiua c. f | sibi et suis fecerunt

Donius cod. Barb. XXXIV 73 p. 260; descripsit Grata.

31* Aquileiae in domo Vincentii Spinelli.

d. m. s | sulpicio aruntio | sulpicius frater | et sibi fecit

Donius cod. Barb. XXXIV 73 p. 260; descripsit Cl. F. Grata.

32* inter Aquileienses.

LVCVM
DITI MACERIAM · ARAS ERAE
PATRI MOLEM · EDILIA SACR
SACR Q · CERFONIVS
CHRISEROS
AC · C · COS · IIIII · VIR
FLORENTIA
FECIT

Pirona ex collectaneis antiquis.

3 EDILIA traditur. — Fortasse genuina; nam alibi quoque (Henzen n. 6531) nominatur *accensus consuli, Augustalis Puteolis et Venafri*, nec *erae* nomen Proserpinae non convenit. Sed eiusmodi inscriptio certum auctorem desiderat.

33* *sopra il portone della Rocca Bernarda nelle pertinenze della Badia di Rosazzo* BERT.

papavera MANIAE DEAS *poma granata*

Bertoli p. 424 n. 620 (inde Mur. 1983, 9; Orelli 2025); Zuccolo delineavit.

Extare titulum constat utpote a Zuccolo delineatum, sed ficticium puto similisque originis ac n. 56* Rubiginis. Ex Valvasonianis schedis haec affert Zambaldi Conc. p. 314: '*Era opinione di Nardino Celinate, che il castello di Maniago sia stato fabbricato con le rovine della città di Celina e che avesse preso il nome della dea Mania, il cui tempio era stato nella vicina villa di Fanna.*' Mania dea venit ex Macrobio sat. 1, 7, 35, ubi quod narratur eius effigiem pro foribus suspensam periculum avertere, haud scio an coniunctum sit cum huius lapidis origine.

34* Aquileiae rep. 1805 una cum titulis Cautipatis n. 763. 765.

M · CAPONIVS · FELIX
DITI · PATRI
EX IMPERIO

Labus *epigr. scop. in Egitto* p. 15 (inde Orelli 1469), *annali dell' Instituto* 1846 p. 273; habuit ab Asquinio. Haec et duae sequentes cum verae esse possint, tamen certiorem auctorem desiderant quam est Asquinius.

1 C · COPONIVS Labus ann.

35* Aquileiae rep. 1805 cum titulis Cautipatis.

DITI
PATRI
SACR
FESTA
Q · C · C
V · S

Labus *annali dell' Instituto* 1846 p. 273 sine dubio ab Asquinio.

36* Aquileiae rep. a. 1805 una cum titulis Cautipatis.

D · P · D · M
VRBANVS
XX · LIBERT

Labus *epigr. scop. in Egitto* (1826) p. 15 (inde Orelli 1470) et *annali dell' Instituto* 1846 p. 273 ab Asquinio.

37* Aquileiae rep. 1805 cum titulis Cautipatis.

PATIS · AVG
SAC
Q · BABIENVS
PROCVLVS
CVM · SVIS
V · S · L · M

Labus *ant. mon. scop. in Brescia* (1823) p. 110 (inde Orell. 1775) et *annali dell' Inst.* 1846 p. 273 ab Hier. Asquinio.

3 BAIENVS, 6 V · S (om. L · M) Labus ann.

Haec per se genuina esse potest, sed non minus facile conflata es · · ex titulis sinceris etiam ab Asquinio relatis n. 763. 775.

38* Aquileiae inter rudera monasterii monialium.

C · ALBIVS · C · L
METREDOS
M · M · D

Asquini ms. apud Pironam.

Non caret suspicione cum propter auctorem tum propter cognomen METREDOS (METRIDAS Pirona syll. ex em.), si titulus verus est, certe corruptum.

39* Monasterii rep. 1788.

C F ET TAVRISCOS G
IS COACTOS M
D QVINSIS QVA
SIGNEIS CONSI
PSCIT TSIVMP
...

Asquini apud Gravisium *Illirico Forogiuliese* 1789 p. 77. 88; Moschettini ms. indeque Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 48 (1829) p. 87 (inde Henzen 5257).

1 in. C om., 2 in. IS, 3 in. Q, 8 DIAFI · TI Mosch.

40* Aquileiae inter lapides repertos a. 1788 SCHED. PIR. *Trovata in Aquileia in uno scavo molto profondo fatto per tener dietro ad un grande muraglione tutto di pietre quadrate* CORTENOVIS (vide infra). Vindobonae extare ait SANDLER errore

C · VERATIO · C · F · VEL
ITALO · AQVILEIENSI
IIIII · VIR · QVINQ · PONT
EQVIT · PRAEF · CLAS
PRAEF · COH · I · DELMATAR
CVR · VIAR · PRAEF · ALIMENT
LEG · PROV · AFRICAE
CVR · ILLYR · ET · HISTRIAE
PATRONO · COLONIAR
CONCORD · ET · ALTINAT
COLLEG · FABR · CENTONAR
DENDROPHOR · NAVICVLAR
ET · PLEBS · VRBANA
OB · MERITA · SIVS
EX · AERE · CONLATO
DECR · DEC
PVBLICE

Anonymus Pironae in schedis a. 1788 n. 6; Cortenovis ms. p. 96, qui misit Marinio in epistula scripta Udine 30 Iul. 1788 (cod. Vat. 9046 f. 164; inde Marini Arv. p. 159; ex hoc Orelli 4082); Coletus ms.; Carli 2, 327. 3, 43, cui misit Hieron. Gravisi; Asquini apud Gravisium *Illirico Forogiuliese* (1789) p. III. 80. Ab his Kandler *iscr. dell' Istria* n. 1.

4 CLASS Cort. Pir. — 8 ILLIR Cort., ILIR Pir. Carli.

Titulus, qui iure torsit Borghesium Henzenumque (v. ann. inst. arch. 1849 p. 222), si quid video fictus referendus est omnino ad Asquinium. Nam Cortenovius in sylloge ita proponit, quasi titulum ab amico acceperit magis quam ipse de lapide exceperit, idemque confirmant quae de eo scripsit ad Marinium Udine 30 Iul. 1788, mittens simul exempla huiusce tituli et n. 930: *Ieri . . arrivai in Udine* . . . . *Subito arrivato ho cercato conto delle iscrizioni di nuovo scoperte in Aquileja. Ne ho avute varie copie, ma poco esatte . . . mi dicono che si sono trovate in uno scavo molto profondo fatto per tener dietro ad un grande muraglione tutto di pietre quadrate. Gliene trascrivo qui due, che mi sembrano meglio delle altre trascritte* . . . . . Causa fraudis fuit controversia eo tempore agitata, provincia Foroiuliensis utrum Illyrici pars esset an Italiae; produnt autem fraudem complura indicia, ut illud C · F · VEL · ITALO translatum ex titulo n. 875; sevir idem ordinis equestris primarius homo; legati provinciae Africae munus senatorium insertum inter equestria; *equitum* v. 4 absolute positum sine praefecto; praefectus cohortis primae pro tribuno; Altinum colonia, cum sit municipium; omnium maxime autem portentum illud curae Illyrici et Histriae.

41* locus non indicatur ab Asquinio; Aquileiae COLETUS.

AVITIANVS·EVOCATVS·AGENS·SVPER LAT
AQVIL · B · M

Asquini apud Gravisium *Illir Forogiul.* (1789) p. III. 78, qui conicit legendum esse *super latifundia* vel *super lateritias* vel denique *super laterenses Aquileiae* Coletus inscr. Aquil. (1789) n. 23.

42* *Si vede ora in un angolo della casa dei Conti Michelli nella villa di Campolungo, luogo non molto distante dal Monte di Medea. Questo è un monte isolato tra il Natisone e l'Isonzo quasi in equal distanza da Gorizia e da Aquileja; alle sue falde ha due ville chiamate una Medea di sopra, l'altra Medea di sotto* ASQUINI. Iisdem fere verbis locum indicant CORT. COL. Fui Campolongi in illa villa lapidesque ibi alios descripsi Cortenovio quoque visos, hunc tamen frustra investigavi.

C · F · FLORENTINAE
IN HONOREM
PETRONIAE LAODICIAE
PAGANI METEIENSES PAGOS·II
PATRONAE

Io. Hier. Carli *sull' impresa degli Argonauti* (Mantuae 1785) p. 105 n. 168, quem librum non vidi. Asquini apud Gravisium *Illirico Forogiul.* (1789) p. 7. 83. Cortenovis Pironae p. 8, certe non ex lapide, nam *a* hanc formam habet A, id quod in titulis aetatis non Christianae ex lapidibus relatis Cortenovius nusquam commisit. Coletus inscr. Aquilei. ms. n. 24. Filiasi mem. ed. 1 2, 264, ed. 2 1, 472. Zambaldi Conc. p. 230 cf. p. 176.

Scribit Asquinius hoc titulo confirmari adventum in hanc regionem Argonautarum, Medeam enim ab antiquis Italis littera *d* carentibus dici debuisse Meteiam. Eodem loco repertum esse titulum n. 787 item extantem Campolongi, *I. o. m. sacr. Petronia Laudicia*, unde scilicet qui hunc commentus est nomen desumpsit.

43* *trov. in un campo presso Udine fuori della porta di Gemona tra quest' ultima e Paderno sulla strada che andava da Aquleja a Tricesimo.*

T·ATILIVS·T·L
GELENIVS
V · P · SIBI · ET
VALERIAE · L · P
PRIMIGENIAE
L·M·IN·FR·P·VIII
IN·AGR·P·XV

Asquini *giard.* suon. p. 7, ineditam dicens et disserens de cognominis *Gelenii* origine Celtica.

44* Utini in summo colle rep.

L·GRAXIVS·L·F
C · GRA //////
S/// I///D//SV

Asquini ms. apud Pironam ex Valvasonis de Maniaco commentario: *brevi informazioni pel governo della patria del Friuli.*

Vide titulum simillimum Cividalensem n. 1776.

45* Utini in vertice collis inventa dum effoditur cisterna.

D · M
VRIO · AP
I I I

Asquinius ms. apud Pironam ex Valvasonis commentario *brevi informazioni* cet.

46* in lap. Aquileiensi inedito.

CLOCAVIT

Asquini giard. suon. p. 22 'pro CONLOCAVIT'. Similiter legi in titulo Parmensi Grut. 492, 5 CLEGIOR.

47* Aquileiae a. 1789 inter rudera SS. Felicis et Fortunati rep.

IN HOC SANCTORVM
LOCO IN PACE QVIESCIT
ANICIA VLFINA VC DEO
DEVOTA QVE VIXIT ANN
PL M XVIII MENS V DVII
ANICIVS PROBVS VI ET
ADELETA PARENTES
FIL PIENTISS POSVER
de P III KAL SEPTEMBS
fl ri CIMERE VC CONS p. C. 459

Labus misit Borghesio (ex cuius fastis ad a. 459 excerpsit Rossius) acceptam opinor ab Hier. Asquinio. Confer epistulam de hoc titulo Borghesii ad Labusium scr. 30 Apr. 1844.

Vide ne sit falsa. Formula certo v. 8 ratioque verborum non expletorum huic aevo minime convenit.

48* Aquileiae.

AVGVR
o
caeculum *ar- cens* *li tuus*
TRIPOS

Moschettini ms., inde Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 63 et Zandonati p. 215.

Lusus opinor subest de tripode sacro.

49* Ex titulis ad Aquileiam errore relatis vel certe nullo teste idoneo hos adnotare placuit.

1. Traiani inscriptio cum nomine C. Lucilii Pyladis a Reinesio 10, 3 errore collocatur Aquileiae, cum Lilius, a quo sumpsit, ponat 'in Civitate veteri'; est tubus plumbeus similis Fabrettiano p. 380 n. XXXIV Centumcellensi.
2. *d. m. Pontia Pontri filia* (Grut. 921, 6) apud Valvasonem collocatur *Aquileiae*, sed adnotatur: '*ab aliquo ut Romae inventa traditur*'.

   Sequentes n. 3—10 male rettulit inter Aquileienses Zandonatius:
3. *Fatis Q. Fabius Nymus.* Est Hispana vol. II n. 3727 quam ex Bertolio p. 35 sumpsit Zandonatius.
4. *Fl. Gratianus pius felix max. victor ac triumf. semper Aug. pontif. max.* Pars est urbanae Orell. 1117; temere inter Aquileienses posuit Zandonatius p. 213 (cf. p. 33), demonstrandi causa ad Gratianum usque Romanos imperatores pontifices maximos appellatos esse.
5. *rex sacrorum* cet. Urbana est Grut. 1087, 8 pessime corrupta apud Zandonatium p. 213.
6. *Magilius L. l. Philom* Allifana I. N. 4778; Zandonati p. 214.
7. *ab luco Libitina Q. Coruncani* cet. Urbana Grut. 971, 8; Zandonati p. 211.
8. *Q. Peticio M. f. Fal.* cet. Campana I. N. 3634; Zandonati p. 214.
9. *Dis M. L. Vettio Syntropho* cet. Urbana Orell. 2338, quam ad Belignam effossam a. 1776 ait Moschettinius in schedis; inde Zandonati p. 205.
10. *C. Voconio C. f. Call. Placido* cet. Hispana vol. II n. 3865; Zandonati p. 214.

50* Aquileiae.

ti. claudius | ti. l | syntrophus | uestiarius | centonarius | h. s. e

Don. 8, 75 (inde Mur. 946, 1; Orelli 4296) dicitur proferre ex Ramberto, apud quem non extat. Unde petita sit, nescio, nec constat mihi de sinceritate.

51* Aquileiae.

amphia. a. et. ɔ | l. exoche | uix. ann. xxi | pia

Mur. 1630, 1 ex Turrio, ut ait; at apud Turrium non extat et videtur petita aliunde.

V. FOROIVLIENSES ET CARNICAE.

Reiectanea Foroiuliensia et Carnica hoc capite simul edidimus, maxime ne Asquiniana discerperentur.

52* lapis olim repertus in Foro Iulii thesaurum absconditum significans nec cognitus ab agricolis, qui eo ad cultum terrae deprimendum utebantur tanquam lapide simplici, solum pondus praestans, in quo, cum fractus fuisset, canis aurea reperta fuit habens a tergo litteras, quae extant in fronte.

INTRINSECVS

Felicianus inter Patavina n. 27a; inde Ferrarinus in Traiectino libro reliquisque. Canis etiam pingitur.

53* 'extat in Moriaco agri nostri Tarvisini trans Plavim pago monumentum vetustissimis ac elegantissimis notis incisum, quod legi non potest praeter verba infra scripta' BONON.

c. herennio rhetorico

Bononius antiq. l. 1 p. 33 (inde Burchelatus hist. p. 504; Mur. 1803, 5 in adnot. ex Hier. Bononii ms.). Fortasse corrupta potius quam conficta.

54* Fori Iulii in Transpadana.

apollini inuicto | c. domitius c. f. asper tribun. | milit. leg. x augus. d. d. | pro salute et redd. u. u. ////

Ligorius ms. Taur. 8 (inde Gud. 24, 9).

55* in agro S. Viti prope Tulmentum [Tagliamento] rep.

a castro ueneris diuae

Ex Hier. Caeserini auctoris saec. XVI historia ms. per Liruttium Pirona.

56* prope Cividale in villa suburbana q. d. Rubignaco comitum de Maninis, hodie Petri Carli, et fuit semper et est adhuc. *Nella casa del sig. Ottaviano Manini d' Udine, la qual m' ha fatto fede d'aver ritrovata disfacendosi un forno vecchio in quella villa* LOCATELLO. — Aquileiae MUR.

deo rubi|go sacrum

Vidi et condemnavi. Vocabula separantur non punctis, sed interstitiis; elementa denique non sunt aetatis Romanae. Habet primus Locatello ms. (1594), deinde Fontaninus et *delle masnade Venete* (Venet. 1698. 4) q. n. v. et in Gorii symbolis dec. Rom. vol. IX p. 168; Zancarolo p. 81; a Turre p. 318 (inde Mur. 102, 6; Bertoli p. 109 n. 94); d'Orlandi diss. fun. p. 55 et app.; Arneth *Wiener Denkschr.* 1, 277. Recte damnavit post Maffeium Orell. 1622.

57* Utini lapis effossus a. 1517 in arce vetere deicienda in regione versus ecclesiam S. Mariae, deinde Utini apud Anastasium Monticoli PALL.

c. iul(ius) caes(ar) d(ictator) p(erpetuus) imp(erator) ol(ympiadis) cxuiiic a(nno) p(rimo) nt(ini) gen(tis) iul(iae) for(um) s(ecundo) inst(ituit) un(de) no(men) pro(uincia) sump(sit)

Henr. Palladius p. 67 (inde I. F. Palladio Friuli 2, 140 et Mur. 1796, 4) adscripta interpretatione Camilli Camilli. Damnavit a Turre p. 380 addens fictam esse a monacho Camaldulensi Germano de Vecchiis c. a. 1600, cuius ms. Utini adserventur.

58* Iulii Carnici.

HERCVLI · INVICTO
SACR
L · CORNELIVS · C · F
CLA · SECVNDIANVS
VET · COH · VIII · PRAET
F · FONTIS
PRO · SALVTE · SVA · ET
VALERIAE · MADIAE
CONTVBERN · SVAE
V · S · L · M

Asquini *Forogiulio* p. 47, item Labus in epistula ms. ad Orellium 3 Iul. 1826, qui sine dubio accepit ab eodem Asquinio.

59* Iulii Carnici rep. in effossionibus a. 1808 ASQVINI.

hERCVLI · SANCTO
SACRVM
??· OGIVS · L · F · PARA
pRAEF · COLLEGI
faBR · ET · OENDR
siGNVM · CVM · Ba
se MARM · OB · Cuo
imPERIO · PO suit
L · F · d d

Asquinius *pago degli Arusnati* (1828) p. 18, item *giard. suon.* p. 11 (inde Henzen 7198) eodem exemplo ligno expressit. Dedit ei ut ait Parmae Gellus qui repperit a. 1808, id est Siauve (v. n. 61*). At inter schedas Siauvianas quas habemus (v. p. 82. 172) haec non magis extat quam n. 61*, nec credibile est de his Siauvium in commentariis editis tacuisse, cum omnia ibi colligat etiam minora, quae in effossionibus suis invenisset. Ogium nomen finxit Asquinius propter titulum Venetum n. 2176, quem cur ad Iulium Carnicum rettulerit, ad ipsum docuimus.

60* *trovata nella villa di Priol in Carnia.*

fauNI · S · M · R
metRONAE
etIANAE
et eOTO

Ex schedis Asquini qui supplevit sumpsit Pironae amicus.

61* Zuglio, *serviva di riquadro alla finestra d'un povero abituro.*

nYMPHis
aVGVSTis
ssC · ERSONius
seX · F · FESTus
deC · COL · Sar
aqVAM · FONtis
cluDENDAM con
caERANOque
o/R · IDEM qua
dEDICAVIt

Asquini *Forogiulio* p. 5, qui accepisse se scribit a Siauvio a. 1808. At Zuccolianae schedae, quae sistunt Siauviana omnia, hanc non praebuerunt. Supplementa Asquinii adscripsi.

62* Iulii Carnici '*questa fo trovata li vicino sepulta in terra in questo anno 1573*' LEONI.

parcis | cornelia c. f. | tallias | ex uisu

Asquini *Forogiulio* (1827) p. 47 (cf. p. 55) ex notis ms. Baptistae Leoni ad marginem Ptolemaei Itale versi ed. 1561; Labus, qui habuit sine dubio ab eodem Asquinio, misit Orellio d. 3 Iul. 1826, qui edidit n. 1778.

63* *tr. nelle vicinanze di Soffumbergo* [Saffumbergo distr. Faedis?] *in confine dei territori di Aquileia e Giulia Carnica.*

SILVANO
AVG
C · PETRONIVS
C · L · LIB
GRVARIVS
PETRONIA
C · L · LIB · EVA
....TRON...
....

Asquini *giard. suon.* p. 35 ineditam dicens et disserens de cognominis Gruarii radice Celtica (gruarius enim Celtis est, si credis, custos silvarum domini), quod cum altero simili Gelenii n. 43* componit.

64* *era in un campo vicino alla Ponteba Veneta, ora in Udine nella casa di Alessandro Rota* ASQUINI similiterque COL. CORT., quorum hic addit a. 1796 comitem Fabium Asquini titulum sibi emisse. Apud eundem collocant MEM.

D · M
ONESIMVS
SER · VIL
VECTIGAL
mulier cum speculo ILLYR · EVERILAE *vir cum volumine*
VXORI
PIENTISSIMAE
AN · XXV
ET · SIBI · VIVVS
T · F · C

Asquini apud Gravisium *Illirico Forogiuliese* (1789) p. I. 77; Coletus inscr. Aquil. ms. 1789 n. 22 et in schedula solitaria inserta codici Veronensi Tarvisanorum Coleti; Cortenovis ms. p. 83; Venetae ephemerides *memorie per la stor. lett. e civile* a. 1789 Iul. et Aug. p. 1.

5 in EVERILAE consentiunt omnes. — 6. 7 Cortenovis primum omisit (unde desunt hi versus in exemplo ad Marinium misso), postea adiecit. — 8 ANN Mem.

Haec quoque non caret suspicione propter nomen *Everilae*, propter uxoris appellationem de ancilla usurpatam, propter formulam vivum sibi quendam sepulcrum faciendum curasse testamento (nam non recte solvitur *titulum fac. cur.*), propter Illyrici mentionem (cf. n. 1864), denique propter auctorem primarium.

65* Iulii Carnici.

C · CORNELIO · L · f
CLA · CAESONi
TR · MIL · A · POPVlo
PRAEF · FABR · ET · DE*adr*
CVR · VIAS · CARN*icas*
OCTAVIA · C · F · QVI*rin*
VXS

Asquini *Forogiulio* (1827) p. 47 exhibet sic ut dedi suppletam.

66* Osopi.

d · M
*m. qui*NCTILIVS · M · F
*cl*A · VALENS
mil. LEG · XI · CL · P · F
ann. XLVII STIP · XV

Asquini *giard. suon.* tab. n. 4, cuius retinui supplementa.

Fortasse vera, sed tamen stipendiorum numerus cum annis non satis concordat.

67* nuper rep. in villa S. Floriani inter Casarsam et S. Vitum, nunc Udine in aed. Asquini.

c TVRRANI
c F · CLA
*se*CVND*us*
II · VIR · *i* · *d*
CONCOR*d*
DEDIT

Furlanetto lap. Pat. p. 167, cui misit Labus acceptam sine dubio ab Asquinio. Originem ducit ex titulo Patavino n. 2874: *C. Turranius Secundi lib. Euanthus Concord. C. Turranio Pantagatho* cet., at male intellecto; nam collatis reliquis titulis Patavinis similibus satis constat hunc Euanthum non fuisse oriundum Concordia, sed Patavii Concordialem.

68* Formis nummorum a Cortenovio editis (*lettera al Minotto* 1780) Asquinius (*Forogiulio* p. 6; *giard. suon.* p. 28; *lap. ined. di Giulio Carnico* p. 6) ita abusus est, ut propter alteram inscriptam TI · CAESAR · DIVI · AVG · F · AVGVSTVS · IMP · VII · P · M Friulanae provinciae vindicet utpote ibi cusum insignem maximi modi nummum argenteum, in quo ab una parte caput Tiberii cernitur cum inscriptione illa, ab altera capita Augusti et Octaviae cum adscriptione DIVVS · AVG · IMP · OCTAVIA (Eckhel 6, 161); alteram vero, in qua est CAESAR · DIVI · F · COS · II, pertinere dicat ad nummum item repertum in provincia Friulana sibique visum Veronae in museo comitis Iacobi Verità, qui ab una parte inscriptionem illam habeat ad caput Octaviani iuvenile nudum, ab altera inscriptionem COL · IVL · KAR cum signis militaribus tribus. '*È ancora inedita*', sanctus homo addit, '*per quanto ho potuto sinora riconoscere*'.

69* *villa di Comero, territorio di Giulio Carnico.*

d. m. | costonio | serno b. m. | ann. xxxii | cornelia | malines | fecit

Asquini *Forogiulio* p. 48 auctore non indicato.

70* ex sepulcro facto ex imbricibus magnis sine fundamento alio, ut quattuor tegulae magnae ipsum efficerent, quinta tegeretur (quarum tegularum una inscripta erat sic: T VET DEX), quod a. 1826 m. Aug. repertum *alle falde del monte di Osopo verso Campo* mox veniit talium rerum amanti homini (nomen non traditur: *un amatore di cose antiche li portò seco chi sa dove*), prodiisse dicuntur praeter vascula duo argillaceum vitreumque et lucernam inscriptam LVCRET et nummum Augusti tr. pot. VIII cusum a L. Vinicio L. f. IIIviro amphora formae in vinariis solitae ossibus cineribusque plena cum ima parte acuta in terram immissa, tecta supra patella, in cuius amphorae manubrio legebatur impressum HERENNI, et titulus hic stilo scriptus:

VIANAE
ↃSERVAE
KARAE
GARDINA
SINIS

Asquinius haec protulit tabulis incisa in commentario *giardiniera suonatrice*, simul docens *Viana* indicare puellam statura parvulam, *Gardina Sinis* significare horticultricem sonatricem, Celtice scilicet. V. 2 legit *conservae*, citans notam ↃC ex notissimo titulo Noreiae Görtziano (vol. III n. 5123).

71* *Due inedite iscrizioni della gente Flavia sono nella mia raccolta.*

Asquini *giard. suon.* p. 24.

72* in pago Ignani (Dignano) agri Foroiuliensis rep. 1810 una cum ossibus et aqua et clavi et nummis Claudii.

t. claudius | lemnus | diui claudii | augusti lib. | a studiis

Pirona ex epistula Iac. de Concina S. Daniele 6 Iun. 1810. Sed est urbana Grut. 584, 3.

73* Udine in ecclesia cathedrali qui adservatur titulus Christianus Melabii fratris, eum Roma eo misit Garampius cardinalis cum lipsanis.

VI. CONCORDIA *(Portogruaro)*.

74* in statua Sileni, Concordiae rep. extat Portogruari in aed. decani Mazzaroli BERT.

SILENO

Bertoli ms. n. 721 (inde Zambaldi p. 47), qui recte titulum indicat recens adiectum.

75* falsa. Portogruari apud Muschiettios.

AVE HAVE
HEROTION
ET VALE
AETERNOM
FILIAE

Descripsi et damnavi. Cf. vol. III n. 197*.

76* falsa. Puncta ad imas litteras apposita sunt. Portogruari apud Muschiettios.

IVVENTIAE · EVTICHIAE
CONIVGI · KARISS
T · STATILIVS · VALENS
ML · CL · FR · RA ·
V · A · XX · B · M · F · C ·

Descripsi et damnavi.

VII. OPITERGIVM *(Oderzo)*.

77* Opitergii.

M · CAESIO · EVNO
COR · N · M · SV ·
· T · · OP ·
H · M · C · C ·
N · NIC · IIII · FINE · PET
P · MOE · B · A · S · Q · Z ·

Valvasoni ms. — V. 1 principium est tituli Opitergini n. 1974; praeterea quid subsit nescio.

VIII. BELLVNVM.

78* Belluni in aedibus Pagani.

IC = NT / IN
B P I \ G
OII VA
DA III VSC
5 IBP / / TA
MI / / CIM

Edimus, ne quem fallat. Titulus vere antiquus est, sed paucis ductibus exceptis recenti scalpro deletus substitutis elementis aliis et ipsis saepe incertis.

79* Belluni in hortis Victoris Forrae nuper rep. PILONI. Hodie Landris in aedibus Miari.

nero claudius

Vidi; recens est, sed non videtur fraudandi causa facta esse. Ed. Piloni f. 30; Miari p. 9.

80* Belluni.

crispinae aug. imp. comodi aug. sarmatici germanici d. d.

Piloni f. 33.

81* Belluni *nel castello di Dollone.*

imp. m. aurelio antonino aug. imp. septinii (*sic*) seueri pii pertincis (*sic*) aug. filio d. d.

Piloni f. 33 vv. non div.

82* Belluni.

imp. caes. fla. ualer. constantio nobilissimo anno xx d. d.

Piloni f. 38.

83* inter Bellunenses.

allie. t. labieni uxori bell. d. d.

Piloni f. 14.

84* in agro Bellunensi.

p. flauius p. f. trib. leg. i sibi et p. flauio p. l. frontoniae et flauiae p. f. in fronte ped. xu in agro ped. x f.

Piloni f. 23.

85* Salce, ut videtur.

p. flauio festo filio dilecto decur. et flauiae tertiae uxor. t. f. i. m.

Piloni f. 23.

86* Apago in agro Bellunensi *nella ch. di S. Maria.*

. . . p. flauius t. f. festus iii. uir. app. mestrio u. f. i. m.

Piloni f. 23.

87* *nel contado di Alpago nella ch. di S. Pietro di Valzella*

maximus iii uir . . . .

Piloni f. 17.

88* inter Bellunenses.

t. ueturius uixit annis lv posuit t. ueturius in fronte ped. x io agro ped. ix.

Piloni f. 18.

Tituli sic relati a Pilonio:

89* uictoriae sacrum saturninus bell. trib. cohor. cum saturnina bell. uotum soluit.

90* leg. i nor. p. seuerinus bell.

quomodo effecti sint ex Noricis inserto Belluni vocabolo, docui vol. III ad n. 4811.

91* Apuleosem titulum *I. o. m. stat.* cet. vol. III n. 1078 cum Valerianus citasset in ant. Bell., qui eum expilarunt I. N. Doglioni et Pilonius eum referunt ille cum praescriptione '*in villa Bianca*' (scilicet Albam indicarat Valerianus), hic cum praescriptione 'in vico Longarone'.

IX. FELTRIA.

92* 'Maximiliani . . . manus . . . Feltriam recu'peraverunt [a. 1509] praedaque ingenti facta 'atque abducta oppidum incenderunt. Eo in'cendio turris portae oppidi imminens concidit, 'qua in turri carmen solido in lapide legebatur 'antiquitate mira praeditum. Is lapis igne ab'sumptus haud parvo civitatis desiderio interiit. 'Carmen erat eiusmodi'.

feltria perpetuo niuium damnata rigori
forte mihi posthac non adeunda uale

'Supra carmen Iulii Caesaris nomen erat inscriptum'.

Sic narrat Petrus Bembus († 1547) hist. Ven. l. IX (f. 213 ed. Lutet. 1551). 'Quos hic imprimendos versus curavimus, ex Bernardini Maffei [† 1553] cardinalis ad Antonium Thebaldeum manuscripta epistola deprompsimus, in qua e marmore ipso in ruinis antiquae urbis Feltri reperto exscripsisse illos affirmat' Fulvius Ursinus imag. et elog (1570) p. 91. Ab his pendent posteriores, maxime a Bembo, ut Tomitanus in syll. ms. inscr. Feltrinarum apud Cambruzzium p. 35, Guglinus cod. Vat. 9141 f. 158' Bembum laudans, Piloni f. 13, dal Corno p. 4, Burmann anth. 3, 10, Meyer anth. 70.

C · IVLIVS · CAESAR praescribit, deinde legit NIMIVM DAMNATA RIGORE Ursinus.

93* *nella chiesa di Fianema* [m. p. IV a Feltria] *sotto la pietra dell' acqua santa si ritrova un capitello di marmo bianco con queste lettere* COD. STAT. a. 1566. A. 1620 ex dono episcopi Feltrini Aug. Gradenigi venit Vellaium in aedes Tomitanas DAL CORNO, TAURO. Hodie *alle Centenere.*

GLOTHO *sic*

Vidi; recens est. Habent cod. statut. Feltrin. a. 1566 in tabulario Veneto misc. cod. 183 delineatam; cod. Marc. XIV, 175 f. 241; dal Corno p. 152; Taurus 1816 n. 10, qui citat Tomitanum.

94* Feltriae.

ioui fulgeratori op | sacrum | l. oclatius l. f. men | rocianus iiii uir | i. d. praef. aerar | satur

Ligorius ms. Taur. 8 (inde Gud. 4, 12).

95* Feltriae.

imp. caes. t. aelio | antonino aug. pio | trib. pot. p. p. | cos. iii decen. prim. | publ. d. d. | m. numonius m. f. men. | pompeanus | t. flauius t. f. men. antonianus sacerdos $\overline{qq}$. | q. maeuius t. f. men. celerinus | sex. amcius sex. fil. men. | praetextatus | iiii uir | ordo feltr.

Ligorius ms. Taur. 8 (inde Gud. 91, 1).

96* Feltriae.

q. feruio m. f. pub. | auentino | mil. coh. aeliae praetor. | centur. a. amerinui | uix. ann. lx d. uiii h. $\overline{iii}$ | l. feruius q. f. publ. | primigenius patri | piissimo ex test. p. c.

Ligorius ms. Taur. 8 (inde Gud. 165, 6).

97* Feltriae.

collegium fabrorum ferrar. | feltriens. et altinatium | sacellum hoc perfecer . . . . | m. laelius q. e. menen. fauisc. . . . . | l. fannius l. f. menen. auidu. . . | ii uiri coll. fabr. quinquen. ii. . . . . | . . . . .

Ligorius ms. Taur. 8 (inde Gud. 65, 5).

98* Feltriae inventa in tabula aerea et Romam translata a viro nobilissimo Claudio Ptolomaeo.

Q·LAELIO·Q·F·MENEN
VOPISCO·EQ·PVB
PATRONO · COLLEG ·
FABROR · FERRARIOR
ET · CENTENARIOR · ET
DENDROFNOR · FELT
RIAE · IIII · VIRO · QVN *sic*
QVENN · V · LVSTR o
E · CCCC · DIVIS *sic*
TVRMA · FELTR ·
ET · VI · VIR · AVGVSTAL ·
OB · MER · EIVS · PVBL
L · D · D · D ·

Ligorius ms. Taur. 8 (inde Gud. 129, 2).

99* Feltriae.

DIS · MANIBVS
VEÍRGILIAE PLAV *sic*
TIAE · VIRO · VEST
ANTIST · SANCTISSI
MAE · VIX · ANN LXXVI ·
M · VEÍRGILIVS · M · F *sic*
MEN · CÍNCIANVS ·
FELIX

Ligorius ms. Taur. 6 (inde Gud. 107, 1).

100* Feltriae rep. a. 1564 in inundatione, sed cum legi non posset, mox ab operis absumpta CAMBR.

C·IVL///N///
CAE////IS/
PRO/////V
VC/Q///AP/
//////TO/
//////SSI/
//////AF/
FEL/////
/////D//

Cambruzzi (c. a. 1647) in chronicis ms. ad a. 1564 ad exemplum factum ab Iacobo Palinuro arithmeticae magistro Feltrino. Apud Pasolum (cod. Cicognae n. 3264) antiquiorem auctorem (scripsit enim a. 1580) traditur in lapide ab aqua corroso lectum esse in summa parte C·IVL·C, in fine (*nel fondo*) V·I·ET·IV·ET·III.

101* Feltriae FIL. apud Dan. Tomitani heredes CAMBR. Nunc *alle Centenere*.

I O M
OCLATIVS
Q F
MENEN RVFVS
V S L M

Vidi; sine dubio recens est nec quicquam desit v. 1 in., cum margine circum undique conclusa sit. Habent Cambruzzi p. 58; Mur. 5, 7 a Brembato; Taurus 1616 n. 9, qui citat Tomitanum.

102* *Vi è pure antica tradizione, che Cesare edificasse in Feltre un ponte di pietra sopra il torrente Corneda ed un altro lungi dalla città un miglio e mezzo sopra il fiume Sona nella strada, che conduce al Trivigiano, nel loco detto la Chiusa, ove nell' a. 1627 fu ritrovato un fragmento d'antica pietra vicino al loco ove era situato il medesimo ponte, quale trasportato in città fu riposto in casa di Danielle Tomitano* CAMBRUZZI similiterque CORNO. Nunc *alle Centenere*.

IVL · CAES
S T L
AD · VSV
P P

Vidi; recens est. Habent Cambruzzi p. 36; dal Corno p. 153; Mur. 219, 5 a Brembato; Taurus 1816 n. 12, qui citat Tomitanum.

103* arca rep. a. 1629 m. Ian. [Ian. 13] in loco q. d. Saluco prope Feltriam una cum ossibus et lucerna et nummis CAMBR. CORNO. Nunc apud heredes Tomitani CAMBR. Hodie *alle Centenere*.

SEX · AVGVRIO · III IANO
ET·AVGVRI·EMANDAE
ET · SVIS
NIL E VSNER SRO
TG OVICE
PENESELVENI
V F

Vidi; recens est. Habent Cambruzzi ad a. 1629; dal Corno p. 151; Taurus 1816 n. 7, ubi citatur Tomitanus.

104* Feltriae.

IMP·CAESAR·L·OCLATIO·PVBLICIE
C·IVL·FELTR·P·C

Dal Corno p. 4. Cento est compilatus ex n. 2069. 2079. 100*.

105* Castòi in muro coemeterii S. Martini CORNO. Inde venit in villam Tauri *alle Centenere*.

L · D · D · D

Vidi et admodum suspectam esse indicavi. Ed. dal Corno p. 154; Taurus 1616 n. 16; Miari p. 10.

106* *trasportata nel 1564 da Feltre in Venezia, ove al presente conservasi nella chiesa di S. Pietro di Castello* CORNO. Ibi ex Venetis auctoribus vidit nemo, vereorque ne Cornus hic quoque nugetur.

ANNIAE · GRATAE · CARPIVS
ALBICIVS · PRIMVS

Dal Corno p. 155, auctores citans Goslinum et Bellatum.

1 pro CARPIVS Cornus videtur dare voluisse CAVPIVS; si est sincera, subest simplex C· praenominis nota.

107* prope Feltriam in villa Faen rep. 1564 et inde delata Tergeste CORNO ex Bellato. Vereor ne transposita sit.

d. m. | antistis helia | antistiae tertiae | matri pientissimae

Dal Corno p. 155 (inde sine dubio Kandler in syll. inscr. Histr. n. 59) auctorem citans Bellatum.

108* inter Feltrinas CORNO. Vide ne ficta sit vel transposita propter nomen pagi Feltrini *Cesio minore*.

l. caesius l. l.

Dal Corno p. 153.

109* Feltriae.

l. titius c. f. seuerus sibi et larti p. f. secundae uxori p. et l. titiis filiis u. s.

Dal Corno p. 155.

110* prope Feltriam Anzudi in eccl. S. Felicis.

p. xxx

Dal Corno p. 152.

111* Praeterea Cornus et Graeci tituli, qui adhuc extat *alle Centenere:* ΤΕΡΤΙΑ ΣΤΕΡΤΙΝΙΑ ΣΠΟΡΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΧΑΙΡΕ versionem Latinam dedit p. 153 hanc: TERTIA TERTINIA SPORI ALEXANDRA AVE et, tamquam tituli essent reperti in agro Feltrino post inundationem a. 1804, ex chronicis ut ait Minae et Facini p. 52 protulit inscriptiones ex nummis exceptas M. Antonii et Caesaris cum nomine L. Gellii (Cohen Gell. n. 5) et Traiani (Cohen p. 49 n. 303).

112* Vellaji, *dove serviva pel secondo scalino d'una scala rustica in una casa ad uso di osteria*, repperit a. 1814 Febr. 24 TAURUS. Extat *alle Centenere*.

PSICHE

Vidi; recens est. Taurus 1816 n. 3.

113* rep. 1815 Iul. 9 prope S. Iustinae in vico Campo in muro coemeterii, nunc *alle Centenere*.

D M
S P F P
D

Vidi et falsam iudicavi. Ed. Taurus 1616 n. 17.

114* rep. 1616 Ian. 16, *era commessa nel muro, molto più basso che l'usato, presso all' angolo interno fra mattina e mezzogiorno della chiesa di S. Giuliana della villa di Mis poco distante da Sospiros e da Vedana e 14 miglia da Feltre.* Nunc *alle Centenere*.

D M
P R D S

Vidi; haec per se suspicionem mihi non movit, sed vix poterit separari a reliqua turba. Ed. Taurus 1816 n. 20.

115* rep. a. 1816 Iun. 17 Formegani *infra le ruine d'un muro caduto vicino alla casa dei Devoti* TAURUS.

D M L
OFFERSDA
ASS CAI DOM

Contuli et condemnavi. Ed. Taurus in app. o. 21.
2 OFFERSDA potius quam OFFERSↃA.

116* tectorio incisa; arcae tamen formam refert cum operculo. Queri rep. a. 1816 Febr. 15 in hortis quibusdam et eiusdem anni d. Sept. 12 illata in villam Tauri.

P VIB
L · HOS · P · F · CL · S

D M

Descripsi et suspectam iudicavi. Taurus in app. n. 22.

117* rep. a. 1817 Febr. 10 in vico Canevói 5 m. p. a Belluno in parietinis antiquis.

D IM
P P D L S
P·AP
KIRIAL
S F P DO
C C

Descripsi et condemnavi. Ed. Taurus in app. *n.* 23; Miari p. 11.

118* *alle Centenere.*

LD M

Descripsi et condemnavi.

119* *alle Centenere.*

II Ↄ I' II Ↄ
I V I V

Descripsi et condemnavi.

X. ASOLO.

120* super muros Asulae oppidi LIL.

asula sum muris circundata pulchra duobus | asula praestanti splendida facta manu | desine dux belli de mo sperare triumpbum | frange boc opus bominum pectora murus erunt

Lilius f. 17 (inde Reines. 2, 34). Nisi falsa, certe recens.

121* tabella aenea inventa ad radices iugi Asylianei in valle Porcifera vulgo Brayda anno domini 1307 BURCHELATUS. Asylianae nob. et vetustatis exemplum, atque eocomium, ex antiquissima tabula inventa in Bradensi valle. Exemplum instrumenti Romani antiqui, fines, ac terminos agri inter Henetos, ac Patavos ex una, et Pedemontanos, sive Asylianos ex altera, statuentis, nunc primum typis calcographis fideliter desumptum ex tabula aenea venerandae vetustatis ad iugi Asylianei radices effossa in valle Porcifera, quae vulgo Braida dicitur, anno salutis septimo supra millesimum trecentesimum, mense Martio. Tabula vero ista est longitudinis trium pedum, paullo amplius latitudinis sesquipalmis, literis antiquissimis, et eis, ut vocant, maiusculis minutis, sive Romanis, tamen proscripta, ut expeditissime legatur. At tabula haec fuit subito posita in templo D. Mariae in medio terrae Asyli penes imaginem sacratissimam Christi servatoris nostri crucifixi, immo sub eius pedibus, in honorem venerandae antiquitatis. Post duos annos, prout dicitur, ac fama est, a Tarvisinis fuit obstracta, ac furata, nec in praesentiarum invenitur; immo volunt, et affirmant eam nunquam fuisse. Si quid igitur, lector optime, in ea minus emendatum offenderis, nihil est cur nostram curam, iudiciumque desideres; namque in huiusmodi honorandae vetustatis reliquiis repraesentandis nihil tam suavissime factum existimavi, quam si trium exemplariorum fidem religiosissime sequeremur: cuius quidem instrumenti tenor sequitur TRANSUMPTUM FURLANI.

'q. martius minuteis (minutius *Burch.*) q. f.' q. furius rufeis u. f. du controuersiis inter pedemontanos inferiores, sinu asylianos, et aenetos, ac patauos, in re praesenti cognouerunt, et coram senatu, et inter eos controuersias composeinerunt de finibus, et qua lege agrum possiderent, et quu fines fierent dixerunt, eos fines facere, terminosque statui iousserunt romae coram conss. sententiam ex a. c. dixerunt eidibus decembris l. caecilio metello diadema l. f. q. mutio scevola m. f. conss. anno ab urbe condita cccccсxxxvii, olimp. clxvi, ab eiectis regibus ccclxxxxiiii, qua ager priuatis castelli pedemontanorum ust: et in primis incipiemus in montibus ad radices montis uocitati primaleonis, quem agrum aeneti uoluerunt uendere, haeredesq. sibi fieri, haeredesque sequi liceat; is ager nec uendetur, neque uectigal fiet, sed sit priuatus ager asylianorum, et ibi stat terminus praesens scriptus cum littera: p: ad radices montium Primaleonis in riuo magno brentano, qui oritur supra in monticello in agro interiorum pedemontanorum, seu feltrianensium, et inde seuorsum per riuum ad aedem flauianam salanico, ibique terminus stat, et inde in riuo deuorsum usquu lemurim l. laelii mariani ante aedes auli elii bassiani, terminus ulter stat paenos uillam romanam non longe a uilla c. murenii lentuli in ualle bruna, et inde etium in riuo usquo ad aedum a. prisci cartuliani, ibique terminus stat, et deinde per riuum brentanum ad capitaneam corboraneam cartusiae, ibique stat terminus circa uiam posthumiam, et exinde recto cursu, et riuo brentano usque ad aedem a. laeliae laminiae uiduae, ibiquu terminus stat nimis grandis cum literis: caput, et inde relicto riuo magno brentano cum ponte recto cursu u meridio usque in agro nauisco, ibiqno stat terminus, et inde usquu ad riuulum laureolum iu campo maximo apud mausoleum s. pauli longi, ibiquu terminus stat, et deinde utiam recta uia usque ad aedem c. elii cerini nouendiale in riuulo musianeo, ibique terminus stat, 'et deindo per uiam rectam ad procuberam flauii (parumberam florii *Burch.*), et per anfractus (anfractum *Burch.*) per (ad
'*Burch.*) uiam neruscam (uaraniam *Burch.*) usque ad uillam q. quintii quintianorum, ibique (ibei *Burch.*) terminus stat non longe
'a fonte sylare (silare *Burch.*), qui ducit ad castrum palustre derelictum, ac destinatum (et destructum *Burch.*) ubei stat tem-
'plum d. prudentiae trinam faciem ferentis', ibiquu etiam terminus stat non longo a templo in riuo sylaris scriptus cum his litteris indicantibus deum asylianorum: ad honorem hieronis, 'et exinde recto cursu in riuum sylaris (riuo silaris *Burch.*), usquu
'ad lemurim (leimurim *Burch.*), et aedes metellorum, et ibique (et ibei *Burch.*) terminus stat' et deinde recta linou per uiam uuruscam usque ad magnum riuum fluminis albi dictum plubes upud aedes salinatorum, et curtiorum, ibique terminus stat 'cum
'(his *ins. Burch.*) litteris t. p. h., et indo longo flumine sursum usque ad aedem uespesianorum ibiquo (ibei *Burch.*) terminus stat
'apud castrum naruesium (naruisium *Burch.*), et deinde (indu *Burch.*) in riuo albe usquo ad uillam uiturianam apud aedem uiturii
'uicturiani (nituriani *Burch.*) extra flumen, ibique (ibei *Burch.*) terminus stat, et inde recto cursu fluminis albi a (et *Burch.*) contra
'usque ad castrulum querculum (castriolum querquedum *Burch.*), ibique (ibi *Burch.*) terminus stat cum litteris istis: fortuna dea

'pedemontanorum inferiorum' et deinde usque ad radices montis alti, ibique terminus stat, et deinde recta linea usque ad iugum montis, ibique terminus stat inscriptus litteris maiusculis, secundum consuetudinem nostram romanum: sapha bellona, et deinde per iuga usqae ad montem saledonem, ibique terminus stat, et deinde seuorsum iugo recto bulisteue in monte coloselluia in clascam, ibique terminus stat. deinde per iuga usque ad montem niuenm non loage a calcaira costa, ibique terminus stat cum littera maiascula f. sic terminamus fines asylianorum, seu pedemontanorum inferiorum, qui non solam saat amici p. r., sed stiam sunt concioes uostri, et habent uoces curiatas romae, prout si essent intus; et asylianea ciuitas est colonea uostra, prout babemus, et iauenimus in l. f. n.; quae quidem coloaea fuit deducta per l. cneum tignis, et c. ouium mela, et fuerunt xxx nob., xxv equites, et cx pop. agents curationem publicam domorum, et religionis pub. aceilio purpureo, et pub. bildumio verusco. flamines autem coloneae fuerunt l. titius oelia; et l. lelius liburnia sacrati per illum l. scipionem catulla sub conss.: pub. sophi longo, et pub. sulpitio auueriuo, anno ab arbe condita cccel, olym. cxix, ab eiectis regibus covi. et binc iubemus iura sua defansare, prout terminamus, et sic uolumus stare terminos ipsos, et fines; extra autem hoa fines, ac terminos teneant, possideant baeneti, et patani, sine aliqua controuersia; sic diximus, et ioussimus, ut pro ea ualle, quae uslnida dieitur, extra flumen blancum usque ad aillam a. quintii seuesalca m. f., et ualem brunem citra riuum brentanum in aspectu auli elii bassiani ...... usque ad riuulum silanum hasueti, et patani teneant, et sint obnoxii pro uectigale in singulos annos soluere, et dara ipsis pedemoutanis uif. ('IS legitur in aliis' *Furlanus*) n. cxxxx, et si distulerint in soluendo paguniam, dent in loco paguniae aicesimam partem nini, frumenti, ordei, olei, atque foeni aascentis in agris illis tam extra flumen blancum, quam citra brentanum; quam uicesimam partem debeant deducere sumptibus suis ad radices asylianei moatis in ualle porcifera, siue braida, diuidendo inter uob. equ. at pop. per capita semper masculinorum, et possint insuper asylianenses in omni agro illo tam extra flumen blaneam, quam citra brentanum pascuare castaneas, glandesque legere, et cedra ligna facere pro usu dum aero ue ampliorem modum pratorum excedant, quem proxima aetate babuerunt, fruitique sunt; et sio iudicati, damnati sunt; et erunt in perpetuum at asylianenses pedemontani inferiores, et hueneti, et patani omnes conciues nostri, et sic de caetero stabunt intra suos fines, et ita possidere liceat, et possidebunt, prout iossuimus, et pronuntiamus coram conss. et senatu in ipsa re approbantibus prout iossuimus: de agro poplitio zausaneo mentionem non facimus propter seutentiam declaratam aute kal. sex. sub conss. anni praenominsti; item iossuimus si quis in uinculis ob eas res est, omnes solutique, liberique, tam ab una parte, quam ab altera uidentur, et sic lasciati erant, et sic nolumus, ut sint amici perpetui, et quod liberentur ante idus sex. primas; si quid iniquum de ea re aidebitur esse, adeant prima quoque die ad nos romae, iastitiam, ac rationem recepturi; et ab oueribus publicis, et ab omnibus controuersiis liberamus decernendo, ordinando, statuendo, et finem imponendo prout diximus. et iossuimus ad gloriam dei optim. aeter. acta romae, ac publicata, ac etiam in l. an. fi. pop. kal. sex. seripta ex sententia conss., et ex cons. ioassione per me c. papirium balbum dep. cum praesentia, at laudatione legatorum ex pedemontanis. mocus metecanus metecani f. plancus memus memi f. ex haenetis, et pataais. arius petus pataaus aulus rosanua haenetus. et c. attilius seranus, aulus papirius carbo, q. seruilius caepio a. f. din. item testes fuerunt.

Burchelatus epitaph. (1583) p. 144 seq., qui ait ab aliis se habere et tabulae transumptum se legisse, argumentum indicavit et partes edidit eas quas distinximus virgalis adiectis. Totam misit Philippo Turrio per Facciolatium Casp. Furlanus addens eam pictam legi Asoli in porticu curiae (*sotto la pubblica loggia*) citansque praeterea schedas saec. XVI Colbertaldi cuiusdam; accepto responso Turrii haec addit: '*se in questa iscrizione qualche lettera o voce fosse discordante da quel, che si legge nella loggia d'Asolo, non dovrà attribuirsene a me, o alla mia diligenza la colpa. Provandosi difficoltà grandissima, forse dopo la censura di Monsig. del Torre, ad aver copia di questa sentenza, ho dovuto attenermi ad altro più antico transunto, il quale però mostra d'essere puntuale ed esatto, dicendosi in fine: Ex consimili mihi tradito, ac omnium lectissimo, fideliter transcripsi.*' Prodiit eum epistula Turrii ad Facciolatium in ephemeride *supplementi al giornale de' letterati d'Italia* (Venet. 1722) 1, 31 sq. A Turrio statim condemnata est. Stulta imitatio notae tabulae Genuatis a. u. c. 637 (v. vol. I p. 72) evidenter apparet; quo vero fraudes tendant, explicabit exempli causa Burchelati additamentum: 'Scire debes Vespesianos ruri proprio 'nomen reliquisse, quod sane vulgo dicitur Spresianum: sic Castrum Narvisium iam dudum in villam Narvisias commigrasse, quod admodum multis 'oppidis in agro Tarvisino evenisse compertum est: sicuti non est ignorandum Rivum album, qui statim flumen dicitur, esse Plavim, cuius aquae 'propter subiectam glaream subcineritiae fere semper apparent: perinde atque villam Viturianam tunc temporis eam esse quae etiam nunc dicitur vul'gari nomine de Vidoro, sed elegantius scribentes denominativo vocabulo Vitarianam vocant: veluti aedes Viturii Vituriani statim extra flumen sunt 'illae, ubi nunc est abbatia Vituriana super durissimo lapide rapidissimis undis exposito antiquitus fabricata, ubi, inquam, sicuti illis temporibus 'Boos Romanorum Dea colebatur.'

122* Asoli in praepositura; subscriptum est: 'frustum hoc praeclari monumenti in podium fenestrae huiusce domus foede deformatum in honestiorem locum pro dignitate municipii translatum anno 1757'. — Asculi MUR. errore.

balINEVM · VI · IGNIS · CONS umptum
CVRANte
P·ACILIO·P · FIL · DOMO · RO ma
CVRATORE·REI·PVBLICAE

Phil. a Turre *suppl. al giorn. de' letterati* 1 (1722), 57, cui misit Caspar Furlani; cod. sem. Patav. 568 f. 17'; Mur. ms. 17, 204, ed. 468, 6 ab Oct. Bocchi (inde Colucci ant. Ascol. p. 139); Lazzari apud Calogerà 9 (1733) p. 237 et 40 (1749) p. 390 (cf. 15, 363); Pococke cod. 22994 f. 112; Coletus n. 41 vix de lapide; Guerra p. 22.

1 CONS Turrius et Bocchi, CON Lazz. 1749 et Guerra, COM Lazz. 1733. — 2 R · CVRAN Turrius. — P · F · Lazz. 1749, T · F Guerra. — NE · VIANCOELI · L · P · ACILIO · P · NIL · Q · VR · N · CVRATORI · REI · PVBLICAE cod. sem. Pat.

Lapidem extare cum constet, haud scio an inscriptio conficta sit, ut eo documento lis finiretur, utrum Acelum antiquum rem publicam habuerit necne. Est enim omni nomine aliena a legibus formulisque artis nostrae; nec *curante curatore* ferendum est neque hoc ipsum curatoris est, ut operi alicui faciendo instet.

XI. TARVISIVM.

123* Taurisii, id est Tarvisii.

m. macelio l. f fab. paullino trib. milit. leg. uii claud. patrono municip. taurisior. et | flam. martial. et iiii airo quinquenn. ii | decurion. publice | d. d.

Ligorius ms. Taur. 17.

124* Tarvisii in hortis Hieronymi in urna laurum continente. Postea emit Burchelatus.

intousi sam cura dei penoia uirgo | perpetuas pulchro frondis bonore uirens | quisquis amas phoebum daphnem cole quicquid amicae | deditur acceptum gratus amator habet

Burchelatus epitaph. p. 90, hist. p. 500 (inde Mur. 146, 5; Burmann anthol. 1, 32; Meyer n. 589; Orelli 1441). Non falsum, sed recens.

3 *laurum* (pro *daphnem*), *amatae*. 4 *accceptum* Burch. (hist.).

125* 1 *L. Baebio Vindemiatori* v. inter Salonitanas vol. III n. 2243.

2 *L. Pomponius Extricatus* v. ibidem vol. III n. 2475.

3 *Aeliae Daphne* arca ingens (Grut. 608, 9), ex vico Scorzè prope Tarvisium nuper adducta Martellagum in villam Fr. Scipionis Fapannae, origine urbana est.

XII. VENETIA.

126* Venetiis FELIC. in domo Leonardi presbyteri S. Iohannis a Bragula MARCAN. Sine loco GAMM. LIL.

Felicianus:

ua
peis
sac
c. berennio
crisp
patricio. cl
m. terentius uar
mira herbae
pulchritudine
captus
ex
dono
u • f

Gammarus:

napeis sac
petro donato
patricio
inhanes p.
mira herbae
pulchritudine
captus
ex
dono
u. • f

Priorem proponunt Felicianus Ven. 1; Marcanova Mut. f. 178 n. 16 (inde Sirmondus cod. Paris. 1418 n. 25; Grut. 1074, 1 per Sirmondum e Marcanova); Ferrarinus cod. Trai. f. 51', cod. Reg. n. 1; Sanutus f. 52. Alteram habent Gammarus f. 112' et Lilius f. 54.

127* Venetiis in contrata servorum retro ecclesiam in loco D. Hieronymi Donato doctoris epitaphia antiqua alibi reperta SAN.

M·TVLIO·CIC	TERENTIE·T·M
TVLIE TER	TERENTIE
TVLIE · TER	TVLII·M
TVLIE·M·L·P	TERENTIE

Sanutus f. 52.

128* litteris porphyreticis, Venetiis in domo olim Nicolai Blanchi in contrata Cruciferorum SAN.

d. m. | zibea g(nsi) q(uarti) | ma(tri) fi(lius) | so(ror) fr(ater) | am(ita) ne(pos) | hic iac(ent) | s(olum) duo t(antum)

Sanutus f. 52'; Mur. app. 12, 3, cui misit Stanislaus Somaschi. Sanutus adscripsit interpretationem. — Cf. n. 3*

129* in Altini ruinis rep.

mater filius et filia | socrus gener et nurus | auia et neptis uir et uxor | pater et filia frater et soror | uno eodemque tempore | ac fato sublati sunt | quaeritur quot sint | sunt tres

Trnagius inscr. Vicent. H, 2.

130* in tabula aerea Torcelli reperta.

ioui bono deo | serenatori | m. miscilius rufus | ueteranus ex u.

Ligorius ms. Taur. 17 (inde Gud. 4, 6).

131* Venetiis.

marcellinus alumnus | et theophilus amici hiui fecerunt sibi et | iuliana o. f. b.

Donius cod. Barb. XXXIV, 73 p. 189 ex schedis Vaticanis nescio quibus.

132* Venetiis.

millinae et auellinae | gemellae conseruator | sibi fieri vol. f. c.

Donius cod. Barb. XXXIV, 73 p. 189 ex schedis Vaticanis nescio quibus.

133* in amuleto ex succino in pedis formam perforato et pensili, apud Franciscum Trevisanum patricium Venetum.

d. m. | ueneri | ss. | felici conseruat. uictrici | cupidini | caelest. genitrici | matriq. | deum | c. | caes | tinus | n . . .

Fabretti 564, 105 auctore non indicato.

134* sub protome viri diademati et longam barbam habentis, Venetiis in aedibus Grimani ASTOR. qui nihil habet de origine lapidis; deinde in S. Mariae *della Salute* inter Moschiniana. Ego ibi non repperi.

bono deo | brotonti

Io. Ant. Astorius epist. ad Zenum de deo Brotonte (primum in *Galleria di Minerva* vol. 2 a. 1697 p. 245 seq., deinde seorsum Venetiis 1705 8. pp. 19, quae ed. repetita est in thesauri Sallengriani vol. II; ex Astorio Fabrett. 698, 203 et Mur. 8, 8) dedit aere expressam, ut miserat Ap. Zenus; a Turre mon. vet. Antii p. 291 qui in aere incidit (inde Bertoli ms. later Mur. et Aquil. p. 98 n. 73); Moschini *chiesa della Salute* p. 144.

135* Venetiis in aedibus Grimani ad S. Mariae Formosae.

dis man. | frugifer. et | aphroditi

Astorius f. 5'.

136* nuper rep., extat Venetiis in aedibus Nicolai Venieri ad S. Antonii ORSATO 1674.

q. aemilius q. f. | . . . . pal. secundus | castris diui aug. s. | p. sulpitio quirinio le. | cesaris syriae honoribus decoratus prefect. | cohort. aug. i prefect. | cohort. ii classicae idem | iussu quirini censum ecl. apamenae | ciuitatis mil|lium homin. ciuium cxuii | idem missu quirini aduersus | ituraeos in libano monte | castellum eorum cepi et ante | militiem prefect. fabrum | delatus a duobus cos. ad aer|rarium et in colonia | quaestor aedil. ii duumuir ii | pontifexs | ibi positi sunt q. aemilius q. f. pal. | secundus f. et aemilia chia lib. | h. m. amplius h. n. s.

Sert. Orsato ms. et *marmi erud.* 1719 p. 276 (inde Mur. 670, 1; Orelli 625), cui dedit dominus lapidis. Falsam esse indicarunt Marinius (Arv. p. 751. 787) Orellius Henzenus neque quisquam ex peritis umquam talis monstri patrocinium suscepit; sed videtur ficta fuisse in lapide.

Dedi ad Ursati exemplum scriptum; in ed. dedit v. 4 QVIRINO, v. 9 FEC pro ECL aliaque minora mutavit.

137* in basi statuae Commodi habentis caput opertum pelle leonina, effractum autem brachiam dextrum. Venetiis apud Franciscum de Mosto senatorem MUR.; in museo Capello BOCCHI. Postea Zarae in museo Danielli-Tomassoni, deinde Pellegrini; hodie quo devenerit, ignoro.

imp. caes. | l. ael. aur. m. commodo | ant. p. f. max. aug. sar. | ger. brit. pacat. orb. | terr. herc. rom. amaz. | super. inuicto | pont. m. tr. p. xuiii | imp. uiii cos. uii p. p. | s. p. q. r.

Titulum in marmore fictum esse Venetiis ad illustrandam statuam Commodi, de qua diximus, eo advectam ex Graecia docuit Paciaudius mon. Pelop. 1 p. XXI. Habent Mur. 242, 5 a Zeno, item in schedis a Bocchio; Marini Arv. p. 355 (cf. p. 406) descriptam a Rubbio (inde Orelli 885); Gurat ms.; Ferrari-Cupilli ms.; Neigebaur *Südslaven* p. 185.

138* Venetiis apud Weberum; in seminario salutis ectypon gypseaceum extat MOSCH. Ego vidi neutrum.

LVCRIONI CANI

canis

L·TVRILLIO·L·F·CAESONI·PATRI

Moschini *chiesa della Salute* p. 144.

Sane certior auctoritas desideratur, antequam titulum admittamus, qui canem hominemque eodem sepulcro coniungat.

139* Titulos diversis temporibus in diversas domus patriciorum Venetorum advectos aliunde hoc loco recensere noluimus; nam et infinita res erat et parum utilis, cum harum rerum periti non ignorent ex domicilio Veneto de tituli origine non magis coniecturam fieri posse quam ex domicilio Florentino vel Parisino. Hoc unum adnotabimus C. Valerii Clementis (Mur. 1505, 12) titulum quamquam Fontaninius scribit Venetias in aedes Minottias venisse Altino, tamen reiectum esse inter urbanos, cum legatur, quamquam loco non indicato, apud Panvinium cod. Vat. 6038 f. 81, praeterea autem Fontaninius idem asseveret de titulo Sex. Laetili Quartionis, qui certo non Altinas est, sed ex ripa Benaci delatus Venetias. Contra duo simul descripti n. 2216. 2245 referuntur inter Venetos, etsi de prioris certe origine Veneta dubitamus.

XIII. HATRIA.

140* in quodam vase antiquo sive urna FELIC., ubi praecedunt Adrianae. Adriae FERR. Inter Patavinas LIL. SAN. VALV. — Brixiae in ecclesia S. Petri REINES. contra auctorem.

in corpore amphorae:

D · M

L · GALLATIAS

OSSA · PAR · P

Videtur finxisse Felicianus Adr. 4, a quo pendent Ferrarinus cod. Reg. Adr. 3, Lilius f. 54 (inde Reines. 12, 39 ex Langermannianis, e quo sumpserunt Brixiani auctores Vinaccesius p. 321; Mur. 1681, 2 ex Vinaccesio; Gnocchi ms. p. 273); Gammarus f. Trev. 11; Sanctus f. 56'; Valvasson f. 3. 2 GALATIAS San. Valv. — 3 PAR·F San. Valv.

141* Adriae fuit in pariete interiore sacristiae S. Mariae Adsumptae BOCCHI ms. apud Devit. Deinde Rovigi in museo Silvestri SILV., nunc Veronae in museo philharmonico n. 488 inter falsas.

CERERI · AVG

HEDOMACVS · PVG

//II VIR · MAG · OB · HON

LIB PATR·ET·HERCVL·AVG

Contuli. Habent Cam. Silvestri *Giovenale* (1711) p. 619, qui ligno expressit (inde Mur. 29, 6) et in comm. postuma in anaglyphum Graecum (Romae 1720. 8) p. 64; Maffei M. V. 177, 5; Devit p. 129 n. 151 adhibitis schedis Bocchi.

Falsam iudicavit Maffeius et mihi quoque suspecta certe visa est, quamquam non certo falsa.

142* Adriae inventa FERR. — In S. Mariae de Tumba adiecit SCOTI, quoniam inscriptio quae praecedit ibi collocatur.

ex uno latere:

caius caes. diui augusti pronepos | augustus | senatus consulto

ex alio latere:

consul tertium | pontifex maximus | tribunitiae potestatis | quater patri patriae | rei constitutae conseruator

Venit a Ferreto f. 119 (inde male Scoti apud Mur. ms. 19, 226, ed. 1992, 4; Campagnella 2, 146; Orelli 701; Devit p. 127) neque datur ab eo tamquam titulus in lapide scriptus, sed nummus est Caligulae (Cohen n. 14) notis sive recte sive falso explanatis.

143* Adriae in museo Bocchi.

L : M : E : Q
Q : T : O q
C N : F R PS

Ectypum misit Bocchi, unde apparet falsam esse.

XIV. FERRARIA.

144* Ferrariae *nella casa dell' Obizzo comprata da M. Alfonso Cagnacini* LIGORIUS. In aedibus marchionis Thomae Obizzi ad S. Petrum BARUFF. Ex domo Obiciana illata in museum SCALABR. Ibi extat.

VIN · VENVS

venatrix succincta

d. venabulum tenens;

ad pedes canis

VENV VENAT

Vidi; falsa est vel potius recens. Habent Ligorius ms. Taur. 8, Ferr. p. 42 (inde Fabrett. 331, 489; Mur. 1641, 1 ex hist. Ferr.; Frizzi 1, 244); Baruffaldi mon. f. 12 ex Ligorio et ex lapide; Scalabrini ms. apud Mur. et inscr. n. 37; Zaccaria exc. 2, 164; Frizzi 1, 250 tab. 4, 13; Amati ms.

Pro v. 1 AVIENVS, pro v. 2 AVIENAE Ligorius.

145* Pisaurenses vel certe Pisauro Ferrariam translati tituli inter Ferrarienses innotuerunt hi:

1. *C. Valio Polycarpo* Grut. 481, 9. Pisauri collocant Ferrarinus et Redianus, ibidem in domo Pandulfi Collenucii Iucundus et Sanutus; Ferrariae Alciatus, ibidem in aedibus Girardini Sardus et Ligorius, qui ait eruderatam ibi prope ad S. Stephani. Nunc ibi in museo.
2. *T. Anchario T. f. Pal. Prisco* Orell. 2545. Pisauri in aedibus Pandulfi Collenucii collocant Iucundus Alciatus Sanutus, Ferrariae (domu non enuntiata) Ligorius ms. Taur. 8 et 19 et in epistula ad Ursinum 22 Iun. 1577 (cod. Vat. 4105 f. 57); ab ed. abest neque norunt eam auctores Ferrarienses.
3. *D. M. Petronii Antigenidis* Grut. 950, 7. Pisauri in aedibus Pandulfi Collenucii antiquiores. Auctores Ferrarienses ignorant; sed a. 1827 pars tituli Ferrariae eruderata est (cf. *Bullett. dell' Inst.* 1831, 49).
4. *D. M. Sex. Gegani Sex. fil. Pal. Festi* Grut. 685, 7 Pisauri in domo Collenucii collocant Iucundus Alciatus Sanutus. Deinde Ferrariae fuerit necesse est; nam inde translatam esse Mantuam tropaei loco testatur adscriptio in latere adiecta: *questa preda si a del ducha de Ferrara.* Mantuae viderunt Ligorius et posteriores. A. 1774 Mantua rediit Ferrariam in museum universitatis.
5. *T. L. Bilorum T. f. Hamata est Rutilia P. f. Prim. uxor Titi. In fr. p. XX, in agr. p. . . . .* Iucund. Ver. f. 105. Pisauri in domo Collenuciana collocant Iucundus et Sanutus; Ferrariae vidit Ligorius (Gud. 311, 1). Hodie extat pars prior Ferrariae in museo.

146* His fortasse addendus titulus, qui quo pertineat difficulter explicabitur, *M. Naevii M. f. Gal. Restituti* cum adiuncto *Venuleiae Pelagiae* (Orelli 4084). Ligorius ms. Taur. 8, Ferr. p. 23 hunc proponit sub titulo *trovato nella chiesa di S. Giorgio, portato nel castello della città.* Similiter Grut. 1031, 5 ex Velseri schedis aliique Ligorianorum expilatores. Praeterea etiam Victorius affert in cod. Monac. 743 f. 43; ex Victorio, ut ipse ait, Borghinius ms. p. 80; ex Borghinio Gorius inscr. Etr. 2, 25. Ex his Victorius de loco tacet, Borghinius collocat Pisis, memoranturque vere in titulo *fabr. naval. Pis.* et *fabr. tig. Pis.* et tribus Galeria est Pisanorum. Videndum tamen, num titulus sit non Pisanus, sed Pisaurensis indeque translatus Ferrariam, ad quam certe origine nequaquam pertinet.

147* Denique similis ratio est tituli *T. Vibii* (al. *Tullii*) *Zotici VI viri Augustalis*, qui dedicat Liberum patrem cum redimiculo et thyrso et cantharo (Grut. 67, 2). Ligorius hunc ponit in additamentis ms. Taur. vol. 8 addens '*trovata a' di nostri in Ferrara nell' horto di S. Maria de' Padri Servi*' pendetque inde per Ursiniana Grut. l. c. Contra eandem titulum sibi vindicant auctores Ariminenses, inter quos Villanius (apud Toninium *Rimini* 1, 331) eum dicit repertum ad ecclesiam S. Columbae antiquam cathedralem. Utrum testimonium aetate vincat, nescio; sed cum Ligorio non temere credendum sit, titulum exclusi.

148* inter Ferrarienses.

S · I · M
TI · CLAVDIVS · TI · F · ROM
PANSIENVS · VI · VIR
AVGVSTAL · V · S

Ligorius ms. Taur. 8, Ferr. p. 33, a quo pendent reliqui: schedae Barberinae nunc Vaticanae n. 769 (inde Fabrett. 410, 348 ex schedis Barberinis); Mur. 196, 5 ex historia Ferrariensi; Scalabrini inscr. a. 83 ex Fabrettio; Devit *lap. del Polesine* p. 113 ex historia ms. Ferrariae servata Rovigi in bibliotheca Silvestriana.

Haec nata est ex figlinis Pansianis apud Sardios sic relatis TI·PANSIENVS·AVG.

149* prope Ferrariam ad Padum fluvium *in un serraglio.*

dls manibus | m. fidieno m. f. uet. | ueridianu | trib. militum leg. | I mineruae uixit | ann. lxiix | fidiena primigenia ux. s. | poni curauit

Ligorius ms. Taur. 8, Ferr. p. 36. Inde Fabrettus 622, 190; Baruffaldi mon. f. 30; Frizzi 1, 239.

150* Ferrariae.

q. phillio m. f. rom. | afro mil. coh. | uii urb. militauit | ann. xiii uixit | ann. xlu | p. phillius aemilianus c coborte x | praetoriae | fil. incop. b. m. p.

Ligorius ms. Taur. 8, Ferr. p. 31. Inde Fabrett. 129, 57 ex schedis Barberinis.

151* Ferrariae.

d. m. | m. phillio m. f. rom. sabino | ueterano leg. iii italicae | uixit ann. lxii men. uiiii d. uiii | q. phillius m. f. m. n. rom. princeps | eq. r. et phillia ueneria prima | parentes fecerunt | in fr. p. xuiis in agr. p. uiis

Ligorius ms. Taur. 8, Ferr. p. 30. Inde Baruffaldi mon. f. 36 ex Ligorio; Mur. 842, 3 ex hist. Ferr.

152* Ferrariae.

m. stlacius m. f. uet. | priscillus | uet. ex coh. ui | urb. praef. fab. | q. stlacius m. f. uetur. | tatianus trib. | mil. leg. iiii fret. | u. f. | com stlacia iantulla | matr. sor | in fr. ped. xiiii in agr. p. xuiii

Ligorius ms. Taur. 8, Ferr. p. 40.

153* *Puccino nel Ferrarese, portata da Este.*

dils manibus sacrum | t. prassio t. f. cluen. | uariano pucciu | praefecto praetorio | aureliano c coh. | prat. ann. x c coh. uii | urb. ann. iii praef. fabr. | leg. iii italicae ulx. ann. | lxxxu men. iiii d. ui b. ā | sex. prassius t. f. pacul|lus eran. leg iii italic. | et uicarius praef. praet. | ex test. fac. cur. | b. m. | in fron. pedes xxxui | in lat. ped. xxxuiiii

Ligorius ms. Taur. 8, Ferr. p. 37. Inde Fabrett. 181, 378 ex schedis Barberinis.

154* *all' Ostelata* LIGORIUS. Nunc in eius villae ecclesia ad dexteram arae maioris MALVASIA. Ostellati in fronte ecclesiae BARUFF.; 'olim Ravennae in aedibus illorum de Danesiis' IDEM postea. Extare negant SANCASSANIUS in epistula scr. a. 1701 (apud Coletum *chiesa di S. Pietro in Sylva* p. 128) et FRIZZI.

D · M
CLAVDIAE
DICAEOSYNAE
TI · CLAVDIVS
5 NARCISSVS
LIB · AEID · COIV
PIENTISSIMAE
ET · FRVGALISSI
B · M

Ligorius ms. Taur. 8 (inde Gud. 269, 9) et Ferr. p. 48, a quo videntur pendere reliqui omnes: Malvasia Ael. Laelia (1683) p. 183 ex Philippi Rhodii annal. Ferrar. ms.; Bonaveri p. 113; Ferri Comacchio p. 32; Baruffaldi apud Mur. 1325, 5 et monum. f. 5' ex Ligorio; Frizzi 1, 233 a prioribus, in his Anonymo a. 1626; Orelli 720.

Testimonia auctorum aut incertorum (ut sunt Anonymus a. 1626 et Rhodius Malvasiae) aut fraudulentorum de loco cum parum defendant titulum, eum exclusi, quamquam fieri potest, ut sit genuinus nec multum corruptus. — 8 FVGALISSI ms. Taur., FRVGALISSIMA ed.

155* Ferrariae LIGORIUS. In palatio ducis Schivanogliae in quodam curtili apud S. Vitum pro suppedaneo ad puteum BARUFF.

AVRELIO · VICTORI
VETERANO · EX · G · R
AT · COS · AELIA
QVINTA · MARI
5 TO · B · M

Ligorius ms. Taur. 8, Ferr. p. 43. Inde reliqui: Baruffaldus mon. f. 13 exsectam ex Ligorio; Mur. 434, 5 ex hist. Ferr.; Scalabrinius ad n. 37 ex Merenda quodam et ex Baruffaldio; Frizzi 1, 244 ex Anonymo a. 1626.

Merenda et Anonymus Frizzi (qui videntur iidem esse) hanc aiunt lectam esse in operculo urnae quae habet inscriptionem falsam n. 144*. Ceterum titulus corruptus magis videtur quam falsus legendusque v. 2. 3 VETERANO · EX · STAT · COS.

156* Tres alios titulos item falsos

L. Aureli L. l. Porphyrioni Gud. 316, 1; Mur. 1051, 4
Phillae Victorinae Ligorius Ferr. p. 30
P. Ollius P. f. Vetur. Scaeva Frizzi 1, 243

Ligorius refert quidem inter Ferrarienses, sed primum collocat Interamnae Nahartiam, secundum et tertium Romae. Qui exscripserunt Ligoriana Anonymus a. 1626 adhibitus a Frizzio et maxime Baruffaldius addiderunt suo errore vel nova fraude locorum indicationes pertinentes ad Ferrariam.

157* *Comachio trovato nel far il ponte che conduce alla chiesa di S. Maria della Rosa* LIG.

sentiae c. fil nettine | test. p. i. p. ter
. . . .

Ligorius ms. Taur. 6.
Fortasse genuina, sed corrupta.

158* *tavola di marmo bianco, Comachi in casa di M. Baptista Forciolini* LIG.

T·AELIO·T·F·CLAVD·SEVERO
VIX·ANN·LIX·M·III·
AELIA·SABINA·VXORI·S F C

Ligorius ms. Taur. 6.
Si genuina est, in fine legendum VXOR·D·S·P·C.

159* Comachii.

D · M
M · AVREL
CANDIDIA^s^

Lig. ms. Taur. 6.
Fortasse genuina.

160* Comachii.

t. hirtius t. f. prisc.

Ligorius ms. Taur. 6. Ficta sine dubio propter tegulas Pansianas a Ligorio in eodem capite allatas.

161* *Sabinae August.* titulum Ostiensem Grut. 252, 6 Ligorius ms. Taur. 6 rettulit ad Comacchium.

162* Ferrariae apud ducem Alfonsum extat tabula marmorea grandis, ubi togatus senex sacrificat ad aram tripedem cum patera, stans ante simulacrum Spei, forma virginis stolatae, quae sinistrae manus suspensae digitorum duorum extremorum articulis stolae sane lacinium progrediendo libat et nonnihil attollit: dextra elata floris caliculum tanquam fructus nasci-turi spem quandam ostendit. Additur haec epigraphe PIGH.

gen. genialis spei helpidia

Pighius Herc. p. 363 (inde Grut. 102, 2) ait se vidisse inter alia marmorea aeneaque musei Ferrariensis monumenta comparata a Pyrrho Ligorio et Antonio Mosto. Quapropter haec tabula certe non est origine Ferrariensis; utrum sincera sit an in marmore ficta, non definio.

163* Ferrariae apud ducem Alfonsum in basi simulacri Bacchici.

libero aug. signum | sileni et satyri | m. ulpius onesiphorus et | appaleia d. d. marcella

Pighius Herc. p. 353 (inde Lipsius 35, 3; Grut. 66, 6; Orelli 1482) qui vidit. Orellius damnavit, defendit Henzenus; equidem non satis confido iis quae ita proferuntur ex museo saec. XVI, quamquam certa fraudis argumenta deficiunt. Ferrariensis omnino non est, sed potius, si vera est, urbana.

164* Ferrariae.

carpus | socior. vIcens | sibi et heraclae | fratri fecit

Don. 9, 25 (inde Mur. 623, 1; Orelli 3339) cui dedit Io. Franc. Angelonius. Auctorum Ferrariensium cum rettulerit nullus aeque Angelonius ad Ferrariam pertinere videatur, in loco videtur erratum esse.

165* Ferrariae. — In loco vereor ne error insit.

c. pomponius c. f. misertus | pomponiae rubeae uxori

Malvasia 353 (inde Mur. 1391, 2).

166* Ferrariae in suburbiis Sancti Georgii.

l. asinius p. f. celer

Mur. 1637, 12 profert 'ex schedis Nic. Pacediani', in cuius libro scripto non extat. Donec verus auctor innotescat, placuit referre inter incertas.

167* *trovato in Bisgnano* BARUFF. Debuit itaque collocari inter Histrica; sed magis placuit edere cum Baruffaldianis reliquis.

l. brutius
callidius cupito
ioui flag. d. d.

Nic. Baruffaldi misit Camillo Silvestri Ferraria 2 Iun. 1717, auctorem laudans Sebastianum Pauli.
Similem lusum cum interpretatione adscripta repperi in scheda musei Vindobonensis exceptum, ut aiunt, ex gemma servata Bethleni in Dacia apud comitem Bethlen:

ego sum
flag. iouis
c(ontra) peru(ersos)
nazar

168* Quartisanae in aedibus comitum de Miroliis ad stabulum pro limine ostii BARUFF. (BIONDI.) *Gran tavola di marmo, che Alfonso I duce di Ferrara fece levare dal Vaccolino [luogo soggetto alla terra di Codigoro* FRIZZI*] e portare a Ferrara; ma il trasporto cadde, mentre morì, e il marmo si arenò in un villaggio detto Quartesano, ove sino a' nostri giorni è giaciuto ignoto* BONAVERI (c. 1697); citat ideo ut locum, quo olim steterat, silvam Eligiam Silvano sacram fuisse ostendat. In villa Quartisanae spectabatur in aedibus comitum Miroli ad stabuli portam, sed aetate nostra a Germanis militibus Ferrariensem agrum invadentibus fracta eiusdemque fragmenta in Germaniam translata BORSETTI. Quartesanae olim, a. 1707 a quodam Caesarei exercitus tribuno inde arecta BARUFF. apud Mur.

SILVANO · SANCTO
PATRI · ET · CVSTODI
PECVDIFERO · LACTIFERO
GLANDIFERO · POMIFERO
CANABIFERO · LINIFERO
Q·ZOSIMVS·Q·L·TERTVLL
GRAMATICVS
L·SERGIVS·L·L·CIPARISS
MENSOR
C·PETILIVS·C·L·STRABO
CELATOR
C·RVFFVS·C·L·CHARITO
MVSICVS
F · F · EX · VOTO

Baruffaldius mon. f. 2 et apud Mur. 70, 6, a quo videntur pendere reliqui: Bonaveri Comacchio p. 96; Scalabrini inscr. n. 82, qui minime vidit; Borsetti hist. gymn. (1735) 1, 5 auctorem laudans Io. Ant. Scalabrinium, qui transsumpserit antequam auferretur; Frizzi 1, 238 ex Bonaverio et Borsettio; Orell. 2614.

Recte damnavit Orellius, cum praesertim testimonia omnia ita comparata sint, ut ad Baruffaldium aut redeant aut facile redire possint. Muratorius de tituli veritate dubitans cum de eo interrogasset Baruffaldium, is eum de eo dubitare vetuit; 'non semel sibi spectatum marmor agnitumque germanae antiquitatis fetum; etiam Philippum a Turre secum accessisse ad illud contemplandum eique suffragium suum addidisse'. At idem nebulo cum deinde Borsettius titulum edidisset, nescio utrum invidia motus an timore in supplementis ad Borsettium 1, 11 sub persona Iac. Guarinii ipse contra dixit et sibi nonnullisque eximiis antiquariis titulum maxime suspectum esse contendit propter verba non notis scripta scilicet et *canabiferi* vocabulum. Varia lectio vix ulla est. — 5 CANNABIFERO Bors. Mur. — 6 Q·F Bonav. — 7 GRAMMATICO Bors. Mur., GRAMMATICVS Scalabr. — 11 CAELATOR Bors. Mur. — 12 RVFVS Mur. — 14 EX·VOTO·F·F Bors. Mur.

169* *ritrovata mesi sono nel Borgo di S. Giorgio poco discosto da Ferrara coll' occasione dello scavamento d' un nuovo pozzo ed oggi posseduta da Nicolò Baruffaldi mio padre* HIER. BARUFFALDI (*Gall. di Min.* 1696). Effossum in villa Lacuscelli prope Ferrariam a. 1696 IDEM mon. ms.; olim infixa turri nuncupatae *dell' Uccellino* IDEM ibidem postea adscripsit. Nunc Ferrariae in museo.

Baruffaldi in ed. 1696:			*lapis:*		
I		S	I		M
L		AQ·CORVO			T · ALLIENVS
T	cor-	Q·ALIEN	K·FEBR	cor-	T·F·CORVVS
Q̄M	vus	CL·MARC	FORVM	vus	L · AQVILIVS
FOR·H		PR·DES	D·D		L · F · MARCEL
M		P			COLLEG
K̄		F			AVGVR

Hier. Baruffaldi primum edidit *Galleria di Minerva* vol. I (1696) p. 370 (inde Ferri Comacchio p. 113) eademque forma repperi in epistula ms. Nicolai Baruffaldi ad Cam. Silvestrium. Deinde mutatam proposuit et in lapide, qui extat, et monum. f. 3 adnotans: 'de quarum litterarum interpretatione iuxta sensum ab amico mihi relatum [nempe primum asseverarat titulum servari in cubiculo patris!] plura typis evulgavi, sed ocularis inspectio diversam interpretationem ex diversis litteris exigit'. Quam formam expresserunt Scalabrinius apud Mur. ms. et inscr. n. 43; Frizzi 1, 71. 240; Amati ms.

Titulum pessime fictum esse intellexerunt iam Scalabrinius et Frizzius; ipse Baruffaldius nugatorum quos novi (nec pauci ii sunt) facile et impudentissimus et stultissimus monet quinque litteras EHMNV formae esse non Romanae, sed Longobardicae. Legit autem in ed. a. 1696 sic: *I(oci)* [vel *I(edi)*] *s(acrum)*. *L(ucio) Aq(uilio) Corvo t(ribuno)* [vel *T(itus)*] *Q(uintus) Alien(us), q(uem) M(arcus) Cl(audius) Marc(ellus) for(i) h(uius) pr(aetorem) des(ignavit), m(onumentum) p(osuit) k(alendis) F(ebruariis)*, finxitque, at Ferrariam demonstraret fuisse Romanorum forum Allieni.

170* Ferrariae extabat in ecclesia cathedrali intus ad portam mensium; modo abrasis litteris pro epistylio sub cruce in summo pinnaculo BARUFF.

p. l | clemens

Baruffaldi mon. f. 51 (inde Scalabrini ms. n. 69). Idem memorat apud Calogerà 6, 506.

171* urna cineraria effossa Padi alluvione m. Nov. 1705 in aggere contrito prope Stientam in praedio Matthaei Maraldi canonici Ferrariensis, extat in museo Nic. Baruffaldi patris mei HIER. BARUFFALDI. Servabatur in museo Baruffaldi, sed Anglis mercatoribus vendita est SCALABRINI.

anaglyphum muliebre vetulae caput ostendit sursum prospiciens ore hiante; infra legitur:

V · ANN · LXI

sub anaglypho in [illegible]:

HEV
FL QVARTI
PRAEFI
CA

Hier. Baruffaldi in diss. de praeficis (Ferrariae 1713. 8 pp. 128; inde Montfaucon ant. expl. suppl. V tab. 2) et mon. f. 8 et apud Mur. 954, 8. Inde Scalabrini inscr. n. 63; Frizzi 1, 242; Orelli 4952; Devit Polesine p. 130.

HEV . FL · QVARTILL PRAEFICA V · ANN · LXI Muratorius. Damnavit Orellius.

172* in agro Montis Sancti prope Vogheriam apud illos de Balestris BARUFF. De villa Montis Sancti plebatus Vigoeriae translata in agrum Bononiensem in palatium Tusculanum marchionis Bevilacquae SCALABR. — Ferrariae in museo MUR. errore. Olim extitisse Pisauri apud Pand. Collenucium BORGHESIUS scribit apud Furlanettum lap. Pat. p. 539, vetustas syllogas citans, errore omnino; nam qui Collenucianas recensent Iucundus Alciatus Sanutus hanc non norunt.

memoriae | c. latati | c f. pansian | figuli ab | imbr. u. a. | xxxxix m. i | in f. p. xiis | in a p. xiis

Baruffaldi mon. f. 52; Scalabrini apud Mur. (ms. at ed. 963, 2) et inscr. n. 46 sine dubio a Baruffaldio. Orelli 4190. Cf. n. 148*.

173* extat in angulo coemeterii villae Ronchi [plebatus Vigoeriae SCAL.] pro suppedaneo paene trita ac perdita BARUFF. Deperditam ait SCALABR.

P A N D O R S
BONAE · DISPENSA
TRICI · Q · CAMERIVS
CATVLINVS
5 VT·SENE·SIT

urna

Baruffaldi mon. f. 44. Inde Scalabrini apud Mur. 968, 9 et inscr. n. 80 et ad n. 40.

174* Fiessi pro limine ad ianuam canonicae, sed detrita paene et contusa BARUFF. Periit SCALABR.

C · RAT
OB · MERIT
QVI · MVNICI
INCOL · A
5 PEREGRINO
INTRA VI

Baruffaldius mon. f. 38; inde Scalabrini inscr. ms. n. 44.

175* urna cum operculo effossa a. 1709 Ferrariae apud ecclesiam PP. ministrantium infirmos, extat in meo museo BARUFF. Empta ab Anglis SCALABR.

M · SILLANI · A

Baruffaldi mon. f. 8'. 9 (inde Scalabrini inscr. f. 20). Idem memorat apud Calogerà 6, 506 tanquam titulum M. Sillani auguris.

In altera delineatione sic datur: M·SILLANVS.

176* columna parva. Ferrariae rep. ante annos aliquot, *hora da me dato e posseduto dal conte Camillo Silvestri di Rorigo* BARUFFALDI 1696. Rep. in coemeterio S. Francisci, diu apud me servata, donec comiti de Silvestris traderem BARUFFALDI mon. similiterque CAM. SILVESTRI *Gior.* 1711. Deinde rogatus a praefectis museo Ferrariensi Hier. Silvester restituit Ferrariensibus, sicut intellegitur ex epistula Oct. Boari comitis ad Silvestrium, quam vidi ms. in bibl. Silvestriana. Ferrariae in museo FRIZZI et POSTERIORES.

VAL. ATILIO
M. ROM. F. P
INOCET
IN PATR. VR.
RECON.
ACTIA MAER
DOLES
I. F. P. XX' —

Descripsi et damnavi; imperite facta est punctaque habet ad imas litteras adiecta. Proponunt Baroffaldi *Galleria di Minerva* I (1696), 377 (inde Sancassanius apud Ferrum *Comacchio* a. 1701 p. 526) et mon. f. 41 (cf. eundem Calogerà 6, 508); Cam. Silvestri *Giornale* 1711 p. 64 et apud Mur. 1225, 10; Car. Silvestri mus. Silvestr. ms.; Scalabrini inscr. n. 84 inter titulos qui desiderantur; Frizzi 1, 250 tab. 4 n. 3; Amati ms.

1 ... M Baruff. 1696.

177* amphora cum ansis duabus rep. in villa Vigarani plebis, nunc in museo patris mei BARUFF. Ariani MUR. Servabant Baruffaldii; sed Anglis divendita cum ceteris SCALABR.

in margine superiore:

MIOLIO FRONTO

in ansa altera:

STROB

in urnae ventre:

LB

Baruffaldi mon. f. 10; Sancassanius apud Ferrum Comach. p. 575 et apud Mur. 1702, 9; Scalabrini inscr. f. 22. 40.

Sic pinxit Baruff.; M·IOLIO (LOLIO Mur.) F·PRONTO|STROB Sancass.

178* Ferrariae in universitate.

AIII OIIV

VC

V *arca duae* A

ECD

Nic. Baruffaldi ad Cam. Silvestrium in ep. ms. bibl. Rovigensis; Frizzi 1, 252 tab. 5 n. 4.

179* Ferrariae in universitate.

NORBAS

leo gradiens

Frizzi 1, 252 tab. 5 n. 10.

Sine dubio similis lusus ex Baruffaldianis.

180* Ferrariae *era sepolta negli orti dell' antico S. Bernaba, ora S. Croce de' Minimi* BARUFFALDI (Calog.; in mon. locus nullus adnotatur). Ferrariae in hortis fratrum minimorum S. Francisci effossa a. 1721, translata Veronam SCALABRINI. Dono mihi dedit Hieron. Baruffaldi MAFFEI. Veronae extat in museo n. 454.

† DACIANA · DIACONISSA ·
QVE · V · AN · XXXXV · M · III ·
E · FVIT · F · PALMATI · COS ·
E · SOROR · VITOXINI · PSBRI
ET · MVLTA · PPIETAVIT
CVM · FLACCA · A.VMM ·
V·A·XV·DEP·IN·PACE·III·ID·AVG·

Contuli et falsam indicavi, at indicavit item Rossius inscr. chr. urb. 1 p. XXIX*. Maffei ad Cassiodori complexiones p. 125 (inde Mur. 437, 1); Gall. antiq. p. 90, 1 ed. 1733; M. V. 179 cf. p. 486. Baruffaldius apud Calogerà *racc.* 6 (1732) p. 515 (inde Frizzi 1; 246; Orelli 4872) et monum. f. 60. Scalabrinius monum. n. 101. Venturi *comp. stor. di Verona* 1, 99 in aere incidit.

5 nunc cernitur I///AV/TA

181* *M. Aurelii Theodoti* titulum (Mur. 1140, 12) Ferrius (Comacchio 1701) p. 29 testatur ex Comacchio avectum esse Ravennam ab equite Luca Danesio. Quod quamquam verum esse potest, tamen cum satis certus auctor non sit, reliqui titulum inter Ravennates. Etiam alia *D. Modi Successi* (Mur. 1713, 5), quae a Ferro l. c. dicitur reperta Comacchii, magis videtur urbanae originis esse.

182* Tituli hodie servati Ferrariae, qui ipso habitu originem ex urbe prae se ferunt (testimonia enim diserta fere deficiunt), hi sunt.

Acutiae Chloe	Frizzi	1, 250	
Acutiae Tyche	„	1, 250	Haec non tam propter formam exclusa est quam collato altero titulo urbano Orell. 4382; praeterea quae Frizzius primus protulit nullo accurato originis indicio adscripto, omnes fere urbanas esse deprehendi.
L. Antistio Alexae	„	1, 228	
Aphrodisia	„	1, 228	
Arriniae Palladis	„	1, 229	
A. Atinio Fausto	„	1, 251	ex Scalabrinianis.
Cassiae Fortunatae	„	1, 229	
Claudiae Agapomenes	„	1, 250	
Claudiae Feliculae	„	1, 228	
. . . Domitius Apollonius	„	1, 250	
Q. Fabius Anthus	„	1, 228	
L. Faeni Telesphori	„	1, 244	
Futiae Eutychiae	„	1, 250	
. . . . e P. f. Iustae	„	1, 252	
P. Memmio Diadumeno	„	1, 229	
Memmia Successa	„	1, 252	ex Scalabrinianis.
Nevius Priscinus	„	1, 250	ex Scalabrinianis.
Nicaroti	„	1, 250	
Ofillia Methe	„	1, 253	ex Scalabrinianis.
C. Pontano Prisco	„	1, 228	
Pontianae C. f. Primitivae	„	1, 233	
Tettiena Dextra	„	1, 253	ex Scalabrinianis. Apud Filiasium mem. 3, 92 ed. 1 dicitur reperta a. 1699 inter Goro et Capo di Goro; de qua origine cum taceat Scalabrinius et urbanam potius innuat, exclusimus.
titulus Auelius Ikarus	„	1, 227	ex Scalabrinianis.
. . . us duo dormit in pace	„	1, 250	ex Scalabrinianis.

XV. ROVIGO.

183* Rovigi *appresso la cancellaria del Vescovato.*

Q·CES·IOR F·LAT
QVINTIVS·MOD·MI
PA·PO·ET·POS

Nicolio p. 29 ed. 1, p. 27 ed. 2 (inde Devit p. 128).

184* vas rotundum, in quo rep. est cranium et lucerna ardens, Rovigi apud Aurelium Silvestri.

A·IVNIO·A·L
FLAVO
ALCE · VETTIA
LAT
VIRO·SVO·L

Nicolio p. 30 ed. 1, p. 27 ed. 2; inde Grut. 981, 7. Item Cam. Silvestri *storia agraria del Polesine* ms. 1, 88 ex Nicolio, quem citat et a quo non discedit (inde Devit p. 89 male).

185* in castro *della Fratta* agri Rovigensis.

P·L·LVCIL·V·SOR
ET·FR·LAT·T·F·F·S

Nicolio p. 29 ed. 1, p. 27 ed. 2 (inde Grut. 850, 1; Devit p. 128). Puto v. 1 pendere ex titulo n. 2349.

2 FRA pro FR Nic. ed. 2.

186* Rhodigii prope cancellariam episcopatus.

L·OCTAVIVS·L·F·LAT
SEVER · SEVERVS · ET
PRAXIL · PARENT · P

Nicolio p. 29 ed. 1, p. 27 ed. 2 (inde Grut. 735, 7; Orelli 3083; Devit p. 94).

187* in villa Sarzani dicionis Rhodiginae.

AMO · TRVTEDIO · P · F
SIBI · ET · SOR · LAT·SA

Nicolio p. 29 ed. 1, p. 27 ed. 2 (inde Grut. 852, 10; Devit p. 129).
2 fin. SAB ed. 2.

XVI. ATESTE.

188* *Li* [Atesti Euetorum duci peste absumpto] *fo indrizato lo suo epitaphio in questo modo inciso in uno marmo candido.*

uicerat euganeos euetorum ductor ateste
cui rex anthenur dardana tela dedit
et profugus nostram fundavit menibus urbem
mox obit et magnum parva sepulchra tegunt

Hieronymus Atestinus *cronica de lo antiqua citade di Ateste* f. a 3 (inde Ursatus 1678 p. 22; Alessi p. 16). Paullo ante attulit versus de Antenore (v. n. 201*), ad quorum exemplum facti sunt hi.

189* Ateste.

MARCELLVS · MARCELLI · FILIVS · QVEM · LANCEA · SABINI · CONFODIT

Hieronymus Atestinus f. *b* 1 (inde Hipp. Angelierius p. 8; Salomoni 1696 p. 80; Mur. 1804, 2 ex Salomonio) haec subiungit titulo n. 2496.
Fortasse ficta ad Atestinam n. 2650: M · MASCIVS / F · ROM · MARC/.

190* Ateste.

BALBVS · CVRATOR DIVI · AVG · CAE
EREXIT · PORTICVM · SPERISTERON

Hieronymus Atestinus f. *b* 2 dat subiunctam titulo n. 2532. Inde habent Angelierius p. 9; Salomonius 1696 p. 80 (ex eo Mur. 486, 7); Alessi p. 218; Furlanettus n. 92 p. 101. Ferretus terr. p. 36 scribit Este in cubiculo domus Pesarorum repperisse se hoc fragmentum: BALBVS · CVRATOR · DIVI · AVG CAES . . . . | PORTICV . . . . . , solito sibi fraudis genere. — Damnavit Borghesius apud Furlanettum p. 525 et certe interpolata est; sed subest, opinor, genuini aliquid.

191* inter lapides eruderatos a. 1168 ad Ateste in loco qui dicitur Casalis (v. n. 2529) ponitur etiam hic: 'unus lapis sanguinei marmoris pedum octo in longitudine et sex in latitudine, in diversis tamen partibus fractus propter ruinam, que partes simul iuncte quandam antiquitatem prae se ferebant, quibusdam litteris Romanis incisae, ut vix intellegi poterant propter fracturam, et, sicut multi doctores et antiquarii dicebant, sonabant tali modo'.

ateste lati. colunia tri. uir l. a. c. publius claudius pulcher c. calphurnius piso q. fulvius flacus tri. uir deduxerunt eorum ductu [eo ducti *cod.*] auspicioque galli qui tuscos expullerant ex hoc agro pulsi sunt equiti centum iugera caeteris colo. L sunt data duo millia hominum deducta.

Ita ex chronicis, de quibus supra ad n. 2529 diximus, Hipp. Angelierius cod. Vat. 9141 f. 144.

192* Ateste a. 1278 in contrata, quae dicitur Stabelle, meridiem versus in quodam campo nigro, ubi antiquitus dicebatur fuisse unam ex quattuor urbis portam nuncupatam porta Gabinia, dum cultores arbores plantare velint, forte sub terra repertus fuit quidam magnus lapis marmoris Romani hisce carminibus inscriptus ANGELIERIUS (cod. Vat.)

est via que populum ducit iunonis ad aedem
fons ubi natiuis aethera pulsat aquis
quisquis ad hanc pergis periandri transige thermas
regia sceptra lares atria templa forum
mox ripas athesis phrigiique palacia iani
antra nemus curuis parua theatra locis
inde celer subeas magni delubra tonantis
qua fert sublimes martia porta gradus
hic et ateste iacet qui post antenora numen
laudibus et titulis tollit in astra suum
transtullit huc henetos et paruam condidit urbem
cuius et ossa ducis nunc breuis arca tegit

Angelierius in cod. Vat. 9141 f. 144' sic affert, addens in margine 'carmina ista reperiuntur in chronica Latina presbyteri Hieronymi Atestini'; unde ea edidit Alessius p. 15. Eadem auctore non adscripto ediderat iam Scardeonius p. 14, a quo aperte pendent Angelierius in ed. p. 3 et Ursatus 1678 p. 21. Hieronymi esse probavit Alessius; neque omnino carmina haec, quae tota sunt sublecta ex Ovidianis (cf. Burmannus in praef. ad Angelierium), fingi potuerunt ante saec. XV vel XVI. — Dedi ad codicem Vaticanum, quocum convenit Alessius; ceterum v. 2 sic habet Scardeonius:

fons ubi natiuus aera pulsat aquis

versus autem 4. 5. 6 sic:

antra domos curuis parua theatra locis
et ripas athesis phrigiique palatia iani
regia sceptra lares atria templo forum

193* Ateste. *L'anno 1564 del mese di Decembre fo scoperto uno predone di marmo fino nella contra di Santa Tecla per mezo la casa del Sig. Baldassare Cavaso* ANGELIERIUS (Vat.). In ponte Mutio ANG. (ed.).

M A N I B V S
C · A T T I L A E
A T E S T I N A E
VRBIS
D E V A S T A T I O
A N N O A X̄P̄O
NATO CCCCLIIII

Hipp. Angelierius in cod. Vat. 9141 f. 145' et in ed. p. 7 (inde Alessi p. 314).

194* Anno salutis 1498 in viridario Atestino sub terra reperta est urna cum lucerna ardente inclusa inter duas ampolas auri et argenti liquore quodam plenas, fomitem praestantes lucernae ANGELIERIUS (Vat.); similia ALESSIUS EX LIBRO 'EXTRAVAGANTE' MUNICIPII ATESTINI. Epigramma inventum apud Estum oppidum Patavinum in agro illorum de S. Vito, qui vulgo dicitur in Pra, in vase terreo orbiculato, in quo inclusum alterum erat cum quadam lucerna; vas autem erat plenum aqua gravi et odorifera circa quinque phialarum et alio parvulo vase vitreo intus posito IUC. Patavii FERRAR. similiterque RELIQUI PLERIQUE, in his PACED. L. XV. Annum circiter millesimum quingentesimum nostrae salutis iuxta Athesten municipium Patavinum, dum foderetur a rusticis terra solito altius, reperta est urna fictilis, et in ea altera urnula, in qua erat lucerna adhuc ardens inter duas ampullas, quarum altera erat aurea, altera argentea, purissimo quodam liquore plenas, cuius virtute lucerna illa per tot annos arsisse creditur, et nisi retecta fuisset, perpetuo arsura SCARDEONIUS ex epistula FRANCISCI MATURANTII, cuius haec afferuntur ipsa verba partim apud eum, partim apud Sabinum et Peutingerum: 'Nihil ex omni antiquitate vidisti mirabilius, mi Alphene. In vase illo interiori lucerna fuit fictilis, 'mirae pulchritudinis, lumine tot seculis inextincto, super eam duae ampullae parvulae. Aurum in altera, in altera argentum fuit: utrumque liqui- 'dum, ut ex ramentis cognoscitur: primarium argentum, aurum vero obrizum. Ego chimiae artis (si modo vera potest esse ars chimia) iurare ausim 'elementa, et materiam omnium. Vas utrumque cum epigrammatibus. Lucerna, ampullae aureae, Olibii munera ad me venere: et penes me sunt. 'Quas si videas, obstupescas. Ego eas cum mille aureis non sum commutaturus. Da versus amicis rescribendos et Camerti episcopo et amico Gratiano 'inprimis vetustatis studiosissimo'. Haec MATURANTIUS. — Romae a bubulco inter arandum inventa a. 1489 mense Septembri PACED. L. VII solus.

in minore urna haec scripta fuisse secundum eum, qui haec fecit, innuit v. 4. At in arca latericia, in qua fictile clausum erat FERR. SAB.; in urna maiore SCARD.

plutoni sacrum munus ne attingite fures [uates *Manut.*]
ignotum est uobis hoc quod in orbe latet
haec [nanque *Ferr. Scard. Carc. Manut.*, haec namque *Sab.*] elementa graui clausit digesta labore
uase sub hoc modico maximus olibius
adsit faecundo custos sibi [tibi *Ferr. Scard. Carc.*] copia cornu
ne precium tanti depereat laticis [depereant latices *Iuc.*]

in capsa latericia IUC. recte. — Male in vase fictili, in quo vitreum erat clausum FERR.; in urna minore SCARD.

abite hinc pessumi fures [furis *Iuc.*] uos [uos *om. Iuc. Scard.*] quid uostris uoltis cum oculis emissicieis abite hinc uostro cum mercurio petasato caduceatoq. donum hoc maxumum maxumus olibius [maxumus maxumum donum, *omissis* hoc *et* olibius, *Ferr. similiterque Lil.*] plutoni sacrum fecit

Nugas has antiquiores ignorant. Comparet primum secunda inscriptio in Rediano libro f. 62', sed postea demum adscripta. utraque autem apud Iucundum in codice Magliabecchiano (nam a Veronensi abest) f. 151, apud Ferrarinum cod. Paris. f. 156' et cod. Reg. Pat. 43. 44; apud Liliam f. 58. 97; in libro Riccard. 996 f. 43; apud Pacedianum l. VII et denuo l. XV; in codice Ioh. Matth. Tyberini, quem servat doctor Ios. Turrius Regiensis. Scripta haec extitisse etiam in libro extravagante communis Atestini apparet ex Alessio p. 286; indidem petiisse videtur ea Angellerius in cod. Vat. 9141 f. 145. Francisci cuiusdam Maturantii Perusini de ea re epistula ad Alphenum amicum, unde quaedam supra rettulimus, legitur in Petri Sabini codice Marciano f. 18', in Siederi Mutinensi f. 70', in Peutingeranis Augustanis 526 f. 83 et 527 f. 49'. 73, apud Pingonium f. 233, apud Scardeonium p. 55, apud Angelierium in cod. Vat. l. c. et in ed. p. 10, ubi epistulae diem (Ateste 1500 k. Mai.) vereor ne de suo adiecerit propter verba Scardeonii supra relata, cum ea dies a cod. Vat. absit ibique epistulam afferat Scardeonium nominatim auctorem laudans. Sequuntur Taculnus 1525 f. 79; Apianus 325, 4 et 337. 338 (inde Grut. 927, 5. 6); Panvinius cod. Vat. 6036 f. 30; Manutius cod. Vat. 5248 f. 2'; Furlanettus p. 20 n. 19.

Textum exhibui fere Iucundi, adiecta varia lectione potiore librorum antiquiorum. — Alessius recte composuit cum nugis his Plautina 'ut vos in vostris voltis mercimoniis' (Amphitr. prol. 1) et 'circumspectatrix cum oculis emissiciis' (Aulul. 1, 1, 2.).

195* Este in aedibus Contarenorum ALESSI. Nunc in museo Estensi n. 30.

D M
CRISPINILLAE
FILIAE DEF · ANN IIII
INNVPTAE · INFELICI
CRISPINVS A · VNS
sic E FORTVNAT MATR
ANTICIPATE AETATIS
INFELI · PC

Descripsi et falsam iudicavi, sed incisam ante saecula aliquot. Alessi p. 284 aere expressit; Furlanettus Est. p. 114, Pat. p. 227 n. 223.

196* rep. in pago Castri novi ad radices Vendae montis, servata Patavii apud Petrum Contarenum S. Zenonis abbatem TOMAS.

. . . TAVRILI . . . . . .
PORCILIANO . . .
POT · AVGVR . . . .
MARITO · SANCTIS . . .
AVLA · PLACIDIA · T
VXOR · PIENTISSI . . .
ET · SOLEMNITE . .
SVPPLICAVIT
VIX·AN·LII·M·V·D

Tomasinus de donar. (1639) p. 194. Inde reliqui: Reines. 6, 11; Ursatus 1652 p. 341; Furlanettus p. 141 n. 134.

'Cur inter spuria et suppositicia a me ponatur', Ursatus inquit, 'dum vixit noverat Carolus Avantius, sed forsan nimis iniuste'. Quod non satis intellego; at non opus est excitare Avantium illum, ut agnoscas falsam esse.

197* Monselice in domo Hieronymi de Oddis.

VAL·PROB·LVCII·LIBERTI
PETRI · DIAC
LAVDABILIS · LOCI

Salomoni 1696 p. 66 haec ex notis petita pro inscriptione accepit.

198* In museo Obizziano quod est Catai tituli sunt hi ex Asia minore vel ex Dalmatia allati:

ex Alexandria Troade:

vol. III n. 386 divi Iuli flamini C. Antonio . . Rufo

ex Dalmatia:

vol. III n. 1772 Q. Vibius L. f.
n. 2357 Ospitali
n. 2384 Iuliae Aquilinae
n. 2403 Iulia C. f. Tertulla
n. 2495 P. Publicio Onesimiano
n. 2851 M. Cornelio Eutychiano
n. 3156*a* Dianae Celeeitidi
n. 3174*a* Arsnio
n. 3175*a* Q. Cassio Victorino
n. 3179*b* Garinine Marcelline
n. 3180*b* Ianuario
n. 3182*a* Iuliae Susernae
n. 3184*b* Lupe
n. 3186*a* L. Pomponius Yperephanus

Quorum octo postremi sola coniectura relati sunt inter Dalmaticos deficientibus testimoniis.

199* In eodem museo Obizziano Cataiensi qui reperiuntur tituli infra scripti ablegati sunt inter urbanos sive veros sive falsos; nam quidam eorum aut ficti sunt aut certe interpolati.

deo sancto Marti	Furlanettus	lap.	Pat.	n. 9.	
C. Anni C. lib. Campestris	"	"	"	n. 373.	
L. Aur. Severo	"	"	"	n. 217.	
C. Calavi Hermetis	"	"	"	n. 265.	
* . . etil. Crescenti	"	"	"	n. 552.	
L. Eutichio Camillo	"	"	"	n. 129.	Fictus opinor.
* . . C. Gemini C. Ↄ. l. Dionysi	"	"	"	n. 474.	
Hermiae	"	"	"	n. 232.	Interpolatus.
C. Iulius	"	"	"	n. 109.	Interpolatus.
IIII non. Ian. Iustus	"	"	"	n. 104.	Fictus opinor.
*N. Latiaio Anteroti	"	"	"	n. 481.	
Secundiniae Paternae	"	"	"	n. 331.	Interpolatus.
*Serviliae C. l. Asclepiae	"	"	"	n. 521.	
rege et crede	"	"	"	n. 529.	

Quibus asteriscum praescripsi, ii testimonio originis deficiente reiecti sunt inter urbanos propter formam.

200* T. Flavii Vibiani titulus urbanus (Grut. 684, 5) a Salomonio 1696 p. 126 collocatur Montagnanae, mero errore opinor.

XVII. PATAVIVM.

201* Inter Patavina reperiuntur apud auctores antiquiores non pauca medio aevo conscripta non fraudandi, sed memoriae causa, ut versus de inclito Antenore (Grut. spur. 9, 7) et epigrammata de origine Bassani (Reines. 2, 35) et in honorem Hannibalis (Reines. 3, 65), quae ab hoc loco aliena sunt neque extra ordinem recipienda, cum neminem fallere queant.

202* tabula aerea apud episcopum Paduanum FELIC. et RELIQUI; 'dicitur fuisse Paduae in tabula aenea apud R. D. Petrum Donatu olim episcopum Paduanum' IUC. 'Nunc est apud Iohannem Marchanovam MARCAN. (Mut.). Patavii in summo templo FABRIC. Hodie Cantabrigiae in museo Disneiano.

.a.
herculi inuicto
paulus. aemilius. imp.
macedoniam terrarum
imperio. positam. coepit
cuius uno die. lxxii
urbes uendidit etiam
indiae uictor per uestigia
liberi patris atq. herculis
romana signa circumtulit

d. d. d. d.

Vidit Huebnerus et perite fictam esse monuit. Proponunt Felicianus Pat. 27; Marcanova cod. Mut. f. 56' et f. 163' Pat. 64 (inde Scardeonius p. 60); Ferrarinus cod. Trai. f. 50', cod. Reg. Pat. 27 (inde Mur. 1802, 2 ex schedis Capponiis); Petrus Sabinus cod. Marcian. f. 248; Iucundus Pat. 8; Sanutus f. 54'; Apianus 342, 2; Fabricius antiq. p. 73 (inde Grut. spur. 9, 3). Ex his Ursatus 1652 p. 340; Furlanettus p. 462 n. 732. Museum Disneianum (Londini 1846) p. 91.

Falsam indicavit iam Sabinus. 'Neminem vidisse' quamquam Iucundus scribit, tamen Felicianus sic: 'apud episcopum vidi legique' idemque iisdem verbis repetunt qui eum expilarunt Marcanova Ferrarinus Sanutus. Textum dedi Huebneri; Feliciani varia lectio haec est: 1. 2 *om.* — 3 aemylius imp. n. — 5 potitam — 8 indie — 11 *om.*

203* Patavii in quadam urna antiqua.

Felic.:	*Red. Gud.:*
OSSA	
J·Ↄ·SVO·A·T	D·I·OLIMP·X
GRATAE	
OLYMP · XDCI	

Urnae ansatae inscriptam proponit Felicianus Pat. 1, a quo aperte sumpserunt Ferrarinus cod. Trai. f. 45', cod. Reg. Pat. 4; Lilius f. 57; Marcanova cod. Mut. f. 157 Pat. 6 (ex eo Scardeonius p. 58; Grut. 1135, 4 ex Scardeonio); Ursatus 1652 p. 301 a prioribus; Furlanettus p. 446 n. 660 item. Diverse Redianus f. 58 n. 43 (inde Gud. 337, 9) et Gudianus 253 f. 17, si quidem eadem fraus est, in ipso saxo scilicet commissa.

204* in territorio Patavino FELIC. et PLERIQUE; 'etiam Romae via Tiburtina' add. FERR. (REG.). Via Tiburtina AEMB. WINGH. Romae SYM. Sine loco PEHEM.

hens uiator miraculum hic uir et uxor non litigant qui sumus non dico at ipsa dicam hic bebrius hebrius me bebriam nuncupat non dico amplius hei uxor etiam mortua litigas

Felicianus Pat. 11 videtur finxisse; certe potuerunt sumere ab eo qui praeterea habent Marcanova Mut. f. 163 Pat. 58 (inde Pingonius f. 233); Ferrarinus cod. Trai. f. 46', cod. Reg. f. 12; Lilius f. 56; Lollius cod. Mut. p. 20. Inter urbanas referunt L. Pehem cod. f. 100; Io. Bembus cod. Monac. f. 20'; Alciatus Feae f. 4; Symeoni obs. p. 6, epit. p. 6; Apianus 314, 1; Winghe cod. Bruxell. 2, 39' ex schedis Ang. Colotii; Grut. spur. 18, 1 'citatur a plurimis, sed diversimode'.

dis manibus ante *heus uiator*, post id *paulisper consiste* ins. Grut., ut alia mittam minoris momenti. — *etiam defuncta garris* in fine Sym.

205* Paduae in capella episcopatus altaris.

sanctis sacrum

Proponitur primum a Feliciano Pat. 12 una cum praecedente et sequente; quare falsam potius credo quam recentem. Habent item Marcanova Mut. f. 163 Pat. 59; Ferrarinus cod. Trai. f. 47, cod. Reg. Pat. 13; Sanutus f. 56'.

206* in tumulo Paduae.

FORTVNATVS · CASSII
VIXIT · ANN · LXX
VALE · FELICI · ANIMO

Habet primus Felicianus Pat. 13 una cum praecedentibus duabus et haud scio an hanc quoque commentus sit. Dant deinde Marcanova Mut. f. 163 Pat. 60; Ferrarinus cod. Trai. f. 47, cod. Reg. Pat. 2; Lilius f. 55' (inde Reines. 17, 55 ex schedis Langermanni; Fabrett. 706, 270 ex schedis Lilii Vatic.); Sanutus f. 56; Mur. 1678, 6 e schedis suis; Furlanettus p. 360 n. 441 (cf. p. 535) a prioribus.

1 CASSIVS Lil. — 2 VIX· Lil.

207* inter Patavinas PLERIQUE. — Muriani apud Venetias FERR. (REG.).

VI · P M
serpens

Felicianus Pat. 20; Ferrarinus cod. Trai. f. 48, cod. Reg. Venet. n. 18; Lilius f. 53'; Gammarus f. 83; Iucundus Pat. 41; Apianus 345, 8 (inde Grut. 975, 6), ubi adhaesit ad titulum alium.

'Esculapii memoria de serpente quodam, qui 'de oraculo cecidit, ut patet per C. Plinium Se'cundum oratorem Ver. de viris illustribus libro 'suo cap. XXII; super lapide ad formam templi' Felicianus. Potest esse fragmentum genuinum, sed magis crediderim pertinere ad commenta Feliciani.

208* *rep. a S. Maria de Vanzo ne li monti* SANUTUS (itin.); Patavii in montibus inventa SANUTUS (SYLL.) FERR.; s. l. inter Patavinas GUD.

D · M
T·LIVIVS·LIVII·PATAVII·SVB·TIBERIO·IMP·MORITVR

Mar. Sanutus itin. 1483 p. 29, syll. f. 54'; Ferrarinus cod. Reg. Pat. 42; cod. Gudianus 253 f. 22.

209* 'Vidi Livii caput truncis naribus, sed cereo supplemento eleganter apposito, trunco etiam pectore, in quo erant hae inscriptae litterae:

P · L · T F

Legebat Alexander Bassianus Patavini Titi Livii effigies; is enim caput et reliquias illas habebat'.

Anonymus apud Manutium cod. Vat. 5237 f. 227'.

210* Patavii in aedibus Cartulariorum apud S. Thomam apostolum SCARD.; in cella vinaria add. MANUT.; in iisdem aedibus, tum Francisci Battarii URS.; apud Marsilium professorem botanicae POLC.; ex eius aedibus illata in museum publicum FURL. — Foropopilii MUR. errore.

MER . S
D . POPILIVS . PAETVS . CN . LABE
PAETO COS . DESIG . FRATRI
. SVO . B . M . P
HVNC . SOMNO . AETERNALI
PATRIA RETINET

Contuli. Scardeonius p. 51. 78; Manutius orth. 619, 13 (ex his duobus Grut. 427, 10); Pignoria in em. ms. ad Grut.; Ursatus 1652 p. 152. 1678 p. 55; Mur. 434, 7 ex Ursato et Vecchiazzano (apud quem frustra quaesivi et puto legi in appendice mihi non visa); Polcastro inscr. p. 200; Orelli 4664; Furlanettus p. 137 n. 132 tab. 45.

Omnino falsa; puncta posita sunt ad imas litteras. Condemnasse tamen adhuc videtur nemo.

211* Patavii apud S. Leonardum in aedibus Scardeonii PING. SCARD. Patavio habuit Gualdus secumque tulit Vicetiam URS. Vicetiae in hortis Gualdi FERR. Inde venit a. 1782 in domum Tornieri.

D · M
T . CAPELLI
VINDICIS
IN . F . P . XXXVII
A . T . COX . S . P . XXII
INTRA . COX . P . XXXVII

Contuli et falsam indicavi, ut ante me indicarant Maffeius Orellius Furlanettus. Habent Pingonius f. 228; Scardeonius p. 76 (inde Grut. 905, 11); Ferretus apud Ursatum ms. et 1652 p. 277 (inde Fabrett. 180, 377; Mur. 1651, 14), item inscr. Vic. ms. f. 54; Cerchiari f. 246; Tornieri eph. 1782 Oct. 6 et Dec. 10; Faccioli 2, 40; Maccà *stor. del terr.* 7, 12; Furlanettus p. 359 n. 437.

Puncta posita sunt ad imas litteras. — 1 fin. T · F in lapide neque est nec fuit umquam.

212* cista quadrata ornata, omnino urbana; inscriptio recens est.

D M
IVLIVS FEC
CONVI BN\

Examinavi. Ursatus 1652 p. 139 (inde Reines. 17, 68; Mur. 1693, 3); Furlanettus p. 288 n. 319 (cf. Cavedoni *Bull. dell. Inst.* 1848 p. 106).

213* Patavii apud Bassanios PING. SCARD. POSTERIORES; nunc in museo publico.

· D · M ·
FLAVIAE · QVIN
TILLAE · P · Q · F · ET
L · CVRVLLO CON
IVGI IMPACIENTIS
VNA · H · SVPERSTI
TI · P · QVINTILLVS
VIX · DOLORE · V
ET · S · H · M · P · C

Examinavi. Pingonius f. 231 (cf. f. 231'); Scardeonius p. 71 (inde Grut. 784, 1); Ligorius ms. Taur. 13; Ursatus 1652 p. 69; Orelli 4592; Furlanettus p. 229 n. 227 tab. 25.

'Ex antiquo imitatum' adscripsit iam Pingonius. Litterae non male antiquas imitantur; vocabula tamen separantur interstitiis etiam ubi puncta nulla interponuntur. — 9 P hodie deest.

214* Patavii apud Alex. Bassianum PING. SCARD.

D · M
C · HOSTILIO · ELIO · V
AN · VIII · M · VI · D · IX
H · PL · MINVS · V · C · CA
SSIVS · TESPIVS · ET
SERGIA · MAXIMINA
PARENTES · MESTIS
ET · INFELICISSIMI

Pingonius f. 231'; Scardeonius p. 73 eodemque exemplo Ligorius ms. 13. Ex Scardeonio pendent Grut. 687, 4; Ursatus 1652 p. 312; Fabrett. 96, 216 ex Ursato; Furlanettus p. 233 n. 233.

Pingonium et Ligorium secutus sum in vv. div. — 2 AELIO Lig. — 5 THESPIVS Scard. Lig. — 7 MESTISS Scard. Lig.

215* Patavii in aedibus Alex. Bassiani PINGON. SCARD. URS. '1663 die 17 Iul. obtinui lapidem ab equite D. Carlo Talasso Franciscus Alverai i. u. d.' adscriptum ad exemplum quoddam Ursati repperit is qui de hoc titulo dixit in NUOVE MEM. DEL VALVAS. Deinde in museo Naniano; nunc Legnari apud Businelliorum heredes.

·D· ·M·
P·MANLIVS SVRVS·P·P·III·V·CAP·
ET POMPONIA·GN·F·MARITALI CO
NCORDIA INCOMPARABILES·S·V·P·
HAC·F·SINE VLLA PENA VT SVPERS
TES ROSIS · S · IACENTIS QVOT
AN·KL·IVN·EXORNET·HICQ·CVM
SVR·OMNIBVS EPVLETVR·QVOS MO
RIENS DAMNET AD TALE POSTEROS
QVI SVPERERIT · HVC DEFVNCTVM
NICHILO IMMVTATO QVOD AD COR
pu|S AT · TINET COMITETVR · QVAN
do as|T OMNIBVS IMMVTABILI · F · L·
mortu|IDVM · N · S · H · M · NAN VT *sic*
concors uiu|ORVM ANIMVS STETIT ITA
concors mort|TVORVM CINIS · H · IACEAT

Examinavi. Pingonius f. 231; Fabricius antiq. p. 42; Scardeonius (1560) p. 69 (ex eo et Fabricio Grut. 435, 2); Ursatus 1652 p. 69; *Nuove mem. del Valvasense* 1759, 1, 415; Fr. Traversa *ill. di una lap. Padovana* (Patavii 1810) p. 13; Driuzzo n. 156; Furlanettus p. 144 n. 136 (cf. p. 528).

Tituli iam a Maffeio M. V. 202 recte damnati etsi patrocinium suscepit Marinius Arv. p. 627 n. 388 (cf. p. 61 n. 43), tamen et litterarum formae et sermonis ratio et alia omnia ita comparata sunt, ut fraus appareat evidentissime. — 11 sq. quae hodie desunt, afuisse iam Scardeonii tempore inde colligitur, quod hic v. 12. 13. 14 dat a principio mutilos; quae addit idem v. 15. 16 tamquam lecta in lapide, ea retinui supplementi loco. Fabricius dedit sic: 12 PVS·EIVS·ATTINET, 13 ....CT·OMNIBVS, 14 ....IDVM, 15 VIVORVM, 16 MORTVORVM.

216* Patavii in aedibus Bassaniis SAN. et POSTERIORES; nunc in museo publico.

bigae, in quibus praeter aurigam mulier sedet
P · SERVILIAE · VIRC
P·SEXTILIA
VIR·VEST·ET·SIBI
·V· ·F·

Examinavi. Sanutus f. 62; Pingonius f. 231'; Robortellus em. 1557 f. 37; Scardeonius p. 72 (ex his duobus Grut. 311, 3); Ursatus 1652 p. 53, ubi aere expressit, et 1678 p. 40; Polcastro Pad. p. 81; Furlanettus p. 144 n. 137 tab. 47.

Ductus in superiore margine observati non recte ab Ursato pro litteris habiti sunt. — Titulum falsum esse constat magis propter argumentum quam propter scripturam satis bonam, quamquam forma litterae s insolita est. Anaglyphum genuinum crediderim; sed viderint magis periti.

217* inter Patavinas.

C·ATIVS·T·F·DEC·ARC
SIBI · ET · L · ATIO · ET
NONIO · PARENTIS · AV
RELIVS·ET·FLAVIVS·FILII

Manutius cod. Vat. 5248 f. 2'.

Titulus confusus est ita, ut falsus magis videatur quam corruptus.

218* inter Patavinas.

TI · ATIVS · C · F · IIIIVIR · I · D
V·F·ATIA·L·Q·F·SIBI·ET·L·FLAVIO

Manutius cod. Vat. 5248 f. 2'. Cf. n. 217*.

219* inter Patavinas.

C·CLAVSIO·C·F·PVP

Manutius cod. Vat. 5248 f. 2.

Confer pictum titulum iuxta positum.

220* Patavii in pictura satis antiqua in parietibus monasterii S. Iustinae, ubi multi a pictore inserti visuntur vetusti tituli ad fidem lapidum GUD. Sine loco MUR.

C · CLAVSIO
C · FIL · PVP
D E X T R O
AED · II · VIRO
CLAVSIA·C·F
MARCELLA
R..V SOR
P · V · X

Gudius ms. 377, 2, ed. 121, 3; Mur. 691, 1 per Berettam ex schedis Valvasoniis.

2 PVP Mur., PVB Gud. — 7 SOR (om. rel.) Mur.

221* Patavii picta in parietibus monasterii S. Iustinae.

tusidia storge uiua fecit | sibi

Gudius ms. 377, 3, ed. 334, 2.

222* Patavii ex pictura in parietibus monasterii S. Iustinae.

haue | leria | omnium | amantiss | uale

Gudius ms. 377, 1, ed. 324, 5.

223* Patavii adpicta parietibus in monasterio S. Iustinae.

saluis augustis felix | leonides

Gudius ms. 1021, 2, ed. 56, 3. — Est Gruteriana 612, 8.

224* Patavii picta in pariete monast. S. Iustinae.

AI..
·S·P·T
·CYBELES·S

Gudius ms. 1021, 3.

225* Patavii.

mauortio sac | p. criscentius p. f. ser | uerus. patauia ////// mil. coh. uii leg. x gem | u. s. l. m

Lig. ms. Taur. 13.

226* Patavii.

d. m. | p. arrio p. f. rom. corneliano | mil. leg. xxi miner | praef. equit. et fabr | l. arrius l. f. rom. aelianus | ex test. p. c | in fr. p. xi in agr. p. xx

Ligorius ms. Taur. 13.

227* Patavii.

dis manibus sacrum | sex. aurelio sex. f. p. n. fabia | aemiliano eq. pub | uix. ann. lxui men. uiii. d. uiiii | aurelia ux. s. ex testam. f. c | in fr. p. ix in agr. p. xiix

Ligorius ms. Taur. 13.

228* Patavii.

diis manibus | m. iantio. m. s. fab | priscillo | mil. ueter. leg. iii | ital. don. ab imp | caes. l. septim. seu | p. pert. aug. torq | et armill. dec. bello | gallico | uix. ann. lxxx m. ui | l. iantius l. f. fab. gratus frat. piissimo | pos

Ligorius ms. Taur. 13.

229* Patavii.

dils manibus sac | m. uolúsio m. f. romil | sextiano ueter | leg. iii italicae p. f | uixit ann. xlix mil | ann. xxii | q. uolúsius latinus | ex t. f. c

Ligorius Taur. vol. 13, qui affert ad gentis Volusiae Patavinam originem stabiliendam.

230* Patavii in aed. Contarini prope ecclesiam cathedralem.

d. m | p. corelio p. f. fab | . . . . . . cos. pr. aer | l. corelius p. f. carus | fratri b. m. l

Zabarella *il Corelio* (1664) p. 45.

231* Patavii apud Ramusios, nunc Ateste apud Contarenos.

c. corellio c. f | fab. proculo | praef. fabr. cur | aer. iiii uiro | iulia c. f. prima | coniugi b. m. f

Zabarella *il Corelio* (1664) p. 45.
4 ACER pro AER ed. errore typogr.

232* Ateste in aedibus Contarenis. Ibi qui titulos recognovit Sertorio Ursato paulo post editum Zabarellae librum, negat se repperisse nec quisquam praeterea vidit neque ante Zabarellam neque post eum.

c. fannius t. f. rom | zeno | cornelio m. f. glio | ux. dilect. et sibi

Zabarella *Trasea Peto* (Patavii 1646) p. 12. 49 qui ait se vidisse. Ficta ad exemplum Gruterianae 1141, 2: *D. m. Fanniae Parthenope C. Fannius Zenon uxori benemerenti fecit*, ut cum Fanniis Thraseis Zenones Veneti coniungerentur titulis non urbanis tantum, sed etiam Venetis.

233* *mezza figura di donna, scop. ne' contorni di Bassano [in Angarano sobborgo di Bassano nel Vicentino* LAZZARI*], si ritrova presso il Sig. D. Franc. Chiupani Bassanese* NOV.

L IV
T · F
CON
V·

Novelle della repubblica letteraria Venetiis 1740 p. 336. Inde comes Io. Henr. Scoti Tarvisanus ib. 1742 p. 16 explicans '*Livius Titi filius coniugi unens*'; Lazzari apud Calogerà 40 (1749) p. 410; Maccà terr. Vic. 2, 2, 3 ex Francisci Chiupani inscr. Bassanensibus sacris et profanis ms. Dedi ex Lazzario et Maccà supra n. 2107 de sinceritate dubitans; nunc postquam exemplar antiquissimum nactus sum cum adscripta explicatione, quam apparet profisisci ab ipso fraudis auctore, patefactis item aliis nugis Chiupanianis, non dubito iam, sed condemno.

234* *nella villa di Borso nel distretto di Padova, mentre scavavasi non so quale scolatojo, è stato ritrovato un incensiere di metallo antico d'altezza d' oncie 5, ed altrettante di circonferenza. Questo è pervenuto in potere del Sig. Abate Chiupani di Bassano.*

nella sommità:
☧
al di sotto:
CCCV

Novelle della repubblica letteraria (Venetiis 1742) p. 16 a Chiupanio.

235* *lapida antica marmorea di color rosso, fin sul principio del presente secolo dalli Signori Certa Vicentini data in dono alla casa Chiupana in Bassano.*

d. o. m | gens. chiupiana | ex | l. lartio | maximo | originem duxit | cymbriae

Novelle della repubblica letteraria (Venetiis 1744) p. 376.

236* Patavii.

publ. claud. quaest | aer | antoninam uolumniam | uirginem | uolent. auspic | a parentibus suis coemit | et fac. iiii in dom | duxit

Lud. Coltellini in eph. *miscellanea di varia letteratura* vol. 2 (Lucae 1763) p. 23 (inde Devit Polesine p. 132, qui damnavit).

237* Patavii apud Franciscum Traversam, nunc in museo.

C . VALERIO . PLACIDO
MIL . LEG . X
IVLIA CELERIA C F . FLA
MATER FECIT
IN FRON P XI
M . VAL . PASTOR

Examinavi; falsam esse constat habetque puncta ad imas litteras adscripta vocabulaque spatio separata punctis deficientibus. Furlanettus p. 204 n. 200.

Ficta est ad exemplum Gruterianae 565, 7 et tegulae apud Furlanettum p. 457 n. 716. Falsarius scilicet usus est Zabarellae libro de Valeriis (1664), ubi hi duo tituli simul afferuntur p. 71. 72 et similiter corrupti, nam et ibi pro IVLIA · CILICIA Gruteri legitur IVLIA · CELERIA.

238* Patavii nuper posita in facie ecclesiae S. Lucae FERR.

| CN · AVE | | FIRMI |
| FIRMI | *pro* *tune* | SYMPHORI |

Iac. Ferretus inscr. Patav. vol. 2 p. 357.

239* Patavii in contrada q. d. Porcilia in quadam parva domo inter rudera antiquae domus, nunc pro gradu putei publici.

☧
EGO AVRELIVS FORTVN . . . . .
FILIO DVLCISSIMO QVI . . . .
VIXIT · ANNIS · DECE · DIES · BIGINTI
ET · DVO · VIII · IDVS · IVNIAS · IN
PACE
columbae duae ramis insidentes

Ferretus inscr. Patav. 3, 509.
4 fin. IVN . . . rec. secunda.

240* Patavii nuper rep., extat in via S. Annae in aedibus Santagnese.

coniugi be|nemerenti | fecit qui uixit ann | xxuii | claudia | con

Ferretus inscr. Patav. (rec. 2) 2, 79.

241* Patavii in ecclesia Bethleem Augustinianarum.

dulcissimo filio const . . . . | qui uixit annis xx dies . . . . | . . . . deposito in | pace uii kal. octob. dn. bon . . . .

Ferretus inscr. Pat. rec. 2 in app.

242* Patavii in ecclesia Bethleem Augustinianarum.

fecit sibi et | lucio cornelio clementi | b. m | lucius cassius . . . . | . . . . . .

Ferretus inscr. Patav. rec. 2 in app.

243* Patavii nuper rep., extat in via S. Annae in aedibus Santagnese.

VIA · P · F
TA · FECIT
P · FANNIO
O · CONIVGI · SVO
O · SP · F · IANVARIO
VO · VIXIT · ANNIS · XXIX

Ferretus inscr. Patav. (rec. 2) 2, 79.

244* Patavii in eccl. Misericordiae Benedictinarum FERR.

faustinae coniug. . . | . . uixit annis xxxiii mens. . . | . . us innocentius marit. . . | . . se fecerunt annos xui m. . . | . . deposita x kalen . .

Ferretus inscr. Pat. (in recensione secunda: prior non habet) 1, 232.

245* Patavii in porticu prope ecclesiam S. Danielis.

iuliae coniugi b. m. fecit . . | . . . . us . . . . tius . . | in f. p. ix in ag. p. x . .

Ferretus inscr. Patav. rec. 2 in app.

246* Patavii ad S. Iustinae *nell' orto che riguarda le mura della città.*

c. lae . . | filaerus . . | patronus . . | liber . . | b. m. . . .

Ferretus inscr. Patav. rec. 2 in app.

247* Patavii in fundamentis ecclesiae Bethleem.

d. m. | lepidi | . . . . . .

Ferretus inscr. Patav. rec. 2 in app.

248* Patavii in saxo nuper effosso, cum diruebatur domus nobilium de Priolis prope portam omnium sanctorum.

t. liuius t. lib. . . | et liuiae loui . . | le . . | uenoniae exoratae | p. liuiae firmae | et festo filio et | firmae filiae

Ferretus inscr. Patav. 3, 509.
4 EXOR . . . rec. secunda.

249* Patavii rep. 1810 dum reficiuntur aedes Ursatorum.

. . . . | . . pamphilo | . . cassio l. f | rufo patri | caetroniae t. f | secundae matri | l. cassio l. f. fratri | sibi et suis | u . . . .

Ferretus inscr. Patav. ad 3, 507.
1 PAMPHILO rec. prior. — 2 L·CASSIO·L·F rec. secunda.

250* Patavii in ecclesia Misericordiae Benedictinarum.

HIC · REQVIESCIT . . . . . .
IN · PACE · Q . . . .
. . SAVINA · FI . . . . .
. . NOS·XXVI·IEVS SEPT . . .

Ferretus inscr. Patav. (rec. 2) 1, 232.

251* Patavii ad S. Iustinae *nel chiostro maggiore.*

c. turra . . | iiii uir i. d. . . | . . cura . . | . . . .

Ferretus inscr. Patav. rec. 2 in app.

252* Patavii rep. ad monasterium monialium Benedictinarum, extat ibi in turri campanaria ecclesiae Misericordiae.

. . . ie . . . | . . uiator . . . | . . coingi . . . | . . . ak in . . . | . . . uixit . . . | uiii kal. ianua . . .

Ferretus inscr. Patav. (rec. 2) 1, 232.

253* Patavii rep. ad monasterium monialium Benedictinarum, extat ibi in turri campanaria ecclesiae Misericordiae.

. . ine bene me . . | . . qui uixit xxi . . | . . anges . .

Ferretus inscr. Patav. (rec. 2) 1, 232.

254*—257* Abani in muro hortorum archipresbyteri.

254 . . urae | . . ca. iii uir | . . ex dt

255 . . uiua | . . septim | . . g | . . ari

256 . . et stefa | . . uale | . . mater

257 med. phil | superato | rens | nem | d. xu

Ferretus terr. p. 59.

258* Altichieri in villa Quiriniana.

c. laelius c. l. . . | alexand. . .

Ferretus inscr. Patav. 4, 31. — Haec potest esse genuina.

259* parvus lapis Altichieri in villa Quiriniana.

lotteiae pir|migeniae [*sic*] et | lotteio primigenio | filio pientissimo | lotteia crucifera | mater b. m

Ferretus inscr. Patav. 4, 31.

260* in basi parva anaglyphi Altichieri in villa Quiriniana.

c. q. pers | factio alb|imus curus | agitau. iiii | gas b. u. ara | anila cos | pansa

Ferretus inscr. Patav. 4, 50.

261* *al Bassanello* rep. c. a. 1810.

cesso

Ferretus inscr. Patav. 4, 64.

262* Bruseganae rep. saec. XVIII exeunte, iacet in coemeterio ecclesiae parochialis.

m. au. . . | aed. pl. . . | trib. mil. . . | u. sulp . . . .

Ferretus inscr. Patav. 4, 17.
4 VSVLO rec. prior.

263* Bruseganae in ecclesia pro gradu scalarum lateralium.

. . . . . . a . . | $\overline{\text{ui}}$ uir . . . a . . | q. uonio . . . . . | $\overline{\text{ui}}$ uiro ac . . . | . . uiro augus . . . .

Ferretus inscr. Patav. 4, 17.

264* Bruseganae nuper rep., iacet in coemeterio ecclesiae parochialis.

SERENAE · L. .
VXOR.
L · SALVV
MAXIMIN.
5 LIBER

Ferretus inscr. Patav. 4, 17.

265* Chiesa nuova in ecclesia extrinsecus.

. . . . uleo | . . . . uiar . . . . . | . . . g. xxiii pia . . . .

Ferretus inscr. Pat. rec. secundae 2, 183.

266* Cinto pone turrim campanariam.

. . . . | . . latea | in fron. p. xii | in agr. xx | h. m. b. u. s

Ferretus terr. p. 63.

267* Este in domo Pesarorum in cubiculo. — Consulto edidi cum reliquis Ferretinis tam hos titulos n. 267*—273*, qui Atestini esse dicuntur, quam attributos vicis territorii olim Atestini.

. . sibi et . . | . . q. aeterio m. f. . . . .

Ferretus terr. p. 36.

268* Este in eccl. S. Mariae Virginis *del Pilastro.*

. . . RVPERIVS · M·L·FESTVS . . .
. . . VIR·AVG . . .
. . . VOLVMNIAE·L . . . .
. . . . . . RAE . . . .

Ferretus terr. p. 35.

269*—271* Este in ecclesia Gratiarum.

269 . . . . | . . tumulom uiat . . | . . . fil. uiu . . | . . . . suis . . .

270 . . . . . . | . . pidus sibi | . . primae | . . iussit

271 . . m . . . uot . . . . . . | . . . . . sib . . . sq. . . | . . . . . . uiii . .

Ferretus terr. p. 20.

272* Este in eccl. S. Francisci.

. . . . . . | . . b. m. p. . . | . . uixit in . . | . . d. xix . .

Ferretus terr. p. 27.

273* Este in oratorio S. Caroli Borromaei.

. . . . . . | . . bius | . . un b. m | . . f. p. iu | . . ag. p. iu

Ferretus terr. p. 33.

274*—278* Fossa Lovara in muro Grittiorum.

274 ... ROMAN
... I·PRÆT
... PATRONO
... FECIT

274a .. aio | .. pi | .. sini | .. roel | .. a. p | .. aoto posuit

275 p. xxii retro p. xui

276 q. q. o. p. xxx

277 diis .. | pro salute .. | arinae .. | m. non .. | macr. . .

Vere Toscolanensis est, ubi vide.

278 deae .. | pro .. | later .. | serc ..

Ferretus terr. p. 78.

279* Fossa Lovara in coemeterio parochialis ecclesiae nuper rep.

secundo filis | libertis libertabusq | posterieqee eorum | h. m. e. h. n. s

Ferretus terr. p. 78.

280*. 281* *Isola dell' Abbate* in ecclesia parochiali extrinsecus.

280 .. restitu ... | .. sio patri | .. posteris | ....

281 .. um | .. assus | .. iiii uir | .. rio | ....

Ferretus terr p. 72.

282* Mandriae *trovata nello scavare le fondamenta della nuova chiesa, ora si vede alla parte occidentale di essa.*

l. iannius l. f | atilius aedi. tr | mil. leg. xii | .... | ....

Ferretus inscr. Pat. rec. sec. 2, 186.

283* Merendole in aedibus Buzzacarinorum.

l. aurelio .... | testamento suo f. i

Ferretus terr. p. 17.

284* Merendole in domo Cittadellarum.

benemerenti et | innocenti .. | quae uix .. | m. x d. xx ...

Ferretus top. p. 17.

285* Monselice in S. Iustinae pone chorum.

hic requiescit in pace agn .. | requiescet soror .... | ... h. deposita ..... | ... kal. apri .....

Ferretus terr. p. 3.

286* Monselice in aedibus pone ecclesiam S. Martini.

anna donata | iusto pancalo | coniugi bene mer

Ferretus terr. p. 15.

287* Monselice in S. Stephani in fenestra turris campanariae.

m | t. domit | anici f | maximae | n. s

Ferretus terr. p. 9.

288* Monselice in S. Iustinae pone chorum.

donati ac ... | in pace ...

Ferretus terr. p. 3.

289* Monselice extra ecclesiam S. Iustinae.

locus sus ..... | ce qui bixit .... | et sabina filia ... | ....

Ferretus terr. p. 1.

290* Monselice in S. Stephani in fenestra turris campanariae.

VIBIT
LVC FIL
SIBI · ET · ATTI
TVBERN · SVAE

Ferretus terr. p. 9.

291* Monselice prope castellum in casa q. d. S. Viti.

...... | .. trib. mil. co .. | .. legion . ... | ....

Ferretus terr. p. 15.

292* Monselice *nella casa antica dei Forzatè.*

...... | .... uixit annos x ... | .. cum marito fecit .. | .... d. xx .. | ....

Ferretus terr. p. 15.

293*—296* Monselice in ecclesia S. Danielis in pavimento.

293 ...... | .. pl. m. an. lx. .. | .... id. oct. .. | ... rio. x. et .. | ......

294 .... | .. pinctor ... | .. pl. m. xiii de .. | .. one tertia ..

295 .... | ... filio .. | ... condi ... | .. ribus eorum .. | ......

296 hic in ... | nius. cortin ... | .. gusti m ... | ......

Ferretus terr. p. 13.

297* Monselice in S. Iustinae pone chorum.

hic dulcis germane sep ... | ..... morum ... | ..... uixit ...

Feretus terr. p. 3.

298*—300* Mottae apud Pippam parochum rep. 1790.

298 l. annius

299 bitali .. | benem .. | parent ..

300 sextus .. | et pla .. | pap .. | pientis ..

Ferretus terr. p. 18.

301*—303* Piovegae in ecclesia parochiali extrinsecus.

301 p. c. basili iun ..... | delicius .. ... | delicias non ......

302 .. ri presbeteri | .. in pace uixit | .. d. xl. dp viii kal. nob

303 .. infans recessit in pace | .. undeci | .. ne tecla

Ferretus terr. p. 76.

304*. 305* Roncagliae in aedibus parochi.

304 ... | ... bono uiuit | .. niuat feliciter

305 ... | ... do legoque

Ferretus terr. p. 37.

306* Buse in muro quo cingitur eremum.

.. ori | .. fecit | .. remi | .. lxxu

Ferretus terr. p. 62.

307* Buse in silva eremi.

.. m | .. auio | .. ciano | .. mes | .. tri | .. m

Ferretus terr. p. 62.

308* ad S. Lazari in domo Zabarella.

m. terentii ioc . . . . | . . . nte p. xxx | . . . gro p. xxx

Ferretus inscr. Patav. rec. secundae 2, 185.

309* ad S. Viti ultra Brentam prope turrim campanariam.

. . tio | . . merenti | . . suis | . . xxui

Ferretus terr. p. 65.

310* ad S. Viti ultra Brentam in ecclesia pone chorum.

. . rium meum | . . inus

Ferretus terr. p. 65.

311*—318* Strà *in una stanza terrena del palazzo Reale, una volta delli Nob. Pisani di S. Stefano, si vedono molti dimezzati Priapi e fitte nelle pareti alquante rotte lapide.*

311 d. m | pompeiae | maximae | memo . . | . .

312 . . iupiter belus . . . babilonius | . . aetiops | . . aegyptius | . . . . . .

313 diis omnib . . | p. sabiniano q. f. . . | nario . . | m. x d. iii . . | in f. p. xxx . . . | . . .

314 d. m. . . | lucio ni . . | recilla . . | ugi . . | rabili . .

315 . . lius | . . o. l. florus | . . annos xx | . . habeat | . . et | . . ratos

316 . . lucillus | . . penino | . . timo | . . ximo | . . dedit

Hanc dei Penini relatam apud Orell. 43, item in inscr. Helvet. meis inter falsas n. 6* non finxit Ferretus, sed fraude transtulit cum solita sibi mutilatione.

317 . . . . . . probinus u. c | . . candidatus | . . deuincti | . . meritis | . . cauerunt

318 . . nibus | . . felicolae | . . gi beneme | . . et suis | . . eorum | . . .

Ferretus terr. p. 80.

319*—325* in summo monte Vendae in ruinis monasterii.

319 . . uxso . . . | . . nio | . . suis

320 . . escen | . . dulcis | . . xxui

321 . . conus | . . sone | . . sua. do | . . lxciii

322 . . este | . . mo terra

323 . . pie | . . ianosa | . . obste

324 . . uiti | . . suis | . . mille | . . endas

325 s. t. f | s. h. t. n. s

Ferretus terr. p. 61.

326* Villaguaterae in ecclesia extrinsecus.

SVLE
TIVS
ANNVS FM LXXV
KL MAI

Ferretus terr. p. 53.

327*. 328* Vigonzae in pavimento ecclesiae.

328 hic iacent geru . . | . . ina opt. mer. . . | . . a. l. m. ii. d. xiii . .

329 . . can. r | . . lxiiii | . . pace

Ferretus terr. p. 66.

329* Apianus 340. 341 hos titulos continuo ordine proponit collocans Patavii:

deo sancto Apollini pacifero	Furlanettus p. 13 n. 11
D. m. Titiae Chiones	" p. 336 n. 396
D. m. Ser. Calpurnius Cleombrotus	" p. 262 n. 280
C. Iulianus Caelius	" p. 18 n. 18
C. Clodi Iucundi	Ursatus 1652 p. 334

quos excipit Graecus Grut. 762, 6. Eorum tam quatuor primos quam sextum Graecum constat vere esse urbanos nec videntur Patavium allati esse, sed mero Apiani errore eo relati. Idem probabile est de quinto.

330* Grut. 759, 11 = Furlan. p. 265 n. 286 Attiae Fortunatae refertur ab Apiano 82, 4 cum indicatione 'in pago Lucino', a Manutio orth. 1561 f. 41 sine loco, 1566 p. 646, 3 cum praescriptione 'Patavii' sine dubio falsa, cum a Manutio desumpta esse videatur ex Apiano.

331* Fortunae Augustae titulus, quem Mur. 81, 1 ex Tomasinio et ex eo Furlanettus p. 36 n. 33 collocant Patavii apud Conseranos, est Gallicus Gruteri 1071, 10 'apud Conseranos', a Tomasinio ex Grutero allegatus.

332* 'Marmora IIII ex agro Patavino, dum a milite Germano vastaretur, effossa et ad arcem Welenburgii supra Vindam fluvium prope Augustam Vindelicorum per R. principem D. Matthaeum cardinalem et archiepiscopum Salzburgensem conlocata' recenset Apianus 432. 433, qui tituli sunt hi:

D. m. Aemiliae Chrysidi	Furlanettus p. 192 n. 185
C. Iul. Prisci	Furlanettus p. 200 n. 191
D. m. Spediae Pannycid	Furlanettus p. 294 n. 332
portitori Plutoni	Furlanettus p. 287 n. 318

At cum horum lapidum secundum et tertium constet esse origine Ravennates, primus et ipse sit veterani natione Syri itaque classiarius, quartum denique quamquam falsum tamen vetustiores libri item Ravennae attribuant, apparet hos titulos Patavio fortasse missos esse Augustam, ablatos autem non a Patavio, sed a Ravenna.

333* In Strata (Strà) pago Patavino in domo, quae Pingonii et Scardeonii tempore fuit Danielis Vetulli Lippamani patricii Veneti, Salomonii Hieronymi et Alexandri Molinorum, tituli olim visebantur numero XXII, quos coniunctos proponunt Pingonius ms. f. 228' et Scardeonius p. 65—67, ex parte etiam Manutius cod. Vat. 5248 f. 34 et Salomonius 1696 p. 344 (cf. 1708 p. 226). Nos propter rationes, quas exposuimus vol. III p. 401, titulos hos origine Dalmaticos indicavimus rettulimusque inter Dalmaticos incertos. Sunt autem hi:

Dian. . . .	vol. III n. 3156
M. Antonio Celeri eq. leg. VII C. p. f.	n. 3162a
Caesia C. lib. Panthera	n. 3162*b*
L. Crepereius Heracla VI vir	n. 3166*a*
D. m. Eutycho . . . convictus p.	n. 3166*b*
Atinatio	n. 3174*b*
D. m. Bibius Secundus	n. 3174*c*
D. m. Clo. Felicie	n. 3175*b*
M. Fulvi Bybiae	n. 3179*a*
Iulia Tertia	n. 3182*b*
G. Liguetius Felix	n. 3183*a*
P. Livio Atriculo	n. 3183*b*
T. Lucilius T. l. Aptus	n. 3184a
D. m. Obultronius Eucarpus	n. 3184*c*
D. m. Oratiae	n. 3184*d*
D. m. Sextilia Restituta	n. 3190a
Tertuliane	n. 3191a
D. m. Turraniae Aprullae	n. 3192*a*
D. m. Valentine	n. 3192*b*
D. m. Val. Don.	n. 3192*c*
D. m. C. Virio Stefano	n. 3194a
Volcinia Marcellina	n. 3195a

334* Ex quinque titulis servatis olim Patavii in aedibus R. Torquati Bembi apud S. Bartholomaeum relatisque a Scardeonio p. 86. 87, qui sunt hi:

T. Caesari *cet.*	Furlanettus p. 55 n. 63

Huius tituli pars prima fuit deinde apud Gualdos Patavii primum, postea Vicetiae; hodie prostat in aedibus Tornieri-Orgian, quae sunt Vicetiae. Eam repertam esse Montegaldae in muro a. 1655 scribit Vicetinus Barbaranus 6, 164 (inde Faccioli mus. lap. Vic. 3, 92), omnino male.

. . . elius Lartis f.	Furlanettus p. 425 n. 582
L. Valerius . . . Aries	" p. 406 n. 537
Antonius Severus Aquila	" p. 351 n. 423
D. m. Ulpiae Donatae	" p. 241 n. 245

de primi tertii quarti origine urbana aliunde constat; unde secundum quoque memorabilem propter aeris gravis mentionem et quintum 'parvum lapidem formosis characteribus' ablegavi inter urbanas.

335* De musei Bassanii externis egimus supra p. 264. Duo tituli Ravennates, qui soli ex eo museo extra hoc volumen reperiuntur, sunt hi:

D. m. C. Valerio Diodoro	Furlanettus p. 238 n. 242.
M. m. M. Aurelio Marcellino	Furlanettus p. 330 n. 345.

336* De musei Ramusiani externis egimus supra p. 265. Hic breviter indicabimus titulos ibi servatos neque in hoc volumen receptos.

L. Aelio Caesare cet. (III, 1933) venit Salonis ad Paulum Ramusium; hodie est Patavii in museo publico.

Iano patri (III, 3158) ad Ioh. Bapt. Ramusium videtur venisse ex Dalmatia; hodie est ibidem.

Octaviae Q. f. Secundae (III, 2870) ex Nadinio Dalmatiae delatus Patavium ad Ioh. Bapt. Ramusium hodie est Ateste in museo publico.

337* Ioannes Cavinus sculptor Patavium advexit titulum Iuliae Helpidis (Furlanettus p. 330 n. 387) origine urbanum, item Tergestinum n. 520.

338* C. Publici Ampliati titulum origine Ravennatem Puteanus apud Grut. 1036, 2 auctor est postea translatum esse in Nonianum Bembi.

339* C. Terentii Prepontis titulus antea Patavii apud Franc. Ursatum, hodie Catai in museo (Furlanettus p. 402 n. 529) propter formam reiectus est inter urbanos.

340* Altichieri olim fuerunt, hodie sunt Patavii in museo publico tituli duo Salonitani vol. III n. 2026 T. Flavii Agricolae et III n. 2067 T. Vettii Augustalis, quibus ex coniectura adiunxi tertium *I. o. m. Fort. red.* III n. 3158a. Ibidem olim fuit titulus urbanus Cl. Amandi (Furlanettus p. 378 n. 480) hodie servatus Ateste in museo et Perusinus L. Volumnii Iasonis (Furlanettus p. 410 n. 548), qui iam non extat.

340*a* Patavii antea apud Lazarum, nunc in museo servatur titulus Dalmaticus vol. III n. 1954 matri deum dedicatus a L. Statio Pacula.

340*b* Heracliae titulus Christianus (Furlanettus p. 214 n. 316) cum lipsanis ex urbe allatus est.

XVIII. VICETIA.

341* in agro Vicentino in monte Sumano prope templum S. Mariae in lapide albo MARCAN. et similiter RELIQUI. Frustra se quaesivisse scribit TRIN.

d. m. ser. [rhem. *pro* ser. *Iuc.*] palemon l(inguae) l(atinae) l(umen) d(octor?) f(amosus?) grammaticae uinc(entinae) [uicen. *Iuc.*] atque rhet. sibi et tuberoniae contubernali feminae obsequentissimae atque bene merenti lapidem construxit tolomon [lapideum struxit tumulum *Iuc.*] in eo quidem cadaueri quies esto alio autem reuertito [reurtito *Marcan.*] animus

gu e st

K

Habet Antiquus, scilicet Marcanova Bern. n. 569, Mut. f. 166' Vic. 18; Felicianus Vic. 10; Ferrarinus cod. Trai. f. 39, cod. Reg. Vic. 3; Iucundus Vic. 11. Hier. Bononius antiq. l. 2 p. 67: 'Bartholomaeus Paiarinus I. C. visum a se olim exceptumque affirmavit Summano in monte agri Vicentini aliquo post tempore destructum amissumve, ita ut aetate provectior loco solito perscrutatus nunquam invenerit'; deinde addit in sylloge: 'legi postea epigramma ipsum Patavii diversis tamen aliquibus verbis in antiquario ad viridarium a. 1508'; id est legit in antiquario Marcanovae servato eo tempore Patavii in monasterio S. Iohannis ad virdiarium. Ex hoc corpore demum pervenit ad auctores Vicetinos: Cod. Pat. f. 188; Manutium cod. 5237 f. 109'. 426, orth. 779, 2 (inde Grut. 653, 1); Ligorium ms. Taur. 18 (inde Gud. 222, 5); Trinagium G 4 (inde Mar. 974, 5 secundo loco); Marzarium p. 119 ex libro ms. card. Leandri de antiquitatibus Italiae (inde Mur. l. c. priore loco); Caldognum n. 62 aliosque.

Exhibui textum Marcanovae Bernensis interiectis emendationibus potioribus profectis a Iucundo, receptis deinde a multis. Eodem loco Marzarius l. c. ait ante paucos annos repertum esse alterum lapidem quadratae formae sic inscriptum: *p(alaemon) u(icetinus) l(inguae) l(atinae) l(amen)*. — Ficta est ad Suetonium gramm. 23: *Q. Remmius Palaemon Vicetinus mulieris verna* cet.

342* inter Vicetinas FELIC.; inter Veronenses FERR. Romae superscr. apud FERR. et sic MUS.

d. m | l. daphnus ryodan | fecit sibi et | chrisogoni piissimo | fratri | et | spuriae nernae | bonissimae | foemi|ua|e

Felicianus Vic. n. 11 finxit vasculo ansato inscriptam. Inde Ferrarinus cod. Trai. f. 39', Par. f. 22, Reg. f. 27; Mur. 1457, 2 ex schedis Averoldi.

343* in Arzignano vico pridem a. 1543 eruta in lucem prodiit plumbea tabula cum his versibus IUL. BARBARANUS similiterque RELIQUI. Hodie Romae in aedibus Delphiniorum OTTOB. (a. 1705).

in sepulcro marmoreo intus ad latus dextrum ad caput L. Volumnii:

lucius ingenti romana stirpe nolumnus
quo cerne [cern. *Man.* 110, ce//e *Man.* 426'] in geutem [in gente *ed.*] fata tulere mea [meam *Man.*]

in lapide quadrato PAT.:

fecundam nosiss romae natam obruit alte
post duo me natos arceianense [arcianense *Lig.*] solum
sergia mi nnmen fueratque [que *om. Lig. Man.*] uolumnius inquam
coniux fata cuius [coniux cui fata *Man.*] fausta fuere minas [parum *Man. Lig.*]

in tabella plumbea a latere sinistro MARZ.:

heus tu [tu *om. ed.*] qui transis secura mente uiator
siste gradum hoc tumulo et nerba notata lege
autilla hic iaceo nondum trieteride plena
sex [bis *ed.*] mihi cum uita carior omnis erat
coutigerat cunctis coniux mihi dulcior inquam
quem fateor grauius linquere morte fuit
auratas aestes pictas gemmasque reliqui
multaque quae coniux perpraeciosa dedit
heu lachrymas uidi multas ex ore parentum
turba suas cuncta permaduere genas
mi formam charites studio tribuere decoram
me studio pullas artibus erudiit
cur nisi quod superis fueram [*sic Lig.*, ineram *Pat.*] inuidiosa sub imos
me manes fata deiciere mea
talia qui fles ut flendi tibi causa uiator
nlla fiat nonquam [unquam *Lig.*] lactea regna precor

Tituli hi, quibus illustratur quodammodo titulus genuinus Arzignanensis n. 3207 L. Volumnii et Sergiae Secundae, una cum hoc innotuerunt reperiunturque cum in codice Patavino f. 189' et apud Manutium cod. Vat. 5237 f. 110. 426' et apud Ligorium ms. Taur. 18 tum in edito libello rarissimo mihi viso Vicetiae apud Gonzatium sic inscripto: 'Vicetiae monumenta illustrata et viri illustres', subscripto autem ita 'Aunotavit praefatos D. Iul. Barbar(anus) iuris doct. aediditque non. Mart. 1566 Francisco Iustiniano tunc..... urbis praetore' (pp. 15. 4). Ex hoc libello (quem Trinagius non videtur novisse) pendent Vicetini omnes Marzari (1591) p. 37. 38 (inde Mur. 1744, 6); Caldogno n. 72—74, qui addit: '*queste tre iscrittioni furono trovate in Arzignano l'anno 1543 et nel 1566 furono notate dal Sig. Giulio Barbarano 22 anni doppo, le quali può haver benissimo viste et lette*'; Franciscus Barbaranus hist. eccl. 6, 56; Ferretus mus. lap. p. 103—105; Maccà *stor. del terr.* 3, 39. Ad Iulium Barbaranum igitur haec fraus videtur redire, cum praesertim veniat necesse sit ab homine minus indocto quam fuit Ligorius et tali plane, qualis fuit Barbaranus auctor 'promptuarii rerum electarum in re praesertim Romana' (Venetiis 1569. 4.).

Plenam dant tantummodo cod. Pat. et Ligorius. Iulius Barbaranus in editione non posuit nisi 1. 2. 7—10. 3—6 sic dispositos, sed post versum 10 adscripsit 'et cetera'; unde v. 11—22 ignoti manserunt scriptoribus Vicetinis et nunc primum eduntur. Manutius f. 110 non dat nisi v. 3—6. 1. 2 sic dispositos; f. 426' non dat nisi v. 1. 2. In lectione expressimus codicem Patavinum, adnotata varia lectione potiore Barbarani (ed.) Ligorii Manutii.

344* Arcignani in latere coctili COD. PAT.; Vicentiae LIG.

metilli [metelli *Lig. Man.* 109, metella *Man.* 426] argentilla uxor summanum uisum pergens ad sergiam arceiani declinaui ut ibi ianum primum [primum ianum *Man.* 426] cousulerem sed laterum dolore confossa periI fato fortasse ut neutrum uiderem sed arceianum me obrueret solum

Habet primum cod. Patav. f. 190, Iulii Barbarani opinor, quem repraesentavi; inde opinor Ligorius ms. Taur. 18 et Manutius cod. Vat. 5237 f. 109. 426' et Trinagius G 3 (ex hoc Castellini 1, 91; per Marzarium Mur. 39, 4; Orelli 4819). — Trinagius addit: 'Quis non iudicet eum grammatistam, qui haec verba antiquitatem minime redolentia composuerit, dignum fuisse, qui cum illa sua Argentilla pleuritide interiret?'

Scledi (Schio) in agro Vicentino.

q. metel. uxor sum pluton. uisitura|huc pervenit hic mortua est

Mur. 39, 4 per Binium a comite Ioh. Savorgnano, qui dicitur descripsisse de lapide. Inde Orelli 4819.

Tiene in muro hortorum archipresbyteri.

argentilla | metelli uxor | summanum | uisum pergens | lat. dol. con|fato perii | ns niderem

Tornieri in eph. 1778 Oct. 4 qui vidit lapidem et falsum iudicavit.

Arsignani in agro Vicetino.

mirtillae acmene | sorori pIssimae | sanctissimae | uix an. xoiiI m. ii d. xiii | haec noctu summano uiso | admonita ut templ .... arc... | .... eret ibiq. primum | ianum ex praecept....... | de salut........ consule ret intra eundem dolore | late.... .... contecta......|fato malo factum est ut | neutrum uider......... | arcei..... uta...... solo...

Grut. 1015, 8 per Gutenstenium ex Ursinianis (inde Caldogno n. 7, citans Gruterum). Hanc qui comparabit cum typo antiquiore Barbarani, plene intelleget, quomodo Gutenstenius vel quicumque sub eo nomine latet falsarius exempla interpolare soleat modo verbis quibusdam artificiose insertis mutatisve, modo pro litteris mala fraude sublatis indicato hiatu.

345* Vicetiae in domo nobilium Paianorum ['immo Paiarinorum' CALD.].

l. cornelio seuero | rom. uet | praef. leg. iii aug. ui uir | eq. rom. turm. iii . . . . . . | ab dluo augusto post. prel | act. hostib. ubiq. devictis in colon. . . . . . . et . . . | int. ord. decur. adlecto | . . . .

Grut. 1026, 3 ab Ursino. Inde Caldogno n. 93 et Furlanettus Est. p. 46, Pat. p. 177 n. 169. Illo loco Borghesius condemnavit; ficta est ad n. 2501.

346* *in S. Maria Vergine nel monte Summano* MANUT. Vicentiae in S. Mariae in monte Summano GRUT. '*Hora non si uede*' CALDOGNO.

Manut.:
PLVTONI·SVMMANO
. . . .

Grut.:
PLVTONI · SVMMANO
ALIISQ·DIS·STYGIIS
. . . .

Manutius cod. Vat. 5237 f. 426; Grut. 1015, 7 per Gutensteniam ex Ursinianis. Auctores Vicetini, ut Castellini 1, 86; Caldogno n. 2; Barbaranus 6, 169; Maccà *iscr. sacre* p. 10; Schio p. 116 sumpserunt ex Grutero, quem Caldognus auctorem citat, vel ex Gruteri compilatoribus; fabulae, quas ad hunc lapidem ipsi addiderunt, non dignae sunt quae referantur.

347* Vicentiae.

Iunoni reginae | capitolinae | u. s. l. m | ti. allenius ti. f | men. seuerus | IIIII uir. august | d. d

Ligorius ms. Taur. 18 (inde Gud. 12, 5).

348* in tabula aerea Vicentiae.

Ioui iunoni capitol | sacrum pro salute m. aurell | gratidiani neuustI | m. gratidius secundus u. s. l. m

Ligorius ms. Taur. 18 (inde Gud. 2, 5).

349* Vicentiae.

ioui optimo maximo | custodi sacrum | p. publicius p. f. men | mummius | IIIII uir augustal

Ligorius ms. Taur. 18 (inde Gud. 8, 4).

350* Vicentiae.

ioui serenatori | sacr | ti. allenius ti. f | menen | florus et allenia lauina | u. s. l. m

Ligorius ms. Taur. 18 (inde Gud. 4, 1; ex Gudio omnino Schio p. 107, citans schedas Tornieri in bibl. Vicetina).

351* tabula aerea Vicentiae.

marti gradiuo sacr | t. paetidius t. f. mania | faustinus | praef. coh. ui praetor

Ligorius ms. Taur. 18 (inde Gud. 37, 3).

352* Vicentiae.

l. antius l. f. meu | suthericus | fecit sibi | et suis | liberis in fr. p. xu | in ag. p. xix

Ligorius ms. Taur. 18.

353* Vicentiae.

a. atio l. f. men. romilus | et q. cornelius q. f. auitus | ii uir coloniae flauiae | aug. ueicentiae////// | kal. iun. incoh//////// | templ. diu//////// | basilie////// | muros///// | dedus/////

Ligorius ms. Taur. 18.

354* Vicentiae.

q. palentio q. f. meu | suaui | praefecto fabri | ueicentiu. quinq | anu. iiii | uix. ann. lxuiii | m. ui. d. uiiii | q. palentius galus | patri p. t

Ligorius ms. Taur. 18.

355* Vicentiae.

m. munio m. f. men. sabino | ui uiro augustali | patrono coll | fabr. ueicent | uixit anu. lxx m. iiii d. xuii | l. iunius munius priscus | ex test. f. c | iu fronte pedes xxui in ag p. p. xxx

Ligorius ms. Taur. 18.

356* sine loco, sed inter Vicetinas TRIN. Vicetiae REINES. Cremonae adscribere voluit falsarius; hic retinui, ne separarem a sequente.

a. caecinae felicissimo | uitelliani exercitus | imperatori | ob uirtutem et munus | gladiatorum apud se | exhibitum cremon

Trinagius (1577) H 1 cui dederant Franciscus Conternius et Hieronymus Mansonius; inde videtur pendere Caldognus n. 99. Diverse Reines. 6, 17 e Bartholinianis, a quo pendent auctores Cremonenses, ut Bianchius *marmi Crem.* p. 312.

Trinagii typum proposui; apud Reinesium exhibetur sic: 'Au, Caecinae vic. Vitelli imp. duci fortissimo ob munus gladiatorium apud se exhibitum Cremona'. Ficta est ad Tacitum hist. 2, 67. 70. Damnat iam Trinagius.

357* inter Vicetinas TRIN. Lapidi incisa extat Tiene in hortis archipresbyteri TORNIERI. In Altini ruinis rep. dicit CAST. male lecto Trinagio.

Trinagius:
D·BRVTO ET M·TVLLIO VIRIS
IN SENATV CONTRA
VERNAS OPTIME
DE SE MERITIS
VICET

exemplum Tienense:
D·BRVTO·ET
M · TVLLIO
VIRIS·IN·SEN
VINCENT
CONTRA·VER

Trinagius H 1 a Franc. Conternio et Hieron. Mansonio. Inde reliqui: Caldognus n. 100; Castellini 1, 96; Reines. 4, 15 ex Hier. Capugnani itin. Ital., 6, 15 ex itin. Ital. e Capugnano et Schotto coll., qui pendent a Trinagio. Saxo incisam vidisse se Tiene scribit Tornierius in eph. 1778 Oct. 4. Damnant ipsi Trinagius et Tornierius.

358* Schio olim supra portam castelli.

cast(rum) scl(edi) sb aug(aneis) cons(tructum) ad arc(endam) in(imicorum) iram sub ausp(iciis) mar(tie) et bell(onae)

Maccà *orig. di Vicenza* (1783) p. 59 et *stor. del terr. Vic.* 11, 1 (1814) p. 25, cui dedit Hier. Barettoni in schedis ut aiebat Schiensibus repertam.

359* Arcignani in agro Vicetino.

pro sal | p. terentI | pilastyli et | caereliae | coiugi suae | u. s. l. m

Asquini in schedula, quam repperi insertam Bertolianae syllogae Aquileiensis voluminis alterius exemplo olim Asquini, nunc servato in archiepiscopio Utinensi.

360* Marosticae.

d. m. | m. ualerius m. f. | uol. cl. celeis | ingenuinus | mil. coh. iii pr. | mil. ann. uiiii | uix. ann. xxxn | l. ualerius fr | b. m. p.

Asquini in schedula modo citata et *Forogiulio* p. 13.

361* *Pozzo vicino a Friole al nord-est di Vicenza tra Vicenza e Bassano presso l'antica via Postumia sulla Brenta* in quadam domo.

D·M·
VINDOMANO
BATTONIS · F
CL · VIXIO
5 D · MOTENS
MIL·COH·III·PR
7·SPECIN·AVG
MIL · AN · XX
VIX·ANN·LXII
T·F·I

Asquini in schedula modo citata et *Forogiulio* p. 13.

362* in suburbio civitatis Vicetiae extra portam.

aeliae. speratæ | quae. vix. ann. i. d. iiii | iulia. firmina. ma | ter. infelicissima | filiae. b. m. posuit

Asquini in schedula modo citata.

363* in frustulo marmoreo servato Vicetiae in museo.

BVƧVИ ИAƧAB
BVƧVИ ИAƧAB
BVƧVИ ИAƧAB
M H C
BVƧVИ ИAƧAB
BVƧVИ ИAƧAB
BVƧVИ ИAƧAB
BVƧVИ ИAƧAB

Vidi. Mihi minime visa est certae antiquitatis vel potius certo falsa.

364* Vicetiae externae vel male locatae.

1. Titulum *Catulo patri* vere urbanum (Grut. 860, 12) tamquam Vicetinum affert Gruterus 600, 10 (inde Caldognus n. 94) ex Manutii orthographia 164, 6 relatum ibi sine loco post vere Vicetinum
2. De inscriptione *T. Caesari* vide quae diximus in Patavinis n. 334*.
3. *Q. Minuci. L. f. Am. Rufus sors IIII loco XI* (Mur. 1712, 13) Brotone repertam esse scribit Schio auctore ut ait Tornierio in ms. bibl. publicae, apud quem talia non repperi. Hoc certum est eam saec. XVII incipiente fuisse Vicetiae apud Gualdum (Caldogno n. 96; Ferretus f. 15; Cerchiari f. 348; Schio p. 109), sed ex urbe opinor eo advectam, cum etiam Caldognus eam inter extraneas collocet et tabellam dicat, non, ut Ferretus, lapidem magnum. Quod si vere saec. XVIII fuit apud Ficoronium, id quod ait Muratorius l. c., nec fraudes intervenerunt, eo adlata sit necesse est Vicetia, ubi hodie desideratur.
4. *Felicissimae* titulus (Faccioli mus. lap. Vic. 3, 270; Maccà *stor. del terr.* 11, 1, 110) cum martyris reliquiis Roma delatus est Schium.

XIX. VERONA.

365* in agro Veronensi in ripa Benaci lacus apud castellum Sermioni in lapide rubeo fracto MARCANOVA (BERN., MUT.) iisdemque fere verbis LILIUS RED., nisi quod hic addit 'quo in loco in colle aiunt fuisse arcum Plinii'. Veronae apud comites Giusti vidit MONTFAUCON repperique ipse nuper ibidem hortorum parieti immissum et totum frondibus absconditum.

C·PLINII VERONENSIS
HISTORIARVM
N L // OMNIVM
MEMORIAM DEDIT
5 NEC NON// T C
XXXV CONS MACER

Descripsi et iudicavi fictam saeculo c. XV. Spatia maiora inter vocabula vacua remanserunt nec recte Montfauconius ait ibi litteras scalpro excisas esse. Habent Cyriacanum antiquissima apud Marcanovam cod. Bern. n. 355 et inde Mut. f. 132 in suppl. n. 1 post syllogen Antiqui; Felicianus n. 188 item extremo loco Veronensium post syllogen Antiqui (ex Feliciano Palermus Plin. p. 103; ex Palermo Reines. 11, 11); Ferrarinus f. 36'; Redianus f. 72 n. 144, ubi item ultima est Veronensium (inde Gud. 136, 3); Lilius f. 7 (Gammarus non habet); Paulus Suardus in add. ad Pliniana Martini Becichemi (Brixiae 1503) f. *ddd* 3; Apianus 163, 2; Mur. 1803, 5 ex schedis Capponiis. Ex ipso lapide Montfaucon diar. Ital. (1702) p. 438.

Addo exemplum antiquissimum Cyriacanum adscripta v. l. Marcanovae (Bern.) Felic. Red. Lilii: C· (om. Marcan. et a m. 1 Red.) PLINII·VERONENSIS·HISTORIARVM·N·L (NF Marcan.) OMNIVM·MEMORIAM·DEDIT (sic Lil. solus, sed ONVM pro OMNIVM; MEMORIAM — vel MORIAM Marcanova — OTVM·S, omisso vocabulo DEDIT, Marc. Fel. Red.) NEC·NON T·C XXXV·CONS·MACEX (MA Marcan. Red.). — 'Lapis est fractus' adscribit Marcan.

366* non longe ab Insula Scalarum.

d(is) m(anibus) s(acrum) | mercurio magno | d(eo) s(acro) fri. sub cl(aro) | praeside. pro transp(adi) | c. t. f. trib(unisie) mil(itaris) | trium vir tur(marum) iii | proc(onsuli) et cn(eus) pom(peius) | cons

Referunt Felicianus cod. Tarvis. f. 214' et in syll. n. 155; Marcanova Mut. f. 129 agri n. 66; Ferrarinus f. 29; Iucundus f. 194 n. 77; Sarayna Lat. f. 44', Ital. f. 70'. 71'; Panvinius p. 223 (ex his duobus Grut. 54, 13); Mur 292, 2 e schedis Valerii.

Spuria omnino; do ad cod. Tarvis. retentis explicationibus ibi adscriptis. — 3 FRATRI pro FRI Sar., TRI Mur. — 6 VICTOR pro VIR·TVR Sar. Panv., VIRO Grut. — 7 PROCenab Felic. (Tarvis.), PR·Q·C reliqui.

367* apud Pescantinam in ecclesia antiqua S. Michaelis Darce SANUTUS. In pago divi Petri Incariliani SARAYNA. Romae APIANUS. Sine loco GAMM.

mer. sacr | sum. deus. alatis. qui. cruribus. aethera. carpo quam. peperit. summo. lucida. maia. ioui

Gammarus f. 80' (apud quem quae praecedit explicatio litterarum T·F·P, accepta refertur Cyriaco); Sanutus f. 75'; Lollius in schedis Mutin. p. 3; Apianus 230; Sarayna Lat. f. 45, Ital. f. 67 (inde Panvinius p. 223 et in tabula ad p. 100; Carotus in tabula et f. E'; Smetius 149, 10 et Grut. 53, 8 ex Torello; Palermus p. 50; Reines. 1, 77 ex Panvinio et Palermo).

Repraesentavi exemplum antiquissimum eorum quae habui Gammarianum. Fortasse lusus Cyriacanus.

368* ad antrum excelsi montis vallis Lagarensis.

sedes. siluarum | a. leue. n̄. longe. p. xx | matrem. percute

Habet solus Felicianus n. 125 (inde Ferrarinus f. 24; Mur. 129, 11 e schedis Iac. Valerii et Pseudo-Pacedianis) neque norunt qui ex eodem archetypo pendent reliqui auctores Marcanova aliique, cum praeterea nullam omittant a Feliciano relatam; quo magis suspecta redditur.

369* in campestri loco ab accessu hominum [remoto] villae Ceretae FERRAR. (PARIS.), ubi verba 'villae Ceretae' postea demum adiecta sunt; 'ibidem prope', cum praecedat 'in ecclesia S. Martini de Azano' FERRAR. (REG.).

c. laepidus [m.' *f. add. supra v. in Reg.*] regien. leg. aug. xi [xi aug. *Reg.*] sibi et uemiliae coniugi cariasim. [charissimae *Reg.*] bene meritae uixit ann. lx [xl *Reg.*] mensib. u dieb. uii uale qui legis [uale mihi solatium *Reg.*]

Ferrarinus cod. Paris. f. 26' et cod. Reg. (a Traiectino abest); inde Mor. 829, 6 e schedis Farnesiis et ex Fulvio Azzarrio, 1075, 8 ex Azzarrio.

370* in S. Prospero Regis Parmam versus FERR. (PAR.); 'ibidem prope', cum praecedat 'Gurdae in ecclesia S. Mariae' FERR. (REG.).

M·RVFFVS·SODALIS·SOLATIVM

Ferrarinus cod. Paris. f. 26' et cod. Reg. (a Traiectino abest); inde Mur. 1738, 7 e schedis Farnesiis.

371* Veronae prope S. Salvatorem.

deo | mercurio | sacrum

Ferrarinus in cod. Regiensi; qui cum et alias similes finxerit et unam hanc addiderit Veronensibus suis in postrema corporis recensione, eam rettuli inter suspectas.

372* Veronae in domo antiquissima domini Vicerini FERR.; in domo D. Thomae de Miliis SANUT.; in aedibus comitis Philippini de Miliis SAR.; *in casa del conte Marco Emilio* MANUT.

q. hortensius | asiaticus

Habent Ferrarinus cod. Trai. f. 11'; Sanutus f. 64 n. 8; Bononius cod. Tarvis. a. 1517; Pacedianus ms. et Sarayna Lat. f. 47, Ital. f. 78' (inde Panvinius p. 228; ex his duobus Grut. 914, 4); Manutius cod. 5235 f. 4.

Extitisse titulum constat; sed potest scriptus fuisse a manu saec. XV fortasse sub imagine oratoris. Cf vol. I p. 281 n. XVIII.

373* *in Val Polizela in Negraro.*

TVTA
FORTVNA
Fortunae imago Codex Turrianus f. 21.

374* ad aedem S. Marci.

I O M
V·S Codex Turrianus f. 26'.

375* in eodem loco (sc. aede evangelistae Marci).

mercurio s. c

Codex Turrianus f. 26'.

376* *Val Pollicella.*

S *figura frontis in globo sinus* C
DIVVS
ANASTASIVS
PATER

Cod. Turrianus f. 9.

377* inter Veronensis agri titulos.

u. lent. et. m. cice. pro | cos. u. st. hoc. t.

Codex Turrianus f. 9'.

378* *in val Polizela in Negraro.*

agarinus | clemenTinius | et | clemenTiniae | uxori | iocundae et | u. sibi f.

Codex Turrianus f. 10'.

379* Vallispulicellae in quodam fossato, ab una parte via communis, ab altera ager.

alardus | vir | iustus | hic iacet | cum | baratico | f. ii. | u t s

Codex Turrianus f. 5.

380*

LEOTIVS
SYRICVS
AF

Codex Turrianus f. 10.

381* V. Pullicella in quodam muro veteri.

arcus
inter ores
C·LIGVRIVS·
Q·INOPIVS
ET
L·POSTVMIVS
EPIMELIVS
SERVATORR·
LEG·CONSTITV·
·S M ·ET
C·LIGVRIO
MONITOR·VST·
SERR·ET·CLARR·
VIVENT·FECER

Codex Turrianus f. 16.

382* in aede evangelistae S. Leonidei Marci in statua quae concam aquae sustinere videtur.

D M
M VALERI

Codex Turrianus f. 26'.

383* in quodam agro.

Fortunae in rota stantis pars infima
CVIVS·HIC·IN PLANO
D S P

Codex Turrianus f. 2'.

384*

fidie

Cod. Turrianus f. 9.

385*

m. a. p. p. r. f. r.

Cod. Turrianus f. 9.

386*

. a. m. f.

Cod. Turrianus f. 9.

387*

. m. p. n. b. d. n. i. i. d. i.

Cod. Turrianus f. 24'.

388*

n(oli) m(e) t(angere) q(uia) c(aesaris) s(um)

Cod. Turrianus f. 26'.

389* ad Hostiliam rep. in turri.

inuictissimus atque gloriosissimus rex theodoricus custos libertatis bono rei publicae natus gentium xuiii domitor uictor et triumphator semper augustus uiam hostiliam olim a q. c. host. s. p. q. r. iussu aquarum ex benaco intra curiam hostiliam et arcem nouam confluentium ad eridanum diuersione caeptam exinde tamquam impossibilem forte praetermissam crebris pontibus maximisque aggeribus ac tribus castris munitam usui publico et securitati exercituum .... admirabili fauente deo optimo maximo extruxit.

Zanchi-Beretti *storia di Ostiglia* (Mantuae 1841) p. 28 *'accennata dal Bertazzolo'* auctore mihi ignoto. Ficta ad exemplum Tarricinensis apud Henzenum n. 5594; ibi domitorem gentium et sequens decennovium falsarius inepte confudit.

389a* ad oppidum Hostiliae SCALABR. Ad Hostiliam rep. prope ecclesiam S. Laurentii ante a. c. 170, diam. metr. f. 89, alt. m. 0. 32; *si vede ancora giacente sul ciglio esterno dell' argine del Po presso la bocca della fossa* ZANCHI-BERETTI.

alias ioui | sac: m

Scalabrini monum. Ferr. f. 42; Zanchi-Beretti *Ostiglia* (Mantuae 1841) p. 14.

Sic Scal., ALIAS IOVI DICATVM Zanchi-Beretti.

389b Calderii in parietibus balneorum, ut quidem indicatio loci ad hanc quoque pervenit.

FVNDAMENTA MVROSQVE
AB·SOLO·FACIVNDOS CVRAVER
IDEMQVE · PROBAVER
IN · TERRAM · FVNDAMENTA
ET·PED·ALT·XII·IN TERRAM
AD·IDEM·EXEMPLVMQVE·SVPRA·TERRAM

V. 1—4 habet Sarayna Lat. f. 44, Ital. f. 72', a quo pendent reliqui: Panvinius fast. ad a. 753, Ver. p. 226; Carotus f. D'; Smetius 144, 3 ex Panvinio; Grut. 106, 3 ex Panvinio, 107, 2 ex Sarayna. Auctiorem repperit Tomasinius de donar. p. 75 in opusculo ms. (servato eo tempore in bibliotheca Io. Rhodii) Aleardi de Pindemonte medici Veronensis [intellege tractatum eius de balneis Calderii scriptum a. 1459, editum in volumine inscripto 'de balneis omnia quae extant' Venetiis 1553 fol. f. 141] Itale verso saec. XV ab Hieronymo de Pindemonte; ubi coronidis loco inter alia veterum monumenta legebatur (inde Fabrettus in em. ad Gruterum; male autem Tomasinii verba intellexit qui curavit Gruteri ed. secundam). Inde accesserunt v. 5. 6.

Legitur apud Saraynam et asseclas eius media inter n. 3344 et n. 3257, quarum cum neutra ibi integra recenseatur, hanc quoque non plenam referri consentaneum est. Panvinius eumque secutus Carotus, ut aliquatenus haec praecedentibus adnecterent, ante FVNDAMENTA addunt QVI et scribunt CVRAVIT et PROBAVIT; ut minora eorum omittam. Ceterum aut valde fallor aut titulus hic non est nisi notissimus Ferentinas (vol. I n. 1161) male turbatus et relatus inter Veronenses sive socordia sive fraude auctoris eius, a quo Calderiana illa proficiscuntur; certe proponunt titulum Ferentinatem corpora saeculi XV tantum non omnia.

390* Epygramma repertum non longe a balneis Calderii in lapide cum figuris antiquissimis in campis quondam domini Iohannis de Banda de anno 1490 COD. PAPIENSIS. Caldarium vicum quos pervestigantes facit PANTHEUS se ipsum et Hermolaum et Aleardum duce Tyro quodam ex incolis, ii incidunt ibi in titulum scriptum sic: '*Panth.*: Estne, Tyre, 'monti huic nomen quoppiam? *Tyr.* Gazum il'lum dictitant . . . . . . *Panth.* . . a rerum puto 'exuberantia inditum a vetustis esse. *Herm.*: Quo 'dextrorsum abis, Tyre? *Tyr.* Paucis ante 'mensibus, dum viculum hunc die quodam in'terciso ociosus obambulansque solus perlustra'rem, lapideae tabolae frusta longioribus litte'ris insculptae offendisse memini. Ea vobis 'legenda subiicere volueram. *Panth.* Quaeso 'perge, Tyre, si quid forte de balnei claritate 'reperiamus. *Tyr.* Huc adsis, Panthee. *Panth.* 'Accurro. *Herm.* Eamus et nos, ut quid novi 'sit cognoscamus. *Panth.* Coaptemus in unum, 'Tyre, saxea haec fragmina. *Tyr.* Hei quam 'ponderosa sunt. *Panth.* Impinge validius. *Tyr.* 'Non mihi est ut quondam iuvenile robur. *Panth.* 'Iam satis cohaerent. . . . *Herm.* Interruptae 'sunt scissuris litterae; Panthee, ex profracto 'exemplari hic in pulvere ad litteram trans'scribe inscriptionem. *Panth.* Libenter; haec est:

gadius magolla h. secum n. habet iunonis balnea sed habet omnia balnea uina uenus corrumpunt corpora nostra sed uitam faciunt b. u. u.

'. . . . *Aleard.* . . . haesito in his singulis litteris 'utrinque expunctis, quare velim, Panthee, 'distinctius totum mihi epigramma percurras. '*Panth.* Percurram libentius, sic enim est. 'Gadius Magolla haeredes secum non habet: 'Iunonis balnea sed habet omnia: balnea vina 'Venus corrumpunt corpora nostra, sed vitam 'faciunt balnea vina Venus.' PANTHEUS.

Codex Papiensis CXXX. E. 10 f. 37, ubi sequitur post haec epigramma Martialis 12, 91 sic incipiens: *Communis tibi cum viro, Magulla.* Io. Ant. Pantheus in annotationibus ex trium dierum confabulationibus de thermis Calderianis cet. (Venetiis 1500 fol.) f. D ii ea habet, quae supra proposui; quae puto qui semel legerit, ei constabit titulum confictum esse. Eadem qui repetunt pendent ex Pantheo omnes: Sarayna Lat. f. 44, Ital. f. 73; Panvinius p. 23; Tinto p. 87; Grut. 912, 10 ex Sarayna et Panvinianis; Moscardo *stor.* 1668 p. 28; Burmann anthol. 3, 86; Meyer n. 934. Tractavit Ritschelius anthol. Lat. coroll. epigraph. p. IV.

391*. 392* 'In antiqua civitate Veronae [in regione Leonum *ins. Mm.*] apud portam veterem dicte 'civitatis, [quae *ins. Mm.*] ab antiquis dicta est Regia, est versus Athesim flumen antiquissimum 'praetorium cum duabus sedibus lapideis idque antiquissimi codices iterari comprobantur [id quo'que antiquissimi codices testantur *Mm.*], in quo magistratus et alii iudices se conferebant, ut ius 'commune tractarent gentibus. Ad [ad *om. Mm.*] hoc ea [ea *om. Mm.*] pretorium memorabile Goti 'diruerunt; sed dictu quodam incredibili in posteros propagavit tam mirifice, tam superbe struc'ture. Talis fuerat: quadratum erat hedificium pulcherrimis spectandisque lapidibus incisis com'positum, ut lapides vetustissimi volgo noticia prebent. Ingressus eius praetorii usque ad hec 'tempora rectis adest lapidibus cum tali epygramma mirabiliter ab antiquis sculptum videtur.

391* tiberius flauius p. f. horicus. princ. ro. iiii vir i. d. [*cf.* n. 3400] c. preseos struxit pretorium tempore quo nerone magistratus titulum exercebat uice pop. ro que senatus nou longo quidem tempore ante quam c. marius in consulatu de cimbris tribumphum duxisset memorabile sane trihumfom in cimbros et teutones per augustos [*sic*] italie aditus uictoriam adeptus est demum apud apeninum usrone illos domuit uetustas profecto fastorum hec habuit

'Flavius, qui post parvum temporis momentum magna egritudine laborabat, que vulgariter fluxo 'nuncupatur, ex Favonii optimi et famosissimi medici consilio ad fontes Iunonis dee sacrus se 'contulit, corpus suum sanandi gratia. Qui fontes non longe a civitate manent et per antiquum 'experimentum salutiferi et egentibus desiderati sunt. Non potes ob humanum auxilium Flavius 'evadere vitam cum morte comutavit. Corpus suum a Lucio Melnio [Melminio *Mm.*] Festo [cf. 'n. 2653] et Sexto Gavio [cf. n. 3622] praestantissimis Romanis concrematum et in cinerem con'sumptum fuit et cinis in vase venerabili positus conservatusque et in vila propinque in orto 'Turpiliorum Romanorum principum cum honoribus factis et magistratu [gestis et magistratibus '*Mm.*] locatus fuit. Superno et inmortali Iovi spiritum suum ipsi devoverunt, ut erat mos sa'pientissimis Romanis, in quodam lapide marmoreo cum infra scripto mirabili epygramate 'exciso. In villa Calderii non longe a fontibus Iunonis in vale ab antiquis dicta Turpiliana 'erat in lapide sepulchri epygramma infra scriptis literis et est de presenti, ut dicitur, in castro 'Calderii:

392* d. m. ioui et iunoni ti. flauius ro. iiii uir i. d. c. et pl. grato in uitae suae nulli male dix ↄo ouuni d. i m. iu agro s. omni h. functo h. [h. *postea add.*] uir laod. md. h. m. h. n. s.

Supra scriptas augus et barbaras et ita perturbatas, ut quaedam vix intellegantur, exhibui ex codice Papiensi CXXX. E. 10 (de quo agitur in praefatione Laudensium) f. 36. Eandem narrationem proposuit Vent. Minardus Athestinus de balneis Calderii (Venet. 1571. 12) f. 19'. 20 auctore, ut ait ipse, incerto; unde quaedam adscripsi minoribus omissis. Ab eodem auctore pendet Sarayna Lat. (1540) f. 44, Ital. f. 32'. 72', ex quo sumpserunt Panvinius p. 222 et Grut. 410, 5 'ex Sarayna'. Sarayna praescribens 'Calderii in quodam sepulchro iacente in valle ab antiquis 'nuncupata Turpiliana' sic refert;

die ioui et iunonib. manib ti flauius r. iiii uir i. d. c. et pl. grato in uitae suae nulli maledix. ↄo. omh. d. i. m. h. in agro. e. omni. h. m. h. n. s.

Panvinius titulum emendavit quibusdam omissis reliquis mutatis; Gruterus adscripsit notas ↄO·OMN·D·I·M·N (sic enim eas refert) ita solvendas esse: *contra omnibus diis inferis maledicit nunc.*

393* Calderii in quodam monumento.

quae multum syrenarum cantu dulcior et quo ad bacchum in sodaliciis magis aurea uenere quae eloqui voce clarior irundine et quae ad iunonis fontes caelestia solatia capient (*sic Sar. Lat. Ital.*, capiebat *Panv. Car.*) hic turpilia iacet bisio linquens lachrimas cui fuerat solatium a pueritia illa autem tantam demum inopinate disiunxit amicitiam.

Sarayna Lat. f. 44, Ital. f. 73 (inde Panvinius p. 229; Carotus f. E'; Spon. p. 203 et Reines. 12, 136 e Panvinio).

Confer n. 3702 Calderiensem a Poblicia Festa positam C. Bisio C. f.

394* Calderii in marmore fracto reperitur sub Clipuriae(?)

saturnio ruffo. p. r. neron. praeside gn. seruilio placido iii. uir. d. d. d. d.

Ventura Minardus de balneis Calderii (Venet. 1571. 12) f. 23 auctore laudato nullo. Quid velit inscriptio sive corrupta sive quod magis crediderim conficta, equidem non assequor.

395* inter Veronenses.

imp. cae. domitianns | nesp. ioui. uictori

Codex Papiensis CXXX. E. 10 f. 45'. Simul affertur Dyrrachina vol. III n. 24* conficta et ipsa, ut nomen Vespasiani Domitiano adstrueretur.

396* litteris alte incisis in lapide magno. Veronae apud fanum divi Iacobi Pignei in domo Dionysii Cepollae SAX.; in domo olim Iacobi Caepolae, nunc Alex. Manfredi apud eccl. S. Iacobi ad Pineam LISCA. Nunc in museo philharmonico n. 475.

arcus
·C·SERVIL·
·CAEPIONI·CON·
·CEN ET·TRIVM
PHALI·PATRIAE·
·LIBER·DECVR·
·VERONEN·OB
·IVG·RESTITVTA·
M·C

Descripsi. Habent Sarayna Lat. (1540) f. 49, Ital. f. 76; Panvinius fast. ad a. 634 (inde Smet. 160, 15); Carotus f. A',; Manutius orth. 125, 1 (inde Ligorius ms. Taur. 18); Grut. 468, 5 ex Manutio Panvinio schedis Carotti; Lisca et Cozza p. 242; Moscardo *stor.* 1668 p. 9; Maffei M. V. 175 (inde Orelli 565), qui recte damnavit posuitque in museo inter falsas.
1 Q·SERVILIO·CN·F Panvinius.

397* Veronae iuxta portam Bursaream in domo olim Cathaneorum SAR. Nunc Mantuae in museo publico.

ANN · XPI · CCLııı
IMP · DIVS · PHILPPVS
SENIOR · VERONAE · ET
ROMAE · IVNIOR · A · SA
TELLITIBVS · DECII · INTER
FICIVTVR

Descripsi. Habent Sarayna Lat. f. 48, Ital. f. 79 (inde Lisca et Cozza p. 244; Moscardo *stor.* 1668 p. 38; Grut. 273, 4 e Baronii annalibus).

398* Veronae.

diuai. uenerei. s

Franc. Aligerius antiq. Valentinae (1537) p. 120 ed. a. 1828: 'nos legimus'. Inde Donius cod. Vat. 7113 f. 45, ed. app. 6*b*; Mur. 57, 4 ex Donio.

399* Veronae in area D. Zenonis.

CAESIA·C·L
FOELIX

Franc. Aligerius antiq. Valent p. 121 ed. 1828 (inde Donius cod. Vat. 7113 f. 45).

400* Allato epigrammate ex museo domestico.

. . . d. m. me . . . | . . . t. flauii ap . . . | . . . t. flauius fo . . .

quod sic expletur: *dis manibus memoriae. T. Flavi Appusti patris T. Flavius Fotmus f. c.*, additur 'instar huius epigrammatis vidimus in area D. Zenonis Veronae'.
Franc. Aligerius antiq. Valent. (1537) p. 121 ed. a. 1828.

401* Veronae.

neto reliquias | rutilia salpheia p. rutilii uxor b. i | aff. coniunctiss. cor. fausta. f. c.

Franc. Aligerius antiq. Valent. (1537) p. 117 ed. 1828 (inde Donius cod. Vat. 7113 f. 45).
Principium petitum est ex n. 3830, reliqua ficta; *h. i.* est *hic iacet*, ut n. 402*.

402* Veronae ad Proculi.

turpilia. l. f. christe b. i. fecit. m. zosimus | in. fr. p. aii. in. r. p. x | h. m. b. n. s.

Franc. Aligerius antiq. Valent. (1537) p. 129 ed. 1828 'memini me legisse' (inde Donius cod. 7113 f. 45; cod. Barb. XXXIV, 73 p. 33). Affert ad illustrandum titulum musei domestici hunc:

. . . pilla. c l. christe . . . | . . . a. munius. zosimus . . .

403* Veronae.

uarinlae. sec. | cong. meae. k. lymphatae proh. dolor. cesam. et es | cum. duob uat. interf. | heu. k. k. st. innocentiss. f. | dire. et. diu. defl. | fauentib. diis. in. pace | quiss | q. uix. ann. xxai. mon. iiii. | d. uiiii. | c. uigrinus. coniugi | carissim. st. sibi. partem | l. m. d.

Panvin. p. 229 (inde Reinesius 14, 202).

404* Veronae.

quo vadam nescio | sed invitus morior | uale vita | uixi ann xx m ui d ui | horam scit | nemo

Panvinius in add. ms. ad Saraynam f. 50 et in ed. p. 230. Similem lusum reperies vol. 2 n. 382*.

405* tabula aerea Veronae.

d. s. i. m. aeterno | sacrum | sex. aurelius sex. f. pobl. | nerissimus praef. praet. | restituit

Ligorius ms. Taur. 18.

406* Veronae.

l. antio. l. f. pobl. pompeiano trib. mil | quaestori aerari iter | patrono col. claud. uer | m. antius m. f. pobl. iulianus. veteranus leg. iiii t. f. c.

Ligorius ms. Taur. 18.

407* Veronae.

c. curtius p. f. pal. nerua iiii uir | p. silius p. f. arnien. paetinus iiii uir | c. ratius c. f. quartus vel. IiiI uir | t. flauius t. f. arn sabinus IiiI uir | aram et sign. uia quinct d d

Ligorius ms. Taur. 18.

408* Veronae *portata in Venezia in casa di R. Odoni.*

l. fabricio q. f.

Ligorius ms. Taur. 18.

409*/10* Veronae.

c. marcio c. f. fab | mariano IiiI uir | coll. dendroph. et | centon. qui uix. an | lix m. uiii d. xuiii | c. iulius marcianus t. p. c

Ligorius ms. Taur. 18.

411* Veronae.

l. u. flaminius rom. cos. uniuersae graeciae domitor amphitheatrum ueronae propriis sumptibus erexit anno ab urbe condita

Schradaeus mon. Ital. (1592) f. 334.

412* Veronae in aedibus Fed. Ceruti GRUT. VELS. Deinde in academia philharmonica LISCA. Maffeii iussu lapis fractus est.

infelix. c | uerona uera | opt. aa. gl. s l | et. laud. ama trix. mem

Grut. 894, 4 e Velserianis; Velseriana nostra f 18'; Lisca et Cozza p. 237; Moscardo *stor.* 1668 p. 46; Maffei M. V. 175, qui condemnavit confregitque. Mihi recens potius videtur quam falsa.

413* tabula marmorea igne pessumdata MOSC. Veronae in aedibus Petri Pauli Peregrini VELS.; deinde in museo Moscardi.

d(is) f(auentibus) | g. m(ario) trucidatis | cimbris in f(aucibus) ita(liae) a(gri) u(eronensis) | r(estituta) r(e) ob insignem eius | memoriam | s(enatus) p(opulus)q(ue) r(omanus)

Velseriana f. 24; Moscardo *stor.* p. 13, mus. 1672 p. 403 (inde opinor Mabillon mus. Ital. vol. I a. 1687 p. 24); Mur. ms. et ed. 1808, 7; Dionisi ms. f. 15.
'Questa rende indubitato, che il campo Veronense fu il luogo della battaglia'. Moscardo *stor.*

414* Pontini (scilicet apud Nichesolam) VELSER. Deinde Veronae in museo philharmonico LISCA et REL. Ibi est sub n. 481.

DISS

PARENTIB

V·S·L·M

M · CENSOR

TENET

Contuli et post Maffeiam falsam iudicavi vel propter solam formam litterarum. Habent Velseriana f. 6; Lisca et Cozza p. 238; Maffei M. V. 177, 7.

S·C adieci ex Velserianis; hodie deest.

415* litteris antiquas non male imitantibus, sed nequaquam antiquis. Veronae apud Iustos LISCA; iam in museo philharmonico inter falsas n. 483.

sub arcu:

genio | iucunditatis | musis | floraeq | s

Contuli. Lisca et Cozza p. 241 (inde Spon. misc. 101); Maffei M. V. 177, 6, qui antiquam esse negavit recte. Recens tamen potius quam falsa.

416* Veronae in museo inter falsas n. 471.

· SALVS ·

ÆTER·R·P·POP·ROM

ÆL · FLAVS · PRÆF · V

Contuli. Damnavit Maffei 177, 2 iure, nec recte tuetur eam Marini Arv. p. 283 n. 428.

417* arca antea Bardolini in hortis, nunc Gardae in silva comitissae Iuliae Torre Giuliari GIULIARI.

· MA · M

PARDALI · PVERA · TENERIMA

AVLETIS · REGIS · FILIA

BENACENSES·

Barth. Giuliari ms., qui citat Filiasium *de' Veneti primi e secondi* p. 189. 192.

418* litteris ad antiquas satis accurate expressis. Veronae in hortis Giusti LISCA (1648) ibidemque adhuc.

d. m | ipsithillae | dulcissimae | c. ualerius | catullus | leporibus suis | moerens p

Descripsi. Habent Lisca et Cozza p. 240; Malvasia p. 503 ex Lisca; Blanchinius cod. bibl. capit. Veron. 353 f. 31; Maffei M. V. 190, 7 qui damnat; Orti *giard. Giusti* p. 53.

419* Veronae dicitur rep. esse in theatro antiquo servaturque ibidem.

C·ESARE

AVGVSTO

IMPERANTE

Vidi; fictam esse apparet evidentissime, scilicet ut confirmaretur opinatio recepta de epocha theatri Veronae facti. Ed. Pinali *scavi del teatro Veron.* (Mediolani 1845) p. 18.

420* *pietra squadrata anticamente, ma le parole sono intagliate di recente* RAZZ. Ad S. Mariae in Pozzetto.

ioui | o m

Razzetti f. 2.

421*—423* tituli falsi Veronae in domo Gazzola.

421* P·AELIVS

VETVSTINVS

MIL·LEG XI

422* C·FABIVS

C·F·PVBLI

VERONA

MILES LEG

VIIII HISP

HS S

423* DE AE

DIA NAE·

SACR

VAL

SEVERVS

Descripsi.

424* *scoperta 1825 presso Chiesa-nuova o Frizzelane, frazione di Bosco, alle falde dei monti Lessini, provincia di Verona* ASQUINI, addens apparere ex chartis Frizzelane olim dictum fuisse Forum Iulium. Meo iussu titulus loco indicato quaesitus est frustra neque quemquam indigenarum notitiam eius habere amici testantur.

q · GAVIO · Q · f

pOB · PRINCIPi

iiIVIR · VERONae

eQ·PVB·LAVR·Lau

praEF · COLLeg

faBR · ET · DEN dr

pAGANI · PAgi

foRO · IVLIEns

pATRONo

Asquini *Forogiulio* (1827) p. 11 dedit aere expressam, pendentque ab eodem reliqui, ut Venturi *stor.* (1825) 1, 194 et Orti *Poligrafo* 15 (1833), 310=*antica consol. iscr.* p. 11, qui Asquinium citant, et Labus apud Orellium (1828) 2177 et *marmi Bresc.* p. 4, nomen auctoris ut solet celans. A prioribus Henzen 5113.

---

425 Prun (Val Policella).

l. caecilius c. f | pob. carbo | ui. uir. aug praef. i. d | quintiae. l. l | gratae | u. l

Asquini *lettera sopra un vecchio sigillo* (1828) p. 18 hanc et n. 3524 affert utpote ineditas ambas *'prese dai codici di Fra Giocondo e di Felice Feliciano'*. Quarum altera vere extat in libris indicatis, quos versavisse Asquinium constat, altera in iisdem non reperitur et ficta est omnino ab ipso Asquinio. Sigla in fine explicat auctor *v(ivus) l(egavit)*.

426* Titulos adhuc servatos in crypta S. Zenonis episcoporum Agapii (Panvin. p. 104; Grut. 1049, 4); Euprepii et Cricini (Panvin. l. c.; Grut. 1052, 5); Procali (Panvin. p. 107; Grut. 1058, 3; Maffei Ver. p. 166. 210 inscr. n. 42; Mur. 1929, 6); Verecondi (Panvin. p. 119; Grut. 1061, 1; Maffei Ver. p. 255 inscr. n. 63; Mur. 1955, 3) omisi eapropter, quod ad aetatem Romanam non ascendunt. Videatur Ortius *antica basilica di S. Zenone* p. 23 seq.

427* Similiter titulum hunc, quem Veronae collocat APIANUS:

sponte fui pauper tam re quam nomine foelix
quaesiui nomen quaerat auarus opes

relatum apud Apianum 327, 1 (inde Smet. 171, 5; Grut. 911, 15; Burmann anth. 4, 17 adhibitis item codicibus Meermanniano et Buchaliano; Meyer anthol. n. 1571) repperi in cod. Belloniani parte posteriore f. 81 (inde Mur. 1806, 4) subiunctum epitaphio Felicis Feliciani Veronensis (vide Mur. l. c.) cum praescriptione 'eiusdem'. Recentis poetae esse dudum viderunt viri docti.

428* Ex titulis errore relatis ad Veronam agrumve Veronensem neque hoc volumine comprehensis paucos selegi hos; nam omnes adnotare nec finem habuisset neque utilitatem.

1. *numini Mercur. sacr. P. Licinius Saturnius p. s. f.* titulum adhuc servatum Maceratae repperi apud Gammarum sine loci indicatione, sed ut praecedat loci indicatio Cyriacana de Helvia Ricina ipsa, ad quam pertinuit, inscriptione omissa, sequatur Argiva; item tributum Colognolae apud Saraynam Lat. f. 51', Ital. f. 74 (inde Grut. 54, 12, Panvinius Ver. p. 233, Palermus Plin. p. 50 aliique auctores Veronenses) in serie male locatarum, ubi item paullo post sequitur Argiva illa.

2. *L. Septimio Liberali* Grut. 1100, 8 Ariminensis in codice Rediano male refertur inter Veronenses n. 102.

3. d. m. *Mitrius pius* quem dedi inter Salonitanos falsos vol. III n. 126*, eum Schradaeus mon. Ital. f. 334 adscribit Veronae.

4. *L. Iuent. Ianuarius* titulus urbanus relatus in epigrammatis Mazochii f. 173 legitur apud Manutium in orth. 450, 2 loco nullo praescripto post Colognolensem n. 3224, unde errore Grut. 876, 8 eum collocat Colognolae.

5. *Quart. Annius Quar. f. Pobl. Saturninus Verona* titulus Ligorianus ab auctore collocatus in urbe ad portam Capenam (Don. 6, 75; Spon. p. 203; Fabrett. 24, 108; Orell. 2720; Kellermann vig. p. 33 not.) a Muratorio 779, 3 male exscribente Maffeium ponitur Veronae.

6. *L. Licinii Anterotis* titulus Mur. 1477, 6 urbanus est servatus in villa Altieriana uterque errore relatus inter Veronenses.

429* Inscriptiones Latinae originis non Veronensis, sed quae sunt fueruntve Veronae, hae sunt omissis urbanis ex Smaniano museo nuper illatis in civicum, cum hae fallere nequeant. Servantur servabanturve in museo philharmonico exceptis iis, ad quas aliud museum adscriptum est. Asteriscum praeposuimus iis, quorum de origine non certa auctoritate constaret, sed aut lapidis natura aut inscriptionis argumentum alienae originis indicium faceret.

		numerus musei	Edita	Origo
1	M. Mindios L. fi . . . Apolones dederi	fuit n. 473; hodie Monachi	vol. I n. 187	urbana
2	Claudia Attica . . . . in sacrario Cereris	—	Maff. 82, 2	„
3	(D)ianai August	fuit in museo Moscardi	Grut. 40, 14	„
4	Florae	fuit in museo; hodie deest	Mur. 1984, 8	„
5	Gn. Flaccus . . . Herculi	fuit in museo; hodie Parisiis	vol. I p. 149	„
6	Laribus Aug.	528	Maff. 101, 1	„
7	*Marti	82	„ 81, 7	„
8	Deo invicto Mithrae C. Lucretius Muester	122	„ 82, 1	„
9	Navisalviae	131	„ 90, 1	„
10	*Silvano salutari	112	„ 85, 2	„
11	Sancto sancto	540	„ 90, 2	„
12	Terentio L. f. A. Rafenio . . . aere moltat	fuit n. 487, hodie Parisiis	vol. I n. 181	„
13	SC. de Tiburtibus	periit furto ablatum	vol. I n. 201	„
14	fragm. SCti de exequiis Drusi Caes.	161	Maff. 96, 3	„
15	Ti. Caesari divi Augusti f.	159	„ 95, 4	„
16	*Druso Iulio Ti. f.	165	„ 96, 1	„
17	Pro salute . . . Marci Aureli	544	„ 101, 3	„
18	V. Ti. Latinius Ti. l. Dori . . .	177	„ 108, 2	„
19	*D. M. Argentasine Nymfice	503	„ 123, 8	„
20	*D. M. Aurelie Gorsile coniugi	350	„ 151, 5	„
21	*D. M. C. Burchi Iovini	506	„ 123, 4	„
22	*D. M. Ti. Claudio Ti. f. Fabia	217	„ 123, 1	„
23	*N. Didi. N. f. Ar. Vatia	212	„ 124, 4	„
24	*D. M. L. Gavio Maximo	388	„ 123, 3	„
25	D. M. C. Messi Verecundi	405	„ 123, 2	„
26	*Q. Modio Q. f. Pollia	430	„ 123, 6	„
27	*Mucian . .	192	„ 157, 3	„
28	Sex. Naevio L. f. Pub. Verecundo	408	„ 171	„
29	*. . . . us T. l. Numenius	391	„ 124, 1	„
30	*D. M. T. Sattio	389	„ 123, 5	„
31	*M. Supero M. f. Arniesi	219	„ 124, 2	„
32	*D. M. M. Valeri Bassi	212	„ 125, 1	„
33	*Dis Manibus Tertius Vercobius Surus	211	„ 123, 7	„
34	M. Vigellius Chresimus	213	„ 124, 3	„
35	*D. M. L. Carulli	185	„ 114, 2	„
36	*. . . amus horearius	524	„ 133, 7	„
37	*D. M. Aemiliae Irene	198	„ 127, 3	„
38	*Dis Manibus M. Antoni Pallantis l. Nobilis	427	„ 130, 7	„
39	Arruntia Musa	397	„ 134, 1	„
40	Arsinoe Scaripi tabul.	380	„ 96, 4	„
41	*Astracalus Agri lapidar.	406	„ 130, 1	„
42	*Cillibae ostrario	398	„ 133, 4	„
43	Claudia Ti. . . Nicarium	443	„ 133, 3	„
44	P. Cornelius Celadus	444	„ 130, 5	„
45	. . . . factionis Ven . . . . Appia Annio	307	„ 126	„
46	D. M. Epitymeto Aug. l.	399	„ 92, 4	„
47	Eros Asini atriensis	390	„ 133, 6	„
48	*D. M. s. T. Flavio Aug. lib. Trophimo	529	„ 96, 5	„
49	*ossa M. Fufi M. l. Eroni	414	„ 133, 9	„
50	Q. Haterius Q. l. Olympicus	396	„ 129, 1	„
51	D. M. Heleno Aug. vernae	400	„ 134, 5	„
52	Heracla Caesaris palaestrita	496	„ 130, 4	„
53	D. M. Hilarionis Abascantus	425	„ 130, 3	„
54	M. Iuli Secundi medici ocu.	436	„ 135, 2	„
55	Octavius Attali	424	„ 129, 2	„

		numerus musei	Editor	Origo
429*, 56	*D. M. Onesati Caes. n. ser.	315	Maff. 134, 3	urbana
37	Optatus Opsi cubicul.	435	„ 133, 11	„
58	*Dis Manibus Polybi	421	„ 133, 10	„
59	*Salvi Aug. lib. tabul. aquarum	349	Maff. 117, 4=129, 2	„
60	Socrates agitator	383	Maff. 127, 1	„
61	D. M. in hoc tumulo iacet .... L. Statius Onesimus	511	„ 134, 6	„
62	D. M. Syntropho Attiani ser.	384	„ 133, 2	„
63	Terentia Albana	413	„ 161, 3	„
64	*Tyrannus nomenclat.	395	„ 133, 8	„
65	*D. M. M. Ulpio Cadmo	428	„ 128	„
66	*D. M. Ulpio Sotaco	502	„ 134, 4	„
67	*M'. Acilius Salvius	466	Maff. 149, 2=166	„
68	D. M. Aemiliae Secundae	342	Maff. 147, 3	„
69	Alexand ... Ti. Caesari ...	513; iam furto ablata	„ 136, 2	„
70	Annia C. l. Pothusa	366	„ 149, 4	„
71	ossa hic sita sunt Auctaes	251	„ 150, 4	„
72	*T. Arquitius T. l. Castus	249	„ 161, 2	„
73	D. M. Atinius Helpidio	541	„ 471, 5	„
74	*D. M. Atiniae Fortunatae	300	„ 150, 1	„
73	*M. Attius Primigenius	465	„ 150, 3	„
76	Aur. Augg. lib. Epictetus	288	„ 151, 6	„
77	Aureliae Maxentiae	499	„ 166	„
78	*Caedicia Chreste	—	„ 152, 2	„
79	Φιλῦρος cet. Cn. Calpurnius Helenus	567	„ 64, 65	„
80	*D. M. Caniae Veneriae	284	„ 164, 4	„
81	*Clado Ti Caesaris	415	„ 135, 5	„
82	Diis Manib. Ti. Claud. Alcimus	320	„ 153, 1	„
83	*Ti. Claudio Philoxeno	289	„ 156, 2	„
84	D. M. Ti. Claudi Pietatis	326	„ 153, 2	„
85	D. M. Claudia Eufrosyne	521	„ 136, 4	„
86	C. Clodio Maximo	340	„ 117, 6	„
87	D. M. Cominiae Restutae	510	„ 117, 3	„
88	L. Cordi L. l. Amphionis	283	„ 153, 6	„
89	D. M. Demetrio	437	Maff. 136, 3=307, 4	„
90	*Demetri	522	„ 135, 4	„
91	D. M. s. Q. Fabius Nicanor	381	„ 136, 3	„
92	Q. Fictorius Q. l. Eumachus	309	„ 154, 8	„
93	D. M. T. Flavi Primi	492	„ 154, 9	„
94	M. Gellio M l. Diocli	268	„ 155, 2	„
93	Ianuarius in bim. ...	520	„ 155, 4	„
96	*Iucundus Liviae Nusi	423	„ 170, 1	„
97	C. Iulius Aug. l. Hallen	426	„ 136, 1	„
98	*D. M. Iulio P. Pistor	311	„ 155, 6	„
99	C. Iulius Thamyrus	184	„ 155, 7	„
100	*D. M. area haec ante faciae .... Iuliae Euthymiae	517	„ 146, 1	„
101	Laniviae L. l. Leuce	228	„ 156, 3	„
102	Leinasiena T. l. Cleopatra	272	„ 156, 4	„
103	Lupensia hic ego	365	„ 155, 9	„
104	*Laria Privata	204	„ 127, 2	„
105	*Maedomiae Vispiiae	482	„ 177, 10	„
106	C. Marcius C. f. Col. Rufus	240	„ 156, 6	„
107	D. M. Mundicius Agatemer.	294	„ 157, 3a	„
108	*Nevia Cn. l. Callo	225	„ 161, 3	„
109	*Nonius Ɔ. l. Philomusus	441	„ 133, 3	„
110	Nonia C. Noni Chresimi	277	„ 157, 5	„
111	D. Occi et Ponti	331	„ 157, 7	„
112	C. Oppius Ɔ. l. Aem. Phoebus	443	„ 158, 1	„
113	*Paulinus et Ampliata	250	„ 158, 3	„
114	C. Percenni Proti	264	„ 158, 3	„
115	Peticia M. et Ɔ. l. Liberta	186	„ 158, 6	„
116	Pompoeia Q. et Ɔ. l. Cala	237	„ 158, 11	„

		Numerus musei	Editor	Origo
429*, 117	D. M. Prepusae filiae	242	Maff. 164, 7	urbana
118	Primigenia Cossati	330	„ 159, 1	„
119	... alena L... Rhodin ..	276	Osann p. 550	„
120	*D. M. C. Roscio Salviano	245	Maff. 164, 6	„
121	D. M. Sacriae Tryphaenae	283	„ 164, 3	„
122	*Diis Manibus sacrum M. Salvio	504	„ 159, 5	„
123	Servilia Amab ...	227	„ 160, 4	„
124	Sextia Ↄ. l. Civitas	525	„ 160, 1	„
125	ossa hic sita sunt C. Statori	519	„ 161, 1	„
126	Suri Lepidae M. Silani	543	„ 471, 4	„
127	Titinia Prusa	377	„ 161, 4	„
128	*cineribus C. Valeri Euaristi	285	„ 164, 2	„
129	*D. M. s. M. Varenio Ianuario	271	„ 161, 6	„
130	Varicia C. Ç. et Ↄ. l.	229	„ 162, 7	„
131	Q. Vibi Anterotis	263	„ 163, 4	„
132	M. Vibios M. l. Euangelus	316	„ 163, 6	„
133	Vibia M. l. Pandrosis	379	„ 163, 5	„
134	*nonam post decimum compleras nubilis annum	387	„ 170, 2	„
135	Dis Man. Vigelliae Successae	254	„ 163, 8	„
136	D. M. Sex. Vinio Dama	291	„ 163, 10	„
137	... xeno Antoniae Drusi	505	„ 96, 2	„
138	*sacris Manibus datum	538	„ 87, 3	„
139	*quod mihi tu ipsam	132	„ 174, 1	„
140	*..... a... eorum ... ncilio	bibl. capit.	Dionisi *apol. rifless.* p. 61	„
141	*.... umma ... oetho	138	Osann p. 550	„
142	ego Decimilla coiux tibi	455	Maff. 180, 2	„
143	*Flavi Montani	456	„ 208	„
144	*..... et religioso loco posita est Licinia	460	„ 179	„
145	Olimpiodore vivas in deo	458	„ 208	„
146	*Victori filio incomparabili hodie desideratur	452	„ 180, 1	„
147	Q. Viminati neofyto	457	„ 180, 3	„
148	*b. n. m. hic requiescet in pace s̄c̄e m. presbiter Urbanus	446	„ 180, 5	„
149	Ipetas annu xi	463	ined.	„
150	tegulae: ex fig. C. Iuli	174	Maff. 111	„
151	ex fig. Pl. Nep. o. d.	175	„ 111	„
152	Çn. Dom. Adiec.	176	„ 111	„
153	ex pra. Ulpiae Accepta	173	„ 109, 2	„
154	T. Atil. Tit. M. Squil. Ga. cos.	171. 172	„ 190, 3. 4	„
155	fistulae plumbeae: *... Caes. M. Opelli Severi Macrini	—	„ 101, 6	„
156	*... elli Severi Diadumeniani	—	„ 101, 7	„
157	*castris praetoris	—	„ 101, 5	„
158	*statio urbana	—	„ 101, 4	„
159	*Sex. Egnatius	—	„ 102, 1	„
160	*Terentius Cassander fecit	furto ablata	„ 102, 2	„
161	d. m. C. Iulio Maximo	108	Maff. 125, 3 = I. R. N. 2706	Puteolana
162	Herenniae Cupresseniae	532	Maff. 102, 4 = I. R. N. 5687	Carseolitana
163	Veidia T. l. Auge	480	Maff. 177, 4	Ripatransonensis
164	Iovi Apenino T. Vivius	86	„ 79, 5	Iguvina
165	Dis Mani. Valeriae M. f. Septiminae	367	„ 162, 1	Ariminensis
166	D. M. T. Ursinius Castor	218	„ 124, 5	Ravennas
167	Ulcia M. l. Glapyr	189	„ 125, 2	„
168	Liberatori orbis Romani		„ 105, 2	Bononiensis
169	Fortunae fanum	152	hoc. vol. n. 308	Histrica
170	Histriae fanum	151	„ „ 309	„
171	Crescens	416	„ „ 368	„
172	d. m. Parthenopeu	419	„ „ 370	„
173	d. m. Ianuarine	420	„ „ 371	„
174	d. m. Donato	371	„ „ 373	„
175	Iunoni Feron.....	549	„ „ 412	„

		numerus musei	Editor	Origo
429*, 176	Isidi sacrum	119	hoc vol. n. 484	Histrica
177	*Apthonetn	civ. a Smania	" " 735	Aquileiensis
178	d. uet. M. Valer. Philippus	civ. a Smania	" " 770	"
179	ar. . . Feroniae	97	" " 776	"
180	Libero et Liberae	129	" " 793	"
181	Silvano Aug. sacr.	s. n.	" " 827	"
182	. . Caese[rnin]	s. n.	" " 865	"
183	C. Corneli C. f. Successi	civ. a Sman.	" " 909	"
184	Q. Gavius Q. f. Aquila	191	" " 916	"
185	Publiciae Corinthiae	civ. a Sman.	" " 929	"
186	Luciae Vitelliae	civ. a Sman.	" " 950	"
187	d. m. Q. Cassi Longini	civ. a Sman.	" " 1026	"
188	Antoni Casti	civ. a Sman.	" " 1074	"
189	*Barbia M'. f. Maxuma	civ. a Sman.	" " 1126a	"
190	l. m. Flaviorum	353	" " 1211	"
191	loc. mon. in fr.	378	" " 1222	"
192	C. Minatius C. f. Africanus	civ. a Sman.	" " 1301	"
193	C. Paetitin. Maximi	civ. a Sman.	" " 1327	"
194	l. m. E. Sex. l. H.	355	" " 1473	"
195	libert. libq.	civ. a Sman.	" " 1559	"
196	Fortunae Aug.	106	" " 1867	Concordiensis
197	L. Ragonio L. f.	180	" " 2112	Tarvisana
198	manibus Acutiae	512	" " 2190	Altinas
199	pro salute imp. Caesaris	157	" " 2313	Atriana
200	L. Curtius L. l. Priscus	370	" " 2333	"
201	T. Saufeius	372	" " 2363	"
202	Cereri Aug.	488	" " 141*	"
203	Daciana	454	" " 180*	Ferrariensis
204	in fr. p. XXXX	364	" " 2454	Rovigina
205	Sex. Carfenus	376	" " 2457	"
206	d. m. s. Q. Statio	341	" " 2458	"
207	Tertia Apicia	civ. a Sman.	" " 2563	Atestina
208	Calpurniae Ↄ. l. Venasriae	231	" " 2584	"
209	M. Cominius M. l. Deuter	351	" " 2611	"
210	Facundo Domiti	332	" " 2625	"
211	L. Flavianus	333	" " 2629	"
212	. . Manilius A. f. Collinus	498	" " 2650	"
213	M. Marcius . . f.	493	" " 2651	"
214	locus Q. Satri	386	" " 2683	"
215	ossa Severae	304	" " 2690	"
216	P. Trottedi	s. n.	" " 2710	"
217	C. Versinius C. f. Rom.	civ. a Sman.	" " 2725	"
218	A. Iunius Macrinor. l.	149	" " 2786	Patavina
219	Q. Magurius Q. f. Fab. Ferox	199	" " 2787	"
220	M. Terentius M. l. Secundus	147	" " 2788	"
221	iussu Proserpinae	153	" " 2804	"
222	Sex. Pompeius Sex. f.	587	" " 2809	"
223	M'. Publicius Festus	150	" " 2810	"
224	. . . Q. Asconius Gabinius	318	" " 2820	"
225	statuae II	292	" " 2862	"
226	Graeco Timotei	337	" " 2882	"
227	M. Cocceius M. lib. Ianuarius	343	" " 2930	"
228	Clodia M'. liberta Prima	375	" " 2933	"
229	P. Lollia . .	s. n.	" " 2978	"
230	Parcilia M. Oxoni f.	301	" " 3003	"
231	Secundiennae Salviae	368	" " 3031	"
232	T. Sempronio Aucto	494	" " 3033	"
233	Telephus	233	" " 3143	Vicetina
234	Decimia G. f. Candid.	91	" " 436*, 1	Sabionettae ex urbe
235	L. Vibius Visci l. Nymphodotus	s. n.	" " 4201	Brixiana
236	Iovi o. m.	77	" " 4236	"
237	d. m. L. Caeli Arriani	190	" " 4367	"

		numerus musei	Editor	Origo
429*, 238	gen. et hon. Primi	310	hoc vol. n. 4448	Brixiana
239	C. Viracio Longino	362	„ „ 4491	„
240	. . . copor usque	348	„ „ 4512	„
241	d. s. Herculi et Iunonibus	133	„ „ 4854	Benacensis
242	v. f. Sex. Calvisius Saturninus	322	„ „ 4859	„
243	dis conservatorib. pro salute Arriae	95	„ „ 4864	„
244	imp. caes. . . M. Aur. Commodo	163	„ „ 4867	„
245	Sex Nigidius Fab. Primus	348	Maff. 89, 6	ad Rivam
246	dis deabusque omnibus sacrum L. C. Quartus	537	„ 91, 2	Vervodiensis
247	dis deabusque omnibus pro salute castelanorum Vervassium	135	„ 91, 3	„
248	Iovi Victori L. Visaeus	154	„ 79, 3	„
249	*Marti L. Viseus	346	„ 81, 6	„
250	Neptuno sacrum M. Danillius	531	„ 81, 5	Bergomas
251	Pantheo Iuventi Herma	530	„ 91, 1	„
252	Virdomarus Thartontis	527	vol. III n. 2065	Salonitana
253	I. O. M. L. Liburcio	472	„ III n. 131*	„
254	Isidi Serapi Liber. Liberae	99	„ III 2903	Iadestina
255	Imp. Caes. divi f. Aug.	164	„ III 2907	„
256	Q. Asisieno Agrippae	188	„ III 2920	„
257	C. Vettidio Maximo	179	„ III 2932	„
258	d. m. s. Apuleio P. f. Frontoni	s. n.	„ III 2977	Aenonensis

XX. MANTVA.

430* Rivaltae in territorio Mantuano.

ioui | t. popilius l. f | laenas

Ligorius ms. Taur. 15 (inde male Gud. 11, 6). Falsam puto cum propter nomen dedicantis nobile tum quod non refertur inter Mantuana Ligorii sincera.

431* *a Bozolo in rocca sopra una porta.*

superi omnes quib. ms uestra numina et sacra nostris proferre libuit uos contestor quam urbi uestrorum omnium quondam domicilio sobstruendae laborarim ut quando apud fata decretum conrueret uos obtestor miserti tandem date assertorem qui uobis illam restituat

m uarronis o e morientis iussu

p nonios secundus contobernalis haec scalpta intra illius urnam condo addo ipse sardonicen cum uiuentis effigie

Manutius cod. Vat. 5237 f. 470. — Fortasse ad hoc epigramma respicit Capreolus Brix. f. 6 scribens Brixiae extare epigramma M. Varronis.

432* clavis aerea rep. a. 1730 Mantuae ad portam Tiresiae, nunc *della Ceresa*, deinde in museo Rodolfi, post Ioh. Mariae Oalcotti.

ab una parte:

turris

ab altera:

CIↃ Ↄ | MV | MANTES | TIRAESIAE THEBANO|RVM

FILA ARCEM | EREXIT REGENTE | OCNO FILIO

praeterea pinguntur signa quaedam
neque absurda

Amadei ms., ubi proponitur delineata.

433* Pomponesci rep. in fundamentis domus novae, in quibus remansit.

nîs IGNOTIS

Volta ms. 1775.

434* Ex alienis inter Mantuanas relatis notabo has.

1. *M. Quintilius Pacatae l. Helius* (Mur. 1597, 9)
2. *ossa Ti. Matrini Euphemi*
3. *dis manibus Subriae Marcellinae*

tres hi tituli relati apud Felicianum in cod. Veron. inter additamenta sub capite Mantuae collocatique 'in domo Danielis lapidarii' vere urbani videntur esse; certe primam eorum Cyriacani libri habent cum praescriptione 'Romae in S. Iuliani apud tropaea Marii' et omnino tam loci indicatio quam ipsa titulorum ratio abhorrent ab origine Mantuana.

4. *Saturno sac. Cn. Arius* vide supra n. 2382.
5. *Fronto Ti. Claudi* " " " 2386.
6. *Sex Gegani Sex. fil. Pal. Festi* " " " 145*, 4.
7. *C. Sempronio Helio* (Gud. 331, 1; Labus mus. Mant. 3, 144) quamquam fuit Mantuae iam aetate Ligorii nec testimonium ullum extat de origine urbana, ipsa tituli natura eam prodit.
8. *d. m. Marciae Marcianae*, quam Mantuae adscribit Mur. 1265, 8, est Neapolitana I. R. N. n. 3244.
9. *Augusto* dedicatam inscriptionem, quam infra dabimus in Tridentinis, Muratorius male collocat Mantuae.
10. *dis manibus C. Iulio Meliboeo* (Labus mus. Mant. 3, 149)
11. *dis manibus T. Flauius Aug. l. Zosimus lanipendus* (Labus l. c. 2, 31)
12. *Menippo patri* (Labus l. c. 3, 66)
13. *Plautio Eutycho* (Labus l. c. 2, 315)

innotuerunt ex museo quod nunc est Mantuano, sed speciem prae se ferunt urbanarum.

435* Denique qui tituli in ea parte agri Mantuani reperti sunt, qui est a dextra Padi, ut *L. Lucretii L. lib. Chresimi* eruderatus Pegognagae prope Gonzagam, suo tempore edentur inter Cispadanos

436* Tituli, qui saec. XVI — XVIII fuerunt Sabionetae in domo ducali, relati apud Manutium cod. Vat 5237 f. 468 aliosque:

1. *Decimia G. f. Candid. sacer. m. d.* (hodie Veronae, vide supra n. 429*, 234).

2. *dis manibus T. Tiburtio Ianuario* (Mur. 1563, 4).

3. *dis m. ab ostio* cet. (ined.)

eam prae se ferant speciem urbanorum, item

4. *imp. Caesari . . . Formiani publice* I. R. N. 4080, cum eo advectus sit Formiis,

non recepimus; retinuimus n. 4087, quamquam et ipse fortasse urbanus est.

XXI. CREMONA.

437* ad opus musivum Cremonae in pavimento antiquo ecclesiae cathedralis.

	gladiator cum scuto et gladio	EEN	*monstrum muliebre simile ad picturae speciem armatae cum scuto et gladio; adscriptum est:*		
		TA			
		V			
		R/S			
CRV	*duae figurae lanceas tenentes pugnantesque*	IM		*vir stolatus clericali habitu lanceam figit in os hominis iacentis*	
DE		PI	F		D
LI		E	I		I
TAS		T	D		S
		A	E		C
		S	S		O
					R
					DIA

Memorat Vairani inscr. Crem. app. p. 7; ed. primus quod sciam Robolotti *documenti storici e letterarj di Cremona* (Cremonae 1857 fol.) p. 92 tab. 2. Nequaquam aetatis Romanae.

438* *La lapide collocata per ordine dello stesso Ottone sopra la principale porta d'ingresso al castello di Calvatone diceva così a grandi caratteri Romani:*

a. dccccxxxui | kal. au. ottonis | ingr

Iosephus Piccnardi in schedis (servatis in bibliotheca familiae Sommae Piccnardae Mediolani), laudans Ambrosium monachum Nonantulanum bibliothecarium primum Casini, deinde Nonantulae.

439* Cremonae supra portam templi Fidei.

hoc templo fidem dicarunt | populus cremonensis | semper fidelis

Bresciani ms. p. 372 (inde Zaccaria episc. Crem. p. 26 et exc. 1, 60, ex hoc Donat. 68, 4. 432, 15; item Bianchi p. 309). Damnarunt Zacc. et Bianchi.

440* *già un tempo della Canonica Lateranese di S. Agostino di Piacenza, ora del real museo Farnesiano di Napoli* DRAG. De origine tacet COD. PICEN.

herculi s. inuicto | sacrum | c. haburius l. f. macer | consol cremon. pop. pot. | u. s. l. m.

Adscripta est, fortasse manu Bresciani, ad librum Piccnardianum f. 134; paullo aliter Dragoni 1838 p. 12.

4 primum fuit PROCONSVLE in cod. Pic. — CREMONEN Drag.

441* Cremonae *sopra la rochetta di S. Michaele anticamente leggevasi.*

hic hercules inuictus | post uictoriam gerioni fundauit ciuitatem | sub nomine alcmene matris | que per lungum tempus sic uocata | post corrupta uoce cremuna dicta fuit | caius marsilius | lucii filius uir clarissimus praef. urbis | hunc memoriam poni fecit | anno xpi nat. cccuiii

Bresciani ms. p. 372

442* Cremonae supra portam templi Herculis.

deo herculi inuicto | ac alcmene matri | fideles cremunenses | d d.

Bresciani ms. p. 372 (inde Zaccaria episc. Crem. 1, 26 et exc. 1, 60, ex hoc Donat. 68, 3. 432, 14; item Bianchi p. 308).

Damnarunt Zacc. et Bianchi. Hic adnotat: '*Il nostro Merula a p. 6 del Santuario di Cremona da pergamena del pubblico archivio e da privati mss. pretese di rilevare, che dove fu eretta la chiesa di S. Michele Arcangelo, vi fosse il tempio di Ercole*'.

443* Cremonae supra portam Iovis templi.

aram ioui opt. max. | cremonen | romanorum coloni | dd

Bresciani ms. (inde Zaccaria episc. Crem. p. 25 et exc. 1, 60, ex hoc Donat. 68, 2. 432, 13; item Bianchi p. 309).

Damnavit Zaccaria, Bianchius adnotat: '*Il Merula colloca il tempio di Giove, dove a' suoi tempi era la chiesa di tutti i santi. Forse le tracce di questa iscrizione si vedono ancora in un antico marmo, che al presente ritrovasi nella facciata della chiesa di S. Martino*'.

444* Calvatone.

u. t. | q. fabius q. f. | men. catulus | ui uir missus honesta | missione ex chor. iu | pr. sibi et caeliae uerae | uxor trucust(?) post ubitum et ualeria fabia | coniux carisa.

Bresciani *origine di cento venti terre della prov. Cremonese* ms. (1656) p. 18.

445* *Annico, tre secoli fa vi fu trovato.*

u. t. | q. iulius q. fel | men. anniocus | x uir missus honesta | missione commune cremon | et sibi et soffrac fecunda | uxor amantiss. post obitum | et familiae eius locau | et marcia firma ux | coniux caries | k. m. b. t.

Bresciani *origine di cento venti terre della prov. Cremonese* ms. (1656) p. 1, ubi ex multis similibus quae reperiuntur ego pauca selegi.

446* Cremonae *sopra la porta della citadella verso mezzogiorno leggevasi.*

ann. xpi nat. dxxxi | sen. pop. cremon. | c. milius maggio l. t. et | aenodio melio questori | construi fecerunt | hanc portam

Bresciani *epitafi* ms. p. 372 eiusdemque manu adscripta est ad cod. Picenardianum f. 82 (inde Vairani inscr. Crem. p. 300).

447* Cremonae in ecclesia S. Andreae.

l. s. prim | g. u. qqp | p. xxiiii

Bresciani ms. p. 375 (inde Bianchi p. 275). Fortasse transposita magis et corrupta quam falsa.

448* Cremonae in aedibus olim Sonsis nunc advocati dall' Acqua *contrada Emilia* n. 2297.

herculi | fl. uetti|us labio m. f.

Aporti *mem. di stor. eccl.* 1 (1835) 14; Dragoni 1838 p. 18.

449* Placentiae, ut videtur.

herculi seruatori | p. uettius m. f. labeo | cremona | equo publ. honoratus | ad trasimen. incolum. u. s.

Dragoni 1838 p. 25.

450* *già del Piacentino, museo Lateranense.*

i. o. m. | l. postbumius priscus | c. sergius stolo | ii uiri cremonen | templum constituerunt

Dragoni 1838 p. 13.

451* Cremonae in aedibus advocati dall' Acqua *contrada Emilia* n. 2297.

mephiti templ. | incolum | l. caesius ex uoto

Aporti *mem. di stor. eccl.* 1 (1835) 14; Dragoni 1838 p. 17. Ficta ad Tacitum hist. 3, 33.

452* Placentiae.

mineruae | sanctae | sub cuius tutela sumus | aurelia m. f. secunda | antistes an. xu | et collegium mineru. cremon | aram ex uoto

Dragoni 1838 p. 13 per Gaetanum Dodici ex codice ms. saec. XII.

453* Cremonae *contrada Emilia* n. 2297.

dis. ma | c. arrio | l. ari | frat. k

Aporti 1, 25.

454* Cremonae *contrada Emilia* n. 2297.

d. m. | m. fargunteio bibaculo othonis exer. prope bebria cum interfecto | parens mutatia p.

Aporti 1, 20; Dragoni 1838 p. 38.

455* Cremonae *contrada Emilia* n. 2297.

m. m | . . utatio | cornelia | oxor p.

Aporti 1, 25.

456* Cremonae *contrada Emilia* n. 2297. Frustra quaesivi ibi in aedibus Sonsis; sed extitisse in lapide confirmarunt mihi viri fide digni.

m. sergio silo | uiro fortiss. | ob res strenue | gestas contra | poenos cremo|na obsid. liberata

Aporti 1, 16; Dragoni 1838 p. 28. Ficta ad Plinium h. n. 7, 28, 105.

457* Ad Cremonam male relatae.

1. *M. Aurelii Felicis decurionis Cremonensium* titulum Polensem (v. supra n. 53) vidisse se simulat Cremonae in aedibus Meli Brescianius *epitafi* p. 375.
2. *L. Iunii Rufi* titulum Carmonensem (vol. II n. 1380) Cremonae collocat Mur. 712, 1.
3. *L. Furii Camilli* titulum urbanum Mur. 1680, 3 errore collocat Cremonae in ecclesia S. Andreae.

XXII. BRIXIA.

458* Brixiae in contrata S. Zenonis in domo cuiusdam in saxo mirabilis molis.

her cu les | ex oo shns

Felicianus Brix. B. 52, qui indicavit etiam versuum divisionem et in margine adscripsit 'id est eminens'.

459* inter Brixianas.

dIs. man. | claudiae q. f. | coll. dendr. | sarcinatrici

Felicianus Brix. B. 60, ubi extrema est Brixianarum urbanarum.

460* *Brixie nescio ubi*

c. siluano c. f. tacito sibi et proculo lorico maiori et c. zanininus libertatis augustalis cum suis heredibus sequent monument parauit in facis p. c. a tergo q. simillae.

461* *aliud*

l. aurelius l. f. iustus constituit sacell. hercul. sacr. celeberitate sua deuotione gubernari a sacerdote iussit ex testamento suo

---

462* *ibidem*

l. fondano lepido u. f. sibi et fabuliae uxori et fondane q. f. carissimae

---

463* *ibidem*

p. septicius seuerus sibi et luperginio et capitonio paret. seneriesimis a fundamentis fabricarunt

---

464* *alibi*

iuuentiae belialae boue coniugi sinceris dei simplicitatis aurelius iallus ob laudabil. in omnib. uitam et more atq. innosentiae prop. singularis et sentiae n. s. l. m.

465* *ibidem*

d. m. s. l. lugurio l. f. barbulo c. herinario c. f. lucretiano paterno d. d.

466* *ibidem*

ariae marcellinae et belio annio nolteroni marito dulcies. fecit et uarianus lib. deuotus d. m. s. uix. an. lx. dxl.

467* *alibi*

mercurio c. cantianus uerecundus sibi et pamphiliae cantianae uxori placide suauissq. fratri omnib. honorib. et laudib. functis deuoti suo facer. et qui sunt uenturi

Quae praecedunt n. 460—467 continuo ordine leguntur apud Sanutum f. 81, nisi quod inter n. 466 et 467 interponitur genuina n. 4470. Post n. 467 reliqua pagina vacat.

468* Salodii RELIQUI; apud fanum divae Mariae addant FERR. (REG.) SANUTUS. — Romae GRUT. 102, 6.

Ferrarinus:	*Ursinus:*
m. merula turpiliI me f	m. menilius rufus
drusius fidelis fid. f. trib.	c. drusillus felix
pl. turrem cen. ped. ex	... trib. ... eb ...
s. c. uictoriae et	uictoriae et bellonae
bellonae aedem	aedem ex s. c
d. d. d. d.	d. d.

Sanutus f. 84; Farrarinus cod. Paris. f. 59', cod. Reg. Brix. 120, cod. Verderiano p. 50, 2 (inde Grut. 102, 7); Capreolus f. 10' (inde Alciatus n. 68); Traiectinus n. 152; Mediceus n. 222; Nazari p. 49; Arragonensis ms. n. 201=314; Grattarolo p. 64; Rossi p. 288; Gnocchi ms. p. 159 a prioribus. — Hanc antiquiorem fraudem imitatus est auctor is, a quo pendet Gruterus 102, 6 subscribens: 'ex Ursini schedis Gutensteinus'.

Textum dedi Ferrarini, nisi quod *d. m.* sustuli ex sequente male ad hanc relatum. Ursinianam recensionem adscripsi.

469* Salodii apud aedem S. Mariae FERR. (PAR.) SAN. Inter Salodium et Maternum TRAI. VERD.

m. marcellus q. f. emilius p. f. sul
d picius i. o. m. d. d. sertorius m. f. m
ııı u. aug. fl. di. ule s. et lib. m. e.

Sanutus f. 83; Ferrarinus cod. Par. f. 59', cod. Reg. Brix. n. 121, cod. Verderiano p. 63, 2 (inde Grut. 13, 13); Traiectinus n. 153; Mediceus n. 237; Arragonensis ms. n. 210=312; Rossi p. 297; Gnocchi ms. p. 23 a prioribus (inde Donat. 86, 3).

Exhibui ad Ferrarini librum Parisinum.

470* Manerbii in arce FERRARINUS. — Brixiae in monasterio S. Dominici ROSSI, Maderni GRUT.

diuo | herculi | sacr.

Habent Ferrarinus cod. Par. f. 22, cod. Reg. Veronensium n. 137, Verderiano p. 62, 2 (inde Grut. 46, 4) et qui a Ferrarino pendent Capreolus f. 10 (inde Alciatus ms. n. 73); Traiectinus n. 146; Mediceus n. 216; Nazari p. 46; Arragonensis ms. n. 189=115, ed. n. 158; Rossi p. 25 (inde Mur. 60, 7); Gnocchi ms. p. 113. 139 a prioribus (inde Donat. 35, 5); Labus p. 72 n. 103 a prioribus. Cf. n. 513*.

471* Salodii in domo presbyteri FERRAR. (REG.) et RELIQUI; 'ibidem prope lacum Neptuni' (praecedit n. 472*) FERRAR. (PAR.).

m. agrippa p. afrani patronus | uxori lacrimante [*immo* lacrimandae] gratia et | pietate diuae iuliae salutis | tumulum f. iuss. | iulia pompei coniunx fidelis amore | cum cecidit ueneri iussit agrippa sacrum

Habet Ferrarinus cod. Par. f. 152, cod. Reg. Brix. 74, cod. Verderiano p. 53, 1 (inde Grut. spur. 6, 1). Inde Felicianus B f. 20' (omisso disticho); Traiectinus n. 150; Mediceus n. 224; Arragonensis ms. n. 202=323; Rossi p. 295 (inde Mur. 1805, 5).

Exhibui ad librum Regiensem.

472* Pivignaghi prope lacum Gardae FERR. (PAR.). Apud lacum Benaci FERR. (VERD.) TRAI. In Benaci litore non longe a Tusculano oppido CAPR.

d. d. | imp. caesar pro salute | diuae corneliae sacr. | uiuende m. tulio et l. | crasso et petronio sce'uola ii uir | hospes erat caesar corneliaeq. pater

Habet Ferrarinus in cod. Par. f. 152 et Verderiano p. 53, 2 (inde Grut. spur. 5, 6; in Reg. deest); Traiectinus n. 151; Capreolus f 7' (inde Alciatus n. 62); Mediceus n. 223; Arragonensis ms. n. 205=112; Grattarolus p. 75; Rossi p. 281 (inde Mur. 1796, 1).

Exhibui textum Ferrarini.

473—475* Maderni.

473*

d. d. | imp caesar | a. firminus | et l. petronius p. r. s. iii | uir uersibus iisdem | iussit

474*

f. fabio aureliae filiae est | nullus lapis | hic restrictus | uertice sed si | uoluet eum | quisquam pondere | diues erit | conuixit iulia amanda

475*

d. s. neptunia lacu benacenses | augusto auuto caesar p. empedio suo | cum populo cons. salus ciuium et finitimo|rum ff. cccc sub suo auxilio oppida gloriae posteris monita

Haec aegri somnia, quorum ipsum auctorem postea videtur paenituisse, leguntur apud Ferrarinum in cod. Paris. f. 151'. Prima et secunda inde transierunt in librum Paneti servatum Ferrariae f. 12'; praeterea nusquam offendi.

476* Brixiae apud me sunt sculpti dalicatique marmoris fragmenta, in quibus visuntur pugnantium semifigurae, quibus, ut rettulit Aloysius Capreolus patruelis meus, huiusmodi characteres succisi alias legebantur EL. CAPREOLUS.

romanorum et brix(ianorum) uictoria duc(tore) duc(e) scip(ione)

Capreolus f. 6', a quo pendent Alciatus ms. n. 58; Mediceus add. n. 307; Gnocchi ms. p. 3, citans etiam Averoldi ms.

477* Brixiae.

d. qui me uolent sac. ualete matronae matresq. familias. uixi et ultra uitam nihil credidi. me ueneri alumnae addixi. quos potui pellexi filtris et astu. uiro humato non uidua fui nec mariti nomen adepta. queso non inuidete. portia familia est. ueneris domus illicium cupidinum. caue uiator ne me diu calcatam calces

Alciatus n. 41, inde Choler f. 51; Apian. 68, 1; Bellonius ms. f. 21; Manatius cod. Vat. 5244 in app. p. 142; Grut. spur. 13, 2: 'passim a pluribus circumfertur'.

478* *Nassini. Questa casa fo antiqua et vene de Napoli de Romania. Et lo principio fo del suo habitare a S. Vigilio loco Bressano et trovasi uno epitafio et visto per mi* NASS.

d. m. | p. nassinus p. f. naxius | c. heluidiae c. f. | pudentillae | coiugi | santissimæ

Nassino f. 378.

479* ad Montechiarum supra portam S. Zenonis.

SEC·FIN·CORNEL·IN·S·P LXVIII·

Nassino ms. p. 180, qui descripsit a. 1531 (inde Grut. 1138, 1 a Vioni schedis).

Aut ficta aut medii aevi aut certe ita corrupta, ut abicienda sit.

480* Brixiae. In ecclesia S. Afrae repertam esse tabulam hanc sub capite arcae continentis corpora martyrum Faustini et Iovitae 'inter duos lapides, ita quod arcam non tangebat, absconditam' refertur in documento quod dicitur esse a. 1187 (vide infra). *Archa trouata in lo altare alto over grande in ditta gesia di S. Afra e remossi fo incumbrata ditta archa et impiombata* NASSINO.

FAVSTINO ET IV
ITA $\overline{\text{CH}}$I MARTYR
VICTOR MAVRVS EX VOTO
POSVIT MENSAM
CIVIBVS SVIS

Instrumentum, quod factum est a. 1187 vel certe eum annum praescriptum habet, servatum in tabulario monasterii S. Faustini, editum apud Bernardium Faino *vita delli SS. MM. Faustino e Giovita* (Brixiae 1670. 4) 3, 51 (cf. 2, 18) et Honorium Stellam *risposta alla censura de' PP. Godefrido Enschenio e Dan. Papebrocchio sopra il martirologio Bresciano* (Brixiae 1687. 4) p. 121 seq. et Car. Donedam *documenti principali citati nelle quattro lettere* (1752) p. 9, titulum affert additis etiam mensuris. Ab eo instrumento Doneda (*risposta alle difficoltà* cet. Patavii 1751. 4 p. 19. 25) auctor religiosus et diligens, qui id in tabulario illo ipse examinavit, asseverat pendere quicumque titulum referunt, scilicet tam antiquissimum Nassinum *registro* f. 285, quamquam hic sic refert tamquam lapidem viderit, quam Fainum, Stellam, Brunatium *vita de' santi* 1, 207 (cf. 1, 176. 2, 197), alios; recte opinor. Nam quamquam sepulcro denuo aperto a. 1223 et 1538 testatio facta est et alia et inscriptionem in eo vere adfuisse, tamen eiusmodi actis parum tribuendum est. Charta autem illa cum in fine notarii nomen habeat, qui eam 'extraxit ex quodam antiquo pergameno ... reperto in archivio monasterii S. Faustini maioris', careat autem 'tabellionatus signo' eo, quo munitam se esse ipsa ait, ad summum non est nisi exemplaris exemplar, vel, ut ait Doneda qui eam vidit, *una semplice relazione fatta da persona privata*, addens non sine causa: *quale autorità le si convenga, e quanta fede essa meriti, io voglio piuttosto udirlo da altri che definirlo.*

Versus divisi ad Nassinum, quocum fere convenit Stella. — 1. 2 IVITA Nass. manu 1, IVITTA Doneda (*docum.*), IVITTE (non IOVITAE) '*a lettere majuscole e ben chiare*' idem (*risp.*), IOVITA Nass. m. 2, IOVITAE Fainus Stella. — 2 CHRISTI MARTYRIBVS Fainus. — 3 MAVRVS om. Nass. m. 1.

'*Un' altro Vittore milite e martire in Milano dicesi ne' suoi Atti* genere Maurus *e chiama egli* concives suos *li SS. MM. suoi socii di trionfo Nabore e Felice*' Brunati.

483* Brixiae.

soli diuino | sacr. | c. mestrius c. f. | fab. ueteranus | pro sal. u. s. p.

Ligorius in codice P. H. Visconti f. 34.
Cf. n. 4948.

484* Brixiae.

imp. caes. diui marci antonini | pii germanici sarmatici filius | diui commodi frater diui anto|nini pii nep. diui hadriani | pronep. diui traiani parthici | abnep. diui neruae aduepos | l. septimius seuerus pius pertinax | aug. arabicus adiabenicus | parthicus pont. max. trib. pot. uiiii | imp. uiii cos. iii procos. p. p

Panvinius cod. Vat. 6035 f. 27'.
Aut ficta aut certe corrupta et transposita.

485* Brixiae PANV. LIG. — Romae DON.

l. antestio l. f. fab. | sabino | equo publico | ii uir quinq. patro|no colleg. fabr. titul. usus | d. d. | pane et uino et sing. | ccccxii per grad. diuis

Ligorius ms. Neap. et Vat. olim Barb. (inde Mur. 516, 2 ex Ligorio et Donio); Panvinius cod. Vat. 6035 f. 4. 91 (inde Don. 9, 10).
1 ANTISTIO Panv. 91. — 4 VII-VIR Panv. 4. — 4. 5 PRAETORIO pro PATRONO Panv. 91.

486* Brixiae LIGOR. PANV. (ms. f. 62). — Sine loco PANV. (ms. f. 44 et ed.) GRUT. ed. 1, Ameriae GRUT. ed. 2 nescio quo auctore.

aur. uictori | xu uir sac. fac. | leg. augg. pro pr. | prou. pann. inf. | patron. r. p. b. u. | d. d.

Ligorius cod. Neap. 36 p. 576. Inde Panvinius cod. Vat. 6035 f. 44'. 48. 62', ed. Rom. p. 428, de Sibyllis p. 34. Ex Panvinio pendent Smet. 151, 15; Grut. 372, 8; Orelli 3715.

481* *sta pubblicamente esposta nella chiesa dell' Abbadia di Leno* DONEDA. *Alla Badia di Leno, serve di gradino all' altar di S. Antonio* GNOCCHI.

FAVSTINO ET IV
ITTHA CI MARTY
RIBVS PROSA
LVTE SVA RVBRI
5 VS FORTIS EX VOTO
POSVIT

Car. Doneda *risposta alle difficoltà in varj tempi prodotte contro l'esistenza dei corpi de' Santi Martiri Faustino e Giovita nella ch. di S. Faustino maggiore di Brescia* Patavii 1751. 4 p. 26, qui ait se descriptam accepisse a doctore Paulo Giovanardi (inde Brunati *santi Bresciani* ed. 2 1. 207. 2, 197). Gnocchi ms. p. 277, qui item videtur vidisse.

6 om. Doneda, habet Gnocchius. — Titulum sic ut editur defendi non posse apparet; sed potest fieri, ut principium solum recens incisum sit, quae sequuntur inde a PRO SALVTE remanserint ex inscriptione aetatis Romanae. Magis tamen crediderim totum titulum fictum esse, in lapide scilicet, ad exemplum eius qui praecedit.

482* Brixiae in tabella aenea.

aesculapio et hygiae | sacrum | l. camarius l. f. fab. felix | trib. leg. ii Italicae pro salute camaria u-na|stae filiae u. s. l. m. | l. d. d. d.

Ligorius ms. Taur. 4 (inde Gud. 46, 9)

487* Brixiae.

q. caecilius m. e. | fab. ualeeus | ui uir augusta|lis t. p. e.

Ligorius ms. Taur. 4

488* locus non adscribitur.

M·CAECILIO·M·F
FAB·VERIDIANO
FLAM·DIVI·IVLI
PRAEF·FABROR
5 TIGNAR·COLON
AVXIM·SACERD
IVVEN
BRIX·COL·AVG

Lig. ms. Taur. 26.

489* in via Aemilia prope Brixiam.

dis manibus | m. gauio m. f. fab. galo praefecto fabr. castr. | fabian. statian. functo | in omn. curae quinquenn. | optimo uiro flamin. curi|ali municip. colon. brixiae | fabianae q. uix. ann. lxxu | m. uiiii d. xxu | l. d. d. d. e.

Ligorius ms. Taur. 5 (inde Gud. 126, 5).

490* in via Aemilia prope Brixiam LIGOR. 5; Gambarae, quae Ligorio sunt castra Statiana LIG. 26.

u. dIs man. sac | c. iulio l. f. fab. nigro | praefecto praetorio | iaris consulto proc. | xx hered. patrono | castr. statian. fabian | tribuno pleb. coloniae | brixiae defunctus in | off. curatori optimae | fidei iulia ualeria | auia ex test. p. c. | qui uixit ann. lxiix m. | x dies xui hor. uii | l. d. d. d.

Ligorius ms. Taur. 5 et 26 (inde Gud. 128, 3).

491* Asulis in Cenomanis non longe a Brixia.

m. lepidio m. f. fab | auinio ueter. | leg. x aug. mil. | ann. xxu aixit an. | lxu m. uiii | l. lepidius l. f. fab. | auallus | t. p. c.

Ligorius ms. Taur. 3 f. 119, cui dicitur descripsisse Oct. Pantagathus (inde Gud. 173, 1).

492* in via Aemilia prope Brixiam.

sex. magilius sex. f. fabia | capitolinus | praefectus fabr. castr. | statian. fabian. praefec. | duceao. coloniae brixiae | censitor ciuium coloniae | fabianorum romanorum | quaestor castrens. patronus eiusdem municipI fabi | ii uirali potestate iur. dic | huic populus castr. ob fidem | pietatemque erga patronos | ornamenta decreuit

Ligorius ms. Taur. 5 (inde Gud. 130, 9).

493* inventa Volarni sive Bovarni citra lacum dictum vulgo *Lago di Garda*.

p. papirio p. f. fab. molonI | q. papIrius q. f. fab. faustus | corneliauus | mil. leg. u aug. ueteranus 7 | coh. xu praet. corrector | italiae flamen diuI claudI | fecit sibi et sois liber | et l. papirI potamiani fil. | et papiriae matronae piIss | uixit ann. lxxii men. uiiii s. | in fron. ped. uiiii in agr. p. xu

Ligorius ms. Taur. 4 (inde Gud. 179, 5).

494* in agro Brixiano.

m. sextinius m. f. pal. | mussidianus cusT. aerar | et iiii uir uiar. cur. | terminauit | pas. cccclxxxix | public. incisar.

Lig. ms. Taur. 26.

495* Brixiae domi D. Leonis Cereti.

caesar dictator

Arragonensis ms. n. 173=52, ed. n. 45, item apud Manutium cod. 5244 p. 33 (abest a Tottiano).
Recens fortasse.

496* repertum Brixiae extra portam turris longae ad radices montis et erat in quadrato lapide marmorino, sed fuit ablatum una nocte et non inuenitur locus ubi sit MED. *Ritrovato l'anno 1480 fuori della Porta di Torrilonga appresso il monte e una notte fu menato via per essere di fino marmo* MANUT.

Manutius:

cereri frugif.
co. polius naxerus
sacerd. uniue. iuuent
ex aere pub.
nob. ciuium agricol
et rurali. brixinorum
ex uoto pro annua fertili. pub
aedem et sacrum
d. d.

Med. Arr.:

d e s b u s
telluri foecun. et cereri frugiferae
cn. polius maxerus sacerd. uniu. iuuen
tutis ex ære pub. nob. ciui. agricol
rural. brixianorum ex uoto pro an
nua fertiliTate publ. ædem et sacr.
d d. a. con. ur. m. d. e. sub
c. iulio caes. pontif. m

Mediceus in add. n. 298; Arragonensis ed. n. 127; Manutius cod. Vat. 5244 p. 141.

497* in castello Rosciae territorii Urceorum.

SACRA AEDES L·ROSCII
V////OR G////
L D D//

Ad Corsinianum librum f. 45 n. 144 postea adscripta est (inde opinor Grut. 1100, 2 a Rossio, Gnocchi ms. p. 54 ex Grut.; Labus p. 23).

Deorum Manium cum sacra aede coniunctio, locutio absurda 'sacra aedes L. Roscii', denique ipsum illud 'gentilicium sacellum' (verba sunt Labusii) Rosciorum in monte qui nunc est Roscio quemvis hominem veri sensu artisque criticae usu non penitus destitutum edocebant titulum ficticium esse. Ceterum fieri potest, ut nec Rossius hanc a se fictam et Grutero miserit et Corsiniano libro adscribendam curaverit; certe Rosciam aedem cum infausto falsarii nomine qui coniunctam existimat, non ariolatur.

498* Nigolerae in S. Laurentii.

iubilo | sacrum m. t. s.

Mediceus in add. n. 314; Rossi p. 69 (ex Rossio Mur. 101, 4 et Gnocchi ms. p. 168).
3 M·T·S Med., V·S·L·M Rossi.

499* Bigolii ad plebem in territorio Urciarum novarum et veterum.

IOVI OPT
MAX·VLTORI
V·S·L·M

Mediceus in add. n. 347 manu non eius, a quo pleraque additamenta proficiscuntur.

500* Brixiae in S. Faustino.

uictoriae | pro sal. | c. et p. claud. fil. | m. claudius ap. f. | lateran. deo. in colonia | co. s. lar | u. s. l. l. m.

Mediceus in add. 339.

501* inter Brixianas.

d. m. | quinto | adrasTo | pater | iul. cae | et | met. co | tertius | frat.

Mediceus in add. n. 320; postea deleta est tota praeter v. 3.
5 ex IVL factum est PVE.

502* Mesani [Lumezzane] in plebe.

c. cornelius callinius | decur. brix. | his term. inter publ. | et priuatum p.

Mediceus in add. n. 270.
1 pro CALLINIVS primum legebatur BVCCA.

503* Brixiae *nel campo del Porto* ROSSI.

lischo | boculo | et omnibus pe tassstis ot

Rossi ms. f. 135 eademque manu, librarii scilicet a Rossio adhibiti, adscripta est ad cod. Mediceum f. 96.

504* Milzanelli.

MASTININNVS
NAE MINICIAE ET
RI PAVLLAE
facti duae

Mediceus in add. n. 344*a*.

505* Brixiae ad S. Faustinum.

q. quinto | siluino | iiiiii uir sag | uiIani uici minerui

Mediceus in add. n. 316. Videtur ficta esse ad exemplum n. 4451.

506* Brixiae inscriptio aedis Dianae, quae postea facta est S. Mariae in Silva, hodie nuncupata S. Faustino. Extat in via q. d. *la Roa* ad fontem ROSSI.

pro salute aeterna | brixianorum et ordinum et populi | brixiae . . . | deliae maxumae diae nemorum | quod contra finitim . . . | . . . . . . | erectis uexillis salva maiees . . . | publicae mill. pessum. caes. u perf. . . . | liberauit . . . | . . . . | . . . neuianus . . . | u. s.

Rossi ed. p. 92 (inde Mur. 38, 3), qui ait referri a Solatio Arragonensi Ricciardio.

507* Brixiae in aedibus Bornati prope S. Nazarii.

fortunae | m. murlius | m. f. stephonius | et | brocco l. | s. s. l. m.

Rossi ed. p. 34, a quo reliqui pendent: Fabrett. 633, 279; Mur. 80, 4; Gnocchi ms. p. 115 (inde Donat. 45, 3); Labus p. 102 n. 144.

508* in Burgo S. Euphemiae.

genio aruorum arrii

Rossi ed. p. 193 (inde Mur. 76, 6; Gnocchi ms. p. 187).

509* Brixiae in foro.

genio brixianorum

Rossi ed. p. 191 (inde Mur. 76, 9; Gnocchi ms. p. 186). Ibidem nummos describit cum imagine genii eius et inscriptione 'genio brix.'

510* Manerbii.

genio luci mineruae

Rossi ed. p. 193 (inde Mur. 77, 9; Gnocchi ms. p. 187).

511* Lonati.

dis patriis | herculi | apollini aruslo | imp. max. | d. traiano d. d. | . . . | p. aemilius p. f. lunatus | aedilis brixiae | l. camurus l. f. sacerdos | augur | primum lapidem | . . .

Rossi ed. p. 4. Inde Spon. misc. p. 115; Mur. 62, 8; Marini tab. 67; Gnocchi ms. p. 185; Orelli 1511, plerique recte damnantes titulum inepte fictum.

'*Vi si vede scolpito una stella, il numero delle sette, una ghirlanda et quanti passi era discosta questa pietra dalla città. Co' gieroglifici Stella, Settennario e Ghirlanda ci danno ad intendere, che auguravano a quella fabbrica protettion divina, riposo e prospero successo*' Rossi.

512* Brixiae *ritrovata quest' anno appunto nella nuova fabbrica di S. Domenico* ROSSI.

aeternum | herculi ioui | apollini | romanorum et | brixianorum | foedus | contra poenos | l. camurus fibulus | q. rustius uolca | taurum ad limi|tes percuss.

Rossi ed. p. 4 (inde Mur. 1805, 1; Gnocchi ms. p. 114). Cf. n. 476*.

513* epistylium rep. Brixiae ad forum Novarini ROSSI, cui ibi creditur fuisse aedes Herculis. Prope Asolo in casae rusticae angulo PARI.

herculi patrio

Rossius ed. p. 19 ex Thaddaeo Solatio et ait, qui litteram e aere aurato incrustatam esse scribat. Eandem inscriptionem Vinc. Pari canonicus Asulanus in eph. *novelle della repubbl. lett. Venet.* 1754 p. 320 (inde Zaccaria *stor. lett.* 10, 613; ex hoc Donat. 34, 8) profert tamquam Asulanam, secunda fraude opinor propagata ex antiquiore. Addit Parius Cidreine, quae hodie est Cicognera, D p. ab Asolo, aedem Herculis fuisse et statuam cum inscriptione DIV·HERC·SACR (cf. n. 470*).

514* Brixiae *spezzata nella fabbrica di S. Domenico* ROSSI.

iunonibus | cartilia placclussa pro filio | cartiliae probae munatii | uxor. et cartiliae | . . .

Rossi ed. p. 26 (inde Mur. 17, 1; Gnocchi ms. p. 165; Labus p. 82 n. 120).

Nomen Cartiliae Plecusae vel, ut ipse scribit, Plecuseae Rossius adsumpsit ex n. 4562.

515* Brixiae *rotta nella fabbrica dei Capuccini* ROSSI.

iunonibus | pro salute macrinae | fundanae . . . | corneliae aniolae | c. f. l. n. . . . | . . . | l. callinius aniola . . . | u. s. l. m.

Rossi ed. p. 26 (inde Mur. 17, 2; Gnocchi ms. p. 76; Donat. 13, 10 ex Gnocchianis).

516* Brixiae *apresso a Porta abrusciata.*

Ioui . . . | imperatorum | . . . | brixia | fidelis | d. d. d. d.

Rossi ed. p. 79 (inde Mur. 9, 3; Gnocchi ms. p. 112).

517* Brixiae ad S. Faustini.

ioui | l. mestri us presi anus . . .

Rossi ed. p. 80 (inde Puccinelli p. 69; Mur. 5, 5 ex Puccinellio; Gnocchi ms. p. 112; Labus p. 20 n. 25).

Potest quidem subesse titulus sincerus; hic tamen suspectus est non propter auctorem solum, sed etiam propter cognomen.

518* Castel Giuffredo in ecclesia S. Antonii.

l. quintius l. f. | eubulus petronianus pro se et | . . . | ioui | u. s. l. m.

Rossi ed. p. 78 (inde Mur. 5. 17; Gnocchi ms. p. 143; Labus mus. Mant. 2, 220 et inscr. Brix. p. 17 n. 17).

519* Brixiae *fuori della Porta Torlunga nella contrada nominata appunto di Rebuffone* SOLATIUS PERSONATUS. Iam in aedibus Thomae Boone pictoris prope ecclesiam Miraculorum ROSSI.

ed.:	ms.:
	securis
. . . braimou . . . l . . .	i. o. m.
rex buphon	braymon . . .
iu . . f	rex buphonu . .
. . . . . p . . . iii	. . p . . . .
	i . . . . .

Rossi ed. p. 187, ms. f. 107 citans Bagnodorum, quo praesente vult effossam esse, et Solatium, multaque addens de instrumentis sacris et musicis simul repertis ut de ipso illo si diis placet sacerdotio *del Re de' Buffoni.*

520* in insula Benaci ROSSI; in territorio Concesii SPON Rossium male expilans.

i. o. m. alanni|uo m. nonius ma|crini lib. agatio|nicus cum por|ticula u. s.

Rossi ed. p. 77 (inde Spon. misc. p. 117; Mur. 8, 7 in nota; Gnocchi ms. p. 145; Donat. 4, 6 ex Gnocchianis; Labus p. 14 n. 15).

522* Brixiae.

marti ultori l. domitius cornelianus et neuia marcella d. d.

Rossi ed. (1616) p. 81 (inde Mur. 44, 10; Gnocchi ms. p. 118) ex Ricciardio († 1610) ut ait: '*Il Ricciardi afferma, che la base di questa statua sii quel bellissimo piedestallo tondo lavorato ed impresso d' una testa d' huomo e d' una di donna, che tuttavia si può vedere nell' istesso giardino. Et dice d' hauer fatto questo giudicio, perchè in un dado di pietra ch' era sopra il capitello e nel quale stava impiombato l' idolo, furono da lui lette queste parole*'.

521* Brixiae *apresso a Porta abrusciata.*

ioui o. m. | ultori | aram aeternam | ex s. c. | m. rubrius m. f. | auiola | c. pomponius c. f. | paganicus | d. . . . d.

Rossi ed. p. 77 (inde Mur. 11, 2; Gnocchi ms. p. 76). Pendet fortasse ab antiquiore fraude ipsius n. 499*.

523* tabula aerea saxo infixa, Brixiae rep. ad ecclesiam S. Pacis, deinde abbatis Ascanii Martinengo.

matronae sanctiss. | contra tertullam ui|uam | ceuami uxorem | ob uiolatam uxoriam fidem dignitatemque paternam | fossam in loco decreuerunt

Rossi ed. p. 53*a* (inde Mur. 1811, 6; Gnocchi ms. p. 169), ms. f. 134.

2 TIBVLLAM, 5 ET PATERNAM DIGNITATEM Rossi ms.

524* Brixiae in Paganora.

mercurio | reipub. brix. | conseruatori | c. callinius c. f. | eutiphro | d. d.

Rossi ed. p. 146 (inde Spon. misc. p. 117; Gnocchi ms. p. 129; Donat. 27, 11 ex Gnocchianis).

525* Brixiae *appresso alle piscarie.*

mercurio | l. poplicius | l. f. brocco | pro salute corneliae macrinianae | uxori | u. s.

Rossi ed. p. 146 (inde Reines. 1,75 per Tomasinum; Mur. 47, 3; Gnocchi ms. p. 129; Labus p. 59 n. 72).

526* Brixiae ad ecclesiam S. Thomae.

mercurio | custodi | non sine merito | m. ualerius nero | et nemo ualerius | sacror. curat | d. s. p

Rossi ed. p. 146 (inde Mur. 49, 9; Gnocchi ms. p. 129; Donat. 28, 1 ex Gnocchianis).

527* Civedati in ecclesia plebis.

mercurio | maximo | conseruatori | orbis | c. sillius fundanus | c. fil. quir. xu uir | sacr. fac. statuam | et aram cc. | u. s. l. m.

Rossi ed. p. 147 (inde Ormanico p. 78; item per Tomasinum Reines. 1, 81 et Spon. misc. p. 91; Silvestri in anagl. Graecum Romae 1720. 8. p. 66; Gnocchi ms. p. 83. 136; Donat. 28, 5 ex Gnocchianis; Orelli 1408).

528* Manerbae in arce.

mineruae | augustae | l. frontasius | l. l. u. s. l. m.

Rossi ed. p. 67 (inde Mur. 53, 12; Gnocchi ms. p. 150; Labus p. 33 n. 45).

Libertus sine cognomine sufficit ad titulum damnandum ab eiusmodi auctore prolatum; nomen gentilicium sumpsit ex n. 4972.

529* Calcinati in ecclesia.

mineruae aug. | p. mestrius | callidromus

Rossi ed. p. 67 (inde Mur. 53, 11; Gnocchi ms. p. 149; Labus p. 33 n. 46).

Haec suspecta est propter solum auctorem.

530* Manerbae in arce.

mineruae | c. munatius c. f. | f. picatianus | equo publico | u. s. l. m.

Rossi ed. p. 67 (inde Mur. 52, 8; Gnocchi ms. p. 150; Donat. 30, 3 ex Gnocchianis; Labus p. 32 n. 44).

Cognomen petitum ex n. 4338.

531* Brixiae *tolta fuori, l'anno passato apponto, dall' un de' piloni della Rotonda del Duomo per douerveici metter l'iscrittione de' Signori Dandolo* ROSSI.

deo noctulio | p. uirlius p. f. fab. assianus equo publico | sacerdos | iuuenum brixianorum et | collegium

Rossi ed. p. 108 (inde Spon. misc. p. 115; Gnocchi ms. p. 123; Donat. 52, 3 ex Gnocchianis et Sponio).

V

532* Brixiae. — Donatam esse a Tolossa quodam et translatam ad S. Dominici scribit ROSSI, qui nisi erravit, exemplum extitit Brixiae etiam in lapide incisum.

protome *protome*
muliebris *viri*

lucido pani
c. quintius mucianus
et herodin synne
sia uxor dulcissima
u. s

Rossi ed. p. 153 (inde Reinesius 1, 146 per Tomasinum; Spon. p. 85 ex Reinesii epistulis; Donat. 31, 5 ex Sponio; Gnocchi ms. p. 127; Orelli 1625) aere incisam dat ex Arragonensi, ut ait, et Solatio, addens saxum extare in via ab episcopatu ad piscarias ducente, sed inscriptionem iam non apparere. Ex lapide, ficticio scilicet et ipso, nisi error subest, Brognoli misc. f. 27'. 1 om. Brogn.

533* Brixiae *era nel muro della sagristia vecchia del Duomo* ROSSI.

siluano deo | m. nonius clatheus | m. nonii l. et euphemus ɔ. l. clathea f. | . . . .

Rossi *hist. Bresc.* ms. f. 4' (inde Gnocchi ms. p. 70; ex Gnocchianis Donat. 39, 11).

534* extra Brixiam ubi itur ad burgum *delle Pile.*

tyllino | et | germanico | felicitatem | diuinitatem . . . | . . . ultra . . . | triumplini

Rossi ed. p. 123 (inde Spon. p. 115; Gnocchi ms. p. 160; Donat. 55, 1 ex Gnocchio).

Petita est ex n. 4914 et ficta, ut aequiparetur Germanicus deo ei valli proprio Tullino.

535* aerea tabella rep. Brixiae in fundamentis ecclesiae miraculorum, deinde per multos annos apud Malatestam Gaetanum.

ciues optumi suuto lucrum non sine statera | honorem non absque merito habento

Rossi ed. p. 72 (inde Mur. 492, 9).

536* columna Onsati ad ecclesiam

constantino max. | ddd. nnn. flauio licinio | liciniano iu . . . . | l. constantino iun . . . | . . . caesar . . . | c. . . | uiiii

Rossi ed. p. 273 (inde Mur. 464, 1; Gnocchi ms. p. 99; Donat. 220, 2 ex Gnocchianis; Orelli 1076). Genuinus titulus subesse videtur, sed quem ex hoc exemplo nemo recuperet.

Inter v. 1. 2 addit Gnocchius hunc: F·CONSTANTINO·IVN suo errore.

537* in basi evanida Cividate *alla pieve*; item Eseni.

ordo camuns

Rossi ed. p. 87 (inde Ormanico app. p. 3). Idem p. 85 addit tamquam excepta ex nummo argenteo sibi viso apud sacerdotem de' Nobili, quem nummum item aere expressit, haec: CAMVLO·INVICTO·CAMVLI (inde per Cluverium Reines. 1, 150).

538* Eseni.

protome

arriae | . . . mproniae | . . . maximae

Rossi ms. f. 137.

539* Brixiae apud comites Gambareschi.

atilia c. m. l. | iucunda | hic | transeuntes | per uiam uocat | ad funera | hic | uos nihil

Rossi ms. f. 135.

540* Bovezzi.

. . . . . . | baziconis | et | pudianae ux | in f. p. xxiii in ag. p. xxx

Rossi ms. f. 146.

541* Brixiae prope S. Clementis.

d. m | uiuos posuit | sibi | hilariter cla| theus m. nonii l

Rossi *hist. Bresc.* ms. f. 4' (inde Gnocchi ms p. 70; ex Gnocchio Donat. 57, 7). Cf. n. 533*.

542* Brixiae in Paganora.

d. m. | cornelia nonui | crisaurae | mammae suae | dulcissimae | . . . . . .

Rossi ms. f. 150'.

543* Calvisani in S. Mariae.

d. m. | fallonia . . . | del . . . ato | dulcissimo | fullon . . . al . . . os . . . | et metell . . . . na

Rossi ed. p. 274 (inde Mur. 1465, 8; Gnocchi ms. p. 174).

Nomina non satis recte se habere, praeterea eius modi hiatus fraudis indicium esse intellegent peritiores. In ms. Rossii sic legitur f. 163': D·M FVLVIA SINIA/// | DEL//ATO// | DVLCISSIMO | F/// AL//OS | ET METEL///NA | //////

544* Brixiae ad S. Urbani.

h. m. | iuuitaciano ex p. f. | lcissimo patri qui// | xit ann. liii m. ui///

Rossi ms. f. 166'.

G

545 Bagnoli *soleva essere in casa de' Confalonieri.*

c. iulius o. f. stella | et lapilla tacconis f | sacerdos bergomi | h. s. e.

Rossi *elogi historici* (1620) p. 414. Ficta est ad augendam vetustatem gentis Brixianae Stellarum.

---

546 Brixiae in S. Afrae.

munacci . . . | cabur . . . | sabinus . . .

Rossi ms. f. 141.

---

547 Nigolerae ad ecclesiam.

l. m. macriniae. | et clodie feste | clodia ualentina | socris . . . . | t. l. m. pers . . . coniugi kar

Rossi ed. p. 280 (inde Mur. 1370, 11; Gnocchi ms. p. 248).

---

548 Fleri in ecclesia.

macriniano | maciano | arriano | l. l. l | macrini | m. nonius macrinus | in agro saturi p. x | trans uiam p. xx

Rossi ms. f. 135.

---

549 Brixiae ad S. Urbani.

. . . | matri k. filie . . . | ka et modestu// | contra uotum | m. p

Rossi ms. f. 170'.

---

550 Brixiae *nella piazza de gli Arrij* [id est in foro] *vi fu ritrovata la statua di Marco Nonio Macrino il piu giovine vestito con la pretesta et ornato con parte di quelle insegne ch' attribuivano al Genio della Città di Brescia. La qual statua fu poi portata a Venetia nell' anno 1561 dal Sig. Gian Matteo Bembo già nostro capitano* ROSSI.

m. nonius m. f. | macrinus | iunior | spes maxima | brixianorum

Rossi ed. 1616 p. 50 (cf. p. 45. 48; inde Mur. 1034, 4), qui dat in aere incisam una cum ipsa statua.

---

551 Brixiae ad S. Nazarii.

c. nonio c. f. | prosidico | sabiniano | eqno pub | c. nnmins albinus | amico | l. d. d. d

Rossi ms. f. 131', ubi postea adiecta est. Haec fortasse genuina.

---

552 Cividati. '*La testa della statua capitò in mano del Mondella et quattro anni sono, che il tronco quasi intiero di essa fu venduta al Sig. Duca di Mantova da una persona privata* ROSSI. *A nostri primi anni fu da Monsignor Gofredo Fedrici all' hora arciprete di Cividate data la statua a suasione di un certo Paolino Nodari da Esmo a Vicenzo Gonzaga IV Duca di Mantova* ORMANICO.

noniae mac'riuae sacerd | bergimi | b. m | camuni

Rossi ed. (1616) p. 86 (inde Ormanico 1639 app. p. 2, inscriptionem diserte citans ex Rossio; Spon. p. 117; Fabrett. 680, 535; Gnocchi ms. p. 134; Donat. 79, 3 ex Gnocchianis; Orelli 2194) dat aere expressam una cum ipsa statua.

---

553 Brixiae *in mercato nuovo.*

pleuiae ca'rionis f. et | ////// | in fr. p. xx | in agr. p. xx

Rossi ms. f. 146.

---

554 Nigolini.

p. sertorius | m. l. faustus | sibi et | sertoriae l. m | benignae

Rossi ed. p. 300 (inde Donat. 427, 13; Gnocchi ms. p. 247).

---

555 Isorellae in foro.

m. uiator saturus | decurio brixiae | sibi et clodiae habendae | uxori . . . . . .

Rossi *hist. Bresc.* ms. f. 71 (inde Gnocchi ms. p. 72; Donat. 266, 9 ex Gnocchianis) ex Solatio ut ait.

---

556 Brixiae *nel muro della sacristia del Duomo.*

et mefius . . . . | flam. florae . . . .

Rossi ed. p. 120 (inde Mur. 167, 5; Gnocchi ms. p. 125).

---

557 Ghedi *in un fenile.*

loc. sep | in agr. p. i | pagan. hocce p. p

Rossi ms. f. 146'.

---

558 *nella casa Gamberreschi.*

loc. sep | in agr. p. xii

Rossi ms. f. 146

---

559 inter Brixianas.

beneuolus brixianus patritius spreta imperatorum coria diutiis [*sic*] et honoribus pro catholica fide inuictus prudens innocens hic requiescit in pace

Rossi *hist. Bresc.* f. 23', citans Aragonensem Solatium Ricciardium, intellegens Beneuolum Valentiniani imperatoris aequalem.

---

560 in aede B Mariae oppidi Plugarii DON. Id oppidum mihi ignotum est.

q. treboni plag

Donius cod. Barb. p. 375 affert ex Grattarolo *hist. della riviera di Salò*, apud quem ego frustra quaesivi neque unde Donius habuerit, scio.

---

561 Minerbiae.

onesimus | ii lisini | or lib | onesimo | lisinia | quartula

Cod. Barb. XXX. 92 f. 28; in quo libro cum praeterea Brixiana non reperiantur nisi vulgaria quaedam ex Tottianis derivata, hanc transpositam credo.

---

562 Brixiae.

alteriae paulinae o. f | morib. nat. ac. pudic | priscis illustribus feminis | comparandae | vix. an. xl. m. x. d. x | ob merita honestatis | et concordiae coniugalis | m. antonius ungaminius | uxsori amantissimae et sibi

Mur. 1294, 9 e schedis Ant. Scotti (inde Gnocchi p. 194). Fortasse non falsa, sed recens.

---

563 Quinzani.

l. quintius dec

Ex Pizzonii *storia di Quinzano* ms. mihi non visa dat Labus *tribù e dec.* p. 25.

---

564 in valle Trompia.

d. o. m. u(allis) t(rompiae) c. muntaerio m. laboni metallariorum prefectis cardico hauanico pedagio aniola proc. prepos. nenon. libertus libertaetem exoptam gratis consecutus dominis suis gratum sibi et posteris lubens posuit monumentum

Notarius vallis Trompiae Petrus Ricchiedius, auctores laudans Ricchiedium notarium alterum viventem c. a. 1590 et Valerium Bontadicum, dedit Averoldo, qui misit Camillo Silvestrio 10 Ian. 1714. Ex epistula ea mihi quoque visa Rovigi inter Silvestriana ed. Silvestrius apud Calogerà *racc.* 5 (1731) p. 116 (inde Mur. 1804, 4). Etiam Gagliardus apud Sambucam p. 300 (cf. p. 229) tituli notitiam habuit ab incolis eius regionis.

565*—574 Ludovicus Mangini in ms. *istorie di Asola*, qui liber peruenieus ad a. 1499 seruatur ms. Brixiae in Queriniana H. VI. 2, praeter genuina pauca et vulgaria haec proposuit inepte ficta:

565* p. 12: *Asola ebbe per primo tribuno C. Elvio, che la chiamò Elvetica, come si trova scritta in pietra ora persa:*

c. e. trib. mil. el. f. pub. erex. an. xxxxiii

566* p. 16: *Gazzolò ebbe il suo nome da M. Cassio; vi era anticamente questa iscrizione:*

m. cas. m. f. anic. apul. cre. em. coh. u. praet. i. aedem isidi

quae est n. 4041 interpolata.

567* p. 16: Olim Gazzoldi in ecclesiae pariete. *Che Gazzolò fosse in pensolo, lo manifestano le acque cet.*:

clodius sen. rom. in regg. acces. cast. aedific. in penins

568* p. 17: Gazzoldi ubi nunc est ecclesia S. Erasmi:

ioui opt. max. dicat. sacel. per adulanos

569* p. 17: Gazzoldi:

miner. perpet. adul. sacr. celebrant

570* memorand. cerer. sacr.

571* diu. mart. armis mil. dican

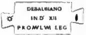
572* et t. bac. adul. uoc

573* ad. diu. herc. sac

574* et te merc. semp. hon. adul. trib

Quocum compone titulum Ioviani Asolanum, quem dabimus inter miliarios fraude si minus factum, certe restitutum.

575* tegula, Brixiae rep. in ruderibus turris basilicae quae cecidit 5 Mai. 1708 AVEROLDVS.

Averoldus misc. vol. XVI f. 92, addens 'similem inspice in Soncini libro in quarto p. 122'; dat ex Soncino, 'nam nostra aliqua ex parte intactis tamen characteribus fracta erat'. Ex epistula ab Averoldo data ad Turrium 12 Mai 1707 [immo 1708] ed. G. C. *lettera sopra la valle Camonica* in eph. *la Minerva* 1764 n. 34 p. 15. Ex simili scheda Averoldiana Zambonius *fabbr. Bresc.* (1778) p. 105. Item ex Averoldianis Gnocchius ms. p. 200 (inde Donat. 429, 13) male. Brunati *santi Bresc.* 2, 207 a prioribus.

Tegulas has extitisse satis constat, nec de fraude videtur cogitari posse. Omnino quid subsit non assequor; hac rettuli, quoniam mihi non constat eas aetatis Romanae esse habentes notam a quadrata scriptura Latina alienam vocabuli *per*

576* Brixiae *alla casa di Dio.*

pedes duo, sub quibus
in dextra basi: ANTONIO *in sinistra:* APORIA · F

Soncino ms. f. 9; Gnocchi ms. p. 206 ex codice Averoldi, id est ex altero libro Änciniano.

Vix antiqua.

577* litteris fere cubitalibus. Brixiae rep. in effossionibus a. 1612 *nella piazzetta del Breratore.*

CVRIA · BRIXIANORVM

Gnocchi ms. p. 55 nescio unde (inde Labus *sulla tribu e sui dec.* 1813 p. 16). Cf. Rossius p. 44: *La curia è quella fabrica, che'l volgo chiama il Palazzo d'Ercole su la piazzetta del Beveratore.*

578* Gussagi in pariete ecclesiae S. Antonii *in contrada di Villa e Valle.*

oratius | fabricius | clodius

Gnocchi ms. p. 237 '*guastata da uno sciocco muratore*'.

579* *esistera in Brescia sopra la piazza del Novarino* GNOCCHI.

m. nonio m. f. | fab. arrio | paulino apro | cos | xu uir sacr. fac. | primo amico | fundanus

Gnocchi ms. p. 83, addens '*allegato dal Rossi p. 54* [ed. 2], *ma scorrettamente*' (inde Labus *ant. mon. scop. in Brescia* p. 28 et Iul. Ingen. p. 13; ex Labusio Orelli 916). Cf. Borghesii ep. ad Amatium 9 Iun. 1817 (opp. 6, 76).

Apud Vinaccesium l. c. cum titulus non extet, sed afferatur tantum inscriptio huius viri notissima n. 4340, mihi haec falsa creditur, licet ex confusione magis orta videatur quam dolo malo ficta. Nota Gnocchium etiam in titulo n. 4340 substituisse COS pro C·I; nota praeterea clausulam v. 6. 7, quae sola huic titulo propria est, confusam esse neque explicationem recipere; denique nota codicibus nullis Gnocchium usum esse, qui quicquam haberent singulare et reconditum.

580* inter Madernenses.

l. ab. fabia et f. i. | testamento fieri

Perancini lapid. Benac. ms., laudans Beffam nescio quem; nec scio, unde auctor inscitus hanc arripuerit.

581* inter Valtenesenses.

ETIBRNES
VSLM

Perancini lapid. Benac. ms., laudans Podavini ms. De hac idem dicendum.

582* Polensium titulorum, quos inventos in sylloge Sanuti (vide supra p. 5) Sebastianus Arragonensis fraude sua transtulit inter Brixianos, subieci elenchum plenum, cum praesertim, quo tempore Histrica huius voluminis pars typis tradebatur, non satis constaret de fraudibus hisce Brixianis. — Auctores qui eas habent Arragonensem ipsum expilatoresque eius Tottium et Rossium et ex Tottiano libro descriptum Soncinianum perpetuo allegavi, alterum Tottiani libri apographum Manutianum (cod. Vat. 5235 IV) tantummodo ubi opus erat. Allegavi item ab his pendentem Gnocchium, denique Labusium, qui in capite sylloges post mortem edito p. 185—231: *frammenti di studii sulle epigrafi antiche ammesse fra monumenti antichi da patrii scrittori, tuttochè appartengono ad altre città* plerasque ad veram originem revocavit.

Principium tituli	Numerus huius sylloges	Locorum indicationes falsae	Auctores Brixiani
1. I·O·M·C·IVLIVS·CRVSOGONVS	13	ad moletrinam Costae inter Gaydum et Lenum ARR.; Gaidi ad aedem divae Mariae in horto ad murum meridionalem SONC. TOTTI (hic induxit et superscripsit 'Polae'); Leni in abbatia ROSSI.	Arragonensis ms. n. 233; Totti add. p. 105 n. 299; Soncini p. 212; Rossi p. 80; Labus p. 185 alien. n. 1.
2. ROMAE·ET AVGVSTO	18	apud Arragonensem ARR. ROSSI. — Polae in sacello Octaviani Augusti TOTTI.	Arragonensis ms. n. 401 (inde Rossi p. 262; ex hoc Gnocchi ms. p. 65; ex Gnocchianis Donat. 54, 9); Totti add. p. 100 n. 272 (Soncinus omisit); Labus p. 188 alien. n. 4.
3. POLENSES VOTI SVI	19	Gaydi ad disciplinam [unquam fuit *postea add.*] ARR.; deseptus(?) Isorellam ad pontem ruptum super seriolum quae Asulam vadit SONCIN. — Polae TOTTI.	Arragonensis ms. n. 375; Totti add. p. 108 n. 316; Soncinus p. 218.
4. NERONI·CAESARI	23	apud me ARR.; Gaidi in domo Sebastiani Ragonensis pictoris SONC.; *in contrada Bagnadora degli Orzi* ROSSI. — Sine loco TOTTI.	Arragonensis ms. n. 345; Totti add. p. 100 n. 273; Soncinus p. 186; Rossi p. 300 (inde Gnocchi ms. p. 69; ex Gnocchi anis Donat. 137, 2). Labus p. 166 n. 183 non perspexit tituli veram originem.
5. MAX·TRIB·P·VI. — Pro AEDIL·POLAE substituit AEDILIS·BRIX Rossius.	27	Acconi ad aedem divi Laurentii vall. Sab. SONC.; Gardae in Valle Camonica ROSSI. — Polae ad campanilis aedis pontificiae imam partem TOTTI.	Totti add. p. 109 n. 320; Soncin. p. 220; Rossi p. 212 (inde Gnocchi p. 36); Labus p. 193 alien. n. 9.
6. IMP·CAESAR·PIO. — Pro RES·P·POL substituit RES·P·BRIX Rossius.	31	Mosgeii vallis Camonicae ad ecclesiam SONCIN.; Ghedi ROSSI. — Polae sub campanili aedis pontificiae TOTTI.	Totti add. p. 108 n. 317; Soncini p. 219; Rossi p. 279 (inde Mur. 1034, 7; Gnocchi p. 100); Labus p. 195 alien. n. 10.
7. SEX·PALPELIO·P·F·VEL·HISTRO	35	In foro Praesignii in valle Sabii in regione Perticae SONCIN. MANUT. *In Vò a S. Zeno* ROSSI. — Polae TOTTI.	Totti add. p. 106 n. 306; Soncinus p. 211; Manutius cod. 5235 IV n. 3, orth. 346, 62 (inde Grut. 447, 4); Rossi p. 307 (inde Gnocchi ms. p. 37; ex Gnocchianis Donatus 297, 5); Labus p. 197 alien. n. 11.
8. D·M·TI·AELI·CALLIMORPHI	37	Pruni ad S. Laurentii ARR. Mosenigi in valle Sabii ad domum quae olim erat Buccarum TOTTI SONCIN. MANUT. Brixiae *in casa dei Mazzoni* ROSSI.	Arragonensis ms. n. 149, ed. n. 146; Totti add. p. 111 n. 335; Soncinus p. 187; Manutius cod. 5235 IV n. 115; Rossi p. 255 (inde Fabrett. 199, 487 ex schedis Barb.; Gnocchi p. 172); Labus p. 203 alien. n. 14.
9. AROGO AVG·LIB·	40	Gaydi in ecclesia fratrum ARR. Barghi ad cornu per Clisim ingredientibus ad illud altare SONCIN. *In un campo trà Ghedi e Leno* ROSSI. — Sine loco TOTT.	Arragonensis ms. n. 10, ed. n. 23; Totti add. p. 121 n. 403; Soncinus p. 203; Rossi p. 269 (inde Fabrett. 401, 294; Gnocchi ms. p. 176; Donat. 389, 9 ex Gnocchianis); Labus p. 204 alien. n. 15.
10. DIIS·MANIBVS·EVFEMI. — RVFI pro EVFEMI, TESSERARI pro TABVLARI, PETRONIO pro IANVARIO Arrag. in sola ed.	41	Presigni ad ianuam Pecini Mascadri ARR. ROSSI. Gussagi (*superscr.* Ussiaci) in colle ubi erat castrum in secundo muro TOTTI SONC.	Arragonensis ms. n. 150, ed. n. 181; Totti add. p. 120 n. 396; Soncini p. 201; Rossi p. 283 (inde Gnocchi ms. p. 179; ex hoc Donat. 329, 2); Labus p. 216 alien. n. 30.
11. AVG·LIB·TABVLAR·SYMPHORVS	42	Apud Arragonensem ARR. ROSSI. Coleri intus ianuam manu dextera SONCIN. — Sine loco MEDIC. TOTT.	Arragonensis ms. n. 1, ed. n. 1; Totti add. p. 121 n. 404; Soncin. p. 204; Mediceus add. n. 251; Rossi p. 246 (inde Mur. 916, 7; Gnocchi ms. p. 198); Labus p. 227 alien. n. 44.
12. SERGIVS·C·F·AED	50 I	In agro Montironis ad turrim Aemiliae in latere septentrionali TOTTI (qui deleto hoc superscripsit 'Polae') SONCIN. MAN.	Totti add. p. 107 n. 312; Soncinus p. 211; Manutius cod. 5235 IV n. 64.
13. SALVIA·POSTVMA·SERGI	II	Ad campaneam Montironis ad hospitium Emiliorum TOTTI (qui deleto hoc substituit 'Polae') SONCIN. MAN.	Totti add. p. 107 n. 311; Soncinus p. 210; Manutius cod. 5235 IV n. 66.
14. L·SERGIVS·L·F·LEPIDVS	III	Ad Trinitatis Botesini ARR. Gaidi in campanea ad fenile novum communis TOTTI (qui deleto hoc substituit 'Polae') SONCIN. MAN.; Leni in abbatia ROSSI.	Arragonensis ms. n. 272; Totti add. p. 107 n. 309; Soncinus p. 211; Rossi p. 280 (inde Gnocchi ms. p. 265; ex Gnocchianis Donat. 300, 10); Labus p. 224 alien. n. 41.

Principium tituli	Numerus huius syllogae	Locorum indicationes falsae	Auctores Brixiani
582*, 15 C·HELVIVS·IVLIANVS. — Pro ORDO·AQVILEIENSIVM, quod habent reliqui cum Arragonensi ms., Arragonensis ed. substituit ORDO·BRIXIANOR	55	(Brixiae) in domo D. Baptistae Rotae ARR. Ad abbatiam S. Gervasii non longe a Mella MANUT. SONCIN. — Polae iuxta aedem divi Matthaei in tabella marmorea TOTTI.	Arragonensis ms. n. 75, ed. n. 114; Totti add. p. 122 n. 407; Soncinus p. 220; Manutius 5235 IV n. 109; Labus p. 218 alien. n. 33.
16. IVLIAE CRISANTHTIDI (sic)	69	In campo Gaydi ad fenile commune ARR. Lurangis vall. Sab. ad aedem divi Martiani SONCIN. — Polae TOTT.	Arragonensis ms. n. 232; Totti add. p. 105 n. 302; Soncinus p. 214.
17. Q·SIRTIVS·CALISTVS	74	Ibidem (ad moletrinam Chiaiolarum) ARR. Barsatulli [= Borgo Satollo] ad puteum publicum SONC. MAN. Brixiae *appresso ad Arco del vino* ROSSI. — Sine loco TOTTI.	Arragonensis ms. n. 397; Totti add. p. 108 n. 314; Soncinus p. 192; Manutius cod. Vat. 5235 IV n. 113; Rossi p. 263 (inde Gnocchi ms. p. 25; ex eo Donat. 88, 8); Labus p. 226 alien. n. 43.
18. A·ACTIVS·CAIVS	87	Han ad templum S. Laurentii ARR. Savalli in templo in valle Sabii SONCIN. MAN. *Nella disciplina di Ghedi* ROSSI. — Polae TOTTI.	Arragonensis ms. n. 146, ed. n. 144; Totti add. p. 117 n. 368; Soncinus p. 213; Manutius 5235 IV n. 60; Rossi p. 275 (inde Gnocchi ms. p. 44); Labus p. 200 alien. n. 13.
19. AVR·SOTER	88	Gaydi in aede S. Laurentii ARR. Gussagi in vico Casalium in templo divi Iosephi TOTTI (qui deleto hoc substituit 'Polae') SONCIN. MAN. Gussagi ad S. Aemiliani ROSSI.	Arragonensis ms. n. 8, ed. n. 27; Totti add. p. 107 n. 308; Soncinus p. 215; Manutius cod. 5235 IV n. 86; Rossi p. 269 (inde Gnocchi p. 238); Labus p. 210 alien. n. 22.
20. ELIVS·PRISCIANVS	102	In ecclesia S. Vincentii Nuvetiis ARR. In Platea Prati vall. Sab. SONCIN. — Sine loco TOTT.	Arragonensis ms. n. 162, ed. n. 201; Totti add. p. 117 n. 375 (inde Vinaccesi p. 321); Soncinus p. 198; Labus p. 205 alien. n. 15.
21. MAXIMINA	121	Praeseii ad iannam Pesini Mascadri SONCIN. Montechiari in S. Pancratii ROSSI. — Polae TOTTI.	Totti add. p. 119 n. 388; Soncinus p. 217; Rossi p. 276 (inde Fabrett. 114, 288; Gnocchi ms. p. 276); Labus p. 205 alien. n. 18.
22 AVR·CRISPINVS	123	Ibidem (Gaydi in aede S. Laurentii) ARR. Vestonis ad officinam magistri Invittae sutoris SONCINUS; Gardae in valle Camonica ROSSI. — Polae TOTTI.	Arragonensis ms. n. 9, ed. n. 22; Totti add. p. 109 n. 326; Soncinus p. 217; Rossi p. 277 (inde Ormanico app. p. 5; Gnocchi ms. p. 275); Labus p. 206 alien. n. 19.
23. IN·AVRE·F·EVTYCHAE	124	Lueni ad templum S. Bartholomaei ARR. Vallis Sab. ad fontem Lavinoni SONCIN. Verziani in aedibus heredum Ludovici Offlagi ROSSI. — Sine loco TOTT.	Arragonensis ms. n. 148; Totti add. p. 121 n. 400; Soncinus p. 202; Rossi p. 282 (inde Gnocchi ms. p. 257; ex hoc Donat. 390, 11); Labus p. 208 alien. n. 20.
24. AVRELIVS PIOCIANVS	126	In Burgo Saturo in ecclesia S. Bernardini ARR. Avenoni in territorio in angulo Barbainorum SONCIN. *In un campo del comun di Ghedi* ROSSI. — Sine loco TOTT.	Arragonensis ms. n. 3, ed. n. 18; Totti add. p. 118 n. 383; Soncinus p. 199; Mediceus add. n. 253; Rossi p. 269 (inde Mur. 1642, 11; Gnocchi ms. p. 236).
25. D·M·AVRELIO TIMARCO	127	Hun ad ecclesiam S. Zeni ARR. Gussagi ad angulum Canalis appellatum MAN. — Polae iuxta amphitheatrum TOTT.	Arragonensis ms. n. 145, ed. n. 153; Totti add. p. 119 n. 385 (Soncinus omisit); Manutius cod. 5235 IV n. 84; Labus p. 211 alien. n. 23.
26. D·M·AVRELIAE LEVCIPPAE	130	Presigni apud dominum ARR. Lavoni a tergo altaris S. Magdalenae SONCIN. — Sine loco TOTT.	Arragonensis ms. n. 151, ed. n. 152; Totti add. p. 121 n. 402 (inde male Vinaccesi p. 277); Soncinus p. 203; Gnocchi ms. p. 176 (inde Donat. 389, 9); Labus p. 199 alien. n. 12.
27. D·M·AVR·RVFINAE	131	Ad Urangas in ecclesia S. Martini ARR. Promi in valle Sabii in aede divi Laurentii TOTT. 393 (deinde hoc deleto superscr. 'Polae') SONCIN. MANUT. *In S. Lucia di Ghedi* ROSSI. — Polae TOTTI 307.	Arragonensis ms. n. 147, ed. n. 156; Totti add. p. 107 n. 307, p. 120 n. 393; Soncinus p. 216; Manutius 5235 IV n. 92; Rossi p. 283 (inde Gnocchi ms. p. 236); Labus p. 209 alien. n. 21.
28. M·BARBIVS·SOTER	136	Avoni val. Sabii ad aedem divi Zeni ad campanile SONCIN.; Lavoni ROSSI. — Polae in cathedrali TOTT.	Totti add. p. 100 n. 276; Soncinus p. 217; Rossi p. 293 (inde Mur. 1141, 7; Gnocchi ms. p. 240; ex Gnocchianis Donat. 356, 9); Labus p. 211 alien. n. 24.
29. C·BASILIAE·CRISPINAE	137 v. 1	In eodem loco (in turri ecclesiae Beatae Mariae Bovagni) ARRAG. Calcinati ad aedem divae Mariae in muro qui respicit Clisim SONCIN. MANUT. *In Valverde di Rezato* ROSSI. — Sine loco TOTT.	Arragonensis ms. n. 189, ed. n. 61; Totti add. p. 119 n. 387; Manutius cod. 5235 IV n. 87, ed. in scholiis in Caesarem ad p. 582 n. 6 (ex his scholiis cod. Mediceus add. n. 343 *a*); Rossi p. 271 (inde Mur. 1645, 5; Gnocchi ms. p. 251).

Principium tituli	Numerus huius syllogae	Locorum indicationes falsae	Auctores Brixiani
582*, 30. C·BASILIDES	137 v. 2. 3	Lavoni ad S. Magdalenae ARR. Urangia in aede D. Martini post altare TOTTI (qui hoc deleto substituit 'Polae') SONCIN. MAN. Ghedi *alla Disciplina* ROSSI.	Arragonensis ms. n. 190, ed. n. 74; Totti add. p. 120 n. 392; Soncinus p. 215; Manutius cod 5235 IV n. 97; Rossi p. 272 (inde Gnocchi ms. p. 235); Labus p. 212 alien. n. 25.
31. CAECILIAE·PRIMAE	139	Presigni in S. Antonii ARR. Lavone vallis Trumpiae ad ianuam aedis Io. Bapt. Trivellini SONCIN. et sic fere MANUT. (cod. 5244 et ed.). Brixiae ad S. Zenonis ROSSI. — Sine loco TOTTI MANUT. (cod. 5235).	Arragonensis ms. n. 76, ed. n. 105; Totti add. p. 121 n. 399; Soncinus p. 202; Manutius cod. 5235 IV n. 98, cod. 5244 p. 138, orthogr. 120, 23 (inde Ligorius ms. Taur. 18; Grut. 765, 3); Rossi p. 254 (inde Gnocchi ms. p. 221).
32. CAELIA·CLE·HILARA	140	Ibidem (ad S. Mariae Calcherae domi Calinorum) ARR. Gussagi in aede divi Aemiliani a tergo altaris SONCIN. Brixiae *alla casa d'Iddio* ROSSI. — Sine loco TOTT.	Arragonensis ms. n. 45, ed. n. 67 = 82; Totti add. p. 116 n. 365; Soncinus p. 196, 2; Rossi p. 251 (inde Gnocchi ms. p. 206); Labus p. 212 alien. n. 26.
33. CALVIO·FILENTINO	143	In domo Alberti Fontanarii apud aream Novarini ARR. Ad arcem Bernacchi TOTTI SONCIN. MANUT. Brixiae ad S. Zenonis ROSSI.	Arragonensis ms. n. 46, ed. n. 55; Totti add. p. 120 n. 394; Soncinus p. 200; Manutius cod. 5235 IV n. 94; Rossi p. 251 (inde Gnocchi ms. p. 221; Donat. 397, 5 ex Gnocchianis); Labus p. 213 alien. n. 27.
34. CAPITA·L·F·RVTILLA	147	Apud d. Alexandrum Cepulam ARR. Vallis Trompiae ad ianuam ecclesiae de cem. SONCIN. Ghedi ROSSI. — Sine loco TOTT.	Arragonensis ms. n. 74, ed. n. 100; Totti add. p. 120 n. 398; Soncinus p. 206; Rossi p. 271 (inde Mur. 1652, 1; Gnocchi ms. p. 235).
35. D·M·CLAVDI·CERVONI	153	Ad clibanum Iluo in S. Mariae ARR. Laveani vallis Sab. ad aedem divi Andreae SONCIN. Ghedi *ad un fenile del comun* ROSSI. — Sine loco TOTTI.	Arragonensis ms. n. 143, ed. n. 125; Totti add. p. 118 n. 377; Soncinus p. 198; Rossi p. 271 (inde Gnocchi ms. p. 176); Labus p. 214 alien. n. 28.
36. DONATIVS·AVG·LIB	157	Hussagi in S. Aemiliani ARR. Provezii in colle, ubi olim erat castrum sub fenestra sacrarii SONC. MAN. *Alle case d'Odolo* ROSSI. — Polae apud pratum magnum TOTT.	Arragonensis ms. n. 155; Totti add. p. 108 n. 315; Soncinus p. 218; Manutius cod. Vat. 5235 IV n. 100; Rossi p. 284 (inde Gnocchi ms. p. 250, ex Gnocchio Donat. 328, 1); Labus p. 215 alien. n. 29.
37. EVTIENS ET ENORIA	161	Ad domum Idri ARR. (Gaidi) ad ianuam ecclesiae prati SONCIN. — Polae TOTT.	Arragonensis ms. n. 160, ed. n. 202; Totti add. p. 116 n. 367; Soncinus p. 212; Manutius cod. Vat. 5235 IV n. 59; Labus p. 217 alien. n. 31.
38. L·GAVILIVS·DONICVS	165	Ibidem (in abbatia Leni ad montem versus in muris horti) ARR. Carpeneduli ad aedem divi Bartholomaei SONCIN. Ghedi ROSS. — Sine loco TOTT.	Arragonensis ms. n. 277; Totti add. p. 117 n. 374; Rossi p. 280, 301 (inde Mur. 1682, 5; Gnocchi ms. p. 235; Donat. 430, 3 sine dubio ex Gnocchianis).
39. D·M·M·HELVIO·CRESENTI	173	Ad casas Oduli ARR. Gussagi in muro dicto Angulus Prati Marchorum SONCIN. Malegni in ecclesia ROSSI. — Sine loco TOTT.	Arragonensis ms. n. 152, ed. n. 160; Totti add. p. 120 n. 397; Soncinus p. 201; Rossi p. 275 (inde Ormanico app. p. 13; Gnocchi ms. p. 175); Labus p. 217 alien. n. 32.
40. TITO·HOSTILIO	176	Ad pagum divae Euphemiae in domo domini Leonis Cerati SONC. MAN. — Sine loco TOTT.	Totti add. p. 121 n. 406 (inde Vinaccesi p. 305); Soncinus p. 205; Manutius cod. Vat. 5235 IV n. 108; Labus p. 219 alien. n. 35.
41. L·M·NERMEROTIS	179	Ad ecclesiam Prati ARR. Repertum in quodam agro d. Augustini Castellini SONC. *A Pertica di Savallo* ROSSI. — Sine loco TOTT.	Arragonensis ms. n. 273; Totti add. p. 119 n. 390; Soncinus p. 199; Rossi p. 284 (inde Mur. 1685, 14; Gnocchi ms. p. 253); Labus p. 219 alien. n. 34.
42. IVLIA·MATRONA	180	Ad Aquas bonas in ecclesia ARR. Gaidi ad aedem divi Laurentii TOTT. (qui deleto eo substituit 'Polae') SONC. MANUT.	Arragonensis ms. n. 235; Totti add. p. 112 n. 336; Soncinus p. 218; Manutius cod. Vat. 5235 IV n. 22.
43. M·LVRIO·HYALISSO	194	Avoni ad ianuam aedis divi Zenonis SONC. Borsadoli in ecclesia ROSSI. — Polae TOTT.	Totti add. p. 100 n. 277; Soncinus p. 213; Rossi p. 296 (inde Gnocchi ms. p. 224); Labus p. 220 alien. n. 36.
44. MANILIA·PAVLA	195	In pago Montisplani apud aedem divi Antonini ad puteum nuper effossum; ex saxo effectum est vas sive alveus SONC. MANUT. *In un campo di Pralboino* ROSSI. — Polae TOTT. et sic superscr. apud MANUT.	Totti add. p. 119 n. 386; Soncinus p. 216; Manutius cod. Vat. 5235 IV n. 85, ed. orth. 590, 10; Rossi p. 297 (inde Gnocchi ms. p. 274); Labus p. 221 alien. n. 37.

Principium tituli	Numerus huius syllogae	Locorum indicationes falsae	Auctores Brixiani
582*, 45. NEPTELAE·ANTISTIAE	202	Gaidi in S. Luciae [unquam fuit *postea add.*] ARR. Brixiae in domo equitis Mauri SONCIN. Inter Ghedum et Lenum ROSSI. — Sine loco TOTT.	Arragonensis ms. n. 350; Totti add. p. 122 n. 408; Soncinus p. 81; Rossi p. 298 (inde Mur. 1715, 12; Gnocchi ms. p. 236).
46 D·M·PAPIRIA·PRIMA	210	Ibidem (ad clibanum Huo in S. Marine) ARR. In muro abbatiae Leni de foris versus montem SONCIN. Leni ROSSI. — Polae TOTT.	Arragonensis ms. n. 144, ed. n. 141; Totti add. p. 119 n. 384; Soncinus p. 214; Rossi p. 273 (inde Gnocchi ms. p. 175); Labus p. 222 alien. n. 38.
47 PROCESSO	219	Gaidi in domo d. Iohannis Ferarii ARR. Ad arcem Noziae in aede divi Stephani SONCIN. Ghedi ROSSI. — Sine loco TOTT.	Arragonensis ms. n. 386; Totti add. p. 117 n. 373; Soncinus p. 197; Rossi p. 310 (inde Gnocchi ms. p. 235); Labus p. 223 alien. n. 39.
48. L·SEMPRONIO·POLICLITO	225	In abbatia Leni ad montem versus in muris horti ARR. In lugo ad divae Mariae monasterium prope cisternam quasi humatum SONCIN. MAN. *Nelle case di S. Lorenzo* ROSSI. — Sine loco TOTT.	Arragonensis ms. n. 276; Totti add. p. 108 n. 313; Soncinus p. 191; Manutius cod. Vat. 5235 IV n. 99; Rossi p. 259 (inde Mur. 1496, 11; Gnocchi ms. p. 215); Labus p. 224 alien. n. 40.
49. SERGIA FIALVSIANA	226	Inter Boticinum et Rezatum ad aedem divae Mariae dictae de Val Verda sub porticu meridionali TOTTI 310, SONCIN., MANUT. *In l'ò a S Lorenzo* ROSSI. — Polae TOTTI 372.	Totti add. p. 107 n. 310, p. 117 n. 372; Soncinus p. 197; Manutius cod. Vat. 5235 IV n. 67; Rossi p. 299 (inde Mur. 1497, 5; Gnocchi ms. p. 249); Labus p. 225 alien. n. 42.
50. THESEO·HILARIONIS	236	Ad aedem plebis campestris Carpeneduli hortum versus SONCIN. — Sine loco TOTT.	Totti add. p. 119 n. 391 (inde Vinaccesi p. 306; ex eo Gnocchi ms. p. 193; ex Gnocchianis Donat. 331, 3); Soncinus p. 200; Labus p. 228 alien. n. 45.
51. TOCIAE AGRIPPINAE	240	Ceti vallis Camonicae ARR. Bovegni in fundo campanilis TOTT. (qui delevit et substituit 'Polae') SONCIN. MANUT. Ghedi ROSSI.	Arragonensis ms. n. 432; Totti add. p. 118 n. 382; Soncinus p. 212; Manutius cod. Vat. 5235 IV n. 81; Rossi p. 306 (inde Gnocchi ms. p. 235); Labus p. 229 alien. n. 46.
52. EIVS·L·VETIAE. — POLENTIAE reliqui et Arr. ms., BRIXIAN Arr. ed. et Rossius.	248	Gaydi in ecclesia fratrum ARR. Inter Lenum et Porcianum in quodam pilastro ad aedem divi Antonii SONCIN. *In S. Giovannino* ROSSI. — Sine loco TOTTI.	Arragonensis ms. n. 159, ed. n. 203; Totti add. p. 122 n. 411; Soncinus p. 201; Rossi p. 257 (inde Mur. 1606, 5).
53. VIBIVS·PROIECETVS	251	Gaidi in domo Gandinorum ARR.	Arragonensis ms. n. 457.
54. VIBIAE·ATHENAIDI	255	Breni domo Martini a Malegno ARR. Gaidi apud aedem divi Laurentii ad scalle Rampinorum SONCIN. Ghedi ROSSI. — Sine loco TOTT.	Arragonensis ms. n. 447; Totti add. p. 121 n. 401; Soncinus p. 203; Rossi p. 309 (inde Gnocchi ms. p. 235); Labus p. 230 alien. n. 47.
55. VIBIAE TROFIMEN	257	Gaidi ad domum d. Zachariae Tiberii ARR. Flerii in vico Continiacue ad aedem divi Zenonis exterius ad septentrionalem plagam TOTTI SONCIN. MANUT.	Arragonensis ms. n. 460; Totti add. p. 120 n. 395 (inde Vinaccesi p. 273; ex Vinaccesio Gnocchi ms. p. 234; ex Gnocchianis Donat. 387, 21); Soncinus p. 200; Manutius cod. Vat. 5235 IV n. 93.
56. I·ZOSIMI	261	Gaidae vallis Camonicae ad ecclesiam ARRAG. Havenoni vallis Sab. ad aedem d. Bartholomaei SONC. Brixiae apud Baldinios ROSSI. — Sine loco TOTT.	Arragonensis ms. n. 236; Totti add. p. 105 n. 303; Soncinus p. 191; Rossi ms. f. 253.
57. ELIVS·C·F	265	Ad S. Mariam Vallis viridis ARR. In vico suburbano divi Iacobi ad furnum Vallotorum SONCIN. MANUT. — Sine loco TOTT.	Arragonensis ms. n. 161, ed. n. 191; Totti add. p. 108 n. 319; Soncinus p. 192; Manutius cod. Vat. 5235 IV n. 88.
58. THOMAS·TRIBVNVS	304	Ibidem (apud d. equitem Maurum) ARR. Noziae ad S. Laurentium versus Clisim amnem TOTT. SONCIN. MANUT.	Arragonensis ms. n. 429; Totti add. p. 117 n. 376 (inde Vinaccesi p. 245; ex hoc Mur. 1949, 4 et Gnocchius ms. p. 273); Soncinus p. 198; Manutius cod. 5235 IV n. 71; Labus p. 190 alien. n. 6.
59. SALINIATI INSIGNIA	1362, 1—13	Ad molendinum Verziani SONC.; in Livrangi ROSSI. — Sine loco TOTT. MAN.	Totti add. p. 112 n. 405; Soncinus p. 204; Manutius cod. Vat. 5235 IV n. 112; Rossi p. 308 (inde Gnocchi p. 242).

Principium tituli		Numerus huius syllogae	Locorum indicationes falsae	Auctores Brixiam
582*, 60	LOC·MON	1362, 14-17	Ad ecclesiam S. Petri Reaati ARR.; noviter rep. in campanea Gaidi secus viam in faciendo fossatum ex capite cuiusdam sepulchri respicientis fenile communis SONC.; *alla Trinità di Botecino* ROSSI. — Polae in domo Iac. Fabri TOTTI.	Arragonensis ms. n. 274; Totti add. p 119 n. 389; Soncinus p. 219; Manutius cod. Vat. 5235 IV n. 101; Rossi p. 295 (inde Gnocchi ms. p. 225); Labus p. 230 alien. n. 48
61.	PATER CVM FILIA	3*	Gaidi ad disciplinam [unquam fuit *postea adscr.*] ARR. Gussagio ad S. Mariam extra campanilum SONC. — Polae MEDIC.; sine loco TOTT.	Arragonensis ms. n. 385; Medic. (in primo folio ante syll. antiquam) ab ea manu quae scripsit additamenta; Totti add. p. 116 n. 364; Manutius cod. Vat. 5235 IV n. 57.

583* Ex reliquis titulis male relatis ad Brixiam hos adnotare visum est.

1. *voto suscepto pro salute imp. caes. M. Aureli* (Grut. 85, 3. 4) urbanus legitur apud Marcanovam (Bern. n. 639, Mut. n. 44) et exscriptores eius (Felicianum *B* 59, Ferrarinum cod. Reg. f. 146, Gnocchium p. 89 ex ms. Averoldi, nempe ex libro Bossiano [cf. p. 428]) post Brixianos cum praescriptione 'apud Puteolos', ad quam postea apud Marcovanam adiectum est 'la Brixia'.
2. *P. Scantii Phileti* urbanum (Grut. 954, 1) collocant Salodii Ferrarius in cod. Reg. Brix. n. 78, Brixiae ad S. Barnabam idem in cod. Verderiano p. 42, 1 et asseclae: Mediceus n. 55; Arragonensis ms. n. 82 = 372; Rossi p. 257; Ormanico *iscr.* 1656 p. 12 ex Solatio (i. e. Mediceo) et Arragonensi; Gnocchi p. 193 ex Rossio et ms. Averoldi
3. Augusti et Tiberii ponti Ariminensi inscriptus (Grut. 160, 2) ab Iucundo (cod. Ver. f. 219) refertur inter Brixianos cum praescriptione 'Brixiae in Genesio'.
4. *P. Claudi Pallantis* Vindobonensis (vol. III n. 4567) a Lazio collocatur Brixiae interpolatus.
5. *V. f. Salvia Ɔ l. Iconio* Placentinum (Ap. 58, 2) errore Brixiae adscribunt Smet. 171, 4; Grut. 993, 1)
6. *C. Iulio C. f. Fab. Scapt. Caesari Augusto* (Orelli 593) falsus Panvinianus a Grut. 226, 3 tribuitur Brixiae, propterea quod apud Panvinium Rom. p. 526, qui locum non adscripsit, praecedit Brixianus.
7. *d. ma. Sperato* Grut. 1145, 4 dans ex Borromaeanis adscribit Brixiae. At cum Borromaeana Gruteri ad Ameriam spectent, non ad Brixiam, Brixiani autem (excepto Gnocchio p. 171 qui sumpsit ex Grutero) titulum ignorent, eum expuli.
8. *d. m. Publicius Glaucus* cum inter Piccartianos n. 8 legatur sine loco post Azanensem, Azani collocatur apud Reines. 15, 14 (inde Vinaccesi p. 288; Gnocchi p. 175) sine causa. Videtur esse urbanus.
9. *Genio col. I. n. t. Tarrac. L. Minicius Apronianus* titulus Tarraconensis (vol. II n. 4071) cum apud Manutium orth. 524, 3 referatur sine loco post Brixianum, Brixiae collocatur apud Soncinum Averoldi f. 251 (teste Labusio p. 189), a quo pendent Gnocchium p. 187 'ex Manutio et ms. Averoldi' et Donatus 43, 9 ex Gnocchianis.
10. *Pietati Aug. L. Lucretius Fulvianus* titulus Tuccitanus (vol. II n. 1663) cum apud Manutium orth. 101, 4 legatur sine loci praescriptione post Gambarensem, apud Vinaccesium p. 246 et Gnocchius p. 53 'ex Manutio et Vinaccesio' refertur inter Brixianos.
11. *Catiae L. l. Rusticae* titulus urbanus (Grut. 967, 5) similiter relatus apud Manutium orth. 162, 5 post Gambarensem eodem errore apud Gnocchium p. 232 refertur inter Brixianos.
12. *ossa L. Titini L. l. Sidonis* titulus Ravennas (Malvasia p. 70) apud Mur. 1754, 4 indeque apud Gnocchium p. 237 ponitur Brixiae, quoniam Brixia eum miserat Muratorio Averoldus.
13. *d. m. Vibi Secundi* Comensis a Muratorio 1764, 14 errore collocatur Brixiae.
14. Sanutus f. 78 Brixianis epigrammatis inseruit quinque haec: *d. m. Sergio Rubellio Antho* (Grut. 704, 5) — *d. m. L. Brutio* (sic cod.) *Agathoni* (Grut. 917, 3) — *d. m. Cn. Bieno Cn. liberto Onesidoro vixit annis V m. IIII d. XXV pater infelicissimus fecit* — *d. m. Iuliae Polynices* (Grut. 609, 8) — *d. m. M. Aurelius Aug. lib. Salvius* (Grut. 608, 11), quorum cum quattuor ab aliis auctoribus relata urbana sint, omnia expuli.

XXIII. TIROLIS MERIDIONALIS.

584* Sterzingen ad latus aedis parochialis.

olla legionis decimae

Warmund Ygl in Wolderturm in mappa quae inscribitur: 'Tirolis comitatus nova tabula Pragae 1605'.

585* inter Tirolenses.

iovi fulg. d. d | m. cassius cupit | praef. coll. fabr | u. s. l. m.

Schedae olim Froelichii, nunc inter Eckbeliana numophylacii Vindobonensis 5, 26.

586* inter Tirolenses.

i. o. m. s | l. caecil. u. f. fab | preimus aedil. brixin | decur. honore grat. d. d | ex postulatiou | pleb. aram iouis fulm | berg. restit | d. n. m q. e

Schedae Eckhel. 5, 24.

587* inter Tirolenses.

d. m | c. fabius | l. f. s. n. priscus | cur. uiar. publ | rat. augg. ui uir aug | h. s. e | uix a. xluiii m. u. d. iix | m. fab. c. fil. catus | parenti opt | moerens p. c | h. m. h. n. s | in fr. p. xx in a. p. xui

Schedae Eckhel. 5, 25.

588* inter Tirolenses.

L · VARIVS LENTILLVS
TRIB·LEG·II ITAL
V·A XVIIII Θ KAL·SE
CN·VARIVS LONGIPER FRAT
L·P·O
SVB ASCIA DD CVR
ascia

Sched. Eckhel. 5, 33.

589* inter Tirolenses.

A ☧ ω
HEIC QVIESCIT IN P
L CAECILIVS TVBRO
QVI·V·A·XCIII M II II X
MARITO DVLCISS
MARINA CAECILIANA
HOC MONVM
O · S · I · F · P

Sched. Eckhel. 5, 32.

590* Vervodii in Anaunia.

tarquinia quinti tarquati filia | relegata | hic obiit in castra ueruadii

Avolano n. 695 'legit hoc anno 1773 mense Martio R. d. Iosephus Antonius Stoffella Vallarsiensis curatus Pannonitanorum et actualis concionator Thurriensis paroeciae'.

DE HISTRIA ET HISTRICARVM INSCRIPTIONVM AVCTORIBVS.

Italiae inscriptiones quamquam digessimus oppidatim potius quam regionatim, interdum tamen, maxime propter terrarum divisionem quae postea obtinuit vel etiam hodie obtinet et ipsi epigraphiae vestigia alte impressit, quaedam praemittenda sunt quae non ad unum aliquod oppidum pertineant sed ad regiones, id quod nos venit in Histria. Histriam terram (nam aspirationem quamquam Graeci ignorant, tamen flagitant Latini grammatici librique bonae notae lapidesque perpaucis exceptis, ut Orell. 3764, constanter ponunt, ut hoc vocabulum componendum sit cum similibus Hennae Hadriae Helpidis Hannibalis: cf. Schneider gramm. Lat. 1, 1, 194) nemo nescit olim fuisse regionem Illyrici occidentem versus extremam et Galliae cisalpinae confinem, unde Tergeste vel Mela auctore 'finit Illyricum' (2, 57 cf. 55 Parth.) et est extra Italiam (2, 61); mansitque Histria opinor pars Illyrici donec stetit antiqua rei publicae Romanae forma. At quo tempore Gallia cisalpina cum Italia contributa est, quod supra vol. 1 p. 118 vidimus constitutum esse a triumviris r. p. c. a. u. c. 712, fines Italiae auctae videntur ita prolati esse, ut Tergeste quoque comprehenderent, scilicet ad Formionem amnem VI m. p. a Tergeste meridiem versus, hodie dictum Risano (cf. Plin. 3, 18, 127; Ptolem. 3, 1, 27). Hic enim 'antiquus auctae Italiae terminus' dicitur apud Plinium l. c., neque illi nisi illi tempori is terminus recte convenit. Sed non diu in Formione Italia substitit; nam ipse Augustus cum Italiam in undecim regiones divideret, decimae, cui postea nomen fuit Venetiarum et Histriae, simul fines protulit ad flumen Arsiam, quo sua aetate finiri Italiam scribit Plinius (h. n. III, 5, 44. 19, 129. 132. 26, 150) provocans de ea re ad Agrippam († 742); consentiuntque Strabo, dum suae aetatis principes (οἱ νῦν ἡγεμόνες) ad Polam usque Italiae fines dicit protulisse (7, 5, 3 p. 314; cf. 5, 1, 1 p. 209. 5, 1, 9 p. 215), et Ptolemaeus (3, 1, 27) Italiae oppida enumerans ad Nesactium situs incerti, sed certo Arsiae proximum, et Ravennas (4, 31: [civitas] *Arsiae finitur inter Liburniam et Histriam*). — Haec pars quae nuperrime Italiae accrevit a Formione ad Arsiam proprio nomine Plinio (3, 18, 127) dicitur Histria, ut Tergeste non comprehendatur, similiterque Strabo quoque Tergeste Carnis tribuit Histrorum viciniis, non Histris ipsis (7, 5, 2; p. 314; cf. §. 3) Ptolemaeus tamen (3, 1, 27) inter Histriae oppida etiam Tergeste connumerat idque deinceps videtur obtinuisse, ut hodie quoque obtinet. Nobis autem visum est antiquam divisionem ita sequi, ut pars paeninsulae ea quae spectat ad sinum Flanaticum et oppida habet Albonam et Flanonam, secundum divisionem eam quae obtinuit certe florente imperio Romano, ad Illyricum sive Dalmatiam reiceretur, Italiam autem inciperemus ab Arsia; quamquam vel eo tempore Histriam Dalmatiamque nisi semper, certe saepe fuisse sub eodem procuratore supra iam (vol. 3 p. 280) monuimus. — Contra Emonam cum agro suo magis placuit ab Italia separatam referre ad Pannoniam propter causas quas suo loco indicavimus.

Auctores, a quibus pendemus in Histricis, plerique municipales sunt vel certe ita comparati et ita traditi, ut praestet de iis disputare in praefationibus quas praemisimus Polensibus Parentinis Tergestinis. Ad universam provinciam autem quae pertinent, ea hic potissimum enarrabuntur.

I. Marinus Sanutus Venetus (c. a. 1500) praeter Polensia et Tergestina, de quibus suo loco diximus, quas inscriptiones rettulit cod. Veron. f. 255—257 ex Pinguenta Cittanuova Capodistria Parentio Duecastelli Muggia Salvore Dignano, item ex insulis Cherso Ossero Pago Curzola Veglia, eae paucis exceptis, quas sumpsit ex syllogis vulgaribus saec. XV, profectae sunt ex fonte ignoto et proprio, nec desunt in his alibi nuspiam repertae.

II. Manzuoli nuova *descrittione d'Istria* (Venetiis 1611. 8. pp. 101, repetita in *archeografo Triestino* vol. III).

III. Iac. Phil. Tommasini Patavinus (1595—1654) episcopus Cittanuovae praeter librum de donariis ac tabellis votivis (ed. 1 Utini 1639. 4. pp. 226; ed. 2 auctior Patavii 1654. 4. pp. 250), in quo Histrica quaedam affert, scripsit *de' commentari istorico-geografici della provincia dell' Istria libri otto*, quod opus ad ipsam mortem fere continuavit (nam citantur in eo Ursati monumenta Patavina edita a. 1652) neque absolvit. Autographum venit ad episcopum Franciscum Zenonem, deinde ad Apostolum Zenonem; nunc est Venetiis in Marciana codd. Ital. cl. VI n. 159. 160. Prodiit autem liber a. demum 1837 in archaeographi Tergestini volumine quarto (cf. vol. 1 p. 227). Scriptis Tommasinii antequam ederentur usi sunt Sertorius Orsato, cuius libri (monumenta Patavina Patavii 1652 fol.; *marmi eruditi* Patavii 1669. 4; *marmi eruditi, opera postuma ed. da Gian Antonio Orsato* Patavii 1719. 4) ad Histriam quoque habent quae pertinent, et Tergestinarum rerum scriptor Ireneus (v. e. c. p. 107); Carlius non habuit, sed habuit schedas Prosperi Petronii, qui videtur Tommasiniana aut descripsisse aut certe compilasse. Ego usus sum et codice et editione. Tergestinas inscriptiones et Polenses cum vix afferat Tommasinius, ex oppidis Histriae minoribus, maxime ex agro Capodistriano Cittanovano Parentino quaedam habet non inutilia ex lapide desumpta omnia. Praeterea aliquot titulos ex Histria transtulit in aedes suas Patavium, qui postea venerunt ad Sertorium Ursatum, deinde Rovigium ad Silvestrios, denique cum universo museo Silvestriano Maffeio curante in museum Veronense, ubi hodie prostant.

IV. Prosperi Petronio (quamquam libro inscribere maluit 'Propertio Sperono') medici Capodistriani *memorie sacre e profane dell' Istria e sua metropoli* a. 1681 extare dicuntur Venetiis in tabulario publico (Stancovich *uomini distinti dell' Istria* 2, 267; *Bibliografia Istr.* p. 136). Adhibuit eum librum Irenaeus; item a. 1738, quo tempore servabatur ab abbate Bini, Carlius (ant. 2, 313); denique nuper Kandlerus Albonensia quaedam inde protulit. Ego non vidi. Quatenus ex iis, quae inde prolata sunt, iudicari potest, Tommasinium aut continuavit aut compilavit (v. arch. Tergest. vol. IV p. V), perpauca autem habet sincera sibi propria, sci-

licet Albonensia illa et figlinas quasdam Capodistrianas; denique titulos Capodistrianos duos ipse excogitavit homo levissimus et nugator.

V. Rich. Pococke in inscriptionum antiquarum Graecarum et Latinarum libro edito (Londini 1752 fol.) Histrica quoque habet imperite descripta, sed non neglegenda. Schedae autem eiusdem Londinenses ad has partes non perveniunt.

VI. Ioh. Rinaldus Carli *delle Antichità Italiche*, Mediolani 4. P. I. (1788) pp. 250. P. II (1788) pp. 366. P. III (1789) pp. 306. P. IV (1790) pp. 316. App. 1791 pp. 282. Usurpavi praeterea ed. 2 (Mediolani 1793—1798. 4. voll. 4), cum dicatur aucta; ubi ordo quidem mutatus est, sed quae addidit vel emendavit paucissima sunt. Item vidi eiusdem operis recensionem primam, quae imperfecta remansit nec prodiit: *delle antichità Romane dell' Istria libro primo* (4. pp. 90; extat Venetiis in bibl. Marciana) et eiusdem Carlii *relazione delle scoperte fatte nell' anfiteatro di Pola nel mese di Giugno* 1750 (Venetiis 1750. 4. pp. XXX); sed horum librorum neuter habet inscriptiones. — Magna industria undecunque inscriptionum Histricarum exempla sibi paravit; habuit ex antiquis codicem Tomitanum, quo continetur sylloge Tergestini Antiqui, item Prosperi Petronii schedas et Lavezzorianas, de quibus egi in Polensibus; praeterea aequales plura ei suppeditaverunt, maxime Negri episcopus Parentinus, Ang. Maria Cortenovis, Hieronymus Gravisi; denique quaedam licet pauca ipse vidit. In tanta auctorum multitudine et diversitate non facile est copiis eius recte uti, quamquam auctorem plerumque nominat. Ipsum optima fide officio functum esse mihi constitit nec spernenda diligentia, cum saepe titulos proponat etiam ligno incisos; sed praeter Petronianas fraudes Gravisianae quoque vel si mavis Asquinianae, de quibus agemus in Aquileiensibus, ad eum pervenerunt, quamquam unum tantum titulum n. 11* apud Carlium repperi inde derivatum.

VII. Circa a. 1820 et deinceps iussu Steinbüchelii praefecti eo tempore museo Vindobonensi ut in aliis provinciis regni Austriaci ita per Histriam quoque lapides descripti sunt et exempla missa Vindobonam, quae ibi excussi servata in nummophylacio. Inde pendent quae edidit idem in ephemeride *Anzeigeblatt* adiuncta annalibus Vindobonensibus (*Wiener Jahrbücher*).

VIII. Petrus Kandler epigraphiae Histricae per annos fere triginta curator quantopere his litteris profuerit et museo Tergestino instituto et itineribus susceptis per Histriae partes plerasque et amicis ad similes curas hortandis eoque exemplo instituendis et quae repperisset statim cum cura edendis nemo ignorat nisi harum nostrarum rerum plane imperitus. Praeter ea autem, quae ad singula oppida laudavi, ad universam Histriam pertinent maxime Kandleri scripta duo, ephemeris *l'Istria*, quae per septem annos 1846—1852 prodiit Tergeste (4.) et sylloge quam dico inscripta sic: *inscrizioni dei tempi Romani rinvenute nell' Istria* (Tergeste 1855. 4. pp. 76) cum appendice edita a. 1862 (paginae numerantur denuo 61—76); partem facit libri qui inscribitur *indicazioni per riconoscere le cose storiche del Litorale*. Hanc intellego, ubi cito Kandlerum libro non enuntiato. Ego praeterea beneficio editoris adhibere potui schedas eius et omnis generis collectanea et supplementa scripta magno cum fructu. Neque enim tacendum est scripta exempla Kandleri plerumque praeferenda esse editis, denique ubi saepius titulum edidit, priora exempla praestare fere posterioribus, maxime propterea quod supplementa et emendationes ex coniectura factas passim tacite recepit; auctores quoque non raro tacet vel falsos adscribit errore. Nec vereor optimi amici senisque venerabilis beneficio abuti ingenue profitendo saepe me ab eo male informato appellare ad ipsum in schedis meliora docentem.

IX. Ipse Histriam peragravi a. 1857, denuo adii a. 1862 paucos dies ibi moratus, tertium a. 1866.

I. NESACTIVM? — *Barbana. Momorano. Altura.*

Inter Arsiam, quae finit Italiam, et Polam in ora tam Plinius (III, 19, 129. 21, 140) quam Ptolemaeus (3, 1, 27) collocant oppidum Nesactium (sic Plinius; *Nesatium* Ravennas 5, 14 cf. 4, 31; *Νέσακτον* Ptolemaeus; idem nomen solet substitui in loco corrupto Livii 41, 11, cum codex ibi habeat *oppidum et mattius*). Nesactium eodem loco habet etiam tabula Peutingerana, scilicet suppleta ex asseela Ravennate (l. c.), ubi sic est:

Peutingerana:		*Ravennas:*
Pola		Pola
| VI		|
. . .	(domus appicta est, nomen excidit)	Nesatium
| VIII		|
Arsia		Arsia
| XII		|
Alvona		Albona.

Unde, quamquam etiam numeri mendosi videntur esse, tamen certo efficitur Nesactium fuisse medium fere inter Polam et Arsiae fluvii ostia, ibi fere ubi nunc sunt vici Altura et Cavrano. Inscriptiones tamen, quae ex illis partibus prodierunt, scilicet ex vicis Barbana Momorano Altura, et paucissimae sunt nec rei publicae quae ibi fuerit indicium certum praebent.

1 Barbanae rep. 1799 in aedibus Cleva, extat in porticu publica.

L · CAESIVS · L · L
GLAPHyRVS · V · F
S · ET · CAESIAE · L · L
GRA//A//

Stancovich *anf. di Pola* tab. 6 n. 13 p. 105 (inde Kandler n. 314).
2 GLAPHIRVS traditur.

2 Momorani in ecclesia.

DOMINO ET DEO
DEORVM
SACR

Kandler 1862 n. 667, cui dedit Luciani, suspectam iudicans propter argumentum. Fortasse similis fuit tituli vol. 3 n. 720: *diis genitis et deorum creatoribus dd. nn. Diocletiano et [Maximiano]*.

3 Momorani.

D · M
LAECANIo...
LIO · F
C · LAECANIus
SEVERVS
V · D
SIS/M/

Kandler 1862 n. 714 e Luciano.

4 Alturae Barsan Kandler; inter Polenses Utin.

C · FVRIVS · C · F
ARN · GEMELLVS
MIL · COH · III · PR
T · F · I

Utin. p. 12 (inde, scilicet a Gravisio Carli 3 p. XXXIV); Kandler in sched. et n. 238; Barsan ms.
1 C·I Utin.

5 Alturae in agro Polensi.

PIA · D
IS · V · F · I · SIBI
ORRA CON
IO RVF
I NEVREI
AE · SPHRAG
E · MODESTO
PIRA CON
D

Kandler ms. et n. 308.

II. COLONIA PIETAS IVLIA POLA (*Pola*). *Tribu Velina?*

Pola oppidum portu insigne, quem praedicat iam Strabo (5, 1, 9 p. 215: *ἵδρυται ἐν κόλπῳ λιμενοειδεῖ, νησίδια ἔχοντι εὔορμα καὶ εὔκαρπα*) eodem nomine appellatur tam a Graecis quam a Romanis, nisi quod plurali numero (*Πόλαι*) effertur apud antiquiores Graecos Lycophronem et Callimachum locis mox citandis et semel apud Strabonem 7, 5, 3 p. 314. Ethnicum tituli non agnoscunt nisi *Polensis* (n. 7. 19. 29. 81), cum legatur apud Melam (2, 57) *Polaticus*, ut Flanaticus declinatur a Flanona, apud Stephanum (s. v.) Πολατικός, Πολεντινός, Πολαΐτης. Rei publicae tamen liberti dicuntur *Pollentii* (n. 83 *Pollentiae Processae col. Pol. lib.*; praeterea in titulis repertis Polae Pollentii alii inveniuntur non pauci), nomine opinor fausti ominis causa emendato; nam ratio non permittit, ut a Polae nomine cum vocali brevi ita declinetur. — Vetustae oppidi originis testes habemus auctores duos, qui scripserunt circa bellum Punicum primum vel paullo ante, Lycophronem (v. 1021 sq.):

> Κρᾶθις δὲ γείτων ἠδὲ Μυλάκων ὅροις
> χῶρος συνοίκους δέξεται Κόλχων Πόλαις,
> μαστῆρας οὓς θυγατρὸς ἔστειλεν βαρὺς
> Αἴας Κορίνθου τ' ἀρχός, Εἰδυίας πόσις,
> τὴν νυμφαγωγὸν ἐκκυνηγετῶν τρόπιν,
> οἳ πρὸς βαθεῖ νάσσαντο Διζηροῦ πόρῳ

et Callimachum (apud Strabonem 1, 2, 39 p. 46, cf. 5, 1, 9 p. 215):

> οἱ μὲν ἐπ' Ἰλλυριοῖο πόρου σχάσσαντες ἐρετμὰ
> λᾶα παρὰ ξανθῆς Ἁρμονίης τάφιον
> ἄστυρον ἐκτίσσαντο, τό κεν φυγάδων τις ἐνίσπει
> Γραικός, ἀτὰρ κείνων γλῶσσ' ὀνόμηνε Πόλας.

Quam de Polae origine fabulam, scilicet eam conditam esse a Colchis Medeam insecutis et ob itineris taedium ibi considentibus, repetunt Mela 2, 57 et Melam exscribens Plinius 3, 19, 129. Deinde facta est colonia Romana testibus iisdem Mela et Plinio confirmantque id lapides (n. 7. 47. 83). *Pietatem Iuliam* dictam esse Polam auctor est Plinius solus, nam vix huc pertinet locus confusus et corruptus Eumenii in panegyrico extremo; lapides autem quamquam oppidi nomen saepe ponunt, tamen agnomina eius constanter omittunt. Secundum ea nomina condita videtur aut a triumviris aut ab imperatore Caesare antequam Augusti nomen reciperet (u. c. 727) habemusque praeter titulum (n. 18) templi Romae et Augusto a Polensibus dicati alterum n. 50 scriptum vivo etiamtum Augusto, in quo iam apparet forma coloniae. Forma reipublicae simplicissima est: magistratus non nominantur nisi *IIviri quinquennales* (n. 47. 50, 4. 52. 59. 60. 63), *IIviri* simpliciter (n. 47. 50, 1. 54. 56. 60. 62. 64), ut raro adiciatur *i. d.* (n. 51), *aediles* (n. 27. 47. 50, 1. 3. 4. 51. 62), ut in hac civitate sicut in aliis quaesturam appareat non numerari inter honores publicos. Adde his coloniae servum *summarum dispensatorem* (n. 83) et *flaminem Augustorum* (n. 47). Praeterea passim inveniuntur ibi *seviri Augustales* vel Augustales vel etiam sexviri simpliciter; item *collegia, fabrum* ut videtur cum suo *patrono et praefecto* (n. 60) et *dendrophorum* (n. 56. 81. 82). De tribu non satis constat: habemus magistratus tres origine qui videntur Polenses adscriptos Velinae (n. 35. 47. 58), singulos autem homines ex Camilia (n. 51) et fortasse ex Pupinia (n. 254), mira in tanto numero titulorum tribus raritate. Mirum item est nec fortasse casu factum, quod titulus nullus quod sciam superest militis origine Polensis. — Denique nominantur passim *procuratores Augusti liberti* (n. 12. 37. 38. 39. 43) vel *Augusti liberti tabularii a patrimonio* (n. 41) vel *tabularii* simpliciter (n. 40. 41. 42), ut Augustos in territorio Polensi magna praedia habuisse rationesque eorum praediorum Polae putatas esse appareat. — Ager quatenus pervenerit etsi non satis constat, tamen visum est inter Polenses titulos conicere repertos in locis vicinis *Promontore* (quod promunturium memorant ex antiquis tamquam ἀκρωτήριον Πολατικόν sive περὶ τὰν Πολῶν Stephanus s. v. et Strabo 7, 5, 3 p. 314) *Sissano Galesano Fasana Dignano Punta Barbariga* insularumque quae dicuntur *i Brioni*: pauci enim sunt nec quicquam habeat quod non recte conveniat rei publicae Polensi.

Plura dicenda sunt de auctoribus inscriptionum Polensium, cum tituli et numero multi sint et a quattuor inde saeculis in syllogis circumferantur.

1. Cyriacum Anconitanum Polam adiisse titulosque quos repperisset ibi descripsisse auctor nobis est qui vitam eius enarravit Scalamontius (cod. Tarvis. f. 35', ed. Colucc. p. LXVI) his verbis: (Polae) '*nobilia pleraque suae antiquitatis vestigia vidit; et Salviae Postumae Sergi IIvir. aed. cl. filiae* [cf. n. 50] *egregias portas et edificia pleraque ingentia viderat; et nobile ac magnis editum lapidibus amphitheatrum, quod Polenses voti sui compotes* [cf. n. 19] *L. Septimio Severo et Antonino divis et Cesareis fratribus dicavere, viderat, et innumera per urbem et extra ad mare usque lapidea sepulchra, quorum pleraque nobilia exceperat epigrammata Andrea Contareno, tum pro Venetis praet. potestate, comite curante favitanteque*'. De anno non constat, sed fuit Polae ante a. 1435, ultra quem narratio Scalamontii non procedit. Commentarii huiusce itineris cum aut nulli fuerint aut interierint, ad syllogas redeundum est, inter quas et antiquissimae longe et praestantissimae sunt duae hae, de quibus egimus iam in Dalmaticis.

1. Tragurini auctoris, fortasse Petri Cipponis, in cuius codice Marciano cl. XIV n. 124 (cf. vol. 3 p. 271) f. 157—159 sub hac praescriptione '*epigrammata apud Polam vetustam Italiae civitatem maritimarum ultimam*' leguntur tituli mox enumerandi octodecim ordine eo quo eos recensui. Hos proficisci a Cyriaco omnes certum est, cum supra ostenderim Tragurinum auctorem Cyriaci schedas compilasse Zarae anno 1435 exeunte. Exempla bona sunt, versuum tamen divisio raro observatur.

2. Iadestini auctoris, in cuius codice Vaticano 6875 (cf. vol. 3 p. 272) Polensia leguntur f. 89 eodem ordine eademque plane quae habentur apud Tragurinum, a quo huiusce codicis auctorem Cyriacana sua traxisse alibi demonstravi. Sed traxit ea, ut ibidem observavimus, non ex Tragurini libro eo quem habemus, cum Iadestini exempla interdum his praestent; ita in n. 87 solus ex Cyriacanis servavit versum extremum. — Aut hic ipse liber fuit aut simillimus, ut eodem loco dictum est, quem Sponius vidit apud Valerium Ponte Zarensem et ex quo Polensia quoque quaedam protulit.

Sylloge, quam proponunt codices hi duo sibi simillimi, et eo nomine utilissima est, quod certis argumentis referri potest ad Cyriacum, et propter lectionis puritatem, qua hi duo Cyriacanos auctores reliquos longe superant. Continet autem titulos decem et octo hos:

- *a.* (50) L. Sergius
- *b.* (27) imp. Caes. L. Septimio Severo . . . . .
- *c.* (31) imp. Cesa. Val. Liciniano [*male tributus* imp. Caes. L. Septimio Severo] . . . . resp. Pol.
- *d.* (9) Polenses voti sui compotes
- *e.* (173) M. Helvio Crescenti
- *f.* (124) M. Aurel. Eutyches
- *g.* (206) P. Oppius Vulsor
- *h.* (240) Toriae Agrippinae
- *i.* (106) Aemiliae Dionysiae
- *k.* (153) Claudi Cervoni
- *l.* (140) Caelia C. l. Hilara
- *m.* (219) Processo
- *n.* (87) A. Atine Caius
- *o.* (257) Vibiae Trofimeni
- *p.* (187) Laecania C. lib. Attice
- *q.* (131) Aur. Rufinae
- *r.* (142) Callia Valeria
- *s.* (225) L. Sempronio Polycleto.

Praeter hos duos auctores, qui quodam modo ipsorum Cyriaci commentariorum instar sunt, Cyriaci Polensia pervenerunt etiam ad plerosque corporum epigraphicorum conditores saeculi XV et XVI incipientis, sed ita, ut mature interponerentur aliena; nec facile est secernere apud eos Cyriacana ab iis quae aliunde habuerunt. Redit certe apud eos ex titulis octodecim, quos modo vidimus Polae descriptos esse a Cyriaco, quindecim titulorum (scilicet demptis ex iis quos supra enumeravimus n. *a. s. e*) quasi corpus quoddam, quod vel ordo antiquus plus minus servatus declaret a Cyriaco proficisci. Hos titulus quinam exhibeant, iam indicabo.

1. MARCANOVA in codice antiquissimo Bernensi (1460) f. 88—90 (nobis Bern. A) hos titulos proponit coniunctos hoc ordine: n. *b. d. h. f. g. i. k. m. l.* a—e; nam quae postea sequuntur item Polensia f. 116. 117 et f. 142 aliunde veniunt (v. infra c. II. III). Codex Marcanovae recentior Motinensis cum Polensia ea ipsa habeat quae habet Bernensis nec plura, immo pauciora (nam omisit n. 173 et exemplum alterum tituli n. 27) neque iam tripartita, sed coniuncta numero viginti f. 184. 185, originis diversae indiciis sic fere oblitteratis, potuit insuper haberi.

2. REDIANI libri, quem Alexander Strozza scripsit vel potius scribere coepit a. 1474, Polensia f. 145'—148 bipertita sunt, utpote scripta eadem manu quidem, sed tempore diverso; unde nos distinximus partem priorem sive Red. A. 1—23 et partem posteriorem sive Red. B. 1—24. Et de postea adiectis, quae sunt Sanutiana, infra (c. V) videbimus; prioris partis epigrammata media quattuordecim Cyriacana videntur esse, prima autem octo et postremum aliunde ad haec applicata (v. infra c. II. III). Denique in paenultimo (n. 225) pro Cyriacano exemplo videtur postea substitutum esse alterum Sanuti (v. c. V) apparentque etiam aliis locis in parte priore emendationes quaedam petitae ex Sanutianis. Ordo idem est ac Marcanovanus; nisi quod deest apud Redianum Cyriaci n. *b* utpote aliunde apud eum relata tertio loco in parte priore.

3. FELICIANUS (1463—1464) et in Marciano libro f. 44 et in descripto inde Veronensi f. 51 Polenses titulos rettulit sedecim, id est quindecim Cyriacanos de quibus agimus sic dispositos n. a—*s. b. d. h. f. g. i. k. m. l*, et sextum decimum falsum n. 1* Sergii Polensis. Praeterea in solo Marciano et hic postea demum adiectum legitur tituli n. *b* alterum exemplum acceptum aliunde (v. infra c. III).

4. FERRARINUS († paullo post a. 1488) in prima editione, quam repraesentat liber Traiectinus, Polensia f. 54. 55 simpliciter descripsit ex Feliciano adiecto etiam titulo Sergii parasiti. In secunda editione codicis Parisini textus f. 51' sq. convenit cum Traiectino, sed in margine inveniuntur adscripta Marcanovana. Tertia editio, quae est codicis Regiensis, ubi Polensia leguntur f. 67. 68, conflata est ex Felicianis et Marcanovanis. Felicianum in prima editione presse sequitur Ferrarinus cum in ordine titulorum (nisi quod Sergii parasiti apud Felicianum extremus est, apud Ferrarium primus) tum in ipsis interpolationibus, ut in n. 27 *honoratus* pro *ornatus* legitur apud utrumque. Nactus deinde Marcanovam inde et variam lectionem aliquando enotavit (et modo dicto loco ad *honoratus* in Reg. margine adscribitur Marcanovae lectio pariter falsa *ornato*) et adiecit quae ibi plus essent, ut neque in titulo n. 27, quem integrum iam habebat ex Cyriacanis, exemplum mancum Marcanovae omitteret neque titulum n. 53 ab uno Marcanova servatum. Adhibuisse autem Ferrarinum Marcanovae librum Mutinensem inde apparet, quod titulus n. 173, qui adest in Marcanovae libro Bernensi, excidit in Mutinensi, apud Ferrarinum pariter desideratur.

5. AUGUSTINUS TYFERNUS in cod. Vindobonensi n. 3492 inter 'epigrammata Latina comperta a Kyriaco Anconitano vetustatis superioris saeculi diligentissimo indagatore' f. 13—15 epigrammata Polensia eadem profert ac Felicianus, ut memoret etiam falsum Sergii, eodemque fere ordine (n. *s.* a—*r. b. d. h. f. g. i. k. m. l*).

6. GAMMARI liber hodie partim Stottgartiensis partim Trevirensis (et inde descriptus PEUTINGERI codex August. 526) Polensia Cyriaci habet bipertita, scilicet f. Stuttg. 88' (= Peut. f. 18) n. a—*s*, f. Stuttg. 94 (= Peut. f. 20) n. *b. d. h. f. g. i. k. m. l*, ut hic quoque prope accedat ad Felicianum.

7. Martinus de SIEDER in libro hodie Mutinensi VI. F. 28 f. 105. 106 Polensia habet Cyriaci, quorum quae contuli, plane conveniunt cum Gammarianis.

8. LILIUM pendere ex iisdem Cyriacanis, quibus usus est Gammarus, et alibi probavi et confirmant omnino Polensia quae habet f. 42'. 160. 161 conspirantia plane cum Gammaro.

9. IUCUNDUS in libro Veronensi f. 179. 160 Polenses titulos habet sedecim, quorum quattuor ultimi aliunde veniant (v. infra c. II), duodecim priores Cyriacani sunt sic dispositi: n. a—*s. d. h. g. k. m. l.* — Ex Iucundo descripta esse deprehendi Polensia quae habet ALCIATUS Feae f. 48, itaque haec omisi.

Hi sunt auctores Cyriacani, de quibus quidem satis constet. Praeterea auctores posteriores, ut Marinus Sanutus, de quo infra dicemus, aliique, praeter suas copias saepe adhibuerunt simul vulgatissimam syllogen Cyriacanam; ut in titulis quos habet Cyriacus diligentia opus sit ne decipiamur exemplis contaminatis. Item corporum conditores Reinesius Donius Malvasia Fabrettius Muratorius passim compilaverunt codices qui haberent Cyriaci Polensia, quorum cum quidam nuper denuo prodierint (ut schedae Langermannianae Reinesii Lilianae sunt, Farnesianae Muratorii exemplum Ferrarini hodie Neapolitanum), alii, ut schedae Iacobi Valerii, Capponianae, comitis Francisci Brembati Bergomatis adhibitae a Muratorio, schedae Barberinae Fabrettii, item libri manuscripti Donii Malvasiaeque, aut latent hodie aut determinari non potuerunt. Omnino autem vulgares sunt omnes nec digni, in quibus operam ponas.

Ad crisin quod attinet, exempla Tragurini et Iadestini ita reliquis modo enumeratis praestant, ut ne eo quidem loco illa ex his certa ratione vel in locorum indicationibus augeantur vel in lectione emendentur; fierique adeo potest, ut sylloge quindecim titulorum fluxerit ex ipsis illis exemplis Tragurini Iadestinive (cf. quae dicentur sub c. II) et propterea in crisi instituenda plane abicienda sit. Tutius tamen visum est cum propter ipsam compilatorum antiquitatem tum ut corporum antiquissimorum natura et nexus ita declararetur, secundi quoque ordinis exempla aliquatenus respicere. Pendere omnia ex eodem exemplo primario vel ordo titulorum supra relatus certo demonstrat; optimi autem inter hos secundi ordinis auctores sunt Redianus et post hunc Marcanova scilicet Bernensis, qui et in serie titulorum proxime accedunt ad Tragurinum Iadestinumque et in lectione. Exempli causa tituli n. 87 v. 5 ex Cyriacanis auctoribus non habent nisi duo, Iadestinus et Redianus, deest et in Tragurino et in reliquis omnibus. Item n. 187 C·VIBI·FVSCI habent Trag. Iad. Red. Marc. (Bern.); VIBI·FVSCI omisso praenomine primus Felicianus, deinde Marcanova in codice Mutinensi et Ferrarinus, VBI·FVSCI Gamm. Lil. Iuc., VERI·IVSTI Aug. Similiter n. 140 verum SERVILLAE ex Cyriacanis non habent nisi Trag. et Iad., SELLILLAE Red., SELLIAE Marcan. (Bern.), SELLIALLAE Felic. Marcanova (Mot.) Gamm. Iuc., SELLIALLA Ferr., SELLIALAE Lil. Aug. Haec exempla simul ostendunt parentelam exemplorum. Cum Feliciano saepe conspirat in erroribus Marcanova Motinensis; ita n. 257 prava immutatio *Rufin* pro *Trofimeni* apud utrumque auctorem reperitur nec facile apud alios ex Cyriacanis. Ab altera parte Felicianum Augustinum Gammarum Lilium Iucundum proxime coniunctos esse ipse ordo titulorum demonstrat confirmantque lectiones, quamquam interpolationes quas habet Felicianus, alias cum Marcanova Mutinensi communes, ut *Rufin* illud, alias sibi proprias, ut n. 27 *honoratus* pro *ornatus*, apud reliquos modo nominatos non redeunt. Item aliquoties, ut in n. 225, Gammarus Liliusque soli ex Cyriacanis verum retinent versuum ordinem itaque, si pendent ex Feliciano, certe pendent ex exemplo nostris emendatiore. — Ego cum in lectione constituenda secutus sim Tragurinum et Iadestinum, tamen attuli praeterea quae propria habent Redianus, Marcanova Bernensis, Felicianus; citavi praeterea Marcanovam Mutinensem, Ferrarini libros Traiectinum et Regiensem, Lilium, Iucundum, quoniam hos adhibitos vidi ab aliis et latius sparsos; Augustinum, qui parum emendate scriptus est, item Gammarum et ipsum suis mendis inquinatum suppressi.

II. Altera sylloge Polensium titulorum adiuncto Tergestino uno

α. (50) L. Sergius
β. (31) imp. Caes. Val. Liciniano [*male* L. Sept. Severo] . . res p. Pol.
γ. (27) . . . . . max. trib. p. VI . . . Menophilus
δ. (173) M. Helvio Crescenti
ε. (202) . . . liber
ζ. (2*) Darius rex
η. (525) imp. Caesar cos. desig.

sic ut modo eam proposui legitur apud MARCANOVAM in cod. Bernensi f. 116. 117 (nobis Bern. B.), sed ut alibi quoque eiusdem vestigia reperiantur. Nam REDIANUS (1474) in priore parte (A) praeter quattuordecim titulos Cyriacanos octo habet praemissos, unum subsequentem aliunde ut videtur petitos, quorum tertius quartus quintus ita respondent Marcanovanis B. n. *β. γ. δ*, ut ab eodem auctore videantur profecti. Item IUCUNDUS post Polensia Cyriaci subiungit titulos quattuor,

qui respondent Marcanovanis B n. α—δ videnturque item venire ab eodem auctore. Denique titulus Sergiorum redit in Peutingeri libris Augustanis (qui quae praeterea habent Polensia, ea ex Gammaro descripta sunt) et apud Apianum, sumptus ex corpore Iucundi, sed immunis ab interpolationibus qui adsunt in Iucundi libris iis quos habemus. — Haec quae recensui qui contendat proficisci item ab ipso Cyriaco, habet quo se defendat. Nam et media inveniuntur inter Cyriaci Dalmatica et ipsa praescriptio Marcanovae: '*in civitate Polae: vetustissima Italiae civitas et maritimarum ultima*' proxime accedit ad praescriptionem auctoris Tragurini; nec casu factum videtur, quod sylloge Marcanovana B, cum contineat tres inscriptiones in altera omissas omnino Cyriacanas n. α. β. δ, Marcanovanam A quodammodo explet; denique titulus n. β tam apud auctores sine dubio ex Cyriaco pendentes quam apud eos de quibus agimus ita legitur similiter interpolatus, ut haec exempla omnia repetere necesse habeas omnino ab eodem auctore primario. Nec poterit negari eum qui hanc syllogen adornavit novisse syllogen Cyriaci octodecim titulorum indeque quaedam adscivisse; sed non minus certum est alio simul auctore eum in his usum esse. Nam et titulus n. α arcus Sergiorum apud auctores Cyriacanos et hos de quibus agimus legitur ea diversitate, ut non possint non subesse duo exempla diversa ex ipso lapide excepta; et quod magis etiam me movet, titulum n. γ Cyriacus integrum vidit, huius vero syllogae auctor capite mutilum, ut posteriore tempore eum vixisse ex ipsa re deprehendas. Denique in titulo n. β etsi Marcanova et Strozza typum Cyriacanum praetulerunt, tertius auctorum huc sylloge usorum Iucundus eam profert forma plane diversa et 'fragmentatum' quidem, ut ait, sed nequaquam interpolatum. Quibus perpensis crediderim hanc syllogen non venire a Cyriaco, sed antiquum nescio quem auctum primum syllogen hanc, deinde Cyriacanam octodecim titulorum rem ita administrasse, ut quae haberet iam in minore, ea ex Cyriacanis subinde interpolaret, quae vero ibi deessent, seorsum describeret; ita factum esse, ut ex octodecim titulis sylloge ad quindecim restringeretur. Quamquam autem in his fines regere inter Cyriacum quique eum secutus est certa ratione non licet, haec separanda fuerunt a Cyriacanis certis. — Ceterum Darii titulum n. 2* non tam falsum crediderim quam recentem.

III. Praeterea ad antiquos de quibus diximus corporum conditores homines Venetos Patavinos Veronenses adlati sunt a diversis tituli Polenses hi:

1. ad Marcanovam n. 53 M. Aurelii Felicis, qui in codice Bernensi legitur f. 142 (nobis Bern. C.) solitarius nec reperitur nisi apud hunc auctorem quique eum expilarunt.

2. ad Rediani auctorem Strozzam tituli sex hi:

Red. A 1. (n. 50) L. Sergius
2. (n. 41) Euphemi
6. (n. 127) Aur. Timarco
7. (n. 40) Arogo
8. (n. 130) Aur. Leucippe
23. (n. 145) Canuleia Clara

qui praeterea in syllogis huiusce aetatis non reperiuntur, nisi quod Euphemi est etiam solitarius in Chigiano I. VI. 203. Quomodo vero factum sit, ut tituli Arogi exemplum Redianum plane respondeat Sanutiano, nescio.

3. Felicianus denique in codice Marciano solo et ibi quoque postea adiectum exemplum habet tituli n. 27 corruptum quidem, sed ab ipso lapide ductum. Idem primus proposuit lusum de Sergio Polensi parasito (n. 1*), acceptum referens Iacobo Baduario Veneto. Errare eos qui hunc referunt ad Cyriacum inde apparet, quod nullum eius vestigium est in fontibus intemeratis Cyriacanorum, quales sunt Tragurinus et Iadestinus, item Marcanova et Redianus.

IV. Tergestinus Antiquus, de quo infra dicetur suo loco, quamquam praeterea in ora Tergestina se continuit, tamen recepit duas Polenses n. 225 loco vero indicato et fragmentum n. 59 tamquam repertum Tergeste, cum id vel hodie extet Polae. Haec causa est, cur ille titulus apud Gammarum et Lilium bis legatur, scilicet altero loco ex Cyriacanis, altero (Gamm. f. Trav. 7; Lilius f. 154') tractus a Tergestino Antiquo, in Rediano autem quamquam in ordine Cyriacanorum legatur suo loco, tamen lectio exhibeatur Tergestini. Nam his auctoribus utriusque syllogae copia fuit.

V. Marinus Sanutus Venetus in itinerario anni 1483 (ed. Brown Patavii 1847) p. 153 Polam describit titulosque quosdam ibi descriptos affert, deinde addit: *ne sono infeniti epithafij, qual ne la mia opereta 'De antiquitatibus Italiae' ho scripto; et sono ancora ne le chiesie tute epithafij.* Ea autem sylloge, quam se a. 1483 ex ipsis titulis confecisse Sanutus ostendit, adhuc extat in compluribus libris scriptis. In iis enim licet ex more aetatis descriptoris nomen non enuntiatur, tamen et temporis et loci ratio (nam plerique codices, qui eam habent, et optimi quique Venetiis scripti sunt saec. XV exeunte vel incipiente XVI) et reliqua indicia plane conveniunt in Sanutum et redeunt ibi quae Sanutus in itinerario affert cum iisdem corruptelis iisdemque sive lusibus sive fraudibus insertis; ut iam eius syllogae et tempus definitum habeamus, certe quo coepta est (nam additamenta eam postea recepisse infra videbimus), et auctorem. Libri autem, in quibus Sanutianam haec inveni, hi sunt:

1. Codicis Rediani, qui scribi coeptus est Venetiis a. 1474, Polensium partem postea adiectam (nobis Red. B) pendere ex Sanuto supra iam monuimus. Omisit autem Strozza, ut debuit secundum operis institutum, quos antea posuerat aut a Cyriaco aut aliunde acceptos titulos, nisi quod pauca in his quoque ex copiis Sanutianis emendavit vel explevit.

2. Iohannes Bembus Venetus in codice suo (Monac. Lat. Pal. 801) alia Polensia posuit ex ipsis lapidibus excepta, de quibus infra dicemus, alia f. 68 sq. (quae potuerunt omitti) 82'—86. 88. (ex parte). 89 r. v. 90, et diligenter quidem a titulis sibi visis distincta, rettulit ex schedis, quae sunt Sanutianae.

3. Codex notarii Bellonis (Venet. Marc. Lat. cl. XIV, 192) in parte antiquiore, quae nobis est Bellonis A, f. 16r. 19' et maxime f. 30r.—35', Polenses Sanuti titulos proposuit, quamquam Romae fere collocat (id quod ad singulos lapides adnotare supervacuum visum est), paucis interiectis vere urbanis. — Hoc codice usus est Muratorius eumque Bellonis nomine citat.

4. Panvinii sylloge codd. Vat. 6035. 6036 continet schedulas complures hodie separatas et dispersas, sed quae olim constituerint corpus aliquod inscriptionum Polensium, quod fuisse Sanutianum apparet, nisi quod duas n. 46. 67 is qui haec dedit Panvinio traxit non ex copiis Sanuti, sed aliunde.

5. Codex Petri Sabini (Venet. Marc. Lat. cl. X, 195) f. 241—251 continet syllogen hanc cum hac praescriptione: 'haec epithaphia Polae et in Polensi agro comperenunt'.

6. Petrus Martyr in legationis Babylonicae libro II (prodiit primum a. 1502, qua ed. cum caream, adhibui ed. Alcalae 1518 fol. in calce decadum de orbe novo) narrat sibi, cum ventis detineretur Polae, visum esse, 'ex epitaphiis aliqua colligere, quorum pleraque vetustate collapsa, alia fragmentata iam sunt; de manibus etiam Polensium', inquit, 'quaedam extorsi, alia praetermisi'. At hae nugae sunt; nam hausit Martyr Polenses titulos ex sylloge Sanutiana.

7. Brixianus quidam is, a quo pendet codex Vaticanus 5235 scriptus Aldi Manutii iunioris manu Brixiae a. 1565, Polensem Sanuti syllogen talem fere, qualem eam exhibet Sabini liber, nactus singulari fraude quas ibi repperisset inscriptiones rettulit inter Brixianas ita, ut prima sola, quae ibi refertur, collocaretur Polae, reliquae sub falsis locorum indicibus Brixiae vel alicubi in agro Brixiano. Has fraudes propagatae sunt ad auctores Brixianos posteriores Octavium Rossi (1616) et Fortunatum Vinaccesi (1693) et ab illo etiam auctae.

8. Codex qui fuit Ortii, nunc est bibliothecae municipalis Veronensis, scriptus, si quidem verum vidi, ab ipso Marino Sanuto, f. 249 [149]—253 [153] continet Polenses has de quibus agimus, sed ut adsint simul Cyriacanae.

9. Codex Vaticanus olim Manutianus 5250 in fasciculo olim separato, hodie f. 51—59 titulos refert Aquileienses Histricos Concordienses, quorum Polenses certe veniunt ex Sanuti sylloge. Sed cum et pauci sint et valde corrupti nec proprii et boni quicquam habeant, hanc syllogen sprevi.

His addi possunt alia minus plena vel non satis certa ratione cognita. Ita quattuor epigrammata Polensia, quae leguntur in cod. Am-

bros. C. 61 (cf. supra vol. 3 p. 273) f. 81 veniunt ex Sanuto; item Polensia Maruli; item libri Piccartiani, quem edidit Reinesius; item quae habet Alciatus Fesc f. 93 (nam f. 48 quae leguntur, vidimus esse Iucundiana), quae ne citare quidem placuit. Habui etiam Valvasonii Polensia servata adhuc Mutinae inter Moratorinos, sed utpote excerpta multis omissis corruptisve ex Sanutianis, qualia fere habentur apud Panvinium similesque auctores, ea sprevi. Ligorio quoque et Donio (qui et Rediano libro et aliis videtur usus esse) copiam fuisse apparet cum Cyriacanorum tum Sanutianorum. Haec habuit etiam Caporaglio auctor Aquileiensis. Etiam Zaccariae Liber Spalatinus quas recepit Polenses (v. vol. 3 p. 276 n. 177*) pessime corruptas et male collocatas Salonis, eae pariter venerunt ex corpore Sanutiano. Codex denique Olivae Oxoniensis (cf. vol. 3 p. 273) Polensia quae habet, ea partim Marcanovana, partim Sanutiana esse repperi, adsumptis praeterea titulis editis a Pierio Valeriano, sed examinata reieci, ut ne citarentur quidem.

Libri quos recensui quamquam aperte pendent ab auctore communi, tamen non parum inter se differunt. Omnium plenissimus est ipsius Sanuti Veronensis habens epigrammata numero LXXIV, quae excepto extremo omnia scripta sunt eodem tempore; sed huic apparet illata esse additamenta cum ex codice aliquo Marcanovano tum ex lapidibus postea demum repertis. Marcanovanae certae leguntur in codice Veronensi hae: n. 257 (quae profertur ibi bis, n. 63, ut legitur interpolata in Marcanovae libro Mutinensi, n. 33, ut excepit de lapide Sanutus testibus reliquis omnibus Sanutianis auctoribus); n. 27. 124 (ubi apparet Sanutum suis exemplis imperfectis corruptisve, quae habent reliqui auctores, substituisse in codice Veronensi exempla pleniora vel puriora Marcanovana); n. 53 ab uno Marcanova relata, ad quam adscripsit adeo qui exaravit librum Veronensem '*sed ego non vidi Polae*', ut simul appareat reliquas certe pleraque eum vidisse; denique n. 142. 187. 206. At unus est codex Veronensis ex Sanutianis, qui ita contaminatus sit illatis Marcanovanis (nam quod in n. 140 Cyriacana deteriora consentiant cum Sanutianis omnibus, plane solitarium est et casu videtur accidisse); ut satis certum sit quidquid reperiatur apud Sanutianos auctores vel omnes vel plures, id venire ex lapidibus, non ex exemplis Cyriacanis. Deinde Sanutum post a. 1483 elaborasse in hac sylloge augenda demonstrant anni, quibus in codice Veronensi scribit repertos esse titulos tres n. 74 a. 1497, n. 37 et 128 a. 1500; quos non habent inter Sanutianos Redianus liber et Bembi et Bellonianus, habent excepto secundo Sabinianus et cum hoc consentienti Panvinianus Martyris Brixianus, item Valvasonianus, ut non sine causa conicias tres illos libros Sanutianam syllogen antiquiore forma nobis repraesentare quam ceteros. Fortasse etiam ulterius procedendum est; nam Redianus liber omnium horum antiquissimus cum non habeat nisi epigrammata Sanutiana XXIV, quamquam quaedam certe omisit propterea quod legebantur iam inter Cyriacana, alia casu potest praeteriisse, tamen fieri potest, ut non viderit Sanutus nisi quae Sanutus Polae descripsit in itinere a. 1483, aucta postea itinere semel pluriesve repetito. Contra ex tribus epigrammatis n. 31. 55. 176, quae absunt a codice Veronensi, cum adsint apud reliquos auctores Sanutianos, primum omnino casu omissum est; duo vero quae extremo loco posui cum adsint apud Sabinum solum cum assecla eius Brixiano, ab hoc fortasse additi sunt nec pertineant ad syllogen Sanuti, cum praesertim alia quoque quamvis rarissima vestigia appareant additamentorum apud Sabinum (v. n. 194 in loci indicatione). Etiam Panvinii auctorem addidisse duas aliunde acceptas supra iam observavimus. — Emendatissima autem exempla in universum deprehendi esse duo antiquissima Redianum (quod e. c. in n. 35 unum ex Sanutianis verum servavit BENEFICI) et Bembinum et ipsius auctoris Veronense, quod maxime in locis indicandis reliquis omnibus praestat. Multo minus fida sunt exempla quinque secundi quodammodo ordinis Bellonianum Panvinianum Sabinianum Martyris Brixianum, quae saepe conspirant in erroribus et interpolationibus, ut n. 240 TOCIAE pro TORIAE habeant omnia, n. 35 interpolatum GERMANIAE pro GEMINAE omnia excepto Panviniano hic deficiente. Artissime conexa sunt quattuor postremo loco nominata, cum Bellonianum medium quodammodo est et saepe melioribus accedit, etiam ubi quattuor reliqua pariter errant, ut in titulo modo citato n. 35 PRERIVS pro PRECIVS est in Sab. Mart. Brix., at titulus n. 11 deest apud eosdem Panvinianumque. Versuum tamen divisionem cum nusquam servet Veronensis, semel Redianus, raro Bembinus, eam aliquoties retineri observavi a Sabino et Panvinio. — Fraudis vestigia nulla per totam hanc seriem deprehendi, excepta n. 4*, quae cum extrema sit in libro Veronensi et postea adiecta, ipsa re a ceteris separatur, et n. 3*, quae a Sanuto abiudicari nequit, cum eam vel in itinerario referat, et fortasse prostitit alicubi in lapide incisa, id quod admodum probabile est de titulo n. 2* tam ab auctore syllogae secundae (supra n. 11) relato quam a Sanuto. — Variam lectionem suppressi, ut dixi, libri Vaticani 5250; non posui nisi selectam Martyris et Brixiani; reliquorum supra enumeratorum attuli plenam.

VI. Bellonus B. In codice Belloniano (Veneto Marciano Lat. XIV, 192), praeter Polensia Sanuti, quae modo vidimus ibi inveniri prima manu scripta inter urbana, altero loco f. 80. 81 et postea quidem demum adiecta leguntur 'epitaphia Polae inventa XXII'. Eadem sylloge eodem ordine redit apud Apianum (1534) p. 358—361, nisi quod n. 50 non ex hac sylloge dedit, sed ex ea, de qua egi capite II. Versus continuantur nec locus accuratius indicatur; sed exempla ex ipsis lapidibus sumpta esse et ostendit titulus n. 247 in hac sylloge sola servatus et confirmat perpetua lectionis diversitas. Factam esse syllogen saec. XV exeunte inde concluda, quod tituli tres Sanuto teste reperti a. 1497 et 1500 et ab eo inde tempore servati Polae loco conspicuo et patente ab hoc corpore absunt. Ex duobus exemplis Belloniano et Apiani ego plerumque ad scriptum solum attendi neque editi rationem habui nisi ubi manifesto praestaret, id quod raro quidem, sed tamen interdum usu venit.

VII. Codex Venetus bibliothecae Marcianae Lat. XIV, 119 saec. XV exeunte scriptae post alia continet in extremo volumine syllogen titulorum Polensium novem sic inscriptam 'apud Polam epigrammata inventa per monumenta', de qua idem fere quod de praecedente dicendum est: scilicet venit ex lapidibus et propria est et bona, versuum quoque ordinem plerumque servat. Titulos tres de quibus modo dixi cum et haec omittat, eiusdem aetatis putarim.

VIII. Iohannes Bembus Venetus non solum Polensia Sanuti in schedas suas rettulit (v. c. V, 2), sed etiam Polam adiit a. 1505 (ut ipse ait f. 87) lapidesque ibi descripsit optime, versuum divisionem diligenter observans litterasque contignatas cum cura imitatus. Leguntur exempla haec in libro Monacensi autographo f. 1—4. 5' maiusculis, denuo f. 60—62. 82. 87'. 88 (ex parte). 108. 109 item maiusculis, f. 55'. 56 minusculis; haec praetermisi.

IX. Urbano Valeriano patruo suo epigrammata tria Polensia n. 111. 128. 130, quorum unum Sanutus scribit repertum esse a. 1500, accepta refert Ioh. Pierius Valerianus in castigationibus et varietatibus Virgilianae lectionis (Rom. 1521 fol. pp. LXXI et 212).

X. Aldus Pauli f. Manutius codici Vaticano 5237 f. 117—121 inseruit syllogen titulorum Polensium tam antiquorum quam medii aevi ex ipsis saxis satis bene exceptorum. Ex hac Donius sumpsit inscriptiones Polenses eas, quas profert nullo auctore adscripto.

XI. Knibbius quae dedit Grutero descripta Polae, ea ipse ex lapidibus excepit cum cura et observato ordine versuum.

XII. Lavezzarii et Anonymi Utinensis, fortasse Iacobi Lombardi, extat sylloge ad Polam maxime pertinens, cuius excussi codices duos, alterum Utini servatum apud Pironam, alterum plerumque minus emendatum Venetiis in bibliotheca Cicognae n. 907. Est autem bipertita. Prior pars continet excerpta ex Lavezzarianis *(scartafacio del P. B. Antonio Lavezari del convento di S. Francesco di Pola)*, quae omnia excepta unica n. 75 deprehendi descripta esse ex libris editis, maxime Irenaei historia Tergestina (1698). Lavezzarium Utinensis scribit vixisse c. a. 1700; Carlio auctore (3 p. VII.) eo tempore lapides collegit, quo multos eorum in fundamenta turris campanariae coniceret episcopus Bottari. Altera pars sic inscripta est: *inscrittioni di Pola sopra pietre le quali ancora si vedono, racolte da N. N.*, quae exempla

probe facta sunt. Adhibuerunt collectanea haec ante me Carli, qui codicem sibi visum beneficio Cortenovii tribuit Iacobo Lombardi (quamquam Polensia ea quoque quae Gravisio accepta refert ex eodem Utinensi codice videntur proficisci), et Vergottin. Ipse Anonymus ad n. 82 adscripsit eum titulum inventum esse a. 1771, unde constat de aetate.

XIII. De CARLIO vide supra p. 2. Ad Polam quod attinet, praeter codicem Utinensem quem adhibuit, titulos ipse excepit Polae a. 1750 diligenter, sed paucos.

XIV. Bartholomaeus VERGOTTIN *de' primi popoli e delle antichità Romane di Pola nell' Istria.* Venetiis 1795. 4. pp. 52. Liber nullius fere pretii, utpote quo expilentur Irenaeus et Carlius; propriam non habet nisi falsam n. 10* fictam, ut suum nomen antiquo splendore illustraret.

XV. Petrus STANCOVICH *dell' anfiteatro di Pola.* Venetiis 1822. 8. pp. 144. Exempla quae proponit in tabulis non solum imperite excepta sunt, sed ne libera quidem ab interpolatione (vide praesertim n. 455). Schedae auctoris mihi non visae servari dicuntur Barbanae apud Delettios (cf. *Saggio di bibliografia Istriana.* Capodistriae 1864. p. 102. 268).

XVI. STEINBUECHEL, de quo dixi supra p. 2, Polensia quaedam et agri Polensis edidit in annalibus Vindobonensibus (*Wiener Jahrbücher*) a. 1820 et 1829, quorum haec missa ab Iohanne Carrara Polensi etiam scripta repperi inter schedas musei Vindobonensis.

XVII. Hieronymus ORTI Veronensis *illustrazione di una antica lapida inedita Istriana.* Veronae 1838. 8. pp. 20.

XVIII. KANDLERI *cenni al forestiero che visita Pola* (Tergeste 1845. 8. pp. 158) nihil profuerunt; ibidem ex codice bibliothecae Marcianae editi dialogi duo *sulle antichità di Pola* scripti a. 1600 non magis utiles mihi fuerunt. In Polensibus Kandlero maxime inservierunt schedae Iohannis BARSAN advocati Polensis, qui donec Polae degeret diligenter describere solebat quidquid ibi eruderabatur; alia habuit a Rizzio et Gregorettio.

XIX. Ipse Polam adii bis a. 1857 et 1868. Praeterea praesto mihi fuerunt Barsani quaedam, item quae descripserunt in museo Baumeister Hamburgensis, Bergmannus Brandenburgensis, Ludwig iam Lipsiae degens; sed cum plerosque titulos eos et ipse viderim, haec raro adhibui.

6 Polae in abbatia *di Cannetto* rep. statim periit.

aSCLEpIO · AVg
SACR
iVVENTIVS·EVTYCHes
LOCVM DATVM

Barsan descripsit (inde Kandler 1862 n. 688).
1 SCLE●ICAV traditur; emendavit Kandler in schedis. — 4 malim DAT pro DATVM.

---

7 litteris non bonis. Polae rep. 1827 *in una cantina di proprietà del capitolo* ORTI. Extat in museo.

EVANCELVS *sic*
COLONORVM
POLENSIVM
BORIAE V·S·L·M

Contuli. Ed. Orti *antica lap. ined. Istriana* (Veronae 1836. 8) p. 5 qui vidit (inde per ephem. Henzen 5945); Savelsberg *rhein. Jahrb.* 27, 145 descriptam a Dubusco; Kandl. *archeogr. Triest.* 1, 119, inscr. n. 172.
4 Boriam volunt Boream ventum eundemque, qui hodie per illas partes dicitur *Bora* aquilo violentissimus; et verum est reperiri tam apud Graecos quam apud Latinos sequiores formas Βοῤῥᾶς et *Bora.*

---

8 Polae in museo.

EIAE *sic*
AVG
sNo
SSVEk
NA
VoS

Contuli. Kandler ms. et Istr. 1846 p. 28 (inde Henzen 5891) et inscr. n. 188.

---

9 Polae *al sito dell' antica chiesa di S. Giovanni nell' arsenale.*

HERCVLI·AVG
SACRVM

Kandler ms. et 1882 n. 389.

10 ara Galesani rep., deinde ex dono parochi per Kandlerum illata museo Polensi.

iSIDIS·INPERIO

acina, patera, baculus cum serpente, Isiaca alia — *sistrum, cistella aliaque Isiaca* — *genius alatus pantheram quae videtur ducens instrumenta Isiaca*

Q. LVTATIVS
IVCVNDVS

Contuli. Ed. Kandler n. 171.

---

11 Polae in marmore fracto extra urbem SANRETI.

IOVI
cONSERVATOri
SACR

Duo exempla extant, Sanuti et Bembi. Illud proponunt cod. Redii B n. 21 (inde omnino Donius app. 13 ex antiquo ms.; ex Donio Carli 2, 129 cf. p. 148; ex Carlio Kandler n. 160); Veronensis n. 30; Bembus f. 83 v.; Bellon. A f. 31'. A Bembo ex lapide exceptum legitur apud eum f. 4'. 88. 109'.
Sic Bembus de visu. — Initio adhaesit ex alio titulo E·M apud Bell. — 2 CONSERVATORI Red. Bellon., CONSEQVATORI Sanutus Ver. et Bembi. — 3 SACER Red., SACRVM Bell.

---

12 ara, fortasse Polae.

IOVI
CONSERVATORI
SA CR
DIOCLES·AVG·LIB

Kandler ms. et ed. n. 181, non ex Carlio, ut ait in ed. (nam hic non habet); immo ex lapide excepisse Kandlerum intellegitur ex schedis eius, in quibus repperi inter descriptas de lapidibus collocatam post Polenses certas, ante infra referendum titulum Augusti ex vico S. Canciani illatum in museum Tergestinum.

13 Polae apud ecclesiam S. Germani. — Gaida in muro australi horti D. Mariae BRIX.

I·O·M
C·IVLIVS·CRY
SOGONVS·EX
VOTO·FECIT

Sanutus servavit. Habent Redianus B n. 11 (inde Donius app. 12 ex ms. ant., ex Donio Kandler n. 164); Ver. n. 7; Bembus f. 89r.; Bellon. A f. 32r.; Sabinus n. 8; Martyr n. 8 (inde Smet. 147, 23; Grut. 15, 8); Brix. p. 10 (inde Rossi mem. Bresc. p. 80); Marulus n. 92; Ligorius ms. Taur. 13; cod. Ambros. C. 61 f. 31; Mur. 4, 6 ex schedis suis. A prioribus Carli 2, 129.
Vv. divisio incerta; sequor Bembum. — 2 CRYSOGONVS libri scripti omnes, nisi quod GRYSOGONVS Red., CHRYSOGONVS Lig.
Cf. n. 61 v. 16.

---

14 *poco lungi da Cissa* [quam collocant ad promunturium dictum *punta Barbariga*] *scoperta dall' abate Bradamante di Dignano* CARLI. *scoperta presso a Dignano a S. Michiele di Bagnolo;* Bradamantis nepos dedit Zoncae, Zonca Kandlero, Kandler museo Tergestino ZONCA. Ibi hodie extat.

C·LAECANIVS
IALYSVS
clipeus cum capite Medusae IOVI·OPTIMO *urceus*
MAXIMO

Contuli. Carli 3 p. XXXII acceptum referens Bradamantio Dignanensi; dalla Zonca in Kandleri Istria 1846, 168; Labus in actis maioribus Vindobon. 1, 337; Kandler *espl.* n. 10 p. 7 et syll. n. 182.

---

15 extra Dignanum primo miliario ad ecclesiam S. Luciae.

I O Vi
O·M
M·TITIus
MAXIMus

Dalla Zonca apud Kandlerum ms. et in Istr. 1846, 170 et syll. n. 163; repperit Franceschi.

16 Polae.

C·VIBIVS PIC//
LVNAE SAC

Rizzi ms.

---

17 Polae rep. m. Oct. 1821 in amphitheatri adita ad portam principalem STANCOV. Nunc in museo.

NEMERI
AVG·SAC
G·LECAN
IVS VITA
LIS QVI ET
SERPVLLI
VR·LIBT//
POSV//

Contuli. Ed. Stancovich *anf. di Pola* p. 100 tab. 8 n. 7 (inde Orelli 1788); Kandler n. 185.

7. 8 fuit LIBENR PORVIT.

---

18 Polae in epistylio templi. In sacello Octaviani Augusti litteris aeratis pro tempore SAN. (VER.). super templum Cae. Aug. iuxta palacium BRD. in palatio veteri in fronte BELL. B. — Inter Brixiensia BRIX.; '*posto dall' Aragonese in casa sua*' ROSSI.

a. u. 752/767 ROMAE·ET·AVGVSTO·CAESARI·DIVI·F·*PA*TRI·*PAT*R*IAE*

Descripsi quae ex aedium e regione templi sitarum loco superiore legi possunt. Excepit primus Sanutus, cuius exemplum habent Redianus B n. 6; Veronensis 8; Bemb. f. 89r.; Bellon. A f. 32r.; Sabinus n. 7; Martyr n. 9 (ex hoc Smet. 149, 16; Grut. 105, 8); Brix. p. 1 (inde Rossi p. 262; Donat. 54, 9 ex schedis Petri Gnocchi); Panvinius cod. 6085 f. 5; Ligorius ms. Taur. 13. Aliunde Bellon. B n. 14 (inde Apianus 360, 3); Manutius cod. Vat. 5237 f. 119; Tommasini Istr. ms. p. 847, ed. p. 478; Spon. *voy.* 1 p. 82 qui aere expressit; Wheler p. 5; Pococke *descr. of the East* 2, 2 (1745) p. 264 (ex Pocockio Orelli 606); le Roy *mon. de la Grèce* (1758) vol. 1 p. 1 tab. 1, vol. 2 p. 23 tab. 29 ex Sponio; Utin. p. 11; Carli 2, 149 qui aere expressit; Vergottin Pola p. 22; Cassas *voy. de l'Istrie* tab. 24. 25 inscriptione ex Sponio repetita; Stuart *antiq. of Athens* 4 (1816) cap. 2 tab. 4; Stieglitz p. 46; Gregorutti in Kandleri Istria 1847 p. 291; Arneth *Wiener Denkschr.* 1, 290; Kandler n. 170.

Quae non vidi ipse, dedi inclinatis, sed videntur adscribendae esse etiam priorum lectiones. — ROMAE·ET omnes, nisi quod .... CIT Wheler, unde ROMAE·ET fecit Sponius; nam idem est utriusque exemplum. Mihi litterae duae RO non satis certo apparuerunt. — CAESARI plerique, CAES Carli, CAESA Utin., CAESARIS Tomm. (ms.), omisit Gregorutti, err. typ. opinor. — DIVI·F primus Bell. B et deinde plerique recte, INVI (IMVI Bembus, INVICTI Ligorius) F (P Veron.) Sanutiana exempla et Utin., INVIT Tomm. (ms.), INV·F Stuart, IIVI·F 'sic' Gregorotti. — PATRI·PATRIAE Sanutus et plerique posteriores, PAT·PATRIAE Tomm., PATRIAE (om. PATRI) Bellon. B, IIIVIRI·TRIBVNIC·POTEST Wheler, PATR·PATR·TRIB·POT ... Spon., ex eodem exemplo ab utroque foede interpolato, sed diverse; scilicet IRI in IIIVIRI venit ex PATRI, TRI in TRIBVNIC ex PATRIAE. Ego non vidi nisi *PA*TRI·*PAT*////.

---

19 Polae in alia basi CYR. in domo Iacobi Fabri SAN. (in domo Maximiliani Tartari BEMB.). Inter Brixiana BRIX.

POLENSES
VOTI·SVI·COMPOTES

Bis descripta, a Cyriaco et a Sanuto. Descripsisse illum etiam ex vita constat (v. supra p. 3), ubi hic titulus refertur ad amphitheatrum tribuiturque nescio quomodo Severo et Caracallae; exemplum Cyriaci exhibent Tragurinus n. 4; Iadestinus n. 4 (inde Spon. *voy.* 3a p. 69, nempe ex ms. Valerii Ponte); Marcanova (Bern. A n. 2, Mut. n. 3); Felicianus n. 8 (inde Orti *ant. lap. Istr.* p. 10; ex Feliciano Ferrarinus Trai. n. 8, Reg. n. 11); Redianus A n. 9 (inde Donius 2, 45 ex libro ms.); Iucundus n. 7; Lilius f. 180. Sanuti habent cod. Ver. n. 40; Bembus f. 82'. 84; Bellon. A f. 34'; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 1'; Sabinus n. 57; Brix. p. 38; Ligorius ms. Taur. 14. A prioribus Carli 2, 129; Kandler n. 160.

Vv. divisi ad Sab. — 2 SVO Bell.

---

20 Polae rep. ad portam qua itur in Liburniam; extat in museo.

//////
TANNIVS
PHILARGYR
V·S·L·M

vas rotundum et ansatum — *vasculum simile ils q. d. lacrimatoria* — *vas*

Contuli. Kandler ms. et in Istria 1846 p. 28 et inscr. n. 173; Savelsberg *rhein. Jahrb.* 25, 145 ad exemplum Dubusci.

---

21 ara, Polae in museo.

T·VALERIS·T·L
LICNOS·L·A·D

patera — *patera?* — *bucranium*

Descripsi. Ed. Kandler 1862 n. 779.

1 nomen graecissat; debuit esse *T. Valerius T. l. Lychnus.* — 2 id est *l(ibente) a(nimo) d(at).*

---

22 Polae.

VRIDVR
ARTIOD
VSLM

Barsan ms.

---

23 Polae in quodam saxo fracto iuxta palatium SAN. (VER. RED.) 'Periit' KANDLER ms. — Inter Brixiana BRIX.; *in contrada Bagnadora degli Orzi* Rossi; Galdi in domo Sebastiani Aragonensis COD. SEMINAR.

NERONI · CAESARI
GERMANICI·F — † p. C. 31
TI·AVGVSTI·NEP
DIVI·AVGVSTI·PRONEP
. . . .

Quater descripta, a Sanuto Bembo Utinensi Stuarto. Sanuti exemplum proponunt cod. Redianus B n. 7 (inde Gud. ed. ind. p. XLVIII); Veronensis n. 51; Bellon. A f. 34; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 10; Sabinus n. 50; Brix. p. 1 itemque auctores Brixiani Oct. Rossius p. 300; Donat. 137, 2 ex schedis Petri Gnocchi; Labus *marmi Bresc.* p. 188, qui citat praeterea Totti mon. ant. ms. p. 100 et codicem bibl. seminarii Brixiani p. 135, et ipse deceptus antiqua fraude. Bembi est in cod. f. 1. 108'; Utinensis in cod. p. 8 bis (inde Carli 8 p. XXXIII coll. p. XXXVI aere expressit acceptum a Gravisio et ex cod. Lombardi); Stuarti *antiq. of Athens* 4 (1816) p. 1. Expletam dedit Kandl. Istr. 1849 p. 161, inscr. n. 174.

Vv. divisionem antiqui non satis observant. — Quae inclinatis dedi, non viderunt Utinensis Stuartusque. — 1 NERONI Sanutus Stuartus Utin. 2, ERONI Bemb. Utin. 1. — CE pro CAE (supplens NICE *item*) Utin. 1. — 2 GERMAN Utin. 1. — 3 TI· Panv. Brix. ex emend., T· Sanutiana exempla proba, om. Bemb. Utin. Stuart. — AVG· pro AVGVSTI Sanutiana exempla deteriora (Bell. Panv. Sab. Brix.) — 4 AVGVSTI ex Sanutianis exemplis Red. Ver. Brix., AVG Sanutiana exempla reliqua, AVGVS· Bembus, ... GVS ... Utin. 1. — PRONEPO Red. solus.

---

24 basis. Polae rep. in foro antiquo prope templum Romae et Augusti BARDL. Extat in museo bipertita.

TI·CLAVDIO
DRVSI·GERMAN·F
NERONI·GERMANIC
AVGVRI·SODALI·AVG
SODALI·TITIO·COS — p. C. 37/41

Contuli. Ed. Kandler in Istria 1847 p. 35 missam ab Ioh. Carrara (inde Henzen 5399) et inscr. n. 175.

Claudii est postquam consul factus est a. p. C. 37, antequam fieret imperator a. p. C. 41.

---

25 Polae in museo.

TI·CLAVDIO
DRVSI·F·CAESAR
AVGVSTO·GERM
PONTIF·MAX·TRIB·POT·V — p. C. 46
IMP·VIII·COS·III·DESIG
IIII P·P

Descripsi. Habet Rizzi ms.

---

26 Polae *fondo Wassermann al porto* KANDLER ms. Extat in museo.

IMP·CAESARI
VESPASIANO *Aug*
PONTIFICI MA*x*
TRIB·POT·IIII·IMP — p. C. 73
P·P·COS·IIII·DES*ig*·*v*

Descripsi. Habet Kandler ms.

27 Polae in quadam marmorea basi ad aedem S. Mariae CYRIACI'S (TRAG. IADEST. MARC. A). In ecclesia S. Luciae in basi ad aedem S. Mariae FELICIANUS. In alio pede arcus; cum multae litterae in principio deficiant, sic sequitur MARC. B similiterque RED. IUC. Sub campanili aedis pontificiae SABINUS. — Inter Brixiana BRIX.; Uragi ROSSI, qui refert v. 9 ad vicum Toscolanum prope Brixiam; Tusculi LIGOR. 17; in Corsica extra Nebbiensem basilicam in tabula saxi porphyretici CODEX SCALIGERI, fraude omnes.

I M P · C A E S
L · SEPTIMIO · SEVERO
PIO · PERTINACI · AVG
PONT · MAX · TRIB · P · VI p. C. 198
IMP · XI · COS · II · P · P
M · AVREL · MENOPHILVS
ORNATVS · IVDICIO · EIVS
EQVO · PVBL · SACERDOS
TVSCVLAN · AEDIL · POLAE
CVM · MENOPHILO · PATRE
LIB·AVG·N·N·EX·PROCVRAT
INDVLGENTISSIMO
L · D · D · D

Septies descripta. Integram vidit unus Cyriacus, quod exemplum exhibent Traguriuus n. 2, Iadestinus n. 2 (inde Spon. *voy.* 3a p. 68 ex ms. Val. Ponte), Marcanova (Bern. A n. 1, Mutin. n. 2), Felicianus n. 7 (inde Ferrarinus Traiect. n. 7, Reg. n. 8), Lilius f. 160'; ab his pendent Sanutus in cod. Ver. n. 60, ubi suo exemplo reiecto hoc praetulit; Panvinius cod. 6035 f. 128, Rom. p. 441, fast. ad a. 951; Manutius orth. 763, 1; Ligorius ms. Taur. vol. 13 et vol. 17 et vol. 26. Diversum est exemplum ex lapide interim mutilato desumptum, quod reperitur apud Marcanovam (Bern. B n. 3), in libro Rediano A n. 4, apud Iucundum n. 15. Tertium exemplum est id quod reperitur apud Felicianum in solo Marciano libro et huic quoque postea adiectum (Felic. II); quartum Sanuti (Bellun. A f. 35; Sabinus n. 53; Brix. p. 7 indeque Rossi p. 212; Martyr n. 3; ex Martyre Smet. 155, 4 et Grut. 263, 7, ex Grut. Carli 2, 75, ex Carlio male Kandler n. 176); quintum cod. Marc. 14, 119; sextum Bembi f. 2'. 61; septimum auctoris Manutiani cod. 5237 f. 117. Accedit interpolatum libri Scaligerani (cod. Lugd. Papenbroek. 6) p. 275.

In vv. div. secutus sum Sabinum Bembum Manutium. — In v. 1. non adhibui ex Cyriacanis nisi Trag. Iad. Marcanovam A, ex Sanutianis nisi Bell. Sab. — Quae Cyriacus servavit solus, dedi inclinatis. — 4 PONT praeter Cyr. habent Red. (non Marcan. B Iuc.) Manut. cod. 119, fortasse ex supplemento. — MAX om. Felic. II, incipiens a TRIB. — POT pro P Cyr. solus. — 5 IMP Cyr. et exemplum secundum, XI·X Felic. II, PRAET cod. 119, om. hiatu indicato Bemb. Manut., hiatu non indicato Sanutus. — 6 AVRELIVS exemplum secundum, AVREVS Felic. II. — MEPHILVS Felic. II. — 7 OXNATO Marcan. (Bern. A) solus, HONORATVS Felic. I ex interpolatione. — IVDITIO Rell. — 8 AEQVO Marc. B. — PVPL Marcan. B, PVB cod. 119. — 9 TVSCVLANVS Cyr. — AEDILI Sabin., AE Felic. II. — POLE cod. 119. — 10 CVM·M·MENOPHILO exemplum secundum (Marc. B Red. Iuc.) solum. — 11 LIB·AVG· N·N exempla omnia, nisi quod AVGG· est in Brix. ex emendatione, sed necessaria; nisi forte quadratarius ipse peccavit. — EX·PROCVRANTE cod. 119. — 12 INDVLGENTISS Felic. II, INDVLGENTI/// Manut. — 13 om. cod. 119. — Denique memorandi sunt typi interpolati duo, alter Scaligerani libri, ubi v. 9 pro AEDIL·POLAE scribitur AEDIL·CORS, ut mittam minora; alter originis incertae a Kandlero allatus, ubi mancum exemplum Gruteri sic redintegratur: IMP·CAES·L·AVRELIO·VERO·AVG·ARMENIACO·MED·PARTH·MAX·TRIB·P·VI·COS·II et quae sequuntur.

28 Polae rep. in moenibus ad portam quae creditur Aesculapii, extat in museo.

I M P · C A E S
M · A V R E L I O
A N T O N I N O
PIO · FEL · AVG
PART · MAX · BRIT · MAX
PONT·MAX·TRIB·POT XVI p. C. 213
IMP·II·COS·IIII·P·P·PROCOS
DIVI·SEVERI·FIL·DIVI·M·ANTO
NINI·NEP·DIVI·ANTONIN·PII
PRONEP · DIVI · HADRIANI
ABNEP · DIVI · TRAIANI · ET
DIVI NERVAE ADNEP
MAGNO · IMPERXOXI
D · D

Contuli. Ed. Kandler in Istria 1849, 159 et inscr. n. 177.

29 Pola *tratta nel 1842 dal diroccamento di una casa alle mura verso il porto in prossimità del tempio di Roma ed Augusto* KANDL. Est in museo.

VLPIE SEVE
RINE AVG
CONIVGI D N p. C. 270/5
AVRELIANI·IN
VICTI AVG
MATRI CAS
TRORVM
RES · PVB
POLENS

Contuli. Ioh. Carrara apud Kandlerum *espl.* n. 11 p. 5; Kandler ms. et in Istria 1848, 27 (inde Henzen 5552) et inscr. n. 178.

V

30 Polae in museo.

imp. caes · M · AVRELIO
valerio MAXIMIA p. C. 296/305
no *pi*O FELICI
*invic*TO AVG

Contuli. Ed. Kandler inscr. 1862 n. 692.

31 Polae in basi marmorea CYR. (TRAG. IAD.). In pedibus arcus qui est fere in fundamentis ecclesiae maioris MARCAN. (a) similiterque RED. et IUC. Sub campanili aedis pontificiae SANUTUS. Ibidem adhuc prostat. — Inter Brixiana BRIX.; in Ghedi ROSSI; in Corsica in campanili aedis basilicae Nebbiensis CODEX SCALIGERI, fraude omnes.

IMP · CESA · VAL
LICINIANO LICI
NIO · PIO · FELICI p. C. 307/323
INVICTO AVG
RES · P · POL · D · N · M · S

Descripsi. Cyriaci exemplum habent Traguriuus n. 3 et Iadestinus n. 3 (inde Spon. *voy.* 3a 87 coll. 1, 80 itemque Whelerus 1, 5, qui quamquam lapidem viderunt, tamen detritum opinati eum suppleverunt ex ms. Valerii Ponte) neque aliunde pendent, ut supra p. 5 observavi, Marcanova Bern. B n. 2, Mut. n. 18 (ex Marcanovanis Sirmond. cod. Paris. 1418 n. 64 indeque Grut. in sot. ed. 2) et Redianus A n. 3, item Mur. 1071, 6 ex schedis suis. Aliunde Iucundus n. 14. Item ex lapide Sanutus (cod. Bellon. A f. 35'; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 43; Sabinus n. 52; Martyr n. 30; Smet. 155, 4 et Grut. 263, 7 ex Martyre; Brix. p. 41; Oct. Rossi p. 279 indeque Mur. 1034, 7; cod. Ver. omisit); cod. Marc. 14, 119; cod. Manut. 5237 f. 117; Utin. p. 7; Carli 2, 83; Vergottin Pola p. 49; Stuart *Antiq. of Athens* (1816) 4 p. 1 qui aere expressit; Steinbuechel *Wiener Jahrb. A. B.* 12 (1820) p. 30; Ioh. Carrara apud Kandlerum *espl.* n. 11 p. 6; Kandler Istr. 1846 p. 27, inscr. n. 179.

Memoriae causa adscripsi exempla tria antiquissima Cyriacanum Iucundianum Sanutianum; in primo hiatus male suppletur, in tertio celatur.

Cyriacus (apud Trag. Iad.):	*Iucundus:*	*Sanutus (apud Sabinum):*
IMP · CAESARI	IMP · CAESAR	IMP · CAESAR
L·SEPTIMIO·SEVERO	. . . .	PIO FELICI
PIO · FELICI·	PIO · FELICI	INVICTO AVG
INVICTO AVG	INVICTO · AVG	RES·P·POL·D·N·M·E
RES·P·POL·D·N·M·X	RES·P·POL·D·N·M·E	

Utin. sic: IMP·CESA·VAL ‖ IXI//a//h./// ‖ NI//PIO FELICI cet. Stuartus sic: IMP·CESA·VAL ‖ *Liciniano* *sei*‖ NIC·PIO·FELICI. Recte legit item Ioh. Carrara. Praeterea Octavius Rossius v. 5 dedit RESP·BRIX, a qua interpolatione codex Brixianus Manutianus immunis est; item Scaligeri liber ibidem RES·P·CORS.

32 arca magna. Origine Polensem esse suspicatur IOH. CARRARA apud Kandlerum *espl.* n. 11 p. 5 (cf. Istria 1847, 282), recte opinor; ego certe hue rettuli, ne a sequente separarem. (Capodistriae?) *nella casa di Giacomo Cesaro habitante nella contrada di Ponte piccolo* SCUSSA. Capodistriae apud Nicolaum de' Belli, servit oleo infundendo CARLI. *Era a Capodistria in casa Elio, ora in Cernical ossia Castel S. Sergio, dove serve per abbeveratojo* KANDLER. Ibidem vidi a. 1857. Iam a. 1866 extat Tergeste apud Kandlerum.

P·AELIO·RASPARAGANO
REGI·ROXOLANORVM
V · V · F

Contuli. Scussa in fine cod. ms. interschedas propter inscriptionum sylloges paratas; Carli, qui vidit, apud Mur. 2099, 7 et in Calogerà *racc.* 28 (1743) p. 273 (inde Donat. 152, 7; Orelli 833) et *ant.* 2, 249; Kandler ms. et inscr. n. 187.

1 quarta a fine littera quamquam evanida est, tamen G fuisse eam, non S certe deprehendi. — 3 fortasse *v(ivus) v(ivo) f(ecit).* — Nomina regis apparet venire ab Hadriano, quem *cum rege Roxolanorum, qui de imminutis stipendiis quereretur, cognito negotio pacem composuisse* scribit Spartianus (c. 6.). Ceterum hunc Rasparaganum Polae degentem cum suis (v. n. 33) probabiliter habebimus pro captivo vel exule; etiam notandum ipsum regem dici, filium non regem, sed regis filium.

33 arca Polae reperta. *Scritta su grande pietra nostrana rinvenuta spezzata in uno scavo praticato sullo scoglio detto degli olivi nel porto di Pola* CARRARA. Nunc est in museo.

P · AELIVS · PEREGRINVS · SEC*u*
SARMATA · SVM · RASPARAGANI
F·V·F·SIBI·ET·ATTIAE·Q·F·PROCILLAE·LIB·L*iber*
TISQ · POSTERISQ · EORVM

Contuli. Ioh. Carrara apud Kandlerum *espl.* n. 11 p. 2; Kandler ms. et n. 187.

34 Polae ad templum Augusti inv. a. 1827 GRTI. Extat in museo.

L · ANNE
IO · L · F ·
DOMITIO
PROCVLO
C · P
PRONEPOTI
ANTONI
FELICIS
ANTONIA
CLEMENTIANA
AVIA
L · D · D · D·

Contuli. Habent Grti *Bullett. dell' Inst.* 1837, 109 (inde Henzen 5404); Kandler in Istria 1848 p. 19 et inscr. n. 182.

Antonius Felix libertus Antoniae matris imp. Claudii, frater Pallantis, is est qui illo imperante Iudaeam procuravit et 'trium reginarum maritus' praeter alias Drusillam, M. Antonii et Cleopatrae eius neptem, uxorem duxit. Cf. Suetonius Claud. 28; Tacitus ann. 12, 54 et hist. 5, 9; Iosephus ant. 20, 7, 2 sq.; Lehmann *Claudius und Nero* 1, 148.

35 Polae retro altare S. Matthaei in quodam saxo marmoreo, ubi inventum fuit quondam vas vitreum perpulcrum subtus ipsum saxum cum aliquibus rebus SAN. (VER.); in ecclesia S. Matthaei ad altare maius RED.; extra moenia post altare S. Matthaei SAB. — Errore Romae GRUT. 492, 8; fraude in foro Praesignii in valle Sabii in regione Persicae BRIX. et ex hoc MANUT. et GNOCCHI; in *Vò a S. Zeno* ROSSI; *esistera sul tener di Padenghe in Bresciano* CARLI.

SEX · PALPELLIO · P · F · VEL
HISTRO
LEG · TI · CLAVDI · CAESARIS · AVG
PRO COS
PR · TR · PL · X · VIR · STL · IVDIC · TR · MIL
LEG · XIIII · GEMINAE · COMITI
TI·CAESARIS·AVG·DATO·AB·DIVO·AVG
C · PRECIVS · FELIX · NEAPOLITANVS
MEMOR · BENEFICI

Descripserunt Sanutus et Bembus. Bembi ipsius exemplum est in codice eius f. 3'. 60. 87'. Sanuti exhibent cod. Redianus B n. 8; Veronensis n. 6; Bembus f. 89r.; Bellon. A f. 30r.; Sabinus n. 5; Martyr n. 5—7, hic in tres particulas discissum (ex Martyre Smet. 161, 18. 19. 166, 13; Grut. 447, 5. 497, 14. 558, 5; item 492, 8, ubi additur male 'Smetius vidit'). Ex Sanuto habuerunt etiam Ligorius ms. Taur. 13 (inde Gud. 135, 2); item Brixianus p. 2, a quo pendent qui Brixiae collocant Manut. orth. 346, 82 (inde Orat. 447, 4); Rossi p. 307; Donat. 297, 5 ex schedis Petri Gnocchi; Carli 2, 72, qui rogatu suo a comite Ioh. Maria Mazzuchelli lapidem collatum esse ait, errore omnino; Labus *Wiener Denkschr.* 1, 860, qui coniectura restituit male; inde ut apparet Kandler n. 180. A prioribus Orell. 693.

Vv. divisi ad Bembum et exempla Sanuti duo Redii et Sabini. — 1 PALPELLIO Bembus et Sanuti exempla meliora (Red. Ver. Bemb.), PALPELIO eiusdem exempla reliqua, PELPELIO Ligor. — VEI Bemb. — 3 TITI Bemb. — 5 STL Bemb. et Sanuti exempla bona (Red. Ver. Bemb.), STIL Sab., STH Bell. — VIDIC Sanutus Bembi. — 6 GEMINAE Bemb. et Sanuti exempla meliora (Red. Ver. Bemb. Lig.), GERMANIAE eiusdem exempla deteriora (Sab. Bell. Mart. Brix.), GERMANICAE Brix. ex corr. — 6 CIMITI Lig. — 7 DONATO Lig. — OB pro AB Sab. — post AVG hiatum indicat Lig. — 8 PRECIVS Bemb. et Sanuti ex. mel. (Red. Ver. Bemb. Bell.), PRERIVS Sab. Mart. Brix., OPTIVS Lig. — FELIX Bemb. et Sanutiana exempla meliora (Red. Ver. Brix. Lig. et ex corr. Bembi), FOELIX Sanuti exempla alia (Sab. et Bell. et ante corr. Bembi). — NEPOLITANVS Red. — 9 BENEFICI Bemb. et ex Sanutianis Red., BENEFITII Sanuti cod. Ver., BENEFICII Sanuti exempla reliqua.

Cf. Plinius h. n. 10, 12, 38 *Sex. Palpellio Histro L. Pedanio cos.*, quos consules Borghesius rettulit ad a. p. C. 47, et Tacitus 12, 29 ad a. p. C. 50: *scripsitque* (Claudius) *Palpellio* (*p. atelio* cod., em. Lipsius) *Histro, qui Pannoniam praesidebat.* Hic titulus dedicatus est antequam fasces susciperet Hister. Eiusdem nominis homo redit n. 48, ubi vide.

36 epistylii pars litteris magnis. Polae ad litus rep., extat in aed. Riezi KANDLER ms. Nunc in museo.

tuir atilii s IVD · TRIS · MIL · LE*g*
*i*IIIVIS · VIAR · CVRAN*dar*
*donatus m*ILL·HAST·PVRA·QVAT *et*

Contuli. Ed. Savelsberg *Rhein. Jahrb.* 27, 145 male exceptam a Dubusco; Kandler n. 185.

37 Polae rep. a. 1500 dum moenia instaurabantur SAN. (VER.) ad praetorium SAB. in foro KNIBB. MANZ. *sotto il palazzo* UTIN. *nel pian terreno del palazzo del Conte* CARLI. Nunc in museo. — Mosenigi in valle Sabii ad domum quae olim erat Buccarum BRIX.; Brixiae apud Mazinos ROSSI FABRETTI.

D M
T · AELI · CAL
LIMORPHI
ALVMNI
OPTIMI
CHRYSOMAL
LVS·AVG·LIB
PROCVR

Contuli. Exhibent Sanutus (cod. Ver. n. 67; Sabinus n. 56; Brix. p. 40, a quo pendent Rossi p. 255 et Fabrett. 199, 487 ex schedis Barb.); Bembus f. 2. 61. 88 ex lapide; Kandler *cenni di Pola* p. 66 ex codice bibl. Marcianae sec. c. a. 1600; Grut. 595, 3 ex schedis Knibbianis; Manzuoli Istr. 1611 = *archeogr. Triest.* 3, 191; Marcianus liber 5237 f. 119 (inde Don. 14, 11 auctore non indicato); Pococke p. 120, 4; Utin. p. 7; Carli 2, 86 optime, quamquam evanidam dicit; Vergottin Pola p. 49; Stuart *antiq. of Athens* (1816) 4 p. 1 aere expressam; Kandler n. 217. Interpolavit Hier. Gravisius apud Carlium 3 p. XXIV, eo minus quod Carlius dixerat corrosam.

Interpolatus typus Gravisianus (*'sul fondamento di una mia copia potrebbe leggersi'*) hic est: D·M·TITI·ELI·CALIMORPHI·ALVMNI·OPTIMI·CRISOMALVS·AVGVSTI·LIBERTVS·PVRPVRARIVS. Cf. n. 11*.

38 Polae in foro.

D · M
/ A S / N I C I
A L V M N / /
/ / / / / /
CHRYSOMAL*lo*
AVG·LIB
PROCVR

Manutius cod. 5237 f. 119.
5 CHRYSOMALS traditur.

---

39 Polae in museo.

*chrys*OMAL*lo*
*a*VGG·LIS
PROC

Descripsi. Ed. male Kandler 1862 n. 707.
Eadem fortasse ac n. 38.

---

40 Polae ad S. Amen (*sic*) in sepulcro RED. in tumulo apud S. Mennam extra muros SAN. — Inter Brixiana BRIX.; *in un campo tra Ghedi e Lena* ROSSI; Ghedi DONAT.

AROGO·AVG·LIB·TABVLAR
ET·AELI·VALERIANO·EROTI
Ge·AROGVS·PATRI·ET
FRATRIB·DVLCISSIMIS

Videtur semel tantum descripta, quamquam legitur cum apud Redianum A n. 7 tum apud auctores Sanutianos, qui sunt hi: cod. Ver. n. 37; Bemb. f. 82'. 85; Bellon. A f. 30'; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 101; Sabinus n. 34; Piccartiana n. 206 (inde Reines. 9, 45; Carli 2, 110; Kandler n. 209); Brix. p. 35 (inde Rossi p. 269, ex Rossio Fabrett. 401, 294; item Donat. 389, 9 ex schedis Gnocchi, ubi confunditur cum titulo diverso). Nam exempla ita aequabiliter corrupta sunt, ut ad duo archetypa de lapide sumpta referri nequeant.

In vv. div. sequor Bemb. Sab. — 1 ARGO Bemb. 62. — 2 ET AELI Ver. Bemb. 85, TAELI Red. Bemb. 62 Bell. Panv. Sab. Brix. — 3 GEE (Red. Ver. Bemb. 85) vel GEAS (Bell. Panv. Sab.) vel GAE (Bemb. 62 Brix.) traditur; latet fortasse cognomen muliebre Ge. — AGROGVS Bell. — 4 FRATRI omnes. — DVLCISSIMIS Red. Ver. Bemb. 85, DVLCISS Bell., DVLCISSIMO Bemb. 62. Panv. Sab. Brix.

---

41 sarcophagus. Polae in saxo more antiquo bene laborato in campo illorum de Bonasiis SAN. (VER.) in domo presbyteri Antonii de Castagno BELL. A. PANV. Capodistriae nuper reperta GRAVISI. Inde venit in museum Estense. — Sine loco CHIG.; Gussagi in colle ubi erat castrum in vetere muro BRIX.; *in Preseglio in casa dei Mascardi* ROSSI.

DÍS · MANIBVS
EVPNÉMI · AVG·
LIB · TABVLARÍ
ARMONIA · ET · GYMNAS
FILIÁS · PIÍSSIMO · PATRI
FLAVIA·PRÍMA·CONIVGÍ
FIDO·ET·SIBÍ
VIVÁE · FECÉRVNT
et IANVARIO·AVG·LIB
*ta*BVLARIO·Á·PATRIMONO

Polae descripserunt quattuor homines: is a quo pendet cod. Redianus A n. 2, idem fortasse a quo venit exemplum cod. Chigiani I. VI. 203 f. 39; Sanutus (cod. Ver. n. 53; Bembus f. 86; Bellon. A f. 34 et ex schedis Belloniis Mur. 698, 8; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 139; Sabinus n. 38; Brix. p. 31 et ex hoc auctores Brixiani Rossi p. 283 et Petrus Gnocchi apud Donat. 329, 2); Bellon. B n. 18 (inde Apian. 360, 7, ex hoc Grut. 588, 10. 589, 11); Bembus f. 4. 60. Capodistriae a. 1735 marchio Iosephus Gravisi, cui acceptam referunt et Zeno *lett.* 5, 106 et Carli apud Calogerà 28 (1743) p. 213. 215 et apud Mur. ms. et ed. 2043, 3 et in ant. Ital. 2, 109 (cf. 2, 276; ex Carlio Kandler n. 235). Ateste Furlanettus lap. Pat. p. 245 n. 253. A prioribus Orell. 3354 cum add. Henzeni.

Versus antiqui ad lapidem non diviserunt excepto uno Chigiano. — Accentus habet unus Redianus. — Minora in v. 1. omisi. — 1 D·D pro DIS·MANIBVS Chig. — 4 ARMONIA Red. Chig. San. Bell. B Zeno, HARMONIA Bembus Carli Furl. — 5 PIISIMO Red. — 8 sic Bemb. et Gravis., VIVAE reliqui, nisi quod VIVA Chig., VIVI Veron. — 9 lacunam celant auctores praeter Bemb. et Gravis. — 10 sic Bemb. et Gravis. et Sanutiani plerique (Ver. Bemb. Panv. Sab. Brix.), TABVLARIO reliqui.

---

42 Polae. — Inter Brixiana BRIX.; *in casa dell Aragonese* ROSSI.

AVG · LIB · TABVL
SYMPHOSVS · ET
SCORPVS·LIBERTI
ET·HEREDES·PATRON
BENE·MERENTI·FECES

Sanutus servavit. Habent cod. Veron. n. 72; Sabinus n. 44; Bellon. A f. 31; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 102'; Brix. p. 36 (inde Rossi p. 248 et ex Rossio Mur. 916, 7); Piccartiana n. 209 (inde Reines. 9, 41; Carli 2, 109; Kandler n. 273).

Vv. divisi ad Sabinum et Panv. — Fractura non indicatur. — 1 TABIL Bell., TABVLAR Brix. — 5 MERENT Sab., MERET Panv.

---

43 Polae *nell' arsenale.*

PROC · A*ug*
TVP

Kandler ms. et 1862 n. 691.

---

44 Polae *nel muro del giardino del conte Felice Lombardo nel fosso* STANCOVICH. *era dietro le mura della città dalla parte del teatro, ora smarrita* BARSAN.

S*er*
AV
ACCENSVS *patron*
IN CONSVLAT*u*
ET · MAECENA
PETA*e*

Stancovich *anf. di Pola* p. 94 tab. 6 n. 1; Kandler n. 191; Barsan ms.

1 SEV Stancovich in textu, SER Kandl. — 2 AVG Bars. solus.

Vide quae scripsi in musei Rhenani vol. 6 p. 2 sq., praesertim titulos ibi citatos Orell. 3127 L. Licinii Secundi *accens(i) patron(o) suo Licin(io) Surae prim(o) secundo tertio consulat(u) eius* et *Cn. Cornelii Magni l. Oceani accensi patrono in cos*, item Sardum (della Marmora *voy. en Sardaigne* 2, 479) L. Iulii Marionis *accensi consulum*.

---

45 ad aedem S. Iohannis de Prato extra civitatem CYR. Intellegit opinor Polam, ad quam ecclesiae ita dictae ruinae adhuc extant (v. n. 90).

L · ARIVS · L · F · PROCVLVS
MILES · SPECLATOR · PRAET
MILIT·ANNOS·X·VIX·ANN·XXIIX
T · ARIVS · L · F·FRATRI·SVO
V·F

Cyriacus cod. Parm. f. 58' solus servavit neque edidit quisquam.

Versuum divisio incerta. — 3 MILIC traditur.

---

46 Polae.

. *aur*ELIO
. . GVTONI
MIL · LEG · II · ITAL
STIPEND · XXIII
TERENT·LVCIANVS
SIGNIF·LEG·S·S
CONTVBERN·FECIT

Panvinius cod. Vat. 6035 f. 72' (inde Donius 6, 78 ex schedis quas male dicit Manutianas; Mur. 789, 6 ex Donio; Carli 2, 307 ex eodem; Kandler n. 207 ex Carlio).

---

47 Polae rep. a. 1631 dum area amphitheatri expurgatur STANC. Extabat in museo ad annum usque 1857, quo inde sublata est et collocata supra portam Ioviam.

L · MENACIVS · L · F · VEL
PRÍSCVS
EQVO · PVB · PRAEF · FABRVM · AED
IIVIR · IIVIR · QVÍNQ · TRIB · MIL
FLAMEN · AVGVSTOR · PATRON · COLON
AQVAM · AVG · INSVPERIOREM
PARTEM·COLONIAE·ET·IN·INFERIOREM
INPENSA·SVA·PERDVXIT·ET·INTVTELAM
EIVS DEDIT HS $\overline{\text{CCCC}}$

Contuli. Ed. Stancovich *archeogr. Triest.* vol. 2 (a. 1830, sed postea demum editum) p. 409 (inde Henzen 6632); Orti *lap. ined. Istriana* p. 6 qui vidit; Kandler n. 192 (cf. Istr. 1846 p. 352).

48 fortasse Polae CARLI. Polae in S. Michaelis in Monte BANDLER.

SEX · PALPELLIo
SEX · F · REGVlo
VETERANO · Leg
VII·CLAVDIAe
EX · BENEFICIar
CONSVLARis
SEX · PALPELLIus
HISTER · MIL
LEG · IIII · FLAv
FILIVS/Ec

Carli 3 p. XLI ex collectaneis at ait Antonii Lavezzari, sed videtur errasse de auctore, cum titulus desit in codd. Pironae Cicognaeque; Kandler n. 181, ex Carlio opinor.

1 PALPELLI, 2 REGVLV, 3 VETERANO.F Kandl. — 10 FILIVS·LE traditur, item lapidem fractum esse a parte inferiore.

Sex. Palpellius Sex. f. Hister hic cum meruerit in legione Flavia, omnino recentior est cognomine homine (cf. n. 35) Sex. Palpellio P. f. Histro Pannoniae legato a. p. C. 50.

---

49 Polae antea in porta quadam ad mare, nunc in museo.

C_SELIGIO Q·F
ALBINO
praef FABRVm
tr. mILIT II
pRAef eqVITVM
IIuir QVINQ
D D

Contuli. Ed. Kandler in Istria 1846. 27 et inscr. n. 184.

---

50 Polae in arcu. 'In vetustissima porta in angulo' *praescripsit titulo n. I*, 'in medio' *titulo n. II* CYRIACVS teste IADESTINO. 'In p(orta) sanctae Margaritae quae olim p(orta) rata dicebatur' MARC. (BERN. B) IVC. similiterque ASSECLAE. In arcu triumphali nunc porta Rata SAN. (VER. similiterque ALII). — Tertium epigramma collocat 'in campania Gaedii ad fossile communis', quartum 'in agro Montironis ad turrim Aemiliorum in latere septentrionali', quintum inter Brixiana BRIX.; tertium in abbatia Leni ROSSI.

I. in basi statuae
L·SERGIVS·C·F
AED·II·VIR

II. in epistylio superiore
SALVIA·POSTVMA·SERGI

III. in basi statuae
L · SERGIVS . L · F
LEPIDVS · AED
TR·MIL·LEG·XXIX

haec epistylii pars non est inscripta

IV. in basi statuae
CN · SERGIVS · C · F
AED·II·VIR·QVINQ

V. in epistylio inferiore
SALVIA·POSTVMA·SERGI·DE·SVA·PECVNIA

Contuli ad exemplum photographicum. Primus descripsit Cyriacus teste biographo eius Scalamontio (v. p. 3), quod exemplum servarunt soli Tragurianus n. 1 et Iadestinus n. 1. Aliunde fortasse Marcanova (Bern. B n. 1, Mut. n. 17; ex Marcanova Ferrarinus Reg. n. 18) eodemque exemplo Iucundus n. 13, Peutinger cod. 526 f. 120' et 527 f. 50 et 527 f. 59', Apianus p. 358 (inde Barchelatus epitaph. p. 246 et hist. p. 338); quos auctores pendere ex eodem archetypo inde constat, quod quattuor primos titulos, in archetypo iuxta positos quamquam versibus non satis recte divisis, corruperunt ita, ut pro uno haberent et continua scriptura repeterent; sed hoc differunt Iucundus Peutinger Apianus a Marcanova, quod hic quaedam omisit hiatu indicato, quae illi suo loco proponunt. Diversum rursus exemplum est codicis Rediani A n. 1. Hos excepit Sanutus, cuius exemplum proponunt itin. a. 1483 p. 153; cod. Veron. n. 1—5; Bemb. f. 89a; Bellon. A f. 81r.; Sabinus n. 1—4; Martyr n. 1—4; Brix. p. 11. 21 (a quo pendent Brixiani auctores Rossi p. 280 et Petrus Gnocchi apud Donat. 300, 10, qui non referunt nisi tertium epigramma); Panvinius cod. Vat. 6035 f. 72'. 133. Post Sanutum descripserunt ex lapide omnes Bellon. B n. 22; cod. Marc. 14, 119; Bembus f. 5'. 62; Manutius cod. 5237 f. 121. Habet etiam Ligorius ms. Taur. 14. Iam sequuntur Serlio *architettura* (ed. Venet. 1600) f. 110; Thevetus cosmogr. univ. (1575) 2 f. 770 ex Martyre omnino; Smet. 152, 19. 170, 13. 14 ex Martyre; Grut. 468, 1 ex Apiano Martyre Theveto inter se collatis; 922, 8 ex Martyre; 1020, 7 ex Martyre et schedis Sculteti; Manzuoli Istria 1611 p. 43 = *archeogr. Triest.* 3, 190; Tommasini Istria ms. p. 71. 647. ed. p. 44. 473; Spon *voy.* 1 p. 83 (cf. 3a p. 70) in tabula aere expressa (inde Cassas *voy. de l'Istrie* tab. 19. 20. 21. 22); Utin. p. 9; Pococke *descr. of the East* 2, 2 (1745) p. 264; Carli 1, 195 item in tabula; Vergottin Pola p. 31. 32; Stuart *antiq. of Athens* 4 (1816) cap. 3 tab. 3; Stieglitz p. 48; Orelli 3372 a prioribus; Kandler *cenni di Pola* p. 69, inscr. n. 194—198; Arneth *Wiener Denkschr.* 1, 293.

Cyriacus descripsit emendate, nisi quod III, 2 pro AED legit L·L., IV, 1 om. F. — Marcanovae Iucundi Peutingeri Apiani exemplum dabo ut scriptum est apud Peutingerum 526 f. 120 (hoc enim inter haec exempla optimum est et ipsi Iucundiano praeferendum), sed scriptura, quae in libro continua est, ita disposita, ut archetypi versuum distributio facile appareat:

L·SERGIVS·C·F AED·II·	SALVIA·POS *TVMA·SERGI*	L · SERGIVS · C · F · *LEPIDVS · AED · TR ·* MIL · LEG · XXX	CN·SERGIVS *C · F · AED · II* VIR · QVINQ

SALVIA·POSTHVMIA·SERGI·DE·SVA·PECVNIA

2 TVMA] POSTVMIA Iuc. ex supplemento. — C·F· AED.II] C·F· AED·IIVIR Iuc. ex supplemento. — 4 POSTVMIA Marc. Iuc. — Quae dantur inclinatis, absunt ab Marcanovae utroque libro, item a Ferrarino qui Marcanovam exscripsit; sed spatio vacuo relicto in libro Bernensi in margine adnotatur 'deficit'. Praeterea hoc proprium habent Iucundi exemplum et primum Peutingeri, quod apud Peut. adscribitur: 'a postrema autem parte quiddam imperfecte sic scriptum est: TVRRE CVBIZANA', apud Iuc.: 'a tergo fragmentum TVRRE CVBIZANA'. — Rediani exemplum neque Cyriaci est neque Marcanovanum; titulos quinque recte separat neque errat nisi uno loco III, 3, ubi pro XXIX est XXIV. — Sanutus titulos et distinxit recte et descripsit satis emendate, nam exempla eius optima (ut itinerarii editi) non peccant nisi in numero III, 3, qui est XXXX pro XXIX. — Auctores posteriores (Bembus, Bellon. B, Serlio, Manzuoli cet., item Ligorius) recte fere, etiam in numero legionis; nisi quod LEG· XXIV est in cod. Marc. 14, 119.

Legio XXIX non nominata nisi in uno hoc titulo, sive ea Antoniana fuit sive, quod longe magis probabile, Caesariana, ex earum numero fuit, quae post bellum Actiacum pace terra marique parta ante annum certe u. c. 727 exauctoratae sunt (cf. comm. meum de monum. Ancyr. p. 49), ut hunc titulum non multo posteriorem esse constet; id quod cum eximia quae in arcu cernitur arte recte convenit.

---

51 arca, Polae rep. extra portam Auratam ad fossam. Extat in museo.

D · M
genius P · AELI · P · F · CAMIL *genius*
OCTAVI
AED · II · VIR · I · D · POL

Contuli. Kandler in Istria 1851 p. 137, cui misit L. Rizzi (inde Henzen 7131), et inscr. n. 208.

52 Polae. *Sul canto del clivo di S. Francesco* BARSAN. Nunc in museo.

L · AVFVSTius l. f. uel
GALLVS II uir
QVINQ polae
EX·TESTAMento fieri
IVSSIT Arbitratu
PHILEROtis l.

Pococke:
AV · FVSTIVS · HO
VEL · GALLVS II a
+ VIR·QVINQ·POLAE

Descripsi partem priorem repperique praeterea inter Barsaniana (inde Kandler 1862 n. 701). Eiusdem tituli Pocockius 120, 1 videtur vidisse exemplum alterum, ad quod supplevi.

53 extra Polam in lapide magno (in l. m. *om. Bernensis*) MARCAN. 'Ego non vidi Polae' SANUTUS. — 'Cremonae fuit olim in aedibus Meli ad S. Michaelis veteris' BRESC., omnino male.

M · AVRELIVS · FELIX
Dec · CREMONENSIVM
QVaESTOR · PECVNIAE · PVBLICAE
AEDILIS · PoL · II · VIR · IVRE · Dic · qQ
OF/ · OMNIBVS · FVaCTVS
VIVVS · POSVIT · SIBI · ET
AVRELIAE · MARCIANAE
VIRGINIAE · FEMINAE · PRIMARIAE
VIx · ANN · XLVI · DIES · XIIII
BENE · MERENTi
in/ · P · XX in agRIII

Marcanova hanc servavit solus (cod. Bern. f. 142; Matin. n. 1); pendent ab eo omnino Ferrarinus cod. Reg. n. 9; Sanutus cod. Ver. n. 61, qui ipse negat se vidisse; Mur. 680, 5 (e schedis Iac. Valerii) et 1042, 3 (e sched. Farnes.); Arisi *Cremona lett.* 1, 18 ex schedis Ambros. nescio quibus; Bianchi *marmi Crem.* p. 280 ex codice Bresciani (inde Orelli 3843).

Versuum divisio incerta. — Varia lectio nulla est nec digna sunt quae referantur temere mutata a Bresciano et Muratorio. — 2 D.CREMONENSIVM (possis etiam temptare DEC · EMONENSIVM), 3 QVESTOR, 4. 5 AEDILIS · PL · III · VIR · IVREDIO · Q · OFE, 5 FVCTVS (FVNCTVS Mur.), 8 VIRGINAE, 9 VIXERVNT, 10. 11 BENE · MERENTES · IMP · XXC · R traduntur. Quod si recte restitui, intellege Felicem Cremonae praeter decurionatum quaestura functum esse, Polae autem aedilitate et quinquennalitate; nam quaestura apud Polenses non pro honore fuit.

54 Polae in porta oppidi q. d. Herculis.

L · CASEIVS · C · F · LONGIN
L · CALPVRNIVS · L · F · PISO
IIVIR !!!!!!!

Contuli. Habent Stancovich *anf. di Pola* p. 88 tab. 2; Steinbuechel *Wien. Jahrb. A. B.* 12 (1820) p. 29; Kandler n. 189.

L. Cassius C. f. Longinus potest esse consul a. p. C. 30, cuius etiam libertum habes in Tergestina n. 583, L. Calpurnius L. f. Piso is cui Horatius artem poeticam inscripsit mortuus in legatione Hispaniae citerioris a. p. C. 28 (Tac. 2, 45).

55 Polae BEMB. ad aedem divi Matthaei in tabula marmorea SAN. — Aquileiae CAPODAGLIO, sed in serie Histricarum. Ad abbatiam S. Gervasii non longe a Mela BRIX.

C · HELVIVS · IVLIANVS
IVLIAE · FORTVNATAE
CONIVGI · CAETISSIMAE
ET · INCOMPARABILI
HVIC · SPLENDIDISSIMVS
ORDO · AQVILEIENSIVM

Bis descripta, a Sanuto vel qui ad Sanutum haec addidit et a Bembo. Illud exemplum non habent nisi pauci libri Sanutiani: Sabini n. 60; Martyris n. 32 (inde Grut. 788, 6); Brix. p. 37; item Capodaglio in Aquileiensibus n. 142 ex ms. antiquo (inde a Turre p. 359; Bertoli p. 232 n. 295 et per Bertolium Mur. 1028, 3). Hoc proponit Bembi codex f. 3. 61'. 82.

Vv. disposui ad Bembum nec multum recedunt Sab. et Capod. — 6 AQVILAEGIENSIVM Sab.

56 basis Polae rep. in moenibus prope aedem Augusti, extat in museo ex dono Wassermanni.

Q · MVRSIO · Q f...
femina PLINIO MINERuiano
velata IIVIR PATR · Col
super COLL · DENDROPHorum
aram OB MERITA EIVS Ex aere
sacrificans CONLATO L · D d d
EXEMPLVM DECBEN
M NVMMIO SENECIONE ALBINO AIAELIO p. C. 227

Contuli. Ed. Kandler 1862 n. 694.

Non iungenda cum hac est n. 61. — 8 quae post SENECIONE sequuntur absunt a Kandlero leguntur que difficile litteris exesis; sed patet intellegi consules ordinarios anni 227, qui in titulo Praenestino relato in fastis Borghesianis ad h. a. (cf. *Bullett.* 1867, 16), dicuntur *M. Nummius Albinus* et *M. Laelius Maximus*.

57 Polae. Nuper illata in museum.

T · ORBASIO · L · F
CLEMENTI · FIL
DECVR · POLAE
T · ORBASIO · L F
PAVLLO
FILIO

Descripsi imminutam. Habent Utin. p. 9; Carli 3 p. XXXIV cf. p. XXXVI et a Gravisio et ex cod. Lombardi, id est ex Utin. (inde Kandler n. 279); Stuart *antiq. of Athens* 4 (1816) p. 1 aere expressit.

4 nunc cernitur *I!!a!!!!!!!!*. — 4 RASIO, 5 PAVLO Pironae liber solus.

58 Polae in museo.

Q · PETILLIO · C · F · VELIna
CRISPO · DECVRIONI
C · PLAESTINVS · C · F · PETILLIANus
FRATER FECIT

Descripsi. Habet Barsan ms.

3 nomen gentilicium, quod redit vol. I p. 471 v. 58, venit a Plestinis populo Umbriae.

59 litterae perpulcrae et magnae, sed in primo et in fine imperfectae SAN. (VER. in Polensibus); litteris pulcbris KANDL. Polae in tabula altaria S. Martini SAN. (VER., BEMB.). Polae in moenibus KANDL. — Inter Tergestinas exhibent GAMMARUS et SANUTUS in cod. Veron. altero loco.

a *IR · QVINQ* · D · D · S
s · C · DEDICAVIT
m*EMMIAE · PRISCA*e

Habent inter Polenses Sanutus in cod. Ver. Pol. n. 35 et apud Bembum f. 85; item inter Tergestinas Gammarus cod. Stuttgart. f. 159' et idem Sanutus cod. Veron. f. 145' Terg. n. 9. Imminutam (scilicet omissis iis quae dantur cursivis) dat Kandler ms. et 1862 n. 738. 770 duobus exemplis.

Vv. divisi ad Gammarum et Kandlerum. — 1 VIR cod. Veron. utroque loco et Bemb. — D · D · S · L Veron. in Polensibus et Bembus, R · D · D (om. S) Kandl. 770. — 2 AVT Kandl. 770. — 3 PISC Kandl. 738.

60 Polae rep. in moenibus in fundo Wassermann ad portam. Nunc in museo ex dono Wassermanni.

CN · F P R O
CN f · uEL
SECu n D I N
II · VIR · II · VIR · QQ
PATRono · PRAEF
COLL fabrOR · POL
CVRAtori · REIP
FLA mini V M
M · HELVius HeR M I A E
AMICo ossVISS
L · D d · D

Contuli. Habent Barsan ms. et Kandler 1862 n. 696.

1 CN · EPRIO Huebner. — 8 Flanaticorum vel Flanonensium formasse patium non admittit.

61 basis Polae rep. in moenibus prope aedem Augusti, extat in museo ex dono Wassermanni.

in latere:

IANII LI I
colLEGIVM EXPERIBEMB *sic*
INVLCTI SEVERI *sic*
RVIANVS · FILIVS EIVS IN
OLLEGIVM N EVECEPE
auCTORITATEMQ SVAM
collegiuM N ADROGARETVR NVNC
OTISSIMVM QVOQVE
quANTVM BENEFICII TAN
O CONSENSV REMENO/O
VS ADFECTIONI
AEIEX NOSTRO IN FORO PO
nere R NOBIS LIBENTER ADQVIES
S QVOD · EI A NOBIS DEBEATVR VT
OVIO AD REFERENDAM GRATIAM
EBIONEM ET IVL CHRVSOGONVM
VM CLEMENTIANVM LEVONI
*decretum ordi*NIS N IN NOTITIAM EI PER
feratur MO SVO LOCVM QVEM IPEE
elegerit VERBA IN BAEI ETATVAE QVAM
primum perscriberentur

in antica:

figurae statuis vestigia; infra est basis quadrata, in qua scriptum:

LITA
SI

Contuli. Ed. Kandler 1862 n. 694.

Haec basis et altera n. 56, non recte coniunguntur a Kandlero; ne forma quidem eadem est et haec quidem altera multo angustior. — 2 *experiremur* voluit scriptor opinor. — 6 CTORITATEM factum videtur ex CPORITATEM. — 15 lege obsEQVIO. — In fine post versum vacuum adest margo.

Iulius Chrysogonus v. 16 fortasse idem est qui nominatur supra n. 12. — In antica ni fallor repraesentatur statua aliqua subscripto nomine vel potius agnomine viri ita honorati, quod est *Litasii*.

62 epistylii pars litteris magnis et bonis, rep. Polae initio a. 1829. Extat in museo:

AED·IIVIR
HS·CXX

Contuli. Habent Steinbuechel *Wien. Jahrb. A. B.* 12 (1829) p. 55 et Kandler 1862 n. 775.

---

63 Polae in moenibus rep.

IIVIR QVINQ POLAE

Kandler ms. et 1862 n. 699.

---

64 Polae rep. ad portam auream.

EATR
FILIO
IIVIRO
*sine que*PELLA

Barsan ms. indeque Kandler 1862 n. 758.
2 EILIO Barsan ms.

---

65 Polae UTIN., Capodistriae KANDL.

ANIVS · L
T·F·I
LOC·M·INFX
NAG·P·X
d D · PVEL *ae*

Utin. p. 11 (inde ut opinor Carli 3 p. XXXIII per Gravisium et Kandler 1862 n. 736); aliunde fortasse Kandler n. 460 auctore non indicato.

1 extr. t pro L Kandl. — 3 LOC·M· Kandler, DC Utin. — 4 IN Carli Kandl. — 5 PVBI Utin.

---

66 Polae in epistylio supra moenia.

EX DEC

Utin. p. 12 (inde Kandler 1862 n. 742).

---

67 in marmore oblongo AUCTOR DONII. Polae PANVINIUS. Venetiis AUCTOR DONII, POCOCKE. in episcopi Turricellani palatio ORSI'T. *Come scrive Benedetto Giorgio, l'anno 1632 si conservava in casa Grimani di S. Maria Formosa* DELLA CROCE; sed in bis errorum inesse, cum Georgius vixerit ab a. 1555 ad a. 1601, observavit Cicogna *atti dell' Ist. Ven.* 1855/6 p. 305.

D · M · S
APVLEIA
ZOSIME
SEX · LIB · T · V · F
SIBI · ET · SEX
APVLEIO
SEXT · LIBER
APOLLONIO
VI · VIR · AVG
TERO · ET · POL
CONI · PIENT
E · M
ET · SEX · APVLEIO
LIB · MEO · TIEM
ESTHOCLETI
ET · APVLEIE · LIB
THESEIDI · CONI
HVIVS · V · F

Panvinius cod. Vat. 6035 f. 133; Grut. 360, 1 ex Velseri schedis; cod. Barb. 30, 92 f. 176 habet datam Aleandro, cuius nomen in tergo folii legitur, cum hac praescriptione 'extat in marmore oblongo Venetiis ubi ipse legi et exscripsi I. F. S.'; Pococke p. 126 n. 5. Histriei auctores ut della Croce p. 219, Carli 2, 98, Vergottin Pola p. 46, Kandler n. 57 sumpserunt ex Grutero.

Exempla tria antiqua plane consentiunt, nisi quod cod. Barb. habet v. 4 EX·LIB·T·V·E..., 5 SIB·; Pocockii non habet nisi v. 5—10 fractos sic: SIB · ET|APVLIE|SEXTI · LIB|APOLLONI|VTIVIRAV|TERG ST PO. — 4 puto legendum *t(itulum) v(iva) f(ecit)*.

---

68 litteris maximis, Polae prope amphitheatrum.

*poss*ATHVS·ET·FELIX
AVG

Utin. p. 14 (inde per Gravisium Carli 3 p. XXXIV, ex hoc Kandler n. 298). Carli 2, 219 vidit.

Lacunam indicavi ex coniectura. — Carli vol. 2 sic: FOELIX AVC reliquis omissis; ATVS idem vol. 3.

---

69 Polae apud S. Martinum SAN. — Inter Brixiana BRIX.

IVLIAE · CHRYSANTHIDI
ANNOR · XXXI · MENS · III · D · XXIX
T · LVSIDIENVS · NESTOR · AVGVSTAL · *POL*
CONIVGI · INCOMPARABILI · *SPN*
QVA · VIXIT · ANNIS · *XVI · E · M · IIII · SINE · VLLA*
QVAERELLA · E · M

Ter descripta est, a Sanuto (cod. Red. B n. 19; cod. Veron. n. 22; Bemb. f. 83r.; Bellon. A f. 32'; Panvin. cod. Vat. 6036 f. 47; Martyr n. 16; Smet. 170, 18 et Grut. 432, 8 ex Martyre; Brix. p. 8); in Bellon. B n. 6 (inde Apian. 359, 1; Carli 2, 123 ex Ap.; Kandler n. 245 ex Carlio); denique, sed fracta, in cod. Marc. 14, 119.

Vv. div. retinet solus cod. 119, in quo quae desunt, dedi inclinatis. — 1 IVLIE cod. 119. — CHRYSANTHIDI cod. 119 et ex Sanutianis Redianus; CHRISANTHIDI Sanutiani plerique (Ver. Bemb. Sab., sed CHRISANTIDI Bell. A., CHRISANTHTIDI Panv. et Brix.); CHRYSANTIDI Bell. B. — 2 ANN Red., ANORVM Bemb. — MEN Sanutiani deteriores (Bell. A Panv. Sab. Brix.), M Red. — IIIX pro III Bemb. — XXXIX Bell. A Panv. — 3 T San. (Ver.) Bell. B, TITVS cod. 119, E Red., F Sanutiani plerique (Bemb. Bell. A Panv. Sab. Brix.). — LVSIDIENVS San., IVSIDIENVS cod. 119, LVSTIDIENVS Bell. B. — NESTOR San. (nisi quod NOSTEX Bell. A), NOSTER Bell. B (sed NESTOR Ap.), NISTIA cod. 119. — AVGVSTAE vel AVGVSTE (sic Red. Bell. A) Sanutiani libri. — 4 CONGVGI INCONPARABILI Bemb. — 5 XVI·E·M·IIII Red., XVI (om. E·M·IIII) Sanutiani libri reliqui, XVIII Bell. B. — SINE VLLA San., SINE MACVLA (sic Ap., SINNACVLA cod.) ET Bell. B. — 6 QVAEGELLA ex Sanutianis Red., QVAERELIA cod. 119, QVERELLA Sanutiani reliqui, QVSXELA Bell. B.

---

70 litteris vetustis et alte exaratis. Polae in museo.

MODIA · L · L · PRVGIA
MODIA · L · L · NILARA
L · MODIVS · L · L ·
PAMPHILVS · VIVOS
FECIT · SIBI · ET · SVIS
SEXVIR ———

Descripsi. Habet Barsan ms.

6 post SEXVIR reliquus versus vacat, sed possunt deesse versus alii.

---

71 Polae *rinv. nelle mura antiche che prospettano l'antico teatro del Monte Zaro.* Extat in museo.

SATVRNINO
ANN · XXI
L · SATONIVS
TROPHIMVS
VI · VIR
AQVILEIAE

Contuli. Habent Barsan ms. et ab eo, opinor, Kandler 1862 n. 722.

---

72 Polae ad portam auream UTIN. Nunc in museo.

· POLAE
· RELIGIO
*sodal*R · AVG · POLAE
DXVM · *H · M · H · N · S*

Contuli. Utin. p. 9 (inde Carli 2, 122; Kandler n. 310 ex Carlio).

Inclinatis litteris quae dantur, postea adiecta sunt.

---

73 sex fragmenta eiusdem quae videntur tituli, rep. Polae in moenibus theatrum versus.

L·SELIC| |L·TIT| |EPTO·CONIVG·Iud V| |IN FX P XXI| |N AGR| |VII

Barsan ms. et inde Kandler 1862 n. 754. 755. 759—762.

Secundum datur tamquam initio integrum esset. Legerim *L. Selic[io L.] l. T[hr]epto* cet.

---

74 litteris magnis. Polae inventum anno 1497 SAN. (VER.); in vinea Martini Franchini SABINUS; in foro ante antiquum palatium EXIERIUS; in hortis canonici Vin CARLI. Hodie in museo. — Bursatulli (Borgo Satello) ad puteum publicum BRIX.; *appresso ad arco del vino* ROSSI.

Q · SIXTIVS · CALLISTVS
VI · VIR · AVG · V · F · SIBI · ET
LAECANIAE · PRISCAE
CONIVGI · OPTVMAE
LIBEXTIS · LIBERTABVSQ · SVIS · OMNIBVS

Contuli. Exhibent Sanutus (cod. Ver. n. 65; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 65; Sabinus n. 51; Marulus n. 93; Brixianus p. 39 auctoresque Brixiani Rossi p. 263 et Petrus Gnocchi apud Donat. 88, 8); Bembus f. 2. 109' ex lapide; Manutius cod. 5237 f. 119; Grut. 470, 5 ex Knibbii schedis; Utin. p. 7; Carli 2, 122 ex lapide; Bertoli antiq. Aquilei. vol. II ms. n. 734, cui misit eamez abbas Frid. Altan de Salvarolo; Vergottin Pola p. 48; Stuart *antiq. of Athens* 4 (1816) p. 1 aere expr.; Steinbuechel *Wien. Jahrb. A. B.* 12 (1820) p. 30; Kandler n. 276.

75 Polae POC. *La seguente inscrizione fu portata a Venezia dal N. H. Giacomo Pasqualigo Conte e Proveditore in Pola.* LAVEZZ. VERGOTT.

C · BOCCONIVS
Ↄ · L · STATIVS
SEX·VIR·V·F·SIBI·ET
SOCCONIAE·PHOEBE
LIBERTAE

Pococke p. 120, 7. Ex schedis Lavezzari scriptis c. a. 1700 Utin. p. 4, ex quo pendent Carli 3 p. XXXVIII (ex cod. Lombardi; ex Carlin Kandler n. 277) et Vergottin Pola p. 49.

1 BACCONIVS Carli. — 2 STACIVS Utin. Pironae contra Cleognae librum et reliquos. — 4 PHOBRE Carli. — 5 LIBERTS Utinensis Pironae solus.

---

76 Polae *nelle vecchie mura dalla parte della Fontana.*

C · VIBIVS|
AVGVSTAI|

Barsan ms. indeque Kandler 1862 n. 739.

---

77 epistylii ornati pars, rep. Polae ad portam q. d. Ioviam. Nunc in museo.

|ORVM·IIIIII| *sic*

Contuli. Habent Barsan ms. et inde Kandler 1862 n. 768.

---

78 Polae.

S·Q·L
SEX·VIR

Barsan ms.

---

79 litteris aetatis sequioris. Rep. Polae a. 1829 incipiente, extat in museo.

aug|VSTALIS·POLAE

Contuli. Habent Steinbuechel *Wien. Jahrb. A. B.* 12 (1829) p. 55; Kandler n. 307.

---

80 Polae in museo.

|VIR AVG|

Descripsi.

---

81 Polae in fundamentis moenium prope templum Romae et Augusti rep. a. 1827 ORTI. Extat in museo.

DENDROPNORIS
POLENSIVM
C · LASCANIVS
THEODORVS
SACErdOS·M·D·M·I
LOcuM · CVM
SEPVLTVRA·DEDIT
INFR P·XLII
INAG P·XIII

Contuli. Ed. Orti *ant. lap. Istr.* 1836 p. 10 qui vidit; Kandler n. 251.

Accedit titulus ad documenta alia, quae ostendunt dendrophorum collegia, quamquam non propter solas caerimonias sacras instituta, tamen pertinuisse ad cultum matris magnae et proprie quidem ad arboris illationem celebratam die Martii 22. Vide vol. I p. 389 et quae ibi citantur.

---

82 Polae *ritrovata nella macerie verso il porto grande quest' anno 1771* UTIN. Deinde Venetiis apud Hieronymum de Zanettis POLCASTRO. Caietanus Zanettius a. 1819 dedit seminario Salutis, ubi hodie servatur (cf. Cicogna *atti dell' Inst. Ven.* 1855/6 p. 306).

C·TVRPILIVS·FELIX·V·F·SIBI·ET
BETVVIAE·FELICVLAE·C·POLLENIO
LIBERALI·FVL·COLLEDIO·DENDROP
TVRPILIS·VITALI·APRIONI·ETRVSCAE
EVLALO·PRIMO·TRALLIDI·COLLIB
C·SETTIDIO·DONATO·L·ANNIO
VSNVSTO · DISC · SONIS ·

Descripsi. Exhibent Utin. p. 14 (inde Carli 3 p. XXXIX) recte; Polcastro inscr. n. 196 pessime; Moschini *chiesa della Salute* p. 92; Kandler n. 281.

3 FVL vel TVL in lapide fuit; FVL Utin. Num legendum *tul(it) collegio dendrop(horum)*? ut cogitetur de arbore. Vide n. 61.

---

83 Polae rep. extra portam Auratam ad fossam. Extat in museo.

D · M
POLLENTIAE
PROCESSAE
COL·POL·LIB
VALERIANVS
SVMMARVm
DISPENSAT
COLLIBERTAE
KARISSIMAE
POSVIT

Contuli. Ed. Kandler in Istria 1851 p. 137, cui misit L. Rizzi (inde Henzen 6398), et inscr. n. 266.

Valerianus colonorum Polensium dispensator summarum componendus est cum *Rufo col(onorum) disp(ensatore) arc(a)e summar(um)* tituli Asculani Orell. 1617. Ceterum Processa colonorum Polensium liberta minus proprie colliberta ab eo appellatur, cum ipse sine dubio non libertus fuerit, sed servus. Dispensatoris enim officium esse proprie servile dudum docuit Fabrettius p. 294 neque ullum titulum novi qui obstet; nam Orellianus 4443 ficticius est, Henzenianus 6289 M. Licinii Eutychi *qui dispensavit Volusio Torquato* non dispensatoris est, sed eius qui dispensatione peracta libertatem accepit. Nec factum hoc propterea quod dispensator inter eiusmodi ordinis homines vilis haberetur; immo ut alia mittam (cf. Becker in Gallo 2, 118; Friedländer *Sittengesch. Roms* 1, 97), tituli nobis ostendunt dispensatores Caesaris praesertim habentes coniuges liberas vicariosque interdum permultos: ita Musicus Tiberii servus dispensator (Henzen 6651) familiam habuit vicariam quidem, sed in qua essent coci duo, ab argentis duo, pedisequus aliaque similia ministeria. Sed inde res explicatur, quod severa Romana disciplina rem familiarem rationesque domesticas non sinebat tractari nisi ab eo, de quo domino liceret quaestionem habere adeoque supplicium sumere, id est a servo; unde nihil frequentius apud iuris auctores condicione libertatis 'ubi rationes putaverit', petita omnino ex vita quotidiana.

---

64 epistylii pars litteris magnis et bonis. Polae rep. in moenibus, extat in museo.

[ESM · DVBI
ṼATE·PARTA·
[VM·AD·MV·

Descripsi. Ed. Kandler 1862 n. 897.

3 extr. littera aut I fuit aut L.

---

85 Pola *portale alla campagna Simonella, strada di Medolino.*

ex
·TRVCTV·
ARCVVS·IN*ter*
ET·PORTICV*m*
sic VMTSCVN
MO·PRO

Descripsi. Ed. Kandler 1862 n. 698 acceptam a Barsano.

86 in gradibus amphitheatri Polensis loca certis hominibus attributa indicabantur nominibus, virorum opinor omnium, non plene descriptis, sed tribus litteris similiterve indicatis. Formam inscriptionum optime declarat infra n. 95. Litterarum magnitudinem diversam esse, unciarum modo 3, modo 4. 5. 8. 9, adnotat Carlius.

1 L A

Carli 3 p. VII (inde opinor Kandler n. 783. 809).

---

2 P A

M P C

Kandler n. 331.

---

3 Q A I T G

Carli 3 p. IX (inde Kandler n. 354). Cf. n. 5.

---

4 Q·A·T

Kandler n. 784. 786. 799. — Q·AT n. 788, Q·A·C (contra schedas) n. 799.

---

5 in gradu longo unc. 30, alto unc. 25, largo unc. 20.

Carli: Q·A·T·TIT·GI — *Barsan:* QA·TIT· GI

Carli 3 p. VII (inde Kandler n. 339. 340); Barsan ms. (inde Kandler n. 823). Cf. n. 3.

---

6 Q·X·C

Vide n. 95.

---

7 Q·X·C BELLO

Kandler ms.; in ed. non est nisi n. 801 BELLO.

---

8 BELLO

Vide n. 7.

---

9 C C

Kandler ms. et n. 814.

---

10 C CA

Vide n. 39.

---

11 C·C·I

Kandler ms. et n. 789.

---

12 C·C·I

Vide n. 94.

---

13 C·C L

Kandler ms. et n. 816.

---

14 L C A

Carli 3 p. VIII (inde Kandler n. 342).

---

15 *Stanc.:* L·C·E — *Kandl.:* L C X

Stancovich *anf. di Pola* tab. 2 f. 1 inter tituli n. 95 locos *a* et *c*; Kandler n. 362.

---

16 L·C·P

H C

Kandler n. 328.

---

17 L·C·P

Vide n. 91.

---

18 I C V

Carli 3 p. VIII (inde Kandler n. 344, sed male IVC).

---

19 *Carli:* COS L — *Barsan:* ..OSL· — *Kandler 817:* C·COS

Carli 3 p. VIII (inde Kandler n. 341); Kandler n. 817; Barsan ms. (inde Kandler n. 790).

---

20 Polae in museo; visus est mihi esse gradus.

*FS

Descripsi. * Prima littera mihi dubia visa est, utrum fuerit F an *b*.

---

21 C F I

Vide n. 88.

---

22 L·F·S C·S·P

Barsan ms. (inde Kandler ms. ter, ed. n. 825. 826 et demo n. 835. 836). — L·F·S Kandler I. III, I·F·S Kandl. II Bars.

---

23 T·G

Kandler n. 361. 785. — T·C n. 361.

---

24 T G

Vide n. 3.

---

25 T G H RVI

Carli 3 p. VIII (inde Kandler n. 348).

---

26 M H M·O

Kandler n. 332.

---

27 T·H·O

T·M·VI

Barsan ms. (inde Kandler ms. et n. 302. 803).

---

28 I/I C

Kandler ms. et n. 812. 815. — IC 815.

---

29 C·I

Vide n. 63.

---

30 C I C

Kandler ms. et n. 813.

---

31 L I

Carli 3 p. VIII (inde Kandler n. 345). Eadem fortasse Kandleri n. 339 LI//

---

32 *Kandler:* Q·J·C·L·N — *Barsan:* I C·L N

Kandler n. 338; Barsan ms. (inde Kandler n. 831).

---

33 S I C

Barsan ms. (inde Kandler n. 833).

---

34 Polae in museo.

S | T·I·PAR |

Descripsi. Habent Kandler n. 333 sic: T·I·PAR, item Barsan ms. (inde Kandler n. 830. 834) sic: T·I·PARC et T·I·PAR et S·T·I·AR.

---

35 Polae in museo.

ego: ·LVCI L V — *Stancovich:* LVC | CLAVE | LV

Descripsi. Ed. Stancovich tab. 2 f. 2; Kandler n. 363 = 337 (LVC) et 338 (CLAV LI) = 838 (CLAVE).

---

36 L LVCCI

Carli 3 p. VIII (inde Kandler n. 343).

---

37 C L AVE

Vide n. 35.

---

38 C·L

Kandler ms. et n. 791.

---

39 Polae in museo.

C L E C·CA

Descripsi. Habent Kandler n. 330; Barsan ms. (inde Kandler n. 832).

CIE· CA· Barsan, CIECCA Kandler.

---

40 C·L·M

Barsan ms. (inde Kandler n. 788).

---

41 C·L·RESMI·C·S

Kandler ms. et n. 317.

---

42 L·L·P

Vide n. 95.

---

43 M L T·

M·N

Barsan ms. (inde Kandler n. 818. 819).

---

44 S·L·M | P·V·A

Barsan ms. (inde Kandler ms. bis, ed. n. 820. 821). — P·V·A Kandler ms. altero loco.

---

45 M M

Kandler n. 337.

---

46 *n. 334:* C / S·M·P / CII — *n. 321:* S·P·M·C

Kandler n. 321. 334.

---

47 T·M·VI

Vide n. 27.

---

48 P·M·P

Kandler n. 782.

---

49 ·C N

Stancovich *anf. di Pola* tab. 2 f. 3; Kandler ms. bis, ed. n. 797 (C·N).

86 50 L·N
Vide n. 32.

51 M·N
Vide n. 48.

52 M·O
Vide n. 26.

53 M P C
Vide n. 2.

54 L Q|
Stancovich *anf. di Pola* tab. 2 f. 4.

55 I S I
Kandler ms. et n. 311.

56 M S M
Barsan ms. (inde Kandler n. 787).

57 C·S
Vide n. 41.

58 C S A
Carli 3 p. IX (inde Kandler n. 352).

59 C S C
Kandler ms. et n. 794.

60 C·S·P
Vide n. 22.

61 C S M
Kandler n. 828.

62 L·S
Kandler ms. et n. 822. 822. — L·S ed.

63 I·S·B·C·I
Kandler ms. et n. 804.

64 P·S
Kandler n. 324.

65 Q·S
Kandler n. 329.

66 L·SEI·BG
Vide n. 80.

67 |Q·SR·R ·· R|
Barsan ms. (inde Kandler n. 792. 793). — Q·SR·R et R· Kandler. — Est *Q·Sirt(i) Ter....*

68 L T V
Carli 3 p. VIII (inde Kandler n. 848).

69 Polae in museo.

Q·T·GA·

Descripsi. Habet Barsan ms. (inde Kandler n. 829) sic: O·T·GA·

70 C·V
Kandler ms. et n. 788.

71 CVM
Carli 3 p. IX (inde Kandler n. 855).

72 L·VM
Kandler ms. et n. 806.

73 LVN
IVN
Vide n. 85.

74 T
IVM
Kandler ms. et n. 795.

75 E·V·A
Vide n. 44.

76 L V R
Kandler ms. ter, ed. n. 796. — LVR Kandler ms. tertio loco.

77 C·VB·A
Kandler n. 323.

78 L VR
Vide n. 85.

79 L·VB·C
Vide n. 85.

80 ENS L·SEI·BG
Kandler ms. et n. 805.

81 G·X
Vide n. 5.

82 H C
Vide n. 16.

83 H P
Kandler ms. et n. 810.

84 INOS
Kandler n. 360.

85 LS
C SC
Kandler n. 335.

86 NE C F I
Carli 3 p. IX (inde Kandler n. 850).

87 OS ŒE
Carli 3 p. VIII (inde Kandler n. 847).

88 SI
Kandler n. 327.

89 SILP
Carli 3 p. IX (inde Kandler n. 351).

90 S S
Carli 3 p. IX (inde Kandler n. 358).

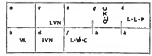
91 SS L·C·P
Kandler in additamentis ms. novissimis.

92 ST
Kandler n. 325.

93 TIT·GI
Vide n. 5.

94 V C·C·I
Barsan ms. (inde Kandler n. 827).

95 scriptum in superiore gradus parte ea, cui insidetur; loca separantur fossulis, quae a parte superiore continuantur in anteriorem eam, quae olim ad scaenam spectabat. Spatium inter binas fossulas intercedere idem semper unciarum 13 auctor est STANCOVICH, qui addit gradum hunc integerrimum rep. esse a. 1810. Extat Polae in museo.

Descripsi. Ed. Stancovich *anf. di Pola* tab. 2 p. 35 sq. (inde Orelli 2536); Kandler *b* n. 356; *c. d* n. 358; *f. g* n. 353 (*f* denuo redit n. 840); *i* n. 357.

b sic ego et Kandler, |IK Stanc. — Inter *a* et *c* inserit titulum n. 15 Stancovich; inter *g* et *i* idem habet locum non scriptum.

96 VE·B·P·C
Kandler n. 326.

97 VIIII
Carli 3 p. IX (inde Kandler n. 349).

98 V·|M|AX·|M·
Kandler ms. et n. 800.

99 S
Kandler ms. et n. 808.

100 C
Kandler n. 824.

101 L
Kandler ms. et n. 807.

102 T
Kandler in add. ms. novissimis. Cf. n. 74.

Titulos hos rettulerunt alios Carlius ant. Ital. vol. 3, qui sumpsit ex schedis a Cortenovio missis Antonii Lavezzari (quamquam eum in Lavezzarianis nostris non extent, aliunde magis eos traxisse potest videri Cortenovius); alios Stancovichius in libello de amphitheatro Polensi; plurimos denique Kandler cum aliunde tum ex schedis Barsani partim in ipso libro, partim in appendice a. 1862, quorum hos antequam ederentur habui a Kandlero. Digessit omnes Huebnerus in commentario de similibus amphitheatri Flavii titulis (ann. inst. arch. 1859

p. 130—134), sbi etiam primus edidit titulos appendicis Kandlerianae a me acceptos. In museo Polensi pauci tantum eorum extant, quos descripsi. Facit autem tum natura et condicio horum titulorum, scriptorum per notas interpretationis privatae, id est quas non intellegerent nisi ii ad quos ea res pertinebat, quam auctoritatis ratio plerumque dubia et parum certa, at de plerisque minime constet, multi etiam sine dubio bis terve descripti male hic iterentur. Sed ei rei nec habemus quomodo medeamur nec magnam inde detrimentum accepimus. Disposui autem titulos quatenus fieri potuit ad nomina, ut subsequantur qui sunt interpretationis plane incertae. Ubi tituli plures reperiuntur in eodem lapide incisi, id quod saepissime usu venit, placuit tradita non separare, sed quae probabiliter secernerentur, denuo seorsum repetere citato eo loco, ubi totus titulus legitur. — Ad rem praeter alia quae collegit Huebnerus conferendi tituli picti amphitheatri Pompelani C. I. L. IV, 1096 seq. ad hoc exemplum: *permissu aedilium Cn. Aninius Fortunatus occup(avit).*

87 arca longa ped. 7, larga ped. 3½ ZENO. Apud Polam CYR. ad S. Martinum SANUTUS. Fiume in canpona Marchesetti pro olei vase ZENO. — Male Savalli in templo in valle Satii BRIX., *nella disciplina di Ghedi* ROSSI; Spalati ad S. Martinum ZACC.; Romae in domo Mariae Delfini BOISS.

M · D
A·ATIVS·CAIVS·ARCHIATER·BIXI
ET·IVLIAE·PRIMAE·CONIVGI
INCONPARABILI
V·S·F

Quater descripta, a Cyriaco, Sanuto, Bellonio B, Benzonio. Cyriaci exemplum proponunt Traguriunx n. 13; Iadertinus n. 13; Marcanova (Bern. A n. 10, Mat. n. 8); Felicianus n. 1 (inde Ferrarinus Trai. n. 1, Reg. n. 2); Redianus A n. 17; Iucundus n. 1; Lilius f. 160; Mar. 939, 9 ex schedis Farnesianis, id est ex Ferrarino. Sanuti habent cod. Ver. n. 19; Bembus f. 84'. 89'; Bellonius A f. 32; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 98; Sabinus n. 18; Martyr n. 13 (inde Smet. 168, 4); Brix. p. 20 indeque Rossius p. 273; Zaccaria 6, 1 (inde Donat. 315, 5) ex ms. Spal. libro. Tertium est Bellon. B n. 7, quod edidit Apianus 359, 2 (inde citat Manutius orth. 1561 f. 5, 1566 p. 14); ex Apiano et Martyre Grut. 632, 5. Quartum Fiumi exceptum est a canonico Ioh. Ant. de' Benzoni in epistula scripta ad Ap. Zenum (*lettere* 5, 262). Ex editis Boissard 6, 8; Carli 2, 128; Kandler n. 200.

Vv. divisi ad Bembum f. 89 et Benzonium. — Ex v. l. non attuli nisi potiora. — 1 M·D Bemb. 84 ex Sanutianis, Bell. B, Benz., D·M reliqui. — 2 A·ACTIVS (Panv. Sab. Brix.) vel AV·ATIVS (Bemb. 89) Sanuti exempla deteriora. — CAVIS ex Cyriacanis Marc. (Bern.) et Red. (n m. 1), GAVIS Bell. B. — 4 INCONPARABILI Benz. et ex Sanutianis Bembus 89, INCOMPARABILI reliqui. — 5 om. Cyriacana exempla praeter Iad. et Red., item ex Sanutianis Ver. et Bemb. 84.

88 Polae apud S. Vitum ZAN. — Gussagi in vico Casalium in templo S. Iosephi BRIX.; inter Spalatenses ZACC.

AVR · SOTER · ST·AVR
STEPHANVS · AVR
SOTERIAE·MATRI·PIEN
TISSIMAE · RELIGIONI
IVDEICAE · METVENTI
F·P

Duo exempla extant, Sanutianum et Bellonianum B. Illud proponunt Ver. n. 23; Bembus f. 83; Bellon. A f. 32'; Panvinius cod. 6036 f. 76; Sabinus n. 24; Martyr n. 18; Brix. p. 27 et inde Rossi p. 269; Zaccaria 11, 2 ex ms. Spal. libro n. 94. Hoc est in Bellonis libro B n. 3 (inde Apianus 338, 4; Grut. 721, 11 ex Apiano; Carli 2, 283 ex Grut.; Orelli 2523 ex eodem).

Vv. divisi ad Panvinium. — 2 STEPHANVS Bemb. — 3 SOTIRIAE Bemb. — 4 TISS Bell. A. — 3 IVDEICAE Bell. B, IVFICAE Sanutus (nisi quod INFICAE Bell. A Sab.); RELIGIONIS·VIVIFICE·MERENTI ex interpolatione Zacc. — 6 om. Sanutiana exempla deteriora, id est omnia praeter Ver. et Bemb.

89 Polae.

D M
P COESIO
ORTENSIa
NO MEDICO
ANN XVIII
MILVSO PRIMO
DISCIPVLO

Barsan ms.

3 ORTENSIAE traditur. — 6 fortasse M·ELVIO PRIMO.

90 arca sic scripta, ut versus breviora arcae latera sequantur nec recte legantur, nisi eam in latere colloces. Extat ad Polam in ecclesia collapsa S. Iohannis de Prato, *commenda di Malta.*

D · M
FORTVNATO
IVLI · FRONTO
NIS · ACTORI
PATRATA CONIVa
RENS MERENTI
ET FILI FECERVNT
IN P P XX IN AGR
P XXV
H M N N S

Descripsi a. 1866.

Iulius Fronto nominatur apud Tacitum hist. 1, 20. 2, 26; Ulpianum Dig. 48, 19, 5; in diplomate Hadriani Cardin. n. 15.

91 arca, Polae BEMB. extra eccl. cathedralem MAN.

D
EYCEBI
EYΨYXI

MAGNIAE · FELI
CISSIMAE
MARIMVS · DIS
PENSATOR·CONIV
GI·BENE·MERENTI

M
EYCEBIA
EYMOIPI

Bembus f. 1'. 88'. 109; Manutianus codex 3237 f. 118.

2 pro folio Bembi 88 Manutius. — 5 MERENT Man. — In lateribus EYΨIXI et EYMOIPI Bemb. EYTYXI et EXPICIM Man.

92 Polae *trovato in un fondamento di fabbricato sottoposto alle mura della città in contrada Arsenale, fondo Abbazia.* Nunc in museo.

in agr p XVI — INP·P·XII
IVS · DOSAE FIL · EX · SYRIA · PALAESTINA
NSAPOLIs SE VIVO SIBI ET SVIS POSVIT
·MARCIA·M·P·CASTA·RARISSIMA·VIXIT ANN·XXX

Descripsi.

93 Polae nuper rep. *nella contrada Barbacani.*

sic NOΓHO · L · SELIC
GEMINI · SER · NVMMVL
AN · XXIII · F
Q·SALLVSTIO·Q·L·IANVARIO·F
NESPERO·C·ORBI·QVARTI·SER
CONIVGI
MVTILIA · L · LIB · NOTHIS

Descripsi calce deiecta. Anaglypha quaedam in lapide incisa definire non potui.

94 Polae in museo.

M·PETRONIO
M·L
AMERIMNO
NAVTAE

Contuli. Habet Barsan ms.

95 Polae in museo.

LOC
M·POSTVMI·L·F
PVB·POSTVMI
VERONENSIS
IN · F · P · XII
in ag p XVIII

Contuli. Ed. Kandler n. 269.

96 Polae in museo.

PRIMIGENIO
IMP
EPIDECTVS
SPENDONTISo
DISP AMICO

Contuli. Ed. Stancovich *anf. di Pola* p. 97 tab. 6 n. 4 (inde Orelli 4678); Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 12 (1820) p. 30; Kandler n. 267.

Primigenio imp(eratoris) Epidectus Spendontis disp(ensatoris, scil. vicarius) amico.

97 Polae in museo.

[illegible] volumen — PRIMO·PARS
ANNOR·XXX
MYRVS — *groma et [illegible] magnus*

Contuli. Habet Kandler ms. et 1862 n. 720.

---

98 Polae in museo. Sine loco SUCC.

TITIA·EVTYCHIA
V·F· SIBI·ET
L·MAESIO·L·F·MODESTO
FILIO·ANN XVIII
VALERIAE// VERAE
FIL· ANN XVIII
L·MAESIO·TERENTINO
FABRO·PECTINAS
CONIVGI · DVLCISSIM

in lateribus pectines aliaque instrumenta

Contuli. Habent Zuccolo ms. diligenter delineatam; Kandler ms. et Istr. 1846 p. 104 et inscr. n. 280, cui dedit Carrara Polensis (inde Henzen 7266).

4 A///XVIII nunc cernitur; pleniorem dant Zucc. Kandl. — 5 VAL/RIAE//VERAS ego vidi, VALERIAS PVBLIAS Zuccolo, VACINIAE VERAE Kandl. — 8 sic Zucc. et ego, PECTINOS Kandl. male. Lege *fabro pectinar(io)*.

---

99 Polae in hortis monialium S. Theodori UTIN., CARLI. Nunc in museo. — Parentii KANDLER errore.

L·VERGINIVS
PVDENS
HARISPEX·ET
IVLIA·Q·F·LVCVLE
FECESVNT

Descripsi. Exhibent Utin. p. 10; Carli 2, 118; Vergottin Pole p. 48; Stuart *antiq. of Athens* 4 (1816) p. 1 qui aere expressit; Kandler n. 378.

---

100 Polae.

TSR
GSS
TS

Barsan ms., qui adscripsit nihil praeterea legi in titulo.

---

101 Polae in museo, quo unde venerit, ignoratur.

AEFLNIA
ISIAS
ISTR...

Contuli. Ed. Gregorutti in Istria 1847, 261; Kandler ms. et n. 167.

3 ISTRIAS editores ex supplemento; possis eodem iure scribere ISTEO·F.

---

102 Polae in vinea secus S. Michaelem SAX. (VER.) — Inter Brixiana BRIX.

AELIVS·PSISCILIANVS
ET·ASLIA·CRISTE
VIVI·SIBI·POSVESVNT

Duo exempla habemus, Sanutianum (cod. Ver. n. 17; Bembus f. 84'; Bellon. A f. 31; Sabinus n. 17; Brix. p. 22 et ex eo Vinaccesi p. 321) et Bellonianum B n. 4 (inde Apian. 358, 5, Grut. 855, 2 ex Ap., Carli 2, 288 e prioribus, Kandler n. 203 ex Carlio).

Vv. divisio incerta. — 1 ELIVS Bemb. m. 1. — 2 PRISCILIANVS Bell. B Ap. Bemb., PRISCIANVS exempla Sanutiana excepto Bembino. — CRISTE reliqui, CRIS... Bembus.

---

103 arca, iuxta Polam *in stanza Crescevanni*.

D M
...IMISIAS AELIVS
TROPHIMVS · MATRI PIEN
TISSIM FECIT

Descripsi n. 1868.

2 videtur fuisse AELIAE ARTIMISIAE.

---

104 Polae.

D·M
ASLIae NTm
PHIDIAE·IVLIus
MASCELLINVS
CONIVGI
B·M V·P

Utin. p. 9; Carli 2, 266 qui vidit n. 1750 (inde Kandler n. 213).

2 AELI NYN (NIN Pironae liber) traditur, lapide fracto, puto. — 3 PHIDIS Utin. — IVLIVS Carli. — 4 MARCELINVS Pironae liber. — 6 sic Cicognae liber; V om. Carli; totum v. om. Pironae liber.

---

105 litteris rudibus. Polae in museo.

TVS ET ASLIA
OCTAVIA FILIAE
M INCONPARABILI P
AEPAPHRODITAS
Q V AN IIII M X
D V· SIRVSTICA

Descripsi. Lapis integer est et margine undique conclusus; videntur tamen principium et finis in aliis duobus lapidibus scripta fuisse.

---

106 Polae.

AEMILIAE · DIONYSIAE
FILIAE · DVLCISSIMAE
QVAE · VIXIT · ANN · XIII
MENS · III · DIES · XVI
DIONYSIVS·PATES·POSVIT

Cyriacus servavit. Habent Tragurinus n. 9; Iadestinus n. 9; Marcanova (Bern. A n. 8; Mutin. n. 7); Felicianus n. 12 (inde Ferrarienus Trai. n. 12, Reg. n. 14); Redianus A n. 13 (inde Gud. ind. p. LXXVI); Sanutus cod. Ver. n. 62 omnino ex Marcanovanis; Lilius f. 181 (inde Reines. 12, 2 ex schedis Laegermanni; Carli 2, 281 ex Rein., Kandler n. 214 ex Carlio).

Vv. divisio incerta. — 1 DIONISYAE Marcan. (Bern.) Red. — 5 DYONYSIVS Trag., DIONISIVS Marcan. (Bern.), DIONISYVS Red.

---

107 Polae.

D·M
L·AFRANIO

Gregorutti ms.

2 AFRANTO traditur nec indicatur hiatus.

---

108 Polae rep. in theatro, extat in museo.

D M
AGATHES
CAESAR
IVCVNDIO
CONIVGI
RARISSIME
AN XXXV
V·F

Descripsi. Habet Kandler ms. et 1862 n. 708 acceptam e Barsano.

---

109 Pola in aedibus Grammaticopulo in hortis.

L·AN
BRO
V·F
SERV
DA

Barsan descripsit (inde Kandler 1882 n. 711).

---

110 Galesani rep., nunc Polae in museo.

L·ANNEIVS·L·L·CHRESTVS
VIVS·FECIT·SIBEI·ET
VISIAE·MAXIMAE

Contuli. Kandler n. 216.

---

111 Polae.

protomae tres
L·ANNIVS·P·F
VITALI·SVAE

Bembus f. 1. 108' ex lapide; Valerianus in Vergilii ecl. 1 p. 4 (inde Grut. 761, 7; Carli 2, 275; Kandler n. 206).

Praecedit apud Valerianum titulus n. 130 qui iuxta ponitur apud Bembum.

---

112 Polae in museo.

ANNI
eVRIPI
mAGR·P·X
mFS·P·XI

Descripsi. Habet Gregorutti ms.

113 Polae.

VIRAII VAI AR
NIA · C · P · TERTVL
LA MATRI OBTIM.

Barsan ms.

114 Polae *nelle mura dalla parte di levante vicino porta aurea* BARSAN.

GERMANILLA
ANTISTIA
DONACE
MATER · V f

Barsan ms.; Kandler ms. et n. 241.
4 VI traditur.

115 Polae *in una piazzetta sulla porta d'un frantojo d'olive* CARLI. Nunc in museo.

M · ANTÓIVS · STAI *sic*
CHVS · SIBI · ET · SVI
ET ANTÓNIAE CELI

Descripsi. Exhibent Utin. p. 10; Carli 2, 263 qui vidit a. 1750; Vergottin Pola p. 49; Kandler n. 215.

116 litteris antiquis et alte incisis. Polae in museo.

ANVSIA · P · F
TERTIA · V · F · SIBEI
ET · F · T · SORNATIO
C · P · SABÍNO · QVEI
HÍC · SITVS · EST

QVEM · FATVM
ERIPVIT · PALMA
LANVGINE · ET · MIHI
DOLOREM · MATRI
INPOSVIT · GRAVEM

Contuli. Habet Barsan ms.

117 Polae in museo.

D M
QVOD FAS PA
RENTI · DECV
IT · FACERE · F*ili*
MORS INM*atu*
RA FECIT VT *fac*
PATER SEXTO A*p*
AN · VI · SEX · APVL
PROBVS · PATER
V F

Contuli. Habet Kandler ms. et 1862 n. 710.
6 plura spatium nullo modo admittit.
Dis manibus.
Quod fas parenti decuit facere f[il(ium)],
Mors inm[atu]ra fecit ut [fac(eret)] pater.
Sexto A[p(uleio)] an(norum) VI Sex. Apul(eius) Probus pater v(ivus) f(ecit). Initio scribendum erat *Quod fas parenti facere fuerat filium* vel similiter; sed scriptor male memor erat praeterea carminis diversi, quale est: *quod decuit natum patri praestare sepulto.*

118 Polae in museo.

L · AQVILE*i*
ENSIS TROPH*i*
MI IN F P XV
////AG P XXV

Descripsi. Habent Savelsberg *rhein. Jahrb.* 27, 145 descriptam pessime a Dubusco; Gregorutti ms.

119 Polae in museo.

DIS · M
ASCLEPIA
ANTÍS · SER
AN · XIIII
PARENTES
V F

Contuli. Habet Kandler ms. et 1862 n. 712.
Dis m(anibus). Asclepia Antis(ti) ser(va) an(norum) XIIII. Parentes v(ivi) f(ecerunt).

120 Polae in museo.

D M
*au*FIDIAE · MARCEL
*li*NAE · POMPEIVS · MA
*rin*IANVS · COIVGI · E
*po*MPEIVS · MARCEL
*lin*VS · FILIVS · D · S · B · M

Contuli. Habet Barsan ms.

121 Polae in vinea ad S. Stephanum in sepulcro SAN. (RED. similiterque RELIQUI). — Inter Brixiana BRIX.; *in S. Pancratio di Montechiaro* ROSSI; in agro Spalatensi ad aedes S. Stephani de Pinis ZACC.

AVIDIA · MAXIMINA · G
DOMVM · AETERNAM · VIVA · SIBI · POSVIT
SI · QVIS · ALIVM · CORPVS · SVPERPOSVERIT
DET · FISCO · X CCC MILIA

Sanuti exemplum proponunt cod. Redianus B n. 10; Veronensis n. 33; Bembus f. 82'. 85; Bellon. A f. 33; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 104; Sabinus n. 31; Marulus n. 91; Martyr n. 23 (inde Alciatus Mediol. cod. Dresd. f. 37'; Smetius 170, 23; Grut. 903, 6; Carli 2, 84; Kandler n. 202); Brix. p. 38 (inde Rossi p. 276, ex hoc Fabrett. 114, 288); Ambros. cod. C. 61 f. 81; Zaccaria marm. Sal. 10, 4 ex libro ms. Spal. n. 101. Aliunde fortasse Manutius cod. Vat. 5237 fol. extremo partis prioris.
Vv. divisio arbitraria est. — 1 AVIDA Bell., om. Bemb. 82. — MAXIMA Bell. — G Sanutiani plerique (Ver. Bemb. 82. 85. Bell. Panv. Sab. Marul.), CER Red. solus, C · P · S Manut. — 2 DOMVM Sanutiani dett. (Bemb. 82 Bell. Panv. Sab. Marul. Brix.) ex corr., opinor, et Manut., DOSVM Red., DOSVAM Ver. Bemb. 85. — ETERNAM Bemb. 85 Panv., AETERNVM Bell. — 3 ALIVM Sanutiani optimi (Red. Ver. Bemb. Marul.), ALIVD reliqui. — SVPEROSVERIT Bell. — 4 FLISCO Ver. — MILLIA Manut.

122 Polae ad portam Ioviam q. d.

O
AVEEL
AVIV

Barsan ms. et inde Kandler 1862 n. 704.

123 Polae. In quodam sepulcro extra urbem RED.; apud palatium antiquissimum SAN. VER.; apud theatrum SAB. PICC.; apud amphitheatrum BELLON. A. — Inter Brixiana BRIX.; *in Garda di Valcamonica* ROSSI; Romae MUR.

AVR · AGRIPPINVS
ET · AVR · VICTORIA
CONPAR · EIVS · DE
PARCIMONIO · SVO
DOMVM · AETERNAM
VIVI · SIBI · POSVERVNT

Quater descripta, a Sanuto (cod. Red. B 15; Veron. n. 42; Bembus f. 65'; Bellon. A f. 33'; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 54 et inde Malvasia p. 304, ex hoc Mur. 1642, 6; Sabinus n. 37; Martyr n. 24; Brix. p. 26 et inde Rossi p. 277; Piccart. n. 205); in cod. Bellon. B n. 2 (inde Apian. 358, 3, ex Apiano Grut. 760, 5, ex Grut. Carli 2, 273, ex Carlin Kandler n. 205); in cod. Marc. 14, 119; a Bembo f. 4. 60.
Vv. divisi ad Bembum et cod. 119. — 1 WVR Bemb. — ACRIPINVS (Ver. Bell. A Sab.) vel AGRIPINVS (Bemb. Panv.) vel CRISPINVS (Brix. Picc.) exempla Sanutiana excepto Rediano, AGRRIPPINVS Bembus. — 2 ET · AVR Bell. B et cod. 119, P · AVR Bembus, HAVE (nisi quod AVR Sab., NATVR Bell. A) exempla Sanutiana. — 3 CONPAR cod. 119 et Bembus cum ex Sanuto tum de visu, COMPAR reliqui. — 4 PATRIMONIO exempla aliquot Sanutiana (Red. Bell. A Panv.) — 5 DOMVN Red. — ETERNAM Sanutiani quidam (Red. Bemb.) et Bembus. — 6 POSVERVT Bembus f. 4, quod est exemplum primarium, POSVER Red.

124 arca. Polae 'in sepultura' CYR. apud S. Amen RED. apud S. Mennam SAN. (VER. SAB.) Deinde Venetias asportata est a. a. 1563 et in ecclesia S. Pauli Apostoli in sepulcrum coniugum Francisci Soranzo et Clarae Capello conversa, ubi a. 1830 rursus detecta est extatque hodie in bibliotheca. — Male Venusiae PONTAN. GRUT.; Tarenti TACUIN.; inter Brixiana BRIX.; *in l'erziano in casa degli eredi del Sig. Ludovico Offlaga* ROSSI.

M AVREL·EVTYCHE
S·ET AVRELIA·RVFEN
amussis et perpendiculum HANC SEDEM· *ascia*
VIVI· SIBI · POSVER·
VNO ANIMO LAB
ORANTES · SINE
VLLA QVAERELLA

Contuli. Dum Polae manet, bis descripta est, a Cyriaco et a Sanuto. Cyriaci exemplum proponunt Traguriaus n. 8; Iadestinus n. 6.; Marcanova (Bern. A n. 4, Mut. n. 6); Felicianus n. 10 (inde Ferrarinus Trai. n. 10, Reg. n. 12; Mur. 1643, 7 ex schedis Farnesiis et Iac. Valerii); Redianus A n. 11; Lilius f. 160'; inde idem deprompsit Sanutus in cod. Ver. n. 38 reiecto exemplo suo. Inde pendet etiam Pontanus de asp. f. 37 (ed. in opp. Venet. 1519), a quo rursus traxerunt Tacuinus 1525 f. 79; Apianus 99, 1; Grut. 761, 2 ex Pontano et Apiano. Sanutianum exemplum in ipsius codice deesse iam dixi; sed habent Bembus f. 82'. 85'. 86'; Bellon. A f. 33; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 34; Sabinus n. 35; Piccartus n. 207 (inde Reines. 16, 7, ex hoc Carli 2, 261); Brix. p. 35 (inde auctores Brixiani Rossi p. 282 et Petrus Gnocchi apud Donat. 390, 11). Demum ex lapide Labus *lettera al Cicogna* Venet. 1830. 4 (= Orti *Ricoglitore* 1830 p. 332), item *Giorn. dell' Inst. Lomb.* vol. 4 a. 1852 p. 456 sive *mem. dell' Inst. Lomb.* vol. 4 a. 1854 p. 314), ubi datur aere expressa; Kandler n. 204; Valentinelli *mus. arch. della Marciana* (1866) p. 133.

Utile visum est, quoniam typi huius tituli duo antiqui admodum inter se diversi et corrupti uterque vel optime Cyriacanas Sanutianasque syllogas discernunt, adscribere utriusque exemplum, quale proponunt illud codices duo Tragurini et Iadestini conspirantes vel in falsa versuum divisione, hoc codices Bembi f. 85 et Sabini, sed ut hoc in vv. dividendis exigeretur ad Panvinianum, quod unum inter antiquiora versuum ordinem retinet:

Cyriacus:

M·AVREL · EVFICHSVS·
·SSIA · VICELIA · EVFEN·
·HANC·SEDEM·VIVI·SIBI·
·POSVER·VNO·ANIMO·LABORANTES
·SINE·IVLIANO·FILIOLO

1 EVFITHEVS Iad. — Notandum est exempla hinc derivata praeter unum Pontanianum exhibere FILIO pro FILIOLO.

Sanutus:

M AVRS·F· SVTYCHE
SSIA/////EIA RVFEN
HANC SEDEM
VIVI SIBI POSVSE
VNO ANIMO LAB
ORANTSS SINE
VLLA QVERELLA

1 IN pro M Sab. — 2 lac. non notat Sab. — 6 ORATES Bemb.

125 arca fracta. Pola *nell' arsenale al magazzino grande.*

LILVERS
CONIVGI BENE
MERENTI QVE
VIXIT A/OS XLV
POSVIT A/RELI
'sic' VS MINERVINVS

Kandler ms. pluribus exemplis et 1862 n. 703.

1 LLI/VERE vel LV VERE exempla II. III. — 3 CIIC pro QVE ex. III. — 4 ANNOS ex. III.

126 Polae apud S. Martinum. — Inter Brixiana BRIX.; *in un campo del comun di Ghedi* ROSSI.

AVRELIVS·PLOCIANVS·ET
VALERIA SATVRNINA
POSVERVNT

Sanutus servavit. Habent cod. Ver. n. 23; Bellon. A f. 32'; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 86; Sabinus n. 22; Brix. p. 25 (inde Rossi p. 269; ex Rossio Mur. 1642, 11, ubi citatur item Bellonius).

Vv. divisi ad Panvinium. — 1 PLOCIANVS Ver. Brix., PIOCIANVS Bell., PROCIANVS Sab., PIACIANVS Panv.

127 Polae iuxta arenam SAN. — Gussagi ad angulum canalis appellatum BRIX.; Salonis ZACC.

D · M
AVRELIO · TIMARCO
ASPASIA · LIBERTA
V · F

Descripserunt Sanutus et qui scripsit cod. Marc. 14, 119. A Sanuto pendent Redianus A n. 6; Ver. n. 29; Bemb. f. 83'; Bellon. A f. 32'; Sabinus n. 28; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 84; Brix. p. 26; Martyr n. 21 (inde Smet. 170, 22; Grut. 933, 13; Carli 2, 108; Kandler n. 199); Zaccaria marm. Sal. 10, 3 ex ms. libro Spal. n. 72.

Vv. ordinem observant cod. 119 et ex Sanutianis Bemb. Panv. Sab. Brix. — 2 TIMARGO cod. 119. — 3 ASPARIA Sabinus. — LISERATA Bell.

128 Polae rep. 1500, quo tempore moenia instaurabantur SAN. in foro ZENIS.

D · M
A/RELIA
CRESCEN
TNA · CONIV
GI·C·AV/·EPA
PRODITO
CON·QVO·VI
XIT · ANNIS
XI·DS·SVO·PO
SVT·B·M

Quinque descripserunt Sanutus (cod. Ver. n. 66); Bembus f. 2; Urbanus Valerianus (apud Pier. Valerianum in Vergilii ecl. 1 p. 4); Knibbius (ex Valeriano schedisque Knibbii Grut. 760, 2, ex hoc Carli 2, 273, Kandler n. 201); Manutio denique qui dedit cod. Vat. 5237 f. 120 (inde, sed correctam, Donius 12, 18 repetivit auctore non indicato, ex Donio Mur. 1307, 5).

Nexus servarunt fere Bembus et Valerianus. — 2 NRELIA Man. — 3 CRESNCEN Bemb. Man. — 5 C·AR·EPA videtur fuisse in lapide; CVEPA San. Bemb. et sic Donius, C·V (om. EPA) Manut., CAVERA Knibbius, VE/// Val. — 6 sic San. Bemb. Val., PRODIT/// Man., PRODICO Grut., PNRODITO Don. — 7 CVM San.

129 pessime scripta. Polae rep. est ad portam q. d. Ioviam, servatur in museo.

D M
AVRELIAS IANVAR
IAE VIBIVS ACHI
LLES COIVG INCO
PARABIL

Contuli. Habent Barsan ms. et inde non recte Kandler 1862 n. 705.

130 Polae iuxta theatrum REDA in S. Maria de Caneto SAN. — Inter Brixiana BRIX. Ghedi DONAT.

D M
AVRELAE
LEVCIPPE
CONIVGI
/////////

Quattuor exempla extant Rediani A n. 8; Sanuti (Red. B n. 12; cod. Veron. n. 32; Bemb. f. 85; Bellon. A f. 35; Panvin. cod. Vat. 6036 f. 105; Brix. p. 38, a quo pendet Donat. 369, 9 ex schedis Gnocchi confundentis titulum cum alio diverso); Bembi ex lapide f. 1. 108'; Valeriani in Vergilii ecl. 1 p. 4 (inde Grut. 761, 7; Carli 2, 275; Kandler n. 206).

Vv. divisi ad Bembum et Valerianum. — 2 AVRELAE Sanutiani optimi (Red. B, Ver.). — 3 LEVCIPPE (Red. Ver. Bemb.) vel LEVCIPPAE (Bell. Panv.) Sanutus. — In fine addit titulum n. 111 Valerianus.

131 Polae in sepulcro subtus S. Michaelem SAN. (VER.). — In Istria ad duo castra MANULUS. Promii in valle Sabii in aede D. Laurentii BRIX.; *in S. Lucia di Ghedi* ROSSI. Sine loco post Corcyrensia FERRARIN. Reg. f. 130'.

D · M
AVR · RVFINAE · ALVMNAE · PIENTISSIMAE · ET INCOMPARABILI
QVAE VIXIT · ANN · XXVII · M · X · DIES · II · FIDE · COGNITA · MEMOR
OPSEQVIS · EIVS · AVRELIA · SOTERIA · PIETATIS · PLENA · POSVIT · B · M

Ter descripta est, imperfecte a Cyriaco, plene a Sanuto et Bellon. B. — Cyriaci exemplum habent Traguriuus n. 16, Iadestinus n. 18, Marcanova (Bern. A n. 13, Mut. n. 11), Felicianus n. 4 (inde Ferrarinus Trui. n. 4, Reg. n. 5, item denuo f. 130); Redianus A n. 20 (ubi v. 4 postea adiectus est, scilicet ex Sanutianis); Lilius f. 160; Iucundus apud Mar. 1494, 12, cui misit Gorius ex cod. Magliabecchiano, et in cod. Ver. n. 4 (in hoc adest v. 4 additus omnino ex exemplo tituli aliquo Sanutiano); Donius cod. Barb. 30, 182 f. 52', item cod. Barb. 34, 73 f. 238 (inde Fabrettius 350, 27 ex schedis Barberinis). Ex Sanutiano exemplo v. 4, ut dictum est, adiciunt cod. Redianus et in Veronensi Iucundus; integrum habent cod. Ver. n. 28; Bembus f. 83'; Bellon. A f. 31; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 180; Sabinus n. 27; Marulus n. 96; Martyr n. 20 (inde Smet. 170, 20; Grut. 657, 5); Brix. p. 29 (inde Rossi p. 283). Tertium exemplum est apud Bellon. B n. 8 et Apianum 359, 4. A prioribus Carli 2, 288; Kandler n. 210.

Versuum divisio incerta. V. l. dabo ex Cyriacanis Traguriui, Iadestini, Marcanovae (Bern.), ex Sanutianis Ver. Bembi Bellon. A Panvinii Sabini Maruli, denique Bellon. B. — 2 RVFINE Iad. — ALVMNE Ver. Bemb. — PIENTISSIME Bemb., AMANTISSIM Bell. B. — INCOMPARABILI] COMPARABILI (Bell. A Sab. Brix.) vel CONPARABILI (Bemb.) Sanutiani plerique. — 3 QVE Bell. B. — VIX Panv. Bell. B. — XVII Cyr. et ex Sanutianis Bell. A Panv. — DIES Cyr. Bell. B, D Sanutus. — 4 om. Cyr. — OPSEQVIS Bell. B et ex Sanutianis Bemb., OBSEQVIS Sanutiani plerique (Red. Ver. Bell. A Panv. Sab.), OBSEQVII Marul. — SETERIA Bell. B. — FIENTIS Bell. B., PIENTISS Red. — POSVIT · B · M ex Sanutianis Ver. Bemb. Marul., POSVIT (om. B · M) Sanutiani reliqui, B · M (om. POSVIT) Bell. B.

132 Polae.

AVRELIAE · STEPHA ///// PIA · PARENTIB
CV ANN · XVIIII · M · VIIII · DIES · XXIII

Bembus f. 3. 61' ex lapide.

133 arca, Polae rep. extra portam auream.

D /// *in operculo*
BARBATIO HYGINO
BARBATIA · ANTHEMIS · LIB
PATRONO
S R M

Barsan descripsit; Kandler ms. et 1862 n. 709. 2 HVGINO, 4 PATRO// Bars.

134 Polae in museo.

L · BARBIVS · L
SPENSAVS · SIBI
ET · STATIAE · M · LIBERTAE
AVCTAE · CONTVBERNALI
ET · LIBERTIS · LIBERTABVSQVE
MEIS · VIVS · FECIT · SIBI
ET · SVIS

Descripsi. Ed. Kandler 1882 n. 713 descriptam a Barsano.

135 Polae in museo.

D · M
L · BARBIO
RVFO
BARBIA
PROBA
COIVGI · ET
P · O · M

Contuli. Ed. Stancovich *anf. di Pola* p. 95 tab. 6 n. 2; Kandler n. 219.
7 id est *p(atrono) o(ptime) m(erito).*

136 Polae in ecclesia cathedrali tumulo marmoreo nunc pro lapide altaris posito, id est ante SAN. (VER.) '*all' altare nella pietra del medesimo altare*' MANUT. Similiter RELIQUI. — Inter Brixiana BRIX.; Lavone ROSSI.

M · BARBIVS · SOTER
BARBIAE · ASCLE
PIODORAE
FILIAE · PIENTISSI
MAE

Descripserunt multi. Sanutus (itin. 1483 p. 154; cod. Redii B 12, unde ed. Gud. 230, 3; cod. Ver. n. 41; Bellon. A f. 33; Sabinus n. 37 *a*; Martyr n. 25, ex quo et Apiano ed. Grut. 872, 11; Brix. p. 7, a quo pendent Brixiani auctores Rossi p. 293 et ex Rossio, citatis item schedis Belloniis, Mar. 1141, 7 et Petrus Gnocchi apud Donat. 356, 9); Bellon. B n. 11 (inde Apian. 359, 6); cod. Marc. 14, 119; Bembus f. 2'. 61'; auctor Manutianus cod. 5237 f. 118; Spon *voy.* 3 *a* p. 70 (cf. 1, 81); Vergottin Pola p. 49. A prioribus Carli 2, 295 et Kandler n. 220.

In vv. div. sequor Bembum; consentiunt Brix. Verg., nisi quod coniungunt 4. 5, item Spon, qui om. v. 5. — D · M San. Ver. postea praescripsit. — 1 MARCVS Sanutus in itin. — SOTIR Bemb. Bell. B cod. 119, SOFER Verg. — 2 ASCLI Bemb., cod. 119, Verg. ACLI Bell. B — 3 PIODORE cod. 119. — 4 FILIE cod. 119, FILIAR Verg. — PIENTISSIMAE Verg., PIENTISSI Spon, PIENTISS Bell. A

137 Polae. Ad v. 1 in monumento ad S. Michaelem RED., ad S. Michaelem apud vineam REMBUS, subtus S. Michaelem secus vineam quandam VER. apud lacum in tumulo SAN. — Ad v. 2. 3 in sepulchro extra urbem RED. prope templum S. Michaelis BEMB. 88, apud lacum in tumulo BEMB. 89; ut supra ad v. 1 VER. et SAN. — Priorem Calcinati ad aedem D. Mariae in muro qui respicit Clysim, alteram Urungise in aede D. Martini post altare collocat BRIX.; priorem *in Valverde di Rezato*, alteram *in Ghedi alla disciplina* ROSSI; alteram extra muros Spalati ad S. Iohannem de lacu ZACC.

G · BASILIAE · CRISPINAE · MATRONAE · B · ANN · XVII · M · VI · D · V
G · GAIANVS · BASILIDES · EQ · R · ET · AVR · VIBIA · VIBIANA · MATRONA
PARENTES · FIL · KARISS · VV · FF

Sanutus servavit solus. Descripsit bipertitam v. 1 et v. 2. 3, eodem tamen loco, nam et loci indicationes fere conspirant et simul plerumque referuntur. — Exhibent v. 1 Redianus B n. 24 (inde Gud. 316, 6); Ver. n. 26; Bembus f. 83'; Bellon. A f. 32'; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 103; Sabinus n. 25; Brix. p. 27 (inde Manutius in schol. in Caesarem ad p. 582 n. 6; Rossi p. 271 et ex Rossio Mur. 1645, 5). Item v. 2. 3 Redianus B n. 22; Ver. n. 27; Bembus bis f. 88' et 89'; Bellon. A f. 33'; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 96'; Sabinus n. 26; Martyr n. 19 (inde Smet. 166, 12; Grut. 374, 4; Carli 2, 75; Kandler n. 221); Brix. p. 29 (inde Rossi p. 272); Zaccaria 3, 8 (inde Donat. 380, 1) ex ms. libro Spal. n. 93.

Vv. divisio incerta. V. 1. dabo Rediani Ver. Bembi Panv. Bellon. Sab. — 1 CRISPINE Red. Ver. Bemb., CIRSPINE Bell. — MATRONE Red. Ver. Bemb. — B · ANN · XVII · M · VI · (M · VI Bemb. M · V Panv.) D · V · V · A · XVIII · M · XI · D · V Red., ANN · XVIII · VI · D · V · B · M 'imperfectam' Ver. — 2 C pro G Bemb. 88. — GAIANVS Red. Bemb. 86, om. reliqui. — ER (pro EQ · R) Bemb. 86, EQVES · ROM Panv. — AVRVRIAE pro AVR · VIBIA Bemb. 86. — VIBIANAE plerique, VIBIANE Bemb. 86, VIBIAE Red. — MATRONAE Sab., MATRONE Bemb. 86. — 3 FIL Red. Ver. Bemb. 86 Bell., FIL reliqui. — KARISS Red. Bemb. 86, CARISS Ver., KARISS reliqui.

138 litteris antiquis et magnis. Polae in museo.

C BILLIENVS · C · L
PHILOGENES
VIVOS · SIBI · ET
ET ASCANIO C · L

Descripsi. Habet Gregorutti ms.

139 Polae iuxta lacum praticelli SAN. — Inter Brixiana BRIX.

CAECILIAE · PRIMAE · CONIVGI
OCTAVIAE · PROCLIAE · FILIAE
AVRELIA AVG · FILIAE · DIANAE · NEPTI
OCTAVIVS · MAR · CARIVS

Sanutus servavit. Habent cod. Ver. n. 68; Bembus f. 84'. 86'; Bellon. A f. 34'; Panvinius cod. Vat. 6038 f. 94 (inde Donius cod. Barb. 34, 73 p. 112, ex schedis, ut ait, Manutianis bibl. Vatic.); Sabinus n. 45; Brix. p. 32.

Tota corrupta. Vv. sic dividunt Bemb. Sab. Panv. — 1 CAECILIAE Brix. solus. — 2 OCTAVIANAE Bell. — PROCILLAE Panv. — 3 AVRELIAE Bemb. — FILIA Bell. — 4 CARIVS Ver. Bemb., CARISE reliqui.

140 Polae in moenibus CYR. In quodam saxo muris infixo SAN. (VER.) *'in una riga'* UTIN. — Inter Brixiana BRIX.; Brixiae *alla casa d'Iddio* ROSSI; inter Spalatina ZACC.

CAELIA·C·L·HILARA
TESTAMENTO
FIERI·IVSSIT·SIBI
ET SERVLLAE·L

Tria exempla extant Cyriaci Sanuti Utinensis. Cyriaci proponunt Traguriuus n. 11; Iadestinus n. 11; Marcanova (Bern. A n. 9, Mut. n. 16); Felicianus n. 15 (inde Ferrarinus Trai. n. 15; in Reg. deest); Redianus A n. 16 (inde Gud. 353, 18); Iucundus n. 12; Lilius f. 42' (inde male Reines. 16, 7 ex Langermannianis; ex Rainesio Carli 2, 108; Kandler n. 226); Mur. 1524, 2 ex schedis suis et Iucundi et Brembati. Sanutianum habent cod. Ver. n. 10; cod. Bellon. A f. 19' (inde Mur. 1576, 12); Bembus f. 66; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 39; Sabinus n. 10; Brix. p. 19 (ex hoc Rossi p. 251); Zaccaria 10, 124 (inde Donat. 356, 11) ex ms. libro Spalatino n. 77. Denuo ex lapide Utin. p. 11, ex quo pendet Vergottin Pola p. 48.

Vv. divisionem servavit unus Utin. eum Vergott. — 1 HILARAE Panv., HISERA Zacc. — 3 HERI Utin. Verg., DIC Zacc. pro FIERI. — IVSIT Sanuti cod. Ver. — 4 ET · SERVLLAE Trag. Iadest., ET ... SERVLLAS Verg., ET ... SERVLAE Utin., ET · SELLILLAE Red. et Sanutiana exempla, miro consensu, ET · SELILIAE Marc. (Bern.), ET · BELLIALLAE Felic., Marc. (Mut.), ET · BELLIAE Zacc. — FIL pro L· Zacc.

---

141 Polae in museo.

ca... S I A · C..
se... V N D A
V · F · SIBI · ET
C · CAESIO · MXI
5 MO · PATRI
sic SOCIÆ · MAXIMAE
MATRI
CASSIAE·PAVLLINAE·SORORI
le... AESIO · SABINO · FRATRI
10 *ph*... EDIMO · DELICATO
sic E T

Descripsi. Ed. Kandler 1852 n. 716.
In fine lapis integer.

---

142 Polae.

D · M
CALLIA · VALERIA
CALLIO · CRISPINO
CONIVGI
5 BENE·MERENTI·POSVIT

Cyriacus servavit. Habent Traguriuus n. 17; Iadestinus n. 17; Marcanova (Bern. A n. 14, Mutin. n. 12); Felicianus n. 4 (inde Ferrarinus Trai. n. 5, Reg. n. 6); Redianus A n. 21 (inde Gud. 267, 9); Iucundus n. 5; Lilius f. 160 (inde Reines. 14, 13 ex Langermannianis); Sanuti cod. Ver. n. 50 omnino ex Marcanovanis; Donius cod. Barb. 34, 73 p. 121; Mur. 1317, 3 ex schedis Brembati, 1348, 4 ex sched. Farnes. et fratris Iucundi. Ex Reinesio coniectura emendatam dederunt Carli 2, 287 et Kandler n. 212.

Vv. divisio incerta. — 2 VALLERIA Iad. — 3 CALIO Marc. (Bern.). — 4 COIVGI Marc. (Bern.).

---

143 Polae in horto apud S. Stephanum SAN. (VER.). — Ad arcem Bernacchi BRIX.; *appresso a S. Zenone* ROSSI. In agro Spalatensi prope ecclesiam D. Stephani de Pinia ZACC.

CALVIO · FIDENTINO
CONIVGI·KARISSIMO
CVM·QVO·VIXI·ANN·XXX
SINE · MACVLA
5 SEPTILIA·PRISCILLA
MARITO·INCOMPARABILI

Duo exempla supersunt, Sanutianum et Bellonianum B. Illud habent cod. Redianus II n. 11; Veronensis n. 34; Bembus f. 82'. 85; Bellon. A f. 33; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 67'; Sabinus n. 32; Brix. p. 30 (inde Rossi p. 291 ed. alt., Donat. 397, 5 ex schedis Gnocchi); Zaccaria 10, 136 (inde Donat. 390, 9 ex libro ms. Spal.). Alterum proponit cod. Bellon. B n. 9 (inde Apianus 359, 5; Grut. 767, 4 ex Apiano; Mur. 1818, 6 ex schedis Bellonii; Carli 2, 291; Kandler n. 222).

D·M praemittit Red. solus. — 1 GALVIO Red., C · CALVIO Bell. B contra Ap. et Sanutiana exempla. — FILENTINO Sanutus (FILINTINO Bemb. 85). — 2 RARISIMO Bemb. 85. — 3 VIXIT·ANNIS·TRIGINTA Sanutus. — 5 SERTILIA Bell. B, SEPTILIAE Sanutus (SEPTILLAE Ver., SEPTILLE Red., SEPTILE Bemb. 85). — PRISCILLA Bell. B, PRISGILLA Sanuti exempla meliora (Red. Ver.), PROTOGILA reliqua. — 6 INCONPARABILI Bemb. 85.

---

144 Polae in museo.

DIS
MANIBVS
M · CANINIO
VERO · VINV
5 CIA·PRIMIGS
sic co NIVGI

Contuli. Ed. Kandler n. 229.

---

145 Polae in moenibus RED. *nelle vecchie mura vicino al teatro* BARSAN.

M CANVLEIA CLARA
ET SIBI

Redianus liber A n. 28 (inde Gudius ind. p. CV); denuo descripsit nuper Barsan (inde Kandler 1862 n. 726).
1 in. ı om. Red.

---

146 Polae *rinv. nelle mura antiche che prospettano l'antico teatro del Monte Zaro.* Nunc in museo.

...IO · ONESIMO · ET · CAONIAS · AMANDAE · CONI... *sic*

Contuli. Habent Barsan ms. et inde, opinor, Kandler 1862 n. 765.

---

147 Sissani SANUTUS. Sissani ad ecclesiam extrinsecus TOMM. — Inter Brixiana BRIX.; Ghedii ROSSI.

CAPRIA · L · P · RVTILA
TESTAMENTO · FIERI
IVSSIT
ARBITRATV·FLAMINIAe
5 P·P·RVTILAE

Duo exempla extant, Sanuti inter Polenses et Tommasini. Illud habent cod. Veron. n. 69; Bembus f. 82. 86; Bellon. A f. 34; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 77'; Sabinus n. 46.; Brix. p. 32 (ex hoc Rossi p. 271; ex Rossio Mur. 1652, 1). Tommasini est in cod. p. 664, ed. p. 485 (inde Kandler n. 230).

Vv. divisi ad Tomm. ms. — 1 CAPVA Ver. Bemb. 86, CAPITA reliqua exempla Sanutiana. — 3 IVSIT Bemb. 82 Panv. — 4 FLAMINIA// Bemb. 82, FLAMINA Bemb. 86, FLAMINAM Panv. Sab. Brix. et sic (non FLAMINVM) Tomm., FLVMINAN Ver., FLAMINIAM Bell. — 5 S·F Tomm. ed. (non ms.)

---

148 Polae in museo.

LOC
P · CASSI · ADIV
TORIS·ET·VIBIAE
OPTATAE · CON
5 CVBINAE · SVAE
ET·SVIS·Q·Q VERS
PED·XVI·

Contuli. Barsan descripsit.

149 Polae in museo.

LOC·
P·CASSI·ADIV
TORIS·ET·SVIS·
Q·Q· VERSVS·
5 P·XVI·

Contuli. Barsan descripsit.

---

150 arca nunc pro vasa oleario, Galesani in aedibus Gonan.

C A V... *sori*
VS · MALABANVS · CAVSORIO
FELICISSIMO·ET·CAVSORIAE·VICT
ORIAE·NVTRITORIBVS·SVIS·DE·PE
5 CVLIO·SVO·HOC·SOLVM·FACIEND
VM·CVRAVERVNT

Stancovich *anf. di Pola* tab. 6 n. 11 p. 103 (inde Orell. 4674; Kandler n. 260).

---

151 litteris antiquioribus. Polae in museo.

Q·CECCEDIO · Q·...
SENECIONI
Q·CECCEDIO·Q·L·P...
CECCEDIAE·Q·L·ADV... *entae*
5 EX · TESTAMEN... *to*

Contuli. Habet Barsan ms.

152 Fasanae in foro in aed. Ioh. Ferro.

CLAVDIO·C
MARIMO
GENERO

Ioh. Carrara in schedis musei Vindob. et inde *Wiener Jahrb. A. B.* 48 (1829) p. 91; Kandler n. 231; Barsan ms.

1 C om. Bars. — Utrimque fractum dat Kandler.

153 Polae CYR. in claustro S. Michaelis extra urbem SAN. (VER. BEMB. 84), in atrio S. Michaelis de monte extra moenia RAEIN. BELL. — Inter Brixiana BRIX.; *ad un finile del comun di Ghedi* ROSSI.

D · M
CLAVDI·CERVONI
IONICI·LIB

Quater descripta, a Cyriaco Sanuto Bellon. B Bembo. Cyriaci exemplum proponunt Tragurinus n. 10; Iadestinus n. 10; Marcanova (Bern. A n. 7, Mutin. n. 14); Felicianus n. 15 (inde Ferrarinus Trai. n. 13, Reg. n. 15); Redianus A n. 14; Iucundus n. 10; Lilius f. 160; denique Sanutus in cod. Ver. inter additamenta n. 56. Sanuti exemplum est in codice Veronensi n. 14, apud Bembum f. 84', Bellonium A f. 32, Sabinum n. 13, Brix. p. 22 (inde Rossi p. 271). Tertium est Bellonii B n. 20 (inde Apian. 361, 2; ex hoc Grut. 1045, 3), quartum exceptum a Bembo f. 3. 61'. 82. A prioribus Carli 1, 86; Kandler n. 224.

In vv. div. sequor Sanutiana exempla Bembumque. — 1 om. Bell. A Sab. — 3 IONICI M·LIB Bell. B solus. — LIBER Cyr. (praeter Red.) — Infra fractum esse dicit Bemb. f. 5.

154 Polae in muro cisternae Artusi STANCOVICH. Nunc in museo.

L · C O R N E L I V S
CN · F·
L A E C A N I A · S P · *sic*
MAXSIMA
TÁLI·IN·CONIVGIO·NAEC
VNÍ·OFFICIVM·PRAESTIT/
EX·QVA·VIR·DOLVIT·NVNC *sic*
QVAM · NISE · MORTEM

Contuli. Habent Stancovich *anf. di Pola* p. 96 tab. 6 n. 3 (inde Orelli 4627); Kandler n. 225.

6 PRAESTITIT priores; ego adnotavi adfuisse posse in hiatu IT litteribus minoribus scriptum.

155 arca. Dignani in ecclesia parochiali STANC. — Galesani KANDL.

//C O R N E L I V S//
CALVO·V·F
SIBI·ET
*cor*NELIAE·L·L·OSTILAE

Stancovich *anf. di Pola* tab. 6 n. 12 p. 105, a quo videtur pendere Kandler n. 227.

L·CORNELIVS|L·L·CALVVS·V·F|SIBI·ET|CORNELIAE·L·L·OSTILIAE Kandl.

156 Polae ad S. Francisci KANDL. Nunc in museo.

C · DECI/
AV/

Contuli. Ed. Kandler n. 190.

157 Polae apud pratum magnum. — Provegiis in colle ubi olim erat castrum sub fenestra sacrarii BRIX.; *alle case d'Odolo* ROSSI.

DONATVS · AVG · LIB ET
ANNIA PRIMITIVA HANC
SEDEM FRVCTVM·LABORIS
SVI·VIVI·SIBI·POSVERVNT

Duo exempla extant, Sanutianum et Bellon. B. Illud exhibent Redianus B n. 23; Ver. n. 57; Bembus f. 86; Bellon. A f. 34; Panvinius cod. 6035 f. 107; Sabinus n. 40; Martyr n. 27 (inde Smet. 170, 25); Brix. p. 33 (inde Rossi p. 284). Bellonianum B est n. 19 (inde Apian. 361, 1). Incertae originis est cod. Meermanniani (Lugd. publ. 213) f. 36'; convenit cum Belloniano B. A prioribus Grut. 611, 7 ex Martyre et Apiano; Carli 2, 111 ex Grut.; Orelli 4769 ex eodem; Kandler n. 252 = 313 ex Carlio; Donat. 328, 1 ex schedis Petri Gnocchi.

In vv. div. sequor Panvinium. — 1 DONATIVS exempla Sanutiana. — 2 PRIMICIVA Red. — 3 LABORS Bemb. — 4 SIBI·VIVI Sabinus solus. — POSVER Red.

158 rep. *alla punta Barbariga.* Nunc ex dono loci domini Antonii de Volpi in museo Polensi.

SERVAE · SVAE *et*
DORIS · FILIAE *et*
FELICIO · SORO*ri*
POSVERVNT
AN R V

Contuli. Ed. Kandler in Istria 1846, 27 et inscr. n. 233.

159 Fasanae prope Polam ad ecclesiam parochialem in domo Tamborini Dominici f. CARRARA. Nunc Polae in museo.

DIS · MANB
*eu*PHROSYNE · *NA* / / / /
ANN · XXXII · M · *II* · D · II
· ANN · VII · MENS · II
*co*NIVG·ET·FIL·PIENTISSIMI *s*
cuius obitus post plures MES·MISEROS·MATREM
*s*VOQVE PEREMIT

Contuli. Habent Ioh. Carrara in schedis musei Vindobonensis et inde Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 48 (1829) p. 91; Kandler n. 234.

2 post PHROSYNE quae sequebantur, nuper perierunt effracta; ....PHROSYNE·NA.... Carrara, ...PHROSINE...IN... Kandl. — 3 M II Carr., *II* ego. — 4 MENS Carr. Kandl., *M*|*NS* ego.

160 ara magna, Polae in museo.

C · FANNIVS · PSALMI
SIBI · ET ·
FANNIAE · C · LIB · NOE·
IVNONI·EIVS·
FANNIAE · PRÍSCAE ·
LIB
V · F · *s*

Contuli. Habet Barsan ms.

4 *Iunoni eius* propterea videtur adscriptum esse, ut intellegeretur hanc defunctam fuisse quo tempore titulus positus est.

161 Polae in vinea secus S. Michaelem SAN. (VER.) — Inter Brixiana BRIX.

EVTYCHVS·ET·FORTVNATA·HANC
SEDEM·VIVI·SIBI·POSVERVNT

Bis descripta, a Sanuto et Bellonio B. Sanuti exemplum habent Ver. n. 16; Bembus f. 84'; Bellon. A f. 31; Sabinus n. 15; Brix. p. 20; Martyr n. 12 (inde Thevetus cosmogr. 1575 vol. 2 f. 769; Smet. 170, 16 et Grut. 681, 5 ex Martyre; Carli 2, 279 ex Grutero). Exemplum Bellonii B n. 5 repetiverunt Apianus 358, 6; Grut. 870, 4 ex Ap.; Mur. 1460, 1 ex sched. Bellon. apud Zenum.

In vv. div. sequor Sabinum. — IEVTICHVS Bell. B, EVTIENS Sanutiana exempla. — FORTVNATA Bell. B, ENORIANATA Sanutiana exempla. — 2 SEDM Bemb., FERE Bellon. A.

162 Polae in moenibus versus hortos comitis Felicis Lombardi STANC. Nunc in museo.

FELICITATI
ANN·XIX
MEN III
CYCNVS M N
CONI · OPTI

Contuli. Ed. Stancovich *anf. di Pola* p. 100 tab. 6 n. 6 (inde Kandler n. 240) pessime.

4 fortasse *M(arci) n(ostri).*

163 litteris alte incisis. Polae in museo.

Q · F I C T O R I V S
Q · L · TERTIVS · SIBI
GALGESTIAE · AVGE
MATEI·SVAE·ET·SVIS
OMNIBVS·IN·FR·P·XII
IN AG·P·XVI

Contuli. Habet Rizzi ms.

164 Polae in museo.

T·GALGESTES
MARTIALIS
T · F · I

Descripsi. Habet Rizzi ms.

165 Polae in quadam vinea ad S. Michaelem in tumulo. — Inter Brixiana BRIX.; Ghedii ROSSI.

L · GAVILIVS · DONICVS
Et · IVNIA · CLAVDIA
. . . .

Sanutus servavit. Habent cod. Ver. n. 15; Bembus f. 84'; Bell. A f. 32; Sabinus n. 14; Brix. p. 22 (inde Rossi p. 280. 301 et ex Rossio Mur. 1682, 5; Donat. 430, 3 sine dubio ex Gnocchianis).

1 GAVIDIVS Brix., CLAVDIVS Bell. — 2 ELIVNIA Ver. Bemb. Brix., ELVINIA Bell.; apud Sabinum tituli n. 153 qui apud eum praecedit v. 2 IONICI·LIB hic male repetitur.

166 Polae *trov. nelle mura della campagna vicina la porta Gioria o Gemina* BARSAN. Extat in museo.

D · M
Q·GELLI·
S F S H D O N O R

Q·GELLIVS·PRIMITI
VS
PARENTI
V·E·

Descripsi. Habet Barsan ms.; Kandler 1862 n. 717.

167 Polae in museo.

D ○ M
GEMINIAE
HYGIAE
ANN · XIII
L·GEMINIVS
THALLVS
PATER · V · F
SIBI·ET·SVIS

Contuli. Ed. Kandler n. 242.

168 Polae ad portam auream.

I ΓΑΥΚΕΙΑ ΧΑΙΡΑΕ
N A ∘ E G L Y C E R A

Kandler ms. et minus bene App. 1862 n. 773.

2 NAE traditur.

169 Polae.

D ∘ M
G R A C I N I O
∘N S V P E R A T O
OPTIMO · ET · PRS
S I M O · M S C E
N I A · S E C V N
D I N A · S O R O R

Pococke p. 120, 6.

1 D·O·M, 3 VX·SVPERATO traditur.

170 Polae *nelle mura vecchie presso il canale* BARSAN. In museo KANDLER errore.

D · M
H E C T I C S
C O N I V G I
A N I M A E
I N N O C V A S
E V T Y C H E S
MIN·ET·SIBI
V · F

Kandler ms. et n. 237; Barsan descripsit.

7 maiim *M(arci) n(ostri)*; cf. n. 162. — 8 V·P Kandler ed.

171 *all' Abbazia di Volosca* [a Fiume in occidentem] *in casa Melta recata dai Brioni* [quae sunt insulae prope Polam].

H E D Y T E N A S
I S S I M A S S T
FILIO AN XXI

Barsan ms.

172 Polae.

O L I A S M A T
O M I L I A E O
HELENAE · ST

Utin. f. 13 (ex cod. Lombardi male Carli 3 p. XXXVII; Kandler n. 258 ex Carlio).

1 OILAE Cic. — 2 OMILIANO cod. Cic., OMILIAE-ONI Carli.

173 Polae prope nobilissimum amphitheatrum in sepulchro CYR. (TRAG. IAD.) in quodam sepulcro prope (iuxta RED.) theatrum MARCANOVA, BEDIANUS similiterque IUC. apud palatium rotundam multarum fenestrarum in sepulchro longo BEMB. ad montem amphitheatri in tumulo SAN. iuxta amphitheatrum KNIBB. — Male Salerni APIAN.; inter Brixiana BRIX.; Malegni in ecclesia ROSSI.

D M
M · HELVIO · CRESCENTI
M · HELVIVS · HERMIAS
LIBERTO
V · F

Quinquies minimum descripta, a Cyriaco, Sanuto, scriptore cod. Marc. 14, 119, Bembo, Knibbio. Cyriaci exemplum est apud Traguriuum n. 5 et Iadestinum n. 5. Aut indidem aut aliunde Marcanova (Bern. B n. 4; in Mut. deest ut apud exscriptorem Marcanovae Ferrarinum); Redianus A n. 5; Iucundus n. 16 (inde sine dubio Apianus 107, 3). Pendet a Cyriacano exemplo aliquo etiam Pontanus de asp. f. 17 (ed. in opp. Venet. 1519). Sanuti apographum habent cod. Ver. n. 59; Bellon. A f. 34; Sabinus n. 42; Brix. p. 31 (inde Rossi p. 275). His accedunt scriptoris cod. Marc. 14, 119; Bembi cod. f. 2' 61'; Knibbii apud Grut. 1045, 7 (idem dat 941, 5 ex Apiano et Knibbianis). A prioribus Carli 2, 108; Kandler n. 236. 244.

Vv. divisionem dedi ad Brix. et Knibbium et cod. 119 consentientes; reliqui continuant. — 1 //M Bemb. — 2 CRESENTI Ver. Brix. — 3 HEVIVS Marcan., HELIVS Iuc. Bell., HLVIVS Bemb. — 5 om. Knibb.

174 Polae in museo.

·HE
ESTI
SVREMA
VI·FE

Descripsi. Habent Kandler ms. et n. 305; Gregorutti ms.

1 HIVF Greg., RHE Kandl. — 2 CRESTI Greg., RESTI Kandl.

175 lapis coniscae formae. Polae in muris ad dextram portae aereae rep. BARSAN. Extat in museo.

D M
H O S T

Descripsi; integra videtur. Habent Barsan ms.; Kandler 1862 n. 741.

176 Polae ad praetorium SAN. in foro URSIN. MANZ. *sotto il palazzo* UTIN. Nunc in museo. — In villa D. Euphemiae in domini Leonis Cereti BRIX.

gryphi duo
T · HOSTILIO · T · L ·
CALLISTO ·
ANN·XXVII
HOSTILIA CALLISTE
SOROR · V · F ·

Contuli. Exhibent duo ex libris Sanutianis (cod. Sabini n. 55, Brix. p. 37; inde Vinaccesius p. 305); Bembus f. 4 . 60'. 88; Grut. 595, 3 ex Knibbianis; Kandler *cenni di Pola* p. 65 ex cod. bibl. Marcianae scr. c. a. 1600; Manzuoli Istr. 1611 = *archeogr. Triest.* 3, 191; Manutius cod. Vat. 5237 f. 119 (inde, etsi auctor non indicatur, Don. 13, 21, ex hoc Mur. 1470, 1); Utin. p. 7; Carli 2, 280; Kandler n. 243.

177 Polae in foro ante portam aedium Paran STANCOVICH. Nunc in museo.

SCENNI
YMENAEI
in F P XII
in A P XVI

Descripsi. Ed. Stancovich *anf. di Pola* p. 99 t. 6 n. 5 (inde Kandler n. 285) male, item male Savelsberg *rhein. Jahrb.* 27, 145 descriptum a Dabusco.

178 Polae in hortis canonici Vio CARLI. Nunc in museo.

L·C·L·ILIONA
sibi ET · SVEIS·
et A · FECIT·

Contuli. Exhibent Carli 2, 263, q. v. a. 1750; Utin. p. 10 (inde, scilicet ex codice Lombardi Carlii 3 p. XXXVI); Kandler n. 250 = 309.

179 Polae in domo Iohannis Tartari SANUTUS. — Inter Brixiana BRIX.; *a Pertica di Sarallo* ROSSI.

L · M
I V L I
NERMSROTIS
IN · FR · P · XXS
IN·AG·P·XXXXS

Duo exempla extant, Sanuti et Bellonianum B. Illud habent cod. Ver. n. 70; Bembus f. 84. 89'; Bellon. A f. 31'; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 78; Sabinus n. 59; Brix. p. 34 (inde Rossi p. 284; ex Rossio Mar. 1685, 14); Piccart. n. 210 (inde Reines. app. 30; ex Reinesio Carli 2, 283, Kandler n. 296). Alterum est in cod. Bellon. B n. 13 (inde Apian. 360, 2; ex Apiano Grut. 915, 6).

Vv. divisi ad Sabinum et Panv. — 1 D·M·L Veron., om. Bemb. 89. — 2 om. Sanutiana exempla excepto Veronensi; D·IVLI Apian. — 3 VERMEROTIS Sab., NERMEROTIS Bemb. Panv. Brix. — 4 INER Bemb. Panv., INTER Bell. A, IN · FA Bell. B (contra Ap.). — XXS Bell. B, XXVS Sanutus (nisi quod XXV Ver. Panv. Brix.). — 5 om. Sabinus. — AVG pro AG Bemb. Bell. A Panv., AGR Brix. — XXXXV Veron.

180 Polae extra urbem in quodam sepulchro RED. — Gaedii ad aedem D. Laurentii BRIX.

IVLIA · MATRONA · AVRELIO ·
AQVILINO CONPARI · CVM
QVO · VIXIT · ANNIS · XXII
SINE · VLLA · QVERELLA
BSNEMBRENTI · POSVIT

Sanutus servavit. Habent cod. Red. B n. 16; Ver. n. 54; Bembus f. 82'. 86; Bellon. A f. 31'; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 29; Sabinus n. 39; Martyr n. 26 (inde Smet. 160, 24; Grut. 793, 9; Carli 2, 284; Kandler n. 246); Brix. p. 10.

Vv. divisi ad Panvinium. — 1 MTRONA Bemb. 86. — 2 AQVILIO Red. — CONPARI Red. Bemb. 86, COMPARI reliqui. — 3 VIXI Ver. — 4 FINE Bell. — QVERELA Red. Bemb. 86. — 5 B·M·F Red.

181 Polae.

cAELESTE LAECA

Barsan ms.

182 Polae.

C · LAECANVS · SIMONIS · LIB · CATAGRAPIVS · SIBI · ET · SVIS
LAECANIAE · PROPASI · CONIVGI · LAECANIAS · EPNYRE · f.ST · LIB
GRApTE · FIL · ET · TRYPHASNAS · FIL· RHODOPE · F·
NEO · FIL NEDYNOE · FIL SVLPICIAE · DAMALE
TRYPHSNAE · MATRI · MEAE · DIOGSNI · FRATRI · MSO
ST · AMICIS · CARIS · MEIS · QVI · VOLENT · HOC · VENIRS
SVO · QVISQVE · DIS · VENIANT · ET · RSQVIEECANT

Barsan ms.

1 SIMON · S · LIB · CATAGRAPIVS, 2 EPHYRS · ET · LIB, 3 GRAATE traduntur.

183 Polae in S. Michaeliis.

anaglypha
varia
C · LAECAN
NOREO
LICINIA
NEPHELS
DE EVO

Pococke p. 120, 5; Utin. p. 13 (inde, nempe ex codice Lombardi, Carli 3 p. XXXVIII, ex hoc Kandler n. 256.)

1 LAECAN Utin., LATE·CATN Poc. — 4 N·F·P·LI·ET·LB Poc.

184 Polae.

LAECANIO
PHROMO
LAECANIA·CAA
MATSR

Gregorutti ms.

185 Polae.

P·LAECANIO
RVFO·F

Rizzi ms.

186 Polae in museo.

C·LAECANIVS SCENO

Contuli. Habet Rizzi ms.

187 Polae extra civitatem ad unum miliare versus Albonam CYR. (IAD. MARC. BERN. similiterque RELIQUI).

LAECANIA · C · LIB
ATTICE·C·VIBI·FVSCI
LIBERTINI · HIC · CON
DITA · EST

Cyriacus servavit. Habent Tragurinus n. 15; Iadestinus n. 15; Marcanova (Bern. A n. 12; Mut. n. 10); Felicianus n. 3 (inde Ferrarinus Trai. n. 3, Reg. n. 4); Redianus A n. 19; Iucundus n. 3; Lilius f. 160 (inde male Reines. 19, 22 ex Langermannianis; Carli 2, 106 ex Reinesio; Kandler n. 252 ex Carlio); Sanutus cod. Ver. n. 49 et 73 omnino ex Marcanovanis; Mur. 1698, 2 ex schedis Capponiis et Franc. Brembati.

Versus divisi ad Iadestinum. — 1 LIBE pro LIB Iad. — 2 ATICS Marc. (Bern.). — C·VIBI·FVSCI Trag. Iad. Marc. (Bern.) Red., VIBI·FVSCI vel VBI FVSCI plerique, VX·FVSCI Mur. Quae reliqui, ut constaret de exscriptorum erroribus.

188 Polae in moenibus rep.

*lae*c ANIAE·FAVS

Ludwig descripsit.

189 Polae.

LASCAN
LIB · SALV
LAECANI
LASCANI
LIB
C · LAECA

Carli 2, 106 qui vidit (inde Kandler n. 253 255).

190 Polae in museo.

INGSNV
V · F · SIBI · ET · LAE*caniae*
SSRVANDAE
LIB · EVAE · ET · L
PETICIO · MAXIMO · FI
ET · LAECANIAE · SEC*undae*
MATRI · ST · EEPTIMI*ae*
FAVSTAS SOROR
FELICI F
INFR · P · XI
— — · P · XI

Descripsi. Habet Gregorutti ms.

191 Polae in museo.

LASCAN*ae*
VALENTI*nae*
C·LAECANIV*s*
AGATHOCL*es*
F E M

Descripsi.

192 Polae in museo.

D M
LAELIAS · ONS
SIMB·ERAM
QVONDAM · FA

Descripsi. Habet Gregorutti ms.

193 Polae in museo.

M·LIBVRNIVS·M·L·ANCHIALV

Contuli. Kandler ms. et n. 257.

194 Polae in moenibus RED. in quodam saxo muris infixo apud S. Ioannem VERON. apud S. Ioannem Crucigerorum BELL. A apud S. Ioannem, nunc supra turrim Prioluni SAB. similiterque PANV. — Inter Brixiana BRIX.; Borsadoli in ecclesia ROSSI.

M · LVRIO · HYALISSO
PATRONO · ET · LVRIAE
SPES · LIB · ET · M · LVRIO
ZOSIMO · F
M · LVRIVS · ZOSIMVS
LIB · FECIT

Exempla duo extant, Sanutianum (cod. Red. B 1; Ver. n. 21; Bembus f. 83; Bellon. A f. 32; Panvinius cod. 6036 f. 69'; Sabinus n. 20; Brix. p. 9 et inde Rossi p. 296; Martyr n. 15; Smet. 170, 21 et Grut. 945, 80 ex Martyre; Carli 2, 107 ex Grut.; Kandler n. 254 ex Carlio) et Bellon. B n. 15 (inde Apian. 360, 4).

Vv. divisi secundum Panvinium. — 2 LVRIS Bemb. Bell. B. — 3 SPEI solus Redianus. — 4 ZOSIMVS Sab. — FECIT pro F Sanuti exempla duo (Ver. Bemb.).

---

195 Polae in vinea quadam extra urbem RED. — In pago Montis plani apud aedem D. Antonii ad puteum nuper effossum; ex saxo effectum est vas sive alveus BRIX.; *in un campo di Pralboino* ROSSI. Romae in hortis S. Stephani ALEX. NEGRI apud Malvasiam marm. Fels. p. 288 mero errore, nam citat ibi ex Smetio. Salonis ZACC.

MANILIA · PAVLA
DE · PARCIMONIO · SVO
SIBI · ET
ASLIO · PAVLINO
CONPARI · SVO
DOMVM · AETERNAM · POSV

Servavit Sanutus. Habent cod. Redianus B n. 18; Veronensis n. 31; Bembus f. 83'; Bellon. A f. 31'; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 101; Sabinus n. 29; Martyr n. 22 (inde Smet. 170, 26; Grut. 804, 1; Carli 2, 295; Orelli 4528; Kandler n. 264); Brix. p. 26 (inde Manutius orth. 590, 10; Rossi p. 297); Zaccaria 10, 117 (inde Donat. 406, 16) ex ms. Spal. libro n. 69.

Vv. divisio incerta. — 1 MANELIA Bemb. — 2 PATRIMONIO Red. Bell.; cf. n. 123. — 5 CONPARI Red. Bemb., COMPARI reliqui. — 6 DOMVN Red. — ETERNAM Bemb. — POSV Red., POSVERVNT Ver. Bemb., PO Bell. Panv., POSVIT Sab.

---

196 Polae ad portam auream.

MARC*ELLAE*
T · OPSEQ*VEN*
IVS · HYGIN

Barsan ms.; Kandler 1862 n. 718. 734 duobus exemplis.

Quae om. Barsan et Kandler 734, dedi inclinatis. — 2 in. T om. Kandl. 718. — OBSEQVEN Kandl. 718. — 3 HYGIN Kandl. 718, HYGI| Bars., HYGIA Kandl. 734.

---

197 litteris profundis. Polae in museo.

L · MARCIVS
SABINI · L ·
PAMPILVS
PIRMILIVS *sic*
PRIMVS

Contuli. Habet Barsan ms.

---

198 Polae rep. ad portam Ioviam q. d. Extat in museo.

DIS MAN
MAXIMO
FILIO · MEI
AN · XVII ·
V · F
SIB · ET · SVIS

Contuli. Habet Barsan ms. et inde Kandler 1862 n. 715.

---

199 Polae in episcopio.

|P · VIRI · SVI · I|
|MAXIMO|

Barsan ms. et inde Kandler 1862 n. 749.

---

200 Polae.

MELAENAE
VETVRIAS · VENE//
C//////NNI

Utin. p. 8 (inde Carli 3 p. XXXV cf. p. XXXVI et a Gravisio et ex cod. Lombardi; ex Carlio Kandler n. 299).

1 MELENAS Gravis. — 3 sic Utin. secundum codicem Cicognae; deest in cod. Pironae; NNI om. Carli.

---

201 litteris rudibus. Polae in museo.

Q · MVC · PYL

Descripsi. Non est ex inscriptionibus amphitheatri.

---

202 Polae in moenibus RED. in ecclesia S. M. de Canneto BELL. A SAB. *in una vigna presso Porta Aura* UTIN. — 'Polanne (sic). Tergesti aliisque locis' MARCANOVA. Inter Brixiana BRIX.; *fra Ghedi e Leno* ROSSI.

NEPHELE
ANTISTIAE
LIBR
L · P · F
O · M · D · S

Quattuor exempla habemus, Marcanovae imperfectum, Sanuti, Bellon. B, Utinensis. Illud legitur in Marcanovae cod. Bern. B n. 5, Mut. n. 19, inde apud Ferrarinum Reg. n. 20. Sanuti habent Red. B n. 2 (inde Gud. 360, 7); Veron. n. 43; Bembus f. 85'; Bellon. A f. 35; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 110; Sabinus n. 58; Brix. p. 39 (inde Rossi p. 298, ex Rossio Mur. 1715, 12). Tertium est Bellon. B n. 10 (inde Apian. 359, 3, sed v. 5 adhaesit ad 359, 5), quartum Utin. p. 10. Ex hoc videtur pendere Carli p. 3 p. XXXIII, cui dedit Gravisius; ex Carlio Kandler n. 211.

Vv. divisionem servant Marcanova et Utin. et ex Sanutianis Sabinus. — Fractam dicit Sanutus. — 1. 2 om. Marcan. — 1 NEPHELE Bell. B Utin. et ex Sanutianis optimi (Red. Ver. Bemb.), NEPTELAE Bell. A, NEPTHELE Panv., NEPELELE Sab., NEPTLELAE Brix. — 2 ANTISTAE Bell. A. — 3 LIBR Bell. B et Utin. (quamquam LIB Cicognae codex, LIB/// Carli) et Sanutiani plerique (Ver. Panv. Brix., LIBER Bemb., LIBI Bell. A, VBI Sab., LIB Red.), LIBER Marcanova. — 4 L · E · F Utin. (quamquam L · F · P Cicogn. et Carli). — 5 S om. Bell. A.

---

203 Polae in moenibus CARLI. Nunc in museo.

homo stans *protome* *homo stans*
|OBELLIAE|
|MAXIMS|

Descripsi. Utin. secundum cod. Cicognae (in Pironae deest); Carli 2, 306 aere expressit; Kandler n. 262.

1 OBELLIA hodie superest.

---

204 Polae in museo.

D · M
OCLATIAE
CHRESTE
OCLATIVS
HIASRONY
MVS
V · F

Contuli. Ed. Kandler n. 259.

---

205 Polae.

C · OCTAVIO · C · F · CASTO · P · ET

Barsan ms.

206 Polae in sepulchro ornatissimo CYR. (TRAG., IAD., MARC. BERN., RED.) inscriptum tabellae in facie sarcophagi opere squamato et imbricibus contecti MARCAN. (MUT.)

P · OPPIVS · VVLSOR
SEPVLTA · IVLIANI · PB
CONIVGS · N · S
VNO·ANIMO·LABORANTES
VNO · ANINO · NOSIS
POSVINVS

Cyriacus servavit. Exhibent Traguriuus n. 7; Iadestinus n. 7; Marcanova (Bern. A n. 5, Mut. n. 5); Felicianus n. 11 (inde Ferrarinus Trai. n. 11, Reg. n. 13); Redianus A n. 12; Iucundus n. 9; Lilius f. 160'; item Sanutus cod. Ver. n. 48 omnino ex Cyriacanis. Inde Fabricius antiq. p. 231; Donius cod. Barb. 34, 73 p. 7; Mur. 1643, 7 ont. ex schedis Iac. Valerii, 1720, 14 ex schedis Farnesiis.

Versuum distributio tam incerta est quam emendatio tituli corrupti.

---

207 Polae in S. Michaelis de Monte.

//ANISVS
P//ILLIAE · C
CALPARI///
ALCATI///
NOTNVSTI//
CINOSTIMI//
CONIVGI
SVAR · ANN
XVIII

Stancovich *anf. di Pola* p. 102 tab. 6 n. 9 (inde Kandler n. 312).

3 CALPARII·F Stanc. in textu.

---

208 Polae in museo.

LIBANO
cONTVBERN
pALPELLIAE
TROPHIME
MATRI
sALVIO · FRATRI
chRYSIDI · SOROR
VALENT · FRAT
RVTILLIAE · TER
SORORI

Contuli. Habet Barsan ms.

---

209 Polae in moenibus rep. Nunc in museo.

L · PAPIRIVS
MAXIMVS
PAPIRIAE
RHODAE
MATRI
PIENTISSIMAEST
T · FLAVIO
NARCISSO
V·F

Contuli. Barsan et Ludwig descripserunt.

3 postea adiectus est litteris minoribus.

---

210 arca. Polae in sepulcro in domo de Vegis (sic RED., da Veglia SAB., Davillis PANV.) RED. PANV. SAB. in quadam arca in domo illorum de Bonasiis VERON. Deinde Tergeste *ridotta in sasso d'oglio nella cantina della casa del Sig. Aldrago Picardo vicino al palazzo publico in piazza grande* SCUSSA, DELLA CROCE. *Ora nella contrada Romagna nella villa Fontana* MAINATI. Hodie ibi in museo. In necropoli S. Martyrum rep. ait KANDLER, errore. — Inter Brixiana BRIX. in abbatia Leni ROSSI.

cornu genius D · M *genius cornu*
copiae PAPIRIA · PRIMA *copiae*
VIVA·POSVIT
SIBI

Vidi, sed iam legi nequit. Polae titulum descripserunt Sanutus et Bellon. B. Illud exemplum proponunt cod. Ver. n. 55; Bembus f. 86; Bellon. A f. 32'; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 106; Sabinus n. 23; Marulus n. 90; Martyr n. 17 (inde Smet. 170, 15; Grut. 920, 4); Brix. p. 25 (inde Rossi p. 273); cod. Ambros. C 61 f. 81. Alterum est Bellon. B n. 17 (inde Apian. 360, 6). Inter Tergestinos exhibuerunt Scussa Kandleri p. 13, syll. n. 16, ed. p. 22; della Croce p. 201 cf. p. 161 (inde Carli 2, 286 et Mainatius 1, 1, 271 coll. praef.); Kandler n. 123.

Vv. recte diviserunt inter antiquos Bemb. Panv. Sab. Brix. — In lectione consentiunt Sanutiani plerique (Red. Bemb. Panv. Sab. Brix.), Bellon. B, Scussa Kandleri, della Croce, Kandl. — 3 VIVENS Scussa syll.

---

211 litteris fugientibus et evanidis. Polae *nelle mura della campagna vicino la porta Gioria* BARSAN. Nunc in museo.

PAPIR
C F RVF
AE PAPIR
PROBVS
MARIIV *sic*

Contuli. Habent Barsan ms. et inde Kandler 1862 n. 771.

---

212 Polae.

M·POLLEN*tio* . . . .
POLLENTI*us* . . . .

Rizzi ms.

---

213 Polae in museo.

D N
P · POLLENTIO
GEMINO · BIMe
MENS · IX · DIERV
XXIIX · POLLENTIVS
PROCESSVS·ET·RVF
HILARITAS·PARENTS·
POSVERVNT

Contuli. Ed. Kandler n. 265.

---

214 Polae.

. . pOLLENtio . .
LVCRIO*sibi et*
RVI*s*

Barsan ms. 1 OLLENI traditur.

---

215 Polae in moenibus rep., nunc in museo.

p]ONPVLLENVS · Q · F · SECVNDV[s
testa]MENTO · FIERI · IVSIT · SIBI · ET
T·L·OPTATAE CONCVBINAE SVAE *sic*

Contuli. Barsan et Ludwig descripserunt.

---

216 Polae in museo.

. . SI
FIRIT ANN
II · SEPTA
FIA · Q · POS
VBLIVS · FR·
VDIA PVBLA
CISMA

Contuli. Ed. Kandler n. 247 et denuo n. 781.

4 sq. *Q. Pos*[*tumius P*]*ublius fra*(*ter*) [*et A*]*budia Publia* [*infeli*]*cis*(*sima*) *mater*).

---

217 Polae rep. ad portam auream.

PRIS
ENO·Q·F·
RI
MATR

Barsan ms. et inde Kandler 1862 n. 757.

---

218 Polae.

ET
PRISCAE
RI

Kandler ms. et n. 294. 316.

---

219 Polae in moenibus CYR. In quadam corniola in pomeriis SAN. (VER.) in quodam saxo moenibus implicato SABIN. — Inter Brixiana BRIX.; Ghedi ROSSI.

PROCESSO · ANN · XXII
N · M · N · N · S
IN·FR·P·XXX·IN·AGR·P·XXXXI

Ter descripta, a Cyriaco, Sanuto, Bellonio B. Cyriaci exemplum proponunt Traguriuus n. 12; Iadestinus n. 12; Marcanova (Bern. A n. 8; Mutin. n. 15); Felicianus n. 14 (inde Ferrarinus Trai. n. 14, Reg. n. 16); Redianus A n. 15 (inde Gud. 329, 15); Iucundus n. 11; Lilius f. 42' (inde Reines. 17, 100 e Langermannianis; ex Reinesio Carli 2, 309; Kandler n. 263); Donius cod. Barb. 30, 182 f. 52' et 34, 73 f. 238; Mur. 1732, 4 e schedis suis et Iucundi. Sanuti apographum habent cod. Ver. n. 12; Bembus f. 86'; Bellon. A f. 32; Sabinus n. 11; Brix. p. 22 (inde Rossi p. 310). Tertium est Bellon. B n. 16 (inde Apian. 360, 5).

In vv. div. conveniunt Trag. Bemb. Sab. — 1 XXII Bell. B Sanutus, XXIII Cyr. — 3 sic Cyr. (nisi quod AG· Trag. Iad.) Bell. B (nisi quod hic INFER), IN·FR· (ex Bemb.) P·XXXXI mediis omissis Sanutus. In lapide fuit fortasse XXXV.

---

220 Polae.

fILIAE
PISN
TISSIMAE
PVBLICIVS
MYRINVS
FECIT

Barsan ms.

221 Polae.

C · S · SATVRN

Barsan ms.

---

222 Polae rep. ad moenia, extat in museo.

D ɵ M
SALAMINVS · AV-
SER · SIB · ET · RVFRO
sic SINO · ST · GEMELLIN
AE·FILIS·ET·CALIIOP *sic*
ENI·CONIVGI·
SILVINVS · AVG · SER
CVRAVIT · SIS · ARAM
VT · PONERETVR

Contuli. Barsan et Ludwig descripserunt.

---

223 Polae in moenibus rep. Nunc in museo.

D · M
C · S A T V R N
HERMIAS
C·SETTIDIVS·ZOSIMVS
AMICO

Contuli. Barsan et Ludwig descripserunt.

---

224 Polae.

*aug*G · NN · VERN ......
...ABI·CVM·QVA·VI*xi* ...
*arca*N · DINVS
OM M
IDV

Barsan ms.

---

225 Polae in moenibus CYR. In quodam pillo maris infixo retro episcopatum SANVTVS (VERON.) *in riva sotto il rescorato* UTIN. *era al mare inserta nelle mura, ora sepolta* KANDLER. — In lugo ad D. Marine monasterium prope cisternam BRIX.; Brixiae *nelle case di S. Lorenzo* ROSSI.

D · M
L · SEMPRONIO
POLYCLETO
LAECANIAS · DANAS
P · ANTISTIVS
PROCVLVS
F · F

Septem exempla habemus de lapide sumpta Cyriaci Tergestini Antiqui Sanuti Bellon. B Pocockii Utinensis Kandleri. Cyriaci exemplara proponunt Tragurinus n. 18; Iadestinus n. 18; Marcanova (Bern. A n. 15, Mutin. n. 13); Felicianus n. 5 (inde Ferrarinus Trai. n. 6, Reg. n. 7); Iucundus n. 6; Gammarus cod. Stuttg. f. 88'; Lilius f. 160; Sieder cod. Mut. f. 105. Sanuti habent cod. Ver. n. 39; Bembus f. 85'; Bellon. A f. 33; Sabinus n. 36; Brix. p. 38 (inde Rossi p. 259; ex Rossio Mur. 1496. 11). Tertium est Tergestini Antiqui apud Siederum f. 105, Gammarum cod. Trev. f. 7, Liliam f. 154'. ubi traditur fere cum n. 533; etiam Rediani libri exemplum A n. 22 inde videtur proficisci, non a Cyriaco. Quartam habemus Bellon. B n. 12 (inde Apian. 360, 1; Grut. 741, 7 ex Apiano); quintum Pocockii p. 120, 3; sextum cod. Utin. p. 12; septimum Kandleri, qui descripsit n. 1825, ms. et n. 274. Incertae originis est Donianum cod. Barb. 34, 73 f. 4.

Vv. divisionem ex Sanutianis retinent Bembus et Sabinus, item Antiquus Tergestinus apud Lil. et Gamm. — 1 D·M·S Kandler, om. Cyriacana exempla deteriora (praeter Trag. et Iad.) et Sanutiana omnia et Red. — 2 L Sanutus Red. Poc. Kandl., C Cyriacus Terg. Ant. Bell. B Utin. — SEMPRONIO Terg. Ant. (Sieder, Gamm.), SIMPIONIO Bembus, SEMPRONIO antiqui reliqui, SEMPRON Poc. Utin. Kandl. — 3 POLYCLETO Terg. Ant. et Kandl., POLYCLITO Cyr. (Trag. Iad. Fel.) Red. et sic vel POLICLITO pleraque exempla antiqua, POLICLETO Sanuti Veron., PPLICLITO Bemb., POLYCILIO Poc., POLYCI/ITO Utin. — 4 LAECANIAE Terg. Ant. (sic Red. et Sieder, LACANIAE Gamm., LAECANIAE Lil.), LASCANAS (Trag. Iad. Marcan. Bern.) vel LASCANIAE (Felic. al.) exempla Cyriacana; LAECANTAE (Bembus) vel LASCANIAE (reliqui) exempla Sanutiana; LAECANAS Bell. B Utin. Kandl., LAECANIAS Poc. — DÆ (Bemb.) vel DANAE (rel.) exempla Sanutiana, DANE Sieder Utin., DANE Cyr. (ct. pro DANS Felic.) Red. Lil. 154 Bell. B Poc., DAN Kandl. In lapide videtur fuisse DANE. — 5 D· pro P· Kandl. — P·ANTISTIVS·ANTIVS Veronensis liber Sanuti, P·ANTIVS·ANTISTIVS Donias. — 6 om. ex Cyriacanis Felic. (Marcian., non Ver.) Marc. (Mut., non Bern.) Ferr., item Bell. B. — 7 F·F Terg. Ant. (etiam Red.) Sanutus Bell. B Poc. Utin. Kandl., E·F Cyriaci exempla meliora (Trag. Iad. Marc. Bern., FFC Felic. Marcian., FEC Felic. Veron.).

---

226 Polae in quodam monumento SAN. — Sub portien aedis D. Mariae Vallis viridis inter Botticinum et Regiatum BRIX. *in* 13 *a S. Lorenzo* ROSSI.

SERGIA · FLA · LVSIANA · MINI
ET · Q · FLA · LVSIANO · DVLCISSIMO
NEPOTI·EX·FILIO·CONIVGIS·QVAE·MEI
FRATRI · AMANTISSIMO · FVI
I N T E G R A · M O N I M E N T V M
CONSTITVI

Sanutus habet solus. Exhibent Redianus B n. 4; Ver. n. 11; Bembus f. 89'; Bellon. A f. 31; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 39; Sabinus n. 9; Brix. p. 21 (inde Rossi p. 299, ex hoc Mur. 1497, 5); Martyr n. 11; Piccart. n. 204 (inde Reines. 12, 80; Fabrett. 25, 113 ex Reines.; Carli 2, 281; Kandler n. 239); Valvasonius ms. (inde Mur. 1497, 8).

V. 1. dabo Red. Ver. Bemb. Bell. Sab. Valv. — Vv. divisi ad Bembum. — 3 ET pro EX Valv. — QVE Red. — 4 FRATRIS Red. — FVI auctores reliqui, CVI Valv. — 5 MONVMENTVM Bemb. Bell.

---

227 Polae in museo.

D M
C·SERVILIVS·C·L
DIDIMVS·ET *sic*
C·SERVILIO
PREQVSNTI·F

Descripsi. Ed. Kandler 1862 n. 723.

---

228 Polae rep. in moenibus ad portam auream.

C · SERVILIVS
PROPOLVS
V·F·SIBI·ET
COMINIAE
—ISLIIIAS
CONIVGI *sunt*
IN FRO PXV
IN AGR PV
N P S E T

Barsan ms. et inde Kandler 1862 n. 721.

5 fortasse IVSTINAE.

---

229 Polae rep. in moenibus ad portam auream. Extat in museo.

SERVILIA · METNE
SIBI · ST · CVSSIO
MANSVETO · CONIVG
ET SERVILIAS·LIBADI
FIL · ET · PHYLLIDI · L

Contuli. Habent Barsan ms. (inde Kandler 1862 n. 724) et Ludwig ms.

---

230 Polae.

C·SETTIDIO·FIRM·
LIB·IANVARIO
. . . . CVL·II
. . . . . . AIAE
. . . . FRRIC·
. . . . . . IA·
. . . . SIT·
. . . . TI . .

Pococke p. 120, 2.

---

231 Polae 'in Barbacani' UTIN. Nunc ibi in museo.

ab una parte:

SEBIAE · ANN · XII
SETTIDIA · AGRYPNS
FILIAE·PIENTISSIM•

ab altera parte:

SEBIAE · ANN · RII
SETTIDIA · AGRYPNE
FILIAS·PIENTISSIM/

Descripsi. Exhibent Utin. p. 11 (inde, scilicet ex cod. Lombardi, Carli 3 p. XXXVII); Kandler n. 271.

Altero loco scripsi SEBIA, errore meo puto.

---

232 Polae in museo.

D M
S E T T I D I
AE · CALLI
TYCHE · PO
SVIT · ARAM ·
AMICAE · CARIS
AELIa eNRS
STE

Contuli. Kandler n. 272.

---

233 Polae.

D · M
SETTIDIAE
NEGADI
SETTIDIVS
HELIAS

Pococke p. 120, 8.

8 HELLIADI traditur.

234 Polae.

FVP·STATI
O · STIPIA
MATER · P

Kandler ms.

---

233 Polae.

P·SVLPIC·P·I
THIASI
IN · PRONT
P·XII
SIBI·ET·SVIS

Barsan ms.

1 lacuna non indicatur.

---

236 Polae in ecclesia campestri divi Peregrini. — Inter Brixiana BRIX.

THESEO · HILARIΘ
DIVI · AVG
LI3ERTI · LIBERTO
CIaNAMVS · CONLIB

Sanutus servavit. Habent cod. Ver. 71; Bembus f. 84; Bellon. A f. 34' (inde Mur. 1015, 3); Panvinius cod. Vat. 6036 f. 80; Sabinus n. 47; Brix. p. 34 (inde Vinaccesius p. 306; Donat. 331, 3 a schedis Gnocchi); Piccart. n. 211 (inde Reines. 9, 44; Carli 2, 325; Kandler n. 278).

Vv. ordinavi ad Sabinum Bembumque. — 1 TNESIO Sab. — HILARIΘE Sab., NILAZIO Ver. Bemb. — 2 AVGVSTI Ver. — 4 CINAMVS traditur (CINIMVS Ver.). — CONLIB Bell., CONLIBER Ver., COLIB Bemb., CVMLIB Panv. Sab. Brix. Picc.

---

237 Polae in moenibus rep. et in museum illata.

THESEVS·C·N
SEX · SORORI·
PIENTISSIM·
IANVARIA·
COIVNX · EIVS
VIVI · FECERV

Contuli. Barsan et Ludwig descripserunt.

---

238 inter Polenses.

D M
THESRVS
R·IONICE

Utin. p. 11 (inde, semper ex cod. Lombardi, Carli 3 p. XXXVII; Kandler n. 283 ex Carlio).

---

239 Polae in ecclesia S. Martini.

D · M
THR*e*PTO
AN·V·M·XI·D·//
VIRI THREPTO
VIBIAR RVCAR
DLC EVCARIA
FRATEXVFL
//SSRALL · VAL

Stancovich *anf. di Pola* p. 102 tab. 6 n. 10 (inde male Kandler n. 284).

2 T·HRPTO traditur. Tota corrupta.

---

240 Polae CYR. in quodam sepulchro apud S. Martinum SANUTUS (VER. ET BEMBI). — Reperit in ima campanilis parte BRIX.; Ghedi ROSSI; inter Salonitana ZACC.

TORIAE · AGRIPPINAE
NIGIDIVS · CAPITO
MARITVS · PARVI
TEMPORIS

Quater descripta, a Cyriaco, Sanuto, Bellonio B, scriptore cod. Marc. 14, 119. Cyriaci exemplum proponunt Tragurinus n. 8; Iadestinus n. 8; Marcanova (Bern. A n. 3, Mut. n. 4); Felicianus n. 9 (inde Ferrarinus Trai. n. 9, Reg. n. 10); Redianus A n. 10; Iucundus n. 8; Lilius f. 161. Sanutianum exhibent Veron. n. 20; Bembus f. 83r; Bellon. A f. 32'; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 102; Sabinus n. 19; Martyr n. 14 (inde Smet. 170, 17; Grut. 834, 8 ex Apiano et Martyre; Orell. 4637 ex Grutero); Brix. p. 25 (inde Rossi p. 306); Zaccaria marm. Sal. 10, 127 ex ms. libro Spal. Tertium exemplum est Bellon. B n. 1 (inde Apianus 358, 2), quartum cod. Marc. 14, 119. A prioribus Carli 2, 285; Kandler n. 282.

Vv. divisi ad exempla quaedam Sanutiana (Bemb. Panv. Brix.) et cod. 119; reliqui continuant. — 1 TOZIAE Cyr., Bell. B, cod. 119 et ex Sanutianis Ver., TROIAE Bemb., TOCIAE Sanutiani reliqui, nisi quod TITIAE Zacc. — AGRIPINAE Sanutiani quidam (Ver. Bell. A Sab. Brix.) et Bell. B, AGRIPPINE cod. 119. — 2 NICIDIVS Cyr., cod. 119, NIGIDVS Bell. B. — 3 PARIS pro PARVI Zacc.

---

241 Polae.

TVRPILIVS·C·
//CHRYSEROS

Bembus f. 4'. 60' ex lapide.

---

242 Polae in museo.

LOC
L V V P
IN P · P · XVI
IN AGRO P//

Descripsi. Ed. Kandler 1862 n. 780.

2 prior V videtur calce tecta fuisse.

---

243 Polae *in corte di Tamaro* UTIN. Nunc in museo.

D M
VALENTI
NO FILI·
QVI VIXIT
ANN XVI
NISTRIMATER
POSVIT

Descripsi. Exhibent Utin. p. 12; Carli 1, 208 qui vidit a. 1750; Kandler n. 288.

---

244 Pola Venetias adduxit Casoni a. 1856 ibique servat.

D M
S · MINER · POL · SEX
DIAR VALENTINAE CONIVGI
V F

Casonius dedit et Kandlero (ms. et 1862 n. 695) et Cicognae.

2 corrupta lectio; certe non legendum, quod voluit Kandler adhibitis titulis n. 56. 60, *Minervali Polensi*.

---

245 Polae nuper in muris rep. Nunc in museo.

Q · VALERIVS · Q · L · TERTI

Descripsi.

---

246 Galesani rep., extat Polae in museo.

MÁNIBVS
ET GENIO
P·VATRÍ·SEVERI

Contuli. Ed. Kandler n. 289.

---

247 Polae.

C·VECTIVS·C F·PEDO
IN · F · P · XIIII
IN · AGR · P · XX

Servavit solus Bellon B. n. 21, a quo pendent Apian. 381, 3, Grut. 925, 16 et 1045, 3, Carli 1, 86 et 2, 284 ex Grutero, Kandler n. 224 et 292 inidem.

Vv. divisio incerta. — 1 in. C· om. Bellon. B, habet Apian.

---

248 Polae prope Palatium fractum SAN. — Inter Brixiana BRIX., Brixiae in *S. Giovannino* ROSSI.

EIVS · L · VETTIO
POLLENTIA·RPA////
L · PETRONIO · ////
P · AGRIO · PI//////
SV*isque*
H M *h n s*

Duo exempla extant Sanuti (cod. Ver. n. 45; Bembus f. 85'; Bellon. A f. 35; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 97; Sabinus n. 45; Brix. p. 41, a quo pendet Rossi p. 257) et Bembi f. 4. 60'.

Dedi ex Bembo. — 1 VETTIC Ver. et Sanutus Bembi; VETIC Bell., VETIAE Panv. Brix., VETRR Sab. — 2 POLSNTIAE·PA Ver. et Sanutus Bembi, PALENTIAE·PA Bell., POLENTIAE (om. PA) Panv. Sab. Brix., BRIXIAN ... ex interpolatione Rossi. — 3 PETVONIO Ver. et Sanutus Bembi, PERONIO Panv. Sab. Brix. — 4 AGRI Ver. — P·L Sab. — 5. 6 om. Sanutiana exempla et Bembus ipse f. 60.

---

249 Polae.

C VIXIDIO · C · L · S
ET · VIBIAE · FRE
LAMYRS · INF
IN · FR · P · XXIIII
IN · AGR · P · XII

Barsan ms.

1 fortasse C·VIBI·DIOCLIS. — 3 fortasse MYRSINE.

250 Polae in macerie hortorum ab area Sergiorum orientem versus.

D · M
L · VIBIO · IV
PO · AN · XVI
DIE · XV
L·VIBIVS·POLENSIS
et · MINDIA · *lup*A
PARENTES·INF*elicis*
Sibi · VIVI · FECER

Stancovich *anf. di Pola* p. 101 tab. 6 n. 8 (inde Kandler n. 293).

2 IV, 6 //II·MINDIA·IMRA, 7. 8 IN·FILIO||SIBI traduntur.

---

251 Polae in quadam vinea ad S. Michaelem in tumulo.

VIBIVS·PROIOCETVS VIVVS/////
POSVIT · SIBI · QVIXIT · QVA

Sanutus servavit. Habent cod. Ver. n. 13; Bembus f. 84'; Sabinus n. 15.

2 QI·VIXIT Sab. — QVA om. Ver., ubi additur: 'reliquum non potest legi'.

---

252 Polae *nel nuovo arsenale.*

C·VIBI·TER| |B ADITV|

Kandler ms. et n. 290.

---

253 Polae.

|IONOMO
|NIAE PRISCEI
|VIAE ACNE
datu|S LOCVS
|M·A·VIBIO·THREPTO

Barsan ms.

---

254 Polae in bivio in clivo castelli.

D |
V I B I A |*e*
RAE · ET |
AE · FELIC|
B E N E M E|
/// C |

Barsan ms. et inde Kandler 1862 n. 748.

---

255 Polae ad montem amphitheatri. — Inter Brixiana BRIX.; Ghedi nosai.

VIBIAE·ATHENAI
DI · L · HERACLI
PASOCR · P · R · M

Sanutus servavit. Habent cod. Veron. n. 58; Bembus f. 86; Bellon. A f. 34; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 107'; Sabinus n. 41; Martyr n. 28 (inde Grut. 746, 10 et per Cotovicum Reines. 16, 44; Carli 2, 260; Kandler n. 286); Brix. p. 36 (inde Rossi p. 309).

In vv. div. sequor Bembum et Panvin. — 1 ATHENA Bemb. — 2 I pro L Sab. — 3 SCOR Bell.

---

256 Polae in aed. Picoli UTIN.; *in casa Jaras in uno scalino* BARSAN.

VİBIA·Ɔ·L L·CLODIVS·L·F
NETOEME MAXIMVS

Utin. p. 12 (inde, id est ex cod. Lombardi, Carli 3 p. XXXVIII; Kandler n. 291. 223 ex Carlio). Barsan ms.

Vv. et titulos confudit Utin. — 1 VIBIA Barsan, L·VİBIA Utin., L·VIBIAE Carli.

---

257 extra Polam in aede S. Petri CYR. in campestri ecclesia S. Petri de oratione extra urbem SAN. *al ponte de' molini* UTIN. — Florii in vico Continiacae [Codagnega] ad aedem D. Zenonis exterius ad septentrionalem plagam BRIX. iisdemque fere verbis VIXACC.; inter Salonitana ZACC.

D VIBIAE ·TROFIMENI M
P·A*N*TONIVS ◦ NI
*LARI*S ◦ MATRI
*PIEN*TISSIMAE

Descripserunt Cyriacus et Sanutus integram, fractam Utinensis. Exemplum Cyriaci proponunt Tragurinus n. 14; Iadestinus n. 14; Marcanova (Bern. A n. 11, Mut. n. 9); Felicianus n. 2 (inde Ferrarinus Trai. n. 2, Reg. n. 3); Redianus A n. 18 (inde Gud. 261, 7); Iucundus n. 2; Lilius f. 160; Malvasia p. 472; Mur. 1285, 11 *a* schedis Capponianis et com. Franc. Brembati Bergomatis. Sanutianum exhibent cod. Veron. n. 36 (iterum n. 63 dedit ex Marcanovanis); Bembus f. 85; Bellon. A f. 30; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 86; Sabinus n. 33; Brix. p. 30 (inde auctores Brixiani Vinaccesius p. 273; Petrus Gnocchi apud Donat. 387, 21); Zaccaria 10, 137 ex libro ms. Spal. Utinensis denique legitur in cod. p. 14 (inde per Pironam Kandler 1862 n. 745).

Versuum divisionem neglexerunt antiqui, qui quae soli viderunt, dedi inclinatis. — 1 D·M om. Sanutus. — VIBIE Zacc. — TROOFIMEN Utin.; TROFIMEN Sanutiana exempla (inter haec Redianus ex emend.), nisi quod TROSIMEN Veronense, TROPHIMEN Panv., TROFIME Zacc.; TORFIMEN Cyriaci exempla incorrupta Trag. Iad., TOZFIMEN Marc. (Bern.) Redianus A, TOZFIMENI Lilius, TROPHIME Brembat., TORFIN Felicianus in margine libri Veronensis, RVFIN Felic. in textu utriusque libri, Marcanova (Mut.), Ferrar. In lapide videtur fuisse TOFIMEN. — 2 P·ANTONIVS Cyr., PANCONIVS, ut vid., Sanuti cod. Ver. (PATRONIVS Bemb. Sab., PATRONVS Panv. Brix., PETRONIVS Bell. Zacc.) — 3 LARIVS Bell. — 3. 4 MATRI·PIENTISSIMAE om. Zacc. — 4 /ISSIMAE Utin.

---

258 arca. Polae *nelle antiche mura vicino all' abbazia di Canneto* BARS.

D M
VIGVRIE ONESIMENI CON
genius /IC SETTIDIVS SECVRV◦ B M *genius*

Barsan descripsit. Kandler ms. et 1862 n. 725.

2 //VIGVRIE Bars., //VICVRIE Kandl. — 2 in. IC Kandl., //TIO Bars. — SECVRV Bars., SCVRV Kandl.

---

259 in agro Polensi *villa di Promontore.*

Kandler: //////MORIAM·C·V VISIAE · C F

Barsan: IAM · L AE·C·F

Kandler n. 287; Barsan ms.

---

260 Polae rep. in moenibus ad portam auream, nunc in museo.

D ◦ M
M · VLPIO · QVA
DRATO ◦ PE◦
VINCIALI
M · VLPIVS
VARCEIVS
FRATRI CA
RISSIMO
V P
ET SIBI
◦

Descripsi. Habent Barsan ms. indeque Kandler 1862 n. 730.

---

261 Polae in ecclesia S. Iohannis *de le cane* SAN. (VER., S. Iohannis a Caneto BELL.). — Inter Brixiana BRIX.

I · ZOSIMI · CONIVGI · INCOMPA
I·QVAE·VIXIT·ANN·XXII·M·VII
MEMORIAM · EIVS · BI

Sanutus servavit. Habent Red. A n. 17; Ver. n. 52; Bembus f. 66; Bellon. B f. 34; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 86; Sabinus n. 43; Brix. p. 9'; Piccart. n. 208 (inde Reines. 14, 158).

Vv. divisi ad Sab. et Panv. consentientes; videntur fracti utrimque. — D·M praem. Red. — 1 in. L· pro I· Red. — ZESIMI Bell. — INCOMPA Red., INCOMPE (N) Bemb., INCOMP Ver., INCOMPARATA Bell., INCOMPAR Panv. Sab. Brix. — 2 in. I om. Red. Ver. — 3 fin. B F Bemb., B Panv. Sab. Brix. pro BI.

---

262 Polae.

HAEC · DOMVS · ETERNA
NVLLVS · LIBENS
COMPARANT · POSESSOR

Bembus f. 5', 60' ex lapide.

---

263 Polae.

D · M · S

Kandler ms. et n. 700.

---

264 Polae.

DIS
MAN

Barsan ms.

---

265 Polae in moenibus civitatis imperfectum RED. *sopra le mura vicino porta Aura* UTIN. — In vico suburbano D. Iacobi ad furnum Vallottorum BRIX.

|ELIVS · C · P *columna*
|DENS · V · P
|S · ET · SVIS

Sanuti exemplum proponunt cod. Red. B n. 3, cod. Ver. n. 44, Bembi f. 85', Bellon. A f. 35, Sabinus p. 30, Brix. p. 27. Denuo ex lapide Utin. p. 11 (inde, scilicet ex cod. Lombardi, Carli 3 p. XXXVII, ex hoc Kandler n. 311 et denuo n. 1862 n. 733).

1 EIVS Red., LIVS Utin. — 2 DES Utin. — 3 S·ET·S Red. Bemb., om. Bell. A Brix.

236 Polae.

E·I·L·DECI////

Bembus f. 4' ex lapide.

---

267 Polae. In museo KANDLER, errore.

HEX
NES
//PO
TI//

Utin. p. 14 (inde per Gravisium Carli 3 p. XXXV, Kandler n. 248).

---

268 Polae in hortis contiguis aedibus Barsani.

d / M
-*c* S Q V I L E
I L / / N O M I
IN fr P XXXX
in agr P XXXX

Barsan ms. et inde, opinor, Kandler 1862 n. 772.

---

269 Polae in clivo castelli BARSAN. Nunc in museo.

s M
M E M E T I
ICTI·FILI*o*
ILIVS EV

Descripsi. Habet Kandler ms. et 1862 n. 747 a Barsano.

---

270 Polae in episcopio.

Kandler 708:
ICSIDII
A CLARAE·ET
. . . . TO·LIB
. . . .

Barsan:
BFLARAE·ET
TO·LIB

Kandler ms. et 1862 n. 708; diverse Barsan ms. et inde Kandler n. 752.

---

271 Polae rep. in moenibus ad dextram a porta aurea et illata in museum.

NIO · L · L
LO · ENIVC/
/ · P·
XII·IN·AGP·XX

Contuli. Habent Barsan ms.; Kandler ms. et 1862 n. 746. 764 duobus exemplis.

---

272 Polae in museo.

TRON
BVLANÆ

Descripsi. Habet Barsan ms.

---

273 Polae ad portam Ioviam. Nunc in museo.

A
ISO
I
///*eu*
B·M

Descripsi. Habent Barsan ms. et inde Kandler 1862 n. 767.

---

274 Polae inter portas Herculis et Auream.

D M
AE · MAR
ELLO·CON

Barsan ms. et inde Kandler 1862 n. 719.

---

275 Polae in moenibus theatrum versus.

ED·

Barsan descripsit. Inde Kandler 1862 n. 728; eadem fortasse ibidem n. 756, ubi est AED.

---

276 Polae.

B
R
X

Kandler 1862 n. 702.

---

277 Polae ad theatrum.

V · P · SI
S T I A
ATRI·SV
Ↄ· FRAT
FRATRI

Kandler ms. bis et 1862 n. 740. 766 tribus exemplis.

1 SI ms. II, S ms. I et ed. 740. 766. — 3 om. n. 740. — SV ms. II, S ms. I et n. 766. — 4 O·FRAT ms. II, Ↄ·FRA rel. — 5 PATR n. 740, FRATR ms. I et n. 766.

---

278 Polae *nelle vecchie mura presso il canale.*

ER////IIS
SIMO·V·P

Barsan descripsit; inde Kandler n. 301 et denuo 1862 n. 732.

---

279 saxum rude. Polae in via a porta gemina ad arcum.

CVLBCHI

Descripsi.

---

280 evanida et incerta. Polae antea ad arcum Sergiorum, nunc in museo.

CVTLANVS
NL · BODO

Descripsi. Habet Barsan ms. et inde Kandler 1862 n. 753.

---

281 Polae *nel muro dell' orto Taglioni.*

LIVS C
IX LOC · SI
SVIS IN
N

Utin. p. 9 (inde Kandler 1862 n. 731).

---

282 Polae *al Zaro.*

ELI
AXI
INXI
LIAE
F·C

Kandler 1862 n. 778.

---

283 Polae.

MVS·VL
EIMSGO F
L·M·IN·F·P·VII
IN·AGRO·P·XII

Barsan ms.

---

284 a Dignano secundo mil. versus Valle, *sulla porta dello stabile di Luigi Biratari in contrada Munida.*

ITALI
FIMAC

Kandler ms. et n. 303, cui dedit a. 1846 d' Franceschi.

---

285 Fasanae in aedibus Casp. Carlin CARRARA. Nunc Polae in museo.

O·C·F
C
L
lus SILLA
*fe*CIT

Contuli quae prostant. Ioh. Carrara misit Steinbüchelio, unde legitur in schedis musei Vindob. et *Wiener Jahrb. A. B.* 48 (1829) p. 90; Kandler n. 304.

---

286 pars epistylii litteris magnis. Polae *nell' arsenale.*

YSTVI

Kandler ms. et 1862 n. 690.

---

287 Polae.

MON

Kandler ms. et 1862 n. 769.

---

288 Polae in museo.

t///LIB

Kandler 1862 n. 776.

---

289 Polae.

IN·F·P·XII

Barsan ms.

---

290 Polae.

H·M·ET·L·H·N·S
IN·F·P·XVI
IN·A·P·XXX

Carli 2, 280 qui vidit; inde Kandler n. 296.

---

291 Polae nuper in muris rep.

IN·FRON·P·XIIX
IN·AGR·P·XXII

Descripsi. Kandler ms. et 1862 n. 750.

---

292 Polae.

IN · FR
P · XX
IN · AG
P·XXX

Barsan ms.

293 Polae *nelle mura dalla parte del teatro* BARSAN. Nunc in museo.

IN · FR · F · XXII
IN AGR · P · XV

Descripsi. Habent Barsan ms. et Kandler 1862 n. 767.

294 a Dignano M p. *nella chiesa della Madonna di Gusan a piè dell' altare* TOMM. Extare negat DELLA ZONCA apud Kandlerum Istr. 1846, 169.

IN · FRONTE · PED · XXX · IN · AGRO · F · XXXX · H · M · H · N · S

Tommasini Istr. ms. p. 667, ed. p. 488 (inde Kandler n. 249. 302).

295 Polae *nel canale* BARSAN. Nunc in museo.

INF · P · XXXII
IN · A · P · RX··

Descripsi. Barsan ms. et inde Kandler 1862 n. 743. Apud eundem quae sunt n. 619 (non differens nisi quod v. 2 est P·XX) et 1662 n. 751 (non differens nisi quod v. 1 est XXII), videntur hinc proficisci.

296 Polae in museo.

N AGR F
XII

Descripsi.

297 Polae.

F · RVI · N

Barsan ms.

298 Polae in moenibus.

IN F

Barsan ms. (inde Kandler 1662 n. 744).

299 Polae *presso al teatro.*

PED////

Barsan ms. (inde Kandler 1862 n. 763).

300 Pola, *casa fù Boletin.*

SIBE · EV · SV
INF · F · XIII
AGR · P · XX

Barsan descripsit (inde Kandler 1662 n. 777).

301 Polae *presso il canale.*

VI SVIS
F · F · XVI/
N · AG
XII

Barsan ms. et Kandler n. 300 et denuo 1862 n. 735.

2 F·F·XVI n. 300; puto fuisse ·F·P·RVI.

302 Polae in museo.

NFELIR SIMP
PRIMA INFAN
A · LVCE MO
CEL AT PAT

Descripsi. Ed. Kandler n. 306.

303 Polae *nell' argine delle mura vicino al teatro.*

OVET CCARINBE
SVS DOLOR FVI AETERNA
REDES · FACIVND

Barsan ms. et inde Kandler 1862 n. 727.

304 Polae in baptisterio crucis SED. VER. BEMB. SAB., in ecclesia S. Iohannis fontium BELL. — Muciae ad aedem D. Laurentii BRIX., inter Salonitana ZACC.

THOMAS · TRIBVNVS
PRO · VOTO · DEDIT

Sanutus servavit. Habent Red. B n. 5; Ver. n. 13; Bembus f. 82' = 88; Bellon. A f. 32; Sabinus a. 12; Brix. p. 22 (inde Vinaccesi p. 245; ex hoc Mur. 1949, 4); Zaccaria 1, 14 (inde Donat. 57, 9) ex ms. Spal. n. 62.

1 TOMAS Sab. Bemb. 88. — VIBVRNVS pro TRIBVNVS Zacc.

305 extra Polam in monasterio diruto S. Michaelis.

QVISCIT IN PACS
QVI VIXIT CVM EO
STO ĀNNORVM PLVS
ET RELIQVID /ILIAS
5 TOL DP EST KANO

Utin. p. 13; Carli 3 p. LVII qui vidit a. 1750.

1 QVIESCIT Carli. — 6 in. ISTO Carli. — 4 EILIAS traditur. — 5 sic fere Carli; ITOTBESTVANO Utin. Lege: quaT-TOR·DP·EST·K·AVG vel KL·NOV.

306 praecedunt Polenses.

IVI//////////////////////////////
SVS · MINSIBVS QVINQ ///////
///IN PACE BEFECIT KALE BECEMB
RIS DEPOSI///// DECEMBRIS · ANN
5 ICA ST NECIARVS · P////////
HIC//////////FECERANT

Carli 3 p. LVIII nescio unde.

307 Polae rep. in S. Michaelis in monte, extat in museo.

† HIC IM FACE REQVISSC
TORVM · Q · OC SEPVLCRVI
SVE ME PONERIT DA C̄C̄C̄ XE
ET ABEAT · PORCIONĒ C̄V̄ IVD

Contuli. Ed. Kandler in Istr. 1651 p. 117.

Infimae aetatis, ut fortasse ne admittenda quidem fuerit.

III. *Rovigno.*

Rovigno oppidum hodie non infrequens ex antiquis solus Ravennas nominat ter (4, 30. 31. 5, 14) sic *Ruigno*, *Ruginio*, *Revinga*; neque enim huc pertinent quae tabula videtur collocare inter Polam et Parentium extra viam *Quaeri* et *Silvo*, quae cum loco suo videantur mota esse, hoc probabiliter habebitur pro *Siivio* Ravennatis, nunc *Salvore*. Tituli Rovigni prodierunt perpauci, quos hoc loco composuimus.

308 *a Rovigno in piazza trovata da me gettata in un centone, mandata da Giacomo Tommasini nell' a. 1648 a Cittanuova* TOMM. (Istr.); in oppido Rubini in Histria rep. et translata Patavium in aedes Tommasini ad pontem Tadorum TOMM. (don.); Rovigno ex foro piscario delata Patavium ad Tommasinum ORSATVS. Deinde Rovigii apud Silvestrium, unde acceptam Maffeius collocavit in museo Veronensi n. 152. — Cum Rovigni antiqua vestigia sint nulla, Polensem origine credit GREGORUTTI Istr. 1847, 260 adsentiente Kandlero.

FORTVNAE · FÁNVM
AB · C · VIBIO · VÁRO · PATRE · INCHOATVM
Q·CAESIVS·MACRINVS·PERFECIT·ET·DEDICAVIT

Contuli Veronae. Habent Tommasini Istr. ms. p. 605, ed. p. 46. 429, de donar. ed. 1654 (ab ed. a. 1639 abest) p. 84; Orsato 1652 p. 265 qui aere expressit (inde Reines. 2, 39); Cam. Silvestri Giuvenale p. 563; Carli ant. 2, 146; Maffei M. V. 85, 4 (inde Donat. 70, 1); Furlanetto lap. Pat. p. 39 n. 37; Kandler syll. n. 169; Orelli 1808.

Vibii Vari tam ex nummis noti sunt quam ex fastis.

309 Rovigni rep. et inde translata Patavium Rovigium Veronam cum praecedente. Est ibi in museo n. 151.

HISTRIAE · FÁNVM
AB · C · VIBIO · VARÓ · PATRE · INCHÓATVM
Q·CAESIVS·MACRINVS·PERFECIT·ET·DEDICAVIT

Contuli Veronae. Habent Tommasini Istr. ms. p. 604, ed. p. 46. 429, de don. ed. 1854 (ab ed. a. 1639 abest) p. 83; Orsato 1852 p. 235 (inde Reines. 2, 40); Cam. Silvestri Giuvenale p. 563; Carli ant. 1, 208. 2, 146; Maffei M. V. 88, 2 (inde Donat. 69, 1); Furlanetto lap. Pat. p. 39 n. 38; Kandler syll. n. 166; Orelli 1807.

310 Rovigni rep. prope turrim Romanam; habuit de Franceschi.

PROC · AVG

Istria 1849 p. 149.

IV. *Pedena* et *Pisino* cum locis vicinis.

Coniunximus hoc capite titulos rare sparsos per Histriam mediterraneam meridionalem usque ad Piquentum, id est inventos per agrum Pedenensem et Pisinensem in vicis *Canfanara, Due Castelli, Leme, S. Lorenzo di Pasnadego, Coridico, Novaco di Pisino, Pedena, Gollogorizza, Boglium.* Antiquam harum partium attributionem ignoramus nec ea titulis in ea re quicquam proficimus, cum sint argumenti privati omnes.

311 *all' altare di S. Vittoria nella cappella dei SS. Vittorio e Corona di Canfanar.*

D · M
LABVINIAE · C · F
SABINAE

Kandler ms., cui dedit Antonius Marin Basilisco Canfanarensis.

312 In Istria ad duo castra *vel* ad duo castella RED. SAN. MAR. AMBROS. BOL. Histriae ad castrum duorum castellorum TIBERINUS. Intellegitur vicus *Due Castelli* non longe a canali Lemensi. Istriae IUC. GAMM.

QVOD · FAS · ERAT · FILIVM
FACERE · PARENTIBVS
MORTE · INMATVRA
Q · SERG · ET · SEX · R
5 FILIO · FECERE
PARENTES · INFELICISSIMI

Haec apud antiquos reperiri solet non inter Histrienses, sed inter Aquileienses. Habent cod. Red. f. 138, ubi inter Gradenses est octava (inde Gud. 249, 2); Sanutus f. 255; Marcius n. 96; cod. Ambros. C. 61 f. 81 (inde Mur. 1214. 7 ex schedis, ut ait male, Iulii Gaustavini). Item diversus codex Ioh. Matth. Tiberini saec. XV exeuntis servatus apud doctorem Ioh. Turri Regiensem f. 13; Iucundus f. 213; Gammarus f. 2; Hier. Bologna (cod. Cicognae 1874 f. 24) a Petro Passarino Utinensi.

Versuum divisio incerta est. — 3 IMMATVRA Ambr. (?) Iuc. Bol. — 4 Q · SERG · (SER · Red.) ET · SEX · R reliqui, L · S · ET · C · L · B Tiber. Iuc. Gamm. Bol. — 5 F pro FILIO Tib. — FACERE San. — 6 PAREM PARENTES San. Red. — INFOELICISSIMI Gamm., INFOELICISS Tib., INFELICISS Iuc. Bol.

313 Leme rep., extat Polae in museo ex dono Rismondi Rovignensis.

T · A
T · L ·
GALLIO
5 V · S · L · M

Contuli. Ed. Kandler in Istria 1850, 287 et inscr. n. 318 inter Polenses.

314 S. Lorenzo in Pasnadego in ecclesia CARLI. *Nel castello di S. Lorenzo al Leme, pietra da lastrico nella chiesa cemeteriale* KANDLER. Ibidem vidit iam SANUTUS.

C · FABIO · T · F · VETERANO
LEGIONIS · XI
STIPENDIORVM XX VIII
T · FABIVS · FRATER · FECIT

Sanutus f. 255'; Carli 2, 268; Kandler ms. et in Istria 1850 p. 154 et syll. n. 415.

1 VETERAN San. — 3 XX IIII Carli.

315 *trovato nel territorio di S. Lorenzo d'Istria* ZENO. Intellegitur *S. Lorenzo di Pasnadego,* ubi praefectum habuerant Veneti (cf. Tomasini p. 437).

C · VISIO · C · L · SA
ET · COL · SALVIAE
FILI · FEC

Antonius Cornaro praefectus S. Laurentii dedit Apostolo Zeno, qui misit 14 Mai. 1700 Fontaninio, 22 Aug. 1705 Muratorio (*lettere* 1, 89. 338; Mur. ms. et 1285. 13).

316 *Säule gef.* 1785 *in dem Thal bei Coridico in dem krainischen Antheil Istriens.*

ANNIA
T · TERTIA
V · S · L · M

Linhart Krain I, 444 (inde Kandler App. n. 841).

317 rep. in Monte Coronae, nunc Coridici *nel ballatojo di Matteo Chervatin.*

P · CALEDIVS · C · F
MVSSIA · L · F · SECVNDA
V · F · SIBI · ET · SVIS · C · CAL
EDIO · PATRI · P · GNOIAE
5 MATRI · L · MVSSIO · PATRI
SECVNDAE · CLAVSIAE
MATRI · ET · FRATRIBVS
SVIS · SECVNDA
L · C · T · M · MVSSIS

Kandler, qui vidit, ms. et in Istria 1846, 105 et in syll. n. 381.

6 CLAVDIAE syll. errore.

P. Caledius C. f., Mussia L. f. Secunda v(ivi) f(ecerunt) sibi et suis: C. Caledio patri P(ublii?), Gnoiae(?) matri, L. Mussio patri Secundae, Clausiae matri, et fratribus suis Secunda L. C. T. M. Mussis.

318 rep. in Monte Coronae, nunc Coridici in coemeterio.

M · HOSTILIVS
CRESTVS
SIBI
V · F

Kandler, qui vidit, ms. et in Istria 1846, 105 et in syll. n. 389.

1 HOSTILVS ms., ubi praeterea datur infra abrupta.

319 rep. in Monte Coronae ad Coridicam.

//ENIO//

Kandler, qui vidit, in Istria 1846, 105 et in syll. n. 390.

320 Novaci ad Pisinum KANDLER (ms.).

LAEIIA · C · F
MAXIM · N · C
OPIAVS
REVIARIVS
5 N · LXXXV

Kandler ms. a Camasio quodam, qui misit a. 1853; in ed. n. 403. 404 auctorem laudat Carolum de Franceschi. Puto tamen idem esse exemplum.

In ed. v. 1. 2 a sequentibus separantur daturque 1 LAELIA. — 3. 4 fortasse OPTATVS · RETIARIVS.

321 Pedenae in foribus aedium Andreae Urbanich retro ecclesiam cathedralem SCHED. LAIBAC. nunc in aedibus Antonii Fumich KANDL.

VALERIA
P · F · TERTIA
MATER · ANTO
L · F · PROQV
ANNO · N · XVII

Kandler ms. et in Istria 1846, 106 et in syll. n. 490 cum ex schedis Laibacensibus (v. n. 322) tum ex apographo Franceschii.

1 /ALERIA Laib. — 3 ANTI Laib. — 4. 5 PROQVAN|NO Laib.

322 Pedenae in aedibus Matthaei Francovich canonici primicerii.

L · VIBIVS · L · F · PVF
CANALIVS · ANN · L

Kandler in Istr. 1846, 106 et in syll. n. 489 ex schedis scriptis c. a. 1780, quas dedit Petrucci professor Laibacensis.

323 Gollogorizzae.

T · AVILIVS
PROCVLVS
T · F · I · SIBI
I · IADIANC

Kandler ms. et syll. n. 492, cui misit Carolus de Franceschi.

4 in lac. om. Kandler ms.

324 Boglinni in ara ecclesiae S. Petri.

C · VALERIVS
PRISCVS
VESTIARIVS
AQVILEIENSIS
DEDIT

De Franceschi in Istria 1846, 102; Kandler ms. et syll. n. 496.

325 *nel contado di Pisino.*

D · M
P · VETVRI
SILVESTRI
PATER
FECIT · SIBI
ET · SVIS

Carli 3 p. LX ab Hier. Gravisi (inde Kandler n. 491).

V. COLONIA IVLIA PARENTIVM (*Parenzo*). *Tribu Lemonia.*

Parentium in ora Histriae nominant Plinius 3, 19, 129, Ptolemaeus 3, 1, 27, Stephanus (s. v.: *Παρέντιον πόλις καὶ λιμὴν πλησίον Ἰστρίας· τὸ ἐθνικὸν Παρεντῖνος*), praeterea itineraria Antoninianum (p. 271), Peutingeranum, Ravennatis (4, 30. 31. 5, 14). *Oppidum civium Romanorum* audit Plinio; ut *colonia Iulia* (non *Ulpia*) *Parentium* dicitur in titulo n. 335, ut eodem tempore quo Pola deducta esse videatur. Magistratus non nominantur; nominantur *seviri magistri Augustales* (n. 336) et qui ab his diversi videntur *seviri* simpliciter (n. 336; cf. n. 334. 338. 340), item *collegium fabrum* (n. 335. 337) cum praefecto suo. Tribum Parentinorum fuisse Lemoniam intellegitur ex titulis duobus urbano Mur. 856, 7 militis praetoriani *L. Tacitii L. f. Lem. Secundi Parentio* et Parentino n. 335, ubi L. Cantius L. f. Lem. Septiminus adeo dicitur curialis vetus Parentinus, id est cuius etiam maiores in curia ea locum habuerint; contra decurio Parentinus n. 337 adscriptus Velinae nihil obstat quin extraneus fuerit.

De Parentinis auctoribus paucis perfungi licebit. CYRIACUM eo adiisse titulosque ibi descripsisse colligitur ex codice Parmensi, qui cum solus Parentina haec exhibeat nomine descriptoris non adiecto, tamen ea est eius libri condicio ut quae in eo reperiuntur probabiliter tribuas Anconitano. Sequuntur SANUTUS et, qui a. 1526 Parentiam adiit, AEMNUS et TOMMASINIUS, qui ibi fuit a. 1646; deinde saec. XVIII comes Franciscus BREMBATIUS Bergomas et Petrus Franciscus MANETTIUS sacerdos Mutinensis Ravennae degens, a quibus habuit MURATORIUS Parentina tam in schedis servata quam ab ipso edita. Post eum plura protulerunt POCOCKIUS Anglus et Ioh. Rinaldus CARLIUS, quorum hic partem ipse vidit a. 1750, alia habuit ex schedis Casparis Negri episcopi huiusce sedis ab a. 1732 ad a. 1778, cuius schedis praeter Carlium usos esse repperi Vergottinum et Kandlerum (nam Negri sunt quas citat schedas *saec.* XVIII) et Polesinium. Praeterea Bartholomaeus VERGOTTIN (*breve saggio d'istoria antica e moderna della città di Parenzo* Venetiis 1796. 4. pp. 88) vix quicquam habet proprium. Secuti sunt qui sub dominatione Gallica cum Aquileia (ubi vide) Parentium quoque exploraverunt SUECULO et SIAUVE; is qui Steinbüchelio Parentina submisit in SCHEDIS MUSEI VINDOBONENSIS servata, saepe pendens ex Vergottino; STANCOVICH, cuius librum, destinatum ad illustrandum titulum n. 331, ibi citavimus; Ioh. OPLANICH in epistula ad Ortium data Parentio d. 19 Ian. 1845, servata hodie Veronae in bibliotheca municipali (histor. fasc. n. 108); KANDLER, qui Parentina quoque rudera diligenter pervestigavit, quamquam libellus eius (*cenni al forestiero che visita Parenzo* Tergeste 1845 pp. 46) ad epigraphiam vix pervenit; denique marchio Franciscus DE' POLESINI, qui me Parentii morantem comiter adiuvit collectaneorumque suorum copiam mihi fecit.

326 D passibus a Parentio in *contrada Zattica* super rep., deinde apud Negri episcopum CARLI.

GENIO · LIB
AVG · SAC
L · SALONIVS
SEVERVS

Carli ant. 2, 141 (inde omnino Kandler n. 367).

Genio Lib(eri) Aug(usti) sac(rum) L. Salonius Severus. Ne cogita de Libertate Augusta; nam in hac pro genio requiritur Iuno.

327 arula, Parentii rep. 21 Nov. 1845 in rudi macerie ante aedem Neptuni KANDL. Extat in sacristia basilicae.

CARMINIA · L · F
PRISCA
HISTRIAE · TERRAE
V · S · L · M

Contuli. Habet a Bradamantio missam Kandler ms. et in Istria 1846, I. 1847, 261 et in syll. n. 366 (inde Henzen 5812).

328 Parentii. *Del tempio di Nettuno se ne vedono le colonne e fogliami d'ordine Corintio verso la parte del porto; et il sasso, che contiene l'iscrizione, l'anno 1646 io lo vidi su l'acqua tra il molo e la porta detta Moraforo* TOMMASINI. Nunc in atrio ecclesiae cathedralis.

NEPTVNO · DEISQ · AVG
T · ABVDIVS · VERVS ·
POST · SVB · PRAEFECT
CLASSIS · RAVENN
TEMPLO · RESTITVTO
MOLIBVS · EXTRVCT
DOMO · EXCVLTA
IN · AREA D · D
CONCESSA · SIBI ·
DICAVIT

Contuli. Habent Tommasini de donar. ed. 1654 p. 181 (in ed. 1639 deest), Istr. ms. p. 526. 688 (cf. p. 59), ed. p. 40. 374; *Giornale de' letterati d'Italia* vol. 38 (Venetiis 1727) p. 189; Mur. ms. et ed. 54, 8 a Francisco Brembatio Bergomate et Petro Francisco Manettio Mutinensi; Pococke p. 119; Carli apud Calogerà 28 (1743) p. 226 (inde Donat. 32, 5) et ant. 2, 131; Vergottin Parenzo p. 8; schedae mus. Vindob. (cf. *Wiener Jahrb. A. B.* 46, 54); Stancovich *anf. di Pola* p. 115 (inde Orelli 1336); Kandler in Istria 1848, 292 et syll. n. 364.

Neptuno deisq(ue) Aug(ustis) T. Abudius Verus post ... subpraefect(us) classis Ravenn(atis) templo restituto, molibus extruct(is), domo exculta in area d(ecurionum) d(ecreto) concessa sibi dicavit.

3 POST certe non est cognomen, quod perscribendum erat; nec magis placet explicatio proposita in lexico Farisnettiano *post subpraefect(uram).*

329 Parentii in hortis episcopi CARLI; in hortis canonici Valentinis KANDL.; in aedibus doctoris Salamon WIENER JAHRB. In eius domus areola in scalarum ultimo gradu ita collocatam esse, ut litterae lateant, docuit me POLESINI.

P · ABVDI
VS · VERVS
PRO · SALVTE
P · ABVDII · VERI
PHILII · SVI
V · S

Carli 2, 132 qui vidit; Vergottin Parenzo p. 9 ex schedis Negri (inde pendent sched. musei Vind., cf. *Wiener Jahrb. A. B.* 46, 54); Kandler n. 368 ex schedis scriptis c. a. 1750, scilicet Negrianis; Polesini ms. Pendent opinor ex eodem exemplo omnes.

Supra integram dant Kandl. Poles. — 3 TE om. Verg. Vind. — 5 PHILI Poles. Et in praenomine v. 1 (cf. n. 328) et in PHILII pro FILI videtur erratum esse a descriptore.

330 Parentii rep. 1843 iuxta titulum n. 331 in foro antiquo, sed inversa et in opus absumpta ad ecclesiam S. Georgii KANDL. Ubi extat, ignoratur POLESINI.

imp. caes. valERIO
liciniaNO
licinio · PIO · F
INVICTO · AVG · P
M · TRIB · P · III · CON *p. C. 300*
P · P · PROCO · R · P
PARENTINOR
D · N · MAI
Q · AEIVS

Oplanich in epistula ad Ortium a. 1845 (inde Henzen 5568 ad exemplum ab Ortio cum Borghesio communicatum) eodemque exemplo Kandler ms. in Istria 1848 p. 27 et syll. n. 372.

1. 2. 3 sic Oplanich neque aliter schedae Kandleri et Ortius (nisi quod 1 habent ..LERIO uel VALERIO, 2 Kandler uno loco, bis enim dat, ..O); D · N · (D · N om. In Istr.) M · AVR · VALERIO|MAXIMIANO HERCVLIO (HERCVLEO inscr.) PIO F Kandler in edd., verbis erasis, ut addit, ad vestigia restitutis. — 8 sic Oplanich; D · V · NV · MAI Kandl. et Orti decepti forma interpunctionis. — post NV lacunam signat Kandl. (syll.). — 9 sic Opl. et Kandl. (ms.); *que* AEIVS Henzen, Q · ///AEIVS Kandl. syll.

331 Parentii rep. 1806 in effossionibus institutis iussu SIAUVE. Rep. a. 1806 in fundamentis ecclesiae S. Georgii, nunc in medio foro WIENER JAHRB. Denuo prodiisse titulum die 18 Ian. 1845 scribit OPLANICH in epistula data die sequente. Extat ibidem.

C · PRAECEL ·
LIO G FILI · PAP
AVGVRINO VET
TIO FESTO CRIS
PINIANO VIBIO
VERO CASSIANO
C I TRIVMVIRO E
PITALI TRIB LEG VII
GASM PATRONO SP
LENDIDISSIMAE C · L
AQVIL · ST · PARENTR
ORVM · OPITERGINOR
NEMONENS · ORDO ET
PLEPS PARENT AER C · L L · · ·

Contuli. Habent Siauve *lettera sopra l'iscrizione del console Muciano* (Veronne 1811) p. 15 qui repperit; Stancovich *anf. di Pola* (1822) p. 118 tab. 6, 15 a marchione Polesini, item lapide inspecto *delle tre Emone e della genuina epigrafe di C. Precellio* (Venetiis 1835. 8. pp. 32) p. 13; Labus *Giulio Ingenuo* (1827) p. 17 usus apographo Angli cuiusdam; schedae mus. Vindob. (inde *Wien. Jahrb. A. B.* 46 a. 1829 p. 54); Kandler in Istria 1847 p. 235. 236 et syll. n. 373; Orelli 72 cum add. Henzeni.

11 PARENT · R ego vidi, sed punctum post T casui videtur tribuendum; PARENTR legerunt Stancovich curis secundis et Kandler (Istr.); certe non est in lapide quod dederunt Siauve et Stancovich ed. priore PARENTR ·

332 Parentii in monasterio S. Francisci BREMB. CARLI. *Era dopo la soppressione del convento nel pavimento dell' atrio, ora sparita* POLESINI. — Porta ferma Istriae POCOCKE errore.

statiliA · SISENNAE
sTATILI · TAVRI · PONT*ifici* s
R ..LA · SIBI · ET · T · STAT
I FILIO

Mur. ms. et ed. 152, 2 a Brembatio; Pococke p. 120, 1, quae duo exempla sola utpote simpliciter excepta auctoritatem habent. Habent item Carli ant. 2, 66; Polesini ms.; a prioribus opinor Kandler n. 393.

Pocockius confudit cum n. 339. — 1 ..IA Bremb., ..A Poc., *stati*LIA Carli, STATILIA Pol., om. Kandl. — 2 ..ATILI Bremb., *st*ATILI Carli, ..ATTILI Poc., ATILII Kandl., ..STATILII Pol. — TAVRI rel., T · AVR · F Poc. — 3 R..LA Poc., *fi*LIA Carli Kandl., ..ONIA Bremb. Pol. — ET · T · STAT Kandl., ET · T · SIAT Poc., ETISIAT Bremb., ET · STAT Carli Pol. — 4 sic Bremb., EILICI Poc., om. reliqui. Puto superesse ex INFELICI*ssimo*.

T. Statilius Sisenna Taurus consul fuit a. p. C. 16. Cf. n. 409. 457.

333 Parentii videtur descripsisse POCOCKE; nam Parentinae sunt reliquae quibus praescripsit 'Porta ferma Istriae' appellaturque Parentii porta ea, per quam in agrum itur, *Porta di terra ferma*.

M · LVCIO · MAXIMO · VE*t*
CONIVGI · E · P · ET · *g*AIO · P
ET · AVRELIO · TITINIO · VST
ET · NSPOT · RARISS
H · M · H · N · S · IN · FRON · P · XX
IN · AG ....

Pococke p. 120, 3.

Coniectura dedi fractam supra. — 2 F · P · ST · CAIO · F traditur.

334 Parentii in hortis episcopi.

*calpur*NIA · L · F · PRISC*a*
s · P · SIBI · E*t*
..*cal*PVRNIO · PR
*adiu*D · AVG

Contuli. Habent Carli 2, 271, qui vidit a. 1750; Kandler ms. et n. 383, ubi datur supplementis non discretis.

335 Parentii in foro Marafor in fundamentis ecclesiae S. Georgii.

C · CANTIO · L · F
LEM · SEPTIMINO · EQ
PVBL · FLAM · PATRON
COLON · IVL · PARENT
CVRIAL · VETER · PAR
OMNIB · HONORIB
MVNICIPAL · FVNCTO
PRAEF · ET · PATR · COLL · FAB
PLEBS · AERE · CONLATO
L · D · D · D

Contuli. Habent Zuccolo ms.; Stancovich *anf. di Pola* p. 110 tab. 6 n. 14 (cf. *Wiener Jahrb. A. B.* 46, 54); idem *delle tre Emone* p. 14; Kandler ms. et Parenzo 1845 p. 5 et Istr. 1846, 348 et syll. n. 369, a quo pendet Arneth in actis Vind. mai. 1, 297. A prioribus Orell. 3729 cum add. Henzeni.

4 COL · VLPIAE · PARENT Stancovich pessime. — 9 PLEBS ego, *l*::RS Zucc., II VIRI Stanc., om. Kandl. — LOCO · DATO pro AERE CONLATO Kandl. male. — 10 L · D · D · D Zucc. et Stanc., recte opinor, D · D Kandl., quod emendare neglexi.

L. Cantio L. f. Lem. Septimino, eq(uo) publ(ico), flam(ini), patron(o) colon(iae) Iul(iae) Parent(ii), curial(i) veter(i) Par(enti), omnib(us) honorib(us) municipal(ibus) functo, praef(ecto) et patr(ono) coll(egii) fab(rum), plebs aere conlato. l(ocus) d(atus) d(ecreto) d(ecurionum). Qui explicant de curiali veterum Parentinorum, et peccant contra ordinem verborum sollemnem (nam Orell. 3975 aliter explicanda est) et sponte fingunt quod non facile explicetur; contra curialis vetus Parentii recte opinor dicetur qui in ea curia locum obtinet a maioribus acceptum, cum praesertim etiam concurialium vocabulum habeamus iam in titulo saeculi tertii (Henzen 6414). Vide capitis praefationem.

336 Parentii, *Notre Dame du Mont* BREMBATI. *In città non si conosce* SCHED. MUS. VIND.

CN · FLAVIO
SECVNDO · VI · VIR
CN · FLAVIVS · EROS
VI · VIR · MAGISTER
AVGVSTALIS · FECIT

Brembatius Bergomas misit Muratorio ms. et ed. 197, 5 (inde Orelli 3956); Carli apud Calogerà 28 (1743) p. 227 et ant. 2, 121, qui cum improbet Muratorii typum, vix ab eo discedit. Ex Carlio omnino Vergottin Par. p. 8; ex Vergottino (non, ut dicitur *Wiener Jahrb. A. B.* 46, 54, ex lapide) is qui misit museo Vindobonensi et Kandler n. 386.

1 GN Carli. — 2 VIXO Mur. ed. et Carli. — 3 GN Carli.

337 Parentii rep. 1839 in moenibus oppidi, nunc in atrio ecclesiae cathedralis.

D · M
SEX · FVLCINIO
SEX · F · VEL · VERO ·
DEC · PARENT
AN · XIIII · DIER · XXXVII ·
HVIC · ORDO · PIENTISSI
MVS · DEC· SVO · FVNVS · PVB ·
ET · RES · PVB · TVRIS · LIB · TRES ·
TITVLIS · PVBLICE · FERRI
VNIVERSI · CENSVERVNT
HVIC · ET · COL · FABR · TVRIS ·
MITTENDI · HABVIT · HON ·
QVI · PARENTES · SVOS ·
MISEROS · SENES · IN ·
LVCTV · RELIQVIT
PARENTES · FILIO
PIENTISSIMO · ET · SIBI
VIVI · POSVERVNT

Contuli. Kandler ms. et *espl.* n. 11 p. 7 et in Istria 1846, 329 et syll. n. 370 (inde Henzen 7177).

D(is) m(anibus). Sex. Fulcinio Sex. f. Vel. Vero, dec(urioni) Parent(i), an(norum) XIIII dier(um) XXXVII. Huic ordo pientissimus decr(eto) suo funus pub(licum) et res pub(lica) turis lib(ras) tres titulis publice ferri universi censuerunt. Huic et col(legium) fabr(um) turis mittendi habuit hon(orem). Qui parentes suos miseros senes in luctu reliquit. Parentes filio pientissimo et sibi vivi posuerunt. Quae leguntur v. 6 sq. excerpta omnino ex decreto decurionum paullo impedita sunt utpote breviata; hoc voluit qui scripsit decuriones defuncto decrevisse funus publicum, item decrevisse, ut rei publicae nomine turis librae tres in funere ferrentur nomine rei publicae in titulis expresso, consensisse autem de his decretis universos.

338 Parentii in hortis episcopi.

GAVILL
VIVA · F
GAVILLIA*e*
ET · GAVILLI*ae*
SORORIBVS *et a. gavillio*
A · L · ADELPHO *fratre*
AVGVSTALI
ET · GAVILLIAE

Contuli. Carli 2, 272, qui vidit a. 1750, sed dedit imperfectam; Kandler ms. at n. 391.

339 Parentii in fenestra BREMB. *in casa del Polo* CARLI. Extare negat qui Parentina misit museo Vindobonensi WIENER JAHRB. *A. B.* 46 (1829) p. 54. — Porta ferma Istriae POCOCKE errore solito.

M · SEMPRONI
SVCCESSINI · EQ · R
M · SEMPRONIVS

Mur. ms. et ed. 851, 3 a Brembatio; Pococke p. 120, 1; Carli apud Calogerà 28 (1743) p. 228 et ant. 2, 74. A prioribus omnino Vergottin Parenzo p. 8 et Kandler n. 392.

Pococke male confudit cum n. 332. — D M praem. Mur. ed. et Carli. — 1 SEPRONI Bremb. ms., SEMPRONIO Carli (Calog.). — 2 SVCESSINI Carli (Calog.), SVCCESSI/NI Carli (ant.).

340 apud Parentum ad Portam PARM. *alla porta di terra* KANDL. in atrio eccl. cath. EGO.

C · SERVILIVS · PANSAE · L · TYCHIVS
VI · VIR · SIBI · ET · SVIS · P
SERVILIA ... CI ·

Descripsi. Exhibet cod. Parmensis Cyriacanus f. 58', unde in nullam aliam syllogen antiquam titulum transiisse mirum est. Ex lapide rursus Io. Bembus, adnotans descripsisse se 1526 die 19 Maii; Temanza architectus Venetus in syll. ms., quam servat seminarium Patavinum; Mur. ms. et 745, 6 duobus exemplis, Francisci Brembati et Petri Franc. Manettii; Pococke p. 120 n. 2; Carli Calogerà 28, 228, ant. 2, 121; Vergottin Parenzo p. 8; sched. musei Vindobon.; Oplanich in epistula ad Ortium a. 1845; Kandler n. 394.

Cyriacus ut ego, sed finit in SVIS. Bembus item ut ego, sed om. 2 extr. P· et ex 3 non habet nisi SERV.... Reliquorum errores enumerare nihil attinet.

341 a Parentio m. p. c. $2^1/_2$, rep. *nei campi detti Prine presso la località Cimareto alle falde del Monte di S. Marco.*

VIA · PVB
LAT · P · XX

Kandler, cui misit Franc. Bradamante, in Istria 1852, 81 et in syll. n. 371.

342 prope Parentium in parva ecclesia S. Marci.

P · A
AI
C N
M
VIX

De Franceschi misit Kandlero.

343 Parentii *nel basamento di casa privata al campo detto Predol.*

D · M
ABL · PORTVNA
TAE · CONIVGI
SANCTISSIMAE · IVNI
APRIO · VIVVS · FECIT
ET · SIBI · POSTERISQ
SVORVM

Kandler, qui vidit, ms. et in Istria 1846, 105 et syll. n. 378.

344 (Parentii) in pavimento lithostroto antiqui templi.

M · BALBIVS · P · F

Cyriacus cod. Parm. f. 58'.

345 Parentii ad moenia oppidi.

D · M
C · CALED · C · L
SATIV. . . . . IO
CALC. . . . . DRESSIV
NIS · T CALED · M . . . .
XIM · H . . CIENSS . . . .
INIH . . . . HERES
BASSO . . . . SER

Carli 2, 106; Kandler n. 382, citans schedas saec. XVIII; Polesini ms. ex schedis Negri, omnes omnino eodem exemplo.

5 fin. MA, 6 H C CIENSS Poles.

346 Parentii *presso gli avanzi del tempio di Nettuno* BREMB.; in moenibus CARLI; *nelle mura dietro Marafor* KANDL.

IAMI · L · CLADVS
*in ag*R · PED · LXXX

Brembati ms. inter Muratoriana; Carli 2, 106. 272; Kandler n. 377 ex schedis saec. XVIII; eidem misit de Franceschi.

1 sic Carli, IAMI·L Kandl., LAVI·T·L Franc., ⊦I///IL· Bremb. — 2 R > . . . PFD Carli.

347 Parentii in hortis episcopi CARLI; in muro hortorum episcopi VINDOB. Hodie desideratur.

*e*PISIDI · AVGV
AEBIVS · ABASC
NTV///S///FABI

Carli ant. 2, 133; Vergottin Parenzo p. 10 (a quo pendent sched. mus. Vind., cf. *Wiener Jahrb. A. B.* 46, 54); Polesini ms. A prioribus omnino Kandler n. 365.

1 emendavi ex n. 348; IPISIDI Verg. Vind., ...PISIDI Pol., ...ISIDI Carli. — AVG Verg. Vind. — 2 ÆDIVS Verg. Vind. — 3 sic Carl. Pol., NTV... S . FABI Verg. Vind.

348 Parentii in turri campanaria.

SIDI ...
*u*XORI · SVAE · EPISI *dius*
L · F · TERTIAE

Descripsi. Ed. Carli 2, 272 cum alia confusam; Kandler n. 380; Polesini descripsit.

349 'Porta ferma Istriae' POCOCKE; cf. n. 333.

V · F
C · FABIVS · CLARVS
IN · FRON · P · XII · I · A

Pococke p. 120, 4, ubi adhaesit initio notula 'Lucerna antiqua'.

350 Parentii, in Predol, *murata ad uso di erta in una casa.*

*aug*VSTI
*se*RVO
O
*fortu*NATV
S

De Franceschi et alter quidam amicus miserunt Kandlero.

351 Parentii ad aedem q. d. Martis.

GAVIL
SALVI

Kandler ms.

352 evanida, rep. a. 1843 extra Parentium ad campum Martium.

L·TA·GENIALIS
CORNELIEIA
VXORI
P·XXX·IN·AG·P·X

Kandler ms. et syll. n. 396: '*rinvenuta a frammenti*'.

353 Parentii in turris campanaria.

IVS·L·P·GRATVS

Descripsi. Ed. Carli 2, 272 cum alio fr. confusam; Kandler n. 379; Polesini ms.

354 extra Parentium.

MATIANIAE·C//////
KARISSIMAE·O

Bembus f. 147, adnotans: 'n lapide descripsit Ioann. Bembus'.

355 *villa di Maggia presso di Cervara* in aedibus rusticis mensae loco.

P·MODIVS
CELER
SIBI·ET·MODI
AE·CYBELEN
5 LIBERTAS·SVA

Kandler ms. bis et in Istr. 1846, 254 et in syll. n. 388; Polesini ms.

2 fin. V·F addit syll. — 3. 4 sic ms. 1 et fere syll., MODI|AE CYRENEN ms. 2, MODIAE CIBELE Istr. et Pol. — 5 sic ms. 1, LIBERTAS·SVAS Istr. syll. Pol., LIBERTVS·VI ms. 2.

356 prope Parentium rep., *campagna Privileggi, ove era la chiesa scomparsa di S. Martino.*

D · M
protome cum face inversa OPPIAE·A·P·SABINAE FRATRES *protome cum face inversa*

De Franceschi misit Kandlero.

357 Parentii rep. ad moenia oppidi mare versus WIENER JAHRB. extat muro inserta iuxta basilicam.

T·POMPONIVS·T·F·MAXIMVS
F·POMPONIVS·T·F·CONST
POMPONIVS·T·F·CELER
FECERE

Contuli. Habent Stancovich *anf. di Pola* p. 129 tab. 6 n. 16; schedae musei Vindob. (inde *Wiener Jahrb. A. B.* 46, 54); Iob. Oplanich in epistula ad Ortium a. 1843; Kandler syll. n. 375.

358 Parentii ad ecclesiam S. Margarethae CARLI. Nunc in atrio ecclesiae cathedralis.

SEPTIMIA
M·LIB·MYRTS
VI·F·SIBI·E
L·TITIDIO
5 OLYM·O·CONVGI
KARISSIMO
E·L·TITIDIO
MAXIMO·F

Contuli. Habent Carli ant. 2, 105; Oplanich in epistula ad Ortium a. 1843; Kandler App. 1862 n. 844.

2 [Est M inversum; significatur ita *mu(lieris) lib(ertus)*. HUEBNER.]

359 Parentii non longe ab urbe in templo S. Mariae de Monte.

TVSSIDIA·STORGE
VIVA·F·SIBI

Sanutus f. 253.
Versuum divisio incerta.

360 prope Parentium in via Cerveram versus ad eccl. S. Martini reperta a marchione Benedicto Polesini.

OLCINIA PIR
CVNDA

Kandler ms. et in Istria 1847, 58 et in syll. n. 398.
Sic Kandler ms.; VOLCINIA et SECVNDA ed.

361 Parentii rep. intra moenia, extat in hortis marchionis Polesini.

M
INFELICISSIMAE
AE VIXIT ANN XIIII

Contuli. Kandler n. 387.

362 Parentii in hortis marchionis Polesini.

FRONT · PED

Descripsi. Habent Brembati in schedis Muratorianis et de Franceschi in Kandlerianis.

363 Parentii.

NIAI
IAT
ER

Kandler n. 399.

364 Parentii in monasterio S. Francisci.

RA·DE
ELEDEISV

De Franceschi misit Kandlero.

365—367 (Parentii) in pavimento lithostroto antiqui templi.

365 FAVSTA·INLVSTRIS·FEM·CVM·SVIS·FECERVNT·PEDES·L

366 CLAVDIA RELIGIOSA·FEM·CVM·NEPTS·SVA·HONORIA
PRO·VOTO·SVO·FECERVNT·PD·CX

367 BASILIA·RELGIOSA·FEMENA·CVM·SVIS·FEC·PD·XC

Cyriacus cod. Parm. f. 38', unde unus edidit Ortius *ill. di tre medaglie inedite* (Veronae 1827. 8) p. 11.
Versuum divisio nulla. — In n. 365 pro INLVSTRIS in ipso codice emendatur ILLVSTRIS.

VI. *Abrega.*

Apparet in his partibus Caesares praedia habuisse et dispensatorem eorum cum adiutoribus suis sedem collocavisse Abregae.

368 Abriga Pataviam in aedes suas transtulit Tommasinius ons. *Gli anni addietro nella punta d'Abriga furono ricavati quattro marmo sepolcrali, ch'io comprai e mandai a Padova* TOMMASINIUS. Postea Rovigii apud Silvestrium. Hodie pars inferior exstat in museo Veronensi n. 416.

D · M
M · AVREL
AMAN
...III CRESCE
NS ADIVT
TABVL · ET
AVREL · SAB
NA · PARENT
PIENTES · FIL
FECERVNT

Descripsi. Orsato 1652 p. 237, qui in tabula expressit (inde Reines. 9, 5; Carli 2, 255), ad quem ablegat ipse Tommasinus Istr. p. 406 inscriptionem non afferens; Silvestri Giavenale p. 240, qui in tabula expressit; Maffei M. V. 129, 3; Furlanetto lap. Pat. p. 222 n. 216; Kandler n. 432 a prioribus.

369 rep. 3 Mart. 1866 *sull' alto e sull' estremità della punta di Abrega detta anche punta di dente.*

D M
CLABO
CAESAris N Sle
ADIVTori tABVLar
VBSA · CAESARIS e
SERVA
CONIVGI · Bene
MERENTi
ET · SIBI

Kandler ms. ab amico.

370 litteris rudibus. Abriga transtulit Patavium Tommasinus ons. Postea Rovigii apud Silvestrium, hodie Veronae in museo n. 419.

D · M
PARTHENO
PEO · AVG ·
DISP VESNE
FESTA CON
IVNCX · ET
MERCVRI
ALIS · VIR
EIVS · B · M
FECRVNT *sic*

Contuli. Habent Orsato 1652 p. 237 qui in tabula expressit (inde Reines. 9, 32; Fabrett. 295, 255; Carli 2. 124. 296), ad quem ablegat ipse Tommasinius Istr. p. 406 (v. n. 368); Silvestri Giuvenale p. 468; Maffei M. V. 130, 6; Furlanetto lap. Pat. p. 215 n. 210; Kandler n. 429.

371 *in Abriga già pochi anni fu cavata arando li campi e fu portata a Torre; la comprai e mandai a Padova* TOMMASINI. Deinde Rovigii apud Silvestrium, nunc Veronae in museo n. 420.

D · M
IANVARIAE
MATRI · PIEN
TISSIMAE
IANVRIVS · AVG *sic*
N · ADIVT · TABVL
F C

Contuli Veronae. Habent Orsato 1652 p. 237 qui in tabula expressit (inde Reines. 9, 29; Fabrett. 345, 2; Carli 2, 254); Tommasini Istr. ms. p. 570, ed. p. 406, citans Ursatum; Silvestri Giuvenale p. 240 qui in tabula expressit; Mur. 905, 4 ex schedis suis; Maffei M. V. 129, 4; Furlanetto lap. Pat. p. 247 n. 256; Kandler n. 434.

372 Abregae rep. cum n. 369.

...VC...
...NVSCA
DISPENS
INRESANCBMI

Kandler ms. ab amico.

4 tertiam litteram R potius quam N, nonam B potius quam R, denique post M litteram I etiam haberi posse pro signo ornamenti causa adiecto descriptor adnotavit.

373 litteris alte incisis, sed barbaris. Abriga transtulit Tommasinius Pataviam in aedes suas ORS. Postea Rovigii apud Silvestrium. Nunc in museo Veronensi n. 371.

D M
DONAT·
CONIVG
DORCS
FECIT

Contuli. Habent Orsato 1652 p. 237 (cf. p. 243) qui in tabula expressit (inde Reines. 14, 61; Mur. 1337, 15; Carli 2, 254), quo ablegat ipse Tommasinius in Istr. p. 406 (v. n. 368); Silvestri *Giuvenale* p. 468; Maffei M. V. 154, 6; Furlanetto lap. Pat. p. 307 n. 354; Kandler n. 428.

VII. NEAPOLIS (*Cittanuova*).

Ravennas geographus, quem in Histria apparet tabulam ante oculos habuisse Peutingeranam nostra et pleniorem multo et emendatiorem, solas ex antiquis memorat oppidam quod nunc est *Cittanuova* ter (4, 30. 31. 5, 14) et suo quidem loco, scilicet inter Humagum et Parentium. Dicitur autem ab eo *Neapolis;* nec licebit opinor eam appellationem referre ad epocham imperatorum Byzantiorum, cum in Histria Ravennas non videatur adhibuisse auctorem ullam aetatis nequioris, sed quantum apparet mere enarret tabulam geographicam aetatis Severianae eam, quam perpetuam ducem sibi sumpsit. Contra nomen quod medio aevo obtinuit Emonae licet satis vetustam videntur et litterarum renascentium epocham longe superest, tamen ad Romanam aetatem nequaquam referri potest, quae non novit nisi unam Emonam, scilicet Lubianensem. Cuius episcopi num inter barbarorum migrationes antiqua sede expulsi in Histriae oram confugerint et antiquum nomen novae sedi imposuerint, videant ad quos ea res pertinet. Ego ne hoc quidem definio, utrum Neapolis haec Romana aetate suam rem publicam habuerit an Tergestinorum territoriam eo usque pervenerit; tribus certe Tergestinorum Pupinia iam in hisce partibus videtur regnare, cum infra Quietum fluvium raro reperiatur (cf. n. 322), et alia quoque municipalia, quae in hisce titulis commemorantur, ut *coloni* n. 376, *aedilicia potestate* n. 377, *servir* condicionis non libertinae n. 378, recte explicabuntur, ubi ponas Neapolim vicum fuisse cum Tergeste contributum.

374 Cittanuova in ecclesiae maximae aede subterranea.

TVM
FL VaSICINO
CENT • STABVLI
D M AVRELIA SVE
PIA CONIVX AM
ANTISsimo aT
QVE CArissimO
CONIugi fecIT

Contuli. Ed. Kandler ms. et *expl.* n. 5 p. 5 et in Istria 1847, 231 et syll. n. 438.

6. 7. 8 quae minusculis dedi, obtecta hodie latent et desunt etiam apud Kandlerum *expl.*, quamquam in edd. posterioribus dantur tamquam ex lapide.

Titulus admodum obscurus sic fere videtur explicari posse: *tum(ulum) Fl(avio) Vasicino, cent(enario) stabuli, d(evotae?) m(emoriae?), Aurelia Suefia coniux amantis[simo a]tque ca[rissim]o coni[ugi f]ecit.* Notarum v. 1. 4 explicatio (quarum illam proposuit Huebnerus) quam sit incerta, periti intellegent, etsi similiter notari *devotae memoriae virum* satis declaravit Marinius pap. C p. 200). Possis temptare etiam *d(o)m(inici)*. Centenarium stabuli malui ponere quam centurionem stabuli, quamquam haud ignarus non plane similem esse *ducenarium principem stabuli dominici* (Orelli 3357). Magis etiam distant *tribuni* sive *comites sacri stabuli* viri clarissimi qui inveniuntur apud Ammianum et in legibus saeculi quinti (cf. Gothofred. ad C. Th. 6, 13, 1), non diversi ii a praepositis gregum et stabulorum, quos Notitia Orientis c. 13 ponit sub comite rerum privatarum.

375 Cittanuova *in piazza nel parapetto* TOMM. Extat in parte exteriore ecclesiae maximae.

C • TOCERNI • MAXIMIANI • MIL
LEG • II • ITAL • STIPENDIOR • V • LIBR
COS • ANNOR • XXIII • MENSI
VM • VIII • DIER • VI • C • TOCERNI
VS • HERMEROS • PATER • FILIO
KARISSIMO •

Contuli. Habent Sanutus f. 254' = 255'; Tommasini Istr. ms. p. 270. ed. p. 188; Donius cod. Vat. 7113 f. 44 a Menestrierio; Spon. p. 260 ex schedis Fabrettii et Fabrettius 212, 535; Ioh. Matth. Madrucci in epistula ms. ad Sert. Ursatum a. 1670 et inde Ursatus *marmi erud.* 1719 p. 66 (ex Ursato Carli ant. 2, 258); Calogerà in ep. ms. ad Muratorium d. 25 Iun. 1737; Temanza in syll. ms., quam servat seminarium Patavinum; Pococke p. 120. 1; Kandler ms. et syll. n. 423.

376 *ne' contorni di Cittanuova ultimamente disotterrata, ricuperata da Monsignor Negri* [qui fuit episcopus Parentinus] CARLI (1788). *Non sappiamo ove ora si trovi; troviamo notato nelle memorie nostre, che fosse rinvenuta in S. Lorenzo, ma non possiamo dire da dove traessimo questa notizia* KANDLER.

COLONIS • INCOLIS
PEREGRINIS
LAVANDIS • GRATIS
D • D • P • P • P

Carli ant. 1, 225, a quo pendent posteriores: Kandler *expl.* n. 12 p. 5, Istr. 1848, 279, syll. n. 416 (ubi male dicit visam esse Tommasinio); Henzen 6985, qui sumpsit ex Stancovichio.

4 fortasse *d(ecreto) d(ecurionum) p(ecunia) p(ublica) p(ositum?)*

377 Cittanuova in ecclesiae maximae aede subterranea.

M • PLOTIVS
M • F • PVP • AE•
POTesTaTE • F • P
SIBI • ET • vxorI
VOLVsTILIAE
M • F • PRISCAE

Contuli. Kandler ms. et *expl.* n. 5 p. 7 et in Istria 1847, 231 et syll. n. 421.

3. 4. 5 quae dantur inclinatis, hodie latent sub columna superposita nec habet ea Kandler *expl.* (nisi quod ibi est v. 3 POTI • S VF, v. 5 VOLVN), habet in reliquis exemplis.

378 Cittanuova in crypta eccl. maximae. — Inter Aquileienses refert CAPOR.

P • VALERIO • L • F • PVP
IIIIVIR • CONIVGI
P • VALERIO • P • F • PVP
TIRONI FILIO
VOLVNTILIA • PAVLLA

Descripsi. Exhibent Sanutus ms. f. 254'. 255'; Tommasini Istr. ms. p. 270, ed. p. 187; Don. cod. Vat. 7113 f. 44. ed. 5, 181 non ex sched. Vaticanis, sed a Menestrierio; Capodaglio n. 119 (inde Bertoli p. 419 n. 605) ex schedis antiquis; Madruccius in epistula ms. ad Ursatum a. 1670 et inde Orsato marmi erud. 1719 p. 73; Mur. 753, 6 ex Ursato et Donio; eidem misit Calogerà in epistula ms. d. 25 Iun. 1737; Carli *antich. di Capodistria* Calogerà 28 (1743) p. 204; Zuccolo ms.; Kandler n. 420.

1. 3 PVB Sanutus ex interpolatione. — 6 vestigia haec enotavit Zuccolo solus.

379 Emoniae REIN. Emoniae in platea SIED. GAMM. In Civitate Nova Histriae in aede cathedrali BELL. f. 38' ibidemque adhuc extat. — Inter Iustinopolitanas LILIUS MARULUS; sine loco post Aquileienses eccl. S. Felicis SANUTUS f. 44; Aquileiae in S. Felicis in pavimento altaris maioris BELLON. f. 69', Patavii MUR. 1144; Romae in St. Apostolorum REINES., male omnes.

L • CALPVRNIVs
CVPITVS • V • F •
SIBE • ET •
L • CALPVRNIO
DEXTRO • F
AN • XVIII • ET •
CALPVRNIAE • SP • F
PROCVLAE • VXO

Descripsi. Tergestini Antiqui exemplum proponunt Redianus liber f. 145, ubi haec postea adiecta est (inde Gud. ind. p. CIII); Sieder n. 23; Gammarus f. 164; Lilius f. 154 (inde Reines. 14, 36 a Langermannianis); Marulus n. 89; Bellonus f. 36'. Indidem pendent qui ponunt Aquileiae idem Bellonus f. 69 Aquil. n. 38 (inde Mur. 1318, 1 a Bertolio et Bertoli p. 248 n. 336); Sanutus f. 44 Aquil. n. 50; Vat. 5250 f. 54 Aquil. n. 94. Aliunde Sanutus f. 254. 255 inter Istriana; Valvason ms. inter Muratoriana; Tommasini Istr. ms. p. 271, ed. p. 188; Donius cod. Vat. 7113 p. 44, ed. 10, 80, cui misit Menestrier; Malvasia 22 ex schedis Fabrettii, cui miserat episcopus Pharensis; Madrucci in epistula ms. a. 1670 ad Orsatum et inde Orsato marmi erud. 1719 p. 85 (inde Mur. 1144, 11); Calogerà in epistula ms. d. 25 Iun. 1737 ad Muratorium; Pococke p. 120, 2; Temanza in syll. ms., quam servat seminarium Patavinum; Carli 2, 258 ex Ursato et Donio; Furlanetto lap. Pat. p. 224 n. 220 a prioribus; Kandler n. 422.

Vv. ordinem verum servat ex antiquis Gammarus.

380 Cittanuova in coemeterio.

CALPVRNIORVM

Kandler n. 447 non ex Tommasinio, ut ait, sed opinor ex schedis iisdem, unde eiusdem Tommasinii nomine male praescripto dedit titulum vere extantem Neostadii prope Vindobonam (Apian. 404, 1), tamquam esset Cittanovanus Histriae. Hic vide an profectus sit ex n. 379 memoriter relato.

381 Cittanuova in ecclesiae maximae aede subterranea.

C CLEPIVS TE P P
SENECIO • V • F • SIBI • ET
T • CLEPIO • TOMM • PAT
CLEPIAE • SP • F • MENDAE
C ... ECVNDAE
R ... ROLI • F •
TE ... BENNAE
ET • SIQVIS • MEORVM • NOMINE
CLEPIVS • ERIT • EI • LOCM • HVMAN
DOSTEM • LOCVM • OSIBVS • PONVNDS *sic*

haec latent sub columna superposita

Contuli. Habet Kandler ms. et in Istria 1847, 231 et in syll. n. 419.

1 fin. vestigium litterae V hodie nullum cernitur: fuerit PVP.

382 Cittannova *nel campanile della cattedrale in una parte della finestra che guarda borea con lettere quasi consumate* TOMMASINI. Ibidem adhuc.

D M
DIONTSIVS
PLS · POT
PARMYTHO
NEPOTI · SVO
sic AN · M · X · D · XI
INNOCSNTIS
SIMO · P · C

Contuli. Habet Tommasini Istr. ms. p. 271, ed. p. 189, a quo pendent Madrucci in ep. ad Ursatum a. 1670 et inde Ursatus *marm. erud.* 1719 p. 89 et Carli 2, 293 ex Ursato et Kandler syll. n. 436. Alterum exemplum ex lapide exceptum habui Zuccoli in schedis, tertium Kandleri item in schedis.

D·M praemittunt omnes excepto me et Tommasinio ms. — 3 sic ego, sed dubitans de litteris prima et tertia; ILI·POL Zucc., ILL//PO Kandl., FILIO·SOT Tomm., FILIO... SOT... Madr.

383 Cittanuova *in uno scalino appresso la cisterna del vescovato, da dove l'ho cavata e posta a Padova nella nostra casa al Ponte d'Ota* TOMMASINI. Deinde Rovigii apud com. Camillum Silvestrium SILV. In museum Veronense non pervenit cum reliquis Silvestrianis.

PSLIX · SST
HIC · SITVS
MAECIA · C · P
TERTIA
POSIT

Tommasini Istr. ms. p. 272, ed. p. 189, a quo pendent Ursatus mon. Pat. 1652 p. 238 (inde Reines. 16, 19) et Madrucci in ep. ad Ursatum a. 1670 (inde Ursatus marm. erud. 1719 p. 82); deinde ex lapide Car. Silvestri apud Calogerà vol. 8 (1733) p. 299 et Cam. Silvestri in comm. ad Iuvenalem p. 66 (inde Mur. 1462, 14). A prioribus Carli ant. 2, 253; Furlanetto lap. Pat. p. 283 n. 312; Kandler n. 427.

3 MAERCIA Tomm., Urs. 1632 (non 1719), Madrucci.

384 lapis magnus bene scriptus. *Scoperta a S. Giovanni di Corneto o della Cornetta, nell' agro Cittanovese, ora dinanzi la chiesa parochiale di S. Lorenzo di Daila* KANDLER. Nunc ex dono Ludovici de Franceschi Seghetini Tergeste in museo.

C · PLOTIVS
M · F · PVP

L · M · IN · FRONT
P · L · IN · AGR · P · L

Descripsi. Kandler ms. et *expl.* n. 5 p. 7, n. 10 p. 6 et syll. n. 437.

385 Cittanuova CALOGERÀ *in casa Righi* URS. In Istria DON. Nunc Catai in museo Obiziano. — Polae POC. errore.

SEX · POM
PEI · VEN
GRAN ·
SEREN
CONIVG
ET · POMP
VSRAE
V · FIL · F

Descripsi Catai. Cittanovae exceptam dederunt Donius cod. Vat. 7113 f. 44 inter Mecestrieriana, item cod. Barb. 34, 73 p. 127, ubi non annuntiatur auctor; Ursatus *marm. erud.* 1719 p. 93 (inde Carli ant. 2, 47 et Kandler n. 431); Calogerà in epistula ms. ad Muratorium d. 25 Iun. 1737 et apud Mur. 1390, 11; Poencke p. 120, 9. Catai descriptam proponit Furlanetto lap. Pat. p. 284 n. 314 collato Cavedonia *Bullett. dell' Inst.* 1848, 106.

386 *lettere non molto imperfette, Cittanuova nella finestra del fabbro nell' ingresso della città* TOMM.

M · POMPON
THEVDAT · T
SICCAI · P · V
VXOR
SVIS · V

Tommasini Istr. ms. p. 272, ed. p. 189, a quo pendent Madrucci in ep. ad Ursatum a. 1670 (inde Ursatus *marmi erud.* 1719 p. 90; Carli ant. 2, 294 ex Ursato) et Kandler syll. n. 433.

387 Cittanuova al *Belvedere*.

SEVERV
ASSLLIO
PROMAAE

Contuli. Ed. Kandler n. 426.

388 Cittanuova fragmenta tria eiusdem lapidis, in aedibus pro limine et portae stipitibus.

II	PIO	IVS
C	P · P	II · I
I	PIA	MEN
O	RI · V	SSII · ET
I	DIO	P · CR
	PA	RI
	DIAF	P · L · M

Contuli tertium fragmentum. Habet Kandler ms. et ed. 441. 442. 443 = 445.

II, 4 TI·V Kandl. ed. — Tertium fragmentum plenius datur apud Kandlerum n. 443, cum pars hodie lateat sub calce; quae non vidi, dedi inclinatis.

VIII. *Valles Quieti fluvii et Montonensis.*

Ab utraque ripa Quieti fluvii in vallibus Quieti et Montonensi regionibusque quae adiacent tituli reperti sunt infra propositi numero sane pauci, sed argumenti mere privati, ut antiquam harum terrarum condicionem parum illustrent. Tribus adest in una n. 413 Pupinia. Apud auctores autem antiquos qui supersunt de iis locis nihil omnino reperies relatum, nisi quod huc videtur pertinere *Ningum* statio in itinerario Antoniniano p. 271 collocata inter Parentium et Tergeste, ut ab illo distet m. p. XVIII, ab hoc m. p. XXVIII. Quae mensurae cum ducant fere ad Quietam, accedit Ravennas, apud quem inter fluvios Histriae post Risanum et Dragognam ante Arsiam ponitur *Nengone* dictus omnino cum Ningo illo componendus, ut hic videamur nobis tenere antiquum nomen Quieti. Ceterum vetustam Graecorum fabulam, quam referunt Scylax c. 20 et plerique alii, Histrum fluvium influere etiam in Hadriaticum, ut haec eius ostia opposita sint ostiis Padi, non ad Quietum spectare, quod hodie quoque multi volunt, sed ad Timavum dudum docuit Cluverius (Ital. ant. p. 208).

389 *fra Lanza a Cucaz di Villanuova* [ad Parentium, opinor], *ove dicono fosse città*.

LOT
CNF

Kandler ms.

390 *fra Lanza e Cucaz di Villanuova* [ad Parentium, opinor], *ove dicono fosse città*.

O · C

Kandler ms.

391 *cavata in Marsovil, esiste a Visignano nella chiesa di S. Rasо, pietra di acqua santa.*

OB·IVNI·OPTATVI·TAE·AV·NI·
NAE·SDI·V·S·L·M

Tommasini Istr. ms. p. 584, ed. p. 416.
2 IDI pro SDI ed.

---

392 Bisignanae in Histria.

traditur:	*restitue:*
D · M	D · M
I BLASSIO	L · BLASSIO
RVSTICO	RVSTICO
A XIII M VI D	A·XIII·M·VI·D...
BLAESIA · ANE	BLAESIA·ANE...
ET · I · RIMIGL	ET·PRIMIGENIVE
PAB·IN	PAR·INFELIC

Mar. ms. fasc. 21, 231 (inde male ed. 1142, 6) ab anonymo.

---

393 Visignani in pariete aedium Laurentii de Cleva TOMM. in aedibus privatis in via ad ecclesiam VINDOB.

D M
CORNELIAE
SECVNDINE·A
N·XL·ET·COMIN
IO·OPTATO·PA
OPTATVS · IVN
IOR·PATRE·VIVo
F · P·P

Tommasini Istr. ms. p. 583, ed. p. 416; Ap. Zeno, cui dedit Antonius Cornaro praefectus S. Laurentii, misit a. 1700 Fontaninio, a. 1705 Muratorio (*lettere* 1, 89. 340; Mur. ms. et 1252, 2); Carli 2, 309, cui misit marchio Io. Paulus Polesini (inde Kandler n. 385); schedae musei Vindob. (inde citatur *Wiener Jahrb. A. B.* 46, 54).

Vv. non recte dividunt Tomm. Vind. — 3 SECVNDINAE Carli. — 4 S · I pro ET Tomm. — 5 PA om. Carli in hiatu. — 6 OPTATVI Tomm. (ms.) — 7 PATAI Vind.

D(is) m(anibus). Corneliae Secundine an(norum) XL et Cominia Optata pa(rentibus) Optatus iunior patre vivo f(ecit) p(ro) p(ietate).

---

394 *trovata a S. Domenico presso Visinada in prossimità della villa.*

versibus
CORNELA
SBOTIS

Kandler ms. ab amico.

---

395 in S. Dominicae [4 m. p. a Parentio] CARLI.

SCAE AXI
GRATVS
AVONCVLVS·FEC

Carli ant. 2, 274 (inde omnino Kandler n. 384).

---

396 *rinv. 1835 sotto una maceria del campo d'olivi dei fratelli Cemerich sito nella località chiamata Golas territorio censuario di Castellier.*

VIBIO
POLYBIO
ENIELL
EIHELSP
COLON

Kandler ms. Videntur iungenda.

---

397 ad Visinadam rep. 1822, quando via facta est a S. Laurentio ad Buje, ad castellum Nigrignano in ripa meridionali fluvii Quieti LABUS (Istr.). Nunc Venetiis in seminario salutis ex dono Facchinettii.

rosa
rosa *rosa*
L · VINVSIVS ·
L · F · VETER
LEG · VIIII ·
TRIVMPH
SEPTVMIAE
P · P · SABINAE
VXORI
VINVSIAE·TERTV
LLAE·P·ANN
——V

Contuli. Habent Labus *Gazz. di Venezia* 8 Mart. 1833, quam non vidi, et in commentario inserto eph. *nuovo ricoglitore* 1833, 320, ubi dator incisa, et in Istria 1850, 139 (ex Labusio Kellermann vig. 291; Henzen n. 6673); Moschini *nuovo ricoglitore* 1836 sem. 2 p. 634 sq. et *S. M. della Salute* p. 97; Kandler n. 407 (cf. Istria 1850, 153 et Cicogna in actis Inst. Ven. 1855/56 p. 806).

Dixit de titulo Borghesi in Barbuleio opp. 4, 110. Legionum cognomina cum posteriore tempore certa sint et fixa, primo saeculo, cui hunc lapidem tuto tribuas, saepe absunt et interdum variant; ut legio nona, quae deinde Hispanica dicta est, in unico hoc titulo dicitur *triumph(alis)* (nam triumphatricem non dixerim), in altero item singulari (Henzen 6456 *a*) *Macedonica*. Similiter legio VIII plerumque *Augusta* dicta semel invenitur cum cognomine *Mutinensis* (Henzen 6672), VII, quae praeterea ante Claudium cognomine abstinet, tamen semel dicitur *Macedonica* (Henzen 6768). Tracta autem sunt cognomina earum legionum, quae redeunt ad primariam Augusti ordinationem post bellum Actiacum perfectam, aut ab ipsius recenti tum cognomine, quod receperunt legiones secunda tertia octava, aut a bellis, quorum eo tempore recens memoria fuit: quo referenda videntur cognomina *victricis* (VI), *Gallicae* (III), *Mutinensis* (VIII), *Macedonicae* (IV. V. VII. IX), *fretensis* (X) propter bellum opinor Siculum, *triumphalis* (IX) a triumpho opinor Actiaco, item fortasse *Cyrenaicae* (III), *Scythicae* (IV), *Hispanae* (IX). Restant *alaudae* (V), *ferratae* (VI), *geminae* (X), *fulminatae* (XII), *paternae* (XII; *cf. Bullett.* 1867, 178) cognomina aliunde sumpta.

---

398 rep. a. 1819, dum via munitur, in loco Zudetich, deinde Visinadae in ecclesia parochiali VINDOB. — In castro Nigrignani agri Villanovani KANDLER 1848.

T · AMMAEVS
L · F · PRISCVS · SIBI
ET · EALLVVIEAE *sic*
SEX · F · SECVNDAE
VXORI · V · F

L · M · IN · FR · PE · XV
IN · AGR · PE · XVI

Contuli. Habent schedae musei Vindob. (inde *Wiener Jahrb. A. B.* 46 a. 1829 p. 52); Kandler in Istria 1848, 290. 1850, 154 et in syll. n. 410.

---

399 rep. a. 1819 in loco dicto Zudetich II miliario a Visinada, iacet ibi prope ad Pavatich VIND. Nunc Visinadae ad ecclesiam.

D M
COECONIAE
M F SABINae
C PETRONIVS
FLORENTINVS
CONIVGI
OPTIMAE
V · F

Contuli et emendavi. Habent imperfectam schedae musei Vindob. (inde *Wiener Jahrbücher A. B.* 46 a. 1829 p. 58) et Kandler in Istr. 1850, 154 et in syll. n. 408.

---

400 rep. in loco dicto Zudetich, extat Visinadae ad ecclesiam.

D M
C PETRONio
FLORINO
AN · XII
C PETRONius
FLORENTINVs
FILIO
PIENTISSIMO
FEC

Descripsi, ad quod exemplum ed. Kandler App. 1862 n. 845.

---

401 Visinadae effossa in aedibus privatis, mox inserta ecclesiae parochiali.

*me*TRA · P · L · LEVCA
*d*IO · SIBI · ET
p. m. TRO · P · L · FELICI
*fi*LIO · ET
*p. me*TRO · P · L · AESTO
*co*LLIa · V · F
l. m. N·F·P·XXv
*in a*G·P·XXV

Contuli. Habet Kandler n. 405 suppletam. Cf. n. 618.

402 rep. a. 1819, dum via munitur, in loco Zudetich VIND.; extat Visinadae in ecclesia parochiali.

C · SABE//NVS · C · F
MAXVMVS
VOLTILIAE · M · F · SEC
VNDAE · VXORI
LEVCÍNAE · OBFAE
MATRI·VIVVS·FECT
SIBI·ET·SVÍIS *sic*

Contuli. Habent schedae musei Vindobonensis (inde *Wiener Jahrb. A. B.* 46 a. 1829 p. 53); Kandler n. 409; Neale *notes on Dalmatia* cet. (Londini 1861) p. 74.

---

403 prope Visinadam in pariete ecclesiae S. Mariae *de' Campi.*

IRIO
XII
I
·C·FIL

Contuli. Ed. Kandler n. 406.

---

404 Caroibae in communi Montonae ad ecclesiam S. Andreae VINDOB. Morsibob in muro ecclesiae coemeterialis S. Andreae FRANC.

P · POSTVMIVS
P·L·MATO
POSTVMIA · P · L
CIBRATA·VIVI·F

Sched. mus. Vindob. (inde *Wiener Jahrb. A. B.* 46 a. 1829 p. 53); Kandler n. 414; idem habuit postea descriptam a Franceschio.

3 P·L Franc., I·L Vind., L·L Kandler. — 4 VIVIT Vind. (ms., non ed.)

---

405 *disotterata sul monticello di S. Olderico un quarto d'ora da Novacco* [Montonae, opinor] *verso nord.*

FAVONIA·M
VIVA F·SIB·ET·F
SEP · MXI · N · X

Kandler ms. ab amico.

---

406 inter Montonam et Novacum rep. inter rudera ecclesiae S. Elisabettae VIND. *ora nel mura di cinto del cemetero di Montona* addit KANDLER.

C·FLAVI·C·L
H · C

Schedae musei Vindob. (inde *Wiener Jahrb. A. B.* 46 a. 1829 p. 53); Kandler ms. et n. 413.

---

407 litteris rudibus. *Rinv. in Bercaz (in Brenerio) mezz' ora da Montona; copriva un vaso di cotto con ceneri ed ossa.*

L IVNI
S VITI
L IVNI
L MIC

Kandler ms.

---

408 *nel territorio di Montone nella chiesa di S. Michele detta di sotto terra* CARLI; *nello scurolo della chiesa abbaziale di S. Michele Sottoterra ara diruta* KANDLER.

FLORENTS
PRO S · SEV
ERINES · N
E LVCILLE
LAVTANE
SILVNA · N
CILLA·V·S·L
M

Carli 2, 142 qui dat ligno incisam; Kandler ms. et inscr. n. 397, qui vidit 7 Sept. 1845.

Supra integram esse testatur Carli; Kandler vidit fractam sic PROSSE — 5 sic Kandl., /RAVTANE Carli.

Florentib(us) pro s(alute) Severines n(ostrae) e[t] Lucille [P]lautiane Silvina ancilla v(otum) s(olvit) l(ibens) m(erito).

---

409 a Montona M p. in monticulo ad ecclesiam *delle Madonna Pizolongo* rep. et ibidem collocata TOMM. Bercaz prope Montonam CARLI.

T · STATILIVS · SISSENE · TAVRI
SIBI · ET · SVIS · VIVENS · FECIT

Tommasini Istr. ms. p. 584, ed. p. 416; Carli 2, 65 (inde Kandler n. 402) auctore non indicato, qui fortasse est Tommasinius.

Sic Tommasinius, nisi quod in. I pro T ed. (non ms.) et quod TAVRI suum v. occupat nec indicator hiatus; T·STATILIVS·SISSENAE|TAVRI|SIBI·ET·SVIS|V·F Carli. — Cf. n. 332.

---

410 Montonae.

FASACA · LV
CI · F · SEVER
AN · XXX ·

Kandler ms. et n. 400 a Paulinio.

---

411 Montonae rep. 1828, extat in muro coemeterii ingredienti a sinistra.

VAL
MAXSVM
MATRI
VALERIAE
TERTIAE
VXORI
POSVSM

Schedae mus. Vind. (inde *Wiener Jahrb. A. B.* 46 a. 1829 p. 53, unde pendet Kandler certe ms., fortasse item in ed. n. 401).

1 VAL Vind. ms., VALE Vind. ed. Kandl. ms., VALERIAS Kandl. ed. — 2 MAXSVMAE Kandl. ed. — 7 aut SM aut AM Vind. ms.

---

412 Villanovae M. p. a Verteneglio *nella facciata della chiesa di S. Lorenzo* TOMMASINI (Istr.); inde translata Patavium IDEM (don.). Patavii in aedibus Sertorii Ursati URS.; deinde Rovigii apud Silvestriam SILV.; postea Maffeius intulit in museum Veronense n. 549. — Male quidam collocant Larini, v. I. N. p. 273.

IVNONI·FERON*iae*
BARBIA·L·F·SECVN*da*
AEDEM·SIGNVM·POR*ti*
CVS·D·P·S·D

Contuli. Habent Tommasini Istr. ms. p. 394, ed. p. 270 (cf. p. 51), de donar. ed. 1654 (ab ed. 1639 abest) p. 116; Gud. ms. 412, 3; Ursatus 1678 p. 38 (inde Spon. 82, ex hoc Donat. 61, 2, item opinor Fabrett. 451, 65); Cam. Silvestri Giuvenale p. 338; Car. Silvestri apud Calogerà 6 (1732) p. 430; Carli apud Calogerà 28 (1743) p. 232 sq. et ant. 1, 74. 2, 130, usus Tommasinianis; Maffei M. V. 80, 2 (inde Donat. 13, 9); Farlanetto lap. Pat. p. 30 n. 29; Kandler syll. n. 417; Orelli 1314 cum add. Henzeni.

Plus legit ne Tommasinius quidem; quare qui recentiores dant versus in fine planos, titulum suppleverunt.

---

413 Villanova *nella facciata della chiesa di S. Lorenzo.*

CALPVRNIVS
F · PVP
protome
TESTAMENTO
FIERI·IVSSIT

Tommasini Istria ms. p. 395, ed. p. 270 (inde Kandler *arch. Triest.* 1, 117 et syll. n. 424).

---

414 Verteneglio *presso S. Martin di Tripoli.*

RO
VC
I

Kandler ms.

---

415 Verteneglio *presso S. Martin di Tripoli.*

L·M·IN·FR P | X·IN·AGR·P·XL

Kandler ms. duobus exemplis et App. 1862 n. 848.

MINER P | IN·AGS·P·XL ex. alterum.

---

416 arca fracta, Crassizzae in ecclesia S. Stephani, *entrando nel coro a parte destra; un altra porzione di questa pietra, da cui sono state spezzate le lettere, è dall' altra parte del coro* TOMMASINI.

...T · AN · XXXIII · M·X·D·VI·MINI
...VS · VALERIANVS · MERENTI...

Tommasini Istr. ms. p. 429, ed. p. 296 (inde Kandler n. 444).

In ms. adnotantur praeterea vestigia quaedam versus praecedentis.

417 Buje *nella torre di S. Lenardo, ch'è una delle seconde porte dentro il primo recinto.*

I · CORNVINVS · C · F
IOMMVS · VIVOS

Tommasini Istr. ms. p. 429, ed. p. 296 (inde Kandler n. 429).
I · CORNVINVS · C · F | IOMMVS traditur.

418 In territorio Bujensi *nel pavimento vicino all' altare della chiesa di S. Pelagio detto del Palludo sopra il Quieto* TOMM.

traditur:	*scribe:*
I · MAR · ARI ·	L · M A R I A R I
O · SEX · I · PAT ·	O · SEX · F · PAT
AX · SONIAE · IF ·	AXSONIAE · L · F
OI · E OMNAE · M	OIIIOMNAE · MAT
EX · MARIARIO	SEX · MARIARIO
I · F · FR · ARIAE · L	L · F · FR
. . . . SOR	MARIARIAE · L
	F · SOR

Tommasini Istr. ms. p. 429, ed. p. 296 (inde Kandler n. 433).

419 Buje in muro ecclesiae parochialis.

protome viri	*protome viri*
C · VALERIVS	L · VALERIVS
C · F · GALLVS	C · F · COFIVS *sic*

Contuli. Habent Tommasini Istr. ms. p. 429, ed. p. 296; Donius cod. Vat. 7113 f. 44 inter Menestrieriana; Prosp. Petronius apud Kandlerum Istr. 1847, 176; Carli 2, 266; schedae mus. Vindob. et inde *Wiener Jahrb. A. B.* 46 (1829) p. 52; Kandler n. 418; Neale *notes on Dalmatia* cet. (Londini 1861) p. 73.

420 tabula magna, Grisignanae, *fu rinvenuta al luogo di Jonczi al Quieto presso al così detto Portone.*

L · FLAVIO · Q · F
MAXIMO
POCCIAE · VELSONIS · F
PRISCAE
M · FLAVIVS · L · F · MAXIMVS
PARENTIBVS

Kandler *espl.* n. 5 p. 7 et syll. n. 448.

421 Gastagnae in aed. Iohannis Valente.

i u / L I A E
s e / VNDAE · F
A N N · X X I · M · V I
L · IVLIVS · CRESTVS
E T · F L A S M I C A
PAVLINA
PARENTES · V · FEC
TI · CLAVD · MARTIAI
MARITVS · V · F · ET · SIB ·

Kandler ms. et n. 450 (hic male) ab eodem auctore a quo habuit Rozzenses, denuo a. 1866 a Marchesanio.
2 . . . VNDAE · F March. — 3 MVR pro M · VI March. — 7 FEO March. — 8 MARTIAE ex. prius, MARTIA/ March. — 9 ESTIB vel ESTIS pro ET · SIB March.

422 Gastagnae in eccl. SS. Petri et Pauli.

S E S T I A E
VRSAE · SEVeR
LIS · SESTIA
S P E N D V S A
MATRI · F

Kandler ms. et n. 449 ab eodem auctore, a quo habuit Rozzenses, item a. 1866 a Marchesanio.
2 SEV · R ex. prius, SEVR March., SEVEB ed.

423 lapis ornatus et fastigatus. *Nella villa di S. Giovanni di Sterna sotto Montona trovata 6 Febbr. 1642, cavandosi una cisterna presso la chiesa* TOMM.; *nella villa di S. Giovanni territorio di Montona in casa dei marchesi Polesini* CARLI. S. Giovanni in ecclesia parochiali VIND.

VOLGINIAE · L · F
MARCELLAE
L · AVFIDIO · ROMVL
T · POPILLIO · C · F · LONG
L · AVFIDIO · MONTano

Tommasini Istr. ms. p. 589, ed. p. 417; Maffei M. V. 276, 1; *Mem. del Valvasense* 1759, 2, 388 (inde per ephemeridem aliam Donat. 415, 3); Carli 2, 309; cod. Utin. f. 15; sched. mus. Vindob. (unde citatur *Wiener Jahrb. A. B.* 46 p. 53); Kandler n. 412.
1 VOGILIAE Tomm. — 2 MARCELIAE Tomm., MARCELLE Utin. — 3 AVTIDIO Tomm. — ROMOLO Valv. Vind. — 4 POPILIO Tomm. Valv. — 5 AVTIDIO Tomm.

424 Zbepitsch (Innerkrain) rep. in eccl. S. Trinitatis, nunc ibi ad portam. — Male ad Cepich non longe a Fianona rettulit KANDLER; cf. Tommasini p. 283.

SILVANO
AVg
C · AQVILIVS · CELER
V · S · L · M

Laibacher Wochenblatt 1804 n. 23 (inde Hoff Krain 3, 106; Kandler Istr. 1846, 105 et syll. n. 488).
2 AVC traditur.

425 in Zepich vico marchionatus Pietrapelosae.

C · COMMI · S
L · FIL
C O M M I A /
M A X I M /
ACVTIA /
TERTI /

Carli 2, 104, a quo pendet opinor Kandler n. 451.

426 *sul Cucai piccola a due miglia verso il nord di Portole.*

I N A E · V I
SEVERVS · A
RV · QVOD · D
A C //// P A
FEC

Kandler ms.

IX. PIQVENTVM *(Pinguente).*

Unicus auctorum antiquorum, qui Histriae mediterranea attingat, Ptolemaeus (3, 1, 28) ibi praeter Ἄλουον plane ignotum oppidum recenset Πικουέντον, quo indicari hodie dictum *Pinguente* docuit titulus n. 428 ibi repertus, dedicatus *Saluti Aug(ustae) pro incolumitate Piquent(inorum).* Magis tamen quam Pinguenti rudera Romana abundant ad oppidum aliquot horas inde distans ad orientem *Rozzo*, ubi in planitie subiecta, maxime ad vicum cui nomen est *Roma* ad ecclesiam nuper disiectam S. Mauri in campo dicto *Raquize* (quod nomen Slavice significat arcam sive sepulcrum) tituli sepulcrales continuo eruderentur, ut iam constet ibi stetisse oppidum Romana aetate non infrequens. Cum his videbantur recte coniungi posse tituli alii reperti in vicis proximis Chersicla Grimalda Draguch Racizze Verch Selzu Mlum. Regionem hanc alpestrem et infrequentem ipse nuper adii titulosque quos potui inspexi, multo plures visurus, nisi infelicis memoriae homo Golmaier parochus ex Carniolana provincia oriundus propter studia sua Slavica in ipsos aetatis Romanae lapides grassatus eorum quos posset in fundamenta ecclesiae suo iussu fabricatae S. Andreae abiecisset. — Sunt autem harum partium tituli diligentiore inquisitione et accurato examine vel maxime digni; nam cum Histrici reliqui per oram reperti nomina fere proponant solita forma Latina, Piquentinus ager, qui solus in Histria mediterranea idoneo numero lapides dedit, nomina ostendit ea tenus Romana, ut homines gentem habeant et nomina duo triave, sed ipsa gentilicia a Latinis longe recedunt et fortasse sui tantum similia sunt. Gentilicia terminant fere in ICVS, ut sunt *Abalicus* n. 431, *Agornicus* n. 432, *Balbicus* n. 455, *Boicus* n. 433, *Diticus* n. 461, *Laevicus* n. 449, *Mocolicus* n. 450, *Nevicus* n. 453, *Pataticus* n. 452, *Sexticus*

n. 456, *Veronicus* n. 461, *Voraniecus* n. 466, . . *allicus* n. 466, . . . *cumicus* n. 467, vel in OCVS, ut sunt *Clangocus* n. 436, *Fervalocus* n. 437, *Laepocus* n. 443. 444. 449. 453, vel in INVS, ut sunt *Lotticinus* n. 433, *Megaplinus* n. 447. 448 (quocum confer simile cognomen tituli suspecti tamen n. 446); accedunt formae adhuc solitariae *Boviadus* n. 434. 436, *Ventinaris* n. 428, *Extionius* n. 456, *Marxius* n. 449. Cognomina quoque vel praenomina formae antiquioris multa inveniuntur insolita, quamquam non eadem declinationum constantia; nominabantur haec virorum: *Domator* n. 449, *Dommus* n. 443, *Hospolis* n. 449, *Hostus* n. 431, *Lamberus* n. 449, *Lomoliarus?* n. 450, *Lucumo* n. 428, *Lupo* n. 455, *Mercius?* n. 449, *Meris* n. 461, *Messius* (praen.) n. 449, *Metellus* (praen.) n. 443, *Pletor?* n. 449, *Volso* n. 463, *Voltimesis* n. 461. 465 . . *tabma* n. 432; item mulierum *Hospita* (praen.) n. 454, *Marcella* (praen.) n. 449, *Oria* (praen.) n. 449, *Pepa* n. 450, *Regilia?* n. 449, *Reg* . . . n. 443, *Ternila?* (praen.) n. 449, *Tuia* n. 443. Ubi cum his Histriam reliquam comparamus, nihil tale invenimus in Polensibus Parentinisque, ubi omnia sunt mere Romana praeter unum *Galgestes* gentilicium (n. 164; cf. *Galgestia* n. 163). At plura similia habent tituli Albonenses et Flanonenses, ubi reperiuntur gentilicia *Suiocus*, cognomina praenominave virorum *Germus*, *Hostus*, *Lambicus*, *Plesontes?*, *Tritus*, *Vesclevesis*, *Volses*, *Voltimesis*, mulieris *Velsoruna*; item Tergestina territoriique Tergestini, ubi reperiuntur gentilicia *Flaemicus* n. 421, *Turicus* n. 477 — *Fasacus* n. 410 — *Acitinus* n. 491, *Cornuinus?* n. 417, *Leucinus* n. 402, *Mageplinus* n. 500, *Mercusinus* n. 617. 625 et *Marcosenus* n. 571. 616, *Sabe . . nus* n. 421, *Surinus* n. 483. 603 — *Lucanus* n. 523. 609 — *Meter*, *Metra* n. 401. 618; cognomina vel praenomina virorum *Boius* n. 579, *Coflus* n. 419, *Moto* n. 404, *Tommus* n. 381. 417, *Raecus* n. 501, *Velso* n. 420, mulierum autem *Menda* n. 381, *Orfa* n. 402. Sed nomenclatura haec, quam proprie Illyricam dicere licebit, etsi similia reperiuntur cum alibi tum maxime in Lusitanis, maxime gentilicia in *-icus* et *-ocus* veram sedem et tanquam domicilium habent in Piquentinis, ut qui aliquando in populorum horum origines inquirent, iis his inscriptionibus vel maxime standum sit utpote unis in tanta remotae antiquitatis obscuritate certis et fidis ducibus.

427 Rozzi.

I·O·M
OPPIVS
SEVEBIA
NVS
V·S

Kandler ms. a Losero.

428 ara scripta litteris antiquioribus. Extra Pinguente in ecclesia S. Thomae in fundo Gravisi DELLA CROCE. Petrus Emo, qui praefuit castello Raspo a. 1757—1759, transtulit Venetias KANDLER Istr. 1848 p. 55. Venetiis in atrio domus Emo ad S. Simeonis parvi PELLEGRINI (1790). Nunc in museo Obiciano Catai.

SALVTI·AVG·
PRO·INCOLV
MITATE·PIQVENT
L·VENTINARIS
LVCVMO·
ADIECT·IVNIC
V·L·L·S·

Contuli. Della Croce p. 340, quem habuisse a Francolo auctor est Kandler Istr. 1848 p. 56 ipso Irenaeo tacente (ex Crocio Mur. 21, 5; Carli vol. 1, 75 cf. p. 229, vol. 2, 135; Orell. 1577). Descriptam ab Augustino comite Carli-Rubbi et Delfico Neapolitano misit Marinio D. M. Pellegrini Venetiis 8 Mart. 1790 (cod. Vat. 9057; cf. Arval. p. 410 n. 68). Cavedoni Catajo p. 95 et *Bullett. dell' Inst.* 1848, 102; Labus in actis Vindob. maior. 1, 344; Furlanetto lap. Pat. p. 49 n. 55; Kandler n. 476.

Titulum damnavit Orellius, sed recte tuentur eum, quorum quidam etiam viderunt, Cavedonius Labus Furlanettus Henzenus (in add. ad Orell.). — 3 PINQVENT vel PINGVENT Carli ex interpolatione.

429 Mlum KANDLER (ms.).

SILVANO
V·S

Kandler ms. et n. 480 ex schedis Hattingeri.

430 prope Rozzam fuit in ecclesia S. Mauri in mensa arae, nunc ecclesia disiecta extat in aedibus Susich.

D M
L GALLIVS SIL
VESTER MIL
CHORT II PRAET
SIBI ET PARENTI
BVS EX HS IIII
T F I

Contuli. Habet Kandler ms. et in Istria 1847, 244 et in syll. n. 502.

431 Rozzi.

ABALIcus
HOSTI·L
QVINTA

Kandler ms. a Losero et a parocho Micetič.
1 ABALIC| Mic., ABALIO Loser. — 2 HOSTI·L| Mic.

432 ex ruderibus ecclesiae S. Mauri delata in vicum vicinum Collinassi.

M·AGOBNC
C F
ABINA

Descripsi.

433 in Rotio Tergestinae dioecesis ANTIQVVS similiterque DELLA CROCE. Rozzi *nella chiesa di S. Pietro a piè dell' altare* TOMM. Venetiis in seminario Salutis, *donata da' sacerdoti Giulio ed Alessandro Molin, il cui genitore aveala dall' Istria trasportata al suo palazzo nella contrada di S. Pantaleone* CICOGNA *atti dell' Inst. Ven.* 1855/6 p. 306.

C·SOICO·AVITO
P·ANN·XVIII
C·BOICVS·SILVESTER
ET·LOTTICINA
MARCELLINA
V·F
ET·SIBI

Descripsi. Habent Antiquus Tergestinus auctus apud Bembum f. 105' et Peutingerum cod. 526 f. 110' et Tomitanum f. 19; Tommasini Istr. ms. p. 716 et ed. p. 537; della Croce p. 348 (inde Mur. 1142, 7); Carli 2, 293; Kandler n. 506; Cicogna cod. n. 907; Moschettini *mus. della Salute* p. 95.
2 XVIII reliqui, XVII ego errore.

434 Selzae in eccl. S. Helenae. Frustra indagavi.

BOVIADAL/IERA/
ANN XX
BOVI MV

Kandler ms.

435 in Drauchi [Draguch] castro in agro Pinguentino CARLI p. 289. Rozzi CARLI p. 264. Nunc in museo Obiciano Catai, sed imminuta.

CAESIA|
LVCI·|F
SECVND|A
AN·LX|X

Contuli partem priorem. Hier. Gravisi misit Carlio 2, 265 (inde Kandler n. 510); Carli 2, 289 vidit; Furlanetto lap. Pat. p. 860 n. 440 (cf. p. 535).
1. 2 CAESIA|LVCI Carli 289.

436 Pinguente *verso levante della porta maggiore nel muro del castello* DELLA CROCE. Adhuc extare scribit CARLI.

L·CLANGOC
ADVENTO·ET
BOVIADAS·M
XIMAE·LIB·PR
ISCILLAE·MA
XIMVS·F·PAR
ENTIBVS
V·F

Duo exempla extant Tommasinii Istr. ms. p. 712, ed. p. 534, qui addit '*ho copiato di nuovo le lettere della iscrizione come stanno*', et Irenaei della Croce p. 340 (inde Mur. 1248, 8; Carli 2, 108; Kandler n. 474).
1 L·CLANCOLO, 3 BONIADAE·M, 4. 5 LIB·PRAE|L·SCILLAE della Croce.

437 litteris bonis et magnis Rozzi in muro circum ecclesiam.

L·FERVA
LOCO
PVDENTI

Contuli. Habet Kandler ms.
Integra est.

438 litteris optimae aetatis. *Trovata a Ràquiza in contrada Rim ossia Roma sotto il Colle di Rozzo, dove ora esiste per cura del sig. cooperatore Gollmeyer* FRANCESCHI. Hanc quoque in fabricatum abiecerat Golmaier; sed postquam oppidum reliquit, praefectus Rozzensis denuo extractam collocavit Rozzi ad ecclesiam.

P · FLAMINIVS
MACER · ET
VOLCINIA·L·F
QVINCTA

S H · S · S

Contuli. De Franceschi apud Kandlerum in Istria 1852 p. 158 et in syll. n. 499; eidem Kandlero misit Loser.

Repperi praeterea inter Kandleriana corruptam sic: F·QVINCTILIVS | MACER | ET·VOLCINIA | H·S·S.

439 tabula fracta Rozzi in coemeterio. — Cittanovae KANDL. errore.

GAVILLIO
C·F·L
ANN · XX

Tommasini in Istria ms. p. 716, ed. p. 537 (inde Kandler n. 509).

440 in Draucbi [Draguch] castro in agro Pinguentino CARLI p. 289. Rozzi CARLI p. 264. Nunc in museo Obiciano Catal.

GRAECIN
IA · P · F ·
PROCLA ·
AN · XXIII

Contuli. Hier. Gravisi marchio misit Carlio ant. 2, 264 (inde Kandler n. 505); Carli 2, 289 vidit; Furlanetto lap. Pat. p. 376 n. 475.

441 ad ecclesiam S. Mauri.

LABIE//

Kandler ms.

442 Rozzi *trovata nella demolizione della chiesuola di S. Marina, ora nel muro del cimitero.*

C · LABIENVS · PO
TENS · MEMORM
PATRIS·RESTITVIT
DE *s*VO

Contuli. De Franceschi apud Kandlerum in Istria 1852, 159 et in syll. n. 498, ubi datur expleta.

443 Rozzi *nel muro della chiesa della Beata Vergine di fuori nel lato destro nel muro* TOMM. Locum non adscripsit CIC. — Patavii in eccl. S. M. *del l'anzo*, nunc seminarii FURLANETTO errans.

protome	*protome*
LAEPOCA·DOM	LAEPOCA · ME
MI·F·REG..	TELLI · F · TVLA
	METELLVS·LAEPO
	CVS·SVXI·F

Tommasinius in Istria ms. p. 716, ed. p. 537. Ex Tommasinianis Ursatus 1652 p. 243, a quo pendent Reinesius 16, 26; della Croce p. 218; Carli 2, 96; Furlanetto lap. Pat. p. 427 n. 584; Kandler n. 503. 504. Aliunde, opinor, Cicogna cod. n. 907 in folio solitario.

V. l. dabo Ursati et Istriae codicis Veneti, praeterea Cicognae. — Priorem inscriptionem legi non posse notat Cic. — 1, 2 REG . . . Urs., REGO reliqui; illud verum est, nam cognomina muliebria in O in his partibus nulla inveni. — 2, 1 L·AEIOCA Cic. — 1. 2 MET LLI Urs., MET | TELLI cod. Ven., METE|LO Cic. — 2 TVIA (non TVLA) utrumque exemplum. — 3 METELLIVS cod. Ven., MITELIVS Cic. — LEPO cod. Ven.

444 in Rotio Tergestinae dioecesis ANTIQUUS. Rozzo *nel duomo nel piede dell' altare dei SS. Filippo e Giacomo* TOMMASINI.

C · LA*ep*OCVS
XVFVS
SIBI · ET · CAESIAE
vas M · F *urceus*
E MARCELLINAE·VXORI
V · F

Duo exempla extant, Antiqui Tergestini nacti (Bembus f. 105'; Peutinger 526 f. 110'; Tomitanus f. 19, ex hoc Carli ant. 3 p. LIV) et Tommasinii Istr. ms. p. 716, ed. p. 538 (inde Kandler n. 500).

Vv. non div. Antiquus. — 1 LARIOCVS Tomm., LAFRIOCVS Ant. — 2 om. Bemb. — 4 M·I Tomm.

445 ad S. Mauri.

L · LICINI(

Kandler ms.

446 ad S. Mauri.

L · MAMILIO · SP · F
MAGAPLINO
CEMONIAE · CAPITONIS·F
VXORI · S

Kandler ms. Vereor ne ex interpolatione tituli n. 447 originem duxerit; nam simile quid accidisse vidimus in n. 438.

447 Chersicla, *unter dem Hügel Saltiria, zwei Stunden von Pasina gegen Norden vor dem Thore des Sklokovitzischen Hauses* NOVICE. Ibidem repperi.

MEGAPLINA · MA
XIMILLA · V · F · SIBI
ET·GEMONIAE·MAR
CELLAE FILIAE

Contuli. Habet Kandler ms. et Istr. 1846, 105 et syll. n. 494 a Franceschio. Aliunde et melius quidem l. V. nescio qui in ephemeride *Novice* 1856, 220, ubi dicitur inedita.

448 ad S. Mauri.

meg APLINA
ter IA

Kandler ms.

449 tabula aerea, rep. prope castrum Rozzo in hortis Simeonis Grabbii sacerdotis a. 1647, deinde Patavii apud Tomasinium.

XV
XII
\ I VS AN VII
II D AN XV
II MESSIVS · LAEVICVS LAMBERI · LIB · AN XXXV
N · XIX TESNILA · LAEVICA · REGILIAE · LIB · AN · XXXII
NXIIII OVIA · LAEVICA · DOMATORIS · F · AN · I · XVII
V·XXXXV MAXCELLA · LAEPOCA · F · AN · XXX
AN · XL/I LAEVICVS · HOSPOLIS · F · LVCIVS · AN · XLII
III · ...... SABINA · LAEVICA · MERITI · F · AN · LVI
LVCIVS · F AN · XXV
AN · XI GAIVS · F
VIII MARXIVS · PLETORIS F
II MAPXIVS · SAIVS F

Ursatus 1652 p. 236 cf. p. 242, a quo habuerunt reliqui: della Croce p. 216; Mur. 596, 2; Carli 2, 94; Furlanetto lap. Pat. p. 426 n. 583; Kandler n. 497. In Istria Tommasini non reperitur.

450 Romae prope Rozzum.

protome
MOCOLICALO
MOLIAVI·F
PEPA·AN·LXV//

Kandler ms.

Fortasse sic fuit: *Mocolica Lomoliavi f. Pepa an(norum) LXV.*

451 evanida plane. Ex ruderibus ecclesiae S. Mauri delata in vicum Collinasci.

L NISI////

Observavi.

452 Dobrovae sub Vereb.

C · PATALICVS
TESTI · FILIVS ·
ANN · LVII ·
M · FRAT · F

Kandler ms. Misit item mihi Visc. Rabini praefectus Pinguenti.

453 Pinguente sub altari S. Michaelis SANCTUS; *nel muro della chiesa di S. Vito* DELLA CROCE similiterque CARLI. Inde cum n. 433. 463 Venetias venit ad Molinios, qui dederunt museo seminarii patriarchalis.

C · PETRONIo
L · FIL · ET
N E V I C A E ·
PRISCAE
VALENS PARẽ
ET · SIBI · ET ·
LAEPOCAE ·
TERTVLLAE VXORI
in postica instrumenta fabrilia
malleus regula groma

Descripsi. Habent Sanutus f. 254'; della Croce p. 218, cui dedit Scussa (inde Mur. 1271, 5); Montfaucon cod. S. Germ. 1293 f. 114 ab Andrea Visichio; Carli ant. 2, 98 (cf. p. 68); cod. Cicognae n. 907; Furlanetto lap. Pat. p. 428; Moschini *mus. della Salute* p. 95; Kandler n. 475.

---

454 prope Rozzam in pariete parvae ecclesiae S. Mauri PRIORES. Ibidem adhuc pro termino.

protome muliebris
H O S P I T A
P E T R O N I A
∼F·AN·LXXX

Contuli. Habent schedae mus. Vindob. (inde *Wiener Jahrb. A. B.* 46 a. 1829 p. 52); Kandler ms. et n. 507, ubi errore citatur Carlius; Cicognae cod. 907 in fol. solitario.

---

455 Selzae 11 m. p. a Pinguente in muro ecclesiae dirutae S. Helenae.

L · PLETORONĪ
O · LVPONI *sic*
ET · BALBICAE
PETALE
PLETORONIA
POLLA
PARENTIBVS
PIISSIMIS
ET · BALBICA
PHRONIMe
SOROR
FECIT

figura stans in sepposito — *haec pars corrupta est*

Contuli. Habent Stancovich *anf. di Pola* p. 129 tab. 6 n. 17; aliunde Kandler ms. et n. 477.

Stancovichianum exemplum pessime interpolatum est, dedit enim v. 9 sq.: ET BALBICVS|LVPERINIVS|SIBI · ET SOROR|FECIT; Kandlerianum non perfectum, sed simplex et bonum.

---

456 cippus ornatus, Mlum ante ecclesiam S. Andreae apostoli pro sedili.

L · SEXTICVS
L · F AN · LX
EXTIONIA · C · E
SVLLA · AN · LX
P · P

Schedae mus. Vindob. (inde *Wiener Jahrb. A. B.* 46 a. 1829 p. 52) eodemque, ut videtur, exemplo Kandler ms. et n. 481; Franceschi in schedis Kandleri (inde idem App. n. 847).

1 SEXTICVS Franc., SESTICVS Vind. et Kandl. ms., SEXTIVS Kandl. ed. — 2 ANN Vind. Kandl. — 3 EX · ELONIA Vind. et Kandl. ms., SEX · ELONIA Kandl. ed. — CE Franc., C · E Vind. et ms. Kandl., C · L Vind. ed. — SVLNA Franc. — ANN Kandl., om. Vind. — 5 P · P Kandl. ed. (non ms.).

---

457 Pinguente TOMM. in aedibus Vicich CARLI. Nunc in museo Obiciano Catai.

T · STATILIS
TAVRI · L ·
CLADVS
STATILIA · TAVRI · L
QVARTA · VIVI
FECERE · FIDEI · L

Contuli. Memorat, non affert Tommasinius Istr. p. 508: '*ritrovandosi quivi* (Pinguenti) *memoria di Tauro Statilio e Marcella (?), come si vede nelle iscrizioni di alcune pietre antiche sottilmente e riccamente lavorate*'. Habent deinde Montfaucon cod. S. Germ. 1293 f. 114 ab Andrea Visichio; Carli 2, 66 (inde Kandler n. 478); Furlanetto lap. Pat. p. 335 n. 395.

Cf. n. 332.

---

458 Rozzi in aedibus Antonii Ban.

TEDIA
Q · F
MARCELLA

Kandler ms. et in Istria 1847, 244 et in syll. n. 501.

2 Q · tf ms.

---

459 ad S. Mauri.

TEDIA
PRIMA
HIC
SITA EST

Loser dedit Kandlero.

---

460 Mlum *trov. in un campo, or chiusura di finestra di stalla di Antonio Toncich.*

delphinus — *protome* — *delphinus*
TITACIAE · MAR
CELLAE · N · XVIII

De Franceschi apud Kandlerum ms. et App. 1862 n. 848.

---

461 Rozzi.

VERONICaE · VOLTIMESI
DITICAE MERIS · F HCCSLAE

Kandler ms.

1 VERONICHE traditur. — Deinde supplendum VOLTIMESIS · F; Voltimesis enim cognomen est virile, ut ostendit titulus Albonensis.

---

462 in villa Grimalda marchionatus Pietrapelosae.

VITIA · MAXIMA
V · F
C · VIRTIO · SEVERO
PATRI

Carli 2 p. XXXV a Gravisio (inde Kandler n. 495).

1 VITIA traditur.

---

463 Venetiis in aedibus Benedicti Molin CICOGNAE CODEX saec. XVIII exeuntis. Qui capitanus Raspi fuit a. 1776—1779. Ex dono filiorum eius inlata est in seminarium S. M. *della Salute.* Venisse titulum ex Histria et lapidis genus indicat et quod adservabatur cum n. 433. 453; de loco praeterea non constat, malui tamen recensere cum iisdem quam, quod fecit Kandler, propterea quod Volginiae nomen redit in n. 423, referre ad vicum S. Iohannis de Sterna prope Montonam.

VOLGINIAE
VOLSONIS · F
TERTIAE ·
L · VOLGINIVS
GENIALIS
PATRONAE
IN · MEMORIA
IN · FR · P · XV
IN · AG · P · XII

marsupium? — *delphinus*

Contuli. Habent Cicognae cod. 907 saec. XVIII exeuntis; Moschini *S. Maria della Salute* p. 96; Kandler in Istr. 1847, 254 et in syll. n. 411, quod exemplum emendat Cicogna in actis Inst. Ven. 1855/1856 p. 30C.

De anaglyphis monet cod. Cicognae; ego ea non observavi.

---

464 Romae rep. in campo dicto Ràquizze, servatur ubi fuit ecclesia S. Mauri.

VOLTILIA
C · P · PRISCA
AN · XX ·

Contuli. Habet Kandler ms.

---

465 ad S. Mauri.

CAEC
*mu*M S S *f.*
*a*N · XIV

Kandler ms.

---

466 ad S. Mauri.

//ALLICO//
MAXIM//
ET VORANIC
CAE
MARCELLAE

Loser dedit Kandlero.

---

467 sub Rozzo in aedibus quae fuerunt Io. Mariae Lussae in pavimento.

CVMICVS
*ma*XIMI · F
an. LX
H · S · E

Schedae mus. Vindob. (inde *Wiener Jahrb. A. B.* 46 a. 1829 p. 52); Kandler ms. et in Istria 1847, 244 et in syll. n. 508.

1 VMICVS Vind.; M · CVMICVS postea emendavit Kandl., ut mox MAXIMI et AN · dedit. — 3 IX Kandl. — 4 om. Vind.

468 ad S. Mauri.

INAE
CI

Kandler ms.

469 rep. Raquizze, nunc Rozzi in foro.

//ECVS
///////
PIN
ILNESTELLA

De Franceschi in Istria 1852, 158 et inde Kandler n. 511; aliunde Kandler ms.

V. 2 non scriptum non adnotat et 4 extr. om. LA Franc. Fortasse FENESTELLA.

470 supra Racizze in monte in ecclesia diruta *della Madonna;* olim basis fuit altaris, nunc iacet inter ruinas.

ego:

SECVNDAE VI//////////
STAIIOFICI /////////
ET VNI ////// INFELI
CES PARENS FILIAE ESTA
NTOR AMOI//M CRVDE
LIS TITVLII//AAINISIT/
VIDES E LAPIS OPESTO
R LEVIER SVPER OSSA R
SSIDAS FLORENTI AEX
TI NE GRAVIS SSSE VE
LIS ////////////////
// VITRI //// VIXIT
/////////////////

Hattinger:

/////////////////
//FEISSINIPIE//////
FELICISSIMAE //////
FI SVIS VIVAE /////
SIBI SILIARAS///
SECVNDAR VEN///
STARLOFICIVMPAEMTR
ETFVNIPSIERIOMSINO
CAESIAEENES FILIAR SVA
NOR AMOREM CRVDR
LIS TITVLI EA NISIT
VIDESELANSONISTO
RESTAVRAVITTRI
ESIDAS NORENII · FIA
FII · FCSAVRNIS

Contuli. Habet Kandler ms. (inde male syll. n. 479) ab Hattingero.

Lapis est lectu difficillimus et indies magis corrumpitur. Excepi quae potui nocte oppressus in loco illo infrequente et alpestri.

471 ad S. Mauri.

AR S N
IVIÆ
ET PR
...

Kandler ms.

472. 473 a *S. Bartolo di Grimalda, anzi Onoschizze.*

IA · V
T · F · F

N · LXXX
\ · F EM

Loser dedit Kandlero.

474 *due brandelli di pietra, largo ciascuno un braccio, trovati nelle rovine della chiesetta di S. Mauro a distanza di un miglio Romano in direzione di tramontana che piega a ponente dal castello di Rozzo sotto la l'ena* KANDLER. Nunc inserta sunt fragmenta in maceriem quae campum cingit in quo ecclesia fuit.

RSVS PBR HANC CEL | /OLA SCAE ECCLESIA
EMPORE DOMN | RVGIFERO EPO IND
N IVSTINIAN | S BASILI O

Contuli. Kandler ed. m. Dec. a. 1860 in folio separato missam a G. Loser directore gymnasii Capodistriani.

Supra margo adest. Primus versus continuatus est, duo qui sequuntur separatim legendi sic: *[U]rsus p(res)b(yte)r hanc cel[l]ola(m) s(an)c(t)ae ecclesia[e] ..... [t]empore domn[i] n(ostri) Iustinian[i] .... Frugifero ep(iscop)o ind(ictione) ... [post co(n)]s(ulatum) Basili o ..... — 'Il vescovo Frugifero è di Trieste, noto per la leggenda in musaico veduta nel 1842, pel monogramma scolpito su d'un capitello nell' abside di S. Giusto in Trieste, per l'atto di dotazione della basilica di S. Maria Formosa in Pola, fatta dal Polense S. Massimiano arcivescovo di Ravenna'.* Kandler.

X. *Umago. Salvore. Pirano. Isola.*

Oram inter Parentium et Tergeste cum neque auctores describant (nisi quod Plinius hic collocat Aegidam vulgo habitam pro Capodistria, sed vere situs plane incerti) neque itineraria reliqua, unum Ravennatis (4, 30. 31. 5, 14) hic recenset loca haec *Neapolis — Humago — Siparis* (sic bis, tertio loco *Sypparis*) — *Silbio* sive *Silbonis — Piranon — Capris.* Ex his Humagum et Piranum quin designent oppida vel hodie sic appellata, nemo dubitabit; Silvium quoque probabiliter habebitur pro Salvore (cf. p. 33). Contra de Siparis illis inter Humagum et Salvore sitis non constat; Isolae autem nomen antiquum si quod fuit, ignoratur. Tituli in his locis reperti sunt nec multi nec magni momenti et ii ipsi, ut saepe accidit in locis maritimis medio aevo frequentatis, advecti fortasse aliunde.

475 Umago. *Era alla cappella che stava in Giubba di Segheto dei de' Franceschi* KANDLER. Nunc Tergeste in museo.

D M
a ETHIMI ·
aa ... · N · COM
me ITAR · T · FL
cr RESCENS
PRIVIGNO · V F
ET · SIBI · ST FLA
FELICITATI
CONIVCI *sic*
CARISSIME

Descripsi. Kandler ms. et n. 472, hic supplementis additis nec distinctis.

476 rep. Seghetti apud Umagum pone domum n. 1862 ped. 3 sub terra; nunc Tergeste apud Kandlerum.

D · M
PLEXINE *sic*
STRVSCO
CALPVRNA PRIMGENA
COIVG · ET · SIBFECT

Descripsi.

Nomen *Plexina* componendum cum similibus Tuscis *Caecina, Prastina,* l'*etna* nec confundendum cum Histricis, de quibus supra p. 44 egimus.

477 Umago POC. *Cippo scavato per farne abbeverarojo, donato da Antonio Picciola di Omago al museo di Trieste* KANDLER. Ibi ego non repperi.

VIVA · FECIT · SIBI
ET · TVRICAE · L · F
PROCVLAE

Bartoli cod. Marc. cl. X n. 219 f. VI; Pococke p. 119; Kandler ms. et *espl.* n. 10 p. 7 et syll. n. 473.

1 VIVA (VIVVS Kandl.) · FECIT · SISI Poc. Kandl., .. VIVA .. CI FILIA SIBI Bart. — 2 TVRICAE Kandl., TVRCIAE Poc., TYRIAE Bart. — SECVNDAE pro L · F Bart.

478 in territorio Bujensi in turri campanaria ecclesiae vetustae S. Petri *del Carso.*

L·ARIO·L /
MIL·PRAE t
ANNOR·X
C·ARIO·L

Tommasini Istr. ms. p. 429, ed. p. 297 (inde Kandler n. 425).

479 *sulla via che da S. Giovanni di Salvore mette al castello di S. Pietro, che ne dista 2 m., in casa di campagna nella Franceschia.*

Q · RAGONIVS · L · F
ROM · TESTAMENT
FIERI · IVSSIT · SIBI · ET
L · RAGONIO · L · F · ROM · FR · TRI
L · SAGONIO · L · F · L · N · FR · TRIS

Kandler ms. ter et in Istria 1846, 117 et syll. n. 483. — 1 Q · RAGONTIVS ms. 2, ORAGONIVS ms. 3. — 2 TESTAMEN ms. 2. 3. — 4 ERAGONIO ms. 3. — PR · RI ms. 3. — 5 RRAGONIO ms. 3. — L ante N om. ms. 3. — F ante FRATRIS addidi.

480 ad scopulum Salboe prope lucos Idaliae versus Hemoniam FELIC.; in fundamentis ecclesiae S. Iohannis de Salvora apud Piranum SIEDER. GAMM.; Salboe in valvis australibus ecclesiae S. Iohannis SAN. 255; *alla punta di Salbore nella porta della ch. di S. Giovanni* MANUTIUS; Salvore in eccl. S. Iohannis TOMM.; Salvore in porta parva DELLA CROCE. — Tergeste REDIANUS LIL. SAN. 145, sed in serie ad agrum Tergestinum spectante. Inter urbanas COD. OTTOBON. Quirinio Altichieri domino lapidem dono datum esse ait KANDLER, nescio quo auctore et errore, opinor. Venetiis extare negat CICOGNA *atti dell' Ist.* VEN. 1855/6 p. 306.

P · TROSIVS · C · F
PORCIO
NAEVIA · P · F
QVARTA
TROSIA · C · F
TERTIA · V

Antiqui exemplum exhibent Felicianus Marc. n. 1, Ver. n. 30; Redianus f. 144' Terg. n. 36; Sanutus f. 145' Terg. n. 13, iterum f. 255; Valvassonius n. 12; Sieder n. 21; Gammarus f. 163'; Lilius f. 154 (inde per Langermannum male Reines. 16, 40); inde pendet etiam cod. Ottobon. 2015 f. 116. Denuo ex lapide Manutius in folio solitario inserto codici Alciati Vat. 5236 post f. 76, ubi subnotatur '1578. 5 (?) Giugno'. Item ex lapide Tommasini Istr. ms. p. 515, ed. p. 360 (inde della Croce p. 332 potius quam ex lapide); item Bartoli cod. Marcian. cl. X n. 219 f. 11. A prioribus Carli 2, 260 et Kandler n. 484.

In vv. div. sequor Gamm. Valv. Lilium Manut. Tommasinium. — Anaglyphum depingit rudibus ductibus Manutius adscribens '*una capposanta* (?)'. — 2 PORCIO Red. San. Ott. Man. Tomm. Bart., PORTIO Fel. Valv. Sied. Gamm. Lil. Croce. — 3 NEVIA Red. Fel. San. 145 Valv. — 5 om. Bart. — TSOSSIA Valv., TROSCIA Croce. — 6 TERCIA Valv. — Bartoli dat compendiis solutis.

481 basis magna, Pirani rep. in ecclesia antiqua S. Laurentii ad portam S. M. *della Rosa.* Nunc Tergeste in museo.

D M
L · PAPIVS
MARCELLINVS
V F *sibi e*T
genius lugens MV *r*R *genius lugens*
SECV*ndina*E VXOR
LIB LIB *et po*ST EORVM *sic*
VET · L · P · IT

Descripsi. Ed. Kandler *epigr.* n. 10 p. 2 et syll. n. 482.

V. 1 omisi. — 8 postea additus est; lege *vet(eranus) l(egionis) p(rimae) It(alicae).*

482 Isolae in ara maxima eccl. parochialis. Marmor est Humagense. '*Si ritiene collocatavi fin dalla costruzione della chiesa, che è dell' anno 1556*' KANDLER ms. Inter Tergestinas ANTIQUUS, sed in principio suburbanarum RED. Inter Aquileienses, sed in serie Histricarum CAPODAGLIO. Male Romae MUR.

T · CAESERNIO
MACEDONIS · L
EVCAERO · ANN · XXII
HELIX · PATER
FECIT

Antiqui exemplum proponunt Redianus f. 144 Terg. n. 30 (inde Gud. 353, 15); Sanutus f. 146' Terg. n. 24; Valvassonius n. 15 (inde Mur. 1171, 6); Capodaglio n. 143 ex ms. antiquo. Ex lapide Kandler qui vidit Istr. 1846, 40, *inscr.* n. 485.

Vv. ad lapidem diviserunt Capodaglio et Kandlerus. — 1 CAESERNIVS Capod. — 2 MACEDO·L Capod. — 3 EVCERO Capod. — AN· Red. San. Valv. Capod. — 4 INFELIX Capod.

483 in Isola *verso il convento dei Serviti nel muro di una casa in luogo piuttosto eminente* GUERRA. 'In eodem oppido' (praecedit 'Histrie in Insula') BEMB. Inter Tergestinas PLERIQUE, sed inter suburbanas post Isolanam RED. Inter Aquileienses, sed in serie Histrica CAPODAGLIO.

M · SVRINVS · M · F
PVP

Servarunt Antiquus et Guerra. Illius exemplum habent Redianus f. 144 Terg. n. 31; Sanutus f. 146 Terg. n. 21; Valvassonius n. 14; Sieder n. 19; Gammarus f. 159; Lilius f. 153'; Bembus f. 55; Capodaglio n. 145 (inde Mur. 1750, 7 et Bertoli p. 419 n. 603) ex ms. antiquo. Guerra canonicus Cividalensis vidit a. 1745, quod exemplum Vincentius Toppi Utinensis misit Kandlero.

Vv. divisi ad Valv. Gamm. Lil. Capod. Guerr. — 1 SVPINVS Guerra. — M · F om. Bembus. — 2 PVB San. Guerra, PVR Sied. — MYSTER · M (scilicet titulus n. 504*a*) adhaesit apud Capod.

X. *Capodistria.*

Acc. *Lonche* et *Cernical.*

De antiquo Capodistriae nomine non satis constat. Nam quod Plinius (3, 19, 129) inter Parentium et Formionem (Risano) amnem in ora collocat *oppidum civium Romanorum Agidam* (ita libri scripti boni; *Aegidam* deteriores et editi), solent quidem referre ad Capodistriam confirmantque adeo titulis ficticiis n. 12* 13*; sed eodem iure verba referri possunt ad Cittanova, Umagum, Isolam et tutius erit decantatam illam Aegidam in incerto relinquere. Certius eo referetur quod a Ravennate (4. 31. 5, 14) collocatur inter Piranum et Tergeste *Capris*, quamquam id nomen num ei quod nunc obtinet originem dederit, dubium est. Media aetate Latine dicebatur *Iustinopolis* videturque id nomen vere antiquum, derivatum scilicet ab imperatore Byzantio Iustino II (565—578). Nam prior eiusdem nominis imperator certe coloniam eo non deduxit, cum ea aetate Histriam constet fuisse sub Gothis (id quod colligitur cum ex Cassiodori var. 12, 22 tum ex Hierocle aliisque; cf. vol. 3 p. 280); contra Iustino secundo paruisse etiam Histriam praeterea confirmat titulus Tergestinus n. 694 anni 571 notatus consulatu Iustini (cf. Rossi inscr. chr. I p. XLIX). Denique ne ullum genus hic incertitudinis desit, ipsi tituli Capodistriae reperti magna ex parte videntur eo allati esse medio aevo, quo tempore oppidum florebat, ex ora vicina, ut similiter evenit Venetiis: ita titulum n. 32 (cf. add.) referre debuimus inter Polenses.

484 Iustinopoli in quadam columna AUGUST. SIEDES. Iustinopoli in episcopatu RANNUSIO (cod. Manut. 5248). Iustinopoli GAMM. LIL. MANUL. RANNUSIO (cod. Manut. 5237). Postea Patavii in aedibus Rannusianis RANNUSIUS ALIIQUE. Deinde Ateste in hortis Contarenorum TOMMASINUS, URSATUS. Nunc Veronae in museo n. 119. — Aquileiensem origine esse auspicatur FURLAN. — Lendinarae non longe ab Ateste repertam esse prope monasterium patrum minorum conventualium, dum via reficitur ad monasterium Benedictinarum scribit IAC. CATTANEO, haec addens: *fu riserbata per fare un piedistallo ad una statua d'Ercole nel prospetto del giardino della Brajo Cattanea ne' borghi di questa città* (Lendinarae), *veduta da molti signori di fede e già portata altrove ... e si dice essere in Venezia.*

ISIDI
SACRVM
EX · MONIT
EIVS · D · D
L · VALERIV
MEMOR
VI · VIR · AVG
L · D · P

Contuli Veronae. Capodistriae excepit Antiquus, quod exemplum proponunt Redianus f. 144' Terg. n. 34; Augustinus f. 17; Sanutus f. 146' Terg. n. 23; Valvassonius n. 13; Lilius f. 154; Sieder n. 20; Gammarus f. 162'; Marulus n. 87. Ibidem collocat Paulus Rannusius qui postea sibi emptam Patavium abstulit, in epistula ad Manutium data 24 Sept. 155.. (cod. Vat. 5237 f. 67) et in libro Manutii 5248 p. 25 ubi praescribitur 'ex libro Paulli Rhema.' Patavii descriptam dederunt idem Paulus Rannusius in add. ms. ad Scardeonium p. 85 et in codice Marciano inscriptionum suarum n. 10; Pinellius vel potius Pignorius in cod. Ambros. C. 61 inf. f. 43' (inde Grut. 82, 5 a Pinello; addit a Morillonio habuisse etiam Smetium errore, cum apud hunc non extet) eodemque exemplo Peiresc cod. Paris. 8958 f. 179'; Sirmondus cod. Paris. 1419 n. 379; Ateste Tommasinius de donar. p. 181 = manus aen. diluc. p. 43 ed. 1669 et Ursatus 1652 p. 262, 1678 p. 39. 69; Veronae Maffeius M. V. 84, 2 (inde Donat. 42, 2; Orelli 1872). Lendinarae vult se vidisse Iac. Cattaneo sive solitarius Lendinarae p. 65 libri inscripti sic: *Progressi composti overo brevissimo ristretto dello stabilimento felice dell' Accademia de' Composti fondata nella fedelissima città d' Antenara, detta Lendara sul Polesine di Terraferma*, qui prodiit a. 1708 mihique visus est Venetiis in bibliotheca Marciana. A prioribus Furlanettus p. 43 n. 43 cf. p. 518.

Versuum ordinem ex antiquis servant Gammarus et Lilius. — 2 SACRVM, ut est in lapide, unus Lilius. — 5 sic Red. et Pinelli, VALERIV*ill* ego, VALERIVS reliqui. — Cattaneo corrupit sic: ISID | SACR · EX · MONIT | EIVS · ANTENOR · D · D; scilicet ut Lendinarae sive Antenarae suae Antenorianam originem inde stabiliret.

485 lapis exiguus et evanidus. Capodistriae in moenibus vel in episcopio CARLI, qui extare negat. Extat tamen *alla loggia*.

S I | *l u n a e*
AVG · SA*cr*
Q · APPVLE*ius*
*e*PAGATH*us*
V · S · L · M

Contuli. Habet praeterea Carli solus apud Mur. ms. et apud Calogerà 28, 270 et ant. 2, 146 ex schedis Prosperi Petronii; ex Carlio Donat. 60, 2 et Kandler n. 453.

1. 2 D · I .... | AVGVS · A ... Carli, DIANAE | AVGVSTAE Kandl. — 4 *e*PAGATH | ego, L · PLACAT · H Carli.

486 Paugnani prope Capodistriam sub quercu vetusta rep.; museo Tergestino dedit d'André.

C · TITIVS · C · F ·
VOLT · VIENNA
VETERANVS
LEG · XV · APOL

Descripsi. Ed. Kandler n. 468.

487 Capodistriae in episcopio in lapide muro inserto TOMM. Nunc in pavimento seminarii quod fuit.

P T P · F O R E S S
VM · XXIII
VS · ORDINIS · IVRA

Contuli quod superest. Habent Tommasini Istr. ms. p. 476, ed. p. 332 (inde Carli ant. 2, 61) et Kandler ms. et n. 464.

1 servavit solus Tommasinius.

488 Capodistriae MANZ. TOMM. *alla porta australe del duomo* CARLI APUD MUR. *accanto alla loggia publica in piazza grande* CARLI ANT. Videtur periisse.

L · PVBLICIVS
SYNTROPVS
ARCHIGALLVS
V · F · SIBI · ET
N · M · M · N · S

Manzuoli Istr. 1611 p. 60 = arch. Triest. 3, 202; Tommasini ms. p. 473, ed. p. 330 (cf. p. 50); Carli apud Mur. ms. et ed. 2099, 5 et apud Calogerà 28 (1743) p. 244 et ant. 2, 113 (inde Donat. 77, 3; Kandler n. 466).

2 SINTROPVS Tomm. — 4 ET Carli, om. Manz. Tomm.

489 inter Iustinopolitanas FELIC. Iustinopoli VAT. 5250. Capodistriae *trovata in rescavato in una finestra della stalla* TOMMASINI. Nunc in aula episcopii CARLI. Hodie *alla loggia*.

SEX · BRINNIARIVS
CERTVS
VOTO · COMPOS · PECVN
SVA · PORTIC · FECIT · LON · P · C

Contuli. Habent ex antiquis unus Felicianus (Marc. n. 25, Ver. n. 25); deinde Tommasini Istr. ms. p. 476, ed. p. 332; Carli apud Mur. ms. et ed. 2012, 5 et apud Calogerà 28 (1743) p. 230 (cf. p. 239) et ant. 2, 147; Kandler inscr. n. 455. Interpolatam habet cod. Vat. 5250 f. 56.

1 BRINIARIVS, 3 PECVNIA, 4 PORTICVM · FECIT · LONGVM · P · C · S · C · P · E · C Felicianus. — Cod. Vat. 5250 sic corrupit: G · SERGIVS · NOVELLVS · BASSVS · EX · SVA · PEC · POR · F · L · P · C · P · C · L · P · C.

490 Capodistriae in episcopio CARLI; sub porticu KASIM..

L · M
L · A · P
IN · F · P · XVII
IN · A · P · XXII

Carli apud Mur. ms. et apud Calogerà 28, 271 et in ant. 2, 274 (inde Kandler n. 459); denuo ex lapide Kandler ms.

L · M ... | L · AP ... | IN · F · P · X | IN · A · P · XX Carli.

491 Paugnani; periit.

P · ACISINVS · C · F
VENSTVS
CALLA · VXOR

Kandler accepit exemplum ab homine imperito exceptum.

492 Iustinopoli apud ecclesiam S. Nicolai SIED. GAMM. Capodistriae '*ora serve di base ad un pilastro della scala maggiore nel cortile de' Sig. Petronj*' CARLI. In eadem domo adhuc extat. — Promontorii (nempe 'apud S. Nicolaum de promuntorio' cod. Ver., 'in promontoriis apud S. Nicolaum' Sanutus Bembi) SANUTUS in ordine Polensium. Polae tribuit KANDLER quoque ex coniectura. Belluni Ursatum hunc titulum collocare ait MUR. errans. Canusii REINESIUS, item errore; locus deest apud LILIUM.

D M
P*o*LLIO VICTO
RI ANORVM
VIII · M · III
PARENTES PI
ENTISSIMI

Descripsi. Ex iis qui pendent ab Antiquo Tergestino habent tantummodo Sieder n. 26 (inde Mur. 1160, 3); Gammarus fol. Trev. 7; Lilius f. 154' (inde Reines. 12, 70, ex hoc I. R. N. 684). Habet etiam Sanutus in cod. Ver., sed in ordine Polensium n. 64; item inter Polensia Bembus f. 86'. Denuo ex lapide Ursatus *marmi erud.* 1719 p. 140, cui misit Fr. Zeno episcopus Capodistriae (inde Mur. 1160, 3 in adnot.). Carli qui vidit ed. in Calogerà 28, 282 et apud Mur. ms. et ed. 2057, 10 et in antiq. 2, 257, ubi aere expressa est. Donat. 361, 10 ex Carlio; Kandler n. 461.

Optime Gammarus et Lilius, etiam versuum divisione formisque quarundam litterarum recte servata.

493 Histriae RED., id est Capodistriae.

D M
F · ELIO · VICTORI
ANN · VI · M · VIII · D · III
F · ELIVS · QVAR · ET
SAL · L · F · NICOSTRAT
PARENTES · PIENTISS

Redianus codex f. 145, ubi postea adscripta est (inde Gud. 234, 6); Sanutus f. 255.

Vv. divisio mea est. — 2 AELIO San. — 2 ANNORVM Red. — 4 AELIVS San.

494 Iustinopoli apud portam omnium sanctorum in quadam arca AUGUSTINUS solus, sed recte, opinor, cum praesertim solas referat Iustinopolitanas. Inter Tergestinas RELIQUI, sed in ipso principio suburbanarum RED. Tergeste in capite plateae apud puteum maris *[pozzo di mare]*, ubi aqui sumunt haustum TOMIT. similiterque BEMBUS BELL. SCHÖNL. SCUSSA. Videtur ab Antiquo Tergestino visa esse Capodistriae, postea delata inde Tergeste.

BABVRIAE · PLOTIAE
D TABONII · PLOTIANVS · ET IVLIANE M
MATRI · PIENTISSIMAE

Ex antiquis habent Felicianus (Ver. n. 16); Augustinus f. 17; Redianus bis f. 144 Terg. n. 29 et postea adscriptam f. 144' Terg. n. 38 (inde Gud. 252, 1); Sanutus f. 145' Terg. n. 14; Valvassonius n. 3; Sieder n. 17; Gammarus f. 162; Lilius f. 153'. Ex lapide denuo descripserunt Tomitanus in App. f. 14' n. 48 (inde Carli 3 p. LII) eodemque exemplo Bembus f. 105' et Bellonus n. 7 (inde Mur. 1312, 10); Scussa (cod. Marc. p. 28, cod. Kandl. p. 13, syll. n. 15, ed. p. 22; ex Scussa Schönleben I, 226; ex Schönlebeno della Croce p. 205 et per Brich. Colambom Mur. 2095, 12; ex Crocio Mur. 1750, 10); Pocockius p. 116, 6. A prioribus Carli 2, 291; Kandler n. 67.

Vv. disposui ad Siederum Gammarum Pocockium, nisi quod hic ET IVLIANE habet v. suo. — D M om. Fel. Aug. Bemb. Poc., M om. Valv. Tom. — 1 BARBVRIAE Sieder Gamm. Lil., TASVRIAE Scussa. — PLOTIE Tom., PIOTIAE Fel. Bell., RIOTIAE Scussa, PLONAE Aug., PLOSTIAE Valv. — 2 TARONII dedi ex coniectura; TARONTI Valv., TAIONII Felic., TAIONTI Red. Aug. Sied. Gamm. Lil., TOIONTI San., TAI·Q·NIL· Bemb. Bell., TAIGNIS Tomit., TARQ·NIL Poc., TALIONI (TALIONIE syll. Kandl.) Scussa, qui quae sequuntur omittit. — BEOTIANVS Fel., PEOCIANVS Bell., /LOTINVS Poc. — ET · IVLIANE Tom., ///ET·IVLIANE Poc., ET IVLIANAE Fel. Red. n. 29 Bemb. Bell., EIVLLIANE San., EIVLLIANAE Red. n. 38 Sied. Gamm. Lil., QVILLIANAE Aug., EMLIANAE·D·L Valv. — 3 MATRIS Bell., MATRI in lac. om. Poc. — PIENTISSIMAE Red. n. 29 Valv. Aug. Sied. Gamm. Lil., PIENTISSIME San., ///ISSIMAE Poc., PIEN Red. n. 38, GVLCISSIMAE Fel., RARISSIMAE Tom. Bemb., CARISSIME Bell.

495 Capodistriae in porticu publica.

C · CALPVRNIVS
C · FRVGI · L
ALEXSA
SABINNAEVS
FILIVS · PATRI
DE · SVO
PECVLIO · FECIT

Contuli. Habent Carli ant. 2, 102 et Kandler ms. et n. 462.

496 Capodistriae in porticu publica.

Q · CERVIVS · Q · L ·
FIDELIS · V · F · SIB ·

Contuli. Habent Carli apud Mur. ms. et ed. 2091, 1 et apud Calogerà 28 p. 208 et ant. 2, 102; Kandler ms. et n. 469.

497 Histriae in Insula supra portam Merigi de S. Carlo BEMBUS. Iustinopoli MANUT. 5237. Tergeste RELIQVI, sed in serie suburbanarum RED.

delphinus *delphinus*
rosa?
C · CORNELIVS · L · F
V · F · SIBI · ET · SVIS
L · CORNELIO · RVFIo
PATRI
PAPLINIAE · L · F · POLLAE
MATRI
/CORNELIO · L · F · FIRMO
FRATRI
CORNELIAE · C · F · SECVNDAE
CONIVGI
RAECONIAE · P · F · TERTVLLAE
CONIVGI · V
L · CORNELIO · C · F · FAVORI · V
C · CORNELIO · C · F
AVGVRINO · V
CORNELIAE · C · F · TERTIAE
AVGVRINAE · V
ascia

Ex antiqua sylloge pendent Redianus f. 144' Terg. n. 27; Valvassonius n. 7; Sanutus f. 146 Terg. n. 16; Sieder n. 8; Gammarus fol. Trev. 1; Lilius f. 152' (inde Reines. 13, 22 ex Langermannianis; ex Reinesio della Croce p. 164. 211; Carli 2, 286; Kandler n. 74); Bembus f. 55. Denuo ex lapide Manutius cod. Vat. 5237 f. 82, item diverse cod. 5248 p. 21.

De anaglyphis monet Manutius solus cod. 5237, ad cuius duo exempla et Valv. Gamm. Lilium Bembum vv. disposui. — 2 F om. San. — 3 L· om. Man. 5237. — RVFII Man. 5237, RVFI·F Antiqui et Man. 5248. — 5 PAPLINAE Valv., PAPLIANIAE Gamm., PAPINIAE Man. 5248. — POLLAE Bemb., POLIAE Red. Valv. San. Man. 5248, PLOLIAE Gamm. Sied. Lil., POLIN Manut. 5237. — 7 lacunam nemo notavit. — 9 CORNELIE San. — F om. Man. 5237. — SECONDAE Valv., S·LCVNDAE Man. 5237. — 10. 11 om. Man. 5237. — 11 SECONIAE Sied. Gamm. Lil., RACCONCIAE (?) Valv. — TERTVLIAE Red. San. Sied. Gamm. Lil. — 13 L· om. Man. 5237. — C·F· Sied. Gamm. Lil. — FANORI||CONIVGI|| (om. V) Man. 5237. — 16 TERCIAE Valv. — 17 AVGVRINA Man. 5237, AVGVRINE San., AVGVRIANAE Valv.

498 Capodistriae rep. 1782.

D · M
CELOTIS
NEVOLA
MATER

Cortenovis ms. p. 43.

499 Capodistriae *nel muro del vescovato che guarda in orto* TOMMASINI similiterque CARLI.

L · HERE
FVF · I
V · F · S
ET · L · FV
PRIS

Duo exempla extant Tommasini Istr. ms. p. 477, ed. p. 332 et Carlii apud Mur. ms. et apud Calogerà 28 (1743) p. 207 et ant. 2, 61 (inde Kandler n. 465).

V. 2. 2. 5 singulas litteras extremas om. Tomm.

500 arca male scripta. Iustinopoli apud portas omnium sanctorum in quadam arca sive sepulcro SIEDER GAMM. *Al presente serve di contorno di pozzo nella piazza d'Ogni Santi* CARLI. Nunc ibidem in foro *alla loggia*. — Inter Tergestinas LIL. SAN., Tergeste RED., sed in serie suburbanarum. Inter Aquileienses, sed in serie Histricarum CAPODAGLIO.

C · LORENTIVS
TESIFON · VIBVS
POSVIT · SIBI

Descripsi. Exhibent ex antiquis Felicianus (Marc. n. 22 melius quam Ver. n. 26); Redianus f. 144 n. 22 (inde Gud. 324, 13); Sanutus f. 147 Terg. n. 21; Valvassonius n. 16; Sieder n. 24 (inde Mur. 1702, 10 ex schedis suis); Gammarus f. 164; Capodaglio n. 144 (inde Turrius p. 297 et Bertoli p. 239 n. 212) ex ms. antiquo. Denuo ex lapide Carli apud Calogerà racc. 28 (1743) p. 276 et apud Mur. ms. et ed. 2092, 11 et in ant. 2, 290; Kandler n. 458.

Vv. recte dividunt Sieder Gamm. Lil. Capod. Carl. Kandl.

501 tabula ahenea nuper rep. Capodistriae ZEN. (1741); rep. ante annos c. L Arioli prope Capodistriam in fundo Ingaldei CARLI (1783). Nunc in museo Vindobonensi.

MAGAPLINA · MAT ·
AGAPLINA · TERTIAE · LIB
MAGAPLINA · TERTIAE · AN
IRIA
GAPLINA · RAECI · F · AN · L
MA · F · AN · X
VS MAXIMAE FILIAE · F AN
MAGAPLINVS · N
RCELLAE · LIB ·
MAGAPLINVS ·
RCELLAE · LIB ·
AGAPLINA V
VHAE TIB

Descripsit ad ectypum Ritschl. Commemorat Zeno (*lett.* 6, 121) in epistula ad Gravisium a. 1741; ed. Carli ant. 2, 96 (inde Kandler n. 493) et Sacken et Kenner *Wiener Münz- und Antikenkabinet* p. 126.

Variam lectionem dabo Ritschelii et Sackeni. — 3 fin. A... Ritschl. — 7 fin. FAN Ritschl. — 8 fin. A Sacken. — 12 AGAPLINA Sacken. — V om. Ritschl.

502 Capodistriae URS. — Aemoniae MUR. errore.

L·PASILLIO·PLAV
TIAS·TERTVLLAS
///SEAI·F MEREN
VI·POSVIT

Ursatus *marmi erud.* 1719 p. 156, cui misit Franc. Zeno episcopus Capodistriae (inde Mur. 1198, 1; Carli apud Calogerà vol. 28 p. 279, ant. 2, 256; Kandler n. 470 qui corrupit).

---

503 Capodistriae OTT. *nella chiesa parrocchiale di Monte territorio di Capodistria* CARLI (ant.). — Belluni MUR. errore.

P · SARDIVS
P·L·PRVDENS
V · F

Ursatus *marmi erud.* 1719 p. 156, cui misit Franc. Zeno episcopus Capodistriae (inde Mur. 1740, 15), eodemque exemplo usus Carli apud Calogerà 28 p. 269 et ant. 2, 102 (inde Kandler ms. et n. 471); Loser misit Kandlero a. 1861.

2 PRVDENS priores et Loser, PVDSNS Kandler. — Loser notat in lapide postea adiectum cerni 1222 anni numerum, item verba haec litteris exilibus V·SALONS·· A || CONSER· || ATO.

---

504 Iustinopoli in quadam columna AUG. Iustinopoli FELIC. MARVL. VAT. 5250. Iustinopoli in quadam domo apud plateam in quadam arca SIEDER GAMM. APIAN. Inter Tergestinas, sed in serie suburbanarum RED. LIL. Capodistriae in episcopio pro vasculo oleario TONN. CARLI. — Vadini [voluit Nadini] BEMBUS. Inter inscriptiones Wurtembergicas cum rettulisset APIANUS, Istringeni Wurtembergiae posuit LAZIUS p. 1085. Inter Aquileienses, in serie tamen Histricarum, posuerunt CAPODAGLIO et ex eo TURRIUS; in insula Gradi ex nota Turrii male intellecta collocant BERTOLI, MURAT. Patavii in muro monasterii S. Iustini pictam cerni ait GRUT. ED. 2. Inter Polenses recensent UTIN. et VERGOTTINUS.

TVLLIAS · SEPTIMINAS
ANIMAS·INNOCENTISSIMAS
QVAE·VIXIT·ANNIS·VI·MENS·VIIII
DIEB · VIII · TVLLIA · PRIVATA
MATER · INFELICISSIMA

Ex antiquis habent Felicianus (Marc. n. 21, Ver. n. 23); Redianus f. 144 Terg. n. 33; Augustinus f. 17; cod. Vat. 5250 f. 56; Valvassonius n. 17; Sieder n. 25; Gammarus f. 164'; Lilius f. 152; Marulus n. 88; Sanutus f. 147 Terg. n. 32; Bembus f. 108; Apian. 460, 1 (inde Smet. 170, 6 et Grut. 710, 6); Capodaglio inscr. Aquil. n. 146 (inde Turrius p. 397; Mur. 1223, 3 ex Turrio; Bertoli p. 240 n. 315 ex eodem). Rursus ex lapide Tommasinus Istr. ms. p. 477, ed. p. 332 et qui vidit Carlius (Calogerà a. 1743 vol. 28 p. 269 et apud Mur. ms. et ed. 2059, 3 et ant. 2, 252; item lapide denuo coinato antiq. ed. 2 a. 1794 vol. 3 p. 131). Ex his pendent cod. Utin. p. 11 et Vergottin Pola p. 48.

Vv. divisi ad Gammarum Tomm. Carlium. — 1 TVLIAS Fel. (Ver.) Mar. Gamm. Lil., IVLIAE Tomm. Carli ed. 1 (non ed. 2). — SEPTIMINES Aug., SEPTIMIAS Bemb. — 2 INOCENTISSIMAS Fel. (Marc.) Capod. — 3 QVE Aug. Lil. Gamm., QVI Valv. — ANN· Fel. Aug. — MENSIBVS Fel. (Marc.), MENSIS· Fel. (Ver.). — VIII Carli ed. 2. — 4 D Lil., DIEBVS Fel. Red. Gamm. San. Valv. Bemb. — VIIII Fel. — TVLIA Fel. (Ver.) Gamm. Lil. Marul. Apian., IVLIA Tomm., FVLTIA Carli ed. 1. — 5 INFOELICISSIMO Aug., INFAELICISSIMA San., INFOELICISS Fel. (Marc.), INFELICISS Fel. (Ver.). — V. 1. cod. Vat. 5250 omisi.

504a Iustinopoli in muro cuiusdam domus columna Priapea ANTIQUUS. Deinde Savonarae prope Patavium in hortis comitum Vigodarsere SAL. Nuper a. 1847 ibi denuo reperta FURL.

hermae pars superior praeputio et testiculis tamquam caput et brachia finitimo; infra cernitur phallus erectus

MYSTERM

Contuli; de sinceritate ne dubites. Habent Antiquus (scilicet Redianus f. 144', ubi postea adscripta est; Augustinus f. 17; Siederus f. 104 in margine; Gammarus f. 161'; inde Capodaglio n. 145 ad n. 483 et ex Capodaglianis Mur. 1750, 7 et Bertoli p. 419 n. 603) et Patavini auctores Salomoni 1696 p. 343 et Furlanettus p. 52 n. 58. Titulum olim Iustinopoli adservatum eum ipsum esse qui prostat hodie Patavii licet certis argumentis demonstrari non possit, tamen probabile est.

MYSTERM Sied. Gamm., MYSTERM Red., MISERVM Sal.

---

505 Iustinopoli ANTIQUUS. Capodistriae in episcopio in limine portae TONN. — Tergeste SAN.

Antiquus:	*Tomm.:*
N · S	IN · PS

Antiqui exemplum habent Augustinus f. 17; Lilius f. 154; Sieder n. 21; Gammarus f. 163; Sanutus f. 146' Terg. n. 16. Habet item Tommasini Istr. ms. p. 476, ed. p. 332.

---

506 Capodistriae in vasculo aquae sanctae in ecclesia S. Clementis.

DIS·MAN
SACR

Pococke ms. et p. 119; Carli ant. 2, 144 (inde Kandler n. 457).

---

507 litteris pulchris, Capodistriae ad portam Isolanam in aedibus n. 291.

L | M·IN·FRONT·LON·P·XXV·IN·AG |

Contuli. Habet Kandler ms. et n. 467.

---

508 Cernical, *fenile* n. 49 in fenestra.

..VS I
.LIS
VSCV.
II · VIR
OM·AR

Kandler ms.

---

509 litteris bonis, rep. sub vico Cernical a. 1857, destinata museo Tergestino.

ITES
PRIVATVM

Vidi. Habet Kandler ms. et App. 1862 n. 685.

---

510 duo fragmenta eiusdem ut vid. lapidis. Cernical in aedibus n. 38 ad portam.

M · SO
MV·F·.
V·F·SII
MV·SO
......

AVG...
BAE
.F·PAVLLA

Descripsi, ad quod exemplum ed. Kandler App. 1862 n. 686.

---

511 Lonche ad S. Iohannis.

VITSM
.LEIA·THI
VLEIO·SI
ZOSIMIANO · AP
ANN · XXII · MEN · I
ET·APPVLEIAE·THS *rpe*
CONIVGI · EIVS · .
DIER · XV · VNAP
INCIDEXVNT
SFATIDIFXXI

Loser dedit a. 1861 Kandlero descriptam diligentius quam habetur apud eundem ms. et in Istria 1850, 134 et in syll. n. 116.

Kandleri exemplum prius ex ms. apposui: ... VITEM | ... ITIATIN | ... VI·HOSP | VOSIMIANO AE | ANN·XXII MSN I | ST·APPVLEIAE T HI | CONIVGI EIVS | DIES XV VIIAN | ... NCIDERVNIN | .. FATI DII XXI.

---

512 Lonche.

IN PSON P · XXII

Kandler ms. et App. 1862 n. 684.

XI. TERGESTE COLONIA *(Trieste)*. *Tribu Pupinia.*

Tergeste formam solam agnoscunt cum lapides qui extant non pauci tum fere auctores Latini, ut Plinius 3, 18, 127 et Mela certe duobus locis 2, 57. 61; item ex Graecis Straboni (5, 1, 9 p. 125. 7, 5, 2 p. 314) eadem restituta est probabiliter. Sextus casus non differt a primo (v. n. 545. 554); contra secundo scribendum esse *Tergestis* ut habent Velleius 2, 110 et Plinius 3, 20, 133, iam Schneiderus (gramm. Lat. 2, 143) recte monuit. *Tergestum* ex Latinis habet unus uno loco ex tribus Mela (2, 55) eoque opinor corrupto; praeterea Τέργεστον vel Τέργεστρον Ptolemaeus 1, 15, 3. 3, 1, 27, hoc etiam Artemidorus (apud Stephanum s. v.); etiam minus probata sunt Τέργεστρα εὐθετίζωε Stephani. Ethnicum *Tergestinorum* Latini agnoscunt solum; sed Τεργεστρινοὺς dicunt Dionysius periegeta v. 382 et Stephanus s. v., Τεργεστινοὺς Suidas (s. v.). Tergestinorum liberti dicuntur Publicii (n. 628). — Quo iure oppidum fuerit, non ita certum est. Vicus dicitur Artemidoro (apud Stephanum s. v.) scriptori aetatis Marianae similiterque modo vicus (κώμη Καρνική 7, 5, 3 p. 314) modo castellum (φρούριον 5, 1, 9 p. 215) Straboni, quem tamen hic Artemidorum secutum esse non sine causa suspicere. Effloruit sine dubio per commercium; nam fere ut hac aetate ita antiquissimis quoque temporibus ex mediterraneis partibus Hadriam petebant via brevissima omnium per Nauportum (Ober-Laibach) et Tergeste; de quo itinere videndi sunt maxime Strabo 7, 5, 2 p. 314 et Velleius 2, 110, qui Italiam dicit iunctam barbaris Pannoniae et Dalmatiae *Nauporti ac Tergestis confinio.* Unde etiam Alpinae gentes saepe sine dubio eo excurrebant praedabundi, sicut per bella Gallica C. Caesaris accidit, ut Tergestini latrocinio atque impetu barbarorum opprimerentur (8, 24). Augustus dum Dalmatiam debellat a. u. c. 721 murum turresque ibi fecit (n. 525. 526) videturque eodem tempore coloniam ibi constituisse; certe cum attribuerit Tergestinorum rei publicae populos aliquot vicinos (n. 532 II, 3), eam rem publicam ordinavit. Coloniam fuisse auctores testantur Plinius 3, 18, 1257 et Ptolemaeus 3, 1, 27 titulis tacentibus, nisi quod fortasse huc pertinet Cittanovanus n. 376; secundum ea quae diximus Iuliam appellare licebit. Magistratus iidem fere ac Polenses, scilicet *IIviri iure dicundo* (n. 532. 545. 546. 554) sive *duoviri* simpliciter (n. 544. 549), qui cum censoria munere funguntur appellantur *IIviri iure dicundo quinquennales* (n. 545. 546) vel *quinquennales* simpliciter (n. 544) et quorum vices faciunt *praefecti iure dicundo* (n. 544); item *aediles* (n. 550. 551. 554. 558 quos item plenius dici aut *tresviros aediles* aut *quattuorviros aediles* videtur innuere titulus n. 544, quamvis et lectionis is sit non satis certae et eiusmodi diversitatis, ut collegium minus collegio maiori non respondeat, extra urbem Romam in municipiis alterum exemplum vix reperiatur. Quaesturam apud Tergestinos non magis inter honores fuisse quam Polae, sed aedilitatem primum honoris gradum fuisse et ex ea aditum patuisse in senatum ex decreto Tergestino n. 532 recte collegit iam Zumptius minor (comm. epigr. 1, 172). *Sexviri Augustales* (n. 513. 552. 555. 560) sive *sexviri* simpliciter (n. 557. 559) non omnes libertini sunt, sed Tergeste ut Mediolani etiam ingenuos tribum habentes in eum ordinem receptos esse demonstrat titulus Foroiuliensis infra edendus *Q. Caedii Q. f. Pup. sexviri Tergeste* confirmantque tituli n. 378. 555. 560. Collegii fabrum, quod et ipsum ut Polense erat sub praefecto, mentionem facit titulus n. 545 (cf. 546). Accedunt sacerdotes *pontifex* n. 544. 545; *augur* n. 545; *flamen divi Claudi* n. 534. 535; *flamen Hadrianalis* n. 545; *sacerdos divarum* femina n. 520; *sacerdos* vir, *aedituus, cymbalistria Matris deum magnae* n. 519. Tribum Tergestinorum fuisse Pupiniam tituli complures declarant.

Ager Tergestinus quatenus patuerit, ignoratur; nisi quod probabile est fluvium Formionem sive Risanum, cum secundam primam Augusti ordinationem Italiam finiret, simul finem constituisse perticae coloniae Tergestinorum. Sed praeterea ab eodem Augusto ei reipublicae novimus attributos esse Carnos et Catalos ita, ut in civitatis nec Tergestinae nec Romanae communionem venirent, sed tantummodo, ut ait decretum 2, 12, *in reditu pecuniario* essent. Catali illi et Carni ubi fuerint, aliquatenus colligitur ex Plinio (3, 20, 133), ubi recensens populos in Alpibus degentes a Pola inde ad Tergestis regionem deinceps enumerat Fecusses Subocrinos Catalos Menocaletos, quibus adiungit Noricos iuxta Carnos. Eundem Carnos supra p. 1 vidimus extendere usque ad Risanum, ita ut Tergeste quoque Carnica regione comprehendatur. Catali igitur quaerendi sunt in Histria propria infra Risanum, fortasse in agro Bujensi, quo pervenisse territorium Tergestinum supra p. 39 iam docuimus cum propter tribum Pupiniam incipientem a Quieto tum maxime propter titulum Cittanovanum n. 378 seviri ingenui, id est Tergestini; Carni sine dubio sunt montium incolae supra ipsum Tergeste, scilicet ea pars gentis Carnorum, quam Augustus cum colonia Tergestina contribuit. Ultra procedere vix licebit. Horum populorum condicionem mutavit Antoninus Pius, ut ad honorum communionem aliquam admitterentur neque tamen eiusdem iuris fierent quo erant Tergestini; nam Tergestini cum cives Romani essent omnes utpote coloni, Carni Catalique vel post Pium civitatem non assequebantur nisi aediles facti coloniae eius. Scilicet Carni Catalique a Pio non civitatem Romanam acceperunt, sed Latinitatem; neque id sine exemplo est populos cum coloniis municipiisve optimi iuris contributos non habere nisi ius Latinum: ita Euganeas gentes, quae et ipsae rem publicam non habuerunt, sed Brixianorum maxime fuerunt, Latini iuris fuisse Plinius (3, 20, 133) refert. Quare hos populos antiquitus Tergestinae rei publicae attributos ubi respicimus, late patuit territorium Tergestinorum, cuius etiam aliquod indicium dat *plebs urbana* n. 531, cum ea non soleat nominari nisi in rebus publicis territorium habentibus amplum et municipes tam urbanos quam vicanos. Potuissemus igitur Tergestina latius proferre; sed magis placuit hoc capite non exhibere nisi titulos proprie Tergestinos et vicorum proximorum Muggiae, Rozmeguae, Dollinae, Grignani, Prosecci.

Videamus de auctoribus Tergestinis.

I. Marcanova Tergestinam non habet nisi unicam n. 525 (vide supra p. 4) nec plures reperiuntur apud FERRARINVM IUCUNDUMQUE, quos saepe deprehendimus pendentes ex Marcanovanis.

II. Antiquus tergestinus qui mihi dicitur, in Tergestinis autem Antiquus simpliciter, auctor est syllogae utilissimae neque exiguae, quae complectitur titulos exceptos et Tergeste et in oppidis maritimis vicinis Muggia Capodistria Salvore, additis praeterea Celeiensibus tribus quos vide in vol. tertio suo loco. Quod corpus deprehendi in libris iis qui sequuntur:

1) Felicianus epigrammata quae huc pertinent posuit in cod. Veneto Marciano f. 138 sq. quinque et viginti, in Veronensi f. 118 sq. triginta. Quorum codicum cum praeterea ea ratio sit, ut Veronensis utpote ex Marciano descriptus non adhibendus sit nisi propter additamenta, inscriptiones Tergestinas apparet Felicianum ex eodem archetypo in utrumque exemplum rettulisse; nam Veronensis non solum quinque epigrammata habet in altero libro omissa, sed etiam verba passim magis emendata et locorum indicationes pleniores. Quare utrumque excussi. Eum autem Feliciani librum, quem Ferrarinus adhibuit, caruisse Tergestinis probabile est, cum apud hunc ea plane desiderentur. — Cum desint apud Felicianum tituli non pauci in aliis eiusdem originis corporibus obvii, e contrario alios habet in nullo eorum praeterea repertos n. 489. 514. 563. 625. 632, ut adeo duos servarit solus. Praeterea imperatoris Iustini n. 12* fictus ad originem Capodistriae oppidi illustrandam reperitur ex huius ordinis scriptoribus apud unum Felicianum et videtur confictus esse ab eo ipso.

2) Rediani libri scripti ab Alexandro Strozza a. 1474 huc pertinent Tergestinae inscriptiones duodequadraginta f. 140—145 et Muglenses sex f. 148; ad has accedunt duae postea adscriptae Capodistrianae et tertia Cittanovana f. 144. 145, quamquam hae quoque excepta fortasse n. 495 alibi nusquam reperta ex iisdem copiis fluxerunt.

3) Augustinus Tyfernas in cod. Vindobon. 3492 f. 17 habet huiusce syllogae ea sola epigrammata sex, quae pertinent ad Capodistriam.

4) Sanutus quae recenset Tergestina f. 145—147, veniunt ex hac sylloge et proxime accedunt ad Redianum, quamquam hic et plenior fere est et emendatior. Ne eum his confundas quae idem habet descripta Venetiis vel Polae vel etiam per Histriam locis diversis (cf. p. 5).

5) Martinus de Sieder in codice quem scripsit a. 1503 hodie Mutinensi vi. F. 28 f. 103—105 post urbanas posuit Tergestinas et agri Tergestini has, quas non habui plene collatas, sed ut enotata inde sufficerent. Inter Tergestinas in ipso principio interponuntur tres Aquileienses, sed loco recte indicato. Librum citat aliquoties Muratorius nomine schedarum suarum.

6) Gammarus cod. Stuttgart. f. 159—164 adiunctis foliis hodie Treverensibus 1. 2. 7 aperte eundem codicem descripsit quem Siederus, sed ut neutro recte careas; nam Sideri apographum et in locis indicandis interdum plenius est et habet titulum n. 534 a Gammaro omissum; Gammari autem exempla diligentius picta sunt et versus peraeque recte divisi.

7) Lilius Tergestina cod. Guelf. f. 88. 151—155 ex eodem omnino exemplo deprompsit versuum quoque ordine plerumque retento, sed minus plena et neglegentius scripta Liliana sunt quam Gammariana et maxime in locis indicandis parum fida. Hoc codice per Langermannum usum esse Reinesium saepe dixi. — Ceterum tres hi auctores Sieder Gammarus Lilius, qui unius deperditi libri instar sunt, praeter unum titulum n. 492 non habent nisi qui etiam apud reliquos huiusce syllogae auctores antiquiores reperiuntur, maxime Redianum; complures autem tituli desunt apud eos, qui adsunt apud Redianum aliosque.

8) Iacobi Valvasonii de Maniaco schedae hodie adservatae Mutinae inter Muratoriana seriem continent Tergestinam epigrammatum XVII uno excepto locis non adscriptis. Convenit fere cum tribus proxime laudatis Siedero Gammaro Lilio, etiam in eo quod saepe versus recte dividit; sed habet unum n. 482 quod apud hos deest.

9) Stoschianus liber (Ottob. 2967), quem Ioh. Bononius Laudensis ex Cyriacanis maxime et Iucundianis compilavit c. a. 1498, inter alia habet Tergestina quaedam et Capodistriana ex hoc corpore petita, sed pauca tantum selegit neque optima exempla sunt, ut probat decretum Tergestinum recentiorum interpolationibus inquinatum.

10) Tomitanum quem dixi nomine consueto, codex est membranaceus formae octonariae foliorum hodie 19, cum desint et f. 2 et quae post 20 sequebantur, sic inscriptus manu antiqua: 'ic. Exempla antiquitatum per | civitatem Tergestinam hinc | et inde collecta in lapidibus | parietibus affixis existentium'. Kandler (Scussa *storia cronografica di Trieste* ed. 1863 p. 202) cur scriptum credat ante bellum Tergestinum a. 1463 fortasse a Raphaele Zovenzoni poeta, nescio; mihi visus est exaratus c. a. 1500. Fuit olim, ut notatur in involucro extrinsecus manu recentiore, Danielis Tomitani Feltrini (1588—1658; vide quae de eo dixit S. Doglioni *raccolta Ferrarese* vol. 23 a. 1793 p. 113 sq.), deinde Hieronymi Asquini Utinensis, qui per Cortenoviam eum obtulit Carlio (v. ant. vol. 3 p. XLIII), mox Rossettii Tergestini (*arch. Triest.* 1, 24), hodie Kandleri, qui mihi eum exhibuit. Tergestina epigrammata leguntur f. 1—16; quae sequuntur f. 17—20 inscripta 'alia epitaphia alibi quam Tergeste collocata' titulos continent Histricos et Foroiulienses cum quibusdam selectis ex libris, quorum pleraque certe ad hoc corpus non pertinent. Tergestina autem ipsa videntur esse bipertita; nam cum prior pars n. 1—31 conveniat fere cum libris supra recensitis neque ibi sint nisi tria epigrammata n. 571. 611. 629 in iis non reperienda, quae sequuntur n. 32—52 exigua quidem ea fere fragmenta ab iisdem libris absunt omnia videnturque cum tribus illis appendiculam constituere separatam. Quod confirmat titulus n. 532, quem Tergestinus antiquus pleniorem vidit quam qui scripsit Tomitanam appendicem; unde bis in eo libro legitur plenior in ipso corpore n. 17, mutilus magis in appendice n. 48. 49. Quare hanc libri partem citavi sub nomine appendicis Tomitanae. In locis indicandis hic liber reliquis omnibus praestat.

11) Io. Bembus (cf. supra p. 8) f. 102—105 Tergestina proponit fere ut Tomitanus liber, quamquam sylloge et minus plena est et locorum indicationes dat passim confusas.

12) Peutinger cod. 526 f. 109. 110 quae habet 'Inscriptiones priscas in urbe Tergeste', eae conveniunt cum Bembinis, nisi quod interdum alteruter omisit quae habet alter, neque hic loci adscribuntur. Praecedit epistula de statua aerea Viruniensi (v. vol. III) a Petro Bonomo Tergestino episcopo (1469—1556) ex Insprugk scripta ad imperatorem, quae cum hac sylloge videtur coniuncta; nam citatur in epistula titulus Tergestinus n. 579. Eadem Bonomi epistula cum eadem Tergestina sylloge legitur quoque inter alia Peutingeri miscellanea in codice Stuttgartiensi fol. n. 243 a me non excusso. Cave autem cum his confundas Peutingeri Tergestina cod. 526 f. 34—42 descripta ex Gammaro ideoque praetermissa.

13) Bellonus, qui scripsit c. a. 1521 (nam hunc in sylloge ponit), in parte antiquiore f. 50—57 posuit 'Tergeste civitatis antiquitates', quae proxime accedunt ad auctores tres proximos. Solus tamen Bellonus interdum versus recte divisit et solus etiam addit quem ait 'nuper repertum' n. 554.

14) Marulus (v. p. 6) eadem sylloge usus est, ut habuerit etiam addita a Tomitano.

15) Ambrosianus codex C. 61 quae recenset Tergestina f. 74. 77 proficiscuntur omnino ex hac sylloge; inest ex Celeianis una male collocata Tergeste, item n. 611 ex iis, quas prima habet Tomitani appendix. Sed cum tituli pauci sint neque emendati, eos omisi.

16) Vaticanus 5250 Tergestina et Capodistriana quae habet f. 54—59 post Aquileiensem syllogen Sanutianae similem et ante Polensem item profectam ex Sanutiana (v. p. 5), ex ea parte certe cum hac sylloge coniuncta sunt, sed insunt quaedam interpolata vel conficta alibi nondum reperta, bona quae ei propria sint nulla. Habet unam certe ex iis quae non sunt nisi in Auctario Tomitani.

17) Apianus in Tergestinis simili aliquo codice usus est ac sunt Bembi Peutingeri Belloni. Cholerі autem librum abieci utpote plane similem Apiani et fortasse inde descriptum.

Hi sunt libri a me adhibiti antiquissimae syllogae Tergestinae. Extare alios complures similes probabile est; ita ex huius generis cod. Bononiensi (univ. n. 52 vol. II n. 10 p. 354) saec. XVI specimina quaedam enotavi; sed sufficiunt quos usurpavi. Fundavit eam vir quidam doctus, qui et Tergeste et per oram vicinam titulos collegit; sed accessisse deinde alia singillatim, plura addidisse Tomitani libri scriptorem ex supra relatis patet; nec nego item eodem tempore in exemplis, quae a primo descriptore acceperant, posteriores quaedam emendasse ex ipsis lapidibus et locorum indicationem subinde auxisse vel mutavisse. Retractationis eius exemplum est decretum Tergestinum n. 532 semel certe, fortasse bis emendatum ex lapide saeculo XV eodemque tempore passim interpolatum, ut alia plane forma legatur apud antiquiores Felicianum et Redianum (quamquam et hi ita differunt, ut medio inter utrumque tempore ex lapide emendatum credas) et recentiores Stoschianum Tomitanum Bembum Bellonum Peutingerum Apianum. Loci mutati exemplum suppeditat titulus n. 494, quem antiquiores collocant Capodistriae, recentiores eo loco quo interim avectus est Tergeste. Possumus etiam familias quasdam discernere: ita Sieder Gammarus Lilius Valvaso titulos habent multo pauciores, sed desumptos ex archetypo accurate picto et versuum divisionem sedulo retinente. Item inter se conspirant saepe Felicianus Redianus Sanutus, sed ut longe praestet et inscriptionum numero et fide Redianus, qui non raro etiam nexus accentusque solus servat, licet versus continuare soleat. Denique quos extremo loco posui Tomitanus Bembus Peutinger Bellonus Apianus cum exempla proponant plerumque minime emendata et in interpolationibus aliquoties pendeant ex Feliciano (ita flam pro fvlm n. 534 inde derivarunt), tamen Tomitani singularis excellentia est in locis indicandis habetque praeterea, ut dixi, auctarium sibi proprium. Ita haec auctorum multitudo molesta quidem est, sed utcumque ferenda. — De auctore primario non constat, quamquam fortasse non fallit quae prima subit cogitatio haec quoque descripta nos habere a Cyriaco Anconitano. Verum est diserto testimonio nullo constare de eius itinere Tergestino, quamquam qui saepe Venetiis moratus sit et Polam venerit Dalmatiaeque oram peragrarit, eum vix credas non adiisse Tergestini sinus oppida maritima. Verum est item haec epigrammata latuisse eo tempore, quo syllogen confecit Marcanova c. a. 1460 coepitque sua componere Felicianus, invenirі primum in libris Feliciani cum dedicatione

ad Mantegnam a. 1463/4 et in Rediano a. 1474, si quidem partes eae quae complectuntur Tergestina iis ipsis annis scriptae sunt neque posterius demum adiectae. At alia quoque ex Cyriacanis latuerunt primos illos collectores nec emerserunt nisi tempore posteriore. Praeterea Tergestina haec sylloge vel saeculo XV labente tam late sparsa fuit, ut vix credi possit excepta ab homine municipali et ignobili ipsaque illa exemplorum multitudo et varietas Cyriaco auctori recte convenit. Deinde codices duo Stoschianus qui fuit et Augustini ex eorum numero sunt, qui non habent fere nisi Cyriacana; item Lilium Gammarum Siederum, quos huiusce syllogae vel optimum exemplum ante oculos habuisse modo vidimus, usos esse schedis Cyriacanis vix ullis ulli praeterea visis supra (vol. III p. 4. 93) demonstravimus; etiam Felicianum et Strozzam ex Cyriaco hausisse nemo ignorat. Denique qui titulo n. 480 apud Felicianum legit praescriptum 'ad scopulum Salboe [Salvore] prope lucos Idaliae versus Hemoniam', is non poterit non agnoscere Cyriaco proprias elegantias. Ego tamen ne certa miscerentur incertis, malui auctorem designare nomine Tergestini Antiqui. — Ad locos quod attinet, complectitur haec sylloge praeter Tergestinos titulos, qui sunt longe plurimi, et Capodistrianos non paucos et exceptos Muggiae, Isolae, Salvore, Cittanovae; item Polenses duos, de quibus supra rettuli p. 5. Accedunt tres excepti in Stiria Celeiae vel prope Celeiam, quos dedimus vol. III suis locis; sive qui hoc corpus condidit ipse eo usque processit, sive Tergeste vel Capodistriae haec accepit descripta ab aliquo amico. Locorum indicationes quamquam perturbatae sunt saepissime, tamen libris diligenter inter se collatis satis certa ratione restitui potuerunt. Redianus liber quamquam eas iusto brevius apposuit, tamen eius praestantia in hoc quoque cernitur, quod in Tergestinis incipiunt n. 1—28 vere Tergestinae (nisi quod una n. 19 Celeiana est), sequuntur n. 29—38 Capodistrianae aliaeque agri suburbani; item in Muggiensibus n. 1—3 sunt Muggienses vere, n. 4—6 Celeianae. Etiam apud Felicianum antiqui ordinis vestigia remanent in libro Marciano, cum incipiat Salvorensis (n. 1), sequantur Tergestinae (n. 2—10. 13—20) interpositis Muggiensibus (n. 11. 12), agmen claudant Capodistrianae et Celeianae (n. 21—25). Apud recentiores autem tituli proferuntur ordine nullo, quamquam, ut dixi, Tomitanus auctor utpote scribens Tergeste omnium accuratissime locos adnotavit. — Optima fide neque imperita officio functum esse huiusce corporis conditorem abivis apparet. Falsus titulus Iustini imperatoris n. 12*, unde Capodistriae oppido Iustinopolis nomen confirmatur, adiectus videtur esse a Feliciano, quem alia quoque licet pauca corrupisse ostendunt quae adnotavimus; auctor autem codicis Vat. 5250 his Feliciani suas interpolationes superstruxit. Denique apud posteriores qui adhaeserunt lusus quidam, ut n. 16* de Lucretia, nullo negotio a genuinis separantur.

III. Vincentius Scussa canonicus Tergestinus (1620—1702) historiae Tergestinae compendium composuit nuper (Tergeste 1863. fol.) editum cura Cameronii, sed ita, ut inscriptiones aut omitterentur aut ad Kandleriana exigerentur; quare redeundum nobis fuit ad libros scriptos. Habui autem duos, qui ambo dicuntur autographi, alterum servatum Venetiis in bibliotheca Marciana Ital. cl. 6 n. 70 inscriptum '*storia di Trieste sino all' anno 1687*', alterum (quo usus est Cameronius) Kandleri (4. pp. 232) sic inscriptum '*Trieste Chronograffico compendiato dalle raccolte, inscrittioni, historie manuscritte .... dal diluvio universale sino all' anno* ... 1687', ubi accedunt supplementa ad annum usque 1695. Caput quod destinatum fuit inscriptionibus Tergestinis partis primae XVIII inscriptum '*diverse inscrittioni Romane di Trieste, che in detta città si trovano ovvero altrove apportate sono*' in neutro codice expletum est, in Kandleriano autem adscriptum: '*queste si tralasciano per non aggravare il presente compendiato Trieste*'. Sed explet defectum sylloge adiuncta libro Kandleriano perscripta in foliis extremis duobus non numeratis titulorum novem et triginta cum hac praescriptione: '*inscrittioni Romane antiche di Trieste, che in detta città si ritrovano ovvero transportate altrove essere di quella si conoscono*'; haec est sylloge quam cito numeris adiectis. Praeterea per ipsum opus sparsae inveniuntur inscriptiones, quarum item ratio habenda fuit citavique addito nomine et pagina codicis aut utriusque aut alterius utrius; nam differunt inter se, ut in altero reperiuntur quae ab altero absunt videnturque quodammodo eiusdem operis epitomae duae esse diversae. Denique Scussa et SCHOENLEBENO Labacensi Tergestina quaedam suppeditavit, quae prodierunt in Carniola eius (1681), et usus est schedis Scussae (dioecesis Triestina ms. dicitur in indice auctorum et p. 389) Irenaeus della Croce, de quo mox dicemus. — Auctor est non spernendus et satis diligens; hoc quoque utile est, quod antiquas sylloges non novit nisi ex Apiano et Lazio Apiani compilatore.

IV. Irenaeus DELLA CROCE Carmelitanus discalceatus ita sacro nomine dictus, vero autem Ioh. Maria Manarutta (cf. Kandler istr. 1846 p. 15. 291) edidit Venetiis 1698 (fol. pp. 694) volumen prius libri sic inscripti: *historia della città di Trieste*; altero, quod non prodiit, usus est vel potius abusus Mainatius. Non indiligenter titulos indagavit, sed post Scussam, a quo saepe pendet, pauca nova protulit memoratu digna.

V. Franciscus MICOR et Aldragus PICCARDI Tergestini miserunt c. a. 1746 per Franciscum Floriam Iohanni Dominico BERTOLIO inscriptiones nuper repertas Tergeste; qua de re scriptas epistulas quattuor illorum virorum servatas hodie in S. Viti oppido apud comitem Lud. Rotam edidit Paulus Iunius Zuccheri (*lettere inedite quattro*. S. Vito 1843 — non 1863, ut legitur in indice errore typographi — pp. 29. 4.). Eosdem titulos Bertolius et in secundo volumine Aquileiensium posuit, quod ineditum mansit, et eam amicis communicavit edideitque in ephemeridibus.

VI. CORTENOVIS, de quo egemus in Aquileiensibus, etiam Tergestina quaedam descripsit diligenter ut solebat et perite, quae extant et in codice eius scripto apud Pironam et inter Mariniana cod. Vat. 9128. Cum CARLIO quoque quaedam Cortenovius communicavit; alia Tergestina is habuit a Bonomo.

VII. Iosephus MAINATI in *croniche ossia memorie storiche antiche di Trieste estratte dalla storia del P. Ireneo con annotazioni ed aggiunte*, cuius tantummodo tomi primi pars prima prodiit (Venetiis 1819. 8. pp. 358), expilavit fere Irenaeum; propria habet perpauca. Eiusdem *memorie storiche sacro-profane di Trieste* (Venetiis 1817. 1818. voll. 1—6. 8.) ad nostram rem plane non pertinent.

VIII. Sylloge inscripta L'ARCHEOGRAFO TRIESTINO, quam edidit Dominicus de' Rossetti (Triestr. 8. I 1829. II 1830. III 1831. IV 1837) habet quaedam licet pauca non inutilia. Accedit eiusdem Rossetti *musaico antico scoperto nell' Aprile del 1825 a Trieste* (4. pp. 26).

IX. Ex Kandlerianis ad Tergeste potissimum pertinent commentarioli quos edidit cum G. Sforzi *esplorazioni di antichità nella città ed agro Tergestino*, qui numero tredecim prodierunt a. 1842 et 1843 cum inserti ephemeridibus *Osservatore Triestino* tum seorsum excusi, quo tempore musei lapidarii condendi causa lapides undique per agrum Tergestinum conquirebantur.

513 Tergeste in archivo hostii S. Martini FELIC. (VER.); in pariete domus magistri Ioan. Princula cerdonia prope fenestram illam ferream TOM. similiterque BEMB.; in quadam domo BELL. 18; 'in loco ubi dicitur *el pozzo di bagno*' BELL. 30.

DIANAE
C·VALERIVS
TROPHIMVS
VI·VIR·AVG
5 TESTAMENT
FIERI · IVSS

Antiquus servavit. Habent Felicianus (Marc. n. 10, Ver. n. 14); Redianus f. 142 Terg. 7 (inde Gud. 31, 8); Sanutus f. 146' Terg. n. 29; Tomitanus f. 6' n. 22 (inde Carli 3 p. XLVIII; Labus *Wiener Denkschriften* 1, 340; Kandler n. 16); Bembus f. 104; Bellonus n. 18 (inde Mur. 38, 6) et diverse n. 30. Interpolatum typum exhibet cod. Vat. 5250 f. 56.

Vv. divisi ad Bell. 30. — 1 fin. SAC add. Fel. (Marc.) — 3 TROPHIMVS Fel. (Ver.) Red., TROPHVLIMVS Tom. Bemb. Bell. 18, TROPHIMVS Fel. (Marc.) Bell. 30. — 5 TESTAMENTO Fel., TESTAMENTVM Bell. 18. — 6 IVSS Red. Bell. 30, IVSSIT reliqui. — Vat. 5250 sic exhibet: DIANAE·SVAE·C·VALER·PLOTINVS·TEST·CONSTRVENDVM·MANDAVIT.

514 in Amulia FELIC.; Muglae SAN.

DIS · DEABVS
ET · DEIS · PENATIBVS
T·VETVRIVS·EVDAEMON
PRO·SE·ET·SVIS·POSVIT

Felicianus (Marc. n. 11; Ver. n. 19); Sanutus ms. f. 255.

1 DIIS San. — 4 SE om. San.

515 magnus lapis. Tergeste *nell' orto di Patron Pietro di Nicolò* MICOR et BERT.

W·T·S·A·W·B·H·SASSVB·T·INÐVW·SAVVM T
C·E·B
L·MVTILIVS·MAGNI·L·BASSVS·H·B·M·V·S·L·M

Micor apud Zuccheriam p. 16; Bertoli inscr. Aquil. ms. n. 703 ex Piccardianis (inde Kandler n. 21) et in epistula ad Gorium 6 Mai. 1746 (cod. Marucell. A 229); Carli 2, 279 (inde Labus in actis maior. Vindob. 1, 342); Pococke p. 116 n. 10.

Pockius non habet nisi versum inferiorem eumque in duos divisit. Fortasse: *L. Mutilius Magni l. Bassus H(erculi) b(ene)m(erito)* [cf. C. I. L. 1 n. 1175. 1220] *v(otum) s(olvit) l(ubens) m(erito). B(assus) [f(aciendum)] c(uravit).*

516 evanida. Tergeste in museo.

he|RCVLI
v.s.|L·M
|THVS

Descripsi.

517 Tergeste in eccl. cathedrali in abside altaris S. sacramenti nuper rep. et illata in museum.

ISIDI
AVG·SAC

Descripsi a. 1866 ad ectypum gypseum Kandleri; ipsum lapidem non vidi.

518 Tergeste *trovato nel muro del terrapieno del vescovato vecchio* KANDL. In museo.

mo|RIS·M|AGNAE

Descripsi. Kandler ms. et n. 138.

519 basis hexagona optime facta. Tergeste rep. 1735 in aedibus Piccardi MICOR; *trov.* 1761 (?) *da Monsignor Piccardi nella propria casa e da lui inviata in dono al Conte di Villana Perlas* CARLI. Hodie ubi sit, ignoro. — Celeiae errore ORELL.

M·D·M
Q·PVBLICIVS
CHARITO
SACERDOS·E
patera 5 C·PVBLICIVS *urceus*
HERMES
AEDITVVS
ET
SECVNDA
CYMBALISTRIA

Micor apud Zuccherium p. 14, ubi datur ligno expressa; Bertoli inscr. Aquil. ms. n. 667 et in epistula ad Gorium 6 Mai et 30 Iun. 1746 (cod. Marucell. A 229) et apud Calogera *nuova racc.* 2 (1756), 501, ubi datur aere expressa; Pococke p. 116 n. 9; Cortenovis apud Marinium cod. Vat. 9128 f. 142; Carli ant. 2, 114; Orti *sulla gente Cassia* (1825) p. 7, cui dedit Hier. Asquini pro inedita.. A prioribus Labus in actis Vindob. maioribus 1, 338; Orell. 2450; Kandler n. 22.

4 E Corten. solus, T reliqui. — Pro patera, quam in latere deprehenderunt Bertoli et Cortenovis, cymbala substituit Carli.

520 basis exigua. Tergeste in ecclesia maxima in aedicula S. Nicolai TOMIT. BEMB. Venetiis in domo Francisci Capelli qui Tergeste cepit a. 1509 SAN. Patavii apud Ioh. Cavinium SCARD. apud Bassanios PINELLI. A. 1825 ex aedibus Bassaniorum in museum translata est.

M D M
I N M E M O S
V S I A E L F I L
T E R T V L L I N A E
5 SACERD · DIVARVM
MATRIS SVAE
SEX APPVLEIVS MASCELR
D D

Contuli. Tergeste vidit Antiquus apud Red. f. 142' Terg. n. 9; Tomitanum f. 8 n. 29 (inde Carli 3 p. XLIX); Bembum f. 104; Peut. 526 f. 110. Inter Venetas dedit Sanutus f. 49' corruptissimam. Inter Patavinas deinde exhibuerunt Scardeon. p. 79 (inde Grut. 322, 6); Pignorius in suppl. ad Gruterum cod. Lugd. Papenbr. 6 f. 101 et inter Pinelliana cod. Ambros. C 61 inf. f. 45 (inde Grut. 29, 4 ex schedis Pinelli, cui se dedisse testatur Pignorius orig. p. 58; ex Grutero Salomoni 1708 p. 272); Ursatus mon. Pat. 1652 p. 59, 1673 p. 40; Labus *Wiener Denkschr.* 1, 339; Furlanetto lap. Pat. p. 11 n. 8 tab. 8; Kandler n. 19; Orelli-Henzen n. 5977.

521 Grignani quarto a Tergeste lapide rep., *al torrente che separa Cedar da Miramar.* Extat in villa Miramar in museo archiducali.

P·CASSIV S
P·L·EROS
M·V·S

Kandler ms.

522 Tergeste in ecclesia S. Iusti ad pedes altaris S. Stephani RED. TOMIT. BEMB. BELLON. iisdem fere verbis. '*Era nella parte sinistra della chiesa vecchia di S. Sebastiano (S. Rocco* Cr.), *che fu poi convertita in casa, ove habita adesso Marcello Kindsberger*' SCUSSA *(Marc.)* iisdemque verbis DELLA CROCE. '*Nel muro della chiesa di S. Sebastiano, ora casa del Ven*^*o*^ *Aldegardis*' SCUSSA. (*Kandleri*). — *Era in Scolcula* KANDLER, errore puto. Inter Polenses VERG.

MERCVRIO · AVG · SACR
L·ASNIVS·L·F·PVP·BASSVS
MIL · LEG · XV · APOL
MIL · COH · I · PR
5 7·COH·II·C·R·7·LEG·XIIII·GE
7·LEG·II·AVG·7·LEG·VI·VIC
T·F·I·LOCVS·DATVS·D·D

Duo exempla extant, alterum Antiqui apud Redianum f. 142' Terg. n. 11 (inde Gud. 35, 1); Sanutum f. 146' Terg. n. 28; Tomitanum f. 4' n. 14 (unde v. 1. affert Carli 3 p. XLVI); Bembum f. 103; Bellonum n. 5 (inde Mur. 733, 7), alterum Scussae (ms. Marc. p. 22 et 29; ms. Kandl. p. 14, ubi affertur solus v. 1; syll. n. 17; ed. p. 23). Ex his, maxime ex Scussa pendent posteriores della Croce p. 113 cf. p. 195 (= Mainati 1, 1, p. 341); Mur. 48, 7 ex Crocio; Carli 2, 134; Vergottin Pola p. 43; Labus *Wiener Denkschr.* 1, 340; *Archeografo Triest.* 1, 104; Kandler Istria 1850, 297, syll. n. 15.

In vv. dividendis consentiunt Bell. Scussa. — 1 SACR antiqui, nisi quod SACRVM San.; SACE Scussa. — 2 L·ARNIVS Bell. Scussa, L·LARNIVS Red. Tom. San., L·LARTIVIS Bemb. — L·P pro L·F Scussa (Kandl.). — PVB San. Scussa. — 4 IN pro I Bemb. San. — PR om. Tom., PRAE Scussa. — 5 in. 7 om. omnes praeter Bell. — pro 7 ubivis ET San. — LEG·LEG pro LEG Red. — XIII Tom. m. 1, XII Bemb., XIII Scussa (Kandl.). — DE Tom. Bemb., SE San. pro GE. — 7 T·T·I Scussa (Marc.).

523 Tergeste sub fenestra D. Paduini in *Piazza piccola* gemini lapides (immo unus CROCE) muro inserti similiter inscripti SCUSSA, CROCK.

EX · RESPONSO
ANTISTITVM
PROSPOLOIS
C·LVCANVS·SEVERVS
1 PRO
L · LVCANO · FILIO

Scussa syll. n. 12; Schönleben 1, 225 a Scussa; della Croce p. 212 et a Scussa et ex lapide. Ex Crocio Mar. 174, 7 (cf. praef. p. 66); Carli 2, 314; Mainati 1, 1, 344; Labus *Wiener Denkschr.* 1, 342; Orelli 2202; ex eodem, non, ut ait, ex Tomitano Kandler n. 20.

1 EX Schönl. et Scussa teste Crocio; EX Scussa Kandleri et sic ex lapide Crocius. — 6 C · LVCANO Scussa Kandleri. — De sinceritate dubitare neque testimonia sinunt neque Lucanum nomen quod redit in aliis Tergestinis. Nec nimia offendit verbum mysticum προσπόλων, id est ministrorum sacrorum, sed ex numinum magis quam ex hominum numero, Graece declinatum in titulo Latino.

524 in lapide longo ped. 2, largo ped. 1, Tergeste *nel muro della corte che corrisponde alla strada publica della casa di Don. Blaguaigh* SCUSSA.

SILVANO
CASTRENSI

Scussa ms. Marc. p. 30, ms. Kandl. p. 14, ed. p. 24. Inde pendent reliqui: della Croce p. 197. 565; Carli 2, 188; Labus *Wiener Denkschr.* 1, 341; Kandler n. 17.

Uno v. Croce eiusque exscriptores.

525 Titulum hunc, qui omnium Tergestinorum primus innotuit, habemus integrum ex exemplo novicio cum subscriptione in ipso lapide apposita hac: *Fri(dericus) ter(tius) Ro(manorum) imp(erator) dux Aust(riae) et c(etera) d(ominus)q(ue) Tergesti IIII vice muru[m reedi]ficari iussit.* Fridericus ille imperator factus a. 1440 Tergestina moenia a. 1470 refecit; idem constat antea fecisse a. 1419 ducem Ernestum, cuius nomen primum ibi fuisse pro Friderico Cicogna acute conicit, cum praesertim Fridericiana inscriptio cernatur in litura restituta. Videntur autem qui haec scripserunt ita rem animo informasse, ut iterum Caesar Augustus moenia Tergestina refecerit, tertio Ernestus, quarta vice Fridericus. Titulus igitur, ad quem hunc expresserunt, cum eraderatus esse videatur c. a. 1419, recte convenit, quod recens exemplum exhibet iam Marcanova c. a. 1460. — Novicium exemplum collocant Tergeste super portam S. Laurentii TOMIT. ARMB. BELL.; Venetiis in domo Francisci Capello equitis [qui a. 1509 Tergeste expugnavit] in rivulo divi Marci SANUTUS f. 49; V. in domo Francisci Michaelis patricii GRUT.; V. in atrio domus mercatoris cuiusdam GUD.; V. apud S. Iohannem in Oleo in aedibus Io. Bapt. Allegri ASTORIUS. A. 1828 dono Antonii Molin transiit in bibliothecam S. Marci. — Postea exempli vere antiqui sive eiusdem, quod eraderatum est saeculo XV, sive alterius, prodierant fragmenta duo. Maius (v. 1. 2. 3 extr.) eorum repertum est a. 1838 Tergeste ad SS. Martyrum ecclesiam KANDL. LAB. extatque hodie in museo. Minori (v. 3 init.) '*in sasso bianco sopra di una casa di corte di Carara*' praescribit SCUSSA; hodie desideratur. — Fraude Polae tribuit VERGOTTINUS.

IMP · CAESAR|COS·DESIG·TERT a. c. 721
III·VIR·R·I·|C·ITER
MVRVM·TVR|RESQVE · FECIT ·

Contuli partem quae sola ex antiquo titulo hodie superest continentem v. 1. 2. 3, quam reperies etiam in tabula Ritscheliana vol. I. LXXXIV G; quae non habemus nisi ex Fridericiano exemplo (quod expressit idem Ritschelius tab. LXXXVI E), dedi litteris inclinatis. — Integrum titulum exhibet in Tergestinis iam Marcanova (Bern. n. 480, Mutin. f. 185') cum asseclis suis Ferrarino Regiensi f. 147' et Iucundo f. 161. Sequitur Antiquus, a quo pendent Felicianus (Marc. n. 15, Ver. n. 12); Redianus f. 142 Terg. n. 3; Stoschianus f. 103; Sanutus f. 145 Terg. 2; Sieder n. 3; Gammarus f. 159'; Lilius f. 151 (inde Reines. 2, 86 ex Langermannianis); Marulus n. 77; Tomitanus f. 4 n. 15 et in App. f. 14 n. 45; Bembus f. 102'; Bellonus n. 9 et 17; neque aliunde Volaterranus comm. urb. ed. Basil. 1530 p. 43; Apianus 554, 1 (inde Lazius r. r. p. 1204; Panvin. Rom. p. 746, fast. ad a. 721; Smetius 144, 8); Manutius cod. Vat. 5248 p. 21 ex libro Paulli Ranousii; della Croce p. 105. 275 a prioribus; Vergottin Pola p. 20 (inde Kandler n. 188). Postea Venetiis descriptum referunt Sanutus f. 49; Grut. 166, 6 a Bened. Georgio patricio Veneto; Gud. ms. 778, 2, ed. 73, 10 qui vidit; Astorius inscr. Venet. ms. (cod. Marc. Lat. 14, 200) f. 2; Kohen *archeogr. Triest.* 1 (1829) p. 79; Cicogna *iscr. Venet.* 2 (1827) p. 197, qui aere expressit optime; Labus *Wiener Denkschr.* 1, 555; Kandler Istr. 1846 p. 353. 1847 p. 322, syll. n. 35; Orelli 595, qui post Scaligerum et Maffeium male damnavit; Valentinelli *mus. arch. della Marciana* (1866) p. 161. Ex his Friderici III quoque titulum adiecerunt Sanutus et Gruterus integrum, imminutum Gudius et Labus. Rettulisse autem omnes hos auctores idem quod hodie Venetiis servatur recens exemplum neque alii copiam factam esse archetypi declarat lectio Rediani et Stoschiani ITERV, Tomitani et Belloni ITERVS, quae aperte fluxit ex recens facto exemplo sic scilicet comparato:

IMP · CAESAR · COS · DESIGN
TERT·IIII·VIR·X·P·C·ITERVS
MVRVM · TVRRESQVE · FECI·

Quamquam id scriptum est litteris ad Romanarum similitudinem scalptis, non barbaris iis, quas prae se fert titulus Fridericianus (cf. Ritschl in mus. Rhen. novo 14, 189). — Fragmentum archetypi, quod hodie in museo extat, exhibent *la Favilla, giornale Triestino*, d. 30 Sept. 1838; Labus l. c. 1, 356; Kandler syll. n. 35 (cf. *expl.* n. 1 p. 4). — Alterum servavit Scussa in codice Kandleriano p. 12 margini adiectum et syll. n. 30, ed. p. 21 (inde Labus l. c. 1, 357 et Kandler l. c., qui citat praeterea Tomitanum errore).

Caesar consul iterum factus est a. 721, consul tertium a. 723; triumvir r. p. c. iterum fuit ab a. 717 ad a. 721; quibus consideratis apparet titulum non convenire nisi anno 721, quo praeterea constat Caesarem moratum esse in Illyrico et debellasse Dalmatas. Consulem iterum propterea opinor non adscripsit, quod eos fasces ipsis k. Ian. deposuit itaque quo tempore titulus positus est, iam non fuit in magistratu.

526 Tergeste *nella contrada Crosada in casa Dolcetti* SCUSSA, CROCE; rep. ad portam Cavanam (?) KANDLER. Nunc in museo ex dono familiae de Burlo.

imP · CAESARE *divi f.* a. c. 721?
IMP · V · III · *viro r. p. c. ter*
COS · DE*sig. tertium*

Descripsi; imaginem dedit Ritschelius in voluminis primi tab. LXXXIV F. Exhibent Scussa cod. Marc. p. 27; della Croce p. 330; Kandler *espl.* n. 3 p. 3 et syll. n. 34.

Puto eodem tempore scriptam esse et item pertinere ad moenia. Certe a. 721 Caesarem probabile est fuisse imp. V, cum a. 723 propter pugnam Actiacam factus sit imp. VI.

---

527 basis Tergeste ad Capitolium rep., extat in museo.

IVLIAE
AVG

Contuli. Kandler n. 24 (cf. *espl.* n. 7 p. 6).

Titi filia, opinor, cum cognomen nullum adsit.

---

528 Tergeste *nell' orto Gustin, Nuova Arena, Rione S. Giacomo* KANDLER. Nunc in museo.

imp. CA*es. traiano*
*ha*DRIA*no*
AVG
M

Contuli. Habet Kandler ms. et n. 46.

---

529 basis litteris pravis, quae sublata inscriptione antiquiore videtur esse rescripta. Tergeste in basi turris campanariae eccl. cath. PRIORES ibidemque adhuc extat. — Inter Polenses VERG. male.

IMP · CAES
FL · CONSTANTINO ·
MAXIMO · P · F · AVG
R · P · TERG
D · N · P · E

Descripsi. Ex antiquis habet unus Felicianus (Marc. 13, Ver. 21). Postea exhibuerunt Scussa ms. Marc. p. 73, ms. Kandl. p. 34, syll. n. 3, ed. p. 34; Schönleben 1, 225 ab eodem; della Croce p. 141. 437 (inde Mur. 1085, 7; Mainati 1, 1, 266); Mur. ms. XXII, 231 a Brembatio et XVII, 204 pato a Manettio; Vergottin Pola p. 44, eodem exemplo omnes. Aliunde Carli 2, 84; Griselini *lett. odeporiche* 1, 10; Labus *Wiener Denkschr.* 1, 350; Kandler *archeogr. Triest.* 1, 159 et syll. n. 26.

5 recte non legerunt nisi Carli Gris. Labus; cum certa explicatio non suppetat, cogitare licebit de formula *devota numini pietatis eius.*

---

530 basis, rep. Tergeste ad Capitolium, extat in aedibus Regensdorff. In museo ectypum est ex gypso.

Mm
/ . / · / / /
/ a / / c c / /
/ / / / VGI E /
ORDO·TERG
D N M EOR

Contuli. Kandler *espl.* n. 3 p. 2 et syll. n. 25.

Pro v. 2. 3 4 CONSTANTINO · ET · LICINIO Kandl., perperam omnino; v. 4 fuit CONIVGI · EI(*us*).

---

531 rep. Tergeste a. 1842 in Capitolio *in contiguità al tempio delle divinità Capitoline, a sito vergine, con basamento e cornice intatti. Sotto il lastrico sopra cui stava il monumento fu rinvenuta medaglia di bronzo di modulo maggiore, di ottima conservazione, la quale da un lato presenta la testa di Tito colla leggenda:* IMP · T · CAES · VESP · M · TR · P · P · P · COS · VIII [id est anni p. C. 80], *nell' altra la Pace colla leggenda* PAX · AVGVST KANDLER. Nunc in museo.

c. CALP*ur/ tano*
RANT*i o*
QVIRINAL*i*
*va*LERIO · P · F · POMP · F*esto*
*iiii*VIR · VIAR · CVRAND · T*r. mil*
le g. VI · VICTR · QVAESTORI · SE*viro*
*equ*IT · ROMANOR · TR · PLEB · PRAE*tori*
*soda*LI · AVGVST · LEG · PRO · PRAET · EX*ercit*
*afri*CAE · COS · DONATO · AB · IMPER*atore* cos. p. C. 71
hastis PVRIS · IIII · VEXILLIS · IIII · CO*ronis*
*iiii v*ALLARI · MVRALI · CLASSICA · A*urea*
*cura*TORI · ALVEI · TIBERIS · ET · RIPA*rum*
*pon*TIF · LEG · AVG · PRO · PR · PROVINC*iae*
*pan*NONIAE ET PROVINC*iae*
HISPANIAE
PATRONO
PLEBS · VRBANA

Contuli. Habent Kandler *esplorazioni* n. 9 p. 2 (cf. n. 7 p. 6); Istria 1849 p. 31 (cf. p. 26); inscr. n. 27 (ex Kandlero Arneth in actis Vindobon. 1, 285 et Henzen n. 6495). Tractavit Borghesius *Bull. arch. Napol.* n. 4 (1846) p. 34, qui post Kandlerum supplevit.

8 f. PRAEF, 10 *has*TIS (ms. *hastis*), 11 VALLARI, 12 *cu*RATORI, 13 *po*NTIF, 14 *pa*NNONIAE Kandler *espl.*

Legationis Africanae meminit ad a. p. C. 69 et 70 Tacitus hist. 2, 98: *Valerius Festus legatus studia provincialium cum fide iuvit* et 4, 49. 50: *tum legionem in Africa regebat Valerius Festus,* ubi narrantur caedes L. Pisonis proconsulis Africae iussu Festi perpetrata (cf. Plinius ep. 3, 7, 12) et eiusdem expeditio in Garamantas (cf. Plinius h. n. 5, 5, 38); consulatus tituli duo Graecus Neapolitanus C. I. Gr. 5838 et Latinus feriarum Latinarum laterculus Marini Arv. p. 129; curationis alvei, quam sustinuit a. 72. 73, titulus urbanus quem dedi post alios vol. I p. 180; legationis Hispanicae, quam gessit a. 79, tituli complures Hispanici (vol. II n. 2477. 4799. 4802. 4803. 4838. 4847). Paullo post hunc titulum dedicatum esse significat nummus simul repertus anni p. C. 80.

532 textum vide in paginis duabus quae sequuntur.

L. Fabio [L. f.] Pup. Sev[e]r[o],
quaestor(i) urbano,
[de]cu[r(iones) et] plebs T[ergesti]nor(um).

1. 2 *. . . . . k[a]l. Novembr. | [Quod] . . . spanius Lentulus*
3 *et | . . . . . s Nepos II v[i]r(i) iur(e) dic(undo) v(erba) f(ecerunt) |*
4. 5 *[L. Fabium S]everum clarissimum vi|[rum m]ulta iam pridem in rem*
6. 7 *p(ublicam) nos|[tra]m beneficia contulisse, ut qui a pri|[m]a sua statim*
8 *aetate id ege[r]it, uti in ad|[iuva]nda patria sua et dignitate et el[o]-*
9 *quentia cres|[ce]ret; | nam ita multas et magnificas causas publi|-*
10. 11 *[c]as aput optimum principem Antoninum Aug(ustum) Pium | [a]d-*
12 *seruisse egisse vicisse sine ullo quidem aerari nos|[t]ri inpendio, ut*
13 *quamvis admodum adulescens senili|bus tamen et perfectis operibus ac*
14 *factis patriam suam nos|que insupe[r] sibi universos obstrinxerit; nunc*
15 *vero tam gr|andi beneficio, tam salubri ingenio, ta[m] perpetua ut[il]i-*
16 *tate rem | p(ublicam) n(ostram) adfecisse, ut omnia praecedentia facta*
17 *sua, quamquam im|mensa et eximia s[i]ut, facile superari[t]; nam in*
18 *hoc quoque mira|bilem esse c(larissimi) v(iri) virtutem, quod cotidie*
19 *in bene faciendo et iu pa|tria sua tuenda ipse se vincat; et id[cir]co,*
20 *[q]uamvis pro mensu|ra beneficiorum eius impares in referenda gratia*
21 *simus, inte|rim tamen pro tempore uel facultate, ut adiuvet saepe fac-*
22 *tu|[r]us, rem[u]nerandam esse c(larissimi) v(iri) benevolentiam, non ut*
illum pro|niorem habeamus (aliut enim vir ita natus non potest facere),
23. 24 *sed | ut nos iudicantibus gratos praebeamus et dignos tali decore ta|-*
25 *lique praesidio:*

q(uid) f(ieri) p(laceret), d(e) e(a) r(e) i(ta) c(ensuerunt), primo cen-
sente Calpurnio Certo.

26 *| Cum Fabius Severu[s vi]r amplissimus adque clarissimus tanta*
27 *pietate tanta|[q]ue adfectione rem p(ublicam) n(ostram) amplexus sit*
28 *itaque pro minimis ma|[x]imisque commodis eius excubet adque omnem*
29 *praestantiam | [s]uam exerat, ut manifestum sit id eum agere, ut*
30 *non modo nobis, sed pro|ximis quoque civitatibus declaratum velit*
31 *esse se non ali quam | [pa]triae suae natum et civilia studia, quae*
32 *in eo quamvis admodum | iuvene iam sint peracta adque perfe[c]ta,*
33 *ac senatoriam dig|[ni]ta[t]em hac maxime ex causa concupivisse, uti*
34 *patriam su|[am e]um ornatam tum ab omnib[us] iniuriis tutam defen-*
35 *samque | praestaret, interim aput iudices a Cae[sar]e datos, interim*
36 *aput ip|[sum i]mperatorem causis publicis patro[ci]nando, quas cum*
iusti|tia divini principis tum su[a] eximia ac [pr]udentissima oration(e) | 37
s[e]m[pe]r no[b]is cum victoria firmiores r[e]misit; 38
ex proximo vero, || ut manifestatur cael[es]tibus litteris Antoni|ni Aug(usti) 2, 1. 2
Pii, tam feliciter d[e]siderium pu[b]licum a|pud eum sit prosecutus im- 3
petrando, uti Car|ni Catalique attributi a divo Augusto rei publi|cae 4. 5
nostrae, prout qui meruissent vita atque cen|su, per aedilitatis gra- 6
dum in curiam nostram admit[te]|rentur ac per hoc civitatem Roma- 7
nam apisceren|tur, et aerarium nostrum ditavit et curiam complev[it] | 8
et universam rem p(ublicam) n(ostram) cum fomentis ampliavit adm[it]-| 9
tendo ad honorum communionem et usurpation[em] | Romanae civita- 10
tis et optimum et locupletissimum | quemque, ut scilicet qui olim erant 11. 12
tantum in redit[u] | pecuniario, nunc et in illo ipso duplici quidem 13
per | honorariae numerationem repperiantu[r e]t sin[t], | cum quibus 14. 15
munera decurionatus iam ut pauci[s one]|rosa honeste de pl[u]no 16
compartiamur. Ad cui[us rei] | gratiam habendam, ut in saecula 17
perm[a]nsu[ro eius]|modi beneficio, oportuerat quidem, si fieri poss[et 18
et] | si verecundia clarissimi viri permitteret, universos n[os] |ire et 19. 20
gratias ei iusta optimum principem agere. Sed | quoniam certum est 21
nobis onerosum ei futurum t[a]|le nostrum officium, illut certe proxime 22
fieri opo[r]|tet o (dele) *statuam ei auratam equestrem primo quoque |* 23
tempore in celeberrima fori [n]ostri par[te] poni et i[n] | basi eius 24. 25
hanc nostram c[o]nsensionem adque hoc | decretum inscribi, uti ad pos- 26
teros nostros tam cult[us] | amplissimi viri quam facta per[m]aneant: 27
petique a | [Fa]bio Vero egregio viro patris [immo patre] *Severi,* 28
uti, quando q[ui]|dem et commentum hoc ipsius sit providentiae, qua| 29
rem publicam n(ostram) in[f]atigabili cura gubernat et in hoc | plus 30. 31
publici benefici, quod talem et nobis et imperio civem p[ro]|creavit 32
adque formavit, cuius opera studioq(ue) et ornatio[res] | et tutiores in 33
dies nos magis magisque sentiamus, uti patiatu[r] | se in hanc rem ad 34
fili[u]m suum legari mandarique sibi, | uti gratius publice c[l]ariss[i- 35
m]o viro mandatu no[s]|tro agat et gaudium universorum singulorum- 36
qu[e] | ac voluntatem ut mag[i]ster talium rerum in notitia[m] | eius 37. 38
perferat. Censuerunt.

Decreti causam exposuimus in praefatione ad Tergestinas; de iudicibus ab imperatore datis (1, 35) quaedam monuimus vol. 3 p. 107; pecuniam honorariam ab aedilibus in arcam publicam illatam vel certe populi causa erogatam praeter alios etiam titulus alter Tergestinus n. 558 commemorat. Reliqua aut interpretatione non indigent aut certe non est huius loci. Unum monebimus hoc decretum exempla quaedam offerre syllabarum divisionis vero Latinae saepe hodie neglectae, ut sunt *nos|tram*, *cres|ceret*, *dig|nitas*. Contra erratum est 1, 14. 15 in *gr|andi*. Etiam in verbis decreti praeter mendas apertas 2, 23. 28 sunt quae offendant; ut 2, 13 *duplici quidem* pro *et duplici quidem* et directa oratio abrupte incipiens 2, 8.

Basis ingens oblonga. Tergeste extra muros versus austrum FELIC. in burgo S. Laurentii RED. in latere portae S. Laurentii extra muros in ruinis BEMB. BELLON. TOMITANUS. Inde ab a. 1830 in museo.

in parte antica angustiore:

L · FABI*C l. f.*
PVP · SEV*e*R*o*
QVAESTOR
VRBANO
*de*CV*r et* PLEBS
T*ergesti*NOR

p. C. 138/161

in latere intuenti

..........................K · NOVEMBR
quod ....SPANIVS · LENTVLVS · ET
.........S · NEPOS · II · V*i*R · IVR · DIC · V · F
*l. fabium s*EVERVM · CLARISSIMVM · VI
*rum m*VLTA · IAM · PRIDEM · IN REM · P · NOS
*tra*M · BENEFICIA · CONTVLISSE · VT · QVI · APRI
*m*A · SVA · STATIM · AETATE · ID · EGE*r*IT · VTI · IN AD
*iuva*NDA · PATRIA · SVA · ET · DIGNITATE · ET · EL*o*QVENTIA · CRES
ce(ET · NAM · ITA · MVLTAS · ET · MAGNIFICAS · CAVSAS · PVBLI
*c*AS · APVI · OPTIMVM · PRINCIPEM · ANTONINVM · AVG · PIVM
*o*DSERVISSE · EGISSE · VICISSE · SINE · VLLO · QVIDEM · AERARI · NOS
*t*RI · INPENDIO · VT · QVAM · VIS · ADMODVM · ADVLESCENS · SENILI
BVS · TAMEN · ET · PERPECTIS · OPERIBVS · AC · PACTIS · PATRIAM · SVAM · NOS
QVS · INSVPS*r* · SIBI · VNIVERSOS · OBSTRINERIT · NVNC · VERO · TAM · GR
ANDI · BENEFICIO · TAM · SALVBRI · INGENIO · TA*m* · PERPETVA · VTILITATE · REM
P · N · ADFECISSE · VT · OMNIA · PRAECEDENTIA · PACTA · SVA · QVAMQVAM · IM
MENSA · ET · EXIMIA · SINT · FACILE · SVPERARI*t* · NAM · IN · HOC · QVOQVE · MIRA
BILEM · ESSE · C · V · VIRTVTEM · QVOD · COTIDIE · IN · BENE PACIENDO ET IN PA
TRIA · SVA · TVENDA · IPSE · SE · VINCAT · ET · ID*eir*CO · *q*VAM · VIS · PRO MENSV
RA · BENEFICIORVM · EIVS · IMPARES · IN REFERENDA · GRATIA · SIMVS · INTE
RIM · TAMEN · PRO TEMPORE · VEL · FACVLTATE · VT · ADIVVET · SAEPE · PACTV
*r*VS · REM*u*NERANDAM · ESSE · C · V · BENEVOLENTIAM · NON · VT · ILLVM · PRO
NIOREM · HABEAMVS · ALIVT · ENIM · VIR · ITA · NATVS · NON · POTEST · PACERE · SED
VT · NOS · IVDICANTIBVS · GRATOS · PRAEBEAMVS · ET · DIGNOS · TALI · DECORE · TA
LIQVE · PRAESIDIO · Q · P · P · D · E · R · I · C · PRIMO · CENSENTE · CALPVRNIO · CERTO
CVM · PABIVS · SEVERV*s* · *v*iR · AMPLISSIMVS · ADQVE · CLARISSIMVS · TANTA · PIETATE · TAN TA
*q*VE ADFECTIONE · REM · P · N · AMPLEXVS · SIT · ITAQVE · PRO · MINIMIS · MA
*x*IMISQVE · COMMODIS · EIVS · EXCVBET · ADQVE · OMNEM · PRAESTANTIAM ·
*s*VAM EXERAT · VT · MANIPESTVM · SIT · ID EVM · AGERE · VT · NON · MODO · NOBIS · SED · PRO
XIMIS · QVO · QVE · CIVITATIBVS · DECLARA · TVM · VELIT · ESSE · SE · NON · ALI · QVAM
*pa*TRIAS · SVAS · NATVM · ET · CIVILIA · STVDIA · QVAS · IN · EO · QVAM · VIS · ADMODVM
IVVENE · IAM · SINT · PERACTA · ADQVE · PERFE*c*TA · AC · SENATORIAM . DIG
*n*ITA*t*EM · HAC · MAXIME · EX CAVSA · CONCVPIVISSE · VTI · PATRIAM · SV
am *c*VM · ORNATAM · TVM · AB OMNIB*us* INIVRIIS · TVTAM · DEFENSAMQVE
PRAESTARET · INTERIM · APVT · IVDICES · A · CAE*sar*E · DATOS · INTERIM · APVT · IP
*sum i*MPERATOREM · CAVSIS · PVBLICIS · PATRO*c*INANDO · QVAS · CVM · IVSTI
TIA DIVINI · PRINCIPIS · TVM · SV*a* EXIMIA · AC · *pr*VDENTISSIMA · ORATION
*s*EM*pe*R · NOBIS · CVM · VICTORIA · PIRMIORES *re*MISIT · EX · PRORIMO · VERO

De varia lectione ea tantum adnotabo, quae vel hodie aliquam utilitatem habeant, maxime ut ex hoc luculento exemplo constet de Tergestinae sylloges indole et auctoritate. Solitarias litteras subinde hodie deficientes antiqui solent referre tanquam ex lapide, quarum sine dubio quamquam plerasque suppleverunt, tamen alias in lapide legerunt hodie effractas. Quare ubi dubitari potest, de antiquorum lectione in his monui. Vat. 5250 sprevi totum. — In antica cave a lectione Labusiana vv. 5. 6 male suppleta *[tribuno] pleb. [cand. praet]o[ri]*. — 1, 1 ne vestigia quidem litterarum vidimus neque ego nec reliqui recentiores; absunt item a Feliciano; ut ..OVEMBER Red.; KL · NOVEMBR (NOVENBR Ap., NOVEMBRIS Bemb.) Tomit. Bemb. Bell. Apian.; F·O·M Croce, C... M... Carlino. Retinui eo magis, quod dies locusque initio desiderantur itemque hoc versu addito versuum numerus in utraque pagina efficitur aequalis. — 2. 3 S·P·LENTVLVS·NEPOS Fel., HISPANVS·LENTVLVS·ET ....S·NEPOS Red., HISPANIVS·LENTVLVS...NEPOS Tom. Bemb., HISPANIVS · LENTVLVS · NEPOS Ap. Bell., ut intellegatur antiquos hoc loco non plura legisse in lapide quam quae hodie supersunt. — 8 *iuva*NDA Zumptius recte; *i*NDA esse in lapide olim dixi errore; VTI·VI·AD·TVENDAM · PATRIAM·SVAM Fel., VTI·IN ADTVENDA PATRIA·SVA Red., VTI IN·TVENDA PATRIA·SVA Bemb. Ap. Bell. — 10 APVT Apianus, APVD reliqui. — 11 CONSERVISSE Fel. Red. pro *o*DSERVISSE. — 18 CONTVLIT·ET Fel., CONTVLIT Red. pro COTIDIE. — 19 IDCIRCO (IDCIRHO Red.) antiqui, etiam Fel. idque flagitat lapis; IDEO Kandler. — 22 REM VENERANDAM Fel. Red. Stosch. Tom. Bemb. Ap. Bell., exigua lacuna decepti. — VT · ILLVM Fel., VI·ILLVM Red. pro ALIVM. — 23 ALIVT Red. Stosch. Apianus, ALIVS Fel. Tom. Bemb. — 25 ante Q · F · P · D inserunt QVOD FIERI · PLACERE DECERE (vel DECERI) Tom. Ap. Bell., quae glossa a Felic. et Rediano et Stoschiano abest. Abest item a Bembo, sed ibi in margine legitur: *quod fieri placuit de ea re ita censuerunt.* — Ante CALPVRNIO Kandler Göttl. inserunt L, contra antiquos ipsumque lapidem. — Post CERTO spatium vacuum in lapide, unde SPATIO inserunt Apian. Stosch. In Tom. Bemb. Bellon. hic quaedam exciderunt. — 28 EIVS·EXCVBET, quod coniecit Zumptius, secunda lectione mea in ipso lapide deprehendi; PIVS EXCVBIT Felic., unde PIVS·EXCVBVIT Tom. Bemb. Bell. Stosch., PIVS·EXCVBITVR Red., PIVS EXCVBITOR Ap. — 29 *s*VAM EXERAT secunda lectione in lapide mihi esse visum est, quamquam litterae VAMEX dubiae fuerunt; AVXERIT Fel., ...XERAT Red., AVXERAT Bemb. Ap. Bell. Tomit., ADAVXERIT Stosch. — 30 DECLARA·IV·M·ID·ESSE Fel., DECLARA....IVM·VI ID·ESSE Red.; verum dant Tom. Bemb. Ap. Bell. Stosch. — 30. 31 SI·NON · ALIQVAM·PATRIAS·SVAS·NATVM Fel. Red. Tom. Bemb. Bell. Stosch. et sic, sed GRATIAM pro NATVM, Apianus. — 32 IVVENE om. in lac. Felic., ET pro IVVENE Red., habent IVVENE Ap. Bell. alii. — 35 PRAESTARET] ....ARTI Red., unde interpolavit .....RECVPERATOREMQ...... PARTIM Felicianus, SERVARET ex coniectura Ap. Bell. Tomit., SERVARE Bemb. Tom., PERSEVERARET Stosch. — 36 CAVSIS lapis, ut legerunt antiqui: CAVSISQ Kandl. male. — 38 REMISIT Tom. Bemb. Ap. Bell., quam lectionem iterum lapidem conferens probavi, INIVNXIT Felic. Redianus. REVINXIT Stosch. — EX·PROXIMO·VERO om. Felic.

Contuli bis accurate. Anticam antiqui non dederunt; legitur apud Scussam p. 56; Crocium p. 173; Rossettium et Kandlerum *Archeogr. Triest.* 1, 105. 119; Kandlerum Istr. 1849 p. 48, syll. n. 31; Labusium *Wiener Denkschr.* 1, 346. Decretum exhibent Felicianus (Marc. n. 20, Ver. n. 1); Redianus f. 140—142 Terg. n. 1 (unde v. 1. edita est in Gruteri ed. 2); Tomitanus f. 8' n. 30 (unde quaedem enotavit Carlius 3 p. LIX); Stoschianus codex (Vat. Ottob. 2967) f. 102, ubi principium deest; Vat. 5250 f. 55. 56; Bembus f. 104; Bellonus n. 21; Apianus 355 (inde Grut. 408, 1). Proficiscuntur exempla haec antiqua ex eodem quidem apographo omnia, cum pleraeque gravissimae mendae omnibus communes sint; apparet tamen illud certe semel, fortasse bis emendatum esse ex lapide, primum ab auctore syllogae Redianae, quamquam hic aliis locis magis primitivum exemplum accurate expressit a Feliciano passim interpolatum quam emendavit, deinde ab eo, a quo pendent Stoschianus Tomitanus Vat. 5250 Bembus Bellonus Peutinger Apianus inter se fere consentientes. Postea dederunt della Croce p. 145; Carli 2, 77 (inde Mainati 1, 288) ex lapide; Witte de Tergestino lapide ad Rossettium epistola (Vratisl. 1832. 4 pp. 12) item ex lapide; Kandler Istria 1849 ad p. 45 et syll. n. 32, item ad eiusdem exemplum diligenter factum C. T. Zumpt (decretum municipale Tergestinum Berol. 1837. 4); Göttling *funfzehn röm. Urk.* (1845) p. 64 ex lapide male; Arneth *Wiener Denkschr.* 1, 283 a prioribus; Labus ibidem 1, 346 item ex editis; Orell. n. 4040 ex Grutero; Henzen n. 7168 ad exemplum Kandlerianum a me emendatum.

anticam dextro:

VT · MANIFESTATVR · CAELesTIBVS · LITTERIS · A *NTONI*
NI · AVG · PII · TAM · FELICITER · DeSIDERIVM · PVbLI *CVM* · *A*
PVD · EVM · SIT · PROSECVTVS · IMPETRANDO · VT *I · CAR*
NI · CATALIQVE · ATTRIBVTI · A · DIVO · AVGVSTO · REI · *PVBLI*
CAE · NOSTRAE · PRO · VT · QVI · MERVISSENT · VITA · ATQVE · CEN
SV · PERAEDILITATIS · GRADVM · IN · CVRIAM · NOSTRAM · ADMITte
RENTVR · AC · PER · HOC · CIVITATEM · ROMANAM · APISCEREN
TVR · ET · AERARIVM · NOSTRVM · DITAVIT · ET · CVRIAM · COMPLEVit
ET · VNIVERSAM · REM · P · N · CVM · FOMENTIS · AMPLIAVIT · ADMit
TENDO · AD HONORVM · COMMVNIONEM · ET · VSVRPATIONem
ROMANAE · CIVITATIS · ST · OPTIMVM · ST · LOCVPLETISSIMVM
QVEMQVE · VT · SCILICET · QVI · OLIM · ERANT · TANTVM · IN · REDITu
PECVNIARIO · NVNC · ET · IN · ILLO · IPSO · DVPLICI · QVIDEM · PER
HONORARIAE · NVMERATIONEM · REPPERIANTVr · eT · SIt e
CVM · QVIBVS · MVNERA · DECVRIONATVS · IAM · VT · PAVCIs one
ROSA · HONESTE · DE PLeNO · COMPARTIAMVR · AD · CVIus rei
GRATIAM · HABENDAM · VT · IN · SAECVLA · PERMaNSVra eius
MODI · BENEFICIO · OPORTVERAT · QVIDEM · SI · FIERI · POSSet et
SI · VERECVNDIA · CLARISSIMI · VIRI · PERMITTERET · VNIVERSOS s ne
IRE · ET · GRATIAS · EI · IVXTA · OPTIMVM · PRINCIPEM · AGERE · SED
QVONIAM · CERTVM · EST · NOBIS · ONEROSVM · EI · FVTVRVM · Ta
LE · NOSTRVM · OFFICIVM · ILLVT · CERTE · PROXIME · FIERI · OPOr
TET · O · STATVAM · EI · AVRATAM · EQVESTREM · PRIMO · QVOQVE
TEMPORE · IN CELEBERRIMA · FORI · nOSTRI · PARte · PONI · ET · in
BASI · EIVS · HANC · NOSTRAM · CoNSENSIONEM · ADQVE · HOC
DECRETVM · INSCRIBI · VTI · AD POSTERDS · NOSTROS · TAM · VOLTas
AMPLISSIMI · VIRI · QVAM · FACTA · PERmANEANT · PETIQVE · A *fa*
BIO · VERO · EGREGIO · VIRO · PATRIS · SRVERI · VTI · QVANDO Qui
DEM · ET · COMMENTVM · HOC · IPSIVS · SIT · PROVIDENTIAE · QVA
REM · PVBLICAM · N · INSATIABILI · CVRA · GVBERNAT · ET · IN · HOC
PLVS · PVBLICI · BENEFICI · QVOD · TALEM · ET · NOBIS · ET · IMPERIO · CIVEM · Pro
CREAVIT · ADQVE · FORMAVIT · CVIVS · OPERA · STVDIOQ · ET · ORNATIOres
ET · TVTIORES · IN · DIES · NOS · MAGIS · MAGISQVE · SENTIAMVS · VTI · PATIATVr
SS IN HANC REM · AD · FILIuM · SVVM · LEGARI · MANDARIQVE · SIBI
VTI · GRATIAS · PVBLICE · CIARISSimO · VIRO · MANDATV · NOs
TRO · AGAT · ET · GAVDIVM · VNIVERSORVM · SINGVLORVMQVe
AC · VOLVNTATEM · VT · MAGISTER · TALIVM · RERVM · IN · NOTITIAm
SIVS · PSRPSRAT CENSVERVNT

II, 1 CARMINIBVS pro CAELESTIBVS antiqua exempla omnia. — ANTONINI · AVG (AVGVSTI Fel.) Fel. Red., ANTONII · AVG reliqui antiqui, qui hoc versu et sequentibus tribus plus viderint necesse est quam quod superest, nam v. 3 certe non suppleverunt coniectura. Dedi inde desumpta inclinatis. — 4 AVGVSTO (AVG Tom.) PIO · REIP · NOSTRAS Fel. Bemb. Tom., AVGVSTO · PIO · REIPVB · NOSTRAE Ap., AVG · PIO · R · P · N Bell., AVGVSTO · PRO · REI · PVBLICAE · NOSTRAE Red., AVG · PRO · R · P · NOSTRAE Stosch.; lapis PIO non admittit. — 5 TALIA pro VITA antiqui. — 7 ADISCEREN · Felic., ADISCERENTVR Red., ADIPISCERENTVR Stosch. Ap.; apud Tom. et Bemb. et Bell. haec inter alia exciderunt. — 8 DITAVIT ET · CVRIAM · COMPLEV//ET] DICTAN .... TAM COMPLEVISSET Fel., DICTAM · ETIAM · COMPLEVISSET Red., DITATVM · IAM · COMPLEVIT ET Stosch. Ap., DICTVM · TAM · COMPLEVIT ET Tom. Bemb. Bell. — 9 CVM · FOMENTIS conieci primum, mox legi; CVM · EO · MENIIS Stosch., CVM · EO · MOENIIS Fel. Tom. Bemb. Ap. Bell., CVM · EO · MONIIS Red., CVM EGMINIIS Kandl., CVM · EO · MENTIS Borghesius *Bullett.* 1834, 29. Cf. Plinius ep. 2, 7, 3: *pater hoc quoque merebatur cuius gravissimo vulneri magno aliquo fomento medendum fuit.* — 11 ET · OPTIMVM Fel. Red. Stosch. cum lapide, VT · OPTIMVM Tom. Bemb. Ap. Bell. — 14 eT · SINe in lapide fuisse vestigia produnt; ET · SI .... Fel., ET .... SI Red., VT · ET · IPSI · SINT Bemb. Stosch. Ap. Bell. Tom. — 15. 16 CVM .... ROSA Fel., CVM · QVIBVS · MVNERA · DECORIONATVS VT · PAVCI · IAM · ROSA Red., similiter, sed VT · PAVCIS · IAM · ONEROSA Bemb. Tom. Ap. Bell., item, sed ET · PAVCIS · IAM · ONEROSIS Stosch. — 16 PLENO Fel. Red., PLANO Tom. Bemb. Stosch. Ap. Bell. — 16 CVIVS · GRATIAM Fel. Red., CVIVS QVIDEM GRATIAM Tom. Bemb. Stosch. Ap. Bell. — 17 PERMANSVR Red., PERMANSVRI Fel., PERMANSVRAM Tom. Bemb. Stosch. Ap. Bell. — 18 POSSET .... SI Fel. Red., POSSET · AC SI Tom. Bemb. Stosch. Ap. Bell. — 19 VNIVERSOS ... Fel., VNIVERSOS Red., VNIVERSOS NOS Stosch., VNIVERSOS NOS NOBILIVM Bemb. Tom. Ap. Bell. — 20 LL pro EI Fel. Red. Stosch., LEGITIMAS LL admissa glossa Bemb. Tom. Ap. Bell. — 22. 23 OPO/TET · O · lapis, ubi O abundare videtur; OPORTVNO · TRIVMPHO Red., OPORTVNO TRYVMPHO Ap., OPPORTVNO · TRIVMPHO Fel. Tom. Bemb. Stosch. Bell. — 24 TEMPORE ad 25 HANC om. Felic. Red., habent reliqui. — FORI · NOSTRI Stosch. cum lapide, NOSTRI (om. FORI) Bemb. Tom. Bell., NOSTRAE · VRBIS Ap. — 26 VOLTus ego, VOLT ... Red. et recentiores, VOLVNTAS antiqui reliqui. — 28 A · FABIO · VIRO · EGREGIO · VIRO (V Fel.) PATRIS Fel. Red. Stosch., A · FABIO · VIRO · EGREGIO · PATRE Ap., A · TAM · PIO · VIRO · EGREGIO PATRE Tom. Bemb. Bell. — 31 PLVS nuper deprehendi ego, PRIVS Tom. Bemb. Stosch. Ap. Bell., PIVS recentiores, om. Fel. Red. — TALEM habent Fel. Red., om. Tom. Bemb. Ap. Bell. — 32 ET · ORNATIO recentiores, FI · ORNAT · LO Fel. Red., VT · ORNATIORES Tom. Bemb. Ap. Bell. — 33—35 SENTIAMVS · ATV · SE IN .. ANE .. REM · ADICIVM · SVVM · LIGARI · MANDARIQVE · SI · VTI Red., SENTIAMVS ATV .... SEMPRONIAE .... REM · IVDICIVM · SVVM · LIGARI · MANDARIQVE · SI · VTI Fel., SENTIAMVS · VTI · EA · PLACVISSE · IN · CIVE ... REM · ADDITVM · SVVM · LEGARI · MANDARIQVE · SIBI · VTI Stosch., SENTIAMVS (SENTIMVS Tom. Bemb.) VTI · EA · PLACVISSE · IN · HANC · REM · ADDITVM · SVVM · LEGARI · MANDARIQVE · PERMITTAT · SIBI · VTI Tom. Bemb. Ap. Bell. — 37 MAGISTER · TALIVM · RERVM · IN om. Fel. solus.

533 in epistylio litteris magnis. Tergeste in quodam horto RED., in ecclesia S. Iusti TOM. ARMA., in ecclesia S. Iusti super quadam porta BELL., in muro cath. eccl. ad laevam portam baptisterii SCHÖNL. similiterque DELLA CROCE, CARLI. Extare negat MAIN. Hodie in museo. — Polae adscribit et nunc Brixiae extare ait VERGOTT.

P · PALPELLIVS · P · F · MAEC · CLODIVS
QVIRINALIS·P·P·LEG·XX TRIB·MILIT·LEG·VII
C P F PROC AVG PRAEF·CLASSIS DEDIT

Contull. Habent ab Antiquo descriptam Felicianus (Marc. n. 5, Ver. n. 9); Redianus f. 143' Terg. n. 23 (inde Gud. 179, 2); Tomitanus f. 7 n. 23 (inde Carlius 3 p. XLVIII); Bembus f. 104; Peut. 526 f. 110; Bellonus n. 24. Item Scussa cod. Marc. p. 22, cod. Kandl. syll. n. 7 (inde Schönleben 1, 225); della Croce p. 118. 269 (= Mainati 1, 1, 272); Carli 2, 73; Kandler *archeogr. Triest.* 1, 123 et Istria 1848 p. 293 et syll. n. 37.

V. 3 litteris dimidiatis scriptus est, ut et C·P·F et G·P·F admittat. Integrum legit unus Kandlerus; T . . . . D . . . . DD . . . . N . . . . F . . . . CIL . . . . SDF della Croce; PRAEF (PRAEFECTVS Fel.) CLASSIS DEDIT lacuna celata exempla antiqua vetustiora Felic. et Red.; PRAEF·II·CLASSIS (CLASSIS Peut.) DEDIT exempla antiqua recentiora Tom. Bemb. Peut. (omisit haec Bellonus, fortasse ideo quod ea repperit in archetypo picta litteris dimidiatis); omittunt plane praeter Bellonum Scussa et Carlius.

Conferantur Tacitus ann. 16, 30 ad a. p. C. 57: *Clodius Quirinalis, quod praefectus remigum qui Ravennae haberentur velut infimam nationum Italiam luxuria saevitiaque afflictavisset, veneno damnationem anteiit* et infra n. 540.

534 Tergeste in quodam lapide longo per medium rupto SIEDER. apud vicum Ribargi ANTIQUUS (RED. TOM. BEL.). Venetiis in curia dni Francisci Capello [qui cepit a. 1509 Tergeste] in rivulo divi Marci SANUTUS f. 49. Venetiis in domo Campelli MANUT. Venetiis in aedibus Francisci Michaelis patricii GRUT. Prior pars hodie extat in museo Obiciano Catai, secunda videtur periisse. — *Nella terra di Trievi nell' Umbria* CAMERINI.

Q · PETRONIVS · C · F · PV*p*· | MODESTVS · P · P · BIS
LEG · XII · FVLM · ET · LEG · I · ADIV | *t*RIC · TRIB · MIL · COH · V · VIG
TR · COH · XII · VRB · TR · COH · V · PR · PR | *oc* · DIVI · NERVAE · ET · IMP · CAES *p.C.98/115*
NERVAE·TRAIANI·AVG·GERM·PROVIN | *c·h*ISPANIAE·CITER·ASTVRIAE·ET
5 CALLAECIARVM·FLAMEN·DIVI·CLAVD | *de*DIT · IDEMQVE · DEDICAVIT

Vidi partem priorem Catai. Tergeste excepta exempla extant partis prioris separatum apud Felicianum cod. Ver. Terg. n. 15 et Sanutum f. 145 Terg. n. 5 et f. 146 Terg. n. 17 (hic imperfecte); partis posterioris separatum apud Bellonum Terg. n. 22 (inde male Mur. 836, 3) et Sanutum f. 145' Terg. n. 7. Denique partibus duabus coniunctis habent Felicianus cod. Marc. n. 7, cod. Ver. n. 6; Redianus f. 142 Terg. n. 12; Tomitanus f. 1 n. 1 (quem citat Carlius 3 p. XLIII); Bembus f. 102; Bellonus n. 14; Apianus 352, 4 (inde Lazius r. r. p. 156. 630. 675. 709. 712. 1205; Panvin. Rom. p. 358; Ligorius ms. Taur. 17; Smet. 144, 9; Scussa ed. p. 29), eodem exemplo omnes; item coniunctis partibus, sed emendatius, Sanutus f. 147 Terg. n. 63 (postea adscriptum) et Valvassonius n. 1 et Sieder n. 13 (inde Mur. 874, 4 ex schedis suis). Venetiis exempla descripta proponunt Sanutus f. 49, ubi separantur partes, posterior autem datur imperfecta; Manutius cod. Vat. 5248 p. 5, ubi partes coniunguntur quidem, sed post priorem datur posterior versuum ordine servato in neutra; Grut. 193, 3 a Benedicto Georgio patricio Veneto (inde della Croce p. 128. 249; Vergottin Pola p. 47). A prioribus Phil. Camerini in schedis Muratorianis XVIII, 224 et Kandler n. 45; cf. Orelli 2218.

Variam lectionem dabo integram exemplarium integrorum Siederi (quocum Sanutianum 147 fere convenit) Manutii Gruteri, item in parte posteriore quae hodie desideratur Bellonianam n. 22 et Sanutianam f. 145, ex reliquis adnotabo potiora, maxime ut constet de interpolationibus posteriorum. — Versus recte divisit Grut. et fere Valvasson. — 1 PETRONIVS om. Sieder. — PV Sieder Valv. San. 147 recte, PA Man., PVP Grut., PVB Red. Fel. (scilicet exemplum integrum, nam alterum non cito) et fere exempla Antiqui. — 2 LEGVM pro LEG Manut. — FLAM pro FVLM praeter Redianum exempla Antiqui (Fel. Tom. Bemb. Bell. 14 Ap.) ex interpolatione. — AIV . . . IC Sieder, ADIVIC San. 147, AILIA (?) . . . TRIC Manut., . . . RIC San. 145, . . . SIC Bell. 22, ADIVTRIC Grut., ADIVC Red., ADIV . . . Felic., ADIV·VIC Bell. 14 Ap.; ADIV usque ad COH·V om. Tom. Bemb. — VIC San. 147 Grut. pro VIG — VIG usque ad COH·V om. Ap. — 3 XII pro TR· priore Felic., TRI· pro TR· altero Man. San. 147, TER· pro TR· bis Tom. Bemb. Bell. 14. — TRDTT pro TR·COH altero Felic. — PR·RR Manut., PR (altero PR omisso) Felic. — 4 . . . SPANIAE San. 145 et 147, . . . SPANIE Sieder, ISPANIAE Valv. Bell. 22, . . PANIAE Man., HISPANIAE Grut. et fere exempla Antiqui. — ET om. Man. — 5 CALLECIARVM Sieder Manut. — CLAVD . . . Sieder Manut. recte, CLAV Grut., CLAVDII San. 147 et Ant. — . . DIT Sieder Bell. 22, DIT San. 145, om. Manut., DEDIT Grut. San. 147 et Antiqui pleraque exempla, CEPIT Valv., CONDIDIT Felic.

535 litteris maximis; primi versus sunt unc. 8¼ altae. Prior pars reperta est a. 1725 Tergeste *nella Braida de' Sig. Capuani* et collocata in moenibus urbis NICOR; eandem in via ad eccl. S. Iusti parieti immissam viderunt LINHART et RART; hodie extat in museo. Alteri 'Aquileiae in ecclesia iuxta altare S. Herasmi super quodam lapide fracto' praescribunt BELLONUS et SANUTUS; Aquileiae POC.; hodie quod inde superest, relatum Tergeste cura opinor Kandleri (cf. eius *esplor.* n. 1 p. 5), item extat in museo Tergestino.

q · *petroni* | VS · C · F · PVP · | M *o d e s t u s*
p. p. bis leg xii ful | M · ET · LEG · I · ADIV | *tric. trib. mil.*
coh. v. vig. tr. coh. x | II · VRB · TR·COH·V·PR·P | *rae. divi nervae et*
imp. caes. nervae t | RAIANI · AVG · *GERM·PRO*v *hisp. cit. asturiae et*
callaeciarum f | LAMEN·DIVI· *CLAVDI·DEDIT idemque dedicavit*

Descripsi quod superest. Priorem partem exhibent Nicor apud Zaccheriam p. 13; Bertoli inscr. Aquil. ms. n. 765 ex Piccardianis; Pococke p. 116, 12; Linhart Krain 1, 356; Cortenovis in schedis Marinianis cod. Vat. 9128 f. 142; Kert apud Mainatium 1, 1 p. 312 sq. (inde male Labus in actis Vindobon. maioribus 1 p. 357); Kandler n. 44. — Partem secundam olim Aquileiensem proponunt integram Bellonus in Forojul. n. 3 et Sanutus f. 40 n. 33 et Vat. 5250 f. 65 n. 40 (ex Bellono per Bertolium Mur. 846, 7 et Bertoli ipse p. 264 n. 377, ex his Kandler *archaeogr. Triest.* 1, 122), partem superiorem adhuc extantem Mur. 661, 3 a Bertolio; Bertoli p. 159 n. 161; sched. Fontaniniannae et in bibl. cap. Utin. et inter Muratoriana; Pococke p. 125 n. 15; Kandler ll. cc. Dixerunt de duorum horum titulorum fatis Labus l. c. et Kandler Istria 1848 p. 56, hic et brevius et melius multo.

536 litteris magnis et bonis. Tergeste in eccl. cathedrali in abside altaris S. Sacramenti nuper rep. et illata in museum.

PVP · PRO
leg. xxi I · PRIMIG
*pr*AEF · GAESA
*toru*M · HELVET
leg. V · MACE *d*

Descripsi a. 1666.

Gaesati, ante hunc titulum repertum non noti nisi ex iis quae memoriae tradita sunt de debellatione Gallorum Cisalpinorum saeculo urbis sexto incipiente, Polybio (2, 22 sq.) teste Galli fuerunt accolae Alpium et Rhodani ab Insubribus et Boiis mercede data acciti et inde dicti Gaesati (διὰ τὸ μισθοῦ στρατεύειν· ἡ γὰρ λέξις αὕτη τοῦτο σημαίνει κυρίως) nec multum discedunt a primario auctore reliqui (Plutarch. Marcell. 3; Oros. 4, 13; Strab. 5, 1, 6 p. 212. 5, 1, 10 p. 216). Gaesa autem quamquam Gallis omnibus aliisque etiam populis tribuuntur, tamen maxime propria sunt ipsorum illorum Alpinorum ad Rhodanum, unde apud Caesarem b. G. 3, 4 dantur Sedunis et Veragris et *Alpina gaesa* dicuntur Vergilio (Aen. 8, 661) et Silio (1, 629). Quod denuo videtur confirmare titulus Tergestinus licet mutilus; nam post praefectum usus requirit non tam ethnicum nudum quam militiae generis definitionem. Quare cum hoc *praefecto gaesa[torum]* . . . . *am Helvet[iorum]* composuerim *praefectum levis armaturae Hispaniensis* (Henzen 6735) et magis etiam *praefectum Raetis Vindolicis vall[is] Poeninae et levis armatu[r(ae)]* (Henzen 6939), cuius milites et ipsos gaesatos fuisse non sine causa conicias.

536a rep. 1767 in territorio Tergestino loco dicto Romagna CORTENOVIS. Periit KANDL.

D · M
L · SATRIVS
SILVINVS
P S R
CAESIDIAE
AMABILI
CONIVGI·CARIS
FECIT

Cortenovis servavit in cod. p. 76; idem misit Marinio cod. Vat. 9128 f. 143 et Carlio 2, 267 (inde Kandler n. 108).

6 habet Carli, om. cod. et Marinius.

D. M. L. Satrius Silvinus p(rocurator?) s(ummarum?) r(ationum?) Caesidiae Amabili coniugi caris(simae) fecit.

537 litteris magnis, Tergeste rep. *presso il castello nel podere Pillepich.* Nunc in museo.

..DIVM·S *acrar et*
..RVM *publicor*

Contuli. Kandler *archeogr. Triest.* 1, 122.

538 prope Tergeste *nel monte di Scorcola nella vigna de' Signori Bottoni* SCUSSA, DELLA CROCE. — Inter Polenses VERG. fraude.

TI · ATTIO · TI · FIL · PVP
NILARO
DEC·EMERITO·ALAE·I·FL·FID
ANTISTIA·ILIAS·CONIVGI·V·F
LIB·LIBQ·POSTQ·EOR

Scussa ms. Marc. p. 22, ms. Kandl. syll. n. 27, a quo pendent reliqui: della Croce p. 124 cf. p. 139 (inde Mur. 787, 6; Mainati 1, 1, 342); Carli 2, 97; Vergottin Pola p. 47; Kandler n. 62.

1 PVB omnes, ut solet Scussa sic PVP sibi non intellectum corrumpere. Cf. Rossetti *archeogr. Triest.* 1, 106.

539 Trieste *presso il castello nel podere Pillepich* KANDLER. Nunc in museo.

Q · BAIEND
P·FIL·PVP
KLASSIAN
PRAEF·COH·II·AST
..RIS / VII

Contuli. Kandler *archeografo Triestino* 1 (1829), 121 et inscr. n. 30; Labus *gazzetta di Venezia* 1829 n. 272 et in actis Vindobon. 1, 354.

Margo inferior latet sub durissima calce.

540 rep. Tergeste m. Iun. 1787 MARINI; *trovata a Trieste nella contrada esterna di Romagna sulla strada di Aquileja* KANDLER; *esiste dove fu trovata, nella grande caserma nel muro del secondo cortile* MAINATI. Nunc in museo.

P CLODIO · QVIRINAL
MILITI·LEG·XV·APOL· ET·
BLASSIAE · L · F · PLACIDAE · VXORI
sic ET·CDMINIO·VERO·MIL·LEG·XIII·G
ET·A·TVLLIO·CHRYSANTO·AMICO
P·CLODIVS · CHRESTVS ·
V · F · SIBI · ET · SVIS
CAESERNIAE · SEVERAE

notis rolis expunctis

Contuli. Habent Marini cod. Vat. 9128 f. 143, cui misit comes Rambaldus degli Azzoni; Carli 2, 269 delineatam a Bonomo; Mainati 1, 1, 330; Kandler n. 77.

Nota partem v. 1 et totum v. 6 scalpro erasos. Hunc Kandler postea additum esse scribit, non recte.

Pater fuit fortasse naturalis P. Palpellii P. f. Maec. Clodii Quirinalis eius quem supra habuimus n. 533.

541 Tergeste rettuli, quoniam primum innotuit Venetiis ex domo domini Francisci Capello eius qui a. 1509 cepit Tergeste, in qua domo cum praeterea fuerunt lapides scripti, eos omnes constat origine esse Tergestinos. — Venetiis PANV. in domo domini Francisci Capello in rivulo divi Marci SAN.; in domo Campelli MAN.; in atrio domus privatae mercatoris cuiusdam GUD.; ad S. Iohannem in Oleo apud Io. Bapt. Allegri ASTORI MAFF. Ex aedibus olim Michieli nunc Dom. Molin a. 1828 illata est in museum Marcianum CICOGNA *iscr. Ven.* 2, 197. VALENT. Ibi extat hodie.

D · M · T·DOMI
TI · GRACILIS
NA · DITIO
VIX · AN · L ·
MIL · AN · XIII ·
IIII · PADO
H E R E D E S
L·PLASTOR·VS
BASSVS ET ·
L · MVRRANIVS
SVPER · B · M · P

Contuli. Habent Sanutus cod. Ver. f. 49; Manutius cod. Vat. 5248 p. 5; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 80'; Gudius ms. 774, 1, ed. 163, 5 qui vidit a. 1663; Astorius inscr. Ven. (cod. Marc. Lat. 14, 200) f. 4 et *Giornale de' lett.* vol. 38 (Venetiis 1727), 182 (inde Mur. 811, 3); Maffei M. V. 381, 7; Valentinelli *mus. arch. della Marciana* (1866) p. 166.

1 DOMI bodie nec plura viderunt ne antiquissimi quidem San. Panv. — 3 DELM pro DITIO Mur.

D. m. T. Dom[i]ti Gracilis na(tione) Ditio(nis); vix(it) an(nos) L, mil(itavit) an(nos) XIII (quadriremi) Pado. Heredes L. Plastorius Bassus et L. Murranius Super b(ene) m(erenti) p(osuerunt). Ditionum notus est populus Dalmatiae.

542 Tergeste rep. ad SS. Martyres retro MAINATI. Nunc in museo.

Q · IVLO · AN
FELICI · MIL
LEG · IIII · F · F
AN·XL·STI·XIIX
F · I ·
VS·SE

Contuli. Habent Mainati 1, 1, 340; *Archeografo Triestino* 1, 95; Kandler n. 92.

6 IVLIVS SEVER Main., IVLIVS SEC... Arch., Q·IVLIVS·SEC Kandl., ex supplemento opinor omnes.

543 arca marmorea. Tergeste apud S. Lazarum RED.; in ecclesia maxima infra capellam SS. Lazari et Servuli TOM. BEMB. Erat in aede maxima pro ara; nunc est in museo KANDL.

L·SEVGONI· AGRIPPIN·EVOK
AVG · N COH · VIIII · PRAET
P · V · SEVERIAN · SEXTILIA
MAXIMILLA · HERES
ITEMQ · VXOR · CONIVG
KARISSIMO
SPE RANTI

Descripsi. Descripserunt antea Antiquus apud Redianum f. 143' Terg. n. 24 (inde Gud. 202, 7) et Tomitanum f. 7 n. 24 (inde Carli 3 p. XLIX) et Bembum f. 103' et Peutingerum 526 f. 110 et Kandlerus n. 109.

V. 1 Rediani et Tomitani et Bembi et Peutingeri dabo, ut denuo appareat et ab eodem exemplo pendere omnes et Redianum apographum reliquis multo minus corruptum esse. — SEVCO·AGRIPINAE (AGRIPPAE Peut.) praemittunt Tom. Bemb. Peut. — 1 SEVCONI Tom. Bemb. Peut. — SVO Red. Tom. Bemb. Peut. — 2 AVG I... H Red., AVG·COH Tom. Bemb. Peut. — 3 S ... SIAN vel SSIAN Red. Tom. Bemb., S·RISN Peut. — 5 CONIVGI Bemb. — 6 KARISS Peut.

Sperans Agrippinus dicitur ideo, quod mortuus est eo ipso tempore, quo fieri debebat centurio; comparandus optio tituli urbani (I. N. 6816), cui *re[stabant] dies LI ut fieret* ⊃; item miles cohortis II praetoriae singularis tribuni spe beneficiatus, qui decurio fit *ob spem processus* (Orell. 3530); item optiones Lambaesitani Romam proficiscentes *ad spem suam confirmandam* (Henzen n. 6790); item *optio spei leg. II adi. p. f. Antoninianae* in titulo anni 218 edendo inter Aquincenses. Vide quae dixi apud Renierium *mélanges* p. 239.

544 Tergeste simpliciter RELIQUI, in via publica prope ecclesiam S. Sebastiani TOMIT. SAN.

M·SVRINVS · M · F · MARCELLVS
III·VIR·AED·PRAEF·I·D·II VIR·PONT·PRAEF·FABR·QVINQ·D·D
M·SVRINVS · M · F · MARCELLVS · FILIVS

Antiquus servavit. Exhibent Felicianus (Marc. n. 3, Ver. n. 29); Redianus f. 142' Terg. n. 8 (inde Gud. 139, 3); Sanutus f. 146 Terg. n. 22; Valvassonius n. 8; Sieder n. 9; Gammerus f. 160; Tomitanus f. 7' n. 28; Peutinger 526 f. 110; Don. 5, 225 ex ms. antiquo, Rediano opinor (inde Carli 2, 308; Kandler n. 115); Mur. 748, 3 ex schedis suis (id est e Siedero) et Donio. A prioribus Orelli 3837.

Versus divisi ad Gammerum. — 1 MAR·SVRINVS Valv. — MARCELVS Red., MARCELL Peut. — MARCELLVS·FABER·QVINQ· Felic. mediis omissis. — 2 III VIR·AEDIL San., III VIR ED Sied. Gamm., III VIR (om. AED) Valv., III·AED (om. VIR) reliqui. — PONT Gamm. Tom. Peut., PONTIF reliqui. — 3 om. Peut., Sanutus postea adiecit. — MACCLIVS Valv. — FILIVS om. Sied. Gamm., qui v. extremum repraesentant litteris dimidiatis.

2 fin. puto legendum *donum dedit;* nam *decurionum decreto* explicantes in molestias incidimus. Praeterea vide dicta p. 53.

545 Tergeste in fundamentis campanilis ecclesiae FELIC. (VER.), in turri ecclesiae RED., in basi hostii turris seu nolarii STOSCH., in calce turris eccl. maioris TOM. BEMB., sub turri in ecclesia S. Iusti BELLON. *A man sinistra della porta del campanile della cattedrale* DELLA CROCE ibidemque extat adhuc. — Inter Polenses VERG. male.

L · VARIO
PAPIRIO
PAPIRIANO
II VIR·I·D·II·VIR·I·D·QQ
PRAEF · FABR · ROMAE
ET · TERGESTE
FLAM·HADR·PONT·AVGVR
COLLEGIVM·FABRVM
PATRONO · MERENTI

Descripsi. Exhibent ex antiqua sylloge Felicianus (Ver. n. 11 melius quam Marc. n. 14); Redianus f. 142 Terg. n. 5; Stoschianus f. 103; Sanutus f. 145 Terg. n. 3; Sieder n. 14; Gammerus f. 161; Lilius f. 153; Tomitanus f. 5' n. 18; Bembus f. 102; Peut. 528 f. 109'; Bellonus n. 6; Apian. p. 354, 2 (inde Fabricius p. 65; Lazius r. r. p. 356. 411. 1204; Manut. 375, 27; Smet. 161, 6; Grut. 483, 2). Ex lapide exceptam denuo dant Manut. cod. 5248 'ex libro Paulli Rhemn.', id est Rannusii; Scussa f. 20 cod. Vno., p. 10 cod. Kandler., syll. n. 1, ed. p. 19, item apud Schönlebenum 1, 224; della Croce p. 159. 207 (= Mainati 1, 1 p. 36. 267); Bertoli inscr. Aquil. ms. n. 766; Carli 2, 91; Vergottin Pola p. 44; Labus *Wiener Denkschr.* 1, 351; Kandler n. 33.

L. Vario Papirio Papiriano IIvir(o) i(ure) d(icundo), IIvir(o) i(ure) d(icundo) q(uin)q(uennali), praef(ecto) fabr(um) Romae et Tergeste, flam(ini) Hadr(ianali), pont(ifici), augur(i) collegium fabrum patrono merenti. Praefectum fabrum Romae et Tergeste sic intellege et ea praefectura fabrum eum functum esse, quae est inter munera militaris equestris dignitatis rei publicae Romanae, et fabris Tergestinis eum praefuisse praefectum et patronum, quales habemus Polae n. 60 et alibi passim.

546 basis, rep. Tergeste in campanili eccl. S. Iusti m. Iulio a. 1642 KANDLER. Extat in museo.

donis donato
OB·BELLVM·PARTH· *torquibus*
ARMILLIS · PHALERIS · CO*rona*
L·VARIVS·PAPIRIVS·PAPIRIANV*s* PA*tr* R
II VIR·I·D·II VIR·I·D·QVINQ·TERGEST
PRAEF · FABRVM · ROMAE · ET · TERG

Contuli. Ed. Kandler n. 26 (cf. *sppl.* n. 7 p. 7) male suppletam.

Cf. e. c. Henzen n. 6749: *donis donato a divo Traian. bello Parthic. corona murali torquib. armillis phaleris.* Bellum Parthicum intellegi Traiani sequitur ex n. 545, ubi is ipse qui hunc titulum dedicat dicitur flamen Hadrianalis.

547 Tergeste in pariete monasterii S. Benedicti *de la cella.*

T·VIDIVS·FORaN*ana*
MIL · LEG · V·ALAV*dae*
MIL · ANN · XXVI
CAMVLA · VX*or fec*

Tomitanus in App. f. 13 n. 41 (inde Kandler n. 119).

1 FORAMVN cod. — 2 MI. cod.

548 *Trieste trovata sotto le mura nella braida Francol contigua alla chiesa distrutta* MICOR, BERTOLI.

SCIT · PISCINA
DIVS · TRIBVNV
TORVM·S·L·ORVM

Micor apud Zuccherium p. 15; Bertoli inscr. Aquil. ms. n. 716 et apud Calogerà n. r. 4 (1758) p. 388 ex Piccardianis; Carli 2, 315, hi omnes fortasse ex eodem exemplo. Ex lapide Pococke p. 116 n. 8. A prioribus Kandler n. 38 (cf. Istria 1852, 198).

1 FCIT Carli. — 2 TRIBVNV Poc., TRIBVN reliqui. — 3 TORVM·S·L·ORVM Poc., TORVM·SL/ORVM Carli, TORVS·L/ORVM Bert., TORV EL·ORNA Micor.

549 Tergeste rep. 1829 ad SS. Martyres, extat in museo.

L·APISIVS·T·F·PVP·II·VIR APISIA

Contuli. Ed. Rossetti *archeogr. Triest.* 1, 98; Labus in actis Vindobon. 1, 363; Kandler n. 36.

550 basis optime scripta, rep. Tergeste in campanili eccl. S. Iusti a. 1842 KANDLER. Nunc in museo.

L · APPVLEI*o*
L · FIL · P*up*
TAVRI*o*
DECVR*ioni*
AEDI*li*
—*h*—

Contuli. Ed. Kandler n. 29 (cf. *sppl.* n. 7 p. 7) suppletam.

551 Tergeste in museo.

SEX·CA
AED

Descripsi.

552 Tergeste rep. ad SS. Martyres, nunc in museo.

SEX · CAESIVS · SEX
LIB · CINNAMVS
IIIIII·VIR·AVGVSTALIS
H S E
ET · TIBI ST · TV

Contuli. Ed. Kandler n. 82.

553 ibidem (praecedit Mugiae in ecclesiae maiore) RED. Tergeste in vico Ribargi SEMS. Inter Tergestinas s. l. FELIC.

M · CASSIDIVS	ATTIA
M · F · DECVRIO	SECVNDA
FIERI · IVSSIT	VXOR

Antiquus servavit. Habent Felicianus (Marc. n. 18, Ver. n. 4); Redianus f. 143' Mugl. n. 2. 3 (inde Gud. 119, 9); Bembus f. 102'.

1 M Bemb., M Red., M Fel. — 3 IVSIT Red. — Titulum secundum separat et alteri praeponit Red.

554 tabula quadrata litteris concinnis et nitidis aetatis Severianae GUD. Tergeste in burgo S. Laurentii nuper repertum BELLON. Inter Tergestinas UTIN. Venetiis in domo domini Francisci Capello [qui a. 1509 cepit Tergeste oppidum] in rivulo divi Marci SAN. Venetiis in domo Campelli MANUT. in aedibus Francisci Michaelis patricii Veneti PANVIN. GRUT. In atrio domus privatae GUD.

C · GETACIO
PVP
SEVERIANO
AED·II·VIR·IVR·D·
TERGESTE
C · GETACIVS
SEVERIANVS
PATER *p*

Sexies descripta est Bellono Sanuto Manutio Panvinio Grutero Gudio. — Bellonus n. 38 (inde Mur. 1085, 8, ex hoc Carli 2 308), ubi extrema est Tergestinarum neque venit ab Antiquo Tergestino, cum dicatur nuper reperta neque accurate, ut solet ille, sed misere corrupta proferatur; Sanutus f. 49'; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 138'; Manutius cod. Vat. 5248 p. 5; Grut. 388, 1 a Benedicto Georgio patricio Veneto (inde della Croce p. 169; Carli Calogerà 28, 205, ant. Ital. 2, 92; Vergottin Pola p. 45); Gud. ms. 774, 2, ed. 126, 1 qui vidit. Kandler n. 89 nescio unde.

Vv. ord. neglegit Manutius. — 1 CEVACIO Grut., GEMATIO Man. — 2 SVS San. — 4 IVR om. San. — 5 TREGESTE Panv. — 6 CETACIVS San. Grut., GAETACIVS Kandl. — 7 ANIANVS San., INANVS Man., om. Panv. Grut. — 8 om. omnes excepto Bellono, qui sic titulum deformavit: CAIO · GEVATIO · PVPILIANO·SEVERIANO·EDILI·II·VIRO·IVRA·DICENTI·TERGESTE (TERGESTI corrigitur) CAIVS GEVATIVS·PVPILIANVS PATER DICAVIT.

555 Tergeste ante altare S. Georgii RED. in ecclesia S. Iusti ad altare S. Serci BELL. ante altare S. Gregorii eccl. S. Iusti TOM. BEMB. in eccl. cathedrali in aedicula S. Caroli ad laevam portae SCHÖNL. ibi in pavimento DELLA CROCE. Nunc in museo. — Feltre *'trovata l' a. 1590 poco discosto dal ponte delle Teze'* CORNO; Polae VERG.; male uterque.

T · MÁRCIVS · SECVNDVS
IIIIII · VIR · AVG
MARCIA·T·L·QVARTA·VXOR

Descripsi. Exhibent Felicianus Marc. n. 4, Ver. n. 8 pessime; Redianus f. 143' Terg. n. 25; Sanutus f. 145' Terg. n. 11 et denuo f. 147 Terg. n. 34 (hic postea adscr.); Valvassonius n. 9; Sieder n. 10 (inde Mur. 201, 4 ex schedis suis); Gammarus f. 159'; Lilius f. 131 (inde Reines. 6, 66 ex Langerm.); Tomitanus f. 7 n. 25 = f. 7' n. 27; Peutinger 526 f. 110; Bembus f. 103'; Bellonus n. 3. Item habent Scussa syll. n. 6; Schönleben 1, 225 a Scussa; della Croce p. 213 (= Mainati 1, 1, 281); dal Corno Feltre p. 135; Carli 2, 126 ex Crocio; Vergottin Pola p. 43; Kandler n. 42.

Vv. ordinem retinent ex antiquis Valv. Lilius Gamm. Bellon. — M·D·M·TVLLIVS·MARTIVS·SECVNDVS cet. Felic.

556 elementis mutilatis, Tergeste in contrata Chavane et apud torcular Petri Pauli de Argento TOM. *ritrovata nel 1828 nella fu piazza del sale;* sed periit KANDL.

P·MS
POLLIO
deCVR·POLAE

Tomitanus f. 16' ubi postea addita est; Kandler *arch. Triest.* 1, 119, syll. n. 134.

1 P·M Tom., I·ME Kandl. II. — 3 CVR Tom., deCVR Kandl. I, DECVR Kandl. II.

557 Tergeste in muro monasterii S. Benedicti *de la cella* TOM.

ABIVS
prIMIGEN
IIIIII VIR
V·F·SIBI·ET
CAESENAE

Tomitanus in App. f. 13' n. 42 (inde Carli 3 p. L, Kandler Istr. 1848, 293 et syll. n. 55).

Vv. disposui lacunasque signavi ex coniectura. — 3 CAESENIAE Kandl. Istr.

558 Trieste *era ad uso di panca presso la porta del campanile del duomo* LABUS; *pilastro rotto, ricuperato da un muro presso la cattedrale, ora stava capovolto* KANDLER *(espl.).* Nunc in museo.

IMILIAE
EX · PECVNIA
HONÓRAR
ADIECTA · IN
PÉNSA·SVA
SPINTHER
AÉDIL

Contali. Ed. Kandler *esplor.* n. 1 p. 5 et syll. n. 43; Labus in actis Vindobonens. 1, 364.

559 Tergeste in ecclesia SS. Martyrum TOM. rep. in puteo sacro, nunc in pavimento ecclesiae DELLA CROCE.

AS·IIIIII·VIR
A·L·L / / / / TEVCER
A·L·L·AMMIA
· V · F

Tomitanus in App. f. 11' n. 33 (inde Carli 3 p. LII). Exiguum fragmentum a della Croce p. 533 propositum VIR · | SVGE, quod ipse de virgine Eugenia interpretatus est, huc revocavit Rossettius *archeogr. Triest.* 1, 94. Inde Kandler n. 131.

1 LIIIIL Tom. — 2 EVGS Croc. — 3 T·A· Tom.

560 basis ingens Tergeste in pede altaris S. Iohannis Baptistae maioris ecclesiae RED. BEMB. in eccl. cath. ad altare S. Iohannis Baptistae sive ad baptisterium ACUSSA, DELLA CROCE. Nunc in museo.

C · VÍBIVS
VALENS
patera VI · VIR · AVG · T · F · I *vas*
EX · HS · XX
FELIX·LIB·VIVIR AVG F

Descripsi. Exhibent Redianus f. 144 Terg. n. 27 (inde Gud. 142, 1); Sanutus f. 146 Terg. n. 18; Valvassonius n. 10; Sieder n. 7; Gammarus fol. Trev. 2; Lilius f. 151; Tomitanus f. 6 n. 20 (inde Carli 3 p. XLVII); Bembus f. 103'; Malvasia p. 472 ex schedis Vatic. Item Scussa p. 13 et syll. n. 4 cod. Kandler., ed. p. 23 (inde Schönleben 1, 225, ex hoc per Brich. Columbum Mur. 2026, 1); della Croce p. 224 ligno incidit (inde Mur. 205, 6; Mainati 1, 1, 318); Carli 2, 126; Mariniianae schedae cod. Vat. 9128 f. 142'; Kandler n. 35.

561 Tergeste in museo.

p VP
) · AF

Descripsi.

562 Tergeste supra portam S. Martini RED. TOM. BELL. BEMB. in limine (in archivo FEL.) ostii ecclesiae S. Martini FELIC. STOSCH.

L·ALFIVS·L·L·ISOCHRYSVS
MEDICVS
L · ALFIVS · ISOCHRYSI · L
SVDEMVS · V · F
SIBI · ET · PATRONO · ET
ALFIAE · L · L · ATTICAE
VXORI · ET · SVIS
BONVS · HOMO ET · TV

Servavit Antiquus. Exhibent Felicianus (Marc. n. 8, Ver. n. 7); Redianus f. 143 Terg. n. 22 (inde Gud. ind. LXXX); Stoschianus f. 103; Sanutus f. 145 Terg. n. 4; Sieder n. 15; Gammarus f. 160'; Lilius f. 153' (inde Reines. 11, 1 ex schedis Langerm., ex Reinesio della Croce p. 307 et Carli 2, 128); Tomitanus f. 3' n. 8 (inde et ex Reinesio Kandler n. 49); Peutinger 526 f. 109'; Bembus f. 102'; Bellonus n. 1. Non aliunde Spon. *recherches* p. 434. Incertae originis est exemplum Fabrettii 669, 531 sumptum ex schedis nescio quibus Vaticanis. Manutius cod. Vatic. 5248 p. 21 non habet nisi v. 1. 2.

In vv. div. secutus sum Gammarum Lilium Bellonum. — 1 ISOCRHRVS San., ISOCRHRVSVS Tom., ISOCRYSVS Sied. Gamm. Lil. — 3 ISOCHRYSI·L Red. solus, ISOCHRYRLI·L Bell., ISOCRISI (om. L) Gamm., ISOCRYSI · F San. Sied. Lil., L·L·ISOCHRYSI Bemb. Peut., L·L·ISOCRISI Tom. — 4 EVDEMVS Sied. — 5 SIB· Red. solus. — 6 ALTIAE Red. solus. — L·L·ATTICAE om. Tom. Bemb. Peut. — 'deficit in fine' Red. — Felicianus sic pervertit in Marc.: ALPHIVS·II·SOCROLSVS·MEDICVS·L·ALPHIVS·ISOCROL·II·SVDEMIVS·V·F·SIBI·ET·PATRONO·ET·ALPHIAS·L·L·ATTICAS·VXORI·ET·SVIS (rel. om.); in Veronensi: L·ALPHIVS (m. 2. hic et alibi reposuit ALFI —) ·L·L·ISOCHRYSVS·MEDICVS·L·ALPHIVS·ISOCH . . . I·II· (m. 2 ISOCHRYSI·L) EVDEMIVS (rel. ut in Marc.); Stoschianus sic: L·ALFIVS·ISOCHRYSVS·L·L·MEDICVS·L·ALFII·ISOCHRYSI·SVDEMVS·V·F·ET·ALFIAE·ATTAE·L·L·VXORI·ET·SVIS·BONVS·HOMO·ET·TV. Fabrettii exemplum hoc est: L·ALFIVS·L·L·ISOCHRYSVS·MEDICVS|L·ALFIVS·ISOCRISI·FIL·EVDEMVS|SIBI·ET·PATRI·ET|ALFIAE·L·L·ATTICAE·VXORI|SIBI·ET·SVIS|BONVS·HOMO·ET·TV

563 Tergeste in contrata Riburgi RED. APIAN. Istriae in archivo ostii S. Martini FELIC. (VER.). Venetiis apud Franciscum Capellam [qui a. 1509 cepit Tergeste] in curia SANUTUS. V. in domo clarissimi viri Caroli Cappellii eq., Francisci eq. filii, in Iudaica penes pontem lapideum qui ducit ad Cruceiam (?) aedem MANUTIUS. V. apud Franciscum Michaelem patricium GRUT. '*Dovrebbe trovarsi in Adria*' KANDLER Istr. 1851 p. 24, nescio qua ex causa.

CONSTANTIVS · MVNERARIVS · GLADIA
TORIBVS · SVIS · PROPTER · FAVOREM · MV
NERIS · MVNVS · SEPVLCRVM · DEDIT ·
DECORATO · RETIARIO · QVI · PERRMIT ·
CAERVLEVM · ET · PEREMPTVS · DECI
DIT · AMBOS · EXTINCXIT · RVDIS · VTRO
SQVE · PROTEGIT · ROGVS
DECORATVS · SECVTOR · PVGNARVM · VIIII
'*sic*' *Grut.* VALERAE·VXSORI·DOLORE·PRIMVM·RELIQVIT

Quattuor exempla extant, Antiqui, Sanuti, Manatii, Gruteri, Tergeste exceptum illud, haec tria Venetiis. Illud proponunt Felicianus cod. Marc. n. 2, cod. Ver. n. 28; Redianus f. 142 Terg. n. 2; Stoschianus f. 103; Bembus f. 102; Peutinger 526 f. 109; Bellonus n. 15; Apianus 353, 1 (ex hoc Fabricius p. 199; Lazius r. r. p. 1205; Ligorius cod. Taur. 17). Sanuti legitur in cod. f. 49, Manatii in cod. Vaticano 5248 p. 5, Grutero a Benedicto missum in syll. 333, 4. Ex his pendent Scussa ed. p. 29; della Croce p. 252; Cam. de Silvestris Calogerà 7 (1732) p. 207, cui dedit Thom. Mar. Marinellus descriptam opinor ex Apiano; Carli 2, 242; Kandler n. 68.

Ne damna lapidem certis testibus defensum et ita antiquis, ut superent ipsam fraudium Patavinarum aetatem. V. 1. dabo integram. — In vv. div. sequor Gruterum, nam Manatiam vidi versus non retinere in titulo simul descripto n. 534. — 1 CONSTANCIVS Red. Ap. — NVMERARIVS Fel. (Marc.), MVNLRIVS Stosch. — CLAVDIATORIBVS Fel. (Marc.), GLAVDIATORIBVS Red., GLADIORIBVS San. — 3 SEPVLCHRVM exempla Antiqui (praeter Red.) et Manat. — 4 RECIARIVS Red., RAETIARIO Bell. Bemb., RHAETIARIO Ap. — PMIT Bemb., PERMIT Ap. — 5 CERVLEVM Fel. Stosch. San. — DE pro ET Red. — 6 EXTINCXIT Fel. (Ver.) Manut. Grut., EXTINXIT reliqua exempla Antiqui et Sanutus. — VTROSQ. Red. Ap. — 7 PROTEGAT Sanutus. — 8 ..... TOR pro SECVTOR Manut. — PVGNAR Bell. Grut. soli. — VIVI pro VIIII Sanutus. — 9 VALERIAE Red., VALRTE San. — V SS X ORI Bell., VXORI Fel. Bemb. Ap., om. Stosch. — DOLLORE Red., DOLOREM Bemb. Bell. — PRIMVM Red. Bemb. Bell., PRIVVM reliqui. — RELIQVT Fel. (Ver.), RELINQVIT Red.

Constantius munerarius gladiatoribus suis propter favorem muneris munus sepulcrum dedit. Decorato retiario, qui peremit Caeruleum et peremptus decidit. Ambos extincxit rudis; utrosque protegit rogus. Decoratus secutor pugnarum VIIII Valer(i)ae uxsori dolore(m) primum reliquit.

Infimae aetatis esse declarant et nomina Constantii et Valeriae et ipsae sermonis argutiae et compositorum vocabulorum decidendi et protegendi usus minus proprius vel, si magis placet, absurdus et quod extrema sententia pessumdata est ea nota formula coniugem tum primum doluisse de coniuge, cum moreretur.

564 Tergeste rep. a. 1842 in ara maiore eccl. S. Iusti KANDLER. Nunc in museo.

L·MVSSIVS· SAL · F
POL·FANO·FORT
NAT·ANN·XX·HIC
SITVS · EST
P·MVSSIVS · SAL · F
RVFVS · FRATER

Contuli. Kandler ms. et n. 96.

565 Tergeste in maioris ecclesiae choro RED. SCUSSA in eccl. maiore ad altare S. Stephani TOM. BEMB. BELLON. Postea duo fragmenta tituli extiterunt strata in pavimento ecclesiae eiusdem DELLA CROCE, quorum maius hodie est in museo.

P · AELIVS·*AVG*·*LIB*
FELIX *P*·*F*·*SIBI*·*ET*
CAESERN*IAE*·SATVRNINAE
CONIVG *I*· CARISSIMAE
ET·AELIO FIRMIN *O FILIO*·PIENTISSIMO A·*I*

Descripsi partem priorem. Exhibent integram Felicianus (Marc. n. 9, Ver. n. 13); Redianus f. 143 Terg. n. 15 (inde Gud. 189, 8); Sanutus f. 146' Terg. n. 27; Tomitanus f. 5 n. 16 (inde male Carli 3 p. XLVI); Bembus f. 103; Bellonus n. 25 (inde Mur. 989, 2), ex antiquo omnes. Priorem vv. 1—5 partem habent Scussa syll. n. 8 et della Croce p. 323 (inde Mur. 1291, 3 ex schedis suis, Carli 2, 285), secundam particulam vv. 3. 4. 5 extr. della Croce p. 230 (inde Carli 2, 292, Mainati 1, 1, 343).

Marmor scissum dicit Tom. — Vv. divisionem ex antiquis retinet solus Bellonus. — 1 AVG·LI traditur; AVGVSTALIS·LIB San. — 2 FOELIX Fel., FEIX Scussa. — VIVENS·F Tom. Bemb. — 3 SATVRNINAE·CAESARINAE Fel., CAESARINAE·SATVRNINAE San., CESERNIE·SATVRNINE Tom. Bemb., CAESERN Scussa. — 4 CARISS Fel.; CARISSIMAE Tom. Bemb. hic omittunt et addunt in fine tituli CARISSIM·M. — 5 ALLIO Croce. — FIRMINO Bell. cum reliquis, HERMINIO Fel., ERMINO Red. Tom. Bemb., FIRMIO San. — PIENTISS Fel. — extr. A·I / A·F (sic) Bell., A Croce, M San., om. reliqui.

566 Trieste *in casa in Riborgo sasso spaccato, posto per muro di porta* SCUSSA.

Q· AED
SCAEV
V
Q· POS
//ITRA
IO IN·/R
IN ·AGR

Scussa syll. n. 24 (inde male Kandler n. 60).

6 IO INTR traditur.

567 Tergeste prope ecclesiam S. Martini in pariete cuiusdam domus TOM. BEMB.

ALFIAE · Ɔ · L CHILAE·MATRI
FELIX·FILIVS·V·F·SIBI·ET·SVIS

Servavit Antiquus apud Redianum f. 143' Terg. n. 21 (inde Gud. 250, 13) et Tomitanum f. 3' n. 9 (inde Carli 3 p. XLV et sub falso nomine Crucii Kandler n. 50) et Bembum f. 102' et Peutingeranum 526 f. 109'.

568 Tergeste in latere eccl. S. Sebastiani ad forum magnum CROCE. Ex ecclesia S. Silvestri extracta venit in museum KANDL.

ALFIAE M
L·HETAERA
· PATRON ·
FELIX · LIB

Descripsi. Ed. della Croce p. 309 (inde Mur. 1517, 3; Carli 2, 298); Kandler *epl.* n. 10 p. 5 et syll. n. 52.

A dextra intuenti lapis fractus est, sed inscriptio integra mansit.

569 lapis magnus litteris magnis, rep. Tergeste in turri campanaria S. Iusti KANDLER, extat in museo.

P·ALLIVS·Q·F
P·ALLIVS·P·F
SEVERVS

Descripsi. Habet Kandler ms.

570 Tergeste *nell' orto grande dell' ospitale di S. Giusto* STANCOVICH. Nunc in museo.

D M S
ANNALI
P AELIVS
FIRMVS
AMICVS ET
BAEBIA QVINTA
CONIVGI

Contuli. Stancovich *anf. di Pola* p. 130 tab. 6 n. 18; Kandler n. 51.

5. 6. 7 quae inclinatis dantur, postea adiecta sunt.

571 Tergeste.

APVLEIA · SATVRNINA
MARCOSENA · SVCCESSA
FILIA·AGATE·CHERAVNIA
CROCALE

Tomitanus f. 3 n. 5 (inde non recte Carli 3 p. XLIV et Kandler n. 130); Bembus f. 102'; Peut. 526 f. 109.

1 APVLEIA Tom. — 3 AGATAE Tom.

572 Dollinae rep. 1806 KANDLER (MS.). Nunc Tergeste in museo.

P · ARACLOVI
TERTIAE · VXORI · SVAE
AN·LXV·TESTAMNTO *sic*
fieri · IVSSIT

Contuli. Kandler n. 61.

573 Tergeste in ingressu SS. Martyrum TOM. in ecclesia martyrum AP. SCUSSA.

D · M
L · ARRI
MAXIM
IANI · L · AB
EIVS · MAXI
MIANVS · FILIO
PIENTISS
IMO · V · F

Antiquus servavit. Habent Redianus f. 143 Terg. n. 13; Tomitanus f. 4 n. 12; idem in App. f. 15 n. 50; Bembus f. 102; Peutinger 526 f. 109' = 110; Bellonus n. 28; Apianus p. 353, 2. Inde reliqui: Lazius r. r. p. 1204; Grut. 670, 8 ex Lazio; Scussa cod. Marc. p. 28, cod. Kandl. syll. n. 29 (ex eo Rossetti *archeogr. Triest.* 1, 94); della Croce p. 202; Carli 2, 280 ex Apiano; Kandler n. 58.

Vv. divisi ad Bell. — 8 om. Bell. — in Scussa, IMO om. Peut. I. — F · F pro V · F Tom. II Peut. II., om. Red.

574 Trieste *nel muro d'un campo de' Sig. Franceli nella valle di Zaule.*

TI · AT . . .
H V A . . . .
ATTIA . . . .

Della Croce p. 341.

575 Trieste *in contrada Ponzano* sive S. Iacobi. Nnne in museo.

V · F
. . . B V B I A E
. . . X S O R I
. . . E B I A E · T E R

Contuli. Ed. Kandler n. 66.

576 Tergeste in museo.

. . . VI . . .
S A B B I
ET · BA . . .
P R O C
F A B S N

Descripsi.

579 tabula ingens bipertita; Tergeste in porta maiore ecclesiae cathedralis et viderunt ANTIQUI ('In valvis ecclesiae maioris Tergesti sunt hec tria epithaphia tribus ordinibus figurarum subscripta in uno lapide, qui nunc divisus in duas partes facit antas valvarum' BEMBUS) et prostat adhuc ibidem.

protome	*protome dirupta*	*protome*
L · BARBIO ·	L · BA E B I O	L · BABBIO
L · F · LVCVLE	L · L · ADDÆ ·	SP · F · RVFO
PATRONI S		FILIO
protome	*pro to me dirupta*	*protome*
L · BABBIO	B A R BIA · L · L ·	L · BABBIO
L · L · FAVSTO	PHILOSTRĀ ·	L · L · FELICI
FILIO	SIBI · ET · VIS · FIERI	FILIO
	IVSSIT	
protome cum hasta		
T V L L I A E · B O I · / S S C V N D A E		BABBIAE · L · L · OPTATAE FILIAE

Descripsi. Exhibent Felicianus (Ver. n. 17); Redianus f. 143' Terg. n. 28 (inde Gud. 341, 6); Sanutus f. 145' Terg. n. 15; Valvassonius n. 5; Sieder n. 2; Gammarus fol. Trev. 1; Lilius f. 88 (inde Reines. 12, 14 auctore non laudato); Tomitanus f. 5.' 6 n. 19; Bembus f. 103; Peutinger 526 f. 109'; Bellonus n. 10. 11. 12. Secuti sunt Scussa syll. n. 5; Schönleben 1, 225 a Scussa; della Croce p. 343 ex schedis Iac. Grande, p. 544 (inde Mur. 1575, 4, Mainati 1, 1, 277) ex lapide; Pococke p. 116, 2; Cortenovis apud Marinium cod. Vat. 6128 f. 142; Carli 2, 111 qui aere expressit; Kandler n. 64.

Antiqui deteriores titulos confuderunt versuum divisione non servata adduntque supplementa omnes, ut in secundo legere solent THADAEO (Red. Gamm. alii, TADDAEO Tom., ADDEO Fel.), in septimo BONAE (Red. Gamm.) vel BOLAE (BOLET Fel.).

577 Tergeste '*ricuperata dal vecchio pavimento del duomo*' KANDLER (*esplor.*). Extat in museo.

A · BABBIVS · EPINICV S	
A · BARBIVS · EPAPRODITVS	
Q · PETRONIVS · PARENV S	*haec pars remansit non scripta*
SEX · COSSVTIVS · CHEMVS	
L · GALLIVS · FELI X	
L · VSIVS · LASCIVOS	
L · LOPSIVS · CLYMENV S	
L · LOPSIVS · APRIO	PONTIENA PEREGRI N
L · PVBLICIVS · IVSTVS	PVBLICIA · PRIMIGENIA

Contuli. Kandler ms. et *esplor.* n. 1 p. 6 et syll. n. 41.

578 Tergeste.

. . . BBI
RIDIN
BABBIVS · S . . .
CHARISTVS
CVM · SECVND · PAT

Kandler ms. bis diverse et Istria 1846, 308 et syll. n. 65.
2 RIDIN Kandl. ex. 1. — 3 P pro R Kandl. ex. 1. — 5 om. Kandl. ex. I.

580 *trov. 1752 in Rizmagna, diocesi di Trieste, dove la pietra serviva per mensa all' altare di S. Giorgio* CORTENOVIS iisdemque verbis CARLI. *S. Giuseppe villa* KANDL.

SIBI · ET · CA . . .
LVPERCAE · LIB · ET · VXORI
CAESIAE · SVCCESSAE · LIB
LIB · LIBERTAB

Cortenovis ms. p. 77 neque aliunde Carli 2, 279; Kandler n. 71.
1 SIBI·ET·CAESIAE Kandl. — 3 SVCCESSAE Cort., SVCCESSAE Kandl., SVAS CES/AE Carli.

581 arca. Tergeste fuit in aede maxima, est in museo.

CALVENTIAE · PROCLINE
CALVENTIVS · FELICIANVS · MAT

Contuli. Kandler n. 72.

582 Tergeste *trovata in un muro presso la possessione Calò* CARLI; *tratta dalla contrada esterna di Rozzol presso la strada antica* KANDL. In museo.

. . . IRIO . . .
C A N V L E I V S
P A R D E N O S
ET · VOLTILI . . .

Contuli. Ed. Carli 2, 278; Kandler n. 54.

583 litteris non ita bonis. Tergeste *rinvenuta in Donota presso le antiche mura della città* KANDL. (*espl.*). Nunc in museo.

L · CASSIVS
LONGINI · L
PHOEBVS
H · S · E

Contuli. Kandler *espl.* n. 1 p. 6 et syll. n. 75.
Huius liberti patronum II virum Polae habes supra n. 54.

584 Tergeste in regione Calvolae *nella campagna fu Doletti, poi S. M. Levi* KANDLER. Nunc in museo.

MAX
DECEP . . .
CAVSORIA · VALENTINA . . .
NIVGI · ET PATRONO KARISS . . .

Contuli. Kandler ms. et n. 80.

585 Tergeste *era in casa in Androna S. Saverio* KANDLER. Nunc in museo.

se
Q·CERVIVS
NATALIS
MATRI

Contuli. Kandler ms. et n. 79.

586 Tergeste litteris magnis et elegantibus BELL. qui haec adnotat: 'ista elemente sunt in urna lapidea more antiquorum, in qua nuper inventi sunt cineres sub tegmine plumbeo'. Venetiis apud Fr. Capellum [qui a. 1509 Tergeste expugnavit] SANUTUS. Venetiis in aed. Cappelletti ad S. M. de Carmelo, *serviva di base ad un mortaja* CAPPELLETTI.

OSSA
CERVVLAE
LENTVLI

Tergeste descriptam habet Bellonus Terg. 19, Venetiis Sanutus f. 49, item Cappelletti lapidis hodie dominus, qui dedit Cicognae.
2 CERVLAE Bell.

587 Tergeste in limine domus.

T · C E S
S A L*vius*
TESTAMEN*to fieri*
IVSSIT · SIBI *et*
MOILICO
LIGEMIA

Tomitanus in App. f. 14' n. 47 (inde Carli 3 p. LIII melius quam Kandlerus n. 132).

588 Tergeste in ecclesia maiore TOM.; in cath. in chori pavimento SCUSSA; in pavimento eccl. cath. ad altare Conceptionis immaculatae CROCE.

Q · CLODIO . . .
IVCVN*do*
TVLLIA · IN*genua*
IVCVNDA . . . .

Tomitanus in App. f. 12 n. 35 (inde Kandler n. 69). Deinde ex lapide Scussa syll. n. 9; della Croce p. 205 (inde Carli 2, 100; Mainati 1, 1, 343).

Tria exempla haec sunt, nisi quod primi versus dispositi ad reliqua duo:

Tomit.:	*Scussa:*	*Croce:*
Q · CLODIO	:LODIO	. . . CLODIO . . .
IVCVNL . . .	:VCVN	. . . IVCCVN . . .
TVLLIA INCL . . .	IA INCL'	. . . IAI . . . .
IVCVNDA	IVCVDA	. . . IVCVNDA . . .

589 Tergeste *nella corte della casa vecchia Codoppi* SCUSSA SCHÖNL. CROCE. *L'an 1688 il publico ripose questa nella piazza maggiore in patente vista* SCUSSA in margine et CROCE. *L'anno 1728 venne riportata ed attaccata al muro di fuori la ch. di S. Pietro in piazza* adnotetur IN EXEMPLO SCUSSAE BIBL. PUBL. TERGESTINAE (inde Scussa ed. p. 22). *Sulla facciata della ch. di S. Pietro* MAINATI. Nunc in museo.

L CLODIVS
L · LIB
SERVATVS
V · F · SIBI · ET · SVIS
CLODIAE · L · LIB
AMANDAE · VXORI
L · CLODIO
AMANDO · FIL
ANN · XXVIII

Descripsi. Exhibent Scussa ms. Marc. p. 28, ms. Kandl. p. 13, syll. n. 14, ed. p. 22; Schönleben 1, 227 a Scussa; della Croce p. 204 (inde Mur. 1330, 11; Carli 2, 98; Mainati 1, 1, 284); Mur. ms. XXII, 231 a Brembatio et XVII, 204 pato a Manettio; Pococke p. 116, 7; Linhart Krain 1, 441; Vergottin Pola p. 45; Kandler n. 81.

Initio quod addunt D · M · S Scussa et Brembatius, fuit in lapide separato.

590 litteris maximis. Nuper rep. Tergeste in via S. Iacobi prope veterem aquaeductum a vico Bagnoli ducentem KANDLER. Nunc in museo.

T · C
p · CLVEM *sic*
LVC

Contuli. Habet Kandler ms. et in Istria 1847, 92 et in syll. n. 76.
2 P · CLVEN Kandler ed. contra ms. et lapidem.

591 Tergeste in museo.

A · V
SVIS · ET
CRISPIN · E
IVO

Descripsi.

592 *Muggia vecchia* prope Tergeste ad ecclesiam S. Columbani MANZ. TOMM. POC. CARLI. Nunc Tergeste in museo.

P · DOMITIVS · ASBEST*u*S
ET · FESTA · PARENTES ·
CERIALI
FILIO · ANNORVM ·
XX · D · S · D

Descripsi. Habent Manzuoli *descr. d'Istria* 1611 p. 27 (inde Tommasini ms. p. 689, ed. p. 508); Pococke ms. et p. 119; Carli ant. 3 p. XXXVI a Gravisio; Kandler n. 513.
1 *P* · habent priores praeter Kandlerum, hodie deest.

593 cippulus quadratus. Tergeste in museo.

P · EG*n*ATIVS

Descripsi.

594 Tergeste in moenibus oppidi rep. *sulla salita al duomo*, extat in museo.

EQVASIA
M · CASS

Contuli. Kandler ms. et *espl.* n. 5 p. 6 et syll. n. 140.

595 Tergeste in pariete monasterii S. Benedicti TOM.: *nel muro della clausura di S. Benedetto verso ponente* DELLA CROCE. Nunc in museo.

FLACCIA
Ↄ · L · MOSC*hi*s
H · S · E
i · M · IN · AGR · P · *II*
INF · R · X

Descripsi. Exhibent Tomitanus in App. f. 13' n. 43 (inde Carlius 3 p. LI aere expressit); Scussa syll. n. 20 (inde della Croce p. 239; ex hoc Carli 2, 297 et Mainati 1, 1, 310); Kandler n. 53.

V. 1. 4. 5 auctiores proponit Tom.

596 Trieste *all' altare di S. Giusto.*

FLAMINIVS
SECVNDVS

Kandler in schedis.

597 Tergeste.

A . . .
MAIA · TER
FLAMINA P

Kandler ms. et n. 102.

598 arca fracta, Tergeste fuit in aede maxima, nunc est in museo.

FLAVIVS VEN
ET ERBONIA
VIVI SIBI POSV

Contuli. Habet Kandler n. 83 suppletam.

599 arca rep. a. 1656 in ruinis eccl. S. Marine *del mare* extra portam Cavanam CROCIUS.

GALLIAE · CLEMENTIANAE · ANNOA · X · M · VIII
CAESIDIVS · EVPHAOSINVS · NEPTI · DVLCISS

Della Croce p. 233. 511. Inde Mur. 1466, 1; Carli 2, 292; Kandler n. 87.

1 CLEMENTIANE Croce 511. — ANNAE pro ANNOA Croce 233. — 2 EVPHAOSINVS traditur.

600 Trieste *trovata nella casa Dache* n. 1316 *in contrada S. Michele ed ivi appoggiata* MAINATI. Nunc in museo.

P · GALLONIVS · P · LIB
SECVNDVS·V·F·SIB·ET
FORTVNATAE · CONIVgi
ET·P·GALLONIO· AVFO·F
H · M · H · N · S

Contuli. Ed. Mainati (1819) 1, 1, 334; Kandler n. 88.

5 legitur in lapide diverso, sed qui et ipse extat in museo quemque Mainatius coniunxit cum praecedentibus.

601 Tergeste rep. 1731 in ecclesia SS. Martyrum NICOR CARLI. Nunc in museo imminuta.

ABB·L·GAVILLI·L·L·F
L·GAVILLI·L·L·Acci
L · M · Q · Q · V · P · F

Contuli quod superest. Habent Micor apud Zuccherium p. 13; Bertoli inscr. Aquil. ms. n. 783 ex Piccardianis; Pococke p. 116 n. 11; Carli 2, 277; Cortenovis ms. p. 78; Kandler n. 85.

2 L·L·ACCI Micor Cort. alii, FLACCI Poc.

602 Tergeste rep. 1728, extat super portam episcopatus MICOR. prope aedes episcopi CORT. ex necropoli SS. Martyrum KANDLER.

P · GAVIL
GAVIL
P · GAV

Micor apud Zuccherium p. 16; Bertoli inscr. Aquil. n. 773 (inde opinor Kandler ms. et ed. n. 86); Cortenovis ms. p. 78.

3 P · GAVIL Kandler ed. contra ms. et reliquos. — Cortenovius non vidit nisi unum versum GAVIL.

603 arca Tergeste *al convento dei Conventuali vicino al pozzo* in horto SCUSSA. *Trovata a Trieste nel cimiterio della ch. di S. Francesco per incontro la porta maggiore* CROCE. *Ora murata in casa 1006 del Sig. Barreaux, piazza Lipsia* MAINATI. Nunc in museo.

GETACIAE · SERVAN
genius DAE · PARENTES *genius*

Descripsi. Exhibent Scussa Marc. p. 28; della Croce p. 169 (inde Mur. 1259, 4; Carli 2, 287; Mainati 1, 1, 317) ligno incisam et Kandler Istr. 1852 p. 26, syll. n. 73.

604 Tergeste in cathedrali CORTENOVIS. Nunc in museo.

ET · L · HELVIO · SVAVI · L

Contuli. Habet auctiorem Cortenovis ms. p. 51 et apud Marinium cod. Vat. 9128 f. 142.

NELVIV Marini. — In fine L ego et Cort.

605 Tergeste in aed. Novareti SCUSSA.

N S A M S S
I V L I O E
I V L I A E
AGELE·FIL
ANN · VIIII
F

Scussa syll. n. 19 (inde della Croce p. 292; ex hoc Mur. 1585, 2; Carli 2, 299; Mainati 1, 1, 346; Kandler n. 91).

4 AGLE (om. FIL), 6 om. Croc.

606 Tergeste in monasterio SS. Martyrum FEL. (VER.) in eccl. SS. Martyrum TOMIT. *nel muro della casa Argento in Piazza Vecchia* SCUSSA *in piazza del Rosario nella facciata della casa Rusconi* n. 38 KANDLER (ARCH.), MAIN. Nunc in museo.

C · HOSTILIO · C · F
FAVGIONI
C · HOSTILIO · C · F
NEPOTI · F
L · MVTILLIO L I
NYMPHODOTO F
HOSTILIA · C · L
PROVINCIA
V F

signum, a quo pellis (?) pendent forceps (?)

Descripsi. Exhibent ex antiqua sylloge Felicianus (Marc. n. 17, Ver. n. 3); Redianus f. 142 Terg. n. 6; Sanutus f. 145' Terg. n. 8; Valvasonius n. 2; Sieder n. 4; Gammarus f. Trev. 2; Lilius f. 151' (inde Reines. 16, 24 ex Langermannianis ligno incisam); Tomitanus f. 11 n. 31 (inde Kandler *arch. Triest.* 1, 125); Bembus f. 102; Bellunus n. 26; Peutinger 526 f. 110. Denuo ex lapide Scussa syll. n. 10; Schönleben 1, 225 (inde per Bricherium Mur. 2058, 9) a Scussa; della Croce p. 324 (inde Carli 2, 101; Mainati 1, 1, 303) ligno incidit; Kandler *arch. Triest.* 1, 126 et syll. n. 70.

Vv. ad lapidem diviserunt ex antiquis soli Gamm. Valv. Lil.

607 in Amalia FELIC. Muglae in ecclesia maiore sub saxo baptismatis RED. 148 similiterque SAN. 255. Muglae in baptismatis fonte BEMB. TOM. *In Muggia vecchia nella chiesa maggiore, mensa di altare* MANZ. TOMM. KANDLER. — Tergeste RED. 144 (sed in serie suburbanarum) SIEDER GAMM. SAN. 145 MARULUS PEUT.

C · IVLIO
NICOSTRATO
FIL · PIISSIMO
ANN·XVIII·M·VIIII·D·XII
C·IVLIVS·NICOSTRATVS
ET · IVLIA · NYMPHE
PARENT·INFELICISS·V·F

Ex antiquis habent Felicianus (Marc. n. 12, Ver. n. 20); Redianus bis f. 144' Terg. n. 35 et f. 148 Mugl. n. 1; Sanutus f. 145' Terg. n. 12 et f. 255; Valvasonius n. 11; Sieder n. 16; Gammarus f. 162; Lilius f. 153' (inde Reines. 12, 50 ex schedis Langermann.); Marulus n. 76; Peutinger cod. 526 f. 110'; Tomitanus f. 19 (inde Carli 3 p. LV); Bembus f. 105. Denuo ex lapide Manzuoli Istr. 1611 p. 27 = *arch. Triest.* 3, 180 (inde Tommasini Istr. p. 508) et Kandlerus ms. et n. 512. A prioribus della Croce p. 294.

In vv. div. sequor Kandlerum, quocum ita convenit Gammarus, at extr. V·F suum versum explent. — V. 1 plenam adscripsi tantummodo Red. Valv. Manz. Kandl. — 4 ANN Red. Gamm. Valv. et antiqui plerique, item Kandl. ms., AN Kandl. ed., ANNO Manz. — XXIII Tom. Bemb. Peut., XIII Kandl. ms. — M · IX Manz. — 5 C · IV om. Kandl. ms. — 6 ET·IVLIA om. in lacuna Kandl., totum v. om. in lacuna Manz. — NYNPHE Kandl. ms. — 7 PARENT · INFELICISS (INFELISS Valv.) V·F Red. Valv. et fere antiqui, ...FELIC Kandl. ms., LEG·S Kandl. ed., om. Manz.

607a *presso Trieste nella campagna Pontini nel muro della casa dominicale.*

L·L·F·IN·F·P·XV
IN·AG·P·XVI

Mainati 1, 1 p. 337.

608 Tergeste.

L A E T I
VS · Sib et
P·LAETI
COS
A I N I A

Pococke p. 116, 4. Cf. n. 802, quae potest esse eadem.

609 prope Tergeste in vinea Tobie aurificis TOM. BEMB. rep. a. 1691 in ruinis curiae antiquae SCUSSA *in epp.* — Vico S. Canciani male tribuit CARLI 2, 101.

protome

C · LVCANVS | SEX·F·PVP
COMINIA·L·L·| A L E T I A
COMINIA · M · | L · FAVSTA
M·VALERIVS·L | ·F·PVP
VIVVS · VIVO · | DEDIT

Integram exhibent Sanutus f. 148' Terg. n. 30; Tomitanus f. 4 n. 11 (inde Carli 3 p. XLV et Kandler n. 93); Bembus f. 103; Peutinger 526 f. 109'; partem priorem Scussa in addendis p. 232 et syll. n. 13 eod. Kandl., ed. p. 142 (inde della Croce p. 338; ex hoc Mur. 1702, 12; Carli 2, 101).

1 L · pro LVCANVS San. — 2 om. Scussa Kandleri loco secundo. — 4 L om. idem eodem loco. — PVE San. — 5 V·V·D Kandler male.

610 Trieste *trov. 1688 nella chiesa cattedrale scavandosi nel coro che riguarda l'altare di S. Giusto.*

LVCR·II·C
A N N O R
VII · M

Della Croce p. 327 (inde Carli 2, 298; Kandler n. 99).

611 in villa Prosecchi dioecesis Tergestinae TOM. BEMB. Tergeste MARULLUS. Venetiis in domo domini Francisci Capelli (qui a. 1509 cepit Tergeste) in rivulo divi Marci SAN. Venetiis in domo Capelli MANUT.

Q·LVRIVS·Q·L·APOLLOPHANES
HEIC · CVBAT

Prosecchi vidit is, e quo habuerunt Tomitanus f. 3' n. 10 (inde Carli 3 p. XLV, ex hoc Kandler n. 94); Marulus n. 80; Bembus f. 103; Peut. 526 f. 109. Contra descripserunt Venetiis Sanutus f. 49'; Manutius cod. Vat. 5248 p. 5 (inde Donius cod. Barb. 30, 182 f. 50' et 34, 73 p. 222. 234, ed. 15, 23 ex sched. Manut.; Fabrett. 750, 575 ex schedis Barb.; Orelli 4485 e prioribus).

Vv. divisi ad Manutium. — 1 APOLOPHANES Tom. Bemb. Peut., APOLOPHANTIS San. — 2 HIC Tom. Bemb.

612 Tergeste in pariete domus domini Vicarii in capite plateae TOM. *vicino al Pozzo di Mare nella casa Aldrago Piccardo* DELLA CROCE.

Q·MANLIVS

Tomitanus in App. f. 13 n. 39 (inde Carli 3 p. LII, Kandler n. 142). Ex lapide della Croce p. 327 (inde Carli 2, 298).

MANIVS Croce.

613 Trieste *scop. 1752 nel monistero delle Benedettine.*

D · M
C · MANLIO
Q · L
B L A S I O
MANLIA · THE
OCRINE · V · F
SIBI · ET · CON
PIENTISSIMO
et · LIB · LIBER
TISQ · POSTQ
EOR

Bertoli, cui descripsit Sigefridus medicus Tergestinus, apud Calogerà n. r. 4 (1758) p. 382 et inscr. Aquil. ms. n. 781; Cortenovis ms. p. 77, fortasse eodem exemplo. A prioribus opinor Carli 2, 277 et Kandler n. 100.

1 om. Kandl. — 2 C·MANLIO omnes excepto Bertolio in Aquileiensibus. — 4 BLASIO traditur. — 5 MANIA Bert. Carli Kandl. — 9 LI Bert. Carli Kandl., L Cort. pro ET. — 10 POST (om. Q) Corten. Carli Kandl.

614 Trieste *nel muro del giardino del l'escovato in faccia alle prime camere di sopra episcopali.*

L · MAN . . . .
CEL . . . .

Scussa syll. n. 22 (inde opinor Kandler n. 126).

615 Tergeste in angulo basilicae SS. Martyrum FELIC. (VER.); in ecclesia SS. Martyrum RED.; in lapide parietis post ecclesiam SS. Martyrum TOM.; in coemeterio SS. Martyrum BELL.; apud Tergestas extra urbem SAN. GAMM. SIEDER; *nella ch. de SS. Martiri fuori Porta di Cavana* SCUSSA CROCE. *Estratta nel 1810 dalla chiesa de' SS. Martiri sul vicolo di S. Lucia, ora presso il Rossetto* ROSS. Nunc in museo. Inter Feltrinas CORNU, male.

MÁNLIA · PIA
Q · MÁNLIO
HERMÉTI · ET
MANLIAE · EPIGONE
PARENTIBVS · V · F

Descripsi. Exhibent Felicianus (Marc. n. 16, Ver. n. 2); Redianus f. 143 Terg. n. 17 (inde Gud. 257, 12); Sanutus f. 145 Terg. n. 6; Gammarus f. 159; Sieder n. 1; Marulus n. 78 (inde Spon. 11); Tomitanus f. 1' n. 3; Peut. 526 f. 109; Bembus f. 102; Bellonus n. 4; Scussa syll. n. 18; della Croce p. 327 (inde Mur. 1265, 6; Carli 2, 298; Mainati 1, 1, 346); Cornu Feltre p. 136; Rossettus *archeogr. Triest.* 1, 93; Kandler n. 101.

Accentus praeter me unus habet Redianus.

616 Tergeste in valvis ecclesiae S. Silvestri BEMBUS.

MARCOSENA · FILONE
SEPTIMIA · CERCOLA · VXOR
ANA · V · F

Bembus f. 102'; Peut. 526 f. 109. Sequitur statim n. 571.

1 FILONI; 3 ANA V F A Peut.

617 Tergeste in aede maxima.

P · MERCV|
. . . . D . . .

Kandler ms. et n. 104.

618 litteris bonis et antiquis. Tergeste *nella casa del Beneficio di S. Carlo* SCUSSA; *dietro il vescovato nella casa Bertis* CROCE MAINATI. Nunc in museo.

L · METEC · SEX ·
F · METRA · SEX ·
L · CAESVLLA

Descripsi. Exhibent Scussa syll. n. 21; Croce p. 328 (inde Mur. 1711, 7; Carli 2, 299; Mainati 1, 1, 308); Kandler n. 97.

619 Tergeste *era nella base della torre della chiesa di S. Silvestro* MICOR, KANDLER. *Salendo dalla Muda vecchia alla ch. di S. M. Maggiore nel muretto, che sostiene la gradinata dell' ingresso alla chiesa della comunità Evangelica* MAINATI. Nunc in museo.

MVSAE
ANNORVM
XXVI

Descripsi. Habent Micor apud Zuccherium p. 12; Bertoli inscr. Aquil. ms. n. 820 ex Piccardianis; Pococke p. 116 n. 3; Mainati 1, 1, 311; Kandler n. 98.

620 Tergeste.

A NICE

Kandler ms. et n. 137.

621 cista urnata fortasse urbanae originis; fuit olim in ecclesia aliqua eleemosynis recipiendis destinata. Tergeste prodiit *nella contrada esterna di S. Bartolommeo* KANDL. *(espl.)*. Nunc in museo.

D M
Q · OCTAVIO
HERMETI
Q · OCTAVIVS
ANENCLETVS
LIBERTO BENE
M E R E N T I
FECIT

Contuli. Kandler *espl.* n. 1 p. 6 et syll. n. 105.

622 Tergeste *frammenti trovati nella fabbrica delle nuove scuole normali a S. Antonio Vecchio.*

H·OPTATA

VRI
CONIV

Kandler ms. et n. 135. 136.

623 rep. 1767 in territorio Tergestino loco dicto Romagna CORTENOVIS.

PACONIAE
BASSILIAE
ANNOR·IIII
M·IX·D·XVI
C·PACONIVS
SALVTARIS·ET
PACONIA
CALLISTE
PARENTES

Cortenovis ms. p. 76; ab eodem pendent Marini cod. Vat. 9128 f. 143 et Amaduzzi anecd. 3, 473 (inde Donat. 370, 13), cui misit Ianus Planeus Ariminensis, et Carli 2, 267 (inde Kandler n. 121).

1 PACCONIAE Amad. — 2 BASSILIAS reliqui, BASSILLAE Amad. ex em. — 3 III Cortenovii cod. ms.

624 Tergeste in choro ecclesiae maioris ante altare S. Mariae in terra ANTIQ. (TOM. 17, BEMB.). In ecclesia S. Iusti TOM. (APP.).

ARBITR
L·PATRONI·DIDAE
PRIMVS·L·TESTAM
IVSSVS F·C
L·M·Q·Q·V·P·XXX

Duo exempla extant, plenius Antiqui apud Redianum f. 143 Terg. n. 16 (inde Gud. 309, 2), Tomitanum f. 5 n. 17 (inde male Carli 3 p. XLVII, Kandler n. 124), Bembum f. 103, Peutingerum 526 f. 109', minus plenum in Appendice Tomitani f. 15 n. 48. 49.

Versus divisi ad Tom. II. — 1 sic Tom. II et Red., ARBIT Tom. I Bemb. Peut. — 2 sic exemplum plenius, nisi quod DIDE Bemb., P-NIBLDAE Tom. II. — 3 sic exemplum plenius, A·TESTAM Tom. II. — 4 IVSSV·FECIT Red., IVSSVS·FELICIT Tom. I Bemb. Peut., F·C Tom. II. — 5 subiungit, sed separat a praeced. Tom. II.

625 inter Tergestinas.

PLANITIAE·L·L·SBANATEAE MERCVSIN

Felicianus (Ver. n. 18). Alibi non repperi.

626 Tergeste TOM. BELL. 29 ad S. Silvestri BEMB. extra portam Cavani in porta cuiusdam orti BELLON. 8. Venetiis in curia Francisci Capelli [qui a. 1509 cepit Tergeste] SANUTUS.

D·M
L·PLAVTI
MARCELL
INI·AN·VII
M·X·PIAnI
VS·MARC
ELLINVS·ET
LAELIA·SEP
TIMINA
PAREN
TES·FIL·DVL

Tomitanus in App. f. 12' n. 38 (inde Carlius 3 p. L) et Bembus f. 105' et Peut. 526 f. 110 et Bellonus n. 8 = 29 (inde Mur. 1201, 3). Sanutus f. 49. Kandler n. 125 a prioribus.

Vv. divisi ad Bell. — 2 L om. Peut. Bell. 8. — 3. 4 MARCELL||INI Bell. 8, MARCELLI||INI Bell. 29. — 4. 5 ANN·VII·MENS Peut. — 5. 6 PANI||VS Bell. 29, PANIVS Tom. Bemb. PANL||IVS Bell. 6, ligatura opinor decepti. — 6. 7 MARCE||LLINVS Bell. 29, MARCEL·L·L·INVS Tom., MARCEL·II·INVS Bemb. — 8 AELIA Tom. Bemb. Peut. — 9 TIMIA Tom. Bemb. Peut. — 11 FILIO Bemb. — Sanutus sic corrupit: D·M·PLAVTI·MARIERIA·ET·SVBDIT; nam credo esse hanc.

627 Tergeste.

prOCVLI
IM
TTIXX

Kandler n. 155.

628 Tergeste in pariete domus vici Riburgi AP. In quadam domo RED. in muro Ioh. Franc. Bonhomi ad portam Riburgi SCUSSA SCHÖNL. CROC. Pasdorfi in Austria (*Viertel unter dem Mannhartsberg*) in castro SEIDL. — Male Polae VERG.

Q·PVBLICIO·TERGEST
L·|FELICI·SEPTV
MIA·SP·F·|SEXTA
Q·PVBLICIVS·|FELI
CIS·L·INGENVVS|
V·F

Reperitur ea sylloge Antiqui apud Felicianum (Marc. n. 6, Ver. n. 10); Redianum f. 142 Terg. n. 10; Sanutum f. 146 Terg. n. 19; Valvassonium n. 6; Siederum n. 12; Gammarum f. 160'; Lilium f. 153 (inde male Reines. 19, 35 ex Langermannianis); Peuting. 526 f. 109; Bembum f. 102; Bellonum n. 23 = 27; Apianum 352, 5 (inde Lazius r. r. p. 1205). Rursus ex lapide protulit Scussa p. 11 cod. Kandl. et syll. n. 10 et ed. p. 20, cuius exemplum repetiverunt Schönlebenius 1, 225; della Croce p. 137 (= Mainati 1, 1, 342); Linhartus Krain 1, 440. A prioribus Carli 2, 97; Kandler Istria 1847 p. 42 (inde Henzen 6397), syll. n. 122; Vergottin Pola p. 44. Denuo repertam ed. Seidl *Archiv f. K. öst. Geschichtsq.* 13 (1854) p. 86.

Seidelium sequor in vv. dividendis, sed ut lineolis indicetur versuum divisio ea quam retinet Bell. 27 habentque similiter Valv. Gamm. Lil. Scussa. — Litteram T ter eminentem dedi ad Gammarum. — D·M·S praemittit Valv. — 1 QVINTO Peut. — PVBLITIO Peut., PVBLICIVS Seidl. — TERGESTI Scussae codex quem vidi, TERGESTS exscriptor eius della Croce. — 2 FOELICI Felic., FELICIS Valv. — SEPTVMA Scussae codex, SEPTIMA Fel. (Marc.), SEPTIMIA Fel. (Ver. m. 1). — 3 SENTA Seidl, SEX Fel. (Marc.). — 4 PVBLI (om. CIVS) Fel. (Marc. et m. 1 Ver.) — 5 in FELICIS desinit della Croce. — CIVS pro CIS Seidl. — INGENIVS Seidl. — 6 V om. Scussa loco secundo et Schönleben.

629 Tergeste in lapide quodam Ser Iohannis Cigoti TOM.

SESTVTAE·MARIORVM·ANCILIAE
ANN·XXIIII·MEN·VII·D·X
SESTVTVS·FIL·eT·SPICTETVS·CONIVNX
V·F·ET·SIBI

Tomitanus f. I' n. 2 (inde non accurate Carli 3 p. XLIII et Kandler n. 129); Bembus f. 102; Peutinger 526 f. 109.

Vv. divisio incerta. — 1 ANCILIAE Tom. Bemb. Peut. — 3 FILI (FIL Peut.) P·T·E·P·T·CTETVS traditur. — CONIVX Peut.

630 arca, Tergeste in eccl. S. Martini nuper diruta rep. 24 Dec. 1686 SCUSSA CROCE.

D·M
SALVIAE SEVERIANENI · QV|ae vi
XIT ANNOS · XVII MESES VIIII | DIES
XXIIII CON QVA VIXI · | ANNOS VD DIES XX
LVRIVS | FOSSIANVS COIVGI · |
BENE · MERENTI

Scussa Kandleri p. 184 et syll. n. 37. Della Croce p. 234 (cf. p. 214) ligno incidit. Inde pendent posteriores Mur. 1399, 11; Carli 2, 292; Kandler n. 107.

In vv. dividendis sequor Crocium; Scussae I versus indicant lineolae; Scussa II item differt. — 1 om. Scussa. — 2 lacunam non indicat Scussa. — 3 MENSES Scussa II Cr. — 5 LXRIVS FOERIANVS Scussa, LVRINS FOERIANVS Croce. — CONIVGI Scussa.

631 Tergeste in ecclesia S. Mariae super altare magnum BELLON. in ara Sanctae Mariae maris TOM. BEMB. super altare S. Mariae RED. — Aquileiae MARULUS et AMBROS.

D · M
SAVFEIA·THREPTE·V·F
H·M·H·N·S

Servavit Antiquus. Habent Redianus f. 143 Terg. n. 20; Sanutus f. 145' Terg. n. 10 = f. 146 Terg. n. 20; Valvassonius n. 4; Sieder n. 5; Gammarus f. 159; Lilius f. 152 (inde Reines. 17, 107 ex Langermannianis; ex Reinesio della Croce p. 238 et Carli 2, 259; ex Crocio, non ex Scussa Kandler n. 113); Tomitanus f. 1' n. 4 (inde, non ex Crocio, Kandler n. 112); Bembus f. 102'; Peutinger 526 f. 102; Bellonus n. 2 (inde Mur. 1741, 8); Marulus n. 84; cod. Ambros. C. 61 f. 77.

In vv. div. sequor Red. Valv. Sied. Gamm. Lil. Bell. Ambr. — 1 habent Red. Lil. Mar. Gamm. om. reliqui. — 2 SALFEIA Tom. Bemb. Peut. — THREPE Bell., TREPTAE Valv. — VI Red.

632 inter Tergestinas.

L · SEMPRONIVS · FAVSTVS
SIBI · FIERI · IVSSIT · ET
LIBERTIS·LIBERTABVSQ·SVIS

Felicianus (Marc. 19, Ver. 5) habet solus.

633 Tergeste. *Trovata nella possessione de Fin presso il borgo di S. Lorenzo e donata alla chiesa di S. Rosario per farne l'altare* SCUSSA.

M · SEPTIMIVS · M · F
RVFVS
TESTAMENTO
FIERI·IVSSIT·SIBI·ET
L · FIGILIO · T · F
STATIO·FRATRI·SVO
ET · L · FIGILIO · T · F

Scussa syll. n. 28, a quo pendent reliqui: Schönleben 1, 227 (inde per Columbum Mur. 2082, 10) et della Croce p. 282 (inde Mur. 1277, 8; Carli 2, 300; Mainati 1, 1, 346) et Kandler n. 110.

5 L·FIGILLO Croce, I·FIGILLO Schönl., IVLIO·FIGILLO Scussae codex. — 6 STAIO Schönl. — PATRI Croce. — 7 FIGILLO Croce Schönl., FIGILLIO Scussa. — Infra fractam esse notavi ego.

634 Tergeste *dietro il castello del Borgo di S. Lorenzo in una vigna* CROCE.

P · SEPTIMIVS · B
ROMANVS · ST · PAPI
OMNIA·LARGITVS·EST·TSB

Della Croce p. 281, a quo pendent Carli 2, 300; Mainati 1, 1, 345; item, quamquam Tomitano acceptam refert, Kandler n. 39.

635 Tergeste in eccl. SS. Martyrum.

SEVERA·CONDITA·DEXTRIS

Antiquus servavit. Redianus f. 143 Terg. 14; Tomitanus f. 4 n. 13 (inde Carli 3 p. XLVI, Kandler *archeogr. Triest.* 1, 126 et syll. n. 111, ubi male acceptam refert Crocio); Bembus f. 102; Peut. 526 f. 109.

D·M·S in fine addunt reliqui praeter Red. — Aut corrupta aut recens.

636 Tergeste prope monasterium TOM.; in monasterio S. Benedicti CARLI; in monasterio S. Cypriani SANDI.

TAVRVS
TAVRIVS
FEDERATO
OMINS
DE S...

Tomitanus in App. f. 14 n. 44 (inde Carli 3 p. LII, qui aere expressit, Kandler n. 133).

637 Tergeste in aedium quarundam pariete rep., extat in museo.

TOTTIA ·
HIC · SI
ROBITAT
PIETATS·Q
OBSEQV

Contuli. Kandler ms. et n. 78.

638 pars monumenti octogoni, Tergeste rep. in hortis episcopalibus.

SIO | TROSI
IS

Kandler n. 139.

639 Tergeste in museo.

..OSIO·SEX·F — Descripsi.

640 Tergeste *scoperta in una braida dietro il castello* CARLI; rep. ad Capitolium SANDI. Nunc in museo.

ab una parte:
P· *TROSIVS*
PEREGRINVS
V·F·SIBI·ET
P·TROSIO·SEVERO

ab altera:
P·TROSIO
P·F
COMMVNI

Contuli. Carli 2, 263, cui misit Andr. Ios. Bonomo a. 1787; Kandler n. 127. 128.

1, 1 TROSIVS hodie deest, habent Carli et Kandler, quorum ille anticae v. 4 et posticam non affert.

641 Tergeste in museo.

SIBI · ET
A·TVLLIO
INC

Descripsi.

642 Mugiae.

C · VALERIO · SABINO · PATRONO
C · VALERIO · SABINO · F
CEBELLIAE · CLEMENTI · CONIVGI

Sanutus f. 255.

Vv. divisio incerta. — 2 bis scripsit Sanutus.

643 rep. Tergeste a. 1787 m. Iunio AZZO. rep. 1787 in loco dicto Romagna prope Tergeste CORTENOVIS. *Esiste nella grande caserma nel muro del secondo cortile* ROSSETTI MAINATI. Nunc in museo.

mulieris protome — *viri protome*
L · VISIVS · L · F
PVP · POLLIO
FLORIA · C · L · HILARA
VXOR·FIERI·IVSSIT
INF·P·XX·IN·AG·P
A · VIA · AD · LIMITEM

Contuli. Habent Marini cod. Vat. 9128 f. 142. 143 missam et a Cortenovio et a comite Rambaldo degli Azzoni; Carli ant. 2, 57 (inde Mainati 1, 1, 331), cui misit Andr. Ios. Bonomo; Rossetti *archeogr. Triest.* 1, 105; Kandler in add. ad editionem Scussae p. 205 (in syll. deest).

5 extr. post P spatium vacuum remansit.

644 Tergeste in turri ecclesiae maioris S. Iusti circa mediam altitudinem in latere cuiusdam fenestrae TOM. BEMB. Nunc in museo.

VIBIA · C · *f*
TERTVLLA · *fec*
SIBI·ET·L·AFARO·NER·
ET · C · AFARO · CELER · ·
ET · M · AFRANO · GXO
CONTVBERNAL
LIB · LIBQ · SVIS ·
ET · VIBIAE · DORCADI · ET · T · SA
TRIO · SATVRNINO · CONIVG · EIVS
ET·L·SATRIO·VALERIANO·FIL·EOR
H·M·H·N·S

Descripsi. Exhibent Redianus f. 144 Terg. n. 28; Tomitanus f. 6 n. 21; Bembus f. 103'; Peutinger 526 f. 110; Apianus p. 354, 3; Lazius r. r. p. 1205; Manutius orth. 251, 94 ex Apiano; Grut. 1001, 3 ex Apiano et Lazio; Scussa syll. n. 2 aperte ex Antiquo; della Croce p. 226 (cf. p. 141, Mainati 1, 1, 261) mira de hoc titulo commentus; Carli 2, 99; eodem exemplo omnes. Ex lapide Kandler n. 117.

645 Tergeste rep. ad SS. Martyres, nunc in museo.

protomae duae
protomae tres
C · VO *hidina* C F FVSC
TESTAM · FIERI · IVSSIT
C·VOLTIDIO GAZAEO PATRI
PETRONIAE · Q · F · MATRI ·
T·VOLTIDIO·C·F·FRATRI·
VOLVMNIAE T L GRATAE ·
VXORI

Contuli; lecta difficilis est utpote deleta data opera. Kandler *la Favilla, giornale Triestino* 30 Sept. 1838 et syll. n. 118.

646 Tergeste in pariete domus Ser Odorici de Iulianis TOM.

ONRATVS
LI·VRSI·ET
AE·CLARAE

Tomitanus in App. f. 15' n. 51 (inde Carlius 3 p. LIII).

1 ORNATVS em. Carli.

---

647 Tergeste rep. in campanili S. Iusti a. 1842 KANDLER. Extat in museo.

ab una parte:
D M S

ab altera:
L · VSIVS · L · LIB
PHILIPPVS · V · F

SIB·ET·L·VSIO·FIDO·F
L·VSIO·THASO·ANN·V
5 L·VSIO·VENVSTO·DEL
TVLLIAE·A·L·CYPARE
ATTIAE·TI·L·COGITAT
L·VSIO·L·L·EVANGELO
COSSVTIAE · TYCHE

10 LIB LIBQ

Contuli. Kandler ms. et n. 120.

---

648 fr. Trieste *in terra sotto la Madonna di Crosada* DELLA CR. Extare negat MAIN.

Scussa: AQIL
della Croce: QLIF V·F

Scussa syll. n. 26 (inde Kandler n. 154); della Croce p. 117 (= Mainati 1, 1, 342).

---

649 arca marmorea, Tergeste erat in aede maxima, nunc est in museo.

VIAE
ERINAE *arbor*
RIMA F IN
TRI

Descripsi; evanida est. Ed. Kandler n. 106. SALVIAE | CELERINAE | . . . PRIMA · F · IN | MATRI Kandl. omnino ex supplemento.

---

650 Tergeste olim in gradu altaris, nunc in museo.

IO
AR
I SAL
ATRI
5 OROR
IVS
VS

Contuli. Ed. Kandler n. 144 non recte.

---

651 Tergeste in oppido rep., extat in museo.

SIBI·ET·
CITAT
ANOR
ASPAN
5 VXO

Contuli. Kandler ms. et n. 63.

652 Tergeste in museo.

I·FEG
AE·TA
V·XVIII

Contuli. Kandler n. 145, ex quo addidi v. 3.

---

653 Tergeste *escavata nella costruzione del muro a S. Giusto.*

F E C
A N I
ERVE
M I
5 M

Kandler ms.

---

654 tria fragmenta, Trieste *nella porta della ch. di S. Michele Arcangelo.*

N I N C
F·FED·L
FED · I

Della Croce p. 329.

---

655 Trieste *in un casale, sasso spaccato.*

D...
EM·II....
VIT ....
SINA . . .

Scussa syll. n. 25.

---

656 *tronco di colonna in lettere di tempi bassissimi,* in museo Tergestino.

IRAC

Kandler *espl.* n. 1 p. 7 et syll. n. 156.

---

657 Trieste *contrada della Madonnina, nel taglio al fu bosco Pontini* 18 Mart. 1847.

C
CINVEN
LVC

Kandler ms.

---

658 fr. Tergeste *vicino alla casa Montanelli* DELLA CROCE.

della Croce: LIBE
Scussa: LIBER

Della Croce p. 334; Scussa syll. n. 26 (inde Kandler n. 150).

---

659 Tergeste in calce cuiusdam domus prope S. Martinum.

AVG·L·

Tomitanus in App. f. 12 n. 36 (inde Carli 3 p. LI, Kandler n. 141).

---

660 Tergeste post ecclesiam S. Silvestri cum elementis supinatis.

SO·L·S

Tomitanus in App. f. 12' n. 37.

661 basis quadrata, rep. Tergeste in foro antiquo; *serviva di pietra di muro nell antico giardino dei Capitani di Trieste* KANDL. Extat in museo.

in latere: simulila figura — M·P / XXVII — *in latere: mulier nisi arcum tenens*

Descripsi et recognovi diligenter. Kandler ms. et n. 48. 147; cf. *esplor.* n. 1 p. 5.

Kandler sic: M·P·XXVII (vestigia v. prioris omittuntur n. 147), legens *ab* AQUILeia M·P·XXVII. At certe lapis non est miliarius neque fuit in eo M·P.

---

662 Trieste *nel luogo hora detto Brulet nel campo di Giovanni Kuffersin vicino alla marina.*

. . . .
ET·SVIS *fecit*
IN·Suo

Scussa Marc. p. 30, Kandleri p. 14, ed. p. 23 (inde della Croce p. 199).

3 in *neptuni sacello* della Croce.

---

663 Tergeste.

N
M
ENA

Kandler n. 149.

---

664 Trieste in Belvedere.

della Croce: QR
Kandler: R·RV

Della Croce p. 341; Kandler ms.

---

665 in superiore parte arcae. Tergeste in Capitolio rep., extat in museo.

A — K
X — D
S·S — M
PE — AE
haec pars excisa est basi in arcam conversa
ANI ACCEPTA IN EISDEMOP

Contuli. Ed. Kandler n. 47.

---

666 fragmentum, Tergeste in museo.

LLO
ACI

Descripsi.

---

667 litt. bonis Tergeste in museo.

PE
P
FE
R

Descripsi.

---

668 Trieste *tr. nel Luglio* 1856 *nel giardino delle monache in Guardiella.*

. . . .
LAS·SIT·TIBELE
LVER·OFFICIS·

Kandler ms. et App. 1862 n. 683.
3 aut LVER aut EVER.

669 Tergeste in museo basis quadrata ex parte.

////ITIO
//VXICACLP
////VIAE

Descripsi.

670 in museo Tergestino.

C · EN
TI · BA

Descripsi.

671 Tergeste rep. et serv. in aed. Regensdorf prope eccl. cath.

...
· M
· N A
O ·

Descripsi.

671a fr. Trieste *vicino alla casa Montanelli.*

VIVS
POST.

Della Croce p. 334.

672 basis magna, Tergeste in museo.

D · M · S

Descripsi.

673 Tergeste in museo.

D · M · S
vel pars non scripta

Descripsi.

674 Tergeste in quodam lapide optime imaginibus inciso rapto SIXDER.

D M S

Habent Sanutus f. 146' Terg. n. 25; Sieder n. 11; Gammarus f. 160.

675 Tergeste *nella parte inferiore della porta del horticello del castello* SCUSSA. *Nel piano della porta dell' orto, che risguarda l' entrata nel castello* DELLA CROCE. Nunc in museo.

L · M
INF · P · XI
IN · AGI *sic*
P · XXX

Contuli. Habent Scussa syll. n. 23; della Croce p. 239 (inde Carli 2, 298); Kandler n. 146.

Scussa sic ut dedi, nisi quod XII pro XI et AGR pro AGI. — L · M || IN FROTE P · XII || IN AGRO XXX della Croce; est tamen eadem sine dubio.

676 Tergeste in museo.

H · M · H
margo adest infra et in lateribus

Descripsi.

677 Tergeste in museo.

L · M
INF · P · XII
IN · AGR ·
P · XV

Descripsi.

678 Tergeste in angulo cuiusdam domus post hortum Ser Iohannis Stellae TOM.

IN · P · P · XII
IN · AGR · P · XV

Tomitanus in App. f. 15' n. 52. Fortasse eadem illa quae praecedit.

679 *sutile di finestra Trieste, in casa Luzzato a Riborgo.*

IN · FRONTE · P · XII · IN · AGRVM · PARI

Kandler n. 158.

680 Trieste *in un cortile della ch. di S. Servolo.*

IN · FR · P · XII

Micor apud Zuccherium *lett.* p. 13.

681 Tergeste in museo.

L · M
IN · P · P · X
IN · AGR · P · X ...

Descripsi.

682 Tergeste in museo.

INF · P · XV

Descripsi.

683 litteris optimis et maximis Tergeste in museo.

LOC · INF · P · XL · INAG · P · XX

Descripsi. Habet Kandler ms.

684 Tergeste.

L · A · I · P · P · XVI
I · A · P · XX

Kandler n. 148.

685 Trieste *nel muro della possessione di Ponzano de' Sig. Giuliani.*

AFR · P · XVI
AGR · P · XX

Della Croce p. 239 (inde male Carli 2, 297).

686 Tergeste in pariete cuiusdam domus prope monasterium, a parte superiore litteris inversis et mutilatis TOM.

I M IN/RO · P · L
AGRVM P XXXVIII

Tomitanus in App. f. 13 n. 40; Kandler n. 143. MIN · RO · P · L · AGRVM · XXXVIII Tom., L · M · IN · FRO (*sic*) P · L · IN · AGRVM · P · XXXVI Kandler fortasse ex Tomitano.

687 Tergeste in museo.

LOC · M · IN · FR · I

Descripsi. Habet Kandler ms.

688 Tergeste in museo.

L · M · IN · F · I

Descripsi.

689 Trieste *nel convento dei Cappuccini.*

G · R · P · XX

Della Croce p. 239.

690 Tergeste *in molte parti della città si vedono pezzi d' iscrittione con lettere spitamale.*

IN · AGR · AG · P · XXII · P · XII

Scussa syll. n. 26 (inde Kandler n. 151. 152. 153 separans in tres titulos).

691 Tergeste.

IN · AGR · P · XXX · || IN · AGR · || XXIIII

della Croce p. 240.

692 Tergeste in museo.

INAG · P ·
muris sculis quae videtur circumagi

Contuli. Ed. Kandler n. 157.

693 Tergeste in pariete cuiusdam domus, nec plus est TOM.

P · XXVIII

Tomitanus in App. f. 12 n. 34.

694 Tergeste in templo divi Georgii extra muros VAT. 5250; in ecclesia sanctorum martyrum TOM. BEMB.; *nella chiesa campestre di S. Maria Maddalena sopra li Pisi* MICON NOV. FIOR. BONOMO; nunc in museo.

†
† HIC REQVIESCI
T · IN PACE MAVRE
NTIVS V I QVI VIXI
5 T · ANN · PLM · XXXIIII
DEPOSITVS EST XV
KAL NOVEMB ·
IND · V · PC · DN · IVS p. C. 571
TINI · IMP · †

Descripsi. Exhibent cod. Vat. 5250 f. 58; Tomitanus in App. f. 11' n. 32 (inde Carli 3 p. LVI et *archeogr. Triest.* 1, 126); Bembus f. 102'; Pococke p. 116 n. 1; Micor apud Zuccherium p. 15; Bertoli inscr. Aquil. ms. n. 944 et in epistula ad Gorium 6 Mai. 1746 (cod. Maruceli. A. 229); Lami ms. (epp. vol. 42 bibl. Flor. Riccard.) adscripto die 12 Mai 1764 et *Nov. Fior.* 1765, 11 (inde Donat. 203, 4); Carli 3 p. LVII (= Mainati 1, 1, 329) cui descripsit Bonomo; *Osservatore Triestino* 22 Apr. 1786; Kandler *arch. Triest.* 1, 127 ex lapide.

Indictio quinta incipiens a. 571 Sept. 1 annum requirit quem indicavi, qui fuit post consulatum Iustini imperatoris tertius; hunc numerum omisit qui titulum scripsit.

695 Trieste, *trovata 1656 nel cavar fondamenti alla incenerita chiesa di S. Maria del Mare fuori le mura et porta di Cavana* SCUSSA. — *Trovata 1550 nella villa di Pederana* (prope Feltriam) *e posta nel campanile di S. Rocco con gran dolore degli amatori dell' antichita* CORNO.

RVFINVS·CVSTOS·PRO·VOTO·SVO·FIERI
CVRAVIT·PAVIMENTVM·ANNO
D·X·V

Scussa Kandleri p. 14, ed. p. 38. 128, a quo aperte pendet della Croce p. 237. 511, ab hoc qui fraude rettulit inter Feltrenses dal Corno (1710) p. 155. A prioribus Kandler in Istria 1847 p. 38.

2 post CVRAVIT hiatum indicat Corno. — 2. 3 ANNO || D·X·V Scussa et della Croce 511, AN·DXV idem 237, ANN·DXV Corno; LONG·P·DXV emendat Kandler; ego puto fuisse *anno [(illo) imperatoris (illius) in]d(ictione)* XV.

696 lapis Tergeste *alla Madonna del mare* rep. 1825 una cum pavimento musivi operis.

VSCVMSV
.....EDDIDID

Rossetti *musaico scop. in Trieste* p. 16 et tab. II.

697 Tergeste in museo.

IN PACE BON
SIMEONSVB
TATEA
ES.V

Descripsi.

XII. *Ager inter Tergeste Aquileiam Alpes Iulias.*

Tergeste cum propter commercium ex Hadriatico ad regiones Danuvianas celebris et sit et fuerit, mirum est viae, per quam Tergestini eo commearint, tam exiguam memoriam superesse; scilicet scribit solus Strabo 7, 5, 2 p. 314: *καὶ ἐκ Τεργέστε κώμης Καρνικῆς ὑπέρθεσίς ἐστι διὰ τῆς Ὄκρας εἰς ἕλος Λούγεον καλούμενον* significatque praeterea Velleius 2, 110 ea aetate plerumque ad Pannonios iter factum esse per Tergeste et Nauportum. Ocram montem constat esse partem Alpium Iuliarum maxime depressam (*Birnbaumer Wald*), item Nauportum ibi fuisse ubi nunc est Oberlaibach; paludes Lugeae igitur videntur indicari eae quae sunt ad Laibacum vel hodie notissimae. — Saepius ut par est (nam Aquileiam ea aetate longe magis floruisse quam Tergeste nemo ignorat) memoratur via similis ab Aquileia ducens Nauportum et Emonam relata etiam in itineraria, unde quae huc pertinet partem Cisalpinam subscripsimus:

Itin. Ant. p. 128:	*Itin. Hierosol.:*	*Peutingerana:*
Aquileia	Aquileia	Aquileia
	XI	XIIII
XXXVI	ad Undecimum	
	XII	ponte Sonti
	ad Fornolos	.....
fluvio Frigido	XII	fluvio Frigido
XXII	castra; inde surgunt Alpes Iuliae	XV
	VIIII	
	ad Pirum; summas Alpes	
	X	in Alpe Iulia
		V
Longatico	Longatico	Longatico

Ex his pons Sontii memoratur in historia belli gesti a. 489 inter Odoacrem et Theodoricum, qui ex Illyrico veniens illum primo vicit Venetiarum fines ingressus ad pontem Sontii testibus Cassiodorio var. 1, 18 et chr. ad h. a. et anonymo Valesiano c. 50 et fastis chronographo a. 354 adiunctis ad a. 490 et Iordane c. 57. Fluvium omnes dicunt Sontium excepto chronico Cassiodori, ubi est Isontius; eundem esse ad quem substitit Maximinus distantem ab Aquileia m. p. XVI (Herod. 8, 4), recte observavit Cluverius p. 187. Pontem autem eum ipsum videri, quem una cum via Gemina a porta ad eum ducente restituit idem Maximinus imperator c. a. 235 p. C., demonstrabitur in miliariis. Ad fluvium Frigidum devicit Theodosius Eugenium a. 394 testibus Claudiano (in tertium cons. Honorii v. 99: *Alpinae rubuere nives et Frigidus amnis mutatis fumavit aquis*) aliisque. Sontius hodie quoque nomen retinet; Frigidus fluvius is est qui nunc dicitur Wippach. — Tertia denique, quae per has partes transit, via est quae ducit Aquileia ad Timavum, quo numerantur m. p. XII secundum itinerarium Antonini p. 270. 273. Ibi bivium est proceditque dextrorsum m. p. XII (secundum itin. Ant., XIIII secundum Pentlogeranum; non recte Plinius 3, 1, 28 Aquileia Tergeste numerat m. p. XXXIII), per castellum Pucinum vino nobile (Plin. 3, 1, 28 cf. 14, 6, 59. 60. 17, 4. 31 et Ptolemaeus 3, 1, 28) quaerendum circa Nabresinam, ad coloniam Tergeste. Sinistrorsum vero itur Tarsaticam (cf. vol. 3 p. 388) per mediterranea Histriae et Dalmatiae stationibus his indicatis in solo itinerario Antonioiano p. 273: fonte Timavi — m. p. XII — Avesica — m. p. XVIII — ad Malum — m. p. XVII — ad Titulos — m. p. XII — Tharsatico. Hae ignotae sunt omnes; incidit autem in haece partes vicus Materia, unde prodiit titulus memorabilis n. 698 qui nominat agrum nescio quorum Rundictium, in hoc caput, licet loco fortasse non suo, relatus maxime ob eam causam, ut in confiniis Italiae Dalmatiae Pannoniae reperti tituli ne cum Histricis certis confunderentur. Contra clara et ampla memoria superest Timavi sive fontis (itin. Ant. l. c.; Peutingerana; Vergilius Aen. 1, 244; Plin. 14, 6, 60; Vibius Sequester p. 22 Ob.; cf. Strab. 5, 1, 8 p. 214) sive lacus (Liv. 41, 1. 2) sive stagni (Claudian. de tertio cons. Honorii v. 120) sive fluvii (Plin. 2, 103, 225. 229. 3, 18, 127; Posidon. apud Strab. 5, 1, 8 p. 215), quippe coniuncti cum antiquis fabulis Argonautarum (Martialis 4, 25; 8, 28, 7). ut ipse Hister inde olim prorumpere crederetur in Hadriaticum (supra p. 41: Posidon. l. c. collato Strabone 6, 2, 9 p. 275 et Plinio 3, 18, 127), nobilitatique cum sacrario Diomedis ipsi fonti cognomine (Strab. 5, 1, 8 p. 214) tum Livii annalibus carminibusque Vergilii (Aen. 1, 244; georg. 3, 475; ecl. 8, 6). Hic sufficit remisisse lectores ad praeclaram de Timavo Claverii expositionem (p. 189 sqq.) et ea adscripsisse, quae magis spectant ad res nostras. De loco Timavi constat cum per numeros itinerariorum tum propter naturam locorum singularem et antiquis relationibus congruam. In agro Aquileiensi Timavum fluere diserte scribunt Sequester l. c. et Plinius h. n. 2, 103, 225 et Martialis 4, 25; denique Aquilis fluvius nominatus apud unum Zosimum 5, 29 (non erramus enim qui male eum compilavit Sozomenum hist. eccl. 1, 6, apud quem Aquilis adeo influit in Eridanum) videtur esse ipse Timavus. Fontes ibi fuisse calidos Plinius auctor est (2, 103, 229. 3, 25, 151) et sunt ibidem hodie, unde balneae quoque et nunc sunt ibi et fuisse aetate Romana significant turres duae adpictae in Peutingerana.

Tituli in his partibus incultis et horridis reperti sunt perpauci nec magni momenti. Duo n. 703. 704 docuerunt aetate liberae rei publicae stetisse ultra Timavum aedem Minervae dedicatam a sociorum portitorum sive servis sive libertis; quod tuto referemus ad fines Italiae Galliaeve Cisalpinae qui fuerunt ante Augustum. Aliam aedem Spei Augustae dedicatam esse ad ipsos fontes Timavi declarant tituli n. 706. 707. 708. Denique publici aedificii titulus fractus legitur n. 713. Reliqui vero qui hoc capite eduntur sive sacri sive sepulcrales argumenti sunt mere privati.

Proprie ad hunc tractum pertinent commentarii tres hi: Iovitae Rapicii vel Iacobi Valvasonis de thermis ad Timavi ostia commentarius insertus sylogae sic inscriptae '*de balneis omnia quae extant apud Graecos, Latinos et Arabas scriptores*' (Venetiis apud Iuntas 1553 fol.) f. 307; *Memoria delli sigg. abb. G(iuseppe) B(erini), L(eonardo) B(rumati), G(ian) B(attista) V(atta) intorno a tre iscrizioni Romane nel muro della chiesa di S. Giovanni di Duino* (Udine 1820. 4. pp. 14); Iosephi Berini *indagine sullo stato del Timavo e delle sue adjacenze* (Udine 1826. 4. pp. 64). In topographiam solam inquirit Kandleri *discorso sul Timavo* in nuptiis Guastalla-Levi celebrandis editus Tergeste a. 1864.

698 non longe a vico Materia, qui distat a Tergeste horis II in via publica versus Fiume, rep. et a fundi domino Negovetich a. 1842 data museo Tergestino.

ANC · VIAM · DERECTAM
PER · ATIVM · CENTVRION · POST
SENTENTIAM DICTAM · AB · A · PLAVTIO
LEGATO · TI · CLAVDI · CAESARIS · AVG
GERM · ET · POSTEA · TRANSLATAM · A *sic*
RVNDICTIBVS · IN · FINES · C · LAECANI
BASSI · RESTITVIT · IVSSV · TI · CLAVDI
CAESARIS · AVG · GERM · IMPERATORIS
L · RVFELLIVS · SEVERVS · PRIMIPILARIS

Contali. Ed. Kandler *esplorazioni* n. 10 p. 3 (cf. n. 11 p. 8) et in Istria 1851 p. 87 et in inscr. n. 524 et in supplementis ad Scassam ed. p. 205; Henzen *Bullett. dell' Inst.* 1858 p. 74 et syll. n. 6618 ad exemplum meum et ad idem Rudorff in Lachmanniana agrimensorum editione 2, 463.

[H]anc viam, derectam per Atium centurion(em) post sententiam dictam ab A. Plautio legato Ti. Claudi Caesaris Aug(usti) Germ(anici), et postea translatam a Rundictibus in fines C. Laecani Bassi, restituit iussu Ti. Claudi Caesaris Aug(usti) Germ(anici) imperatoris L. Rufellius Severus primipilaris. A. Plautius cos. suff. a. p. C. 29 is est qui Britanniam domuit a. p. C. 43; C. Laecanius Bassus consul a. p. C. 64 (Henzen 6858 al.) obiit imperante Vespasiano (Plinius h. n. 26, 1, 5). A. Plautius in qua legatione hanc sententiam dixerit, potest dubitari; si dixit provinciae legatus, quod probabile est, non tam Pannoniae praefuit quam Dalmatiae, cum praesertim fines Italiae iam imperante Augusti prolati videantur esse ad Nauportum (Oberlaibach), de finibus autem inter Dalmatiam et Histriam per has partes mediterraneas nullo modo constet. Sed res eo magis incerta est, quod agitur de via primum derecta per Rundictes nescio quos, deinde translata in fines Laecanii Bassi.

---

699 *in Copriva partendo della chiesa a due tiri di fucile a levante in mano destra si va ad uno scoglio largo 1 Klafter, alto 4 piedi.*

X····TCL········
P·

Io ritengo che possa essere stato luogo di xenodochio eretto da Ti. Claudio Nerone Druso, di cui qui era il confine Romano al 43 di Cristo. Kandlero Lud. de Tenner Oct. 1858.

---

700 litteris antiquis. Rep. Nabresinae in lapidicinia, ubi videtur incisa esse alibi collocanda nec collocata KANDLER. Nunc Tergeste in museo.

VIEAM
PRECARSM

Descripsi. Ed. Kandler *espl.* n. 4 p. 2 et in Istria 1852 p. 81 et inscr. n. 519; C. I. L. I n. 1464 et in tabula Ritscheliana LXXIa.

---

701 Nabresinae rep., illata Tergeste in museum.

TVer
PRIVA

Descripsi. Ed. Kandler *espl.* n. 4 p. 2 recte, male in Istria 1852 p. 81 et in syll. n. 518.

---

702 Nabresinae ad litus rep.

L · PARIL///
//FE · SIBE//
ASTIMIO///
///////

Kandler ms. et in Istria 1847, 314 et in syll. n. 84.

---

703 epistylii pars. *A Praprod, dieci minuti da S. Pelagio [Polaj] di Duino sul Carso, scop. sotto catasta di legno nel di 12 Giugno 1842.* KANDLER. Nunc Tergeste in museo.

PORTITOR · SOC · S
_I · L · L · AGATO · SOC · S
COLVMNASQVE MAG · FI
'O MENERVAI D D L M

Descripsi. Kandler ms. et *espl.* n. 5 p. 8 et syll. n. 521; C. I. L. I n. 1462 et in tabulis Ritschelianis LXXIb.

Titulo denuo examinato visum est antea fuisse SOC · S, deinde hoc deleto rescriptum esse PORTITOR · SOC · S. Scilicet prima littera visa est P ex S facta, item tertia R ex C, quinta I ex S; secunda mansit non mutata, litterae autem quarta et sexta T utraque tam artum spatium occupant, ut videantur postea demum insertae. In litteris sex extremis OR · SOC · S apparent liturae nullae.

---

704 rep. 1842 ad S. Pelagii [Polaj] di Duino, nunc Tergeste in museo.

ABENNAEVS · CAT | ?I · M · S · MACERIEM
RINNAE ET AVSTIA · DE · S | . . FECIT · MINERVAE · DE

Descripsi. Ed. Kandler *espl.* n. 5 p. 6 et syll. n. 516. 517; C. I. L. I n. 1463 et in tabula Ritscheliana LXXIc.

Lectio certa est etiam dimidiatarum litterarum.

---

705 ad S. Iohannis del Carso in Iapydia VALV. — Male in portu Caprulano MUR.

FATIS · OCTAVIA
SPERATA · VOTVM
SOLVIT · LIB · MVN

Valvasoni ms. (inde Mur. 89, 4; Bertoli p. 428 n. 683; Orelli 1772).

---

706 prope Castel Duino in ecclesia S. Iohannis Baptistae de Tuba ad fontes Timavi vidit iam SANUTUS, qui locum appellat in itinerario *San Zuane dil Timaro, loco delo Imperador* ecclesiamque illam dicit novam: *qu è una chiesia fabricata di novo, perhoche intender si dia che questo S. Zuane è una villa, et in tempo di Turchi che vene in Friul fo vastata e mal conditionà.* Eundem locum indicant POSTERIORES omnes in muro presbyterii pone chorum iuxta viam publicam. — Errore Tergeste in ecclesia S. Iohannis de Tuba BEMBUS.

S · A · S · PRO SAL
AQVILINI
VILICI · AVGG
ET · TITI · IVLI
AQVILINI
IVLIA
STRATONIC
V · S

Sanutus itin. 1483 p. 146 et syll. f. 147'; Istriani auctores antiqui Tomitanus f. 16, Bembus f. 105', Peutinger 526 f. 110'; Iac. Valvasone in epistula ad Marcum Savornianum (inde Manut. cod. Vat. 5248 f. 23); idem apud Iovitam Rapicium l. c. in praefatione f. 308 (inde Grut. in corr.; Don. 7, 205 ex auctoribus variis de balneis; Mur. 888, 6 ex Donio); Grut. 115, 7 a Verderio, qui vidit; a Turre p. 320 (cf. err. typ.) a prioribus opinor (inde Bertoli p. 111 n. 97, Carli 2, 311); Cortenovis ms. et apud Carliam 3 p. LIV; *Memoria delli sigg. abb(ati) G(iuseppe) B(erini), L(eonardo) B(rumati) e G(ian) B(attista) V(atta) intorno a tre iscrizioni Romane nel muro della chiesa di S. Giovanni di Duino* Udine 1820. 4; Berini Timavo (1826) p. 8, cuius etiam schedas vidi Vindobonae inter Steinbücheliana (*s. Wiener Jahrb. A. B.* 48 a. 1829 p. 89). Epistulam de his titulis insertam in Giorn. delle prov. Venete t. II (1822) p. 274—277 non vidi. A prioribus Orell. 1834.

Variam lectionem dabo Sanutiani exempli utriusque, Tomitani, Valvasoniani, Rapiciani, Verderiani, Cortenoviani, Beriniani. — 1 S · A · S] S · A · I San. it., S · S San. syll. — SAL] SAI San. Tom. Rap., SAT Verd. — 3 VILLICI Rap. Cort. — AGG Verd. — 4 ET] E San. syll. — 5 om. San. — 7 STRATONICI Verd.

S(pei) A(ugustae) s(acrum) pro sal(ute) Aquilini vilici Aug(ustorum) et Titi Iuli Aquilini Iulia Stratonic(e) v(otum) s(olvit). De Silvano Augusto ne cogites in hac, quamquam similiter notatur passim in Aquileiensibus, facit non tam formularum diversitas quam quod tituli simul reperti n. 707. 708 probant hoc loco ad Timavi fontem aedem stetisse dedicatam Spei Augustae. Eiusdem Aquilini titulum sepulcralem positum a coniuge Iulia Stratonica dabimus in Noricis.

707 adservatur cum praecedente.

SPEI · AVG
G · SACCON
IVS · VARR
O · TRIB · CO
H · I · MILIA
RIAE · DEL
MATARV
M · V · S

Sanutus ll. cc.; Istriani auctores tres ll. cc.; Iac. Valvasone l. c.; Iovita Rapicius l. c. (inde Grut. in corr.; Don. 6, 33); Grut. 102, 3 a Verderio qui vidit; Lucius inscr. Dalm. p. 15 ex Grutero, sed addita v. l. schedarum suarum; a Turre p. 320 p. 320 a prioribus opinor (inde Bertoli p. 68 n. 41; Carli 2, 140. 310); Bertoli ms. n. 692 cui descripsit Milles; *Mem. del Valvasense* Oct. 1756 p. 71; Berini ll. cc. A prioribus Orell. 1833.

Dabo v. l. Sanuti, Tomitani, Valvasonis, Rapicii, Verderi, Millesii, *Mem.*, Berinii fere consentientium. — 2 C pro G Valv. *Mem.*, om Rap. — 5. 6 MILLIARIAS Rap. MILITIAE Tom. — 7. 8 MATARVM M San. Valv. Rap. — 8 V · S om. Verd.

708 servatur cum praecedentibus.

s p e i Λ v g
I AVCONIVS
OPTATVS · EQ · R
DEC · ET · IIVIR · CL · AG
PRO · SALVTE
TAVCONI · OPTATI
FILI · SVI · EQVIT · ROM
V · S · L · M

Pococke p. 124; Berini ll. cc.; Kandler *espl.* n. 4 p. 5.

1 AVG Kandl.; totum v. om. Poc. — 2 /AVCONIV/ Kandl. — 3 FIATVS Kandl. — EQ · R Kandl., EQS Poc., EQP Ber. — 4 DEC I F Ber., DIC (om. ET) Kandl., OEC (om. ET) Poc. — 5 SALVTI Kandl. — 7 FILII Poc., *h* Kandl. — LIQVIT pro EQVIT Poc. — 8 S · L om. Ber. Kandl.

709 fuit cum praecedentibus.

...TVT...
VOTV...
L
...TILIA...
MAT....

Iac. Valvasone l. c.; Iov. Rapicius l. c.; Grut. 130, 7 a Verdero.

1 III, 3 ⊥ Grut.

710 in ecclesia S. Iohannis de Tuba TOM.; Tergeste PEUT.

M · IN · FR · P · XE
IN · AGR · P · XXE

Tomitanus f. 16; Peutinger 526 f. 110.

711 Gorianscae KANDL. Gorianscae prope Tübein ad ecclesiam LINHART. — Coleiae APIANUS cum asseclis.

C · CORNELIO
LVCVLLO
ANN · XXX
ET · CORNELIAE
TERTVLLAE · ANN · XXV
ET · C · CORNELIO
PROCVLO · ANN · XXXX
FILIS · PIENTISSIMIS
C · CORNELIVS · FIRMVS
ET · VOLSARIA · PAVLLA

Antiquus Austriacus apud Cholerum f. 138 et Apianum 379, 1 (inde Smetius 170, 9; Boissardus ms. p. 510; Lasius r. r. p. 1180; Grut. 679, 1; Muchar *Steierm.* 1, 363, quamquam hic etiam Linhartum videtur adhibuisse). Denuo ex lapide Linhart *Krain* 1 (1788), 438, qui ineditam dicit; item Kandler ms. et *espl.* n. 5 p. 6 et syll. n. 523.

Vv. recte divisit etiam Apianus. — 1 in. C om. Ap. (non Chol.) — 8 FILIIS Chol. Ap. — 9 in. C om. Chol. Ap. — PRIMVS Chol. — 10 VVLSARIA Linh. — PAVLLA Kandl. syll., PAVLA Chol. Ap.

712 Vocigrad prope Comen.

D M S
VETVRIAE
CELERINAE
DEFVNCTE
AN XV MS//
TITVS VETVRI
VS · ET · VOLCIA
PRISCILA

Kandler *espl.* n. 5 p. 6 et syll. n. 522 eodemque exemplo Steph. Kociancic in arch. Agram. 3 (1854) p. 194.

4 DEFVNTE espl. — 5 MS · IIII syll. et Kociancic. — 7 VOLGIA Koc.

713 litteris pulchris. Rep. Iuvanigrad ad viam, quae Aquileia ducit Emonam; extat Tergeste in museo.

METELLVS
F OPTATVS
//VS · DE C S
NOS · XII

Contuli. Ed. Kandler n. 520.

3 lege *de c(onsilii) s(ententia).* — 4 non est in titulo *lo*NG · P · XII.

714 Billiae ad fl. Vipacco in aedibus Pauli Radenzig.

ARTORIA · L · F
PRISCA · V · F
SIBI · ET · MINVCIAE · M · F
MARVMAE · MATRI
ET · M · MINVCIO · AVO
ET · L · LIVIO · C · F

Zandonati misit Pirouae.

715 *Heidenschaft in dem Hause eines Lederers gefunden 1818, in einem der vier Hauptpfeiler welche den Dachstuhl tragen, hoch oben eingemauert* HATTINGER.

P · PVBLIC · VRBIO · V · S · P · ET
CONIVGI · KARISSI · VOLTILIAE
SATVRINE · DVM
SALIVS · PVBLI
COS · CVRO · DE*dicavi*
HOC · IN · PRIVATO · SACELIO

Hattinger ms. (inde non accurate Kandler in Istr. 1847, 317 et syll. n. 525). Idem addit ibidem vidisse se titulum Caligulae(?) in lapide quodam inverso super rivulum iacente.

4 SALIVS, 5 DECADI (pro DEDICAVI vel DICAVI), 6 SACELO traduntur.

716 fragmentum Aidussinae.

TEI
MAR

Kandler ms. a P. Hitzinger.

716a prope Heidenschaft in silva Birnbaumensi in pariete ecclesiae dirutae.

I · S · N V · N · A

Kenner *Archiv öst. Geschichtsquellen* 33, 64 a Petruzzio, qui vidit a. 1855 lapidemque integrum esse contendit.

XIII. HISTRIAE INCERTAE.

717 locus non indicatur.

VEICAS
NORICEIAE
A · POBLICIVS · D · L · A///
P · POSTVMIVS · P · PAV
COIS
e

Kandler ms. ab Hattingero; unde edidi C. I. L. I n. 1465.

718 locus non indicatur.

D M
ESOSSSE
DVOAVC
NANTSSSS
TVIASSOCR
DOMINER
ENEMSREOS
TITVLVMPO
ISCNSPIIII
TERAS

Zuccolo in schedis quae videntur spectare ad Histriam.

719 inter Histrica. Praecedit Salvorensis, sequitur Umagensis.

IO · M · P
M · FRATRI
FAVSTO · L · FRATRI
MELEAGRO · L
FRATRI
COMMODO · L
FRATRI

Bartoli cod. Marc. cl. X n. 219 f. IV.

1 MARCI · FILIVS, 2 MARCO · FRATRI, 3. 4. 6 LIBERTO pro L traduntur; cf. quae dixi de exemplis Bartolianis vol. III p. 275.

720 inter Histrica. Praecedit Umagensis.

traditur:

CAIO LVCRETIO
SEXTI FILIO ANNORVM NOVEM HORAE
SEMIS VEL HEREDIBVSQVE SVIS
CAIAE ELIATAE SECVNDAE

scribe:

C · LVCRETIO
SEX · F · AN · VIII · H · S
CAELIA · T · F · SECVNDA

Bartoli cod. Marc. cl. X. n. 219 f. VIII.

721 inter Histrica.

AAII . . . .
AEDE . . . .
M · TROSIVS
MAGNVS

Bartoli cod. Marc. cl. X n. 219 f. XI.
3 MARCVS traditur.

722 inter Histrica.

traditur:

VALERIO OPTIMO GLADIATORI
ARINO AEDILI ATINO AEDILI DVM
VIRO QVE QVINTA VALERIA PROBA
CAIA ILLA FILIA PATRI VIVENTES
FECERVNT

scribe:

. . VALERIO P · F · CLA
SABINO · AED · ALTINO · AED · II
VIRO · QQ · VALERIA · PROBA
CL · F · PATRI · V · F

Bartoli cod. Marc. cl. X n. 219 f. X.

723 inter Bajensia.

IN · FR · P . XX
RETR · P · IX
C O
C

In schedula solitaria inserta epistulae, quam Io. Matth. Madrucci ex Buje 7 Iul. 1676 dedit ad Sert. Ursatum, servatae hodie Patavii in bibliotheca municipali.

724 inter Histrica.

. . . . OLIIFIL
. . . . AERNAE
. . . . IN · HONO
. . . . VL · POPVLO
5 . . . . NEMERENT

Kandler ms.

XIV. MVN. AQVILEIA *(Aquileja)*. *Tribu Velina.*

I. Antiqua. — Cyriacum Anconitanum adiisse a. 1439 Aquileiam epigrammataque ibi descripsisse comperimus ex epistula eius ad Ludovicum patriarcham Aquileiensem citata ad titulum editum inter miliarios, item ex epistula alia ad Poggium quam laudavimus ad n. 781; denique epigramma n. 1260 Cenninus (cod. Magl. *conv. soppr.* II. IX. 14) diserte acceptum refert eidem Cyriaco. Unde tam duo hi tituli quam alii quidam (n. 767. 1071. 1261) reperiuntur in omnibus fere etiam minoribus sylloges saeculi XV quae pendent a Cyriaco, ut sunt praeter Cennianam Tragurini (Marc. Lat. XIV, 124), Vaticani 6875, Stoschiani sive Vat. Ottob. 2967, Parmensis, Riccardiani 996, Chigiani I. VI. 203, Angelicani D. 4. 18. Neque aliunde opinor Iacobus de Utino in epistula quam de civitate Aquileiae scripsit a. 1448 ad Franciscum Barbarum (ed. Lirati *misc. di var. oper.* 2 a. 1740 p. 99 sq.) quattuor quae affert epigrammata (n. 1071. 1260. 1386 et miliarium) habuit, cum praesertim primum eorum relatum supra inter Cyriacana certa exhibeat similiter corruptum. Septem illa de quibus modo egimus epigrammata cum redeant omnino ad Cyriacum, iis qui sylloges scriptas perscrutabuntur non inutile erit hic indicata habere coniuncta:

n. 767 dis deabusque
n. 781 Iunonibus sacrum. M. Magius
(inter miliarios) Imp. Caes. .... invictus
n. 1071 Anicia P. l. Glacera
n. 1260 domum aeternam Iulia Agape
n. 1261 Iulia Barachus (plerumque confunditur cum tertio)
n. 1386 M. Statius Surio.

At eiusdem aetatis corpora duo alia multo pleniorem Aquileiensium syllogen exhibent, scilicet Marcanovae, cuius codex optimus Bernensis scriptus a. 1460 Aquileiensia recenset in parte priore quattuor tantum (cod. n. 349 = 450. 350. 448. 449) eaque ex vulgaribus illis de quibus modo diximus, at in parte posteriore longe plura n. 572—614 (in Mutinensi autem libro posteriore et minus bono Aquileiensia omnia exhibentur coniuncta); deinde Redianum sive Alexandri Strozzae scriptum a. 1474, ubi f. 134—136' leguntur Aquileiensia epigrammata quadraginta tria, f. 138—139' Gradensia viginti sex. Ex simili libro, qui eo tempore fuit apud Luiggium Canonicum Venetum, Cortenovius excerpta dedit p. 67—72 codicis Pironiani (v. infra c. XXII); qui codex quo iam pervenerit, ignoro, certe ab hoc diversus est, quem antequam vidissem existimabam eundem esse, codex Olivanus hodie servatus inter alios libros Canonicianos Oxoniae (cf. vol. 3 p. 273). Aut ipso Rediano libro aut simillimo Marcellum usum esse inveni. Similiter sub nomine schedarum Iacobi Valerii et Capponianarum apud Muratorium latet Marcanova. Quibus secundariis auctoribus reiectis, cum Cortenovianus liber sane eximius parum notus sit, rediimus ad veros auctores Marcanovam Bernensem Redianumque vel potius ad Redianum solum; eius enim sylloge cum Marcanovana ita convenit, ut perpetuo hanc vincat et copia titulorum et lectionum bonitate. — Cuiusnam vero haec sylloge sit cum quaeri possit, mihi videtur non esse nisi plena Cyriacana, ut septem illa epigrammata de quibus supra diximus selecta inde Cyriacus cum amicis communicarit, sylloge autem Rediana Marcanovanaque veniat ex ipsis Cyriaci commentariis. Certe redeunt in hac septem illa epigrammata omnia cum iisdem erroribus estque haec eius communionis explicatio omnino probabilior quam si statuas alterum descriptorem receptis Cyriacanis alia adiecisse ex lapidibus. Cum tamen res incerta sit, ne nostras coniecturas legenti obtruderemus, placuit epigrammata haec tam septem illa quam quae addunt Marcanova et Strozza accepta referre *Antiquo*. — Exempla satis recte excepta sunt et Cyriaco digna, nisi quod versuum divisionem veram tantummodo in fragmentis quibusdam retinuit Redianus.

II. Felicianus quae in libro antiquiore Marciano primo tempore posuit f. 46. 62 Cyriacana sunt vulgaria; postea vero addita tam in Marciano quattuor epigrammata quam in Veronensi f. 112. 113 quindecim, peculiarem syllogen constituunt, quae alibi nusquam redit neque adeo adhuc a quoquam adhibita est. Auctorem laudat Felicianus in Veronensi libro amicum Nicolaum Stellam Veronensem.

III. Hieronymus Bologna (1454—1517) in sylloge inscriptionum, quam scriptam partim manu eius, partim manu filii Iulii servat Cicogna (codd. n. 1873. 1874), rettulit inter alia etiam Aquileiensia epigrammata (cod. 1874 f. 28—31) repetita deinde in eiusdem antiquario (cod. ms. bibl. Tarvisinae quem scripsit filius Iulius) f. 36 sq., ubi haec praefatur: 'sequuntur Aquileiensia .... loco antiquo (urbem sitam esse ostendunt) vetustissima monumenta, quae ipsemet quandoque ruinas illas diligentissime perscrutatus solita curiositate perscripsi'. Quod verum esse repperi; loca non indicantur accurate, exempla optima sunt et Accursianis comparanda. In antiquario autem cum syllogen ante oculos habuerit, ubi inde discedit, peccat; itaque ad syllogen solam attendi. Bononiensis his cum usus sit Ferrarinus, quem constat diem obiisse c. a. 1493, sequitur ut aliquanto ante hunc annum Bologna ea exceperit.

IV. Appendix Bologna. Repperi in libro Bolognae modo citato a. 1873 schedulam cum Aquileiensibus epigrammatis undecim satis accurate exceptis et locis adscriptis, quamquam versuum ordo non retinetur. Ferrarinus ea non habuit.

V. Ferrarinus Regiensis in libro Traiectino f. 58. 59. 74. 75. 114, item in Parisino f. 55. 76 quae affert Aquileiensia, sunt Cyriacana vulgaria; contra quae proposuit in iis quae adiecit postea ad librum Parisinum f. 157—159 et in corpore libri Regiensis f. 68'—70 (ubi rursus deficiunt Cyriacana vulgaria excepto uno) descripta sunt alia ex Marcanovanis, alia ex Bologna, at utraque a Cyriacanis vulgaribus in Parisino libro distinguit etiam calamus diversus. Temporum autem rationes minime impediunt, quominus Ferrarinus defunctus c. a. 1493 haec habuerit a Bologna. Ferrarinum deinde sub nomine schedarum Farnesianarum, scilicet exemplum syllogae eius a Thoma Scandiano perscriptum, citat Muratorius. Itaque cum sub nomine Ferrarini schedisque Farnesianis lateat modo Bologna modo Antiquus, haec omnia abieci, citato tamen ubivis nomine Ferrarini, ut syllogae eius late sparsae memoria aliqua extet.

VI. Iucundus sex tantum habet inscriptiones Aquileienses, quarum quattuor ultimae sunt ex vulgaribus Cyriacanis; reliquas duas (n. 833. 1631) et ipsas pervulgatas unde habuerit nec liquet nec multum interest.

VII. Iohannes Bemous in sylloge inscriptionum scripta c. a. 1505 (nunc cod. Monac. Lat. 10801) praeter Aquileiensia duo epigrammata ex Marcanova petita f. 107 sedecim alia rettulit f. 72. 73 versibus quidem plerumque non divisis nec locis accurate indicatis, sed praeterea optime descripta non ab ipso, sed ab alio nescio quo viro docto. Sylloge exigua, sed non inutilis passim affinis est Sanutianae et Apianae.

VIII. Ioannis Candidi commentariorum Aquileiensium libri octo ab ultimis temporibus usque ad indutias quinquennales a. C. 1517 (Venetiis 1521 fol. foll. 46) eo nomine tantum memorandi sunt hoc loco, quod ad Candidum videatur redire fraudes quaedam antiquissimae, nempe tres tituli n. 1807. 1808. 1864 non prorsus ficti, sed pessime interpolati ex genuinis tribus, quorum duo adhuc extant, tertium vidit Cyriacus.

IX. Secundus. — Auctor syllogae antiquissimae et copiosae, de qua iam dicendum est, plane latet; nisi quod cum ea ipsa fuisse videatur, quam Mariangelus Accursius citat tanquam libellum a monialibus sibi mutuo datum (v. ad. n. 1102), verosimiliter proficisci putatur ab ecclesiastico aliquo Aquileiae saeculo XV degente. Nos auctorem diximus Secundum. De tempore, quo sylloge facta est, non satis constat et fieri potest, ut non tam uno tempore elaborata sit quam creverit per gradus. Nam cum inveniantur in exemplis quotquot extant tituli duo falsi Maniagenses, quos modo diximus proficisci videri ex Candidi commentariis editis a. 1521, post hunc annum videtur absoluta esse; contra extitisse eam iam anno 1483 efficitur ex iis quae infra dicemus de Sanuto, quae ipsa tamen non satis fida esse ibidem adnotavimus. Huius syllogae late sparsae exempla discedunt tanquam in duas familias, quarum alteram constituit Rambertus, alteram reliqui fere auctores, inveniunturque in altera utra familia complura quae in altera desiderantur, item lectiones non raro in partes discedunt, ut tamen ex eodem primario auctore utraque familia pendeat. Fieri igitur potest ut sylloge haec subinde aucta sit et pars exemplorum veniat ab archetypo minus etiamtum pleno; ut potiora et meliora in exemplis omnibus pariter fere redeunt. Sylloge ipsa omni fide digna est, nam praeter titulos quos modo dixi auctorem adscivisse videri ex Candido, nullus in ea est iustae suspicioni obnoxius. Derivarunt autem sua ex Secundo auctores hi:

1) Benedicti Ramberti syllogae alibi (vol. 3 p. 413) dixi adhibuisse me exempla duo antiqua Patavinum et Marucellianum, in quo tamen ex Aquileiensibus non repperiuntur nisi n. 1—26. 35. 41. 52. 57. Praeterea inter schedas olim Ortii, hodie bibliothecae municipalis Veronensis (hist. XCI, 4, saec. XVIII) offendi Ramberti Aquileiensia sine nomine auctoris et imperfecta (nam inscriptione libellus caret foliis duobus primis avulsis) quae putaverunt omitti. Exemplum Ramberti a nostris diversum et interdum emendatius habuit Capodaglio, quod citavi sub eius nomine, ita ut ubi Rambertum simpliciter laudo, intellegantur tantum codices duo illi (quamquam Marucelliani errores minores non attuli) vel ubi deficit Marucellianus, solus Patavinus. Usi sunt Ramberto praesertim Turrius per Capodaglium, Bertolius, Donius.

2) Codex Vaticanus 5250 olim Manutii in fasciculis duobus ita ordinandis f. 61—70. 51—60 nec nisi per glutinatorem cum reliquo volumine coniunctis hanc syllogen continet exemplis per se bonis et interdum versuum ordinem retinentibus, sed a librario Manutiano passim corruptis, cuius errores minores tacite praetermisi. In fine adhaerent tituli aliquot Histrici et Concordienses.

3) Antonius Bellonus Utinensis notarius patriarchae Aquileiensis Marini Grimani, qui inter a. 1529 et 1545 scripsit de vitis et gestis patriarcharum Aquileiensium (Muratori SS. R. I. XVI), codicem inscriptionum exaravit nunc servatum in Marciana (Lat. XIV, 192), in quo (f. 62—77 partis antiquioris) sylloge haec comparet sub titulo 'ex variis Foroiulii monumentis reperta'. Indicationes locorum plane conveniunt cum Rambertinis, nisi quod quae apud Rambertum Latina sunt, hic efferuntur vulgari sermone. Ordo titulorum diversus est, sed antiquior Bellonianus; incipiunt ibi ecclesiarum lapides, deinde ante n. 61 praescribitur: '*hec diversis in aedibus Aquileiae antiquitates reperiuntur*', finiunt suburbani. Usus est Bellono Bertolius. — De secunda manu quae passim conspicitur vide infra c. XI.

4) Marinus Sanutus praeter pauca hinc relata in itinerarium a. 1483 inseruit syllogen universam codici inscriptionum nuper Ortii, nunc bibliothecae municipalis Veronensis f. 38—48. Qui legit quae de titulo n. 1102 in itinerario narrat aqua se eam lavisse itaque legisse, non poterit non auctorem universae huiusce syllogae credere Sanutum eumque per aetatem sane aptum: at obstat huic opinioni, quod exempla Sanutiana cum alia tum huius ipsius tituli longe minus fida sunt quam quae exhibent reliqui auctores, ut interpolationis adeo indicia quaedam prae se ferant: ita in hoc ipso titulo cum pro INFISCO Secundus dedisset INFLELCO, Sanutus ex INFLEL fecit IN FLETIB(VS). Ceterum ad Bellonum proxime accedit. Versuum ordinem Sanutus nusquam retinet. Quaedam affert ab nullo alio huius ordinis auctore relata et aut nusquam alibi reperta aut communia sibi cum Antiquo Bembo Apiano, ut praeter Secundi syllogen aliunde etiam lapides Aquileienses adsumpsisse videatur.

5) Accursium quoque vidisse hanc syllogen supra diximus, neque tamen quidquam inde affert nisi v. l. ad n. 1102.

6) Ex rotulorum a. 1533 libro servato in tabulario capituli Aquileiensis quae affert Bertolius, ut n. 1052, item exscripta sunt ex sylloge Secundi.

7) Iosephus Sporenus in Foro Iulio scripto c. a. 1533 (ed. apud Liruttium *misc. di var. oper.* vol. 3 a. 1740 p. 1 sq.) quae posuit Aquileiensia, deprompsit ex sylloge Secundi.

8) Sebast. Macci in syllogae manuscriptae vol. II (cod. Paris. 9694) f. 37—40 seriem epigrammatum rettulit, quasi Mutinensia essent, quae vere sunt Aquileiensia sumpta aut ex Bellono aut ex Sanuto. Ea examinata reieci.

X. Mariangelus Accursius Venetiis profectus die 5 Oct. 1524 venit Aquileiam die Nov. 3 epigrammataque ibi ex ipsis lapidibus descripsit triginta duo, quae leguntur in codice bibliothecae Ambrosianae O. 125 sup. in fasciculo separato foll. 10. Tituli excepti sunt solita Accursii doctrina et industria.

XI. Apianus in Aquileiensibus quas dedit p. 351 expressit Iucundum; eae vero quae praecedunt p. 349. 350, quibus accurate respondet liber scriptus Choleri f. 225. 226, syllogen videntur constituere propriam. Ea ipsa praeterea usum esse inveni eum qui librum Belloni (supra c. IX, 3) et emendavit et ad Aquileienses ibi titulos n. 105—109 addidit, nam hae emendationes additionesque ita cum edito Apiano conveniunt, ut interdum ei praestent, aliis vero locis magis corruptae sint (ita ad n. 1077 emendator Bellonianus initio addidit D·D, scilicet clausulam tituli apud Apianum praecedentis n. 824), plerumque autem praetermitti potuerint. Eiusdem denique syllogae praeter Secundi copiam

videri fuisse Sanuto supra adnotavi. Quidam tituli (n. 946. 1368) ex syllogis antiquioribus in hac sola inveniuntur; alia ibi leguntur aperte adsumpta ex Cyriacanis vulgaribus.

XII. Manutius Pighius Ligorius reliquique collectores saeculi XVI Aquileienses copias non auxerunt, nisi quod per Pighium accesserunt tituli complures Beleno dedicati Aquileia a. 1548 delati Venetias in domum Iohannis Grimani patriarchae Aquileiensis et a Pighio descripti Venetiis. Ipse Manutius, cui antiquorum corporum copia erat, paucissima tantum inde edidit; unde factum est, ut Ligorius quoque ab Aquileia manum omnino abstineret.

XIII. Gruterus quoque perpauca habet Aquileiensia, ex syllogis supra enumeratis nullam nactus praeter editam Apiani perparvam. Adhibuit praeterea quae Puteanus et Pigafetta descripserant Aquileiae satis accurate, sed admodum pauca, item schedas Verderi non multum uberiores, ex quibus traxit titulos fere eosdem, quos postea Capodaglio refert n. 93—103 cum hac praescriptione: '*li seguenti 12 epitaffii furono trovati nelle pertinenze dell' abbazia di Beligna e l'anno 1548 furono mandati in dono a Gio. Grimani patriarca d'Aquileja da Giovanni Savorgnano patrizio Veneto*'. Quod ex parte verum est, nam quosdam ex his titulis Pighius aliique complures viderunt Venetiis in domo Grimana; sed alii relati et ipsi a Verdero remanserunt Aquileiae et postea ibi ab aliis descripti sunt. — Unica Aquileiensis quam ex Velseri schedis traxit Gruterus n. 25* parum fida visa est.

XIV. Sertorius Ursatus Patavinus Aquileiam adiit et quosdam ibi titulos descripsit, quorum partem ipse edidit in monumentis Patavinis (Patavii 1652 fol.), partem ex schedis eius protulit Sponius, quas schedas servatas hodie Patavii in bibliotheca municipali ibi ego quoque excussi. Denique quosdam lapides Aquileia Patavium deferendos curavit, qui nunc extant Veronae in museo Maffeiano. Schedis Capodaglii eum usum esse non crediderim, sed quae profert ipsum excepisse.

XV. Ioh. Iosephus Capodaglio Udinensis, subcanonicus Aquileiae et capituli secretarius, item parochus villae Lavariani, natus a. 1634, mortuus Lavariani a. 1679, praeter librum quem edidit inscriptum *Udine illustrata* (vol. 1 Udine 1665. 4) scriptum reliquit de Aquileia commentarium sic inscriptum: *de' fragmenti d' Aquileia libri III. MDCLXVI*, quem autographum servat hodie doctor Vincentius Ioppi Udinensis; ego Udine morans a. 1857 primum adhibui exemplum, quod Pirona describendum curavit ex codice scripto a comite Gorgo servato tum apud presbyterum Flumignanensem Casparem Gasparini, emendavit postea ex maiore libro comitis Ioh. Mar., postea Antonii Berettae, nimirum eo ipso qui nunc est Ioppii. Postea a. 1864 eiusdem Ioppii singulari comitate factum est, ut ipsum archetypum Berolinum mitteretur, ubi cum exemplo contuli. Kandlerus quae in Istria edidit et separatim quoque excudi iussit selecta ex commentariis Capodaglii capita, sumpsit ex illo Pironae libro. Praeterea contuli apud Pironam similem titulorum Aquileiensium syllogen anonymam quidem, sed per omnia cum Capodagliana convenientem, nisi quod titulorum ordo diversus est et permulta desunt, in his ea quae postea addidit Capodaglius omnia, contra addantur perpauca eaque fere non Aquileiensia, sed Friulana; qui codex cum vices faciat secundi exempli sylloges Capodaglianae, ubi eum adhibere utile visum est citatur sub indicatione *Capodaglio II*. — Capodaglii sylloge, fragmentorum illorum libro tertio inserta, complectitur epigrammata CLXIV, quibus ipse auctor numeros apposuit tantummodo ad n. usque CXVII. Praefatur autem ei sic: *Molti epitafi parte intieri e parte in rottami spezzati nella medesima città* (Aquileiae) *e nei luoghi convicini ancora si vedono e d'alcuni altri, che da un centinajo d' anni in quà sono stati altrove traslatati, ho avuto fortuna di haverne l'esemplare; di ciascheduno di questi, tanto di questi quanto di quelli, n' ho qui sotto con ogni più isquisita diligenza trascritto il tenore.* Scripta sylloge, quam nactum esse se scribit Capodaglius, Secundi est eius fere formae, quam nos novimus sub nomine Ramberti; nam desunt apud Capodaglium quidquid habent Secum di exempla alia, abest a Ramberto, redeunt autem apud eum Rambertini tituli omnes quattuor exceptis, qui cum et ipsi adsint in sylloge ea, quam supra diximus Capodaglianam alteram, ex hac casu tantum excidisse putandi sunt. Etiam eos lapides quos ipse vidit Capodaglio ubi sunt etiam apud Rambertum inde describere solet, de loco tantummodo subinde monens ex visu. Leguntur autem Rambertini tituli apud Capodaglium maxime in prima sylloges parte numerosque tenent hos: 1. 2. 4—7. 10. 12. 14—39. 41—43. 45—66. 69. 70. 72—78. 80. 82. 83. 87—89. 104. 106. 107. 109—111, ut ad additamenta omnino non perveniant. Denique Capodaglium usum esse meliore huius sylloges exemplo quam sunt ea quae nos novimus Rambertina supra iam monuimus. — Praeterea Capodaglium petivisse n. 93—103 ex schedula anni 1548 Verderiana simili item supra adnotavimus agentes de copiis Gruteri. Item praescribit titulis n. 142—150 '*da un manoscritto antico*', qui tituli excepto uno Aquileiensi, altero falso Histrici sunt omnes. Reliquos titulos, qui sunt n. 3. 6. 9. 11. 13. 40. 44. 67. 68. 71. 79. 81. 84—86. 90—92 a. 105. 108. 112—141. 151—160, nisi omnes certe plerosque ipse Capodaglius ex lapidibus excepit. Exempla satis emendata sunt retinentque versuum ordinem.

XVI. Philippus a Turre (del Torre) Foroiuliensis episcopus Adriae (1659—1717) in libro: *Monumenta veteris Antii. Accedunt diss. de Beleno et de aliis quibusdam Aquileiensium diis et de colonia Foroiuliensi.* Romae 1700. 4. pp. 400 (ed. altera Rom. 1724 praeter vitam auctoris additamenta nulla habet) quas protulit inscriptiones Aquileienses, eas sumpsit fere ex Capodaglio, cuius schedas autographas complexas circiter CL inscriptiones ex lapidibus descriptas fere omnes nactum se esse ipse scribit (p. 290). Praeterea propria habet perpauca, ut titulum n. 771 denuo conferri iussit cum lapide.

XVII. Nicolaus Madrisio *apologia per l'antico stato e conditione della famosa Aquileja.* Udine 1721. 12 pp. 148. Titulos edidit non multos a Bertolio fere acceptos.

XVIII. Iusti Fontanini Sandanielensis (1656—1736) praeter librum editum (*di S. Colomba vergine sacra della citta d'Aquileja.* Romae 1726. 4. pp. 124) adhibui cum epistulas servatas Utini in bibliotheca capitulari (ms. n. 7.) tum schedas varias alias ibidem repositas (ms. n. 19), alias quae extant Utini apud comitem Brazzaco, habentes et Friulana quaedam et Aquileiensia.

XIX. Ioh. Dominicus Bertoli canonicus Aquileiensis (1676—1755) per annos complures sedulo collegit antiquas inscriptiones Aquileienses museumque inde sibi formavit, quod postea factum comitum Cassis et ab his auctum etiam nunc extat. Tam his copiis usus quam libris editis scriptisque Belloniano et Rambertino Aquileienses lapides et cum Muratorio communicavit et ipse edidit praeclaram syllogen inscriptionum et anaglyphorum numero DCLXV sic inscriptam: *le antichità di Aquileja profane e sacre per la maggior parte finora inedite* (Venetiis 1739 fol. pp. 444). Praeter commentarios minores, quos supplementorum loco postea edidit in Calogerana sylloge (vol. XXXIII et novae syll. vol. I. II. IV) actisque societatis Columbariae Florentinae, scriptam reliquit ipsius operis continuationem additis eidem observationibus quibusdam ad vol. I editum; continuationis secundo volumini in exemplo certe Goritiensi praescriptum est: *le antichità Aquilejesi, che dopo scritto il secondo tomo ho potuto rinvenire sino al giorno d'oggi 25 Marzo 1751 le ho registrate in questo terzo.* Scriptorum horum voluminum mihi innotuerunt exempla haec:

1. olim Rinaldi de Renaldis, deinde Hieronymi Asquini, nunc bibliothecae archiepiscopalis Utinensis (hist. n. 4 fol. pp. 676). Exemplum est accurate scriptum aut ab auctore aut moderante eo, compluribus postea adiectis, subinde etiam mutatis, ita absolutum indicibus quoque additis, ut typothetam expectasse videatur. Pervenit a n. DCLXVI ad n. MXCIV. In margine adsunt adnotationes Asquinii.

2. Vincentii Ioppii Utinensis (fol. pp. 419), item autographum, perveniens a n. DCLXVI ad n. MC.

3. apud comites Rotas Bertoliorum heredes degentes in oppido S. Viti, item autographum, constans voluminibus duobus, quorum prius continet n. DCLXVI—DCCCCLXXV, alterum n. DCCCLXXVI—MCXXVIII (vel secundum alios MCXXVIIII). Iidem Rotae servant epistolarium Bertolianum. Huiusce exemplaris duo extant apographa, alterum Utini apud marchiones Mangelli, alterum ex hoc sumptum Goritiae apud Iosephum Dominicum della Bona. Simile exemplum est, de quo nuper egit Kenner *Mitth. der Centralcomm.* 10 (1865), 106. — Ego ex his excussi exemplum Utinensis bibliothecae, vidi praeterea Ioppianum et Bonae. Insunt autem in supplementis Bertolinis cum sigilla et anaglypha aliaque permulta ab his nostris studiis aliena tum tituli non pauci ex libris editis petiti aut Aquileienses aut aliqua ratione pertinentes ad Aquileiam; insunt praeterea complures Friulani adeoque Tergestini, ut vere additi ad Aquileienses non sint multi, quorum insigniores Bertolius ipse edidit maxime in sylloge Calogerana. Ceterum merita auctoris eadem in his quae in edito volumine apparent.

XX. Muratorius Aquileiensia habuit multa a multis, cum ex libris, maxime Turrii, syllogisve antiquis deprompta tum missa sibi a Fontaninio et Bertolio, de quibus supra relatum est, et Beretta Utinensi, quae etiam scripta adhuc extant Mutinae inter schedas Muratorianas et conveniunt fere cum Bertolinis.

XXI. Io. Dom. Coleti Veneti (1727—1798) syllogae inscriptae 'inscriptiones aliquot Aquileienses quae in Bertoli desiderantur 1789' epigrammatum XXXIII excussi exemplum a Cicogna (cod. n. 2119) descriptum ex autographo Coleti servato a. 1843 apud heredes Honorii Arrigoni, inspexi praeterea et adhibui subinde alterum exemplum servatum Venetiis in bibliotheca Correria n. 226 minus plenum. Dedicatus est commentarius 'Rambaldo de Azzonibus Avogaro canonico Tarvisino ex Sperceniaco VI id. Sept. 1789'. Insunt in his cum alii tituli Aquileiae excepti tum non pauci ex inventis a. 1788. Coletus unde eos traxerit, non indicat; non omnes autem ab ipso descriptos esse ex lapidibus inde constat, quod Asquiniani suspecti vel falsi ibi proponuntur continuo ordine n. 22—25. A Cortenovio tamen Coletus nihil videtur habuisse.

XXII. Angelus Maria Cortenovis Barnabita praepositus collegii Utinensis (1727—1801), vir eximius et dignus, qui amicus esset Marinii, insignem et fructuosam operam posuit in Friulanis titulis colligendis, maxime Aquileiensibus. Edidit ipse perpauca, quae ad haec studia pertinent, nempe commentariolos *lettera al Minotto sopra una tessera antica e due conii di monete Romane trovati nel Friuli ed altre antichità* (Udine 1780 pp. 68) et *sopra una iscrizione Greca d' Aquileja*, Procopii scilicet, (Bassani 1792. 8 pp. 23), ad quos accedunt post mortem editi *sopra le antichità di Sesto* (Udine 1801. 8. pp. 47) et *de Opitergio* (s. l. et a. propter nuptias Beretta-Colloredo ed. Utini). Multo magis utilia fuerunt collectanea inscriptionum Aquileiensium et Friulanarum adiectis Histricis quibusdam, quae autographa servat Pirona Utinensis mihique utenda permisit. Sylloge est titulorum comprehensa paginis 154 descriptorum inter annos 1780 et 1799, ad quam accedunt manu scripta itineraria quattuor pertinentia et ipsa ad provinciam Friulanam. Plerosque titulos ex ipsis lapidibus excepit diligentissime et peritissime; alios descriptos ab amicis accepit vel ex libris sumpsit, inter quos sunt excerpti ex collectaneis Tomitani Feltrensibus et ex codice de quo supra egi Canoniciano, denique ex inscriptionibus Brixianis Sebastiani Arragonensis. Praeterea quae ad Bertolium in margine exempli sui, hodie item servati apud Pironam, adiecit Cortenovius, item diligenter enotavi. — Eadem inscriptionum exempla descripta accepi ex schedis Marini (cod. Vat. 9128), ad quem Cortenovius quae repperisset statim transmittere solebat; gemella fere sunt, ut tamen ubi differunt plerumque Utinensia Romanis et pleniora invenerim et magis emendata. Citavi igitur solum codicem autographum nec nisi ob certam causam Mariniana.

XXIII. Rodari et schedium Pironae a. 1788. Utini in bibliotheca capitulari incidi in folium quo continentur tituli Aquileienses tredecim sic inscriptum: *Copia di tutte le iscrizioni delle lapidi che presentemente si ritrovano nella cava scoperta li della...*, subscriptum vero sic: *furono copiate dal sig. Carlo Rodari e spedite dal Monastero ove ha la bottega alquanti passi distante dalla cava il di 23 di Maggio 1788.* — Item inter collectanea Iacobi Pironae Utinensis repperi schedium sic inscriptum: *Aquileiae inventa hoc anno 1788 inter rudera monasterii olim monialium ordinis S. Benedicti*, quo continentur lapides undeviginti maximam partem eo anno effossi. — Neuter commentarius magnae utilitatis est, cum quae inventa sunt in his effossionibus, instituitis opinor in ipso foro Aquileiae antiquae, cum complures protulerint bases honorarias, vel aliunde satis nota sint vel extent etiam nunc; servarunt tamen soli quaedam mox deperdita, ut titulum n. 863 M. Aurelii Cottae proconsulis. In Pironianum praeter veras Asquiniana una falsa se insinuavit.

XXIV. Hieronymi Asquini Utinensis (1762—1835; cf. *Biografia degli Italiani illustri* Venetiis 1840 vol. 7 p. 386 sq.) huc pertinent commentarii hi: ad libellum Hier. Gravisi *dell' Illirico Forogiuliese* (Udine 1789. 8. pp. 94) adiecta ab Asquinio titulorum scriptorum mantissa; *lettera al Venturi sopra un vecchio sigillo e sugli antichi confini del territorio della provincia Veronese col Trentino* (Veronae 1828. 4. pp. 23); *del Forogiulio dei Carni e di quello d' altri popoli Traspadani* (Veronae 1827. 4. pp. 76); *lettera sull' antico pago degli Arusnati con note sullo stesso argumento di Gio. Gir. Orti* (Veronae 1828. 4. pp. 31 et app. pp. 8); *la giardiniera suonatrice o sia illustrazione di un antico sepolcro in Osopo* (Veronae 1830. 4. pp. 48); *lettera al Labus sopra una antica lapide inedita scoperta in Giulio Carnico* (Mediolani 1834. 8. pp. 14). Praeterea ex eiusdem epistulis schedisve alia Labus edidit, alia Pirona excerpsit. Asquinius etsi primus protulit non pauca certae antiquitatis tam ex archetypis descripta quam petita ex libris, ut ex codice Cyriacano hodie Parmensi, qui fuit Asquinii ipsius, tamen longe plura apud eum admodum suspecta sunt vel potius certo falsa, ita tamen comparata, ut auctor et eruditior et ingeniosior quam solent esse falsarii vulgares non ita facile deprehendatur et adhuc plura latuerit. Quam ob rem necessaria visa est harum fraudium demonstratio aliqua quamvis pro huius libri indole brevissima. Titulum notissimum L. Ogii Patrocli, quem dabimus infra n. 2171 in Venetis, Asquinius saec. XVI scribit extitisse Colloredi, ut eum ad Iuliam Carnicam referret; at eundem iam a. 1457 constat fuisse Torcelli, ubi per plura saecula mansit, donec transferretur in bibliothecam Marcianam, illaque de Colloredo fabula, nata ex fraude nugatoris vetustioris Lazii titulum eundem collocantis 'Vellach in ruderibus Iulii Carnici' sane inepte, tam falsa est quam nunquam extiterunt litterae Ramusii Patavini nescio quae, quas Colloredi se legisse affirmat Asquinius. Titulum n. 858 imperatoris cuiusdam, cuius nomen deest, sed quem patet vixisse saeculo tertio, idem rettulit Ti. Caesaris nomine praescripto. Idem scribit reperisse se in codicibus Iucundi et Feliciani, quos vere nunquam tractasse Veronae aliunde constat, titulum L. Caecilii C. f. Pob. Carbonis descriptum in vico Prun vallis Policellae; at is neque apud Iucundum invenitur neque apud Felicianum et fictus sit necesse est, cum monstrum proponat seviri Augustalis eiusdemque praefecti iure dicundo. Idem inter Iulienses edidit titulum fractum n. 1843 pleniorem quam antea prodierat et maxime in fine sic auctum: DECVR. COL *lul. kar.* BALINEum, scilicet secundum Cortenovium, cui eum acceptum refert; at cum extent huiusce collectanea integra, titulus de quo agitur ibi desideratur, quaeque praeterea extant exempla eius partim nuper facta, partim quinquaginta minimum annos ante Cortenovium excepta consentiunt in lectione hac: ...DECV...AN..., ut coloniae mentio et maxime balinei in titulum illata sit sola interpolatione. Haec pertinent ad titulos sinceros mala fraude corruptos. Iam expendemus quae proposuimus coniuncta in suspectis huiusce voluminis, sustenta unius Asquinii testimonio eoque plerumque teste non de visu, sed schedis uso. Primum schedae hae plerumque inveniuntur ita comparatae, ut aut necessario quodammodo lateant (exempli causa 'notas manuscriptas Baptistae Leoni ad marginem Ptolemaei Itale versi a. 1561' quomodo indages?) aut adeo citantem refellant; ita Zuccoliana et Sinuviana quae saepe excitantur utpote satis alte sepulta in tabulariorum profundis, postquam nihilominus reperta sunt, non magis responderunt testanti quam Iucundi

liber et collectanea Corteneviana. Item mirum est saxa ipsa de quibus agitur nescio quo fato evanuisse omnia. Deinde titulos ipsos reperies ita comparatos, ut nomina et vulgaria reliqua, quod facile quivis assequatur, plerumque recte procedant, ubi ad difficiliora progrediare eaque quae rerum antiquarum veram intellegentiam et requirunt et produnt, hominem saepenumero deprehendas turpiter et pueriliter adeo lapsum. Ita in bello illo tractatu de horticultrice psaltria tituli n. 70* — *un romanzetto d'antiquaria* non male dicitur censori Italo (*Biblioteca Italiana* Mediol. 1830 tom. 60 p. 350) — verba extrema sane obscura *gardina sinis* vere significare mulierculam quae in horto opus faciens simul sonet, Celtice scilicet, fortasse mirabere tantum modo; ut in eadem illa quod ↃSERVAE scriptum est, id est *conservae*, non ridiculum solum est, sed etiam suspiciosum, eoque magis, quod semidoctus horticultricis patronus ut defendat notam insolitam, provocat ad titulum Goritianum notissimum, in quo ↃSC est pro contrascriptore. Denique, ut aliquando finiamus, missa faciemus non solum deliramenta de quibusdam Dantis poetae locis Celtice si diis placet interpretandis (cf. Valentinelli bibliogr. Friul. n. 3466—3468), sed etiam quae ad nostras res pertinent, *praefectos collegii* (non *collegiorum*) *fabrum et dendrophorum* n. 59* 65* et *curatorem viae Carnicae* n. 65* et *paganos Metrienses pagorum duorum* n. 42*, scilicet *di Medea di sopra e di Medea di sotto*, et *matronas vikanas* n. 60* et egregium triumphi de Tauriscis monumentum aetatis plane Augustae n. 39* aliaque talia, et solum considerabimus titulum n. 40* omnium Asquinianorum sine dubio principem habentem cursum honorum talem, ut equestris ordinis homo post equestres militias fiat curator viarum praefectusque alimentorum, deinde legatus Africae, mox curator nescio qui Illyrici nescio cuius et Histriae; quae qui defendere volet, subvertat necesse est antiquariam scientiam universam. Quam ob rem ego Asquiniana omnia, scilicet quae nullo alio testimonio idoneo defenderentur, paucis iisque exigui momenti exceptis, quae cur fingeret non apparebat, reieci inter suspecta.

XXV. Leopoldus Zuccolo pictor iussu regis Eugenii antiquitates harum partium exploravit et instituit effossionibus eo tempore institutis Aquileiae et Iulii Carnici. Relationes eius ad Eugenium eiusque praefectos scriptae Mediolani in tabulario publico mea causa quaesitae sunt nequiquam; sed plerasque earum exhibuit mihi Kandler Tergestinus, nempe secundam Nov. 1807, tertiam Iul. 1808, quartam Dec. 1808, quintam Iul. 1809, sextam Dec. 1809, octavam Apr. 1811, nonam Sept. 1812, decimam Iun. 1813; ex his excerpsi inscriptiones ibi relatas diligenter cum accurata locorum indicatione et saepe peritissime delineatas. Ad easdem effossiones spectat quam homo Gallus, qui item de antiquitatibus Pictaviensibus librum publici iuris fecit, Stephanus Maria Siauve edidit epistulam ad commendatorem Somenzari inscriptam *sugli ultimi scavi di Zuglio* (Veronae 1812. 8. pp. 26*); alii quoque huiusce docti peregrinatoris commentarioli cum in indice auctorum recensiti tum ephemeridibus inserti, ut Guattanii memoriis encyclopaedicis a. 1805, passim ad explorationes eas respiciunt. Eiusdem Siauvii, quem in iis socium habuit Zuccolus, epistulas et schediasmata varia offendi inter Zuccoliana.

XXVI. Steinbuechelius quae descripsit Aquileiae, edidit a. 1820 in vol. 12 annalium Vindobonensium (*Jahrbücher der Litteratur, Anzeige-blatt für Wissenschaft und Kunst*); quae cave confundas cum Moschettinianis editis ab eodem in iisdem annalibus a. 1829 (v. c. XXVII).

XXVII. Hieronymus Moschettini per annos circiter triginta effossionum antiquarum nomine certe moderator, sed homo indoctus pariter et incuriosus, in aedibus non publicis, sed suis non paucos titulos collocavit, quorum multi adhuc extant ibidem parieti immissi reliquis translatis in baptisterium; idem quosdam, non multos tamen misit museo Vindobonensi (cf. Zandonati p. 176). Idem relationes de antiquitatibus Aquileiae dedit ad praefectos eiusdem musei, quarum ego vidi ibi fasciculos quinque exaratos, quantum intellegi potuit, inter a. 1820 et 1826. Similia extant etiam apud Pironam et alibi, sed Vindobonensia sufficere visa sunt. Ex hac sylloge Iosephus Bernini is de quo diximus p. 75 titulum Graecum C. I. Gr. III, 6750 edidit in commentariolo sic inscripto: *monumento dell' apoteosi fatta in Aquileja ad una attrice di teatro tratta dalla raccolta inedita delle inscrizioni Aquileiensi scoperte dal Moschettini direttore degli scavi in questo luogo* (Udine 1825. 8. pp. 5). Plura inde publici iuris fecit Steinbuechelius in ephemeride Vindobonensi (*Wiener Jahrbücher, Anzeigeblatt*, 1829). Eaedem inscriptiones saepe ibi redeunt crescentibus ita ut fieri solet mendis corruptelisque; insunt etiam ex editis perperam descripta et in his una certe vere urbana errore relata ad Aquileiam (v. a. 48, 9*); neque tamen malae fidei suspicio in auctorem cadit. Ceterum plerique tituli apud Moschettinium relati cum adhuc extent, ex ipsis lapidibus emendari potuerunt.

XXVIII. Vincentius Zandonati pharmacista Aquileiae degens per complures annos curavit ut quae ibi ruderarentur ad se deferrentur itaque comparavit museum domesticum minime spernendum. Idem etiam titulis describendis vacavit ediditque libellum *guida storica dell' antica Aquileja* (Goritiae 1849. 12. pp. 230), sed quo caute utaris; nam pleraque sumpsit a prioribus, maxime ex Bertolianis et Moschettinianis, et non tam mala fraude quam incuriosa lectione aliquot titulos apud auctores eos repertos Romanos Hispanos alios ita repetivit, quasi Aquileiae reperti essent. Idem quae postea inventa cum Pirona communicavit, in eius syllogen recepta excussi; ipsas enim Zandonatii schedas non habui.

XXIX. Iacopus Pirona director emeritus lycei Utinensis de provincia Friulana optime meruit cum instituta bibliotheca patria (cf. Valentinelli *bibliografia del Friuli* p. 6. 20), in qua vix quicquam desideres non editorum tantum, sed etiam scriptorum librorum Foroiuliensium, tum elaborato inscriptionum antiquarum eius provinciae corpore. Idem vir optimus eximia liberalitate non solum Corteneviana aliaque quae custodit subsidia epigraphica mecum communicavit, sed etiam inscriptionum syllogen illam domi excutiendam mihi misit Berolinum. Subsidiis illis et supra indicatis et aliis (nominabo Anonymi cuiusdam de Gradensibus titulis in Pironae exemplo Bertoliano adnotationes) quantopere adiutus sim, ex ipsa sylloge patet; nec Pironianum corpus non utile fuit, quamquam Pirona ipse in titulis describendis operam non posuit quosque refert ex schedis amicorumve epistulis desumptos, eorum plerosque aut ex iisdem schedis habebam descriptos aut ipse videram.

XXX. Kandler Tergestinus, de quo supra p. 2 diximus, cum Histricis suis operam daret, etiam ad vicinam Aquileiam curam extendit quaeque collegit, eorum partem in ephemeride *l'Istria* edidit, omnia vero mecum communicavit. Eiusdem autem condicionis sunt Aquileiensia eius ac Histrica; sumpta sunt alia ex ipsis lapidibus, musei publici praesertim, diligenter et perite descriptis, alia habuit ab amicis Huttingero Zandonatio aliis, alia ex libris adscivit; auctoritates et locorum indicationes raro adscripsit nec semper veras, ut in iis, quae aliunde ignota essent, non raro haesitaverim quo referrem. Idem nuper edidit mappam Aquileiae antiquae (*piano topografico d'Aquileja*) additis in margine paucis titulis nuperrimae inventionis.

XXXI. Musea. Aquileia urbs primaria olim, hodie ad exiguum vicum redacta quamquam pro ea condicione quae nunc est titulos non paucos adhuc servat tribus maxime locis, nimirum in baptisterio, quod nunc musei vices facit, et in domo comitis Cassis, quod est museum Bertolianum (v. supra c. XIX), et in aedibus Moschettinianis (c. XXVII), tamen nemo mirabitur titulos Aquileienses quasi turbine quodam dispersos ubivis fere inveniri, scilicet ablatos inde partim medio aevo aedificandi causa, partim recentiore tempore propter studia litterarum. Et ad illud genus quod attinet, quamquam probabile est per oras vicinas repertorum titulorum bonam partem origine esse Aquileiensem, quae suspicio pervenit ad Capodistrianos et Isolanos (s. c. n. 482) et maxime ad Venetos, tamen eiusmodi titulos, nisi alia accederent et gravia originis Aquileiensis

---

*) Alter eiusdem libellus *Scavi di Zuglio in Carnia, fatti in Agosto e Sett. 1804, rapporto di F. M. Ricchieri vice-prefetto di Tolmezzo con note di St. M. Siauve* Utini, Pecile, 1808. pp. 6. 4. (Valentinelli *bibliografia Friulana* n. 3654) a me reperiri non potuit.

indicia, loco non movi, ne cum certis incerta permiscerentur. Titulos, quos Aquileia delatos esse aut constat aut probabile est, mihi visos Vindobonae Tergeste Goritiae Utini Venetiis Veronae (et in museo publico et apud Mongas et Smaniam) Patavii Ateste Mantuae antiquis sedibus restitui. Hoc vellem licuisset accuratius explorare agrum Aquileiensem et Utinensem; neque enim dubium est in villarum latibulis non paucos titulos adhuc superesse, quos edere debui fide aliena, ego autem non vidi fere nisi qui servantur Butrii apud comitem Toppi antiquitatis patronum strenuum, cuius hospitium grato animo recordor. Itaque sperandum est, ut post me veniant alii quibus datur eiusmodi peregrationibus vacare.

Romani cum Gallos Transalpinos in Venetiam transgressos a. u. c. 571 prohibuissent ab oppido condendo ad duodecimum lapidem ab eo loco, ubi postea Aquileia fuit, et domum eos remisissent oppido deleto (Liv. 39, 22. 45. 54. 55; L. Piso apud Plinium h. n. 3, 19, 131; Strabo 5, 1, 8 p. 214), tam ob huiusmodi invasiones in perpetuum arcendas quam propter imminens bellum cum Philippo Macedoniae rege Latinam coloniam Aquileiam deducendam esse decreverunt. Nomen utrum sit Latinae originis derivatum aut ab aquila (quod placuit Graecis, ut Iuliano imperatori in oratione 2 p. 72 Spanh. aliisque) aut ab aquis (cf. Herod. 8, 2 fin.) an barbarum Latino ori aptatum, non definio. In agro Gallorum deducta cur dicatur (Liv. 40, 34), supra relata explicant; scilicet Romani agrum a Transalpinis occupatum non accolis restituerant, sed coloniae condendae causa sibi retinuerunt. Aetatis imperatoriae scriptores verius Aquileiam collocant in Carnis (Plinius 3, 18, 126; Ptolem. 3, 1, 29; Strab. 4, 6, 9 cf. 12) idque confirmat quodammodo ipse Livius (43, 1, 5). Deducendae coloniae tres viri creati a. u. c. 571 P. Scipio Nasica consul a. 563, C. Flaminius consul a. 567, L. Manlius Acidinus consul a. 575 deduxerunt eam a. 573 (Liv. 40, 34; Vell. 1, 15). Acidini etiam basis extat fortasse aetatis non multum posterioris, certe libera etiamtum re publica scripta cum titulo (n. 873) *L. Manlius L. f. Acidinus triu vir(um) Aquileiae coloniae deducundae.* — *Tria milia peditum*, Livius ait (40, 54), *quinquagena iugera, centuriones centena, centena quadragena equites acceperunt;* deinde querentibus Aquileiensibus coloniam suam infirmam inter infestas nationes Histrorum et Illyriorum esse (Liv. 43, 1) a. u. c. 585 *mille et quingentae familiae ex senatus consulto scriptae triumvirique qui eas deducerent missi sunt T. Annius Luscus P. Decius Subulo M. Cornelius Cethegus* (Liv. 43, 17). Legiones, quae Italiam ab Alpinorum incursionibus defenderent (et vel Augusti aetate Iapydes infestasse Aquileiam scribit Appianus Ill. 18), saepenumero hiemasse ad Aquileiam consentaneum est confirmatque id Caesar bell. Gall. 1, 10. Deinde cum post quieta duo saecula arma denuo inciperent Italiae obstrepere et maxime Aquileiae, quam Marcomannos et Quados Marco imperante obsedisse Ammianus (29, 6, 1) auctor est, Aquileia ut defensorum numero insignis (ἰδίων δήμων πολυάνθρωπος καὶ .... πολύ τι πλῆθος ἐνοίκων ... ξένων τε καὶ ἐμπόρων Herod. 8, 2; μεγάλη καὶ ἀτεχνῶς πολυάνθρωπος Procop. bell. Vand. 1, 4) et moenium firmitate (cf. Ammian. 22, 11, 2: *Aquileiam ... urbem situ et opibus [munitam] murisque circumdatam validis*; Ausonius de clar. urb. 7: *moenibus et portu celeberrima*) saepius multo quam reliquae urbes Italiae superioris suas partes secuta suo Marte pugnavit. Sufficit hoc loco breviter meminisse obsidionis ab imperatore Maximino frustra temptatae a. 238 (Herodian. 8, 2—5; vita Maximini c. 21—23), qua occasione muros per saecula neglectos et magna ex parte collapsos restitutos esse tradunt; militum Constantii partes secutorum, qui ibi diu defenderunt se contra Iulianum a. 361 (Ammianus 21, 11. 12. 22, 8, 49); Maximi a Theodosio ad Aquileiam debellati a. 388; denique eversionis Attilanae (Iordanis Get. 42 al.). Sed ut in bellis locum suum teneret, effecit commercium inter Illyricum et Italiam, cuius emporium praecipuum fuisse Aquileiam auctores testantur, maxime Strabo 5, 1, 8 p. 214: ἀνεῖται ἐμπόριον τοῖς περὶ τὸν Ἴστρον τῶν Ἰλλυριῶν ἔθνεσι· κομίζουσι δ᾽ οὗτοι μὲν τὰ ἐκ θαλάττης, καὶ οἶνον (cf. Herodianus 8, 2) ἐπὶ ξυλίνων πίθων ἁρμαμάξαις ἀναθέντες καὶ ἔλαιον, ἐκεῖνοι δ᾽ ἀνδράποδα καὶ βοσκήματα καὶ δέρματα. Si tacerent auctores, viae solae id demonstrarent ex Pannonia utraque convergentes omnes ad Aquileiam (cf. Strab. 4, 6, 10 p. 207 7, 5, 2 p. 314). Denique aetate liberae rei publicae etiam portorium exactum esse prope Aquileiam Cicero (pro Fonteio 1, 2) et eius aetatis tituli n. 703. 792 testantur, ut Italiae fines in re vectigaliaria iam tum eo usque pertinuisse appareat. Unde ditem Aquileiam iam Mela (2, 2, 61) praedicat auctor antiquus et in talibus parcus; et cadente quoque imperio Aquileia diu statum tenuit. Ibi saepissime moratos esse imperatores praeter Aquileiensis palatii memoriam (paneg. Max. et Const. c. 8) et Iustiniani imperatoris de ea re testimonium (nov. 29 praef.) constitutionum subscriptiones testantur; ibidem Beleni Apollinis et Solis templa restituta esse ab ipsis imperatoribus Diocletiano et Maximiano inscriptiones n. 732. 803 docuerunt. Ibidem Notitia collocat et *praepositum thesaurorum per Italiam* (p. 47) et *procuratorem monetae Aquileiensis* (p. 48), cuius copiosissimi extant nummi, denique *procuratorem gynaecii Aquileiensis* (p. 48) et *praefectum classis Venetum* (p. 118); etiam correctorem Venetiae et Histriae ibi sedem habuisse statuunt plerique probabiliter, cum metropolis Venetiarum appelletur a Iordane l. c. ibidemque ab antiquissimo inde tempore sedes fuerit harum partium summi episcopi. Iordani (l. c.) quidem si fides est, Attila urbis vix vestigium reliquit nec dubium est, quin splendorem urbis attriverit; sed tamen quam caute talia admittenda sint, nemo ignorat videturque fide magis digna narratio eorum qui de rebus Langobardicis scripserunt, his invadentibus Italiam c. a. 568 Paulinum Aquileiae patriarcham sedem inde transtulisse Gradum, unde deinde a. 1450 translata est Venetias. Ceterum non ad ipsum litus Aquileia sita fuit, sed ut nunc ita antiquo tempore a mari paullo plus LX stadia secundum Strabonem (5, 1, 8 p. 214) vel XV m. p. secundum Plinium (h. n. 5, 18, 12, 6), ad fluvium Natisonem, qui videtur esse rivus hodie dictus Attia sive Natissa proxime ab Aquileia ad occidentem.*) Extitit igitur sine dubio etiam antiquo tempore prope Aquileiam vicus portensis, quamquam Gradus oppidum non memoratur ante epocham Langobardorum effloruitque sine dubio post urbis eversionem.

Aquileiam ex colonia Latina post adeptam civitatem, lege Iulia opinor a. u. c. 664, municipium factam esse dubitari non potest (cf. Marquardt enchir. 3, 1, 48), eodemque statu certe meliore aetate mansisse constat et ex silentio scriptorum de colonia Aquileiam deducta, quod in tanta urbe aliquid ponderis habere nemo negabit, et ex Vitruvii loco 1, 4, 11: *circum Altinum Ravennam Aquileiam aliaque quae in eiusmodi locis municipia sunt*, et maxime ex duobus titulis n. 903, ubi Aquileiae nominantur *municipes et incolae*, et n. 968 de donatione facta *municipio Aquileiensi.* Obstat, quod coloniam dicunt ut Plinius 3, 1, 29 ut Ptolemaeus 3, 1, 29, denique in titulis duobus n. 1084. 1127 nominantur servi *colonorum*; nec nego Aquileiam similiter ac Mediolanum ab Hadriano vel Pio nomen illud honorificentius scilicet abstulisse; Plinius tamen omnimodo cogitavisse putandus est de colonia Latina, eo magis quod eodem loco citat L. Pisonis de Aquileia condita relationem. Denique, si vere postea coloniae nomen Aquileia usurpavit, magistratuum condicionem propterea non mutavit. Hoc notabile est Maximinum imperatorem, cum ipsum contra quem mox Aquileienses senatus partes secuti pertinacissime se defenderunt, in titulo edendo inter miliarios dici *Aquileiensium restitutorem et conditorem.* — Tribui Aquileienses adscripti fuerant Velinae (cf. Grotefend imp. Rom. trib. discr. p. 31). — Magistratus nominantur praeter duo viros nescio quos, sed vix iure dicundo, tituli antiquissimi et plane solitarii n. 971 *quattuorviri* passim, ut adiciatur subinde *iure dicundo quinquennalis* (n. 989. 1012, ubi iidem homines dicuntur et *IIIIviri i. d. quinq.* et *IIIIviri i. d.* simpliciter; n. 1010) vel *quinquennalis* (n. 1015) vel *iure dicundo* determinatio; contra quattuor viri aediliciae potestatis nullum exemplum repperi, *aedilis* unum n. 1015, ut videantur secundarii hi magistratus latere maluisse sub simplici titulo quattuorvirali. *Praefectum iure dicundo* invenias n. 961, *praefectum aedilicia potestate* n. 749. Quaestores nominantur nulli nec dubium est id officium Aquileiae locum non habuisse inter honores. Sacerdotia quoque in titulis enuntiantur rarissime; adest *pontificatus* n. 1015 et *auguratus*

*) Certum de ea re iudicium ferre vix licet, cum aquarum cursus in hac regione qui nunc est ab antiquo videatur aliquantum diversus esse neque improbabile sit Natisonem hodie imminutum esse, olim autem in eum incidisse Turrum torrentem, qui nunc in Sontium influit.

n. 1016; Beleni, quem vel imperatores Aquileiae coluerunt et auctores celebrant (v. ad n. 732), sacerdotes publici in titulo nullo comparent, cum adsint Bonae deae magistrae (n. 757. 758. 759). — *Sex viri* abundant et condicionis sunt libertinae omnes; contra *sex viri et Augustales* quattuor tantum adsunt (n. 828. 832. 1004. 1758; cf. n. 985) eorumque secundus sic eum honorem effert, ut appelletur *sex vir et decurionum decreto Augustalis*, quasi alterum officium solum ei iniunctum sit ordinis decreto. Quod confirmat titulus n. 827, in quo duo homines nominantur alter *sexvir*, alter *Augustalis decurionum decreto*. Titulus autem Cividalensis n. 1768, in quo videtur nominari sexvir Augustalis Aquileiae, non satis certae lectionis est. Praeterea in inscriptione n. 1012 posita opinor imperantibus Severo et Caracalla collegium videtur dici *Sept(imiani) Aureli(ani) Aug(ustales) seviri* vel ei mavis *Sept(imi) Aureli Aug(ustorum) seviri*. Pro splendore municipii splendidum fuisse etiam *collegium fabrum* (cf. n. 866. 1012. 1020) consentaneum est; splendoris indicia sunt inter alia *praefectus et patronus* (n. 749) et *decurialis* (n. 731); notabilis est *dolabrarius* collegii eius (n. 908). Cum hoc inaguntur solito more duo collegia similia *centonariorum* (n. 749. 1012. 1020) et *dendrophorum* (n. 1012). *De collegio veteranorum* n. 784 suo loco quaedam adnotavimus, ut item ad n. 893 de militum legionis XI Claudiae titulis Aquileiae repertis, coniunctis fortasse cum Sarmatis gentilibus labente aetate in Venetia imperatorum iussu collocatis. — Eius modi rei publicae facultates cum amplae fuerint necesse est, non mirum est praeter vilicos summarum servos eius (n. 737 et n. 1038) complures reperiri et servos eius et libertos, qui tam masculi quam feminae dici solent *Aquileienses*. Denique antiquissimae originis quamquam pro re exigua, tamen non spernenda indicia etiam tituli servarunt ex sermonis scripturaeque proprietate ad liberae rei publicae aetatem referendi, quales sunt praeter eos quos vol. I. n. 1456—1461 composuimus n. 971 aliique.

Proponuntur hoc capite primum tituli reperti Aquileiae et ad Aquileiam, maxime in tractu inter fluvios Suntium (Isonzo) et Alsam (Ausa) a litore maris et Grado oppido ad Palmam, ubi vici pagique omnes vestigia monstrant antiqui splendoris urbis Aquileiae. Contribui autem cum his item et repertos trans Isontium ad S. Canciani, Ronchi, Monfalcone, Gradiscam, et qui sparsi sunt per vicos inter Palmam et Utinum Gonars Castions Lavariano Chiasottis Percoto Camin Buttrio Rosazzo, et adservatos Utini, cum praesertim plerique qui inde innotuerunt non tam eruderati sint ibi quam delati ex ruderibus Aquileiae in domus villasve nobilium et honestiorum quae ibi inveniuntur. Nec quicquam in harum partium titulis observavi, cur separarem ab Aquileiensibus reliquis.

---

725 Gradi iuxta ecclesiam POC., a regione cathedralis ecclesiae CORT., apud Zanettos ASQ.

diis . patri
ET·AERECVRAE
M · AVRELIVS
CAVRVS
VET·EX·VOTO
V·S·L·M

Pococke p. 126, 8; Cortenovis ms. p. 85, qui vidit a. 1786; Anonymus Pironae; Asquini apud Pironam; Hattinger descripsit Kandlero (inde pars edita est in Istria 1848 p. 294).

I habet Poc. solus; a v. 2 incipiunt reliqui auctores, e quibus fracturam adnotat Cortenovis; contra Anonymus Pironae: '*lapide intiero, ma sopra può aver posata un altra*'. — 2 ET Cort. Anon., EF Poc., B·F Asq., --L Hatt. — AERE·CVRAT Cort. Anon., A·FRICVRAE Asq., AERE·CVRA·· Hatt., AE·RECVRIAE Poc. — 3 M· om. Hatt. in lac. — AVRELLEO Asq. — 4 SCAVRVS Cort. solus. — 5 inter EX et VOTO inserit C** Hatt.

De Aerecura vide quae dixi apud Gerhardum *archaeol. Anz.* 1865 p. 88.

726 Aquileiae apud Moschettinium.

AESCVLAPIO
AVG·SAC

Descripsi.

727 Aquileiae apud Moschettinium.

E G I R V S
M · L · M · S
AESCL·V·S·L·M

Moschettinius ms. duobus exemplis, inde Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 48 (1829) p. 85.

EGIRIVS | M·B·M·S | AESCVL·V·S·L·M exemplum posterius. Tribus litteris M·L·M tria nomina domini significantur.

728 Aquileiae apud Moschettinium.

*ae*SCLAPIO
*a*VG
*sacr*VM
NIA

Descripsi.

729 Aquileiae apud Moschettinium.

AESCV
LAPIO
AVG·
SAC
MAC

Descripsi.

730 Aquileiae apud Moschettinium.

AESCVLAPIO
ET · HYGIAE
AVG
ODIA

Descripsi.

731 Aquileiae rep. 1818, extat apud Moschettinium.

A E S C V L A P
ET · HYGIAE
A V G · S A C R
C · S T A T I V S
M O S C H V S
IIIIII·VIR·AQVL
D E C · C O L L
FABR
V · S · L · M

Descripsi. Exhibent Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 12 (1820) p. 28; Zandon. p. 209.

732 Aquileiae in aedibus Faccini BERT., *in casa privata alla colonna del fenile che conduce alla stalla* CORT.

apollini BELENO
imperatores ES·CAESARES
*c. aur. val. di*OCLETIANVS·ET
*m. aur. val. m*AXIMIANVS
*p. f. invict*I·AVGG
DEDICAVERVNT

Beretta ms.; Bertoli apud Mur. ms. at 1987, 6 et in syll. p. 433 n. 643; Moschettini ms. (ex hoc Zandonati p. 212); contulit Cortenovis a. 1778; item fortasse Kandlerus.

2 ES·CAESARES Cort., 2 CAESARIS Mosch., CAESARER Kandl., CAESARES rel. — 3 sic Ber., OCLETIANVS (om. ET) Bert., DVOCLETIANVS·ET Mosch., IANVS.ET Kandl.; — 4 MAXIMIANVS Mosch., AXIMINIANVS Bert. ms., MIANVS Kandl. — 5 II·AVGG Cort., DI AVGG Ber., B AVG···· Mosch., AVGG Bert., Kandl. — 6 DEDICAVERVNT Ber., DEDICAVERVNT Kandl., EDICAVERVNT Bert., EO DEDICAVERVNT Mosch.

Cf. praeter titulum n. 803 ab iisdem imperatoribus dedicatum Soli Herodianus 8, 3: *καὶ χρησμοί δέ τινες ἐδίδοντο ὡς δὴ τοῦ ἐπιχωρίου θεοῦ νίκην ὑπισχνουμένου· Βέλενον* (*Βέλιν* cod. Ven.) *δὲ καλοῦσι τοῦτον, σέβουσί τε ὑπερφυῶς, Ἀπόλλωνα εἶναι ἐθέλοντες. οὗ καὶ τὴν εἰκόνα ἔλεγόν τινες τῶν Μαξιμίνου στρατιωτῶν φανῆναι, πολλάκις ἐν ἀέρι ὑπὲρ τῆς πόλεως μαχομένην.* Item quae Herodianum secutus scribit qui Maximini vitam enarravit c. 22: *deum Belenum per haruspices respondisse Maximinum esse vincendum; unde etiam postea Maximiniani milites iactasse dicuntur Apollinem contra se pugnasse debere nec illam Maximi aut senatus, sed deorum fuisse victoriam.* Tertullianus apolog. 24: *unicuique etiam provinciae ... suus deus est, ... ut Norici Belenus*, item ad nat. 2. 8: *quanti sunt qui norint .... Belenum Noricum.* Ausonius profess. 4 de rhetore Gallo: *tu Baiocassis stirpe Druidarum satus, si fama non fallit fidem, Beleni sacratum ducis e templo genus et inde vobis nomina: tibi Paterae (sic ministros nuncupant Apollinares mystici)* et de fratre eius ibidem c. 10: *nec reticebo senem nomine Phoebicium, qui Beleni aedituus nil opis inde tulit ... stirpe satus Druidum.* Tituli tamen Beleno sacri non reperiuntur nisi in Carnis, non Aquileiae solum, sed etiam Iulii Carnici et Concordiae; extra Carnos autem reperti, ut Venetiae complures et Arimini unus (Tonini Rimini p. 231), eo translati videntur ex Aquileiae ruderibus. Origini igitur sive Noricae, sive Celticae eius numinis minime respondent nec satis caute, opinor, Iac. Grimm (*deutsche Myth.* p. 579) eo usque processit, ut Beal Celtarum nescio quem Solem cum Beleno componeret. Nam Ausonius sine dubio ut tum solebant docte magis quam perite in nomine lusit Belenum usurpans pro trita Apollinis Phoebive appellatione; Tertullianus autem nomen proprie Carnicum pro numine habuit provinciae vicinae errore in eiusmodi scriptore minime incredibili. Belignam vicum ab Aquileia proximum orientem versus ab huius numinis templo appellatam esse multi observarunt. Ceterum Beleni forma frequentior est, sed etiam Belinus scribitur non raro.

733 litteris pulchris CORT. Belvedere in coemeterio.

...IICLA/N
BEL VOTI
SOLVESS · LIB

Cortenovis in itinerario ms.; Zuccolo ms.
1 ...IOLA Cort.
Videtur esse clausula carminis:
... *Beleno voti solvere libentes.*

---

734 arula rep. Aquileiae 1849 *al Muro forato* SANDLER. Extat apud Zandonatium.

BELINO
AVGVS
L·ANNIVS
FIDELIS

Contuli. Kandler ms. et in Istria 1852 p. 96.

---

735 basis Veronae apud Smaniam. De Aquileiensi origine non constat testimonio diserto.

APTHONETO *sic*
FRATRI
THEODORO
FILIO
ACHILLAEVS
PATER
ΒΕΛΕΝΙ

Descripsi.

Titulus videtur esse ex genere eorum, qui medium quodammodo locum obtinent inter sacros et sepulcrales, deo cuidam maxime Silvano, sed etiam Beleno Feroniae Veneri dedicati in memoriam defunctorum, honorem ('et benivolentiam' additur n. 831) superstitum, qui alibi rarissimi (cf. vol. II n. 4458 5026). Aquileiae passim reperiuntur.

---

736 Aquileiae VERD. in villa Belvedere II m. p. ab Aquileia BERT. Inter lapides a. 1548 Venetias in museum Grimaniorum delatos recenset CAPOD., errore. Picta legitur in aedibus Moschettinianis.

C·AQVILEIENSIS
DIADVMENVS
B·V·S

Grut. 37, 3 a Verdero; Henr. Palladius p. 82; Capodaglio n. 102; a Turre p. 270; Bertoli p. 90 n. 59; Moschettini ms., eodem exemplo omnes. Ex lapide rursus Bertoli apud Mur. 24, 5 et in syll. p. 91 n. 62.

In exemplo antiquo huic praefixa est tanquam huius principium n. 754 FONTI·BEL. Quod inde separandum esse inde colligitur, quod brevem hunc titulum Venetiis Pighius vidit, alterum nostrum prope Aquileiam Bertolius. Apud Gruterum praeterea ad finem adhaesit titulus n. 743. Versus divisi ad Cap. et Bert. n. 62.

In titulis dedicatis Aquileiae nomen dei per simplex B indicatum recte opinor explicabitur de Beleno, ubi eius modi explicationi nihil obstat. Cf. n. 759.

737 Beliniae rep. dicit et a. 1548 missam Io. Grimano Venetias CAP., hoc errore, nam fuit apud Bertolium extatque adhuc fracta in museo Cassis.

APOLLINI
BELENO
C·AQVILEIENS
FELIX
QVOD·VILIC
SVMMARVM

Descripsi quae dedi litteris rectis. Grut. 36, 12 ex Verderii schedis similiterque Henr. Palladius p. 83; Capodaglio n. 103; a Turre p. 259. Ex lapide rursus Fontanini, qui misit Buonarotio 18 Mai. 1720 (cod. Marucell. A. 43 f. 110); Madrisius p. 134; Mur. ms. et 13, 23 a Beretta; Bertoli p. 94 n. 68.

3 AQVILEIENSIS Cap. — 4 FILIX Ber. — 5. 6 om. Grut. Pall. Cap. — 5 VILLC Madr. Ber. — 6 ÇVMARV Ber. (CVMMARVM Mur. ed.)

Apollini Beleno C. Aquileiens(is) Felix quod vilic(us) summarum [fecit, libertus posuit]: talia fere supplenda sunt. *Vilicus summarum* municipii servus non differt a servo municipii infra n. 1038 simpliciter dicto *summarum*; componendus est cum vilico summarum servo vicesimae hereditatium (Fabrett. 36, 178) et cum *dispensatore summarum* vel *arcae summarum* municipum, de quo dixi supra ad n. 83.

---

738 Belvedere rep. et cum aliis multis iubente Victore Grimano adducta Venetias SPOREN. prope Belinam rep. et a. 1548 missa Venetias Io. Grimano CAPOD. similiterque PIGH. Ibidem viderunt MANUTIUS, TH. BARTHOLINUS, GUDIUS, CICOGNA; nuper veniit extatque hodie Veronae apud Gazzolam.

BELINO·AVG
SACRVM
VOTO·SVSCEPTO
PRO·A·AQVILLIO
C·F·POM·VALENTE
IIII·V·I·D·DESIG
PHOEBVS·LIB
V·S·L·M

Descripsi. Sporenus (c. a. 1550) p. 314; Manutius cod. 5248 p. 10; Pighius cod. mus. f. X, Herc. p. 265 q. v. (inde Lips. p. 33); Panvinius cod. Vat. 6035 f. 134; Ligorius ms. Neap. et Taur.; Grut. 36, 13 ex Pighio et schedis Verderii (Bartholinum vidisse praeterea monetur in ed. 2); Henr. Palladius p. 83; Ossan p. 589 ex schedis Gudii; Capodaglio n. 99; a Turre p. 263 cf. p. 269; Muratori ms.; Bertoli ms. apud Mur. et p. 93 n. 67 a prioribus; Cicogna vidit.

---

739 Beliniae rep., unde dicitur a. 1548 missa Venetias in museum Grimanianum.

BELENO
V·S·L·A
P·C····
········
········

Capodaglio n. 101.

740 prope Belinam rep. et a. 1548 missa Venetias in museum Grimani CAPOD., ubi viderunt PIGH. et CICOGNA. Nuper veniit extatque hodie Veronae in aedibus Gazzolae.

BELINO
SEX
CAESRONIVS
FAVSTVS
IIIII·VIR
V·S·L·M

Descripsi. Habent Ligorius ms. Taur.; Pighius cod. mus. f. X, Hercul. p. 268 qui vidit (inde Lips. p. 33; Grut. 36, 14); Cod. Lugd. XXIV Papenbr. 14; Henr. Palladius p. 83; Capodaglio n. 100; Bertoli ms. apud Mur. et p. 91 n. 64 a prioribus; Cicogna vidit.

---

741 Aquileiae in eccl. S. Cosmi.

APOLLINI
BELENO · AVG
TIB · CL · ARISTIO
ET · CORNELIA · EVTYCHIAN
CONIVNX·CVM·FILIS·CLAVD
CONSTANTE·FEROCIANO
EVTYCHIANE·ARISTIONE
EX·VOTO·POSVER·SIGNVM
CVPIDINIS · L · D · D · D

Secundus servavit. Inde Bellonius n. 42; Sanutus f. 42 n. 79; Vat. 5250 f. 53 n. 82; Rambertus n. 62; Capodaglio n. 24; a Turre p. 259 ex schedis suis; Mur. 24, 1 ex Turrio; Bertoli p. 96 n. 70.

1 APOLINI Bell. San. Capod. — 3 TIBI CL Ramb., TIBR CL San., TIBEC Vat., TIBC CI Bell. — ABSTIO Bell. — 4 EVTYCILAN Bell., EVTICIAN San., EVTICILAN Ramb. Cap., EVTICILIVE Vat. — 5 CONIONX Bell. — FILIIS Ramb. — CLAVD Cap. San., C·HAV Bell., C·CLAVD Ramb. Vat. — 6 FEROCLANO Bell. San. Cap., PEROCLANO Ramb. — 7 EVTICHIANE Ramb. Cap. Vat., EVTICHIANAE San., EVTICIANAE Bell. — ARISTIONE Bell. San. Cap., AERISTIONI Vat., ÆV.ISTIONE Ramb. — 8 POSVERE Vat.

---

742 prope Belinam rep. et a. 1548 missa Venetias in museum Grimani CAPOD. ubi viderunt PIGH. et CICOGNA; nuper veniit vidique ego a. 1867 Venetiis apud negotiantem rerum antiquarum Richettium in domo quae fuit Marcella.

BELENO
AVG · SACR
L · CORNELIVS
L · FIL·VELL
SECVNDINVS
AQVIL
EVOC·AVG·N
QVOD·IN·VSV
DONVM·VOV
AQVIL
PERLATVM
LIBENS·POSVIT
L·D·D·D

Descripsi. Panvinius cod. Vat. 6035 f. 107; Ligorius ms. Neap. et Taur.; Pighius cod. mus. f. X, Herc. p. 285 qui vidit (inde Lips. p. 33; Grut. 36,15); Capodaglio n. 97; Henr. Palladius p. 83; Bertoli ms. apud Mur. et p. 87 n. 55 a prioribus; Cicogna ms.

743 Aquileiae VERD. Venetiis in domo patriarchae de Aquileia PIGH. in aedibus Grimani MAN. Inter lapides a. 1548 Venetias in museum Grimanium delatos recenset CAPOD. Picta visitur in aed. Moschettini.

M·HOSTILIVS
AVCTVS
IIIIII VIR
S D S

Manutius cod. Vat. 5248 p. 10; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 123; Pighius cod. mus. f. X; Ligorius ms. Taur.; Grut. 37, 3 a Verdero; Henr. Palladius p. 82; Capodaglio n. 92; a Turre p. 270; Bertoli p. 90 n. 61; Moschettini ms.; praeter Manutium ex eodem exemplo ni fallor omnes.

Apud Grut. solum male coaluit cum duabus titulis eodem loco et tempore descriptis n. 736 et 754. — 3. 4 sic Man. curis secundis, IIIIII·R·S·D·VIR Grut., IIIIII·VIR]R·S·D plerique, IIIIII·VIR·R·D·S·V Man. ante eta.

744 prope Belinam rep. et a. 1548 missa Venetias in museum Grimani CAPOD. Ibi viderunt BARTHOLINVS *et* ZENO.

BELEN · AVG
IN · MEMOR
IVLIOR
MARCELL · ET
MARCELLAE · E
IN · HONOREM
IVLIARVM
CHARITES · ET
MARCELLAE·FILIAR
ET·LICIN·MACRON
IVNIOR·NEPOTIS
C·IVL·AGATHOPVS
IIIIII·VIR·AQVIL
L·D·D·D

Pighius cod. mus. f. X, Herc. p. 266 qui vidit (inde Lips. p. 33 et Grut. 36, 16, adhibitis praeterea schedis Ursini et Ligorii, qui habet in ms. Taur.); cod. Lugd. XXIV Pap. 14; cod. Barb. 38, 100; Reines. 1, 52, cui descripsit Thomas Bartholinus; Henr. Palladius p. 82; Capodaglio n. 96*b*; Zeno *lettere* 1, 18 a. 1698 a se diligenter descriptam misit Fontaninio; a Turre p. 263 cf. p. 268. 269 ex lapide; Bertoli ms. apud Mur. et p. 89 n. 58 a prioribus; Orell. 1967 a prioribus.

1 AVC Pigh. — 5 E pro E Rein. — 9 MARCELLA Lugdun. — 12 IVLIVS Rein. Zeno.

745 Aquileiae in eccl. S. Felicis in pavimento altaris maioris SAN. BELL.; *in una casa del capitolo* CAPOD.; deinde apud Bertolium, nunc in museo Cassis.

B E L I N O
A V G · S A C
L · I V N I V S
S V C C E S S V S
V · S · L · M
DOMV · ALTINAS

Descripsi. Exhibent Bellonus n. 36; Sanutus f. 44 n. 88; Vat. 5250 f. 58 n. 90; Capodaglio n. 40; a Turre p. 263; Madrisio p. 134; Mur. 24, 2 a Bertolio ms. et 1022, 6 a Beretta; Bertoli p. 92 n. 67; Moschettini ms.

746 prope Beliniam rep. Io. Savorgnanus a. 1548 Venetias misit Io. Grimanio CAP. similiterque PIGH. Ibidem viderunt MANUTIUS GUDIUS CICOGNA; nuper veniit. Aut hunc titulum aut alium similem Ricchettius negotians rerum antiquarum Venetiis vendidit paullo ante a. 1867 comitissae Zichy et misit ei in Austriam.

BELENO
MANSVETIVS
VERVS
LAVS · LAV
ET · VIBIANIA
IANTVLLA
V·S

Manutius cod. Vat. 5248 p. 10. Pighius cod. mus. f. X, Herc. p. 265 qui vidit (inde Lips. p. 33). Panvinius cod. Vat. 6036 f. 55. Ligorius ms. Taur. Grut. 36, 17 ex Pighio et Verderii schedis. Henr. Palladius p. 82. Ex Gudii schedis Orsato p. 569. Capodaglio n. 95. Bertoli ms. apud Mur. et p. 86 n. 53; in ed. certe a prioribus sumpsit. Cicogna ms.

2 MANSVETVS Manut. Gud. Capod. — 4 LAV·LAV Pall. — 5 L·T Cap., T Pall. pro ET. — VIBIANIA Man. Lig. Cic. Bertoli ms. (non ed.), VIBIANA reliqui. — 6 IANTVLIA Pall.

747 Aquileiae VERDER. prope Beliniam repertam Io. Savorgnanus a. 1548 Venetias misit Io. Grimano patriarchae Aquileiensi CAPOD. Venetiis in domo patriarchae Aquil. URSIN.

T · MASIVS
APTVS
VESCELLEN
ET
ASIATICVS
MAri·BELEND
V·S·L·A
P · C

Grut. 37, 1 a Verderio eodemque exemplo Capodaglio n. 94. Diverse Grut. 879, 11 ex Ursini adversariis. A prioribus Henr. Palladius p. 83; a Turre p. 270; Bertoli p. 91 n. 63.

In vv. div. sequor Grut. 879 et Cap. — 6 MAN·BELENO Grut. 37 Cap., MANNEI Grut. 879. — 7. 8 om. Grut. 879.

748 basis quadrata. Gradi in aedibus Pinetti BERT. In aedibus plebani CORT. GREG. Barbanae FIL. Deinde Altichieri prope Patavium in villa Quiriniana FERR. FURL. Inde a. 1832 transiit in museum Patavinum. — In insula Corgle POC.

A P O L L I N I
B E L E N O
A V G · S A C ·
C · PETILIVS
V E N V S T V S
TRIB
PRAETORIAN
V · S

Coatuli. Pococke p. 126, 3; Bertoli ms. n. 674 et in Calogerà *nuova racc.* 4 (1758) p. 370, cui misit socius Pocockii Milles; Cortenovis ms. p. 65, qui vidit a. 1784; Iac. Gregori Gradensis *raccolta Ferrarese* vol. 18 (1786) p. 148 = 20 p. 173; Filiasi mem. ed. 1 3, 387, ed. 2 2, 365; Ferretus inscr. Patav. ms. 4, 45; Furlanetto lap. Pat. p. 15 n. 2 tab. V. A prioribus Orell. 1968.

749 Aquileiae in ecclesia S. Cosmi SECUNDUS. Aquileia ex fano Beleni Venetias delata in museum Iohannis Grimani patriarchae Aquileiensis PIGH. Ibidem solam omnium quae olim ibi fuerunt relictam repperi a. 1867.

A P O L L I N I
B E L E N O · A V G
I N · H O N O R E M
C·PETTI·C·F·PAL
PHILTATI · EQ · P
PRAEF · AED · POT ·
PRAEF · ET ·PATRON
C O L L E G I O R V M
F A B R · E T · C E N T
D I O C L E S · L I B
D O N V M · D E D I T
L · D · D · D

Descripsi. A Secundo Bellonus n. 48, Sanutus f. 43' n. 80, Vat. 5250 f. 53 n. 63, Rambertus n. 63, Capodaglio n. 25. Aliunde Manutius 5246 p. 2; Pighius cod. mus. f. X, Herc. p. 265 qui vidit (inde Lips. p. 33); cod. Lugd. XXIX Papenb. 14; cod. Barb. 38, 100; Grut. 36, 11 ex Pighio et Ursino (allata in ed. 2 lectione Scaligeri pessime confusa); Bertoli ms. apud Mur. et p. 95 n. 69 a prioribus; Cicogna ms.

750 Belvedere sub Aquileia in limine ianuae cuiusdam domus.

P · TROSIVS · C · F · CINNA
B · S

Vaivasson ms.

751 in abbatia S. M. de Barbana RED.; extra Gradum in insula Barbanzae MASC.; *nella sommità della facciata sopra il coperto della chiesa della B. V. di Barbanza* CAPOD.

BELINO
SACR
L·VETTONIVS
L·L
SECVNDVS
IIIIII·VIR

Antiqui exemplum exhibent cod. Canonici n. 24; Redianus f. 139' Grad. n. 22; Marcanova (Bern. n. 614, Mut. n. 47); ex Marcanova per Sirmondum Grut. 1066, 8; ex Grutero Bertoli p. 92 n. 65. Ex Marcanova sumpsit sine dubio etiam Paulus Ramusius, qui adscripsit ad exemplum orth. Manut. hodie Rovigi in academia servatum. Denuo ex lapide Capodaglio n. 118.

Vv. divisi ad Capod. — 1. 2 BELLINO SACRVM Capod. — 3 VETTONIVS Canon. Red. Capod., VECTONIVS Marcan. Ram. — 4 L·F Capod.

752 Belignae in ecclesia S. Martini CAP. Aquileiae GSSO. Ex feudis suis Aquileiensibus transtulit Vrnetias in domum suam Cannaregiensem Franciscus Savorgnan GIORN. DE' LETT. Nunc Catai in museo Obiciano.

B E L E N O
AVG
T · V Í B I V S
A S A S C A N T V S
IIIIII·VIR·AQVIL
DÓNVM · DED

Descripsi. Capodaglio n. 81 (inde a Turre p. 263; ex hoc Mur. 24, 3, Bertoli p. 88 n. 57); *Giorn. de' letterati* 38 (Venet. 1727) p. 186; Gregori *racc. Ferrarese* vol. 20 (1768) p. 173; Cavdoni Cataja p. 108; Furlanetto lap. Pat. p. 15 n. 13.

753 Belvedere prope Aquileiam FONTAN. Ex feudis suis Aquileiensibus transtulit Venetias in domum suam Cannaregiensem Franciscus Savorgnan GIORN. DE' LETT. Venetiis apud comites Savorgnanos BERETTA. Nunc in museo Nanio.

APOLLINI
BELENO
AVG
C·VOLVSIVS patera

Costall Leguari. Fontaninius in schedis bibl. cap. Utin.; *Giorn. de' lett. d' Italia* t. 28 (Venet. 1727) p. 185; Mur. ms. et 24, 4 a Beretta; Biagi mon. Gr. et Lat. p. 168; Driuzzo n. 9 (81) aere expressit.

754 ara Aquileiae VERDER. Aquileia translata Venetias in mus. Grimani PIGH. Prope Belinam reperta a. 1548 missa est Venetias Ioh. Grimanio CAPOD. Picta legitur in aed. Moschettini.

FONTI·BEL

Pighius cod. mus. f. X, Herc. p. 286 qui vidit (inde Grut. 94, 4; Bertoli p. 90 n. 60). Aliunde Grut. 37, 3 a Verdero; Capodaglio n. 102. A prioribus omnino Henr. Palladius p. 82; a Turre p. 270; Bertoli p. 90 n. 59; Moschettini ms.

BEL Cap., a Pigh., SELENO Verd. Ceterum cf. ad n. 736.

755 rep. Monisteri prope aedes Guerrae.

FONTI·S et
SACR
T·KANIVS
IANVARIVS
u·S·L·M

Bertoli ms. n. 677 et in Calogerà *nuova racc.* 4 (1758) p. 369; Cortenovis ms. p. 5.

1 FONTI| Bertoli ms., sed a esse in lapide diserte testatur in ed. Nisi esset titulus n. 754, suppleremus FONTIBVS vel tale quid. Sacerdos idem nominatur n. 778. — 3 KANIV.. Cort. — 4 om. Cort. — 5 sic Bert. ms. Cort., V·S·L·M Bert. ed.

756 Aquileiae apud Capodaglium.

BONAE
DEAE·AVG
SACRVM
. . . .

Capodaglio n. 139 (inde per Liruttium Bertoli p. 419 n. 606, ex hoc Mur. 1981, 1).

757 Aquileiae in ecclesia S. Stephani BELL. SAN. VALV.; in ruinis ecclesiae S. Stephani GUERRA; in aedibus doctoris Salvatoris Zanini CORT. in iisdem nunc Zandonatii ZAND. Ego ibi non repperi.

ANINIA·M·F·MAGNA·ET
SEIA·IONIS·ST·CORNELIA·EPHVRS
MAGISTRAS·S·D
PORTICVM · RESTITVERVNT · ET
AEDICVLAM · FONIONIS

Secundi exemplum proponunt Bell. n. 52 (inde male Bertoli apud Mur. 133, 5 et in syll. p. 107 n. 89); Sanutus f. 42 n. 63; Vaticanus 5250 f. 63 n. 18. Ex lapide Valvasson ms.; Bertoli ms. n. 720, cui misit Guerra a. 1758; Cortenovis ms. p. 82 (ab eo Marini Arv. p. 544, ex hoc Orelli 2427); Moschettini ms.; Zandonati p. 207; Kandler ms. et Istr. 1852 p. 95.

Moschettini v. l. omisi. — 1 ANNINIA Bell. San. Valv., ANNIMIA Vat., AMINIA Guerra. — 2 LONIS Bell. San. Kandl. (ms.) — CORNELIA·PHYRS Guerra, CORNELIAE·EPHIRAE Zand. — 4 ET om. Bell. San. Vat. Valv. — 5 FONIONI Zand.

758 extra Aquileiam *nell' angolo di una casa verso ponente posta presso S. Stefano* CAP.

FONIONI
SAC
SEIA·IONIS
MAG
D·D

Capodaglio n. 152 (inde a Turre p. 295; ex hoc Mur. 101, 2; Bertoli p. 99 n. 74; Marini Arv. p. 619, Orell. 1994).

759 origine opinor Aquileiensis; certe una cum n. 779 in exemplum suum Scardeonii eam rettulit Ramusius. — Patavii in domo Ramusia RAMUSIUS PINELLI PIGNORIA; Ateste in aedibus Contarenis URS. Hodie desideratur.

AVRISVS
S·D·D
PETRVSIA
PROBA
MAGISTRA
GALGESTI
HERMEROT

Ramusius in add. ms. ad Scardeonium p. 84 et in cod. Marc. n. 13; Pinelli cod. Ambros. C 61 inf. f. 41', cod. S. 80 sup., cod. D 438 inf. bis et apud Grut. 89, 6; Pignoria symb. epist. 1628 p. 150; Ursatus 1652 p. 262. A prioribus Orell. 1524 et Furlanettus p. 49 n. 54.

Quam Gudius proposuit interpretationem: *auribus B(onae) d(eae) d(edit)*, eam commendant tituli qui sequuntur, nec in hac cogitare licet de Beleno deo propter sacerdotem feminam. Ceterum etsi inaures deabus non ita raro dedicantur (cf. vita Alexandri c. 51), tamen haec eiusmodi dedicationis forma adhuc quod sciam sine exemplo est nec satis certa.

760 Aquileiae '*nel capitolo in casa di M. P. Domenico Beluzzo*' RAMB. in aedibus Claudii Colloreti canonici SPOR. Postea apud Bertolium, nunc in museo Cassis.

AVGVS|*TAE · Bonae deae?*
CASTRE|*NSI · EX*
FERONIA·LI|*BANI·LIB·*
TI·CLAVDIV|*S·STEPHANI us.*

Descripsi quod superest. Exhibent pleniorem Sporenus p. 316; Rambertus n. 53; Capodaglio n. 36; Don. 3, 5 ex Ramberto; a Turre p. 311; Mur. 33, 7 ex Turrio; Bertoli p. 21 n. 15, p. 108 n. 90; fractum ut hodie est Fontanini ms. et Madrisius p. 138 et Beretta ms.

Quod non vidi, dedi inclinatis. — Turrius refert ad Iuliam Domnam matrem castrorum.

761 Aquileiae in ecclesia maiore.

AVGVSTAE·BONAE·DEAE
CERERIeS·SACRVM
////VSTIS·L·TeCNE · AEDEM
////I·DE·PECVNIA·SVA·FECIT
FAVSTVS·BARBONIVS·IIII·VIR·D·D

Capodaglio n. 71 servavit. Inde a Turre p. 309 (cf. err. typ.); Mur. 33, 8 ex Turrio; Bertoli p. 107 n. 88 (inde Orelli 1521).

2 CERERIE 3 TICHE traduntur.

Augusta bona dea Cereria non videtur diversa esse a Bona dea pagana tituli sequentis; composuit recte Orellius cum Bona dea agresti tituli sui n. 1521. Etiam *mater deum magna Cereria* n. 796 recte huc referetur.

762 Aquileiae in domo cuiusdam canonici RED. in domibus domini Antonii de Strasoldo SAN. *nel capitolo in casa contigua a quella del P. Domenico Beluzzo* RAMB. in domo quadam civitatis SPOR.

BONAE·DEAE·PAGANAE
RVFRIA · C · F · FESTA
CAESILIA·Q·L·SCYLACE
MAGISTRAE
D · P · S

DECIDIA · L · F · PAVLina
ET·PVPIA·L·L·PEREGRINa
MINISTRAE
BONAE · DEAE
AEDEM · FECERVNT
D · P · S

Duo exempla extant, Redianum f. 135 Aquil. n. 17 (inde Gud. 54, 4; Don. 4, 23 ex vetere ms.) et Secundi apud Bellonam n. 68. 69, Sanutum f. 42' n. 71. 72, Vat. 5250 f. 63' n. 22. 23, Rambertum n. 54. 55, Capodaglium n. 38. 37. Ex priore pendet Mur. 133, 3. 4 per Donium, quamquam auctorem laudat Turrium, et Donat. 87, 6 ex Donio; ex altero Sporenus p. 318; a Turre p. 309; Fabrett. 694, 157. 158 ex schedis Vatic., i. e. ex Ramberto; Mur. 33, 5 ex Turrio; Bertoli p. 106. 107 n. 86. 87; Orell. n. 1519, ubi in add. Henzenus condemnavit sine idonea causa opinor.

Titulos hos Gud. Don. continuant, Secundi exempla iuxta collocant separatos; videntur in eodem lapide scripti fuisse. — Vv. divisi ad Secundi meliora exempla. — I, 1 praemittunt VALESIVS·PROS Bell. San. Vat. — BONAE·DEAS·PAGAIAE Red. Bell. San., BONAE·FAGANAI Ramb., ADNAE·PAGANAE Spor. Capod. — 2 RVFIA Red. — 3 SCYLACE Red. Bell. San. Cap., SCILACS Vat., SCYLACI Ramb. — II, 1 L·F·APVLEIA Red., L·F·PAVLIA Bell. San. — L·F·PARTIA Vat., LEP·PAVLI// Ramb., PAVLI (om. L·F) Spor., L///PAVLI/// Capod. — 2 DE pro ET Red. — PEREGRINA Red. Bell. San. Vat., PEREGRIN// Ramb. Spor. Capod. — 4 SIBI pro DEAE Ramb. — 6 D·P·S Red., P·S Bell. San. Vat. Spor. Capod., om. Ramb.

763 Aquileiae rep. a. 1805.

CAVTO	CAVTI
Q·BAIENVS	Q·BAIENVS
PROCVL	PROCVL
PATER	PATER

Siauve apud Gnattanium *mem. enciel*, 5 (1805) p. 76. 77; Labus *annali dell' Inst.* 1846 p. 269 et *mon. Bresc.* p. 44 (inde Henzen 5850. 5851).

In priore CAVTO·P | Q·BAIEN | PROCVL | PATER, in secunda BAIEN Labus; in quibus cave ne lateat interpolatio Asquiniana. Idem homo redit n. 784 et in suspecta n. 37*.

764 rep. a. 1829 Venetiis in ecclesia S. Marci, ubi fuit in aedicula baptisterii pro mensa altaris, nunc ibi in museo seminarii patriarchalis ad Salutem. — Aquileiensem esse originе constat ex n. 763.

S O L I
SACR
Q·BAIENVS
PROCVLVS
PATER
NOMIMVE

Descripsi. Labus *gazzetta di Venezia* 2 Dec. 1829 (inde *Bullett.* 1630 p. 80) et apud Orellium 5059 et *annali dell' Inst.* 1846 p. 271. et *Wiener Denkschr.* 1, 354; Moschini *chiesa della Salute* p. 96; Kandler *iscr. Istr.* n. 18.

765 Belignae post domum parochi reperta ZUCC. SIAUVE. Deinde Utini apud Cernazzaiam GREATTI.

CAVTOPAT
AVG · SAC
CALLISTVS
— O —

Zuccolo ms. delineavit, item in aere incidendum curavit per Io. Ant. Sasso; Siauve apud Gnattanium *memorie enciclopediche Romane* 5 (1805) p. 76; Labus *annali dell' Instituto* 1846 p. 269 et *mon. Bresc.* p. 44 (inde Henzen 5852); Greatti descripsit.

1 CAVTOPA... Gnatt. Lab. — 4 O Gnatt., Q Lab.

766 litteris malis. *roco di colonna posta capovolta a capo di campo a Monasterio nel predio Ritter* KANDLER.

ATTE · PATA
THEVD·THEV·F
D · D · L · M

Kandler ms. et in Istria 1852 p. 120 a Rittero.

1 nam fuit CAVTIPATI? — 2 THEVDAT·THEV·F ed.

767 sine loco, sed inter Aquileienses Cyriacanas TRAG. FERR. MARCAN. Aquileiae in agro extra moenia RED. CANON. MARULUS. — Inter urbanas PARM.; Neapoli AUGUSTINUS, APIANUS; N. in domo quondam Actii Sinceri PIGH. errore.

DIS·DEABVSQVE
SACR
EX·VOTO
VICTOR·AEDITVVS

Cyriacus cod. Parm. f. 96; Vat. 6875 f. 63'; Tragurinus f. 157'; Felicianus cod. Marc. f. 62'; Marcanova in prioribus (Bern. n. 350; Mutin. n. 2); Ferrarinus cod. Trai. f. 74; Augustinus cod. Vindob. 3528 f. 39; Lilius f. 161'; Ambros. C. 61. inf. f. 79; Redianus f. 135 Aquil. n. 18 (inde per Lirutiam Bertoli ms. n. 694); cod. Canonici n. 8; Marulus n. 85; Apianus 123, 5 (inde Grut. 2, 7; I. N. 2590); Pighii cod. Berol. f. 12 et mus. f. XIX. Pendent, opinor, a Cyriaco omnes, sed ex epistulis eius alii tra xerunt, ex plena eius sylloge Aquileiensi Red. Canon. Marulus.

Vv. ordo incertus. — 1 DIS Parm. Vat. 6875 Trag. Marc. (Bern.) Aug. Ap. Pigh. Mar.; DIIS Marc. (Mut.) Red. Canon. — QVE non habent nisi Red. Canon. Marul. — 2 SACR Vat. 6875 Trag. Marc. (Mut.).

768 Aquileiae in aedibus prope ecclesiam monasterii.

D D O

Bertoli p. 310 n. 442.

D(is) d(eabus) o(mnibus), opinor, nisi subest formula L·D·D·D similisve.

769 Aquileiae in hortis monasterii rep. 1731.

DEO
AETERNO
PRO·SALVTE
L · COMAT
DIONYSI
CLODIA
CHRYSA
V·S·L·M

Berettа ms.; Bertoli p. 329 n. 480; Mur. 106, 7 magis ab hoc quem non nominat quam ab auctore citato Beretta. A prioribus Orell. 2140.

7 CHRIEA Bert.; Berettae exemplum hoc est: DEO | AETERNO | PRO SALV.. | L·COMAT.. | DIONYSI | MOR....

770 ara parva. Aquileiae in aedibus Laur. Caramanto ad Natissam ZUCC.; ad novam domum Cassis KANDL. Nunc Veronae apud Smaniam.

D · AET
M · VALER
PHILIPPVS
ET · IVLIA
IVLIANA
CONIVX
////

Descripsi. Habent Zuccolo ms.; Kandler in Istria 1852 p. 99; Orlandi ms.

771 Aquileiae in domo Nordii de Nordis nobilis Cividalensis CAPOD. TURR.

D I A N
AVG · SAC
FLAVIVS
SEVERVS
CVM·SVIS·LAB
RESTITVIT

Capodaglio n. 11; a Turre p. 313; Mur. 36, 6 ex Turrio; Bertoli p. 108 n. 92, quod exemplum cum lapide contulit Cortenovis.

1 DIANAE Cort. — 5 LAR Capod., quod tamen scriptum est a m. 2 nec satis apparet quid fuerit antea. 'In schedis Capodalei est LAR, in archetypo lapide, quem Aquileiae adhuc extantem exscribi nuper curavi, legitur LAB' Turr. Videtur legendum non *labrum*, quod proposuit Muratorius, sed *laborantibus*, ut alibi similiter nominantur discentes.

772 arula Aquileiae apud Moschettinium ZUCC. Ibidem adhuc.

DIANAE · AVG
IN HONOREM
L · VIBI · LVCVLLI
PATRONI
INDVLGENTISSIM
EPAGATHVS · LIB
V E L M

Descripsi. Exhibent Zuccolo in relat. Dec. 1808; Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 68 (inde Henzen 5705).

773 Aquileiae *in una colonna, qual' è alla sacrestia nell' entrar nella chiesa del monastero di S. Benedetto* RAMB. CAPOD.

DITI
PATRI

Servaverunt Sanutus et Bologna. Ex illo Rambertus n. 73; Capodaglio n. 77; a Turre p. 303; Mur. 39, 1 ex Turrio; Bertoli p. 105 n. 83. Ex Bologna n. 9 sumpsit Ferrarinus cod. Reg. n. 10 (inde Mur. 89, 2 ex schedis Farnes.). Titulus urbanus Fabrett. 696, 174 cur ab hoc diversus non sit (v. Orell. 1467), non perspicio.

Turrius male conflavit eum titulo apud Ramb. praecedente n. 1261. Item apud Ferr. male coaluit cum n. 833, qui titulus sequitur apud Bolognam.

774 Aquileiae in domo Thomae Bossolino RAMB. in domibus domini Danielis canonici Aquileiensis SAN. VAT.

D O M N A B
SACRVM
SEX · BAEBIVS
BAI·F·VET·EX·CLASSE
VESTIARIVS
V · E · L · M

Secundus servavit apud Belloonm n. 72; Sanutum f. 40 n. 31; Vat. 5250 f. 66 n. 38; Rambertum n. 58; Capodaglium n. 39; Don. 8, 74 (inde Mur. 941, 4) ex Ramberto; a Turre p. 311; Mur. 33, 6 ex Turrio; Bertoli p. 108 n. 91 et p. 432 n. 642; Donat. 56, 3 ex Bertolio. A prioribus Orell. 3643, ubi in add. Henzenus condemnat immerito.

1 DOMNA·B Bell. San. Vat. Ramb., DOMNAE·B Capod. Lego *domnabus*. — 4 BAL San. — F·VET·EX Bell. San Vat., FIL·VET·EX Cap., FVIT IN Ramb. — 5 VESTIANVS Vat.

775 Aquileiae rep. ad S. Stephani, extat apud Zandonatiam.

FATIS · DIVIN
ET · BARBARIC
V · E · L · M
POSTVMIA · P · L
CALLIRHOE

Descripsi. Labus *ant. mon. scop. in Brescia* (1623) p. 109 (inde Orell. 1774). cui misit Hier. Asquini; Pirona ms. a Zandonatio.

Fata vel potius fati barbarici non videntur esse posse nisi numina eius generis in barbarico culta, id est peregrina, quibus opponi Romana tamquam vere divina notabile est.

776 Aquileiae FONT. Deinde Venetiis apud abbatem Bellotium, nunc Veronae in museo n. 97 BERT.

AR / / / / / /
FERONIAE · SAC
IN MEMORIAM
/ MINEI · PRISCI · FIL
T · KANIVS · IANVR
SAC · GRATVITVR
ANNO · XXXX
D · D

Descripsi. Fontanini in epist. bibl. cap. Utin.; Madrisio p. 138; Beretta in schedis Muratorianis; Bertoli p. 19 n. 13 cf. p. 22; Maffei Ver. p. 96 inscr. n. 21 (inde Mur. 92, 7; Orelli 1317) = M. V. 80, 3.

Idem T. Kanius Ianuarius nominatur n. 755.

777 Aquileiae apud Monarium.

VARIA VENVS
FORTVN
V · R · L · M

Contuli. Kandler ms. et in Istria 1832 p. 98.

778 Aquileiae *escavata al muro forato dal sac. Suppancich 5 Febbr. 1827* (non 1847) ZAND.

FORTVNAE
VIRVNIENRI
patera IMPER · OCTAVIA *urceus*
QVINTA · L · L · P

Moschettini ms., a quo pendent Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 70 (inde Henzen 3794) et Zandonati p. 208. Ex lapide fortasse Kandler ms.

2 VERVNIENSI traditur; VIRVNENSI proposuit Kellermannus *Bullett. dell' inst.* 1833 p. 42.

779 Aquileiae *nelle case poste in un angolo presso le case delle torri, ora di M. Pietro Aleandro* RAMB. similiterque BELL. SAN.; in domo D. Francisci canonici ACCURS. Patavii apud Rhamnusios RAMUS.; in domo procuratoris Contarini PIN. (apud Grut.) TOM. 'Monumentum hoc (Ateste) apud senatorem Contarenum paucis abhinc annis eo inscio in fundamenta aedium absumptum est' ORSATO.

ISI · SACR
L · MAGIVS
PHILEAR · VIVIR
AQVIL · OR
SALVT · GRATTIAN
FIL · ET · GRATTIAE

Tria exempla supersunt, Secundi, Accursii, Ramusii. Illud exhibent Bellonus n. 63; Sanutus f. 43 n. 76; Vat. 5250 f. 63 n. 33; Rambertus n. 61; Capodaglio n. 41. Accursianum est apud eum n. 23. Ramusius habet in add. ms. ad Scardeonium p. 84 (inde Orsato 1652 p. 267. 322) et in cod. Marc. 10, Barb. 8, ubi Pinellius negat se vidisse. Inde igitur pendet Pinellius, qui refert et in codd. Ambros. S 80 sup. et D 436 inf. et apud Grut. ms. et ed. 82, 6. Tomasinus manus aeneae diluc. (Amstel. 1669) p. 37 vix ex lapide. A Turre p. 314 ex Orsato et Capodaglio. Bertoli p. 50 n. 29 = p. 109 n. 93 ex Ramberto et Turrio. Furlanetto lap. Pat. p. 42 n. 42 a prioribus.

1. 2. 3 initio fractos facit Capod. — 3 PILEAS Bell. — 3 SALVI Bell. San. Vat. Ramb. Cap. Ram. — GRAITIAN Ramb., GRATTIAN Vat. Bell., GRATIANI San. — 6 FILII · ET Ram., FIT pro FIL · Bell. — EI San., RI Bell. — GRATIAE San. Ramb. — Infra fractam fuisse notavit Accursius solus.

780 Aquileiae extra moenia in campo rep. 14 Mart. 1749.

IVNONIBVS
SACRVM
SEX · LICINIVS
VERECVNDVS

Bertoli ms. n. 689 et in Calogerà *nuova racc.* 1 (1755) p. 204 (inde Donat. 12, 13) et in epistula ad Gorium scripta Mereto 2 Apr. 1749 (cod. Marucell. A. 77), a qua epistula pendet Zaccaria *stor. lett.* 1, 302 (inde Donat. 12, 7). Bertolio misit amicus, scilicet, ut ait Zaccaria, comes Florio canonicus.

4 om. epistula ad Gorium quique inde pendent.

781 Aquileiae ad aedem pontificis TRAG. in ecclesia maiore STOSCH. MARCAN. in eccl. maiore iuxta altare S. Erasmi in pavimento in pulchro marmore SECUNDUS navi dextera cultis characteribus ACCURS. in pavimento eccl. metropolitanae CORT.

IVNONIBVS · SACRVM
M · MAGIVS · M · L · AMARANTVS
IIIIII VIR · ET
MAGIA · M · F · VERA · MAGIA · M · L · ILIAS
AEDEM · SIGNA · III · PORTIC · CVM · MACERIS *et*
CVLINA · ET · LOCVM · IN · QVO · EA · SVNT
VOTVM · SOLVERVNT
LOCO · PRIVATO

Kiriacum descripsisse hoc epigramma constat ex epistula eiusdem Mediolano data ad Poggium (nova fragm. p. 28), ubi mittens alterum Iunonum epigramma haec addit: '*Et olim ex Aquileia vetusta civitate compertam eiusdem generis inscriptionem ad te misisse scio, qua prima in parte* IVNONIBVS · SACRVM *erat, quod te non facile credidisse sum memor, sed putabas ab me errorem sumptum et* IVNONI · BIS · SACRVM *in lapide scriptum opinarier te et dixisse cognovimus.*' Quod exemplum Kiriacanum exhibent libri eiusdem Parmensis f. 105; Vatic. 6875 f. 83; Tragurinus f. 157; Chig. I. VI. 203 f. 10; Ricc. 996 f. 39; primum v. dat Vat. 3250 f. 23'. Pendent a Kiriaco Redianus f. 134 Aquil. n. 1; Marcanova (Bern. n. 349 = 450. Mut. n. 1); Felicianus (Marc. f. 46, ubi postea adiecta est, et f. 62; Ver. f. 111); Ferrarinus cod. Trai. f. 74; Lilius f. 161'; Gammarus f. 95. Denuo ex lapide Secundus apud Bellonum n. 4 = 108, Sanutum f. 38' n. 9, Vat. 5250 f. 66' n. 41, Rambertum n. 1, Capodaglium n. 94 (inde Turre p. 304, ex hoc Bertoli p. 106 n. 85). Tertium descripsit Bologna n. 6 (Ferr. Reg. non habet), quartum Accursius n. 13. Incertioris originis sunt exempla Stoschiani libri f. 103; Bembi f. 73; Apiani 330, 23; Grut. 24, 2 ex Apiano eiusque exscriptore Lazio, item ex schedis Boissardi Putenni Ursini. A prioribus Orell. 1322. A. 1784 Cortenovis vidit loco antiquo fragmentum vv. 1—4 extremos complexum. Denique ego repperi in aedibus n. 5 fragmentum IVNONIBV| fortasse et ipsum ad hunc titulum referendum.

In vv. dividendis conveniunt Secundi exempla bona, Accursius, Cortenovis. — 1 IVNONI Apianus ex interpolatione. — SAC Red. — 2 AMANTVS exempla quaedam Kiriacana (Parm. Trag. Chig. Marc. Bern. 349. 450), AMANTIVS schedae Ursini, AMARANTIVS Apian. (inde AMARANT · IVS Grut.). — 4 M · F pro M · L Marc. Bern. 349. — ILLIAS Marc. (Bern. 450. Mut.), ILLAS Bell. 108 Vat. 5250. — 5 SIGN Marc. Bern. 450, SIGNAVIT Ap. (inde SIGNA · VIIII Grut.) — IN pro III Sanutus. — PORTIC · CVM Bologna Accursius, PORTICCVM ex Kiriacanis Redianus, ex Secundi Vaticanus; PORTICVVM Kiriacani libri quidam (Trag., Vat. 6875, Marc. Bern. 349 et Mut.), PORTIC . . . Parmensis, PORTICVM reliqui. — II pro ET traditur; omiserunt Sanutus (hic in litura) Bell. Vat. 5250. CVLINAE Bell. 4 Vat. 3250 idemque videtur fuisse apud Sanutum.

782 Aquileiae.

IVNONIBVS
SACRVM
M · MOGETIVS
HOSPES · V · S

Cortenovis ms. p. 47 ex schedis.

783 Aquileiae rep. 1817, extat apud Moschettinium.

IOVI
DIANO ·
C · HERRE
N · NIVS · *sic*
CANDIDVS
V · S · L · M

Descripsi. Exhibent Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 12 (1820) p. 26 (inde Henzen 5622); Orti *Bull. dell' Inst.* 1839 p. 130.

784 Fiumicelli in aedibus Stabile.

I · O · M
COLLEGIVM
VETERANORum
POSVIT · SV
B · PATRE · TI
TIANO · SCR
ISSIT · VLpius
AMANTIVS · S

Coletus ms. n. 28; Cortenovis ms. p. 99 qui descripsit a. 1790, plane consentientes.

Supplementa retinui Coleti.

785 Aquileiae in Monasterio CAP. in angulo supra hortos BERT.

I · O · M
A V R E L I V S
C A S S I A N V S
B A R B A R I C A S
DEC COL FOR
I V L I I R I E N S
EX REGION CYRRO

(inferius dextra hastam, sin. equum tenens)

Capodaglio n. 119. Beretta ms. Bertoli apud Mur. 1108, 5 (qui de hoc lapide disseruit in syll. Calogerana vol. 31 a. 1744) et in syll. p. 16 n. 10, ubi aere expressit. Asquini apud Gravisium *Illir. Forogiul.* p. 82 ex lapide et a Cortenovio. A prioribus Zandonati p. 205, ex hoc Henzen 5111.

1 L · OM Cap. Ber., I · O · S Mur. err. typ. — 3 CAS///NVS Ber. Bert. — 4 sic omnes, nisi quod SARS/RICAS Bert., BARSARICHS Ber. — 5 EOR Cap. Bert. Ber. — 6 sic omnes sine puncto, nisi quod IVLII · RIENS Cap., IVLII RIENS vel IVLI TRIEHS Beretta; IVLITRIENS dicitur legisse Cortenovius. — 7 RECION Ber., RECTON Bert. — CYRRO reliqui, CYPRO Cap.

I(ovi) o(ptimo) m(aximo) Aurelius Cassianus barbarica(n)s(?) dec(urio) col(oniae) For(i) Iuli Iriens(ium) ex region(e) Cyrro. Barbaricans pro barbaricario si tolerari non potest, crediderim hoc ipsum fuisse in lapide obscuratum propter litterarum contignationem. Forum Iulium Iriensium praeter hunc titulum nominatum in altero Orell. 73 constat esse Vogheram prope Tortonam. Cyrrus oppidum est Syriae non ignobile, unde oriundus Cassianus Iriae ad curiae honorem pervenit. Regio pro territorio minime rarum.

786 Aquileiae in museo Cassis.

I O V I
OPTVMO
MAXIMO
L · CANTIVS
VERVS
SACERDOS

Contuli. Moschettini ms.; Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 12 (1820) p. 28.

787 Campolongi tertio ab Aquileia lapide in domo comitum de Michelis. — In monte Medea repertam dicit ASQVINI fraude, v. ad n. 42*.

I · O · M
SACR
PETRONIA
LAVDICIA

Descripsi partem superiorem. Beretta ms.; Bertoli p. 15 n. 9; Mur. 5, 11 ab utroque; Asquini apud Gravisium *Ill. Forogiul.* p. 85; Coletus ms. n. 27; Zandonati p. 230 cf. p. 176.

4 LAVDICEA Ber. Asq., LAODICIA Bert. Col. Zand.

788 Aquileiae rep. a. 1854 ad S. Stephani in fundo Antonii Stabilis; extat apud Zandonatium.

I · O · M
M · VLPIVS
POTENTIAN
OB · GRAT · REFER
PRO SALVTE SVA
ET · SVORVM
V · S · L · M

Descripsi. Pirona ms. a Zandonatio.

789 Aquileiae.

I · O · M · AET

Moschettini ms.; inde Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 60.

790 arula, Aquileia delata Goritiam in hortos olim Romano, nunc Antonii Sbuels *contrada S. Rocco* n. 103.

I · O · M · S
TAMI · SA
G R V S
P R I M V S
OPERI · POS
L · L

Descripsi post Kandlerum. Lectio certa. V. 3 post G fortasse adest punctum; versus pars extrema vacat.

791 Aquileiae in aedibus Faciniorum BERETTA, apud sac. Suppancich KANDL. BAND., in aed. Rizzi n. 43 EGO.

SEX · FABIVS · SEX · L · STEPHANVS
SEX · FABIVS · STEPHANI · L · LAETVS
DE · PECVNIA · SVA · LARIB · SACR
DEDERE

Descripsi. Mur. ms. et 85, 8 a Beretta, 121, 5 ab Ant. Scotto; Bertoli p. 80 n. 49; Kandler ms.; Zandonati p. 210. A prioribus Orell. 1656.

792 nuper rep. Aquileiae in monasterio intus, est ibi pro limine lavacri in hortis BERT. *Ora soglia nella stalla di una casa in faccia alla chiesa del Monastero* CORT.

AVI · L · LICINIVS	LARIB · SACR	EPAGAT · PARI
TAVI · CN · LICIN	MAg · DANT	TRAE · SOC · POR
TILI · L · L · SINNAE		DIPHILVS · VIBI · M

Beretta ms. (inde Mur. 86, 2); Bertoli p. 80 n. 50. Cortenovis contulit.

1 fin. FABII Bert. — 2 MAC traditur.

Nota *socios portorii.* Nomina non expedio nisi alterius ordinis primum et tertium servilis solitae formae *Epagathus Fabi* [*M.* s.] et *Diphilus Vibi M.* [s.]

793 Aquileia ex domo Strassoldiana translata a. 1652 Patavium ad Ursatum ORS. Deinde Rovigi apud Silvestrium, nunc Veronae in museo n. 129.

LIBERO
ET · LIBERÆ
S A C R V M
P · GAVIVS
ASTECTVS
VI · VIR
IMPERIO
POSVIT

Descripsi. Orsato 1652 p. 249 (inde Reines. 1, 110; Bertoli p. 31 n. 23); Silvestri in Iuvenalem p. 367; Maffei M. V. 84, 4 (inde Donat. 24, 2); Furlanetto lap. Pat. p. 21 n. 21. A prioribus Orell. 1486.

794 *trovata presso Monastero nel* 1799, *serve di cantonata ad un angolo della casa Cassis sulla strada* ZUCC. Terzi HATT.

LVNAE · MARTI
FRVTICIAE · THY*meles*
arcus ROGATV
M · STATINIVS · DOR*us*

Zuccolo ms. qui delineavit; Hattinger descripsit Kandlero; Kandler vidit.

Vv. confudit Hatt. — 1 MARTI Zucc. Hatt., MART Kandler. De MARI non potest cogitari nisi ita ut sumamus erravisse quadratarium; sed licebit fortasse cogitari de Luna Martia, id est quae festum diem haberet Martis postremum (vol. I p. 390). — 2 seq. FRVTICIA rel. om. Kandler; FRVTITIAE ROGATV . . . STATINIVS . . . mediis omissis Hatt. Exhibui exemplum Zuccolianum delineatum; in altero scripto est 2 THYAE, 4 DORO ex supplemento. Ego supplevi ex n. 796, ubi redeunt coniuges iidem.

795 litteris rudibus et pravis. *Alla Colombara* in praedio comitis Toppo rep. 1859.

DEO MA
RTI ET
MERC
VRIO
LEONTI
VS ARA
CONSTI
TVIT

Contuli. Pirona ms.

795a Aquileiae in aed. Monari.

M · D · M PR*o salute*
cONIVGIS · PIEN*tissimi*
*coh. ..ur*BANAE · ⅃COH V
*le*G · XI · CL · P · F PRA*ef*
A · SECVNDIN

Descripsi. Kandler ms. a Zandonatio; idem edidit *Mitth. der Centralcomm.* 1856 p. 239.

796 magna basis quadrata. Aquileiensem credidit iam HENZENUS; de qua origine nunc constat collato titulo n. 795. — Venetiis in puteali domus positae in ponte S. Clarae ANTIQUI; apud Marcum Grasolarium ad D. Clarae MANUT.; in domo Marci Grasolarii iuxta pontem S. Clarae in contrata Crucis MARC. 14, 24; prope pontem S. Clarae in puteali domus Dominici Bortoletti ASTORI. *Si vedeva nel cortile di una casa dirimpetto dal ponte di legno, che passa al monastero di S. Chiara; ora in casa Emo* COD. CICOGNAE 2979. Nunc in museo Obiciano Cataiensi.

M · D · M
C S S S S I A S
arcus V · S · FSVTICIA *patera*
THYMSLS
M · STATINI · DOSI

Contuli. Habet Antiquus, scilicet Marcanova Bern. n. 432, Mut. f. 178' n. 19; Ferrarinus cod. Reg. n. 21 (inde Mur. 1655, 4 ex schedis Capponiis); Redianus f. 52 n. 12; Iucundus f. 191 (inde Piccartiana n. 212; ex Piccartianis Reinesius app. 4); Sanutus f. 51'; Grut. 1010, 2 ex Verderianis. Denuo ex lapide Manutius cod. 5248 p. 1; additamenta saec. XVI scripta ad codicem Marcianum Lat. cl. XIV n. 21 f. 108; Astorius f. 4'; chronica Veneta auctoris incerti in cod. Cicognae n. 2979; Trivisan *lagune* (1715) p. 62; Cavedoni *Catajo* p. 81 (cf. *Bull. dell' Inst.* 1848 p. 101); Furlanetto *lap. Pat.* p. 13 n. 14. Henzen 5719.

797 Aquileiae nuper rep., extat *nella casa del confessore delle monache.*

MERCVRIO
SACSVM

Bertoli apud Mur. ms. et 1981, 5 et in syll. p. 434 n. 645.

798 ara rep. Aquileiae prope eccl. cath. a. 1781, nunc in baptisterio.

M E R C · A V G V S *to sacr*
O R F I T O · E T · P V D E N *te cos* p. C. 165
PVBLICANO ALFIO PLOCAMO · ET/

sic M · C · ANTON SSVERVS

VIRIVS · SVTYCHS S	VISIVS SYNHSTV S
APPASVS PRIMIGSN	MSSSOR LOLLIAS S
STATIVS VALERIV S	MINICIVS VITALI S
HERRONIVS ATQVI S	XVHELPISTVS NOV I
OCVSIVS THALLV S	RSGONIVS · ANTONN
SPSSATIO TOTTIC I	MAMILIVS SSMNV S
COSMIO SYNST I	ARTISCIVS HSRMS S
POMPEIVS TELESHORIN	PSTICIVS SRVSRVS
MYSINVS AGSIPPINÆ	MYSINVS TITIOR
VSONIVS DIONYSIVS	CORNELIVS · SECVNDIO/
·LTTIVS APE R	VSTTIDIVS DIONYS
	VALSSI

Contuli. Exhibent Cortenovis ms. p. 50 (inde Marini Arv. p. 254); Moschettini ms. eodem exemplo; *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 73; Kunz in Istria 1849 p. 82; Kandler ms.
1, 5 AIQVIS vel ATQVTS lapis.

799 litteris aetatis liberae vel publicae, Aquileiae *in piazza S. Giovanni nella casa che fu del capitano, sta per uscire dal paese* KANDL.

MENERVAE

Kandler ms. et in Istria 1852 p. 100. Inde vol. 1 n. 1458.

800 extra Aquileiam rep. in fundo Cassis, nunc Terzi.

MINSRVAS
AVG · SACK
L · FABIVS
QVSLIANVS
RR · VOTO
L · O · O · O

Kandler ms. et in Istria 1852 p. 99.
1 MINRRVE, 4 QVELIANVS ed.

801 Aquileiae rep., extat Ronchi in museo Vicentini equitis.

M I N E R V A E
AVG · SACR
M · V A L E R I V S
VENVSTVS
ET · MVICEDATIA · TAIS
GSNTILIBVS
ARTORIANIS · LOTORIBVS
ARAM · D · D

Kandler in Istria 1846 p. 104 (inde Henzen 7240), qui ed. antea in *Osservatore Triestino* eph. appendice.
7 ARTOR · PANIS traditur. — *Lotores* sunt fullones, quos sub tutela fuisse Minervae alibi ostendi (*Zeitschrift für gesch. Rechtswissenschaft* 15, 330; ante vol. 1 n. 1406). *Gentiles* autem *Artoriani*, si quidem recte emendavi, accipiendi sunt, opinor, de barbaris captivis Artorio cuidam traditis et ab eo in eiusmodi collegium dispositis ad fullonicam exercendam.

802 Aquileiae inter rudera monasterii.

MINERVAE · AVG
SACRVM
ETEIA · Q · L
XIMA

Asquinius apud Pironam ms. Suspecta est non per se, sed per auctorem.

803 Aquileiae paucis abhinc annis rep. A TURRE 1700.

OEO SOLI
DIOCLETIANVS · ET · MAXIMIANVS
INVICTI · AVGG

A Turre p. 281 (inde Mur. 25, 2; Bertoli p. 96 n. 71).
Confer supra titulum n. 732 ab iisdem imperatoribus dedicatum Apollini Beleno.

804 in Villa Vicentina.

DEO
INVICTO
L · AEBVTIVS
EVTYCHVS
PSIMI · LIB

Kandler ms.
4 EVTICHVS traditur.

805 *in un casale fuori di Aquileia oltre la Villa di Monasterio vi sono in una colonna le tre seguenti iscrizioni* (scilicet praeter hanc n. 808. 811) CAP. Ego in museo Cassis repperi duos ex his titulis iam separatos, tertium non vidi.

O · I · I · M *sic*
P · ASLIVS
MSSCVS
Q · TSSSIG
NIVS · MAXI ·
MIAN · PATS
PRO · ST AVR
VICTORS
V S L M

Descripsi. Capodaglio n. 155 (inde a Turre p. 396; Mur. 71, 6; Bertoli p. 4 n. 3); Beretta ms.; Cortenovis ms.
D(eo) i(nvicto), i(nvicto?) M(ithrae) P. Aelius Mercur(ialis) Q. Tessignius Maximian(us) patr(es) pro St(atio?) Aur(elio) Victore v(otum) s(olvunt) l(ibentes) m(erito). Possis etiam cogitare de deo indeprehensibili invicto.

806 Aquileiae in museo Cassis.

S · I · M
C · CALIDIVS
AGATHOPVS
VI · VIR · AQV
V S

Contuli. Moschettini ms.; Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 12 (1820) p. 28.

807 Aquileiae in eccl. S. Felicis BELL. *In casa di M. Hier. Susanna presso la torre dell' Arena* RAMB. similiterque CAPOD.

SO LI
DE *eoput* O
INVICTO
SACRVM
FERONIVS·CENSOR
SIGNI
V·S·L·M

Secundus servavit. Inde Bellonus 41; Sanutus f. 43 n. 78; Vat. 5250 f. 65' n. 36; Rambertus 39; Capodaglio 21; a Turre p. 300; Mur. 27, 4 ex Turrio; Bertoli p. 21 n. 16 et p. 100 n. 76; Zandonati p. 204.

De anaglypho monet Bell. — Supra in corona Ramb. sic [1 //// ri]

6 fortasse legendum *sign(a) II* vel tale quid.

808 prope Monasterium in vico (cf. n. 805) CAP. in domuncula prope pagum q. d. *la Colombaia* BERT.

D I M
FL · SXVPERAT
AGENS · IN · LVS:
FL · SABINI·PP
AEL · SEVERVS
AGSNS · LVST
AVR · FLAV·PR
SIGNIF · LEG · III·P·F
/ / / / / / / / /
VALER · VALENS
SIGNIF·LEG·XIII·GEM
LVST · AVR · ZENON
P · P
V · S · L · M

Capodaglio n. 156 (inde a Turre p. 396). Ex lapide Fontanini ms. et eodem exemplo Bertoli p. 3 n. 2. Mur. 71, 8 ex Turrio et a Bertolio. Cortenovis ad Bertolium v. l. Asquinii adnotavit.

3 LVSI traditur. — 5 SEVERV// Font. Bert. — 6 LVST// Cap. Bert., IVST// Font., INLVSI Asq. — 7 FR// Font. Bert. — 8 sic Bert.; SIGNIF · LEG III FE Font., SIGNIF·LEG·IIII·P·F Mur., LEG·III///E· (om. SIGNIF) Cap. — 11 SIGN Cap. — 12 IVST Font. Bert. — 13 D·D Cap. Asq.

D(eo) i(nvicto) M(ithrae) Fl(avius) Exuperat(us) agens in lus[t(ratione)] Fl(avii) Sabini p(rimi)p(ilaris). Ael(ius) Severus agens lust(rationem) Aur(elii) Flac[i] p(rimi)[p(ilaris)], signif(er?) leg(ionis) III[I(?)] F(laviae) [p(iae) f(elicis) Antoninianae)] (vel simile nomen), *Valer(ius) Valens signif(er) leg(ionis) XIII gem(inae) lust(rans) Aur(elium) Zenon(em) p(rimi)p(ilarem) v(otum) s(olvunt) l(ibenter) m(erito).* Multa in his incertae sunt et lectionis et magis etiam explicationis; videtur tamen significari nescio quae vicaria lustratio.

809 Aquileiae rep. ad fundamentum moenium Theodosii versus S. Stephanum in fundo Moschettiniano ZUCC. deinde apud Moschettinium.

D E O
inv I C T O
mit N R A E
I T I V S
ma *x* I ANVS

Descripsi. Exhibent Zuccolo in relat. Nov. 1807; Labus in epistula ms. ad Orellium 3 Iul. 1826; Kandler ms.

810 Aquileiae in museo Bertoli.

PRO · SALVTE
TIBERI · CLAVDI
MACRONIS · CON
FER · NOR ·VELOX · SER
VIL · SPELEVM · CVM
OMNI·APPARATV·FECIT

Fontanini misit Buonarotio 18 Mai 1720 (cod. Marucell. A. 43 p. 110); Madrisio (1721) p. 135; Montfaucon ant. expl. suppl. V tab. 30, 2 a Fontaninio acceptam in aere incidit; Mur. ms. et 28, 3 a Beretta et Bertolio; Bertoli p. 2 n. 1 (inde opinor Moschettini ms. et Zandonati p. 202). A prioribus Orell. 2341.

4 VELOX om. Mur. ed. — 5 SPELIVM Beretta.

Pro salute Tiberi Claudi Macronis con(ductoris) fer(rariarum) Nor(icarum) Velox ser(vus) vil(icus) speleum cum omni apparatu fecit.

811 prope Monasterium in vico rep. (cf. n. 805) CAP. Deinde in museo Bertoliano, nunc Cassis.

- P T I /
MARCIAN
OPT·LEG·II·AD
P·F·
/ / / / / / / / /
PROSALVTS
SVA·E·SVORVM *sic*
V·S·L·M

Descripsi. Capodaglio n. 154 (inde a Turre p. 396, ex hoc Mur. 111, 1). Bertoli p. 114 n. 103 (cf. err. typ.). Pococke p. 125 n. 12. Cortenovis ms. p. 106.

812 litteris pessimis. Aquileiae rep. 1852 in fundo Antonii Stabile, nunc apud Zandonatium.

NEMESI

Descripsi. Pirona ms. a Zandonatio.

813 Aquileiae rep. a. 1851 ad pontem S. Felicis, extat in hortis Monari.

N E M E S I
A V G · S A C
canis leporem mordens teneus C · TVRRANIVS *canis diversi generis cervum tenens*
S O Z O M E N V S
IIIIII · VIR · EX · VISV

Contuli. Kandler ms. et in Istria 1852 p. 98; Orlandi ms.

814 Aquileiae in S. Felicis in portica ANTIQ. in S. Felicis POCOCKE.

LEVCE · ANSPANIAE · L
OCCVSIA · VENVSTA
MAG
DEAE · OBSEQVENTI · D

Duo exempla extant, Antiqui et Pocockii. Illud exhibent Redianus f. 136 Aquil. n. 34 (inde Gud. 22, 2); Marcanova (Bern. n. 597, Mut. n. 30); Ferrarinus cod. Reg. n. 35; a Turre p. 399 ex Marcanova; Mur. 94, 8 ex schedis Valerii et Turrio; Bertol. p. 79 n. 48 ex Turrio. Ex lapide Pococke p. 125 n. 2. A prioribus Orell. 1751.

Vv. divisi ad Poc. — 1 LEVCE Red. solus, LEVCAE Marc. Ferr. Poc. — 4 D om. Ferr.

815 Aquileiae a. 1772.

SILVANO
SACRVM
SECTORES
MATERIARVM
AQVILEIENSES
ET · INCOLAS
POSVERVNT
ET · MENSAM

Cortenovis ms. p. 57 (inde Marini Arv. p. 588, ex hoc Orell. 4278) ex schedis nescio quibus.

816 Gradi FEL.; in coemeterio eccl. cath. CAPODAGLIO; *nel cortile del piovano* CORT. In villa Quiriniana Altichieri FERR. Inde illata in museum Patavinum FURL.

SILVANO
SACRVM
C · PETRONIVS
ANDRONICVS
EX · VISO

Contuli. Feliciauus in add. cod. Marc. f. 137', cod. Ver. f. 111. Capodaglio n. 113 (inde a Turre p. 301; ex hoc Mur. 68, 5; Bert. p. 102 n. 80). Cortenovis vidit. Ferretus inscr. Patav. 4, 30. Furlanetto lap. Pat. p. 25 n. 25 tab. VI.

5 EX VOTO LOCAVIT Felic.

817 Aquileiae rep. a. 1772.

CALYES
SILVANIS
V·S·L·M

Cortenovis ms. p. 57 (inde Marini Arv. p. 543, ex hoc Orelli 1616) ex schedis nescio quibus.

818 Aquileiae reperta in effossionibus a. 1788. Extat in museo Cassis.

SILVANO
AVG·SAC
M · AVLIVS
PRIMVS

Contuli. Rodari n. 9; Pironae schedium a. 1788 n. 14; Carli 2, 332; Cortenovis ms. p. 22 et p. 103; Moschettini ms.; Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 12 (1820) p. 28.

819 Aquileiae apud Moschettinium.

S I L V A N
AVG
L · COELIVS
SSPTVMVS
VI · VIR · AQ
VI · VIR · ATEST
NOMINE
FIRMINI
ST · FIRMINI *sic*
LIEEBORVM
SVORVM
D · D

Descripsi. Exhibent Zuccolo ms.; Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 67 (inde Furlanetto *lap. Pat.* p. 28 n. 27).

820 Aquileiae in domo presbyteri Nicolini SAN. RAMN. in domo Capodaglii CAP. *Poi nella casa del confessore delle monache; poscia a Campolungo in casa Toppo* CORT. Nunc Butrii apud comitem Toppo.

SILVAND
AVG
ELEVTNER
C·A·R
C·P·P·VIL
D·D

Descripsi. Bellonus n. 70; Sanutus f. 43' n. 83; Vat. 5250 f. 53 n. 86; Rambertus n. 59; Capodaglio n. 43. Inde a Turre p. 301; Mur. 69, 1 ex Turrio; Bertoli p. 101 n. 78, quod exemplum contulit cum lapide Cortenovis.

6 D prius hodie deest.

Silvano Aug(usto) *Eleuther C. A ...., R .... c*(onductoris) *p*(ortorii) *p*(ublici?) *vil*(icus) *d*(onum) *d*(at).

---

821 Aquileiam rettuli propter argumentum pariter ac n. 952 eodem fere loco repertam; sine dubio ablatae sunt ex ruderibus Aquileiae medio aevo. Rep. m. Maio 1861 *alla Casa Zuccherina* in agro fratrum Olivieri, qui binis milibus distat et ab Iesolo et a portu Cortelasso. Extat apud parocham Guiotti.

S I L V A N O
AVG·SACR
IN·MSMDRIAM
Q·ETVVI
HEDYCHRI
IIIIII VIR·AQVIL
Q·ETVVIVS
SROS·LIB·IIIIIIVIR
AQVIL
D · D

Raccolta Veneta 1 (1866), 88. Misit item Cicogna acceptam a Guiotto et Olivierio.

6 AQVIL Guiotto, ADVL Oliv., AQVL Racc. — 7 ETVVIS Racc.

---

822 *sui colli di Rosazzo* in domo comitis Dan. Antonini.

S I L V A N D
AVG·SAC
IN · MSMOR
P·MVTILII
LAVRSNTIN
FIL·ET
P·MVTILII
GLYCONIS
CONIVG·D·D

Beretta ms. (inde non recte Mur. 69, 3); Bertoli p. 74 n. 46.

1 SILVAVO Ber. — 5 LAVRENTIN Bert.

---

823 Beligana in ecclesiae fronte.

SILVANO
AVG·SAC
C·OPETERIVS
AGATEMER
V·S·L·M

Capodaglio n. 90 (inde a Turre p. 301; ex hoc Mur. 69, 4, Bertoli p. 101 n. 79).

---

824 celtis litteris ACCURS. Aquileiae in ecclesia maiore.

S I L V A N O
AVG·SACR
IN·MEMORIAM
C·RVFI·ANTHI
IIIIII·VIRI
THALLVS·LIB
D D

Tria certa exempla extant, Antiqui, Secundi, Accursii. Illud legitur in Rediano f. 134' Aquil. n. 9 et apud Marcanovam (Bern. n. 585, Mut. n. 18) et Ferrarinum cod. Reg. n. 30 (inde Mur. 69, 5 ex schedis Valerii). Eodem videntur pertinere Sieder f. 103 et Gammarus f. Trev. 7, qui non habent nisi v. 1—3. Alterum exhibent Bellonius n. 7, Sanutus f. 38' n. 10, Vat. 5250 f. 67 n. 44, Rambertus n. 5, Capodaglius n. 58, item a Turre p. 301 (inde Bertoli p. 102 n. 81), denique, ni fallor ex Ramberti libro, Manut. orth. 723, 13. Accursianum legitur apud eum n. 15. Incertae originis sunt Bembi f. 72 et Apiani 350, 4 (inde Grut. 64, 1). A prioribus Orell. 1598.

VT. ordinem retinent Secundus et Accursius. Sanutus exhibet bipertitam (1. 2 et 3—7). — 1. 2 AVG·SILVANO ‖ SACRVM Bell. — 2 SAC Capod. 1. — 4 C om. Antiquus. — C·CRV·FIANTI Apian. — 5 IIIIII VIR Marcanova Ferr., L·IIII·VIR Ap., om. Bemb. — 6 THALIVS Antiquus Capod. II, TALIVS Bemb. Bell. Capod. I Man. Turr., TRALLVS Sanutus, TVLLVS Vat.

---

825 Aquileiae apud Moschettinum.

S I L V A N O
AVG·SAC
L·SPVRIVS
CELER
IN
MEMDRIM
C·AVILI·C·F
FLORI
VET·COH·V
PRAET
DON·DED

Descripsi. Exhibent Moschettini ms.; Zuccolo ms. a Moschettinio; *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 66; Zandonati p. 219.

---

826 Cervignani.

SILVANO
AVG
C·STATIVS
C·ST·L·LIB
EVTYCNVS
MANIANVS
V·S

Bertoli apud Madrisium p. 138 et apud Mur. 69, 2 et in syll. p. 103 n. 82; Zuccolo ms.

4 CELTIS Zucc. — 5 EVTICHVS Bert.

---

827 ad Aquileiam rettuli propterea quod idem homo nominatur n. 832. 833. — Ex ruderibus Civitatis Novae in aestuariis traducta Ceggiam in aedes vicarii X mil. ab Opitergio COL. Opitergii ASQ. In agro Aquileiensi CORT. Nunc Veronae in museo publico.

S I L V A N O
A V G · S A C R
I N · H D N O R
L·STATI·ONESIMI
IIIIII VIR·ET
IN·MEMOR·C·STATI *sic*
PRIMIGENI·AVG·D·D
L·STATI·NERMETIS
L·S T A T I V S
E N C D L P V S
IIIIII VIR

Contuli. Coletus n. 1; Cortenovis, in cuius schedis non extat, misit Marinio qui ed. Arv. p. 542; Pirona ms. ex Asquinianis; Osann p. 551. Idem homo nominatur n. 832. 833.

---

828 *'ho havuto questi giorni tre sassi antichi d'Aquileia con inscrittioni, due delli quali intendo io et la terza non bene et è l' infrascritta'* RAMUSIUS in epistula infra citata. Patavii apud Contarenos GRUT. Aquileia Venetiis, Venetiis Patavium translata FONTANINI. Origine esse Aquileiensem assecutus erat coniectura FURL.

S·A·S
IN·MEMOR *ian*
L·T·FAVANDI
PATRONI
IIIIII VIR·E·AVG

Paulus Ramusius misit Aldo Manutio die 19 Oct. 1575 (cod. Vat. 5249 f. 28, quam epistulam ad exemplum Fontaninianam ed. Cicogna *iscr. Ven.* 2, 333), item in cod. Marc. 13, Barb. 9. Inde per Pinellium Grut. 475, 6 (ex eo Furlanetto p. 28 n. 26); ipse Pinellius negat se vidisse. Bertoli ms. n. 693, de origine auctorem citans Fontaninium.

---

829 Aquileiae rep. in muro ad basilicam, extat in museo ZUCC. In aedibus Moschettinianis MOSCH. Nunc Vindobonae in museo.

S I L V A N O
AVG
I N H O N O R
L·TITI·ISMARI
ET·IN MSMOR
L·TITI·SPAGATHI
NERMETIS·FIL·ET
L·TITI·SPAGATHI·SEN
L·TITIVS·ONESIMVS
ISMARI·LIB
IIIIII·VIR·AQVIL
D·D·

Contuli. Zuccolo in relationibus m. Sept. 1812; Moschettini ms.; Steinbüchel qui vidit *Wiener Jahrb. A. B.* 12 (1820) p. 28; Labus in praef. ad Viscontii et Guattanii *mon. du musée Chiaramonti* (ed. Mediol. 1822) p. LVII qui ineditam dicit; Arneth. cat. n. 229.

830 ad Aquileiam rettuli coniectura. — Tarvisii. 'Columella quam ego Hieronymus domi habeo' BOL. Vagata per plures domos et a doctoria qui postremo habuit herede lithotomo vendita pervenit ad Burchelatam BURCH. Nunc in curia.

SILVANO
AVG
IN · HONOR
M · TXOSI
DAPHNI
IIIIII · VIRI
ET · M · TROSI
CISSI · LIB
M · TROSIVS
MODESTVS
D · D

Contuli. Hier. Bologna in syll. f. 33 et in antiq. l. I p. 26; Burchelatus epitaph. p. 184 = hist. p. 499 (inde Grut. 61, 2); Io. Henr. Scotus mem. Tarvis. ms. f. 184; *Giornale di Treviso* 1741 p. 9; Avogari ed. p. 207.

831 Aquileiae apud Moschettinios CORT. Ibidem adhuc.

S · A · S
P · TVLLIVS
P · L · PEDIANVS
IN · HONOR
ST · ESNIVOL
P · TVLLI · TY

Descripsi. Exhibent Coletus ms. n. 10; Cortenovis ms. (inde Marini Arv. p. 542); Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 68.

832 Cervignani prope Aquileiam in aed. Cozzi BERT.

S · A · S
IN · HONOE
L · VALEXI
NYMHODOT
VI · VIR · ET · D · D · AVG
E · C · STATI · PRIMIG
ET
IN · MEMORIAM
C · STATI · HEVRET
VI · VIR · ET · D · D · AVG
ALYPVS
LIB

Bertoli apud Mar. 90, 8 et in syll. p. 62 n. 37 (inde Moschettini ms.); Beretta misit Muratorio, qui ed. et l. n. et *saggi Corton.* 2, 226.

2 HONORE Ber. — 8 MEMORIA Ber.

833 urna quadrata cum cultissimis scalpturis in tribus lateribus ACCURS. *In un bel marmo istoriato di mezzo rilievo, nelli altri tre quadri di bellissime figure antiche* RAMB. Super quodam stipite lapideo erecto BELLON. Aquileiae in eccl. S. Felicis RED. MARCAN. RAMB. SAN. BELL. Ibidem in loco aquae benedictae ACCURS. Venetiis in museo Grimani RAMBERTO (Marucell.) nota adscripta, MILLES (apud Bertolium in corrig. vol. II adiunctis), OSANN, CICOGNA. Nuper veniit.

S · A · S
IN · HONOREM
L · VALERI
NYMPHODOTI · ET
C · STATI · PRIMIGEN
ET · IN · MEMORIAM
C · STATI · HEVRETI
SVPOR · LIB

Antiqui exemplum exhibent Redianus f. 135' Aquil. n. 30 et Marcanova (Bern. n. 596, Mutin. n. 29). Felicianus in add. cod. Var. n. 4. Secundae syllogae auctores proponunt Bellonus n. 32, Sanutus f. 38 n. 4, Vat. 5250 f. 70 n. 67, Rambertus n. 24 (inde Bertoli apud Mur. 1506, 6 et in syll. p. 64 n. 39 ex cod. Ramberti), Capodaglius n. 45. Bologna n. 10 (inde, sed male conflatam cum n. 773, dat Ferrarinus cod. Reg. n. 10, ex hoc Mur. 39, 2 ex schedis Farnes.). Bembus f. 72'. Iucundus f. 189 nescio unde (inde Apianus 351, 2). Accursius n. 2. Apian. 349, 4 (inde Grut. 888, 1), ubi male conflatur cum titulo n. 1368, qui praecedit apud Sanutum. Grut. 892, 12 ex Verderianis. Cod. Lugd. XXIV Papenbr. 14. Cod. Barb. 38, 100. Bertoli ms. apud Mur. ex lapide opinor. Osann. p. 569 qui vidit. Cicogna descripsit.

Apiani v. l. omisi. — Vv. divisionem retinent Secundus Bologna Accursius Verderus Osann Cicogna. — 1 supplevi ex socio titulo n. 832. — 3 VALERII Marc. Fel. — 5 bis scripsit Marcanova in libro Bernensi transiens ad paginam aliam, qui error mansit in Mut. ex Bern. exscripto; 5. 6 bis scripsit Bell. — 5 nexum servaverunt Bemb. Acc. Ramb. Capod. II; PRIMIGEN Fel. Inc. San. Vat. Bell. Capod. I. Bol. Lugd. Osann; PRIMOGENI Verd. — 7 SVRETI Inc. — 8 EVPOR · LIB Red. Marc., EVPOKI · LIBERT Inc.

834 in Monasterio monialium in pariete CAP. BERT. Nunc in museo Cassis.

SPEI · AVG
SACR
L · CORN · POTIT
V · S · L · M

Descripsi. Exhibent Capodaglio n. 138; Beretta ms.; Bertoli apud Mur. 90, 7 et in syll. p. 65 n. 40; Moschettini ms. A prioribus Orell. 1832.

3 extr. T hodie latet.

835 Monisteri prope aedes Guerrae BERT. Deinde in museo Cassis.

VENERI
AVG
POPILLIA · L · F
MARCELLINA
ATTIA · MATER
ORNAMENT · EIVS · EXORNAVT

Contuli. Bertoli ms. n. 678 et la Calogerà *nuova racc.* 2 (1756) p. 508, cui misit Guerra (inde Orell. 1360); Cortenovis ms. p. 5; Moschettini ms. indeque Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 48 (1829) p. 87.

6 EXORNAVT Cort. Bert.; hodie AVT deest.

Sic accipe filiam fecisse statuam, matrem exornasse statuae ornamenta.

836 Aquileiae.

VENERI · AVG
VETILIA · L · F · POTENS
IN · MEMOXIAM · CALVIAS
BASSILIAE · FILIAE · SVAS
POSIT

Bembus f. 72'; Sanutus f. 39' n. 25.

Versus divisi ad Bembum, qui in hac sola ex Aquileiensibus eos non continuat. — 4 BASSILIAE Bemb., BASILIAE Sanutus.

837 ara tribus lateribus inscripta PIGH. — Aquileia Venetias delata in museum Ioh. Grimani PIGH. Aquileiae LIG. Prope Beliniam repertam Io. Savorgnanus a. 1548 Venetias misit Io. Grimano patriarcho Aquileiae CAPOD. In aedibus Grimani extare negat TURR.

VI · DIVINAI — SACRVM
VI · DIVINAE — SACRVM — C · VETTIVS · C · F — GAVOLVS
VI · DIVNAE — SACRVM

Pigh. cod. mus. f. X, Herc. p. 266 q. v. (inde Grut. 94, 5). Ligorius apud Gud. ms. 1218, 3. Capodaglio 98a (inde a Turre p. 296; Bertoli p. 99 n. 75).

Tres titulos ponunt Pigh. ms. et Capod., anticam solam Pigh. ed. et Ligorius. — Dedi ut exhibet Pighii codex scriptus, nisi quod in antica v. 1 ibi est DIVIN; Capodaglianum exemplum hoc est:

VI · DIVINAE — SACRVM
VI · DIVINAE — SACRVM — C · VETTIVS · C · F — CAVOLVS

838 Gradi ante portam principalem civitatis CANON.

VOLCANO · AVG · V · L · M
C · IVLIVS · LAMPS
ST · IVLIA · RSO ///

Antiquus in cod. Canoniciano n. 22 et in Rediano f. 139 Grad. n. 20 (inde Gud. 40, 4) et apud Marcanovam (Bern. n. 611, Mut. n. 44). Aliunde Sanutus f. 48'.

Vv. disponit et lacunas significat sic Canon., nisi talia veniunt a Cortenovio. Reliqui continuant. — 1 VVLCAN San. — 2 CILIVS (om. LAMPS) San. — 3 HAEC pro HEO San.

839 Aquileiae *in una casa di ragion del capitolo.*

!!!!! M
T FLAVIVS
ITALICVS
D D D

Bertoli apud Mur. 1789, 13 et in syll. p. 255 n. 355. Contulit Cortenovis.
1 om. Bert. Fuit I · O · M vel S · I · M.

---

840 Aquileiae in museo Bertoli, nunc Cassis.

EIS · SACR
M . COIRA
D
ETIVS · V · F
ATIVS · L · F

Contuli dedique vol. 1 n. 1456. Ed. Bertoli p. 113 n. 101.
1 prima littera fuit aut E aut L; male *parcis* Bertoli.

---

841 in cono marmoreo Aquileiae apud Zandonatium.

PRO SALVT
SVA SVORVMQ
OV

Contuli. Kandler ms. et in Istria 1852 p. 96.

---

842 Aquileiae apud Salvatorem Zaninium medicum.

LVNIA · PORTIC
DIA · SCHOLAM
SIMO · EX · ARGENT
/ / / / / / / / / /
NONA / / / / /
V · S

Cortenovis ms. p. 28.

---

843 Aquileiae in baptisterio

ION
MONITVS
VISV

Descripsi.

---

844 Aquileiae rep. in foro capitulari, deinde in museo. Non repperi.

COMPITVM · EX · SAXO · FECERE

Moschettini ms. (inde *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 75); Kandler vidit.

---

845 Aquileiae in museo Bertoliano, nunc Cassis.

ecCSVM
P · LIB · A
SOLO · SVO

Descripsi. Bertoli p. 267 n. 386; Beretta misit Muratorio.

---

846 Aquileiae *al Muzone* POC. Deinde in museo Bertoli, nunc Cassis.

SACR
ACILIA
GALATEA
VETTIA · P · L
PLATE

Descripsi. Exhibent Mur. ms. et 1622, 1 a Beretta; Bertoli p. 113 n. 100 cum v. l. Cortenovii qui vidit; Pococke p. 125 n. 8.

---

847 Aquileiae.

M · B · D · D · D

Coletus ms. n. 19 (deest in cod. Correr).

---

848 Aquileiae in museo Bertoli, nunc Cassis.

D
Q CERVIVs
ISTHMVS
V · S · L · M
Q · CERVIVS
ROMANVS

Contuli. Mur. ms. et 109, 10 a Beretta; Bertoli p. 4 n. 4.

---

849 Aquileiae apud Zaninium CORT.

NESSENI
TROPHIMIA *nat*
NOMINE · SVO
ET

Cortenovis ms. p. 14; Moschettini ms. indeque Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 48 (1829) p. 88; Kandler ms. e Bromatio.
1 HERENTI Mosch. — 2 TROPHIMI Cort., *l*SOPHIMIA Mosch., *l*SOPHIMA Kandl. — Infra fractam facit Kandl.

---

850 Aquileiae in foro S. Iohannis in domo Strasoldiana BERT. Monfalconi extra ecclesiam S. M. Martellianae CORT. In museo Cassis.

n's
MASSI*ci*
ANVS · VET ·
LEG · XIII · G
V · L · S ·

Contuli. Beretta misit Muratorio; Bertoli p. 114 n. 102; Cortenovis ms.

---

851 Aquileiae in baptisterio.

SECELLI
TRVM
VOTI · COMPOTES
FACTI · PARENTES
SEXTIVS
CALLIPAETHENVS · ET
SEVIDIA · M · F · MARCELLA
VOTA · RETVLERVNT

Descripsi. Habet Kandler ms.
2 potest legi *fratrum* aut *theatrum*. Sed omnino votum hoc oblatum est pro salute fratrum duorum Sextiorum [Labeonis et] Marcelli, nec nominatur qui negotium exercuerit ad theatrum Marcelli.

---

852 *di fori della chiesa di S. Canciano nella muraglia del choro verso sirocho* SCUSSA. Nuper inde illata in museum Tergestinum. — Tergeste MUR. POC. DONAT., male.

in latere anaglyphum si quod fuit, certe hodie non apparet

IMP · CASSARI *in latere lituus*
DIVI · F · AVGVSTO
PONTF · MAXIM *sic*
TRIB · POTEST · XXXII p. C. 14
COS · XIII · PP SACRM

Descripsi. Scussa ms. p. 7 et 26, ed. p. 15. Croce p. 339 ab amicis (inde Mur. 220, 4; Donat. 473, 6; Mainati 1, 1, 326). Pococke p. 116, 5. Carli 2, 151 ab Andrea Bonomo. Labus *Wiener Denkschr.* 1, 341. Kandler *explor.* n. 7 p. 9 et in Istria 1849, 188 et in syll. n. 515. — Iselii declaratio antiqui lapidis Tergestini (Basil. 1711. 4) ad hunc lapidem pertinet ex Crocio auctori notum.
5 XXXII omnes praeter Kandlerum et me.

---

853 Aquileiae apud Moschettinium.

NESONI *Iulia*
GERMAN*ici f. d*
Aug. nepoti

Descripsi. Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 68.

---

854 rep. Belignae, ubi fuit pro sarcophago; nunc Monasterii in museo Cassis.

*imp. caes. divi nerv*AE · F · NERVA · TRAIANVS
*german. dac. pont m*AX · TRIB · POT · VIIII · IMP · IIII p. C. 105
cONSVMPTAS · A · SOLO · RESTITVIT

Contuli. Ed. Kandler in Istria 1847 p. 277 ex epistula Barsani.

855 rep. Aquileiae a. 1858 m. Dec. in fundo Hectoris de Ritter et illata in museum Cassis.

IMP · CAES
DIVI · HADR · F
DIVI · TRAIAN · PAR
THICI · N · DIVI · NERVAS
PRON · T · AEL · HADRIAN
ANTONINO · AVG · PIO
PONT · MAX · TRIB · POTES
XXIII · IMP · II · COS · IIII · P · P p. C. 160
D D

Pirona ms.; Zandonati *raccolta Veneta* 1 (1866), 128.

856 reperta Monasterii a. 1788. *Manca alla prima* (n. 856) *la cornice sul lato sinistro ed alla seconda* (n. 857) *sul lato destro; quindi devesi dedurre, che tra esse stasse una terza pietra* MOSCH. Potius inde colliges titulos hosce duos iuxta positos fuisse. Fuit in museo Cassis, in quo ego non repperi.

MAGNO
ET · INVICTO
IMP
gallieno
GERMANICO · AVG
LICINIVS
DIOCLETIANVS · V · E
NVMINI EIVS
DICATISSIMVS

Rodari n. 1; Pironae schedium a. 1788 n. 8; Coletus ms. 1789 n. 17; Cortenovis ms. p. 96; Carli 2, 330 et denuo 3 p. LXIII, hoc loco a Gravisio; Moschettini ms.; Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 12 (1820) p. 29; Zandonati p. 211.

Zandonatii v. 1 omisi. — 4 v. erasum non adnotant Rod. Carli 2 Mosch. — 5 AVG om. Cort. — 6 LICINVS Rod. — 7 V · F Carli 2. — 8 AEIVS Carli 2. — 9 DICATISSIM Mosch.

Omnino Gallieni, qui similiter dicitur magnus et invictus Orell. 1065 cuique recte convenit cognomen solitarium Germanici.

857 Aquileiae reperta cum praecedente. Extat in museo Cassis.

saloninae
SANCTISSIMAE
AVG
MATRI CASTROR
SENATVS · AC PATRIAE
LICINIVS
DIOCLETIANVS
V · E
NVMINI · EIVS
DICATISSIMVS

Contuli. Traditur cum praecedente; apud Rodarium est n. 2, in Pironae schedio n. 7, apud Coletum n. 18 et sic deinceps.

1 erasus est, sed remanserunt apices duo supra quartam litteram et paenultimam, qui recte respondent nomini quod requiritur Saloninae. Male rettulit, quamvis dubitans, ad Iuliam Domnam Marinius Arv. p. 702 Carlium secutus et sic cum supplemento IVLIAE PIAE DOMNAE picta legitur in aedibus Moschettinianis.

858 Aquileiae in ecclesia maiore.

*a*VG · TRIB · POT · *iii*
*c*OS · II · P · P · PRO · COS
*sep*TIMIVS · AMANDVS
v · P · RATIONALIS · DEV*o*
*t*VS · NVMINI · MAI
*e*STATIQVE · EORVM

Servavit Secundus apud Bellonum n. 28 (inde male Bertoli apud Mur. 267, 3 et in syll. p. 265 n. 378, denuo ms. n. 727); Sanutum f. 41' n. 53; Vat. 5250 f. 62 n. 6. Interpolavit inde acceptam Asquinius ms. apud Pironam.

1 V · C · TRIB · P · OINI, 4. 5. 6 PRATIONATIS DEVS | IVSNV (IVSHV San.) MINIMA · L | ETATI QVE EORVM (TORVM Bell.) traditur. — Asquinius sic interpolavit: TI · CAES | ////// | TRIB · P · IMP · II | COS · II · PROCOS.

859 alta ped. ½ Aquileiae *nella casa di Fasciatta alla speziale.*

imp · *c*AES · FL · IVL · *Constantio*
victori *a*C TRIVMFA*t*
...

Zuccolo ms.

860 Aquileiae in aedibus Tullio.

TRIBVNV
POTES

Cortenovis in itinerario a. 1780.

861 rep. Aquileiae 1726 prope pontem Monasterii.

C · APPVLLEO · C · F · TAPPONI
PONTVFICI
SESTINIA · VXOR

Beretta ms. (inde Mur. 152, 3); Bertoli p. 128 n. 121. Inde vol. 1 n. 1458.

1 APPVLLEO Ber. ms. et Bert., APPVLEIO Mur. ex em.

862 basis magna quadrata rep. Aquileiae a. 1726 ad pontem Monasterii.

C · APPVLLEIVS
M · F · TAPPO
PR · AED · TR · PL · Q
IVDEX
QVAESITIONIS
RERVM · CAPITAL

Beretta ms. duobus exemplis; Bertoli p. 300 n. 419 (cf. corrig.); Mur. 675, 6 a Beretta et Bertolio. Ab his Orelli 3827.

1 APPVLLEIVS Bert. et Mur. ed., APPVLEIVS Ber. 1. 2. — 5 QVAESTIONIS Ber. 1. 2. — 6 RER · Ber. 2.

Apparet honores legitimos ordine recenseri, subici his indicis quaestionis officium tamquam extraordinarium, quamquam secundum temporis ordinem sine dubio interponendum fuit inter praeturam et aedilitatem.

863 Aquileiae rep. in effossionibus a. 1788.

M · AVRELIO · M · F
COTTAE · PRO · COS cos. a. u. c. 680

Rodari n. 7; Pironae schedium a. 1788 n. 18; Asquini ms. apud Pironam.

1 ... VRELIO · M · F Pir. sched. et Asq. — 2 COTTAE Asq.

Non caret suspicione utpote coniuncta aliquatenus cum fraudibus Asquinianis. Verum tamen et nomina recte se habent et in titulo dedicato Cottae post annum consulatus antequam fasces deponeret ferri potest, quod solos proconsulis honor enuntiatur.

864 Terzi in aedibus Fabbriaghi.

*f*ABRIO
*s*ALVIO
AEMILIANO
*p*RAETORI
*aedi*LI · PLEBIS
*t*R · P*l*·*q*·R · PROVINC

Bertoli p. 311 n. 446; contulit Cortenovis. Tractavit Borghesi Trai. Dec. p. 42 = opp. 4, 301, ubi emendavi in adnotatione.

5 om. Bert. — 6 P · PROVINC Bert.

865 ex ruderibus Civitatis Novae in aestuariis traducta Ceggium in aedes vicarii X mil. ab Opitergio COLETUS (1785) iisdemque verbis CORT., similibus FILIASI. Ad Dalmatium refert MARINII'S errore. Deinde Veronae in museo, ubi viderunt VENTURI BORGHESI ORTI; hodie desideratur. — Quonam loco antiquitus steterit, nescitur; inter Aquileienses rettuli propter simul repertum titulum omnino origine Aquileiensem n. 827.

t · CAESE*rnio statio*
QVINCTI*o macedoni*
QVINCTIA*no c. v. cos*
SODALI · AVG · *curatori*
VIAE · APPIAE · P*raef. alim*
LEGATO · LEGIO*nis* ....
PIAE · FIDELIS · CO*mitt imp*
PER · ORIENTEM *praet. cand*
INTER · CIVES · ET · P*eregr. trib.*
PLEBIS · CANDIDA*to allect per*
AFRICAM · MAVR*etaniam q*
CANDIDATO · T*ribuno mil*
*l*EGIONIS · TR*icesimae ulp*
*vi*CTRICIS · T*riumviro a*
*a*uRO · ARGEN*to aere ff*
*pat*RONO CO*llegi fabr*
D *ur*
SERVI*lius*
AMIC*o*

Coletus inscr. Opit. n. 3; idem exemplum ad Marinium (qui ed. Arv. p. 18) misit Cortenovios, in cuius schedis non extat. Ex his Filiasi mem. ed. 1 3, 342, ed. 2 2, 223. Emendavit ex lapide Borghesius, cuius exemplum ed. Henzen in *Zeitschrift für Alterthumswiss.* 1848 p. 297; *Annali* 1849 p. 230; syll. n. 6502 (cf. add.). Praeterea repperi in schedis Veronensibus Venturae pluribus exemplis, item inter Ortianas.

1 CAES Fil. — 3 om. Col. (versu vacuo relicto) Cort. Fil., QVINCTI/ Orti. — 5 f. P Borgh., \ Orti, F Col. Cort. Vent., ET Fil. — 6 LEGIONIS Borgh. — 7 PIA Fil. — 8 om. Orti. — 9 ET · I Col. Cort. Orti, ET · P Mar. Vent., ETIA Fil., ET Borgh. — 10 CANDIDAT Vent. 1, CANDIDATO Fil. Borgh. — 11 MAVT Orti, MAVRI Col. Fil. — 12 TRI Borgh. solus. — 13 //EGIONES Col. Cort. Fil. Vent., LEGIONIS Borgh. — 14 //CTRICIS Borgh., //CT/ICIS Col. Cort. Vent., CT...ICICIS... Fil., CTEICICIS Orti. — 15 ARGENTO Fil. — 16 CS pro CO Orti. — 19 AMICI Fil.

Supplementa fere sunt Borghesii, nisi quod v. 10 adscivi proposita a Renierio *mélanges* p. 18 non plane certa, probabilia tamen, et v. 16. 17 Borghesiana mutavi propter n. 866. Eiusdem Macedonis sunt tituli Albanus Orell. 3781: *Iovi o. m. T. Caesernius Statius Quinctius Macedo Quinctianus cos. v. s.* et sequens n. 866, in quo dicitur *T. Caesernius Macedo Quinctianus; Macedo* simpliciter appellatur in titulo n. 482 liberti T. Caesernii Eucaeri. Praeterea Borghesius v. 7 quod proposuit COM. *divi Veri* non retinui, nam quod ille coniecit Caesernium Statianum, quem ex titulo Divionensi edito annal. l. c. constat consularem fuisse Germaniae superioris a. 150, huius fuisse patrem et hunc a patre nomina traxisse T. Caesernii Statii Macedonis, a matre autem Quinctii Quinctiani, nec per se satis certum visum est et refutatum iam ex parte certe titulo Cirtensi Renierii n. 1817, ubi consularis ille Germaniae sic appellatur *T. Caesernius .. f. Palat. Statius Quintius Statianus Memmius Macrinus;* unde et ipsi nomen fuisse constat Quinctii.

866 Aquileiae *nelle case poste in un angolo presso le case delle Torri, ora di M. Pietro Alessandro* RAMB. similiterque SAN. In domo D. Francisci canonici ACC. *In casa mia nel muro della scala nel cortile* CAPOD. Deinde in museo Bertoliano, nunc com. Cassis.

T · CAESEEN
MACEDO
QVINCTIAN
COS
COLLEGIO
FABRORVM
D · D

Descripsi. Exhibent Bellonus n. 62; Sanutus f. 43 n. 75; Vat. 5250 f. 64' n. 29; Rambertus n. 60; Capodaglio n. 42; Accursius n. 25; Don. 9, 9 (inde Donat. 230, 4) ex Ramberto; a Turre p. 360; Beretta ms.; Mur. 358, 4 ex schedis suis et Turrio; Bertoli p. 302 n. 423; Zandonati p. 202; Kandler *iscr. dell' Istria* n. 486. A prioribus Orelli 3780.

---

867 rep. a. 1726 ad pontem Monasterii cum titulis n. 861. 662 BER. *cavata non ha guari nella mia presenza appresso il Monistero* BERT. Deinde in Villa Vicetina extra Aquileiam ante aedes Bacciochi.

TI · CLAVDIO
TI · FIL · PAL
SECVNDINO
L · STATIO · MACEDONI
P · P · LEG · IIII · F · F · TRIB · COH
PRIM · VIG · TRIB · COH · XI
VRBAN · TRIB · COH · VIIII · PR
P P ITERVM PRAEF · LEG · II · TRA
PROC · XX · HER · PROC · PROVIN
LVGDVNENS · ET · AQVITAN icae
ARATIONIB · AVG · PRAEF · AN non
L · SAVFEIVS · IVLIANVs
AMICO · OPTIMo

Contuli. Exhibent Mur. ms. et 690, 6 a Beretta; Bertoli p. 163 n. 166; Kandler ms. et in Istria 1850 p. 220.

Ti. Claudio Ti. fil. Pal. Secundino L. Statio Macedon[i], *p*(*rimo*) *p*(*ilo*) *leg*(*ionis*) *IIII F*(*laviae*) *f*(*elicis*), *trib*(*uno*) *coh*(*ortis*) *prim*(*ae*) *vig*(*ilum*), *trib*(*uno*) *coh*(*ortis*) *XI urban*(*ae*), *trib*(*uno*) *cohortis*) *VIIII pr*(*aetoriae*), *p*(*rimo*) *p*(*ilo*) *iterum, praef*(*ecto*) *leg*(*ionis*) *II Tra*(*ianae*) [*f*(*ortis*)], *proc*(*uratori*) *XX her*(*editatium*), *proc*(*uratori*) *provin*[*c*(*iarum*)] *Lugdunens*(*is*) *et Aquitan*[*icae*], *a rationib*(*us*) *Aug*(*usti*), *praef*(*ecto*) *an*[*non*(*ae*)] *L. Saufeius Iulianu*[*s*] *amico optim*[*o*]. Primipilatus iteratus post tribunatum (non iteratus simpliciter ante tribunatum, cf. supra n. 534 et Kellermann vig. n. 36) a primipilatu vulgari eo differt, quod in illo legio non enuntiatur, cum praeterea ad primipilatum ea adici soleat nominetur que in priore primipilatu in ipsis iis titulis, qui omittunt in posteriore. Testes sunt praeter hunc tituli Orell. 74 (centurio frumentariorum; primipilaris leg. III Gall.; praef. leg. II Ital.; trib. coh. IIII vig.; trib. coh. XI urb.; trib. coh. X pr.; primipilaris bis); Henzeni 5456 (centurio legionum duarum quae nominantur; primipilaris legionis III Aug.; praepositus vexillationibus; trib. coh. III vig.; trib. coh. XIIII urb.; trib. coh. II praet.; primipilaris II); Henzeni 6938 (primus pilus leg. V Macedonicae; praef. civitatium quarundam bis; tr. mil. coh. VIII pr.; primus pilus iterum). Sequitur autem iteratum hunc primipilatum certe in hisce tribus hominibus procuratio aliqua, quamquam secundus eorum postea rediit ad equestres militias denuo suscipiendas. Iam cum notum sit milites ex primo pilo honeste dimissos privilegiis quibusdam usos esse, quae non competebant dimisso ex tribunatu vel praefectura, haec causa videtur fuisse, cur milites qui ad primipilatum pervenissent, deinde equestres militias petissent, antequam a militia abirent, primipilatum alterum acciperent ita, ut non in numeros referrentur, sed ex eo gradu statim dimitterentur. Quamquam nihil vetuit eiusmodi primipilarem antequam mitteretur etiam praefectura legionis fungi, quod fecit Secundinus; sed ut simplicis primipilaris loco legioni alicui adscriberetur, vix crediderim factum esse. — A rationibus Augusti is est qui alibi dicitur procurator a rationibus (vide mem. inst. arch. 2, 324).

---

868 *in villa di S. Martino nel bosco di Cirvignano* RAMB. BELL. SAN.

NAICO
SER
VNCTORI
FABIANVS
COS

Secundus servavit apud Bellonum n. 95; Sanutum f. 46 n. 113; Rambertum n. 88; Capodaglium n. 106. Inde Don. 7, 189 ex Ramberto; a Turre p. 361 (ex hoc Mur. 348, 2; Bertoli p. 303 n. 425; Orelli 2791).

His n. 868—870 adiungenda Graeca C. I. Gr. 6752 sic a me in baptisterio Aquileiae descripta ex lapide: Σεργίῳ | Ἐκτικίῳ | Σεκουνδίνῳ | Φαβιανοῦ | ὑπατικοῦ | φίλῳ καὶ ἰατρῷ | Οὐλφανία | Ὀππιλία | ἐποίησεν.

869 Aquileiae in platea.

PH·EBIANO
SER
MEDICO
FABIANVS
COS

A Turre p. 361 (inde Mur. 348, 3 neque aliunde opinor Bertoli p. 303 n. 424, ab his Orelli 2792). Apud Capodaglium haec non extat.

1 PHAEBIANO traditur.

---

870 cippus. Aquileiae in quadam domo supra portam MARC.; *dietro la casa delle due torri sopra la porta grande* RAMB. similiterque BELL. SAN.; in domo vulgo *la Torre* ACC. Patavii apud Ramusios, postea apud Contarenos PINELLI. Ateste in hortis Contareni GUD. Nunc in museo Estensi n. 51.

TROPHIMO
LIB
FABIANVS
COS

Contuli. Antiquus in Hediano f. 135 Aquil. n. 21 et apud Marcanovam (Bern. n. 573, Mut. n. 6) et Ferrarinum cod. Reg. n. 21. Secundus apud Bellonum n. 61, Sanutum f. 43 n. 74, Vat. 5250 f. 64' n. 28, Rambertum n. 29, Capodaglium n. 26; inde pendent a Turre p. 360 et Bertoli p. 304 n. 426. Accursius n. 8. Hi collocant Aquileiae; Patavii vero Atesteve Ramusius in cod. Marc. n. 12; Sirmondus cod. Paris 1419, 376; Pinelli cod. Ambros. C. 61 inf. f. 39 et apud Grut. ms. et 955, 10; Gud. ms. 376, 1, ed. 363, 8 et ind. p. LXIII; Ant. Angelieri Este p. 19; Furlanetto lap. Est. p. 144, lap. Pat. p. 336 n. 398. Sine loco Donius cod. Vat. 7113 f. 9'. A prioribus Orell. 2790.

---

871 litteris magnis, Aquileiae apud Moschettinium.

M · LICINI · PETILI · AIA
C · M · V · PATRIS · INCOM
AELIA · LICINIA · PETILIa
FIL

Descripsi.

---

872 Aquileiae rep. inter titulos honorarios a. 1768; extat in museo Cassis.

C · LVCILIVS · C · F
TRIVM · VIRVM
CAP

Descripsi. Rodari n. 6; Pironiana n. 4. 10; Coletus ms. 1789 n. 14; Moschettini ms. indeque Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 60.

Sic fere Coletus et Pirona n. 4. Idem n. 10, item Rodari et Moschettini non habent nisi v. 1 et Moschettinius quidem recte, illi male (C · LVCILIO · C · F Pir., P · LVCILIVS · R · F Rod.). Quae magis crediderim eiusdem tituli imperfectum exemplum quam titulum diversum.

873 litteris vetustis aetatis liberae rei publicae. Ad Aquileiam rettuli eum propter argumentum tam quod inde alios titulos constat delatos esse Patavium ad Ramusium (cf. n. 828. 883). — Patavii in domo Ramusia RAMVS. PINELL. Inde habuit Tomasinus, qui a. 1640 partem inferiorem dono dedit Hieronymo Gualdo TRS. Exinde haec pars Vicetiae servatur, olim apud Gualdos testibus CAPODAGLIO et FERRETO, deinde ab a. 1782 Oct. 3 in domo Tornieriana. Pars superior autem hodie extat Catai in museo Obiciano. — Aquileiae in aedibus Moschettini MOSCHETTINI fraude.

L · MANLIVS · L · F
ACIDINVS · TRIV VIR a. c. 571/3
AQVILEIAE · COLONIAE
DEDVCVNDAE

Contuli partem utramque; est iam vol. I n. 538 et in Ritschelii tab. XLVIII o. Integram habent auctores Patavini Ramusius in add. ms. ad Scardeonium p. 84 (de quo non recte refert Furlanettus p. 65) et in codd. Marc. 9, Barb. 7 (inde per Pinellium Grut. ms. et 433, 8), ubi Pinellius negat se vidisse; Ursatus 1652 p. 277; Furlanettus p. 64 n. 73. Ab his pendent fere Aquileienses Capodaglio Aquil. ad n. 7; a Turre p. 337; Bertoli p. 283 n. 399; Moschettini in relat. ms. a. 1825; item Orelli 70. Vicetini auctores Ferretus apud Ursatum ms. et inscr. Vic. f. 53', Cerchiari f. 159, Tornieri in eph. 1782 Oct. 3 Dec. 6, Faccioli mus. lap. Vic. 2. 41, Schio inscr. Vic. p. 122 ex lapide non afferunt nisi partem inferiorem.

874 litteris bonis, Aquileiae apud Moschettinium.

PAP
MESSALIN · C · V
adlecto INTER · PATRIC · A
DOMINO · NOSTRO
PIO · FELICI · PARTH
ma X · PONTIF · MA *x*

Descripsi.

875 Aquileiae rep. a. 1788 in pariete magno fortasse residuo ex moenibus Theodosianis CORT. Extat in museo Cassis praeter partem eam quam dedimus inclinatis. — Perusiae errore ORELL.

in antica:

C · MINICIO · C · FIL
VEL · ITALO · IIII · VIRO · I · D
PRAEF · COH · V · GALLOR · EQVIT
PRAEF · COH · I · BREVCOR · EQVIT · C · R
PRAEF · COH · II · VARC · EQ · TRIB · MILIT · LEG · VI · VICT
PRAEF · EQ · ALAE · I · SING · C · R · DONIS · DONAT · A · DIVO
VESPASIANO · CORON · AVREA · HAST · PVR
PROC · PROVINC · HELLESPONT · PROC · PROVINCIAE · ASIAE · QVAM
MANDATV · PRINCIPIS · VICE · DEFVNCTI · PRO · COS · REXIT · PROCVRAT
PROVINCIARVM · LVGVDVNIENSIS · ET · AQVITANICAE · ITEM · LACTORAE
PRAEFECTO · ANNONAE · PRAEFECTO · AEGYPTI · FLAMINI · DIVI · CLAVDI
DECR · DEC

in latere:

P · TVLLIVS · MA*x* | *imus* | *AMVLA · IIII · VIRI · I · D · III · K · IVN*
K · C · SCRIB · ADF | | *PROCVLVS · C · APPVLEIVS · CELER*
A · L · V N I V S · C | | *SEX · COSSVTIVS · SECVNDVS*
QVOD · V · F · S · IN · HO | *norem c. minici itali splendidi* | *SSIMVM · VIRVM · QVIDQVID · CONSE*
QVI · GRATIAS · AV | *t potentiae per summos honor* | *ES · EQVESTRIS · DIGNITATIS · POTVERIT*
IN · OMNES · AC · AV | *gendam et ornandam patria* | *M · SVAM · CONVERTISSE · NEC · VLLO*
SE · FELICIORE | *M credere officio quam ut pro eo in* | *HOREM · Q · D · E · R · P · P · D · E · R · I · C*
CVM · *C · MINIC* | *ius italus* | *ANC · PRAECIPVVM · VIRTVTVM*
S V A R V M · *F*... | *nem* | *RTVNAM · LOCIS · AM*PLIFICAVERIT
S T S V P E R C E T | *era omnibus sit notum* | SACRATISSIMVM PRINCIPEM
T R A I A N V M · A | *ugustum decrevisse rogatu ei* | VS · VT · INCOLAE · QVISVE · FERS · CENSE
M V R . M V N E R I | *bus nobiscum fungantur e* | T · VT · PLENIOREM · INDVLGENTIAM
M A R I M I · I M P E R | *atoris habeamus per eum con* | IGISSE · P · H · O · ADQ · E · R · P · V · STATVAM
A E R E A M · C V M | *basi marmorea et post decreto* | MQVE · NOSTRVM · BASI · INSCRIBI
Q V O · T E S T A T I V | *s sit pro meritis beneficii* | SQVE · TANTI · VIRI · SOLVENDO · NOS
A L I T S R | *non esse nisi et de eo publi* | CE · GLORIEMVR · CENSVER
TI · IVLIO | *candido. ii. c. anti* | IO · QVADRATO · II · COS p. C. 105

Contuli quae supersunt, scilicet quae exhibentur litteris rectis. Rodari n. 13 habet anticam solam, schedium a. 1788 Pironae n. 1. 2 et anticam et decreti partem hodie deperditam. Illam ed. Carli 2, 333. Integram habent Coletus ms. n. 21 (v. 1. non enotavi) et Cortenovis ms. p. 97, quorum hic misit Carlio qui ed. 3 p. LXI. LXII (inde Kandler Istr. 1850 p. 295) et Marinio qui ed. Arv. p. 5 (inde Orell. 3651). Totam inscriptionem habet item Moschettini ms.; ea sola quae hodie extant ed. Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 12 (1820) p. 29.

Anticae v. 5 intellegendi videntur Varciani Pannoniae superioris (Ptol. 2, 14, 2; Plin. 3, 25, 148); VARC*ulorum* coniecit Marinius p. 22 n. 37. — v. 8 *provincia Hellesponti* hoc fere solo titulo innotuit, v. Marquardt 3, 1 p. 120. — v. 10 LACTORAT coniecit Marini p. 22 n. 38 sine causa. Ceterum quod Lactora Traiani aetate ita nominatur, ut Aquitania non videatur comprehendi, pertinet sine dubio ad originem provinciae quae postea fuit Novempopulanae.

In decreti parte deperdita 1 III-IVN, 4 SSIMV Pirona. — 5 DI · CIVITATIS pro DIGNITATIS Pir. — POTVERIT Pir. et Carli, POTVER alia exempla Cortenoviana. — 6 COVERTISSE Pir. — 8 CVM · C · MINIC tamquam dubia proponit Carli. — VN et VIRTVTVVM Pir. — 9 item dubium esse scribit Carlius; litt. dimidiatis MANIECIC (pro RTVNAMLOCIS) Pir. — LIFICAVERIT (om. in lac. AMP) Cortenovis. — Moschettinii errores omisi. — Supplementa temptavi periculo meo; v. 13 lego *p(lacere) h(uic) o(rdini) adq(ue) e r(e) p(ublica) v(ideri)*. Quae leguntur v. 10 seq. hoc declarant Traiani tempore incolas nondum generali lege ad munera suscipienda adstrictos fuisse, at speciali privilegio in ea re locus esset.

876 extra Aquileiam in S. Stephani RED. MARCAN. BELL. SAN.

Q · MVTILL*io*
SVRAE
ACCIANO
NEPOTI
X · VIRO
STLIT · IVD

Descripserunt Antiquus apud Red. f. 136 Aquil. n. 37 (inde Gud. 132, 6) et Marcanova (Bern. n. 604, Mat. n. 37; Turrius p. 399 ex Marcanovae codice; Mar. 724, 5 ex schedis Valerii, i. e. ex Ferrarino, et Turrio; Bertoli p. 261 n. 370 ex Turrio); Secundus apud Bellonium n. 48, Sanatani f. 42 n. 59, Vat. 5250 f. 63 n. 14; Bologna n. 11 (inde Ferrarinus cod. Reg. n. 7).

Vs. ordinem retinent Bell. Vat. Bol. — 1 MVTILL Red. Marcan., MVTILI Bol. San. Vat., MVTELL Bell. — 3 ACIANO Bell. San. Vat. — 6 STILIT Bell. San. (non Vat.).

877 Aquileiae rep. a. 1805 (1815 BORGH.), delata Vindobonam in museum a. 1816 MOSCH.

A . PLATORIO · A · F
SERG · NEPOTI
A P O N I O · I T A L I C O
MANİLIANO
C · LICINIO · POLLIONI
COS · AVGVRI · LEGAT · AVG (leg. Brit. p. C. 121)
PRO · PRAET · PROVINC · BRI
TANNIAE · LEG · PRO · PR · PRO
VINC · GERMAN · INFERIOR
LEG · PRO · PR · PROVINC · THRAC ·
LEG · LEGION · I · ADIVTRICIS
QVAEST · PROVINC · MACED
CVRAT · VIARVM · CASSIAE ·
CLODIAE . CIMINIAE · NOVAE
TRAIANAE · CANDIDATO · DİVI
TRAIANI · TRIB · MIL · LEG · XXII
PRİMIGEN · P · F · PRAET · TRIB
PLEB · III · VIR · CAPITALI
PATRONO
D · D

Contuli. Moschettini ms.; Borghesi *Giorn. Arcad.* 22, 64 (1824) p. 75 = opp. 3, 123 ab abbate Polidori alteroque amico (inde Labus *ant. mon. scop. in Brescia* p. 35, ex hoc Orelli 622 cum add.); Kandler in Istria p. 220; Arneth cat. n. 224; Zandonati p. 219.

A. Platorio A. f. Serg. Nepoti Aponio Italico Maniliano C. Licinio Pollioni co(n)s(uli), auguri; legat(o) Aug(usti) pro praet(ore) provinc(iae) Britanniae, leg(ato) pro pr(aetore) provinc(iae) German(iae) inferior(is), leg(ato) pro pr(aetore) provinc(iae) Thrac(iae), leg(ato) legion(is) I adiutricis, curat(ori) viarum Cassiae Clodiae Ciminiae novae Traianae, [quaest(ori) provinc(iae) Maced(oniae)] candidato divi Traiani, trib(uno) mil(itum) leg(ionis) XXII primigen(iae) p(iae) f(idelis); praet(ori), trib(uno) pleb(is), III vir(o) capitali; patrono d(ecurionum) d(ecreto). V. 12 quadratarii culpa loco suo motum inserui v. 15 ante *candidato*; qua necessaria emendatione admissa ordo honorum procedit non tam turbatus quam bipertitus ita, ut praecedant extra urbem suscepti a legatione Britannica ad tribunatum legionis, hos excipiunt urbani, eum ut praemiumi honores summi et municipalis patronatus in fine suas leges sequantur. Nominat hunc Platorium Nepotem Spartianus vitae Hadriani c. 4. 15. 23; de titulis eius Britannicis, maxime de diplomate veterani n. 124 dimissi disseruerunt Henzen in comm. soc. Rhen. 14, 65 sq. et syll. n. 5455 et Huebner in mus. Rhen. nova 12, 59. Legationes Germaniae inferioris et Thraciae videtur administrasse imperante Traiano († 117) non tam propter temporum rationes quam quod in his legatus dicitur, non legatus Augusti; quod si ita est, refellit hic titulus opinionem hodie receptam Thraciam provinciam factam esse ab Hadriano. Ad hunc Nepotem num scripta sit epistula Plinii 4, 26, non constat.

878 Aquileiae ad S. Felicem nuper rep. BERT.

SYNTR' OMVS
SISENN AE (cos. p. C. 16)
TAVRI · F o NTIF
VI ii CVS

Muratori ms. tria fragmenta ita proponit ut exhibentur aere expressa apud Bertolium p. 310 n. 440; in ed. dat restitutam 153, 5 a Bertolio recte, male 1280, 9 a Beretta.

In tertio fragmento supra AE quae cernitur S superne mutila, non est nisi ultima littera versus primi dimidiata. — De Sisenna Tauro vide quae dixi *röm. Forsch.* 1, 37 n. 61, item supra n. 332. 409. 457.

879 ad Monasterium rep. 1788 PIRONA. Extat in museo Cassis.

PR · PR · PRO COS
LEG · CAESAR · AED
CVR · Q · TRIB MİL
IIII · V · I · D
D D

Contuli. Pironae schedium a. 1786 n. 3; Coletus ms. 1789 n. 16; Moschettini ms. indeque Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 48 (1829) p. 87; Zandonati p. 224.

.... *[legato Caes(aris) pro] pr(aetore), pr(aetori) pro co(n)s(ule), leg(ato) Caesar(is), aed(ili) cur(uli), q(uaestori), trib(uno) mil(itum), IIII v(iro) i(ure) d(icundo) d(ecurionum) d(ecreto).* Sic supple collatis titulis vol. 1 n. 639—641; nam quod primo aspectu probes *[leg. Aug.] pr. pr., procos.* eo refellitur, quod ita praetura suo loco desideratur. Ceterum titulus est aetatis Augustae et adeo fortasse ante scriptus quam Caesar id nomen adipisceretur.

880 litteris maximis, Aquileiae apud Moschettinium.

DIS
NI C̄ V̄
LAVANT

Descripsi. Videtur pertinere ad balneas ad hoc exemplum: *ex testamento* .. *Herodis* (?) .... *ni c(larissimi) v(iri) thermae factae lavant(ibus).*

881 Aquileia delata Goritiam in hortos olim Romano.

L I I V S I
PON · SODA
N A M M

Descripsi.

882 Belignae rep. a. 1656. Extat Aquileiae in aedibus Zandonati.

PRESTTIIIIRICPO — *pule remeno*
IVRA · POST CONS — *ablatum per annos*
VICINTI GEMINO — *honore fungens*
REDDIDIT EXPLE — *vit vitam*
QVINTVM IN
CLVSERAT AN
VIVSISTEPERIΞVE

Descripsi. Kandler ms. et Pirona ms. a Zandonatio. Lapis integer mihi visus est, ut versus continuati fuerint in altero lapide gemello. Versus ultimus a manu diversa est litteris altius incisis.

883 cippus quadratus magnus ornatus cum cavo supra rotundo cineribus recipiendis destinato; operculum deest. Gradi REDIANUS, SANUTUS. Ex dono Renierii Patavii in aedibus Ramusii RAM. PINELL.; Ateste in Contarenis URS.; nunc in museo Estensi n. 9. — Romae PANV. errore.

principium deest
cum operculo
QVARTIO
IIIII · VIR
ACCENS · COS
corona
ARATRIA · C · L
SALVIA · VXOR

Contuli. Habent Gradi descriptam Redianus f. 139 Grad. n. 26 (v. 1—3). 25 (v. 4. 5), ubi postea adiecta videtur, et Sanutus f. 48', qui anaglypha enarrat; descriptam Patavii Ramusius ad Scardeonium p. 84 et in codd. Marc. 5, Barb. 4; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 8; Pinelli cod. Ambros. R 124 sup. et C. 61 inf. f. 49' et apud Grut. ms. et 460, 13; Sirmondus cod. Par. 1419 n. 375; Ursatus 1652 p. 261 qui aere expressit; Furlanetus Est. p. 56, Pat. p. 101 n. 91.

884 Aquileiae in aedibus comitis Ioh. Iosephi de Strassoldo ORS. CAPOD. Nunc Veronae apud Smaniam.

L O C V S
SEPVLTVRAe
GENTILIVM
VETERANOR
IN · PR · P · XXV
IN · PARTEM
POSTERIOR

Descripsi. Habent Ursatus ms. et mon. Pat. 1652 p. 45 qui vidit (inde Reines. 8, 53, ex Reinesio Bertoli p. 174 n. 183); Capodaglio n. 8.

Confer supra n. 784 collegium veteranorum, item quos habemus in Notitia p. 121 *praefectos Sarmatarum gentilium* Opitergii aliisque locis plurimis etiam Venetiae. Quamquam hic titulus certe aliquanto ante Constantinum scriptus est. Inveniuntur praeterea n. 801 gentiles Arboriani lotores.

885 Aquileiae MOSCH. Nunc Varmo PIRONA.

A D I V T O R
L A V C I · F
cIves
M E N A P I V S
MIL · COHO · I
PANNONIORVM
7 · BASSI · STIPEN · XI
A N N · XXXII
H · S · E

Moschettini ms., a quo pendent Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 60 et Zandonati in Kandleri Istria 1849 p. 200 et 1852 p. 60. Pirona descriptam accepit ex pago Varmò.

886 Paperiani *a mezza la scala esteriore della casa di Giulio Andriani signore di Fiumicello* CAPODAGLIO. Ibidem in aedibus nunc Gregoratti EGO. — Utini in aedibus Gorgo A TURRE, Utini POCOCKE, errore puto.

C · AL|BVCIVS · C · F
PAL · |D · INTIMILI
M · CE|IO VIII PR · M · A
XVII · |V · A · XXXV
|N · S · EST

Descripsi fractam. Integram exhibent Capodaglio n. 158 (inde a Turre p. 345, ex hoc Mur. 777, 4 et Bertoli p. 187 n. 172); Pococke p. 121 n. 5.

887 Aquileiae in museo Bertoli, nunc Cassis.

C · ANTONIVS · M| *leg. IIII. gem*
MART · VICTRIC|
CONI

Contuli. Beretta misit Muratorio; Bertoli p. 204 n. 237; Cortenovis ms. p. 105.

888 lapis magnus rep. Belignone 1824.

M · ANTONIO
M · FILIO
VET · LEG · I · ADI
T · FLAVIVS · T · F · VEL
VETTIANVS
IIII · VIR · AQ

Moschettini ms., a quo pendent Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 48 (1829) p. 85 et Zandonati p. 225.

4 T · F nm. exemplum Vindob. — 6 III · VIR exemplum Vindob., IX · VIR Pironianum et Zandonatianum.

889 basis magna, Aquileiae nuper rep. prope eccl. S. Iohannis q. d. *Foro*, extat in curia.

mulier (?) caput ornatum habens gemmis et anulis digitos, manu baculum tenens

L · A R R I O
MACRO
V E T E R A N O
MILIT · ANN · XXXVI
IN · AERE · INCISO · AB
DIVO · VESPASIANO
DECVRIONI · AQVILEIAE
ARRIA · F · LIB · TROPHIME
PATRONO · V · F
SIBIQ · ET · SVIS
C · VARIO · ARRIANO · ANNOR · XV
AB · AMICO · DECEPTVS

Zandonati *raccolta Veneta* 1 (1866), 127; Kandler in explicatione mappae Aquileiae antiquae.

8 I · LIB traditur. — 10 SIBIO Kandl.

Quam ob causam hunc Macrum in aere incidi iusserit Vespasianus, non liquet; nam et de praemiis veteranorum cogitari potest et de admissione ad frumentum publicum post civitatem adeptam, ut legitur in noto titulo urbano (Henzen 6752): *qui frument(o) publ(ico) incisi sunt Kal. Martis*.

890 Aquileiae in curte Ioh. Biason.

in latere dextro:

CAMARONIA · PLECVSa
HOC · SEPVLC · VIV · EMANC
. . . . VIAE · SPE · COGNAT · SVAe
M · AVCTOR · TROPHIMO · VIR
. . . . IVLIO
THeOPHILO · VIRO · OPTIM · B · M
ET · TEDIE · NEDONENI · AMIC
. . . . LOC DED EIQ HIC FVN . . . IN
. . . . . . SEQVERETVR

in antica:

M · A V F V S T I V S
M · F · ROM
A C T I A C V S
V A L E R I A E · C · L I B
C N A R I D I · C O N I V G I
CRYSIDI · F · ANN · XX · OCCISAE
C · ALBIO · C · LIB · SABINO
CONTVBERNALI

in latere sinistro:

M · C A M A R
ONIo · M · L · PRIMO
CAMARONIA · M · L
PLECVSA
STACTE · Q · L · MATRI

Orti ms. et *Bullett. dell' inst.* 1839 p. 134.

De Actiacis tribus Romiliae, qui sunt veterani post pugnam Actiacam deducti Ateste, v. Furlanetto *lap. Pat.* p. 173. — In latere dextro traduntur 1 PLECVS, 3 SVA, 6 THIOPHILO, in sinistro 2 ONI · M · L.

891 Paperiani apud Gregonitrium.

delphinus delphinus
lupus

M · AVNICIVS
M · FIL · PVB
M E S S A L L I N V S
VET · LEG · XV · APOL
T · F · IVSSIT · SIBI · ET
F O R T V N A T A E · P

Descripsi. Zandonati ms. apud Pironam.

892 Aquileiae in museo Bertoli, nunc Cassis.

D M
AVR · CLARIANO
AVR · MAXIMIANVS
M · LEG · PRIMES
ATIV*tric p*OS
FRA*tri caris*SIMo
NAT *i*N*f*E
RIO *re* MAR
VIC*o* DIANo
A Nn XVIII

Contuli. Mur. ms. et 789, 6 a Beretta; Bertoli p. 157 n. 158.

7 NIE ego, NTE priores. Supple sic fere *nat(o) [in Moes(ia) i]nferio[re reg(ione)] Mar(cianopolitana) vic[o . .]diano*.

893 Aquileiae *in una casa del capitolo della chiesa patriarcale non lungi dalla stessa chiesa* CAP. *Nella scala del pubblico granajo capitolare* BERT.

D M
*AVREL · D*IZO · MILEX
*LEG · XI · CL*AVD · VIXIT
*ANN · XX*VII · MILIT · ANN
QVINQVE OBITVS · IN
*MAVRET*ANIA · BENE
MERENTI CIVES · ET
COMMANIPVLI · DE · SVO
FECERVNT

Integram descripsit Capodaglio n. 117 (inde a Turre p. 135, ex hoc Mur. 790, 1); fractam Bertoli p. 146 n. 149.

Quae non vidit Bertoli, dedi inclinatis. Undecimae legionis militum tituli infimi aevi omnes, scilicet quarti aut minimum tertii saeculi, reperti sunt Aquileiae eo numero (cf. n. 895. 896. 900. 940. 942. 944), ut de casu cogitari non debeat. Utrum eo tempore legionis pars Aquileiae praesederit, an quod magis puto tirones acceperit ex Aquileia, prolem fortasse colonorum Sarmatarum ad Aquileiam stabilitorum, videndum. Certe hanc coniecturam commendant et quod huic Dizoni in Mauretania defuncto 'cives et commanipuli' memoriam ponunt Aquileiae et nomina hominum barbarica et quae notavimus ad n. 923; nec magnopere obstat n. 942 centurionis eius legionis in Moesia nati. Vide item quae diximus de veteranis gentilibus n. 884.

894 Aquileiae *nelle case delli Signori di Strasoldo presso il palazzo* RAMB. et ita fere RELIQUI.

AVRELIVS · DOMITIANVS
BENE · LEG · I
AT · VIXIT
AN · XXXX · MILIT
A V I T · A N ·
X X · A C E P I T
M I S I O N E M

Secundus servavit. Inde Bellonus n. 64; Sanutus f. 42' n. 73; Vat. 5250 f. 65 n. 34; Rambertus n. 18; Capodaglio n. 6; Don. 6, 43 ex Ramberto; a Turre p. 393; Mur. 790, 4 ex Turrio et Donio male; Bertoli p. 170 n. 176 ex Turrio.

3 AL traditur; scripsi AT, ut est n. 892. — 6 ACEPIT Bell. Ramb. Capod. II, ACCEPIT Capod. I. — 7 MISIONEM San. Capod. II, MISSIONEM reliqui.

895 Aquileiae apud Moschettinium.

D M

vir cum hasta; pone equum
stat puer

AVRELIVS FLAVINVS
OPTIO LEG XI CLAVDIAE
ANNORVM · XXXX · QVI
MILITAVIT · ANN · XIIII · ET
OPTIO · ANN · X · POSVIT ·
TITVLVM DESVO · ASTAN
TE CIVIBVS · SVIS *sic*
IMPENSI · RX *sic*

Descripsi. Exhibent Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 12 (1820) p. 28; Kandler *Mitth. der Centralcomm.* 1856 p. 238.

---

896 Aquileiae rep. 1744 BERT. *nella casa di Pietro Fungari posta poco lontano dal Monastero immurata sopra la porta della stalla ed imbrattata di bianco di calcina* COST. Iam in museo Cassis.

—ERLITVS · IVELINVS · EQVIS ILIG
XI · CL · PROVITV · ANNORO XNII ET
MILITAVIT · MVNIFIX ANNIS VII EIQVS
ANNIS · IIII · MILITAVIT IN CORTE
STATV POSTERIORE EXPLVRIS
MAICIS DERISVS IPSIVS IN IPSO
TITVLO XCI

Contuli diligenter. Bertoli *memorie della soc. colomb.* 1 (1747) p. 150 indeque syll. ms. n. 928; Cortenovis misit Marinio a. 1787; Kandler *Mitth. der Centralcomm.* 1856 p. 238 ex schedis.

V. 1. addam omissa Kandleriana non bona. — 1 VRSITVS Cort., ABLIVS Bert. — IVLANVS Cort. — EQVISLSG Bert., EQVE Cort. — 2 CEPRCV · TVANNORO XIVIII Cort. — 3 MILITAVETI· MVNIFEX Cort. — VIIEIQV Cort., VILEQVS Bert. — 4 MILITINAVIT Cort. — 5 ISTATV Bert. — EXPLVRIS ego et Bert., DPLVRIM Cort. — 6 MALCIS Cort., MAECIS Bert. — IPSD ego, TPSO Bert., TPS Cort.

Haec intellego: *Aurelius Iustinus eques e leg(ione) XI Cl(audia) probatus annorum XVII et militavit munifex annis VII, eques annis IIII, militavit in corte* .... De hastato posteriore in titulo huius aetatis num cogitare liceat, dubito.

---

897 *alla Colombara* rep., extat Butrii apud Toppium.

D M
AVRELIOM
MIL LEG · XIII C*em*
VALENTINVSC*o* *sic*
NSOBRINVS
POSVLT *sic*

Contuli descriptam a Lucinnio.

---

898 Belignae *serve di soglia alle finestre che sono in cima al campanile* CORT.

haec pars latet sub
columna superposita
REIMOCA · MILITAVIT · IN
CLND MILIARENSE AN//
FACIVS · SP · TRIB · ANNI//
INDE · TRANSLATVS · IN
L · AV · FACTVS · SIGNIF · AN
XII · NATVS · IN · DARDAN
VICO ZATIDIS DEDIT NOM
EN MILITIE ANNOR XXIII
VIXIT NIS LV ANS MAXIMI
ANNOS NEPVS AVVNCVLO
MERENTI

Cortenovis ms., a quo acceperunt Carli *ant. Ital.* ed. 2 (1794) 3, 198 et Marini Arv. p. 630. Aliunde Coletus ms. n. 3, quod exemplum Cortenovianis passim emendatis deprehendi praeferendum esse.

Fines versuum affractos signant Cort. et Col. — 1. 2 REIMOCA MILITAVITA | CLND Col., REIMOLA MILITAVIT IN | CH// Cortenovis, qui in margine syllogae emendat CHOOR. — MILIARIENSE Carli. — 2 f. AN Col. itaque ex em. Marini, AM Cort. — 3 FACIVS Col., F · ACIVS Cort. pro FACTVS. — 5 C · AV Cort. emendat in margine. — SIGNIF Col. — 7 ZATIDIS Col., RATIDIS reliqua exempla. — 9. 10 ARMAXINMI/ | ANS Coletus, ARMA XXXII | ACIVS reliqua exempla (VIXIT ...... XXXII | ACIVS Carli) ex interpolatione; scilicet ab annis vitae LV deductis annis XXIII pueritiae restant stipendia XXXII, quae arma dici posse sibi persuasit Cortenovius, ACIVS autem posuit propter corruptum F · ACIVS v. 3.

[Au]re[l(ius)] *Moca militavit in (cohorte) Claud(ia) miliarense an(nos)* [*VIII, f*]*ac*[*t*]*us b(ene)f(iciarius) trib(uni) ann(os) I*[*II*], *inde translatus in l(egionem) Au(gustam?) factus signif(er) an(nos) XII, natus in Dardan(ia) vico Zatidis, dedit nomen militie annor(um) XXIII, vixit anis LV. A*[*u*]*r(elius) Maxi*[*m*]*ian*[*u*]*s nepus avunculo merenti.* Numeros supplevimus exempli causa; alia quoque plura in hoc titulo incerta sunt, ut nomen cohortis (nam alam excludit qui sequitur tribunus) formatum supra ad Notitiae Dign. p. 97 cohortem primam Claudiam equitatam.

---

899 area, Gradi super portam orientalem eccl. S. Rochi CAP. super portam aedium vicinarum *al molo* BERT. *sopra la porta laterale della chiesa di S. Rocco* PIRONAE AVCT.

D M
miles vexillum tenens M AVR · SO · SIVS *miles vexillum tenens*
V · L · III · F
V · F · B · ET
IVL · VALENT

Capodaglio n. 114 (inde a Turre p. 397; ex hoc Mur. 1440, 7). Scriptor cod. orphanotrophei Hal. n. 33 ab Apostolo Zeno habuit a. 1699. Gregori Gradensis *raccolta Ferrarese* vol. 20 (1788) p. 173. Bertoli apud Mur. 1643, 2 et in syll. p. 151 n. 153 aere expressit. Contulit auctor Pironae. Descripsit Kandler.

2 M ante AVR habent cod. Hal. et auct. Pironae, om. rel. — SOSIVS Kandl. — 3 V · I · ISI · F cod. Hal.

---

900 Aquileiae *sasso appoggiato al muro del palazzo* RAMB. *appresso la porta della casa della comunità a man diritta* CAPOD. M p. ab Aquileia in pariete domus q. d. *Casa Bianca* BERT.

D M

miles stans cum
hasta et clypeo
AVRELIVS SVD*LCEN*
T·VS MILEX LE*GIO*
NIS XI CLAVDIA*E*

Rambertus n. 36; Sporeno p. 315; Capodaglio n. 2; inde a Turre p. 135. Ex lapide Bertoli apud Mur. 792, 5, melius in syll. p. 148 n. 150, ubi aere expressit. Idem exemplum repperi in schedis Fontaninianis.

1 habet solus Bert. — 2 SVDLCEN Spor. Cap., SV//D//L · I//N/// Ramb.; SVD//// Bert. — 3 sic Bert., T·GVS Cap., T·CVS Spor., T/SV//S// Ramb. — MILIX Ramb. — LEGIO priores, LE/// Bert. — 4 CLAVDIA Font., CLAVDII Bert., CLAVDIAE Ramb., CLVDIE Spor., CALVIE Cap.

Propter nomen confer *Valerium Aulucentium* n. 940.

---

901 Cervignani ad aedes Cozziorum BERT. ad aedes Cassis EVCC.

D · M
Q · CAECILIO · Q · F
MAECIA
MAXIMO · NEAPOLI
MIL · COH · VII · PR
SINGVLARI · TRIBVN

Beretta misit Muratorio (inde hic *saggi Corton.* 2, 225 et syll. 800, 8 'ex schedis suis'); Bertoli p. 150 n. 151; Zuccolo ms. A prioribus Orell. 3529 = 3590.

---

902 Ajelli quarto fere lapide ab Aquileia in pariete ecclesiae parochialis.

M · CASSIVS · Q · F
ANI · PRISCVS
VET · LEG · VIII · AVG
· V · F · SISI · ET · SVIS
CARCONIAE · M · F
PRISCAE · CONTVBER
protomae duae
/ / / / / / / / / / / /

Beretta ms. (inde Mur. 801, 3); Bertoli p. 160 n. 162 aere expressit.

---

903 basis magna litteris optimis, Aquileiae rep. 1851 in fundo q. d. *il Muro forato*, extat apud Zandonatium.

A · CAESILIO · A · F · VEL
ACASTINO · P · P
IIII VIRO IVRE DIC · Q Q
REIP · SVAE · AMANTISSIMO
MVNICIP · ET · INCOL · INSOLACIVM
AMISSI · OPTIMI · ET *p*R*aestantissimi f*
*l*OCVS · DATVS · DE*cret*O DEC*urion*

Contuli. Exhibent Kandler ms. et in Istria 1852 p. 95; Orlandi ms.; Zandonati *raccolta Veneta* 1 (1866), 128.

904 Aquileiae olim in aedibus canonicorum ESSXETTA. Aquileia advecta Utinum ad Camillam Gorgo CAP. Ibidem adhuc prostat.

M · CALVSNTIVS
T · F · LEM · BON
MIL · CHO · VIII · PR
MILIT · ANN · VII
VIXIT · ANN · XXIIX

Descripsi. Exhibent Capodaglio n. 124 (inde a Turre p. 345); *Novelle della repubblica delle lettere* (Venet. 1731) p. 26; Fontanini ms.; Beretta ms.; Mur. 802, 1 a Beretta; Bertoli p. 169 n. 174; Pococke p. 124 n. 9.
1 M · hodie deest.

905 Aquileia delata Utinum ad Camillum Gorgo CAP.

L · CASSIVS
C · F · POL · P · R
MI · CHO · XII
V · ANN · XXVI
MI · ANN · VI
H · S · S

Capodaglio n. 132 (inde a Turre p. 398). Fontanini ms. Beretta ms. Mur. 804, 3 a Beretta. Bertoli p. 165 n. 168. Pococke p. 124 n. 3.
3 MIL Poc. — 5 om. Cap. — VII Poc.

906 litteris bonis in mensae fulcro, Aquileiae apud Zandonatium.

T · CASEIVS · T · F · FIRMVS
> LEG · VIIII · HISP · IIII VIR · I · D

Contuli. Kandler ms. et in Istria 1852 p. 96.

907 Aquileiae *trov. l' a. 1673 in un campetto posto presso una casa vicino S. Stefano fuori di Aquileja, che confina a levante con le rovine dell' acquedotto detto Muro gemino e a ponente con la strada pubblica* CAP.

CATALVS · CALL^ABI · F
NATIONE · SEQV
SQV · ALA · SCVBL
SESQVIPL · MILIT
ANNOS · XXII
H · E

Capodaglio n. 157 (ubi non tota perscripta est); aliunde a Turre p. 397. Ex hoc Mur. 804, 5 et Bertoli p. 171 n. 178.
3 in EQV desinit Cap. — SCVB · L traditur. — 4 SESQVIPLI Bert. male.

908 In vico q. d. *la Mesa* comitum Savorgnani inter Belignam et Belvedere BERT. Belvedere FONT. Deinde delata est Venetias in domum Savorgnanorum Cannaregiensem GIORN. DE' LETT., ubi ponit iam DONIUS. In eadem domo, hodie ducis Mutinensis, *fondamenta Giobbe*, repperi ego.

TI · CLAVDIVS
TI · CLAVDI
EPAPHRODITIAN
VET · LEG · VII · CL · P · F
FIL · ASTYLVS
DOLABRAR · COL · FAB
VIVOS · FECIT · SIBI · ET
IVLIAE · DIONYSIADI
CONIVGI
BENE · DE SE · MER

mulier stolata cum corona — *iuvenis palliatus dextra coronam fortasse tenens, sinistra dolabram*

Contuli. Donius 6, 126 ex schedis bibliothecae Vaticanae ut ait, nisi error subest; Fontaninius in schedis bibl. capit. Utin.; *Giornale de' letterati d' Italia* 38 (Venet. 1727) p. 185 cum anaglyphis aere expressis; Muratorius *saggi dell' Accademia di Cortona* 2, 144 et syll. p. 538, cui misit Bertolius; Bertoli p. 161 n. 164 aere expressit. Ab his Orell. 4081.

Ti. Claudius, Ti. Claudi Epaphroditian(i) vet(erani) leg(ionis) VII Cl(audiae) p(iae) f(idelis) fil(ius), Astylus dolabrar(ius) col(legii) fab(rum) vivos fecit sibi et Iuliae Dionysiadi coniugi bene de se mer(itae).

909 Aquileiae in curte Iohannis Bisson, nunc Veronae apud Smaniam.

D · M
C · CORNELI
C · F · SVCCESSI
MIL · COH · XII · VRB
ANN · XVII · M · V
C · CVSONIVS
DIONYSIVS · ET
STATIA · CALE · NEPOT
INSOLACIVM
L · GAVIDI SECVNDINI ET
STATIAE DANAE
PARENTVM EIVS

homo cinctus urceum ericeum? clava pendentem, securim tenens; infra culter — *vir angustus? hastam tenens*

Descripsi. Ed. Orti *Bullett. dell' inst.* 1839, 133 (inde Henzen 6697).

910 Aquileiae in ecclesia S. Syri.

L · DECIMIO
SCAVAE
DERCELONIS
F
MISSICIVS · EX
CLASSE · MONVS

Secundus servavit. Bellonus n. 46 (inde Bertoli apud Mur. 809, 6 et in syll. p. 249 n. 339); Sanutae f. 41 n. 46; Vat. 5250 f. 70' n. 69.
1 DECIMO Bell. — 3 DERCELONIS San., DERCSIONIS Bell., DERELIOVIS Vat. — 8 CLASSE · MO|NVS EORVM Vat. Num legendum MISENES?

911 Aquileia delata Utinum ad Camillum Gorgo CAP. Nunc Udine in seminario CONT.

delphini duo
C · FABIVS
C · F · PVBLI^L
VERONA
MILES · LEG
VIIII · HISP
H · S · E

Capodaglio n. 129 (inde a Turre p. 345); Fabretti 242, 662; Fontanini ms.; *Novelle della repubblica delle lettere* (Venet. 1731) p. 26; Beretta ms. (inde Mur. 813, 1); Bertoli p. 168 n. 173 aere expressit; Pococke p. 124 n. 6; Cortenovis contulit.
Vv. non ad lap. div. Fabrett. — 2 PVSLI^L Ber., PVBLIL Cap. Poc., PVBE Bert., PVBLI Fabr. — 5 VIII Fabr. — 6 om. Cap. Fabr.

912 Aquileiae nuperrime inventa TURR. Deinde in museo Bertoliano, nunc Cassis.

sagitta pharetrae duae galea clipeus
C · FIRMIDIVS
C · F · AEM · RVFVS · SVESS
AVRVNCA · MIL · CH · VI
PR · MILIT · ANN · VII
L · POMPILIVS · L · F · VOL · CELER
COMMILITO · TIT · D · S · P

Descripsi. Exhibent a Turre in add.; Fontaninius in ms. bibl. cap. Utin.; Mudrisio p. 137; Mur. ms. et 814, 2 a Beretta; Bertoli p. 153 n. 155 aere expressit.
5 CELE*ll* ego, CELEI priores.

913 *di bel carattere Romano grande sopra una tavola di marmo di Carrara* CORT. alta 5', lata 5' MOSCH. *Scoperta due anni sono in Aquileia, ora trasportata in Udine in casa del Sig. Tullio* ASQ. similiterque CORT. COL.

L · FLAMINIVS · L · F
HISTER · AVG · TR · MIL
TITIA · P · F · VXOR
BABVLLIA · T · F · MATER
Q · FLAMINIVS · L · F
HISTER · TR · MIL
SEX · FLAMINIVS · L · F
HISTER · TR · MIL

Asquini apud Gravisium *Illirico Forogiuliese* p. 74. 85 (inde Carli 3 p. LX); Cortenovis ms. p. 7, a quo acceptam edidit Tiraboschius in diario Mutinensi quod non vidi; Coletus ms. n. 26; Moschettini ms. indeque male Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 48 (1829) p. 88.
2 TRI, 3 VXOR, 4 BABVLIA, 6 TRI, 8 TRI Mosch. — Non est suspecta nec fide etsi unius Asquinii.

914 ea Aquileia venit in vicam Crassò *ne' Colli* in aedes Philippi Portis.

vir dextra insigne filo, sinistra baculo; item miles equum tenens

D · M
FLA · AVGVSTALIS
LEG · PRI · ITaliCES · MILITA
VIT · ANNIS · V · MES · VI · DIE
XII · ORAS · IIII · VIXIT · ANNIS
XLI · MES · VII · DIS · XV · ORAS
IIII · ABVIT · CONIVGEM · C
ASTORINAM · ANNIS
VIII · MES · III · DIS · VI · ORAS
IIII · ET · FILIVM · STIRCORIVM
QVI · VIXIT · AN · III · MES · VII · D · I
ET · OR · VI · SVPRA · VIXIT · PATER
DIE · XLVII · POSVIT · TITOLVM
CAS · CON · P · CA · SVO

Bertoli apud Mur. 814, 4 et in syll. p. 156 n. 157, cui descripserunt fratres Vanni degli Onesti.

3 PRIIT · MOES pro PRI · ITALICES traditur. — 14 lege: *posuit titolum Cas(torina) conp(ari) ca(rissimo) suo.*

---

915 litteris barbaris BER. Aquileia advecta Utinum in domum Camilli Gorgo CAP.

L · GAILON
IO · CORINAE · LIB
FIDELI
L · GAILONIO · L · F
IVSTINO · MIL · LEG
II · ADIVTRIC · *p* · *f* ·
L · GAILONIO · L · F
IVSTO · FRATRI
GAILONIAE · PRIM
LIBER

Capodaglio n. 125 (inde a Turre p. 398); Fontanini ms.; Beretta ms.; Mur. 818, 1 a Beretta et Bertolio; Bertoli p. 172 n. 180. Posteriores apparet typum Capodaglianum ex lapide imperfecte emendasse.

2 CORIN III · LIB traditur. — 6 ADIVT · BIIGAVE Cap., ADIVTR . . AVG Font., ADIVTRIICAVG Ber., ADIVTRIC·AVG Bertoli, male puto; nam legio II adiutrix non dicebatur Augusta.

---

916 litteris pulchris et alte incisis antiquae aetatis. Aquileiae rep. in via et ab abbatissa monialium Doralice de Maniaco a. 1644 dono Patavium missa ad Ursatum ORS. Deinde Rovigi apud Silvestrinum. Nunc Veronae in museo n. 191.

Q · GAVI | VS · Q · F
AQVIL A · OBSCVRIO
TR · MIL · A · POPVLO
HORTIA | Q · F · SECVNDA
V | XOR
GAVIA · Q · | F · FILIA

Descripsi. Orsato mon. Pat. 1652 p. 248 (inde Reines. 6, 45; Fabrett. 626, 224; Bertoli p. 173 n. 182); Cam. Silvestri in Iuvenalem p. 167; Carolus Silvestri in Calagerà racc. 8 (1733) p. 167 cum commentario; Maffei M. V. 119, 5; Furlanetto lap. Pat. p. 198 n. 189.

917 Strassoldi rep.

M · GELLIVS · M · F
FABIA · VETER
LEG · XV · TESTAMS
FIERI · IVSSIT · SIBI
ET · CEIAE · T · L · GRATAE
VXORI

Ioh. Ios. Strassoldus misit Sertorio Ursato d. 17 Mart. 1653; quae epistula servatur Patavii in bibl. publica inter Ursatiana.

---

918 *collocata nell' edifizio di una collinetta detta la Campadora Regia di Marignano fuori di Aquileja* CORT. Nunc in museo Cassis.

SER · HOSTILIVS
SEX · F · PRO · MAN *sic*
SVSTVS · PERVSIA · EQ
CON · VIIII · PR · P
PVDENTIS · VIXIT
ANNIS · XXIIX · MIL
ANN · X · H · S · EST

Contuli. Cortenovis ms. p. 5 qui notat titulum paulo ante descriptum fuisse a Chaupyo; Moschettini ms., a quo pendet Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 48 (1829) p. 86.

2 PRO lapicida male dedit pro TRO, id quod tacite reposuit Steinbüchel.

---

919 Belignae *in un muro delle case dei coloni del capitolo della ch. patriarcale* CAP.

D · M
IVLIO · OPTATO
Vet
LEGIONIS · X
GEMINE
IVLIA VIT
OPTATA
. . . . ANA
pieNTISSI
. . . POSVIT

Capodaglio n. 92 (inde male a Turre p. 397, ex hoc Mur. 821, 6 et Bertoli p. 152 n. 154).

3 V · F traditur.

---

920 litteris bonis et certis. Aquileia illata in museum Tergestinum KANDL.

C · L · ISPANV
M · L · VII · C · F *sic*
PALENTINVS
A · XX · H · S · ES *sic; integra est*

Contuli bis. Kandler ms.; Arneth in actis Vindob. maior. 1, 284.

Palentiam sive Pallantiam intellege in Hispania Aravacorum.

921 S. Canciano in muro collapso repperit parochus Ios. Morandini eamque in casa canonicae collocavit.

M · LICINIVS · M · F · *///*
CELER · EQVO · PVB
IN · MEMOR · L · C *//////*
L · F · PAL · GI *////*
TRIB · MIL · *///////*
HISTORIA *///*
AMICI

Berini Timavo p. 21; Kandler ms. et in Istria 1852 p. 104 ea lapide.

1 M · F Kandl. — 2 SOVO Ber. — 3 INMEMORIAM · C . . . Kandl.

---

922 litteris bonis et antiquis; Aquileiae in museo Bertoliano, nunc Cassis.

C · MAMILIVS · C · F · RVFVS ·
IIII VIR · TR · MIL
C · MAMILIVS · CRESIMVS
PATRONO · ET · SIBI · V · F · ET
MAMILIAE · PHILOSTRATE
SORORI · ET
LIBERTEIS · LIBERTABVS
PED · Q · XVI

Descripsi. Exhibent Fontanini ms.; Mur. ms. et 717, 1 a Beretta; Bertoli p. 158 n. 159; Asquini ms. apud Pironam.

---

923 Aquileiae rep. *alla Braida del Mur forat,* nunc in baptisterio.

HIC SITVS EST IVSTI*n*VS *dec*
LAVDATOR ET AEQ*ui*
SASSINA QVEM GENVIT
NVNC AQVILEIA TENET
SEPTIMAE QVI CONORTIS
CENTVRIAM REGVIT
PRAETORIAE FIDVS NON
BARBARICAE LEGIONIS
C · MANLIVS HIC VALERI
ANVS NOMINE DICTVS
SENTILIVS FRATRI QVIA
MERITVS POSVIT

Descripsi. Exhibent male Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 71 (inde per alias ephemerides Henzen 6686).

Nota opponi sibi legionem barbaricam et cohortem praetoriam ex Italicis scilicet conscriptam. Quod si recte coniecimus (ad n. 893) Sarmatas eo tempore degentes in territorio Aquileiensi conscriptos esse in legionem XI Claudiam, titulus hic quid significet melius intellegetur.

924 Aquileiae in domo Greg. Bertolini RAMB. In domibus D. Augustini de Coloreto canonici SAN.

C · MSTTIVS
M · P · T A O
MIL · CHO · II · PR
VIXIT · ANN · XXX
MIL · ANN · X

Secundas servavit. Inde Bellonus n. 74; Sanutus f. 44 n. 92; VAT. 5250 f. 54' n. 96; Rambertus n. 40; Capodaglio n. 31; Don. 6, 147 ex Ramberto; a Turre p. 394; Mur. 835, 6 ex Turrio; Bertoli p. 170 n. 177.

3 CON San. — 4. 5 sic Ramb. et San. (hic ANNIS · XXX); VIXIT · ANN · X med. om. Bell.; v. 4 om. Capod.

925 Aquileia advecta Utinum ad Camillum Gorgo CAP.

M · MVNATIVS
M · F · SCAP
ETRVSCVS
FLORENTINVS
VIXSIT · ANN · XIIX
Q · MVNATIVS
MILES · CHOR
VII · PR
FRATER · POSVIT

Capodaglio n. 122 (inde a Turre p. 336); Fontanini ms.; Gori I. E. 3, 11 ex schedis Bonarrotii, quae extant in cod. Marucell. A 43 p. 91 (inde Donat. 284, 4); Beretta ms.; Mur. 836, 6 a Beretta; Bertoli p. 166 n. 170; Pococke p. 124 n. 11.

5 VIXSIT Cap. Poc., VIXIT Font. Ber. Bert., VIX Gori. — XLIX Poc. — 7 MILLES Poc. — CHOOR Cap.

926 Aquileiae apud Zandonatiam.

legionis
s]EPTVMAE · GEM
DOM · SESTATIO
AN · XXV
) · M · PEDONIS

Contuli. Kandler in Istria 1852 p. 97; Orlandi ms.

Sestatiam intellege provinciae Narbonensis prope Nemausum.

927 Aquileia advecta Utinum ad Camillum Gorgo CAP.

L · POMPONVS
SILVANVS
MIL · LEG · XI
H · S · E

Capodaglio n. 130 (inde a Turre p. 135. 398); Fontanini ms.; Beretta ms.; Mur. 844, 4 a Beretta; Bertoli p. 165 n. 169; Pococke p. 124 n. 2.

928 Aquileiae in pariete domus confessoris monialium.

S · PRISCVS
leg XV · APOL
ET · SVIS
PROCVI

Bertoli ms. n. 750 et in epistula ad Muratorium d. 25 Sept. 1740 et in Calogerà *nuova racc.* 4 (1758) p. 383.

929 Aquileiae rep. *al Muro forato*, nunc Veronae apud Smaniam.

PVBLICIAS
CORINTHIAS
C · SASSIVS
CORINTHIAN
7 · CONOR · XIII
VRB
MATR · PIENTISS
LOC · DAT A IVLIO
POS////ONTO

Descripsi. Habent Moschettini ms. indeque Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 70, ex his Kellermann *Bullett.* 1833, 42.

930 rep. Aquileiae a. 1788 *in uno scavo molto profondo fatto per tener dietro ad un grande muraglione tutto di pietre quadrate* CORTENOVIS ad Marinium 30 Iul. 1788. Extat in museo Cassis.

C · QVINTILIO · C · F
ROM · PRISCO · P · P
TRIB · COHOR · I · VIG
TRIB · COHOR · XII · VRB
TRIB · COH · VI · PRAET
DONIS · MILIT · DON · IIII
M · VALERIVS · CHRYSANTHVS
IIIIII VIR · AQVILEIAE
SENS · MERENTI
L · D · D · D

Contuli. Rodari n. 3; Pironae schedium a. 1788 n. 5; Cortenovis ms. p. 96; Coletus ms. 1789 n. 15; Carli 2, 332; Moschettini ms.; Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 12 (1820) p. 29; Zandonati p. 221.

931 Aquileiae rep. 1845 in via vetere ad S. Stephanum ZAND. Extat apud Zandonatium.

C · AVFRENVS
C · F · POL · FANO
FORTVNAS
MILES · CHOR
VII · PRAETO
MILITAVIT
ANNOS · VIII

Contuli. Kunz in Istria a. 1849 p. 83; Zandonati p. 226.

932 ad Belignam CORT. *Fuori d' Aquileja nella via che va al ponte di Lisonzo che si denominò Gemina* CARLI. Nunc Sagradi in aedibus comitum della Torre VATTA.

L · RVTIVS
L · F · SERG
ITALICA
SABINVS · EX
HISPANIA
MIL · LEG · X · GEM
7 SERANI
A N N · L
AER · XXVI
HIC · SITVS · EST
H · EX · T
ara opere anaglypho
LOC · MON
IN · FR · P · X
IN · AG · P · X

Cortenovis, qui repperit a. 1780, ms. p. 29 et ab eo Carli ant. Ital. ed. 2 (1794) 3, 248. Filiasi mem. (ed. 1) 3, 363 cui misit Asquini. Moschettini ms. indeque Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 81 (inde Henzen 5202). Kandler in Istria 1847 p. 108, cui misit Vatta.

Filiasi errores praetermisi. — 9 AFR Mosch. — XXVII Carli. — 14 AGR Mosch.

933 Aquileiae in baptisterio.

C · SALLVSTIO
CORINTHIAN
VETERAN · AVG
EX · CHOR · IIII
PRAET · TESTAM *sic*
FIERI · IVSSIT
ARBITRATV
CL · TERTVLLIONIS

Descripsi. Exhibent Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 71.

934 Belignae rep. 1855 in fundo Fechtig.

M · D · M · PR
cONIVGIS · PIEN*tissimi*
*o coh . . . ur*BANAS · 7 · CON · V . . *pr*
p. p. leg · RI · CI · P · F · PRA*ef*
A · SECVNDINa

Pirona ms. a Zandonatio.
4 XI · CLIP · F traditur.

935 Fiumicelli in aedibus plebani.

T N A L A E*nae*
C O N I V G*i*
B E N E M E R*enti*
TIB · SEMPRONI*us*
NVS · SPEC · C *ob* *ob*
MERITA · CO

Cortenovis ms. p. 65 qui vidit a. 1790.
4 TIS traditur.

936 937 Aquileiae apud Moschettinium.

936

L T I T I V S
L · F · VOT
V E T E R A N V S
L E G · VIII · A V G
S T I P E N D I O R V M
X X V · M E N S O R
FRVMENTI · V · F · SIBI · ET
T I T I A E · F V S C A E · L
C O N C V E I N A E
V I T A L I · F
I N G N V A E · F
V E N E R I A E
D E L I C A T A E

ET · LIB · LIBQ · SVIS
ET · E O R V M · N A T I S
NASCENTIBVS
L · M · IN · FR · P · XVI

937

Q · T I T I V S
L · F · VOT
V E T E R A N V s
L E G · VIII · A V g
IMAGINIFEr
S T I P E N D I O R V m
XXV · T · F · I · SIBI · et
PACILIAE · T · L · SEVERAE
CONIVGI · ET
Q · TITIO · Q · F · SEVERO · F
VENVSTAE *sic*

ET · LIB · LIBQ · SVIS
ET · E O R V M · N A T I S
NASCENTIBVS
I N · A G R · P · XXXII

Descripsi. Exhibent Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 12 (1820) p. 27; Orti *Bull. dell' Inst.* 1839 p. 131 (inde Henzen 6821. 6822); Kandler ms.; priorem Zandonati p. 224.

---

938 Cervignani prope Aquileiam FELIC. epitaphium noviter repertum in insula Cerviani in lapide antiquissimo; distat ab Aquileia per miliaria tria SANUTUS.

L · TREBIVS · T · F   L · TREBIVS · L · F · RVSO
PATER   FIERI · IVSSIT
NATVS · SVM · SVMMA · IN · PAVPERIE · MERVI · POST · CLASSICVS · MILES
AD · LATVS · AVGVSTI · ANNOS · SEPTEMQVE · DECEMQVE
NVLLO · ODIO · SINE · OFFENSA · MISSVS · QVOQ · HONESTE
L · P · Q · XVI

Felicianus in add. cod. Ver. n. 5 (v. 1) et n. 11 (v. 2—5); Sanutus in add. f. 48.

Versuum divisio incerta. — 1 TREPIVS bis Sanutus. — RVSO San., VSO Felic. — 3 IMPAVPERIE San. — POST · CLASSICVS · MILSS · MERVI San. — 4 QVE post SEPTEM om. San. — 5 QVOQVE San.

Ubi tollas additamentum versui primo male insertum et substituas exempli causa *natus sum pauper*, versus satis procedunt. Classicos lectos esse ex infima plebe aliunde quoque constat; meruit autem L. Trebius ita ad latus Augusti, scilicet Romae in castris Misenatium vel Ravennatium.

---

939 Aquileiae GRUT. Udine in aed. doctoris Io. Franc. Forza quondam Verginii doctoris et canonici CAPOD., nisi error inest.

L · VALERIVS · L · F
ANIENSIS · VERC
MILES · LEG · XX
ANNORVM · XXX
AEr · IX · NIC · SITVS

Grut. 1110, 6 'descripsit scalis admotis Pigafetta'. Capodaglio n. 151 vereor ne ex Grutero habuerit de loco errans, cum maxime quae praecedant umores veniant ex schedis minime probis. Bertoli p. 169 n. 175 ex Grut.

5 ASRA · IX · NIC (NIC Cap.) · SITVS Grut.

---

940 ex Aquileia venit in vicum Crussò ne' *Colli* in aedes Philippi Portis.

homo equum freno tenens dextra, sinistra pilum   *homo baculo innixus volumen tenens*

VAL · AVLVCENTIVS · LEG
XI · CL · MILITA · GREGALES
ANN · XIIII · ET · CENTVRIO
ANN · III · VIXIT · ANN · XL
ET · MEN · V · FECIT
MEMORIA · FRATER

Bertoli apud Mur. 861, 3 et in syll. p. 155 n. 156, cui descripserunt fratres Vanni degli Onesti.

3 XIII, 5 MENS Mur.

---

941 Aquileiae.

L · VALSRIO · CALINO
FRVMENTARIO
LEG · VII · GEMIN

Moschettinius servavit. Legitur in schedis eius et *Wiener Jahrb. A. B.* 48 (1829) p. 88 et apud Zandnoatium p. 229.

3 VI · GEMIN (GEMINI Zand.) traditur.

---

942 *alla Colombara* in pariete aedium recens factarum Dominici Stabile ZAND.

D · M · S
VAL · LONGINIANVS
VIXIT · ANNOS · XLV
MILITAVIT · OPTIO · LEG
XI · CLAV · ANN · XV · CENTVRIO
ORD · ANN · VI · NATVS · IN · MoeSia
INFER · CASTELL · ABRITANOR

Zandonati a. 1852 repperit deditque Kandlero et Pironae. Edidit ille *Mitth. der Centralcommission* 1856 p. 238 ad lapidem a se emendatum.

Exhibui exemplum Kandleri, nisi quod ibi est 6 MEANSI. — 1 S om., 2 LONCINIANVS, 4 ƆMILITAVIT, 6 ORDIN et MƆSI, 7 INTER et ABRITANO Zand.

Castellum Abritanorum in Moesia inferiore id ipsum est, ad quod periisse imp. Decium tradunt chronicorum auctores, inter alios Hieronymus, ubi legitur *in Abritto* vel *in Abyrto*.

---

943 Aquileiae nuper rep. cum n. 889. Nunc ibi in curia.

L · V A L E R I V S
L · F · CLA · SAVAR
LONGINuS
VET · CON · XIII · VRB
V · F · SIBI · ET
LIS · LIBQ · POSTQ · EOR

Kandler in explicatione mappae antiquae Aquileiae.

3 LONGINIVS traditur.

---

944 rep. Monasterii in effossionibus a. 1788, extat in museo Cassis.

vir stans tunicatus dextra hastas duas, sin. scutum tenens

D M VAL
OVINTVS · DIS
CIS EQVIIVM
LEG · XI CL CIVES

Contuli. Rodari n. 10; Pironae schediam a. 1788 n. 13; Cortenovis qui vidit a. 1798 ms. p. 105; Moschettini ms., a quo pendet Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 64 (inde *Bullett. dell' Inst.* 1833 p. 39, ubi tractavit Borghesius non recte).

Lege: *D(is) m(anibus) Val(erius) Quintus disce(n)s* — id est tiro — *equitum leg(ionis) XI Cl(audiae), cives ...*

---

945 rudibus litteris. Aquileiae in carte Ioh. Biason ORTI. Nunc in museo Cassis.

vir lanceam tenens et equum

VALERIO VICTO
RI EQVITI QVI
VIXIT ANNIS XXV
VAL RVFILLA MATER
FLIO DVLCISSIMO TI *sic*
TVLVM PO

Descripsi. Ed. Orti *Bullett. dell' Inst.* 1839, 134.

946 in territorio Fori Iulii in villa Lavariani FELIC. Apud Utinum in villa quae Puzoli dicitur APIAN. CHOL. BELL. f. 82. *Nella villa di Pozzoi* VII m. p. ab Udine *nel muro meridionale della ch. parrocchiale* BERTOLI. In villa Varmi prope Utinum BELL. n. 109.

delphinus VALERIA · L · LIB · EVTYCHIA *delphinus*
V · F · SIB · ET · L · VALERIO · TIRONI · PATRON
MILIT · ANN · XXX · ET · C · VALERIO · PRISCO · CON..
SVO · MILIT · ANN · XXVII · HERMETI · LIBERT · SVO
LIB · LIBQ · POSTERISQ · EORVM
delphinus *delphinus*

Felicianus (cod. Marc. f. 115; cod. Ver. f. 111); Cholerus f. 226'; Apianus 352, 2 (inde Manut. orth. 251, 95 et per Lazium Grut. 566, 7); Bellonus et n. 109, ubi inducta est, et denuo f. 82. Ex lapide Bertoli apud Mur. 861, 1 et in syll. p. 158 n. 160; Beretta ms.; Bertolianum exemplum cum lapide contulit Cortenovis.

Vv. ad lapidem dividunt Bertoli et Bell. f. 82. — 1 L · om. Ber. — EVTYCHIA Cort., EVTVCIA Fel., EVTYCHA rel., EVTICHA Ber. — 2 SIB Bell. Ap. Cort., SIBI rel. — L · om. Fel. — TYRONI · PATRONO Fel. — 3 VELERIO Ap. — CONIVGI Fel. Bell. 109 Ber. — 4 HERMETI om. Fel. — 5 POSTERISQ · Chol. Bell. Ap. Ber. Cort., POSTERQ rel. — EOR Bell. 109.

947 ex vico Terzo delata Aquileiam ad doctorem Zanioium CORT. Apud Moschettinium ORTI. Nunc in baptisterio.

Q · VETTIDIVS · Q · F
CLA · BERIA
MIL · LED · VIIII
STIP · VIII
M · PETRONIVS
ET · M · ATTIVS
HEREDES · POSVER

Descripsi. Exhibent Cortenovis ms. p. 39; Orti *Bullett. dell' Inst.* 1839 p. 133.

Beria mihi ignota est, nisi eadem est quae Berua, de qua diceinus ad Vervassenses.

948 Aquileiae repertam a. 1748 ad ecclesiam S. Stephani suam fecit confessor monialium SERT. In domo q. d. monialium CORT. Extat in museo Cassis.

Q · VETVLEIVS · M · F
MIL · LEG · XX
POLLIA · AER · XVII

Contuli. Bertoli ms. n. 741 cui misit confessor; Cortenovis ms. p. 5 vidit a. 1780; Kandler ms.

Lege: *Q. Vetuleius M. f. mil(es) leg(ionis) XX Pollia (tribu) aer(um) XVII.*

949 *mensola lunga cinque piedi e larga uno per ogni verso. La facciata di sotto indica di esser stata per metà incassata nel muro, sull' altra metà ha esso per armamento un incavo quadrangolare terminato in tre de' suoi margini da una cornice e fregiato nel mezzo da un fiorone a rilievo. La facciata del lato destro fu destinata interamente alla iscrizione. Trovata in Ronchi di Monfalcone 1817 nella demolizione della piccola chiesa di S. Lorenzo* BER. *Presso il lago di Pietra Rossa* KANDL., quod eodem redit.

⁄ VIBI V
LECTVS · IVRATORVM · SE
PRAEF · I · D · DONATVS · HASTA · PV*ra*

Berini Timavo p. 19; idem exemplum delineatum repperi inter Pironiana; Kandler ms.

1 L · VIBIVS · L · F VEL Kandler, ex supplemento opinor. — 2 LÉCTVS Piron., male in vocali brevi.

Puto v. 2 supplendum [*in V decurias ad*]*lectus iuratorum se*[*lectorum*], quamquam iuratos ita nude usurpari de iudicibus exemplis confirmare nequeo, nam n. 487 num huc pertineat, incertum. Significatur autem iudex, qui cum lectus sit in V decurias Romae legitime iudicantium, locum obtineat inter selectos, id est in tribus decuriis quadringenariorum, qui de maioribus iudicarent; omnino qui saepe reperitur *ex quinque decuriis selectus* sive *ex quinque decuriis inter selectos* sive etiam *iudex selectus* simpliciter similiterve videtur esse is ipse qui plenius dicitur alibi *ex V decuriis decuriarum III* vel *in quinque decurias iudicum inter quadringenarios* adlectus.

950 Aquileiae MOSCH. Nunc Veronae apud Smaniam.

L V C I A E
V I T E L L I A E
Q · ET · SENECILL
L · VITELLI · MATERNI
E Ɔ LEG X GEMINAE FIL
EMPRONIVS · STELLA
EG · R · GEMINAE
CONIVGI · PIISSIMAE · ET
CASTISSIMAE

Descripsi. Habent Moschettini ms. indeque Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 62 (ex his Henzen 6240).

Luciae Vitelliae q(uae) et Senecill(ae), L. Vitelli Materni (centurionis) leg(ionis) X geminae fil(iae), . . [S]empronius Stella, [(centurio) l]eg(ionis) X geminae, coniugi piissimae et castissimae.

951 Aquileiae in domo prope S. Stephanum.

VLPIA · MARTIA · QV*e* · VIXIT
ANNOS · XL · ET · AVREL · APER
VIX · ANN · X · ET · AVREL · ABEN
TIVS · VIX · ANN · VIII · AVREL
SILVANVS · *miles* · LEG · XIII · G
CONIVGI · ET · FILIS · CARISSI
MIS · POSVIT

A Turre p. 398 (inde Mur. 1423, 1 male; Bertoli p. 242 n. 318).

1 QVI, 4 ANN · T · VIII, 5 SILVANVS · ANN · IIIIS · DIE G XIII G traduntur, sic fere ut feci emendanda.

952 Aquileiam rettuli propter argumentum; cf. n. 821. Iesoli rep. 1833 (?) CIC. Equilii rep. heredes Antonii Olivieri dederunt museo quod est Venetiis seminarii patriarchalis MOSCH.

M · V O C V S I V S
M · L · C R E S C E N S
V I V · F E C · S I B · E T
V O C V S · V E N E R I A E
C O N I V G · O P T I M ·
ET · PETRONIO
V O C V S I A N O · F I L
M I L · C O H · III · P R A E T
ANN · XVIII · M · III · DIER · XIIX
SIQ · HANC · AR · VENDER
AVT · EMERE · AVT · EX · ACIS *sic*
CLAVER · TVNC · POEN · NOM
DABIT · REI · P · AQVIL · HS · XX · N
DELATOR · QVART · ACCIP

Descripsi. Labus 19 Oct. 1831 misit Kellermanno, qui ed. vig. n. 300 (inde Henzen n. 7337). Melius Moschini *nuovo ricoglitore* 1838 sem. 2 p. 364 et in libro *S. Maria della Salute* p. 99. Cicogna descripsit.

11. 12 debuit esse *exasciclare volet* ut vere legitur n. 979.

953 Aquileiae in pavimento ecclesiae S. Felicis.

O · C · F
/ L I O
I M e G
coh. R · Ћ e A C
*ur*RO
Q · P · VEL
*praeto*LO
*pr*AEF · I · D · FIL
*pr*OCVLA
V · F
OI AMICAE
DIAE · FAVSTAE
O

Bertoli ms. n. 841. — 2 latet cognomen viri.

954 Aquileiae *nella casa del molino del monasterio nel pavimento di una stanza.*

VEXILLAT
LEG · Ī · ET · Ħ
AOIsiRIC

Beretta ms. (inde Mur. 875, 10); Bertoli p. 297 n. 414.

955 Belignae inter rudera turris campanariae.

REG · VII · CL
C·F·F·7·LEG · BV — *7 leg. xi*
*fr*ER · DONI*s donato militaribus bello armenia-*
co et · PARTHIC*o ab imp. antonino aug. et a divo vero*
aug · CORO*na* — *quod*
PROMIR*erat*
*pe*TRONO

Cortenovis in itinerario.

3 <RR, 4 Ñ · PARTHIC traduntur.

956 *alla Colombara* rep., extat Butrii apud Tuppinum.

IANO
VSLIC
coh. . . . . C·EQ·C R
INVS

Contuli descriptam a Lucianio.

3. 4 hodie effractos sumpsi a Lucianio.

957 Aquileiae in baptisterio.

VE · Q
EG · II ·

Descripsi.

958 Aquileiae in museo Bertoli.

NVS
VS·LXX·MIL
VIXIT · ANN
NVS · XE

Bertoli ms. n. 753.

959 Aquileiae apud Zandonatium.

· 7
CONMANI*pulor*
IRINNC
PISCIN

Descripsi.

960 Musone POC. Deinde in museo Bertoli, nunc Cassis.

S · IGNA
GVBER
III CORC
C

Contuli. Pococke p. 125 n. 4; Bertoli ms. n. 848; Kandler ms. et in Istria 1852 p. 100.

1 punctum post s dubium.

Hic est unicus titulus classiarii adhuc repertus Aquileiae.

961 Aquileiae in platea civitatis BELL. SAN. ante palatium potestatis APP. BOL. ad plateam in pariete palatii ACC. in eccl. S. Iohannis CAPOD. M p. ab Aquileia in pariete domus q. d. *Casa Bianca* BERT.

R · NOVEMBR · L · NONIVR · RVFINVR · POMPONIANVR · Q · VRSONIVR · FVRCVS · F · I · D
SCRIB · ADF · C · LVCRETIVR · HELVIANVR · M · TERRIVS · PROCVLVS · L · CAMMIVS · MAXIMVS
S · C · CVM · PRONA · VOLVNTATE · HONESTISSIMO · ANIMO · VLTRO · CALVIVS · POLLIO · IIII · VIR · I · D
IN · PROXIMVM · ANNVM · PROPERRVR · SIT · QVO · FACTO · HAESITATIONI · PVBLICAE · IN · PARTEM
MORAM · ADEMERIT · PLACERE · EI · QVO · MAGIS · ETIAM · CETERI · AD · BENE FACIENDVM · IN · RE · PVBLICA
PROVOCENTVR · STATVAM · EQVESTREM · AVRATAM · IN · FORO · Ñ · PONI · CENSVER · PRIM · CENS · C · LVCRET · HELVIANVS

Secundus apud Bellonum 1, Rambertum 43, Sanutum f. 38' n. 13, Vat. 5250 f. 65' n. 37, Capodaglium 5 (inde Don. 2, 64 ex Ramberto; Fabrett. 612, 99 ex schedis Vatic., l. c. ex Ramberto; a Turre p. 349 omnino ex Capod.; Mur. 587, 2 ex Turrio ut alt, sed adhibitis aliis). Bembus f. 72. App. Bol. n. 1. Accursius n. 2. Bertoli p. 308 n. 436 ex lapide. A prioribus Orell. 4041.

Vv. divisionem observant Ramb. Accurs. Bert. soli. — 1 K San. Bell. m. 2 Bert. soli, I Ramb. Bell. m. 1 Cap. Bemb. Acc. App. Bol., L · Vat. — NOVEMB Ramb. (Put., non Mar.). — FVLCVS Bell. — 2 C · om. Turr. Bert. — PROCVLVS · L · CAMMIVS · MAXIMVR om. Bell., suppl. m. 2. — LVCIVS · CANIMIVS App. Bol. — 4 HESITATIONI App. Bol. Bert. — PVBLICE San. — 5 EI om. Bemb. — CAETERI Bell. San. Vat. Ramb. Capod. — RE · PV Bell. — 6 AEQVESTREM Bell. — AVREAM Ramb. — Ñ pro Ñ Capod. — LVCRETIVS San. Vat. Bemb.

962 Aquileiae in museo Bertoliano, nunc Cassis.

VE · STO AQVIL
*rei p*VBLICAE · ADFE*cto*
MERENTIS · SVI
*in*FR ARRENTIARV*m*
TVSVM · SPES · EIT
*c*VM · AIVS · POMP
V · H · ET · MODES*tia*
*et indus*TRIA · MVLTIS · A
N PIETATIS · SVA
//FRIT · PVBLIC

Descripsi. Exhibent Mudrisio p. 139; Fontanini ms. eodemque exemplo Bertoli p. 309 n. 437; Cortenovis ms. p. 107.

Ante v. 1 alius versus vestigia haec addunt Font. Bert.:

. . . . I I

— 2 VFS · IOAQVIL · R · Madr. Font. Bert. — 3 VALICAE iidem. — post 10 versus alius vestigia haec addit Font.: . . . . . NI .

963 litteris magnis et pulchris. Effossa prope Percotum duodecimo ab Aquileia lapide in muris et translata Utinum in officinam Glareani vulgo *mangano* FONTANIN. MS., LIRUTIUS. Nunc Utini in curia.

P · ACCIVS · P · LIB
ATHICTVS · IIIIII · VIR
V F SIBI · ET · ACCIAE · P · LIB
HOREAE · VXORI · KARISSIMAE

Descripsi. Exhibent Fontaninii epistula ad Muratorium a. 1704; Mur. ms. XVII, 204, ed. 666, 1 a Beretta; Bertoli p. 430 n. 636 a Lirutio.

964 Belignae rep., fuit in aedibus Cassis.

Q · ACELLIVS · Q · L
ACANTHVR · V · F
Q · ACELLIO · Q · L · SEVERO
FRATRI
Q · ACELLIO · Q · L · MODESTO
IIIIII · VIR · CONL · V
Q · ACELLIO · Q · L · AMANDO
IIIIII · VIR · CONL · V
ACELLIAE · Q · L · DONATAE · CON
Q · ACELLIO · Q · L · PRINCIPI · CON · V

in libano cum patera — *vir scribens cum calamo et tabella*

Moschettini ms. pluribus exemplis indeque Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 66.

Calami errores Moschettinii non omnes rettuli. — 2 ACANTHVS, ANCANTHVS, ACANTVR traditur. — 7 AMANDRO traditur. — 8 VIR omittunt exempla Vindobonensia, habet Pironae. — 9 ACELLIA, ACELIA, ACCELIA traditur.

965 cippus magnus. Ad Belignam in vico q. d. *il Musone* II M. P. ab Aquileia BERT. et ADNOTATOR RAMBERTI. Vidit a. 1728 ad Belvedere FONTAN. Ex fundis suis Aquileiensibus Venetias in domum suam Cannaregiensem transtulit Franc. Savorgnan GIORN. DE' LETT. Venetiis in aedibus Gulvagnae, nunc ducis Modenae ad fundamenta *Giobbe* CICOGNA et EGO. — Inter lapides Beligna Venetias in museum Grimanianum missos recenset CAPODAGLIO, errore, nisi duo similia exempla diversis temporibus prodierunt.

L · ACESTIO · L · L
SATVRNINO
IIIIII · VIRO
STATINIA
THYMELE
VXOR · FECIT

Contuli. Capodaglio n. 93 (inde a Turre p. 367, ex hoc Mur. 666, 2). Adscriptus est titulus ad syllogae Rambertianae Aquileiensis exemplum servatum in bibliotheca municipali Veronensi. Ex lapide Fontaninius ms. bis dedit. *Giorn. de' lett.* 38 (Venet. 1727), 185. Bertoli apud Mur. 1287, 6 et in syll. p. 121 n. 109 ex lapide; Bertolianum exemplum cum lapide contulit Asquinius apud Cortenovium. Cicogna ms. et *iscr. ven.* 6, 722.

3 om. Bert. Font. I neque addidit Asq., habet Font. II in altero exemplo quod Belvederi collocat quodque constat ipsum esse Bertolio visum. — Statinia Thymele potest esse filia coniugum supra nominatorum n. 794. 796.

966 litteris antiquis. Aquileiae apud Moschettinium.

/\ · ALFIVS · M · F
COLONVS · IIII · VIR
L · SERVILIVS · L · F · FRX..
FIERI IVSSIT

Descripsi.

---

967 Aquileiae in eccl. metropolitanae pavimento prope aediculam S. Caroli BERT., ubi adhuc est. — Tolmezzi MUR. male.

‾IVS ALSVS
III VIR
AE L F SABINAE
VXORI ET
TIO NERMAE L
CIO NERMAISCO
TIO PHILET L
IO AGILI L
IS VTRIVSQ
vacat

Contuli. Exhibent Fontanini ms.; Mur. ms. et 765, 4 a Beretta; Bertoli p. 209 n. 247.
v. 6 in litura scriptus est.

---

968 litteris magnis et antiquis, Aquileiae in museo Cassis.

C · ANNIVS · T · FIL
INTERAMNAS
EX · SVA · PECVNIA
MVNICIPIO · AG
DAT

Descripsi.

---

969 epistylium litteris maximis, repertum Aquileiae in effossionibus a principe Bacciochia institutis, extat ad domum eius in Villa Vicentina *nel parco vecchio*.

IN · HOC · OPVS · RES | P · DE · SVO · HS · D
ET · Á · M · ANTISTIC | NERSO · HS · D
TESTÁMENTO · RELI[c] | TA · EROGÁVIT

Descripsi. Habent Moschettini ms. a. 1825, a quo pendet Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 48 (1829) p. 85, et Kandler ms. a Vatta.
In hoc opus res p(ublica) de suo (sestertium quinquaginta milia) et a M. Antistio Nerso (sestertium quinquaginta milia) testamento reli[c]ta erogavit.

---

970 Aquileiae in baptisterio.

L · APÍNIO
POTITO · IIIII · VIR
MEVIAE · FESTAE
patrono PATRONAE *suo*
C · AFIDIO · C · L
ADIVTORI · VIRO
ST · SIBI · V · F
MEVIA · IVCVNDA

Descripsi. Exhibent Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 73 (cf. *A. B.* 55 p. 23).

---

971 Aquileiae in S. Stephani in claustro in quodam limite BELL. SAN. Terzi HATT.

T · APOLONIVS · C | *f*
P · BASSINIVS · M | *f*
DVOM · VIRVM

Bellonus n. 51 (inde Bertoli apud Mur. 675, 3 et in syll. p. 265 n. 379); Sanutus f. 42 n. 62; Vat. 5250 f. 63 n. 17. Hattinger in schedis Kandleri.
Lacunam signavi ego. — 1 A/OLONIVS Hatt., APOLLONIVS Vat. — 2 in. • Hatt., om. Bell. San. — A/ASINIVS Hatt. — 3 DVVMVIRVM Hatt.

---

972 saxum magnum Belignae rep. 1790.

_/ILVII
ATTALO
IOBI VIRO
CI/////
/IL////

Cortenovis ms. p. 99.

---

973 *Giassico villa soggetta alla Badia di Rosazzo presso i conti Modena.*

SEX · ATTIVS | . . . *f.*
RAIA M · *f*
SEX · ATVIVS · SEX · F
I SEX · F
VEL · DEC

Bertoli ms. n. 862, cui misit Viriti.
2 MI, 3 F pro L (vel T ·, P ·) traduntur.

---

974 Aquileiae apud Moschettinium.

P · BARBIO · PRIMIGENIO · IIIII · VIR · AQVI
BARBII · CHRÉSIMVS · ET · DÓNÁTA

Descripsi. Exhibent Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 12 (1820) p. 27; Zandonati p. 204.

---

975 Aquileiae rep. *al Braido del Muro forat* MOSCH. Nunc in baptisterio.

L · CAECIL
IO · L · F · AE
L · PROCE
SSO · DEA
NA DEC
EQ · RO
MANO
VIX · AN
XX · VI

Descripsi. Exhibent Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 72.
Aelia Deana est opinor Diana Numidiae (cf. Renier n. 1716).

---

976 Aquileiae in aede maxima in capella iuxta sacristiam BELL. SAN. RAMB. iuxta sacrarium aedis maximae SPOR. in pavimento ad laevam altaris maioris ACC. in eccl. metropolitana prope altare IV virginum BERT. — Sine loco MAN.; inde, cum apud Manutium praecedat Lucerina, Luceriae FONTEIUS et LIGOR. 17; Sorae LIG. 16.

P · CAESIVS · P · F · ROM
AEDÍLIS · SORAE
PVBLICANVS
ROMAE
arb · ABRI · PAEDATIS
et HILARI · L · ME

Secundi exemplum proponunt Bellonus n. 13; Sanutus f. 40 n. 38; Vat. 5250 f. 67' n. 50; Rambertus n. 11; Capodaglio n. 62; Manut. orth. 73, 8 omnino ex Ramb. (inde Ligorius Taur. vol. 16 et 17); Fonteius de gente Caesia p. 32 (inde Grut. 380, 1) ex Manutio; Don. 5, 58 ex Ramberto. Sponius p. 135. Ex lapide Accursius n. 11; Fontanini ms.; Mur. ms. et 942, 7 a Beretta; Bertoli p. 293 n. 409 qui vidit. A prioribus Orelli 3972 cum add.
Vv. non recte div. Spor. — 2 EDILIS Bell. San. — 5. 6 lacunas initio signat unus Bert. — 5 PAEDATIS Acc., PEDATIS Ramb. (Pat.), PAEDATI Spor. Font. Ber. Bert., PEDATI Ramb. (Mar.) Bell. San. Capod. — 6 IHILARI Font. Beretta, NILALARI Spor. — L M F Spor.

---

977 *nei muri di una casa detta la Casa matta discosta un tiro di fucile dalla villa di Chiasottis de' Conti Strasoldi 3 o 4 m. lunge da Palma* BERT. in agro Concordiensi TURR.

L · CALVIVS · M · F · CLA · CREMONA |
CONCORDIA · DECVRIO · QVAES | *tor . . . . et in*
OPERIS · PVBLICIS · IN · BITHYNIA · FVIT | *sibi et m. calvio m. f.*
CLA · CREMONA · MALLIOLO · FRATRI | *decurioni . . . .*
ET · IN · OPERIS · PVBLICIS · IN · ASIA · ET | *in bithynia fuit*

A Turre p. 400 (inde et ex Bertolio Mur. 684, 8); Bertoli apud Mur. ms. XIX, 227 et in ed. p. 304 n. 327. A prioribus Orelli 3266; Zambaldi Concord. p. 31.
1 CALIVS Turr. — CLA Bert. ed., om. Turr. et Bert. ms. — 3 BITHINIA Turr. — 4 FATRI Bert. ms. — 5 fin. ET om. Bert. ed.
Fratres hos origine puto fuisse Concordienses, nam tribus Claudia horum propria est, cum Cremonenses fuerint in Aniensi; sed nati videntur esse Cremonae ibique vitam exegisse et expropter praeter consuetudinem alteram hanc quasi domum adscripsisse. Ceterum honores existimo nominari in hoc titulo susceptos aut Concordiae aut Cremonae, non Aquileiae; certe quaesturae in Aquileiensibus certis exemplum extat nullum.

---

978 Cervignani in fundamentis ecclesiae rep. 1787.

T · CANIO · T · L
ADRASTO
IIIII · VIR
PATRONO

Cortenovis ms. p. 93 (inde Marini Arv. p. 421); Moschettini ms. (inde Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 48 n. 1829 p. 88).

979 arca Aquileiae ante curiae portam manu sinistra GAPDD.

CERVONIA TYCHE
V · F · SIBI · ET · LIB · LIBQ · POSTQ · EOR
SI · QVIS · HANC · ARCAM · RIVE · HOC
MONIMENT · VENDERE · AVT · EMERE
AVT · EXACISCLAXE · VOLET
TVM · POENAE · NOMINE HS · XX
R · P · AQVIL · DARE · DSEBIT

Ursatus ms. bibl. Patav. (inde non recte Spon p. 294). Capodaglio n. 3 (ex hoc a Turre p. 355, ex Turrio Mur. 1028, 2 et Bertoli p. 221 n. 270).

Apud Ursatum adhaesit initio n. 1038.

Vv. divisi ad Capod. et Turr. — 1 CERVONIA TICHE Capod., CERVONIA · TYCHP Urs. — 7 R · P Urs., REP Capod., REIP Turr. — AQVIR Urs. — DEBEB · F Urs.

980 Aquileiae ad S. Cosmae.

TI · CL · ASIANVS
IIIII VIR · AQVIL
TVTILIAE · MEDAMAE
CON

Capodaglio extra ordinem ad n. 25 in margine adscripsit (inde a Turre p. 367; ex hoc Mur. 690, 3; Bertoli p. 122 n. 111).

1 TIT·CL Cap., unde TIB · CL fecit Turrius. Cf. titulum Tutiliae Medamae n. 1428.

981 Aquileiae.

D · M
CORNELIVS
CRESCENS · VI · VIR
AQVIL · SIBI · ET
CORNELIAE
THALLVSAE
CONIVG · OPTIM
LIB · LIBQ
EORVM
H · M · H · N · S

Cortenovis ms. p. 47 ex schedis.

982 Flumicelli rep. 1851. Extat Aquileiae apud Zandonatium.

CORNELIAE
M · LIB · HERMIONE
VXORI · OPTIMAE
L · VALERIVS
ARISTVS
IIII · VIR · V · F

Descripsi. Kandler ms. et in Istria 1852 p. 95 eodemque exemplo Orlandi ms., ubi qui praeponitur titulus Valeriae Aristocliae n. 1437 ab hoc separandus esse videtur.

983 litteris antiquis, Aquileiae in aedibus Moschettini.

LA DECIA · Q · F · SOROR · Q · DECIVS · Q · F · PLACCV
IIII · VIR

Descripsi. Exhibent Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 68 imperfecte.

984 *alla Beligna* rep.

CN · DOMIT*ius*
CN · *l* · HERM*es*
IIIII · VIR · V · F · SIBI *et*
DOMITIAE *cn. f.*
IVSTAE · F · *et*
POMPEIAE *..f*
CELSINAE · VXO*ri*
SANCTISSIMAE *et*
EPAPHRAE · ET · HERM
LIB · FIDELISSIM*is*

Servavit Moschettinius ms., a quo pendent *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 65 et Zandonatius p. 215.

Hiatum indicavi ex coniectura. — 2 CN · F · traditur. — 3 IIII Moschettinianum exemplum alterum. — 9 EPAHRAE traditur. — 10 FIDELISSIMAE traditur.

985 litteris magnis et bonis. Aquileiae apud Moschettiniam.

IVS · EVPH*emus*
*o*PVS · CVM · OXN*amentis*
*praedi*A · VRBANA · ET · XVS*nen*
*cum anni c*VPIS · LX · AVGVSTAL*ibus legavit*

Descripsi.

986 extra Aquileiam inter ruinas aedis S. Stephani.

L · FABIVS · L · L · SPAGATVS
V · F · SIBI · ET · LIBERTEIS
L · FABIVS · L · L · DIPNILVS
L · FABIVS · L · L · HERACLIDA · VIv
SEX · VIRI

Accursius n. 31 (inde Mur. 1581, 13; a Mur. Bertoli p. 426 n. 627).

987 in territorio Fori Iulii in villa Lavariani (cf. n. 946).

T · FLAVIVS · AVG · LIBER · CRESCENS
IIIII · VIR · V · FECIT · SIBI · ET
IVLIAE · NOMADI · CONIVGI · CARISSIMAE
CASSIDIAE · MARCELLAE · FILIAE
FLAVIAE · ProCILLAE · FILIAE

Felicianus cod. Marc. f. 115', cod. Ver. f. 111 (inde correctam coniectura ed. Mur. 703, 2 acceptam ab Averoldo Brixiano).

1 FABIVS, 2 IIII VIR, 4 CASSIDAE, 5 FLAVAE PORCILLAE traduntur.

988 Gradi in aedibus Marchesini.

. . . BONIO . . .
. . . IIIII VIRo
. . . BONIVS . . .
FLORVS
. . . HR . . .

Kandler ms. et in Istria 1849, 159 proponit descriptam a Ducatio.

2 IIII VIRo traditur.

989 cultis characteribus ACCURS. Aquileiae in ecclesia S. Andreae RED. *in S. Andrea sopra l' altar maggiore* RAMB. in S. Andreae aedicula semidiruta in ingenti tabula nunc altaris loco ACCURS. — In ecclesia maiore MARC. male.

FRVTICIVS · M · F
IIII · VIR · I · D · QVINQ
IIII · VIR · I · D

Descripserunt Antiquus apud Red. f. 134' Aquil. n. 15 (inde Gud. 124, 8) et Marcanovam (Bern. n. 582, Mut. n. 15); Secundus apud Rambertum n. 57 et Capodaglium n. 27 (inde a Turre p. 350 et Bertoli p. 305 n. 429); Bologna n. 2 (inde Ferrarinus cod. Reg. n. 4); app. Bolognae n. 7; Accursius n. 10. Ex Turrio et Accursio Mur. 703, 7.

Vv. ordinem Antiquus et app. Bol. neglexerunt. — Fracturam delineavit Ramb. — 1 FRVCTICIVS Cap. solus. — 2 QVARTVS pro IIII Marc. Mut. (non Bern.). — QVINO Bol. (non Ferr.) Ramb. (Pat., non Mar.).

990 arca Aquileia delata Ajellam in domum comitum de Gambara.

L · FVNDANI · RVFI · DEC · AQVIL
FVNDANIA · ATHENAIS
ALVMNA · ET · HERES

Capodaglio n. 112 (inde a Turre p. 359; ex hoc Mur. 704, 2, Bertoli p. 233 n. 296).

991 Aquileiae apud Moschettinium.

A · C · L · HILARA
RVLLIO · C · L
CONLIS
IO · C · L
O · IIIII · VIRO
M · L · TERTIO
R · SVIS
EXTIAE
ERINI · L
CVNDAE · L · V

Descripsi.

992 Aquileiae *trovata escavando la fossa costeggiante la possessione della Casa Bianca ed il stradone conducente alla Strazonara.*

in laeva:

V S · I A N V A R I V S
PELLIAE · L · *aeli*O · HELENO
IE · FACILINI · S · Q · FADIO · IENISCO
SIMIENONIADAE

in antica:

AQVATORVM

in dextra:

I · RANIVS · M
VARIAE · PHI*leae*
RANIAE · PROCIL*lae*
DOCILI · F · MAIOR

postica deleta

Moschettini ms. indeque Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 48 (1829) p. 85.

I, 2 fortasse APELLAE. — MIEO traditur pro AELIO. — 3 FAEIO Pironae exemplum. — IENISCO fuerit LEMNISCO. — III, 1 IKANIVS traditur. — M om. Vindob. exemplam. — 2 PHARIAE idem. — 3 PROCIA idem. — Inscriptiones laterum sepulcrales videntur incipientes a nomine scripto primo casu subinogentesque nomina eorum quibus sepulcrum destinabatur casu tertio. Aquatores vide num sint lotores sive fullones, v. n. 801.

993 basis quadrata magna, rep. Aquileiae 1726 prope pontem Monasterii una cum titulis n. 861. 862. '*Non si trova più in Aquileja, ma fu fatta condurre, siccome mi avvisa il Liruti, con molte altre dal Governatore Austriaco d' allora in Fiumicello*' Lud. DOGLIONI *notizia di Belluno* (lecta diss. a. 1765, edita Belluni 1816. 8) p. 107.

L · LVCCEIO · L · F · LVCVLLO
IIII VIR · I · D
BELENI

Beretta misit Muratorio exempla duo, unde ed. hic 1032, 2 adhibito praeterea exemplo Bertoliano; Bertoli p. 301 n. 420, quod exemplum Cortenovis emendavit ex visu; citat Liruti Friuli 1, 38 (cf. corrig.).

1 LVCCEIO Beretta ms. 1. 2., LVCEIO Bert. et Mur. ed., Cort. tacet. — FIVCVLLO pro L · F · LVCVLLO Ber. 2. — 3 sic Cort., BELVNI Bert. Ber. 2. Mur. ed., BELVNII Ber. 1, BELLVNI Liruti.

994 litteris alte incisis, *alla Colombara* rep., extat Batrii apud Toppium.

M · LÚCIVS · M · L · DROMO
SEX · VIR
protome viri

Contall descriptam a Luciano.

995 Cervignani.

C · LVCIVS · C · F · MANIACVS
VETTIA · M · F · PIGVLI
M · LVCIVS · C · F
C · LVCIVS · C · F · MANIACVS
IIII · VIR · I · D · POPVLI · BENEFICIO
C · LVCIVS · C · F · F

Capodaglio n. 108 (inde a Turre p. 350; Mur. 715, 5 ex Turrio; Bertoli p. 305 n. 430; Orelli 3847). Zambaldi Conc. p. 364 ex schedia Iac. Valvasonis de Maniaco, vici eius nomen ab lapide hoc repetentis.

Zambaldianus typus a Capodaglinoo non differt nisi levibus quibusdam erroribus.

Quattuorvir populi beneficio v. 5 videtur intellegi in ipsis comitiis creatus, non honoratus ab ordine vicaria praefectura, nam et praefectos constat vulgo appellatos esse quattuorviros. Similiter tribuni militum in comitiis creati dici solent *a populo*. Qui sequitur *C. Lucius C. f. f(ilius)* videtur esse proxime praecedentis filius, Gaii eius qui nominatur v. 1 nepos.

996 Aquileiae supra domum quandam RED. in fundamentis alicuius domus MARCAN. FELIC. in lapide marmoreo prope viam (vicum SAN.) iuxta turrim arenae Aquileiae BELLON. SAN. *Nei merli del muro che cinge il castello di Luseriaco* [prope Tricesimum] *feudo e giurisdizione de' conti Andreucci Utinesi* CAPOD.

A · LVCRETIVS · C · I
ATTALVS
C · LVCRETIVS · A · F · D
SEC · PETRONIA · C · F · N
A · LVCRETIVS · A · F
IIII · VIR

Quattuor exempla extant, Antiqui, Feliciani, Secundi, Capodagli. Illud proponunt Redianus f. 135 Aquil. n. 22 (inde Gud. 129, 10) melius quam Marcanova (Bern. n. 574, Mutin. n. 7) et Ferrarinus cod. Reg. n. 23 (inde Mur. 673, 4 ex schedis Farnes. et Valerii). Felicianus exhibet in add. cod. Ver. n. 12. Secundi servarunt Bellonus n. 58, Sanutus f. 41' n. 56, Vat. 5250 f. 61 n. 10. Capodaglius dat n. 140 omnino ex lapide. Ex his pendent a Turre p. 350, qui ex Capodaglio male descripsit et Bellonum praeterea citat; Mur. 715, 9; Bertoli p. 254 n. 353.

Vv. non separat Antiquus; fracturam indicavi ego ex coniectura. — 1 ANTONIVS pro A · Marc. Ferr. contra Red. Felic. et reliquos. — C · I Red. Marc. (Bern.) Bell. San., C · F Felic. Marc. (Mut.) Ferr. Cap., C · L · Vat. — ATALVS Ferr. Marc. (Mut.). — 4 SER Marc. Ferr. contra Red. Felic. et reliquos.

997 Aquileiae.

L · MARIO · L · F · PROCVlo
L · MARIVs
L · L · FELIX · IIIII Vir
I N F R C T O X
V · F · SIBI · Et
C O X N E L I Ae
SP · F · P R O C V Lae
VXORI · Et
M A R I A E · L · f
M A R V L L A e
FIL
MARIAE · L · L · PAL*ladi*
VXORI
L I n

Cortenovis ms. p. 49 ex schedis.

998 Monisterii in pavimento ecclesiae.

D
A NO *nio*
A P H
IIIIII · VIr
ET · NO
SOTRE*di*
OI
A NON
ET · PAC
A NONI

Bertoli ms. n. 729.

999 Aquileiae in platea. — Sine loco TOM.

figura quaedam

CN · OCTAVIVS
C · F · CORNICLA
IIII · VIR
V · F

Antiquus apud Redianum f. 135 Aquil. n. 24 (ex hoc Gud. 133, 6); Marcanovam (Bern. n. 576, Mut. n. 9); Ferrarinum cod. Reg. n. 22 (inde Mur. 726, 5 ex schedis Valerii); cod. Luiggi n. 4. Aliunde Felicianus in add. Marc. f. 46', Ver. f. 112. Ex secundae sylloges auctoribus refert unus Sanutus f. 38' n. 8. Habent etiam cod. Tomitani (cf. supra p. 54) f. 18 et cod. Ambros. C. 61 inf. f. 107.

In vv. div. sequor Tomitanum. — 1 CN Fel. Tom. — 4 V · F om. Marc. Ferr.

1000 basis, Aquileiae in ecclesia S. Syri RED. *nella chiesa di S. Siro* (*hora destrutta* add. CAP.) *presso la porta del Molino* SECVNDVS in eccl. S. Sili APP. BOL.

CN · OCTAVIO
CN · FILIO
PAL · VITALI
CN · OCTAVIVS
ZOSIMVS · ET
TITIA · AGRIPPINA
PARENTES
L · D · D · D

Descripserunt Antiquus, Secundus, Bologna. auctor app. Bol. Antiqui exemplum exhibent Redianus f. 136 Aquil. n. 39 (inde Gud. 242, 4 et Mur. 2061, 4, cui misit Laur. Guazzesius Arretinus ex schedis Bedii), item Marcanova (Bern. n. 603, Mutin. n. 36). Secundi exemplum exhibent Rambertus 24, Bellonus 47, Sanutus f. 41 n. 47, Vat. 5250 f. 70' n. 70, Capodaglio 14, Don. 14, 49 ex Ramberto, a Torre p. 393, Mur. 1195, 1 ex schedis Valerii et Torrio, Bertoli p. 259 n. 366 ex Turrio. Bologniano exemplum est apud eum n. 16 (inde Ferrarinus cod. Reg. n. 13); aliud in app. Bolognae n. 8.

Vv. ordinem non servant Ant. et Vat. et App. Bol. — 1 om. Ant. — 2 CN · FILIO Ant. — 3 NITALI Marcan., VTALI Red. — 6 TICIA Marcan., TIZIA Bell. — 7 om. Ramb. Capod.

1001 Cervignani in aedibus heredum doctoris Io. Petri Mollinae.

C · PETRONIVS
T · F · IIII · VIR
LOCVM · DEDIT
NVNC · LIBERTIS
LIBERTABVS · ET
LIBERTORVM
LIBERTIS · LIBERTABVSQ
C · PETRONIVS · C · F
HERMIA
PETRONIA · C · L
ARGENTILLA
C · PETRONIVS · C · F
LICCAEVS
C · PETRONIVS · C · F
NICEPOR
C · PETRONIVS · C · F
PHILOGENES
C · PETRONIVS · C · F

Capodaglio n. 160 (inde per Lirutiam Bertoli p. 418 n. 601, ex hoc Mur. 2024, 8).
8. 12. 14. 16. 18 pro F videtur em. L. — 13 LICCEAEVS codex.

1002 Aquileiae apud Moschettinium.

M · PETRONIVS
M F DEC
ORAIENA · Q · F

Descripsi. Exhibent Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 48 (1829) p. 85.

1003 reperta Aquileiae, deinde *in Bost ne' Colli in una casa colonica di ragione de' fratelli Vanni degli Onesti* BERT.

protome
M · PETRONIVS · M · F
SAENARIVS
M · PETRONIVS · M · L
ROMANVS · IIIII · VIR

Mur. 970, 2 a Beretta; Bertoli p. 126 n. 117.
2 SCAENARIVS Mur. — 3 M · F Bert.

1004 Aquileiae rep. 1782 in via quae a septentrione ducit ad eccl. cath. CORT. Extat in baptisterio.

PETRONIAE
C · FIL · SABBILLAE
C · PETRONIVS
FELIX · IIIII · VIR · ET · AVG
ET · PETRONIA
D L C . . .

Descripsi. Exhibent Cortenovis ms. p. 37; Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 69.
6 fortasse LAVDICIA.

1005 Aquileiae apud Zandonatium.

. . . GIN
. . . NO · COLO
. . . S · POMPON
. . . CO · KARISS
S F D D D

Contuli. Kandler in Istria 1852 p. 97; Orlandi ms.

1006 Aquileiae rep. 1854 ad flavium Marignonis secundum viam qua itur ad S. Stephanum. Nunc in aedibus Monari *alla Marignana* n. 54.

Q · FONTIENVS
AMYCVS · IIIIII · VIR ·
V · F · SIBI · ET
IVVENTIAE
ANTEIDI · VXORI
LIB · LIBERTAB · Q · ET ·
IVVENTIAES · LIB ·

Contuli. Habent Kandler ms. et Pirona ms. a Zandonatio acceptam a. 1854.
7 id est *Iuventiaes libertis*, coniugis scilicet.

1007 ad Aquileiam rep. *alla Casa bianca* ZUCC. MOSCH. Nunc in aedibus Moschettinianis.

STATINIAE
STRATEGIDI
MATRI
C · PLENIVS *vas tacrum plenum*
STRATO
IIIII · VIR
V · F

Descripsi. Exhibent Zuccolo in relatione Nov. 1807; Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 12 (1820) p. 28; Zandonati p. 204.

1008 Aquileiae in stabulo Ritter prope ecclesiam cathedralem.

L · SVEDIVS · IVCVNDVS
IIIII VIR
P · LVSIVS · P · F · FIRMVS
Q · VIPSANVS · COLONVS
T · LEPIDIVS · PROSVS
L · SENTIVS · ATTICVS
L · LIVINIVS · STATOR
L · POBLICIVS · VITALIS
L · SVEDIVS · SABELLVS
M · CEPIDIVS · INGENVOS
L · VIBIVS · ALSANVS
L · SVEDIVS · LICCASVS
C · EGNATIVS · CERIALIS
M · METTVIVS · GRATVS
L · CAESERNIVS · ASCANIVS
L · PLOTIVS · AGRIPPA
L · CAETRONIVS · ONESIMVS
C · LVCILIVS · PRIMVS
P · GAVIVS · INSEQVENS
Q · VALERIVS · FRONTO
L · CASSIVS · VIATOR
Q · VALERIVS · HESPER
MARIVS MARCEL

Contuli. Ed. Kunz in Istria Kandleri 1849 p. 83.
v. 3 in litura restitutus est.

1008*a* ad Aquileiam rettuli propterea quod nominatur in titulo via Annia, quae redit in altero Aquileiensi edendo inter miliarios. — Venetiis apud S. Samuelem in domo Cornaria.

L · TERENTIVS · T · F
IIII · VIR · I · D
MONIMENTVM · FIERI · IVSSIT
EA · PECVNIA · D · D
VIAE · STRATAE · SVNT
AB · ANNIA · AD · MVRVM
ET · POST · CRYPTAM · AD · THEATRVM

Redianus f. 52 n. 22 eodemque exemplo auctarium Iucundi (cod. Cicognae f. 225 n. 5; Piccartiana p. 218 et inde Reines. 2, 28).
Supra fractum esse non adnotatur. — Vv. div. incerta. — 3 MONVMENTVM Picc.

1009 Aquileiae nuper rep. *alle Moresane* ORTI.

in latere aquae

TERENTIA
CARTA · V · F
SIBI · ET · L · GRANIO
APOLLONIO
CONIVGI · IIIIII · VIR
AQVILEIAE
Q · ORTESIO · SVENO · CONIVGI
L · GRANIO · PRIMIGENIO
L · GRANIO · CRESCENTI

in latere
GRANIS SECVND

Ortl ms. et *Bullett. dell' Inst.* 1839 p. 135 (inde Henzen 7098).
3 L · addidi.

1010 basis magna quadrata, rep. 1728 prope pontem Monasterii cum n. 861. 862.

L · TITIVS · M · F
IIII · VIR · I · D
QVINQ

Beretta ms. duobus exemplis; Bertoli p. 300 n. 418; Mur. 750, 4 a Bertolio potius quam ut ait a Beretta. A prioribus Orell. 3862.
1 TITVS Beretta, sed postea emendavit ipse. — M · F Ber. 1, MI Ber. 2, om. Bert. et Mur. ed. — 3 QVINO Ber. 2.

1011 Biliniae in magno saxo iuxta viam.

TINIVS · TROPHIMVS · AVG
*vi*L · CL · SAVAR · ORN · DEC · D

Servavit Secundus apud Bellonum n. 78 (inde Mur. 1106, 2 a Zenone, 917, 8 a Bertolio; Bertoli p. 265 n. 380), Sanutum f. 44' n. 96, Vat. 5250 f. 64 n. 24.

Lacunam signavi ego.

1011a Magnadolae [prope Motham Liquentiae add. PIRONA].

C · TVRANIVS · C · F
AQVILEIEN
OB R MERIT
L D D D
C · TVRANIVS · L · F

Ex Dan. Tomitani libello de inscriptionibus Feltrensibus p. 30 excerpsit Cortenovis ms. p. 83.

Genuinam esse non praesto, nam et auctoritas incerta est et displicent multa.

1012 Fiumicelli in aedibus baronis de Fin.

C VALER C F
VEL EVSEBETI
IIII V I D IIII V I D Q Q
PATRON SEPT AVRELI
AVG IIIIII VIR PATRON
COLL CENT ET DEND AQVIL
OB INSIGNEM EIVS ERGA SE
LARGITION ET LIBERALITA*tem*
SVFFRAG VNIVERS EX AERE *coll*
COLL FAB
PATRON DIGNISSIM
L D D D

Bertoli apud Mur. 518, 6 et in syll. p. 130 n. 23; idem a. 1732 misit Zenoni, qui explicat *lett.* 4, 339.

Puncta nulla in lapide esse adnotat Bert. — 4. 5 *Augustales seviri* videntur hic ornari cognominibus *Septimianorum Aurelianorum*. — 8. 9 extr. quidquam deesse non indicatur; 9 EX AER C Mur. ex em. — 10 FABR Mur.

1013 arca, Aquileiae apud Gratum.

L · VALLIVS · AVCTVS · F
IIIIII · VIRI
delphini et vas FRVCTVOSAE · MARTIALIS · L *delphini et vas*
CONIVGI
DIDYMENI · DELICATAE · ANN · XV

Madrisio p. 137; Fontanini ms.; Bertoli apud Mur. 753, 8 et in syll. p. 120 n. 108, ubi aere expressit; Moschettini ms.

3 MARCIALIS Madr. — 5 DIDYMEN traditur. — DELICAIAE Bert. syll.

1014 Aquileiae in ecclesia cathedrali pro mensa altaris S. Marci papae.

C · VARIO · C · L
ZOSIMO
IIIIII · VIRO · PATRON*o*
TYCHIVS · LIB · VI · V*ir*
LOCVM · REQVIETIO*nis*
CORPORIS · SVI · V · F · S*ibi*
T · VARIAE · GRAECA*e*
CONIVGI · KARISSIM*ae*
VARIAE · SVCCESSAE · FILI*ae*
// EVTYCIOC //
///// L ////////
///////////////

Kandler ms. a Cumano alteroque amico; Pirona ms. a Zandonatio.

1 C · F Kandl. 2. — 2 ZOSIMO Kandl. 2, HOSIMO Kandl. 1, TROSIMO Zand. — 3 IIIII VIR Kandl. 2. — 4 TICHIVS Kandl. 1. 2. — 5 REQVIETIS Kandl. 1. — 7 T pro T Kandl. 2. Zand. — GRECA Zand. — 9 FILIAS Kandl. 1. — 10 // ET TYCHIO · C ‖ //// ‖ L Zand.

1015 Aquileiae *dietro la casa delle due torri nel giardino.*

VERVS
AED · IIII · VIR
QVINQ · PONT
CVM · PRISCLIA
FIL · D · D

Rambertus n. 30 servavit. Inde Capodaglio n. 30; Don. 5, 59 ex Ramberto; a Turre p. 350; Mur. 756, 3 ex Turrio; Bertoli p. 127 n. 119.

4 PRISCLIA Ramb. Cap.

1016 Aquileiae rep. a. 1805 *alla Casa bianca* MORCH.

L · VIBIVS · T · F · RVSO
IIII · VIR · I · D
IIII · VIR · QVINQ
T · VIBIVS · T · F · RVSO
AVGVR
CAEPARIA · CN · F

Moschettinius a. 1820 seq. ter misit Vindobonensibus (inde *Wiener Jahrb. A. B.* 47, 1829, p. 75 cf. *A. B.* 55 p. 23). Ab eodem pendet Zandonati p. 214.

6 CEPARIA Mosch. tertio exemplo.

1017 extra Aquileiam in fundamentis eccl. S. Stephani rep.

ARSIO DECVRIO

Cortenovis ms. p. 57.

1018 ultra Monasterium in quadam fossa super quadratum saxum fractum.

VS · T · L
IIIIII · V*ir*
VS · L
L

Bellonus n. 23 (inde — non ex Ramberto — Bertoli p. 122 n. 112); Sanutus f. 40 n. 29; Valvassonus ms.

1019 Aquileiae in baptisterio.

VXORIS
*ma*RMORISVS · EX
*sig*NO · AEREO · EFFI
*sig*NIS · MARMOREIS
E · VERVA · AQVA
*cas*TELLO · PVBLICO
O · ET · CETERA · IN
ITQVE · OPVS
*cent*ONARIORVM
T · ET · IN TVITION
T · ITEM · PRAECE
dentibus in MEMORIAM · MARI
*ti sui et filio*E · SVAE · HS · II · N · DEDIT

Descripsi. Exhibent *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 70; Kandler Istr. 1852 p. 100.

Verva v. 5 redit in titulo Patavino quem infra dabimus; videtur fuisse caput vervecis sive arietis marmoreum, unde aqua fluebat.

1020 Monasterii.

///// CIC //////SIAL
COLLEGIA · FABR · ET · CENT
STATVAM · AVRAT · PONEND
decreverunt HONORE
*contentus su*MPTVS
remisit

Beretta ms. (inde male Mur. 518, 3); Bertoli p. 307 n. 435. Zaninius descripsit Cortenovio.

1 addidit Zanini. — 2 FAB Ber. Bert. — 5 ENT/PTVS Zan. secundum Pironam.

1021 litteris optimis. Rep. extra Aquileiam in fundo Cassis, nunc Terzi.

*por*TICVM · DVPL
O · STERNENDAS

Kandler ms. et in Istria 1852 p. 99; Orlandi ms.

1022 Aquileiae rep. 1747 pone aedes Moschettini, ibi ubi volunt fuisse amphitheatrum.

*per omnes ann*OS · DVRET · QVOD · SI · ITA · AB · EI*s non impendi*
*constiterit e*AM · PECVN · QVAM · EIS · SVPRA · LEG*avi*

Bertoli ms. n. 842 qui supra et infra fractam esse non indicat.

1023 gradus, rep. Aquileiae in amphitheatro, nunc Craugli apud comitem Zucco.

IVLI · Z

Kandler in explicatione mappae antiquae Aquileiae.

1024 litterae singulares scriptae singulae in singulis lapidibus pontis fl. Isonzo prope Ronchi de Monfalcone.

Z L M P T T Z

Schedae musei Vindobonensis et inde *Wiener Jahrb. A. B.* 51 (1830) p. 49 cum tabula.

1025 Aquileiae rep. *nella piazza del Capitolo;* extat apud Zandonatium.

AVR · FELICI
TAS · NAT · RA
BENNAS · QVE
VIXIT · AN · XXIII
sic I I · GEMELLVE
sic R · RARISSIME

Contuli. Kandler in Istria 1852 p. 96; Orlandi ms.

1026 Aquileiae.

D · M
Q · CASSI
LONGINI
IVRIS PER
5 V · Z
T · FL · VALERIAN
HERES

Ex Kandlerianis. Vellem certiore auctoritate constaret titulum genuinum esse et vere Aquileiensem.

1035 Gradi in limine aedium Grassi.

ATGINVE ACTO
SoNAE · FIDEI · AC

Orti *due antich. tempj* (1840) p. 34 qui vidit.

1036 Aquileiae effossa a. 1699.

A · MVLVIO · A · L · ALEXAE
PISTORI
A · MVLVIVS · A · L · IVCVNDVS
V · F · SIBI · ET · PATRONO
5 ET · SVIS · LIBERT · ET · LIBERTAB
A · MVLVIVS · A · L · BASSVS
A · MVLVIVS · A · L · IVENES
A · MVLVIVS · A · L · PRIAMVS
A · MVLVIVS · A · L · PVDENS
10 A · MVLVIVS · A · L · FIRMVS
A · MVLVIVS · A · L · MODESTVS
A · MVLVIVS · A · L · FAVSTVS
A · MVLVIO · A · L · CHRISELLO

Fontaninius Roma XVI k. Sept. 1704 misit Muratorio (inde non sine errore Mur. 965, 4; Bertoli p. 432 n. 641).

1027 quo loco inventa sit non traditur; puto tamen Aquileiae. *Trasportata in Mantova nel museo dell' Accademia* CARLI. Ibidem adhuc.

CN · COPONIVS · FELICIO
vir stans sin. cornu
tenens, d. fortasse tabam
Z E P F T V S · FATO SET · A Q V I L E I A E · T Î B V R I *sic*
NATVS
FRÂTER · DE · FVNCTVM · VOLVIT · VENERARE · SEPVLCHRO

Contuli. Carli, qui vidit a. 1786, edidit *ant. Ital.* 3 p. LXIV delineatam a Leopoldo Camillo Volta. Labus mus. Mant. 2 p. 85 tab. IX.

1028 *trovata 2 miglia incirca di sotto Aquileja nel residuo di una capella antica dietro la nuova di S. Marco.*

L · CORNELIO
LAVTO
RHETORI
MESIV

Zuccolo in actis m. Nov. 1807.

1029 Belignae *nella casa colonica.*

M · FASIVS · L · F
DOM · ATEST

Bertoli apud Mur. 1029, 9 et in syll. p. 256 n. 358 ubi incidit. Beretta ms.

2 om. Ber.; DOM · ATEST litteris dimidiatis Bert., DOMO · ATESTE Mur.

1030 Aquileiae apud Moschettinium.

L · FIRMIVS · T · F
FABER

Descripsi. Exhibet imperfecte Moschettini ms. (inde *Wiener Jahrb. A. B.* 47, 1829, p. 68).

1031 extra Aquileiam in aede S. Stephani.

GAVDENTIO PRISCIANO GLFCVMA
DEFVNCTVS IN ZTRIA AVR
OOETG FRATRI PIENTISSIMO POSVIT

Felicianus in add. cod. Marc. f. 46', cod. Ver. f. 112.

1 fin. in mentem venit 7 LEG · V · MAC; sed aetas tituli videtur requirere aliud.

1032 cippus quadratus. *In Santa Maria la longa, villa sotto la giurisdizione de' canonici d' Aquileja, nel cortile della casa Danieluzzi* BERT. similiterque MUR. ms. Nunc Catai in museo Obizziano.

Q · GAVIVS
FORTVNTVS
CYPRIVS
V · F · SIBI · ET
5 GAVIAE · AGRE
PATRONAE

Contuli. Mur. m. XIX, 227, ed. 1538, 7 a Beretta; Bertoli p. 227 n. 282; Furlanetto lap. Pat. p. 327 n. 365.

1033 *alla Colombara rep.*, extat Butrii apud Toppium.

I\\ //IAEEA
////IAE · CO
\\C I IN Cm
PARABILI
5 HELPIDIA
MEDICVS · B
A E\\

Contuli descriptam a Luciano.

1034 arca rep. Aquileiae 1745 sub pavimento ecclesiae cathedralis.

HERMOPHILVS VERN DISP
//////////////////

Bertoli in Calogerà *racc.* 33 (1745) p. 218 indeque syll. ms. n. 916. Inde Cortenovis ms. p. 75.

1037 Aquileiae in domo Gabrielis de Strasoldo RAMB. et RELIQUI.

D · M
PASSERI
AET
AELIA · CON
5 IVNX · BENE
MERENTI

Secundus servavit. Inde Bellonus n. 77 (ex eo Mur. 612, 6); Secundus f. 41' n. 58; Vat. 5250 f. 62 n. 13; Rambertus n. 19 (inde per Bertolium Mur. 1385, 14 et ipse Bertoli p. 135 n. 129); Capodaglio n. 7.

In vv. div. sequor Ramb. Cap. Vat.; paulum differt Bell. — 5 IVX San. Vat.

1038 Aquileiae *sopra un arca appresso il mollino* CAPOD. in aed. Trevisanorum TURR.

PATROCLO
SVMMARVM
VLPIVS
PRISCVS
5 ANIMAE · MERENTI

Ursatus ms. (inde Spon. 294); Capodaglio n. 13; a Turre p. 393 (ex hoc Mur. 1488, 4 et Bertoli p. 234 n. 299).

Ursatus male confavit cum n. 979. — Vv. divisi ad Capod. — Ursatus sic;

PATRO	CLORVM
SVMMA	PRISCVS
VLPIVS	MERENT
ANIMAE	

De vilico summarum cf. n. 83.

1039 Aquileiae in museo Cassis.

· D · M ·
PHILAORYPNO
AVG · VERN · EX · KAP
AFRICAES · QVI · VIX ·
ANN · XXII · MENS · VIII
DIEB · XXV · HELIODO
RVS · VNCTOR · AD
KAPVT · AFRICAES
BSNEMERENTI
· FECIT ·

Descripsi.

Cum saepenumero imperatores Aquileiae constiterint, non mirum est vernam eorum natum in via urbana quae Caput Africae dicitur diem ibi obiisse.

1040 Cervignani a. 1787 in fundamentis ecclesiae novae.

C · PLOS
OOTIA
P · PLOSV
PATRON

Cortenovis ms. p. 93.

1041 Aquileiae rep. *alla Braida del Muro forat*, nunc in baptisterio.

OSSA
P · POSTVMI
FELICIS
LINTIONIS

Descripsi. Exhibent Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 73 (cf. *A. B.* 55 p. 23); Henzen 7239.

1042 Belignae *nella casa nova.*

1. galloncio
CORINTHI · LIB
PRIMIGENIO
THVRARIO
EVTNICHVS
LIB

Cortenovis ms. (inde Marini Arv. p. 338). Supplevi ex titulo n. 915.

1043 Belignae in fundamentis rep. 1793.

PVBLICIO
TERENTIA
. RENTIO
IVLIO NO
RENTIAE
PROCVR
ANNIO
TERENT
LIB

Cortenovis ms. p. 101.

1044 S. Canciani (distr. Monfalcone) in muro coemeterii meridiem versus.

M · PVLLIO · M · L · CASTo
M · PVLLIO · M · L · PVSCO
PVRPVRARIO
PVLLIA · M · L · PRIMA
M · FLAVIVS · IANVARIVS
M · PVLLIVS · Ↄ · L · NORMVS · PVRPVRAR

Muratorio duo exempla missa sunt, unde ed. 973, 6; Bertolio p. 257 n. 361 dedit Serlius bibliothecarius patriarchalis; Asquini Monfalcone p. 151 q. v.; Cortenovis contulit; Zuccolo ms.; Berini Timav. p. 23 optime.

1 MICASio Mur. 2. — 2 M · PVLLIO FAL EVSCO Mur. 2. — 6 PVRPVRARIVS Berin. Bert., PVRPVR Asq.

1045 Aquileia devecta Utinum ad Camillum Gorgo CAP.

D · M
ROMVLO · BIZECO
NI · FIL · NEMESENO
VIATRIX
MARITO
OPTIMO
BENE · MERENTI

Capodaglio n. 127 (inde a Turre p. 399); Fontanini ms.; Mur. ms. et 1045, 1 a Beretta; Bertoli p. 146 n. 148.

1 om. Ber. — 3 NEMESENO Font., NEMISENO Cap., NEMISENO Ber. Bert.

1046 Aquileiae apud Moschettinium.

SEX · SAMIARI · SEX · L
ANDRONICVS
PISTOR · V · S · F

Descripsi. Exhibent Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 75; Kandler ms. et Istr. 1852 p. 100.

1047 rep. alla Colombara, extat Butrii apud comitem Toppo.

D · M
M · SECVNDI
GENIALIS
DOMO · CL · AGRIP
NEGOTIAT · DACISCO
PATR · OPTIMO
M · SECVNDIVS
EVTYCHVS · LIB
HERES · EX PARTE · HONOR
HOC · MONIM · DESVO · FEC

puer alatus fert inversas tunicas marsupium tenens

Descripsi. Labus misit Orellio 3 Iul. 1826; nihilominus inedita mansit.

1048 Aquileiae in baptisterio.

BERTIA
LINI · TR
T · LIB · AVG

Descripsi. Exhibent Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 48 (1829) p. 85; Kandler ms. et Istr. 1852 p. 100.

Conferendus titulus Henzeni n. 6368, in quo est *M. Cocceius Stephanus tr. Aug.* Ego ibi de trierarcho Augusti cogitavi, non milite scilicet, sed officiali domus Augustae, Henzenus de tricliniarcha; illud cum nota commendet, de qua aliunde constat, hoc re aptius esse non nego.

1049 Aquileiae in baptisterio

/ ETC / ND /
ACTOR

Descripsi. Kandler ms.

1050 in Villa Rospa prope Aquileiam in aed. privatis.

TERM · PRIV
LOCO · PRIV
TERENTI · NERA

Bertoli in epistula scr. 19 Febr. 1741 ad Muratorium (inde Mur. 2015, 4) et ms. n. 805.

3 TERENTII Bert. epist.

1051 terminus CORT. Cervignani.

AD · VILLAM

Bertoli p. 294 n. 410; contulit Cortenovis.

1052 pars basis quadratae. *In una cappella del Monasterio di Belino sopra un sasso accanto l' altare* RAMB. iisdemque verbis VAT. 5250 et SPOREN. et CAPOD. et SAN. 'Nomina augurum in lapide quadrato semiruto' LIBER ROTUL. a. 1533. Patavii in aedibus Ramnusiis PIN.; apud Contarenos GRUT. Ateste in aedibus Contarenis SAL. Nunc magis imminuta in museo Estensi n. 8. — Maggiae in Istria VAT. 5237 errore.

ab altera parte: | | *ab altera parte:*

////IMV S	M · ATILIVS · RVFINV S	
////VS A	SEX · SALVIVS · SENILI S	
IVS · RVFV S	C · AVTRONIVS · MAXIMV S	
S · DECIMV S	L · TITVLEIVS · FELI X	
VS · MAXIM S	P · VALERIVS · FESTV S	
S · GRATV S	M · IVLIVS · MAXVMINV S	
EXORAT A	C · IVLIVS · VERV S	
VS · CAMILL L	L · VALERIVS · VERECVNDV S	
MARTIALI S	CANIA LAI S	Q ·
S AMO S	L · CALVIVS · CLEMEN S	A ·
	T · MINICIVS · VITALI S	S ·
	M · PVBLICIVS · HISTE R	M ·
	M · SOLETIVS · OPTATV S	T ·
	C · LOLLIVS · COSTAN S *sic*	L ·
	M · TAMINIVS · PVDEN S	Q ·
	C · IVLIVS · RIPANV S	Q ·
	Q · VALERIVS · FIRMV S	C ·
	C · DOMITIVS · VICTO R	P · IVLI
	M · SEXTILIVS · MAXIMV S	PALLIA · LATIA
	Q · VALEXIVS · CAPIT O	L · VALLIVS · LVCANV S
	L · DONNIVS · PROBV S	Q · IVLIVS · PECVLIARI S
	C · IVLIVS · PHILETV S	L · VALERIVS · SILVANV S
	L · CANINIVS · SVPE R	Q · CLIONIVS · PRIMV S
	M · VALERIVS · SECVNDV S	T · FLAVIVS · SEVERV S
	CLAVDIA · HELPI S	Q · METTIVS · SECVNDV S
	L · VALERIVS · SECVNDV S	P · TAPPIVS · SATVRNINV S
	M · HERENNIVS · CAPIT O	C · ATILIVS · PACATV S
	C · VALERIVS · GRAECV S	L · SENTIVS · MAXIMV S
	Q · BASILIVS · MANSVETV S	L · PETILIVS · PVDEN S
	M · CAECILIVS · RVFV S	L · ANINIVS · PVDEN S
	A · AQVILIVS · PHILETV S	L · PVLLENIVS · SECVNDV S
	L · NAEVIVS · PROCVLV S	L · PONTIVS · MODERATV S
	L · CASTRICIVS · OMVNCI O	Q · VMBRICIVS · SEVERV S
	L · GAVILLIVS · RVFV S	L · SPVRIVS · VALEN S
	C · VERATIVS · PRIMV S	C · VALERIVS · FAVSTINV S
	C · SALLVSTIVS · AMANDV S	
	L · MVLVIVS · COMMODV S	
	L · LOREIVS · EXORATV S	
	P · LOREIVS · PROCVLV S	
	L · SATIDIVS · THALLV S	
	P · VALLIVS · SVCCESSV S	
	L · CLAVDIVS · CASSIANV S	

Contuli quod superest. Aquileienses auctores habent hi: ex rotulorum libro a. 1533 servato in tabulario capituli Aquileiensis Bertoli p. 131 n. 124 indidemque Mur. 172, 1 ex schedis Fontaniniis per Berettam; Rambertus n. 74 (unde Bertoli quoque ordinem tertium edidit); cod. Vat. 5250 f. 51 n. 71; Sporenus p. 314 qui affert tantum modo 11, 20—32; Capodaglio n. 87. Primum postremumque versus solos refert Sanutus f. 46 n. 115. Ex Patavinis habent Ramusius cod. Marc. n. 19 indeque Grut. ms. et 128, 1 a Pinello idemque exemplum est in cod. Manut. 5237 f. 145; Pinellius ipse cod. Paris. 8958 f. 179' omnino ex lapide; Salomoni 1696 p. 81; Alessi p. 202; Furlanetto lap. Est. p. 50 (cf. Corrig.) et lap. Pat. p. 110 n. 102. Ex Grutero citat Tomasinus de donar. p. 11.

Mihi non visa dedi litteris inclinatis. — Ordinem primum rettulerunt Alessius et Furl. soli, quorum variam lectionem omisi. Ordinem secundum plenum proponunt Aquileienses et ex Patavinis Ramusius Pinelliusque; quae in parte superiore desunt, vidit praeterea adhuc Salomonius. — 2 SENILIVS Ram. Manut. Grut. (scilicet ms.; ed. omisi). — 3 AVRRONIVS Rot., ANTRONIVS Ramb., ATRONIVS Capod. — 4 TITVLERIVS Sal. — FOELIX Manut. — 5 TESTVS Manut. — 6 MARVMENVS Manut., MAXVMVS Rot., MAXIMVS Sal. — 7 C · Manut. — RVFVS pro VERVS Ramb. — 9 CANIA Sal. — LAVS Vat. 5250. — 10 L · CAVIVS Vat. 5250, C · CAELIVS Ramb., L · CLAVDIVS Rot. — CLEMES Sal. — 11 MINVCIVS Vat. 5250, MINVTIVS Rot. — 12 PVBLITIVS Rot. — 13 SELETIVS Ramb. — 14 LOLLIS Sal. — COSTANS Furl. solus recte, CONSTANS reliqui. — 15 TANIMIVS Rot., TABINIVS Vat. 5250, TANTINIVS Sal. — 16 AIPANS Sal. — 18 Q · Rot. — DOMITVS Pin., DOMICIVS Sal., VOMISIVS Rot. — 19. 20. 21 extr. praenomina T, L, C adhaeserunt apud Sal. — 20 VALERIVS Manut. — 21 RONNIVS Ramb., DOMITIVS Grut. — 22 TVLLIVS Spor. — 23 C · Man. — SVDER Ramb. — 24 SECVDVS Sal. — 25. 26 om. Manut. Grut. (habet, sed in mg., Ram.), 25 solum Rot. apud Bert. (habet Beretta). — 25 CLAVDA Spor. — HEIPIS Sal. — 27 //RRENNIIS Sal. — 28 Q · Manut. — VAERIVS Capod. II, VERIVS Capod. I. — //CCRAECVS Sal., GRATVS Rot., GRACC[H]VS Ramb. — 29 RVBILLIVS Rot., RAPILIVS Ramb. — MASVETVS Capod. Pin. Grut. (ms.), ///ETVS Sal., MANSVETVS rel. — 30 M · Rot. Manut. Pin. Grut., C · Ramb. Spor. Capod., Q · Vat. 5250. — CAEICILIVS Pin. solus, CAECILIVS rel. — 31 C · pro A · Grut. solus. — 32 PROCLVS Capod. II. — 33 CASTICIVS Rot. Vat. 5250. Capod. Grut. (ms.), CASTITIVS Ram. Manut., CASTRICIVS Pin. Grut. (ed.), CASTICIO Ramb. — 34 CAVILLIVS Rot. Vat. 5250 Ramb., GAVILIVS Grut. Pin. — 35 G · Manut., L · Vat. 5250. — VERACIVS Manut. — 36 om. Rot. (habet Mur. a Beretta). — SALLVSTIVS Ram. Grut. Pin., SALVSTIVS reliqui. — 37 L · MVLVIVS Manut. Grut. (ms.) Pin. Capod., L · MILVIVS Ramb. Vat. 5250, C · MVLVIVS Rot. — COMMODVS Manut. solus. — 38 LOREIVS Ram. Rot. Grut., LORETAS Ramb., LORETVS reliqui. — EXOPTATVS Manut. — 39 L · Rot. — LOREIVS Ram. Rot. Grut., LORETVS reliqui. — 40 SATIDIVS Rot. — 41 PVS · Ram. Manut. — VALEXIVS Rot. — Ordinem tertium habent separatum a praecedente Ram. Manut. Grut. Pin. Sal., continuatam Ramb. Vat. 5250 Capod. — '*La pietra è rotta in questo lato e solamente si scoprono alcuni principii di lettere come sarebbe* L | Q | C | L | *etc.*' Manut. — 9. 10 ita Ram. (cum Grut.) solus. — 11—17 haec habent Ram. Grut. Pin. soli. — 18 P · IVLI Sal., P · I Pin., P · PC Manut., P Ram. Grut.; om. reliqui. — 19 sic Ramb. Vat. 5250 Capod. Grut. (hic in ms. LATIA . . . .), VALLIA · L Pin., VALLIA LA Manut., VALERIA Sal. — 20 om. Vat. 5250. — LVCANVS Ramb. Capod. Grut., LVCA . . Pin., CAPIT Manut., LEA . . Sal. — 21 PECVLIA . . . Man. Grut. Pin., PECVLIVS Ramb. Vat. 5250 Capod., PACV Sal. — 22 SILVANV . . Pin., SYLVANVS Vat. 5250, SILVEN . . Sal. — 23 CELONIVS Manut. Pin. Sal., GRIONIVS Ramb. — PRIM . . . Sal. — 24 P pro T Pin. — 25 T · Sal. — METIVS Ram. Grut. Sal. — 26 P · TAPPIVS Vat. 5250 Manut. Pin., P · PAPPIVS Capod., Q · TAPPIVS Ramb. Grut., APPIIVSS Sal. — SATVRNINV . . Sal. — Reliqua ita leguntur apud Salomonium: 27 ATILIVS PACATVS | 28 RVCIVS MAXIMVS | 29 TILIVS PVDENS | 30 INIVS PVDENS | 31 ENVS SECVNDVS | 32 CVS MODERATVS | 33 SIVS SEVACVS | 34 I VALENS | 35 VRIOVS. Reliquorum varia lectio haec est: 27 C Grut. Vat. 5250 Capod., L · Manut., Q · Ramb. — ATTILIVS Grut. — 30 om. Vat. 5250. — ANNIVS Capod. — 31 PVLLENVS Pin., PVLLENIVS Grut. (ed.), PVLLENVS Grut. (ms.) et reliqui. — SSCVD (om. VS) Pin. — 32 MODRRAT (om. VS) Pin. — 33 VMBRITIVS Ramb. — 34 VALIVS Vat. 5250. — 35 LAVRINVS Man.

1053 *Giassico, villa soggetta alla Badia di Rosazzo, presso i conti Modena.*

LOC
L · ASVNDI
CRISPI
SEPTVMIAE
VENERIAE
IN · FR · P · XX
IN · AGR · P · XXXII

Bertoli ms. n. 860, cui misit Viriti.
4. 5 SEPTVMIAE | VENERIE traditur.

1054 *nella Rocca Bernarda nelle pertinenze della Badia di Rosazzo* DEXT. — Opitergii PANV.

L · ACTIVS
M · P
T · F · I

Panvinius cod. Vat. 6035 f. 123; Bertoli p. 424 n. 621 (inde Mur. 2089, 2); Zuccolo ms. delineavit.
Vv. continuat et 1 ACCIVS dat Panv.

1055 arca Aquileiae in aedibus heredum Saurini, ubi nunc habitat plebanus S. Iohannis CAP.

L · AEBVTIO TROPHIMIANO
Q · V · A · VI · M · XII · QVI · INFIR
MATO EST · A · I · M · IIII · AEBV
TIO CORINTHO · ET · TRO
PHIMAE · PARENT · F · DVLC

Capodaglio n. 159 (inde a Turre p. 396, ex hoc Mur. 1124, 3 et Bertoli p. 241 n. 317).
1 L·AEBVTI·TROPHIMIAN·I, 3 MAT·I·EST, 4 TI·I CORINTI·I traduntur, ita ut I littera solitaria in archetypo solito pinguior sit. Videtur descriptor 's notam pro puncto accepisse.

1056 arca marmorea reperta Aquileiae a. 1776 in parietinis praepositurae S. Stephani, deinde Campoiongi apud comites de Toppo. *Sul petto del cadavere di un fanciullo che era dentro fu trovata una crocetta d' oro con un rubino in mezzo* CORTENOVIS in cod. et in epistula ad Marinium 7 Febr. 1786 (cod. Vat. 9046). Nunc Butrii apud com. Toppo.

F · ASL · P · FIL · DOMITIANO ·
D Q · VIX · ANN · V · DIEBVS · XIII M
P · AELIVS · SABINVS
FILIO · INNOCENTI · ET · DVLCISSIMO

Descripsi. Habet Cortenovis ms. p. 27.

1057 Aquileiae rep. in effossionibus a. 1788; extat in museo Cassis.

AELIAE BALBINIAE CONIVG
QVAE · VIXIT · A · N · XXIII
NVS FVGI

Descripsi quod superest. Pleniorem habent Rodari x. 11 et Carli 2, 332. Cortenovis ms. p. 103.
1 CONIVGI Carli. — Cortenovis sic: AELIAE | BALBINAE | QVAE VIXIT | . . . . .

1058 Aquileiae in patriarchatu in capella inferiore XAMB. XELL. SAN. (male *nel brollo della casa delle due torri* CAPOD.; quae loci indicatio vere pertinet ad titulum qui sequitur apud Rambertum). In Villa Vicentina apud Antonium Stabile XERETTA.

AELIAE
SOSIOLAE
FILIAE
DVLCISSIMAE
MINVCIVS
SOSVS · ET
AELIA
PRIMITIVA
PARENTES

Duo exempla extant Secundi et Berettae. Ab illo Bellonus n. 53; Sanutus f. 41 n. 49; Vat. 5250 f. 61 n. 3; Rambertus n. 32; Capodaglio n. 29; Fabrett. 173, 335 ex schedis Vatic., i. e. ex Ramberto; a Turre p. 394; Mur. 1125, 5 ex Turrio et Bellono; Bertoli p. 235 n. 304 ex iisdem. Berettae exemplum extat inter Muratoriana.
6 SOSIVS Vat. — 9 om. Bell. San. Vat. Ber.

1059 Aquileiae rep., extat Udine in domo Gorgo XERT.

L · M
L · AEMILI
PAVLLI
IN · F · P · XVI
IN · A · P · XXII

Mur. 1626, 4 a Beretta; Bertoli p. 423 n. 618; Pococke p. 124 n. 7.
3 PAVLI Bert.

1060 *alla Colombara* rep., extat Butrii apud Toppium.

L M
AEMILIAE
INF · P · XC
INAG · P · CII

Contuli descriptam a Lucianio.

1061 rep. Aquileiae m. Mart. 1793 in aedibus Tacov CORTEN. Extat prope Belignum in vico la Viola in villa Venier.

L · ALVS · L · F · TIRO
T · F · I · SIBI · ET · SVIS
ARBITRATV · L · AI · VITALIS · L
L · AIO · PRIMIGENIO
AIAE · L · L · VITALIN
L · AIO · SEVERO · L · AIO · L · F · STENTIL
ornamenta

Descripsi. Exhibent Cortenovis ms. p. 100 et a Cortenovio Carli *ant. Ital.* 3, 252 ed. 2 (1794).

1062 Belvedere *nel muro di una stalla dei Menori.*

AILA
VRXAR

Zuccolo in schedis, item schedula Pironae.

1063 prope Aquileiam in via ad Colombaram, item Utini apud com. Gorgo XEXT. Utini in aed. Gorgo PONT. BER.

L · ALBI
LOC
P · Q · XVI

Novelle della rep. lett. (Venet. 1731) p. 26; Fontanini ms. bis; Beretta ms.; Bertoli apud Mur. 1628, 3 et in syll. p. 191 n. 212.
3 PO pro P · Q Nov. — XV ex cippo ad Colombaram rep. rettulerunt Bert. et altero loco Font.

1064 Aquileiae in ecclesia maiore MARC. in ecclesia S. Lazari RED. in ecclesia S. Lazari extra portam super altare parvum BELLON. SANUTUS VAT. *nella ch. di S. Lazaro presso la porta che va a Strasoldo, cioè fuori della porta* XAMB. extra urbem in aedicula S. Lazari vice altaris ACCURS. similiterque APP. BOL. 'Tarvisii in via S. Iohannis in Riva apud me ex Aquileia' IO. BAPT. SCOTI. Nunc Tarvisii in atrio curiae. — Male Pisis apud Ioh. Mar. Baiardum GORI.

T · ALFI · ARISTON
SIBI · ET · SVIS ·
LIBERTIS ·
LIXERTAXVS
L · Q · P · XVI ·

Contuli. Antiquus apud Redianum f. 134' Aquil. n. 16 (inde Gud. ind. LXXX) et Marcanovam (Bern. n. 590, Mutin. n. 23) et Ferrarinum (cod. Reg. n. 32). Secundus apud Bellonum n. 18, Sanutum f. 39' n. 26, Vat. 5250 f. 68 n. 55, Rambertum n. 51, Capodaglium n. 72; inde a Turre p. 394; Fabrett. 179, 371 ex sched. Vatic.; Gori II p. 41 n. 47 ex schedis Vaticanis; Bertoli p. 237 n. 308 a prioribus. Beubus f. 72'. Ex lapide App. Bol. n. 11; Accursius n. 27; Antonius Scotti in epistula ad Muratorium scr. 18 Iul. 1737 indeque Mur. 1629, 3; Io. Hier. Scoti mon. Tarvis. ms. f. 183'.

1065 *alla Colombara* rep., extat Butrii apud Toppium.

L · M	
L · ALLI	
TROPHIMI	
I · F · P · XXXXIIX	Contuli descriptam a
I · A · P · XXVOII	Lucianio.

1066 arca magna, Aquileiae in nosocomio BELL. SAN. RAMB. ACC. Nunc apud Moschettinium.

ALLIA · QVIETA
VIVA · FEC · SIBI · ET
L · AVRELIO · FORTVNATO · CONIVGI

Descripsi. Felicianus in add. cod. Ver. n. 3. A Secundo Bellonus n. 17; Sanutus f. 39 n. 21 = f. 40 n. 28; Vat. 5250 f. 68 n. 54; Rambertus n. 35; Capodaglio n. 23. Ex Secundo pendent Manut. orth. 34, 2; Grut. 754, 2 ex Manutio; Bertoli p. 211 n. 251. Ex lapide Accursius n. 26; Coletus ms. n. 12; Kandler ms.
2 SIB/ ET, 3 FORTVNAT///IVGI hodie cernitur ima arca fracta. — Accentus a me non animadversos dedi ad Accursium.

1067 area quadrata palm. 3 quoquo versus ad Belignam rep. 1781 CORT.

AMPHION
TI·CAESARIS·AVGVSTI
DRVSIANVS · V · F
SIBI ET
PRIMAE CONT
APHRODISIAE
ANNOR · VI

Cortenovis ms. p. 33; Moschettini ms. indeque Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 60 (ex his Henzen 6255).

1 AMPNTON Cort. Mosch. — 5 CONT Mosch., CONI Cort. — 7 ANN Mosch.

Amph[i]*on Ti. Caesaris Augusti Drusianus v(i-rus) f(ecit) sibi et Primae cont(ubernali), Aphrodisiae* (filiae scilicet) *annor(um) VI.*

1068 Aquileiae in ecclesia monialium 1780.

AMPLIATO

Cortenovis ms.

1069 Gradi in aedibus Monferrato.

// TVRAN
///// ENI
///// LIB
/// AMPLIATI
///// F · XX

Cortenovis ms. p. 85; Kandler ms.

Cortenovis ut supra, nisi quod 4 AMILIATI; Kandler sic: VRA | ENI | LIB | ILIA | XX.

1070 Aquileiae in ecclesia maiore.

D · M · S
AMPVLENAE · Q · F
SECVNDINAE

Capodaglio n. 68, unde pendet a Turre p. 395 (inde Mur. 1630, 3 et Bertoli p. 139 n. 137). Descripsit Kandler.

1 S om. Kandl.

1071 Aquileiae ad ostium cuiusdam domus MARCAN.; in platea RED.; ad ostium parvam domus alterius anguli iuxta II turres BELLON. et ita fere SANUTUS; *in una casa per mezzo le due torri del capitolo* RAMB.; inter turres illas vetustissimas quae sitae sunt ad mare APIAN.; *in una casa dirimpetto alle due torri nel muro della porta meridionale* CAPOD.

ANICIA · P · L · GLVCERA
FVI · DIXI · DE · VITA · MEA
SATIS · FVI · PROBATA
QVAE · VIRO · PLACVI · BO
NO · QVI · ME · AB · IMO
ORDINE · AD · SVMMM
PERDVXIT · HONOREM

(in latere:) ARAM
DEVM
INFERVM
Ʃ · H

Certa exempla extant quattuor, Antiqui, Secundi, Bolognae, Accursii. Illud habemus in Rediano f. 135 Aquil. n. 29, apud Felicianum (cod. Marc. f. 46'), Marcanovam (Bern. n. 581, Mut. n. 14), Ferrarinum (cod. Traiect. f. 59), Lilium f. 161', Gammarum f. 38. 109. Secundae sylloge auctores exhibent hi Bellonus n. 56, Sanutus f. 38 n. 1, Vat. 5250 f. 70 n. 66, Rambertus n. 20, Capodaglio n. 34 (inde Mur. 148, 1 a Bertolio, Bertoli p. 65 n. 22 ex Ramberto). Innotuit inde auctoribus Istrianis, ut Tomitano f. 18 (inde Kandler Istr. 1850 p. 114), repetiturque etiam apud Bellonum inter Tergestinas n. 16. Exemplum Bolognae apud eum est n. 1 (inde Ferrarinus cod. Reg. n. 2. 3); Accursii n. 33. Minus certae originis sunt exempla Iacobi de Utino in epistula scripta a. 1448 (apud Liruttium p. 133); cod. Stoschiani f. 103; Iucundi cod. Ver. f. 190; Bembi f. 72'. 107; Apiani 349, 2 (inde Grut. 353, 2), quorum tamen nullum ex ipso lapide videtur proficisci. A prioribus Orelli 4649.

Vv. ordinem servaverunt Rambertus Vat. 5250 Bologna Accursius. — 1 ANICIA Secundus Bologna Accursius Iacobus Bembus, ANCIA Red. Marc., ANNICIA Felic., ANNICEA Lil., ANNIA Ferr. (Trai.), FLAVIA ANITIA Tomit., FLAVIA (om. ANICIA) Bellon. in Tergest. — GLYCERA Iac., GLVCERIA Stosch. — 2 VIXI Tomit. — 3 FVI om. Bemb. — 5 OB pro AB Red. — 6 nexum servaverunt Capod. liber alter et Accursius, SVMVM Red. Marc. (Bern.) Bellon. (in Terg.). — 7 PRODVXIT Marc. (Mut.) solus. — Inscr. in latere scriptam omittunt Ferr. (Trai.) Lil. Iac. Iuc. Vat. 5250 Tom. Apian. — 1. 2 coniungit Bol. — 1 ARMA Red. — 4 habet Accursius solus.

1072 S. Canciani *porta in muraglia contigua alla chiesa parochiale da Leonardo Pini piecano* (!) *nel 1736* MUR. MS.

ANNAVA · Ʃ · L
HELENA · SIBI
ET · M · POBLICIO
Ʃ · L · CRVSCILLO
L · M · Q · Q · P · XVI

Mur. ms. et 1570, 5 a Beretta; Asquini Monfalcone p. 150; Bertoli p. 191 n. 213, cui dedit Franc. Mantica canonicus Aquileiae; Cortenovis ms.; Berini Timavo p. 22.

1 et 4 sic Mur. ms. et Cort., Ɔ·L Asq. Ber., L·L Bert. Puto significari Ɔ·L. — 4 CHRVSCILLO Cort.

1073 Aquileiae in domo presbyteri Valerii mansionarii *presso alcuni pioppi grandi* RAMB. In domibus presbyteri Valerii mansionarii Aquileiae iuxta pegulacios arbores magnos (sic) SANUTUS. In quadam domo iuxta populos magnas arbores BELL.

D M
ANTISTIAE
FELICVLAE
ANTISTIA
SYNTYCHE · LIB
PATRON · PIENTISS
V · F
ET · ANTISTIAE · FELICVL
FILIAE
LIBERT · LIBQ · POSTQ · EOR
H · M · N · N · S
L · M · INF · P · XXV
IN · AGR · P · XX

Secunda servavit. Inde Bellon. n. 73 (ex hoc Mur. 1518, 9); Sanutus f. 45 n. 106; Vat. 5250 f. 52 n. 76; Rambertus n. 41; Capodaglio n. 33; a Turre p. 394; Fabrett. 91, 181 ex schedis Lilii (immo Ramberti) Vaticanis; Bertoli p. 144 n. 144.

In vv. div. sequor Ramb. Vat. Cap.; Bell. paulo variat. — 5 SYNTYCHE Ramb. Cap., SYNTYCHAE San., SYNTVCHE Bell., SYNTHYCHE Vat. — 6 PATRONAE Cap. — PIENTISSI Bell. — 8 FELICVL om. Ramb. (Pat.), FILICVL Ramb. (Marc.). — 12 INF · Bell. San., MF Vat., INFR reliqui.

1074 rep. Aquileiae prope fundamenta Theodosiana ab Valentino Boami XUCC. Nunc Veronae apud Smaniam.

D M
ANTONI · CASTI
Q · V · A · XXXII · M · V
PLOTIA
CALLINICE
CONIVG · DVLC
CVM QVO VIXI
ANNIS · XI · M · V
VIVA · POSVIT

Descripsi. Habent Zuccolo in schedis et in actis m. Iul. 1808; Moschettini ms. indeque Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 63.

9 separatus fuit a parte superiore cum vidit Zuccolo, deest apud Mosch. Hodie v. 8. 9 quae dantur inclinatis desiderantur.

1075 Strasoldi in angulo aediam.

M · ANTONIO
M · F
EVTNETO
GEMELLA
CONIVNX

Rambertus n. 81; Capodaglio n. 110; Bertoli p. 246 n. 328 ex Ramb. Cortenovis vidit.

1076 Aquileiae in eccl. metropolitana ad sanctuarium.

apOLLONIVS
m' SERVI · HILARI
arVIA · MV · L · AVCTA
V · F

Antiquus in cod. Luiggi n. 2 et in Rediano f. 134 Aquil. n. 7 (inde Gud. ms. 943, 10). Secundus apud Bellonum n. 12, Sanutum f. 40' n. 37, Vat. 5250 f. 67' n. 49, Rambertum n. 14, Capodagliam n. 64. Fontanini ms. Bertoli apud Mur. 1592, 7 et in syll. p. 208 n. 245 ex lapide. Cortenovis contulit. Kandler ms.

Vv. ordinem neglexerunt Ant. et Bell. — 1 APOLLONIVS Ant., OLONIVS Secundus praeter San. — 2 SERVL Cort., SERVE Bell., SERVIL Font. — HILLARI Red. Bell. San. Vat. — 3 MVL Ant., MV (om. L) San., MV Bell. Vat. — AVOTA Font., AVCT Kandl.

1077 Aquileiae in ecclesia maiore.

M · APPONIVS
FAVSTVS · PATronus
FETICIA · PRIMA
M · APPONIVS · M
OPTATVS
FIERI · IVSSIT · ET
LIBERTIS
LIBERTABVSQVE
SVEIS

Quattuor certa exempla extant, Antiqui, Secundi, Bologuae, Accursii. Illud exhibent Redianus f. 134' Aquil. n. 10 et Marcanova (Bern. n. 586, Mutin. n. 19). Secundae syllogae auctores habent hi Bellonus n. 6, Rambertus n. 4, Sanutus f. 38' n. 11, Vat. 5250 f. 66' n. 43, Capodaglio n. 55. Bologuae apud eum est n. 8 (inde Ferrarius cod. Reg. n. 8); Accursianam n. 16. Incertae originis sunt Bembi f. 72 et Apian. 350, 5 (inde Grut. 932, 4, in cuius ed. 2 citatur Maccius). A prioribus Mur. 1519, 5 ex schedia Farnesiia (i. e. ex Bologna) et a Bertolio; Bertoli p. 142 n. 141 ex Grut. et codd. Ramberti et Belloni.

Vv. ordinem non observant Antiquus Bembusque. — 2 FASTVS Ap. — 3 PETITIA Bell. et Ramberti cod. Marac. — 4 M. Ramb. Boi. Accurs., M Vat., M · L Ramb., M Marcanova et Secundi exempla pleraque; M · F Bertoli ex corr. — 6 IVSSER (om. ET) Apian., unde IVSSERR · ET Bert. — 7 LIB Apian. — 8 LIBERTABVSQ · Red. Marc., LIBERTABQ · Ap. — 9 SVEIS Red. Bol. Ferr. Accurs. San. Vat. Bell. Capod. Ramb. (Marac.), SVIS reliqui.

1078 Aquileiae rep. 1726 ad Monasterium cum titulis n. 861. 862 BERT. 266. Fiumicelli in carte baronis de Fin BERT. 779.

APPONIAE · L · L
PROPOSIS
HEREDES

Beretta ms.; Bertoli p. 219 n. 266, denuo ms. n. 779. Duo exempla extant haec:

Bert. 779:	Bert. 266 Barett.:
APPONIAE · L · F PROPOSIS HEREDE	APONIAE · L · L PROPOSIS HEREDES PROPSIS Bert.

1079 Aquileiae in ecclesia maiore COD. LUIGGI. RED. In aedibus patriarchalibus VALV.

SEX · APPVLEIVS · SEX · L · CATO
SEX ·   SEX · L · SVAVIS
SEX ·   SSX · L · FIRMVS

Habet Antiquus in cod. Luiggi n. 1 et in Rediano f. 134 Aquil. n. 4 (inde Gud. 352, 14) et apud Marcanovam (Bern n. 594, Mut. n. 27) et apud Ferrarinum n. 34 (inde Mur. 1572, 2 ex schedis Farnes.). Ea secundi ordinis auctoribus dat solus Sanutus f. 39 n. 16. Praeterea legitur apud Valvassonum.

Vv. et spatia sic constitui ego; similiter versus distribuit Valvassonus, sed ut praeterea versum incipiat post APPVLEIVS. — 2 SVAVIVS Marc. Ferr., SVAVIT Sanutus. — 3 SEX · SES · L Marc. Ferr. — FIRMIVS Marc. Ferr.

1080 Belignae rep. in fundo Cassia MOSCH.

M · APPVLEIO · PRIMIGENIO · L
M · APPVLEIO · COMMVNI · L
M · APPVLEIO · BROTI · L

Moschettini ms. indeque Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 61 et Zandonati p. 217; melius Anonymus Pironae.

2 COMVNI, 3 BRONI Mosch.

1081 Aquileiae ad novam domum com. Cassis KANDL. Nunc apud Zandonatium.

APPVleio
SYNHISTOR
CONSERVO
PIISSIMO

Descripsi. Zandonati Istr. 1850 p. 331, Kandler ib. 1852 p. 99; Orlandi ms.

1 APPVLEIO lacuna ceiata priores.

1082 Aquileiae in maiore ecclesia MARC. RED. BELL.

APTVS · SEX
COSSVTI · ANN · XII

Antiqui exemplum est in Rediano f. 134 Aquil. n. 6 (inde Gud. ind. LXXVII) et apud Marcanovam (Bern. n. 583, Mut. n. 16) et apud Ferrarium cod. Reg. n. 28 (inde Mur. 1635, 13 ex schedis Valerii). Ex Secundo Bellonus n. 9 (inde per Bertolium Mur. 1789, 10 et Bertoli p. 247 n. 330), Sanutus f. 40' n. 35, Vat. 5250 f. 67 n. 46.

Vv. divisi ad Bellonum.

1083 Aquileiae apud Zandonatium.

MNAMI
AGVRINVS

Descripsi.

1084 Cervignani in eccl. parochiali sub altari S. Antonii.

CAESARIS · N · SER
FILIO · PIISSIMO
ST · L · AQVILEIENSI · AGATHIO
ST · HELIO · COLONORVM

Capodaglio n. 134 (inde a Turre p. 261; Mur. 991, 10; Bertoli p. 258 n. 364).

1085 Aquileiae in ecclesia Monasterii in pavimento chori.

T · AQVILEIENSIS
STRATONICVS · SIBI · ET
NVMISIO · TIBERIO
BASILEO · FILIO · PIISSIMO
QVI · VIXIT · ANN · XXXVI · M · V
D · XIIX

Capodaglio n. 79 (inde a Turre p. 261; ex Turrio Mur. 1134, 2); Beretta ms. ex lapide; Bertoli p. 229 n. 286 ex lapide; Moschettini ms. duobus exemplis.

3 LIBERTO pro TIBERIO Mosch. — 4 FIL vel F Mosch. — III ESIMO pro PIISSIMO Capod. — 5. 6 om. Mosch.

1086 Aquileiae rep. *al muro forato* KAND. Extat in baptisterio.

D M
A Q V I L
C A L E N D N
A · XXII · M · VI ·
A Q V I L
D A R A M O N E *sic*
MATER

Descripsi. Exhibent Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 71; Kuns in Istr. 1849 p. 83; Zandonati p. 210.

1087 Aquileia illata in museum Tergestinum KANDLER.

LOC
AQVILEIEN *sic*
COMPSE
Q Q V F XVI

Descripsi. Habet Kandler ms.

1088 Butrii in domo comitum Toppo.

ET · VA
SANTA
CONIVGI
CVM QVA VIXI
ANN · XVII · M · VI
ET · AQVILSIENSIS
VRSA · SORORI · OPTIM

Descripsi. Cortenovis ms. p. 79 et 104.

Quae non vidi, dedi inclinatis.

1089 Aquileiae apud Zandonatium.

AQVILEIENS
VRSVLAE
CL · METTIVS
EVARISTVS
GENER

Descripsi. Kandler Istria 1852 p. 97; Orlandi ms.

1090 Aquileiae apud Moschettinium.

D M
Q AQVILI ƆL
PAL SI/////
/////////

Descripsi. Habet Kandler ms.

1091 Aquileiae rep. a. 1787 in demolitione turris campanariae monialium CORT. ASQ.

AQVILEIAE
OCTAVIAE
AQVILI · FIL
QVE · VIX · N · V
ET · MERCVRALI
ET · IRENAE · FR
EIVS·ET·OCTAE
PRIMITIVAE · ET
AQVILIAE
FELICI · VI/////

Cortenovis ms. p. 95 '*copiata da me sul luogo*'. Asquini apud Gravisium *Illirico Forogiuliese* 1789 p. 89 multus est de nominibus et cognominibus quae patriam indicent, ut de sinceritate quaestio movenda esset, nisi tueretur titulum Cortenovii auctoritas. Ex Asquinio omnino Zandonatius p. 217.

1 requiritur AQVILIAE. — 4 QVE Cort. — 7 OCTAVe Cort. — 8 PRIMITIVE Cort. — 10 FELICI · V . . . Asq.

Aquil[*i*]*ae Octaviae Aquili fil*(*iae*), *quae vix*(*it*) *an*(*nos*) *V, et Mercuriali et Irenae fr*(*atribus*) *eius, et Octaviae Primitivae* (coniugi opinor, a qua filia cognomen traxit) *et Aquiliae Felici* (?) *vi*[*xit* ?] . . .

1092 litteris antiquis fortasse liberae rei publicae. Rep. *alla Boschina* prope Belvedere, extat Butrii in domo comitis Toppo.

C · ARATRIVS · C · F
L ·   C·P·AQVINO
BERIA · MV · F
L · ARATRIVS · C · F
L ·   C · P

Descripsi. Kandler ms. accepit a Zandonatio a. 1855.

1093 Butrii in aedibus Toppi.

C · A R A
C · L · RVFI
SIBI · ET · S

Descripsi.

1094 Aquileiae rep. 1798 in ecclesia hospitalis sub mensa altaris CORT. Nunc in museo Cassis.

L · ARATRIVS
SVRIO
ARATRIAE · ELPIDI
CONIVGI
O P T I M A E

Contuli. Exhibet Cortenovis ms. p. 105 acceptam a comite Toppo; prodiit in *memorie per servire alla storia lett. e civ.* a. 1798 m. Iulio, quas non vidi.

1095 rep. ante annos duos in paludibus Gradum versus tertio ab Aquileia lapide, extat in domo baronis de Fin BERT. Gradiscae apud baronem de Fin MAFF.

protome muliebris
ARIA · Ɔ · L
AMARyLLIS
V · F · SIBI · ET
L · CAESENNIO
TERTVLLO

Mur. 1436, 3 a Beretta; Bertoli p. 10 n. 7; Maffei M. V. 376, 2, eodem exemplo opinor omnes.
1 ARRIA Mur. — 2 AMARILLIS Bert. Mur., AMABILIS Maff. — 4 CAETTENNIO traditur.

1096 basis quadrata, in qua summa est circulus rotundus. Aquileiae in museo Cassis.

LOC · PRIM · ET
LOC · SECVN · ET ·
LOC · TERT · HS · N · I
P · ARRIVS GRATVS D

Descripsi.

Dedit tres locos in sepulcro sestertio nummo uno, id est dono, P. Arrius Gratus.

1097 Aquileiae in aedibus Moschettini.

ARRIAE GALEN
C · ARRIO · EPOP
M · AVLIO · AVI
C · ARRIO · FORT
C · ARRIO · PRIMI

Descripsi. Kandler ms.

1098 Biliniae BELL. SAN. *verso la Beligna in una casa campestre di ragione dello spedale d' Aquileja* BERT.

LOC
A R R I A E
NICOPOLES
IN · FR · P · XVI
IN · A · P · XXXII

Bellonus n. 84 Sanutusque f. 45 n. 102 et Vat. 5250 f. 65 n. 32. Ex lapide Mur. ms. et 1636, 19 a Beretta et Bertoli p. 189 n. 209.

3 sic Bert., NICOPOLES Bell. San. Ber., NICOPOLEOS Mur. ex coniectura, om. Vat. — 4 IN · P · Ber. — 5 AG · Bell. San. Vat. — XXXI · Ber. Bert.

1099 Gradi apud portam castri quae principis nuncupatur ANTIQ. Gradi in quodam saxo quadrato, et pro quolibet angulo est una columna quadrata, et a latere videtur esse homines habentes dimidiam clamidem vel aliam vestem SANUTUS.

Q · ASPANIVS
APOLLONIDI
VALERIA · C · L
HygIA · V · F

Antiquus in Rediano f. 139 Grad. 18 et apud Marcanovam (Bern. n. 612, Mut. n. 45) et in cod. Canonici n. 20 apud Cortenovium p. 70. Aliunde Sanutus f. 48'.

Vv. divisio incerta. — 1 C · ASSPASIVS Red., C · ASPASIVS Marc. Canon. — 3 G pro C San., C om. Red. Canon. — 4 HICIA San., HCIA Marc. Red., HCIA Canon. (in margine est 'alia lectio' VALERIA · L · F · V · F).

1100 Aquileiae in baptisterio.

MENOETTID
ATALANTE · F
INACHO
ET · CA

Descripsi. Kandler ms. et in Istria 1852 p. 99.

1101 Cervignani prope ecclesiam RAMB. SAN. *sopra la grada ossia ferrata del cimiterio* BERT.

T · ATILIVS · T · F
PRIMVS
POMPEIA · MV · F
RVFA
IVLIA · CALISTI
L · ARCHENIA
V · F
VARIAE · PRIMAE
L · M · IN · FR · P · XVI
IN · AGR · P · XXXV

Proponit Secundus apud Bellonum n. 90; Sanutum f. 45' n. 109; Vat. 5250 f. 52 n. 79; Rambertum n. 84; item apud Valvassonum imperfectam. Ex Secundo descripsit, sed postea ad lapidem emendavit Capodaglio n. 107 (ex hoc a Turre p. 398; ex Turrio Mur. 1438, 8). Item ex lapide Bertoli p. 225 n. 278; schedium Pironae a. 1788 n. 17 et 19, ubi est bipertita; Carli *ant. Ital.* 2, 329; Asquinius qui contulit Cortenovio.

1 ATTLIVS Cap., ATTIVS Vat. — 3 POMPEA Bert. solus. — M · F Vat. Bert. Pir. — 4 RVFFA Bell. — 5 CALISTI traditur. — 6 ARCHENIA Cap. I (ex corr.) Bert., ARCHEMI Bell. San. Vat. Ramb. Cap. II, ARCHIMI Pir. Carli, ARCHENI Asq. — 8 ARIAE Pir. Carli, VALERIAE Bert. — 9 L om. Bell. San. Vat. Ramb. Carli, postea add. Cap. — XXI Carli. — 10 sic Bell. San. Vat. Ramb. Cap. I (manu prima) Asquini, C · F · P · XXX Cap. I (ex corr.), C · P · F · XXXV Cap. II, ///PPXXX Bert., IN · AG · P · XXVII Carli. — Valvassoni exemplum hoc est:

IVLIA · CALISTI
L · ARCHEMI
IN · FRONTE · P · XVI
IN · AGR · P · XV

1102 *al monasterio di S. Maria* extra muros *in chiesia atorno il coro* SANUT. (ITIN.) iisdemque verbis SANUTUS (syll.) VAT. RAMB. BELL. Extra urbem in ecclesia monasterii monialium in pavimento ACCURS. *Ora serve nella chiesa del Monisterio di coperchio alla sepultura delle monache* BERTOLI.

ATILIAE · ONESIMENI
CVM · QVA · VIXI · ANNIS · XV
CONIVGI · CARISSIMAE
C · IVLIVS · EPICTETVS · QVI
ET · FATO · VIVVS · POSVIT · ET · SIBI
SI · QVIS · POST · DVA · CORPORA
POSITA · HANC · ARCAM · APERVERIT
AVT · EXACISCLAVERIT · ET · ALIVT
CORPVS · POSVERIT · INF · ҥCO · HS · C̄ · M · N

Quater descripta, a Secundo, Bologna, Accursio, Fontaninio. Secundi exemplum proponunt Rambertus 71, Capodaglio 78, Bellonus 19, Vat. 5250 f. 68′ n. 58, Sanutus f. 39 n. 14, item in itinerario p. 145, ubi addit: '*con gran fadicha con aqua fregando le piere lo lexemo*'. Pendent inde Don. 12, 27 (cf. Err.) ex Ramberto, a Turre p. 355 ex Capodaglio, Mur. 1304, 7 ex Donio et Turrio. Bologna n. 15 (inde Ferrarinus cod. Reg. n. 18 et Mur. 1287, 8 ex schedis Farnes.). Accursius n. 28. Fontanini ms. ex lapide. Bertoli p. 222 n. 271 etsi lapidem vidit, tamen inscriptionem a prioribus videtur sumpsisse. Item Asquinius ms. apud Pironam sarcophagum delineavit inscriptione repetita ex Bertolio.

Vv. ad lapidem dividunt omnes praeter Sanutum. — 1 AѧLIAI Font., ACILIAE Bol. — ONLESIMENI Font., ONESIMINI Ramb. — 2 VIXI Secundus Accurs. Bert., VIX Bol., VIXIT Font. — ANN Bell. — 4 EPITECTVS Sanuti cod. Ver. solus. — 5 EI FATO Bol., ЕТ IACO Font., LIТАТО Sanuti cod. Ver. in litura, omnino ex interpolatione. — 6 IOSI pro POST Font. — DVO Ramb. solus. — CORPOR Font. — 7 ARAM Ramb. solus. — APIRVLRIT Font. — 8 AVT · EXACISCLAVERIT · ET · ALIVT Secundus, ΛVTI\AISCLAVIRLI · ET · AIIVII Font., AVT .... ALIVD Bol., AVT · E////AVERIT · ET · ALIVT Accursius, haec adnotans: 'legi haec duo [scilicet hiatus v. 8. 9] propter attritionem non possunt. Inveni autem in libello a monialibus nobis mutuo dato qui ita exscripserit: EXACISCLAVERIT'. Postea addidit Accursius: 'puto potius EXASCIAVERIT'. — 9 POSVIII Font. pro POSVERIT. — INFLEL (I pro L Bell.) CON (N pro Ν Ramb. Capod. Bell. Vat.) SC̄ · M · N Secundus (scilicet Ramb. Capod. Bell. Vat. libellusque monialium Accursii); INFLETIS · CONSC̄NN Sanutus in syll., INFLETIBVS CON HSC · (om. M · N) in itin.; IN · F · CON̄S · M · N Bertoli; INII ... ΝCOIISC Fontanini; INF .... Accursius; om. in lacuna Bol.

1103 Aquileiae.

T · ATILIA · ZOSIME · AN

Kandler ms.

1104 Aquileiae apud Zandonatium.

ATTIAE
P · L · OPTATAE
ET · M · SERVI[LI]

Descripsi.

1105 ab Aquileia primo miliario *nella possessione capitolare di S. Egidio* BERT. BER. Nunc in museo Cassis.

VENVSTVS
ET · ATTIA
SABINA
V · F · SIBI

Contuli. Mur. ms. et 1763, 3 a Bertolio et Beretta; Bertoli p. 219 n. 265; Cortenovis ms. p. 108; Moschettini ms.

1106 Flumicelli in aedibus Stabile.

L · ATTICVS

Cortenovis ms. ad Bertolium n. 260.

1107 ad Aquileiam *in una casa della Villa del Monisterio.*

[illegible]
M · F · TROM
AVCTIANVS
DEDIT

Bertoli ms. n. 857.

1108 Aquileiae apud Moschettinium.

CANDIDAe
AVERTINIA · L /
SEVERIN · AMIC
KARISSIM · ET
INCONPARAB
POSVIT DᴰMe

mortuae

Descripsi. Habui praeterea a Kandlero. 2 extr. L ego; praetuli L Kandleri.

1109 Aquileiae in museo Bertoli, nunc Cassis.

protome

P · AVFIDIVS · P · L
SPAPHRA · V · F
SIBI · ET · SVIS
IVLIAE · C · L
///IATAE
CASTAE FILIAE
Ae XXI
CASTO · FILIO
PROBAE · FILIAE
LIB · LIB
L · M · Q · Q · V · P · XVI

Contuli. Bertoli ms. n. 771, qui habuit a. 1742; Cortenovis ms. p. 106.

1110 in arce Verucu, hodie Montefalcone, apud comites Girardios.

Q · AVLIO PHANETIS//////
L · M · IN · P · P · XXX · IN · AG · P · LXX

Ex schedula Liruti casu mutila Pirona.

1111 Aquileiae in museo Bertoli, nunc Cassis.

DIS · M
AVRE
VI VIXIT
CGATI

Descripsi. Bertoli ms. n. 823.

1112 Aquileiae apud Moschettinium.

AMII
AVR · A
NN · XVII
RSSIL

Descripsi.

1113 Aquileiae in baptisterio.

D *mater infantem tenens* M
ET · PERPETVAE · SE*curit*
ATI · AVRELIO · APLO*nio fi*
LIO INFELICISSIM*o qui*
VIXIT ANNIS
AVRELIVS N
NVS ET APLAF
VNO · FILIO

Descripsi. Exhibent Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 73 (cf. *A. B.* 55 p. 23).

1114 litteris magnis, Aquileiae in museo Cassis.

M · AVRELI[VS]
CHRYSION[I]

Descripsi.

1115 arca ornata, Aquileiae reperta teste MURATORIO 1309; postea Venetiis in museo Grimano primum, deinde in Nanio.

D ∘ M
AV · RELIO
HI · LA · RO B
MR · FECI O
IANVA · COI

Zeno *lettere* 1, 4 misit Fontaninio a. 1697; Bertoli misit Muratorio; Mur. 1309, 10 a Beretta, 1440, 4 ex schedis suis; Pococke p. 126 n. 4; Passeri mus. Nan. 4, 23; Driuzzo n. 123.

3 XILARO Zeno Driuzzo, NIARO Poc. — 4 FECIC· Zeno Pass., FECIT Bert. Mur. Poc. — 5 IANV·COI Zeno Pass., IAN · A · COI Poc., IANVARIVS Bert. Mur. 1440.

1116 arca; extra Aquileiam in abbatia Beligni DED. MARC. BELL. SAN. BOL. prope puteum addit CAPOD. *sarcofago piccolo di pietra calcarea nell' isola di S. Giuliano di ragione del Sig. Francesco Tullio, pertinenza di Grado* MOSCH.

AVRELIVS · HYLAS · HYLA
TIS · F · VIX · ANN · V · M · VII
IVLIA · MATER · POSVIT

Antiquus in Rediano f. 136' Aquil. n. 41 (inde Gud. 229, 7) et apud Marcanovam (Bern. n. 603, Mut. n. 38). Secundus apud Bellonum n. 82, Sanutum f. 44' n. 99, Vat. 5250 f. 64' n. 30. Bologna n. 18 (inde Ferrarinus cod. Reg. n. 19, ex hoc Mur. 1139, 7 ex schedis Farnesiis et Valeriis). Capodaglio n. 91 ex lapide (inde a Turre p. 396, ex hoc Bertoli p. 238 n. 312). Moschettini 5.

Vv. ordinem neglexerunt Ant. Bell. — Supra fractam dedit Mosch. — 1 HYLASS·LYLA Cap., HYIAS HYA Mosch. — 2 TISE·VIX Red., TISSE·VIX Marc. — ANNIS Marc.

1117 Aquileiae rep. 8 Mai 1799 CORT. Extat in museo Cassis.

D · M · S
AV · RE · LI
O · KAR · N
VN · TI · NO
MA · RI · TO D
VL · CIS · SI · MO
I · RENE V · XO
R · PO · SV · IT

Descripsi. Habet Cortenovis ms. p. 108.

1118 Biliniae in ecclesia S. Martini BELL. RAMB. Postea in museo Bertoliano, nunc Cassis.

AVRELIVS · VIN
cENTIVS · AVREL
iAE · IVVENTIAE
cONIVGI · PVDICI
sSIME · FEMINE · CV
m QVA · VIXIT · ANNIS · XXI
m · VIIII · D · XI · SINE · V · QV

Descripsi. Exhibent Bellonus n. 86; Sanutus f. 45 n. 104; Vat. 5250 f. 51 n. 73; Rambertus n. 77; Capodaglio n. 89; Don. 12, 31 ex Ramb.; a Turre p. 397; Mur. 1309, 14 ex Turrio et Donio; Bertoli p. 203 n. 233; Moschettini ms.

Non integram visam esse antiquis comparata inter se exempla eorum licet expleta satis ostendunt.

1119 extra Aquileiam reperta et illata in museum Bertolianum, nunc Cassis.

*aeternae securi*tATI · AVRELIAE
FVOICISSIMAE
vixit ANNIS · XXX
m .... d ... I · M · TVRRANIVS
AVIAE · CONIVGI
TAVRVS · ET · TAVRIN
*fili matri p*ISSIMAE

Contuli. Exhibent Beretta ms.; Bertoli p. 201 n. 231; Cortenovis ms. p. 107; Asquini ms. apud Pironam.

7 in hodie latet.

1120 *1 m. da Aquileja nei muri della Casa Bianca.*

*au*RELIAE
*d*ONATVS
*inco*MPARABILE

Bertoli p. 200 n. 230.

1121 arca, *alla Colombara* rep., extat Butrii apud Toppium.

IO *manus* NA
subiecta VE

AVREL · PATERNS · QVE · VI
ANN · XVIII · MEMMIVS · CENT·L ·
LIVS · PAVLINVS · CON · INNO
CENTISSIMR

Contuli descriptam a Luciano.

1122 *alla Colombara* nuper rep., extat Butrii apud Toppium.

D *m*
AVTE
NELEI*Nae*
V F · SIBI · E
EVIS
L · M · IN · F · P · XVI
IN · A · P · XXXX

Contuli descriptam a Luciano.

1123 Visci in pariete aedium n. 80.

BARVLLIA · AVCTA
BARVLLIA · IVCVNDA
BARVLLIA · DRATA
PATRONAE · FECERE

Zandonati ms. apud Pironam et in ed. p. 230 coll. p. 176; Kandler ms. ab Hattingero.

1. 2. 3 BARVLLIA, BARVLIA, BARVLLIA Zand. ms., BARVLIA ubivis Zand. ed., BARVLEIA ubivis Kandl. — 4 PATRONAE · F · FECERE Kandl.

1124 *alla Beligna* n. 1.

D · M
T · BADVSI
SABINIANI
QVI · VIX · ANN · V · M · X
T · BADVSIVS · PAVLIN
FILIO · DVLCISSIM
L · M · IN · FR · P · XXXXV
IN · AGR · P · L

Descripsi. Ed. Kandler Istr. 1852 p. 99.

1125 Aquileiae in S. Stephani in pavimento.

TI · BARBIV
INGENV

Bellonus n. 50 Sanutusque f. 42 n. 61. Mur. ms. et 1645, 4 a Beretta. Bertoli apud Mur. 1789, 11 et in syll. p. 255 n. 356. Pococke p. 124 n. 4.

TI · BARBIVS INGENVVS Bell. San. — BARBIN pro BARBIV Ber.

1126 Aquileiae *nella publica piazza della città nella facciata della casa della communità* CAP. similiterque, sed brevius BELL. RAMB. SAN. ACC. ante palatium potestatis super portam APP. BOL. in curia in foro S. Iohannis BERT.

L · M
L · BARBI
MERCATOR'E
ET · GAVILLIAE
NIGELLAE
IN · FR · P · X
IN · AG · P · XXX

Felicianus in add. cod. Ver. n. 8. Secundus apud Bellonum n. 60, Rambertum n. 37, Sanutum f. 39 n. 18, Vat. 5250 f. 62 n. 12. App. Bol. n. 2. Accursius n. 3. Grut. 1131, 3 a Pigafetta. Capodaglius n. 1. Beretta ms. Bertoli p. 180 n. 192 ex lapide. In schedis Fontaninianis exempla duo repperi, integri lapidis alterum, alterum fracti, in quo prior pars deest.

Vv. ordinem non servat App. Bol., servat praeter consuetudinem Felic. — 1 O · M San. Grut. — 3 MERCATOR'E Acc., . . RCATOR Font. fr., MERCATORIS San. Vat. Grut., MERCATORI · Fel. Bert. Font. int. Ber., MERCATOR Ramb. Capod. App. Bol. — 4 CAVILLIAE App. Bol., C · AVILLIAE Acc., GAVILLAE Bell., GAVILIAE Fel. San., GARILLIAE Vat. — 7 AGRO Grut.

1126a Veronae apud Smaniam. Rettuli inter Aquileienses, quoniam frequentes ibi sunt Barbii.

BARBIA · M · F · MAXVMA
V · F · SIBI · ET
C · BARBIO · L · F · NIGRO ·
ET · C · BARBIO · C · F · TERTIO

Descripsi.

1127 Magnadolae [prope Motham Liquentiae add. PIRONA] in domo Lucae Giustae TOM. itemque MAN.

BELLICO
COLOnor · aQVILEIENS
VIxit · anNOS · XXVI
PRI///aT · SVAVIS
///RES

Manutius cod. Vat. 5237 f. 155. Item ex Dan. Tomitani libello de inscriptionibus Feltrensibus p. 30 excerpsit Cortenovis p. 83.

1128 Gradiscae POC. apud baronem de Fine MAFF.

Q · BLASSIO
AGATHOPO · ET
MANLIAE · FVSCAE
CONIVGI · L · D
AE · C · CLODIO
ILIRONIO
L · L · P · Q · E

Pococke p. 124; Maffei M. V. 377, 1.

1 BIASSIO, 2 AGATHO · F (om. ET), 4 I · D Poc. — 6 ILIRONIO Poc., . . RONIO Maff.

1129 Aquileiae in museo Cassis.

L · M
L · BRVSEI
BAIANI
MVLIAE

Descripsi. Cortenovis ms. p. 108 qui vidit 8 Mai. 1799.

1130 Aquileiae in maiore ecclesia MARCANOVA; in ecclesia metropolitana prope columnam e regione aediculae S. Caroli BERT.; in pavimento ecclesiae metropolitanae BER.

C · BVRREDIVS · C · L
GRAPO
BVRREDIA · C · L
PARRA
C · BVRREDIVS · C · L
BVRSA
BVRREDIA · C · L
PAVSTA

Descripserunt Antiquus in Rediano f. 134' Aquil. n. 13 (inde Gud. 353, 11) et apud Marcanovam (Bern. n. 589, Mut. n. 22); Bologna n. 12 (inde Ferrarinus cod. Reg. n. 12); Sanutus f. 39' n. 24; Bembus f. 73; Bertoli p. 256 n. 360. Ex schedis Farnes., i. e. ex Ferrarino, et a Bertolio Mur. 1576, 4. Eidem misit Beretta.

Quae Bertolius Berettaque non habent, dedi inclinatis. — Vv. ordinem non observat Ant. — 1 EVRREDIVS hic omnes (excepto Bol. in antiq.), contra 3. 5. 7 BVRRID- est apud Red. et Marc. (Bern.) et Bembum et Sanutum, 5. 7 BVRRID- apud Berettam. Ubivis BVRRED- scripserunt Marc. (Mut.) Bertoli Ferrarinus, ubivis BVRRID- Bologna in antiquario. — 2 GRAPPO Ber. — 4 PARA Marc.

1131 arca rep. Aquileiae sub pavimento eccl. cath. BERT. Hodie fracta in museo.

CAEMIA EVPHROSYNE
VIVA POSVIT · SIBI

Contuli partem secundam. Integram dant Bertoli in Calogerà racc. 33 (1745) p. 240 indeque syll. ms. n. 923; Cortenovis ms.; Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 12 (1820) p. 28. Bipertitum repperit Kandler, ut deficerent litterae V. 1 E, V. 2 A.

1132 arca. *Giassico, villa soggetta alla Badia di Rosazzo, presso i conti Modena.*

CAESENIA EPINIS

Bertoli ms. n. 859, cui misit Viriti.

1133 Aquileiae in ecclesia S. Felicis in pavimento chori.

sex · CAES ernivs
seX · L · AM PHIO
R H I V S L · ETTRO
liberiS · LIBER tABVS
E O R V m

Bertoli p. 302 n. 432; priorem partem Pococke p. 125.

2 PHO Bert. — 3 ETTRO cognomen est corruptum. — 4 LIBE Bert.

1134 in Villa Vicentina.

SEX
CAESERNIVS · SEX · L
PHILARGyRVS · V · F · SIBI
ET · CALLISTINI · L
L · M · IN · FR · P · XVI
IN · AGR · P · XXXII

Kandler ms. ab Huttingero.

3 PHILARGIRVS traditur.

1135 Aquileiae rep. *al Braido del Mur forat* MOSCH. Nunc in baptisterio.

CAESERNIAE
HYPATI · LIB
urceus PARTHENIDI *patera*
P · FLAVIVS · EVC
CESSVS
VXORI · BENE · MERENTI

Descripsi. Exhibent Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 73 (cf. *A. B.* 55 p. 23).

1136 inter Aquileienses rettuli eo quod titulos duos alios in iisdem aedibus adservatos constat venisse Aquileia. Extat autem titulus Venetiis in aedibus olim Savorgnan MAFF., deinde Galvagnae, nunc ducis Modenae, *fondamenta Giobbe.*

IOC
Q · CAESILI
BATHYLLI
IN · FR · P · XX
IN · AGR · P
LXXII

Contuli. Ed. Maffei M. V. 373, 5; Cicogna qui descripsit *iscr. Ven.* 6, 722.

6 in. LX videntur deletae esse.

1137 Aquileiae *nel capitolo in casa di M. P. Domenico Beluzzo mansionario* RAMB. super domo p. Dominici Deluci SAN. in domo P. Dominici de Belue VAT. in pariete domus P. Dominici canonici Aquileiensis ACCURS.

CAESILIA · Q · L
CINNAMIS
DINDIAE · LAVRIDI
DELICATAE · EVAI · ANN
NATAI · XXIV · HIC · CONDIDIT · OSSA

Descripserunt Secundus et Accursius. Illud exemplum exhibent Bellonus n. 75; Sanutus f. 41 n. 44; Vat. 5250 f. 69' n. 64; Rambertus n. 52; Capodaglio n. 35; a Turre p. 395; Malvasia 485; Fabrett. 363, 102 ex schedis Barber.; Mur. 1445, 11 ex Malvasia et Turrio; Bertoli p. 196 n. 224. Accursianum est apud eum n. 9.

2 CINNANIS Bell. — 3 DINDIE San. — 4 DELICATAE Ramb. (Mar., non Pat.), DELICATE San. — EVAI Acc. Bell. San. Vat. Cap., EVAE Ramb. — 5 NATAI Acc. Cap., NATALI (LI in litura) San., NATAL Bell. Vat., NATAE Ramb. — HIC · CONDIDIT · OSSA om. Ramb. (Pat., non Mar.).

1138 Aquileiae in museo Bertoli, nunc Cassis.

L · M · L
CAESTRANI
PRIMIGENI
IN · FR · P · XX
IN AGR · P · L

Contuli. Habent Mur. ms. et 1649, 7 a Beretta; Bertoli p. 177 n. 189; Cortenovis ms. apud Pironam.

1139 Aquileiae in villa Monasterii RAMB. *in una casa presso il Monastero* CAPOD.

CAETRANIAE · T · F
RVSTICAE
SEX · CAESERNIO
COMMVNI
T · POMPONIO
GEMELLO
SEX · CAESERNIVS
FLORVS
CAESER
F · S · P

Servavit Secundus apud Bellonum n. 25; Sanutum f. 44' n. 95; Rambertum n. 66; Capodaglium n. 73. Inde Don. 14, 48 ex Ramberto; a Turre p. 395; Mur. 1446, 10 ex Donio et Turrio; Bertoli p. 236 n. 310.

1 CAETRANEAE Bell. San., CAETRANAE Cap. Ramb. — T · P om. Ramb. — 3 CALSERNIO Ramb. — 5. 6 P · TOMPONIO GEMELIO Ramb. — 8. 9. 10 om. Bell. solus. — 9. 10 CASER | I · S · F Ramb.

1140 Aquileiae apud Moschettinum.

CAETRONIA
SATVRNIN
V · F · SIBI · E
TVLLIAE · A
. . pri · ce

Descripsi. Exhibent Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 68.

V. extremus latet in terra.

1141 Aquileiae *alla Colombara.*

M · CAII
M · F
MARC
Q·Q·V·F
XVI

Fontanini ms.; Mur. ms. et 1649, 11 a Beretta; Bertoli p. 206 n. 241.
1 aum CATI?

1142 Aquileiae in aedibus Gennari a. 1783 CORT. Nunc in baptisterio.

D *rosa* M
C A L D I N̂ A
H E L I O P O
L I T A N A · V ·
F S C · S I B · E T · C A L
O I N I A S · E G N O I D
S T · C A S T A E · P R O F V T V *sic*
AELIO · FLORIDO · FIL · KARIS
VIRIAE EGNOIDI · NEPTI
AEL · FLORIDO · MARITO
FIDELISSIMO
ET · VAL · COMPETALI · G ·
PRIMAE · ARTEMISIAE
L I B · L I B Q · P · S
L · M · I · F · P · XC · I · A
· P · XX ·

Descripsi. Exhibent Cortenovis ms. p. 60; Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 74 (cf. *A. B.* 55 p. 23).
D(is) m(anibus). Caldinia Heliopolitana v(iva) fec(it) sib(i) et Caldiniae Egnoidi et [= quae et?] *Castae, Profutu(rae), Aelio Florido fil(iis) karis(simis), Viriae* [expectes *Valeriae* propter v. 12] *Egnoidi nepti, Ael(io) Florido marito fidelissimo, et Val(erio) Competali g(enero), Primae, Artemisiae lib(ertis) lib(ertabus)q(ue) p(osterisque) e(orum). L(ocus) m(onumenti) i(n) f(ronte) p. XC, i(n) a(grum) p. XX.*

1143 *da Aquileja trasportata in S. Daniello nel giardino Fabrizj canonico di Aquileja* BERT. Ibidem in aedibus Concina CORT. LUC.

C A L E
A N N · I I I I
M E N S · X I
C · VALERIVS
AGATHONCVS
ALVMN · KARISS

Bertoli misit Muratorio 21 Febr. 1740 (inde Mur. 1447, 2) posuitque in syll. ms. n. 800 edidítque apud Calogerà nuova racc. 4 (1758) p. 375; vidit Cortenovis a. 1790; Lucianius descripsit.
1 CAIE Luc. — 2 nu Bertoli (apud Mur.) et Luc., nı reliqui.

1144 Aquileiae in museo Cassis.

C · C A L I D I V S
PRISCIANVS
C · CALIDIO · HERMET
ST · ANNAEÆ · PRISCINÆ
PARENTIBVS ·
ET · CALIDIÆ · VRSVLÆ · LIB
IN FR · P · IXX *sic*

Contuli. Cortenovis ms. p. 103 qui vidit a. 1796; Moschettini ms. indeque Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 63 coll. *A. B.* 55 p. 23.

1145 Aquileiae rep. 1728 ad Monasterium cum titulis n. 861. 862.

CANIDIAE · MARCELLINae
AVIAE · AEL · CONSTANS · C

Beretta ms. et apud Mur. 1247, 3; Bertoli apud Mur. 1851, 4 et in syll. p. 196 n. 223.
2 CONSTAS Bert. syll.

1146 S. Canciani in coemeterio rep. m. Oct. 1829.

delphinus persona delphinus
L · CANTIO · L · F ·
V E R O · P A T R I
PIENTISSIMO · V · F ·
CANTIA · L · F · VERA

Exemplum delineatum, a Berinio opinor, extat tam inter Pironiana quam inter Steinbuecheliana qui edidit *Wiener Jahrb. A. B.* 51 (1830) p. 48. Kandler descripsit.

1147 Aquileiae apud Moschettiniam.

CAFSLL
H

Descripsi. Kandler ms.

1148 Aquileiae rep. 1807 LABUS. Soleschiani apud comites Brazzaco ZUCC. *Alla casa bianca nella possessione del Co. Gambara, ora Corner* MOSCH.

CARFANIAE
DICE
MATRI PIISSIMAS
C · CARFANIVS
IVSTVS · F
V · F · ST · SIBI · ET
CN · DOMITIO
APOLLONIO
LIB · LIBQ · POSTQ
EOR · ET · SVOR *sic*

puer vestimento et apice Phrygio — *mulier similiter vestita*

Zuccolo apud Pironam exhibet accurate delineatam; memorat etiam Sinave in epistula ad ministrum data 1 Iun. 1807 quam servat Pirona. Moschettini ms. indeque Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 48 (1829) p. 86. Zandonati p. 216. Labus *mus. Bresc.* tab. XLVI p. 168, cui delineatam dedit Lud. Vaccari a rebus internis regi Italiae Eugenio.

1149 Aquileiae in museo Bertoli.

cum
Q V A *vixit*
CASSIVS
CONIVGI · T
T · MARC
V R I V S
CRINIANVS
V · F

Bertoli ms. n. 795 et in epistula ad Muratorium 19 Febr. 1741.

1150 Aquileiae apud Moschettiniam.

L · M
Q · CASSI · Q *sic*
IN · FR · P · XVI
IN · AGR · P · XXXII
EP · L · RVFI
MERCATORIS

Descripsi. Exhibent Moschettini ms. et *Wiener Jahrb. A. B.* 12 (1820) p. 26.
5. 6 postea additi sunt.

1151 Aquileiae apud Zaninium CORT. Nunc in baptisterio.

Q · CASSIO
P H I L O M V S O
Q · CASSIVS · Q · L
D O N A T V S
V F

Descripsi. Cortenovis ms. p. 28; Moschettini ms.; Kandler ms. bis.
v. 5 hodie deest; V Cort. Mosch., V I Kandl. II.

1152 Aquileiae in platea ANT. *in una casa del capitolo appresso al palazzo* RAMB. in domo Georgii Strata SAN. 42.

OSSA
C A T I A S
Q · L
COMPSNIS

Servaverunt Antiquus et Secundus. Illius exemplum extat in Rediano f. 135' Aquil. n. 25 (inde Gud. 354, 9) et apud Marcanovam (Bern. n. 577, Mutin. n. 10) et apud Ferrarinum cod. Reg. n. 25 (inde Mur. 688, 2 ex schedis Valerii), ubi male conflatur cum titulo n. 1228 apud Redianum et Marcanovam sequente. Ea secunda sylloge habent Bellonus n. 66, Rambertus n. 47, Capodagiio n. 16, Sanutus f. 38 n. 7 = f. 42 n. 65, Vatic. 5250 f. 63' n. 20; a Turre p. 393; Bertoli p. 197 n. 225 ex Torrio et Ramberto. Exhibet denique Bembus f. 72.
Antiquus Bembusque VV. non dividunt. — 4 COMPSINIS Ant. San. 38, COMPSNIS Bemb. Ramb. Capod., COMPSNIS Bell. San. 42 Vat.

1153 saxum ingens quod repperit Belignae comes Cassis MOSCH.

Q · CERVIO · Q · L
TREPTO
VIRO · EVO · ET · SIBI
ITVRIA · TVENDA · V · F
Q · CERVIO · Q · F · PVDENTI · F
VERECVNDAE

Moschettini ms. indeque Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 64.
4 ITVRIA Mosch.

1154 Aquileiae apud Moschettinium.

C · CERVONIO · C · L · N... CINTO
ZELE · · LIB · V · FE... T

Descripsi.

1155 Aquileiae rep. inter rudera monasterii monialium a. 1784 CORT. Extat in baptisterio.

T · CETEVC
/// CETH

Descripsi. Habent Cortenovis ms. p. 59; Kandler ms.

1156 urna rotunda, in qua rep. sunt sigilla complura ex sucino exsculpta, rep. *alla Colombara* a. 1859, extat Batrii apud comitem Franc. a Toppo.

D · M
CHARITONIS

Contall. Pirona ms.

1157 Aquileiae apud Moschettinium.

NIO · C · L · CLADO
E · CN · L · ITALIAE

Descripsi.

1158 in villa Budrii.

T · CLAVDIVS · N . . . .
SIBI · ET · A . . . .
V · F

Valvasson ms.

1159 Aquileiae.

OBSEQVENT
CLAVDIVE
AELIANVE

Pirona ms. a Zandonatio.

1160 Aquileiae in porta civitatis quae Fossula dicitur ANTIQVVS; in porta *della Fossola* RAMB. ante portam de Forsula APP. BOL.

D · M · S
TI · CLAVDIVS
APOLLONIVE
V · P · SIBI · ET
CLAVDIAE · APRAE
PATRONAE · ET
CLAVDIAE · FVSCAE
LIB · ET · CONIVGI
KARISSIMAE

Tria certa exempla extant, Antiqui et Secundi et App. Bol. Illud exhibent Redianus f. 135 Aquil. n. 19, Marcanova (Bern. n. 572, Mut. n. 5), Ferrarinus cod. Reg. o. 16 (inde Mur. 1530, 7 ex schedis Valerii). Hoc legitur apud Bellonum n. 57, Sanutum f. 38 n. 2 et f. 41 n. 48, Vat. 5250 f. 61 n. 1, Rambertum n. 22 (inde Bertoli p. 145 n. 147), Capodaglium n. 10. Ex Ramberto pendet, opinor Manut. orth. 156, 36, ex Manutio rursus Ligorius apud Gud. ms. 1218, 4. In appendice Bolognae est n. 10. Nescio unde Apianus 349, 3 (inde Ligorius ms. Taur. et per Lazium Grut. 936, 2).

Vv. ordinem retinent exempla Secundi praeter San. — 1 om. Antiquus, habent Secundus et App. Bol. et Ap. — 2 TITVS Secundi exempla praeter San. f. 38. — 3 APPOLLONIVS eadem (San. Ver. f. 41 Bell. Ramb. Capod. II, APOLLONIVS Capod. I). — 5 APTAE Manut., errore typographico credo; AFRAE Ramb. (Marc.). — 6. 7 ET · CLAVDIAE om. San. f. 38. — 7 LAVDIAE Red. Marc. (Bern.). — 8 LIBER pro LIB · ET Secundus (praeter Vatic.). — 9 KARISSIMAE Red. Marc. App. Bol. et ex Secundianis San. et Bell., apud quem superscribitur CHARISSIMAE, Capod. I; KARISSIMAE Vat. Ramb. Capod. II, CASTISSIMAE Ap.

1161 Monisterii 1744 (?) CORT. rep. in effossionibus a. 1778 una cum aliis titulis maximam partem honorariis RODARI. Nunc in museo Cassis.

TI · CLAVD
CERVON
ARISTIO

Descripsi. Exhibent Rodari n. 5; Pironae schedinm a. 1788 n. 11; Cortenovis ms. p. 93; Moschettini ms. (inde *Wiener Jahrb.* 12, 1820, p. 28).

1162 Aquileiae in aedibus Moschettini.

D M
TI · CL · GRAPHIC
TI · CL · PRIMANVS
ALVMNVS · V · V · F · ET
TI · CL · ELASTO
PARENTI · OPTIMO · ET
ZMYRNAE
MENECRATIS · FIL
MENOPHIL
PARENTIB · TATVI
L · L · Q · POSTERIS
LOC · MON · INFR · P · XX · AGR
H · M · H · N · S

Descripsi. Exhibent Moschettini ms. et *Wiener Jahrb. A. B.* 12 (1820) p. 27 non pleniorem.

1163 Aquileiae extra ecclesiam maximam in sepulcro prope baptisterium RAMB.

Q · CL · HERCLIANO
CLAVD · MYCALE
CONIVG · KARISE

Rambertus n. 17; Capodaglio n. 52; a Turre p. 395. Ex lapide Bertoli p. 214 n. 257. Mur. 1327, 14 ex Turrio et Bertolio.
2 MVCALS Ramb., MYCALAE Cap. — 3 CONIVGI Ramb. Cap.

1164 Aquileiae in museo.

Q
ANN · II · M
D · VIII · Q
CL · MARCEL
PAT · FILIAE
DVLCISSIM
POSVIT

Descripsi. Kandler ms.

1165 secundo ab Aquileia lapide in vico q. d. *il Musone*.

Q · Claudi
PRIMIGENI
FRATRIS

Bertoli p. 255 n. 357; Muratori ms.

1166 *in una casa colonica sul colle di Rosazzo mezzo miglio distante dal convento abbaziale* BERT.

CLAVDIAE
ASELE
F · E T T I I
H E R C O L E S
M A R I T V S · E T
H E R C O L E S
FILIVS
SANCTISSIMAE
ET · PIISSIMAE
VIVI · FEC · ET · SIBI

Bertoli ms. n. 788 et in Calogerà *nuova racc.* 4 (1758) p. 381, cui misit Iac. Viriti. Pirona citat praeterea *memorie per la storia lett. e civ.* a. 1798 Iul. Aug. p. 8.
2 ACELE traditur. — 3 P · ETTI · F Pirona. — 4. 6 HIERCOLES Bertoli (ed.), HIEROCOLES Pir. — 10 FEC · ET Pirona, ut coniecit Bertoli, FECIT Bert.

1167 *Giassica, villa soggetta alla Badia di Rosazzo, presso i conti Modena.*

CLAVDIAE
CAESARIS · L
SECVNDAE
VIRV

Bertoli ms. n. 861, cui misit Viriti.
2 lacuna non indicatur.

1168 saxum grande Aquileiae in aedibus Moschettinianis.

C C · t
P CLO AES
P ASPRENA

Descripsi.

1169 Udine in foro gymnasii in aedibus Mangilii.

protome
C · CLODIVS
DIASTVS · FIER

Descripsi.

1170 Aquileiae rep. in foro capitulari.

L · CLVVIVS · L · L · INGENVS · SIBI · ET · S
RVLLIA · SP · F · GALLA
L · P · Q · XXXX

Moschettini ms., a quo pendet Zandonati p. 219; Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 12 (1820) p. 27; Kandler ms.
1 ab ET versum incipit Mosch.— S·FECIT Mosch.

1171 Udine in aedibus Gorgo.

—·L· /T·N·I·I—
C N I S M I
ET · LIBERTIS
LIBERTARVSQ
IN · FRONT · P · XX
IN · AGRVM P · XXXII

Descripsi.

1172 operculum arcae Aquileiae ante ecclesiam.

O M | COCCEIAE | POMPEIAE
L · COC|CEIVS
PHILETVS | CONIVG

Descripsi.

1173 arca *condotta da Aquileja in Cividal del Friuli in casa del Sig. Nordio de Nordis* CAPOD.; ibidem viderunt BERT. POC. CORTENOVIS; *fu venduta ad un tagliapietra che l' ha adoperata nelle scalinate dell' altar maggiore del duomo* CORTENOVIS.— *Trasportata da Giulio Carnico a Cividale, come consta da una lettera del Barnabita Felice Morassi al Cortenovis a. 1770* ASQUINIUS in nota marg. ad Bertolium, cui fidem ego non habeo.

L · COMINIO · FATROBIO
QVI · VIX · ANN · XVIIII · M · VII · D · XV ·
COMINIA · EVHODIA · MATER ·
FILIO · PIISSIMO

Capodaglio n. 153. Pococke cod. 12994 f. 41; ed. p. 123 n. 2. Bertoli ms. n. 770 = Calogerà n. s. 4 (1758) p. 383. Cortenovis ms. p. 34.
2 AN · XVIII Bert.

1174 Aquileiae rep. m. Ian. 1851; extat in aedibus novis Cassis sub porticu.

L · COMINO
MINERVIO
ANN · IX
COMINA · MÁTR
PIISSIMA
L · D

Zandonati in Kandleri Istria 1850, 331; Kandler ms. et ib. 1852, 99; Orlandi ms.

1175 Aquileiae apud Moschettinium.

INI
GIO · PATRI
CESTINIAE · SECVNDAE
MATERTERAE
COMINIAE · QVINCTAE
MATERTERAE

SIBI · SVIS · LIBERT · LIBERTAB

Descripsi. Kandler ms.

1176 basis, Aquileiae in museo Cassis.

L · CORNELIO
EPIGONO · L
PLECTINI · ET
vas cum rosis ECLECTO *vas cum rosis*
DELICATIS
FLACCO · ET
DIDYMO

Descripsi.

1177 basis rep. in campis inter casas *Colombara* et *Bianca*, nunc Butrii in aedibus Toppo ZUCC. LAB. Ibidem adhuc.

L · CORNELo
SECVNDO
VERECVNDAE
PVLLIAE · L · F
MAXVMAE
MÁTRI

Descripsi. Zuccolo in actis m. Nov. 1807; Labus *sulle tribù e sui dec. di Brescia* (1813) p. 35.

1178 ad Aquileiam rep. *alla casa Bianca* ZUCC. MOSCH. Extat in aedibus Moschettini.

CORNELIAE
P · F · ATTICILLAE
ZELVS LIB
FACIVNDVM
CVRAVIT

Descripsi. Exhibent Zuccolo in relat. m. Nov. 1807; Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 75.

1179 basis, rep. *alla Colombara*, extat Butrii apud Toppium.

CORNELIAE
L · F · PRIMAE
M · CORNÉLO
MARCÍTAE
L · CORNÉLIO
NOSTRO

Descripsi. Zuccolo in actis m. Nov. 1807; Labus *sulle tribù e sui decurioni di Brescia* (1813) p. 35.

1180 Fiumicelli apud Gregoruttium.

C · COSSVTIVS · M · F
T M · F
FIERI · IVSSIT

Descripsi. Zandonati ms. apud Pirònam.

1181 *alla Colombara* rep., extat Butrii apud Toppium.

L · M
CN · COSSVTI
EROTIS
IN · F · P · XVI
IN · A · P · XVI

Contuli descriptam a Lucianio.

1182 Belignae.

D · M
CTETO
BARBIORVM
ET · BARBIAE
PROCILLAE
PARENTIBVS
BARBIA
ZMARAGDIS
ET · EpictETVS
V/////

Cortenovis ms. p. 21.

1183 litteris antiquioribus, Aquileiae nuper reperta CARLI. Extat in museo Cassis.

L · CVRIVS · L · L · NEPOS
CVRIA · Ɔ · L
STRATONICA · MAE
CVRIA · L · L · NAPOLIS *sic*
VIVA · FECIT

Contuli. Exhibent Cortenovis p. 100; Carli ant. Ital. ed. 2 (1794) 3, 252; Moschettini ms. indeque Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 61 (cf. *A. B.* 55 p. 23) male.
1. 3 litterae extremae hodie desunt.— 4. 5 L · L · NAPOLIS | VIVA om. Mosch. Steinb.

1184 in aedibus confessoris monialium BERT. rep. prope Monasterium c. a. 1799, extat in area com. Cassis ZUCC. Nunc in aedibus Moschettini.

L · M
SEX
CVRIENI
FAVSTI · ET
CASSIAE · SP · F
MACRINAE
IN · FR · P · XXVI
INAG · A FOSSA
F · AD · F P
OPASET

Descripsi. Exhibent imperfectam Bertoli ms. n. 846, plenam Zuccolo ms. et Moschettini ms. et *Wiener Jahrb. A. B.* 12 (1820) p. 27.
4 in CVRI desinit Bert.— 9. 10 mihi sub terra latuerunt; utrumque habet Zucc., 9 solum Mosch.

1185 Belignae rep.

DAPHNO
AN · VII
*d*OMITIVS
*a*GATHOPVS
*p*ATER · FEC

Zuccolo in actis m. Nov. 1807.

1186 Aquileiae in ecclesia maiore in aedicula S. Hilarii RAMB. CAPOD. in patriarchatu in pavimento ad dexteram altaris maioris ACCURS. *nel duomo nella tribuna* in latere evangelii CORT.

T · DECIDIVS ·
Ɔ · L · AVCTVS
V · F · SIBI · ET · L · LIB

I · M · IN · FR · P · XVII
IN · AGE · P · XXXII

Descripserunt Antiquus apud Red. f. 134 Aquil. n. 12 (inde Gud. 319, 4) et Marcanovam (Bern. n. 588, Mut. n. 21); Secundus apud Bellonam n. 31, Sanutum f. 39' n. 23, Vat. 5250 n. 9, Rambertum n. 12, Capodaglium n. 61 (inde Don. 14, 50 ex Ramberto; Turrius p. 395, ex hoc Bertoli p. 237 n. 309), nisi potius e lapide transscripsit Capodaglius; Bembus f. 73; Bologna n. 7 (inde Ferrarinus cod. Reg. n. 6); Accursius n. 12 (inde Mar. 1534, 5 ex schedis Ambros., id est Accursio, et Turrio). Cortenovis contulit, item Kandlerus.

2 ET pro Ɔ Antiquus et San. (? leg. ET' Rambertus in margine). — 3 L · om. Cap. — 4 L · M · IN Cap., IM · IN Acc., M · IN (//M · IN Ramb.) Ant. Sec. Bemb., $^{IN}_{M}$ San., IN Bol. — 4. 5 om. Kandl. — 5 //NAGE Ramb. — P om. Marc. — XVII pro XXXII Bell. San. Vat. Cap.

1187 Gradi in pariete domus q. d. *la casa della morte.*

L O C *us*
C · DECI*i* . .
RVFI
ET
CAESEENAE
SALVIAE
in /R · P . . .

Capodaglio n. 115 (inde per Liruttium Bertoli p. 419 n. 608, ex eo Mur. 1738, 5).

7 in. VER · P . . . traditor.

1188 Aquileiae apud Moschettinium.

C · DECIDI
V E B A N I

IN · FRONT
P · XXXII
IN · AGR · XL *sic* Descripsi.

1189 litteris bonis, Aquileiae apud Moschettinium.

T · DESTICIO
T · F · CL · SEVERO

Descripsi.

Cf. titulos Concordienses Desticiorum.

1190 Aquileiae in baptisterio.

D M
L · DINDIVS
IVSTAE · LIB
ONESIMVS
V · F · SIBI
ET · LIBERALI · F
DINDIAE ASIAE

CONIVG

EVTYCHVS
ATIMETVS · FIL
FACIENDVM · CVRAVIT

Descripsi. Exhibent Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 71; Kunz Istria 1849 p. 83.

1191 litteris satis antiquis. Aquileiae apud Salv. Zaninium medicum CORT. Nunc in baptisterio.

DIFNILVE
*sint si*CE · AVARITIE
IT · AD
VSNIT · VALE

Descripsi et dedi vol. 1 n. 1459. Exhibent Cortenovis ms. p. 18; Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 70; Kunz Istria 1849 p. 83; Kandler Istr. 1852 p. 96.

1192 Aquileiae in aed. Venier.

CN · DOMITIVS
AMPLIATI · LIB
HERMES · IVVEN
V · F · SIBI · ET
DOMITIAE · HYGIAE
CONIVGI · DEFVNCTAE
ET · CLAVDIAE · PRIMAE
MATRI · SVAE Descripsi.

1193 prope Aquileiam rep. *alla Casa Bianca* ZUCC. MOSCH. Nunc in aedibus Moschettini.

LOC · ET · MON · DON
A · CN · DOMIT · HERM
H · M · H · N · S

Descripsi. Zuccolo lo relat. Iul. 1808; Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 12 (1820) p. 28. Integra est.

1194 rep. a. 1851 Aquileiae in via versus Terzo ZAND.

DOMITIAE · IVST
CN · DOMITIVS · HERM

Kandler in Istria 1852 p. 97; Pirona ms. a Zandonatio; Orlandi Cividalensis misit.

1195 in insula Barbanae in portica monasterii S. Mariae.

SEX
DONNIVS
DORVS
. . . .
. . . .

Capodaglio n. 116 (inde per Liruttium Bertoli p. 419 n. 607, ex hoc Mur. 2091, 11).

1196 Aquileiae in aedibus Matthiae Padovani.

ELVIO · FIRMINO
ELVIVS · RESSP
ETVS · PATRI
PIENTISSIMO

Cortenovis ms.

1. 2 ELV- Cort. — 2. 3 debuit esse *Respectus.*

1197 Aquileiae ad novam domum Cassis.

Q · ETVVIVS
Q · LIB · FELIX
ET · CASSIA · NICE
ET · L · OVIVS · PRIVATIAN
V · F · SIBI · ET
M · CLAVDIO · NICOSTRATO
ET · OVIAE · PRIMVLAE
AMICIS · BENE MERENT
H · M · H · N · S

Kandler ms. et in Istria 1852 p. 99.

1198 area Fiaoicelli secundo ab Aquileia lapide apud Franciscum Stabile BER. BERT. Deinde *alla Colombara* CORT. Nunc Vindobonae in museo.

puer stans volumen tenens et ludens cum cane

EVVAGRIO · IN
FANTI · DVLCIS
SIMO · QVI · VIES
IT · AN · VIIII · ME · II ·
DI · XX · VERANA ·
INFELIX · MAT ·
ER · CONTRA · VO
· F C ·

fig. sedens in scanno

Contuli. Fontanini ms.; Beretta ms. (inde Mur. 1863, 6); Bertoli apud Mur. 1160, 11 et in syll. p. 212 n. 252; Cortenovis contulit; Orelli 4912 = 4961 a Labusio; Arneth n. 191.

Inter Christianos non referendum esse titulum monuit Rossius.

1199 Aquileiae in area Moschettini.

L · FICINS ·
EVHODVS

Zuccolo ms.

1200 *alla Colombara* rep., extat Butrii apud Toppium.

IVS · EVVANGE*lus*
RIO · FIRMIN
CARISSIMO

Contuli descriptam a Luciano.

1201 litteris magnis, Aquileiae in museo Bertoli, nunc Cassis.

L · FABIVS · C · L
FLACCVS L

Descripsi. Habent Mur. ms. et 1672, 9 a Beretta; Bertoli apud Mur. 1789, 12 et in syll. p. 258 n. 359.

Priores sic dederunt: L · FABIVS · C · L · | FLACCVS.

1202 Cumis prope Butriam in ecclesia S. Ludovici PIRONA et LUCIANI; Fagagnae MUR. (in ed., nam in schedis locus non indicatur).

L · FABIVS · L · L
PILOTIMVS
L · FABIVS · L · L · EPAGATVS

Mur. ms. et 1673, 1 ab Iacobo Marchi Utinensi; Pironae descripsit amicus; mihi Lucianius.

2 PIOTIMVS Mur. — 3 in. L · om. Pir. — ERAGATVS Luc.

1203 Belignae rep. 1780 inter rudera ecclesiae.

P · FADI *us p. l*
SALVIVS
V · F · PATRON*o et*
SIBI

Cortenovis ms. p. 28.

1204 Aquileiae in ecclesia Monasterii monialium.

FAVIVS · L · F · AQ
FIERI · IVSSIT
ALEXE · ET · F

Bellonus n. 21 (inde Mur. 1166, 2; Bertoli apud Mur. 1028, 4 et in syll. p. 247 n. 332); Sanatus f. 40' n. 42; Vat. 5250 f. 68 n. 57.

1 FAVIVS Bell.

1205 Aquileiae in ecclesia metropolitana inferiore in pavimento sanctuarii RAMB. BERT.

DIO · FAVSTO
NOIAE · L · L · PRISCAE
DIVS · Ɔ · L · PSEPO · V · F
IAE · Ɔ · L · ORININI · CONI
E · SEX · L · OPTATAE · MATRI
DIAE · Ɔ · L · PHOEBINI
DIAE · Ɔ · L · VRBANAE
LIB · FAVSTO

Rambertus n. 15; Capodaglio n. 65. Fontanini ms., a quo pendet Mur. 1608, 11 a Beretta. Bertoli apud Mur. 1574, 5, melius in syll. p. 208 n. 246. *Wiener Jahrb. A. B.* 12 (1820) p. 27. Descripsit Kandler.

1 IDIO Cap. solus. — AVGVSTO pro FAVSTO Kandl. — 2 NDIAE Kandl. solus, IDIAE Ramb. Font. *W. J.*, OIAE reliqui. — 4 IAE Ramb. Cap. *W. J.*, AE reliqui. — L om. Cap. 1. — CONI om. Ramb. (Pat., non Mur.). — 5 IAE Cap. I, AE Cap. II, IE Ramb., om. Kandl. — OPTIMAE Ramb. (Pat., non Mur.) pro OPTATAE. — 7 sic Kandl. *W. J.*, DIAE · Ɔ · L · VRBANA F Ramb. Cap. Font., DIAE · Ɔ · L · VRBANA Bert. — 8 IO · FAVSTO Cap., ILO · FAVSTO Ramb. (Mur.), LIB · FAVS Ramb. (Pat.), ... F . . Font., om. Kandler *W. J.* — Infra fractam facit Cap.

1206 litteris maximis, Aquileiae apud Moschettinium.

L · FIDICLANIVS

Descripsi. Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 68.

1207 Aquileiae in platea.

P · FIRMI
BETHYLLI
IN · FR · F · XVI
IN · AG · P · XX · P8I

Servavit Antiquus in Red. f. 135 Aquil. n. 28 (inde Gud. 320, 13) et apud Marcanovam (Bern. n. 580, Mut. n. 13) et apud Ferrarinum cod. Reg. n. 27 (inde Mur. 1675, 2 ex schedis Valerii; Bertoli p. 426 n. 625 a Mur.).

2 BETYLLI Marc. Ferr. — 4 IN · AGR · F · XV · P · V Ferr.

1208 S. Canciani.

L · M
M · FLAMI
SAMI
IN · F · P · LXX
IN · A · P · CX

Asquini Monfalcone p. 149.

1209 arca in villa Raspa prope Monasterium CORT. Deinde in museo Cassis.

D M
FLAMINIO · AELIANO
QVI · VIXIT · ANNIS · III · MENS · VII
DIES · IIII · AELIA · TROPHIME · MATER
FILIO · DVLCISSIMO

ab altera parte:

HAVE · FLAMINI · AELIANE

Contuli. Exhibent Cortenovis ms. p. 7; Moschettini ms. et apud Steinbuechelium *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 65.

1 non vidi nec habet Moschettinius.

1210 Butrii in aedibus Toppo.

FLAMINIA
CONCVBINA
delphinus *SVA*
POSVIT
GALER*IVS*

Descripsi. Quae dantur inclinatis, gypso restituta sunt.

1211 Aquileiae ad aedem S. Stephani rep. 1651; Maria Stabilis Aquileiensis basilicae sacristanus dono dedit Ursato Patavino URS. Deinde Rovigi apud Silvestrem, nunc Veronae in museo n. 353.

L · M
FLAVIORVM
Q · Q · V · P · L

Contuli. Habent Ursatus 1652 p. 249; 1669 p. 85; 1719 p. 278 (inde Reines. 17, 53; Mur. 1676, 3; Bertoli p. 185 n. 201); Silvestri in Iuvenalem p. 65; Maffei M. V. 151, 1; Furlanetto lap. Pat. p. 373 n. 467. A prioribus Orell. 4501.

1212 Aquileiae in demolitione turris campanariae monialium rep. a. 1787 CORT. Extat in museo Cassis.

Q · FLAVIO · APRILI · APINIA
CHRESTE · CONIVG
CARISSIM

Contuli. Exhibent Pironae schedium a. 1788 n. 12 partem priorem; integram Cortenovis ms. p. 94 et Moschettini ms. et Steinbuechelius *Wiener Jahrb. A. B.* 12 (1820) p. 28.

1213 arca. Inter titulos Aquileiae a. 1788 repertos RODARI. Nunc ibi in museo Cassis.

FLAVIVS · ATTICVS
FLAVIAE · CAESIAE
CONIVGI · KARISSIMAE

Contuli. Exhibent Bertoli ms. n. 790 et in Calogerà *nuova racc.* 4 (1758) p. 373; Rodari n. 12; Pironae schedium a. 1788 n. 16; Carli 2, 332; Cortenovis ms. p. 15; Moschettini ms. et apud Steinbuechelium *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 65 (cf. *A. B.* 55 p. 23); Zandonati p. 216.

1214 Belignae in fundo Cassis rep. 1854.

FLAVIA · M · L · EDONE
FILIAE
CRESCENTI · FILIO

Zandonati ms. apud Pironam.

2 FILLIAE traditur.

1215 Aquileiae in museo Bertoli.

D · M
ΦΛΑΒ · ЄΥΤΥΧΙ
ΑΝΗ · ΤѠ ΙΔΙѠ · ΑΝΔΡΙ
ΑΥΡ · ΦΟΙΝΙΚΙ
ΜΝΗΜ · ΧΑΡΙΝ

Bertoli ms. n. 789.

1216 Aquileiae.

D M
FL · SABINE
VXORI · ET
SABINO · FIL
T · IVLIVS
MELVS

Ex Kandlerianis.

1217 Aquileiae apud Gostum.

D M
FLORIO · ANN · VII
NEDISTO · ANN · VI
DAPHNE · ANN · XXV
RNOE · ANN · VI

Fontanini ms.; Beretta ms.; Bertoli apud Mur. 1677, 8 et in syll. p. 135 n. 130. Contulit Cortenovis.

5 XHOEA · ANN reliqui; om. Cortenovis.

1218 Aquileiae in pariete domus cuiusdam.

M · FRVTICIVS · Q · F

Kandler ms. et in Istria 1852 p. 100.

1219 S. Canciani in casa rustica.

L · M
Q · FRVTICI
PRIMI · L
L · OCCVSI
FESTI
IN · P · P · XXXII

Berini Timavo p. 21 eodemque exemplo habetur delineata apud Pironam.

Supra et a dextra intuenti datur fracta, nisi quod v. 6 in f. integer est.

1220 rep. in fundo q. d. *Braida Urbanetti* a. 1853, nunc Aquileiae in aedibus Monari.

FVFIDIIS
SEVERO · ET
SECVNDO · ET
FVFIDIAE MELCHDI
SOCRV · SVAE
Q · APPVLEIVS
HYGINVS

Sileni caput hedera coronatum lyram tangentis — *caput Panis syringem ori admotam tenentis*

Descripsi. Kandler ms. et Pirona ms. a Zandonatio.

1221 Percoti *in casa di un canonico del capitolo.*

FVLLONIA · C · F
PAVLLA

Cortenovis ms. p. 82.

1222 Aquileiae FONT. Aquileiae, mox Venetiis apud abbatem Beilotium BERETTA, BERT. Nunc in museo Veronensi n. 378.

LOC · MON
IN FR · P · LX
IN AG · P · L
C · FVLVI · AGATHON

Descripsi. Fontaninius in epist. bibl. cap. Utin.; Madrisio p. 138; Mur. ms. et 1679, 4 a Beretta; Bertoli p. 19 n. 14; Maffei M. V. 150, 8.

1223 *alla Chiombara* rep., extat Butrii apud Toppios.

FVNDANIA
ANNOR · XXV

Contuli descriptam a Luciano.

1224 Aquileiae in aedibus Moschettini.

FVNDA
NIA · PA
NTIA

Descripsi. Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 67.

1225 litteris optimis, Aquileiae nuperrima rep., apud confessorem monialium BERT. Nunc in museo Cassis.

C · GABIVS · C · GABius
C · F   C · F
SENECIO   PATEr
FILIVS

Descripsi. Bertoli apud Mur. ms. et 1680, 10 = 2092, 4 et in syll. p. 434 n. 646. Cortenovis ms. p. 106.

1226 Aquileia delata Utinum ad Cam. Gorgo CAPOD.

L · M
C · GALERI
HILARI
IN · FR · P · XVI
IN · AG · P · XXXX

Capodaglio n. 128 (inde a Turre p. 398, ex hoc Mur. 1680, 13); Fontanini ms.; Beretta ms.; Bertoli p. 186 n. 204.

1227 in vico Crauglio in aedibus Alugara.

P · GAVIVS · P · F

Bertoli p. 257 n. 362; Muratori ms.
P I pro P F Mur.

1228 Aquileiae in platea ANTIQ. retro palatium sub porticu prope aquam APP. BOL.

VIV
Q · GAV
Q · CEST
C · VIBI · AN

Duo exempla extant, Antiqui et App. Bell. Illud est in Red. f. 135' Aquil. n. 26 et apud Marcanovam (Bern. n. 578, Mutin. n. 12) et apud Ferrarinum cod. Reg. n. 25 (inde Mur. 688, 2 ex schedis Valerii; cf. n. 1152) et in cod. Luiggi n. 5. Aliunde App. Bol. n. 4.

Vv. divisio incerta. Exempla sic differunt:
App. Bol. V · IV · Q · GV · Q · CEST · Q · VIBIAN
Luiggi VIV · Q · GAV · Q · CEST · C · VIB
Redian. V · IV · Q · AVG · Q · CEST · C · VIB
Marc. Ferr. V · IV · Q · L · CEST · C · VIB

1229 Cervignani *nell andito della porta della casa di Gio. Maria Summa* CAP. in aedibus parochi BERT.

LOCVS
L · GAVI · L · F
CELERIS
Q · Q · V · P · XX

Capodagiio n. 135 (inde a Turre p. 398, ex hoc Mur. 1681, 14). Bertoli p. 188 n. 207.

1230 Aquileiae CORT. MOSCH. Inde delata in oppidum Görtz in hortos olim Romano nunc Shuela *contrada S. Rocco* n. 103. — Sine loco TEM.

Q · GAVIVS
Q · L · INVENTVS
V · F · SIBI · ET
SVIS · LIB · LIBQ
OMNIBVS
POSTERISQ · EOR
IN · FR · P · XVI · IN · AG
P · XXXII

Descripsi. Temanza in schedis seminarii Patavini; Cortenovis ms. p. 47 ex schedis; Moschettini ms. (inde Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 a. 1829 p. 63); Kandler ms.

1 Q · CAVLIVS ego, puto errore, cum reliqui omnes in Gavii nomine consentiant.

1231 Fiumicelli apud Gregoruttium.

L · M
Q · GAVI
VICTORIS

Descripsi.

1232 Aquileiae rep. 1851 in fundo q. d. Mustrella Terzo versus, extat apud Zandonatium.

T · GAVIVS · T · L ·
VRBANVS V · F
SIBI · ET · SVIS
VOLTILIAE · Ɔ · L
IADI · CONIVGI
PSTICIA · L · L · CHELIDO
VOLTILIA · P · P · PAVLLa
L L
L · M · Q · Q · V · P · XVI

Contuli. Pirona ms. a Zandonatio; Kandler in Istria 1852 p. 97; Orlandi misit.

1233 ad Aquileiam rep. *alla Casa bianca* ZUCC. MOSCH. Extat apud Moschettinios.

stella — *caput Medusae* — *stella*

GAVIA · ARCHE
V · F · SIBI · ET · SVIS
Q · GAVIO · Q · L · CERIAE
FRATRI
ET · CORINTHIAE · F
ET · CORINNAE · F
GAVIAE · IVCVNDAE
MATRI
MACEDONI · PATRI

Descripsi. Exhibent Zuccolo in relat. Dec. 1808; Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 74 (cf. *A. B.* 55 p. 23).

1234 Aquileiae in museo Cassis.

L · GAVILLIVS · Ɔ · L
CARPVS
L · GAVILLIVS · L · L ·
PHILEMO · V ·
L · L · L · NELENVS · V ·
L · L · L · ITI///////
/////////////

Descripsi. Cortenovis ms. p. 108 descripsit 8 Mai 1799.

1235 basis quadrata magna, rep. Aquileiae 1726 prope pontem Monasterii una cum titulis n. 861. 862.

CN · GAVILLIVS
CN · F · GANEA
FILIVS

Beretta misit Muratorio; Bertoli apud Mur. 1682, 4 et in syll. p. 299 n. 417.

1236 Cervignani tertio ab Aquileia lapide.

LOC
L · GEMINI · L · F
F · Q · XVI
OSSA PIIT

Beretta ms. (inde Mur. 1683, 2); Bertoli p. 194 n. 220.

2 Q · F Ber. — 4 PIIT om. Ber.

1237 Aquileiae in museo Cassis.

D M
GERMANVS V
SVO · BENE MER
RVFINIANC *sic*
POSVIT · QVI · V
S XXXV · ET · AM
CV

Descripsi. Exhibent Madrisio p. 139; Fontanini ms.; Bertoli apud Mur. 1467, 2 et in syll. p. 133 n. 126; Cortenovis ms. p. 104.

Non contuli cum editis, quapropter priorum adscripsi variam lectionem. — 1 omisi. — 2 GERMANVS V · F Cort., GERMANVS SVI Madr. Font., GERMANVS SV Bert. — 3 NE om. Madr. — 4 recte fere Madr. Font. Cort., RVFINA · VO Bert. — 6 in. S omisi. — XXXX Bert. — 7 omisi ego cum Madrisio et Cortenovio.

1238 Aquileiae in museo.

C L I A L
pia P II A E
· F · XVI
GR · P · LXX

Descripsi. Kandler ms.

1239 rep. ad Aquileiam *alla Casa bianca.* Nunc in aedibus Moschettini.

Q · GRAIÉNO
EVCHARISTO

Descripsi. Exhibent Zoccolo in relat. Nov. 1807; Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 67.

1240 *nel bosco di Belvedere* 1794.

AI / / / SIAV / /
C · L · GRATAE
ET HELPIDI
LIB
IN · FR · P · XX
IN · AG · P · XXX

Cortenovis ms. p. 104.

1241 rep. a. 1853 in via Belignam in fundo q. d. *Braida Urbanetti*, extat Aquileiae in aedibus Monari.

L · M
L · GRATTI
MONTANI
IN · F · P · XIIX
IN · A · P · XXXB

Descripsi. Kandler ms. et Pirona ms. a Zandonatio.

5 numeri erasi sunt, sed leguntur.

1242 *alla Beligna.*

/// VEL · GRATVS
/// CLEMENS
///DANVS PATER · F

Kandler Istria 1852 p. 101.

1243 Aquileiae in museo Bertoli, nunc Cassis.

L · M
P · GRAXI
P · F · CAPREO
IN · FR · P · XVI
IN · AGR · P · XXXII

Contuli. Bertoli ms. n. 814 et in Calogerà *nuova racc.* 4 (1758) p. 378.

1244 Aquileiae in museo Bertoliano, nunc Cassis.

LOC
Q · HELVI · CLAR
P · Q · XVI

Descripsi. Mur. ms. et 1684, 10 a Beretta; Bertoli p. 190 n. 210.

1245 Aquileiae apud Moschettinium.

// HELVIVS
FORTVNAT

Descripsi. Exhibent Moschettini ms. et *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 69.

1246 in castello Sacileti.

HELVIA · L · F
GALLA

Mur. 1684, 6 a Beretta.

1247 S. Canciani in casa rustica.

L · M
M · HERENNI
BLASTI
L P X

Berini Timav. p. 21.

1248 arca Belignae rep. 1806.

ONIVS
TOS
T · SIBI · ET
*hy*RENAEO
*pa*TRI · OPT
C

rusticus ex arbore sana legens

Zaccolo et delineavit et dat descriptam a Sinuvio suppletamque, cuius item vidi de hoc titulo scriptam ad praefectum districtus Passerianensis epistulam d. 1 Febr. 1807.

3 T Zacc., F Sinuve. — 5 TR Zacc. — 6 om. Zacc.

1249 Aquileiae *nella casa di Zanetto molinaro appresso alli Porteghi* RAMB. in domo Petri in via publica VAT. in plaza prope hospitium APP. BOL. in via ad plateam in pariete domunculae Petri ACC.

IALYSSO · CONIVG
ET · C · AQVILEIENSI
SVAVI
NEMESIN · L · C · FRENO · SECVN
GRAMME

Secundus apud Bellonum n. 65, Sanutum f. 42 n. 64, Vat. 5250 f. 63' n. 19, Rambertum n. 48, Capodaglium n. 18; a Turre p. 260 ex schedis suis (inde Mur. 1353, 2); Bertoli p. 229 n. 287 ex Ramberto. Appendix Bolognae n. 6. Accursius n. 6. Grut. 1142, 5 (v. 1—3) et 1157, 4 (v. 4. 5) a Pigafetta qui legit scalis ascensis.

1 LALYSSO Bell. San. — CONIVG Grut. — 4. 5 a praecedentibus male diremit Grut. — 4 NEMISIN Vat., NEMOSINI Grut. — FRENO · SECVN Acc. Cap., FRENIO SECVN App. Bol., FRENIO · SECON Grut., FRENO · SEON Ramb., FRENIOSSECVM (suprascr. FRENIO SECVM) Vat., FREN · OSSECVM Bell. San. — 5 GRAMMAE Ramb., GAMMAE Capod.

1250 Aquileiae in museo Cassis.

IGVBIA QVE VIXIT
ANN XXIII M · III D
XV AM · MONIVS
CONPARI SVAE KAR
ISS · VIVVS POSVIT
QVAE VIXIT MECVM AN
N · IIII M · II

Descripsi.

1251 Monasterii.

C · IVLIVS
NEDYMI
DIVI · AVG · LIB · L
AGATHOPVS
V · F · SIBI · ET · FVSCAE
LIB · ET · IVLIAE
SPERATAE · CONIVGI
LIB · LIBQ · SVIS

Bertoli qui vidit a. 1742 ms. n. 759 plenius quam in Calogerà *nuova racc.* 4 (1758) p. 376.

1252 pulcherrimis litteris ACCURS. Aquileiae in eccl. S. Felicis ante ostium MARCANOVA. Ibidem in limine SECUNDUS; ante limen ACCURS.

SEX · IVL · ANTONIANO
IVLIAE · DECIA · E · FELICISSIMA
FRATR · PIENTISS

Descripta est sexies, ab Antiquo, Feliciano, Secundo, Bologna, auctore app. Bol., Accursio. Antiquum exemplum exhibent Redianus f. 136 Aquil. n. 36 et Marcanova (Bern. n. 599, Mutin. n. 32). Felicianus dedit in add. cod. Ver. n. 2. Secundi habent Bellonus n. 33, Sanutus f. 38 n. 6, Vat. 5250 f. 70 n. 68, Rambertus n. 23 (inde Bertoli ms. n. 803), Capodaglio n. 49. Bolognae est apud eum n. 5 (inde Ferrarin. cod. Reg. n. 5), aliud in app. n. 9. Accursius n. 22. Incertae originis sunt Bembi f. 72 et Apiani 350, 1 confusum cum titulo qui apud Sanutum praecedit n. 1260 (inde Grut. 790, 5 et per Mabillonum Mur. 1354, 2 et Bertoli p. 252 n. 348 ex Grut.).

Vv. ordinem observant Secundus et Bononius et Accursius. — 1 LV · L Apian., IVL om. Fel. — 2 IVLIAE · DECIAE · FELICISSIMA Bemb. Accurs., IVLIAE DECIAE FELICISSIMA Bol., IVLIA · DECIA · FELICISSIMA app. Bol., IVLIAE · DECIAE · FOELICISSIMA Red., IVLIAE · DECIAE · FELICISSIMAE Marc. Felic. et exempla pleraque Secundi, ET · IVLIAE · FELICISSIMAE (FELICISS Ap.) omisso DECIAE Sanutus Apianus. — 3 FRATR Bol. et App. Bol. et Accurs., FRATRI Felic. Secundus (nisi quod v. 3 om. Capod.) Bemb., FRATER Red. Marc., FRATRIBVS Apian.

1253 rep. ante annos II in paludibus Gradum versus tertio ab Aquileia lapide, extat apud baronem de Fin BERT.

LOC · M
C · IVLI · AVCT
IN · FR · P · XXXII
IN · AGR · P · LXXII

Mur. 1694, 5 a Beretta; Bertoli p. 10 n. 8.
1 LOCVS Mur.

1254 ad S. Aegidii primo ab Aquileia lapide in casa campestri capitali.

D · M
SX · IVLI
HAMILLI
RONTEM
PECT

Bertoli ms. n. 801.

1255 Aquileiae in eccl. S. Stephani in capelleta iuxta campanile super quodam altari SAN. BELL. in ruinis aedis S. Stephani in pariete exteriore ACCURS. in pariete S. Stephani BERETTA. Nunc Utini apud comites Gorghi BERTOLI, FONT. Utini POC.

C · IVLIVS · OPTATVS
IVLIAE · C AMNDAE · F
C · IVLIO · HILARIONI
CONL
SECVNDO · L
IVLIAE · CINVRAS · L
AVCTAE · F · AN · XXXV

Bellonus n. 40 et Sanutus f. 43 n. 79 et Vat. 5250 f. 65 n. 35. Accursius n. 32. Fontanini ms. Beretta ms. Mur. 1178, 9 a Beretta, ut ait, sed adhibuit praeterea Accursium. Bertoli apud Mur. 1586, 9 et in syll. p. 258 n. 363. Pococke p. 124 n. 8.

Sequor Accursianum exemplum longe optimum et fere eum eo conveniens Berettae. — 2 L om. Bell. Vat. San. — AMDAE Poc. — F om. Font. Bert. Poc. — 3 HILARION Poc. — 4 CONI Beretta. — 6 L om. Font. Bert. — 7 sic Acc.; om. Bell. San. Vat. Bert., P · AN · XXX rel. om. Poc., AN XX rel. om. Beretta, NN··· rel. om. Font.

1256 Aquileiae in ecclesia S. Stephani ad turrim.

IVLIVS RE
GVLVS

Pococke p. 124 n. 5.

1257 in Villa Vicentina.

L · M
D · IVLII
VENVSTI
P · XVI

Kandler ms. ab Hattingero.

1258 Belignae *nella casa capitolare.*

NALI
I · XXIII
IVLIVS
VERECVNDVS
PATER

Bertoli p. 214 n. 256; Zuccolo ms.
2 in 1 om. Bert.

1259 Ronchi di Terzo rep. a. 1857, nunc Aquileiae apud Zandonatium.

C · IVLI
VITVLI
L · Q · Q · V
P · XVI

Descripsi. Zandonati ms. apud Pironam.

1260 Aquileiae in maiore ecclesia apud maiorem portam MARCANOVA; in maiore ecclesia RED.; apud statuam IUCUNDUS, APIAN. 351. Aquileiae simpliciter RELIQUA EXEMPLA CYRIACANA. *Nel cimitero presso la porta grande della ch. grande verso il Battistero sopra una arca* RAMB. similiterque BELL. SAN. In coemeterio templi cath. PUTEANUS.

DOMVM · AETERNAM
IVLIA · AGAPAS · POSVIT
OBSEQVENTI · MARITO

'Ex Kyr. Anc.' Cenninus n. 66. Idem exemplum proponunt Iacobus de Utino in epistula n. 1448 apud Lirutium p. 133; Redianus f. 134' Aquil. n. 14; Felicianus cod. Marc. f. 46; Marcanova (Bern. n. 595, Mut. n. 28); Ferrarinus cod. Trai. f. 58' = cod. Reg. n. 1; Iucundus cod. Ver. f. 190; Apian. 351, 5. Ex lapide omnino Secundus (apud Bellonum n. 15, Rambertum n. 3, Capodaglium n. 51, Sanutum f. 38 n. 5; Vat. 5250 f. 67' n. 52), item Bologna n. 3. Praeterea refertur apud Marulum n. 83; Bembum f. 73. 107; Lilium f. 81. 161'; Gammarum cod. Stuttg. f. 109 et Trevir. f. 7; Siederum f. 103; in cod. Ambros. C. 61 f. 77; apud Apianum 350, 1 (inde per Mabillonum Mur. 1354, 2), ubi confunditur cum titulo n. 1252; in schedis Scotti apud Mur. l. c.; apud Grut. 790, 5 (inde Bertoli p. 252 n. 348) ex Apiano 350 et ex Puteani schedis, unde certe locum adscripsit; de quorum exemplorum origine non satis constat, etsi pleraque sine dubio a Cyriaco pendent.

Vv. ordinem servaverunt Secundus et Bologna; apud Rambertum sarcophagi forma quoque delineatur. — 1 D · Q · MV · M Cenn., D · Q · MEM Red. Marc. (Mut.), D · Q · MEN Marc. (Bern.), D · Q · MEMORIAM Iacobus Ferrar. Iucundus Apian. 351 Gamm. DOMVM Secundus et Bologna, item reliqui, hi ex coniectura potius quam ex lectione. — ALTERNAM Ramb. — 2 AGAPAS Bologna itaque etiam meliora exempla cum Cyriacana (Red. et Felic., ubi deletum est AGRIPPA, et Marc. Bern.) tum Secundi (Bell. Ramb. San. Capod. 11); AGARAS Bembus; AGAPS Iacobus, Lil. 81, Capod. 1, Marulus, Grut. ex Puteano; AGRIPPE Cenninus (ubi subnotatur: 'curator viarum sternendarum'), AGRIPPAE Marc. (Mut.) Ferr. Lil. 181 Iuc. Apian. 351 Scottus; AGRA Apian. 350. — POSVIT om. Iacobus. — 3 OBSEQENTI Bell.

1261 sine loco, sed subiunctam miliario Aquileiensi imp. Maximini proponunt EXEMPLA CYRIACANA. Aquileiae in ecclesia monialium SECUNDUS. In eadem ecclesia pro gradu ad altare maius ACCURS. — Romae in montibus in urna quadam CENNINUS 45 errore.

IVLIA . BARACHVS
FECIT · VIVA · SIBI

Descripserunt Cyriacus Secundus Accursius Beretta. Cyriacus scripsit statim sub titulo supra indicato, cum quo hic in Cyriacanis exemplis confunditur, scilicet in cod. bibl. Angel. D. 4. 18 olim Passionei f. 30 et apud Felicianum (Marc. f. 62') et apud Marcanovam (Bern. n. 449, Mutin. n. 4) et Ferrarinum cod. Traiect. f. 74 et Gammarum f. 106. Ex eodem, sed separatim refert Cenninus n. 45. 80. Parmensis liber Cyriaci item habet f. 96, sed subiunctum titulo descripto Romae in S. Sebastiani Corneliorum Hermae et Elpinices. Rursus ex lapide Secundus apud Bellonum 20, Sanutum f. 40' n. 41, Vat. 5250 f. 68 n. 56, Rambertum 72, Capodaglium 76 (inde Don. 14, 53 ex Ramberto; a Turre p. 303, qui male confluvit cum titulo apud Ramb. sequente n. 773; Mur. 39, 1 ex schedis suis et Turrio; Bertoli p. 105 n. 84). Ex lapide item Accursius n. 29; Beretta ms.

Quattuor descriptorum bona exempla consentiunt. Parmensis legit: IVLIA · BARACLVS · VIVA · FECIT · SIBI; Cenninus praemittit D · M. Ex Secundo Vaticanus sic:

IVLIA BARACHVS
FECIT VIVA · SIBI,

unde apud Bellonum et Sanutum posterior pars tantummodo remansit: BARACHVS ‖ VIVA · SIBI. — 'Verendum ne quid desit' adscripsit Accurs.

1262 Aquileiae POC.; Campolongi in aedibus Michelli CORT.

Pococke:	*Cortenovis:*
D · M	D · M
MIL STI	MIL//II//
III IVLIA	III//IVLIAE
CONI	DOMATI

Pococke p. 124, 2; Cortenovis ms. p. 86.

1263 Aquileiae m. Iul. 1792.

ARIAE
CARISSIMAE
ALLIVS · IVLIANVS
TAVCIP

Cortenovis ms. p. 100.

1264 sui *colli di Rosazzo nella casa del conte Daniele Antonini.*

L · IVNIO · L · L · PATRI
VOSIAE · MATRI
SOLEIAS · T · F · VXORI
L · IVNIVS · L · F · PRIMVS
SIBI . ET · SVIS
OMNIBVS · V · P
LOC · IN · FR · P · XVIS
IN · AG · P · L

Bertoli p. 192 n. 215.

1265 Aquileiae in domo Franc. Tullis MOSCH. Nunc *olla Beligna* n. I.

LOC
M
A · I V N I
CHARITONIS
IN · FR · P · LVII
IN · AGR · P · LR

Descripsi. Exhibent Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 48 (1829) p. 85; Zandonati p. 225; Kandler Istr. 1852 p. 101.

1266 Aquileiae in ecclesia maiore OMNES, in pavimento ad laevam addit ACCURS. — Romae in solo maioris ecclesiae BRINKS. male.

C · I V N I V S
FABIVS · V · F · S · ET
VIBIAE · SECVNDAE
CONIVG · SVAE

Antiquus in Rediano f. 134 Aquil. n. 2 et apud Marcanovam (Bern. n. 592, Mut. n. 25) et apud Ferrarinum cod. Reg. 33 et Gammarum f. Trev. 7 et Lilium f. 81' (inde Reines. 14, 90 ex Lang.). Felicianus in add. cod. Ver. n. 13. Secundus apud Bellonum n. 8, Sanutum f. 40' n. 34, Vat. 5250 f. 67 n. 45, Rambertum n. 8, Siderum f. 103, Capodaglium n. 59; inde Bertoli p. 203 n. 236 ex schedis Ramberti. Accursius n. 14 (inde Mur. 1363, 4).

Vv. ordinem neglexit praeter Antiquum Bellonus. — 2 V · P · S Red. Marc. (Mut.) Ferr. Fel. Lil. Ramb. Bell. Cap. San., V · P · SIBI Marc. (Bern.), V · S · F Acc. — 3 VIBIAE Acc., LIBIAE Antiquus et Felic., IBIAE Secundi exempla et Lilius. — 4 om. Bell. San. — CONIVC Marc. (Bern.) Felic., CONIVGI Marc. (Mut.) Lil. Secundi exempla.

1267 arca altra Monasterium monialium.

O · L · F · PONTIC
L · IVSTIVS · SENILIS
PATER

Bellonus n. 24 (inde Bertoli p. 222 n. 272); Sanutus f. 40 n. 30.

1268 Aquileiae BERT. in museo Cassis.

IVVENT*(ae*
SEX · L
F L O R A E
IN · FR · P · XVI
IN · AGR · P · XX

Contuli. Exhibent Bertoli in epistula ad Muratorium 25 Sept. 1740 (inde Mur. 2092, 12) et in syll. ms. n. 816; Cortenovis ms. p. 206.

1269 Aquileiae in baptisterio.

T · KANIO · T · F
MONIMIANO
ANN · XXVIII
KANIA · LAETA
MATER
PIENTISSIM

Descripsi. Exhibent Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 72 (cf. *A. B.* 55 p. 23).

1270 Aquileiae rep. *al Braido del muro forat* et in domum Cassis delata MOSCH. ad novam domum Cassis KANDLER.

D · M
KANIA · TITI · LIBER
RESTITVTA
T · KANIO · T · L · MELIORI
CONIVGI · PIENTISSIMO
T · KANIVS · T · F · PRISCVS · F
KANIA · IANVARIA · F
VIVI · FECER
T · KANIO · CVPITO · COLL
T · KANIO · QVERNIONI · COL
IVLIAE · PHOE · AMICAE · OPTIMAE

Moschettini ms., quem male expressit Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 69; Kandler ms. et inde non sine errore in Istria 1852 p. 99.

11 PNOE traditur.

1271 Aquileiae *appresso la piazza di S. Giovanni nei muri di una casa dei Macroni.*

FECIT · SIBI · *et*
L · LICINIO · PLACIDO
FILIO · ANNOR · XIIX
LICINIAE · TYCHINI · MATRI
EIVS
MAGIAE · REPENTINAE
MARTIALI · SER · ANNOR · RVI
L · M · IN · FR · P · XXII · IN · AGR
PED · LX

Beretta ms. (inde Mur. 1183, 9); Bertoli qui incidit p. 70 n. 43. Inde opinor Moschettini ms.

1 ECIOS Ber., FECIT SIBI Bert.

1272 Aquileiae in domo Christophori in lapide parvo SANUTUS; prope curiam in domo quadam APP. BOL.; in platea in pariete domus Ioannis ACC. in insula Gradi BERT. errore, male exscribens Turrium. Nunc Udine, *piazza del Ginnasio, casa Mangilli.*

M · LICIN · TROPHIM
genius NVMISIA · ANTONIN *genius*
alatus COIVGI · KARISSIM *alatus*

Descripsi. Felicianus in add. cod. Ver. n. 9. Sanutus f. 42' n. 69; Vat. 5250 f. 69' n. 63. App. Bolognae n. 3. Capodaglio n. 147 ex ms. antiquo (inde a Turre p. 397 neque aliunde Bertoli p. 141 n. 139). Accursius n. 4 (inde et ex Turrio Mur. 1370, 9).

Initio D · M, fine L · M addit codex a Capodaglio usurpatus ex interpolatione.

1273 Belignae in ecclesia abbatiali in pavimento.

LICINIA · L
QVAE · VIX
P · AELIVS · L
VINCINIVS
CONIVGI

Capodaglio n. 84. Ex lapide Fontanini ms. et Beretta ms. et Bertoli apud Mur. 1365, 11 et in syll. p. 204 n. 239 ubi aere expressit et denuo ms. n. 791 et in Calogerà *nuova racc.* (1758) p. 384.

1 extr. L om. Font. Ber. Bert. — 2 QVA Bert. I Font. — 3 extr. L om. Font. Ber. Bert. priore exemplo, in posteriore T est pro L. — 5 VINCINIVS Capod., Bert. II, LICINIVS reliqui.

1274 *alla Colombara* rep. 1859 comes Toppo, apud quem extat.

A · LIVIO · IVS
AN · I · MEN · III
A · LIVIVS · GEP
ET · IVLIA · IV
PARENTES · INFEL

Descripsi. Habet item Pirona ms.

1275 in Villa Vicetina in aedibus Antonii Stabile BER. Nunc Butrii apud Toppium.

L · M
M · L I V I
M A R I T I M I
IN · FR · P · XVI
IN · AG · P · XXVI

Contuli. Beretta ms. (inde Mur. 1702, 1); Pococke p. 124 n. 3.

1276 Belignae rep. 1856, extat Aquileiae apud Zandonatium.

D M
LORENTIAE
IVCVNDAE

Descripsi. Kandler ms. et Pirona ms. a Zandonatio.

1277 Aquileiae.

L · LVCILIVS · C · F
FL · Q

Moschettini ms. duobus exemplis, inde Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 60.

L · LVCILIVS · FL · Q exemplum Moschettinianum prius. — In secundo versu non puto latere flaminem quaestorem, quod non respondet consuetudini Aquileiensium hominum, sed eum fractum fuisse et male exceptum.

1278 prope Cervignanum in ecclesiae ruralis S. Martini porticu.

L · M
Q · L V C I L I
FLORI
ET · C · TETTIDI
PRIMI
IN · FR · P · XXI
IN · AG · P · XXII

Capodaglio n. 136 (inde a Turre p. 398, ex hoc Mur. 1703, 3 et Bertoli p. 184 n. 198).

1279 Gradi in aedibus e regione pistrini publici CORT. in aedibus Marchesini KANDL.

C · L V C R E T I O
EVTACTO
TEOTIMVS · NIIANI
FIL · CVRVS
BENEFIC · M · Q · V///
*pe*RTEM · DI*midiam*

Cortenovis ms. p. 85 qui vidit a. 1785; Anonymus Gradensis Pironae; Kunz in schedis Kandleri et in Istria 1849 p. 159, cui dedit Ducati.

Exhibui fere exemplum Anonymi. — 3 TEOTIMVS Cort. — NII · ANI Anon., NIIAN Kunz, AMIAN Cort. — 4 FIL Anon. Kunz, //FI Cort. — 5 sic Anon., BENEFICI///Q · V Kunz, BENEFIC · M//O Cort. — 6 //RTEM · DIM Anon., RTEM · DIV Kunz, TEMPLVM Cort.

1280 urna rotunda, rep. a. 1852 Aquileiae in agro Antonii Carouiti, nunc apud Zandonatium.

L · LVCRETI
EXÓRAT

Descripsi. Kandler in Istria 1852 p. 97; Orlandi ms.

1281 prope Aquileiam in praedio comitum Toppo a. 1787 CORT. Nunc Butrii apud eosdem.

C · LVCRETIVS
PARAMONIS · F *sic*
FIRMVS · V · F
SIBI · ET · FRATRIBVS
M · LVCRETIO · PARAMONO
C · LVCRETIO · PHILIPPO
Q · LVCRETIO · PARAMONO
LVCRETIAE · SEVERAE
SORORI
C · LVCRETIO · FIRMO
AVNCVLO
MAMMIAE · PROVINCIAE
C · VIBIO · PROVINCIALI
VERGINIAE · IVCVNDAE

Descripsi. Habent Cortenovis ms. p. 94; Moschettini ms. et apud Steinbüchelium *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 63, hic pessime.

1282 Aquileiae *nel muro presso la torre della Rena* HAMB. BELL. RAN.

C · LVCRETIVS · C · L
ISIDORVS
LVCRETIA · C · L
SVRISCA
VIV

Secundus servavit. Inde Bellonus n. 59; Sanutus f. 41' n. 57; Vat. 5250 f. 62 n. 11; Rambertus n. 40 (ex hoc Don. 14, 55); Capodaglio n. 22; a Turre p. 394; Mur. 1588, 10 ex Turrio; Bertoli p. 234 n. 301.

2 ISIDORIVS Bell. — 5 VIV . . . Cap.

1283 Aquileiae olim, iam ad Veronam in vico S. Petri Incariani in villa Mongae.

C · LVCRETIVS
C · L · SVRVS
VERGILIA
C · L · NICE
SIB · ET · VIRO
SVO · VIVA

Descripsi.

1284 Belignae in pavimento ecclesiae.

LVCRETIA

Fontanini ms.; Bertoli p. 253 n. 352.

1285 ingens sarcophagus Aquileia translatus Sagradum in villam comitum a Turre trans flumen Sontium, ubi iacet in virdiario.

D M
LVCRETIAE VERISSIMAE
L · TITIVS CARISTVS CONI
VIVVS ET SIBI

Fontaninius in epistula ad Mur. a. 1704 (inde Mur. 1369, 10).

3 CARISTIVS Mur. (ed.). — CDVI epistula Font., CONI Mur.

1286 Belvedere in aedibus contiguis domui Colloredianae.

L · P
Q · Q · V
XXVI
LVCVLI

Pirona ms. a Zandonatio.

1287 Aquileiae.

DIS
MANIBVS
LYDE

Moschettini ms. indeque Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 65.

1288 Aquileiae in baptisterio.

MACRI · I//
L · IN · F · P · XVI
IN · AG · P · XL

Descripsi.

1289 Aquileiae in gradibus fontis novi prope cathedralem CORT. Ibidem adhuc in aedibus Moschettini.

MAGIA · P · F
P · MAGIVS · Ͻ · *L*
NOTVS
P · MINIVS · P · *L*
STATIVS
*S*EIBI · ET · SVIS
L · L .
*L*OC · *P* · *Q* · *XVI*

Contuli quod superest. Cortenovis ms. dat et plenam ut primum reperta est et imminutam ut cernitur hodie; Kandler ms. dat imminutam. Quae desunt hodie dedi inclinatis.

1290 *alla Colombara* rep., extat Butrii apud Toppium.

t M
MAGIAE
ELIADIS
IN FR p LV
in AG · P · XLV
RETR · P · LX
LIB · LIBQ

Contuli descriptam a Luciano.

1291 litteris optimis Aquileiae in eccl. cathedrali, ubi vidit iam ANTIQVVS, adhuc extat.

M · MAMMIVS · M · F
NIGER
C · M · F · CHILO
V · F

Descripsi. Exhibent Antiquus in Rediano f. 134 Aquil. n. 8 (inde Gud. 325, 4) et apud Marcanovam (Bern. n. 584, Mut. n. 17) et Ferrarinum cod. Reg. n. 29. Secundus apud Bellonum n. 5, Rambertum n. 9, Sanutum f. 38' n. 12, Vat. 5250 f. 66' n. 42, Capodaglium n. 56. Bembus f. 73. Accursius ms. n. 17 (inde Mur. 1706, 6). A Turre p. 395. Bertoli p. 236 n. 307.

1292 Fiumicelli apud Franc. Stabile BER. CORTENOVIS. Aquileiae in aedibus Sourini BERT., errore opinor.

C · MAN
LIO
RESTVTO
FILI · KARI
SIMI · PATR
PISNYIS
SIMO

Liruti misit Berettae 18 Ian. 1732, quam epistulam vidit Pirona; Beretta ms. (inde Mur. 1265, 7); Bertoli p. 218 n. 262. Contulit Cortenovis a. 1790.

4 IARS Ber. — 5 PATR Bert.

1293 Aquileiae ibidem ubi n. 996 ANTIQVVS. In ecclesia S. Cosmi BELL. RAN. HAMB. Luscrinecri CAPOD., qua n. 996 item asportata est.

C · MARIO · L · F *patri*
SEIAI · Ͻ · L · ALETIAI
MATRI
MARIAI · C · F · PR^{imae}
SORORI
MARIA · C · F · SEC^{unda}

Quattuor exempla habemus, Antiqui Feliciani Secundi Capodagli. Illud est in Rediano f. 134 Aquil. n. 23 (inde Gud. 308, 4) et apud Marcanovam (Bern. n. 575, Mut. n. 8) et Ferrarinum cod. Reg. n. 24. Felicianus in add. cod. Ver. n. 14. Tertium exhibent Bellonus n. 44, Sanutus f. 43' n. 81, Vat. 5250 f. 53 n. 84, Rambertus n. 64, Capodaglio n. 26. Quartum est apud Capodaglium n. 141. A prioribus, maxime ex Capodaglio, a Turre p. 394; Mur. 1482, 5 ex schedis Farnes. et Valer. et Turrio; Bertoli p. 235 n. 303 et denuo ms. n. 782 ex Ramberto.

1 F om. Secundi exempla. — PATRI addidi ex coniectura lacuna non indicata. — 2 SEIAI plerique, etiam Red., SEIANI Marc. Ferr., SEIAE Vat., REIAI Rambert., SEIAL Bellon. — Ͻ · L Cap. 141, ET · L Red. Marc. Ferr. Felic. San. — ALSTIAI Felic. San. Cap., ALETIAE Red. Marc. Ferr. Vat., ELETIAI Ramb., ALETIAL Bell. — 3. 4 MATRIAI pro MATRI MARIAI Ferr. — 4 PRIMAE plerique, PRIMAI Fel. Vat. Ramb., PR^{IME} Cap. 141. — 6 MORIA Marc. Ferr. — SECVNDA Red. Marc. Ferr. Felic., SEC^{da} Cap. 141, S · F · CVNDI Bell. Vat. San., E · F · CVNDI Ramb., SECVND Cap. 26.

1294 Aquileiae.

T · MARII
ATTICI
IN · FR · P · XVI
IN · AGR · P · XXXII

Cortenovis ms. p. 49 e schedis.

1295 Aquileiae.

CIA · L · L · MARTH
V · F · SIBI · ET
TIO POLLAE
ELVILIERT
RVM LL LIBER
FRONTITIVE VNTIGONO

Sanutus f. 39 n. 15.

1296 Rudae in domo Iacobi Colanzich CORT. nunc ibidem apud Petrum Obiak.

MASCELLIONÆ
APRAR · LIR
RARIRSIMAE
M · MASCELLIONVS
RRLLIGRR
PATRONVS

Descripsi. Cortenovis ms. p. 38; Kandler ms. et in Istria 1852 p. 192.

1297 Belignae *nella Casa nuova.*

MENAND*er*
C · VMMIDI
QVADRATI · L
H · S · E
foranea

Cortenovis ms. (inde Marini Arv. p. 515).

1298 Butrii in domo comitis Toppo.

C · F · SRCVNDAE
CONCVRIN · SVAE
M · MESSIO · M · F · NIGR
SEPTVMIAR · M · F
PAVLLAE

Descripsi.

1299 Belignae rep., extat Aquileiae apud Zandonatium.

MESTRIA · F · L · PER
RT · M · VIPSAN
C · RIVLSIO · RV
HELLADI · S

Descripsi. Kandler ms. et Pirona ms. a Zandonatio.

1300 cippus magnus et ornatus, prope Aquileiam in villa Raspia CORT. Deinde in museo Cassis.

L · M E V I
L · F · RTEL
PRIMI
SIBI · ET · SVIS
L · M
IN · FR · P · XVI
IN · AG · P · XVIII

Contuli. Exhibent Cortenovis ms. p. 85; Moschettini ms. et apud Steinbuechelium *Wiener Jahrb. A. B.* 48 (1829) p. 86; Kandler ms. et in Istria 1852 p. 99.

1301 litteris magnis et alte incisis aetatis liberae rei publicae. Aquileiae in domo comitum de Strassoldo sub portica in pariete CAPOD. similiterque COL. Nunc Veronae apud Smeoiam.

C · MINATIVS · C · F
AFRICANVS
M · MINATIVS · C · F
VEIVI · FECERE

Descripsi. Habent Capodaglio n. 9; a Turre p. 393; Bertoli p. 233 n. 298; Mur. 1712, 3 ex Turrio. Ex lapide Coletus n. 1 et Moschettini n. 28.

1302 *alla Colombara* rep., extat Butrii apud Toppinum.

L
MINIC
LEVC
L · P · STI
L · P · AI
IN · FR ·

Descripsi.

1303 in villa Spoletini prope Aquileiam in basi marmorea BELL. SAN. VAT.; *in S. Zilio presso ad Aquileia in un vaso marmoreo* RAMB.; in nemore extra Aquileiam BOL.; in S. Aegidii FEL. CAPOD.; ad S. Aegidii in domo Strasoldiana BERT.

MINICIAE · L · F
SECVNDAE
ANNORVM · XV
AEMILIA · T · F
PROCVLA
MATER · P

Felicianus in add. cod. Ver. n. 1. Secundus apud Bellonum n. 96, Sanutum f. 46 n. 111, Vat. 5250 f. 54' n. 97, Rambertum n. 82, Capodaglium n. 104; a Turre p. 396 (inde Mur. 1191, 4, citans praeterea schedas Valerii et Bertolium). Bologna n. 20 (inde Ferrarinus cod. Reg. n. 20). Fontanini ms. Bertoli p. 205 n. 240 ex lapide.

1 MINICIALE San. Vat. Ramb. Capod. 11., MINICIALAE Bell. Capod. 1. — 4 EMILIA Fel. — 5 om. Bol. — 6 P pro P Bol.

1304 Aquileia advecta Utinum ad Camillum Gorgo CAPOD. Nunc ibi in seminario CORT.

MODESTO
PRINCIPIS
TI · CAESARIS

Capodaglio n. 123 (inde a Turre p. 398, ex hoc Mur. 1009, 9). Fontanini ms. Beretta ms. Bertoli p. 306 n. 433. Pococke p. 124 n. 1. Cortenovis contulit.

3 ||T|| CAESARIS Poc.

1305 ad Belignam rep. a. 1855 in fundo Fechtig, extat Aquileiae in aedibus Monari.

OSSA
T · MOLLICI · T · L
CORINTHI

Descripsi. Kandler ms. et Pirona ms. a Zandonatio.

1306 Belignae in pavimento ecclesiae abbatialis.

MONIME
VEDIAE
THEODOTES
VEDI · LVCILL
IN · FR · P · XX
IN · AG · P · L

Capodaglio n. 86. Fontanini ms. Mur. ms. et 1483, 6 a Beretta. Bertoli apud Mur. 1713, 12 et in syll. p. 192 n. 214.

Supra fractam facit Font. — 1 MONIMI . . ., 2 VEDIAE . . ., 3 TEODOTES . . . . 4 LVCVLLI Cap.

1307 Gradi in aedibus Marchesini.

MONIANIAE
FORTVNATAE
MONIANIA
HYGIA · MATRI
PIENT · V · F

Kandler ms. et in Istria 1849, 159, cui dedit Ducati.

IIONIANIAE | ORTVNATAE | MONIANIA traditur.

1308 arca quadrata unius circiter pedis Veneti quoquoversus, extat in curia domus fratrum Brunetti de Tileo CORT. Videtur pertinere ad Aquileiam.

L · MVLVIO · L · F · PRIMO
ST · MVLVIO · P · F · STARILIO
C · MVLVIO · P · F · FRATRI
SIBI · ET · SVIEIS

Cortenovis ms. p. 41 manu aliena. Inde dedi vol. 1 n. 1460.

1309 Aquileiae in museo Bertoli, nunc Cassis.

protome
- MVSSIA STICI...

Descripsi. Bertoli p. 253 n. 350.

Ego sic excepi: MVSSASTICI

1310 Butrii in aedibus Toppo.

L M
MVTILLOR
THEODORI
ET
DAMIONIS
IN · FR · P · XX
IN · A · P · XL

Descripsi.

1311 Rudae in domo comitum de Savorgnano.

MVTILII
AQVILEIAM
CONIAMTEO . . .
RVCINOR . . .
VRNI SVO

Valvason ms.

1312 rep. *alla Boschina* prope Belvedere, extat Butrii apud com. Toppo.

L O C · M
SER · NARVI
EVTYCHIDIS
QVOQ · V · P · XVI

Descripsi. Zandonati misit Kandlero et Pironae a. 1855.

1313 Monasteri apud Ritterum.

NEREIS
HIC · SITVS
ANN · IIII

Descripsi.

1314 Belignae POC. *nel mezzo di Cervignano appresso il marciapiede di una casa* ZUCC.

/S · NERSI · L
NOMONICVS · ET
T · FIL · INGENVVS

Pococke p. 125, 1; Zuccolo ms.
2 NCMC/NICVS ET Zucc. — 3 in. " om. Poc.

1315 cippus magnus, rep. ad Belignam a. 1824 PIRONA. Nunc in museo Cassis.

L · NEBIATIVS *sic*
P · F
L E M
Q · Q · V · F · XVI

Contuli. Habent Pirona ms. et Kandler ms. et in Istria 1852 p. 101.

1316 Belignae CORT. Aquileiae COL.

C · NEVISSATIus
SABINVS
V · F · SIBI · ET
GEMINIAE · PAVLINAE
VXORI
LIB · LIB
POSTEXISQVE · SOR

Coletus ms. n. 29; Cortenovis ms. p. 100 'reperit Tullio 1791'; Moschettini ms. indeque Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 46 (1829) p. 68.
1 NEVISSAT . . ., 4 CEMINIAE Mosch., ubi vv. extremi omnes dantur effracti.

1317 *alla Colombaro* rep., extat Butrii apud Toppium.

Ↄ · NICOLA
A · PROTOTYC

Contuli descriptam a Lucinnio.

1318 *la Farella* prope Aquileiam post Belvedere.

LOC
NONIA

Descripsi.

1319 Aquileiae *in una casa nuova presso ai Porteghi* RAMB. in via ad plateam in pariete domunculae dirutae ACCURS.

NYMPHIO
FILIO · ANN · III
NYMPHODOTVS
PLOCAMI · DIVI
AVG · L · SER

Descripserunt Secundus apud Rambertum n. 50 et Capodaglium n. 17 et Accursius n. 7. Ex his a Turre p. 393 ex Capod., opinor; Fabrett. 709, 299 omnino ex Ramberto; Mur. 1010, 4 ex Accursio et Turrio; Bertoli p. 234 n. 400 ex Turrio.

1320 Aquileiae in introitu eccl. magnae iuxta campanile BELL. SAN. RAMB. CAPOD. in porta parva ecclesiae BERT.

C · OCTAVIVS · C · F · DIOPHANTVS
S · s/C/C/sus/s//s/C/ — // —

Secundus opinor servavit solus. Exhibent Bellonus n. 2; Sanutus f. 40 n. 33; Vat. 5250 f. 65 n. 39; Rambertus n. 7; Capodaglio n. 57; Mur. ms. et 1789, 14 a Bertolio; Bertoli p. 266 n. 384; Kandleri schedae.
1 C · F Kandler, C lacuna non indicata Ramb. Capod. 1, Bert., om. Bell. San. Vat. Capod. 11. — Alterum v. add. Ramb. solus; S · E · C ✛ CS //S//D · D · H · C · /// cod. Marucell.

1321 Aquileiae in aedibus Millani BERT. Vintennae prope Aquileiam POC.

LOCus
FAMILiae
CN · OCT · RVfi
Q · Q · V · F · XXXII

Pococke p. 125 n. 9; Bertoli ms. n. 835 et in Calogerà *nuova racc.* 4 (1758) p. 377.
4 Q · Q · V · P · XLII Poc.

1322 Aquileiae in domo nobilium de Moschettinis.

L · M
OCTAVIAE
PELAGIAE
ET
L · OCTAVI · CALISTI
IN · FX · P · XXXII
IN · AGRO
P · XXXII

Coletus ms. 1789 n. 7.
5 CALISTI traditur.

1323 Aquileiae *nella chiesa grande già nel confessionale ovvero sacrario* SECUNDI EXEMPLA ibidemque collocat BERTOLI.

OCTAVIA · C · L · PROCINE
C · OCTAVIO · C · L · NELENO
CVPITAE Ↄ DELIC
MELAENAE Ↄ DELIC
FIERI · IVSSIT · ARB
OCTAVIAE · C · L · PVSILLAE

Antiquus in Rediano f. 134 Aquil. n. 3 et apud Marcanovam Bern. n. 593, Mut. n. 26. Felicianus in add. cod. Ver. n. 15. Secundus apud Bellonum n. 10; Rambertum n. 16; Capodaglium n. 88; Sanutum f. 39' n. 20; Vat. 5250 f. 67' n. 48; Fabrett. 43, 244 ex sched. Vatic., i. e. ex Ramberto. Bologna n. 17 (inde Ferrarinus cod. Reg. n. 15). Grut. 661, 11 a Puteano. Fontanini ms. Beretta ms. Bertoli p. 207 n. 244 ex lapide. Cortenovis vidit, item Kandlerus.
Vv. divisionem neglexit Antiquus. — 1 PROCINE Cap. 11, Font. Ber. Cort., PROCINAE San. Cap. L., PROCINS reliqui. — 2 C · OCTAVIA · L Grut., C · OCTAVIO · L San. Vat. Bell. — 3 CVPITE Marc., CVPITAL Kandl. — 4 om. Bell. — MELEANAE Bert., MELENAE Ramb., MALAENAE Felic. Ferr., NELENAE Marc. (Mut., non Bern.). — 6 OCTAVIE Red., OCTAVI Grut. — PVSSILLAE Capod.

1324 *in una cappella del Monasterio di Bilena* RAMB. SAN.

D · M
ONESIMVS · IVSTO
NEPOTI · INFE
LICISSIMO · QVI
VIXIT · ANNIS
N · III · M · IIII · DIES · XV

Secundus servavit. Exhibent Bellonus n. 85 (inde Mur. 1486, 11); Sanutus f. 46 n. 114; Vat. 5250 f. 51 n. 72; Rambertus n. 75; Capodaglio n. 83 (inde a Turre p. 396; ex hoc Mur. 1195, 10; Bertoli p. 140 n. 138).
In vv. div. sequor Ramb. Capod. — 6 DIEBVS Vat., D · Bell.

1325 Aquileiae apud Zaninium CORT. Nunc in baptisterio.

protome
ↃPTATA
S · Q · L
EVS
VS · Q · L
NIC

Descripsi. Cortenovis ms. p. 43.

2 S · O · L Cort. — 4 S · Q · L ego. — 5 ego non vidi.

1326 Aquileiae rep. 1849 in fundo Michellini q. d. *della Ravedola*, extat apud Zandonatium.

DÉFÝNCTIS
SERVIS
FACTVMEI
IÝCVNDI
NÁTALIS
AN · XXI
PROCVLVs
AN XV

Contuli. Kandler ms. et in Istria 1852 p. 95.

1327 Aquileiae ZUCC. Nunc Veronae apud Smaniam.

L M
sic C PAETETIP
MAXIMI
ET · XANINIAE
IANVAXIAE
IN · F · P · RVI
IN · A · P · XXXXV

Descripsi. Habet Zuccolo in actis m. Iul. 1808.

1328 Aquileiae.

L · M
PERSIAE
MEROES
P · X

Moschettini ms. indeque Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 65.

1329 Belignae in effossionibus rep., nunc in aed. Moschettini.

PETICIA · L · L · DORIS
V · F · SIBI · ET · DORO
F · AN · V · H · S · E

Descripsi. Exhibent Zuccolo ms. Nov. 1807, item in Sianvianis; *Wiener Jahrb. A. B.* 12 (1820) p. 27.

1330 Aquileiae.

PETILIO
TIRONIS · L
CERIALI
PETILIA · CYBELE
CONLIS
CONTVBER

Pigafetta descripsit scalis ascensis (inde Grut. 1157, 6, ex Grutero Bertoli p. 161 n. 163).
2. 3 fuitne TIRONI·CERIALIS·L? — 4 CIBELS traditur.

1331 Aquileiae rep. *alle Braide del Muro forat*, nunc in baptisterio.

PETILIAE
IVSTAE
ANN · XVIII
MENS · III · D · V
L · VSIDIS · NA
PIERIS *arbor*
MATER
FILIAE · PIISSIM
FECIT · ET
T LVSIDIEN SECVND
FIL AN XXI

Descripsi. Exhibent Moschettini ms. indeque *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 72 (cf. *A. B.* 55 p. 23).

1332 Belignae MOSCH. ad novam domum Cassis KANDL.

M · PETRONIO
EPITYNCHAN
MARITO · ET
M · PETRONIO
AGILI
FILIO
ANN · VII · M · II
IVLIA · NELPIS
VIVA · FECIT
ET · SIBI

Moschettini ms. indeque Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 65. Kandler ms. et in Istria 1852 p. 99.

1333 Belvedere in aedibus Colloredo MOSCH. Belvedere ad pontem *della Centenara* ZAND.

delphinus *caput Medusae* *delphinus*

C · PETRONIVS
C · L · HILARIO
C · PETRONIVS
C · F · PAVPER

Moschettini ms. indeque Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 74. Zandonati ms. apud Pironam.
1. 3 PETONIVS Mosch.

1334 Aquileiae.

//////LOC
//////////////
ET · L · PETRONI
INSTITVTI
IN · FR · P · R //////

Kunz in Istria 1849 p. 83.

1335 in villa Vicentina.

C · PETRONIO
SECVNDO
PATRONO
DASIVS · L
VITALIS · L
SPERATA · L

Kandler ms., auctorem tacens, qui erit Hattingerus.

1336 Aquileiae in ecclesia S. Iohannis *di piazza* BED. RAMB. CAPOD.

L · PETRONIO . . . . /IL · KARISSIMO
M · XI · D · XXIX · AGEN · PETRONIVS · VETTIAN
ET · MAGIA · DAPNNIS
PARENTES
POSVERE

Antiquus in Rediano f. 136' Aquil. n. 40 (inde Gud. 242, 3). Secundus apud Rambertum n. 48 et Capodaglium n. 4 et Sanatum f. 39' n. 22; inde a Turre p. 394, Mur. 1199, 10 ex Turrio, Bertoli p. 235 n. 302. Bembus f. 73.
Vv. divisi ad Ramb. Cap. — 1 FIL K BISSIMO Bemb., PIGN KARISSIMO Sanatus (lac. nulla indicata), ... IO Ramb., omittunt reliqui. — 2 AGEN Sanatus et Bembus; om. reliqui lacuna non indicata. — PETRONI Ramb. — 3 DAPHINIS Sanatus. — 5 POSVERE Sanatus et Bembus, om. rel.

1337 Ajelli in eccl. S. Odorici BELL. SAN. RAMB.

PETRONIAE · AQVILEIENSI
M · IVLIVS · SOTER · CONIVGI
INCOMPARABILI

Bellonus n. 97; Sanatus f. 44 n. 93; Vat. 5250 f. 54' n. 98; Rambertus n. 83; Capodaglio n. 111, inde a Turre p. 261; ex hoc Mur. 1386, 6 et Bertoli p. 230 n. 288.
Vv. non dividit Bell. — 1 PETRONAE Bell. — AQVILEIENSIAE traditur.

1338 litteris bonis et alte incisis. Bilinine BELL. SAN. Aquileiae rep. a. 1787 *nella scala che dalle barche conduce in terra* CORT. Hodie Goritiae in hortis olim Romano, nunc Antonii Sbuels *contrada S. Rocco* n. 103.

HILOTIMI
COMMVNIS
LOC
IN FR · P · XVI
IN AG · P · XXXII

Descripsi. Bellonus n. 81 (inde Bartoli p. 248 n. 334); Sanatus f. 45 n. 101; Vat. 5250 f. 64' n. 27. Cortenovis ms. p. 95. Descripsit Kandler.

1339 rep. 1725 primo ab Aquileia lapide in fundo q. d. *la Pizzacha*.

C · PLENIVS
NEACINTAVR
C · PLENIO
FORTVNATO
ANNOR · XXX
LIS · OPTVMO
ET · PLENIAE · VRSVLAE
SORORI · EIVS · AN · XX

Beretta ms. (inde Mur. 1553, 13); Bertoli p. 223 n. 273.

Supra integram facit Ber. — 2 NIACINTVS traditur. — 7 VRSVLA' Bert.

1340 Belvedere ad pontem *della Centenara*.

L · PLOTIVS
L · L · QVADRATVS
V · F · SIBI · ET

Pirona ms. a Zandonatio.
Infra fractam esse non adnotatur.

1341 arca fracta litteris magnis, Aquileiae in museo Cassis.

PLOTIA · HIPPOLYTE
VIV · FEC · SIB

Descripsi.

1342 rep. a. 1859 *alla Colombara* in praedio comitis Toppo.

*pomponiae proc*VLAE · RVFINAE
QVAE · VIXIT · ANN · VII · M · VII
M · POMPON · PROCVLVS · ET · MVTIL · RVFINA
FILIAE · DVLCISSIMAE

Pirona ms.
1 VLAL traditur.

1343 Aquileiae in museo. Ego non repperi.

P · POPILIVS

Moschettini ms. (inde *Wiener Jahrb. A. B.* 47 a. 1829 p. 67); Kandler vidit.

1344 repertam in ruinis abbatiae Belinae prope Aquileiam.

P · POSTVMIVS · P · FIL · OPTATVS · V · F · SIBI
ET · IVLIAE · SEVERAE · CONIVGI · KARISS
ET · P · POSTVMIO · AMPLIATO · PATRI
ET · CALVIAE · SEVER · MATRI
ET . . POSTVMIO · SEVERO · FRATRI

Sanatus in add. f. 48.
Versuum divisio incerta. — 1 P · POSTVMVS · P · FNIL · OCTAVIVS, 2 KRISS, 4. 5 MATRI · POSTVMIO traditur.

1345 S. Canciani in ecclesia parva S. Spiritus in mensa altaris.

OLLV
/////N////E · C · F · NORTV
LIBERTIS · LIBERTABVS
P · POSTVMIVS · P · L · PRIAMVS
A · TERPOLIVS · A · L · NICO
SIBI · ET · SVIS · LIBERTIS · LIBERTAB
INFERRI · NVMAREI
LICEAT · LOC · IN · FRONT · P · XVI
INTRO · P · XVI

Zuccolo ms.; Berini Timav. p. 22; Kandler descripsit.
1 OLA Ber., om. Kandler. — 2 N Zucc., I/A Ber., om. Kandl. — E · C · P · NORTV Zucc., E · C · F · HOIII Ber., L · G · P · HORTEN Kandl. — 4 in. P om. Ber. — 5 TERIOLIVE Ber., TERTOLIVS Kandl. — 6 SIRI Zucc. — 7 NVMARE Zucc. — 9 INFRO Zucc.

1346 Aquileiae apud Moschettinium.

POTHI
IN · FR · P · XVI
IN · AGX · P · XXXII

Descripsi.

1347 Aquileiae apud Zandonatium.

NS
V N D V S
PXIMGENA

Descripsi.

1348 Aquileiae in capitulo in aedibus contiguis iis, in quibus habitat P. Dominicus Beluzzo.

PROTESILAVS · ET · LAODOMIA · PECEXVNT

Rambertus n. 56. Inde Bertoli apud Mur. 1732, 11 et in syll. p. 253 n. 351.

In libro Ramberti Patavino ex titulo non exhibentur nisi S · ET · LAODOMIA; videntur autem reliqua abesse propterea quod titulus in gyrum scriptus esset. — LAODAMIA Bert. — Ceterum vide ne lusus sit recentioris quadratarii.

1349 fragmenta litt. semicubitalibus Monasterii.

|IA · SEX ·| |L · PST| |V|

Cortenovis ms. p. 43.

1350 Aquileiae *sopra un deposito trovato alla disciplina dinanzi alla casa Alessi.*

V · F
P V B L I V S & V
T Y C H E S · P V B O
P X O C V L O P I L I O
P I E N T I S S I M O · V I X
AN XXIII · DI · XV · ET SIE
ET VIBIAE ELENE · VX
SORI · ET · SVIS
D · M

Knodler ms. a Petruccio. — Scribe 1 P · VIBIVS, 2 P · VIBIO.

1351 in eccl. q. d. *il Musone* secundo lapide ab Aquileia.

L · M
PVBLICII
FIDELIS · ET
BAREIAE
PHOEBADIS

Beretta ms. (inde male Mur. 1733, 3); Bertoli p. 180 n. 193.

1352 Cervignani in ponte pone ecclesiam.

L · M
C · PVLLI
ELASTI
Q · Q · V
P · XXXII

Zaccolo ms.

1353 versus Belignam *in una casa di ragione della Spedale.*

L · M
L · P V P I
L V C V L L
IN · FR · P · XXV
IN · AGR · P · C

Beretta ms.; Bertoli apud Mur. 1733, 17 et in syll. p. 181 n. 195.

5 C in litura repositum.

1354 basis quadrata, Aquileiae rep. cum aliis titulis honorariis a. 1788.

C · QVINCTIO
C · F · VEL
CEXTO
POBLICIO
MAXCELLO
//////////
MINI /////
NOS/X/AMICO

Rodari n. 4; Pironae schediam a. 1788 n. 9; Carli 2, 333; Coletus ms. 1789 n. 13; Moschettini ms., inde Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 62.

1 QVINTIO Rod., QVINTILIO Pir. — 4 PVBLICIO Mosch. — 5 MAXVLLO Pir. — 7. 8 habet solus Coletus.

1355 Aquileiae.

T · REGIVS · M · / · NIGER
REGIAE · MHVCCAE
uxORI · CAXISSIM · V · V

Felicianus in add. cod. Ver. n. 10.

1 MENIGER, 3 MORI traditur.

1356 litteris bonis et antiquis. Aquileiae *sopra la camera del Monasterio* RAMB.; super canipam monasterii monialium BELL. SAN.; super cella vinaria monasterii VAT. Nunc in museo Cassis.

T · R V F E L L I V S t l
D E M E T X I V S
EVFELLIA · T · L · SECVND a
V I V I · F E C E R E
T XVFELLIVS · T · L · ACASTVS
T · RVFELLIVS · T · L · ACHIBA
RVFELLIA · T · L · SILENIO
RVFELLIA · T · L · DOTILLA
T · VEIVS · T · L · PHILOSTRATVS
INFR · P · XVI · IN · AGR ·
P · // XVI

Descripsi. Exhibent Bellonus n. 26; Sanutus f. 42 n. 66; Vat. 5250 f. 69 n. 60; Rambertus n. 67; Capodaglio n. 74; Don. 14, 54 e Ramberto; a Turre p. 396; Beretta ms. duobus exemplis; Bertoli apud Mur. 1598, 10 et in syll. p. 240 n. 314.

1 fin. T · L · Bert., L Ramb., L Bell. San. Vat. Capod. (in hoc T postea inserta est), at 3 fin. SECVND omnes. — 11 litura est ante numerum.

1357 Aquileiae in pariete casulae prope ecclesiam cathedralem.

XVFELLIA · RV
LIB
RHEME

Bertoli ms. n. 845.

1358 Fiumicelli apud bar. de Fin.

P · R V F R I O · P · F
CALISTO
ANN · XXIII
P · RVFRIVS
H & X M A I S C V S · & T
E V F X I A · S A T V X N I N A
PARENTES
FILIO · PIISSIMO · ET · SIBI
POSTERISQ · SVIS · VIVI · FECER

Bertoli apud Mur. 1209, 5 et in syll. p. 226 n. 281.

2 CALISTO traditur.

1359 Aquileiae in monasterio in hortis abbatissae CAP. BERT. Nunc in museo Cassis.

SABIA · PLAETORIS · L *sic*
OPTATA · V · F
SIBI · ST · SVIS · ET
genius alatus A N D I S · C A I · F *genius alatus*
CONIVGI · ET
A V P I D I A E · C · L
LYRICAE
FILIAE · SVAE

Descripsi. Exhibent Capodaglio n. 120 (inde a Turre p. 394; ex hoc Mur. 1399, 6); Bertoli p. 218 n. 264; Moschettini ms., male omnes.

1360 Aquileiae apud Zaninium medicum CORT. Nunc in baptisterio.

D · M
S A B I N A E ·
O P T I M A E ·
C O N I V C I *sic*
PIENTISSIMAE
COIVNX
FELIX
P O S V I T

Descripsi. Exhibent Cortenovis ms.; Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 48 (1829) p. 84; Zandonati p. 215.

v. 7 postea additus est nec suo loco.

1361 litteris vetustis, quae videntur esse liberae rei publicae; rep. *alla Colombara* in praedio Toppi a. 1850.

L · SAFINIVS · L · F
SABELLI *sic*

Contuli. Pirona ms.

Apex videtur hoc loco indicare consonantem geminandam.

1362 Gradi extra moenia in S. Andreae XED. MARC.; in pavimento ecclesiae S. Viti BERTOLI BERETTA. — Apud S. Vitum nescio ubi, sed credo in insula Chersi SANUTUS (cod. Ver.); Polae apud S. Vitum SANUTI EXPILATORES errore. Inter Brixiana solita fraude recensent ex Sanuto pendentes AUCTORES BRIXIANI.

SALONIA · T · F
I N O S N V A
V I V A · F E C I T
SIBI · ET
T · S A L O N I O
G E R M A N O · L
LIBERTIS · LIB · Q
Q · L I C O V I O
F N I L O C O M O
L I C O V I A E
T E L S T I N I
Q · L I C O V I O
D I A D V M E N O
L O C · M O N
IN · F X · P · XVI
IN · A G · F · X X
N · M · N · N · S

Tria exempla extant. Primum Antiqui est in Rediano f. 139 Grad. 19 (inde Don. 16, 8 ex ant. ms.; Gud. 347, 12) et apud Marcanovam (Bern. n. 610, Mut. n. 43) Ferrariniumque cod. Reg. n. 42 (inde Mur. 1495, 7 ex schedis Farnesiis); isdidem pendet Asquinius in margine vol. 11 Bertoliani ad s. 802. Secundum servatum est apud Sanutum in cod. Ver. f. 267'. Ab eo pendent qui syllogae eius Polensi (v. p. 5) inseruerunt, apud quos reperitur bipertita; nam priorem partem v. 1—13 habent Bembus f. 84, Bellonus A f. 34', Sabinus n. 46, Brix. p. 38, Valvasoni ms. (inde per Berettam Mur. 1558, 3), Fabrett. 438, 40 ex schedis Barberinis, Rossi *mem. Bresc.* p. 308; alteram v. 14—17 Bembus f. 84, Bellon. A f. 35, Sabinus n. 49, Martyr n. 29 (inde Grut. 897, 4; Carli 2, 284; Kandler n. 297), Brix. p. 34. Tertium est apud Bertolium p. 216 n. 259 Berettamque ms. (inde male Mur. 1432, 8), quod cito sub Bertoli nomine.

Vv. recte divisit ex antiquis in parte priore Bembus, in posteriore Sabinus. — 1 SALONIA Ant. et ex Sanutianis Ver. Bell., SALINIA Sab., SALINA Brix., SALIMIA Bemb., ///INIA Bert. — TI Sanutiana exempla et Bert. — 2 ///INVA Bert., INSIGNIA Sanutiana exempla praeter Ver. — 3 ///ICII Bert., om. Sanutiani. — 4 ////IT Bert. — 5 L·AIONIO Bert. — 6 GERMANOI Bert., GERMANIO (om. L) Sanutus (Veron.), GERMANICO (om. L) Sanutiani reliqui, L (om. GERMANO) Antiquus. — 7 sic Bert., LIBERTIS LIBO Ant. et Sanutus (Ver.), LIBERTIS (rel. om.) Sanutiani reliqui. — 8 LICONIO hic et v. 12 ex Sanutianis Bell. Sab. — 9 IIILOCOMO Bert. — 9. 10 om. Sanutiani praeter Ver. — 10 LICOVIA San. (Ver.). — 11 TOLENTINI San. (Ver.), TERENTINI Sanutiani reliqui. — 13 DIADVNEO Sanutiani. — 15 ER ex Sanutianis Bemb. m. 1 et Bell. — 16 AGX Beretta. — 17 H·M·H·N·S ex Sanutianis Bell.

1363 Aquileiae in platea.

M · SALVIO · M · F · RVFO
BISENA · T · F · POSILLA · V · F

Servavit Antiquus in Rediano f. 135' Aquil. n. 27 (inde Gud. 330, 12) et apud Marcanovam (Bern. n. 579, Mut. n. 12) et apud Ferrarinum cod. Reg. n. 27 (inde Mur. 1495, 10 ex schedis Farnes. et Valer.; Bertoli p. 425 n. 624 a Muratorio.).

V. divisio incerta. — 1 RVSO Marc. Ferr.

V

1364 urna rep. in villa Belvedere secundo ab Aquileiam lapide BERT. Ex fundis suis Aquileiensibus Venetias in domum suam Cannaregiensem transtulit Franciscus Savorgnan GIORN. DE' LETT. Venetiis in domo Savorgnana BER.

SAMMIO SABINO Q·ANN X
SAMMIVS CYCNVS ALVMNO
INNOCENTISSIMO POSV
IT

Giornale de' letterati 38 (Venet. 1727) p. 185; Beretta ms. (inde Mur. 1495, 13); Bertoli p. 213 n. 255 (cf. err. typ.).

1 ANNOS Ber. — 2 SAMPS Ber. *Giorn.* — 3 INFELICISSIMO Bert. — 4 om. Bert.

1365 *alla Colombara* 1859 repperit comes Toppo.

flos *flos*
clipeus
S A R D I A
A X T E M I S I A
VIV · FEC · SIS · E
L · C A N T I O
P X O C V L O
M A X I T · O P T
S T · C A S S I A S
S E C V N D I N Æ
F I L · D V L C I S S
M A M C *sic*

Contuli. Pirona ms.

1366 Gradi.

E · L · AMYRAS
coniuGI · SANCTISS
sATVRNINVS
FECIT · ET · SIBI

Redianus f. 139' Grad. n. 24; cod. Canonico n. 25.

Versus distinguunt libri ipsi.

1367 inter Belignum et Belvedere repperit Cassis.

SIBI
T · SAVFS
MEC

Anonymi schedae apud Pironam.

1368 Aquileiae.

F · SAVFEIVS · SABDA
ADIECIT
IN · FR · F · VIIII · IN · AGX · F · XXXII
SIBI · ET · SVIS

Eodem exemplo Sanutus f. 38 n. 3; Bellonus in supplementis n. 107; Apianus 349, 4 (inde Grut. 888, 1; Bertoli p. 63 n. 28), apud quem confunditur cum titulo qui sequitur apud Sanutum n. 833.

Vv. divisio incerta. — 1 F· om. Apian. — SAFEIVS Bell. — 2 nolim FECIT. — 3 VIII Bell.

1369 Belvedere nuper rep. BERT. Nunc Aquileiae apud Moschettinium.

L O C V S · C
SSI · C · F
TEXTI
IN · F · P · XVI
IN · AC · F · XL

Descripsi. Bertoli ms. n. 818; Zuccolo in relat. Dec. 1809.

1370 arca rep. Aquileiae in pavimento S. Felicis, inde ab a. 1782 Utini in seminario CORT.

L · S E P T V M I V S
L · F · F I R M V S
F I E R I · I V S S I T
SEPTIMIA · L · F
GEMINA · SOROR
S L A S S I A · L · F
P A V L L A · V X O R
EX · TESTAMENTO
FECERE
L · M · F
Q · XVI

Cortenovis ms. p. 23, 75 duobis exemplis. Moschettini ms. indeque Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 62.

1 SEPTVMIVS Cort. 1 Mosch., SEPTIMIVS Cort. 2. — 2 FIRMIVS Mosch. — 4 SEPTIMIA·L·F Mosch., SEPTIMIAE Cort. 2, SEPTIMIA Cort. 1. — 5 SEMINA Cort. 2. — 7 PAVLA Mosch. — 8. 9. 10. 11 om. Cort. 2, 10. 11 om. Mosch.

1371 arca magna, in qua conditae sunt reliquiae S. Quirini Roma translatae Aquileiam quando ecclesia metropolitana dedicata est a. 1030, ibi sub altari SS. Hilarii et Tatiani reperta a. 1745 ibique relicta.

SEPTIMIVS · HERACLIDA · AVREL
PANTNIAE · AMITAE · SVAE · POSVIT

Bertoli in Calogerà *racc.* 33 (1745) p. 215 indeque syll. ms. n. 912. Cortenovis ms. p. 75 ex Bertolio.

1372 Aquileiae in ecclesia metropolitana *nel parapetto della capella delle quattro sante vergini* BERT. in eccl. cath. CORT. in baptisterio KANDLER.

L · SERT
RVFV
SIBI · ET
EXORATA
BLASSIA
FAC
ET

Bertoli ms. n. 775; Cortenovis ms.; Kandler, qui vidit, ms. et in Istria 1852 p. 100.

1 SER Bert. Cort. — 2 XVF Bert., XVI Cort. — 4 EXORA Bert. Kandl. — 5 BEASSIA, 6 IAC Bert. — 7 FI Bert., om. Cort.

1373 Gradi in domo.

DIS MAN
.... CONIVGI
.... SERVANDI

Kandler descripsit.

1374 Puperiani apud Gregoruttium.

L · M
M · SERVI
FIXMI

Descripsi.

1375 Aquileiae in quadam domo.

LOC · MV
SEXVI
HILARI

Coletus ms. 1789 n. 11.

1376 Aquileiae apud Moschettinium.

MV · EERVIO
PXIMIGENIO
SERVIA
SECVNDA
MATER · FECIT
SIEI · ST · EVIS

tabella *cista cum operculo* *cithara?*

Descripsi. Exhibent Zuccolo ms.; Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 67; Zandonati p. 217.

1377 Aquileiae in ecclesia S. Felicis MARC. ACCVRS. *dietro l' altar grande* addit BANN.

D M
SERVIAE
CERVOLAE
ET · PRIMITIVO
ALVMNO · A · XIII
OBITIE
CAECILIA
PLVSIAE · V · P · SIB · ET
THEBIAE · MAXIM

Descripserunt Antiquus apud Red. f. 135' Aquil. n. 32 et Marcanovum (Bern. n. 601, Mut. n. 34); Felicianus in add. cod. Ver. n. 7; Secundus apud Bellonum n. 35, Sanutum f. 44 n. 87, Vatic. 5250 f. 54 n. 92, Rambertum n. 26, Capodaglium n. 47 (inde Fabrett. 353, 59 ex schedis Vatic.; a Turre p. 395; ex hoc Mur. 1497, 9 et Bertoli p. 138 n. 135); Bologna n. 4 (inde Ferrarinus cod. Reg. n. 9); Accursius n. 20.

Vv. ordinem non observant Antiquus et Vaticanus. — 4 PRIMITIO Marc. ('al. PRIMITIVO' margo Bern.). — 5 om. Bell. — A om. Red. Marc. — XIIII Fel. — 6 OBITVS Bell. — 7 CAECILI Red., CECILI Marc., CECILIA Felic. — 8 PLVSIS Cap. — SIB · Ramb. Cap. Accurs., SIBI reliqui. — 9 MAXIMAS Fel. Bell.

1378 rep. 1774 in via Aquileia Belignam.

delphinus rosa delphinus
M · SEXSTIVS · M · L
CHXYSEXOS
V · P · E · ET · E
LOC · DEDIT

Cortenovis ms. p. 18 (inde Marini Arv. p. 269).

1379 Aquileiae rep. 1854 ad fl. Marignonis in via ad S. Stephanum in fundo Cassis. Extat in aedibus Monari.

L · SEXTILIVS
L LIB
CREECENS
T · P · I
LIB · LIB Q

eadem instrumenta

Descripsi. Kandler ms. et Pirona ms. a Zandonatio.

1380 Belignae rep. in fundo Cassis MOSCH.

EIPHAXAE
ALVMNAE
QVAS · VIX
ANN · XX
M · V · DIE · VII
AVX · PAVLA
POSVIT

Moschettini ms., a quo pendent Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 48 (1829) p. 85 et Zandonati p. 218. Aliunde Anonymus Pironae.

1 EIPARAE, 3 QVE schedae Mosch. Vindobonenses errore. — 4. 5 AN · XX | M · V · D · VII Anonymus Pironae teste ipso in syll.; ego non notavi.

1381 Aquileiae apud Zandonatium.

D M
EOTERIDi
COLLIBXX ae
GLYCERa
PilESIM

Contuli. Kandler in Istria 1852 p. 97; Orlandi ms.

1382 prope Strasoldum in villa dicta Cisis *dentro di una anconetta.*

L X EPDIES DAEF SALVETIS
porta

Bertoli p. 259 n. 365.

Legendum fortasse L · P · SPEDIES · PX · E · P · SALVETIS, id est *L. P. Spedii pater et filius salvetis.*

1383 Belignae in fundamentis ecclesiae reperta a. 1793 CORT. Aquileiae in museo Cassis.

? E N DN
· F · SIBI · ET
ADO
I M P H S
YSO · PRATR
IO · PATX
INE · MATRI
E · FILIAE
· XIIII
AGOGE · ST
VNIO · L
LIB

Descripsi. Cortenovis ms. p. 101.

1384 Aquileiae apud Matthiam Paduanum.

VS · PA ////// XITA
P · P · F · ETATIVS
P · P · LVCVLLVS
P · P · TERTIVS
t. p. Q · XVI

Cortenovis ms.; Moschettini ms. (inde Pirona et per Zandonatium Kandler).

1 V · SPA////XITA Cort., VSIAH/////LINIA Mosch. — 3 LVCVLVS Mosch.

1385 Aquileiae in museo Cassis.

L · M
C · ETATI
PRISCI
IN · FR · P · XVI

Descripsi.

1386 extra oppidum Gradi per tria miliaria in insula Barbanzae MARC. Apud Barbanam SANVTVS 267. In S. M. de Barbana COD. CANON. Inter Aquileienses RELIQVI.

M · ETATIVS · EVXIO
AELIAE · SVRIAE
CONIVGI · KARISSIMAE
ET · AEMILIVS · FLACCVS
MATRI · PIENTISSIMAE
POSVEXVNT

Antiquus apud Iacobum de Utino in epistula a. 1448 scripta (Liruti p. 132; inde Capodaglio n. 67), item apud Redianum f. 135 Aquil. n. 20 et f. 139' Grad. n. 22, Marcanovam (Bern. n. 613, Mut. n. 46), codicem Canonici collatum a Cortenovio, Lilium f. 162, Gammarum f. 108, Felicianum cod. Marc. f. 62, Ferrarinum cod. Trai. f. 75. Aliunde Sanutus f. 39' n. 27 et f. 267; Iucundus cod. Ver. f. 190 et ex hoc Apianus 351, 4 (inde Grut. 830, 5, ex hoc Bertoli p. 251 n. 347).

Vv. divisio incerta. — 1 STACIVS Ferr. — 2 ELIAE Marc., AFLIX San., AVRELIAE Iacobus Capod. — SEVERAE Marc. cod. Can. Red. 139, SEVEXE San. — 3 CONI Marc. Red. 139. — CAXISSIMAE Iacobus Capod., CARISS Red. 135. Marc. Felic. Lil., RARISS San. Red. 139, CARISSI Ferr. — 4 EMILIVS · FLACCVS Fel. Ferr. Lil. Capod., EMILIVS · FLAVIVS Iacobus, librarii culpa, ut ostendit Capod., AEMILIVS FLACC San., EMILIVS · PLACC Marc. Red. utroque loco. — 5 PIENTISSIM Red. 139 Marc. (Bern.), PIENTISS Marc. (Mut.) San.

1387 Aquileiae in museo olim Bertoliano, nunc Cassis.

STATIAE · CHXEETENI
ALVMNE INFELICISSIME
AVRELIA · CHRESTE

Descripsi. Exhibent Fontanini ms.; Mur. ms. duobus exemplis et 1499, 3 a Beretta; Bertoli p. 200 n. 229; Cortenovis ms. p. 107; Moschettini ms.

1388 rep. Belignae 1834 in fundo Monari ad sacellum q. d. *il Cristo*, extat Aquileiae in aedibus Monari.

L · M
STÁTIAE
LYDÉS
IN · FR · P · XX
IN · AGR · P · L

Descripsi. Kandler ms. et Pirona ms. a Zandonatio.

1389 Aquileiae rep. in effossionibus a. 1788.

PIVS
NESPSR
STATIAS
SAGINAS
5 VXORI·AN·XVII

Rodari n. 8; schedium Pironae a. 1788 n. 15; Asquini apud Pironam.

Sic Asquinius; duo alia exempla haec sunt:

Rodari:
PIVS
NESPERIVS
ITALIAS
CARINO
ANORI · A · XVIII

Pironae schedium:
PIVS
SRPATIVS
ITALIAE
CARINAE
ANOX · F · A · VII

1390 Aquileiae in eccl. maiore in saxo ad murum inclinato RAMB.

L · M
C · STERTINI
ZOSIMI
ET · T · VARRON
5 MERCVRI
ET · VARRONIAE
MERCVSSENAE
MACERIAM · MERCVR
ET · MERCVSSENA · V
10 PECVNIA·SVA·FECER
IN · FR · P · XX
IN · AGR · P · X

Servavit Rambertus n. 44. Inde Capodagiio n. 70; Don. 14, 51 ex Ramberto; a Turre p. 395; Mur. 1499, 8 ex Turrio et Donio; Bertoli p. 183 n. 197.

2 STERTII Ramb. — 4 VAXON Cap. — 6 VARONIAE Cap. — 7 om. Ramb. (Pat.), servavit Cap.

Aquileiae *in una casa presso alli Porteghi* RAMB. in domo auctoris SAN. VAT. Nunc in museo Cassis.

L · M
C · STERTINI
ZOSIMI
ET · T · VARRO[N]
MERCVR[I]

Descripsi. Exhibent Bellonus n. 67 (inde Mur. 1749, 4); Sanutus f. 40' n. 43; Vat. 5250 f. 53 n. 91; Rambertus n. 49; Capodaglio n. 19.

Videntur eiusdem tituli duo exempla.

1391 Aquileiae in baptisterio.

STRATONICE
IVLIA · NOMTS PEcu
ANORVM · XXVII · Men
SVM·OCTO·DISXVM·XVI

Descripsi. Exhibet Kandler ms. et in Istria 1852 p. 100.

1392 *alla Colombara* rep., extat Butrii apud Toppium.

SVRIA
F · LIB
PYRAHIS
V · F ·

Contall descriptam a Lucianio.

3 lege *Pyrallis*.

1393 Paperiani apud Gregoruttium.

C · L · SVRO

Descripsi.

1394 Aquileiae in monasterio BELL. SAN. RAMB. 69 *in una casa sopra la piazza presso ad una statua* RAMB. 58 in plaza in domo cuiusdam APP. BOL. in platea in domo diruta ACC. *in piazza nella facciata della casa degli eredi Bassetti* CAPOD. *piazza di S. Giovanni, casa dell' Ermagora* SSBT.

D *galli duo* M
SVRTIAS · TY
CHENI · SPA
PHRODITVS · E
5 VICTOR · FILI
MATRI · PIENT
D · S · S · M

Secundus apud Bellonum n. 27 *b*, Sanutum f. 42' n. 68, Vat. 5250 f. 69 n. 62, Rambertum n. 69. Rambertus n. 38 aliunde ut videtur. App. Bol. n. 5. Accursius n. 5 (inde Mur. 1280, 6 ex schedis Ambros., sed adhibuit alia praeterea). Capodaglio n. 12 (inde a Turre p. 593) lapidem vidit, repetivit tamen ex Secundo. Bertoli p. 71 n. 44 qui incidit ex lapide.

App. Bol. vv. ordinem non servat. — 2 TYTY Bell. San. Vat. Cap., TYTI Ramb. 89, ET pro TY Ramb. 38. — 3 CHENIS·PA Bell. San., CHENIASPA Vat., CHENIAS · PA Ramb. 69 Cap. — 4 PHRODRITVS App. Bol., PRODITVS Cap. Ramb. 38. — E San. Ramb. 38, F Bell. Vat. Ramb. 69 Cap. pro E, om. App. Bol. — 5 FIL App. Bol., SIBI pro FILI Ramb. 69. — 6 PIENTI Bell. San. Vat. Ramb. 69 Cap., PIENTISS App. Bol. — 7 D · S · R · M Ramb. 38.

1395 Aquileiae in ecclesia maiore RED. in ecclesia metropolitana in pavimento sanctuarii sub confessione SECVNDVS BERTOLI.

TARIOLENVS · L · L
HILARVS
TARIOLENO · L · L
LICCASO

Antiquos in Rediano f. 134 Aquil. n. 5 (inde Gud. 362, 13) et apud Marcanovam (Bern. n. 591, Mutin. n. 24). Secundus apud Bellonum n. 11, Sanutum f. 40' n. 36, Vat. 5250 f. 67 n. 47, Rambertum n. 13, Capodaglium n. 63; inde perperam a Turre p. 395 et Mur. 1572, 8 ex schedis Bellon. Fontaninus ms. Bertoli p. 213 n. 254 ex lapide. Cortenovis contulit.

Fracturam signat Cortenovis. — 1 ARIOLENSIS Ramb. — L · alterum om. Red. Marc. Bell. San. Vat. — extr. puncta ponit Cap. — 2 HILLARVS Bell. San. — 3 extr. puncta ponit Capod. — 4 LICCAEO Red. Ramb. Capod. II Bert., LICCEO Bell. San. Vat. Capod. I, LICAEO Marc. Font.

1396 Villa Vicentina in aedibus Gorgo

TARIOLENA · L · L
FAVSTA
TARIOLENA · L · L
AORIS

L · TARIOLENVS
PRINCEPS
APPVLLEIA · N

Bertoli ms. n. 844 et in Calogerà *nuova racc.* 4 (1758) p. 371, cui dedit Florius. Cortenovis p. 15 fortasse ex syll. Calogerana.

1 ET · ARIOLENVS pro L · TARIOLENVS traditur. — 3 APPVLLEIAN Bert. ms., APVLLEIAN Bert. ed. Cort.

1397 Aquileiae in aedibus capitali prope eccl. metropol. BERT. in museo RANOL.

TARSI
E GER · LIBERTQVE

Bertoli p. 228 n. 285. Kandler ms.

2 LIBERTI · LIBERTQ Kandl.

1398 in villa Terzo.

L · M
C · TERSNII
AOSDIMI
IN · F · P · XVI
5 IN · AGX P. ...

Beretta misit Muratorio (inde hic non recte 1752, 3); Bertoli p. 182 n. 196.

4 FR, 5 AG Bert.

1399 rep. Aquileiae a. 1728 ad flavium Natissam, iacet ibi in campo.

M · TERENTI
LALI
LOCVS

P MVNICI
HIERAX HERMETIS LI

Beretta ms. (inde male Mur. 1752, 7); Bertoli apud Mur. 1603, 3 et in syll. p. 188 n. 208.

1400 Aquileiae in S. Felicie ANTIQ. SAN. CAPOD. BERT. in pavimento ad altare maius addit ACCURS. Nunc Butrii apud comitem Toppo.

TERENTIVS
NICO · CLARE ·
SABINIANE
CONIVGI · DVLCIS
5 SIMS · POSVIT ·

Descripsi. Antiquus in Rediano f. 136 Aquil. n. 35 (inde Gud. 268, 12) et apud Marcanovam (Bern. n. 598, Mutin. n. 31) et Ferrarinum cod. Reg. n. 56. Secundus apud Rambertum n. 28, Sanutum f. 43' n. 86, Vat. 5250 f. 53 n. 89, Capodaglium n. 48; inde a Turre p. 395. Accursius n. 18 (inde adhibito Turrio Mur. 1408, 5). Fontaninius ms. Bertoli p. 201 n. 249 ex lapide. Cortenovis contulit.

1401 Butrii in domo Toppi CORT., ubi ego non repperi.

D M
A · T E R E N T I
P A C C I A N I · Q V I
V I X I T A N
N I S · XVI · D I
XXXV · TERE
NTIA · STATI
A · FILIO · DV
L C I S S I M O
T E R E N T I A
ETATIA · SOE
PIENTIESIMO *sic*

Cortenovis ms. p. 79. 104; Zuccola delineavit.

1402 Aquileiae in S. Felicis BELL.; sine loco inter Aquileienses, sed post Emonensem SANUTUS.

TERENTIAE · TET · F
MAXIMAE · SOCRVI
LVSCIA · CLEMENTIA

Bellonus n. 39 (inde Bertoli apud Mur. 1501, 9 et in syll. p. 248 n. 337); Sanutus f. 44 n. 91; Vat. 5250 f. 54 n. 95.
1 TETIAE San. Vat.

1403 Aquileiae apud Moschettinium.

D · M
T E R T I A E · C O
NIVGI · ET
P R I M I G E N I
AE · F · AN · XXIV ·
C R E S C E N T I O
· PATER ·
B · M

Descripsi. Exhibent Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 67; Zandonati p. 218.

1404 inter Aquileiam et Terzo in aedibus Ermagorae.

OSSA
TERTIAE · CANI

Muratori ms. XIX, 227; Bertoli p. 195 n. 222; Kandler ms. et Istria 1852 p. 100.
2 CANI/E Kandl.

1405 Gradi in fundamentis quibusdam; principium deficit.

CONI
T E R T V L L A
*fec*IT ET
RVFO · PATRI
*te*R TIAE · MATRI
*l*IB · EPNEBO
*m. im*S C I V A E · L
*res*ITVTAE · DELI*c*
*phoe*BO · DELICATO
*sa*LDI · AN · XIIX

Cod. Redianus f. 139 Grad. n. 21; cod. Canonico n. 23.
Versus dividit Redianus. — 8 DELIO traditur; al. ITVAE FILIO DELI' Canon.

1406 saxum unum pedem crassum, binos longum et largum in via publica Aquileia ad Belignam ad fl. Natissam.

B | IAB |
| VII | VI
I E | M TET | T · TIT
TA | L · LVC | C · CARN

Bertoli p. 309 n. 439.

1407 Aquileiae apud Moschettinium.

L TETTIEN
L TETTIEN
QVI VIX AN

Descripsi. Coletus ms. 1789 n. 8.

1408 in vico Terzo.

T H A L L O
C · P · S
CONSERVI
DE · SVO

Capodaglio n. 105 (inde a Turre p. 398; Mur. 1603, 7 ex Turrio; Bertoli p. 259 n. 367).

1409 Belignae rep. in fundamentis ecclesiae a. 1780 *Nel 1793 l' ho trovata trasportata nella cascina vicina detta ora di Menon e posta ora nel pavimento del portico.* CORT.

DIS
M A N I B V S
T H R E P T I
ANNOR · XVI

Cortenovis ms. p. 31; Coletus n. 6; Moschettini ms. (inde Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 48 a. 1829 p. 88).
4 ANN · Mosch.

1410 prope Ronchi *di Monfalcone* in vico S. Pauli in campanili ecclesiae.

L · T I T I V S · L
LIB · GRAPTVS
ET · RABBIA · PAVLIN
V · F · SIBI · ET · PRIMITIVO
DELICATO · ANN · VII
ET · GRAPHICE · ET
D A P H N O · F I L I S
L · M · IN · F · P · XVI
IN · AGR · P · XX
LIB · ET · LI
N · M · H · N · S

Asquini Monfalcone (1741) p. 135; Beretta ms. (inde, sed adhibitis aliis exemplis, Mur. 1221, 9); Bertoli p. 223 n. 274 a Sarlio bibliothecario patriarchatus; Cortenovis ms. p. 55; Berini Timavo p. 18 accurate.
3 PAVLINI Asq. Beretta Bert., PAVLIN Cort., sed emendavit PAVLIN et sic dedit Berini. — 6 GRAPHIAE Beretta. — 10 LB · ET · LI Cort. Berini, LIB · ET · LI Asq. Bert., LIB · ET · LIB Beretta.

1411 Aquileiae rep. praesente Bertolio, qui intulit in museum.

LOC
M · TITI
L A E T I
IN · FR · P · XX
IN · AG · P · XXX

Beretta ms.; Mur. 1754, 9; Bertoli p. 187 n. 206.

1412 Aquileiae rep. 1741 in hortis patriarchae praesente Bertolio, deinde apud eum.

T · TITIVS · T · F
MVTTO
F I E R I · I V S S I T

Bertoli ms. n. 788 et in Calogerà *nuova racc.* 4 (1758) p. 376.

1413 *alla Colombara* rep., extat Butrii apud Toppium.

L · T I T I O
P V D E N T I
ET · ASELLIAE
G L Y C E R A E

Contuli descriptam a Lucianio.

1414 *Marcelliana la vecchia* prope Monfalconae.

L · M
T I T I A E
LALES
IN · F · P · CXXII
IN · AG · P · LX

Asquini Monfalcone (1741) p. 132; Cortenovis ms.; Berini in *Wiener Jahrb. A. B.* 48 (1829) p. 90.
3 IALES Cort.

1415 Aquileiae in domo Matthiae Padovani CORT. apud Moschettinium KANDL., ubi ego non repperi.

C · TITVRNIO · C · L
SENECIONI
*I*VCVNDVS · L · V · F · *E*T · SIBI
*E*T · PYLLIDI · CONLIBER
RESTITVTO · F · ANN · IIII
C R E S C E N T I · CONLIB
Q V A D R A T O · C O N L I B
LIB · LIB · Q
L · M · IN · FR · P · XXS
IN · AGR · P · XXXII

Cortenovis vidit; Moschettini ms. (inde male divulsam ed. *Wiener Jahrb. A. B.* 48 a. 1829 p. 87); Kandler descripsit.
1 L · TITVRNIO Kandl. — C · L om. Mosch. — 3 IVCVNDVS Cort. solus. — L · F · V (om. ET) Mosch. — 4 T · PYLLIDI Cort. Mosch, TRYLLIDI Kandl. — CONLIB Mosch. — 5 om. Mosch. — III Cort. — 6 CONL Mosch. — 7 COLIB Cort., CONL Mosch. — 8 LIBQ Mosch. — 9 XXV Mosch. — AGP Mosch.

1416 arca. Fiumicelli prope Aquileiam MUR. ultra Belignam II M. P. ab Aquileia BERT.

M · TREBIVS · VICTOR · VESCANTIAS · VARIANAE
CONIVGI · INCOMPARABILI · QVAS · VIXIT · MECVM
ANNOS · II · MENSES · XI · DIES · V

Fontaninius in schedis bibl. cap. Utin.; Mur. ms. et 1411, 1 a Beretta; Bertoli p. 212 n. 253.

1417 *alla Colombara* rep., extat Butrii apud Toppinum.

TREBIA
FORTVNATA
AMRODISIO
DELICATO
ANN · VI
FECIT

Contuli descriptam a Luciano.

1418 Gonars in angulo ecclesiae.

L · TREBLANO · L · L
ACASTO
GRATA · PLOTIA · CN · L
PATRI · V · F
L · IN · F · P · XX · IN · AGR · P · XX

Cortenovis ms. p. 47. Inde vol. I n. 1461.

1419 Belvedere rep. a. 1837.

C · TROSIVS · Ɔ · L
AZBESTVS
TROSIAS · Ɔ · L
NyMPNe · CONIVG
L · M · IN · F · P · XVII · IN
AGR · P · XXXII

Pirona ms. a Zandonatio.
4 NUMPHI traditur.

1420 Aquileiae *in un sasso posto nel muro del Patriarcato* RAMB.

LOCVS
M · TrOSI
CELADI
SIBI · ET · SVIS
IN · FRONTE
PEDES · XX
IN · AGRVM
PEDES · XXXII

Servavit Rambertus n. 33. Inde Capodaglio n. 50; a Turre p. 394; Mur. 1730, 17 ex Turrio; Bertoli p. 287 n. 205.
1 IOCVS Ramb. — 2 M · T · FOSI Cap., M · T · POST Ramb.

1421 Udine in aedibus comitis Bertolini.

delphinus *protome* *delphinus*
D · M
TROSIA

Bertoli in epistula ad Mur. ms. et in syll. p. 435 n. 649.

1422 Aquileiae in ecclesia maiore.

TROSIA · Ɔ · I · CICCA · PATROna
TROSIA · Ɔ · L · PHILRme · FIERI · IVSSIT
PRINCEPS · L · PRVDENS · LIBERT · PHILOTIS · LIBERI
P · Q · XVI

Servavit Antiquus in Rediano f. 134' Aquil. n. 11 (inde Gud. 348, 8) et apud Marcanovam (Bern. n. 587, Mutin. n. 20) et apud Ferrarinum cod. Reg. n. 31 (inde Mur. 1563, 13 ex schedis Farnes. et Valeriis; Bertoli p. 426 n. 826 a Muratorio).
Vt. divisio incerta. — 1 ET · I traditur pro Ɔ · L; nam solet apud Antiquum pro Ɔ poni ET. — fin. lacuna non indicatur. — 2 ET · L · PHILEAM, 3 extr. LIBER · L, 4 PO · XVI traduntur.

1423 Cervignani.

LOC
CN · TVLLI
CN · L · LEPIDI
P · Q · XVI

Asquini ms. apud Pironam.

1424 Utini apud Florios.

TVLLIVS · ORFE
VS · POSVIT
AMICO · DI
CYPRIO
CONIO
COLLEGAS

Cortenovis ms. p. 74.

1425 litteris cubitalibus CORT. Aquileiae in limine portae principalis eccl. maioris BELL. SAN. RAMB. BERT.

C · TVRPILI

Bellonus n. 14; Sanutus f. 40' n. 39; Vat. 5250 f. 67' n. 51; Rambertus n. 6; Capodaglio n. 53. Ex lapide Fontanini ms. et Beretta ms. et Bertoli p. 265 n. 382 et Cortenovis ms. et Kandler ms.
TVRPILII Bell., TVRPILLI Capod. I.

1426 in eccl. q. d. *il Musone* secundo ab Aquileia lapide BERT. Nunc Catai in museo Obizziano n. 29.

L · M
L · TVRPILI
ABASCANTI
IN · F · P · XVI
IN · AGR · P · XV

Descripsi. Beretta ms. (inde Mur. 1757, 5); Bertoli p. 181 n. 194; Cortenovis contulit; Furlanetto *lap. Pat.* p. 404 n. 533.

1427 Cervignani in aedibus Bresciani 1798.

LOC
L · TVRPILI
CILONIS
IN · FRO · P · XV
IN · AGR · P · XXXII

Cortenovis ms. p. 104.

1428 Gradi in atrio eccl. cath. S. Euphemiae.

DIS · MAN
TVTILIAS MEDAMS CONIVG
/////// ALEXANDRIN //
reliqua latent in terra

Cortenovis ms. p. 71.
Cf. titulum eiusdem n. 980.

1429 Strassoldi in castro.

Q · TYCHE
RFVS

Asquini ms. apud Pironam.

1430 Aquileiae *in casa di M. Pietro del maestro dello Motta* RAMB. in quadam domo super angulo SAN. VAT. in domo D. Francisci canonici ACC.

VABIA · L · L
LOGAS
V · F · SIBI · ET
FABIAE · L · L · NABI
SORORI
C · ASPANIO · SCABo
PRIMIGENIO · F
EORVM · ANN · XII

Descripserunt Secundus et Accursius. Illud exemplum exhibent Bellonus n. 76; Sanutus f. 41 n. 45; Vat. 5250 f. 69' n. 65; Rambertus n. 42; Capodaglio n. 32; Don. 13, 5 (inde Mur. 1504, 8) ex Ramberto; a Turre p. 394 (inde Mur. 1460, 6); Bertoli p. 236 n. 306. Accursii est apud eum n. 24.
1 VABIA veri auctores omnes. — 2 LOBAS Ramb. (Pat., non Mar.). — 3 in. V· om. Ramb. (Pat., non Marc.). — 4 VABIAE Ramb. (Pat., non Marc.). — NADI Ramb. Cap., NABI Bell. San. Vat. — 5 om. Bell. San. Vat. — 6 ASPAMIO Cap., ASPASIO Ramb. (Pat., non Mar.). — SIABO Ramb. — 8 AN · XI Ramb. (Pat.), AN · I Ramb. (Mar.).

1431 ad Belignani rep. ZUCC. Nunc apud Moschettinium.

VACCIAE ·
P · L · SILENIONI
VACCIA · Ɔ · L ·
PRIMA · FIERI
IVSSIT · ARBITR
L · LABEBI · T · F ·
T · LABEBI · T · F ·

Descripsi. Exhibent Zuccola in relat. Nov. 1807 cum explicatione Sinuvii; Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 12 (1820) p. 27.

1432 Aquileiae in baptisterio.

L · VALERIO
CHRESIMO
ANN · V
VALERIA · I

Descripsi. Exhibent Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 69; Kandler ms.

1433 Aquileiae.

LERIO
METI
VERI
CO

Pococke p. 124 n. 8.

1434 *alla Colombara* BER.; nunc Butrii apud Toppium.

L M
L · VALERI
SECVNDI
IN · F · P · XXX

Contuli. Beretta ms. (inde Mur. 1760, 7); Bertoli p. 179 n. 191; Cortenovis vidit a. 1790.

1435 Aquileiae.

D · M
HIC · SITVS · EST
VAL · TVRNIVS

Moschettini ms. indeque Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 48 (1829) p. 89.

1436 basis magna, in Villa Vicetina apud Gorgbiou BERT. Adhuc ibidem ante aedes Bacciochi.

SEX · VALERIVS
VALERIANVS · V · F · SI
ET · VALERIAE · SEX · F · SECVN
MATRI · ET · PATRONAE
COESVTIAS · IN/ENI · CON
OPTIMAE ET AMICIS INTI*mis*
C · CORNELIO AVITICIANO
CORNELIAE FORTVN*atae*
ET · C · VRVINIO · ABASCANTO
//////// IO CLARO ////

Contuli. Exhibent plus minusve imperfecte Bertoli ms. n. 847 et in Calogerà *nuova racc.* 4 (1758) p. 372, qui non habet nisi v. 1. 2; Asquini ms. apud Pironam, finiens in VALERIAE v. 3; Cortenovis ms. p. 6; Kandler ms. ab Hattingero.

Cortenovis dabo v. l.: 3 SEX ·] S ·, 5 IN/ENI] INRENI, 6 EAMICISINII, 7 CORNELIO MINITIANO, 8 ET CORNELIA DAFNIANA, 10 ABASCANTIO CIVI ROMANO.

1437 Aquileiae apud Zandonatium.

D · M · S
*v*ALERIAE · SATVRNIN*i*
LIB · ARISTOCLIA*e* · MC

Kandler in Istria 1852 p. 95 eodemque exemplo Orlandi ms., ubi haec superaddita dicuntur titulo Corneliae Hermione n. 982; quod si ita est, ego ea praetermisi.

3 ARISTO · CL · IAFMC traditur. M · C fortasse est *memoriae causa*.

1438 Aquileia advecta Utinum ad Camillum Gorgo CAPOD.

D · M
VALERIAE
MESSILLES
QVAE · V · A · XXX · D · IVI
IVLIVS
GORGONIVS
Q · V · MEC · A · XVIII
D · LVI · CONIVG
CASTISSIMAE

Capodaglio n. 133 (inde a Turre p. 399). Fontanini ms. Mur. ms. et ed. 1413, 7 a Beretta. Bertoli p. 136 n. 131. Pococke p. 124 n. 10.

2. 3 coniungunt Cap. Poc. — 3 MESSILES Bert., MESILLES Poc. — 8 CONIVGI Font. Berett. Bert.

1439 Aquileiae rep. *al Muro forat*, extat in baptisterio.

C · VARENO
PRIVATO
ANN · XXIIII
CLODIA
MOSCHIS · F
PIENTISSIM

Contuli. Exhibent Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 72.

1440 litteris bonis. *Alla Colombara* rep., extat Butrii apud Toppium.

VARIAE
CALENI
ET · C · ARC *sic*
TITYCNO *sic*

Contuli descriptam a Luciano.

1441 Monfalcone in aed. Paparotti ASQUINI 1741. Nunc Udine in domo Fabii Asquini comitis HIER. ASQUINI ad Bertolium ms. n. 806.

VARIA
CALLITVCNE
L · TITIO
SEMNO
CONTVBERNALI
Q · CAELIO
PYRAMO · F
V · V · F

Asquini Monfalcone (1741) p. 133.

1442 Aquileiae ad basilicam in vetusta via lapidibus strata rep. 1846.

F · VSIEDIVS · C
C · POSTVMIV
M · ALLIVS · P · F
L · CAPENIVS · L · F
Q · CR*o*NIVS · F · /
Q

Zandonati ms. apud Pironam et Kandlerum.

5 O · CEONIVS · FR traditur.

1443 Aquileiae apud Moschettinium.

L A M S
N
VENATIVS F

Descripsi. Kandler ms.

1444 Aquileiae *alla Casa bianca* in fundo Corner rep. 1805.

C · VENONI
VS · REPERTI · LIB
LOCVPLES
PETRONIA · ADAVCTA
V · F · SIBI · ET
NISTRO · LIB · LIBERTISQ
LIBERTABVSQ · POSTERISQ
EORVM

Moschettini ms. indeque opinor Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 12 (1820) p. 28.

1 VENNONI Steinb. et unum ex quattuor quae vidi Moschettinii exemplis. — 6 NISTRO Pirona, HISTRIO Steinb. eiusque exempla Moschettiniana.

1445 Aquileiae in museo Cassis.

HIC SOLVS MV
SVIS
SVS NEREDISVS
/SNVCIVS ER
VSRINVS IX
FROFRIO SVC *sic*

Descripsi.

1446 Aquileia advecta Utinum ad Camillum Gorgo CAP.

VERGILIA · C · L · AVCTA · /
NIO · L · F · PRIMO
PATRI
ELIAS · T · F
VNDAE · MATRI
AE · L · F · PROCVLAE
SORORI · VI*v*
VNIVS · L
MAXVMVS · V · F
SVIS · OMIN

Capodaglio n. 131.

1 AVCTAE, 7 VI traditur.

1447 Aquileia delata Utinum ad Camillum Gorgo CAP. Adhuc ibidem.

VETTIVS
L · F ·
T · EOAM
T · LIBERTE
L · M · P

Descripsi. Capodaglio n. 126; Fontanini ms.; Beretta ms.; Bertoli p. 227 n. 283; Pococke p. 124 n. 4.

1448 Aquileiae in ecclesia metropolitana ad aediculam S. Caroli.

L · VETTIVS · L · L · ACASTVS
V I P A

Bertoli apud Mur. 1789, 15 et in syll. p. 254 n. 354; Cortenovis ms. p. 103.

1 ACACIVS, 2 om. Cort.

1449 Beligane in eccl. S. Martini.

VETTIAE
L · L · SABIN
AE · ANN · XXAI
POSIT · C ·
TITVRNIVS
VERVS · M
· E ·

Bellonus n. 87; Sanutus f. 45 n. 103; Vat. 5250 f. 51 n. 74; Rambertus n. 76; Capodaglio n. 88; Don. 14, 52 (inde Mur. 1424, 2) ex Ramberto; a Turre p. 396 (inde Mur. 1285, 6 et Bertoli p. 238 n. 311): hi omnes ex Secundo. Ex lapide Cortenovis in corr. ad Bertolium; Zuccolo ms.; Moschettini ms. (ex hoc *Wiener Jahrb. A. B.* 48 a. 1829 p. 88).

In vv. div. sequor Ramb. Vat. 5250 Capod. Zucc. Mosch. — 1 VLTTIAE Ramb., VI...AE Mosch., VL ... III Zucc. — 2 L · L · .. BIN Zucc., LLS .. BIN Mosch. — 3 AI Ramb. pro AE. — ANN Bell. — XXAI Bell. Vat. Cap. Cort. Zucc., XXVI reliqui. — 4 POSEIT Vat. — 5 TITVRNIV Zucc., T TVRNIVS Mosch. — 7 C Vat., om. Ramb. Mosch.

1450 rep. Belignae, extat in museo Cassis.

VETTIA · SEX · L
SALVTA *sic*
SEX · VETTIVS · ASTRAGALVS
SEX · VETTIVS · DAMA
VIVI · FECERVNT
PATRONAE
VETTIA · Ↄ · L · PRIMA
VETTIA · Ↄ · L · SOPHS
VETTIA · Ↄ · L · AVCTA
VETTIA · Ↄ · L · POLIS
LIBERTIS · LIBERTABVS
EORVM
L · M · IN · FRO · P · XXV
IN · AGR · P · XXXII

Contuli. Habent Pirona ms. et Kandler ms. et in Istria 1852 p. 101.

1451 Beligni ANTIQ. BELL. SAN. BOL.

A · VETTIARIO
MARTIALI
AMICO · OPTIM
L · EPIDIVS
DIADVMENVS
STATIANVS

Antiquus in Rediano f. 136' Aquil. n. 42 (inde Gud. 311, 11) et apud Marcanovam (Bern. n. 606, Mutin. n. 39) et apud Ferrarinum cod. Reg. n. 38; a Turre p. 399 (inde Bertoli p. 262 n. 372) ex Marcanova. Secundas apud Bellonum n. 80, Sanutum f. 44' n. 98, Vat. 5250 f. 64 n. 26. Bologna n. 19 (inde Ferrarinus cod. Reg. n. 14 et ex sched. Farnes. Mur. 1509, 2).

Vv. ordinem retinent San. Bol. — 1 VETTIARIO Marc. (Bern.), VECTIARIO Marc. (Mut.); VESTIARIO San. Gud. Mar. contra auctores suos. — MARCIALI Marc. (Bern.). — 4 L · EPIDIVS Red., LEPIDVS Bell.

1452 Aquileiae rep. in via quae a septentrione ducit ad eccl. cath. CORT. In museo KANDL. Non repperi.

IVCV
Q · LICOVIV
C · VETTIEN*us*
TYRANNVS
P · VALERIVS · CEL*er*
CVPITVS · A · CAESI*us*
ACASTI
PVDENS · Q · LICO*vi*
ALBANI

Cortenovis ms. p. 18. Moschettini ms. (inde male *Wiener Jahrb. A. B.* 47 a. 1829 p. 69). Kandler vidit.

1 IVC Mosch. Kandl. — 2 LICOV Mosch. — 3 CRETIEN vel CETIEN Mosch. — 4 TYRANVS Mosch. — 6 CAES/ Cort.

1453 rep. Utini a. 1783 in ruinis castelli antiqui CORT. Utini apud Asquinios COL.

IS · HA
/ · M · VI
ANAF

Cortenovis ms. p. 59; Coletus inscr. Aquil. ms. n. 32.

3 . . . ANA . . . Col.

1454 in paludibus inter Aquileiam et Gradum in ponte ianuae CORT. Gradi in aedibus Guzzon ZAND.

CVM · P · VIBIO · P · L
IN · FRON · P · XV
IN · AGR · P · XX

Cortenovis ms. p. 88; Zandonati ms. apud Pironam.

1 P · BIVIO Pirona.

1455 rep. *alla Casa bianca.*

MAN*ibus*
C · VIBI · C ·
FAVSTVS *et*
LIBER*ti*

Zuccolo in actis m. Dec. 1808.

1456 in villa *di Terzo* in aedibus quae sunt monasterii BERT. Deinde in museo Cassis.

M · VIBIVS · M · L
STATIVVS
V · F · SIBI · ET · SVIS
ET
CAESILIAE

Contuli. Mur. ms. et ed. 1765. 5 a Beretta; Bertoli p. 207 n. 243, neuter recte.

1457 Gradi in ecclesiae vestibulo.

DIS · MAN
VIBIAe / ANATI · CONIVG
INCompar ALSEANDER
TITIFII · POSVIT

Pococke p. 126, 7.

1458 in area, in qua inerant sceletri tres, Aquileiae rep. m. Mart. a. 1852, cum diruta est ecclesia S. Iohannis ad forum KANDLER. Iam ad Veronam in vico S. Petri Incariani in villa Moogne.

VIBIAE · AQVILINAE · MATRI · OPT
TERENTIA · T · FIL · VISIANA
VIVA · FECIT · ET · SIBI

Descripsi. Kandler in Istria 1852 p. 100; Orlandi ms.

1459 *in Castions presso la canonica.*

VIBVSIAE
L · L · CECROP
ANN

Cortenovis ms. p. 48.

1460 Monfalcone rep. ad rudera pontis veteris Isonzi fl., nunc apud com. Antonium Gerardi CONV. *trovata al lago di Pietra Rossa, ora a Ronchi di Monfalcon in casa Hampel* BERINI.

L · VINISIVS · T · L · L ·
ALEXANDER
V · F · SIBI · ET · SVIS
VINISIAE · T · L · L ·
PRIMAE · ET
IVLIAE · C · L · METHE · DELICATAE · SVAE · ET
INACHO · FILIO
L · VINVSIO · FLORO · L ·
VINVSIAI · CORINNAI · L ·
L · M · Q · V · P · Q · XE ·

Edita primum in *Giornale d' Italia* c. a. 1750, q. n. v. Zaccaria misit Marinio Mutina 18 Dec. 1765 (cod. Vat. 9059). Cortenovis ms. p. 56 (inde Marini Arv. p. 52). Berini Timav. p. 18.

4 ET · L · L Zac. — 6 fin. IT Cort. — 8 VINISIO Cort. — 9 VINISIAI Marini ex corr.

1461 *alla Beligna* CORT. Nunc Aquileiae apud Moschettinium.

L · M
SEX · VINVSI
PROSPECTI
IN · FRO
PED · XXS
IN · AGR ·
IN · A F · LXX

Descripsi. Exhibent Cortenovis in itin.; *Wiener Jahrb. A. B.* 12 (1820) p. 26.

2 SEX Cort.; hodie deest. — 7 In litura restitutus est.

1462 Biliniae in ecclesia S. Martini FRIORES. Udine in aedibus Zucoli CORT.

VIOLAE
PLAVTI · AQVILIN
PRIMITIVOS · CON
IVG · ET · PRIMITVAE
VERNA · CONIVG
FILIAE · EOR

Ex rotuli capitali Aquileiensis scripti a. 1533 folio primo Bertoli apud Mur. 1421, 10 et in syll. p. 217 n. 262. Bellonus n. 88; Sanutus f. 45 n. 105; Vat. 5250 f. 51 n. 75; Rambertus n. 78; Capodaglio n. 82 (inde a Turre p. 397). Cortenovis contulit.

In vv. div. sequor Bert. et Ramb. — Nexus reliquis melius servavit Bert. — 1 VIOLE San. — 2 AQVILIN Bell. Cap. — 5 om. Bert. — 6 EORVM Vat.

Puto v. 5 postea adiectum esse loco non idoneo, ut titulum posuerint Primitivus prior maritus et Verna maritus alter Violae coniugi utriusque Primitivaeque filiae Violae ex Primitivo.

1463 Aquileiae in domo prope S. Stephanum.

V I S E N A · L · F
TERTIA
VIV · FEC · SIB · ET
C · SEpTVMIO · C · L
N I C O M A C H O · E T
VISENAE · C · L · PROCVLAE
VISENAE · Ↄ · L · CVPITAE
VISENAE · Ↄ · L · POTESTAT
L · VARIO · Ↄ · L · CRNESIMO
ET · SVIS · L · L

A Turre p. 397 (inde Mur. 1607, 10; Bertoli p. 241 n. 316); Beltram descripsit Cortenovio.
4 SETTVMIO traditur. — 8 POTESTAT Beltr., POTESTAR Turrius.

1464 Aquileiae rep. BERTOLI. Deinde Udine in domo Gorgo.

VITALIS
O · PVBLICI
MACCONIS
ANNOR · XXVII
F V O E N S
CONSERVVS
DEDIT

Mur. 1607, 11 e Beretto; Bertoli syll. p. 423 n. 619 et apud Mur. 2088, 13; Pococke p. 124 n. 15.
4 ANNORVM Ber.

1465 Musone.

VMMIOiaE
P N O E B R
IN · FR · P · XV
IN · AGE · P · XL

Pococke p. 125, 3.
1 VM · MIDE traditur.

1466 rep. ad Aquileiam a. 1817 in palude MOSCH. Extat in aedibus Moschettini.

T · VOLTILIVS
CELER · V · F
SIBI · ET
M A M I L I A E · C · L
THOINI · VXORI
SVAE
T · VOLTILIO · PRISCO · F
E T · V O L T I L I A E
CELERINAE · F
T · VOLTILIO · OPTATO
FRATRI

Descripsi. Exhibent Moschettini ms.; *Wiener Jahrb. A. B.* 12 (1820) p. 26; Zandonati p. 223.

1467 Aquileiae ad eccl. cath. in coemeterio.

Q · L
S I B I · E T
V O L T I L I A E
Q · L · APRILII

Bellonus n. 16 (inde Bertoli apud Mur. 1767, 17 et in syll. p. 247 n. 331); Sanutus f. 40' n. 40; Vat. 5250 f. 68 n. 53. Asquinius contulit Cortenovio.
1 om. Asq. — 4 APRILII antiqui, APRILI Asq.; fortasse APRILLAE.

1468 Aquileiae in museo Bertoli, nunc Cassis.

O · M
M · VTI · SABINI
IVVENIS
INNOCENTISSIM
QVI VIXIT
ANNIS · XX
CLIENTENTES EIVS *sic*

Contuli. Habent Mur. ms. et 1573, 2 a Beretta; Bertoli p. 134 n. 128.

1469 Belvedere in aedificio iuxta domum Colloredianam.

LOC · MON · T · G · SVF
AB · ARA · MON · EIVS · A · MVNT · AD · TER · HVNC · P · X
ET · A · TERM · AT · LIMIT · PVBL · P · XX

Zandonati ms. apud Pironem.

1470 Aquileiae apud Matth. Padovanum CORT., apud Moschettinium ut vid. KANDL.

L · M
L · S · M
IN · FR · P · X
IN · AG · P · XXXII

Cortenovis et Kandler descripserunt.

1471 saxum magnum Aquileiae iacet prope ecclesiam.

C · C · N

Descripsi.

1472 Aquileiae in foro Sancti Iohannis.

L · M
T · C · V
IN · FR · P · XX
IN · AG · P · XXX

Bertoli apud Mur. 1773, 12 et in syll. p. 186 n. 203. Zuccolo ms.
3. 4 N pro IN Zucc.

1473 Aquileiae in domo quadam BELL. In domo presbyteri Francisci VAT. Cervignani in fori portico CAPODAGLIO. Rep. Aquileiae a. 1650 et a Dominico Pino Aquil. cath. mansionario donata URSATO. Deinde Patavii apud hunc, postea Rovigii apud SILVESTREM, nunc Veronae in museo n. 355.

L · M
E · SEX · L · H
IN · F · P · XIIX
IN · A · P · XXXII

Contuli. Videntur plura exempla prodiisse. Exhibent Bellonus n. 71 Sanutusque f. 42' n. 70 et Vat. 5250 f. 63' n. 21. Ursatus 1652 p. 249, 1719 p. 282 (inde Reines. 17, 112 et Mur. 1773, 14 et Bertoli p. 185 n. 200). Capodaglio n. 137. Silvestri Giaveonle p. 65. Maffei M. V. 151, 2. Furlanetto lap. Pat. p. 372 n. 464.
L(ocus) m(onumenti) E(turiae) Sex. l. H(ilarae) similiterve explica.

1474 Belvedere in aedibus Becam.

L · M · C
G · ET · A

Cortenovis ms.

1475 Aquileiae apud confessorem monialium.

L · M · M · G · O · R · R · IND

Bertoli ms. n. 834.

1476 Butrii apud Toppiam.

L · M
Q · O · S

Descripsi.

1477 Aquileiae apud Moschettinium.

L · M
C · I · C
I · F · P · XX
L ag P XXV

Descripsi post Kandlerum.

1478 rep. 1842 in via Monfalcone Beglianam.

L · M
L · I · R
IN · AGR · P · CLX
IN · FR · P · CCC

Pirona ms. ex adversariis Brumati.

1479 pone Monasterium in casa campestri.

L · M
T · M
I · F · P · XXV
I · A · P · XXXV

Zuccolo in actis Iul. 1808.

1480 Aquileiae in museo Cassis.

M · M · P
Q · Q · V
P · CXX

Descripsi.

1481 Aquileiae apud Matth. Padovanum CORT. Beligane ZUCC. Apud Moschettinium ut vid. KANDL.

L · M
C · N · IN
FR · P · XVI
IN · A · P · XXIIII

Cortenovis Zuccolo Kandler descripserunt.
4 XXII Cort.

1482 prope Aquileiam rep., deinde Udine apud Gorghios.

L · M
O · P · P · ET
L · I · T
IN · F · P · XVI
IN · A · P · XX

Bertoli p. 423 n. 617; Mur. 1773, 11 a Beretta; Pococke p. 124, 14.
3 om. Poc.

1483 Aquileia delata Utinum ad comites Gorgo BERT.

L · M
Q · S · M
IN · F · P · XXV
IN · A · P · XXXIII

Novelle della repubbl. letter. (Venet. 1731) p. 26; Fontanini ms.; Beretta ms.; Bertoli apud Mar. 1773, 11 et in syll. p. 186 n. 202; Pococke p. 124 n. 13.

1484 *alla Colombara* rep., extat Butrii apud Toppium.

L · M
C · T · C
IN · FR · P · XX
IN · AGR · P · XLII

Contuli descriptam a Lucianio.

1485 *alla Colombara* rep., extat Butrii apud Toppium.

L · A
M · T · P
?N FP

Descripsi.

1486 Aquileiae in baptisterio.

L O C V
C · V
IN · P · P
IN · AGR

Descripsi.

1487 primo ab Aquileia lapide *alla Casa Bianca.*

LOC · M
IN · FR · PE · XXIIX
IN · AG · PE · XXXX
T · V · E
ET · V · P

Beretta ms.; Bertoli apud Mar. 1773, 9 et in syll. p. 190 n. 211.

Infra fractam facit Bert. — 4. 5 id est exempli causa: *T. Valeri Epagathi et Valeriae Faustae.*

1488 Aquileiae.

Z M · V · M ·
O IN · P · P · XV
Z IN · A · P · XX

Pococke p. 124 n. 7.

1489 Aquileiae ad ecclesiam.

L M
/////

Descripsi.

1490 II M. P. ab Aquileia in S. Aegidii prope domum Strasoldianam.

ITA · VALEAS · SCRIPTOR · HOC · MONIMENTVM
PRAETERI

Fontanini ms.; Beretta ms.; Bertoli apud Mar. 1772, 2 et in syll. p. 193 n. 217 (inde Orelli 4751).

1491 Aquileiae fragmentum in ecclesia maiore prope altare S. Erasmi.

VALEAS

Rambertus n. 2; Capodaglio 11 (in altero exemplo deest). Bertoli p. 193 n. 218 ex Ramb.
VALIAS Ramberti cod. Mar.

1492 II M. P. ab Aquileia in vico S. Aegidi BERT. Fiumicelli in curte Io. Dom. del Neri BER. Nunc prope Veronam in villa Mongae.

HOC · MONIMENTVM
HERED · NON · SEQVET

Descripsi. Fontanini ms.; Beretta ms.; Bertoli p. 194 n. 219; Kunz Istria 1849 p. 83.

1493 Aquileiae.

TE · LAPIS · OPTESTOR · LEVITER · SVPER · OSSA · QVIES · AS
ET · MEDIAE · AETATI · NE · GRAVIS · ESSE · VELIS

Moschettini ms. indeque Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 48 (1839) p. 88.

1494 saxum magnum Belignae rep.

HOC · MONumentum
ITA · VTI · DEFInitum
TERMINATVMQ · EST
QVAMDIV · PER · AEVum
STARE · POTVERIT

Moschettini ms. indeque non recte Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 65.

Datur tamquam fractum undique. — 2 DEFIMIA (DECIMIA ed. Vind.) traditur.

1495 Aquileiae rep. *in un antile della vecchia porta della chiesa metropolitana.*

ex su
—PERFLVO · FVNERARI
FACIEND · CVRAVEX

Bertoli ms. n. 828.

Id est ex eo quod superfuit ex funerario sportulis datis funeris causa.

1496 Aquileia translata Udine in domum Floriam AMAD. *Dalla casa Floria è passato a Monsignor Arcivescovo e poi in casa Asquini* CORT. 1783.

hoc monumeNTVM NEQVE VENDERE
neque excideLARE NEQVE OSSVA ALIENA
ei inferre liceST · QVIS ITA FECERIS HS L M N
rei publicae aQVILEIENSIVM OBLIGATVS
obligatave ESTO

Marinius ms. e schedis Amadutiis; Cortenovis ms. p. 22.

1 VENDERI Am. — 2 ALIEN Am. — 3 T · QVIS Cort., SIQVIS Am. Quadratarius pro *quisquis* videtur errore dedisse *quis.* — 4 QVILLEIENSIVM Am. — 5 OBLIGATAVE Cort.

1497 inter Aquileienses loco non indicato.

ne · CVI · VENDERE
neVE · MANVS
inFERRE · NEQVE
OSSA · ALIENA
INFERRE · LICEAT

Cortenovis ms. p. 22 manu aliena.

1 c̣r VEI/DERE, 2 MIVE, 3 C//FERRE traduntur.

1498 Aquileiae *nella porta del campanile della ch. di S. Felice* RAMB.

AMICIS · LIBERALIBVS

Secundus servavit. Inde Vat. 5250 f. 54 n. 93; Rambertus n. 25; Don. cod. Barb. p. 249. 597, ed. 2, 24 (inde Mur. 492, 4) ex Ramberto; Capodaglio n. 15; a Turre p. 393 (inde Bertoli p. 306 n. 431).

1499 Belignae in fundamentis antiquae ecclesiae

P · VII · IN · A · P · IX

Cortenovis ms. qui vidit a. 1793.

1500 Aquileiae in eccl. maiore.

M · Q · V · P · XV

Bellonus n. 29. Sanutus f. 41' n. 54. Vat. 5250 f. 62 n. 7.

1501 cippi duo simillimi, *alla Colombara.*

L M P
Q XVI

Bertoli p. 178 n. 190.

1502 Aquileiae in S. Felice in quodam lapide fracto.

L · Q · Q · P · XVI

Sanutus f. 43' n. 84; Vat. 5250 f. 53 n. 87.

1503 Monasteri apud comitem Cassis.

L · M ·
IN · FR · P · XVI
IN · AGR · P · XVIII

Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 48 (1829) p. 86.

1504 *alla Beligna* n. 1.

I N · F R O
P · XVI
I N · A G R
P · XXVI

Contuli. Ed. Kandler in Istria 1852 p. 101.

1505 *Giassico villa soggetta alla Badia di Rosazzo, presso i conti Modena.*

LOC · M
IN · FR · P
XVI
IN · AGR
P · XXXII

Bertoli ms. n. 858 et in Calogerà *nuova racc.* 4 (1758) p. 379, cui misit Viriti.

1506 in villa Biliniae iuxta viam.

L · M
IN · F · P · XVI
IN · A · P · XXXII

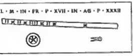
Bellonus n. 79 (inde Bertoli p. 247 n. 333). Sanutus f. 44' n. 97. Vat. 5250 f. 64 n. 25.

1507 bis repetita. Aquileiae olim, iam ad Veronam in vico S. Petri Incariani in villa Mongae.

L · M
IN P · P · XVII
IN A · P · XXVI

Descripsi.

1508 Cervignani.

Bertoli ms. n. 737 missam a Milesio ipse contulit et mensus est.

1509 Terzo.

L · M
IN · FR · P · XX
IN · AG · P · XXX

Bertoli p. 184 n. 199.

1510 *al Musone.*

L ·
INFR · P · XX
INAG · P · XXXII

Pococke p. 125 n. 1.

1511 titulus adhuc longus metr. 6 litteris altis m. 0.19; rep. a. 1859 *alla Colombara*, extat Butrii apud Toppium.

LO|C · MON | IN F|R P XXV | IN AG|O · PED

Contuli descriptam a Lucianio. Habet item Pirona ms.

1512 Campolongi in domo comitum de Michelis. — Aquileiae POC.

L · M
IN · F · P · XXX
IN · A · P · XL

Descripsi. Beretta ms.; Cortenovis ms. p. 86; Pococke p. 124 n. 1.

1513 prope Aquileiam in vico San Canciano in aed. privatis fragmentum.

AG · P · XXX

Beriai *Wiener Jahrb. A. B.* 48 (1829) p. 89: '*pare aver appartenuto al cippo di Q. Fruticio Primo* (n. 1219).'

1514 post Monasterum in aed. rusticis.

L · M
IN · FR
P · XXX
IN · AGR
P · XXX

Zuccolo in actis Iul. 1808.

1515 Belvedere apud Savorgnanos.

L · M
IN P · P
XXXII
IN AGR · P

Zuccolo ms.

1516 Aquileiae in aedibus n. 43.

I
XXXII

Descripsi.

1517 Belvedere ANON. Aquileiae in aedibus Tullio CORT.

GR
XXX · II

Anonymus apud Pironam. Cortenovis ms.

1518 bis repetita pone Monasterium in aedibus rusticis.

L · M
IN · FR
P · XXXV
I · AGR

Zuccolo in actis Iul. 1808.

1519 Aquileiae in aedibus doctoris Tullio CORT. Nunc Belignae n. 1.

L · M
INFR · P · XL · IN · AG · P · XL

Descripsi. Cortenovis ms. p. 14; Zuccolo ms.

1520 Aquileiae in aedibus Saldomeri Strasoldo in puteo superiore.

IN · AGRVM
PED · LXIIII

Rambertus n. 21. Capodaglio n. 69. Bertoli p. 311 n. 444 ex Ramb.

1521 Marignani.

L · M · IN · F · P////

Kandler ms. a Zandonatio.

1522 in eccl. S. Stephani.

L · M · IN · FR

Bellonus n. 49. Sanutus f. 42 n. 60.

1523 Aquileiae apud Moschettinium.

L · M · IN · FR · P

Descripsi.

1524 *alla Colombara* rep., extat Butrii apud Toppium.

L · M

Descripsi. Integra est.

1525 Aquileiae in S. Felicis.

ARIVS · O · P
*test*AMENTO · SIBI
fieri IVSSIT

Bellonus n. 37 (inde Bertoli p. 248 n. 335); Sanutus f. 44 n. 89.
1 ARVIS Bell. — 2 AMENIO Bell. San. — 3 IVSIT Bell.

1526. 1527 Aquileiae in patriarchatu in lapide quadrato.

C · IVL · P
IN · F · P · XVI
IN · AGR · P · IXX

R · F · L · PRIMA
IN · P · P · XVI
IN · AGR · P · IXX

Sanutus f. 41' n. 51. 52; Vat. 5250 f. 61 n. 5; Bellonus n. 55 (inde Mur. 1699, 2 a Bertolio; Bertoli p. 249 n. 340).
1, 3 AVG pro AGR Bell. — LXX Vat.

1528 Aquileiae in eccl. metr. in aedicula SS. Hilarii et Tatiani BERT.

HILEROTIS

Bertoli ms. n. 830 ex lapide; item Secundus apud Bellonum n. 30 (inde Bertoli p. 267 n. 387); Sanutus f. 39 n. 17 et f. 41' n. 53; Vat. 5250 f. 62 n. 8.
HFROTIS San. Vat., H · FORTIS Bell. — ALEVS HILEROTIS 'super variis lapidibus' San. f. 39.

1529 Aquileiae in patriarchatu in capella superiore.

C · I · A · II · III ↄ F · I · V
LOC
L · I · C · F · I · F · L · II · X

Bellonus n. 54 (inde Bertoli p. 236 n. 305); Sanutus f. 41' n. 50; Vat. 5250 f. 61 n. 4.
C I A II III FIVLOC LI C TI L II San.; 1 extr. FII, 2 ELOC, 3 IICEIFI/II Vat.

1530 Cervignani.

L · T · T · F · P · L · F · P · L

Bellonus n. 91; Sanutus f. 45' n. 110; Vat. 5250 f. 52 n. 80; Rambertus n. 86; Capodaglio n. 109 (ex hoc per Liratium Bertoli p. 419 n. 604).
Sic Bell.; alii aliter:
Sanutus: L · T · T · P · P · L · F · P · I
Ramb.: L · T · T · P · P · L · S · P · I
Vat.: L · T · P · P · L · L
Capod.: L · T · T · F · P · L · P · P · I

1531 Aquileiae in muro prope turrim de Renae RAMB. 31 CAPOD. in S. Cosmi BELL. SAN. RAMB. 65.

VIVA FECIT
SIBI · ET · SVIS
L · P · Q · XVI

Bellonus n. 45 (inde Bertoli p. 248 n. 338); Sanutus f. 43' n. 82; Vat. 5250 f. 53 n. 85; Rambertus n. 31 et n. 65 (inde Bertoli p. 311 n. 445); Capodaglio n. 20.
3 L · P · Q Ramb. 65.

1532 Belignae in turri campanaria BELL. BERT.

IOCVS · CONCESSVS · AB · A
CHA

Belloaus n. 83; Sanutus f. 44' n. 100; Vat. 5250 f. 65 n. 31. Fontanini ms. Bertoli p. 293 n. 408.
1 CONCISSVS Bell.

1533 fragm. Aquileiae in ecclesia maiore in aedicula IV virginum.

C · F · N
D · P O

Rambertus n. 10; Capodaglio n. 60; Bertoli p. 311 n. 443 ex Ramb. Bertoli ms. n. 719 vidit. Kandler ms.
2 ΔPO Ramb. (Murat.).

1534 fragm. ibidem litteris eiusdem magnitudinis.

— FORVM —

Bertoli ms. n. 718. Kandler in Istria 1852 p. 91 et ad tab. antiquae Aquileiae, qui legit FORVM.

1535 Aquileiae *al di sotto della pietra, che sostenta il pogginolo della casa decanale.*

pars superior in muro latet
IVGI · INCOMPARABILI
CVM · QVO · VIXIT · ANN · XI
M · II d. ... NE · VLLA
QVER *ella sias* T · ANNOS
5 XXX m. D · XXII
ORAS · XI

Bertoli p. 217 n. 261.

1536 Terzi in aedibus monasterii S. Benedicti.

QVAE VIXIT
APITONIVS
ENTISSIMAE

Bertoli ms. n. 843.

1537 Aquileiae in museo Cassis.

ab una parte: O Φ N / NEVE / NAMP
ab altera: NV / ANA

Bertoli ms. n. 778.

1538 Aquileiae in moenibus oppidi versus ecclesiam S. Stephani.

OBI P L AMS

Bertoli ms. n. 841 *b*.

1539 Belignae in turri campanaria.

IO · L · L
SSO
IO · L · L
AN · XVII
5 B · L · L
VXORI
E · L · L
ACATIAE
OCHADI
10 LIVS
ONI

Pococke p. 125 n. 13; Cortenovis ms. p. 42 qui bis legit a. 1780. 1782 nec tamen sibi satisfecit.

1 om. Cort. — 5 FIL Cort. — 7 sq. III / || CAM / II || OCINVS / || IIVS / || / ONT Cort.

1540 *al Musone.*

IM
TO · VET
LIBER
ONO
5 ERENTI
RVNT

Pococke p. 125 n. 2; Cortenovis ms. p. 30.
1 om. Poc. — 2 VE Poc. — 5 om. Cort.

1541 *al Musone.*

O P B
BE *geminae*
CCATI
RAV
5 CON
MVSI
NI

Pococke p. 125 n. 5; Cortenovis ms. p. 30.
3 CAT, 5 ON, 6 TVSI Poc.

1542 Aquileiae in ecclesia cathedrali.

PACI
OSTV
OBCIT
AV I
5 RIATV
TACEN
ET

Pococke p. 125 n. 14.

1543 Aquileiae.

LIAE CI
VMBN
MILIVS
TIA REN

Pococke p. 124 n. 6.

1544 *al Musone.*

NVM ET
MESIS

Pococke p. 125 n. 7.

1545 *al Musone.*

N FRATRI · RV
M · POSVIT

Pococke p. 125 n. 6.

1546 Aquileiae.

AM
IOSA
IVS
TRIX
5 IS
ICEM

Pococke p. 125 n. 16.

1547 Aquileiae.

ON
ERVO
VAE VIXI

Pococke p. 125 n. 11.

1548 Aquileiae.

SIBI ET · SVIS
LIB · LIB
FIERI · IVSSIT

Pococke p. 125 n. 10.

1549 Tapoglisni in aed. Franc. Stefanio.

GENIO
SVPERO

Cortenovis ms. p. 61.

1550 in Villa Vicentina Gorghiorum.

NVARIA
ENS

Cortenovis ms. p. 15.

1551 Aquileiae apud Zaninium.

TER MES
CIS SCRI

Cortenovis ms.

1552 Aquileiae apud Zaninium.

DOMVM SVAI

Cortenovis ms. p. 14.

1553 Aquileiae apud Zaninium.

AVILLIVS · L · F
RATER

Cortenovis ms. p. 14.

1554 Belignae in turri campanaria.

III C X
SQ · EOR
N / S
XX
5 XXXII

Cortenovis ms.

1555 Aquileiae apud Zaninium CORT. nunc in museo.

BICVS · PRA

Descripsi. Cortenovis ms. p. 14. Kandler ms.

1556 in aedibus Tullio CORT., quae nunc sunt *alla Beligna* n. 1.

BCIQVC

Contuli. Cortenovis ms. p. 14; Kandler in Istria 1852 p. 101.

1557 Aquileiae in quadam domo.

LIB · LIBQ · POSTER
EORVM
L · M · IN · FR · P · XVI
IN · AGR · P · XXXX
5 H · M · H · N · S

Coletus n. 5.

1558 Belinae in turri campanaria.

Q
SIB
IAE · FRO
IAE · L

Coletus n. 4.

1559 Aquileiae in aedibus Bocmi ZUCC. Nunc Veronae apud Smaninum.

LIBERT · LIBERQ
POSTERQ · EORVM
L · M · IN · FR · PED · XL
IN · AGR · P · XXXXIIXS

Descripsi. Habet Zuccolo in actis m. Iul. a. 1808.

1560 Aquileiae *casa Chiavarina*.

A · L · F · Q
SCI · M
T V R S
I S O
S I

Zuccolo in schedis.

1561 S. Canciano in aedibus parochi *nell' interno della canonica*.

DIAE · T · FIL
IVS · PVB
O · FIL

Berini apud Steinbuechelium *Wiener Jahrb. A. B.* 48 (1829) p. 89 et apud Pironam ms.

1562 Aquileiae inter rudera monasterii monialium.

NIMAE
RTEMATI
SIIII

Ex Asquinianis Pirona.

1563 Aquileiae ad S. Stephani in fundo Cassis rep. 1855.

ANTONINO   C · VEI   FAE · TI RIAM

Zandonati misit Pironae.

1564 inter Aquileienses.

M I N
M S R E
S V B I S
LIBERTA
S EISQVI
IM

Kandler ms.

1565 Aquileiae in museo. Non repperi.

L · M
ANABIVS

Kandler ms.

1566 Aquileiae *nella casa che fu del Capitano*.

II PINIVS
COS

Kandler ms. et in Istria 1852 p. 100.

1567 Gradi.

ARMC
ITISS

Kandler descripsit.

1568 inter Aquileienses.

VSIADI
IANVS
AIMINI

Kandler ms.

1569 *alla Beligna*.

D · M · S
IIIIIIIII

Kandler Istria 1852 p. 101.

1570 Belignae rep. 1780 FOUR. Nunc Aquileiae in museo.

TC
VSCI
DIOMI
vIvvs
S STDV
HA

Descripsi. Cortenovis ms.

1571 fragmentum litteris minutis, Utini apud Cernazaium.

Q V A E
I I C T I S
A V T I B

Pirona descripsit.

1572 Aquileiae rep., extat ad Veronam in villa Mongae.

M A
N I V G
O · L · L
L · S

Descripsi.

1573 Butrii apud Toppios.

M
CIAES
IN IS
REN
S TII

Descripsi v. 1. 2. 3, reliquos sumpsi ex Luciani exemplo.

1574 Aquileiae in museo.

PR · IC
PRO

Descripsi.

1575 Aquileiae in museo Cassis.

DO
ORAE MI
ANVS DE
CLVCENE
S SVADI
CANTI

Descripsi.

1576 Aquileiae in museo Cassis.

DIA Y · L · PI
V · I
L · M · Q · Q · V · P · XVI

Descripsi.

1577 Aquileiae in museo Bertoli, nunc Cassis.

QV
sine alia repre IENSIONE
VTIA VX
ARISSINO *sic*
SVA POSVIT S

Descripsi. Bertoli ms. n. 777.

1578 epistylii pars, Aquileiae in museo Cassis.

VS · RAMV

Descripsi.

1579 litteris maioribus Aquileiae in museo Bertoli, nunc Cassis.

I E C T O
S RETRO P
M S T V I
DECIMA · S

Descripsi. Ed. Bertoli p. 310 n. 441.

1580 litteris magnis, Paperiani apud Gregoruttium.

VNDAI
NNOR XI
HVS · TRO

Descripsi.

1581 Aquileiae apud Moschettinium.

AMVNIS
SIBI · ET · SVIS
*liberti*S IS · LIBERTAS
S A · Q · V · P · RVI

Descripsi.

1582 Aquileiae in baptisterio.

SANCTORVM APOSTOL*OR*
PARECORIVS APOLL*INARIS*
CONSVL · VENET · ET · *HISTRIAE*
S V · C · FECIT

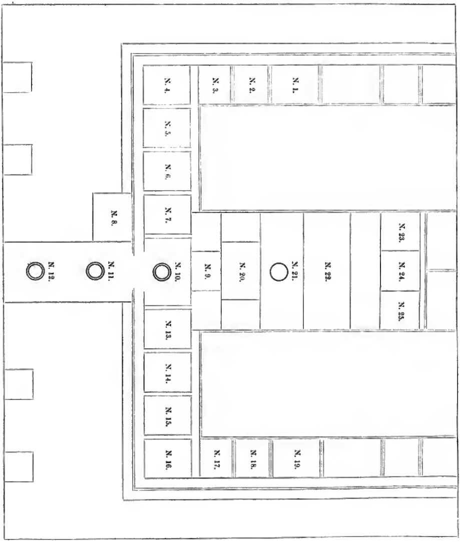
Descripsi. Paullo pleniorem exhibent Moschettini ms. duobus exemplis; Kohen *Archeogr. Triest.* 1 (1829) p. 69 eodemque exemplo Kandler ms. et *iscr. dell' Istr.* n. 8.

2 APOSTOLORVM Mosch. — 3 APOLLINARI Mosch. — 4 HISTRI Mosch. I, HISTR Mosch. II.

Tituli qui sequuntur n. 1583—1616 inserti sunt fueruntve omnes cathedralis Gradensis dedicatae S. Euphemiae pavimento operis lithostroti. Adieci tabulam quam repperi inter Pironiana ex schedis Asquinianis desumptam, quae quibus locis plerique eorum legantur indicat accurate. Ibi ubi est n. 22 legitur titulus Aquileiensis archiepiscopi Heliae (n. 580) relatus apud Mur. 1884, 3 et apud Bertolium p. 345 n. 503 ab hac sylloge alienus, quem tamen subnotare placuit:

Atria quae cernis vario formata decore
Squalida (sub picto caelatur marmore tellus)
Longa vetustatis senio fuscaverat aetas.
Prisca ea cesserunt magno novitatis honori,
Praesulis Heliae studio praestante beati.
Haec sunt tecta pio semper devota timori.

quorum versuum ultimum auctores Itali adnotant petitum esse ex carmine in ecclesia S. Laurentii in Damaso posito Atticae Magni Felicis uxori incipiente: *quisquis plena deo mysteria mente requiris.*

1583 Gradi in pavimento patriarchalis ecclesiae (in forma n. 9).

AMARA LSCT ·
ET ANTONINA
CVM FILIIS SVIS
HAELIA ET MELLE
TA VOTVM
SOLVENT

Bertoli apud Mur. 1917, 1 et in syll. p. 348 n. 509; contulit Cortenovis.

4 HALIA Bert., em. Cort.

1584 Gradi in maioris ecclesiae pavimento (in forma n. 4).

CONCORDI
VS ET NITIA
NA CVM SV
IS FR · P · XXV

Redianus f. 138 Grad. 2 (inde Gud. 366, 10). Bertoli apud Mur. 1817, 1 et in syll. p. 348 n. 507.

1585 Gradi in patriarchalis ecclesiae pavimento (in forma n. 1).

DOMNIVS CALIGA
RIVS CVM CONIVGE
SVA SEVERA *FECE*
RVNT PEDES *XP*

Redianus f. 138' Grad. 12 (inde Gud. 367, 3). Bertoli apud Mur. 1917, 1 et in syll. p. 350 n. 514. Contulit Cortenovis.

1 DOMNIVS Red., DOMINVS Mur., DOMNICVS Bert. syll. — 3. 4 quae inclinatis dantur om. Bertoli; FECE add. Cort.

1586 Gradi in pavimento (in forma n. 11).

DOMINI
CVS NOTARIVS
CVM SVIS VO
TVM SOLVST

Asquini ms. apud Pironam; Marinius (ms. et ed. apud Maium scr. 5, 125) accepit a Cortenovio, inter cuius schedas non extat.

In vv. div. sequor Pironam. — 3. 4 VOTV Mar.

1587 Gradi in maioris ecclesiae pavimento (in forma n. 14).

GAZEVS DIACO
NVS CVM MATRE
SVA BONA VOT
SOLVIT

Redianus f. 138 Grad. 1 (inde Gud. 368, 1). Cortenovis ms. p. 68 qui vidit.

2 C pro CVM, 3 NS · Ô · Š pro VOT Red.

1588 Gradi in patriarchalis eccl. pavimento.

GVDERIT
CVM
SVIS FECIT
PEDES
RRV •

Redianus f. 138 Grad. 5 (inde Gud. 372, 4). Bertoli apud Mur. 1917, 1 et in syll. p. 350 n. 515. Contulit Cortenovis. Kandler descripsit.

3. 4 SVIS FECIT P Kandler.

1589 Gradi in patriarchalis ecclesiae pavimento (in forma n. 16).

IONANNIS
LECT · CVM
MATRE SVA
AGNETA
F · P · XRV

Redianus f. 138 Grad. 6 (inde Gud. 368, 3). Bertoli apud Mur. 1917, 1 et in syll. p. 349 n. 510. Kandler descripsit.

In vv. div. sequor Bertolium. — 1 IONANIS Kandl. — 4 AGNSTAS Kandl.

1590 Gradi in ecclesiae patriarchalis pavimento (in forma n. 15).

IOHANNES
MIL · DE NVM
CADISIANO
CVM VXORE
SVA SEVERINA
FECER · P · XXV

Redianus f. 139 Grad. 18 (inde Gud. 368, 4). Bertoli apud Mur. 1917, 1 et in syll. p. 346 n. 504 ligno expressit. Kandler ms.

2 L · S pro DS Red. — 5 SEVERINA Red., SEVERIN Kandler, SEVERIAN Bert. — 5 XX Kandl.

1591 Gradi in ecclesiae patriarchalis pavimento (in forma n. 17).

*IO*HANNIX
*MI*LIS · DS NV
*ME*RO · EQVIT
PSRSO · IVS
TINIANI · VO
TVM · SOLVIT

Antiquus apud Redianum f. 139 Grad. 17 (inde Gud. 368, 5) et in cod. Canoniciano n. 20; neque aliunde videtur proficisci schedula quaedam Pironiana. Ex lapide rursus Pocockius p. 126, 6 et Bertoli ms. n. 943 a Millesio uterque, qui quae non vidit, dedi inclinatis. Kandler ms. principium tantum refert idque fractum ut Millesius.

1 HANNES Kandler. — 2 MILES Can. — in LIS DE desinit Kandler. — 3 EQVITVM schedula Pironiana. — 5. 6 sic Antiquus; TINIANO SVO | ET SVIS SOLVIT Pocockius.

1592 Gradi in patriarchalis ecclesiae pavimento (in forma n. 23).

LAVRENTIVS VC
PALATINVS VO
TVM CVM SVIS
SOLVIT ET DE DO
NVM DSI FSCS
RVNT · P · DCC

columbae duae

Antiquus apud Redianum f. 138 Grad. 7 (inde Gud. 368, 8 et Fontaninius in libello citato ad n. 1619) et in cod. Canonici n. 18. Bertoli apud Mur. ms. et 1917, 1 et in syll. p. 343 n. 498, ubi ligno expressit. Kandler qui vidit et in Istria 1849, 3 et in schedis.

5 DONO pro DONVM Ant. — 6 RVN pro RVNT Kandler ms. — DCC/// Kandler Istr.

1593 Gradi in patriarchalis ecclesiae pavimento.

LAVRENT*IVS* · *MI*
LIS · DS · N*VMERO*
TARVIS*IANO* · *ET*
FILIVS · *DOM*
NI · FSC*IT* · *P* · *XXV*

Integram exhibet Redianus f. 138' Grad. 13 (inde Gud. 368, 7, ex hoc Orelli 3414). Ex libello antiquitatum habito a Daniele Rhennero, id est ex ipso Rediano libro, rettulit Bologna integram in syllogen inscr. ms. (cod. Cicognae n. 1873) f. 23, principium (LAVR — TARV.) in antiquarium f. 13. Ex hoc pendent Burchelatus epitaph. (1583) p. 150 = hist. Tarvis. p. 503 (inde Mur. 829, 3) et Bertoli p. 434 n. 647, qui citat ex notis ad commentarios Benedicti XI. — Fractam vidit Pocockius p. 125 n. 1, qui quae non habet, dedi inclinatis.

4. 5 DOMVI Bologna.

1594 Gradi in pavimento (in forma n. 21).

SSRVSXPI
LAVX . . .
DIAC . . . .
VOTVM
SOLVIT

Asquini ms. apud Pironam; Marinius (ms. et apud Maium ser. 5, 125) accepit a Cortenovio, inter cuius schedas non extat.

1595 Gradi in patriarchalis ecclesiae pavimento (in forma n. 24).

LAVTVS · ACTOA
RIVS SCAS·ECCL·
AQVIL· CVM SV
IS VOT · SOLVIT
SSRVVS XPI
LVCINVS RO
MANA LVCIA
NVS ET LVCIA
FECERVNT P C

Bertoli apud Mur. ms. et 1917, 1 et in syll. p. 343 n. 499, ubi ligno expressit. Contulit Cortenovis. Kandler ms.
5 //AVVS Kandler. — 7 LVCIA Mur. Cort. — 8 LVCIAN Kandl. Cort.

1596 Gradi in pavimento (in forma n. 19).

MARCVS BISV
LVS CVM FRATRI
BVS SVIS VOTVM
SOLVERVNT

Redianus codex f. 138 Grad. 9 (inde Gud. 366, 2); cod. Canonicianus apud Cortenovium ms. p. 69. Asquini ms. apud Pironam.
Vv. divisi ad Asquinium.

1597 Gradi in ecclesiae pavimento.

† MARTINVS
//T////VO//S
BIT

Cortenovis p. 70; Asquini ms. apud Pironam; Kandler ms.
2 . . . T · VOT . . . Kandl. — Asquinii exemplum hoc est:

L MARFIMI
VS CVM SVIS
VOTVM SOLBIT

1598 Gradi in ecclesiae pavimento.

MAXIMVS
NAVCLERVS
VOTVM SOLBIT

Cortenovis ms. p. 70 qui vidit; Kandler ms. et in Istria 1848 p. 294.
2 NAVCLERV Kandl., V · CLERS Cort. — 3 sic Cort.; . . . O . . . Kandl.

1599 Gradi in ecclesiae pavimento (in forma n. 18).

MVRGIO
LECTOR
ET RONA
CVM FILIIS
SVIS FECERV
PEDES X

Antiquus in Rediano f. 138 Grad. 4 (inde Gud. 369, 5) et apud Marcanovam (Bern. n. 608, Mut. n. 41) et Ferrarinum cod. Reg. n. 40. Mur. 1917, 1 a Bertolio et ex sched. Farnes. et Capponiis. Bertoli p. 349 n. 512. Contulit auctor Pironae. Kandler descripsit.
Vv. div. ad Bert. — 1 VRGIO Kandler. — 5 sic Bert., FECERV auct. Pir., FEC · PV Kandl., FECERVNT Ant. — 6 servavit solus Ant.

1600 Gradi in pavimento patriarchalis ecclesiae, quae dedicata est S. Euphemiae (in forma n. 20).

FAMVLI SCAE
MARTYRIS
EVFEMIAS
NONNVS ET SV
SSSIA PETRVS
ET IONANNES
PRO SALVTE
SVA ET OMNIVM
SVORVM EX V
OT SVO FR P C

Redianus f. 138' Grad. 14 (inde Gud. 367, 9). Bertoli apud Mur. 1917, 1 et in syll. p. 344 n. 502 ligno expressit. Kandler ms.
1 SCAI Kandler. — 3 EVFIMIAS Red., EVPHEMIAE Bert.

1601 Gradi in patriarchalis ecclesiae pavimento (in forma n. 7).

PAVLVS N
ET DIVGENIA
CVM SVIS
VOTVM SOL
VENT

Redianus f. 138' Grad. 11 (inde Gud. 369, 12). Bertoli apud Mur. 1917, 1 et in syll. p. 344 n. 501 ligno expressit. Cortenovis ms. p. 69. Kandler ms.
3 om. Kandler. — 5 VERVNT Red. — Cortenovis sic: PAVLVS ET | EVGENIA CV | SVIS VOTV | SOLVENT.

1602 Gradi (in forma n. 10).

PETRVS
NOTARIVS
VOTVM
SOLVIT

Pococke p. 126 n. 4 et Bertoli ms. n. 951 a Millesio. Cortenovis ms. p. 71.

1603 Gradi.

PETRVS
NOTARIVS
CVM SVIS VOTV
SOLVET

Marinius ms. accepit a Cortenovio, inter cuius schedas non extat. Fieri potest, ut Cortenovius acceperit ab Asquinio; quod si ita est, fides vacillat.

1604 Gradi in ecclesiae patriarchalis pavimento (in forma n. 2).

PROBINA Cum
SILIO SVO
THOMATE
NOTARIO
VOTVM
SOLVENT

Antiquus in Rediano f. 138' Grad. 15 (inde Gud. 370, 3) et in cod. Canonico n. 19 et apud Marcanovam (Bern. n. 609, Mut. n. 42) Ferrarinumque cod. Reg. n. 41 (inde Mur. 1928, 11 ex schedis Valer. et Farnesiis). Aliunde Pococke p. 125, 3 = 126, 5; Kandler qui vidit; Pironae schedae.
Vv. ordinem Ant. neglexit. — 1 PROBINAC Red. Poc. Kandl. Pir., PROBINAS Marc. Ferr. Can. — 2 SILIO Kandl. Pir., MILIO Poc., ET · FILIO Antiquus. — 3 ETHOMATE Pir. — 4 LOTARIO Pir. Kandl. — 5 OTVM Kandl. — 6 om. Kandler; SOLVIT Mur. ex corr.

1605 Gradi.

SECO//
LECT V//
VENS//
TIGISAC
FIMIAFV
..TVM · SO//

Pococke p. 125 n. 2.

1606 Gradi in pavimento patriarchalis ecclesiae (in forma n. 3).

STEFANVS
NAVCLER
CVM SVIS
VOTV SOL

Bertoli p. 348 n. 508. Contulit Cortenovis. Kandler ms. melius quam in Istria 1848 p. 294.
1 STEEANVS pingitur. — 4 legit solus Cort.

1607 Gradi in aedibus plebani.

TALA
ET BEN
VOTV a solvunt

Cortenovis ms. p. 65 (inde Marini apud Maium ser. 5, 126).

1608 Gradi in pavimento ecclesiae patriarchalis (in forma n. 5. 8).

IN NOMINE
DOMINI
TERTIVS VO
sic TVN SOLVIT

Bertoli apud Mur. 1917, 1 et in syll. p. 347 n. 505. Contulit Cortenovis. Kandler ms. Asquinius apud Pironam partem collocat in formae loco quinto, partem in octavo.
3 PETRVS Bert. solus.

1609 Gradi in sacristiae pavimento.

VALERIANVS
ET VALERIA *fil*
CVM·DECENTIANA
VOT·SOLB

Cortenovis ms. p. 70. Kandler ms.
1 om. Kandler. — 2 VALERIA · TLI Cort., VENERIA · T · L L Kandler. — 3 ..VM PICENTIA... Kandler.

1610 Gradi in sacristiae pavimento.

ET VALERIANA
CVM EVGENIA
VOTVM SOLBVNT

Cortenovis ms. p. 70.

1611 Gradi in patriarchalis ecclesiae pavimento.

VICTORINVS
LECT·FILIVS *cum*
ANTONINO *et*
SVIS·VO
TVM·SOLVIT

Redianus f. 138' Grad. 10 (inde Gud. 371, 5). Bertoli apud Mur. 1917, 1 et in syll. p. 349 n. 511. Contulit Cortenovis. Kandler ms.
2. 3 LECT · FILIVS · ANTONINO Red., LECTE (Cort., LECT rel.) ... | ANTO .... recentiores. — 4 VO om. Kandler.

1612 Gradi in pavimento patriarchalis ecclesiae (in forma n. 6 et n. 13).

VITALES
ET VALE
RIANVS
CVM SVIS
FR·P·XXXV

Bertoli apud Mur. 1917, 1 et in syll. p. 349 n. 513. Contulit Cortenovis. Asquini ms. apud Pironam. Kandler ms.
5 XXXV Kandler, XXR auct. Pir. — Asquini sub n. 13 sic: VITALES ET | VALERIA ... rel. om.

1613 Gradi in pavimento patriarchalis ecclesiae.

VRSVS ET
AVRELIANA
VOTVM
SOLVENT

Bertoli apud Mur. 1917, 1 et in syll. p. 348 n. 506.

1614 Gradi in ecclesiae pavimento.

† ZIMARCVS
PRIMICERIVS
N O RITARVM
R·N H VO
SOLBIT

Cortenovis ms. p. 70; Kandler ms.
1 IZIMARCVS Cort. — 3. 4. 5 NO VRITAR | BI..SVO | T.... SOLBIT Kandl.

1615 Gradi in pavimento patriarchalis ecclesiae (in forma n. 25).

ΕΥΧΑΡΙϹΤΩΝ
ΤΩ ΘΩ ΚΕ ΤΗ Α
ΓΙΑ ΕΥΦΗΜΙΑ
ΥΠΕΡ ΠΑΝΤΟϹ
ΤΟΥ ΟΙΚΟΥ ΜΟΥ
ΕΠΟΗϹΑ ΠΔ' Ρ
N Β Ρ Ο Β N

Bertoli Aquil. p. 343 n. 500 ligno expr. Mur. ms. et 1917, 1 a Bertolio. Kandler ms.
1 ΕΥΧΑΡΙϹΤΩΝ Kandl. — 3 ΠΑ pro ΓΙΑ Bert. — 4 ΠΑΠΤΟϹ Bert. ms. — ΕΠΟΗΕΑ Bert. syll., ΕΠΟΝΗϹΑ Mur.; est ΕΠΟΙΗϹΑ. — ΠΔ'Ρ Kandl.
Licet Graeca sit, tamen omittere nolui.

1616 Gradi in pavimento (in forma n. 12).

CCCCC
LRRR
IV

Asquini apud Pironam; Marinius (ms. et apud Maium scr. 5, 125) habuit a Cortenovio, inter cuius schedas non extat. *'Sta in fine del pavimento, di cui un disegno era fralle schede del Cortenovis, e dice forse il numero dei piedi di tutto il lavoro.'* MARINI.

1617 Aquileiae in S. Felicis pavimento in opere masivo.

CONCOR
DIANVS

Bertoli p. 341 n. 496 ligno incidit.

1618 Aquileiae in S. Felicis pavimento in opere masivo.

CONSTANTIVS
ET THEODORA
ET THEO*do*
RVS *fece*
RVN*t p*...

Bertoli p. 340 n. 495 ligno incidit.
5 RVNI Bert.

1619 in pavimento operis musivi BERT. Aquileiae in S. Felicis.

MALCHVS
ET EVFEMIA
CVM SVIS
DE DO*NIS*
DEI *VOTVM*
SOL*VIST*

Descripserunt Antiquus et Bertoli. Illud exemplum est in Rediano f. 136 Aquil. n. 33 (inde Gud. 368, 12, item Fontaninius in auctario ad librum de disco mihi non viso) et apud Marcanovam (Bern. n. 602, Mut. n. 35; a Turre p. 399 ex Marcanova) et apud Ferrarinum cod. Reg. n. 36 (inde Mur. 1906, 4 ex sched. Farnes.). Bertolius ligno incidit p. 341 n. 497.
Quae Bertolius non vidit, dedi inclinatis. — Vv. ordinem non observat Ant. — 2 EVPHEMIA Marc. — 6 SOLVER Marc.

1620 Aquileiae apud Monarium.

IL
..LAERIS
MVNVS FECIT INTE
R SPONSI MANVS ET MATRIS
sic //EVAE QVI VIXIT ANN PL MI XXIII
MEN VI DI XVIII ET SPONSATA FVIT
ANN III MEN II DI XVII DEPOSITA
DIE VII KAL DECEMB CONS AN — p. C. 382
TONIO ET SVAGRIO VV CC IN
PACE DIEM VENERIS SPONSVS
P ... RR
..R

Contuli. Kandler ms. et in Istria 1852 p. 98.

1621 Aquileiae.

SSIMAR CONIVG
AI VIXIT AN
OSITA EST pR NC
ISCCTRMI
ILLI VIXIT ANN
ONORIO) — p. C. 397–418

Zandonati ms. (inde Pirona ms. et Kandler ms.).
1 CONIVG, 3 IR traduntur.

1622 Aquileiae apud confessorem monialium BERT. Campolongi apud Toppium CORT. Nunc Butrii apud com. Toppi.

CONI
ICONCLVSERAT
ITENERI GNAT
VS ISTE PER
KAL APRIL·PO*st cons* — p. C. 391
*ta*TIANI ET S*ymmachi vv cc*

Descripsi. Bertoli ms. n. 824; Cortenovis ms. p. 102 (inde non recte Marinius n. 6290*a*, ex hoc Rossi inscr. chr. urb. I p. CIX).
1 servavit Bert. — 2 ICONCLVSI ego et Cort., CONCVSERAT Bert. — 3 fin. GNAI ego, CNT Bert. — 4 PERR Bert. — 5 KAL ego et sic, sed elementis deformatis, Cort., AL Bert. — 6 sic ego, ut plane confirmetur Rossii de hoc lapide coniectura; IANTES Bert., IANIETSL Cortenovis, qui supplevit *Nigrin*IANI ET SE*rgii* (n. 351).

1623 rep. Belignae 1771 CORT. Extat nunc Buri in villa comitum Bartolini ASQ.

† EGREGIVS FIDEI SANCTVS MITISQ *sic*
SACERDOS · DIGNVS QVEM CVPER
ET PLES ALIENA SVVM · *sic*
DIGNS ITA DEMINIS DVCISVS *sic*
CONSORTIA SACRA · PARTI
CIPARE FIDEI CONSILIO EEGERE
HOC IACET IN TVMVLO PROPRIVM CVI
NOMEN AMANTI VENTVRI MESITI
PRESCIA CAVSA DEDIT AIS DENIS
SINIS POPVLIS PRESEDIT IN ANNIS ·
SI NON MIGRASSET LAVS ERAT ISTA
MINOR · DEPOS SB D · VIII · IDVS APRILIS
IND · RI
DP · AMSSOSIVS DIAC · KAL · DECEME
MARINIANO ET ASCLEPIODOIO · VV · CC · CONSS p. C. 423
IND · VII

Cortenovis ms. p. 73 (inde Marini ms. p. 393 n. 1); Asquini *Forogiulio dei Carni* p. 21.

1 † om., MITISQVE, 4 DIGNVS, 6 SECERE, 14 DIAC D KAL Cortenovis. — 15 ASCLEPIODOIO Cort., ASCLEPIODOLO 'sic' Asq. — CONS Asq.

'Veteres inscriptiones ante medium quintum saeculum bis quantum memini indictionum notas exhibent' Rossius inscr. chr. I p. XCVIII, citans hunc titulum a. 423 et vol. III n. 2659 a. 443.

1624 Monasterii apud Ritterum.

ΑΙ ЄΙ
ΤΗC Π ΑΚΑΤ
ΝΥΠΑ ΤΙΑΔΙ *ἐτάγη* p. C. 442
ΗΠΡΟ ЄΞΝC *τῷν* ·
ταῖ ΩΒΡΙ Ω Ν Η
ΙЄ ΤΗ
GSEGOR
ΙΕΝ

ΙΜЄ
ΜЄΤΑΥΤ
ΙΟΝΠC

Descripsi. Latina scripta sunt manu diversa.

1625 Aquileiae in domo aeditui cathedralis.

PARENTES · FILIAE
SVAE · INNOCENTISS
IMAE · AMANTIAE · QVI
BIXIT · ANNOS
PLVS · M · VII · M · V
DEPOSIT · PRI
DIAE · NONAS · IV
LIAS · IN · PACE

A Turre p. 399 (inde Mur. 1825, 4; Bertoli p. 337 n. 489).

1626 Aquileiae rep. in hortis Zandonati, apud quem extat.

MEMORIA
ANTONINI

Contuli. Kandler in Istria 1852 p. 96; Orlandi ms.

1627 Aquileiae apud Zandonatium.

...IIV
CENTISSIM
REL · CVPITV
REL · ROC

Descripsi.

1628 Aquileiae rep. in coemeterio S. Felicis a. 1787, deinde apud Putschium CORT. Aquileiae in pariete domus nobb. de Strassoldo COL.

S M
AVR · FOSTVNIVS
QVI · VIRIT · ANNVS
XL · M · V · D · XX · QVI · VIXIT
CVM · CONPARE · ANNVS
X · M · V · FLORA
FLOSENTINA · COIVGI
INCOMPARABILI
VNA · CVM · COLSCIO

Coletus ms. n. 2. Cortenovis ms. p. 92 (inde Marini inscr. chr. ms. n. 643). Moschettini ms. indeque non sine errore Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 64.

1 om., 2 FORTVNATVS, 4 D · R Mosch. — 5 COMPARE, 7 CONIVGI Mosch. Col. — 9 COLEGIO Mosch., COLLEGIO Col. — Infra fractam esse adnotavit Cort.

1629 Aquileiae apud Zaninium COST. Nunc in museo.

AVR · IVSTINO · PEDEI *sic*
QVI · VIXIT · ANNVM ·
MENSIS · VI · DIES · VIII · ET ·

Descripsi. Cortenovis ms. p. 98; Kandler ms.

1630 rep. *al Musone* prope Belignam 1780.

a (chrismon)
AVR · PRIMIT
VO · PREPAV
IVCIS · VAER
TICVS
TO...

Cortenovis p. 30 (inde Marini n. 674 *a*).

1631 Aquileiae in S. Felicis. Nunc Butrii in aedibus Toppo.

AVSSLIAE · ANIMAE · DVLC
QVAE VIXIT IN PACE ·
ANNIS · IIII · MENSIS
VI · DIES · RRIIII ·
AVRELIVS · ET · PRIMA
PASENTSS · FILIAE ·
DVLCISSIMAE · PECESV

Descripsi. Antiquus in Rediano f. 135' Aquil. n. 31 (inde Gad. ind. suppl. p. VI) et apud Marcanovam (Bern. n. 600, Mut. n. 33). Felicianus in add. cod. Ver. n. 6. Iucundus Ver. f. 189 nescio unde. Apianus 351, 2 (inde et ex Lazio Grut. 1050, 2). Secundus apud Bellonam n. 34, Sanutum f. 43' n. 85, Vat. 5250 f. 53 n. 88, Rambertum n. 27, Capodaglium n. 48. Bologna n. 14 (inde Ferrarinus cod. Reg. n. 11). Accursius ms. n. 19. Don. 20, 6 ex ms. antiquo. Fontanini ms. Beretta ms. Mur. 1834, 9 ex schedis Farnesiis (i. e. ex Ferrarino) et a comite Beretta. Bertoli p. 338 n. 491 ex lapide, ut videtur.

5 PRIMAE ego errore calami.

1632 Aquileiae apud Zandonatium.

CIVI
ANNPM
VERIIA *sic*
NIVX
CVM
OS
X

Descripsi. Kandler ms. a Zandonatio.

1633 arca marmorea, in qua ad corpus cadaveris crux insculpta erat. Aquileiae ad S. Felicem rep., deinde Udine apud Tullios CORT. Nunc Adorgnani prope Tricesimum in aedibus Turchettorum ORLANDI in schedis Pironae.

AVRELIAE · ANGVELIAE · ET
AVRELIAE FIRMINAE CONIVGIE
AVRELIVS FLAVIANVS · VIV · POSVIT
SIV'S · FRVT

Cortenovis ms. p. 57 (inde Marini n. 515).

v. 4 postea additus est clavo potius quam scalpro.

1634 Gradi in maiore ecclesia.

AVRELIA · EVSTOCIA
VIXIT · ANN · II · MENE · R
DIES · XVIII · CVIVE · PATER
R · EAEPVLTVRAE · TRADIDIT
NATA · EST · DIE · VENERIS
ORA · XI · EO · DIE · DEFVNCTA
EST · ORA · SECVNDA · DIE
VENERIS · ISRIOVINA
QI · VIXIT · ANNOS · M · IOVINVS
AIIARIIMIIIIIII D · VI
EEQVIEECIT III

Antiquus in Rediano f. 138 Grad. 3 et in cod. Canonico n. 16 et apud Marcanovam (Bern. n. 607, Mut. n. 40) et apud Ferrarium cod. Reg. n. 39 (inde Mur. 1835, 3 ex schedis Farnes. et Cappon.). Don. 10, 70 ex vetere ms.

In vv. div. sequor cod. Canonicianum, quamquam vv. ordinem huius quoque arbitrarium credo. — 1 EVETOCHIA Marc. Ferr. — 4 SEPVLTVRAE Marc. Ferr. — 6, item 7 ORA Red. Can., HORA Marc. (Bern.), HORA Marc. (Mut.) Ferr. — 6 DEEVNGTA Red. — 7 ES EST pro EST Ferr. — 9 QI Can. Marc., QVAE Ferr. — ANON Red., ANNO Marc., ANN Can. — III pro M Mur. ex emend. — 10 sic Can., MANXI MI·II·III·D·VI Red. Marc. Ferr. — 11 RQVIESCIT Can. — IN P pro III Mur. ex emend.

1635 Aquileiae in baptisterio.

AVX · FELICIA
SIMO · CVM
POM

Descripsi.

1636 area Visci prope Aquileiam.

AVRELIAE MARIAE
PVELLAE VIRGINI INNOCENTISSIMAE
SANCTE PERGENS AD IVSTOS ET ELECTOS
IN PACE
QVAE VIXIT ANNOS XVII MESIS V
DIES XVIIII SPONSATA AVRELIO DA
MATI DIEBVS XRV AVREL IANISIREVS
VETEEAMVS ET SEXTILIA PARENTIE
INFELICISSIMAE FILIAE DVLCISSIMAE
AC AMANTIESIMAE COMTRA VOtVM
QVI DVM VIVENT HABENT
MAGNVM DOLOREM

MARTYRES SANCTI IN MENTE HA
VITE MARIA

Ios. Marchi (*illustrazione d'una lapida Cristiana Aquilejese per le nozze Spangaro-Someda*. Udine 1846. 4) cui misit Laur. d'Orlandi acceptam a Petro Serravalle diacono Visci. Alterum exemplum a Cumano a. 1848 imperfecte exceptum repperi inter Kandleriana.

1 VIRGININ INNOCENTISEIMAE Cum. — 2. 3 ADIVSIOS LIRIGIO|SI IN PACE Cum.; 2. 3 coniungit Marchi. — 7 MAII Cum. — XXV om. Marchi. — AVRELIANISIREVS Marchi, AVRELIENIE · XVVE Cum. — 8 PARETIS Cum. — 10 VOLVM Marchi, VOLVN Cum. — 11 OVIDVMVIVENTILABENI Cum. — 13 om. punctis positis Cum. — 14 VITA Cum.

1637 Aquileiae rep., extat ad Veronam in villa Mongae.

† HIC REQVIISC
IT AVTA IN PACE
QVI VIRIT AN II
M RI D XXVII RECE —

Descripsi.

1638 Aquileia delata Goritiam in hortos olim Romano nunc Sbuelz *contrada S. Rocco* n. 103.

FL · IVCVNDVS · ET · MAT
ER · EIVS · EVTALIA · FILIAE
SVAE · TITVLVM · DOLO
PLENI · FECERVNT · RENE
MERENTI · BONIPEDIAE
IN PACE FIDELIS
QVAE VIXIT AN · VIIII
M · III · D · RV · DEPOSITA
D · VI · IDVS · IANVARIAS
☧ ☧

Descripsi post Kandlerum.
8 D · XXV Kandl.

1639 Aquileiae in baptisterio.

columba ☧
FLEBILIS HOC /
TOPIVS ILLE BONOSV
VIII SITMVITVM PLVS ;

Descripsi.
3 num VIXSITMIICVM?

1640 Belignae.

cum QVA FE *columba* cIT Am
meNEIS · DI ES · II
PRI NONAS I *figura*
CAECILIVS FEL *precantis*
VIRGINIVS AeIVS

Cortenovis ms. p. 38 (inde Marini n. 975).
Fractura non notatur. — 5 AEIVS Cort.

1641 Aquileiae rep. 1793, nunc Campilongi in domo comitum Toppo CORT. Hodie apud eosdem Butrii.

IAE RENIGNAE CONIVGI
dVLCISSIME QVE VICXIT · AN
NIE · XXXVII · M · VIIII · D · XV ET
CAESIAE DONATAE QVAE ET
SEVERA FILIAE QVAE VIXIT VIR
GO ANN · XV · M · III · D · II · CAESIVS
CARINIANVS CONTRA VOTVM
POSVIT

Descripsi. Cortenovis ms. p. 101 (inde Marini Arv. p. 34 et inscr. chr. n. 987*a*).
3 XXXVIII Cort.

1642 Aquileiae in aedibus Fucini pro limine.

IVS · CARAMANTIVS ·
EVVM · CVM · CVMPARE · SVA
DIGNI MERENTISVS · VEL DIC
NEM EI BI · DVNC
EEMVL BENEM ·
MERITI *duae figurae genibus flexis* SIXERV ·
NT VNC · *manibus* ROTVM
PARABE *sublatis* RVNT · SI
BI · PARI TER IN EE

Fontanini ms., unde non enotavi nisi principium; Beretta ms. (inde Mur. 1848, 4); Bertoli p. 336 n. 486.
1 AIVS Font.

1643 Aquileiae reperta; extat Vindobonae in museo.

D M
INNOCENTI DVLCISSIMO
CONSTANTIO · BENEMERENTI
QVI VIXIT · ANNOS · MESIS · IN DIES
XV · CONTRA VOTVM · DOLENTIS
POSVS ☧ RVNT ·
columba ramusculo insignis *figura porri precantis* *columba similis*

Contuli. Zuccolo ms.; Arneth n. 81.

1644 Belignae rep., extat Aquileiae apud Zandonatiam.

CRESC TI *arbor* | *figura precantis* | EN NA *arbor columba* | IANVA VS | *figura precantis* | RI *arbor ara* | FL · AQVILI BVM | *figura precantis* | MVS SE VI FECIT *arbor*

Contuli. Kandler in Istria 1852 p. 96; Orlandi ms.

1645 Aquileiae in aedibus Monari.

RENEME ☧ EITVE ·
DACCO · A ω QVI VIXET ·
PLVS · ME ☧ ☧ NVS · AN
NVS · VIGEN *figura* TI · VIXET
IN PACE · ÉE *manibus expansis* DE LES ·
candelabrum *candelabrum*

Descripsi.

1646 litteris pessimis, Aquileiae apud Moschettinium olim, nunc in baptisterio.

DEPOSITVS EST
FILIVS DIGO
NES · PREPOSI
TI NOMINE
DIOGENIA
NVS QVI VIX
IT AN DVOE
ET MENEIS
SEPTE ET DI
EE QVATTV
OR · DECIM
DEPOSITV
S EST DVODE
CIMO CALEN
DAS NOVEMERE *sic*

Contuli. Moschettini ms. indeque Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 68.

1647 Aquileiae apud Zandonatium.

VARIVS · FLORENTIVE ZO
NYSATI COIVGI · QVE VIXIT
ANNIS·XXIII·M·VI·DIES·XVIII CVM
QVEM · VIXI · ANN · DVOE ·M·VI
DIES · VIII · DECESS · VI · ID · IVN
columba IN PACE *columba*
cum ramo *cum ramo*

Contuli. Kandler in Istria 1852 p. 97; Orlandi ms.

1 *Zonysas* est *Dionysias*.

1648 Aquileiae in aedibus Moschettini.

columba III NONAS DE *columba*
hederam rostro CEENBRES FV *hederam rostro*
tenens ESEI DEPOSSO *tenens*

Contuli. Moschettini ms. indeque Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 68.

1649 Belignae *nella cucina del Manon* CORT. Nunc in museo Cassis.

☧ ☧
EVTICHIVS
SE VIVO
FECIT SIEI
columbae duae cum ramo oleagineo

Descripsi. Cortenovis ms. p. 100 qui vidit a. 1793 (inde Marini n. 1732*b*).

2. 3 ✝· EVTICNIVS | SIBI VIVO Cort. — Marinius ait cerni ibi columbam et agnum.

1650 olim Aquileiae.

NVE · PATER
MATER · ECRE
contra VOTVM · FILIAE · FIRM
T·ANN·III·MENSES·R

Cortenovis ms. p. 40 ex schedis.

1651 Aquileiae rep., extat ad Veronam in villa Mongae.

FIRMVS
CONFAR
CVM QVE
VIXIT ANN
XXV ET MESIS IIII

Descripsi.

1652 Aquileiae ad S. Felicem rep. 1774, deinde Udine apud Asquinios.

BAENAE ∘ MERITO ∘
FL *figura* *columba*
APAREN *procumbens,* TA ∘ QVI ∘ *VI*
XIT ∘ ANNOS *supra* PLVE ∘ *MINVS* ∘
NONAGINTA∘ *caput* ST NOBE ∘ *EX* ∘
TRISVNIS∘DE *crux* POSITVE ∘
IDVS ∘ DECEMBRIE ∘ A · R · D

Cortenovis ms. p. 23 (inde Marini Arv. p. 296). Coletus ms. n. 84.

Coletus quae non vidit dedi inclinatis. — 1 BAENE Cort. — 2 om. Col. — 3 APARREN Col. — 6 TRIBVS Col. — 7 A·R·D Cort., ☧; Col.

1653 Aquileia delata Goritiam in hortos olim Romano.

BENEMERITO FL CE
QVI VIXIT ANN XX
DEPOSITVS V
VIRGINIE *figura* F
CONTRA *procumbens* VO *non fece*
RVNT *circiones*

Descripsi post Kandlerum.

1654 Aquileiae in museo Cassis.

DESTITVTI·PATRIS·DE FL
DVO · NEOFITOS
EXSVPERI · DVO · RET
ENOS · ANNOS · MP
ENOS·DECEPTI·CRVCIA
FL·EXSVPERIVS·ET

Descripsi.

1655 Belignae.

PALATINO
FLA · ANTIO · CONIVGI
BENE · MERENTI · F · C
QVI·VICSIT·ANNIS·XXXVI
IN PACE

Capodaglio n. 85 (inde a Turre p. 396, ex hoc Mur. 1919, 9 et Bertoli p. 337 n. 488).

Supra fractam fuisse indicavi ego.

1656 Aquileiae in museo ex dono Cassis ZUCC. Nunc in aedibus Moschettini.

☧
FLAVIE FVL
IVGI DVLCISSIM
MORIAM FECI

Descripsimus Rossius et ego. Zuccolo in actis Iul. 1809.

1657 Paperiani apud Gregoruttium.

FL∘VALENTI AE · CA ITIESIAE ET
QVAE ∘ CVM VI RO ☧ CONPA
PVDICITIA∘ ET∘ET DELIIATIA∘E
GRANDEQVE CARITATEM ∘ CVI
VOTVM ∘ Ne RITVS ∘ BENE ∘ MER
POSVIT V IIII ∘ KAL ∘ IAN∘

Descripsi.

1 erit CASTISSIME. — 3 fortasse DELICATIA.

1658 rep. 1729 in coemeterio Belignae, deinde in museo Bertoli BERT. apud Moschettinium ZAND.

S ☧ M
FLAVIO VICTORINO V P COMITI
ET FEBELLIAE ROMANAE NA
TIONE ITALI CIVES AQVILEISN
SES FLAVII VICTORINVS
ROMANA ET CELSVS PATRIBVS
DVLCISSIMIS FECERVNT
CORPORA DEPOSITA DIE III IDVS IVLIAS
☧ *in corona*

Mur. ms. et 1874, 8 a Beretta; Bertoli p. 352 n. 518, qui misit etiam Zenoni a. 1732 (Zeno *lettere* 4, 331); Zandonati p. 220.

8 IVLIVS Zand.

1659 rep. ad Belignam 1778.

IO FLAVIN
IVX

Cortenovis p. 20.

1660 Belignae reperta, nunc Aquileiae apud Zandonatium.

CRESCENS MARITVS
FLORENTIAE CONIV
columba GI DVLCISSIMAE *columba*
cum ramo QVAE VIXIT ANNIS XXIII *cum ramo*
TE IN PACE ∘ *sic*

Contuli. Kandler in Istria 1852 p. 96; Orlandi ms.

1661 Aquileiae in museo Bertoli, nunc Cassis.

VRIAS · FIRMINAE · GAVDENTIAE
IVGI · INCOMPARABILI · QVAE
XIT · ANNIS · XXVI · DIES · VI · ORAS
VIRGINIA *caput* E CARISSIMAE
ANNOS VIIII
QVAE DECESSIT
OCTOBRES
IX VIRGINIVS
IN PACE FECIT ∘

Contuli imminutam. Beretta ms. (inde Mur. 1877, 2); Bertoli p. 332 n. 482 qui incidit.

1662 Aquileiae sub pavimento ecclesiae S. Felicis ante paucos menses ANTOLOGIA (1776); rep. 1774, deinde a. 1782 Utini in seminario CORT.

CVM CORPTA PRIMA AETATE
INSTITVTA GEMINIVS HABERET
IN ANNIS FERME · XL · MENSS
VNO DIES EV NATVS EX CIVITATE
TVSVRITANA AFRICAE PROCI
AE DE RESTVTO NATVS DT MATRE
MAIORE CREATVS FELIX IN DEO
DEPOSITVS SVB DIE VIII IDVS
OCTOBRIS ·

figura generalis

Cortenovis ms. p. 24 (inde Marini ms. n. 2307); *Antologia Romana* vol. 3 (Romae 1777) p. 137 in epistula anonymi data Roma 30. Oct. 1776 ad Sellarium Cortonensem, cui titulum miserat Gradenigus archiepiscopus Utinensis.

2 HABERET Anthol., HABERS Cort. — 5 PROC Cort. — 7 MAIORI Anth.

4 sq. sic legenda: *natus ex civitate Tusuritana Africae pro[vin]ciae, de Restuto natus, de matre Maiore creatus*. Intellegi videtur Tuzurritana Byzacenae (Böcking ad not. dign. Occ. p. 650).

1663 Aquileiae in museo Bertoli.

☧ HIC REQVIESCIT ☧
FEMENA QVI VIXET
ANNVS XXVIII NOMI
NE DONATA

columba ☧ *columba*

Bertoli ms. n. 935 (inde per Cortenoviam Marini n. 1516a).

1664 Aquileiae.

BENEMERITVS GERMA
NIO QVI BIXIT ANN XXX
MENSIS II DIES VII FIDE
LIS IN PACE RECE
SSIT ☧ SEPTIMVS

columbae duae

Moschettini ms. duobus exemplis indeque Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 75.

Moschettinianum exemplum alterum in bis variat: 1. 2 GERMANIIO, 5 SERIMVS.

1665 Aquileiae in baptisterio.

..IC GERONIA
..VDICIO IN SA
ROMVLEIS
ORTVS QV

Contuli. Kandler ms. et in Istria 1852 p. 96.

1666 Aquileiae fuit in ecclesia S. Felicis, nunc ubi sit nescio BERT. Est Udine apud Asquinios ASQUINI in nota et CORT. Deinde a. 1782 ibidem in seminario IDEM.

☧

*INDIC*IVM FVTVRE PVDICITIE GERONTIA SA
*PI*ENTIE LVMEN MORIBVS EXIMIIS DECVS
*O*MNIVM MERVERAT VIRERE SECLO
GENITORIBVS SVBITO MISERIS RAPTA ES S
FLORE IVVENTE POST VNDECI ANNIS
ADDITIS XXIII DIEBVS · EV MISERANDA
NOBIS DIES PARITER QVAM MVLTA TV
LIRTI STERCORIO ET DIZANETI QVI
CONTRA VOTVM HOS TITVLOS MEMORI
AMQVE LOCARVNT

Bertoli ms. n. 932. Cortenovis ms. p. 26 melius quam apud Marinium inscr. chr. n. 2338 et *papiri* p. 341.

1. 2. 3 quae Cort. non vidit inclinavi. — Cortenoviani exempli apud Marinium errores praetermisi.

1667 ad Beligunam rep. MOSCH. Nunc Butrii apud Toppios.

CETVLICVS
VIXIT AN N̄
LXX Z N VII HO
VR SIMPLICIA MA
RITO FECIT ET FILI
VS

Descripsi. Moschettini ms. indeque Steinbuechel *Wiener Jahrb. A. B.* 48 (1829) p. 86.

2. 3 id est *annos numero LXX, zes (= dies) numero VII, horas V senis.*

1668 Aquileiae apud Monarium.

HILARI
DVLCIS

Descripsi.

1669 Gradi in pavimento presbyterii S. Euphemiae.

† IN MERITIS
HONORATO E.
PES QVORVM
NDAS *flos* MAI
RECESSIT *ra*
OTM SV *pro-* ☧
cessis

arbores duae *arbores duae columbae duae*

Cortenovis ms. p. 71 (inde Marini n. 2505a); Anonymus Pironae.

1 IINMERITIS Cort., /INMERITIR Anon. — 3 FES Cort., IES Anon. — 4 NETAS Anon., qui pro MAI exhibet ductus incertos. — 5 ECESSIT Anon. — 6 OTAS Cort.

1670 Aquileiae in baptisterio.

BENEMERETVS · PRI ..ECIVS · QVI
VIXET · AN · III M V D R · BENE MERETVS
HONORIVS QVI VIX ET AN P M VI M VII
BENEMERETA MARIA QVI VIXET AN
PLVS M *stella* XI MESIS
S VIIII D VII P P PAREN
..S CO *pavon* NTRA
..TV *ara pavo* M PO
suer VNT

Descripsi.

1671 Aquileiae in museo Bertoli, nunc Cassis.

IENVARIVS POSVI
T TABVLA CARE COM
PARI SVE BENEMERENTI QVE VIX
SIT IN DEO ANNIS L... MENSES V DIES VII

Contuli. Fontanini ms.; Madrisio p. 137; Mur. 1887, 9 a Beretta; Bertoli p. 331 n. 481 qui incidit.

1672 Aquileiae in Monasterio.

paren ☧ TES · FILI*o*
*be*NS · MER*enti*
*Ia*NVARIO
vix AN · III · M
*de*POSITVS
*de*CIMV · K*al*
S · IN · PA*ce*

Bellonus n. 27; Sanutus f. 42' n. 67; Vat. 5250 f. 69 n. 61; Rambertus n. 68 (inde Bertoli p. 338 n. 490); Capodaglio n. 75.

1 ☧ om. Vat. Cap. — 2 MOR, 4 L·N·III·M, 5 POTITVS Ramb. — 6 CIMV·N Cap., SIBI N, Ramb. — PAO|S traditur.

1673 Aquileiae in S. Felicis in pavimento BER. BERT. Nunc in museo Cassis.

HIC · REQVIESCIT · PVER · IOHA*NNES*
QVI · VIXIT · ANN · IIII · MEN · II · D · X*IIII*
DEPOSITVS · DIE · XIII · KAL · AVG · IN PA*CE*

candelabrum *pavo adultus* *arbor* *pavo adultus* *arbor* *pavo puer* *candelabrum*

Contuli imminutam. Fontanini ms.; Beretta ms. (inde Mur. 1889, 4) et Bertoli p. 334 n. 484 eodem exemplo.

2 D·XIII Ber. — 3 KAL om. Ber. Bert.

1674 Monasterii rep. a. 1854.

BENEMER
ERENE QV
A E AN
CESIT

Zandonati ms. apud Pironam.

1675 Aquileiae in museo Bertoli, nunc Cassis.

☧
NDI SORORI IVL
VI VIXIT ///
III RECESSIT
PACE AVRE
BONE ME
DS SORORI
VIT

Contuli. Fontanini ms.; Beretta misit Muratorio; Bertoli p. 354 n. 519; Cortenovis ms. p. 107.

1676 Aquileiae in museo Bertoliano, nunc Cassis.

inscriptio circulo comprehenditur
IVLIS GAVDENTIAE FILIAE DVL
CISSIME QVE VIXIT · ANN
IIII MEN · X · DIES · XII · NV
TRICIONES CONTRA
VOTVM SVO FECERVNT
LOCO PEREGRENO SITA D *sic*
· ECESSIT ·

Descripsi. Fontaninius in epistulis (bibl. cap. Utin.); Madrisio p. 136; Mor. ms. et 1891, 8 a Beretta; Bertoli apud Mur. 1175, 7 et in syll. p. 198 n. 227.

5 EITA videtur errore scriptum pro SITA.

1677 Aquileiae apud Salvatorem Zanini medicum CORT. nunc in museo.

M
CONIVGI IVSTO BEN
/I VIXIT MECV AN
nunc S · VIIII DIES VI CO
tus et fili omnes NES DIONO
posuer VNT ·

Descripsi. Cortenovis ms. p. 7 (inde Marini n. 2830); Moschettini ms. indeque Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 62.

1 /I Cort. Mosch., | ego.

1678 *cavata dai sepolcri della ch. distrutta de' SS. Felice e Fortunato d'Aquileja e da me ivi ricopiata intera, ora spezzata in Udine in casa Tullin in borgo di Villalta* CORT.

LSONTIA BENE
MERITA TEGET HA
EC SEDES CVI TALE
SEPVLCHRVM
SANCTA BEATO
RVM MERITO VI
CINIA PRAESTAT
HAEC VIXIT CVM VI
RO SVO SIMPLICIO
ANNOS XIII ET AETA
TIS SVAE ANNOS
XXX.. FELIO VALEN
TINIANI CLARISSI
MI ET VETRANIS
SAE

Cortenovis ms. p. 17 (inde Marini ms. n. 3016).

Ad v. 5 Cortenovis affert Ovidiana ex Ponto 2, 9, 79: *hae quoniam careo, tua nunc vicinia praestet inviso possim tutus ut esse loco.* Sed haec patet cum titulo quodammodo convenire casu magis quam consilio.

1679 arca magna loco antiquo rep. Aquileiae ad S. Felicis 1793 CORT.

III LICINIANVS SYRVS

Cortenovis ms. p. 100 (inde Marini n. 3104*a*).

1680 *trovata in Aquileia vicino il luogo detto la Centenara 178..* CORT. Pars prior est apud Zandonatium.

B MACR|OBIO ☧ EVGNVCHO PALA M
TINO · CEN|TENARIO · FL · FIRMINVS · VIR
DVCENAR · |B · M · TITVLVM · POSVER
QVI VIXIT · AN |LXX · M · VIIII · D · XX · FL · CARITOSVS
ET · ROMANV|S · LIBERTVS · CONTRA · VO
TVM · POSV|ERVNT RECESSIT
DE SECVL|O · FIDELIS IN PACE
DEPOSI|TVS ☧ III KALENDAS
SEPTEMBR|IS

Descripsi partem priorem. Cortenovis ms. p. 31 (inde Marini *papiri* p. 351, inscr. chr. n. 3182). Moschettini ms. indeque Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 60 (ex his Henzen 6318) neque aliunde opinor Zandonati p. 224. Partem priorem exhibet Kandler ms. et in Istria 1852 p. 95.

1 B · MACHOBIO (MACROBIO) Zand.) ☧ EVGNVCNO, 2 FIRMIVS, 3 DVCENARIVS, 4 M · VIII · DIS · XX (M · VIIII · D · XX Zand.), 6 POSVERVNT Mosch. Zand., ubi etiam vv. dispositio procedit immutata. Contra 5 LIBERTVS · I · CONTRA Cort.

1681 Aquileiae in museo Bertoli, nunc Cassis.

VI ⊕ II
· SVO
IN *figura adultae precantis*
FILIE MAR
*u*XIT · AN · III
d XX · PAVSA
ovis

A
PACE FIDELIS
CI ANE QVE
figura M · VI
pueline VIT · KAL
precantis SEPTIM
ovis

Contuli tripertitam et imminutam. Integriorem dant Bertoli ms. n. 936 (inde per Cortenovium Marini n. 3255*a*) et Zuccolo ms.

1 ⊕ Zucc. ego, D Bert. — 2 in. I ante SVO Zucc. solus. — 5 M · V Zucc. ego. — 6 VII pro VIT Zucc. ego.

1682 Aquileiae in museo Bertoli, nunc Cassis.

BONE · MEMORIAE
MARINAE QVAE
VIXIT ANNOS XIII
|) · XI DEPOSITA
figura KALANDAS
stans SEPTEMBER
ED FIDE
LIS

Descripsi imminutam; pleniorem habet Bertoli ms. n. 940.

Quae non vidi, dedi inclinatis. — 4 |) · XI ego, |XI Bert. — 5 ALAN ego, KALENDAS Bert.

1683 Belignae.

S M
TIODORA MATER
QVE FECIT CONTRA
VOTVM DVLCISS
IMO FILIO MARINI
ANO *figu-* QVIVIT
PLV *ra* XERIEM
· IVR *pre-* SOCTOI
ANNO *can-* N PACE
RECE *tis* SSIT

debuit esse:

QVI VI T
XSSI
PLV SM
IeVS
ANNO SOCTO I
N PACE
RECE SSIT

Cortenovis qui repperit a. 1788 ms. p. 98 (inde Marini n. 4791*a*); Coletus ms. n. 31; Doglioni *epitaffio di S. Flavia Vittorina* (Belluni 1791) p. 18; Moschettini ms. indeque Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 48 (1829) p. 87.

1 om., 2 TEODORA, 5 ANN pro ANO, 6 PLV XIM, 7 SCOTOI pro SOCTOI, 8 ANNO IN (om. rel.), 9 om. Mosch.

1684 Monasterii 1854.

MARTINIA
IN · LXXV
T IN PAC
T // RAIN

Zandonati misit Pironae.

1685 rep. Aquileiae prope Belignam, postea *al Musone villa di Belvedere.*

EOO · PLA · LEONTA
POSI MESAM ALVMN
RVR · MEIS BENE LA
BORAN ☧ TIBVS · MA
RTINO ET RENEA VCSOR
ILLIVS · V · KAL · NO

Cortenovis p. 30, qui denuo contulit a. 1796.

1686 Aquileiae in museo Cassis.

MAXIMVS·ET·MASC
LINA·MAEENTIAE
FILIAE · ANIMAE · *columba*
INNOCENTI · TITV
LV POEVEEVNT
QVI·VIXIT · ANNIS·
·III·MES·VI·DIES·XIII
QVI·EST ACCEPTA
AD SPIEITA · SAN
CTA · PAEENTIS ·
EX DOLENTIAE ·
POEVEEVNT FIL
IAE INFIAE

Descripsi.

1687 fragm. tabellae aereae, Aquileiae apud Bertoliam.

ab una parte:
ILVO EO
CEMENEL
AAEIMIA

ab altera: *columba* ☧

Bertoli p. 357 n. 523 qui incidit.

1688 Aquileiae in museo Cassis.

FILIO DVL ☧ CISSIMO
PARENTIS MAXIMO
QVI VIXIT ANNIS
PLVE MI *figura* NVS XXVI
MEEEIE *prae-* IV DIES III
DEPOSI *cedentis* DEPOSI *sic*
T V IDVS SEMTEBRES *sic*
EENEM EEENTI IN PACE

Descripsi.

1689 Aquileiae rep. ad S. Felicem, deinde Utini apud Asquinios CORT., in hac indicatione errans opinor; certe hodie est Aquileiae in museo Cassis.

A M
MEGETIDLO QVI VIX
IT ANNOE V MENSIS
X DIES XVIII FLAVIVS M
ECETIVS ET PETEONIA
PAEENTEE CONTEA VO
TVM FILIO DVLCIEEI
MO HVNC TITVLVM
PDEVEEVNT · DEPOSI
TVS IN PACE DIE TEETI
VM EALENDAS AVG
VSTAS

Descripsi. Cortenovis ms. p. 25 (inde Marini n. 3508).
1 MIGETIOLO Cort.

1690 litteris magnis, Aquileiae in aedibus Faccini BERT. in aedibus Antonii Suppanzich ZAND.

MEECVEI

Bertoli ms. et p. 433 n. 644; Zandonati p. 206; contulit Cortenovis a. 1778; Kandler ms.
MECVRI Zand., EECVAI Kandl.

1691 Belignae POC. in ecclesiae muro orientem versus CORT.

EGO ☧ EAEEI
VS NONNITE
COIVGI · POS
Q· VIX· M· AN· VI
ET·DIE·VII

Pococke p. 125 n. 2. Cortenovis ms. qui vidit a. 1778 (inde non sine errore Marini inscr. chr. n. 724, *papiri* p. 373).
1 EAEBI Poc. — 2 VS om. Poc. — 4 Q· VIX · M Poc., QVIXAT Cort. — 5 Ↄ ET·DIS·VII Cort.

1692 Aquileiae apud Zandonatium.

FELIX PASCASIVS
VICSIT ANNOS
corona N·V·IN PACE *corona*

Contuli. Kandler in Istria 1852 p. 97; Orlandi ms.

1693 Aquileiae in pavimento ante museum Bertolianum, litteris olim inauratis.

PRINCIPALEE AEFECTVS ET PIA CAEITAE VNO
AVGEBANTVE PATRI OLYMPIAE QVE VINCVLO PEOL
VIEGINI QVAE PEOEAE / SOCIATA PVDOEI
LIMPIDE VIGESIMVM O / / PEETVLIT OEBE M
INNOXIA SI QVI DE / / AETVM Q / / TIVIT OLIMP
NVTV DIVINO EEDEM IN EIDEEEAM / / / PIT I
O I / / IA LIEENS EICVIE / / / / TA FVTVEAM / / / A
SANCTVE CVI D / / / / / / PER SAECVLA EAS / /
VOLVI INATOP VBIQVE
L / / EE QVATVOE EE IRE NOMEN
FIDA PEOCESSIT ME AFACTA
ELOQVIO ELANDA SADNI NAT
CALENDIS NOVEM EENV / / / /
INVENIT TEEEEN LCAIVEIEVVMIAPITVL
TEE EEPTEM DIEE ·OEABILIE IN PACE TEIVMI *corona*
CVM QVA DECEE

Bertoli p. 355 n. 520. Litterae maiores primae quaeque et extremae sic fere legendae: *Paulino suo fecit Olimpia* . . . .

1694 Belignae rep. 1824 PIR.

DVLCISSI ☧ MO FILIO FECV
LIARI QVI V *figura* IXIT ANNIS CV
INQVE NV *prae-* NC TITV POS
VIIII IDV *cedentis* S MAIAS
columba *columba*

Moschettini ms. duobus exemplis indeque Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 74 nec diversum est exemplum Pironae Moschettinianum. Kandler ms. Pirona ex schedis suis.
1 DVFCISSIMO IIIIO Kandl. — 2 VAEI OVI pro LIARI QVI Kandl. — ANN Mosch. 2. — 3 INOVE Kandl. — IIIV Pir., TTIV Kandl., IITIIV Mosch. 1, ITIVS Mosch. 2, scripsi TITVam. — XOS Kandl. — 4 VI III IIIV Pir., VIT III IDVS Mosch. 2, VINIDVS Kandl., VIT III IIIVS Mosch. 1.

1695 Aquileiae in muro exteriore ecclesiae metropolitanae.

NIC · EEQVIES
M·PENTADI
..DASEIV

Beretta misit Muratorio; Bertoli p. 337 n. 487.
3 PASSIV Ber.

1696 Aquileiae in museo Cassis; tertium fragmentum tamen hodie est in baptisterio.

PETEONIA VENIA QVAE
DEFVNCTA·ES T·IIII·IDVS·MA
columba *columba*
I AE·QVAE·V IXIT SVPER VI
E GINIVM EVVM · ANN · V
ET M ENS *ES* SEX

Contuli tripertitam hodie et a dextra imminutam. Moschettini ms., inde Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 68 et Zandonati p. 229. Kunz in Istria 1849 p. 83.
Quae non vidi dedi inclinatis.

1697 Aquileiae in baptisterio.

R A & ω
RENSMERENTI CO
PIDZINNE QVE VIXIT
XB MESES VIII DIF
ST DOLIRS CC
CONTRA
SVERVNT

Descripsi.

1698 tabula imposita arcae marmoreae Aquileiae in cryptis SS. Felicis et Fortunati sub presbyterio, nunc apud parochum CORT.

Í HOC · SANCTORVM · LO
CO · REQVIESCIT · PISINIO
QVI · VIXIT · ANNVM · I · ET
MENSIS · X · ST · DIES · ÍI · DEPO
SITVS · EST · XI · KAL · SEPTEM
RRIS
figura praecunis

Cortenovis ms. p. 92 (inde Marini ms.); Moschettini ms. (inde Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 a. 1829 p. 64).

1 I om., 2 FISINO, 3 ANN·V·ET, 4 MENSES Mosch.

1699 Belignae.

HIC · QVIESCET BONS ME
MORIAE PISTA DE NVMS
SO MISACORVM QVI
VIXIT ANNOS Σ M XI
DEPOSITA IN PACE ☧ VII I
SEP *figura* TEB ☧
per
contis

Cortenovis, qui repperit a. 1788, ms. p. 98 (inde Marini inscr. chr. n. 3878 a); Coletus ms. n. 30; *Nov. Fior.* 1789, 216. 358.

5 ☧ VIII traditur.

1700 Aquileiae in domo Cassis CORT. Nunc Butrii apud comitem Toppo.

ÞꝚAETOꝚ
UIXIT AN
NOꞨ XXII

Descripsi. Cortenovis ms. qui vidit a. 1780; Zuccolo ms.

1701 Aquileiae apud Zandonatium.

BENE MEMOR
IE · QVIRIACETI · VRSV
S · CON · PARI · DVLCIS
SIME · QVI VIXIT
ANÑ · XXX · M̄ · II ·
D · XV · IÑF · XECEST *sic*

Descripsi.

1702 Aquileiae rep. prope pontem Monasterii BERETTA. Deinde in museo Bertoli, nunc Cassis.

S
MESI QVIRACE
VIXE ANNVS
CII ☧ XCII

Contuli. Beretta ms.; Bertoli p. 356 n. 521.

Videtur legendum: *Quir(i)ace vixe annus XVIII mesis VIII*, ut menses postea adiecerit qui scripsit.

1703 Aquileiae in museo Bertoli, nunc Cassis.

HIC IACET RESTVTVS PELEGER IN PACE FIDELIS
EX AFRICA VENIT VT ISTAM VRBE VIDERET ·
NEC INVISA TELLVS ISTVM VOLVIT CORPVS HABE
RE · HIC QVO NATVS FVERAT OPTANS ERAT ILLO
REVERTI · ID MAGIS CRVDELIVS VT NVLLVM SVO
RVMQVE VIDERET · INVENERAT SATIS AMPLIVS
QVAM SVOS IPSE PARENTES · NEC IAM ERAT EXTER SI
CVT PROVENIT VT ESSET AB IPSIS · SED QVO FATA VOCANT
NVLLVS RESISTERE POSSIT HVIC SODALICII MEIOREN
SIVM CONTRA VOTVM FECERVNT ·

Contuli. Bertoli apud Mur. 1932, 1 et in syll. p. 424 n. 622. 'Card. Riminaldus hanc illustravit in diss. ed. in collectione Mondelliana' *Pirona*.

Versuum longorum fines notantur punctis praeter 1. 9. Forma litterarum est ʌ ꝺ ς cet.

1704 Aquileiae rep., nunc ad Veronam in vico S. Petro Incariano in villa Mongae.

B M
MEMORANDO TOTISS
MI · QVS PROVISOR
REVOCATO · PATRI MAR
CELLINVS · FILIVS
CONTRA VOTVM PO
SVI QVI VIXIT ANNOS LXXV

Descripsi.

1705 Aquileiae in museo Bertoli, nunc Cassis.

VO FVTVRO CONIVGI BENEM
ENTI · SABINIANS QVS MR *per*
OMNES . PROVINCIAS SECVT*us est*
CVM · QVEN FECI ANNOS
ET · ME · AQVILEIA · DECI*ssit*
CREAVI FI

Descripsi partem primam et secundam. Totam exhibent Beretta ms. et Bertoli apud Mur. 1929, 7 et in syll. p. 204 n. 238.

1 VO om. Bert. — FVI|RO ego. — 2 SABINIANI ego. — 3 SECVN Ber. — 5 AQVI|IIA ego, AQVI|FIA Bert., AQVILEIA Ber. — DECI ego, DEC Bert. Ber. — 6 FI· Bert. Ber., T· ego.

1706 Aquileiae in museo Cassis.

DOMINO · DVL
CISIMO · NEPO
TI · SABINO · IS
TERCORIA · DVL
CISSIMA · AMI
TA · CVIVS · CASV
DOLEVNT · QVI
VIXIT · ANNOS ·
XV · ☧ ·

Descripsi.

1707 Aquileiae in museo Bertoli, nunc Cassis.

BONEMEMORIVS
SEVERVS KALENDIS ·
AVGVSTIS RECISIT
DIE IOVIS ABVIT
ANN V MESIS VII · D XXII
PARENTES FECERVNT
FELICISSIMO

Descripsi. Bertoli ms. n. 941 melius quam Cortenovis ms. (inde Marini n. 4543 *b*).

1 BONI MEMORIVS Bert. Cort. — 3 RECESSIT Cort. — 5 ANNVM pro ANN V Cort. — 6 PARENTES Cort. — 7 DVLCISSIMO · F Cort.

1708 Aquileia delata Goritiam in hortos olim Romano nunc Sbaela.

☧
BENEMEMORA
IE MEMORIA Q
ANNOS XXXV
FIDELIS IN
LIA SILVINA
MORAN
columba POS
cum ramo
oliveae

Descripsi.

1709 Aquileiae in S. Iohannis.

HAEC · R ☧ ECIV ☧ S · SIMPLICIVS
AMICABILIS AB OMNIBVS NOTVS
QVI SE VIRV FECIT · SIVI CVM
SVA CONIVGE MEMORIA TIMORATI
CRESSIANI FIDELES QI AN XCIII
DEP IN P KAI AVG

Servavit Redianus f. 138' n. 43 (inde Gud. 370, 8 et per Guazzesium Mur. 1942, 9).

Versuum divisio incerta. — 2 AMABILIS ego ex codice notavi, errore puto. — 3 VIRVȘ cod. — 6 RAI cod.

1710 Aquileiae fuit in aedibus Munari.

NDMINE QVAS SOLIDA VIXIT CVM CONIVGE SANCTAE
CLARA CENVS ET PVLCRA CENA SED PLENA PVDORIS
HIC IACET EXTREMVM FATIS OPRESSA SINIRTRIS
HEC EADEM NOX VNA DEDIT TALAMOSQVE NECEMQVE
AVEEA RIS DENOS ASTAR CVM RTRINGERET ANNOR
QVAT/VOR AST DEDERAT SOLAcIA DIGNA MARITO
PIGNORE CARO TAMEN VACVVM SOLVTA CVBILE
PERGIT AD OCCASVS QVONIAM SORS OMNIA VOLVIT ∘
CVIVS PRO MERITIS PVLCRAM DE MARMORE SEDEM
VALERIANE DOLENE COMVNI IN PACE PARASTI
DEPOSITA IIII IDVS SEPTEMBRIE

Moschettini ms. apud Pironam et Vindobonae (inde Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 a. 1829 p. 68 coll. *A. B.* 55 p. 23).

2 CENA Vind., CINA Pir.; est *clara genus et pulcra gena.* — 4 NECENQVAE Vind. — 6 QVATVOR et ROLATIA traduntur. — 9 PVLCHRAM Pir. — 11 III · IDVR Vind.

1711 Aquileiae in museo Bertoli.

ab una parte: *figurae vestigia* ...ERGII / SVO AT...

ab altera parte: ☧ TEODO... / ...ESIO...

Bertoli in epistula ad Muratorium 25 Sept. 1740 et in syll. ms. n. 930.

1712 arca vulgo credita Valentiniani imperatoris extra Aquileiam reperta passus c. M ab antiquis muris, ubi hodie sacellum est SS. Felicis et Fortunati, sub choro. *Trovata a piedi del coro, ove è comparso un prodigioso numero di varie sepolture, l'una all' altra sovrastante* GRAD. *Il sarcofago fu aperto il 25 Genn. 1774; a lato della testa di Valentiniano era un' ampolla o sia fiasco con sangue disseccato e due cerchi come di scatola creduti da profumi* CORTENOVIS. *Tomba aperta il 6 Gennaro 1774 nel pavimento della fu chiesa de' SS. Felice e Fortunato. Si trovarono l'ossa dei due coniugi divise da una sottile lastra di marmo. I segni del martirio furono un buco nel cranio, la fiasca col sangue ed il monogramma pro Cristo* (1). *Queste reliquie, autenticate dai testimonj oculari con atto 4 Giugno 1793 furono trasportate a Gorizia presso il conte G. B. Coronini* ZANDONATI p. 170.

in operculo protomae duae, coronatae secundum Florium, viri et mulieris

columba grana deponens ex corbe ☧ *columba similis*

homo coronatus volumen tenens CORT.

HIC MORES OMINVM ET VITA
LAVDABILIS PROBATVR VA
LENTINIANVS SIBI ET ATHENO
DORE DVLCISSIMAE CONIVGI
DOMVM ETERNA FECIT IDEM
VALENTINIANVS LEGENTI
DIXSIT DIVITIAS ARSE FRVE
RE SI NON POTIR DONA SI NEC
HOC POTIS QVID FACIS AT EVPERVS
HOMO QVI NESCIS VIVERE

mulier stans volumen tenens CORT.

Prodiit primum missa ab Hier. Gradenigo archiepiscopo Utinensi in ephemeridibus Romanis a. 1774 p. 101 (inde Donat. 458, 3). Florius misit ad Bernardum de Rubeis exemplum servatum in codice bibliothecae Marcianae cl. XIV n. 137 f. 263. Cortenovii non vidit lapidem ipsum, sed accurate delineatum habuit (inde Marini n. 4913). Tria haec exempla pendent ex eodem. Inter Moschettiniana exempla extant duo, a Zaninio exceptum alterum, alterum a nescio quo delineatum; ex his pendent *Wiener Jahrb. A. B.* 46 (1829) p. 57 (inde Orelli 5076), Kandler in Istria 1855 p. 204, Zandonati p. 229.

Variam lectionem dabo Gradenigi Florii Cortenovii Zaninii Moschettini. — Monogr. om. Grad. — 1 OMNIVM Zan. Mosch. — 2 LADABILIS Zan. — 4 DERE Mosch. — 5 AETERNA Zan. — inter ETERNA et FECIT inserit S Florius. — 6 VAENTINIANVS Cort. — 7 DIXIT Zan. Mosch. — FRVERE Zan. solus, ERVERE reliqui. — 8 DONAS IN EC verbis male separatis Flor. Cort. Grad. — 9 FACIS] TEACCIS Zan. — EVPERAVS Zan. — 10 habet Cort. solus.

1713 Aquileiae in scala qua ex navibus in terram itur CORT. Nunc in museo Cassis.

D *columba* ☧ *columba* M
ESNEMERENTI
VALENTINO · QVI
XIT · AN · NOS · P · M · X
M · V · D · VII · DEPOSITVR
PRIIE · NONAS · DECEM *sic*
BRIE · RECESSIT IN PACE
FEDELIS PARENTES D
CONTRA V
otum *fece*RVNT

Descripsi. Cortenovis ms. p. 95 (inde Marini n. 4920a).

2. 3 QVI|BIIT·AN·P·M·XIII, 8 FIDELIS PARENTES P, 9. 10 om. Cort.

1714 Aquileiae apud Zandonatium.

...IO · FILIO · BALERIO
... · ANOS · EVIII · MEN · V · D
...T · DIECESSIT · CRISTI
☧ MATRE
EIMPLI — CIA · CON
TRA · VO — TVM ·
POSVIT — Q · VSQVE
IN PACE — ET · PVELLA
NDMINE — MALISA

columna — *velum columba cum ramo* — *columna*

homo stans cum syringe — *homo stans manibus expansis* — *sic cum puncto*

Descripsi.

1715 Belignae rep. 1788 CORT. Nunc Aquileiae in aedibus Moschettini.

BONE MEMORIE
VICTORINA QVI VIBIT *sic*
AN ∘ PLVS MENVS XXVIIII M V
DIER VI CVN VIRGINIO SVO
QVI VIXIT ANNV ∘ VNV ∘
MES II ☧ ☧ DIES XXVIIII
VIRGINIVS CONTRA
VOTVM *femina* FEC
DEPOSITA *stans* PRI
CALENDAS *brachiis* NOBE

Descripsi. Cortenovis ms. p. 98 vidit partem utramque ut et ego, solam superiorem Kandler.

3 XIIII Cort. — 4 VII Cort. — CVM Cort. — 6 MESE II Cort. — prius ☧ ego non vidi. — XXVIII Cort. Kandl. — 8 DOLVIT pro VOTVM Cort. — 10 NOB N Cort.

1716 Aquileiae reperta, translata a. 1782 Udine in seminarium.

BENEMERENTI VICTV *sic*
TVRO · QVI · VIXIT · AN
NOS · III ∘ ET ∘ M ∘ III PARENTER CO
TRA VOTVM FECERVNT

Cortenovis ms. p. 23 (inde Marini ms. n. 5138).

1717 Aquileiae reperta indeque a. 1817 illata in museum Vindobonense.

D M
BENEMERETN
VEGEXNVLR QVT VI
XET ANVS PL X VS MEVS
LESSI QVI RECESEIT
QINT *(supra)* KL GEN
ACE FC *(proiecit)* ES
columba *columba*

Contuli. Zuccolo ms.; Arneth n. 83.

Examinavi ego bis diligenter examinavitque item peritissimus Rossius et haec observavimus. — 2 lapicida dedit primum BENEMERENI secundum Rossium, BENEMERENR secundum me; unde fecit opinor BENEMERETIS vel potius BENEMERETVS; Rossius credit eum primum emendasse BENEMERENTI, deinde BENEMERENS. — 3 lapicida dedit primum VERGNVS secundum Rossium, VERECNIS secundum me; de emendatione supra data consentimus; videtur dedisse *Vegetantus*, dare voluisse *Vegelantius*. — In sequentibus ad v. 5 constat de secunda manu nec morabimur in scriptura primaria ambigua. — 6 recte intellexit Rossius significari QINTV·KL·GEN, id est *V kal. Ian.* — 7 de lectione consentimus, nisi quod Rossius legit ES; quid lateat, incertum est.

1718 Aquileiae apud Zaninium CORT. Nunc in baptisterio.

MINIANVS E VRBICA
DEI · DATA · VIVI

Descripsi. Cortenovis p. 85 qui vidit a. 1786. Kandler ms. et diverse Istr. 1852 p. 100.

1719 Aquileiae in museo Bertoli, nunc Cassis.

O MESI
VRBICAPIA

Descripsi. Bertoli ms. n. 851.

1720 Belignae reperta, nunc apud Zandonatiam.

SQVIANTETEMI
RMHETEPNAPETRE
NT QVORVM ISPIRITVS
ACCEPTVS EST
TERVS · VRSICI
FECERVNT

Contuli. Kandler in Istria 1852 p. 96; Orlandi ms.

Lectio certa est lapisque a sinistra intuenti integer, ut pars prior versuum in altera tabula fuisse videatur huic adiecta. Fuit fere: [*dormis cum i*]*s qui ante te mi*[*hi erepti quiet*]*em heterna pet*(*i*)*be*[*runt benemere*]*nt*(*es*), *quorum ispiritus* [*cum sanctis*] *acceptus est.* [*Eleu*]*terus Ursici*[*na parentes*] *fecerunt.* Supplementum v. 4 debeo Rossio.

1721 arca reperta Aquileiae in aede S. Felicis a. 1774 una cum arca Valentiniani et Athenodorae n. 1712. Deinde a. 1826 descripta est Gradiscae apud baronem de Fin teste VATTA.

OBBITA NON OPTATA *DIES IVVENILI ADVENIT AETATI*
CVM MERITIS GAVDERET SVIS *QVE OLIM LABORE* QVAESIIT
TVNC DESERTVS DVLCE EST CONI*VGALI VINCVLO*
AC POST NON MAGNO ET CRVDELI TEMPORE
EORVM FATA DV RAECONIVNXERVNT CORPORA
VNO IACENT AMBO NON TORO SED TVMVLO
NEC REMISERE SALTEM SVBOLEM QVI MEMINERIT SVOS
QVOD NON QVIDEM SOLIS NEC NVNC PRIMVM CONTIGIT
OMNIBVS SEMPER SVIS FVIT CARVS AMICVS
HIC DVCENAE DIGNITATE INTER LECTOS MERVERAT VIROS
HVIC CONTVBERNALES SVI ID CONTRA VOTVM POSVERVN
FORS QVI INTENDIT DOLEAT SED SIC SS FATA *FEREBANT*

In ephemeridibus Romanis a. 1774 l. c. ad n. 1712, quibus misit Gradenigo, indeque apud Donatum l. c. et apud Florium l. c. legitur una cum titulo Valentiniani, item apud Cortenovium ms. p. 13 (inde Marini ms. n. 7146), qui tres auctores pendent ab eodem archetypo. Moschettini ms. inter Steinbucheliana et Pironiana duobis exemplis, quorum alterum est Zaninii medici Aquileiensis, alterum Zaninianum correctum; ex Moschettinio pendet Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 62. Vatta in Istria 1849 p. 117 proponit ut descripta est m. Iul. 1826 Gradiscae, praeterea et secundum Zaniniam et a se restitutam.

Variam lectionem adieci Gradenigi Florii Cortenovis Zanioli Vattae; hic quae scribit v. 1. 2. 3. 12 defuisse a. 1826, dedi inclinatis. Vera tria exempla innotuerunt, cum Gradenigi Florii Cortenovis pro eodem habenda sint. — 1 IVENILI Grad. Flor., INVENIVI Mosch. — ADVEIT Grad. — 2 QVE Grad. Flor. Cort., QVAE Zan. — QVAESIIT Zan., QVAESIII Vatta, QVESIT Grad. Flor., QVSIT Cort.; fortasse fuit QVAESITIS. — 3 DVLCI Marini ex emend. — CONIVGALIIVINCVLO Grad. Cort. — 4 CRVDELIITEMPORE Cort., CRVDELI IIMPORE Vatta. — 5 DVRAE CONIVNXERVNT plerique, DVRAE CONIVNXERANT Florio, DVRAE CONIVX ERVIT Zan.; est *dum reconiunxerunt.* — 7 QVE MEMINERIT SORS Zan. — 8 SOLI Grad. Flor. Cort. — CONTIGIT Zan., CONTIGII Vatta, CONTIGI Grad. Flor. Cort. — 9 FVIT Zan. Vatta, EV..IT Grad. Flor., SEV..IT Cort. — 10 DVOENAE Grad. Flor., DVODENAE Cort., DVCENTE Zan., DVCENA// Vatta, qui restituit DVCENARIAE. — LECTOS Vatta, SEXTOS vel EESTOS exempla Zaniniana, ELECTOS Grad. Flor. Cort. — 11 SVID ... CONTRA Cort. — 11 POSVERVN Grad. Flor. Vatta, POSVERVNT Cort. Zan. — 12 DOLEAT Zan. Vatta, DOLEX T Flor., DOLET Grad., DOLER .. T .. Cort. — SIC] RE Zan. — FATA 'litteris contignatis' Vatta, FATA Flor. Cort., FA Grad. Zan.

1722 Aquileiae in museo Bertoli, nunc Cassis.

INNOCENTI · SPO QVEM
ELEGIT DOMS PAVSAT ·
INP *(baptisma)* ACE
FIDE LIS
E · X KA L SEPT
SEPT EMBR *sic*

Contuli. Fontanini ms.; Beretta ms. (inde Mur. 1888, 5); Bertoli p. 396 n. 579, qui misit etiam Zenoni a. 1726 (Zeno *lettere* 4, 156).

1723 Aquileiae in museo Bertoli, nunc Cassis.

ISSIMAE
SIMO · CONT
SVIT · DEPO
NOFITVS
SAIS ·

Descripsi. Bertoli ms. n. 937; Cortenovis ms. p. 104 (inde Marini n. 6448*a*); Zuccolo ms.

1 sic Cort., ESIMAFI ego, SSIMAI Zucc., SSMA·P Bert. — 2 CONI Bert., CON Zucc.

1724 Aquileiae in museo Bertoli.

VRLA VRI
T CVM SVOV
IDVS ANNIS

Bertoli p. 309 n. 438.

1725 *la Farelia* prope Belvedere BERT. Ibidem adhuc.

· HIC SVM EGO
ME PARVVLE ETATIS
QVI ME PRECARII
EEO INIQVA TEMI
POMA DOLEREM

Descripsi. Bertoli ms. n. 829.

1726 Aquileiae apud confessorem monialium.

NAM · RI
OMNIA·QV
NVNC · TI
PER BELL
QVAE·OL
SI NON·T
IN FRIA
FRARIA
APITVS

Bertoli ms. n. 840.

1727 Aquileiae POC. Belvedere CORT. Nunc in museo.

GIS·MEA FA·TA·DOLE
PRIMA·ET·ATE·DECTVS
M · V · DIES · XV

Descripsi. Pococke p. 125 n. 9; Cortenovis in itinerario; Kandler vidit.

1 EA·TA ego.

1728 Belignae.

SVA · AN
XXXVIII
D · POSIT
VS · PRIDE
NONAS
NOVEN
BRIS · FILI

Pococke p. 125 n. 3.

1729 Aquileiae apud Zaninium CORT. Nunc in museo.

MESc
VSCERo
A INNOCE
QVE VIXIT
NN P MV III
DEPOSITA VYI
KAL SEP DOLTV
FECIT · PAREN
TIBVS S
P

Descripsi. Cortenovis ms. p. 42.
1 VLISC, 9 SCLRO, 5 NNPM/III, 6 VZI, 7 om. Cort.

1730 Belignae.

IIIVIES
IITREM
LIBNIV VET · DIES · XVI
DVLCISSIME PAREN
CONTRA VOTVM FECERVM

Cortenovis ms. p. 98 qui repperit a. 1788.

1731 Aquileiae *casa del podestà*.

pavum- RAVOIVM
bis SILIO · DVLCI
vestigia EVIO · SYERO

Descripsi. Cortenovis apud Marinium n. 515; Zaccolo ms.

1732 Fiumicelli *casa del priore*.

SPIRITI BONAE CONPA
DVLCISSIME MARITVS
DOLIS FICET DOLISE
columba ☧ *palma*
CVNTRA VoTV C

Cortenovis in itinerario (inde Marini n. 6649*a*).

1733 Aquileiae in moenibus diversorii 1786.

VXI · TEIVIV
ATOR ESS
ERNT SVI

Cortenovis ms. p. 86.

1734 Aquileiae apud Zaninium CORT. Nunc in museo.

BRO IRATI
NIS XXVII · MEN
VSTINVS EX

Descripsi. Cortenovis ms. p. 42 (inde Marini n. 6506*a*).
1 IRATI Cortenovis qui em. FRATR, IRAI\ ego.

1735 Aquileiae rep. 1786.

SIE · III DIL
FELICISSIMI · C

Cortenovis ms. p. 85.

1736 Aquileia delata Campolongo in domum Toppo.

VS · VII KAL
MPAR EIVS
ENSQ · FECIT

Cortenovis ms. p. 101.

1737 Aquileiae rep. a. 1787 in coemeterio basilicae S. Felicis, extat apud Moschettinium CORT. Ibidem adhuc.

TV
CE FIDE*lis*
DEPOSITV
FREERVA
NIC REQVI
ESCIT *mo nus*
mulier EI ICISSIM
stans QVE VIRII AN
NOS IIII RECI
SII IN PACE
DEIS

Descripsi. Cortenovis ms. p. 92.
1 addidi ex Cort. — 2 CEIIDL, 7 FELICISSIMO, 8 VIXIT, 8 REQ (pro RECI), 11 DEIS Cort.

1738 Aquileiae apud Tullios.

O ☧ CENTIS
E PVELLAE
VETILLAE
VIRIT AN

Cortenovis apud Marinium n. 6590*a*.

1739 Belignae ad S. Felicem rep. 1780.

o NOR F
EAGN
SCR

Cortenovis ms.

1740 Aquileiae apud Zaninium.

NAM CLAV
PECTORA
IVV

Cortenovis ms. p. 14.

1741 Aquileiae in aedibus Moschettini.

M
IO QVI VIXIT PLVS MINVS
AGINTA MESIS TRES DIES
.... *dep* OSIO V *figura* IVS DODECIMV K
alendas IVNI *pro-* AS IN PACE FI
delis FILI VI *cessio* VS ET ALVMN
contra VOTV M POSVERVNT

Descripsi. Moschettini ms. iodeque Steinbüchel *Wiener Jahrb. A. B.* 47 (1829) p. 75.
4 lege *deposio* (*h*)*uius*, 6 *fili* (*h*)*uius*.

1742 Belignae rep., nunc Aquileiae apud Zandonatium.

VNDINA
O VERICVN
IIS · SEX
XX · QVI
FIDELIS
VEM SANT·
ANT
I *corona*

Descripsi. Ed. Kandler in Istria 1852 p. 96; Orlandi ms.

1743 Aquileiae apud Zandonatium.

EON
ANN
IN·PA
XIIII·KAL

Descripsi. Kandler in Istria 1852 p. 97; Orlandi ms.

1744 Belignae rep. 1855, deinde apud Zandonatium.

CIVI
ANN P M
V·P III A
NIVX
M
OS
X

Zandonatius misit Pironae.

1745 Aquileiae in aedibus Moschettinianis.

B m
BEN / / / / / / / / / / / / / ENDO QVI
VIXIT ANNVS PLVS M AN
XXV M III RECESSIT IN PACE
FEDELIS DEPOSETVS N IIII
CONT *orbem* RA VOTVM
VI R P ☧ *fig.* P GINIA
SVA *co- pro- ar-* FEC AN III//
VIRGINI *lum- con- bor* A POSVET
ba sis

Descripsi.

1746 Aquileiae apud Zandonatium.

IANIOIL
IBVS PIENTIS
OMNIBVS AMA
ANNOS·IIII·D·IXXX·
folium NORAS III INP*ace*

Descripsi.

1747 Aquileiae apud Zandonatium.

ISSIMAE CONIVG
AE VIRIT AN
OSITA EST III NO
IESCIT EMI

Descripsi.

1748 rep. Aquileiae; Iosephus Galanti dedit museo Brixiano.

TISSIMVS · O
TIVM · ADIVTOR
IONVM CIVES
VO RAVSA
RNIS · O

Descripsi. Est in schedis Labusianis.

1749 Aquileiae rep., extat ad Veronam in villa Mongae.

///MSCEL
VENTVS QV
S
COIVGALEM
CVRINVS AE
DVLCISSIMI

Descripsi.

1750 Aquileiae in museo Cassis.

TI · IVLI
T·PLVS·M
AVSABIT
FIDELIS
qua- dru- pes *ar- bor*

Descripsi.

1751 Butrii apud com. Toppi.

PETVINIAS
IAE INNOC
VIX ANN

Descripsi.

1752 Aquileiae in aedibus Monari.

MERI
QVEVI
PLVS MI
ET MESSIS
colum- ba *colum- ba*
figura procumbens

Descripsi.

1753 Aquileiae in aedibus Moschettini.

QVISS
M FILIO SVO
NVMERO
D · P · EST

Descripsi.

1754 Aquileiae apud Zandonatium.

SENEMER
EREN E Q V
ARAN *manus*
CESI

Descripsi.

1755 Aquileiae apud Zandonatium.

ASTINIA
NN · LERV
IT·IN PAC
XIII·KAL IV

Descripsi.

1756 Aquileiae in baptisterio.

AVG SON
T · ANNV · ET·
TOBRIS
figura IN PACE
pre- cantis

Descripsi.

1757 Aquileiae apud Moschettinios.

SPITA
INNOCA
NNOS DV
AVG T·DEPV
MA

Descripsi.

1757a Aquileiae in baptisterio.

ONTRA
ECERVNT
N PACEM
S

Descripsi.

XV. FORVM IVLIVM *(Cividale d'Austria* sive *Patria di Friuli). Tribu Scaptia.*

Inter huius tractus populos eos, 'quos scrupulosius dicere non attinet', Plinio 3, 19, 130 nominantur *Foroiulienses cognomine Transpadani*, item inter mediterranea Carnorum oppida Ptolemaeo 3, 1, 29 Φόρον Ἰούλιον κολωνία: nec praeterea oppidum memoratur aetate Romana, nisi ad eam referre placet Cassiodorum var. 12, 26 et geographum Ravennatem 4, 30. 31. 5, 14. Origo oppidi cum plane incerta sit, tamen propter nomen videtur referri posse ad Caesarem sive dictatorem sive filium eius, ut ad viam novam ab se stratam vicum hunc alteruter condiderit. Similiter ac fortasse simul conditum est Iulium Carnicum, ubi vide quae diximus. Post ruinam demum Aquileiae et Iulii Carnici paullatim crevit, ut vel regioni toti caput fieret nomenque daret. Quam ob rem eiusmodi oppidum num colonia fuerit, licet ita appelletur a Ptolemaeo, iure dubitavit Mannertus (9, 79), cum praesertim in titulo n. 1761 dicatur *res publica*, in titulo n. 1765 *municipium*. Hoc constat alterum Italiae superioris Forum Iulium Iriensium, quae nunc est Voghera prope Dertonam, coloniae loco fuisse. Tribum Cividalensium Grotefendius in libro de tribubus p. 56 voluit esse Aniensem; at Forum Iulium huiusce tribus cur non sit longe celebrius Gallicum, non perspicio, cum hoc Voltiniae detur a Grotefendio p. 118 argumentis allatis minime firmis; nihil enim obstat quominus colonia civium ab ipso Caesare deducta in tribu a reliqua provincia similiter differat ac differt Narbo. Lapides certe Cividali reperti ad unum omnes requirunt tribum Scaptiam. Magistratus qui oppido praesunt, *quattuorviri* sunt (v. n. 1767). De sexviris idem fere usu venit quod vidimus in Aquileiensibus reperiunturque adeo in eodem titulo n. 1765 tres homines duo liberti, quorum alter sexvir est, alter Augustalis, unus ingenuus idemque municipii patronus, qui appellatur sexvir et Augustalis.

Titulos Cividalenses habemus primum a KIRIACO, qui quos descripsit, eorum alii in omnibus fere saeculi XV syllogis comparent, alios servat unus codex Parmensis. MANUTIUS cod. Vat. 5237 f. 139 accepit titulos tres Cividali descriptos una cum Tolmezzensibus a Raph. Cyllenio degente eo tempore Tolmezzi. Ex Cividalensibus primus qui titulis colligendis operam dederit videtur fuisse *Petrus Paulus* LOCATELLO, cuius *commentario delle cose di Cividal di Frioli* scriptum a. 1594 (vel a. 1574 secundum Bertolium, qui eundem librum habuit ab comite Hectore de Brazza) repperi inter collectanea Lirutiana bibliothecae archiepiscopalis Utinensis vol. I p. 63 sq.; usus autem est Locatellus praecipue schedis Nicolai Macheropii cuiusdam, quae perierunt. *Basilius* ZANCAROLUS qui scripsit de antiquitatibus civitatis Fori Iulii (Venetiis 1699. 4. pp. 228) ita compilavit Locatellum, ut pro eodem auctore habendus sit. Item Locatellianis usi sunt A TURRE et per Lirutium BERTOLIUS, qui ipsi pauca addiderunt. — Nuper canonicus Laurentius D'ORLANDI (*discorsi funebri aggiuntovi una breve illustrazione delle due lapidi Romane scoperte in Cividale l'a. 1843.* Udine 1853. 8. pp. 58 cum appendice quattuor pagg. non num.) titulos Cividalenses denuo recensuit. — Reliqui auctores qui memorantur in adnotatione aut aliunde noti sunt aut de iis dictum est in praefatione ad Aquileiensia, quibuscum Foroiuliensia plerumque coniunguntur.

1758 rep. Cividale 1776 LIRUTI. Canonicus Venerio dono dedit Hieronymo Asquinio Utinensi CORT. MS. Utini apud Asquinios COLETUS.

FORTVNAE
AVG·SACR
L · OCTAVIVS
CALLISTVS
VI·VIR·ET·AVG
AQVIL
V X

Cortenovis ms.; Liruti Friuli I (1776), 220 cui misit Cortenovis; Coletus inscr. Aquileiens. ms. 1789 n. 20.

1759 NTR rep. Cividale, extat ibi in museo.

IOVI
SACR

Contuli. Ed. Ioh. Brignoli de' Brunnhof in *Giorn. Arcadico* 17 (1823) p. 407; d'Orlandi *disc. fun.* app.

1760 Cividale in hortis Venusti. — Aquileiae MUR.

C · VELAEVS · Ↄ · L · EROS
SEX·VIR·ARA·SEDILIA
STRATVM·DAT

Locatello ms., a quo videntur pendere Zancarolo p. 69 et a Turre p. 318 meliusque p. 366 (inde Mur. 128, 4; Bertoli p. 110 n. 95).

1 VELLAEVS, 2 ARAM a Turre ex corr. opinor; 1 GVELÆVS·I·LÆROS Zanc.

1761 Cividale rep. a. 1843, cum pons Natisonis factus est; extat ibi in museo.

IMP · CAES
M · AVREI
ANTONINO
AVGVSTO
IMP · L · SEPTIMI
SEVERI·PII
PERTINAC · AVG
FILIO
RES·P·FORO·IVL

p. C. 198/201

Contuli. Ed. Kandler primum in *Osservatore Triestino* q. n. v., deinde in Istria 1849 p. 188; Arneth *Wiener Denkschr.* 1, 278; d'Orlandi *discorsi funebri* p. 45; Eitelberger *Jahrb. der Centralcomm.* 2 (1857) p. 258.

1762 Cividale rep. a. 1843 una cum praecedente et cum ea adservata.

IMP · CAES
P · LICINIO
/ / / / / / /
PIO FEL · AVG
P · M · TR P · COS
II P · P
res publ
FOR · IVL
D · N · M · Q · E

p. C. 254 aut 255?

Contuli. Ed. cum praecedente Kandler ll. cc.; Orlandi l. c.; Eitelberger l. c.

Gallieni omnino; ductus quos excepi v. 3 *fru//e//* incerti sunt oculique opinor me fefellerunt.

1763 Fori Iulii ad ianuam ecclesiae primariae LOC. Ubi sit ignoro ZANC. 'Memorant pridem Butrii detectam sepulturam quandam latericiam, in qua condita erat urna, lacrimales ampullae et cultri, cum inscriptione Q·CAECILIVS' A TURRE, ad hanc referens. — Aquileiae MUR. STOFF.

CAECILIO · RVFINO · EQV · Q · CAECILII
RVFIN · PRAEF · FIL · QVI · VIXIT
AN · X · D · XXIIII · AVRELIA
GEMELLINA · MATER · P
INCOMP · POS

Locatello ms., a quo pendent Zancarolo p. 80 et A Turre p. 368 (ex hoc Mur. 683, 7 et Bertoli p. 233 n. 297, item Orelli 3054), fortasse etiam Capodaglio II. Stoffella *conf. del Veron. e del Trentino* p. 75 ex cod. ms. Asquini.

Dedi ex cod. Locatelli, nisi quod in hoc est 4 GEMELINA. — 1 ... CÆLIO Zanc., CAECIL Cap. — RVFIN Zanc. — [EQV fortasse suo loco motum est collocandumque post PRAEF. HUEBNER.]. — CAECILI Cap., CECILII Zanc. — 2 RVFI·PRAEFEC et VIX Cap. — 3 ANN a Turre. — 4 FIL Cap. — 5 INCOMPARABILI Cap. a Turre. — POSVIT Cap. — Stoffella sic: D·M CAECILIO·RVFINO·EQ·P | Q·CAECILI·RVFINI·PRAEF | FIL·QVI·VIX·ANN·X·D·XXIIII | AVRELIA · GEMELLINA | MATER · FILIO · INCOM | PARABILI · POSVIT, qui typus videtur coniectura emendatus esse.

1764 Cividale, *borgo S. Domenico, casa Dinabbata.* Loci indicatio eadem adscribi solet in hac et in ea quam rettulimus n. 1772, quacum simul adservatur inde a saeculo XV et simul fere descripta est. Vide ibi. — Falsae loci indicationes reperiuntur hae: 'Ibidem', cum praecedat 'in Tergestina diocesi, Muglae in baptismo' TOMIT.; Muglae BEMB.; Tergeste advectam CHOL.; erat in Civitate Austriae, nunc Tergeste APIAN. 352. — Patavii in Foro Iulii APIANUS 341 quique ab eo pendent. — Feltriae SIG. et COD. BOUHIER; Feltriae Tergeste PARV.; olim Feltriae nunc Patavii PILONI.

Q · CAEDIVS · P · F
PVP·SEX·VIR
TERGESTE · V · F
VINISIA · Q · F · MAXVMA
VXOR
APVSIDIA · C · F · SECVNDA
MATER
C · CAEDIVS · P · F · FRATER

Contuli. Exemplum quod videtur esse Kiriaci exhibent cod. olim Passionei nunc Angelicanus f. 32' (inde, scilicet a Passioneo, Mur. 1086, 1); cod. Chig. I, VI, 203 f. 23; Marcanova Bernensis n. 445; Redianus f. 131; Felicianus (in cod. Marciano minus bene quam in Veronensi); Ferrarinus cod. Par. f. 164, cod. Reg. f. 70 melius (versuum etiam ordine retento) quam 130; Iucundus f. 178 (unde v. l. affert Mur. l. c.); Sanutus f. 269; indidem opinor Apianus 341, 2 indeque pendentes auctores Patavini Scardeonius p. 63 et Furlanetto p. 152 n. 142, item Smetius 162, 3 et Grut. 379, 5. Aliunde inter Istriana Tomitanus f. 19' (cf. Carli 3 p. LV); Bembus f. 105'; Peutinger 526 f. 110'; Choler ms. f. 227; Apianus 352, 3; Ligorius ms. Taur. 17; della Croce p. 136; Lavezzari sylloge ms. extremo loco; Vergottin Pola p. 47; cuius exempli Kiriacano emendatioris etiam copia fuisse videtur fuisse quibusdam ex iis auctoribus quos supra recensui Feliciano (Veron.), Rediano, Ferrarino f. 70. Tamquam Feltrensem dant Sigonius de ant. iure Italiae l. 3 c. 3; cod. Bouhier 164; Panvinius cod. 6036 f. 33; Piloni *ist. di Belluno* (1607) f. 13. Verum locum denuo adscribunt Hier. Bologna in antiq. cod. Tarvis. f. 50 et cod. Cicognae n. 1873 f. 93; Bellonus n. 101; Capodaglio II; Manutius Vat. 5237 p. 139 a R. Cyllenio; Lazius r. r. p. 1218; dal Corno p. 4, 155; Locatello ms.; Zancarolo p. 69; a Turre p. 334 (inde Bertoli p. 119 n. 107).

1765 Cividale *appoggiato alla torre del maggior tempio* LOC. ZANC. Inter ecclesiam maximam eiusque turrim sacram A TURRE ORL. EGO. — Apud Altinum in lapide ornato COD. PARM. KIRIACI, de qua indicatione vide adnotata ad n. 1767.

P · FABIO · P · F · SCA
*PVDEN*TI
*IIIIII · VIR · E*T · AVG
MVN · PATRONO · ET
P · FABIO · P · L · VERECVNDO
FIL · AVGVSTALI
P · FABIVS · P · L · PHILETVS
IIIIII VIR · V · F
FABIAE · P · L · FESTAE · CONIVGI
ADAVCTO · FIL · ANN · XX
FELICI · FIL · P · LIB
FABIAE · P · L · COMPSE
LIB · LIB Q

Contuli quod superest. Integram habet cod. Parm. f. 56, ex Kiriaco omnino (inde Asquini Forogiulio p. 8); fractam auctores Cividalenses Locatello ms. 1594, Zancarolo p. 67, a Turre p. 334 (inde Mur. 197, 4; Bertoli p. 123 n. 114); Pococke cod. 22994 f. 39; d'Orlandi *disc. fun.* app.

1766 Cividale in pavimento ecclesiae primariae.

TI · CLAS
IIIIII VIR
TVTILI
CON

genius

Locatello ms.; Zancarolo p. 69. 77.

2 IIII VIR Zanc. p. 77.

1767 Cividati in marmore formoso prope portam maiorem ANGEL. MARCAN.; C. in marmore formoso apud palatium RED.; C. prope palatium in porta CHIO. similiterque RELIQUI AUCTORES qui pendent a Kiriaco; quare quod legitur in cod. Parmensi cum praescriptione 'item in marmore formoso' inter Altinates, non potest non esse erratum, ita opinor ut exciderit post loci indicationem titulus vere Altinas (a Kiriaco relatus in comm. Barb. editis p. XXVI n. 192) una cum loci indicatione titulorum Cividalensium. Nam collocasse Kiriacum Altinum antiquum ibi ubi nunc est Cividale et per se parum credibile est et inde refellitur, quod in commentariis Barberinis quem Altini collocat lapidem, eum constat stetisse Torcelli; vidisse autem eum a quo venit exemplum Parmense titulum Altini, eum vero a quo pendent reliquae syllogae saeculi XV ibi ubi nunc est Cividale, non magis admitti potest, cum utrumque exemplum proficisci ab eodem homine, scilicet Kiriaco, non solum aliis ex causis probabile sit, sed plane certum propter verba 'in marmore formoso' tam in Parmensi quam in reliquis libris scriptis pariter praemissis. — Cividale in porta S. Petri ad dextram PANV. In vico D. Petri MANUT. *Sotto il portone della seconda cinta de' muri nel borgo di S. Pietro* ZANC. Prope portam veterem civitatis ad S. Petrum in pariete publici armamentarii A TURRE. *Sul muro esterno sotto il voltone della Gastaldia nel borgo di S. Pietro* FURL. similiterque ORL. EGO. — Patavii APIAN.

T · VETTIDIVS
T · F · SCAPT
VALENS
IIII · VIR · IVR · DIc
QVINQ · PONT
SIBI · ET
T · VETTIDIO
POTENTI · FIL
EQVO · PVBLICO
ANNOR · XX · M · IIII · D · V
T · F · I

Contuli. Exemplum quod videtur esse Kiriaci exhibent cod. Parm. f. 56; Angelicanus f. 32'; Chig. I, VI, 203 f. 23; Marcanova Bernensis n. 446; Redianus f. 131; Felicianus (codd. Marc. et Ver.); Ferrarinus cod. Par. f. 163, cod. Reg. f. 130' (inde Mur. 756, 6 ex schedis Farnesiis); Iucundus f. 178; Sanutus f. 269; item Apianus 344, 1, a quo sumpserunt scriptores Patavini Scardeonius p. 64 et Orsato 1652 p. 332. Aliunde Hier. Bologna cod. Cicognae 1873 f. 93; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 135; Manutius Vat. 5237 p. 139 a R. Cyllenio; Valerianus ant. Bell. p. 50, cui dedit Ambr. Regiensis; Smetius 75, 1 = 162, 2 ab alio (inde et ex Apiano Grut. 486, 1); Locatello ms.; Zancarolo p. 68; a Turre p. 331 (inde Bertoli p. 126 n. 118); Pococke cod. 22994 f. 38; Furlanetto p. 135 n. 128 qui vidit; Arneth *Wiener Denkschr.* 1, 278; d'Orlando *disc. fun.* in app. A prioribus Orelli 3863. 3901.

2 STA·P·T exempla Kiriacana omnia excepto Parmensi. — 4 DI etiam Kiriacus.

1768 Cividale; 'periit' ZANC.

. . . .
. . . . . . AGATHVs
iiI · LIBERORVM · IVs
a DIVINA · MAIESta
te CONSECVTVS . . .
ui VIR · AVG · AQVILeiae
FECIT · SIbique

Locatello ms. ex schedis Nic. Macheropii; ex illo pendent Zancarolo p. 81, qui vidit ipse ante quam periret, sed non descripsit, et Bertoli p. 438 n. 654 et in epist. ad Mur. (inde Mur. 1028, I. 2048, 10).

2 LIBEROR Zanc. Bert. Cf. Orell. 3750. — 5 secundum usum Aquileiensium requiritur VIVIR · ET · AVG.

1769 Cividale in pavimento ecclesiae.

SPIN
ANVS
AL · ET
coniugi s VAE
et SIBI

Locatello ms.; Zancarolo p. 77.

4 om. Zanc.

1770 *in Maimaco nella casa de' Pontoni nel muro appresso la porta di una cucina.*

ABSOL
ET · SIGNa duo
AHENea
COBIL
APOL
OP · PE

Zuccolo ms.

1771 *in S. Pietro sopra Cividale vicino a Broxas* [cf. Paul. Diac. hist. Lang. 5, 23] *ed al Ponte.*

APILIA · CAELERINA · VIVA · POSVIT
SIBI

Del Torre in cod. bibl. Marc. Lat. XIV n. 50 f. 3, qui codex nuper asportatus est Vindobonam.

1772 litteris antiquioribus. — In Civitate Austriae dicta Cividatum in patria Foroiuliensium COD. ANGEL. RED. SANUTUS similiterque, sed brevius, reliqui AUCTORES KIRIACANI, nisi quod 'in porta ecclesiae S. Dominici' addit FELICIANUS (Veron. solus, non Marcianus). *Appresso la porta di dentro Borgo S. Domenico* ZANCAROLO; non longe ab ecclesia S. Dominici ad portam semirutam interni antiquissimi murorum civitatis ambitus A TURRE; *Borgo S. Domenico, casa Desabbata* ORLANDUS ibidemque vidi EGO. — Muggiae in Istria 'in marmore ablato a Civitatensibus' TOMITANUS, Muglae SEMB., Tergeste MARULUS et AMBROS. C 61; at vix crediderim de tituli diu ante a Kiriaco Cividale visi ex Istria asportatione memoriam certam exstitisse aetate Tomitani. — Patavii in Foro Iulii APIANUS, quod corruptum esse opinor ex Kiriacanis *in patria Foroiuliensium;* unde Patavii collocant GRUT. aliique. Turvisii PANV.

C · ARRIVS · C · F
MONVMENT
SIBI · FIERI · IVSSIT
SEX · ACILIVS · C · F ·
HERES · FECIT

Contuli. Descripsisse videtur Kiriacus eiusque esse exemplum quod exhibent cod. Ottob. 2967 f. 103, cod. Angel. f. 32'; cod. Chig. I, VI, 203 f. 23; Marcanova Bern. n. 444; Redianus f. 131; Felicianus (codd. Marcian. et Veron.); Ferrarinus cod. Par. f. 164, cod. Reg. f. 70'. 130' (illo loco versuum ordine retento); Iucundus f. 177; Sanutus f. 269; indidem opinor Apianus 341, 5, a quo pendent Grut. 858, 10 scriptoresque Patavini Scardeonius p. 64, Orsato 1652 p. 331. 1678 p. 56, Furlanetto p. 342 n. 406. Aliunde inter Istriana Tomitanus f. 20 (inde Carli 3 p. LV, ex Carlio Kandler *iscr. Istr.* n. 514), Bembus f. 103', Peutinger 526 f. 110', Marulus n. 81, cod. Ambros. C. 61 f. 74. Item dederunt Hier. Bologna in antiq. cod. Tarvis. f. 51 et cod. Cicognae 1873 f. 93, Bellonus n. 100; Capodaglio II; Panvinius cod. 6036 f. 30 versibus recte divisis; Manutius Vat. 5237 p. 139 a R. Cyllenio; Locatello ms.; Zancarolo p. 78; a Turre p. 334 (inde Bertoli p. 193 n. 216); d'Orlandi *disc. fun.* in app.

1773 Cividale rep., extat ibi in museo.

M · AVLO
VITIACO
qVITIACI · F

Descripsi. Ed. male Brignoli *Giorn. Arcad.* 17 (1823) p. 407.

1774 in lapide rotundo Moimaci prope Cividale in turri campanaria. — Aquileiae MUR.

D · M
CAMPILEAE
APHRODISEAE
ANNO · XX · M · X

Locatello ms., a quo videntur sumpsisse reliqui: Zancarolo p. 81; a Turre cod. Marc. Lat. cl. XIV n. 50 f. 3, ed. p. 400 (inde Mur. 1650, 16; Bertoli p. 143 n. 143); Pirona ms., citans etiam exempla Sturoli et Orlandi.

Sic Loc. ms. et Zanc.; 3 APHROSIDEAE Turrius ms., AFRODISIAE Turrius ed., APHRODISIAE Orl. — 5 ANN Turr.

1775 Cividale rep. in effossionibus ORL.; extat in museo.

RVSTICA
TESTAMENTO
FIERI·IVSSIT
FLAVIDIVS·Ↄ·L *sic*
AMERIMNVS
NEVMAE ·
FLAVIA·Ↄ·L·TC

Descripsi. Habet Orlandi ms.

1776 arca, Cividale ad puteum Blasii Attimis LOC. BERT. Hodie desideratur. — Aquileiae MUR.

P · GRAXIO · P · F
genius cum taeda C·AD *foramen* AFRI *genius cum taeda*
TI *patet*

Locatello ms., a quo pendent Zancarolo p. 78 et Bertoli p. 437 n. 652 et in epist. ad Mur. (ex hoc Mur. 2092, 7).

2 CARD Zanc. — AFR Bert. — 3 TE Zanc., om. Bert.

1777 Cividale.

L · MENAVDONIVS
L·L·FLACCVS

Scottus misit Muratorio 1710, 11; Pococke cod. 22994 f. 41, ed. p. 123, 3.

1 MENANDONIVS Poc. — 2 L·L· om. Poc.

1778 arca Fori Iulii in maiore ecclesia ZANC. TURR. *alla porta della sagrestia* CORT. Dum instauratur ecclesia, inscriptio tecta est ORLANDUS apud Pironam. — Aquileiae MUR.

D · M
REVIDIAE · MARCELLAE
FEMINAE · CASTITATIS
genius alatus face inversa ET · VERECVNDIAE *genius alatus face inversa*
CVLTV · SINGVLARI
SEXTIVS · EROS
OB·INSIGNEM·EIVS·ERGA
FILIVM · SVVM

Locatello 1594 ms.; Capodaglio II; Zancarolo p. 77; a Turre p. 357 (inde Mur. 1274, 10; Bertoli p. 133 n. 134); emendavit Cortenovis ad Bertolium.

1 om. Cap. — 3 FOEMINAE Cap. — 5 SINGVLARIS a Turre. — 6 SEX· pro SEXTIVS a Turre. — HEROS Cap. — 7 INSIGNE Cap., INSIGN· a Turre. — 8 om. Cap. Zanc., litteras dimidiatas esse adnotat Cort.

1779 litteris profundis et bonis. Cividale *nel frontespizio della casa di Paolo Formentino* LOC. ZANC. similiterque POSTERIORES. Ibidem adhuc. — Aquileiae MUR.

T·SVTTIVS·L·F·SE
AITEIA · L · F *sic*
POSILLA · VXOR
M · T · F

Contuli. Locatello ms.; Zancarolo p. 68; a Turre p. 335 (inde Mur. 1407, 8; Bertoli p. 230 n. 290); Pococke cod. 22994 f. 39, ed. p. 123, 4; d'Orlandi *disc. fun.* app.

FVRMENTON, quod praemittit Pococke in ms. altero loco (nam bis dat) et in ed., nomen est domus ubi titulus servatur.

1780 Cividale *nel monasterio delle Orsoline detto di S. Maria in Valle nel coro del tempietto Romano-Longobardo* ORL. eandemque locum indicant PRIORES.

N · VARIO
L · BAEBIO · I
P · SALLVSTO
C · CARVIL
L · CORNELO
/ VETTIO · P
/ IVLIO · PR
C · IVLIO · M
SEX · CVRTIN
C · SENTIO · I
L · VEDIO · PI
M · VETTON
TI · CLAVD · R
T · CAESERN
T · CAESERN
P · VIRDIO · II
L · GALLONIO
C · IVLIO · SV

Contuli. Locatello ms., a quo sumpserunt reliqui: Zancarolo p. 80; Bertoli p. 438 n. 653 et in epist. ad Mur. (inde Mur. 1761, 8. 2014, 2); d'Orlandi *disc. fun.* app. Commemorat a Turre p. 357.

5 ex praenomine vidi ⸝. — 6 V · VELLIO · P Loc. — 8 C integram et 9 SEX Loc., ego vidi ⸤ et //\.

1781 Cividale *nella facciata della casa che fu di Giacuzzo Giacoppo ed è della Fraterna di S. M. de' Battuti.*

. . . .
. . . VSMI . . .
. . ODIVS . . .
. . . .

Locatello ms. indeque Zancarolo p. 78.

1782 Cividale in domo Maroni.

A N N
IN
A MAIT

Bertoli ms. n. 822.

1783 arca fracta litteris maximis. Cividale iuxta n. 1765 LOC. Titulo n. 1765 supposita A TURRE.

LIBQ POSTEriSQ
FORVM

Descripsi. Locatello ms.; a Turre p. 334, unde apud Mur. 197, 4 ad n. 1765 adhaesit; Orlandi ms.

1784 Cividale in fronte ecclesiae S. Dominici LOC. nunc *in der Gensdarmeriecaserne.*

B E N E M E R E N T I
BVS · AVCVSTO · ET VRS
ILAE · QVE VIXIT · AVGVS
TVS · ANNOS · IIII · MESIS VII
DIES XII · ET · VRSILLA · ANNOS
IIII · MESIS DIAIS · XV · PARENTES
CONTRA · VOTVM · POSVAERVNT

Contuli. Habent Locatello ms.; Capodaglio II; Zancarolo p. 79; a Turre p. 357 (inde Bertoli p. 232 n. 294); Fabretti 583, 175; Pococke cod. 22994 f. 40, ed. p. 123, 1.

6 post MESIS spatium est vacuum unius litterae capax.

XVI. *Friulanae incertae.*

1785 *trov. in un bosco sotto il castello di Buja* CORT. Eiusmodi locum in hac provincia novi nullum; sed Buje Histriae significari vix crediderim, cum titulus legatur inter Aquileienses.

VS
PROCVLVS
MEDIOL

Cortenovis ms. p. 48.

1786 loco incerto.

D · M
M·AVRELI
HILARION
AVGG·LIB
N / / / / O

Pirona ex schedis suis n. 87 et ms. Fontanini tom. XX p. 163.

1787 in turri horaria S. Mariae in Valle ad primam coronam, hodie tecta atrio ecclesiae.

IV\MAI
RYSERO
TNARIV

Ex Lirutianis Pirona.

1788 inter Friulanas.

LVCILIAE
POLITICE
T·VIRTIVS
HOMERVS

Zuccolo ms.
3 TVIRTLVS traditur.

1789 in agro Friulano.

MOGIANCVS
INGENVI · / · eT
TVILLV INGENVA
VR E COVNERT
5 VS ET SECVNDIN
VS · FM · FeEERVeT

Novelle della repubbl. delle lettere a. 1729 (Venet. 1730) p. 89.
2 EFT, 6 FIHFTERVT traduntur.

1790 in agro Friulano.

T · VALENTINIVS
T · IIB · FIRMVS · ET ·
VALENTINIA · PRIS
C · IIB · SVCELA · V · F ·
5 SI · ET · FIRMINO
PRISCI · SER · FIL ·
AN · XV//III

Novelle della repubbl. delle lettere a. 1729 (Venetiis 1730) p. 88 (inde Mur. 1604, 7).
2 T·II: B, 4 CHIB traduntur.

1791 in agro Friulano.

OLLODE
VION SA
TVRNIot

Novelle della repubbl. delle lettere a. 1729 (Venetiis 1730) p. 88 (inde Mur. 1774, 1).
3 TVRNIM traditur.

1792 inter Friulana.

PINNIA · T · F · POLLA

Pirona ex Fontaninianis t. XIII p. 96.

XVII. AD TRICESIMVM *(Tricesimo)*. *San Daniele* et vicinia.

Aquileia Virunum viam hanc habent itineraria antiqua:

Antoninianum p. 276:	*Peutingeranum*:
Aquileia	Aquileia
XXX	XXXV
viam Bellono (*sic cod. Escor.*, Beloio *reliqui*)	ad Silanos
XXIIII	*plura hic exciderunt*
Lacire (Larice)	Tasinemeti
XXVII (XXIIII)	VIIII
Santico	Saloca
XXX	XI
Viruno	Viruno

item Aquileia Aguontum (Lienz in Tirolensi provincia) itinerarium Antoninianum p. 279 viam hanc: *Aquileia* — M. P. XXX — *ad Tricensimum* — M. P. XXX — *Iulio Carnico* — M. P. XXII — *Loncio* — M. P. XVIII — *Agunto*. Prima igitur statio ea fuit, quae etiamnunc dicitur antiquo nomine *Tricesmo*, ubi a Virunensi alteram viam divergere Iuliensem et tertiam Bellunensem et locorum naturae convenit et itinerarium indicat, modo sequamur codicem eius omnium optimum Escorialensem. Viarum harum columnas miliarias dabimus suo loco; hic composuimus titulos repertos per hanc regionem, nempe Fagagnae Tricesimi Cassacci Colloredi Pers San Daniele Spilimbergi Maniagi liberi. Propria cum habeant non multa, tamen tribus Claudia pluries ibi nominata ostendit agrum hunc non Aquileiensium fuisse, sed potius Gemonensium.

1793 Fagagnae in ecclesia S. Mariae maioris BERT. LUC. — Scriptam esse litteris vetustis repertamque in fundamento antiquioris altaris maioris ecclesiae assumptionis S. Mariae et ibi collocatam in muro turris chorum respiciente ASQUINIUS refert, usus libro ab uno ex maioribus suis Ioh. Dan. Asquinio scripto a. 1559 inscriptoque *iura castri Faganae*, unde haec affert: 'Favente deo optimo maximo originem eius [castri Faganeae] investigantibus nobis se obtulit, dum ecclesia nostra maior, in honorem assumptionis beatissimae virginis matris Mariae erecta, constructis capellis prope turrim in ampliorem formam nostrorum decreto esset redigenda, in fundamento antiquioris altaris maioris, iam annis quinquaginta evolutis, repertus lapis antiquus quadratus pedum duorum, in quo insculptae sunt infra scriptae litterae Titi Fanii Romani memoriam recolentes, qui prout Romani consueverant amoenos hos patriae situs solatii gratia visere, primus hoc in loco consedit, ab eius nomine Faniam appellantes (?), corrupta dictione a linguarum defectu, et abusu Faganeam postea nominatam (?) et ad perpetuam rei memoriam nostrorum eorundem mandato in muro turris chorum respiciente impositus, tenore suppositi, quem quilibet elatioris ingenii, patriae vetustatem percurrens et intuens rem ipsam, noverit in vetustioribus reponendum.' Tu cave

T · FANIVS · T · F ·
C · FANIVS · T · F · NIGER
T · FANIVS · C · F ·
TVLLIA · M · F ·
5 SECVNDA · VXSOR ·
V · F · S · E · S

Bertoli apud Mur. 1673, 16 et in syll. p. 228 n. 284, item ms. n. 776. Asquini *giard. suon.* p. 31. Lucianius mihi descripsit.

1 in. Γ pro T Luc. — 1. 2. 3 FANNIVS Bert. — 2 in. C om Luc. — C·F Asq. — 4 /VLLIA Luc. — 5 VXOR Bert. — Bertoli n. 776 denuo profert v. 6 tamquam titulum ab hoc diversum.

1794 Tricesimi ad ecclesiam. — Nunc Portogruari PIRONA, vereor ne errore.

pretiosa siri
L · TVMBILICIVS
A · P · CLA
L · Q · Q · V · P · XXX

A Turre dedit Fabrettio 242, 663 ediditque p. 341 (inde Bertoli p. 231 n. 292; Zambaldi p. 41); Fontanini *S. Colomba* p. 109; Pococke cod. n. 22994 f. 12, ed. p. 124; Liruti Gemona p. 21; Cortenovis ms. p. 51.

1795 Tricesimi in ecclesia vetere; ab altera parte legitur titulus anni 1517.

AQVIL
COELI
geNA · VIC
erOS · TERrae
5 STEPHANI
pieNTISSIM
feBRVNT

Cortenovis ms. p. 8.

1796 in castro Cassaci dominorum de Montegnaco.

D M
CONIVGI DVLCISSIMO
ALBINO BENEMERENti
CRESCENTINA BIXsimIle
CVN QVAE BIXIT con
IVNCTVS AN · XXX · ET MILI
TAVIT AN /// ET BIXIT
IN SAECVLO AN · LXXX · M · IIII
D · VIII · EX SI// ESTRANVS ex
PROTECTORE NICO
MEA CRESCENTINA
COIVX
FECIT

Mur. 777, 5 a Beretta.

2. 3. 4. 9 extr. lacunae nullae indicantur; 4 BIROINI traditur. 9. 10. 11 sanare nequeo; certe EX SIGN(*ifero*), maxime non plene scriptum tali titulo non satis convenit corruptumque est NICOMEA.

1797 in castro Cassaci dominorum de Montegnaco.

C · HOSTILIO · C · F
RVFO · SIBI · ET · SVIS
L · M · IN · F · P · LX

Bertoli p. 429 n. 635 (inde Mur. 2092, 11) a Lirutio; Mur. 1686, 17 a Beretta.

3 LX . . ., infra integram exhibens, Bert.

1798 rep. a. 1789 in agro castri Pers ad eccl. rusticam, nunc in hortis castri eiusdem CORT. Ibidem apud Frid. Carnielutti vidit LUC.

M · P *acilio . . f*
MARCELLO · VIro
M · PACILIO · M · F · CLA ·
COLLINO · FILIO
PACILIAE M · F · MARCELLAe
FILIAE

Cortenovis ms. p. 98; Luciani descripsit.

1 om. Luc. — 2 VI . . . Cort.

1799 Pers in area Carnielutti.

H · M · H · N · | *s*

Lucianius descripsit.

1800 in villa Fori Iulii Perseriani Lozzchae comitum Martirorum ad arcam praegrandem.

LOC · MO

Valvassonius ms. inter Muratoriana.

1801 *a S. Giovanni della Commenda, chiesa che fu dei Templari, nel Borgo di S. Tomaso fuori di Sandaniele* LUC. — *Ronchis del Tagliamento alla chiesa di S. Giovanni di Rodi* BERETTA, errore omnino.

in summa parte basis foramen est operculo olim clausum

genius stans face inversa | *genius stans face inversa*

SALLVSTIAE
MINNIDIS · L ·
IONIDI
CALLISTVS o
PHOEBI · CAESARIS
AVGVSTI · ARCARI · VICAR
CONTVBERNALI
ANNOR XVI

Beretta ms. (inde Mur. 915, 1); Luciani descripsit.

1802 rep. inter vicos S. Tommaso et Commercio ad ecclesiam S. Georgii, unde delata est Susans in domum Colloredianam XX a Concordia lapide FONT.

protomae duae

T · VERATIVS · T · F · CLA
V · F · SIBI · ET · SVIS
VALERIA · C · F · QVARTA

Fontanini et dedit Turrio p. 341 (a Turrio traxerunt Fabretti 242, 661 et Bertoli p. 231 n. 291 et Zambaldi p. 41) et ed. *Santa Colomba* p. 108; Bini archipresbyter Gemonensis misit Bertolio syll. ms. n. 797.

1803 inter vicos S. Tommaso et Commercio effossa prope ecclesiam S. Georgii FONT. In vico S. Tommaso prope S. Danielle BERT. — Male Osopi MUR.

protomae duae

T · VERATIVS · T · F
T · VERATIVS · T · F
GEMINI

Fontanini *Santa Colomba* p. 108 (inde Mur. 1763, 6); Bertoli p. 436 n. 650.

1804 ad S. Danielis *in pietra posta in fabbrica dai Sig. Sala* BERT.; in domo quadam ad viam PIR.; in domo comitis Concinae sub porticu LUCIANI.

M · ENNIVS · P · F
MARCELLVS · SIB|i
ET · M · ENNIO · M | *f*
MAXIMO · FILIO
IIIII VIR · ANNOR · X/
PIISSIMO · IN · SE · ET
MARCILIAE · C · F · TERT|iae
VXORI · SVAE · V · F

Mur. 1190, 8 a Beretta; Bertoli p. 431 n. 640 (inde Mur. 2060, 7) a Florio ex schedis antiquis, quas esse Fontaninii adnotavit Cortenovius; Pirona et Luciani descripserunt.

1 P · F om. Luc. — 2 SIBI Ber., om. Bert. — 3 M · F Ber., SVO Bert. — 5 IIIIIVIR · ANNOR Pirona Luc., VII · ANNOR Bert., VIX · ANNOS Ber. — X/ Luc., X reliqui. — 7 sic Luc., C · FIERI Pirona, C · F · IESI Ber., C · F . . . Bert. — 8 V · F Pir. Luc., V · I Bert., V · A Beretta.

1805 *Girolamo Sini di Sandaniele, che scrisse una Cronaca patria nel secolo XVI, asserisce che questa iscr. è stata trovata circa l' a. 1450 in un campo presso Sandaniele e che fu allora collocata presso la porta S. Martino. Nel secolo scorso, per testimonianza scritta del Bibliotecario Coluta, esisteva ancora colà. Più recentemente sarebbe stata trasportata in un castello dei conti Colloredo. Ora non si sa dove esista* LUCIANI. In oppido S. Danielis apud Dominicanos A TURRE. Belvedere in domo Collorediana ZAND.

P · VEIDIVS · C · F
BIRRO
FONTIA · SEX · F · TERTIa
VXOR
C · VEIDIVS · P · F
VEIDIA · P · F · MAXVMA

A Turre p. 400 (inde Mur. 1762, 5; Bertoli p. 262 n. 373); Zandonati dedit Pironae; Luciani misit sumptam ex schedis (vide supra).

1 P · VEIDIVS · P Zand. — 2 SEX · F Turr., SEXT Zand. — TERTI reliqui, TERTIA Luc. — 5 om. Turr. — 6 MAXVM Zand. Fortasse 5. 6 extr. addendum praeterea F.

1806 Spilimbergi.

VS · T · F · CL
BO IIIIII VIR

Cortenovis ms. p. 16.

1807 *Maniago libero* apud heredes Orlandi Listussi.

C·EGNATIVS·T·F
pelo VEITOR
VIVS·F
SIBI·ET·SVIS

'In Venetis, ut tradit Plinius [h. n. 3, 19, 131], Utina et Celina interiere. — — Apud Celinam, a qua et torrens Celina, ubi Maniacum est, et multa in hanc diem extant antiquitatum vestigia, inter caetera obesam marmor inscriptum' CANDIDUS. In villa Maniaci prope flumen Cilinae BELL. RAMB. CAPOD. In Furoiuliensi regione apud Celinam TACUIN. Fréjus prope Massiliam LIGOR., qui Fora Iulia duo confudit. Ad Troiam Ciliae haud procul a Nauporto prope Savum LAZ. 888. — Prope Goriciam (quae Lazio est Noricia s. Noreia antiqua) LAZ. 1218. *Hoggidi ancora si conserva in Goritia sopra il portone della piazza del mercato, chiamato volgarmente il Traunich* DELLA CROCE.

> c. hostilius et l. egnatius ueitor | quintaedecimae legionis tribuni | pro s. p. q. r. cum barbaris dimicantes | pariter occisi heic pariter iacent | singulare posteris exemplum | et charitatis et fortitudinis | celinenses xxl dies atrati luxerunt

Candidus comm. Aquil. 1521 f. 4; Bellonus n. 93 (idem in vitis patr. Aquil. Mur. SS. R. I. XVI p. 36 addit se puero haec epitaphia inventa esse); Sanutus f. 45' n. 108; Vat. 5250 f. 52 n. 78; Rambertus n. 80; Capodaglio II (in altero exemplo deest); Tacuinus 1525 f. 78, ex quo sumpsit Ligorius ms. Taur. 8; Valerianus († 1558) antiq. Bell. p. 72 (inde, nempe ex schedis episcopi Bellunensis Aloisii Lollini, cod. Ambros. D. 199 f. 12' et Grut. 544, 4); Lazius r. r. p. 688; Henr. Palladius (1659) p. 49 (inde Mur. 1807, 7). Damnavit Bertoli p. 175 n. 184. Immutatum typum protulit Lazius r. r. p. 1218, a quo pendent Grut. 544, 5, della Croce Trieste p. 325, Mainati 1, 1 p. 304.

Adscripsi variam lectionem Belloni Sanuti Ramberti Vat. 5250; posteriores enim eum aut a Candido aut ab horum aliquo pendere constet, Aquileiensis syllogae auctorem et ipsum pendere a Candido edito probabile quidem est (cf. p. 79), sed non plane certum. Typum dedi Candidi. — PLOTONI ET PROSERPINAE (v. n. 1808) huc refert San. — 1 C·HOSTILIVS om. Vat. 5250. — P· pro L· Bell. San. Ramb. Vat. 5250. — VICTOR Bell. Ramb. (non San. Vat. 5250). — 2 QVINTADECIMAE Bell. San. Ramb. — 3 S·T·Q·R Ramb. — 4 IACEMVS Vat. 5250. — 6 CARITATIS Bell. San. Ramb. Vat. 5250. — 7 CILINENSES Ramb. San., CILINENSIS Vat. 5250. — ATTRATI Bell. — LVCXERVNT Bell., LVCSERVNT Ramb. San., om. Vat. 5250. — Praeterea Lazius in altero typo, quem Goriciae tribuit, pro CELINENSES substituit NOREENSES.

Cortenovis ms. p. 82 qui vidit. Ex hoc titulo quamvis adhuc inedito confictum esse saeculo XVI incipiente titulum eum, quem iuxta collocavimus, in schedis adnotavit Marinius.

1808 Altini COD. PARM., quae indicatio cum falsa sit (v. n. 1767), rettulimus ad Maniagum, ubi posuit CANDIDUS.

C·VIRGINIO·C·F·PVLCHRO
QVI·VIXIT·ANN·X·MENS·II·D·VI
C·VIRGINIVS·C·F·MARCELLINVS
ET·LOLLIA·L·F·PRISCA
E PARENTES·INFELICISSIMI
FILIOLO·SVAVISSIMO
ET·INCOMPARABILI·POSVER

In Celinae ruderibus CAND. *Trovato in Maniaco presso il fiume della Celina* RAMB. BELL. SAN. Prope Goriciam, quae Lazio est Noreia antiqua LAZ. Fori Iulii in Transpadana LIG.

> c. nerginio suauissimo filiolo | rarae pulchritudinis et lepiditatis adulescentulo | ab aquileianis militibus praesso de ponte lapso | colliso atq. miserabiliter extincto | c. nerginius legatus l. posthumii dictatoris | et lolia l. filia dilectiss coniux | infelicissimi parentes posuere | plotoni et proserpinae

Candidus comm. Aquil. (1521) f. 4; Bellonus n. 92; Sanutus f. 45' n. 107; Vat. 5250 f. 52 n. 77; Rambertus n. 79; Capodaglio II (in altero exemplo deest); Tacuinus 1525 f. 76; Ligorius ms. Taur. 8 (inde Gud. 374, 5); Lazius r. r. p. 1218 (inde Reines. 12, 100); Henr. Palladius p. 49. Damnaverunt Reines. l. c. et Bertoli p. 176 n. 188.

Typum dedi Candidi, nisi quod v. 8 ei deest. Praeterea in his variant antiqua exempla: 1 VIRGINEO Bell. m. 1. San., VIRGINIO Bell. m. 2. Ramb. — 2 ADVLESCENTVLO Bell. San. Vat. 5250 Lig. — 3 AQVILLIANIS Bell., AQVILIANIS San. Vat. 5250, AQVILIENSIS Lig. — EQVITIBVS Bell. San. — PON· Ramb. San. — 4 ATQVE Bell. Ramb. San. — EXTINTO Bell. — 5 VIRGINEVS Ramb. San. Vat. 5250, VIRGINIVS Bell. — LEGATVS om. Bell. m. 1. — POSTVMIV·DICTATORIS Lig., POSTVMII DICT· Bell. Ramb. San. Vat. 5250. — 8 LOLLIA Ramb. — DILECTISSIMA Vat. 5250, DILICATISS Lig. — CONIVNX Ramb. Bell. San. — 7 INFELICISS Ramb. San., INFOELICISS Bell. Vat. 5250 hic finiens. — 8 om. Lig., ad titulum C. Hostilii refert Sanutus.

Cod. Parmensis Kiriaci f. 56. Edidit ipsam quod sciam nemo; sed protulerunt plurimi qualem fecit Candidus, quem typum adscripsimus.

XVIII. GLEMONA? *(Gemona).*

Acc. *Moggio* et *Resiutta.*

Auctores praecipui et proprii sunt in Gemonensibus titulis Ioh. Iosephus LIRUTI (*notizie di Gemona* Ven. 1771. 4. pp. 141 et *notizie delle cose del Friuli* voll. 5. 8. Utini 1776. 1777); Marcus Seb. GIAMPICCOLI (*notizie ist. e geogr. di Gemona* Ven. 1787. 8. pp. 46); Barozzi (*Gemona e il suo distretto* Ven. 1859. 8. pp. 102); in Osopensibus Fontaninius in libro de S. Columba citato supra p. 80.

Silent auctores vere antiqui qui extant tam de Gemona quam de oppidis vicinis Artegna et Osopo. Via Aquileia Virunum, cuius stationes in itineraria relatas supra p. 167 posuimus, non potuit non transire per hanc regionem; at mensurae utriusque itinerarii cum nequaquam expleant quod inter Aquileiam et Virunum vere intercedit intervallum, hiatum non habemus quomodo expleamus. Stationum ibi relatarum *ad Silanos* — *Lacire* — *Santico* — *Tasinemeti* — *Saloca* tres postremas Norici finibus comprehendi constat, cum Sianticum Ptolemaeus habeat inter oppida Norica; *ad Silanos* mansionem nihil obstat quominus collocemus a Tricesimo quinto lapide non longe ab Artegna; *Lacirs* sive *Larice* plerique neque probabiliter referunt ad summam Alpem huius viae, id est ad vicum Saifnitz in Carinthia. Ad eandem viam, non ad alteram licet breviorem per Montem Crucis et Iulium Carnicum videtur respicere Venantius Fortunatus in vitae S. Martini l. IV (p. 471; cf. Paulus Diac. 2, 13), iter enarrans ex Raetia in Italiam et post Aguontum sic pergens: *hinc pete rupte vias, ubi Iulia tenditur Alpis . . . . inde Foro Iuli de nomine principis exi per rupes, Osope, tuas, qua lambitur undis et superinstat aquis Reunia Tiliamenti.* Praeterea Paulus Diaconus in historia Longobardica 4, 38 tam Osopum nominat quam Arteniam et Glemonam sive Glemoniam; sic enim nomen format videturque formasse etiam Romani. Nam tituli, maxime n. 1812, docuerunt Glemonam iam Romana aetate rem publicam habuisse; nomen qui adhuc innotuerunt non enuntiant. — Addidimus Gemonensibus titulos duos repertos in valle q. d. *Canale di Ferro,* per quam ascenditur ad Alpinum iugum, ad vicos Moggio *di sopra* et Resiuttam; prope ipsam summam Alpem repertus ad Pontebam Saifnitz Tarvis magis placuit referre inter Noricos (vol. III p. 589).

1809 basis rudis alta palm. 1 LIRUTI. Gemonae rep. 1716 in burgo *dell' Ospitaletto*, deinde apud Lirutium, mox dono eius in porticu curiae LIR. FONT. LUC.

DEO
CAVTO
PATI

Fontaninius in ms. bibl. capit. Utin.; Liruti apud Bertolium p. 421 n. 614 (inde Mur. 1986, 9; Orelli 2041; Henzen 5849) et Gemon. p. 16, ubi aere expressit; Barozzi n. 1; Lucianius vidit.

2 GAVTC Font. Bert. — 3 PAT. Font. Luc., PAT· Lir. (Gem.), PAT rel.

1810 Osopi *nel giardino della rocca* FONT. et rel. Cf. n. 1816.

FORT · AVG
SAC
avrvas C·AVCT·PVL (*patera?*)
V · S · L · M

Bertoli a se descriptam et dedit Fontaninio qui ed. *Santa Colomba* p. 109 (inde Mur. 80, 11) et ipse edidit p. 69 n. 42; pendet indidem exemplum a Madrisio missum adscriptum codici Ottob. Vat. 1266 extr. Praeterea habent Liruti Gem. p. 20; Cortenovis ms. p. 48 qui vidit a. 1782; Asquini *giard. suon.* in tab. n. 1.

2 SACR Bert. — 3 AVC pro AVCT Font., ANC·P·V pro toto v. Madrisius.

1811 Ospedaletti rep., nunc Gemonae in curia.

M
G·RI
PVS
PRO
SEC
FIN
RV FINVS
AVR · MARCELVS
VS · SEPT · MARCELLINVS
EIAN · SEPT · SPERATVS
ER · VMBRI · IVSTINVS
SOVIVS · RVFINVS
ES · MVSIDI · VALENTINVS
VS FRONDI · FRONDIAN
EX · VOTO

Mur. ms. (inde pessime ed. 109, 5) a Beretta eodemque exemplo Liruti Gemona p. 13 qui aere expressit; Barozzi n. 3; Lucianius vidit.

1—6 om. Mur. ed., non ms. — 2 GRI Bar. — 10 SIAN pro EIAN Luc.

1812 Gemonae rep. 1777 *nel muro della chiesa del duomo* LIRUTI LUC.

C · MATIO · C · F
COLLIN
SABINO · SVLLIN
VATINIAN
ANICIO · MAXIMO
CAESVLEN · MARTIALI
PISIBANO · LEPIDO
ALLECT · INTER · QVAEST
SALIO · PALATIN (*Salius esse desiit a. p. C. 186*)
III VIR · MONET · A · A · A · F · F
SEVIRO · EQVIT · ROMAN
FLAM · IVLIAN · PATRICIO
PRAETORI · CANDIDAT · COS
CVRAT · ET · PATRON
D · D

Liruti *Friuli* 5 (1777) p. 309; Cortenovis ms. p. 54 idemque misit a. 1778 Mart. 18 Marinio qui ed. Arv. p. 146 (inde Orell. 2242 cum add. vol. 3 p. 189. 502); Giampiccoli *not. di Gemona* (Ven. 1787) p. 18, cuius errores inutiles omisi; Barozzi n. 9; Lucianius vidit.

3 SABINO Cort. Bar. Luc., SABINO Marini Liruti, SABIN Giampicc. — 9 SALIO in lacuna om. Liruti. — 13 CANDIDAAT Bar. — Idem nominatur in albo Saliorum Palatinorum (Marini Arv. p. 167) sic: *[imp. Caes. M. Aur. Commod]o Antonino pio felic[e Aug. V et M'. Acilio G]labrione II cos. . . . . [Proclu]s Piso in locum C. Matti Sullini.*

1813 arca, Gemonae iuxta ecclesiam S. Spiritus BELL. AP. In collibus Spiritus Sancti Glemonae extra ecclesiam FONT. *Nel borgo dell' Ospitaletto di Gemona presso la chiesa del priorato, ora nella loggia del palazzo* LIRUTI LUC.

TI · MAGIO · CAECINIANO
TRIERARCHO · ET
ALSIAE·POSTVMAE·VXORI
N F · N S · N C

Bellonus n. 105; Choler. ms. f. 226' = Apian. 352, 1 (ex hoc Lazius r. r. p. 1212; Grut. 551, 11 ex Lazio, 1032, 3 ex Apiano; Bertoli p. 249 n. 341 ex Grut.); Bonarroti ms. cod. Marucell. A. 43 f. 190; Pococke ms. cod. 22994 f. 9, ed. p. 123; Bertoli ms. n. 751, cui misit Milles; Liruti apud Mur. ms. (per Berettam) et Gemona p. 11; Fontaninius misit Muratorio; Hier. Zanetti misit Lamio (app. ms. vol. 64) Venetiis 3 Apr. 1751; Barozzi n. 2; Lucianius descripsit.

Vv. non ad lap. div. Bell. Ap. Font. Bonarr. — 1 CALCINIANO Zanetti. — 2 ERIFRARCHO Chol. Ap. — ET om. Font. — 3 ALSIAT Bell. — POSTVMIAE Poc. — 4 V·F pro his ex interpolatione Chol. Ap. Explica *non fui, non sum, non curo;* cf. Henzeniana 7387.

1814 litteris palmaribus et pulcherrimis, Osopi. *'Gli altri frammenti servono di pavimento in una stalla colle lettere in giu'* CORT.

AE·C·
N V I
V I R
ORN

Cortenovis ms. p. 40 q. v. a. 1782 (inde omnino Asquini *giard. suon.* in tab. n. 9).

1815 ad Artegnam nuper rep., extat ibi in area diversorii Leonardi Mesis.

leo cubans — *fastigium* — *leo cubans*
T · BAEBIVS · T · F
pars inferior deest

Lucianius descripsit.

1816 sine loco, sed post Gemonensem BELL. *'Sono certo per una lettera inedita del notajo, che le lapide in Osoppo siansi colà trasferite dal Borgo dell' Ospitaletto dal Conte Girolamo Savorgnano'* LIRUTI, referens id tam ad hanc quam ad n. 1810. 1817. Osopi in ecclesia S. Petri a sinistra portae FONT. Osopi in nova ecclesia S. Columbae intus BERT. *Ora in Padova nella villa urbana di Vanzo del Sig. Antonio Piazza* FURL. EGO.

L · CELERIVS · L · F
CLA · FRONTO
V · F · SIBI · ET · SVIS
CLEVIAE · T · FIL
MAXIMAE
CONIVGI · SVAE
PIENTISSIMAE
(*vas floribus plenum* — *vas floribus plenum*)

Contuli. Bellonus Foroiul. inscr. n. 106; Fontanini *Santa Colomba* p. 107 (inde Mur. 1321, 7); Bertoli p. 224 n. 275; Liruti Gemona p. 19 (inde videntur pendere Asquini *giard. suon.* tab. n. 2 et Zambaldi Conc. p. 40); Meneghelli *ragguaglio delle collezioni Piazza* 1842 p. 119; Furlanetto lap. Pat. p. 274 n. 298.

1817 Osopii in vestibulo ecclesiae BELLON. Osopi *sul campo sacro fuori della chiesa parochiale* FONT. Prope novam ecclesiam S. Columbae BERT. *Passò in Udine nell' officina del tagliapietro Fosconi ed ora chi sa cosa possa essere di essa* LIRUTI. Cf. n. 1816.

DECIAE · P · FIL · AVITAE · P · ARRIVS
DEXTER·MATRI·SANCTISS

Bellonus n. 104; Fontanini *Santa Colomba* p. 111 et ex Bellono et ex lapide (inde Mur. 1253, 10); Bertoli p. 225 n. 276; Liruti Gemona p. 20; Asquini *giard. suon.* in tab. n. 3, hic omnino a prioribus.

Vv. non divisit Bell. — SANCTISSIMAE Bell. Font. Lir.

1818 Gemonae. *In the street going to the parish church on the left hand* POCOCKE. *In casa Franceschinis vicino al duomo* LIRUTI.

M · FOVSCIVS · C · F
LICNVS
PEREGRINATOr
C · FOVSCIVS · C · F
BALBVS · V · F
SIBI · ET · SVIS

Felicianus in cod. Ver. f. 49 (in Marciano deest), qui accepit ab amico Veronensi Nicolao Stella; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 62'; ex Valvasonio, apud quem ego non repperi; a Turre p. 400 (ex Turrio Mur. 1678, 9 et Bertoli p. 243 n. 322); Pococke cod. 22994 f. 10; Hier. Zanetti ad Lamium 3 Apr. 1751 Venetiis (Lami epp. ms. vol. 64), inde *Nov. Fior.* 1751, 275; Liruti Gemona p. 11 qui aere expressit; Cortenovis in corr. ad Bertolium; Barozzi n. 5.

Vv. ordinem non observant Felic. et Panv. — 1 FOVSCVS Turr. — C·F plerique, G F Poc., CI Panv., C... Zan., M·F Cort. Bar. — 2 LIGNVS Felic., LICINVS Panv., fortasse recte. — 3 PEREGRINATC Lir., PEREGRINATO.. Zan., PEREGRINATO Felic., PEREGRINATOR Panv. Turr. Poc. Bar. — 4 in. C om. Panv. — 5 BALDVS Panv.

1819 Gemonae.

IVVENTIAE · DONATAE
VXOR·OPTIM·QVAE·VIX
ANN·XXV·MENSIB·TRIB
TITIVS · IVVentIANVS

Zandonati misit Pironae.
4 IVVS·VLIANVS traditur.

1820 Osopi *tralle pietre preparate per la facciata della chiesa di S. Pietro* CORT.

VG
EXITA
sex. lisinIVS · SEX · L · DA sius
V · F
seX · LISINIVS · SEX · L · DAS i
L·NILARVS·V·F
SEX · LISINIVS · SEX · L
ARGENTILLVS · V · f

Cortenovis ms. p. 32, a quo videtur pendere Asquini *giard. suon.* in tab. n. 5.

Sic Cort., nisi quod v. 8 V·S; contra 1 XL pro VG, 2 SEX·L·DA, 3 VS pro IVS, 5 DA, 7 om., 8 V pro V·S Asquini. — 5. 6 lege *Sex. L*(*isini*) *Das*[*i*] *l*(*ibertus*).

1821 Osopi.

L · LVCRETIVS
VIVOS · FECIT · S ibi

Cortenovis ms. p. 32. Asquini *giard. suon.* tab. n. 6. 7.

Sic Cort., nisi quod fracturam notavi ego. Asquinius sic:

n. 6:
L · LVCRETIVS
VIVV·FECIT·E·S

n. 7:
T·LVCRETIVS
VIVOS·ET

1822 Osopi in pavimento ecclesiae S. Columbae.

†
† HIC IN PACE REQVI
ESCIT COLVBA VIRGO
SACRATA DI QVE VI
XIT IN DÑO ANNOS
PL M NONAGINTA
DP SVB D s VIII IDVS
AVGVSTAS OPILIO
NE VC CONS IN SECs   p. C. 534
†

Fontanini *S. Colomba* (Romae 1726) p. 12 qui aere expressit (inde Mur. 408, 1; Orelli 1160); Bertoli p. 333 n. 483.
8 legendum *in*(*dictione*) *sec*(*unda*), v. Hagenbuch epp. epigr. p. 336 et Rossi inscr. chr. urb. 1 p. 450.

1823 Ospedaletti rep., extat Gemonae in curia.

vALENTIN
IAE · VALENTI
matRI · PI
entiSSIMAE

Liruti Gemona p. 14; Barozzi n. 4; Lucianius vidit.
1 ALENTIN... Barozzi. — 2 .. AE Bar. Luc.

1824 Osopi ad ecclesiam S. Columbae BERT. Osopi *fuori della chiesa tra i sassi preparati per la facciata* CORT. Ospedaletti rep., nunc Gemonae in curia LIRUTI.

ICI
VIV
SIVIO · P
SIDIAE · L
LERIAE · P
VIAE · P

Bertoli ms. n. 852 (inde de auctore tacens Asquini *la giard. suon.* in tab. n. 8); Cortenovis ms. p. 32; Liruti Gemona p. 15; Barozzi n. 8.
1 om. Bert. Lir. — 3 SIVLO Bar., IVIO Lir., S.. VIO Bert.

1825 Ospedaletti rep., deinde Villafreddae apud Lirutium, nunc Gemonae in curia.

M
N EMo
ANN
ex

Bertoli ms. n. 639; Liruti Gemona p. 15; Barozzi n. 6; Lucianius vidit.
4 I pro XX Bert., X Luc.

1826 Ospedaletti rep., deinde Villafreddae apud Lirutium, nunc Gemonae in curia.

AELIO
S SPLEN
ex

Bertoli ms. n. 637; Liruti Gem. p. 15; Barozzi n. 7; Lucianius vidit.
3 accessit ex Luc.

1827 in columnae fragmento in monasterio Mosacensi VALV. *Maggio di sopra* (*Mosach*) in porta monasterii quod fuit ASQ.

L · ACCI · LIBELLI
OSSA

Valvasoni *descr. della Cargna* n. 10, item in sched. Mur. (inde Bertoli p. 428 n. 622, ex hoc Mur. 2089, 1); Io. Bapt. Pithianus *descr della fortezza e del Canale di Chiusa visitato nel* 1577 (quem commentarium ms. citat Pirona, errore addens eum extare in cod. Marc. Lat. XIV n. 29, nam in eo libro inscriptio haec certe non legitur); Asquini *lap. ined. di Giulio Carnico* p. 11; Bergmann *Archiv für Kunde österr. Geschichtsquellen* 3 (1849) p. 253.
1 ACCI Asq. Bergm., ACCII Pith., ACCE (ACCEI descr.) Valv. — LIBELLI Valv. Pith., LIBELL Bergm., LIBELLA Asq., explicans de libellario.

1828 Resiuttae.

D · M
Q · FVL · ARPE
CIO · V · F · S · ET
SEXTILIE·TERTIE
CONIVGI · I
DF · AN · XXXV

Ex Io. Bapt. Pithiani *descr. della fortezza e del Canale della Chiusa* cod. Marc. Lat. XIV n. 29 excerpsisse se scribit Pirona; cf. ad n. 1827.

XIX. COL. IVLIVM CARNICVM (*Zuglio*). *Tribu Claudia.*

Acc. *Monte della Croce (Pleckenalpe)* et *Comegliane.*

Titulos Zuglii primum descripsisse videtur CYRIACUS, quos solus servavit codex Parmensis exemplis optimis versuumque etiam ordinem accurate servantibus, cum in reliquis eius aetatis syllogis eorum vestigium sit nullum. — Venit post hunc Iacobus VALVASONI de Maniaco (de quo conferenda est scheda Cicognae indicata apud Valentinellium bibliogr. Friul. n. 2498), cuius commentarium inscriptum *descrizione della Cargna* dedicatumque cardinali Borromaeo Udine 2 Apr. 1565 repperi in libro saec. XVII bibl. archiepiscopalis Utinensis hist. n. 14; editionem in ephemeride nuova *magazzeno Toscano* a. 1823 (Valentinelli bibl. Friul. n. 1026) non vidi. Vidi praeterea in eadem bibliotheca inter collectanea Liruttiana vol. 1 p. 107 eiusdem Valvasonii commentarium alterum *descrizione di città e terre grosse di Friuli* (quem extare item in bibliotheca Sandanieliana et apud Asquinium observat Zambaldius Concord. p. 343) omissis tamen inscriptionibus; quae vero hic desiderantur, supplentur schedis Muratorianis fasc. XXI, 231, in quibus inventa folia complura antiqua manu scripta tam in adnotatione manu recenti facta quam in corpore Muratoriano tribuuntur Valvasonio recte omnino. Collegit Valvasonius per universum agrum Friulanum, excepta tamen Aquileia, lapides scriptos servavitque ita non paucos. Exempla quamquam non optima sunt, tamen versuum ordinem retinent. Valvasonium fere exscripserunt auctores Friulani posteriores HENR. PALLADIUS aliique eumque passim citant (cf. a Turre inscr. Ant. p. 378). — Eiusdem fere aetatis sunt *historiae de antiquitatibus Carneae libri quattuor* Fabii Quintiliani HERMACORAE Tolmezzensis (nam Iacobo Valvasonio eos tribuit Bertolius p. 343 non recte) mihi visi in codice bibl. archiepiscopalis Utinensis n. 17. Auctorem non vixisse saec. XV exeunte, quae est opinio Lirutii, sed ab a. c. 1540 ad a. c. 1620, scripsisse autem certe post a. 1584 nuper demonstravit qui libellum edidit Italice versum I. B. Lupieri (*sulle antichità della Carnia libri quattro di Fabio Quintiliano Ermacora.* Udine 1863. 8.); idem etiam ex inscriptionibus ab eo relatis intellegi potuit, nam titulum n. 1830 vidit Venetiis, quo advectus est demum sub finem saeculi XVI. Ceterum perpauca habet Hermacoras quibus utamur. — ALDUS MANUTIUS iunior accepit quaedam Cividalensia et Tolmezzensia a Raphaele Cyllenio; item inter schedas Ambrosianas R. 125 sup. et C. 61 inf., quae sunt PINELLII, quaedam habentur ex Zuglio et Tolmezzo. — FLORIANI MOROCUTI epistulam primam ad abbatem Iustum Fontanini *toccante l' antichità di Zuglio* scriptam Vindobonae d. 12 Mart. 1712 (cod. Monac. Ital. 344) excussi fructu non magno; excussi item Iohannis Baptistae de RIVO parochi Cerciventani commentarium scriptum a. 1747 *iscrizioni ed altre vestigia di Giulio Carnico* servatum Utini in bibliotheca capitulari in vol. I documentorum historicorum collectorum a Binio. Deinde Io. Ios. LIRUTI (nat. a. 1689) maxime in sylloge *miscellanea di varie operette* (Venetiis apud Lazzaronium, postea apud Bettinellium vol. 1—8. 1740—1744. 12.) Iulienses titulos collegit; item BERTOLI et CORTENOVIS una cum Aquileiensibus his quoque titulis operam dederunt. Praeterea de effossionibus data opera Zuglii institutis imperante Eugenio tradiderunt SIAUVIUS et ZUCCOLUS (vide supra p. 82); quo tempore quae reperta sunt, pleraque servantur Cividale in museo publico.

Iulienses Carnorum oppidum in decima Italiae regione Plinius 3, 19. 130 recenset, Ἰούλιον Καρνικὸν Ptolemaeus 2, 13, 4 et 8, 7, 5 in Norico quidem, sed et inde secernat (μεταξὺ Ἰταλίας καὶ Νωρικοῦ); *Iulio Carnico* est in itinerario p. 279; denique in titulo urbano a. 198 p. C. (Kellermann vig. p. 105) legitur *C. Gargilius C. f. Iul. Saturninus Car.* Per aliquod tempus vici loco fuisse colligitur ex titulis n. 1829. 1830 magistrorum vici binorum condicionis libertinae; coloniam deinde factam esse certe ante mortem imp. Claudii (n. 1838) docuit titulos n. 1842, quocum convenit quod praefuerunt ei II viri iure dicundo (n. 1838. 1841. 1842). Curator rei publicae est in titulo saeculi quarti exeuntis n. 1862. Errant autem opinor qui eam referunt inter colonias Iulias, id est deductas ante a. 727 a. c. sive a C. Caesare patre filiove sive a triumviris; neque enim putaverim titulos supra dictos magistrorum vicorum ante eum annum scriptos esse. Neque vero dicitur colonia Iulia Carnica, sed colonia Iulium Carnicum, quod minime idem est. Immo crediderim constitutum esse ab imp. Caesare, antequam Augustus appellaretur, forum Iulium Carnicum, et vici loco esset, postea nomine antiquo retento rem publicam factam coloniae iure impetrato. In tribu Iulienses censebantur Claudia.

Adiecimus Iuliensibus non solum titulum unicum adhuc repertum in vicina valle q. d. *Canal del Gorto* ad Comeglians pagum, sed etiam titulos memorabiles vivo saxo incisos supra Iulium in ipsa summa Alpe (*Monte Croce* Italis, *Pleckenalp* nostratibus), per quam inde ab antiquissimo tempore iter factum esse ex Italia in Noricum etiam Etruscis litteris scriptus titulus testatur repertus in vico Würmlach inter Alpem eam et Mauthen, editus autem in actis acad. Berol. menstruis a. 1857 p. 6. Ex his n. 1862 declarat eius viae curam non tam ad rem publicam Romanam pertinuisse quam ad res publicas duas proximas Iulium Carnicum et Aguontum Norici, unde rectius hoc loco collocantur quam inter lapides miliarios publicos.

1829 Iulii Carnici in lapide fracto PARM. in vestibulo ecclesiae divi Leonardi HERMAC. in aedibus Iacobi Morocuti MOROCUTO. *Nel cortile della casa del cursor comunale* CUMANO.

ET·Q·S·S·S·AEDEM·BELINI
suA · PECVNIA · REFECERE · ET
cluPEA·INAVRATA·IN·FASTIGIO·V
ET·SIGNA·DVO·DEDERE

5 *p.* *KRBO*NIO · P · L · PRINCIPE
seX·*c*OTTICIO·SEX·L·ARGENTILL*o*
MAG · VIC

Cod. Parmensis Kiriacanus f. 56 paulo pleniorem dat quam posteriores: Valvasoni *descr. della Cargna* n. 2 eodemque exemplo Fab. Quint. Hermacoras in antiq. Carn. ed. p. 24, a quo pendent Henr. Palladius p. 69 et a Turre p. 400 (inde Mur. 471, 1); cod. Ambr. R 125 sup.; Morocuto f. 2; Liruti misc. *di var. oper.* 4, 300, qui dedit item Bertolio p. 301 n. 421 neque aliunde Mur. ms. et 24, 7 a Beretta; de Rivo n. 1; Grassi *Cargna* p. 52. Cumano et Luciani descripserunt.

V. 1 dabo Kiriaci Ambrosiani Valvasonis (quod exemplum praestat Hermacoriano) Morocuti Lirutii Grassii Cumani Luciani. Versuum initiis quae solus Kiriacus servavit exhibui inclinatis. — 1 ET·SS Kir., Q·S·S·S Cum., C·S·S·S de Rivo Liruti Luciani, S·S·S Ambr. Moroc. Valv. Grassi. — AEDEM·BELINI Kir. Lir. Luc., AEDEM·BELLINI 'sic' Cumano, ALO... VA.. Ambr., A... Valv. Grassi, om. Mor. — 2 PEFECERE·ET Ambr.; REFECERVNT (om. ET) Mur., SVA·REFECERVNT (om. ET) Bertoli ex interpolatione. — 3 PEA Kir., A Ambr. Lir. Cum. Luc., om. rel. — 4 DEDERVNT Valv. — 6 X·POTICIO Kir., POTITIOR Valv. (de quo errore vide quae notavimus ad n. 1830), OTTICIO Ambr. Lir. Grassi Cum. Luc., OTTITIO Mor. Cf. n. 1830, ubi idem homo nominatur. — ARGENTILL Mor.

1830 Iulio Carnico allata Udine VALVASONI 1565, nam ex lapidibus Iuliensibus quos refert cum ait tres se vidisse Utini, omnino hunc comprehendit. Lapis olim positus Iulii Carnici, eo tempore vero collocatus Utini in domo Curtii Colloredo, at sibi donaretur et Venetias afferretur a domino obtinuit PAULUS RAMUSIO, cuius de ea re scriptas epistulas ad Colloredum Venetiis 13 Apr. 1583 servatas olim apud abbatem Orgaro plebanum Colloredi et missas sibi ab Asquinio edidit Furlanettus *lap. Est.* p. 10. Haec ut videntur vera esse, tamen nituntur fide Asquinii minime firma. 'Iulio Venetias adductus lapis' HERM. Patavii in aedibus Contarenis PINELLI. Ex museo Contareni venit in Estense FURL. — *Da Capodistria portata in Udine* LIGORIUS.

sEX · ERBONIVS · SEX · SEX · L · FRON
AEGONTIVS · PRIMI · ET · GENTI · L · IVCV
seX · VOTTICIVS · ARGENTIL · L · AMOE
&TITIVS · T · L · PHILEMO
sEX · ERBONIVS · SEX · L · PHILOGENes
GAVIVS · PHILEMONIS · L · HILARI
L AEGONTIVS · L · L · STEPANVS
MVLVIVS · DITIONIS · L · SENECIO
L GAVIVS · L · L · GRATVS
ACLARVS · VSTTI · T · SSR
mAGISTRI · AEDEM · HERCVLIS · D · S · P
seR · ERBONIO · SEX · L · DIPHILO
m · QVINCTILIO · M · L · DONATO
MAG VICI

Contuli. Iulii nemo viditur descripsisse. Utini descripsit Valvasoni *descr. della Cargna* 1565 n. 3, a quo pendent Henr. Palladius 1659 p. 68 et Grassi *Cargna* p. 53 et Bertoli p. 23 n. 18. Venetiis Hermacoras ms. et ed. p. 25. Patavii Ramusius cod. Marc. 18, cod. Barb. 12; Pinellius, cuius exemplum scriptum legitur in codd. Ambros. C 61 inf. f. 50 et R. 97 sup. et D 436 inf. et in emend. ms. ad Grut. cod. Lugd. Papenbroek. 6 f. 101 et apud Ligorium ms. Taur. 5, qui adnotat dedisse sibi Io. Vinc. Pinelium; editum apud Grut. 43, 4. Ateste Furlanetto *lap. Est.* p. 7, *lap. Pat.* p. 23 n. 22.

Hermacorae exemplum corruptissimum est, sed ab interpolationibus quas notabimus ex Valvasone liberum. — 4 ..POTITIVS·T·L·PHILEMON Valv. adnotans: '*dalli detti epitaffi si comprende esser stato in qual luogo un tempio di Ercole tenuto in veneratione dalli sacerdoti detti Potitii*', quae interpolatio etiam ad n. 1829 pervenit. — 8 DITIONIS · LATINAE · SENECIO Valv. — Sex. Votticius Argentillus, cuius nominatur libertus v. 3, ut magister vici nominatur n. 1829. Vide epistulam de hoc titulo Borghesii ad Furlanettum in lapp. Est. p. 11, opp. 7, 187.

1831 Iulii Carnici fragmenta primum tertiumque sunt in curte cursoria publici ad pistrinum applicita, secundum in iisdem aedibus ad viam in muro.

a SER · ERBONIVS · SEX
b L · GRAPTVS
c AEDEM · HERCV

Cumanus descripsit. Videntur superesse aut ex tituli praecedentis exemplo altero (si quidem v. tertio aut Cumanus erravit *Graptum* dans pro *Grato* aut similiter alterius utrius exempli scriptor peccavit) aut ex titulo simillimo.

1832. 1833 ad Iuliam Carnicum rettuli ex coniectura. Colloredi in castro FABR. FONT. ibidemque iam videtur vidisse VALV., nam referens quinque lapides fori Iulii Carnici, inter quos hi sunt primus et quintus, duos eorum ait vidisse se in castro de Colloredo, qui videntur esse hi ipsi. Nunc Susans BINI (ms. apud Pironam).

1832 *ab una parte:*

SEX · ERBONIVS · SEX · L · TERTIVS
C · ROTENIVS · C · L · SEVERVS
CN · CORNELIVS · CN · L · RVFIO
Q · PORCIVS · Q · L · OPTATVS
SEX · ERBONIVS · SEX · L · ADIVTOr
M · QVINCTILIVS · M · L · SECVND
SEX · ERBONIVS · SEX · L · PRINCEPS
SEX · ERBONIVS · SEX · L · GALLIO
Q · MARIVS · Q · L · MYRO
....

Valvasoni *descr. della Cargna* 1565 n. 1, quem auctorem laudat Grassi *Cargna* p. 58 indidemque videtur habere Henr. Palladius p. 68 (inde Bertoli p. 263 n. 375 et Liruti *misc. di var. oper.* 4, 323). Nescio unde Fabrett. 642, 364 (inde imperfecte Bertoli p. 264 n. 376). Omnino ex lapide Fontaninius in schedis Utin.

V. l. dabo Valv. Fabr. Font. — 1 /EX Font. — TERTIV/ Valv. — 3 GN bis Valv. — 4 PORTIVS Valv. — 5 /EX Font. — ADIVTO/ Valv., ADIVT Font., ADIVTOR Fabr. — 6 SECVNDVS Valv. — 7 /EX Font. — PRINCEP Font. — 8 /EX Font. — GALLI Fabr. — 10 habet solus Font.

1833 *ab altera parte ut videtur:*

S · Q · F · CATO
VS · M · F · TERTIVS
S · C · F · PRISCVS
NIVS · M · F · MARCEL
VS · L · F · AQVILO
VS · C · F · RVFVS
VCIVS · Q · F · CASTEL
TI · F · NIGER
VS · T · F · PRISCVS

Valvasoni *descr. della Cargna* n. 5, unde sumpsit Grassi l. c., item ut videtur Henr. Palladius p. 69 (inde male Mur. 600, 5; Bertoli p. 266 n. 383; Liruti *misc. di var. oper.* 4, 324). Ex lapide omnino Fontanini in schedis Utin. et Bertoli ms. n. 849, cui misit archipresbyter Bini.

V. l. dabo Valv. Font. Binii. — 1 CAIO Font. — 4 VS M F MARCELLV/ Valv. — 6. 7 S pro VS Bini. — 7 VICIV pro VCIVS Bini. — CASTEL/ Valv. — 8 T · F Valv. — 9 VS om. Valv. — T · F] TI Font., T · L Bini.

1834 Zuglii in area olim Venturini, nunc Riolini-Leschiutta.

RI
ORCIV
GNATI
r · ERBON

Lucianius descripsit.

1835 Zuglii in macerie hortorum Morocutti.

RNMA
TVLLIA
V · S · L m

Luciani descripsit.
3 V · S · I traditur.

1836 Zuglio in macerie hortorum olim Venturini, nunc Riolini-Leschiutta DE RIVO, LUC.

IMp · severi
dIVI · Sept. severi fil
dIVI · marci antonini nep
....

Liruti apud Mur. ms. et *misc. di var. operette* 4, 310; de Rivo n. 10; Bertoli ms. n. 832; Luciani descripsit.
2 DIVI Lir. — S om. de Rivo Bert.

1837 Zuglio nuper rep. ASQ. in muro aedium olim Venturini, nunc Riolini-Leschiutta LUC.

EX · INDVLGENTIA
SACRA · DOM · N · INVICTI
IMP · M · AVR · ALEXAND · AVG p. C. 222/235
MACELLVM · RESTITVTVM ·
CVRANTE · FALERIO · FALERIANO

Hier. Asquini *lett. al Labus sopra una inedita iscr. di Giulio Carnico* (Mediolani 1834) p. 8 (inde per eph. Arcad. Henzen 6603). Cumano et Luciani descripserunt.

1838. 1839 tabulae aheneae duae repertae Zuglii a. 1811, extant Cividale in museo.

1838

C · BAEBIO · P · F · CLA
ATTICO
II VIR · I · d · PRIMOPIL
LEG · V · MACEDONIC · PRAEF
CIVITATIVM · MOESIAE · ET
TREBALLIAE · praeF · ciVITAT
IN · ALPIB · MARITVMIS · Tr · MIL · COH
VIII · PR · PRIMOPIL · ITER · PROCVRATOR
TI · CLAVDI · CAESARIS · AVG · GERMANICI p.C.41/54
IN NORICO
CIVITAS
SAEVATVM · ET · LAIANCORVM

1839

*c. b*AEB*io p. f. cla*
*att*ICC *ii vir. i. d. primo*
pilo LEG · V *macedonicae*
*praef. ci*VITA*tium moesiae et tre*
*balli*AE · PR*aef. civitat. in*
*alpib. m*ARIT*umis tr. mil. coh. viii*
*pr. pri*MO · P*ilo iter. procurator*
ti. claudi CAESA*ris aug. germanici*
IN NORI*co*
...

Contuli. Habent Zuccolo ms. diligenter delineatas; Siauve in epistula *sugli ultimi scavi di Zuglio* (Veronae 1812) p. 14. 15, item in epistula de antiquis Norici viis urbibus et finibus (Veronae 1812) p. XV, cuius vidi exemplum ab ipso auctore emendatum; Labus qui vidit in praef. ad Ph. A. Visconti et Guattanii *mon. du musée Chiaramonti* (ed. Mediol. 1822) p. LXI tab. C. D (inde Asquini *Forogiulio* p. 62, Arneth *Wiener Denkschr.* 1, 277); Kandler in Istria 1847 p. 40; Henzen n. 6938 et ex libris et ab Orlandio.

In priore 3 II VIR I /// Zucc., II VIR// ego; litterae D fragmentum agnovit Siauve, pro O habens. — 6 TREBALLIAE// Zucc., TREBALLIA/// ego. — In altera v. 1 dedi ex Zucc. et Siauvio. — 10 ... ego mihi videre visus sum, ... Siauve et ita Zucc., nisi quod secundam litteram omittit. In editis exemplis haec desunt. — Cum Saevatum civitate conferendi sunt Sevaces (Σευάκες), qui teste Ptolemaeo 2, 13, 2 in Norico occidentali ad septentrionem sedem habuerunt, item quod iam contulit Henzenus, *Sebatum* secundum itinerarium Antonini p. 280 quaerendum ad oppidum S. Laurentii in valle *Pusterthal.* Laianci plane ignoti, nisi forte latent in populo quem cum Sevacibus istis componit Ptolemaeus ΑΛΑΥΝΟΙ, quod potest corruptum esse ex ΛΑΙΑΓΚΟΙ.

Tribus et magistratus videntur indicare Atticum oriundum fuisse ex Iulio et hunc ei honorem habitum esse a Norici civitatibus in patria. De primipili iteratione v. ad n. 867.

1840 ex Iulio Carnico in angulo ecclesiae plebis Tulmetii HERM. *Nel muro della chiesa della nostra pieve di Tolmeggio* AMBROS. similiterque MANUT. *Nella chiesa di Pieve sopra Tolmezzo* VALV.

M · IVVENTIVS
M · F · CLA
OCLATVS · VET
COH · VIII · PRAET
T · F · I · SIBI

Valvasoni *descr. della Cargna* n. 8 (inde a Turre p. 400, ex eo Mur. 828, 2 et Bertoli p. 172 n. 181); Hermacoras ms. et ed. p. 25 (inde male Grassi Carnia p. 56); cod. Ambros. R. 125 sup. scr. c. a. 1580 eodemque exemplo Manutius cod. Vat. 5237 f. 139 a R. Cyllenio (inde male Donius 6, 164 ex schedis Manut.). A prioribus opinor Liruti *misc. di var. oper.* 4, 311.

4 CHO Herm.

1841 *hora in Udine in casa Brazzachi* VALV. 1565, referens post Iulienses et fortasse Iulio advectum esse significans. Utini in curia nobilium de Crussaco COD. CAPIT. C. a. 1640 Iulii cum aliis titulis Dominici Ruzini Veneti praetoris iussu effossus, nunc Utini in aedibus Caisellorum LIRUTI, de anno certe errans. Ibidem adhuc.

C RETINACIVS
C · F · II · VIR · T · F · I
RETINACIA · L · F · SE
CVNDA · VXOR
RETINACIA · L · F · GAIA
L · RETINACIVS · L · F · ...

Contuli. Valvasonius *descr. della Cargna* n. 6 (inde Henr. Palladius p. 69 et Grassi Carnia p. 59); cod. bibl. capit. Utin.; Fabretti 642, 362; Liruti *misc. di var. oper.* 4, 305 qui ligno incidit; Mur. ms. et 739, 8 a Beretta; Bertoli p. 245 n. 327 qui vidit; Pococke p. 124, 12.

1842 apud Iuliom: antiquissima Carnorum civitas in provincia Foriiulii PARM. *Vedesi murata nel basso di una casa di Zulio* LEONI.

D · M
M · VOLVMNIVS
M · F · CLA
VERANVS
DEC · COL · IVL · KAR
II VIR · I · D
M · VOLVMNIVS
ARDEATINVS
PATRONO · E · M
ET · IVLIAE
IVCVNDAE
VXORI · KARIS

Codex Parmensis Kiriacanus f. 56, unde ed. Viviani in versione eclogarum Vergilianarum q. n. v. et Asquini *Forogiulio* p. 5 coll. p. 54. Asquinius citat praeterea titulum ex adnotatione a notario Baptista Leoni ex pago Venzone adscripta ad Ptolemaei Italice versi ed. a. 1561; quae allegatio vide ne ficta sit.

12 KARISS Asq.

1843 Iulii Carnici ad parietem domus Venturini LIR. DE RIVO GRASSI.

lectio vera:	*lectio interpolata:*
...	SERENNIVS
CORN	*cn.* CORNELIV*s. cn. f.*
QVINC	*m.* QVINCTIL*ius m. f.*
X · ERBO	*se*X · ERBONI*us sex. f*
DECV	*d*ECVR · CO*l. iul. kar*
AN	SALINE*am e solo*

Liruti *misc. di var. op* 4 (1741) p. 309; de Rivo p. 9; Grassi Carnia p. 55; Lucianius descripsit. Asquini *giard. suon.* p. 23 ligno expressam profert tamquam emendatam ex schedis Cortenovii, in quibus non extat. Supplementa quae adscripsi sunt Asquinii.

Quattuor testes idonei plane consentiunt, nisi quod Grassius praescribens '*due frammenti di marmo attuccati in una muraglia*' huic continuat n. 1844: M · ADDVXE NOC · VITOR. Quem errorem cum committere non posset, si transcripsisset ex Lirutio, non ex ipsis titulis, typus eius firmat omnino eum quem dedimus. Quibus cum accedat apud Cortenovium, quem auctorem laudat Asquinius, titulum hunc desiderari et sane suspiciose ex paucis litteris quas Asquinius addit subito emergant coloniae decuriones balineaque, supra p. 81 iam monui mihi et de hoc titulo actum esse videri et Asquinii fidem multis praeterea nominibus suspectam hoc vel maxime labefactari.

1844 duo fragmenta marmorea in vico Iulio in quodam muro inserta HERM. similiterque LIRUTI. Pars inferior nunc est Cividale in museo.

lapis lapidesve Zuglii visi:	*fragmentum musei Cividal.:*
PVB · CONSIDIVS	
M · ADDVXERE	
NOC · VITOR	
REGONTIVS	REGONTIVS
SEMENTI	SEQVENS

Hermacoras ms. et ed. p. 26; Liruti *misc. di var. oper.* 4, 323 ex lapide et Hermacora; Bertoli p. 444 n. 665 ex Hermacora, quem citat sub falso nomine Valvasonis; Grassi Carnia p. 55, ubi confunditur cum altero fragmento n. 1843; Cortenovis in corrig. ad Bertolium; Lucianius descripsit.

Totam refert solus Herm.; Liruti Grassi Cortenovis Lucianius non dederunt ex lapide nisi v. 2. 3. — 2 M · ADDVXERE Herm. indeque Liruti Bert., M · ADDVXER Luciani, M · ADDVXE Grassi Cort. — 3 sic Liruti Grassi Cort., \NOC · VITOR Luc., HOC VICTOR Herm. a me visus, INOC VICTOR Bert. — 4. 5 om. Bert., 5 etiam Liruti. — Fragmentum hodie Cividalense num sit inferior pars tituli ab Hermacora quondam descripti, potest dubitari; magis tamen crediderim esse. Immo v. 1. 2. 3 et v. 4. 5 fortasse plane separandi.

1845 rep. saec. XVII exeunte in fundo prope Zuglio, deinde in aedibus Morocuto: *giacque lungo tempo nel cortile, poi collocata per inavvertenza per base della colonna di mezzo di detto portico* MOROCUTO. In iisdem aedibus LIRUTI, DE RIVO.

APINIA · M · F · EX
TE *haec portio*
TA *latet*
M · APINIVS · FIDE
5 LIS
LIB · FEC

Morocuto ms. 1712 f. 3 (inde Grassi p. 50); Liruti qui vidit et *misc. di var. oper.* 4, 326 ligno expressit et dedit Muratorio ms. per Berettam et Bertolio p. 226 n. 280 (ab hoc Mur. 1519, 3); de Rivo n. 11.

APINIA TERTIA MARCI FILIA | EX TESTAMENTO FIERI IVSSIT | .... M · APINIVS FIDE | LIS .... FECIT Moroc. — 1 PINIIAPM, 6 EIR ... FEC de Rivo.

1846 Iulii Carnici in ecclesia VALV. Iacet in via CUM.

ARGENTILLAE
ET · SVIS

Valvasonius *descr. della Cargna* n. 4 (inde Henr. Palladius p. 69; Liruti *misc. di var. oper.* 4, 324, extare eam negans; Mur. 1636, 7 ex Palladio; Bertoli p. 243 n. 323). Descripsit Cumano.

1847 Iulii Carnici PARM. in aedibus Morocuti MOROC. LIRUTI GRASSI. Iacet in via CUMANO.

M · BAEBIO · M · F
VEL · VRBINIANO
FILIO

Parmensis codex Kiriacanus f. 56. Morocuto f. 3. Liruti *misc. di var. oper.* 4, 319 ubi ligno incidit (cf. Friuli 1, 287); idem dedit Bertolio p. 226 n. 279 neque aliunde Mur. ms. et 1141, 6 a Beretta. De Rivo n. 12. Grassi Carnia p. 51. Mihi descripserunt Cumano et Luciani.

1 BALBIO Liruti misc.

1848 in Tulmetio oppido Fori Iulii FELIC. 62'. 115', MARC. (Mut. 183) FERR. (Trai. et Reg. 87). In Foro Iolii in Tolmez BEMBUS. In Laviocis VALV., quod non intellego. Ex Iulio Carnico Tulmetii in aedibus Iosephi Gotardis HERM. *In Tolmeggio nel muro della casa di M. Iosefo Gottardi* AMBROS. R. 125 similiterque MANUT. Tolmezzo *casa Gottardi* LIRUTI (apud Mur.). Tolmezzi in aedibus Petri Gismani Iacotti GRASSI. Tolmezzo *nella casa fu Iacotti poi Zinutti nel muro* CUMANO, LUCIANI. — In oppido Frizaco agri Foriiuliensis RED. In provincia Strize ducatus Austriae in Frizao oppido florentissimo FELIC. 115. In Frisingo (Fuzingo AP.) provinciae Stiriae ducatus Austriae IUC. AP. In Fusiaco prope Graecium BOISS. In Fuczel ad Satlam fl., ubi Lazio est Aquaviva XVIII M. P. a Poetovione, LAZ. Fuziaci Stiriae sive Valeriae prope Graecium GRUT. — Tergeste DELLA CROCE ex coniectura.

L · COMINIVS · L · M · L
NATIRA
L · L · L · PHILOSTRATVS
V · F · SIBEI · ET · S V I S
L · L · L · C I L O
L · L · L · RAETVS
L · L · L · PRINCEPS
COMINIA · L · L · VRBANA
L · L · L · GALATA

Ex auctoribus antiquis habent cum vera loci indicatione Felicianus (cod. Marcian. f. 62'. 115', Ver. f. 110); Marcanova (cod. Mut. f. 183); Ferrarinus (Trai. f. 75, Reg. f. 87'); Gammarus f. 108; Manutius cod. Vat. 5237 f. 124 ex sylloge nescio qua vetusta. Contra Frisaci collocant et iidem alibi Felicianus (Marc. f. 115), Marcanova (Bern. n. 442, Mut. f. 204), Ferrarinus (Reg. f. 130) et alii: cod. Angel. f. 31', Redianus f. 131, Iucundus f. 177, Sanutus f. 269, item Apianus p. 386, 1, Boissardus ms. p. 501, 2 pendens ex Apiano edito, Lazius r. r. p. 1173, Grut. 969, 13 ex Apiano et schedis Boissardi. Denuo ex lapide Io. Bembus f. 16. 146 qui descripsit a. 1494; Valvasonius *descr. della Cargna* n. 7; Hermacoras ms. et ed. p. 26 (inde Bertoli p. 443 n. 664, ex hoc Mur. 2087, 10, item della Croce p. 336 ex schedis quas dedit Germanicus dell' Argento, quae fuerunt Hermacorianae, Carli 2, 299 ex della Croce); cod. Ambros. R 125 sup. scr. c. a. 1580 aperte a plebano Tolmezzensi; item cod. Ambr. C. 61 inf. f. 86'. 95' eodemque exemplo Manutius cod. Vat. 5237 f. 139 a R. Cyllenio; Liruti et apud Mur. ms. per Berettam et *misc. di var. oper.* 4 (1741) p. 307; Grassi Carn. p. 57; Asquini ms. apud Pironam; descripserunt Zuccolo, Cumano, Luciani.

Cum optima quaeque exempla Bembi Manutii Lirutii Zuccoli Cumani Lucianii ad litteram consentiant, non opus est reliquorum v. l. afferre.

1849 Cividale in museo.

OS...
ERBONI
IN VEN

Descripsi.

1850 in rudi saxo Iulii Carnici *ritrovato 1747 li 7 Sett. da Giambattista di Oswaldo Pascoli nel suo orto vicino alla casa sua* DE RIVO. Hodie Sandaniele in aedibus Concina LUC.

C · P · OPPONI

De Rivo n. 15; Bertoli ms. n. 925, cui misit idem abbas de Rivo; Cortenovis ms. p. 39; Lucianius descripsit.

Leg. G(aius) P(ublius) Opponi.

1851 in rudi et ingenti saxo rep. a. 1747 una cum n. 1850 DE RIVO. Zuglio in aedibus Pascoli CORT. Rep. 1781 GRASSI errore. Hodie Sandaniele in aedibus Concina LUC.

M · ORBICI
L · M · L · NICETONIS
R · ESQ · P · LICI · COS

De Rivo n. 14 et ab eodem Bertoli ms. n. 838; Grassi Cargna p. 55; Cortenovis ms. p. 39; Lucianius descripsit.

Undique fractam dat Bertoli contra Cortenovium. — 2 NICETONIS Luc., NICETONS reliqui. — 3 TRES pro R·ES Grassi, ESO pro ESQ Luc. — Cogitavi de *tribus Q. P. L.* qui posueriot, item de *lictore consulari*, sed neutra coniectura mihi satis facio. Consulatum nullum hic latere satis constat.

1852 Zulii in pariete domus ad viam.

O ...
... X · PC
SA

Liruti *misc. di var. oper.* 4, 326.

1853 Iulii Carnici rep. a. 1747 cum n. 1850 DE RIVO.

C · PVPI · C · L
GENT

De Rivo n. 14 et ab eodem Bertoli ms. n. 826.

1854 litteris antiquis. Zuglio delata Cividale in museum.

C · TVS · T ·
GAES

Descripsi. Ed. Sianve *sugli ultimi scavi di Zuglio* (Veronae 1812) p. 13.

Id est *C. Tus(idius) T. l. Gaes(atus?).*

1855 in columnae fragmento Zuglii in culina aedium privatarum.

OSSA
.... PLONICAI
Q ..... A · L

Liruti *misc. di var. oper.* 4, 306 et paullo aliter apud Mur. ms. per Berettam et apud Bertolium p. 197 n. 226.

2 M·PLONICAI Bert. Beretta. — 3 O pro Q Bert.

1856 Cividale in museo.

... · M · IN · FR · P · XX · IN · AGR · P · XX ...

Descripsi.

1857 ex Zuglio ut videtur Cividale in museo.

C CASTI
... · TITIVS
... BAEBIV ...

Descripsi.

1858 apud Iulium Carnorum in vertice montis in ecclesia sanctorum Petri et Pauli marmor fractum PARM.

HIC IN PACE Q|*uiescit*
IENVARIVS H|*uius*
SC ECL PRESV|*i qui cum*
REXIT ANN X|
DEPOSIT PRID|
NOBEMBRS CO|*ns fa* p. C. 490
VSTI VC IVNI|*oris*

Parmensis cod. f. 56' (inde Asquini *Forogiulio* p. 25).
1 Q traditur.

1859. 1860. 1861 fragmenta Cividale in museo.

1859
SE · L
/LIA
OI
TIC

1860
VMILI

1861
OL
XXV
AT

Descripsi.

1862 saxo vivo inscripta in monte *della Croce* (*Pleckenalpe*) in latere quod ad Italiam vergit, ad ipsam viam, quae hodie in usu est, in loco qui dicitur *Mercato vecchio*, paulo plus hora dimidia a summo monte itaque inferiore loco quam is est in quo prostant tituli n. 1863. 1864.

MVNIFICENTIA · D D D · AVGG QVE ·
N N N · HOC ITER VBI HOMINES ET ·
ANIMALIA · CVM · PERICVLO ·
COMMEABANT · APERTVM · EST ·
CVRANTE · APINIO PROGRAM
MATIO · CVR · R · P · IVL KAR
sic D · D · D · N N N VALENTINIANO p. C. 373
ET VALENTE · AVGG · IIII · COS

Contuli. Habent Bertoli in antiq. Aquil. ms. n. 709 a parocho de Riva; Grassi in Carnia (1782) p. 12. 123 bis diverse, scilicet altero loco ad Rivae exemplum, altero de visu; Cortenovis ms. p. 52, qui vidit (inde Marini Arv. p. 697); Filiasi *mem. de' Veneti* ed. 1 (1796) 2, 248 = ed. 2 1, 457, cui descripserunt Asquinius et Cortenovius; Asquini *Forogiulio* p. 53 addens vidisse se a. 1782 cum Cortenovio et suum exemplum male editum esse a Filiasio; Siauve *Moniteur* 26 Febr. 1809; Kandler in Istria 1849, 81 ad exemplum negotiantis Rovis, ib. p. 82 ad exemplum Silverii parochi Paluzzae; Iabornegg *Archiv für Kärnten* 1849, 54 et apud Ankershofenum 1, 553 (inde Steiner 4060).

1 D, 2 N primae videntur excisae esse. Priorum errores non adnotavi, nisi quod non omittendum est exemplum Asquinianum interpolatum *sic*: MVNIFICENTIA DD AVGG QVE | INN · IN HOC PERVIO · HOMINES ET | ANIMALIA · CVM · PERICVLO | PERTRANSIBANT (.. TRANSIBANT Cort.) APERTVM · EST | CVRAM · HABENTE · ET · PROCVRANTE (HABENTI .. PROCVRANT Cort.) || M · ATTIO (MATTO Cort.) CVR · R · P · IVL · PAT (RP ... IV .. R .. N .. Cort.) | DD · NN · VALENTINIANO | ET · VALENTE · AVGG · III · COS. Adieci variam lectionem Cortenovii, cuius exemplo et ipsi non ex simplici lectione oriundo, sed derivato ex antiquissimo Rivae pessumdato magis quam emendato, insistens Asquinius sua commentus est, inserens praecipue mentionem Iuliae Paternae.

1863 in monte *della Croce* (*Pleckenalpe*) in latere quod ad Italiam vergit centum fere passibus sub summo monte in rupe, quae eodem circiter spatio distat a via antiqua. Litterae pessimae sunt huius fere formae G L e F.

/ / / M
//////////////// VIIS CETERISQVE DIB/ sic
ARAM C ////// O SOLLEMNE VOTVM D/
HERMIAS · SVCCEPTOR · OPERIS AETERNI/ sic
TITVLVM IMMANEM MONTEM ALPINVM /
INGENTEM LITTERIS INSCRIPSIT QVOT SAEPE
INVIVM COMMIANTIVM PERICLITANT sic
POPVIO AD PONTEM TRANSITVM NON sic
PLACVIT CVRAE ET ATTID BRAETIANO
Q EORVM · VIRO ORNATO · VIAM NOV
DEMONSTRANTE HERMIA MVLTA · NI
MIE FIDES OPERISQVE PARATVS · VNA
NIMES OMNES HANC VIAM EXPLICVIT

Descripsi diligenter scalis admotis. Habent Grassi Carn. (1782) qui vidit; Cortenovis ms. p. 52 qui vidit (ab eo Marini Arv. p. 690); Filiasi *mem. de' Veneti* ed. 1 (1796) 2, 249 = ed. 2 1, 458, cui dederunt Asquini et Cortenovis; Hohenwarth *botan. Reisen* 2 (1812) tab. 2 cf. p. 41, qui vidit a. 1806; Asquini *Forogiul.* (1827) p. 53 qui vidit; Siauve *Moniteur* 26 Febr. 1809; Iabornegg *Archiv für Kärnten* 1849, 52 et apud Ankershofenum 1, 552; Kandler in Istria 1849, 82 ad exemplum Silverii parochi Paluzzani.

[*I(ovi) o(ptimo)*] *m(aximo)* [*triviis quadri*]*viis ceterisque dib(us) aram o*[*b solutum merit*]*o sollemne votum d*[*ed(it)*] *Hermias succeptor operis aeterni; titulum immanem, montem Alpinum ingentem litteris inscripsit, quot saepe invium, comm*[*e*]*antium periclitante popu*[*l*]*o, ad pontem transitum non p*[*raeb*]*uit, cura*[*nte*] *Attio Braetiano q(uaestore) eorum viro ornato, viam nov(am) demonstrante Hermia. Multanimis fides operisque paratus — unanimes omnes — hanc viam explicuit.* Titulum pessumdedit et qui concepit et qui exaravit. V. 10 *eorum* videtur referri ad populum v. 8, ut intellegatur populus rei publicae Iuliae Karnicae. V. 9 pro PLACVIT CVRAE ET omnino incidendum fuit PRAEBVIT CVRANTE fierique potuit ut litteras contignatas NTE male solveret faber per AE ET. Extrema videntur ad versus prope accedere et metri studio ita corrupta esse.

1864 in monte *della Croce (Pleckenalpe)* in latere quod ad Italiam vergit ad viam antiquam (quae fuit ad sinistram venienti ex Italia viae eius quae nunc est) centum fere passibus sub summo monte titulus extat in ipsa rupe incisus, evanidus admodum, ut litterarum vestigia satis explicare non potuerim, licet examinarim diligenter et scalis admotis et clara luce.

RESPECTVS T KAL
I/XR//IOPPVRC:/
GAL:/ILLYR SER · VI
. . . C . . . .
/ER IN . . . .
PER / ON / : . . . . .
PERICLITA / IA . . . .
TAM · T . . . . . .
/ EX TI D . . . . . .

V. 1 T post S certa est; sequens littera videbatur esse X, et H pro ea vix admittenda; denique litterae AL satis certae. — 2 in. I certa est, sequens vero ambigua, utrum X fuerit an E; septima potest fuisse O vel C. — 9 extrema littera fuit aut D aut O.

Respectus T. Kal . . . . . . c(onductoris) p(ortoriorum?) p(ublicorum) vec[ti]gali[s] Illyr(ici) ser(vus) vil(icus) . . . . . .

Contuli. Primos, qui descripsit, parochus est Io. Bapt. Hyacinthus de Riva († 1752), cui acceptam referunt et Bertoli in antiq. Aquil. ms. n. 708 et Grassi in Carnia (1782) p. 11; quamquam utrumque exemplum satis differt. Ex Grassio repetivit Filiasi *mem. de' Veneti* ed. 1 (1796) 2, 246, ed. 2 1, 456, addens Cortenovium et Asquinium tempore impeditos hanc describere non potuisse. Cortenovius tamen in codice suo p. 52. 53 habet duo exempla, quorum alterum Bertolianum est, alterum ex lapide certe emendatum. Habet item Asquinius *Forogiulio* p. 54, testatus se vidisse a. 1782 cum Cortenovio. Descripserunt deinde Siauve, qui item edidit in eph. *Moniteur universel* 26 Febr. 1809 et *sugli ultimi scavi di Zuglio* (Veronae 1812) p. 3; Ankershofen 1 adn. p. 38, qui vidit 30 Aug. 1834; Iabornegg *Archiv für Kärnten* 1849, 53; Cumano a. 1857 qui mihi dedit; Steiner 4061 e prioribus; M . . . . in Carinthia 1858, 67. — Subieci sex potiora exempla cum propter interpolationes, maxime Asquinianas, tum propterea quod Siauvianum (quod lapidem examinanti mihi vellem ad manus fuisset) diligentissime factum eoque tempore, quo scriptura paullo plenior etiamtum erat, certe dignum est quod expendatur. Recentiora autem Ankershofeni Iaborneggi Cumani propriam utilitatem nullam habent itaque ea omisi.

Bertoli:	*Grassi:*	*Cortenovio:*	*Siauve:*	*Asquini:*	*Anon. in Carinth. 1858:*
				. . . .	
CES FECIT . . . L	/ ICES FECIT / / / L / / /	RESPECTV · DIVI	RESPECTVS · T · IVL	RESPECTV *cui* · IVL	RESPECTVSTHS .
III VIROS	/ / / III VIROS	CAESARIS III VIROS	PER / / ICII · P · VECTI	SAR . . . . . VECTI	N · R · ICHNIVECP .
CALEND·R·SEP . . .	GALLI///LIBER SERVI//	GAL C LIB ET SERV	GAL·S·ILLYR·SER·VIL	GAL . . . . . SER·VIL	GALLI · R · SERV .
	/ / / / / / / / / / / / / / / /	/ / / / E / / / / / / / /	STAT · CV / / IEM////	STAT · *r. p.* *inLIENs*	. . . .
SI IN	/ / / REN	/ / / / / PERENNIS	/ / / GRIN / / / / /	. . . . . RIN	. . ALPIN . . . . .
ER MONT	BENEFICEN / / /	/ / ERENN / / /	PER / ONT / / / / /	. . E . . *m*ONT*em alpis*	PER . . . .
PERICLITAN	PERICLITAN / / /	PERICLITANTE / /	RICLITARANT / /	PERICLITAN*te pop*	RICLITA . . . . VN
VIAM SEMP	VIAM STABI / / /	VIAM STABILEM	TAM STABI / / /	VIAM · STABI*lem*	TAM ST . . . . . .
. . . .		/ / / / / / / / / / / / /	EXERCITV · IN / / /	. . . .	SEXTO . . . .

Horum titulorum aliquam notitiam habuerunt iam qui his rebus operam dederunt saeculo XV. Nam Marcus Antonius Coccius Sabellicus in commentario de vetustate Aquileiensis patriae (fol. *A. VII'* cf. *B. VIII'* ed. principis s. l. et a.) scripto c. a. 1482 haec habet: 'In monte Crucis 'praerupta rupes occurrit cum calle angustissimo militari opere munito, 'ut ex vetusto epigrammate praecipiti saxo sculpto, sed magna ex parte 'ob vetustatem abolito datur intelligi. Eius principium eiusmodi est: 'C·IVLIVS·CAESAR; reliqua tum loci asperitate tum vetustate, ut dixi, legi 'nequeunt'. Secutus Io. Candidus (comm. Aquil. 1521 f. 1) 'Montis 'Crucis', inquit, 'a Iulio Caesare accessibilis via facta, idque ex anti'quissimis litteris medio ferme montis ascensu praecipiti saxo excisis 'constat, [item] ex Iulia modo Zulii. Verba sunt: C · IVLIVS · CAES · VIAM. 'INVIAM · SOLERT · S · ET · IMPENDIO · ROTAB · REDD'. Posteriores pendent ex Candido omnes; habent autem inter alios hanc confictam inscriptionem Tacuinus 1525 f. 76 (inde Grut. 149, 1); Lazius r. r. p. 1209 (qui pro ROTAB· dedit NOTAM); Ligorius ms. Taur. 8; Valvasoni *descr. della Cargna* ms. 1565 sic: '*Si vede ancora nel sasso della montagna* [Montis Crucis] '*il seguente epitaffio di lettere sesquipedali:* C · IVL · CAESAR · VIAM · INVIAM· 'ROTABILEM · REDD, *ed alle radici del detto monte ve n' è un altro, e 'l terzo 'nella sommità; li quali per esser guasti dall' antichità non si possono 'leggere altrimenti'*; Pinelli c. a. 1580 cod. Ambros. R 125 sup.; Ermacora in antiquit. Carniae scriptis post a. 1584 p. 25 ed. Ital. (in ms. ego non observavi), ubi sic refertur: IVLIVS · CAESAR HANC · VIAM · INVIAM· ROTABILEM · FECIT, vel, ut ex schedis Ermacorae refert Grassius (Carnia p. 10): C·IVL·CAES·VIAM·HANC·ROT·S; Henr. Palladius de reb. Foroiul. p. 71; Morocuti ms. 1712, qui addit se ipsum vidisse in monte Crucis alterum titulum incipientem a verbo MVNIFICENTIA et tertium evanidam; Muchar Nor. Rom. 1, 250, qui dicit descriptam esse ab episcopo Linzensi Hohenwarth (inde Orelli 583); Kandler in Istria 1849, 81 ex relatione Rovis negotiantis Mautheniensis (inde per Seidlium Henzen in add. ad Orell. l. c.). — Discedit ab his Pigafetta in relatione ms. d. 10 Febr. 1580 (cod. Ambros. R. 125 sup.) f. 6: *A mezo il monte* [*della Croce*] *in salendo su la via alla destra in loco detto il mercato vecchio è un sasso grando, in uno quadro del quale sono intagliate lettere Longobarde che non si possono intendere e cominciano così* MVMERENIRADAVCOVE [id est n. 1862] *et sono molte lettere: alcuni dicono essere in lingua Hunghera . . . Nella sommità di detto monte et in certo sito, ove s'alza un cingio ben grande, sono in lui scolpite fra quattro linee, che formano un piccolo quadrato longo cavato poco adentro in quel sasso, alcune lettere latine . . . dal tempo . . . consumate. Le prime lettere si vegono tanto che si può leggere* PET *e poi di sotto* ROT [n. 1864]. *Questo è quanto ho potuto comprendere . . . Ben afermo non esservi segni di lettere, che esprimono* C · IVLIVS · CAESAR, *si come dicono il Candido di Udine ed altri letterati del Friuli.* — Praeterea Lirutius in schedis ms., quas vidi Utinae apud Pironum, item similiter Eckhelius ms. 8, 15 (ubi praescribitur 'in Pecsen inter Paulnes et Mautern') haec habent, quae ipse Lirutius damnat, data Lirutio a duobus fratribus monasterii servorum S. M. de Lican tamquam descripta a. 1745 (nam Eckhelius auctorem non enuntiat): IVLIVS CESAR ETERNA PIORVM MEMORIA CVM POPVLO ROMANO ET IVNIO BRVTO TRIVMVIRO ROMANO HANC VIAM ANNO CIↃ DEMONSTRAVIT OPERISQVE PARATVS SEMITAM VNANIMES OMNES AVGVSTAM EXPLICVIT, in quibus aegri somniis quaedam apparent desumpta ex n. 1863.

1865 *Comeglians nel canal di Gorto, serve per base esteriore d'un angolo della chiesa di S. Giorgio* BERT. LUC.

femina sedens et stamina ducens

L · VIRTIVR
L · F · ALBINVR
ST · REGIA · L · F
O M M O N T A
VIVI · FECERVNT
SIBI · SVIRQVE
LIB·LIBQ·POSTQ·EOR
H · M · H · N · S

Bertoli ms. n. 736 cui misit Hyacinthus de Riva; item Grassi Carn. p. 149 eodem fere exemplo; melius Cortenovis ms. p. 58, ubi pessimum exemplum amici ipse ex lapide emendavit, et Zuccolo ms. Misit item Lucianius a. 1867 descriptam a sacerdote Iac. Beorchia.

1 L · VIRTIVS Bert. Gr. — 2 LI Bert. Gr. — 3 sic Zucc., STRIGIALI Cort., ITRIG · ALPI Gr., TPIG . . . ALP Bert. — 4 OMMONTA Cort., OMMONT\ Zucc., OMMONTI Gr., OMNO . . . Bert. — 5 VIVI FICERVNT Zucc., VIVI RIOLVNA Cortenovianus amicus, VIVIR · CLAR . . . Gr., VI · VIA . . . CLA Bert. — 6 SIBI SVISCVT Cortenovii amicus, SIMVS . . . Gr., SIMVS Bert. — 7 POSTQ·EOR Cort., POSTQEORI Zucc., EOSTONI Cortenovii amicus, om. Bert. Gr. — Lucianius sic: ⊢VIRPIVS | IF ALBINVS | IFRICIA LR | /OMMONT | VIVIIC//// | SIII SVIS CVI IIPIIBO///// · II M II N //

XX. COL. IVLIA CONCORDIA (*Concordia*). *Tribu Claudia?*

Concordiae inventos titulos tradiderunt auctores multi et varii, de quibus tamen paucis hoc loco defungemur, cum sint fere iidem a quibus habemus titulos Aquileiae Venetiaeque universae. — Saeculo XV unus tantum titulus Concordiensis n. 1894 reperitur in syllogis vulgaribus; sed plures suppeditant codices duo tamquam gemelli REDIANUS et CANONICIANUS a Cortenovio usurpatus. Eadem aetate Caorlenses duo tituli n. 1956. 1958 reperiuntur tam in aliis syllogis quam in Rediana, sed ita in hac, ut non ex illis syllogis repetantur, sed ex lapidibus melius et plenius descriptis. Auctores cum non nominentur, fieri potest, ut quaedam horum veniant a KIRIACO. — Sequuntur deinde saec. XVI Iohannes AEMIUS, BELLONIUS, VALVASONIUS, ANONYMUS a. 1574 (cod. Marc. Lat. XIV, 175) qui quaedam soli servarunt. Etiam PANVINIUS et ex libro cardinalis S. Crucis PIGHIUS et HENRICUS PALLADIUS († 1568) afferunt Concordiensia pauca nec hodie magni momenti. Denique lapides Concordiae a se optime et sollicite descriptos Grutero dedit PUTEANUS. Item in addendis manuscriptis ad Gruterum, quae servat bibliotheca Leidensis, de Concordiensibus titulis quaedam adnotavit PINELLIUS solita sollertia. — Saeculo XVII IOH. FRANC. PALLADIUS patrui laborem et edidit (1659) et continuavit (1660). Praeterea Concordiae fuit OUDIUS ibique titulos diligenter descripsit. Eiusdem aetatis videntur esse collectanea Anonymi servata in CODICE CICOGNAE n. 1025, ubi inter alia epigrammata optime et perite delineata inveniuntur etiam Concordiensia quaedam. Denique tam DONIUS quam BARBERINIANI AUCTORES Concordiensia quaedam nescio unde acceperunt. — Hos excipiunt auctores iidem fere qui in Aquileiensibus elaborarunt, scilicet auctorem laudans passim Henricum Altanum comitem Salvaroli Philippus A TURRE (1700), cuius ex schedis nec tamen ex edito libro videtur pendere in Concordiensibus ut in aliis Foroiuliensis FABRETTIUS (1702), FONTANINI, BERTOLI, POCOCKE, MAFFEIUS. Anno 1787 Maria PELLEGRINI titulos Concordiae descriptos misit Marinio hodie servatos in cod. Vat. 9057. ZUCCOLO ut Aquileiensia ita Concordiensia quoque non multa, sed optime rettulit. Concordienses titulos codicis Cicognae n. 979 examinavi, non citavi; nam vidi omnes eos ipse. Peculiarem de Concordia librum edidit Antonius ZAMBALDI (*monumenti storici di Concordia ed annali di Portogruaro.* San Vito 1840. 8. pp. 383) lapidesque quoque inseruit, sed magna ex parte ex editis neque auctoribus indicatis. Collectanea denique Iacobi PINOSAE quaedam subministrarunt nuperrime reperta, postquam ego Concordiam adii a. 1857 ibique descripsi cum alios titulos tum collectos diligentissima et utilissima cura ab Iohanne MUSCHIETTI Portogruarensi.

Concordiam primi nominant Mela 2, 61 et Strabo 5, 1, 8; Carnorum mediterraneis oppidis adnumerat Ptolemaeus 3, 1, 29. Aetate liberae rei publicae non videtur rem publicam habuisse, sed vici loco fuisse; certe eo ducit eius aetatis titulus n. 1890 quattuor magistros homines ingenuos nominans. Deinde coloniam appellant Plinius 3, 18, 126 et Ptolemaeus l. c. (cf. n. 1903), *Iuliam Concordiam* tituli et infra relati n. 1884. 1901 et urbanus Grut. 549, 7 et Celeianus III, 5238, unde probabiliter existimabitur deducta antequam Caesar Augustus fieret a. u. c. 727. Ex lege coloniae eius plura affert Fronto in epistula (ad amicos 2, 7; cf. ep. 6) ad Arrium Antoninum data de causa Volumnii Sereni scribae et decurionis Concordiensis. Magistratus ei praefuerunt II viri testibus titulis tribus n. 1892. 1895. 1904; quattuorvir n. 1888 quo pertineat, item quinquevir n. 1883, ignoratur. Aedilis item reperitur n. 1895. 1904. Augur invenitur n. 1905. Ad exemplum Aquileiensium etiam Concordiae videntur fuisse et sexviri n. 1884. 1886. 1887. 1889. 1997 et Augustales n. 1894. 1896. 1897 et illi honoratiorem locum obtinuisse, cum in eis inveniantur ingenui duo n. 1889. 1977. Tribum Concordiensium Claudiam fuisse praeter titulos infra relatos confirmant Aquileiensis n. 977 et urbani Grut. 549, 7 et Mur. 803, 4.

Composui hoc capite cum titulis prolatis ex ipsa Concordia et vicino oppido hodie florentiore Portogruaro qui prodierunt in vicis circumiacentibus Summago Nogare Villanova Vado Cordovado Sesto, item in distantioribus paulo S. Stini ad Livenzam et Varmi Latisanaeque trans Tagliamentum. Ad Portogruaro oppidum solent referre Plinii 3, 18, 26 *flumen portumque Reatinum* (nam ita libri meliores, cum *Romatinum* inde faciant deteriores) sine idonea causa; immo portus is Reatinus sive quo alio nomine fuit rectius fortasse componetur cum *Reunia Tiliamenti* Fortunati (vide supra p. 168 et Claverium p. 201).

1866 punctis scripta in coxa sinistra sigilli ahenei Beleni alti 25 cent., rep. a. 1862 in agro Concordiensi, empti ab equite Vincentio Lazari Veneto.

M · PORC · TERTIVS
BEL · AVGVS · CONCORD ·

Th. Gar misit descriptam a Ferdinando de Stefanis.

Num legendum sit *Bel(eno) Augus(talis) Concord(iae)*, non definio.

1867 basis magna. Concordiae COD. REDIANUS. Locum non indicat, sed inter Istriana et Friulana post Cividalensia refert PEUTINGER similiterque TOMIT. Aquileiae FELIC. 'Ex Aquileia aut Altino', inquiens titulum se vidisse Venetiis, RHMAUS. Venetiis in domo de Philotis AUCTARIUM IUCUNDI. Venetiis in domo Marini Silvestrii, in qua olim Franciscus Feletus disertissimus causarum patronus habitabat, penes turrim sacram deiparae in Subanico MANUT. Nunc Patavii in domo Francisci Quirinii ad omnium sanctorum aedes *al Portello* IDEM POSTEA ADSCRIPSIT. Patavii in vico omnium sanctorum olim apud Franciscum Quirinium patricium Venetum Hieronymi filium, nunc divendita domo apud Aloysium Priolum RAMUSIUS ms. (de quo male rettulit Ursatus 1652 p. 257). Patavii in aedibus Contareni PINELLI (Grut.). Ateste in aedibus Contareni DRS. GUD. Deinde in museo Veronensi n. 106 MAFF., EGO.

	FORTVNAE	
pinus aut alia arbor	AVG·SACR	*cornu*
et guber-	C · OPETRIVS	*copiae,*
naculum quod	PHILETVS	*in quo mala*
imponitur	V·S·L·M	*et uvae et*
globo subiecto		*alia*

Contuli. Cod. Redianus f. 133'; Felicianus (in additis cod. Marc. f. 46' et in cod. Ver. f. 112) et Tomitanus ms. f. 20 et Peutinger cod. 526 f. 110', hi tres eodem exemplo; Auctarium Iucundi (cod. Cicognae f. 226 inter Venetas n. 15); Io. Bembus f. 147'; Manutius cod. Vat. 5248 p. 1; Ramusius in add. ms. ad Scardeonium p. 68 et in cod. Marc. n. 30; Pinellius cod. Ambros. C 61 inf. f. 37' et apud Grut. 74, 3; Sirmondus cod. Paris. 1419, 378; Gudius ad Grut. l. c. ed. 2; Orsato mon. Pat. 1652 p. 254 ubi aere expressa est, item 1678 p. 40; Maffei M. V. 85, 3; Furlanetto p. 38 n. 34 ex Orsato et Maffeio.

1 FORTVNATAE Felic. Peut. Tom. — 3 C·PETRIVS Felic. Peut. Tom. — 4 FILETVS Fel. Tom. Peut. — 5 V·P·L·M Fel., H·S·L·M Tom. Peut. Haec apposui, ut constaret de horum exemplorum auctore communi.

1868 arula exigua Portugruari in aed. Muschietti.

IXVS · L·
GENIO DOMINI
V·S·L·M

Descripsi.

1869 Portogruari in aedibus Muschietti.

C·F·
LACO·ISIDI

Contuli. Ed. Zambaldi p. 42.

1870 tabella aerea litteris minutis scripta rep. a. 1863 in pago Villae Novae prope Concordiam, deinde Portogruari apud Matth. Persico.

I O·P·M
DOLICHINO
PRO SALVTE · IMP
COMMODI · AVG
PII · FEL · VAL · MAXI
MVS CENIVRIO LEG *sic*
IIII FLAV ET PRO SVIS
EX VISO FHCID

Pirona et Cicogna viderunt miseruntque.

1 inter I et O spatium vacuum esse trium litterarum capax testatur Pirona; post O interpungitur in exemplo utroque. — 2 DOLICHINO 'sic' Pir., DOLICHENO Cic.

1871 litteris bonis, Concordiae in platea ante lodiam ANON. a. 1574. Nunc in curia.

PROVIDENTIAE
AVGVSTAE

Contuli. Exhibent Anon. a. 1574 (cod. Marc. XIV, 175 f. 27); Ursatus ms. ex schedis Tomasini; Donius cod. Vat. 7113 f. 10; I. F. Palladio Friuli 1, 4; Fontaninius ms bibl. cap. Utin.; Beretta inter schedas Muratorianas; Bertoli apud Mur. 90, 6 et in syll. p. 23 n. 17; Pococke p. 126 n. 2; Zambaldi p. 31.

1872 Portogruari apud Muschiettios.

/IRI AVG
LIB ATTIAE
S·EVHODVS·A\
*in*TVITIONEM H*s* *n. dedit*

Descripsi.

1873 Portogruari apud Muschiettios.

*i*MP · CA*esari*
*d*IVI · TRA*iani*
*p*ARTHI*ci fil*
*di*VI · NER*vae n*
*t*RAIAN*o ha*
driano

Descripsi.

1874 rep. Concordiae a. 1852 a Lud. Iac. Cicogna (cf. Em. Cicogna *atti dell' Ist. Veneto* 1855/6 p. 302) una cum ruderibus muri magnis saxis superpositi. Nunc Portogruari in aedibus Muschietti.

c. ARRIO ... *f*
*q*VIR · ANTO
NINO · PRAE*f*
AER*a*RI SATVRN*i*
IVRID*i*CO PER ITALIAM *re*
GIONIS TRANSPADANAE PR*i*
MO·FRATRI·ARVALI·PRAETORI
CVI · PRIMO IVRISDICTIO PVPILLA
RIS · A SANCTISSIMIS · IMP · MANDATA
EST · AEDIL · CVRVL AB ACTIS SENATVS · SE
VIRO · EQVESTRIVM · TVRMAR · TRIBVNo
LATICLAVIO · LEG · IIII · SCYTHICAE · IIII ·
VIRO · VIARVM CVRANDAR · QVI PRO
VIDENTIA · MAXIMORVM · IMPERAT MIS
SVS · VSGENTIS · ANNONAE · DIFFCVLI *sic*
TATES · IVVIT · ET · COSVLVIT SECVRI *sic*
TATI · FVNDATIS · REIP · OPIBVS ORDO
CONCORDIENSIVM · PATRONO OPT
OB INNOCENTIAM · ET LABORI *sic*

Contuli; ad meum exemplum recognita legitur in opp. Borghesii 5, 422. Ed. Muschietti *sopra antica lapida onoraria Romana-Concordiese inedita.* Portogruaro 1853. 8. pp. 19; item ego *Berichte der sächs. Ges.* 1852 p. 268 ad exemplum a Borghesio missum; Zumpt comm. epigr. vol. 2 p. 3 sq.; Borghesi *annali* 25 (1853) p. 188 = opp. 5, 381 sq. cui miserat Labus, cum emendationibus *Bullett.* 1854 p. XII; Kandler *iscr. dell' Istria* n. 2; Henzen 6485 cum add.; Cantù *ill. del Lombardo-Veneto* 2 (1858) p. 400.

[C.] Arrio . . [f. Q]uir. Antonino prae[f(ecto)] aer[a]ri Saturn[i], iurid[i]co per Italiam [re]gionis Transpadanae pr[i]mo, fratri Arvali, praetori cui primo iurisdictio pupillaris a sanctissimis imp(eratoribus) mandata est, aedil(i) curul(i), ab actis senatus, seviro equestrium turmar(um), tribuno laticlavio leg(ionis) IIII Scythicae, IIIIviro viarum curandar(um), qui providentia maximorum imperat(orum) missus urgentis annonae difficultates iuvit et consuluit securitati fundatis rei p(ublicae) opibus, ordo Concordiensium patrono opt(imo) ob innocentiam et labor[es]. — Praenomen supplevit Henzen ex actis arvalium scriptis Commodo imperante (Henzen 7419 a). Quaestura deest. Videatur quae ad hanc Transpadanae regionis iurisdictionem pertinet de causa Volumnii Sereni scribae Concordiensis epistula Frontonis ad hunc Arrium Antoninum (ad amicos 2, 7).

1875 Concordiae RELIQUI; in aedibus Furlanis BERTOLI. Nunc apud Muschiettium.

*T · DESTICI*O
T · F · CL ·
IVBAE · C · V
PRAETORIO
ORDO
CONCORD
PATRONO

Descripsi. Exhibent a Turre p. 340, cui dedit Henr. Altanus comes Salvaroli; Fabrett. 618, 158 a Turrio; Fontaninius ms. bibl. cap. Utin.; Bertoli p. 295 n. 411 qui vidit; Maffei M. V. 377, 2; citat Liruti Friuli 1, 237; Zambaldi p. 25.

1 integrum habent priores omnes. De Desticio Iuba legato Britanniae sub Valeriano et Gallieno cf. Huebner in mus. Rhen. novo 11, 6. 12, 71.

1876 *in marmo ovato*, Nogharetti III M. P. a Concordia FONT. In agro Concordiensi TURR.

D · M
DEST
PHILENIDI
ANN · XXX
· LIB ·
T · DES · TI · CI
IVBAE · C · V ·
POTENTINVS
SER · FEC

Fabrett. 618, 159 a Turrio; a Turre p. 343 (inde Bertoli p. 137 n. 132, Zambaldi p. 40); Fontaninius in epistula a. 1722.

In vv. div. sequor Fabr. Font.

1877 Portogruari apud Muschiettios.

SEST *iot*
CLA · SEV
EG · X · GE
pra EF · VI *pil*
PROV

Descripsi

1878 basis magna. Concordiae in platea ante lodiam ANON. a. 1574. Hodie in curia. — Romae DON.

T · TREBELLENO · L · F
CLA · RVFO
Q · TR · PL · LEGATO
CAESARIS · AVGVSTI
PLEBS

Contuli. Cod. Vat. 5250 f. 59; Anon. a. 1574 (cod. Marc. Lat. XIV, 175 f. 27); Ursatus ms. ex schedis Tomasini; Donius cod. Vat. 7113 f. 10, ed. 5, 30, ubi errore dicitur vidisse; cod. Barb. 29, 148 manu Aleandri iunioris; Gudius ms. 474, 1 qui vidit; I. F. Palladio *Friuli* 1, 4; Fabretti 652, 447; a Turre p. 340, cui dedit Henr. Altanus ex comitibus Salvaroli (inde Mur. 750, 10; Bertoli p. 297 n. 413); Pococke p. 126; Zambaldi p. 26.

Cf. Tacitus ann. 2, 67 ad a. p. Chr. 19: *Thracia in Rhoemetalcen filium . . . inque liberos Cotyis dividitur iisque nondum adultis Trebellenus Rufus praetura functus datur, qui regnum interim tractaret.* Cf. 3, 38. 6, 39. Primo loco codex *Trebellenus*, reliquis duobus, si fides silentio collatorum, *Trebellienus;* illud verum esse titulus ostendit iam a mendis descriptorum purgatus. Videndus item Borghesius opp. 3, 272.

1879 Portogruari in aed. Muschietti.

F
in AE
CRO
VFO
TILIO
AVIO
aviro ad DIC

Descripsi.

In fine non deest versus totus scriptus.

1880 ex ruderibus Concordiae MDXXI BELL.

FL · VICTORI · DVCENARIO · PRINCEPS · STABVLI
DOMINICI · QVI · VIXIT · AN · LXII · ET · MILI
TAVIT · SVE · AVGVSTO · ANNIS · XIII · AVR
MAVRA · VXOR · CONIVGI · CARISS · QVOD
DEBVERAT · VIRGINIVS · VIRGINIAe
SVS · FECISSe · MODO · VIRGINIA · FECIT · CVM
QVO · VIXIT · BENE · AN · XXXV · FECIT · ET · SIBI
SI · QVIS · VOLVERIT · POST · OBITVM · NOSTRVM
IN · SO · LOCO · PONI · DABIT · IN · RE · PVBLICA · DE
NARIORVM · FOLEX · SEXCENTOS

Servavit Bellonus n. 99 (inde Bertoli p. 171 n. 179; Mur. 815, 1 a Bertolio; Zambaldi p. 31).

1 S in PRINCEPS expunxit et superscripsit I Bell. — 2 LXII Bell., LXXII Bert. male. — MILITI Bell. — SVE · AVGVSTO suspectum et fortasse delendum, v. ad v. 5. — 5 VIRGINIAE · FILIAS Bell. ex interpolatione. — FECISSET Bell.

Cf. n. 374 et Not. Dign. Or. c. 13: *sub dispositione comitis rerum privatarum . . . . praepositi gregum et stabulorum.*

1883 Portogruari in platea ante fontem AUCT. a. 1574. Nunc Concordiae in curia. — Male Rhegii PIGH., ubi vera loci indicatio CONCORDIAE ipsi inscriptioni adhaesit.

C · AQVILLIVS
C · F · CLA · MELA
EX · DSCVRIA
ARMAMENTARIA
QVINQVE · VIR · BIS
FIERI · IVSSIT

Descripsi. Pighius cod. Luzac. p. CV et cod. mus. f. XXXI et apud Smetium 31, 5 (inde Grut. 100, 7), teste Smetio ex libro card. S. Crucis; cod. Vat. 5250 f. 59; Sanatus f. 99; Anon. qui vidit a. 1574 (cod. Marcian. XIV, 175 f. 26'); cod. Barb. 29, 148 manu Aleandri iunioris; emendarunt Pignorius in corr. ms. ad Grut. et Fabrett. em. ad Grut. p. 2; I. F. Palladio Friuli 1, 3; cod. Halensis orphanotrophei a. 33 'dedit Ap. Zenus 1699'; a Turre p. 340 (inde Mur. 783, 3), cui dedit Henricus Altanus comes Salvaroli; Bertoli p. 167 n. 171; Zambaldi p. 27; Cantù *ill. del Lombardo-Veneto* 2, 403.

Priores videntur vidisse integram. — Vide quae observavi de obscuris scribis armamentariis in novo museo Rhen. 6, 41. Redeunt in titulis duobus aliis Orellii et Henzeni 3489. 6796.

1884 Concordiae PRIORES. Nunc deposita Portogruari apud Muschiettios.

M · ARMONIO ·
M · L · ASTVRAE
PATRONO · SEX · VIR · FORo
CORNELI · ET · SEX · VIR · IVLIA ·
CONCORDIA ·
M · ARMONIO · M · L · AVCTO
OPPONIAI · C · L · TERTIAI ·
M · ARMONIVS · M · L · SALVIVS ·
SEX · VIR · IVLIA · CONCORDIa
TESTAMENTO · FIERI · IVSSIT ·

Contuli. Grut. 365, 1 a Puteano; Gud. ms. 473, 1; I. F. Palladio Friuli 1, 4; Fabretti 606, 55; a Turre p. 344 (inde Bertoli p. 123 n. 113); Zambaldi p. 28; Cantù *ill. del Lombardo-Veneto* 2 (1858), 399.

1885 Porti RED.

M · ARRIVS · C · F
D E C V R I O

Redianus f. 137' n. 3 (inde Gud. 315, 8; Orell. 3753) et cod. Canonici n. 9.

1881 Portogruari apud Ludovicum Cicognam.

D M
M · AVREL · VALERIVS · Q
SIG · LEG · V · MACED
VIXIT · ANN · LX

Ex schedis Muschietti.

2 Q delendum.

1882 Porti in moenibus.

C · BAEBIVS · P · F · CLA	PEDANIA · L · F	BAEBIVS · P · F
P · BAEBIVS · P · F · CLA	SECVNDA	PATER · HONORIB
P · BAEBIVS · P · F · CLA	MATER	VSSVS · IR · MIL
LEG · XIII · GEMINAI · EQVES		
ARMILL *is*		

Redianus f. 137' n. 4 (inde Gud. 155, 3) et 5 (inde Gud. 180, 2) et cod. Canonici n. 10. 11.

Titulum alterum tertiumque libri sic proponunt: PEDANIA · L · F · BAEBIVS · P · F | SECVNDA · PATER · HONORIB · MATER | VSSVS · IR · MIL (MILL Canon.). Versuum divisio et hiatus indicatio meae sunt.

1886 lapis utrimque scriptus rep. Concordiae a. 1858 m. Febr., dum sternitur via nova; extat in curia.

A · SRV T TIVS · A · L
SS CVN DVS
IIIIII · V IR
PRAEF · ARC HIT
CREPIDINES · IN TER
M VRVM · ET · PON TEM
PRO PARTE · DIMIDIA · ET
TE RTIA
DEDIT

Pirona dedit.

Quae inter duas lineas media sunt, supersunt in exemplo utroque; contra alterum exemplum primas, alterum postremas cuiusque versus litteras servavit solum.

Praefectus (intellege operi faciendo ei, ad quod crepidines eae pertinebant) *architectus* mihi novus accidit; de praefecto architectis ne cogita.

1887 Concordiae in fundo Mariae Benedicti Carnier nuper rep. ZAMB. Nunc in seminario.

Á · RRVTTIVS · A · L
TARTO
IIIIII · VIR
e REPÍDINES · INTER
DVOS·PONTES

Contuli. Ed. Zambaldi p. 44.

1888 Concordiae apud Muschiettios.

IIII·VIR·PRAEF·FABR
Q · DECIVS · Q · F
CALVÎNVS
d OROBIS · FILIO
s · P · I

Contuli. Ed. male Zambaldi p. 32.

1889 Porti RED. In portu Romatino ad S. Mariae Annuntiatae A TURRE. Portogruari in aedibus privatis PELL.

// ENNIVS · L · F
RVNCHO
IIIIII · VIR · D

Redianus f. 137' n. 2 (inde male Gud. 122, 7) et cod. Canonici n. 8; a Turre p. 343 (inde Bertoli p. 122 n. 110; Zambaldi p. 30); Pellegrini misit Marinio a. 1787 (cod. Vat. 9057).

1 //ENNIVS Red. Can., ENNIVS aut ANNIVS Pell., //NNIVS Turr. — L·I Pell. — 3 IIII VIR Pell.

. . *Ennius L. f. Runcho IIIIII vir d(at).*

1890 in Portu Romatino (= Portogruari) A TURRE. — Fori Iuli apud Iulium Severum FABRETT., in oppidi nomine errans.

C · FVLVIVS · S · F
M · MVTTENVS · A · F
L · IVVLIVS · C · F
L · TROSIVS · M · F
MAGISTREI

Fabretti 242, 664 et a Turre p. 400 (inde Mur. 954, 11; Bertoli p. 242 n. 319; Zambaldi p. 39), eodem exemplo opinor. Inde dedi vol. I n. 1455.

2 MVTIENVS Fabr.

Aetatis est liberae rei publicae.

1891 Portogruari apud Muschiettios.

L·LANCIDIVS · Q · F · D
VIR·D·D·S·CRYPTAA

Pirona descripsit.

1892 Portogruari apud Muschiettios.

P · MINNIVS · P · F
CLA·SALVIVS
PRÎMIP · DECVR · GRAT
ORNAM · II VIRALIBVS ·
VIAS · CIRCA · AEDEM
MINERVAE
LAPIDE · TVRBINATO
TESTAMENTO · STERNÎ
IVSSIT

Contuli. Orti *Bullett.* 1839 p. 135 (inde Henzen 6616); Zambaldi p. 44.

Lapidis turbinati item mentio fit in titulo Parmensi Mur. 475, 2. Cf. Cavedoni *Bullett.* 1846 p. 23 de via antiquae Mutinae: *Il selciato consiste di macigni di varie forme e grandezze, ma tutte di forma piramidale o turbinata nella parte inferiore, che posava sopra uno strato di ghiaja. Questa particolarità parmi ne dia la vera interpretazione della frase:* viam lapide turbinato sternere, *poichè i macigni del nostro selciato vanno a finire in punta come di diamante e Plinio* (37, 4, 56) *dice del diamante naturale:* laterum sexangulo levore turbinatus in mucronem. — Ornamenta autem duoviralia cum non soleant concedi vivo nisi ei, qui per legem duovir fieri non possit, crediderim et hic et in aliis similibus (ut Henzen 7172), ubi ingenuis ea tribuuntur, significari ornamenta post mortem decreta sepulturae causa.

1893 basis quadrata cava, cui impositum est operculum rotundum serpente circumdatum addito utrimque leone. Nuper rep. Concordiae, extat in curia.

L · NVMISIO · C · F
AEDILI · FOBO · CORN
GRACCONIA · C · F

Descripsi.

1894 apud Concordiam antiquam Italiae civitatem ANTIQUI PLERIQUE. — Aquileiae IUC. cum suis.

A · RITIVS · A · L · TERTIVS · AVGVSTALIS
TESTAMENTO · VIAM · STERNI · IVSSIT
IN · QVOD · OPVS · EROGATA · SVNT · HS · XXX

Cyriacus videtur descripsisse; certe quae extant exempla, ab eodem antiquissimo auctore proficiscuntur omnia. Habent cod. Tragurini f. 159'; Vat. 6875 f. 91; Redianus f. 133'; Lilius f. 58'; Marcanova Bern. n. 338; Ferrarinus (Par. f. 164, Reg. f. 129); Marulus n. 82; Gammarus f. 96; Iucundus Ver. f. 189 (inde Apianus 351, 3; Grut. 152, 3 ex Apiano et Lazio; Manutius cod. Vat. 5253 p. 411); Bembus f. 108; Sanutus f. 99 eodemque exemplo Valvasoni f. 7'; Ligorius ms. Taur. 6; Fabretti 672, 10. 708, 293 ex schedis Vaticanis (inde a Turre p. 365, ex Turrio Zambaldi p. 29); Don. 5, 230 ex ms. antiquo; Mur. 483, 2 a schedis Iucundi et Farnesiis Donioque; Bertoli p. 125 n. 115 a prioribus.

Vv. divisio incerta; secutus sum Lilium. Varia lectio fere nulla est. — Initio P·F adhaesit apud San. et Valv. — 1 ARICIVS Marcanova, ARATIVS Valv., ARIVS Apian. Manut. — TERCIVS Marcan. — 2 VIAM om. Iuc. quique ab eo pendent. — 3 ROGATA San. Valv. — HS om. Lil.

1895 Concordiae in platea ante lodiam ANON. a. 1574. Hodie in curia.

MEMOR · P · TERENTÎ
L · F · CLA · AED · II VIRÎ
T · VETTIVS · GNESIVS
IN OPVS ORNAMENT
HS CCCC DED XX P R D *sic*

Descripsi. Anon. a. 1574 (cod. Marc. XIV, 175 f. 27); Grut. 473, 7 a Puteano; cod. Barb. 29, 148 manu Aleandri iunioris; I. F. Palladio Friuli I, 4; Fontanini ms. (bibl. cap. Utin.); cod. Halensis orphanotrophei n. 33: 'dedit Ap. Zenus Venetiis 1699'; Fabrett. 243, 667; a Turre p. 340 cui dedit Henr. Altanus comes Salvaroli; Bertoli p. 305 n. 428; Zambaldi p. 26, denuo pessime p. 33.

Memor(iae) P. Terenti L. f. Cla(udia) aed(ilis) II viri. T. Vettius Gnesius in opus ornament(a sestertium) CCCC (milia), ded(ucta vigesima) p(opuli) R(omani), d(edit). Cf. vol. III n. 2922.

1896 Concordiae VALV. In platea ante lodiam ANON. a. 1574.

un huomo con un spada da ansa in mano de rilievo

L · VARIVS · L · L
MYRO
A V G V S T A L I S
SIBI · ET
ACILIAE · PRIMIGENIAE
MATRI
L · VARIO · EPHEBO
LIB · LIBQ
V · F
H · M · H · N · S

un porco cingiale

un' huomo con un porco

Valvasoni ms. (inde Mur. 754, 3. 2025, 7; Bertoli p. 429 n. 634; Zambaldi p. 30); Anonymus qui vidit a. 1574 (cod. Marc. XIV, 175 f. 26').

Anaglypha descripsit Anon. — 5 PRIMIGENAE Valv. — 8 LIB · LIBE Anon. — 10 om. Valv.

1897. 1898 Portogruari in aed. Muschietti.

1897 *ab una parte:*

TIO · I
A V G V
ENTO
LVDOS ·
NEPVLV
C · ITE
ANNO
ABI IV
VANT
REDIT
OPER
NPENI

1898 *ab altera parte:*

AC
LIB

Descripsi.

1899. 1900 basis fracta. Concordiae in aedibus Muschietti.

1899 *in antica:*		1900 *in postica:*	
N	AL		D
A	ST	I	O
HE	OL		
C	IN	HI	N
C	N	C	ET
		IN	VM
IN	AE	F	
H	IT	IN	AE
PR	M	H	IT
I	TE	PR	C
		TO	VIt

Descripsi.

1901 epistylii pars litteris olim plumbeis. Portogruari apud Muschiettios.

*iuli*AE · CO*n*COR*diae*

Descripsi.

1902 Concordiae in muro hortorum Nicolai Trevisan.

CONC
FIERI · IVSSI

Descripsi.

1903 Concordiae in curia.

NIVS · M · F · C
COLO

Descripsi.

1904 Concordiae rep. a. 1858.

VS · AED · IIVIR

Pirona dedit.

1905 Portogruari in aedibus privatis PELL. In aedibus Bonaventurae Segatti ZAMB. EGO.

AVGVR · D ·
TI · ET · PVBLI
C · OPVS III

Contuli. Pellegrini misit a. 1787 Marinio (cod. Vat. 9057); Zambaldi p. 35.

1906 in abbatia Sumagae.

ATTIA · M · L · CORINTHIS
ANCONITANA

Redianus f. 137' n. 6 (inde Gud. 315, 21) et cod. Canonici n. 12.
1 COINTHIS traditur.

1907 in quodam antiquo marmore ex Concordia Cordevatum advecta in Foro Iulio.

ITALIA · METTIA
SIBI · ET · LASCIVO
DOCTOR · MVRMIS
V · F

Bellonus in suppl. f. 82 (inde male Bertoli apud Mur. 1407, 13 et in syll. p. 247 n. 329, ex Bertolio Zambaldi p. 41).
1 malim METTI vel METTIAE. — 3 DOCTO ET MVRMI traditur.

1908 apud Cordabatum castellum in ecclesia. — Intellege Cordovato vicum quinto lapide a Portogruaro septentrionem versus.

L · MANLIO
MANLIANI · F
T V T O R I
N O R I C O
TITENSIAN

Redianus f. 137' n. 7 (inde Gud. 325, 10) et cod. Canonici n. 13.

1909 Portogruari erat in aedibus Antonii Trevisan, at ego ibi non vidi.

protome
D · SEMPRONIO · HILARO
PATRONO · MEDICO

Zuccolo ms.; Zambaldi p. 34.

1910 Concordiae in foro BERT. Nunc in curia.

protome viri *protome mulieris*
D · SEMPRONIVS
IVCVNDVS
MEDICVS
ARIMINIENSIS *sic*

Contuli. Gruterus 635, 2 a Puteano; Donius cod. Vat. 7113 f. 10; I. F. Palladio Friuli 1, 3; Mur. ms. a Beretta et 2046, 3 ab Iohanne Blanco medico; Bertoli p. 298 n. 416 qui vidit; Pellegrini misit Marinio 1787 (cod. Vat. 9057); Zambaldi p. 32.

1911 Portogruari apud Muschiettios.

ANTHVSA
TROILO
CONTVB*er*
NA*li*

Contuli. A Turre p. 400 (inde Mur 1434, 9; Bertoli p. 260 n. 368; Zambaldi p. 39).

1912 Portogruari.

M · ANTISTIVS · M · L
STATIVS

Gud. (ms. 474, 2, ed. 314, 7) qui vidit; cod. Cicognae 1025 exhibet delineatam.
1 M · F Cic.

1913 Portogruari in aedibus Segatti.

protomae vestigia
ATTICVs
TRIM
OBIT

Contuli. Ed. a Turre p. 399 (inde Mur. 1639, 15; Bertoli p. 216 n. 260) et Zambaldi p. 35.

1914 Portogruari apud Muschiettios.

M · AVILLIVS
M · L
HEROPHILVS
FAVSTA · L
POS

Contuli. Zambaldi p. 34.

1915 Portogruaro in aed. Muschietti.

AVTRO*niae*
T · F · MAXV*mae*
M · AVRVNCI*nius*
ALEXANDER
V · F

Descripsi.

1916 Concordiae VALV. ANON. — Male Aquileiae in S. Stephani MUR.

L · BARBIVS
ABASCANTVS
SIBI · ET · BARBIAE
ZOE · LIB · VXORIQ
OPTIMAE
L · BARBIO · ZOILO
BARBIAE · SEVERILLAE
FILIS · LIB · LIBERTQ
POSTQ · EOR · V · F

Valvasoni ms. (inde Mur. 1313, 11); Anonymus a. 1574 (cod. Marc. Lat. XIV, 175 f. 26').
2 ABASCANVS Anon. — 4 LOELIE VXORI (om. Q) Anon. — 7 SEVERILL Anon. — FILIIS Anon.

1917 Porti in campanili ecclesiae.

L · CAESI · CC

Redianus cod. f. 137' n. 1; cod. Canonici n. 7.

1918 Concordiae *nel muro laterale della scala dove arrivano le barche nel molo* BERT. Ad oram fluvii SCHEDA BINIANA, ubi oppidum non enuntiatur. Nunc in curia.

caput mulieris *caput viri* *caput mulieris*

F · CERVONIVS · P · F · MARINVS
TESTAMENTO · FIERI · IVSSIT·
SIBI · ET · CINCIAI · SEX · F · SECVNDAI
VXORI · CILAI · CONCVBINAI·

Contuli. Scheda antiqua servata in vol. I collectaneorum Binianorum in bibl. capit. Utinensi; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 31; Anonymus a. 1574 (cod. Marc. Lat. XIV, 175 f. 27); Donius (cod. Vat. 7113 f. 10 et cod. Barb. 34, 73 f. 118) ex schedis ut ait Manutianis, intellegens Panvinianas; Ursatus ms. ex schedis Tomasini; Gudius ms. 473, 2 qui vidit (inde Reines. 14, 183); I. F. Palladio Friuli 1, 4; Mur. ms. et 1322, 5 a Beretta; Bertoli p. 220 n. 268 qui aere expressit; Zambaldi p. 33.

1. 3 extremae litterae hodie desunt.

1919 in Portu Romatino vico S. Christophori TURR. nunc apud Muschiettios.

fuit primum: *postea emendatum:*

protome mulieris *protome viri*

L · CERVONIVS
XOSIMVS · ET — ZOSIMVS SIB ET
CASSIA PYRRHA — CASSIA PYRRIAE *sic*
VXOR SIBI ET SVIS — VXORI ET SVIS
V F
IN FR · P XII X · P XXVII

Contuli. Habent Ursatus ms. ex schedis Tomasini; Gudius ms. 475, 1, ed. 268, 9 qui vidit; a Turre p. 399 (inde Mur. 1322, 6; Bertoli p. 221 n. 269); Pellegrini qui misit Marinio a. 1787 (cod. Vat. 9057); Zambaldi p. 36.

1920 Vado *nella chiesa curaziale.*

C · CLAVENIVS
C · F · CLA · FAVSTVS
SIBI · ET · SVIS

Zambaldi Concordia p. 368.

1921 Nogaretti prope Concordiam MAFF. Nunc Portogruari apud Muschiettios.

Q · DECIO
Q · FIL · CL
POTHVM
NO · ANN · V
MENS · VI · DIE
RVM · XX
FILIO
DVLCISSIMO
DECII · HELIVS
ET · CHRESTE
PARENTES

Contuli. Ed. Maffei M. V. 377, 3 male.

1922 basis quadrata, Portogruari in aedibus doctoris Antonii Trevisan.

C · DEIPIVS · P · F
PHILOTIMVS

Contuli. Ed. Zambaldi p. 35.

1923 Portogruari apud Muschiettios.

I O · C · L · EROTI
IA · M · F · SECVNDA
A · ELVIO · M · F · MACELO FRATRI *sic*
DOMITAE · L · F · TERTAE MATRI *sic*

Descripsi.

1924 Portogruari apud Muschiettios.

C · ENNIVS · C · F
CLA · ENNO
INF · P · RX · X · P · XX

Descripsi.

1925 Portogruari in aed. Muschiettiorum.

L S
C · ENNI · C · L
THESMI · ET
TREBIAE · F · L
LEPIDAE
INFR · P · XXX
RETR · P · XXV

Descripsi.

1926 Concordiae.

Q · FABIO · CAEMIANO · ADVLESC ·
PROBO · QVI VIXIT · ANN · XVII · M VI ·
D · XXII · TVRRANIA · SESTIA · FIL · DVLCISS ·

Grut. 682, 2 a Puteano; Pignorius in addendis ms. ad Grut.; I. F. Palladio Friuli 1, 4; cod. Cicognae n. 1025, ubi datur optime delineata; a Turre p. 400 (inde Bertoli p. 243 n. 321; Zambaldi p. 37).

Vv. div. neglexit Turr. — 1 ADVLES Turr. — 2 PROB Turr.

1927 Portogruari in aedibus Bonav. Segatti.

GAVIA · F · L ·
AVGE

Descripsi.

1928 arca Portogruari in aedibus Antonii Trevisan.

IVLIA · NIGELLA ·
THALLVSAE · DELIC
ATAE SVAE AN XIR

Contuli. Zuccolo ms.; Zambaldi p. 34.

1929 Nogaretti III M. P. a Concordia FONT. Concordiae A TURRE. Nunc Portogruari apud Muschiettios.

D M
C · LAECINIACVS
MAXIMVS SIBI
sic ET · VEDIAE XESTV
TAE · VXORI
LIBERT · LIBERT
V · F

Descripsi. Exhibent a Turre p. 399 (inde Mur. 1364, 8; Bertoli p. 143 n. 142); Fontaninius in epistula a. 1722; Zambaldi p. 37.

1930 rep. a. 1815 in villa S. Stini ad Livenzam in praediis Nanianis, deinde apud Nanios.

LAMIRVS · SEXTI
FILIO · SVO · FECIT

Driuzzo p. 19.

1931 Concordiae e regione curiae. — Venetiis in museo Grimanio MUR. male.

…AVSIO
LANCIDENAE · XVTILAE · L
NIGELLAE
V · F

Descripsi. Cod. Cicognae 1025; Mur. 1698, 12 a Beretta.

1932 *di fuori Porto Gruaro.*

L S
M · LVRI
IANVAXI
INFR · P · XVI
RET · P · XXX

Cod. Cicognae 1025.

1933 Concordiae e regione curiae.

MAMMIVS
C · F · SABINVS
V…………NAI
VXORI
C · MAMMIO · C · F · SILON
…AE

Contuli partem. Valvasoni ms. (inde Mur. 1371, 13); Ursatus ms. ex schedis Tomasini; cod. Cicognae 1025.

1. 2 habet solus Valv. — 3 VLIV . . . . AAI Cic., versum punctis explent Valv. Urs. — 5 SILON Cic., SILONI Urs., SILON Valv., *silon* ego. — 6 habet solus Cic.

1934 Sesti in pavimento monasterii antiqui *in scalino del granajo.*

M
NETEIN
ma RIMAS
in R · P · XIX
i N · AG · P · L

Cortenovis ms. p. 102, item in ed. comm. postumo de Sesto p. 14.

D · M | . . . . . . | IN · P · P · XIX | IN · A · P · L editio, ut vix agnoscas.

1935 in Portu Gruario Foro Iulii BEMB. et RELIQUI. In aedibus paternis PELL. Nunc apud Muschiettios.

SEX · NVMISIVS ·
SEX · L · HILARVS ·
CINCIA · M · F ·
SECVNDA · VXOR ·
NVMISIA · SEX · F ·
PRIMA ·
SEX · NVMISIVS ·
SEX · F · NIGER ·

Contuli. Exhibent Io. Bembus f. 106; Ursatus ms. ex schedis Tomasini; Anonymus q. v. n. 1574 (cod. Marcian. XIV, 175 f. 26'); Gud. qui vidit ms. 473, 3 (inde Reines. 16, 61); Henr. Palladius 1659 p. 53; Bertoli p. 263 n. 374 ex Rein. et Palladio; Zambaldi p. 38.

1936 Concordiae.

AVE
OCTAVI ALE
XANDER QVI
VIXISTI AN
NOS XXVII

A Turre p. 400 (inde Mur. 1719, 5 Bertoli p. 242 n. 320; Zambaldi p. 38); Fabretti 719, 413.
1 om. Turr. — 2. 3 ALEX | ANDER Turr.

1937 Porti RED. In Porto Gruari RSMB. In aedibus olim Ioh. Bapt. Bevilacquae, nunc marchionis Alexandri Fabris.

leones (potius quam canes) duo sibi oppositi

Contuli. Redianus f. 137' n. 8 et cod. Canonici n. 14; Io. Bembus f. 109; Zambaldi p. 42.

1938 Concordiae *sopra un coperchio di sepoltura trovata a S. Jacobo di palude* SELL.

C · PLOTIO · PRIMO · PATRI
PLOTIAS · MATRI
PLOTIO · FILIO
PLOTIAE · FECVNDAE · FILIAE

Bellonus in suppl. f. 82 (inde Bertoli apud Mur. 1272, 2 et in syll. p. 265 n. 381, ex Bert. Zambaldi p. 42).
4 FOECVNDAE codex; malim SECVNDAE.

1939 in Latisana *posta sopra la riva del fiume Tagliamento* SECUNDUS. In monasterio Mosaccensi *(Moggio di sopra)* VALV. Contra Meldulae in Flaminia in castro SMETIUS. Alterum utrum exemplum recens incisum crediderim, nisi alius generis error subest.

auctores nostri:

D · M
PRIMITIVA · AVE
ET · TV · QVISQVIS · ES
VALE · NON · FVERAM
NON · SVM · NESCIO · NON
AD · ME · PERTINET
ALEXANDER
ACTOR
CONIVGI · CARISS
S · M

Smetius:

D · M
PRIMITIVA · HA
VE · ET · TV · QVIS
QVIS · ES · VALE · NON
FVERAM · NON · SVM
NESCIO · NON · AD · ME
PERTIN · ALEXAND
ACTOR · CONIVGI · KAR

Secundus (v p. 79) apud Rambertum n. 87, Capod. 2, Bellon. 89, Vat. 5250 n. 2, Sanutum n. 94 (inde Bertoli p. 139 n. 136 ex Ramberto et Bellono); Valvasoni ms. Diverse Smetius 138, 6 qui vidit (inde Ligorius ms. Neap. 39; Grut. 819, 4).
1 om. Valv. — 2 AV Vat. — 3 QVIS pro QVISQVIS Valv. — 8 AVCTOR Cap.

1940 Concordiae.

. . . . . . O
RVFO · PR —

Pococke p. 126 n. 1.

1941 in Portu Gruario

// C · SEPPIVS · C · F
/ / / / / / / / / /
/ / / / / / / / / /
/ / / / / / / / / /
/ / / / / / / / / /
// TIBVRTIA NICE

Io. Bembus f. 106.

1942 Portogruari apud Muschiettios.

FIL · DVLCISSIMO
QVI VIXIT ANN · XII
M · VI · L · STATIVS
VICTORINVS · PA
TER · E · SIBI · CVM · IV
LIA · SELENA · PAREN
TES · INFELICISSIMI ·
ascia

Descripsi.

1943 Portogruari apud Muschiettios.

D M
SVAVI
AVXILIAR
IS · VICA

Descripsi.

1944 arca, *presso Portogruaro nella possessione di Russolo dello Zambaldi.*

C · TITIVS · TERENTI
ANVS · VIV · POS
SIBI

Zambaldi p. 43.

1945 Concordiae, rep. ad viam Villastortensem, deinde in aedibus de Fabris Isnardis; iam desideratur.

SEX · TITINIVS
SEX · I · NESTOR
IN · FR · P · XX
INTR · P · XX

Zambaldi p. 353.
2 SEX · I traditur. — 4 est *introrsum.*

1946 Concordiae recens inventa ZENO TURR. In aedibus Furlanis BERT. Nunc apud Muschiettios.

delphinus rota delphinus
TRVTTIDIA · SEX · L
PRIMA
SIBI · ET · LIB · LIBQ
SVIS · T · F · IVSSIT

Contuli. Zeno (*lettere* 1, 6) a. 1697 a quodam Marcello accepit et misit Fontaninio; Fontaninius ms. (bibl. cap. Utin.); a Turre p. 400 (inde Mur. 1756, 2); Bertoli p. 220 n. 267; Zambaldi p. 34.

1947 in vico Varmi in eccl. S. Laurentii. — Aquileiae MUR.

L · S
Q · VALERI
ANTHI · ET
SEPPIAE
THISBES
SEPPIAE
CHRYSASPIDI
IN · FR · P · XV
IN · AGR · P · XXX

Bellonus n. 94; Sanutus f. 46 n. 111; Vat. 5250 f. 52 n. 81; Rambertus n. 85; Capodaglio II (in altero exemplo deest). Bertoli apud Mur. 1760, 12 et in syll. p. 195 n. 221 ex Ramb.
In vv. div. a reliquis discedit Bell. — 4 SAPPIAE Cap., SEPIAE Vat. — THISPES Vat. — 7 CHRISASPIDI Ramb. Vat., CRISASPIDI Cap.

1948 Portogruari in aed. Maschiettiorum.

D M VIR
VAL
FIRMINI
AN XVIIII

Descripsi.

VIR optime scriptum est a prima manu; quo non deleto secunda manus litteris pessimis et exilibus titulum sepulcralem exaravit.

1949 Portogruari apud Maschiettios.

L · S · M
INFR · P · XX
RETR · P · XXR
L · VILONI · M · F
LVCVLLI

Descripsi.

1950 Portogruari apud Maschiettios.

RETIVS
A · F · CLA
SIBI · ET · SVEIS

Descripsi.

1951 Portogruari apud Maschiettios.

ICASTIA
ALE · SIBI · ET
HOENO

Descripsi.

1952 litteris palmaribus. Portogruari apud Maschiettios.

S O

Descripsi.

1953 locus non indicatur, sed refertur inter Concordienses.

D · M
C · VC
F M S
T P

Donius cod. Vat. 7113 f. 10.

1954 Sesti in maceria hortorum.

RETIC
ADITIR

Cortenovis ms. p. 19, item in comm. ed. de Sesto p. 14.

1955 Portogruari in aedibus Bertolinis nuper rep.

corona
GIO · L · F · FRATRI
FIORO FAD

Pirona dedit.

XXI. PORTVS LIQVENTIAE *(ad Caorle)*.

Flumen Liquentiae ex montibus Opiterginis et portus eodem nomine commemorati a Plinio 3, 18, 126 respondent flumini Livenzae et portui Caorle, ad quem repertos titulos paucos, in his classiarii militis unum, hic proponimus. — De auctoribus v. p. 178.

1956 Caorlae apud ecclesiam maiorem RED. IUC. Nunc Portogruari in aedibus Maschiettiorum. — Beneventi GUD. errore. '*Nel tempio delle vergini Vestali*' CAPOD., referens inter Aquileienses.

BATOL AE DONS F
DE · LIBVI IN CLVPEO
T · V · I
PAIVS · VE R ZONIS · F
DE · M ARTE
BIC R OTA
· V · F · SIBI · ET · SVIS
LIB · LIBQ

Descripsi quod superest. Titulo n. 1958 continuatam itaque propria loci indicatione destitutam referunt Felicianus (Marc. f. 62', Ver. f. 110), Lilius f. 169 (quae sunt schedae Langermanni citatae a Gudio ind. XCVII), Marcanova Mut. f. 183, Ferrarinus (Trai. f. 75, Reg. f. 67', a quo pendet Mur. 799, 2 ex schedis Farnesianis). Ex eius generis codice pendet Capodaglio Aquil. n. 150 (inde per Liruttium Bertoli p. 418 n. 602, ex hoc Mur. 2033, 6), ubi tituli modo citati pars huic adhaesit. Separant inde et loci indicationem praescribunt Redianus f. 53' (inde Gud. ind. XCVII) et Iucundi libri aucti, ut Cicognae f. 227 et Piccartianus n. 228 (inde Fabretti 366, 122). Bertoli ms. n. 748 per Liruttium ex schedis Valvasoniis, in quibus ego non repperi. Denuo ex lapide Cantù *ill. del Lombardo-Veneto* 2, 403.

Variam lectionem dabo ex prima familia optimorum exemplorum Liliani et Feliciani (Marc.), ex secunda Rediani et Piccartiani, quae sunt fere emendata, item Bertoli. — 1 BATOLAI Lil., BARTOLAI Fel., BACOLAE Picc. — DIONS Fil., DONS Bert. — 2 LIBVRNO Bert. — CIVPEO Fel., CRVPEO Lil. — 4 VERTONIS Lil. Fel. — 5 MAREII Lil., MARCE Fel. — 8 SIVS pro SVIS Lil. — 9 LIBLIBERTQ Lil. Fel.

6 *bicrota* est dicrota s. dicrotum, *δίκροτος*.

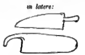
1957 in insula Corgle.

FIRMIAE · L · L · dEVTeRAe

Pococke p. 126, 1. DEVTI · FRAT traditur.

1958 in virdiario episcopatus Caprulani MARCANOVA RELIQUIQUE ANTIQUI; Caporlae in puteo RED. IUC.; Caorle in episcopatu BOCCHI; *in Caorle sopra la cisterna del giardino vescovile* CORT.

in latere:

Q · LICOVIVS · Q · L · DIDA
LICOVIA · Q · L · SPERATA
LICOVIAS · Ɔ · L · VENVSTAE
Q · LICOVIVS · Ɔ · L · IANVARIVS
ANN · XXIIII
Q · LICOVIO · Ɔ · L · ADAVCTO
VIVI · FEC · SIBI · ET · SVIS
SVORVMQ · SVIS
Q · LICOVIVS · PRISCVS
LICOVIAE · RVFINAE · CONIVGI · KARIS
SIMAE

in latere:

Confusam cum titulo n. 1956, ubi vide, proponunt Felicianus (Marc. f. 62', Ver. f. 110), Lilius f. 169, Gammarus f. 108, Marcanova Mut. f. 183 (inde per Averoldum Mur. 1777, 11), Ferrarinus (Trai. f. 75, Reg. f. 87'). Separant inde Redianus f. 53' et libri Iucundi aucti, ut Cicognae f. 227 et Piccartianus n. 229 (inde male Reines. 14, 159). Postea descripserunt I. F. Palladio Frioli I, 6 (inde Bertoli p. 244 n. 325); Temanza in sylloge ms. servata Patavii in seminario; Octavius Bocchi qui misit Muratorio; Cortenovis ms. p. 49.

Variam lectionem dabo ex prima familia Lilii et Feliciani, ex altera Rediani et Piccartiani, praeterea Palladii Bocchii Cortenovis, qui tres auctores in vv. div. consentiunt. — 1 om. Pall. Cort. — 3 Ɔ Cort., T Lil., ET Fel., om. Red. Picc. Pall. Bocchi. — VETVSTAE Fel. — 4 Ɔ · L · Cort., L (om. Ɔ) Red. Picc. Pall. Bocchi, ET · LICOVIVS (pro Ɔ · L) Lil. Fel. — 5 ANNO Pall. — XXIII Fel. — 6 Ɔ Cort., om. reliqui. — 6 AVDACTO Fel. — 7 FE · Lil. — 8 SVOR Lil. — QVE Red. Picc. Pall. — 10. 11 LICOVIAE RVFINAE CONIVGI KARISS 'imperfectum' Red. et sic, sed CHARISS, Picc., ET OVIAE RVFINAE CONIVCI ARIS Pall., EIQ · VIAE · RVFINAE CONIVGI LARIS | SIMAE Bocchi, ET · OVIAE · RVFINAE · CONIVGI · KARIS Cort., om. Lil. Fel. — Laterum instrumenta sic fere repraesentant Bocchi et Cort.

1959 Caprulis ad ecclesiam S. Laurentii.

. . . NAEVIVS . . .
. . . T · F · PVBL . . .
. . . . . FRON . . .

Valvasoni ms.

1960 in porta Caprulana apud ecclesiam.

... SIMA ...
... ARCA ...
... NAVER ...
... LVERE N ...

Valvasoni ms.

Agitur de arca sepulcrali et fortasse de nummis poenae causa solvendis.

1961 Caorle.

S·R·A·M

I. F. Palladio Friuli 1, 6 (inde Bertoli p. 306 n. 434).

1962 Caorle.

OLIMPVS LEONIC
VS·SIBI ET CORPORI
VRSAE · IVLIAE

I. F. Palladio Friuli 1, 6 (inde Bertoli p. 244 n. 324); Pococke p. 126, 2.

OLIPVS · LEO·VIC — | VS · SIVI ET·COI . . . RI | VRSE IVLIE Poc.

XXI. OPITERGIVM *(Oderzo)*. *Tribu Papiria.*

Opitergii, si excipias inscriptionem tropaei Alpium servatam apud Plinium 3, 20, 136 in antiquissimis quibusque syllogis Cenniniana, Angelicana D. 4. 18, Ferrarini (Trai. f. 100) aliisque relatam cum praescriptione hac *'inscriptio a tropheo Alpium Opitergi d. Octaviani Augusti'*, tituli in illis comparent nulli. Primus qui Opiterginos referat est *Marinus Sanutus* tam in itinerario a. 1483 quam in libro epitaphiorum ms. Veronensi, a quo videtur pendere *Ferrarinus* in codicis Parisini addendis et in Regiensi (nam a Traiectino absunt), ita tamen, ut exempla habuerit a Sanuto meliora subinde ii quorum nobis copia est versuumque ordinem retinentia. — Sanutum excipiant *Hieronymus Bologna*, qui Opitergina exhibet ex lapidibus excepta tam in sylloge primaria (cod. Cicognae 1874) quam in antiquario; *Valvasone*, qui in schedis servatis cum Muratorianis seriem habet Opiterginam satis amplam ex parte Sanutianae affinem, ex parte aliunde derivatam; *Pancirius*, in cuius sylloge scripta (codd. Vat. 6035. 6036) Opiterginae insunt ex simili nec tamen eadem sylloge profectae. Aldus *Manutius* iunior inter Veneta sua (cod. Vat. 5248 p. 44) perpauca recepit Opitergina; videtur tamen alia habuisse in schedis non servata, cum ab eo *Fonteius* in libro de gente Caesia (1582) accepisse se scribat Opiterginam n. 1986. *Pignorius* in addendis scriptis ad Gruterum (cod. Lugd. Papenbr. 6) Opiterginas quasdam affert, semel descriptorem laudans Hieronymum Alexandrum vel potius *Aleandrum*, unde cum Aleandrinis reliquis hae quoque redeunt inter schedas Barberinas. Complura epitaphia Opitergina Muratorius habuit tam ab Antonio *Scotti* Tarvisino quam ab Octavio *Bocchi* Hadriano, ab utroque ut videtur ex ipsis lapidibus excepta. Paullo post alia addidit Almorò *Albrizzi* in commentariolo de Opitergio (edito in *Memorie storiche che spargonsi di settimana in settimana per la colta Europa.* Venetiis 1743. 4 pp. 20) rarissimo hodie mihique exhibito a Cicogna; usus est Albrizzius etiam schedis Francisci Melchioris Opitergini. Post *Maffeium* et *Lazarum*, quorum ille in museo Veronensi, hic in syllogae Calogeranae vol. 40 (1749) Opiterginis titulis aliquam operam impendit, Io. Dominicus *Coletus* Venetus veteres inscriptiones Opiterginas ita perfecit, ut expectarent typographum. Cuius syllogae dedicatae Iulio Tomitano sub die XIII k. Dec. a. 1785 tria exempla vidi scripta, unum autographum Venetiis in bibliotheca Correr C. 5. 1 cum additamentis scriptis maxime in chartis solutis eidem volumini insertis, alterum ibidem in bibliotheca Cicognae n. 223, ex autographo scripto a. 1788 descriptum a Francisco Negri a. 1790, tertium autographum, olim Iulii Tomitani, deinde Francisci Negri, mox Ortii, nunc bibliothecae municipalis Veronensis (cod. hist. n. CLXXV). Tres libri concordant fere, sed optimus est Correrianus, in quo quaedam additamenta sunt in duobus aliis non reperta. In praefatione Coletus ait collegisse se haec tam ex lapidibus quam ex Melchiorianis schedis, 'quas et Amaltheorum nobilis bibliotheca et Iulii Tomitani comitis atque Ignatii Zambaldii humanitas singularis suppeditarit'; denique addit Philippum Zanettium Opitergini cleri sacerdotem collegisse marmora parvo volumine comprehensa: 'ea ita probavimus, ut in nostra hac collectione principem locum obtinere illa voluerimus'. Partem horum titulorum Cortenovis etiam non tam in sylloge posuit (nam ibi praeter unam desiderantur Opiterginae) quam misit ad Marinium; nam quae extant Opitergina inter schedas Marinii Vaticanas, Coletiana sunt. Nuper Cantu in compilatione *illustrazione del Lombardo-Veneto* et maxima et pessima titulos Opiterginos dedit vol. 5 parte 2 p. 693 sq. alios ex Coleto, alios ex ipsis lapidibus domus Galvagnianae; adnotavi inde potiora et maxime ibi primum edita. Ipse Opitergium adii a. 1857 quaeque ibi extant, praesertim in domo Galvagna, descripsi.

Opitergii origines latent. Ptolemaeus Concordiam Carnis adscribit, Opitergium Venetis, ut eorum regiones separasse videatur Liquentia flumen. Memorantur Opitergini primum in bello inter Caesarem et Pompeium, quo pro illo fortissime dimicarunt (Liv. ep. 110; Lucan. 4, 462; Florus 2, 13); de qua pugna reliquis auctoribus plenius referunt scholia ad Lucanum l. c. nuper ab Usenero reperta: *Opitergium oppidum est, quod cum Caesare sentiebat contra Pompeium. In qua nave erat C. Vulteius Capito tribunus militum, qui primum suos hortatus est, ut fortiter dimicarent, deinde cum ad deditionem vocarentur, exceptis sex invicem se occiderunt. Propter quod Caesar in solacium Opiterginis in annos XX vacationem* (*xxu actionem* cod.) *militiae dedit finesque eorum trecentis centuriis ampliavit.* Marcomani quo tempore obsederunt Aquileiam, Opitergium exciderunt (Ammian. 29, 6, 1). Ad condicionem oppidi quod attinet, coloniam eo nullam deductam esse iure colligemus ex Plinio 3, 19, 130, nec quicquam in contrarium probant coloni Opitergini Lucani l. c. Praefuerunt rei publicae quattuorviri iure dicundo (n. 1978. 1980). Praeterea nominantur *allecti aerario* n. 1978, quod officium similiter redibit in duobus aliis Venetis oppidis Feltria et Vicetia peraeque obscurum. Item hic habemus sacerdotem Salium n. 1978. De seviris modo ingenuae condicionis, modo libertinae et de Augustalibus ab iis diversis condicionis mere libertinae eadem cadunt in Opitergium, quae supra diximus de Aquileia et de Concordia.

Titulos huc rettulimus etiam vicorum proximorum, ut sunt Fratta et Camino, item paucissimos praeterea repertos inter Livenzam et Piave fluvios in pagis Cimadolmo et Godego, nisi quod ruderatos ad Ceggiam n. 827. 885 propter idoneas causas transtulimus inter Aquileienses.

1963 Opitergii in castro.

I · O · M
G·LVCIVS
TERTIVS · PRO
SE · ET · SVIS
V·S·L·M

Maffei M. V. 377, 4 (inde Donat. 2, 3).

1964 litteris malis, Francui prope Oderzo in domo Galvagna.

Q · CARMINIVS · Q · L · PHILEROS
VIRIBVS·ARAM· V·S·L·M

Descripsi.

1965 Opitergii *'questo è un sasso oblongo'* VALV.

DE · CAELO
TACTVM
ET
CONDITVM

Valvasoni ms. (inde Mur. 129, 3; Orelli 2482).

1966 Opitergii rep. in turri antiqua, extat in aedibus Giacomuzae.

p*o*|NT · MAX
p. p.|TRIB · POT
COS · II · OP
ti MO · MAXIMO
q VE · PRINCIPI
o PITERGINI

Dedit Dom. Ricci Tarvisinus.

1967 olim Bredae ad aram ad ecclesiam S. Mariae.

. . . .
. . . .
PIO FELICI
INVICTO AVG
ORDO·OPITE*rg*

Coletus ms. (in Cicogniano deest) inter additamenta duobus exemplis, ex schedis Opiterginis servatis Patavii apud com. de Lazara.

Supra pinguntur protomae duae. — 3 OPIT// Col. II.

1968 Opitergii nuper rep., cum turris antiqua diruitur ad mercatum ampliandum; nunc in aedibus Giacomuzae.

L · RAGON*ius*
L · FIL · PAP
V*r*INAT*ius*
LARCIV*s*
*q*VINTIAN*us*
*le*G · LEG · XIIII · Gem
*sta*TVAM · *d*E*cre*
tam AB · ORD*ine*
*aug*VSTAL*ium*
*opit*ERGINO*rum*
///P/NTFIG P/E · CONT///
POSV*it*

Dedit Dom. Ricci bibliothecarius capituli Tarvisini a. 1867.

3 VNINAT/, 7 TVAMOE/, 9 VSTALT/ exemplum. Eiusdem viri titulum reperies in Tarvisanis n. 2107, ubi vide.

1969 Opitergii in aedibus Melchioris.

l · ragonio
l · f · pap · u
rinatio larcio
quint|IANO
leg · s|ODAL·
hadr|IANAL
ETTI
ELLINI
ET·FIL
et nepo|TES

Coletus cod. Correr in fine; in Cicogniano deest.

1970 Opitergii *ritrov. nel mese di Aprile del 1797 in un gradino della piccola torre vicino al ponte detto di Stalla;* servatur apud Amaltheos.

L · RAGO*nio*
L · FIL · PA*p*
TVSCE*no*
QVINTI*ano*
C I

Aliena manu, fortasse Negrii, adscripta est ad Coleti inscr. Opiterg. exemplum Veronense.

Eiusdem iuvenis titulam reperies in Asolanis n. 2087, ubi citavimus tertium urbanum.

1971 Camini primo ab Opitergio lapide in distr. Porto Buffolè in facie ecclesiae LAZZ. SCOTTI. COL., similiterque etiam COD. AMBROS.

C · SEMPRONIO
C·F·PAP
CASSIANO
L · RAGONIVS
QVINTIANVS
AMICI · FILIO
T*es* · F*i*ER*i* · IVSSIT

Cod. Ambros. C. 61 f. 104' (inde Mur. 1496, 12 sub falso nomine Mariangeli Accursii); Mur. ms. et 1496, 12 ab Ant. Scoto; Lazzari in syll. Calogerana vol. 40 (1749) p. 357. 380; Coletus n. 12.

Vv. non div. Ambros. — 2 C · T Lazz., C · P Col. — 4 PAGONIVS Ambr. — 7 TI · P · LIBERO· IVSSIT Ambr., om. reliqui.

1972 Braidae olim, qui pagus est in Tarvisana, in pulcherrimo saxo, quod barbarus sacerdos quispiam corrupit BON.

. . . . . OPITERGINORVM PATRONO

Bononius in antiq. l. I (cod. Tarvis.), inde Burchelatus hist. p. 504.

1973 in villa Fractae apud Contarenos MUR. (ed.); *in villa di Guja presso il Contarini* ALBR.; *in cà Contarini* MUR. (ms.).

FL · VICTOR · VETERANVS
SIBI · ET · ZOSIMETI · VXORI · SVAE · INC
VIXIT · AN · XXV
OMPARABILI · CVM · QVA · RELIGIOSE
ET · OMNI · CASTETATE · VICXIT · VIV
VS · DE · PROPRIO · SVO · FECIT · SI · QVIS
HANC · ARCAM · POST · OVITVM · NO
STRVM · VOLVERIT · APERIRE · INFE
RRE · DEBET · FISCO · *X* · POL · SESCENT
OS

Mur. ms. XIX, 226, ed. 816, 4 cui misit Scotus; Albrizzi p. 12; Coletus n. 35 ex schedis.

1 *l* FEVECTOR Mur. (ms.). — 3 VIXIT · AN · XXV om. Mur., inter QVA et RELIGIOSE inserunt Albr. Col.; puto minoribus litteris inter versus supplementum fuisse. — 5 CASTITATE, 9. 10 SEXCENTOS Col.

1974 Opitergii in basi columnae domus Ioannis aromatarii in foro SAN. Ad forum AMBR. In foro PANV. Apud Franciscum Melchiorem FONT.; olim apud Melchiorios COL. — Venetiis MACCI.

M · CAESIO · EVNO
IIIIII VIR
CAESIA · M · L · GRATA
PATRONO·ET·SIBI
V · P

Sanutus itin. 1483 p. 127 et syll. f. 61 n. 1; Ferrarinus (Par. f. 155 n. 3, Reg. f. 123 n. 4); Hier. Bononius cod. Cicognae 1874 f. 27 bis, semel 'ex Aug. Trivella'; Ambros. C. 61 f. 104; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 62. 71; Valvasoni ms. (inde Mur. 684, 3, citans praeterea Oct. Bocchium); Fonteius de gente Caesia p. 152 (inde Grut. 380, 5); Macci ms. II f. 288 nescio unde; Albrizzi p. 11 ex Fonteio et cod. Melchioris; Coletus n. 25 ex schedis.

Vv. ordinem retinent Ferr. Trivella Valv. Font. Macc. et fere Panv. — 1. 3 M pro M San. (it.) Ambros. Col. — EVVO San. Ferr. Panv. 71 (?), ENNO Ambr., ERMO Panv. 62 (?). — 2 om. Panv. 62. — VIRO Col.

1975 Opitergii nuper inv. in turri, extat in aedibus Giacomuzae.

AVGVSTALI
CASTRICIA · M · l
PRIMA

Dedit Dom. Ricci Tarvisinus.

1976 Opitergii *nel canton della chiesa della Madonna* VALV. Ad D. Magdalenam PANV. *Immurata sotto il portico della chiesa di S. Maria Maddalena* ALBR. Nunc Francui in domo Galvagon.

DECR · AVGVSTAL
OPITERGINOR
T · ENNIO · PLANCO

Contuli. Hier. Bononius in cod. Cicognae f. 27; Valvasoni ms. (inde et ab Oct. Bocchi Mur. 1065, 6); Panvinius Vat. 6035 f. 134'; Albrizzi p. 11; Coletus n. 4 falsam iudicans sine causa; Cantù *ill.* 5, 693.

1977 Opitergii ALBR. in muro vineae Capelli COL. CORT.

M · FVLVIVS · M · F
MARCELLINVS
VI VIR · CONCORDIAE
ET · OPITERGI · SIBI · ET
RENNIAE · Ͻ · LIB · LYGIDI
VXORI · OPTIMA*e*
V·P
IN · FRONTE · P

Albrizzi p. 11 ex cod. ms. Francisci Melchioris Opiterg'ni; Coletus n. 7, quod exemplum Marinio misit Cortenovius.

4 SIBI Col., TRIB Albr. — 5 RENNIAE·LIB·LYGIDI Albr., RINNIAE · Ͻ · LIB · LVGDI Col. — 6 OPTIM . . . Albr. — 8 P om. Albr.

1978 Opitergii rep. Sept. 1845, nunc Francui in domo Galvagna.

in latere:

m. laetori|S PATERCLIANV|*s*
n|VME RO · COLLEG
opi|TERG · S ALVTEM
COLLEGII · VES T
M·OMNIBVS · EX
OPTIMI · COLLEG *ia*
C · QVOQVE · CONS
RIS · COMMODIS
E · POSTERITATIS ·
VT · HONOREM · TA
i NME · CONFERENDO
S · QVO · AMORE · ME
DEBVI · HOC · VESTRVA
M · LARGITIONE · LICET
MODICA · REMVNERARE
*con*FERO · VOBIS · HS · XX · MIL · N
*eu*M · VSVRIS · CENTESIMI
*quorum redit*VS · EFFICIT · ANNV *os ∞ m*
CVIVS · SVMMAE · PC
SPORTVLIS · VESTR
*di*E · NATALIS · MEI
*r*EIQVI · VERO · n
TICENTVR · VS
AM · VITA
MEVM
OREM
OI

in antica:

M · LAETORIO
M · FIL · PAP
PATERCLIANO
IIIVIRO IVR DIC II
ALLECTO
AER SALIO ///
PATR*on*O COLL

Descripsi. Repperi praeterea inter schedas Cicognae exemplum paullo plenius, unde veniunt quae in antica v. 1. 2. 3. 7, in latere v. 1. 2. 3. 6 exhibentur inclinatis. Alterum habui aeque plenius inter Kandleriana acceptum ab Ioh. Carrara, sed quod minus emendatum visum est; cuius subieci v. l. ad ea quae hodie desiderantur.

In antica 6. 7 PATRONO · COLLE | //// T; in latere 1 PATERCLIANVS, 2 COLLEGIO, 4 VESTRI, 5 fin. EXHIBERE, 6 COLLEGIATI exemplum Kandlerianum.

1979 Opitergii '*questo è un capitelo in opera dorica*' VALV.

T · QVINCTIVS · M · F
POPVLO · DEDIT

Valvasoni ms. (inde Mur. 482, 9); Panvinius cod. Vat. 6036 f. 71; Manutius cod. Vat. 5248 f. 44.

Vv. continuant Panv. Man. — 1 TI · Valv. — QVINTIVS · ME Man. — Post M F et post DEDIT lacunam indicat Panv.

1980 Opitergii PIGN.

L · SEMPRONIVS
VRSIO
IIII · VIR · I · D
L · SEMPRONIO
MAXIMO
IIII · VIRO · I · D
ET · CAMVRIAE
L · F · CELERINAE
PARENTIB
ET · LAECAE · P · F · VRSAE
VXORI
V · F

Pignorius in add. ms. ad Grut.: 'Opitergii descripsit Hieronymus Alexander'; Fabrett. 627, 231 ex schedis Barb.; Albrizzi p. 12 ex cod. Melchioris; Lazzari in syll. Calog. vol. 40 (1749) p. 385 ex editis ut videtur; Coletus n. 34 ex schedis ut videtur.

7 CANVRIAE Col. — 9 PARENTIBVS Fabr. Albr. Col. — 10 LACCAE Col.

1981 Opitergii.

M
IIIIII · VIR
M · L
M · LIBERTA

Albrizzi p. 12 ex ms. Melchioris. Datur duobus versibus, ut alter incipiat a LIBERTA.

1982 Opitergii *in una vigna nel muro verso il Montican* ALBR.

L · SICINIVS · L · L
PRIAMVS · AVRIF

T · CARMINIVS
Ↄ · L · ATREVS · MAG*n*

Mur. 687, 5. 977, 9 ab Oct. Bocchi; Albrizzi p. 12; Coletus n. 28. 43 a prioribus et ex schedis Melchiori.

Disiungunt titulos Mur. Col. — 1, 1 T · SICINIVS Mur. — 2, 2 M · AGV Albr. Col., MAG · VI Mur.; scripsi *mag*[*n*](*arius*).

1983 Opitergii in gradu exteriore eccl. de Carmele.

F · ALACIO
F · F

Coletus n. 46.

1984 Opitergii apud Amaltheos COL. Nunc Francui prope Oderzo in domo Galvagna.

L · AVTRO
N I M A
X V M I
IN F P XXX

Descripsi. Coletus ms. in fine.

1 LATRO ego, L · AVIRO Col.

1985 Opitergii in villa Morelli MUR. In atrio domus Melchioriae ALBR. COL. NEGR.

protomae tres

BARBIA · M · F · MAXVMA
V · F · SIBI · ET
C · BARRIO · L · F · NIGRO
ET · C · BARBIO · C · F · TERTIO

Hier. Bononius in antiquarii l. II (cod. Marc. Lat. 14, 168); Mur. 1443, 6 ab Oct. Bocchio; Albrizzi p. 12; Coletus n. 8; Cortenovis misit Marinio; Franc. Negri exscripsit.

1 C · BARBIA Negri. — M · F Bon. — 3 C · F Bon. — 4 L · F Mur.

1986 Opitergii in aedibus Iulii Melchioris FONT. Nunc in domo Galvagnae.

protome viri | *protome adulescentis* | *protome mulieris*

T · CAESIO · L · F
CHILONI · VIRO

Contuli. Valvasoni ms.; Fonteius de gente Caesia p. 130 (inde Grut. 765, 10) ab Aldo Manutio iuniore, in cuius schedis nos non repperimus; Albrizzi p. 11; Mur. 1316, 12 ab Oct. Bocchi; Coletus n. 17; Cantù *ill.* 5, 694.

1987 Opitergii in columna.

T · CANNVTI
T · F · IN · FRO
P · XXX
RETRO · P
XXXIV

Albrizzi p, 12; Coletus n. 31 ex schedis.

1 T · CNNVTI Albr. — 4 PEDES Col.

1988 Opitergii.

CANVTIA · REGILLA
CANVTIA · SEDATA

Panvinius Vat. 6035 f. 123.

1989 Opitergii in vinea Capelli supra fenestram muri.

C·CARMINIVS·Q·F

Coletus n. 6.

1990 Opitergii.

CARMIN*iai*
C·F·MINAI·ET
STACT*e*
NVTRICI

Coletus n. 33.

1991 Opitergii nuper rep. COL.

globus cum protome
C · CASSIO · C
ODORO · C

Coletus n. 48 ab Iulio Tomitano.

1992 in villa Godega sub Sacile in confinio Foroiuliensis provinciae et Tarvisanae in aedibus Gabrielli.

PATRI · ET · CATIAE
TI · F · MAXVMAI
MATRI

Zeno *lett.* 1, 252. 256 misit a. 1704 Fontaninio et Muratorio; hic ed. 1248, 3. Inde opinor Coletus inter Tarvisanas n. 26, inter Opiterginas n. 46.

1993 arca. In villa Parise in domo Salvini ALBR. ibidemque apud Candidam uxorem Io. Salvinii defuncti collocant COL. CORT.

T · CERVONIO
SECVNDINO
FI·LI·P·B·F

Albrizzi p. 12; Coletus n. 18; Cortenovis ms. p. 93.

1994 Camini primo ab Opitergio lapide in pariete ecclesiae COL. similiterque SCOTUS. In agro Opitergino MAN.

T·CRVTONIVS·T·F·
ACER·APER

Manutius Vat. 5248 f. 44; Mur. ms. et 1664, 12 ab Ant. Scotto; Coletus n. 9.

T·CVRTONIVS.T·F·ACER·APTE vv. non div. Man.

1995 Opitergii in aedibus D. Soleti ad puteum.

A · DRVSVS

Coletus cod. Correr n. 50.

1996 Opitergii olim apud Melchiorios.

L · FVRI
CN · F

Coletus n. 30.

1997 Francui prope Oderzo in domo Galvagna.

HAVE · MIHI
HERACLE · FILI
INCOMPARABI
LIS · QVI VIXIT
ANNIS·VIIII·MEN
SIBVS·XI·DIEBVS
XIII
PATER PIENTIS
SIMVS POSVIT
FILIO MERENTI

Descripsi.

1998 Opitergii.

Q · HERENNIVS · TI · F
MODESTVS

Valvasoni ms.; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 71. 76'; Mur. 1685, 9 ab Oct. Bocchio; Coletus n. 32 ex schedis.

Vv. divisi ad Valv. Mur. — 1 HERENIVS Panv. 71. — T·F Panv. 71 Col.

1999 Opitergii.

IVLIAE
DYNAMI
H · B

Coletus (in additamentis) ex schedis antiquis titulos Opiterginos duos solos sistentibus apud Io. Bapt. com. de Lazara Patavii.

2000 Francui prope Oderzo in domo Galvagna.

globus cui insidet leo
C·LAELIO
C · L
OPTATO

Descripsi. Ed. Cantù *illustr.* 5, 694.

2001 basis magna quadrata. Opitergii apud forum in basi lapidis vulgo *del bando* COL. Nunc Francui prope Oderzo in domo Galvagna.

LAETILIA·TI·F·SECVNDA
T · F · I ·

Descripsi. Valvasoni ms.; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 71. 76'; Coletus n. 13; Cantù *ill.* 5, 693.

2002 rep. 8 Mai. 1788 prope Opitergium in praedio monialium S. Dominici COL.

M · LAE
TORIVS
M · L
DONATVS
LOCVM
SEPVLTV
RAE · ET
MONVME
NTI
I·F·P·XV
R · P · XV

Coletus n. 49; Marinio misit comes degli Azzoni; *Nov. Fior.* 1788 p. 474.

1 MARCVS Nov.

2003 Opitergii MUR. Olim in aedibus Alexandri Giozzae COL.

Mur.:	*Col.:*
D M	F
LAPLESOBIE · FILIE	LAPIDE POSIT SI BI
SVS TVRELIAE · T · F	VETVRELIAE · T · F
TERTIAE	TERTIAE
....TI · F · TVBERO	
....IVSSIT	

Mur. 1182, 3 ab Oct. Bocchi; Coletus n. 14 ex schedis (inde Cantù *ill.* 5, 695).

2004 sarcophagus, cuius operculum deest. In villa S. Michaelis de Cimadolmo VI ab Opitergio lap. rep. in putei fossione a. 1782 et delatus in pagum de Tezze, hortos de Malanottis.

VXORI · ET · MESSIAE
PRIMI · F · MAXSVM
AE

Coletus inscr. Opit. n. 21 et denuo n. 31 (cod. Correr), inscr. Tarvis. n. 37 et in nota ad n. 26.

2005 Opitergii.

C · NVMONIVS · VARIA
VESIA

Mur. 1718, 3 ab Oct. Bocchi.

Fortasse non est nisi nummus aureus inscriptus C·NVMONIVS·VAALA' VAALA.

2006 Opitergii *in casa di M. Franc. de' Liberali* VALV. in aedibus Capelli COL. Nunc Francui in domo Galvagna.

POPILLIAE · M · F
PAETILLAE
CARMINIA·Q·F·SEMPRVLLA
FILIAI

Descripsi. Valvasoni ms. (inde male Mur. 1273, 4); Mur. 2066, 9 ab Oct. Bocchi; Coletus n. 22; Cantù *ill.* 5, 694.

1 POPILLIAE Valv. Col., /OPILLIAE ego, OPILIAE Bocchi.

2007 litteris minime bonis. Francui prope Oderzo in domo Galvagna.

D M S
////A PROBATA FRVCTO
CONIVCI SO PIINTISSI *sic*
MO PVBLICO IDIM SI *sic*
IIT VIRO FORTISSI
MO · IN FRONTII P VIII
IN AGRO P · XXXX

Descripsi.

D(is) m(anibus) sacrum. ... a Probata Fructo coniu[g]i s(u)o pientissimo publico, idem si(bi) et viro fortissimo. In fronte p(edes) VIII, in agro p(edes) XXXX.

2008 in ecclesia beati Iacobi de Col Franculeo penes Opitergium super aquae benedictae lapide SAN. iisdemque verbis VALV. In pariete ecclesiae Colfrancui primo ab Opitergio lapide COL.

PVPIA · Ↄ · L
LOEME

Sanutus f. 81 n. 4 eodemque exemplo Valvasoni ms.; Coletus n. 10.

San. et Valv. vv. continuant.

2009 Opitergii.

C · RAECIVS · SP · /
SIBI ET
CANNVTIAE T · P
MAXIMAE
VXORI OPTIMAE
V · P

Valvasoni ms. (inde Mur. 1395, 8).
1 SP lacuna non indicata traditur.

2010 Opitergii olim in aedibus Alexandri Giozza.

IANI
RAECIA · TI · L · CAESI/
PATRONO · ET · SIBI
V F I

Coletus n. 15.

2011 Opitergii *alla Fratta* ALBR. Ad Frattam in aedibus Contarenis ad puteum primo ab Opitergio lapide COL. Nunc media pars est Francui in aedibus Galvagnae.

protomae duae fractae
L · RATTIVS · SEX · F
SIBI · ET · SVIS · ET · VXOR · V · F
cu barba protome — *viri protome*
SEX · RATTIO · Q · F · PAT
CASSIAE · SEX · F · MAT

ne' lati del sasso vi è una figurina per lato intiera, una delle quali par maschio e tiene nella mano dritta un pugnale con la punta in alto, nella sinistra . . . . . ; l' altra pare femina, che nella destra ha un' hasta, nell' altra . . . . . . VALV.

Contuli partem inferiorem v. 3. 4 cum protomis duabus; scalpro instaurata est, sed secundum vestigia antiqua. Valvasoni ms. (inde Mur. 1395, 11); Panvinius Vat. 6036 f. 76'; Albrizzi p. 12 ex ms. Melchiori; Mur. 1274, 6 ab Oct. Bocchi; Coletus n. 19; Cantù *ill.* 5, 694.

In vv. div. sequor Valv. Col. — 1 L · RATIVS · SEXT Albr. — 3. 4 Panv. non habet. — 3 Q · F Albr., C · F Bocchi. — 4 CASSIAE Bocchi, CASSIAL Valv. Albr., CASSIAE Col. ego. — Adhaeret apud Albr. et Bocchium n. 2024, qui titulus apud Valvasonium praecedit.

2012 *base cubica grandissima con incavo tondo poco profondo di sopra, scavata presso Oderzo a fior di terra, ora in villa di S. Andrea di Barbarana sulla Piave, nella casa già Consigliere Rossi, ora degli eredi di Andr. Giudici.*

C · RVBRIO · C · F · CLA
CAPITONI · ET
SECVNDO · OPTATO · FVSCO
LIBERTEIS

Lazzari descripsit.
Tribus est Concordiensium, non Opiterginorum.

2013 litteris malis; *l* est L. Francui prope Oderzo in domo Galvagna.

SARENVS · VALERIVS et
SARENA · MAXIMA · FILIO
DVLCISSIMO · VALENT
INIANO · M · FECERVNT
QVI · VIXIT · ANNOS · V · D · XXX
ACERVO · FVNERE · LAPSVS

Descripsi. Ed. Cantù *ill.* 5, 694.

2014 Opitergii apud Franc. Melchiorem.

SATRIA · C · F · TIGRIS
SIBI ET
MARCELLO FILIO

Mur. 1211, 1 ab Oct. Bocchi.

2015 Opitergii in turri portae Tarvisinae e regione tituli n. 2019 SAN. sub beati Marci Evangelistae apud medii pontem (?) imagine VALV. sub horologio PANV.

L · SEIVS · L · F · FAVSTVS
T · SEIVS · L · F · PRONTO
VIVI · SIBI · ET
PISENTIAE · SECVND · MATRI
SEIAE · L · F · SOXORI
figurae quaedam parvae

Sanutus itin. 1483 p. 127 et syll. f. 61 n. 3; Ferrarinus (Par. f. 155 n. 1, Reg. f. 123 n. 2); Hier. Bononius cod. Cicognae 1874 f. 27; Valvasoni ms. bis (inde et ab Scotto Mur. 1276, 9); cod. Ambros. C. 61 f. 104; Panvinius Vat. 6035 f. 134'; Burchelatus hist. Tarv. p. 504; Coletus n. 26 ex schedis.

In vv. div. secutus sum Ferr. (Par.) Valv. II. — 2 T · F San. (syll.) Ferr. Bon. Burch., L (om. F) Valv. I. — 3 VIV Valv. I, VIRI (?) Panv., om. Burch. — 4 PISENTIAE Panv. Col., PISANTIAE Valv. I. — SECVNDAE Valv. I. — MATR San. (it.). — 5 SEIAE Panv. Col., om. Valv. I. — SOROR San. (it.), om. Ambros.

2016 Opitergii.

C · SEPPIVS · P · P

Coletus n. 27 ex schedis ut vid.

2017 Francui prope Oderzo in pariete ecclesiae COL. Nunc in domo Galvagna.

C · SESTIVS · P · F · RVFIO
SIBI · ET · FAV

Descripsi. Coletus n. 16; Cantù *ill.* 5, 694.

2018 Opitergii *nel gardin dell' antica casa Melchiori Regj in Borgo della Maddalena* ALBR. ad aedes Capelli COL. Nunc Francui in domo Galvagna.

M · SOCELLIVS
CLENO
T · F · I · SIBI · ET
SOCELLIAE · M · L
PILINNAE
MATRI

Descripsi. Mur. 1279, 1 ex schedis Valvasoniis, in quibus ego non repperi; Albrizzi p. 12; Coletus n. 11; Cantù *ill.* 5, 693.

2019 Opitergii in basi columnae logiae e regione portae Tarvisinae SAN. Super dicti loci angulo logiae VALV. (praecedit n 2015). Erat Colfrancui in aedibus plebani, nunc Venetiis apud fratres Gradenigo CALOG. ALBR. LAZZ. GRIS. In aedibus D. Candidae uxoris quondam Io. Salvinii in loco vulgo Parise prope Opitergium CORT.

M · TERENTIVS
VOLTIETIS · F · SIBE
ET · VXSORI · F

Sanutus itin. 1483 p. 127 et syll. f. 61 n. 2; Ferrarinus (Par. f. 155 n. 2, Reg. f. 123' n. 3); Valvasoni ms., hi tres eodem exemplo. Hier. Bononius cod. Cicognae 1674 f. 27. Tertium ex lapide Ang. Calogerà in epist. ad Mur. ms. 25 Iun. 1737 et Albrizzi (1743) p. 11 et Lazzari in syll. Calog. vol. 43 (1749) p. 383 et Coletus ms. n. 29 ex schedis ut videtur; idem exemplum male descriptum a Scotto et Zenone accepit Mur. ms. et 1408, 9, quod sprevi. Quartum descripsit Grisellinius (inter Gazzeriana Taurinis), quintum Cortenovis ms. p. 93.

In vv. div. consentit Ferr. cum exemplis recentioribus. — 1 M pro M San. (it.). — 2 VOLTIESTIS F San. (syll.), VOLTIEST (om. ISF) Valv., VOLTIETIS · F Lazz., VOLTIETIS E Albr., VOLTEIVS Gris. — SIBE Bon. (qui de *sibe* forma in nota affert Quintilianum inst. 1, 7, 24) et Calog. cum suis, SIBI San. cum suis et Gris. Cort. — 3 VXSORI Sanutus (it.) Ferr. (Par.) et Calog. cum suis, VXORI reliqui. — E pro F Albr.

2020 ad Fornaces D ab Opitergio passibus in domo rurali Helenae Borangae.

SEDIT · M · F · TVSCILL
C · L · TERTVLLAE · M · T
TVSCILIAE

Coletus n. 36, lectionem certam esse negans.

2021 Francui prope Oderzo in domo Galvagna

TI · VARI · TI · F
C · VARI · TI · F
T · VARI · TI · F
L · S · IN · FR · P · XXX
RE · P · LXX

Descripsi.

2022. 2023 Opitergii.

. . . .
VELIAE · L · F · SABIN
AE · VXORI · Q · LVCRE
TIO · Q · F · CLEMENTI
Q · LVCRETIO · Q · F · SE
VERO · VIVOS · F

Mur. 1417, 9 ab Oct. Bocchi.

2024 Francui prope Oderzo in domo Galvagna.

INF · P · XX
RE · P · XXX

Descripsi.

2025 Opitergii.

LOC · INF · P · LXXV
INT · P · XXXV

Valvasoni ms.; Albrizzi p. 12; Mur. 1274, 6 ab Oct. Bocchi, hi duo continuantes haec verba titulo n. 2011.
1 ɪxxv Albr., ɪxx Mur. — 2 xxx Mur.

2026 aetatis christianae ut vid. Francui prope Oderzo in domo Galvagna.

I I M I I
EN · III · D
MMIO · I

Descripsi.

2027 Francui prope Oderzo in domo Galvagna.

TIO · PRI
E V D O

Descripsi.

2028 Francui prope Oderzo in domo Galvagna.

I N I
ONTE
PEDES XX

Descripsi.

2029 Francui prope Oderzo in pariete ecclesiae COL. Nunc in domo Galvagna.

SIBI ET SVIS

Descripsi. Coletus n. 20; Cantù *ill.* 5, 694.

2030 Opitergii.

///// /////// RO
HI ////////// IO
FILIA
CARISSIMA
V · P

Coletus n. 24.

2031 apud Contarenos ad Fractam-

V F
protomae duae

Coletus in cod. Veron. inter add. ad inscr. Opiterginas.

2032 videtur urbana. Extat Oderzi *presso i cappuccini col corpo di S. Sabina.*

☧ BENEMERENTI IN PACE
columba cum ramo SABINEI DVLCISSIME CONGI QVE
VIXIT MECVM ANNIS V MSS†VIII

Albrizzi p. 4 (inde Coletus n. 45); Gorio misit P.Costadonius 7 Febr. 1750 (cod. Marucell. A 213) descriptam opinor ex Albrizzio; Marinius apud Maium scr. 5, 447 ab Iulio Tomitano, item omnino ex Albrizzio.

2033 rep. Opitergii 10 Mai. 1793 inter rudera turris praetorii, extat apud Amaltheos.

A A VI
C V N X X P
MAE R A

Coletus in additamentis.

XXIII. PAGVS LAEBACTIVM *(Castello Lavazzo).*

2034 apud Laebactes, qui nomen adhuc retinent, non procul a sacello S. Helenae, in privatarum aedium pariete VALER. (Bell.) Longaronii DOGL. Hodie Belluni in aedibus Pagani.

ASCLEP
IO · F · AE
LIVS · POL
LIO · MO
NITVS
POSVIT
❦

Contuli. Valerianus hieroglyph. (1556) l. 22 f. 160 (inde opinor Manutius cod. Vat. 5253 f. 314', orth. 611, ex hoc Grut. 70, 7) et ant. Bell. ms. et p. 76 (inde Mur. 18, 3); I. N. Doglioni p. 10; Piloni f. 15; Monaco tab. 7 f. 2.
4 VISV ins. ante MONITVS Manut. contra auctorem lapidemque.

2035 apud Laebactes, qui nomen adhuc retinent [Lavazzo M p. a Longarone in Valle Cadore] in sacello D. Helenae altaris loco VALER. similiterque PLERIQUE; in plebe Lavacii in vico castelli in sacello BONON.; *ora nel cortile della casa canonica* MIARI. Longaroni COD. LUGD.; extra Feltriam in agro RED.

IN · HONOREM ·
neronis CLAVDI
CAESARIS · AVGVST
GERMANICI
SEX · PAETICVS · Q · F
TERTIVS · ET
C · PAETICVS · SEX · F
FIRMVS
HORILOGIVM · CVM · SEDIBVS
PAGANIS · LAEBACTIBVS
DEDERVNT

Habent Redianas f. 55; Valerianus ms. et ant. Bell. p. 75 (inde per Lollinum Grut. 237, 6; Fabretti 684, 80); Hier. Bononius syll. f. 35, antiq. l. II p. 86; Pinelli cod. Ambros. C 61 inf. f. 96. 97' et D 199 inf. f. 12'; Ligorius citatus in Gruteri ed. 2; cod. Lugd. Burm. Q. 6; I. N. Doglioni 1588 p. 8; Piloni f. 29 omnino ex Valeriano; Luc. Doglioni *lettera al da Prato intorno ad una iscr. Bellunese* (*racc. Ferrarese* vol. 9. 1781. p. 39 — 66) qui aere expressit; Filiasi mem. 2, 154 (ed. 1), 1, 367 (ed. 2); Steinbuechel ms. et Hormayr *Archiv* 1821 p. 160 a Marcabrunio delegato imperatoris et Monaco tab. 7 f. 4, hi tres eodem exemplo; Miari p. 12.

In vv. div. consentiunt Valerianus Bonon. Luc. Doglioni Filiasi Horm. Monaco Steinb. — 2 lituram celant Red. Bon.; NERONIS tanquam ex lapide cod. Lugd.; DIVI · IMP supplementi loco Steinb. — CLAVDII I. N. Doglioni. — 3 CAES Filiasi. — AVGVST Red. Val. Steinb. Mon., AVGVSTI Bon. Luc. Doglioni Fil., AVGVST N. Doglioni Miari, AVGVS Horm., AVG Lugd. — 5 PAETICVS Red. — 6 TERTIV Mon. — 7 PAETICVS Red., PARTICVS Mon. — SEXT Fil. — F om. Red. Valv. Lugd. — 9 HORLOGIVM Horm., HOREOGIVM Mon., HOROLOGIVM Fil. — SS BVS Red., SENIBVS Steinb. Horm. Mon. — 10 LAERACTIBVS Red., LAEPACTIBVS Mon.

XXIV. BELLVNVM *(Belluno)*. *Tribu Papiria*

Auctores saeculi XV exeuntis perpaucos titulos habent Belluni vel ad Bellunam repertos, nimirum Felicianus unum, Redianus praeter hunc alios tres. Postea Iohannes Pierius Bolzanius VALERIANUS Bellunensis (1476—1558) scripsit de antiquitatibus Bellunensibus, quem librum scriptum vidi Belluni in bibliotheca Lolliniana, edidit primum cum praefatione scripta a. 1620 ex bibliotheca sua Aloysius Lollinus episcopus Bellunensis (Valeriani de litteratorum infelicitate libri duo. Eiusdem Bellunensia. Nunc primum e bibliotheca Lolliniana edita. S. l. et a. pp. 83. 4). Sed antequam ederentur, collectaneis iis usi sunt plurimi eius aetatis viri docti. Ita ROBORTELLIUS quae edidit in emendationibus (1557) Bellunensia accepta a Florio Maresio archipresbytero Belluni, quaeque PINELLIUS inde refert in libris hodie Ambrosianis C 61 inf. et D 199 inf., et quae leguntur tam in libro LUGDUNENSI BURMANNIANO Q. 6. sub titulo Viruni (quamquam in his quaedam sunt aliunde adsumpta) quam in libro MARCIANO Lat. XIV, 175 scr. c. a. 1600, quatenus ad Bellunum pertinent, denique LOLLINIANA Gruteri, item ni fallor eiusdem BORGHINIANA, omnia redire videntur ad unum auctorem primarium Valerianum, quem etiam Bellunenses auctores qui postea scripserunt expilare maluisse quam ipsos titulos scrutari consentaneum est. Exemplum suppeditabit n. 2043, ubi cum in lapide sit *d(omo) Opiter(gio)* prava Valeriani lectio *Dorifero* apud omnes ante me auctores tam exteros quam Bellunenses nullo excepto repetitur. Unde facile intellegitur in Bellunensibus his a Valeriano traditis consensum auctorum parum valere ad lectionem stabiliendam. Ceterum Valerianus neque indocte neque indiligenter officio functus est, sed ut simplicitatem saepe in eo desideres. — Secuti sunt IOH. NIC. DOGLIONI (*della origine ed antichità di Cividal di Belluno* Venetiis 1588. 4. pp. 23), qui ad Valeriana pauca adiecit sua opera inventa, testis in his probus et bonus; Georgius PILONI (*historia . . della città di Belluno* Venetiis 1607. 4. foll. 293), quem inscriptiones antiquas passim fraude interpolasse adnotationes meae cum declarent, item complures inscriptiones aut finxisse aut aliunde transtulisse inter Bellunenses immutatas et pessumdatas caput falsarum ostendet, ut propriam et bonum nihil omnino apud eum inveniatur; LUCIUS DOGLIONI qui scripsit commentarios duos citatum ad n. 2035 et alterum *sopra l'epitaffio di S. Flavia Vittorina* (Belluni 1791. 8. pp. 32), item libellum *notizie istoriche e geografiche della città di Belluno e sua provincia* (Belluni 1816. 8. pp. 134) qui dedit paucissima; Steph. TICOZZI (*storia de' letterati e degli artisti del dipartimento della Piave* Belluni 1813), item paucissima suppeditans; Io. SARGNANI schedae mihi visae Belluni in aedibus Miari; Franciscus MONACO pictor Bellunensis huius saeculi, cuius fasciculo continente (praeter mappam cum forma Belluni et aedificiorum tabulas duodecim) inscriptionum sigillorumque tabulas viginti, indice destituto certe in exemplo a me adhibito, usus sum non sine aliquo fructu; Florius MIARI (*antiche iscrizioni Bellunesi* 1844. 4 pp. 17), qui libellus titulos proponit versibus non divisis nec multa affert antea ignota. Denique Belluni morantem me et comites Miari adiuverunt schedis paternis aliaque supellectile litteraria quam tenent mihi exhibitis et professor Franciscus PELLEGRINI res antiquas eius agri diligenter perscrutatus. — Libros de Belluno Barpi (Belluni 1630. 4) et Beatiani (Venetiis 1673. 12) vidi, sed cum propriis carerent, omisi.

Bellunum (sic tituli urbanus Orell. 69 = 3549: *M. Oreius M. f. Pap. Secundus Belluno* et Aquileiensis n. 993; in itinerario p. 276, de quo loco dixi supra p. 167, libri variant inter *viam Belluno* et *viam Beloio*; Βελοῦνον Ptolem. 3, 1, 30; *Velunum* Plinii libri 3, 19, 130) Venetorum oppidis adnumeratur tam a Plinio quam a Ptolemaeo. In tribu fuit Papiria (v. titulus urbanus citatus et n. 2044. 2045. 2048. 2055). Municipium fuisse declarat praeter Plinium l. c. inscriptio n. 2044 *p(atrono) eq(uito) R(omani) m(unicipi)*. Inveniuntur tamen magistratus generis diversi, tam *IIII viri et iure dicundo* (n. 993) et *aedilicia potestate* (n. 2048) quam *II viri iure dicundo* (2045. 2047), praeterea *praefecti* (n. 2042. 2047) et fortasse *quaestores* (n. 2047) denique *collegium fabrum* (n. 2046).

2036 Belluni in campo ante ecclesiam S. Petri rep. 7 Sept. 1835, extat apud Miarium.

AESCVLA
PIO · AVG
ITVRIVS · SE
CVNDINVS
V · S · L · M

Contuli. Ed. Miari p. 10.

2037 basis quadrata. Sedegi quinto a Belluno lapide in colle S. Martini sub altari VAL. DOGL. Nunc Belluni in domo Pagani.

IOVI
O · M

Contuli. Valerianus ant. Bell. p. 77; Pandulphus Foeniculus Regiensis (syntaxis verborum Bononiae 1542, quem librum non vidi) omnino ex Valeriano; I. N. Doglioni p. 11; Piloni f. 13; Miari p. 15.

2038 Bolagi V a Belluno lapide rep. in mausoleo quodam et a Valeriano translata in locum conspicuum VAL. Extat Libani [qui vicus est prope Bolagum] in pariete turris ecclesiae SS. Faustini et Iovitae MIARI. — *Nella chiesa di S. Ciriaco nella villa di Castel della Pieve di Lavazzo* DOGL.

IOVI · O · M
P · HOSTILIVS
SERTORIANVS
V · S · L · M

Valerianus ant. Bell. ms. et ed. p. 73 (inde Mur. 4, 3); I. N. Doglioni p. 10; Piloni f. 14; Monaco tab. 6 f. 2; Miari ms. et p. 14; Pellegrini ms.

1 · · OVI Val. (ms.) Pell., IOVI reliqui. — 2 P·HOSTILIVS Pell., P·OSTILIVS Mon. et Miari (ms.), HOSTILIVS Val.

2039 litteris aevi labentis. Rep. a. 1558 *su la nostra possessione da Sei in un campo luogo detto in Cascel et l' ho messa in una casa da Sei* ANONYMUS MACCII. In vico q. d. Ascio (Xei) agri Bellunensis DOGL. Fuit ibi in aedibus Salcis, nunc est Belluni in aedibus Miari MIARI.

ab una parte:	*ab altera:*
P · GIMI	P GEMINIVS
NIVS·C·F	C·F·SIIVIIRV *sic*
SIIVIIRV *sic*	V · S · L · M
V·S·L·M	

Contuli. Habent ex schedis saec. XVI Maccius ms. 1, 135 (secundum Marinium; nam non repperi in codd. Maccii Parisinis); I. N. Doglioni p. 12; Piloni f. 15; Monaco tab. 6 f. 3; Miari p. 14.

Pro SIIVIIRV substituit IIVIR Piloni.

2040 Belluni superioribus annis in fundamentis basilicae reperta, extat ad aedis primariae parietem VALER. Ibidem adhuc. — *In Lebona città nella Germania ne' Bellunensi popoli* LIGOR.

IMP · CAESARI
M · AVRELIO · AN
TONINO · AVG
ARMENIACO
MEDICO · PARTH
CO·M*ax* · *p*ONTIF
MAX · *trib* · POT · XX*i* p. C. 161
IMP · *iiii* · *cos* III · P · P
DIVI · *anto*NINI · FI
DIVI · HADRIANI · NE
POTI · DIVI · TRAIANI
PARTHICI · PRONE
POTI · DIVI · NERVAE
ABNEPOTI
D D

Contuli. Habent Valerianus ant. Bell. ms. et ed. p. 79; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 23 (inde Don. 3, 30 ex schedis ut ait Manut. bibl. Vat.); Ligorius ms. Taur. (inde Gud. 91, 6); I. N. Doglioni p. 9; Pinelli cod. Ambros. C. 61 inf. f. 97 (inde, non ut ait ex schedis Accursii, Mur. 240, 5, ex Mur. Orelli 860); cod. Lugd. Burm. Q. 6; Piloni f. 32; Pococke p. 126, 2; Monaco tab. 5 f. 1; Miari p. 6.

2041 Belluni in aedibus Pagani.

ERNI F S

Descripsi.

2042 Belluni in aedibus Pagani.

T CVRTIVS · T · F · PRIS
PRAEF ·

Descripsi.

2043 arca. In vico Tecliano [= Trichiana] in aedicula S. Theclae VALER. Ibidem adhuc.

C · DVRSNIO · SECV
NDO D OPITER
OMNIBVS · HONORI
RVS · M · F
PRAECELLIA · PROCVLA
MARITO · OPTIMO

Contuli. Habent Valerianus ant. Bell. ms. et ed. p. 76; Robortellus emend. 1557 f. 39 a Maresio; I. N. Doglioni p. 11; Pinelli cod. Ambros. D 199 f. 13; Grut. 403, 7 ex Valeriani schedis per Lollinum Robortelloque; Piloni f. 15; Monaco tab. 10 f. 1; Miari p. 16.

2 DORIFERO pro D OPITER priores ad unum omnes.

2044 arca litteris non bonis. Belluni rep. in S. Benedicto LILIUS. Rep. a. 1493, cum fundamenta facta sunt claustri ecclesiae S. Stephani; nunc in foro BONIFACCIO. Rep. a. 1480 in fundamentis chori ecclesiae S. Stephani; deinde in foro S. Stephani; ab a. 1539 ad a. 1837 in foro ecclesiae cathedralis ad scalas exteriores curiae nobilium; deinde a. 1841 denuo collocata ante ecclesiam S. Stephani MIARI. Ibidem adhuc. — Inter Cividalenses FELIC., confundens *Cividale di Friuli* et *Cividale di Belluno*.

in antica:

quam duo alati sustinent tabellam octogonam:

C · FL · HOSTILIVS
PAP · SERTORIANVS
LAVR · LAV · P · EQ · R · M
SIBI · ET · DOMITIAE
T · FILIAE · SEVERAE
COIVGI · INCOMPARA
V BILI F
ΓΡΗΓΟΡΙ · ΧΑΙΡΕ
ΟΡΕCΙ · ΑΕΙ
ΜΝΗΜΩΝ

in latere: iuvenis in-cinctus et cal-ciatus cervum iacentem corni-bus apprehen-dit

mulier stolata stans — *vir togatus stans*

in latere: eques venabulum tenens; aper canis aprum mordens

in postica:

servus vas-lum im-pellens — *mula onusta* — *ser-vus* — *equus* — *homines duo ursum pellitum in rete ad palum ligato umeris portantes; inter eos canis allatrans* — *canis alter*

Contuli. Felicianus cod. Marc. f. 111 (ubi postea adiecta est), cod. Veron. f. 48; Gammarus f. 34; Lilius f. 25; cod. Mutin. Siederi f. 42; Rodianus f. 55; Valerianus ant. Bell. ms. et ed. p. 49 (inde per Lollinum Grut. 420, 2); Ligorius ms. Taur. 6; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 67'; Robortellus emend. 1557 f. 6 (inde Grut. 769, 12) a Maresio; Bononius syll. f. 35, antiq. l. II p. 72; I. N. Doglioni p. 15; Bonifaccio *hist. Trivig.* (1591) p. 17; Pinelli cod. Ambros. D 199 f. 12; Piloni f. 22; Luc. Doglioni p. 111 et tab. 2. 3; Monaco tab. 1 f. 1; Miari p. 7.

3 id est *p(atronus) eq(ues) R(omanus) m(unicipii)*. Similiter in albo Canusino distinguuntur *patroni cc. vv.* et *patroni eqq. RR.* — Ad eandem familiam pertinet n. 2052.

2045 Caneti [Canè], qui vicus est Alimanae [= Limana] in aedicula S. Blasii VAL. et RELIQUI.

M · IVNI · PAP · MAXIMI
II V · I · D · PRAECELLIA · MAX
IMINA · CONIVGI
CARISSIMO · V · F

Valerianus ant. Bell. ms. et ed. p. 76 (inde Mur. 1363, 7); I. N. Doglioni p. 11; Piloni f. 13; Monaco tab. 9 f. 3; Miari ms. et p. 16; Pellegrini ms.

D · M · initio add. Mur. — 1 PAPI Dogl. — 2 IIVID Miari (ms.) Pell., IIVIP Mon., IIVI · D Val. Dogl. Miari (ed.) — PRECELLIA Dogl. — Piloni sic interpolavit: M · IVN · MAXIMI · PAPI · IIVIR · I · D · PRAECELLIAE MAXIMIANAE · COIVGI · CAR · V · F.

2046 arca. Fuit Castoi in aedibus Radio antea, deinde in vico Colle di Navasa, nunc Belluni in aedibus Miari MIARI. Ibidem vidi, sed imminutam et confractam. In territorio Bellunensi rep. URSATUS.

in latere: *patera*

IV · VEN · TI · VS · *TITVS* · *V* · *P*
SIBI ET CON · IVGI · S*VAE*
IV*VENTIE* MARCELI
NE · *VIVS* · *FECIT* · DEDIT
COLL · FAB · AD · MEM · COL
RVSARVM ET VINDEMIA

in latere: *patera*

R · FOLL · *QVIN*
GENTOS
DAT · COLL · S · S

Contuli quod superest. Habet Ursatus ms. bibl. Patav. et *marmi erud.* 1669 p. 12, cui misit Iosephus Persico Bellunensis; Monaco tab. 8 f. 2 (inde Miari p. 10), qui diligenter delineavit. Integram viderunt tam Persicus quam Monacus.

Quae non vidi, dedi inclinatis. — 3 IVVENTIE Mon., IVVENTIAE Urs. — 5 *(* ego, AD Mon., OB Urs. — 6 ET om. Urs. — Inscr. in latere om. Urs. — 1 XEQLL Mon. — 3 COL · S · S Mon.

Iuventius Titus v(ir) p(erfectissimus) sibi et coniugi suae Iuventie Marceline vius fecit. Dedit coll(egio) fab(rum) ad mem(oriam) col(endam) rusarum et vindemia(rum denarium) foll(es) quingentos. Dat(um) coll(egio) s(upra) s(cripto).

2047 cippus ornatus bene scriptus. Rep. paucis ante annis in vico Orcesii [Orzes] tertio a Belluno lapide VALER. Deinde Belluni primum in foro ante ecclesiam cathedralem sub titulo n. 2044, hodie in curia.

T · SERTORIO
F R O C V L O ·
II · VIR · I · D · PRAE
FECTO · III · Q ·
FLAMINI · VIX ·
AN · XXX · MES · VI
OPTIMO · FILIO
PARENTES · FECE
RVNT · N · M ·

Contuli. Valerianus ant. Bell. ms. et ed. p. 74; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 134; I. N. Doglioni p. 9; Pinelli cod. Ambros. D 199 f. 12 (ex hoc libro, quem male tribuit Antonio Giganti, Mur. 745, 5; ex Mur. Orelli 3870); Piloni f. 14; Pococke p. 126 n. 1; Luc. Doglioni tab. 4; Monaco tab. 1 f. 1 et tab. 4 f. 6. 7; Miari p. 15.

2048 Sedegi in S. Martini a Belluno m. p. V in altaris suppedaneo LVGD. Sedegi in ecclesia S. Mariae in gradu altaris I. N. DOGLIONI. Quinto a Bellano lapide ad fluvium Corduvium in colle divo Martino sacro ante altare VALERIANVS. Nunc Landris prope Sedegum in villa MIARI.

P·TVRRANIO
PAP · PISTO IIII
VIR A P ET AEMI
LIAE P P OLILAE
PARENTIB · OPTI
MIS · P · TVRRANI
VS · PLACIDVS
V F

Contuli. Valerianus ant. Bell. p. 77, a quo pendeat Pandulfus Foeniculus Regiensis syntaxis verb. (Bonon. 1542) q. n. v.; I. N. Doglioni p. 10; Pinelli cod. Ambros. D. 199 f. 13; Grut. 476, 9 per Lollinum; Piloni f. 13 exemplo priore; Monaco tab. 5 f. 4; Miari p. 15 exemplo posteriore. Denuo ex lapide I. N. Doglioni p. 12, a quo pendent Piloni f. 13 exemplo posteriore et Miari p. 15 loco priore. Item ex lapide cod. Lugd. Burm. Q. 6.

V. 4 cognomen incertum; visum est in lapide esse OL (vel a vel P pro L) ILAE. Subieci tria exampla priorum:

Valerianus:	*Doglioni (ex. non dic.):*	*cod. Lugd.:*
P · TVRRANIO	P · IVRRANIO	P · TVRRANIO
P · ANISIO · IIII	PAPLISIO IIII	PAPPISIO IIII
VIETVRIAE ARI	VIE APPI AIMI	VIE APPIAE MI
NAE P TVRRANIAE	LIAI PIOLILAE	LIAI·P·P·OLILAE
PARINITB · OPTI	PARENTIBVS OPTI	PARENTIB·OPTI
ANEI TVRRANI	MIE IVRBANI	MIS·P·TYRBANI
VS SECONDVS	VE · PLACIDVS	VS · PLACIDIVS
V P	V P	V F

2049 *due iscrizioni* [haec et n. 2056] *sopra due sassi quadrati, ma grezi; sono state trovate la settimana passata in un campo di favola* (?) *nel ricinto moderno de' Padri da S. Stefano, mentre cavavano fossi per piantar viti, sopra un sepolcro mal composto, ch' aveva dentro quatro sole teste di morti, in loco distante dal convento cento passi* PERSICVS.

A VRELIE
CASTIIS
P·GHMILLVS
CONIVGI
M POS

Iosephus Persico Bellunensis misit Ursato; vidi epistulam Patavii in bibliotheca. Inde Ursatus *marmi erud.* 1669 p. 98 - 1719 p. 138; ex eo Mur. 1307, 4.

2050 primo lapide a Belluno in suburbano museo iuxta portam aediculae S. Iacobi VAL. *Nella villa di Bribano* DOGL.

D M
CAPESTI
AE · VALENT
INE · C · M ·
VALERIAN
COIIVGI

Valerianus ant. Bell. ms. et ed. p. 78, a quo videntur pendere reliqui: I. N. Doglioni p. 9; Piloni f. 15; Fabrettus 612, 104 ex Valeriano; Monaco tab. 6 f. 1.

4 INE Val. (ms.), INAE Val. (ed.) Mon.

2051 Landris in suburbano Miari.

OSSVA · ENNIAE
T · F · MARCELLAE

Contuli. Ed. Miari p. 10.

2052 arca. In villa Salce III m. p. a Belluno DOGL. PIL. Vellai apud Tomitanam CORNO. Feltriae MVR. Hodie *alle case bianche* dominorum Rosadarum prope Feltriam.

FLAVIAE · C · FIL · SEVERAE · ANNOR · III
MENS · XI · D · V · FIL · CARISSIM · C · FL · HOSTILIAN
ET · PLAETORIA · L · F · LAEONICA · PARENT · FEC

Contuli. I. N. Doglioni f. 11; Piloni f. 23; dal Corno p. 154, qui auctorem citat Goelinum; Mur. 1165, 7 a Brembato.

2053 Belluni in aedibus Pagani.

FONTEIA · L · F · I

Descripsi. Habet Monaco tab. 7 f. 3.

2054 Belluni in regione Carrera *dietro il Campedello* repperit Zuppanius a. 1773 Mai. 21.

Q FVLVIVS · P · F · VIV | S · F · SIBI · E

Ioh. Sargnani in schedis servatis apud Miariam mihi quoque visis; ed. inde Miari p. 9.

2055 in vico Zumelis, vulgo Zamelo [= Mel] in platea foroque VALER. Melli in turri horaria ecclesiae parochialis DON.; similiter RELIQVI. Ibidem adhuc in pariete ecclesiae. — *In una villa del paese Labentionae detta Franca Villa* LIGOR.

M · PRAECEL
LIVS · Q · F
PAP · VITVLVS
SIBI ET
DVRENIAE · L · F
SECVNDAE
VXORI · ET · SVIS
V · F

Valerianus ant. Bell. ms. et ed. p. 77; Robortellus emend. 1557 f. 39 a Maresio; Ligorius apud Gudiam ms. Guelf. 1505, 5 (ex cod. Taurinensi non habui exscriptam); I. N. Doglioni p. 11; Pinelli cod. Ambros. C. 61 f. 96. 97'; Grut. 819, 3 a Robortello et Borghino; Piloni f. 13; Donius 14, 9 (inde Mur. 1492, 4), cui dedit Mich. Blancus; Miari ms. et p. 16; Pellegrini ms. qui vidit.

In vv. dividendis secutus sum Valerianum. — 1. 2 PRAECILIVS Don. — 3 F·F Pinelli. — 7 om. Don.

2056 rep. ad monasterium S. Stephani una cum n. 2049.

MEMORIAM PV
BLICIO AEPRO
QVEM COLOCAVIT
QVINCTIA PRIMA
VIVA VNA ET SIBI
CVM CONIVGE CARO

Persicus misit Ursato; ex epistula servata hodie Patavii ed. est in huius *marm. erud.* 1669 p. 98.

2057 Bellani RED. ALIQVE; Bellani in S. Petri libitinaria portica VAL. Virunii in S. Petro sub portica LVGD. Extare negat LVC. DOGLIONI p. 124. — Marani SANVTVS.

D · M
QVINCTIA · MA
XIMA · SIBI · ET
COIVGI · SVO
CVSONIO · SEVE
RINO · V · F

Redianus f. 55; Sanutus f. 53; Hier. Bologna syll. f. 35, antiq. l. II p. 73; Valerianus ant. Bell. ms. et ed. p. 79; Robortellus emend. 1557 f. 39 a Maresio; cod. Lugd. Burm. Q. 6. Inde opinor reliqui: Ligorius ms. Taur. 14; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 93'; Burchelatus epitaph. 1583 p. 135; I. N. Doglioni p. 9; Grut. 821, 7 ex Burchelato et Robortello; Piloni f. 14; Monaco tab. 9 f. 1.

In vv. div. sequor Bonon. (syll.) Valer. Lugd., nec multum discedit Robortellus. In lectione quattuor proba exempla Red. Robort. Valer. (ms.) Lugd. consentiant, nisi quod 6 V·T Lugd. — 2 QVINTIA, 3 sq. ET | CVSONIO · SEVE | RINO · COIVGI (CONIVGI San.) V·F Bonon. Sanutus.

2058 Chori [=Cor] secundo a Belluno lapide in lapide rescripto et lancearum ictibus diffracto VAL.

T · TVRRANIVS · SEVERINVS
CONIVGI · SVAE · CARISS
BLICIAE · COSTANTINAE · VIVVS · F

Valerianus ant. Bell. ms. et ed. p. 76. Inde posteriores: Robortellus emend. 1557 f. 39 a Maresio; I. N. Doglioni p. 10; Pinelli cod. Ambros. D 199 f. 13; Grut. 836, 6 ex Robortello et Borghino, quem patet male exscripsisse schedas Valeriani; Piloni f. 15; Miari p. 11; Monaco tab. 8 n. 1.

In vv. div. secutus sum Valerianum, nec fere aliter Robortellus. — 3 BLICIAE Val., POBLICIAE Rob. — COSTANTINAE 'sic' Val., CONSTANTINAE Rob.

2059 in villa Lastreghe ubi itur ad Carnos DOGL., PIL.; ibi super aedes Lud. Scolari TICOZZI. Hodie Belluni in aedibus Miari.

protome mulieris *protome viri*
T · VOLVSIO · C · F
VOLVSIAE ·/ /DES /

Contuli. I. N. Doglioni p. 11; Piloni f. 14; Ticozzi *stor. dei lett. del dip. della Piave* p. VII; Miari p. 10.

Pilonius sic interpolavit: T·VOLLVSIO·SATVRNINO·C·F·VOLVSIA . . . . .

2060 in villa Cavezzani agri Bellunensis in ecclesia S. Quirici PILONI similiterque I. N. DOGLIONI; in ecclesia S. Francisci de Paula HIER. CAMPANA. Nunc Belluni in aedibus Pagani MIARI EGO. — Belluni RED.

TI · VPSIDI · TI · F
GEMINI
SIBI · ET · SVIS

Contuli. Habent Redianus f. 55 (inde Gud. 336, 6); I. N. Doglioni p. 10; Piloni f. 15; Monaco tab. 5 f. 3; Miari p. 13, citans schedas Hieronymi Campanae.

2061 in arcae operculo. Belluni pro lavacro in regione Ussolo.

D M

Vidi. Ed. Miari p. 10.

2062 Cadolae rep. cum vetusta ecclesia deicitur; extat in ecclesia nova.

VIVVS
CELLA
ATE

Pellegrinus descripsit.

2063 Alpagi in ecclesia parochiali in porta sacristiae.

ERA F ROMA

Pellegrini descripsit.

2064 Casan prope Capodiponte in sepulcro rep. 1863; periit.

· C M R A
EVRETE · R
DAMA

Pellegrini descripsit.

2065 in vico ad viam Italiam tertio a Belluno lapide ad pontem [=Capo di Ponte] in hospitio quodam ad libram publici vectigalis VAL. similiterque I. N. DOGLIONI. A. 1772 Bellunum allatam esse a Luc. Doglioni, fuisse deinde in aedibus Pagani, hodie desiderari scribit MIARI.

FILI · POSVERVNT · MEMO
RIAM · PATRI · SVO · SATV
RNIANO · POTIO · OBI
TO · CVM · COMPARE · SVA
5 VALENTINIANA · VOLVSIA

Valerianus ant. Bell. ms. et ed. p. 76 (inde Pinelli cod. Ambros. D 199 f. 13 et per Lollinum Grut. 741, 1); I. N. Doglioni p. 10; Piloni f. 14; Monaco tab. 7 f. 1 (inde Miari ms. et ed. p. 11).

Vv. sic dividunt Val. et Mon. — 1 FILII Pil. — MEMORIA Dogl. — 2 PATPI 'sic' Val. — SVO om. Dogl. — SATV RNIANO Val. ms. et Mon., SATVR NIANO Val. ed., SATVRNINO Pil. — 4 COMPARE·SVA om. Pil. — 5 VALENTINIANA reliqui et Pinellius, VALENTIANA Valer. (ms. et ed.).

XXV. FELTRIA *(Feltre)*. *Tribu Menenia.*

Feltrinos syllogae saeculi XV et saec. XVI incip. non exhibent nisi duos titulos n. 2067. 2071. Inundatio deinde torrentis Cormettae cum a. 1564 die Iun. 27 in lucem protulisset quattuor titulos alios, hi passim reperiuntur cum apud scriptores municipales, qui de casu eo rettulerunt, ut sunt Bernardus UGOLINO, cuius de ea re narratio scripta 7 Iul. a. 1564 legitur in cod. Vaticano (olim Barberiniano) n. 9141 f. 157. 158; et similis auctor item aequalis in cod. Vat. 9027; et Anonymus qui c. a. 1566 ad statuta Feltrica (cod. tabularii Veneti ai *Frari* misc. n. 183) de rebus patriis et alia quaedam adiecit et trium inscriptionum a. 1564 eruderatarum exempla excepta ab Ioh. Christoph. dal Corno notario; et Bonifatius PASOLE *breve compendio delle cose più mirabili . . . di Feltre* (cod. Cicognae n. 3264); et Anonymus in cod. Veneto Marc. Lat. XIV, 175, quo continentur inter alia ad hunc tractum spectantia etiam Feltrina complura collecta c. a. 1600; tum apud viros doctos eius aetatis plerosque, ut sunt Panvinius Ligorius Manutius Borghinius Ursinus Velserus, quos reperies infra allegatos suis locis. Praeterea apud eosdem addi solent tituli duo iam antea noti aliaque quaedam exigui momenti. Fraudes Feltriae plus quam credas grassatae ab hac inde aetate coeperunt; nam ut mittam n. 92* antiquum lusum de dictatore Caesare Feltriae morato et de frigore conquesto, quem primum offendi apud Petrum Bembum, et n. 93* capitellum cum recens inscripto nomine GLOTHO (sic) iam in libro illo statutorum obvium, ipsis illis titulis ab aquis in lucem prolatis nescio qui magister Feltrinus addidit unum n. 100* exceptum ut sit ex lapide evanido et mox pessumdato eiusdem Caesaris nomen habentem, et Ligorius praeterea tali fraudis occasione cupide arrepta sex titulos n. 94*—99* de suo excogitavit. Mox Georgius PILONIUS in historia Bellunensi edita a. 1607 etsi titulos non confinxit, tamen Feltrinos quos edidit foede interpolavit (v. c. c. n. 2067. 2069). Post hunc Daniel TOMITANUS Aurelii filius nobilis Feltrinus (1588—1658) is cuius supra p. 54 meminimus in Tergestinis, et lapides scriptos quos potuit Vellai in villa exposuit et syllogen paravit titulorum Feltrinorum a me frustra quaesitam, sed usurpatam a Cambruzzio et a Lud. Doglioni (*Raccolta Ferrarese* vol. 23 p. 113 seq.), qui eam vidit in domo Cima, et a Cortenovio et Tauro. At studium laudabile ipsum sibi offuit; nam a nescio quo falsario titulis in lapide fictis, lucri causa opinor, Tomitanum male deceptum esse inscriptiones n. 101*. 102*. 103* servatae hodie in villa Tauriana *alle Centenere* ultro declarant confictae omnes pessime nec ut peritum fallant. Paullo post Antonius CAMBRUZZI Feltrinus sacerdos et magister in chronicis ineditis (quorum excussi Feltriae apud heredes auctoris exemplar autographum et paene integrum finiens ad a. 1647 deficientibus foliis extremis) titulos Feltrinos rettulit cum fide descriptos, in his falsos quoque cum alios tum servatos apud Tomitanum. Deinde omisso pessimo libro Hieronymi BERTONDELLI (*historia della città di Feltre* Venetiis 1673. 4. pp. 279), qui quidquid titulorum habet sumpsit ex Pilonio, non meliorem Antonii DAL CORNO (*memorie istoriche di Feltre* Venetiis 1710. pp. 163) adhibuimus ita, ut quidquid rettulit ad patriam non confirmatum aliunde (nec inter sponsores numeramus chronica Feltrina scripta quae citat Bellati et Goslini), ablegaretur inter suspecta; nam nullam fidem ei habendam esse declarat cum titulos n. 101* aperte confictos tum maxime Tergestini n. 555. 615. 695 ex Irenaei libro arrepti et mala fraude relati inter Feltrinos, ut etiam ad eos, quorum alium auctorem adhuc indagare non potuimus, suspicio inde redundet. Nuper denique comes Franciscus TAURO Feltrinus vestigia legens Tomitani et titulos ab eo collectos posterorum incuria paene pessumdatos in villam suam suburbanam *alle Centenere* reparavit et alios aliunde adquisitos iis adiunxit

omnesque collectos edidit in libello perraro (repetivit eum quibusdam omissis Caesar Cantù *Grande illustrazione del Lombardo-Veneto* vol. 2 p. 591 seq.) *lapidi Romane e Greche esistenti nella villa Tauro delle Centenere, distretto di Feltre* 1816. 4. pp. 12, additis postea appendicibus duabus p. 13. 14 et p. 15—18. Sed accidit Tauro quoque quod accidisse vidimus Tomitano, ut titulis confictis male deciperetur et ex hoc quoque museo falsorum numerus aeque augeretur ac verorum. Conficti autem hi non inveniuntur nisi in solis appendicibus post a. 1816 editis; ipse liber habet quaedam Tomitana aliaque, de quibus supra diximus, antiquorum falsariorum commenta, sed recens fictos titulos nullos.

Feltria (sic n. 2071 et itin. Ant. p. 280; male Ravennas 4, 30 *Filtrio*) sive Feltriae (sic tituli duo urbani apud Kellermannum vig. n. 99 n: *L. Magius Statutus Feltris* et Muratorium 782, 4: *T. Apicius T. f. Men. Secundus Feltris*) oppidum, cuius incolae *Feltrini* (sic Cassiodorius var. 5, 9 scripta *possessoribus Feltrinis* et ita recte emendatur apud Plinium 3, 19, 130 quod in libris reperitur *Fertini; Feltrienses* non legitur nisi in titulo Ligoriano n. 97*), cum Tridento et Berua a Plinio l. c. recensetur inter oppida Italiae regionis decimae origine Raetica. In tribu Feltrinos censitos esse Menenia declarant tituli tres urbanus modo citatus et n. 2069. 2071. De oppidi condicione non liquet; magistratus habuit *IIII viros iure dicundo* (n. 2069) et *praefectos iure dicundo* (n. 2069. 2070) et *adlectos aerario* (n. 2069. 2070), de quibus diximus in Opiterginis p. 186. Memorantur praeterea collegia quae ibi fuerunt fabrum centonariorum dendrophororum (n. 2071). Exigua omnino memoria superest oppidi exigui, demptis scilicet qui multi sunt titulis fictis.

2066 arae speciem habet. Calibacci in agro Feltrino in ecclesia S. Luciae DAL CORNO. Inde venit in villam Tauri *alle Centenere*.

HOSTILIA · P · F
SERENA
L V D R I A N O

Contuli. Dal Corno p. 154; Taurus 1816 n. 15, a quo citantur Tomitanus et chronica Goslini et Pasolii.

In fine V·S de suo add. Cornus.

2067 litteris bonis. Pedevenae prope Feltriam in ecclesia S. Iohannis COD. STAT. A. 1566 ALIIQUE ANTIQUIORES. Ex villa Vellaiana Tomitani venit *alle Centenere*.

L · CAESARI · AVG · F
DIVI · N
AVG · COS · DESIG
PRINCIPI·IVENTVTIS

Contuli. Habent Ferrarinus cod. Reg. f. 151; Io. Bembus f. 101; Guglino in ep. a. 1564 (cod. Vat. 9141 f. 158); cod. statutorum Feltrin. a. 1566 in tabulario Ven. misc. cod. 183; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 5'; Ligorius Taur. 8; Manutius cod. Vat. 5237 f. 148; cod. Marcian. 14, 175 f. 16'; Grut. 235, 2 ex schedis Velseri, addens repertam esse a. 1599; Piloni f. 32 (inde Cambruzzi p. 46; dal Corno p. 154; per Brembatum Mur. 325, 4); Cambruzzi p. 40; dal Corno p. 154 (ubi bis dat); Mur. 221, 9 a Brembato (inde Orelli 636); Taurus 1816 n. 8, qui citat Tomitanum.

1. 2 L·CAESON·F·DIVI . . . . AVG Pilonius, addens *'manca il cognome di Adriano'*; L·C·AVO·F·DIVI·N Cornus.

2068 basis magna litteris bonis. Rep. a. 1564 Iun. 27 Feltriae *nel torrente della Cornetta* in inundatione AUCTORES ANTIQUI. Ex Vellaiana villa Tomitani venit *alle Centenere* ad Taurum TAURUS. Ibi est adhuc.

IMP · CAES
C · MESSIO
QVINTO · TRA
IANO · DECIO
PIO · FELIC · AVG
PONTIFIC · MAX
TRIB·POT·III·COS·II p. C. 250
·P · P · PRO COS·
ORDO · FELTR

Contuli. Habent Bern. Guglino in epistula d. 7 Iul. 1564 (cod. Vat. 9141 f. 157); auctor de inundatione Feltrina cod. Vat. 9027; cod. statutor. Feltr. a. 1566 in tabulario Veneto misc. n. 183; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 31'; Ligorius cod. Taur. 8; Manutius cod. Vat. 5237 f. 148. 184; Borghini ms. Rinuccini f. 96; Pasole *comp. di Feltre* (1580) cod. Cicognae 3264; Grut. 273, 6 ex schedis Ursini (inde Orelli 993); cod. Marcian. Lat. XIV, 175 f. 23'; Piloni f. 16. 34; Cambruzzi p. 70; dal Corno p. 156; Taurus 1816 n. 4. Non recte dubitavit de tituli sinceritate Borghesius opp. 4, 292.

5 AVI hodie cernitur.

2069 rep. Feltriae post inundationem magnam d. 13 Iul. 1564 ad pontem *della Cornetta* COD. VAT. 9027 et similiter FELTRINI RELIQUI. Magistratus Feltrinos, cum titulum ecclesiae S. Stephani parieti inserere vellent una cum n. 2067, eius rei causa scripsisse ad legatum apostolicum episcopum Vercellensem Guidonem Ferreria eumque id Feltrinis permisisse a. d. XVIII k. Ian. a. 1564; deinde, cum rem non perfecissent, Matthaeum Bellatum titulum misisse Friderico Contareno narrat CAMBRUZZIUS (a quo pendet per Taurum Furlanettus). Patavii apud Ramusios, postea apud Contarenos PINELLI. Ateste apud eosdem GUD. Nunc in museo Estensi n. 17.

delphinus *rota* *delphinus*
L · OCLATIO
L·F·MEN·TERTIO
PATRI · ET
L·OCLATIO·L·F
MEN·FLORENTINO
FRATRI · MIL
CHOR · PRI · PR *sic*
DEFVNCTO
ANNO·XXIII
L·OCLATIVS·L·F
MEN · ROCIANVS
IIII·VIR·PR·I·D
ADL · AERA *sic*
V·F

Contuli. Cod. statutor. Feltr. a. 1566 in tabulario Veneto misc. n. 183; Anonymi narratio de inundatione Feltrina (cod. Vat. 9027); Ligorius ms. Taur. 8; Manutius cod. Vat. 5237 f. 148'; Pasole (cod. Cicognae n. 3264) ad a. 1564; cod. Marcian. Lat. 14, 175 f. 24; Ramusius in cod. Marc. n. 17; Pinelli cod. Ambr. C 61 inf. f. 39 et apud Grut. 555, 2; Pignoria in em. ms. ad Grut.; Piloni f. 17; Cambruzzi p. 57; Gudius vidit (adn. ad Grut. ed. 2); Ant. Angelieri Este 1743 p. 16 (emendat Antibabazus p. VII); dal Corno p. 4; Alessi Este p. 233; Furlanettus Est. p. 82, Pat. p. 131 n. 125 (cf. Cavedoni *Bull.* 1848 p. 103).

Piloni sic diffinxit: L·OCLATIO·L·F·MENEN· (ROSCIANO) III·VIR·I·D·PRIMI·MELIT·COHOR·DEFVNCTO·ANN·XXIII·L·OCLATIVS·III·VIR·AEDIL·AERAR·V·F

2070 Feltre ad forum rep. dum fundamenta fiunt domus Iulii Guarnieri.

T · CAELIO · MC*n*
TANO AVO
PRAEF·I·D·ADLE *et. aer*
L·CAELIO·MON *t*
ANO·PATRI
PRAEF·I·D·ADL *aer*

Io. Bapt. Zanettini *memoria intorno la lapide sepolcrale dei Celmontani* (progr. lycei Feltrini a. 1862).

2071 litteris bonis et certis. Feltriae apud ecclesiam cathedralem RED. *Nell' eta mia puerile fo ritrovato avanti lo incendio che fo in questa cita l'anno 1511, presso alla chiesa cattedrale, mentre che si facevano li cavamenti per la facciata nuova d'essa chiesa* BORGASO. Eodem loco mansit, nisi quod nuper collocata est intus in ecclesiae cathedralis vestibulo, ut a caeli intemperie repararetur.

in facie superiore foramina sunt statuae imponendae apta

C · FIRMIO · C · F
MENEN · RVFINO
EQ · PVB · LAVREN·
LAV · DEC · FLAMIN
PATRONO · COLLE
GIORVM · FAB · CENT
DENDR · FELTRIAE
ITEMQVE · BERVENS
COLLEG · FABR · ALTI
NATIVM · PATRONO

Contuli. Ferrarinus cod. Reg. f. 151; Redianus f. 55; Gammarus f. 35; Lilius f. 158; Felicianus cod. Marc. f. 142, cod. Ver. f. 49. Unde novit iam Hermolaus Barbarus castig. Plin. ed. Rom. 1492 f. C 6. Nicolaus Borgaso iureconsultus Feltrinus in cod. statutorum Feltrinorum a. 1566 servato in tabulario Veneto misc. cod. 183; Io. Bembus cod. Monac. f. 101; Valerianus ant. Bell. p. 49 (inde Pinelli cod. Ambros. C. 61 inf. f. 116 et D 199 f. 12; Pilosi Bell. f. 8); Hier. Bononius syll. f. 34, antiq. l. II p. 78; Guglinus in ep. a. 1564 (cod. Vat. 9141 f. 158); Panvinius Rom. p. 506 (inde Trinagius inscr. Vic. f. D 1; Smet. 162, 8; Grut. 409, 8; Orelli 3084); Manutius cod. Vat. 5237 f. 148, orth. 693, 32; Ligorius ms. Taur. 8 et 17 (inde Vulpi Lat. vet. 6, 102); Goslinus in cod. Cicognae n. 3541 in fine; Cambruzzi p. 58, qui praeter Goslinum citat (secundum Danielem Tomitanum) Hieronymi Bononii antiquarium; dal Corno p. 3. 150; Steinbuechel descripsit; *Villa Tauro* in adnot. ad n. 9.

9 s hodie deest versibus 6—10 in fine paullum imminutis; habent exempla antiquiora omnia.

2072 arca non admodum magna, litteris pravis. *Ritrovata in colma (?) scoperta dalle piogge et ritrovata da M. Marco Argenta, qual al presente l'ha ne la sua corte in Tortoesgno* COD. MARC. Rep. a. 1600 *a piè del colle di Castel Marcellone nel borgo di Tortosegno in casa di Marc Antonio Argenta* CAMBR. similiterque OBUT. CORNUS. A. 1612 ab eodem Argenta dono habuit Dan. Tomitanus et posuit Vellaji CAMBR. Inde venit *alle Centenere* TAURUS. Ibidem adhuc.

D M
L · VETVRIO NEPOTI QVI VT EREQ
VIVM SIBI FACSESNT DONAVI
CIARNE HS N CODC ITEM HERCL
HS N CCCC MVLIERI BVS HS N CCCC
VT FACERENT CIAR N A TVR TVC
VIN HER PAR MVL ROSAS
V · S · F

Contuli. Cod. Marc. XIV. 75 f. 27' scr. saec. XVI exeunte; Grut. 926, 2 a Puteano (cf. corrig., ubi laudat Nicol. Fabricium); Piloni f. 17 pessime; Cambruzzi ad a. 1600; dal Corno p. 152; Taurus 1816 n. 5, qui citat schedas Tomitani.

4 CIARNE et 6 CIAR certa sunt, cum facile distinguantur in titulo elementa I et T. — 5 post MVLIERI et 7 inter N et A spatium vacat in lapide propter silicem a quadratario evitatum.

D(is) m(anibus). L. Veturio Nepoti. Qui, ut exequium sibi facerent, donavi(t) Ciarne(nsibus? sestertios) n(ummos) MDC, item Hercl(anensibus sestertios) n(ummos) CCCC, mulieribus (sestertios) n(ummos) CCCC, ut facerent Ciar(nenses) na(talia) tur(e) tuc(eto) vin(o), Her(clanenses) par(entalia), mul(ieres) rosas. V(ivus) s(ibi) f(ecit).

2073 ex Arro M. P. a Feltria a. 1627 Aug. 7 venit ad Tomitanum TOMITANUS (apud Taurum), CORNO, Vellai in villa Tomitana CAMBR. Inde hodie alle *Centenere.*

C ARRENVS M
AECELLINVS FRA
TER PIENTISSIM
VS

Contuli. Cambruzzi ad a. 1600, nisi alius nescio quis postea adscripsit; dal Corno p. 151; Taurus 1816 n. 11, qui citat Tomitanum.

2074 Feltriae PANV., quem observa Feltriae etiam titulos quosdam tribuere vere Tridentinos.

P · GELLIVS
PROCVLVS
GALLIVS
MANTA

Panvinius cod. Vat. 6036 f. 83 (inde Donius cod. Barb. XXXIV, 73 p. 227 et Bouchard cod. Barb. XXX, 182 f. 50' ex schedis, ut aiunt, Vaticanis Manutianis).

2075 in villa q. d. Campo prope coemeterium S. Iohannis Baptistae 1814 Mai. 7 repperit TAURUS. Nunc *alle Centenere.*

TIVS SECV
TI MVLVI EPI
EPOTIA
...

Contuli. Taurus 1616 n. 6 male.

2076 *alle Centenere.*

L ...
ET · MVLVIAE
IVCVNDAE
CONIVGI

Descripsi.

2077 *alle Centenere.*

I · NOEB
SIBI ET C

Descripsi.

2078 Vellai in aedibus Tomitanis CORNO. Ibidem denuo repperit a. 1817 Mart. 2 in portica litteris intus collocatis et villae suae intulit TAURUS.

PETRONIA · C · F
MARVMA

Contuli. Ed. Corno p. 153; Taurus in app. n. 24.

2079 rep. a. 1564 Iul. 16 Feltriae post inundationem *de sotto dala chiusa nei campi di Trecchi* [Io. Bapt. Tridentus dicitur in cod. Marcian. 14. 175] COD. VAT. 9027 similiterque RELIQUI ANTIQUI. In latere intuenti dextro ipsius lapidis incisum est MDLXV (deinde stemma) VICENCIVS | DOLFINVS | RESTAVRA*vit*. Feltriae *sopra la piazza del castello nel pedestallo dell' Altena* CORNO. Nunc *alle Centenere.*

D M
PVBLICIAE
PIAE MATRI
SANCTISSIM
ET PVBLICIAE
PRIMVLAE SOR
PIENTISSIMAE
SECVNDINVS

Contuli. Anonymi narratio de inundatione Feltrina cod. Vat. 9027 inserta; cod. statutor. Feltr. a. 1566 in tabulario Veneto misc. a. 183; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 97'; Ligorius ms. Taur. 8 (inde Gud. 259, 8); Manutius cod. Vat. 5237 f. 147'; Pasole (cod. Cicognae n. 3264) ad a. 1564; cod. Marcian. Lat. 14, 175 f. 24; Piloni f. 17; Cambruzzi ad a. 1564; dal Corno p. 151; Mur. 1273, 10 a Brembato; Taurus 1816 n. 2 qui citat Tomitani schedas.

7 extr. E hodie deest.

2080 antea Vellaji apud Tomitanum, quem non enuntiare unde habuerit adnotat TAURUS, deinde *alle Centenere.*

C · TITIVS · C · F
SANVCIVS
L · S · IN FR · P · RXX
RETRO · P · XXI

Contuli. Taurus n. 14 qui citat Tomitanum.

2081 litteris infimi aevi. Ex Pedevena, ubi fuit apud Ardizonios, venit Vellaium ad Tomitanum CORNUS TAUR., inde *alle Centenere.*

E ET FIR
MA
IXIT CON
MENS TI
VIT XI

Contuli. Dal Corno p. 153 pessime; Taurus 1816 n. 13, qui citat Tomitanum.

2082 *alle Centenere.*

LAVI
NIAE

Descripsi; sincera est.

2083 *alle Centenere.*

RIBI
MIN
AVD

Descripsi.

2084 *alle Centenere.*

FERIN
MAR

Descripsi.

2085 *alle Centenere.*

I AR

Descripsi.

XXVI. ACELVM? *(Asolo)* et vicinia.

Asulanis auctoribus Michaele LAZZARI (in commentariis pluribus insertis syllogae Calogeranae, quorum unus etiam separatim editus est addita refutatione Anonymi ex iisdem opusculis desumpta: *due dissertazioni* cet. Tarvisii 1736. 8 pp. 120) et Ludovico GUERRA (*dilucidazione de' marmi, iscrizioni, idoli, simboli egiziani ed altri monumenti di antichità in varj tempi disotterrati e scoperti nella città e territorio di Asolo.* Venetiis 1805 pp. 156) caute utendum est; nam lites de oppidi vetustate, quod cives Acelum contendunt esse, cum inter ipsos et Tarvisanos saeculo XVIII eo acrius agerentur, quod coniunctae fuerunt cum iure cathedrali et ipso controverso ecclesiae Asulanae (v. inter alia de hac lite praefatio ad libellum Iacobi Riscati *motivi storici a favore della chiesa cattedrale di Trivigi e contro la collegiata d'Asolo.* Bassani 1769. 4), ea labes etiam ad inscriptiones pervenit. Auctores duos quos nominavi cum caecus patriae amor quasi dementes rapiat (ita Guerra p. 39 lapidem quendam Tarvisanum suo oppido vindicat propter eam unam causam, quod Tarvisanus ager lapides antiquos nullos habere possit: *è in Treviso trasportato dall' Asolano, non potendo già il fondo Trevisano dar lapidi*), tamen ipsi a fraude videntur abstinuisse; sed antiquas fraudes hic iam saeculo XVI grassatas esse et laetum deinde incrementum habuisse constat et ex absurda imitatione tabulae Genuatis facta Asoli saec. XVI, aucta a posterioribus (v. n. 121*) et ex iis quae ad Brixianum titulum M. Terentii Pyrami adnotabuntur; nec mihi dubium est etiam titulum n. 122*, quo uno documento Acelum stabilitur antiquo tempore rem publicam habuisse, initio saec. XVIII in lapide fictum esse. Vellem vidisse Casparis Furlani schedas de Asoli antiquitatibus citatas a Lazzaro et Guerra, ex quibus sine dubio earum fraudium accuratior notitia trahi potest; sunt enim praecipuae earum (n. 121*. 122*) cum Furlani nomine nescio quomodo coniunctae. Quem vidi Patavii in seminarii bibliotheca n. 568 libellum anonymi *breve trattato delle antichità di Asolo,* is et ipse eadem labe affectus est.

Acelum oppidum Venetorum, quod nominant Plinius (3, 19, 130) et Ptolemaeus 3, 1, 30 (Ἀκελον libri), creditur esse id quod nunc Asolo dicitur inter Tarvisium et Feltriam medium, recte fortasse, nam et nomina similia sunt et locus convenit et antiqua ibi est sedes episcopalis commemorata iam a Paulo Diacono (hist. Lang. 3, 26: *Agnellus de Acilio*). Ceterum supra iam dixi aetatis Romanae titulos huic opinioni non magnopere patrocinari. Nam neque inter domos militum usquam memoratur Acelum (Mogontiacensem enim titulum apud Brambachium n. 947 pertinere constat ad Claudiam Celeiam) et quos hoc capite composuimus titulos, magis ut incertos, quos in his partibus offendimus, a certae attributionis titulis separaremus, quam quod eiusdem rei publicae eos omnes esse existimamus, in regione media inter Feltriam Tarvisium Patavium Vicetiam repertos in locis Quero, Alano, Cavaso, Cossagno, Corunda, Asolo, S. Hilariae, Fonte, S. Zenonis, Riese, Bassano, valle S. Floriani, Marosticae, hos titulos dico qui examinabit, rei publicae propria indicia nequaquam deprehendet. Nam magistratus qui in titulis subscriptis nominantur recte referentur ad res publicas supra nominatas, et omnino, ut ex titulo n. 2090 colligitur ad S. Hilariae fuisse pagum Misquilensem, ita reliqui quoque nihil obstat quominus existimentur stetisse in vicis pagisve aut Feltriae aut Tarvisio aut Vicetiae aut denique Patavio attributis. Tribus, quae nominatur n. 2090 et 2106, Fabia est Patavinorum; non nominantur autem in titulis adhuc ex his locis in lucem prolatis nec Menenia Feltrinorum Vicetinorumque nec Claudia Tarvisanorum.

2086 prope Marosticam nuper rep. URSATUS 1675.

GEANIA
BACCHIS
DEANAE
DO · DS

Servavit Ursatus *marmi erud.* 1719 p. 213, cui misit Clemente Marosticanus (inde Mur. 35, 8; Maccà *iscr. sacre* p. 59; Furlanetto lap. Pat. p. 17 n. 15; Schio Vic. p. 117, qui sine causa habet pro falsa).

2087 Asoli LAZZ. In angulo moenium non procul ab arce COD. SEM. PAT. Rep. in ecclesia S. Salvatoris a. 1714, deinde in aedibus Furlani, sed ab heredibus eius pessumdata GUERRA.

cod. sem. Pat.:	*Lazzari:*	*Guerra:*
GENONE · FANVM	IVNONI MAgnae	IVNON . . A . . .
DEDIT	M I · P/A// EVS	M · F · AELVS . . .
	D A S // N ///	DARIINS . . .
	V·S·L·M	V·S·L·M . . .

Cod. sem. Patav. 568 f. 17', si quidem eadem est; Lazzari apud Calogerà 40 (1749) p. 408; Guerra p. 79 ex schedis Furlani. Male descripta potius quam tota ficta.

2088 *archa nobilissima di petra,* ad S. Floriani prope Marosticam in valle in aedibus archipresbyteri CALD. In aede D. Floriani adservabatur, nunc vero integre corruptum in area sacrorum praefecti divagatur CERCH. In muro ad ecclesiam parochialem MACCÀ.

TI · CLAVDIO · CAESA
M · SALONIV . . . ES

Duo exempla extant, editum in *Itinerario overo nova descrizione de' viaggi . . . d'Andrea Scoto novamente tradotto . . . ed accresciuto* Vicetiae 1615 f. 4 (inde Reines. 3, 17) et Caldogni n. 12. Ab his pendere videtur Castellini f. 118 (in ed. deest), qui videtur sumpsisse ex itinerario; pendent certe Cerchiari f. 107 et Schio p. 115. Particulam vidit Maccà *stor. del terr. Vic.* 14 (1816), 386.

1 CAES itin. — TI · CLAVDIO · CAESARI M · SALONIVS · SVPERSTES Castell. — Maccà non repperit nisi fragmentum cum tribus his litteris magnis et pulchris: ESA.

2089 lapis elegans recens erutus in pago S. Zenonis [4 m. p. ab Asolo proxime pagum Paderno], extat apud magnificum Hier. Roverium BURCH. Periit LAZZARI apud Calogerà 40, 386. — Paderni in agro Tarvisino MUR. errore.

L · RAGONIO · L · F
PAP · TVSCEN
QVINTIANO · C · I
OB · HONOREM
TOGAE · VIRILIS
VERECVNDINVS · SER
DOMINO · OPTIMO

Servavit Burchelatus hist. p. 502, a quo pendent reliqui: Mur. 739, 6; Lazzari apud Calogerà 40 (1749) p. 339; Orelli 2701; Pulieri p. 209.

Cf. tituli Opitergimus supra n. 1970 et urbanus Grut. 463, 2 = 580, 11: *L. Ragonio L. f. Pap. Urinatio Tuscenio Quintiano domino ob honorem togae virilis Ofellius ser. ark.*

2090 arca. *Villa di S. Ilario* 5 m. p. ab Asolo ad turrim campanariam ecclesiae. Vicum Musile non longe ab S. Hilariae in chartis dici Misquile auctor est GUERRA, cui fidem ne habeas temere.

in latere: urceum et hastae duae — *genius labellum sustinens*

D M
C · VETTONIVS · FABIA · MAXIMVS · VETERANVS
EX · MILITIA · REVERSVS · VIVOS · IPSE · SIBI · FECIT · INQVE · MEMORIAM
SVI · ET · COLENDE · SEPVLTVRE · ROSIS · ET · ESCIS · PAGANIS · MISQVILEN
SI · N · DCCC · DEDIT · EX · CVIVS · SVMME · REDITV · ROSAM · NE · MINVS · ER
SI · N · XVI · POSVISSE · VELLINT · ET · RELIQVVM · QVOT · EST · EX · VSVRIS · ES
CAS · ROSALES · ET · VINDEMIALES · OMNIBVS · ANNIS · PONI · SIBI · VOLVIT
ET · LOCO · VTI · IVSSIT

genius labellum sustinens — *in latere: urceum et hastae duae*

Citat titulum '*in S. Ilario di Caio Vetonio*' iam Bonifaccio (*hist. Trivigiana* 1591 p. 18), sed neque ipse edidit neque alius quisquam per longum tempus. Zenus (ms. inter Mur. et *lett.* 1, 339) misit Muratorio Venetiis 22 Aug. 1705, item Scotius eidem Tarvisio 22 Febr. 1732. Edidit primus quod sciam Seb. Melchiori professor Patavinus in eph. *Novelle della repubblica delle lettere* in a. 1729 (Venetiis) p. 87. Deinde prodiit a. 1734 apud Calogerà 10, 496 (inde Orelli 4419). Denuo Lazzari edidit aere expressam apud eundem Calogerà 15 (1737) p. 361 sq. (inde Mur. 867, 8, quamquam non Lazzarum, sed Scotum auctorem laudat), diverse (adhibito Muratoriano typo?) 40 (1749) p. 392. Pococke cod. 22994 f. 112 principium dat. Guerra *dilucid. di Asolo* (1805) p. 56 et *descr. di un arna marmorea disotterrata nel pago di Misquile* (1809. 4. pp. 26), etsi dat aere incisam, tamen pendere videtur a Lazzaro. Furlanetto lap. Pat. p. 190 n. 184 ex lapide suo iussu collato.

3 VIVOS om. Scoti. — ESSE pro IPSE Zen., IPSE om. Lazz. — 4 MISQVIIEN Zen. — 5 SVMMÆ Calog. 10. — NE om. Calog. 10. — 6 ROSVISSE Cal. 10. — VELLINT Lazz. Furl., VELINT Melch. Zen. Scoti Cal. 10. — 8 FI LOCO VII IVSSV Zeno ms.

2091 in villa Queri agro Tarvisino super ostio domus cuiusdam rustici FELIC. Queri in platea MANUT. FACC. Similiter reliqui. Hodie ibi ad ecclesiam.

C · RAPIDIVS
C · F · RVFVS
IIII VIR · A · P ·
SIBI · ET ·
SEMPRONIAE · L · F
TERTIAE · VXSORI
C · RAPIDIO · C · F
RVFINO · FI
C · RAPIDIO · C · F
NEPOTI
RAPIDIAE · C · F
MAXIMAE · NEPTI
T · F · I

Descripsi ego, sed festinans. Habent ex Antiquis Felicianus cod. Marc. f. 136, cod. Ver. f. 50, a Manfino ut ait, et Redianus f. 132'. Deinde Hier. Bononius syll. f. 33 et ant. l. 1 p. 32; Panvinius Vat. 6035 f. 135; Manutius cod. Vat. 5237 f. 73; Burchelatus epit. (1583) p. 149 (inde Grut. 463, 5) et hist. p. 503; Pinelli cod. Ambros. C. 61 inf. f. 116; Goslinius Feltrinus adscripsit ad cod. Cicognae n. 3541 in fine; cod. Marcian. XIV, 175 f. 24' inter Feltrina; Orsato ms. et *marmi erud.* 1669 p. 26, cui misit Petrus San Fiore; Carolus Silvestri apud Calogerà 5 (1731) p. 399, cuius patri Camillo misit Facciolatus; Temanza ms.; Lazzari apud Calogerà 40 (1749) p. 409; *Raccolta Ferrarese di opuscoli scient.* 5 (1780) p. 136; Coletus inscr. Tarvis. n. 29.

Minores errores antiquiorum non adnotavi. — Vv. continuat praeter antiquos Burchelatus in epit. — 1 G· pro C· et sic deinceps Lazzari et aliquoties Ambros. — 3 VIR om. Panv. — A·P ego et reliqui et Felicianus (Marc.), V·P Felic. (Veron.), CAP Red. — 4 ET om. Burch. — 6 TERENTIAE Silv. — VXSORI Felic. Bon. Ambros. Lazz. Col., VXS/RI ego, VXORI reliqui. — 7 C·P pro C·F Bon. — 8 RVFNO Lazz., C·RVFINO Bon. Burch. Goslin. Ambros., C·RVFINO Temanza. — FI ego et reliqui et Felicianus (Marc.), F Red. *Racc. Ferr.*, FIL Panv., om. Felicianus (Ver.) — 10 in fine L add. Manut. — 13 T·F Manut., om. Panv.

2092 Riese ad septentrionem versus Castelfrancum rep., dum instauratur ecclesia S. Mariae *delle Cendrolle* praesente LAZZARIO.

L · VILONIV*s*...
IIII VIR · PRAEF *i. d*
T · F · *i*

Scoti misit Muratorio Tarvisio 22 Febr. 1732. Lazzari apud Calogerà 9 (1733) p. 191 (cf. ib. 10 p. 483, 40 p. 393) qui dedit aere incisam. Ab hoc pendent opinor reliqui: Mur. 759, 6 non ad exemplum Scoti, quod citat, sed ex Lazzario supplementis Lazzarianis in textum admissis; Pococke cod. 22994 f. 111 vix ex lapide; Guerra p. 24 et f. 2, qui ligno incidit; Orelli 3869.

2093 Asoli in ecclesia S. Salvatoris ad portam.

ALEM
DECREVE

Guerra p. 78 ex schedis Furlani.

2094 erat in villa Fonte prope Asolo antea in casa colonica, deinde apud Victorem Guerram, qui dono misit a. 1735 Ant. Henr. Scotio Tarvisium isque posuit in curia IO. HENR. SCOTI collato ANT. SCOTO et LAZZARIO apud Calogerà 40, 397. Tarvisii in aedibus comitum Scotti cot. Nunc ibi in curia.

protome mulieris — *protome viri*

T · FIRMIVS · Q · F · TARVISANVs
SIBI · ET · SVIS

Contuli. Ant. Scoti *memorie del Beato Benedetto XI* (Tarvisii 1737) p. 179, et apud Mur. ms. 18, 224 et 19, 226, ed. 1085, 1; *Giorn. di Treviso* 1741 p. 13; Io. Henr. Scoti mon. Tarv. f. 183; Lazzari apud Calogerà 40 ad p. 416, ubi aere expressa est male; Pococke p. 126 n. 4; Coletus ms. n. 7; Guerra p. 73; Pulieri p. 203.

2095 *a Salvaretto villa di Asolo nel Trivigiano* ZENO. Eius nominis vicum in territorio Asulano esse negat LAZZARI apud Calogerà 40 p. 402; intellegendum esse fortasse vicum Sulgaretae prope Oderzo. Alios cogitare de Salgaredo vico Tarvisini agri scribit GUERRA p. 80, addens in charta a. 1054 ita legi: 'actum in villa de Salvaretto nunc S. Georgii de Castro Cucco in Colle Musono in domo' cet. Cuius chartae fides mihi admodum dubia videtur esse.

VA · SELENE · VO
LACINO · MAR
CON · QVO · VIX · AN
XL · SINE · VLLA
DISCORDIA
ARCITECTO
ET · VOL · HIL
LAR · B · M · P

Zeno ms. et *lett.* 1, 338 misit Muratorio a. 1705 (inde Mur. 976, 4).

1 malim VAL*eria* SELENE VOL*umnio* LACENO. — 3 V·LX traditur.

2096 Cavasi prope Asolo *levata da un focolare in casa di un muratore* LAZZARI. Cavasi *vicino al già demolito castello di Cies* GUERRA. Deinde Cavasi in aedibus Piloni LAZZ., postea in aedibus Angeli Branchi GUERRA. — Sine loco SCOTI; Tarvisii apud Scotum MUR. errore.

ARVIINIAII
CVTIILLAII
LIB · NIGIILLAII
ARVIINIVS
NIGIILLAII
LIB · DONATVs
FIICIT

Scoti apud Mur. ms. 19, 227, ed. 1573, 7; Lazzari in ep. ad Mur. ms. et apud Calogerà 40 (1749) p. 405; Guerra p. 81 cum epistula de eo titulo a Camillo Silvestri data ad Facciolatum a. 1712; Coletus n. 36 a prioribus omnino.

Litteram *e* sic ut supra repraesentatur dant fere reliqui, sic II factam esse scribit Lazzari eandemque figuram interdum habet Scoti ms. — 1 ARVIINIA Scoti ms., ARRVNNIAII Guerra. — 2 CVTILLAE Guerra. — 3 LIB Lazz., AIBA Scoti ms. — 4 ARVNNIVS Guerra. — 5 NIGILLAII Guerra. — 6 DONATVS Guerra. — 7 FI-IICIT Scoti ms., FIICIT Lazz., FECII (sic) Guerra.

2097 Asoli LAZZ. In aedibus Hier. Fabris GUERRA.

P · BRAETIVS
P · F · FRONTO
FECIT · CLA

Lazzari apud Mur. 1646, 12 et apud Calogerà 40 (1749) p. 406; Guerra p. 69.

1 SEXTIVS Lazz. — Infra integram facit Guerra.

2098 Asoli rep. in vinea Bragarum GUERRA; in aedibus Fabris LAZZ., ubi extare negat GUERRA.

BRAETIA
MEROE
IN · F · P
L · rET
p. XXXII

Lazzari apud Mur. 1646, 10 et apud Calogerà 40 (1749) p. 406 eodemque exemplo Guerra p. 70.

4. 5 L·SIBI·ET·SVIS XXXII traditur; emendavit Coletus.

2099 Asili RED. GAMM. in angulo ecclesiae cathedralis occidentem versus COD. SEM. PAT. in eccl. cathedrali LAZZ

COELIA · L · L · LIRVA
VIVA · SIBI · FECIT

Habent antiqui duo Redianus f. 55 (inde Gud. 355, 5) et Gammarus f. 25. Denno ex lapide cod. sem. Patav. 568 f. 17' et Lazzari apud Mur. 1660, 12 (qui corrupit) et apud Calogerà 40 (1749) p. 406. A Lazzaro videtur pendere Guerra p. 44.

In vv. div. conveniunt Gamm. Lazz. — Quae non habet Lazzari, dedi inclinatis. — 1 LIBVRNA sua interpolatione Mur. — LELIA·LIRVR rel. om. cod. sem. Pat.

2100 *a Madonna a Rocca di Cornuda.*

C · MESSIO
PAT
CN · SEVIO
FRAT
C · MESSIVS · R

Ciogna misit descriptam a se a. 1860.

2101 in lapide magno litteris magnis FERR. Extra Bassanum in monasterio S. Fortunati GRUT. FERR. LAZZ. — Inter Patavinas MAN.

C · PVBLILIO · C · F · T · N
PATRI
BIRRIAE · L · F · MATRI

Manutius cod. Vat. 5248 f. 2; Grut. 738, 10 (cf. corrig.) ex schedis Velseri; Ferretus in syll. ms. f. 51 et apud Ursatum in schedis eius; Lazzari Calogerà 40 (1749) p. 413; Ioh. Bapt. Verci apud Orlandium *città d'Italia* vol. 3 (Perusiae 1774. 4) p. 131, qui affert ex libro mihi non viso Marii Sale *compendi storico della provincia Veneta.*

In vv. div. consentiunt Man. Grut. Ferr. Verci. — 1 PVBLICIO Grut. errore typographi. — TIN Man., T·N rel. — 3 BIRRIAE Man. Ferr. Verci, BIRRIAE Vels., BRIXIAE Grut. — MATR Ferr. (Urs.) Lazz.

2102 in pago Alani in pila quadam ecclesiae BURCH.

L · RAPIDIVS
C · F · IVSTVS
HOC · SEPVL*crum*
IN · FR · P . . . .
RETr · P · XXV . . .
SIBI · ET · SVIS · V · f

Servavit Burchelatus hist. p. 502 (inde male Mur. 1735, 10).

Vv. continuantur nec indicantur hiatus nisi 5 post XXV, quamquam marmor dicitur fractum. — 5 RET·PP·XXV traditur.

2103 rep. una cum arca plumbea pondo CCCC, in qua fuerunt crania tria, nummi ahenei duo, lucerna, vasa lacrimatoria tria, a. 1748 Sept. 12 in vico S. Zenonis 4 m. p. ab Asolo in campo Boeriorum, deinde in aedibus Marini; ab a. inde 1794 in museo Obiciano Catai GUERRA; similiter, sed brevius, VALV. et ADD. COL. Ibidem adhuc.

D M
S E P E N A E *sic*
QVAE · VIXIT · AN
NVM · MENSES · III
DIES · XVII · CAEPIA
CVS · SERENVS · ET
CRISPINA · PARENTES
FILIAE · DVLCISSIM*ae*
POSVERVNT

Contuli. Habent *Memorie del Valvasense* 1757, 2, 99 (inde per al. eph. Donat. 372, 11. 467, 22); schedula inserta Veronensi exemplo Coletianae syllogae inscr. Tarvisanarum; Guerra p. 45 ex epistula Iosephi Linarol scripta a. 1803; Furlanetto lap. Pat. p. 223 n. 218.

2 SEPENAE potius quam SERENAE lapis. — 8 DVLCISSIM etiam *Mem.* et Col., DVLCISSIMAE Guerra et Furl. ex suppl.

2104 Possagni in agro Asolano LAZZ.; inter Possagno et Castelcucco in coemeterio eremi S. Iustinae GUERRA.

P · TE//NTI//
/ C / / / / L /
/ / / / / / T
A C / / I A E / /
P · F · TErTIAE
V X S O R I / I /

Lazzari apud Calogerà 9 (1733) p. 238 et 40 (1749), 403 et apud Mur. 1408, 10 qui corrupit. Inde Guerra p. 37 et Coletus n. 40.

2105 *lapide d'ogni parte corniciata.* Queri rep. 1808 *sotto il margine del torrente Tezorzo alla riva detta Cranosa* COLETIANA. Hodie Queri ad ecclesiam.

ET · VALERIAE
P · F · TERTVLLAE
VXSORI
C · HOSTILIO · C · F
SATVRNINO · FILIO
HOSTILIAE · C · F
TERTIAE · SORORI

Descripsi. Repperi praeterea in schedula solitaria inserta exemplo inscr. Tarvis. Coleti Veronensi.

2106 Fonte 3 m. p. ab Asolo rep. a. 1622 in campo Ioh. Guerrae et collocata primum in aedibus parochi, deinde in turri campanaria; ab a. inde 1719 in aedibus Lazari Fiettae; ab a. inde 1802 Asoli in bibliotheca capituli GUERRA.

protome
/ VELLEIVS · T · F
FAB · SIBI · ET *M*
V
puer
nudus

Mur. 1762, 11 a Mich. Lazzari; Guerra f. 72 et f. 3, usus schedis Furlani.

2 sic Guerra, spatium intercedere inter ET et M adnotans; SIBI·ET·SVIS·M Mur. — 3 om. Mur.

2107 Angarani prope Bassanum rep. dum aedificatur canonica prope ecclesiam S. Trinitatis.

L I V
T · F *protome*
CON *mulieris*
V

Lazzari apud Calogerà 40 (1749) p. 410 ex schedis ut videtur; Maccà *stor. del terr. Vic.* 2, 2, 3 ex Francisci Chiuppani inscr. Bassanensibus sacris et profanis ms.

Genuinam esse non affirmo.

2108 ad S. Floriani prope Marosticam *si vede nel muro in chiesa un pezo di pietra rota et fori di chiesa due altri pezetti* CALD. similiterque RELIQUI ANTIQUIORES. Post a. 1621 venit Patavium ad episcopum Georgium Cornarum, qui dono dedit Gualdo Vicetino SCHIO. Vicetiae in aedibus Gualdi BARBAR. Inde a. 1712 venit in aedes Tornieri.

QVI VIXit aN nos
PLVS MINVS XL MA
ETINA CARA CONIVX QVe
VENIT DE GALLIA PER MAN
SIONES L VT COMMEMO
RARET MEMORIAM DVlcis
siMI MARITI SVI
BENE QVESCAS DVLC issime
MI MARI TE

Contuli lapidem evanidum quidem, sed ut legi posuit. Habent eodem exemplo *Itinerario overo nuova descrittione de' viaggi . . . d'Andrea Scoto novamente tradotto ed accresciuto* (Vicetiae 1615. 12) f. 4 (inde et ex Pignoria Reines. 20, 441); Castellini f. 118; Caldogno n. 75: '*alcuni vogliono, ma non so con qual fondamento, che quele lettere dicaan*'; Pignoria symb. epist. 1628 p. 95 (inde Mur. 1909, 3) 'haec legi audio', omnino ex Itinerario; item posteriores auctores Vicetini Ferretus f. 55; Barbaranus 6, 186; Cerchiari f. 269; Faccioli 2, 40. Denuo ex lapide Tornieri in eph. ad 6 Dec. 1782; Macch *stor. del terr. Vic.* 3, 150 et 14, 384; Schio p. 89 tab. 18 magis ut ait ad apographum antiquum (Tornierianum opinor) quam ad lapidem.

Antiquus, qui solus vidit sub finem integram, vv. non divisit et incipit v. 2 a MARTINA; praeterea habet (secundum Itin. Cast. Pign.) 3 CHARA et QVAE, 6. 7 MEMORIAM MARITI SVI (om. DVLCISSIMI), 8 QVIESCAS. Quod dedit Barbaranus 6, 7 MEMORIAM DVLCISSIMI MARITI SVI, videtur esse profectum ex antiqua lectione et lapidis recognitione.

XXVII. TARVISIVM *(Treviso)*. *Tribu Claudia.*

Ex auctoribus saeculi XV duo tantum habent titulos Tarvisanos, nempe FELICIANUS (e Manfino ut ait) n. 2091. 2113 et SEDIANUS n. 2091. 2113. 2117. Primus data opera eius oppidi titulos et in domo sua congessit et in libros, quos scriptos reliquit, syllogam inscriptionum et antiquariam rettulit Hieronymus BONONIUS Tarvisanus (1454—1517) auctor praestantissimus, cuius exempla optimis adnumeranda sunt; hoc notandum, quod unum titulum n. 830 in domo sua habuit advectum ut videtur ex Aquileia. Eum excepit Bartholomaeus BURCHELATUS Tarvisanus, qui apparatum epigraphicum patrii oppidi felici successu auxit exposuitque duobus libris, qui sunt 'epitaphiorum dialogi septem' (Venetiis 1583. 4 pp. 335), quos excerpsit Gruterus, et 'commentariorum memorabilium multiplicis hystoriae Tarvisinae promptuarium' (Tarvisii 1616. 4. pp. 712), quo usus est Muratorius. Exempla eius quamquam Bononianis inferiora tamen non spernenda sunt, maxime quae dantur in libro priore. Adhibuit autem praeter editos libros Apiani et Scardeonii etiam scriptos Marulli et ipsius Bononii (v. hist. p. 499); quam ob rem ne credas Bononii testimonium magnopere confirmari accedente Burchelato. BONIFACII vero *historia Trevigiana* (Tarvisii 1591. 4) nullam utilitatem habet, cum titulos citet tantum et pendeat fere a prioribus. Secutus est post longum intervallum ANTONIUS SCOTI (1661—1740), qui pauca tantum ipse edidit in libro *memorie del Beato Benedetto XI detto pria frate Niccolò da Trevigi* (Tarvisii 1737. 4. pp. 277), plura Muratorio submisit. Idem cum de Tarvisii rebus ecclesiasticis commentarios perscriptos reliquisset, qui adhuc servantur ibi in bibliotheca capitulari, eis frater eius IOH. HENR. SCOTI adiecit tractatum de re publica Tarvisanorum (monumenta civitatis Tarvisinae cum praef. scripta d. 9 Iul. 1743), qui scriptus servatur ibidem, posuitque in eo inscriptiones Tarvisanas quas nosset omnes. Adhibuerunt autem etiam Scotii schedas Bononianas (v. n. 2119). Excussi item Tarvisii in bibliotheca publica commentarium inscriptum *descrizione in ristretto dell' antichità e nobiltà di Trevigi coll' autorità d'alcune iscrizioni* insertum ephemeridibus Tarvisinis *Giornale per l'anno 1741* (apud Eusebium Bergami 8. p. 7—18). Rambaldus ex comitibus AZZONI AVOGARO (1719—1790) in libro scripto contra Lazarum Asolanum (*considerazioni sopra le prime notizie di Trevigi contenute negli scrittori e nei marmi antichi*) edito demum a 1840 per Iohannem Pulieri (Tarvisii 1840. 4. pp. 280) inscriptiones non multum auxit; nec profuerunt schedae eiusdem, quas excussi servatas apud Dominicum Ricci bibliothecarium cathedralis Tarvisanae. Nec meliorem successum habuit Iohannes Dominicus COLETUS Seb. f. († 1798), cuius syllogae 'veterum inscriptionum Tarvisanarum notis inlustratarum' (numero sunt LXI) scriptae Sperceniaci prid. id. Sext. a. 1796 duo exempla vidi et excussi, alterum servatum olim Opitergii apud comitem Tomitanum, deinde Veronae apud Ortium, nunc ibi in bibliotheca municipali cod. hist. n. CXCII, alterum Venetiis in museo Correr (C. 5. 6); inscripsit eam Iosepho et Paulla Crespanis fratribus, quos ait in epistula dedicatoria inscriptiones Tarvisanas dispersas collegisse et ad se transmisisse. Pendet enim Coletus plerumque a prioribus nec multa habet hodie utilia. Praeterea exemplari eius Veronensi adiecti sunt cum a nescio quo homine excepti tituli n. LXII—LXVI reperti a. 1798—1800, tum tres delineati a Vincentio Guiberto. In Veneto exemplo duo tantum eorum extant sine numero adscripto, qui respondent Veronensibus n. 62. 63. Examinavi etiam Francisci NEGRI inscriptiones veteres quae Tarvisii et in pagis extant (cod. Cicognae n. 221) neque tamen quicquam inde profeci. PULIERIUS denique in quem supra nominavi in additamento ad Avogari commentarium composuit titulos potiores Tarvisanos cum extantes tum deperditos, usus exemplari Coletiano eo tempore Tomitani, hodie Veronensi. De his auctoribus hoc loco monere visum est; nam qui praeterea unum vel alterum titulum ex hisce partibus ediderunt, lectorem non morabuntur.

Tarvisium nominant tituli urbani duo (Kellermann vig. n. 101: . . . . *Maximus Tarvisio* — . . . . *Secundus Tarvisio*; n. 104: *Q. Cassius Clemens Tarvisio* — *M. Granius Serenus Tarvisio*) et Procopius bell. Goth. 2, 29. 3, 1. 2 (Ταρβήσιον) et Ravennas (4, 30 *Tarbision*; 4, 31. 5, 14 *Tribicium*, ubi in cod. Basil. adscriptum est verum nomen *Tarbision*), cum *Tarvisus* legatur apud Fortunatum in vita S. Martini (l. 4 p. 472 Luchi); *Tarvisanos* Plinius 3, 18, 126. 19, 130 et titulus in ipso agro repertus n. 2094, cum *Tarvisianos* eos dicat Aquileiensis aetatis infimae n. 1593, *Tarvisinos* Cassiodorius var. 10, 27. *Municipium* appellatur n. 2109. Fuisse Tarvisanos in tribu Claudia praeter titulos infra relatos ostendit laterculus Kellermanni n. 102 (*C. Titenius C. f. Cl. Secundus Tarvis.* — *M. Calvicius M. f. Cl. Fortunatus Tarv.*). Praefuerunt rei publicae *quattuorviri* (n. 2118). *Seviri* liberti nominantur n. 2116. 2119.

2109 Tarvisii in S. Mariae maioris vicinia in domo Aloysii Federicii medici BURCH. *Stata fino ad ora in un magazzino negletta, oggidì esposta alla publica vista* ANT. SCOTI *memorie di Benedetto XI* (Tarvisii 1737) p. 2. *Era inserta nella muraglia a capo della entrata della casa già Federici, ora Rudj, contrada della Madonna grande; io l'ho fatta riporre sopra la scala, per cui si ascende alla sala dove si raduna il consiglio della città di Trivigi* IO. HENR. SCOTI. *In the town house* POCOCKE. In aedibus publicis muro infixa COLETUS. *Da circa trenta anni a dispersa o trasfugata per essersi aperta una finestra in quella nicchia stessa, ove stava inserita* PULIERI (1840) p. 212.

ISID · REG
L · PVBLICIVS
EVTYCHES
MVN · TAR
LIB

Burchelatus epitaph. p. 150. 183 (inde Grut. 83, 13), hist. p. 498; *Giorn. di Treviso* 1741 p. 8; Io. Henr. Scoti f. 183; Pococke cod. 22994 f. 104; Melchior Spada Fossaelongae archipresbyter *dissertazione sopra i mezzi di migliorare la coltivazione delle terre nel territorio Trivigiano* (Tarvisii 1788. 4) p. 1, ubi titulum dat aere expressum; Coletus in epistula ad Guarnieriam scripta a. 1788 et deinde commentario de Tarvisanis inscriptionibus inserta sub n. 1; Avogaro p. 163 seq. et p. 203, qui item in aere incidit.

In vv. dividendis consentiunt Burch. (epit. 183 et hist.) et posteriores. — Falsi arguit titulum Lazzari apud Calogerà opusc. 20 (1739), 327 sine ulla idonea causa ex solo studio Tarvisinae antiquitatis minuendae. Idem repetit Coletus propter formam tituli nec quadratam nec alias solitam et propter patroni nomen cognomini postpositum. Ectypa apud Spadam et Avogarum etsi formam tituli proponunt minus solitam, tamen suspicionem eam minime confirmant.

2110 Tarvisii ad D. Stephani in domo Bethignola secus hortos BURCH. Periit IOH. HENR. SCOTI f. 186. — Asulanam facit LAZZARI apud Calogerà 40 p. 407 sine causa.

LIBERO · PATRI
P · CASSIVS · Q · f
CLA
LONGINVS

Servavit Burchelatus epitaph. p. 188 (inde Grut. 67, 4), hist. p. 500.

2 fin. non indicatur hiatus.

2111 Tarvisii turri magna in via *Calmazzor* diruta per a. 1798 inventa inter crepidines AND. AB COL., CORTEN. Fuit apud Crespanos; postea fratres Trevisan domini facti domus Crespanianae dederunt municipio. Hodie in curia.

c)RNELIAE
SALONINAE
AVG
CONIVGI · GALLIENI

Contuli. Habent Additamenta ad Coleti exemplaria Venetum et Veronense n. 62; Cortenovis ms. p. 109; Pulieri p. 215.

2112 Paderni in agro Tarvisino rep. ante paucos annos MVR. *Giacea prima in un villaggio a 3 m. da Treviso* MAFFEI (Ver.) Rep. Paderni prope Tarvisium in coemeterio et Maffeio dono data a cardinali Georgio Cornaro abbate Basci et superiore ecclesiae Padernensis AVOGARO p. 150. Intellegi apparet Padernum vicum quinto lapide a Tarvisio. Quem errore indicari pro altero eiusdem nominis vico, qui distat m. p. III ab Asolo, contendit LAZZARI Asolanus (apud Calogerà 40 a. 1749 p. 378); famam enim esse Asuli titulum repertum esse *nel cavarsi il terreno per far le fondamenta della capella maggiore di Paderno* et tempus, quo chorus ecclesiae Paderni Asulani instauratus est, plane convenire cum tempore, quo prodiit titulus. At in talibus Asolanos auctores audiendos non esse supra (p. 198) monuimus. Nunc Veronae in museo philharmonico n. 180.

L · RAGONIO · L · F
FAF · VRINATIO
LARCIO QVINTI
ANO · COS · SODAL
HADRIANA *L · LEG*
LEG · XIIII · GEM · DONIS
MILITARIB · DONAT
AB · IMP · *Commodo*
ANTONINO AVG PRO
COS PROVINC SARD
IVRID PER APVLIAM
PRAEF FRVM DAND
PRAETOR · AEDIL · Q
PROVINC · AFRIC
SEVIR
CHRYSOPAES · EVTY
CHES *//////////*
SERVI
DOMINO · OPTIM

Contuli. Maffei Ver. ill. p. 354 inscr. n. 39, M. V. 113, 1; Mur. 359, 1, cui misit Ant. Scottus. Inde Orelli 2377. 2702; Pulieri (1840) p. 210.

4. 5 quae dedi inclinatis, hodie desunt; habent Maff. Mur. — 13 AEDIL, non AED·PL lapis.

Tractavit Marinius Arv. p. 355; cf. Burghesi opp. 3, 441. Eiusdem sunt Opiterginae tres supra n. 1968. 1969. 1971 et urbanae duae Henzeni n. 6492 et Grut. 45, 9 = 1029, 1. Illius clausula (nam reliqua plane conveniunt) haec est: *aed*(*ili*) *pl*(*ebis*), *q*(*uaestori*) *pr*(*o*) *pr*(*aetore*) *provinc*(*iae*) *Africae*, *seviro Ti. Claud*(*ius*) *Phaedimpus* [immo *Phaedimus p*(*osuit*)] *h*(*onoris*) *c*(*ausa*).

2113 in columna Tarvisii apud ecclesiam S. Andreae FELIC. similiterque RED. ad plateam S. Andreae BON. in pila domus Delphiniae add. BURCH. Extare negat IOH. HENR. SCOTI f. 186.

A C I L I A E
C · F
S E C V N D A E
T · HELVIVS · T · F · SALINATOR
CENTVRIO · LEG · VII

Habent Antiqui Felicianus cod. Marc. f. 136 et Ver. f. 50, item Redianus f. 132'. Item Bononius syll. f. 33, ant. l. 1 p. 17; Manutius in schedula agglutinata solitaria cod. Vat. 5252 f. 21, item cod. Vat. 5237 f. 234, orth. 13, 6 (ex Manutio Ligorius ms. Taur. 1; Grut. 544, 1 ex Manutio et Burchelato); Burchelatus epit. p. 185, hist. p. 500.

Vv. divisi ad Bon. Man. Burch. — 5 VII auctores omnes, VIII Grut. errore.

2114 Tarvisii in muro horti Rhulandelli super angulo iuxta flumen BURCH. Locum accuratius non indicant RELIQUI. Hodie desideratur PULIERI p. 213.

C · ANDENIO · C · F
7 · LEGIO · SECVNDAE
ANDENIAE · C · F

Burchelatus epit. p. 186 (inde Grut. 535, 5. 543, 4), hist. p. 501; Scoti ms. citatus a Pulierio p. 213; Bocchi in schedis bibliothecae publ. Tarvis.; Coletus inscr. n. 33; Vinc. Guibert in tabula adiecta ad Coleti exemplum Veronense.

1 GANDENIO · C .... Burch. — 2 7 · LEGIO Col., VILICIO Bocchi Guib., ...LEGIO Burch. — SECVNDAE Col. Guib., SECVND ... Burch. Bocchi. — 3 ..NDENIAE CF Guib., ..ANDENIA .. C · F ... Burch. — Infra fractam dat Guib.

2115 Tarvisii ad Rhoam in domo Bononia olim Hieronymi poetae domicilio BURCH.

SEX · LIGVSTINO · SEX · F · F
LEGION · XV · APOLLI
LIGVSTINO · SEX · F · F
LIGVSTINAE · SEX · F · F

Servavit Burchelatus epit. p. 189 (inde male Grut. 550, 8) hist. p. 502. Inde omnino Io. Henr. Scotus f. 186'.

1 in. et fin., 4 in. lacunae non indicantur.

2116 Tarvisii rep. in ecclesia cathedrali 4 Iul. 1760, dum antiqua chori columna loco movetur; nunc ibi in pariete turris campanariae AVOG. Ibidem adhuc.

L · LAMPONIVS · L · L · ONESIMVS
F · CARMINIVS · F · L · LICINVS
P · TERENTIVS · P · L · VEGETVS
F · CARMINIVS · P · L · PRIMVS
IIIII · VIRI
VIAM · CVM · CREPIDINIBVS
A · QVADRVVIO · AD · MVRVM
STRAVERVNT
OB · HONOR

Contuli. Habent *Nuove memorie del Valvasense* 5, 281; Avogaro in libro de beato Henrico (Venetiis 1760) 2, 220 et apud Calogerà *n. r.* 8 (1761), 197 aere expressam; item Lazzari ib. 10, 73 sq.; item Anonymi ib. 11, 361 sq. et 13, 189; adscripta est item ad mon. Tarv. Ioh. Henr. Scotii in fine; Coletus n. 4; Pulieri p. 205. Ab his Donat. 467, 16 auctore non indicato; Carli ant. Ital. 2, 119; Filiasi mem ed. 1 2, 128, ed. 2 1, 337; Orelli 3844; Henzen 6614.

2117 Tarvisii in turri quadam apud episcopatum RED. prope forum praetorium in turri maxima Russinionia BURCH. Denuo prodiit a. 1798 diruta turri magna callis maioris; servatur apud Crespanos fratres ADD. AD COL. Fratres Trevisan dederunt municipio PULIERI. Extat in curia.

DEDIT · VT · HONOREM · DECVRIONATVS
QVO · EVM · DIGNVM · IVDICAVERAT · POST
FINITAE · MORTALITATIS · EIVS · EXCESSVM
TRANSFERRET · IN · M · SAVFEIVM · T · F · PVDENTEM
PROXIMVM · ADFINEM · VT · HABERET · ET · PRIS
CVS · IN · ILLA · SEDE · PERPETVA · RELICTIS · TAN
DEM · NIMIAE · INFIRMITATIS · DOLORIBVS
HONORATO · SVO · ADFINE · SPLENDIDVM · PV
BLICAE · PIETATIS · ADFECTVM · ET · PARENS · EIVS
QVI · AMISSO · VNICO · FILIO · NIMIO · MAERORE
GRAVITER · ADFLICTVS · EST · TAM · SAEVI · LVCTVS
PERCIPERET · SVBLIME · SOLACIVM · INTERVENTV
BENIGNISSIMI · DECRETI
OCTAVIAE · TI · F · SERENAE · OPTIMAE ∞ CONIVGI
M · SAVFEIVS · PVDENS · T · SAVFEIVS · SEVERVS
SAVFEIO · T · F · MONTANO · FILIO · ANNOR · III
NVLVIAE · T · F · SEVERAE · SANCTISSIMAE · VXORI
VIVI · FECERVNT
H · M · H · N · S
IN · FR · P · XXXIV RET · P · XXXV

Contuli. Habent Redianus f. 132' solus ex antiquis; Bononius syll. f. 33, ant. l. 1 p. 21; Accursius ms. (O. 125 sup. fasc. 37 a. 1) qui vidit a. 1524; Burchelatus epit. p. 137. 206 (inde et ex schedis Sculteti qui ad marmor descripsit Grut. 494, 4); Io. Henr. Scoti mon. Tarvis. f. 184'; Pococke cod. 22994 f. 104; Pulieri p. 204. Coletus n. 12 spurium iudicat sine ulla causa.

16 in. vacuum remansit unius elementi spatium. — Puero, de quo hic agitur, cum decurionatus ab ordine datus esset in honorem non tam patris quam Prisci cuiusdam cognati (puta avi materni), iam illo defuncto deficientibusque sic Prisci cognatis decurionatus transfertur in Prisci proximum adfinem M. Saufeium T. f. Pudentem, ut aliqua certe ratione *sedes* (id est locus inter decuriones) *perpetua* (v. 6) in domo Prisci maneret.

2118 Tarvisii turri magna in via *Calmazzor* diruta a. 1798 inventa inter crepidines ADD. AD COL., CORTEN. Fuit in aedibus Crespanianis, deinde Trevisanorum, qui dederant municipio. Hodie in curia.

C · SEVIVS · C · F
FVSCVS
IAt · V I S

Contuli. Habent Additamenta ad Coleti exempla Venetum et Veronense n. 63; Cortenovis ms. p. 109; Pulieri p. 215.

2119 Peri (Pyri) in monasterio.

L · TITIVS · L · LIB
LINVS
L · TITIO · L · LIB
maXIMO · VI · VIRO
PATRONO · OPTIM
FECIT

Bononius syll. f. 34, ant. l. 1 p. 32, a quo videntur pendere Bonifacius *hist. Trivigiana* (1591) p. 18 et Burchelatus hist. p. 504, pendet certe ipso teste Scotus apud Mur. 750, 5. 1031, 6.

4 AVNIMO traditur. — 5 OPTIM Bonon., OPTIMO reliqui.

2120 Tarvisii ad Rhoam in domo Bononia olim Hieronymi poetae domicilio BURCH. Ibidem adhuc, *vicolo della Roggia, calle de' Dotti.*

[illegible]
ET · SECVNDAE · ACCI/
VXORI

Contuli. Burchelatus epit. p. 189, hist. p. 502 (inde sine dubio Mur. 1421, 4 ex schedis suis); *Giorn. di Treviso* 1741 p. 13; Ioh. Henr. Scotus mon. Tarv. f. 186; Pococke p. 126 n. 3; Coletus inscr. Tarv. n. 9 vix de lapide; Pulieri p. 211.

Praeter Pocockium auctores confundunt cum n. 2136 ibidem adservato, sed scripto litteris diversis.

2121 Tarvisii ad forum praefecti.

AMMIA
uxOR · EIVS

Burchelatus ep. p. 186, hist. p. 501, qui facit vv. etiam a fine mutilos.

2122 Tarvisii rep. 5 Iun. 1762 in episcopio *commesso nel nuovo merlato del cortile Vescovale, che riguarda la strada detta del Riulo* MINERVA. Deinde posita est ad portam maximam eiusdem areae; nuper periit vel certe sub calce latere coepit, cum domus ea instaurata est PULIERI.

sex · CAss
ivs · SEx · L
ERos · viv
vs · FECIT · sibi

La Minerva o Nuovo Giornale de' letterati d'Italia Dec. 1762 vol. 5 p. 47 (inde Donat. 467, 23); Coletus inscr. n. 17; Pulieri p. 209. Memoratur apud Avogarum p. 138 et apud Calogerà *N. R.* 11 (1764) p. 473.

2123 Valii in villa Valeriorum BONON.; Vallii in area vilici prope viam qua ad Meduli villam itur, ubi est pro putei labro COLETVS; *sulla via pubblica a Vallio nel basso Trivigiano, casa Onigo, serve di puteale* LAZZARI.

P · CATIVS · P · L
TERTIVS
PETALE · LIBERTAI

Bononius syll. f. 34, ant. l. 1 p. 31 (a quo videatur pendere Burchelatus hist. p. 503 et Mur. 1527, 1 a Scoto); Coletus ms. n. 27; Lazzari Venetus descripsit et mihi dedit.

3 PETALAE Col. (Ven.).

2124 Tarvisii 1800 in crepidinibus turris maioris ex fundamentis eruta, servata in domo Crespani ADD. AD COL.

COELIAE · VEN *stoi*
CONTVBER *n*
GAVINIO · L · / · SECV *ndo /*
LIBERTIS · LIBERTAB *usque*
V

Additamenta ad Coleti exemplum Veronense n. 65 (inde Pulieri p. 215).

Fractura non notatur. — 3 L·E traditur.

2125 Tarvisii ad Rhoam in domo Bononia.

O M I T
C L A V
NO · F · C

Burchelatus epit. p. 189, hist. p. 502.

2126 Peri (Pyri) in monasterio BON. BURCH. — Male Tarvisii MUR.

FAELIAE · CATVLL
COLLIBERT · ET
FAELIAE · VITALI
AMICAE · OPTIM
C · FAELIVS · ONESIM
ET · FAELIA · RESTITVTA
V · F · LIB · LIB · Q · POST · EOR

Servavit Bononius syll. f. 34, ant. 1 p. 32, a quo videntur pendere Burchelatus hist. p. 504 et Mur. 1582, 2 a Scotio.

1 CATVLLAE Mur.

2127 rep. a. 1800 Tarvisii in fundamentis turris Russinioniae, extat Trivignani *di Campagna* apud Crespanios PULIERI, nisi error subest; nam auctor Pulierii Guibertus refert inter Tarvisanas loco non enuntiato.

FIGVLVS
X X V I I I

Vinc. Guibert in tabula adiecta ad Coleti exemplum Veronense; inde Pulieri p. 216.

2128 Monici, qui pagus est suburbanus Tarvisii.

FLAVIA · PRISCA
L · F
ANN · XXIIII

Servavit Burchelatus hist. p. 502 (inde Mur. 1675, 13).

2129 in castello Blancadis apud sacellum, addens postea 'saxum hoc fuit mihi donatum' BONONIUS. Tarvisii in domo Federicia in vicinia D. Mariae maioris BURCH. Ante sub portica Rudiorum, nunc in aedibus Scotianis IOH. HENR. SCOTI. Anton. Didan dedit municipio PULIERI. Nunc in curia.

IVLIA · P · L · MELAENIS
SIBI · ET
IVLIAE · SAMATI · FILIAE
DISINIAE · PRIMAE · MAT
P · IVLIO · Ɔ · L
ABASCANTO
SEQVANAE · MATRI

Contuli. Bononius syll. f. 34, ant. l. 1 p. 29; Burchelatus epit. p. 183 (inde Grut. 979, 10), hist. p. 498; Ioh. Henr. Scoti f. 185; Coletus n. 6; Pulieri p. 211.

2130 Tarvisii prope forum praetorium in turri Russinionia sive maxima.

M NAVONIO N . . . .
M C . . . . . E .

Burchelatus epit. p. 187, hist. p. 501.

2131 Tarvisii in domo mea BON.; ad Rhoam in domo Bononia BURCH. SCOTI; Trivignani *di Campagna* in aedibus Crespan ADD. AD COL. et PULIERI.

P · PAETINI
HERACLAE
IN · F · P · XXX
RET · P · XXX

Bononius syll. f. 33, ant. l. 1 p. 31; Burchelatus epit. p. 189 (inde Grut. 920, 2), hist. p. 502; Ioh. Henr. Scoti f. 187; Additamenta ad Coletum Ver. n. 64; Pulieri p. 214.

1 PETINI Add. ad Col., PAETIN Pul. — 3 IN FR Pul.

2132 Tarvisii rep. a. 1800 in crepidinibus turris maioris, extat apud Crespanum ADD. AD COL. Nunc in curia.

L · PIN
ZABD
L · PINN
PRI
PAT

Descripsi. Additamenta ad Coletum Veronensem n. 66.

2133 Nervisiae BONOS. Ex cella vinaria coenobii, nunc abbatiae Narvisiensis ducta in castrum S. Salvatoris cura abbatis Vinciguerrae e comitibus Collalti et in aedium eius vestibulo collocata COLETUS similiterque CORTENOVIS, PULIERI.

RAGONIAE · P · L
TERTVLAE

Bononius syll. f. 24, ant. l. 1 f. 34 (inde Lazzari apud Calogerà 40, 357); Coletus inscr. Tarvis. n. 24; Cortenovis ms. p. 103 ex epistula abbatis Ioh. Dominici (Coleti, opinor); Pulieri p. 211 (cf. p. 153. 216); *Giornale sulle scienze e lettere delle provincie Venete* vol. 3 (Tarvisii 1822) p. 90.
1 RAGONIA Pul. — 2 TIRTVLIAE Bon. (ant.).

2134 Tarvisii ad fontem Olivium in domo Serravallia BURCH.

C·TERENTIVS·Ɔ·L
CHILO · V · S · F

Bononius ant. l. 1 p. 24; Burchelatus epit. p. 185 (inde Grut. 924, 5), hist. p. 499.
1 Ɔ·L Bon. Burch. (hist.), Ɔ·F Burch. (epit.).

2135 rep. (Tarvisii) in fundamentis domus Ghettorum ad pontem Mussolinorum; nunc Trivignani *di Campagna* apud Crespanos COLETUS. Altini SCOTIUS.

[illegible]
SVAVI·AN·XXII

Mur. ms. 18, 224 ab Ant. Scoto Tarvisino; Coletus inscr. Tarvis. n. 21 (inde Pulieri p. 216).
1 · ɪ · ɪ · ɪ · IAE Col.

2136 Tarvisii ad Rhoam in domo Bononia olim Hieronymi poetae domicilio BURCH. Ibidem adhuc, *vicolo della Roggia, calle de' Dotti.*

M · VILONIO M
ANTIOCO L

Contuli. Burchelatus epit. p. 189, hist. p. 502 (inde sine dubio Mar. 1421, 4 ex schedis suis); *Giorn. di Treviso* 1741 p. 13; Ioh. Henr. Scoti mon. Tarv. f. 186, Pococke p. 126 n. 2; Coletus inscr. Tarv. n. 9 vix de lapide; Pulieri p. 211.
Iunge *M. Vilonio M. l. Antioco.* Cf. n. 2120.

2137 Tarvisii in domo Solira BURCH.; in via S. Martini in domo Bonifatii de Rovero in muro atrii IO. HENR. SCOTI. Extare negat PULIERI.

M · S
V L P I V S
M · F
MACEDONIAE
5 VLP · MACEDONIA
ET·MAGN·SEMNVS
P·B·D

Burchelatus epit. p. 185 (inde Grut. 748, 2), hist. p. 500; Ioh. Henr. Scoti mon. Tarv. f. 187, qui vidit, sed vix descripsit de lapide; Coletus inscr. Tarv. n. 13 a prioribus omnino.
2 VOLPIAE Scoti. — 5 VOLP Scoti. — 5 MACEDONA Burch. Scoti.

2138 Tarvisii ad Rhoam in altera domo olim Hier. Bononii.

N N I
RMEI
VDIA·F
AE · C

Burchelatus epit. p. 189, hist. p. 502.
1 datur quasi integer esset.

2139 Tarvisii ad Rhoam in domo Bononia BURCH.

ITVRO
CVLVS

Burchelatus epit. p. 189, hist. p. 502; Pococke p. 126 n. 1.
1 . . ITVRIO Poc.

2140 Tarvisii ad S. Stephani in aedibus Bethignolae.

O R A T . .
VE Q . . A . .

Burchelatus hist. p. 500.

2141 ad Roncade rep., extat Venetiis in museo seminarii ad Salutem.

IDIA

Descripsi. Ed. Moschettini *chiesa della Salute* p. 105.

2142 arca Mogliani inter Tarvisium et Mestre ad ecclesiam.

. . . RENVS · PATER · POSVIT

Filiasi mem. ed. 2 vol. 2, 224.

XXVIII. ALTINVM *(Altino). Tribu Scaptia. Venezia.*

Ex antiquis, id est saeculi XV auctoribus quid quisque descripserit Venetiis, nec certo sciri potest nec quod non potest magni interest, cum tituli et propter rerum tenuitatem et propter originis ambiguitatem exiguam utilitatem habeant. Equidem a me adhibitos simpliciter enumeravi paucisque monui, si qua peculiaria observavi. Cyriaco non attribui nisi qui in ipsis commentariis leguntur, quos primi habent Marcanova Felicianusve, complexus sub nomine Antiqui.

I. CYRIACUS quae descripsit Venetiis, ea leguntur in commentariis iis quibus explicavit itinera n. 1435 et 1436, de quibus supra egimus vol. III p. 271. Locum Cyriacus in commentariis his plerumque non indicat accuratius; quam ob rem cum auctores de quibus mox dicemus easdem inscriptiones referre soleant cum indicationibus locorum plenis, princeps eorum aut ipsas denuo viderit necesse est aut pleniore Cyriaci exemplo usus sit.

II. MARCANOVA in codice Bernensi n. 419—440 proponit seriem Venetam multo ampliorem Cyriacana, sive aliunde eam auxit sive deprompsit ex pleniore sylloge Cyriaci ipsius. — Quae plus habet Marcanova in Mutinensi, ea omnia apertum est petiisse eum ex Feliciano.

III. FELICIANUS quas habet Venetas libro Marciano f. 41', Veronensi f. 98, earum tres ex codice Tarvisano f. 201 constat eum accepisse ab Antonio Leonardo Veneto in epistula scripta IIII non. Oct. a 1457; de reliquis idem valet quod diximus de Marcanovanis. Falsam unam n. 126* sine dubio confinxit ipse Felicianus.

IV. FERRARINUS hic quoque totus pendet ab syllogis quas habemus, scilicet in Traiectino descripsit Veneta ex Feliciano, in Regiensi adiecit n. 17—29 ex Marcanova. Quapropter ad lectionem eius raro attendi.

V. LILIUS hoc proprium habet, quod in Venetis quoque, sicut alibi observavimus (vol. III p. 4), proxime accedit ad commentarios Cyriaci et quaedam refert in his servata neque in syllogis aliis reperienda. Habet tamen etiam titulos syllogarum vulgarium videturque Veneta compilasse tam ex Cyriacanis illis quam ex earum aliqua; unde etiam explicatur, quod titulum n. 2205 bis dedit diverse. Falsam Feliciani n. 126* proponit recensione diversa.

VI. GAMMARUS quae habet Veneta f. 61—83 vulgaria sunt Marcanovana sive Feliciana; at f. 35 habet epigramma Venetum n. 2199 aliunde, item f. 112 similiter ac Lilius epigramma falsum Feliciani.

VII. REDIANUS liber, qui scriptus est ab Al. Strozza Venetiis, syllogen Venetarum proponit omnium huiusce aetatis plenissimam f. 51—54 n. 1—58; insunt in his Cyriacani tituli et Antiqui, sed item alii ex aliis syllogis minutis deperditis ipsisve lapidibus petiti neque ita pauci ab hoc solo auctore servati. — Ad Redianum proxime accedunt in Venetis certe codices duo ALCIATI (hodie apud Feam) et GUELFERBYTANUS GUDIANUS n. 253 f. 16 sq.; sed habent pauca, quae desint in ipso Rediano ceteroquin multo ampliore. Ea sola allegavi ex Alciato; Gudianum autem totum excussi, nam in Venetis versus recte divisit et praestat Rediano, quatenus pervenit.

VIII IUCUNDUS Venetus habet f. 190—192 vulgares, scilicet traditas a Cyriaco Antiquoque; duas solas quas proponit solitarias f. 60 et 102 n. 2199. 2271 aliunde adsumpsit. Paullo plures adiungit AUCTARIUM IUCUNDI sive tertia quam dicere soleo syllogae Iucundianae recensio; sed redeunt Iucundiana tam primae quam tertiae recensionis iisdem plane exemplis in Rediano libro omnia. Libros scriptos Iucundianae recensionis tertiae cum plures haberem, adhibui unum Cicognae n. 2704 et praeterea excerpta Piccartiana edita a Reinesio.

IX. VALVASSONIANA quae repperi inter Muratoriana praeter vulgaria antiqua, quae omisi, unam n. 2152 servarunt sola.

X. APIANUS totus in his pendet ex Iucundo. Variam lectionem abieci totam.

XI. VERDERIANA Gruteri in Venetis nullam utilitatem habent petita ex antiquae syllogae exemplo aliquo pessimo. Variam lectionem item sprevi.

XII. SANUTUS adhibuit syllogas complures antiquiores, maxime opinor Iucundianam et Redianam; sed habet auctor Venetus ipse alios titulos non paucos vel primus vel solus, in his unum repertum a. 1489, neque inutilis fuit, quamquam exempla mendis scatent. In iis quae a prioribus traxit variam lectionem eiusdem fere omisi.

Hi sunt fere auctores saec. XV, quos adhibui in Venetis. De posterioribus paucis defungi licebit. Quaedam subministravit utilia et optime descripta Iohannes BEMBUS Venetus; pauca Antonius MORILLONIUS a. 1549 a se descripta et missa Smetio Flandro, quae leguntur et in cod. Vat. 6039 f. 383' et apud Smetium; longe plura Aldus MANUTIUS, qui quae in patria urbe collegit posuit in codice hodie Vaticano 5248. Differt autem sylloge haec multum a reliquis Manutianis videturque auctor, qui eam exaravit ante a. 1561 puer annorum XV (nam in orthographia eo anno edita iam adhibita sunt Veneta haec), in hisce collectaneis tirocinium posuisse. Exempla enim pessima sunt et ne versuum quidem ordinem observant, at fragmenta maxime plane corrupta iaceant; praeterea cum collectanea non ex lapidibus tantum, sed etiam ex auctoribus, maxime Marcanova compilarit Manutius, interdum non satis apparet, utrum suam an antiquam lectionem proponat. Nihilominus tanta diligentia Aldus per ingentem urbem lapides scriptos persecutus est, ut quae enotavit vel hodie utilitatem habeant. — Io. Ant. ASTORI, cuius extant ms. 'inscriptiones Graecae et Latinae, quae Venetiis reperiuntur, aut nondum editae aut correctius quam ab aliis editae sunt publicatae nunc demum' (cod. Marc. Lat. cl. XIV, 200; cf. Cicogna *inscr. Ven.* 1, 21), scriptae c. a. 1700, ut apparet ex epistulis Zeni 1, 90. 222 (cf. *Giornale de' letterati d'Italia* vol. 38 a. 1727 p. 187), eidem officio perfunctoriam tantum operam dedit nec multum nos iuvit. — Bernardi TRIVISANI libellus (*delle lagune di Venezia* ed. 1 Venetiis 1715. 4; ed. 2 Venetiis 1718. 4 pp. 125) adhibendus est caute admodum; nam quamquam non eo processit, ut titulos confingeret, tamen ut opinationes suas de antiquis eorum locorum incolis confirmaret, ibi commentus est eruderatos esse titulos in libris editis scriptisve a se repertos, ut Atestinum unum et alterum Brixianum, ut in his nullam fidem mereatur. Habet tamen quaedam ex ipsis lapidibus excepta nec neglegenda. — Librum quem scripsit ROCCO CURTI (*iscrizioni sacre e profane di Venezia* vol. II, cod. ante in bibliotheca S. Iohannis et Pauli Venetiis, nunc Marc. Lat. cl. XIV, 104; cf. Cicogna *inscr. Ven.* 1 p. 12) vix semel citavi; nam in Romanis sibi satisfecit expilato Trivisano. — Deinde Thomae TEMANZAE praeter commentarium editum (*diss. sopra l' antichissimo territorio di S. Ilario nella diocesi di Olivolo.* Venetiis 1761. fol.) schedas habui (*libro di antiche e moderne inscrizioni* 1738) custoditas Patavii olim apud Furlanettum, cui dono dedit Io. Ant. Moschini, nunc ibidem in bibliotheca seminarii. — Utiliores his fuerunt schedae quaedam scriptae saec. XVIII medio servatae hodie in bibliotheca academiae Taurinensis inter schediasmata Gazzeriana cum hac praescriptione postea adiecta: *del Grisellini, antichità di Venezia*; unde citavi sub nomine GRISELLINI. Sub rubricis *Dei — miscellanee — sepolcrali* hic leguntur perscriptae quae eo tempore extabant Venetiis inscriptiones. Plura dedit FILIASIUS (v. ind. generalem), sed non solum in diffuso opere difficile indaganda, sed etiam parum fide relata. Contra Emanuel CICOGNA (1788—1868) in magno et praeclaro opere *delle inscrizioni Veneziane* (voll. 1—6. 4. Venetiis 1824 sq.) quamquam ad Romanae aetatis inscriptiones obiter tantum attendit, tamen in parergo hoc eandem diligentiam eandemque sollertiam exhibuit, quam in universo opere nos admiramur, Itali spero aliquando imitabuntur et tam illustri exemplo civis sui edocti credere desinent trans Alpes tantum tales labores tolerari posse taliaque ἐς ἀεὶ κτήματα perfici. Ipsius Cicognae beneficio tam schedas eius quam quas collegit aliorum excussi cum bono fructu. STEINBUECHELIUS autem quae descripsit Altini a. 1844, ea et ab ipso habui et repperi in codice Cicognae n. 2212.

Venetis titulis hoc proprium insidet ineluctabile malum, ut de vera origine plerumque non satis constet. Nam quamquam in iis qui Torcelli Burani Maiorbi et omnino ad ipsum Altinum antiquum reperti sunt dubitatio ea paullo minor est, qui prodierunt Venetiis, ii num eo delati sint ex Altini ruinis an a litoribus Histricis vel Dalmaticis, ex inventionis loco nullo modo determinatur. Nos satis habuimus eos hic componere, ut ex argumento quantum fieri potest de origine indicetur; raro enim (ut in titulo vol. III n. 2974 ad Aenonam relato) propter eiusmodi rationes titulos locum mutare iussimus. — Diversam viam tenuimus in tractandis museis, quae Venetiis sunt fueruntve quaeque, ut reliqua musea urbium splendidiorum, urbanos titulos magis receperunt quam vicinorum locorum. In duobus quae hodie extant museis Marciano et patriarchali urbanos nos secrevimus secundum indicia externa, quae raro fallunt. Quod attinet ad musea quae esse desierunt, domus Capellianae titulos a Sanuto relatos propter rationes supra ad n. 525.534 indicatas rettulimus inter Tergestinos; item Nanianos, de quorum origine aliunde non constaret, inter Dalmaticos (v. vol. III p. 276); denique Arigonianos et Maninianos (Maffei M. V. 372. 373) inter urbanos, cum plerique eorum urbanam originem aut testatam haberent aut certis indiciis prae se ferrent. Idem factum est de aliis titulis paucis, de quibus exponere operae pretium non est; sufficit adnotasse nos praeter eos de quibus diximus nullos expulisse nisi propter proprias et idoneas causas.

Ostia Padi et paludes circumiacentes, vulgo dicta septem maria (Herodian. 8, 7 al.) pervenerunt antiqua aetate a Ravenna ad Altinum (cf. Tacitus hist. 3, 6), ut iter facientes plerumque hanc viae partem navibus conscensis expedirent (Mela 2, 62 sq.; Plin. 3, 16, 119; itin. Antonin. p. 126). Altinum autem situm supra Buranum non longe a fluvio Sili eo loco, qui quamquam hodie fere desertus adhuc antiquum nomen retinet, similiter ac Ravenna in ipsis paludibus conditum fuit (Strab. 5, 1, 7 p. 214), urbs et ipsa splendida ditissimaque (cf. Martial. 4, 25: *aemula Baianis Altini litora villis* turresque oppido appictae in Peutingerana). Oppidum fuit Venetorum (Ptolemaeus 3, 1, 30), tribus Scaptiae (cf. titulus urbanus Grut. 567, 5: *Q. Vennonio Q. f. Scaptia Valenti Altino* aliique infra relati citative), iure municipium testibus tam Vitruvio (1, 4, 11: *circum Altinum Ravennam Aquileiam aliaque quae in eiusmodi locis municipia sunt*) et Plinio l. c. (nam oppidum appellans opponit coloniae) ut titulo n. 2149; nec curamus Asquinianum n. 40*, qui coloniam facit. Scriptores memorant primum aetatis Augustae et Tiberianae Mela (l. c.) Strabo (l. c.) Velleius (2, 76); titulus n. 2149 docuit Tiberium antequam adoptaretur 'templa porticus hortos' a. u. c. 741 Altinatibus dedisse. Magistratus fuisse quattuorviros ostendit titulus Iadestinus (vol. 3 n. 2914 *T. Elvio Sca. Marino IIIIvir. Altini*) confirmantque infra propositi n. 2160. 2162. 2168. 2169. 2179 IIIIvirum tam iure dicundo quam aediliciae potestatis, quamquam caute his utendum est; nam supra iam observavimus hoc capite plerosque titulos comprehendi non origine Altinates, sed per medium aevum advectos Venetiam ex Aquileia aliisque oris vicinis. De seviris aliisque collegiis quae ex titulis perspiciuntur, solita fere sunt; *collegium fabrum Altinatium* supra habuimus in titulo Feltrino n. 2071.

2143 Titulum hunc et tres qui sequuntur Beleno dicatos ne temere credas Aquileia delatos Venetiam, observa Augustales vix umquam reperiri Aquileiae (v. p. 84) — Torcelli in campanili ecclesiae maioris. — Extra Villacum LAZIUS fraude.

L · AQVILIVS
NARCISSVS
AVGVST
BEL · V · S

Contuli. Exemplum antiquam interpolatum habent Marcanova cod. Bern. n. 438, cod. Mut. f. 179 n. 26; Ferrarinus cod. Reg. n. 28; Redianus f. 53' n. 39; Lilius f. 60'; Iucundus f. 192; Sanutus f. 53; Apianus 348, 4 (inde Lazius r. r. p. 1212; ex Lazio male Grut. 606, 11); Grut. 606, 10 ex Apiano et Verderianis; Manutius cod. 5248 p. 15, orth. 55, 5 (inde Ligorius cod. Taur. 17); Trivisan *lagune* ed. 2 p. 84; Filiasi mem. 3, 332 ed. 1, 2, 311 ed. 2 ex cod. Canonici. Exceptam ex lapide habent Ramusius ad exemplum orthogr. Manutianae in bibl. acad. Rovig. p. 55; Temanza ms.; Bertoli Aquil. p. 251 n. 345 a Millesio acceptam; Moschini *guida di Venezia* (1815) 2, 468.

3. 4 sic Milles et Moschini cum lapide; BELL·AVGVSTI (AVGVST Lil.) LIB·V·P (V·S Red. Filiasi) reliqui ex interpolatione.

2144 basis quadrata. Venetiis ad S. Hermagorae in cohorte Barborum MANUT. Denuo rep. 16 Febr. 1855 a quadratario Ioh. Bapt. Geraldon in aedibus eius ad SS. Hermagoram et Fortunatum in aedificio vetusto in *Compiello del Tagliapietra* CICOGNA et EGO.

BELINO
AVG · V · S
Q · HERENNIVS
PAVLLI·LIB
s POLYBIVS
AVGVSTALIS

Contuli. Habet iam Manutius cod. 5248 p. 9, sed imperfectam; plenam Emm. Cicogna ms. et *atti dell' Inst. Veneto* a. 1855/6 p. 307 et apud Seidlium *Archiv für Kunde österr. Geschichtsquell.* 15 (1856) p. 332.

4 in LIB finit Manutius.

2145 Venetiis ad S. Hermagoram in cohorte Barborum MAN. Rep. 16 Febr. 1855 una cum titulo n. 2144 CICOGNA et EGO.

C · LVCRETIVS
C·F·PAPIRIA
RVFVS
S·V·S·L·M

Contuli. Manutius cod. Vat. 5248 p. 9; Emm. Cicogna ll. cc. ad n. 2144.

2 CESCARIPIA Man. — 4 om. Man.

2146 Venetiis in ripa S. Clarae.

B·L·NO
AVG
NA·VIVS
PA··TVS

Redianus f. 52' n. 26 eodemque exemplo Gudianus 253 f. 16' et auctarium Iucundi (cod. Cicognae f. 226 n. 6; Piccartiana n. 217, ex his Reines. 1, 51). A prioribus Bertoli Aquil. p. 86 n. 54; Filiasi mem. 3, 333 ed. 1, 2, 312 ed. 2.

Versus divisi ad Gudianum. — 1 BILIENO reliqui, BIBLLSNO Gud. — 2. 3 NALVIVS PINTITVS traditur.

2147 Venetiis ad S. Vitalis.

C · EGNATIVS
BASSVS
V · f · M

Manutius cod. 5248 p. 2.

Vv. continuantur. — 3 V·T·M traditur.

2148 Venetiis ad S. Mariae Magdalenae in aedibus Coreae.

quinque figurae
L·S·P·VOT·L·M·S

Manutius cod. 5248 p. 5.

2149 litteris aetatis Augustae. Torcelli in epistylio baptisterii.

ti · claudius · ti · f
a. u. c. 141 NERO · COS · TEMPLA · PORTICVS
NORTOS · MVNICIPIO · DEDIT

Contuli. Trivisan *lagune* ed. 2 p. 84; Temanza ms.; Filiasi *mem.* 3, 331 ed. 1, 2, 310 ed. 2; Cardinali *iscr. ant. ined.* n. 106; Steinbuechel descripsit.

1 priores omiserunt. Primae duae litterae etsi totae fere perierunt, exigua earum quae remanent vestigia ad NS optime sese accommodant. Reliquae dimidiatae quidem, certae tamen sunt omnes.

2150 litteris magnis et antiquioribus. Torcelli in muro iuxta rivulum quendam maris.

f ner O
proba VIT · QVE

Descripsi; descripsit item Steinbuechelius 1844.

2151 Venetiis ad S. Samuelis in aedibus Bertuci Contareni.

DRVSO · IVLIO · TI · F
AVGVSTI · NEPOTI
CAESARI

Astori f. 1.

2152 Venetiis ante portam palatii.

traditur:

IMP · CASS · AROTVIT
BIAIANT · PARTNICI E DI
V·Ↄ NERVA NEP TRAIANVS
HA·VRI·ANN·S AVC P P Ɐ D·T·
W C·N·AXETSTSEVP
ESTAXI CoS III N VSN
T·ET·TENTSASVAETE
NMI Ↄ · TVMODEAEO C4FRA
TETRES TIX T v TƄ
4 ℞ 4

restitue:

IMP · CAESAR · DIVI · T
RAIANI · PARTHICI · F · DI
VI·NERVAS·NEP·TRAIANVS
HADRIANVS · AVG · PONT
MAXS · TRIB · POT
p. C. 138 EST·XXI·COS·III·IMP·II·P·P
IMPENSA(?) SVA . . . .
. . . .
. . . .
. . .

Valvassoniana inter Muratoriana f. 2.

2153 Torcelli in ecclesia maiore super quodam altari SAN.; in ecclesia cathedralis litteris aliquot fugientibus GRUT.

IMP · CAESAR
M · AVRELIO
ANTONINO · AVG
PONT · MAX · TRIB · POT
XVIII · coS · III p. C. 164
DIVI · ANtoNINI · PII · F
DIVI · hAdRIANI · N
DIVI · TRAIANI · PAETHICI
PRONEP
DIVI · NERVAE · AdNEPOTI
D · D

Sanutus f. 53'; Grut. 259, 10 a Puteano.

1 CAESA Grut. — 4—7 PONT·MAXIMVS·TRIB·PONT·XVII·CON·III·DIVI·ANTONINI·PII·FILII·DIVI·HADRIANI·N San. — 10 in NERVAE finit San.

2154 in marmore Pentelico rep. Torcelli 1829, deinde Venetiis apud Ioh. Casonium.

AVIVS AII
VIAR HOI

Ioh. Casoni ms. (cod. Cicognae 3631).

2155 Altini ad puteum CYR. Torcelli in puteali sito in platea ANTIQUI RELIQUI similiterque BEMBUS. — Villach in ruderibus Iulii Carnici LAZ. fraude.

CHAERONTI
AVG · N · DISP
RAT·COP·EXPED·FEL
II · ET · III · GERM

Duo exempla extant Cyriaci et Bembi. Illud est in comm. n. 192 et in cod. Parmensi et apud auctores Cyriacanos Marcanovam cod. Bern. n. 437, cod. Mut. f. 179 n. 25; Ferrarinum cod. Reg. n. 27; Redianum f. 53 o. 38; Lilium f. 58'; Iucundum f. 192; Sanutum f. 53; Cholerum f. 59; Apianum 358, 8 (inde Lazius r. r. p. 1211); Grut. 596, 10 ex Scaligeranis et Verderianis (inde Orelli 2919); Filiasium mem. 3, 332 ed. 1, 2, 311 ed. 2 ex ms. Canonici. Bembi de lapide sumptum est in codice eius f. 146.

In vv. div. consentiunt Cyriacus (comm. ed.) et Bembus. — 3 F·L pro FEL· Cyr. (comm. ed.) contra Parmensem et reliquos. — 4 GERMEN Lil.

Chaeronti Aug(usti) n(ostri), disp(ensatori) ra-t(ionibus) cop(iarum) exped(itionum) fel(icium) II et III Germ(anicarum). Sic fere iam Scaliger. Cf. Orell. 798: *praeposito copiarum expeditionis Germanicae secundae.* Plin. h. n. 7, 39, 128: *Armeniaci belli paulo ante propter Tiridaten gesti dispensatorem Nero . . . HS CXXX manumisit: sed hoc pretium belli, non hominis fuit.* Cf. Herodianus 1, 12.

2156 Venetiis apud pontem Agnellae in quadam fenestra semirupta RED.; ad S. Cassianum IUC.

aug.
SER · PART·ENIANO
DISPENSATORI·ILLYRICI

Redianus f. 54' n. 57 eodemque exemplo auctarium Iucundi (cod. Cicognae f. 226 n. 14; Piccartiana n. 226, ex his Reines. 6, 86).

2157 Venetiis in ecclesia divi Pauli MANUT. Patavii apud Ramusium RAMUSIUS; apud Contarenos GRUT.; Ateste apud eosdem URS.; nunc in museo Estensi n. 64.

C · A R A T R
PRAEF · FABR · IX
ET· BASILICAS· FAC

Contuli. Manutius cod. Vat. 5237 f. 102; Ramusius in add. ms. ad Scardeonium p. 84 et in codd. Marc. 6, Barb. 5 (inde per Pinellium Grut. 364, 2), ubi Pinellius negat se vidisse; Ursatus 1652 p. 262; Furlanettus Est. p. 157, Pat. p. 103 n. 93.

2158 Torzeli in ecclesia SANUT. Maiurbi prope Venetias in saxo e ruinis Altini BEMBUS. Venetiis Maiorbi PANV. MACCI.

M · FVRIO · MF
SATVRNNO
VETERANO
LEG · XIII · ET
M · FVRIO · ST · F · VER
NAE·PATRI
GRATTIAE · M · F · SECV
NDAE·VXORI
CERVONIAE · M · F · PRI
MAE·MATRI
T·F·I
M · FVRIVS · M · F
SATVRNINVS

Sanutus f. 53'; Io. Bembus f. 132'; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 66 (inde Donius 6, 137 ex schedis Vatic.; Mur. 817, 6 ex Donio) eodemque exemplo Macci 2, 288 auctore non indicato.

In vv. div. reliquisque secutus sum Bembi exemplum optimum. — 5 ST·F Bemb. Panv., STI San., STI·F Macci, EF·F Don. emendans. — 6 NE San. — 7. 8 GRATTIAE M·F om. San. — GRATTIAE Panv., CRATTIAE Macci, GRATIAE Bemb. — MATRI ante M·F inserunt Panv. Macci. — SECVNDE San. — 9 CERVONIA San. — 11 F·F pro T·F·I San. — 13 SATVRNINO San. — Addit Maccius: MANIBVS·SEX·SPVRI·SEX·F·VOL·SII VINI ex titulo Nemausensi Grut. 470, 7.

2159 Venetiis apud Lauredanum SMET. Sine loco PANV.

L · G A L L I · S O R A N I
MILITIS · LEG · IIII · FLAVIES · FELICIS
M·IVLIVS·VICTOR·MILES·LEG·EIVSD·POSVIT
BENE·MERENTI ·VIXIT·ANNIS·XXXX·M·IIII

Smetius 92, 14 (inde Grut. 543, 3) a Metello; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 66 indidem opinor. 1 SERRANI, 2 FLAVIAE, 3 EIVSDEM Panv.

2160 litteris magnis et bonis et alte incisis Rep. a. 1833 Iesoli in fundo Petri Boldù et ex dono eius collocata Venetiis in museo Marciano VALENT.

AVIVS · L · F
AQVILO · IIII · VI r
i · D · IIII · VIR · AED
p OTESTATE · TR
MIL · PRAEF · EQ
s V M M A R V M

Descripsi. Ed. Cardinali *dipl.* p. 236 n. 443; Kellermann vig. n. 265 (inde Henzen 6727), cui dederunt Bunsen et Borghesi; M(oschin)i *nuovo ricoglitore* 1836 sem. 2 p. 634 sq.; Furlanetto *interpretazione e supplimento di un' antica lapida trovata presso Iesolo* (*mem. dell' Instituto Veneto* vol. 1 1843) p. 75 sq. cum tabula; Valentinelli *mus. archeol. della Marciana* p. 159.

Infra nihil deest nec recte supplevit Borghesius apud Kellermannum *summarum* [*alarum*]; immo est *summarum* absolute, ut dicitur *primarum* de actore primarum partium, item *sacrorum* pro a *sacris*, significaturque is qui postea dicitur *procurator summarum*. Cf. n. 83.

2161 vas alabastreum, Venetiis in domo Nicolai Habrami RED. IUC. in domo domini Vincentii Gabrielis SAN.

D · RELIQVIAE M
M · IVLI · ALBINI
EVOC

Redianus f. 54 n. 49 eodemque exemplo Iucundi auctarium (cod. Cicognae f. 226 n. 12; Piccartiana n. 224 et ex iis Rein. app. 24). Denuo ex lapide Sanutus f. 52'.

Vv. divisio incerta. — 1 D·M·RELIQVIAE Red. Iuc. — 2 IVLII Red. Iuc.

2162 litteris alte incisis. Venetiis in turri S. Vitalis MANUT. et RELIQUI; in turri S. Paternii MORILLON. In illa est adhuc bipertita; nam v. 1. 2 extant intus; v. 3—7 in pariete exteriore ecclesiae. — Locum non adscripsit BEMBUS. — Pola venisse Venetias credit SANSOVINO *Venetia descritta* (Ven. 1581) f. 45 temere.

CN · NVMERIVS · C · F
VOL·FRONTO
VETER·EQ·LEG·VIII·AVG
IIII·VIR · I · D · T · F · I·SIBI
CN · NVMERIO · CN·L·FELICI
IIIII · VIR
CRESCENTI · L · TVENDO·L

Contuli. Io. Bembus f. 148; Morillon misit M. Smetio Flandro a. 1549 (cod. Vat. 6039 f. 383'); Smetius ms. Neap. f. 203 et Vat. 5234 p. 556 (inde Panvinius cod. Vat. 6035 f. 72; Grut. 442, 7 ex Gutenstenii schedis; apud Smetium editum deest); Manutius cod. Vat. 5237 f. 101 et cod. 5248 p. 2, orth. 1561 f. 22, 1566 p. 345, 59; Pignorius in em. ms. ad Gruterum; Stephanonius ms. p. 157; *Giornale de' letterati d'Italia* 38 (Venet. 1727) p. 189; Bocchi misit Muratorio 24 Ian. 1736; Grisellini ms. inter Gazzeriana; Moschini *guida di Venezia* (1815) 1, 600; Devit Polesine p. 47 ab amico; Pasini ms. apud Cicognam.

Cum et litterarum forma conveniat et lapidis natura et magnitudo, dubium non est fragmenta duo recte ita ut solent coniungi.

2163 Venetiis apud S. Eustachium MARCANOVA et RELIQUI; ad S. Gervasium IUC. SAN. APIAN.

M·TITIO · M · F · FAB
TR · MIL · LEG · VIII

Habet Cyriacus in comm. n. 179 (inde male Mur. 1563, 9) et apud Cyriacanos Marcanovam cod. Bern. n. 433, cod. Mut. f. 178' n. 20; Ferrarinum cod. Reg. n. 22 (inde Mur. 858, 7 ex schedis Farnesiis); Redianum f. 52 o. 13; Lilium f. 57'; Iucundum f. 191; Sanutum f. 51'; Apianum 325, 2; Grut. 563, 9 ex Apiano et Verderianis. Manutius cod. 5248 p. 9, orth. 492, 6 dedit quidem ex Marcanova, sed postea quaedam emendavit fortasse ex lapide.

Vv. divisio incerta. — 1 in. M· Iuc. (in marg. est M) San. Lil. Manut. — TICIO Marcan. San. Manut. — M· Iuc. (in marg. est M·) San. Marcan. Manut. — FIL pro F emendat Manutius. — SAB Ferrar. ex interpolatione. — 2 om. Cyr. (comm.). — MI San., MILIT Iuc.

2164 Venetiis a. 1841 apud negotiantem Pagliaro.

DOMV
LEG·XI·C
L · VARIVS
ET SENI
VIVAE
in fRONTE

Cicogna descripsit.

2165 Venetiis in monte S. Laurentii.

LA
VE
ET
LEG·XI
CVRA
CVRAE

Trivisan *lagune* p. 97 ligno incidit.

2166 basis magna quadrata cum inscriptione bis repetita et in antica et in latere intuenti dextro. Murani in basilica S. Iohannis Baptistae in urna baptismatis ANTIQVVS; in fonte baptismali in aedicula iuxta aedem S. Donati GRVT. Ibidem adhuc.

L · ACILIVS · P · F · SCA
DECVRIO·SIBI·ET
P · ACILIO · M · F · PATRI
SEXTILIAE · SAENI · P · MATRI
P · ACILIO · P · F · FRATRI
IN·FR·PED·CXX RETR·PED·CXX

Contuli. Habet Antiquus, scilicet Marcanova cod. Bern. n. 440, cod. Mut. f. 179 n. 28; Ferrarinus cod. Reg. n. 29 (inde Mur. 666, 6 ex schedis Valeriis); Redianus f. 53 n. 34; Gudianus 253 f. 21; Iucundus f. 191 (inde Don. 5, 220 ex ms. ant.); Sanutus f. 53; Mur. 1237, 3 ex schedis suis et Donio (inde Orelli 3752). Deinde ex lapide Pinellius, ex cuius et Verderii schedis ed. Grut. 344, 10; Ramusius cod. Marc. XIV, 260 et cod. Barb. XXX, 182 in fine, item in exemplo orth. Manutii hodie servato Rovigi p. 12; Manutius 5248 p. 17, ubi exemplum ex Marcanova descriptum ad lapidem emendavit; Flam. Cornelius ecclesiae Torcellanae vol. 2 (Ven. 1749), 65; Moschini *guida di Venezia* (1815) 2, 438.

2167 Venetiis prope ecclesiam S. Zachariae. — Mula in canonica S. Marci FERR. (REG.).

Q · ACVTIVS
Q · l
DIOMEDES
IIIIII · VIR

Habet Antiquus, scilicet Felicianus n. 7; Marcanova cod. Mut. f. 177' n. 5; Ferrarinus cod. Trai. f. 52, cod. Reg. n. 7 (inde Mur. 666, 8 ex schedis Farnesiis et ex Donio); item Redianus f. 54 n. 48; Gudianus 253 f. 19; Sanutus f. 52; Chigianus I. VI. 203 f. 36'; Iucundi auctarium (cod. Cicognae f. 226 n. 10; Piccartiana n. 223); Don. 5, 159 ex vet. ms.

1 ACVRIVS San. — 2 Q·F traditur. — 4 IIIIIVIR Gud.

2168 tabula aerea cum ansis duabus perforatis; rep. in agro Altinate.

HON
T · ANTONI
CLEMENTIN
IIII · V · A · P
T · FIRMIVS
PROCVLVS

Legitur in folio adiuncto ad codicem Astorianum (Marc. Lat. cl. 14, 200) et apud Filiasium mem. 3, 271 ed. 1, 2, 258 ed. 2.

2. 3 T·ANTONINI | CLEMENTINI Fil.

2169 Venetiis in domo Nicolai Salomonis Hieronymi f.

M·BARBIO·T·F
MATVRO
IIII · VIR · I · D
///VD///CRETIS

Manutius 5248 p. 5 vv. non divisis.

2170 Venetiis RELIQVI, in quadam curia ad S. Iulianum RED.

D · M
C · CASSIVS · HERMA
SACERDOS·V·P·SIBI
ET · L · LIBERT
POSTERISQ · EOR

Servavit Antiquus, scilicet Felicianus n. 3; Marcanova cod. Mut. f. 177' n. 3; Ferrarinus cod. Trai. f. 52, cod. Reg. n. 3; Redianus f. 52' n. 23; Gammarus f. 81; Lilius f. 57'; Iucundus f. 191; Sanutus f. 51'; Apianus 324, 7; Grut. 323, 4 ex Apiano et Verderianis.

Vv. divisio incerta. — 3 V·P reliqui et margo Iucundi, VR Iucundus cum Apiano. — 4 ET om. Felic. — L· om. Iuc. — 5 EORVM Iuc.

2171 Venetiis Rivoalto in gradu scalae officii auditorum.

CHRYSEROS · IIIII · VIR
T·F·I

Redianus f. 52' n. 24 (inde Gud. 120, 4) et Gudianus 253 f. 16.

Sic vv. dividit Gudianus.

2172 rep. in loco q. d. Lizza Fusina c. p. 10 sub terra; extat apud dominos locorum Marcellos TRIV. Extare negat DEVIT *Polesine* p. 17.

CORNELIAE · C · F
PAVLINAe
OPTIMAE·DE·SVIS·MERITae
D · D
PVBLICE

Trivisan *lagune* ed. 2 p. 9.

2 PAVLINA, 3 MERITIS traduntur. — Non affirmo titulum genuinum esse et recte attributum.

2173 Venetiis in Rio Termo in aedibus dominae Lisetrae Soranzo MANVT.; in aedibus Andreae Suberantii COD. CICOGNAE 1025. Prodiit denuo a. 1852 in via S. Ioh. Baptistae in Bragora in aedibus Rubelli *alla Pietà*; nunc est in museo Marciano.

delphinus
Q · EPIDIO · Q · L
APPELLAI · IIIIII VIR
FORO · CORNELI
TERTIVS·l·F

Contuli. Habent Manutius cod. 5248 p. 4; codex Cicognae 1025; Ursatus ms. ex schedis episcopi Tomasini (inde Sponius misc. p. 185 ex Tomasino); Cicogna ms.; *Gazzetta di Venezia* 8 Sept. 1852 n. 205; Valentinelli *mus. arch. della Marciana* p. 144.

2174 Venetiis ad S. Vitalis MANVT. Patavii apud Ramusios PINELLI; Ateste apud eosdem GVD. SAL.; nunc in museo Estensi n. 48.

LAELIA · L · F
DECRETO · DE
LOCVS · SEPVLTV
PRAEFECTVRA · T
STATVM · MRMOR
MARMOREM · C
VIVA · FECIT · SIBI·

Contuli. Manutius cod. Vat. 5248 p. 2; Ramusius cod. Marc. n. 37; Pinelli cod. Ambros. C 61 inf. f. 41' et apud Grut. 347, 5; Gudius 324, 4 qui vidit; Donius cod. 7113 f. 10', ed. 2, 191 (inde Mur. 1628, 16) ex ms. antiquo; Salomoni 1696 p. 81; Mur. 1696, 4 ab Ioh. Franc. Bonamico; Ant. Angelini Este 1743 p. 18; Furlanettus Est. p. 141, Pat. p. 379 n. 482. Fraude sua Ferretus inscr. Patav. 3, 509 titulum effossum, ut ait, in hortis monialium S. Georgii martyris et (secundum rec. 2) delatum ad Santagnese rerum antiquarum collectorem, offert hunc L·AEMILIA·L·F... | DECRETO·IV·VIR... | LOCVS·SEPVLT... STATVAM·MARMO... | V·F·S.

2175 Altini.

D · M
LARTIAE·P·F·SECVNDAE
PATRONAE
HALENI · CONLIBERTAE
ET·SIBI
P · LARTIVS
HOMVLLVS
IIIIII VIR
V F

Mur. 713, 1 ab Ant. Scoto; Steinbuechel descripsit a. 1844.

4 HALINI Mur.

2176 Torcelli in domo praetoria in curia RED. et similiter GVDIANVS ALC. MARVLVS; *era sotto le rovine del pretorio* FILIASI; inde ab a. 1817 in bibliotheca Marciana. — Vellach in ruderibus Iulii Carnici LAZIVS fraude. A qua fraude profectus et Lazium citans ASQVINIVS narrat ex epistulis Ramusii ad Curtium Colloredum servatis Colloredi apud parochum abbatem Ongaro colligi hunc titulum saec. XVI fuisse apud Colloredum illum in castro Colloredi et ab eo cum aliis Aquileiensibus et Iuliensibus dono datum esse Ramusio. Haec Asquinius finxit, ut titulum vindicaret Iulio Carnico suo.

L · OGIVS
PATROCLVS
SECVTVS
PIETATEM
COL · CENT
HORTOS CVM
AEDIFICIO HVIC
SEPVLT A IVNCTOS
VIVOS DONAVIT VT
EX REDITV EOR LAR
GIVS ROSAE · ET · ESCE
PATRONO SVO ET
QVANDOQVE SIBI
PONERENTVR

ascia perpendiculum
arbor cum avibus

Contuli. Antonius Leonardus misit Feliciano Venetiis IIII non. Oct. 1457 (cod. Tarvis. f. 201); Felicianus n. 19; Marcanova cod. Mut. f. 179 n. 30; Ferrarinus cod. Reg. n. 32; Redianus f. 53 n. 36 (inde Gud. 207, 3); Gudianus 253 f. 16; Alciatus cod. Fese f. 76'; Gammarus f. 82; Lilius f. 58'; Iucundus f. 192; Sanutus f. 53'; Marulus n. 32; Bellonus n. 102; Choler f. 106; Apianus 348, 6 (inde Lazius r. r. p. 1211; ex Lazio Valvassor *Kärndten* p. 240); Bembus f. 101; Fabricius ant. p. 231; Manutius cod. 5248 p. 15, orth. 708, 1 ex Marcanova; Ligorius ms. Taur. 17; Mur. 513, 3 ex Pacediano, ut ait, et a Brembato; Iacobonius app. ad Fonteium p. 84; Grut. 1021, 4 ex Apiano Manutio Verderianis; Peiresc cod. Paris. 8958 f. 97; Filiasi *sagg.* 1, 289 et *mem.* 3, 330 ed. 1, 2, 309 ed. 2; Moschini *guida di Venezia* (1815) 2, 472; Labus *lettera al Cicogna* 1830 p. 12; Asquini *giard. suonatrice* p. 10; Orelli 4070. 4418; Valentinelli *mus. archeol. della Marciana* p. 201.

8 A post SEPVLT delevit lapicida.

2177 Venetiis coniectum in fundamentis ripae corporis Christi GVD. similiterque RED.; in rivulo penes Rivum altum FELICIANVS ('penes Rivum non altum' inde fecit Venetorum osor FERRARINVS); in rivulo in repositorio farinarum MARCAN. — In agro Altinate rep. FILIASI temere; Coloniolae PANVIN. errore.

PLAVTIAE
TVLIAE · LICAI
PVBLICE
DEC · DEC

Antiquus servavit; habent Felicianus Ven. 5; Marcanova cod. Mut. f. 177' n. 4; Ferrarinus cod. Trai. f. 52, cod. Reg. n. 5; Redianus f. 52' n. 25; cod. Gud. 253 f. 16; Gammarus f. 81; Lilius f. 58; Iucundus f. 191; Sanutus f. 52. Pendent ab his Panvinius ant. Ver. p. 85 et apud Grut. 454, 2 et Filiasi *mem.* ed. 1 3, 271, ed. 2 2, 257.

Vv. divisi ad Gudianum et Gammarum. — 2 TVLLAE Panv., TVLIAE plerique et optimi, TVLLIAE Iuc. Lil. — In LICAI latet opinor nomen mariti.

2178 Venetiis.

. . . .
. . . . CVM · L · POSTVMIO
. . . .
. . . AVGVR · ET · COL . . . .
. . . .
IN TABVLARIIS SCRIP . . . .
. . . .

Giornale de' letterati (Florentiae 1749) tom. V part. 3 p. 196.

Epistula ibi proponitur ex Venetiis data, ubi post duos titulos Argivos, quorum secundus est n. 531, haec leguntur non separata, sed ut subscribatur '*altra di Venezia*'. Genuinam esse non affirmo.

2179 Torcelli in S. Felice.

M · RVFERIO · IIII · VIR

Codex Gudianus 253 f. 18 'hae e multis litteris leguntur'; Alciatus Fese f. 144.

RVFERTIO Gud.

2180 in pila parieti immissa. Venetiis in aedibus Testori ad S. Felicem AVCT. ASTOR.; in domo Coleti ad S. Felicem FILIASI; *in casa Granziotto rasente terra nella corticella de' Pali detta Testori, in campiello del Pistor a S. Felice* CICOGNA et EGO.

D · M · S
SER · VALERIVS
ALCIDES · VI VIR
V · F · SIB · ET · AVCEIAE
PSYCHE · CONIVG
VALERIO · HERMETI
CALIDIO · HERMETI
PONTIO · APOLLONA *sic*
AMICIS
SOTERICHO · ET · GAMICE *et*
TALIAE · DELIC · LIB

L · M · I · F · P · XVI · I · A · XI

Contuli. Proponitur in folio adiuncto ad codicem Astorianum (Marc. Lat. 14, 200); a Filiasio *mem.* 3, 263 ed. 1 et 2, 250 ed. 2; a Cicogna qui descripsit.

12 sic omissa altero loco nota P.

2181 Venetiis sub porticu S. Martini.

P · AELIO · PHILETIANO
MEDICO
AELII · IRENE · IRENAEVS
PATRI · PIISSIMO

Servavit Antiquus, id est Marcanova cod. Bern. n. 424, cod. Mut. f. 177' n. 7; Felicianus n. 9; Ferrarinus cod. Trai. f. 52, cod. Reg. n. 9; Redianus f. 51 n. 5; Gammarus f. 81; Lilius f. 58; Iucundus f. 191; Sanutus f. 50'; Apianus 324, 1 (inde Grut. 580, 16).

Vv. divisio mea est. — 3 IRINI · IRINAEVS (IRINEVS Lil.) traditur; ANTONINI pro IRINI interpolavit Iucundus (inde Ap. Grut.).

2182 Venetiis in rivulo S. Mariae matris domini apud pontem Agnelli RED. similiterque RELIQUI.

D · M
CAECILI · COSMIONIS
CAECILIVS · ASSVS · PROC
LIB · OPTIM

Cyriacus n. 178 et Cyriacani Marcanova cod. Bern. n. 430, cod. Mut. f. 177' n. 6; Felicianus n. 8; Ferrarinus cod. Trai. f. 52, cod. Reg. n. 8 (inde Mur. 1524, 5 ex schedis Farnesiis); Redianus f. 52 n. 10 (inde Donius 16, 10 ex ms. ant.); Lilius f. 57'; Iucundus f. 191; Sanutus f. 51; Grut. 1044, 15 ex Verderianis.

Vv. divisio incerta. — 1 om. Felic. Marcan. Ferr. — 2 M·CAECILI pro CAECILI Grut. solus. — COMIONIS Cyriaci codex Parmensis et Ferrarini cod. Reg. — 3 PASSVS veri auctores omnes, BASSVS Don. — 4 OPTIM Red. Iuc. San. Grut., OPTIMO Cyr. (comm.), OPTIMI Felic. Marcan. Ferr. Lil.

2183 rep. Venetiis 1796 ad S. Faustinum sub fundamentis pontis q. d. *de' Barcaruoli* COL. similiterque MAR.

L · CRASSICI
VS · Ɔ · L · HERMIA
MEDICVS · VETERI
NARIVS · SIBI · ET
ABIRIAE · L · L · MAXI
MAE · VXORI
VIVVS · FECIT
et EVGENIAE · L
quadrupes

Coletus inscr. Tarvis. ms. ad n. 16 eodemque exemplo Marinius ms., cui misit Cortenovis m. Iul. 1797.

2 HERM Col. — 5 malin RABIRIAE.

2184 inter monumenta ex Altini ruderibus delata Dosson prope Tarvisium in villam Reali.

protome viri *ornamentum* *protome mulieris*
P · HERENNIVS · P · L
PRIMVS *tu*RARIVS

Descripsi, sed ita collocatam, ut difficile legeretur.

2185 'nunc Venetiis' BEMBUS, apud quem praecedunt Malacitanae.

D · M · S
PLOTIAE · FELI
CITATI · VIXIT
ANN · XVI · M
VIPIVS · CASTRE
SIS · PANTOMI
MVS · BENEMERI
TAS · FECIT

Io. Bembus f. 57. 58'.

5 VI·PIVS traditur.

2186 Altini.

C · A · L
IN · F · P · XX
R · P · XIIII

Steinbuechel descripsit 1844.

2187 tabula non magna, rep. ad Miranum prope Venetias, nunc in museo Salutis.

D · M
ABIDIA · CRES
CENTILLA
MATER · SV
PERVAE · FILI
AE · SVAE QVE
FVIT · AN · VI ·
FECIT

Descripsi. Ed. Moschini *chiesa della Salute* (1842) p. 102.

2188 Venetiis in domo Michaelis Salomono in muro SANUTUS; apud Michaelem Salomonium patricium Venetum ad D. Mariae Formosae MANUTIUS; apud Savornianos MAFF. GRIS.; in museo Nanio GRIS. (postea) PASSERI DRIUZZO BOO.

D M
ACELLIO
IANWEIO
DEF · A · XI
ACELL · SEPT
MILLA · FILIO
INFELIC

Descripsi. Sanutus f. 49; Manutius cod. Vat. 5237 f. 100 et 5248 p. 1; Maffei M. V. 373, 4; Grisellini inter Gazzeriana; Passeri mon. Nan. 4, 22; Driuzzo n. 122.

2189 Venetiis ad S. Fantini ZENO ASTOR; in domo Giustiniani add. TEM. FILIASI; in corte Minellia add. NEGRI MOSCH.

protome mulieris
ACVTIAE · L · L
BLANDAE

Mur. ms. 17, 204, ed. 1623, 2 ab Apostolo Zeno; Astor f. 1'; Temanza ms.; Filiasi *sagg.* 1, 264; Cicogna ms. 221 a Fr. Negri; Moschini *itin. de Venise* (1819) p. 162.

2 BLANCAE Mosch.

2190 Altini rep., extat Veronae in museo philharmonico n. 512.

MANIBVS
ACVTIAS
SEVERIL
ANN

Contuli. Maffei M. V. 149, 1 (inde Donat. 55, 13; Orelli 4441).

2191 Venetiis.

AELIAE · RVFINAE
MATRI
L · AELIVS · TARQVINVS

Astor f. 3' ex schedis Antonii Lion.

2192 Venetiis in fundamentis monasterii S. Georgii maioris.

T · AEQVANIVS

Habet Antiquus, scilicet Marcanova cod. Bern. n. 420, cod. Mut. f. 178 n. 12; Felicianus n. 14; Ferrarinus cod. Trai. f. 52, cod. Reg. n. 14 (inde Mur. 1627, 1 ex schedis Capponiis); Redianus f. 54 n. 50; Gammarus f. 82; Lilius f. 58 (inde Reines. 17, 6 ex Langermannianis); Sanutus f. 50.

2193 Venetiis ad S. Iustini in rivulo AST.; *nel canale, che da S. Giustina va da l' adito nelle lagune, affisso al muro del monistero di S. Giustino* ROCCO CURTI. Ex eo monasterio venit in museum Salutis.

protomae duae
ANCHARIA TI F QVINCTA
SIBI ET T VETTIO C · F · VIRO

Descripsi. Habent Astorius f. 7'; Rocco Curti f. 697; Moschini *chiesa della Salute* p. 102, pessime omnes.

2194 Venetiis in aedibus Antonii Capello.

rosa
L · ANTONIVS
BASSVS
MATRI · PI
ENTISSIMAE
DE · SVO · POSVIT

Astorius f. 4'; Maffei M. V. 371, 7.

2195 in operculo sarcophagi Altini POC.; *nelle motte di Altino* FIL.

//LICIAE · M · L · VASS
APICVLA · L

Pococke cod. 22994 f. 98, ed. p. 126 n. 2; Filiasi qui vidit *saggio* 1, 228 minus male quam *mem.* 3, 254 ed. 1, 2, 242 ed 2.

..... CIAE · MAEVIA | ... APICVLA · L .... Filiasi (*sagg.*), MECIAE · MEVIAE · APICVLAE idem (*mem.*).

2196 Torcelli in quodam horto.

M · AFRONIVS · M · L
PHILOCLES · V · F · SIBI · ET
SINTIAE · M · L · CAESIAE

Redianus f. 53' n. 45 eodemque exemplo Gud. 253 f. 18' et Chig. I. VI. 203 f. 37 et auctarium Iucundi (cod. Cicognae f. 227 n. 2; Piccartiana n. 222 et ex iis Reines. 19, 3); item Filiasi *mem.* 3, 332 ed. 1, 2, 311 ed. 2 ex cod. Canonici.

Vv. divisi ad Gud. 253. — 2 PHILOCLES Gud. 253, PHILODES reliqui.

2197 fuerit necesse est aut in eodem lapide, in quo fuit n. 2239, aut in iuxta posito.

HOC IN LOCO POSITA EST AQVILINA
VINTINA INFELICISSIMA PVELLA QVAE
VIXIT AN VIII M XI DIES IIII LOLLIA
VXESINA · MATER · ET · SIBI · POSVIT · QVA

Ex Cyriaci commentariis excidit post n. 185; habent Cyriacani omnes, scilicet cod. Vat. 6875 f. 76; Tragurinus f. 154; Marcanova cod. Bern. n. 428, cod. Mut. f. 178' n. 17; Ferrarinus cod. Reg. n. 17; Redianus f. 51 n. 8; Iucundus f. 190; Sanutus f. 51; Apianus 325, 3 (inde et ex Verderianis Grut. 670, 1); Manutius 5248 p. 9 ex Marcanova. Bononius syll. f. 54 utrum ex Cyriacanis traxerit an ex ipso lapide, incertum.

Subiungunt omnes titulo n. 2239 tamquam eius clausulam, nisi quod Cyriaci commentarii cum Lilio et illius finem et totum hunc omittunt, Vat. 6875 et Tragurinus utrumque recte separant, quod item fecit ex coniectura Gruterus. — 1 IN om. Red. — ET pro EST Red — AQVILLINA Trag. Vat. 6875. — 2 VNTINA Trag., VNTINA Vat. 6875, VINTINA reliqui. — INFAELICISSIMA Red. — 3 AN Trag. Red. Iuc., ANN reliqui. — LOLIA Trag. Vat., LOELIA Bonon. — 4 VXESINA·MAR Trag. Vat. 6875, VXES... (om. INA·MATER) Bonon., A·VXESISI·MATER Iuc., AVXESINA·MATER reliqui. — 4 QVA om. Vat. Trag. adduntque: 'residuum vetustate corruptum legi non potest'; in QVA finit, addens 'lapis est abscissus' Bonon., similiter Red.

2198 Venetiis in solo ecclesiae S. Marci apud aquam benedictam RED. similiterque LIL. FELIC.; in solo chori ecclesiae S. Petri de Castello MARCAN.; utramque loci indicationem proponit SANUTUS. — Rep. cum facta est turris campanaria S. Petri de Castello TRIVISAN cum suis, temere opinor.

L · ARATRIVS · L ·
L · ARATRIVS · L · LI
VIVVS
L L · L · DIOG
5 L L · L · ARRIVS

Habet Antiquus, scilicet Felicianus n. 13; Marcanova Mut. f. 178 n. 11; Ferrarinus cod. Trai. f. 52', cod. Reg. n. 12 (inde Mur. 1572, 5 ex schedis Capponiis); Redianus f. 51 n. 2; Gammarus f. 82; Lilius f. 58 (inde Reines. 19, 4 ex Langermannianis); Sanutus f. 50; Mur. 2087, 4 per com. de Cervellon ex schedis bibl. Caes. Vindobonensis male. Trivisan *lagune* ed. 2 p. 67 (a quo videntur pendere Rocco Curti f. 693 et chron. Anonymi in cod. Cicognae 2979) item ex codice aliquo opinor.

In vv. div. secutus sum Felicianum Red. Gamm. Lil. — 2 L·LIB Felic. Marcan. — Trivisan sic: L·ARATRIVS | L·ARATRIO·V | LIB | VIVVS | L·L·L·DI... | L·L·L·AR.

2199 Venetiis in S. Mariae matris domini OMNES; 'in petra altaris noviter reperta' addit SANUTUS; 'pro ara maxima' addit SCARD.; *nella pietra sagrata dell' altar maggiore* adiecit postea ad loci indicationem supra positam MANUTIUS. — Patavio Venetias transvectam existimat SCARDEONIUS temere.

ARIAS · Q · F · SERENAI
APOLLONIVS
LIB · ET · SIBI

Redianus f. 52' n. 28; Iucundus f. 102; Gammarus f. 35; Sanutus f. 52' et 325. Fortasse ex lapide Scardeonius p. 51 (inde auctores Patavini Orsato 1678 p. 56; Salomoni 1696 p. 365; Furlanetto p. 320 n. 375). Ab antiquis videtur sumpsisse Manutius cod. 5248 p. 2, orth. 74, 9, postea tamen ipse vidisse, cum ad locum accuratius definiendum quaedam adiecerit. Grut. 932, 6 ex Manutio et Sculteti schedis.

Vv. divisio est Manutiana. — 1 ARIE San. 325. — SERENAI·Q·F Red. Iuc. — 2 APOLONIVS San. — 3 LIB om. Gamm.

2200 Venetiis rep. 1837 in domo Molin ad S. M. Magdalenae, deinde apud negotiantem Pagliaro.

A R R V H
TIAE T F
puer alatus stans SSCVNDI *puer alatus stans*
NAS
5 ANN VII
CLAVDIA SEC
VNDA · filiae

Cicogna vidit. Habet item Ioh. Casoni in cod. Cicognae 3631.

6 CLADIA traditur. — 7 VNDANIPII Cic., VNDA rel. om. Cas.

2201 Venetiis apud Marinum Capellum. Fortasse origine urbana.

DIS · MANIBVS
C · ATEIO · ANTIOCHO
FECIT · C · ATEIVS · SYM
PHORVS · PATRONO
5 SVO · ET · SIBI · ET · SVIS
POSTERISQ · EORVM

Ios. Bocchi in schedis Tarvisanis; Mur. 1520, 7 ab Oct. Bocchi.

2 ATTIO Bocchi ms., ATTEIO Mur. — ANTIOHO Bocchi ms. — 3 ATTEIVS Mur. — 4 PHOPVS Bocchi ms.

2202 Venetiis in quodam rivulo prope S. Laurentium IUCUNDI AUCT. et RED. 27; in rivulo S. Iohannis Lateranensis RED. 51. — Salonis MUR. errore.

P · ATTIVS · NEPTVNALIS
HERMETI

Cyriacus n. 180 (inde Mur. 1458, 11; ex Mur. Zaccaria marm. Sal. 10, 30) cum Lilio f. 57' (inde Fabrett. 126, 42). Aliunde opinor Redianus f. 52' n. 27 et auctarium Iucundi (cod. Cicognae f. 226 n. 7; Piccartiana n. 218; ex his et ex Langermannianis, id est Lilio, Reines. 16, 5). Item aliunde fortasse Redianus f. 54 n. 51 (inde Gudius ind. XCI) eodemque exemplo Sanutus f. 50.

Vv. divisi ad Cyriacum ed. — 1 T·ATTIVS Red. 51 San. — 2 HERMITI Red. 51 San.

2203 Murani *dirimpetto alla porta nel salizzo di fuori* TRIV.; in platea principis templi ZACC.

ATTIO · C · F
SALVIO
S . . . .

Temanza ms.; Zaccaria excurs. 1, 44.

2204 Venetiis in quodam rivulo apud S. Paulum RED. in ripa prope domum olim Gatamelatae ad S. Paulum SAN.

AVILLIA · A · L · F
SIBI · ET · A · AVI
P · OCTAVIO · P ·
AV

Redianus f. 52' n. 31 (inde Gud. 358, 7); Sanutus f. 51.

2205 Venetiis in solo chori ecclesiae S. Petri de Castello ANTIQ.; ad S. Petri de castello in terra MAN. — Rep. cum facta est turris campanaria S Petri de Castello TRIVISAN cum suis sine auctore. — Male Salonis MUR.

OSSA
C · AVLI · SEX · F
IANVARI

Cyriacus in commentariis n. 183 (inde Mur. 1649, 10; ex Mur. Zaccaria marm. Sal. 10, 41) et apud Marcanovam cod. Bern. n. 426, cod. Mut. f. 177' n. 10; Felicianum n. 12; Ferrarinum cod. Trai. f. 52', cod. Reg. n. 13; Redianum f. 51 n. 7; Gammarum f. 82; Lilium f. 57' et 58; Iucundum f. 190; Sanutum f. 50'; Apianum 325, 1 (inde Grut. 903, 8). Trivisan *lagune* ed. 2 p. 67 (a quo videntur pendere Rocco Curti f. 693 et chron. Anonymi in cod. Cicognae 2979) item ex codice aliquo opinor. Ex lapide ni fallor Manutius cod. 5248 f. 44*b*.

In vv. div. secutus sum Manutium. — 1 C·AVLI plerique, L·CAVLI Cyr. in comm. (Parm.), L · CAI Cyr. comm. (ed.) et Lil. f. 57, C·AVL... Triv. — 2 fin. F om. Man. — IANVARI Cyr. (comm.) Lil. 57 Man., IANVARII reliqui.

2206 Venetiis Rivoalti in apotheca tonsoris S. Marci nuper inventum SANUTUS; prope ecclesiam S. Matthaei in via q. d. *ruga piccola degli orefici* in pariete tabernae GIORN.

C · AVLIVS · C · L
RESTITVTVS · SIBI · ET
AQVILIAE · P · F
PEREGRINAE · CONIVG
ANN · XXV

Sanutus f. 51' postea adscripsit; *Giornale de' letterati* vol. 38 (Venet. 1727) p. 188 (inde Mur. 1306, 12).

1 C · ATILIVS · C · F San. — 4 PEREGRINAE om. San. — CONIVGI San.

2207 Venetiis in rivulo S. Eustachii.

AVRELIVS · PONTIANVS
VIVVS · POSVIT · SIBI

Habet Antiquus, scilicet Marcanova cod. Bern. n. 431, cod. Mut. f. 178' n. 18; Ferrarinus n. 20 (inde Mur. 1730, 3 ex schedis Valeriis et Farnesiis); Redianus f. 52 n. 11 (inde Gud. 316, 2); Iucundus f. 190; Sanutus f. 51; Donius cod. Barb. 34, 73 p. 14 ex vet. ms.; Mur. 1642, 12 ex schedis suis et Iucundi.

Vv. divisio incerta. — 1 AVRILIVS · PONTIANVS Marcan. (Bern.) Iuc., PONTIANVS · AVRELIVS Ferr.

2208 arca, Venetiis apud S. Georgium in Alga.

AVRELIAE · VALENTINAE
Q · VIX · ANN · III · MENS · V · DIES · DVOS
AVREL · ZOSIMVS · AVVS
NEPTIAE · PIENTISSIM · POSVIT

Redianus f. 53' n. 44 (inde Gud. 298, 8) eodemque exemplo Gud. 253 f. 18' et auctarium Iucundi (cod. Cicognae f. 226 n. 9). Sanutus f. 52 imperfecte.

Vv. div. incerta. — 2 QVA pro Q San. — AN San., hic finiens. — MEN Iuc.

2209 Venetiis in porticu S. Steni.

L · BARBIAE · PROGENITAE
ET · ETVVINIO · FRATRI
BARBIA · ZMARAGDIS · ET
Q · ETVVIVS · VIR
V · F

Redianus f. 54' n. 58 eodemque exemplo Iucundi auctarium (cod. Cicognae f. 226 n. 13; Piccartiana n. 225 et ex his Reines. 16, 19).

Vv. divisio incerta. — 2 FRATRI cod. Cicognae. — 5 V · F om. Iuc.

2210 rep. ad S. Michaelis *del Quarto* in agro Altinati prope *le motte*, extat in domo Foscolo ad flavium Sile *vicino alle Portesine* FIL., similiterque TEM. MUR.

L · S
TECINI
MAXIMI
CAECILIAE
IVSTAE
IN · F · P · LV · R
P · LV

Mur. 1751, 1 a Scotto; Temanza ms.; Filiasi *sagg.* 1, 229, *mem.* 3, 277 ed. 1, 2, 263 ed. 2 ex Temanza.

1 om. Tem. Fil. — 2 TEXINI Fil.; fuit fortasse T · LCINI — 4 CAECILIAE Mur. — 6 LV Mur. Tem., LXV Fil.

2211 in operculo arcae. Origine fortasse Aquileiensis; nam una cum n. 821 rep. est Cavazzocherini a. 1861, ubi una cum illa adservatur.

CAECINA CHAEITIN POS

Cicogna misit a Gniotto acceptam; misit item Thomas Gar descriptam a Ferdinando de Stefanis.

Fortasse CAECILIA. — TOS pro POS Gar.

2212 Venetiis in domo Vincentii Cabrielis.

GENIO
P · CAESI
TERMINAI

Sanutus f. 52'.

P · CAESIO TERMINAE traditur.

2213 Venetiis in museo Capello. Retinui propter formulam *retro* in hisce regionibus usitatam.

T · CNNVT
T · F · IN · FRO
P · XXX
RETRO · P
XXXIV

Bocchius misit Muratorio 18 Ian. 1736 (inde Mur. 1773, 10).

CNNVT vel CNNVI Bocchi.

2214 rep. ad S. Michaelis *del Quarto* in agro Altinati prope *le motte*, extat in domo Foscolo *vicino alle Portesine* FIL. similiterque TEM. MUR.

L · CETHEGO
L · P · SECVNDO
L · CETHEGVS
L · L · PRISCVS
IN · F · P · XVI
RET · P · XXE

Mur. 1527, 7 a Scotto; Temanza ms.; Filiasi *sagg.* 1, 229, *mem.* 3, 277 ed. 1, 2, 263 ed. 2 ex Temanza.

2215 Altino Venetias translata in aedes Minottorum in area S. Pantaleonis FONT. Sed vide ne sit urbana, ut est altera Mur. 1505, 12 cum simili praescriptione proposita a Fontaninio.

CHARITINI
CONIVGI
QVAE · VIXIT · ANN · P · M · XXII
ANTIOCHVS
COIVX · POSVIT
B · M

Fontaninius Muratorio misit a. 1704, quae epistula extat et Utini inter Fontaniniana et Mutinae inter Muratoriana (inde Mur. 1322, 10).

2216 haud procul Musestrio ad ripam Sillis PINELLI; Altini SCOTTUS; *nel Dogado distretto di Torcello presso i Foscoli Veneziani in un loro giardino* LAZZARI.

C · CLODIVS · C · F
TVSCVLVS
ANN · VII

Pinelli cod. Ambros. D 199 inf. f. 4 (inde, non ut ait ex Paciediano, Mur. 1659, 8); Anton. Scotti in schedis Mur. 18, 224; Lazzari apud *Calogerà* 40 (1749), 401.

1 TVSCVLVS Pin., FVSCVLVS Scott.; ex TVSCVLVS manu imperita in ipso lapide factum esse FVSCVLVS, scilicet adulationis causa, scribit Lazzari.

2217 Venetiis in quadam curia prope S. Leonem RED.; apud S. Leonem in curia Barbarorum SAN.; in puteali, postea adiciens: 'in cur. Barb. ad aedem D. Leonis vel S. Mariae de Faba' MANUT.; ad S. Leonis RAMUS.; in *corte da Cà Balbi a la Madona de la Fava* PEIRESC. — In ipso lapide recens incisum fuit † MARIA DIANELA FVSKARI testibus Peirescio et Astorio.

M · COCCE
AVG · LIB · HOS
AMICO · OPTI
ET · T · MESTRI
HOSPITIAN

Redianus f. 52 n. 17 (inde Gud. 195, 10; Don. 14, 71 ex ms. ant.; Mur. 999, 7 ex Donio); Sanutus f. 50; Manutius cod. 5248 p. 10; Ramusius ad exemplum orthogr. Manutianae hodie servatum Rovigi p. 193; Peiresc cod. Par. Lat. 8958 sive suppl. Lat. 101 B f. 122'; Astorius f. 1'.

Sic vv. div. Red. Man. Ram. — 2 HO ... Ast. — 3 OPTI San. Man. m. 1 Ram., OPTIMO Red., OPT Man. m. 2. — 4 T · om. Peir. — 5 HOSPITIAN San. Man. m. 1 Ram., HOSPITIANI Red., HOSPITIANT Man. m. 2, ...PITIA... litteris dimidiatis Ast.

2218 Venetiis in aedibus Bernardini et Petri Lauretanorum ad S. Pantaleonis MANUT. *In Ca Suarez nelle fondamenta del Rosmarino* GRIS. — Rep. nuper ad locum q. d. Castel Forte c. 13 p. sub solo, cum puteus factus est, nunc apud Trivisanum TRIVISAN (1715), fraude ut videtur.

M · COCCEIO
NEPOTI · ET
FALERIAE · ANTHVSÆ
AERMES · ANTHVSÆ
. . . . . FONAND
CVRAVIT

Manutius cod. 5248 p. 3; Trivisan *lagune* p. 63; Grisellini ms. inter Gazzeriana.

3 sic Gris., FALERIA · EANTHVSA Man. qui hic desinit, FALERÆ · ANTVSÆ Triv. — 4 FERMES Gris., ERMES Triv. — ANTVSAE Triv. — 6 CVRAVI/ Gris.

2219 Venetiis CYR.; in rivulo S. Silvestri prope ecclesiam SAN.

figuras quasdam SAN.
T · COELIVS · T · F · CELER
ANNOR · XXVI

Cyriacus in comm. n. 187 cum Lilio f. 58 (ex hoc per Langermannum Reines. 17, 38). Aliunde Sanatus f. 50'.

Vv. divisi ad Cyriaci comm. ed. — 1 CELIVS San., COELIV Lil. — 2 ANNORVM Lil., ANNO San.

2220 Venetiis. — Salonis MUR. errore.

COMBVLIVS · L · L
TESTIVS

Cyriacus in comm. n. 182 (inde male Mur. 1563, 9; ex Mur. Zaccaria marm. Sal. 10, 39) et apud Lilium f. 57' (inde Fabrett. 616, 140).

2221 Torcelli in curia episcopatus SANUTUS. Venetiis in aedibus Gussoni infra pontem de Noal TEMANZA similiterque ASTOR. GRIS. Nunc in museo Obiciano. — Sine loco COD. LUGD. Montorii prope Veronam PARAVIA sine dubio male, cum auctor saec. XV Sanutus viderit Torcelli.

cona
CVSONIA
M · P · POSILLA
VIVA · SIBI · FECIT · ET
PASSENAE · OSTI · F *sic*
ENOCLIAE · MATRI *sic*
CVSONIAE · Ɔ · L

Contuli. Sanutus f. 53; cod. Lugd. XXIX Papenbroek. 14; Astor f. 1'; Temanza ms.; Grisellini ms. Taurinis inter Gazzeriana; Furlanetto Est. p. 139, Pat. p. 254 n. 67 adhibitis schedis Paraviae et Temanzae; Cavedoni Catajo p. 117.

2222 Venetiis in aede S. Petri de Castello in pulpito sinistro.

S · CN · L · I
A · CN · L · DAPHNIs
VIVS · CN · L · ACASTus

Manutius cod. 5248 p. 7 et diverse p. 44.

Vv. continuantur p. 7. — 1 S om. p. 44. — 2 GN · L p. 7. — 3 VI · VS p. 44, FAVLVS p. 7.

2223 apud Torcellum in S. Hadriani. — In ruinis Iulii Carnici, hoc est Vellach oppidulo prope Mazo abbatiam et Pischldorf LAZIUS fraude.

M · DOMITIVS · M · F · SALVIVS
POSTVMAE VXORI
OPTIMAE · SANCTISSIMAEQ
POS

Servavit Antiquus, scilicet Marcanova cod. Bern. n. 436, cod. Mot. f. 178' n. 23; Ferrarinus cod. Reg. n. 25; Redianus f. 53 n. 37; Lilius f. 60'; Iucundus f. 192 (inde per Gorium Mur. 1337, 12); Sanatus f. 53'; Apianus 348, 2 (inde Lazius r. r. p. 1211; ex Lazio Grut. 779, 3). Manutius cod. 5248 p. 15 exemplar Marcanovanum videtur emendasse coniectura.

Vv. div. incerta. — 1 DOMITIVS Red. Lil. Iuc. et ex corr. Man., DOMICIVS Marcan. — SALIVVS Lil. — 2 POSTHVMAE Manut. emendans. — 3 SANCTISSIMAEQVE Marcan.

2224 basis satis magna. Venetiis CYR.; in quadam curia ad S. Paulum RED. et IUCUNDI AUCT.; in aedibus Delphiniis ab oriente aedis S. Iustinae MANUT. Patavii in vico omnium sanctorum olim apud Franciscum Quirinium patricium Venetum Hieronymi f., nunc divendita domo apud Aloysium Priolum RAMUSIUS ms. (de quo non recte rettulit Ursatus p. 257). Patavii apud Ramusios PINELLI. Ateste apud Contarenum ORS. Nunc ibi in museo n. 34.

M · ENNIVS
M · L · ESYCHVS

GALATEAE · SVAE

Contuli. Cyriacus n. 176 cum Lilio f. 57'. Aliunde Redianus f. 52 n. 18 et Iucundi auctarium (cod. Cicognae f. 225' n. 2); Manutius cod. Vat. 5248 p. 1, orth. 492, 5; Ramusius in add. ms. ad Scardeonium p. 68 et in cod. Marc. a. 31; Sirmondus cod. Paris. 1419 n. 380; Pinellius cod. Ambros. C 61 inf. f. 37' et apud Grut. 973, 4; Pignorius in add. ms. ad Grut.; Orsato 1652 p. 254 qui aere expressit; Ant. Angelieri Este 1743 p. 18; Furlanetto lap. Est. p. 122, lap. Pat. p. 283 n. 313.

2225 Venetiis in fundamentis S. Petri de Castello in campanili ANTIQUI; prope eius ostium add. SAN.; in turri sacra Glivolensi MANUT. Ibidem adhuc MOSCHINI 1819. Nunc ablata ex ea turri extat in museo Salutis.

in latere navis, cuius in vela erus est; gubernator aiuntum habet

ENNIA · F · L · VENERIA
SIBI ET
T · TROSIO · T · F · SECVNDO
T · SAVFEIO · STEIPANI · L *sic*
MAGIRO · V

Contuli. Antiquus habet, scilicet Marcanova cod. Bern. n. 425, cod. Mut. f. 177' n. 8; Felicianus n. 10; Ferrarinus cod. Trai. f. 52, cod. Reg. n. 10; Redianus f. 51 n. 6; Gammarus f. 82'; Lilius f. 58; Iucundus f. 191 (inde male per Gorium Mur. 1632, 1); Sanutus f. 50'; Apianus 324, 5 (inde Grut. 973, 3); Trivisan *lagune* ed. 2 p. 67 (a quo videntur pendere Rocco Curti f. 693 et chron. Anonymi in cod. Cicognae 2979) item ex codice simili opinor. Denuo ex lapide Manutius cod. Vat. 5248 p. 1 (ibidem p. 8 legitur ex Marcanova descripta, emendata ad lapidem); Moschini *itin. de la ville de Venise* (1819) p. 4, *chiesa della Salute* (1842) p. 93.

5 V · F pro V priores.

2226 Venetiis apud Rinaldum Odonem Manutii avunculum.

L · FABRICIO · Q · F

Manutius cod. 5248 p. 2, orth. 1561 f. 20, 1566 p. 316, 1.

2227 Altini.

L · S
C · FANNI
SVCCESSI
IN · / · F · XX
R · P · XS

Mur. ms. 18, 224, ed. 1673, 15 ab Ant. Scoto.

4 IN · I · traditur.

2228 Venetiis in ingressu chori S. Martini.

FAVSTINAE
OPTIMAE

ab alio latere:

CAE
CAE

Redianus f. 54 n. 54 (inde Gud. 91, 4); Sanutus f. 50'.

2229 Venetiis rep. 1837 sub pavimento eccl. S. Angeli.

FLAVIAE · IANVARIAE
QVAE · VIXIT · ANN · XXV · M · V · D · XXIIII
ARRVNTIA · CLEMENTINA · NVRVI · ET
ANTONIA · CRESCENTINA · FILIAE · DVLC · Et
VETTIVS · CLEMENTIN · VXORI · OPTIM
VIVI · FECER

Cicogna descripsit et edidit *iscr.* 4, 678.

4 fin. hiatus non adnotatur.

2230 Venetiis in rivulo S. Iohannis a templo ANT. *nel Riva di S. Antonin, serve di corsarolo sotto la comune dell' acqua di casa dalla parte della comenda S. Giovanni del Tempio* CASONI.

FRONTONI · ET · MVRRIAE
COMPSINI · L · T · F · I

Habet Antiquus, id est Marcanova cod. Bern. n. 422, cod. Mut. f. 178 n. 14; Felicianus n. 16; Ferrarinus cod. Trai. f. 53, cod. Reg. n. 16; Redianus f. 51 n. 3; Gammarus f. 83; Lilius f. 58; Iucundus f. 191; Sanutus f. 50; Apianus 324, 3 (inde Grut. 976, 2). Denuo repperit a. 1818 Ioh. Casoni ms. (cod. Cicognae 3631).

Versuum divisio est Casoniana; hiatum indicavi ex coniectura. — 1 MVRRIAE Red. Gamm. Lil. Iuc. San., MVRIAE Marcan. Felic. Ferr., MVRN Casoni. — 2 sic Ant., C . . . . I A I Casoni.

2231 Venetiis in S. Iohannis a templo.

P A S A V L V S
ASGVTO · FATRI
VACCIAE · VENVST
AMITAE · SVAE
VACCIAE · AMABIL
. . . . SORI

Cod. Gud. 253 f. 18' et Alciatus Peae f. 144'; Manutius cod. 5248 p. 9.

Vv. continuat Man., qui quae non habet distinxi inclinatis. — 1 C · ARRVLVS vel CAR · RVLVS traditur. — 6 habet Man. solus.

2232 arca, Venetiis prope S. Thomae Apostoli sub ponte *dell' amore* prope pontem alterum vulgo *de' Nonboli* in officina fabri ferrarii ASTOR. *Da un fabro giu del Ponte di S. Polo per andar a S. Tomà* GRIS. In museo Nanio GRIS. (postea) PASSER. DRIUZZO EGO.

D · M
ET · PERPETVAE · SECVRITATI
GELASIVS · THSEPTO
FATRI · KARISSIMO

Descripsi. Astorius ms. f. 3' et ab eodem *Giorn. de' lett.* 38 (Ven. 1727) p. 187 (inde Mur. 1259, 2); Grisellini ms. inter Gazzeriana; Passeri mon. Nan. 4, 3 (inde Donat. 385, 12); Driuzzo n. 139.

2233 basis quadrata. Venetiis in aedibus Rezzonico *in un magazzeno* CICOGNA 1832. Bassani in domo Rezzonica BASSEGGIUS Bassanensis citatus in add. ms. Furlanetti. Deinde Patavii apud Piazzam in villa suburbana Vanziana.

D · M
HELVIDI
FLORI
urceus HELVIDIA *patera*
PRIMA
FILIA

Contuli. Cicogna ms. qui vidit a. 1832; Meneghelli *ragguaglio sulle collezioni Piazza* (1842) p. 120; Furlanettus lap. Pat. p. 215 n. 255.

2234 Venetiis RELIQVI; in domo de Bragadenis RED. Apud Torcellum in S. Hadriani FERRAR. (Reg. 26.)

L · HERENNIVS
AESOPVS
CARVS · AMICIS

Antonius Leonardus misit Feliciano IIII non. Oct. 1457, quae epistula legitur in codice Tarvisano Feliciani f. 201. Inde pendent opinor Felicianus n. 4; Marcanova cod. Mut. f. 178' n. 24; Ferrarinus cod. Trai. f. 52, cod. Reg. n. 4 et denuo n. 26 (inde Mur. 1685, 7 ex schedis Farnesiis); Redianus f. 52' n. 30; Lilius f. 58; Iucundus f. 191; Sanutus f. 51'; Apianus 324, 6 (inde Grut. 913, 13).

Vv. divisi ad Feliciani cod. Tarvis. — 1 HERENIVS, 2 EXOCVS Ferrarinus Reg. n. 26.

2235 Venetiis in rivulo S. Pantaleonis.

M · L · HLASIVS
L · HLAR
LIB · LIBERTABVSQVE
V · F

Servavit Antiquus, scilicet Marcanova cod. Bern. n. 435, cod. Mut. f. 178' n. 22; Ferrarinus cod. Reg. n. 24; Redianus f. 52 n. 15; Iucundus f. 191; Sanutus f. 51'; Grut. 1045, 8 ex Verderianis (inde ut ait ipse Trivisan p. 64).

Versuum divisio mea est hiatumque indicavi ex coniectura. — 1 et 2 HLARIVS et HLAR Marc. Red. et sic margo Iuc., HILARIVS et HILAR reliqui.

2236 ara ornata. Venetiis in bibliotheca publica, cui dedit Grimanius a. 1586. Urbanae originis mihi non visa est; potius crediderim Dalmaticam.

C · IVLIO
C · F · TRO
QVIETO
TITIA · QVIETA
MATER
FILIO
PIISSIMO

puer alatus d. corbem fructibus plenam capiti imponens, s. tenens lyram — *puer similis*

Contuli. Habent Gudius ms. 773, 1, ed. 238, 7; Mur. 1178, 11 ab Octavio Bocchi; Astorius f. 5; Grisellini ms. inter Gazzeriana; Valentinelli *mus. arch. della Marciana* p. 150.

2237 origine Salonitanam credit FURLANETTUS probabiliter. Venetiis in aedibus Rezzonico CICOGNA 1832. Bassani in aedibus Rezzonico BASSEGGIUS apud Furlanettum in add. ms. Deinde Patavii in hortis suburbanis Piazzae.

D M
IVLIAE · AFRODISI
al IVLA ENIA
MATRI KARISS
QVAE VIXIT ANNIS
LVII · M V D XXIII
BENE MEREN
TI FECIT

Contuli. Cicogna ms. qui vidit a. 1832; Meneghelli *ragguaglio sulle collezioni Piazza* 1842 p. 120; Furlanettus lap. Pat. p. 247 n. 257 (cf. p. 531).

2238 Venetiis CYR.; in monasterio S. Mariae de caritate RED. et IUCUNDIANI.

IVLIAE · EVTYCHIAE
ANN · XX · D · LV
HERMES
L · HONI · EMPORI
PATER · INFELICISSIM
ET · M · COCCEIO
MARITIMO · GENERO

Cyriacus n. 186 cum Lilio f. 57'. Aliunde opinor Redianus f. 54 n. 47 cum Gudiano 253 f. 19 et auctario Iucundi (cod. Cicognae f. 226 n. 11; Piccartiana n. 220 et inde Reines. 12, 48) et Chigiano I. VI. 203 f. 36'.

Vv. divisi ad Cyr. ed. et Gud. — 1 EVTYCHIAE Cyr. (ed.), EVTYCHIAE Cyr. (Parm.), EVTYCILAE Red. Ius. Chig., EVTYCHAE Gud. Lil. — 2 AN Iuc. — 3 om. Chig., HRMES Cyr. — 4 NOVI Lil. — 7 MARITIM Cyr. (Parm.).

2239 Venetiis a tergo ecclesiae S. Augustini ANTIQUI; in fundamentis ecclesiae addit MANUTIUS.

IVLIAE · GALATIAE · MVLIER
BONE · QVE · VIXIT · ANN · XXXV ·
FILIPPVS · CONIVGI · B · M

Cyriacus n. 185, item Cyriacani cod. Vat. 6875 f. 75'; cod. Traguriuus f. 154; Marcanova cod. Bern. n. 428, cod. Mut. f. 178' n. 17; Ferrarinus cod. Reg. n. 17; Redianus f. 51 n. 8; Lilius f. 57'; Iucundus f. 190; Sanutus f. 51; Apianus 325, 2 (inde Grut. 792, 6). Manutius cod. 5248 p. 9 dedit ex Marcanova neque quicquam emendavit in textu. Bononius syll. f. 54 utrum ex Cyriacanis traxerit an ex lapide, ignoro.

In vv. div. secutus sum Bononium. — 1 GALITIAE Bon. — 1. 2 MVLIER BONEQVE Bonon., MVLIERI · BONAE · QVAE reliqui, nisi quod QVAE om. Trag. — 2 in XXXV finiunt Cyr. (comm.) et Lilius; XXXI Bonon. — 3 FILIPPVS Vat. Trag. Marcan. (Bern.) Red. Bonon. et margo Iucundi, PHILIPPVS reliqui.

2240 cippus quadratus ingens, rep. Venetiis *nel magazzeno d'una casa presso il convento che fu delle Vergini*, deinde ad S. Mariae de Salute in hortis seminarii ad cisternam MOSCH. Nunc iacet ibi in museo quod dicunt.

· IVNI*us* F FA*b*
Q
TESTAMENTO · FIE*ri*
IVSSIT · SIBI · ET
PONTIAI · C · F · QVINCTAI · VXO*ri*
SVAE

Contuli. Ed. Moschini *chiesa della Salute* p. 108.

2241 Torcelli apud S. Petrum. — Extra Villa-cum LAZIUS fraude.

protomae duae
M · MARIVS · C · /
F A V S T I ...
VIVVS · SIBI · ET
C · MARIO · FRATRI

Servavit Antiquus, scilicet Marcanova cod. Bern. n. 439, cod. Mut. f. 179 n. 27; Ferrarinus cod. Reg. n. 19; Redianus f. 53' n. 40; Gudianus 253 f. 20; Lilius f. 60'; Iucundus f. 192; Sanutus f. 53; Apianus 348, 5 (inde Lazius p. 1212; Grut. 436, 4 ex Lasio, 615, 9 ex Apiano); Manutius cod. 5248 p. 15, qui descripsit ex Marcanova, emendasse videtur coniectura; Filiasi 3, 332 ed. 1, 2, 311 ed. 2 ex cod. Canonici.

2. 3 C · FAVSTI sine indicatione hiatuum boni auctores; C·FAVSTI·L Iuc., C·F·AVGVST Lil. Filiasi, C·F·AVGVST·L Apianus, C·FAVSTVS·L Manutius. — 4 FRAT Lil.

2242 Venetiis in rivulo S. Marci in ripa Lucae Superantio (Soranzio) ANTIQUI; in rivo pontis Angeli MANUTIUS; *al ponte del Rimedio rasente l'acqua nella casa, dove si fabbrica il gas* CICOGNA et EGO.

D · M
T · MESTRIVS
T · L · LOGISMVS
V · F · SIBI · ET
MESTRIAE
SPIRATAE
CONIVGI

Vidi ego, sed sub aqua collocatam ita, at maior pars legi nequiret. Habent Cyriacus n. 131 cum Cyriacanis Marcanova cod. Bern. n. 434, cod. Mut. f. 178' n. 21; Ferrarino cod. Reg. n. 23; Rediano f. 52 n. 14; Lilio f. 57'; Iucundo f. 191; Sanuto f. 51'. Denuo ex lapide Manutius cod. Vat. 5248 p. 1 et orth. 249, 88 (inde Grut. 808, 9); item, sed imperfecte uterque, Pococke p. 126 n. 2 et Cicogna ms.

In vv. div. consentiunt Cyr. (comm.) et Manutius et recentiores. — Ego vidi principium solum usque ad T·L v. 3. Quae Cicogna non vidit, dedi inclinatis. — 2 T·ISTRIVS Poc. — 4 seq. om. Poc. — 6. 7 sic Cyr. (Parm.) et Manut., SPIRATAE·CONIV Marcan. Iuc. Red., SPIRITAE·CONIVGI Lil., SPERAN (om. CONIVGI) Cyr. (ed.).

2243 Muriani apud S Salvatorem in fundamentis ante domum de Vendraminis RED.; ad D. Salvatoris RAM.

REX · MINVCIVS
OPTATVS · SIBI *et*
MINVCIAE · Ɔ · LIB
SORORI · SVAE *et*
ASCONIAE · L · L · PVS
TESTAMENTO · FIERI · IVS *sit*

Redianus f. 52' n. 32 (inde Gud. 359, 13; Don. 13, 13 ex cod. ms.; Mur. 1590, 4 ex Donio) et cod. Gudianus 253 f. 16'; Paulus Ramusius ad Manutii orthographiae exemplum Rovigianum p. 521.

1 MINVTIVS Red. Gud — 2 SIBI·ET Ram. — 3. 4 Ɔ·LIB et SORORI SVAE hiatibus indicatis om. Ram. — 5 PVS Red. Gud., IVS Ram. — 6 fin. IVS om. Ram.

2244 rep. in loco q. d. Lizza Fusina c. p. 10 sub solo, extat apud dominos locorum Marcellos TRIVISAN. Altino delata Venetias ad Minottos in aream S. Pantaleonis FONTANINI 1704.

P · MVNATIVS · Ɔ · L
PRIMVS · SIBI · ET
IVLIAE · C · L
TERTVLLAE
CONTVBERNALI
V · F

Trivisan *lagune* ed. 2 (1718) p. 9 (inde Rocco Curti ms. f. 693); Fontanini in ep. ad Muratorium (quae servatur et Mutinae et Utini) a. 1704 (inde Mur. 1590, 9).

Vv. non recte div. Triv. — 2 PRIM·, 3. 4 TVLLIAE·C·F (C·T Rocco Curti) TERTVLLAE Triv.

2245 Venetiis in rivulo S. Iohannis a templo.

C · MVRIVS · C · F
SIBI · ET
POTIAE · M · F
SECVNDAE

Servavit Antiquus, id est Marcanova cod. Bern. n. 423, cod. Mut. f. 178 n. 15; Felicianus n. 17; Ferrarinus cod. Trai. f. 53, cod. Reg. n. 30; Redianus f. 51 n. 4; Gammarus f. 83; Lilius f. 58; Iucundus f. 191; Sanutus f. 50; Apianus p. 324, 4 (inde Grut. 809, 8). Ex Marcanova Manutius cod. Vat. 5248 p. 8; a prioribus omnino Trivisano *lagune* p. 13.

Vv. div. incerta. — MVRRIVS San. solus, MVRIANVS Triv. — 3 POTIAE veri auctores omnes, PONTIAE Iuc. (cod. Ver. solus, non Flor.) cum Ap. et Grut. et Manutius emendans, PONTIE San., PORTIAE Triv.

2246 effossa in vico Musestre prope rudera Altini NIN. Extare Tarvisii apud Burchelatos addit DONATUS. Trivignani *di Campagna* in aedibus Crespan COLET.

aves duae ex concha bibentes
L · NIGIDIO · Ɔ · L
PRIMIONI · ET
NIGIDIAE · Ɔ · L
MVSAE · ET
NIGIDIAE · L · L
FLORENTI
L · NIGIDIVS
FLORVS · ET
FASIA · PRIMVLA
DE · SVO

Minerva s. Nuovo Giornale de' letterati d'Italia Dec. 1762 vol. 5 p. 46 (inde Donat. 467, 24) et Coletus inscr. Tarv. n. 20.

2247 Venetiis in quadam curia prope S. Leonem.

NOVIAE · Ɔ · L · SALVILLAE
ABASCANTO · LIBERT

Redianus f. 52' n. 29 eodemque exemplo Iucundi auctarium (cod. Cicognae f. 226 n. 8; Piccartiana n. 219 coll. err.; Rein. 19, 29 ex Picc.) neque aliunde opinor Manutius 5248 p. 10.

Vv. div. inc. — 1 NONIAE Man. — Ɔ traditur pro Ɔ·L· — 2 ABASCANIO · LIBERT Red. Iuc., LIB·ABASCANT Man.

2248 Venetiis COD. MAGL.; Venetiis in domo filiorum Hier. Donati MANUT. — In ruinis Lunensibus MUR. errore omnino; nam Lunenses auctores hanc ignorant.

L · S
NVNNIAE · Q
ET · Ɔ · L · MARTHAE
Q · NVNNIVS
CAMPANVS
ET · Q · NVNNIVS
DONATVS
COLLIBERT · CARISSIMAE
FECERVNT

Manutius cod. 5248 p. 6. Item adscripta est ad cod. Magl. 28, 34 f. 163 (inde Donius cod. Vat. 7113 f. 8; cod. Barb. 34, 73 p. 183). Mur. 1591, 8 ex schedis ut ait Cyriaci, quo nomine quid hoc loco significet, nescio.

Versus divisi ad Magl., nam reliqui continuant. — 1 habet Man. solus. — 3 Ɔ·L Man. Mur., Ɔ·L·LVCIAE Magl., Ɔ·L·LIVIAE (vel CINIAE) Don. — 3 MARTHAE Man., MARTHAE Mur., MARTAE Magl. — 8 COLLIB Man.

2249 Venetiis in canonica S. Marci in domo primicerii RELIQUI, ad aedem Mariae ad porticus CYR. (comm.).

V F
CN · OCTAVIVS
COSMVS
SIBI · ET
OCTAVIAE
CENSORINAE
ET
NATIS · · SIVS

Cyriacus n. 188 (inde Mur. 1485, 14) et Cyriacani Marcanova cod. Bern. n. 419, cod. Mut. f. 177 n. 1; Felicianus n. 6; Ferrarinus cod. Trai. f. 52, cod. Reg. n. 6; Redianus f. 51 n. 1; Gammarus f. 81; Lilius f. 57'; Iucundus f. 191; Sanutus f. 50; Apianus 324, 1 (inde et ex Verderianis Grut. 882, 13).

Sic vv. dividit Cyriaci liber Parm. — 1 om. Red. (qui ponit in fine tituli) et Gamm. — 3 om. Cyr. (comm. ed.) contra Parm. et reliquos. — 6 CENSORINAE Cyr. (comm.) Lil. San., CONSORINAE Red. Marcanova (Bern. n. 1) Sanutus et margo Iucundi, CONSORRINAE Marcanova (Bern. ex em. et Mut.) et reliqui.

2250 Venetiis in domo Petri Contareni philosophi.

m · OPpIO · MENANDRO
OPpIaE · A · l · CHIAE
m · OPpIO · FAS . . . . .

Sanutus f. 52 sic: MARCO OPIO MENANDRO OPIE ALIE CHIAE MARCO OPIO FAS

2251 basis. Venetiis *in casa Nicolosi agli Ogni Santi, mò delli Rubi* GRIS.

NCIOCFTICIO ci
SEVERO
OSTILIA·L·F·SECVNDA·SIBI
SVIS·V·P·IN·F·p·V
F · P · XX
HERED · VOLVNTATE · POS

Ad Grielliniana, quae servantur Taurinis inter Gazzeriana, postea adscripta.
4. 5 IN·F·V|P·F·XX traditur.

2252 Venetiis apud hospitale S. Antonii.

PAESCIA · C · F · TERTIA
T · F · I · SIBI · ET
. . . . . .

Io. Bembus f. 133'; Manutius cod. 5218 p. 9.
Vv. continuat Manutius. — 3 CISPI Man.

2253 Venetiis in aedibus patriarchae Grimani GRUT. Patavii in aedibus Mantuae Benavidii iurisconsulti MANT. PIGN. ORS.

C · PAPIRIVS
C · L
SODALIS · SIBI
ET · ELONIAE
L · L · MVRRAE
VXSORI
V · F

Grut. 987, 14 a Knibbio; Marcus Mantua Benavidius aequilibrium scholasticum in primam et secundam partem digestorum (Venetiis 1602. fol.) f. 11'; Pignorius in em. ad Grut. cod. Lugd. Papenb. 6 f. 101'; Orsato 1652 p. 158. A prioribus Furlanettus lap. Pat. p. 283 n. 311.
Vv. non div. Mantua. — 3. 4 SODALIS·SIBI·ET om. Mant. — 4 FLONIAE Mant. — 5 MVRRAE Pign. Ors., MVRRIAE Grut., om. Mant.

2254 arca. Venetiis a. 1849 *era prima in casa del fabbricatore di ciambelle al ponte de' Ferali, dove stava da tempo immemorabile, poi sulle fondamenta dalla Misericordia verso il ponte dell' Aseo, calle del Forno in casa del muratore Minella nel cortile* CICOGNA et EGO.

PERCENNIAE · SABINAE
QVAE·VIX·ANN·XIX·D·XXXV
M·PERCENN MVRSENSIS·FIL·DVLC

Contuli a Cicogna repertam et descriptam.

2255 Venetiis in rivulo ante plateam S. Mariae matris domini MARCANOVA similiterque RELIQUI.

DOMVS
L · PETICI · SALVI

Cyriacus n. 177, item Cyriacani Marcanova cod. Bern. n. 429, cod. Mut. f. 177 n. 2; Felicianus n. 2; Ferrarinus cod. Trai. f. 52, cod. Reg. n. 2; Redianus f. 52 n. 9; Gammarus f. 81; Lilius f. 58; Iucundus f. 191; Sanutus f. 51; Grut. 1044, 4 ex Verderianis; Donius cod. Barb. 34, 73 p. 236.
Vv. divisio incerta; haec est Gammariana. — 1 D·M pro DOMVS Don. — 2 SALVE Lil.

2256 Venetiis in domo filiorum Hier. Donati.

L · S
C · PETRONI · DOSSENI
IN · FRONTE · P · XXIIIS
E ET · P · XXXX

Manutius cod. 5248 p. 6 vv. non div.

2257 Venetiis in rivulo macelli (Marcelli RED.).

PHILEMO

Servavit Antiquus, id est Marcanova cod. Bern. n. 427, cod. Mut. f. 177 n. 9; Felicianus n. 11; Ferrarinus cod. Trai. f. 52', cod. Reg. n. 11; Redianus f. 54 n. 56; Gammarus f. 82; Lilius f. 58 (inde Reines. 17, 92 ex Langermannianis); Sanutus f. 50'.

2258 Muriani LEON. *A Magnadola nella casa dei Giunti* prope *Motta di Livenza* MANUT. (cf. n. 1127).

VIVI · FECE
L · PLOTIVS
GEMINIAN
Q · MVRTIVS
HERMES · ET
M · TERENTIVS
V A R I A N V S
AMICI·INTER·SE·pEDATVR
PARTIERVNT·IN·FRO·P·LX
RE · P · LX
D · M

Antonius Leonardus misit Feliciano Venetiis IIII non. Oct. 1457, quae epistula legitur in codice Tarvisano Feliciani f. 201. Inde pendent opinor hi: Felicianus n. 18; Marcanova Mut. f. 179 n. 29; Gammarus f. 82; Lilius f. 58'; Redianus f. 53 n. 33; cod. Gudianus 253 f. 16; Ferrarinus cod. Trai. f. 53, cod. Reg. n. 31 (inde Mur. 1490, 2 ex schedis Farnesiis); Iucundus f. 191; Sanutus f. 53'; Bellonus f. 103; Grut. 1042, 15 a Verderio. Aliunde Manutius cod. Vat. 5327 f. 155.
In vv. div. secutus sum Gudianum Gammarum Manutium. — 1 FEC Iuc. Grut. — 2. 3 L·PHILOTIVS GERMINIAN Grut. — 4 MVTIVS Lil. — 6 M Man., M reliqui. — 7 seq. om. Man. hiatu indicato. — 8 AVICI Red. — PEDATVR ego scripsi, REDATVR boni auctores, REDDATVR Grut., REDDANTVR Ferr. (Reg.). — 9 FR Iuc., PORO Gud. Red., FRONTE Felic. (Marcian.) Marcan. Ferrar. — 10 RE·PE·XLX Felic. (Marc.).

2259 Venetiis in litore maris in quodam puteo.

L · POBLI · GRATO
IN · PR · P · XXXX

Redianus f. 52 n. 19 (inde Gud. 328, 17).
1 POBLIO Red.

2260 fragmentum Altini.

POPILIA · Ↄ · L
FILIO

Steinbuechel descripsit 1844.

2261 Bariani.

ICCION
A·ROMANA

Manutius cod. 5248 p. 17 postea adiecit.

2262 Venetiis MONTF. in aedibus Grimanis GRIS. CORT.

DIS · MAN
P · E V T I L I
EPAPHRODITI

Montfaucon *ant. expl.* V tab. 82, 1; Grisellini ms. inter Gazzeriana; Cortenovis ms. p. 29 et inter Mariniana.
1 MANIBVS Montf. — 2 P·EVTI·L·L Cort., RVTILIVS (om. P) Montf. — 3 EPAPHRODITVS Montf., APHRODITI (om. EP) Gris.

2263 Altini apud Fusculos.

SECVNDAE · VETIAE
MAXIMAE · HER
ANNIS · MATER
FEC

Mur. 1212, 5 ab Antonio Scoto.
3 HER. ANTHIS.

2264 rep. Venetiis in via *del Gaffaro* a. 1822, nunc in seminario, ubi ego non vidi.

|VS · M · F
|COLISO
|ECVNDA
|T · SIBEI

Casnnius in cod. Cicognae 3631.

2265 Montirone prope Altinum rep. TRIVISAN. *Serve a sostenere la statua di S. Eliodoro dentro rustica capella fabbricata sopra le motte di Altino* FILIASI. Altini apud Fusculos MUR., apud Zenos AST.

SEIAE · M · P · L
PHILVMINAE
PHOS · L

Trivisano *lagune* ed. 2 p. 88; Mur. 1600, 10 ab Antonio Scoto; Astorius f. 6' ex schedis Zeni; Facciolati in epistula scr. 11 Aug. 1713 ad Camillum Silvestrium (epistularii eius ms. servati in bibl. academiae Rovigensis vol. 4) ab amico Altinate; Pococke cod. 22994 f. 98, ed. p. 126, 1; Filiasi *saggio* 1, 228 melius quam *mem.* 3, 254 ed. 1, 2, 242 ed. 2; Steinbüchel ms.
1 MVPI Ast. — 2 PHILVMINAI Fil., PHILVMENAE Poc. 1, PHLVMINAE Triv. — 3 sic plerique; PHOS·L . . . . . Fil., PHOS·P . . . . | . . . . Ast.

2266 litteris aetatis Augustae. Altini.

T · SENATIVS
FIRMINVS
TI · SENATIO · T · F
MATVRO
FRATRI
IN · FR · P · XXVI
RETR · P · XXXIIX

Steinbuechel descripsit 1844.

2267 Venetiis rep. 16 Febr. 1855 una cum n. 2144. Non repperi.

M · SEXTIVS
M · L

Cicogna ms. et apud Seidlium *Archiv für Kunde österr. Geschichtsquellen* 15 (1856) p. 333.

2268 urna Venetiis apud Bern. Trivisanum.

SOSIVS

Astori f. 7.

2269 Venetiis ad. S. Mariae Formosae *al ponte dei preti verso il campo dirimpetto al Tintor al ponte del paradiso* CICOGNA II similiterque RELIQUI. Ibidem adhuc.

L · STATIO · SAB · L
FAVSTO
flores ET · NATALINI *haec pars latet*
L · STATIVS · PRVDENS
CONLIBERTO
V · F

Contuli. Pococke p. 126 n. 1; Grisellini ms. inter Taurinensia Gazzeriana; Maffei *dittico Quir.* (1754) p. 30 (inde per Zaccariam Donat. 427, 11); Volta Mantuanus in schedis n. 1775 (inde Labus mus. Mant. 2, 296); Cicogna in cod. 221 a Fr. Negri (Cicogna I), item in schedis aliunde (Cicogna II); Moschini *itin. de Venise* (1819) p. 63.

1 SAB·L Poc. Maff. et ita ego, nisi quod A hodie latet sub ferro basi infixo; SABI Gris. Mosch. Cic. II, SIBI Cic. I, L·L·SAB ex interpolatione Volta.

2270 Venetiis ad S. Gervasium in quodam puteo.

TERENTIA · C · L · HICETE
SIBI · MATRI · PATRI · SORORI
TESTAMENTO · FIERI · IVSSIT

Redianus f. 52 n. 20 (inde Don. 13, 16 ex cod. ms.; Mur. 1281, 2 ex Donio) eodemque exemplo Iucundi auctarium (cod. Cicognae f. 225′ n. 3; Piccartiana n. 215; ex his Reines. 13, 50).

Vv. div. incerta. — 1 HICETE Red. Cic. Picc., NICETE Iucundiani deteriores.

2271 Muriani in fundamentis S. Cypriani RED. IUC. in arca posita in fundamentis S. Felicis GUD.

TETTENIVS · ARTEMIDORVS
VIVVS · POSVIT
CASSIO · ARTEMIDORO · ANNOR · XXII
FILIO · DVLCISSIMO

Redianus f. 53′ n. 41 eodemque exemplo cod. Gudianus 253 f. 17 et Iucundus f. 60 (inde Piccartiana n. 227 et ex Piccartianis Reines. 12, 76; Mur. 1220, 5 per Gorium ex Iucundo).

Vv. divisio incerta. — 1 TI·T·F·ENIVS Red. Gud., TETTENIVS et in margine 'al TI·T·F·ENIVS' Iuc., TETTENIVS·TI·T·F·ENIVS Picc.

2272 rep. 1849 m. Ian. prope Venetias in parva insula S. Angeli *di Contorta* s. *della Polvere*, dum ibi cisterna foditur, nunc in museo Marciano.

C · TITVRNIO
C · L · GRATO
PATRONO
C · TITVRNIVS · C · L
FLORVS
FIERI · IVSSIT

Contuli. Kandler Istr. 1850, 330 a Casonio; Cicogna cod. ms. n. 221, inscr. 5, 457; Valentinelli *mus. archeol. della Marciana* p. 179.

2273 Mazorbi in S. Maffei RED. sub aqua sancta add. COD. GUDIANUS. Maiurbii in horto prope ecclesiam S. Matthaei FILIASI. Venetiis CYR.

M · TREBIVS
M · L
FREMMO

Cyriacus n. 184 cum Lilio f. 57′ (inde per Langermannum Reines. 17, 124). Aliunde fortasse Redianus f. 54 n. 46 (inde Gud. 363, 1); Gudianus 253 f. 18; Chigianus I. VI. 203 f. 37; Filiasi mem. 3, 332 ed. 1, 2, 311 ed. 2 ex cod. Canonici.

1 TREBBIVS, 3 FREMMVS ..... Filiasi.

2274 arca marmorea Torcelli in domo episcopi.

M · TREBIVS · VENERIVS
TREBIAE · QVINTAE
CONIVGI · INCONPARABILI

Redianus f. 53 n. 35 eodemque exemplo Iucundi auctarium (cod. Cicognae f. 227 n. 1; Piccartiana n. 221; Reines. 14, 143 ex Picc.), item Filiasi mem. 3, 332 ed. 1, 2, 311 ed. 2 ex cod. Canonici.

2 INCOMPARABILI Iucundiani.

2275 Venetiis in aedibus Iustiniani Badoan prope SS. Apostolos.

C. TVPPILIVS · C · L
CHRYSEROS

Manutius cod. 5248 p. 44*b*.

1 TVEPILIVS · C · L traditur.

2276 rep. in loco q. d. Lizza Fusina c. p. 10 sub solo, extat apud dominos locorum Marcellos TRIVISAN, cui vide ne fides habenda sit.

D · M
C · V · GALLISIO
V · GEMAELLINA
CONIVGI
B · M

Trivisan *lagune* p. 9.

2 GALLISIO traditur.

2277 Venetiis in platea a dextra ecclesiae S. Iohannis de Bragula PELIC. similiterque RELIQUI.

VALENTINVS
pueri simulacrum

Servavit Antiquus, id est Marcanova cod. Bern. n. 421, cod. Mut. f. 178 n. 13; Felicianus n. 15; Ferrarinus cod. Trai. f. 52′, cod. Reg. n. 15; Redianus f. 54 n. 52; Gammarus f. 82; Lilius f. 58 (inde Reines. 17, 126 ex Langerm.); Sanutus f. 50.

2278 Altini.

P · VALERIO
P · F
SECVNDO
IN · FR · P · XV
RET · P · XXXX

Steinbuechel descripsit 1844.

2279 Venetiis in aedibus ducis Mantuani.

VALGIAE · SP · F
SECVNDINAE
VIXIT · ANN · VII
M · XI

Grut. 1043, 12 a Knibbio.

2280 Venetiis ad S. Petri in castello in pulpito.

VEIDIVS · P · L · APHRODISI
E///ONI//Ↄ · L · //SYRAE
N////ANVS · CN · L · MEN

Manutius cod. 5248 p. 9 et 44*b*.

Manutius p. 9 v. 2. 3 sic profert continue scriptos: //E//ONI//Ↄ·L·SVAE·N·F·LAVIVS·C·N·IM·F·N.

2281 *a Corteggio* MANUT.; praecedunt Veronenses, sequuntur Aquileienses. Eum locum cum non nossem, hic retinui. Venetiis in aedibus Capello GRIS.

LOC
L · VETTI
PRISCI · ET
VALERIAE
IVCVNDAE
IN · FR · P · LX
IN · AGR · P · XXC

Manutius cod. 5235 in parte quinta f. 25; Grisellinius ms. inter Taurinensia Gazzeriana.

6 P · LX in hiatu omisit Gris. — 7 XXC Gris., XX Manut.

2282 Iesoli rep.

VETTIO · VARO
AFINIA · P · F

Cantù *ill. del Lombardo-Veneto* 5 (1858) p. 383.

1 VIRO traditur.

2283 Altini.

L·VIBIVS · C · F
SECVNDA·M·F·X

Steinbuechel descripsit 1844.

2284 Altini STEINB. Nunc Dosson prope Tarvisium in villa Reali.

protome mulieris
VPSIDIAE
CHOMI *sic*

Descripsimus ego et Steinbuechel.

2285 Venetiis *incastrata in un muro del cortile Zuliani.*

LLIVS · M · F
MISCVS
TVLLIAI · L · F
NAI · VXORI
F · I

In schedula inserta codici Marciano Lat. XIV, 258.

2286 Venetiis reperta et servata una cum n. 2218, si fides est TRIVISANO.

protomae tres
CESTIVS · M · F
ET·SVIS·P·I

Trivisan *lagune* p. 64.

2287 Venetiis ad S. Georgii maioris rep. *nel cavare i fondamenti della capella grande.*

RBENAE
MENB
VIVS
SEMPER
MENTIS
SIME

Manutius cod. Vat. 5248 p. 39.

2288 basis quadrata ornata. Venetiis in bibliotheca, cui dedit Grimanius a. 1586.

in latere: *Faunus et Fauna*

in antica: *Nympha trigonum sonans* — *Bacchus cubans*

in latere: *Nympha sedens lyram sonans; pone eam Faunus*

in postica:
HIC · LOCVS
SACER · EST
Fauni duo cum Nympha

Vidi. Zanettii *antiche statue della libreria di S. Marco* (Venet. 1740. fol.) II tab. 36; Mur. 149, 3 (inde Orelli 2477), cui misit Oct. Bocchi; Valentinelli *mus. arch. della Marciana* p. 198 tab. 52.

Inscriptio hodie erasa est. Quod quando et cur factum ignoro; sed litterarum earum, quas non inclinavi, vestigia quaedam remanserunt. *Queste lettere*, Zanettii aiunt, *se non sono modernamente scolpite, furono almeno da moderna mano ritoccate ed hanno d'esser state antiche ogni apparenza perduto*; quod num recte observarint, iam nequit diiudicari.

2289 Venetiis in canonica S. Marci in domo primicerii infra inscriptum est in masculis quinque:

IN · aEVOM · VALERe VOLO

Redianus f. 52 n. 16 (inde male Gud. 336, 12). I NEVOM VALER·F VOLO traditur.

2290 Venetiis in ecclesia S. Petri de castello in quodam gradu sinistri pulpiti.

VS·CIRCVM · MONIMENTVM·Meum
ET·PATRONI ·MEI·P·XX

Redianus f. 54 n. 55 et Sanutus f. 50'; Manutius cod. 5248 p. 9 et 44 *b*.

1 non habet Red. — VS om. Man. 44. — MONVMENTVM Man. 44. — fin. M om. Man. 9.

2291 Venetiis rep. 1811 *nella sottoconfessione di S. Marco in un capitello dell' altar maggiore.*

NVS · F

Ioh. Casoni ms. (cod. Cicognae 3631).

2292 Venetiis in ecclesia S. Marci.

S HERM LE

Manutius cod. 5248 p. 2.

2293 Venetiis ad S. Apollinaris.

M · RV · SM · RIC · SIC · PO · AI · MS //ERTIS LIBQ

Manutius cod. 5248 p. 10.

2294 Venetiis ad S. Eustachii in gradu marmoreo.

RICVS GRII IPL TORI NISTLA AVIA IACLE TI IVS

Manutius cod. 5248 p. 10.

2295 Venetiis prope latrinas S. Angeli in rivulo.

POSVIT · SIBI

Sanutus f. 51.

2296 Venetiis in aedibus Grimanis.

. . . IBI · MENSES · VIII · D . . . . .
bos et arma certantia

Zeno *lettere* 1, 4 misit Fontaninio a. 1697.

2297 Venetiis in curte Zon ad S. Iustinae in putei margine

E P R I
I S E C
O P O
MLAEN
D T F

Cicogna descripsit. Idem exemplum est in schedis Ioh. Casonii (cod. Cicognae 3631).

2298 Venetiis in aedibus procuratoris S. Marci ASTOR. *Nella casa procuratoria attacco alla Biblioteca* GRIS. *Nel cortile delle Procuratie nuove respiciente la Piazzetta di S. Marco, di fronte all' ingresso* VALENTINELLI. Duae partes lapidis latent in muro.

Q · F
RVS *protomae duae*
I·V·F

Astori f. 7; Grisellini ms. inter Gazzeriana; Valentinelli dedit.

2 in. R et v. 3 non habet Val.

2299 Venetiis rep. prope ecclesiam Tolentinorum. Nunc in museo patriarchali ad Salutis.

NEMERENTI AN V *columba cum*
QVI VIXIT·M·VI·ET·D·XXV· *ramo*

Descripsi. Ed. Moschettini *chiesa della Salute* p. 100.

2300 Venetiis in S. Petri de Castello.

///NEM D·MO REMVLAE MAT//LICISSIMAE///
NO A CONTRA X

Manutius cod. 5248 p. 9 vv. non div.

2301 Venetiis in rivulo S. Eustachii prope latrinas SAN.; *sulla fontanella giu del ponte del Bastione* MAN. 44; super portam tabernae vinariae MAN. 10.

N · IN · FR · P · XXXV

Sanutus f. 51; Peutinger cod. 527 f. 62'; Manutius cod. 5248 p. 10 et 44 *b*.

N om. Man. 10. — FRONTE Man. 10.

2302 Altini.

IN · F · P · XX
E · P · LVI

Mur. ms, 18, 224 ab Ant. Scotto.

2303 Venetiis in ripa ecclesiae S. Iohannis.

IN · AG · P · XXX

Redianus f. 54 n. 53; Sanutus f. 50'.

2304 Venetiis ad S. Mauritium.

L · M · IN · F

Sanutus f. 51.

2305 Venetiis in aedibus Andreae Lauredani Bernardini f. patricii Veneti PANV. MOR. Fortasse urbana, ut altera ibidem servata Grut. 580, 10, sine dubio urbana est.

AVE · SATVRNINVS · DIAC · SIBI · ET
AVRA · VENERIAE · DVLCISSIME
CONI · DE PROPRIO · SIBI · FECERVNT
ROGO · ET · PETO · OMNEM · CLERVM
ET · CVNCTA · FRATERNITATEM · VT · NVLLVS
DE·GENERE·VEL·ALIQVIS·IN·HAC·SEPVLTVRA
PONATVR
†

Ant. Morillonius misit Martino Smetio Flandro a 1549 (cod. Vat. 6039 f. 383'); Smetius ed. 143, 1 (ex eo Grut. 1050, 8) ab Ant. Morillonio qui vidit; Panvinius Vat. 6036 f. 14' (inde opinor Fabrett. 735, 364).

2 AVRA Mor. (ms.) Smet. Panv., AVR. Fabr. — DVLCISSIMAE, 3 PROPIO, 5 CVNCTAM Panv.

XXIX. *Pelestrina. Chioggia.*

Inter oppida duo antiquo tempore maritima Altinum et Atriam ager interiectus maiore ex parte Patavinorum fuit. Portum eorum Meduacum dici sicut fluvium per ipsam urbem fluentem (hodie Bacchiglione), abesse autem ab urbe M. P. XXXI auctor est Strabo 5, 1, 7 p. 213: ἔχει δὲ (Patavium) *θαλάττης ἀνάπλουν ποταμῷ διὰ τῶν ἑλῶν φερομένῳ σταδίων πεντήκοντα καὶ πεντακοσίων ἐκ λιμένος μεγάλου· καλεῖται δ' ὁ λιμὴν Μεδόακος ὁμωνύμως τῷ ποταμῷ.* Nomine magis quam re differt Plinius h. n. 3, 16, 121 portum appellans Edronem, quem faciant Meduaci duo et fossa Clodia. Nam spatium M. P. XXXI, de quo loquitur Strabo, sine dubio referendum est ad *litorale* quod nunc dicunt sive, ut ait Livius 10, 2 locorum bene gnarus, 'tenue praetentum litus, quod transgressis stagna a tergo sint inrigua aestibus maritimis'; neque Patavium proficiscentes tanto a Patavio intervallo terra iter facere coepisse, sed XIV demum a Patavio lapide ex eodem Livio (l. c.) intellegitur. Itaque portus ille magnus Medoacus sive Edro ipsa aestuaria sunt a mari separata tenui litore eo, quod hodie dicitur *litorale di Pelestrina* interiectum inter portus duos qui nunc dicuntur *porto di Malamocco* et *porto di Chioggia*. In ea aestuaria effunduntur Meduaci maior (Brenta?) et minor (Bacchiglione?) et fossa Clodia, a qua probabiliter statuunt nomen traxisse oppidum hodie florens Chioggiam, cum praesertim ex Plinio appareat Edroni portui meridiem versus vicinum fuisse portum Brundulum, qui etiam nunc dicitur *porto di Brondolo* infra Chioggiam. Accurate Peutingerana viam ab Altino Atriam sic determinat: *Altino* — XVI — *ad portum* — III — *maio Meduaco* — VI — *mino Meduaco* — VI — *Errone* [scr. *Edrone*] — XVIII — *fossis* — VI — *VII maria;* nisi quod propter fluviorum ipsiusque ripae mutationes difficile est antiqua haec recte referre ad statum locorum hodie obtinentem. Neque ut id fiat, inscriptiones exigunt, quae rarae admodum per litus illud prodierunt, scilicet Pelestrinae tantum et Chioggiae. Eas hoc capite composuimus. Confirmant quod supra diximus, litoralia haec comprehensa fuisse finibus Patavinorum; nam quod unum in iis reperitur rei publicae indicium, nempe Concordialis tituli n. 2307 Chioggiensis, Patavium ducit. Vici autem tres maritimi Patavinorum memorati apud Livium l. c. quamquam item ostendunt orae huius non exiguum tractum Patavinorum fuisse, tamen cum ex Livii narratione appareat agrestium hominum magis eos fuisse quam piscatorum nautarumque, ii fuerunt non in 'tenui litore', sed ab altera parte aestuariorum in continenti.

2306 'repperi hoc navigando in littore maris ad ecclesiam S. Petri de Pelestrina Methamaucum [= Malamocco] versus' FERR. (TRAI.) Inter Adrianas FERR. (REG.)

POBLICIAE · FELICISSIMAE
CONIVGI

Ferrarinus cod. Trai. f. 54, cod. Reg. inter Adrianas n. 9 (inde male Mur. 1385, 7 ex schedis Capponiis).

2307 rep. ante sex menses Chiozzae in loco ad litus q. d. Roma, nunc ibi *alla Procuratia* PINELLI; ad fossas Clodias eruta 1599 GRUT. *In piazza nella facciata della cancelleria* FURL. Nunc ibi in bibliotheca seminarii BULLA.

instrumenta
varia
V · F
C · SOCCEIVS ·
C · LIB · FIDELIS
CONCOR ·
5 C · SOCCEIO · C · F ·
ATTICO · F ·
SOCCEIAE · C · L · MATVR
VXORI

Pinelli cod. Ambros. D 199 inf. f. 10 (inde Grut. 995, 1 a Puteano); Renier Chioggiensis misit Furlanetto lap. Est. p. 77, lap. Pat. p. 168 n. 157; Bulla Chioggia (1862) p. 44.

4 sic Pin. Furl. (spatium vacuum habet Pin., relictum esse testatur diserte Furlanettus), CONCORD Bulla. — 7 SOCCEIAE Bulla, SOCCEIA reliqui.

2308 Chioggiae in ecclesia maiore sub altari rep. a. 1606 BARB. Ubi sit, ignoratur BULLA.

COATTENVS LAMIKVS AVRIFEX SIBI
ET POPILIE VARSAE VXORI ET FI
LIIS DVOBVS VENVSTO ET EG
DOTO ET ARCEIO EVTYCHO
5 V · F

Franc. Barbarano *hist. eccl. di Vicenza* (1649) p. 70 (inde Mur. 947, 3); Bulla Chioggia p. 45 ex schedis Gradenigi episcopi Chioggiae servatis in bibliotheca sem. Chioggiensis.

Corrupta sane, fateturque ipse Barbaranus non satis potuisse legi lapidem, sed non falsa. COATTENVS | LAM·BVS | AVRIFEX | SIBPET | POPILIE | VARSAE · VSORI | ET FILLE DVOBVS | VENVSTO ET | EGDOTO | ET·ARCESIO | EVTICHO . V F Bulla.

2309 Chioggiae in imis summi templi parietibus MANUT. et similiter RELIQUI. — Mantuae PACED.

ET · POLLENTIAE · IPHIDI
ET · LIB · LIBERTABQ
SVIS · OMNIBVS · EX
HS · X · T · P · I

Io. Bembus f. 133; Pacedianus l. II (inde Mur. 1754, 15; Labus mus. Mant. 3, 355); Symeoni obs. p. 78, epit. p. 81 (inde Thevet cosmogr. univ. 2, 768; Scaliger cod. Lugd. 61 f. 176'; Grut. 869, 11); Panvinius cod. Vat. 6036 f. 105'; Manutius cod. Vat. 5248 p. 18; Buchellius cod. Traiect. II B 7 (inde Grut. 854, 11).

In vv. div. consentiunt Bemb. Pac. Man. Buch. — 1 ETIOLLENTIAE Bemb., ETTOLLENTIAE Pac., ECIOELENTIAE Man., EPIOLLENTIAE Panv., EPPONENTIAE Sym., AELIO·LENT· Buch. — EPHIDI Panv., PHIDI·F . . . Buch. — 2 F·L pro ET Buch. — 4 T . . . ins. ante HS Buch. — III pro T·F·I Man. Buch.

2310 area Chioggiae in bibliotheca seminarii.

VLPIO · BASSIANO · QVI
VIXIT · ANN · IIII · MENS
VIII · D · XV · COMINIA · EVVODIA
NEPOT · INFELICI

Bulla Chioggia (1862) p. 44.

4 NEPOTI FELICI traditur.

2311 Chioggiae in ecclesia cathedrali.

LOC · SEP ·
M · VOLVM
NI · M · F
TENACIS
5 Q · Q · V · P · XV
CAPV
caput ceruus?

Barth. Bottari medicus, a cuius exemplo edito in *nuove memorie del Valvasense* 1759, 2, 387 (cf. p. 448) pendet Polcastro inscr. p. 199 (inde Furlanetto lap. Est. p. 65, lap. Pat. p. 410 n. 547; Orelli 4502). Bulla Chiogg. p. 45 citat Polcastrum, sed certe lapidem vidit.

2312 Chioggiae in ecclesia cathedrali.

SIBI · ET

Manutius cod. 5248 p. 18.

XXX. ATRIA *(Adria)*. *Tribu Camilia.*

Adrianos aliquot titulos habent iam corpora saeculi XV, quos descriptos esse a CYRIACO, licet ab eius commentariorum reliquiis absint, tamen probabile est, cum praesertim Gammarus et Feliciani liber Veronensis titulos hos vel omnes vel aliquot eorum ad Cyriacum diserte referant. Ex eiusmodi corpore aliquo etiam Iohannes Petrus FERRETUS Ravennas ('pro ecclesia et episcopatu civitatis Adriae, iurium ac bonorum suorum aliorumque memorabilium conducentia reducta ex tenebris'; codex est ms. bibliothecae Rovigensis Academiae Concordianae praefationem habens datam Ravennae XI k. Sept. 1540) eatenus pendet, quod eadem fere epigrammata refert similiterque depravata; loca tamen adscripsit de suo, item f. 119' mentionem fecit tituli ex parte metrici litteris multis et minutis scripti eo tempore collocati Adriae ante ecclesiam Tumbae, quem tamen ipsum omittit spatio vacuo relicto (cf. n. 142*). — Deinde Andreas NICOLIO (*historia dell' origine et antichità di Rovigo, con tutte le guerre et avvenimenti notabili fin all' anno 1578.* Ed. 1 Veronae 1582 4. pp. 243; ed. 2 *dallo stesso autore riveduta* Brixiae s. a. pp. 240) protulit quidem ex agro Rovigino titulos aliquot, sed omnes fere ita interpolatos, ut tribum, quam Roviginis suis attributam vellet, Latinam iis insereret (vide exempli causa titulum aliunde notum n. 2455, fortasse etiam n. 2349); quapropter quos aliunde non habemus, eos ablegavi inter falsos, quamquam his quoque genuini quid subesse verisimile est. — Ex canonici Adriani Iohannis MECENATE historia Adriae scripta a. 1656 excerpta repperi inter schedas musei Bocchiani. Huic aequalis fuit Angelus MUNEGHINA medicus, a quo ad Ursatum missa 'monumenta Adriae quae adhuc extant' accurate descripta, additis etiam iis quae tum desiderabantur, extant cum reliquis Ursati schedis Patavii in bibliotheca municipali. SUARESIUS in codice olim Barberino, hodie Vaticano 9140 f. 293 sq. (alterum exemplum minus emendatum est in libro Vaticano 6919 f. 101 sq.; cf. n. 2368) habuisse se adnotat inscriptiones quas affert Adrianas *dal M. Machiavelli* et adservari omnes Adriae. Nec spernenda sunt quae APOSTOLUS ZENUS a. 1705 in his partibus collegit, nota nobis ex litteris eius ad Muratorium (*lett.* 1, 337) et ex Muratorianis. — Secuti sunt SILVESTRII Rovigenses tres CAMILLUS (n. 1645 Ian. 18, obiit 1719 Ian. 6), CAROLUS (n. 1681 Oct. 4, obiit 1754 Apr. 4), HIERONYMUS (n. 1728 Nov. 20, obiit 1788 Iul. 30), qui omnes operam aliquam dederunt rei epigraphicae. Et Camillus quidem Silvestrius museum epigraphicum institutum ab Sertorio Ursato suum fecit idque deinceps auxit; cuius quamquam pleraque et optima monumenta post annum 1740 Carolus filius Maffeio vendidit, ut hodie ornent museum Veronense, tamen et quosdam lapides sibi retinuit et tam ipse quam eum secutus Hieronymus quaedam in locis vicinis reperta denuo sibi comparaverunt. Museum illud quamquam magis pertinet ad Patavium et Atesta quam ad Adriam Rovigiumque, tamen visum est paucos titulos in eo servatos, quorum de origine non satis constat, referre inter Adrianos. Descriptum id habemus ter, primum a Camillo Silvestrio in commentariis ad Iuvenalem (*Giovenale e Persio spiegati.* Patavii 1711. 4.), qui ita comparati sunt, ut adnotationibus inseruerit interpres lapides suos omnes; deinde a Carolo Silvestrio antequam pleraque Maffeio cederet in volumine scripto bibliothecae Silvestrianae (quae hodie adiuncta est bibliothecae academiae Rovigensis Concordianae) inscripto '*Iscrizioni del Museo Silvestri spiegate* MDCCXL', quod examinavi neque utile esse iudicavi; denique ab eodem post factam venditionem in altero volumine eiusdem bibliothecae 'Museum Silvestrium Rhodiginum delineatum et illustratum', quo non continentur tituli missi Veronam. Hoc adhibui in tegulis maxime cum aliquo fructu. Praeterea quos examinavi libros Camilli editum 'in anagyphum Graecum interpretatio postuma' (Romae 1720. 8 pp. 137) et alterum manuscriptum servatum in Silvestriana '*storia agraria del Polesine di Rovigo*' (4 voll.), ii parum profuerunt; paullo plus adiuverunt septem volumina epistularum ad eum datarum paucis ipsius interpositis ibidem custodita. Examinavi item Caroli librum editum *descrizione delle antiche paludi Adriane con le principali notizie della città di Adria e Gavello* (Venetiis 1736. 4. pp. 228), qui perpauca dedit; epistularum ad Carolum et Hieronymum scriptarum, quas Silvestriana bibliotheca Rovigensis item servat quasque omnes adhibuit Devitius, certe partem non exiguam; CAMILLI SILVESTRI iunioris volumen ms. servatum ibidem sic inscriptum: *Raccolta d'iscrizioni antiche e moderne, sacre e profane esistenti nel Polesine di Rovigo fatta nel Sett. 1783.* — Utiliorem etiam quam Rovigii Silvestrii nostris rebus operam dederunt Adriae Bocchii, quorum ordinem ducunt OCTAVIUS BOCCHIUS canonicus Venetiis degens (1697—1749) et frater eius IOSEPHUS (1699—1769). Hi patrias inscriptiones diligenter collegerunt submiseruntque corporum editoribus, Octavius Muratorio, Iosephus per Rambaldum degli Azzoni Tarvisanum Donato. Ego praeter edita haec quod extat in bibliotheca Rovigensi ex Ramelliana exemplar epistularum a doctis viris ad Bocchium utrumque per a. 1718—1766 scriptarum, item alterum volumen autographum epistularum ab Oct. Bocchio scriptarum ad Carolum Silvestrium (1735—1749) excussi post Devitium; praeterea adhibui schedas Octavii Bocchi hodie servatas apud Bocchios Adriae, item Iosephi servatas in bibliotheca publica Tarvisana n. 403. Pleraque tamen inscriptiones Bocchii non ex ipsis marmoribus descripserunt, sed descriptas acceperunt ab Aloysio GROTTO Adriano (1708—1773; cf. Lud. Grotto *sulla condizione antica e moderna di Adria* Venetiis 1830. 1, 102 sq.), qui etiam aliquot titulos tum repertos in aedibus suis collocavit. — Eodem tempore M. Antonius CAMPAGNELLA canonicus titulos provinciae eius collegit (*delle inscrizioni pubbliche e private, sacre e profane della provincia di Rovigo* ms. in bibliotheca Silvestriana; vol. 1 a. 1750 scriptum est, vol. 2 a. 1760), in qua sylloge quamquam maxime attendit ad titulos aetatis posterioris, tamen etiam Romanos non omisit et quaedam dedit utilia. — Circa a. 1770 Bocchiorum illorum cognatus FRANCISCUS HIERONYMUS BOCCHI († 1810; cf. Grotto l. c. 1, 157 sq.) museum instituit, quod excultum tam eius cura quam fratris eius Stephani canonici filiique illius Benvenuti hodie a Benvenuti filio FRANCISCO ANTONIO BOCCHIO possidetur et augetur, eo longe praestans Silvestriano, quod totum Adrianum est per trium generationum generosam diligentiam in ipsis illis locis factum, ut hodie fere omnia in se receperit, quae Atria antiqua post se reliquit. Adhibui item Bocchii nescio cuius schedas scriptas Vindobonamque missas per a. 1790—1811 inscriptas *Antichità di Adria*, ex quibus adservatis hodie in nummophylacio Vindobonensi quae ad inscriptiones pertinent mea causa excerpsit Richardus Schoene. — Denique Vincentius DEVIT, praeclara Furlanetti disciplina imbutus eiusque exemplo instigatus, quo tempore bibliothecae Rovigensi praefuit, titulos eius provinciae tam ex saxis quam ex libris congessit magna cum diligentia et felici successu (*le antiche lapidi Romane della provincia del Polesine* Venetiis 1853. 8. pp. 140). His ego adiumentis usus, denique lapidibus ipsis Adriae Rovigique inspectis hanc operis partem elaboravi.

Atria legitur in titulo Moguntino apud Brambachium I. Rh. n. 1264 mihi viso in museo Cassellano: *L. Livius M* . . . . *Cam. Atria* . . . . ; . . . .; etiam infra n. 2315. 2343 prima vocabuli littera per *A* effertur, non per *H*. Eandem formam confirmant Varro de l. L. 5, 161: *atrium appellatum ab Atriatibus Tuscis* et Livius 5, 33, 7: *Hadriaticum* (*hadriatum* ut vid. Veron.) *mare ab Atria Tuscorum colonia vocavere Italicae gentes; Graeci . . . Adriaticum vocant* (cf. Plutarch. Cam. 16) et Plinius h. n. 3, 16, 120: *nobili portu oppidi Tuscorum Atriae* (sic reliqui libri, *assiae* Lugd.), *a quo Atriaticum* (*triaticum* Lugd.) *mare antea appellabatur quod nunc Hadriaticum.* Dubitatur enim de loco Strabonis 5, 1, 8: Ὀπιτέργιον δὲ καὶ Κωνκόρδια καὶ Ἀδρία καὶ Οὐικέτια καὶ ἄλλα τοιαῦτα πολισμάτια ἧττον μὲν ὑπὸ τῶν ἑλῶν ἐνοχλεῖται, μικροῖς δ᾽ ἀνάπλοις πρὸς τὴν θάλατταν συνῆπται, τὴν δ᾽ Ἀδρίαν ἐπιφανῆ γενέσθαι πόλιν φασίν, ἀφ᾽ ἧς καὶ τοὔνομα τῷ κόλπῳ γενέσθαι τῷ Ἀδρίᾳ [μικρὰν μετάθεσιν λαβόν], utrum verba intra uncos posita non in omnibus libris reperta delenda sint an Ἀδρία mutandum in Ἀτρία. Contra Piceni oppidum Maeciae tribui adscriptum aetate imperatoria (nummi enim saec. V ab urbe condita cusi inscripti sunt HAT) dicebatur *Hadria* (cf. Henzen n. 5823; I. R. N. 6128; vita Hadriani c. 1), itaque explicatur, cur neutrum oppidum cognomine distinguatur. — Graeca urbis primordia testatur Iustinus 20, 1, 9: *Adria* (immo *Atria*) *Illyrico mari proxima, quae et Hadriatico mari nomen dedit, Graeca urbs est* testanturque quae apud Graecos antiquiore, ut Hecataeum (Stephanus Byz. s. v.) et Aristotelem vel Aristotelicos (Steph. s. v.; Athenaeus 7, 23; Aristoteles de mir. ausc. 140, de animal. 6, 1,

de gen. anim. 3, 1; Plin. h. n. 10, 53, 136) de his regionibus vera fabulosaque narrantur. Certiora autem testimonia ibidem eruderantur vasa picta more Graeco non ita pauca neque alibi in hac Italiae plaga facile reperienda. Ipsum oppidum, quod exiguum fuisse sub imperatoribus etiam Strabo significat, apud posteriores raro commemoratur; meminerunt tamen eius praeter supra citatos auctores Tacitus hist. 3, 12: *Bassus honorata custodia Liburnicis navibus Atriam* (sic cod.) *pervectus a praefecto alae Vibennio Rufino praesidium illic agitante vincitur* et Ptolemaeus inter Venetorum oppida 3, 1, 30, ubi in libris item est Ἀτρία. Incolae Varroni l. c. dicuntur *Atriates*; quae praeterea leguntur formae Ἀδριάτης (Steph. s. v.) et *Hadrianus* (Plin. h. n. 3, 16, 120. 10, 53, 146. 14, 6, 67; Steph. s. v.), minus probabiles videntur esse. — Municipii locum Atriam obtinuisse effici videtur ex titulis duobus supra citatis, in quibus legitur *m(unicipii)* sive *m(unicipum) A(triatium)*, cum Hadriam Piceni constet coloniae ius habuisse. Praeterea ex titulis, qui sunt mirae simplicitatis et castitatis, vix quicquam colligitur nisi Atriae fuisse *collegium nautarum* (n. 2315). Magistratus nusquam commemorantur; ne de tribu quidem constat nisi ex titulo supra citato Moguntino.

Ager Atrianus quatenus occidentem versus pervenerit, non satis constat, nisi quod ex infra (p. 236) dictis intellegitur ad Lendinaram usque pervenisse agrum Atestinorum. Nobis satius visum est ab titulis Atrianis certis Rovigenses separare, licet non negem plerosque ad Rovigium repertos probabiliter tribui Atriae. In territorio, quod nunc est inter Atriam oppidum et mare, tituli nulli omnino reperiuntur, nec dubium est id post aetatem Romanam demum accrevisse eoque pertinere VII maria, de quibus adscribam testimonia auctorum. Peutingerana: *Fossis* — VI — *VII maria* — VI — *Radriani*, pro quo vocabulo corrupto recte substituerunt viri docti Atriam, quamquam alii cogitarunt de vico qui nunc est Ariano. Plinius h. n. 3, 16, 119: (Padus) *diductus in flumina et fossas inter Ravennam Altinumque per CXX M. P., tamen qua largius vomit septem maria dictus facere.* Post alia § 120: *egesto amnis impetu per transversum in Hadrianorum paludes, quae septem maria appellantur.* Itin. Antonini p. 126: *inde* (a Ravenna) *navigantur septem maria Altinum usque.* Herodianus 8, 7: ὁ δὲ Μάξιμος ἀπὸ τῆς Ῥαβέννης ἄρας ἐπέστη Ἀκυληίᾳ, διαβὰς τὰ τενάγη, ἅ τε ὑπὸ τοῦ Ἠριδανοῦ ποταμοῦ πληρούμενα καὶ τῶν παρακειμένων ἑλῶν ἑπτὰ στόμασιν ἐς θάλατταν ἐκχεῖται· ἔνθεν καὶ τῇ φωνῇ καλοῦσιν οἱ ἐπιχώριοι Ἑπτὰ πελάγη τὴν λίμνην ἐκείνην.

2313 aerea tabella ansata. Adriae FERRAR., cogitans sine dubio de oppido prope Patavium, non de Aprutino. Ferrariae PIGHIUS. Romae apud Franc. Blanchinium BOLDETT. Nunc Veronae in museo philharmonico n. 157. — Ad Hadriam Piceni rettulit MUR. errore.

PRO SALVTE ·
IMP CAESAERIS · *sic*
M · AVRELI SEVE
RI ALEXSANDRI
PII FELICIS · AVG ·
IOVI OPTIMO MAXIMO DOLICENO

Contuli. Hadriae descriptam proponit Ferrarinus cod. Reg. f. 169, qui exhibet recte delineatam (inde et ex Boldetto Mur. 9, 9; item male Donius 3, 32, quamquam auctorem laudat pro Ferrarino Rambertum; ex Donio Mur. 248, 2). Ferrariae vidit Pighius Herc. Prod. p. 351 (inde Grut. 12, 3; ex eo Oct. Boldonius epigraph. Perusiae 1660 p. 516; ex Boldonio Reines. 1, 208). Romae descriptam ed. Boldetti *cimiterj Rom.* 1720 p. 218. Veronae denique exceperunt Maffei M. V. 471, 3 (inde Donat. 3, 3); Devit p. 83 n. 70. A prioribus Orell. 1232 et ego I. R. N. 6126.

2314 Adriae apud Reformatos MUNEGH.; *scavata ne' miei giorni nel fondarsi il monasterio de' PP. Zoccolanti ed ivi affissa* CAM. SILVESTRI; ibidem ZENO. Nunc in museo Bocchii.

DECVRIONVM · DECReTo
MAELIAE · Q · F · MARCELLI
LOCVS · SEPVLTVRAE · DA
TVS · IN · FRONTE · P · XXXX
INTRORSVS · P · XXXX

Contuli. Mecenate ms.; Muneghina ms. inter Ursatiana; Suaresius cod. Vat. 9140 f. 293. 294; Zeno ms. et *lett.* 1, 347 (inde Donat. 240, 7) misit Muratorio a. 1705; Caesar Frassoni misit eidem 18, 224; Cam. Silvestri *Giuvenale* p. 117 (inde Mur. 1705, 2); Car. Silvestri *paludi* p. 115; Campagnella ms. 2, 67; Devit p. 16.

1 DECRETO Mec. Munegh. Suar. et reliqui, DECReT/ hodie est. — 2 MARCELLI etiam qui primus descripsit Mecenatius, quare ne credas quemquam vidisse versum in fine pleniorem.

2315 Adriae ANT. (etiam ALCIATUS FEAE). In campanili Tumbae FERRETUS. Ibidem, scilicet in turri campanaria ecclesiae S. Mariae *della Tomba*, adhuc. — Inter Veronenses RED. et inde Colognolae PANV. Mediolani LIL. et inde ALCIATUS, qui cum post Morimundensem inseruisset, Moribundi agri Mediolanensis in agro extare dixit GRUT. Inter Hispanas FERRARINUS (Reg. f. 172) et inde Sagunti MUR. 526. 'Nescio ubi' SANUTUS. Ferrariae DONAT.

D M
Q · TITIO · SERTORI
ANO Q · TITIVS · SEVE
RVS · FILIVS · QVI · ET
COL · NAVT · MA DEDIT
SN CCCC AD ROSAS ET
ESCAS DVCENDAS EI
OMNIBVS ANNIS

Contuli. Habent Cyriacani Felicianus Adr. 1; Marcanova Mut. f. 179' Adr. 5; Ferrarinus cod. Trai. f. 53', cod. Reg. Adr. n. 4 et denuo inter Hispanas f. 172 (inde Mur. 526, 4 ex schedis suis et Capponiis); Redianus f. 72 inter Veronenses n. 142; Gammarus f. 112; Lilius f. 11' (inde opinor Alciatus in Mediolanensibus cod. Dresd. l. 2 f. 53; Grut. 744, 1 ex Alciatinis); Iucundus f. 180; Sanatus f. 267; Alciatus Feae f. 76'; Choler f. 106; Apianus 105, 1; Panvinius ant. Ver. p. 229. Ex his diserte ad Cyriacum referunt Felicianus (Ver.) et Gammarus. Denuo ex lapide Muneghina ms. apud Ursatum; Ferretus f. 116'; Suaresius cod. Vat. 9140 f. 295. 296; Scalabrini inter Ferrarienses n. 88; *Nuovo giorn. de' letterati* 34 (1737), 131; Mur. ms. 19, 226, ed. 1270, 6 ab Ant. Scotio, qui videtur pendere ex Ferreto, ms. 18, 224 a Caesare Frassonio; Cam. Silvestri *Giuvenale* p. 411; Car. Silvestri *paludi* p. 109; Ios. Bocchi in ms. Tarvis.; Campagnella ms. 2, 67; Donatus 234, 2 ab Ioh. Bapt. Passerio; Devit p. 58.

5 punctum nullum inter elementa MADEDIT.

D(is) m(anibus). Q. Titio Sertoriano Q. Titius Severus filius, qui et col(legio) naut(arum) m(unicipii) A(triae) dedit s(estertios) n(ummos) CCCC ad rosas et escas ducendas ei omnibus annis.

2316 ex Adriano agro advecta servatur Tarvisii in bibliotheca capituli COLETTUS. Hodie ibi in curia.

AEMILIA · Ↄ · L · LEXIS
ISMARO · LIB
V · F

Descripsi. Habet Coletus inscr. Tarv. ms. n. 60.

2317 ab Adria perticis XXX in loco q. d. *il Ritratto* rep. 3 Dec. 1785, extat in museo Bocchi.

ANCHARI
A · L · L ·
DEVTERA

Contuli. Schedae Bocchianae Vindobonenses; Devit p. 19, usus epistula ms. Hier. Silvestri ad Bocchium servata in museo Bocchiano.

2318 rep. a. 1756 m. Martio Adriae *nel Ritratto dell' Amolara* in fundo Petri Bocchi BOCCHI MS. similiterque VALV.

T · ATTIVS
L · F · RVFVS

Ios. Bocchi in ms. Tarvis. et *Mem. del Valvasense* m. Maii a. 1756 p. 58 (inde Devit p. 66) et apud Donat. 467, 16.

2319 Adriae rep. a. 1809 in hortis conventus monialium Augustinianarum, deinde ex dono abbatissae Bocchiae collocata in museo Bocchiano.

AVRELIA · Q · F
MAXSIMA

Contuli. Bocchiana Vindobonensia; Devit p. 20, usus schedis Bocchianis.

2320 Adriae rep. 1764 *alla Bettola* in fundo Armadiorum GROTTO; in aedibus Grotto DONAT. DEVIT. Inde nuper venit in museum Bocchi.

BASSVS

Contuli. Grotto in ep. ad Ios. Bocchium 27 Iul. 1764; Donat. 467, 5 a Bocchio; Devit p. 34.

2321 ab Adria primo lapide rep. in fundo q. d. Campelli.

CAESI/
SE/

Dederunt R. Schöne et Bocchius.

2322 olim Adriae in domo Grotto; a. 1779 Iosephus Tretti dono dedit Tornierio Vicetino BOCCHI, TORNIERI. Adhuc Vicetiae in domo Tornieria.

CAESIAE
NV · F
TERTVLLAE

Contuli. Tornieri in eph. rer. Vicet. 1779 Mart. 13; Faccioli mus. lap. Vic. 2 (1803), 40; Devit p. 69 usus schedis Bocchianis et Furlanettianis.

2323 Adriae rep., asportata Ferrariam MECENATE.

Q · M · Ↄ · L · STEPHANO
CITRONIAE · M · L · VITALI
TALASVS · ET · IENVARIA

Mecenate servavit; inde Oct. Bocchi ms. et apud Mur. 1608, 10.

Vv. divisio mea est. — 1 Q·M·L·STEFANVS Mecenatiana, at ut dedi (modo STEPHANO, modo STEFANO) Oct. Bocchi.

2324 Adriae in ipsis aedibus Bocchianis modo emersit.

CALIDIA · T
TITIA

Descripsi.

2325 Adriae in aedibus Giulianati SILV. In ipsa domo Bocchiana nuper demum denuo prodiit.

CAMERIA
Ↄ·L·GRATA

Contuli. Hieron. Silvestri in epistula 8 Oct. 1779, citata a Devitio p. 34, qui non recte habuit pro eadem cum sequente.

2326 Adriae rep. 1762 GROTTO; in aedibus Grotto DONAT. DEVIT. Nunc in museo Bocchi.

CAMERIA
L · P · QVART

Contuli. Guarnieri in ep. ms. ad Hier. Silvestrium 16 Dec. 1762, cui misit Grotto; Donati 467, 7 ab Ios. Bocchio; Devit p. 34.

2327 prope Adriam rep., adservata in aedibus Grotto GROTTO DONAT. DEVIT; nunc in museo Bocchi.

SECVNDA · CA
MMICA · SIPO
NIS · FILIA ·

Contuli. Al. Grotto in ep. ad Oct. Bocchium 14 Oct. 1745; Donat. 467, 13 ab Ios. Bocchio; Devit p. 33.

Nota nomina Illyrica (v. supra p. 44).

2328 rep. a. 1779 prope Adriam *al Ritratto* in casa rustica Giulianatiorum; ibidem adhuc DEVIT. Nunc in museo Bocchi.

L · CARISIVS · Q · F
FABER

Contuli. Devit p. 61, usus epistula Hier. Silvestri.

2329 rep. a. 1802 prope Adriam *al Ritratto*, extat in museo Bocchi.

NX
IS · CHRYS
SIS · CALLINIC
A · POSVERV

Contuli. Devit p. 31 adhibitis schedis Bocchianis.

2330 Adriae in museo Bocchi.

Q · CLOD
IVS · T · F
APRILIS

Contuli. Devit p. 21.

2331 Adriae in pariete eccl. S. Mariae de Tumba MECEN. MUNEGH. Nunc in museo Bocchi.

L · COELIVS · M · F
CONCERIO
ANN · LXXXX

Contuli. Mecenate ms. (inde Oct. Bocchi ms.); Muneghina ms. apud Ursatum; Suaresius cod. Vat. 9140 f. 293'. 294'; schedae Bocchianae Vindobonenses; Devit p. 21.

2 sic; male CONGERIO Devit.

2332 Adriae ANT. — Inter Veronenses RED. et inde Coloniolae PANV.

L · CORNELI

Habent Cyriacani Felicianus Adr. 3; Marcanova Mot. f. 179' Adr. 2; Ferrarinus cod. Trai. f. 53, cod. Reg. Adr. 2; Redianus f. 72 inter Veronenses n. 141 *a*, ubi confunditur cum titulis duobus n. 2364. 2372 (inde in adn. ad Grut. 995, 2 ed. 2); Gammarus f. 112 Cyriacum laudans; Panvinius ant. Ver. p. 234; Sanatus f. 267.

L·CORNELIO Ferrar. (Reg.).

2333 Adriae ANTIQUI et SUAR., in fenestris aedium canonicorum MUNEGH. FERRETTI. Adria delata Rovigium in museum Silvestrium SILV. Nunc Veronae in museo philharmonico n. 370. — Inter Veronenses RED. et inde Coloniolae PANV.; inter Mediolanenses LILIUS et inde Angleriae ALCIAT.; inter Hispanas FERR. (Reg. f. 172); Rovigni in Histria apud Silvestrium SPON, male omnes.

L · CVRTIVS
L · L · PRISCVS
CVRTIA · L · L
NEVMA
CVRTIA · Ↄ · L
PYRAMIS

ALBANVS

Contuli. Habent Cyriacani Felicianus Adr. 2; Marcanova Mut. f. 179' Adr. 1; Ferrarinus cod. Trai. f. 53', cod. Reg. Adr. 1 et rursus inter Hispanas f. 172; Redianus f. 72 inter Veronenses n. 140; Gammarus f. 112; Lilius f. 11'; Alciatus cod. Dresd. l. 2 f. 63; Iucundus f. 180; Apianus 105, 2; Panvinius ant. Ver. p. 234 (inde per Scaltetum Grut. 971, 14), ex quibus diserte Cyriaco acceptam referunt Felicianus (cod. Ver.) et Gammarus. Denuo ex lapide Suaresius cod. Vat. 9140 f. 295. 296; Muneghina ms. inter Ursatiana; eidem Ursato misit Ioh. Bova canonicus a. 1670; Spon *voy.* (1678) 3 *a* p. 66; Cam. Silvestri *Giorn.* (1711) p. 242 (inde Mur. 1579, 11); Car. Silvestri apud Calogerà 6 (1732) p. 379 et *misc. di varie operette* (Venet.) 5, 551 et *paludi* p. 120; Ios. Bocchi in schedis Tarvisanis; Maffei M. V. 154, 3; Devit p. 72 n. 62 adhibitis schedis Ferretti.

6 KYRAMIS Felic. Red. Gamm., KIRAMIS Cyriacani reliqui. — Inter 6 et 7 nota versum vacuum relictum, ut, si quando Albanus servus post lapidem incisum ad libertatem pervenisset, nomina ita addenda ibi insererentur.

2334 Adriae in museo Bocchi.

DASIVS

Contuli. Devit p. 22.

2335 Adriae in conventu reformatorum MECEN.; in hortis PP. minorum reformatorum pro gradu OCT. BOCCHI. Nunc in museo Bocchi. — Rep. a. 1783 cum n. 2317 dicitur in BOCCHIANIS VINDOBONENSIBUS, errore opinor.

DOMITIA
Q · L · AGVE
NA · F · P

Contuli. Mecenate ms.; Suaresius cod. Vat. 9140 f. 293'. 294'; Oct. Bocchi ms. (inde Mur. 1667, 9) qui et vidit et repperit apud Mecenatem; Campagnella ms. 2, 68; Bocchiana Vindobonensia; Devit p. 22.

2336 Adriae rep. a. 1744 et collocata in aedibus Grotto OCT. BOCCHI; ibidem DEVIT; nunc in museo Bocchi.

EFICIAT
VS · C · S · F
DILICATVS

Contuli. Oct. Bocchi in epistula ad Camillum Silvestri 11 Aug. 1744; Devit p. 38.

Sic explica: *Expectatus C. S(ulpici?) F(rontonis?) delicatus.*

2337 lapis exiguus. Adriae apud Grottum.

FAVSTA

Fr. Bocchi misit Hier. Silvestrio 1 Aug. 1771.

2338 Adriae in museo Bocchi.

FIRMIA
L·F·PRIMA

Contuli. Devit p. 23.

2339 cippus MUN.; tabella quadrata forata finiens in rotundum, in quo legitur inscriptio BARUFF. Adriae in vestibulo aedium Augustini Guarnerii MUNEGH. Ferrariae in palatio olim marchionis Iulii Sacrati, nunc vero equitis Gnoli in via Angelorum BARUFF. Deperdita SCALABR.

FVLVIA · Q · F
SEC

Muneghina ms. inter Ursatiana. Hier. Baruffaldus d. 21 Febr. 1703 misit Muratorio, qui ed. 1679, 2; idem in monum. f. 19. Inde Scalabrini ms. n. 47.

2340 prope Adriam rep. 1785 DEVIT. Rep. 3 Dec. 1785 *nel Ritratto* cum n. 2317 BOCCHIANA VINDOB. Extat in museo Bocchi.

C GAVIVS C·L
CHRESTVS

Contuli. Bocchiana Vindobonensia; Devit p. 23 usus litteris Hier. Silvestri ad Bocchium.
C·L CHRESTVS Bocchiana Vindob., C·F CHRESTVS Devit.

2341 Adriae in museo Bocchi.

GRATTIA
L·F·MAX

Contuli. Devit p. 23.

2342 prope Adriam rep. 1785 DEVIT. Rep. 3 Dec. 1785 *al Ritratto* una cum n. 2317 BOCCHIANA VINDOB. Extat in museo Bocchi.

HAVIA *sic*
L · L
SVRA

Contuli. Bocchiana Vindobonensia; Devit p. 23, usus epistula Hier. Silvestri ad Bocchium.

2343 Adriae rep. 1764 *alle Bettole* in fundo Arnadiorum GROTTO. In aedibus Grotto DONAT. DEVIT. Nunc in museo Bocchi.

HYLAS · M · A

Contuli. Al. Grotto ad Ios. Bocchium 27 Iul. 1764; Donat. 467, 10 a Bocchio; Devit p. 35.
In fine integra videtur, quamquam potest dubitari. Est *Hylas m(uncipum) A(triatium)*.

2344 rep. prope Adriam *al Ritratto* a. 1801, ut narrarunt DEVITIO; extat in museo Bocchi.

L · LABER
CAN

Contuli. Devit p. 25.

2345 Adriae in pariete S. Mariae de Tumba MECEN. MUNEGH.

L · LABERIVS
CORNIC

Mecenate ms. (inde Oct. Bocchi ms. et apud Mur. 828, 6); Muneghina ms. apud Ursatum; Suaresius cod. Vat. 9140 f. 293' et 294'; Campagnella 2, 68. Devit suspicatur hanc non differre a praecedente; mihi aliter videtur.
Hiatum auctores non indicant.

2346 ad Adriam rep. in fondo q. d. *Val di buò* DEVIT nescio quo auctore. Pro gradu aedium Thomae Casalati MUNEGH. similiterque OCT. BOCCHI. Ab a. c. 1800 in museo Bocchi.

L · LEPIDIVS · L · F
VETER

Contuli. Muneghina ms. inter Ursatiana; Oct. Bocchi ms. et apud Mur. 1700, 1; Devit p. 25.

2347 Adriae rep. 1723 in Cantavane suburbano Bernardi Guarnieri, apud quem extat OCT. BOCCHI.

L·LIVIVS MEMMVS

Oct. Bocchi (ms. et apud Mur. 1701, 6) qui vidit; Campagnella 2, 68; Donat. 467, 21 ab Ios. Bocchio. Devit p. 90 a prioribus.
Sic Oct. Bocchi ms.; L·IVIVS·MEMMVS Donat., LIVIVS MEMMIVS Mur. Camp.

2348 rep. et servata una cum titulo L. Pulli Secundi n. 2358.

LOCHIAS
L · PVLLI

Contuli. Al. Grotto in ep. ad. Ios. Bocchium 20 Sept. 1753; Donat. 467, 12 a Bocchio; Devit p. 36.

2349 Adriae apud Bocchium.

L LVC
FLOR

Contuli. Devit p. 26. Fieri potest, ut originem ducat ex hoc titulo Nicolianus n. 185* sic conceptus: F·L·LVCIL·V·SOR·ET·FR· LAT·T·F·F·S.

2350 cippus formae rotundae, rep. ad Adriam 6 Aug. 1776 *nel Ritratto* in fundo Merliorum, si quidem huc pertinent, quae de columna quadam ibi eo tempore eruderata leguntur in schedis BOCCHIANIS VINDOBONENSIBVS. Hodie bipertita in museo Bocchi.

Silvestri:	*ego:*
MARCINIA · M · F T · *a. p.* CVR	MAC | | NIA · M · F VICIO/II//

Hier. Silvestri in epistula scr. 17 Aug. 1779 (inde male Devit p. 90). Vidi ego quoque, sed fractam et evanidam.

2351 ex Adriano agro advecta servatur Tarvisii in bibliotheca capitulari COLETUS. Nunc ibi in curia.

SAL·L·L·M *ani*MAE
CONTVBERNALI
SVAE · V · F
IN · FR · P · XII ·
RETR · P · XXX ·

Descripsi quae dantur rectis. Habet pleniorem Coletus inscr. Tarv. ms. n. 59.

2352 Adriae ad ianuam Francisci Francosii iureconsulti.

. . . .
. . . .
. . . . ASER · SIR
ET · AVRINAE
VRORI ET
MODESTO · M . . . . .
. . . . ATRIA · D · D

Muneghina ms. inter Ursatiana.

2353 columna. Ex Adriano agro advecta servatur Tarvisii in bibliotheca capituli COLETUS. Nunc ibi in curia.

MARI SEVERI

Descripsi. Habet Coletus inscr. Tarv. ms. n. 61.
I extrema hodie latet in muro.

2354 prope Adriam rep.

NVMISIA
OSPITA

Hieronymus Silvestri in ep. ad Fr. Bocchium d. 8 Nov. 1779 (inde Devit p. 90).
Continuantur versus.

2355 rep. 1750 prope Adriam *alla Bettola nei prati di S. Zuanne di ragione del canonico Bocchi di Treviso* BOCCHI (ms. Tarv.). Extat in aedibus Bocchi.

OPPIA · T · F · MX

Contuli. Al. Grotto in epistula ms. ad Iosephum Bocchium 4 Dec. 1750; Ios. Bocchi ms. Tarvis. et apud Donat. 467, 15; Franc. Bocchi misit Hier. Silvestrio d. 29 Iul. 1771; Devit p. 26.
Fortasse integra est.

2356 Adriae rep. in locis *della Fontana* GROTTO. Nunc in aedibus quae fuerunt Hyacinthi Bocchi, sunt Ravennarum, e regione ecclesiae S. Nicolai DEVIT. Postea emit Ioh. Durazzi.

L · PETRONI
VS · Q · F

Al. Grutto in ep. ad Oct. Bocchium 22 Aug. 1738; Donat. 467, 18 ab Ios. Bocchio; Devit p. 57 qui vidit.

1 PETRONI Dev., PETRON.. Donat., PETRO Grotto. — In fine fractam facit Devit.

2357 Adriae in museo Bocchi.

L · POBLICIVS
COMMVNIS

Contuli. Devit p. 27.

2358 rep. a. 1753 Adriae cum refecta est via *della Chiapara* GROTTO; in aedibus Grotto DONAT. DEVIT; nunc in museo Bocchi. Cf. n. 2348.

L · PVLLI C F
SECVNDVS

Contuli. Al. Grotto in ep. ad Ios. Bocchium 20 Sept. 1753; Donat. 467, 11 a Bocchio; Devit p. 37.

2359 prope Adriam rep. 1745 in loco *della Molara* in fundo Nicolai Franzoso GROTTO. Nunc ibi in museo Bocchi.

RENNIA · L · F
MAR

Contuli. Al. Grotto misit et Octavio Bocchi 14 Oct. 1745 et Carolo Silvestri (has litteras non vidi); inde Donat. 467, 20 et Devit p. 88. Ex ipso lapide idem p. 30.

1 SERENNIA Grotto; at RENNIA ego legi neque illud unquam fuisse in lapide litteris ad me datis monuit Franc. Ant. Bocchi.

2360 Adriae in museo Bocchi.

M · RVBRIVS
C · F

Contuli. Devit p. 27.

2361 Adriae rep. 1762 GROTTO; in aedibus Grotto BOCCHI, DEVIT. Nunc in museo Bocchi.

T RVBRIO
C F

Contuli. Guarnieri in ep. ms. ad Hier. Silvestrium 16 Dec. 1762, cui misit Grotto; Donat. 467, 6 ab Ios. Bocchio; Devit p. 37.

2362 ad Adriam rep. 15. Dec. 1811 *nell' escavare una fossa dalla parte del castello* BOCCHIANA VINDOB. Extat in museo Bocchi.

M · SABI
NIVS · APSE
NS · AN · II

Contuli. Bocchiana Vindobonensia; Devit p. 28.

2363 Adriae in aedibus Francisci Venetiani MUNEGHINA. Adria delata Rovigium in museum Silvestri CAR. SILVESTRI. Nunc Veronae in museo philharmonico n. 372.

T · SAVFEIVS · L · F
SAVCIO · SALVE

Contuli. Muneghina inter Ursati ms.; eidem Ursato misit canonicus Ioh. Bova d. 4 Ian. 1670; Suaresius cod. Vat. 9140 f. 295. 296; Cam. Silvestri *Giuv.* p. 356 (inde Mur. 1741, 12); Car. Silvestri *paludi* p. 120; Ios. Bocchi in schedis Tarvisanis; Maffei M. V. 159, 4 (inde Orelli 4747); Devit p. 73 n. 63.

2364 Adriae ANT. ante domum N. Penolacii FERRETUS. — Inter titulos ex museo Silvestriano Veronam missos referri scribit DEVIT, male intellecto Campagnella, qui simpliciter refert inter titulos Adriae olim servatos. Inter Veronenses RED. et inde Coloniolae PANVIN., inter Mediolanenses LILIUS et inde Mediolani in moenibus urbis ALC.

SPEDIA · L · L
SECVNDA

Habent Cyriacani Felicianus Adr. 5; Marcanova Mat. f. 179' Adr. 3; Ferrarinus cod. Trai. f. 54, cod. Reg. Adr. 5; Redianus f. 72 inter Veronenses n. 141*b*, ubi confunditur cum titulis n. 2332. 2372; Gammarus f. 112 Cyriacum laudans; Lilius f. 11'; Alciatus cod. Dresd. l. 1 f. 111 (inde Grut. 995, 2 ex Alciati cod.); Panvinius ant. Ver. p. 236. Denuo ex lapide Ferretus ms. a. 1540 f. 118 (inde Oct. Bocchi ms. et Mur. 1747, 19 a Bocchio; Campagnella ms. 2, 146; Devit p. 91 n. 81).

In vv. dividendis secutus sum Marcanovam et Gammarum. — 1 SPEDIAE Felic. (Ver.), SPENDIA Bocchi contra Ferretum et Cyriacanos.

2365 Adriae in museo Bocchi.

TEDIA · Ↄ · L
IVCVNDA

Contuli. Devit p. 28.

2366 rep. prope Adriam in fundo Giulianatiorum q. d. *il Ritratto* GROTTO; in aedibus Grotto DONAT. DEVIT; nunc apud Bocchium.

Q · TEIDIVS
Q · L · HIL ·

Contuli. Al. Grotto in ep. ad Bocchium 31 Aug. 1764; Donat. 467, 8 a Bocchio; Devit p. 38.

2367 rep. et servata cum praecedente.

TEIDIA · M · L
PRIMA

Contuli. Al. Grotto in ep. ad Bocchium 31 Aug. 1764; Donat. 467, 9 a Bocchio; Devit p. 37.

2368 area. Adriae rep. 1656 m. Apr., cum refecta est ecclesia S. Mariae de Tumba sub gradibus scalarum ad portam turris campanariae FRANC. HIER. BOCCHI; ad pedes turris S. Mariae de Tomba MUNEGH. similiterque MECEN.; *scavata nei miei giorni* [?] *nel fondarsi il monastero de' PP. Zoccolanti ed ivi affissa* CAM. SILVESTRI; ibidem ZENO et FRANC. HIER. BOCCHI. Ex die 10 Iun. 1806 in museo Bocchi BOCCHIANA VINDOB.

D M
TERENTIAE
CAPITOLINAE
genius alatus VXORI · PIISSIM *genius alatus*
5 M · MVSTIVS
SECVNDINVS
V P

Contuli. Muneghina ms. apud Ursatum; Mecenate ms.; Suaresius cod. Vat. 9140 f. 293. 294 (inde, scilicet per Vat. 6919, Malvasia marm. Fels. p. 251 ex cod. ms., ut ait, bibliothecae Vaticanae relicto ab abbate Gradi); Zeno ms. et *lett.* 1, 348 misit Muratorio a. 1705; Caesar Frassonius misit eidem ms. 18, 224; Cam. Silvestri *Giuvenale* (1711) p. 117 ligno expressit (inde Mur. 1408, 3); Car. Silvestri *paludi* p. 119; Campagnella 2, 67; Bocchiana Vindobonensia; Furlanetto lap. Pat. p. 295 n. 333; Devit p. 18.

2369 ad Adriam rep. in loco q. d. *la Bettola* DONAT. Nunc in aedibus olim Hyacinthi Bocchi, hodie Ravennarum, e regione ecclesiae S. Nicolai DEVIT. Postea emit Ioh. Durazzi.

TERENTIA · Q · F
TERTVLLA

Oct. Bocchi in epistulis ad Muratorium 31 Oct. 1733 et 2 Sept. 1736 (cf. Muratorii epistula ad Bocchium 10 Nov. 1733 edita in *lettere del Muratori ad Octavio Bocchi* Adriae 1798 p. 8. 78); Donat. 467, 19 ab Ios. Bocchio; Devit p. 58 qui vidit.

1 TERENTIAE Bocchius uterque. — 2 TERTVLIA Bocchius uterque.

2370 Adriae in conventu Reformatorum MECEN. Nunc in museo Bocchi.

TERTIA
ANIAVIA
M · ANI
F · LXX AN

Contuli. Mecenate ms. (inde Oct. Bocchi ms. et apud Mur. 1755, 12); Devit p. 29.

Tertia Aniavia, M. Ani(avi) f(ilia), LXX an(norum).

2371 rep. 1779 prope Adriam *al Ritratto* in casa rustica Giulianatiorum ibique extat pro putei labro DEVIT. Nunc in museo Bocchi.

M · TITIVS
L · F
MARCELLVS

Contuli. Devit p. 61 usus epistula Hier. Silvestri a. 1779.

2372 Adriae ANT.; ad S. Stephani FERRETUS; in curte Francisci Cacellati MECENATE. Ex Adria, ubi pro portae limine erat, translata Rovigium in museum Silvestri CAM. SILVESTRI. Ibidem adhuc. — Inter Veronenses RED. et inde Coloniolae PANVIN.; inter Mediolanenses LILIUS.

L · VIRIVS VICT
OB

Contuli. Habent Cyriacani Felicianus Adr. 8; Marcanova Mut. f. 179' Adr. 4; Ferrarinus cod. Triv. f. 54, cod. Reg. Adr. 6; Redianus f. 72 inter Veronenses n. 141 *c*, ubi confunditur cum titulis n. 2332. 2364 (inde in adn. ad Grut. 995, 2 ed. 2); Gammarus f. 112 Cyriacum laudans; Lilius f. 11'; Panvinius ant. Ver. p. 237 (inde Grut. 926, 11 per Scultetum). Denuo ex lapide Ferretus (1540) f. 118'; Suaresius cod. Vat. 9140 f. 293'. 294'; Cam. Silvestri *Giuvenale* p. 66; Car. Silvestri *paludi* p. 120 et in descr. musei ms.; Ios. Bocchi in schedis Tarvisanis; Devit p. 55 n. 49.

Vv. ex antiquis recte divisit Gammarus.

2373 Adriae in museo Bocchi.

IVS
VRBANVS ...

Descripsi.

2374—2377 Adriae in museo Bocchi.

2374 LIVS | M

2375 AN | IMA ·

2376 IVS | CAM

2377 RIA | ·IHII

Descripsi.

2378 Adriae FRIOXES. in taberna Natalini Donà, quae fuit Stephani Bocchi DEVIT.

IN·F·P·CXX
INTROR
P · XXC

Mecenate ms. (inde Oct. Bocchi ms. et apud Mur. 1773, 15); Suaresius cod. Vat. 9140 f. 293'. 294'; Campanella 2, 68; Devit p. 93 adhibito apographo servato in museo Bocchiano mihi non viso.

1 CX apogr. mus. Bocchiani. — 2 sic Mur. Camp., IN ... R Suar., I ... R apogr. mus. Bocchiani. — 3 XC idem exemplum.

2379 inter Adrianas.

IH
IN·F·P·XXV
RET · P·XXX

Ios. Bocchi in schedis Tarvisanis.

XXXI. *Ferrara cum agro.*

Ager Ferrariensis qui nunc est antiquo tempore occupabatur fere ostiis Padi amnis, quorum antiquam condicionem explicare nec mei officii est neque huius loci; quaenam tamen inter septem maria, quae prope Atriam fuisse supra p. 221 vidimus, et Ravennam numeret Plinius h. n. 3, 16, 119 a Ravenna incipiens, ipsius verbis adscripsi: *Augusta fossa Ravennam trahitur, ubi Padusa vocatur, quondam Messanicus appellatus. Proximum inde ostium magnitudinem portus habet qui Vatreni dicitur, qua Claudius Caesar e Britannia triumphans praegrandi illa domo verius quam nave introcit Hadriam. Hoc ante Eridanum ostium dictum est, ab aliis Spineticum ab urbe Spino .... Auget ibi Padum Vatrenus amnis ex Forocorneliensi agro. Proximum inde ostium Caprasiae: dein Sagis: dein Volanae quod ante Olanae* (eolane Lugd.) *vocabatur: omnia ea fossa Flavia; quam primi a Sagi fecere Tusci, egesto amnis impetu per transversum in Hadrianorum paludes quas septem maria appellantur.* Subiunxi itinerarium quod unum superest ad has partes pertinens Peutingeranum: *Ravenna* — VI — *Butrio* — VI — *Augusta* — XII — *Sacis ad Padum* — IIII — *Neroma* — . . . — *Corniculani* — VI — *Radriani* (puto scr. *Atrio*, v. p. 221) — VI — *VII maria*. Ex his praeterea Butrium commemoratur apud Strabonem 5, 1, 7, ubi dicitur vicus (πόλισμα) Ravennatium (cf. Steph. Byz. s. v.; Plinius 3, 15, 115; Ptolemaeus 3, 1, 31 qui male tribuit Cenomanis), Olana autem apud Polybium 2, 16: σχίζεται (Padus amnis) εἰς δύο μέρη κατὰ τοὺς προσαγορευομένους Τριγαβόλους· τούτων δὲ τὸ μὲν ἕτερον στόμα προσονομάζεται Παδόα (quam formam recte asseruit Hauptius quaest. Catull. p. 97 adhibito epigrammate Catulliano 95), τὸ δ' ἕτερον Ὄλανα· κεῖται δ' ἐπὶ τούτῳ λιμὴν οὐδενὸς τῶν κατὰ τὸν Ἀδρίαν ἧττω παρεχόμενος ἀσφάλειαν τοῖς ἐν αὐτῷ καθορμιζομένοις. Cum haec regio antiquo tempore mari vel certe aestuariis occupata fuisse videatur, vicos ibi non fuisse nisi raros et exiguos et tamquam in insulis collocatos consentaneum est; quae autem supra posuimus nomina quo pertineant nemo adhuc satis explicavit. Nam ad ipsam Ferrariam quod attinet, somnia sunt quae de Trigabolorum nomine obscuro ad eam referendo multi disputarunt, aegri autem somnia quae similia proponuntur de Foro Allieni. Id enim memoratum apud unum Tacitum (hist. 3, 6) quamquam situs incerti est, tamen satis intellegitur et in ripa fluvii cuiusdam fuisse et medium inter Hostiliam occupatam a Vitellianis (hist. 2, 100) et Patavium, unde ad illud occupandum Flaviani profecti sunt, itaque probabiliter collocabitur ad Athesin prope Legnagum.

Epigraphiae partem nullam novi implicatiorem et difficiliorem quam Ferrariensem; nam quae sunt tria maxima vitia, malae artes falsariorum et translatio genuinorum titulorum et antiqui status ignoratio, ea hic omnia ita concurrunt, ut quomodo inde te expedias non facile reperiatur. Et de fraudibus Ligorii Baruffaldique infra videbimus, qui cum domicilium uterque haberet Ferrariae, ita in his rem instituerunt, ut quae ab iis proferuntur, nequaquam debeant simpliciter reici, cum multa insint propria et bona. Item infra agetur de titulis cum ex urbe tum aliunde, maxime ex Pisauro et ex Ferrariensi provincia diversis temporibus advectis Ferrariam; quos ut separaremus, puto satis nobis successisse. Confinia ita ordinavimus, ut quae sunt infra Padum eum q. d. *Po di Primaro*, omnia omitterentur, id est Ravennam versus tituli reperti in vicis oppidisve Bagnacavallo, Lugo, Cotignola, Bononiam Mutinamve versus reperti Budrii ad Idicem (quem vicum ne confunde cum Butrio antiquo ad Ravennam) et Centi vel ad Centum. Etiam Argentae, qui vicus est ad ipsum Primarum, eruderati tituli rectius prodibunt cum Ravennatibus, cum et sit inter eos militis classiarii et pauca inde prolata omnino cum Ravennatibus magis coniuncta sint quam cum Ferrariensibus. Ita remanserunt hoc loco edendi qui tituli inventi sunt inter Padum hodie primarium (*Po grande*) et Primarum, nempe Comacchii, item Pomposae et ad Pomposam Codigori et Ariani, deinde Ferrariae et supra eam Vigarani et Coppari, maxime autem in agro q. d. *Polesine di S. Giorgio*, ubi satis magno numero eruderantur, nempe in vicis S. Vitalis (inter Migliarum et Migliarinum), Ostellato, S. Viti, Maiero, Porto Maggiore et iuxta eum S Margaritae, Voghenzae, Gambolagi, Voghierae cum Belriguardo, Monte Santo, Gaibanae, S. Aegidii, S. Georgii, Quartesanae, Codreae, Contrapò. De his regionibus recte disputat Baruffaldius *raccolta del Calogerà* 6, 505) sic: *Tutte codeste antichità,* inquit, *furono dissepolte specialmente nel Polesine di S. Giorgio, ch'è perciò detto Terreno vecchio, e nelle vicinanze dell' antica Voghenza fra le due lingue del Pò, il meditullio de' quali due rami, che guida alli due porti di Volana e di Primaro, è seminato di moltissime iscrizioni antiche, d'urne, di sigilli, di medaglie, d'idoletti, di lucerne sepolcrali e d'altre simili cose, sino che s'arriva all' antichissima città di Comacchio. Mo di quà del Pò, dove presentemente è situata la città di Ferrara, sebbene qualche memoria è stata altre volte dissotterrata, non è stata cosa di rilievo, e sempre il sito è stato sulla vecchia arginatura del Pò, e non mai dov' erano le paludi e i gorghi delle sortive vicine al medesimo fiume.* Adde formulam tituli n. 2402 graphice depingentem harum partium condicionem antiquam: *viatores et velatores salvete.* Ceterum fines regere inter territoria Ravennas et Atrias, id est inter regiones Italiae octavam atque decimam non

audeo; satis habui documenta haec vel propter ipsam locorum mutationem post aetatem Romanam factam diligentissimo examine digna hoc loco proponere coniuncta. Non obliviscendum tamen est reperiri sine dubio in his titulis etiam allatos ex regionibus longinquis adeoque transmarinis; ut n. 2430 Pomposae repertus speciem prae se fert originis Dalmaticae, item n. 2389. 2395 eruderati Ferrariae originis ex territorio Atestino.

Superest at de auctoribus Ferrariensium titulorum videamus.

I. Syllogae saec. XV Marcanovae Feliciani Ferrarini Rediana Lilii Sanuti in Ferrariensibus non multis, quae proponunt, tamen a pluribus auctoribus videntur pendere; nam quamvis in aliis eadem exempla redeant apud dictos auctores vel omnes vel plures, tamen singulae fere syllogae propria quaedam habent, quae alibi frustra quaeras, maxime Rediana. Ceterum in tam exiguo titulorum numero nexum exemplorum satis persequi nec possumus nec opus est; sunt eiusdem generis fere omnia, non optima, praesertim Feliciani, sed tamen quibus in summa re satis tuto insistas.

II. Peregrinus Priscianus († 1518; cf. Barotti *letterati Ferraresi* 2, 31) libro primo historiae Ferrariensis, quam inscripsit Herculi Estensi secundo Ferrariae duci (nimirum Herculi 1 1471—1505), scripsisse autem c. a. 1500 intellegitur ex adnotatione ad n. 2386, caput inseruit 'de antiquitate civitatis locorumque civitatis Ferrariae et de mutatis nominibus et urbi et populo' et in eo inscriptiones Ferrarienses sibi notae posuit. Quarum plerasque cum ei suppeditaverit 'Ioannes Marchanova in antiquitatum fragmentis suis' (intellegit codicem hodie Mutinensem), quod 'opus sane perpulcrum' utendum accepit ex bibliotheca 'Beati Ioannis in Viridario civitatis Paduae', quaedam epigrammata adiungit ex ipsis lapidibus excepta non sine diligentia versuumque divisione retenta. Nos beneficio Petri Bortolotti, qui diligentissime quae ad inscriptiones pertinerent inde excerpsit, usi sumus codice autographo huiusce voluminis servato hodie una cum vol. 4. 7. 8. 9 (nam quinque reliqua desiderantur) Mutinae in tabulario, adhibito etiam exemplo ibidem servato scripto c. a. 1523 a fratre Paulo de Legnago Carmelitano Ferrariensi, qui quaedam addidit. Prae his exempla Dresdensis bibliothecae (F. 67) et universitatis Ferrariensis tria cl. I n. 50 (388 N D 2), cl. 1 n. 273 (278 N C 10), cl. 1 n. 274 (192 N C 6) et Constabilianum olim collatum ab Antonellio insuper habuimus. Prisciano apparet et Ligorium usum esse et reliquos scriptores Ferrarienses. — Ceterum quod ait Bronzierus († 1630) *origini del Polesine* (Venetiis 1747 p. 138): *trova nelle note del Fantoni, come si abbia avuto per tradizione esservi trovati in questa terra* (*Lendinara*) *molti marmi con iscrizioni antiche, i quali ai tempi di Peregrino Prisciano, che vi fu podestà, furono portati a Ferrara*, et contendit incerto auctore et rem per se vix credibilem, cum nec Peregrinus quicquam de tali re referat nec alius quisquam auctor Ferrariensis; nec recte opinor Atestini Patavinique scriptores Alessius (p. 93) Furlanettusque propterea ad Lendinaram revocant titulos servatos hodie Ferrariae tribum nominantes Romiliam. Viviani Fantonii, quem saec. XVI de familiis patriae suae scripsisse ait Silvestri *pal. Adr.* p. 88, notae illae quo pervenerint ignoratur; nam quem ei tribuit Devit (*lap. del Poles.* p. 66) codicem bibliothecae Silvestrianae pertinentem ad Lendinaram quemque ego quoque vidi, is non Fantonii est, sed Leopardi.

III. Caspar Sardi libro edito *historie Ferraresi* (Ferrariae 1556. 4; denuo prodiit a. 1646) etsi titulos non inseruit, tamen sibi notorum elenchum aliquem dedit p. 16—18 non inutilem, cum eius ope tituli ante Ligorium noti a mere Ligorianis distinguantur. Utiliora sunt fratris alexandri sardi (c. 1510 — c. 1560) collectanea inscriptionum, quae partim ipsius, partim aliena manu scripta vidi in bibliotheca Antonelliana adiuncta epitomae chronicorum Prisciani ab eodem Alexandro conscriptae ex bibliotheca Constabiliana (miscell. n. 15) ab Antonellio comparatae. Iisdem collectaneis ipsum Ligorium usum esse cum alia indicant tum quod ad n. 2408 adnotavi certo declarat.

IV. Ligorius († Ferrariae 1583; cf. Borsetti hist. Ferrar. gymn. 2, 193) Ferrarienses titulos posuit in collectaneis hodie Taurinensibus, maxime s. v. Ferraria in volumine eorum octavo, praeterea in capite de Comacchio vol. 6 et in capite de Trebia vol. 17, quae omnia ipse examinavi Taurinis. Illud de Ferraria caput habetur etiam seorsum descriptum in codice antea Hieronymi Baruffaldi (cf. Calogerà 6, 505; Frizzi 1, 70), hodie bibliothecae publicae Ferrariensis cl. II n. 324 sic inscripto: *Trattato dell' antichità dell' inclita città di Ferrara composta per Pyrrho Ligorio patritio Napoletano et cittadino Romano, antiquario del S^mo Alfonso Duca V di Ferrara.* Ad similem librum scriptum repertum in bibliotheca aliqua privata (*in una famosa libraria di nobilissimo cavaliere*), sed primo folio avulso et ita principio libri cum auctoris nomine deficiente, nescio qui latens sub nomine Pamphili Verità tractatum edidit a. 1676 sic inscriptum: *Fragmento d'istoria dell' antichità della nobilissima città di Ferrara dedicato al .... marchese Ercole Trotta* (Venetiis 1676 8. pp. 48), repetiverunt inde Latine versum Graevius et Burmannus thes. antiq. Ital. tom. VII p. 1 sub nomine Alphonsi Cagnacini; nam hunc auctorem esse sibi persuaserant propter verba quae leguntur in editione Itala p. 42 *comprata da me Alfonso Cagnacini.* At ibi in codice legi non *me*, sed *M(esser)* et commentariorum auctorem esse Ligorium demonstravit Hier. Baruffaldus l. c.; ut ad Ligorium revocandum sit quidquid alii ex Anonymi historia Ferrariensi, alii ex Cagnacinio protulerunt. Ceterum cum editi commentarii et subinde minus emendati sint quam scripti Taurinenses et additamentis careant ab auctore postea adiectis, ad hos maxime attendi. — Ligorium usurpasse et Prisciani et Sardi collectanea supra iam monuimus; praeterea eum per multos annos moratum Ferrariae non mirum est et in urbe et in provincia titulos non paucos vel ipsum excepisse vel descriptos habuisse ex lapidibus non indiligenter. Ex his autem, quos habemus ab uno Ligorio neque ante eum neque post eum ab homine fide digno visos, longe plerique ita comparati sunt, ut non possint non ab ipso conficti esse, ut pauci tantum restent vel propter solum auctorem suspecti vel qui interpolatorum magis speciem prae se ferant quam fictorum. Nos tamen in his quoque severi fuimus; nam satius est titulis veris carere quam falsis decipi.

V. Marcus Antonius Guarini libro *compendio historico dell' origine, accrescimento e prerogative delle chiese e luoghi pii della città e diocesi di Ferrara* (Ferrariae 1621. 4) quas neglegenter et versibus continuatis inseruit inscriptiones antiquas (excerptas inde ab Ughellio et sub huius nomine relatas apud Donium), earum plerasque sumpsit ex Ligorianis (v. s. c. n. 2386. 2422), quorum etiam tum ineditorum copia ei fuerit necesse est. Idem dicendum est de reliquis rerum Ferrariensium scriptoribus etiam iis, quorum accurata notitia destituimur. Ita quem passim citat Frizzius (1, 227 al.) auctorem anonymum, qui scripsit c. a. 1626, Ligoriana habuit non tantum proprie Ferrariensia, sed etiam Trebiae Ferrariensi a Ligorio attributa nec reperienda in codice bibliothecae Ferrariensis aut in editione a. 1676 (cf. n. 2433). Item quos citat Malvasia, Philippi rhodii annales Ferrarienses manu scripti (cf. n. 154*) et quam Rovigii in bibliothecae silvestriae codice repperit Devit historia Ferrariae (cf. n. 2468. 148*) pendent ex Ligorianis.

VI. Peirescianus liber cod. Paris. Lat. 6012 in sylloge Itali anonymi ibi f. 149—158 sic inscripta: *epitafia diversa antiqua per me in variis locis visa* epigrammata Ferrarensis quinque proponit f. 150. 156, quorum unum n. 2388 ex Peregrinianis, reliqua ex ipsis lapidibus videntur excepta. Versus in his continuantur.

VII. Ioh. Franc. Bonaveri *della città di Comacchio, ora amplificato, corretto e con varie note illustrato dal dottor Pierpaolo Proli* (Cesenae 1761. fol.). Liber scriptus est a. 1697 tribuiturque pars eius historica Ginannio Ravennati (v. Antonellius apud Frizzium Z, 410); ceterum est ex iis, qui videntur infecti Baruffaldianis (v. ad n. 168*).

VIII. Andreas sancassanius quae edidit apud Iohannem Franciscum ferri in *istoria dell' antica città di Comacchio* (Ferrariae 1701. 4. pp. 540), item quae Dominicus coletus (sive Itelco Medonico) edidit ex Sancassanianis in libro *notizie istoriche della chiesa arcipretale di S. Pietro in Sylvis di Bagnacavallo, tratte dalle memorie mss. d'Ign. Gugl. Graziani* (Venetiis 1772, 4; in fine tamen legi-

tur: *pubbl. 1 Apr. 1774*), denique quae ex Sancassanii epistulis excerpsit Muratorius, quamnam fidem mereantur, non facile est dictu. Certe praeter ea, quae descripta sunt ex Baruffaldianis editis, insunt alia vel maxime suspecta. Ita Goitensis inscriptio infra edenda aperta fraude mutata est et relata ad Comacchium; similiterque urbana origine opinor, postea Venetiis servata D. Modii Successi Mur. 1713, 12 et ipsa mala fraude videtur dici effossa Comacchii; denique Ravennates duae M. Aurelii Theodoti Mur. 536, 3 et Ulciae Glaphyrae Fabrett. 366, 121, Mur. 870, 8 item contra testimonia antiquiorum effossae dicuntur non Classe, sed Comacchii. Demptis his quae remanent inscriptiones ita fere comparatae sunt, ut cum plane non intellegantur, pari iure haberi possint et pro corruptis et pro male fictis. Cum tamen non videatur posse dubitari, de bona fide Sancassani, qui plerasque dicitur possedisse, nec Baruffaldianae fraudes subesse videantur, cum praesertim Baruffaldius titulos de quibus agitur ne referat quidem, eas loco non movi.

IX. Hieronymus Baruffaldius (senior) Nicolai filius (1675—1755; cf. Barotti *lett. Ferraresi* 2, 340) Ferrariensis origine, archipresbyter Cent; praeter ea quae edidit huc pertinentia, maxime commentariolum de origine Ferrariae a. Fori Alieni insertam ephemeridi *Galleria di Minerva* (1696) vol. 1 p. 369—381 et dissertationem 'de praeficis' (Ferrariae 1713. 8) et quod sub nomine Iacobi Guarinii edidit 'ad Ferrariensis gymnasii historiam per Borsettam conscriptam supplementum' (Bononiae 4. Pars I 1740 pp. 83. Pars II 1741 pp. 150) eaque quae Muratorio per epistulas c. a. 1703 subministravit servata in eius schedis fasc. XVIII, 224 et ad syllogen editam adhibita, quaeque praeterea singillatim cum amicis communicavit, reliquit item syllogen plenam inscriptionum Ferrariensium custoditam olim in bibliotheca Constabiliana, iam vero in Antonellianam reparatam sic inscriptam: 'Urbis et agri Ferrariensis vetera monumenta collegit H. B. multaque adiecit ex museo Nicolai patris sui MDCCXV', post quem annum eam syllogen continuasse declarat n. 1723 memoratus in supplementis f. 55. Titulos exsecuit ex Ligorii commentario edito, fracturis tamen eos et marginibus exornans more fere Boissardi, lectionem raro emendans; Ligoriania addidit deinde qui postea accessissent. — Baruffaldianae nugae cum ipsae satis se indicent, accusatoris partes cessant; certe qui hunc superaret et stultitia et impudentia, adhuc nemo prodiit (v. ad n. 168*). Nec solum chartam inquinavit commentis suis, sed praecipua etiam saxis incidi iussit, ut monumentum relinqueret sui non periturum. Hoc via monere opus est non solum titulos eum finxisse, sed etiam auctoritates addidisse de suo (ut n. 168* Turrium testem excitat) et ubi lapides deficerent vel Ligoriani vel sui, de eorum asportatione pro lubitu hominem mentitum esse. Ceterum cum syllogen eius teneamus, de eo iudicare difficile non est; hoc videndum, ne aliquando lateat falsarius sub nomine aequalium honestorum hominum, sed nimis credulorum. Ita exempli causa titulus n. 168*, quem constat ipsum finxisse, innotuit per Scalabrinium et Borsettum; eo autem impudentiae processit Baruffaldius, ut eos fraudis argueret a se commissae, cum ante aliquot annos ad Muratorium scripsisset saepe se vidisse eum ipsum titulum nec dubitari de eo debere.

X. Iosephus Antenor Scalabrini († 8 Apr. 1777) quos titulos ipse possedit (coniunctim editos apud Zaccariam excurs. litt. vol. 2 a. 1762 p. 168—171) hodie uno excepto prostantes Ferrariae in museo publico, urbani fere sunt neque ad has partes pertinent. At idem per multos annos earum titulis colligendis vacavit syllogenque eorum confecit sic inscriptam 'Inscriptiones, signa et picturae et sculpturae, quae tam in civitate quam in antiquo et praesenti conterminoque ducatu et districtu Ferrariensi inventae sunt et servantur, quas monumentis ligno insculptis preloque imprimendis collegit . . . I. A. Scalabrini'. Sic legitur inscriptum exemplo autographo et optimo bibliothecae publicae Ferrariensis cl. I n. 244 (500 N D 6); alterum item autographum ibidem servatum cl. I n. 171 (488 N D 6) ex illo expressum et oblatum magistratibus Ferrariae a. 1747 propriam utilitatem non habet, multo minus exempla ea, in quibus non habentur nisi exempla eorum quae ligno incidenda curavit Scalabrinius carentia auctoris adnotationibus, quale servatur Venetiis in bibliotheca Marciana n. $\frac{3407}{\mathrm{CL.}\ 8}$. Inutilia item sunt quae Scalabrinius misit Muratorio servata in schedis eius fasc. XIX, 227 et in corpore passim adhibita, item perpauca, quae ipse Scalabrinius ad haec studia pertinentia posuit in libro edito *memorie istoriche delle chiese di Ferrara* (Ferrariae 1773, 8). Syllogen ipsam absolutam esse ante a. 1747 intellegitur ex supra dictis; supplementa tamen perveniunt ad annum usque 1773 (cf. ad n. 2409). Plerique tituli proponuntur ligno incisi adscripta manu auctoris locorum indicatione et observationibus aliis quibusdam; numeri ab ipso appositi usque ad 28, deinde a manu posteriore continuati praetereunt figlinas reliquaque minora, quae citavi secundum codicis folia. Scalabrinius praeter edita cum Sardi collectanea adhibuit (v. ad n. 2383) tum maxime Baruffaldi syllogen manu scriptam, cuius fraudibus sibi imponi passus est vir ipse honestissimus et diligentissimus. Demptis iis quae referuntur fide aliena, reliqua proba sunt et utilissima, maxime ad veras titulorum origines explorandas, in quibus indicandis Scalabrinius et tempore et diligentia Frizzium longe superat.

XI. Zaccaria in excursuum litterariorum volumine altero (1762) p. 161—171 proposuit titulos descriptos a se Ferrariae in museis duobus publico et Scalabriniano non indiligenter; at cum ipsi tituli extent, exempla haec vix aliam utilitatem habent quam quod augmenta musei eorum auxilio persequi licet.

XII. Antonius Frizzi (1746—1800) in commentariis *memorie per la storia di Ferrara* (Ferrariae 4. vol. I. II 1791. III 1793. IV 1796. V 1809; ed. 2 *con giunte e note di Cam. Laderchi* prodiit ibidem a. 1847. 1848) in fine voluminis primi p. 226—256 syllogen posuit inscriptionum antiquarum Ferrariensium, quarum plerasque etiam proposuit tabulis in aere incisis. Schedas auctoris servatas in bibliotheca publica Ferrariensi non vidi. — Frizzio etsi in hac quoque operis parte nec diligentia defuit nec doctrina, tamen aliis opinor magis intentus non id praestitit praesertim in originibus indicandis quod potuit et debuit. Scalabriniana adhibuit, sed raro et neglegenter; praeterea supra c. V diximus usum eum esse chronicis ms. a. 1626 conscriptis mihi non visis, sed pendentibus ex Ligorianis.

XIII. Amatius titulos musei Ferrariensis a. 1791 diligenter descripsit; quae exempla extant inter Mariniana (cf. epistulas Amatii ad Marinium cod. Vat. 9042) in cod. Vat. 9143, utilitatem autem non habent, cum ipsi lapides supersint.

XIV. Museum Ferrariense. Ferraria cum ipsa perpaucos titulos scriptos habeat, complures accepit aliunde. Primum eo venerunt tituli a Pandulfo Collenuccio († 1504; cf. Tiraboschi VI, 2, 92 seq.) collecti Pisauri, qui num ipse eos eo transtulerit an mortuo eo heredes eius, non satis apparet. Habemus autem hos in syllogis saec. XV exeuntis Iacundi Alciati Sanuti descriptos Pisauri in aedibus Pandulfinis; Ferrariae museum mox dispersum sit ut pessumdatum necesse est neque ab ullo ibi dum integrum esset descriptum, nam tituli Collenucciani inter Ferrarienses apparent primum apud Sardum et Ligorium, deinde apud posteriores ita, ut ex locis diversis casu demum emergant nec de origine Pisaurensi constet nisi collatis syllogis illis antiquis. — Deinde Ferrariam a. 1561 titulus venit Bergomas Atestiae Ide requisitus ab ducibus ex gente Estensi tamquam coniunctus cum eius originibus, a litteratoribus autem recentioribus non recte adhibitus ad Tassi poetae vitam fabulis nescio quibus exornandam. — Museum publicum primum institutum est c. a. 1735—1740 curante (testibus Maffeio *oss. lett.* vol. 4 a. 1739 p. 360 et Zaccaria exc. 2, 161) marchione Hercule Bevilacqua. Primo tempore id titulos non admisit nisi qui in urbe et in provincia tum dispersi iacebant; unde quos titulos in museo eo viderunt Paciaudius (1741) et Zaccaria (1757) et Caesar Lud. Barotti (*iscrizioni sepolcrali e civili della città di Ferrara* 1760, cod. ms. bibl. Ferrariensis cl. I n. 293 sive 190 NC 6; qui codex cum inscriptiones antiquas nullas habeat nisi musei, examinatum omisi) ut ipse Scalabrinius, eorum nullus est origine urbanus. At primum Scalabrinius sub finem vitae ei obtulit titulos a se collectos ('modo omnes', ait in schedis, 'in palatio Paradisi extant me offerente, subsidia tamen dante illustrissimo et reverendissimo Riminaldo'). Deinde post Scalabrinium qui tituli accesserunt primumque ex museo

proferuntur a Frizzio (1791), eorum et ipse Frizzius, quamquam plerumque originem non indicat accurate, tamen plures venisse scribit a Roma (1, 72), datos museo, ut mihi auctor est Antonellius, dono eiusdem cardinalis Riminaldi. Omnino qui titulos eos examinat non relatos apud Scalabrinium, relatos autem apud Frizzium, demptis paucis, de quorum origine aliunde constat, reliquos duobus tribusve exceptis ita reperiet comparatos, ut urbanam originem forma habituque prae se ferant. Praeterea Frizzius eodem loco refert a. 1774 titulos in id museum illatos esse qui adhuc dispersi remansissent in provincia eoque venisse alios ex Bagnacavallo Faventia Mantua; qui quales fuerint, non ignoramus. Ex eo inde tempore museum in suo statu mansit neque imminutum nec magnopere auctum.

XV. Iosepham ANTONELLIUM etsi non multis locis citavi, tamen ei fere debemus quae hic proferuntur; nam bibliotheca patria, quam instituit mihique totam patefecit, et editos libros rariores et scriptos non paucos suppeditavit, quibus haec sylloge nititor. Denique et docto consilio et comi auxilio iter facientem me adiuvit.

2380 ara parva Codigori rep. 1791 *in un fondo del Sig. Domenico Zagatti in faccia alla via, che conduce ai Minimi di S. Francesco di Paola*, extat apud doctorem Aegidium della Fabbra FRIZZI. Nunc Ferrariae in museo.

IVNONIBV̇
SACR
L · VITRVIVS
EVTHETVS
V · S · L · M

Contuli. Frizzi 1, 253 tab. 4 n. 14; Amati ms. et Marini Arv. p. 370 (inde Orelli 1323); Filiasi mem. ed. 1 3, 93, ed. 2 2, 87; Lersch qui vidit *rhein. Jahrb.* 11, 149.

2381 *nella parete della chiesa di S. Paolo di Codrea, che è nella villa di Monsignor Faatini gentilhuomo Ferrarese* LIGORIUS DARVFF. Ferrariae in S. Polo PEIRESC. Inde Imbuit et dedit museo Ferrariensi SCALABRINIUS. Ibi extat. — Ravennae in palatio archiepiscopi MUR. 726 errore.

I · O · M
P · OLIVS
TERTVLLIANVS
OMNIB · HONOR
FVNCT · T · P · I
P · XXXS · ?VII
TERTVLLIANVS
ET · TERTVLLA
FILI · P · C

Contuli. Ligorius ms. Taur. 8, Ferr. p. 33; Peiresc. cod. Paris. 6012 f. 156; Guarini 1621 p. 403 (inde per Ughellium Don. 1, 6); Baruffaldi mon. f. 26 ex Ligorio lapideque; Scalabrini apud Mur. ms. et ed. 5, 8 et apud Donat. 1, 1, item inscr. n. 34; Mur. 726, 10 a Dom. Vandellio Mutinensi; Zaccaria exc. 2, 164; Frizzi 1, 253 tab. 5 n. 12; Amati ms.; Marini Arv. p. 230.

Cf. titulus Ravennas Grut. 698, 9 relatus in cod. Peiresciano supra citato sic f. 150: Ravennae sub fenestra farmacopolarie. OLIAE·P·F·TERTVLIAE·V·ANN·XV M·VIIII·D·VIII·OLIVS·TERTVLIANVS FIL·PIENTISSIME·ET·SIBI.

2382 ad Ferrariam in ecclesia dirupta in campis versus Mantuam prope Padum FELIC. et RELIQUI. 'Ipsi adhuc ignoramus' PRISCIANUS. — Mantuae errore GRUT.

SATVRNO
SAC
CN · ARRIVS · CN · F
PARTVS
V · S · L · M

Serravit Felicianus cod Marc. f. 27, cod. Ver. f. 46. Inde Marcanova Mut. f. 134' (ex Marcanova Priscianus vol. 1 f. 10; Sirmondus cod. 1418 n. 9; ex Sirmondianis Grut. 1066, 3); Ferrarinus Trai. f. 38, Reg. f. 58'.

Versuum divisio incerta. — 3 ARIVS Marcan. — 4 PARIVS Marcan. — 5 VOTO·SOLENNI·LIBERO·MVNERE traditur.

2383 rep. in agro Ferrariensi, extat apud Nicolaum Contugo SARDI. Inventa in hortis ad monasterium S. Catharinae Senensis inter obsoleta ad me pervenit; dedi Athenaeo SCALABRIN. Ibi extat.

AVG
S S
iuvenis capillatus limbum habens pendentem relectum in umerum sinistrum, canis d. tenet falcem, sedens s. pronus
C · INGENVVIVS · HELIVS
SALTVAR · VIRTVTIS
V · M · L · P ·

Contuli. Alex. Sardus in add. ms. ad Priscianum (inde per Scalabrinium Mur. ms. et ed. 957, 6; commemorat frater Caspar hist. 1556 p 16); Ligorius ms. Taur. 8, Ferr. p. 42 (inde Mur. 56, 5) ex Sardo opinor. Denuo ex lapide Scalabrinius inscr. ms. n. 94; Zaccaria exc. 2, 169; Frizzi 1, 252 tab. 5 n. 11; Amati ms. Orelli 1599.

S(ilvano) Aug(usto) s(acrum) P. Ingenuvius Helius saltuar(ius) Virtutis v(otum) m(erito) l(ibens) p(osuit).

2384 Voghenzae rep. 1866.

IMP CAES
M · IVLIO
PHILIPPO
M · *iulio philip*
PO ·
PR *incipit iacent*
PO

Descripsit Antonelli.
4 M traditur.

2385 rep. ultimis diebus a. 1764 [m. Ian. a. 1765 PASSERI] in villa Vigoentia in agro monialium S. Rochi SCALABR. PASSERI similiterque adscriptum est in ipso lapide. *È in tavola di marmo Greco grossa 4 buone dita, larga 3 palmi da mano, lunga più di otto. E corniciata all' intorno a riserva di un palmo e mezzo, laddove era conficcata in terra. Purgato dintorno il terreno si trovò, che era piantata sull' orlo di una gran tavola di pietra d' Istria impulita, sulla quale era posata una lucernetta liscia con in fondo l'iscrizione* VIBIANI, *una medaglia di Faustina maggiore già consacrata e due tazze di vetro, che andarono in pezzi. Tolta via la pietra giacente a coperchio che vogliamo dire, vi fu trovato sotto un piccol pozzetto guernito di mattoni e dentro a questo stava in piedi l'urna delle ceneri di terracotta. Questa era un di que' vasi cilindrici da tener vino, acuminato in fondo e con due manichi verso la bocca, lungo incirca cinque palmi da mano, e del diametro di un palmo e un terzo, e al di fuori il vano del pozzetto era pieno di ceneri e carboni avanzi del rogo. Nel fondo di questo vaso verso dove finiva in punta, v'erano quattro buchi equidistanti d'ampiezza di una penna da scrivere, cosa insolita e fatta forse perchè entrando l'acqua nel vaso, potesse stillarne fuora. Appresso a questo sepolcro ne furon trovati altri tre molto volgari.* PASSERI. Extat Ferrariae in museo.

D *protome* M
ATILIAE
PRIMITIVAE
CONIVGI
INCONPARAB
HERMA · AVGG
VERNA · DISP
REGION PADAN
VERCELLENSIVM
RAVENNATIVM
B · M · P

Contuli. Nov. Flor. 1765, 143. Ioh. Bapt. Passeri *memoria presentata alla società letteraria Ravennate intorno ad un' antica iscrizione ultimamente scoperta nel Ferrarese* Cesenae 1765. 8. pp. 38; idem aliis observationibus additis apud Calogerà *nuova racc.* vol. 22. Contra eum scripsit Ioh. Bapt. Minzonius ter in *Raccolta Ferrarese d'opuscoli* vol. 4. 6. 17. Scalabrini inscr. n. 21. Donat. 340, 3 a Dom. Maria Mannio, 390, 8 ab Od. Corsino. Frizzi 1, 247 tab. 3 n. 7. Amati ms. Orelli 79.

Vercellenses hos male distinguit Passerius ab notis Transpadanis, referens ad illos nescio quem rivum Verzues prope Voghenzam.

2386 basis cum supra posita pinea parva. — 'Discoperuit annus hic 1500 in Variani vico [= Vigarano] sub nuce marmoreum quadrangulum longitudinis palmarum trium et erat lapis litteris his insculptis' PRISCIANUS in nota postea adiecta. Deinde translata est tropaei loco Mantuam addita in margine inscriptione: '*questa | preda | si e* (= *questa pietra è*) *del | ducha | de | Ferrara*'. Mantuae LIGOR. 11; apud comitem Marcellum Donatum GRUT.; in aedibus Gonzagae BARUFF. AMADEI (1745) VISI. A. 1774 ex Mantua relata est Ferrariam in museum universitatis FRIZZI. Ibi extat.

FRONTO
TI·CLAVDI·CAESARIS
AVG · GERMANICI ·
DIXPESATOR ·
LENTIANVS *sic*

Contuli. Loco antiquo descripsit Priscianus vol. 1 f. 9' in nota postea adiecta, item in schedula solitaria delineavit. Inde pendet Ligorius ms. Taur. 8, Ferr. p. 35; ex hoc Guarini 1621 p. 455 (inde per Ughellium Don. 7, 188); Scalabrini inscr. n. 45; Mur. 907, 8 ex historia Ferrariensi et ex Donio. Ex lapide auctores qui collocant Mantuae Ligorius ms. Taur. 11; Grut. 596, 3 ex schedis Velseri; Baruffaldi mon. f. 31 (qui dedit ex Ligorii Ferr. exsectam, sed primum versum eius abesse significat et Mantuae collocat et adscriptionem Italicam affert et hic et apud Calogerà a. 1732 p. 508); Amadei ms. vol. 1 f. 3; Visi ms. Ferrariae descriptam dederunt Frizzi 1, 254 tab. 5 n. 25; Labus *mus. di Mantova* 2, 83; Amati ms.

M·IVLIO·M·F praemittit Ligorius in Ferr., quod abest tam a Prisciano quam ab recentioribus omnibus ipsoque Ligorio in Mantuanis. — 5 *Lentianus* ne iunge cum eo quod praecedit dispensatoris officio; immo alterum vocabulum est servi utpote Caesaris.

2387 tabula magna. *Nella pieve di S. Martino Contrapò* LIGOR. *In S. Martino di Contrapò, hoggidì serve per abbeverare cavalli* GUARINI. De pariete baptisterii aediculae plebis S. Martini Contrapadi non longe a Codrea translata Ferrariam in museum SCALABR. Ibidem adhuc.

D · M
L·AEMILIO·MARCELLIN
VETERAN
L · AEMIVS · SVPER · *sic*
PATRI B

Contuli. Ligorius ms. Taur. 8, Ferr. p. 31 (inde Mur. 776, 3); Guarini 1621 p. 402; Baruffaldi mon. f. 34 ex Ligorio; Scalabrinius ms. apud Mur. et inscr. n. 10; Zaccaria exc. 2, 165; Frizzi 1, 229; Amati ms.

2388 (Ferrariae) pro sustentaculo marmoreae tabulae altaris S. Laurentii PRISCIANUS. Eadem ita repetit, ut Hustiliae, non Ferrariae tribuat, exemplum Prisciani factum a PAULO Legnagensi. — Ferrariae *presso la chiesa del duomo in una delle stanze della canonica* LIGOR.; F. *nel duomo nella stanza dil prette* PEIRESC, alii aliter.

D · M
M · PHILLIVS
APVLEIVS
CRESCENS
VET · EX · CON
XII · VRB · T · *f* · I
VETTIA
VEREC · CON
M · APVLEIVS
FELIX · LIB · ET
HERES
PONI · CVRAV

Servavit Priscianus vol. 1 f. 12, qui ait se vidisse. Inde Ligorius bis ms. Taur. 8 et Ferr. p. 28. 29; Peirescius cod. Paris. 6012 f. 156; ex Ligorio Guarinius 1621 p. 400 (inde per Ughellium Donius 6, 182); Fabrett. 129, 56 ex schedis Barberinis; Baruffaldi f. 32. 37 ex Ligorio; Mur. 842, 2 ex hist. Ferr. et Donio; Frizzi 1, 235 a prioribus.

1 om. Peir. — 2. 3 puto inesse dittographiam et scribendum simpliciter D·M | M·APVLEIVS | CRESCENS. — 6 XII om. Peir. — T·EL Prisc., T·F·I Ligorius Peiresc, reliqui. — 7. 8 VETTIAE·VERECVNDAE (om. CON) altero loco Ligorius.

2389 origine opinor Atestina propter tribum et Actiaci vocabulum. Ad Lendinaram rettulit ALESSIUS (v. p. 226 c. II fin.). — Ferrariae ante ecclesiam S. Francisci FERRAR. SYM. et sic fere RED.; in coemeterio ecclesiae S. Francisci in basi crucis marmoreae SARD. *Essendo la detta croce atterrata di notte tempo, l'iscrizione venne ridotta nel primo claustro, dove per certo tempo negletta giacque, finchè poi venne indi levata dal Card. Bevilacqua* GUARINI *chiese* p. 232.

protomae duae
Q·ATILIO·Q·F·ROM
ACTIACO · ET

Ferrarinus Par. f. 34', Reg. f. 58' (inde Mur. 1639, 3 ex schedis Iac. Valerii); Redianus f. 91 (inde Gud. 315, 16); Symeoni obs. p. 90, epit. p. 97 (inde Grut. 759, 6; Mur. 1304, 8 male); Alex Sardus in add. ms. ad Priscianum. A prioribus reliqui: Baruffaldi mon. f. 41 ex Symeonio; Scalabrini ms.; Frizzi 1, 234; Alessi p. 94; Furlanettus lap. Pat. p. 173 n. 366.

Vv. divisio incerta. — Q·ATILIO·Q rel. om. Sardus. — 1 Q om. Sym. — 2 ACTIACON·ET... Sym.

2390 arca. Effossa una cum operculo et basi a. 1711 in pago Vogheriae [= Voghiera] apud hortos illorum de Signorellis in pomario BARUFFALDUS 1713. Olim iav. Vigoveriae non longe a plebe S. Mariae in hortis Signorelli; iterum rep. a. 1711 et ex terra extracta; a. 1739 Ferrariam advecta SCALABR. et sic fere DONAT. 'Effossa Vicoveriae a. s. 1713, plostris evecta asportataque Ferrariam a. s. 1739 heicque locata a. s. 1776' ADSCRIPTUM IN LAPIDE. Extat in museo. — Voghenzam s. vicum Habentinum pro Voghiera substituunt BARUFF. in ep. ad Silvestrium a. 1723 et MUR.

in latere: genii duo corollam cum uvis tenentes

Medusae caput — *protome mulieris* — *protome viri* — *Medusae caput*

AVR · EVTYCHIA
SIBI · ET · M · AVRELIO
D *femina* MARIN · N · SYR · VETER · *vir* M
stans EX OPT · PATR · ET · MARIT · *stans*
PIENTISS · CVM · Q · V · AN
XLIII · BEN · M · VI · V · POS · *sic*
IVB · PATRONO · EX · PEC · IPSIVS ·
HANC·ARC·SIQ·POST·EXC·VTRO
RVMQ·AP·INF·HS·L·M·N·FISCO· *sic*

in latere: femina stans, vir stans manibus iunctis infra cista rotunda

in basi:
IN F · P · XXXX · IN A · P · XXXX

Contuli. Baruffaldius mon. f. 3. 4 et in ep. (ms. in bibl. Rovigensi) ad Cam. Silvestrium 24 Nov. 1723 (inde Cam. Silvestri *lettera intorno ad una antica sepolcrale iscrizione* in *miscell. di varie operette* Venetiis vol. 5 a. 1741 p. 549—560); Michael Matastius gymnasii Ferr. professor misit Gorio 1 Febr. 1739 (cod. Marucell. A 63; ann. soc. columb. ms. vol. 4 a. 1738 p. 307); Mur. 788, 5 a Sancassanio; Scalabrini ms. apud Mur. et inscr. n. 26—28; Zaccaria exc. 2, 167; Donat. 268, 3 a Passerio; Frizzi 1, 249 tab. 3 n. 18; Amati ms.

D(is) m(anibus). Aur(elia) Eutycha sibi et M. Aurelio Marin(o) n(atione) Syr(o) veter(ano) ex opt(ione), patr(ono) et marit(o) pientiss(imo), cum q(uo) v(ixit) ann(os) XLIII, ben(e) m(erenti) viv(a) pos(uit) iub(ente) patrono ex pec(unia) ipsius. Hanc arc(am) siq(uis) post exc(essum) utrorumq(ue) ap(eruerit), inf(eret sestertium) [L] m(ilia) n(ummum) fisco. In f(ronte) p(edes) XXXX; in a(grum) p(edes) XXXX.

2391 Vigoentiae [= Voghenza] repertum marmoreum sepulcrum, quod Borsus dux [1451—1471] in villam Campi [Montis?] sancti deferri iussit et potatorium vas equis aptari PRISCIANUS.

I · LEPIDIVS · IVSTVS
VEt · LEg · XXX
VLPIAe · VICTRICIS
SEMPRONIVS
REDEMpTVS
HelVS · ET · NVMILIA
MARCELIA
CONIVNX · / · C

Servavit Priscianus vol. 1 f. 6. Inde reliqui: Ligorius ms. Taur. 8, Ferr. p. 42 (ex eo Mur. 829, 5 ex historia Ferrariensi) auctore non laudato; Scalabrini ms. ex Prisciano; Frizzi 1, 243 item.

I · LEPIDIVS·IVSTVS | VETERANVS·LEGIONIS·XXX | VLPIA·VICTRICIS | SEMPRONIVS REDEMTVS | HELVS·ET·NVMILLA MARCELIA CONIVNX·C traditur.

2392 effossa a. 1766 in villa Gamblaghae ex agro comitum Cicognara vocato *lo spedale* SCALABR. similiterque in lapide adscriptum est. Extat Ferrariae in museo.

D *ascia* M
Q · PALAVELLo
PAVLINO
VET · COH · VII
PRAETORIAE
Q · PALAVELLVS
PVDENS ·
PATRI · B · M ·
PONENDVM ·
CVRAVIT
a

Contuli. Scalabrini ms. n. 70; Frizzi 1, 247 tab. 3 n. 3; Amati ms. indeque Marini Arv. p. 713.

2393 *nel territorio di Ferrara, nella chiesa di Cupara* [Copparo, opinor].

L · PONTIO
PAVLO · VET
SX · OPTIO
NAT · PANN
HER · PONTIA
SARESNA · PATR
M · P

Ligorius ms. Taur. 8 inter additamenta: '*copiata da Monsig. Fantino*'. Hanc crediderim genuinam, etsi in fine corruptam.

2394 Quartesanae rep. 1765 in ruderibus domus ecclesiae. Extat Ferrariae in museo.

LERIO · M · P · CAM
O · MILIT · COH
D · F · FA

Contuli. Scalabrini inscr. f. 41; Amati ms.

2395 magna tabula marginibus ornatis. Origine opinor Atestina, cum et tribus ei rei publicae conveniat et adlecti decurionis vocabulum. Ad Lendinaram rettulerunt ALESSIUS et FURLANETTUS (v. p. 226 c. II fin.) — Ferrariae in parietibus maioris ecclesiae FELIC. Retro episcopatum in via Gorgatelli litteris contrariis RED. Prope fundamentum episcopatus Gorgadellum versus PRISCIAN. In pariete exteriore ecclesiae cathedralis inverso ordine posita et semisepulta in via nuncupata Gorgadella BARUFF. Ad fustes ianuae obstructae ecclesiae metropolitanae, deinde nobis rogantibus delata in palatium Paradisi SCALABRIN. Est in museo.

IR · DOMITIAE
OMITIO · T · F · ROM
E · AVONCLO
ONI · ADL · DEC · FRATRI
TACIDIVS · T · F · ROM
SVIS · TEST · FIERI · IVSSIT

Contuli. Felicianus cod. Marc. f. 27, cod. Ver. f. 46, a quo pendent Ferrarinus cod. Reg. f. 58 (a Trai. et Paris. abest); Burchelatus epitaph. p. 135; Apianus 158, 4; Manutius orth. 295, 18; Grut. 869, 3 ex Burchelato et Apiano; Malvasia p. 362; Mur. 1458, 2 ex schedis Farnesiis. Diverse Redianus f. 91' (inde Gud. 296, 2); Priscianus vol. 1 f. 10. Supplevit mutavitque Ligorius ms. Taur. 8, Ferr. p. 21; inde Gud. 122, 6 ex Ligorio; Mur. 698, 3 ex historia Ferrariensi; Baruffaldus mon. f. 6. Denuo ex lapide Scalabrini mon. n. 15; Zaccaria exc. 2, 161; Frizzi 1, 251 tab. 4 n. 24; Amati ms. A prioribus Alessi p. 94; Furlanettus p. 143 n. 135.

Memoriae causa apposui tria exempla Feliciani Rediani Ligorii; haec versus dividunt, illud continuat.

Felicianus:	*Redianus:*	*Ligorius:*
	....	
DOMITIAE	DOMINAE	MEMORIAE DOMITIAE
DOMITIO·T·F·ROM	VTIO · T · F · ROM	ET · T · DOMITIO · T · F · ROM
AVONCLO	VONCLO	HAENOBARBO · AVONCLO
L·PLACIDI·DEC·FRATRI	I·ADL·DEC·FRATRI	AB·MVNIC·SVO·ADL·DEC·FRATRI
ALVIDIVS·T·F·ROM	CIDIVS·T·F·ROM	DOMITIVS·PRIMIDIVS·T·F · ROM
SIBI·ET·SVIS·TEST·FIERI·IVSSIT	VIS·TEST·FIERI·IVSSIT	SIBI · ET · SVIS · TEST·FIERI·IVSSIT
		....

2396 Ferrariae in pariete ecclesiae principalis ANTIQUI SARDUS LIGOR.; in ecclesia cathedrali ad tertiam columnam BARUFF. 1715. Iam collocata in portica episcopii BORSETTI 1735. Archiepiscopus a. 1738 dedit universitati FRIZZI. Ibi extat.

vir togatus
stans
P · PVPIVS · P · L · MENTOI *sic*
MEDICVS · IIIII · VIR

Contuli. Habent antiqui Marcanova Bern. a. 571, Mut. f. 134'; Felicianus Marc. f. 27, Ver. f. 46; Ferrarinus Trai. f. 37', Reg. f. 58'; inde Priscianus vol. 1 f. 10 ex Marcanova Mut.; Sirmondus cod. 1419 n. 408 ex Marcanova; Guarinius 1621 p. 13; Malvasia p. 221; Mur. 738, 7 ex schedis Farnesiis, 973, 8 ex suis. Aliunde Sanutus f. 98; Sardus in add. ms. ad Priscianum; Ligorius ms. Taur. 8 et Ferr. p. 39, abi datur aere expressa; Baruffaldi mon. f. 1; Borsetti hist. gymn. Ferrar. 1 (1735), 4; Scalabrini inscr. n. 22; Zaccaria exc. 2, 162; Frizzi 1, 255 tab. 6 n. 12; Amati ms.

1 P·PVPIVS·P·L Marcanova (Bern.) San. reliqui recte, P·PVTIVS·L·F Marcanova (Mut.) Felic. Ferr. — MENTOI lapis (lapicida fortasse MENTOR voluit, sed illud tantum exaravit spatio deficiente) Marcanova (Mut.) Felic. Ferr. aliique, MENTOR Marcanova (Bern.) aliique ex em., MENTOL Ligor.

2397 litteris bonis. Ferrariae *mentre si fabbricava la fortezza presente di Ferrara, trovata nelle mura dell' antico Castel Tedaldo, conservata dal Baruffaldi* SCALABRINI similiterque BARUFF. 'Modo in palatio paradisi 1773' SCALABRINI postea. Ibidem adhuc. — Ravennae in museo archiepiscopali MUR.

D M
protome muliebris *protome viri*
ASLIAS · EROILLAE
L · ANNIVS
DECORATVS
CONIVGI
SANCTISSIMAE
ET · SIBI · V · F
QVAE·MECVM·VIXIT·SINE·VL
LA · QVAERELLA · ANN · XVIII

Contuli. Baruffaldi mon. f. 54; Mur. 1289, 7 ex Ioh. Andr. Barroto Ferrar. doct.; Scalabrini apud Mur. ms. et inscr. n. 40; Frizzi 1, 253 tab. 5 n. 13; Amati ms.

2398 arca. Ferrariae in S. Stephani ANTIQUI, LIGOR. Arca est in templo S. Stephani et quiescit ibi corpus S. Leonis pontificis, operculum vero in viridiario eiusdem coenobii est ad usum aquarii BARUFF. Deinde translata in universitatem hac adnotatione adiecta: 'ab oblivione redempta hucque translata a. s. 1773; dein hic locata a. s. 1776'.

caput Medusae — *protome mulieris* — *protome mulieris* — *caput Medusae*

corona cum taeniis — *corona cum taeniis*

D · M
ANNIA · FAVSTIN
VIVA·SIBI·POSVIT

Contuli. Habent antiqui Marcanova Bern. n. 620, Mut. f. 134' (inde Priscianus vol. 1 f. 10); Felicianus Marc. f. 27, Ver. f. 46; Ferrarinus Trai. f. 37', Reg. f. 58; Redianus f. 91 (inde Gud. 314, 9); Lilius f. 8' (inde Reines. 17, 7 ex Langerm.); Gammarus f. 107 (inde Malvasia p. 343; ex eo Mur. 1782, 32); Mur. 1631, 10 ex schedis Capponiis et a Ginannio. Item Sanutus f. 98; Sardus in add. ms. ad Priscianum; Ligorius Taur. 8 et Ferr. p. 41; Guarini 1621 p. 129; Baruffaldi mon. f. 20; Scalabrini inscr. n. 32; Frizzi 1, 251 tab. 4 n. 21; Amati ms.

2399 tabula formae Ravennatis. *Nella pieve di S. Martino Contrapò* LIGORIUS. *S. Martino di Contrapò, turata nel muro per di fuori alla destra della porta minore* GUARINI. Ex pariete meridionali plebis S. Martini de Contrapò prope Codream venit Ferrariam in museum SCALABR. Ibi extat.

D M
ANTISTIAE
MYRINNI
L · ANTISTIVS
MYRON
FILIAE
KARISSIMAE
B · M · P

Contuli. Ligorius ms. Taur. 8, Ferr. p. 32; Peirescius cod. Paris. 6012 f. 156; Fabrettius 172, 331 ex schedis Barb.; Guarini 1621 p. 402; Baruffaldi mon. f. 35; Scalabrini ms. apud Mur. et inscr. n. 12. 17; Paciaudi apud Mur. 2054, 7 et Ripatrans. (*misc. di varie oper.* 6 a. 1742) p. 181; Zaccaria exc. 2, 164; Frizzi 1, 250 tab. 4 n. 12; Amati ms.

2400 'in villa Montis Sancti Ferrariensis agri in limo foveae repertum an. do. MDCLXVII' ADSCRIPTUM EST IN SAXO. Rep. a. 1671 in quodam agro communitatis Montis Sancti dicionis Ferrariensis Bononiae conterminae, nunc apud cardinalem Bevilacquam in Tusculano MALVASIA. A. 1735 Hercules Bevilacqua dedit museo Ferrariensi; sed post aliquot annos Bevilacquae denuo sibi vindicarunt mansitque per multos annos clausa in domo eorum *strada della Rotta*, donec a. 1822 Ios. Boschinius museo eam restituit FRIZZI SCALABR. ANTONELLI.

D · M
ANTONIAE · VALE
RIAE · AMICAE
P·AELIVS·THALLVS
B · M · P

Contuli. Malvasia marm. Fels. (1690) p. 617 (inde Baruffaldi mon. f. 53; Scalabrini apud Mur. ms. et inscr. ms. inter deperditas; Mur. 1434, 12); Paciaudius Ripatrans. 1742 p. 176 qui vidit in museo.

2401 Comacchii nuper inv., dum cathedralis ecclesiae fundamenta fodiuntur, extat apud Sancassanium SANCASS. Ibidem apud Amatorem Tomasi SCALABR.

VIVA·SIBI·POSVIT·ET
AQVILINAE · CON

Sancassanius apud Ferrum Comacch. p. 522 et Mur. 1301, 4 (inde Frizzi 1, 233 male citans etiam Zaccariam); Scalabrini inscr f. 41.

Ferrus continuat. — 1 VIV Sancass. — POS Mur. — Scalabrinius praemittit hunc versum: HILARVS ATEILIVS, sed eadem pagina eundem sic repetit seorsum HILARVS·L·ATEILIVS loco non adscripto.

2402 in villa S. Margaritae prope Portum maiorem [= Porto Maggiore] circa miliare unum SARDUS. Inter Ferrarienses LIGORIUS.

AVF,IDIAE · C · L · VENVSTaE
VIATORES ·ET·VELATORES·SALVETE
ET · BENE · VALETE

Al. Sardus in add. ms. ad Priscianum (citat Casp. Sardus hist. 1556 p. 17). Inde opinor Ligorius ms. Taur. 8, Ferr. p. 33; ex hoc reliqui: Malvasia p. 444; Fabrett. 705, 262 ex schedis Barberinis; Scalabrini inscr. n. 49 ex Fabretto et Ligorio; Mur. 1640, 9 ex hist. Ferr.; Orelli 4745 qui damnat.

1 VENVSTE Sard., VENVSVAE Ligor. — 2 ET VELATORES om. Ligorius cum asseclis.

2403 in oppido abbatiae paeninsulae in scala monasterii RED. Intellegi abbatiam Pomposam monuit Antonellius.

AVIDIAE
CELIDINE

Redianus f. 91 (inde Gud. 315, 24).

2404 in oppido abbatiae [Pomposae, v. n. 2403] paeninsulae in campanili monasterii RED.

BAEBIO
ELICI · LIB

Redianus f. 91 (inde Gud. 353, 10).

Lacunam notavi ego.

2405 ex Trebia venit Maierum in ecclesiam S. Viti LIGORIUS. Diu pro mensa altaris in ecclesia S. Viti ad ripas Volanae, adhuc extra ecclesiam pro limite BARUFF. Ex ecclesia plebana SS. Viti et Modesti venit Ferrariam in museum SCALABRINI. Ibi extat. — Hostellati in SS. Viti et Modesti MUR.

T · BLANDVS *sic*
T · L · PRIVATVS
SIBI · ET
MARIANAE · Ɔ · L
VEN////XORI
V · F

Contuli. Ligorius ms Taur. 17; Baruffaldi mon. f. 47; Ferro Comacchio p. 30 a Sancassanio; Mur. 1314, 6 ab eodem; Scalabrini apud Mur. ms. et inscr n. 8; Zaccaria exc. 2, 165; Frizzi 1, 254 tab. 5 n. 26, citans Anonymum a. 1626; Amati ms.

2406 inv. in agro Maierii, extat Bereguardi in palatio SARDUS. *Trovata nella villa già Mederii oggi Maiero* [Materia IACOB. errore], *trasportata a Belriguardo e murata in un pilastro del giardin segreto* LIGORIUS. Vogherae MALVAS. DON. Rainaldus XI dux Mutinensis dominus, Belriguardi villae in pago Voghiera sitae dedit museo Ferrariensi SCALABRINI. Ibidem extat

Medusa in corona, supra leones duo
V · F
protome viri — *protome mulieris*
L · CAESIO · L · F
CELERI
CASSIA · GRATA

Contuli. Alex. Sardus in add. ms. ad Priscianum (citat Casp. Sardus in hist. 1556 p. 17. 18); Ligorius ms. Taur. 8, Ferr. p. 34; Iacobonius de gente Caesia (1582) p. 170 (inde Grut. 863, 6), cui manu Ligorii depictam misit Ferrariis Vincentius Fantinius; Guarini 1621 p. 459 omnino ex Ligorio (inde per Ughellium Donius cod. Barb. p. 197); Baruffaldi mon. f. 22 ex Ligorio; Malvasia p. 332; Paciaudius Ripatransone (1742) p. 177 et apud Mur. 2079, 9; Scalabrini ms. apud Mur. et inscr. n. 31; Zaccaria exc. 2, 166; Frizzi 1, 253 tab. 5 n. 23; Amati ms.

2407 forma est Ravennas. Ostellati in ecclesia FERRO SANCASS. Olim Ostellati in fronte veteris ecclesiae iam dirutae, modo in meo museo BARUFF. similiterque PACIAUD. SCALABR. Noctu furto ablatam esse scribit BONAVERI. Hodie Ferrariae in museo.

D ...
CALPVRNIAE
RESTITVTAE
ET · CLODI

Contuli. Ferro Comacchio (1701) p. 32; Mur. 1650, 6 a Sancassanio (cf. Sancassanius apud Coletum *chiesa di S. Pietro in Sylva* p. 128); Baruffaldi apud Mur. ms. 18, 224 et mon. f. 17 (cf. idem *Galleria di Minerva* 1 a. 1696 p. 371); Paciaudius Ripatrans. (1742) p. 177; Scalabrinius apud Mur. ms. et ed. 1317, 8 et inscr. n. 42; Frizzi 1, 250 tab. 4 n. 10; Amati ms.

Baruffaldius proponit ter diverse sic:

Baruffaldi in ed. 1696:
In Ostellato nel muro
della antica chiesa:
CLODIAE·HELPIDII
CON · INCOMP
GEN · M
(titulus supra relatus hic non affertur).

Baruff. apud Mur. ms., ed. 1330, 4 et 1650, 6:
Nell' antica chiesa d'Ostellato
appo Comacchio:
CLODIAE·HELPIDI·CON
INCOMPAR · GENIALIS
MARITVS
Ibidem
(sequitur supra relata).

Baruff. monum.:
(praecedit supra relata)
reliqua marmoris pars effossa Consandoli apud illos de Scacernis:
—I— —
AE · HELPIDI
CON · INCOMP
GENIALIS·MARITVS

Ex prima forma pendet Sancassanius in epistula scr. a. 1701 apud Coletum *chiesa di S. Pietro in Sylva* p. 128, addens lapidem abductum esse Ferrariam. Similiter ac in secunda legitur apud Bonaverium (scripsit a. 1697) Comacch. p. 113, qui citat Baruffaldii epistulam editam et ait teste Baruffaldio titulum asportatum esse Ferrariam in domum Azzoliniorum. Tertiam formam exscripsit Scalabrinius et misit Muratorio, qui edidit 1317, 8; addit Scalabrinius partem inferiorem de qua agimus 'deperditam lugeri'. A prioribus eam accepit Frizzi 1, 238. At vere Clodiae Helpidis titulus nec visus est Ferrariae ab ullo teste fide digno neque umquam in his partibus extitit; Salernitanus enim est vel certe inter Salernitanos refertur a Pontano (C. I. N. n. 137) et cum saepe reperiatur ut reliqui Pontaniani in codicibus saec. XVI, a Baruffaldio ex libro aliquo arreptus mala fraude fragmento Comacchiensi vel substitutus est vel adiunctus. Scilicet a. 1696 apparet eum titulum Calpurniae Restitutae vidisse quidem et nomen Clodiae in eo legi memoria retinuisse, sed cum descriptum non haberet, pro eo edidisse Salernitanum non absimilem; deinde cum Ferrios illius veram formam proposuisset et ipse lapis Calpurniae Ferrariam pervenisset ad Baruffaldios, ad mendacia alia de titulo Helpidis ablato Ferrariam vel Consandoli eruderato confugisse, ne primum confiteretur.

2408 basis magna ornata. Ferrariae in pariete ecclesiae cathedralis prope portam ad pedes statuae marchionis Alphonsi Estensis SARDUS. *Murata nella parete a sinistra della terza porta delli anteriori del duomo* LIGOR. p. 47. In fronte ecclesiae cathedralis semisepulta sub statua M. Alberti Atestini BARUFF. Ex fronte metropolitanae sub statua Alberti marchionis Estensis, ubi inde a fundatione basilicae steterat, me rogante illata in museum SCALABRINI. A. 1738 translata inde in museum FRIZZI. Ibi extat.

caput Medusae

urceus cum
pampinis;
adprehendunt
urceum grypi duo
Q · CALVENTIO
Q · LIB · TROPHIMO *sic*
ET·CALVENTIAI·Q·L
PRIMIGENIAE
VXORI·ET
AVXESI · NAPLE · FIL
V · F · INQVEMQ *sic*
P · P · RX

Contuli. Alex. Sardus in add. ms. ad Priscianum (citat Casp. Sardus hist. 1556 p. 17); Ligorius bis, altero loco ex Sardo ms. Taur. 8, Ferr. p. 42, altero loco ex lapide ms. Taur. 8, Ferr. p. 47 (inde Gud. 316, 20); Guarini 1621 p. 16 ex Ligorio; Baruffaldi mon. f. 5 ex Ligorio; Scalabrini apud Mur. ms. et ed. 1577, 12, inscr. n. 23; Zaccaria exc. 2, 163; Isidorus Bianchi misit Lamio 25 Apr. 1765 (epp. vol. 12; inde Nov. Flor. 1765, 342; ex his Donat. 465, 1); Frizzi 1, 255 tab. 6 n. 11; Amati ms.

Subieci tria exempla Sardi unum et Ligorii duo, ut inde appareat hunc Sardianis collectaneis usum esse. Primum et secundum versus continuant, tertium recte separat; imperfecta sunt omnia.

Sardus:
Q · CALVENTIO
Q · LIB · TROPHIMO
ET·CALVENTIAE·Q·L
PRIMIGENIA · F

Ligorius I:
Q · CALVENTIO
Q · LIB · TROPHIMO
ET·CALVENTAE·Q·L
PRIMIGENIAE · F

Ligorius II:
Q · CALVENTIO
Q · LIB · TROPHIMO
ET · CALVENTIAE · Q · L
PRIMIGENIAE
VXORI·ET
AVXESPHA · P · L · FEC

2409 Ferrariae fuit in pariete exteriore turris campanariae ecclesiae S. Salvatoris; nunc in museo parentis mei ex munificentia cardinalis de Verone BARUFF. similiterque SCALABR., qui postea adscripsit 'nunc in palatio paradisi 1773'; id est in museo publico. Ibi extat.

Q
CATVLLINVS
ET · CAMERIA
SECVNDA · PARENT
ET SIBI · V · F
L · S · INF · P · XX
IN A · P · XV

Contuli. Baruffaldi apud Mur. (ms. et ed. 1248, 2) et monum. f. 21; Scalabrinius apud Mur. (ms. et ed. 1147, 1), inscr. n. 39; Frizzi 1, 250 tab. 4 n. 9; Amati ms.

2410 Vogbenzae rep. 1866.

OSSA
TI CLAVDI
PROSTERNI

Descripsit Antonelli.

2411 arca Voghenzae rep. m. Mart. a. 1866. Intus rep. sunt anulus aureus et fila aurea duo, inaures probabiliter.

CLAVDIAE · AVG · L · IANVARIAE
ARTEMONIS · CAESARIS · AVG ·
QVID·QVERERIS·FATIS MORTIS CARISSIME·CONIVNX CVM·SIT·COMMVNIS·OMNIBVS·VNA VIA
DESINE · SOLLICITVM · PECTVS · LACERARE · DOLORE · TEMPORIS · HOSPITIVM · NON · SOLET · ESSE · DIV

Ioann. Fei *Gennarina ossia sarcofago scoperto e disotterrato nella villa di Voghenza li 2 Marzo 1866* Ferrara 1866. 8. pp. 48; Luc. Siesa *di un' arca sepolcrale scoperta a Voghenza* Ferrariae 1866. 4. pp. 8; Antonelli in epistula ad Cittadellam *Giorn. Arcad.* N. S. tom. 51 (1867).

2412 *rep. 16 Iun. 1624 nella Braglia del Sig. Picchiatti sotto la villa di Maiere in luogo detto il Verzenese* RECALCHI.

OSSA
COMINIAE · Q · F · PAVLI
STAIIA · SEVERA · MATER
I · POSVIT
ANNOr · XXX
HIC · REQVIESCVNT

Iul. Recalchi misit ex Ferraria 4 Iul. 1624 Fortunato Liceto, qui edidit de quaes. per epist. (Bononiae 1640) p. 245. Inde reliqui: Baruffaldus mon. f. 42 et apud Mur. ms. et ed. 1154, 7; Scalabrini inscr. n. 79; Frizzi 2, 242.

2 PAVLI, 3 STACIA, 4 E · POSVIT, 5 ANNO · XXX traduntur.

2413 Comacli in ducatu Ferrariae post ecclesiam.

CONGONIAE · SECVNDAE
SIBI

Albertus Lollius in schedis bibl. Motinensis p. 44.

2414 Ferrariae in ecclesia S. Georgii, ubi habitant fratres montis Oliveti MARCAN.; in aede S. Georgii extra Padum SANUTUS; in monte S. Georgii LILIUS.

C·CRAVONIO·C·F·PATRI
TRANIAE · MATRI
P · CRAVONIVS · C · F
CALSASIA · VXOR
V · F · S · E

Marcanova Mut. f. 134' (inde Ferrarinus Paris. f. 34', Reg. f. 58'; Priscianus vol. 1 f. 10 ex Marcanova Mut.; Guarini 1621 p. 391 et inde per Ughellium Don. 11, 38; Mur. 1268, 6 ex schedis Farnesiis et ex Donio, adhibitis etiam schedis Giuanni; Frizzi 1, 236 ex Prisciano); Sanutus f. 98; Lilius f. 8' (inde Reinesius 13, 24 ex Langermannianis; Fabrett. 617, 148 ex schedis Vaticanis).

Versuum divisio incerta. — Marcanova cum suis hunc titulum subiungit alteri n. 2424. — 2 TRANIAE Lil., TRAIANA Marcan. San. — 4 CALSASIA Marcan., CALCASIA San., SALSASIA Lil.

2415 Gambolagae cum n. 2419 rep. et translata Ferrariam.

D M
EGNATIAE MAIAE
IRRIVS · FORTVNAT
ALVMNAE · SVAS
BENE · MERENTI
POSVIT

Contuli. Hier. Ferri *Raccolta Ferrarese* 5 (1780), 201; Frizzi 1, 247 tab. 3 n. 5; Amati ms.

2416 Comacchii *trovata nella selciata di un cortile, ora presso il medico Sancassano* FERRI; *nel duomo* MUR. Ex plebe S. Stephani villae Stientae SCALABR 62.

Ferri:	*Scalabr. 62:*
D · M	
FELICISSIM	LICISSIM
VIX·ANN · XIII·M·X	X · ANN
L·BELLITIV·FELIX	III · M · X
NEP · CARISSIMO	PELLITIV
V · F	

Ferri Comacch. p. 29 a Sancassanio; Mur. ms. 19, 227, ed. 1462, 10 a Sancassanio. Inde Scalabrini inscr. n. 52; Frizzi 1, 239. Aliunde Scalabrini inscr. n. 62.

Vv. divisio incerta. — Sic Ferri et Mur. ms., nisi quod hic est 4 BELLITITIVS; contra D·M FELICISSIMI Q·VIX·ANN III·M·X BELLITIVS FELIX·NEP CARISS Mur. ed.

2417 cippus parvus Ferrariae in pinnaculo templi S. Antonii abbatis monialium BARUFF. similiterque BORSETTI. Olim in vertice frontis ecclesiae S. Antonii abbatis in Poticino de prope sub cruce, nunc in museo ex dono abbatissae SCALABR. Ibi adhuc.

supra cippum habent leones duo; in antica cuniculus fructus rodens
FESTIO · PAPIRI · PRISCI · DELIC *sic*
puer d. anum tenens, sin. avem
PARVA · SVB · HOC · TITVLO · FESTI
SVNT · OSSA · LAPILLO *sic*
QVAE · MAERENS · FATO · CONDI
DIT · IPSE · PATER
QVI · SI · VIXISSET · DOMINI
IAM · NOMINA · FERRET
HVNC · CASVS · PVTEI · DETVLIT
AD · CINERES

Contuli. Borsettus hist. gymn. (1735) 1, 5 a Scalabrino admodum imperfecte; melius Baruffaldus mon. f. 58 et sub nomine Iac. Guarini in suppl. ad Borsettium 1, 11. 83. 2, 123, addens a. 1697 transmissam esse ad Muratorium a Franc. Maria Nigrisolio medico Ferrariensi; Scalabrini apud Mur. (ms. et ed. 1536, 6. 2058, 4) et inscr. n. 33; Zaccaria exc. 2, 164; Donat. 418, 10; Frizzi 1, 252 tab. 5 n. 1; Amati ms. Burmann anth. Lat. 4, 354; Meyer n. 1438; Orell. 2990.

1 FESTI · Q · PAPIRI non est in lapide, sed fortasse debuit esse.

2418 titulus formae Ravennatis, effossus Gambulagae in praedio vulgo Ospitale Hieronymi Cicognarae, translatus Ferrariam in universitatem a. 1807. Sic fere ADSCRIPTUM IN LAPIDE.

D M
L · GRANI
FELICIS
V · A · XXXV
MENSES · IIII
VENETIA
PAVLINA
MATER
INFELICISSIM
ET·SIBI·VIVA·F

Descripsi. Ed. *Giornale Ferrarese* 1808 Ian. 11, unde excerpta vidi inter Antonelliana.

2419 'effossa Gambulagae in praedio vulgo la Motta nobilissimae gentis Varaone de Camencino atque huc dono translata a. s. 1776' ADSCRIPTUM IN LAPIDE, qui extat Ferrariae in museo.

D *vas pinea* M
C IRRIO · PV
DENTI · EGN
TIA · MAIA
MATER · FILIO
PIISSIMO · P · C

Contuli. Hier. Ferri *Raccolta Ferrarese* 5 (1780), 202; Frizzi 1, 247 tab. 3 n. 1; Amati ms. Cf. n. 2415.

2420 ex vico Ariano dioecesis Adriensis, territorii Ferrariensis venit Ferrariam in museum SCALABR. Ibi vidit PACIAUDIUS 1742 ibique est adhuc.

protome muliebris
LICINIA · Ↄ · L
CLARA

Contuli. Scalabrini apud Mur. (ms. et ed. 1700, 6) et inscr. n. 13; Paciaudi Ripatrans. (1742) p. 176; Zaccaria exc. 2, 163; Frizzi 1, 253 tab. 5 n. 21; Amati ms.

2421 extra Ferrariam in ecclesia S. Bartholomaei (divi apostoli excoriati FELIC.). — In monte S. Georgii LIL.

LVCVLLENAE
CHARITE
L · SEPTIMIVS
AESTIVOS
CONIVGI · CAS
TISSIMAE · BEN
MER·POS

Servarunt antiqui Felicianus cod. Marc. f. 27, cod. Ver. f. 46; Marcanova Mut. f. 134'; Ferrarinus cod. Trai. f. 37', cod. Reg. f. 58; Redianus f. 91; Lilius f. 8' (inde Reines. 14, 102 ex Langermanniania); Priscianus vol. 1 f. 10 omnino ex Marcanova; Ligorius ms. Taur. 8, Ferr. p. 40 (inde Mur. 1370, 2); Guarini 1621 p. 400; Frizzi 1, 236 a prioribus.

In vv. div. consentiunt Marcanova (Mut.) Red. Ligorius. — V·F in. add. Ligor. — 1 LVCVLLENAE Ligor., LVCVLLINAE Lil., LVCVLLENA Felic. Marcan, LVCVLLINA Red. — 2 CHARITE Red. Lil. Lig., CARITE Felic. Marcan. — 6 TISSIMA Red. — BENE Red. Lig.

2422 Ferrariae in muro ecclesiae S. Iustinae RED. PRISCIAN. 'Nunc vero prope S. Agnetis ad coenobium in angulo ecclesiae pro stylobate seu suppedaneo' postea adscripsit BARUFFALDUS, fraude puto.

L · MARCIVS · L · F · LABE

Servaverunt Redianus f. 91 (inde Gud. 325, 14) et Priscianus vol. 1 f. 10. Inde reliqui: Ligorius ms. Taur. 8 (ex eo Gud. 75, 7), Ferr. p. 21; Guarini 1621 p. 58 omnino ex Ligorio; Baruffaldus mon. f. 14 ex Ligorio; Mur. 478, 6 ex hist. Ferrariensi; Scalabrini ms. a prioribus; Frizzi 1, 230 item.

Ligorius sic explevit: L·MARCIVS·L·F·LABEO//// RR·OVARIVM·DEDI (DEDIT hist. Ferr.).

2423 basis. De origine non constat nec tamen videtur urbana. Extat Ferrariae in museo.

in latere: corona

L / NI /// II · F
· MEGAE
avis
ciconia
serpentem
rostro tenens

in latere: corona

Contuli. Frizzi 1 (1791), 252 tab. 5 n. 9; Amati ms.

2424 Ferrariae in ecclesia S. Georgii, ubi habitant fratres montis Oliveti MARCAN.; in aede S. Georgii extra Padum SANUT. *Annullata, quando si ristorò il coro della chiesa di S. Giorgio Traspadano nel 1581* GUARINI *chiese* p. 391.

D · M
MVRrIAE · VALENTINAE
Q · PALAVELLIVS · PVDENS · ET
P · PAPINIVS · PETRONIANVS
MATRI · B · M

Marcanova Mut. f. 134' (inde Ferrarinus Paris. f. 34', Reg. f. 58'; Priscianus vol. 1 f. 10 ex Marcanova Mut., ut ait diserte; Guarini 1621 p. 391 et inde per Ughellium Don. 11, 38; Mur. 1268, 6 ex schedis Farnesiis et ex Donio adhibitis item schedis Ginanni; Frizzi 1, 236 ex Prisciano); Sanutus f. 98.

1 om Marc. — 2 MVRIAE traditur; emendavi ex n. 2427. — VALENTINAE San. et Ginannianae schedae recte (cf. n. 2427), VALENTINIANAE Marcanova cum suis. — 3 PALLANELLVS San. — Marcanova cum suis huic subiungit titulum n. 2414, quem recte separant Sanutus et schedae Ginannianae.

2425 arca. Rep. 10 Nov. 1723 Voghenzae in agro doctoris Giustini ante domum Belriguardo BARUFF. Voghenzae 1723 rep. extat Ferrariae apud medicum Giustini SANCASSAN. 1731. Ferrariae in museo MAFFEI 1739 et posteriores.

in operculo:

protome pueri — D M — protome pueri

in ipsa arca:

latus hodie latet — *puer alatus tabellam sustinens*

NEONI
DVLCISSIMO
QVI·VIXIT·ANNIS
II · DIEBVS · LVIII
T · V · MAXIMVS
ALVMNO

puer alatus tabellam sustinens — *in latere:* corona

Contuli. Hieron. Baruffaldi in ep. ad Carolum Silvestrium 24 Nov. 1723 (ms. in bibl. Rovig.) et mon. f. 55; Sancassanius misit Muratorio 10 Ian. 1731 (inde Mur. 1484, 11); Maffei *oss. lett.* 4 (1739), 348 qui vidit; Scalabrini apud Mur. ms. et inscr. n. 24. 25; Zaccaria exc. 2, 167; Frizzi 1, 256 tab. 6 n. 23; Amati ms.

2426 basis oblonga. *Trovata dove è hora la chiesa di S. Martino, portata nella chiesa di S. Gydio vicino alla ripa del Po, da Ferrara sei miglia* LIGORIUS. In ecclesia S. Aegidii, destinata museo Ferrariensi SCALABRINI. In museo PACIAUD. 1742. Adhuc ibidem.

OSSA
L · OCTAVI · T · F
IN · FR · P · XIII
IN · AGR · P · XIIII
fabri duo malleis quidam in incude caedentes

Contuli. Ligorius ms. Taur. 8, Ferr. p. 43, a quo pendent Guarini 1621 p. 439; Fabrett. 635, 299 ex schedis Barberinis; Baruffaldi mon. f. 11 ex Ligorio; Scalabrini ms. apud Mur.; Paciaudi Ripatransone (*misc. di var. oper.* vol. 6 a. 1742) p. 110; Mur. 1719, 12 ex hist. Ferr. Denuo ex lapide Scalabrini inscr. n. 18; Zaccaria exc. 2, 163; Frizzi 1, 256 tab. 6 n. 24; Amati ms.

1 om. Ligorius quique ex eo pendent.

2427 Gambolagae in ecclesia SARDUS BARUFF. Ea fronte parochialis ecclesiae S. Georgii villae Gambolaga in plebe Vigueriae translata Ferrariam in museum SCALABR. Ibi extat. — In villa Maieri LIGOR. propterea quod in principio adhaesit pars n. 2435.

delphinus — *Medusa* — *delphinus*

D · M
P · PAPINI ·
SECVNDI ·
MVRRIA ·
VALENTI ·
NA CONIVG
ET · PAPINIVS
PETRONIANVS
FILIVS · B · M ·
POSVERVNT ·

Contuli. Alex. Sardus in add. ms. ad Priscianum (commemorat Casp. frater histor. 1556 p. 17); Ligorius ms. Taur. 8, Ferr. p. 34 (inde Fabrett. 652, 452; Baruffaldus mon. f. 23; Scalabrini inscr. n. 30); Guarini 1621 p. 462; Baruffaldus mon. f. 39; Scalabrini apud Mur. ms. et 1385, 9, inscr. n. 11; Zaccaria exc. 2, 163; Rezzonicus disq. Plin. 1, 46 (1763) ex lapide; Frizzi 1, 248 tab. 3 n. 9; Amati ms.

Apud Ligorium praecedunt verba T·TRVPPICVS·T·F, quae est clausula tituli n. 2435.

2428 *nella pieve Contrapò dentro la chiesa di S. Martino* LIGORIUS; Ferrariae in ecclesia S. Martini PEIRESC.; *era la sommità della torre campanaria con la palla, ove sta la croce* addit GUARINI.

D · M
PHILLIAE·M·F·MR
CELLINAS · CON
IVGIS · SANCTAE
5 ET · SVIS
TI·CLAVDIVS·GRA
PTVS ·V· P

Ligorius ms. Taur. 8, Ferr. p. 28, a quo fere pendent posteriores: Guarini 1621 p. 402; Baruffaldi mon. f. 33 ex Ligorio; Mur. 1387, 6 ex schedis suis; Frizzi 1, 236 ex Ligorio et Guarinio. Ex ipso lapide tamen videtur dare Anonymus Peirescii cod. Par. 6012 f. 150, quapropter retinui; nam nisi hoc testimonium accessisset, propter nomen gentilicium rediens in Ligorianis n. 150*. 151* desumptumque ex genuina, sed corrupta n. 2388 posuissem in falsis. Suspecta certe vel sic est.

Versus non divisit Peiresc. — 6 AGRATVS pro GRAPTVS idem.

2429 basis quadrata litteris rudibus cum foramine. Rep. 1791 *lungo la via che da Ostellato conduce a S. Zagno sull' orlo delle valli di Comacchio in un fondo detto Nogarola di Gius. Macconti*, apud quem extat CAVALIERI. Hodie Ferrariae in museo.

POSILLAE
protome
puellae
⌜RRACILIVS TI
IMVNIS·D·S

Contuli. Ios. Cavalieri vicarius Libollensis in ep. ms. (inter Antonelliana) ad Fr. Leop. Bertoldium 9 Mart. 1791 et apud Frizzium 1 (1791), 256 tab. 6 n. 35 et *storia di Libolla* (1796) p. 77.

2430 origine opinor Dalmatica; cf. vol. III n. 2754. 2794. 2795, ubi redit Turi vocabulum. — Pomposiae extra portam vestibuli monachorum MARCANOVA. Ex meridionali pariete labentis coenobii Pomposiani delata Ferrariam in museum SCALABRINI et POSTERIORES. — Inter Naronenses LIL.

protome
mulieris
PRIMAE · TVRI · L
EX · TESTAMENTO
IN · F · P · XIII
IN · A · P · XV

Contuli. Marcanova cod. Mut. f. 206'; Ferrarinus cod. Traiect. f. 82', cod. Reg. f. 119'. 120'; Redianus f. 91 (inde Gud. 188, 5); Lilius f. 75; Gammarus f. 95; Sanutus f. 98; Mur. 875, 3 auctore non adscripto. Ex lapide Scalabrini apud Mur. ms. et ed. 1731, 6 (qui dat ex schedis suis) et inscr. n. 20; Zaccaria exc. 2, 162; Donat. 426, 15; Federicius rer. Pomp. histor. 1 (1781), 79; Filiasi mem. ed. 1 3, 94, ed. 2 2, 88; Frizzi 1, 253 tab. 5 n. 22; Amati ms.

1 TVRM pro TVRI·L auctores ante Scalabrinium. — 3. 4 rudioribus litteris scripti postea videntur adiecti esse.

2431 Ferrariae fratres Carmelitani S. Pauli reppererunt a. 1523 prope burgum q. d. ignis mortuus una cum vasculis cretaceis in sepulcro; lapis videtur extra ianuam monasterii PAULUS.

. . . .
SLECTVRIO · SLSCTVRIE
ST·QVARTONI·FILIO·P·P·P·C

Paulus de Legnago qui vidit adiecit ad Priscianum. Inde male Scalabrini ms.; Frizzi 1, 240.

2432 Ferrariae in ecclesia eius qui Plutonem expulit (sive S. Michaelis) FELIC. FERR. MARCAN.

RVFAE · ET · MARVLL
H · O · I

Servavit Felicianus cod. Marc. f. 27, cod. Ver. f. 46. Inde reliqui: Marcanova Mut. f. 134'; Ferrarinus Trai. f. 37', Reg. f. 58'; Priscianus vol. 1 f. 10 ex Marcanova (inde Mur. 1738, 2 ex annalibus Prisciani); Ligorius Taur. 8, Ferr. p. 41; Guarinius 1621 p. 169; Baruffaldi mon. f. 27 ex Ligorio; Scalabrini ms. a prioribus; Frizzi 1, 234 item.

Versus divisi ad Felicianum (Marc.).

2433 Maieri in ecclesia S. Viti, quo delata est ex Trebia LIGOR. 17. Sine loci indicatione inter Ferrarienses LIGOR. 8. *S. Vito nel muro della casa del Rettore* ANONYMUS n. 1626.

D · M
C · SANICI
C · F · SABINI
TREBIA

Ligorius ms. Taur. 8 (in schedula adglutinata) et 17; Frizzi 1, 244 ex Anonymo n. 1626.

1 D·O·M Frizzi. — 2 C·SENICI Lig. 17. — 3 C·F·ALINI Anon. — Trebia cum et in indicatione loci ponatur et in ipso titulo, Ligorius altero utro loco fraudem admisisse putandus est.

2434 Ferrariae in ecclesia S. Salvatoris.

D · M
TITATIAE · Q · F · SECVNDINAE
VIX · ANN · III · MENS · XI · DIEB · XXV
TITATIVS . . . .

Sanutus cod. Ver. f. 98 eodemque exemplo Mur. 1502, 12 ex schedis Ant. Scoti et Ginanniaois.

2 TITACIAE, 4 TITACIVS Scotus.

2435 in villa Maderii SARDUS. *In villa già Mederii, oggi Maiero* [*Mareto* ed.], *3 m. oltre Belriguardo* LIGORIUS 8; rep. in valle Trebiae in confiniis Comacchii, extat Maieri in ecclesia S. Viti LIGOR. 17. Servata apud dominos de Karolis in villa Sandali apud viam BARUFF., BORSETTI. *Una volta in Gatteo, terra della diocesi Riminese, or trasportata in Montebello della diocesi di Montefeltro, ambedue appartenenti ai Marchesi di Bagno* MAFFEI et NOV. FLOR. 1757. Montebelli BLANCUS FRIZZI LABUS TONINI.

T·TRVPPICVS·T·F PAPIRIA·T·F·TERTIA
protome *protome*
CERNIS·VT·ORBA·MEIS·HOSPES·MONVMENTA·LOCAVI
ET · TRISTIS · SENIOR · NATOS · MISERANDA · REQVIRO
EXEMPLIS · REFERENDA · MEA · EST · DESERTA · SENECTVS
5 VT · STERILES · VERE · POSSINT · GAVDERE MARITAE
protome
T·TRVPPICVS·T·F·P

Al. Sardus et sua manu et aliena in add. ms. ad Priscianum (citat Casp. Sardus hist. 1556 p. 17. 18); Ligorius ms. Taur. 8, Ferr. p. 34 (inde Fabrett. 652, 451) inter Ferrarienses, denuo ms. Taur. 17 inter Comacchienses; Baruffaldus f. 15 ex Ligorio, etsi locum diversum indicavit; Borsetti hist. gymn. 1 (1735), 6 omnino ex Baruffaldio; Scalabrini inscr. n. 29 ex eodem. Denuo ex lapide Maffei *oss. lett.* 6 (1740) extr. et Mur. 1756, 1, uterque ab Iano Blanco medico Ariminensi; Nov. Florent. 1757, 69; Frizzi 1, 251 tab. 5, 20; Labus ad Viscontium opp. var. 2, 490 ex Nov. Florent.; Tonini Rim. p. 386, 5. Burmann anth. lat. 4, 265; Meyer n. 1365.

1 PAPINIA Lig. — TERCIA Sardus. — 3 NATVS Lig. — 4 MEIS pro MEA · EST Frizzi. — 5 VIRI pro VERE Sardus Ligor. — MARITI Sardus Ligor. — 6 T·F·FELIX Ligor. 17, T·P (om. F) Lig. 8, ubi haec adhaeserunt ad n. 2427, puto quod Sardum exscripsit incuriose.

2436 ex valle Trebiae delata in vicum Maiero in ecclesiam S. Viti LIGOR. Ex plebe S. Viti (intus olim servabantur reliquiae SSS. Modesti Viti Crescentiae; deinde tenuit aquam lustralem ad ianuam basilicae) translata Ferrariam ad Baruffaldium SCALABR. Ferrariae in aedibus Baruffaldi PACIAUDI. 'Modo translata Pisaurum per Ioh. Bapt. Passeriam' SCALABR. postea adscripsit. Inter Pisaurenses reperiri negant collegae.

OSSA
T · TRVPPICI
T · FILI

Ligorius ms. Taur. 17; Scalabrini apud Mur. ms. 19, 227 et inscr. n. 41; Paciaudi Ripatransone (1742) p. 177; Frizzi 1, 254 tab. 6 n. 3 ex Scalabrinio, sed videtur repperisse etiam apud Anonymum n. 1626. Inter Baruffaldiana non inveni.

2 TRVPPICI Lig. — 3 FILI Scalabr., F Lig. Pac. — Non satis constat de tituli sinceritate, nam Ligorius fingere potuit ad n. 2435, Baruffaldius potest novisse ex Ligorianis per Anonymum n. 1626 et denuo incidendum curasse. Sed casum ita implicatum difficulter admittemus.

2437 *Trebia ovvero Treba, come il vulgo dice .... nei confini di Comacchio, ove ancora si nomina la sua Val di Trebia intra le fecondissime peschiere delli alti principi Estensi .. le rovine sono sparse .... si leggono desse rovine nella chiesa di S. Vito in Maiero in questa forma* LIGOR.

P·TVBERO·L·F·QVINCTIA·SF·F
protomae viri et mulieris
POSILLA
L · TVBERO · P · F · CAM
ANN · L
duae protomae
MACCIA·T·F·EXORATA

Ligorius ms. Taur. 17. Magis crediderim genuinam.

2438 basis oblonga. Antea in villa S. Nicolai della Scarsela in plebata Gaibano, iam Ferrariae in museo SCALABR. Ibidem adhuc.

leo cubans *leo cubans*
M TVRCIACO·M·F·MARCELLO
ANDETIACAE·M·F·GALLAE
protome mulieris *protome viri*
M TVRCIAC / / / / / IATI
/ / IDIA / / / / / / / / / / /

Descripsi titulum lectu difficilem. Scalabrini ms. apud Mur. et inscr. n. 35; Frizzi 1, 254 tab. 5 n. 24.

2439 arca reperta tabulae magnae imposita, habens cava duo destinata capitibus defunctorum recipiendis; intus reperta sunt cum ossibus vasculum lacrimatorium, lucerna crystallina, fibula aurea. Rep. est a. 1778 Voghenzae in fundo Giovanelli, sed remansit in terra.

MANIBVS
VALERIAE · T · F · CARRIAE · VIXIT · AN · XIIII
HERENNIA · PANTHERA · MATER · V · F

Frizzi 1, 241; Cavedoni *marmi Modenesi* p. 171 ab Ios. Boschinio, quod exemplum item vidi Ferrariae inter Antonelliana.

2 T · F · CARRIAE Cav., DE · CARIAE Frizzi. — 3 HERENIA · PANTERA Frizzi.

2440 in oppido abbatiae [Pomposae, v. n. 2403] paenlosulae apud ecclesiam monachorum in frontispicio RED. inter Ferrarienses.

M · VEDIVS · M · F
HOMVNCIO
SIBI · ET

Redianus f. 91 (inde Gud. 334, 13).

2441 *nella chiesa di S. Vitale fra Migliarino e Migliato* FERRI; apud ecclesiam S. Vitalis ad ripas Volanae prope Miglarinum BARUFF. Inde venit Ferrariam in museum.

me R V I S S E N T
N HOC · QVOQVE
infere NTVR
A · VETTIVS · A · L · PASSER
ANTISTIVS · L · L · PROCVLVS
TI · SEMPRONIVS · TI · L · CALVIO
M' · COSCONIVS · M' · L · HOSPES
M · LARTIDIVS · M · L · FAVOR
P · CORNELIVS · P · L · PECVLIARIS
Q · VALERIVS · Ͻ · L · FELIX
P · CASSIVS · Q · F · ADIVTOR
L FRVCTVS

Contuli. Ferri Comacchio p. 33 eodemque exemplo Mur. 1640, 7 a Sancassanio; Baruffaldi mon. f. 48; Scalabrinius apud Mur. (ms. et ed. 1606, 7) et inscr. n. 9; Zaccaria exc. 2, 166; Frizzi 1, 251 tab. 4 n. 25; Amati ms.

2242 mense Nov. 1829 emersit Ferrariae apud sculptores fratres Vidoni, qui asseverarunt repertam esse in ruderibus aedificii antiqui Ferrariae, emptaque est a marchiona Canonici ANTONELLI. Sine loco FABRETT. — Vix crediderim origine Ferrariensem, sed cum deficiat testimonium certum de loco, quo stetit, quando factum est exemplum Fabrettianum, secludere nolui.

D · M
V E T T I A E
S O Z V S A E
VIX · ANNVM
MENSIS · III
DIES · XXIIII
FECIT
VETTIA
DIOCLIA
MATER

Malvasia marm. Fels. (1690) p. 488 ex Fabrettianis; Fabretti 551, 24 ex schedis Barberinis; Antonelli ms.

2443 Pomposiae in quodam vase prope puteum MARCAN. similiterque RELIQUI. Ferrariae apud puteum coquinae S. Benedetti COD. PEIRESC.

L · M · I · F · P · XXV
I · A · F · LXIIII

Marcanova cod. Mut. f. 206'; Ferrarinus cod. Trai. f. 82'. Reg. f. 120'; Redianus f. 91 (inde Gud. 337, 10); Gammarus f. 95; Sanutus f. 98; codex Peirescianus Paris. 6012 f. 150'.

1. 2 IN pro I San.

2444 *termine di marmo mischio, trovato a Comacchio nel far il ponte che conduce alla chiesa di S. Maria della Rosa* LIG.

IN · FR · P · CX · IN · AGR · P · CC

Ligorius ms. Taur. 6. Haec non video cur falsa iudicetur.

2445 Comacchii apud Sancassanium ex dono episcopi Isei FERRI.

S · S · S
G · GIABRIO · SIBI · ET
SVIS · PROP

Servavit Ferri Comacch. p. 30. 340, 377 (cf. p. 522) acceptam a Sancassanio. Inde Mur. ms. 19, 227, ed. 1683, 5 (ubi male citat hist. Ferrar. pro Ferri libro); Scalabrini ms.; Frizzi 1, 239.

1 om. p. 30. — 2 GLARRI pro GIABRIO p. 540. — 3 PROPRIIS p. 30.

XXXII. *Rovigo cum agro.*

Composui hoc capite titulos repertos inter fluvios Athesin et Padum circa oppidum hodie florens Rovigo, ut ad orientem ad Atriam usque progrederer, ad occidentem ad paludes supra Hostiliam, itaque comprehenderem vicos oppidave Mardimago, Villadose, Gavello, Selva prope Crispinum, S. Apollinaris, Borsea, Rovigo, Arquà, Villa Marzana, Lusia, Lendinara, Badia, Villabona, S. Donati, Stienta. Nam fines inter Veronam Ateste Atriam cum certo determinare nequeamus, simplicius visum est haec ita proponere, ut cuivis de ea quaestione iudicium liberum remaneat. Lendinarae et Badiae reperti tituli n. 2464. 2466 cum tribu Atestinorum Romilia favent iis, qui hucusque certe pervenisse agrum Atestinum existimant, inter quos sunt Alessius et Furlanettus; neque omittendi sunt duo tituli in ipsa Ferrariae urbe reperti n. 2389. 2395 indicia prae se ferentes rei publicae Atestinae. Praeterea tituli non habent, quae ad eam quaestionem decidendam pertineant, cum argumenti sint mere privati; nam Baruffaldiano n. 174*, quem tribuit vico Fiesso prope Stientam, non immoramur. — De auctoribus supra p. 200 ad Atriam egimus.

2446 Mardimagi prope Rhodigium rep., extat apud Nicolium NIC., in cuius aedibus vidisse se ipsum scribit CAM. SILVESTRI *storia agraria del Polesine* ms. 1, 85. Sarzani in agro Rovigino IES. Deinde Venetiis apud abbatem Honorium Arigoni GRIS. Postea in museo Naniano Venetiis primum, hodie Legnari.

protome
pueliae
BRAETIAE
M · F ·
QVARTAE

Contuli Legnari. Nicolio p. 30 ed. 1, p. 28 ed. 2 (inde Grut. 1043, 5); Sert. Ursatus in ep. scr. a. 1670 ms. et ed. *marmi erud.* 1719 p. 58, cui misit Angelus Rizzi archipresbyter Conselvensis; Zanetti in *Mem. per servire alla storia lett.* 12 (1758), 2 tab. ad p. 220 (cf. p. 218); auctores Naniani Passeri *oss. sopra l'avorio fossile* 4 (1760) p. 42 et Driuzzo n. 114; Furlanetto lap. Pat. p. 358 n. 434; Devit p. 77.

2447 litteris profundis et certis, ut solent esse in terminis similibusque. Rep. ad Villa Dose in fundo Grimani-Donà *mezzo miglio dall' Adigetto*; deinde pro limine portae in aedibus Bortolo DEVIT. Nunc Rovigii apud Iohannem Durazzo.

ITER · AQ
HOC · PRE
CAR · DAT
AB · RVFO
CILONI

Contuli. Ed. Devit p. 63.

2448 Villa Dose.

. . . . TIVS
C · F · VIC
LVS · IV
APR

Devit p. 93 (cf. p. 42) ex schedis Camilli Silvestri servatis tum apud Ramellium.

Fuit fere . . . *tius C. f. Vi[t]lus i[a f]r* . . . .

2449 rep. a. 1823 in Villa Dose distr. Rhodigini in fundo Penolazzi; inde ab a. 1847 Venetiis in museo Marciano.

A · VETTIVS · Ɔ · L
VENETVS
VETTIAE · HILA
MATRI · SV
VIVOS · F

Descripsi. Habent Cicogna ms.; Labus *Gazzetta di Venezia* 1829 n. 272; Devit p. 79 n. 68; Valentinelli *mus. archeol. della Marciana* p. 157.

2450 in Villa Dose rep. 1823 in fundo consiliarii Penolazzi in aedibus Petri Rizzati; inde ab a. 1830 Venetiis in museo Marciano.

VXOR
VOLVMNIA · C · L · VENVSTA
FILIA
MVSSANVS · F
THEBANVS · F
VOLVMNIA · C · L · CASIA
SIBI · ET · SVIS · VIVA · FEC

Descripsi. Cicogna ms.; Devit p. 81; Valentinelli *mus. archeol. della Marciana* p. 155.

6 vix admittenda lectio CASTA.

2451 Gavelli rep. 1724 ad ecclesiam parochialem, deinde Adriae apud Antonium Ialianatum BOCCHII. Rovigi in aedibus Silvestri SILV. DEVIT. Ibi ego frustra quaesivi.

VETINIA
T · L
IVCVNDA

Oct. Bocchi in ms. et in epistula data ad Carolum Silvestrium 19 Iun. 1731 et apud Muratorium ms. et ed. 1763, 11; Donat. 467, 17 ab Ios. Bocchio; Carolus Silvestri in musei descr. ms.; Devit p. 54.

2 T · L Silvestri et Devit, R · L · Bocchii duo.

2452 litteris maximis et optimis aetatis fortasse liberae rei publicae. Reperta una cum statua togata in tres partes fracta vas ad pedes habente in Silva Crispini [id est *Selva di Crispino*] dioecesis Ravennatis, extat Ferrariae in museo SCALABR.

MAXIMA · SIBEI · ET
CVRTIAE · L · F · SECVNDAE · NVRVAE
Q · NOVELLIO · Q · F · CRESCENTI · N
SEX · NOVELLIO · Q · F · N ·

Contuli. Scalabrini apud Mur. (ms. et ed. 1482, 12. 2082, 1) et inscr. n. 14; Zaccaria exc. 2, 166; Frizzi 1, 256 tab. 6 n. 22; Amati ms.

2453 rep. 1703 in vico agri Rovigini q. d. *Selva di Crispino*, deinde Rovigi apud Silvestrium SILV. Hodie desideratur.

M · SACCONIO
M · L · ANTO

Cam. Silvestri Giuvenale p. 66 (inde Mur. 1739, 13; Devit p. 78 n. 67); Car. Silvestri mus. Silv. ms.

Hanc et simul repertam n. 2454 coniungunt non recte Mur. et Devit. Integram fuisse infra et diversam ab altera modo indicata testis est Silvestrius filius, qui delineavit.

2454 rep. 1703 in vico agri Rovigini q. d. *Selva di Crispino*, deinde Rovigi apud Silvestrium SILV. Nunc Veronae in museo philharmonico n. 364.

IN · FR
P · XXXX
RETR
P · XXXX

Contuli. Ed. Silvestri Giuvenale (1711) p. 64 (inde Mur. 1739, 13); Maffei M. V. 169; Devit p. 78 n. 67. Cf. n. 2453.

2455 in villa S. Apollinaris 3 m. p. a Rovigio in templo humi strata MALAGUGNA, NICOLIO, RELIQUI. — Rovigni Histriae SPON. errore.

delphini duo
ATTIA · M · F · PVPA
SIBI · ET
M · VECILIO · MARCELLO
VIRO
VECILIAE · M · F · PRISCAE · F
M · VECILIO · M · F · PRAESENTI
FILIO · T · F · I

Iacobus Malagugna cod. Ambros. C. 112 inf., qui titulum ait 'noviter repertum per R^dum D. Franciscum Pilumnum canonicum Adriensem die 6 Aug. 1503'; Nicolio p. 29 ed. 1, p. 27 ed. 2 (inde Grut. 859, 15); Spon *voy.* 3, 65 (cf. 1, 80); Zeno ms. et *lett.* 1, 348 misit Muratorio c. a. 1705 (inde Mur. 1305, 8); Cam. Silvestri *Giuvenale* p. 118 qui ligoo expressit; Car. Silvestri *paludi* p. 191; Ios. Bocchi ms. Tarvis.; Campagnella 2, 104; Devit p. 67.

Vv. non divisit Nicolius. — 1 ATIA Car. Silvestri. — 4 V · LAT pro VIRO Nic., ut Latinam tribum Rhodiginis suis vindicaret. — 5 fin. F om. Spon. — 6 VECILIO · M · F om. Nic. — PRESENTI Silv. uterque et Campanella. — 7 T · F · I om. Nic.

2456 cippus rotundus in villa Borsea prope Rovigium in coemeterio.

Q · AMPI · L · F
FAB

Campagnella ms. 2, 70; Devit p. 61 qui vidit; Cam. Silvestri iunior in sylloge inscr. ms. p. 41. 42.

2457 de origine non constat. Rovigi apud Silvestrium SILV. Deinde Veronae in museo philharmonico n. 376.

SEX · CARFENVS
SEX · F · TERTIVS
SIBI ET
SEX · CARFENO
MODESTO · L
LIBQ

Contuli. Ed. Cam. Silvestri *Galleria di Minerva* 2 (1697), 241 et *Giuv.* (1711) p. 242 (inde Mur. 1526, 7); Car. Silvestri apud Calogerà 6 (1732) p. 376 et 8 (1733) p. 298; Maffei M. V. 152, 5; Devit p. 70.

2458 pyramis quadrata SILV.; iam muro immissa est. — De origine non constat. Rodigi apud Silvestrium SILV.; nunc Veronae in museo philharmonico n. 341.

D · M · S ·
Q · STATIO · FILIO · VIXIT
AN · I MS · II · D · XXII
Q·STATIVS·SPERATVS·FIL

Contuli. Cam. Silvestri *Giuv.* (1711) p. 404 (inde Mur. 1218, 5); Car. Silvestri apud Calogerà 6 (1732) p. 375; Maffei M. V. 160, 8; Devit p. 74 n. 64.

2459 Arquà.

D · M ///LI · O
ANTONIAE · DVLCISSIMAS
QVA S
CCC · VIII
ET POST
RVS CON
instrumenta

Campagnella 2, 88 (inde Devit p. 86). Recens fortasse.

2460 rep. 1733 in Villa Marzana prope Rovigium in fundamentis ecclesiae parochialis et dono data Carolo Silvestro; inde Rovigii apud Silvestrios DEVIT. Ibidem vidit etiam FURL. Ego frustra quaesivi.

L · VALERI
L · F · VITLI
IN · F · F · XX
IN · AG · P · XX

Furlanettus ms.; Devit p. 53.
3 FR Furl.

2461 Lusiae *affissa ad una casetta sopra l'Adige* MASSATI; nunc Rovigi in aedibus Silvestri. — Locum non indicant URS. CAMPAGNELLA.

in capitello femina tres protome puellae
ANCARIA
F·PVPA

Contuli. Ursatus ms.; Campagnella 2, 105; schedula Ioach. Massati, qui a bibliotheca fuit Hieronymo Silvestrio, scr. a. 1782 et inserta volumini Campagnellae; Furlanetto p. 348 n. 419; Devit p. 40.

2462 cippus rotundus excavatus. Rep. Lusiae ad Athesim in agro Adriano in fundo Manfredini SILVESTRI. Nunc Rovigii in aedibus Silvestri.

Q · BAEBI · C · F
CARDILLIACI
MARIA · C · F
TERTIA · VXSOR

Contuli. Cam. Silvestri *Giuvenale* p. 465 (cf. p. 463) qui ligno expressit; Mur. 1313, 7 ab Ap. Zeno; Car. Silvestri in mus. descr. ms.; Ios. Bocchi in schedis Tarvisanis; Furlanetto lap. Pat. p. 302 n. 346; Devit p. 40.

2463 Lendinarae prope domum Dolfin *nella contrada nuova* LEOPARDI. Nunc Rovigi in aedibus Silvestri.

APOLLINI
CAITIANVS

Contuli. Habet Leopardi (non Vivianus Fantoni, ut ait Devit), qui scr. c. a. 1700, *dell' origine e conditione della famiglia Leopardi, suo stato e descendenza in Lendenara* (ms. bibl. Silvestr. Rovig. 8, 1) f. 13, unde edidit Devit p. 85; Carolus Silvestri in musei descr. ms.

2 evanidus est; videtur ibi fuisse nomen quale est C·ALFIANVS.

2464 in operculo arcae litteris magnis. Lendinarae rep. ante paucos annos in culina, nunc prope puteum S. Sophiae BRONZIERO 1629. Deinde in curte archipresbyteri prope portam, qua itur in ecclesiam LEOP. CAMPAGN. ALESSI; in pariete exteriore ecclesiae DEVIT.

SEX·APONIVS·SEX·F
POM·SEVERVS·MENS

Ioh. Hier. Bronziero († 1630) *istoria dell' origine e condizione de' luoghi principali del Polesine di Rovigo* (Venetiis 1747. 4) p. 139; Iac. Cattaneo misit Ursato Lendinara 3 Mart. 1670; Leopardi ms. (cf. ad n. 2463); Campagnella ms. (1760) 2, 6. 105; Alessi p. 93 qui vidit; Furlanettus p. 207 n. 203 a prioribus; Devit p. 65 n. 57, adhibitis schedis Viviani Fantoni vel potius Leopardi.

2465 *ritrovata 4 piedi sotto terra l' a. 1559 a Lendinara nell' escavatione de' sepolcri de' confratelli del Venerabile nel duomo, hora fissa nella facciata a levante della cantina* LEOPARDI; in vico Lemnenarae [= Lendinara] in regione Polesine LIGOR.; in curte archipresbyteri CAMPAGN. ALESSI DEVIT.

M · PONTIVS · M · F
SXORATVS
LO · SE · H · N · S
IN·F·P·XX·IN·A·P·XX
LAELIA · C · L
IVCVNDA · F

Ligorius ms. Taur. 10 (inde male Gud. 329, 17); Iac. Cattaneus misit Ursato Lendinara 3 Mart. 1670; Leopardi ms. (cf. ad n. 2463) f. 11; Campagnella ms. (1760) 2, 6; Alessi p. 94; Furlanettus p. 292 n. 328, cui contulit amicus; Devit p. 66 n. 58.

Versuum ordinem non observat Leop. — 1 M·L Camp., M·F[L] (sic) Leop. — 3 N·N·S Leop., H·M·S Camp. — 4 FR· pro F Lig. — X pro XX priore Leop. — 6 F habet Devit, om. Lig. Catt. Leop. Camp. Furl.

2466 Badiae in ecclesia S. Mariae Virginis CAMP. — Rovigii olim in aedibus Silvestrii FURL. errore.

C·BAEBIVS·P·F
ROM·T·P·I
SISI · ET
C · BAESIO
FELICI · LIS

Servavit Campagnella 2, 22. 62 (inde Furlanetto p. 355 n. 431; Devit p. 87).
4 /T·BAEBIO traditur.

2467 in ecclesia Villaebonae apud Castrobaldum.

M · COCCEI
M · L · SALVI

Redianus f. 91 (inde Gud. 355, 4).

2468 in ecclesia apud turrim S. Donati REDIANUS (praecedit ibi n. 2467). In ruinis basilicae S. Donati de Pedruvio PRISCIANUS. Significari ecclesiam S. Donati de Pedruro in parochia Fiessi monuit Guarini *chiese* p. 428.— Frustra indagavit DEVIT.

D · M
C·VIBI·FIRMI
VALERIA
DVRITATA
FILIO
PIISSIMO
ET SI BI

Duo exempla extant, codicis Rediani f. 91 (inde Gud. 247, 3) et Prisciani vol. 1 f. 9'. Inde posteriores: Ligorius ms. Taur. 8, Ferr. p. 40 omnino ex Prisciano; Guarini 1621 p. 428; Malvasia p. 471 aperte ex Ligorio; Mur. 1228, 11 ex historia Ferrariensi; Frizzi 1, 237 ex Prisciano Guarinio Ligorio; Devit Polesine p. 92 ex Anonymi hist. Ferrariensi servata in bibliotheca Silvestriana tom. II p. 21, qui Anonymus sine dubio pendet a prioribus.

In vv. div. consentiunt Red. et Prisc., nisi quod hic 4. 5 coniungit. — 7 SI om. Red.

2469 Stientae in turri ecclesiae SARDUS et LIGORIUS I. — Vicarani LIGORIUS II.

FADIENAS
RESTITVTAS
T·FADIENVS
VOLVSIO

Alex. Sardus in add. ms. ad Priscianum; Ligorius bis diverse, primum ms. Taur. 8 acceptam referens domino Lunardo (inde Gud. 320, 6), deinde ms. Taur. l. c., Ferr. p. 35 (inde Guarini 1621 p. 453 et ex hoc per Ughellium Donius ms. Barb. p. 198; Fabrett. 622, 191; Baruffaldi mon. f. 29 ex Ligorio; Scalabrini inscr. n. 81 a prioribus; Frizzi 1, 237 item).

Sic Sardus. Ligoriana exempla, quorum alterum fortasse non est nisi Sardi corruptum, sunt haec:

Ligorius I:	*Ligorius II:*
FADIENAE	FIDIENAE
RESTITVTAE	RESTITVTAE
T · FADIENVS	T · FIDIENVS
ANDRONICVS	VOLVSIVS

2470 in villa Stientae in plebe S. Stephani.

GIDI · L · LVLIV
IN · AGR · P · A

Scalabrini inscr. n. 63 et in adnotatione ms. ad Guarinium *chiese* p. 430.

XXXIII. COL. ATESTE *(Este)*. *Tribu Romilia.*

Atestinae inscriptiones in universum simul cum Patavinis tradi solent, ut nobis hic de iis tantum auctoribus dicendum sit, qui de Ateste solo egerunt. Corpora antiqua autem cum Atestinorum proprium caput non habeant, sed Atestinis quos habent non multis locum dederint inter titulos agri Patavini, primus, de quo hic agendum est,

I. Hieronymus est presbyter Atestinus, cuius extant libri chronicorum patriae duo, unus Latine scriptus neque editus nec mihi visus manu scriptus, adhibitus tamen ab Hipp. Angelierio et ab Alessio, alter Italice scriptus et ipse rarissimus (mihi visus in bibliotheca Marciana misc. vol. 467 et in Patavina municipali; praeterea scriptus extat in Ambrosiana cod. O 151 sup., item Latine versus cod. D 149 inf.) editus sine loco et anno et adeo sine indice (cuius vices facit imago aliqua oppidi) dictus in ipso opere *la cronica dela antiqua citade de Ateste.* Quod vulgo scribunt editionem hanc prodiisse c. a. 1480 argumentis allatis nullis, id vel eo refellitur, quod titulum allegat Hieronymus n. 2490 eruderatum a. demum 1490. De auctoris aetate non magis constat; videtur tamen secundum ea, quae collegit diligentissimus Alessius p. 14, vixisse post a. 1511 et mortuus esse fortasse c. a. demum 1530. Ceterum inscitis nugis miscuit epigrammata quaedam genuina, sed ea quoque fere et epitomata et interpolata.

II. Hippolytus Angelieri medicus Atestinus quae collegit, habemus partim in collectaneis eius scriptis servatis in codice olim bibliothecae Barberinae n. 1952, nunc Vaticanae n. 9141 f. 144—152, cardinalis Barberini familiaribus saec. XVII med. de corpore inscriptionum paraodo cogitantibus oblato a Michaele Lonigo (unde sub huius nomine Donius eum citat in codice suo scripto), inscripto sic: *Antichaglie che si ritrovano in Este, suo territorio e altrove*; partim in libello 'de antiquitate urbis Atestinae', quo scripto usi sunt Puteanus (qui quidem codicem autographum se ait adhibuisse) et per Puteanum Gruterus*), item Ursatus Solomonius Alessius (p. 150), editus autem est anno demum 1722 ex manuscriptis duobus editoris et Lonigae, sed parum emendato utroque, ab Alexandro Burgos professore Patavino in Graevii et Burmanni thesauri antiq. Ital. tomi VII parte II. Utrumque tractatum nuper inserendum curavi actis academiae Patavinae. — Collectanea illa, quibus auctoris nomen adscriptum non est, esse Angelierii huius facile intellegitur, cum et tempus conveniat et conveniant fere exempla titulorum locorumque indicationes, denique etiam excerpta ex chronicis oppidi, Hieronymo Atestino, Sigonio, Scardeonio, quibus usum Angelierium apparet librum editum paravisse, in collectaneis illis adsint omnia auctorum nominibus praescriptis. Est tamen utriusque libri ratio plane diversa. Nam Vaticanus cum pars sive fuerit sive ut fieret destinata fuerit commentariorum de rebus Atestinis (nam f. 151 ita scribitur *di che avanti habbiamo fatto memoria nel capitolo degli autori, che han fatto mentione della città Atestina*), tamen ut dixi collectanea magis refert quam opus absolutum et, demptis excerptis variis hic illic interpositis, rerum antiquarum Ateste et in agro Atestino inventarum index est diarii fere forma conceptus, et incipiat ab inventis a. 1168. 1274. 1278. 1498, desumptis scilicet ex chronicis libris, deinde recenseat auctoris aetate reperta ab a. 1564 m. Dec. ad a. 1592 m. Nov. Liber autem a Burgosio editus aperte compositus est ex ipsis illis collectaneis redeuntque ibi p. 7. 8 eodem fere ordine, scilicet temporis quo reperti sunt, tituli in collectanea relati. Unde etiam apparet, quo tempore Angelierius libellum editum scripserit; scilicet desinit series illa in titulo Cinciae Lepidae reperto 26 Febr. 1592 et absunt quae in collectaneis extremo loco scripta sunt reperta eiusdem anni mense Novembri; quapropter si quidem vere Alessius (p. 18) praefationem libri editi rettulit ad a. 1576, auctor eum postea auxerit necesse est. Contra etiam libellus editus quaedam habet, quae a collectaneis illis absunt, nempe omnia quae in editione p. 8. 9 sequuntur post titulum Genetii Oratae, item quae ibi leguntur p. 5. 6 non desumpta ex Scardeonio. — Angelierius in iis quae profert ex lapidibus sibi visis (nam alia addidisse eum ex Scardeonio aliisque supra iam observavimus) optimus auctor est, diligentissimus in locis adscribendis et indicanda forma monumentorum, quae in cod. Vat. saepe etiam depingit; denique versuum ordinem in collectaneis perpetuo observet, cum in libello edito raro retineatur. Nec fidem eius minuit, quod ex chronicis municipii et Hieronymo Atestino quaedam excerpsit partim falsa, partim certe interpolata; neque ipsi fraudi esse debet, quod proponit titulum in lapide opinor fictum Attilae n. 193* et (in ed. p. 2) fragmenta nuper, ut ait, in bibliotheca Vaticana reperta annalium Volusianorum, quem immundae chartae poetam Patavini solent cum reliquis 'civibus illustribus' recensere.

*) Inter Peiresciana cod. Paris. 8958, de quibus dicemus in Patavinis, etiam Angelierianorum vestigium apparet f. 200; veniunt haec opinor a Puteano. Praeterea quae leguntur in cod. Pinelliano Ambros. D. 436 inf. 'inscriptiones marmorum et monumentorum in urbe Atestina et eius agro repertae', descripta sunt ex Angelierii commentario Latino.

III. Muratorio Atestina quaedam de lapidibus descripsit Ioh. Franc. Bonamicus eques Ravennas.

IV. Antonii Angelieri vel potius Pauli Vagenti nescio cuius (nam hunc verum huiusce commentarii auctorem esse contendunt, v. Alessi p. 128; Vedova *scritt. Padovani* 1, 47) qui extat libellus sic inscriptus: *breve notizie intorno alla terra d'Este* (Este 1743. 8 pp. 144), deinde, postquam prodiit contra auctorem censoris severi (qui Alessius esse putatur) acerrima castigatio (*lettera del Sig. Patrifilo Antibabazo al Sig. D. R*[*izzardi*] *sopra il nuovo libro chiamato* cet. S. l. et a. 4. pp. XV), denuo excusus hoc titulo: *saggio istorico intorno alla condizione di Este* (Venetiis 1745. 8. pp. 159) ut ad reliqua omnia, ita ad epigraphiam quoque inutilis est; pauca quae profert epigrammata omnia fere aut extant aut alibi habemus melius descripta.

V. Isidorus Alessi Estensis (1713—1799) inter harum partium auctores longe optimus bene meruit ut de historia ita etiam de epigraphicis studiis edito opere splendido *ricerche istorico-critiche delle antichità di Este. Parte prima dalla sua origine fino all' a. 1213.* (Patavii 1776. fol. pp. 754). Adhibui praeterea eiusdem libri partem priorem (cap. I—XV) ipsius auctoris manu scriptam cum subscripta in fine die absoluti laboris (1770 26 Nov.) servatam hodie in bibliotheca societatis Estensis et ab ea societate Patavium ad me missam, ut ibi excuterem; at ut par erat in scriptore diligentissimo, perpauca inveni, ubi liber scriptus praestaret edito, ad quem auctor multa addidit in scripto libro non invenienda. Alessius Furlanetto rei epigraphicae usu inferior est, diligentia superior omniaque apud eum sunt recta simplicia plena; nec per longos annos remisit laborem quem plerique defugiunt lapidum per agrum dispersorum investigandorum. Scriptum commentarium adhibuit (praeter Angelierianum, de quo supra diximus) Iohannis Antonii Lonigi elaboratum a. 1719 '*Este sostenuta città e colonia*' (cf. p. 166), quem ego quoque vidi in bibliotheca societatis Estensis n. 32; sed pauca habet utilia.

VI. Io. Dom. Coletus 'veteres inscriptiones, quae in oppido et agro Montis Silicis exstant. Venetiis 1784'. Sylloge haec extat cum Coletianis aliis Venetiis in bibliotheca Correriana C. 5. 4 exemplis duobus pariter autographis, quorum ab altero eoque meliore adnotationes absunt, in altero adsunt. — Titulos plerosque vidit ipse; adhibuit praeterea codicem Canonici similem Rediani.

VII. Museum Obizzianum, quod est Catai prope Battagliam non longe a Patavio, factum est c. a. 1789 seq. a Thoma Obizzio eius castelli tum domino, quo mortuo a. 1803 ex testamento eius pervenit ad ducem Mutinensem. Descripsit id Caelestinus Cavedoni (*indicazione dei principali monumenti del reale museo Estense del Catajo* Mutinae 1842. 8. pp. 137), sed ex inscriptionibus non rettulit nisi paucas; omnes edidit Furlanettus in Patavinis, qui citat etiam p. 13 et alibi explicationem titulorum eius musei duodetriginta abbatis Henrici Sanclemente. At nulla plane indicatio superest locorum, unde sua sibi paravit Obizzius neque

Cavedonius Furlanettusque eiusmodi schedas repperernnt nec habui ego, ut in his, fere ut in Veronensibus Maffei, pleraque posita sint in coniectura. Separavi primum urbanas et quarum originem testatam habemus et quas sola forma arguit venisse ex urbe Roma, quarum elenchum dedi n. 199*. Alii originis externae tituli sine dubio empti sunt Venetiis; nam inde proxime profecti sunt videnturve praeter n. 2997 unus n. 2221 Venetus origine (quantum quidem nobis constat), item ex Asia minore et ex Dalmatia quos recensui inter falsos vel alienos n. 198*, denique Aquileienses quattuor n. 752. 796. 1032. 1426 et Histrici septem n. 41. 385. 428. 435. 440. 457. 534. Ex reliquis titulis musei eius de multorum origine Patavina Atestinave aut constat per testimonia priorum aut formularum ratio (ut *locus sepulturae, retro cet.*) vel tribus vel ipsa cippi figura titulum demonstrat non advectum esse aliunde. Ita qui restant originis plane incertae, nec multi sunt nec magni momenti. Nos titulos eius musei, qui nullam externae originis suspicionem moverent, recensuimus inter Atestinos, cum his melius convenire videantur quam Patavinis.

VIII. Museum estense municipale institutum est a. 1836 cura praesertim Vincentii Fracanzani, qui tum praefuit municipio, statimque copiosam habuit supellectilem antiquariam inlatis ei monumentis antiquis tam quae adhuc steterant in hortis Contarenianis (quae sunt fere Ramusiana de quibus agemus in Patavinis, demptis non ita paucis incuria hominum interim absumptis, additis non multis postea repertis) quam quae sibi pararat Isidorus Alessi. Praeterea quae quotidie ibi et in agro eruderantur statim fere museo inferuntur cura optimi praefecti Eugenii Gasparini. Denique pauca ego musea vidi tam commode adornata et studiosorum utilitati tam recte parata. — Externos titulos museum non recepit, exceptis Ramusianis vel Contarenianis de quibus diximus; nam cum Ateste minus et floruerit et floreat quam vicinum Patavium, raro cives eius externos lapides eo advexerunt. — Vidi etiam tabulas ab Iosepho riccoboni delineatas titulorum Estensium servatas a societate Estensi, neque tamen inde profeci, cum extent ipsa marmora.

IX. Gaetanus Nuvolato *storia di Este*. Este 1851. 8. pp. 656. Cum totus fere pendeat ab editis, maxime a syllogis Furlanettianis, raro librum citavi.

Quam frequens apud auctores antiquos mentio est Patavii, tam rara oppidi vicini Ateste, nec fere quicquam ponitur nisi nudum nomen (Tacitus hist. 3, 6; Martialis 10, 93; Plinius h. n. 17, 17, 122 cf. 15, 23, 94; itin. Anton. p. 281). Venetis tribuunt Plinius (h. n. 3, 19, 130) et Ptolemaeus (3, 1, 30). Colonia dicitur apud Plinium l. c. et in titulo n. 2501, ex quo item intellegitur, quod etiam aliis argumentis confirmavi in comm. ad mon. Ancyr. p. 41, quo tempore post proelium Actiacum a. u. c. 725 commissum veterani deducebantur, rem publicam eam, quae ante fuit Ateste, non sublatam esse, sed ita mansisse, ut deducti eo novi cives ei adscriberentur, ipsa autem res publica ius coloniae simul inpetraret; nam positus est militi cuidam *Actiaco proelio navali facto in coloniam deducto et ab ordine decurioni allecto*. Unde Borghesius (opp. 5, 270) Atesta rettulit inter colonias Iulias probabiliter. Veteranorum eo tempore deductorum Ateste praeter primarium eum, de quo diximus, alii quoque tituli non pauci memoriam servant. Ita praeter memoratum duo alii tituli supersunt eiusdem legionis militum, qui et ipsi dicuntur *Actiaci* (n. 2503. 2839; cf. Ferrariensis n. 2389); neque ab his separandi duo tituli omnino aetatis Augustae eiusdem legionis veteranorum n. 2495. 2512, etsi in his Actiaci cognomen non enuntiatur. Idem dicendum de titulis duobus tribusve legionis V urbanae (n. 2514. 2518, item n. 2515, si quidem vere Atestinus est), quos sequuntur tituli alii duo legionis V cognomine nullo adiecto (n. 2508. 2510), et de uno militis legionis XIIX (n. 2499), cum propter nomina legionum hi milites et ipsi probabiliter referantur ad exercitum Augusti ante devictum Antonium. Denique tituli militum unius legionis IX (n. 2509), duorum legionis XII (n. 2502. 2520), unius legionis XV (n. 2516), fortasse etiam unius legionis XIIII (n. 2497), cum et ipsi optimae aetatis sint, iure cum his coniungentur. Contra *collegium veteranorum Augustorum* (n. 2475; cf. n. 2476) aetatis est multo posterioris. Apparet autem ex supra dictis non unius legionis veteranos deductos esse Ateste, sed plurium, maxime V et XI; ut similiter Beneventani tituli eiusdem aetatis eo deductos esse ostendunt veteranos praesertim legionum VI et XXX. — Magistratus raro memorantur; inveniuntur tamen *II viri* (n. 2785), *aediles* (n. 2785), *quaestores aerarii* (n. 2785) vel *quaestores* nude (n. 2524), quem honorem non infra, fortasse adeo supra duoviratum fuisse inde colligitur, quod et in ordine summum locum tenet et iterationis notam adscriptam habet. Decurio ubi reperitur (n. 2501. 2524. 2860; cf. n. 2393), semper dicitur *decurio adlectus*, quod alibi raro offendes. Sacerdotes reperiuntur *pontifex* (n. 2785) et *flamen Augustalis* (n. 2524). Reperiuntur item *sexviri iidem Augustales* (n. 2523) sive *sexviri Augustales* (n. 2528. 2530) sive *sexviri* nude (n. 2531. 2532; cf. n. 2526. 2527), in his ingenuus nullus. — Tribum Atestinorum Romuliam (sic n. 2785) sive Romiliam fuisse praeter lapides infra relatos declarant tituli Patavinus n. 2785, urbani L. Cassii L. f. Rom. Nigri *domo Atestae* (Grut. 536, 5) et M. Propetii M. f. Rom. Firmi *Ateste* (Guasco mus. Cap. vol. 2 p. 8), Germanicus A. Tinii Septimi f. *Romilia Ateste* (Brambach C. I. Rh. n. 932). — Ceterum tituli eo ducunt, ut oppidum post coloniae ius adeptum frequens postea minus floruerit; nam cum tituli numero non pauci sint, longe plurimi videntur esse bonae aetatis et maxime ipsius saeculi Augusti.

Fines Atestini certius determinari potuerant quam evenit in plerisque municipiis Italiae Transpadanae. Primum ad meridiem tam ex locorum natura quam ex indiciis compluribus colligitur agrum Atestinum porrigi usque ad Athesin fluvium, quem adeo videri supergressum esse et pervenisse ad Badiam certe et Lendinaram supra p. 236 observavimus. Atestinos autem et Veronenses sine dubio diremit Athesis fluvius; certe tituli virorum tribus Romiliae prodierunt ad Minerbe prope Bevilacquam (n. 2506) adeoque Porcilii (n. 2653) neque ullum in his locis vestigium est eorum, quae Veronensium propria sunt. Propterea inter Atestinos relati sunt tituli reperti in vicis Solesino, Villa di Villa, Vighizzolo, Carmignano, Stanghella. His accedunt reperti Montagnanae et circa eam in vicis Sabbione prope Colognam, Minerbe, Marega prope Bevilacquam, Urbana, Casale, Merlara, Megliadini S. Fidentii, Saletti, Bresega, Pojana maggiore. In has partes incidit statio quae in via Ateste Mutinam XX ab Ateste lapide fuit *Anneiana* (itin. Anton. p. 281); praeterea notabilis est titulus n. 2482 pago ut videtur dedicatus repertus Megliadini. Fines Atestinos Vicetiam versus pervenisse ad Lobiam usque prope Lonigo oppidum terminus n. 2490 patefacit a. u. c. 619 ibi positus. Tituli in his partibus inter Pojanam et Lobiam circa Colognam pauci reperti sunt et dubiae attributionis; nos Orgianenses duos (n. 2516. 2703) repertumque ad S. Stephani prope Zimellam n. 2642 inter Atestinos rettulimus, quoniam n. 2516 videtur pertinere ad veteranorum deductionem Ateste. E contrario ex vico proximo Sossano prodiit titulus n. 3141 magistratum habens Vicetinorum, item Bagnoli n. 3194 tribum eorum. Mox fines inter Atestinos Patavinosque (de quibus egerunt Alessius Este p. 85 et Furlanettus *guida di Padova* a. 1842, quem tractatum non vidi) ex parte certe definiunt tituli n. 2491. 2492 positi a. u. c. 613 (ut videtur) in summis montibus Euganeis ad Teolum et in monte Venda. Deinde hoc constat supra Ateste montes certe usque ad Arquà, ubi titulus n. 2522 memorat tribum Romiliam, pertica Atestina circumscriptos fuisse. Id ipsum cadit etiam in Monselice oppidum, unde complures tituli emerserunt mere Atestini (n. 2503. 2505. 2511. 2512. 2553. 2609), unicus tantum Patavinus (n. 2504), qui medio aevo, quo oppidum illud originem cepit, aedificandi causa ex finibus Patavinis non longe inde remotis eo allatus esse potest. Etiam Pernumiae eruderati tituli Atestini magis videntur quam Patavini, nam cum alter n. 2597 tribum illorum nominet, alter n. 2525 pertinet quidem ad Augustales Concordiales Patavinos, sed cum eius oppidi nomen enuntiet, magis videtur collocatus fuisse extra fines Patavinorum. Contra Carraram fuisse Patavinorum satis constat, item regionem universam Piovanam. — Non supervacuum autem erit adnotare in regione ea, quam Atestinis tribuimus, tribum Patavinorum Fabiam non reperiri nisi semel vel bis (n. 2504 et fortasse n. 2456), in regione nobis Patavina tribum Atestinorum Romiliam quinquies tantum (n. 2785. 2832. 2839. 2860. 2889), ex quibus quinque titulis eximendi sunt tres, n. 2785 utpote repertus ad aquas Aponas et n. 2832. 2860 ut prolati ex museis nobilium Patavinorum. Unde apparet satis tuto nos uti tribuum indiciis ad regiones municipiorum determinandas.

2471 Pernumiae *vicino al ponte, per cui passa parte dell' acque del fiume Vighinzone, dove principia lo scolatajo della Paltana* MASIERI.

FORTVN
T · PINNIVS
T · F · FIRMVS

Masieri in comm. a. 1758 et *Mem. del Valvasense* 12 (1758) p. 329 et *lett.* 1761 p. 32. Inde Donatus 45, 4; Polcastro Inscr. p. 14 n. 43; Orelli 1734; Furlanettus p. 38 n. 35.

2472 arula. Este rep. 8 ped. sub terra *alla Salute*; extat in museo.

C · TITIVS · C · L
PELOPS · A ·
IOVE · EX · VISV ·
IVSSVS · POSIT *sic*

Descripsi.

2473 Este rep. *alla Salute*, extat in museo.

IOVI · DEPVLSOR
V · S · L · M

Descripsi.

2474 in Villa de Villa rep. 1834; nunc in museo Estensi n. 102.

IOVI · SACR
FVLMINARI
T · TREBIVS
T · F

Contuli. Ed. Furlanettus p. 514 n. 825 (inde Henzen 5630).

2475 in tabella aenea longa '*una spana*' rep. cum aliis pluribus 1582 d. Ian. 26 Settabile *in alcune terre di bachini* ANGEL.

I · O · M · D · D · SAC · PRO
SAL · DOMINORVM · NN · AVGG
IMPP · COLL*eg*IVS · VETERA · AVGG
V · S · L · A

Hipp. Angelieri in cod. Vat. 9141 f. 150 et apud Grut. 1005, 5 et in ed. p. 8. Ex hoc Alessi p. 281; Furlanettus p. 5 n 2; Henzen 6835. Ferretus terr. p. 36 scribit Este in aedibus Pesarorum in cubiculo quodam hoc extare fragmentem: I · O · M · D · D · PRO SAL | D · D · N · N · AVGG . . . . . fraude qua consuevit uti.

1 PRO Ang. (Vat. et Grut.), PAG Ang. (ed.), PAQ Angelieril liber Alessio visus. — 3 COLLICIVS traditur; em. Henzen.

2476 Este rep. a. 1848 12 ped. sub solo *al Pilastro*, nunc ibi in museo n. 98.

Q · LICINIVS · L · F ·
ROM · ATESTE · VET
LEG · XV · APOLLINA
RIS · NYMPHIS
V · S · L · M

Descripsi. Ed. Devit *Polesine* p. 87 missam a. 1850 a Valentinellio; Nuvolato *Este* (1851) p. 150.

2477 ara, rep. Este in via *della Salute*, nunc ibi in museo.

L · MINVCIVS · L · L · OPTATVS
S · V · S · L · M · IDEM · STRAVIT

Descripsi; delineatam misit Eug. Gasperini.

2478 in vico Settabili in aedibus Alexandri Reguzzolae SAL. ANG. AL. Nunc in museo Estensi n. 3.

S I L V A N O
SACRVM
T · CALVENTIVS · T · F
ROM · V · S · L · M

Contuli. Salomoni 1696 p. 78 (inde Mur. 67, 9); Ant. Angelieri Este 1743 p. 21; Alessi p. 250; Furlanettus Est. p. 24, Pat. p. 25 n. 24.

2479 litteris rudibus. Este rep. in colle in hortis Capacinorum, deinde apud Alessium ALESSI. Nunc in museo Estensi n. 4.

C · LARTIVS · C · L
FELIX
VI · V · S · L · M

Contuli. Alessi p. 177; Furlanettus Est. p. 25, Pat. p. 53 n. 60.

3 fortasse *vi(ribus) v(otum) s(olvit) l(ibens) m(erito)*.

2480 Catai in museo Obizziano.

*aug*VSTAE · AED*em*
ES · ARAM · THEN*sum*
AVIA · L · L · E

Descripsi. Ed. Furlanettus p. 434 n. 612.

2481 Ateste rep. 22 Mart. 1585 *appresso la Madonna del pilastro sul cantone, avanti che si arrivi al ponte della Novizza* ANG. (Vat.); in frontispicio aedis S. Mariae Hospitalis ANG. (ed.) URS. ALESSI. Hodie extat in museo Estensi, sed evanida est tota.

V *caput mu* *S*
lieris cum luna
L *in fronte* *M*
C · NVMNIVS
C · F · RA · FVRIO

Vidi. Hipp. Angelierius in cod. Vat. 9141 f. 151 et apud Grut. 84, 4 et in ed. p. 8; Ursatus ms.; Alessi p. 203. A prioribus Furlanettus p. 53 n. 62.

Quae hodie non apparent, dedi inclinatis, eademque fere ne Alessius quidem legit. Qui Ursato contulit, adnotavit v. 4 non legi.

2482 Mejain [= Migliarino] S. Fidentii humi vestibulo templi ianuae ad orientem SAL.

Beccari:	*Salomoni:*
PAG · SA	
VIO /// BEG	
/LA /// AGIS	
L · P///O////	
L GLODIO	....
MVMMI C · B ·	L ... MVMMI-CR ..
OP · MILLIA	....
B//CCLↃↃLↃↃ	.. X .. CVI .. SVM
	... OP ... MILLIA
	.. B ... CCIↃↃ ..

Hier. Beccari misit Ursato 8 Iun. 1673; Salomoni 1696 p. 141 (inde Alessi p. 204, qui exemplum sibi missum legere non potuit, et Forlanettus p. 443 n. 646).

2483 Monselice extracta ex turri campanaria S. Thomae, nunc in museo societatis (*gabinetto di lettura*).

CASTRICIVS
SPONGIARIVS
V S L

Descripsi.

2484 litteris magnis et rudibus. Rep. prope Monselice m. Iun. a. 1837, deinde apud parochum Franc. Maggia FURLANETTUS. Mibi negaverunt ibi extare; emisse enim post obitum Maggiae Schium Vicetinum.

I CENOMANI
rESTITVTI
V · S · L · M

Furlanettus ms. et p. 48 p. 53.

2485 Pendice rep. in campo Rizzardiorum et inlata Ateste in eorum aedes.

Q · CL · O
L · M

Alessi ms. et p. 162 (inde Furlanetto p. 443 n. 648).

2486 rep. Murlongi, deinde apud Alessium ALESSI Nunc in museo Estensi n. 5.

FAVSTA
LARTIA
V · S · L · M

Contuli. Alessi p. 177; Furlanettus Est. p. 27, Pat. p. 53 n. 59.

2487 Merlarae prope Montagnanam in aedificio collapso nunc Barbarigorum.

C · PETRONIVS
C · L · PRIMVS
V · S · *l* · *l* · M

Alessi ms. (ubi postea adiecta est folio inserto) et p. 181 (inde Forlanettus p. 53 n. 62 cf. p. 519).

2 V · S · H · M, explicans *voluit sibi hoc monumentum*, Alessi; em. Furlanettus.

2488 Este rep. a. 1690 in fundamentis eccl. collegiatae effodiendis.

GVSTI · F
COS · II

Salomonis 1696 p. 77 (inde Alessi p. 249 et male Furlanetto p. 445 n. 657).

2489 litteris pedalibus. Ateste rep. 2 Aug. 1588 in burgo S. Petri *per mezzo il bruolo del cl*[mo] *Erizzo*, ubi item columnarum et epistyliorum reliquiae repertae sunt et pavimentum ex saxis magnis; credunt ibi forum fuisse antiquum.

PON

Hipp. Angelieri in cod. Vat. 9141 f. 150'.

2490 cippus ingens rotundus. 'Cum in patriam [Vicetiam] rediturus ad oppidum Leonici diverterem et essem iam prope finem agri nostri Vicentini, ecce agricolae iuxta viam lapidem insolitae magnitudinis effoderunt volvebantque, in quo monumenta haec' (sequitur inscriptio) PAJELL. In villa Lobiae agri Coloniensis, quae est in confinio agri Vicetini IUC. In agro Veronensi in vico qui dicitur la Lobia ad confinia Vicetina a. 1490 inventam SAN. In agro Vicetino Coloniam versus PAGLIARINI. Hoc ipso anno effossus lapis HERMOLAUS BARBARUS iunior 1492. In Lobiano pago inventa, translata in oppidum Leonicum SARAYNA. Leonici in aedibus Ioh. Thianael VICETINUS in cod. sem. Pat. 180; in domo comitis Aeneae Thienei RAMUS.; apud heredes comitis Aeneae Tiene CALDOGNO et BARTHOLINUS; similiter TRINAG. et ADNOT. AD FERRAR. et URS. Leonico munere comitis Hippolyti Bevilacquae illata in museum Veronense MAFF. Ibi extat. — A. 1274 in agro Vicentino repertus fuit lapis rotundus marmoris ferruginei circumscriptus Romanis litteris CHRONICA ATESTINA citata in cod. Vat. 9141 fidei minime certae.

SEX · ATILIVS · M · F · SARANVS · PRO · COS a. u. c. 619
EX·SENATI CONSVLTO
INTER · ATESTINOS · ET · VEICETINOS
FINIS · TERMINOSQVE · STATVI · IVSIT

Contuli edidique vol. 1. n. 549; delineata est in tabula Ritscheliana LV B. Bartholomaeus Pajellus in epistula scripta ad Marsilium Aemilianum edita ab Aug. Gabr. Calvi *biblioteca e storia degli scrittori di Vicenza* vol. 2 (Vicetiae 1772) p. 239 (cf. 3, 54. 55) scribit affuisse se cum erueretur. Ex antiquis habent Iucundus f. 200 in Vicetinis n. 12; Sanutus f. 72 inter Veronenses; Hermolaus Barbarus iunior, qui primus ed. in castig. Plinianis (Romae 1492) f. C 6; Marulus n. 46; Choler ms. f. 69; Apian. 330, 2; Hier. Atestinus f. B 3; Hipp. Angelierius in cod. Vat. 9141 f. 144 ex chronicis ut apparet Atestinis; idem in margine citat Bapt. Pagliarinum historicum Vicetinum (in Pagliarini parte edita non repperi); Sarayna Lat. f. 44, Ital. f. 72 (inde Lisca et Cozza p. 244); Scardeonius p. 82 (inde Hipp. Angelerius ed. p. 5; Salomoni 1696 p. 69); Panvinius in fastis ad a. 618 (inde et ex Apiano Smet. 144, 1; Grut. 198, 6); Manutius cod. Vat. 5237 f. 109, orth. 779, 3; Ligorius ms. Taur. 18; Vicetinus auctor (Iul. Barbaranus) in cod. sem. Patav. 180 f. 190; Trinagius f. 2; Ursinus de famil. p. 33; Ramusius ad Scardeonium suum p. 82; vir doctus saec. XVI in margine libri Ferrarini Regiensis f. 71; Pinelli cod. Ambros. C 61 inf. f. 74'; Pignoria in add. ms. ad Grut.; Castellini in hist. Vic. 1, 11; Caldogno inscr. Vic. n. 63; Th. Bartholinus in adn. ad Grut. ed. 2 l. c.; Ursatus ms. et 1678 p. 30; Cerchiari marm. Ber. p. 146; Maffei Ver. p. 50 inscr. n. 9 (inde Mur. 471, 5), M. V. 108, 1; Alessi p. 79 aere expressit; Maccà *orig. di Vicenza* p. 13; Orelli 3110; Furlanettus p. 81 n. 83; Schio *Vic.* p. 103.

2491 prope summitatem montis Vendae in radi saxo et litteris ferme exesis inventa a. 1670 prid. kal. Aug. rimantibus et detegentibus d. Sertorio Ursato et Alexandro Discaltio URS. ms. *Gran pezzo di rozzo macigno tuttavia osservabile entro ad un bosco oltre la metà del monte di Venda* URS. hist. (1678). *A piè dell'erta del monte Venda dalla parte meridionale, che gira ad oriente, in un curvo seno della scesa della sua larga base, accosto ad un boschetto, sul sinistro margine di una via* ALESSI, qui denuo repperit a. 1748. *Era questo*, ita pergit, *un sasso radicato nel monte, grosso rasente terra circa diciotto piedi* .... *Otto o dieci anni dappoi ch'io trascrissi questa iscrizione, per una soprabbondanza d' acque piovane penetrate sotterra scompaginatosi un pezzo di quella falda montuosa, e giu alla chiesa precipitando, si squarciò il macigno e ne restò diretta la parte anteriore.* Quam diu investigatam et tandem repertam a. 1767 dono abbatis Marsilii Camposampieri suam fecit Alessius et in aedibus suis posuit Ateste. Inde transiit in museum Atestinum sub n. 6 cum hac adscriptione: 'Insigne hoc monumentum, quod Patavini 'Atestinis invidebant, ab heredibus Isidori 'Alexii ex quorundam civium collata pecunia 'argenteis nummis maximis CXX redimendum 'et ex Alexiana domo huc asportandum et reli'quis monumentis, quae vetustissimam hanc 'urbem illustrant, hinc inde ne pereant col'lectis praeponendum Vincentius Fracantianus 'potestas Atestis ad patriae decus curavit 'anno 1834.'

L. caeciliVS Q · F · PRO · COS
TERMINOS · FINISQVE EX
SENATI · CONSVLTO · STATVI
IOVSIT · INTER · ATESTINOS
ET · PATAVINOS

L · CAEICILIVS · Q · F PR a. u. c. 613? 619?
O · COS EX · TERMINOS
FINISQVE · EX · SENATI
CONSVLTO STATVI · IVSIT
INTER · ATESTINOS
PATAVINOSQVE

Contuli edidique vol. 1 n. 547; imaginem proponit tabula Ritscheliana LVIII A. Habent Ursatus ms. et hist. (1678) p. 31 (inde Salomoni 1696 p. 203; Mur. 473, 1); Alessi p. 83; Borghesi *Bullett.* 1833 p. 103 a Furlanetto; Furlanettus Est. p. 29, Pat. p. 76 n. 81 tab. 13a; Nuvolato p. 69 qui ligno expressit; Henzen 5114.

Recte legit primus Alessius. Idem superius exemplum credit antiquius esse inferiore, scilicet restituto post tempus; at cum et litterarum forma in utroque exemplo eadem sit et in simili titulo n. 2492 eadem repetitio observetur, rectius fortasse dicemus utrumque titulum simul incisum esse, ut tutior esset tam a casibus quam a dolo malo hominum. — 7 EX delevit quadratarius.

2492 cippus rotundus in ima parte largior quam in parte summa, cui alius cippus rotundus simul repertus, fractus tamen et minor (Furlanettus tab. 13 n. 2. 3) supra impositus fuit et cum illo iunctus. Rep. ab Iosepho Bissacco m. Iun. 1837 Teoli in collibus Euganeis, deinde Patavii in museo publico.

in columna superiore minore scriptum per latitudinem:

SENATI · cO nsvLTO STAtui
IVSIT

in columna inferiore maiore scriptum per transversum:

L · CAICILIVS · Q · F
PRO · COS a. u. c. 613? 619?
TERMINOS
FINISQVE · EX
SENATI · CONSOLTO
STATVI · IVSIT · INTER
PATAVINOS
ET · ATESTINOS

Contuli edidique vol. 1 n. 548; lapide expressam exhibet tabula Ritscheliana LVIII B. C. Ed. Furlanettus *Bullett. dell' Inst.* 1837 p. 186. 187 et Pat. p. 78 n. 82 tab. 13, 1. 2. 3 (inde Henzen 5115).

In columna superiore verba INTER · ATESTINOS · ET · PATAVINOS aut alio loco scripta fuerunt aut defuerunt.

2493 basis magnae pars, rep. Este in castello antiquo, nunc ibi in museo n. 119.

praeTOR · DEDIT

Descripsi.

2494 Monte Silice in muro prope portam plateae.

PRAEF · PRI
GLOR

Ursatus ms.

2495 cippus rotundus superne excavatus. Este nuper rep. FURLANETTUS 1847. Extat in museo n. 105.

C · AEBVTIVS · C · F ·
RVFVS · AQVIER *sic*
LEGIONE · XI

Contuli. Ed. Furlanettus p. 171 n. 161.

2496 cippus rotundus. Inter Atestinas HIERON. Deinde Patavii apud Bassanios M. AND. 71. 72. URS. Postea Venetiis apud abbatem Honorium Arigonium GRIS. Deinde in museo Nanio GRIS. et RELIQUI. Quod museum nunc Legnari est apud Businellios.

Q. AETR *IVS·M·F* ROM
MACER·MIL *ES·* COR
X · PRAETOR *IA* E
cavis et oper concurrentes

Contuli Legnari imminutam. Hieronymus Atestinus f. *b* 1 (inde Hipp. Angelerius p. 8; Salomonius 1696 p. 80; Mur. 1804, 2 ex Salomonio; indidem omnino Fabrett. 139, 146); Pingonius f. 231'; Scardeonius p. 58 (ex Marcanova, ut ait, qui non habet). 71. 72 (inde Ligorius ms. Taur. 13; Grut. 519, 4); Panvinius cod. Vat. 6035 f. 146; Ursatus 1652 p. 61 aere expressit (inde Mur. 776, 7); Alessi p. 257 a prioribus; Grisellini inter schedas Gazzerianas Taurinenses; Driuzzo n. 50 [165]; Furlanettus p. 183 n. 179 (cf. p. 529) ex lapide.

Subieci tria exempla antiquissima, ut appareat titulum integrum visum esse ab Hieronymo, imminutum ut nunc est a Pingonio et Scardeonio et posterioribus:

Hieronymus:	*Pingonius:*	*Scardeon. 71:*
Q·AETRIVS·M·F·ROM	Q · AETRV . . . ROM	Q · AETRIVS · ROM
MACER · MILES · COR	MACER·MR . . . TOR	MACER · MILI · CORP
II · PRAETORIAE	X · PRAETOR . . AE	X · PRATORIAE

Hieronymus refert ad Atestinos duce Sabino '*del castello de Cyntho*' pro libertate dimicantes contra Romanos ducemque eorum Iunium Secundum nepotem Camilli (cuius epitaphium esse vult titulum n. 2504) et huic epigrammati statim subiungit n. 189*.

2497 Ateste apud conventum fratrum.

ROM
C · ALLI · C · F
LEG·XIII
CLODIAE · C · L
VRORI

Redianus Pat. 93 (inde Gud. 148, 7).

Versus divisi et hiatus signavi ex coniectura.

2498 cippus rotundus in conum finiens formae Atestinae. Catai in museo.

A P P V L E I A
A R E T V S A
C · T R O S I O
LIBERALI · MATR
PONIT · MII · PRAE
TORIAE · CONORTIS · VI
ANN · RVIII

Contuli. Cavedoni Catajo p. 114; Furlanettus p. 183 n. 178.

2499 in monte Baone in pariete exteriore ecclesiae S. Fidentii ALESSI. Nunc in museo Estensi n. 25.

porta quadripartita cum capitibus leonum anulos gerentibus in singulis partibus mediis

T ATIIIVS T *f*
ROM PORCIO
MILES·LEG·XIIII *sic*

Contuli. Alessi p. 253 non recte; recte Furlanettus Est. p. 102, Pat. p. 201 n. 194 (cf. Cavedoni *Bullett. dell' Inst.* 1848 p. 104).

2500 extat Catai in museo.

AVCTVS · L · ALLIEN
VETRAN · LEG · VI
EI · SERVIT · AN · XI·
ITA · EI · PRO · MERITIS
HVNC · TIT · POS · V A
XRV · NA · IN · SAR · H
S · E HIC · ET · HER · MIHI
STAMENTO

Contuli. Furlanettus p. 192 n. 186 (inde Henzen 6253).

7 HERMIA pro HER·MIHI Furl.

Auctus L. Allien[i], vetran(i) leg(ionis) VI . . . Ei servit an(nos) XI. Ita ei pro meritis hunc tit(ulum) pos(uit). V(ixit) a(nnis) XXV. Na(tus) in Sar(dinia). H(ic) s(itus) e(st). Hic et her(es) mihi [fuit t]estamento.

2501 in villa Pojanae territorii in domo illorum de Pojana MARCAN.; *a Pojana maggiore nelle case del C. Paltinerio Pojani detto il Castelo nel muro di fioriria della sua chiesa* CALDOGNO; similiter RELIQUI ANTIQUIORES. Inde ab a. 1780 ex dono comitissae Margaritae Pojanae Vicetiae apud Tornierios.

M · RILLIENVS · M · F
ROM · ACTIACVS
LEGIONE · XI · PROE
LIO · NAVALI · FACTO
INCOLONIAM · DE
DVCTVS · AB · ORDI
N · S · DECVRIO · ALLEC
M O · ERVC

Contuli. Habent Marcanova cod. Bern. n. 371, cod. Mut. f. 166 Vic. 16; Ferrarinus cod. Reg. Vic. 21; Redianus f. 75' Vic. 19 (inde Gud. ind. XCVIII); cod. sem. Pat. f. 190'; Castellini 1, 77; Manutius cod. Vat. 5237 f. 108'. 426; Ligorius ms. Taur. 18; Trinagius inscr. Vicent. (1577) f. G 2; Fabrett. 716, 371 ex schedis Vatic.; Pinellius cod. Ambros. C. 61 inf. f. 65; Caldognus n. 92 ex lapide; Reines. 8, 17 a Bartholino; Don. 6, 14 ab Hier. Alеandro; codex Marcianus cl. XIV n. 45 p. 263 ex schedis Aleandri iunioris; Barbaranus 6, 179; Cerchiari f. 140; Alessi p. 213 qui aere expressit; Tornieri in eph. 1780 Mai. 24 et apud Castellinium 1, 146; Faccioli 2, 40. 3, 268; Coletus in adn. ad inscr. Monselic. ms. n. 11; Macca *stor. del terr. Vic.* 8, 15; Furlanettus Est. p. 46, Pat. p. 173 n. 164; Schio p. 64 tab. 8; Henzen 6959.

7 in DECVRIO finiunt Antiqui cum Cast. Manut. 108 Lig. Fabrett.; plenam legerunt primum Pinellius et Caldognus et auctores Manutii 426 Reinesii Donii. — 8 prima littera M videtur fuisse. — ERVC recte Cald. aliique plerique; male FRVC Pinelli Schio, FRVI Don., FRV Barb. Cf. Borghesi apud Furlanettum Est. p. 47.

2502 Ateste in angulo secundae turris ultra portam montanam q. d. *del socorso* ANG.; in turricula apud Capucinos SAL.; in tertia turri castelli ALESSI. Nunc in museo n. 24.

L · C A L T I V S
SEX · F · ROM
LEG·XII·SIGNIFER

Contuli. Angelierius in cod. Vat. 9141 f. 149' et apud Grut. 538, 1 et in ed. p. 7; Salomoni 1696 p. 77 (inde Mur. 818, 3); Alessi p. 254; Furlanettus Est. p. 101, Pat. p. 171 n. 163 et p. 201 n. 193 (cf. p. 529).

Ang. sic: L·CAELIVS SEX·F·ROM LEG·XII·SIGNIFER.

2503 litteris aetatis Augustae. Moldiriemi prope Monselice rep. in sepulcro, deinde in exteriore parte turris campanariae oratorii comitum Oddi.

Q · COELIVS · L · F
LEG·XI·ACTIACVS
SIGNIFER

Contuli. Coletus inscr. Montis Silicis ms. 1784 n. 11; Furlanettus p. 173 n. 165 qui vidit; hunc male emendavit Cavedonius *Bull. dell' Inst.* 1848 p. 104.

2504 in saxo ingenti litteris optimis. Origine stetisse videtur alicubi in agro Patavino. In oppido Montis Silicis extra muros ANTIQUUS. Extra Monselice in suburbio S. Martini praegrande marmor quattuor columnalis innixum, cuius inscripta pars inferius decumbens ab inferiore loco conspicua est famaque mensa traditur militaris, in qua stipendia militaria numerabantur SALOMONI (p. 47). *In piazza nella pubblica loggia* ALESSI. In pariete aulae praetoriae prope viam COLETUS. Nunc ibi in museo societatis (*gabinetto di lettura*).

T · ENNIVS · F · F · PAB
SECVNDVS
TRIB · MILIT · PRAEF · I · D ·
CVR · AER · T · F · I

Contuli. Marcanova cod. Bern. n. 409, cod. Mut. f. 160 Pat. 41 (inde Scardeonius p. 62; ex eo omnino Hipp. Angelerius p. 6; Grut. 754, 8 ex Scardeonio et Angelerianis; Ursatus 1676 p. 37; Salomoni 1696 p. 362); Felicianus Pat. 10 et 30; Ferrarinus cod. Trai. f. 46' et 50', cod. Reg. Pat. 32; Lilius f. 55; Redianus Pat. 82; Iucundus Pat. 34; Chigianus I. VI. 203 f. 12; Sanutus f. 57'; Mur. 670, 2 ex schedis Valvasoniis; Choler. f. 72. 76; Apianus 345, 4; Smet. 162, 6 ex Apiano; Grut. 404, 6 ex Panvinio. Habent item Angelicanus f. 33' eodemque exemplo Borghini p. 16 ex libello Fr. Pandulfini. Diverse Hieronymus Atestinus f. *b* 2 (inde Hipp. Angelerius p. 9; Salomoni 1696 p. 80; Mur. 711, 4 ex Salomonio). Ex lapide fortasse Manutius cod. Vat 5248 f. 3; certe Ramusius ad Scardeonium p. 62; Pignoria in suppl. ms. ad Grut. 404; Ursatus ms.; Salomoni 1696 p. 47 (inde Mur. 779, 1); Cicognae cod. 1025; Alessi p. 230; Furlanetto p. 99 n. 90 et denuo p. 413 n. 550a.

1 ANNIVS pro ENNIVS Scardeonius, Marcanovam interpolans — Apud Hieronymum Atestinum sic refertur: IVNIVS · SECVNDVS · TRIBVNVS · MILITVM · PRAEFECTVS · IVRI · DICVNDO · CVRATOR · AERARII · TESTAMENTO · FIERI · IVSSIT; nomen cur mutarit, nota ostendit ad n. 2496. Hieronymiani huius tituli, quem citat ex Zabarella, Ferretus deinde simulat se frustum vidisse Mottae apud parochum Pippa rep. n. 1790 sic:

IVNIVS · SE
PRAEF
AERA

2505 rep. a. 1634 *alla Stortola* 3 m. p. a Monselice, extat Monselice *su la piazzetta delle sette chiese* ZABARELLA; in platea septem ecclesiarum in pariete viridarii Hieronymi Duodi URS.; ad parietem aedis sacrae S. Georgii Venetorum de Duodo SAL.; ad forum *alle sette chiese* ALESSI, FURL.; ad scalas Duodorum in pariete, qua itur ad montis fastigium COLETUS. Mihi amici negaverunt superesse.

protome viri *protome mulieris*
T · FANNIO · C · F · ROM
CHORT · I · PRAET
FANNIA · T · L · FESTA · PATRONO
ET · SIBI · VIVA · FECIT

Zabarella *Trasea Peto* (1646) p. 49; Ursatus ms. qui delineatam habuit; Salomoni 1701 p. 591. 1708 p. 201 (inde Mur. 813, 6); Alessi p. 256 aere expressit; Coletus inscr. Montis Sil. n. 10; Furlanettus p. 177 n. 170 qui vidit.

3 EANNIA Sal.

2506 Menerbii [= Minerbe distr. Legnago] in Veronensi agro prope Athesim in aede S. Laurentii ANTIQUI; Maderbe MANUT. — Coloniolae SAR. errore.

M · GELLIO · L · F · ROM
CHORTE · II
MV · GELLIVS · FRATER

Duo exempla extant, Antiqui (inter Veronenses) et Manutii. Illud habent Felicianus n. 144; Marcanova Mut. f. 128' agri n. 55; Ferrarinus f. 27; Redianus f. 69' n. 107; Gammarus f. 110; Lilius f. 45' (inde Reines. 15, 7); Sanutus f. 74; Mur. 818, 7 ex schedis Valerii; Saraynа Lat. f. 51', Ital. f. 74; Panvinius p. 228 (ex eius schedis Grut. 543, 2); Furlanettus lap. Pat. p. 177 n. 171 a prioribus. Manutianum est in libro eius n. 5235 f. 5.

Vv. divisi ad Manutium; 1. 2 coniungunt Gamm. Lil. — 1 M · Man., L · Ant. — CHORTE Red., CHOITE Man., COHORTE reliqui. — 2 MV Manut. Felic. Marcan. Red., MV Gamm., M · Lil. — CELIVS Sar.

2507 Este in ecclesia quae vulgo dicitur S. Thecla MARCAN. similiterque ANTIQUI RELIQUI. — Rep. *nelle lagune di Venezia* TRIVISAN fraude. Este in ecclesia S. Mariae Gratiarum FERRET., item fraude.

L · MESTRIVS
C · F · ROM
LEG · IX

Servavit Antiquus. Habent Marcanova cod. Bern. n. 410, cod. Mut. f. 160 Pat. 42 (inde Scardeonius p. 61); Felicianus Pat. 31; Ferrarinus cod. Trai. f. 50', cod. Reg. Pat. 34; Redianus Pat. 84; Iucundus Pat. 36; Sanutus f. 57'; Apian. 345, 3. A prioribus Panvinius cod. Vat. 6035 f. 146'; Hipp. Angelerius p. 6; Grut. 553, 4 ex Scardeonio et Verderianis; Salomoni 1696 p. 79; Trivisan *lagune di Venezia* (1715) p. 13; Alessi p. 253; Furlanettus p. 202 n. 195. Huc videtur spectare fragmentum, quod Ferretus vult se vidisse loco indicato: ... RIVS · C · F | .... EG · IX ·

Versuum divisio incerta. — XI pro IX Ferrarinus emendans. — Imperfectam dicit Red.

2508 ad Ateste extra burgum Caldivien in fundo Maganzarum in sepulcro rep. et apud eos adservata ALESSI. Nunc in museo Estensi n. 22.

L · OSIDI · L · F · ROM
LEG · V ·

Contuli. Alessi p. 251; Furlanettus Est. p. 98, Pat. p. 202 n. 196 (cf. Cavedoni *Bullett.* 1848, 104).

2509 Monselice in platea septem ecclesiarum in pariete viridarii Hieronymi Duodi.

FABRVM · C
TII · PRISCIA

Ursatus ms.

2510 in villa Solesini in curia maioris ecclesiae ANG. Locum non indicat, sed habet una cum n. 2446, quae extabat tum Sarzani prope Rovigum, SCHEDULA URS. — Este in ecclesia S. Mariae gratiarum prope portam *dietro un tavolato posto al muro* FERR.

C · RVTILIVS · T · F
ROM · LEG · V

Hipp. Angelierius in cod. Vat. 9141 f. 149' et in ed. p. 7 (ex hoc Alessi p. 252 et Furlanettus p. 203 n. 197); aliunde schedula ad Ursatum missa, in qua delineatur. Ferretus terr. p. 23 ait vidisse se fractam, cui ne credas.

Versus continuavit Ang. — 2 LEG · C · V schedula Ursati. — C · RVTIL ... | ROM · LE .... Ferr.

2511 supra Monselice in turri arcis in arcu qui supereminet SAL., similiterque RELIQUI. Extare adhuc titulum, sed ad eum accedi non posse amici mihi narraverunt.

L · SINCIO
Q · F · ROM
DRACONNI
MIL · COH · V · PR
5 VIXIT · AN · XXI
MILITAVIT · AN · IV
SINCIA · Q · F///

Monselicensis Furlanetti:
L · SIN · C · F ....
... OVF ... BOVI
DRACONNI
MIL · COL · IVPR
5 VIXIT XXI
MILITAVI · AN · IV
SIN · IANO · P

Salomonius:
L · SIN · CIO
... O ... ROM
DRAGONNI
... IP · PR
reliqua desunt

Tria exempla habui Salomonianum 1708 p. 199 et hominis cuiusdam Monselicensis inter Furlanettiana (quo usus est Furlanettus p. 179 n. 175 et traditum mihi Monselice ab amicis. Hoc secutus sum, nisi quod ibi est v. 2 Q .... ROM, et 5 XXIX pro XXI: duo alia subieci.

2512 in cippo rotundo magno litteris magnis. Rep. a. 1822 prope Monselice *nella sezione di Vetta* FURLANETTIANA. Deinde Este in museo n. 18.

leo *bos* *leo*

C · TALPONI
VS · P · F · ROM
LEG · XI

Contuli. Furlanettus Est. p. 79, Pat. p. 171 n. 162, item in scheda ab amico ei missa.

2513 extra Patavium in villa Bavoni.

MATER
ENO · C · F
*ro*M · SEVERO
*mili*TI · COH · XI · PR
ann XXIII · FRATRI
ENA · C · F
*p*RISCA
sibi ET · SVIS · V · F

Redianus Pat. 94.

1 scribe MATRI vel MATERNO · F, ut praeterea pone deesse principium.

2514 cippus rotundus. Villa di Villa rep. et illata in museum Estense eo ipso die, quo ego eo adveni.

C · TITI · C · F · RO*m*
MAGNI · LEG · V
VRB · SIGNIFER *sic*

Descripsi.

2515 in antiquo lapide apud D. Andream Lauredanum (urbs non enuntiatur, significantur fortasse Venetiae) COD. MARC. Romae DON. — Huc rettuli propter argumentum, potestque fieri, ut Ateste advecta sit Venetias.

M · TVDICIVS · M · F
ROM · NIGER · LEG · V · VRB
SIBI · ET · GRANIAI · M · L
APHRODISIAI · VXORI

Legitur in cod. Marciano Lat. XIV, 175 f. 22' (praecedunt excerpta ex Valeriani antiq. Bellunensibus, sequitur titulus urbanus militis Atestini Grut. 536, 5); Donius 6, 119 (inde Mur. 860, 2) ex schedis Vaticanis nescio quibus.

2 ROM om. Don. — 4 AFRODISIAI Don.

2516 Orgian MAN. LIG. TRIN. in ecclesia S. Antonii CALD. Nunc Vicetiae in aedibus Tornieri.

L · VALERIVS
T · F · LEG · XV
T · F · I

Contuli. Manutius cod. Vat. 5237 f. 427'; Ligorius ms. Taur. 18; Trinagius F 4 (inde per Marzarium Mur. 863, 2); Castellini 1, 87; Caldogno n. 60; Barbaranus 6, 77; Cerchiari f. 137; Facciolius 3, 255; Macca *stor. del terr.* 10 (1814), 24; Schio p. 65 tab. 5.

2517 magnus lapis litteris bonis. Extat Catai in museo.

M · VETTIO · M · F
ROM · PATRI ·
ARRVNTIAE · SEX · F ·
QVARTAE · MATRI ·
Q · VETTIO · Q · F · QVINTELLO *sic*
FRATRI
M · VETTIVS · M · F · ROM ·
VITALIS · MISVS · EST · *sic*
CNOR · VII · PRAET ·
T · F · I

Contuli. Furlanettus Est. p. 124, Pat. p. 253 n. 264.

5 nisi lapicida pro M · F male dedit Q · F, statuendum est Arruntiam Quintelli et Vitalis matrem primum Q. Vettio, deinde Manio nupsisse.

2518 titulus monumenti rotundi litteris bonis. Vigizzoli a tergo ecclesiae REDIAN.; *nella cappella maggiore della chiesa dalla parte di fuori* ANGELERII (Vat.); similiter ANTIQUI RELIQUI et POSTERIORES. Nunc imminuta Este in museo publico.

A · VETVRIO · A · F · PATRI
PETRONIAI · A · F · TANNIAI · MATRI
TERENTIAI · T · F · SECVNDAI · VXORI
C · VETVRIVS · A · F · LE*g* · V · *VRB*
TESTAMENTO · FIERI · I*VSSIT*

Contuli. Habent Marcanova cod. Bern. n. 567, cod. Mut. f. 161' n. 53 (inde Ferrarinus cod. Reg. f. 148; Scardeonius p. 62); Redianus Pat. 96; Hipp. Angelerius cod. Vat. 9141 f. 144' et in ed. p. 6 (ex eius schedis et Scardeonio Grut. 568, 2); Salomoni 1696 p. 115; Alessi p. 253; Furlanetto Est. p. 91, Pat. p. 204 n. 199.

5 LEG · V · VRB Red. Angel. Sal. (hic VBR pro VRB err. typ.) Alessi; LEGVM (om. VRB) Marcanova. Iam omnem de lectione dubitationem (cf. Borghesi ad Furlanettum l. c. et in opp. 5 p. 113 cum adn. Renierii et Henzeni et p. 211) sustulit titulus recens repertus n. 2514; cf. etiam n. 2508. 2510.

2519 Catai in museo.

T · VIBIO · T · F · RO
CENT · LEG · V

Contuli. Furlanettus Est. p. 127, Pat. p. 203 n. 198.

2520 cippus rotundus. *Alla Stanghella* prope Rovigum in fundo Marci Beltrame, qui servat.

caput bovis ad pyramidem
leo *leo*
. Q . . . . F · ROM
scutum *legi*ONis · XII *galea*

Furlanettus p. 428 n. 587.

2521 arca magna. Sabioni in porticu S. Georgii ANTIQUUS. Sabbione, qui est vicus prope Colognam, in via publica ALESSI. Cologna missa est ad Venetum senatorem Angelum Quirinium et collocata in villa eius Altichieri prope Patavium FERRETUS, FURL. Eo museo distracto arcam emit lapidarius quidam et dissecuit, titulum autem vendidit museo Estensi FURLANETTUS ex ore Ludovici Mabil. Nunc in eo museo n. 113. — Cremonae FERRAR. f. 127; Fraxini PANV.; Pomponeschi ad Padum MUR., male omnes. Propter praescriptionem Muratorianam Mantuae titulum asserit LABUS *mus. di Mantova* 3, 356; propter Panvinianam SALOMONI 1696 p. 140, auctorem laudans Iacobum Zabarellam, refert inter Patavinas utpote extantem Frascene in districtu Montagnanae.

ALBVCIA · CHRESTE
SIBI · ET
P · CORNELIO · EGLOGO
CONIVGI · BENEMERENTI · ET
P · CORNELIO · ALBVCIO · FILIO
VI · VIR · AVGVSTAL · ET
ALBVCIAE · SYNTYCHE · ET
P · CORNELIO · PAMPHILO · ET
LIBERTIS · LIBER*ta*BVSQ*ue*
/ / / / / / /

Contuli. Habet Antiquus, scilicet Felicianus n. 145; Marcanova Mut. f. 128' agri n. 56; Ferrarinus f. 27' et denuo f. 127'; Redianus f. 72 n. 143; Sanutus f. 74; Mur. 671, 6 ex schedis Farnesiis; item Manutius orth. 250, 92 aperte ex Antiquo. Panvinius Ver. ms. p. 306 (ex quo et ex Manutio repetivit Grut. bis 395, 2 et 396, 9) unde habuerit non liquet. Denuo de visu Barbarano *hist. eccl. di Vicenza* 6; Alessi p. 245; Ferretus inscr. Patav. 4, 46; Furlanetto lap. Pat. p. 150 n. 139.

Addunt in fine SVIS Red., EIVS Fel. Marcan. Alessi; eo loco hodie lapis pessumdatus est nec quicquam certi deprehenditur.

2522 ibidem [praecedit apud villam Bavoni] in cacumine montis RED.; in monte Arquadae in Bolani aedibus SCARD.; Arquadae in pariete viridarii comitum S. Bonifatii prope ianuam SAL., similiterque URS. Nunc Catai in museo Obizziano.

ANNEIARIA · C · F
FESTA
T CARNIVS Q F
ROM DECVRIO

Contuli. Habent Redianus Pat. 77; Scardeonius p. 81 (inde Grut. 385, 3; Alessi p. 87. 221); Ursatus ms.; Salomoni 1696 p. 153; Furlanettus p. 270 n. 292.

1 fin. F hodie effractum servavit solus Red. Deest item primae litterae pars.

2523 Montagnanae rep. 1727 cum urna sepulcrali, deinde apud praeceptorem publicum Lionati NOV. VEN. Ex aedibus Davò venit Ateste ad Alessiam ALESSI. Nunc in museo Estensi n. 14.

T · ARETIVS · T · C · L · L
APIOLVS · IIIIII · VIR
IDEM · AVGVSTALIS
SIBI · ET
ARETIAE MODES
TAE · LIB · SVAE · ET
T · ARETIO · PROCVLO
SPVRIO · MODESTAE
LIB · FIL
V · F
H · L · S · H · N · S

Contuli. *Novelle della repubbl. delle lettere* (Venetiis 1729) p. 137; Mur. 194, 2 ab Apostolo Zeno (inde Orelli 3926); Alessi p. 244; Furlanettus Est. p. 69, Pat. p. 150 n. 140.

2524 rep. a. 1826 in vico Casale prope Este ANON. FURL. Extat ibi in museo n. 3.

M · DOIVS · M · F · RO.. *sic*
CLEMENS · DECVR · ADL..
QVAEST · II · FLAMEN ·
AVGVSTALIS · ER HS LXXVI
T · F · I

Contuli. Habet Anonymus in societatis Estensis miscellaneis n. 63 n; Furlanettus Est. p. 44, Pat. p. 103 n. 94.

I M·P lapicida dedit; tectorio ea P formatam esse litteram F sublatoque illo se praesente remansisse P narrat Furlanettus.

2525 Pernumiae rep., fuit ibi in angulo meridionali ecclesiae parochialis. Frustra quaesivi.

L · DVCEN
ATIMET
PATAVI
AVG · CONC
PYRALLIDI
LIB · INF · P · XI
R · P · XI

Masiero in comm. de Pernumia a. 1758 et in *Mem. del Valvasense* 12 (1758) p. 327 (a quibus pendent Polcastro inscr. p. 26 n. 22 et Donat. 92, 5) et *lett.* 1761 p. 5; Alessi ms. et p. 88. A prioribus Orelli 2384; Furlanettus p. 168 n. 158.

4 CONC minoribus litteris Alessi. — 7 XI Alessi, XL Mas.

2526 Vighizzoli *murata in una testa della casa del capellano* ANGELIERIUS (Vat.)

L · GRA
L · L · DON
MATR
IIIIII VIR
SIBI et
MAGIaE
COniugi

Servavit Hipp. Angelieri cod. Vat. 9141 f. 144', item in ed. p. 7. Ex hoc Alessi p. 238 et Furlanettus p. 159 n. 140.

6 MAGIE traditur.

2527 Este in museo n. 72.

L · LV..
PH..
IIIIII..

Contuli. Furlanettus Est. p. 161, Pat. p. 437 n. 620.

2528 Monte Buso.

T · PVLLIO · T · L · LINO
IIIIII · VIRO · AVG
ALBIA · L · L · MYRINE
SIBI · ET · VIRO · V · P

Servavit Antiquus. Habent Marcanova cod. Bern. n. 405, cod. Mut. f. 159' Pat. 37 (inde Scardeonius p. 61; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 101' aperte ex Scardeonio; Grut. 460, 6 ex eodem; Salomoni 1696 p. 108 omnino ex eodem); Redianus Pat. n. 59; Sanutus f. 58; Mur. 203, 4 ex schedis suis nescio quibus, certe pessimis. A prioribus Alessi p. 246; Furlanettus p. 155 n. 146.

Sic Marcanova et Redianus, qui soli auctoritatem habent. Versuum divisio incerta. — 1 T · F · L · LINO Scard., inde T · F · LINO Grut., T · F · LICINIO Mur. — 3 LI · MILENE Scard., unde L · P · MILENE Grut., CLYMENE Mur.

2529 'MCLXVIII anno .... extra veteres muros civitatis in loco qui dicitur Casalis in campo communi ubi modo apparet ingens marmorum ruina ..... effossi fuere plures nobiles et insignes lapides et columnae marmoris partim sanguinei partim ferruginei, ex parte quorum silice strata fuit ecclesia sanctarum Thecle et Erasme, et nonnulli positi fuere ad principales fores pro limine templi, pariter et cimiterium fuit circumseptum. Columnae vero cum multis aliis lapidibus tam magnis quam parvis pro communi dono datae fuere monasterio Carcerum ita supplicante reverendo domino Patricio abbate dicti monasterii, inter quos lapides fuerunt infra scripti ..... unus alius lapis sanguineus, qui videtur fuisse pro basi aut capitello cuiusdam magnae columnae; qui positus fuit in platea communi pro petra banni' [sequuntur ea quae posui in falsis n. 191*]. 'Item alius lapis sanguineus pedum sex et latitudinis pedum trium antiquioribus Romanis litteris incisis tali modo sonantibus' CHRONICA (cod. Vat.). Ateste in templo S. Theclae RED. ANG. ed. p. 6, in lapide fracto add. ANG. ed. p. 6.

DE · pec · PVB · C · RVBENIVS · C · F
LVDVM · GLADIATOR · FECIT

Hipp. Angelierius in cod. Vat. 9141 f. 144 'ex libro antiquitatum Marchionum de membrana' (postea adiecit: 'et reperta in monasterio Carcerum'), item in libello edito p. 7. 18 (inde Grut. 1025, 1) ex chronicis in tabulario communis Atestinorum; cod. Redianus Pat. 89; exemplo diverso Angelierius apud Grut. 333, 6 et in ed. p. 8. Inde Alessi p. 280; Furlanettus p. 390 n. 508.

Subieci tria exempla quae habemus. Versuum divisio in nullo eorum observatur.

Chron.:	*Redianus:*	*Angeleri:*
DE · GOT · V · B · C · RVBENIVS · C · F	PVB · GRVBENIVS · G · FI	C · RVBENIVS · C · F
D · V · VI · GLADIATORVM · FECIT	LVDVM · GLADIATORVM · FECIT	GLADIATOR · FECIT

Primi exempli, quod qui fecit lapidem integrum vidit, ut interpolationis ratio intellegatur, subieci fabellam, quam ex iisdem chronicis excerpsit Angelierius in editis: 'Rubenius Atestinus contra Gothorum formidabilem exercitum anno 413 non longe ab Atestina civitate exercitum ducere haud veritus est in eo loco, qui Motta hodie dicitur. Contra Gothos ... praeclaram victoriam obtinuit, ut Honorius ... imperator admiratus hunc fuerit et se talem fortunam tentare minime ausum fuisse palam dixerit. Huius ..., facinoris lapis ille .... praestat indicium his notis ..... Quod quidem votum triumphans Rubenius persolvit. Postmodum acerba morte praereptus est, cuius pater tam magnum nequiens sustinere dolorem eodem anno 413 vitae finem imposuit, sicut antiqua chronica testatur'.

2530 apud Vigizolam oppidum a tergo ecclesiae RED. similiterque ANG. SCAL. ALESSI. Deinde in museo publico Estensi n. 13.

M · RVFRIVS · M · L
FAVSTVS · MEDICVS
IIIIII · VIR · AVG
VOLVMNIAE · T · F
MASVMAE · VXORI
VOLVMNIAE · Ↄ · L · MVRRAE

Contuli. Habent Redianus Pat. 95; Hipp. Angelierius cod. Vat. 9141 f. 144' et in ed. p. 6 et apud Grut. 464, 6; Salomoni 1696 p. 115; Alessi p. 245; Furlanettus Est. p. 64, Pat. p. 145.

2531 cippus magnus. Este in domo Hieronymi Basadonnae D. Marci procuratoris SAL.; in aedibus Gentilini ALESSI; nunc in museo Estensi n. 19.

L · SICINIO
L·L·OPTATO
IIIIII · VIR
EX·TESTAMENT
PRIMVS·L·
Q·Q·V·P·XX·

Contuli. Salomoni 1696 p. 77; Mur. 746, 1 ab Ioh. Franc. Bonamico; Alessi p. 235; Furlanettus Est. p. 189, Pat. p. 159 n. 149.

2532 in summitate montis Bavonis in sacello SED. similiterque ANTIQVI RELIQVI; in aede [D. Iustinae add. ANG.] Montis Calaonis SCARD. *Nella chiesa di S. Fidentio, dagli contadini detta S. Fenzo, sopra il monte di Baone, per sottopiede appresso l'altare maggiore in terra* MANVT.

L · TITINIVS · ABASCANTVS
IIIIII · VIR
SIBI · ET · TITINIAE · EVTAXIAE
LIB · OPTIMAE
ET · L · TITINIO · TREPTO
ET · TITINIAE · CAMPANIAE · LIB
ET · L · TITINIO · AEVCARISTO · LIB
V · F

Servarunt Antiquus et Manutius. Ex illo habent Felicianus Pat. 17 (inde Marcanova Mut. f. 163' Pat. 63; Scardeonius p. 62 ex Marcanova; Ferrarinus cod. Trai. f. 47', cod. Reg. Pat. 17); Redianus Pat. n. 72; Gudianus cod. 253 f. 17'; Lilius f. 57; Iucundus Pat. 42; Sanutus f. 58'; Apianus 346, 1. Ab his pendent Hipp. Angelierius p. 7 omnino ex Scardeonio; Grut. 474, 7 e Scardeonio et Angelierianis (in ed. 2 v. 1. additur ex ms. Graevii nescio quo); Salomoni 1696 p. 104; Alessi p. 237; Furlanettus p. 160 n. 151. Ex lapide Manutius cod. Vat. 5249 f. 43. Praeterea partem habet Hieronymus Atestinus f. 63, quam repetunt Hipp. Angelierius p. 9 et Salomonius 1696 p. 80 (ex eo Mur. 486, 7).

V. 1. dabo Rediani Gudiani Feliciani Lilii Iucundi, item Manutii. — Vv. divisio est Manutiana. — 1 T pro L· Fel. — TICIN - semper pro TITIN - Lil. — ABSCANTVS Lil. — 2 III VIR Gud., IIIIII VIR · AVG · CLAV cod. Graevianus (cf. lectio Hieronymi). — 3 TICINIAE Gud. — 4 LIB om. Red. Gud. — 5 LVCIO pro L· Man. — TREPEO Red. — 6 CAMPARIAE Iuc., CAMPARE cod. Graevianus. — LIB · ET Man., LIBER · ET Red. Gud., LIBERT (om ET) Fel. Lil. Iuc. — 7 AEVCARISTO Man. Fel. Lil., EVARISTO Iuc., ACRIST Red. Gud. — LIB Man., LIBER reliqui. — Hieronymus sic dat confusam praeterea cum aliis: L · ABASCANTVS · IIIIII · VIR · AVG · CAE · AV · L · SIBI · ET · TITINIS · EVTAXIS · LIB OPT.

2533 Este rep. 1774 *nel brolo* prope ecclesiam S. Firmi, deinde apud Alessium ALESSI. Nunc in museo Estensi n. 71.

...VRI
A TECTO
CAESARI
PORTIC

Contuli. Alessi p. 219 (in ms. deest); Furlanettus Est. p. 161, Pat. p. 435 n. 619.

2534 epistylii pars, supra Monselice in rupe rep., extat ibi apud directorem nosocomii Piombin.

O · III

Descripsi.

2535 fragm. Monselice in superiore parte fenestrae turris SAL.

C · E · A
OB · HONOI
VIAM · STRavit

Salomoni 1708 p. 199 (inde Furlanetto p. 438 n. 626).

3 STRV traditur.

2536 Catai in museo Obizziano n. 727.

QVINQ BIS
FLAMINI · IVLI
SEXVIRALi

Contuli. Ed. Furlanettus p. 433 n. 609 (cf. Cavedoni *Bull dell' Inst.* 1848 p. 109).

3 SEXVIR · ALbus Furlanettus male; punctum non adest.

2537 cippus rotundus. Murlongi rep., extat in museo Estensi n. 117.

P · AETIO · P · L
///AMO
///TORI

Descripsi. Furlanettus p. 430 n. 591.

2538 cippus rotundus in pyramidem finiens superne excavatam. Este nuper rep. FURLANETTUS 1847. Extat ibi in museo n. 99.

leo *caput* *leo*
cubans *capri* *cubans*
L · ALLENIVS ·
L · F · ROM · VESPA
corolla
PECTINATOR

Contuli. Ed. Furlanettus in lex. Forcelliniano s. v. pectinator et Pat. p. 210 n. 206 (inde Henzen 7265).

2539 Calderigi in hortis Vidman rep. 26 Mart. 1697 LONIGO similiterque SAL.

ANTEROTIS
FVLLONIS

Salomoni 1701 p. 588, 1708 p. 183; Zeno, qui vidit, in epistula a. 1705 Aug. 22 ad Muratorium scr. inter Muratorianas, ed. *lettere* 1, 341 (inde Mur. 937, 3); Ioh. Ant. Albizzi apud Mur. ms.; Ioh. Ant. Lonigo ms. (inde Alessius p. 200). A prioribus Furlanettus p. 439 n. 630.

1 ANTLROTIS Anon. apud Mur., AN-IROTIS Lonigo.

2540 basis magna quadrata litteris bonis, una cum duabus urnis cineribus plenis et nummis duobus. Este nuper rep. in fodiendo puteo in domo Andreae de Grandis SALOM. (1708); rep. ad viam quae conducit ad Baone; Grandii dederunt Silvestrio ALESSI. Nunc Rovigii in aedibus Silvestri.

OSSA
L · DOMITI
TIGRANI
PATAVINI
rosa
corolla

Contuli. Salomoni (1708) p. 274; Car. Silvestri in descr. musei ms.; Alessi p. 149; Furlanetto p. 369 n. 459 (cf. p. 536); Devit p. 45.

2541 in Monte Silicis in fundamentis ecclesiae S. Iustinae ANTIQVVS. Ibidem adhuc *nella facciata della collegiata di S. Giustina* SALOM. ALESSI COLETVS, *in un angolo della chiesa arcipretale* FVRL. Nunc ibi in museo societatis (*gabinetto di lettura*).

M · ETTI · BAEBIAN
LIBERTI · ET · FAMIL
VENATORIA
Q · CLODIO · Q · LIB
FORTVITO · FIL
Q · CLODIO · Q · LIB
NYMPHIO · ET
CLODIAE · Q · LIB
PRIMIGENIAE
AMICIS · BENE
MErENTIBVS

Contuli. Duo exempla extant apud Antiquum, alterum apud Marcanovam cod. Bern. n. 407, cod. Mut. f. 160 Pat. 39 (inde Scardeonius p. 61 et ex eo, etsi locum accuratius indicavit, Salomoni 1696 p. 46); Felicianum Pat. 28; Ferrarinum cod. Trai. f. 50, cod. Reg. Pat. 28; Redianum Pat. 79; Iucundum Pat. 32; Sanutum f. 57'; Apianum 345, 1 (inde et ex Scardeonio Grut. 334, 11); alterum apud unum Marcanovam cod. Bern. n. 415, cod. Mut. Pat. 47 (inde Mur. 964, 7 ex schedis ut ait Pacediani). Denuo ex lapide Ursatus ms.; Alessi p. 160; Coletus inscr. Montis Silicis n. 1; Furlanettus p. 212 n. 209 (inde Henzen 6178).

V. 1. dabo potiorem. — 1 METII BAEBIAN Col., M · TITI · BAELIAN Furl. Felic., M · TITVR · AELIAN (de litteris TITVR dubitans) Alessi, M · T TI BAELIAM Marcan. 407, M · TITI · BAELIAM Red., MEI · TRABELAN Marcan. 415. — 2 EX pro ET Marc. 407. — 5 TORTVLIO pro FORTVITO Marc. 415, FORTVNATO Col. — 7 NIMPHIO Alessi et sic fere Antiqui plerique, MANIHIO Marc. 415, NI///HIO Col. — 9 PRIMIGENITAE Marc. 415. — 11 om. Marc. 415.

2542 Ateste.

SAC·DIS·MAN
LVCRETIAE·M·L·PLACIDAE
SARCINATRICI

Servavit Antiquus. Habent Marcanova cod. Bern. n. 414, cod. Mut. f. 160' Pat. 46 (inde Scardeonius p. 61); Felicianus Pat. 35; Ferrarinus cod. Trai. f. 51, cod. Reg. Pat. 37; Redianus Pat. 88; cod. Gudianus 253 f. 23; Sanutus f. 57'. A prioribus Panvinius cod. Vat. 6035 f. 146'; Grut. 580, 5 ex Scardeonio et Angelierianis; Angelerius ed. p. 6; Salomoni 1696 p. 79; Alessi p. 178; Furlanettus p. 210 n. 204.

Vv. divisio incerta. — 2 LVCRECIAE Marc. (Bern.).

2543 Marlongi in hortis Pistore rep., deinde apud Alessium ALESSI. Nunc in museo Estensi n. 26.

L · S
L · OCTAVI
SERVANDI
PECTINARI
IN · F · P · XXII
R · P · XXIIII

Contuli. Alessi p. 181; Furlanettus Est. p. 104, Pat. p. 210 n. 207.

2544 cippus rotundus non excavatus acuminatus. Praeter eum pingit Angelierius (in cod. Vat.) basim quadratam non altam, sed satis amplam, cum foramine rotundo in superficie superiore, supra quod foramen videlicet cippus rotundus olim stetit. — Ateste *li 20 Aprile 1565 fu scoperta la contraposta anticaglia nel borgo di Canevedo cavando uno fossato nelle terre di M. Guido Brancha dottor di legge appresso la via publica di pietra masegna, e fo ritrovata cenere nel concavo della pietra inferiore* ANGEL. (Vat. similiterque ed.). In aedibus Gentilini ALESSI. Nunc in museo n. 27. — Nuper repertam dicit BECCARIUS in ep. ad Ursatum 8 Oct. 1676 (Furlanettus Pat. p. 530); at saeculo ante lapidem eruderatum esse Ateste modo vidimus.

M · VALERIVS · EVCINAE
L · OPTATVS
COCVS

Contuli. Hipp. Angelierius in cod. Vat. 9141 f. 145' et apud Grut. 580, 13 et in ed. p. 6; Mur. 982, 4 ab Ioh. Franc. Bonamico; Aleander iunior cod. Marc. XIV, 29 p. 409; Cicognae cod. 1025; Alessi p. 195; Furlanettus Est. p. 107, Pat. p. 215 n. 212; Navolato p. 168 ligno expressit. Ferretus terr. p. 78 simulat se hanc vidisse fractam Fossae Lovarae in muro hortorum Gritti sic: L·VALERIVS | . . . . . NAE·L | . . . . . ATVS | . . . CVS.

1 EVCINAE omnes; mihi N incerta visa est.

2545 in burgo Caldevigo in hortis comitis Pauli Vidman rep. 1697 LONIGO similiterque SAL.

VIBIA · L · I
MAXVMA
POSVIT
MARCIO
MEDICO

Salomoni 1701 p. 588. 1708 p. 183; Zeno, qui vidit, in epistula d. 1705 Aug. 22 ad Muratorium, scr. inter Muratoriana, ed. *lettere* 1, 341 (inde Mur. 983, 2); Ioh. Anton. Albizzi in schedis Muratorianis eodemque exemplo in schedis Cam. Silvestri; Ioh. Ant. Lonigo ms. (inde Alessius p. 200). A prioribus Furlanettus p. 314 n. 364.

1 sic Albizzi, VIBIA·L·F Lon., VIBIA·L Zeno Sal. — 2 sic Alb. (apud Silv.) Lonigo Sal., MAXVMA Alb. (apud Mur.) Zeno. — 4 sic Alb. (apud Silv.) Zeno Sal. Lon., MARICIO Alb. (apud Mur.), MARITO Mur. interpolans.

2546 Catai in museo.

CAPVT · LIMITIS
LONTRICONS
PERMVTATVM
EX · D · D

Contuli. Cavedoni Catajo p. 118; Furlanettus p. 106 n. 101. Inde Henzen 5116.

2547 terminus in semicirculum finiens more solito. Rep. in montibus Euganeis ultra Cinto in vico *Fontana fredda nella contrada Viminelle* iuxta viam quae ducit ad Valnogaredo in aedibus Ongarorum ALESSI. Nunc in museo.

PER · Q · CRITONI
ITER·DEBETVR
CRITONIO·Q·F·ET
POMPONIO·SILONI
ali · NVLLI

Contuli. Alessi p. 165 perperam; melius Furlanettus p. 106 n. 100 (inde Henzen 7309).

1 ITER Furl. male. — 5 NVLLI·ALI Furl. contra lapidem bis a me data opera inspectum. A scheda ad Furlanettum missa et inserta Estensibus suis ad p. 154 item afuit ALI additum postea manu diversa.

[P]er Q. Critonii iter debetur [Q.] Critonio Q. f. et . . Pomponio Siloni, [ali] nulli. Fortasse v. 2 in. supplendum est *f(undum)*.

2548 terminus. Montagnanae nuper rep. BECCARI 1672; Montagnanae SAL. Ateste GUD. in aedibus Contarenis ALESSI. Nunc in museo Estensi n. 10.

VIA · PRIVA
TA · C · Q · LAR
GIS · L · P · ET · C ·
OLI · SALVI ·
ITER · DEBET
VR · FVNDO
ANIANO · ET
fractura

Contuli. Hier. Beccari archipresbyter Montagnanae in ep. ms. ad Sert. Ursatum scr. 1672 Ian. 21; Salomoni 1696 p. 126; Alessi p. 277; Furlanettus Est. p. 59, Pat. p. 106 n. 99 (inde Henzen 7308).

8 fuit /EXSAV/E; de extrema littera non satis constat.

2549 Monselice olim integra in monte, nunc divisa aedium nobilium Fuscarenorum maioris portae latera hinc inde substruit SALOM. Denuo ibidem reperta ad ecclesiam S. Martini FURL. Nunc ibi in museo societatis (*gabinetto di lettura*).

VIA·HAC·AD
AGGER " RIV
TA·SV ET

Contuli. Salomoni 1708 p. 200; Furlanettus p. 428 n. 586.

2550 extra Ateste in ecclesia S. Iustinae.

D · M
IN · FR · P · XXIII
RET · P · XXVI
L · A · T · DR

Redianus Pat. 72 (inde Gud. 337, 5).

2551 Settabile in domo Franscisci de Versuris SALOM. Frustra indagavit ALESSI.

LOCVS·SEPVLT
C · ACCI · BOETH
IN·FRONTEM
P·XXXIII
IN · AGR · P · XXIIII

Servavit Salomoni 1696 p. 78. Inde Mur. 1621, 7; Alessi p. 147; Furlanettus p. 343 n. 410.

2552 litteris magnis et bonis. Catai in museo.

OR · L · ACVTI · L · P
NI
CRO · PATRI · SVO · ET
NO · FRATRI · SVO
ERI · IVSSIT

Contuli. Furlanettus p. 430 n. 594.

2553 cippus rotundus ornatus. In oppido Ateste RED.; Montesilici SAN. Patavii in domo iuris consulti Alexandri de Bassano FELIC. LIL. similiterque PINGON. GRUT. ORS. ALESSI. Deinde Venetiis in museo Nanio DRIUZZO. Adhuc in eo Legnari.

M·ACVTIO·M · F · ROM
MARCELLO·C·ACVTIO
M · F · ROM
SECVNDO
corolline cum personis

Contuli Legnari. Habent descriptam Ateste vel Monselice Redianus f. 60' n. 83 et Sanutus f. 58; descriptam Patavii Felicianus Pat. 2 (inde Marcanova Mut. f. 156' Pat. 4; Ferrarinus cod. Trai. f. 46, cod. Reg. Pat. 1 et ex eo Mur. 1623, 4, scilicet ex schedis Farnesiis; Lilius f. 54); Pingonius f. 232; Scardeonius p. 72; Pinelli cod. Ambr. C 61 inf. f. 47 in schedula postea adiecta; Grut. 854, 3 ex Scardeonio et Pinelli schedis; Ursatus 1652 p. 61 qui aere expressit; Alessi p. 129; descriptam Venetiis apud Nanium Driuzzo n. 54 (164). A prioribus Furlanettus p. 345 n. 413 (cf. p. 535).

2554 Murlongi in campo Trevisan a. 1867 rep., destinata museo Estensi.

L S
ACVTIAE
ALLAGES
IN · F · P · XXII
IN AG · P · XX

Descripsi.

2555 cippus quadratus. Extra Caldivico rep. ad montem Pendice, deinde Ateste in aedibus Rizzardi ALESSI. Patavii apud Marsilium prof. botan. POLC. Nunc Catai in museo Obizziano.

ACVTIA
patera ATHENAIS *urceus*
V F

Contuli. Alessi p. 149; Ioh. Dom. Polcastro inscr. p. 199 et apud Mandruzzatum *bagni d' Abano* 3 (1804) p. 54 et *Padova* p. 162; Furlanettus p. 345 n. 412.

2556 cista quadrata vix urbana. Catai in museo.

AELIAE VRSICAE
MATRI PIENTISSIMA
E DEFVNCTAE ANNO
RVM.XXX AELIVS VAL
ENTIO FILIVS *sic*

Contuli. Furlanettus p. 241 n. 247.

2557 cista quadrata cum operculo, Este nuper rep. FURLANETTUS 1847. Extat in museo n. 116.

insident operculo columbae duae; in antica item columbae duae
P · AL.. LI ·
ciconia P · P · BREVIS *ciconia*
Cupido leporem pedibus tenens

Contuli. Ed. Furlanettus p. 348 n. 418 (cf. Cavedoni *Bull. dell' Inst.* 1848 p. 107).
1 fortasse P·AETILI vel P·AETALI

2558 epistylii pars extra Ateste in saxo exempto ex monasterio Carcerum.

L · ALLIDIVS · L

Alessi ms. et p. 11 (inde Furlanettus p. 438 n. 623).

2559 cippus rotundus fractus. Rep. in vico Paluganae a. 1635, extat in aedibus illorum de Magiis in vico Gambinae URS. Ateste ad turrim in aedibus comitis Manfredini SAL.; in iisdem, tum Pesari ANG. ALESSI.

C · ANCHARIVS · C · F · PICENS
VIXIT · ANN · XII
coronae duae
OSSA
SEMPRONIAE
L · F · MATRIS

Ursatus ms.; Salomoni 1708 p. 184; Ant. Angelieri Este 1743 p. 22; Vanzi *protogiornale di Padova* 1 (1772), 170; Alessi p. 151. Inde Furlanettus p. 241 n. 248.
1 C · ANCRARIVS · L · F · PICENVS Sal. — 2 AN Urs. Ang.

2560 Ateste rep. 1690 in fundamentis ecclesiae collegiatae SAL. Periit ALESS.

T · ANNAIENVS
T · F · ROM
GALLVS

Salomoni 1696 p. 70 (inde Mur. 1631, 5); Fabrett. 604, 41 auctore non adscripto; Alessi p. 125 ad exemplum servatum in tabulario ecclesiae (inde Furlanettus p. 348 n. 420), quod ego quoque vidi servatum iam apud societatem Estensem.
1 sic exemplum soc. Est., ANNAIENVS Fabr., ANNANIENI Sal. — 2 RON Sal.

2561 Ateste apud comitem de Lazara SALOM. Onarae apud Cittadellas TORNIER.

C · ANTONIVS
SEX · F · ROM
SIBI · ET
DEMINCONIAE
M · F · MAXSVMAE
VXORI
V · F

Salomoni 1696 p. 79 (inde, non ut ait ex comite Marsilio, Mur. 1299, 3); Alessi p. 126 ex schedis Ioh. Ant. Lonigi; Tornieri in schedis Vicentinis; Furlanettus p. 280 n. 308 adhibitis schedis Hadriani Amai.
1 C om. Torn. — 2 S pro SEX Sal. — 5 DOMINICONIAE Sal. — 5 M · F Sal. — MAXSVMAE Torn., MAXIMAE reliqui. — 6 om. Furl.

2562 Ateste in ecclesia S. Theclae.

ANTONIO · VERO
SIBI · ET · SVIS

Servavit Antiquus. Habent Marcanova cod. Bern. n. 411, cod. Mut. f. 160' Pat. 44; Felicianus Pat. 32; Ferrarinus cod. Trai. f. 50', cod. Reg. Pat. 85; Redianus Pat. 85; Iucundus n. 37; Sanutus f. 57'; Apian. 345, 5 (inde Scardeonius p. 64). A prioribus Hipp. Angelierius p. 7; Grut. 857, 11 ex Apiano et Puteani schedis; Salomoni 1696 p. 79; Alessi p. 152; Furlanettus p. 352 n. 425.
Vv. div. incerta. — 1 ANTONINO Felic. cum Ferr.

2563 cippus rep. inter Este et Montagnanam, nunc ex dono Smaniae Veronae in museo municipali.

protome infantis
protome mulieris *protome viri*
TERTIA · APICIA · L · F

Descripsi.

2564 cippus rotundus non excavatus cum globo supra. Rep. Canevedi, deinde Ateste in aedibus Gentilini ALESSI. Nunc in museo Estensi n. 36.

Q · APPAEVS · Q · L ·
RVFIO ·
VIVVS · SIBI ·
ET · APPAEAE ·
Q · F · PRIMAE ·
DEDIT ·

Contuli. Mur. 1435, 9 ab Ioh. Franc. Bonamico; Alessi p. 153; Furlanettus Est. p. 125, Pat. p. 263 n. 282.

2565 cippus rotundus. Ad Ateste in burgo *del Vico della torre*, deinde apud Alessium ALESSI. Nunc in museo Estensi n. 79.

APPAEAE · C ·

Contuli. Alessi ms. et p. 153; Furlanettus Est. p. 160, Pat. p. 432 n. 605.

2566 rep. Canevedi, extat Ateste in aedibus Gentilini infra pontem *della Madonna delle Grazie* ALESSI.

APPAEAE · Q · L
MONTANAE
C · ARTORIVS · C · F
DEDIT

Mur. 1435, 8 ab Ioh. Franc. Bonamico; Alessi ms. et p. 152 (inde Furlanettus p. 263 n. 283).

2567 cippus rotundus in pyramidem finiens sine dubio repertus in agro Atestino. Extat Catai in museo.

APPVLEIAE · HEROIDI
M · APPVLEVS · ASCANIVS
AVIAE

Contuli. Furlanettus p. 261 n. 279.

2568 Ateste rep. 1738, cum eccl. PP. Minorum instaurata est, statimque confracta.

OSSA
M · ARRII · M · L
ELEGANTIS
ACVLLAE · MATRI
LIBERAI · FILIAI

Alessi ms. et p. 285 qui vidit (inde Furlanetto p. 255 n. 268).
3 ELIGANTIS Alessi. — 5 ILIAI Alessi ms.

2569 basis magna, in cuius superficie loculi duo excavati sunt cistis quadratis recipiendis apti. Montagnanae BECCARI 1677. Bresegae in agro Atestino rep. dum ara maxima aedificatur a. 1690; deinde in trivio prope coemeterium SAL. ALESSI. Nunc Catai in museo Obizziano.

P · ASINIVS · P · F · ROM · ꝜIVO
SIBI · ET · TVRPIONI · L · ET ·
FAVSTAE · L · VIVVS · POSIT

Contuli. Hier. Beccari archipresbyter Montagnanae in ep. scr. ad Sert. Ursatum 14 Ian. 1677; Salomoni 1696 p. 103 (cf. corrig.; inde Mur. 1510, 1); Alessi p. 126; Furlanettus p. 320 n. 374

2570 Montesilice URS.; extra Monselice ad montem COD. CIC.

T · ATILIVS · C · F
FVRIA · L · F
MONTANA · VX
T · ATILI · T · F
V · F

Ursatus ms. ex schedis Tomasini; codex Cicognae n. 1025.
3 MONTANAIVX Cic.

2571 Ateste apud aedes comitis Iacobi Zabarellae in vico turris URS.

R
F
TRI
F · F
ATILIA

Ursatus ms.

2572 Monselice in coemeterio templi S. Thomae prope ostium URSATUS similiterque SALOM. In aula praetoria intus COLETUS.

ATTIA ·
SALVIA

Ursatus ms.; Salomoni 1701 p. 591. 1708 p. 200 (inde Alessi p. 153; Furlanettus p. 434 n. 614); Coletus inscr. Montis Sil. n. 5.
1 ATTIAE Sal. — 2 SALVI Urs., F · ALV... Sal.

2573 epistylii fragmenta duo, rep. Vighizzuoli, dum ecclesia diruitur ALESSI. Secundum extat in museo Estensi n. 70.

POPSTA · TESTAMENTO · F

Contuli posterius fragmentum. Habet utramque Alessi ms. et p. 247 posterius Furlanettus Est. p. 161, Pat. p. 420 n. 563.

2574 cippus ornatus, rep. in fundo Lacchini prope Este; nunc ibi in museo.

protome muliebris
AVILLIA · SAL · L ·
MONTANA
EX · TESTAMENT

Descripsi

2575 Murlongi rep. ADD. AD FELIC.; in vico Settabili apud Ant. Verdabium URS.; in vico Settabile domo Franc. Manzoni SAL.

L · AVRELIVS
L · L · EROS
COELIA · Q · F
SECVNDA
CELIDO · L · PO
SIIT

Legitur adscripta ad Feliciani librum Marcianum X, 196 f. 159 et in schedis Ursati et apud Salomonium 1696 p. 78. Inde Mur. 1523, 3; Alessi p. 154; Furlanettus p. 324 n. 376.
3 GELIA Sal., COLIA Urs., sed qui lapidem recognovit em. COELIA — Q · S Add. ad Fel. — 5, 6 GELIDO · L · POSVIT Sal.

2576 in agro Estensi inventa PINGON. Patavii apud Livium Bassanum BONON. 1508 similiterque PINGON. et SCARD. et POSTERIORES. Nunc ibi in museo publico.

T · AVRELIVS · T · L · FELIX
VIVOS · FECIT · SIBI
ET · LIBERTIS · SVIS
OMNIBVS · ET
CONLIBERTIS · SVIS
ET · CONLIBERTAE
GRATAE · SVAE
IN FR · P · XVI · IN · AGR
P · XX
MON · H · M · H · S ·
DIS · MANIB ·

Contuli. Bononius, qui vidit a. 1508, syll. f. 54; Pingonius f. 230; Scardeonius p. 73; Ligorius ms. Taur. 13; Pinelli cod. Ambros. C. 61 inf. f. 46' et apud Grut. 963, 3; Ursatus 1652 p. 66 (cf. corrig.); Furlanettus p. 322 n. 377 tab. 43.
11 non habet Scard., habet Lig.

2577 cippus rotundus. Este antea in macerie circa coemeterium S. Theclae, deinde in hortis archipresbyteri ALESSI. Nunc Catai in museo Obizziano.

P · F ET AVRELIVS PHILETA
FRATER SORORI O IECVIT

Descripsi ut potui titulum lectu difficillimum. Habent etiam minus bene Alessi p. 155 (inde Furlanettus p. 442 n. 644) et Furlanettus p. 425 n. 581.
2 fin. O (vel Q) IECVIT mihi visum est esse in lapide; quid velit nescio.

2578 Ateste in aedibus Marchetorum PING. Inter Patavinas MAN.

Q · CAEC
MEMOR
L · EMOR

Pingonius f. 233' fortasse ex Scardeonianis; Manutius cod. Vat. 5248 f. 3'.
2 METROR Man.

2579 Ateste.

CAENEVS · C · M
ET · TERTVLIA · F
EX · TESTAMENTO
SIBI · FIERI · VOLV

Donius cod. Barb. 34, 73 p. 232 a Mich. Lonigo.
2 TERTVLIA traditur.

2580 basis, Catai in museo.

C · CAESIO · C · F
ROM
EX · TESTAMENTO

Contuli. Furlanettus p. 358 n. 435.

2581 litteris magnis, sed non curatis. Catai in museo Obizziano.

P · CAESONIVS
P · LVPI · L · CIMO
VIVOS · FECIT · SIBI · ET
VLLONIAE · T · F · FREN
P · CAES ONIO · C *sic*

Contuli. Furlanettus p. 298 n. 340 (cf. Cavedoni *Bull. dell' Inst.* 1848 p. 106).
5 videtur fuisse P · CAESTRONIO.

2582 Monselice in via in descensu pontis platese apud domum Petri Santini lapis in terra insertus URS. similiterque SAL.; rep. a. 1781 cum via refecta est BUGGIANI; in aula praetoria intus COLETUS.

HIC
LOC · SEP
T · CAETRONI
T · F · FIRMI
GAVIA · C · F
IN · FR · P · XXV
IN AG · P · XXV

Ursatus ms. (inde Furlanettus p. 532); Salomoni 1708 p. 201 (inde Furlanettus p. 447 n. 661); Furlanettus p. 304 n. 348 ex epistula canonici Boggiani ad Polcastrum a. 1781 scripta; Coletus inscr. Montis Sil. n. 4.
Versus non recte divisit Sal. — 1. 2 sic Urs. Col., HIC · LOC · S · L · L Sal., H · L · S Bugg. — 3 sic Bugg., T · CAETRONI Col., I CAETRON Sal., T · CAETR (sic) Urs. — 4 FE pro T · F Sal. — PRIMI pro FIRMI Urs. — 5 sic Urs., GAVIA C/ Col., GAVIACCI Sal., SAVIA · CONIVX Bugg. — 6 F · P · Urs., P · Bugg. pro FR. — 7 INAG IXXV Col., IN · AG · CI XXV Bugg., AG IX Sal., om. Urs.

2583 Pernumiae *nel muro del pozzo dell' Ospitale della Ca di Dio.*

CALPVRN
ERVLLI

Contuli. Masieri comm. 1758 et *lett.* 1761 p. 31.
2 et a principio et a fine integer.

2584 nuper rep. in loco dicto *le Mortisie* M p. a Montagnana SELLA; Montagnanae in vico arborum SAL. Deinde Veronae in museo philharmonico n. 231.

CALPVRNIAE
Ↄ·L·VENAERIAE
MATRI
VASSIDIA·M·F
AQVILINA·FILIA
POSVIT

Contuli. Ioh. Ant. Sella misit ad Ursatum a. 1673 (inde Furlanettus p. 531); Salomoni 1696 p. 126 (inde Mur. 1247, 1); Maffei M. V. 152, 4; Alessi p. 197; Furlanettus p. 242 n. 250.

2585 Este in domo Righetti sacerdotis in via *Madonna delle Grazie* SAL., ALESS.

L O C V S
R E F V L T
M · CANI
M A R C E L
IN · FR · P
XV·IN·AGR
P · XX

Salomoni 1696 p. 78 (inde Mur. 1651, 3); Alessi p. 155 (inde Furlanettus p. 358 n. 436).
5, 6, 7 M . . ., RP, XV . . . NACR ' I · I . . ., XX Sal.

2586 rep. Canevedi, ubi iam est pro limine oratorii ALESSI. Nunc in museo Estensi n. 109.

CANINI
AVCTI
VIRI·P·F
ROM
RIAE·F·F
MELLAE

Descripsi. Ed. minus plenam Alessi p. 198 (inde Furlanettus p. 424 n. 579).

2587 cippus. Saletti III m. p. a Montagnana nuper rep., extat apud doctorem Carolum Feriani PEVERELLI. Saletti rep. prope *la Lupia* una cum urnis quibusdam coctilibus et poculo vitreo ALESSI. Rep. 1755 Febr. 16 *in una campagna chiamata la rotella, soggetta a S. Fidenzio di Migliadino, circa 200 pertiche dalla via pubblica detta la Lupia di Saleto* FLORIANI apud Tornierium. Deinde Vicetiae in domo Tornieriana, ubi est adhuc.

S A C R V M · D
MANIBVS
corona *KANINIA* · VIB · F *corona*
SECVNDA

Contuli. Peverelli Colognolensis ms. f. 196; Alessi p. 156; Tornieri in eph. 1779 Mart. 1 seu epistula canonici Floriani; Faccioli mus. lap. Vic. 2 (1803), 42; Maccà *stor. del terr. Vicent.* 9 (1814), 15; Furlanettus p. 377 n. 479 qui vidit; cf. Schio *iscr. Vic.* p. 121.
3 vocabulum KANINIA antiquo tempore in litura scriptum est.

2588 rep. a. 1822 prope Monselice, deinde ibi apud parochum Maggia FURLANETTUS. Maggia defuncto emisse Schium Vicetinum mihi narraverunt.

P·CARMINI·P·L
PRISCI·L
P R I N C I P I s

Furlanettus ms. et p. 359 n. 438.
3 PRINCIPI[S] ms., PRINCIPIS ed.

2589 In monasterio Carcerum SCARD.; *Villa delli Carceri* in foro ante ecclesiam ALESSI; *alla Badia di Camaldoli* COD. CICOGNAE. Nunc in museo Estensi n. 32.

protome muliebris *protome viri*
Q·CARTILIVS·Q·F·LVXONIA·T·F
TERTIA·
protome muliebris *protome viri*

Contuli. Scardeonius p. 80 (inde Grut. 864, 8; Salomoni 1696 p. 106); Hipp. Angelerius p. 8; Pignoria in em. ms. ad Grut.; Ursatus 1652 p. 293 citat; cod. Barb. XXIX, 148; Fabretti in em. ad Grut.; Cicognae codex 1125; Alessi p. 142, ubi aere expressit, et p. 389; Furlanettus Est. p. 118, Pat. p. 270 n. 293.

2590 extra Este Murlongi rep., extat ibi in museo.

T·MACR
L·CASSI·Q·F
CAMBARI
CASSIAE·P·F
IVCVNDA *sic*
COTIAE·Q·L
CALLAE
LOC·SEP·SOC *sic*

Descripsi.
3 non CAM·BARI.

2591 Monselice in pariete templi S. Pauli in ipso medio alte super tectum COLETUS. Nunc in museo societatis (*gabinetto di lettura*).

in antema columbae duae bibentes

protome
CASSIA·M·L
AVGE

Contuli. Coletus inscr. Montis Sil. n. 9.
2 AVGE Col., / ꟾGE hodie.

2592 Villa di Villa in turri campanaria olim, nunc Este in museo.

DIONIIIAE
CATI C·F
ROM

Descripsi.

2593 ad Ateste in domo Augustini de Vado in turrio suburbano ANGEL. similiterque SAL.; *in casa Davò al di là del ponte della Torre* ALESSI. Nuper venit in museum Estense n. 115.

______AE·C·L·MVSAE
MATRI
C·CATIO·C·F·VIRO
VITALI·ANCILLAE
TALONIA·T·F·PRIMA
SIBI·ET·SVIS
V F

Contuli. Habent Hipp. Angelerius in cod. Vat. 9141 f. 150 et apud Grut. 1039, 8 (a Puteano) et in ed. p. 7; Salomoni 1696 p. 78 (inde Mur. 1248, 4); Alessi p. 157 (inde Furlanettus p. 242 n. 149).

2594 cippus quadratus finiens in clavum item formae quadratae; simul reperta est basis quadrata habens foramen clavo illi respondens in superficie superiore, ut apparet ex delineatione in codice Vaticano. *Ritrovata 1575 nel borgo di Canevedo in uno casamento di S. Piero Longo appresso la via publica; e lì fu ritrovata appresso uno vasetto pieno de ossi di morto et alcune ampolete piccole di vetro, una medaglia di rame di Marco Aurelio, un cuchiaro d' osso a modo d' alicorno et alcune altre cose di poco momento* HIPP. ANGELIERI (Vat.). In vico Caneveo in domo Hieronymi Basadonna D. Marci procuratoris SAL.. *Giù del ponte della Madonna delle Grazie* ANT. ANGELIERI. In curte Gentilini ALESSI. Extare negat FURLAN.

delphinus *rosa* *delphinus*
T·CATVLATIO
T·L·RECEPTO
VIRO
TITIAE·T·L·NOTAE
MATRI
TITIA·T·L·
CELIDO
SIBI ET SVIS·T·F·I

Hipp. Angelieri in cod. Vat. 9141 f. 149' et apud Grut. 967, 8 et in ed. p. 8 (ex eo male Salomoni 1696 p. 77 loco priore indeque Mur. 1657, 13); Ant. Angelieri *Este* 1743 p. 20; Salomoni 1696 p. 77 loco posteriore; Alessi p. 158 (inde male Furlanettus p. 306 n. 352).
4 TI pro T·L Sal. — T R L pro T·F·I Sal.

2295 rep. prope Canevedum *al capitello della Locara*; nunc Ateste in museo n. 97.

CATVLLA·Q·F *sic*
MAXVMA
A N N O R V M
XVII

Descripsi.

2596 in ecclesia S. Mariae de Montano RED. (praecedunt Montesilicenses). Quinam vicus significetur, nescio.

CERCENIAE FVIVANTAIVV

Redianus Pat. 64 (inde Gud. 317, 11).

2597 Pernumiae *nella facciata della casa annessa al già Ospitale della S. Trinità* MASIERO; in pariete aedium quarundam prope ecclesiam S. Trinitatis ALESSI, CICOGNAE LIBER; nunc Patavii in museo publico.

VVIVS·L·F·ROM
CERTVS

Contuli. Masieri comm. a. 1758 et *lett.* 1761 p. 26; Alessi p. 67; Cicognae cod. 1025; Furlanettus tab. 59 (in opere ipso omisit).

2598 Este in domo olim monachorum Camaldulensium SAL., deinde apud Alessium ALESSI, nunc in museo Estensi n. 73.

S C F clo

Contuli. Ed. Salomoni 1696 p. 77; Alessi p. 204; Furlanettus Est. p. 162, Pat. p. 437 n. 621.

2599 litteris semipedalibus. Ateste rep. 26 Febr. 1592 in ecclesia S. Theclae, dum fundamenta fiunt organis collocandis.

SEP·CINCIAE·L·L·LEPIDAE·IN·F·P·XVIIS·RETR·P·XXIIII

Servavit Hipp. Angelierius in cod. Vat. 9141 f. 151' et apud Grut. 968, 5 et in ed. p. 8. Inde Donius cod. Barb. 34, 73 p. 230, 594; Alessi p. 159; Furlanettus p. 362 n. 345.

2600 cippus formae non urbanae. Este in museo n. 53.

patri
protome
CLARVS · SER//

Contuli. Furlanettus Est. p. 149, Pat. p. 362 n. 447.

2601. 2602 Ateste.

C · CLODIVS

Redianus Pat. 91 (inde male Gud. 319, 16).

2603 Ospedaletti prope Este in aedibus Maggia ALESSI. Catai in museo Obizziano.

DEC · CLOD
A · NA · CV
R · Q · NAE
VIO · L · SEI
O · PIC · C · A
N T E E T I
O · S H
LXXXVIII
IN · SING ·
H P XXVII ·
S O P P
CCCCC
XCVIII

Descripsi. Edidit Alessi p. 188 (a ms. abest; inde Furlanettus p. 418 n. 556) sic: DECIMI . . . | CVR . . . | NIO·MAX | VMO . . . | AN·II | PICA·MA . . . | . . . FILIOS | . . . . P·XX V . . . CO . . ., ut vix agnoscas.

Dec. Clod(io), A. Na . . . . ? Cur . . . , Q. Naevio, L. Seia Pic(enti), C. Antestio. S(unt) h(omines) LXXXVIII; in sing(ulos) h(omines) p(edes) XXVII; s(unt?) o(mnis) p(edaturae) p(edes) MMCCCXCVIII. Pedes 2398 si distribuuntur inter homines 86, fiunt in singulos $27\frac{1}{4}$; quem numerum enuntiat titulus quadrante suppresso. Ex hominibus LXXXVIII, qui communi sumpta hoc sepulcrum opinor sibi comparaverunt, cum non nominentur nisi quinque, fortasse reliquorum nomina perscripta fuerunt in titulis aliis.

2604 cippus rotundus rep. 1824 prope Este, extat ibi in museo n. 50.

L · CLODI · L · L
CLARI
urna

Contuli. Furlanettus Est. p. 143, Pat. p. 362 n. 446.

2605 in vico Paluganae rep. ADD. AD FELIC. URS. in aedibus Verdabiorum URS. Tresti prope domum comitum de Coccineo in pariete quodam SAL. Denuo prodiit a. 1767 Tresti ad aedes Gajellorum et mox interiit ALESSI.

CLODIA · NV · F
POLLA

Add. ad Feliciani librum Marcianum X, 196 f. 160; Ursatus ms.; Salomoni 1696 p. 114 (inde Alessi p. 161, nam ipse videre non potuit; Furlanettus n. 442 n. 665).

Sic Add. ad Felic. et Urs.; LODIAN POLLA Sal.

2606 Este in aedibus Michaelis Salomonis ANG. *ed Basedone* in vico Caneveti Gratiarum post descensum pontis URS. Nunc Rovigi in aedibus Silvestri.

protome
VRBANAE
CLAVDIAE

Contuli; evanida est. Hipp. Angelerius p. 6 (inde Alessi p. 59; Furlanetto p. 441 n. 643); Ursatus ms., cui amicus contulit cum Angeleriano exemplo; Car. Silvestri in descriptione musei; Devit p. 48, citans etiam ex Campagnella, apud quem ego non repperi.

1 sic Ang.; VRBA/Æ deprehendi ego litteris fugientibus. — In fine addit L · D Ang.; mihi inferior pars lapidis visa est litteras non habere. — Ursati amicus in lectione Angelierii nihil mutavit.

2607 ad Ateste rep. 2 Apr. 1582 in Murlongo in fundo Gasparis Boldù.

columbae duae
T · COELIVS · PHOEBVS
SIBI · ET · ASCONIAE
rENATAE · VXORI
OPTIMAE · ET · SVIS · ET
AVRENIO · ET
ALBINAE · MVRIAE

Servavit Hipp. Angelierius in cod. Vat. 9141 f. 150' et apud Grut. 774, 9 et in ed. p. 8. Inde Alessi p. 162; Furlanettus p. 264 n. 284.

6 DENATAE traditur. — 4 FI Ang. (cod. et ed.), FL Grut. pro TI. — 6 fuit fere ALBINIAE·MYRTALE.

2608 in Monte Silice in aedibus Camilli Lucifragii sacerdotis SCARD.

P R I M A
C O E L I A
MATARONIS·F
P

Scardeonius p. 81. Inde reliqui: Grut. 867, 2; Salomoni 1696 p. 46; Alessi p. 163; Furlanettus p. 364 n. 450 (cf. p. 535). Etiam Ursatus ms., quem citat Furlanettus, descripsit ex Scardeonio.

1 fin. 4 fin. hiatus indicavit Scard.

2609 basis oblonga. Monselice in aedibus Gradenigi prope portam S. Iacobi apud muros antiquos viridarii URS.; apud Petrum Iustinianum patricium Venetum SAL. Nunc Catai in museo Obizziano.

leo *columbae duae ex vasculo bibentes* *leo*
protome muliebris *protome viri*
P · COELIVS · Q · F
vas cum palma ROM · APER *vas cum palma*
EPIDIA · C · F · SECVNDA

Contuli. Ursatus ms.; Salomoni 1696 p. 46 (cf. corrig.; inde Mur. 1660, 16; Alessi p. 163); Cavedoni Catajo p. 112; Furlanettus p. 280 n. 307.

2610 cippus rotundus cum foramine supra cineribus recipiendis; rep. a. 1767 [m. Sept. a. 1771 VANZI] ad Ateste in villa *de' Carceri* non longe ab ecclesia in campo Carminati ALESSI similiterque VANZI. Deinde Altichieri in villa Queriniana FERR. et FURL. ms. Nunc Patavii in museo publico.

C·COELIVS·P·F
SEVERVS
corolla

Contuli. Vanzi *protogiorn. di Padova* 1 (1771) p. 171; Alessi p. 164; Ferretus inscr. Patav. 4,31; Furlanettus p. 365 n. 452 tab. 54.

2611 in tabula magna litteris bonis. Ateste ad ripam fluvii in domo Marci Abbatis Marchetti archipresbyteri ad pedes scalarum SALOM. similiterque BLANCH. Nunc Veronae in museo philharmonico n. 351.

M · COMINIVS
M · L · DEVTER · SIBI · ET
T · COTIO · T · L
QVADRATO · ST
5 M · COMINIO · M · L
REPENTINO

Contuli. Salomoni 1696 p. 78 (inde Mur. 1578, 14); Bianchini cod. bibl. Veron. cap. n. 353 f. 33; Maffei M. V. 153, 5; Alessi p. 164; Furlanettus p. 365 n. 453.

2612 in pago montis Vallis Dariae in delubro SCARD.; ad austrum add. URS., ad aquilonem add. SAL.

protomae duae
CORNELIO · L · F
paTRI
CANINI
VNDAE

Scardeonius p. 80. Inde reliqui: Grut. 868, 3; Ursatus ms.; Salomoni 1696 p. 176, quamquam hi duo lapidem viderunt; Alessi p. 165; Furlanettus p. 433 n. 608.

CORNELIO · L · F | TRI////// | · C · ANINI //////VNDAE traditur. De protomis monet Urs.

2613 columna fastigiata. Este in suburbio *le Teze* in domo Marci Marchetti archipresbyteri SAL. Caietanus Osti dono dedit Camillo Silvestrio SILVESTRI apud Devit. Adhuc Rovigi in aedibus Silvestri.

T · CORNELI
C · F · ROM
TERTI

Contuli. Salomoni 1696 p. 79 (inde Mur. 1661, 10; Alessi p. 224); Furlanetto p. 365 n. 454; Devit p. 42 adhibitis schedis Camilli Silvestrii servatis apud Ramellum.

2614 Monselice rep. in domo Morcelli, nunc in museo societatis.

cORNELIAE
M · L
ACME
dum est VENVSTA
5 lIBERTA
P

Descripsi.

2615 columna Murlongi in campo Nazzari rep.

leo cubans *pyramis* *leo cubans*
L P *sic*
CORNELIA · l
LEPIDA
corollae

Descripsi.

2616 in pago montis Vallis Dariae SCARD. SAL. *Villa di Donna Daria* in pariete ecclesiae ALESSI. Nunc in museo Estensi n. 45.

CRAVONIAE
L F
POSILLAE
genii duo lugentes

Contuli. Scardeonius p. 80 (inde Grut. 911, 14; Reines. 17, 91); Ursatus ms.; Salomoni 1696 p. 176; Alessi p. 182; Furlanettus Est. p. 135, Pat. p. 367 n. 456.

2617 Ateste in domo cuiusdam.

M · CRɅMILIVS · L · F
OPTaTVS
GEMINIA · M · F · SECVNda
VIVA · SIBI · ET · VIRO

Servavit Hipp. Angelierius in ed. p. 6. Inde Alessi p. 150; Furlanettus p. 278 n. 303.

Vv. divisio incerta. — 1 CR · ÆMILIVS Ang. — 2. OPTETVS Ang. — 3 fin. hiatus non adnotatur.

2618. 2619 cippus conicus sine dubio repertus in agro Atestino. Catai in museo.

supra cones duo, inter quos animal est aliud; ante hos rana
DAMALE · TI · IVNI
ANC · ANNOR
XX · HIC · SITA · EST

Contuli. Cavedoni Catajo p. 40; Furlanettus p. 387 n. 458.

2620 rep. in agro Estensi ALESSI ex ore Silvestriorum. Rovigii MAFFEI. Ibi in aedibus Silvestri est adhuc.

L · ENNIVS
L · F · ROM
ENICENIVS *sic*
r TILIAE · C

Contuli. Maffei M. V. 377, 5; Alessi p. 187; Furlanetto p. 369 n. 461; Devit p. 44.

2621 litteris magnis. Rep. 1787 in villa Palugana prope aedes Ferrari ALESSI. Nunc Catai in museo Obizziano.

C · ENNIO · C · L
HILARIONI
MVRRANVS
LIB POSIT

Contuli. Alessi p. 167; Furlanettus p. 327 n. 382.

2622 arca parva, Ateste in aedibus olim doctoris Ioh. Bapt. Galliani ANGEL. Deinde apud Antonium Angelieri ALESSI. Nunc in museo Estensi n. 101.

EPICTETO · ANN · II · MENS · VIII · D · XIX
C · VALERIVS · EVCARPVS · FIL · ET
NICE MATER MISER

Contuli. Ant. Angelierius Este ed. 2 (1745) p. 26; Alessi p. 283; Furlanettus p. 227 n. 224.

1 MATER MISER cum spatio vacuo intermedio lapis, MATER · F · IVSSIT Ang., MATER SVA M X S F R Alessi neque aliter Furlanettus.

2623 rubrum marmor SAL. in territorio Montagnanae in ecclesia S. Fidentii MARCAN. similiterque ANTIQVI RELIQVI. Mejain S. Fidentii [*S. Fidenzio di Migliadino*] olim in muro SALOM.

D · MANIBVS
M · EPPII · M · F · RVFI
QVI · VIXIT · ANN · XII · D · XX
M · EPPIVS · Ɔ · LIB · IANVARIVS
5 COMINIA · L · F · PROCVLA
PARENTES

Antiqui exemplum habent Marcanova cod. Bern. n. 418, cod. Mut. f. 161 Pat. 50 (inde Ferrarinus cod. Reg. f. 148 et ex hoc Mur. 1160, 9 ex schedis Farnesiis; Scardeonius p. 61; Burchelatus epitaph. 1583 p. 66 ex Scardeonio omnino; Grut. 681, 7 ex Apiano [immo Scardeonio; Apianus non habet] et Burchelato); Redianus Pat. 97; Sanutus f. 57; Reinesius 11, 124 ex schedis Langermanni nescio quibus. Denuo ex lapide Hier. Beccari archipresbyter Montagnanae in epistula ad Ursatum scr. 8 Oct. 1676 (quam repertam inter Polcastriana citat Furlanettus in add. ms., ego non vidi), Salomoni 1696 p. 141. A prioribus Alessi p. 168 et Furlanettus p. 229 n. 226.

V. 1. dabo Rediani, Marcanovae (Bern.), Salomonii; Beccariana parum nota est. — Vv. divisio incerta. — 1 D om. Beccar. — 2 EPII Marc. — F om. Red. — 3 AN · XII · D · XV Sal. — 4 IANVALIVS Sal. — 5 COMMINIA Sal. — PROCVLA om. Scard. et exscriptores eius.

2624 Ateste.

L · EROS · SIBI · ET · SVIS

Redianus Pat. 90 (inde male Gud. 319, 16).

2625 Murlongi rep. 1719 LONIGO. Deinde Veronae in museo philharmonico n. 332.

protome pueri
FACVNDO ·
DOMITI · AN · X ·
FVSCVS · ET ·
CNIA PARE

Contuli. Habent Ioh. Ant. Lonigo in comm. scripto a. 1719 '*Este città e colonia*'; Maffei M. V. 143, 2 qui aere expressit; Alessi p. 166; Furlanetto lap. Est. p. 28, lap. Pat. p. 227 n. 225.

2626 in Monte Vallis Dariae in ecclesia URSATUS. Rep. in villa de Valle prope Este FURL. extat ibi in museo n. 68.

FELICI
IVVAVIA·L·L
—— OEM ——

Contuli. Ursatus ms.; Furlanettus Est. p. 159, Pat. p. 434 n. 815.

2627 Catai in museo. Potest esse urbana.

II
ICVS
FESTI
AE·FEC

Descripsi.

2628 basis magna. Ateste in ripa Ulmi HIER.; in domo Gullelmi Potitii ANG.; in hortis Contarenis URS. GUD. SAL. AL. Hodie in museo Estensi n. 38.

C·FLAVIVS·C·F
ROM·PISCATOR

Contuli. Hieronymus Atestinus in chronicis Latinis (opinor; certe in Italicis non repperi) apud Hipp. Angelierium in cod. Vat. 9141 f. 150 et in ed. p. 7; idem Angelierius apud Grut. 641, 11 et in ed. p. 6; Ursatus ms.; Gudius, qui vidit, ms. 376, 4, ed. 320, 20; Salomoni 1696 p. 80 (inde Mur. 1676, 5); Alessi p. 124; Furlanettus Est. p. 128, Pat. p. 373 n. 468.

Hieronymus sic: OENVTIVS·ORATA | ROM·PISCATOR subiunctis his: 'maledictus ille piscis, qui spina me confixit; heu mons lucis et tu ripa, cunctis portam, mortem mihi'.

2629 in villa Urbani [Villa d' Urbana prope Montagnanam] in campanili MARCAN. similiterque RELIQUI ANTIQUI. Deinde Rovigi apud Camillum Silvestrium; nunc in museo Veronensi n. 333.

protome viri
L·FLAVIANVS
M·L
ADRASTVS

Contuli. Urbanae descripsit Antiquus ('repertum a Petro nostro Salimbeno' adscribit Felicianus); habent Marcanova cod. Bern. n. 413, cod. Mut. f. 160' Pat. 45 (inde Scardeonius p. 61; ex eo Salomoni 1696 p. 148); Felicianus Pat. 34; Ferrarinus cod. Trai. f. 50', cod. Reg. Pat. 38; Redianus Pat. 57; Iucundus Pat. 40; Sanutus f. 58'; Apianus 345, 8 (inde Grut. 975, 6). Rovigi descriptam habent Cam. Silvestri *Giornale* p. 243, ubi ligno incidit (inde Mur. 1676, 2) et Car. Silvestri apud Calogerà 6 (1732) p. 376, item Zorzi *marmo illustrato* (Pat. 1735) p. 202. Veronae descriptam dat Maffei M. V. 143, 5 et 166; inde Alessi p. 172 et Furlanettus p. 375 n. 470.

Subiungunt titulum recentem A·D·M CXXXX IIII Marcan. Iuc. Sanut.

2630 Ateste apud comitem de Lazara SAL. Nunc imminuta in museo Estensi n. 65.

FONNIAE·L·L
VENVSTAE

Contuli quod superest. Pleniorem ed. Salomoni 1696 p. 79 (inde Mur. 1677, 13; Alessi p. 183; Furlanettus Pat. p. 441 n. 639); fractam ut nunc est habet Furlanettus Est. p. 158.

Quae non vidi, dedi inclinatis.

2631 Este in aedibus Sommariva rep., nunc in museo.

SEX·GARI EVPHEMO *sic*
ET·ASCONIAE·MEROPE
ET·POSTERISQVE MEIS
INF·P·XX·RET·P·XX

Descripsi.

2632 extra Ateste ad S. Mariae miraculorum in aede illorum de Capuvinis SAL. ALESS.

GELLI
P·GELL
FRATE

Salomoni 1696 p. 79; Alessi p. 174. Ab his Furlanettus p. 421 n. 566.

1 CELLI, 3 FRATE Sal.

2633 in Monte Silice apud Camillum Lucifragium sacerdotem.

MENTO
PELOTI
VNDA

Scardeonius p. 81. Inde Grut. 896, 13; Salomoni 1696 p. 46; Alessi p. 155.

2634 litteris bonis et alte incisis. Rep. extra Este *ai Carceri*, nunc ibi in museo n. 106.

GRACCELIA·P·F
SECVNDA·
SIBI·ET·SVIS·
P·GRACCELIO
L·F· PATRI
ACELLASIAE·L·F
MAXIMAE·MTRI
Q·Q·V·P·XX
PHILETO·PVBL
LOC·DEDIT

Descripsi.

9. 10 *Phileto publ(ico) loc(um) dedit.*

2635 Este in arce rep., extat in museo n. 112.

L·GRACCO *sic*
L·L·ANICETO

Descripsi.

2636 Maregae [prope Bevilacquam] in turri campanaria TORNIERI; Marege in ecclesia S. Gregorii SANUT. 72; Marezae in agro Veronensi in turri campanaria MANUT.; Maraticae in turri campanaria LISCA. — In agro Patavino Lupariam versus FELIC. FERR. (TRAI.); Montagnanae in agro Patavino RED. IUC. SAN. 58; Patavii prope moenia FERR. (REG.)

DIS·MANIBVS
GRANIAE·M·L
ROMANAE
M·GRANIVS
VRSIO
OPTIME·DE·SE·MERIT
POSVIT

Habet inter Patavinas Antiquus apud Felicianum Pat. 19; Ferrarinum cod. Trai. f. 47', cod. Reg. Pat. 19; Redianum Pat. 47; Iucundum Pat. 39; Sanutum f. 58'; Apianum 345, 7; a quibus pendent Scardeonius p. 64; Grut. 873, 1 ex Scardeonio, 977, 8 ex Apiano; Salomoni 1896 p. 126, 1708 p. 213; Alessi p. 174; Furlanettus p. 310 n. 360. Denuo ex lapide Sanutus f. 72; Manutius cod. Vat. 5251 f. 64; Lisca et Corzu p. 243; Tornieri in ms. Vicetinis.

V. 1. dabo Feliciani Rediani Sanuti (72) Manutii Liscae Tornieri. — Vv. divisionem retinent Manut. Lisca Torn. — 1 DIS·MANIBVS Man., DIIS·MANIBVS San., D·M Red. — 2 L·F pro M·L Red. — 3 ROMANE San. — 6 MERITVS Red., MERITI San.

2637 prope Monselice rep. 1822; statim interiit.

GRANIAE·M·F
SECVNDAE

Furlanettus ms. et p. 365 n. 455.

1 CRANIAE traditur. — Fortasse scribendum M·F propter n. 2638.

2638 cippus rotundus, Monselice apud directorem Piombin.

GRANIA·M·F
SECVNDA·L·
LOC·M·DAT

Descripsi.

2639 *S. Fidenzio di Megliadino* in ecclesia.

HERENI
reliqua legi nequeunt

Alessi p. 204.

2640 Monselice in quadam arcuata porta SAL.; in aula praetoria intus COL. Nunc Catai in museo Obizziano.

T·HEIVLEIVS
T·L·HILARVS
SIBI ET
POMPEIAE
CN·L·SVRAE
IN·FR·P·XIIII
RETRO·P·XV

Contuli. Salomoni 1708 p. 201; Coletus inscr. Montis Sil. n. 6; Furlanettus p. 292 n. 326.

2641 ad Ateste in *Vigo della torre* in aedibus comitis Iacobi Zabarellae.

LVRIO · P · L
HILASO
VIAE · M · F
ERIAE
VRIVS · P · L

Ureatus ms.; Zabarella *Tito Livio* (1669) p. 10. LVRIO · F · F | HILASO | . . . . | VIAE · M · F | VRIVS · F · L Zab.

2642 in pago sancti Stephani [prope Zimellam] Coloniensis territorii affixa muro templi extrinsecus.

corona
D M
ISENE QVAE VIX
ANN · XVIII
VI M · VIII DIEB

Palermus ad Saraynam f. 52.

2643 Ateste.

CN · LEPIDIVS · M · F
IN · FRONT · P · XXXVIII
IN · AGR · P · XXXVI

Donius cod. Barb. 34, 73 p. 232 a Mich. Lonigo.

2644 Vighizzuoli rep. dum ecclesia reficitur.

L · LICINIVS
M · F · IN
fr. F · XX
IN · AG · P . . .

Alessi ms. et p. 178 (inde Furlanetto p. 379 n. 383).

2645 cippus rotundus excavatus. Ateste allatus Rovigum in museum Silvestri SILVESTRI. Ibidem adhuc.

C · LIGVNNI
C · F

Contuli. Ed. Silvestri *Giovenale* (1711) p. 466; Alessi p. 178; Furlanettus p. 379 n. 484; Devit p. 46.

2646 Ateste in aedibus Iuliani Pacconii (vel Pavonii) ANGEL.; *fuori del borgo di Canevedo nella possessione detta la Granzetta, dove serve di abbeveratojo* ALESSI.

F · ROM · LIGVS · TESTA

Hipp. Angelierius apud Grut. 921, 16 et in ed. p. 6; Alessi p. 124 (inde Furlanettus p. 439 n. 628).
T · ROM · LIGVS · TESTAMENTO Ang.

2647 Este apud comitem de Lazara SAL. Patavii apud Cittadellas MAFF.; deinde Onarae apud eosdem TORNIERI. Iidem mox dederunt museo Patavino.

protomae duae fractae
LVCCIA · C · F ·
QVARTA · MATER
SIBI · ET · M · VELITIO
///ТI · FILIO · SVo

Contuli. Salomoni 1696 p. 79; Maffei M. V. 377, 7; Alessi p. 198; Tornieri in schedis Vicetinis; Furlanettus p. 236 n. 238 tab. 56.

2648 in villa Saleti in ecclesia.

. . . .
N · LVSIO · M · F · ROM

Iacundus Pat. 44.

2649 Catai in museo Obizziano n. 48.

C · MACEDON
C · P · L · PHILAGYRC *sic*
PRÍMVS · IVCVND'
DASIVS · LÍBER

Descripsi. Furlanettus p. 424 n. 578.

2650 in monte Ciati BED. in quodam pariete domus dirutae add. SCARD. Inde dono Zabarellae venit Patavium ad Ureatum URS., ab hoc Rovigium ad Silvestrium SILV.; nunc est Veronae in museo philharmonico n. 498.

· MANILIVS · A · F
COLLINVS
iuvenis leporem tenens

Contuli. Redianus Pat. 74 (inde Gud. 325, 8); Scardeonius p. 64 ex Apiano, ut ait, apud quem non extat (ex eo Grut. 878, 10; Angelerius p. 7; Salomoni 1696 p. 166); Manutius cod. Vat. 5248 f. 3; Ureatus ms. et 1652 p. 310 (inde Mur. 1706, 9) aere expressit; Silvestri *Giovenale* p. 352 ligno expressit; Maffei M. V. 166; Alessi p. 178; Furlanettus p. 382 n. 492.

2651 extra Este in colle in pariete domus Io. Donati de Grandis SAL. Deinde Veronae in museo philharmonico n. 493.

M · MARCIVS · /
F · ROM · MARC/
patina

Contuli. Salomoni 1696 p. 79 (inde Mur. 1707, 11); Maffei M. V. 156, 2; Alessi p. 128 aere expressit; Furlanettus p. 384 n. 495. Novit fortasse iam Hieronymus, v. n. 189*.

2652 in Monte Silicis in ecclesia S. Iustinae.

T · MAXSVMA
TES · FIE · IVS

Servavit Antiquus. Habent Marcanova cod. Bern. n. 408, cod. Mut. f. 160 Pat. 40; Felicianus Pat. 29 (inde Ferrarinus cod. Trai. f. 50', cod. Reg. Pat. 29 et ex eo Mur. 1709, 13 per schedas Capponias et ex Mur. Furlanettus p. 290 n. 322; Sanutus f. 57'; Scardeonius p. 58); Redianus Pat. 81; Iucundus Pat. 33; Apian. 345, 2 (inde Grut. 880, 6); Manutius cod. Vat. 5248 f. 3.

1 T · MAX · SVMA Marcan. Red. Ioc. Manut. Ap., T · MAX · ET · SILVIA Felic. interpolans, T · MAX · ET · SALVIA Ferr. San. — 2 TEST · F · I Man.

2653 Porcilii in ecclesia S. Michaelis sub altari

L · MELMINIO
ROM · FESTO
L · MELMINIVS
EVTYCHVS
1 PATER
FILIO · CARISSI
MO · ET · SIBI · V · F

Servavit Antiquus inter Veronenses. Habent Felicianus n. 143; Marcanova Mut. f. 128' agri n. 54; Ferrarinus f. 27'; Mur. 1190, 6 ex schedis Valerii et Pseudo-Pacediani.

2654 Ateste apud comitem de Lazara.

M V L V I A
SEX · F · MAXSV

Servavit Salomoni 1696 p. 79. Inde Mur. 1713, 16; Alessi p. 179; Furlanettus p. 385 n. 498.

2655 Murlongi rep. m. Nov. 1592 in campo Antonii Verdabii.

T · MVTTIN
T · F · ROM
T E S T A M E N T
FIERI · IVSSIT
5 NAEL
V

Hipp. Angelieri cod. Vat. 9141 f. 151' (inde Donius cod. Barb. 34, 73 p. 230. 594).

2656 Este apud ecclesiam S. Martini ANTIQUUS.

T · OCTAVIO
T · / · LAETO
OCTAVIAE · Ↄ · L
P R I M V L A E
5 OCTAVIA · T · /
V E N V S T A
V · F

Servavit Antiquus. Habent Marcanova cod. Bern. n. 412, cod. Mut. f. 160 Pat. 43 (inde Scardeonius p. 61); Felicianus Pat. 33; Ferrarinus cod. Trai. f. 50', cod. Reg. Pat. 36; Redianus Pat. 87; Iucundus Pat. 38; Sanutus f. 58; Apianus 345, 6. Ab his Hipp. Angelerius p. 6 omnino ex Scardeonio; Grut. 987, 5 ex Apiano et Scardeonio; Alessi p. 179; Furlanettus p. 258 n. 273.

Vv. divisio incerta. — 2 T · I Marc. Red., T · F Felic. cum Ferr., T · L Iuc. — LALTO Red. — 3. 4 Ↄ · L · PRIMVLAE om., sed ipse supplevit Marcan. (Bern.). — 4 PENNVLAE Felic. (Marcian.). — 5. 6 OCTAVIA · T · L · VENVSTA Red. Iuc., OCTAVIAE · T · F · VENVSTAE Felic. cum Ferr., T · I · VENVSTA (om. OCTAVIA) Marcan.

2657 basis quadrata ornata. Montesilice in aedibus Barberum patriciorum Venetorum URS. Deinde Catai in museo Obizziano.

OCTAVIAE · T · F
SECVNDAE
rosa T · LI /IVS · C · F *sic* *rosa*
POSIT
rosa
corolla

Contuli. Ursatus ms.; Furlanettus Est. p. 86. 140, Pat. p. 290 n. 323.

3 alterum ductum litterae V quadratarius videtur omisisse.

2658 cippus magnus, rep. prope Este *al Treste*, nunc ibi in museo.

T · ORBIO · L · F
PATRI
COELIAE · SEX · F
PRISCAE · MATRI
ORBIA · T · F · SEVERA
V · F

Descripsi.

2659 in saxo rudi, cui aliquid olim insertum fuit. Este in museo n. 66.

Q · PARI

Contuli. Furlanettus Est. p. 158, Pat. p. 448 n. 677 et 678. Utrumque exemplum esse eiusdem tituli, illud Furlanetto missum, hoc ab ipso exceptum intellexi ex schedis eius.

2660 rep. Calaone, nunc Monselice apud directorem nosocomii Piombin.

PERSONIAE
VENVSTAE
CONCVBINAE

Descripsi.

2661 Este ad ripam fluminis in domo diruta.

PETR
BOLT
MOVI

Salomoni 1696 p. 78 (inde Furlanettus p. 443 n. 647). Fortasse recens est.

2662 cippus quadratus. Monselice in domo Caroli Oddi URS. similiterque SALOM.; extra castellum CICOGNAE COD.; in aula praetoria intus COLETUS (1764); nunc ex dono Aloysii Maggiae Catai in museo Obiizzano n. 1528.

leo cubans *pyramis* *leo cubans*
protome
in latere: L · PETRONI · L · L *in latere:*
PRIMI
genius lugens TESTAMENTO · SVO *genius lugens*
FIERI · IVSSIT

Contuli. Ursatus ms.; Salomoni 1696 p. 66 (inde Mur. 1725, 1); Coletus inscr. Montis Sil. n. 7. 8; Cavedoni Catajo p. 109; Furlanettus p. 388 n. 505, quem non recte reprehendit Cavedoni *Bull. dell' Inst.* 1848 p. 108.

2663 Montagnanae in platea SAN.; sine loco una cum n. 2221 LUGD.

protomae duae
PETRONIA · C · F
VXOR · M · CVSONIVS

Sanutus f. 58'; cod. Lugd. XXIV Papenbr. 14 peregrinatoris cuiusdam Batavi, qui sine dubio vidit lapidem.

1 sic San., ETRONIA (om. F et C·F) Lugd.

2664 cippus rotundus superne cavus. Este nuper rep. FURLANETTUS 1847; extat ibi in museo n. 108.

PHOEBVS ·
SATRI ·

Contuli. Furlanettus p. 434 n. 613.

2665 Canevedi 10 p. sub solo rep.; qui effoderunt nasum protomae fregerunt indignati thesaurum abesse. Nunc in museo.

protome mulieris *protome viri*
C · PLOTIVS · C · F
VETTA · C · F SECVNDA

Descripsi.

2666 Murlongi rep. ADD. AD FELIC. Septabili apud Ant. Verdabium URS. Settabile in domo Franc. Manzoni SAL. ALESSI. Nunc in museo Estensi n. 39.

M · PLOTIO
T · F · ROM · MRCELLO

Contuli. Legitur adscripta ad Feliciani cod. Marc. X, 196 f. 158; apud Ursatum ms.; apud Salomonium 1696 p. 78 (inde Mur. 1726, 16); Alessium p. 125; Furlanettum Est. p. 130, Pat. p. 388 n. 506.

2667 Este in muro hortorum Danielis Bragadeni divi Marci procuratoris frustum lapidis.

POLLA

Salomoni 1696 p. 78 (inde Alessi p. 161).

2668 Pernumiae *nella capella del già ospedale della Trinità* MASIERI. Nunc Patavii in museo publico.

VS · Q · F · POLLIO

Contuli. Masieri in comm. a. 1758 et *Mem. del Valvasense* 12 (1758) p. 330 et *lett.* 1761 p. 25; cod. Cicognae n. 1025; Furlanettus tab. 59 (in ipso opere deest).

2669 apud Montem Silicem sub portica ecclesiae S. Iacobi REDIANUS; extra Patavium Montem Silicem versus FERRAR. (PARIS.); secundo lapide a Battaglia Montem Silicem versus in domo q. d. Rubra (*Cà rossa*) Marcellorum URS. SALOM. ALESSI COLETUS; Monselice extra castellum COD. CICOGNAE 1025. Nunc Catai in museo Obizziano. — 'In Patavino vico, quo in loco nescio' MARCAN. (BERN. in textu). Carmignani IDEM (BERN. in marg. et MUT.); inter Cordubenses IUCUNDI AUCTAR.

columbae duae ex vasculo bibentes
T · POMPONENVS
Ↄ · L · GRATVS
corolla
lepus
CLODIAE · C · L
ARCHI
T ...

Contuli. Habent Marcanova cod. Bern. n. 406, cod. Mut. f. 160 n. 38; Ferrarinus cod. Par. f. 47, cod. Reg. n. 30. 31; Redianus Pat. 60 (inde Gud. 361, 6); Iucundi auctarium cod. Cicognae f. 242; Sanutus f. 58; Mur. 1491, 8 per Berettam ex schedis Valvasoniis; Malvasia p. 353 (inde Mur. 1783, 37). Ex lapide Ursatus ms.; Salomoni 1701 p. 582. 1708 p. 150 (inde Mur. 1729, 12 ex schedis suis); cod. Cicognae 1025; Alessi p. 182; Coletus inscr. Montis Sil. n. 12; Furlanettus p. 278 n. 302 (cf. Cavedoni *Bullett.* 1848 p. 106).

2670 Monselice prope aedes directoris nosocomii Piombin rep., nunc ibi in museo societatis.

RA
PRIMA · GEN

Descripsi.

2671 Este apud comitem de Lazara.

OSSA
PRIMAE · H

Salomoni 1696 p. 79 (inde Alessi p. 202; Furlanettus p. 446 n. 659).

2672 Catai in museo Obizziano.

/ · F
NIA · L · L
pri MIGENIA

Contuli. Ed. Furlanettus p. 440 n. 633.

2673 Este in domo Benedicti de Potis SAL. ANG. ALESS. Deinde in museo Estensi FURL. RICCOB. ubi ego non repperi.

ARI PRISCIANI
TRIE
PRISCILLA

Salomoni 1696 p. 77; Ant. Angeberi Este 1743 p. 21; Alessi ms. et p. 197; Furlanettus Est. p. 156, Pat. p. 432 n. 602; Riccobonius delineavit.

1 in. RI Sal. — 2 RIS Sal. Ang. Ricc.

2674 tabula magna et crassa litteris antiquioribus. Este rep. *al Campo della Mostra*, extat in museo n. 120.

Descripsi neque praetermittere volui, etsi mihi creditur inter epichoriae dialecti monumenta potius referenda esse, licet perscripta elementis Latinis. Est in vol. I n. 1437 et in tabula Ritscheliana XLIX Dd.

2675 cippus rotundus sine operculo. Ateste ex dono Angeli Davò apud Alessiam ALESSI. Nunc in museo Estensi n. 47.

SEX · QVSONI
Ɔ · L · ANCIALI
PRIMVS·L·POSIT

Contuli. Alessi p. 165; Furlanettus Est. p. 138, Pat. p. 333 n. 392 (inde vol. I n. 1436).

2676 Monselice nuper rep.

C · RVBELLIO
IORIONI ƿAT
QVERREHIAE · HO
ƿAIAE · MATRI
L · RVBELLIO
FRATRI
ƿRVBELLIVS
HETVM

Stephanus Piomba misit a. 1868.
2 ƿƆRIONEAT, 4 ƿAIAE traduntur.

2677 Ateste apud comitem de Lazara.

L · s
IN·FRO·P·XV
IN·AGR·P·RX
L·RVTI·FRON

Servavit Salomoni 1696 p. 79 (inde Mur. 1739, 2; Alessi p. 133; Furlanettus p. 448 n. 676).
1 L · C Sal.

2678 Carmignani in pavimento ecclesiae S. Georgii prope aram maximam SAL. AL. Periit in instauratione ecclesiae AL.

V F
SEX · RVTILIVS
Q · F · ROM · SIBI · ET
Q·RVTILIO·L·F·PATRI
CALTIAE·C·F·PRIMAE
MATRI
CALVENTIAE · T · F
INGENVAE · VXORI

Salomoni 1696 p. 107 (inde Mur. 1275, 2); Alessi ms. et p. 127 (inde Furlanettus p. 259 n. 275).
1 om., 2 RVTTILIVS, 4 RVTTILIO, 5 Q · F, 7 F · F Sal.

2679 Murlongi rep. 1739 ad sinistram viae, quae a quadrivio *del pozzetto* ducit ad campos Versoriorum, deinde in oratorio *de' battuti*, ubi mox interiit ALESSI.

SABINAE · L · HELVI
IVSTI
L·CAETRONIVS·L·F
PATER
L·SEMPRON·CREST
ET · PRIMA · MATER

Ant. Angelieri Este ed. 2 (1745) p. 27 ab aliis; Alessi ms. et p. 276 qui vidit (inde Furlanettus p. 224 n. 219).
2 IVST·L, 3 I·CAETRONIVS, 5 ISIMPRON·CHEST Ang.

2680 cippus rotundus supra excavatus, ut urnam cinerariam recipiat. Murlongi rep. ADD. AD FELIC. Este in aedibus Verdabiorum ANG.; in vico Settabili in domo Antonii Verdabii URS. similiterque SAL.; *nella villa di Valanzone nel brolo Alessi* ALESSI. Nunc Catai in museo Obicelano.

SACIDIA · P · L
BENIGNA

Contuli. Legitur adscripta ad Feliciani cod. Marc. X, 196 f. 161; apud Hipp. Angelierium in ed. p. 8; apud Pignoriam in suppl. ms. ad Gruterum; apud Ursatum ms.; apud Salomonium 1696 p. 78 (inde Mur. 1599, 3); apud Alessium p. 183; in codice Cicognae 1025; apud Furlanettum p. 390 n. 510 (cf. Cavedoni *Bull. dell' Inst.* 1848 p. 108).
1 SACIDIA Salom. et posteriores et ita lapis hodie, sed ex mutatione recentiore. — R · L lapis hodie; sed R videtur factum ex P, quod habent antiquiores ante Salomonium, etiam Ursatus.

2681 apud villam Bavoni.

Q · SALONIO
SIMO · PLA
SANCTA·SIBI·ET·PATRONO·POSIT
H · L · ET · M · H · N · s

Redianus Pat. 76 (inde Gud. 347, 11).
Versuum divisio mea est.

2682 ad Ateste Murlongi rep. m. Nov. 1592 in campo Antonii Verdabii ANGELIERI; ante aedes Antonii Verderii post descensum pontis portae veteris URS.; in via *della porta vecchia* SAL.; apud Alessium ALESSI; nunc in museo Estensi n. 42.

P·SATRI·IN
FRON·P *sic*
P·XXXXVIII

Contuli. Hipp. Angelieri cod. Vat. 9141 f. 151' (inde Donius cod. Barb. 34, 73 p. 232. 594); Hieron. Aleander iunior in cod. Marciano XIV, 29 et apud Donium l. c. p. 244; Pignoria in add. ms. ad Gruterum; Ursatus ms.; Salomoni 1696 p. 78; Alessi p. 185; Furlanettus Est. p. 132, Pat. p. 392 n. 512; Nuvoluto *Este* p. 169 ligno expressit.
2 fin. scriptura vacat.

2683 Este translata Rovigum ad Cam. Silvestrium SILV. Deinde Veronae in museo philharmonico n. 386.

L O C V S
Q · SATRI
IN·F·P·XIIS
IN·A·P·RR

Contuli. Silvestri *Giovenale* p. 64 ligno incidit (inde Mur. 1741, 1); Maffei M. V. 150, 7 (inde Orelli 4558); Alessi p. 185; Furlanettus p. 392 n. 511.

2684 Este rep. 1676 URS.; in vico Settabili in domo Francisci de Versutiis SAL. ANG. Murlongi rep., deinde apud Alessium ALESSI. Nunc in museo Estensi n. 41.

protome
muliebris
SATRIA · Ɔ · L
ARMIS
T · F · I

Contuli. Ursatus ms.; Salomoni 1696 p. 78 (inde Mur. 1740, 16); Ant. Angelieri Este 1743 p. 20; Alessi p. 184 aere expressit; Furlanettus Est. p. 131, Pat. p. 392 n. 513.

2685 Este rep. in hortis Capucinorum, deinde apud Alessium ALESSI; nunc in museo Estensi n. 44.

SAVFEI
HEDONE · D ·

Contuli. Alessi p. 185; Furlanettus Est. p. 134, Pat. p. 393 n. 515.
2 extr. fuit littera aliqua ex his FHIPN.

2686 rep. 1773 in burgo Canevedo pone aedes Bognini, deinde apud Alessium ALESSI. Nunc in museo Estensi n. 44.

SEMPIDIENa
P·L·ACVMIS
PIA

Contuli. Alessi p. 186; Furlanettus Est. p. 133, Pat. p. 393 n. 516.

2687 in Monte Silice ad ianuam aedis S. Martini.

Q · L · SECVNDVS
SIBI · ET · SENIAE
L L SABINAE
VXOR · P
T · P · I

Servavit Scardeonius p. 81. Inde Grut. 802, 3; Reines. 14, 133; Salomoni 1696 p. 46; Alessi p. 186; Furlanettus p. 421 n. 568.
Hiatum indicavi ex coniectura. — 3 ET pro L · L vel simili locutione Scard.

2688 cippus quadratus. Ateste SCARD.; *appresso l'avvocato Guglielmo di Puoti* MANUT. 5249; in domo Gulielmi Putitii ANGEL. Nunc Mantuae in museo.

in latere: iuvenis septem pilis ludens, quorum tres in aere suspensae sunt, quattuor pedibusque manibusque singulae singulis sustinentur

SEPTVMIA · C · F

protome puellae

SPICA · ANNO

ET·MENSE

TERTIO

leone

in latere: iuvenis septem pilis ludens, quorum duae in aere suspensae sunt, una in capite sustinetur, quattuor in pedibus manibusque singulae singulis

Contuli. Habent Scardeonius p. 80 (inde Salomonius 1696 p. 80 et ex eo Mur. 1744, 2); Manutius cod. Vat. 5248 f. 29 et 5249 f. 43; Hipp. Angelerius p. 6 (ex eius schedis et Scardeonio Grut. 922, 18); Donius cod. Barb. 34, 73 p. 230. 594 a Mich. Lonigo; Alessi p. 187 ex Angelerio; cod. Cicognae 1025; Mantuani auctores Borga p. 18 et Labus mus. Mant. 2, 163 tab. 24; Furlanettus p. 396 n. 518.

1 fin. F hodie deest.

2689 Ateste rep. 1690 [1692 LON.] in fundamentis ecclesiae collegiatae SALOM. LONIGO.

FICAE · SEPTVMI
MATRI ADEPRIS

Servavit Salomonius 1696 p. 77. Inde Mur. 1271, 10; Alessi p. 187, qui repperit item in schedis Ioh. Ant. Lonigi; Furlanettus p. 415 n. 553.

Cf. gemmam Atestinam sic relatam apud Ursatum 1652 p. 149: Q·C·L | SEPTVMIAE | PRISCAE FIDES.

2690 Migliadini rep. a. 1674 et delata Patavium ad Galeatium Orologio URSAT.; Montagnanae SAL. Nunc Veronae in museo philharmonico n. 304.

mulier stolata

OSSA
SEVERAE
PRIMVS · POSIT

Contuli. Beccari ad Ursatum et Ursatus ms. (inde Furlanettus p. 536); Salomoni 1696 p. 126 (inde Mur. 1498, 4); Maffei M. V. 160, 6; Alessi p. 172; Furlanettus p. 396 n. 522.

2691 Calaone in aedibus Boldù.

L·SEVE
RIVS

Salomoni 1696 p. 104 (inde Alessi p. 190; Furlanettus p. 424 n. 574).

2692 Este nuper rep. FURLANETTUS 1847. Extat in museo n. 107.

protome mulieris *protome viri*

T · SEXTIVS
T · L · EROS
COPONIA · Ɔ · L · CILA

Contuli. Furlanettus Pat. p. 293 n. 330.

3 CILA Furl., CII hodie superest.

2693 parvus lapis Ateste in aedibus illorum de Garagninis mercatorum pellium prope virginem gratiarum URS.; in domo Garagninorum SAL. ANG.; in hortis iisdem nunc Pisani prope S. Martinum ALESSI.

leo cubans *delphinus* *leo cubans*

trapezum, ad quod stat figura humana

SILENE

Ursatus ms.; Salomoni 1696 p. 77 (inde Mur. 1404, 7); Ant. Angelieri Este 1743 p. 19; Alessi p. 192 aere expressit (inde Furlanettus p. 52 n. 57).

Cum titulo n. 2711 contaminavit Salomonius. — SILENIE Urs., sed emendavit qui recognovit titulum.

2694 Catai in museo.

D M
PIETATI
ETERNITATI
SOterICIANO
5 ANNORVM VII
SOTERICHVS
I I I I I I I I
I I I I I I I I

Descripsi titulum lectu difficilem. Ed. Furlanettus p. 439 n. 631 non recte.

2695 cippus rotundus, rep. Murlongi m. Nov. 1592 in campo Antonii Verdabii ANGEL. URS. ZAB. in agro Atestino RELIQUI.

SEX · L · SPERAT

Hipp. Angelieri cod. Vat. 9141 f. 151; Pignoria in add. ms. ad Gruterum; Hier. Aleander iunior in cod. Marciano cl. XIV n. 29 p. 411; Donius cod. Barb. XXXIV, 73 p. 244 ab eodem Aleandro, hi tres eodem exemplo; Ursatus ms.; Zabarella *Tito Livio* (1669) p. 10.

SEX·L·SPERAT Ang. Urs., L·S·LX·SPERAT Pign. Aleand. Don., SEX·LIV SPERAT Zab. interpolans.

2696 cippus rotundus superne cavus. Este nuper rep. FURLANETTUS 1847. Extat in museo.

SVAVIS · AN XV
HIC·SITA·EST

Contuli. Ed. Furlanettus p. 400 n. 524.

2697 rep. prope Este in villa Benvenuti; extat in museo n. 118.

leo bos leo

SVAVIS

Descripsi.

2698 magna basis in vico Bocconis prope coemeterium.

VI
ABIVS · Ɔ · L
SVLLA
ET·VRBANA·P

Ursatus ms.

2699 epistylium, rep. extra Caldivicum, deinde Ateste in aedibus Rizzardi ALESSI. Patavii in aedibus Iosephi Bonati professoris botanicae FERR. Nunc ibidem in museo publico.

Q·SVLPICIVS·MARTIALIS·ET·TI

Contuli. Alessi p. 190; Ferretus inscr. Patav. 3, 414; Furlanettus p. 440 n. 634 tab. 61.

2700 Pernumine *disotterrata poco fa nella contrada del castello e posta sotto la loggia della piazza* MASIERI 1758. Extat in canonica.

T · TAI
F E F S

Contuli. Ed. Masieri in comm. 1758 et *lett.* 1761 p. 32.

Utrum Romanae aetatis sit an posterioris, anceps haesi; litterae admodum rudes sunt. — 2 F·EBS Mas.

2701 rep. prope Este una cum n. 2512; extat Este in museo n. 29.

OSSA
L · TALPONIO C · F
ANN · XIIX · ET ·
L·TALPONIO·C·F·C·N
5 FIRMO · MENSER
XIIII

Contuli. Furlanettus Est. p. 111, Pat. p. 400 n. 526.

5 N in MENSER hanc formam habet N, casu puto.

2702 apud Montem Silicem in ecclesia S. Iustinae.

Medusa

C · TAVRIO · VRSINO
VALERIA · RHODINE
MARITO·B·M·ET·SIBI
V · F

Redianus Pat. 80; item ex codice simili Matthaei Canonici Coletus inscr. Montis Sil. n. 13.

3 IM Red., IN Col.

2703 Orgiani iacebat antea in foro dicta *la pietra del bando;* nunc in pariete porticus publicae.

M · TERENTIC

Schio p. 83 tab. 5.

2704 cippus rotundus in pyramidem desinens. Rep. ad Monselice prope pagum Marendole in campo q. d. *le Fregone*, extat in hortis Vercellesi ALESSI, COLETUS. Nunc Monselice prope aulae praetoriae parietem COLETUS. Hodie ibi in museo societatis (*gabinetto di lettura*).

Q · TERENTIO · L · F
CALVENTIAI · M · F
AVFAI
L·M·BLATTII NEPOTES
5 DEDERVNT

Contuli. Alessi p. 193; Coletus inscr. Montis Sil. n. 3; Furlanettus p. 260 n. 276.

2705 in villa Bavaoni.

M·TERENTIO·SVETONIO
M·TERENTIVS·VTYCVS·PIENT

Bedianus Put. 73 (inde Gud. 333, 3); cod. Gud. 253 f. 17'.

Restitui nequit, cum versuum divisio ignoretur. — 2 PIET Gudianus.

2706 in villa Ponso rep. prope ecclesiae rudera q. d. *la Giesiazza*, deinde Ospedaletti in aedibus Maggia ALESSI. Nunc Catai in museo Obizziano.

ĊERENTIAI · CHRYSIĹH
ÓLIA · GRAPHE

Faunus fistula canens — *persona cum taenia* — *panthera* — *Bacchus thyrsum tenens*

Contuli. Alessi p. 191 aere expressit; Cavedoni Catajo p. 117; Furlanettus p. 402 n. 528 (cf. Cavedoni *Bullett.* 1848 p. 108).

2707 Ateste in aedibus Vidmanorum patriciorum Venetorum in contratu Callis vici.

FRO · P · X
TERENTIA · M · F
MAXVMA
LOCVS · SEPVLT
5 EX · PART · DIMID
IN · AGR · P · XX

Ursatus ms.

2708 Solesini prope Este.

OSSA
TIBVRTIAE · M · F
CVDAE

Gasparini custos musei Estensis descriptam habuit ab amico.

2709 Ateste apud comitem de Lazara.

L·TITVRIVS·C·F
SVRA · A·VTIA
AVGA·L·POSIT

Servavit Salomoni 1696 p. 79 (inde Mur. 1015, 5; Alessi p. 247; Furlanettus p. 255 n. 269).

2 AGVTIA traditur. — 2 fortasse scr. AVGAE (pro AVGE) · POSIT.

2710 in vasculo marmoreo. Ateste nuper effossa DON.; in hortis Contarenis URS. GUD. Deinde Veronae in museo philharmonico.

P · TXOTTEDI
P·L·SASAE

Contuli. Donius cod. Barb. 34. 73 f. 76, ed. 15, 36 (inde Mur. 1755, 14) a Mich. Lonigo (in ed. male dicitur ipse vidisse); Ursatus ms.; Gud. ms. 376, 5, ed. 363, 9; Maffei M. V. 169.

2711 rep. in vico Caneveti 1624 URS.; Ateste in domo Garaguinorum URS. SAL. ANG.; in hortis iisdem nunc Pisani ALESSI.

columbae duae
leo *ex vasculo bibentes* *leo*

TAVTTIDIA · P · L
ELATE · SIBI · ET
L·FONTEIO·L·F·SALONAL
VIRO·SVO·VIVA · FECIT

Ursatus ms., ubi recognita est; Salomoni 1696 p. 77 (inde Mur. 1404, 7); Ant. Angelieri p. 19; Alessi p. 173 (inde Furlanettus p. 308 n. 355).

Cum titulo n. 2693 confudit Salomonius. — 1 TRVTIDIA Ang. — 3 SALON Sal.

2712 in superiore parte saxi magni; rep. Palugane in via a. 1645 extat Ateste in aedibus Bernardi Bonati prope cathedralem URS. Ad turrim in domo comitis Maufredini SAL.; in eadem, tum Pesari ANG. Frustra indagavit ALESSIUS.

M · TVDICIO · P · F
ROM · MARCELLO
BARBIA·M·F·SECVNDA
SIBI·ET·VIRO·V·F

Ursatus ms.; Salomoni 1708 p. 184; Ant. Angelieri Este 1743 p. 21 (inde Alessi p. 128; Furlanettus p. 280 n. 306).

1 TVCIDIO, 3 M·F Sal.

2713 cippus magnus. Ateste in domo Iohannis Marcheti SCARD. similiterque SAL.; *nel borgo di S. Martino* HIPP. ANGEL. (Vat.), in domo Ioh. Antonii Franchi HIPP. ANGEL. (ed.); in columna domus Antonii Quadraginta prope virginem gratiarum URS.; *serve di pilastro a una casa nella contrada della Madonna delle Grazie* ANT. ANGELIERI, ALESSI, FURLAN. Nuper illata est in museum Estense.

C·TVLLIVS·T·F
ROM
TESTAMENTO
FIERI·IVSSIT

Contuli. Hier. Atestinus f. *b* 3 principium attulit contaminatum cum n. 2714, ubi vide; Pingonius f. 233'; Scardeonius p. 80 (inde opinor Salomoni 1696 p. 77, ex hoc Mur. 1756, 10); Hipp. Angelieri in cod. Vat. 9141 f. 145 et apud Grut. 924, 19 et in ed. p. 5; cod. Marc. XIV, 29 p. 410 inter schedas Aleandri iunioris; Ursatus ms.; codd. Cicognae 221 et 1025; Ant. Angelieri Este 1743 p. 21; Alessi p. 124; Furlanettus p. 404 n. 531.

2714 inter Atestinas HIERON. Ateste OLIV. Venetiis in contrata S. Moyxe in domo Buti Barozio rep. a. 1489 SANUTUS, quo potest esse translata ex Ateste.

C · TVLLIO · C · L · SECVNDO
CORINTHVS · DONATA
CORISCVS · LIBERTI · POSIERE

Tria exempla extant Hieronymi Atestini f. C 3 r. (inde Hipp. Angelierius p. 9; Salomoni 1696 p. 80 et ex hoc Mur. 486, 7; Alessi p. 193; Furlanettus p. 336 n. 397), ubi confusa est cum titulis diversis; codicis Olivae f. 29'; Sanuti f. 52'.

C·TVLLIVS·M·F·T·F praemittit Hier., quod videtur esse principium tituli n. 2713. — 1 TVLLO Oliv. — C·L Oliv., C (om. L) San., om. Hier. — SECONDO Oliv. — 2 CHORINTVS Oliv. — 3 CORISCHVS San., CHORISCVS Oliv. Hier. — POSVERE San.

2715 ad Ateste rep. 2 Apr. 1582 in fundo Gasparis Boldù.

C · TVRPILII
HILARIO
NIS · Q · Q · V
P · XV

Servavit Hipp. Angelieri in cod. Vat. 9141 f. 150' et apud Grut. 924, 20 et in ed. p. 8. Inde Alessi p. 194; Furlanettus p. 404 n. 532

2716 Ateste apud S. Theclam RED.; in aedibus equitis Musachii ANG.

C · V · T
Q · Q · V · P · XXX

Redianus Pat. 86 (inde Gud. 336, 10); Angelierius apud Grut. 924, 21 et ed. p. 6. A prioribus Alessi p. 206; Furlanettus p. 444 n. 650.

Vv. divisio incerta. — 2 V om. Red.

2717 Este in ecclesia S. Theclae in gradibus veteris chori.

D · M
C · VALERIVS

Hipp. Angelierius in cod. Vat. 9141 f. 151 et in ed. p. 8. Inde Alessi p. 195; Furlanettus p. 430 n. 593.

2718 Este in museo n. 49.

M · VALERIO
M · L · PAPHILO

Contuli. Furlanettus Est. p. 142, Pat. p. 407 n. 538.

2719 Ateste apud comitem de Lazara SALOM. Deinde Onarae apud Cittadellas; inde ab a. 1785 ex dono Cittadellarum Vicetiae in domo Tornieriana TORNIERI. Ibidem adhuc.

protome
V | ALERIA · TERTI | F
TERTIA

Contuli. Ed. Salomoni 1696 p. 79 (inde Mur. 1758, 13; Alessi p. 159); Tornieri in ephem. 1785 Ian. 19; Faccioli mus. Vic. 2, 39; Furlanettus p. 405 n. 535.

Tornierius recte fortasse monet litteras solitarias V F bis intellegendas esse, at item significent *uiua fecit*.

2720 Saletti in ecclesia S. Silvestri.

VALGIAE
CVPVLANI

Alessi ms. et p. 195 (inde Furlanettus p. 422 n. 573).

2721 Zovone URS. in coemeterio ecclesiae parochialis SAL. AL.

C · VARIO · SEX · F · VARIAS
ET · LIVIAE · QVARTAE · VXSORI
C · VARIVS · C · F · C/LVIO
FILIVS · SIBI · ET · SVEIS

Ursatus ms.; Salomoni 1696 p. 205 (inde Mur. 1416, 11); Alessi p. 196; Furlanettus p. 251 n. 263.

1 FVARIAS Urs., F·VARIA ... Furl., F·VAR Sal., VAELA F (om. F priore) Al. — 2 VX ... Urs. Al. Furl. — 3 C///LVIO Urs., CLIVIO Sal. Al. Furl. — 4 FILIVS om. Sal. — SVIS Sal.

2722 lapis albus et pulcherrimus. Monselice ad septem ecclesiarum in pariete viridarii Hieronymi Duodi patricii Veneti URS. similiterque SAL.

VARIA · C · FIL · PRISCIL
NAVTAR · ET · SI · QV

Ursatus ms.; Salomoni 1708 p. 201 (inde Furlanettus p. 407 n. 539).

2 QVI Sal.

2723 Vighizzoli rep., cum ecclesia diruta est, deinde apud parochum, postea Ateste apud Alessium ALESSI. Nunc in museo Estensi n. 33.

L · VEDIVS · L · F · SIBI · ET
SATRIAE · T · F · SECVNDAE
VXORI

Contuli. Vanzi *protogiorn. di Padova* 1 (1772) p. 170; Alessi p. 198 (a ms. abest); Furlanettus Est. p. 121, Pat. p. 293 n. 329.

2724 cippus rotundus cum operculo. Rep. 1773 Canevedi pone aedes Bognini, deinde apud Alessium ALESSI. Nunc in museo Estensi n. 40.

in operculo leones duo cubantes; in medio caput cinali?
C · FEIENI · C · F
ROM · VARI

Contuli. Alessi p. 186; Furlanettus Est. p. 130, Pat. p. 407 n. 540.

1 quae litterae hodie desunt imminuto lapide dum transfertur ad Alessium, dedi inclinatas.

2725 cippus rep. inter Este et Montagnanam, nunc ex dono Smaniae Veronae in museo municipali.

C · VERSINIVS
in latere: scutum et hasta — C · F ROM — *in latere: scutum et hasta*
AN
XXVII
corona

Descripsi.

2726 in villa de Villa nuper rep. FURLANETTUS 1847. Extat in museo Estensi.

VETTIA T F M
SIBI *et*
T NERIO MACRO
/ NERIO LIBERALI E F
PETRONIAE MEN
VETTIAE TF/DIC

Contuli. Ed. Furlanettus p. 444 n. 652.

2727 Monselice in ecclesia S. Iacobi ad aquam sanctam.

C · VETVRIVS

Habet unus Ferrarinus cod. Paris. f. 47, item in cod. Reg.

2728 rep. Canevedi, deinde apud Alessium ALESSI. Nunc in museo Estensi n. 37.

protome fracta
C · VIBIVS · C
SVTOR · V
RIAE

Contuli. Alessi p. 141 aere expressit; Furlanettus Est. p. 126, Pat. p. 409 n. 544 (cf. Cavedoni *Bullett.* 1848 p. 108).

2729 Este in vico dicto Murlongo in pariete domus SAL.

T · VIBI
EROS IN I

Salomoni 1696 p. 79 (inde Alessi p. 201; Furlanettus p. 441 n. 641).

2730 Este in castello ante, deinde apud Alessium ALESSI. Nunc in museo Estensi n. 46.

protome puellae
VRBANAE · AN
XVIII

Contuli. Alessi p. 160; Furlanettus Est. p. 137, Pat. p. 410 n. 549.

2731 Villa di Villa 5 m. ab Este in vico Motarella in domo Dominici Righetti in fracto lapide.

C · T · CAIASI SVM ..
ROM · SVIS · DIL

Salomoni 1696 p. 116 (inde Alessi p. 203; Furlanettus p. 424 n. 575).

2732 Pernumiae in pariete canonicae extrinsecus.

ONTS
IAE · LOCVS
SEPVLTVRAE
IN · FR · P · XX · IN AG
P · XXV · SOCIEIS
POSTS · SISQVE
E / / / / / / / / I S
VALVI

Descripsi.

2733 Este *nella strada della Beata Vergine de' miracoli*.

. . R . . . . LI . . .
. . IC QVAS EST IVNCT . . .
. . . .

Alessi p. 204 (in ms. deest). Inde Furlanettus p. 430 n. 592.

2734 cippus rotundus fractus, Canevedi in via.

RNAE
RIVS · C · F
EDIT

Alessi ms. et p. 176 (inde Furlanettus p. 445 n. 656).

2735 epistylii pars, Este in museo.

ARIVS · V · F

Contuli. Furlanettus Est. p. 159, Pat. p. 435 n. 616.

2736 litteris antiquioribus. Catai in museo Obizziano.

protome
ANVS ·
IAMVS·
A·M·L·

Descripsi. Furlanettus p. 434 n. 611.

Infra integra est; cognomen tamen potest in margine medio scriptum fuisse.

2737 Catai in museo.

ESTO
IF

Descripsi.

2738 in villa Urbani [Villa d' Urbana prope Montagnanam].

CIN
H

Redianus Pat. 58 'imperfectum'.

2739 Ateste apud comitem de Lazara.

IEL
NIS
LA

Salomoni 1696 p. 79 (inde Alessi p. 198; Furlanettus p. 422 n. 572).

2740 Monselice in museo societatis.

AENI
EL QT
IND

Descripsi.

2741 Monselice in turri ad fundamenta infixam parieti.

IS · L · NN

Salomoni 1708 p. 199 (inde Furlanettus p. 433 n. 607).

2742 fragmentum Monselice in sedilibus ad aedes nobilium de Barbo.

GENONI
TITVLIS

Salomoni 1708 p. 200 (inde Furlanettus p. 445 n. 655).

2743 basis ornata litteris magnis, Monselice rep. prope ecclesiam S. Pauli in parietinis vetustis.

in latere: *scuta duo* — IF · FIL — *in latere:* *toga? et manus*

Steph. Piomba misit.

2744 Este in aedibus Manzonii B. Teclae, deinde in aedibus Contarenorum URS. similiterque ALESSI. Nunc in museo n. 63.

Urs.:	*Alessi:*	*ego:*
figura	*protome*	*protome*
ANGANIAO	ANGANAO	AN/// AO
TEMIVAIA	TEMIVATA	TI /// TA

Vidi. Ursatiana ms., ubi quidam recognovit; Alessi ms. et p. 285 (inde Furlanettus Est. p. 157).

2745 ad Este in Vico Turris.

P
TRI
P · P
A · ENIAE

Salomoni 1696 p. 77 (inde Alessi p. 205; Furlanettus p. 429 n. 589).

2746 cippus quadratus, Villa di Villa in coemeterio ecclesiae S. Andreae.

in dextra parte: *mulier* — *in antica:* *vir togatus* — *in sinistra parte:* CERES *mulier?*

Alessi p. 141 aere expressit.

2747 in monte Baone in eremo prope ecclesiam S. Fidentii.

. . /ATI . .

Alessi ms. et p. 206.

2748 Este iuxta viam qua itur ad pratum *della mostra.*

. . RMO

Alessi ms. et p. 206 (inde Furlanettus p. 443 n. 649).

2749 Catai in museo.

COD
VTR

Descripsi.

2750 Ateste apud comitem de Lazara.

VTER
P VIB
ERO
P · IIS

Salomoni 1696 p. 79 (inde Alessi p. 198; Furlanettus p. 422 n. 570 et p. 441 n. 642).

2751 Murlongi a. 1592 repertae sunt reliquiae aedis rotundae, quam propter emblemata militaria ibi observata crediderunt Marti sacram fuisse. *Poco discosto nella strada pubblica fu ritrovato nell' istesso tempo il capitello, che andava nel colmo di detto tempio, ive stava il penello, nella cui summita stava uno leoncino; appresso il piede del penello di sotto sono griffoni ed accanto una civetta. Questa pietra era ritonda, alta circa pie* $1^1/_2$*, grossa come una quarta Paduana et nella sommita tra la cornice e porfilo era iscritto*

V · S · T · L
S · P · Q · X

Hipp. Angelieri in cod. Vat. 9141 f. 151'.

Apparet fuisse cippum sepulcralem formae in Atestinis solitae, inscriptum sic fere: T·FLAVIVS·T·L· TELESPOR.

2752 in monte Arquadne ad altaris gradus SCARD.; in domo curati pro gradu ianuae URS.; prope ostium ecclesiae SAL.

Scard.:	*Urs.:*
. . . .	
TESTAMENTO	TEST
PIERI · IVSSIT	·IVS

Scardeonius p. 81; Ursatus ms.; Salomoni 1696 p. 153. Inde Alessi p. 205; Furlanettus p. 421 n. 564.

TEST F·IVS Sal.

2753 *Val di sotto* sive *villa di Donna Daria* in fundamento interiore turris in fragmento lapidis.

ESTA

Ursatus ms.; Salomoni 1696 p. 176 (inde Alessi p. 205; Furlanettus p. 441 n. 638).

2754 in vico Baonis in fundo foveae prope ponticulum.

. . . . .
. RISQ ·
. OMN ·
. . . . .

Ursatus ms.

2755 Este *contrada Gambina,* nunc in museo.

IN·FR·P X
RET·P·XX

Descripsi.

2756 Moladiriemo ad Monselice in via prope porticum Oddi.

IN·F·P·XI
RET·P·XI

Alessi ms. et p. 207 (inde Furlanetto p. 447 n. 664).

2757 in pago Montis Vallis Dariae in turri supra domum curati.

IN · FRO
P · XI · IN
AGR·P·XX

Ursatus ms.

2758 in monte Baone in coemeterio ad ecclesiam S. Fidentii ALESSI. Nunc in museo Estensi.

Q · Q · V ·
P · XV

Contoli. Alessi p. 194 (inde Furlanettus Pat. p. 447 n. 668); Furlanettus Est. p. 163.

2759 Murlongi in loco monialium Patavinorum S. Stephani.

IN · AG · P · XV

Alessi p. 206 (in ms. deest). Inde Furlanettus p. 447 n. 669.

2760 ad vicum Migliaro [Megliadino?] rep., extat in museo Estensi n. 121.

IN · FRO
P · XVI
R E T
P · XXV

Descripsi.

2761 Murlongi rep. ADD. AD FELIC.; Septabili apud Antonium Verdabium URS.

IN · FRO
P · XIX
IN·AG·P·XX

Adscripta est ad codicem Feliciani Marcianum cl. X n. 196 f. 157; habet item Ursatus ms.
1 ERO add. ad Fel.

2762 Moladiriemo prope Monselice in via prope porticum Oddi.

Q Q V
P XX

Alessi ms. et p. 194 (inde Furlanetto p. 447 n. 667); Ferretus 4, 68 et terr. p. 15.

2763 Murlongi rep., nunc Este ante museum.

Q · Q · V
P · XX

Descripsi. Fortasse non diversa a praecedente.

2764 Sostegni prope Este rep., nunc in museo Estensi.

L S
IN · FR
P·XX
RET · P
5 XXV

Descripsi.

2765 Canevedi rep., nunc Este in museo.

IN·FR·P·XX·
R P·XXXX

Descripsi.

2766 Catai in museo.

—AGI—
NII IN F
XONT P
XX

Descripsi. Furlanettus p. 428 n. 585 male; eandem esse intellexi ex musei numero adscripto.

2767 Este rep. 1690 in eccl. collegiatae fundamentis SAL.

IN · FRO
P · XX

Salomoni 1696 p. 77 (inde Alessi p. 207; Furlanettus p. 447 n. 663).

2768 rep. Canevedi in aedibus Boschi ALESSI. Nunc in museo n. 75.

IN · AG
P·XX

Contuli. Alessi p. 198 (inde Furlanettus Pat. p. 449 n. 680); Furlanettus Est. p. 163.

2769 in monte Baone in eremo prope ecclesiam S. Fidentii.

I · S
IN · FX · P
XXIIII
IN · AG · P
5 XXXX

Alessi ms. et p. 206 (inde Furlanettus p. 448 n. 673).

2770 Catai in museo.

L · S
IN · FR·P·XXIIII
IN·AG·P·XXXX

Contuli. Furlanettus p. 448 n. 671. — Fortasse non diversa a praecedente.

2771 in monte Baone in eremo prope ecclesiam S. Fidentii.

I · S
IN FR · P · XXIIII
R ET · P · XX
. . A T . . S I N

Alessi ms. et p. 206 (inde Furlanettus p. 448 n. 674).

2772 in villa Solesini in pede turris sacrae ANG. similiterque RELIQUI.

LOC · SEP · Q · Q · V · P · XXX

Hipp. Angelierius in cod. Vat. 9141 f. 149' (inde Donius cod. Barb. 34, 73 p. 230. 594) et apud Grut. 924, 22 et in ed. p. 7; Salomoni 1696 p. 111; Alessi p. 194. A prioribus Furlanettus p. 447 n. 666.
SEX Angel. — VIX XX pro VPXXX Ang. Sal.

2773 Catai in museo.

IN · P·P·XXX
R·P·XXXX

Descripsi.

2774 Este *nel borgo della Madonna dei miracoli in casa Capormo* ALESSI. Nunc ibi ante museum; nam videtur eadem.

IN · FRONT
P · XXX
IN·AGR·P·XXX·

Descripsi. Alessi ms. et p. 174 (inde Furlanettus p. 447 n. 662).

2775 rep. in *Villa di Villa*, nunc in museo Estensi.

IN · FR · P · XXX

Descripsi.

2776 Este in museo n. 74.

IN P · P XLV
IN AGR P
XXV

Contuli, Furlanettus Est. p. 163, Pat. p. 449 n. 679.

2777 in monte Baone in eremo prope ecclesiam S. Fidentii.

L . . S
IN · FR·P·LX
IN·AG·P·LX

Alessi ms. et p. 206 (inde Furlanettus p. 448 n. 672).

2778 fr. Monselice pro grada portae cuiusdam domus prope coenobium S. Stephani.

IN·FCO | IN FRC
CXXXI | LII

Salomoni 1708 p. 200 (inde Furlanettus p. 448 n. 675).

2779 Monselice in arce S. Petri.

IN · F · P · CCC
R · P · C

Sanutus f. 57'.

2780 vas cinerarium musei Catai, quod Ateste videtur repertum esse.

FOVGONIA FEICTOREIFIKIA·FVGENIA·IAMVSIOI

Contuli. Cavedoni *Catajo* p. 79; Furlanettus p. 449 n. 681 o. — Legere mihi videor haec fere: *Fougonia Fectorei filia, Fucienia* sed neque haec certa sunt et quae sequuntur obscura.

XXXIV. PATAVIVM *(Padova)*. *Tribu Fabia.*

I. Cyriaci commentarii qui supersunt non proponunt Patavinas inscriptiones nisi tres et eas quidem insertas itinerario Dalmatico a. 1436; quibus poteris addere ex Parmensi libro unam n. 2911. Composuisse eum praeterea proprium de hisce Italiae partibus commentarium et inde pendere in Patavinis corpora saeculi XV et per se probabile est et eo confirmatur, quod vel antiquissimas quasque et longe optimas syllogas, Marcanovanam Feliciani Redianam, constat in Patavinis plerisque ita consentire, ut a communi auctore eas acceperint necesse sit (v. inter alia n. 2839. 2908. 2914. 2964. 3045). Accedit quod episcopus Patavinus, quem pleraeque eorum memorant nomine non adiecto, secundum Iucundi testimonium (ad n. 2841. 202*) minime in tali re spernendum fuit Petrus Donatus, qui ei ecclesiae praefuit ab a. 1428 ad a. 1447, aequalis igitur Cyriaci potius quam collectorum posteriorum. At quod vel apud antiquissimos tituli quidam inveniuntur exemplis duobus nec parum diversis (ut n. 2541. 2828. 2964. 3016 in Marcanovae Bernensis Patavinorum parte prima extant geminati), manifestam prae se fert plurium syllogarum contaminationem, itemque varia lectio ea, quam rettulimus ad n. 3034, non potest explicari recte nisi sumas titulum plus semel inspectum esse saeculo XV. Denique ad n. 2629 Felicianus auctorem laudat Petrum nescio quem Salimbenum suum. Sane mirandum esset, si collectores illi vel Patavii degentes vel prope Patavium Cyriacanis non attulissent augmentum aliunde, quae additamenta iam secerni nequeunt a primaria sylloge. Quam ob rem magis placuit quaecumque communia sunt auctoribus saec. XV vel omnibus vel plerisque, proponere sub nomine ANTIQVI. — Videamus iam de singulis, a quibus Antiqui collectanea accepimus, auctoribus; quos ita tractavi, ut trium qui primum locum obtinent Rediani Marcanovae (Bern.) Feliciani variam lectionem semper afferrem plenam, scilicet in titulis a me ipso non visis.

1. Marcanova in libro antiquiore Bernensi Patavina proponit tripertita: scilicet ipsum corpus divisum in urbis et agri titulos complectitur n. 371—418; subsequuntur post alia tituli quinque n. 563—567, deinde duo n. 663. 664. Additamenta haec ab ipso proficisci omnia facile suspicere, cum praesertim Patavii vitam exegerit; at obstare videtur horum quoque pleraque pariter inveniri apud reliquos antiquos, cum unicum epigramma, ad quod adscripsit Marcanova invenisse se, n. 2873 (nam alterum n. 3072 non ait se invenisse, sed advexisse ex agro ad urbem) non legatur praeter eum nisi apud solum Ferrarinum, a quo Marcanovana constat expilata esse. — Secunda auctoris recensio, quam ostendit liber Mutinensis f. 156 sq., in Patavinis utilitatem non habet; nam descripta est partim ex Bernensi libro ipsius auctoris nec sine erroribus (ut in titulo n. 2973 LAGVS est pro LARGVS) deinceps propagatis ad compilatores, partim ex Feliciano; propria habet nulla. Ex Mutinensi libro Scardeonius p. 59—62 traxit Marcanovana una vel falsa versuum divisione eius libri interdum retenta. — Ipsa sylloge ut aetate omnes huius ordinis superat, ita fide secunda est Redianae soli et ab omni fraude aliena. Versuum divisionis, quam a Cyriaco retentam esse non dubito, sed in Patavinis apographa quae habemus omnia neglexerunt, solus fere Marcanova hic illic servat vestigia in brevioribus titulis et in fragmentis.

2. Feliciani Patavina (Marcian. f. 37 sq., Veron. f. 93 sq.) et numero et praestantia longe inferiora sunt Marcanovanis. Magna ex parte utrumque pendere ab eodem auctore supra iam monuimus conveniuntque in quibusdam partibus vel ordine tituli; ea autem Feliciani quae non habet Marcanova et ipsa venire pleraque ab auctore communi Redianus testis est, omissa scilicet a Marcanova vel ab eo in archetypo non inventa. Demptis his praeter unam n. 2553, quam Felicianus videtur descriptam habuisse ex ipso saxo, quae habet non relata neque a Marcanova neque in libro Rediano, falsa sunt vel certe admodum suspecta (v. n. 203*—207*) neque omnia sumpta ex monumentis conficta, sed quae ex parte videatur commentus esse ipse Felicianus. Eiusdem etiam in genuinis titulis interpolationes quasdam observavi (ut n. 2652); aliis tamen locis lectio eius Marcanovanae praestat (ut n. 3072 v. 12) debetque una cum illo ad crisin titulorum adhiberi.

3. Rediani Patavina (f. 55'—62 n. 1—102) cum profecta sint ab eodem auctore, a quo pendent Marcanova et Felicianus, syllogen Antiqui his et pleniorem longe et emendatiorem nobis proponunt. Nam plena est ita, ut tam Feliciana quam Marcanovana omnia redeant in Rediano exceptis titulis duobus n. 3100, quem Strozza sine dubio sprevit utpote Christianae aetatis, et n. 2873, quem dixi Marcanovam scribere a se repertum esse, his autem accedant tituli ad quadraginta, maxima ex parte quidem fracti et exiles, sed in quibus sint etiam gravissimi et optimi quidam, quos Redianus aut solus ex antiquis habeat aut adeo solus servarit. Deinde lectio ita comparata est, ut Redianus semper fere cum optimis faciat nec raro verum habeat solus, ut n. 2923 CATIA pro CATILLA vel CATILIA, n. 2518 LEG·V·VRB pro LEGVM Marcanovae, aut quod ad verum proxime accedat, ut n. 2839 ANTIACO Red., ANTICO reliqui, cum requiratur ACTIACO. Idem accentus servavit n. 2681. 2915. 3037 et puncti formam insolitam accurate reddidit n. 2928, iis solis nominibus a se desciscens, quod versuum ordinem non observavit itaque fragmenta maxime obscuravit et quod in locis indicandis iusto brevior est. Ad haec ubi addis falsa Feliciani et omnino quidquid constat sive bonae frugis sive malae postea accessisse, a Rediano abesse, iure colliges eum omnium optime repraesentare egregia illa Antiqui collectanea, cum ipsis careamus; quamquam non nego in his quoque inesse posse, quae non sint Antiqui, sed a Strozza adiecta aliunde. — Ceterum optimi exempli deperditi, ex quo Redianum descriptum est, notitiam non solus liber Redianus ad nos propagavit. Ita decreti n. 2856 idem exemplum, quod servat Redianus et quod frustra quaeras apud Marcanovam Felicianum reliquosque eius aetatis corporum conditores magis notos, proponunt ALCIATI CODEX FEAE et liber CHIGIANVS I. VI. 203 et maxime liber Guelferbytanus GVDIANVS 253. 16—33; neque eos descriptos esse ex Rediano inde apparet, quod eiusdem decreti quaedam verba in Rediano male omissa suo loco exhibent et aliis quoque locis a Rediani corruptelis immunes sunt. Ego ex his tribus selegi Gudianum utpote reliquis pleniorem et meliorem, quem praeter Redianum adhiberem; habet tamen is quoque vix quicquam in Rediano libro omissum, cum multa sint in Rediano, quae non comparent in Gudiano libro. Aetate Gudianus liber Rediano par est, nempe scriptus saec. XV exeunte; insunt enim inter alia multa varii argumenti excerpta epistulae scriptae a. 1471 et 1474 adnotaturque in ipso indice a. 1492; praeterea postea additum cernitur f. 33' epitaphium recens repertum Mediolani a. 1503. Sed praeter Venetas et Patavinas primo loco positas reliquae quae ibi leguntur inscriptiones inutiles sunt petitae ex notis syllogis saec. XV.

4. De Ferrarino hic quoque idem quod perpetuo obtinet, in prima recensione Traiectini libri eum secutum esse Felicianum, in secunda et tertia Marcanovae librum Mutinensem; unde eum citavi quidem, maxime quod eo posteriores saepissime usi sunt, sed a verbis recognoscendis procul habui nec rettuli eius variam lectionem nisi ubi interpolationem notare volui. Duas tamen inscriptiones n. 2827. 2951 (cf. n. 2727 et falsam n. 194*) adiecit primus; illa legitur in Parisino solo, haec in libro Regiensi agmen claudit Patavinarum.

5. Gammarus quattuor tantum Patavinas habet, in his certo Cyriacanas duas, omnes autem vulgares; plures Lilius, sed e quibus et ipsis parum proficias. Saepe Lilius proxime accedit ad Felicianum, cuius etiam habet falsa, sed non omnia inde desumpsit et interdum propius accedit ad auctorem primarium (v. e. c. n. 3034); ceterum antiqua quae habet, omnia redeunt aut apud Felicianum aut apud Marcanovam et Rediano propria tam ab eo absunt quam a reliquis. Abiecissem totum, nisi a prioribus tam saepe adhibitus esset, ut de eo rationem reddere non inutile esse videretur; auctor autem sum quibus cordi est his meis non abuti, ne eum sequantur (cf. n. 2803).

6. Iucundus usus est exemplo Antiqui simili ei, quod adhibuerunt Felicianus et Marcanova; ab utroque omissam et a Rediano relatam non habet nisi unam n. 2955. Exempla in universum satis emendata sunt,

sed non habet nisi aliunde satis stabilita. Citavi semper et adhibui passim propter easdem causas, de quibus dixi in Lilio. — Praeterea proponit titulos quosdam partim in utroque libro (n. 2648. 2819. 2827. 2893), partim in solo Magliabecchiano (n. 2823. 2835), quorum unus etiam est inter additos a Ferrarino, reliqui quinque apud alium nullum saeculi XV auctorem inveniuntur; apparet hos adiectos esse ad antiquam syllogen ab ipso Iucundo. Item falsus titulus n. 194* divulgatus c. a. 1498 primum comparet apud Ferrarinum Iucundumque. — Iucundiani libri aucti vulgares cum Patavina non habeant nisi relata apud ipsum Iucundum, unus CODEX CICOGNAE n. 2704 ad Patavina addidit epigrammata quaedam effossa ad S. Iustinae a. 1502, quibus usus sum cum fructu.

7. SANUTUS libro Veronensi f. 54—59. 62 Patavina inseruit petita alia ex syllogis iisque pluribus (inter has eum usum esse Ferrariniana apparet ex n. 2652), alia (maxime quae f. 62 referuntur excepta apud Livium de Bassano), sed longe pauciora ex ipsis saxis. Visum est eum citare perpetuo, sed adnotare tantum quae utilia essent, cum praesertim exempla pessima sint. Servavit quaedam solus, sed exilia tantum minutave fragmenta. Ex eo cum descripta sint quae leguntur in libro PEUTINGERI Augustano 527 f. 64, haec sprevi.

8. PEUTINGERANORUM librorum Augustanorum 526 et 527, item inde pendentis APIANI Patavina pleraque utpote ducta ex exemplis Antiqui corruptis omisi in recognitione facienda, etsi citavi Apianum perpetuo; pauca, quae apud Italos auctores eiusdem aetatis non inveniuntur (ut n. 2944. 3009), ut par erat adhibui.

9. OLIVAE codex Oxoniensis, quo continentur inscriptiones secundum principia ad litterarum ordinem dispositae, etsi in universum inutilis est utpote concinnatus ex Marcanovanis, tamen in Patavinis quaedam habet non inde sumpta, sed a scriptore degente opinor Patavii addita recens ibi inventa, ut titulum n. 2944 repertum esse scribit a. 1496. Eiusdem igitur generis haec additamenta sunt ac Iucundiana et Peutingerana.

10. Praeter hos libros, quorum septem priores citavi semper, variam lectionem non enotavi totam nisi trium optimorum, allegavi etiam alios, qui Patavina quaedam habent interspersa alienis, ut Romanum Angelicanum D, 4, 18, Florentinum Cennini bibliothecae Magliabecchianae (*conv. soppressi* II, IX, 14), Florentinum item Borghinii a me excussum a. 1846 in bibliotheca Riucciana (scilicet quae is affert ex libello nescio quo Fr. Pandulphi; nam alia descripta ex Scardeonio omisi), qui tres libri arte in se cohaerent. Schedas Valvassonias, quas Muratorius aliquoties citat et ego quoque scriptas repperi inter Muratoriana fasc. 21, 231, ut plane inutiles omisi; omisi item Vindobonenses bibliothecae Caesareae ab eodem Muratorio hic illic laudatas. Omnino in his syllogis nisi sinceris et antiquioribus insistas constanter aspernatus deteriorum inanem copiam, a crisi quae adhuc nulla fuit libris neglectis et latentibus, devenietur ad hypercrisin nescio quam, quae et ipsa nulla est et praeterea molesta.

II. BASSIANORUM familia in aedibus suis ad pontem S. Iohannis a navibus (etiam Livianae dicuntur et *casa degli specchi*) titulos collocare coepit saeculo XV exeunte; nam titulos n. 2553. 2911. 3048 auctores eius temporis Felicianus et Lilius, item Rediani gemellus Gudianus 253 ponunt Patavii in domo iurisconsulti Alexandri de Bassano, qui est Alexander Magius cognomento Bassianus (senior) iureconsultus defunctus Ravennae*), assessor Bernardi Bembi (1433—1519) cardinalis Bembi patris (Scardeonius p. 241). Similiter Hannibalem de Bassanis ad n. 2819 nominat codex Iucundianus Cicognae scriptus c. a. 1502, Livium de Bassano Sanutus f. 62 (v. supra c. I n. 7) et Hieronymus Bononius a. 1508. Ex his Alexander senior et Hannibal fratres fuerunt, Livius Alexandri senioris filius. Is pater fuit iunioris Alexandri**), apud quem servatos titulos descripsit a. 1547 Pingonius. Scardeonius quoque in libro edito a. 1560 p. 250 Alexandrum Bassianum iuniorem etiamtum vivum appellat 'studiosissimum antiquitatum atque in hoc studio non solum imitantem 'maiores suos, sed etiam superantem, qui antiquis inscriptionibus summo'pere delectati hoc ei studium cum hereditate reliquerint'. Post Alexandri obitum post a. 1574 (v. n. 2847) domo Bucinellis in emphyteusin data novi nihil accessit; mansit tamen museum in suo statu non multum imminutum, donec a. 1825 tituli ibi servati deferrentur in publicum, quod inde vere originem duxit. — Eas inscriptiones Bassiani collegerunt omnes fere Patavii et in agro Patavino; externas enim non receperunt nisi Tergestinam unam n. 520, quam tamen non ipsi ex Histria advexerant, sed advectam inde Patavium in aedes Cavinias transtulerunt in suas; Atestinam item unam n. 2496; Ravennates duas (v. n. 335*). Propter has etiam de tribus aliis classiariis n. 2831. 2833. 2840 dubitatio oritur, num sint origine Patavinae; sed obstat, quod Sanutus cum Ravennates duas viderit Patavii, tres illas classiarias non refert.

III. Hieronymus BONONIUS in collectanea autographa (cod. Cicognae n. 1874) epigrammata Patavina rettulit duobus locis, f. 47. 48 cum praescriptione 'Patavii anno MDIV eidibus Sextil.' et f. 54 cum praescriptione 'Patavi anno 1508 in domo Livii Bassani', optime excepta versuum ordine observato. Deteriora exempla sunt quae leguntur in scheda quadam soluta eiusdem collocata in cod. Cicognae 1873. Inde transierunt in eiusdem Bononii antiquariam ms., cuius examinavi codices duos Tarvisinum Venetumque (Marc. cl. 14 n. 168); quae exempla sprevi.

IV. Hieronymus QUIRINUS et filius eius Franciscus patricii Veneti titulos aliquot collocaverunt Patavii in aedibus suis in vico omnium sanctorum *al Portello*, qui videntur omnes fuisse origine Patavini praeter duos Venetiis allatos n. 1867. 2224. Deinde divendita domo et facta Aloysii Prioli ex titulis illis alii in museum Bassanum pervenerunt, alii in Ramusianum, quos etiam in exemplo suo Scardeoniani libri Paulus Ramusius suos factos esse dixit; reliqui perierunt.

V. Philibertus A PINGON quas collegit inscriptiones antiquas, ipsius manu scriptae servantur Taurinis in tabulario regio, unde acceptas excussi Berolini. In his f. 228—235 sunt 'antiquitatum Patavinarum collectanea', quibus subscripsit annum 1547; degisse se Patavii a die 29 Nov. 1545 ad diem 10 Apr. 1550 alibi (f. 136 sq.) scribit. Descripsit diligenter titulos eo tempore Patavii palam prostantes, maxime in domibus Quiriniana Bassania Contarena, praeterea unus fere servavit lapides custoditos eo tempore apud Danielem Vetulum Lippamanum in pago Strà quinto a Patavii lapide, qui tamen origine videntur fuisse Dalmatici potius quam Patavini (v. vol. 3 p. 401). Exempla diligentissime excepta sunt et quibus tuto confidas, at longe praestent haec collectanea Patavina eiusdem Taurinensibus non raro corruptis et interpolatis. F. 233' quae accepta refert Bernardino Scardeonio presbytero antiquitatis pietatisque cultori egregio, quorum non sit servatus ordo linearum, ea descripta sunt ex Apiano et propterea praetermissa. Alia licet non multa Pingonius traxit ex codice Marcanovae, scilicet eo qui hodie adservatur Mutinae, quem item a Scardeonio usurpatum esse supra vidimus. E contrario Scardeonium ipsius testimonio constat titulorum Stradensium proponere ipsa exempla Pingoniana passim et ab editore et a typothetis corrupta; denique alibi quoque (ut n. 2830) communionem errorum observavi inter Scardeonium et Pingonium, sed ut huius liber scriptus longe praestet illius volumini impresso. — Redeunt fere Pingoniana haec in libro Parisino Bouhieriano 164, unde non enotavi nisi pauca (ut n. 2998) apud Pingonium non reperta.

*) Defunctum eum esse scribit c. a. 1495 Papadopolus hist. gymn. Pat. 2, 29 nescio quo auctore. Bernardum Bembum constat Ravennae praefuisse a. 1481 et proximis (Mazzuchelli scr. Ital. s. v.) potestque fieri, ut ei epochae potius mors Alexandri adscribenda sit.

**) Diligentissimus Gennarius (ms. bibl. Pat. munic. 605 vol. 1 p. 225) ex commentariis ms. Alexandri iunioris de numismatibus XII primorum Caesarum excerpsit haec: 'in aedibus meis, quas Livianas 'fuisse opinatur vulgus, Annibal avus in primis, deinde eius frater 'Alexander, tertio Livius parens meus vetustatis cultores eiusque inqui'sitores ac instauratores diligentissimi omnes perantiqua ex marmore 'monumenta congessere, quorum inscriptiones in huiusce operis nostri 'calce descriptae visuntur.' Codex, unde haec sumpta sunt, olim servatus apud Gennarium postea furto ablatus periit aut certe latet (Vedova *biografia degli scritt. Padovani* 1, 86).

VI. MORILLONIUS, PIGHIUS, SMETIUS quae proponunt inscriptiones Patavii exceptas, eas aperte solitoque more redeunt ad eundem auctorem. Is in Patavinis Morillonius est, qui Patavium adiit a. 1549 titulosque descripsit et in domo Bassaola et in Quiriniana. Exempla optima sunt, sed non multa et raro profuerunt. Scripta leguntur ex parte in codice Vaticano 6039 f. 383 cum praescriptione hac: 'Antonius Morillonius misit 'sequentes inscriptiones Martino Smetio Flandro 1549. Patavii in Fran'cisci Quirini et Alexandri Bassani domo'. Alia proponit codex Morillonii Amstelaedamensis. Praeterea redeunt in apparatu Pighiano et apud Smetium.

VII. Bernardinus SCARDEONIUS canonicus Patavinus (1478—1574) scripsit de antiquitate urbis Patavii et claris civibus Patavinis libros tres (Basileae 1560 fol. pp. 437), quibus antiquas inscriptiones oppidi agrique Patavini p. 58—87 inseruit ita divisas, ut primum proferret relatos ab Ioanne Marcanova p. 57—62, deinde editas ab Apiano neque relatas a Marcanova p. 63—64, tertio loco inscriptiones in pago Strà exceptas a Pingonio p. 65—67, denique p. 67—87 'auctarium ab huius operis auctore additum'. Primus sive cum Pingonio sive post Pingonium fuit, qui Patavina seorsum colligeret; neque industria ei defuit in monumentis investigandis bonaque fide quae invenisset edidit, sed inter bonos auctores nequaquam potest referri et doctrina destitutus et diligentia. Versuum divisionem retinere voluit quidem, sed saepe ab ea recessit vel ipse vel typographus. In Marcanovanis edendis quid sibi permiserit, vix credas; ita n. 3072 ex corruptis verbis ET·AGRO·FACERE fecit ET·A·TERGO·ET·A·LATERE, n. 3027 ex HELPID adeo HEI·PIETAS DEORVM (cf. n. 2841. 2915). Etiam in iis titulis, quos ipse aut ab amicis accepit aut vidit, deformata et plane corrupta abundant. Nihilo minus vel sic collectanea Scardeonii magnam utilitatem habent. Vellem equidem ad nos pervenissent per librarios potius quam per typographos, qui cum ea aetate corruperint quidquid attingerent ex genere epigraphico, Scardeoniana non ab ipso auctore emendata sine dubio etiam magis solito pessum dederunt. Sed mihi hoc solum obtigit, ut PANVINIUM et LIGORIUM, quos Scardeonianis usos esse manifestum est, observarem sumpsisse ea non ex libro edito (quod ostendit inter alia varia lectio ad n. 2576. 2830), sed ex scriptis exemplis; unde titulos n. 2817. 2832. 3000 paullum emendare licuit. Parum tamen inde profeci, cum non multa ex Scardeonianis apud illos auctores redeant. — Ceterum in codicibus saec. XVI exeuntis, ut in Cittadinianis et Borghiniano, non pauci referuntur tituli sumpti ex Scardeonio edito, quibus cave utare.

VIII. MANUTIUS in collectaneis suis habuit fasciculum foll. 4 iam insertum codici Vaticano 5248 inscriptum sic: *Inser^ni Patav. MDLXVI agli XI di genn^o in Venetia.* Inscriptionibus ipsis praeterea locum nullum adscripsit versuumque ordinem saepe non observavit. Unde veniant difficile dicto est. Insunt quaedam Patavinae certae cum oppidi tum agri ex ipsis saxis petitae; insunt quae videntur desumptae ex libris antiquis (ut male ad Patavium relata ab Apiano p. 341, 1), etiam falsae neque umquam quod sciam in lapide incisae, ut n. 194*; insunt denique tituli quidam ab alio nemine prolati et ita comparati, ut de quorundam antiquitate iure dubites. Quare cum huiusce auctoris in Patavinis tam incerta fides sit, optimum factu visum est titulos ab uno Manutio ad Patavium relatos omnes reicere inter suspectos, donec certiora de iis edoceamur. — Diversa sunt quae leguntur cod. 5237 f. 197 exempla titulorum adservatorum eo tempore Patavii in domo Ramusiana.

IX. RAMUSIORUM MUSEUM Patavii in aedibus eorum ad S. Petri in vico Patriarchae institutum est ab Ioh. Bapt. Ramusio sive Rhamnusio (1485—1557; cf. de eo Cicogna *iscr. Ven.* 2, 315 sq.), auctum a filio eius Paulo (1532—1600, v. ib. p. 330 sq.). Qui quae possedit, sive ab ipso sub finem vitae sive paullo post obitum eius data sunt procuratori Georgio Contareno; certe dominum ea mutasse ante a. 1603 inde colligitur, quod Gruterus, Pinellii sine dubio litteris de ea re edoctus, non paucos titulos Ramusianos proponit cum praescriptione hac 'Patavii apud procuratorem Contarenum' vel simili; nec magnopere obstat, quod Pignoria in symb. epist. (1628) p. 150 titulum quendam scribit 'apud Ramusios repositum esse'. Contarenus deinde quae ita adquisierat, non reliquit per multum tempus Patavii, sed collocavit Ateste in hortis quos ibi fieri iussit (cf. Ursatus p. 253), ubi ea Ursatus et Gudius viderunt saec. XVII medio. Inde translata in museum publicum lapidarium Atestinum institutum a. 1836 ab eius oppidi potestate Vincentio Fracanzani egregium hoc antiquitatis promptuarium vel maxime fundaverunt. — Iohannes Baptista quid habuerit, apparet ex Scardeonio (ed. 1560) recensente p. 84. 85 (cf. p. 62. 69) titulos apud eum servatos; sunt tituli sex tantum, quorum duos (C. I. L. III n. 1933. 2870) constat, tertium (ib. n. 3158) probabile est venisse eo ex Dalmatia, cum duo alii (n. 2879. 2891) omnino origine sint Patavini. Plura addidit Paulus, qui quid possederit, partim intellegitur ex exemplo eius Scardeonii, quod fuit deinde Iac. Phil. Tomasini, post eum Iacobi Facciolati, postremum inde ab a. 1761 ex huius dono seminarii Patavini, adservatum ibi inter codd. ms. n. 285; nam ibi ad paternorum titulorum recensum p. 84. 85 adiecit in marginibus postea adquisitos et servatos in domo Rhamnusia. Etiam Manutianae orthographiae a. 1566 exemplum id quod fuit Pauli Ramusii, hodie est bibliothecae Silvestrianae Rovigii, Ramusii manu in marginibus emendatos adscriptosve habet titulos aliquot maxime musei Ramusiani, quos enotavi utiliaque inde suis locis proposui. Sed plenam notitiam musei eius, quale fuit quo tempore venit ad Contarenum, suppeditat demum liber scriptus manu Pauli Ramusii, adquisitus autem una cum museo opinor a Contareno ('proc Contar^ni' adscriptum est in libro passim) et iam cum reliqua bibliotheca Contareniana servatus Venetiis in MARCIANA (Lat. cl. XIV cod. 260), ubi quod praescribitur anaglyphis et inscriptionibus Graecis quae volumen claudunt: 'apud Paulum Rhamnusium Patavii in vico Patriarchae ad divi Petri', id item pertinere ad Latinos titulos numero quadraginta qui praecedunt ipsa res docet. Catalogum hunc esse musei sui ab ipso Paulo confectum inde maxime intellexi, quod adnotatio satis ampla neque indocta ad columnam miliariam Constantini suo capite referendam ad verbum respondet ei, quam in margine Scardeonii sui, de quo diximus, Paulus eidem titulo adscripsit; id quod confirmatur aliis argumentis, quae exponere longum est nec necessarium in re certa. Ex hoc libro descriptum est praeter exemplum bibliothecae Vaticanae, cuius accurata notitia destituor, alterum nuper emptum in Batavia bibliothecae Berolinensi (lib. pict. A. 61 c) cui inscriptum est manu Pinellii: 'inscriptiones antiquae Latinae in aedibus Ramnusianis Patavii', deinde manu Gruteri: 'quas Grutero misit dominus Vincentius Pinellus 1598'. Quo libro usus est Gruterus in sylloge edita conficienda, citans sub nomine Pinellii. Ad eos libros prope accedit Romanus BARBERINIANUS XXX 182 fol., sed ut Venetus similesque complura habeant in Barberiniano omissa, Barberinianus recognitus sit a viro docto ad ipsa marmora, qui aut adscripsit non vidisse se aut lectionem emendavit. Quem virum doctum deprehendi esse Laurentium PIGNORIAM; nam qui tituli ex Ramusianis aut absunt a Barberiniano (omissi opinor, quod Pignoria antequam catalogum sibi describendum curavit, eos ex ipsis lapidibus descripserat) aut in hoc recogniti sunt ab emendatore, ii redeunt exemplis iisdem in Pignorianis; contra quos recognitor negat se vidisse, eorum nullum Pignoria habet in suis. Grutero autem praesto fuerunt Ramusiana exempla nondum a Pignoria recognita, itaque exempli causa titulum Fortunati n. 2936 non dedit ad exemplum Pignorianum fere perfectum, sed ad mendosissimum Ramusii hominis ut non indiligentis, ita talibus describendis minime apti. Nos Ramusiana et Pignoriana discrevimus, quatenus necessarium visum est. — Vellem etiam secernere potuissem a Patavinis origine lapides ad Ramusios aliunde advectos; sed hoc iam satis fieri nequit. Ac diximus iam de titulis ex Dalmatia allatis ad patrem Iohannem Baptistam, quorum is unum municipio dedit. In titulis a filio Paulo adiectis constat aut certe probabile est inesse Histricum unum n. 484, Aquileienses septem n. 759. 779. 828. 870. 873. 883. 1052 (confer item epistulam ipsius citatam ad n. 828, qua scribit eo die, id est 19 Oct. 1575, accepisse se tria marmora Aquileiensia), Feltrinum unum n. 2069, Utinensem unum n. 1830, Venetos tres n. 2157. 2174 et praeterea columnam miliariam infra edendam. Accedunt his ex museo Quiriniano adquisiti tituli duo originis externae, de quibus supra diximus. Reliquos proposui inter Patavinos, non ignarus, cum in compluribus de origine Patavina testimonia adsint, alios vel eodem iure

vel etiam meliore alio referri posse, maxime Aquileiam. Nam ex Dalmatia, de qua non raro in his cogitarunt, et ex urbe Roma lapides scripti ad Ramusium filium nulli videntur allati esse.

X. Laurentius PIGNORIA Patavinus (1571—1631), quem ut alia ita titulorum quoque describendorum artem optime calluisse constat, in opusculis suis editis (nomino commentarium de servis Augustae Vindelic. 1613. 4. pp. 280; *l'Antenore* Patavii 1625. pp. 49; *le origini di Padova* Patavii 1625. 4. pp. 182; symbolarum epistolicarum librum Patavii 1628. 8. pp. 222, cuius item adhibui ed. 2 Patavii 1629. 8.) non multa posuit epigrammata Patavina nec nisi aliunde satis nota. At quod ait in libro de originibus p. 59 quidquid ad Gruterum Patavinarum inscriptionum missum esset maxime ab Ioh. Vincentio PINELLIO († Patavii 1601), id a se proficisci, ei non est cur fidem denegemus. Extant autem ea non solum edita apud Gruterum, sed etiam scripta Pinellii manu in codicibus Ambrosianis, maxime in libro C 61 inf. f. 35—51 (ibidem f. 96 alia manu scripta pauca et vulgaria praetermisi), praeterea sparsa per libros R 97 sup. D 199 inf. D 216 inf. D 436 inf. Quibus diligenter excussis Gruteriana emendavi et hoc intellexi quidquid proferat Gruterus ex Patavio non desumptum ex libris editis, etiam ea quae accepta refert Puteano ut n. 2987 (exceptis tantum Scultetianis paucissimis et pessimis et catalogo Ramusiano, de quo modo egimus) redire in codicibus Pinellianis depromptum scilicet ex copiis Pignoriae. Praecipuam curam posuisse Pignoriam in titulis musei Ramusiani supra vidimus; sed etiam apud Bassanios et alibi titulos excepit. — Quae inter Peiresciana in cod. Paris. Lat. 8958 (suppl. 101 B) inveniuntur Patavina, descripta sunt ex Pinellianis neque habent propriam utilitatem. — Exemplum Scardeonii a Pignoria adnotatum, quod habuit Furlanettus (lap. Pat. p. IV) et cum reliqua bibliotheca reliquit seminario Patavino, ibi vidi; adnotationes autem illae, si quidem re vera sunt manu Pignoriae, certe ad inscriptiones non pertinent. At extant in codice Lugdunensi Papenbroekiano n. 6, quo continetur Gruteri ad parandam syllogae suae editionem alteram apparatus, emendationes titulorum Patavinorum a Pignoria postea missae cum additamentis quibusdam postea repertorum, quibus usus sum cum fructu. Haec citavi sub Pignoriae nomine, Ambrosiana autem illa sub nomine Pinellii, ne ab aliis relata male interpolare viderer; latet autem plerumque sub Pinellii nomine vere Pignoria.

XI. Iac. Phil. TOMASINIUS is de quo supra p. 1 diximus in Histricis, Patavii degens per maximam vitae partem epigrammata quaedam recens ibi reperta proposuit in libello de donariis (1639).

XII. Thomas BARTHOLINUS epigrammata quaedam Patavii a se descripta diligenter, sed fere aliunde satis nota, communicavit cum Reinesio.

XIII. Marquardus GUDIUS et Patavium et Ateste adiit et titulis describendis ibi vacavit. Quae excepit picta in pariete monasterii S. Iustinae, iis locum dedimus inter suspectos; nam pictorem in his non tam lapides secutos esse probabile est, quam ingenio suo indulsisse; certe causa nulla est, cur referantur inter Patavina.

XIV. Sertorius Orsato sive URSATUS comes Patavinus (1617—1678) quattuor volumina edidit huc pertinentia: monumenta Patavina Patavii 1652 fol. pp. 352; *li marmi eruditi overo lettere sopra alcune antiche iscrizioni* Patavii 1669 (pro quo anno in indice male ponitur 1659) 4. pp. 279; *historia di Padova, parte prima* Patavii 1678 fol. pp. 338; *marmi eruditi ovvero lettere sopra alcune antiche iscrizioni*, quod opus postumum et ab edito a. 1669 diversum prodiit Patavii a. 1719. 4. pp. 361. Praeterea schedas eius adhibui servatas hodie Patavii in bibliotheca municipali non spernendas, inspectas quidem a Furlanetto, sed nequaquam plene excussas. Epistulis*) schedulisque omnis generis eae maiore melioreque ex parte constituuntur. Continent epigrammata quaedam ab ipso excepta, plura missa ab amicis, in his Atestina omnia ex Hippolyto Angelerio et Scardeonio exscripta et ad ipsos lapides exacta additis postea repertis; neque Patavina tantum Atestinaque congessit, sed etiam Vicetina et Veronensia quaedam habuit ab Ioh. Bapt. Ferreto, Cattarensia ex Dalmatia a Zmajevichio et Vrachieno, Histrica a Madruzzio, Veneta ex schedis Tomasinii, alia ab aliis. His copiis usus syllogen tamquam appendicem Gruterianae paravit titulorum postea repertorum, quam olim Sponio visam et ipsam adhibui, quamquam ut par est ubi extabant schedae ad Ursatum missae, has exemplis inde derivatis praetuli*). — Ceterum Ursatus scriptor est fama maior quam re, exteris praecipue commendatus Latino sermone et formarum elegantia, per se minime bonus. In legendis epigrammatis nec doctrina apparet nec vera diligentia, ut in iis, quae post alios edidit, pleraque et fere graviora et difficiliora repetat a prioribus, maxime a Scardeonio et ne visis quidem a se lapidibus recte uti sciat; neque maior est fides exemplorum eius in aere incisorum quam typis expressorum. Ubi titulum eundem saepius profert, nusquam emendat errores, saepe adauget; ita n. 2854 in editione repetita pessime interpolavit. Agri Patavini inscriptiones parum curavit praecipua opera posita in colligendis edendisque titulis Patavinis urbanis. — Tituli ad Ursatum advecti ex Aquileia n. 793. 916. 1211. 1473 et Verona n. 3401, item alii non ita multi ab eo comparati Patavii (inter quos sunt Histrici a Tomasinio eo allati) post obitum eius ante a. 1696 (nam Salomonius iam de ea translatione scribit) translati sunt Rovigum ad comitem Camillum Silvestrium, deinde cum Silvestrianis plerique empti a Maffeio in Veronense transierunt.

*) Epistulas alias ad Ursatum scriptas ad rem epigraphicam pertinentes Furlanettus accepit una cum Polcastrianis dono comitis Leopoldi Ferri (p. 43. 85 al.); has ego non vidi neque extant inter Furlanettiana ea quae servantur Patavii in bibliotheca seminarii.

XV. Ex Iacobi ZABARELLAE libris hi potissimum huc pertinent: *Trasea Peto overo origine della famiglia Zeno* Patavii 1646. 4; *gli Arronzii* ib. 1655. 4; *il Corelio, dove si vedono le origini di Este et della famiglia Corera di Venezia* [ib. 1664.] 4; *gli Valerii* Patavii 1666. 4; *Tito Livio Padovano* ib. 1669. 4; *il Pileo overo . . . . della famiglia Capello* ib. 1670. 4; *aula Zabarella* ib. 1670. 4; *il Galba overo historia della famiglia Quirina* ib. 1671. 4; aula heroum sive fasti Romanorum ab u. c. usque ad a. d. 1673 ib. 1673. 4; sunt etiam alii quos aut non habui aut sprevi. Auctor non minus diffusus quam ineptus similis eorum, qui aere accepto stemmata conficiunt noviciis nobilibus, in eo elaboravit, ut suam suaeque aetatis gentes a Romanis derivaret. Titulos, quibus saepissime usus est, cum plerumque desumeret ex Scardeonio Grutero Ursato, alios, ut convenit talia curanti, suo ingenio commentus est; utilia habet fere nulla.

XVI. Iacobus SALOMONIUS (n. 1625, † post a. 1708) ordinis praedicatorum natione Cretensis, adoptione, ut ipse ait, Patavinus epigrammata Patavina tam antiqua quam recentia collegit tribus voluminibus, quae sunt haec: agri Patavini inscriptiones sacrae et prophanae Patavii 1696. 4. pp. 419; urbis Patavinae inscriptiones sacrae et prophanae Patavii 1701. 4. pp. 631; inscriptiones Patavinae sacrae et prophanae tam in urbe quam in agro post a. 1701 inventae ac positae Patavii 1708. 4. pp. 310. Auctor rudis est, sed simplex; apographa ubi potest sumit ex libris editis magis quam ex saxis, versuum divisionem saepe neglegit titulosque difficiliores hiantesque profert fere pessime corruptos. Sed non exiguo numero titulos primus in lucem protraxit, maxime Atestinos plus iusto adhuc neglectos et ut nullum inscitiae crimen ab eo alienum est, ita a fraude abhorret.

XVII. Ioh. Dominicus POLCASTRO in libro *apologia del Conte Sertorio Orsato contro le censure dell' autore del museo Veronese* (Patavii 1752. 4. pp. 126), item in *Romanarum inscriptionum fasciculo* (Patavii 1784. 8. pp. 222) et in commentario de inscriptione n. 2845, deinde in opere postumo *dell' antico stato e condizione di Padova* (Mediolani 1811. 4. pp. 192) quaedam Patavina posuit ut res ferebat. Nos non multum inde profecimus.

XVIII. MUSEA PATAVINA in universum monendum est non aliter ac Veneta saepe recepisse titulos externos, maxime Dalmaticos et Aquile-

*) Quae leguntur in cod. sem. Patav. 638 non petita ex libris epigrammata, ea profecta esse intellexi ex schedis his Ursati itaque omisi.

ienses, ut, ubi ex domo aliqua Patavina titulus primum proferatur neque addatur notitia ubi erudcratus sit, semper anceps haereas, num ab origine sit harum partium. Ita, ut exempla proferam, ex titulis qui fuerunt Altichieri in VILLA QUIRINIANA (hodie alii perierunt, alii servantur partim Patavii, partim Atestc in museis publicis) praeter tres n. 2521. 2610. 3051 ex vicinia petitos reliqui aut Veronenses sunt (n. 3463) aut Aquileienses (n. 748. 816) aut Salonitani Etruscive urbanive (v. elenchum n. 340*). — Item comitem DE LAZARA a. 1801 titulum Dalmaticum secum attulisse Patavium ibidem adnotavimus. — Simile quid accidisse de titulo n. 2795 iam saec. XVII servato Patavii in aedibus DA RIO suspicatus est Furlanettus non sine aliqua probabilitate, etsi hunc inter Patavinos reliqui. — PIAZZAE praeter unum lapidem n. 2938, quem in villa eorum Vanziana inventum esse constat, tres alios ibi habent advectos a Bassano vel Osopo n. 1816. 2233. 2237. Haec ne obliviscitor, qui his copiis a me paratis utitur, certaque ab incertis probe secernito.

XIX. Iacobi FERRETI (1752—1816) 'inscriptiones urbis Patavinae sacrae et prophanae' manu scriptae extant Patavii in bibliotheca municipali duobus exemplis autographis ambobus, quorum alterum prius scriptum constat voluminibus quattuor, alterum inde descriptum a. 1810 multisque titulis auctum cum in ipso opere tum in appendice (quod ubi citavi, recensionem secundam dixi) voluminibus duobus. Accedit principium syllogae similis spectantis ad agrum Patavinum, quae morte auctoris interrupta servatur imperfecta in eadem bibliotheca (C. 991. I). Praeter vulgaria quae profert ex Ursato fere descripta et a me omissa non pauca habet propria, maxime in recensione secunda et in sylloge titulorum agri Patavini, sed ea maxima ex parte conficta fraude peculiari. Et ea quidem evidentissime apparet in Veneta n. 2174, quam corruptam et confusam profert effossam ut ait nuper in hortis monialium S. Gregorii, cum sit titulus dudum notus Ferretique tempore adservatus in hortis Contareni Estensibus; item in Veronensi n. 3401, quae cum sit tabula aerea olim servata apud Ursatum, deinde translata in museum Veronense, Ferretus finxit partem eius denuo prodiisse a. 1810 in lapide eruderato ex aedibus olim Ursatianis. His admonitus qui examinabit Ferretiana reliqua, reperiet omnia fere ita comparata esse, ut nescias utrum veniant a descriptore parum accurato an a falsario timido et soli numero lapidum augendo intento; neque id ipsum non mirum est hominem eum, qui rara felicitate tot lapides viderit solus non in angulo aliquo parum noto, sed Patavii, item tam infelicem fuisse, ut vix descripserit ullum titulum ita integrum, ut intellegatur. Deinde cum Patavium Christianis titulis praeterea plane careat, plus quam suspiciosum est titulorum Ferretianorum partem fere dimidiam Christianitatis indicia prae se ferre. Denique quamquam falsarius hic non fide magis destitutus fuit quam fiducia, tamen non desunt tituli aperte perversi, maxime in nominibus, clauduntque ordinem falsorum, crescente scilicet dum opus procedit impudentia, tituli Iovis Babylonii aliique similes aperte conficti. Quam ob rem recte opinor Ferretiana omnia abieci inter suspecta, etsi multa in iis reperiantur, quae per se suspicionem non movent, potestque fieri, ut fragmenta quaedam hodie vel latentia vel deperdita vere servarit Ferretus solus.

XX. Iosephus FURLANETTUS Patavinus (1775—1848) duobus libris *le antiche lapidi del museo di Este illustrate* (Patavii 1837. 8. pp. 191) et *le antiche lapidi Patavine illustrate* (Patavii 1847. 8. pp. 607 cum tabulis LXXVIII, quibus repraesentantur musei publici Patavini inscriptiones Romanae omnes), maxime secundo, quo praeter Patavinos etiam Atestini omnes totiusque provinciae Patavinae quae nunc est tituli continentur, optime meruit de harum partium historia antiqua; nam magna diligentia cum ex ipsis saxis tum ex auctoribus Patavinis corporibusque maioribus titulos Patavinos congessit eosque solida et simplici doctrina illustravit, saepe in ea re adiutus a Borghesio, ut adhuc per totam Italiam septentrionalem nullum auctorem habeamus, quem recte cum eo comparemus. Sunt tamen non pauca etiam in Furlanetto quae reprehendas. Titulos legit diligenter et perite tabulaeque maxime probe factae sunt, ut in musei urbani titulis paucissima tantum superessent emendanda. Sed in reiciendis falsis et interpolatis oculos usu exercitatos iustamque severitatem saepe desideramus, nec raro in difficilioribus priores potius secutus est, maxime Ursatum quam quod ipse suis oculis in lapidibus deprehendisset. Auctores Gudio excepto diligenter adhibuit et licet non separarit nec Patavinos titulos Atestinosque nec ab his alienos, tamen in origines lapidum, quae vel maxima huius capitis difficultas est, strenue inquisivit. Sed solos editos libros excussit, a scriptis nescio quo modo plane abstinens. Quocum coniunctum est, quod deperditi hodie lapides apud eum plerumque exhibentur non ad primarios auctores, sed ad secundarios et corruptos Apianique errores interpolationesque Gruterianae vel apud Furlanettum locum suum retinuerunt. — Praeter edita adhibui etiam schedas Furlanetti servatas hodie Patavii in bibliotheca seminarii, maxime syllogen titulorum Patavinorum ab ipso de saxis descriptorum et exempla duorum illorum librorum auctoris manu emendata et hic illic aucta, item chartas varias cum his adservatas.

Patavium originem habuisse tradunt ab Antenore Troiano, qui capta urbe adsumptis Enetis ex Paphlagonia ad auxilium ferendum Troiam profectis (cf. Homer. Il. 2, 851) post varios casus hic sedem fixerit et devictis Euganeis eorumque rege Veleso (Servius ad Aen. 1, 242) condiderit populum Venetorum et caput eorum oppidum Patavium (Vergilius Aen. 1, 247; Livius 1, 1; Strab. 5, 1, 4 p. 212. 13, 1, 53 p. 608; Aelianus var. hist. 14, 8; al.). Quam fabulam antiquissimam fuisse inde colligitur, quod ipsi Catoni nota fuit (Plinius h. n. 3, 1, 130) indique adeo tricesimo quoque anno celebrabantur Patavii Graeco more in honorem Antenoris (vide quae adnotavimus ad n. 2787), etsi probabile est eam aut ortam esse aut certe percrebuisse eo demum tempore, quo in his partibus dominabantur Romani, quos aperte in originibus suis imitati sunt Patavini ita, ut Aeneae Antenorem, Latinis Euganeos substituerent, in summa autem hoc efficerent et ipsos Troianos se esse*) et 'gentiles Romanorum' (schol. Veron. ad Vergilii Aen. 1, 247). Quo item recte referemus quod capta urbe Galli ab arcis obsidione dicuntur abscessisse propter impetum in eorum agros factum a Venetis (Polyb. 2, 18). Crevit autem Patavium sic ut Roma maxime perpetuis bellis; nam Patavinos Venetiae semper in armis fuisse et perpetuo pugnasse cum accolis Gallis auctor est T. Livius ipse Patavinus (10, 2 cf. 5, 33) et addit Strabo (5, 1, 7 p. 213) Patavinos olim hominum milia ad CXX in armis habuisse. Navibus quoque multum potuisse Patavinos, quorum territorio orae tractum non exiguum comprehensum fuisse infra videbimus, ex iis apparet, quae de Cleonymi regis expeditione et de victoria a Patavinis de piratis iis reportata ludicroque navali annuo in eius victoriae memoriam instituto ad annum u. c. 452 in annalibus Livii (l. c.) referuntur. — Romani cum Pado superato Gallis bellum inferrent, his Veneti moribus quidem et habitu similes, sermone tamen diverso (Polyb. 2, 17) perpetuisque bellis inimici partes Romanorum secuti sunt (Polyb. 2, 23) itemque in bello Hannibalico contra Gallos cum Romanis steterunt (Polyb. 2, 24); unde credibile est eorum opes dominatione Romanorum etiam magis crevisse. A. 579 vel 580 cum legati quidam Romanorum per Patavium transeuntes itemque legati ipsorum Patavinorum ad senatum renuntiassent certamine factionum ibi intestinum bellum exarsisse neque coerceri posse rabiem gentis, senatus iussu consul seditionem eam compressit (Liv. 41, 27). Civitatem autem Romanam dubitari non potest quin adepti sint cum reliquis Transpadanis lege Iulia Caesaris a. u. c. 705. Opulentissimam vocat Mela 2, 2, 59. Idem testatur Strabo 5, 1, 7 p. 213 etiam luculentius: τὸ Πατάουιον, πασῶν ἀρίστη τῶν ταύτῃ πόλεων, ἥ γε νεωστὶ λέγεται τιμήσασθαι πεντακοσίους ἱππικοὺς ἄνδρας. Addit 3, 5, 3 p. 169 Gadibus censos esse equites Romanos quingentos, ὅσους οὐδένας οὐδὲ τῶν Ἰταλιωτῶν πλὴν τῶν Παταουίνων, unde apparet imperante Augusto (nam eius census Strabo intellegit) Patavium si non numero civium, certe censu inter oppida civium Romanorum imperii universi cum Gadibus primum post Romam locum obtinuisse (cf. Cicero Philipp. 12, 4, 10). De com-

*) Troia quoque fuit vel certe dicitur fuisse in litore Patavino (Liv. 1, 1) sicut in litore Latii. Etiam responsum quod acceperat Antenor, ut eo loco conderet urbem, quo sagittis avem petisset (Serv. ad Aen. 1, 242; schol. Veron. et Serv. ad Aen. 1, 247), refert responsum de scrofa coniunctum cum primordiis Latinorum. Ab eo oraculo ipsum Patavii nomen alii derivabant, alii a palude proxima Patena (Servius l. c.), quod verum esse potest.

mercio eorum idem sic ait l. c.: δηλοῖ δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῆς πεμπομένης κατασκευῆς εἰς τὴν Ῥώμην κατ' ἐμπορίαν, τῶν τε ἄλλων καὶ ἐσθῆτος παντοδαπῆς τὴν εὐανδρίαν τῆς πόλεως καὶ τὴν εὐτεχνίαν et paullo post 5, 1, 12 p. 218, ubi agitur de lanificio, inter mollem lanam Mutinensium et duram Ligurum medium locum obtinere Patavinorum, ἐξ ἧς οἱ τάπητες οἱ πολυτελεῖς καὶ γαύσαποι καὶ τὸ τοιοῦτον εἶδος πᾶν ἀμφίμαλλόν τε καὶ ἑτερόμαλλον (cf. Martialis 14, 143: *Patavinae tunicae. Vellera consumunt Patavinae multa trilices et pingues tunicas serra secare potest*). Florebat autem oppidum ea aetate, ut nostra quoque, non solum opibus, sed etiam frugalitate; cf. Plinius ep. 1, 14, 6: *habet aviam maternam Serranam Proculam e municipio Patavino; nosti loci mores, Serrana tamen Patavinis quoque severitatis exemplum est* et Martialis 11, 16: *tu quoque nequitias nostri lususque libelli uda puella leges, sis Patavina licet.* Id ipsum etiam tituli testantur numero multi, sed antiquae fere simplicitatis, item mira paucitas titulorum honorariorum. Etiam in litteris Patavinos locum obtinuisse satis declarant nomina T. Livii, Q. Asconii Pediani, Thraseae Paeti Patavinorum. Nomina, quae in titulis leguntur, omnia fere Latina plane sunt, barbara paucissima eaque quae inveniuntur Illyricana magis quam Gallica (cf. ad n. 3019).

Patavium postquam municipium civium Romanorum factum est, statum non mutavit et semper mansit municipii loco (cf. Plinius ep. 1, 14, 6 et inscr. n. 2879). Praefuerunt ei *IIIIviri iure dicundo* (n. 2829. 2835. 2854. 2871. 2873. 2877) vel *praefecti iure dicundo* (n. 2504. 2836. 2849. 2852. 2854. 2858. 2859. 2868), qui praefecti etsi vere hic quoque extra ordinem creabantur (nam additur n. 2852 *ex decurionum decreto*), tamen tam saepe in ordine honorum summi magistratus locum obtinent et tam raro praefectura et quattuorviratus eidem homini tribuuntur (ut n. 2852), ut illa quoque ordinarii magistratus speciem prae se ferat. Neque iterationis neque quinquennalitatis exempla tituli adhuc reperti subministrarunt. Aedilitas praeter dubiae interpretationis fragmentum n. 2880 non enuntiatur nisi in titulo notissimo n. 2864 *IIIIviri aediliciae potestatis e lege Iulia municipali;* ex titulis tamen, in quibus *IIIIviri* nominantur nude (n. 2791. 2828. 2852. 2878), quidam fortasse pertinebunt ad minores, probabiliterque quattuor *praefecti*, qui decuriones consulunt n. 2856, locum obtinuerunt tam maiorum quam minorum IIII virum. Quaestores nusquam nominantur; nominantur *curatores aerarii* (n. 2504. 2822. 2861). *Adlegati* numero quinque homines ingenui, quos de decurionum sententia pontem faciendum curasse titulus n. 2845 dicit aetatis opinor Augustae, aeque obscuri sunt atque *adlecti aerario*, quos in aliis tribus oppidis Venetis reperiri supra p. 186 observavimus. — Sacerdotes reperiuntur *pontifices* (n. 2848. 2855, item n. 2822, nisi hic fuit pontifex publicus populi Romani); *augures* (n. 2836. 2854); *salii* (n. 2851; nam pro cognomine non habuerim); denique femina *sacerdos divae Domitillae* (n. 2829). Praeterea conferenda est narratio ex Livii annalibus relata apud Gellium 15, 18 et Plutarchum Caes. 47 de C. Cornelio nobili sacerdote Patavino, qui pugnam Pharsalicam dicitur vidisse Patavii eo ipso quo fiebat die; item quae infra p. 271 exposuimus de sacris cum Aponi fonte coniunctis. — In tribu Fabia censos esse Patavinos praeter inscriptiones plurimas infra relatas ostendit titulus Germanicus (Brambach n. 268): *M. Sulpicius P. f. Fab. Pat. mil. leg. XX.* — Inveniuntur *seviri Augustales* (n. 2857. 2870. 2875), *seviri* (n. 2794. 2844. 2853. 2876), *Augustales* (n. 2525. 2872), quorum sexvirum unus ingenuus est (n. 2844); in his etiam mentio fit honoris *quinquennalitatis* (n. 2794). — Praeterea proprii sunt rei publicae Patavinae *Concordiales* (n. 2525. 2865, in quibus titulis rei publicae nomen enuntiatur, item n. 2307. 2843. 2869. 2872. 2874 et fortasse n. 2875), liberti omnes (nam Optatus n. 2872 quamquam filius appellatur, non propterea ingenuus credendus est) et dignitate ut videtur infra Augustales. Certe n. 2872 pater appellatur Concordialis Augustalis, filius Concordialis tantummodo spatio vacuo relicto ad inserendum opinor alterum honorem, si quando obtigisset, ut similiter spatium vacuum post *Conc.* remansit n. 2307 (cf. n. 2525). — Denique Patavii fuerunt *collegium fabrum* n. 2850, cuius ibi nominatur decurialis et quaestor, et *collegium centonariorum* n. 2864, cuius ibi nominatur patronus. — Labentibus rebus Romanorum correctores Venetiae et Histriae sedem habuisse videntur Patavii, ubi tituli ab iis dedicati duo n. 2809. 2810 reperti sunt. Praeterea in Notitia Occ. p. 121 ibi collocatur *praefectus Sarmatarum gentilium.*

Patavinorum agrum ab Atestino supra p. 240 discrevimus, quantum fieri potest; nam cum plurimi tituli prodierint ex universo agro inter Patavium et Ateste interiecto, tribus honoresque Patavinis proprii ad vicos usque Lovigliano (n. 2873) et Carraram S. Stephani (n. 2836) neque ultra perveniunt. Etiam regio Piovensis, unde titulos aliquot habemus repertos Bovolentae, Vigorovene, Piovegne, Piove, Corte, Vallongae, aperta prae se fert indicia Patavina (n. 2786. 2838. 2878. 2971), fuitque ibi sine dubio unus ex vicis tribus maritimis Patavinorum, de quibus sicut de ipsa ora maritima Patavinorum supra p. 219 diximus. Ibidem Chioggiam quoque aetate Romana Patavinorum fuisse videri demonstravimus; Malamocci tamen et Chioggiae repertos titulos, licet Patavini sint et ipsi, magis placuit separatim proponere. — Quatenus fines Patavini pervenerint Altinum versus et ad septentrionem, minus certa ratione determinari potest, cum praesertim in omnibus hisce regionibus mira paucitas sit titulorum, praesertim collata frequentia eius regionis quae est inter Patavium et Ateste. Altinum versus tres tantum titulos habemus repertos Lugi n. 2846, Arini prope Dolo n. 2929, ad Gambarare n. 2899, quorum primus et tertius honores enuntiant Patavinos. Septentrionem versus reperiuntur tituli singuli Altichieri n. 2947 et Peragae n. 2799, Limenae tres n. 2966. 3022. 3078, Curtaroli et ad Curtarolum quattuor n. 2821. 2889. 2987. 3021, Camposampieri denique unus n. 2904, quorum nullus originis indicium utile habet; nam tribus Romilia n. 2889 inutilis est nec magis quicquam inde efficias, quod Curtaroli eruderata est n. 2821 basis statuae in honorem Fulvii Plautiani dedicatae. Denique fines inter Patavium et Vicetiam inde determinantur, quod itinerarium Hierosolymitanum p. 559 X a Patavio lapide, XI a Vicetia stationem collocat *ad finem*. Ex inscriptionibus hic quoque raris hoc unum adnotandum est Mestrini prodiisse titulum n. 2843 Concordialis Patavini; vicinos Montegaldenses duos n. 3105. 3144, qui certa attributionis argumenta non subministrant, rettulimus inter Vicetinos, quorum territorio Montegaldum hodie certe comprehenditur.

2781 Utrum in aere scripta fuerit an in marmore, non traditur. De forma litterarum sic est in R: 'ʌ b ꝺ ϵ ꞔ l ꟽ q ʋ = *a b d e g l m q u queste lettere perpetuamente sono nell' istesso modo formate.*' — Ne de loco quidem satis constat. 'Inscriptio Patavina' BOUHIER; praescriptionem nullam habent exempla PINELLIANA. — Ceterum etsi archetypum Patavii fuit apud Pinellium ibi degentem ab a. 1558 ad a. 1601, tamen fieri potest, ut ad eum venerit Roma. Certe urbs Romana in ipso edicto v. 32 ita commemoratur, ut videatur ad eam magis pertinuisse quam ad universum imperium; neque adversatur communicatio exemplarium cum magistratibus iis qui nominantur v. 28. Romae MUR. temere.

ODO IVDICIO REPELLATVR VTRVM QVICVMQVE INTENTIONIBVS EVIS PROBATIONES
HABEAT ADEVNDI IVDICIS LIBERAM POTESTATEM AC MANIFESTIS INDICIIS DVOR M
ET SDAT VT PRO QVALITATE FACTORVM CONPETENTER IN EVM QVI CONVICTVS FVERIT
VR QVOD SI MINIME POTVERIT EA QVAE INTENTAVERIT CONPROBARE SCIRE DEBET SEVER
TENTIAE EVBIVGANDVM SANE SI QVIS ALICVI MAIESTATIS CRIMEN INTENDERIT
SMODI OBIECTVS MINIME QVEMQVAM PRIVILEGIO DIGNITATIS ALICVIVS A STRICTIORI
ƆNE TVEATVR SCIAT SE QVOQVE TORMENTIS ESSE SVBDENDVM SI ALIIS MANIFESTIS INDI
VT ARGVMENTIS ACCVSATIONEM SVAM NON POTVERIT CONPROVARE CVM IN EO QVI
E TEMERITATIS DEPRAEHENDETVR ILLVD QVOQVE TORMENTIS ERVI OPORTEAT CVIVS
DQVE INSTINCTV AD ACCVSATIONEM ACCESSISSE VIDEATVR VT AB OMNIBVS TANTI
CONSCIIS VINDICTA POSSIS REPORTARI ❧
AVTEM QVOD ADEVNDI QVOQVE IVDICIS TAM STATVTIS PARENTVM NOSTRORVM QVAM
STRIS SANCTIONIBVS INTERCLVSA SIT FACVLTAS OMNIBVS COGNITVM EST CVM EIVSMODI
AVDIENTIA NON DEBEAT COMMODARI QVANDOQVIDEM EOS PRO TANTI SCELERIS AVDACIA
VENIAT EVBIVGARI ❧
VE SIVE LIBERTIS QVI DOMINOS VEL PATRONOS ACCVSARE AVT DEFERRE TEMPTANT EIVS
IVXTA ANTIQVI QVOQVE IVRIS STATVTVM OBSERBANDAM ESSE CENSVIMVS VT SCILICET
M ATROCIS AVDACIAE STATIM IN ADMISSI IPSIVS EXORDIO PER SENTEMTIAM IVDICIS
R AC DENEGATA AVDIENTIA PATIBVLO ADFIXVS QVI AD EIVSMODI DESPERATIONEM
T EXEMPLVM CETERIS PRAESTET NE QVIS IN POSTERVM AVDACIAE SIMILIS EXISTAT ❧
VNDIQVE VERSVM SECVRITATI INNOCENTIVM CONSVLATVR PLACET ETIAM FAMOSOS
N ADMITTI QVOS SINE NOMINE PROPOSITOS SI QVI INVENERIT STATIM DETRAHERE AD
E VEL IGNI DEBEBIT EXVRERE IN QVIBVS ETIAM IVDICVM EIVSMODI OBSERVANTIAM
SIT VT SI FORTE AD SE TALIS LIBELLVS PERLATVS FVERIT IGNI EVM PRAECIPIAT CONCRE
EIVSMODI SCRIPTVRAM AE AVDIENTIA IVDICIS PENITVS OPORTEAT SVSMOVERI MANEN
OS INQVISITIONE QVI LIBELLOS EIVSMODI PROPONERE AVSI FVERINT VT REPERTI DEBI
TATIS SVAE POENIS SVBICIANTVR ❧
ITAQVE OMNIBVS TAM AD PRAEFECTOS NOSTROS QVAM ETIAM ET PRAESIDES ET RATI
MAGISTRVM PRIVATAE SCRIPTA DIREXIMVS QVORVM EXEMPLA ALIO EDICTO NOSTRO
SMODI LEGEM STATVTVMQVE CONTINEAT PLENISSIME DECLARATVR ❧
STIS CONSCIENTIA VESTRA QVAE TESTIS EST PRAEBET EAM SVMMAM CLEMENTIAE
PECTIBVS ET FVISSE SENPER ET ESSE CVRARVM VT BEATITVDO VRBIS ROMANAE
NOSTRIS OBTEMPERAT ADVERSVS OMNES OMNINO CALVMNIAS QVAS IN VNIVERSVM
S CAESARIANORVM DESPERATIO PORRIGEBAT FIRMISSIMIS MVNITA SECVRITATIBVS

Inter schedas Pinellianas bibliothecae Ambrosianae quattuor huiusce tituli exempla reperiuntur vel vere duo, unum in cod. D 199 inf. (mihi D), alterum in cod. R 97 sup. (mihi R), nam tertium et quartum eidem volumini inserta ex altero descripta sunt. Praeterea descriptum repperi in codice Parisino Bouhieriano n. 164 p. 285, quod exemplum quamquam aperte sumptum est ex nostro R, tamen Bouhierius quaedam ad archetypum videtur emendasse, nam et subscriptionem 'non vidi' postea induxit et pauca adnotavit non reperienda in libro Ambrosiano. Ego ita adhibui, ut propria tantum secundae lectionis enotarem. Duo exempla R et D apparet ad archetypum recognita esse et passim emendata (quod significatur R^a R^b, D^a D^b). Edidit Mur. 580 ad exemplum D, repetiverunt multi, ut Maius script. vet. V, 316 et Klenzius in ephemeride iuris Saviguiana vol. 9 (1838) p. 56—90, qui primus diligenter tractavit. Idem postea in eodem volumine p. 225—231 addidit variam lectionem codicis D, deinde Vesmius in Richteri et Schneideri ephemeride iuris vol. 5 (1839) p. 177 variam lectionem codicis R.

1 ODO IVDICIO REPELLATVR VTRVM QVI om. R. — CVMQVE I. E. PROBATIONES om. R^a. — In fine v. hiatus non adnotatur nisi a Bouhierio. — 2 ABEAT R. — DVOR.M om. R^a D. — 3 in. ET D, T R. — FACTORVM R^a, FACTVRVM R^b D. — CONFITENTER R^a. — 4 VR D, R R. — CONPROBARE D, COMPROBARE R. — SEVER R, SE D; hiatus in hoc v. extr. non adnotatur. — 5 TENTIAE D, ENTIAE R. — MAIESTATIS X CRIMEN R^a. — 6 SMODI D, MODI R. — 7 ƆNE R, ONE D. — SE DR^b, SI R^a. — INDI/// D. — 8 VT D, ƆC R^a, ƆE R^b. — 9 TIMERITATIS R^a. — DIPRAEHENDETVR D, DEPRENENDETVR R^a. — 10 DVQVE R^a. — 11 CONSCIS R^a. — 11 sic POSSIS RD. — 13 STRIS D, TRIS R^b, EIVS R^a. — 14 VDIENTIA R. — DEBEAT D^b, DEBENT D^a R^b, DIVENT ut videtur R^a. — COMMODERARI R^a. — TANTIS R. — 15 VENIAT RD, ante VENIAT 'vestigium τοῦ E' Bouhier in margine. — 16 VE R, NE D. — DEFICERE TEMPTANTIVS R^a. — 17 OBSERTANDAM R^a, OBSERVANDAM D. — 18 MAIORIS AVDACIAE R^a. — SENTENTIAM R^a D. — 19 DISPERATIONEM R^a. — 20 CAETERIS R^a. — PRAESTET D^b, PRESTET R^b, PRAESTITA D^a, PRAEVET R^a. — QVIS R, EVIS D. — 22 in. N om. R^a. — INVERIT R. — 23 IGNI D^b R^b, I . . . D^a, ISNI R^a. — EXVPERE D^a R^a. — IVDICIVM D^a. — 24 IGNI Bouhier ante corr., IGNE idem ex corr., ISNI R^a, ISNE R^b, IS D. — EVM R^b D, CVM R^a. — CONCRE R^b et sic (non CONCIT, ut legit Muratorius) etiam D (ubi quod superscriptum est *per ignem*, supplementum est), CONAE R^a. — 25 IVSMODI D et Bouhier. — EVSMONERI R. — 26 INQVISITIONE D et sic correxit Bouhier, IN INQVISITIONE R et ante corr. Bouh. — 27 POENIS R^b, POTIVS DR^a. — EVBIICIANTVR R^a. — 28 PRAESIDES ET DR^b, PRAESIDIS-A R^a. — 29 QVARVM R^a. — 30 LESEM ETATVTVM QVAE R^a. — CONTINEAT R^b, CONTINENT DR^a. — 31 CLEMENTIA/ R^a. — 32 PECTIMVS R^a. — EEATITVDO om. in hiatu R. — ORBIS R. — 34 DISPERATIO R^a. — PORRIGEBAT R^b D, P/RIGEBAT R^a, PORRIGEBAT inducta littera R Bouhier. — SERVITVTIBVS R^a.

Redeunt huius constitutionis capita duo, nempe v. 5 *Si quis* . . . v. 11 *reportari* et v. 16 *In servis quoque* . . . v. 19 *affigatur* in codice Theodosiano 9, 5, 1, prius item in codice Iustiniano 9, 8, 3. Unde infra proposui cum supplementis emendationibusque, quorum quae petita sunt ex codice Theodosiano, comprehenduntur uncis ( ), quae ex coniectura veniunt uncis [ ]. In his pleraque adscivi a Klenzio Vesmioque proposita; de gravioribus quae mutavi monui in adnotatione.

(Imperator Constantinus ad Maximum praefectum urbis.)

. . . .

[omnim]odo iudicio repellatur. V[e]rum[1] *quicumque intentionibus suis probationes [adde|re queat], habeat adeundi iudicia liberam potestatem ac manifestis indiciis [q]uor[u]m [fide | crimen st]et, edat, ut pro qualitate factorum competenter in eum, qui convictus fuerit, [ani|madvertat]ur. Quod si minime potuerit ea quae intentaverit conprobare, scire debet sever[is|simae se sen]tentiae subiugandum. Sane si quis alicui maiestatis crimen intenderit, | (cum in huiu)smodi obiectus minime quemquam privilegi[um] dignitatis alicuius a strictiori | (inquisiti)one tueatur*[2]*, sciat se quoque tormentis esse subdendum, si aliis manifestis indi(ciis) [iam a]ut argumentis*[3] *accusationem suam non potuerit conprovare, cum in eo, qui | (huius esse) temeritatis deprachendetur, illud quoque tormentis erui oporteat*[4]*, cuius | (consilio a)dque instinctu ad accusationem accessisse videatur*[5]*, ut ab omnibus tanti*[6] *| (commissi) conscii*[7] *vindicta possi(t) reportari.*

| [Infamibus][8] *autem quod adeundi quoque iudicia tam statutis parentum nostrorum quam | [etiam no]stris sanctionibus interclusa sit facultas, omnibus cognitum est, cum eiusmodi | [personis] audientia non debeat commodari, quandoquidem eos pro tanti sceleris audacia | [gladio con]veniat subiugari.*

| (In servis quoq)ue sive[9] *libertis, qui dominos vel*[10] *patronos accusare aut deferre temptant*[11]*, eius[modi poenam] iuxta antiqui quoque iuris statutum observandam esse censuimus, ut scilicet*[12] *| (pro fesso ta)m atrocis audaciae statim in admissi ipsius exordio per sententiam iudicis | (comprimatu)r ac denegata audientia patibulo adfixus*[13] *qui ad eiusmodi desperationem | [processeri]t exemplum ceteris praestet, ne quis in posterum audaciae similis existat.*

| [Praeterea ut] undique versum securitati innocentium consulatur, placet etiam famosos | [libellos no]n admitti. Quos sine nomine propositos si qui invenerit, statim detrahere ad[que discerper]e[14] *vel igni debebit exurere. In quibus etiam iudicum eiusmodi observantiam | [tenere fas] sit, ut, si forte ad se talis libellus perlatus fuerit, igni eum praecipiat concre[mari, cum] eiusmodi scripturam ab audientia iudicis penitus oporteat submoveri: manen[te item in e]os inquisitione, qui libellos eiusmodi proponere ausi fuerint, ut reperti debi[tis temeri]tatis suae poenis subiciantur.*

| [De expositis] itaque omnibus tam ad praefectos nostros quam etiam et[15] *praesides et rati[onales et] magistrum privatae scripta direximus, quorum exempla, alio edicto nostro | [quid ad huius]modi legem statutumque contineat[ur], plenissime declara[nt]*[16]*.*

| [Fidem, ut no]stis, conscientia vestra, quae testis est, praebet eam summam clementiae | [nostrae res]pectibus et fuisse semper et esse curarum, ut beatitudo urbis Romanae[17]*, [quae nutibus] nostris obtemperat, adversus omnes omnino calumnias, quas in universum | [ibi genu]s Caesarianorum desperatio porrigebat*[18]*, firmissimis munita securitatibus | [tuta sit].*

(PP. kal. Ian. Volusiano et Anniano cos.)[19].

[1] VTRVM traditur; emendavit Klenzius.

[2] *cum in huiuscemodi re convictus minime quisquam privilegio dignitatis alicuius a strictiore* (*adstrictiore* cod. Vatic. Theodosiani et Casinas Iustiniani) *inquisitione defendatur* Codex. Mihi visum est admissa mutatione facillima, ut ex *privilegio* fiat *privilegium*, traditam archetypi lectionem posse retineri.

[3] *iam aut argumentis* abest a Cod.

[4] *cum eo, qui huius esse temeritatis deprehenditur, illum quoque tormentis subdi oportet* Cod.

[5] *videbitur* Cod.

[6] *tanti* om. Cod.

[7] *statuta* ins. Cod.

[8] Sic supplevi secundum Dig. 48, 2, 4. 8. De poena gladii propter eiusmodi commissum testimonia deficiant, sed recte puto v. 13 sic explevit Vesmius.

[9] *vel* Cod.

[10] *aut* Cod.

[11] *temptaverint* Cod.

[12] *eiusmodi . . . scilicet* om. Cod.

[13] *adfigatur* Cod., hic finiens.

[14] Sic Klenzius collata constitutione C. Th. 9, 34, 10: *qui famosam seriem scriptionis . . . . . non illico discerpserint vel flammis exusserint.* Quamquam spatium vix satis capit id quod sic suppletur.

[15] *ad* pro *et* Klenzius.

[16] Sic emendo; CONTINEAT PLENISSIME DECLARATVR traditur.

[17] *orbis Romani* proposuit Krueger.

[18] sic supplevi, explicans de criminibus contra varios officialium ordines prolatis.

[19] a. p. Chr. 314. Ceterum error est aut in inscriptione aut in subscriptione. Nam a. 314 Ian. 1 praefectus urbi fuit Rufius Volusianus consul; contra Valerius Maximus praefectus urbi fuit a. 319 Sept. 1 — a. 323 Sept. 12.

2782 ara parva, ad Abanum rep. m. Oct. 1858, deinde apud Dominicum Urbani Patavii primum, deinde Venetiis.

ADEPTVS
APOLLINI
V · S · L · M

Descripsi. Ed. qui possidet Dom. Urbani *indice di una raccolta* (Patavii 1864) p. 25.

AQVIS APONI DICATI TITVLI.

Patavinorum aquae calidae (sic Plinius h. n. 2, 103, 227; cf. 31, 6, 61) sive *Aponus* (Lucan. 7, 193: *Aponus terris ubi fumifer exit;* Silius 12, 218: *Apono gaudens populus*, significans Patavinos; Martial. 6, 42, 2: *fontes Aponi rudes puellis;* Sueton. Tib. 14: *sorte .. monebatur, ut de consultationibus in Aponi fontem talos aureos iaceret;* Claudian. idyll. 6 inscr. *Aponus;* Cassiodor. var. 2, 39: *salutiferi Aponi meminisse potentiam* et post alia: *quae* [*balnea*] ... *Aponum Graeca lingua ... nominavit antiquitas*) ibi fuerunt ubi hodie est vicus Abano, adhuc ut olim celebratus propter balnea et iucunda et salutaria. Nobis, qui non antiquam locorum condicionem explicamus, sed titulos colligimus, satis erit verbo monuisse de thermis ibi extructis, de quibus reficiendis Cassiodori epistula citata agit, ubi sic est: *antiqua illic aedificiorum soliditas innovetur, ut sive in thermis, sive in cuniculis fuerit aliquid reparandum, te debeat imminente reconstrui*, memoranturque item ibi palatium sive aedes publica et piscina Neroniana. Ad donaria complura ibi exposita, quorum quaedam supersunt, alludit Claudianus l. c. v. 4 seq.: *cum tibi* (Aponi) *plebeius carmina dictet honos et sit nulla manus, cuius non pollice ductae testentur memores prospera vota notae.* Inscriptiones omnes cum numen significent elementis his A·A·, ea explicanda sunt aut *Apono Augusto* aut *aquis Aponi*, non *Aponis*, cum Aponum tantum apud auctores testatum habeamus; de Apolline enim non cogitarim, licet lacera scholia Veronensia ad Vergilii Aen. 1, 249 sic habeant: ... *Antenoris* .... *Aponi esse ... tus Apollo dictus ... dolores fuget.* — Geryonis oraculum, quod iuxta Patavium fuisse scribit Suetonius (Tib. 14), item prope Abanum fuisse cum Suetonius quodammodo indicat tum confirmat *Herculis aratri semita* quam ad Aponum monstratam esse ait Claudianus l. c. v. 25, recte huc relata a Cluverio Ital. ant. p. 152. Ad id oraculum cum sortes traherentur teste Suetonio l. c., eo rettuli vol. 1 p. 267 seq. sortes aereas erutas in Gallia Transpadana et quidem teste Manutio *a Bahareno alla Montagna ubi dicitur Casa Ceccio*, probabiliter opinor; attamen cum locum a Manutio enuntiatum ut certo determinarem mihi non successerit, sortes eas hoc loco repetere nolui.

2783 tabella non magna, rep. Abani prope Monte Grotto in effossionibus quas instituit marchio Dondi-Orologio († 1789) POLCASTRO; extat Patavii apud academiam.

C · ACVTIVS
C · F · MATVRVS
A · A · V · S · L · M

Contuli. Inscr. acad.; Mandruzzato *prodromo alla seconda parte dei bagni d'Abano* (1791) in tabula; Polcastro apud eundem *bagni d'Abano* 3, 52 et *Padova* p. 160 tab. 3 (inde Orelli 1643); Furlanettus p. 46 n. 47.

2784 Patavii habuit Gualdus secumque tulit Vicetiam URS. apud Gualdos FERR. CERCH. Addit ille rep. esse Vicetiae in S. Marcelli errore, cum id vere pertineat ad titulum statim apud Ferretum sequentem n. 3168. Hodie desideratur.

C · CASSIVS
SEVERVS
MISSVS · EX · PR
SPECVLATOR
5 A·A·V·S·L·M

Ursatus ms. et 1652 p. 277; Ferretus inscr. Vic. ms. f. 51; Cerchiari f. 49. Ab his pendent reliqui: Reines. 8, 18 ex Ursato; Furlanettus p. 47 n. 46; Schio inscr. Vic. p. 117; Orelli 1644.

2785 Abani rep. in pratis prope balneas VALLISNIERI 1711. *Trovata ad Abano e dall' abbate di S. Daniele affissa nella facciata della sua chiesa* CAM. SILVESTRI. Ibi in novis balneis POLCASTRO eodemque loco (*stabilimento Todeschini*) adhuc.

A A
C · CLVENTIVS · C · F
ROMVL · PROCVLVS
ATESTE·AEDILIS·II·VIR·QVAESTOR
5 AERARI·BIS·PONTIFEX·V·S

Contuli. *Giornale de' letterati d' Italia* 7 (Venetiis 1711) p. 475, cui miserunt Vallisnerius et Ioh. Bapt. Ursatus; Cam. Silvestri ad Averoldum c. a. 1713 (misc. Averoldi vol. XVI f. 183); Car. Silvestri apud Calogerà 6 (1732) p. 422 (inde Mur. 67, 8); Polcastro inscr. p. 16 n. 48, *Padova* p. 171; Mandruzzato *bagni d'Abano* 1 (1789), 41. 3, 61; Orelli 3987; Furlanettus p. 46 n. 46 male.

2786 Saccolongi rep., dum templum instauratur, et ibi servata SALOM. Prope Abanum adquisitam Facciolatius misit Camillo Silvestrio Rovigum SILV. Iam Veronae in museo philharmonico n. 149. — Regii ORELLI errore.

A · IVNIVS
MACRINOR · L
NIGELLVS
A · A · V · S · L · M

Contuli. Salomoni 1708 p. 278; Cam. Silvestri ad Averoldum c. a. 1713 (misc. ms. Averoldi vol. XVI f. 183); Car. Silvestri apud Calogerà 6 (1732) p. 423 (inde Orelli 3011); Maffei M. V. 89, 2; Furlanettus p. 47 n. 49.

2787 parva tabula marmorea litteris non optimae aetatis, sed bonis, rep. a. 1641 Aponi ad thermas in hortis Sertorii Ursati, ubi balnea administrantur, deinde Patavii apud eundem URS. (apud Licetum alibique) similiterque OUD. Rovigi in aedibus Silvestriis SALOM. (1696) SILV. Nunc Veronae in museo philharmonico n. 199.

Q·MAGVRIVS·Q·F·FAB
FEROX
LVS·EPIDIXIB·ET·CETAES·I·II·III·IN
GREG·VETVRIAN QVAE·ET·IVNI
ORVM·A·A·DICAVIT·EVRAS·VIII
ET·PERTIC·VNCINOR·XII·N·CCL·IX

Contuli; lectio certa est et evidens, puncta quoque omnia certa. Fortunius Licetus de quaesitis per epistolas vol. 2 (Utini 1646) p. 31, cui misit Ursatus a. 1644; Ursatus 1652 p. 211, ubi aere expressit, et 1678 p. 100, addita p. 349 sq. Lucae Holstenii de eo titulo ad Iohannem Rhodium epistula; Gudius ms. 1000, 1 ab Ovidio Montalbano professore Bononiensi, 1017, 1 de visu (inde Reines. 2, 24); Salomoni 1696 p. 181; Fabrett. 630, 257 ex schedis Barb. (nempe Suaresius in cod. olim Barb. iam Vat. 9140 descripsit ex Ursato); Cam. Silvestri *Giuvenale* p. 46; Car. Silvestri apud Calogerà 6 (1732) p. 853 sq.; Maffei M. V. 127, 4; Mandruzzato *bagni d'Abano* 1 (1789), 43; Orelli 2620; Furlanettus p. 44 n. 45.

Cum eo quod legitur v. 3 *lus(or) epidixib(us) et cetaes I. II. III* composuit Iahnius primum (spec. epigr. p. 87) titulum urbanum (Henzen 6188) mihi quoque visum ... *Caesaris lusor mutus argutus imitator Ti. Caesaris Augusti, qui primum invenit causidicos imitari*, quo certe hoc stabilitur lusorum in usu fuisse etiam de ludio; deinde (praef. ad Persium p. XL) Taciti locum ann. 16, 21: *Thrasea Patavi, unde ortus erat, ludis cetastis a Troiano Antenore institutis habitu tragico cecinerat* collatis aliis duobus Dionis 62, 26 de eodem Thrasea: *ἐν Παταουίῳ τῇ πατρίδι τραγῳδίαν κατά τι πάτριον ἐν ἑορτῇ τινι τριακονταετηρίδι ὑποκρινάμενος* et Charisii (p. 100 ed. Putsch., p. 125 ed. Keil) vel potius Plinii: *Cetariis Pomponius Secundus ad Thraseam, cum ratio cetaribus poscat, ut moenia moenibus, ilia ilibus, Parilia Parilibus: ea enim nomina, quae i ante a habent, ut cetaria, in bus necesse est desinant.* Et *cetae* huius tituli (nam *cetaes I. II. III* videtur esse casus sextus Graeca ratione declinatus) et *ludi cetasti* Taciti et grammatici *cetaria* (cum casu sexto heteroclito *cetariis* pro *cetaribus*) videntur pertinere ad ludos illos Patavinos in memoriam Antenoris tricesimo quoque anno editos; sed quid proprie ita significetur, propterea non minus ignoramus. — *Eura* autem et *pertica uncinorum* quid significent, si fieri potest, etiam magis incertum est, nec immorabimur in plane obscuris. Tantum adnotabimus proprietatem titulorum Patavinorum addendi in titulis extremis (rarius in principio vel in latere, v. n. 2873. 2885) litteram N̄, quae videtur significare *numero*, et post eam numerum aliquem. Scilicet reperiuntur sic N̄ CCXXXXII (n. 2864); N̄·CCLVI (n. 2885); N̄·CCL·IX (hic); N̄·CCLXI (n. 2794); N̄·CCC (n. 2873), si numerus integer est; N̄·CCC.... (n. 3019); N̄·CCC·II (n. 2797); N̄ CCC XXIII (n. 3031); N̄ CCCC XXVIII (n. 2943). Inveniuntur hae notae tam in sacris (n. 2787. 2794. 2797. 2864) quam in sepulcralibus (n. 2878. 2885. 2943. 3019. 3031), tam in titulis intra moenia Patavii eruderatis quam in iis qui ex agro prodierunt (n. 2794. 2873). Quem ob finem numeri ii adiecti sint, latet; hoc unum certum est eos nusquam observatos esse nisi Patavii, ut certe eiusmodi nota originem tituli Patavinam declaret.

2788 in villa Sacci Longi ad Patavium RED. Saccolongi in aede parochiali rep. et ibi servata SALOM. Prope Abanum adquisivit Facciolatius misitque Rovigum ad Camillum Silvestrium SILV. Nunc Veronae in museo n. 147.

M · TERENTIVS
M·L·SECVNDVS
A·A·V·S·L·M

Contuli. Habent Rodianus Pat. 65 (inde Gud. 333, 2); Salomoni 1708 p. 278; Cam. Silvestri ad Averoldum c. a. 1718 (misc. ms. Averoldi vol. XVI f. 183); Car. Silvestri apud Calogerà 6 (1732) p. 423, 8 (1733) p. 295 (inde Mur. 87, 10); Maffei M. V. 89, 1; Furlanettus p. 47 n. 50.

2789 in villa Apponi [= Abano] in S. Laurentii in gradu scalarum.

C·STIVS·C·F·C.....
A·A·V·S·L·M

Rodianus Pat. 63 (inde Gud. 819, 10). C·SITIVS·C·F·C·A·A·V·S·L·M traditur.

2790 prope Abanum rep. et ab abbate S. Danielis exposita in facie ecclesiae suae SILVESTRI 1713.

A · A
C · TREBIVS
C · F
FIRMVS
CVM · DONO
V·S·L·M

Cam. Silvestri ad Averoldum c. a. 1713 (misc. Averoldi vol. XVI f. 183); Car. Silvestri apud Calogerà 6 (1732) p. 421 (inde Mur. 87, 12; Furlanettus V. 38 n. 51).

2791 in vico Putivitaliani [= Pozzovigiano II mil. a Patavio] in coemeterio SCARD. SAL. Unde venit Patavium in museum.

FORTVNAE · SACRVM
P·OPSIDIVS·P·F·RVFVS·IIII·VIR
TR·MIL·LEG·IIII·SCYTHIC
PRAEF · FABR

Contuli. Scardeonius p. 43. 84 (inde Grut. 72, 9); Ursatus ms. et 1678 p. 62 (inde Salomoni 1696 p. 405; ex hoc Mur. 80, 5); Furlanettus p. 36 n. 32 tab. 7.

2792 *a S. Pietro in Montagnare poco fa scavata* VALL. Venetiis in aedibus Bernardi Trivisan ASTOR.; in aedibus Suarez GRIS.

VELLEIA·P·F
CHRESTE
F·V·S·L·M

Vallisnerius in *Galleria di Minerva* 5 (1706), 113 (inde Salomoni 1708 p. 218, item ni fallor Mur. 104, 6 ex schedis suis; Polcastro *Padova* p. 177; Furlanetto p. 48 n. 52); Astor inscr. Venet. f. 1'; Grisellini ms. inter Taurinensia Gazzeriana.

2 CRESTAE Sal.

3 *F(ortunae) v(otum) s(olvit) l(ibens) m(erito).* Vide vol. 1 p. 267.

2793 Patavii in ecclesia S. Iustinae.

VETVRIA·M·F·GEMELLA
C · DORCATIVS · VERVS
F · M · D · D · D

Servavit Antiquus. Habent Marcanova cod. Bern. n. 882, cod. Mot. f. 158' Pat. 21 (inde Ferrarinus cod. Reg. Pat. 54; Pingonius f. 232'; Scardeonius p. 59; Grut. 895, 1 ex Scardeonio); Redianus Pat. 50; Sanutus f. 57. A prioribus Ursatus 1652 p. 294 et Furlanettus p. 281 n. 310 (cf. p. 531).

Versuum divisio incerta. — 3 fortasse *F(ortunae) m(uliebri) d(onum) d(ant) d(edicant).*

2794 Piovegae olim in vico S. Crucis SAL., hodie Patavii in domo Ioh. Antonii Corradeni ad pontem Turricellarum SAL. ZENO.

G · C · D
NV · LAELI
VS · MAGN
VI·VIR·OB
HONOREM
Q·Q
N̄ · CCLXI

Salomoni 1701 p. 560; Zeno in epistula a. 1706 (ms. inter Muratoriana, ed. *lettere* 1, 365) misit Muratorio, qui ed. 712, 4. Inde Furlanettus p. 32 n. 31.

2 M· Sal., sed in explicatione habet *Manius.* De numero vide ad n. 2787.

2795 basim esse ex marmore Dalmatico et ex Dalmatia adlatam videri observavit Furlanettus probabiliter. — Patavii in aedibus Ridlorum versus cathedralem prope scalam URS. FERR.; comites da Rin dederunt museo publico.

duarum statuarum vestigia
GENIO · DOMNOR CERERI
T·POBLICIVS CRESCENS LARIBVS
PVBLICIS·DEDIT IMAGINES ARGENT DVAS
TESTAMENTO EX HS ∞ ∞

Contuli; de sinceritate tituli ne dubita. Habent Ursatus 1652 p. 33. 1669 p. 4. 1678 p. 39 (inde Reines. 1, 159; Spon. misc. p. 114; Donat. 19, 3); Meneghelli mem. antiq. lap. p. 20; Iac. Ferretus inscr. Patav. 3, 493; Orelli 1719, pro falsa habens post Maffeium sine causa; Furlanettus p. 32 n. 30 (cf. p. 516) tab. 4. Tractavit Borghesius opp. 7, 397.

2796 scripta in marmore rubro Veronensi. Patavii in domo Bassania PINGON. SCARD. PINELL., idque ipsum voluit MORILL. praescribens suis omnibus 'in domo Francisci Quirini et Alexandri Bassani'. Desiderari scribit URS.; sed habuit postea Io. Marsilius professor botanicae POLCASTRO. Nunc Catai in museo Obizziano.

ISIDI
SIGN · HARPOCRATIS
C · DIDIVS
A C V T I A N V S
DON · DED

Contuli. Pingonius f. 230'; Morillonius cod. Vat. 6039 f. 383', a quo pendent Smetius ms. Neap. p. 98, ed. 31, 15 'a Morillonio' et Pighius cod. Berol. f. 196; Scardeonius p. 70; Ligorius ms. Taur. 13; Pinelli cod. Ambr. C 61 inf. f. 44' et apud Grut. 82, 8 (inde Orelli 1873); Ursatus 1652 p. 312. 1678 p. 38 a prioribus; Polcastro inscr. p. 199; Cavedoni Catajo p. 85; Furlanettus Pat. p. 40 n. 40.

2797 columna RAMUS. Patavii in domo Hieronymi, postea Francisci Quirini PINGON. SCARD.; idque voluit, praescribens ordini toti 'in Francisci Quirini et Alexandri Bassani domo', MORILL. In aedibus Ramusii RAMUS. idque voluit PINELL., etsi locum non enuntiavit. Extare negat URSATUS. — Ad Aquileiam revocat FURLANETTUS non recte, cum clausula non reperiatur nisi in titulis origine Patavinis.

malleola
imago
ISIDI · REG
P · POSTVMI
VS · NECA
TEVS · ET
PVBLICIA
FELICITAS
L · D · D · D
N · CCC · II ·

Pingonius f. 235; Morillonius cod. Vat. 6039 f. 383', a quo pendent Smet. ms. Neap. p. 106, ed. 31, 12 'a Morillonio' et Pighius cod. Lazac. p. 7; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 2. 3; Scardeonius p. 69; Ligorius ms. Taur. 13; Ramusius in add. ms. ad Scardeonium p. 69 et in cod. Marc. n. 29 et in margine exempli orth. Manut. Rovigini; Pinelli cod. Ambros. C 61 inf. f. 43'; Grut. 83, 12 ex Smetio et Pinellianis. A prioribus Manutius orth. 627, 15; Ursatus 1652 p. 319. 1678 p. 39; Furlanettus p. 43 n. 44.

2 POSTVME Ram. — 3. 4 HECA | LEVS Morillon cum asseclis Smetio et Pighio.

De numero in fine vide ad 2787.

2798 tabella aerea prope Patavium rep.; m. Sept. 1833 fuit Patavii apud Zanattam venditorem ferri, *piazza dell' Erbe* FURL. Idem postea vendidit ignoto homini IDEM in add. ms.

Q·VALERIVS·Q·L·MENAND
ER · IVNONI·V·S·L·M

Furlanettus ms. et Pat. p. 7 n. 5.

1 MINAND ms.

Cf. Liv. 10, 2, 14: *rostra navium spoliaque Laconum in aede Iunonis veteri fixa multi supersunt qui viderunt Patavii.*

2799 in columnae striatae parte summa, ita ut prior versus scriptus sit in parte ea columnae, ad quam striae non perveniunt, alteri inter strias spatium relictum sit, ut, cum striae numero sint viginti, quinque earum ceteris breviores sint. Columna postea inversa est et ex parte ea, quae olim infima fuit, exsculpti leones quattuor iuncti, itaque opinor cippo alicui sepulcrali operculi loco impositi. Litterae antiquae sunt liberae etiamtum rei publicae. Peragne prope Patavium in coemeterio iuxta ecclesiam.

Contuli. Furlanettus ms. et ed. p. 435 n. 617 (inde vol. 1 n. 1435).

Significat Tampias mulieres donarium aliquod Iovi obtulisse.

2800 Patavii rep. prope S. Sophiae et allata ad comitem Ioh. de Lazzara URS. 1669. Lazzarae dederunt museo publico.

I · D
C · NELVIVS
ROMANVS
PRO·SE·ET·SVIS
V · S

Contuli. Ioh. de Lazzara ad Ursatum 14 Oct. 1669; Ursatus in epistula scr. a. 1669, ed. a. 1718 p. 4 et in hist. ed. a. 1678 p. 37 (inde Mur. 71, 9); Spon ign. deor. arae p. 40 et misc. p. 96 (inde Donat. 5, 2), qui vidit; Ferretus inscr. Patav. 3, 500; Moschini *guida di Padova* 1817 p. 180; Furlanettus p. 7 n. 4 tab. 3; Henzen 5627.

I(nvicto) d(eo) magis placet quam quod proposuit Henzenus *I(ovi) D(olicheno).*

2801 Patavii in domo de Centonibus apud pontem Molini ADD. AD. IUC. Deinde a. 1508 in domo Livii Bassani BONON.; itemque apud Bassanios viderunt MORILL. (praescribens 'in Francisci Quirini et Alex. Bassani domo') PINGON. SCARD. PINELLI URS. FURLANETTUS, qui vidit ibi a. 1824. Periit dum inde transferuntur lapides in museum publicum a. 1825 FURLANETTUS.

*MER*CVR*IO*
*AV*G · SACR
*IN · ME*MORIA*M*
*C·LAETI·*TAVRIN*I*
FILI·POSVIT
AELIA · MAXIMA
MATER·L·D·D·D

Codex Cicognae Iucundianus f. 223 Pat. n. 37; Bononius, qui vidit a. 1508, syll. f. 54; Morillonius cod. Vat. 6039 f. 383', a quo pendent Smetius cod. Neap. p. 95, ed. 25, 6 (inde Grut. 53, 17) et Pighius cod. Lazac. p. 45; Pingonius f. 232; Scardeonius p. 73; Ligorius ms. Taur. 13; Pinelli cod. Ambros. C 61 inf. f. 44; Pignoria in em. ms. ad Grut.; Ursatus 1652 p. 28. 1678 p. 41. Furlanettus (ms. et p. 9 n. 7) vidit fractam.

Quae non vidit Furlanettus, dedi inclinatis. — 5 FIL Scard. — pro 6. 7 ALIA·MATER (rel. om.) Bonon. — 6 ELIA omnes (praeter Bonon.) hiatu non indicato. — MAXIMINA Smetii ed. contra ms. et Pignoriam et reliquos.

2802 ara litteris non admodum antiquis, ut ait Furlanettus, sed rudibus admodum. In villa Appani [= Abano] MARCAN. et RELIQUI ANTIQUI. Deinde Patavii in aedibus olim Dondi *via delle Beccherie vecchie* n. 490 A PINELLI et POSTERIORES. Ibidem adhuc. — Ab altera parte legitur titulus n. 2923.

DIS PENATIBVS

Contuli. Antiqui referunt subiunctum titulo in eodem lapide inciso n. 2923 (inde Orelli 4455). Separatum proponunt Pignoria in suppl. ms. ad Grut. 768, 6 et *orig.* (1625) p. 53, qui ligno expressit; Ursatus 1652 p. 181, qui expressit aere, et 1678 p. 42; Polcastro *Padova* p. 77; Meneghelli memoria antiquario-lapidaria (Patavii 1808. 4) p. 12 qui aere expressit; Furlanettus p. 30 n. 28.

2 littera E hanc formam habet E errore quadratarii.

2803 in ara quadrata, in cuius latere dextro manipulus spicarum est et uvae rum racemo suspensi funiculo ex anulo, cui arae impositum est in basi minore simulacrum Priapi sublata tunica genitalia ostendentis, scriptus titulus proponitur certe in codice Mutinensi Marcanovae, ubi adnotatur: 'figura Priapi ex aere inaurato huic similis adinventa in fundamentis capellae S. Petri de urbe tempore papae Nicolai quinti est apud 'Ioannem Marchanovam artium et medicinae doctorem Patavinum'. — Paduae extra portam Romanam tribus millibus passuum in sacello Ruaconi [= Roncon prope Albignasegum] in lapide corroso vetustate, et nunc appellatur porta sanctae Crucis MARCANOVA; similiter RED. GVD. et RELIQVI PLERIQVE. In villa Boccia [= Bagazzi opinor prope Roncmum] agri Patavini in domo magnifici militis D. Bernardi Bembi IVC. 'Assentior iis, qui Priapeorum librum esse Virgilii non putant . . . . . (Bernardus Bembus) cum . . diceret . . . nihil esse eius libri auctoribus incertius, nihil obscurius, unius epigrammatis testimonium attulit, quod quidem me iuvene non habebatur, affirmavitque sese illud primum omnium 'invenisse in Patavino quodam sacello lapide extra urbem tertio, si recte memoria teneo, in antiquo marmore incisum obrutumque ruderibus abiecto 'loco: idque fuisse postea temere Priapeorum carminibus pro Virgiliano ab inpressoribus [insertum]'. Ita sub persona Pomponii Laeti PETRVS BEMBVS (1470—1547) Bernardi filius. 'Repertum in agro Patavino marmori insculptum extremis quibusdam priorum quatuor carminum syllabis 'vetustate corrosis' ALDVS MANVTIVS 1517, respiciens fortasse Iucundianas lectiones v. 2 fin. 3 fin. 'Non vidimus; alibi enim translatum est' PINGONIVS.

VILLICVS · AERARI · QVONDAM · NVNC · CVLTOR · AGELLI
HAEC · TIBI · PERSPECTVS · TEMPLA · PRIAPE · DICO
PRO · QVIBVS · OFFICIEIS · SI · FAS · EST · SANCTE · PACISCOR
ADSIDVVS · CVSTOS · RVRIS · VT · ESSE · VELIS
IMPROBVS · VT · SI · QVIS · NOSTRVM · VIOLABIT · AGELLVM
HVNC · TV · SED · TENTO · SCIS · PVTO · QVOD · SEQVITVR

Habent Marcanova cod. Bern. n. 664, cod. Mut. f. 162 Pat. 55 (inde Pingonius f. 233; Scardeonius p. 62; Sirmondus cod. Paris. 1419 n. 427; Grut. 95, 3 e Scardeonio); Felicianus Pat. 5; Ferrarinus cod. Trai. f. 46, cod. Reg. Pat. 8; Lilius f. 56'; Redianus Pat. 99; cod. Vat. 6875 f. 81; cod. Chig. I. VI. 203 f. 35; cod. Bergomas Δ. VI. 38, qui dicitur scriptus esse Romae in castello S. Angeli a. 1441; Iucundus Pat. 35; Choler ms. f. 59. Hi omnes cum pendeant ab eodem exemplo Antiqui, indidem sumptam editores Priapeorum sylloge extremae addiderunt; certe repperi in antiquissima quae mihi praesto est editione eorum post carmina Vergiliana Vicetine 1479 fol. Legitur item apud Petrum Bembum in dialogo de culice Virgilii in opusculis (Basil. 1556) p. 84, a quo pendet omnino Ligorius ms. Taur. 13. Pendet ab eodem Bembo opinor Aldus in editione Priapeorum a. 1517, carmen a reliquis separans et praescribens ea quae supra leguntur. Iosephus Scaliger in appendice P. Vergilii Maronis (Lugd. Bat. 1573. 8) sic de hoc carmine scribit p. 473: 'nomine Tibulli in antiquis Tibulli codicibus inveniri et alii in editionibus suis admonuerunt et nos inter opera Tibulliana in optima scheda reperimus'. Optima scheda ei est liber Cuiacianus hodie deperditus, sicut praeter alia inde colligitur, quod ad carmen sequens *Quid hoc novi est* item non cum corpore Priapeorum servatum, sed cum hoc nostro mature ad ea adiectum allude, sic adnotat p. 474: 'in veteribus excusis Tibulli nomine editur . . . itemque 'in veteri membrana Tibulliana, quae est penes te, Iacobe Cuiaci'. Sed Scaligeranis his ut difficile est fidem negare (nec fidem eis negavit Lachmannus, cum propter ea poematis his locum dedit inter Tibulliana ed. 1829 p. 71), ita vix facilius est fidem habere. Nam ut mittam a doctissimis quibusque viris frustra me quaesivisse, quaenam sint istae editiones Scaligerana anteriores, quae carminibus hisce duobus Tibulli nomen adscribant, mittam etiam mirificum casum carminis omnino pertinentis ad certum aliquod sacrarium Priapi et ut ei incideretur compositi tam loco pristino servati quam inter opera poetae, hoc maxime mirandum est Scaligeranam editionem non solum propriam lectionem nullam proponere, sed etiam v. 6 consentire Scaligeri codicem, secundum disertum ipsius testimonium, cum lectione ab editoribus Vergilianis profecta et sine ullo dubio interpolata. Sed videant de his qui carmina Latina colligent; nobis non contigit, ut nodum solveremus. Hoc nemo negabit carmen dignum esse poeta eximio et aetate Augusta. — A prioribus acceptum repetiverunt Burmann anthol. 6, 82; Meyer anth. n. 1635; Furlanettus p. 51 n. 56.

Lapidi incisum extitisse titulum constat ab auctoritate optime defensum, quamquam fortasse non plus semel descriptus est; nam Bembus etsi vidit adeoque possedit titulum, tamen potest dedisse ad exemplum Antiqui. Denique vilicum aerarii, quod vocabulum ne intellexisse quidem eius aetatis homines interpolationes ostendunt, quis finxerit? Quapropter eam quoque suspicionem procul habendam esse censeo saec. XV medio doctum aliquem Italum eum incidendum curasse villae suae exornandae causa. — V. 1. dabo Marcanovae (Bern.), Feliciani, Rediani, Lilii, Vaticani (6875), Chigiani, Iucundi, editionis Vicetinae, Bembi, Scaligeri. — 1 VILLICVS (VILICVS Iuc.) AERARI (AERARII Red. Chig., ERARI Felic., ERARII Iuc.) QVONDAM plerique, VILLICVS·AERARII·CVSTOS Vatic., RVSTICVS·AERARI·QVONDAM Vicet., AERARII·QVONDAM·CVSTOS Bemb. Lig., AERATI (sic) QVONDAM·CVSTOS Scal. in textu, VILLICVS AERARI idem in lemmate adnotationis. — CVLTOR·AGELLI] VILICVS·HORTI Vicet. — 2 HEC Lil. — PERSPECTA Vicetina, RESPECTVS coniecit Reinesius. — DICO] DIC DICO errore calami Iuc. — 3 PRO] POR Fel. (Ver.), 'al. POR' margo Marcanovae. — OFICIEIS Red., OFFICIIS Chig. Vic. Scal. — PACISCOR] PAC Iuc. — 4 ASSIDVVS Fel. (Marc.) Lil. Vic. Scal. — VELLIS Vicet. — 5 VIOLARIT Lil. Iuc. Bemb. Scal. — 6 TENTO reliqui, etiam Bembus, TACEO Vicetina et solus ex nostris Lilius, omnino ex editione aliqua Vergilianorum, cum in Patavinis praeterea nihil habeat eximium; 'TACEO veteres excusi, item et optima scheda Tibulli' Scaliger.

Villicus aerari quid velit, recte perspexerunt Scaliger ad h. l. et Iac. Gothofredus ad C. Th. 16, 5, 36; proprie puto significatur is qui dicitur *vilicus summarum* servus rei publicae, de quo supra dixi ad n. 737. Aerarium igitur intellege non populi Romani, sed rei publicae Patavinorum. Peracto autem officio fideque perspecta manumissus a re publica (sicut item manumissum esse apparet Aquileiensem illum vilicum) fundum comparavit ibique carmen hoc incidi iussit. Nomen videtur fuisse in alio lapide, ut saepe fit in talibus.

2804 Patavii rep. c. a. 1655 in via S. Aegidii prope monasterium Servitorum VRS., deinde in aedibus Ursati GVD. Postea Rovigi apud Silvestrios SILV. Nunc Veronae in museo n. 153.

IVSSV · PROSERPINAE
L · CALVENTIVS · L · L · FESTVS
ARAM POSIT
SACRVM

Contuli. Ursatus ms. et in epistula scr. a. 1669, edita a. 1719 p. 17, item in hist. ed. a. 1678 p. 40 (inde Mur. 117, 6. 142, 3); Gudius ms. 404, 1, ed. 60, 3; Silvestri *Giovenale* p. 366 ligno incidit; Maffei M. V. 84, 5 (inde Orelli 1475); Furlanettus p. 21 n. 20.

2805 Patavii in domo Hieronymi, postea Franc. Quirini SCARD. PING., idemque voluit, praescribens 'in Francisci Quirini et Alex. Bassiani domo', MORILL. (ms.).

VENERI · VIC
TRICI · PRIMA
MINVCIA · VISV
IVSSA · POSVIT

Pingonius f. 235. Morillonius cod. Vat. 6039 f. 383' vidit a. 1549; pendent ab eo Smetius ms. Neap. p. 105, ed. 26, 5 (inde Grut. 60, 2) 'a Pighio' et Pighius ms. Berol. f. 196, cod. Luzac. p. 59 et Lipsius ms. f. 18'. Aliunde Scardeonius p. 69. A prioribus Ursatus 1652 p. 319. 1678 p. 38; Furlanettus p. 17 n. 14.

Vv. aliter divisit Scard. — 1 nexus servavit Ping. — 3 MINVTIA Morill. et Smet. (ms.). — VSV Scard.

2806 rep. Abani prope Monte Grotto in effossionibus factis ab marchione Dondi-Orologio POLCASTRO; deinde Patavii in academia.

AT
. . E R I . .
POSVIT
. RIVS · MEN
. ATVS · VICE
. . VS · SACERD
. . S · AVG · PAS

Contuli. Inscr. acad.; Mandruzzato *prodromo alla seconda parte dei bagni d'Abano* (1791) in tabula; Polcastro apud eum *bagni d'Abano* 3, 52. 65 et *Padova* p. 181 tab. 3 n. 3; Furlanettus p. 435 n. 618.

. . . . . [*ma*]*xi*[*mo*] [*pro* . . *Va*]*lerio* . . . . . *posuit* . . [*Vale*]*rius Men.* [*Op*]*tatus Vice*(*na*) [*perpet*]*uus* (?) *sacerd*(*os*) [*Ind*]*is Aug*(*ustae*) *pas*(*tophorus*). Extrema explicavit Furlanettus.

2807 Abani rep., extat Patavii apud academiam.

. . IO
. ARG
. V · S · L · M

Contuli. Inscr. acad.; Mandruzzato *prodromo alla seconda parte dei bagni d'Abano* (1791) in tabula; Polcastro apud eundem *bagni d'Abano* 3, 52. 65 et *Padova* p. 181 tab. 3 n. 2; Furlanettus p. 432 n. 604.

2808 in plintho stylobatae 5 spith. longi, $2^{1}/_{2}$ alti, rep. Patavii 13 Mai. 1637 dum reficitur ecclesia monialium S. Bartholomaei una cum n. 2809 simillima.

P · MVLVIVS · CILO
DEDIT

Servavit Tomasinus de donar. (1639) p. 11. Inde Ursatus 1652 p. 306; Mur. 148, 6 ex Tomasino, 1713, 17 ex Ursato; Furlanettus p. 105 n. 96.

Versuum divisio incerta.

2809 rep. Patavii 14 Mai. 1637 una cum n. 2808 titulo simillimo TOMAS.; deinde ex dono abbatissae S. Blasii apud Ursatum URS. Postea Rovigi in aedibus Silvestriis SILV. Nunc Veronae in museo philharmonico n. 507.

SEX · POMPEIVS · SEX · F
DEDIT

Contuli. Habent Tomasinus de donar. (1639) p. 11 (inde Mur. 149, 2); Ursatus 1652 p. 212 et denuo inter deperditos p. 306 titulum domi suae servatum et ante a se editum (inde Mur. 1729, 1), item 1719 p. 96; Cam. Silvestri *Giovenale* p. 538; Maffei M. V. 92, 8; Furlanettus p. 105 n. 97.

Eiusdem est opinor n. 2836.

2810 Patavii rep. 1638 in hortis monialium ad S. Stephanum et ibidem servata TOMAS. URS. Deinde Rovigi apud Silvestrium SILV. Nunc in museo Veronensi n. 150.

M · PVBLICIVS
FESTVS · D · D

Contuli; integra est et margine comprehensa. Tomasinus de donar. (1639) p. 194 ab Ursato; Ursatus 1652 p. 21; Salomoni 1696 p. 405; Silvestri *Giuven.* p. 619 ligno expressit; Mur. 1733, 5 ex Ursato; Maffei M. V. 92, 2; Furlanettus p. 103 n. 95.

2811 Montegrotto rep. 1834.

F · COS . ER · TR . OT · V . ED

Furlanettus in add. ms.

2812 Patavii in aedibus Hieronymi, postea Francisci Quirini.

DIVO AVGVSTO

Servarunt Pingonius f. 235 et Scardeonius p. 67. Inde Ursatus 1652 p. 320 et Furlanettus p. 433 n. 606.

2813 Patavii in aedibus Bassaniis PING. SCARD. URS.; nunc in museo publico.

M · AGRI*PPA*
. . . COS

Contuli. Pingonius f. 232; Scardeonius p. 70 (inde Grut. 900, 15); Ursatus 1652 p. 70; Furlanettus p. 431 n. 599 tab. 60.

1 M · AGRIPPA priores, etiam Furlanetti tabula; in extremo versu primo marginem adfuisse significat Pingonius. — 2 punctum post primam litteram certum.

2814 Patavii apud Bassanios URS. Nunc in museo publico.

div[*o*] [*I* · TRA*iani parthici*
divi] [*N E R V*]*ae*

Contuli. Ursatus 1652 p. 70; Furlanettus tab. 60 (in ipso opere deest.).

Ne iungas cum fragmento quod sequitur; nam huius tituli elementa NERV maiora sunt litteris AE tituli sequentis. Videntur tamen tituli ambo reliquiae esse duorum divis fratribus simul dedicatorum.

2815 Patavii apud Bassanios URS. Nunc in museo publico.

divi seve[*AE · ABNEPO*]*ti*
t]*RIA · POTE*[*st*

Contuli. Ursatus 1652 p. 70; Furlanettus p. 432 n. 600 tab. 60, male uterque.

Marci est vel L. Veri.

2816 origine aut Patavina aut Dalmatica; nam aliunde lapides nullos habuit Ramusius pater. — Patavii in aedibus Io. Bapt. Ramusii in horti pariete introeunti ad laevam SCARD. similiterque MANUT. PINELLI (ms.); apud Contarenos PINELLI (Grut.). Nuper superior pars denuo effossa Este in hortis Contarenis inde translata est in museum Estense.

IMP · CAESAR
M · AVRELIO
ANTONINO
AVG · IMP · CAES
L · SEPTIMI · SE
VERI · PII · PER
TINACIS · AVG
ARABICI · *ADIA*
BENICI · *PARTHI*
CI · *MAXIMI* · *FIL*
D · *D*

Contuli quod extat. Panvinius cod. Vat. 6035 f. 28'; Scardeonius p. 84; Manutius cod. Vat. 5248 f. 4 et cod. 5237 f. 197; Ramusius cod. Barb. 1, Marc. 1; Pinelli cod. Ambr. C 61 inf. p. 49; Grut. 267, 5 e Scardeonio et Pinelli schedis. A prioribus Ursatus 1652 p. 322. 1678 p. 83; Furlanettus p. 57 n. 64.

Quae perierunt dedi inclinatis. — 1 CAES Man. 5248, CAESARI Man. 5237. — 10 MAX Scard. Ramus.

2817 ingens saxum hoc anno [1559] effossum Patavii ad S. Iulianam in aedibus Horatii Sorelli sacerdotis SCARD. In vico Arquati in aedibus de Gabrielibus URSAT. Extare negat FURL.

AETERNO · IMPERATORI
NOSTRO · MAXIMO · OP
TIMOQVE · PRINCIPI
AVRELIO · VALERIO
DIOCLETIANO · PIO · FE
LICI · INVICTO
AVGVSTO
PAETVS · HONORATVR · V · *c*
CORRECTOR · ITALI*ae*
NVMINI · EIVS · DICATISSIMVS

Panvinius cod. Vat. 6035 f. 35; Scardeonius p. 52. 82; ex eo et Ursini schedis Grut. 279, 4. Ex Scardeonio omnino Ligorius ms. Taur. 13; item fere Ursatus 1652 p. 191. 1678 p. 87, quamquam lapidem vidit; a prioribus Furlanettus p. 58 n. 67.

Vv. divisi ad Panvinium, a quo non multum recedunt Scard. 82 Grut. Ursat. — 8 fin. V . . . Panv., VIR Scard. Panvinius eodem exemplo usus esse videtur quo Scardeonius, sed antequam interpolaretur; nam Scardeonius cum ait inscriptionem licet aliquando imminutam tamen intellegi, significat se hiatus explevisse coniectura sua. HONORATVS · · · VIR Grut. Ursat. — 9 ITAL Scard. 52, ITALIAE Scard. 82 Lig. Grut. Ursat., STATI · · · Panv. — 10 DICATISS Scard. 52 Grut.

Cf. titulum T. Flavii Postumii Titiani *c. c. cos.* (a. 301) . . . . *corr. Italiae Transpadanae* (Orelli 1194). Fortasse hic quoque in fine v. 9 add. TRANSPAD*anae*.

2818 Patavii rep. a. 1819 in effossionibus quas Pedrocchius instituit apothecae causa, ubi glaciem servaret; dedit is museo.

PIISSIMO · AC · FOr
TISSIMO · D N · M
AVR VAL MAXI
MIANO p F iN
VICTO · SEMPER
AVG ·
ISTEIVS · TERTVLLVS · V//
CORR · VEN · ET · HISTRIA//
N E S D

Contuli. Labus in epistula ad Cancellierium *epigrafe antica nuovamente scoperta in Padova* (Mediolani 1819. 8; item in *Gazzetta di Milano* 1819 n. 208. 215 et in comm. Athenaei Brixiani 1818/9 p. 88); Furlanettus p. 59 n. 68 tab. 8; Orelli 1050.

4 versus mihi non visus est data opera erasus esse. — 9 *n(umini) e(ius) s(emper) d(evotus)* Labus recte. Cf. titulus eidem dedicatus apud Henzenum n. 6476.

2819 Patavii extra ecclesiam S. Iustinae in lapide nuper reperto IUCUNDUS. 'Nunc apud d. Hannibalem de Bassanis' addit IUCUNDUS CICOGNAE; in domo Bassaniorum POSTERIORES. Inde venit in museum publicum.

M · ARRVNTIO
M · F · TER · AQVILAE
III VIRO · A · A · A · F · F
QVAEST · CAESARIS
TRIB · PL PR · COS
XV · VIRO · SACR · FAC
FILIO

Contuli. Habent Iucundus n. 11 primus; item cod. Borghini ms. p. 63; Apianus 336, 1 (inde Smetius 162, 4); Pingonius f. 232; Scardeonius p. 72; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 118; Cittadini cod. Ven. p. 193, cod. Vat. 5253 p. 411; Morillon cod. Amstelaed. f. 36 (inde opinor Smetius 75, 2); Ligorius cod. Taur. 13; Pinelli cod. Ambros. C 61 inf. f. 44. 96; Grut. 366, 1 ex Apiano et schedis Pinelli; Ursatus 1652 p. 66, 1669 p. 243, 1678 p. 34; Furlanettus p. 61 n. 71 tab. 16.

Cf. rescriptum Vespasiani datum *C. Arruntio Catellio Celere M. Arruntio Aquila cos. IIII idus Octobr.* (Orell. 4031); quos c. a. p. C. 72 fasces gessisse post Marinium (Arv. p. 149. 152). Borghesius (opp. 7, 398) adnotavit. Alterum M. Arruntium Aquilam consulem suffectum anno, ut videtur, 66 nominant acta Arvalium.

2820 in agro Patavino rep. septimo ab urbe lapide [Curtaroli SALOMONIUS, sine dubio ex coniectura], deinde Patavii in aedibus Scardeonii SCARDEONIUS. Apud aedes Vinc. Scardeonii PINGON. Deinde ex dono domini aedium earum, qui tum fuit Camposampierus, apud Ursatum URS. Inde venit Rovigium ad Silvestrum, Rovigio Veronam, ubi est in museo philharmonico n. 318.

/ / / / /
O / / / / S · F
Q A S C O N I V s
GABINIVS · MODESTVs
PRAETOR · PRO · COS
PRAEF · AERARI · SATVRNi
DEDIT

Contuli. Pingonius f. 228; Scardeonius p. 45. 76 (inde Grut. 26, 2); Ursatus 1652 p. 212. 1678 p. 59; Salomonius 1696 p. 221 ex Ursato; Cam. Silvestri *Giuvenale* p. 531 et apud Mur. 183, 6; Car. Silvestri apud Calogerà 6 (1732) p. 370; Maffei M. V. 114, 1; Orelli 3168; Furlanettus p. 99 n. 89 ex Maffeio, p. 524 ad exemplum Borghesii; Borghesi opp. 7, 402, ubi emendavi.

V. 1, qui est evanidus totus fuitque iam aetate Pingonii (nam hic quoque incipit C S·F adnotans 'fractum est'), scriptus fuisse videtur litteris maximis; v. 2 minoribus scriptus fuit quam v. 3 illiusque principium ante C vel O scriptura vacabat; non recte igitur Borghesius cogitavit de *S(exti) f(ilio)*.

2821 basis ex marmore rubro Veronensi. Curtaroli 8 m. p. a Patavio ante ecclesiam humi iacet.

C · F V L V I o
C FIL
p L A V T I A N o
/ / / / / / / / / / / /
/ / / / / / / a d f i n i
iMPP · L · SEPTIMI · SEVER · pii
PERTINACIS · AVG · AR abici
ADIABENIC · PARTH ici
MAX · P · P et
M · AVRELI · ANTON ini
AVGG

Contuli. Ed. Furlanettus p. 57 n. 65 (cf. p. 519) exemplo non optimo; quonam spectaret titulus, Borghesium nihilominus intellexisse vidi ex Furlanetti additamentis ms.

2822 Patavii apud S. Sophiam, ubi ad praesens habitat reverendus d. Franciscus de Pisaro domini Fantini SANUTUS; in aedibus Ludovici a Vallibus prope S. Sophiam ROB. PING. SCARD.; in iisdem aedibus tum Optatorum URS.; ex iisdem tum Marii venit in museum publicum. — Apud Alex. Bassanum SMET. errore.

T · MVSTIO · C · F · FAB · HOSTILIo
FABRICIO · MEDVLLAE · AVGVRINO
ALLECTO · INTER · TRIBVNICIOS · AB
iMP · NERVA · CAESARE · AVGVST · PRAET p. C. 96/8
cVR · AER · PONTIFICI
d D

Contuli. Sanutus f. 54'; Pingonius f. 234; Morillon cod. Amstelaed. f. 33 (inde Smetius 75, 4 'ab aliis'; ex Smetio Grut. 440, 4, citans item Robortellum et Scardeonium) eodemque exemplo Metellus cod. Vat. 6039 f. 380, qui habuit a Lud. Budaeo; Robortellus emend. (1557) f. 46; Scardeonius p. 77; Ursatus 1652 p. 166. 1678 p. 65; Furlanettus p. 68 n. 75 tab. 9.

1 fin. O hodie effracta. — Uxorem huius Furlanettus existimat fuisse *Asconiam C. f. Augurini, sacerdotem divae Domitillae* (n. 2829) probabiliter. — De curatore aerarii vide capitis praefationem.

2823 Patavii in claustro monasterii S. Iustinae IUC. et COD. OLIV. Laude in villa S. Floriani in aedibus marchionis Georgii Sfortiae Pallavicini GOLDANIGA et COD. VIGN.

SEX · PAPINIO · Q · F
ALLENIO
TR · MIL · Q · LEG
TI · CAESARIS · AVG
TR · PL · PR · LEG pr. p. Chr. 27
TI · CAESARIS · AVG
PRO · PR · COS · XV · VIR cos. p. Chr. 36
SACR · FAC
D · D

Habent primi Iucundus in cod. Magliabecch. (a Veronensi abest) f. 150 et codex Olivae f. 72; ab illo pendent Apianus 336, 3 (inde Smetius 162, 5 et pessime Scardeonius p. 63) et Panvinius fast. ad a. 789. De lapide Hier. Bononius cod. 1874 f. 48, item cod. 1873, qui vidit a. 1504; Grut. 447, 9 ex Apiano et Verderianis. Ursatus 1652 p. 228. 1678 p. 47 a prioribus. Laude descriptam dant cod. Papiensis f. 33; Lodi *discorsi* (1629) p. 178; Iosephus Goldaniga in schedis Muratorianis fasc. 17, 224; cod. Vignatianus; Molossi *uom. ill. di Lodi* p. XXVII (inde Furlanettus p. 70 n. 76); Vignati p. 251.

2 GALLIENO Panv. interpolans. — 4 TRIB · PL Mol.

Cf. Borghesius opp. 7, 396 cum adnotatione Waddingtonii. Plinius h. n. 15, 14, 47: *ziziphа et tuberes . . non pridem venere in Italiam, haec ex Africa, illa ex Syria. Sex. Papinius, quem consulem vidimus, primus utraque attulit divi Augusti novissimis temporibus in castris sata.* Quod Borghesius (opp. 7, 396) refert ad tribunatum militarem et quaesturam probabiliter. Praetor peregrinus Papinius fuit a. p. Chr. 27 testibus fastis Arvalium.

2824 Patavii in aedibus Bassaniis PINGON. SCARD. URS. Inde venit in museum publicum.

C F · FAB · SAr
DO · P · CESTIo
sugBRIO · DEXTRO
DVCENIO
R proco S · PROVINCIAe

Contuli. Pingonius f. 230; Scardeonius p. 73 (inde Grut. 541, 1); Manutius cod. Vat. 5248 f. 3'; Ursatus 1652 p. 68; Furlanettus p. 431 n. 597 tab. 59.

2 fin. 1 littera integra est, non alterius fractae pars superstes. Cf. n. 2829: *C. Asconio C. f. Fab. Sardo.*

2825 Patavii in aedibus Mussatorum ad S. Iacobum PING. URS. Ille addit titulos in ea domo servatos venisse Patavium ex agro Ravennati, sed videtur errare. Cf. n. 2827. 2867. 2960.

CONS · PR*cos. pont. et*
*hon*VNIAE · PR/

Pingonius f. 229; Ursatus 1652 p. 146 (inde Furlanettus p. 438 n. 624).

2826 in quodam sacello in vico Poruoli COD. SEM. Patavii in aedibus Bassaniis PING. SCARD. URS. Nunc in museo publico.

*proc*VRATORIS
ILLYRICI

Contuli. Codex seminarii Patavini n. 175 f. 19; Pingonius f. 231; Scardeonius p. 70 (inde Grut. 492, 6); Manutius cod. Vat. 5248 f. 2; Ursatus 1652 p. 70; Furlanettus p. 431 n. 598 tab. 59.

2827 arca. Patavii FERRAR. In domo illorum de Capitibus Listae SANUTUS; in domo Marci Antonii de Massatis IUCUNDUS similiterque ACCURS.; apud Mussatos in via S. Iacobi PINGON. SCARD. URS.; apud Maldurios FERRETUS. Nunc in museo publico. — Ex Ravennati agro titulum advectum esse Patavium scribit PINGONIUS; lapidem Dalmaticum esse ait et titulum ex Dalmatia oriundum conicit FURLANETTUS. Mihi credibile non videtur iam saec. XV titulos inde advehi coeptos esse Patavium.

D M
P AELI · PONTICI
MIL · COHORT · V · PR
VIX · ANN · XXII · MENS · II
DIER · XVII · AELIA · DOMITA
MATER · INFELICISSIM
ET SIBI

mulier stans velata — *iuvenis stans cervidum tenens*

Contuli. Habent ex antiquis Ferrarinus in solo codice Parisino Pat. n. 3, Iucundus Pat. n. 28, Sanutus f. 57; deinde Accursius Pat. 2; Scardeonius p. 76 (inde Panvinius cod. Vat. 6035 f. 86'; Grut. 517, 10); Pignoria in em. ms. ad Gruterum; Ursatus 1652 p. 146 aere expressam; Ferretus inscr. Patav. 3, 507; Furlanettus p. 180 n. 176 tab. 23.

2828 titulus monumenti rotundi litteris optimis. Patavii ad aedem Iohannis Baptistae metropolitanam CYR.; a tergo ecclesiae maioris MARCAN. (Bern. 394); ad altare maius ecclesiae maioris ab extra versus coemeterium IDEM (Bern. 400); in pariete exteriore sacelli quod est in ecclesia cathedrali divo Danieli dicatum PINELL.; in pariete prope terram e regione domicilii archipresbyteri URSATUS similiterque RELIQUI, etiam FURLANETT. Nuper illata est in museum publicum. — Polae COD. BRIX. MEDIC.

M · ALLENIVS · M · F · FAB
CRASSVS · CAESONIVS
TR·MIL·PRAEF·FABR
IIII · VIR

Contuli. Habent Cyriacus inscr. Illyr. n. 193; Marcanova cod. Bern. n. 394. 400, Mut. f. 156 Pat. 5; Felicianus Pat. 3; Ferrarinus cod. Trai. f. 46, cod. Reg. Pat. 8; Gammarus f. 83; Lilius f. 55; Redianus Pat. 24; Chigianus I. VI. 203 f. 131; cod. Angelicanus f. 33; Riccardianus 996 f. 46; Borghini p. 116 ex libello Fr. Pandulfini; Iucundus Pat. 14; Sanutus f. 54; Alciatus Frac f. 26 et 30; Choler f. 72. 76; Apianus 388, 3 (inde Scardeonius p. 63); Hier. Bononius syll. f. 48; Accursius Pat. n. 3; Robortellus emend. 1557 f. 48; Pingonius f. 234; Manutius cod. Vat. 5237 f. 227; Symeon *obs.* (1558) p. 88, epit. p. 95 (inde Smetius 162, 1); Morillon cod. Amstelaed. f. 28 et apud Metellum cod. Vat. 6039 f. 380; Pinelli cod. Ambros. C 61 inf. f. 35. 96; Grut. 351, 3 ex Scardeonio et Pinelli schedis; codex Brixianus Mediceus f. 1 ante ipsam syllogen; Ursatus 1652 f. 5 (cf. add.), 1678 p. 61; Mur. 834, 9 ex schedis suis; Cicognae cod. 1025; Traversa *ill. di una lap. sepolcr. Padovana* (1810) p. 11; Meneghelli *memorie* p. 37; Furlanettus p. 70 n. 77.

2829 Patavii in aede divae Iustinae COD. OLIVAE (ad v. 9—12). In domo Francisci Quirini MORILLON; in domo Hier. Quirini PINGON. Apud Alexandrum Bassianum SCARD. pro foribus Bassianorum PINELL. similiterque RELIQUI. Ex eo museo venit in publicum.

C · ASCONIO · C · F
FAB · SARDO
IIIIVIR · I · D
PRAEF · FABR
FRATRI
CVSINIAE · M · F
SARDI · MATRI
ET · SIBI
ASCONIA · C · F
AVGVRINI
SACERDOS
DIVAE · DOMITILLAE

Contuli. Codex Olivae f. 21 (v. 1—5) et f. 15 (v. 9—12); Hier. Bononius qui vidit a. 1504 syll. f. 47; Morillon cod. Amstelaed. f. 28; Panvinius Rom. p. 360; Pingonius f. 234; Scardeonius p. 70; Ligorius ms. Taur. 13; Pinelli cod. Ambros. C 61 inf. f. 36; Grut. 366, 4 ex Scardeonio et Pinellianis; Pignoria in em. ms. ad Grut.; Ursatus 1652 p. 65. 1678 p. 60; Franciscus Traversa eorum edito commentario *ill. di una pietra sepolcrale Padovana* Patavii 1810. 4 pp. 20; Orelli 2231; Furlanettus p. 124 n. 120 tab. 42.

Codex Olivae subiungit titulum n. 3097.

12 Domitilla uxor est Vespasiani adhuc privati, mater Titi et Domitiani; unde aetas tituli aliquatenus definitur. Cf. n. 2822. 2824.

2830 Patavii in aedibus Bassaniis PINGON. SCARD. URS.; nunc in museo publico.

AVR · IVSTINO · APR|I
ONI · VET · SEPTIM|I
VS · PROCVLVS · ET V|A
PROCVLVS · HERED|ES
CVRANTIBVS
FAVSTINO ET IV
LIO · LIBERTIS · B · M · P

Contuli. Pingonius f. 230; Scardeonius p. 73 (inde Grut. 529, 4); Ligorius ms. Taur. 13; Ursatus 1652 p. 52. 1678 p. 68 (inde Mar. 791, 3); Furlanettus p. 194 n. 188 (cf. p. 529) tab. 34.

3. 4 ET · VA|PROCVLVS Ligorius recte, pro his VA|ERIO CVIVS Ping., VALERIVS·EIVS Scard.

2831 Patavii apud Bassanios PINGON. SCARD. POSTERIORES; nunc in museo publico. Origine fortasse Ravennas.

aedicula cum rosa

A · AVRELIVS ·
s ENODOTVS
*se*T · EX · T · SIBI ET ·
ELIAS · AQVILEIÆ
*c*ONIVGI · DVLCISS
VIVVS · POSVIT
H·A·P·E·S·S·A·V·D·F·HS

Contuli. Pingonius f. 230; Scardeonius p. 74 (inde Grut. 651, 4); Ligorius ms. Taur. 13; Reines. 8, 12 a Bartholino qui vidit; Ursatus 1652 p. 68; Furlanettus p. 194 n. 187 tab. 140.

[Si quis] *h*(*anc*) *a*(*ream*) *p*(*ost*) *e*(*xcessum*) *s*(*upra*) *s*(*criptorum*) *a*(*perire*) *v*(*oluerit*), *d*(*abit*) *f*(*isco*) (*sestertium*) . . . . Furlanettus. Sed in his sunt quae offendant.

2832 Patavii apud Alex. Bassianum.

Q · LAELIVS · Q · F
ROM · FIRMVS
SPEC · COR · PRAE
CENTVRIA · L · VIL
ANNOS · VIXIT · XXVI
T · F · I

Servarunt Pingonius f. 231' et Scardeonius p. 71 eodemque exemplo Ligorius ms. Taur. 13. A prioribus Grut. 549, 8; Ursatus 1652 p. 312; Furlanettus p. 178 n. 172.

3 SPECCOR Ping., SPE(SEP Scard.) CHOR Scard. Lig. — 4 L · VII Ping., MIL Scard. Lig. — 6 E Ping. Lig., ET Scard. pro T.

2833 Patavii apud Bassanios PING. SCARD. et POSTERIORES. Nunc in museo publico. — Origine crediderim Ravennatem.

D *ascia* M
F · MARIO · N · *sic*
GRY · CORVI
NA · NICON ·
VIX · AN · LXII
MIL · AN · XXV
III AESCVLA
PIO s s
ASCLEPIO
DOTI·E
N · CONIVG

Contuli. Pingonius f. 230; Scardeonius p. 73 (inde Grut. 806, 10); Ligorius ms. Taur. 13; Reines. 8, 32 ex Scardeonio et exemplo Th. Bartholini; Ursatus 1652 p. 57 qui aere expressit (inde Mur. 827, 6); Furlanettus p. 187 n. 181 tab. 40.

2 punctum post N certum; male multi NI. Quid significent verba N·GRY·CORVINA, nescio.

2834 Patavii apud Ramusios PINELLS (ms.), apud Contarenos PINELL. (Grut.). Fortasse origine Ravennas.

navis
L · MEMMIO · IDEN · HEBRENI
MIL · CLASS · 7 · SABINI · QVI · VIXIT · ANN · XXX
MILITAVIT · ANN · XII · HERED · EIVS · FECER
IARSA · FRATER · SVVS · PAVLVS · Q · CVSFILIA PER
L · CORANVM · VRSVIVM · FIDVC · HER

Ramusius cod. Marc. 25, cod. Barb. 16 indeque per Pinellum Grut. 553, 2 (inde Furlanettus p. 189 n. 183); Pinelli cod. Ambros. C 61 inf. f. 50; Pignoria in em. ms. ad Grut.

5 VRSVIVM Ramus. Pin. (ms.) Pign., VRSINVM Grut. ex coniectura.

2835 litteris bonis. Patavii in S. Iustinae IUC. et COD. OLIV. Deinde Laude in domo Bassiani Pontani PAP.; in S. Romano LODI; in nosocomio maximo MOLOSSI FURL. EGO.

T · MVTIO · T · F
CRACILI *sic*
PRAEF · FABR
IIII VIR · I · D
D · D · PVBLICE

Contuli. Habet primus Iucundus in cod. Magliabecch. (a Veronensi abest) f. 150 et codex Olivae f. 79'; ab illo pendent Apianus 336, 4 (inde Scardeonius p. 63) et Panvinius cod. Vat. 6035 f. 66'. Deinde de lapide Hier. Bononius qui vidit a. 1504 syll. f. 47'; Grut. 440, 5 ex Apiano et Verderii schedis. Ursatus 1652 p. 296 et 1678 p. 36. 64 a prioribus. Laude descriptam dant codex Papiensis f. 48; Hier. Borsieri cod. Paris. 8957 f. 70; Def. Lodi *discorsi* (1629) p. 158; Mur. ms. 18, 224 ab Argelato; Zaccaria episc. Laud. p. 24; Molossi *nom. ill. di Lodi* p. XXVI. XLI; Furlanettus p. 77 n. 80; Vignati *stor. Lodig.* p. 222.

2836 cippus magnus optime scriptus. Rep. a. 1552 in abbatia pagi Carrariae intus in ingenti operculo sepulcri Galearcae Marsilii Carrariensis uxoris SCARD. Patavii in aedibus Corradinis ad S. Danielem URS. STEPH. POLC. Nunc Cataji in museo Obizziano.

SEX · POMPRIVS · SEX · F
PRAEF · I · D · PRAEF · FABR · BIS
AVGVR · SIBI · ET
TVLLIAE · SEX · F · SEVERAE · VXORI
ET · SEVERAE · FILIAE · ANNOR · XX

Contuli. Scardeonius p. 82 (inde Grut. 455, 5; Salomoni 1696 p. 389); Panvinius cod. Vat. 6035 f. 139; Ursatus 1652 p. 188, ubi aere expressit, et 1719 p. 97; Stephanonius ms. p. 69; Polcastro inscr. p. 197; Furlanettus p. 131 n. 124.

Cf. n. 2809.

2837 Patavii rep. academiae Patavinae dono obtulisse patres Somaschios scribit POLCASTRO; at non ad eum pervenit, sed Cataium in museum Obizzianum.

C · kEMMIVS P F
RVFVS
MISSVS · EST *sic*
PRAETORIO DIVI
AVG · CVRATOR · ET

Contuli. Ed. Polcastro apud Mandruzzatium *bagni d' Abano* 3 (1804), 63 et *Padova* p. 178; Furlanettus p. 200 n. 192 (cf. p. 529).

2838 *a Corte di Piove di Sacco* MANUTIUS. In villa Curtis supra podium propylari scalarum domus archipresbyteri URSATUS.

FAB · VETERANVS · LEG · XX
SIBI · ET · C · SAVFEIO · T · F · FILIO
TVLLIAE · Q · F · SECVNDAE
VXORI · V · P

Manutius cod. Vat. 5248 f. 29 in schedula agglutinata; Ursatus ms.

Supra fractam esse non enuntiatur. — 3 TVLLIAE · Q · F. Man., IIIALOF Urs.

2839 in columna. Origine videtur Atestina. Patavii in monasterio S. Iustinae ANT.

OSSA
SALVI · SEMPRONI
C · / · ROM
LEG · XI · ACTIACO
LICINIA · I · / · F

Servavit Antiquus. Habent ab eo acceptam Felicianus Pat. 9 (inde Marcanova Mut. f. 157 Pat. 10 et ex eo Scardeonius p. 58 et ex Scardeonio Grut. 559, 8; Ferrarinus cod. Trai. f. 46', cod. Reg. Pat. 5 et inde Mur. 849, 4 ex schedis Farnesiis); Lilius f. 53; Redianus n. 37; Iucundus n. 6; Sanutus f. 54; Apian. 338, 2; Grut. 561, 12 ex Apiano et Verderianis. Ab his reliqui: Ursatus 1652 p. 294; Furlanettus p. 175 n. 168; Orelli et Henzen n. 3996. 6671.

Vv. divisio incerta. — 2 SALVIVI·EMPRONI Red., SALVINI · SEMPRONI Felic. (Marc.), SALVINI · EMPRONI antiqui plerique, SILVINI EMPRONI Iuc. — 3 CEROM traditur (CERONI Lil.); em. Furlanettus. — 4 ANTIACO Red., ANTICO Felic. et plerique, ANTIOCO vel ANTIOCIO Ferr. (Par. et Reg., non Trai.) ex coniectura; emendavit Furlanettus. — 5 LICINIA · I · L · P traditur.

2840 Patavii in aedibus Bassaniis PING. SCARD. URS.; nunc in museo. — Origine opinor Ravennas.

CII ·
ALEX ·
MIL · A · XXVII
M · TITIVS · HO
NORATVS · HER
III · APOL ·
B · M · P ·
sir alone

Contuli. Pingonius f. 231; Scardeonius p. 71. 72 (inde Grut. 570, 8); Ligorius ms. Taur. 13 bis; Ursatus 1652 p. 57; Furlanettus p. 183 n. 180 tab. 39.

Ligorius initium sic explevit: ABL · ALEXANDRO · VETERANO · ET · ALEXANDRO · SEVERO · VIXIT · AN · LXXX · MIL · cet.; deinde v. 5 pro HER · III · APOL dedit LEG · III · APOL · P · F.

2841 Patavii in domo domini episcopi apud portellum MARCAN. et ANTIQUI PLERIQUE (nisi quod multi eorum locum nullum praescribunt), extra portam portelli in domo q(uondam) Pe(tri) Donati episcopi Paduani IUC. Deinde Laude in S. Romani LODI ZACC.; in canonica Lateranensium COD. VIGNATI; in nosocomio NOV. FLOR. FURL. Ibidem adhuc.

delphinus rosa delphinus
L · VALERIO · PRISCO
VIENNIENSI · PRAEF
II · CON · DVAR · TERTIAE
THRAC · ET · SECVNDAE
EQVITATVM · TRIB · LEG · X *sic*
FRETENSIS · PRAEF · ALAE
FLAVIANAE · PRAEF · FABR
LOC · SEPVLTVR
D · D
PVBLICE · DATVS

Contuli. Patavii descripsit Antiquus, quod exemplum proponunt Marcanova cod. Bern. n. 372', cod. Mut. f. 157 Pat. 11 (inde Scardeonius p. 59); Felicianus cod. Marc. f. 111 (a Veronensi abest); Ferrarinus cod. Reg. Pat. 45; Lilius f. 53'; Redianus n. 2; Gudianus 253 f. 21; Chig. I. VI. 203 f. 14'; Iucundus n. 17; Sanutus f. 56; Apianus 341, 2; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 76'; Grut. 480, 6 e Scardeonio et Verderii schedis; Ursatus 1652 p. 308. Laude memorat iam Def. Lodi *discorsi* (1629) p. 158; descriptam dant Hier. Borsieri cod. Par. 8957 f. 66 ex Fabricio Gandino; *Nov. Flor.* 1753, 234; Anonymus Vignatianus n. 25; Zaccaria episc. Laud. p. 10; Molossi *nom. ill. di Lodi* p. XLI; Furlanettus p. 207 n. 201; Vignati p. 247. — Cf. Borghesi opp. 7, 399.

2842 Patavii apud ecclesiam cathedralem in marmore inciso ad fabricam Gottici sepulcri elegantibus litteris PING.

, C
praef. fa BR
ALI
DIA

Pingonius f. 234.

2843 Mestrini 6 m p. a Patavio Vicetiam versus rep. 1812, deinde Patavii apud Fr. Traversam, qui dedit museo.

C · ACILIVS · C · L ·
SEVERVS · CONC ·
SIBI · ET
ACILIAE · C · L ·
SECVNDAE · MATRI ·
PLOTIAE · L · ET · Ɔ · LIBERT ·
DONATAE ·
T · F · I

Contuli. Furlanettus Est. p. 78, Pat. p. 161 n. 154 tab. 16.

2844 Patavii in domo Francisci Contareni Veneti areopagitae MARCAN. similiterque RELIQVI ANTIQVI; in domo d. Zachariae q. d. Francisci Contareni SVC.; in aedibus Contarenorum apud ecclesiam cathedralem SCARD. PING. VRS. Inde venit in museum publicum.

V · F
L · AELIVS · L · F
FAB · MACER
VI VIR · SIBI · ET
L · AELIO · ANTIGON
LIB · CONSORTI
ET
P · SALTIO MYSTICO
AMICO
SALTIAE · EVTHY
CIAE
H · M · H · N · S

Contuli. Habet Antiquus, scilicet Marcanova cod. Bern. n. 385, cod. Mut. f. 158 Pat. 18; Felicianus Pat. 21; Ferrarinus cod. Trai. f. 49', cod. Reg. Pat. 20; Lilius f. 53'; Redianus Pat. 12; Gudianus 253 f. 22; Iucundus Pat. 21; Sanutus f. 55; Alciatus Fear f. 145; Apianus 343, 3; Pingonius f. 228; Scardeonius p. 79 (ex eo et Apiano Grut. 346, 6); Panvinius cod. Vat. 6035 f. 130; Ursatus 1652 p. 41; Furlanettus p. 144 n. 138 tab. 27.

V. 12 postea adiectus est. — Ab altera parte titulum n. 2885 extare scribit Scardeonius errore.

Consortes sunt coheredes patrimonio utentes non diviso (cf. Festus v. sors p. 297 al.); quod quamquam frequentius evenit in fratribus, tamen etiam in patronum et libertum eius cadere potest.

2845 Patavii rep. m. Maio 1773 loco antiquo in medio arcu pontis Romani hodie una cum altero eiusdem pontis arcu tecto partim via publica, partim muris domus Pappafavianae; nam fluvius hodie currit per arcum tertium solum, ex quo factus est pons qui nunc est S. Laurentii. Ectypum gypsaceum extat in museo.

...ᴐVRCIO · C · ALBARENIVS · C · F · M · POMPONIVS · Q · F · TISANDER
ONIVS · L · F · T · VLLA · C · POMPONIVS · L · F · SCAPVLA · ADLEGATEI
PONTEM · FACIENDVM · D · D · S · LOCARVNT · EIDEMQVE · PROBARVNT

Contuli. Ed. Ioh. Dom. Polcastro *notizia della scoperta fatta in Padova d'un ponte antico* (Patavii 1773. 4. pp. 36), ubi tabulis aere incisis pons repraesentatur additurque Simonis Stratici de eo ponte commentarius accuratus; idem Polcastro inscr. p. 79 n. 64; Furlanettus p. 82 n. 84 tab. 14, qui ectypum faciendum curavit et ad id emendavit. Ab his Donat. 458, 4; Henzen 6607.

1 ᴐVRCIO ego, VNIO Furl., C · CLO Polc. — Litterae M · P hoc versu, item v. 2 VS · L et v. 3 NT · EI vix apparent. — 1 fin. et TISANDER et PISANDER lapis admittit. — 2 T · VLLA ego et Polcastro, TVLLAS Furlanettus ectypo deceptus; in archetypo lectio illa, etiam punctum apparet evidentissime. — I littera extrema in ADLEGATEI spatio deficiente incisa est in saxo alio tamquam in margine.

2846 Lugi iuxta portam templi SCARD.; in campestri ecclesia nativitatis beatae virginis in ipso ostii magni vestibulo in pariete SAL.

ET · PRAEF · I · D
V · F
A · ANTONIVS · A · F
AGATAANGelus

Scardeonius p. 84, a quo pendent reliqui: Grut. 857, 5; Salomoni 1696 p. 336, quamquam is lapidem vidit; Furlanettus p. 133 n. 127.

1. T · PRAEF · T · D hiatu non indicato Scard. — 3. 4 A · F AGATTI ANG · L · IVI Scard. — Salomonius sic: T · PRAEF · T · D · V · F · A · · · ANTONIVS · A · F · AGATENSIS · A · G · N · L · SVI.

2847 Patavii in domo Bassania SANVTVS et RELIQVI. Nunc in museo publico.

L · ARRIVS · T · F
SEX · VIR
OPITERGI
SIBI · ET · SVIS
T · F · I

Contuli. Habent Sanutus f. 62'; Hier. Bononius a. 1504 syll. f. 47'; Pingonius f. 232; Morillon cod. Amstelaed. f. 28', a quo pendent Smetius 75, 5 (inde Grut. 365, 3) et Panvinius cod. Vat. 6035 f. 137; Scardeonius p. 71; Ligorius ms. Taur. 13; Alex. Bassanius misit a. 1574 Hieronymo Nigro medico Patavino in epistula inserta cod. Manutiano Vat. 5249 f. 41; Pinelli cod. Ambros. C 61 inf. f. 44'; Ursatus 1652 p. 67. 1678 p. 55; Furlanettus p. 152 n. 141 tab. 45.

2848 Patavii apud S. Sophiam RED. in angulo aedium doctorum apud S. Franciscum Parvulum in columna latericia prope terram SCARD. VRS. Periisse ait FVRL.

d m
..aCONI · Q · F · FAB
LABEONIS · PONTI
FICIS · VIXIT · ANN
XV

Redianus Pat. n. 31 (inde Gud. 98, 9); Scardeonius p. 75 (inde Grut. 900, 1), quem secutus est Ursatus 1652 p. 163, etsi vidit lapidem. A prioribus Furlanettus p. 345 n. 411.

Vv. divisio est Scardeoniana. — 2 CONI Red., ACONI Scard. Urs. — 3. 4 PONTIFICIS Red., PO LICIS Scard. Urs. — 4 ANNOS Red., AN Urs. — 5 scr. XI.

2849 rep. a. 1837 m. Iul. ad monasterium S. Hilarii *presso alla Malcontenta comune di Gambara;* destinata museo patriarchali quod est Venetiis.

C · AVILI
FAB
VINDICI
PRAEF · I · D
VIRO
ARRIA · P · F · SABI

Furlanettus ms. et *lap. Pat.* p. 129 n. 123, cui dederunt Iohannes Casoni, Moschini, Io. Baldi.

1 C · AVIL Casoni, C · AVIEI Mosch., C · ACILIO Baldi. — 6 P · F om. Baldi et Furl. in ed.

2850 Patavii in aedibus Ramusii MAN. RAMVS. PINELL. MARVC. Ateste in domo Contarena VRS. Nunc in museo Estensi n. 11.

T · AVREL · PAL
FLORENTIN
DEC · ET · QVAESTOR
COLL · FABR

Contuli. Manutius cod. Vat. 5237 f. 197'; Ramusius in add. ms. ad Scardeonium p. 85 et in codd. Marc. 7, Barb. 21; Pinelli in cod. Ambros. C. 61 inf. f. 38' et apud Grut. 372, 1; cod. Marucell. A 189; cod. Bouhier p. 230; Ursatus 1652 p. 262; Furlanettus Est. p. 61, Pat. p. 137 n. 131.

2851 Patavii rep. a. 1704 in ecclesia cathedrali, dum effodiuntur fundamenta aediculae S. Antonii ZENO BILV. SAL. 29. Deinde Patavii, mox Onarae apud Cittadellas SAL. 131 FURL., qui dederunt museo Patavino.

Q · RRASTIVE
M · F · FAR
SALIVS
TESTAMENT
FIERI IVSSIT · SIBI
ET · SVIS ·

Contuli. Zeno in epistula a. 1705 ad Muratorium scr. inter Muratoriana, ed. *lettere* 1, 340 (inde Mur. 1646, 11), cui dedit Ioh. Bapt. Ursatus; Cam. Silvestri in epp. ms. vol. 7 f. 59; Salomoni 1708 p. 29. 131.

2852 titulus monumenti rotundi litteris optimis. In villa Carpendi [= Carpanedo] RED. Carpanei extra ecclesiam in muro SALOM. Nunc in museo Cataiensi.

PVBLICE · DD *LOCus*
SEPVLTVRAE DAT*us*
VLCIO · L · F · FIlIO · CA
IIII · VIR · PRAEF FABRVM
PRAEF · I · D · EX · D · D

Contuli. Habent Redianus Pat. 75 (inde Gud. 142, 6); Sert. Ursatus ms.; Salomoni 1696 p. 386 et 1708 p. 165 ab Ioh. Bapt. Ursato (inde Mur. 759, 1); Alessi p. 232; Furlanettus p. 124 n. 121 (cf. Cavedoni *Bullett.* 1848 p. 103). — Ferretus terr. p. 67 finxit hoc fragmentum repperisse se Carpanei extra ecclesiam in muro coemeterii: . . . VLTVRAS | . . . . O · CA · III · VIR | . . . . . I · D · EX · DT. Scilicet Salomonius (quem etiam citat falsarius parum prudens) dederat et versibus continuatis et clausula sic corrupta.

1 fin. D · D · LOC . . . Red. Alessi Furl., D · D · LOCVS Sal. — 3 FILIO Red., hodie L deest.

2853 Patavii apud Cittadellas SAL.; deinde Onarae apud eosdem MAFF. TORN.; comes Iohannes Cittadella a. 1842 dedit museo Patavino, ubi integram vidit Furlanettus; iam fracta est et imminuta. — Sine loco URS.

P · CAECILIVS · P · L
*L*ICCA*E*VS
*IIII*I · VIR
*IVNI*AE · C · L · FAVSTAE
CONCVBINAE
SIBI ET · SVI*s*

Contuli. Ursatus ms. ex Ubertino Discalcio, ut ait; Salomoni 1708 p. 130 (cf. corr.); Maffei M. V. 377, 6 pessime; Tornieri in schedis Vicetinis; Furlanettus p. 154 n. 143 tab. 56.

Quae non vidi, dedi inclinatis. — 1 in. P om. etiam Torn. — 6 SIBI · ET · SVIS · VIVENS · FECIT Urs.; fortasse in v. extremo V · F vidit qui ei titulum descripsit.

2854 Patavii in coenobio S. Iustinae in viridario noviciorum in sacelli pariete exteriore URS.

CA*e*SO*nius*
RVFVS
AVGVR · PR*aef. i. d*
*s*a VFEIVS · P · F
IIII · VIR · I · D · P*raef. fabr*
*pon*TES · DV*at*

Servavit Ursatus 1652 p. 12 (cf. p. 17); ipse deinde protulit '*con qualche senso*', id est interpolavit 1678 p. 61. Inde Mur. 171, 2; Furlanettus p. 430 n. 596.

1 CAL · S · C Urs. — Interpolata lectio haec est: . . . . RVFVS | . . . AVGVR · PR . . . | . . . SAVFEIVS · P · F . . . | . . . IIII · VIR · I · D · PAT . . . . . . TES . . . . D . . .

2855 basis magna litteris optimis. Rep. hoc anno [c. 1810] *al Bassanello* M p. a Patavio FERR. Extat in hortis olim dalla Libera nunc Platis *alla Volta di Brusegnana*.

Q · CAMERIO · Q · F
CVLLEONI
PONTIFICI

Contuli. Ferretus inscr. Patav. 4, 64; Furlanettus in *Guida di Padova* 1842 p. 21 et Pat. p. 64 n. 72.

2856 Patavii in domo domini Francisci Contarini extra portam S. Crucis olim Romanam appellatam ALCIATUS similiterque RED.; in aedibus Pauli Contareni in horto PING. similiterque URS. In aedibus Iosephi Bonati professoris botanicae FERRET. Inde venit in museum publicum. — Venetiis in aedibus Contareni DON. errore; locum non adscribit CHIG.

L · CANIVS · F*estus*
C · AVFIDIVS · CAN*DI*
DVS · C · AVILIVS · Q · F · *D*
CERVIVS · STABILIS · PR*AE*
FECTI · DEC*VRI*ONES
CONSVLV*E*R*V*NT · VI
NONAS · MAIAS · IN CV
RIA · SCRIB · ADFVER · L · LAE
LIVS · STVLIO · Q · SATRIVS · AS
CONIVS · PASTOR · Q · STENIVS
AVGVRINVS · C · CVRTIVS
STRABO · C · ACILIVS · RVFVS
QVOD · PRAEFECT · V · F · L · PERP*E*
NAM · AMIANTVM · *LO*
CVM · COLVMNAR*IORVm*
EXTRA · PORTAM · *RO*
MANAM · ROG*ARI*
CLX · PER · IIIV/////
RINE · INIVRIA
/// M · D

Contuli. Habent Redianus Pat. 98 (inde Gud. 119, 4; Don. 5, 233 ex ms. ant.; Mur. 571, 2 ex Donio) eodemque exemplo Gudianus 253 f. 18 et Chig. I. VI, 203 f. 36' et Alciatus Feae f. 144; Pingonius f. 233; Ursatus 1652 p. 42 (cf. corrig.) male, 1678 p. 35 etiam peius; Ferretus inscr. Patav. 3, 414; Furlanettus p. 88 n. 86 tab. 15 (inde Henzen 7072). Tractavit Marinius Arv. p. 344. n. 49.

In titulo lectu difficili quemque Antiquus fortasse vidit paullo minus male habitum (quamquam vix crediderim v. 14 sq. recte et plene eum excepisse, cum praesertim ea quae plus habet magis expleant verba dimidiata versus sequentis quam quod vacat spatium) addere placuit variam lectionem eius et Pingonii et Furlanetti spreta Ursatiana pessima. — Quae dedi inclinatis, retinui ex Antiquo, cum ipse in lapide discernere non potuissem. — 1 L · CANTVS · TEST · V Ping. — 2 CANI// Ping. — 3. 4 Q · F · D · CERVIVS · STABILIS habent Chig. Gud. 253 Alciatus Feae, exciderunt apud Red. — 3 fin. pro D habet P Ping.; hodie cernitur L — 4 SRABILIS · PRA// Ping. — 5 FECIT Ping. — DEORVM · ONES (OMNES Chig. Alc.) Ant. — 8 SCRIBADEVIR Ping. — L · LAE ego, II · A · LE Ant., H · ALE Ping., L · LAEL Furl. — 9 STVPLO Ant. Furl., STVDIO Ping. — 10 PASTOR · Q · STENIV/, ego, de RQSTE litteris dubitans, SAREO · TI · ESTINIVS Ant., SASEOT · LESLINIVS Ping., FASTOR · TI · NINIVS Furl. — 11 AVCARINVS Ping. — CVLTIVS Ant., CVLCIVS Ping. — 13 PRAEFECTI · V · F · Furl., PR'API · EVI · VB Ping. — PERPE Ant., PERIIS Ping., PERFER Furl. — 14 LO Ping. Furl., IO Ant. — 15 COLVMNARIORV/ Ping., COLVMNAR Ant. — 16 L · STRABO · RIAM pro EXTRA PORTAM Ping. — MEDIANAM pro ROMANAM proposuit Marinius non recte. — 17 ROGARI Ant., ROGAN Ping., ROGARE Furl., ROG/// ego. — 18 C · IX Ping. — PER · IIIV Furl. et ego, PER Ant., PER · BB · DVOD Ping., fuit fortasse PERPETVO, etsi post PER videtur adesse punctum. — 19 SENENIVRIN Ping. — 20 M · D Furl. et ego, P Ant., RVM · DAR Ping. — Ab utroque latere et a tergo cerni in titulo Priapos alatos adnotavit Pingonius.

2857 Patavii in aedibus Bassaniis PINGON. SCARD. POSTERIORES; nunc in museo publico. — Romae in aedibus Marii Delfini BOISS. fraude.

P · CARMI
SOSTHS
MEDIC
IIIIII VIR · AVG
SIBI
ANCHAR

Contuli. Pingonius f. 231; Scardeonius p. 69; Ligorius ms. Taur. 13; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 98'; Ursinus imag. et elog. p. 100; Grut. 633, 3 ex Ursino; Boissard 6, 8; Ursatus 1652 p. 70. 1678 p. 42 (inde Reines. 11, 2; Spon misc. p. 145; Mur. 196, 2); Furlanettus p. 154 n. 144 tab. 22.

7 incertus est.

2858 Patavii rep. fortasse cum n. 2859; extat in museo.

P · CERVONIO · P · F
CERVOLO · PRAEF · I · D
VIRO
CASSIAE

Descripsi.

2859 Patavii rep. 28 Aug. 1659 ad portam Codalunga, dum ibi balnearum causa foditur MUELLER. Extat ibi in museo inter lapides repositos.

Q · CERVONIVS · C · F
SIMPLEX · PRAEF · I · D
VITORIAE · C · F
MATRI

Descripsi. Misit item Ios. Müller tum professor Patavinus.

2860 origine opinor Atestina. — Patavii in aedibus Bassaniis PINGON. SCARD. URS.; nunc in museo publico. — In aedibus Quirinorum ROB., errore puto.

P · FLAVIVS · Q · F · ROM
STABILIS
ADLECTVS · DECVR
SIBI · ET
P · FLAVIO · P · F · FESTO
FILIO · ADLECTO · DECVR
ET
ENNIae //TERTIAE
VXORI////T · F · I ·

Contuli. Pingonius f. 230; Morillon cod. Amstel. f. 23; Smetius 75, 3 ab aliis; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 135; Ligorius cod. ms. Taur. 13; Robortellus em. 1557 f. 35; Scardeonius p. 70 (ex hoc et Robortello Grut. 412, 5); Ursatus 1652 p. 69; Furlanettus p. 141 n. 133 (cf. p. 528).

2861 rep. 1811 Patavii, dum diruitur turris S. Martini. Maior pars extat ibi in museo, minor periit.

Q · GELLI
PRAEF · I · d
CVR · AEr
STATVAS · f
ET · IN · tVItionem

o · L · N
o FIERI
ERO

Contuli partem maiorem. Furlanettus eam edidit p. 421 n. 567 tab. 12, minorem p. 440 n. 632; hanc ita edo ut repperi in ms. eius. Eiusdem tituli duo fragmenta esse non constat, sed probabile est, ut sic fere iungas adsumpto tertio fragmento n. 2862 ex altero opinor eiusdem tituli exemplo superstite: *ex* HS .. DL *n. statuas ..... fieri et in tuitionem earum* HS ccclↄↄↄ CC .... *n. erogari testamento iussit.*

2862 Patavii rep. a. 1627 in templo S. Martini, extat in aedibus Sandelliorum PIGN. ORS. Deinde Rovigi apud Silvestrium SILV. Nunc Veronae in museo philharmonico n. 292.

STATVAS ii
ET IN TVITIOnem
HS ... (

Contuli. Pignoria symb. epist. 1628 p. 157 ligno incidit (inde Ursatus 1652 p. 135); Silvestri *Graven.* p. 50; Maffei M. V. 164, 5; Polcastro *apologia d'Orsato* 1752 p. 89 (inde Furlanettus p. 445 n. 655), cui misit descriptam Ios. Bartoli Taurinensis.

Vide n. 2861.

2863 Patavii in museo.

C · IVLIO
MARC
a II · VI

Descripsi.

2864 Patavii rep. 13 Aug. 1696 in aede S. Petri monialium ordinis S. Benedicti in limine inferiore portae, qua ab ecclesia itur ad claustrum coenobii, extat in parlatorio in pariete ad boream SALOM. Inde a. 1810 translata est in vestibulum ecclesiae S. Stephani, ex hoc in aedes Antonii Piazzae FURL., ubi vidi ego a. 1847; iam est in museo inter lapides repositos. — Martolae ad Lirim collocat GROSSIUS fraude (v. inscr. Neap. n. 661*).

M · IVNIVS
SABINVS
IIII · VIR · AEDILI
CIAE · POTESTAT ·
E LEGE IVLIA ·
MVNICIPALI ·
PATRONVS ·
COLLEGI · CEN
TONARIORVM
FRONTEM · TEMPLI
VERVIS · ET · HERMIS
MARMOREIS · PE
CVNIA · SVA · ORNA
VIT · ET TVITION ·
DEDIT · HS ∞ ∞ ·
N CCXXXXII ·

Contuli. Ed. Ioh. Garzia de Londogno *Galleria di Minerva* 1 (1696) p. 130 (inde Fabrett. 485, 160); Salomoni 1701 p. 120; Polcastro inscr. p. 69 n. 38, Pad. p. 36; Gennari *dell' antico corso de' fiumi in Padova* (1776) p. 20; Savigny *Zeitschrift für gesch. Rechtswiss.* 9, 370 = opp. min. 3, 363, cui descripsit Furlanettus; Furlanettus Pat. p. 88 n. 85; Orelli 3676. Inter ms. inedita Bernardi Trevisani de hac inscriptione commentarium repperit Ap. Zenus *lett.* 1, 239.

De lege Iulia municipali vide vol. 1 n. 206 p. 119 seq. De verva supra diximus ad n. 1019. De numero in fine v. ad n. 2787.

2865 'Quod [T. Livius historicus] fuerit sepultus eodem ipso loco, quo haec ista ossa reperta sunt [scilicet ad monasterium S. Iustinae, vide mox], 'fama auget fidem, quod lapis quo insculptum hoc epigramma videtur (necdum excessit octuagesimus annus) inde lavatus fuerit, nam et modo calcis 'fragmenta erant et apparebant vestigia, unde avulsus foret. Hunc autem . . . lapidem . . . repertores . . . in eo ipso quo nunc visitur vestibulo 'ecclesiae S. Iustinae fixerunt'. Ita sicco POLENTONUS in epistula (edita apud Pignoriam *origini di Padova* p. 124 seq.) data ad Nicolaum Florentinum Patavii V k. Nov. 1414; qui si verum refert, lapis prodiit inter a. 1335—1344. Contra quinquaginta annos ante repertam arcam a. 1413, id est c. a. 1364 titulum prodiisse in monasterio S. Iustinae 'pone abbatis aedes, ubi nunc valetudinarium est', et translatum esse in vestibulum templi appicta Livii imagine auctor est monasterii eius rerum scriptor Iac. CAVACIUS (hist. coenobii D. Iustinae ed. 2 Patavii 1696) p. 218. Ad aedem Iustinae collocat CYRIACUS, in introitu maioris portae ecclesiae S. Iustinae MARCANOVA, in pariete ecclesiae S. Iustinae ad portam IUCUNDUS; similiter ANTIQUIORES OMNES. Ibidem a. 1413 prodiit capsa plumbea, quae, cum monachi 'ex patribus accepissent Livium ibi sepultum esse', scilicet propter ipsum illum titulum eruderatam ibidem, statim visa est esse arca ea, in qua T. Livius sepultus esset, etsi ne tum quidem defuerunt, at ait Polentonus, qui infitiari magnopere niterentur. Videtur autem operae pretium esse, quid de ea inventione statim Polentonus in epistula citata scripserit ad Nicolaum hic quoque referre. Coenobium, is ait, 'Iustinae virgini consecratum est . . . . prope adiacent parietes, quos gentili'tati fuisse Concordiae templum fama refert. Abbatis [Ludovici Barbi † 1443] frater [Marinus, v. Cavacius p. 218] spatio quod intercedit (nam 'parum distant: lapidem pede iaceres) seu casu seu numine, cellulam ut commodiorem haberet, in olitorio, quod secus dormitoriam orientem 'versus ibi conterminat, fossam pro cloaca fecit. Quae cum quinque pateret pedes, detexit velati fundamentum lateribus maximis et calce nimi 'parte compositum. Eo aliquantulum fracto inclusa capsa reperitur plumbea quidem, longa pedes sex, alta vero et lata aeque ultra pedem. Livii 'mox clamatur, quod relatu fratrum sepultus ibi Livius haberetur. Scripsit ad me Rolandus monachus, et patriae quidem et litterarum amator, 'Livium repertum. Postpositis quibusque ilicet eo. Dissolverant iam id murale claustrum. In caveam descendo. Ostio sublato proportionate 'iacentia ossa quaeque video. Ponderosam denique capsam fune contrahimus. Commendo illis, exoro quod interim salva sint. Ad Palatium redeo; 'litigatore quod iam vesperasceret plenum erat. Peritiores optimates adeo, visa narro. Quid denique? omen bonum suspicari omnes, congaudere 'omnes, confluentibus replicatum saepius. Rem inauditam puta. Non satis poterat audientibus explicari. Mausoleum decens fabricandum univoce dicunt. 'Contribuere pollicetur quisque. Curem ista demum omnes et iubent et rogant. Officium ego id, quod video et civitati honoris esse et civibus gratum, 'accipio. Haec II kal. Sept.: annus iam exactus est: tum enim annus 1413 a nativitate Christi currebat. Commigrare illo vidisses omnes, atque ipsi 'demum lanii sutoresque. Porro incuria eorum ipsorum, quibus servare datum erat, nonnulli studiosi alienigenae tum memoria tum reverentia dentes 'anatim furantur, quam ob rem sero licet sub clava secretiore clauduntur. In qui absentis abbatis tenebat vices, concursu hominum terrefactus, 'fortasse futurum ratus his istis ossibus, si diutius superessent, ad gentilitia populum revocari, cum neque ab re Gregorius Pontifex scripta sua delere 'curaverit (puro homini videbatur hunc quasi deum paene coli), consuluit ipse sibi ea ossa comburere et in pulverem ventis dare. Cranium itaque id, 'quod fuerat tot saeculis terrae visceribus conservatum, is bono trivit. Patefecit consilium monachus ille mihi, ego Zachariae Trivisano: cuiusmodi 'quantusve fuerit nosti. Accitis extemplo nobilibus cotur. Non deerat ordo furari, si tradere ultro nollent. Tanto in conventu difficile custodissent. 'Verum aberat ille nimium atque nimium acutus. Gerebat tunc vices fautor noster: assensit libens ipse, portaremus quocumque. Nec mora, ne licen'tiam poenitentia revocaret, Andreas Dandulus Veneto ex Senatu clarus capite uno, ego ipse altera capsam ligneam pro commoditate praemissam, 'quod pondere plumbea tractari non posset, extulimus. Succurrerunt illico cives ornatissimi, qui iuvarent, Peraghinus de Peragia, Palaminus de Vi'talianis milites egregii. Succurrerunt item iuris scientia decorati viri, Alexander de Doctoribus, Ioannes Franciscus Capitilistae, Nicolaus Porcellinus. 'Partitis namque locis hinc atque inde et ramusculis lauri superfixis per fora ad aulam usque contulimus. Sequebatur Zacharias cum reliquis, comi'tiva grandis quidem, quam augebant continue vicatim supervenientes viri puerique et plebs omnis, ut pedes vel portantium impedirentur. Ut vero 'confluentium multitudinem refrenaret furibusque occasionem obstrueret, voluit Zacharias proprio in penetrali poni. Haec fodiendi causa, haec trans'ferendi series. Mausolaei autem formam cape. Demum itaque primoribus convocatis et his qui collegiatis artibus praesunt, quos alii decanos, alii 'priores, Patavii gastaldiones vocant, senatus habitus est. Interfuit pro dignitate Leonardus Mozzenigus, inclyti modo Venetiarum ducis frater. Inter'fuit et Zacharias ipse, cuius diligentia operam una parram dedit. Civitati ad iustitiam praeest ille, militiae ad praesidium late. Sententiam Zacharias 'dixit. Rem veluti oblatam divinitus efferunt quique. Contigisse hac aetate maxime collaetantur. Mausolaeum denique et urbe et viro dignum fa'ciendum consulitur. Nec fuit in tanta concione quisquam vel illiteratorum hominum, cuius imperitia a communi sententia discreparet: quin imo ad 'sumptum libere suo pro collegio portionem singuli obtulerunt. Verum enim vero ut pro quaque re quotidie senatus habendi occasio levaretur et 'quod perfectum videre omnes optarent citius compleretur, deligere omni ex ordine, ne invidiam praelatio generaret, sexviratum placuit. Delecti itaque 'sunt ex militibus Paulus de Leone, ex togatis Prosdocimus Comes I. V. C., ex honestis Ioannes Zabarella, ex opificibus Franciscus laricus(?), 'Franciscus aromatista, Gottifredus aurifex. His confertur auctoritas omnis modi, formae, temporis, impensae, loci dandi. Opus namque forma 'plerisque consiliis praelibrata nunc faciendum caelator habet'. . . . 'Locum [mausolei] dignum forum aulicum apud sancti Clementis basilicam decre'tum habent, quod accolis atque transeuntibus advenis in prospectu sit. Non minuet operis maiestatem forum illud pavimentari latereulis. Non de'fuerunt amplissimi viri cives optimi, Henricus miles et Petrus fratres Scroffegni, qui pro liberalitate sua offerrent se omnem impensam facturos, 'si ad domum suam opus hoc fabricari daretur. Non illiberalius obtulit Ludovicus Buzzacarinus vir utique clarissimus, litteratissimus, ditissimus. 'At nemo impetrare id potuit. Placuit enim quod publici ornamenti esset de publico et in publicum fieri'. Hactenus POLENTONUS, unde sua excerpsit Cavacius p. 219 sq. Etiam Flavius BLONDUS (1388—1463) in opp. (Basil. 1559) p. 381 narrat aedem S. Iustinae collocatam esse in vetustae aedis vestigio, 'quod effodientes ubique pulcerrima inveniunt lithostrata, eodemque in loco T. Livii sepulcrum aetate nostra repertum fuisse conspeximus'. Ossa illa in curia 'ad parietem occidentalem', ut ait, Scardeonius p. 41, 'supra portam honoratissime cum hoc elogio collocata: 'OSSA · T · LIVII · PATAVINI · VNIVS · OMNIVM · MORTALIVM · IVDICIO · DIGNI · CVIVS · PROPE · INVICTO · CALAMO · INVICTI · P · R · RES · GESTAE · CONSCRIBERENTVR'. Quam inscriptionem solent etiam syllogae referre una cum ea quam infra dabimus, e. c. Marcanova cod. Bern. n. 401, Mut. f. 156' Pat. 2; Felicianus Pat. 14; Apianus 347, 1; Scardeonius l. c.; Grut. spur. 13, 5. 'Os vero brachii', Scardeonius pergit, a. 1451 'Alphonsus Aragonum rex impetravit a re'publica Patavina, ut Neapolim deferretur, relicto ibi in tabula lapidea hoc elogio: INCLYTO ALPHONSO ARAGONVM REGI STVDIORVM FAVTORI REIP'VENETAE FOEDERATO ANTONIO PANORMITA POETA LEGATO SVO ORANTE ET MATHEO VICTVRIO HVIVS VRBIS PRAETORE CONSTANTISSIMO INTERCEDENTE EX 'HISTORIARVM PARENTIS T·LIVII OSSIBVS QVAE HOC TVMVLO CONDVNTVR BRACHIVM PATAVINI CIVES IN MVNVS CONCESSERE ANNO CHRISTI MCCCCLI XIIII KAL 'SEPTEMB'. Denique maxillam ex iisdem ossibus in sphaera aurea inclusam servari in cancellaria Patavii scribit Marcanova et eum secutus Scardeonius. — Titulus, propter quem arcam a. 1413 repertam Livio attribuerunt, remansit loco antiquo ad S. Iustinae, donec ea aedes reficeretur, ut ait adnotatio ad Iucundi codicem Cicognae; scilicet a. 1547 'ab aede D. Iustinae', Scardeonius inquit, 'epitaphium translatum est et appositum hono'rifice ad ossa in foro et desuper antiqua effigies capitis, quod extat apud Alexandrum Bassianum in maxima existimatione'. Imaginem parietis cum inscriptione inter ornamenta Ursatus proponit aere expressam 1652 p. 27. Titulus prostat adhuc in curia intus parieti infixus. — Falsum exemplum videtur extitisse Laude in domo Bassiani a Ponte; certe ibi ex lapide descripsit auctor CODICIS PAPIENSIS (inde Vignoli *storia Lodig.* p. 255), de quo agetur in Laudensibus.

V · F
T · LIVIVS
LIVIAE · T · F
QVARTAE · L
HALYS
CONCORDIALIS
PATAVI
SIBI · ET · SVIS
OMNIBVS

Contuli. Habent Cyriacus inscr. Illyr. n. 194; cod. Vat. 6875 f. 83'; Marcanova cod. Bern. n. 379, cod. Mut. f. 156 Pat. 1; Felicianus Pat. 4; Ferrarinus cod. Traiect. f. 46, cod. Reg. n. 7 et 40 (inde Mur. 1478, 3 e schedis Furnes.); cod. Vallicellianus G 47 f. 16'. 47'; Magliabecchianus 25, 626 scr. c. a. 1467 f. 136; cod. aedilium Flor. eccl. n. 203 (saec. XV med.) f. 40 post Priapea (inde Bandini bibl. Leop. Laur. I, 510); Angelicanus f. 32'; Cenninus n. 46; Pomp. Laetus cod. Vat. 3311 f. 180; Riccardianus 996 f. 23; Redianus n. 11; cod. Gudianus 253 f. 22; Gammarus f. 83; Lilius f. 55. 56; Chigianus I. VI. 203 f. 22; Iucundus Pat. n. 10; Flavius Blondus in opp. (Basil. 1559) p. 382; Sanutus itin. 1483 p. 27, syll. f. 57; Petrus Sabinus cod. Marc. f. 235; Hier. Bononius qui vidit a. 1504 syll. f. 47'; Schedel cod. Monac. 716 f. 187'; Alciatus Feae f. 36'; Choler f. 79'; Apianus 339, 2; cod. Papiensis auctoris Laudensis f. 48'; Sigonius fast. (1556) f. 155; Robortellus emend. (1557) f. 34; Pingonius f. 229; Manutius cod. Vat. 5237 f. 228; Scardeonius p. 42; Metellus cod. Vat. 6038 f. 95, cui descripsit Hodourdus Gallus a. 1548; Ligorius ms. Taur. 13; Symeon obs. p. 87, epit. p. 94 (inde Smetius 171, 17); Fonteius p. 184, cui dedit Iacobonius; Zamosius anal. Dac. f. 29' qui vidit; Pinelli cod. Ambros. C 61 inf. f. 37. 96; Grut. 877, 9 ex Scardeonio aliisque; Pignoria in em. ms. ad Grut. et *orig.* p. 132; A. Buchellius in cod. Traiect. II. A 5; Ursatus 1652 p. 27, 1669 p. 146 sq., 1678 p. 20 ubique aere expressam; Salomoni 1701 p. 480, 1708 p. 260; Polcastro inscr. p. 198; Moschini *guida* (1817) p. 223; Orelli 1165; Furlanettus Pat. p. 161 n. 153 tab. 33.

Livia T. f. Quarta redit infra n. 2883.

2866 in Tiburtino magnis litteris MORILL. Patavii apud Hier. Quirinium PINGON.; apud Franc. Quirinium SCARD. In hortulo prope portam ut vocant Portelli FABRIC.

SEI · QVI · MINVS · BEM · RELIQVIT
LIBEREI · SIBEI · QVAERANT
TV · VIATOR · VALE · AD · AQVAS
SVNT · SPISSA · ƀ ⊕ ⊕
Q · MARCIVS · F · F · SER · REX

Pingonius f. 234; Morillonius, qui vidit a. 1549, cod. Vat. 6039 f. 383', a quo accepit Smetius 137, 20 (inde Grut. 918, 3); Scardeonius p. 68; Fabricius antiq. p. 19 (inde Schradaeus mon. Ital. f. 33). Ab his Ursatus 1652 p. 320; Furlanettus p. 113 n. 104.

1 S · EIQVI · Ping., SEIOVI Fabric. — MIMVS Fabr. — 4. 5 om. Fabric. — 4 notas sic pinxit accurate Ping. neque fere aliter Mor.; ƀ ΦΦ// Scard. — 5 REX Ping. Scard., RE Mor. Smet. — 'Hoc puto saxum cum aliis saxis adhesit, sed divulsum solum extat' Pingon.

2867 litteris maximis. Patavii in domo illorum de Capitibus Listae SAX.; in aedibus Mussatorum ad S. Iacobum PING. URS.; in aedibus de Malduris FERR. Nunc in museo publico. — Ex agro Ravennate venisse Patavium addit PINGONIUS, errore opinor, v. n. 2825.

ma | XIMVS
aug. f. d. d. factus · GRATIS
nomine suo et f | ILIORVM
S · DEDIT

Contuli. Sanutus f. 57; Pingonius f. 229; Ursatus 1652 p. 146 aere expressit; Ferretus inscr. Patav. 3, 507; Furlanettus p. 432 n. 601 tab. 60.

2868 litteris magnis et pulchris Albignasegi in ecclesiae muro exteriore FURL. Ibi ego quaesivi frustra didicique postea eam hodie latere sub tectorio.

P · MVLV
FRONTONI
PRAEF · I · D · PR *aef. fabr.*
P · ALLO

Furlanettus ms. et Est. p. 163, Pat. p. 133 n. 126.

2 FRONTONI ms. et Est., FRONT Pat. — 4 ALION Est., ALLO Pat.

2869 Patavii in ecclesia omnium sanctorum ANTIQUI; apud Hieronymum, postea Franciscum Quirinium SCARD.; apud Ramusios RAM. PINELL. Ateste apud Contarenos URS. Hodie desideratur. — Gardue in quodam templo SARAYNA, PANV. errore.

SEX · NAVINIVS
SEX · L · APOLLONIVS
CONCORD
SIBI · ET · SVIS
IN · FRONT · P · XXXVI
RETRO · P · XX

Antiqui exemplum proponunt Marcanova cod. Bern. n. 564, cod. Mut. f. 157 Pat. 8; Felicianus Pat. 7; Ferrarinus cod. Trai. f. 46', cod. Reg. Pat. 10; Redianus n. 21; Gammarus f. 80; Lilius f. 54 et denuo f. 55; Iucundus n. 3; Sanutus f. 54; Apianus 344, 3; indidem auctores Veronenses Sarayna Lat. f. 44', Ital. f. 69 et Panvinius Ver. p. 230 (inde Grut. 948, 1). Denuo ex lapide Pingonius f. 235; Scardeonius p. 67; Ramusius cod. Marc. n. 32; Pinellius cod. Ambr. C 61 inf. f. 41; Grut. 986, 11 ex Sarayna et Pinelli schedis; Pignoria in add. ms. ad Grut. 948, 1; Ursatus 1652 p. 255. 1678 p. 19. A prioribus Furlanettus p. 169 n. 159.

D · M praemittit Sarayna solus cum Grut. 986. — 1 SEXTVS Marcan. (Bern.). — 4 SI pro SIBI Lil. 55. — 5 FRONT Ping. Pinell. Pign. Red., FRON Urs., FR Iuc., FRONTE Ram., FRONT reliqui. — XXXV Urs. — 6 P om. Lil. 54. — XXX Iuc.

2870 in villa Vallis de Labe FELIC.; in villa Vallium RED. GUD. Quinam vicus significetur, nescio; fortasse qui dicitur Valli proxime a Patavio prope Camin. Salomonius rettulit ad vicum *Isola dell' Abbate*; Furlanettus ad Villam *dell' Abbate presso il Monte Cero uno degli Euganei*. — In domo Alexandri Bassiani SCARD., errore opinor. Extare negat URS.

M · PETRONIVS · PRIMVLVS
IIIIII · VIR · AVG
SIBI · ET · PETRONIAE · VXORI
ET · LIB · LIBERTABVSQ · MEIS
V · F

Felicianus Pat. 15 (inde omnino Marcanova cod. Mut. f. 163 Pat. 61; Lilius f. 57; Ferrarinus cod. Trai. f. 47, cod. Reg. Pat. 16 et denuo f. 148); Redianus Pat. 70; cod. Gudianus 253 f. 17; Iucundus Pat. 43; Sanutus f. 58'; Apian. 346, 2. Ab his reliqui: Scardeonius p. 64 ex Apiano ut ait, locum indicans diversum; Smetius 162, 7 ex Apiano; Ligorius ms. Taur. 13; Burchelatus epitaph. (1583) p. 133 omnino ex Scardeonio; Grut. 451, 1 ex Apiano et schedis Sculteti; Ursatus 1652 p. 334. 1678 p. 42; Salomoni 1696 p. 332. 1708 p. 193; Alessi p. 246; Furlanettus p. 158 n. 147.

V. 1. dabo Feliciani Rediani Gudiani Iucundi Scardeonii. — Vv. divisio incerta. — 2 IIIIIvir Gud., IIIIvir Red. — 4 ET · LIBE Red. Gud., LIBERTIS (om. ET) Scard. — LIBERTAB · Q Iuc. — 5 VIVENS · F Felic., VIVENS · FECIT Iuc. Scard.

2871 Patavii habuit Gualdus secumque tulit Vicetiam URS. Vicetiae in hortis Gualdi FERR. Inde translata est a. 1782 in aedes Tornierias TORNIERI, ubi vidit adhuc a. 1825 FURLANETTUS; hodie desideratur.

S · C · PLO
PLOSVRI
et VIR · I · D · FIER
V R O R

Ferretus apud Ursatum ms. et 1652 p. 277 (inde omnino Cerchiari f. 152'); idem inscr. Vic. ms. f. 53'; Tornieri in ephem. 1782 Oct. 9 et Dec. 6; Faccioli 2, 41; Macca *stor. del terr. Vic.* 11, 2, 196; Furlanettus ms. et p. 432 n. 603 qui vidit.

1 PLOS Ferr. solus. — 3 FIERI Ferr. — 3. 4 coniungit Ferr. apud Urs.

2872 Patavii rep. in fundamentis S. Iustinae a. 1502 ADDIT. AD IUCUNDUM; in S. Iustinae BONON.; in aedibus Hieronymi, postea Francisci Quirini PING. SCARD.; apud Ramusios PINELLI. Ateste apud Contarenos URS.; nunc in museo Estensi n. 15.

V · P · S · ET · S
L · TERENTIVS
ACVTVS
CONC · AVGVST
L · TERENTIO
OPTATO · FILIO
CONC
TERENTIAE
SATVRNINAE
L · VXORI
CAESIAE · L
LVCANO · LIB
PVDENTI · LIBERTAE

Contuli. Cod. Iucundianus Cicognae f. 221 Pat. n. 16; Hier. Bononius, qui vidit a. 1504, cod. 1874 f. 47, item cod. 1873; Pingonius f. 235; Scardeonius p. 68; Ramusius cod. Marc. n. 34; Pinelli cod. Ambros. C 61 inf. f. 41; Grut. 472, 6 ex Scardeonio et Pinellianis; Pignoria in em. ms. ad Grut.; Thom. Bartholinus in adn. ad Grut. ed. 2; Ursatus 1652 p. 255. 1678 p. 20; Ant. Angelieri Este 1743 p. 16; Furlanettus Est. p. 72, Pat. p. 164 n. 155.

7 spatium vacuum remansit ad recipiendum opinor vocabulum AVGVST; v. p. 268.

2873 arcae pars antica. Luveiani [Luvigliano] in territorio Patavino in ecclesia S. Martini MARCANOVA; Luvignani SALOM. Nunc Catai in museo Obizziano.

N · CCC C · TERENTIO · T · F · FAB
CAETRONIANO · IIII · VIR
I · D · QVI · VIXIT · ANNOS
LXXX · MENS · II · DIES · DVO
FILI · POSVERVNT · SABINA
NVS · LVCIVS · VALERIANVS ·
PATRI OPTIMO

Contuli. Habent Marcanova cod. Bern. n. 566, cod. Mut. f. 161 Pat. 52 (inde Ferrarinus cod. Reg. f. 148; Scardeonius p. 62; ex Scardeonio Panvinius cod. Vat. 6035 f. 136; Grut. 472, 7; Ursatus 1676 p. 62), qui adnotat 'inventum per Ioannem Marcanovam doctorem'. Denuo ex lapide Salomoni 1696 p. 191; Furlanettus p. 129 n. 122.

Fortasse continuabantur numeri (de quibus v. ad n. 2787) in altero arcae angulo qui deest.

2874 rep. Patavii in fundamentis S. Iustinae a. 1502 ADDITAMENTA AD IUCUNDUM; in S. Iustinae BONON.; in aedibus Hieronymi, postea Francisci Quirinii PING. SCARD.; apud Ramusium PINELLI; Ateste in aedibus Contarenis URS.; nunc in museo Estensi n. 16. — Vicetiae VALER. errore.

V · F
C · TVRRANIVS
SECVNDI · LIB
EVANTHVS
CONCORD
T · TVRRANIO
PANTAGATHO · ET
C · TVRRANIO
EVTYCHO
LIB · OPT

Contuli. Habent codex Iucundianus Cicognae f. 221' Pat. n. 17; Hier. Bononius, qui vidit a. 1504, cod. 1874 f. 47 et cod. 1873; Valerianus ant. Bell. p. 78; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 62' (inde Donius ms. Barb. 34, 73 p. 216); Pingonius f. 235; Scardeonius p. 67 n. 68; Ramusius in em. ms. ad Scard. et cod. Marc. n. 33; Pinellius cod. Ambr. C 61 inf. p 39'; Grut. 998, 6 ex Scardeonio et Pinelli schedis; Ursatus 1652 p. 254, ubi aere expressit, et 1678 p. 19; Ant. Angelieri Este 1743 p. 17; Furlanettus Est. p. 79, Pat. p. 164 n. 156 (cf. p. 528).

2875 Abani.

M · VARRON*ius*
STEPHANVS
VI · VIR · AVG · C*onc*

Novelle Fiorentine 1778, 468.

2876 Patavii in aedibus Ramusiorum PINELLI; Ateste apud Contarenos URS.; nunc in museo Atestino. — Aquileia venisse Patavium indicat CICOGNA errore.

C · VENNONIVS
C · L · PRIMVS
IIIIII · VIR
PETRONIA · M · F
MARCELLA

Contuli. Manutius cod. Vat. 5249 f. 28, ubi adscripta est postea ad Ramusii ad Manutium epistulam de inscriptione Aquileiensi; hanc quoque Aquileia venisse Patavium inde collegit Cicogna *iscr. Ven.* 2, 333, deceptus apographo epistulae illius Fontaniniano. Habent item Ramusius in cod. Marc. n. 14; Pinelli cod. Ambros. C 61 inf. f. 38 et apud Grut. 484, 5; Pignoria in em. ms. ad Grut.; Salomoni 1696 p. 81; Ant. Angelieri Este 1743 p. 17 (em. Antibabazus p. VII); Furlanettus Est. p. 90, Pat. p. 160 n. 152.

2877 Patavii in aedibus Zabarellae ad S. Laurentii intus in turri loco incommodo, ut recte legi nequeat URS. FURL. Ibi ego saepius frustra quaesivi.

. . . . ALE
. . . . TITI
. . . . PRA. . . IIII · VIR · I · D
PVBLICVS · LOCVS · PONITVR
SIBI · POSTERISQVE · EIVS
IN · FRONT · P · XXXX · RETR · P · XXXX

Ursatus 1652 p. 177, 1678 p. 62; Furlanettus p. 419 n. 558, qui vidit lapidem, sed certe Ursatum magis expressit quam lapidem.

Exhibui typum antiquissimum postea corruptum potius quam emendatum. — 3 PRAE . . . IIII · VIR · I · D Urs. 1678, PRAEF · IIII · VIR · I · D Furl. — 6 FRONTE Urs. 1678 Furl. — P · XXX Urs. 1678. — RETR · P · XXXX Urs. 1652, RETR · XXXX Urs. 1678, RET · P · XXX Furl.

2878 titulus litteris bonis effossus inter ruinas splendidi aedificii Romani, cuius columnarum reliquiae iam per viciniam dispersae sunt, Vallongae prope *Arzer grande;* nunc ibi in hortis parochi.

F · FAB · IIII · VIR
*in vias et pont*ES · IN · IIII VI
*ri*s . . . . . . *de*DIT · IDEM
CXↃ ꟾↃↃ ∼
*su*A · PECVNI*a*

Contuli. Ed. Gloria *territorio Padovano* 3 (1865), 292 cf. p. 313.

4 prima nota haec fuit opinor CXↃ, id est *decies.*

2879 litteris pulcherrimis, Patavii in aedibus Ioh. Bapt. Ramusii supra portam cellae vinariae SCARD. MAN. Este in domo Contarena URS. ALESSI. Periit.

*mun*CIPI · PAT*av*

Scardeonius p. 84; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 65; Manutius cod. Vat. 5237 f. 197; Ursatus 1652 p. 261, ubi aere expressit, et 1678 p. 33; Alessi p. 211. A prioribus Furlanettus p. 444 n. 651. Paulus Ramusius Pinelliusque omiserunt.

2880 Patavii in domo privata RED. in domo d. Alexandri [de Bassano] OVD.

S · C
MEMORIAE
Q · M
AEDIL

Redianus Pat. 41 (inde Gud. 337, 8) et cod. Gud. 253 f. 16'.

Vv. sic dividit Gud.

2881 Patavii apud S. Trinitatem.

L · CRIMILI · HILA
L · ANNIVS · L · L
CRIMILIA · L · I · CRI
CRIMILIa · I · L · PHILE
5 RAVENAS · PHILENAA
SARCI · NAV · LEMMO
C · R · AVRELI

Redianus Pat. 53.

Versuum divisio incerta. — 3. 4 CRIMILIA · L · CRI·CRIMILI·L·PHILE traditur. — 6 fortasse nominatur *sarcinatrix*. — 7 scr. CRIMILI.

2882 Patavii apud Ursatum URSATUS. Postea Rovigi apud Silvestrium SILV. Deinde Veronae in museo philharmonico n. 337.

columba *patera* *columba*
GRAECO · DOCT · BASS TIMOTEI
protome mulieris *protome viri*
M · ARRI · ZETHI · L
PRIMI · STRATORIS
VI · FECIT

Contuli. Habent Ursatus ms.; Silvestri *Guar.* (1711) p. 119 ligno incisam (inde Mur. 955, 6); Mur. 938, 4 ab Hier. Baruffaldo; Maffei M. V. 143, 3.

Titulus ut lectionis certae, ita interpretationis difficillimae. Graecus servus videtur fuisse Timothei, qui Timotheus servus fuit M. Arrii Primi a Zetho manumissi. Strator utrum dicatur Timotheus an Primus, ambiguum est, quamquam hoc probabilius; utcumque est, strator videtur intellegi non militaris, sed qualem reperies in Henzeniana n. 6297. Praeterea requiritur nomen eius, qui Graeco titulum *vivens fecit*, contubernalis opinor propter imagines; quod nomen haud scio an praetermissum a lapicida postea additum sit extra ordinem v. 1. Nam BASS potest esse *Bassarus*; DOCT (nam sic est in lapide, non POCT) quid significet, nescio.

2883 Bruseganae in coemeterii pariete ad aquilonem.

PRVTIO
PATRONI · AELI
DISPENSATORI
QVEM·LIVIA·I·F
5 QVARTA
TESTAMENTO

Servavit Salomoni 1696 p. 26. Inde Mur. 793, 2; Furlanettus p. 215 n. 211.

4 I·F traditur; emendavi ex n. 2865.

2884 litteris pessimis. Patavii rep. 1819 in effossionibus Pedrocchianis, nunc in museo.

D M
PVRRICINA · IV
VENI PROVOCANTI · CO
IVCI · I BENEMARENTI *sic*
5 FECIT QVI VIXIT AN
NIS XXI · TN LVDO A *sic*
NNIS · IIII · PVCNAS
V

Contuli. Furlanettus in ep. ad Labusium (quae inserta est ephem. Patav. editae ab de Rio a. 1819), Pat. p. 217 n. 213 tab. 22. Inde Orelli n. 2567.

D(is) m(anibus). Purricina Iuveni provocanti coiu[gi] benemerenti fecit, qui vixit annis XXI, [i]n ludo annis IIII: pu[g]nas V. Cf. Cicero pro Sestio 64, 134: *alios Samnites, alios provocatores.*

2885 Patavii in domo Francisci Contareni MARCANOVA et RELIQUI. Extare negat URSATUS.

ab uno latere:
N · CCLVI
C · SEPVLLI
ONESIMI
OFFICINATORIs

ab altero:
L · S
M · C · P
IN · F · P · XXI
RET · P · XXXVI

Servavit Antiquus. Habent Marcanova cod. Bern. n. 389, cod. Mut. f. 159 n. 27. 28 (inde Pingonius f. 228; Scardeonius p. 61); Felicianus Pat. 24; Ferrarinus cod. Trai. f. 49', cod. Reg. Pat. n. 23. 25; Redianus Pat. n. 16. 17; cod. Gud. 253 f. 22; Iucundus Pat. n. 25. 26; Sanatus f. 55; Alciatus cod. Feae f. 145'; Apianus 343, 5. 6; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 146' (qui non habet posteriorem); Grut. 641, 5. 6 ex Apiano et Scardeonio (posterior redit apud eum adiecta ad aliam 346, 6); Ursatus 1652 p. 311 a prioribus; Furlanettus p. 210 n. 205 a prioribus.

Versuum divisio incerta. — 1, 4 OFFICINATORI Marcan. Red. Gud. Iuc., OFICINATORI Felic. Ferr. — 2, 2 M·C·P Marcan. Red. Ferr. (Reg.), M·P Felic. Ferr. (Trai.), M·C Iuc.

De numero in fine cf. ad. n. 2787.

2886 Patavii apud Alex. Bassaniam.

pro salute et per
pETVITATE · DOMINORVM
FAMILIAE · THERMENSI
THERMARVM · VRBANIAr

Servavit Scardeonius p. 70. Inde Grut. 181, 5; Ursatus 1652 p. 313; Furlanettus p. 120 n. 112.

1 ETVITATE traditur hiatu non indicato. — 3 VRBANIA traditur.

Thermae Patavii urbanae fortasse opponantur iis quae fuerunt in agro Aponi (v. p. 271).

2887 Patavii apud S. Trinitatem RED.; in domo Bassania PING. SCARD. URS.; nunc in museo publico.

ACILIA · P · L · BASIO
SIBI · ET
T·CARTORIO·SCIRTO
VXOR · VIRO

Contuli. Habent Redianus Pat. 56; Pingonius f. 232; Scardeonius p. 74. 330 (inde Ligorius ms. Taur. 13); Pinelli in cod. Ambros. C 61 inf. f. 36; Grut. 959, 2 ex Scardeonio et Pinelli schedis; Pignoria in em. ms. ad Gruterum; Ursatus 1652 p. 50 qui aere expressit; Furlanettus p. 306 n. 351 tab. 28.

2888 ad Patavium in ecclesia quadam. Traditur cum n. 2949 adservata tum Patavii apud comites Frigimelicas eique titulo, qui in schedis dicitur *quello di casa*, opponitur prout *quello della chiesa*.

ascia
T · F · I
T · ABB · C · F
IN · FR · P · XLV
RET · P · XXX

Servavit Ursatus ms. et in ep. scr. a. 1670, ed. a. 1719 p. 51. Inde Mur. 1623, 11 et Furlanettus p. 347 n. 414.

2889 Curtaroli extra fores templi abbatiae S. Andreae SAL. Deinde apud pharmacopolam Ant. Piacentini, qui dedit museo Patavino.

in latere: patera

T · AELIO · Q · F
ROM
phali duo nexi in formam serti

in latere: patera

Contuli. Salomoni 1701 p. 587. 1708 p. 182 (inde Alessi p. 149); Furlanettus p. 347 n. 415 tab. 57.

2890 extra Patavium ad secundum lapidem in sacello S. Mariae Spasanae PINGON. SCARD. Spasani extra in pariete ad orientem paullo altius in terra SALOM. similiterque URS.

AELIA · P · L
GNOME
P AELIVS·Ↄ·L
NARCISSVS
5 VIVA · POSIT

Pingonius f. 233', qui vidit; Scardeonius p. 80 (inde Grut. 959, 4); Ursatus ms.; Salomoni 1696 p. 408. A prioribus Furlanettus p. 257 n. 270.

In vv. div. secutus sum Pingonium Scardeonium Ursatum. — 4 NARCISVS Urs. — 5 POSIT Ping., POSVIT reliqui.

2891 origine omnino Patavina propter formulam v. 4 a Dalmaticis alienam (cf. praef. p. 265 c. IX). Patavii in aedibus Io. Bapt. Ramusii in descensu scalarum, quibus ad cellam itur SCARD. iisdemque fere verbis MANUT.; apud Contarenos GRUT. Extare negat URS.

P · AEMILIVS
P · L · DEODORVS
SIBI · ET · SVIS
IN·FR·P·X·RETR·P·XII

Scardeonius p. 84; Ramusius cod. Marc. 4, Barb. 3, ubi Pinellius negat se vidisse; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 16'; Manutius cod. Vat. 5237 f. 197; Grut. 959, 7 e Pinelli schedis (scilicet Ramusianis) et Scardeonio; Donius cod. Vat. 7113 f. 10. A prioribus Ursatus 1652 p. 322; Furlanettus p. 347 n. 416.

4 RET Ram. (Marc.).

2892 Patavii rep. a. 1839 in hortis Papodopoli in burgo S. Crucis, mox coniecta ibi in pontem.

ALETIA · Ↄ · L
AMARYLLIS
SIBI · ET · SVIS
V · F

Servavit Furlanettus ms. et p. 348 n. 617 qui vidit.

2 AMERILLIS ed.

2893 Patavii in domo illorum de Obicis ad episcopium IVC. SCARD. PINELLI VRS. POLC. Iam Catai in museo Obizziano.

VXORI
M · ALLIO · M · F · PESTO
FILIO
HOSTILIAE·C·L·SEVERAE
N · F · F · N · S · N · C

Contuli. Habet primus Iucundus n. 29; deinde Scardeonius p. 78; Pinelli cod. Ambros. C 61 inf. f. 48' et f. 96; Grut 667, 4 ex Scardeonio et Pinelli schedis; Ursatus 1652 p. 38; cod. Ciongnae 1025; Polcastro inscr. p. 138 n. 1; Cavedoni Catajo p. 115; Furlanettus p. 300 n. 341 (inde Henzen 7387).

5 n(on) f(ui), f(ui), n(on) s(um), n(on) c(uro) proposuit Cavedonius recte. Cf. Lactoratensem Grut. 938, 8: *non fui, fui, memini, non sum, non curo* et musei Bononiensis C. I. Gr. n. 6745: *οὐκ ἤμην, γενόμην· ἤμην, οὐκ εἰμί· τοσαῦτα*, item supra n. 1939 aliasque.

2894 in arca quadrata lapidea, in qua intus erant vasa fictilia duo, alterum habens ossa, alterum lucernam. Rep. ad Patavium extra portam Codalunga MENEGHELLI. Extat Catai in museo Obizziano.

utrimque legitur:

TI · ANNIVS · TI · L
DARDANVS

Contuli. Ed. Meneghelli *sopra un' antichissima moneta di Padova* (Patavii 1803) p. 27; Furlanettus p. 348 n. 421.

2895 Patavii in sacello Hermagorae et Fortunati iuxta ecclesiam maiorem sub scamno PING. SCARD. VRS. Este in aedibus Lazzarini ALESSI. Onarae apud Cittadellas TORNIERI.

Ping. Scard. Urs. Torn.:	*Alessi:*
ANTONIA · C · F · VXOR	ANTONIAI
TERENTIA · F · FILIA	VXORI

Pingonius f. 234; Scardeonius p. 78 (inde Grut. 755, 7); Ursatus 1652 p. 6. 1678 p. 64 (inde Reines. 17, 9 ex Ursato; Salomoni 1708 p. 261; Furlanettus p. 420 n. 560); Alessi p. 152 (a ms. abest; inde Furlanettus p. 437 n. 622); Tornieri in schedis Vicetinis.

1 F om. Scard. — Alessianum titulum ab eo, quem Tornierius vidit, non diversum esse propterea credo, quod Lazzariniani lapides postea Cittadellarum facti sunt (v. e. c. n. 2561); nam pro vero tituli apographo substitutum esse similem ex Ursato desumptum a Tornierio teste religioso et idoneo nequaquam credibile est.

2896 rep. Patavii a. 1794 in aedibus Io. Bapt. Valvasori FURL. Prope ecclesiam S. Andreae in pariete domus de Valvasoriis FERR. Hi dederunt museo.

D · M
APRILIA
PRISCILLA
VIVA POSVIT
SECVRITATI
PERPETVAE

Contuli. Ferretus inscr. Patav. 3, 494; Furlanettus p. 352 n. 426 tab. 20.

2 APPILIA Furl.; mihi probabilior lectio visa est ea quam posui. — 6 PERPETVAB Furl.

2897 in arcae operculo Patavii rep. in burgo S. Crucis in aedibus Hann. Testa MIN.; in aedibus Io. Dom. de Polcastro POLC.

C·APRONIVS·THYRSVS·VIVOS
FECIT·SIBI·ET·SVIS

Minerva n. 42 (Venetiis m. Aug. a. 1765) p. 265; Polcastro inscr. p. 196 (inde Furlanettus p. 354 n. 427.) — In Minerva additur simul reperta esse fragmenta plura, unum inscriptum sic: C·APRONIO·FVLONIAE·C . . . . aliaque quae intellegi non possent.

In vv. div. secutus sum Polcastrum.

2898 Patavii in monasterio S. Iustinae in gradibus PINGONIUS SCARD. ostii culinae *add.* URS. in pariete atrii cuiusdam, per quod e sacrario aditus est ad claustrum FERR. Ibidem adhuc.

T·ARBENIVS·L·F·FAB
TESTAMENTO·FIERI

Contuli. Pingonius f. 232'; Scardeonius p. 79; (inde Grut. 924, 1); Ursatus 1652 p. 12 (cf. p. 18); Iac. Ferretus inscr. Pat. 2, 393; Furlanettus p. 420 n. 561 ex lapide.

2899 Patavii in aede divae Iustinae APPENDIX GENUAS. Ibidem adhuc in ambulacro inter sacristiam et chorum. — In incerto loco MUR.

V F
ASCONIA · SABINA
SIBI ET·VIRO·SVO
BENE MERITO
M·VALERIO·CELADO

Contuli. Ex antiquis quos vidi habet sola appendix Genuas Marcanovana f. 127. Mur. 1303, 7 per Berettam ex schedis Valvasoniis (in Valvasoniis iis quas habui haec non fuit); Ferretus inscr. sacr. in app. rec. 2; Furlanettus p. 319 n. 372; Benndorf descripsit.

2900 *Isola dell' Abbate* in ecclesia extrinsecus ad meridiem SAL. Nunc Catai in museo Obizziano.

ATILIA
VIVA
Q · COELI
ATILIA · C ·
LOCVM
IN FRON
IN

Contuli. Salomoni 1696 p. 332. 1708 p. 193; Furlanettus p. 354 n. 428.

2901 Patavii rep. a. 1827 in effossionibus Pedrocchii, qui a. 1832 dedit museo.

P AVILIVS · P
PHILODAMV
SIBI · ET
CAESONIAE
APTAE · VXO
VIVIS · FEC

Contuli. Furlanettus p. 268 n. 290 tab. 53.

2902 cippus rep. Patavii a. 1834 m. Ian. in effossionibus Pedrocchianis; deinde servatus apud comitem Marsilium Pappafavam ad S. Danielis; mox pessum datus.

V F
M · AVTON
C · F · FAB
IN · FR · P · XX
RETR · P · XXX

Furlanettus ms. et Pat. p. 355 n. 429.

2903 Patavii in domo episcopi ANTIQUUS. In domo D. Iulii et Caes. de Ponte (oppido non enuntiato) GRUT. 934. Deinde Laude in aedibus S. Romani ZACC., nunc in nosocomio.

D · M
L · AXIO · CHARISTO
AMICO · FRATRI
SODALI · QVI · VIXIT
ANNIS · XXI · DIEBVS
L · III · ITEM · PARENTIBVS
EIVS · L · AXIO · CRESCENTI
AXIAE · TYCHE · POSTE
RISQVE · EORVM · M
CALVISIVS · CLAVDIVS
VICTOR · AMICIS
BENE · MERITIS

Contuli. Antiqui exemplum habent Marcanova cod. Bern. n. 376, cod. Mut. f. 157' Pat. 15 (inde Ferrarinus cod Reg. n. 49); Redianus n. 6; Gudianus cod. 253 f. 21'; Lilius f. 57; Iucundus n. 19; Sanutus f. 56'; Apianus 335, 2; Scardeonius p. 59 ex Apiano magis quam ut ait ex Marcanova (ex his duobus Grut. 861, 1); Panvinius cod. Vat. 6036 f. 40; Ursatus 1652 p. 309 a prioribus. Aliunde Grut. 934, 1 ex Verderianis. Laude descriptam proponunt Hier. Borsieri cod. Paris. 8957 f. 68 'ex Fabricio Gandino'; Mur. ms. 18, 224 ab Argelato; Zaccaria ep. Laud. p. 10; Molossi *nom. ill. di Lodi* p. XLV; Furlanettus p. 339 n. 401; Vignati p. 239.

2904 Camposamperii in vico Rusticae.

. . . .
. . . AEBIVS . . . .
. . BIVS · SEC . . .
. . . D . . . .

Ursatus ms.

2905 Torregliae in aedibus Seb. Gussoni medici SAL. nuper denuo ibi reperta in aedibus comitis Perri mox periit FURLAN.

V · F
SIBI · ET · SVIS
M · BAEBIVS · Q · F
MATVRVS
IN · FR · P · XXXVIIS
RETR · P · L

Servavit Salomonius 1701 p. 595. 1708 p. 246. Inde Mur. 1644, 13; Furlanettus p. 305 n. 430.

1 malim V·F

2906 in monasterio Carrariensi in pavimento SCARD. Nunc Catai in museo Obizziano.

BIRRIVS
VOLTIOM F
SVMBICA
OSTIALA
BIBRIA FREM
BIBRIA · QVARTA
BIRRIA · VOLTIOM · F
TERTIA · TESTAMEN
TO · FIERI · IVSSIT

Contuli. Ed. Scardeonius p. 84 (inde Grut. 576, 18; Salomoni 1696 p. 389); Furlanettus p. 356 n. 432.

2. 7 *Voltiom* ..... nomen est Illyricum (cf. ad n. 3019) simile eius quod est *Voltimesis* (cf. vol. III, 3059). — 5 est opinor *Birria Frem(antio)*, cf. n. 2974.

2907 Patavii in moenibus civitatis apud portam quae dicitur S. Mariae de Avantio MARCAN. et ANTIQUI RELIQUI. Apud Alex. Bassianum PINGON. SCARD. URS. Inde venit in museum publicum.

C · BRIGENI · C · F
CLEMENTIS · ET
COELIAE VCMINI
VXORI
LOCVM · OEDI
SALVIO NIGELLO
ET
SALVIA IVCVNDA

Contuli. Habent Marcanova Bern. n. 397, Mut. f. 159 Pat. 32; Lilius f. 57; Redianus Pat. 27; Iucundus Pat. 30; Sanutus f. 54'; Alciatus Fese f. 146'; Apianus 335, 3; Pingonius f. 230. 231'; Scardeonius p. 71 (inde Grut. 764, 3) et denuo ex lapide descriptam p. 74; Ligorius ms. Taur. 13; Ursatus 1652 p. 69; Furlanettus p. 276 n. 301 tab. 19.

2 BRICENIO pro BRIGENI omnes praeter Pingon. 230 Scard. 74 Furl. — 3 sic ego cum Ping. Scard. 74, COELIAE · VOTINIAE antiqui, COELIAE · VOTIENAE Grut. (contra auctorem) Urs., COELIAE·VOTINI Furl. Debuit esse opinor *Coeliae Euchem.* — 8 sic mihi visum est, ut in fine possit deesse littera; idem legit Pingonius; SILVIA·IVCVNDA Antiqui, SATTIA·IVCVNDA Scard. 74, SALV·IVCVNDAE Grut. (contra auctorem) Urs., SALVIAE IVCVNDAI Furl.

2908 Patavii in domo Francisci Contareni MARCANOVA et ANTIQUI RELIQUI; apud aedes Pauli Contareni PING.; in aedibus Contarenorum ad dextram ianuae horti URS. Nunc ex dono Iosephi da Lion in museo publico.

L CAEDIVS
L · L · EROS · SIBI
ET · LIBERT · HILARO
ET · LIBERTO · AC///
/ / / \ / D \

Contuli. Habent Marcanova cod. Bern. n. 388, cod. Mut. f. 159 Pat. 31 (inde Ferrarius cod. Reg. Pat. 60; Scardeonius p. 60 male; ex Scardeonio Grut. 965, 2); Redianus Pat. 15; cod. Gudianus 253 f. 22; Iucundus Pat. 24; Sanutus f. 55; Alciatus Fese f. 145'. Denuo ex lapide Pingonius f. 228; Pignoria in em. ms. ad Grut.; Ursatus 1652 p. 41; Furlanettus p. 324 n. 379 tab. 25.

Vv. ordinem retinet Marcanova (Bern.). — 3 LIBERTHILAE Antiquus, LIBERTHILAE Ping., LIBERTINAE Scardeonius. — 5 vestigia adnotat (adscribens 'legi nequit') Ping., L·D·D·D Furl. male, om. reliqui.

2909 Patavii in aedibus Ramusii, postea apud Contarenum.

C · CAESIO
LAMBO
MVTTEIA
L · L · HOSPITA
VIVA · FECIT
SIBI · ET · SVIS
M · APPVLEIO
SCENONI

Ramusius cod. Marc. 27 (inde per Pinellium Grut. 863, 8); Pinelli cod. Ambros. C 61 inf. f. 42'; Pignoria in em. ms. ad Grut.

2 LAMBO Pinelli Pignoria, IAMBO Ram. Grut.

2910 Patavii in aedibus Bassaniis PING. SCARD. URS. Nunc in museo publico.

C · CESIDI · HERME
ROTIS · ET · CESIDI
AE · HORAE · LI
BERTAE · ET · COIVGI
V f

Contuli. Pingonius f. 231; Scardeonius p. 71 (inde Grut. 934, 1); Ligorius ms. Taur. 13; Ursatus 1652 p. 69; Furlanettus p. 274 n. 299 tab. 21.

2911 Patavii extra portam Coalonge RED., in burgo Caudae longae MARCAN. In domo Alexandri de Bassano LIL. PING. BOUR. SCARD. URS.; 'ex antiquo imitatum' addit PINGONIUS, temere opinor. — Sine loco PARM.

VIVA · F · S · ET · S · L · CAETRONIO
L · L · ANDEROVDD · VIRO
L · CAETRONIO · L · F · FIRMO · F
CAETRONIAI · L · F · PRIMAI · F

Antiqui exemplum habet iam cod. Cyriacanus Parmensis f. 104'. Item Marcanova cod. Bern. n. 381 (ubi haec legitur in margine adiecta), cod. Mut. f. 158 Pat. 20 (inde Ferrarius cod. Reg. Pat. 53; Pingonius f. 228'; Scardeonius p. 60; Grut. 1155, 3 ex Scardeonio). Differunt Redianus Pat. 66; Lilius f. 57; Chig. I. VI. 203 f. 17; Sanutus f. 56'; Mur. 1316, 15 ex schedis Valvasoniis; Choler f. 76'. Certo ex lapide Pingonius f. 231'; Scardeonius p. 69; Ursatus 1652 p. 68 (inde Mur. 1577, 3). A prioribus Furlanettus p. 305 n. 349.

V. 1. dedi Marcanovae Rediani Lilii Pingonii Scardeonii (69) Ursati. — Vv. divisi ad Ping. et Scardeonium 69, nec multum discedit Ursatus. — 'Imperfectam' in fine dicit Red. tacentibus reliquis. — 1 T pro F Scard. — S·ET·S Red. Lil. Ping. Scard., S·ET Urs., S·S Marcanova. — CETRONIO Lil., SETRONIO Scard. — 2 ANDERCVDO Scard., ANDERVDO Marcan. — 3 in. L om. Marcan. — CETRONIO Marc. — FIRMO·F reliqui, AVLAI·DE·ME·F Marcan. — 4 CAETRONIAE Scard., CETRONIAI Marc. — I·F pro L·F Red., L (om. F) Lil. — PRIMI Ping. Scard. — In Parmensi subiungitur titulo urbano Iuliae Polynices (Grut. 609, 8) et proponitur sic corrupta: VIVA · FECIT · SIBI · ET · S · L · CAETRONIO·L·F·FIRMO·L·L·ANDEROVDO.

2912 Patavii in cella vinaria cuiusdam domus prope D. Iohannem in virdiario PINELL.; in aedibus Corradenis S. Danielem versus URS.

capita duo
Q · CAR \
TERT
SIBI · ET · Q · CARM
Q · F · FILIO
ET · CLODIAE · T · L · FESTAE
VXORI · T · F · I

Pinelli cod. Ambros. C 61 inf. f. 37 et apud Grut. 675, 3; Pignoria in em. ms. ad Grut.; Ursatus 1652 p. 188 aere expressit. A prioribus Furlanettus p. 226 n. 221.

2 TERT ... Pinelli. — 3 CARM ... Pinelli Urs., CAR ... emendat Pign. — 5 T · L Pinelli ms. Pignor. Urs., T·F Grut.

2913 Patavii in divi Matthaei RELIQUI, in urna sacri baptismatis add. LIL.

CARMINIVS
FELICISSIMVS
V · F
BONONIANAE
APICESI
CONIVGI · CASTISSIMAE
IN · F · P · XX

Antiquus servavit. Habent Marcanova cod. Bern. n. 390, cod. Mut. f. 158' Pat. 24 (inde Ferrarinus cod. Reg. Pat. 57; Pingonius f. 228; Scardeonius p. 60); Redianus Pat. 18; Gudianus 253 f. 22'; Lilius f. 53'; Iucundus n. 27; Sanutus f. 55; Apianus 335, 1. Inde etiam posteriores: Barchelatus epitaph. p. 132; Grut. 757, 7 ex Apiano et Scardeonio schedisque Sculteti et Verderianis; Ursatus 1652 p. 300; Furlanettus p. 266 n. 289.

Versuum divisio incerta. — 1 CARMINIS Gud. — 3 V·F Red. Gud. Iuc., VI Lil., V·FECIT Marcan. — 5 BONONIAE Marcanova. — APICESIE Lil., AVXESI Verder., ex coniectura sine dubio, sed fortasse vera, om. Scard. — 6 CASTISSIME Gud., CARISSIMAE Red. — 7 habent soli Red. Gud.

2914 extra Patavium ad portam Codalungae in introitu monasterii S. Bernardi MARCAN. et similiter RELIQUI.

Q·CARTILIO·Q·L·OPTATO
FVLVIA·Q·L·TIS . . . . . .
V·F·SIBI·ET *suis*

Apud Antiquum, qui servavit, extant duo exempla, alterum (I) apud Marcanovam cod. Bern. n. 403, cod. Mut. f. 159' Pat. 35 (inde Pingonius f. 226'; Scardeonius p. 61; ex eo Grut. 967, 2; Ursatus 1652 p. 293; Salomoni 1696 p. 29; Furlanettus p. 305 n. 350); Redianum Pat. n. 67, Sanutum f. 57; alterum (II) apud unum Redianum Pat. n. 30.

1 CAPTILIO ex. II. — 2 sic ex. II; TVL·VIA·C·L sine indicatione hiatus ex. I, TVLLIA·C·L Grut. ex em. — 3 sic ex. II, F·V·SIBI·ET·SVIS ex. I.

2915 in monasterio Pratalene [= Praglia] VII m. p. a Patavio ante ecclesiam in solo MARCANOVA similiterque RELIQUI. Extare negat HIER. MAR. ROSA in comm. ms. (arcana lapidum patefacta) scripto a. 1723 viso a Furlanetto in bibliotheca monasterii Pragline. — Inter Florentinas FELIC., inter urbanas FERRAR.; Romae in hortis Iustinianis REINES.

L·CARTORIVS·P·F·FAB
HIC·SEPVLTVS·EST
HIC·LOCVS·PATRT
IN·FRÓNT·P·XX·ET·Á·MEDIA·FOS
INERO·VERS·P·SSV
HVNC·LOCVM·MONIMENTVMQVE
DIIS·MANISVS·DO·LEGOQVE

Servavit Antiquus. Habent Marcanova cod. Bern. n. 416, cod. Mut. f. 160' Pat. 48; Felicianus f. 132 (inde Marcanova cod. Mut. f. 79; Ferrarinus cod. Trai. f. 84; Lilius f. 82; Mur. 1653, 12 ex schedis suis); Redianus Pat. n. 56 (inde male Gudius ind. p. CVI); cod. Gud. 253 f. 22'; Lilius f. 57 (inde Reines. 17, 29 ex Langermannianis; Fabrett. 84, 150 ex schedis Lilii Vaticanis); Iucundus Pat. 31 (inde opinor Donius cod. Vat. 7113 f. 8; cod. Barb. 30, 182 f. 51'. 52'; cod. Barb. 34, 73 f. 236. 238); Sanutus f. 59. 267; Apianus 334, 5 (inde Scardeonius p. 64. 330; Grut. 905, 14 ex Apiano; Salomonius 1696 p. 194 ex Scardeonio; Mur. 1652, 5 ex Salomonio). A prioribus Orelli 4351 et Furlanettus p. 360 n. 439.

V. l. dabo Rediani Gudiani Marcanovae (Bern.) Feliciani Lilii (57) Iucundi. — Vv. divisio incerta. — 1 CATORIVS Felic. — 4 FRÓNT cum apice Red. solus, FR· Felic. Lil. Iuc. — Á cum apice Red. Gud. soli. — 4. 5 FOS INERO traditur, quod emendavit recte, sed tacite Fabrettius; FORSINERO (om. VERS) Ap., FORIS·IN·AGR Scardeonius sua coniectura, FORINS FRO Grut. — VERSVS (om. P) Felic. — 6 MONVMENTVMQVE Felic., MONIMENTVM (om. QVE) Lil. — 7 DIS·MANIBVS Lil. Iuc., om. Felic.

2916 Patavii in aedibus Scardeoniis ad S. Leonardum SCARD.; in iisdem aedibus, tum Camposamperii, humi ad fenestram quae flumen spectat URS. SAL.

TI·CARTORIO
TI·L·ANISROTI
CARTORIAE·APTAS
CARTORIVS·SIBI
ET·SVIS·VIVOS
FECIT

Scardeonius p. 76 et denuo p. 330 (inde Grut. 967, 3); Ursatus 1652 p. 141; Salomoni 1708 p. 128 (cf. corrig.).

2 TI·L·A//EROTI Sc. 76, TI·LANEROTI Sc. 330, TI..LAM..EROTI Urs. Sal. — 2 APTE Sc. 330. — 5. 6 VIVOS·FECIT Sc. 330, om. Sc. 76 Urs. Sal.

2917 Patavii rep. in fundamentis faciendis cathedrali novae.

T·CASSIVS L·DOMITIVS
L·L·P·P·
T·I·PAMPHILIO F

Vallisneri apud Calogerà racc. 3 (1730) p. 375.

2918 malis litteris et corrosis; Patavii in aedibus Hieronymi, postea Francisci Quirini.

C·CASSIVS
Q·F·MAC
VLA·TEST
FIER·IVSSI

Servarunt Pingonius f. 234 et Scardeonius p. 67. Ab hoc Ursatus 1652 p. 320; Reines. 17, 33; Furlanettus p. 361 n. 442.

Vv. non recte divisit Scard. — 4 FIERI·IVSSIT Scard.

2919 rep. in agro Patavino, deinde Patavii apud comitem de Lazara, nunc in museo.

CASSIA·T·L·CIA
SIBI·ET
T·CASSIO·T·FIL
PATR·FAVSTO
ONO V F

Contuli. Iac. Ferretus inscr. Patav. 3, 500; Moschini *guida di Padova* 1817 p. 180; Furlanettus p. 326 n. 380 tab. 19.

Cassia T. l. Cia sibi et T. Cassio T. fil. Fausto patrono v(iva) f(ecit).

2920 rep. in agro Patavino, deinde apud Fr. Traversam qui dedit museo.

protome muliebris *protome viri*
T·CASTRVCIVS C F OFS*bis*
C F MAXSVMA

Contuli. Furlanettus p. 272 n. 275 tab. 18.

2921 Patavii *al Ponte Molin.*

Q·CATIVS·Q·F·TRIB
SIBI . . . .

Sanutus f. 55'.

2922 Montegrotti ad balneas.

CATI
AVG

Furlanettus in add. ms. ab amico.

2923 in villa Appani [= Abano] MARCAN. et RELIQUI ANTIQUI. Deinde Patavii in aedibus olim Dondi *via delle Beccherie vecchie* n. 490 A PINELLI et POSTERIORES. Ibidem adhuc. — Ab altera parte legitur titulus n. 2802.

CATIA·C·F·PRIM
SIBI·ET
Q·SICINIO·M·F
VIRO·SVO
V·F
IN·FRONT·P·XX
RETRO·P·XB
H·L·ET·M·H·N·S

Contuli. Antiqui exemplum proponunt Marcanova cod. Bern. n. 417, cod. Mut. f. 161 Pat. 49 (inde Scardeonius p. 61; Grut. 759, 4 e Scardeonio; Salomoni 1696 p. 161 ex Scardeonio, cf. idem 1701 p. 576 et 1708 p. 133); Felicianus Pat. 36; Ferrarinus cod. Trai. f 51, cod. Reg. Pat. 39; Redianus Pat. 69; Sanutus f. 58. Denuo ex lapide Pinellius in cod. Ambros. C 61 inf. f. 35' et apud Grut. 768, 6; Ursatus 1652 p. 181 qui aere expressit; Meneghelli *memoria antiquario-lapidaria* (Patavii 1808. 4) p. 12, qui item in aere incidit; Furlanettus p. 318 n. 369. Orelli 4455.

Titulum n. 2802 in altera parte eiusdem saxi incisum huic subiungunt antiqui. — 1 CATIA ex antiquis recte solus Red.; CATILIA Marcan. (Bern.), C·ATTILA Felic., C·ATILLA vel C·ATTILIA Ferr.

2924 Abani.

P·CA//SONIVS
PVPI//TIMO
VIVOS FECIT SIBI
SV·ONA//TERI
VIIONA//TERI
P·CAN//O

Novelle Fiorentine 1778, 468.

2925 Patavii in domo Francisci Contareni Veneti areopagitae MARCAN. et RELIQUI. — Venetiis MUR. 2090 male.

Q·CERCENI
HERMEROTIS
IN·F·P·XX
R·P·LXX

Servavit Antiquus. Habent Marcanova cod. Bern. n. 387, cod. Mut. f. 159 Pat. 26 (inde Pingonius f. 228, qui negat se vidisse; Scardeonius p. 60; Grut. 906, 10 ex Scardeonio); Felicianus Pat. 23; Ferrarinus cod. Trai. f. 49', cod. Reg. Pat. 22 et denuo ex parte n. 58a; Redianus Pat. 14; cod. Gud. 253 f. 22; Iucundus Pat. 23 (inde per Gorium Mur. 1655, 3); Sanutus f. 55; Mur. 2090, 13 per Cervellonium ex schedis bibl. Vindob. A prioribus Ursatus 1652 p. 311 et Furlanettus p. 361 n. 443.

Vv. divisio incerta. — 1 CERENI Iuc. — 4 R·XLXX Iuc.

2926 cippus rep. Patavii m. Ian. a. 1834 in effossionibus Pedrocchianis; deinde adservatus apud comitem Marsilium Pappafavam; mox periit.

L S
C·CERVENIO·Ↄ·L
FVSCO
IN·FR·P·XX
RET·P·XXR

Furlanettus ms. et Pat. p. 361 n. 444.

2927 basis rep. Vallongae, extat in vico Arzer grande in hortis parochi.

//ERVONIVS
p V DNES *sic*
aquila
fulmini
insidens

Contuli. Ed. Gloria *territorio Padovano* 3 (1865), 292.

2928 Patavii in ecclesia S. Iohannis a navibus ante altare maius MARCANOVA et ANTIQUI RELIQUI, item PINGONIUS et similiter MANUTIUS. Apud Bassianos URSAT. Inde venit in museum publicum.

CIPIA · P · F · SECVNDA
PIEREI · IVSSIT
LOCVS·IN FRONTE P XX
IN AGRVM · P XXV

Contuli. Habent Marcanova Bern. n. 395, Mut. f. 159 Pat. n. 29; Ferrarinus cod. Reg. n. 59; Redianus n. 25; Iucundus n. 15; Sanatus f. 55; Alciatus Feae f. 146; Apianus 341, 3 (inde Scardeonius p. 64; Grut. 906, 13). Denuo ex lapide Pingonius f. 228; Manutius cod. Vat. 5237 f. 226'; Ursatus 1652 p. 68; Furlanettus p. 362 n. 446 tab. 37.

Puncta sunt formae huiusce ⁙, quam formam expressit iam Redianus.

2929 extra Patavium in villa Arini [prope Dolo] MARCAN. RED.

Q·CLODIVS·Q·L·MARO
Q · CLODIVS Q · F
VXOR · POSIT
TREBIA·M·/·SECVNDA

Servavit Antiquus. Habent Marcanova cod. Bern. n. 565, cod. Mut. f. 161 Pat. 51 (inde Ferrarinus cod. Reg. f. 148; Scardeonius p. 61 ex Marcanova; Grut. 936, 13 ex Scardeonio; Salomoni 1696 p. 270) et Redianus n. 68. A prioribus Furlanettus p. 296 n. 336.

Vv. divisio incerta. — 3 POSIT Red., POSVIT Marc. — 4 MI pro M·F vel M·L traditur.

2930 Abani ad thermas in hortis Ursati rep. 1641 cum n. 2787; deinde Patavii apud Ursatum URS. Postea Rovigi in aedibus Silvestriis SAL. SILV. Nunc Veronae in museo philharmonico n. 343.

M·COCCEIVS
M · LIB
IANVARIVS

Contuli. Ursatus ms. et 1652 p. 211, ubi aere expressit (inde Reines. 17, 146), et 1676 p. 100; Salomoni 1696 p. 161 (cf. corrig.); Cam. Silvestri *Galleria di Minerva* 2 (1697), 241 et *Giuven.* p. 242; Car. Silvestri apud Calogerà 6 (1732) p. 368. 379; Maffei M. V. 166; Furlanettus p. 364 n. 449.

2931 in lapide conico pulchre ornato rep. m. Maio a. 1821 *alla Mandria* secundo a Patavio lapide, deinde Patavii in hortis Marci Antonii da Lion FURL. Hodie in suburbano eorum in vico Lion in hortis.

DIS
MANIBVS
CLAVDIAE
TI·AVGVSTI·L
TOREVMAE
ANNOR·XVIIII
HAC EGO · BIS · DENOS NONDVM
MATVRA PER · ANNOS
CONDOR HVMO MVLTIS NOTA
TOREVMA IOCIS
EXIGVO VITAE · SPATIO · FELICITER
ACTO
EFFVGI CRIMEN · LONGA · SENECTA
TVVM
ornamenta ex foliis

Contuli. Furlanettus in epistula ephemeridibus Patavinis editis a da Rio m. Nov. Dec. 1821 inserta (inde Orelli 4852), ubi aere expressum est, item Pat. p. 212 n. 208; Petrettini Bibl. Ital. 92 (1838) p. 368 = *sopra una Latina iscrizione in un monumento sepolcrale scoperto presso Padova* Patavii 1839. 8. pp. 14, cui deinde respondit Furlanettus (*risposta all' epistola del Petrettini* cet. Patavii 1839. 8 pp. 23). Postea libelli hi prodierunt coniuncti (*alcuni scritti intorno ad un monumento sepolcrale scoperto presso . . . Padova ed illustrato dal . . Furlanetto*) Patavii 1839. fol. pp. 12. Inde Meyer anthol. n. 1512.

10 IOCIS Furl., LOCIS Petrettini, de qua lectione acriter diuque litigaverunt. Verum est in carmine exarato eleganti quadam neglegentia litteris minutioribus elementa I et L vix distingui; at Furlanettiana lectio et mihi lapidem recognoscenti probabilior visa est et per se magis commendatur. — Ceterum quod quidam voluerunt indicari litteris eminentibus annos defunctae chronosticho quodam, id vel inde refellitur, quod v. 10 in TOREVMA et v. 11 in VITAE littera V nequaquam eminet.

2932 Patavii in aedibus Hieronymi, postea Fr. Quirini.

CLODIAE
C·L·/ORTV
RESTITAE·M

Servarunt Pingonius f. 234' et Scardeonius p. 67. Ex hoc Grut. 866, 9; Ursatus 1652 p. 319; Reines. 19, 12 ex Ursato; Furlanettus p. 422 n. 569.

2 PORTV traditur.

2933 Patavii apud Ursatum antea, deinde Rovigi apud Silvestrium SILV. Postea Veronae in museo philharmonico n. 375.

CLODIA · M
L · PRIMA
M · CLODIO
M·L·IER
PATRONO
M · CLODIO
M·F·NIGRO
FILIO
V F

Contuli. Cam. Silvestri *Giovenale* p. 100 (inde Mur. 1530, 9); Car. Silvestri apud Calogera 8 (1733) p. 299; Maffei M. V. 153, 4.

2934 Patavii in aedibus Bassaniis BAS. et RELIQUI. Inde translata est a. 1825 in museum publicum.

delphinus *Medusae caput* *delphinus*
mutilus *mutilus*
D · M
CLODIAE · THAIDIS · VIX
ANN·XVIII DIES·XVI·
M · CLODIVS · IANVARIVS
SIBI·ET·LIB·BENE·MERENTI
V · F ·

Contuli. Sanatus f. 62; Pingonius f. 230'; Scardeonius p. 74; Ligorius ms. Taur. 13; Pinelli cod. Ambr. C 61 inf. f. 45'; Grut. 936, 14 e Scardeonio et Pinellianis; Pignoria in em. ms. ad Grut.; Ursatus p. 51 aere expressit; Furlanettus p. 307 n. 353 tab. 34.

2935 Patavii in cathedrali in fenestra sacelli S. Crucis in parte exteriore.

A·COELIVS·C·F·DIIS·MANIBVS
SIBIQVE·IN·PERPETVOM
HORTVM . . . .
ARIANVM . . . .
TOT . . . RV . . . .

Servavit Salomoni 1701 p. 30. Inde Mur. 1660, 14; Furlanettus p. 365 n. 451.

2936 Patavii rep. 1650 in vico Vautii in praediolo coenobitarum S. Michaelis et in pariete hortorum coenobii eius servata URS. (ED.) Patavii in aedibus Hieronymi S. Sophia URS. (MS.) Parmae in museo DE LAMA, errore addens titulum eruderatum esse ibidem in fundamentis aedium regiarum.

antema, cui insident leones duo; in medio Medusae caput

protome mulieris

COELIAE · G · F
GEMELLAE
A · COELIVS · A · L
OPTATVS·D·S·F

puer tabellam sustinens — IN·F·P·XX / R·P·XX / *vasculum* — *puer tabellam sustinens*

Ursatus ms. et 1652 p. 23 aere expressit (inde Reines. 16, 18). De Lama *iscrizioni ne' muri della scala Farnese* (Parmae 1818) p. 93. Furlanettus p. 276 n. 300.

1 C·F de Lama.

2937 reperta Paduae in fundamentis templi veteris divae Iustinae, dum novum templum aedificatur, anno Chr. 1502 ADD. AD IUC. Venetiis in domo filiorum Hieronymi Donati MAN.; *alli Servi in cà Donà* MAGL.; in quadam curia domus prope aedem divae Mariae servorum COD. MARCIAN.

V · F
L · COSIVS · DONATVS
SIBI · ET
COSIAE · EROTICE
VXORI · CARISSIM
C · CLODIO · METRODOR
AMICO
CLODIAE · FORTVNATAE
VXORI · EIVS
T · VARIO · VERECVNDO
AMICO
VARIAE · IVSTAE
VXORI · EIVS
ASCONIAE · AMABILI · AMICAE
ASCONIAE · FLORAE · AMICAE
A·PLOTIO·PRHONIMO·PLOTIAE
SEVERAE · ET · DIADVMEN
LIBERTO
IN · FR · P · XLIIII · RET · P · LX

Codex Iucundianus Cicognae f. 221' Pat. n. 15; Manutius cod. 5248 p. 6; cod Marcian. XIV, 175 f. 26; cod. Magliab. 28, 34 f. 163', ubi postea adscripta est.

Versus continuant Iuc. Man. — 2 om. Magl. — COSSIVS Man. — 4 COSSIAE Man. — EROTICAE Man. Magl. — 5 VSORI Marc. — CARISSIMAE Man. — 12 VSIAE Marc. — 13 ILLIVS pro EIVS Marc. — 14 AMABILIAE·AMICAE Magl. — 16 PRHONIMO Marc., PHRONIMO Iuc., DRSONIMO Man., ... ONIMO Magl. — 17 SAEVERAE Marc., SEVERR Iuc. — DIADVMENO Man., DIADVMAEN Marc. — 19 sic Iuc. (sed IX pro LX) Man. Marc., INFRA·P·LIIII·RETRO·P·LX Magl.

2938 Patavii in villa Vanzi Antonii Piazzae rep. nuper FERRETUS (1810 vel paullo post). Rep. a. 1817, cum lacus factus est MENEGHELLI. Extat ibidem.

L S
CRIMILIA
Ɔ·L·VERECVNDA
IN F · P · XII S
RET · P · XXIIS

Contuli. Ferretus inscr. Patav. rec. sec. 2, 83; Meneghelli *breve ragguaglio delle collezioni Piazza* (1842) p. 119; Furlanettus p. 367 n. 457.

2939 Patavii in domo cuiusdam civis.

L · CVSONIO
FELICISSI
QVADRATO
CONLIBER · I

Redianus Pat. 34 (inde Gud. 355, 13) vv. non divisis.

2940 Carrarae S. Stephani in pariete ecclesiae.

C · DOMITIVS
FIRMVS

Contuli. Ed. Gloria *territorio Padovano* 2 (1863), 19.

2941 Patavii in aedibus de Zacchis ad Pratum Vallis URS. Nunc ex dono Francisci Traversae in museo publico.

OMITIVS
FAB · SCAEVA
ONIA · Ɔ · L · P
MITIV

Contuli. Ursatus ms. et 1652 p. 206 (inde Reines. 19, 14); Furlanettus p. 439 n. 627 tab. 59.

2942 *Casale di Ser Ugo* in parietibus horti Francisci Ursati SERT. URSATUS; in hortis Ant. Mar. Ursati SAL. FURL. Ibidem adhuc extrinsecus in muro.

C·DOMITIVS
M F
SE VERVS

Contuli. Sert. Ursatus ms.; Salomoni 1696 p. 393 (inde Mur. 1667, 14); Furlanettus p. 369 n. 460.

2943 arca. Patavii in S. Iustinae ANT.; 'in penu ubi oleum asservatur inter ceteras marmoreas urnas inscriptionibus tamen ruptis haec integra' add. PINGON.; pro urna olearia add. SCARD. 78; in cella penaria quae per culinam aditur add. URS.; in carceribus PUCC. male.

D M
DOMITIAE · ATILIANAE · CONIVGI
KARISSIMAE · QVAE VIXIT
ANN · XLVII · M · VIII · D XII
FL · LAETVS · V P · ET SIBI
Ꞩ CCCC XXVIII

Antiqui exemplum habent Marcanova cod. Bern. n. 383, cod. Mut. f. 158 Pat. 22 (inde Ferrarinus cod. Reg. Pat. 55; Scardeonius p. 59); Redianus Pat. 51; Sanutus f. 57. Denuo ex lapide Pingonius f. 232'; Scardeonius p. 78 (inde maxime Grut. 778, 8 ex Scardeonio); ex Scardeonio potius quam ex lapide Ursatus 1652 p. 13 (cf. p. 18) qui aere expressit (inde opinor Puccinelli p. 60; Mur. 1337, 2 ex Ursato). A prioribus Furlanettus p. 281 n. 309.

Vv. divisi ad Ping. Scard. (78) Urs. — 1 habent Ping. Urs. soli. — 2 DOMICIAE Marcan. (Bern.), DOMITIA·F Ping. — ATTILIANAE Ant., FATILIANAE Scard. Urs. — 3 KARISSIMA Ping., CARISSIMAE Ant. — 5 LATVS Scard. Urs. — V P Ping. Scard. Urs., V E Marcan. (Bern.) Red., V C Marcan. (Mut.). — 6 CCCCC XVIII Scard.

De numero in fine cf. ad n. 2787.

2944 Patavii in aede divae Iustinae in sepulcro rep. 1496 OLIV.; in S. Iustinae PEUT. BONON.; apud Hieronymum, postea Franciscum Quirinium PINGON. SCARD.; apud Ramusium RAM. PINELLI; Ateste in domo Contarena URS. SAL. Hodie desideratur.

DOMITIA · Ɔ · L
PROBA
SIBI · ET
DOMITIAE · Ɔ · L
THALLVSAE
SORORI · ET
AETHONI
SORORIS · F
V · F
H · L · S · H · N · S

Codex Olivae f. 32; Peutinger cod. 526 f. 123' et 527 f. 28 et inde Apianus 339, 1; Hier. Bononius, qui vidit a. 1504, cod. 1874 f. 47' et cod. 1873; Pingonius f. 234; Scardeonius p. 67; Ramusius in em. ms. ad Scard. et cod. Marc. n. 35; Pinelli cod. Ambros. C 61 inf. f. 43; Grut. 972, 8 ex Apiano et Pinelli schedis; Pignoria in em. ms. ad Grut.; Ursatus 1652 p. 255; Salomoni 1696 p. 81. A prioribus Furlanettus p. 260 n. 277.

Cum plane consentiant exempla Peutingerana duo et Bononianum (cod. 1874) et Ramusianum (ad Scard.) et Pingonianum et Pinellianum a Pignoria confirmatum, reliquorum errores plerosque praetermisi. — 5 THALLVSAE Peut. Ram. (Scard.) Pinelli (ms.) Pign., THALLVSSAE Grut.

2945 Patavii apud Alex. Bassanium PINGON. SCARD.

c. ennio/S · C · FIL
/ICINVS · SIBI
u.IVOS · FECIT · ET
C·ENNIO·C·L·ANTIOC
PATRI ET
QVINCTIAE · C · FIL
MATRI
VETTIAE·L·/·PRISCAE

Pingonius f. 232; Scardeonius p. 74 (inde Grut. 897, 1; Ursatus 1652 p. 312; Furlanettus p. 244 n. 252); Grut. 975, 7 ad exemplum Sculteto ab amicis datum.

Vv. divisi ad Pingonium. — 2 VICINVS Scard. — 3 ET om. Scard. — 4 in. C om. Scard. — ANTIO·C Ping., ANTIO Scard. — 6 QVINCTAE Ping. Scard. — 8 LI pro L·F Ping., om. Scard. — Scultetiana sic: FILICINVS · SIBI | VIVOS · FECIT · ET | ENNIO · C·L·ANTIO CH·FATRI·ET. VETTIAE PRISCAE· MATRI·C·FIL QVINCTAE.

2946 arca, Carrarae S. Stephani in turris campanariae pariete extrinsecus.

D M
T · ENI MARCER
INI T⁻/ILLI
FENIVS MARCELII
NVS //////
/////

Contuli. Ed. Gloria *territorio Padovano* vol. 2 (1863), 19.

Quae desiderantur in fine versuum, latent in muro. — 3 littera post T aut E fuit aut T aut fortasse S.

2947 Altichieri in pariete ecclesiae SCARD. et SALIQUI, ubi est adhuc. Sine loco RED.

protome viri *protome mulieris*
IW·ENNIVS·P·F·RVFVS·FECIT
HONORIS · CAVSA
GALENIO·Q·L·PISIDAE
GALENIAE · PISIDAE · L
NYSAE

Contuli. Redianus Pat. 29 (inde Grut. l. c. in adn. ed. 2); Scardeonius p. 80 (inde Grut. 856, 5); Ursatus 1652 p. 291 aere expressit (inde Mur. 1459, 1); Salomoni 1696 p. 30; Ferretus inscr. Patav. 4, 17; Furlanettus p. 370 n. 462.

3 in. spatium vacat aptum recipiendo praenomini, quod vere ibi scriptum fuisse crediderim colore rubro, sed omissum a quadratario scriptas litteras incidente.

2948 *Casale di Ser Ugo* 5 m. p. a Patavio in turri campanaria SAL. FURL. similiterque SCARD. Ibidem adhuc.

protome mulieris *protome viri*
ETTIA·C·F·PRIMA
V·F · SIBI · ET
C·SEPVLLIO·C·F
MATVRO
protome viri *protome viri*

Contuli. Scardeonius p. 84 (inde Grut. 869, 15); Ursatus ms.; Salomoni 1696 p. 393 (inde Mur. 1459, 8); Furlanettus p. 316 n. 369 (cf. p. 534).

1 ETTIA certum; margo adest.

2950 Patavii apud Ramusios MAN. RAM. PINELLI; Ateste apud Contarenos URS. — Patavii apud Obicios GUD. errore.

CS — —
C · FABIO · C · L
CNESTO
FABIA · C · L · QVAR
TA · PATRONO · ET
VIRO·VIVA·FECIT

Manutius cod. Vat. 5237 f. 197'; Ramusius in add. ms. ad Scardeonium p. 85 et in libris Marc. 8, Barb. 6 (inde per Pinellium Grut. 974, 1); Pinelli cod. Ambros. C 61 inf. f. 49; cod. Bouhier p. 230; Sirmondus cod. Par. 1419, 369; Ursatus 1652 p. 262. 1719 p. 48. A prioribus Furlanettus p. 309 n. 358.

1 habet Pinelli solus, om. Man. Ramus. Bouh. Grut. Sirm. Urs.

2952 Patavii ad S. Iustinam.

SIBI · ET · SVIS
GIDIAE·ET·FAV
CONLIBERTO

Redianus Pat. 33 (inde Gud. 364, 10).

2953 in quodam operculo urnae marmoreae Patavii in domo Bassania.

FIRMIVS

Cod. Gudianus 253 f. 16'.

2954 Patavii ex coenobio omnium sanctorum monialium S. Benedicti translata ad Georgium a Turre medicum URS.

antoma, in quo scutum super hastis duabus
M·FIRMIO · M F —
FAVS

Servavit Ursatus 1652 p. 161, qui aere expressit. Inde Mur. 1675, 1; Furlanettus p. 372 n. 466.

2949 Patavii apud comites Frigimelicas URS. Prope aedes eorum olim, hodie Selvaticorum denuo prodiit a. 1833 et illata est in museum publicum.

L FABIO · C · F
PATRI · FABIAE
L · L · HELENAE MAR
FABIA L F QVINCTA
V F

Contuli. Ursatus ms. et in ap. aer. a. 1670, ed. a. 1719 p. 42 (inde Mur. 1255, 10); Furlanettus p. 245 n. 254 (cf. p. 531) tab. 52.

2951 Patavii prope Carmelitas divae Mariae super murum cuiusdam domus FERRARIN.; apud ecclesiam S. Iacobi SANUTUS 55. Apud Livium de Bassanis SANUTUS 62 similiterque PINGON. SCARD. PINELLI URS. Inde venit in museum publicum.

protome protome
C · FANNIO · C · L
FELICI · PATRONO
C FANNIVS · C · L
AVCTVS
fan NIAE · C · L

Contuli. Habent primus Ferrarinus cod. Reg. Pat. n. 61, quae extrema est Patavinarum; deinde Sanutus f. 55', ubi addit 'a me repertam' et f. 62'; Pingonius f. 230; Scardeonius p. 70 et denuo p. 74 (inde Manutius orth. 345, 60; Grut. 975, 1); Ligorius ms. Taur. 13; Pinelli cod. Ambros. C 61 inf. f. 47'; Ursatus 1652 p. 53 aere expressam; Furlanettus p. 328 n. 384 tab. 29 aere expressam.

3 C · FANNIVS Ferrar. Scard., sed praenomen abest a Sanuto utroque loco. — 5 C·FANNIAE Scard. 74 contra Ping. Scard. 70 et antiquiores.

2955 arca PINGON. Patavii apud Portellum in quodam hospitio RED.; extra portam Porteili in domo Iohannis Galassini hospitis serpentis in uno pilo IUC. apud Alex. Bassanum in canali putei PINGON. SCARD. Extare negat URS.

FLORO · CAECILIARVM

Redianus Pat. 8; Iucundus Pat. 20 (inde Donius cod. Barb. 30, 182 f. 52'; cod. Barb. 34, 73 p. 238); Pingonius f. 230'; Scardeonius p. 70 (inde Grut. 183, 5; Reines. 19, 16; Salomoni 1708 p. 230). A prioribus Ursatus 1652 p. 313 et Furlanettus p. 439 n. 629.

Sic Iuc. et Ping.; FLORO · CAECILIARO Red, FLORO·CAE·C·L·IARV Scard.

2956 Patavii apud Hieronymum, postea Franciscum Quirinium PING. SCARD.; apud Ramusium RAMUS.; apud procuratorem Contarenum GRUT. Ateste in hortis Contarenis MUR. Nunc in museo Estensi n. 31. — Sine loco post Patavinas DON. ms.; Romae in vinea M. Ant. Tuscanellae DON. ed. errore.

protomae duae

FORTVNATVS *ET P*
BIATA TITVLVM PO
SVERVNT VELAGIES
INGENVE FILE ET A *sic*
LVMNE VALENTINE
Q SI FATO MELIORE
FILIAS N P SVBI
TO MISELLAS IN
P · D · NON · F

ascia

Contuli. Pingonius f. 234'; Scardeonius p. 67; Ramusius cod. Marc. n. 40, cod. Barb. n. 19 et inde per Pinellium, item Scardeonium citans, Grut. 657, 1; Pinellius vel potius Pignoria cod. Ambros. C 61 inf. f. 50' et in em. ms. ad Grut.; Ursatus 1652 p. 319 a prioribus; Donius cod. Vat. 7113 f. 9', ed. 10, 39; Mur. 1168, 1 a Bonamico dat ligno incisam; Furlanettus Est. p. 116, Pat. p. 239 n. 243.

Litterae extremae v. 1. 2 hodie deficiunt lapide effracto.

Fortunatus et Pri(v)ata titulum posuerunt Velagies ingenue fil(i)e et alumne Valentine. Q(ui) si fato meliore filias n(on) p(erdidissent?), subito misellas in p(erpetuum?) d(olorem?) non f(uneras-sent?). — Nota opponi filiam ingenuam alumnae, ex iisdem parentibus opinor etiamtum servis genitae et postea ab iis altae.

2957 Patavii in aedibus de Priolis ad pontem Altinatem URS. ed., in aedibus Leonardi Pisauri divi Marci procuratoris URS. ms. — Venetiis REIN. errore.

LOC · SEP
C · FVLVI
DIONYS
IN · FRO
PED · XXX
IN · AGRV
PED · XXX

Servavit Ursatus 1652 p. 169. Inde Reines. 17, 56; Mur. 1679, 5; Furlanettus p. 375 n. 471.

2958 epistylium ornatum. Patavii habuit Gualdus secumque abstulit Vicetiam URS. Vicetiae in hortis Gualdi FERR.; ab a. inde 1792 in domo Tornieri.

corolla bos arcus Nympha
ELLIVS · Q · L · GALLIO · SIBI · MA

Contuli. Ferretus apud Ursatum ms. et 1652 p. 277 (inde Reines. 17, 44); idem inscr. Vic. ms. f. 54; Cerchiari f. 240'; Tornieri in ephem. 1790 Febr. 1 et 1792 Sept. 5; Faccioli 2, 42; Macca *stor. del terr. Vic.* 7, 12; Furlanettus p. 421 n. 565 qui vidit.

2959 Patavii ante ecclesiam S. Antonii.

O · L · F
G A V
G A V
Q · F · S
F · Q · X

Redianus Pat. 100 (inde Gud. 337, 3); Sanutus f. 56.

Vv. divisio incerta.

2960 Patavii in contrata S. Leonardi in domo illorum de Capitibus Listae SAN.; in aedibus Mussatorum ad S. Iacobum ACCURS. PING. SCARD. PIGN. URS.; in aedibus de Malduris FERR. Nunc in museo publico. — Sine loco BEMBUS. In agro Ravennate repertam esse addit PINGONIUS; quod refellunt auctores antiquiores.

C · GAVIO · C · L ·
IVCVNDO
CONTVBERNAL
SVO · ET · SIBE
OCTAVIA · METHE
V · S · F
IN · F · P · XII
IN · AGR · P · XII

Contuli. Sanutus f. 57; Ioh. Bembus f. 101; Accursius Pat. 1; Pingonius f. 229; Scardeonius p. 76 (inde Grut. 977, 4); Pignoria orig. p. 133 et in em. ms. ad Grut.; Ursatus 1652 p. 146 aere expressit; Ferretus inscr. Patav. 3, 507; Furlanettus p. 310 n. 359 tab. 24.

2961 rep. Patavii m. Nov. a. 1826 ad domum Pedrocchianam; nunc ibi in museo.

GAVIA · L · F
MAXIMA

Contuli. Furlanettus ms. et 376 n. 473 (cf. p. 536) tab. 74 *b* 5.

2962 Patavii apud Bassanios SAN. PING. SCARD. URS.; nunc in museo publico.

HATERIAE
FELICITATI ·
AN · XXXIII ·
HATERIA
IVSTINA · MATER
ET · T · FL · HYGINVS
MARITVS · P ·

Contuli. Sanutus f. 62; Pingonius f. 231; Scardeonius p. 71; Ligorius ms. Taur. 13; Sirmondus cod. Paris. 1419 n. 368; Ursatus 1652 p. 67; Reines. 12, 43 ex editis et exemplo Th. Bartholini; Furlanettus p. 232 n. 231 tab. 44.

2963 Patavii in monasterio S. Iustinae.

*Helvi*A · C · F · PRIMA
SIBI · ET
C · HELVIO ·) · L · COMMVN
HELVIAE ·) · L · SELENIIMIA
COELIAE ·) · L · CLIDI
POSTERISQVE · EORVM
LIBERTIS · LIBERTABVS
T · F · I
IN · FRONTE · P · XX · RET · P · XX

Habent Pingonius f. 232'; Scardeonius p. 79 (inde Grut. 873, 3; Ursatus 1652 p. 296; Furlanettus p. 330 n. 386); Manutius cod. Vat. 5248 f. 2.

1 *·llll·* Ping., HELVIA Scard., om. in hiatu Man. — 3) · L Man. — 4. 5 SELENIIMIA|COELIAE·) · L om. Scard. Man. — 5 CLIDIIS Scard., CHILI Man. — 6 POSTEIISQVE Ping., POSTERISQ Man. — 7 LIBERIS Ping. Scard. — LIBETABVS Ping. — 8 RAET · P · RR Man., RET · XX Scard.

2964 Patavii in monasterio S. Iustinae apud tonstrinam MARCAN. (Bern. 377); similiter RELIQUI.

D M
HRODIANO · FILIO
DVLCISSIMO · ET · INNOCENTISSIMO
QVI · VIXIT · ANN · IIII · M · X · D · XXIIII
GLYCERIVS · ET · VERA
PARENTES · FECERVNT

Apud Antiquum, qui servavit, extant exempla duo. Alterum (nobis I) habent Marcanova cod. Bern. n. 377, cod. Mut. f. 157' Pat. 16 (inde Ferrarinus cod. Reg. n. 50; Pingonius f. 232'); Redianus n. 9; Gudianus 253 f. 21'; Lilius f. 55; Iucundus n. 12; Sanutus f. 55'; Apianus 343, 2 (inde Scardeonius p. 63; Grut. 686, 6 ex Apiano). Alterum (nobis II) proponunt Marcanova cod. Bern. n. 384, cod. Mut. f. 158' Pat. 23 (inde Ferrarinus cod. Reg. n. 56; Scardeonius p. 58; Grut. 666, 5 ex Scardeonio) et Redianus n. 52. Ab his Ursatus 1652 p. 295 et Furlanettus p. 217 n. 214.

Vv. divisio incerta. — 1 om. ex. II. — 3 AERODANO ex. II, HERDANO ex. I (HERDANO Lil.). — 3 INOCENTISSIMO Marcan. 384, INOCENTISSIMO Red. 52, ININOCENTISSIMO Marcan. 377. — 4 QV · VIXIT Red. 9, QVI · VIR Gud., Q · VIX Lil. — MENS · XI Lil. — XXIIII ex. II, XXIII ex. I. — 5 GLICERIVS ex. II, GLICERVS (Lil.) vel OLYGERVS (Red. Gud. Marcan. Iuc.) ex. I. — 6 sic ex. I, PARENTES (om. FECERVNT) Red. 52, VIRENTE · VIVETE Marcan. 384, PARENTES · VIVI · T · F Grut. 666 ex interpolatione.

2965 Patavii rep. a. 1754, quo tempore turris campanariae S. Iacobi fundamenta facta sunt et ibi affixa MEM. ZACC. Periit FURL.

HORATIAE
DONATAS
IN · F · P · XX
S · P · XLVI

Mem. del Valvasense 1754 Sept. p. 11; Zaccaria *stor. lett.* 9, 489. 10, 613; Polcastro inscr. p. 197. A prioribus Furlanettus p. 376 n. 476 (cf. p. 536).

2966 Liminae in horto Andr. Magni patricii Veneti.

Q · HOSTILIVS · Q · L
EROS
TESTAMENTO · FIERI
IVSSIT
SIBI · ET · SVIS

Servavit Scardeonius p. 82. Inde Grut. 978, 8; Salomoni 1696 p. 229; Furlanettus p. 377 n. 477.

2967 Patavii in domo privata RED.; *presso il ponte delle beccherie vecchie* in aedibus Dondo-Orologio n. 490 *A* RELIQUI. Ibidem adhuc.

D · M
ISELLIAE
RENAE *sic*
POSVIT
SARA

Contuli. Redianus Pat. 40 (inde Gud. 337, 7); Pinelli in cod. Ambros. C 61 inf. f. 35' et apud Grut. 873, 14; Ursatus 1652 p. 181 qui aere expressit; Meneghelli *memoria antiquario-lapidaria* (Patavii 1808) p. 10, qui item incidit; Furlanettus p. 235 n. 235.

4. 5 altius sublato pavimento hodie latent.

2968 in columna Legnari extra portam monachorum Cassinensium URS. Nunc Catai in museo.

IVCVNDAE
PAPVS L · PATRONO
ET · COLLIBERTAE
ET · SIBI · ET
CVLCIA R /// ENI

Contuli quod superest. Integriorem dat Ursatus ms. duobus exemplis; ita fractam ut nunc est Furlanettus p. 420 n. 559.

1 sic Urs. I, IVC . . . Urs. II; ego haec vestigia excepi: *lud.* — 2 in. APVS ego.

2969 Patavii apud Ramusium, deinde apud Contarenos.

D · M
IVLIAE · VALEN
TINAE · IVL
VALENTIVS
ET · DOMITI
VS · LVPVS
MATRI · PIS
NTISSIMAE

Ramusius cod. Marc. 23, cod. Barb. 11 et inde Grut. 691, 1 (ex eo Furlanettus p. 250 n. 260) per Pinellium, qui negat se vidisse.

Vv. aliter divisit Grut. contra ipsius schedas Pinellianas. — VALENVS (fuit opinor VALENTVS) Ram.; em. Grut.

2970 Patavii.

D · M
T · LABIENO · PATAVINO
pATri SVO
FILIA · EVTYCHIA
S · M · POSVIT
LIS · LIBERTASQ
POSTERISQ · SVIS

Sanutus f. 56'.

Versuum divisio incerta. — 3 RATE SVO traditur. Possis in dubium vocare collata falsa n. 210*.

2971 rep. 1755 in *Vigo di Rovea* 6 m. p. a Patavio, deinde ibi apud Polcastrum; is dedit academiae Patavinae, apud quam extat.

M · LAELIO · Q · F
FAB ·
HEREDES · VOL
VNTATE SVA ·
FECERVNT ·

Contuli. Polcastro in *Memorie del Valvasense* 1755 Mart. p. 46 (cf. 1758, 1 p. 23; inde Zaccaria *stor. lett.* 14, 80; ex hoc Donat. 410, 19) et inscr. p. 197 (inde Orelli 4709); Furlanettus p. 341 n. 405.

2972 Patavii in aedibus Bassaniis PING. SCARD. URS. Nunc in museo publico.

M · LAEPO
NIVS Ↄ · L
SVRVS
sibi ET
LAEPONI
Ae · SVRI · L
A//TILLAE
///
OIIOI
V F

Contuli. Pingonius f. 231; Scardeonius p. 71 (inde Grut. 876, 12); Ligorius ms. Taur. 13; Ursatus 1652 p. 67; Furlanettus p. 235 n. 236 tab. 48.

9 in. videtur scriptura vacasse.

2973 Patavii in domo episcopi ANTIQUUS. Laude in monasterio canonicorum regularium BORS. Hodie ibi in nosocomio.

/AB · LARGVS
sic eia
SEVERA
L · F · FIL
L · F
MANIBVS

Contuli. Patavii descripsit Antiquus, a quo habent Marcanova cod. Bern. n. 373, cod. Mut. f. 157' n. 12 (inde Ferrarinus cod. Reg. n. 46; Pingonius f. 228'; Scardeonius p. 59; ex Scardeonio Grut. 1130, 3; Ursatus 1652 p. 309 a prioribus); Redianus n. 4; Gudianus 253 f. 21; Sanutus f. 56. Laude descriptam dant Hier. Borsieri cod. Paris. 8957 f. 64 ex Fabricio Gandino; Anonymus Vignatianus n. 50; Zaccaria episc. Laud. p. 8; Molossi *uom. ill. di Lodi* p. XV; Furlanettus p. 422 n. 571; Vignati p. 250.

2974 Patavii in aedibus Bassaniis PINGON SCARD. POSTERIORES. Nunc in museo publico.

protome viri — *protome mulieris*
C · LEMONIVS · C · F
MOLLO · SIBI · ET ·
FREMANTIONI · VXORI

Contuli. Pingonius f. 230'; Scardeonius p. 70; Ligorius ms. Taur. 13; Pinelli cod. Ambr. C 61 inf. f. 47'; Grut. 799, 7 e Scardeonio et Pinellianis; Pignoria in em. ms. ad Grut.; Ursatus 1652 p. 51 aere expressit; Furlanettus p. 288 n. 320 tab. 35.

2975 Patavii in domo domini Ioannis Francisci de Capitibus Listae MARCANOVA similiterque RELIQUI. Adhuc in iisdem aedibus eiusdem familiae. — In vestibulo templi d. Iustinae SCHRADAEUS errore.

T · LIVIVS · C · F · SIBI · ET
SVIS
T · LIVIO · T · F · PRISCO · F
T · LIVIO · T · F · LONGO · F
CASSIAE · SEX · F · PRIMAE
VXORI

Contuli. Marcanova cod. Bern. n. 392, cod. Mut. f. 156' Pat. 3; Felicianus Pat. 25; Ferrarinus cod. Trai. f. 50, cod. Reg. Pat. 24; cod. Angelicanus f. 33'; Laetus cod. Vat. 3311 f. 180; Redianus Pat. 23; cod. Gudianus 253 f. 23; Lilius f. 54; Iucundus Pat. 13; Flavius Blondus in opp. (ed. Basil. 1559) p. 382 (inde ut ait Sanutus itin. 1483 p. 27); Sanutus syll. f. 59; Petrus Sabinus f. 235; Bononius cod. 1873; Schedel cod. Mon. 716 f. 187 qui vidit; Alciatus Fene f. 146; Apianus 336, 2 (inde et ex Scardeonio Grut. 693, 15); Robortellus emend. (1557) f. 35 (inde Grut. 801, 2); Pingonius f. 229; Scardeonius p. 41; Metellus cod. Vat. 6038 f. 59, cui descripsit a. 1548 Hodoardus Gallus; Ligorius ms. Taur. 13; Boissard ms. p. 673; Laur. Schradaeus mon. Ital. (1592) f. 16; Ursatus 1652 p. 201, 1669 p. 182; Polcastro inscr. p. 197; Furlanettus p. 270 n. 294.

3. 4 fin. F recte Marcan. Metell. aliique, ET male Urs. (quamquam addit primo adspectu F videri) Polcastro Furl.

2976 Patavii in aedibus Bassaniis PINGON. SCARD. POSTERIORES. Nunc in museo publico.

protome iuvenis
T · LIVIVS
T · L ·
OPTATVS · AN · XV

Contuli. Pingonius f. 230'; Scardeonius p. 70; Ligorius ms. Taur. 13; Pinelli cod. Ambros. C 61 inf. f. 46'; Grut. 982, 8 e Scardeonio et Pinelli schedis; Ursatus 1652 p. 51 et 1669 p. 184 dat aere expressam; Salomoni 1701 p. 542; Furlanettus p. 380 n. 486 tab. 18.

2977 Patavii in aedibus Ramnsii PINELLI (ms.); apud Contarenos IDEM (GRUT.). Ateste apud Contarenos partem inferiorem vidit BONAMICUS; pars superior hodie est Catai in museo Obizziano.

D M
COIVGI
BENE
MERENTI
LOLIANVS *sic*
POS
uerio

Contuli partem superiorem. Integram dant Ramnusius cod. Marc. 21 et per Pinellium apud Grut. 801, 4; Pinelli cod. Ambros. C 61 inf. f. 38'. Partem superiorem dat Furlanettus p. 430 n. 595, inferiorem Mur. 1168, 1 a Francisco Bonamico descriptam.

2 sic Ram. Pinelli, COIV//I hodie apparet. — 5 L·OPPIANVS Furl. male. — 6 hodie deest.

2978 Patavii in vico S. Crucis in domo Bontorum SCARD.; deinde ex dono Barth. Boati apud Sertorium Ursatum URSAT. Postea Rovigii apud Silvestrios SILV. Nunc Veronae in museo philharmonico (numero caret).

P · LOLLIV
SIBI ET
V
IN F P·XV·RE

Contuli. Scardeonius p. 81 (inde Grut. 877, 11; Reines. 17, 45); Ursatus 1652 p. 210 aere expressit; Silvestri *Giuv.* p. 61 ligno incidit; Furlanettus p. 381 n. 487 a prioribus.

2979 Patavii extra portam S. Iohannis in angulo delubri ruinosi SCARD.

Q·LOLLIO·L·F·FAB
PATRONO·ET
PLOTIAE·F·F·VXORI
SECVNDVS · ET
HOMVLIVS · FECER
ET·SIBI·ET·SVIS

Redianus Pat. 28; Scardeonius p. 80. Ab hoc pendent Grut. 945, 4; Ursatus 1652 p. 334; Salomonius 1696 p. 26; Furlanettus p. 331 n. 389.

3 P·F om. Scard. — 5 HOMVLIVS traditur. — 6 in. ET om. Scard.

2980 Patavii in quadam domo RED.; in domo Livii de Bassanis SAN.; apud Bassanios GUD. ROBORT. PINGON. SCARD. URS. Nunc in museo publico.

C·LVCILI·P·F
FAB·XX·P QV
OQVR · VERS *sic*
FAMIL · QVE
EIVS·POSTER

Contuli. Habent Redianus Pat. 45; cod. Gudianus 253 f. 16'; Sanutus f. 62 et 62'; Robortellus emend. (1557) f. 48; Pingonius f. 232; Scardeonius p. 71 (inde Grut. 877, 12); Grut. 801, 12 a Sculteto qui vidit; Ursatus 1652 p. 67. 83, 1669 p. 273 (inde Mur. 1703, 2); Furlanettus p. 361 n. 488 tab. 55.

2. 3 QVOQVE recte Red. Rob. Ping. Furl., QVAQVE Scard., QVOQVO Grut. 801 Urs.

2981 Patavii apud Hieronymum, postea Franc. Quirinium.

V · F
C · LVCRETIVS
L · F · SIBI · ET
SVIS·IN·F·P·XV
R · P · XVIII

Servarunt Pingonius f. 234' et Scardeonius p. 68. Ex hoc Grut. 878, 2; Ursatus 1652 p. 319; Furlanettus p. 382 n. 490.

1 V·F Ping., V·F Scard.

2982 Patavii in aedibus Hieronymi, postea Franc. Quirini ROBORT. PING. SCARD.; in aedibus Bassaniis PINELL. URS.; nunc in museo publico. — Apud Ramusios GRUT. errore.

C · LVSCIVS	L · LVSCI	LVSCIA
QVADRA	VS VENS	QVADRA
TVS · SIBI · ET	H·S·E· AN·	TILLA·H·S·EST
INSTEIAE · MA	XIX · M · II ·	ANN · XXV
XIMAE · VXORI	D · XIII ·	M·IX·D·XXIII
ET · FILIS · SVIS		
V · F		

Contuli. Robortellus emend. (1557) f. 36, qui habet tertiam solam; Pingonius f. 235; Scardeonius p. 68; Pinellius cod. Ambros. C 61 inf. f. 46 et apud Grut. 802, 9. 10. 11; Pignoria in em. ms. ad Grut.; Ursatus 1652 p. 59; Furlanettus p. 286 n. 317 tab. 41.

2983 Patavii 'pridem mihi dono data parva tabella marmorea recens inventa' SCARD. Deinde ex dono Camposamperii apud Ursatum URS.

D · M
L · MACLO
FORTVNATO
VALGIA · THALLV*sa*
CONIVGI · BENE*mer*
FECIT

Scardeonius p. 77 (inde Grut. 803, 13); Ursatus 1652 p. 212. Ab his Furlanettus p. 314 n. 363.

Sic Urs., nisi quod v. 2 habet . . ACLO; contra Scard. sic: D·M | L·MACLONIO | FORTVNATO | VALGIA·THALLVA | CONIVGI·BENEM | FECIT.

2984 Patavii rep. in fundamentis S. Iustinae a. 1502 COD. IUC. In S. Iustinae BONON.

D · M · C · MA
GIVS · VRSINVS
V · F
MAGIAE · VALENTI
NAE · FILIAE · PIENTISSI
MAE · D · AN · VII · M · DVORV
D · IIII
LOCVM·DEDIT·CLODIA·MARCELLA

Codex Iucundianus Cicognae f. 221' Pat. n. 18; Hier. Bononius, qui vidit a. 1504, cod. 1874 f. 47' (inde omnino Mur. 1186, 10, non, ut ait, ex schedis Bellonii apud Antonium Scotum Tarvisinum, cum vere Belloniana hunc titulum non habeant; ex Muratorio Furlanettus p. 237 n. 239), item minus bene cod. 1873.

Versuum divisionem non observant Iuc. Bon. 1673. — 4 MAGIAE Bon. 1873. — 5 PIENTISS idem. — 6 ANNOR mutatum in ANN idem. — DVORVM idem. — 7 om. Iuc.

2985 cippus Patavii in academia.

M · MAGIRO
ET · ICMADI

Contuli; titulus integer est et lectionis certae. Inscr. acad.; Furlanettus p. 382 n. 491.

2986 Patavii ad aedes Hier. Quirini PINGON. In domo Bassania SCARD. 70 URS. In aedibus Iosephi Bonati professoris botanicae FERRET. Inde illata est in museum publicum FURL. — Stratae apud Danielem Veturium SCARD. 66 errore.

C · MANLIVS
GIBBAR · L
PRIAMVS

QVAESSI SEM*PER*
nec PERdere desi

Contuli. Pingonius f. 235; Scardeonius p. 66 et denuo p. 70 (inde Grut. 878, 14. 984, 3); Ursatus 1652 p. 67; Ferretus inscr. Patav. 3, 415; Furlanettus p. 382 n. 493 tab. 27.

Priores videntur vidisse integriorem. — 4. 5 QVAESSI·SEMPER | PER//*neq*//*all* Ping., T·QVAES·SEMPER . . . | PER . . . . . . Scard. 66, QVAESSI SEMPER Scard. 70 Urs.

2987 in Noniano [hodie villa Boza PIGNORIA in add. ms. ad Grut.; id est Villabozza prope Curtarolo] Petri Bembi cardinalis lapide a Patavio septimo.

T·MANLIO·QVINTO·ET
VETVLIENAE·PELAGIAE

Pinelli cod. Ambros. D 216 inf. (inde Grut. 878, 4 a Puteano).

2988 in vico Terrae nigrae [= Terranegra] rep. URS. Deinde Patavii apud Laur. Pignoriam URS. STEPH. GUD. Postea habuit Io. Rhodius Danus et Hafniam misit URS.

L · S
Q · MANTONI
MERCATORIS
ET · C · MANTONI
GEMELLI
IN · FRON · P · XXX
RETRO · P · XXIX

Ursatus 1652 p. 282 (inde Reines. 17, 10; Salomoni 1696 p. 38; Fabrettius 631, 261; Mur. 1635, 1 ex Salomonio; Furlanettus p. 352 n. 424); Stephanonius ms. p. 69; Gudius ms. 675, 5.

6 FRON Steph., FRONT Gud., FRON Urs.

2989 inter Patavinas.

TPONENVS
M · F · MARCEL
PATRI
IIII XXXVIII

In schedula solitaria inter Forlanettiana.

2990 Patavii apud Hier., postea Franc. Quirinium.

L · S
MARCIAE · FESTAE
IN · P · P · XXBII
RET · P · XBX

Servarunt Pingonius f. 234 et Scardeonius p. 67. Ex hoc Orat. 918, 4; Ursatus 1652 p. 320; Furlanettus p. 348 n. 494.

2 FESTA Ping., SEXTAE Scard. — 3 XXXI Scard.

2991 Patavii antea apud I. B. Ferrighium, nunc in museo publico.

columbae duae
protome
pueliae
MAXSVMA · NO · RVFI · F

Contuli. Furlanettus p. 350 n. 422 tab. 32.

2992 Patavii apud Hier., postea Franc. Quirinium.

L · E
C MEMMI
LIBANI · ET
P · MEMMI
TROPHIMI
IN · F · P · XXI
BET · P · XXX

Servarunt Pingonius f. 234 et Scardeonius p. 68. Ex hoc Grut. 880, 13; Ursatus 1652 p. 319; Furlanettus p. 384 n. 496.

3 LIBAN · ET Scard.

2993 in urna vetustissima Patavii in domo episcopi.

P · METRI

Redianus Pat. 7.

2994 Patavii in domo quadam RED. apud Alexandrum Bassianum PING. SCARD. URS. Periit, dum avehitur ex aedibus Bassani in museum publicum FURL.

MINIA · Ɔ · LIB · CILA
SIBI · ET · LAEPONIAE
MV · Q · LAEPONIORVM · L
EPINICE · MATRI · SVAE
VIVA · FECIT · LOCVS
SEPVLTVRAE
IN FRONTE · P · XXX

Redianus Pat. 48; Pingonius f. 231'; Scardeonius p. 75 (inde Ligorius ms. Taur. 13; Grut. 880, 10); Ursatus 1652 p. 66; Furlanettus ms. et p. 250 n. 261, qui vidit ante quam periit.

Vv. disposui ad Urs. et Furl. — 1 sic, sed CILAE, Red., MEMINIA (om. Ɔ · LIB · CILA) Pingon. Scard. Urs.; legere non potuit Furl. — 2 SIBI om. in hiatu Furl. — LEPONIAE Scard. Urs. — 3 LEPONIORVM Scard. Urs. — L · EPINICE scripsi, LAEPONICE Red., ET VNICAE Pingon. Scard. Urs., LIBER Furl. — 6 LOC Urs. — 7 sic Red., IN FRONTE · P · XV Scard. Urs., IN · P . . . . Furl., om. Ping. — Adhaeret apud Scard. Urs. titulus n. 3048.

2995 Patavii apud Io. Bapt. Rotam SCARD.; in aedibus olim Scardeoniis, nunc comitis Obicii de Camposamperio ad S Leonardum URS. SAL. Nunc Catai in museo Obizziano.

MV · MOLNIO · C · *sic*
vir absus
capite
velato

Contuli. Scardeonius p. 86 (inde Grut. 918, 19); Ursatus 1652 p. 141; Salomoni 1708 p. 128; Cavedoni Catajo p. 62; Furlanettus p. 385 n. 497.

Post C · spatium vacat non scriptum.

2996 Patavii apud Ramusios, deinde apud Contarenos RAM. PIN. Ateste in hortis Contarenis partem priorem collocat URS.; posterior nuper ibidem denuo reperta iam extat in museo Estensi.

C · M | VCIO · Q · F · SE
ET · AR | RVNTIAE · T · F
ET · MVC | IAE · C · F · N
MVCIA | E · C · F · PBC
| *H* · M · H ·

Contuli quod superest. Ramusius cod. Marc. n. 36, cod. Barb. n. 17; inde Grut. 881, 4 per Pinellium, qui negat se vidisse. Principia versuum, quae lineola separavi, habet Ursatus ms.; pars ea, quam distinxi litteris rectis, mihi visa est in museo Estensi. Ex Grutero Furlanettus p. 385 n. 489.

1 C · F Grut. contra schedas suas.

2997 ad aquas Aponi rep. ZENO. Nunc Venetiis apud Bernardum Trivisanum ZENO. Deinde in aedibus Suarez GATS. Iam Catai in museo Obizziano.

Q · MVRTIO
APHRODISIO
L · DOMITIVS
HERD

Contuli. Zeno in ep. a. 1706 scr. inter Muratoriana, ed. *lettere* 1, 365 (inde Mur. 1483, 14); Grisellini ms. inter Gazzeriana; Furlanettus p. 342 n. 407.

2998 Patavii apud Bassanios PIN. URS. Nunc ibi in museo.

rosa
V · F
Q · MVSTIVS
EVSEBES · SIBI
ET · CAETRONAE
PROCVLAE · VXORI
ET SAVFEIO NIGRINO
FILIASTRO
POSTERISQ · SVORVM
LOCO · PRIVATO
IN · P · P XXX
IN · A · P XXX

Contuli. Bouhier cod. 164 p. 293; Pinelli cod. Ambr. C 61 inf. f. 45' et apud Grut. 810, 1; Ursatus 1652 p. 57, ubi aere expressit, 1678 p. 65; Furlanettus p. 268 n. 291 tab. 38.

2999 Sarmazzae prope Patavium [prope vicum nunc dictum *Granze di Camin*] in pariete hortorum de Barbaro, nunc Triadani Griti SALOM.

protomae viri et mulieris
MVTTIAENA · *l* · T · L · SeCunda
SIBI · ET
. . MVLVIO · *L* · *f*. VRBANo *viro*
T · F · I
IISVLVS

Salomoni 1696 p. 342 (inde Mur. 1484, 5; Furlanettus p. 387 n. 500).

MVTTIAE · NA · ET · L · SIC · SIBI · ET · MVLVIO · ET · VRBANIO · T · F · I · I · I · SVLVS Sal., addens saxum fractum esse.

3000 Patavii apud Bassanios PING. SCARD. 70 URS. Sine loco SCARD. 81.

V F
Q · OCTAVIO
ATHICTO
AFRONIA · FESTA
VXOR · MARI
Q · OCTAVIVS
PRISCIANVS
Q · OCTAVIVS
LABERIANVS
P · P

Pingonius f. 230'; Scardeonius p. 70 et denuo p. 81 eodemque exemplo Ligorius ms. Taur. 13; Ursatus 1652 p. 59 aere expressit. A prioribus Salomoni 1696 p. 46; Alessi p. 180; Furlanettus p. 315 n. 365.

Vv. aliter divisit Scard. 81. — 1 sic Ping. Scard. Lig., D · M Urs. — 2 Q · Ping. Urs., C · Scard. Lig. — 4 AFFRONIA Scard. 81. — FESTA Lig. Urs., TESTA Scard. 70, PESTA Scard. 81. — 5 MARI Urs., //ARI Ping., MARITO reliqui. — 10 F · P Ping., P · P reliqui.

3001 Patavii in ecclesia misericordiae FELIC. cum suis; apud S. Iustinam RED.

V · F
OFILIA·L·/·DOTALIS
SIBI · ET
Q·GRANIO·OPTIMO
VIRO · MEO

Servavit Antiquus. Habent Felicianus Pat. 8 (inde Marcanova Mut. f. 157 Pat. 9; Ferrarinus cod. Trai. f. 46', cod. Reg. Pat. 11); Redianus Pat. 35; Iucundus Pat. 5; Lilius f. 55; Sanatus f. 54; Apianus 344, 4 (inde Scardeonius p. 64; Grut. 812, 9 ex Apiano). Habet item nescio unde Manatius cod. Vat. 5248 f. 4. A prioribus Ursatus 1652 p. 305 et Furlanettus p. 319 n. 371.

Vv. divisio incerta. — 1 habet Red. solus; D · M pro V · F Man. — 2 OFILLIA Red., OFFILIA Lil., . . . FILIA Man. — LEDOTALIS traditur (LEVDOTALIS Lil.). — 4 Q om. Man. — CRANIO Red. Lil., TRANIO Iuc. Man. — 5 MEO Red., SVO reliqui (omittit Marcanova).

3002 Patavii apud aedes Benedicti Bertoldi PINGON.; in aedibus Bassaniis SCARD. et RELIQUI. Inde venit in museum publicum.

protome viri *protome mulieris* *protome mulieris* *protome viri*
C · OPPIO · C · F · PATRI
RVTILIAE · PRIMAE · MATRI
CASSIAE · L · F · SECVNDAE · VXSORI
C · OPPIVS · C · F · T · F · I ·
P · OPPIVS · C · F · POLLIO · FRATER
FACIVNDVM · CVRAVIT

Contuli. Pingonius f. 228; Scardeonius p. 75 (inde Grut. 735, 11); Pinellius cod. Ambros. C 61 inf. f. 36'; Ursatus 1652 p. 70 aere expressit; Furlanettus p. 259 n. 274 tab. 30.

3003 Patavii apud Sertorium Ursatum URS. Deinde Rovigi apud Silvestrios SILV. Nunc Veronae in museo philharmonico n. 301.

PARCILIA
M · OXONI · F
SIBI ET SVIS

V · F

Contuli; titulus recens instauratus est, sed genuinus. Ursatus 1652 p. 212 (inde Reines. 16, 34; Fabrett. 636, 308; Mur. 1722, 14); Silvestri *Giuvenale* p. 118; Maffei M. V. 158, 2; Furlanettus p. 387 n. 501.

3004 Patavii in aedibus Ludovici Pasini medici apud S. Iulianam SCARD. ZWINGER URS.

delphinus cum ... (?)
PERPERNIA · L · L · FA
VOR · VIVA · FECIT
SIBI·ET·L·PERPERNAE
PHILONI · SVEIS

Scardeonius p. 75 (inde male Grut. 988, 1); Theodorus Zwingerus, qui vidit, per filium misit Grutero in epistula inserta codici Scaligeri Lugd. Papenbroekiano post f. 76 (inde adn. ed. 2 Grut.); Ursatus 1652 p. 185 aere expressit. A prioribus Furlanettus p. 387 n. 502.

1 PERPENIA Scard. — 3 PERPERNAS Urs., PERNAE Zwing., PERPENAE Scard.

3005 Patavii rep. 1826 prope ecclesiam S. Andreae, deinde in museo.

C · PETILLIVS · C · L ·
ANTEROS
SIBI · ET
PETILLIAE · C · L ·
STAPHI · L *sic*
TESTAMENTO
FIERI · IVSSIT

Contuli. Furlanettus p. 291 n. 324 tab. 50.

3006 Patavii S. Iohannem versus in aedibus Guidonum.

SEX · PETRONIVS
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .

Ursatus 1652 p. 130 (inde Furlanettus p. 441 n. 636).

3007 Altichieri in villa Quiriniana FERR. Inde venit Patavium in museum publicum.

T · PETRONIO · P · F ·
VIRO · P · PETRONIO · F *sic*
FILIO · SIBIQVE · CV
RIATIA · L · F · QVAR
TA · Q · CVRIATIO · L · F
CELERI · FRATRI · MV
CIAE·L·F·RVFAE

L · S · IN · FRONTE ·
P · XXIV · RETRO · P · L ·

Contuli. Ferretus inscr. Patav. 4, 50; Furlanettus p. 315 n. 366 (cf. p. 533) tab. 49.

2 fin. post F (sic, non T) potest deesse littera et ipsa minor; debuit esse P·PETRONIO·T·F·FILIO.

3008 in plebe Sacci [= Piove di Sacco] retro ecclesiam S. Mariae SAN. similiterque PING. SCARD. URS. Babulentae [= Bovolenta] in domo Petri Angeli Zeni patricii Veneti SAL. Ibidem adhuc in aedibus hodie Diedo.

protome mulieris speculum (?) tenentis — *protome viri sine ulla subscriptione*
PETRONIAE ·
T·L·GRATAE·

Sanatus f. 57'; Pingonius f. 233'; Scardeonius p. 83 (inde Reines. 19, 32); Ursatus ms., qui delineavit; Salomoni 1696 p. 297; mihi dederunt de lapide descriptam amici Patavini. A prioribus Furlanettus p. 388 n. 504.

PETRONIE·T·L·GRATE San.

3009 Patavii.

PETRONIA · P · L · MVSA
VIVA · SIBI · POSVIT
IN·FR·P·XXIIX·IN·A·P·XIVI

Servavit Peutinger cod. 526 f. 123'. Inde Apianus 342, 1, a quo sumpserunt auctores Patavini Scardeonius p. 63. 64 (ex eo et Apiano Grut. 920, 15); Ursatus 1652 p. 331; Furlanettus p. 387 n. 503.

1 PETRONIAS MVSA, 3 XIVI traduntur.

3010 ex villa Casalis *di Ser Ugo* venit Patavium ad Sertorium Ursatum URSATUS. Deinde Rovigi in aedibus Silvestri SILVESTRI. Ibidem adhuc.

BINIVS
VS
PHILEROTIS ET
MPHIONIS
LIBERTVS
hic. sit VS · EST
OR · GER
ICVS
IA · MVNX
VNI / / / / /
/ / / / / / /

Contuli. Ursatus ms. et 1652 p. 212 (inde Reines. 18, 46); Cam. Silvestri *Giuvenale* p. 100; Furlanettus p. 441 n. 640; Devit *Polesine* p. 49.

3011 basis quadrata. Patavii habuit Gualdus secumque tulit Vicetiam URS. Vicetiae in hortis Gualdi FERR. Inde venit a. 1782 ad Tornierium.

D · M
PHILVMENVS
AEMILI
CELERIS
MARCIANENI
COIVG·AMANT

Contuli. Ferretus apud Ursatum ms. et 1652 p. 277 (inde Reines. 14, 122; Mur. 1387, 7), item inscr. Vic. f. 54, ubi haec postea adiecta est, ni fallor ex Ursati libro edito; Cerchiari f. 246; Tornieri eph. 1782 Oct. 8; Faccioli 2, 40; Maccà *stor. del terr. Vic.* 11, 2, 195; Furlanettus p. 288 n. 321 qui vidit.

3012 Patavii apud Liviam de Bassanis SAN. similiterque PING. SCARD. URS.; nunc in museo publico.

ATILIVS
CHES · ET
ILIA · PHOEBAS
PIENT · B · M · P
m QVI · LEGIST · VALE

Contuli. Sanutus f. 62'; Pingonius f. 231'; Scardeonius p. 72 et denuo p. 73; Manutius orth. 80, 2; Ligorius ms. Taur. 13 bis; Grut. 859, 5 ex Scardeonio et Manutio; Ursatus 1652 p. 65; Furlanettus p. 264 n. 285 tab. 35.

3013 Patavii in coemeterio S. Michaelis.

Q · PLO
SIBI
BIT

Scardeonius p. 78 (inde Ursatus 1652 p. 306; Furlanettus p. 446 n. 658).
Ab initio quoque fractam dat Scard.

3014 Patavii in aedibus Ramusiis PINELLI (ms.); in aedibus Contarenis PINELLI (Grut.).

D M
P POM
F I R M O
I N F E L C
Q V E M M
RS · ABSVLT
IVD'S IVL
OLYMPA M
RTO B M P

Ramusius Marc. 25, Barb. 18 et inde per Pinellium Grut. 537, 8; Pinelli cod. Ambros. C 61 inf. f. 50; Pignoria in em. ms. ad Grut.; Donius cod. Vat. 7113 f. 9'. A prioribus Furlanettus p. 318 n. 367 (cf. p. 533).
2 P POMP Grut. ed. contra auctorem. — 6 RS Pin. Pign., AS Ram. Don. Grut. — 6 V pro VL traditur.
D(is) m(anibus) P. Pom(peio?) Firmo infelic(issimo), quem maris (= mare) *apstulit undis. Iul(ia) Olympia marito b(ene) m(erenti) p(osuit).*

3015 Patavii prope S. Leonardum in aedibus Scardeonii, postea Camposamperii ante gradum vicini horti PINGON. SCARD. URS. SAL. Deinde Onarae apud Cittadellas, qui dederunt museo Patavino.

C · POMPEIVS · C · L
LEPIDVS · SIBI · ET
POMPEIAE · C · L
PRIMAE
TESTAMENTO · FIERI
IVSSIT

Contuli. Pingonius f. 228; Scardeonius p. 76 (inde Grut. 990, 4); Ursatus 1652 p. 141; Salomonius 1708 p. 128 (cf. corrig.); Furlanettus p. 291 n. 325 tab. 58.
6 IVSSIT Ping. et rel.

3016 Patavii extra portam S. Crucis ANGEL. CENN. BORGH. In suburbio ubi dicitur *el Basanello* MARCANOVA 404. Utraque loci indicatio eodem redit. In domo Francisci Contareni Veneti areopagitae MARCANOVA 386 et ANTIQUI RELIQUI; apud aedes Pauli Contareni patricii Veneti PINGON.; similiter URSATUS. Ex aedibus comitis da Lion ad S. Danielis venit in museum publicum. — Anconae SANUTUS f. 132 errore.

Q · POMPONIVS
Q · F · PAB
SEVERVS · SIBI
ET · LIB · OMNIB
T · P · I ·

N · M · H · N · S

Contuli. Marcanova cod. Bern. n. 386, Mut. f. 159 Pat. 30; Felicianus Pat. 22; Ferrarinus cod. Trai. f. 49', cod. Reg. n. 21; Redianus Pat. 13; cod. Gudianus 253 f. 22; Iucundus Pat. 22; Chigianus I. VI. 203; Sanutus f. 55 et denuo f. 132'; Choler f. 72. 76; Valvassonius ms. f. 6'; Apianus 343, 4. Aliunde Marcanova cod. Bern. n. 404; Symeon *obs.* (1558) p. 89, epit. p. 96 (inde Smet. 171, 18; Grut. 885, 3. 939, 2). Habent item cod. Angelicanus f. 33; Cenninus n. 60; Borghini p. 16 ex libello Fr. Pandulphini, hi tres eodem exemplo. Pingonius f. 228 qui vidit; Pignoria in em. ms. ad Grut.; Ursatus 1652 p. 42 qui aere expressit; Furlanettus p. 332 n. 390 tab. 26.

3017 Patavii in domo Lauri Divani ad Sanctum.

POMPONIA · Q · L
VRBANA · SIBI *et*
Q · POMPONIO · Q · L · OR
SIBI · ET · SVIS · VIVA *fec*

Servavit Scardeonius p. 79. Inde Grut. 990, 9; Ursatus 1652 p. 317; Furlanettus p. 316 n. 368 (cf. p. 534).

3018 In villa Vallium [cf. n. 2870] RED. GUD. Patavii apud Bassanios PING. SCARD. URS. Nunc in museo publico.

protome
POPILLIAE
C · P
PRISCAE

Contuli. Habent Redianus Pat. 71; cod. Gud. 253 f. 17; Pingonius f. 231; Scardeonius p. 72 (inde Grut. 920, 21); Ursatus p. 55 qui aere expressit; Furlanettus p. 388 n. 507 tab. 36.

3019 Patavii in domo quadam RED. apud Bassanios PING. SCARD. URS.

POPPIACA · VALERIANA · ET · TI · O
MARCELLVS · QVI · ET · ARSINOO
AB · SOLO · FABRICAVERVNT · N · CCC

Redianus Pat. 39; Pingonius f. 232; Scardeonius p. 75 (inde Ligorius ms. Taur. 13; Grut. 818, 7); Ursatus 1652 p. 68. A prioribus Furlanettus p. 121 n. 115.
Vv. recte diviserunt Red. Ping. Urs. — Hederas servavit Redianus. — 1 POPIA-CA Ping. — VALERINA traditur. — ET · TI · O Red., ETTIO Scard., ET TI · C Ping., ETATIC Urs. — 2 QVINTVS SARSINOO Scard. — 3 N CCC om. Scard.
Nota nomen formae eius, quae frequens est in Histricis et vere haberi potest Illyrica (cf. p. 44). Similia reperiuntur in titulis urbanis militum Patavinorum apud Kellermannum vig. n. 171: *C. Calaciaco Proculo Patavi*, item ibidem n. 101 a III, 27: *Q. Cavius Tarvicus Patavi(o)*. Nomina quae abhorreant a forma Latina cum rarissima sint in Patavinis, tamen eius generis quae inveniuntur (cf. n. 2906. 2911. 2974. 3053), ut convenit urbi Venetae, Illyrica magis sunt quam Gallica. — De numero in fine cf. ad n. 2787.

3020 Patavii in domo Alexandri (Bassani) COD. GUDIANUS.

primi GENII
APONI
AMICI
Q · C

Redianus Pat. 42 (inde Gud. 297, 12); cod. Gud. 253 f. 16'.
Vv. divisio incerta. — 2 APONII Gud. — 3 om. Gud.

3021 In Noniano Petri Bembi cardinalis [cf. n. 2987].

C · PVBLICI . . . . .
. . . .
. . . .
. . . . . MATER · OPTIMA
. . . .
. . . .

Pinelli cod. Ambros. D 216 inf.
1 PVBLICI Pin.

3022 basis magna. In ecclesia S. Mariae de Limina V m. p. a Patavio extra portam Caudae longae FELIC. similiterque RED. 78 (in limine oppidi RED. 1 errore) et GUD. Limena habuit dono abbatis Verdarae Polcastro deditque academiae Patavinae, apud quam extat FURLAN.

V · F
T · PVBLICIVS
PHRONIMVS
SIBI · ET
CERVONIAE · GALENE
VXORI

H · M · H · N · S

Contuli. Antiqui exemplum exemplave habent Felicianus Pat. 16 (inde Marcanova cod. Mut. f. 163' Pat. 62; Ferrarinus cod. Trai. f. 47, cod. Reg. Pat. 15); Redianus Pat. n. 1 et denuo n. 78; cod. Gudianus 253 f. 17 et denuo f. 22'; Lilius f. 55; Iucundus n. 7; Apianus 344, 5 (inde Grut. 820, 7 ex Apiano; 1041, 2 ex Apiano et Verderianis); Scardeonius p. 64 (inde Salomoni 1696 p. 229) ex Apiano ut ait, quamquam lapidem videtur vidisse. Denuo ex lapide Furlanettus p. 272 n. 296.

3023 Patavii in aedibus Bassaniis PINGON. SCARD. POSTERIORES. Nunc in museo publico.

I ET · SVIS
...IAE · M · F · VXORI
L · RAECIO · L · ADRASTO
GALLAE · L

Contuli. Pingonius f. 231'; Scardeonius p. 72 et denuo p. 73; Ligorius ms. Taur. 13; Pinelli cod. Ambr. C 61 inf. f. 47; Grut. 991, 14 e Scardeonio et Pinelli schedis; Pignoria in em. ms. ad Grut.; Ursatus 1652 p. 51 qui aere expressit; Furlanettus p. 300 n. 342 (cf. p. 532) tab. 31.

3024 rep. Patavii in porta Torricellae, deinde apud Traversam, qui dedit museo.

L S
T · AVRELLI
L · F
PVDENTIS
IN · FR · P · XXVII
RETR · P · XLV
S ET S

Contuli. Furlanettus p. 390 n. 509 tab. 17.

3025 in basi columnae Patavii in vico omnium sanctorum ANT.

M · SAGATIO
T · F

Servavit Antiquus. Habent Marcanova cod. Bern. n. 402, cod. Mut. f. 159' Pat. n. 34 (inde Pingonius f. 228'; Scardeonius p. 59; Grut. 922, 7 e Scardeonio); Redianus Pat. 19; cod. Gudianus 253 f. 22'; Iucundus Pat. 4 (inde Don. Barb. 30, 182 f. 82' et 34, 73 p. 238 ex lib. ms.); Sanutus f. 55'. A prioribus Ursatus 1652 p. 306 et Furlanettus p. 420 n. 562.

1 SAGATIO Red. Gud., SAGTIO Marcan., AGATIO Iuc., SAXATIO San.

3026 Patavii rep. a. 1794 in aedibus Io. Bapt. Valvasori FURL.; ad ecclesiam S. Andreae in pariete domus de Valvasoriis FERR. Hi dederunt museo.

C SALVIO · C L DIO
SALVIAE C · L · LESBIA
SALVIAE · C · L · SP·NS
LEMONIAE · PRIN
SALVIA · C · L · GRAT

Contuli. Ferretus inscr. Patav. 3, 495; Furlanettus p. 333 n. 393 tab. 21.

3027 Patavii in claustro S. Sophiae.

C · SATRIO · C · F · VERO
C · SATRIO · C · F · OPT*ato*
GRAMIAE · MORP
C · SATRIO · HILARO
SARRONIAE · T · F · TERTI*ae*
DEMINCONIAE · AM *andae*
VXORI
SATRIAE · HELPID
IN · FR · P · X
RETR · P · XII

Antiquus servavit. Habent Marcanova cod. Bern. n. 391, cod. Mut. f. 159' Pat. 33 (inde Pingonius f. 228; Scardeonius p. 58; Grut. 887, 11 ex Scardeonio); Redianus Pat. 22; Sanutus f. 54'. A prioribus Ursatus 1652 p. 295 et Furlanettus p. 393 n. 514.

Vv. divisio mea est; hiatus indicat 3 fin. Marcan. (Bern.), 10 fin. idem et Red. — 1 ATRIO Red. — 8 HEI·PIETAS·DEDAVM pro HELPID Scardeonius. — 9. 10 sic Red., IN·F (FR San.) P·RETR·P Marcan. San.

3028 in rure Leonis [Lion] extra aedis sacrae ianuam.

L · VA ..... POR
..... PATRONI
ANN · XVIII · ET
SATRIAE · C · F · FIRMINAE
VXORI CARISSIM.....
.... ERIMN ....
....

Salomoni 1701 p. 590, 1708 p. 195 (inde Mur. 1415, 9; Furlanettus p. 296 n. 335).

3029 in oppido Plebis Sacci in pariete horti archidiaconatus URS. *Piove di Sacco nella casa di quel primo canonicato, ora serve di gradino per calare in cantina* FURLANETTUS. Nunc Patavii in seminario.

C · SATTIO · L · F
CLEMENTI
ET · AXSIAE · T · L
PRIMVLAE
VXORI · SVAE
IN F · P · XX
RE · P · XXXR

Contuli. Ursatus ms.; Furlanettus p. 266 n. 288, cui descripsit Valentinellius.

3030 Patavii in quadam domo RED.; in domo domini Alexandri de Bassano GUDIANUS similiterque ROBORT. PING. SCARD. URS. Nunc in museo publico.

columbae duae ex vasculo bibentes
C · SAVFEIVS
CLEMENS
SIBI · ET
VALERIAE

Contuli. Habent Redianus Pat. 49 (inde Gud. 315, 22); Gudianus 253 f. 17'; Robortellus emend. (1557) f. 35; Pingonius f. 230'; Scardeonius p. 74 (inde Ligorius ms. Taur. 13; Grut. 887, 14 ex Rob. et Scard.); Ursatus 1652 p. 55; Furlanettus p. 297 n. 337 tab. 36.

4 sic etiam Red. Gud. Scard. Urs., V///PRIMAE Rob. errore.

3031 Patavinam credo propter clausulam. Innotuit ex museo Silvestrii Rovigino, in quod Patavina complura illata esse constat; hodie est Veronae in museo philharmonico n. 368.

SECVNDI
ENAE · SALVI
AE · Q · V · A · XXR
VI · M · VIII
Q · SERTORI
VS · LEONIC
COIVG · KAR
MER · POS
N CCC XVIIII

Contuli. Habent Silvestri *Giuv.* p. 412, qui ligno expressit; Mur. 1401, 7 ab Hier. Baruffaldio; Maffei M. V. 159, 6 (inde Orelli 4543); Devit p. 75 n. 65.

De numero in fine cf. ad n. 2787.

3032 cippus rotundus fractus, Patavii apud Zabadellam, qui donavit bibliothecae S. Antonii URS.

supra cippum leones duo cubantes
TI · SEMPRONI · II · F

Servavit Ursatus 1652 p. 149 aere expressam (inde Furlanettus p. 441 n. 637).

TI · SEMPRONI · I · F traditur.

3033 Patavii in hortis Ursati URS. Deinde Rovigi apud Silvestrios SILV. Nunc in museo Veronensi n. 494.

T · SEMPRONIO · AVCTO
PATRONO
T · SEMPRONIO
HERMETI
LIB BONO
L · THORIO · AMICO
/////

Contuli. Ursatus ms. et 1652 p. 212 (inde Reines. 18, 38); Cam. Silvestri *Giuvenale* p. 100; Car. Silvestri apud Calogerà 6 (1732) p. 380; Maffei M. V. 160, 2; Furlanettus p. 335 n. 394 (cf. p. 534), cui lapidem contulit Ortius.

3034 Patavii ante portam ecclesiae S. Iustinae ANTIQUI et BONON. 1873; apud Alexandrum Bassianum PING. SCARD. similiterque GRUT. URS. Nunc in museo publico. — Romae APIAN. 213.

protome viri *protome mulieris*

C · SSEMPRONIVS
Q · F · PSIRVS · VIV
OS · F · BIB · ET · VXORI ·
CLODIAS · SECVNDA *sic*
ET · Q · SEMPRONIO
TERTIO · FRATSI · SVO
IN · F · P · XXXVI · RET ·
P · XXVI · *ILLI* · *DE*
OS · *IRATOS* · *QVO*
S · *OMIS* · *COLVNT* · *SI*
QVIS · *DEO* · *SEPVLCRO*
VIOLARIT

Contuli. Habent Cyriacus inscr. Illyr. n. 195; Marcanova cod. Bern. n. 378, cod. Mut. f. 158 Pat. 17 (inde Ferrarinus cod. Reg. Pat. 51); Felicianus cod. Marc. f. 110 in add., cod. Ver. f. 97; Lilius f. 54'; Redianus Pat. 10; cod. Gudianus 253 f. 21'; Iucundus Pat. 9; cod. Angelicanus f. 33; Chigianus I. VI. 203 f. 14; Alciatus Fene f. 31; Choler f. 76; Sanutus f. 55'; Apianus p. 213, 2 et 339, 3 (ex hoc Puccinelli p. 59); Hier. Bononius, qui vidit n. 1504, cod. 1874 f. 47, item cod. 1873; Pingonius f. 231'; Scardeonius p. 73 (inde Panvinius cod. 6036 f. 60' et Macci II f. 87 n. 141, codicem ms. nescio quem citans); Ligorius ms. Taur. 13; Grut. 826, 1 ex Apiano Scardeonio Puteani schedis; Ursatus 1652 p. 50, qui aere expressit; Fr. Traversa *ill. di una lap. sep. Padovana* p. 14; Furlanettus p. 278 n. 304 tab. 29; Orelli 4789.

Non supervacaneum erit attulisse variam lectionem ad clausulam nec lectu nec intellectu facilem. QVOS OMIS COLVNT SIQVIS DSO SEPVLCRO VIOLARIT recte solus Furlanettus; idem, sed SEV/C// pro SEPVLCRO, Pingonius; idem, sed OMNIS pro OMIS et DS EO pro DEO, Grut., id est Puteanus, et Ursatus; QVO.S OMNES COLVNT QVIS DS . . . . | . . . . VIOLARIT Bonon. (1874); QVO COM . . . ER . . . COLVNT QVIANE . . . idem (1873); QVOS OMNES COLVNT (CV | VNT Scardeon. ed.) SIQVIS VIOLASIT mediis omissis Scard. cum Panv. Lig. Maccio; QVOS OMNIS COLVNT SIQVIS DEOS omissis extremis Felic. Angel. Chig. Alciat. Choler.; QVOS OMISCOLV om. rel. Cyriacus; QVOS · OMIS om. rel. Ap. 338; QVOS·OMNIS·COLVIT Lil.; QVO . . . S OMNIS COLVIT Iuc.; QVOS OMNIBVS·COLVIT Marcanova (cum Ferrarino) Gudianus Redianus, hic addens 'imperfec.'; QVOS·DEOS IRATOS·SOMNVM·DSDERVNT Ap. 213. De Sanuto non constat. — Ceterum clausula quam dedi inclinatis postea adiecta est ab imperito homine. *Omis* utrum accipias pro *homines* an pro *omnes*, dubitari potest; item *deo sepulcro* utrum pro *de eo sepulcro* sit an pro *deos sepulcri*.

3035 Abani in via

ab una parte:	*ab altera:*
SIIMPRONIAII	D · N
TRYPHIINAII	SIIMPSO
D M	TSYPIIN

Reinesius 17, 115, cui descripsit Bartholinus; Ursatus ms. duobus exemplis; Salomoni 1696 p. 161; Hier. Mar. Rosa in comm. 'arcanu lapidum patefacta, epistola Aponensis saxi dilucidatoria' scr. a. 1723, qui ms. servatur in monasterio Pragliae (inde Furlanettus p. 395 n. 517), nuper editus est in nuptiis Altan-Graziani Patavii 1865, 8; Nov. Flor. 1778, 468.

In priore 1 sic Rosa, SIMPRO|NAI Nov., SIMPRONIAI Urs. I, SIIMPRONYAI Urs. II, SIIMPRONIANII Rein., SYMPRONIAE . . . Sal. — 2 sic Rein., TRYPHIINAI Urs. II, TRYP . . IIII . . NA Sal., TRYIIINAI Nov., TSYPIINAII Rosa. — 3 om. Sal. — Posteriorem non habet Rein. — 1 O·N Urs. I. II Nov., O . . L . . . . N Sal. — 2 SYMPRO . . Sal., SIMPA Rosa. — 3 TRYP . . II . . N . . Sal.

3036 Patavii in domo Bassania PINGON. SCARD. POSTERIORES; nunc in museo publico.

N F
P SSPVLIIO · P · L
FLORENTI
CASCILIAE Ɔ · L CRSNI
C · CASTRICIO · C · L ·
CALVIONI
CASTRICIAS · C · L · EVCHI
C · CASTRICIO · Ɔ · L ·
MARTIALI ·
LOC · SEPVLT
SIBI · ET · SVIS
L · DOMITIO · THEOPHIL
IN FS · P · AX · SSTR · P · XXV

Contuli. Pingonius f. 231'; Scardeonius p. 75 (inde Grut. 994, 4); Ligorius ms. Taur. 13; Ursatus 1652 p. 66; Furlanettus p. 397 n. 520 tab. 38.

3037 litteris pulchris et magnis. Patavii in domo episcopi ad portellum MARCAN. similiterque ANTIQUI RELIQUI. Ad S. Iustinae GRUT.; in monasterio S. Iustinae pro torculari PUCCINELLI, errore omnino. Deinde Laude in domo Bassiani a Ponte COD. PAP., in canonica Lateranensium ANON. ET ZACC., nunc in hospitali.

DIS · MANIB
P · SEPVLLI
P · F · PAB
TACITI

Contuli. Habent ex Antiquis Marcanova cod. Bern. n. 374, cod. Mut. f. 157' Pat. 13 (inde Ferrarinus cod. Reg. n. 46; Pingonius f. 228'; Scardeonius p. 59); Redianus Pat. 3; Gudianus 253 f. 21; Iucundus Pat. 18; Alciatus Fene f. 144'; Sanutus f. 56. Deinde ex lapide Grut. 922, 19 a Scardeonio et Verderianis (inde Ursatus 1652 p. 296 inter deperditas et sine dubio etiam Puccinelli 1664 p. 60); item Laudenses auctores codex Papiensis f. 47'; Hier. Borsieri cod. Par. 8957 f. 67 ex Fabricio Gandino; Mur. ms. 18, 224 ab Argelato; Zaccaria episc. Laud. p. 8; Anonymus Vignatii n. 34; Molossi *uom. ill. di Lodi* p. XV; Furlanettus p. 396 n. 519 qui vidit; Vignati p. 249.

3038 litteris magnis, Patavii ante ostium S. Iustinae.

VAIVS · S
SERVILIAS

Redianus Pat. 102 extr.

3039 Patavii apud Ramusium, deinde apud Contarenos. '*Rotto in pezzi*' adscriptum est in schedis Ramusii Marc. et Gruterianis.

D · N
STRSCSIAE
DEP · ANN
RAII · IVST
A · OSLEC
ATE · B · M · P

Ramusius Marc. 24, Barb. 13 et inde Grut. 661, 15 (ex eo Furlanettus p. 397 n. 523) per Pinellium, qui negat se vidisse.

2 sic Ram. (Barb. et Grut. ms.), STERCEIAS Ram. (Marc.), STRECCIAE Grut. (ed.)

3040 tabula aerea rep. m. Mart. 1835 *alle Ghiaje verso S. Pietro Montagnon* in fundis Orologio, deinde apud negotiantem Rizzoli.

NVS
N V S
S · STRABO
LIVS · M · F
CARMINIVS · CLEMENS
SEVIVS · CLEMENS
ILIVS · TIBERINVS
NIVS · Q · F
ENS
ENS
IS

Furlanettus ms. et Pat. p. 418 n. 555.

3041 Patavii in museo.

L · SVLPICI · C F

Contuli. Furlanettus tab. 52 (in opere desideratur).

3042 Patavii rep. m. Sept. 1859 prope portam *Codalunga*, dum balneae publicae ibi instituuntur.

delphinus *persona* *delphinus*
V F
C · SVLPICIVS
MATVRVS
SIBI · ET SVIS
ET · L · CAVARO
MATVRO FRAT
ET CAVARIAS
MARYLLIDI SO
RORI ET
M · HOSTILIO · MATVRo *sic*
IN F · P · LV
RET · P · RL

Descripsi. Misit item Ios. Müller.

3043 Patavii in monasterio eremitarum.

DIs · MANIEVS · SACRVM
TAVRIA · M · L · TYCHe
VXOR
T · ANNIO · cEBINTHO
CONIVGI
ANNIAE · T · l · PIERIDI
SIBI · ET · SVIS

Servavit Scardeonius p. 76. Inde Grut. 996, 7; Ursatus 1652 p. 303; Furlanettus p. 301 n. 343.
1 DIS·V·MANIEVS, 2 TYCHAE, 4 CHERINTHO, 6 sq. ANNIAE·T·PIERIDI SIBI·ET·SVIS LIBERTAE traduntur.

3044 Patavio attulit Vicetiam Gualdus de Pusterla.

L · TE

Ferretus inter Ursatiana et in Vicetinis suis f. 24.

3045 Patavii in ecclesia omnium sanctorum.

V · S · D · M · CENTETRA VXORE
T · TERENTIVS · T · F · LAPIDARIVS · ET
TERENTIA · L · F · PRIMA · VXOR · ET
T · TERENTIVS · T · F · SEVERVS · FIEVS

Servavit Antiquus. Habent Marcanova Bern. n. 563, Mut. f. 157 Pat. 7 (inde Scardeonius p. 58); Felicianus Pat. 6; Ferrarinus cod. Trai. f. 46', cod. Reg. Pat. 9; Redianus n. 20; Gammarus f. 80; Lilius f. 54; Iucundus n. 2; Sanutus f. 54; Apianus 344, 2; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 146; Grut. 640, 5 e Verderianis et Scardeonio, 769, 1 ex Apiano; Ursatus 1652 p. 301 a prioribus; Furlanettus p. 272 n. 297 a prioribus.
Vv. divisio incerta. — 1 CENTETRA omnes, nisi quod prius E supra v. habet Marcanova (Bern.), CENTERA legit Iuc. — VSORE Red. Gamm. Iuc. — 2 T·F· (TI·F Red.) LAPIDARIVS boni auctores omnes, T·F·LA·PINDARVS Ap., T·PIL·PINDARVS Grut. 769, T·F (om. LAPIDARIVS) Lil. — 3 VSOR Gamm. — 4 FIE·IVS traditur, nisi quod FLEIVS Lil.

3046 Patavii in domo Bassania PINGON. SCARD. POSTERIORES; nunc in museo publico.

TERENTIA
T · F
SEVERA
Q · MINVCI · Q · F

Contuli. Pingonius f. 231'; Scardeonius p. 72 (inde Grut. 891, 1); Manutius orth. 523, 7; Ligorius ms. Taur. 13; Ursatus 1652 p. 65. 1678 p. 64; Furlanettus p. 400 n. 527 tab. 17.
1 /ERENTIA hodie.

3047 Pozzovigiani antea in muro ecclesiae, nunc Patavii in museo.

canis *canis*
protome
D · M
TILONIAS · MVSICS

Contuli. Furlanettus p. 402 n. 530 tab. 51.

3048 Patavii apud Bassanos GUDIANUS PING. SCARD. URS.; in domo Iosephi Bonati professoris botanicae FERRET.; inde illata in museum publicum FURL.

C · TITIVS · ST · F · LAN

Contuli. Habent Redianus Pat. 43 et cod. Gud. 253 f. 16'; Manutius cod. Vat. 5248 f. 2; Pingonius f. 232; Scardeonius p. 75 (inde Ursatus 1652 p. 66; Grut. 880, 10); Ursatus 1652 p. 70 (inde Reines. 17, 123); Ferretus inscr. Patav. 3, 414; Furlanettus p. 440 n. 635 tab. 61.
Integra est. — Apud Scardeonium adhaesit ad n. 2994.

3049 Patavii in domo episcopi ante ostium.

l. minucio
. . *f.* FAB · PAtri
*titi*CIAE · P · F · Matri
. . MINVcIO · L · *f*
FRATRI
C · MINVcIVS · L · F
TESTAMENTO
FIERI · IVSSIT

Servavit Antiquus. Habent Marcanova cod. Bern. n. 375, cod. Mut. f. 157' Pat. 14 (inde Ferrarinus cod. Reg. Pat. 48; Pingonius f. 228'; Scardeonius p. 59; ex Scardeonio Grut. 729, 2. 1135, 5); Redianus n. 5; Gudianus cod. 253 f. 21'; Sanutus f. 56; Ursatus 1652 p. 296 a prioribus; Furlanettus p. 257 n. 271 item.
Vv. divisi ad Marcanovam Redianum Gudianum. Traditur sic: V FAB PA|TICIAE (TITIADE Marcanovae liber Mut. solus) P·F·M|MINVTIO·L|FRATRI |C·MINVTIVS·L·F|TESTAMENTO FIERI·IVSSIT

3050 urna marmorea, in qua numisma Vespasiani inventum est BORGHINI. Patavii RED. apud Marcum Mantuam iureconsultum BORGH. SCARD. PINELL. PIGN. URS. Deinde Venetiis in museo Francisci Trevisani MUS. TREV. — Venetiis in aedibus M. Mantuae GRUT. male. Fortasse origine urbana.

D M
TITIAE TER
TVLINAE
VETVLENA
DORCAS
AMICAS
. B M F

Redianus Pat. 38; Borghini ms. f. 33; Scardeonius p. 79; Grut. 891, 4 ex Knibbianis et Puteanis, ubi delineata est urna pessime; Pinelli cod. Ambros. D 199 inf. f. 18; Pignoria in em. ms. ad Grut.; Ursatus 1652 p. 158 aere expressit; Museum Trevisani tab. 48. A prioribus Furlanettus p. 339 n. 402.
3 TVLINAE Pin. Pign., hic emendans lectionem Gruteri, TILINAE Scard., TVLLINAE reliqui.

3051 cippus magnus in pineam finiens, Altichieri in villa Quiriniana FERR. Inde venit Este in museum n. 123.

L · TROSIO
CRESCEN
TI · TROSI
A · TERTIA
F · P

Contuli. Ferretus inscr. Patav. 4, 46; Furlanettus p. 280 n. 305.

3052 Patavii.

D · M · V · F
TVLLIA · VRSINA · SIBI · ET
BARBIO · GAMMICO · MA
RITO · BENE · MERENTI

Hier. Bononius, qui vidit a. 1504, syll. f. 47; Manutius cod. Vat. 5248 f. 3; Pingonius f. 228, qui negat se vidisse.
Vv. divisi ad Bononium, nec multum discedit Pingonius. — 2 SIBI om. Man. — 3 GAMNICO Man., CAMMICO Bonon.

3053 Patavii apud Ursatum URS. Deinde Rovigi in aedibus Silvestri, ubi adhuc est.

*t*VRPILIA
FESTA
*s*IBI · ET · C · MANLIO
LVCCIACO
CONIVGI
*l*IBERTIS LIBERTABVS
/ / VI / / / / / /
ark. / / / / / / I · LIBERA

Contuli. Ursato descriptam misit Ioh. Paulus Cesarotti 23 Iul. 1670 nuper tum, ut videtur, inventam; idem posuit in sylloge ms. Silvestri *Giuvenale* p. 99 (inde Mur. 1411, 13). Devit p. 50.
7 QVE SVIS priores. — 8 . . . FR·PED . . Devit male, om. Urs. Silv.

3054 Patavii in aedibus Ramusiis, postea apud Contarenos.

D · M
C · V · C
F · M · S
T · P

Ramusius cod. Marc. 26, cod. Barb. 14 (inde per Pinellium Grut. 929, 8); Pinelli cod. Ambros. C 61 inf. f. 51.

3055 *Casale di Ser Ugo* in aedibus Ursati URS. SAL. PURL. Ibidem adhuc extrinsecus in muro. — Inter Patavinas MAN.

C · VALERIVS ·
C · F · POB ·
SILO ·

Contuli. Manutius cod. Vat. 5248 f. 3; Ursatus ms.; Salomoni 1696 p. 393 (inde Mur. 1759, 13); cod. sem. Pat. n. 638 f. 1; Furlanettus p. 405 n. 536 qui vidit.

3056 Patavii ad S. Trinitatem RED. Apud Bassanos PING. SCARD. URS. Nunc in museo publico.

V F
VALERIA MAT
RA · ET · VALERI
APRIONI
LIBERT
IN·FR·P·XX·RE·P·L\ //

Contuli titulum lectu difficilem. Habent Redianus Pat. 54 (inde Gud. 246, 9); Pingonius f. 231'; Scardeonius p. 72 (inde Grut. 712, 9); Ursatus 1652 p. 67. 1678 p. 68 (inde Reines. 18, 45; Mur. 1224, 1); Furlanettus p. 238 n. 241 tab. 24.

3057 Patavii in nova turri cathedralis basilicae MAN. SCARD. RELIQUI. Ibidem est adhuc. — Apud Bassanios GRUT. errore.

C · F · FAB · VEIO
FIERI · IVSSIT

Contuli. Manutius cod. Vat. 5237 f. 227; Scardeonius p. 84 (inde Grut. 893, 16); Pinelli cod. Ambr. C 61 inf. f. 36' et apud Grut. 911, 7; Ursatus 1652 p. 6; Cicognae codex 1025; Furlanettus p. 424 n. 577.

3058 in lapide reperto Patavii non longe ab ecclesia S. Luciae per Iohannem Marchanovam doctorem MARCANOVA (in Bern. verba 'per I. M. d.' postea adscripta sunt) et similiter RELIQUI ANTIQUI. In Noniano [= Non] Petri Bembi cardinalis septimo lapide a Patavio PINELLI GRUT. 894.

Q · VEIONIVS
TEVDA
Q · VSIONIVS
FAVSTVS
VSIONIA · CEA
IN · F · F · XXX · XET · P · LV
Q · VEIONIVS · SVAVIS · FECIT

Duo exempla supersunt Marcanovanum et Pinellianum. Illud habent Marcanova cod. Bern. s. 396, cod. Mut. f. 159' Pat. 36 (inde Pingonius f. 228'; Scardeonius p. 60); Redianus Pat. 26; Lilius f. 54'; Iucundus Pat. 16; Sanutus f. 56; Apianus 343, 1 (inde Grut. 895, 6); Mur. 2083, 10 per Cervellonium ex schedis Vindobonensibus. Ex lapide Pinelli cod. Ambros. D 216 inf. et apud Gruterum 894, 1, quamquam is ait dare se ex Scardeonio. A prioribus Ursatus 1652 p. 333 et Furlanettus p. 408 n. 541.

V. 1. dabo Marcanovae (Bern.), Rediani, Lilii, Iucundi, Pinelli. — 2 TEDA Lil. — 5 VEIONA Pinell. — 6 INEB · XXX REIPIV Pinell., qui in margine emendavit.

3059 Patavii in aedibus Octavii Ferrarii in vico omnium sanctorum in gradu scalarum.

VENVSTA

Ursatus 1652 p. 170.

3060 Patavii in aedibus Hieronymi, postea Francisci Quirini PING. SCARD.; apud Ramusios PINELL.; Ateste in domo Contarena URS.; nunc in museo Estensi n. 35.

VIVIS · F *sic*
SEX · VETTIVS
FIDELIS
SIBI · ET · AXIAE · F · L
AMABILI
CONTVBERNALI

Contuli. Pingonius f. 235; Scardeonius p. 68; Ramusius cod. Marc. n. 39; Pinellius cod. Ambr. C 61 inf. f. 41'; Grut. 1000, 7 e Scardeonio et Pinelli schedis; Pignoria in em. ms. ad Grut.; Ursatus 1652 p. 255; Ant. Angelieri Este 1743 p. 17; Orti *sopra lap. scop. in Verona* 1825 (Veronae 1825) p. 20; Furlanettus Est. p. 123, Pat. p. 265 n. 287.

3061 Patavii rep. a. 1835 et inlata in museum.

T · VSTTIVS · T · F
TERTIVS · VIVO
FECIT · SIBI · ET
VOLVMNIAE
F · FESTAI · VX
ET · C · PACCIC
FABIA

Contuli. Furlanettus Est. p. 66, Pat. p. 298 n. 339 tab. 53.

1 fin. T · L lapis non admittit.

3062 Patavii in lavacro monialium S. Benedicti in gradibus.

VETTIA · L · p. C · L
CLARA
TSSTAMENTO
FISRI · IVSSIT
SIBI · SVISQVE

Servavit Scardeonius p. 76. Inde Grut. 1000, 5; Ursatus 1652 p. 303; Furlanettus p. 408 n. 542.

1 L · F · C · L traditur.

3063 Patavii in aedibus Bassaniis PING. SCARD. URS. Nunc in museo.

VETVRIA · PRIMIGENIA
TI · VETVRI · FVSCI · LIBERTA
ANNORVM · XXIII
HIC · SITA · EST
C · SYNAECIO · APRILI

Contuli. Pingonius f. 230'; Scardeonius p. 69 (inde Grut. 957, 10); Ligorius ms. Taur. 13; Ursatus 1652 p. 55 aere expressit; Furlanettus p. 409 n. 543 tab. 37.

5 versus videtur postea adiectus esse.

3064 Patavii rep. a. 1727 in aedibus Cierae *agli Eremitani* et illata in academiam, ubi extat.

V · F
M · VIBIVS · M · L
CORINTVS
SIBI · ET · HEDIAE
Ɔ · LIB · PHILETINI
IN FR · P · R ·
RETR · P · XXVII

Contuli. Inscr. acad.; Furlanettus Est. p. 127, Pat. p. 315 adhibitis schedis Polcastri.

3065 Patavii apud Ramusios, deinde apud Contarenos PINELLI. Ateste apud eosdem GUD. Nunc in museo Estensi n. 28.

D M
VIPSANIO
FIRMO · DEF
ANN · III · VIPSAN ·
LONGINVS · ET ·
IVLIA · FAVSTINA
PARENTES FILIO
INFELICISSIMO

Contuli. Ramusius cod. Marc. n. 20; Pinelli cod. Ambr. C 61 inf. f. 40' et apud Grut. 715, 7; Gudius in adn. ad Grut. ed 2; Ant. Angelieri Este 1743 p. 16 (em. Antibabarus p. VII); Furlanettus Est. p. 110, Pat. p. 239 n. 244.

7. 8, quae dantur inclinatis, hodie desunt.

3066 Patavii apud Franc. Quirinium SCARD. 69. — Strà apud Danielem Veturium SCARD. 65. Haec indicatio si vera esset, apud Pingonium titulus non desideraretur.

D · M
C · VIRIO
STSFHANO
VENERATA
LIB · PATRONO
B · M

Scardeonius dat bis, p. 65 descriptam sibi, ut ait, a Pingonio, apud quem non reperitur, et p. 69. Inde Grut. 958, 2; Furlanettus p. 338 n. 400.

Vv. aliter divisit Scard. 69. — 4 VERTA Scard. 69.

3067 Patavii rep. in Prato vallis in puteo Fichettiano, deinde Brusegnanae in aedibus Barthol. Fichetti.

L · S · Q · VITO
RI · Q · F · IN
FRONTE · P
V · RETRO
P · IV
V · S · ET · R · PO

Servavit Ursatus ms. et 1652 p. 290, cui dedit Barth. Fichettus. Inde Reines. 17, 134; Salomoni 1696 p. 25; Furlanettus p. 410 n. 545.

3068 Patavii in aedibus Ramusii PINELLI (ms.), apud Contarenos IDEM (Grut.).

D · M
VLP · PROBL
LAE C · IVL · EV
TYCHES
COIVGI POS
B · M

Ramusius cod. Marc. 22 (inde per Pinellium Grut. 1001, 14); Pinelli cod. Ambros. C 61 inf. f. 13; Pignoria in add. ms. ad Grut. Ex Grutero Furlanettus p. 297 n. 338.

2 PROB-L Ram.

3069 Patavii MAN. apud Bassanios PING. URS. Nunc in museo publico.

LOC
C VOLVMN
C L · PRIVATI

Contuli. Manutius cod. Vat. 5248 f. 2; Pingonius f. 231; Ligorius ms. Taur. 13; Ursatus 1652 p. 70 pessime (inde Reines. 17, 137); Furlanettus Est. p. 65, Pat. p. 410 n. 546 tab. 55.

3070 litteribus informibus in saxo rudi, Patavii apud Sert. Ursatum.

AGRAECAE
VOSINIAE

Ursatus 1652 p. 211 aere expressit. Inde Furlanettus p. 429 n. 590.

2 VOSINIA Urs.

3071 in vico prope Patavium rep. m. Sept. 1832.

VOSSINIAI · C · F · QV
ETAE
CAECILIAI · C · F · POSTV
ARMINI

Furlanettus ms. et ed. p. 444 n. 653.

Schedas secutus sum; in ed. est VOSSINIAE et CAECILIAE hiatusque indicantur 2 in. 4 in.

3072 ex Buvolenta agri Patavini Ioannes Marchanova portare fecit et dono dedit d. Archoano de Buzacarinis, in cuius domo est Paduae MARCANOVA similiterque ANTIQUI RELIQUI. In domo Hannibalis de Bassano IUC. Apud aedes Hieronymi, nunc Francisci Quirini ad vicum omnium sanctorum PING. SCARD. Deinde in hortis Rhamnusianis RAMUSIUS, PINELLI. Ateste in domo Contarena URS. Nunc Ateste in museo publico. — De Dalmatica origine cogitavit FURLANETTUS non recte.

INFERENDI IN EA AREA *HVMAN*
SEPELIVNDI IVR POT*ESTASQ · ESTO*
ET HVIC AREAE QVAM *EGO DEFINII*
ET A FRONTE MACERIA*E DVXI ET TITVL*
POSVI VLTRA EAM AR*EAM ET*
MACERIAM IN FRON*TE IN AGRO*
VERSVS LATE PED X RETR*O PROPE AD*
CANARETVM HVIC AREA*E CEDIT IN*
QVA PEDATVRA NEQVE H*VMARI NEQ*
TVMVLVM FIERI VOLO VT H*ABEAT*
EA AREA ET A LATERE AC*CESSVM*
RVVM

Contuli quod superest. Habent Marcanova cod. Bern. n. 663, cod. Mat. f. 161' Pat. 54 (inde Scardeonius p. 62); Felicianus Pat. 18; Ferrarinus cod. Trai. f. 47', cod. Reg. Pat. n. 18; Redianus Pat. 46; Gudianus cod. 253 f. 17; Lilius f. 54'; Iucundus Pat. 1; Petrus Sabinus cod. Marcian. f. 235; Riccardianus 996 f. 31; Pomp. Laetus cod. Vat. 3311 f. 180; Sieder cod. Mutin. f. 46; Ioh. Bembus cod. Monac. f. 75; Winghe cod. Bruxell. 1 f. 72; Sanutus f. 54; Alciatus Fene f. 62; Choler f. 96; Apianus 335, 4 (ex eo et Scardeonio Grut. 896, 14); Manutius orth. 276, 1 omnino ex Scardeonio; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 48'; Ligorius ms. Taur. 13, hi omnes eodem exemplo. Denuo ex lapide Pingonius ms. Fractam ut nunc est viderunt Pinelli cod. Ambr. C 61 inf. f. 51 et D 199 f. IIII; Ramusius ad Scardeonium p. 62 et in libris Marc. 38, Barb. 18; Ursatus 1652 p. 274 (inde Alessi p. 345); Furlanettus Est. p. 62, Pat. p. 414 n. 551.

Quae hodie desunt, viderunt Antiquus et Pingonius, defuerunt iam tempore Ramusii et Pinelli; 'dimidiatum lapidem' quod dicunt Redianus et Pingonius, 'fragmentum' Iucundus, referendum est ad partem superiorem olim abruptam. — Variam lectionem dabo Marcanovae (Bern.), Feliciani, Rediani, Gudiani, Lilii, Iucundi, Pingonii. — 1 om. omnes, nisi quod supra IIN v. 2 habet LAVS Pingon. — 2 HVMAIO Ping., HVMAND Marc., HVMANDI reliqui. — 3 SEPELIENDI Red. Gud. Felic. Iuc., SEPELLIENDI Lil. — POTESTASQVE Marc. — 4 VT pro ET Iuc. — DIFINII Red. Iuc., DIFFINIO Fel. Lil. — 5 MACERIES Marc., MARCERIAE Red. — 6 spatium vacuum ante ET indicat Ping. — 7 MACERIEM Marc. — 8 VERVS Gud. — LACTE Marc. — VSQ Red. Fel. — 9 ARAE Marc. — 10 NEQVE] NEQ Fel., NISI Lil. — NEQ] NEQVE Marc. Fel. Iuc., NISI Lil. — 11 VI pro VT Marc. — 12 ET A LATERE reliqui, ET AGRO FACERE Marc., ET A TERGO ET A LATERE sua interpolatione Scardeonius Marcanovam exscribens.

3073 in villa Apponi [= Abano] in ecclesia S. Laurentii.

L · I · F
P I M I
R I R I
VNDAE
T · P

Redianus Pat. 61 (inde Gud. 336, 16).

Versuum divisio mea est.

3074 in villa *la Rosa* [mihi ignota] agri Patavini in fundo dominorum Compostella rep. bipertita et evanida.

Q·NYΓPΩ....C
ΩNΓIΩS...N
P.....L....Θ
CAI......FIL
T · F · I

Novelle Fiorentine 1745, 40.

3075 Patavii ante ostium S. Iustinae.

ONIVS
CES
V · F ·
ET · Q · L
VXORI
OMENO
VXORI · SVAE
ET · P · XXXX

Redianus Pat. 101; Sanutus f. 55'.

Vv. divisio plane incerta. — 6 fin. add. NO San.

3076 Patavii in domo domini Alexandri [Bassani].

PANONA

Cod. Gudianus 253 f. 16', ubi huic adhaesit titulus n. 2980.

3077 Patavii humi in stabulo Centonis (sic) SCARD.

FAFIFIVS · Q · F
FEXEIVS · VIVOS
FECIT · SIBI · ET · SVIS
IN·FRONTE·PEDES·XXX
RETRO · P · V

Servavit Scardeonius p. 76. Inde Grut. 912, 11; Ursatus 1652 p. 315; Furlanettus p. 375 n. 472.

3078 Limenae ad pontem.

IAF C
. . . . NTA
. . . IBI ET
. . VINO . . . XIT .
. . D . C . . C . . . IAN . LI .

Salomoni 1696 p. 229 (inde Furlanettus p. 438 n. 625).

3079 (Patavii) in turri D. Iustinae ubi carcer habetur inverse posita.

SESTILANO
. . . DATANO

Ursatus ms.

3080 Patavii.

P · ACII
LOCVS
IN · FRO
PEDES · XV
INTRO·P·XX

Mur. 1621, 9 ab Octavio Bocchio Veneto (inde Furlanettus p. 343 n. 409).

Vereor ne error admissus sit in loco; hanc enim solam Patavinam Muratorius habet a Bocchio neque Patavinorum auctorum quicquam novit. Denique v. 1 certe corruptus est.

3081 Patavii in S. Iustinae PING.; apud Alex. Bassanium SCARD.

MOSISSIMI
TOXIS
ECVMIS

Pingonius f. 232'; Scardeonius p. 74.

Non adfirmo aetatis Romanae esse.

3082 rep. Patavii a. 1839 in burgo S. Crucis in aedibus Papadopoli, nunc in museo.

ENI · L · F
· LOCO
ATERNO ·
N·FRONT·P·XXIIII
RETRO · P · XX
A · P · XX · INTROSVS
PEDES · DECEM · SEXS
QVOQVE · VERSVS

Contuli. Furlanettus p. 415 n. 554 tab. 57.

6 fin. spatium vacat. Sepulcri formam puto fuisse hanc:

3083 epistylii pars, rep. Patavii cum diruta est ecclesia S. Iacobi, extat in museo.

NVCIA · SE

Contuli. Furlanettus p. 478 n. 776 tab. 76.

3084 litteris olim aere expletis. Patavii in museo.

NVARII

Descripsi; fortasse aetatis recentioris.

3085 — 3087 Montegrotti fragmenta.

3085 M / I · PE / · M

3086 PRA

3087 I · H

Furlanettus in add. ms. ab amico.

3088 Montegrotti ad balneas.

. N · M .
AE · DAN
S · P · F · LAI

Furlanettus in add. ms. ab amico.

3089 rep. Patavii, dum instauratur coenobium S. Iustinae et diruitur paries antiquus.

CIXCI · D · M · H · N · S

Cavacius historia coenobii S. Iustinae (Venetiis 1606) p. 56. Inde Ursatus 1652 p. 296.

3090 Patavii in aedibus Guidonum.

. . . .
. . . .
. . . .
IN·F·P·X·RETR·P·XXIII
H·M·H·N·S

Ursatus 1652 p. 130 (inde Furlanettus p. 447 n. 665).

3091 Patavii rep., dum via publica reficitur, extat in academia.

INI
P · XI · RET
ET · IN · PAR
POSTER
XIII

Contuli. Inscr. acad.; Furlanettus p. 447 n. 670.

3092 Patavii apud Bassanios URS. Nunc in museo publico.

IN · F · P ·
XIII · IN
AG·P·XXX

Contuli. Ursatus 1652 p. 70; Furlanettus tab. 55 (in ipso opere deest).

3093 Patavii in fundamentis campanilis S. Fuminae.

IN · FR · P · XX

Sanutus f. 56.

3094 in villa Apponi [Abano] extra ecclesiam S. Laurentii.

LOCVS · SEP
IN · F · P · XXX
RET · P · XX

Redianus Pat. 62 (inde Gud. 336, 15).

3095 in angustiore idque cavato lapide MAN. Patavii in domo cuiusdam civis RED.; in horto aedium Torquati Bembi Petri f. Sp. in canali PING.; in horto Bembino MAN.

L · M · IN · FR · P·XXX
IN · AGR · P · XXI

Redianus Pat. 32; Pingonius f. 228; Manutius cod. Vat. 5237 f. 226.

Vv. non divisit Red.

3096 in campanili villae Selvazani extra Paduam ad quartum lapidem SAN. similiterque SAL.

IN·FRONT·P·XXXVII
RETRO · P · XXXVII

Sanutus f. 58'; Salomoni 1696 p. 198.

P·XXX . . . RETRO·P·XXXVIII (rel. nm.) Sal.

3097 Patavii.

IN · FR · P · XXXVIII · R · P · XXIIX

Hier. Bononius syll. f. 47'; codex Olivae hunc titulum adnectit alteri n. 2829.

Sic Bon.; INFRA · P · XXVIII · R · P · XXVIIX V P codex Olivae.

3098 Patavii ad S. Andream.

/ / / / /
IN · F · P · XL
R · P · XL

Sanutus f. 56.

3099 Patavii in museo publico.

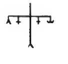
IN · FR
P · XL

Contuli. Farlanettus tab. 55 (in opere desideratur).

3100 Patavii in ecclesia S. Iustinae ANT. et RELIQUI; qua ad sacellum S. Prosdocimi pergitur in pariete add. URS. Ibidem adhuc.

in columna
intra coronam:
† OPILIO · VC ·
ET · INL · P · P · ADQ
PATRICIVS · HANC
BASILICAM · VEL · ORA
TORIVM · IN HONORE ·
sic SCA · E · IVSTINAE · MAR
TYRIS · A FVNDAMENTIS
COEPTAM · DEO · IV
VANTE · PERFE
† CIT †

Contuli. Antiqui exemplum habent Marcanova cod. Bern. n. 380, cod. Mat. f. 158 Pat. 19 (inde Ferrarinus cod. Reg. Pat. 52; Pingonius f. 232'; Scardeonius p. 267) et Sanutus f. 55'. Denuo ex lapide Laur. Schradaeus mon. Ital. (1592) f. 17; Pinelli cod. Ambros. D 199 inf. f. 17, qui accurate delineavit; Pignoria in add. ms. ad Gruterum missis; Tomasinus urbis Pat. inscr. sacrae et prophanae (Patavii 1649) p. 408 eodemque exemplo Ursatus 1652 p. 12 et 1678 p. 136, qui aere expresserunt (inde opinor Salmoni 1701 p. 425).

XXXV. VICETIA *(Vicenza)*. *Tribu Menenia.*

De auctoribus titulorum Vicetinorum haec repperimus.

I. Vicetinae inscriptiones in Cyriaci commentariorum reliquiis reperiuntur nullae; sed in corporibus saeculi XV extat sylloge epigrammatum Vicetinorum eadem fere apud omnes, quae potest proficisci a Cyriaco, nobis dicitur ANTIQUI, exigenda autem est ut similes maxime ad Marcanovae librum Bernensem, Feliciani Venetum, Redianum. Videntur tamen praeter communia haec singuli fere auctores quiddam adiecisse aliunde acceptum. Ita Marcanova in Bernensi libro habet postea adiectos genuinum unum n. 3140, alterum falsum n. 341* Palaemonis grammatici, quae fraus antiquissima redit apud reliquos auctores excepto uno Rediano; Felicianus praeter falsum n. 342*, quem Vicetinis inseruit de suo, in Marciano libro postea adscripsit titulos duos 3108. 3157 aliunde opinor acceptos; Marcanova in Mutinensi libro praeter duo epigrammata ex Feliciano adiecta tertium habet n. 3187*a* aliunde non notum; solus Redianus habet n. 3117; solus Ferrarinus n. 3106; solus Iucundus n. 3172; solus Sanutus n. 3210. Neque mirum id in oppido, quod qui corpora ea compilarunt plerique certe ipsi adierunt. Praetermisimus Alciati librum Feanum, utpote qui Vicetina propria nulla habeat; item quae accesserunt in Iucundi codice Cicogniano 2704 petita omnino ex Feliciano.

II. Auctor is a quo veniunt Vicetina METELLI cod. Vat. 6034 f. 17' (communicata deinde a Metello cum Grutero) et PANVINII († 1569) cod. Vat. 6035. 6036, quae eadem sunt, titulos Vicetinos excepisse videtur ex ipsis saxis diligentissime, etiam versibus recte divisis; certe ex Vicetinis Antiqui in hanc syllogen nihil transiit.

III. Adscripta ad CODICEM SEMINARII PATAVINI n. 180 f. 183—191 quae habentur 'epitaphia civitatis Vincentiae et quae in agro ipsius reperiuntur', ea sylloge cum comprehendat etiam Vicetina Antiqui vulgaria, in universum ut extant apud Marcanovam Mutinensem eodemque pleramque ordine, accesserunt alia maxime in principio et in fine quae non habet Antiquus non inutilia. Versuum tamen divisio nulla obtinet et in universum sylloge ut a praecedente plane diversa ita ei multo inferior est. Mihi auctor eius videtur esse IULIUS BARBARANUS († 1570; cf. Calvi *Bibl. Vic.* 5, 136. 6, 136 et Franc. Barbarani *hist. eccl. di Vicenza* 3, 318), de cuius commentariolo inscripto 'Vicetiae monumenta' edito a. 1566 vide ad n. 343*, ubi ostendi ad eum auctorem redire fraudes Arcignanenses in hac sylloge primum comparentes.

IV. LIGORIUS praeter Vicetina ea quae finxit quaeque habemus alia in Taurinensibus voluminibus, alia in Ursinianis a Gutenstenio cum Grutero communicatis (si quidem vere Ligorii haec sunt nec falsarii posterioris Ligorianis usi), in illis posuit complura genuina a falsis facile secernenda, quorum pleraque certe redeunt ad duo corpora de quibus modo exposuimus. Nam usurpasse eum quoque syllogen eam, quam habemus apud Metellum et Panvinium, efficitur praesertim inde quod in n. 3189 lectio interpolata L · PVBLICIVS pro PVBLICII reperitur tam apud Metellum quam apud Ligorium; item copiam ei fuisse Barbarani syllogae colligitur cum inde, quod falsi tituli Arcignanenses n. 343*. 344* etiam apud Ligorium leguntur, tum ex lectionibus AVRELIANVS pro CORNELIANVS n. 3106 et FILIVS n. 3145 fin. et in Patavino libro et apud Ligorium repertis. Habet tamen etiam propria et genuina, ut n. 2516. 3123, ut probabile sit syllogarum illarum vel certe alterius utrius exemplum eum nactum esse nostris plenius, interdum etiam emendatius (n. 3118. 3182).

V. Bernardinus TRINAGIUS edidit 'veteres Vicentinae urbis atque agri inscriptiones' (Vicentiae 1577. 4 foll. 31 non numeratis), adhibitis ut apparet schedis Barbarani; nam apud eum quoque legitur una certe ex interpolationibus a Barbarano primum propositis n. 3106 deestque item tituli Constantini inter miliarios infra referendi v. 3 apud utrumque ediditque primus Trinagius Arcignanensem alteram falsam n. 344*, quam ipse recte condemnat, ut alteram n. 343* magis sprevisse videatur quam non novisse. Ex eodem Barbarano Trinagius trahere potuit etiam titulos quos refert profectos ex sylloge Antiqui. Sed sine dubio alia nec pauca ipse addidit ex saxis oppidum agrumque perlustrans. Exempla non optima sunt, versuum divisio non semper observata. Librum minime frequentem posteriores plus iusto neglexerunt; ego exemplum adhibui bibliothecae Marcianae, quod habet additamenta quaedam manu scripta non magni momenti.

VI. MANUTIUS cod. Vat. 5237 f. 102—110 et denuo paucis mutatis additisque f. 426—428 quae habet Vicetina (quorum exigua pars redit in codice altero Vat. 5249 f. 40), proxime accedunt ad Triganiana, sed ubi inde discedunt, Manutiana magis emendata esse reperiuntur.

VII. Iacobus Marzari in libro *la historia di Vicenza* (Venetiis 1591. 4. pp. 214) inscriptiones fere omnes repetivit ex Trinagio. Ego ad ea sola attendi quae ad Trinagium addidit.

VIII. Inter Peiresciana codicis Parisini Lat. 6012 extat commentarius anonymi cuiusdam Itali f. 149—158 inscriptus *epitafia diversa antiqua per me in variis locis visa*, in quo praeter Mutinensia Ravennatia Ferrariensia aliaque vicinarum regionum continentur etiam Vicetina quaedam ex ipsis lapidibus non indiligenter excepta verarum ordine servato.

IX. Silvester Castellini († 1630; cf. Calvi biblioth. Vicet. 6, 61 sq.) quos scripsit commentarios rerum Vicetinarum (*storia della città di Vicenza*) ad ipsum usque mortis annum 1630, nuper editi sunt Vicetiae 1783—1822 (voll. 1—14. 8), sed ita, ut in inscriptionibus ei editioni nulla fides sit; nam adhibito manuscripto autographo, quod servat Gonzatius (F. 3. 45), intellexi plura omissa esse, alia mutata non socordia editoris solum (ut versus continuantur in ed. contra cod.), sed etiam studio et opera eius. Ceterum Castellinius etiam genuinus parum iuvat; nam totus fere (et in codice quidem multo magis quam in editione) pendet ex Trinagio etiam notulis eius interdum simul descriptis, neque adhibendus est nisi in titulis non multis, quos ad Trinagium addidit, usus fortasse exemplo eius cum supplemento scripto; nam ipsum lapides investigavisse vix crediderim. Caldognum certe non novit et videtur hanc commentariorum partem ante exarasse quam Caldogni sylloge facta est, de cuius emendationibus ad Castellinium adscriptis agetur infra. Ego codice per paucas horas usus potiora tantum enotavi, nec perpetuo eum cito; sed quae sunt vere utilia non praeteriisse me puto.

X. Comitis Nicolai Caldogno syllogae inscriptionum Vicetinarum duos habui codices scriptos manu ipsius ambos ambosque hodie adservatos in praeclara bibliotheca canonici Vicetini marchionis Gonzati (F. 3. 21. 22), qui liberaliter permisit, ut Patavii ubi tum degebam eos excuterem. Uterque cum indice careat, esse Caldogni vel inde dominus librorum intellexit, quod titulos quosdam in aedibus suis adservari dicit auctor, quos constat fuisse in Caldognianis. Nicolai autem Caldogni esse, cum Francisco eos attribuisset Maccà (*stor. del terr. Vic.* 12, 1, 94), demonstravit Vincentius Gonzati in commentariis ms. de Vicetinis auctoribus, quos mihi exhibuit filius, allata epistula a comite Nicolao Caldogno a. 1627 Oct. 1 scripta ad Aemilium Gualdum (*lettere d'uomini illustri, che fiorirono nel principio del secolo XVI.* Venetiis 1744. 8. p. 486) titulos Vicetinos cum tribu Menenia ita enumerante, ut qui eam scripsit, eum syllogen talem, qualis est Caldogniana, ante oculos appareat habuisse. Annum quamquam auctor non adscripsit, tamen quod in priore recensione p. 58 nummi a se adservati meminit reperti in ponte S. Michaelis a. 1622, in posteriore ad inscr. n. 76 donationis cuiusdam factae a. 1625, satis declarant eo circiter tempore eum scripsisse idque reliqua omnia indicia plane confirmant. Ex iis qui ante eum titulos ediderunt duos tantum adhibuit Trinagium et Gruterum. Praeterea titulos quosdam (e. c. n. 3128. 3177), quos neque ipse vidit nec rettulit ex libris editis, sumpsit aut a Castellinio aut quod magis crediderim a Castellinii auctore. Ipsum quoque codicem Castellinianum eum, de quo supra diximus, in inscriptionibus perpetuo emendatum esse adiectis item supplementis ab eodem Caldogno mihi constitit cum propter scripturae similitudinem tum quod lectiones omnino eaedem sunt; quas emendationes utpote petitas ex codice superstite omisi. De occasione scribendi sic exponit Caldognus in syllogae praefatione: *Essendomi venuto alle mani un libretto delle inscrittioni antique della nostra cita di Vicenza et suo distreto di M. Bernardino Trinagio . . . . . et essendomi convenuto li anni passati cavalcare per tutto il Vicentino in servitio publico, mi compiaque di portarlo sempre meco per incontrare queste inscrittioni stampate con li originali posti nelli sui proprj marmi, come feci anco quelle nella cita. Et havendo trovato molta diferenza tra quelle stampate et le originali . . . . mi ha parso non esser male dare di novo queste inscrittioni come stanno veramente.* Tenuitque quod promisit; nam sylloge proponit inscriptiones quatenus fieri tum potuit ad ipsos lapides recognitas scite et religiose, versibus recte divisis, hiatibus indicatis, nexibus expressis deperditas denique ab iis quos Caldognus vidit diligentissime distinctas, ut omnino talis sit, qualem saepe exoptamus, raro reperimus inter municipales. Ex codicibus duobus posterior longe praestat et numero titulorum et exemplorum praestantia; adhibui tamen etiam priorem perpetuo et si quid haberet proprium adnotavi. Sylloge hac qui post Caldognum venerunt omnes usos esse vel ipsa vel per alias syllogas inde compilatas mox videbimus; citavit eam Schio p. 6. 99. 125 et alibi passim.

XI. Franciscus Barbarano de mirona (1591—1656; cf. Calvi *bibl. Vic.* 6, 135) in *historia ecclesiastica di Vicenza* (ed. Vicetiae 4. lib. I 1649, lib. II 1652, lib. III 1653, lib. IV 1760, lib. V 1761, lib. VI 1762; quattuor ultimos libros ms. servat Gonzatius F. 6. 24—30) fere totus pendet ex Caldogno, nisi quod quaedam de annis effossionum maxime adscripsit, quibus et ipsis non magnam fidem praestiterim. Auctoris minime boni imperiti et insciti codicem scriptum excutere operae pretium visum non est, quamquam et hic quaedam tacite adiecta mutatave esse ab editore apparet ex iis quae notavi ad n. 3203. Eiusdem Barbarani *annali della città, territorio e diocesi di Vicenza* scr. a. 1651 qui servantur scripti manu Gonzatii patris in bibliotheca Gonzatiana, examinatos omisi, cum in epigraphicis certe non habeant nisi vulgaria et aliunde satis nota.

XII. Ioh. Baptista Ferretus Vicetinus monachus Cassinensis (1639—1682?; cf. Calvi *bibl. Vic.* 6, 185) is ipse, a quo habemus *Musas lapidarias* (Veronae 1672 fol.), etiam patriarum inscriptionum syllogen scriptam reliquit sic inscriptam: *le vestigie conservate, cioè delle memorie antiche di Vicenza colle loro dilucidazioni.* Liber autographus fuit primum in bibliotheca monasterii S. Felicis, ubi vitam exegerat auctor; inde venit in aedes Malacarne, postea ex dono Francisci Malacarne ad Gonzatium, qui mihi una cum Caldogniano utendum concessit. At exiguam utilitatem libellus habet descriptus totus ex Caldogniano et eius quidem recensione priore, ut ipsius ordinis Caldogniani multa vestigia adsint apud Ferrettium. Omissis igitur examine facto iis quae ex Caldogno sumpsit ea tantum adhibui, quae Ferretus propria haberet, desumpta fere ex museo Gualdiorum. — Ferretiana alia repperi Patavii inter schedas Ursati (v. p. 266) cum Gualdiana illa tam Vicetina alia. In Gualdianis Ferretus in Patavinis schedis diligentius distinxit, quam fecit in sylloge, quos titulos secum Vicetiam attulerit Gualdus Patavio quosque ibi adquisierit postea. Reliqua in schedas Patavinas relata cum intellexissem petita esse ex sylloge, examinata omisi duobus titulis exceptis repertis a. 1668 et 1669 post syllogen absolutam.

XIII. Io. Martii Cerchiarii (1641—1712; Calvi *bibl. Vic.* 6, 221) 'marmora Berica sive antiquitates urbis et agri Vicentini expositae suisque iconibus ornatae' (ms. bibl. publicae Vicetinae sive Bertolianae J. I. 7. 12 fol. foll. 365) coepta circa finem saec. XVII (nam 'exacto saeculo Trinagii librum evulgatum esse praefatio ait et index episcoporum Vicetinorum f. 113 finit in Rubino creato a. 1690), absoluta principio saec. XVIII (nam postea adiectus ibidem est successor Rubini creatus a. 1702) pendent et ipsa praecipue ex sylloge Caldogniana, nec satis distinguit auctor quid viderit quidve ex libris adsciverit, commentariis maxime intentus non minus copiosis quam indoctis, ut huius quoque libri utilitas concludatur fere in additione titulorum post Caldognum repertorum. Exempla minime bona sunt. — Sylloge quae est in codice Vaticano Ottoboniano 1266 saec. XVIII inscripta: '*iscrizioni Vicentine raccolte l'anno* 1715' excerpta est ex Cerchiariana neque quicquam proprium habet; itaque quamquam descriptam habui, tamen omisi. Item omisi quae in schedis bibliothecae municipalis Veronensis $\frac{\text{CCIX}}{1}$ 1 spectant ad Vicetiam et ipsa ducta ex Cerchiario.

XIV. Arnaldus Tornierius (1739—1829) ab a. inde 1778 inscriptiones per oppidum agrumque sparsas in domum suam comportavit primus; nam Gualdii fratres quae collegerant saec. XVII ineunte, ea quamquam Vicetiae remanserunt, tamen origine maiore ex parte aut Patavina sunt aut etiam urbana. Tornierius quae collegit, ex domo eius nuper translata sunt una cum reliqua Tornierii hereditate in domum Orgian; qua de translatione semel monuisse sufficiet, ut scias titulos musei Tornieriani

hodie quaerendos esse in domo Orgiana. — Quod ad scripta eius attinet, adhibui cum fructu ephemeridem eius, quae ab a. 1767 pervenit ad a. 1822 (*memorie di Vicenza*, ms. bibl. publ. Vicetinae J. 3. 5. 15—23), meа causa diligentissime excussam a directore lycei Vicetini Bartholomaeo Bressan, ubi optimo consilio inter alia quidquid de inscriptionibus patriis sibi innotesceret statim adnotavit. Item schedas eius epigraphicas heredes eius mihi exhibuerunt, inter quas erat editioni parata musei explicatio (*raccolta di lapidi antiche possedute e spiegate dal Conte Arnaldo Arnaldi Primo Tornieri negli anni* 1796. 1797. 1798), quam prodire voluit cum tabulis delineatis suo iussu a. 1792 ab Ioh. Sbizzego (Facciolius mus. lap. Vic. 2, 38), sed non edidit nisi in appendice ad primum volumen Castellinii (1783) titulorum ab eo relatorum et eo tempore servatorum apud se indicem. Ceterum schedae hae post ephemeridem excussam nihil attulerunt, quod me adiuvaret.

XV. Ioh. Thomas Facciolius in museo lapidario Vicentino (Vicetiae 4. I a. 1776. II a. 1803. III a. 1804) etiam antiquis titulis locum dedit, nec plane spernenda sunt quae collegit, quamquam praeter musei Tornieriani, quale tum fuit, lapidum elenchum vol. 2 p. 39—42 parum adiuverunt. Versus auctor numquam separavit. Quae vel ipse ait vel aliunde constat ex libris repetita esse, maxime ex Trinagio, praetermisi.

XVI. Gaetanus Hieronymus Maccà in libris quos scripsit: *dell' origine della città di Vicenza* (Vicetiae 1783. 8. pp. 73); *dell' estensione antica del territorio Vicentino* (Vicetiae 1793. 8. pp. 241); *storia del territorio Vicentino* (Caldogni 1812—1816 tom. I—XIV. 8); *raccolta delle iscrizioni sacre gentilesche di Vicenza* (Vicetiae 1822. 8. pp. 71) etiam lapides Romanos proposuit complures, maiore cura et diligentia usus quam plerique qui talibus studiis incumbunt.

XVII. Iohannes de Schio in libro *le antiche iscrizioni che furono trovate in Vicenza e che vi sono* (Bassani 1850. 4. pp. 128 tabb. 21) vestigia fere legens Tornierii quod ille facere instituit nec perfecit, ut lapides Vicetiae superstites ederet tabulis incisos, id praestitit; sed exempla neque incisa neque impressa satis perite facta sunt. Melius meruit auctor eo quod item ad exemplum Tornierii lapides per hos annos repertos in agro Vicetino ibi in domo sua exposuit.

Vicetia forma vel inde derivatae reperiuntur ut in titulis plurimis optimisque (v. n. 2490 Atestinum, n. 3401 Veronensem, I. R. N. n. 4234 Suessanum, item hic n. 3113. 3114) ita in optimis quibusque libris (scilicet, certe si sequamur auctoritates potiores, Ciceronis ad div. 11, 19; Strabonis 5, 1, 8 p. 214; Plinii h. n. 3, 19, 130. 132. 6, 34, 218; Plinii ep. 5, 4. 13; Taciti hist. 3, 8; Suetonii gramm. 23 certe secundum libros Hieronymianos). E contrario *Vicentia* non legitur nisi in titulo non optimae aetatis Bovianensi I. R. N. n. 4990 et apud auctores, quantum repperi, hos: Iustinum 20, 5, 8; Ptolemaeum 3, 1, 30 (ubi libri Οὐικετία) praeterea in itinerariis omnibus (Ant. p. 128, Hier. p. 559, Peutieg., quamquam quod est apud Ravennatem 4, 30 *Venetia* hic quoque ad alteram formam ducit); quam ob rem ita statuendum erit pristinam indigenarum formam illam fuisse, quam aetate labente Romani similitudine ducti vocabulorum Latine formatorum, qualia sunt Placentia Potentia adeoque Vincentia (v. vol. 3 n. 3773), inserta littera corruperint. — Vicetia oppidum Venetorum secundum auctores potiores Plinium 3, 19, 130 et Ptolemaeum 3, 1, 30 (nam Iustinus 20, 5, 8 refert inter oppida a Gallis condita) fere vices subiit easdem, quas subiisse vidimus urbem vicinam et magis splendidam Patavium; nam longe minus frequentem Vicetiam fuisse Patavio et Verona tum titulorum numerus declarat quam quas Vicetinis adscribit Tacitus hist. 3, 8 *modicas vires* (cf. Strab. 5, 1, 8 p. 214: Οὐικετία καὶ ἄλλαι τοιαῦται πολίχναι). Sine dubio simul cum Patavinis etiam Vicetini per legem Iuliam a. 709 ad civitatem pervenerunt commemorati primum in epistula D. Bruti ad Ciceronem paulo post scripta a. 711 (ad div. 11, 19). Municipii locum item ut Patavini et tum acceperunt et semper tenuerunt (Plinius l. c.; Tacitus l. c.; tituli infra n. 3111. 3137. 3139 addito supra citato Bovianensi). Fuerunt autem Vicetini sub quattuorviris, qui nominantur addita clausula *iure dicundo* n. 3102. 3108. 3135. 3137. 3141. 3142. 3149, nude n. 3122. 3129. 3132. 3133. 3134. 3136. 3148; *IIIIvirum aedilicia potestate* num recte efficias ex n. 3102, dubium est. Quaestor ne hic quidem reperitur; contra redit *adlectus aerario* n. 3137, de quo egimus p. 186. *Curatorem Vicetinorum* reperies in Veronensi n. 3401. *Pontifex* nominatur n. 3129. 3137, *sacerdos Isidis* vir in titulo Patavino n. 2806. Saepe mentio fit *sexvirum Augustalium* (n. 3120. 3121. 3126. 3128. 3131. 3140. 3152) sive *sexvirum* nude (n. 3127. 3138. 3139. 3143. 3145. 3146. 3147), qui omnes libertinae condicionis sunt; *Concordiales Augustales* item libertini qui nominantur n. 3130 utrum Patavii eum honorem acceperint an Vicetini in hoc quoque collegio instituendo Patavinos imitati sint, adhuc ignoratur. *Collegium centonariorum municipi Vicetini* habemus in titulis n. 3111. 3137. Tribum Vicetinorum fuisse Meneniam praeter titulos infra relatos confirmant alii externi, et Suessanus et Patavinus supra citati.

Agrum Vicetinorum cur protulerimus Patavium versus usque ad Montegaldam, supra p. 268 exposuimus. Item p. 240 dictum est, cur versus Ateste eum extenderimus ad Lobiam prope Lonigum et etiam paullo ultra. Veronam versus secuti sumus qui nunc sunt fines, cum tituli certe non obstent; nam Arzignanum Vicetinorum fuisse colligitur ex tribu titulorum ibi repertorum (n. 3179. 3207), ultra autem Vicetinae rei publicae indicia nulla amplius reperiuntur. Denique septentrionem versus dubitari non potest, quin Alpes eae, quae Athesis vallem a planitie Italiae superioris separant, item finem fecerint inter Tridentinos et Vicetinos; confirmantque id aliquatenus tituli reperti Schii et in vicis vicinis Piovene et Chiopan (n. 3106. 3129. 3137. 3187), cum magistratus ibi nominati satis conveniant cum forma rei publicae Vicetinae adeoque n. 3137 collegium Vicetinum diserte nominetur. Minus certi sunt fines Feltriam et Tarvisium versus; nos quamquam titulos repertos Marosticae et Bassani (n. 2086. 2088. 2101. 2107. 2108) non abiudicamus Vicetinis (vide quae adnotavi ad n. 3117), tamen cum attributio eorum minus certa sit, maluimus referre supra in capite XXVI, quo complexi sumus dubiae attributionis territorium circa Asolo oppidum quaquaversus.

3101 ara ornata. Vicentiae prope scalas odei DD. Felicis et Fortunati iam pridem defossum ex coenobii praesulis largitione in cuiusdam lapicidae manus venit; Georgius Farra archipresbyter Thienanensis in suae domus viridario reponendum mandavit a. 1690 CERCHIARI. Ibi frustra quaesivit MACCÀ. Nuper denuo prodiisse marmor et iam cerni Thienі in curia narrarunt mihi amici Vicetini.

A · A
MINISTROS
L · SAVFEIVS · C · F · SCA
VOTO

Cerchiari f. 13 (inde Maccà *iscr. sacre* p. 40; Schio p. 118).

A · A · cum in titulis Aponi repertis n. 2783—2790 significet *Aqua Aponi* vel similem formulam, hic quid subsit, non liquet.

3102 in villa Sovizo [Soizzo 5 m. p. a Vicetia] in pariete ecclesiae S. Danielis extrinsecus CALDOGNO similiterque RELIQUI. Inde translata Vicetiam in aedes Schio.

DIANAE
. . . ALONIVS · SECVNDINVS
IIII·VIR·I·D·A·P·V·S·LOC·D·D·D

Contuli. Habent Caldogno n. 4; Barbaranus 1, 30. 6, 194 (inde Mur. 34, 8; Orelli 3791); Faccioli 3, 252; Maccà *stor. del terr.* 9 (1814), 158 et *iscr. sacre* p. 56; Schio p. 38 tab. 8.

3 'A·P vix licet explicare *aedilicia potestate*, cum neque IIII vir iure dicundo simul aedilis esse possit neque in inscriptionibus votivis ordo honorum enuntiari soleat' Henzen ad Orellium.

3103 basis quadrata. Castagneri [Casterii LIG., Castaneti TRIN.] in ecclesia parochiali S. Georgii sub vasculo aquae lustralis fuit, donec a. 1785 transferretur Vicetiam in domum Tornieri.

FORTVNae
SATRIA·Q·F
PROCVLA
V·S·L·M

Contuli. Habent codex Patav. f. 188'; Ligorius ms. Taur. 18 (inde Gud. 50, 6); Trinagius F 4; Manutius cod. 5237 f. 107. 427' (inde Fabretti 697, 191 ex schedis Vaticanis); Castellini 1, 91; Caldogno n. 5; Tomasinus de donar. (1639) p. 220 (inde Reines. 1, 123); Barbaranus 1, 30. 6, 135; Cerchiari f. 32; Tornieri in ephem. 1785 Ian. 19; Faccioli 2, 40. 3, 31; Maccà *stor. del terr.* 4 (1813), 95 et *iscr. sacre* p. 50; Furlanettus lap. Pat. p. 38 n. 36 de lapide; Schio p. 39 tab. 6.

3104 Vicetiae *nelle case de' Mascarelli nella contrada S. Rocco ivi traportata dal palazzo della Signoria* CAST.; *trovata antiquamente nel palazo della ragione*, deinde apud Ioh. Bapt. Mascarellum ad S. Rochi, nunc *in la casa nostra in Carpagnon* CALDOGNO.

GENIO PRINCIPIS

Castellini ms. f. 88' (in ed. deest); Caldogno n. 8. Ab his Tomasinus de don. (1639) p. 220 et Schio p. 114.

Post GENIO puncta ponit Caldogno ms. I, spatium vacuum cum signo O idem ms. II.

3105 tabella aenea non magna, sed satis crassa, cum ansae vestigiis supra, scripta litteris extantibus. Rep. Montegaldae SCHIO nescio quo auctore. Vicetiae apud Angelum Calvi TORNIERI 1778; postea apud Tornierium SCHIO. Iam ibi in museo publico.

NEMESI · SACR
A · CONSIDIVS ·
M · F · Q · N · CAPI
TO · MIL · L · XXX ·
5 VLP · VIC · V · S ·

Contuli. Tornieri in ephem. 1778 Febr. 1; Faccioli 2 (1803), 42; Furlanettus Pat. p. 40 n. 39; Schio p. 41 tab. 9.

3106 ara parva. Scledi [Schio] in ecclesia S. Martini FERRAR.; *fori di Schio alla chiesa di S. Martino presso la porta di fori via, dove si vede anco tre pezzi di colonne di marmo finissimo et altre pietre pur di marmo* CALDOGNO; similiter RELIQUI. Inde translata est a. 1778 Vicetiam in domum Tornieri; antiquo loco exemplum remansit.

NYMPHIS LYMPHISQ
AVGVSTIS·OB REDITVM
AQVARVM
P · POMPONIVS
5 CORNELIANVS · C · I
VT · VOVIT

Contuli. Ex antiquis habet unus Ferrarinus in cod. Paris. f. 56' inter postea addita et cod. Reg. Vic. 15 (inde Mur. 87, 3 ex schedis Farnesiis et Capponiis, addita v. l. Ioh. Savorgnani qui vidit). Habent deinde cod. Patav. f. 188; Manutius cod. Vat. 5237 f. 108. 427'; Ligorius ms. Taur. 18; Trinagius F 2 (inde et ex Marzario Trinagii compilatore Barbaranus 1, 30. 6, 90; Don. 1, 107; Gud. 57, 6); Castellini 1, 91, hi quinque eodem exemplo. Aliunde Caldogno n. 6; Reines. 1, 188, cui descripsit Th. Bartholinus; Cerchiari f. 40; Maffei M. V. p. 79 emendavit (inde Donat. 48, 3); Tornieri in eph. 1778 Dec. 9 et apud Castellinium 1, 152; Faccioli 2, 40. 3, 292; Pezzo acc. *mon. ill. dei Cimbri* (Veronae 1785) 2, 19; Maccà *stor. del terr.* 11, 1 (1814), 210 et 11, 2, 196 et *iscr. sacre* p. 62; Venturi ms. et *storia di Verona* 1, 88 de visu; Orti *antico mon. delle Stelle* (1848) p. 12. 60. 65, ubi affertur lectio Furlanetti; Schio p. 39 tab. 6; Orelli 1637.

5 AVRELIANVS pro CORNELIANVS Man. Patav. Lig. Trin. Cast. et sic, sed ex em., Caldogno. — C·I'VT·VOVIT recte unus Furlan., C VT·VOVIT Maff. Vent. Schio (in textu), Q VT VOVIT Schio (tab.), C·F | VT·VOVIT Caldogno Reines. Maccà, C·F, C·VI·VOVIT Man. Patav. Ligor., C·F | VIB·C · VOVIT Trinag. Cast., COMMISIT·VT·VOVIT Ferrar., C·F. V·P . . . VOVIT Cerch., VT·VOVIT rel. om. Facc.

'*Dopo che le acque di S. Martino di Schio nello scorso secolo s' inaridirono repentinamente, e poi risorsero sino ad oggidì, si crede di sapere a qual accidente di simile fatto alluda quest' ara*'. Schio.

3107 basis quadrata. Extra Vicetiam in monasterio SS. Felicis et Fortunati nuper rep., dum sacristiae murus reficitur CALDOGNO; rep. esse a. 1611 scribit CAST., a. 1612 BARBAR. 1, 31 Mai. 1611 BARBAR. 5, superiore hieme traductam in porticum eius coenobii TOMASINUS (1639). Ex eo monasterio translata est a. 1808 in claustrum S. Iacobi TORNIERI, inde nuper in museum civicum.

VENERI
SACRVM
CASSIA·T·L·PSECHAS

Contuli. Habent Castellini 1, 90; Caldogno n. 3; Tomasinus de donariis (1639) p. 176; Reines. 1, 89 (inde Gud. 40, 1 ex schedis Reinesianis) ex Tomasino et a Bartholino; Barbaranus 1 (1649), 28 (inde Mur. 57, 8) et 5, 361; Cerchiari f. 23; Faccioli 2, 74; Tornieri in ephem. 1808 Ian. 11; Maccà *iscr. sacre* p. 46; Schio p. 36 tab. 6.

3108 Vicetiae apud S. Iacobum RED.; apud S. Crucem FELIC. 3; extra templum S. Pauli FELIC. 17. *Hora non si trova* CALDOGNO.

PETRONIVS · SATVRNINVS
IIII·VIR·I·D
V · S · L · M

Servavit Antiquus. Habent Felicianus Vic. n. 3 et rursus (in Marc. inter postea adiecta) n. 17 (inde Marcanova Mut. f. 166' Vic. 19; Ferrarinus cod. Trai. f. 39, cod. Reg. Vic. 4; Mur. 109, 13 ex schedis Valeriis et Capponiis); Redianus f. 74' Vic. 6 (inde Gud. 135, 7 et Donius app. 7 ex cod. ms.); cod. Pat. f. 186'; Ligorius ms. Taur. 18 ter (semel recte; deinde contaminatam cum aliis minoribus Antiqui; tertio loco interpolatam); Manutius cod. Vat. 5237 f. 104. 428'; Trinagius B 2 (inde Castellini 1, 82 et Caldogno n. 38 et Barbaranus 5, 366); Orelli 3829.

Vv. divisio mea est. — Titulum principio carere adnotat solus Red. — I·O·M·L·PETRONIVS·SATVRNINVS·IIII·VIR·I·D·ET·L·FABIVS·L·F·LYCAEVS IIIIV·ITER·F·C Ligorius tertio loco adsumpto titulo altero n. 3133.

3109 Vicetiae e regione turris Luscorum MAN.; apud Iulium Bonifacium TRIN.; *nel canton della casa di Francesco Bonifazio* [nunc comitum Ghellinorum in via Carpagnon CERCH.; nunc Guzan SCHIO] *di fori via* CALDOGNO.

neroNI·CLAVDIO druso
coS · IMP cos a. u. c. 745

Manutius cod. 5237 f. 107; Trinagius D 3; Caldogno n. 10 (inde omnino Cerchiari f. 107; ex hoc Schio p. 114).

Sic Trin. Cald., nisi quod 1 fin. hiatum celant; RONI CLAVDIO | IMPER | . . . . . Man., . . . NI CLAVDIO | IMP | C Cerch.

3110 Vicentiae in ecclesia S. Felicis ANT., in sacello S. Mariae post altare add. SANUTUS.

imp. caes. D I V I nervae n.
divi traiani PARTHici fil
traiano HADRIano aug
pont. maxiMO·TRIb pot. . . . .
5 principi INDVLG entissimo

Servavit Antiquus. Habent Marcanova Bern. o. 363, Mut. f. 165 Vic. 8; Ferrarinus cod. Reg. n. 16; Redianus f. 75 Vic. 12 (inde Gud. 89, 10); Sanutus Vic. 10; item cod. Pat. f. 185; Manutius cod. 5237 f. 105; Trinagius B 3, a quo pendent Vicetini reliqui, ut Castellini 1, 85; Caldogno n. 13, qui negat se vidisse; Barbaranus 5, 363; Schio p. 114 per Ferretum.

Vv. sic dividunt Red. Marcan. — 3 HADRIANO San., ADR Man. — 4 NO·TRI San., MATRI Man. Trin. cum asseclis. — 5 IDVLO Red. Marc. (Bern.), DVLG San., INDVLG reliqui.

3111 Vicetiae in foro episcopali TRIN. in cancelleria episcopatus CALDOGNO et RELIQUI. Ibidem denuo investigavit a. 1778 et ex dono episcopi Cornari transtulit in aedes suas TORNIERI; illo loco remansit exemplum recens addita memoria de translato archetypo (Faccioli 2, 5).

m a t i d i a e
diuae matidiae aug
filiae
diuae sabinae aug
SORORI
DIVAE MARCIANAE *aug*
NEPTI
c OLLEG·CENT·R·VIC *etin*

Contuli. Trinagius D 1 imperfecte (inde per Marzarium Mur. 513, 6); Castellini 1, 87; Caldogno n. 18; Barbaranus 5, 56; Cerchiari f. 107'; Facciolius 1, 28. 2, 42; Tornierius in eph. 1778 Sept. 1 et 17 et apud Castellinium 1, 151; Maccà *st. del territorio* p. 198; Guerra Asolo p. 24; Schio p. 42 tab. 10.

3112 Vicetiae superioribus diebus effossa MANUT. *Trovata i mesi passati piedi X dentro le viscere della terra cavandosi una sotterranea canera presso la piazza del mercato delle biade e alla chiesa di S. Eleuthera* MARZARI (1591). Rep. 1586 in aedibus prope ecclesiam S. Eleutherii CASTELLINI. In ipso lapide subscriptum est: 'Lapidem hunc diu sub terra latentem prope 'forum frumentarium repertum decemviri rei 'p. Vicentinae hoc loco conspicuo p. cc. an. 1586 'Ant. et Franc. Castellorum m(unere).' Extat eo loco, quo tum collocatus est, in curia. — A. 1540 in aedibus Francisci et Antonii Cascoliis prope forum frumentarium erutam dicit CERCH. errans.

IMP CASS
M ANTONIO
GORDIANO · PIO
FEL·AVG·P·P·COS·II p. C. 242
PROCOS TRIBVN
POTEST · V · PONT
MAXIMO
RES PVBLICA
EX LIBERALITATE
MATIDIARVM ·
D · D

Contuli. Habent Paulus Ramusius in epistula ms. (cod. Vat. 5249 f. 37) ad Aldum Manutium scripta m. Iunio [15]87 descriptam a Pigafetta; Aldus Manutius in commentario s. l. et a. et sine titulo paginarum sex, cuius exempla vidi alterum in bibliotheca publica Berolinensi, alterum Vicetiae apud Gonzatios; add. ms. ad Trinagium; Marzari (1591) p. 22; Velser mon. Aug. Vindel. in opp. p. 390 et ab eo Grut. 272, 4; cod. Lugdun. XXIV Papenbr. 14; Castellini 2, 53; Caldognus n. 15; Stephanonius ms. p. 137; cod. Barb. 31, 26 ad exemplum descriptum et recognitum a. 1648 a Calino notario et Trissino archidiacono; Barbaranus 1, 32. 5, 231; Maffei Ver. ill. p. 381 inscr. n. 69; Cerchiari f. 86; Facciolius 1, 165; Guerra Asolo p. 24; Schio p. 44 tab. 10; Orelli 973. Peculiarem de hoc titulo commentarium, sed in quo nihil admirere praeter molem, ed. Mich. Ang. Zorzi primum in *Giorn. de' lett. d'Italia* 29 (1718) p. 217 sq., deinde seorsum sub titulo: *il marmo illustrato o sia diss. epist. intorno ad una antica iscrizione di Gordiano III* Patavii 1735. 4. pp. 300.

Matidias duas matrem et filiam rei publicae Vicetinorum legatum aliquod dedisse componi potest cum titulo, quo collegium eius municipii filiam honorat n. 3111.

3113 in columna Brenduli in agro Vicentino LIG. similiterque PAT. MAN. TRIN.; in aede S. Mariae add. DONIUS. *In casa nostra in Carpagnon si trova hora, portata quivi da Brendola per dono del Padre Anselmo di Anselmi di ordine Carmelitano per intender la ultima riga di questa intorno ad un vaso* (vide infra) CALDOGNUS. Ibidem CERCH.

IMP·CAESARI·D·N
FL·VALENTI·PIO
FELICI · SEMPER
AVGVSTO · CI
VITAS·VICETINA

Habent Manutius cod. 5237 f. 428 (inde Donius 3, 73 ex schedis Vaticanis) eodemque exemplo Ligorius ms. Taur. 18; diverse cod. Pat. f. 189 eodemque exemplo Manutius cod. 5237 f. 108 et Trinagius G 2 (inde Castellini 2, 13 et per Marzarium Mur. 1094, 5); Caldognus n. 17; Cerchiari f. 99; Zeno *lett.* 1, 7 misit Fontaninio a. 1697 eodemque exemplo Mur. 264, 6 ex schedis suis; Castellini 2, 122; Barbaranus 6, 66 duobus exemplis praeter Trinagianum.

Variam lectionem dedi omnium excepto Castellinio. — Vv. divisionem veram dat Cald. — 1 IMPERATORI Man. 108 Trin. — 2 CL pro FL Man. 428 Lig., om. Man. 108 Pat. Trin. — 3 FELICIS Pat., FELICISSIMO pro FELICI Man. 108 Trin. — 4. 5 CIVITAS·VICETINA Cald. Cerch., CIVITAS·VICENTINA Pat. Zeno Barb. I. II., CIVITAS·VIGENTINA Mur. 264, CIVITAS · VEICENTINA Lig., CIVITAS · VECCENTINA Man. 428, CIVITAS · VICET Man. 108, VI · C Trin. — Versum circa vasculum, ut ait Caldognus, scriptum addunt auctores sic: PO...ITVS· (pontus *explic.*) ADRIE·SENATVS·S·V Cald., PONTVS·A·D·R·B·S·L·N· (N om. Mur.) A Zeno Mur., PONTVS·ADR·I·S·S·C·N·C·T·I·S·V Barbar. II, PONTVS·ADR...... Cerch., POSVIT Man. 428 Lig., om. Man. 108 Pat. Trin. Barb. I. Mihi inscriptio recens videtur esse in ipso lapide fortasse ad stemma quoddam adiecta; olim eo loco fuisse crediderim id quod supplevi ad finem n. 3114.

3114 Vicetiae rep. 1804 *scavandosi per i fondamenti della fabbrica dei Mansionarj al Duomo* TORNIERI, cui dederunt mansionarii; *la mandai a Settecà perchè servisse di gradino al Capitulo di S. Giovanni Nepomuceno* addit IDEM. Inde venit in aedes Schio.

imp. caes. D N
fl. gratia NO
pio fel. s EMPER
a u g u st O·DIVI
ualenti NIANI
filio
ciuitas ui CETINA
d.n.m.q.e VS

Contuli. Tornieri in ephem. 1804 Iul. 24 et 1811 Dec. 15; Schio p. 48 tab. 11.

Non facile alterum titulum reperies, qui Valentiniano divi appellationem tribuat, quamquam eum a filio divinis honoribus consecratum esse scribit Ausonius (grat. act. p. 286 Bip.). Hunc titulum et eum qui praecedit apparet simul positos esse intra a. 375 et 378.

3115 Vicetiae *nella contrada del Duomo sotto il portico de Marangoni* CAST.; *prima era sotto il portico de Botari et hora in casa nostra in Carpagnon* CALDOGNO; in vico cathedralis sub porticu fabrorum lignariorum pro sedili plebeiorum CERCH.; in aedibus de Zago FACC. *Probabilmente esiste ancora alle Pescherie vecchie in casa Zago, ove fu coperto da un muro posticcio* SCHIO secundum ea, quae Zagii ei narrarant.

AESAR · AVGVS
OTEST · COS · I

Castellini ms. f. 108; Caldogno n. 9 (inde sine dubio Schio p. 114); Cerchiari f. 107'; Facciolius 1, 275.

AESAR · AVGVS | OTEST · COS · I Cast., ... ESAR AVG | ... TEST·COS Cald., CAESAR·AVG·POTEST·COS Facc.

3116 Vicetiae ex theatri ruinis prodierant titulorum quoque reliquiae complures servatae in museo publico, sed omnes ita imminutae, ut ne vocabulum quidem ullum integrum habeant nec dignae sint quae hic proponantur. Specimina subieci.

COS

F F

ATRI

GN

Vidi.

3117 Vicetiae apud S. Marcellum RED. BAN. TRIN.; in hortis Gauldi in Pusterla CALDOGNO CERCH. MAFFEI. Inde translata est a. 1782 in aedes Tornieri. — Famam esse titulum olim fuisse in colle Torricelli inter valles Thienensem et Trissini; item ex ecclesia S. Marcelli venisse in ecclesiam S. Stephani, ex hac ad Gualdos add. SCHIO.

MA TTO
A · TI · CLAuDIO · CAESARE
AVGVStO · GERMANICO — a. p. C. 48
CENSORe aDLECTO · IN
SENATVM ET INTER
TRIBVNIcioS RELATO
AB EODEM ADSCITO IN
NVMERVM SALIORVM
SALONIA · MATER
FILIO pieNTISSIMO
VIVA FECIT

Contuli. Habet ex antiquis Redianus f. 74' Vic. 2 (inde Gud. 130, 1). Item Manutius cod. 5237 f. 105; Trinagius C 3; Castellini 1, 86; Caldogno n. 11; Barbaranus 5, 90; Cerchiari f. 152; Maffei M. V. 377, 8 (inde Orell. 3146); Tornieri in eph. 1782 Oct. 8 et Dec. 6 et apud Castellinium 1, 149; Facciolius 2, 41; Maccà *stor. del terr.* 3, 150; Henzen 6005 ad exemplum Furlanetti; Schio p. 67 tab. 9, qui in textu sumpsit ex Caldogno (I).

Titulum evanidum paullo meliore statu visum esse ab antiquis constat, quamquam ipsa eorum exempla ostendant ne tum quidem eum facile et plene legi potuisse. Adscribam v. l. Rediani, quod exemplum antiquissimum est, et Caldogni (II), quod est longe optimum; Trinagius pessime corrupit. — Vv. non divisit Red. — 1 MACE... Red., M... Cald.; cognomen fuit, quale exempli causa est MArtialO; M·SALONIO Ferretus Maff., MARCO·SALONIO Furl. male. — 2 CAESARI Red. — 4 CENSOR ...PVNCTO·IN Cald., CENSORI·LEGIONIS Red.; veram lectionem repperit Furl. — 5 SENATV...NTRO Red. — 6 TRIBVNICI ...ATO Red., TRIBVNI ... RELATO Cald. — 8 SALIORVM Cald., ...NORIOR Red.; illam lectionem, quae cum lapidis vestigiis sALIORvM optime convenit, certe Caldognus posuit de visu. — 10 PIENTISSIMO Cald., ...SSIMO Red.

Cf. n. 2068: *Ti. Claudio Caesa ... M. Salonia ... es.*

3118 *nella valle del Tressino nel tempio di S. Firmo* MET. PANV. LIG. MAN.

D · M
VATERNIAE · C · F · CALPVRNIAE · SERMIAE
QVAE · VIXIT · ANNVM · ET · MENSES · II
C·VATERNIVS·CALPVRNIVS·LVCRETIANVS
PROC·AVG·PATER
FACIVNDVM · CVRAVIT

Servavit auctor a quo pendent Metellus cod. Vat. 6034 f. 17', Panvinius cod. Vat. 6035 f. 104'. 119; Manutius cod. Vat. 5237 f. 427' (inde Don. 7, 5 ex schedis Vaticanis; Mur. 918, 5 ex Donio); Ligorius ms. Taur. 18. Vicetini auctores ignorant.

1 D·M om. Met. Panv. — 2 VATERNIAE Man. Lig. (cf. n. 3204), VETERNIAE Met. Panv. — SERMIAE traditur (HERMIAE Panv. 104); SEMNAE Don.; malim SERENAE. — 3 VIX Panv. — ANNVM ... ET Man. Lig. — 4 VATERNIVS Man. Lig., VETERNIVS Met. Panv.

3119 Vicetiae in S. Felicis TRIN. '*Non si trova*' CALDOGNO.

DIVI · ANTONINI
LEG·XV·C

Servavit Trinagius B 4; inde Caldogno n. 14, Barbaranus 5, 363, Schio p. 14.

3120 lapis ex marmore Histrico longus ped. Vic. 7 unc. 2, largus ped. 2 unc. 2 1/2, crassus ped. 1, rep. nuper Vicetiae in portica novi monasterii SS. Felicis et Fortunati, dum ibi cisterna effoditur VIGNA c. a. 1749. Eiusdem tituli alterius exempli pars rep. est a. 1818 m. Martio exeunte Vicetiae in aedibus tum Ios. Rivae, nunc Castraman, in muro antiquissimo sub ipsam viam publicam progrediente, dum ibi cella foditur TORNIERI; idem addit titulum esse non posse eum ipsum, quem vidit Vigna, nam murum illum et antiquissimum fuisse et ipsi Rivae ignotum nec saxum tum repertum ex marmore Histrico esse. Hoc extat in domo Tornieri, hodie Orgian.

M · ABONIVS · ACANTHVS · IIIIII · VIR · AVG
ADCENSVS · COS · IN · MEMORIAM
ABONI · SATVRNI · ... SVI · T · F · I

Alterum exemplar plenius ed. Franc. Fort. Vigna in folio solitario impresso s. a. et l. inscripto *Avviso*, quo hanc inscriptionem promittit se explicaturum. Ab eodem Vigna pendet exemplum editum in eph. *Novelle della repubbl. lett.* Venetiis 1749 p. 136; neque aliunde opinor Maffei M. V. 480, 2 (inde Donat. 245, 1) et Faccioli 2, 78. Id quod hodie superest quodque contuli habent Tornieri in eph. 1818 Apr. 18 et Schio p. 51 tab. 7.

Quae dedi inclinatis, absunt a fragmento Tornieriano. — 1 IIIIII·AVGVSTAL (om. VIR) Facc. — 3 sic Vigna, ADONIN·I ... ONI·SVI·T·F·I Facc., om. *Nov. lett.* et Maff.

3121 Vicetiae ad aedes Francisci Porti TRIN.; in aedibus comitis M. Antonii Porti CALD.; in via Pedemuri in fronte aedium com. M. Antonii Porti CERCH.; non longe ab ecclesia S. Blasii secus viam publicam FACC. A. 1780 ex aedibus Horatii Porto ad S. Blasium translata est in Tornierias.

IIIIII · VIR · AVG
IN MEMORIAM
patroNI · SVI · T · F · I

Contuli. Manutius cod. 5237 f. 105'; Trinagius D 3 (inde per Marzarium Mur. 206, 1); Caldogno n. 47; Cerchiari f. 208'; Facciolius 1, 217; Tornieri ephem. 1780 Apr. 17; Maccà *stor. del terr.* 3, 151; Schio p. 51 tab. 7.

Potest esse ex tituli praecedentis tertio exemplo; at certe neque pars est exempli c. a. 1749 erudenti ad S. Felicis, cum hoc diu ante alio loco prostiterit, nec potest pars fuisse eius exempli, cuius principium hodie extat in domo Orgian, nam natura lapidis differt neque intervalla versuum eadem sunt.

3122 Vicetiae in solo ecclesiae S. Stephani ante altare maius MARCAN. et ANTIQVI RELIQVI; *nelle pareti della capella de' Nobb. Capra di fora via* add. BARB. similiterque CALD.

V F
Q · IVLIVS · Q · FIL
MEN·CATVLLVS
IIII · VIR · MISSVS · HONES
TA · MISSIONE · EX · COH · VI
PR · SIBI · ET · COELIAE · SEVERAE
VXORI · SANCTISSIMAE · POST
OBITVM · ET · POMPEIAE · MAN
SVETAE · SOCRVI · OPTIMAE
ET · HOSTILIAE · SERENAE
CONIVGI · CARISSIMAE
H · M · H · N · S

Habet Antiquus, scilicet Marcanova cod. Bern. n. 173, cod. Mut. f. 165 Vic. 9; Felicianus Vic. 1; Ferrarinus cod. Trai. f. 38, cod. Reg. Vic. 1; Redianus f. 14' Vic. 1; cod. Gud. 253 f. 24; Iucundus Vic. 1; Sanutus Vic. 1; cod. Patav. f. 183. Denuo ex lapide Metellus cod. Vat. 6034 f. 17'; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 82' et Rom. p. 508 (ex Panvinio Smet. 162, 9; ex Panvinio et Metellianis Grut. 421, 9); Ligorius ms. Taur. 17 et 18 bis; Iacobonius app. ad Font. p. 161; ex simili auctore opinor etiam Donat. 254, 5, auctorem citans Io. Bapt. Passerium, quem errore ait ipsum exscripsisse. Habet item Bologna antiq. l. 2 p. 74, syll. f. 36. Item Manutius cod. 5237 f. 103. 267. 426, orth. 164, 5; Trinagius C 1; Marzarius p. 27, qui certe locum accuratius indicat; Castellini 1, 74; Caldogno n. 27; Barbaranus 5, 153; Cerchiari f. 178.

In vv. div. consentiunt Met. Panv. Bonon. Manut. (103. 426) Ligor. (17 et 18a) Trin. Cald. — V·F Man. 267. — 2 F Iuc. Man. (267. 426 et ed.) Lig. (bis) Panv. (ed.). — 3 CATVLVS Man. (267. 426 et ed.) Lig. 18b. — 6 CAELIAE Man. 426, CALIAE Man. 103. — 8 POMPEIAE Bon. — 9 SVETE Red. Fel. (Marcian.) Man. 426. — SORORI pro SOCRVI Felic. Iuc. San. Panv. et v. l. apud Marcan. (Mut.) — 10 OSTILIAE Cald. (II) contra Cald. (I) et rel. — Castellinii Barbarani Cerchiari v. l. omisi.

3123 Vicetiae in aedibus Gratianorum s. Garzadori TRIN. CALD. CERCH. Inde a. 1778 venit in aedes Tornierias TORNIERI. Ibi extat.

. . *larc* //VS · MV · F · MEN
/ BASSENS
MIL·COH·XIV VRB·sibi·ET
MV·LAEVIO·C·F·PATRI·ET
PONTEIAS Ɔ · LIB
MODESTAE · MATRI
T · F · I
VIXIT · ANNIS · XXXV
MILITAVIT · XVI
LIBERTI FACIEND
CVRAVERVNT

Contuli. Habent Ligorius Taur. 18; Manutius Vat. 5237 f. 107. 426' (inde Donius 6, 177 ex schedis Vatic.; ex Donio Donat. 291, 4); Trinagius E 3 (inde per Marzarium et ex Donio Mur. 828, 9) Castellini 1, 75; Caldogno n. 22; Cerchiari f. 131; Facciolius 1, 279. 2, 41; Tornieri in eph. 1778 Aug. 26 et apud Castellinium 1, 145; Maccà *stor. del terr.* 11, 2, 196; Schio p. 62 tab. 7.

3124 rep. in pago Insularum Maladi [*Isola di Malo*] a. 1689, cum aedium paries reficitur; deinde Vicetiae apud Cerchiarium CERCHIARI. A. 1790 dono Cerchiariorum venit ad Tornierium.

MV · VITA
Q F
VETERAN

Contuli. Cerchiari f. 142; Tornieri in ephem. 1790 Mart. 6; Faccioli 2, 39; Maccà *stor. del terr.* 7, 11; Schio p. 63 tab. 7.

3125 Vicentiae *era in un magazzino sotto i volti della basilica*, unde translata est a. 1795 in domum Tornieri TORNIERI.

CEN
VRB · D

Contuli. Tornieri in eph. 1795 Aug. 26; Faccioli 2, 42; Maccà *stor. del terr.* 4, 298; Schio p. 66 tab. 16.

3126 extra Vicetiam in S. Felicis in ima turri campanaria.

ATILI
GALLIO
N//LII//L
IIIIII VIR
GVSTA

Cerchiari f. 202'.

3127 Vicetiae in ecclesia S. Stephani in claustro MARCANOVA solus; in claustro S. Felicis RELIQUI ANTIQUIORES. Inde transiit a. 1808 in claustrum S. Iacobi, ex eo nuper in museum municipale.

viva
Q·BARBIVS·Q·L
THALLVS
IIIII · VIR
T · F · I

Contuli. Habent Marcanova cod. Bern. n. 369, cod. Mut. f. 166 Vic. n. 14; Felicianus Vic. 13; Ferrarinus cod. Reg. n. 19; Redianus f. 75' Vic. 17; Iucundus Vic. 8; Sanutus Vic. 6; Choler f. 87'; cod. Pat. f. 185'; Metellus cod. Vat. 6034 f. 17' et per Gutenstenium apud Grut. 374, 3; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 136; Manutius cod. Vat. 5237 f. 104. 427; Ligorius ms. Taur. 18 (inde Gud. 121, 13); Trinagius B 3; Poiresciane schedae cod. Par. 6012 f. 149; Castellini 1, 81; Caldogno n. 43; Barbaranus 5, 364; Cerchiari f. 208; Faccioli 2, 75; Tornieri in ephem. 1808 Ian. 11; Maccà *stor. del. terr.* 11, 2 (1814), 198; Schio p. 57 tab. 12.

Post 3 ins. AVG Met. (cod.) Panv., AVGVSTAL Met. (apud Grut.), a qua interpolatione cum reliqui immunes sunt tum Ligorius.

3128 Sovizzi in ecclesia parochiali S. Mariae de monte prope sacristiam CALD. Nuper Vicetiam delata in aedes Tornieri-Orgian SCHIO.

Q · CAL
Q L V
IIIIII VIR A*ug*
SIBI
/MIIAE//
VXO
CALVEN
///

Contuli titulum evanidum. Habent Castellini f. 68. 113 bis diverse; similiter diverse Caldogno n. 23 et 46 (inde Barbaranus 6, 194. 195 item bis diverse); Maccà *stor. del terr.* 9, 198; Schio p. 52 tab. 20 ad exemplum factum ab Iacobo Bonazioli.

Q · CAL | MEN · S (S om. Cald.) | IIIII | T (rel. om.) Castellini altero loco et Caldogno n. 23; non diversum esse ab hoc titulo inde colligitur, quod loci indicationes plane conveniunt.

3129 infra Schidium [Schio] ad Iuvenale [Giavenale villa] in templo S. Iustinae MAN. TRIN. *ne parapeto delo altar grande* add. CALD. similiterque MACCÀ SCHIO.

C · CAMERIVS·M·F
IIII VIR
PONTIFEX
SIBI · ET
TERENTIAE · L · F

Manutius cod. Vat. 5237 f. 108; Trinagius F 3 (inde Don. 5, 53 et per Marzarium Mur. 686, 5); Castellini 1, 80; Caldogno n. 35 qui vidit; Barbaranus 6, 91 ad exemplum datum sibi a Ferriis ecclesiae patronis d. 26 Dec. 1646 et 'ab aliis'; Cerchiari f. 174; Faccioli 3, 296; Pezzo *novis. ill. mon. dei Cimbri* (Veronae 1785) 2, 20; Maccà *stor. del terr.* 11, 1, 197 qui vidit; Schio p. 60 tab. 9.

Alterum exemplum Barbarani pessimum omisi. — Versum praemittunt CAMERIVS · M · F Man., M·CAMERIVS·C·F Trin. — 3 om. Trin. — 5 TERENTIE Cerch. — L · E Barb., I · F Cerch.

3130 Vicentiae rep. a. 1698, cum xenodochium Prothorum ad ampliorem ambitum extenderetur et collocatum ibidem CERCH. Similia leguntur in titulo subscripto a. 1699. Ibidem adhuc.

/SSIVS	Q CASS
EVTYCHVS	Q·L HICETI
CONCORDIAL	CONCORD
AVGVSTAL	AVGVSTAL
CVIO/IN/DHONOS	PATRONO
///////	
SIBI · ET	
	VOTV

Contuli. Cerchiari f. 60 (inde Maccà *iscr. sacre* p. 66 et fere Furlanettus p. 169 n. 160); Facciolius 1, 35; Magrini *notizie del Cav. Gianpietro de' Proti e dell' ospitale di S. M. della Misericordia* (Patavii 1847 pp. 64) p. 63, ad exemplum Bartholomaei Bressan reliquis diligentius factum, a quo fere sumpsit Schio p. 49 tab. 7.

Quid scriptum sit 1, 5. 6, expedire non potui, etsi lapidem examinavi bis cum cura; cogitavi de formula tali: *cui ob ind(ustriam) honos habitus est.*

3131 Vicetiae in fundamentis ecclesiae S. Stephani in hortos (sic) MARCANOVA solus; in ecclesia S. Felicis in campanili FELIC. et similiter ANTIQUIORES RELIQUI; ab a. inde 1808 in claustro S. Iacobi, unde nuper illata est in museum municipale.

delphinus tridens delphinus
V · F
L · CASSIVS · L · L
PROCVLVS
IIIIII · VIR · AVGVSTAL
ET · CASSIAE
THEODORAE · VXORI

INFR · P · XXXVIIS
RETR · P · XXXVIII ·

Contuli. Habent Marcanova cod. Bern. n. 366, cod. Mut. f. 166 Vic. 11; Felicianus Vic. n. 8 et denuo n. 15; Ferrarinus cod. Trai. f. 39, cod. Reg. Vic. 14; Redianus f. 75 Vic. 14; Iucundus Vic. 6; Sanutus Vic. 7; Choser f. 88; cod. Patavinus f. 86 et denuo f. 185'; Metellus cod. Vat. 6034 f. 17 et apud Grut. 386, 2; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 128; Manutius cod. 5237 f. 103'. 426'; Ligorius ms. Taur. 18; Peiresciannae schedae cod. Par. 6012 f. 149; Trinagius A 3; Castellini 1, 82; Caldogno n. 44; Barbaranus 5, 363; Cerchiari f. 202; Faccioli 2, 74; Tornieri in ephem. 1808 Ian. 11; Maccà *stor. del terr.* 3, 152; Schio p. 53 tab. 12.

8 IN·AG Grut. (non Metellus ms.) pro RETR, fraude opinor Gutenstenii.

3132 Vicetiae in S. Felicis ANTIQUIORES; inde translata n. 1808 in S. Iacobi; hodie est in museo municipali.

T · DELLIO · T F
IIII VIRO
T · DELLIVS T F
SERENVS
PATRI ET SIBI

Contuli. Habent Marcanova cod. Bern. n. 370, cod. Mut. f. 166 Vic. 15; Felicianus Vic. 12; Ferrarinus cod. Reg. Vic. 20; Redianus f. 75' Vic. 18; Iucundus Vic. 9; Sanutus Vic. 9; cod. Pat. f. 185'; Metellus cod. Vat. 6034 f. 17 et apud Grut. 400, 10; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 128; Ligorius ms. Taur. 18; Manutius cod. 5237 f. 104. 427; Trinagius B 2 (inde Don. 5, 41); Peiresciannae schedae cod. Par. 8012 f. 149'; Castellini 1, 80; Caldogno n. 34; Barbaranus 5, 366; Cerchiari f. 197; Facciolius 2, 75; Tornieri in ephem. 1808 Ian. 11; Schio p. 59 tab. 10.

Eiusdem T. Delli Sereni nomine inscriptae tegulae frequenter reperiuntur Vicetiae.

3133 Vicetiae apud S. Crucem ex fragmentis RED. et similiter RELIQUI. Nuper interiisse scribit CALDOGNUS. Titulum esse in aedibus suis contendit FERRETUS.

L · FABIVS · L · F
LYCAEVS
IIII · VIR

Antiquus servavit. Habent Marcanova Bern. n. 357, Mut. f. 165 Vic. 2; Ferrarinus cod. Paris. in add. et cod. Reg. n. 8 (inde Mur. 699, 4 ex schedis Valerii); Redianus f. 74' Vic. 5 (inde Gud. 122, 11); cod. Patav. f. 184'; Ligorius Taur. 18 ter (semel recte, altero loco confusam cum aliis minoribus fragmentis Antiqui, tertio sic ut rettulimus ad n. 3108); Manutius cod. Vat. 5237 f. 102. 428'; Trinagius C 3 (ex Trinagio et ex schedis Vaticanis Don. 5, 130); Castellini 1, 80; Caldogno n. 33; Barbaranus 5, 399. Ferretus f. 30 quamquam ait lapidem esse apud se, tamen repetit ad litteram exemplum Caldognianum desumptum ex Trinagiano.

Vv. divisio incerta.

3134 Vicetiae extracta ex pariete cubiculi cuiusdam sub ecclesiae cathedralis turri campanaria a. 1780 et illata in domum Tornieriam TORNIERI.

M · F · FESTO · IIII · VIR
IVS · M · F · FESTVS · IIII VIR
TESTAMENTO

Contuli. Habent Tornieri in eph. 1778 Aug. 19 et 1780 Sept. 12; Maccà *est. del terr.* (1793) p. 227 et *stor. del terr.* 11, 2, 197; Faccioli 2, 42; Schio p. 61 tab. 13.

3135 ad Monticulum pagum TRIN. *Montechio magiore* in ecclesia S. Vitalis CALD. Nunc in pariete extra coemeterium Antignanum versus MACCÀ. Hodie Vicetiae in domo Tornieri.

POSTILIO
EN · SEVE
I VIR I D
P

Contuli. Trinagius F 4 (inde Castellini 1, 78 et per Marzarium Mur. 707, 5 et Barbaranus 6, 74); Caldogno n. 37; Maccà *stor. del terr.* 9 (1814), 27; Schio p. 58 tab. 20.

3136 Vicetiae in ecclesia S. Felicis ANTIQUUS. In campo Martio PAT. MAN. TRINAG. In medio campi Martii est columna marmorea erecta et iuxta illam tabula marmorea inscripta ITINER. a. 1586. *Anticamente trasportata da Monastero di S. Felice nel Campo Marzio, come dimostrano alcune lettere intagliate sopra l'orlo di detta pietra; ed ivi fu portata per abbruciarvi sopra gli eretici* CASTELLINI. *Portata da Campo Marzo in casa nostra in Carpagnon* CALDOGNO. Ex aedibus marchionis Octaviani Sale illata a. 1781 in Tornierias.

TI · IVLIVS
MONTANVS
IIII VIR
T · F · I

Contuli quod superest. Habet plenam Antiquus, scilicet Marcanova Bern. n. 362, Mut. f. 165 Vic. 4; Felicianus Vic. 7; Ferrarinus cod. Trai. f. 38', cod. Reg. Vic. 11 (inde Mur. 710, 7 ex schedis Valerii); Redianus f. 75 Vic. 11 (inde Gud. 128, 2). Denuo ex lapide cod. Pat. f. 184' et Ligorius Taur. 18. Item auctor itinerarii Patavio Basileam a. 1586 (cod. Paris. Lat. 4856 f. 51'). Item Manutius cod. Vat. 5237 f. 106. 428; Trinagius D 4; Castellini 1, 79. Fractum ut nunc est lapidem dant Caldogno n. 30; Tornieri in eph. 1781 Febr. 5 et apud Castellinium 1, 147; Faccioli 2, 40; Maccà *stor. del terr.* 3, 151; Schio p. 61 tab. 8.

Vv. divisionem nemo retinuit ante Cald. — 1 IVLIANVS Itin. a. 1586. — 3 IIVIR Itin. a. 1586. — 4 T om. Man. Trin. Itin. a. 1586. — In superiore margine haec cernuntur evanida S///INO GVIDOTI STELLE////// omnino recentioris inscriptionis frusta; etiam in margine intuenti sinistra similis tituli reliquiae apparent. Eodem pertinent, quae ex tabula 'circum circa inscripta' post Romanam inscriptionem adnotavit peregrinator a. 1586: FELICIS·ET·FORTVNA·ANNO·DNI 1217. Vide supra relata ex Castellinio.

3137 Chiupan in posteriore parte altaris ecclesiae parochialis S. Michaelis INSTR. a. 1488. Ante portam eiusdem ecclesiae MARZ. CALD. Rep. 15 Mai. a. 1580 BARB. Chiupani in divi Danielis sarcophago CERCH. Extare negant MACCÀ et TORNIERIUS apud Furlanettum Est. p. 85; ille addit absumptam esse nuper in novam ecclesiae fabricam ab architecto Francisco Leoni.

L · LARTIVS
MAXIMVS
IIII · VIR · I · D
ADL · AER · PONT
VXORI
STATVAM · OBLATAM · A
COL · CENT · M · VIC · D · P · S · P

Pinelli cod. Ambros. C 61 inf. f. 53; add. ms. ad Trinagium; Marzari (1591) p. 39 (inde Reines. 6, 56); Castellini 1 83; Caldogno n. 19 de visu; Barbaranus 6, 136; Cerchiari f. 188 qui vidit. Macca *est. del terr.* p. 197 affert ex Ferreto, id est ex Caldogno; item *stor. del terr.* 12, 1 (1815) p. 186 ex instrumento ecclesiastico anni 1488. A prioribus Furlanettus Est. p. 85; Schio p. 105.

1 LARTIV/ Cald., LARCIV/ Cerch., LARCIVS Pin., LARTIVS Marz. Cast., LAHERCIVS Add., LAHERLIVS Barb. — 6 om. (hiatu notato inter v. 4. et 5) Marz. — A om. Pin.

3138 Vicetiae in aedibus Garzadori s. Gratianorum TRIN. CALD. Nunc in aedibus Tornieri.

pa *ve* — *duo deae sedens* — *homo accurrens et ut genibus procumbat paratus*

V F
P · PESCENNIVS · Ɔ · L
OPTATVS
VI · VIR · SIBI · ET
P · PESCENNIO · LEONI
FILIO
CAECINIAE · Ɔ · L
VITALI
VXORI · CARISSIMAE
ET · SVIS

homo ponenti ante ardens — *ca- gallo* — *gallus stans*

Contuli. Habent Manutius Vat. 5237 f. 106' (inde Don. 5, 202 ex vet. cod. ms.); Trinagius E 2 (inde per Marzarium Mur. 729, 5); Castellini 1, 81; Caldogno n. 42; Cerchiari f. 214; Facciolius 1, 279. 2, 41; Tornieri in eph. 1778 Sept. 19 et apud Castellinium 1, 148; Maccà *stor. del terr.* 7, 12; Schio p. 56 tab. 12.

3139 Vicetiae in coenobio monialium S. Petri TRIN. et RELIQUI ANTIQUIORES. Ab a. inde 1778 in domo Tornieriana; illo loco exemplum remansit. — Romae ad S. Mariae in montibus RED. IUC.

protome viri — *protome mulieris* — *protome mulieris*

P · POBLICIO · M · V · L
VALENTI
IIIII · VIR
fasces tres MATIENAE · Q · L *fasces tres*
RVFAE
MATIENA · P · ET
Ɔ · L · SVAVIS
PATRONIS · ET · SIBI
VIVA · FECIT

Contuli. Habent inter urbanas Redianus f. 20 et Iucundus cod. Magliab. 28, 5 f. 98; suo loco collocatam Metellus cod. Vat. 6034 f. 17' et per Gutensteinium apud Grut. 455, 3; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 136; Manutius cod. Vat. 5237 f. 102'. 426 (inde et ex Trinagio Don. 5, 210, ex eo Mur. 734, 3); cod. Pat. f. 184; Trinagius C 4; Castellini 1, 80; Caldogno n. 41; Barbaranus 5, 278; Cerchiari f. 226; Faccioli 1, 120. 2, 39; Tornieri in eph. 1778 Aug. 12 et apud Castellinium 1, 147; Maccà *stor. del terr.* 11, 2 (1814), 157; Orti *lap. scop. nel 1825* (Veronae 1826) p. 20; Schio p. 55 tab. 17; Furlanettus Est. p. 119 emendavit ex lapide.

1 M·V·L recte Red. Pat. Man. Cald. praeter recentiores, MU Iuc., MV·P·L Met. Panv., M·L Trin. Don. Cerch. Explicandum esse *municipum Vicetinorum liberto* docuit Furlanettus.

3140 Vicetiae extra civitatem ad ecclesiam S. Georgii MARCANOVA; *al Lazaretto fori di Vicenza nel muro della chiesa di S. Giorgio* CALD.; similiter RELIQUI ANTIQUI. Inde translata est a. 1778 in aedes Tornieri; antiquo loco exemplum remansit. — Et loco supra indicato, et ad aedem Felicianam ponit TRINAGIUS, addens: 'unde vero id obtigerit, in rerum Vicentinarum commentariis disputavimus.'

L · PVTINIVS · L · L
VITALIS
VI · VIR · AVGVST ·
PVTINIAE · L · L ·
CHIONI
T · F · I

Contuli. Habent Marcanova cod. Bern. n. 568, cod. Mut. f. 166' Vic. 17; Ferrarinus cod. Reg. n. 22 (inde Mur. 203, 5 ex schedis Valerii et ex Marzario); Redianus f. 75 Vic. 8 (inde Gud. 102, 3); cod. Pat. f. 186; Ligorius ms. Taur. 18 bis; Manutius cod. Vat. 5237 f. 102. 104. 428; Trinagius B 1 et C 4 (inde per Marzarium et ex schedis Vaticanis Don. 5, 180); Castellini 1, 82; Caldogno n. 45; Barbaranus 5, 346; Cerchiari f. 211; Tornieri in eph. 1778 Sept. 15 et apud Castellinium 1, 148; Faccioli 2, 113; Maccà *stor. del terr.* 14 (1816) p. 292; Schio p. 54 tab. 17.

3141 in vico Sossan supra portam aedium Petri Fosci extrinsecus.

C · RESIVS · C · F · PATRVI
IIII · V · I · D

Caldogno ad n. 3142 postea adscripsit (ms. 1 non habet).

2 IIII·V·D traditur.

3142 Vicetiae in aedibus Garzadori s. Gratianorum TRIN. CALD.

C · RESIVS · MV · P · SEVERVS
IIII · VIR · I · D

Metellus cod. Vat. 6034 f. 17'; Ligorius ms. Taur. 18; Manutius cod. Vat. 5237 f. 106. 427; Trinagius E 1 (inde Don. 5, 129 et per Marzarium Mur. 739, 7); Castellini 1, 82; Caldogno n. 36 de visu; Cerchiari f. 214'.

Vv. male div. Man. 106 Trin. Cerch. — 1 RAESIVS Man. 427. — M·P Cerch., MV (om. P) Man. 427.

3143 scripta in duobus lapidibus integris et margine conclusis, sed iungendis. Rep. a. 1606 Rielli M p. a Vicetia Patavium versus, deinde in curia CAST. Rep. ante aliquot annos Rielli, nunc Vicetiae in aedibus Quintii Saraceni doctoris et equitis CALD. Hodie pars superior cum anaglyphis est Vicetiae apud Tornierios, quo venit a. 1778 ex domo olim Saracena, tum comitum Ghellini, inferior Veronae in museo philharmonico n. 233. — E S. Iuliano translatam esse in palatium praetoris ait FACC. errore.

protome viri — *protome puellae* — *protome pueri*

L · TERENTIVS · TERENTIANI · L

TELEPHVS · HAC · SEDE · IVCVNDA · POTHVSQVE · QVIESCENT
DEBITA · CVM · FATIS · VENERIT · HORA · TRIBVS
HIC · LOCVS · HEREDI · NE · CESSERIT · INVIOLATI
SINT · CINERES · TVM · QVOS · CANA · FAVILLA TEGET
TELEPHVS · IIIIII · VIR · SIBI · ET · SVIS

Contuli partem utramque. Habet plenam Castellini ms. f. 77 (in ed. 1, 81 male omittitur pars superior); partem superiorem Caldogno n. 58 (qui monet duos lapides simul repertos coniungendos esse); Barbaranus 5, 288; Cerchiari f. 300; Tornieri in eph. 30 Iun. 1778; Schio p. 83 tab. 16; item inferiorem Caldogno n. 39; Barbaranus l. c.; Ferretus mon. lapid. p. 73; Cerchiari f. 217; Maffei M. V. 170, 3 (inde Donat. 263, 9; Orelli 1777); Facciolius 1, 168 (cf. 2, 39). Burmann anth. 4, 34; Meyer anth. n. 1185.

Apparet v. 1. 6 iungendos esse. Carmen subscripsi:

Telephus hac sede Iucunda Pothusque quiescent,
Debita cum fatis venerit hora tribus.
Hic locus heredi ne cesserit: Inviolati
Sint cineres, tum quos cana favilla teget.

Lepido errore de tribus fatis cogitarunt Burmannus et Orellius, ubi apparet agi de hominibus tribus expectantibus horam fatis debitam.

3144 Montegalda avexerunt Vicetiam Gualdii COD. BIBL. PUBL. VIC. Ex domo Gualdiana a. 1782 translata est ad Tornierium

ETTIO
VIVS
IAE · PHILAE · PAT
*par*ENTIBVS · P*ientissim*
VI VIXERVNT IN SE AN
S · LXX · VETT · T*/tr* FIL · VI · VR

Contuli quod superest. Hanc fortasse intellegit Nic. Caldognus in epistula scr. a. 1627 ad Aemilium Gualdum ea quam citavi p. 305 cum scribit: *starò aspettando l'iscrizione trovata a Montegalda.* Habent codex bibl. publ. Vicetinae olim signatus A. B. C. F. IV. 5 citatus a Schio, quem ego frustra quaesivi; Ferretus inscr. Vic. ms. f. 54'; Tornierius in eph. 1782 Dec. 6; Facciolius 2, 39; Schio p. 58. 126 tab. 21.

Alterum fragmentum iam imminutum explevi ex Ferretto.

3145 Vicetiae in ecclesia S. Stephani sub confessione MARCANOVA; in Felicis RED. In virdiario S. Felicis PEIRESC. *Hora non si trova* CALD.

C · VETVRIO · C · F
FIRMO
SCANTIAE · L · F
SECVNDAE
L · SCANTIVS · VETV
RIANVS · VI · VIR
T · F · I

Antiqui exemplum proponunt Marcanova cod. Bern. n. 368, cod. Mut. f. 166 Vic. 13 (inde Ferrarinus cod. Reg. Vic. 18); Redianus f. 75' Vic. 16; Sanutus Vic. 8; Pat. f. 185', quem qui adnotavit videtur emendavisse ex lapide. Denuo ex lapide Metellus cod. Vat. 6034 f. 17' et apud Grut. 746, 8 (ex Grutero Caldognus n. 67 et Barbaranus 5, 367); Panvinius cod. Vat. 6036 f. 82'; Ligorius ms. Taur. 18; Manutius Vat. 5237 f. 104. 427; Trinagius B 3; hi omnes ad idem exemplum. Castellini 1, 85 a prioribus puto. Peiresciua cod. Paris. 6012 f. 149 ex lapide opinor.

Vv. divisi ad Met. Lig. Panv. Man. Trin. nec multum differt Peir. — 1. 2 apud Peirescium adhaeserunt titulo proxime praecedenti n. 3198. — 3 SCANTIE Peir. — 4 SECVNDE Peir. — 5 sq. VETVRIANVS · VI · VIR · T · F · I adscripsit nescio qui vir doctus ad cod. Patav., VETIRIANVS · IIIIVIR (om. T · F · I) Peir., VETVRIVS Man. 104 Trin. Cast. (ms.), FILIVS Met. Panv. Man. 427 Lig., omittit Ant., ut de hiatu in fine moneant Marcan. (Bern.) et Red.

3146 Vicetiae apud aedem DD. Stephani et Caietani.

VIBIVS
IIIII

Cerchiari f. 223.

3147 Sandrici *sotto il volto presso la chiesa parochiale, per il quale si va alla canuzata(?)* CALDOGNO. Extare negat MACCÀ.

V · EMIT
L · VIRIVS · SABINVS
IIIIII · VIR · SIBI · ET
FVRIAE · Q · F
MAXIMAE · VXORI

Servavit Caldogno n. 40 (inde Barbaranus 6, 185; Ferretus f. 39'; Cerchiari f. 220; Maccà *stor. del terr. Vic.* 2, 2, 329 ex Ferreto; Schio p. 111 a prioribus).

1 sic Cald. Barb. et a prima manu Ferr., qui deinde em. V · FECIT et ita Maccà, VIVENS · EMIT Cerch., V · F Schio. — 2 LVRIVS Cerch., L · FVRIVS Schio. — 3 VI · VIR, 5 MAXVMAE · VXSORI Schio contra auctores.

3148 Vicetiae ad S. Petri ANTIQUI et TRIN.; *presso la porta grande che entra nel convento delle monache di S. Pietro* CALDOGNO.

ATIO · L · F
IIII · VIRO
PATRONO

Habet Antiquus, scilicet Marcanova cod. Bern. n. 356, cod. Mut. f. 165 Vic. 1; Felicianus Vic. 2; Ferrarinus cod. Trai. f. 39, cod. Reg. Vic. 2 (inde Mar. 678, 2 ex schedis Capponiis); Redianus f. 74' Vic. 4 (inde Gud. 115, 9); Iucundus Vic. 2; Sanutus Vic. 2; Patav. f. 184'. Item ex lapide opinor Ligorius Taur. 18 bis (altero loco quod legitur exemplum, petitum est omnino ex Antiquo adiectis aliis minoribus fragmentis); Trinagius C 4; Manutius cod. Vat. 5237 f. 102'. 236'. 428, orth. 84, 5 (inde Grut. 366, 7). Certo ex lapide Caldognus n. 31 (inde Barbaranus 5, 278); Cerchiari f. 266' qui delineavit; Faccioli 1, 120 male. Orelli 3830.

Variam lectionem dabo Antiqui Manutii 236 Caldogni Cerchiarii. Vv. praeter Caldognum recte div. Manutius (236 et ed.) — 1 TIO · L · F Cerch. — 2 IIII Iuc. San. Cald. Cerch., III reliqui. — 3 ATRONO Cerch., TRONO Cald., PATRONO reliqui.

3149 in pago Torreselle in vicariato Maladi in turri campanaria.

Barb.: M · III · VI

Cerch.: E · IIII · V · I · D

Barbaranus 8, 199 (inde opinor Faccioli 3, 149); Cerchiari f. 174 (inde, non ex Trinagio ut ait, Schio p. 110). Ex his Maccà *st. del terr.* p. 227.

3150 epistylii pars. In vico Sovizo [Soizzo 5 m. p. a Vicetia] in muro ecclesiae S. Danielis extrinsecus CALDOGNO similiterque reliqui. Inde translata Vicetiam in aedes Schio.

O · D · I

Contuli. Habent Castellini 1, 82; Caldogno n. 1 (inde Barbaranus 6, 194); Cerchiari f. 5; Faccioli 3, 252; Maccà *stor. del. terr.* 9, 198, *iscr. sacre* p. 7; Schio p. 41 tab. 8.

Tertia littera vere videtur fuisse I, non D fracta.

3151 Vicetiae in muro antiquissimo ad forum.

PVBLIC

Contuli. Ed. Schio p. 82.

Fortasse integra est.

3152 extra Vicetiam in S. Felicis in turri campanaria inverse posita.

NINVS · IIIII VIR · AVG

Cerchiari f. 202'. Quod ibi addit alterum fragmentum NI/VSI/A/G, fortasse non est nisi huiusce alterum exemplum.

3153 epistylii pars. Vicetiae in parva curte patrum monasterii Coronae.

E · SVO
A M

Caldogno n. 83.

3154 litteris magnis. Saregi rep. comes Trissino ex dono eius ab a. 1778 Vicetiae in aedibus Tornieri.

VS · E
C L X

Contuli. Tornieri in eph. 1778 Sept. 23; Schio p. 84 tab. 18.

3155 Vicetiae *trovata la settimana scorsa escavandosi avanti il vestibulo della nuova chiesa di S. Felice* FERRETT. 16 Iul. 1669; in SS. Felicis et Fortunati CERCH. Ab a. inde 1808 in claustro S. Iacobi, nunc in museo municipali.

P · AELIO · P · L
LVGDO MENSORI *sic*
LEPIDIAE L L
GEMELLAE
VXORI
L Y G D A M O
NEPOTI
LEPIDIAE L L
ACIME *sic*

Contuli. Ferrettius misit Ursato a. 1669; Cerchiari f. 258; Maffei M. V. 378, 1; Tornieri in ephem. 1808 Ian. 11; Schio p. 70 tab. 14.

3156 in cippo rotundo permagno. Apud Insulanos [= Isola di Malo] in Petri fano TRIN. similiterque PAT. MAN. Isolae in aedibus archipresbyteri CALD. REIN. Inde pars superior translata est Vicetiam in hortos Pauli Gualdi FERRET. BARB. CERCH. transiitque inde a. 1782 in aedes Tornierias. Partem inferiorem Isolae in coemeterio relictam vidit adhuc MACCÀ nuper demum adiuncta est parti superiori.

Q · CLODIVS · Q · L · NIGER
MEDICVS · OCVLAR · SIBI · ET
Q · CLODIO · Q · L · SALVIO · PATRON
Q · CLODIO FRONTONI CONLIB
Q · CLODIO · CLEMENTI · CONLIB
HYGINO · L · TESTAM · FIERI · IVSSIT

Contuli quod extat. Integrum habent codex Patavinus f. 191, ubi haec ultima est et postea adscripta; Manutius cod. Vat. 5237 f. 107 (inde Malvasia p. 219 ex schedis Vaticanis); Trinagius G 1 (inde opinor Barbaranus 6, 148 et per schedas Barberinas Fabrett. 300, 275); Castellini 1, 88; Ferretus f. 31; Cerchiari f. 321. 322. Partem superiorem dant Caldogno n. 50; Reines. 11, 8 a Bartholino; Tornieri in eph. 1782 Dec. 6 et ad Castellinium 1, 151; Maccà *stor. del terr.* 3, 51 et 7, 133; Schio p. 70 tab. 13; inferiorem idem p. 71 tab. 13.

Monumento dissecto perierunt v. 4 magna ex parte et totus v. 5. Addam v. 1. Pat. Manutii Trin.; nam Caldognus iam repperit truncatam ut hodie est. — Vv. recte diviserunt praeter alios Pat. Man. — 2 OCVL Pat. Man. Trin. — 3 PATRONO Pat. Man. Trin. — 6 HIGINO Pat. Man. Trin. — TESTAM · FIERI · IVSSIT recte Man. Pat., TESTAMEN · F · I Trin.

3157 Vicetiae apud S. Stephanum RELIQUI, *al fori via della capella delli Signori Capra* add. CALD.

L·FVRIO·L·L
LALO
P O L L A
PAEDAGOGO

Habent ex antiquis duo soli Falicianus Vic. 18 in Marciano codice postea adscriptam et Redianus Vic. 16 (inde Don. 14, 72 ex ms. ant. et Gud. 215, 5; item Mur. 955, 1 ex Marzario et Donio). Habet item Hier. Bononius antiq. l. 2 f. 74, syll. f. 36. De lapide Manutius cod. 5237 f. 103; Trinagius C 2; Castellini ms. f. 85; Caldogno n. 57 (ex his Barbaranus 5, 154; Schio p. 109).

1 L·L om. Man. — 4 PAEDAGOGO Ant., ... O Cast., om. Bon. Man. Trin. Cald.

3158 Creazzi versus Altavillam in loco dicto Ponte Alto in fundo Todeschini rep. a. 1826, nunc Vicetiae in aedibus Schio.

M TERENTIVS
M·P·MARCELLVS
CAPSARIVS
sibi · ET · SVIS

Contuli. Todeschini *d'una iscrizione antica scoperta nel distretto di Vicenza* (Patavii 1828. 8. pp. 14) et in *Giornale da Rio* vol. 66 (Patavii 1828) p. 45 (inde Ferussac 1829, 13 p. 180; Henzen 7222); Schio p. 69 tab. 14.

3159 cippus oblongus. Rep. prope Vivaro, nunc Vicetiae in aedibus Schio.

VIA · PRIV
P C · ATILIO
RVM

Contuli. Furlanettus Pat. p. 526 melius quam p. 108; Schio p. 72 tab. 5.

3160 Vicetiae intra turrim Luscorum TRIN. Inde translata est in atrium ecclesiae Coronae SCHIO.

V F
L AEMILIVS · EVPOLIS
sIBI ET
IOIIIAE \IIEC///E
///\\\T//
//\///\I//
///\O/////
iV//-/ CV////
SV
PIIIITAII · ECI
TROPHIMO II //

Inspexi et excepi quae hodie leguntur. Nec plura legere potuit Trinagius F 1 (inde Caldognus n. 66, qui titulum extare negat; Barbaranus 5, 91; Mur. 1431, 7 per Marzarium; Schio p. 85), qui interpolavit.

Trinagii exemplum hoc est: V F | L·AEMILIVS EVPOLIS | SIBI ET | LOLIAE FILIAE AN·I·SORORI FR·CHAR | IVNIAE·SORORI PROPITIAE (pro TROPHIMO).

3161 Vicetiae in vico cathedralis in area comitum de Trissino.

////AGRIPPAE
MEN TEST//
/////////
SATILIVS · VIV//

Cerchiari f. 211' (inde Schio p. 107).

3162 Vicetiae in aedibus Garzadori s. Gratianorum TRIN. CALD. Inde venit a. 1778 ad Tornierios. — Romae MUR. errore.

[illegible]
V · F
TI · ALLENIVS
FLORVS·SIBI·ET
ALLENIAE MVRRAE
LIBERTAE·VXORI
ET·FILIS·LIBERTIS
SVIS ET
TI · ALLENIO
TYRANNO

Contuli. Novisse Ligorium apparet ex n. 351 [a]. Habent Manutius cod. Vat. 5237 f. 107. 427'; Trinagius E 3 (inde per Marzarium Ursatumque Reines. 14, 12); Castellini 1, 86; Caldogno n. 53; Pignoria orig. p. 134. 172 qui citat tantum; Cerchiari f. 284; Mur. 1517, 6 ex schedis Averoldi; Facciolius 1, 279. 2, 41; Tornieri in eph. 1778 Sept. 18 et ad Castellinium 1, 150; Maccà *stor. del terr.* 3, 151; Furlanettus Pat. p. 263 n. 281; Schio p. 75 tab. 12.

3163 rep. Altavillae 4 m. p. a Vicetia, nunc ibi in aedibus Schio.

//\ESIO
C·F·MEN
APRVSCONI

Descripsi.

3164 Vicetiae in claustro D. Laurentii intus humi strata.

//////////
MENE///D · XI
TH////VII
CAESONIAE·AMABILI
VXORI
IN · P · P · XXXX
RET · P · XIX

Cerchiari f. 331'.

3165 Vicetiae in ecclesia S. Mariae Servorum humi.

P · N · CAMPILIAE · PATRONIS · V · F

Facciolius 1, 177.

3166 Vicetiae in aedibus Garzadori s. Gratianorum TRIN. CALD. MAFF. Inde translata est a. 1778 in aedes Tornieri. — 'Ibidem', cum praecedat 'Barbarani in ecclesia', CERCHIARI errore; nam apparet eum voluisse collocare titulum loco vero. Quod moneo propter Schium us indicatione deceptum.

C CARTORIVS
C · L
MENOPILVS
CORNELIA
Ↄ · L
TERTIA

Contuli. Ligorius ms. Taur. 18; Manutius cod. 5237 f. 106'. 427; Trinagius E 1; Castellini 1, 86; Caldogno n. 54; Maffei M. V. 378, 2; Cerchiari f. 294'; Tornieri in eph. 1778 Aug. 26 et ad Castellinium 1, 150; Faccioli 2, 40; Maccà *stor. del terr.* 11, 2, 195; Schio p. 80 tab. 11.

3167 arca, Vicetiae rep. a. 1675, dum reficitur templum D. Vitalis virginum ordinis Benedictini, et mox in fundamenta abiecta.

L CARTORIVS RAS///
/////////////
/ATRI//ET SIBI
EX PECVNIA NERONIS

Cerchiari f. 329 ad exemplum factum a Georgio Trissino et Iosepho Cerralto Ursino.

4 in NERONIS latet opinor IN·FRONT.

3168 Vicetiae extra ecclesiam S. Marcelli TRIN. similiterque MAN. Nunc apud Gualdios in Pusterla CALD. FERR. CERCH.

Q · CASSIO

Manutius cod. Vat. 5237 f. 105; Trinagius C 3; Caldogno n. 68 (inde Barbaranus 5, 91; item opinor Ferretus f. 53; Cerchiari f. 334).

3169 Vicetiae rep. 1762 in pavimento antiquo *sul cantone dei Co Salvi a S. Corona*; deinde apud comitem Aloysium Monzam, ab a. inde 1778 apud Tornierios TORNIERI.

C CORN
C·F·RVFI
IN FR·P XX
RETR·P·XXV

Contuli. Tornieri in eph. 1778 Dec. 18; Facciolius 2, 41; Maccà *stor. del terr.* 3 (1813), 150; Schio p. 79 tab. 9.

3170 Bagnoli prope Lonigum; nuper interiit SCHIO.

C · DOSSENI
BLANDO · FRA
FONTEIAE · EGLOGE
FIL

Schio p. 99.

3171 arca, Vicetiae rep. io S. Felicis ad sacristiam CASTELL.; rep. ad S. Felicis et Fortunati et donata a. 1625 patribus Capucinis, in quorum monasterio pro lacu est CALD. Inde a. 1780 translata in aedes Tornieri.

D M
genius alatus FABIA·L·F·MARCELLA SIBI *genius alatus*
T · F · I

Contuli. Castellini 1, 86; Caldogno n. 78; Cerchiari 1, 335; Tornieri in eph. 1779 Oct. 19. 1780 Sept. 12 et apud Castellinium 1, 149; Faccioli 2, 42; Guerra Asolo p. 57; Schio p. 73 tab. 18.

3172 Barbarani in pariete ecclesiae parochialis S. Mariae extrinsecus CALD. similiterque RELIQUI. Extare negat MACCÀ *stor. del terr.* 4 (1616), 8.

protome
D · M
FORTVNIO
FILIO · KARISSI
MO · Q · VI · AN
N·III·M·VII·D·VI
PARENTES
PIENTISSIMI
V · F
puer stans, aves cum pomo

Ex antiquis habet Iucundus Vic. 10. Deinde cod. Pat. f. 188'; Manutius cod. Vat. 5237 f. 108; Trinagius G 1 (inde per Marzarium Mur. 1168, 2 et Barbaranus 6, 63; ex hoc Faccioli 3, 25); Caldogno n. 69 (inde opinor Cerchiari f. 287).

De anaglyphis monet Cald. idemque solus vv. recte divisit. — 3 CARISSIMO Man. Pat., CHARISSIMO Trin. — 4 QVI·VIX Man. Trin. — 5 in. N om. Iuc. — D·V Man. Trin.

3173 extra Vicetiam in S. Felicis in basi columnae rep. 1668 FERR.; in atrio templi DD. Felicis et Fortunati CERCH.

Ferretus:	*Cerch.:*	*Facc.:*
]LIO·Q·F	GALLO	D·Q·GALLO
]GALLO	I·II	Q·SATRIO
]R		

Ferretus in schedis Ursatianis; Cerchiari f. 254; Faccioli 2, 74.

3174 extra Vicetiam ante ecclesiam S. Felicis MARC. et RELIQUI. *Hora non si vede* CALDOGNO. — Romae APIAN.; Mediolani titulum collocare dicitur REDIANUS in ed. Grot. 2 errore.

item
SORORIBVS · DE|*functis*
AELPIDI · AN · XVII · ET
THAeMIDI · AN · XI · ET
THAIDI · AN · VIII
AERENNIA · PROCVLINA

Servavit Antiquus, scilicet Marcanova cod. Bern. n. 359, cod. Mut. f. 165 Vic. 5 (inde Ferrarinus cod. Paris. inter add. et cod. Reg. Vic. 9; ex eo per schedas Valerii et Farnesina Mur. 1457, 8); Redianus f. 75 Vic. 9; Iucundus Vic. 3; Sanutus Vic. 3; Choler f. 87'; Apian. 288, 2 (inde Grut. 1041, 11); Patav. f. 184'; Ligorius ms. Taur. 18. Inde Vicetini Manutianus auctor cod. 5237 f. 104. 428'; Trinagius B 4 (inde per Marzarium Mur. l. c.); Castellini 1, 85; Caldogno n. 65; Barbaranus 5, 366.

Versuum divisio et hiatuum indicatio meae sunt. — 1. 2 DEII ELPIDI, 3 THAELMIDI, 4 THATDI (sic Red., THATIDI reliqui), 5 AERENNIA (sic Red., AERENNA reliqui) Antiquus.

3175 Vicetiae ante paucos annos rep. ad S. Felicis.

D
T · HOS

Caldogno n. 91.

3176 apud Insulanos in Petri fano TRIN. similiterque MAN. *In Isola poco fa vi era questa inscritione, da me altra volta vista* CALD.

LABEO·C
VI · CAL · MAR

Manutius cod. Vat. 5267 f. 107' et Trinagius G 1, unde videtur pendere Caldogno n. 87 (vide supra), pendet certe Barbaranus 6, 148.

1 fin. C om. Man.

3177 *alle Teze di Arcignano intra sechiaro*(?) CALDOGNO; Arzignani *alle Teze* rep. 1586 BARBARANUS. Vicetiae in aedibus nobb. de Aurificiis FACCIOLIUS (vol. 1). Ex aedibus Caroli Lodi ad S. Mariae Novae a. 1778 translata est in Tornierianas.

V F
M LARRRIVS *sic*
MV · L · GRAE
CVS
SIBI·ET·OPTATAE
LIBERTAE

Contuli. Habent Castellini ms. (in ed. 1, 88 emendata est) eodemque exemplo Caldogno n. 59, qui negat se vidisse (ab his Barbaranus 6, 56; Cerchiari f. 169). Denuo ex lapide Facciolius 1, 275. 2, 42; Tornieri in eph. 1776 Iul. 5 et ad Castellinium 1, 151; Furlanettus Pat. p. 140; Maccà *stor. del terr.* 3, 37 et 11, 2, 197; Schio p. 78 tab. 15.

5 OPTIMAE pro OPTATAE Cast. (ms.; in ed. emendatum est) Cald. Barb. — Cerchiari sic habet interpolatam: V F | M LABERIVS | MIL·SPECVL | SIBI ET OPTIMAE LIBERTAE.

Aut v. 2 erravit quadratarius aut v. 3 solvendum est *mu(lieris) libertus*, non *M(ani)*.

3178 Vicetiae in claustro SS. Felicis et Fortunati CALD. Inde a. 1781 translata in aedes Tornieri.

S M
IVLIAE *sic*
MARCEL
LAE·EC//
///XORIS
/// ALSA
///\RO
//IB·PIIS·
// MAE
/EMINA

Contuli; sed tituli instaurati antiqua lectio plane incerta est. Habent Castellini ms. f. 81; Caldogno n. 79 (inde Barbaranus 5, 367), quem apparet et ipsum vidisse renovatam ut nunc cernitur; Cerchiari f. 261 pessime; Tornieri in ephem. 1781 Dec. 15; Faccioli 2, 42. 75; Maccà *stor. del terr.* 7, 12; Schio p. 87 tab. 18.

3179 Arzignani in angulo ecclesiae S. Mariae de Nale.

MV · LISTENI ·
MV·F·MEN
T·F·I

Maccà *stor. del terr. Vic.* 3 (1813), 36; Schio p. 72 tab. 11.

2 M F Schio in tab.

3180 Vicentiae in S. Felice prope ostium MARCAN. similiterque RELIQUI. *Hora non si vede più* CALD.

MAXVMA·LVCILIA·MATER
L·SEMPRONIVS·C·F·REMVS

Antiquus servavit. Habent Marcanova cod. Bern. n. 360, cod. Mut. f. 165 Vic. 6; Felicianus Vic. 5; Ferrarinus cod. Trai. f. 38', cod. Reg. Vic. 6; Redianus f. 75 Vic. 10 (inde Gud. 240, 4); Iucundus Vic. 4 (inde per Gorium et ex schedis Valerii Mur. 1709, 12); Sanutus Vic. 4; Patav. f. 184'; item Manutius cod. 5237 f. 104. 236 (ubi confunditur cum n. 3198). 428; Ligorius ms. Taur. 18 bis; Trinagius B 1; Castellini 1, 85; Caldogno n. 77 ex Trinagio; Barbaranus 5, 367; Faccioli 2, 74.

Vv. divisio incerta. — 1 MAXIMA Man. 104. 428. — LVCILLA Man. 236. — C·F REMVS om. Man. 236.

3181 Vicetiae *dirimpetto del ponte Furio.*

Q·I.VSILIO·SISSO
VOLSANALI
. . . .
EXORATA·FIL
FA SI . . .
. . . R · M · F

Caldogno (II; in 1 deest) n. 81. Inde male Cerchiari f. 275' (ex hoc, non ex Barbarano ut ait, Faccioli 2, 8).

3182 Vicetiae MET. in regione Protorum TRIN. ad aedes Pracancianas add. MAN.; *in contra delli Proti nelle case delli eredi di D. Francesco Targa per mezo la chiesa dell' ospitale de' Proti* CALD.

MARIA · Q · L
FREQVENS · SIBI · ET
Q·MARIO·Q·L
ENNYCHO·PATRONO

Metellus cod. Vat. 6034 f. 17 et apud Grut. 946, 7 eodemque exemplo Panvinius cod. Vat. 6036 f. 93'; cod. Pat. f. 184; Ligorius ms. Taur. 18; Manutius cod. Vat. 5237 f. 427; Trinagius D 4; cod. Lugd. XXIV Pap. 14 peregrinatoris cuiusdam Batavi saec. XVI; Caldogno n. 48. A prioribus Cerchiari f. 275'.

1 LIBERTA Trin. — 3 Q·MARIO·L·F Pat., Q·MARIO·LIBERTO Trin. — 4 SNNICO Lig., ENNYCHA Met. Panv.

3183 Vicetiae in turri Zironis.

MVNDILLAE
C / / / / RSI
/ / / / / P

Cerchiari f. 335.

3184 Vicetiae in ecclesia D. Georgii vulgo *il Lazaretto.*

IA I
IB
NIMPHIS

Cerchiari f. 211.

3185 Vicetiae in hortis Simonis Porti archidiaconi MAN. TRIN. *Hora non si trova* CALD.

L · OPPIVS · L · L · FELIX
SIBI · ET
L · OPPIO · L · L · FELICI
PATRONO · ET · CALLISTO · /

Servarunt Manutius cod. Vat. 5237 f. 109' et Trinagius D 2 (inde Caldogno n. 49 et per Marzarium Mur. 1552, 2 neque aliunde Cerchiari f. 275).

4 f. L addidi.

3186 Monticuli MAN. TRIN. Montecchio Maggiore in ecclesia S. Vitalis CALD. in pavimento add. MACCÀ; ad pedes columnae add. SCHIO.

L·C·SEVERVS · PACONI · SIBI · ET
L · PACONIO · L · F · MEN · PATRI
ET · SATRIAE · MATRI
PIISSIMIS
H · M · H · N · S

Manutius cod. Vat. 5237 f. 107 (inde opinor Malvasia p. 256); Trinagius F 3 (inde per Marzarium Mur. 1278, 5); Castellini 1, 75; Caldogno n. 25; Barbaranus 6, 75; Maccà *stor. del terr.* 9 (1814), 27 ex Ferretto, id est ex Caldogno, cum lapis detritus hodie non legatur; Schio p. 86 tab. 20 imperfecte.

In vv. div. secutus sum exemplum Caldogni. — 1 LC Man. Cald. Barb. Schio, L Trin., C Cast. — SEVER rel. versu omisso Schio. — PACONI Cald. (II), PACONII Man. Cald. (I) Barb., PACONII · F Trin., PACONIVS Cast., IS rel. omissis usque ad v. 4 incl. Schio. — 3 ET om. Man. — 4 sic Cald. II, PIISSIMI Trin. Cald. (1) Barb., PIISSIMAE Man. — 5 H M H N S Schio.

3187 Piovene rep. a. 1820 in fundamentis turris campanariae TORNIERI. Nunc ibi in hortis archipresbyteri SCHIO. — Piove di Sacco FURLAN. errore.

D · M
PAPIRIA · MA
XIMA
LAETILIAE
MACRINE ma
TRI CARISSimae
. . . .

Tornieri in ephem. 1820 Dec. 6 et 1821 Ian. 15; Furlanettus Pat. p. 254 n. 266, cui descripsit Ios. Valentinelli; Schio p. 74 tab. 11.

5. 6 sic Schio; MACRINAE·MA TRI CARISS Furl., MACRINAE MATRI·CARISSIMAE Tornieri.

3187 *a* Vicetiae MARCAN. *Hora non si trova* CALD. — Sine loco CHIG. ALC. CHOL., hi duo inter Placentinas; inde Placentiae in S. Sabini APIAN.

Q · POBLICIO · LLG
HIPPOLYTVS·SIBI·ET
I O M I M V S

Marcanova Mut. f. 166' Vic. 21. Inde posteriores: Ferrarinus cod. Paris. in add., cod. Reg. Vic. 10; ex hoc Mur. 5, 15 ex schedis Iac. Valerii et Farnesiis; item cod. Pat. f. 186'; Ligorius ms. Taur. 18 (inde Grut. ed. 2 l. c.); Manutius cod. 5237 f. 105. 428; Trinagius C 1; Castellini 1, 85; Caldogno n. 55; Barbaranus 5, 364. Neque aliunde opinor Chigianus I. VI. 203 f. 27' et Alciatus Fesc (inde Choler ms. f. 45'; Apianus 58, 4; Grut. 989, 4 ex Apiano).

Sic fragmentum informe, fortasse etiam interpolatum proponunt Chig. Alc. Marcan., nisi quod hic HYPPOLITVS; emendationes posteriorum non curo. — Q·POBLICIVS·L·L·HIPPOLYTVS·V | PRO·SALVTE·Q·POBLICI | I·O·M | IM . . . VS Ligorius.

3188 Vicetiae in claustro ecclesiae S. Laurentii MARCAN. et RELIQUI ANTIQUIORES. Franciscani S. Laurentii a. 1798 dederunt Tornierio.

L · POBLICIO · L · L
SECVNDO
H · D · S

Contuli. Habent Marcanova cod. Bern. n. 358, cod. Mut. f. 165 Vic. 5; Felicianus Vic. 4; Ferrarinus cod. Trai. f. 39, cod. Reg. Vic. 5 (inde Mur. 1726, 19 ex schedis Farnesiis); Redianus f. 74' Vic. 7 (inde Gud. 361, 3); cod. Patavinus f. 184'; Ligorius ms. Taur. 18; Manutius cod. Vat. 5237 f. 102. 426; Trinagius C 3; Castellini 1, 86; Caldogno n. 56; Barbaranus 5, 121; Cerchiari f. 331; Facciolius 1, 70. 2, 42; Maccà *stor. del terr.* 3, 152; Schio p. 79 tab. 15.

3189 Vicetiae in aedibus Gratianorum TRIN.; apud Octavianum Garzadori archiepiscopum Zarae CALD. Ex aedibus comitum Graziani-Garzadori translata est a. 1778 in Tornierianas TORNIERI.

D M
L · PVBLICI L · F · MEN
VALERIANI · IVVEN ·
HONESTISSIMI
VIXIT·AN·XVI·D XXXIII
PVBLICII PAVLLVS
ET SERENA PARENTES
INFELICISSIMI

Contuli. Habent Metellus cod. Vat. 6034 f. 17' et apud Grut. 703, 3; Ligorius ms. Taur. 18; Manutius Vat. 5237 f. 106'. 427'; Trinagius E 2; Castellini 1, 75; Caldogno n. 20; Cerchiari f. 294; Facciolius 1, 278. 2, 42; Tornieri in eph. 1778 Aug. 26 et apud Castellinium 1, 146; Maccà *stor. del terr.* 11, 2, 197; Schio p. 73 tab. 17.

6 L·PVBLICIVS Met., L·POBLICIVS Lig. soli pro PVBLICII.

3190 extra Vicentiam *al Lazaretto* in ecclesia S. Georgii ad altare maximum CALD. similiterque MAN. TRIN.

QVI · VIXIT
ann XXIII · M · VIII
PVBLICIA · PRIMA
MATER

Manutius Vat. 5237 f. 102; Trinagius D 1 (inde Barbaranus 5, 346 et per Marzarium Mur. 1206, 6); Caldogno n. 84 (inde Cerchiari f. 211).

Man. et Caldognum secutus sum; ANN in f. v. 1 tanquam ex lapide dat Trin.

3191 Vicetiae *in una cantina sotterra della mia casa a S. Michele* FERRETUS.

```
C·PROCVLO·C·F·MIL
ÆLIÆ · SORORI · VIVA
MATER
H·M·H·N·S
```

Ferretus f. 51, qui evanidam dicit et ita interpolavit, at emendari nequeat.

3192 Vicetiae in domo Montani Barbarani extrinsecus TRIN. MAN. CALD. In ea, hodie comitum Porti, adhuc extat.

```
) · L · PVSILLAS
```

Contuli. Manutius cod. 5237 f. 105; Trinagius D 3; Caldogno n. 85; Cerchiari f. 335; Schio p. 84 tab. 16.

3193 Vicetiae *al duomo* MAN. TRIN. CAST.; extare negat CALD.

Castell.:	*Caldogno 80:*	*Manutius:*	*Trinagius:*
AMAN T·F	AMANT·F	CVRAE·X·T F	
EMI·Q VART	EMI·Q VART	EAF QVART	QVARTAE
APIAE M·	AFINS M	PIAE M	PIAS MATRI
mI	.....MI		
M mL	M.....MI		

3 PIAE Cald. I.

Manutius cod. 5237 f. 103'; Trinagius C 2 (inde Caldogno n. 82; Barbaranus 5, 39); Castellini ms. f. 86 (inde opinor Caldogno n. 80, certe non ex lapide, quem utroque loco negat reperiri).

3194 rep. in ruinis ecclesiae S. Thomae m. p. sub Lonigo MACCÀ; extant Bagnoli in turri campanaria.

```
SALONIA·C·F·MODESTA·Q·MATID|i        q. matidius Q·F·MEN·PATRVINVS
VIXIT · ANNIS · XVIII · MENSIBVS|     vixit men|x10 · MENSIBVS · IIII
```

Faccioli 3 (1804), 125; Maccà *stor. del terr. Vic.* 3 (1813), 231; Schio p. 82 tab. 11.

1 MATID Facc., MATIL Maccà; sic ut ultima littera et pro D et pro A accipi possit dedit Schio.

3195 Vicetiae in claustro S. Felicis.

```
D
... ALVIAE .. M ..
.... A ... V ....
... A N .......
........ MENEP
V
```

Castellini ms. f. 67 (in ed. deest); Caldogno n. 21 (inde omnino Barbaranus 5, 365; Cerchiari f. 257).

1 om. Cald. I. — 2 AN pro M Cald. I. — 4 ..N..., Cald. I, A ... M Cast. — 5 NENII Cald. I, MENENIAI Cast.

3196 Vicetiae TRIN. *Hora non si vede* CALD.

```
Q · SAT
FAT
FISSIMO
ITALICA
```

Servavit Trinagius C 1 (inde Caldogno n. 61; Barbaranus 5, 365; per Marzarium Mur. 1276, 1).

3197 *nella villa del Beton* [Albetone] *alcuni anni fa trovata in casa delli Signori Campeglia, hora Gonzagi; hora non si trova* CALDOGNO. Rep. 1586 Albetonii in monte q. d. *il Castellaro* CAST. Extare negat MACCÀ *stor. del terr.* 4, 77.

```
D         M
L · SENTI ....
SVPERI ....
SENTIA · AMAN
DA · MARITO
BENE·MERENTI·P
```

Castellini ms. f. 90, ed. 1, 88 (inde Barbaranus 6 (1762), 112, ex hoc Facciolius 3, 25); Caldogno ms. n. 70. A prioribus Cerchiari f. 269.

D·M|L·SENTI|SVPERI|SENTIA AMA|DA MARITO|BENE·MERENTI|POSVIT Castell. ms. et inde Barb.

3198 Vicetiae in ecclesia S. Felicis sub confessione FELIC. RED. In ecclesia S. Stephani sub confessione MARCAN. In virdiario S. Felicis PEIRESC. Extare negat CALD. — Translatam in S. Iacobi ORTI dicit, errore puto. Tridenti prope moenia PERR. (REG.) errore.

```
V   ·   F
SERTORIA · AV · F
MAXIMA
```

Ab Antiquo pendent Marcanova cod. Bern. n. 367, cod. Mat. f. 166 Vic. 12; Felicianus Vic. 9; Ferrarinus cod. Par. inter Vicetinas postea additas, sed ut hanc mox delerit, cod. Reg. f. 59' inter Tridentinas (inde Mur. 1745, 4 ex schedis Valerii, a quo sumpserunt auctores Tirolenses, ut Roschmann ms. Trid. 11; Giovanelli *iscr. Trent.* p. 93); Redianus f. 75 Vic. 15 (inde Gud. 331, 8); Iucundus Vic. 7; Sanutus Vic. 9; Donius cod. Barb. 34, 73 p. 238; cod. Patav. f. 185'; Ligorius ms. Taur. 18; Manutius cod. Vat. 5237 f. 104. 236 (ubi confunditur cum n. 3180). 427; Trinagius B 2; Castellini 1, 85; Caldogno n. 78 ex Trinagio; Barbaranus 5, 367; Orti *gente Sertor.* p. 11, cui misit Trissinus Vicetinus. Ex ipso lapide opinor Peirescianae schedae cod. Par. 6012 f. 149'.

Divisi ad librum Peirescianum. — 1 fin. F om. Red. — 2 SERENA pro SERTORIA Man. 427. — F om. Red.

3199 Vicetiae rep. a. 1775 ad S. Luciam in hortis comitis Scroffae una cum urna parva ex marmore Pario, olla coctili, vasis lacrimatoriis, lucernis, nummis duobus Constantii Chlori; ab a. inde 1778 apud Tornierios TORNIERI.

```
Q · SINCI
CLLANTI · ƆL    sic
FRIMI  IN · FR
P·XXVII RETRO P XXXV
```

Contuli. Tornieri in ephemeride 1775 Mart. 16 et 1778 Iul. 27; Faccioli 2, 40; Schio p. 63 tab. 7.

2 puto legendum esse *Cleanti l.* vel *Cleanti (et) mulieris l.*, si quidem inter I et L vere adest Ɔ.

3200 rep. proximis diebus in pago Brendularum cum lacrimatoriis vasculis et lucerna; extat Vicetiae apud Rogerium Storatum CERCH.

```
P·SVLPICI
CLEM
ARTIFICIAS
```

Cerchiari f. 282.

3201 *al Monte di Lorenzo* [inter Sovizzo et Gambugliano] *nella chiesa parochiale si vedeva; per essere murata dietro l'altar grande non la può vedere chi non geta giù il muro* CALDOGNO. Rep. a. 1588 BARB. Nunc inde translata Vicetiam in museum municipale.

```
C · TERENTIVS
SEDATVS
SIBI · ET
GRASINIAE·HELPIDI
VXORI · SVAE
T·F·I

IN F        P · XXX
R           P · XXX
```

Contuli. Castellini ms. f. 92, ed. 1, 88; Caldogno n. 71 (inde, non ex Trinagio ut ait, Schio p. 112 cf. p. 128); Barbaranus 6, 160; Cerchiari f. 341; Faccioli 3, 249; Maccà *stor. del terr.* 9 (1814), 139; Schio p. 128 ex lapide.

3202 cippus magnus. Vicetiae in ecclesia S. Stephani in claustro S. Laurentii extra moenia MARCAN.; in ecclesia S. Felicis FELIC. RED. et RELIQUI ANTIQUIORES. Ab a. inde 1808 in claustro S. Iacobi, unde nuper transiit in museum municipale. — Belluni ad D. Felicis GRUT. suo errore.

V · F
L · TVRRANIVS · L · F
VALENS
SIBI · ET
TERENTIAE · Q · F
PRISCAE · VXORI

H · M · ET · L · S · H · N · S

Contuli. Habent Marcanova cod. Bern. n. 365, cod. Mut. f. 165' Vic. 10 (inde Ferrarinus cod. Reg. n. 17); Felicianus Vic. 14; Redianus f. 75 Vic. 3; Iucundus Vic. 5; Sanutus Vic. 5; cod. Pat. f. 185; Choler f. 87'; Donius cod. Barb. 34, 73 f. 113 ex ms. ant.; Metellus cod. Vat. 6034 f. 17'; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 58'; Ligorius ms. Taur. 18; Valerianus ant. Bell. p. 77 (inde Pinelli cod. Ambr. D 199 f. 13' et per Lollinum Grut. 836, 7); Manutius cod. Vat. 5237 f. 103'. 427; Peirescius cod. Par. 6012 f. 149; Trinagius A 4; Castellini 1, 85; Caldogno n. 64; Barbaranus 5, 365; Cerchiari f. 256; Maffei M. V. 377, 9; *Novelle della rep. letteraria* (Venetiis 1747) p. 229; Faccioli 2, 74; Tornieri in ephem. 1808 Ian. 11; Furlanettus Est. p. 81, Pat. p. 393; Schio p. 76 tab. 15.

3203 cippus. Nuper rep. Vicetiae in monasterio S. Felicis, dum scalae novae fiunt VIGNA (1737). In S. Felicis BARBARANI EDITOR, FACC. Ab a. inde 1808 in claustro S. Iacobi FURL. SCHIO. Nunc in museo municipali.

L · S
L · TVRRANI · L · F
VALENTIS
IN F · P · XXX · RET · P · LS
CIRCVMITVS · MACE
RIAE · SESQVIPEDES

Contuli. Habent Vigna *preliminare alla stor. eccl. e sec. di Vicenza* 1737 p. X; editor Barbarani 5, 364 (nam a Barbarani codice abest); Faccioli 2, 74; Tornieri in ephem. 1808 Ian. 11; Furlanettus Est. p. 81, Pat. p. 393; Schio p. 77 tab. 17.

3204 Vicetiae in aedibus Franco ad portam Patavinam.

L · VATERNIVS · L · F
OI//////S · SIBI
///// F

Contuli. Tornieri in ephem. 1789 Iun. 28; Schio p. 81 tab. 8.

3205 *tavola di pietra la più parte corosa* CALD. Vicetiae in aedibus Garzadori s. Gratianorum TRIN. CALD.

M · VLLIO · M · F
PATRI
LVCRETIAE · C · F · MA
TRI
M · VLLIO · M · F · PRAE
SENTI
C · VLLIO · M · F · CLE
MENTI · FRATRI
BVS
T · VLLIVS · M · F · COL
VERECVNDVS
T · F · I

Manutius cod. Vat. 5237 f. 106 et Trinagius D 4 et E 1 habent bipertitam v. 1—9. 10—12 (inde repetiverunt partem priorem Donius 13, 8 ex schedis Vaticanis, item Mur. 1286, 4 per Marzarium ex Trinagio; partem posteriorem Mur. 1787, 2 indidem); continuam Caldogno n. 68. Ex utroque Schio p. 109.

1 M · FILIO Trin. — 5 M · F Cald. — 10 I · VLLIVS Man., C · VLLIVS Trin. — 11. 12 quae non vidit Cald., dedi inclinatis.

3206 titulus evanidus. Vicetiae in monasterio S. Mariae Gratiarum in Carpagnon in coquina.

C · VLPIO
MEN
//////

Caldogno n. 24, qui addit in alio margine cerni litteram C. In rec. I p. 82 non affertur nisi solum MEN.

3207 Arciniani MAN. TRINAG. Extra Arzignanum in S. Mariae in Ale in pariete ecclesiae CALD. BARB. Frustra indagavit MACCÀ *stor. del. terr. Vic.* 3 (1813) p. 36.

L · VOLVMNIVS · L · F
MEN
SERGIAE · SECVNDAE
VXORI · MEAE
M · VOLVMNIO · L · F
L · VOLVMNIO · M · F
TESTAMENTO · PONI · IVSSIT

Metellus cod. Vat. 6034 f. 17' et Panvinius cod. Vat. 6036 f. 111 et Ligorius ms. Taur. 18 et Manutius cod. Vat. 5237 f. 109. 426' (ex schedis Manutianis Vaticanis et ex Trinagio Don. cod. Barb. 34, 73 p. 154) et Trinagius G 3 (inde per Marzariam Mur. 1424, 11), hi quinque eodem exemplo; Castellini 1, 75; Caldogno n. 26 qui vidit; Barbaranus 6 (1762), 55.

Sic vv. div. Cald. Man. 426 Lig. Met. Panv. — 4 MEAE om. Met. Trin. — 5 M · Man. Lig. Met. Panv. Trin., N · M Barb. pro M. — 5. 6 L · F · L · VOLVMNIO om. Panv. — 6 om. Cast. — M · F Panv. Man. 109 Trin., M · MV · F Man. 426. — 7 sic Lig. Cald., TESTAMENTO PONI IVSSI Met., TESTAMENTO · FIERI · IVSSI Panv., T · P · I Man. Trin.

De fraudibus, quae ad hunc titulum se applicuerunt, v. n. 344*.

3208 Vicetiae in ecclesia S. Felicis ANT.; *a piedi del campanile di S. Feliçe e Fortunato* CALDOGNO n. 51.

. . . .
paTRONI · SVI · T · F · I

Ex Antiquo habent Marcanova Bern. n. 381, Mut. f. 165 Vic. 7; Ferrarinus cod. Paris. inter addita ex Marcanova, cod. Reg. Vic. 7; Manutius cod. 5237 f. 105; cod. Pat. f. 185. Suppletam exhibet ex eodem Antiquo Felicianus Vic. 8, a quo pendent Marcanova Mut. f. 166' Vic. 20; Ferrarinus cod. Trai. f. 38', cod. Reg. Vic. 13 (inde Mur. 729, 6 ex schedis Capponiis); cod. Patav. f. 186'; Manutius cod. 5237 f. 104; Trinagius B 1 (inde Caldognus n. 32 et ex hoc Barbaranus 5, 365 et denuo 366). Denuo ex lapide fortasse Sanutus Vic. 8, Manutius cod. 5237 f. 428', Ligorius Taur. 18 (quamquam confudit ibi cum aliis minoribus ex Antiquo desumptis), certo Caldogno n. 51 (inde Barbaranus 5, 364; Cerchiari f. 258').

Sic et dedi Cald. 51 et San., PATRONI · SVI · T · F · I Man. 428, PATRONI · SVI · T · F · I · D Ligorius, TRONIS · VIR · T · F · I Marcan. (Bern.) cum suis, PETRONIVS · VIR (IIIIVIR Mur. ex corr.) T · F · I Felic. cum suis.

3209 Vicetiae *al duomo* CALD. I; *hora non l'ho veduta* CALD. II.

NAVIVS · PATRONVS
H · N · S

Caldogno n. 52 (inde Barbaranus 5, 39).

Dedi ad Cald. I; postea emendata est sic: D · M | . . . . . . | NAEVIVS · PATRONVS | H · M · H · N · S.

3210 Vicetiae in S. Felicis.

OBSEQVENTISSIMO

Sanutus Vic. 11.

3211 Trissini *nella contrada Lovara* olim in ecclesia pro fulcro feretri cadaverum, nunc ibi prope in hortis comitum Trissino.

D   M

Maccà *stor. del terr.* 13, 255; Schio p. 87 tab. 6.

3212 Vicetiae rep. 1840 in ecclesia S. Marcelli et illata in aedes Schio.

ATRI
MEN
CER

F

Contuli. Schio p. 87 tab. 14.

3213 Sovizzi in sacrato ecclesiae parochialis.

VS · Q · F
NIOR
R
I

Castellini ms. f. 81; Caldogno n. 69 (inde Barbaranus 6, 195).
4 om. Cald. II.

3214 effossa dicitur a. 1612, dum ampliatur sacra aedes D. Petri Insularum Maladi; extat in parietibus eius CERCH.

C · R · AV · P · V · D

Cerchiari f. 44. Utrum sit huius aetatis necne, nescio.

3215 *Montecchio maggiore* ad ecclesiam S. Vitalis in macerie.

P · XXX
P · XVIII

Faccioli 3, 237; Schio p. 85 tab. 20.

3216 arca ex epistylio facta, Sandrigi in curte archipresbyteri FACC. Nunc Vicetiae in aedibus Schio.

MVNVS VIRGO TVVM INVIOLATA CARNE IVVASTI ·
AETERNVMQ INDE ADEPTA PER SAECVLA NOMEN ·
CORONAM PACIS HABES QVAM CASTIS DAT AB ORIGINE PRINCE
REGNARE QVI QVIVIT SANCTIS DEDIT VICTORIAE PALMA
IN SINVS IAM REQVIESCIS ABRAHAM IACOB AIQVE ISAC *sic*
sic NVLLA BOENARVM TE LOCA DITINENT HORRENDAE GEHENNAE
ADEO NIACRINA VIVIS SEMPER IN NOMINE ☧TI

Contuli. Facciolius 3, 202; Schio p. 99 (cf. p. 127) tab. 18.
3 fin. post PRINCE spatium vacuum. — 5 sic pro POENARVM. — 7 legendum esse MACRINA vidit iam Facc.

XXXVI. VERONA *(Verona)*. *Tribu Poblilia.*

Auctores Veronenses hi sunt.

I. CYRIACANA antiquissima quae mihi dicuntur, Veronensia ea sunt quae leguntur apud Marcanovam in codice Bernensi loco priore f. 102. 103 (mihi n. 347. 346. 351—355; interpositi duo tituli n. 349. 350 Aquileienses sunt supra relati n. 767. 781); nam cum Veronensia ibi proponantur bipertito, quae altero loco exhibentur, ea ad secundum ordinem pertinere mox videbimus. Illo loco non referuntur nisi tituli Veronenses sex, scilicet arcuum trium n. 3329. 3400 (qui bis refertur). 3464 et sepulcrales duo n. 3505. 3723 et falsus ad Plinium pertinens n. 365*. A Cyriaco eos proficisci dubium non est, cum tituli n. 3329 Gallieniani idem exemplum imperfectum adhuc et omnino omnium antiquissimum praeterea non redeat nisi in codicibus duobus certo Cyriacanis Vat. 6875 et Marc. cl. XIV n. 124 (v. p. 3), redeatque in iisdem libris alter titulus ex sex illis n. 3505.

II. ANTIQUUS qui mihi dicitur et ipsum Cyriacum esse videri et agi de sylloge epigrammatum Veronensium plena et perfecta, quam post rudimenta illa Cyriacus absolvit c. a. 1433, infra demonstrabitur. Primum autem recensebimus libros, quibus haec tradita accepimus; ipsius enim auctoris exemplum mature videtur interiisse, quaeque inde supersunt, iam sparsa et disiecta ex multis multorum libris aegre nec fortasse plene recuperantur.

1. SCALAMONTIUS in vita Cyriaci, quae servata est in codice bibliothecae capitularis Tarvisanae scripto manu Feliciani, edita inde omissis epigrammatis a Coluccio ant. Pic. vol. 15 p. L—C, iter enarrans, quod constat spectare ad a. 1433 vel 1434, f. 88 seq. sic scribit*): 'Et denique Veronam '.... venit, ubi non exigua veterum monumenta comperit..... In hac 'urbe Ligurica vidit Kiriacus, ut in commentariis suis reposuit, laberin'thum', scilicet amphitheatrum, cuius descriptio sequitur. Deinde pergit biographus ad portam Gallieni verbis iis quae attulimus ad n. 3329; sequuntur epigrammata Veronensia numero viginti. Ea excerpta esse ex sylloge ea de qua agimus comparatio ostendit. Etiam n. 3677 cum praescribatur 'ibi prope in hortulo', praecedat autem 'In phano divi Proculi', apertum est inter utrumque excidisse titulum titulosve servatos ad S. Zenonis; nam in eius ecclesiae hortis lapis ille olim fuit. Exempla Scalamontiana saepe retinent veram versuum divisionem.

2. FELICIANI praeter pauca ea, quae ex Veronensibus suis posuit in libro Tarvisano, de quo modo dixi, f. 205 seq. post iubilationem (de qua vide in praefatione ad Brixiana) duos adhibui libros autographos Marcianum et Veronensem, quorum ille et paullo antiquior et plenior et emendatior est, hunc nescio quis subinde emendavit ad Saraynam editum lapidesve adhuc superstites. Tertium exemplum item autographum omnium antiquissimum domini Labusii sordida avaritia nobis denegavit. Inter secundarios auctores, quibus in his standum esse vidimus, Felicianus fortasse primum locum obtinet; nam sylloge Veronensium quam proponit et ampla est epigrammatum circiter CLXXXVIII, quorum n. 1—88 (secundum meam numerationem) oppidi sunt, reliqua agri, et accurate scripta. Ad additamenta ipsius Feliciani quod attinet, adiecisse videtur in ordine titulorum ipsius oppidi quinque extremos n. 84—88, nobis n. 3511. 3365. 3479. 3260. 3608; nam et praescripsit ad n. 84 'Ve'ronae iterum in fabrica S. Nazarii .... noviter repertum' (ubi attende ad verbum *iterum*) et absunt hi a reliquis auctoribus Cyriacanis omnibus praeter eos, qui expilarunt ipsum Felicianum. Similiter titulum n. 3460 ipse ex lapide explevit. In suburbanis si quidem item quaedam adiecit, ea iam non distinguuntur. Ficta videtur ab eo una inscriptio n. 368*, quae vel a Marcanova abest et postea accessisse videtur, quam is Feliciani librum describendum accepit. — Schedae Muratorii Pseudo-Pacedianae, scilicet quas Muratorius citat sub nomine Pacediani, cum a codice eius absint, aut Feliciani fuerunt aut certe ex Feliciano derivatae (cf. n. 3396).

3. MARCANOVA quae posuit in libro Bernensi loco posteriore f. 145. 146 (mihi n. 640—655), ea quamquam propria quaedam habent (ita titulum n. 3307 praeterea nullus rettulit ex antiquis, alterum n. 3840 ex hoc uno libro novimus; cf. n. 3340), tamen pendere ex ea sylloge, quam Antiqui nomine appellare soleo, certum est, cum tituli admodum corrupti (ut n. 3361. 3664) plane similiter et cum iisdem locorum indicationibus legantur tam apud alios auctores qui Antiquum expilarunt quam apud

*) ed. p. XCIII. Cf. itinerarium a Mehusio editum p. 28, ubi sic scribit Cyriacus ipse: 'Veronam venimus ... ubi et insignia vetustatum plu'rima vidimus et arenarum augusta ex L. Vitruvio nobilissimo architecto, 'theatra antiqua, deinde moenia portasque regias et veterem abbatiae 'S. Zenonis bibliothecam'.

Marcanovam Bernensem. Quam ob rem haec rettuli inter alia ab Antiquo pendentia. In secunda autem syllogae recensione sive in Mutinensi libro Marcanova post descriptam alteram syllogen longe uberiorem, de qua statim agetur, rediit ad ea, quae ante habuerat posueratque in Bernensi; nam septem epigrammata, quae in Mutinensi Veronensium postrema sunt, ab illa sylloge aut absunt (n. 3307. 3486. 3578. 3723. 3840. 365*) aut poterant videri abesse (n. 3736). — Ea autem sylloge, quam praeter appendicem hanc septem epigrammatum proponit liber Mutinensis, conspirat cum corpore Feliciani et omnino ab eo proficiscitur, cum praesertim adsint etiam apud Marcanovam epigrammata 'noviter reperta' ea de quibus modo diximus. Contra cum Felicianus in calce Veronensium titulum Plinianum n. 365* ponat petitum omnino ex Marcanovae sylloge priore, videntur syllogas suas inter se contulisse et alter alteri quod ei deesset describendi copiam fecisse. Titulum in hac quidem parte nullum Marcanova refert, quem non habeat Felicianus; omisit duos n. 3432 fractum et n. 3496, hunc certe casu. Sed anaglypha apud Marcanovam delineantur, cum verbis breviter indicentur a Feliciano certe in libris quos habemus. Item in versibus distinguendis et in ipsa lectione Marcanovana non raro praestant Felicianis nostris, at illa abici iam non liceat, quamquam fortasse liceret codicem Feliciani Labusianum nactis. — PINGONIUS quae habet Veronensia in collectaneis ms. servatis hodie Taurini in tabulario regio f. 211'—217, descripta sunt ex ipso Marcanovae libro Mutinensi.

4. FERRARINUS in prima corporis editione sive in codice Traiectino Veronensia alia habet licet non multa, quorum primarius nobis auctor est, ut ab eo pendeant qui praeterea ea referunt ex antiquis, de quibus Ferrarino propriis postea (c. III) seorsum agetur; reliqua, id est longe plurima, expressit ad Felicianum, cuius tamen librum usurpavit nostris paullo meliorem. Nam adsunt interdum apud Ferrarinum, quae frustra quaeras in libris nostris Feliciani Marciano Veronensive: ita ille n. 3760 locorum indicationem habet Gammarianae similem et omnino profectam ab Antiquo, cum nulla sit in Feliciani schedis nostris; habet item n. 3390 vocabulum AMANDAE, quod adest quidem in excerptis Feliciani Tarvisinis, deest autem in syllogae codice utroque. At haec quibus praestat Ferrarinus Feliciano rara sunt et exigui in universum momenti. Adsunt autem apud Ferrarinum tam quae addidit Felicianus (quamquam casu opinor ex quinque epigrammatis additis non repetivit nisi duo) quam interpolationes ab eo profectae, et in universum propius abest a Feliciano Ferrarinus Traiectinus quam absunt ab eo qui ex eodem capite pendent Marcanova et Iucundus. — Post scriptum librum Traiectinum Ferrarinus nactus syllogen Marcanovae inde Veronensia sua auxit; unde in libro Parisino Marcanovana supplementa leguntur f. 31', item passim apparent Marcanovanae lectiones et locorum indicationes ad marginem adscriptae, quae deinde in textum recepta sunt libri Regiensis. Ita, ut exemplum apponam, n. 3754 praescripta est loci indicatio Feliciana apud Ferrarinum in Traiect. et Paris. m. 1, indicatio Marcanovana apud eundem in Parisino m. 2 et in Regiensi. Denique in libro Regiensi extremo loco adsunt tituli quidam petiti ex sylloge simili Redianae (cf. n. 3277. 3578. 3850), sed ii perpauci sunt neque utiles. — Ferrarinus praesertim in libris posterioribus fraudibus interdum indulsit, maxime ut patriae famam augeret; ita n. 3466 gladiatorem Mutinensem in libris Parisino Regiensique, non in Traiectino, transformavit in Regiensem, ut similiter interpolavit notissimum titulum Mutinensem L. Nonii Veri (Orell. 3764) inter verba PATRONUS MUTINENSIUM AQUILEIENSIUM BRIXIANORUM interposito secundo loco vocabulo REG. (cf. n. 3677). Item ad eum redeunt duo tituli falsi n. 369*. 370*, quos habent libri Parisinus et Regiensis, tertiusque n. 371*, quem habet unus Regiensis, cum absint tam a Traiectino quam ab auctoribus, quorum ope Ferrarinum Veronensia sua composuisse modo diximus. — Ego in Ferrarino curavi, ut notitia extaret eorum quae haberet, attendens praesertim ad Traiectinum, ad Parisinum autem et Regiensem in iis solum quae addiderunt; lectionem autem variam raro inde attuli, cum sit inutilis. — Schedae IACOBI VALERII a Muratorio passim allegatae Ferrarini sunt et prioris quidem recensionis, qualem exhibet codex Traiectinus; nam citantur inde praeter communia huius classis etiam Ferrarini propria eaque forma, quae non habet nisi liber Traiectinus (cf. n. 3809). Schedas CAPPONIAS ab eodem Muratorio non minus saepe laudatas propter easdem causas constat a Ferrarino originem duxisse, sed a libro eius Regiensi (cf. n. 3809).

5. IUCUNDUS, quem Veronensia collecta habuisse iam a. 1484 ex codice Gariano colligitur (v. ind. auctorum vol. III), in libro Veronensi, ad quem solum attendimus (nam posteriores Iucundi recensiones haec non auxerunt), Veronensia exhibet tripertita, scilicet n. 1—49 (secundum nostram numerationem) f. 64—67, n. 50—52 f. 103, n. 53—103 f. 192—196. Ex his secunda pars brevissima aliunde venit, quamquam et ipsa ad communem auctorem Antiquum videtur redire (cf. n. 3381); prima autem et tertia communem originem habentes proxima coniunctae sunt cum Feliciano, cum titulum nullum habeant ab hoc omissum, quamquam complura habet Felicianus, quae frustra quaeras apud Iucundum. At lectiones optimae sunt plerumque et ubi textum interpolavit Felicianus, ibi verum retinet Iucundus, cuius rei exempla infra afferentur.

6. REDIANUS liber scriptus ab Alexandro Strozza Venetiis a. 1474 epigrammata Veronensia f. 62'—72 proponit in universum ea quae leguntur apud Gammarum Liliumque, quibuscum proxime coniunctus est; sed habet sex, si recte numeravi, quae non sunt apud eos, e contrario octo opinor epigrammata omittit ab his relata. Praeterea Redianus neglegenter scriptus est maxime locorum indicationibus in brevissimam et saepe perversam epitomen redactis versibusque nusquam separatis. — Proxime ad Redianum accedit ut in Venetis et Patavinis (v. supra p. 204. 263), ita in Veronensibus quoque CODEX GUDIANUS 253 f. 18—20, sed ita, ut cum passim vincat tam versuum divisione observata quam lectionis praestantia. Parum tamen profuit, cum non multa epigrammata proponat eaque fere vulgaria.

7. GAMMARI liber Bononiae scriptus c. a. 1500, hodie partim Stuttgardiae servatus, partim Treveris, Veronensia habet in cod. Stuttg. f. 85—88. 109'—110'. 113—132', quibuscum iungenda sunt folia hodie solitaria Treverensia 3. 6. 9. 11. 13. Hic omnium eorum, qui habent Veronensia Cyriaci, longe praestantissimus est, at hunc ubi habeas, plerumque reliquos tuto seponere possis; cuius praestantiae luculentum iudicium suppetunt inscriptiones arcuum theatri n. 3441. Proprium est tam huius auctoris quam asseclae eius Lilii, quod locorum indicationes effert non Latine plerumque, sed Italice. — Mutinae inter Muratoriana (fasc. XXI, 231) folia tria supersunt ex exemplo Gammari altero eiusdem aetatis quae cum pauca tantum habeant, omisi.

8. LILII liber proxime accedit ad Gammarianum, ut etiam errores quosdam, a quibus immunia sunt cum reliqua Antiqui exemplaria tum Redianum, habeant communes (ita n. 3277 SELIUS pro SEIUS); nec mirum id, cum eodem tempore eodemque loco scriptus sit. Plerumque Lilius Gammaro cedit, quamquam interdum e contrario Lilius verum servavit, ubi alter fallit; quam ob rem non abieci. Liliana apud Reinesium citari sub nomine Langermannianorum, apud Muratorium sub nomine schedarum Brembatianarum Bergomatium iam constat.

9. Codex chartaceus saec. XVI, olim Iulii de la Turre (unde TURRIANUM dixi), deinde Ortii, hodie bibliothecae Veronensis (hist. 57) proxime accedit ad Gammarum Liliumque, sed ut non habeat fere nisi Veronensia epigrammata, quamquam pauca interposita descripta Papiae Laude Venetiis alibi satis indicant excerpta ea esse ex sylloge maiore quaeque non ad Veronam solam pertineret. Derivatus est ex neutro eorum librorum, cum habeat interdum locorum indicationes ampliores (n. 3830. 3984), sed potuit omitti, cum multa non habeat quae habent illi, propria autem quae proponit quaeque absunt ab illis, falsa sint omnia. Fraudes has, quarum alibi vestigium non deprehendi, rettuli suo loco n. 373*—388*.

10. Codex VATICANUS 5251 Veronensia habet eadem fere quae Gammarus Liliusque et cum iisdem indicationibus locorum idiomate vulgari, sed perturbata neque utilia.

11. SANUTUM, cuius codicem iam servat bibliotheca publica Veronensis, Veronensia quae ibi leguntur f. 64—76 apparet habuisse a diversis auctoribus. Prior pars urbanorum f. 64—67, item prior pars descriptorum in agro f. 70—72 proficiscitur ab eodem auctore proximo, a quo pendet Iucundus, ut eadem plane habeant duo libri et in ordine epigrammatum plerumque conveniant. Ipsum tamen Iucundum Sanutus non expilavit; nam non habet quae Iucundus traxit ex fonte diverso f. 103 et interdum antiqua servavit, ubi inde discedit Iucundus. Sed in universum

Iucundus emendate scripsit, Sanutus autem tot mendis inquinatus est, ut in summa bonorum auctorum copia locus ei nullus sit. Haec igitur Iucundianis similia Sanuti omisi. Contra recepi quae secundo loco leguntur in oppido descripta f. 67—69', item in agro f. 72—76 reiectis paucis titulis, qui casu ex Iucundianis in has quoque partes sese viderentur insinuasse. Posteriora haec maiore ex parte petita sunt ex sylloge simili Redianae, cui quamquam in universum cedit Sanutiana, tamen interdum habet quae ab illa absunt (ut n. 3467); praeterea alia venerunt aliunde, quaedam etiam ex ipsis marmoribus, id quod constat de titulo n. 3590, ad quem Sanutus annum adscripsit, quo inventus est, 1496. Insunt item perpauci tituli, in quibus alibi non repertis standum est exemplis Sanutianis licet neglegenter factis.

12. AUGUSTINI Tyferni codex Vindobonensis o. 3492 Veronensia habet f. 22. 23 ex hac sylloge derivata vulgaria et inutilia.

13. APIANUS pendet maxime ex Iucundo, cuius etiam proprii errores apud eum redeunt (cf. n. 3638); citavi eum, non adhibui.

14. SARAYNA etsi ipsos lapides diligenter conquisivit et propria protulit complura, de quibus postea agetur, tamen etiam Antiqui corpus usurpavit et multa inde in suam syllogen recepit; reperiuntur enim apud eum tituli non pauci cum in locorum indicationibus tum in ipsis corruptelis Antiqui tam similes, ut qui eos examinarit, ei de ea re dubium superesse omnino nequeat (v. n. 3384. 3638. 3643. 3664. 3739. 3767. 3780. 3996 et inter lap. mil. Constantinianum). Accedit, quod tituli quidam in aliis quoque corporibus ex eadem sylloge pendentibus male relati ad Veronam, maxime f. 51' Argivus et Creticus ii de quibus infra dicetur, etiam apud Saraynam leguntur tamquam excepti Cologuolae. Denique cum Sarayna descriptionem amphitheatri Veronensis proferat ex 'Cyriaci Anconitani itinerario' (v. mox p. 322), iure inde colligemus etiam epigrammatum Veronensium ab Antiquo exceptorum ei copiam fuisse; nam Antiquum quem dicimus esse ipsum Cyriacum infra demonstrabitur. Difficilius est determinare, cuius generis librum Sarayna habuerit. Habuit certe exemplum plenius quam id fuit, ex quo pendent Redianus Gammarus Lilius; nam adsunt apud Saraynam tituli complures (n. 3638. 3780. 3996) iique omnino petiti ex corpore Antiqui, qui absunt ab illis auctoribus. E contrario titulos relatos sub n. 3441 cum ex Cyriacanis auctoribus ii quos diximus soli habeant, refert etiam Sarayna eaque forma, ut item certum sit eum pendere ex schedis iisdem. In lectione Sarayna, ubi constat eum ex schedis pendere, plerumque facit cum Rediano Gammaro Lilio; ita inscriptionis n. 3905, quam integram dant Felic. Marcan. Ferr., Sarayna omittit v. 3. 4 cum Red. Gamm. Lil.; item n. 3767 cum iisdem scribit PROBO, cum vera lectio, sed fortasse inventa facillima coniectura, PROBO sit apud Iuc. Felic. Marcan. Ferrar.; praeterea habet saepissime veram versuum divisionem a Feliciano asseclisque eius raro observatam. In iis autem, quae item habet Felicianus cum suis, Saraynae lectio immunis est ab interpolationibus eius consentitque potissimum cum Iucundo, ut n. 3996 retinet antiquam lectionem II, ex qua Felicianus fecit XII. Videtur igitur Sarayna habuisse syllogae Cyriacanae exemplum perfectissimum, scilicet plenius Gammariano, Feliciano emendatius; quamquam verum est non multum nos inde proficere, cum difficile sit separare ea quae ex schedis illis traxit Sarayna ab adsumptis aliunde. At hoc certe iam assecuti sumus, quod consensus Saraynae cum antiquioribus deinceps non fallet, nec obstabit, quominus exempla haec omnia iudicentur ab eodem archetypo profecta. Nam ubi certis argumentis demonstrari non potest Saraynam pendere ab ipso lapide, ibi iam propria auctoritate carebit.

Praeter hos libros, quorum rationem habui, si enumerare vellem eos, in quibus praeterea reperiuntur Veronensia Antiqui, vix ullum ex antiquioribus praetermittere possem; nam longe plerique plus minus ex illis copiis profecerunt. Pendere autem eos ad unum omnes ex eodem Veronensium inscriptionum corpore primario cum ex aliis indiciis constat tum maxime ex consensu in erroribus. Ita, ut paucis exemplis defungar, cum plura qui volet in ipsa editione inveniat, n. 3643 DEI pro DEF, deinde ST male intrusum, item SERVIO pro SE·VIVO adsunt et apud Scalamontium in libro Tarvisino et apud Felicianum Marcanovam Ferrarinum Iucundum Redianum Gammarum Lilium Saraynam; similiter n. 3830 PVPRONVS pro P·VERONVS est apud eosdem omnes; ut cavendum sit, ne horum exemplorum antiquissimorum multitudo imponat. — Inveniuntur inter eos, qui arte cohaerent et in gente ut ita dicam familias constituunt; quod cadit praesertim cum in Felicianum Marcanovam Ferrarinum tum in Redianum Gammarum Lilium; nec pigebit utriusque familiae proprietates solito diligentius exequi, cum id ad epigraphiam Veronensem recte ordinandam non minimum momentum habeat. In universum illius ordinis auctores aetate et titulorum copia praestant, secundi ordinis exemplorum fide et scripturae diligentia; videnturque illi Cyriacana habuisse plena, sed incuriose sua inde deprompsisse, hi nacti Cyriacanorum reliquias solas diligentissime expressisse. Videamus de singulis. — Ad numerum titulorum quod attinet, sexaginta circiter reperiuntur apud Felicianum Marcanovamque, quos frustra quaeras apud secundi ordinis auctores; nec probabiliter coniicias hos omnes additos esse a Feliciano demum, cum non pauci eorum ab ipso Scalamontio ex Cyriacanis referantur. E contrario habent etiam secundi ordinis auctores propria, quae absunt a Feliciano cum asseclis; sed et longe minore numero ea sunt, nempe paullo plus viginti, et pleraque ex ordine fragmentorum minutiarumve, qualia consentaneum est Felicianum admittere noluisse. — Lectio cum plerumque consentiat etiam in naevis, ut convenit in libris ex eodem fonte primario ductis, tamen non solum singula exempla, sed etiam ordines ipsi lectiones habent sibi proprias. Ita n. 3367 vera lectio AVLIA servata est apud Red. Gamm. Lil. (adstipulantibus Iuc. San. Sar.), cum in interpolata IVLIA consentiant Felic. Marcan. Ferrar. Similiter n. 3938 Q·AED, quod in lapide est, habent Red. Gamm. Lil. Iuc. San., Q·PRAEF, ex interpolatione Feliciani opinor, Felicianus Marcanova Ferrarinus. Item n. 3653 vera lectio DEBET·NEC·BENEFACTA est apud Scalamontium et Redianum solos, DEBENT·NEC·BENEFACTA apud Felicianum Marcan. Ferr., DEBET·NEC·BENEDICTA apud Gamm. Lil. Iucand. Contra ibidem verum FVNCTA·IACES·HIC·SET legitur apud Felic. Marcan. Ferr. Iuc. San., interpolatio IVNCTA·IACES·PRIMO·ET apud Red. Gamm. Lil. Marulum. Similiter in miliario Constantini infra referendo cum in ipso lapide sit MAXIMO·SEMPER, antiqua lectio non interpolata MAXIMVS·ET reperitur apud Red. solum, MAXIMVS (om. ET) apud Gamm. Lil., MAXIMO (om. ET) apud Felic. Marcan. Ferrarinum. Denique in minoribus quoque non semel solus Redianus verum servavit; ut n. 3938 CONVG cum litteris NI contignatione iunctis, ut iunguntur in lapide, non invenitur in ullo quem quidem norim libro excepto eo. Unde qui criticam artem callet, quinam nexus inter ordines auctorum statuendus sit, iam intelleget. — In versuum divisione accurate reddenda primae partes omnino Gammari sunt, qui in hac raro fallit, secundae Lilii; sed etiam reliqui auctores, maxime Scalamontius et in Tarvisino libro Felicianus, item ibi ubi paginae spatium angustum versus breves facile caperet Marcanova, saepe eos ad lapidem separarunt, ut etiam in eorum archetypo eos recte divisos fuisse appareat. — Locos Cyriacum adscripsisse sermone Latino et per se constat et demonstrat consensus Feliciani cum Rediano; quod si Gammarus Liliusque in his vernaculo utuntur, sive ipsi sive proximus auctor eorum hac in re suae aetatis usum sequi maluit; quamquam vel apud ipsos modo apud unum modo apud alterum Latinae indicationes non paucae remanserunt. Ceterum indicationes locorum proficiscantur necesse est ex archetypo in his quoque accuratissimo et plenissimo, ut alia alius epitomator inde seligeret. Maxima auctoritas in his est item Gammari et Lilii, deinde Feliciani et Marcanovae, vix ulla libri Rediani, cuius in his naevos saepe tacite suppressi. — Idem fere dicendum de anaglyphis. In archetypo delineata fuerunt delineanturque item apud Marcanovam semper, apud Gammarum passim, interdum apud Lilium; Felicianus verbis ea enarrat, Redianus ad ea non attendit. — Falsae denique in hac sylloge, si dempseris quas exscriptores addiderunt, non videntur fuisse nisi duae, scilicet n. 365*. 366*; nam n. 367* lusibus magis quam fraudibus adnumeranda est.

Conditorem huius syllogae satis constat esse Cyriacum. Nam quod altera sylloge extat ab hac diversa et hac antiquior, quam et ipsam Cyriaco attribuendam esse vidimus (c. I), tantum abest ut obstet, ut omnino verisimile sit Cyriacum in studiorum suorum rudimentis transeuntem per Veronam arcus ibi inspexisse et quaedam praeter ea epigrammata adnotasse, deinde cum commentarios instituisset eorumque causa reliquias antiquas data opera exploraret, syllogen eam effecisse, de qua iam agimus.

Immo qui Cyriacana primordia cum maturae aetatis laboribus conferre velit, fortasse nulla inveniet certiora et evidentiora documenta quam Veronensia libri Marcanovani Bernensis ordinis prioris componenda cum Veronensibus Gammari Felicianique. Argumenta autem originis Cyriacanae haec potissimum deprehendi. Primum sylloge de qua agimus tam perfecta est versuum ordine ad archetypa expresso, contignationibus litterarum retentis, fragmentis lapidum propositis (id quod patet praesertim ex Gammari libro) cum ipsis fracturis, Graecis erudite exceptis, anaglyphis diligenter depictis, ut in his nostris rebus qui studium posuerit, tam certo Cyriaci stilum ex illis indiciis deprehendat quam qui picturam callent ex lineamentis luminibusve Leonardi penicillum vel Raphaelis. Deinde in locis indicandis sermonis peculiaris indoles et antiquitatis affectatio, quo pertinent 'S. Combustus' pro S. Laurentio, 'is qui Plutonem expulit' pro S. Michaele, 'templum Bacchi' pro cella vinaria aliaque similia, calamistri sunt proprii Cyriaco auctori tam diligentiae quam insipientiae summae. Item imago Mercurii alati cum disticho subiuncta n. 367* cum ad ipsam hanc antiquissimam syllogen pertinere videatur, digna est Cyriaco homine Mercuriali (v. vol. III p. 131), scilicet qui luderet, non deciperet. Item ex supra dictis cum appareat ab ipso eo tempore, quo obiit Cyriacus c. a. 1450, syllogen hanc Veronensem a multis expilatam esse locis diversis, neque eam ad nos pervenisse nisi per epitomas imperfectas omnes, condita esse non potest a Feliciano aliove eius aetatis homine, sed venit ab auctore antiquiore, cuius schedae posterioribus paterent, idque ipsum apprime cadit in Cyriacum, cuius ex commentariis tamquam ex Sibyllae foliis vento perturbatis alia ad alios delata sunt, plenos nemo adhibuit. Item qui in Veronensem syllogen tituli male se insinuaverunt non Veronenses, ut Argivus vol. III n. 531, Cretensis ib. n. 5, Laudenses duo infra referendi, Hostilianus n. 3758, Cyriacanae originis indicia sunt haud spernenda*); nam et Argivus ille venit a Cyriaco et Laudenses Hostilianumque ex commentariis eius qui supersunt constat ab ipso descriptos esse. — Sed praeter indicia haec duo certe auctores ex iis quos supra recensui Veronensia ea de quibus agimus diserte Cyriaco accepta ferunt Scalamontius et Sarayna. Et illum quidem supra iam vidimus epigrammata Veronensia viginti ex hac sylloge deprompta referre ex commentariis itineris a Cyriaco a. 1433 vel 1434 instituti. Sarayna autem quamquam in epigrammatis Cyriacum auctorem non laudat, tamen f. 13' agens de amphitheatro sic ait 'Cyriacus Anconitanus in quodam itinerario sic scriptum reliquit', quamque subiungit amphitheatri descriptionem infra adscriptam**), ea ad verbum fere redit apud Scalamontium (p. XCIII Col.), ut appareat tam Scalamontio quam Saraynae eorundem commentariorum Cyriaci copiam fuisse. — Sane ut Felicianum et Sanutum de suo auxisse Cyriacana vidimus, ita alii quoque alia adicere potuerunt; plurima tamen quae referuntur in libris supra recensitis a Cyriaco proficisci nemo negabit, cum praesertim praeter Felicianum compilatores et alii et ipse Iucundus Veronensis corpora non Veronae condiderint.

Copiarum harum rationem ita habui, ut in titulis mihi non visis octo primariorum, scilicet Scalamontii Feliciani Marcanovae Iucundi Rediani Gammari Lilii Saraynae variam lectionem plenam afferrem, item Sanuti ubi deficit Iucundus, Ferrarinum Apianumque citarem.

III. Ferrarinum supra vidimus expilasse primum Felicianum, deinde Marcanovam neque in hac longe maxima parte Veronensium eius quicquam inesse quod prosit. Sed demptis his restant apud eum epigrammata si recte numeravi undeviginti, relata iam in prima corporis editione Traiectini libri neque seorsum, sed reliquis interiecta, quae absunt tam a Feliciano quam a Marcanova et a Rediano quorumque Ferrarinus aut solus nobis auctor est aut certe ex primariis. Unde veniant, incertum est. Tria eorum (n. 3381. 3403. 3762) redeunt apud Gammarum, quorum primum et tertium etiam Lilius habet, primum item Iucundus in parte ea, quam secundam diximus, videnturque exempla haec eadem esse, quibus usus est Ferrarinus, cum consentiant in erroribus. Quam ob rem non nego haec quoque redire ad communem auctorem Antiquum sive Cyriacum; cui opinioni praeterea hoc patrocinatur, quod n. 3762 reperitur etiam inter Cyriaci Histrica in codice Augustini Tyferni Vindobonensi et quod haec apud Ferrarinum leguntur intermixta Cyriacanis certis et ita relata, ut vix cogitare liceat de duarum syllogarum contaminatione. Utut est, nos ea separavimus, cum tradita habeamus in universum ab auctoribus diversis et ne Sarayna quidem in suo Antiqui exemplo haec Ferrariniana videatur repperisse, nam quamquam plura eorum apud eum referuntur, tamen nullum ita comparatum est, ut ullum subministret eiusdem originis indicium. Exempla proba sunt neque inferiora Cyriacanis certis, nisi quod versuum divisionem liber Traiectinus plerumque neglexit. Standum autem est in his, quantum ad Ferrarinum attinet, libro Traiectino eius et additamentis Parisini ductis ex auctoris schedis primariis, cum ipse codex ex Traiectino descriptus sit (cf. n. 3367. 3809. 3876); a Traiectino ubi discedunt posteriores Parisinus et Regienses, errant, id quod maxime cadit in locorum indicationes admodum in his quidem perturbatas.

IV. Matthaeus Rufus quod Plinius sit Veronensis Brixiae 1496. Ipsum librum editum non vidi, adhibui exemplum inde manu descriptum bibliothecae publicae Veronensis. Cf. Rezzonicus disquis. Plinian. 1, 12. 2, 302.

V. Io. Ant. Pantheus adnotationes ex trium dierum confabulationibus de thermis Calderianis Venetiis 1500 fol. Scripsit ante a. 1471 (Rezzonicus disq. Plin. 1, 9).

Hi duo auctores pleraque ex paucis quae proponunt sumpserunt ex Antiquo; praeterea primi ediderunt titulum Plinianum n. 3442. Falsa denique n. 374* aut Panthei ipsius est aut certe ab eo primum profertur.

VI. Iulius Bononius in codice bibliothecae capitularis Tarvisinae, quo continetur antiquarium patris Hieronymi, manu sua scripto posuit titulos Veronenses sub hoc elogio: 'antiquitates Veronenses ann. MDXVII mens. Aug. per me Iulium Bonon. Tar(visinu)m'. Exempla ex ipsis lapidibus excepta sunt cum fide et diligentia; locos Bononius non adscripsit. Alia eiusdem Veronensia leguntur in cod. Cicognae 1874 f. 38—40 minus utilia.

VII. Iohannes Bemaus in cod. Monacensi f. 132 refert quinque epigrammata Veronensia perite descripta, sed notissima.

VIII. Franciscus Aligerius Dantis tertii filius Veronensis in primo dialogo de antiquitatibus Valentinis (ed. Romae 1537, quam editionem rarissimam non vidi; vidi repetitam cura Clementis Bartolini *le antichità Valentine, dialoghi due di Francesco Alighieri e Sante Ponzio* Perusiae 1828. 8. pp. 199), quo illustravit museum Trevii institutum a Benedicto Valenti, etiam Veronensia epigrammata quaedam profert, sed quae omnia aut spuria sint aut certe pessime interpolata (n. 398* — 402*).

IX. Taurellus Sarayna iurisconsultus Veronensis, mortuus senex VIII id. Mai. a. 1550 (sicut adnotatum repperi in prima pagina exempli Giulianiani hodie, olim Palermiani), quae de antiquis inscriptionibus patriae urbis collegit, ad nos pervenerunt per libros scriptos editosve hos.

1. Schedae ipsius Saraynae cum perierint, earum aliquatenus vicarias habemus Nicolai Pacediani recordationes pertinentes ad annos 1510—1522 servatas in codice bibliothecae Ambrosianae A 105 inf.; nam in

*) Apud Gammarum, a quo reliquis accuratius archetyporum exemplum repraesentari saepe monuimus, f. 110', 112 media inter Veronensia haec et plane similiter scripta leguntur epigrammata complura Mediolanensia Laudensia Cretensia, quae ipse ait venire a Cyriaco. Similia observavi in libro Turriano.

**) 'Et denique Veronam feracissimam et antiquam civitatem venit, ubi 'non exigua veterum monumenta comperit, praesertim labyrinthum, quod 'Arena nunc dicitur, et habetur quod constructum fuerit anno imperii 'Octaviani Augusti trigesimo nono, ante natalem Christi diem tertio. 'Cuius pars exterior terrae motibus corruit: et nunc conspicitur locus 'rotundus Arenae per totum magnis saxis undique constructus et, ut ita 'dicam perfilatus, quum intus cabalis et antris multiformiter redimitus 'sit. In huius autem rotunditate extant scalae magnis lapidibus appositae, quae quanto magis in amplitudinem pertenduntur, tanto magis in 'rotunditatem videbantur ampliari, et sicuti nonnulli referunt quinquaginta 'cubitis in altitudinem extenditur. In cuius summitate quidam locus 'magnus et nobilis multiformis elaboratus marmoreo lapide circumcirca 'redimitus erat.'

his qui referuntur tituli Veronenses maxime l. III, item l. XV inter miscellanea, eos ita deprehendi conspirare cum exemplis Saraynae, ut ab eodem auctore utrumque pendere necesse sit. Confer si placet titulos n. 3502. 3510. 3968 cum iisdem naevis relatos apud utrumque, neque ullum per totam syllogen deprehendes diversae originis indicium. Iam cum quaestio oriatur, uter eorum ab altero mutuatus sit, equidem persuasum habeo non Saraynam pendere ex Pacediano, sed Pacedianum ex Sarayna, cum quod hunc Veronae degentem titulis patriis colligendis operam dedisse constat, tum quod universorum collectaneorum Pacedianorum ea condicio est, ut ex schedis magis corrasa videantur quam de ipsis saxis petita, id quod vel sola neglegentia in locis indicandis et originum perturbatio ubivis obvia satis declarat. — Praeterea addo ex Pacediana sylloge quaedam redire apud CIRIACUM, unde et huius Veronensia, quae paucissima sunt, rettuli inter Saraynniana. — Cavendum autem est, ne Pacediano attribuas omnia, quae tamquam eius essent Muratorius edidit; qua de re supra (c. II, 2 fin.) monui.

2. Tractatum 'de origine et amplitudine civitatis Veronae' edidit ipse Sarayna Veronae a. 1540 fol. foll. 70, cuius huc maxime pertinet liber quintus 'de monumentis antiquis civitatis et agri' f. 43'—52. — Tantopere et hic liber et alter qui mox secutus est a. 1542 de rebus gestis Veronensium civibus placuerunt, ut aediculae, quam Sarayna fecerat a. 1523 in ecclesia S. Firmi maioris, iubente senatu sic inscriberetur: 'Torello Saraynae iur. con., quod Veronae patriae antiqu. monumenta 'perquisiverit eaque ab edacitate temporis eripuerit, suorum quoque civium 'gesta conscripserit, s. p. q. Ver. b. m. civicam d. d.'

3. Gabriel Sarayna fratris Taurelli filius patrui librum transtulit Italice sic inscriptum: *dell' origine ed ampiezza di Verona* epistula praeposita ad Gerardum Boldieri scripta Veronae d. 15. Oct. 1546. Cuius versionis extant codices duo, uterque perscriptus eadem manu, scilicet Gabrielis ipsius, alter ex bibliotheca seminarii Rovigini per Iosephum Venturium c. a. 1826 illatus in Veronensem publicam (ms. histor. CCX, ubi inscriptiones agri f. 65—75 errore glutinatoris positae sunt ante inscriptiones oppidi f. 76—83), alter postea scriptus bibliothecae Veronensis capitularis n. 822. Illum eundem puto, quo servato tum apud Iacobum Rosinam canonicum Veronensem in Panvinii antiquitatibus edendis usus est Cozza (v. apud hunc praefatio typographi et series iconum ad tab. Bb; item infra n. 3784). Ipsam versionem omissis inscriptionibus ad priorem librum (alterius enim notitiam eo tempore non habuit) edidit praefectus bibliothecae publicae Veronensis Cavattonius (Veronae 1851. 4. pp. 79 propter nuptias Portalupi-Canossa). Praestat in universum codex bibliothecae publicae anaglypha delineata habens solus et interdum lectiones minus corruptas numquam perpetuo citavi; sed habet alter non solum inscriptiones aliquot quae absunt a codice antiquiore, quamquam adsunt apud Saraynam editum, sed etiam locorum indicationes in priore libro a Gabriele omissas suppletasque deinde manu Caroti pictoris, quem librum possedisse et adnotavisse Cavattonius l. c. demonstravit. Denique secunda manus, quam cum ex lectionibus tum ex scripturae comparatione intellexi esse Panvinii*), primitivam lectionem libri antiquioris saepe obscuravit, quam intemeratam servat codex bibliothecae capitularis.

4. Denique et Panvinio et Caroto ipsarum schedarum Taurelli Saraynae copiam fuisse infra demonstrabitur.

Inter haec quae recensui Sarayniana primum locum obtinent Pacediana tam aetate quam bonitate; habes hic versus recte divisos, hiatus diligenter indicatos, fragmenta etiam minora in ordinem recepta. At multa Pacedianus non habet quae apud ipsum Saraynam extant, sive partem tantum Saraynianorum describere ille potuit voluitve sive Saraynae syllogen usurpavit coeptam neque dum perfectam; denique locorum indicationes praetermisit omnes. Saraynae editus liber Latine scriptus numero epigrammatum tam Pacedianum superat quam versionem Italicam, ut multa Saraynae ex uno solo habeamus. Praeterea accurate loci ibi enuntiantur, ut in his sola fere editione standum sit, textumque habet in universum emendatiorem quam versio Italica, ne dicam Panvinius Carotusque. Sed male habita sunt epigrammata secundum eius temporis usum per typographum scriptura semper continuata hiatibusque celatis, ut lapides fracti raro intellegantur. Versio Italica neglegenda non est, cum aperte non ex libro edito ducta sit, sed ex codice Saraynae, anaglypha exhibens et ordinem versuum, quem in illo diximus numquam retineri, plerumque observans, praeterea immunis sit a mendis ab operis in editionem illatis. Sed Gabriel patrui librum vertens complura epigrammata ab eo relata nescio quam ob causam non recepit, addidit autem duo tantum n. 3928 fractum ideoque postea ab ipso inductum et n. 4004a; denique a fide magis commendatur liber Latine scriptus quam versio Italica, quippe quae interpolationes quasdam admiserit in illo non repertas (n. 3442. 3585). Etiam minorem auctoritatem sibi vindicant Panvinius et Carotus, quamquam et ad eos res redit ibi, ubi destituimur versione Italica. In summa re iam intellegitur subsidiis his coniunctim utendum esse, ut ad veram et incorruptam Saraynae lectionem eatenus perveniatur, quatenus hodie fieri potest. — Ipsa autem Saraynae sylloge et a fide et a diligentia commendabilis pauca tantum admisit ficticia, quorum quaedam utpote in lapidibus conficta n. 396*. 397* nullo modo in culpam eius verti possunt, reliqua n. 389*—393* Calderiana sunt balnearum causa composita sane non a Sarayna, sed ab alio nescio quo eius aetatis homine. Hoc unum utilitatem Saraynianorum imminuit, quod Sarayna, sicut supra diximus, non ex ipsis saxis solis syllogen composuit, sed etiam Antiqui codicem scriptum adhibuit (nam Apianum editum non videtur novisse), ut cavendum sit, ne consensus exemplorum ab eodem archetypo profectorum nobis imponat.

X. Onuphrius PANVINIUS (1530—1586) 'antiquitatum Veronensium 'libros VIII' anno 1559 absolvit (v. p. 163) neque edidit. Ipsi Caroto copiam fuisse Panvinianorum infra apparebit, sed non tam absolutum librum videtur usurpavisse quam fuisse cum auctore dum fieret, quod confirmat etiam exemplum Gabrielis Saraynae servatum tum apud Carotum, ipsius autem Panvinii manu emendatum et auctum. Manu auctoris scriptos commentarios deinde fuisse apud Nichesolam intellegitur ex praefatione Valerianorum (v. c. XVI); apud eum videtur vidisse Scaligerus, qui inscriptiones inde Gruteri causa excerpsit. Idem codex cum 'nescio unde erutus' (verba sunt eius qui editionem mox memorandam curavit) illatus esset in tabularium publicum Veronense, editionem publico iussu inchoavit Alexander Becelius urbis cancellarius; at mox pestilentia ingruente ipsoque Becello abrepto editio interrupta est neque eius exemplum quod sciam hodie superest. Ita factum est, ut liber prodiret demum a. 1648*) Patavii typis Pauli Frambotti (fol. pp. 236) instante archipresbytero Cottio de Cottis neque ea cura, qua opus erat; nam 'multas mendas irrepsisse' ipse editor conqueritur in praefatione. Codicem autem cum umquam ex tabulario efferri Veronenses publico decreto vetuissent, mox post factam editionem inde nescio quomodo abstractus nuper demum emersit Romae in bibliotheca Angelicana (A. 7. 3) ibi meo iussu huius syllogae causa diligentissime excussus a Bormanno. Continentur autem volumine eo formae maximae exempla duo (quamquam utrumque hic illic hiat folio deperdito) commentariorum Panvinianorum, alterum (f. 319—559. 289—295; nam sic ordinanda esse folia apparet) scriptum a librario parum emendate, alterum (f. 1—288. 296—306 sequentibus foliis quibusdam non scriptis) scriptum manu auctoris idque ipsum, ad quod editio facta est; nam additamenta quoque editorum (ut verba 'Pontini nunc' ed. p. 224) in eo leguntur scripta manu diversa. Quo exemplo reperto iam certius iudicari potest de Panvinianis quam poterat eo tempore, quo standum erat praeter editionem neglegenter factam et quibusdam locis etiam editorum arbitrio correctam Gruteri excerptis passim interpolatis emendationibus tacitis; nam nullus fere usus erat eorum quae ex Panvinii libro manuscripto etiamtum (v. Maffei ser. Veron. s. v.) protulit TINTO (*la nobiltà di Verona.* Veronae 1590. 4). — Accedunt Panvinii collectanea ad id ipsum opus pertinentia, quae proponit liber Gabrielis Saraynae supra memoratus servatus in bibliotheca publica Veronensi;

*) Ortius *di un' epigr. Latina dedic. alla Tutela* p. 10 non recte manum ibi agnovit Polycarpi Palermi.

*) Vidi exempla inscripta alia MDCXIILX (pro MDCXLIIX), alia MDCXLVIII. Extant etiam in quibus pro typographo Paulo Frambotto heredes eius nominantur atque dedicationi annus 1667, novo indici a. 1668 inscriptus est; sed ea quamquam 'denuo in lucem' se edita esse enuntiant, tamen novum non habent nisi indicem et praefationem.

nam Panvinium eum librum versavisse comperi neque solum inscriptiones ibi relatas passim emendavisse, sed etiam f. 49'. 50'. 75'. 87 addidisse *epitafi da agiongersi a quelli della città et a quelli del territorio* numero c. XXXVIII. Excerpsit haec Panvinius maxime ex libro Taurelli Saraynae non edito, sed scripto. — His subsidiis usus intellexi Panvinium epigrammatum Veronensium recensionem suam totam superstruxisse corpori Sarayniano, ut textum passim emendaret vel interpolaret coniecturis plerumque temerariis quaeque vulnera celarent magis quam sanarent (v. inter alia multa n. 3439. 3767), addidisse praeter falsa duo n. 402*. 403* pauca vere utilia, ut in universam abiecto Panvinio redeundum sit ad auctorem et aetate et fide eum superantem Saraynam. — De appendice Liscae et Cozzae vide infra c. XVIII.

XI. CAROTUS. *De le antiqita de Verona con novi agionti da M. Zuane Caroto pitore Veronese, cioe pitafi con li sua adornamenti et alchuni soneti in laude dil autore et dil opera, la quale e nessesaria ad ogni qualita di persone a pittori a intahatori et architeti con le sue misure per ogni anticalia. Verona apreso Paulo Ravagnan libraro al Gilho* MDLX. fol. max. Prima haec editio hodie rarissima nec facilis reperta extra Veronam, ubi ego usurpavi et in publica bibliotheca et in Giuliariana, inscriptiones sola habet omissas in altera a. 1764; leguntur eae ibi in foliis signatis 1. (II). A—M. quae sequuntur tabulas incisas. Adhibuit librum Gruterus per Tobiam Scultetum et citare solet sub nomine falso schedarum Carottae vel etiam sub nudo nomine Sculteti. — Iohannes Carotus is est, a quo factae sunt tabulae ad Saraynae librum adiectae in hoc ipsius denuo expressae; praeterea supra monuimus versionis Saraynae Italicae codicem eum, quem emendavit auxitque Panvinius, fuisse Caroti et complura habere ipsius manu postea adscripta. Unde quod colligitur Carotum in inscriptionibus pendere maxime ex Sarayna Panvinioque, comparatio confirmat; nam pleraque epigrammata Carotus dedit ad Saraynam ea forma quam servant libri eius scripti adsuntque passim interpolationes Panvinianae (v. n. 3442. 3767), ut ex his fructum nullum capias. Sed idem maxime in locis indicandis et in anaglyphis quaedam addidit de suo non ex Panvinio derivata. Praeterea duo epigrammata n. 3276. 3726 Carotus adiecit, quorum hoc solus servavit.

XII. MANUTIUS quae in urbe Verona et in agro suburbano ipse descripsit, ea referuntur in codice Vaticano 5235 parte quinta f. 1—9 cum praescriptione 'inscriptiones Veron. MDLXV a *l'ultimo di Ottobre in Verona*' cum appendice f. 10: '*portati da mio padre nel ritorno del viaggio suo di Verona*'. Repetuntur quaedam inde excerpta addito uno epigrammate, quod non legitur in cod. 5235, in altero libro 5251 f. 63'. 64. 64'. Utilis sylloge est satis ampla et facta, ut reliquae Manutianae, probe et perite. Contra quae sequuntur in eodem volumine 5235 f. 13—23 petita pleraque ex Ferrarino, alia ex Sarayna et Caroto examinata abieci.

XIII. Andreas MOROSINI sive Maurocenus (cf. de eo Cicogna *iscr. Ven.* 4, 465 sq.) una cum Benedicto Zorzi sive Georgio (1555—1601; v. Cicogna libro mox citando p. 55) m. Oct. a. 1598 iter fecerunt per litora lacus Benacensis regionesque vicinas, quod scriptum nactus Emanuel Cicogna nuper edidit (*viaggio fatto da Andrea Morosini a da Benedetto Zorzi patrizii Veneti del secolo decimo sesto in alcuni luoghi dello stato Veneto, del Parmigiano, Mantovano, Modenese ec. ora per la prima volta pubblicata* propter nuptias Comello-Montalban. Venetiis 1842. 4. pp. 80) cum adnotatione inscriptionum Labusiana. Easdem inscriptiones sine nomine auctoris repperi inter Pinelliana cod. Ambros. D. 199 inf. f. 4. 5; quae excerpta potuerunt praetermitti. Denique Morosinianis his usus est Gruterus.

XIV. GRVTERVS in Veronensibus praeter editos libros Apiani et Saraynae, item Caroti habuit, ut diximus, ex Panvinianis eo tempore nondum editis excerpta diligenter facta a Tobia Sculteto. Praeterea ex ipsis saxis petita exempla titulorum Veronensium accepit pauca a Sculteto, Andrea Maurocено Veneto (v. c. XIII), Antonio Beffa Nigrino (v. inter miliarios titulum Traiani Decii); plura eaque optime excerpta misit Fridericus Cerutus petita fere ex Palermianis (c. XV).

XV. Polycarpus PALERMUS iuris consultus Veronensis quas collegit inscriptiones Veronenses habui ex parte manu ipsius scriptas ad marginem libri Sarayniani servati hodie in bibliotheca Giuliariana cum ipso Palermi nomine adscripto in indice, ut de auctore constet. Praeterea plerasque et Grutero submisit per Frid. Cerutum et Marcum Velserum et ipse edidit postea in libro inscripto 'de vera C. Plinii Secundi superioris 'patria atque ea Verona libri tres, quibus Pauli Cigalini medici Novo-'comensis et aliorum contraria sententia confutatur' (Veronae 1608. 4. pp. 184), ubi p. 49 ait subicere se inscriptiones Veronae et in agro repertas 'earum prius exemplo in Germaniam ad Ianum Gruterum a 'me misso, in cuius postrema appendice leguntur Palermanarum sche-'darum praeposita nota' additque p. 52 de titulo, quem a Grutero omissum opinabatur, dolere se incuria sua eum subductum esse doctissimo Velseri calamo. Denique etiam Velserianorum (c. XVI) bona pars proficiscitur a Palermo. Auctor diligens est et peritus, ut exemplis ab eo exceptis tuto insistas. Adhibuit item libros scriptos antiquos, ut Felicis Feliciani ex bibliotheca Nichesolae (Plin. p. 103) et alterum, puto Marcanovae codicem Mutinensem, quem passim citat ad oram Saraynae. Sarayniana in minoribus saepe a Palermo tacite coniectura emendantur.

XVI. VELSERIANA dixi codicem hodie servatum Venetiis in bibliotheca Marciana Lat. cl. X n. CCV (chart. 4 saec. XVII incip.) sic inscriptum: 'inscriptiones antiquae Veronae et agri Veronensis ex biblio-'theca illustris viri Caesaris Nichesolae [† 1612] patricii et canonici Ve-'ronensis'. Ex auctoris qui non nominatur praefatione data 'ad illustris-'simum virum D. Marcum Velserium duumvirum Augustanae rei publicae' (quem Velserum ipsum auctor scribit se cognovisse, cum honoris gratia invisendi Philippum Fuggerum f. m. Augustam se contulisset) excerpsi haec: .... 'Caesar Nichesola canonicus Veronensis .... nulli sumptui parcens, ut in Pontinum, ubi praedia sua habet, lapides inscripti .... citissime transferrentur ....., quoniam ... immensi laboris nedum sumptus fuisset periclitantes omnes in unum colligere videretque ex illis inscriptionibus, quae a Torello Saraina editae fuerunt, aliquot periisse, nonnullas vero quae diu obrutae ruinis latuerant erutas fuisse, a me perhumaniter petiit ut .... darem operam, ut quam primum eas ita ordinatim disponerem, ut aliqua cum elegantia .... et perspici et legi possent. Onus istud libenter suscepi, cum ut perveteri amicitiae quae mihi cum illo intercedit satisfacerem, tum etiam ut officium quod patriae debeo nulla in re desiderari posset. Erat in eius bibliotheca liber Felicis Feliciani Veronensis, C et L abhinc annis manu scriptus .... quod (volumen) mihi in hoc munere fungendo non parum profuisse fateor. Me quoque ab hoc onere non parum levarunt schedulae quaedam asservatae in eadem bibliotheca manu ipsius Onuphrii scriptae; ab amicis quoque nonnullas accepi, inter quos fuit Polycarpus Palermus I. C..... Quod ad ordinem attinet, eo usus sum, quo et Iustus Lipsius et Ianus Gruterus ...., suas inscriptiones concinnarunt'. Scripsit haec opinor Fridericus Cerutus (1531—1633; cf. Biancolini *chiese di Verona* 4, 430; Maffei Ver. ill. 2, 225), cum praesertim in ipsa sylloge, quae praeterea minora fragmenta non admisit, complura eius generis referantur tamquam servata a Friderico Ceruto. Posteriora haec esse Cerutiana iis, quae per eundem Velserum accepit Gruterus profecta maxime ex Palermianis, ex praefatione intellegitur; denique etsi ea taceret, ex ipso libro satis appareret eum factum esse adhibito Grutero, cum exempli causa n. 3285 in codice legatur bis f. 5 simpliciter, f. 9 ad formam a Grutero interpolatam, item titulus Caeretanus Grut. 235, 9 in hanc syllogen receptus sit f. 9 ideo quod Gruterus pro Caere praescripsit Caerete itaque Veronensis auctor cogitavit de vico Cerea sive Cereta. Adhibuit Cerutus praesertim Felicianum, Saraynam, Panvinium et quidem manu scriptum, ut ait recte, nam habet inde ea quoque, quae non ediderat Gruterus, ut 'miliarium Volarguensem Magni Maximi. Nos haec omisimus omnia, ne inutilibus allegationibus liber plus iusto oneraretur. Sed quae inseruit Cerutus ex ipsis lapidibus a se amicisve excepta, sedulo enotavi nec sine fructu. Nam exempla etsi non satis accurata sunt et longe inferiora Palermianis nec nisi raro versuum ordinem observant, tamen et Nichesoliani musei lapidarii (cf. c. XXIV) iustam notitiam unus hic liber servavit et de origine

titulorum testimonia utilia suppeditat et titulos quosdam habet, quos alibi frustra quaeras.

XVII. Sebastianus Macci in sylloge manuscripta, quam composuit c. a. 1609—1611, servata in codd. bibl. Parisinae Lat. n. 9693. 9694, vol. II f. 293. 293' Veronensia habet perpauca, sed petita ex ipsis lapidibus.

XVIII. Lisca et Cozza. 'Auctarium monumentorum illustrissimorum 'virorum Io. Baptistae Liscae et Cozzae de Cozzis studio' accessit plerisque (non omnibus) exemplis antiquitatum Panvinianarum a. 1648 editarum, numeris paginarum inde continuatis 237—244, quam editionem ab hoc Cozza (n. 1586, † 1656) curatam esse supra diximus. Praeter excerpta ex Saraynu (cuius etiam codicem scriptam editores adhibuisse supra diximus) et Palermo dederunt titulos eo tempore in academia philharmonica et in hortis Giusti et alibi prostantes descriptos ex ipsis lapidibus. Sylloge licet non recte digesta et diligenter magis facta quam perite cum non pauca habeat utilia, neglexerunt eam omnes tam Veronenses quam non Veronenses collectores; nam Reinesius, qui ipsum Panvinium editum denuo excussit, exemplar videtur nactus esse appendice destitutum, Muratorius autem Maffeiusque eam insuper habuerunt.

XIX. Cod. Lugdunensis XXIV Papenbroekianus 14 (n. 156 Geel) in foliis tribus solutis, quibus locorum indicatio nulla adscripta est, habet titulos aliquot Veronae in locis celeberrimis et maxime conspicuis exceptos saeculo opinor XVII a peregrinante quodam de ipsis saxis exiguae utilitatis.

XX. Giusti comites in hortis nobilibus monumenta antiqua collocare coeperunt ante a. 1598 (v. Morosini in itinerario eius anni citato supra c. XIII p. 51) et prout fors obtulit auxerunt, donec in musei speciem crescerent; quamquam Maffeius effecit, ut tituli quidam insigniores ex hortis illis in academiam transferrentur. Latini tituli quos servant omnes originis videntur esse Veronensis neque extra territorium empti. Descripserunt eos c. a. 1648 Lisca et Cozza (v. c. XVIII), paullo postea Marquardus Gudius, deinde a. 1705 Franciscus Blanchinius (cod. ms. bibl. capit. Veron. 353 f. 31), nuper Orti'us (*antichi monumenti dei Conti Giusti* Veronae 1835. 6).

XXI. Museum Moscardianum fundavit Ludovicus Moscardus et ipse descripsit in libro *note overo memorie del museo di Lodovico Moscardo dal medesimo descritte*, qui prodiit primum Patavii 1656 fol. pp. 308, denuo adiecta parte secunda p. 309—488 Veronae 1672, quocum iungenda est eiusdem *historia di Verona* (Veronae 1668. 4. pp. 556). Eiusdem musei lapides extant scripti manu, ut Henzeno visum est, Mezzabarbae Mutinae inter schedas Muratorianas fasc. XVII, 204 cum hac praescriptione 'monu-'menta antiqua adservata in aedibus co. Francisci Veronae, prout data 'sunt'. Ea quoque quae Muratorio misit Brichierius Columbus Veronensia, petita sunt ex museo Moscardiano. Ad idem museum pertinet praecipue commentarius Dionisii (v. c. XXVIII) editus a. 1755. Extincta deinde familia heredes lapides scriptos omnes, qui quidem in porticibus illis recte collocari possent, dederunt academiae philharmonicae, quo pervenerunt teste Venturio die 26. Oct. 1817, usurpavique eius temporis indices musei duos alterum factum a Bartholomaeo Giuliario antequam efferrentur ex domo Moscardia, alterum ab Iosepho Venturio titulis eo delatis adiunctum catalogo musei philharmonici manu scripto (bibl. Veron. mun. fasc. n. 100), ex quibus, maxime ex Giuliariano, constat de statu musei tempore postremo. Nam ne neglegi possent haec subsidia scripta, fecit socordia eorum qui titulos custodire debuerunt; aliquot enim eorum perierunt in domo Moscardiana, plures in ipsa academia. — Minora quae fuerunt apud Moscardios, maxime aerea, heredes retinuerunt servanturque fortasse adhuc apud Miniscalchium Veronensem regni Italiae senatorem, a quo tamen ut inspicerem obtinere non potui utpote ab homine maioribus curis districto nec pusillis his officiis pari. — Moscardii quae habuerunt, singillatim et prout quaeque eruderata sunt adquisivisse videntur omniaque traxisse ex urbe agrove Veronensi, maxime ex latifundiis suis suburbanis, ut originis externae suspicio in haec nequaquam cadat.

XXII. Octavius Alecchi in schedis variis ad res Veronenses pertinentibus scriptis c. a. 1700 servatisque Veronae in bibliotheca capitulari n. 306 perpauca affert, quibus uti potuerim. Alterum eiusdem volumen ms. n. 305 nihil omnino dedit.

XXIII. Franciscus Blanchinius Veronensis (1662—1729), qui in urbanis titulis assiduam operam collocavit, in patriis non multum elaboravit neque libri eius tam editi quam scripti Veronensia habent praeter Giustiana descripta a. 1705 (cf. c. XX) et alia pauca relata in cod. bibl. capit. n. 359. Alia communicavit cum Fabrettio, qui Bianchinium in sylloge praefatione laudibus exornat et quidquid Veronensium proponit non desumptum ex libris editis schedisve bibliothecarum urbanarum, a Blanchinio accepisse videtur.

XXIV. Museum philharmonicum, scilicet societatis philharmonicae Veronensis, originem cepit a Caesare Nichesola canonico († 1612), qui quos collegit et in villa Pontoni in Valle Pulicella exposuit lapides scriptos duodetriginta, ei societati testamento legavit (Maffei Ver. ill. 3, 208). Prostiterunt ii lapides ibidem certe iam a. 1617, quo anno qui scripsit Hadrianus Grandi praedicat *la quantità di marmi eletti nel Cortil Filarmonico riposta* (Persico *descr. di Verona* 1, 150. 258). Nichesola quos lapides habuerit iam cognovimus ex Velserianis (v. c. XVI), ubi quicumque indicantur cum praescriptione 'Pontoni', sine dubio sunt Nichesoliani; museum autem quale fuerit a. 1648, apparet ex auctario Liscae et Cozzae, quo proponuntur tituli eo tempore in academia adservati omnes descripti a Cozza. Diligenter autem distinguenda sunt antiqua haec a Maffeianis eapropter, quod vetusta collectio non recepit nisi titulos origine Veronenses, quod in Maffeianis longe secus est. — Maffeius deinde museum illud quantopere auxerit, nemo ignorat ab his studiis non plane alienus. Congessit eo lapides scriptos quotquot potuit ex urbe et agro; addidit complures externae originis, maxime advectos ex urbe Roma, sed etiam alios aliunde, in his totum museum Silvestrianum, quod institutum a Sertorio Ursato Patavii, eo autem tempore servatum Rovigii Maffeius, ut titulus n. 3401 origine Veronensis Veronam rediret, pretio ducatorum 400 comparavit, item titulos alios ex agro Brixiano et Tridentino, ex Histria et Dalmatia, ex Graecia Asiaque minore aut Venetiis venales aut donatos sibi ab amicis Venetis. Quibus titulis numero circiter quingentis deinde curavit ut locus pararetur et nobilis et aptus in porticibus theatri philharmonici sumptibus suis amicorumque, se instante post longas moras tandem aliquando absolutis a. 1745, in qua collocatione hoc unum reprehendendum est, quod etiam tabulas aereas parietibus inclusit, ubi et difficile leguntur et facile evelluntur, ut iam museum quas habuit paucis exceptis perdiderit dolo furum, culpa autem dominorum custodumque*). Denique quae ita congesserat publicaverat ordinaverat etiam edidit in splendido volumine, cui inscripsit Museum Veronense (Veronae 1749 fol. **), quocum iungenda sunt supplementa edita anno ante obitum in libro de diptycho Quiriniano (Veronae 1754) p. 27. Hoc triginta annorum indefessae industriae monumentum tam ipsius nomen perpetuavit quam studia cum Veronensia tum antiquaria in universum multis nominibus adiuvit et nos quoque vota facimus, ut maneant porticus illae neque, id quod quidam hodie faciendum esse censent, tituli alio deferantur illo loco a Maffeio collocati. Sed cum tot laudanda sint ab eo excogitata et perfecta, unum est, quo meritis suis multum ipse detraxit, scilicet, quod vix credas fecisse auctorem Veronae illustratae, quod originem titulorum plane non curavit eamque neque ad titulos adscripsit neque paucis exceptis in editione adnotavit; nomina enim eorum, a quibus titulos accepisset, et origines longo temporis cursu rerumque vicissitudine sibi excidisse chartulasque, quibus consignata fuissent, evanuisse (p. II). Praeterea quamquam exceptis columnis miliariis paucisque aliis parietibus non insertis Maffeius numeros adscripsit ad titulos, qui perveniunt ad n. 574, neque eos edidit ad musei ordinem neque in editione numerum musei iis ad-

*) Parisios quae dicuntur ablata monumenta ex museo Veronensi apud Persicum *descr. di Verona* 1, 259 seq., eorum pleraque et hodie Veronae sunt et semper ibi manserunt.

**) Exemplum bibliotheca publica Veronensis servat cum additamentis ms. auctoris, sed paucis neque utilibus.

scripsit, ut neque a libro ad lapidem neque a lapide ad librum facile perveniatur. — Post Maffeiam museum auctum est solis fere titulis originis Veronensis, inter quos primum locum obtinent Moscardiani eo illati a. 1817 (cf. c. XXI); praeterea donec institueretur nuper museum civicum, plerique Veronae eruderati modo publico iussu modo cura privatorum in academiam venerunt. Distinguantur autem hi postea adquisiti a Maffeianis vel primo obtutu ne libro quidem eius adsumpto, cum et numeris careant et iaceant per porticus non affixi, propter quam incuriam multi eorum perierunt in ipso museo aut a furibus abstracti, sed ab operis ablati vel pessumdati. — Pertinent ad id museum praeter Maffeianum libri scripti editive hi.

1. Marchio Iacobus MUSELLI Veronensis (1697—1768) scripsit 'vetera 'monumenta musei lapidarii Veronensis quae exstant in atrio, extra 'atrium et inter columnas'. Libri ad editionem parati bibliotheca publica Veronensis exempla scripta servat quattuor (hist. LXXV. CCXV. CCXVI. CCXXVI), quorum excussi secundum, inspexi reliqua. In origines lapidum, quos recenset ad ordinem quo prostant in museo, Musellius diligenter inquisivit, sed adiutus subsidiis vix ullis praeter libros editos, propria habens perpauca, quae excerpsi. Praeterea liber utilitatem nullam praebet, cum titulos non habeat nisi Maffeianos descriptos descriptosve de libro Maffeii.
2. Leonardus TARGA medicus clarissimus (1730—1815) c. a. 1759—1765 catalogum conscripsit ad exemplum Muselliani (bibl. publ. Veron. hist. n. CXXXVI), de quo eadem dicenda sunt quae diximus de antiquiore. De origine lapidum propria subministrat perpauca, cum pleraque aut ex Musellio petierit aut ex facili coniectura, alia utilia nulla.
3. TOMMASELLIUS, cuius commentarius *museo Veronese ridotto a maggior chiarezza* legitur in fine libri editi ab Iosepho Venturi *compendio della Verona illustrata* (Veronae 1795. 8) vol. II p. 113—205, satisfecit sibi expilato catalogo Musilliano, cuius adhibuit exemplum ms. n. LXXV.
4. Iosephus VENTURI *guida al museo lapidario Veronese*. Vol. I edidit Veronae a. 1827. 8; secundi voluminis, quod non prodiit, particulam impressam (Veronae 1828 pp. XVIII et 1—16) servant bibliothecae duae Veronenses publica et Giuliariana. Ex schedis autem eius, quas servat illa, huc pertinent et catalogus musei scriptus a. 1817 (fasc. n. 100), et adnotationes adscriptae ad Maffeium et Tommasellium, et Augustini Bisesti, quo pictore usus est Venturius, tabulae nuper bibliothecae ei illatae cum libris Fregosianis (*disegni al museo lapidario* 1825. 1826; fasciculi duo sunt perveneruntque ad n. 421). Pervolvi schedas has labore maiore quam fructu; repperi tamen in iis quaedam a Venturio in museo excepta hodie deperdita.
5. OSANNUS quae edidit a. 1834 in sylloge inscriptionum Graecarum et Latinarum p. 549—552 excepta a se in museo Veronensi, similiter quaedam servarunt in ipso museo postea pessumdata.
6. Hieronymi ORTII praeter Maffei corpus ab eo adnotatum de museo Veronensi collectanea servata iam in bibliotheca publica (hist. XC et IL) item eo nomine profuerunt, quod quosdam titulos servavit Ortius vel potius qui Ortii iussu eos delineavit, qui iam desiderantur.
7. Corporis Maffeiani exemplum cum notis VALLARSII servatum olim in bibliotheca Gianfilippiana non novi nisi per Ortium (*ant. mon. delle Stelle* p. 63. 69. 72; *due antichi tempj* p. XIX); nec magis vidi exemplum cum notis comitis Verità, cuius mentionem facit Venturius (*guida* II p. VI).

Libris his qui ad museum Maffeianum pertinent parum adiutus ego curavi ut de origine lapidum testimonia aliunde quatenus hodie fieri potest conquirerem cum ex editis tum ex scriptis libris, nactus inter alia in codice Parisino suppl. Gr. 332 f. 305 sq. indicem titulorum urbanorum missorum Veronam (*'inscriptions Romaines envoyées a Vérone'*), quamquam is nequaquam omnia continet inde ad Maffeium advecta. Adhibui etiam epistulas tam Maffeii quam ad Maffeium, quas benemeritus Giuliarius summo studio collectas in bibliotheca capituli cui praeest collocavit, sed inde parum profeci*). Denique ubi testimonia deficiebant, ipsos lapides consului effecique hoc certe, ut urbanos a reliquis secernerem, cum et monumentorum natura et marmoris indoles plane differant; scilicet columbariis aptae tabellae aliaeque formae titulorum urbanorum in usu non fuerunt apud Veronenses cippis magnis sepulcra ornare adsuetos nec marmor Graecum vel Lunense adhibentes, sed suorum montium modo rubens ex Tridentinis montibus, modo calcarium Brixianorum. Separatis autem urbanis reliquos titulos, de quorum origine non constaret, retinui inter Veronenses uno duobusve exceptis, quos aliunde venisse ex argumento colligeretur. Remansisse inter hos aliquot non Veronenses originis probabile est, multos esse non puto, nam ex longinquis locis petitorum titulorum credibile est in apparatu quo utimur exempla superesse excepta antequam Veronam perferrentur. In titulis, qui vel ante Maffeium in academia fuerunt vel post eum accesserunt, de Veronensi origine dubitari non debere supra iam monui. — Ceterum in appendice reperies indicem titulorum musei Veronensis omnium originis externae.

XXV. Scipio MAFFEI (1675—1755) quid praestiterit museo lapidario et instituto et edito, modo exposuimus. Praeterea quae huc pertinent ex reliquis eius operibus (prodierunt collecta voll. 21 Venetiis 1790. 8), prae corpore illo parum profuerunt. Veronae eius illustratae adhibui editionem 4 voll. fol. Veronae 1732 (1. 3). 1731 (2. 4), quam in quibusdam emendatiorem a typographo repperi quam alteram simul emissam 4 voll. 8; inspexi item ed. Mediolani 1825 (5 voll. 8) auctam adhibitis schedis auctoris. Inscriptiones potiores ad Veronam pertinentes, quae leguntur coniunctae ad finem voluminis primi, citavi numero adiecto; ubi pagina citatur nec volumen enuntiatur, intellege primum. Alibi si qua occasione oblata edidit Maffeius patria monumenta, ea suo loco allegavi. Collectanea eius epigraphica videntur periisse; certe in bibliotheca capitulari, cui Maffeius schedas legavit, eius generis scriptiones non extant nec magis emerserunt adhuc ex Seguierianis. — Quod attinet ad fidem Maffei in lapidibus edendis, legit quidem plerumque scite et prudenter, sed supplementa saepe non distinxit ab iis quae in ipso lapide deprehendisset; interdum quid sibi permiserit in titulis contra archetypi fidem emendandis, deprehendere licet ex n. 3808. Temeritatem autem, qua lapides nullo nomine suspicionem moventes inter falsos rettulit, etiam minus excusabis.

XXVI. MURATORIUS praeter editos libros, maxime Maffeii Veronam illustratam schedasque veteres, de quibus rettuli supra, non multa nactus est quae ad Veronam pertinerent subsidia, scilicet Moscardiana ea de quibus diximus c. XXI et pauca submissa alia ab Iosepho Blanchinio Francisci fratris filio, alia ab archipresbytero Iohanne Francisco Musellio.

XXVII. Comitis Hieronymi PEVERELLI *vita, viaggi et ricordi*, id est biographiam ipsius manu exaratam c. a. 1755—1766, servatam hodie apud heredes eius Cavalli-Peverellios Cologniolae, excussi post Venturium (bibl. Veron. mun. fasc. n. 100) et Ortium optimi amici Bertoldi comi beneficio; ea ad Cologniolenses inscriptiones utilia quaedam suppeditavit.

XXVIII. Ioh. Iacobus DIONISI canonicus Veronensis (1734—1808). Extat Veronae in bibliotheca municipali (fasc. n. 100) inter Venturiana fasciculus foliorum 17 sic inscriptus: 'Thesaurus Veronensium inscriptionum eo ordine ut suo quaeque loco inspiciuntur cura D. Io. Iac. Di[onisii canonici] Veronensis'; nomen auctoris obscuratum est superscripto Iosephi Venturii, cuius postea liber fuit. Primaria scriptura amici cuiusdam Dionisii sit necesse est vel adiutoris eius a studiis mihi ignoti (certe non Vallarsii, quamquam Venturius id videtur credidisse); secundaria

*) Scribit Maffeius 22 Mai. 1719 ad Gagliardium expectare se titulos ex Ravenna Mutina Mantua Brixia. Eundem d. 3 Sept. 1719 rogat, ut titulos quosdam sibi procuret ex domo Averoldiana, item ex Garda et Valle Camonica. Epistulae a. 1742—1744 ad Mazzuchellium complures pertinent ad titulum ex Brandico agri Brixiani vico in museum Veronense delatum; item data 2 Iun. 1748 ad titulum Bergimi dei ex Arco prope Tridentum adquisitum opera canonici Bozzi. Haec quo referenda sint, satis patet. De urbanis autem a Maffeio emptis nullum in his epistulis indicium repperi.

est Dionisii ipsius. Adsunt in schedis his inscriptiones pleraeque, quas edidit Dionisius, maxime in commentario sic inscripto: *apologetiche riflessioni sopra del fondamental privilegio a' canonici di Verona concesso dal vescovo Ratoldo. Vi s' aggiunge uno spicilegio . . . d'iscrizioni del museo Moscardi* (Veronae 1755. 8. pp. 62), item in altero, qui est anecdotorum Dionisianorum (*serie di aneddoti* Veronae. 4. I—VII. 1785—1799) sextus, *de' blandimenti funebri o sia delle acclamazioni sepolcrali cristiane* (Patavii 1794. 4.); sunt autem, ut esse solent, scripta exempla editis et puriora et auctiora. Primum locum tam in scriptis quam in editis obtinent tituli musei Moscardiani; sed insunt alii quoque, in his etiam petiti ex sylloge Feliciani. Reliqui commentarii a Dionisio editi ad inscriptiones non perveniunt.

XXIX. Comes Barth. Giuliari Veronensis (1761—1842) architectus nobilis etiam ad rem epigraphicam attendit. Adhibui eius et schedas quas scriptas mihi exhibuit nepos avo dignus meusque necessarius Bartholomaeus, et libellos editos ad amphitheatrum praesertim spectantes, quorum indicem reperies in indice auctorum.

XXX. Iosephus Venturi (1766—1841) praeter ea, quae indicavi c. XXIV agens de museo philharmonico commentariolumque *descrizione di un sotterraneo a S. Maria delle Stelle* (Veronae 1811 pp. 11; ed. 1 a. 1786 pp. 6 non vidi) in libro *compendio della storia sacra e profana di Verona* (ed. 2. 1825. 8. vol. I pp. 200. vol. 2 pp. 240; prior editio a. 1820 inscriptiones non habet) edidit quaedam per eos annos eruderata Veronae, sicut etiam in commentariis de museo tam editis quam manu scriptis extra ordinem quaedam attulit non inutilia. Plura habent schedae eius varii argumenti (bibl. publ. Veron. fasc. n. 100) perturbatae quidem nec faciles usu, sed non inutiles. Contra sylloge inscriptionum Veronensium et tractatus de magistratibus Veronensibus (bibl. ead. ms. hist. XCIX) non profuerunt.

XXXI. Ioh. Bapt. da Persico vel potius, qui vere librum conscripsit, abbas Santi Fontana in commentariis *descrizione di Verona e della sua provincia* (Veronae I. 1820 pp. 268. II. 1821. pp. 348) quamquam ad epigraphica non attendit nisi in transcursu, tamen plura dedit utilia diligens auctor rerumque patriarum peritissimus.

XXXII. Ioh. Hieronymus Orti comes de Manara (1803—1858) de antiquitatibus Veronensibus ab a. 1824 ad a. 1856 commentarios edidit numero, sed eo solo insignes, operose magis quam industrie confectos veraque doctrina plane destitutos; novit enim titulos ne Veronae quidem suae recte et plene. Indicem libellorum quos adhibui (vidi autem eius auctoris etiam reliquos) dedi in indice auctorum huic volumini praemisso. Ex schedis ipsius quae illatae sunt in bibliothecam publicam Veronensem (fasc. n. 2. 9.) vix quicquam subministraverunt; contra non spernendum fuit volumen (hist. n. XCIV), quo continentur monumenta et in suburbano Mongae et alibi per agrum Veronensem Ortio iubente delineata ab Iosepho Razzettio. — Lapides ab Ortio collecti iam depositi sunt in museo civico.

XXXIII. Museum civicum nuper institutum Veronae titulos habet adhuc paucos per urbem fere his ultimis annis repertos diversis locis temporibusque. Eidem aut destinat aut certe destinare se ait advocatus Smania collectos a se non paucos, maiore tamen ex parte non Veronenses origine, sed urbanos aut Aquileienses (cf. p. 83). Urbanorum, quos Smania possidet, habui plenum catalogum antequam Romam efferrentur ab Ioh. Bapt. Rossio confectum; in Aquileiensibus et Veronensibus secernendis quidam remanserunt originis dubiae. Reliqui autem et in his inter Veronenses, quorum de origine Aquileiensi nec certum testimonium suppeteret nec probabilis coniectura.

Verona quae aliis dicitur, Straboni est (4, 6, 8. 5, 1, 6) Οὐήρων; cives *Veronenses*, raro, ut n. 3412, *Veronienses*; liberti rei publicae *Veronii* (n. 3470. 3832). Raetorum et Euganeorum oppidum appellatur Plinio h. n. 3, 19, 130, quocum ea componenda sunt, quae capite sequenti observabuntur de sacris Raeticis pagi Arusnatium. Cenomanos Gallos locos tenuisse, 'ubi nunc Brixia ac Verona urbes sunt', Livius scribit 5, 35 itemque Iustinus 20, 5, 8 inter oppida a Gallis in Italia condita Veronam quoque recenset. Cenomanis Veronam tribuit etiam Ptolemaeus 3, 1, 31, neque aliam ob causam Veronensis Catullus (67, 34) Brixiam dicit Veronae suae matrem amatam, quam quod illa caput fuit gentis Cenomanorum. Coloniae deinde Latinae ius adepta lege Pompeia a. u. c. 665 (unde Veronam coloniam aliquando deductam esse a Cn. Pompeio scribit auctor panegyrici ad Constantinum Aug. 8, 1) cum reliquis Transpadanis oppidis ad municipii condicionem pervenit a. u. c. 705 lege Iulia. Municipii loco fuit imperantibus Flaviis, nam Plinius Veronam non inter colonias regionis decimae, sed inter oppida refert; coloniam cur Tacitus dicat (hist. 3, 8) in rebus gestis a. p. Chr. 69 enarrandis, nemo adhuc explicavit potestque in ea denominatione erravisse, ut erravit de colonia Augusta Vindelicum (vol. III p. 711). Tituli Veronam neque municipium appellant (nam *honores municipales* n. 3408 etiam coloniae conveniunt) neque coloniam, nisi quod in portae titulo scripto a. p. Chr. 265 n. 3329 dicitur *colonia Augusta nova Gallieniana*, ut hoc certum sit nisi ante habuit, certe tertio saeculo more eius aevi coloniae nomen Veronam accepisse. Borghesio (opp. 5, 269) visa est ius coloniae nomenque Augustae ab ipso Augusto traxisse; sed Plinii testimonium contrarium quomodo removeatur, non docuit. — Magna urbs dicitur et Martiali 14, 195 et Straboni 5, 1, 6, qui componit cum Mediolano, Patavio postponit, anteponit Brixiae reliquisque huius regionis oppidis; *copiis validam* appellat Tacitus hist. 3, 8, et Vespasiani duces cum eam possedissent, *in Veronensibus*, ait, *pretium fuit: exemplo opibusque partes iuvere.* — Magistratus reperiuntur *IIII viri iure dicundo* passim (n. 3364. 3366. 3376. 3400. 3401. 3413. 3432. 3450. 3938. 4006 cf. 3396. 3418), quorum officiales videntur esse *apparitores et limocincti tribunalis* cuiusdam eorum n. 3401; item *IIII viri aedilicia potestate* (n. 3388. 3401. 3427. 3451. 3938), cum rari sint *IIII viri* omissa determinatione (n. 3334. 3997). Tam quinquennales quam praefecti certi (cf. n. 3427) deficiunt. *Quaestores aerarii* (n. 3413. 3938) vel *quaestores* nude (n. 3376; alium dabimus in Brixianis) adsunt; quaestores alimentorum casu opinor nondum prodierunt. — Sacerdotes reperiuntur *pontifex* (n. 3334. 3364), *augur* (n. 3427. 3936), *salius* (v. in Brixianis), *flamen divi Augusti et Romae* (n. 3936) sive *flamen Romae et Aug(usti)* (n. 3376. 3420. 3427) sive *flamen Aug(usti)* ut dicitur n. 3341 is qui *primum Veronae creatus* est. Accedunt sacerdotes minores *Larum* compitalium *magistri* ingenui, *ministri* servi terni in titulo a. u. c. 753 dedicato n. 3257; *collegium dendrophorum* n. 3438; *sacerdos iuvenum* n. 3415, *sacerdos matris deum* femina n. 3438, *sacrorum Romaniensis* femina n. 3416, *sacraria* n. 3423. *Sexviri Augustales* vel *sexviri* nude (nusquam *Augustales* nude) passim reperiuntur, in his ingenui quidam (n. 3272. 3281 et 3295. 3386. 3389. 3397. 3409. 3422. 3437. 3440), item libertus tribui Publiliae adscriptus n. 3415, nisi erravit quadratarius. Notabimus item sexvirum n. 3404, propterea quod titulus scriptus videtur ipso Augusto vivo. Praeterea *sexvir Claudialis* nominatur n. 3430. 3433, *sexvir Cl(audialis) mai(or?)* n. 3438, *sexvir II Claudialis et Augustalis* n. 4008 (si quidem recte hunc rettulimus ad Veronam), *sexvir Augustalis et Neronien(sis?)*, qui in eodem titulo alibi dicitur *sexvir* simpliciter, n. 3429. — Opificum collegia Veronae parum honorata videntur fuisse. Certe *fabri* non nominantur nisi in uno titulo n. 3387, quem posuerunt *curatores instrumenti Veronae(ium?) ex numero colleg(ii) fabr(um)*, nec multo saepius inveniuntur *magistri collegii centonariorum* (n. 3413. 3439). De nautis Veronensibus consistentibus Arelicae infra dicendi locus erit. — Ex professionibus et artificiis notabiles sunt *grammaticus Latinus* n. 3433 aetatis Claudianae ornamentis decurionalibus honoratus, *architectus* n. 3464, *medicus ocularius* n. 3940, *medica* n. 3461, *calculator* n. 3384, *argentarius vascularius* n. 3428, *lintiones* n. 3217, *restiarius* n. 3466. Denique vigesimae hereditatium officinum regionis Transpadanae primariam sedem habuisse Veronae effici videtur ex n. 3351. — Tribum Veronensium fuisse Publiliam notum est nec opus exempla componere; scripturae *Pob.* pauca tantum offendi exempla (n. 3335. 3341. 3697. 3711. 3783. 3785). Adde tam Veronae quam in agro, exceptis scilicet magistratuum militumque titulis, rarissime (ut n. 3569. 3640) reperiri tribum rusticam alienam.

Iam videamus de territorio. Ad meridiem pervenisse id ad Padum inde constat, quod *Hostilia* ad Padum (Plin. h. n. 21, 12, 43; Tac. hist. 3, 9), mansio a Verona distans XXXIII (Peut.) vel XXX m. p. (itin. Ant. p. 282), unde pedibus ibant Mutinam et Bononiam (Anton.), navibus per Padum Ravennam (Peut.), hodieque Ostiglia, vicus dicitur Veronensium (Tacitus h. 3, 9 cf. 2, 100. 3, 14. 21. 40 et Plin. l. c.). Pauci tituli ibi reperti (n. 3245. 3721. 3758) cum nihil proprii habeant, cum Veronensibus contributi sunt. Inter Padum deinde et Athesim in locis, quas paludes Tartari fluminis nominat Tacitus (h. 3, 9), tituli plane deficiunt, ut non redeant orientem versus ante Stientam ad Padum et Villabonam et Badiam ad Athesim, de quibus supra p. 236 egimus, ad occidentem autem compareant inde a Gazzo (n. 3412. 3613. 3655. 3861) Correzzo (n. 3570) Cerea (3241. 3242. 3369. 3403. 3809. 3842*a*. 3878) Legnago (n. 3381. 3605), quorum titulorum qui tribum officiaque publica habent, Veronensium ponunt (n. 3381. 3403. 3412. 3570). Reperiuntur deinde tituli in planitie inter Veronam Mantuamque non ita multi, nimirum in vicis Campalano, Filigare, S. Pietro di Morubio, Roverchiara, Isola Porcarizza, Ronco, Isola della Scala, Trivenzuolo, Villafontana, Caselle, Volone, Zevio, S. Maria di Zevio, Vigasio, Nogarole, Mozzecane, Castel d'Azzano, Povegliano, Villafranca, Valeggio, Sommacampagna, S. Lucia. Fines inter Veronenses et Mantuanos ubi fuerint, tituli non satis declarant, cum praesertim ex locis a Mantua propius remotis nullos habeamus; reperti in pagis supra nominatis non habent nisi Veronensia, ut n. 3366. 3415, sunt autem privati omnes, sacri pauci, plurimi sepulcrales. Nos ad Mincium substitimus, quae in sinistra ripa eius inventa sunt seorsum propositurі. — Deinde ubi nos convertimus ad ripam Athesis sinistram, cum Atestinorum territorium secundum supra (p. 240) demonstrata ad Porcile usque excurrat et Lobiam, hoc loco ut certum est terminum fuisse inter Atestinos et Vicetinos, ita probabile trifinium adeo fuisse inter hos duos populos et Veronenses; nam quidquid inde reperitur occidentem versus, his videtur attribuendum esse. Quo pertinent tituli reperti in vicis S. Bonifatii, Villanova, Villabella, Soave, Caldiero, Colognolae Montecchia di Crosara, Cazzano, Illasi, Celore d'Illasi, Tregnagi, deinde Montorienses et per proximos pagos Lavagno, Marcelise, Mezzane di sotto, Mizzole, Pigozzo, S. Maria delle Stelle dispersi, ut mittam eruderatos in ipsis suburbanis Veronensium. Quidquid in his adest rei publicae indicia certa subministrans, Veronam spectat; ut n. 3282 Villanovensis, quoniam idem homo nominatur in n. 3302 Mezzanensi, ut Colognolensis n. 3341. Ex his Caldierenses tituli (n. 3372. 3696. 3702) et numero pauci sunt neque quicquam continent, quo fuisse ibi thermas ea aetate confirmes; nam n. 3344 Caldiero tribuitur fraude, ut mittam titulos inde prolatos ficticios. Primum autem locum obtinent in his partibus Colognolenses; nam Colognolae non solum reperti sunt praeter sepulcrales sacri multi numinum diversorum (n. 3217. 3224. 3261. 3265. 3266. 3268. 3300. 3314. 3317. 3321), sed cum habeamus inde titulum sacrum cum formula *loci dati publice* (n. 3217) alteramque honorariam n. 3341 civi dedicatum a plebe Veronensi, ibi aedes sacra fuerit necesse est ab ipsa re publica Veronensium facta. Illasienses et Montorienses item numero multi ostendunt hanc regionem ut nunc ita olim multos ditesque incolas habuisse; sed nihil habent publicum vel quasi publicum, nisi fortasse duo tituli Montorienses n. 3310. 3311 cum quinis nominibus ingenuorum nude recto casu positis ad tale quid spectaverunt. Spelaeum quod adhuc superest in pago S. Mariae Stellarum (n. 3318) omnino privatum fuit. Post Grezzanam Romagnanum Tregnagum tituli deficiunt neque ex late patente regione hac praeter dubium n. 3750 habemus adhuc nisi unicum titulum n. 3349 repertum ad S. Vitalis in Arco. — Quae sequuntur ad occidentem inscriptiones vallis Policellae plurimae et memorabiles praeter suburbanas, scilicet inventas in pagis Quinzano Parona Nassar Arbizzano Corubbio Pescantina Arcè, separavimus; nam quamquam certum est haec pertica Veronensium comprehensa fuisse neque quicquam ibi reperitur quod ad rem publicam spectet nec sit Veronense, tamen quae ad sacra pertinent ita comparata sunt, ut seorsum proponenda esse videantur. — Separavimus item quae prodierunt in ripa orientali Benaci ad Athesin usque. — De pagis Veronensium, qui ubi fuerint constat, Arelicensium Arusnatium Claudiensium cum suis locis egerimus, *pagum Verat(ianum?)* n. 3249 non habemus quo referamus.

3217 Colignolae *al piano in S. Maria de la chasa da Lara in uno gradilo* GAMM. *Tutti i tre pezzi sono in linea seguente e servono di primo gradino nel presbiterio della Pieve vecchia* PEVERELLI. *Nell' aja del cammino della casa del rettore* vidit prioris exempli partem extremam *c* BERTOLDI. Posterioris pars *b* extat ibidem in hortis Nichesolae.

I. *a* *b* *c*

L·POSTVMIVS·FAC|ILIS·T·KAREIVS·VALENS·LINTIONES·APOLL·D·P·S·D·L·D·P

II. *a* *b*

|VS·FACILIS·LINTIONES·AP|OLL·D·P·S·D·L·D·P

Ego vidi II *b*. — Titulum n. I habet Antiquus, scilicet Felicianus n. 136; Marcanova Mut. f. 127' agri n. 46 (inde Sirmondus cod. 1413 n. 92); Ferrarinus f. 26; Redianus f. 63' n. 22; Gammarus f. Trev. 3; Lilius f. 45; Iucundus f. 195 n. 83; Sanatus f. 73'; Apianus 330, 4; Sarayna Lat. f. 51', Ital. f. 73' (inde Panvinius p. 222; Grut. 38, 15 e Sarayna et schedis Panvinii). Denuo ex lapide Manutius cod. 5235 f. 5, qui habet et I et II totam; Palermus p. 49, qui non habet nisi n. I, eodemque exemplo Velseriana f. 4'. 3; Peverellius (ms. et apud Ortium *gente Sertor.* p. 57), qui refert I, *a. c.* et II *b*; Bertoldi, qui vidit I *c* et II *b*.

V. 1. dabo integram quinque primorum ex antiquis, Manutii, Palermi, Peverellii, Bertoldi. — '*Solo in una riga*' adscripserunt Gamm. Lil.; 'uno versu oblongo' Pal.; vide supra Peverelliana. — I FACILIS Ant. Man., DOCILIS Pal., |ILIS Pever., LIS Bert. — T·V·KAREIVS Pever., T·V·KAREIVS Redianus, T·V· (om. KAREIVS) Manut., decepti opinor puncti forma. — LINTIONES plerique, LINTIONE/ Manut., LVTIONES Iuc., LINTEONES Panvin. — II |OLL Pever., ATQV pro APOLL Man. — D·P om. Man.

L. Postumius Facilis T. Kareius Valens lintiones Apoll(ini) d(e) p(ecunia) s(ua) d(ederunt), l(oco) d(ato) p(ublice).

3218 basis, rep. quarto a Verona lapide *nella chiesa di S. Maria Bonalbergo*, deinde in museo Moscardiano MOSCARDUS. Inde ab a. 1817 prostat in philharmonico. — In pago S. Mariae *delle Stelle* repertam esse scribunt VENTURI et SIAUVE; eiusmodi titulum adhuc extare in pago S. Mariae *delle Stelle* PERSICO 2, 145; puto falli omnes, certe Persicum.

BONO

EVENTO

Contuli. Habent Moscardo *stor.* (1668) p. 24, mus. p. 377; Mur. ms. at 92, 1 ex schedis suis (inde Orelli 1783); Dionisi f. 10; Venturi *descr. di un sotterraneo* p. 8; Siauve in epistula ad Viscontium (cod. Paris. Visc. 7 f. 311); Osann p. 550. Temere damnat Maffeius ars crit. p. 196.

3219 Nesentii apud Iohannem Baptistam Marinam.

DIS
DEABVS
Q · SAMICIVS
SVCCESSVS
VIX · VNQVAM
V · S · L · M

Velseriana f. 7.

Idem Successus dedicavit titulum n. 3998.

3220 Veronae in ecclesia S. Caeciliae sub altari ANTIQVVS; in ecclesia S. Caeciliae sub altari S. Donati SARAYNA et similiter MANUTIUS; in aedibus Francisci Iudiae medici VELSERIANA. Deinde in museo philharmonico n. 84.

DEO · AVG
T · LAPPON
DOMITIA
CASSIA
V S L M
L D D D

Contuli. Habent Antiquus (Felicianus n. 59; Marcanova Mut. f. 121 n. 54; Ferrarinus f. 14'; Iucundus f. 192 n. 53; Apianus 329, 4, inde Grut. 88, 11); Sarayna apud Pacedianum ms. et Lat. f. 46', Ital. f. 76' (inde Panvinius p. 223; Carotus f. A'; Grut. 17, 11 ex Sarayna); Manutius cod. 5235 f. 2 et cod. 5251 f. 63'; Velseriana f. 5'; Lisca et Cozza p. 242; Maffei M. V. 95, 3 (inde Orelli 609. 1801).

2 mihi est mariti nomen praepositum nomini uxoris. — Versuum divisionem praeter recentiores servat Marcanova.

3221 ara litteris bonis. Veronae in domo iureconsulti Gaspari de Malcesino FELIC. MARCAN.; *in la contrata de S. Pietro in Cariana in una casa verso la mura de la citadella* GAMM. LIL. similiterque RED.; in vico D. Euphemiae SARAYNA; in hortis Giusti LISCA BIANCH. Deinde in museo philharmonico n. 464. — Inter Dacicas errore rettulit FRIDVALSZKY n. 5, unde Albae Iuliae collocat SEIVERT n. 234.

DEO · MAG
NO · AETERN
L · STATIVS · DI
corona ODORVS · QVOT *palma*
SE · PRECIBVS
COMPOTEM
FECISSET
V · S · L · M

Contuli. Habent antiqui Cyriacus Tarv. f. 89 n. 2; Felicianus n. 72; Marcanova Mut. f. 122 n. 67; Ferrarinus f. 16; Redianus f. 64 n. 25; Gammarus f. 118; Lilius f. 37'; Iucundus f. 64 n. 11; Apianus 327, 2; deinde Sarayna apud Pacedianum ms. et Lat. f. 49; Panvinius in add. ms. ad Saraynam f. 49', ed. p. 222 (inde Grut. 17, 7 ex Sarayna et Sculteti schedis); Symeoni obs. p. 91, epit. p. 98 (inde et ex Apiano Smet. 148, 3); Ligorius ms. Taur. 18; Lisca et Cozza p. 240; Bianchini apud Fabrettium 564, 104 et cod. ms. bibl. capit. n. 353 f. 32, qui vidit a. 1705; Maffei Ver. p. 63 inscr. n. 41 (inde Mur. 106, 6), M. V. 178, ubi aere expressit; Venturi *stor.* I, 34 cum tabula; Orelli 2141.

3222 cippus magnus iisdem litteris et a fronte et a tergo scriptus GAUT.; hodie altera pars latet. Veronae *trovata 1595 cavandosi una cantina vicina alle ruine dell' anfiteatro nella casa di Antonio Ferrarese pittore* CANOBIO apud Zagatam *stor. di Ver.* 2. 2, 314; *trovata da Federico Ceruti nell' anfiteatro nella congerie di quelle materie, che hanno sepolto gran parte del primo ordine* MOROSINI 1598; effossa 1599 ad amphitheatrum GAUT.; apud Federicum Cerutum CANOBIO PALERM. Deinde in museo philharmonico LISCA et ARLIQUI; est n. 196.

NOMINE
Q · DOMITI ALPINI
LICINIA · MATER
SIGNVM · DIANAE · ET · VENATIONEM
ET · SALIENTES T · F · I

Contuli. Habent Morosini in itin. a. 1598 p. 53; Grut. 39, 6 e Velseri schedis eodemque exemplo Scaliger cod. Lugd. 61 f. 173; Velseriana f. 6; Palermus Plin. p. 50; Pignoria in add. ms. ad Grut. cod. Lugd. Papenbr. 6 f. 100; Lisca et Cozza p. 238; Maffei Ver. 4, 76, M. V. 125, 5 (inde Mur. 123, 1; Orelli 2514); Orti *gente Sertor.* p. 62.

3223 Veronae in museo philharmonico n. 550. De origine non constat, nec tamen videtur urbana.

DIANAE
CONSERVATRIC
PRO SALVTE C IO!!!!ANI N
COS FLAMIN AVG PRO · COS
PONTIF SODALIS
AVRELIANI · ANTONINIAN
HOSIVS · LIB V S L M

Contuli. Maffei M. V. 81, 8 (inde Donat. 21, 10; Orelli 2378).

3 fuit opinor CL · POMPEIANI · N(*epoti*), ut intellegatur non Ti. Claudius Pompeianus cos. II 175 gener imp. Marci, cuius memoria illaesa mansit, sed filius eius Ti. Claudius Pompeianus cos. 209 ad mortem actus a Caracalla (vita Carac. 3; Borghesi opp. 3, 124. 5, 443).

3224 basis quadrata tribus lateribus inscripta et insculpta. Coliguolae in monte in S. Nicolai sub concha aquae sanctae ANTIQUUS, item PALERMUS in add. ms. ad Saraynam; postea adscripsit idem 'nunc Veronae in atrio aedium mearum'. In hortis Sacromosiorum LISCA. Nunc in museo philharmonico

in latere:	*in antica:*	*in latere:*
SEX · IVEN · SVAVIS	DIANAS LVCIF	LVNAS
vir pateram tenens	*Diana cum cane*	*Luna stans cum velo supra caput*

Contuli. Habent Felicianus n. 135; Marcanova Mut. f. 127' agri n. 45 (inde Sirmondus cod. 1418 n. 15); Ferrarinus f. 26; Redianus f. 67' n. 76; cod. Gud. 253 f. 19'; Gammarus f. 110; Lilius f. 145'; Iucundus f. 195 n. 85; Sarayna Lat. f. 57', Ital. f. 74 (inde Panvinius p. 222; Grut. 41, 3 ex Sarayna et Panvinianis, adhibitis item in ed. 2 Marcanovanis Sirmondi); Manutius orth. 450, 1; Donius app. 4 ex ms. ant.; Gud. 30, 8; Fabretti 659, 159; Mur. 37, 5 ex Brembati schedis (id est ex Lilio) et Donio; hi omnes eodem exemplo. Denuo ex lapide Lisca et Cozza in tabula F; Maffei M. V. 69, 4 item aere expressam; Orti *gente Sertor.* p. 53. — Eadem est sine dubio, quam sic citat Breval 2, 120: DIANAE · AVG . . . .

SVAVI*l* hodie cernitur; SVAVIS antiqui.

3225 Veronae nuperrime rep. pone viam q. d. *via nuova* ANT. NN 1864; extat in museo municipali.

DITI · PATRI
SACRVM
C · IVLIVS
ANTEROS
V · S · L · M

Descripsi. Habui item a Brunnio aliisque.

3226 magna basis rotunda, rep. Veronae 2 Febr. 1851, cum pons factus est viae ferratae super Athesim SEIDL. Extat in museo municipali.

FORTVNAE · CASSIA · P · F · MARCELLA · V · S · L · M

Descripsi. Ed. Seidl *Archiv österr. Geschichtsquellen* 13 (1854), 140.

3227 Veronae in museo philharmonico n. 88.

/ELIA SACR
FRVGIBVS ET
FEMINIS

Contuli. Maffei M. V. 88, 2 (inde Donat. 58, 1).

1 in. potest deesse littera, sed non plus una. A dextra sinistraque lapis videtur integer esse.

3228 parva ara Veronae in theatro et reperta et servata.

C · VINDIVS · C
PRISCVS
HERCVLI
V · S · L · M

Descripsi.

3229 Veronae rep. in theatro et ibi servata.

ISIDI · AVG
M · ATILIVS
ATILIANVS
sex vir AVG

Descripsi.

3230 Veronae in museo philharmonico n. 145.

L · VERONIVS
CALAIS
ISIDI
V·S·L·M

Contuli. Maffei M. V. 84, 1 (inde Donat. 42, 1); Orti *ant. mon. alle Stelle* (1848) p. 99.

3231 Veronae rep. ad portam S. Stephani, deinde apud Persicum.

ISIDI · REGIN
· · · · · · ·

Persico *descr. di Verona* 2, 87. 114.

3232 Veronae ad portam S. Stephani rep., deinde apud Ioh. Bapt. Ferruzzium.

ISIDI · REGIN
IOVI·SOLI·SERAPIDI

Persico *descr. di Verona* 2 (1822), 87. 114.
Vv. divisio incerta.

3233 Veronae apud aedem S. Andreae in domo Trivellorum SAR.; *andar su da i gesuati per la via del ponte* CAROT.; in aedibus comitis Herculis Iustorum VELSER.; *dans la maison de compagne du comte Giusti Nicolò* SIAUVE; in villa Vendri olim comitis Giusti, nunc Thomae Cazzolae ORTI. Adhuc in eadem, quae hodie est Benedicti Tommasi.

IVN · LVN
REG · SACR
P · VITVLLIVS
PHILOLOGVS
5 VI·VIR·AVG
IMPERIO

Contuli. Habet Sarayna apud Pacedianum ms. et Lat. f. 49', Ital. f. 63 (inde Panvinius p. 222; Carotus f. H; Grut. 25, 8 per Scultetum ex Onufrii schedis). Denuo ex lapide Velseriana f. 7; Siauve in epistula ad Viscontium 8 Sept. 1811 (cod. Paris. Viscont. 7 f. 311); Orti *ant. mon. alle Stelle* (1848) p. 39 tab. 2 n. 3.

3234 Veronae apud Polycarpum Palermum VELSER. PAL.; in hortis Sacromosiorum LISCA. Nunc in museo philharmonico n. 81.

in latere: *instrumenta ad sacrificium*

IVNONIS
scrofa
SACR

Contuli; latera hodie latent. Habent Velseriana f. 7; Palermus p. 49 (inde Reines. 1, 32); Lisca et Cozza tab. E *e* aere expressam; Maffei M. V. 69, 3 item aere expressam.
1 IVNONIB dedi, cum Iunones saepius reperiantur sic quam Iuno sine cognomine.

3235 Veronae in museo philharmonico MAFFEIVS, sed vereor ne in loco errarit; certe ibi eam vidit alius nemo.

IVNONIS
SACRVM
AMERYLLVS

Maffei M. V. 86, 1 (inde Donat. 13, 8).

3236 Veronae in museo Moscardiano.

IVNONIBVS
M · CAESIVS
M·F·C·CAESIVS
FRATRES
5 V S L M

Moscardo *stor.* 1668 p. 24, mus. 1672 p. 386; Fabrett. 695, 161 a Bianchinio; Mur. ms.; Dionisi f. 13'; Clemens Biagi misit Lamio (bibl. Riccard. epist. ad Lamium vol. 3); inde *Nov. Fior.* 1769, 343; ex his Donat. 466, 6).
3 G·CESIVS Mosc. mus. — 4 FRATRIS Mosc. stor. — 5 om. Fabr.

3237 *era in una muraglia di fabbricato rusticale di ragion Piatti presso la ch. di Pigozzo nel Veronese, ora in casa Bevilacqua Lacise in Verona al n. 2921* [*alla Colombo*] VENTVRI. Frustra quaesivi.

patera
IVNONI[?]A
MATRONI

Venturi ms. eodemque exemplo Persico *descr.* 2, 280.

3238 *Mezzane di sotto* in maceria Bernardi Covolae.

IVNONIB
AVG
SACRVM

Manutius cod. 5235 f. 6.

3239 Veronae in hortis Giusti LISCA BIANCH. MAFF. ibidemque adhuc.

IVNONIBVS
AVG
L·LICINIVS·HYMNVS
VI VIR
5 V · S · L · M

Descripsi. Habent Lisca et Cozza p. 240 (inde Spon. misc. p. 83); Bianchini cod. bibl. capit. 353 f. 31; Maffei M. V. 189, 3 (inde Donat. 12, 10); Vallarsi *realtà delle sacre antiche iscrizioni* (1763) p. 257; Orti *giard. Giusti* p. 38.

3240 Veronae apud pontem lapidis (= *Ponte della Pietra*) in muro illorum de Ionis SAR.; similiter MANUTIUS. Deinde apud Federicum Ceratum VELSER.; in museo philharmonico LISCA, ubi nunc est n. 125.

IVNONIBVS
AVG·SAC
METELLA IDE NOMINE
SVO · ET
5 T FLAVI NERMETIS
VIRI · SVI
D D

Contuli. Habent Sarayna Lat. f. 28. 48, Ital. f. 32. 76' (inde Panvinius p. 224; Carotus f. B; Smet. 147, 26 ex Sarayna; Grut. 24, 4 ex Sarayna et Panvinianis); Manutius cod. 5235 f. 7; Velseriana f. 6; Lisca et Cozza p. 237; Maffei M. V. 86, 2; Orti *epigr. dedicata alla Tutela* (1826) p. 10.
3 METELLA lapis potius quam METELIA.

3241 Cereiae apud Ioh. Andr. Alcenagum.

IOVI
P · PERCENnius
SABINVS · Vet
COH·II·PRAEtor
5 V·S·L·M

Servavit Palermus apud Grut. 1064, 2 (cui se misisse scribit ipse Palermus) per Ceratum et in Velserianis f. 4 et Plin. p. 49 (inde Lisca et Cozza p. 243).
3 V . . . Grut., VET reliqui.

3242 Cereiae in angulo aediculae S. Zenonis PAL. GRUT. Deinde Veronae in museo philharmonico n. 80.

IOVI
IVNONI
MINERVAE
LVA · VSLM

Contuli. Habent Palermus apud Grut. 1063, 3 (cui se misisse scribit Palermus ipse) per Ceratum et in Velserianis f. 4 et Plin. p. 49 (inde Lisca et Cozza p. 243); Maffei Ver. p. 122 inscr. n. 35, M. V. 80, 1 (inde Orelli 1278).
4 et LVA et IVA legi posse mihi visum est; puto tribus his litteris significari eum qui dedicat.

3243 Quinti in ecclesia S. Cassiani in turri campanaria antea, deinde Veronae in monasterio S. Silvestri, ubi moniales titulum posuerant primum super aquaeductum, nuper inde extractum prope portam monasterii collocarunt BIANCOLINI. Frustra indagavimus ORTI (*ant. mon. alle Stelle* p. 19) et EGO.

IOVI
CONSERVAT·PRO·SALVTS
P·POMPONII
CORNELIANI·ET·IVLIAE
MAGIA*e*·EIVS·ET·IVI
IANI ET *mapiani f.*
. . . .

Servavit Biancolini *notizie stor. delle chiese di Verona* 3 (1750), 6.

Emendavi ad n. 3318, ubi vide. — 1 malim I·O·M; cf. n. 3254. — 3 POMPONY, 5. 6 MAGIALEVS ET IVI|IANVS·ET ... traduntur.

3244 Veronae in hortis Giusti fuit iam tempore LISCAE ibidemque est adhuc; errore scribit ORTI repertum esse in ipsis hortis prope labyrinthum a. demum 1790.

I·O·M·SAC
mi

Descripsi. Ed. Lisca et Cozza p. 240; Orti *giard. Giusti* (1835) p. 37.

3245 nuper rep. inter Governolo et Ostiglia.

I·O·M·S

Volta Mantuanus in schedis.

3246 basis nuper cura mea effossa in coemeterio S. Petri de Morubio Ruperclavae dicionis DION. (ms.). Deinde Veronae apud Dionisium DION. (ed.).

IOVI O M
VS L M

Dionisi ms. f. 7, *apolog. rifless.* (1755) p. 51.

3247 Veronae in aedibus Orti.

I·O·M
L·SÆTVTVS

Descripsi.

3248 Lavanei in pariete domus annexae aediculae inferiori ad montis radices constitutae PAL.

I · O · M
patera
infulatus
P·FALERIVS·P·F·COS

Servavit Palermus apud Grut. 1063, 8, cui misit Cerutus; et in cod. Velseriano f. 4 et Plin. p. 49. 67. Ortius *Val. Nasone* (1836) p. 16 praeter edita citat schedas Peverelli, apud quem ego non repperi; ex Iucundi libro ms. edere se simulat Asquini *lap. di Giulio Carnico* (Mediolani 1834) p. 10.

2 FALERVS Pal. 49, VALERIVS Peverellius secundum Ortium. — P·F Grut. Pal. 67, L·F Pal. 49 Velser.

3249 Veronae in bibliotheca capitulari. De origine non constat.

I O M
C·GAVIVS·C·F
POB·VALERIANVS
SQ P
PAGAN VERAT
D D

Descripsi.

3250 Varani prope Nogarolo rep., deinde Veronae apud Ignatium Bevilacqua Lazise PERSICO. Nunc ibi in aedibus Gazzola.

I O M
PRO SALVTE C
IVL · NOBILIANI
7·LEG·XVI·FL·FIR
C·IVL·LVCILIAN
FRATER
V · S · L · M

Descripsi. Ed. Persico *descr. di Verona* 2 (1821), 248. 346; Orti *antichità di Garda* (1836) p. 10 et *ant. mon. alle Stelle* p. 70.

3251 Montorii in S. Fuventio (Fidentio SAR.) sub altari ANTIQUUS, item SARAYNA. Ibidem adhuc, scilicet prope vicum Gazzoldi-Novaglie in ecclesia S. Fidentii.

I·O·M
P·OCTAVIVS
PATROBIVS·ET
ATTIA·MOSCHIS·ET
P·OCTAVIVS
ATTIANVS
IMPER

Contuli. Habet Antiquus, scilicet Felicianus Tarv. f. 219 et in syll. n. 131; Marcanova Mut. f. 127 agri n. 42; Ferrarinus f. 25' (inde opinor Manutius orth. 88, 13; ex hoc Ligorius ms. Taur. 18); Sarayna Lat. f. 44, Ital. f. 74' (inde Panvinius p. 222; Grut. 16, 4 ex ms. Panvinii et Sarayna).

3 PATROCLVS Panvinius ex interpolatione.

3252 *Mezzane di sotto* ad ecclesiam rep. a. 1565 MANUT. Mezzane prope Illasium in macerie Trezzae, deinde Veronae apud Ortium ORTI.

IOVI
O·M
P·M

Contuli. Habent Manutius cod. 5235 f. 6; Orti *antica lapida medita* (Veronae 1834) p. 5.

3253 Veronae in museo Moscardiorum MOSC. et REL. Inde ab a. 1817 in philharmonico.

I·O·M
G · SAMVCIN
TERTVS·PRO
patera SS·ET·SVIS *culter*
V·S L·M

Contuli. Habent Moscardo *stor.* 1668 p. 23, mus. 1672 p. 387 (inde opinor Fabrett. 44, 377); Mur. ms.; Maffei M. V. 189, 1 (inde Donat. 3, 6) Dionisi f. 10; Osann p. 549.

3254 prope Veronam nuper rep. MAFFEI, fortasse ad pagum S. Mariae *alle Stelle*, ubi constat villam habuisse Cornelianum. Deinde Veronae in museo Moscardiano, unde venit a. 1817 in philharmonicum. *Messa dal Maffei come se fosse nel museo lapidario, benchè non vi sia venuta che adesso* VENTURI 1817.

I O M
CONSIRVATOR
P·POMPONIVS
CORNELIANVS
CONSVLARIS
CVSATOR
R R R V M
PVRLICARVM

Contuli. Habent Maffei *ric. istor.* (1719) p. 75 (denuo apud Sambucam Cenoman. p. 43) et Ver. p. 178 inscr. n. 46 et M. V. 79, 4 (inde Orelli 3904); Orti *antico monumento alle Stelle* (1848) p. 14 tab. 2 n. 4.

Infra fractum lapidem dicit Borghesius (apud Ortium l. c. p. 17) non recte. P. Pomponium Cornelianum, qui item nominatur in titulis n. 3243. 3318, scribit idem (apud eundem p. 64) esse posse consulem ordinarium a. 237 Cornelianum, quamqaam alii quoque Corneliani ea aetate noti sint eodem iure in illum locum admittendi.

3255 Veronae in aedibus Federici Ceruti VELSER; in museo philharmonico LISCA et REL. sub n. 76.

IOVI
SANCTO
CASSIA
C·F
IVSTA·
V·S·L·M·

Contuli. Habent Velserianu f. 5; Lisca et Cozza p. 237; Maffei M. V. 79, 2 (inde Donat. 2, 5).

3256 arula fastigiata originis incertae; extat Veronae apud Smaniam.

·IOVI·
SVMMAM
T·CAECILI
·VS·
SEXTIO

Descripsi.

3257 Veronae in regione Columbae, ubi dicitur curia pauperum FELIC. MARCAN. similiterque ANTIQUI RELIQUI; in ostio curiae pauperum SARAYNA.

MAGISTRI
M · LICINIVS · M · F · PVSILLIO
SEX · VIPSANIVS · M · F · CLEMENS
Q · CASSIVS · C · F · NIGER
MINISTRI
BLANDVS · C · AFINI · ASCLAE · SER
MVRRANVS · P · CLODI · TVRPIONIS · SER
AVCTVS · M · FABRICI · HILARI · SER
COMPITVM · REFECERVNT · TECTVM
PARIETES · ALLEVARVNT · VALVAS
LIMEN · DE · SVA · PECVNIA · LARIBVS · DANT
COSSO · CORNELIO · LENTVLO · L · PISONE a. u. c. 753
AVGVRE · COS

Servavit Antiquus. Habent Cyriacus cod. Tarv. f. 91 n. 8; Felicianus n. 81; Marcanova Mut. f. 122' n. 75; Ferrarinus f. 18; Redianus f. 63' n. 21; Gammarus f. 120; Lilius f. 31; Iucundus f. 64 n. 8; Apianus 328, 1. 2; Sarayna apud Pacedianum ms. f. 38' et Choleram f. 121 et Lat. f. 48, Ital. f. 79 (inde Panvinius p. 227 collatis corrigendis; Carotus f. D; Tinto p. 151; Smet. 144, 4 ex Sarayna; Grut. 107, 1 e Sarayna et Sculteti schedis). Praeterea extrema DE · SVA · PECVNIA . . . COS insunt in centone ex titulis tribus n. 3344 et 389* et hoc effecto, quem habet Sarayna Lat. f. 44, Ital. f. 72'; vide ad n. 389*.

Variam lectionem dabo Cyriaci Feliciani Marcanovae Rediani Gammari Lilii Choleri Pacediani Saraynae. In vv. div. consentiunt Gamm. Lat. Sar. (Ital.). — 1 MAGISTRI Lil. — 2 PVSILIO Iuc. Lil. Pac. Chol. Sar. — 3 VISPANIVS Lil. Chol. Sar. (em. Palermus). — 6 PLANDVS Chol. — AFFINI Iuc. Chol. — ASCLAES Gamm. — 7 MVRANVS Marcan. Iuc. Chol. — CLODII Chol. — 8 om. Pac. — FABRICII Chol. — 9 COMVITVM Sar. (Lat., non Ital.). — 10 ALEVARVNT Sar. — 11 LARIBVS Felic. Marcan. — 12 CORNELLIO Gamm. — 13 COSS Chol.

3258 Veronae in aedibus Petri Pauli Peregrini GRUT.; apud Caesarem Nichesolam VELSER.; in domo Cerutorum LISCA. Ex domo Cerutorum in museo Moscardiano MOSC.

LARIBV|s augustis pro salute
IMP · CAESAR|is divi hadriani f. divi traiani
PARTHICI · NE|p divi nervae pron. antonini aug. pii
ARDICVLAM|
M · SEIVS · M · F · FI|
OPVS · PROBA|verunt

Grut. 1160, 12 a Ceruto; Velseriana f. 6. 10; Lisca et Cozza p. 241; Moscardo mus. 1672 p. 325; Vallarsi f. 14'; Clemens Biagi misit Lamio (Bibl. Riccard. epist. ad Lamium vol. 8; inde *Nov. Fior.* 1769, 343; ex his Donat. 466, 7). Temere damnat Maffei art. crit. p. 196.

1 LARIBVS Lisca Mosc. — 3 PARTICI Lisca Mosc. — 5 in. M om. Lisca. — M.FI (om. F) Mosc. — 6 OPV Mosc.

3259 Veronae *a S. Maria de la Scala dentro* GAMM. similiterque ANTIQUI RELIQUI. Deinde in aedibus Francisci Indiae medici VELSERIANA; in museo philharmonico n. 103. — Sirmione SIRMONDUS (inde GRUT. LABUS ORTI) contra auctorem Marcanovam.

LARIBVS
AGVSTO sic
RVM · DO
MINORV
M NOSTRO
RVM ET CA sic
SARVM

Contuli. Habent Felicianus n. 82; Marcanova Mut. f. 122' n. 73 (inde Sirmondus cod. 1418 n. 33 et per Sirmondum Grut. 1074, 14 collatis em. Fabrettii); Ferrarinus f. 18; Redianus f. 83 n. 12; Gammarus f. 124; Lilius f. 34; deinde Velseriana f. 5'; Maffei M. V. 104, 3; Labus *marmi Bresc.* p. 94 n. 135; Orti *Sirmione* p. 80.

Veram vv. divisionem ex antiquis unus servat Gammarus. — 2 ACVSTORVM unus Red., AVGVSTORVM reliqui. — 7 CASARVM Felic. (Marcian. m. 1) Marcan. Gamm. Lil., CASVRVM Red., CAESARVM Felic. (Marcian. m. 2 et Veron.) Ferrar. Vels. Maff.

3260 Veronae in ecclesia S. Nazarii ANTIQUUS. — Fabricae in ecclesia S. Nazarii LIGOR. (errore inde orto, quod 'in fabrica S. Nazarii' praescribit Marcanova); Fabricae in agro Falisco GUD. in ed. 2 Gruteri.

SACRVM
LIBERO
pampini
M · LVTARIVS
VERVS
ET · NOVELLIA
ↄ · LIBERTA
VERA
VOTO · SOLVTO

Servavit Antiquus. Habent Felicianus n. 87; Marcanova Mut. f. 123 n. 79 (inde Sirmondus cod. 1418 n. 21; Grut. 1069, 7 ex Sirmondi Marcanovanis); Ferrarinus f. 18' (in cod. Reg. bis dat plenam n. 92, imperfectam n. 128; imperfectam hoc exemplum, scilicet SACR · LIBERO · P, expressit Mur. 40, 8 ex schedis Capponiis). Inde Ligorius cod. Vat. 3439 f. 133; ex hoc Panvinius cod. Vat. 6035 f. 3.

Vv. ordinem observant Felic. Marcan. — 2 P post LIBERO adiecit Ferrar. (Reg. utroque exemplo, non Trai.). — 6 ↄ adieci.

3261 Cologunlae *alla pieve* PEV.; *nel muro di cinto avanti la chiesa della pieve* BERT.

MARTI

Peverelli ms. in schedula solitaria (inde Venturi ms.; Orti *gente Sertoria* p. 81); Bertoldi descripsit.

APTI Bert.

3262 Illasi in moenibus castelli vetusti.

P · FIRMINVS · MARTIBVS · L · P · A ·
C · N · Q · A · ONESIMIANO · V · S · L · M ·

Contuli diligenter scalis admotis. Habent Macei ms. 1, 325; Peverelli ms. f. 76; Persico *descr. di Verona* 2, 295.

Notas non intellego.

3263 Terniaci [Tregnago] in ecclesia ad concham aquae sacrae ANT. Treniaci MAFF.

MARTI · AVG
MARCIANVS
SEVERVS
V · S · L · M

Duo exempla extant antiquum (Felicianus cod. Tarvis. f. 220 et in syll. n. 133; Marcanova Mut. f. 127' agri n. 44; inde Sirmondus cod. 1418 n. 20 et ex Sirmondo Grut. 1068, 9; Ferrarinus f. 26) et Maffeianum M. V. 191, 9 (inde Donat. 24, 10).

In vv. div. consentiunt Marcan. Maff. — 1 MARTI Felic. Marcan. — 2 MARTIANVS Ant. — 3 post SEVERVS add. SIBI · F Antiquus; delevit Grut. coniectura (nam habet Sirm.) et qui emendavit Feliciani librum Veronensem; abest a Maffeio.

3264 Marzanae *nella casa detta il castello del Ferroni* TORRI et EGO.

MATRONAR sic
VALERIA
NEMPSIS
V · S · L · M

Contuli. Alex. Torri a. 1811 misit Bordae Mediolanensi (bibl. munic. Veron. fasc. 109); Persico *descr.* 2, 145. 279 eodem exemplo.

3265. 3266 Cologunlae fortasse rep., nunc in vico S. Bonifatii *presso l'ingegnere Mazzotto.*

m|ERCVRIo
a|AcRVM

Bertoldi descripsit sic: . . ERCVRI | . . AGRVM | . . . .

3267 Cologuolae in S. Mariae ANTIQUUS; in angulo ecclesiae, quam vulgo Plebem appellant CERUTUS; *fuori della chiesa a piano della cantonata nel cimitero* VENTURI; similiter RELIQUI.

MERCVRIO
V · S · L · M
L · CALVISIVS · P · F
ORICVLO

Habet Antiquus apud Redianum f. 69 n. 100; Gammarum f. 88; Lilium f. 41' (inde Mur. 46, 5 ex schedis Brembati Bergomatis); Sanutum f. 73'. Denuo ex lapide Palermus apud Grut. 1067, 9 per Cerutum et in Velserianis f. 4' et Plin. p. 49 (inde Lisca et Cozza p. 243); Peverelli ms. f. 23; Venturiana ms. pluribus exemplis. Eandem puto esse quam excepit Bertoldius Cologuolae '*incassata nella facciata della chiesa del pieve*' sic: MERCVRIO.

3. 4 L · CALVSIVS · P · F · ORICVLO San., L · CALVICIVS · P · F · ORICVLO Pev., L · ORICVLO · P · F (om. CALVISIVS) Red.

3268 Insulae Scalarum in ecclesia ANTIQUUS; Insulae Scalarum in templo S. Stephani SARAYNA; similiter MANUTIUS. Nunc Veronae in museo philharmonico n. 101.

MERCVRIO
V·S·L·M
M·SCAEVILIVS·
CORNEOLVS·

Contuli. Habent Felicianus cod. Tarvis. f. 214, syll. n. 154; Marcanova f. 129 agri n. 65; Ferrarinus f. 29'; Iucundus f. 194 n. 78; Sarayna Lat. f. 51, Ital. f. 70'. 71' (inde Grut. 53, 2); Panvinius p. 224; Manutius cod. 5235 f. 5; Maffei M. V. 81, 9.

3269 in vico S. Bonifatii rep., extat ibi in turri campanaria. — (Veronae) in aedibus Francisci Polae iuris consulti VELSERIANA errore.

MERCVRIO
L·VITORIVS·FESTVS
Q·VITORIVS·SEVERVS
IVVENTIA·MATER
V·S·L·M

Velseriana f. 7; Persico *descr. di Verona* 2 (1821), 134. 279; Venturi ms.; Bertoldi dedit a se descriptam.

2 VLTORIVS Pers.

3270 in vico S. Petri Incariani apud Mongam.

MINERVAS
..\VOTO

Descripsi.

3271 rep. 1822 m. Iulio Veronae *vicino alla pila del primo arco del ponte della pietra attaco alla spezieria nel disfacimento delle case che vi erano* VENT. Prior pars extat in hortis Ferruzzianis ad S. Nazari.

MIN·P·CASSIVS·P·P·(R·V·S·L·M

Descripsi partem priorem. Utramque habent Venturi ms. et *stor.* (1825) 1, 199; Orti *sulla gente Cassia* (1825) p. 11.

R ante V·S·L·M om. Vent. ed. et Orti.

3272 Veronae in parietibus ecclesiae S. Petri in carnario ANTIQUUS; in coemeterio divi Petri Incarnarii SARAYNA. Deinde Laude apud Bassianum Pontanum COD. PAP.; in S. Romani DEF. LODI; *nella canonica de' Lateranensi* ZACC. et ANON. VIGNATII; in hospitali maiore MOL. EGO. — Brixiae GNOCCHI errore.

MINERVAE
SACR
C·CASSIVS·L·F
IVSTVS
VI·VIR·AVG·ET
LAELIA·LOGAS

Contuli. Antiqui exemplum habent Marcanova Bern. n. 642, Mut. f. 119' n. 38; Felicianus n. 44; Ferrarinus f. 17; Redianus f. 64' n. 36. f. 69' n. 109; Gammarus f. 86; Lilius f. 50; Sanutus f. 67'; Hier. Bononius cod. Cicognae 1874 f. 38; Sarayna apud Pacedianum ms. et Lat. f. 48', Ital. f. 80' (inde Panvinius p. 224; Smet. 150, 1 non ex Apiano, qui non habet, sed ex Sarayna; Grut. 80, 7 ex Apiano, ut item ait male, et Sarayna; Palermus p. 50 omnino ex Sarayna); Gnocchi ms. p. 118 ex Averoldianis. Laude descriptam proponunt codex Papiensis f. 49'; Bornieri l. 3 ad inscr. 4; Def. Lodi *discorsi* p. 140; Mur. ms. 18, 224 ab Argelato; Zaccaria episc. Laud. p. 27; Anonymus Vignatii n. 31; Molossi *uom. ill. di Lodi* p. XIX; Vignati p. 248.

3273 Summae Campaneae in parieta templi D. Petri SAR. Nunc Veronae in bibliotheca capitulari.

.CRATIA·C/
MINERVAE
V·S·L·M

Contuli. Habet Sarayna Lat. f. 45, Ital. f. 69' (inde Panvinius p. 223; Carotus f. II; Grut. 80, 11 e Sarayna; Palermus p. 50).

CRATIA·C·F MINERVAE V·S·L·M Sar., qui vix vidit pleniorem.

3274 Veronae in museo Moscardiano MOSCARDUS et REL.; inde ab a. 1817 in philharmonico.

MINERVAI
TITINIA
D·L
HYMNIS

Contuli. Habent Moscardo mus. 1656 p. 52 aere expressam, *stor.* p. 24; Mur. ms. et 53, 7; Dionisi ms. f. 10'; Osann p. 550.

3275 lamina aerea rep. Trevenzuoli.

MINERVAE
SEX·VERON
APELLES
V·S·L·M

Orti *sopra lap. scop. nel 1825* (1826) p. 12; *ant. mon. alle Stelle* (1848) p. 100.

3276 Veronae in aedibus doctoris physici Alexandri Serego in Bra CAROTUS; in angulo apothecae pistoriae Michaelis a Dosso prope forum boarium PALERMUS; contra amphitheatri portam domui infixus stylobates, qui extrahi non potuit MAFFEI; *in un pilastro della bottega di Poggio colorar nel principio della Via nuova di facciata alla Rena* VENTURI. Nuper cum frons aedium earum instauraretur, titulus fractus est permittentibus iis, quos municipes Veronenses urbis ornandae causa creant. Ectypum gypsaceum, quod iidem iusserunt confici antequam pessumdaretur, vidi ego servatum apud Poggium illum in aedibus n. 1281 *via Scimmia*.

MINERVAE·AVG
Q·CASSIVS
PAPIRI·ET CLODI
V·S
L·D·D·D

Carotus f. C; Palermus ms. ad Saraynam f. 44; cod. Lugd. XXIV Pap. 14; Maffei M. V. 81, 1 (inde Donat. 30, 9); Venturi ms. ab aliis.

3 PAPIRI Car. et Maff., hic certe ex supplemento; APIRI Pal. cod. Lugd., APRI Vent., APIRI ego. — CLODI cod. Lugd. at ego (utrum aliquid postea desit necne, in ectypo discernere non potui), CLODIA Car. Maff., CLODIAE Pal., CLODIO Vent. Quid significetur non intellego. — 4 in. L habent Car. Pal. Maff.

3277 arula. Veronae in capitelo cum figuris FELIC. MARCAN., locum non enuntiantes; *da S. Consolata in una casa* GAMM. LIL. FERR. SAN. 68 CAROTUS; in domo de Zachariis SAN. 67. Deinde in museo philharmonico n. 144.

MINERVAE·AVG
C·SEIVS
ITHARVS·D·D
arbor *puer coronam afferens ad aram*

Contuli. Habent Felicianus n. 76; Marcanova Mut. f. 122 n. 72; Ferrarinus f. 18'; Redianus f. 62' n. 7; cod. Gud. 253 f. 19; Gammarus f. 120 qui pinxit; Lilius f. 31 (inde Mur. 1743, 1 a schedis comitis Brembati); Sanutus f. 67'. 68'; Pacedianus ms.; Carotus f. H' (inde per Scultetum Grut. 1013, 1); Maffei M. V. 69, 5 qui dat aere incisam; Dionigi *apolog. rifless.* (1755) p. 52.

V. 1 primus legit Maffeius.

3278 Veronae in ostio coemeterii S. Silvestri ANTIQUUS; similiter SARAYNA. — Romae prope domum de Maximis APIANUS 303 errore.

SOLI
L·CASSIVS·L·L
IANVARIVS
V·S·L·M
L·D·D·D

Servavit Antiquus. Habent Felicianus n. 42; Marcanova Mut. f. 119' n. 36; Ferrarinus f. 12; Iucundus f. 65 n. 40; Apianus 303, 1. 329, 6 (inde Smetius 148, 17); Sarayna f. 45' (inde Panvinius p. 233; Grut. 32, 3 ex Apiano et ms. Panvinii).

In vv. div. consentiunt Marcanova Sarayna. — 1 om. Sar. — 3 IANNVARIVS Felic. (Veron. solus), SVNVARIVS Sar. — Confudit cum n. 3291 Apianus 303.

3279 rep. post saec. XVIII med. Veronae ad S. Laurentii. Nunc ibi in hortis Giusti.

PANTH..
AVG SACR
culter Q · SALVIVS *patera*
VERECVNDVS

Contuli. Ed. Venturi *stor.* 1 (1825) p. 27.

3280 Veronae in ecclesia S. Zenonis in gradu chori.

PARCIS · AVG · ATILIA · VALER/

Descripsi. Ed. Persico *descr. di Verona* 1 (1820), 103; Orti *antica basilica di S. Zenone* (1839) p. 18. 58 tab. 7 n. 2.

3281 Veronae in coemeterio S. Nicolai CYR. et RELIQUI ANTIQUI, item SARAYNA et MANUTIUS. Deinde in museo philharmonico n. 124.

LOCO · PVBLIC · DAT · D D
PARCIS · AVG · SACR
L · CASSIVS · VERVICI · F
NIGRINVS · VI · VIR · AVG · V · S · L · M

Contuli. Habent antiqui omnes Cyriacus cod. Tarvis. f. 90 n. 5; Felicianus n. 43; Marcanova Mut. f. 119' n. 37; Ferrarinus f. 17; Redianus f. 66' n. 66; cod. Gudianus 253 f. 20; Gammarus f. 117; Lilius f. 32; Iucundus f. 64 n. 6; Apianus 327, 4 (inde Smetius 148, 15); Sarayna apud Pacedianum ms. (inde Mur. 89, 6) et Lat. f. 48, Ital. f. 81' (inde Panvinius p. 224; Grut. 97, 10 ex Sarayna et Apiano). Item Manutius cod. 5235 f. 4; Maffei M. V. 87, 1 (inde Orell. 1779).

Idem Nigrinus nominatur n. 3295.

3282 Villae novae in abbatia ANTIQUI. Pontini PANV. VELSER. In atrio domus Fabii (deinde filii eius Caesaris) Nichesolae PALERMUS. Deinde in museo Veronensi LISCA, ubi nunc est n. 140. — In aede S. Georgii vallis Pulicellae SARAYNA 51 errore.

PARCIS AVG
P · FALERIVS
TROPHIMVS
ORNAMENTIS
DECVRIONALIB

Contuli. Habent Antiquus (Felicianus n. 141; Marcanova Mut. f. 128 agri n. 52; Ferrarinus f. 27; Redianus f. 68 n. 85; Gammarus f. 109; Lilius f. 44'; Iucundus f. 65 n. 57 indeque et ex aliis Asquini *lap. ined. di Giulio Carnico* p. 10; Sanutus f. 73'; Sarayna Lat. f. 51 et denuo f. 51', Ital. f. 72; Panvinius p. 224; Smetius 148, 16 ex Sarayna; Grut. 97, 11 ex Sarayna et schedis Panvinii); Velseriana f. 6; Palermus in add. ms. ad Saraynam et Plin. p. 67; Lisca et Cozza p. 238; Maffei Ver. p. 89 inscr. n. 10, M. V. 89, 3; Orti *antica lap. inedita* (1834) p. 11.

Sextus versus, in quo est RESTITVTOR A VER, mihi visus est additus a manu posteriore; sed extitit certe iam ante a. 1463, cum eum habeat Antiquus. — Idem homo nominatur n. 3302. Gens Faleria redit in altero titulo Villanovano n. 3563.

3283 Marzanae in Valpantena *nel muro tra sera e tramontana della casa detta il castello dei Ferroni* TORRI et EGO.

DIS · PARENTI
BVS · PRO ·
SALVTE · C · C
VMMIDI · C · V
. . . .
. . . .

Lapidem vidi, sed paucis diebus antequam ego venirem Marzanam, a domino instauratum ita, ut antiqua scriptura, maxime in vv. 5. 6, fere periret. Alex. Torri misit a. 1811 Bordae Mediolanensi (bibl. Veron. municip. fasc. n. 109); Persico *descr.* 2, 145. 279.

3 nunc est CO pro C · C. — 4 sic mihi visum est fuisse; VVMID · I · C · V Torri, A . . R . . . D · C · V Pers. — 5. 6 iam sic leguntur:

IIVNI · IVAIG AIIV
EMI CAENN IIA

3284 Veronae LISCA. In museo philharmonico n. 92.

DIS · PAREN
AEMILIA
CHE

Contuli. Ed. Lisca et Cozza p. 241; Maffei M. V. 91, 5 (inde Donat. 58, 4).

3285 Veronae ad S. Faustinum SAR. *in casa de quei dalle monede* addit CAROTUS.

D · P
L · ANTISTI
VS · VITVLVS
CVM · SVIS
IMP · POS

Servavit Sarayna apud Pacedianum ms. et Lat. f. 49, Ital. f. 83 (inde Panvinius p. 224; Carotus f. F; Grut. 106, 2 ex Sarayna et Panvinii schedis; 1015, 4 ex Sarayna).

1 D · M Grut. 1015 ex corr.

3286 Veronae illata in museum philharmonicum a. 1783 VERITÀ; hodie desideratur.

DIS
PARENTIBus
L · BAEBIus
PRI . . . . .

Venturi *guida* II p. XI ex schedis comitis Iac. Verità.

3287 Veronae in fundamentis illorum de Malaspinis.

D · P
M · SEXTIVS
PRIMVS
V · S · L · M

Servavit Ferrarinus cod. Trai. f. 16' (inde Mur. 105, 1 e schedis Farnesiis).

Vv. divisio incerta.

3288 Veronae apud Smaniam.

DIS
PARENTIBVS
P · TENATIVS

Descripsi.

3289 Veronae in hortis Giusti LISCA GUD. BIANCH. Deinde in museo philharmonico n. 83.

DIS · PARENTIBV
S · VINNIA · MODESTA
V S · L M

Contuli. Habent Lisca et Cozza p. 241; Gud. ms. 400, 3, ed. 62, 7; Bianchini cod. bibl. cap. n. 353 f. 31; Maffei M. V. 91, 6 (inde Donat. 58, 9; Orell. 2722).

3290 saxum magnum utrinque similiter inscriptum. Veronae in domo nobilium Hortorum LISCA. Deinde in museo philharmonico ita in muro collocatum est, ut alterum exemplum ad viam prostet, alterum intus in museo n. 76.

DIS
PARENTIBVS
AVGVSTIS
PORTICVM · DEDIT
L · IVNIVS · M · F · PAVPER

Contuli. Habent Lisca et Cozza p. 242; Maffei M. V. 91, 4 (inde Donat. 58, 13; Orelli 1679).

3291 in columna angusta infra desecta et in tabulae formam aptata. Veronae in S. Ioanne a vallis ANT. SAR. PIGH. Hodie in vico S. Petri Incariani in villa Mongae. — Romae in domo de Maximis APIAN. 303 errore.

SATVRN
AVGVSTO
SACRVM
M · CASSIVS
FIRMVS

V S L M

Descripsi. Habet Antiquus, scilicet Felicianus n. 71; Marcanova Mut. f. 121' n. 66; Ferrarinus f. 15'; Iucundus f. 65 n. 41; Apianus 303, 2. 330, 1 (inde Smet. 148, 4 ex Apiano); Sarayna Lat. f. 46', Ital. f. 83' (inde Panvinius p. 222; Grut. 25, 13 ex Sarayna et Panvinii schedis). Item Pighius cod. Berol. f. 212.

Versus recte divisit solus Pighius. — SATVRNO priores, S////// ego.

3292 Veronae in aedibus canonici Pauli Ferrante MANUT. 1565; Pontini in aedibus Fabii Nichesolae VELSERIANA GRVT; deinde in museo philharmonico LISCA, ubi nunc est n. 79.

SATVRNO
AVG · SACR
P · TOSSIVS · ZOSIMVS
VI · VIR · AVG · ET
TOSSIA · SATVRNINA
CONIVX
V · S · L · M

Contuli. Habent Manutius (1565) cod. 5235 f. 2; Grut. 25, 14 e Velserianis; Velseriana f. 6; Lisca et Cozza p. 238; Maffei M. V. 81, 2 (inde Orelli 1507); Orti ann. inst. arch. 23 (1851), 88.

3293 cippi pars ex marmore rubro. Veronae in museo philharmonico n. 497.

SATVRNO
CONSER

Contuli. Habet Maffei M. V. 81, 4 (inde Orelli 1507).

3294 Veronae in museo.

SERAPI · AVG · ET
ISIDI · REGIN

ARAM · POSVIT
/LICINIVS · GELASIVS
CELLARIVS

Descripsi. Habet Orti ms.

3295 Veronae *trovato nello scavo al Ponte Pignolo risotterrato l'anno 1813* GIULIARI; rep. 4 Nov. 1826 prope monasterium quod fuit Redemptoris, nunc in museo philharmonico.

SILVANO
L CASSIVS
patera VERVICI F *urceus*
NIGRINVS
VI VIR AVG
in postica:
fasces sex

Descripsi. Habet Barth. Giuliari ms.; Venturi ms. in comm. ad musei n. 124 et *guida al mus. Ver.* 1 p. XI.
Idem Nigrinus nominatur n. 3281.

3296 Veronae in museo philharmonico n. 94.

SILVANO
ISOCHRY
SVS
CORNELIAE
MAGNAE
V · S · L · M

Contuli. Maffei M. V. 84, 6 (inde Donat. 40, 7).

3297. 3298 basis quadrata magna, rep. in vico Montechia a Vicetia Veronam versus prope S. Bonifatii, nunc Vicetiae in museo.

in latere: *cervus stans in pedibus ductus* *figura hominis evanida*

in antica:
S I Λ V A I / /
ET LECEPCOL/
C/VAVESTVFVTRV
AI

in latere: *figura stans, evanida*

in postica:
equus alatus

Describere temptavi.

2 litterae quattuor primae certae sunt; sequitur C vel G (non O); S vel F; F potius quam S; C potius quam O; O certa; L vel S; in fine fortasse deest littera una. — 3 ductus inter T et F fortasse casu ortus est nec pro littera accipiendus. — In fine S litterae locus non est, nisi aut supra V fuit aut in margine.

3299 Veronae sub castello S. Petri ad S. Iohannis in Valle in hortis olim Lodoli, nunc Palazioli VENT. ORTI BERT. EGO.

SILVANO AVG
SACRVM
M · DVSITATIVS
PERVINCVS
VI·VIR·AVG·ET
FESTVS · FIL
V · S · L · L · M
L · D · D · D

Contuli. Venturi in comm. ms. ad mus. lap. Ver. n. 102; Orti *due antichi tempj* (1840) p. 63 tab. 9 n. 1; Bertoldi descripsit.

3300 Colognolae rep. 1819 VENT. Extat ibi in hortis comitis Hieronymi Nichesolae.

SILVANO AVG
P OCTAVIVS
ZMARAGDI·LIB
EPAPHRODI
TVS·V·S·L·M

Contuli. Venturi ms. et *stor.* 1, 200 (cf. 2 p. VII); Orti *gente Sertor.* p. 56.

3301 fuit super montem *la Musella* [ad S. Martini Buonalbergo] in domo marchionum de Musellis MUSELLI in cat. ms. mus. Veron. (inde Targa et Tommaselli p. 137). Deinde Veronae in museo philharmonico n. 102.

SILVANO AVG
SACRVM
C · VERONIVS
SERVILIANVS
V S L M

Contuli. Maffei M. V. 85, 1 (inde Donat. 40, 11); Orti *ant. mon. alle Stelle* p. 100.

3302 Mezzane prope Illasium in macerie Trezzae rep.; deinde Veronae apud Ortium.

SILVANO · FEL
P · PALERIVS
TROPHIMVS
VENATOR
ORNAMENTS
DECVRIONAL

Contuli. Ed. Orti *antica lapida inedita* (Veronae 1834) p. 6.
Idem Trophimus nominatur n. 3282.

3303 Veronae in museo philharmonico LISCA. Dudum desideratur.

*sil*VANAB
FLAVIA
DONATA · V · S
L · M

Servaverunt Lisca et Cozza p. 238.

3304 rep. Veronae in amphitheatro *nel ridur al suo antico piano l'ambulazione dell' ala* VENTURI, qui penes se habuit. Hodie ubi extet, ignoro.

TVTE*lae*
DOM*us*
R V P I L*ianae*
M · HERE
RESTIT
MEMC

Venturi ms. et *stor.* 1 (1825), 50, a quo pendere videntur Orelli 1700, cui misit Labus, et Orti *di un' epigrafe Latina dedicata alla Tutela* (Veronae 1826 pp. 24).

3305 Veronae in pariete domus Variorum SARAYNA; post viam novam LISCA. Deinde, sed minus plena, in museo philharmonico n. 126.

a|*VGVS*TIS SACR |
|*PROB*VS·VI VIR·AV|*g*
m. a. l.| *M* | L · P · D · D| *d*

Contuli quod superest. Habent Sarayna f. 46' (inde Panvinius p. 224; Grut. 227, 9 per Scultetum ex ms. Panvinii); Manutius cod. 5235 f. 8; Palermus in add. ms. ad Saraynam; Lisca et Cozza p. 242; Maffei M. V. 86, 4 (inde Donat. 49, 3).

1 VGVSTIS Pal., AGVSTIS Man., GVSTIS Lisca, AVGVSTVS Sar., AVGVSTO Panv., PARCIS·AVGVSTIS Maff. — 2 AVG Pal. Maff. — 3 M·L·P·D·D Sar., M·L·P·D Man. Pal., M·L·D·D Lisca, L·D·D·D Panv., L·P·D Maff.

3306 Veronae in museo.

AVGVSTIS
*sac*RVM
C·F·FABER
F

Descripsi.

3307 Veronae MARCANOVA. In castro D. Petri GRUT. VELS. Deinde in museo Moscardiano MOSCARD. 1672; inde ab a. 1817 in philharmonico.

in antica:

VIVIA CRESCE
S A C R
arcus T TITIENIVS *patera*
FLORVS LAN

v. 3. 4 comprehenduntur corona laureata

in postica:

RE
AD DOMINAM
FELICES ET TOTVM
POPV *culter* LVM

ara

Contuli; in principio deesse videntur versus integri utrimque. Habent Marcanova (Bern. 655 et inde Mut. f. 132 in suppl. n. 7 post syll. Antiqui, item Ferrarinus Paris. f. 31') unus ex antiquis, addens 'ubi sculptum est ferrum, cum quo caementarii calce illinunt muros'; Grut. 1076, 9 a Ceruto; Velseriana f. 6'; Moscardo mss. 1672 p. 385, ubi antica primum prodiit; Fabrett. 696, 172 a Blanchino; Mur. ms. et ed. 110, 9; Dionisi ms. f. 10'. 11. Temere damnavit Maffei ars crit. lap. p. 196.

Anaglypha posticae spectant ad laniam. Inscriptionem eius ita fere suppleverim: [*eum diem collegiatos vola celebra*]*re ad dominam felices et totum populum*, ut domina sit dea ea, cui ara dedicaretur. Sed in anticae v. 1 a prioribus omisso quid lateat, frustra quaero.

3308 rep. Veronae in ecclesia S. Petri in Castello.

LOCO DATO DE *curionum decreto*
POS · VOTO I

Schedae abbatis Vignolae (cf. n. 3427).

3309 Veronae in museo; '*due frammenti di una stessa iscrizione*' ORTI. Iam desiderantur.

CAES
ARVI | RTIFICRP
CIG | M VISVRVS
AE | C ADIIT
5 | AVGVSTI
X

Orti ms.

3310 Montorii rep. una cum n. 3311 et eiusdem fere mensurae, nam haec alta est cent. 60, larga 1. 30, illa alta cent. 50, larga 1. 52. Quo postea pervenerit, ignoratur.

L·MASVRIVS·LACINIA·C·MASVRIVS·OPTATVS
P·CLVVIVS·VERVS·C·CVSONIVS·BALBVS
L·LVSIVS·PROCVLVS

Orti *sopra lap. scop. a Montorio* (1825) p. 6.

Vv. divisio mea est. — 1 LVCIVS Orti.

3311 tabula oblonga, rep. in vico Colle di Montorio, extat Gazzolati-Novaglie in aedibus Balladoro.

C·GAVIVS·AGRIPPA·P·CLVVIVS·SEVERVS
L·CLVVIVS·SENECIO·M·GAVIVS·SERENVS
L·VALERIVS·FIRMVS

Descripsi. Ed. Orti *sopra lap. scop. a Montorio* (1825) p. 6.

3312 Veronae in domo iuxta hospitium capelli S. Thomae LIL. similiterque RELIQUI ANTIQUI.

C·AMVRII·TACHINVS
ET·HERMES·LIB·VI·VIR·AVG
SIGN·ABACVM·CVM·SIGNIS·II
HERCVLE·ET·AMPHALE·COLLEG
5 DENDROFOR·D·D

Servavit Antiquus. Habent Felicianus n. 55; Marcanova Mut. f. 120' n. 49; Ferrarinus f. 14; Redianus f. 63 n. 11; Gammarus f. Trev. 13; Lil. f. 35; Iucundus f. 65 n. 18; Apianus 331, 2; Grut. 175, 6 ex Apiano et ms. Onafrii; Malvasia p. 377; Mur. 473, 5 ex schedis Farnesiis et Malvasia; Orelli 1557 a prioribus.

Vv. divisi ad Gamm. Lil. — 1 TACHNVS traditur. — 3 SIGNABACVM veri auctores omnes, nisi quod SIGNABACHVM Iuc.; SIGNA·BACCHVM Apianus, SIGNA· BACCHI Mur. ex interpolatione. — 4 AMPHALE ne muta; OMPHALE Apianus. — COLEG Red. Gamm. Lil. — 5 DENDROFOR Felic. (Marcian. m. 1) solus, DENDROPHOR reliqui. — D·D om. Red. Iuc.

3313 Veronae in museo Verità, deinde in museo municipali.

BETVIA·C·L·
PHILARGYRIS
PRO·SALVTE·
SVA·
5

Descripsi. Ed. Ventari *guida* vol. II p. IV.

3314 Colognolae fuit DION. Deinde in museo Moscardiano MUR. DION.

M·CLODIVS·M·F·FIRMVS·V·S·L·M

Mur. ms. et ed. 109, 11 ex schedis suis; Dionigi in schedis f. 13 et *apol. rifless.* 1755 p. 56.

Uno versu exempla scripta

3315 ara integra. Veronae in museo philharmonico n. 109.

SIGN·RASIM
C·COR·MAR
VALERIA·FIRMINA
V S

Contuli. Maffei M. V. 92, 1 (inde Donat. 69, 4).

3316 ara parva Veronae in theatro et rep. et servata.

P·IVVENTI
VS·D·P

Descripsi.

2 *d(ecurionum) p(ermissu)* vel *d(onum) p(osuit)* potius quam *d(e) p(arentibus)*.

3317 Colignolae in ecclesia S. Mariae *de la cha da Lara.*

lapis cum arbore, sub qua sunt incisae avis et serpens seu anguis cum quodam capitello cum igne; supra arborem sunt inscripta verba, infra etiam alia FELIC. *Sopra pietra posta in una colonna della chiesa della Pieve, quale è sostentata nel mezzo da due file di colonne, con un gerolico (= geroglifico) d'una palma intagliata, e da una parte parimenti intagliato un uccello con in bocca un mottetto scritto, ma non intelligibile, e dall' altra come un arma o sia quadretto. In capo di detta pietra, ma logorate si leggono le lettere* VENTURIANA.

ORGIVIA·NIGELA

da una parte di detta palma: V·S·
dall' altra parte: L·I

Habent Antiquus (Felicianus n. 139 et inde Orti *gente Sertor.* p. 59; Marcanova Mut. f. 128 agri n. 50; Ferrarinus f. 26'; Gammarus f. 87'; Lilius f. 41' indeque Reines. 1, 198) et Venturiana saec. XVIII.

Pictam dederunt Marcanova Gammarus Ferrarinus; apud hunc cernitur ab una parte tituli laurus, cui circumplicatus est serpens erigens se contra aquilam quae adstat rostro ramum vel simile quiddam tenens; ab altera parte est ara accensa. Similiter Marcanova et Gammarus. Reliqui quid de pictura adscripserint supra relatum est. — ORCIVIA·NIGELIA (sic) V·S·L·M Antiquus.

3318 epistylium adhuc antiquo loco super ingressum spelaei vetusti, quod est prope Veronam in pago S. Mariae *alle Stelle.* Ad fontem divae Mariae Stellarum a parte prima et postrema dicti fontis FELIC. similiterque RELIQUI. *Au devant du lavoir, où viennent se rendre les eaux de la fontaine* SIAUVE.

P·POMPONIVS·CORNE
LIANVS ET IVLIA MAGIA·CVM
IVLIANO·ET·MAGIANO FILIIS·A SOLO
FECERVNT

Descripsi. Habent Felicianus n. 149; Marcanova Mut. f. 129 agri n. 60; Redianus f. 64 n. 26; Ferrarinus f. 29; Gammarus f. 116; Lilius f. 37; Iucundus f. 195 n. 87; Sanutus f. 73'. 75. 83; Sarayna Lat. f. 52, Ital. f. 74 (inde Panvinius p. 227; Grut. 195, 11); Manutius cod. 5235 f. 2. 7; Maffei *ric. st.* p. 75 (= Sambuca Cenom. p. 44) et M. V. 79; Siauve in epistula ad Viscontium 8 Sept. 1811 (cod. Paris. Viscont. 7 f. 311); Venturi ms. et *descr. di un sotterraneo a S. Maria delle Stelle* Veronae 1811 pp. 11 (cf. p. 327); Persico *descr.* 2, 147; Orti *ant. mon. alle Stelle* (1848) p. 19 tab. 1 n. 8.

3 Á SOLO Red.; ego apicem non notavi. — 4 REFECERVNT Sarayna male.

De P. Pomponio Corneliano vide quae adnotavimus ad n. 3254. In praediis suis eum speluncam illud fecisse eo magis constat, quod ibidem repertus est titulus libertae eius et alumnae Pomponiae Aristocliae n. 3706.

3319 Veronae fuit in hortis Iusti.

V·S·L·M
PREPON·ET
DOMITIA
SYRILLA

Lisca et Cozza p. 240.

3320 Veronae ad S. Laurentium ANT. SAN.; in viridario comitis Galeotti Nogarolae SARAYNA; in angulo aedium Bassani ad Athesim MANUT.; ad D. Laurentii in angulo muri viridarii Leonardi Nogarolae comitis PALERMUS et VELS. Deinde in museo philharmonico n. 104.

TARQVINIA·Ɔ·L
FAVSTA·V·S·L·M

Contuli. Habent Redianus f. 64' n. 34; Gammarus f. 85; Lilius f. 50; Sanutus f. 68; Bononius cod. Tarvis. a. 1517; Sarayna Lat. f. 48', Ital. f. 76' (inde Grut. 996, 6); Panvinius p. 234; Manutius cod. 5235 f. 4; Palermus p. 96; Velseriana f. 19'; Maffei M. V. 92, 3.

3321 Cologuolae in aedicula proxima hortis Peverellianis prope ecclesiam PEVERELLI. Nunc Veronae in museo philharmonico n. 90.

inventu Phrygio more
vestitus visus in tauro
L · VALERIVS AN/AN//
QVOD SOMNIO MONitus VOV
COMPOS FACTVS PosVit

Contuli. Habent Peverelli ms. f. 22 (inde Orti *gente Sertoria* p. 61); Maffei M. V. 69, 2 aere expressam.

Peverellius quae profert: .... ENA·Q·EPI .... | NOS·VI·SOMNI ....|.... VS·VS, ea proficisci ex titulo hoc lectu non facili non dubito, cum tam ENAQEPI et LVALERI quam reliqua satis sibi respondeant.

3322 basis Murzanae in aedibus Ferroni quae dicuntur *il castello.*

L·VALERIVS·PII·F·RIQV
D·D· L·M

Descripsi.

3323 ara integra Veronae in aedibus Orti.

V·S·L·M Descripsi.

3324 Veronae in theatro rep. et adservata.

OLYTI
V·A·P·VS
EX·ARG Descripsi.

3325 tabula magna non urbanae speciem prae se ferens; in ipsa subscriptum est: *1480 18 lug. questo e de Bertoli de Porto.* Extat Veronae in museo philharmonico n. 160.

IMP · CAESAR
DIVI · F
AVGVSTVS · COS · XI
TRIBVN · POTEST · XII a. u. c. 742/3
5 IMP XIII

Contuli. Ed. Maffei M. V. 95, 2 (inde Donat. 96, 7).

4 XIII Maffei errore. Ceterum mirum est abesse ab hoc titulo inciso post a. 742 Iun. 27 pontificatum maximum, quem Augustus suscepit a. 742 Mart. 6; praeterea alibi (Orell. 36) cum tr. pot. XIV iungitur imp. XII.

3326 epistylii pars, Veronae ad theatrum in fundamentis domus vetustae rep. m. Sept. 1851 una cum n. 3364. Titulum stetisse non in theatro ipso, sed in aedificio alio contiguo collegit Monga cum ex loco, in quo effossus est, tum ex artificii diversitate. Extat in museo philharmonico.

O TI · CLAVDIO · DRVSI · F C
CAESARI·AVG · GERMANICO
PONTIF · MAX · TRIB · POTEST C
IIII·COS·III·DESIGNATO·IIII G
publice D · D 5 IMP·PVBLICE·D·D PV|blice d. d p. C. 44/5

Contuli. Andr. Monga ms; *Collettore dell' Adige* 27 Sept. 1851 (inde *Bull. dell' Inst. arch.* 1852, 156); ex *Wiener Zeitung* 1851 n. 2983 Seidl *Archiv für Kunde öst. Geschichtsquellen* 9 (1853), 167.

Nota in titulo dedicato ante a. 45 Iun. 24 Claudium dici consulem designatum in annum 47.

3327 Veronae in aedibus Fed. Ceruti.

IMP · CAESARI
L·AVRELIO·VERO·AVG
TRIB·POT·III·COS·II p. C. 163
DIVI·ANTONINI·PII·F

Velseriana f. 9.

2 L· addidi.

3328 Veronae in bibliotheca capitulari.

imp. caes. m. aurelio antonino
a u g ... *med. parth. pont. max*
trib. pot. XX · IMP · II *cos. iii* p. C. 166
PRINCIPI

Descripsi.

3329 litterae olim aere expletae videntur fuisse. *Il fregio si conosce espressamente abbassato per radervi una iscrizione, che prima vi era, e sostituirvi quella che ancora sussiste* VENTURI *stor.* 1, 65, similiterque alii auctores recte. Veronae in epistylio portae antiquae, quae hodie dicitur *de' Borsari*, extrinsecus. 'Vidit preterea portam geminam triumphalem borsariorum vivo de lapide constructam, quem (*sic*) duodecim numero exornata fenestras (*sic*) conspectare videntur; ubi tale Kiriacus Latinam descripsit epigramma' Cyriaci biographus SCALAMONTIUS.

super arcum priorem:
COLONIA · AVGVSTA · VERONA · NOVA · GALLIENIANA · VALERIANO · II·ET·LV
DEDICATI · PR · NON · DEC · IVBENTE · SANCTISSIMO · GALLIENO · AVG · N · IN

super arcum alterum: (*sic sic*)
CILIO·COSS·MVRI·VERONENSIVM·FABRICATI·EX·DIE·III·NON·APRILIV
SISTENTE·AVR·MARCELLINO·V·P·DVC·DVC·CVRANTE·IVL·MARCELLINO
hanc latent p. C. 265 Apr 3 – Dec 4

Contuli scalis admotis; lectio hodieque perspicua est exceptis paucis litteris (maxime IN in AVR·MARCELLINO) quae iam aegre agnoscantur. Cyriaci antiquissimum exemplum videntur servasse codices tres Vat. 6875 f. 83 et Marcianus XIV, 124 f. 157 et Marcanova Bern. n. 347; absunt ab eo, ut alia minora omittam, v. 1 verba COLONIA AVGVSTA et NOVA, item v. 2 verba DEDICATI·PR·NON·DEC· et V·P, versuum principiis eo tempore opinor latentibus. Plenum exemplum, exceptum opinor ab eodem Cyriaco curis secundis, proponunt Scalamontius cod. Tarvis. f. 88 Ver. 1; Felicianus n. 83; Marcanova Bern. n. 347 (manu secunda), Mut. f. 124 n. 83; Ferrarinus f. 19; Redianus f. 67 n. 69; cod. Gud. 253 f. 20; Gammarus f. Trev. 13; Lilius f. 46; Iacundus f. 63 n. 1; Apianus 326, 1. Denuo ex lapide Bononius cod. Tarvis. a. 1517; Choler ms. f. 121; Sarayna Lat. f. 20. 45', Ital. f. 79' (cum asseclis Caroto f. 6, Panvinio in add. ms. ad Saraynam Ital. f. 75', ed. Rom. p. 734, fast. ad a. 1018, Ver. p. 29, Tinto p. 102, Smetio 145, 8 ex Sarayna et Panvinio, Grutero 166, 2 ex Sarayna Panvinio Sculteti schedis); Ligorius ms. Neap. XXXVI p. 377, Taurin. 18; Schradaeus mon. Ital. (1592) f. 334; Palermus p. 80; Moscardus *stor.* 1668 p. 44; Maffei Ver. p. 142 inscr. n. 38 et M. V. p. 197, ubi aere expressa est (inde Orelli 1014); Persico *descr. di Verona* 1 (1820) p. 62. 249; Orti *delle due porte dette dei Leoni e dei Borsari* (Veronae 1840. fol.) p. 5 tab. 5 et in ann. inst. arch. 23 (1851), 65 (cf. p. 75) ex lapide ut ait; sed deteriorem lectionem reddidit, non emendatiorem.

Colonia Augusta Verona nova Gallieniana. Valeriano II et Lucilio coss. muri Veronensium fabricati ex die III non. Aprilis[m], *dedicati pr. non. Dec., iubente sanctissimo Gallieno Aug(usto) n(ostro), insistente Aur(elio) Marcellino v(iro) p(erfectissimo) duc(e) duc(enario?), curante Iul(io) Marcellino....* Ducem ducenarium (nam quid praeterea significare possint verba *duc. duc.*, non perspicio) alibi memorari non credo; videntur tamen tam recte duces equestris militiae viri determinari posse adiecta summa stipendii annui quam determinantur summis iis procuratores. Ceterum extraordinarium munus Marcellinus sustinuisse videtur coniunctum id cum Alamannorum in Italiam per hos annos invasione.

3330 Veronae in museo philharmonico n. 545.

VLPIAE · SEVEE*i*
NAE · AVG · COIV*pi*
D N · IMP · AVREL*iani*

Contuli. Ed Maffei M. V. 102, 5 (inde Donat. 147, 11; Orelli 1032).

3331 Veronae in domo Hortorum LISCA. Nunc in museo philharmonico n. 166.

ORBIR · I
PIISSIMO
AC · FELICIS
FL · VAL · CO *nstantino*

Contuli. Ed. Lisca et Cozza p. 242; Maffei M. V. 105, 3.

3332 Veronae *in capo la piazza grande* MANUT.; in maiore foro effossa PALEHMUS. Deinde in museo LISCA CET., ubi nunc prostat n. 167. — Sine loco post Sirmionensem PANVINIUS.

HORTANTE · BEATITVDINE
TEMPORVM · DDD · NNN
GRATIANI VALENTINIANI p. C. 379-383
ET THEODOSI · AVGGG ·
STATVAM IN CAPITOLIO
OIV IACENTEM IN
sic CEREBERRIMO FORI
LOCO · CONSTITVI
IVSSIT · VAL · PALLADIVS
V C · CONS · VENET · ET · HIST

Contuli. Habent Panvinius p. 226 (inde Grut. 285, 2); Manutius cod. 5235 f. 1; Palermus Plin. p. 53; Lisca et Cozza p. 239; Maffei Ver. p. 121. 177 inscr. n. 40, M. V. 107 (inde Donat. 221, 5; Orelli 68); Persico *descr.* 1, 216. 262; Venturi *stor.* 1, 86; Orti *sopra alcuni passi di Paolo Diacono* (1827) p. 6 cum tabula.

3333 Veronae in contrata S. Andreae in fundamentis turris nob. de Trissinis prope domum nob. de Righeti.

PONT II CF
TRIB ⅢⅢVOE

Dionisi ms. f. 7.

3334 tabula magna ex marmore rubro Veronensi. Etiam tribus et quattuorviratus et formula *permiss. dec.* Veronensem originem confirmant. Veronae in museo n. 187.

P · BAEBIO · P · FIL ·
POB · TVTICNO
TRIB · MIL · A · POPVLO ·
PRAEF · EQ · PRO · LEG ·
PONTIFICI · IIII VIR ·

PLEBS · VRBAN ·
PERMISS · DEC ·

Contuli. Ed. Maffei M. V. 119, 6 (inde Donat. 248, 1; Orelli 3438).

3335 Veronae in lapide de novo reperto in ecclesia S. Nazarii MARCAN. similiterque FELIC.

L · CALPVRNIO
L · F · PVB
SQVILLIO
Q · IMPERATORVM · TRIB · PL · PRAEt
D · D
PATRONO

Servavit Antiquus. Habent Felicianus n. 85; Marcanova Mut. f. 122' n. 76; Ferrarinus (in libris Paris. f. 17 et Reg.; in Trai. deest); Malvasia p. 16 ex Ferrarino; Mur. 685, 5 ex schedis Pseudo-Paedinni, Iacobi Valerii, Farnesiis.

Vv. divisio incerta. — 1 CALPHVRNIO Felic. (Veron. solus). — 4 IMP· malim. — PRAEF traditur.

3336 litteris bonis. Veronae rep. a. 1734 MUR.; in flumine Athesi una cum n. 3358 (quae et ipsa honoraria est posita a decurionibus) MAFF. Deinde in museo philharmonico n. 181.

C · CALVISIO
C · F · POB
STATIANO
POPVLI
ADVOCATO
AB · EPISTVLIS
LATINIS
AVGVSTOR
VERONENS
PATRONO

Contuli. Habent Maffei Gall. ant. p. 191 (ed. 1734, nam a priore a. 1733 abest), M. V. 116, 1 (inde Orelli 3907); Mur. 1093, 5 ab Iosepho Blanchinio.

3337 Terenzuoli s. Trevenzoli rep., deinde Veronae apud Ortium. Nunc ibi in museo publico.

tiB · CLAVDIO
TIB · F · QVIR
AVGVSTANO · PATRI
BELLICI · SOLLERTIS
PROC · AVG · PROV · BRITAN
CLAVDIA · TI · F · MARCELLINA
SOCERO · OPTIMO *fil*

Contuli. Habent Venturi *guida al mus. Ver.* 1 (1827), 72 et in comm. ms. ad n. 410; Orti *in* ann. inst. arch. 2 (1830), 258 (inde Henzen 6936).

V. 7 omiserunt priores.

3338 Veronae in civitacula (= *cittadella*) CYR.; in civitacula in S. Cruce FELIC. similiterque RELIQUI ANTIQUIORES, etiam SARAYNA, CAROTUS (addens apud Sar. Ital. *innanti dell' artare*), MANUTIUS. *Nella casa che fu de' Venieri* PERSICO. *Ripurgata ora nella via del Corso presso la porta de' Borsari in casa del farmacista Verdari* VENTURI ibidemque adhuc.

CLAVDIAE
TI · F
MARCELLINAE
BELLICI · SOLLERTIS
COS
M · ET · Q · HORTENSI
pAVLINVS · ET · FIRMVS

Contuli. Habent Scalamontius cod. Tarvis. f. 89' n. 3; Felicianus n. 63; Marcanova Mut. f. 121' n. 59; Redianus f. 62' n. 3; Ferrarinus f. 15; Gammarus f. 119; Lilius f. 38'; Iucundus f. 63 n. 2; item Sarayna apud Paedianum et Lat. f. 48, Ital. f. 80; Panvinius p. 235 (ex Sarayna et Panvinianis Grut. 865, 14); Manutius orth. 729, 2; Persico *descr. di Verona* 1 (1820) p. 58. 249; Venturi *stor.* 1, 198 (cf. 2 p. VII) et *guida al mus.* 1, 73; Orti in ann. inst. 2 (1830), 258.

5 CO antiqui tertia littera paullum effracta, CON Panv. — 7 PAVLINVS priores, ex supplemento opinor.

Sollertem hunc memorat Plinius ep. 5, 4. Collatis titulis his cum tertio n. 3356 intellegitur Bellicium Sollertem antea dictum fuisse Ti. Claudium Ti. f. Quir. Alpinum filiumque fuisse naturalem Ti. Claudii Ti. f. Quir. Augustani procuratoris Augusti provinciae Britanniae. Ante adoptionem equestribus militiis functus est interfuitque bello Germanico, Domitiani opinor; adoptatus deinde a Bellicio Sollerte (eo opinor cuius titulum edidimus vol. III n. 291) et ad senatorium ordinem translatus praetorius fuit, quo tempore Pliniana illa epistula scripta est, id est a. 105, postea etiam fasces gessit. Cf. Borghesi opp. 6, 411 seq.

3339 Veronae in domo Gazzola. De origine non constat.

M · FRVTICIVS · Q · F
L Q · F
L L · F
M · FRVTICIVS · M · F
PR · AED · TR · PL
M M · F
I M · F

Descripsi.

3340 litteris bonis. Veronae in coemeterio (in sacrato LIL. GAMM.) S. Firmi maioris ANTIQUI; in fundamento turris S. Firmi maioris SARAYNA; rep. 1612 humi fossum et ad marchiones Malaspinas P. Paulum et Spineonem fratres delatum PALERMUS ms. Nunc in museo philharmonico n. 373.

P · GRAECINIO
P · F · POB
LACONI
ORNAMENTIS
CONSVLARIBVS

Contuli. Habent Scalamontius cod. Turris. f. 90 n. 6; Marcanova Bern. n. 653, Mut. f. 119' n. 39; Felicianus n. 45; Ferrarinus f. 17; Redianus f. 62' n. 5; cod. Gud. 253 f. 18'; Gammarus f. 120; Lilius f. 46; Iucundus f. 64 n. 9; Sanutus f. 68'; Apianus 3-27, 5 (inde Smetius 160, 13); denuo ex lapide Sarayna apud Panvinianum ms. et Lat. f. 47, Ital. f. 80 (inde Panvinius p. 226; Grut. 417, 2 ex Apiano et Sarayna); Palermus Plin. (1608) p. 128 et in add. ms. ad Saraynam; Maffei M. V. 116, 3 (inde Orelli 3130).

3 LACONI antiqui omnes excepto uno Marcanova Bernensi.

Graecinius Laco praefectus vigilum a. 31 p. Chr. Seianum in carcerem duci iussit (Dio 58, 9. 10), ob hoc ornatus ornamentis quaestoriis (Dio 58, 12). Deinde procurator Galliae fuit imp. Claudio et ab eo ornamentis consularibus ornatus est (Dio 60, 23).

3341 Colognolae *scoperta l' a. 1755 nei contorni della moderna chiesa porrochiale* PEVERELLI. Naper rep. DION. Reperta dum instauratur turris ecclesiae parochialis ZACC. Deinde in museo Moscardi, inde ab a. 1817 in philharmonico.

NEL...
PVB · NASo m
IIII · VIR · VIAR · CVR
FLAM · AVG
PRIMO · VERON
CREATO
PLEBS · VNIVER

Contuli. Habent Peverelli ms. f. 21; Dionisi ms. f. 16 et *apolog. riflesss.* (1755) p. 52; Zaccaria *stor. lett.* 14, 78 a Seguierio, ut ait Orti (inde Donat. 90, 4); Osann p. 551; Orti *gente Sertoria* (1833) p. 55 et *l'antico marmo di Valerio Nasone* (Veronae 1836), ubi dat aere expressum (inde Henzen n. 5991).

1 M · VALERIO · M · F supplevit Dionisius, quod cum vestigiis in lapide servatis convenit, sed tamen incertum est.

3342 Veronae rep. 15 Dec. 1810 *nell' atterrarsi la torre dell' orologio a Castel Vecchio* VENTURI. Extat in museo philharmonico.

M · NONIO · M f
POB · ARRIO
MVCIANo
COS · PR · XV · viro (cos. a. p. C. 201)
SAC · F · CVRAT · viae
ET · PATRONO · R · p
VERONENS
OB · LARGITIONEM eius
QVOD · AT · THER mas
IVVENTIA nas
PERFICIEND · H ....
REI · PVBLIC · D ede
ORDO

Contuli. Habent *Giornale Veronese* 5 Ian. 1811 q. u. v.; Venturi *descr. di un sotterraneo* (1811) p. 10 et *stor.* 1, 76 tab. 8; Andreas Borda *lettera sulla lapida di M. Muciano* (Veronae 1811. 8 pp. 25); Sianve *lettera sopra l'iscrizione del console Muciano* (Veronae 1811) p. 27—33. 43—45; Labus in comm. Athenaei Brixiani 1812, 28 et *ant. mon. scop. in Brescia* p. 104 (cf. Borghesii epistula ad Labusium 1 Mart. 1817 in opp. 6. 61); Barth. Giuliari *lettere concernenti l'anfiteatro* (Veronae 1817) p. 16; Osann p. 549; Persico *descr. di Verona* 1, 66. 249.

Supplementa retinui quae proposuit Labus.

Non supervacaneum videtur ad hunc titulum, qui inter Noniorum titulos in his partibus frequentes primus nobis se offert, indicem eorum proponere, non ut quaestiones cum iis coniunctae expediantur, sed ut qui eas instituent apparatum in promptu habeant. Disputarunt de iis Borghesius in epistula ad Labusium a. 1817 (opp. 6, 61) et eum expilans Labus *ant. mon. scop. in Brescia* p. 28 et *iscr. Bresc.* p. 90.

1) *M. Nonius M. f. Fab. Mucianus* consul, XV vir sacris faciundis nominatur in titulis Brixianis n. 4345. 4346.

2) *M. Nonius M. f. Fab. Macrinus* consul, XV vir sacris fac., leg. Aug. pro pr. Pannoniae aut superioris aut inferioris nominatur in titulis Brixianis sex n. 4300. 4325. 4336. 4343. 4344. 4361, item in Toscolanensi suo loco edendo. — Uxor eius *Arria* nominatur in Toscolanensi. Borghesio creditur filius praecedentis, pater eius qui sequitur, probabiliter.

3) *M. Nonius M. f. Pob. Arrius Mucianus*, qui videtur esse nepos eius quem primo loco posuimus (ut hic sit *Mucianus* is, qui titulum n. 4346 dedicavit Muciano avo), item propter nomina filius eius qui secundum locum obtinet et uxoris eius Arriae, nominatur in Veronensi hoc, Brixianis quattuor n. 4318. 4339. 4346. 4355, Bergomate suo loco edendo, praeterea in laterculo feriarum Latinarum a. 201 (... rio *Muciano cos.*) apud Marinium Arv. p. 267, ut mittamus alios eius anni titulos nudum cognomen enuntiantes. A. 189 statuas duas posuit Commodo n. 4318. Consul fuit ordinarius a. 201; honores alios recenset titulus supra scriptus. Uxor nominatur *Sextia T. f. Asinia Polla* in titulo Brixiano n. 4355. Qui evenerit, ut pro tribu Brixianorum Fabia, quae ei paterna videtur fuisse, Veronensium Publiliam adsciverit, ignoratur.

4) *M. Nonius M. f. Fab. Arrius Paulinus Aper* clarissimus iuvenis (n. 4263. 4340), deinde clarissimus vir (n. 4341. 4342), XV vir sacris faciundis, quaestor candidatus, praetor urbanus, curator viae Appiae, iuridicus regionis Transpadanae nominatur in titulo Brixiano n. 4341, qui honores modo dictos recenset, item in aliis tribus n. 4263. 4340. 4342. Ad consulatum num pervenerit, ignoratur; nam titulo ei, unde id effecerunt, locum inter falsos adsignare debuimus. Borghesius tamen eum habuit pro consule ordinario a. 207, de quo praeter cognomen Apri nihil traditum habemus. Mihi creditur ad honores non pervenisse ante Alexandrum, cum a quaestura statim ascenderit ad praeturam. — Uxor eius fuit (*Roscia?*) *L. f. Pacula c. f.* teste titulo n. 4342.

5) *Nonia M. f. Arria Hermonilla*, uxor Sex. Valerii Sex. f. Fab. Publicolae Vettilliani eq. R., avia M. Nonii Valerii Catulli teste titulo Brixiano n. 4483.

6) *M. Nonius M. f. Pob. Mucianus P. Delphius Peregrinus* trib. mil. leg. X fret., quaest., aed., pr., leg. pro pr. provinc. Asiae teste titulo sequente n. 3343.

Scriptores qui supersunt non habent quae certum sit ad hanc familiam pertinere. Incerta coniectura huc rettulerunt quod ex Commodi imperatoris ad Albinum epistula affertur in vita Albini c. 2: *audio et Septimium Severum et Nonium Murcum male de me apud milites loqui*, ubi Borghesio visum est pro Murco restituendum esse Macrinum; deinde quod scribit Galenus ad Pisonem de theriaca c. 2 (opp. 14, 218 Kuehn) Arriae sibi carissimae et imperatoribus quoque (scilicet Severo et Caracallae) dilectissimae διὰ τὸ φιλοσοφεῖν ἀκριβῶς καὶ τοῖς Πλάτωνος μάλιστα χαίρειν λόγοις ipsos remedium aliquod subministravisse.

3343 Veronae sub ponte novo iuxta forum piscatorium GAMM. LIL.; supra pontem novum orientem versus MARCAN.; similiter RELIQUI. Frustra indagavi.

M · NONIO
M · F · POB
RVCIANO
F · DELPHIO
PEREGRINO
TRIB · MIL · LEG · R · FRET
QVAEST · AED · PR · LEG
PRO · PR · PROVINC · ASIAE
PATRONO
D · D

Servavit Antiquus; scilicet habent Felicianus n. 80; Marcanova Mut. f. 122' n. 74; Ferrarinus f. 18; Redianus f. 71' n. 133; Gammarus f. 129; Lilius f. 31'; Iucundus f. 66 n. 38; Apianus 329, 5 (inde Ligorius ms. Taur. 18); Sarayna apud Pacedianum ms. et Lat. f. 49', Ital. f. 83; Panvinius p. 226 (inde Grut. 442, 2 ex Sarayna et Panvinii schedis); Siauve *lett. sopra l' iscr. del console Muciano* p. 35 ex codice anni 1500, eodem exemplo omnes.

In vv. div. consentiunt Gamm. Lil. Paced. — 4 DELHIO Sar. — 7 QVEST Sar. (Lat.). — 8 AFRAE Apian. (ut Peutinger cod. 526 f. 122'), AFRICAE Ligor.

3344 Veronae in fabrica maioris ecclesiae FERRARINUS. Calderii prope Veronam SIRM. Calderii in parietibus balneorum SAR. similiterque PAP.

P E T R O N I O
P R O B O · V · C
TOTIVS · ADMIRA
TIONIS · VIRO · PRO
CONS · AFRICAE · PRAEF
PRAETORIO · ILLYRICI
PRAEF · PRAET · GAL
LIAR · II · PRAEF · PRAET
ITALIAE · ATQVE · AFRICAE
III · CONS · ORDINARIO (cos. a. p. C. 371)
CIVI · EXIMIAE · BONI
TATIS · DISERTISSIMO
ATQVE · OMNIBVS
REBVS · ERVDITISSIMO
PATRONO
NEPOTI · PROBIANI
FILIO · PROBINI · VV · CC
PRAEF/ · VRBIS · ET · CONSS

Habent Ferrarinus cod. Trai. f. 19' (inde, scilicet ex schedis Farnesiis et Iac. Valerii, Mur. 385, 4) unus ex antiquis et Sirmondus cod. 1417 n. 13 auctore non indicato, sed vix ea Ferrarino, cum loci indicatio differat. — Accedit exemplum imperfectum et pessime interpolatum, quod ex Hieronymo mansionario nescio quo afferunt codex Papiensis CXXX. E 10 f. 34' et Vent. Minardus de balneis Calderii (Venetiis 1571) f. 20, item Sarayna Lat. f. 44, Ital. f. 72', a quo pendent Carotus f. D'; Panvinius p. 226; Fabricius antiq. p. 83; Grut. 450, 1 e Sarayna et Panvinii schedis; Moscardo *stor.* p. 27.

Vv. divisionem sic indicat virgulis Sirmondus convenitque fere cum ea Ferrariniana (cod. Traiect.). — 6 ILLYICI Ferr. — 7. 8 PRAE · ET · PRAEFEC|GALLIAR Ferr. — 9 ATQ Ferr. — 10 III pro III Ferr. (Trai., non libri posteriores eiusdem). — 13 ATQ · OMNIB · Ferr. — 14 ERVDITISSIM Ferr. — 16 PROBINI Sirm. — 18 PRAEF traditur. — COSS Ferr. — Interpolatum exemplum praemittit V · IVNONI · SACR · F (quod coniunctum est cum titulo falso Caldieriano n. 390*) et haec mutat: 2 VE (NE Pap., VET Carotus) pro V · C, 4 V pro VIRO, 5 AFFRICAE, ET pro PRAEF, 7. 8 PRAEF · GRAECIAE · GALLIAE · II (GALIARVM · V Pap.), 9. 10 GALLIAE · ATQVE · AFRICAE · PRAEF · VERON · III · CONS · ORDINARIO (V · ASSIE · ATQ · AFRICE · III · CONS · ORDINARIO · PREF · VERON Pap.) pro ITALIAE · ATQVE · AFRICAE III · CONS · ORDINARIO, 12 DISERTISSIM, 13 ERVDITISS reliquis omissis, pro quibus adnectitur titulus falsus vel potius male ad Veronam relatus n. 389* et clausula (v. 11—13 LABIO—AVGVRE · CONS) tituli n. 3257. Denique in fine est VOTO · SOLVTO.

Eiusdem viri Romae extant tituli complures (v. Rossi inscr. chr. 1 p. 238), quorum subieci duos, unum secundum Henzenum 6418: *Nobilitatis culmini, litterarum et eloquentiae lumini, auctoritatis exemplo, provisionum ac dispositionum magistro, humanitatis auctori, moderationis patrono, devotionis antistiti Petronio Probo v. c., proconsuli Africae, praefecto praetorio per Illyricum Italiam et Africam, consuli ordinario ob insignia erga se remediorum genera Veneti adque Histri peculiares eius patrono praestantissimo. Dedicata VI idus Aug. dd. nn. Valente VI et Valentiniano II Augg. cons.* (378 Aug. 8), alterum secundum Marinium *iscr. Alb.* p. 59: *Sexto Petronio Probo v. c., proconsuli Africae, praefecto praetorio quater Italiae Illyrici Africae Galliarum, consuli ordinario, patri consulum Anicius Probinus v. c. consul ordinarius et Anicius Probus v. c. quaestor candidatus filii munus singulari religioni debitum dedicarunt.*

3345 rep. Veronae m. Iul. 1851 *sotto il magazzino di legna di Giovanni Capelli*, deinde apud Ferruzzium MONGA. In hortis Ferruzzianis ad S. Martini extra Veronam EGO.

/VR · VI
NTIVS F
V · C · E · TE NT
GENONA CLA/
DIA · C · F · NVRVS
SOCRVI · I/ARE

Descripsi repperique praeterea in schedis Mongae patris.
4 CLA/ Monga, recte opinor; CLA ego.

3346 basis magna utrimque inscripta eodem exemplo, alta cent. 66, larga et longa cent. 88, Veronae rep. a. 1850 inter rudera moenium Gallienianorum in aedibus Fasanotto n. 1462, deinde apud Smaniam.

. . . .
. . . . *bello*
BATONIANO · PRAEFVIT (a. p. C. 6/9)
IAPVDIAI · ET · LIBVRN
SIBI · ET · LIBERTIS
T · F · I

Descripsi. Ediderunt Caesar Cavattoni *lettera al Conte Fregoso sopra un' iscrizione geminata ora discoperta in Verona* Veronae 1850. 8 pp. 26 (inde Kandler Istria 1851 p. 83) et Orti ann. inst. arch. 23 (1851), 85; ab his Henzen 5277 cum add.

Lapis quamquam supra integer est, tamen recte observavit Henzenus desiderari tituli principium scilicet perscriptum in lapide olim adiuncto.

3347 Veronae rep. in hortis ecclesiae S. Iohannis in valle, deinde in museo Moscardiano MOSC. Nunc in museo philharmonico.

F
P · ROVINC · SIBIL
AEDIL · PLEB PR
PVBLIC · PATRON
D D

Contuli imminutam. Habent Moscardo mus. 1672 p. 409; Mur. ms. et 740, 4; Dionisi f. 12'. Damnavit titulum indubiae antiquitatis, quoniam legere non potuit, Maffeius in arte crit. p. 196.

Supra desecta potius quam fracta. — 1 P · ROVINO SIBILO Mosc., ROVINO · SIBIL Mur. Dion. — 2 fin. PR hodie cernitur et sic ita etiam priores.

3348 Veronae in domo Dionysii Cepollae olim summo nobilis domus muro exigua tabula sub ipsum tectum infixa, deinde in museo philharmonico MAFF. Extat ibi n. 477 inter falsas.

ce/ ASALLIO *(illegible)*
ORONA · VALLARI · TRIVM[PHAL]
RICO THEAT[RVM CONDENT]
*hon*ORIS · CAVSA · [TRANS · ATH]
P A T R O N O

Contuli. Legitur neque loco adscripto neque auctore apud Manutium cod. 5235 f. 38 in fine Veronensium, deinde apud Maffeium M. V. 177, 1 et in arte crit. lap. p. 191, qui damnat.

Titulus ipse omnino genuinus est, sed interpolatus scalpro recentiore, cuius vestigia apparent ibi praesertim, ubi litteras posui intra uncos. Quamquam et hae non tam ab eo scalpro videntur proficisci quam ad ductus antiquos vetustate obscuratos ita expressae esse, et in elementis restituendis recens lapidarius subinde peccaret. Vidit autem titulum ita instauratum iam is qui Manutio eum descripsit. — V. 1 fin. numerus non certus.

3349 litteris maximis et pulcherrimis, in vico *S. Vitale in Arco nel tener di Rover di Velo* pars est in ecclesia, pars in stabulo contigno Ludovici Guerrae.

CINIANVS · COS · III · C

Persico *descr.* 2, 341. Orti in eph. *Poligrafo* 15 (1833), 313 sive *frammento d' antica consolare iscrizione* p. 13, item *gente Sertoria* (1833) p. 51. Contulit mea causa Bertoldius.

Sic Persicus; Ortius et Bertoldius non viderunt nisi partem priorem vereorque, ne male fragmenta coniunxerit Persicus.

3350 litteris magnis et pulchris. Veronae in ecclesia S. Thomae Cantuariensis *in un marmo imbiancato dappresso alla sagrestia.*

S · P · Q · R

Contuli. Ed. Persico *descr.* 2, 12.

3351 Veronae in angulo horti crucifixi SARAYNA. Deinde in museo n. 273.

LOC · SEPVLTVRAE
FAMILIAR · XX · LIB
REG · TRANSPAD
THEOPOMPVS · ARK
D·S·P·ET TRYPHONIVS
ET · Q·SICINI

Contuli. Habent Sarayna Lat. f. 46, Ital. f. 78' (inde Panvinius p. 229 cum corrig.; Carotus f. F'; Grut. 890, 14 ex Sarayna et Panvinianis); Maffei Ver. p. 118 inscr. n. 34, M. V. 129, 5 (inde Orelli 3340).

3352 Veronae in leonum vico in domo Mazantorum SARAYNA. In angulo apothecae aromatariae Melchioris ad insigne regis in domo olim Maciantorum in platea magna PALERMVS.

V · F
L · APPIVS
SABINI · LIB
CINNAMVS
actOR · PONTI
aeliM · ROMAE
seuIR·AVG·SIBI

Habent Ferrarinus cod. Trai. f. 13'; Bononius cod. Tarvis. a. 1517; Sarayna apud Pacedianum ms. et Lat. f. 46', Ital. f. 80' (a quo pendent Panvinius Ver. ms. f. 306; Grut. 359, 6 ex Panvinianis per Scultetum, 960, 13 e Sarayna; Lisca et Cozza p. 244); Palermus emendans Saraynam.

In vv. divisione conveniunt veri auctores omnes, etiam Ferr., scilicet praeter Saraynam Lat. — 1 om. Bon. — 5 TORPENTI Sar. — 7 VIR Sar., . . s Pal. — SIR Pal.

De Appiis Sabinis cf. Borghesi opp. 5, 53.

3353 arca rotunda bene scripta et optime ornata cum operculo fastigiato, in quo cernuntur lepus et bestiae cuiusdam reliquiae; rep. Colognolae, extat Illasi in hortis Pompei.

in operculo: ATTICI
in ipsa arca: PRIAMI
PRAICONIS
. . . .

Descripsi. Habet Barth. Giuliari me.

3354 cippus magnus. Veronae pro epistylio ianuae in culina palatii veteris S. Zenonis MAFFEI. Nunc in museo philharmonico.

L · CALPVRNIO
CALAI
VIATORI · TRIBVNIC
ACCENSO · A · PATRON
IDEM · ALLECTO
IIIII·VIR·AVG
VETERE FABRATERIA
ET
BAIBIAI
PROCVLAE
CONTVBERNali

Contuli. Habet Maffei M. V. 190, 8 (inde Donat. 87, 8; Orelli 3255) imperfectam.

3355 Veronae in aedibus Io. Hieronymi Pelegrini NANUT. Deinde in museo philharmonico n. 404.

M · ADVRIO
M·F POB
EXPECTATO
VETER·AMIC
BENEMERENT
SEX · VARIVS
PEREGRINVS
V F

Contuli. Habent Manutius n. 1565 cod. 5235 f. 1 et cod. 5251 f. 63'; Maffei M. V. 120, 5.

3356 Veronae in hortis comitum Iustorum apud murum novum LISCA. Deinde in museo philharmonico n. 410.

ti · claudio
TI · F · QVIR · ALPINO
PRAEF · ALAE · GALLIC
TRIB · LEG · II · AVG
PRAEF · COH · II · PR
DON · DON · BELLO · GERM
CLAVDIA·TI·F·MARCELLINA
MARITO · OPTIMO

Contuli. Habent Lisca et Cozza p. 239; Maffei M. V. 120, 2 (inde Donat. 280. 1); Orti in ann. inst. arch. 2 (1830), 261.

Cf. n. 3337. 3338.

3357 cippus magnus. Cereae ut videtur MANUTIUS (praecedit n. 3842 *a*). Nunc Veronae in museo philharmonico n. 392.

P · ASINIVS · L · F
BALLISTA
VETERAN
LEG·XV·APOLLIN
— sibi et . . . .

Contuli. Manutius cod. 5235 f. 5; Maffei M. V. 120, 6 (inde Donat. 275, 2).

3358 Veronae rep. una cum n. 3336 MAFF. Deinde in museo philharmonico n. 168.

C · ATTIO
C · FIL · POB
ALFIANO
LVCILIO
RVGAE
PRAEF · COH · II
RAETORVM
LVTONIA · FESTA
MATER
L · D · D · D

Contuli. Habent Maffei Gall. ant. p. 191 (ed. 1734; nam ab ed. priore a. 1733 abest), M. V 120, 1; Mur. 747, 3 ab Ioh. Franc. Musellio archipresbytero.

3359 Veronae apud Fed. Cerutum.

. . . .
M · AVREl . . .
doR·SAGITt . .
et SIBi . . . . .

Velseriana f. 10'.

1 AVREI traditur.

3360 Veronae ad ecclesiam cathedralem SARAYNA; *appresso il Domo fuori la casa di M. Benedetto Cirugico da Nogara* CAROTUS; in pariete domus Leonardi Sereuci prope cathedralem PANVINIUS; in pariete exteriore domus Io. Bapt. Carterii uxoris meae avunculi PALERMUS. Nunc in museo philharmonico sub n. 193.

Q · CAESIO · Q · F
POB · SIGNIF
M · CAESIO · Q · F
POB · VETERANIS
LEG · XIIII · GEMIN
Q · CAESIVS · Q · L
PRIMVS

Contuli. Habent Bononius cod. Tarv. a. 1517; Sarayna apud Pacedianum ms. et Lat. f. 49 (inde Smet. 165, 12), Ital. f. 76; Panvinius p. 88. 228; Carotus f. A; Fonteius p. 89 (ex Sarayna et Fonteio Grut. 534, 5); Palermus ms. ad Sar. et Plin. p. 128; cod. Lugd. XXIV Pap. 14; Maffei M. V. 120, 3.

3361 Veronae ad S. Zenonem maximum ANTIQUUS.

M · CINTVLLVS · L · F
POB SEVERVS · MILES
COH · V · PR · SIBI · ET
COLONAI · P · F
MAXIMAE · MATRI

Servavit Antiquus. Habent Marcanova Bern. n. 647, Mut. f. 117' n. 16a; Felicianus n. 16; Ferrarinus f. 9; Redianus f. 70 n. 115; Gammarus f. 112; Lilius f. 47; Iucundus f. 66 n. 32; Sanutus f. 69; Apianus 333, 6; Sarayna Lat. f. 45', Ital. f. 82' (inde Smetius 165, 13 ex Sarayna; Panvinius ant. Ver. ms. f. 118', nam ed. omisit; Grut. 537, 2 ex Sarayna et Scultetu qui vidit[?]; Palermus p. 127; Lisca et Cozza p. 244).

Versus divisi ad Saraynam (Ital.), ad quem prope accedit Lilius. — 1 CINTVLLVS veri auctores, CINTVLIVS emendator Saraynae Italici, CINTVLLIVS Gruter. — 2 POI Iuc., PROB Sar. (Lat., non Ital.). — 3 CHO Sanut., CON Marcan. (Bern.) — 4 nomen incertum; COLONAI·P·F Marcan. (sed in Bernensi primum fuit COLONI) Iuc. Red. Gamm Lil., COLONAI·B·F·F Felic., COLONATI·P·F Sarayna.

3362 Veronae in museo n. 214.

D · M
M · COELIO
M · F · FL
HOMVLLO · SOL
MIL · FR · LEG · VI · VIC
· T · A · L · I · — — —

Contuli. Maffei M. V. 120, 7 (inde Donat. 288, 4; Orelli 3076).

D(is) m(anibus). M. Coelio M. f. Fl(avia) Homullo Sol(va), mil(iti) fr(umentario) leg(ionis) VI vict(ricis), a(nnorum) L[I]I (?)

3363 Veronae non procul a S. Anastasia ante domum Curii Bolderii.

Q · CORNELIO C · F
COHORS . . . . .
IX . . . .
. . . .

Grut. 538, 3 a Sculteto; diverse Palermus apud Grut. 1107, 8 per Ceruttum et in add. ms. ad Saraynam f. 47; Velseriana f. 10.

1 C·F Grut. 538 Vels., om. Pal. — 2. 3 sic Grut. 538, COHORS·IX . . . Vels., COHORS . . . Pal.

3364 Veronae rep. una cum n. 3326 prope theatrum in aedibus privatis infra ecclesiam Redemptoris ibidemque muro inserta.

C · CORNE*lius* . . /
C · N · RVFVS · i
TR · MIL · LEG · V
PONTIF · IIIIVIR · I · d.

Descripsi.

3 numerus fuit inter VI et VIIII.

3365 Veronae *trovado in citadela*

vir cum / *mulier* / *ascia longa* / *et gladio*

D · M ·
OVRITATO
QVI · VIXIT
ANNIS · XXVIII ·
NATIO · ASTESIT
/ / / / / SERAPI
A · MARITO
B · M ·

Adscripta a Caroto opinor ad librum Gabrielis Saraynae f. 83'.

5 ASTESIT traditur; fuit fortasse ASTIGIT(anus).

3366 litteris pulcherrimis et magnis, duo fragmenta eiusdem omnino tituli. Vigasii super quodam ponte PALERMUS. Ex Volargne vico nuper venerunt in pagum S. Petri Incariani in villam Mongae.

P · FANNIVS · M · F
PRIM · PIL · LEG · VI
PRAEF · EQVIT · IIII · VIR · I · D ·
ANNIA · P · F · AVILLIA · VXOr *sic*

Contuli. Habet Palermus v. 1. 2 apud Grut. 1108, 2 per Ceruttum et in Velserianis f. 10'; v. 3. 4 apud Grut. 1103, 5 et in Velserianis f. 16'. 23'.

4 potest fuisse FANNIA.

3367 litteris antiquis. Montorii in ecclesia ANTIQUE; in pago Portus dicto SARAYNA. Deinde Veronae in museo Moscardo MOSC. 1672 ALIQUE, unde a. 1817 venit in philharmonicum.

GAVIA · C · F · RVLIA *sic*
VIVA · SIBI · FECIT
ET
M · VALERIO
CRISPINO · FILIO
D · LEG · VII *sic*

Contuli. Habent Felicianus n. 130; Marcanova f. 126' agri n. 40; Ferrarinus f. 25'; Redianus f. 69 n. 103; Gammarus f. 116; Lilius f. 37'; Iucundus f. 193 n. 69; Sanutus f. 69; Sarayna Lat. f. 51', Ital. f. 71' (inde Panvinius p. 229; Grut. 564, 9 ex Sarayna et Panvinii schedis; Palermus p. 66); Moscardo mus. 1672 p. 393; Mur. ms. et 818, 5 ex schedis suis; Dionisi ms. f. 12; Osann p. 550.

1 RVLIA cum lapide Red. Gamm. Lil. Iuc. Sar. Mosc. Osann, IVLIA Felic. Marc. Ferrar., RVTILIA San., RVLLA Panvin. Mur.

3368 Veronae rep. extra portam Pallii (= *Porta Stuppa*), nunc in museo municipali.

D M
/ I V L I V S
MATERNVS
EVOC · AVG
EX · COH · VIIII
PRAETOR
C · IVLIVS · AQVILA
LIB · PATRONO
B · M

Descripsi.

3369 basis magna. Cereiae in ecclesia campestri FERRARIN., item MANUTIUS. Ceretae in domo Ioh. Andr. Alcenaci GRUT. Veronae in museo Muscardiano MOSC. Inde a. 1817 venit in museum philharmonicum.

M · LAELIVS
LAELIANVS
VET · COH · VIII · PR
SIBI · ET
A I A E
PROCLAE
V · F · I

Contuli. Habent Ferrarinus cod. Traiect. f. 24, item cod. Paris. f. 28' in add.; Manutius cod. 5235 f. 5; Grut. 1109, 3 per Ceruttum e schedis Palermi; Velseriana f. 10'; Moscardo mus. 1672 p. 393; Mur. ms. et 828, 8 e schedis suis. Dionisi ms. f. 10; Osann p. 549.

Vv. recte divisit Ferr. Paris. (non Trai.).

3370 Veronae in museo philharmonico n. 209.

. . . *vius me*R C A T O R
*veter*A N V S · L E G
S I B I · E T
SIO · IVVENCATo
pATRI
SIVS · HOMVLLVS
*mil*ES · L E G
eiusdem V I E N D *sic*
curaverunt

Contuli. Maffei M. V. 161, 8 male.

3371 Veronae in templo D. Proculi SAR.

V · F
L · OCTAVIVS · L · F · POB
MARCELLINVS
BENEFICIARIVS · PRAEf
Pr · eVOCATVS
T · F · I

Servavit Sarayna Lat. f. 45, Ital. f. 77' (inde Panvinius p. 88; Tinto p. 309; Grut. 555, 4 e Sarayna et Sculteti schedis; Palermus p. 128).

1 om. Sar. (Ital.). — 2 IOB Sar. (Lat.). — 4. 5 BENEFICIARIVS PRAETOR · P · B · L · VOCATVS Sarayna, PVB pro P·B Panv.

3372 Caldieri rep., nunc Illasi in hortis Pompei.

D m
P A P I R I o
M A B C E L L I no
PATRI · INCOMpa
RABILI · DECEPTo
A · DACISCIS · IN BEL
LO · PROELIO · PAPIRI
VS · MARCELLVS ·
B · M
sic

Contuli. Habent Persico *descr. di Verona* 2, 295; Venturi ms. et *storia* 1, 56.

Cf. *o(bitus) in expeditione Daciscia* vol. III n. 5218.

3373 Veronae in stabulis abbatiae S. Zenonis ANTIQUUS, item SARAYNA. — Inter urbanas APIANUS.

SEX · SALANIV
P · F · MANDAT
MILES · LEG · XV

Duo exempla habemus antiquum (Chig. I. VI. 203 f. 40; Felicianus n. 8; Marcanova Mut. f. 116' n. 6; Redianus f. 66 n. 57; Iucundus f. 67 n. 49; Apianus 304, 5b) et Saraynae, quod videtur exceptum de lapide, apud Pacedianum ms. et in libro eius Lat. f. 47', Ital. f. 82 (inde Panvinius p. 228 bis; Carotus f. G; Grut. 559, 6 ex Sarayna et Onufrii schedis).

1 SALANIV Sar. (Lat.), SALAN Pac., SALANIVS reliqui. — 2 MANDATVS Ant., MANDAVIT Carotus. — 3 XV Ant. Sar. (Lat.), V Sar. (Ital. Carot.), om. Paced. — Cum n. 3634 confudit Apianus.

3374 *disotterrata nel secolo XVII a 7 miglia dalla città nel letto di un torrente* MAFFEI; Celore d' Illasi MVSELLI; *trovata nel torrente d' Illasi e passata in poter del conte Marco Antonio Chiodo, il cui figlio conte Costanzo la diede al Maffei* VENTURI non enuntiato auctore. Deinde Veronae in museo philharmonico. — Prope Vicentiam SPON., errore opinor.

vir loricatus stans et vitem tenens

Q · SERTORIVS
L · F · POB · FESTVS
CENTVR · LEG · XI
CLAVDIAE · PIAE
FIDELIS

Contuli. Habent Spon. p. 254 ab Ios. Magnavacca; Maffei Ver. p. 112 inscr. n. 31, M. V. 121, 4, qui dedit aere expressam (inde Mur. 852, 6); Orti *gente Sertoria* p. 7. 10 tab. n. 2.

3375 Illasi in torrente rep. d. 10 Oct. 1798 TORNIERI, PEVERELLI similiterque VENTURI TOMMASELLI AQUINI. Una cum n. 3747 in museo '*ne' presenti giorni*' collocatam esse scribit CARLI *stor. di Verona* 1 (Veronae 1796) p. 187. Pompeii dederunt museo Veronensi philharmonico.

miles stans signum cum aquila tenens

L · SERTORIVS · L · F
POB · FIRMVS
SIGNIF · AQVIL · LEG · XI
CLAVD · PIAE · FIDELIS
MISSVS · CVRAT · VETER
LEG · EIVSDEM
DOMITIAE · L · F
PRISCAE · VXORI

Contuli. Citat Tommaselli p. 153 principium; habent Tornieri in ephem. rer. Vic. 1790 Dec. 1; Venturi ms.; Aquini *lett. sopra un vecchio sigillo* (1826) p. 14; Orti *gente Sertoria* p. 8. 39 tab. n. 3, usus item schedis Peverelli mihi non visis. Inde Kellermann vig. n. 288 *a*; Henzen 6810.

L. Sertorius L. f. Pob. Firmus signif(er) aquil(ifer) leg(ionis) XI Claud(iae) piae fidelis, missus curat(or) veter(anorum) leg(ionis) eiusdem Domitiae L. f. Priscae uxori. — Iunge cum his titulis n. 3747 repertum ibidem positum *L. Sertorio L. f. Pob. Suennae patri, Terentiae L. f. Maximae matri.*

3376/7 litteris maximis et optimis. Veronae *era stata in fabbrica usata* MAFFEI. In museo philharmonico n. 136.

R — II
IIII vir iur · DIC · Q
*flam. r*OM · ET · AVG
curator CON · CIVIVM · ROM
*tr. mil. bri*TANNIA · ANN · VII
praef · EQVIT · CYREN · ANN · VI

Contuli. Maffei Ver. p. 122 inscr. n. 36, M. V. 87, 5 (inde Mur. 875, 11; Orelli 1800).

2 in. punctum certum, ut cogitare non liceat de X viro stlitibus iudicandis. — 4 CON in lapide est, non COH, itaque intellego de curatore conventus civium Romanorum.

3378 Veronae ad S. Nazarii in hortis Ferruzzianis.

LEG
ALAE · I
ADRI

Descripsi.

3379 Veronae extra templum S. Dionysii.

LEG · XV · APEL · LX · VII · AFER · DECV · XXVI

Sarayna Lat. f. 45 (inde Panvinius p. 85; Tinto p. 318; Grut. 571, 3 per Scultetum ex ms. Panvinii; Lisca et Cozza p. 244).

LEO Panv. — APOL Panv. Tinto. — DECVR Panv., DECVRIO Tinto.

3380 Veronae rep. 1854 ad S. Petri in Castello; nunc pars maior servatur in amphitheatro, minor latet, defossa fortasse cum monumentis aliis ad n. 3427 commemoratis.

D M
L · AEMIL · CALLIP
VI · VIR · AVG
*AELIA · AE*ROPE
*MARIT · O*PT
*ET · INCOM*PARA
BILI · ET SIBI

Descripsi quod superest; integram habui ex schedis Vignolae et Andreae Mongae (v. n. 3427), unde quae accesserunt, dantur inclinatis.

1 non observavi ego. — 4 AEROPE traditur.

3381 *ab Sabioni da Porto* [= Porto Legnago; de Sabione vel Sabioneta non constat, nam Sabbione prope Cologna non videtur intellegi] *in casa de Bartholomeo Fratta* GAMM. LIL.; prope Manerbium in domo B. Fratae Veronensis FERR.; in dioecesi Veronensi apud pontem Liniaci in villa quae appellatur Sabionetum IUCUNDUS; in pago Portus dicto SAR. (LAT.); *a Sabion* SAR. (ITAL.). Nuper denuo rep. Legnagi et illata in museum philharmonicum MAFF. Ibidem prostat.

L · ANNIVS
GENETIVOS
DECVR · VERON
SIBI · ET · L · ANNIO
HARPALO · ET
ANNIAE · GENESI
PARENTIB · ET · L · ANNIO
MARCELLINO · FRATRI
ET · VALERIAE · PHOEBADI
VXORI
QVAE · FACIVND · CVRAV

Contuli. Habent ex antiquis Gammarus f. 116; Lilius f. 38 (inde Reines. 6, 5 e schedis Langermanni; Malvasia p. 307; Fabrett. 743, 516); Ferrarinus cod. Trai f. 25; Iucundus f. 103 n. 52 (inde Donius cod. Marucell. A 293 f. 194 ab Hier. Aleandro); Sarayna Lat. f. 51', Ital. f. 71' (inde Panvinius p. 85). Ex lapide Maffei *oss. lett.* 4, 347 (inde Mur. 1093, 3), M. V. 115, 6.

Auctores omnes ante Maffeium videntur pendere ab eodem exemplo; certe 9 HOEBADI Gamm. Ferr. Sar. Panv., HOIBADI Iuc., OEBADI Lil. Quamquam P littera ita exesa est, ut facile omitti potuerit a pluribus lapidem describentibus.

3382 basis quadrata. Veronae in domo doctoris Thomei Turchi FELIC. MARCAN.; in eadem domo Turcarum e regione S. Firmi maioris collocant SARAYNA cum assecli et MANUTIUS. '*È quella lapida del Sarego, che vorria comprar*' AMICUS PANVINII (cod. Vat. 6036). Postea (apud Nichesolam) VELSER. In academia philharmonica LISCA, ubi adhuc prostat.

in latere:
MANVMISS
ALVMNA · ANN
IIII · DIER · XVII · A
M · AVENA · MACRO
SPLEND · EQ · R
OMNI · HONORE
FVNCTO

in antica:
AVENIAE
BAEEARIDIS
FILIAE · OPTIM
M · GAVIVS
CORNELIVS
AGATHEMER
AVENIANVS
OMNI INIVRIA
DEBILITATVS

in postica:
ΘΕΑ
ΧΑΡΙΣ
ΒΑCCΑΡΙC

in latere:
VIXIT · ANN
XXV · MEN · IIII
DIEB · XIII
OMNI · SENSV
VITA PIETATE
PERFECTISSIM

Contuli. Habent Scalamontius cod. Tarvis. f. 95. 96. 96' n. 19; Felicianus n. 46; Marcanova f. 119' n. 40; Ferrarinus f. 13; Sanutus f. 69; deinde Sarayna apud Pacedianum ms. et Lat. f. 47', Ital. f. 81. 81'; Panvinius Ver. p. 227 et cod. Vat. 6036 f. 23'; Carotus f. C. D. F; Grut. 368, 8 e Sarayna et schedis Sculteti qui vidit; Manutius cod. 5235 f. 9; Velseriana f. 24; Lisca et Cozza p. 241; Maffei M. V. 119, 4 (inde Orelli 4586).

Versuum divisionem retinet ex antiquis Scalamontius.

3383 basis magna. Veronae rep. in aedificio antiquo q. d. *la Pietà vecchia* sub colle S. Petri, nunc ibi apud Smaniam.

L · CAEEIO
NICOSTRATO
VI VIRO AVG

Descripsi. Habent Andr. Monga Vignolaque in schedis (cf. 3427); Bertoldi *gazzetta uffiziale di Verona* a. III (1858) n. 67.

3384 Veronae ad S. Caeciliam ANTIQUI PLURIQUE; in coemeterio S. Caeciliae H. C. SAR.

V · F
P · CAECILIVS
EPAPARODITVS
VI · VIR · AVG
CALCVLATOR
IOSTINAE · IELENE
VXORI · ET · SIBI

Servavit Antiquus. Habent Felicianus n. 58; Marcanova Mut. f. 121 n. 52; Ferrarinus f. 14'; Redianus f. 64' p. 37; Gammarus f. 128; Lilius f. 47'; Iucundus f. 66 n. 34; Apianus p. 329, 3; Ligor. ms. Taur. 18 aperte ex Apiano; Sarayna Lat. f. 46 (inde Smetius 160, 18), Ital. f. 55 (cod. bibl. cap. Veron., nam ab altero abest); Panvinius in add. ms. ad Saraynam Ital. f. 50 et Ver. ms. f. 306 (inde Grut. 376, 7 ex Sarayna et ms. cod. Panvinii; Orti apud Asquinium *pago degli Arusn.* p. 22).

Vv. divisi ad Gamm. Lil. — 2 F om. Sar. (Ital.). — CECILIVS Sar. (Lat.). — 3 EMPIRODITVS Felic. Marcan., EMPIRODIVS Iuc. Red. Gamm. Lil. Sar., EPAPHRODITVS Panvinius ex coniectura opinor. — 4 AVG om. Sar. (Ital.). — 6 IVSTINAE Sar. Panv. — IELENE Felician. Marcan. Red. Gamm., IELENAE Iuc. Lil., SELENAE Sar. Panv., LIBERTAE Apian.

3385 Darcedi [Arcè prope Pescantinam] ad antiquam turrim.

C · CETRONIO · C · F · CASTALINO
IIII · VIR · AVG · SIBI · ET
ROSIAE · V · A · VI · MENSIBVS · VIII
D · VIIII

Sanutus f. 76. Tota corrupta; versuum quoque divisio incerta.

3386 Veronae fuit in domo comitum de Otolinis MUSELLI et inde TOMMASELLI p. 170. Extat in museo philharmonico n. 361.

V F
CALPVRNIA
C · F · FESTA · SIBI
ET
C · SAFINIO · L · F
RVFO · VIRO
L · SAFINIO · C · F
RVFO F · VI · VIR
OCTAVIA · SOCR

fasces tres — *insculpta sunt instrumenta sacrificii corona (?) cultro patella urceo aspergillo* — *fasces tres*

Contuli. Ed. Maffei M. V. 117, 2 (inde Donat. 248, 8).

3387 Veronae in antiquissimo fano protomartyris Stephani LIL., similiterque ANTIQUI RELIQUI; in aede S. Stephani ante altare septem fratrum SARAYNA; Veronae in aedibus reverendissimi domini Caesaris Nichesolae VELSER. STEPHANIUS.

D M
C · CALVEN
FIRMINI
CVRATORES
INSTRVMENTI
VERONAES

ER · NVMERO
COLLEG · FABR

Scalamontius cod. Tarv. f. 92 n. 10; Felicianus n. 47; Marcanova Mut. f. 120 n. 41; Ferrarinus f. 17; Redianus f. 66' n. 60; Gammarus f. 122; Lilius f. 32; Iucundus f. 64 n. 12; Apianus p. 328, 5 (inde Smetius 160, 14). Denuo ea lapide fortasse Sarayna apud Pacedianum et Lat. f. 46', Ital. f. 78 (inde Panvinius p. 87. 237; Carotus f. C; Tinto p. 311. 319; Grut. 624, 7 ex Sarayna et Sculteti schedis). Item fortasse de lapide Pighius cod. Luzac. p. 152 et in add. ad ed. 2 Grut. Certo de lapide Velseriana f. 11'; Palermus in add. ms. ad Saraynam; Stephanonius cod. Lugd. p. 101 (inde, non de visu, Gud. ms. 661, 2, ed. 205, 1; ex Gudio Orelli 4003).

In vv. dividendis conveniunt Antiqui optima exempla (Scal. Gamm. Lil.) Pacedianus Sarayna (Ital. Panv. 87 Carot.) Pigh. Stephanon. — 2 CALVEN Gamm. Lil., CALVENTI Pigh. Felic., CALVEN Paced., CALV . . . . N Steph., CALVENTI reliqui. — 4 CVRATORIS Pighius solus. — 5 INSTRVMENT Paced. Sar. Vels. — 6 sic Antiquus (praeter Lil.) Paced. Palermus Stephan., VERONES Lil. Velser., VERONS Sarayna, VERONENS Panv. Pigh. de coniectura. — Inter 6. 7 v. vacuum indicavi secundum Gammarum. — 8 FBR Sar., FAB Vels.

3388 Veronae apud Polycarpum Palermum PAL. Deinde in museo philharmonico n. 259.

CASSIO
F · POB
SALVIO · IIII VIR
AEDILIC · PO

Contuli. Habent Palermus Plin. p. 124. 129 (inde Lisca et Cozza p. 241. 243; Reines. 6, 21); Velseriana f. 20. 24'; Maffei M. V. 119, 3.

3389 Veronae ad S. Petrum in Carnario GAMM. LIL. SAN.; in coemeterio D. Petri incarnario SAR. Ex eo coemeterio per comitem Iacobum Verità a. 1783 illata est in museum philharmonicum VENTURI *guida* II p. X. Ibi extat. — Brixiae in S. Petri in Oliveto AVEROLDIANA errore.

CLAVDIAE
L · FIL · FIRMAE
L · CAPVRNIVS
L · FIL
MARCELLVS
VI · VIR · AVG
CONIVG · B · M *et*
SIBI

Contuli. Habent Redianus f. 64' n. 38; Gammarus f. 86; Lilius f. 50; Sanutus f. 67'; Hier. Bononius cod. Cicognae n. 1874 f. 38'; Sarayna apud Pacedianum et Lat. f. 48', Ital. f. 80' (inde Panvinius in add. ad Saraynam f. 49', ed. p. 225; Smet. 160, 17 ex Sarayna; Grut. 383, 2 ex Sarayna et ms. Sculteti, i. e. Panvinio). Item Iul. Bononius cod. Tarvis. a. 1517; Gnocchi ms. p. 219 (inde Donat. 88, 5) ex Averoldianis.

7. 8 CONIVGI · B · M · ET · SIBI San. Paced. Sar. cum assecli, CONIVGI 'cetera sunt deleta' Gamm. similiterque, sed CONIVGI · ET. Red. Lil. Gnocchi, CONIVGI M// Bonon.

3390 Terniaci [= Tregnago] in via.

V · F
SEX · CLODIO · FESTO
VI · VIR · AVGVST · ET
AGGONIAE·MARCELLAE
VXORI · EIVS · ET
CLODIAE · AMANDAE
LIB · LICINIVS · FATER

Servavit Antiquus; scilicet habent Felicianus cod. Tarvis. f. 219, item in syll. n. 132; Marcanova Mut. f. 127 agri n. 43; Iucundus f. 193 n. 63; Sanutus f. 83; Sarayna Lat. f. 45, Ital. f. 74' (inde Panvinius p. 224; Grut. 392, 2 ex Sarayna et Onufrii schedis).

Vv. divisio est Sarayniana. — 1 om. Sar. (Ital.). — 4 AGGONIAE Fel. Marcan. Iuc., AGGORIAE Sar. (Lat.) Panv. (ms.), AGGORIAE Panv. (ed.), EGERIAE Sar. (Ital.) Grut. — 6 AMANDAE om. Felic. (syll., non Tarvis.; habetque Ferrar.). — 7 LICINVS Panv. (ed., non ms.) ex em. — PAT Sar.

3391 inter Veronenses.

L·COELIVS
VALERIVS
HERENNIE
MAXIMAE
LDDD

Venturi ms.

3392 Veronae ad aedem S. Maximi MARCAN. (BERN.). Ibi prope [praecedit 'prope S. Salvatorem'] in via FELIC. similiterque MARCAN. (MUT.). *In S. Euphymia sus chalari* GAMM. LIL., similiterque *in sancta Fosnia* RED. SAR. CAR. In contrata S. Thomae SAN. In saxo vulgo nuncupato *la Carega* PAL. Apud ecclesiam S. Mammae ubi dicitur *la Cadegra* LISCA. Deinde in museo philharmonico n. 178.

C · CORNEL · C · L · HANNO
IIIIII · VIR · SIBI · ET
fasces tres CASTO·ET·DOMESTICO·L *fasces tres*
T F I
subsellium

Contuli. Habent Marcanova Bern. n. 643; Felicianus n. 29; Marcanova Mut. f. 120 n. 42; Ferrarinus f. 10; Redianus f. 63 n. 8; Gammarus f. 125; Lillus f. 34'; Iucundus f. 65 n. 16; Apianus 333, 1 (inde Smet. 160, 16); Mur. 694, 2 ex schedis com. Brembati; Bononius cod. Tarv. a. 1517; Sarayna apud Pacedianum ms. et Lat. f. 48, Ital. f. 79 (inde Grut. 395, 3 ex Sarayna et Carottae schedis Scultetianis); Panvinius p. 87; Carotus f. 11'; Palermus in add. ms. ad Saraynam; Lisca et Cozza p. 242; Maffei M. V. 117, 3 (inde Donat. 250, 10).

1 V hodie deest defuitque item tempore Liscae, habent antiqui omnes.

3393 Veronae in moenibus vetustissimis S. Michaelis a porta loco privato ANTIQUI; in penu iuxta portam Bursaream SARAYNA.

CN · CORNELIVS · CVEVINI
L · NERITVS · VI · VIR · AVG
SIBI · ET · CLODIAE · TONNIANAE
L · CHRESTAE · CONTVBERNAL

Servavit Antiquus. Habent Scalamontius (cod. Tarvis. f. 97 n. 20); Felicianus n. 26 (ubi Saraynae lectiones adscripsit m. 2 in libro utroque Marciano et Ver.); Marcanova Mut. f. 118 n. 21; Ferrarinus f. 8'; Iucundus f. 66 n. 39; Apianus p. 332, 1; Sarayna Lat. f. 46, Ital. f. 79 (inde Panvinius p. 225; Grut. 396, 7 ex Sarayna).

Vv. divisi ad Saraynam (Ital.). — 1 CN Sar. — CVRVINI antiqui plerique, QVIRINI Iuc. (sed CVRIVM Sanut.), Q·CORVINI Sarayna cum suis. — 2 F pro L emendatur apud Saraynam (Ital.). — MERITVS Sarayna cum suis. — 3 ET om. Sar. utroque textu, additur in Italico ab emendatore. — ANTONIANAE·ET emendatur apud Saraynam (Ital.). — 4 CRESTAE Marcan. Sarayna. — post CHRESTAE ins. COR Marcan., ins. SOLI Sarayniana exempla; unde SIO·L·L (scilicet L·CRESTAESIO·L·L) fecit Panvinius in sm. ad Saraynam et in Ver. — CONTVBERNALI Sarayna cum suis.

3394 Veronae in museo.

C·CORNELIVS·C·L·SPH
IIIIII · VIR

Descripsi. Habet Venturi ms. a. 1817.

3395 basis magna. Veronae apud Alex. Carlium, deinde apud Moscardum MOSC. Ab a. inde 1817 in museo philharmonico.

D · M
C · CVRTIVS
AGATHEMER
VI VIE SIBI ET
LOBEIE · PRIECI
LLE · CONIVGI
MIHI CARISSIME
ET · Q · CASSIO
VALEEIANO ET
TORIAE OLYMPI *sic*
DI · AMICIS · CARIS
LOCA·DVO·ET·CETERI
SQVE MEIS V P

Contuli. Habent Moscardus mus. 1656 p. 72 aere expressam (inde opinor Malvasia Ael. Lael. p. 76); Mur. ms. et 2022, 3; Dionisi ms. f. 10.

3396 Veronae in muro coemeterii S. Ioannis in valle VELS. Rep. in muro vetusto, deinde in museo Moscardiano MOSC. Inde a. 1817 venit in museum philharmonicum, ubi vidit adhuc ORTIUS; iam desideratur.

L·DOMITI*us*
D·IVNI*us*
IIII·V*iri*

Velseriana f. 18'; Moscardus mus. 1656 p. 72 (ubi aere expressa est), 1672 p. 75, *stor.* 1668 p. 10; Mur. ms. et 698, 5; Dionisi ms. f. 12' et *apolog. rifless.* p. 56; Giuliari ms.; Venturi ms.; Orti ms.

1 DOMITI Dion. ms. Orti, DOMITIV Dion. ed., DOMITIVS Vels. Mosc. Mur. Giul., DOMIT Vent. — 2 IVNI Dion., IVN Mosc. Vent. Orti Giul., IVNIVS Vels., IVNI·F Mur. — 3 IIIV Vent. Dion. ed, IIIIVIR Mosc. Mur., III Dion. ms. Giul. Orti.

3397 Pontini (apud Nichesolam) VELSER. In museo philharmonico LISCA. Dudum desideratur.

M · DOMIT
POB · MAC
IIIII · VI

Velseriana f. 23; Lisca et Cozza p. 237.

3 VIR Lisca.

3398 Veronae in hortulo S. Zenonis.

L·FECINIVS·L·L·PAL·DASIVS
SEX · VIR
VIVOS · FECIT · SIBI · ET
AVGE · L

Servavit Antiquus; habent Felicianus n. 10; Marcanova Mut. f. 116' n. 4; Ferrarinus f. 6'; Malvasia p. 70 ex cod. Vat. 5326 (compilato saec. XVI ex corporibus vulgaribus); Mur. 698, 7 ex schedis Iac. Valerii et Pseudo-Pacedianis.

Vv. divisio incerta. — 1 L·FECINIVS Felic. cum Pseudopacediano, L·ECINIVS Marcan. cum Ferr. Malv. Mur. Fortasse scr. L·LICINIVS.

3399 Azani in ecclesia S. Martini ANTIQUUS. — Inter Mantuanas RED., LABUS.

FIRMVS
VI · VIR
SIBI·ET·M·COELIO
MARCELLINO
FILIO · ET
CIPIAE · M · F · MAR
CELLAE · VXORI
T · F · I

Servavit Antiquus. Habent Felicianus cod. Tarvis. f. 218 et in syll. n. 164; Marcanova Mut. f. 130 agri n. 75; Ferrarinus f. 31; Redianus f. 85'; Manutius orth. 199, 11 (inde Ligorius Taur. 18; Grut. 394, 2 ex Manutio); Labus museo *di Mantova* 3, 345 ex schedis saec. XV a Volta adhibitis.

Vv. divisi ad Feliciani librum Tarvisinum. — Hiatum auctores non indicant. — 6 CAPIAE Felic. (Tarvis.). — 7 CELLE Red.

3400 arcus vulgo dictus *arco sive porta de' Leoni.* Veronae loco antiquo in angulo viarum duarum. Prior fornix adhuc extat frontem efficiens aedium n. 1379; alter periit. '*Sette anni fa rinnovatasi l'attuale strada rividero la luce per pochi dì i piedistalli dell' arco contiguo. In tale occasione si trasse . . . d'infra le due basi una larga pietra basaltina profondamente incavata dalle ruote de' carri, il che ad evidenza dimostra il continuo passaggio*' PERSICO (1820). Pro porta oppidi tamen non recte habetur, cum inscriptio (qua de re recte monuit iam Maffeius) non a parte exteriore legatur, sed forum respiciat.

in priore fornice:

TI · FLAVIVS · P · F · NORICVS · IIII · VIR · I · D

posterioris fornicis inscriptio desideratur.

Contuli. Habent Marcanova Bern. n. 351. 354 inter Cyriacana antiquissima; item Antiquus, scilicet Marcanova Mut. f. 120 n. 47; Felicianus n. 53; Ferrarinus f. 13'; Gammarus f. 128; Lilius f. 35; Iucundus f. 66 n. 35, iterum f. 102 n. 50; Apianus 334, 1; Hier. Bononius cod. Cicognae 1874 f. 38; Serlio *reg. gen. d' architettura* (prodierunt primum a. 1537; adhibui ed. Venetam a. 1559) l. 3 p. 130; Sarayna apud Paccdianum ms. et Cholerum ms. et f. 113' et Lat. f. 28. 30. 46', Ital. f. 80'; Panvinius p. 86. 99 qui aere expressit; Carotus in tabulis; Tinto p. 153. 311; Smetius 11, 2 ab aliis; Manutius cod. 5235 f. 7; Grut. 187, 1 e Smetio et Sculteti schedis, 411, 5 a Torello; Valerianus ant. Bell. p. 57; cod. Lugd. XXIV Pap. 14; Moscardo *stor.* 1668 p. 10; Montfaucon diar. Ital. 1702 p. 438; Maffei M. V. 193, qui aere expressit; Persico *descr. di Verona* 1, 203; Venturi *stor.* 1, 23; Orti *delle due porte dette dei Leoni e dei Borsari* (Veronae 1840 fol.) p. 5 tab. 1 et ann. inst. arch. 23 (1851), 63.

3401 tabula aerea magna. Veronae in aedibus canonici Pauli Ferrante MANUTIUS 1565; apud Caesarem Nichesolinum PALERMUS CALDOGNUS VELSER. PIGNORIA. Patavii in aedibus Aloysii Coradini CASTELLINI STEPH. GUD. URSAT.; postea apud ipsum Ursatum ZABARELLA. Rovigi apud Silvestrios CERCHIARI SILVESTRI. Veronae in museo philharmonico MAFF., ubi est adhuc. — *Padova in casa Orsato a S. Francesco nel demolire porzione di fabbriche in quest' anno 1810 fu ritrovato vicino a' fondamenti un sasso spezzato* FERRETI s fraude.

HONORI
M GAVI · M F
POB · SQVILLAN
EQ PVB IIII · VIR · I · D
IIII VIR AP VR
CVRATOR VICETINOR
APPARITORES ET
LIMOCINCTI
TRIBVNALIS EIVS

Contuli. Habent Manutius (1565) cod. 5235 f. 1; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 122, 6036 f. 9; Caldogno Vicetinus ms. n. 98; Castellini Vicetinus 1, 11; Velseriana f. 11'; Palermus Plin. (1608) p. 129; Pignoria de servis (1613) p. 35 (inde Maffei Ver. p. 93 inscr. n. 12); Stephanonius ms. p. 69 (inde omnino Gudius ms. 662, 1); Orsato 1652 p. 229 (ex Palermo Pignoria Orsato, item a Bartholino Reines. 6, 44); Zabarella *gli Arrunzi* (1652) p. 113; Cerchiari Vicetinus ms. f. 167; Silvestri in Iuvenal. p. 546 et apud Calogerà 5 (1731), 365 sq.; Maffei M. V. 116, 2 (inde Donat. 253, 7; Orelli 3219); Furlanetto lap. Pat. p. 64 n. 74 (cf. p. 523). Ferretus in inscr. Patav. rec. 2 opp. profert tamquam fragmentum huius tituli a. 1810 eruderatum Patavii.

Honori M. Gavi M. f. Pob. Squillani eq(uo) pub(lico), quattuor(v)i(ro) i(ure) d(icundo), quinq(uennali) a(edilicia) p(otestate), v(iro) b(ono), curatori Vicetinor(um), apparitores et limocincti tribunalis eius. — Ferretus sic dedit: . . . . RI . . . AVI·M·F . . . SQVILLANI . . . . IIII·VIR·I·D . . . . VICENTINOR V . . . . ET . . . . . CINCTI . . . . EIVS, ipse allegans exemplum integrum.

3402 litteris magnis et pulchris. Rep. Veronae m. Mart. 1821 in bivio viarum duarum *Corso vecchio* et *via Rosa* ad angulum tabernae q. d. *delle acque* pedibus tribus sub terra in fundamentis collocata inversa; extat ibidem denuo collocata loco altiore.

GAVIA · Q · F · MAXIMA
IN·AQVAM·HS ∞
∞ AMENTO · DEDIT

Descripsi. Habent Barth. Giuliari ms.; Persico *descr. di Verona* 2 (1821), 328; Venturi ms. et *stor.* (1825) 1, 199. Edidi in eph. Hermae vol. 3 p. 467.

De nota quae centenarinm praecedit v. 2 egerunt Labus et Borghesius apud Persicum l. c.; alibi eam legi uterque negat. Invenitur tamen cum in aliis duobus fragmentis item Veronensibus n. 3447. 3867 tum apud Ciceronem ad Att. 9, 9, 4, etsi ibi adhuc non est intellecta. Habent ille pro nota quinque milium, quae utpote praeposita maiori summae inde detrahenda sint, hic pro nota vocabuli *quater*, citatis notis Tironianis. Ego l. c. puto me demonstrasse significari ita *quingenta milia*.

3403 Cereine in ecclesia diruta FERR. similiterque GAMM. SAR. MANUT. Veronam translata ex pago Cereta PANV. Nunc in museo philharmonico n. 182.

D · M
P · HOSTILIO · P · F · POB
CAMPANO · VENATOR
P · HOSTILIVS TERTINVS DE
CVRIO VERON ET ABIDIA
MAXIMA PARENTES FIL
PISSIM ET · SIBI QVI VIXT *sic*
ANN · XEV · D · XXV · SINE CR
MINE VITAE FLORENES
ANNOS MOES IPSA SEI
PVIT VIVITE FELICES
MONEO MOES OMNIE
INSTAT EEEEMPLVM
A NOEIS DISCITE QVI
LEGITIS

venator hastam cuspere in os apri — *venator cum cane quem retinet fune*

Contuli. Habent Ferrarinus cod Trai. f. 24'; Gammarus f. 115 itemque cod. Vat. 5251 f. 61'; Sarayna Lat. f. 50', Ital. f. 71 (inde Panvinius p. 85; Carotus f. G; Tinto p. 318; Smetius 161, 3 ex Sarayna; Grut. 419, 6 ex Sarayna et Panvinianis); Manutius cod. 5235 f. 5; Lisca et Cozza p. 242; Maffei M. V. 172, 1 (inde Donat. 253, 8) qui in aere incidit; Orti *antica lap. inedita* (1834) p. 26.

3404 titulus ex monumento rotundo litteris magnis et pulchris. Veronae rep. 1848/9 in moenibus *al civico* n. 1899, deinde apud Ortium.

C · IVLIVS · CAESARIS
AVGVSTI · L · DOSA
SEX·VIR·VIVVS·SIBI·ET
NVMISIAI·T·F·VXORI

Contuli. Ed. Orti ann. inst. arch. 23 (1851), 87.

3405 Veronae rep. 1768 '*fu fatta servire per un mangano ed ha perciò nel mezzo lo spazio voto*' VALLARSI. Deinde in museo Moscardiano, ab a. autem 1817 in philharmonico.

d. m.
C IVLI · ZELC *m*
VI · VIR · AVG
VIVI · FECER
C · IVLIV*s* ////MEDES
C · IVLi*us* //// CV*s*
VI *viri* *au*G·ET
CON*c*o*r*DES·ET
C·IVLIVS RABICVS L
PATRON·BEN·M
/////L·IVLIA/
///// EI·In·eT

Contuli. Vallarsius misit Biancanio, hic Bononia d. 22 Mai. et 13 Iul. 1768 Marinio (cf. epist. ad Marinium scr. inter ms. bibl. Vatic.); Giuliari ms.; Venturi ms.

7 CON*cordial*ES Marinius, CON*sodal*ES Vallarsius; at cum et necessitudo aliqua duorum hominum cum defuncto hic requiratur et Concordiales nulli sint Veronae, illud admitti nequit; hoc Latinum non est. Quod scripsi, commendatur titulo n. 2844.

3406 Veronae in aedibus Alexandri Seratici medici PANV. II, ad S. Bernardini in hortis comitis Lud. Nugarolae PANV. I, addens eandem inscriptionem legi utrimque.

IVLIAE · VENVSTAE · LIB *et*
C · IVLIO · ANTEROTI · ET
IVLIAE · APHRODISIAE · LIB · ET
TI CLAVD·PECVLIARI·VI·VIR·AVG
AMICO · ET · ATISIAE · APHRO*di*
siae

Panvinius ant. ms. f. 297, ed. p. 225 (inde per Scultetum Grut. 390, 3) duobus exemplis, quorum alterum videtur esse manu aliena.

1 habet Panv. I solus. — 2 fin. ET addidi. — 4 CLAVDIO Grut. — 5 APHRONI traditur.

3407 Veronae *in casa di quel scoltore parente de Monsr da Catalmoro* MANUT.; in Athesi flumine rep. litteris attritis GRUT; apud Petrum Paulum Peregrinum VELS.; in hortis Giusti LISCA et RELIQUI. Ibidem adhuc.

L LAETORIO
L · F POE
ANNEIO · RVFO
. . . .
A . . . . . LABEPS
. . . .
. . . .
. . . .
. . . . *NAR*
. . . . *VIRO*
SEX VIRI
OB *MERITA* EIVS
L D D D

Contuli; quae non agnovi, addidi litteris cursivis distincta. Habent Manutius cod. 5235 f. 9; Grut. 1160, 13 a Ceruto; Velseriana f. 24'; Lisca et Cozza p. 241; Orti *giard. Giusti* p. 48.

4—10 sex septemve versus litteris minoribus scripti plane evanuerunt; ne earum quidem, quas hic expressi secundum Gruterum, reliquiarum quicquam agnoverunt reliqui deprehendive ego visumque adeo est in fine v. 10 non VIRO esse, sed potius ..ICIO litteris fugientibus et incertis. Crediderim sex sexvirum nomina ibi olim perscripta fuisse. — 11. 12 plenos dant Manut. Grut.

3408 Veronae in moenibus ubi dicitur Castel Vecchio ANTIQUI. Inventa nuper in antiqui muri ruderibus, extat in aedibus Io. Bapt. de Hortis prope Castrum vetus VAL. PALERMUS et PANV. In iisdem aedibus MANUT. Pontini (apud Nichesolam) VELSER. In museo philharmonico LISCA et POSTERIORES. Est n. 195 ita collocata in muro, ut Graeca inscriptio ad viam prostet, Latina latens in museo.

~~VIS~~ F · ~~PO~~b
LVCIL · IVSTINVS
EQVO · PVBLICO
HONORIB · OMNIB
MVNICIP · PVNCTVS
*I*EM · IN · PORTICV · QVAE
*D*VCIT · AT · LVDVM · PVBLC
*C*OLVMN · IIII · CVM · SVPERFC
*E*T STRATVRA PICTVRA
*V*OLENTE POPVLO DEDIT

a tergo.
ΩΡΑ
ΚΑΙ
ΤΥΧΗ

Contuli. Habent inscriptionem posticae solam antiqui Felicianus n. 20, Marcanova Mut. f. 118 n. 18; Ferrarinus f. 9'; Gammarus f. 126; Lilius f. 46; Iucundus f. 65 n. 26; Mur. 1466, 7 ex schedis Passionei inter alia male confusa; utramque Valerius Palermus in epistula data ad Paulum Manutium Veronae 26 Sept. 1565 (cod. Vat. 5237 f. 273. 274); Panvinius ms. f. 133, ed. p. 96 (a quo, scilicet ex schedis eius, pendent Tinto p. 144 et Grut. 1020, 6 ex schedis Sculteti adhibitis praeterea Cerutianis; item ex edito libro Reines. 2, 87); Manutius 1565 f. 4; Velseriana f. 11; Lisca et Cozza p. 239; Moscardo stor. 1668 p. 20; Maffei Ver. 4, 78, M. V. 126, 1 (inde Mur. 471, 2; Orelli 3286).

1 sic Panvinius (ms.): L·VIS . . . RV.

. . . . . nus f. Po[b.] Lucil(ius) Iustinus, equo publico, honorib(us) omnib(us) municip(alibus) functus, [It]em in portico, quae [d]ucit at ludum public(um), [c]olumn(as) IIII cum superfic(ie) [e]t stratura pictura [v]olente populo dedit.

3409 Rupae Clarae (= Roverchiara) in templo.

MAGIA · C · F · PROCVLA SIBI · *et*
OCTAVIAE · Ɔ *l* · COELIAE · MATRI
ET · C · MAGIO · SEX · F · PATRI
VI · VIR AVG *de* EVO

Velseriana f. 24.

1 F pro E traditur. — 2 L addidi.

3410 cippus magnus. Veronae ad oratorium divi Zenonis in ecclesia FELIC.; in ecclesia S. Zenonis oratoris in pavimento SAN.; similiter ANTIQUI RELIQUI, etiam BEMBUS et SARAYNA. In aedibus Turrianorum PANV. *In casa del conte M. Antonio della Torre* TINTO. Ex museo Moscardiano a. 1817 venit in philharmonicum VENTURI ms.

C · MARCIVS
THERMI · L
CALLISTVS
VI · VIR ET
AEMILIA · P · L · C · L
EVCHE · VIVI FEC
H M H N S

Contuli. Habent Marcanova Bern. n. 648, Mut. f. 118 n. 17; Felicianus n. 19; Ferrarinus f. 9'; Redianus f. 64 n. 27; Gammarus f. 127; Lilius f. 47'; Sanutus f. 68; Chigianus I. VI. 203 f. 39'; Bononius cod. Tarvis. a. 1517 et cod. Cicognae 1874 f. 38'; Io. Bembus f. 132; Sarayna apud Pacedianum ms. et Lat. f. 45'. 47', Ital. f. 77' (inde Smet. 161, 1); Panvinius ms. apud Saraynam Ital. l. c. et ant. Ver. ms. f. 117', ed. p. 87 (inde Tinto p. 311. 319); Carotus f. B' (ex Sarayna et Carottae schedis Grut. 435, 7); Palermus in em. ms. ad Saraynam; Osann p. 550; Orti *sopra lap. scop. nel 1825* (Veronae 1826) p. 7.

3411 Veronae in aede S. Laurentii.

D M · METELLVS · HADRIANVS M
V SIBI P
MAGISTER · COLLEGI · CENTONA
RIORVM · CANDIDATVS · EX · DE
CRETO · AEORVM · LOCVS · EMPTVS

Servavit Sarayna Lat. f. 49', Ital. f. 58 cod. bibl. capitul., cum ab altero bibl. municip. absit (inde Panvinius in add. ms. ad Saraynam f. 50, ed. p. 87; Grut. 438, 5 ex Sarayna et Sculteti schedis).

Vt. disposui ad Panv. ms. — 3 COLLEGII Panv. (ed.) — CENTENA Sar. (Ital.). — 5 EORVM Panv. — Ita corrupta est, ut manus ab ea abstinuerim.

3412 *nella facciata della piccola chiesa detta Chiesone sulla riva sinistra del Tione a mezzo miglio di S. Pietro in Valle, a 2 m. di Roncanova.*

M · MVCIV
POB · MAXIM
DECVRIO
VERONIEN
MVCIA P P I
VVI

Bern. Angelini *del campo di Attila* in Bibliotheca Italiana Mediol. 28, 33, ubi datur picta; ab eodem Angelinio et Venturius in comm. ms. ad mus. intercol. n. 12 et Persicus *descr.* 2, 255. Contulit mea causa Bertoldius.

Non attendi nisi ad tabulam Angelini et exemplum Bertoldianum. — 1 MMVCIE Bert. — 5 MVMVCIAPPI Bert., MVCIAE Ang. — 6 sic Ang., IVMV Bert. dubitans.

3413 Arbizzani in turri campanaria intus.

N A E V I A E
L · F · NAEVIOLAE
QVAE · VIXIT · ANN
XXII · M · III · D · V
M · CLODIVS M F CANDIDVS
IIII VIR · I · D · ET · Q · AERARI
VERONAE · SACERDOS
IOVIVI?T · LAVIN

Contuli indicatam a Giuliario.

8 quid subsit, non assequor; certe quod exspectabam LAVRENT cum vestigiis non convenit, quae sunt haec. Prima littera est I potius quam L; secunda videtur fuisse O vel C; tertia est V; quarta I; quinta videtur fuisse V; sexta quae deest augusta fuit; septima videtur fuisse X vel V; octava est T. Fuit fortasse *loci vict(or)*.

3414 cippus ex marmore rubro Veronensi. Veronae in museo n. 359.

Q· OCTAVIO
AMEMO
VI·VIR·AVG
urceus M·GAVIVS *patera*
IONICVS
AMIC·OPTIM

Contuli. Maffei M. V. 115, 4 (inde Donat. 258, 5).

3415 Valeso *avanti la chiesa di S. Giorgio* PANVIN. Deinde Pontini (apud Nicheolam) VELSER.; Veronae in museo philharmonico LISCA et REL.

Q · OCTAVIO
Q · L · POB · PRIMO · *sic*
VI · VIRO · AVG ·
SAC · IVVEN ·
OCTAVIA · TIGRIS · PAT ·
CONIVGI · B · M · ET · SIBI ·
V · F

QVAERERE · CONSVEVI · SEMPER · NEQVE · PERDERE · D
NVNC · AB · VTROQVE · VACO · DECASA · PAVL
VOLVIT · HIC · MEA · CONPOSITO · REQVIESCVNT · C
II LABOR · A PVERO · QVI MIHI · SEMPER ERAT · NVNC · LABOR · OMNIS
CVRAEQVE MOLESTE NEC SCIO · QVIT · NVNC · SIM · NEC · SCIO · QV
PARVA · TAMEN · NOSTRO · REMANENT · SOLACIA · FACTO · VIVENT · QVI · L
VIVI · QVIA · DONA FRVVNTVR · VIVITE FELICES · QVIBVS · EST · FORTVNA

Contuli. Habent Panvinius p. 224 (inde Grut. 444, 6 per Scultetum ex Panvinianis); Velseriana f. 23; Lisca et Cozza p. 237; Maffei Ver. p. 27 inscr. n. 24, M. V. 172, 2 (inde Mur. 202, 1; Donat. 92, 7; Orelli 2168). Apud Ligorium quoque repperisse se scribit Muratorius integram.

Panvinius non dedit nisi v. 1—7. — 8 CONSVEVI priores. — 9 DECAVSA Maff. male. — 11 in. II ego, FI Lisca, IS Maff.; fuerit ET. — 13 sic, non FATO. Hauptius sic restituit epigramma addens supplementa v. 2 minime sibi satis facere.

quaerere consuevi semper neque perdere donu.
nunc ab utroque vaco: de casa pausa revolvit.
hic mea composito requiescunt ossa *sepulcro*
et labor a puero qui mihi semper erat.
nunc labor omnis *abeat durus* curaeque molestae,
nec scio quit nunc sim nec scio qui *fuerim*.
parva tamen nostro remanent solacia fato:
vivent qui *laudent*, vivi quia dona fruuntur.
vivite felices quibus est fortuna *relicta*.

3416 Veronae eruta a. 1561 in monasterio Conversarum, extat in horto Bernardini Peregrini MANUTIUS 1565; apud Petrum Paulum Peregrinum VELSER. 24; in hortis Ruberti Amaducis(?) l. c. VELSER. 21. *Rinvenuta in privata casa non ha gran tempo* MAFF.; ex domo de Merigiis de Azzalinis ad Pineam illata in museum TARGA. Est in museo philharmonico n. 121. — In S. Clementis fuisse scribit DIONISIUS, laudatus etiam a Tommasellio p. 139 sub nomine ms. Moscardi. — Sine loco FABRETT.; Romae DON. (ed.) errore.

V F
OFILLIAE
QVINTAE
SACRORVM · RO
MANENSI · C · IVLIVS
HYMENAEVS · CONTV
BERNALI

Contuli. Habent Manutius cod. 5235 f. 1 et cod. 5251 f. 63' (ex hoc Donius cod. Barb. p. 183, ed. 18, 34); Velseriana f. 21. 24; Fabrett. 315, 391 ex schedis Barberinis; Maffei Ver. p. 97 inscr. n. 25, M. V. 88, 1 (inde Mur. 183, 5; Donat. 62, 10; Orelli 2314).

3417 arca magna. Veronae rep. a. 1848 *scavandosi le fondamenta di una nuova caserma* ORTI; deinde in museo municipali.

D M
P · POMPONIO · EPIFODIO · LAV
RENTIS LAVINATIS OB EXIMI
AM IN SE PIETATEM EIVS C · IVLIVS
IVSTVS FILIO NATVRALI

Descripsi. Ed. Orti *antico monumento alle Stelle* (1848) p. 21.

3418 epistylii pars litteris magnis. Veronae in museo n. 253.

AI · Q · F · PRIMAI · VXO · L · F · MARTIALI · IIII · V

Contuli. Maffei M. V. 119, 1 (inde Donat. 262, 1).

3419 Veronae ad S. Zenonem maximum in horto GAMM. et similiter ANTIQUI RELIQUI, item SARAYNA.

QVARTVA · MIC · VIDVA · VIXIT · ANN · LXXX
MARCELLINVS · KARISSIMVS · FRATER · KARISSIMAE · SORORI
ET · PIENTISSIMAE · MERITE · FECIT · QVEM · OMNES
ECLESIA · DILIGEBAT

Servavit Antiquus. Habent Scalamontius cod. Tarvis. f. 95 n. 18; Marcanova Bern. n. 646, Mut. f. 116 n. 1; Felicianus n. 1; Ferrarinus f. 5; Redianus f. 70 n. 114 (inde Gudius 370, 4); Gammarus f. 127; Iucundus f. 65 n. 30; Apianus 334, 2; Sarayna f. 45' (inde Panvinius p. 229; Smet. 143, 7 ex Sarayna; Grut. 1058, 5 ex Apiano et Sarayna).

Vv. divisi ad Gammarum. — 1 QVARTA Felic. (Veron.) solus. — VIX·AN· Iuc. Sar. — 2 KARISSIMVS Red., CARISSIMVS reliqui. — KARISSIMAE Red. Gamm., CARISSIMAE reliqui. — 3 MERTAE Red., MERITAE Lilius Sarayna. — QVAM Iuc. — OMNES Cyr. (Tarv.) Red. Gamm., OMNIS reliqui. — 4 ECLESIA Cyr. (Tarv.) Marcan. (Bern.) Iuc. (m. 1) Red. Gamm., ECCLESIA reliqui.

3420 Veronae in ecclesia S. Mariae de la Frata ANTIQUI, in templo D. Marine a Frata sub altari maiori SARAYNA.

SEX · RVRRIO · SEX · F
POB · FESTO
FLAMIN · ROMAE · ET · AVG
D · D

Duo exempla supersunt antiquum (Felicianus n. 39; Marcanova Mut. f. 119 n. 33; Ferrarinus f. 11') et Saraynae (qui hic non videtur perdere ex Antiquo) Lat. f. 49, Ital. f. 77 (inde Panvinius p. 87; Carotus f. B'; Tinto p. 319; Smetius 152, 15 ex Sarayna; Grut. 320, 6 a Sarayna et schedis Sculteti; Palermus p. 128).

3 FLAMIN·ROMAE Sar., MAMINNOMAE Antiquus.

3421 Veronae in museo.

Q · S
Q
VI *vir aug*
sibi et
SV *is v. f.*

Contuli. Habet Orti ms.

3422 origo non traditur (nam quod scribit Tommasellius p. 102 fuisse Veronae ad S. Zenonis, sumpsit ex Targae nota male intellecta), sed Veronensem esse titulum colligitur ex n. 3373. Extat Veronae in museo philharmonico n. 295.

sEX·SALANIO·SEX·F·POB
MANDATO · VÍRIANO
[iiii] VIR

V F
S / / / / / / / F
/ / / / / / /
/ / / / / / /
/ / / / / / /
PACOniai SEX · F
PAVLLAE·VXORÍ
SEX · VÍRIO · SEX · F
MERCATORI
siBIAE · SEX f
SERVLLAE
PLACIDO
CONSERVATORI
P N

Contuli. Maffei M. V. 115, 3 (inde Donat. 262, 7).

3423 rep. m. Mart. 1827 in vico Celòre in campo q. d. *il Cisolino* inter alia rudera coemeterii Romani VENTURII; nunc Illasi in hortis Pompei.

SALVIAE
SACRABIAS
XYSTVS
CONSERVS
DE·SVO·DAT

Contuli. Habent Asquini *pagi degli Arusnati* (1828) app. p. 6; Venturi ms. et *guida* II (1828) p. XIII ab Asquinio. Inde Orelli 5021.

3424 Veronae rep. *in un pilastrino nel corso di Porta Palio*, nunc in museo.

IIVS · M
A·VI VI
SIBI · S
sECVND
AE

Descripsi. Habet Venturi ms. et *stor.* 1, 198.

3425 Veronae in monasterio S. Spiritus eruderata a. 1563.

V · F
P · SERVILIVS
P · LIB · AGATHO
VI·VIR·AVG·SERVIIS
AGATHEMERO
AGATHONICE·VENDAE
COLLIB·ET·Q·MESSIO
RESTITVTO · AMICO
ET · TYCHE · LIB

Manutius cod. 5235 f. 7.
4 servils traditur.

3426 Ronchi in agro Veronensi in turri sacra.

C · SOLLONIO
SENECIO
VI·AVGVSTAL·O

Mur. ms. fasc. XVII, 204 post Moscardiana, ed. 204, 2.
Fractam dedi ex coniectura. — 3 VI·VIR·AVGVSTAL Mur. ed.

3427 Veronae rep. a. 1854 in colle S. Petri, dum ibi castra stativa nova aedificantur. Et hunc titulum et alia monumenta simul eruderata cum qui rebus Veronensibus tum praefecti erant, inde nollent suis sumptibus avehere, castrorum praefecti ne plane perirent denuo defodi iusserunt *nella piattaforma esteriore di fronte alla Caserma in Castel S. Pietro.*

T·SORNIVS·L·f · DEXTER · IIII·VIR·AED·pOt
AVGVS·FLA M·ROMAE·eT · AVG · PRAef. fabr.

Elenchus brevissimus monumentorum, quae reperta in diruta ecclesia S. Petri de Castello ut inde auferrentur et in locum aliquem tutum repararentur, Andreas Monga cum architecto Gailer frustra operam dedit, editus est in ephemeridibus Veronensibus *la Specola d'Italia* d. 25 Mai 1857. Inscriptiones descripsit Monga abbasve Vignola, communicarunt mecum duobus exemplis filius Mongae et Bertoldius meus.

1 L·IDEXFER et BO, 2 F·T pro ET, PRA.. traduntur.

3428 Colognolae rep. a. 1755 ad ecclesiam parochialem PEVERELLI similiterque DION. ZACC. Deinde in museo Moscardiano, unde a. 1817 venit in philharmonicum.

L · L · SOTERICVS
VI VIR·ARGENT
VASCLARIVS

Contuli. Habent Peverelli ms. f. 22; Dionisi *apolog. riflass.* (1755) p. 52; Zaccaria *stor. lett.* 14, 72 (inde Donat. 264, 5); Osann p. 552; Raoul-Rochette apud Ferussac *Bulletin* 1831, 18, 370 (inde Henzen 7217); Orti *gente Sertoria* p. 57.

3429 cippus magnus, Veronae in hortis Giusti GUDIUS et RELIQUI. Ibidem adhuc.

ab una parte:

L · STLANIO
HOMVNCIONI
IIIII VIR AVG ET NERONIEN

ab altera parte:

V F
STLANIA · L · L
CYTHERIS
SIBI · ET
l STLANIO·HOMVNCIONI
O·SEXVIRO·P/atrono

Contuli. Habent Gudius ms. 467, 2, ed. 129, 3; Lisca et Cozza p. 240; Bianchini cod. bibl. cap. Veron. 353 f. 31; Maffei M. V. 190, 1; Sianve *lett. sopra l'iscr. del console Muciano* p. 24; Orti *giard. Giusti* p. 40 tab. 9 n. 5 (inde Henzen 6055).

I, 3 lectio certa est; habemus itaque, qua de re monuit Henzenus, sevirum hic Augustalem et Neronienum; ita enim magis crediderim appellatum esse quam ethnica declinatione Neroniensem. Quod si ita est, sequitur ut titulus scriptus sit imperante Nerone, nec obstat litteratura, quae pulcherrima est. — II, 6 in. ante O fortasse adest vestigium litterae M; extrema littera superstes aut P fuit aut R.

3430 Veronae rep. a. 1854 in castello S. Petri ibidemque defossa (cf. n. 3427).

sta
.. stlani O·POLYCLITO
patri sex VIR·CLAVD
stlaniae · IVCVNDAE
MATRI
L·STLANIO · CRESCENTI
FRATRI

Ex schedis Andr. Mongae Vignolaeve (cf. n. 3427).
3. IVIR CLAVD traditur.

3431 Veronae in museo philharmonico.

D M S
C · TVLLIO · VRSI
ONI·IIIIII·V
TVLLI

Descripsi. Habet primus Targa ms. n. 590.

3432 Veronae in fundamentis campanilis S. Proculi FELIC. et sic fere POSTERIORES. Deinde in museo philharmonico n. 434.

· ..RPILIO · Q · F · POB Q · TVRPILIO · Q · F · POB
lo NGO · IIII · I · D · AVO MACRO · FRATRI
TVRPILIA · Q · F · SECVNDA

Contuli. Habent Felicianus n. 51 (Marcanova omisit); Ferrarinus f. 12'; Redianus f. 65 n. 42 et f. 69' n. 110; Gammarus f. 86'; Lilius f. 43' (inde Mur. 751, 8 ex schedis Brembati Bergom.); Sanutus f. 69; Bononius cod. Tarvis. a. 1517; Io. Bembus f. 132; Sarayna apud Pacedianum ms. et Lat. f. 43' (inde Panvinius ant. Ver. ms. f. 118', nam ed. omisit; Grut. 852, 9 ex Sarayna et schedis Panvinii; Lisca et Cozza p. 244; Palermus p. 127); Maffei M. V. 119, 2.

Cum antiquissima quaeque et optima exempla, ut Feliciani et Gammari, ne littera quidem auctiorem titulum proponant, constat ex supplemento proficisci quae plus habent recentiores quidam auctores, ut Pacedianus et Maffeius v. 1 in. TVRPILIO. Item VIR ante I · D interpolatione addidit Muratorius.

Plinius h. n. 35, 4, 20 pictorem nominat suae aetatis Turpilium equitem Romanum e Venetia, cuius pulchra opera Veronae spectarentur.

3433 Veronae in lapide de novo reperto in domo Ludovici de Mazantis aromatarii FELIC. MARCANOVA.

D · M
Q · TVTICANI · Q · F · EROTIS
G R A M M A T I C I · L A T I N I
VI · VIR · CL · ORNAM · DECVr · H ONORATO · VERON
ET · VARIAE · q · TVTICANI · FELICIANI
ET · SVIS

Servavit Antiquus. Habent Felicianus n. 52; Marcanova Mut. f. 120' n. 46; Ferrarinus f. 13'; Iucundus f. 65 n. 56 (inde Donius 5, 213 ex ms. ant.); Mur. 752, 3 ex schedis Pseudo-Pacediani et Donio.

Versuum divisio incerta. — 2 TVTIANI Felic. (Veron. solus). — Fortasse scr. Q · L pro Q · F. — 3 ATINI traditur. — 4 ORNAMENT Marcan. — DECVS traditur; apud Felic. m. 2 emendatum est. — 5 VARIATO traditur. — C · P · IN · FR · A · TERGO · C in fine addit Iucundus.

3434 'Post hunc [arcum in regione leonum factum a Ti. Flavio Norico n. 3400] et hic alter erat, qui partim latericius, partim marmoreus videtur antiquior; antiquo enim tempore in tanto usu marmor non erat, sed latere cocto struebatur. Superioribus diebus . . . perspexi ibi esse tabellam lapideam, cuius pars exterior . . . corrosa videbatur nonnullaeque litterae cernebantur, sensus autem nullus elici poterat. Deiecto itaque pariete reliquo tabellae ipsius adhaerente litterae visae fuere quae sunt' SARAYNA.

P · VALERIVS
Q · CAECILIVS
Q · SERVILIVS
P · CORNELIVS

Sarayna dedit f. 31'. 32 ligno expressam (cf. f. 14'. 30'; praeterea tabula redit inter Carotianas), a quo pendent reliqui: Panvinius p. 100, qui aere expressit; Grut. 187, 2 a Tobia Sculteto; Palermus p. 53. 67; Orti in ann. inst. arch. 23 (1851), 62.

2 CECILIVS traditur.

3435 cippus magnus. Veronae in museo philharmonico.

V F
Q · VALERIVS
ACTIVS
VI VIR · SIBI · ET
HOSTILIAE
IRENE · VXORI
HOSTILIAE
CHRYSIDI · FIL
PIISSIMAE

Contuli. Habet Osann p. 551.

3436 basis magna. Veronae apud Palermum ut videtur LISCA; in aedibus Sagramoso n. 1437 ORTI; nunc apud Smaniam

P VASSIDIVS
VI VIR

Descripsi. Habent Pacedianus ms. (inde Mur. 754, 7); Lisca et Cozza p. 241; Orti ann. inst. arch. 23 (1851), 86.

3437 Veronae in hortis Giusti LISCA. Ibidem adhuc.

V F
L · VDICASIVS
C · F · SILANVS
VI VIR · AVG
SIBI ET RVNCASIAE

Contuli. Habent Lisca et Cozza (1648) p. 241; Orti *giard. Giusti* p. 44.

3438 Veronae *inosservata ne' passati tempi, posta or insieme da varj pezzi* MAFFEI. In museo philharmonico n. 107.

fine *fine*
C · VERONIVS
CARPVS
VI · VIR · CL · MAI *sic*
VERONIAE
TROFIME · SACER
MATRIS · DEVM
MATRI
SANCTISSIMAE
ET · VERONIO · PRIMo

Contuli. Maffei Ver. p. 96 inscr. n. 23, M. V. 83, 1 (inde Mur. 165, 4; Orelli 2371; Orti *ant. mon. alle Stelle* 1848 p. 99).

3439 prope Pescantinam in antiqua ecclesia S. Michaelis de Arce super flavium Athesin LIL. FERRARINUS similiterque ANTIQUI RELIQUI, item SARAYNA.

V · F
M · VERONIVS *delphinus*
EPAPHRODITVS *circa tridentem*
VI · VIR · AVG
MAG · COLLEGI · CENT
VERONIAE · CALLISTE

Servavit Antiquus. Habent Felicianus n. 115; Marcanova Mut. f. 126 agri n. 29; Gammarus f. 132; Lilius f. 45 (qui est cod. Schraderi laudatus in Grut. ed. 2); Iucundus f. 96 n. 99; Sarayna Lat. f. 50', Ital. f. 68 (ex cod. ms. Saraynae Lisca et Cozza tab. *Ee*); Panvinius p. 225; Carotus f. 11 (inde Grut. 485, 4 ex Sarayna et Caroto); Orti *mon. alle Stelle* (1848) p. 27 ex libris.

1 om. Gamm. Lil. Sar. (Ital.). — 3 EPAPIRODITVS Gamm. Lil. Sar. — 5 MAGGOLI·F·GICINT Felic. Marcan. Iuc. Gamm. Lil.; MAGOLL F·GICNT Sar., M·ACOLI·F·CINCT Panv. ed., MAGOLI·F reliquis deletis Panvinius ad cod. ms. Saraynae et Carotus; emendavit Reinesius. — 6 CALLISTE Gamm. Sar. (Lat.), CALLISTAE reliqui. — Anaglyphum pingunt Gamm. Carot., describunt reliqui plerique.

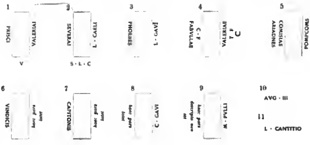
3440 prope castrum Suapis in antiquissimo fano divi Martini in solo ostii GAMM. et similiter ANTIQUI RELIQUI, etiam SARAYNA 44. Soave apud Tomasellium PERSICO. Hodie fracta Veronae apud Smaniam. — Errore Coloniolae SARAYNA 51'; Laude Pompeia VALV.

V *F*
L · VITORIVS L F FESTVS
Q · VITORIVS · L · F SEVERVS
VI VIR · AVG · SIBI · ET
CASSIAE · SEX · F · MAXIMAE
COMINIAE · L · F · FESTAE
CATIAE · M · F · SECVNDAE
VXORIBVS · ET
L · VITORIO · L · F · FEROC
C · VITORIO · L · F · FESTO
Q · VITORIO · Q · F · FESTO
FILIIS · ET · VIRIS · AVG

Descripsi quod superest. Habent integram antiqui: Felicianus n. 140; Marcanova f. 128 agri n. 51; Ferrarinus f. 27; Redianus f. 71 n. 129; Gammarus f. 110; Lilius f. 45'; Iucundus f. 195 n. 86; item Sarayna Lat. f. 44. 51' (inde Lisca et Cozza p. 243. 244), Ital. f. 72; Panvinius Ver. ms. f. 306; Manut. orth. 160, 2 (inde Ligorius ms. Taur. 18); Grut. 488, 3. 489, 1 ex Sarayna et Onufrii schedis; Mur. 759, 2 ex schedis Iac. Valvasonii et Farnesiis. Fractam proponunt Persico 2, 278 et Venturi ms.

Quae non vidi, dedi inclinatis. — Vv. recte diviserunt Gamm. Sar. (Ital.) Grut. — 2 et deinceps VITORIVS Felic. (Marc. m. 1., Veron. m. 2 non auctoris opinor) Iuc. Red. Lil. Gamm. ego, VICTORIVS Felic. (Marc. m. 2, Veron. m. 1) Manut. Sar. 44, VITTORIVS Sar. 51. — 2 QVINCTIVS L F SEXTVS Venturi, QVINCTIVS L F FESTVS Persico. — 4 VIRI Sar. 44 Man. et sic Felic. (Marcian. m. 2). — AVG om. Lil. — 5 CASIAE Sar. 44. — 6 COMINIAE·L·F·FE habent Venturi, qui hic desinit, et Persico. — COMMINIAE Sar. 44 et Felic. (Marc. m. 2), COMINAE Sar. 51. — 7 MA ex hoc v. Persico, hic desinens. — 8 VXORIB Lil. — 9 seq. L·F·FEROC C·VITORIO·L·F·FESTO·Q·VITORIO om. Sar. 44. — 10 F om. Sar. 51. — 11 om. Lilius. — 12 FILIs Red. — ·I·VIRIS·AVG Red. Gamm. Lil., . . VIRIS·AVG Man., VIRIS·AVG Marcan. Felic., IVRIS AVO Sar. 51, om. Marcan. Felic. (Veron. m. 2) Sar. 44.

3441 Veronae in arcubus theatri. Prima et secunda pila hodieque cernuntur in theatro, repertae ibi in ruderibus et repositae ad formam antiquam. Reliquas vidit Veronae in episcopata in templo Bacchi [id est in cella vinaria] ANTIQUUS; extantque ibidem adhuc in stabulis episcopio adiunctis.

Descripsi n. 1—8. Antiqui, nempe Redianus f. 66 n. 59, Gammarus f. 120. 121', Sanutus f. 69. 69', Sarayna f. 46 (inde Panvinius p. 230; Grut. 416, 2 ex Sculteto, quem contendit descripsisse ex marmore, cum sumpserit ex Panvinianis), proponunt n. 3*b*. 4*a*.*b*. 5*b*. 6. 6. 9 omnes, n. 5*a*. 10 Gamm. San. Sar. soli. N. 4*a*. 5*a*. 7*a*. 6*b* et cum his n. 11 refert Maffeius M. V. 166, tamquam essent in museo. Denique n. 1. 2 addito n. 4*a* edidit Gaetanus Pinali *relazione degli scavi dell' antico Romano teatro in Verona* (Mediolani 1845. 6) p. 30. 31.

Optime titulos plerosque delineavit Gammarus, ut qui eius librum viderit, ei statim de titulorum natura constare debeat; confundunt plus minus reliqui continue eos describentes, ut Sarayna adeo inde effecerit monstrum hoc: L·GAVII·VINDICIS·POMP·CONS·C·F·VALERIAE·M·PVLLI·G·GANI·FABLIAE·T·F·C·COMISIAE·AVG·III·ARIADNES. Ceterum decimus num huc pertineat, ambigi potest. Reliqui ita scripti sunt, ut a parte ingredienti sinistra legatur prior pars nominis, a parte dextra posterior; nisi quod in pila quinta utrumque latus integrum nomen habet, quorum tamen alterum scriptum est per notas. Anticae non apparent nisi in pilis duabus in theatro expositis, quibus inscriptae litterae singulares nomina eadem indicant, quae perscripta leguntur in arcubus intus, ubi spatia scilicet suppetebant maiora.

3442 Veronae visitur ad aedem divi Blasii MATTH. RUFUS (1496). Nuper in aedicula divi Blasii repertam PANTHEUS (1500). In domo Petri de Salerno COD. LOND. (1513) et BRIXIANUS. In domo comitis Ludovici Nogarolae ad S. Bernardi SARAYNA (1540) PANV. CAROT. Nogarola defuncto a Carolo Tonso, qui domum Nogarolae postea habuit, lapidem sibi dono datum esse scribit PALERMUS (1605). In hortis Giusti LISCA (1648), BIANCHINI (1705). Nunc in museo philharmonico n. 489 inter falsas; unde eum ablatum esse Parisios scribit PERSICO *descr. di Verona* 1, 259 errore.

N I V*s*
N D V*s*
... vir | AVG
*sibi et o*RCIVIAE
*..f. mar*CELLAE
*uxo*RI
*..inio ce*LERI · PATRI
*....pti*MAE MATRI
...inior MARCELLAE *f.*
T F I

Contuli. Habent Matth. Rufus in comm. 'quod Plinius senior sit Veronensis' (Brixiae 1496); cod. Papiensis CXXX. E. 10 f. 45; Pantheus de thermis Calderianis (Venet. 1500) f. C³; codex Londinensis musei Britannici add. ms. 22686 scriptus a. 1513 in fine, item similis codex Brixiae in bibliotheca Martinengiana H. III. 16 inter add. in fine; Sarayna apud Pacedianum ms. et Lat. f. 47' (cf. corrig.), Ital. f. 40. 78'; Panvinius ad Saraynam Ital. f. 40, fast. ad a. 853, Ver. p. 100, ubi aere expressa est, et p. 148, item cod. Vatic. 6035 f. 96' (inde Grut. 454, 6 ex Onufrii ms.); Carotus f. H; Metellus cod. Vat. 6039 f. 364*a* ex Landino; Palermus in add. ms. ad Saraynam et Plin. p. 90; Lisca et Cozza p. 240; Bianchini cod. bibl. capit. 353 f. 31; Maffei M. V. 177, 8, qui damnat temere.

Rufus et cod. Papiensis et Pantheus sic proponunt: PLINIVS·SECVNDVS·AVGVR·LERI (LERI om. Pap. Panth.) PATRI·MATRI·MARCELLAE·TESTAMENTO·FIERI·IVSSIT; codex Londinensis sic: C·PLINIVS·SECVNDVS·IIIVIR·AVG; Sarayna apud Pacedianum recte dedit, in libro suo corrupit sic: PLINIVS (C·PLINIVS Ital.) | SECVNDVS AVG | MARCIVIAE (ORCIVIAE Ital.) | MARCELLAE MATRI | POSTERI (CELERI Ital.) ·PATRI | AE (OPTIMAE Ital.) ·MATRI MARCELLAE | T·F·I. Panvinius deinde ipsum lapidem proposuit recte exceptum, sed primum commentus est frustulum separatum ad v. 1 pertinens cum litteris C·F, scilicet ut refutarentur qui opposuerant titulum non minus Liciniis aliisque gentibus convenire quam Pliniis; deinde ita supplevit ('ita restituendum censeo' ipse ait), quae supplementa item adsunt apud Carotum: C·PLINIVS | C·F (C·F om. Carot.) SECVNDVS | VI·VIR·AVG | SIBI·ET·ORCIVIAE | MARCELLAE (//MARCELLAE Carot.) | VXORI | C·CELERI·PATRI ET·OPTIMAE·MATRI | MARCELLAE | V·T·F·I.

3443 Pojani *al Castelletto.*

.. IVS · L · L
aed · VIR
..CIE..

Descripsi.

3444 Veronae apud Cerutum.

C YR I
VI · VI

Velseriana f. 23'.

3445 Veronae in theatro muro immissa.

IR · A

Descripsi.

3446 Veronae ante ianuam templi S. Caeciliae prope fundamenta VALL., similiterque VENT., id est in aedibus n. 342 prope viam q. d. *vicolo due mori.*

ICIA · Q · F
*ba*SILICAM · ET · P*orticus*
TESTAME*nto fieri iussit*

Descripsi. Habent Dionisi ms. f. 5, *apolog. rifless.* p. 58; Venturi ms.

3447 litteris magnis et pulchris. Veronae in domo comitis Balladoro *via del Corso* et reperta et adservata.

CVM · SOL
NS ...

Descripsi et edidi in Hermae vol. 3 p. 467. De nota vide ad n. 3402.

3448 Veronae in museo Moscardiano.

N · COI
IR · SPLENDIDIS
AVS · DILIGENTI CVRA
QVOQVE · SAECVLA · SALV
*pie*BEI · VRBANAE · ET · VERATIVM 5
NEM · ORDINI · AVFERRET
EDITIBVS · RIVS · OMNES
DE · EA · RE · F · P · D · E · R · I · C
M · QVAE · POST · AVC

Dionisi ms. f. 13, *apolog. rifless.* (1755) p. 58. 5 BEI Dion. ms., BER Dion. ed. pro *pie*BEI.

3449 lamina ahenea Verona advecta Parisios in museum.

M
EORVI
*c*ONCILIO IT
QVI · IN PAGO · I
CVRATOR · PRAE
VIR EXTRA · RVAM
T · CVIVSVE NO
QVAM · EI
..AE

Ectypum misit Huebner.

3450 Veronae in castello S. Petri ORTI 1827. Iam desideratur ORTI *due antichi tempj* (1840) p. 64.

P · IIII · VIR · I · D
ARR · IID

Orti *sopra alcuni passi di Paolo Diacono* (1827) p. 8.

3451 epistylii pars litteris magnis, Veronae in museo Maffeiano.

NTO · IIII · VIR · AED · *i*

Descripsi.

3452 Veronae rep. 1854 in castro S. Petri et ibi defossa (cf. n. 3427).

*l*OCO · DATO · D *d*· *curionum decreto*
POS · VOTO · L *ibens merito*

Ex schedis Andr. Mongae (cf. n. 3427).

3453 epistylii pars litteris magnis, rep. Veronae in parte murorum antiquorum, quae deiecta est a. 1818, in aedibus Pindemonte nunc Maffei, deinde dono data museo amphitheatri, ubi adservatur. *'Supponesi appartenente all' anfiteatro, perchè trovossi ammucchiato con le altre pietre al medesimo appartenenti fuor di eccezione. Altro pezzo di simil pietra trovossi negli scavi (dell' Arena), non iscritto, con fascia e di qualità eguale'* GIULIARI.

ET
*de*DIT

Descripsi. Ed. Giuliari *relazione degli scavi fatti nell' Anfiteatro* 1819 (1821) tab. 2 (inde Venturi *stor.* tab. 6 f. 7. 8 p. 48).

3454 litteris pulcherrimis et maximis, ut O littera diametro undecim uncias superet. Veronae rep. duobus frustis, quorum minus duarum litterarum dimidiatarum rep. est in amphitheatro *'in que' siti, dove l'iscrizione potea più sperare di trovarsi'*, maius ibidem in puteo q. d. medio intus.

R · CON

Maffei Ver. ill. 4, 70, M. V. 169.

3455 Veronae in amphitheatro super fornicibus exterioris ingressus, qui sunt numero LXXII, numeri inscripti fuerunt, quorum hi supersunt:

a Rep. Veronae in maris domus Pindemontianae inter alia rudera ex amphitheatro ablata.

XXII

Barth. Giuliari *riflessioni intorno ad una lettera del Venturi* (1817) p. 9; *relazione degli scavamenti fatti nell' anfiteatro* 1818 (1818) tab. 2 n. 9.

b. c. d. e adhuc locis antiquis.

LXIII

LXV

LXVI

LXVII

Descripsi. Ante extremum iam adiecta est alterius similis tituli fragmentum hoc L. Referunt Morosini in itin. a. 1598 p. 52 (qui numeros superesse ait a LX ad LXV); Persico *descr. di Verona* 1, 163; alii.

3456 Veronae in amphitheatro rep., *pezzo di grado con un labbro alla sponda coll' iscrizione in fronte* CARLI. Periisse scribit Barth. GIULIARI *lett. concernenti l'anfiteatro* p. 32.

I LOC · IIII
LIN · I·

Carli ant. Ital. 2, 243 ex commentariis ms. Ioh. Bapt. Bertolini scriptis 19 Nov. 1788, apud quem sit fides.

3457 Veronae *scoperta da me in un horto vicino alle terme, giaceva a sostenere la terra d'un argine, et hora ridotta nel mio museo* MOSCARDUS. Inde a. 1817 venit in philharmonicum.

THERMARVM · RESTITVTIONI
ADIECTA · EST
D · PVBLICE · D

Contuli. Habent Moscardo mus. 1656 p. 89 aere expressam et *stor.* p. 22; Mur. ms. et 491, 6; Dionisi ms. f. 10. Damnavit Maffeius in arte crit. p. 196, quod cur fecerit, ipse credo ignoravit.

3458 fragmenta minora, Veronae in theatro reperta et servata.

QVAE · I

ER

V

· EPE
V S L

littera maxima M

litterae magnae A I L

AI

D . . . n.

S L
A

Descripsi.

3459 Veronae in domo marchionum de Malaspinis.

D · M
ASDONI · SSCVTORIS
PVG. VIII
EXACCINA · ARIANILLAE
5 QVI·VIX·AN·XXVI

Sarayna servavit f. 46 (inde Panvinius ant. Ver. ms. f. 126', nam ed. omisit; Tinto p. 140; Grut. 334, 1 ex Sarayna et Onufrii schedis; Lisca et Cozza p. 244).

Versuum divisio incerta; retinui Gruterianam. — 3 PVGV Sar., PVGNA Tinto, PVGN Panv. — 4 FLACCINA coniecit Gudius; mihi in mentem venit EX FAMILIA. — ARIANILLA Panvinius, ex corr. opinor. — 5 VIXIT Tinto. — XXV Tinto.

3460 Veronae in fano divi Proculi CYRIACUS; subtus altare *add.* MARCAN. in quodam altari *add.* FELIC. similiterque POSTERIORES; ante portam maiorem S. Proculi PALERMUS. Deinde in museo philharmonico n. 411.

Q · CATIO
PHOTINO
VESTIARIO
NICEPHORVS · L · L
5 PATRON · OPTIM
ET · SIBI · V · F

Contuli. Habent antiqui omnes: Scalamontius cod. Tarvis. f. 93 n. 13; Felicianus n. 4; Marcanova Mut. f. 116' n. 7; Ferrarinus f. 4'; Redianus f. 63' n. 8 (inde Gud. 347, 5); Gammarus f. 122; Lilius f. 32'; Iucundus f. 64 n. 14; Apianus 332, 6; Donius 16, 11 ex ms. ant.; Mur. 971, 3 ex schedis Farnesiis et Iacobi Valerii; deinde Bononius cod. Tarvis. a. 1517; Io. Bembus f. 132; Sarayna certo ex lapide apud Paccdianum ms., ed. Lat. f. 47, Ital. f. 82; Panvinius p. 228; Carotus f. H'; Nicolio *hist. di Rovigo* (ed. 1 Ver. 1582) p. 8; Smet. 168, 13 ex Apiano et Symeonio; Grut. 650, 7 ex Apiano Symeonio schedisque Sculteti; Palermus in add. ms. ad Saraynam; Maffei M. V. 134, 2; cod. Lugd. XXIV Pap. 14.

1, cuius versus litterae dimidiatae sunt, Q·CATIO Felic. curis secundis (nam additum est in Marciano libro, cum a prima manu sit in Veronensi) Paced. Bonon. Symeon Panvin. Palermus ego, Q · CAFIC Sarayna et Nicol., Q · CAESIO Carotus, Q·CLAVDIO Maff., omittunt reliqui. — 4. 5. 6 quae hodie desunt lapide attrito, explevi cursivis secundum exempla antiqua proba Scalamontii Gammari Pacediani (nisi quod hic 4 LB) Bononii Bembi (qui non habet V F), quae etiam nexus et versuum ordinem retinent omnia.

3461 Veronae ad S. Liberatam ANT. et RELIQUI ibidemque, scilicet in ecclesia SS. Syri et Liberae, adhuc. — Falsam exemplum, quod item vidi, extat Colognolae in hortis Nichesolae.

C · CORNELIVS
MELIBOEVS
SIBI·ET
SENTIAI
5 ELIDI·MEDICAI
CONTVBER
SENTIAI · ASTE I

Contuli. Habent Antiquus, scilicet Redianus f. 65 n. 41; Gammarus f. 87; Lilius f. 44; Sanatus f. 67; Sarayna Lat. f. 46, Ital. f. 76 (inde Panvinius p. 228; Carotus f. D; Grut. 636, 3 ex Sarayna et Panvinianis); Dionisi ms. f. 7.

7 in. SE litterae hodie latent. — Infra integra videtur, sed potest deesse littera una in fine v. 7.

3462. 3463 basis quadrata magna. Veronae *lapide mobile al Ponte delle navi* VENTURI. Deinde certe ab a. c. 1811 Altichieri in villa Quiriniana FERR. FURL.. Nunc in museo Estensi n. 122. — Rep. Montericci in montibus Euganeis FURLAN. (ed.) errore; in ms. de origine tacet.

3462 *ab una parte:*

M · FLAVIVS
patera L · F *urceus*
FESTVS
AES

3463 *ab altera parte:*

TINIATIVS
QVASAVNAI
M · F · F
MARIO

Contuli; lectio certa est. Venturi ms. in schedula solitaria una cum n. 3929; Ferretus inscr. Pat. 4, 37; Furlanettus ms. et lap. Pat. p. 373 n. 469.

In anticae v. 4 collato n. 3944 apparet legendum esse *Aesias*; quo nihil aliud videtur significari nisi hos homines patriam habuisse Aesiam Umbriae; similiter n. 3945 adscriptum est *Ari(minensis)*. — In postica hoc videtur enuntiari Tiniatium servum Quasaunae uxoris M. Flavii Festi monumentum fecisse alteri servo nomine Mario.

3464 Veronae in porta geminata ex amphitheatro nostro ablata [haec somnia sunt] et nunc in arce vete riposita FELIC. MARCANOVA (Mut.) IUC.; in porta Liguria nunc castri veteris GAMM. MARCANOVA (Bern.); eundem locum, scilicet in via *Corso vecchio*, nunc *Corso Cavour*, ibi ubi adhuc est *Castel vecchio*, indicant RELIQUI. Die 29 Aug. 1805 '*per una immaginata e supposta militare precauzione*' (verba sunt Persici) arcus ille, sive quadrifrons erat, deiectus est et quamquam vices regis eo tempore faciens Eugenius eundem denuo ex iisdem saxis refici iussit, ne hoc quidem perfectum est. Saxa ea per multum tempus neglecta iacuerunt *nella piazza della Cittadella*; iam quae inde restant, servantur in amphitheatro.

a parte arcus portam versus:

1. *sub aedicula, in qua statua olim fuit:*

C · GAVIO · C · F
STRABONI

2. *sub simili aedicula:*

M · GAVIO · C · F
MACRO

a parte arcus forum versus:

3. *sub aedicula simili:*

inscriptio detrita

4. *sub aedicula simili a dextra intuenti:*

GAVIAE · M · F

5. *intra fornicem in porta intus:*

L · VITRVVIVS · L · L · CERDO
ARCHITECTVS

6. *intra fornicem in porta intus:*

L · VITRVVIVS · L · L · CERDO
ARCHITECTVS

Contuli quod superest ex titulo secundo; praeterea in saxis quibusdam ex arca reliquis numeros hos observavi VI et XIII, incisos opinor Romana aetate operarum causa antequam suo loco in opere collocarentur. Habent modo omnes titulos, modo partem tantum eorum Marcanova Bern. n. 353 inter Cyriacana antiquissima, item Bern. n. 640. 641, Mut. f. 118 n. 19; Felicianus Ver. n. 21—24; Redianus f. 63 n. 13, f. 69 n. 108; Mar. Sanutus in itin. a. 1483 p. 101, cod. f. 68; Ferrarinus f. 9'; Gammarus f. 126; Lilius f. 42'; Iucundus f. 65 n. 22. 23. 24. 25 et f. 103 n. 51; Apianus p. 331, 3. 4; item Raynerus cod. Flor. Marucell. A. LXXVIII 2 f. 32; cod. Vat. 6039 f. 368' 'ex manuscripto Vitruvii codice Marcianae Flor. bibliothecae'; Bononius cod. Tarvis. a. 1517 et cod. Cicognae 1874 f. 38; Serlio *reg. gen. d'architettura* (ed. primam a. 1537: adhibui ed. a. 1559) l. 3 p. 127; Sarayna apud Pacedianum ms. et Lat. f. 20. 48', Ital. f. 77'. 87'; Panvinius in add. ms. ad Sar. f. 49, ed. p. 97. 227. 228; Manutius cod. 5235 f. 8; Smetius 146, 15 ex Sarayna; Grut. 186, 4 ex schedis Sculteti et Sarayna; Palermus p. 74; cod. Lugd. XXIV Pap. 14; Moscardo *stor.* p. 35; Mur. 1466, 7 ex schedis Passionei; Maffei Ver. ill. 2, 11 et M. V. 195; Orelli 4145. De deiectione arcus egerunt Pinali *notizie del cenotafio denominato arco de' Gavj demolito in Verona Agosto 1805* (Brixiae 1805. 8. pp. 45) et Persico *descr. di Verona* 1, 84. Superesse adhuc inter rudera inscriptionem L. Vitruvii Venturius scribit *stor.* 1, 42, quamquam non affert a se ex lapide descriptam.

Variam lectionem non dabo nisi praecipuam meliorumque auctorum, inter quos maximam fidem merentur Gammarus et Pacedianus. — In quarta GAVIAE Gamm. Lil. Pac. Maff. alii, C · AVIAE Marcan. (Bern.) Red., C · AVILIAE San. (cod.), GAVIA Felic. (nisi quod in Veneto libro corr. est) Marcan. (Mut.) Ferr. — M·F probi auctores, C·F Panv., C·M·F Grut. Uno versu Gamm. Lil. Pac. Maff., duobus reliqui fere. — 5 sic Gamm. Lil. Iuc. Pac. Maff. et fere reliqui, nisi quod VITRVVIVS Felic. (Marcian.) habet, ARCHITECTA cod. Lugd. et vv. divisionem plerique neglegunt; C·VITRVVIVS·CAERDO·ARCHITECTVS Marc. (Bern.). — 6 sic Maff., uno v. Pacedianus; plerique non repetunt titulum.

Vitruvii titulum contra eos qui sine idonea causa damnarunt recte defendit Maffeius art. crit. p. 197. Architectus arcus huius etsi certe non fuit L. Vitruvius Pollio is cuius extant libri de architectura, tamen potest esse discipulus eius ab eo manumissus; nam optimae aetatis arcus fuit barbare deiectus tempore non barbaro. 'Arcus castri veteris', ait iam Sarayna f. 14, 'ut ex litteris in eo incisis perspicitur, factus fuit tempore Gnei Strabonis patris Pompeii Magni, qui primus deduxit colonias Transpadanas'. — Quem affert Panvinius p. 168 titulum: C·GAVIVS·F·STRABO | MAXIMVS, disserens ibi de praefecto praetorio sub Antonino Pio Gavio Maximo, aut fictus est aut certe ad Veronam non pertinet.

3465 Veronae in domo Taurelli Saraynae muro impacta SARAYNA, PALERMUS (in add. ms. ad eum). In hortis Iusti LISCA GUD. BIANCHINI. Deinde in museo publico n. 208.

D M
GENERO
SO · RETIAR
O · INVICTO
pugio FVGNARVM *tridens*
XXVII · N̄ · ALE
XANDRN QVI
FVGNAV'T VR
infra cassa?

Contuli. Habent Sarayna Lat. f. 48', Ital. f. 81' (inde Panvinius ant. Ver. ms. f. 126', nam ed. omisit; Tinto p. 140; Grut. 333, 8 ex Sarayna et schedis Onufrii); Lisca et Cozza p. 240; Gudius in notis ad Gruteri ed. 2; Bianchini cod. ms. bibl. capit. n. 353 f. 31; Maffei Ver. ill. 4, 73, M. V. 125, 4 (inde Mur. 612, 5; Orelli 2578).

3466 Veronae in hortulo divi Zenonis.

D · M
GLAVCO · N̄ · MVTI
NENSIS · PVGNAR
VII · Θ · VIII · VIXIT
ANN · XXIII · D · V
AVRELIA · MARITO
B · M · ET · AMATORES
HVIVS · PLANETAM
SVVM
PROCVRARE
VOS · MONEO · IN
NEMESE · NE · FIDEM
HABEATIS
SIC · SVM · DECEPTVS
AVE · VALE

Servavit Antiquus: scilicet habent Felicianus n. 11; Marcanova Mut. f. 117' n. 12; Ferrarinus f. 7 (ex hoc Malvasia p. 63, inde opinor Fabretti 709, 307).

Versuum divisio incerta; retinui tamen Marcanovanam. — Anaglypha exhibui secundum Felicianum; significantur sine dubio pugio et tridens; de tertio non liquet. — 2 MVTINENSI emendatur apud Felicianum (Marcian.) et sic Ferrar. (Traiect.); REGIENSI ex interpolatione idem in codd. recentioribus (Paris. Regiens.). — 4 QVI pro VIII ex interpolatione Ferr. — 10 PROCVRARET Marcan. — 12 NEMESI Marcan.

D(is) m(anibus). Glauco, n(atione) Mutinensis, pugnar(um) VII, (mortuus octava), vixit ann(os) XXIII d(ies) V. Aurelia marito b(ene) m(erenti) et amatores huius. Planetam suum procurare vos moneo; in Nemese ne fidem habeatis; sic sum deceptus. Ave. Vale.

3467 Veronae in S. Salvatoris ecclesia, ubi coria conficiuntur FELIC. MARCAN. in S. Salvatore sub altari SANUTUS.

L · HELVIDIO · THALLO
NATVS · AMASTr · PONT · Θ · LVNAE
VIXIT · ANN · LXX · D · VII
L · HELVIDIVS · MARCIANVS · FRATER

Servavit Antiquus exemplo corrupto apud Sanutum f. 68, ex coniectura emendato apud reliquos Felicianum n. 38, Marcanovam Mut. f. 119 n. 32, Ferrarinum f. 12, Mur. 1171, 7 ex schedis Pseudo-Pacediani et Farnesiis.

Vv. divisio incerta. — 1 THALIO San. — 2 AMASTI PONT CELINVNAS San., AMARIL · PONTOLVNAE Felic., AMABILI · PONTOLINAE Marcan. — 4 HELIDIVS San. — MARTIANVS Marcan., NCIANVS San. — FRATER San., PAT reliqui.

3468 Veronae in museo LISCA. Dudum desideratur.

D · M
P A R D O N
DERTONENSIS
PVGNAR · X · HIC · XI
DECEPTVS · VIXIT
ANNIS · XXVII
ARRIANE · COIVCI · KARIS
MECVM · VIXIT · ANNIS . . .

Servaverunt Lisca et Cozza p. 238.

7 COLVCI·PARIS traditur neque indicatur 8 fin. hiatus.

D(is) m(anibus). Pardon Dertonensis pugnarum X hic [scilicet *situs est*], *(undecima) deceptus. Vixit annis XXVII. Arriane co[i]u[g]i karis(simo). Mecum vixit annis . . . .*

3469 Veronae in domo Gasparis de Malsesino. — Villafrancae CON. PAPIENSIS omnino aut errore aut fraude.

V · F
L · SOLLIVS · L · *f*
SECVNDIO
PAP · TICINENSIS
SIBI·ET
PAILONIAE·L·F·MAXIMAE
VXORI
IN · A · P · XV · IN · F · P · XII
N · M · H · N · S

Antiquus servavit. Habent Felicianus n. 74; Marcanova Mut. f. 122 n. 68; Ferrarinus f. 16; Redianus f. 62' n. 4 (inde ed. Grut. 829, 2 in nota ed. 2); Sanutus f. 68; Pantheus de thermis Caldarianis (Venetiis 1500) f. C1 (inde Grut. 829, 2) omnino ex Antiquo; cod. Papiensis CXXX. E. 10 f. 43 e Pantheo opinor; Mur. 1087, 2 ex schedis Farnesiis.

Vv. divisio incerta. — 2 L · L traditur; L · F Grut. ex corr. — 3 SECVNDO traditur. — 5 om. San. — 6 PAILONIAE Marcan. Felic. Red., PAVLONIAE Pantheus et cod. Papiensis, PNILORIE San. — L·F·MAXIMAE om. Marcan.

3472 ex marmore rubro Veronensi. Veronae in museo philharmonico n. 535.

ITER·
PRECAR
Q·GAVI
PHARI

Contuli. Ed. Maffei M. V. p. 169 (inde Orelli 4338).

3473 in lapidis quadrati duobus lateribus, quae angulum faciunt, litteris alte incisis. Veronae in museo philharmonico n. 536.

ITER
T·VIBI·T·L
ERONIS
P·IIS LA

Contuli. Ed. Maffei M. V. p. 169.

Iter T. Vibi T. l. Eronis p(edes) IIS la(tum).

3470 Veronae in muro domus magistri Baptistae aromatarii ad S. Marcum SAR.; via curriculari prope aromatarium S. Marci PANV. similiterque PALERMUS; *alla casa che fu de' Venieri* PERSICO; in via *porta Borsari* non procul ab ea porta in pariete domus cuiusdam DETLEFSEN a. 1862. Frustra quaesivi a. 1867.

V E R O N I A E
CAESIAE
HELIODORVS · ET
CAESIANVS · FILI
MATRI · PIENTISSIM
ET · HELIODORVS
VERONENS · CONIVGI
KARISSIMAE · ET · SIBI

Sarayna f. 46', a quo exemplo ex parte pendet Panvinius in add. ms. ad Saraynam Ital. f. 50 et in ed. p. 236, item Grut. 746, 4 a Sarayna et schedis Sculteti qui vidit; Iacobonius app. ad Fonteium p. 224 (inde Grut. 723, 10); Palermus in cm. ms. ad Saraynam; Persico *descr. di Verona* 1 (1820), p. 62. 248 ex Sarayna, etsi vidit; Detlefsen descripsit.

In vv. div. consentiunt Panv. ms. (non ed.) Pal. Detl. — 1 VERONAE Panv. ed. (non ms.) — 2 CASIAE Sar., CASSIAE Panv. — 3 ET om. Sar. — 4 CASIANVS Sar., CASSIANVS Panv. — FILII Sar. Panv. ed. (non ms.). — 5 PIENTISS Sar. Panv. — 8 om. Sar. Panv.

3471 Veronae ad S. Apolloniam GAMM.; ad S. Claram LIL. SAN.

*famil*IA · GLADIATORIA

Servavit Antiquus (Redianus f. 64' n. 35; Gammarus f. 86'; Lilius f. 43 et inde Reines. 2, 44 ex schedis Langerm.; Sanutus f. 68).

3474 Veronae in ecclesia S. Petri a monasterio sub altari. — Mantuae RED. errore.

M · ACILIO · M · LIB
ADVENAE
L · VALERIO · MAI · LIB
ATIMETO
ACILIAE · VENERIAE
DELICATAE
ANN · XXVI

Servavit Antiquus. Habent Felicianus n. 36; Marcanova Mut. f. 119 n. 30; Ferrarinus f. 11; Redianus f. 85' (inde Gud. 351, 9; ex Gudio Labus *mus. di Mantova* 2, 309); Sanutus f. 69; Mur. 1622, 3 e schedis Farnesiis et Pseudo-Paccdiani.

Versuum divisio incerta; retinui fere Marcanovanam. — 3 L·VALERIO om. Felic. (Veron.). — 5 MAI·LIB Red. San., MOELIB Felic., MELIB Marcan. — 6 DELICATE Red. San.

3475 Veronae rep. ad S. Stephani VENTURI; nunc in museo.

D M
protome
A D I A B E S C A
T I A E Q V I N T
NAE · *fe* NIVS
N E O C . C O N
IVGI KA*ri* SSIME
QVAE · M*e* VM · VI
xit ann. . . . . .

Descripsi. Habet Venturi ms.

3476/7 Cesan prope Quinto *nel convento una volta de' monaci Olivetani presso la scala, che conduce al piano superiore* TORRI.

DVO
AEMI
ET·SIM
ET·SVI
Satyr

Alex. Torri misit a. 1811 Bordae Mediolanensi (bibl. munic. Veron. fasc. n. 100); Persico *descr.* 2, 145. 279.

3478 ad Veronam in suburbio S. Georgii in ecclesia S. Barnabae sub altari ANTIQUI; sub ara D. Barnabae extra portam S. Georgii SARAYNA.

L · AFINIVS
P · F
CELER

Servavit Antiquus. Habent Felicianus n. 90; Marcanova Mot. f. 124' agri n. 2; Ferrarinus f. 20; Sanutus f. 75'; Sarayna Lat. f. 50, Ital. f. 65 (ab hoc Panvinius p. 227; Carotus f. D; Grut. 866, 6 ex Sarayna).

1 ALFINIVS Carotus. — 3 C·CELER Sar.; C delet Palermus in add. ms. — Titulum hunc alterumque ibidem exceptum n. 3566, qui subsequitur apud antiquos, confundunt Ferrarinus in libro Regiensi et Sarayna.

3479 Veronae in fabrica S. Nazarii noviter repertum FELIC. MARCAN.; similiter DIONISI ms. Prope hortos comitum Giusti IDEM in ed. errore. — Mediolani in S. Nazarii MUR. errore.

Q · AFINIO · Q · F
SCITO

Servavit Antiquus. Habent Felicianus n. 86; Marcanova Mut. f. 122' n. 77; Ferrarinus (in libris Paris. et Reg.; nam in Trai. deest); Mur. 1627, 5 ex schedis Pseudo-Paccdiani. Dionisius ms. f. 12, *apolog. rifless.* p. 55 sumpsit omnino ex Feliciano.

1 AGINIO Mur. — Q·F om. Marcan.

3480 Veronae in museo.

AFRICAN
C·F·SECVNI//
T IVENTI//
T

Descripsi. Habet Orti ms.

3481 cippus magnus. Veronae in museo philharmonico n. 352.

V F
MARIA
AFRICANA
C·AFRICANO
ABASCANTO
ET·AFRICANAE
ELPIDI·PARENTIS
ET·C·AFRICANO
IVNIANO·FRATR
D M

Contuli. Ed. Maffei M. V. 156, 7.

3482 cippus quadratus magnus. Veronae in museo philharmonico n. 374.

flos et corolla

L·ALBIVS·L·F
VIBIACVS

Contuli. Ed. Maffei M. V. 149, 3.

3483 Veronae rep., extat ibi in museo civico.

ALLIAE·C·F
SECVN

Descripsi.

3484 saxum e monumento rotundo scriptum litteris maximis. Veronae in domo comitis Raimundi Turriensis SARAYNA; in hortis comitis Io. Bapt. dalla Torre MANUT. 1565; in atrio fratrum Gentilis et Aloysii comitum Turrianorum PALERMUS similiterque VELSER. Nunc in museo philharmonico n. 312.

L·ANNIVS·C·F·POB·SIBI·ET
M·ANNIO·C·F·FRATRI·FIERI
TESTAMENTO·IVSSIT·PROBAVERE
DIOMEDES·ET·ANTHVS·LIBERTI

Contuli. Habent Sarayna f. 49ʳ (inde Panvinius in add. ms. ad Saraynam Ital. f. 50, ed. p. 230; Smetius 171, 12 ex Sarayna; Grut. 844, 8 e Sarayna et Panvinianis); Manutius cod. 5235 f. 2; Velseriana f. 17ʳ; Palermus Plin. p. 184 (inde Reines. 15, 4); Maffei M. V. 149, 6.

3485 cippus rotundus ornatus. Grezzanae *posto per baptesmo ne la ghiesia* GAMM. similiterque RELIQUI ANTIQUI, item PERSICO et BERTOLDI.

L·ANNIVS·ANTHVS·TESTAMENTO
FIERI IVSSIT

Antiqui exemplum proponunt Felicianus n. 148; Marcanova Mut. f. 128ʳ agri n. 59; Ferrarinus f. 28ʳ; Redianus f. 68ᵛ n. 96 (inde Gud. 314, 6); Gammarus ms.; Lilius f. 31ᵛ; Iucundus f. 193 n. 60; Sanutus f. 76; Donius cod. Barb. XXX, 182 f. 52ᵛ et XXXIV, 73 f. 238 ex ms.; Sarayna f. 45 (inde Panvinius p. 233 et male Grut. 901, 8). Denuo ex lapide Persico 2, 144. Descripsit item mea causa Bertoldius.

Vv. recte dividunt ex antiquis Gamm. Red. — 1 L·ANIVS (om. ANTHVS) Sarayna.

3486 Veronae prope Athesim ANTIQUI; in domo Sigonfredi de Caliacis super Atexim in pariete SANUTUS; apud aedem S. Euphemiae in ripa atriana SARAYNA; *nella via dell' Adese dai Calinti* MANUT.

Q·ANNIVS
BALBVS

Habet Antiquus, scilicet Marcanova Bern. n. 650 et inde Mut. f. 132ᵛ in suppl. n. 4 post syllogen Antiqui; Ferrarinus in cod. Paris. f. 31ᵈ et in Regiensi (abest a Feliciano et Ferrarini libro Traiectino); Redianus f. 66ᵛ n. 65; Gudianus 253 f. 19ᵛ; Gammarus f. 119; Lilius f. 32ᵛ; Sanutus f. 67ʳ; Sarayna apud Pacedianum ms. et Lat. f. 48ᵛ, Ital. f. 78ʳ (inde Panvinius p. 227, Carotus f. Fʳ, Grut. 901, 10 ex Panvinianis), fortasse ex eodem exemplo omnes. Denuo ex lapide Bononius cod. Tarvis. a. 1517; Manutius cod. 5235 f. 4; Palermus in add. ms. ad Saraynam.

Q· reliqui, etiam Paced. et Panvinius, QV· Sarayna. — HIC add. in fine Marcan. Bern. solus. — Fractam dicit Manutius.

3487 cippus magnus. Effossus a. 1699 in fundo domini Petri de Roterbis prope Castrum ruptum ad villulam Corrubio, modo reperitur Veronae in museo philharmonico ALECCHI c. a. 1700. Ibidem adhuc sub n. 308.

D M
ANNIAE
AQVILINAE
COLLACTA
NEAE·PIEN
TISSIMAE
QVAE·VIXIT
ANN·XXXVIIII·M
XI·DIES·XVI
C·IAVOLENVS·SEVE
RVS·S·M·POSVIT

Contuli. Oct. Alecchi in cod. bibl. capit. Veron. n. 306; Maffei M. V. 149, 5.

3488 Veronae in domo Aur. Burgetti.

SECVNDA·ANNIA
L·F·HIC

Servavit Sarayna f. 43ᵛ (inde Panvinius p. 243; Grut. 901, 9 e Panvinianis et Sarayna, neque aliunde opinor cod. Manutianus 5246 fasc. 7, 112).

2 L·S·HIC Panv. (ed., non ms.), L·F|HIC·S·E codex Manutianus.

3489 Veronae in aedibus comitis Augustini de Iustis MOROSINI 1598 et RELIQUI. Ibidem adhuc.

D M
L·ANSICIO
IVSTINO·L
ANSICIVS
QVINTIANVS
FRATRI·PIENTIS
SIMO

Contuli. Habent Morosini itin. 1598 p. 52; Grut. 844, 10 ex schedis Maurocenianis et Ceruti; Velseriana f. 17ʳ; Lisca et Cozza p. 240; Maffei M. V. 190, 5; Orti *giard. Giusti* p. 49.

3490 Veronae sub arcu medio pontis novi.

ANTI
SPEI
MA
H·M·N·N·S

Descripsi.

3491 Villafrancae in ecclesia S. Petri sub altari magno in capitello FELICIANUS (Tarvis.) similiterque ANTIQUI RELIQUI. Villafranca *vicino a Verona nella chiesa dietro l'altar maggiore* ZACCARIA. Nuper interiisse titulum certiorem me fecit BERTOLDI.

L·AQVILIVS
SECVNDVS
L·AQVILIO
CHARITONI
ET·PVBLICIAE
VENERIAE·PA
RENTIB·PIENT
LIBERT·LIBER
TAS

Duo exempla extant, antiquum et Zaccarianum. Illud habent Felicianus cod. Tarvis. f. 213ᵈ, syll. n. 163; Marcanova Mut. f. 130 agri n. 74; Ferrarinus f. 31; Sanutus f. 83ʳ; Iucundus f. 194 n. 76; Matth. Rufus quod Plinius senior sit Veronensis (Brixiae 1496); Pantheus de thermis Calderianis (Venet. 1500) f. *C* 1; Apianus 163, 1; Sarayna f. 43ʳ; Panvinius in add. ms. ad Saraynam Ital. f. 50 et Ver. p. 233; Manutius orth. 54, 4 (inde Ligorius ms. Taur. 18); Grut. 719, 6 e Sarayna et Manutio; Mar. 1241, 2 ex schedis suis. Zaccaria edidit *stor. lett.* 14, 79.

V. 1. dabo Feliciani Marcanovae Iucundi Saraynae Zaccariae. — Vv. sic divisit Zaccaria, ad quem prope accedit Felicianus (Tarvis.). — 1 AQVILVS Zacc. — 5 PVBLICAE Sarayna cum Apiano. — 6. 7 PARENTIBVS Marc. Sar. — 8 LIBERT] LIBERE Sar.

3492 Veronae in vestibulo templi Trinitatis.

D · M
ARRVNTIAE
FELICITATI
C · VALERIVS
reliqua la-
tent sub
lacuna

Palermus Plin. p. 67 (inde Lisca et Cozza p. 243; Reines. 16, 4) et in Velserianis f. 20; Maffei M. V. 191, 4.

1 om. Vels. — 2 ARVNTIAE Vels. — 4 om. Maff.

3493 Veronae ad S. Mariae ab organis in muro ad Athesin MANUT.; *a pelo dell' acqua nel canal delle seghe tra ponte Pignol ed il ponte di S. Maria in organis dalla parte del monastero* GIULIARI. Frustra quaesivi.

C · ATILIO · F · F

Manutius cod. 5235 f. 4; Barth. Giuliari ms.

3494 Veronae in coenobio fratrum Capucinorum GRUT. VELS. Nunc in museo philharmonico.

V F
C · ATILIVS
CASTALII · LIB
FLORENTINVS SIBI ET
DIS MANIBVS IVLIAE
FORTVNATAE VXORIS
OPTIME MERITAE

Descripsi; aegre legitur. Habent Grut. 1155, 1 a Cerato et Velseriana f. 17. 21.

3495 extra Veronam.

D · ATILIAE · CORNELIANAE *m*
V · MECVM · A · IX
CRISPIN*us* MARIT*us* OPTVM*us*

Sanutus f. 74'.

Vv. divisio incerta neque indicantur hiatus. — 3 CRISPINO·MARITO·OPTVMO traditur.

3496 Veronae in monasterio S. Zenonis.

D · M
ATILIAE · MAXIMINAE · ANIMAE · INNOCENTISSIMAE
CAONIVS · VITALIS · VXORI · INCOMPARABILI
QVAE · VIXIT · MECVM · SINE · VLLA · CONTROVERSIA
ANN · XVIIII · M · II · D · VIIII · QVAE · TVLIT · SECVM · ANN · XXXXVI
QVAE · DVXIT SECVM · HONOS · ET · GLORIA
AETERNVM · MEVM · VALE · SOLA·IVM

Habet Antiquus apud Felicianum n. 18 et Ferrarinum (cod. Vat. 5253 f. 9, nam ex archetypo Traiectino id folium excidit; Marcanova non habet); ex eo Manutius orth. 81, 5 (inde Ligorius ms. Taur. 18; Grut. 759, 2; Orell. 4746). Habet item Sanutus f. 67 fortasse ex lapide.

Vv. divisio incerta. — 3 VETALIS San. — 4 QVE San. — SINE VLLA CONTROVERSIA om. San. — 5 DIES·VIII San. — 6. 7 pro his QVAE NVNC . . . MER 'deficit reliquum' Sanutus. — 7 SOLATIVM traditur. — Suspectissimam dicit Orellius sine causa.

3497 Macerisii [Marcellise] in domo nob. domini Dominici Marioni.

V F
ATILIA · C · L · PROBA
LVCIO ET CNITERIDI
PARENTIBVS
PRIMIONI · LALO · LYCORIb
FRATRIBVS

Palermus in add. ms. ad Saraynam f. 47.

3498 Veronae in domo Hortorum LISCA. Nunc in museo philharmonico n. 401.

Q · ATINIVS
SEX · F · CAPITO
VIVVS · SIBI · ET
ATINIAE · PAVlTAE
VXOri SVAE
FecIT
H · M · N · N · S

Contuli. Ed. Lisca et Cozza p. 242; Maffei M. V. 149, 7.

3499 Veronae in contrata Columbae in domo Zenonis a Campanea FELIC. similiterque MARCAN.; in ora (contrata LIL.) Falsurgi GAMM. LIL.; in domo domini Bartholomaei a Campania SANUT.; in foro boario (= Brà) in portica Rufini SARAYNA; *si vede nella facciata del palazzo detto de' Rubiani* VENTURI; *in Brà presso la casa Marastoni, via Scimmia* ORTI et EGO. — Brixiae GNOCCHI errore, quem refutavit Labus.

V · F
C · ATISIVS · C · L
FELIX
C · ATISIVS · C · L
GAMVS
SIBE ET SVIS

Contuli. Habent antiqui Felicianus n. 50; Marcanova Mut. f. 120' n. 45; Ferrarinus f. 12'; Redianus f. 64' n. 31; Gammarus f. 85; Lilius f. 80; indidem, scilicet ex ms. Averoldi; Gnocchi ms. p. 193 (inde Labus *marmi Bresc.* p. 208 n. 17). Denuo ex lapide Sanutus f. 68; Sarayna apud Pacedianum ms. et Lat. f. 48', Ital. f. 80 (inde Panvinius p. 232; Carotus f. G'; Grut. 962, 1 ex Panvinio et Sarayninanis); Venturi ms.; Orti *sopra una lap. scoperta nel 1825* (Veronae 1826) p. 10 qui vidit, sed repetivit ex Grutero.

6 om. Antiquus, habent primi San. Sar.

3500 Veronae rep. a. 1825 in moenibus antiquis in aedibus Pindemontianis *ai Leoni al civ.* n. 1454, nunc in museo philharmonico.

V F
Q · ATISIVS · Ↄ · LIB
IVCVNDVS · ET
C · AVTVS · NARCISSVs *sic*
SIBI · ET · MOLLONIAE · Ↄ · L
LECTAE · CONTVBERNA
LI · IN · FRON · P · XV
IN · RECESS · P · XII
ET · HERACLAE · FRATRI

Contuli. Habent Venturi ms. et *stor.* 1 (1825), 195; Orti *sopra una lapida scoperta nel 1825 in Verona* (Veronae 1825. 8.) p. 2 et in ann. inst. arch. 23 (1851), 87.

3501 Veronae in domo Gasparis de Malcesino.

ATTICVS
HIC · EST

Habet Antiquus (Felicianus n. 73 cod. Marciani, nam ex Veronensi excidit; Marcanova Mut. f. 122 n. 69; Ferrarinus f. 16), item Pacedianus (inde Mur. 1639, 13).

Vv. divisi ad Pacedianum.

3502 Veronae ad S. Salvatorem FERR. ad templum D. Anastasiae SAR. *sotto ripa* PANV.

TESTAMENTO · FIERI · IVSSIT
SIBI · ET
C · ATTIO · C · F · POB · GALLO
FILIO · SVO

Duo exempla extant Ferrarini et Saraynae. Illud proponit Ferrarinus cod. Trai. f. 20 (inde Mur. 1135, 18 ex schedis Iac. Valerii); hoc Pacedianus ms. et Sarayna f. 49 (inde Panvinius in add. ms. ad Saraynam Ital. f. 50 et in ant. Ver. ms. f. 118', nam ed. omisit; Tinto p. 309; Grut. 671, 5 a Sarayna et Panvinianis; Palermus p. 128; Lisca et Cozza p. 243).

Vv. divisi ad Pacedianum. — Hiatum auctores non indicant. — 1. 2 om. Pac. Sar. — 3 GALLO Ferr., C·XILO Pac. Sar., CIXILO Panvin.

3503 litteris antiquioribus. Veronae in museo LISCA et BEL. Est ibi sub n. 322.

C · AVDASIVS
BODVACI · F
AVDASIA · C · F
PAVLLA

Contuli. Ed. Lisca et Cozza p. 238 (inde omnino Orsato *marmi erud.* 1719 p. 36); Maffei M. V. 150, 2.

3504 Veronae *ne la contrada di S. Thome in piede di torre di la casa di quelli da Casalauoni* GAMM. similiterque RELIQUI ANTIQUI, item SARAYNA, in aedibus comitum Sanbonifatii CANOBIO.

ET
M · AVDASIO
SVAVÍ · SODAL

Antiqui exemplum proponunt Felicianus n. 57; Marcanova Mut. f. 121 bis n. 51. 53; Ferrarinus f. 14'; Redianus f. 63 n. 9; Gammarus f. Trev. 13; Lilius f. 36; Iucundus f. 65 n. 21; Apianus 332, 3; Sarayna apud Pacedianum ms. et Lat. f. 48' (inde Panvinius p. 234; Grut. 860, 1 e Torello). Habet item Canobius apud Zagatam *cron. di Verona* 2, 2, 316.

In vv. div. consentiunt Gamm. Lil. Felic. Paced. Panv. — 1 EX Iuc. — 3 SVAVI om. Canobius, qui in fine hiatum notat.

3505 Veronae ad amphitheatrum CYR. MARC. (Bern.); prope S. Mariam de la Scala ANTIQUI RELIQUI; in quadam ianua add. FELIC. (Ver. m. 2); in columna portae domus adhuc cernitur PALERMUS; in postibus privatae domus ad S. Nicolai BIANCHINI. Nunc in atrio musei philharmonici.

M · AVDASIVS · M · L · TITVRVS · V · F · S *ibi et*
ANTISTIAI · SP · F · QVINTAI · VXORI · ET · CASTRVCIAI · Q. /....

Contuli. Habent inter Cyriacana antiquissimus codex Vat. 6875 f. 83 et Marcianus XIV, 124 f. 157 similiterque Marcanova (Bern. n. 348); item Felicianus n. 49; Marcanova Mut. f. 120' n. 44; Ferrarinus f. 12'; Redianus f. 64 n. 28; Gammarus f. 129; Lilius f. 44'; Iucundus f. 66 n. 37; Apianus 332, 1. Deinde Pacedianus ms.; Sarayna f. 49'; Panvinius in add. ms. ad Saraynam Ital. f. 50, ed. p. 234 (inde Grut. 962, 6 e Torello et Panvinianis); Palermus in em. ms. ad Saraynam; Bianchini cod. bibl. capit. n. 359 f. 262.

3506 Veronae.

CRESCENS
SIBI · ET
AVFILLENAE
PRIMIGENIAE
5 LIB

Sarayna servavit Lat. f. 49 (inde Panvinius in add. ms. ad Saraynam f. 50, ed. p. 234; Grut. 868, 6 per Scultetum ex Panvinianis, 937, 15 ex Sarayna).

Vv. divisi ad Panvinium. — Hiatus non indicatur. — 3 AVFILLENNE Sar., AVFILLENNAE Panv. — 4 sic Panv., PRIMIGENITE Sar., PRIMIGENITAE em. Palermus.

3507 extra Veronam mil. II Montorii in ecclesia ANT. Nunc Veronae in museo philharmonico n. 403.

VXORI
L · D AB
AVFILLENA · TACITA
COMMVNIS · ET
5 FAVSTA · L · FEC

Contuli. Habet Antiquus, scilicet Redianus f. 67 n. 71 (inde Gud. 353, 4); cod. Gud. 253 f. 19'; Gammarus f. 88; Lilius f. 43 (inde Reines. 14, 160 ex Langermann.; Mur. 1521, 1 ex Brembatianis); Sanutus f. 75. Denuo ex lapide Maffei M. V. 150, 5.

Ex his epigrammatis apud Catullum (100. 110. 111) Aufillenus et Aufillena scribendi erunt pro Aufileno et Aufilena.

3508 Veronae apud Moscardum MUS. DION. Ex aedibus Moscardianis in museum venit a. 1817 VENTURI. Ibi nunc prostat muro immissa n. 220 in locum tituli alius ab Maffeio eo loco collocati iam inde dempti.

AVILLIA
Ↄ · L ·
THERE

Contuli. Habent Mur. ms. et 1641, 2 ex schedis suis; Dionisi ms. f. 4 et *apol. rifless.* (1755) p. 55; Venturi ms.; Osann p. 550.

3509 Romagnani ANTIQUUS. Nunc Veronae in museo philharmonico n. 258.

AVLOGENES *sic*
VRBANAE
CONSERVAE
TI · F · HIC ·

Contuli. Habent Antiquus (Felicianus n. 152; Marcanova Mut. f. 129 agri n. 63; Ferrarinus f. 29; Redianus f. 62' n. 6 et inde Gud. 266, 1; cod. Gud. 253 f. 18'; Gammarus f. 117; Lilius f. 36' et inde Reines. 11, 54 e schedis Langermanni, Mur. 1574, 10 e schedis Pseudo-Pacediani et Brembati Bergom.; Sanutus f. 74) et Maffeius M. V. 151, 7.

Aulogenes Urbanae conservae ti(tulum) fe(cit). Hic.

3510 Veronae in tribuna maioris ecclesiae a tergo GAMM. LIL.; in muro maioris ecclesiae orientem versus FELIC. MARCAN.; extra ecclesiam cathedralem in capella grandi SAB. CAB.; similiter MANUTIUS.

V · SIBI · F
M · AVRELIVS
EVPORVS
AVG · N · LIB

Quattuor exempla extant, primum antiquum (Chig. I. VI. 203 f. 40'; Felicianus n. 61; Marcanova Mut. f. 121 n. 56; Ferrarinus f. 15; Redianus f. 86 n. 58; Gammarus f. 114; Lilius f. 45'; Sanutus f. 68; Sirmond. cod. 1418 n. 148 ex Marcanovanis indeque Grut. 1112, 6); deinde Saraynae, qui hic certe non pendet ab Antiquo, apud Pacedianum et Lat. f. 49, Ital. f. 78 (inde Panvin. antiq. Ver. ms. f. 117', nam ed. omisit; Carotus f. A; Grut. 112, 10 ex Sarayna et schedis Sculteti; Lisca et Cozza p. 243); tertium Manutianum cod. 5235 f. 7; quartum cod. Lugd. XXIV Pap. 14.

Secutus sum tres reliquos auctores consentientes; Paced. Sar. sic: V S | MAVRICIVS | L · VPORVS AVG | N L. Praeterea 1 V · F · SIBI San. — 3 EVPRORVS Chig. — 4 II pro LIB cod. Lugd.

3511 Veronae in fabrica S. Nazarii ad sepulturam noviter repertum FELIC. In sepulcro S. Nazarii in duas partes exciso MARCAN.

S · D · M · AVRELIO · NOVARIO
INFANTI · DVLCISSIMO
VIX · ANN · I · D · XXVII
L · STATIVS · DIODORVS · ET
5 AVRELIA · CLEOPATRA
PARENTES · INFELICISSIMI

Felicianus servavit in suo libro n. 84, item apud Marcanovam Mut. f. 123 n. 80 et Ferrarinum (cod. Paris. f. 17 et Reg.; nam in Traiectino deest). Inde pendent Manutius orth. 345, 61 (inde Ligorius ms. Taur. 18; Gruterus omisit); Mur. 1139, 9 e schedis Iacobi Valerii; Dionisi *apolog. rifless.* p. 55 ex cod. Feliciani Veronensi (inde per Zaccariam *stor. lett.* 12, 391 Donat. 354, 7).

Idem L. Statius Diodorus videtur nominari n. 3221. Initio lege *s(acrum) d(is) m(anibus)*.

3512 area rep. Cologuolae, nunc in vico S. Bonifatii *presso l'ingegnere Marzotto*.

D · M
AVRELIAE · CALPVR
NIANAE · MATRI · PIEN
TISSIMAE
VETTIA · AVRELIANA · FIL
TESTAMENT · F · C

figura stans sistrum (? speculum ?) tenens — *patera*

Contulit Bertoldi ab amico descriptam.

3513 Veronae in S. Trinitatis in turri campanaria intus.

D M
sic qVISQVIS ITER CARPIS VERSOS HOC RESPICE Quarto
DECEMBER HIC SANCTVS IACET CASTISSIMEAM
QVEN S\//////O CRVDELI rAPVERVNT MATRIBC
PVLCER FVIT IVVENIS IT ////// \RIMVS DIV RSet
CVI NEC LICVIT MISE ////// VIVERE ANNOS
FORMAVIT VALENT (m)eeeu FILIVS PISTATE
SVA LACRIMAN Dum sepVLCRVM
ET RECOLET MNES a ////// SSA COR ///
AVR VRSVLA CONIV gi DVlcisSiMO QVI
MECV VIXIT ANNOS XXVi /// INTINIANVS ET
DECENTIVS Et //neu ti// paTRI CARISSIMO
sic TITVLV FERVNT Si////

Descripsi adiutus a Studemundo; difficile legitur. Ed. quaedam inde, sed et lacera admodum et perturbata, Maffeius M. V. 191, 5.

2 in lapide non est VERSVS, sed VERSOS.

3514 Pontini (apud Nichesolam) lapis magnus fractus VELSER. Veronae in academia philharmonica LISCA. Ibi pars inferior prostat hodie n. 221; superior dudum desideratur.

V · F
BAEBIA · Q · F · SECVNDA
SIBI · ET · Q · BAEBIO
M · F · PATRI · SERVILI
AE · PRIMAR · MATRI
EPIDIAE · Q · F · SEVERILLAE
FILIAE · Q · BAEBIO · SE
. . . . . . M · BaeBIO
CELERI · m. BaeBIO
RVSTICO · CVRI atio
PRIMO · BACIDIO
BENIGNO · FRATRIBVS

IN · AGR · P · XV · IN · FR · P · XV

Contuli partem inferiorem. Totam dant Valeriana f. 14, item, bipertitam tamen, Lisca et Cozza p. 237; inferiorem solam Maffeius M. V. 152, 8.

Vv. non dividunt Velseriana. — 2 Q. L. Lisca. — 6 ELPIDIAE Lisca. — F om. Lisca. — 6. 7 SEVERILLAE (om. FILIAE) Vels., SEVERI | FILIAE Lisca. — 8 sola habent Vels. — 9 RIO sola habent Vels.

3515 tabula maxima et crassa. Villanovae in ecclesia dirupta S. Laurentii FERRARINUS. In Monte Forti agri Veronensis COD. TURRII. Inter Villam novam et Monteforte in ecclesia S. Laurentii MANUT. Saove in domo Cortivo PERSICO, VENTURI. Villabellae milla passibus a vico S. Bonifatii ORTI. Nunc Veronae apud Smaniam.

D · M
L · BELLICI · ANTHI
ET · BELLICIAE
MYRTIDIS
PRIMITIVA · HYGIA
SVCCESSA · EVTYCHIA
PATRON · BENEMERENTIR

Descripsi. Habent Ferrarinus cod. Tralect. f. 31 (inde, scilicet ex schedis Farnesiis et Valerila, Mur. 1523, 9); cod. Torrii Regiensis f. 16; Manutius cod. 5235 f. 2; Persico *descr.* 2 (1821), 279; Venturi ms. et *stor.* 1, 196; Orti in ann. inst. 2 (1830), 260.

Nota veram versuum divisionem retineri in Traiectino libro Ferrarini, non retineri in recentioribus eiusdem exemplis; item 2 L · BELLINANTHI legi in libro eius Regiensi at apud exscriptores eius, cum veram lectionem exhibeat Traiectinus.

3516 Veronae rep. 1865 extra portam Pallii (= *Porta Stuppa*), nunc in museo municipali.

D · M
C · SERSASI
PHILOCYRI
CRISPINIA · AM *sic*
PHALE · MATER

Descripsi.

4 *Amphale* pro *Omphale* redit n. 3312. 3562.

3517 Veronae in museo philharmonico n. 327.

O · C · GAMIANVS o
SIBI · ET · QVINTIAE
VALERIAE · CONIVO
SSNE MERENTI

HELVIOIO · PRIMI
ONI · ET · AVGVSTAE · *sic*
QVARTILLAE · VIVO
ME · LOCA · CESSI

Contuli. Ed. Maffei M. V. 150, 6.

3518 Veronae in via nova sub lodia (= *loggia*) Variorum LIL. iisdemque fere verbis SARAYNA; similiter ANTIQUI RELIQUI; *nel portico di certi tellari appresso la casa de' Guarienti* MANUT. In museo philharmonico collocavit a. 1783 comes Iac. VERITA.

C · C · V
IN · FR · P · XII
IN · AG · P · XL

Contuli. Habet Antiquus, scilicet Felicianus n. 77; Marcanova Mut. f. 122 n. 70; Ferrarinus f. 17'; cod. Gudianus 258 f. 20; Gammarus f. 117; Lilius f. 36; Iucundus f. 63 n. 4; Mur. 1672, 4 ex schedis Farnesiis; Sarayna f. 46 (inde Grut. 697, 14). Denuo ex lapide Manutius cod. 5235 f. 4; comes Verità apud Venturium *guida* II p. XI.

3519 Ilasi VENT.; sine loco GIUL.

ornamentum
D · M
C · RDMA
NA CAESIAE
L · EDVCA
TRI F IIII
· B · M ·

Inter Venturiana, item inter schedas Barth. Giuliari, eodem exemplo.

D(is) m(anibus). C(laudia?) Romana Caesiae l(ibertae) educatri(ci) f(iliorum) IIII b(ene) m(erenti).

3520 Povigliani VENT. Deinde extra Veronam ad S. Martini in hortis Ferruzzianis.

C · CAECILID · C · L
ANTH...

Descripsi. Venturius adscripsit ad Maffei M. V. 221, 7.

3521 Veronae apud Fred. Cerutum VELS. Deinde in museo philharmonico LISCA et REL. sub n. 267. — Vallisnerium titulum apud se habere eumque cum aliis rebus permutare velle scribit ad Camillum Silvestrium Rovigensem MAFFEIUS in ep. ms. 31 Mart. 1708 servata Veronae in bibl. capitulari.

C · IRTVS
CAECILVS
FORTIO · SIBI
ET · CAECILIAE
FESTIVAE · LIB
DVLCISSIM
ET · SVIS

Contuli. Habent Velseriana f. 22; Lisca et Cozza p. 238; Maffei M. V. 152, 1.

1 post C videtur fuisse punctum, deinde fortasse C.

3522 Veronae fuit in museo philharmonico sub n. 491, periit autem post a. 1817 furto ablata.

protome muliebris

genius alatus Q · CAECILIO · M . . . .
MA · VXOR · CON . . . .

Maffeius omisit; habent Tommaselli p. 186 et Venturi ms.
1 QVINTO Tomm.

3523 Mezzane prope Illasium.

C · CAECILIVS
M·F·POB
MONTANVS · SIBI
T · F · I

Orti *antica lapide inedita* (Veronae 1834) p. 7.

3524 Campalani in campestri loco S. Gregorii in lapide magno ANT.; in templo *della Fratta* SARAYNA. Ibidem adhuc.

V *genius alatus* (?) *protome minor* *protome maior* F
Q · CAECILIVS · NYM
PHIVS·SIBI·ET
MAECIAE · GEMEL
LAE · CONTVBERN
CAECILIAE · MASCIANAE
FILIAE
H · M · H · N · S

Habet Antiquus, scilicet Felicianus cod. Tarvis. f. 215, syll. n. 156; Marcanova Mut. f. 129' agri n. 67; Ferrarinus f. 29'; Iucundus f. 194 n. 79; Asquini *lett. sopra un vecchio sigillo* (1826) p. 12 ex libris Feliciani et Iucundi; Sarayna Lat. f. 50', Ital. f. 68' (inde Panvinius p. 233; Carotus f. C'; Grut. 964, 6 ex Sarayna et Carrota). Denuo ex lapide Manutius cod. 5235 f. 6; Orti, qui vidit, apud Asquinium *pago degli Arusnati* (1828) p. 23; Angelus Pra qui dedit Giuliario.

In vv. dividendis consentiunt Sarayna (Ital. Car.) et recentiores. — De anaglyphis constat per Ant. et Saraynam (Ital. Car.), qui etiam v. 1 habent soli. — 2 C· Man. — CAECILIVS Iuc., CAECILVS Pra, CAICILIVS Car. — 4 MAECIE Pra. — 8 CAECILAE Marcanova. — MAECIANE Sar., MAECINAE Felic. — 8 om. Man.

3525 Pontini (apud Nichesolam) VELS.

P · CAECILIO
P·F·SECVNDO
ST . . . . . .

Velseriana f. 19.
Versuum divisio incerta.

3526 Veronae in domo Francisci a Bobus (Abolii PANV.) SARAYNA.

CAECILIAE
CHRYSIDI · ET
ANICETO

Servavit Sarayna f. 49' (inde Panvinius p. 235; Grut. 862, 12 ex Sarayna et Panvinio).
Vv. divisio est Panvinii et Gruteri. — 1 CAICILIAE Grut. — 3 sic Panv. Grut., AMICETO Sar. ed.

3527 saxum magnum. Veronae in S. Petri castro MAFFEI; *sul limitare della porta dell' antico campanile* ORTI. Fortasse sepulta cum monumentis, de quibus dixi ad n. 3427.

Q · CAESIO · CROCO

Maffei M. V. 191, 2; Orti *due antichi tempj* (1840) p. 65 tab. 10 n. 3; Vignola et Andr. Monga in schedis (cf. n. 3427).

3528 Zevio (Gevio) in muro aedium parochi.

D · M
CAECINA · SATVRNINA
ET · NIGIDIA · CATIO
CAECINAE · MERCVRIO
PARENTIBVS · BENE
MERENTIBVS

Persico 2, 274.
Exemplum confusum versibus non divisis. — 3 CATIO vel GATION Pers. — 6 MERENTIBVS vel M . . . . Pers.

3529 Veronae inv. in fossa extra portam curricolariam PANVIN.; prope templum D. Mariae Scalarum VELSER.; ante ostium domus comitis de Carotis prope templum divi Nicolai Theatinorum DIONISI; in museo philharmonico VENTURI 1817.

P · CAESIVS
MANTVANVS
SIBI · ET · VIBIAE
urceus FESTAE · ET *patera*
CATIAE · PRISCILLAE
ET · CAESIAE · SERVANDAE
ET · CAESIAE · IVLIANAE
ET SVIS

Contuli. Habent Panvinius p. 234; Grut. 863, 9 ex Panvinianis adhibitis in ed. 2 Cerutianis; Velseriana f. 18; cod. Lugd. XXIV Pap. 14; Dionisi ms. f. 6; Osann p. 549.

3530 inter Veronenses FERR. (TRAI.). — Sirmione in ecclesia S. Michaelis FERR. (REG.) et MVR., vereor ne temere.

M · CAETRONIVS · FT
VALERIA · CONIVNX

Ferrarinus cod. Trai. f. 26', Reg. Ver. n. 145 (inde Mur. 1655, 8 ex schedis Capponiis).

3531 Veronae ad S. Faustinum SARAYNA; *era in una casa vicina alla chiesa del Redentore* DIONISI, qui a. 1782 dedit museo philharmonico.

. . . . ERI · E . T
. . . VIAI · PRISCAI
VXORI · ET
CALIDIAI · TYCHE
CONTVBERNALI
N M H N S
in FRON·P·XXIIII·IN *re*

Contuli. Habent Sarayna apud Pacedianum ms. et Lat. f. 49 (inde Panvinius p. 232; Grut. 962, 10 ex Sarayna et Panvinianis); Clemens Biagi in epistula ad Lamium (bibl. Riccard. epist. ad Lamium tom. 8, inde *Nov. Fior.* 1769, 343, ex his Donat. 466, 10); Dionisi apud Venturium *guida* II p. VIII.
7 fin. supple in *r(ecessu)*; cf. n. 3500. 3562.

3532 Veronae in castro S. Felicis.

C A L P V*rnia*
*sc*RPAE
. . *c*A L V E N
VI
*c*ALVENTIA
FIL
. . *c*ALVENTI
. . *c*ALVENTIO
FIL

Servavit Antiquus. Habent Gammarus f. 87; Lilius f. 43; Sanutus f. 89'.
1. 2 CALPVR|PAE Lil. — 7 ALVNTI Lil.

3533 Iobeti [immo Iebeti, id est *Zevio*] VELS.

V · F
CALVENTIA · M · F

Velseriana f. 19'.

3534 Veronae in ecclesia S. Petri de Castello rep. a. 1854 ibique denuo defossa (cf. n. 3427).

P · CASSIVS

Vignola ms. et Monga ms.

3535 inter Veronenses.

CASSIO
ROSVOII
IMO IIIII
ATO IIIII
DI///LIS
MNIIV.
MIGNIO

Ex Venturianis.

3536 Veronae in museo philharmonico LISCA. Ibidem adhuc sub n. 232. — Prope ecclesiam cathedralem rep. esse scribit TOMMASELLI nescio quo auctore.

M·CASSIVS·M·L
DIDMVS · PVPA· *sic*
CASSIA·M·F·FILIA
GRAPIS · L · VIVA
FECIT · SIBI ET
PATRONO · ET
FILIAS·H·M·H·N·S

Contuli. Habent Lisca et Cozza f. 239; Maffei M. V. 152, 7.

3537 Veronae rep. 1848/9 in moenibus antiquis *al civico* n. 1899; deinde apud Ortiam, nunc in museo urbico.

protome
/ CASSIO · Q · F
OPTATO
· FILIO ·

Contuli. Ed. Orti in ann. inst. arch. 23 (1851), 88.

3538 Veronae *trovavasi sotto il palco del teatro filarmonico nell' antico muro Teodoriciano*, illatu in museum VENTURI.

ASSIVS C · F
POB · PIRATA
A·L·10/ENV//
NTIVS · L · s//
VATIAN//

Descripsi. Habent Venturi ms. et *stor.* (1825) 1, 198; Orti *sulla gente Cassia* (1825) p. 7 (inde Henzen ann. 21 a. 1849 p. 239).

3 *proc.* ALIMENTOR Orti, ALIMENTORUM Venturi, cum sit potius nomen quale est *sed*A·L·F·STENVSA.

3539 Veronae in aedibus Moscardianis DION., unde a. 1817 venit in museum philharmonicum.

L · CASSIVS
MANLIANI · L
PRINCEPS
SIBI

Descripsi. Habet Dionisi ms. f. 5. 11, *apolog. rifless.* (1755) p. 55.

3540 Veronae in muro ecclesiae S. Mariae in organis versus pomerium.

C · CASSIO · P · F · PVDENTI
FILIO

Servavit Antiquus. Habent Felicianus a. 65; Marcanova Mut. f. 121 n. 58; Ferrarinus f. 15; Mur. 1146, 6 ex schedis Pseudo-Pacediani.

Vv. divisio incerta.

3541 Valeggio in hortis march. Antonii Maffei.

SENECIO · CAS
SIVS · CASSI · EBV
RI · FILIVS
T · F · I
equi marini duo

Orti *sopra lap. scop. a Monterio* (1825) p. 2.

3542 Veronae *trovata in canonicato nella corte avanti la mia casa* DIONISI, qui a. 1782 dedit museo philharmonico, in quo diu latens nuper denuo prodiit.

V · F
M CASSIVS · M · L
TROPHIMVS
SIBI·ET
CASSIO · CRESCENTI
FILIO

Descripsi. Praeterea duo exempla extant, Clementis Biagi in epistula ad Lamiam (bibl. Ricc. app. ad Lamium vol. 8; inde *Nov. Fior.* 1769, 343, ex his Donat. 466, 11) et Dionisii apud Venturium *guida* II p. VIII.

In eodem lapide inverse scripta fuit inscriptio altera hodie evanida fere tota:

/////TAE
//////
//////

3543 Arbizzani prope ecclesiam. In ipso lapide sic subscriptum esse: 'Prodidit luci lapidem Ioanes | Brochus et plebis dñi sacerdos que [*l.* quem] diu in tris tenuit vetustas | lumine cassum. MDXL Martii' ait RAZZETTIUS; cuius subscriptionis hodie in terra latentis ego paucas tantum litteras vidi.

L · CASSIVS
L·F
VERECVNDVS
LONG

Contuli. Habent Manutius cod. 5235 f. 4; Razzetti f. 13; Persico *descr.* 2, 154. 280 male.

3544 Veronae in turri pontis novi PALERMUS; in prima abside pontis novi transversa facie DION. Postea eodem loco prostitit exemplum recens, sed factum ad archetypum, quod vidit in privata domo ad pontem Novum BIANCHINIUS, iam deiecta turri a. 1825 extat in museo philharmonico.

V P
CASSIVS · M · F
VERECVNDVS·SIBI·ET
PIASONIAE · L · F
MAXIMAE · VXORI

Palermus p. 94 (inde Lisca et Cozza p. 243; Reines. 14, 39) et in Velserianis f. 16'; Dionisi f. 3. Recens exemplum reperitur apud Bianchiniam cod. bibl. Ver. capit. n. 359 f. 262 et Venturium ms. et Persicum *descr. di Verona* 2 (1821), 1. 105.

2 M·CASSIVS, 3 VERECVNDVS, 5 MAXIMAE Vels. — Recens exemplum hoc est incisum in lapide integro:

V P
CASSIVS MI
ERECVNDVS SIBI ET
SONIAE L F
MAFVR

3545/6 Veronae in museo philharmonico n. 523.

C · CASSIVS · C · F
VESPA
MANLIA · T · F
REPENTINA
VXOR · AN · XXX

Contuli. Ed. Maffei M. V. 152, 6.

3547 Veronae apud Fred. Cerutum.

CASSIA . . . .
. . VX . . . . .
V . . . . . .

Velseriana f. 17.

3548 basis magna. Veronae LISCA; in aedibus Sagramoso n. 1457 ORTI; nunc apud Smaniam.

ET CASSIAE
APOLLONIAE
VXORI
H *sic*

Descripsi. Ed. Lisca et Cozza p. 241; Orti ann. inst. arch. 23 (1851), 86.

4 id est *hic*, ut n. 3509. 3592 al.

3549 in lapide longo, sed angusto. Veronae rep. ad S. Mariae in Organis, deinde in vico S. Petri Incariani in villa Mongae.

CASSIAE · DORIDI · MARI

Contuli. Habet Razzetti f. 4.

3550 Veronae in foro boario (= Bra) in portica Rufini a Campania SARAYNA. In loco edito in insula domus contiguae domui Sulicutiorum (?) in foro boario PALERMUS. In hortis Giusti ORTI, EGO.

V F
CASSIA · C · F
EXORATA·
SIBI · ET · CASSIAE·
C · F · PRISCAE · ET·
ANTONIAE · L · F·
MARCELLAE·
ET SYN
TROPO · PVBLICO
IN · FRON · P · XXV · IN
AGR · P · XXXI

Contuli. Habent Sarayna apud Pacedianum ms. et Lat. f. 48', Ital. f. 80 (inde Panvinius p. 232; Carotus f. D'; Grut. 864, 10 ex Sarayna et Carottae schedis); Palermus in add. ms. ad Saraynam; Orti *giard. Giusti* p. 50 tab. 9 n. 11.

3551 Montorio *scoperta in questi dì, sta nel muro a destra del progno da dieci pertiche in su della chiesa* PERSICO 1821. Nunc extra Veronam ad S. Martini in hortis Ferruzzi.

ALCIMO · F
CASSIAE · Q · L
PNEVMAE · F
CASSIAE · Q · L
PHOETADI · F
Q · CASSIO · Q · L · LITO · F
Q · CASSIO · Q · L
VITALI
quadrupedes duo

Contuli. Persico *descr. di Verona* 2, 279; Orti Montorio (1824) p. XXXIII et denuo inspecto lapide *lettera al Furlanetto sopra una lap. scop. in Montorio* (1825) p. I; item *sulla gente Cassia* (1825) p. 11, qui duo commentarioli partem faciunt appendicis ephemeridis inscriptae *Bollettino delle scienze, antichità e filologia* tom. 1 (Venet. 1825).

3552 ad S. Martini extra Veronam in hortis Ferruzzianis.

POB
CASRIAI · C · F
SVADVTTIONI
M · CRASSO · P · F
SCORPIO ST
CRISPVS · CRASSI
FECERVNT

Descripsi.

3553 Veronae in aede S. Zenonis oratoris BEMBUS, SARAYNA.

CASTRICIAI C POSILLAI

Bononius cod. Tarvis. a. 1517 et cod. Cicognae n. 1874 f. 38'; Bembus f. 132; Sarayna apud Pacedianum l. III et l. XV et ed. f. 47' (inde Panvinius p. 235; Grut. 906, 8 ex Sarayna et Panvinianis; Reines. 17, 178 ex Panvinio).

Sic Paced. l. III, CASTRICIAI · POSILLAI Bonon. (Tarvis.) Bembus, CASTRICIAI POSILLAI Sarayna, CASTRICIAI POLILLAI Paced. l. XV.

3557 in fundamentis monasterii S. Michaelis in campanea [= in vico S. Michaelis prope Veronam] ANTIQUI. — Romaniani MUR. errore.

V · F
CERVONIA
CORINTHIA
F · CERVONIO
ORIENTI
PATRONO
M · FLAMINIO
FRISCO · VIRO
ET · SIBI

Servavit Antiquus. Habent Felicianus n. 153; Marcanova Mut. f. 129 agri n. 64; Ferrarinus f. 29'; Sanutus f. 74; Mur. 1322, 4 ex schedis Iac. Valerii.

Vv. divisio est Marcanovana. — 8 fin. SVO add. Ferr.

3554 Veronae apud Curiam Bolderium ORUT. PAL.; in domo Bolderiorum ad S. Anastasiam LISCA; in museo Moscardiano MOSC. (1672). Inde a. 1817 venit in philharmonicum.

M · CATIVS · M · F · TERTIVS
M · TVLLIVS · M · L · ATTIVS
C · COMINIVS · C · L · FELIX
C · CLODIVS · C · L · PARATVS
! ! ! ! ! ! ! ! ! ! ! ! ! !
QVARTVS · MANLIVS · CN/
VSTRINAE · COMMVNE *sic*
IN FR P ! ! ! ! ! ! ! ! ! !

Contuli. Habent Grut. 1042, 3 ex Cerutianis; Palermus in add. ms. ad Saraynam f. 46'; Velseriana f. 21'; Moscardo mus. 1672 p. 324; Mur. ms. et ed. 1653, 8; Dionisi ms. f. 10' et *apol. rifless.* p. 55. Temere damnat Maffei ars crit. p. 197.

6 fin. CN/ cernitur; fuit opinor CN·. — 7 fin. fuit fortasse COMMVNEs. — 8 hodie ex parte latet; sic Pal. Mosc. Mur.

3555 cippus magnus nec urbani habitum prae se ferens; quamquam ita graecissat, ut propter id ipsum de urbana origine cogites. Veronae in museo n. 518.

D M
KATTIA AVGV
STINA · IIT VALIIR
MVKIANVS · PA
RIINTIIS · IIT · VALR
FRATRIIR KATTIANV
MVKIANV · IIT AVGV
STA · POSVIIRVNT
BIIN MIIRIINTI
VALII MARKIILLINO
QVI VIXIT ANNOS
XX VIII MIINS II · DI V

Contuli. Ed. Maffei M. V. 156, 1.

D(is) m(anibus). Kattia Augustina et Valer(ius) Mukianus parentes et Val(e)r(ii) fratres Kattianu(s), Mukianu(s) et Augusta posuerunt ben(e) merenti Vale(rio) Markellino, qui vixit annos XXVIII mens(es) II di(es) V.

3556 Veronae.

. . . O · M · F · FIR . . .
. . . VIRO · ET · PAT
. . . O · CSIONO
. . . .

Lisca et Cozza p. 241.

3558 Veronae rep., extat Cologuolae in hortis Nichesolae.

ETA *Gatho et*
CEST *iae*
EXO *rotae*
CLAVDIA
MINA
CESTILIA
PAREN
M · VALER

Contuli descriptam a Bertoldio.

3559 Veronae in museo philharmonico.

. . . HARITO . . .
LIBERTO

Descripsi. Habet Orti ms.

3560 Veronae in museo philharmonico.

D M
C H I A E
CHIVS · ET
CAENIR · PARENT
FIL · PIENTISSIM
QVAE · VIX · AN · VIII
MENS · III · D · XXIII

Contuli. Ed. Maffei M. V. 152, 9.

3561 in saxo magno litteris bonis. Apud plebem Montis aurei noviter inventum a. 1509 COD. BRIXIANUS; prope Montorium in domo illorum de Bataleis SAR.; in loco olim illorum de Scaligeris ADD. AD FELIC. similiterque BIANCHINI et RELIQUI. Ibidem, *nelle logge dette degli Scaligeri*, adhuc.

protome
earum
M · CINCIVS · F · F · SIBI
ET · F · CINCIO · PATRI
ET · CALIDIAI · SECVNDAI
MATRI
TESTAMENTO · FIERI
IVSSIT

Contuli. Habent codex Brixianus in bibl. Martinengia H. III. 16 inter add. in fine; Sarayna Lat. f. 43', Ital. f. 75 (inde Panvinius p. 233; Carotus f. G'; Grut. 725, 10 ex Sarayna et Panvinianis); is qui possedit Feliciani codicem Marcianum cl. X, 196 adscripsit ad f. 156; Bianchinius cod. bibl. capit. n. 353 f. 33; Venturi ms.; Persico *descr. di Verona* 2, 337.

1. 3 extr. litterae hodie desunt.

3562 cippus magnus. Veronae MANUT. apud Franc. Indiam medicum VELSER. Nunc in museo Veronensi n. 360.

V F
L · CLODIVS · L · L
ACTIVS · SIBI · ET
CLODIAI · AMPIALE
CONTVB · ET
CLODIAI · LIBERALI · F
IN · FR · P · VI · IN · R · P XV ·

Contuli. Habent Manutius cod. 5235 f. 10, ad quem pater attulit ex Verona redux; Velseriana f. 18; Maffei M. V. 153, 3.

7 id est *in r(etrorsum)*; cf. n. 3500 et al.

3563 Villanovae in abbatia ANTIQUI.

V F
C · CLODI
VS · FIRMIN
PALERIAE
VENERIAE · VXOR
B · M · ET · PALERIAE
VALERIANAE
FILIAE · FIISSIM
ET · SIBI

Servavit Antiquus. Habent Felicianus n. 142; Marcanova Mut. f. 128 agri n. 53; Ferrarinus f. 27; Redianus f. 68 n. 86; Gammarus f. 109; Lilius f. 44'; Iucundus f. 192 n. 58 (inde et ex aliis Asquini *lap. ined. di Giulio Carnico* p. 10); Sanutus f. 73; Sarayna Lat. f. 51, Ital. f. 71'; Panvinius p. 231; Grut. 772, 10 ex Sarayna et Panvinianis.

Vv. divisio est Gammariana. — 3 FIRMINVS Lil. — 5 VXOR Red. Fel., VXOR Gamm., VXORI reliqui.

3564 in aede S. Salvatoris de Canzeilis FELIC. MARCAN. Partem esse vici Mizzole provinciae Veronensis observat STOFFELLA.

M · CLODIVS · FIRMVS
SIBI · ET
Q · CLODIO · SEVERO · PATRI

Servavit Antiquus. Habent Felicianus n. 126 (ex eius cod. Veronensi Stoffella *confini del Trentino e Veronese* p. 78); Marcanova Mut. f. 126' agri n. 37; Ferrarinus f. 25; Redianus f. 68 n. 88 (inde Gud. 253, 14); Mur. 1250, 11 ex schedis Farnesiis et Pseudo-Pacediani.

Vv. divisio est Ferrariniana.

3565 Tregnagi in ecclesia ante turrim campanariam.

D · M
/ CLODIO · F · F
GEMELLO · HEL

Manutius cod. 5235 f. 6.

2 in. hiatus non indicatur.

3566 ad Veronam in suburbio S. Georgii in ecclesia S. Barnabae ANTIQUI; sub ara D. Bernabae extra portam S. Georgii SARAYNA. — Buris ad S. Martinum PANVINIUS, errore opinor.

C · CLODIVS
F · F
MARIANVS

Servavit Antiquus. Habent Felicianus n. 89; Marcanova Mut. f. 124' agri n. 1; Ferrarinus f. 20; Sanutus f. 73'; Sarayna Lat. f. 50, Ital. f. 65 (ex eo Panvinius p. 228; Grut. 866, 6 ex Sarayna).

Cf. n. 3478.

3567 Veronae ex aedibus Moscardianis a. 1817 translata in museum philharmonicum.

C · CLODIVS
FRISCINVS
HIC
C · M/LFLI
/EVTRV
/ERENT/

Contuli. Habent Venturi ms.; Giuliari ms.

3568 Veronae.

T · CLOD
C · F · SEC
SIBI

Sarayna apud Pacedianum ms.

3569 Veronae in hortulo S. Nazarii FELIC. cum sale; ad S. Mariae in Organis DION. VENT. — Exemplum falsum est Colognolae in hortis Nichesolae.

MV · CLVENTIVS · M · F
ROM

Habent Antiquus (Felicianus n. 68; Marcanova Mut. f. 121' n. 63; Ferrarinus f. 15'; Mur. 1660, 6 ex schedis Pseudo-Pacediani); Dionisi ms. f. 1, *apolog. rifless.* p. 56. Falsum exemplum vidimus Venturi (ms.), Bertoldi, ego.

MV Felic. Dion. (ed.), MV Dion. (ms.). — CLVENTIVS Felic., CLVENTIVS Marcan. Ferr. Dion. — M · F servavit solus Ant. — Falsum exemplum sic est: N CLVENTV POM.

3570 cippus ingens. Corigii [= Correzzo] in templo PALERMUS. Veronae in museo philharmonico LISCA, ubi nunc est n. 314. — Campalani MANUT. errore (vide infra).

V *protome muliebris* *protome viri* F
M · CLVTTIVS · F · F · POB
SIBI · ET · SVIS
PACILIA · M · F · VASSILLA · VXOR
protome pueri *protome muliebris* *protome viri*
P · CLVTTIO · VIRIO
PATRI
CASLIAI · MARIMAI
MATRI
CLVTTIAI · F · F · TESTIAI
SORORI

Contuli. Habent Manutius a. 1565 cod. 5235 f. 5; Palermus p. 129 (inde Reines. 14, 50. 13, 19) et in Valserianis f. 13; Lisca et Cozza in tabula *Bb* et p. 239; Maffei M. V. 143, 1.

Manutius confudit cum n. 3783 Campalanensi.

3571 operculum arcae rep. Veronae in aede S. Stephani et asportatum Venetias a. 1565 a praefecto urbis.

V · F
CLVVIA · ELPIS

Manutius cod. 5235 f. 2.

3572 Veronae in D. Proculi.

Q · CORNELIAS
C · I · AVFIALI
C · QVINTIVS
ANDREA

Sarayna servavit f. 45' (inde Panvinius p. 235; Grut. 867, 13 ex Sarayna et Panvinianis).

Versuum divisio est Panvinii et Gruteri. — 2 C · F Panv. — 3 QVINCTIVS Panv.

3573 Veronae in museo philharmonico.

L · CORNEL
AQVITAN

IN · FR · P · XI
IN · AGR · P · XX

Contuli. Habet Venturi ms.

3574 Veronae ex aedibus Moscardianis venit in museum 1817 GIULIARI, VENTURI. Hodie desideratur.

P · CORNELIVS
P · F · BALBVS
CORNELIA · P · F

Giuliari ms.; Venturi ms.; Orti ms.

3575 Veronae rep. 1673 non longe ab amphitheatro FERA. Est in museo n. 256.

L · CORNELIO
L · F POB
BALBO
NORBANO

Contuli. Ferretus Vicetinus in schedis Ursatianis; Maffei M. V. 153, 7.

3576 cippus Veronae in museo philharmonico n. 385.

T · CORNELIVS
FELIX · EST
HIC · SITVS
MAECIA · C · F
TERTIA
POSIT

Contuli. Ed. Maffei M. V. 154, 2.

3577 Veronae *da S. Bovo in terra.*

P · CORNELIVS
P · L · PALHERA
TESTAMENTO
FIERI · IVSSIT

Servavit Antiquus apud Gammarum f. 127 et Lilium f. 46' (inde Reines. 17, 153 ex Langermannianis).

1 P addidi. — 2 PHALERA Lil. Fuit fortasse PANHERA.

3578 Veronae in castello S. Petri in monte super porta quadam turris vetustissimae MARCANOVA (BERN.); *ne la ghiesia di S. Petro in Castello* GAMM. LIL.; *a S. Pier di Castello fuori della chiesa in un canton* PANV. 226; similiterque posteriores. Sepulta fortasse ibidem a. 1854 una cum monumentis de quibus egimus ad n. 3427. — Ad S. Zenonis maioris CAROTUS H errore.

ornamenta
C · CORNELIO · Ↄ · L
MONTANO

Habent Marcanova Bern. n. 654 (inde Mut. f. 132′ in suppl. n. 6 post syll. Antiqui, item Ferrarinus Par. f. 31 et Reg. n. 190; a Traiectino libro abest at a Feliciano); Redianus f. 70′ n. 118; Gammarus f. 128; Lilius f. 47′ (inde Mur. 1662, 18 ex schedis Brembati Bergom.); Sanutus f. 69′; Ferrarinus Reg. n. 196; Bononius cod. Tarvis. a. 1517; Sarayna Lat. f. 46′, Ital. f. 78 (inde Grut. 970, 10); Panvinius p. 228. 234; Carotus f. D′. H; Palermus p. 74 (cf. corrig.); Venturi ms.; Orti *sopra alc. passi di Paolo Diac.* (1827) p. 7 et *due antichissimi tempj* (1840) p. 65 tab. 10 n. 2; Andr. Monga Vignolave in ms. (cf. n. 3427).

1 L · CORNELIO Marcan., C · CORNEL Panv., . . CORNELIO Vent. — C · L Carot. *D* Sar. (Ital.) Panv. 234, om. Vent. — 2 MONIAIANO Vent.

3580 Veronae in contrata S. Cosmae.

CORNELIVS
PRISCVS
SIBI · ET · DIGNAE
FILIAE · SVAE

Servavit Antiquus. Habent Felicianus n. 67; Marcanova f. 121′ n. 62; Ferrarinus f. 15; Mur. 1155, 10 e schedis Pseudo-Pacediani et Parnesiis.

Vv. divisio est Marcanovana.

3581 Veronae in museo.

CN · CORNELIVS
CN VICTAM//I L · SEMNVS
CORNELIA · CN · L · TVSCA
SEMNI FILIA
T ORBIVS TI · TVSCVS · NT
ELEOTINI MATRI
T VALERIO /////ORI/
VALERIAE ///A//LIAE
IN /R P X //////
H M H N E

Contuli ut potui; nam aegre legitur. Ed. Maffei M. V. 153, 9.

3579 Quinti ANTIQUI. — *Alla fontana di S. Maria in Stelle* GAMM. Ad S. Mariam Stellarum in hortis comitum Iustorum VELSER. Deinde Veronae in museo Moscardiano, unde a. 1817 illata est in philharmonicum.

L · CORNELIVS
L F · PAVPER
V · F · SIBI · ET
ATTIAE · SECVNDAE
VXSORI ET
MARSIMAE FILIAE
IN · FR · P · XXV · IN · AG · P · XVI

Contuli. Habent Felicianus n. 151; Marcanova Mut. f. 129 agri n. 62; Ferrarinus f. 29; Redianus f. 71′ n. 139; Gammarus f. 117; Lilius f. 37; Iucundus f. 193 n. 71; Pacedianus l. XV; Sarayna Lat. f. 50, Ital. f. 74 (inde Panvinius p. 231; Carotus f. H; Smetius 171, 15 ex Sarayna; Grut. 776, 7 ex Sarayna et Panvinianis); Manutius orth. 88, 11 (inde Ligorius ms. Taur. 18); Velseriana f. 15′; Oct. Alecchi c. a. 1700 (cod. Ver. bibl. cap. n. 306); Giuliari ms.; Osann p. 549.

Cum lapidem 'abscissum' dicant Felic. et Marcan. exemplaque antiqua habeant 6 fin. F · II ·, scilicet propter fracturam, v. 7, quem subiungunt auctores iidem itemque Giuliarius, lectus sit necesse est ab iis in lapide diverso, licet fortasse recte ad maius fragmentum adiuncto. — 7 P · P · Lil., FR (om. P ·) Sar. — AGR Marcan. — P · XX Giul.

3582 Veronae in via e regione S. Iohannis in foro BIANCH. Deinde in museo philharmonico n. 416.

L · CORNELIVS
L · F · SVLA · SIBI
ET · AMANDE
ET · MARCO
COMINIO · VI
NDICI · V · F · S

Contuli. Bianchini cod. bibl. Veron. capit. n. 350 f. 262; Maffei M. V. 153, 8; item est in vol. I n. 1432 et in tabula Ritscheliana n. LX B.

3583 Veronae in hortis Giusti.

CORNELIA ·
P · F

Descripsi.

3584 Veronae in domo Hortorum ut vid.

CORNELIAE

Lisca et Cozza p. 242.

3585 Veronae in aede divi Proculi.

V | F
C · CORNELIA · P · F
FILIAE · SIBI · ET
L · VALerio L · F
RVRrO FILIO
ANN VII
L · VALErio f ESTO
L · VALErio . . IRO
H · M · A · N · S
DEDIVNGI

Sarayna servavit incorruptam apud Pacedianum ms. (unde pessime edidit Mur. 1155, 4) et Lat. f. 47 (inde Panvinius p. 235; Grut. 867, 7 ex Sarayna), suppletam Ital. f. 82 (similiter Panvinius in add. ms. ad Saraynam f. 49′, ed. p. 232; Grut. 868, 2 ex ms. cod. Panvinii).

Vv. recte dividunt hiatusque indicant Pacedianus et Panv. 235. — Variam lectionem plenam dabo tantummodo Pacediani et Saraynae (Lat.). — 4 L · F Pac., LI · F Sar. (Lat.). — 5 RVRGILLO Sar. (Ital.), RVRRO · FILIO Mur. — 6 VII om. Sar. (Lat.). — 7 L · VALI Sar. (Lat.). — 8 in. L om. Pac. — 9 H · N · S Sar. (Lat.). — 10 DER | IVNGI Pac., DEI IVNO Sar. (Lat.), DED · IVNO Sar. (Ital.), DED . . . . NVNC Panvin.

3586 Veronae ex S. Clementis illata in museum Moscardianum DION. Inde venit in museum a. 1817 GIULIARI, VENTURI. Non repperi.

D M
CORNELAE
P · F · IVLIAE

Dionisi ms. f. 9. 17 et *apolog. rifless.* (1755) p. 56; Giuliari ms.; Venturi ms.; Orti ms.

3587 in villa Pojani FELICIANUS ET RELIQUI ANTIQUI, etiam SARAYNA. Veronae in hortis Giusti LISCA, ORTI, EGO.

puellae protome in corona
CORNELIA · M · F
MARCELLA
ANN · IIII

Contuli. Habent Felicianus n. 146; Marcanova Mut. f. 128′ agri n. 57; Redianus f. 64′ n. 33; Ferrarinus f. 26; Gammarus f. 129; Lilius f. 33′; Mur. 1662, 5 ex Pseudo-Pacediano; Sarayna f. 52; Panvinius in add. ms. ad Sar. f. 75′, ed. p. 234; Lisca et Cozza in tabula Panviniana B*b*; Orti *giard. Giusti* p. 51 tab. 9 n. 14.

3588 Tregnagi.

V · F
CORNELIA
M · F · MAXSVMA
SIBI · ET
. . . RIO · APRILI
FILIO

Maffei *Ditt. Quir.* (1754) p. 30 (inde per Zacchariam Donat. 360, 11).

3589 Veronae ad S. Firmum et Rusticum SARAYNA cum suis. In hortis Giusti ORTI, EGO.

CORNELAE
ESSTITVTAS
P · POMPONIVS
HERMES
CONIVG · DVLCIS
ET · CORNELIAE
FENGVSAE · SOCR
SANCTISSIMAE
ET-SIBI

Contuli. Habent Sarayna apud Pacedianum Cholerumque f. 113, item Lat. f. 47, Ital. f. 80' (inde Panvinius p. 235; Carotus f. C; Grut. 776, 9 ex Sarayna et Panvinianis); Palermus in add. ms. ad Saraynam; Orti *giard. Giusti* p. 51 et *ant. mon. alle Stelle* p. 22.

3590 Veronae 'quod incuria perdiderat, diligentia antiquitati restituit M CCCC LXXXXVI' adscriptum est in ipso saxo prostante ad ecclesiam S. Mariae in Organis extrinsecus. Inde 'apud ecclesiam S. Mariae in Organis inventum 1496' SANUTUS similiterque RELIQUI.

V DIS MANIB F
CVRTIAE · C · F
PROCILLAE
PATRONAE · OPTIMAE
P·ALFIO·ALENNIO·MAXIMO
CVRTIO · VALERIANO
FILIO·PROCILLAE
CVRTIA·CALLIPOLIS·LIB
ET·SIBI·ET·LIB·SVIS
VTRIVSQ·SEXVS

Descripsi. Habent Sanutus f. 67; Bononius cod. Tarvis. a. 1517; Sarayna apud Pacedianum ms. et Cholerum f. 113 et Lat. f. 49 (inde Panvinius in add. ms. ad Saraynam Ital. f. 49' et in ed. p. 231; Grut. 937, 16 ex Sarayna et Panvinianis); Manutius cod. 5235 f. 3; cod. Lugd. XXIV Pap. 14; Dionisi ms. f. 2; Persico *descr. di Verona* 2, 63. 108.

6. 7 verba VALERIANO · FILIO om. Sar. Panv. Grut.

3591 litteris palmaribus, Montorii in castello occidentem versus.

ET · CVSONIAE

Orti *mem. sul castello di Montorio* (1824) p. VI.

3592 Veronae *nela contrada de S. Thome in piede di torre di la caza di quelli da Cazalauoni* GAMM. similiterque ANTIQUI RELIQUI, item SARAYNA; in domo Bolderi CAROTUS; in aedibus Sanbonifatii comitis CANOBIO.

L · DECIVS
BLASTVS
SEMPRONAI
LEONTIDI
SOKORI
BENEMERENTI
·H·

Servavit Antiquus. Habent Felicianus n. 56; Marcanova Mut. f. 121 n. 50; Ferrarinus f. 14; Redianus f. 68 n. 84; Gammarus f. Trev. 18; Lilius f. 36; Iocundus f. 65 n. 20; Apianus 332, 5; Sarayna apud Pacedianum ms. et Lat. f. 48', Ital. f. 83 (inde Panvinius p. 234; Carotus f. F'; Grut. 847, 10 ex Sarayna et Carottae schedis). Ex lapide fortasse Canobius apud Zagatam *cron. di Verona* 2, 2, 318.

3 sic Car., SEMPEONAI Pac. Sar., SEMPRONAE Red., SEMPRONIAE Ant. reliqui et Canob. — 5 MERENITI Sar. (Ital.).

3593 Veronae in S. Mariae in organis in pavimento ecclesiae ANTIQUUS, item SARAYNA.

V · P
C·DIDIVS·PEHONIMVS
ATHISIAE · PRIMVLAE
CONIVGI
KARISSIMAE
VIXIT · A · XXXRV
CVM·VIRO·A·XXVIII
ET·SISI

Servavit Antiquus. Habent Felicianus n. 64; Marcanova Mut. f. 121' n. 60; Ferrarinus f. 15; Iucundus f. 192 n. 54; Sarayna Lat. f. 46', Ital. f. 83 (inde Panvinius p. 231; Carotus f. P; Grut. 778, 4 ex Sarayna et Panvinii schedis).

Vv. divisi ad Sar. (Ital. Car.). — 2 PHRONIMVS Sar. (Ital. Car.; PHRONIMVS Lat., PHRONYMVS Panv.). — 3 ATHISIAE Iuc. Sar., ATISIAE reliqui. — PRIMVS AC Sar., PRIMAE Car. Panv. — 4 CONIV Felic. Iuc., CONIVG Marcan. — 6 VIX·AN· Iuc., VIX·ANN· Sar. — 7 AN Iuc., om. Sar. — 8 om. Iuc. Sar.

3594 Veronae in xenodochio divae Agnetis SAR.; *nel cantone dell' hospitale della misericordia* MAN. Hodie in pago S. Petri Incariani in villa Mongae. — Rep. Veronae '*nell ultimo recinto dell' anfiteatro*' RAZZETTIUS ex ore Mongae patris, fortasse errore.

ÆLIO · DILECTO
filio ⋯ R · MATER · FECIT

Contuli. Habent Sarayna apud Pacedianum ms. (inde Mur. 1126, 1) et Lat. f. 46, Ital. f. 80; Panvinius p. 235; Grut. 664, 9 ex Sarayna et Panvinianis; item Manutius cod. 5235 f. 3 et Razzetti f. 7.

1 ELIO Man., ÆLIO Pac. Sar., L·AELIO Panv.

3595 Veronae in ecclesia S. Silvestri ANTIQUI, item SARAYNA; *soto l'altare* addit CAROTUS apud Saraynam (Ital.). — Romae prope domum de Maximis APIANUS errore.

V · F
CN · DOMITIVS
EVPHROSYNVS
SIBI · ET · FLAVIAE
MAXIMAE
VXORI · OPTIM

Servavit Antiquus. Habent Felicianus n. 41; Marcanova Mut. f. 119 n. 35; Ferrarinus f. 12; Iucundus f. 67 n. 46; Apianus 304, 3; Sarayna apud Pacedianum ms. et Lat. f. 49, Ital. f. 80 (inde Panvinius p. 231; Grut. 778, 9 ex Sarayna et Sculteti schedis).

In vv. div. consentiunt Paced. Sar. — 2 GN Fel. (Veron. solus) Sar. — 3 EVPHROSYMVS Iuc., EVPHROSINVS Paced. Sar. — 6 OPTIMAE Sar. (Ital.).

3596 in valle Marcelise *alla Madonnina.*

M · DOMITIVS
C·F·
MONTANVS·
HIC·S·

Razzetti f. 14.

3597 lapis magnus. Veronae in museo philharmonico n. 298.

L · DOMITIVS
C·F·POB
QVERKA·

Contuli. Ed. Maffei M. V. 154, 4; Orti *gente Sertor.* p. 63.

3598 cippus magnus. Veronae in museo philharmonico.

DOMITIVS
P·F
RVFVS

Contuli. Maffei M. V. 166.

3599 Pontini (apud Nichesolam) VELSER. Veronae in museo philharmonico LISCA et REL. Ibidem adhuc sub n. 230

DOMITIVS
P · SATVRNINVS
SIBI · ET
DOMITIO
PATRI

Contuli. Habent Velseriana f. 13'; Lisca et Cozza p. 237; Maffei M. V. 154, 6; Orti *gente Sertor.* p. 63.

1. 2. 4 in. C adiecit Maffeius, 2 in. L Lisca, contra Velseriana lapidemque.

3600 Veronae in museo Muselli ORTI (1833). Nunc in hortis Giusti.

V F
C · DOMITIVS
C · F · POS
SSVERVS · SIBI · ET
C · DOMITIO
VERANIO · PATRI *sic*
C L V I S N A S
SEVERAI · MAĪI
D O M I T I A E
C · F · MARCELLAI
SORORI

Contuli. Ed. Orti *gente Sertor.* (1833) p. 63.

3601 Veronae in leonum vico apud Mazzantorum domum.

. . . . D
. . . . IT · DOMIT
. . . . . AI · C · F · MAXIMAI
A. m. A. H · S

Servavit Sarayna f. 47 (inde Panvinius p. 236; Grut. 909, 15 ex Sarayna male).

Versus divisi ad Panvinium. — 3 AII C·F traditur.

3602 Tregnagi ante altare maximum eccl. parochialis.

QVI · VIXIT · ANN
X · M · VII · F · H · H · °
ET · INNOCENTI
SSIMO · EVSTO
CHIVS · ET · VA
L E X I A · P A R
B · M

Manutius cod. 5235 f. 6.

3603 in vico S. Petri Incariani in villa Mongae.

. . . . A
. . VIVS
N O M
. . EXORATAE · VI
SVA

Contuli. Habet Razzetti f. 5.

3604 Veronae in museo philharmonico.

H M H N S
P · F CORNELIVS
VALERIA · P · F · GALLA
CALAMITOSA · SIBI · ET

Contuli. Ed. Maffei M. V. 154, 1.

3605 in villa Devico prope Leniacum [= Vigo di Legnago] in ecclesia S. Martini FERR.; Leniaci in villa Vigo SAN.

H · N · M ·
C · FABIVS · CORNIOLVS
SIBI · ET
CATIAE · SECVNDAE · MATRI · ET
SATTAVAE · SABINAE · VXORI · ET
COGITATO · FILIO

Ferrarinus cod. Trai. f. 25 (inde Mur. 1255, 9 ex schedis Farnesiis) eodemque exemplo Sanutus f. 71 et 71'.

Vv. divisio incerta. — 1 om. San. — 4 SECVND San. — ET om. San. — 5 ET om. Ferr. (Trai.).

3606 Veronae in civitacula in templo S. Trinitatis FELIC. MARCAN. similiterque BEMBUS; in hortis comitis Augustini Iusti MOROSINI 1598 et RELIQUI. Ibidem adhuc.

FABRICIA
L · F · FESTA

Contuli. Habent ex antiquis Felicianus n. 62; Marcanova Mut. f. 121 n. 57; Ferrarinus f. 15; deinde Io. Bembus f. 132; Manutius cod. 5235 f. 8, orth. 316, 2 (inde Ligorius ms. Taur. 18); Morosini itin. a. 1598 p. 52 (inde Grut. 911, 9 ex schedis Mauroceni); Lisca et Cozza p. 240; Orti *giard. Giusti* p. 52.

3607 Veronae in via nova ANTIQUUS; iuxta templum divi Quirici SARAYNA.

SEX
FADIO · Ɔ · L
BATHYLLO
ANNOR
XV

Habet Antiquus, scilicet Felicianus n. 78; Marcanova Mut. f. 122' n. 71; Ferrarinus f. 17'; Redianus f. 67 n. 70; cod. Gud. 253 f. 20'; Gammarus f. 118; Lilius f. 36'; Iucundus f. 63 n. 5; Mur. 1672, 4 ex schedis Farnesiis. Habent item, ex lapide ut videtur, Sarayna apud Pacedianum ms. et Lat. f. 49 (inde Panvinius p. 228. 234; Grut. 911, 11 per Scultetum ex Panvinianis); Palermus in add. ms. ad Saraynam.

1 om. Red. — 2 FADI Sar. — Ɛ L Marcan. Felic. (Marcian.) Red. Gamm., Ɛ·L Pac., ƧL Panv. 234, EL Felic. (Veron.) Gud. Lil. Sar. Panv. 228, II Iuc., C·L em. Palermus, ex coniectura opinor. — 3 BATHYLLO Palermus et reliqui, BATHVLLO Sar. Panv. 234, BATHILLO Iuc. — 4 ANNORVM Iuc.

3608 Veronae in contrata S. Michaelis FELIC.; in viridario comitis Galeotti Nogarolae SARAYNA; in aedibus Maiorum PANVIN.; *nel portico de' Rodolfi avanti il corso* MANUT.; in angulo aedium Caesaris Rodulphi VELSER.; in hortis Sacromosiorum ad S. Andream LISCA. Deinde in museo philharmonico n. 290.

· *homo stateram*
carrus? *tenens fructibus* (?) *plenam*

puer alatus stans facem tenens inversam

C · FICARIVS

H · M · H

Contuli. Habent Antiquus (Felicianus n. 88; Marcanova Mut. f. 123 n. 78; Ferrarinus f. 19; Mur. 1700, 3 ex schedis Capponiis); Bononius cod. Tarvis. a. 1517; Sarayna f. 48'; Symeoni obs. p. 90, epit. p. 97 (inde Thevet cosmogr. univ. 2, 768); Manutius cod. 5235 f. 4; Grut. 911, 17 ex Sarayna Carotta (cuius ab ed. libro abest) Simeonio; Panvinius p. 227; Velseriana f. 20; Lisca et Cozza in tabula D *d*; Maffei M. V. 139, 1 qui in aere incidit.

H·M·H·N·S Antiquus et Maff., omnino ex supplemento, cum spatium non sufficiat nisi tribus litteris H M H; apparet versus continuatos fuisse in altero lapide iuxta posito.

De anaglypho cf. Iahn *Berichte der süchs. Gesellschaft* 1861, 368, qui propter nomen defuncti ibi credit proponi negotiantem ficarium; quamquam neque ficus agnovi equidem in lapide nec crediderim fuisse negotiantes eiusmodi qui non venderent nisi ficus.

3609 extra Valeggium in angulo ecclesiae S. Rochi.

a. *fidius* *iu*SIVS
A · *f*IDIVS · VERVS
A · *f*IDIO · POTENTI
PATRI
*i*VCENIAE · MACRINI · FIL
VRSAE
MATRI · ET · SIBI

Repperi in folio soluto inserto codici Museliano bibliothecae municipalis Veronensis hist. n. LXXV; item apud Persicum 2, 239. 281.

1 . . . . SIVS cod. Musell., om. Pers. — 2. 3 AEIDIVS et AEIDIO cod. Musell. Pers. 239, AEDIVS et AEDIO Pers. 281. — 5 EVCENIAE traditur. — F pro FIL Pers. 239.

3610 Veronae in puteali ad leones ANTIQUUS, item POSTERIORES. Hodie non extat.

FIRMIVS · L·
FAVSTVS
ILLIA·Q·L·SPECV

Habet Antiquus, scilicet Redianus f. 65 n. 40; liber Turrii f. 17'; Gammarus f. 86'; Lilius f. 43'; Sanutus f. 69; Sarayna apud Pacedianum ms. et Lat. f. 46' (inde Panvinius p. 235; Grut. 871, 3 ex Sarayna et Panvinianis). Denuo ex lapide Bianchinius cod. bibl. capit. n. 359 in schedula solitaria; schedae saec. XVIII servatae inter Venturiana; Dionisi ms. f. 3, quem apparet descripsisse adhibito exemplo Saraynae.

In vv. dividendis consentiunt Gamm. Paced. Bianch. Vent. — 1 IRMIVS·L Turrianus liber solus ex antiquis et Venturiana, ubi monetur adesse F litteram, sed dimidiatam; IRMIVS Ant. (praeter Turr.) Pac. Sar., FIRMIVS Panv. ex coniectura et Bianch., FIRMIVS Dion. — 2 sic Ant. Pac. Vent., FAVSTVS·L Bianch., FAVST·V·F Sarayna, FAVSTVS·V·F Dion. — 3 LLIA Ant. Pac., HFA Vent., L·L·F·A Sar. Dion., NIA Bianch. — Q.I SPEC Bianch.

3611 Veronae ad S. Andreae.

DIs
MANIBVS
FIRMIA · ASTE

Manutius cod. 5235 f. 7.

3612 Veronae ad S. Anastasiam in domo Pithatorum.

V · F
FIRMIA · L · F · SERENA
SIBI · ET
M · CASSIO · M · F · FIRMO

Sarayna servavit apud Pacedianum ms. et Lat. f. 49, Ital. f. 78' (inde Panvinius p. 232; Grut. 871, 5 e Torello et Panvinianis).

3613 Gazzi in ecclesia.

IRGINA
I · I · FIR
HOC · SEPV
IN · FR · F · XX
IN · AG · P · XV

Bertoldi descripsit.

3614 Veronae in museo.

M · FLAVIVS · SP · F
RVFVS·FLAVIA·C·F·MAXV
MA · VIVA · SIBI · ET · FILIO
SVO·FECET *sic*

Descripsi. Habet Orti ms.

3615 basis magna Veronae apud Smaniam.

D M
FL · SABINAE
VXORI·ET
SABINO · FIL
T · IVLIVS
MÉLVS

Descripsi.

3616 Veronae *sotto le stantie de li canonici apresso al aqua dil fiume dil Adese* ANT.

C · PONTIO · L · F
PATERNO
C · FACONIO
C·F

Servavit Antiquus; scilicet habent Redianus f. 65 n. 43 (inde Gud. 329, 5); Gammarus f. 67; Lilius f. 43' (inde Reines. 17, 97 ex Langermannianis; Mur. 1730, 4 ex Brembatianis); Sanutus f. 68'.

Vv. divisio est Gammariana. — 1 PONTTIO Gamm. Red., PONTIO Lil.

3617 Veronae in domo Ioh. Pauli Prati VELS. in hortis Giusti LISCA et RELIQUI. Ibidem adhuc.

D · M
FVRIAE · Q · F *sic*
CRISPINAE
VIXIT · AN · V
MENS · VI · DEB
XXVIII · FVRII
APHRODISIVS
ET · TRYPHOSA
NEPTI
DVLCISSIMAE

Contuli. Habent Velseriana f. 19'; Lisca et Cozza p. 240; Maffei M. V. 190, 4; Orti *giard. Giusti* p. 52.

3618 cippus ornatus, in vico S. Colombano (quae pars est pagi Illasi) ad portam presbyterii GIULIARI; inde delatus Illasium in hortos Pompei.

G A B V R
·L·F·PO

Descripsi. Habent Barth. Giuliari ms.; Persico *descr. di Verona* 2, 295.

3619 Veronae in aedibus Alexandri Sarratici medici FONTEIUS; in domo Fed. Ceruti VELSER.; in academia philharmonica LISCA, ubi nunc est n. 356.

Q · GAESIVS · SECVNDVS
Q·GAESIO·LVCANO·LOCI·ET·FAMILIARIBVS *sic*

Contuli. Habent Panvinius cod. Vat. 6036 f. 83' in schedola solitaria a manu ignota; Manutius cod. 5235 f. 10, cui dedit pater a Verona redux, et denuo f. 38; Fonteius de gente Caesia p. 95 (inde Grut. 863, 11); Velseriana f. 18; Lisca et Cozza p. 237, qui dant bipertitam; Maffei M. V. 151, 3.

1 potest fuisse GAESIVS et sic est omnino v. 2 habetque sic utroque loco Manutius. — 2 ET·FAMILIAE·EIVS Maffeius male.

3620 rep. 1777 Mart. 4 Colognolae *nelli campi del Sig. Giuliano Morelli alla campagnola chiamata Pallarino* PEVERELLI. Nunc apud Smaniam.

V F
GALERIA
TERTIA·
SIBI · ET
L·VOLVSIO·P·F
VIRO
L · VOLVSIO
HELLVRICO · F

Descripsi. Habet Peverelli ms. in fine (inde Orti *gente Sertor.* p. 60).

3621 Veronae in aedibus Mongarum.

F
GALLIVS · I · F
TRONIO

Bertoldius descripsit.

3622 Colognolae in ecclesia S. Mariae *de la cha di Lora* prope altare FELIC. similiterque ANTIQUI RELIQUI. Adhuc ibidem in aede plebis nomine nuncupata PAL.; *a sin. dell' altar maggiore, posta per scalino del presbiterio* VENTURI similiterque BERT.

V · F
SEX · GAVIVS · SEX
F · AN · LXXXX · TER
TIA · VXOR · AN · XXX
Q · FRATER · AN · XL
OPTATVS · F · AN · XX
Q · FILIVS · AN · XX

Habet Antiquus, scilicet Felicianus n. 137; Marcanova Mut. f. 127' n. 47; Ferrarinus f. 26; Redianus f. 69 n. 97; Gammarus f. Trev. 3; Lilius f. 45; Iucundus f. 195 n. 84; Sanutus f. 73; Sarayna Lat. f. 51, Ital. f. 73 (inde Panvinius p. 231; Grut. 787, 4 e Sarayna et Panvinianis). Denuo de lapide Manutius cod. 5235 f. 5; Palermus in add. ms. ad Saraynam; Peverelli ms. f. 23 duobus exemplis; Venturianae schedae saec. XVIII; Persico *descr.* 2, 339; Orti *gente Sertor.* p. 60. Bertoldi descripsit fractam.

In vv. div. consentiunt Gamm. Sar. (Ital.) Peverelli Orti Bert. — 2 SEX·CAVIVS Man. Pever. I, SEV C·AVIVS Vent. — SEXTI Pal. — 3 ANN Pers. Orti. — 4 TI . . . VXOR Pever. I Orti, TI · VXOR Vent. — 5 XLI Man., XXXX Pal. — 6 OPTAVS Vent. — P pro F Pev. I. — 7 FIL· Iuc., F Man. — Bertoldi sic: . . IVS · SEX | . . XX TER | . . AN · XXX | . . AN · XL | . . S·P·AN·XX | . . DI XX.

3623 Illasi in vico rep. et illata hortis Antonii Pompei a. 1819 GIULIARI.

T GAVIVS C · F
GALLIO · SIBI · ET
PETRONIAI·GRATAI
VXORI

Contuli. Habent Barth. Giuliari ms.; Persico *descr. di Verona* 2, 295; Venturi ms.

3624 Veronae in domo Hortorum LISCA; nunc in museo philharmonico n. 306.

P · GAVIVS · P · L
HILARIO
VIVOS · SIBI · FECIT
H · M · H · N · S

Contuli. Ed. Lisca et Cozza p. 242; Maffei M. V. 154, 11.

3625 Veronae in *faccia della casa di M. Pietro da Monte in Cittadella* DESCRIPTOS PANVINII, GRVT., VELS. Nunc in museo philharmonico n. 363.

M · GAVIVS
M · L · COL
HILARVS · V · F
GAVIA · L · L
ELEVTHERIS
L · GAVIVS · P
QVARTA · F
GAVIA · M · F
MARCELLA

Contuli. Habent is qui descripsit Panvinii ant. Ver. f. 444; Grut. 977, 3 a Sculteto qui vidit; Velseriana f. 21'; Maffei M. V. 154, 10.

3626 Veronae in S. Hilarii FERR. (TRAI.). — (Serminci) in S. Salvatoris FERR. (REG.), Manerbii in S. Salvatoris MUR.

L · GAVIO · ONE
SIMO
TROCCEIA · SE
VERA
S · · M

Servavit Ferrarinus cod. Trai. f. 27' (inde Malvasia p. 563; Mur. 1466, 5 a schedis Valeriis et Farnesiis).

Vv. divisio est Farrariniana.

3627 arca ingens. Veronae in claustro S. Proculi in sepulcro vetustissimo ANTIQVI fere. Nunc ad ecclesiam S. Zenonis maioris. — Romae ALC. CHOL. PACED. errore.

C · GAVI · C · F · QVINTAN
ANN · XIIII · M · X · C · GAVIVS
MENODORVS · FILO · PIISSIMO
D PATER · INFELIX M
AEQVIVS · ENIM · FVERAT · VOS · HOC
MIHI · FECISSE
ET · SIBI

Descripsi. Habent Scalamontius cod. Tarvis. f. 94 n. 16; Felicianus n. 3; Marcanova Mut. f. 117 n. 9; Redianus f. 64 n. 24; Ferrarinus f. 6; Gammarus f. 123; Lilius f. 33 (inde opinor Fabrett. 584, 182); Sanutus f. 69; Alciatus cod. Fesc f. 73; Choler. f. 103'; Pacedianus ms. Ambros.; Sarayna Lat. f. 46, Ital. f. 77' cum Panvinio p. 230 et Caroto f. B' (ex Sarayna et Caroto Grut. 685, 4); Persico *descr. di Verona* 1, 111. 255; Orti *antica basilica di S. Zenone* (1839) p. 36 tab. 11 n. 1.

Veram versuum divisionem servavit unus Gammarus manu secunda. — 1 QVI · VIX (vel VIXIT) ANN pro QVINTAN Sarayna cum suis.

3628 Veronae in hortulo abbatiae S. Zenonis maioris FELIC. similiterque ANTIQVI RELIQVI; in curia divi Zenonis SAR. Nunc fracta in museo philharmonico n. 321.

V | *F*
M · GA|*VIVS*
SEVERVS *SIBI · ET*
CORNEL|*IAE · EPIMELIAE*
CONIVGI · *OPTIMAE*
BENE M|*ERENTI · ET*
M · GAVIO · *SERENO · ET*
CORNELI|*AE · RESTITVTAE*
LIBERTIS

Contuli quod superest. Integram habent Scalamontius cod. Tarv. f. 94' n. 17; Felicianus n. 2; Marcanova Mut. f. 116' n. 3; Ferrarinus f. 5; Redianus f. 62' n. 1; Gammarus f. 128; Lilius f. 47'; Iucundus f. 65 n. 31; Apianus 329, 1 indeque Manutius orth. 250, 90; Sarayna (Lat. f. 45', Ital. f. 80; Panvinius p. 231; Carotus f. G'); fractam Lisca et Cozza p. 238, ubi legitur bipertita, et Maffeius M. V. 155, 1.

Vv. praeter Liscam et Maffeium recte dividunt Gamm. Lil. soli. — 1 om. Red. — 7 SERENO Ant., SEVERO Sar. — 8 CORNELIA Scalam. — 9 om. Sarayna cum suis praeter Panvinium.

3629 cippus magnus, Veronae in fundamentis ecclesiae SS. Nazarii et Celsi.

GAVIA C ·
SASSIVS

haec pars in terra latet

Descripsi.

3630 Veronae in contrata S. Pauli ANTIQVI; apud pontem navium SARAYNA. — Laureaci sive Ennsii in Norico LAZIVS fraude.

V F
GAVIA · Q · L · PRIMA
SIBI · ET · POLYCLITO
SIVE · SERVO · SIVE · LIBERTO
MEO · ET · L · CALPVRNIO
VEGETO

Antiqui exemplum habent Felicianus n. 48, Marcanova Mut. f. 120 n. 43, Redianus f. 62' n. 2, Ferrarinus f. 12', Gammarus f. 128, Lilius f. 47', Iucundus f. 66 n. 36, Apianus p. 334, 1 (inde Smetius 171, 9 ex Apiano; Serlio *reg. gen. d'architettura* l. 3 p. 130 ed. a. 1559; Lazius cod. Vind. 7894 f. 9 et R. r. p. 1291; ex Lazio Grut. 357, 4). Denuo de lapide Iulius Bononius cod. Tarvis. a. 1517; item ut videtur Sarayna Lat. f. 46', Ital. f. 80' (inde Panvinius p. 232 et Smetius 137, 19 a Pighio; Grut. 977, 5; ex Grut. Orelli 2979); denique emendavit Saraynae exemplum Palermus ms.

In vv. div. consentiunt Gamm. Lil. ex Antiqui exemplis, Bononius, ex Saraynianis Italicum. — 1. 2 sic reliqui, etiam Panvinius et Palermus, V · F (V · F om. Ital.) GAVIA · V · Q · L · F · PRIMA Sarayna. — 3 POLYCLITO Iuc., POLICLYTO Marcan., POLICLITO reliqui. — 4 LIBERIO Red. — 5 CALPHVRNIO Iuc. — Apianus male conflavit cum n. 3400, quae praecedit apud Iucundum; peius Lazius sic, compilans scilicet Apianum: M · ANTON · IANVARIVS (haec sunt ex Neapolitana I. R. N. n. 2578) T · FLAVIVS · F · F · NORICVS IIII VIR · I · D · V · F (haec est n. 3400) BAVIA · Q · L · PRIMA SIBI ET · SRICENIO · SIVE · SERVO · SIVE · LIBERTO · MEO · ET · BLANO, quod monstrum adscripsi, ne aliquando fallat.

3631 cippus. Veronae in contrata S. Andreae in domo de Trivellis ANTIQVVS, item SARAYNA. Deinde in museo Moscardiano, quocum a. 1817 venit in philharmonicum.

GAVIA
VALERIA
VAL · GAVIAN
FILIO · ET · SIBI

Contuli. Habent Antiquus (Felicianus n. 66; Marcanova f. 121' n. 61; Ferrarinus f. 15); Sarayna apud Pacedianum ms. et Lat. f. 49'; Panvinius in add. ms. ad Saraynam Ital. f. 49', ed. p. 235 (inde Grut. 685, 6 ex Sarayna et Panvinianis); Dicuisi ms. f. 11.

3632 in agro Veronensi in campestri loco ab accessu hominum remoto ANTIQUUS, apud quem praecedit Azanensis n. 3399.

In quodam circulo cum Cupidine habente viperam in manibus FELIC.; *circulo inscriptum in facie arae, in cuius latere dextro Cupido est arcum remissum dextera tenens, dat* MARCANOVA.

CINERES
ET · OSSA
C · LAVCILIAE
PHILOCAPTAE
T·S·P·I

Servavit Antiquus. Habent Felicianus n. 165; Marcanova Mut. f. 130 agri n. 76; Ferrarinus f. 31; Mur. 1699, 8 ex schedis Capponiis. Ex hac originem duxit urbana falsa ex Mazochio relata apud Gruterum spur. 17, 8; hanc ipsam non est cur falsam credamus, quamquam nomina corrupta sunt.

Versuum divisio est Marcanovana.

3633 Veronae rep. a. 1825 in vico S. Euphemiae, nunc in museo Maffeiano.

F
GRATA
CASSIO
BO · SVO · ET
.IMO · FIL · ET
ATO LIB ET
phaEDIMO LIB
oMNIBVS
prIMIGENIO

Descripsi. Habent Venturi ms. et *stor.* (1825) 1, 197; Orti *sulla gente Cassia* (1825) p. 11.
9 hodie latet.

3634 Veronae in ecclesia S. Zenonis sub quodam altari ANTIQUUS, item SARAYNA; sub altari S. Iohannis CAROTUS apud Sar. Ital. Deinde in museo philharmonico n. 137. — Romae APIANUS.

DIS · MANIB
C H C
LOCVS · ADEIGNATVS
MONIMENTO·IN·QVO·EST
AEDICLA·PRIAPI

IN·FR·P·LXR·IN·AG·P·LRR

Contuli. Habent Felicianus n. 9; Marcanova f. 116 n. 2; Ferrarinus f. 6'; Redianus f. 66 n. 56; Chigianus I. VI. 203 f. 40; Iucundus f. 67 n. 48; Apianus 304, 5; Sarayna apud Pacedianum et Lat. f. 47', Ital. f. 62 (inde Smetius 171, 13 ex Sarayna; Grut. 95, 2 ex Sarayna et schedis Sculteti qui legit; Palermus p. 50); Maffei M. V. 87, 4 (inde Donat. 57, 3; Orelli 1624); Dionisi ms. f. 9.

Cum n. 3378 confudit Apianus.

3635 Veronae in museo philharmonico n. 474.

V Þ
M · T · C
HEI AGE
QuISQVE · VOLES
MORITVRVS
INEMPT/R AMICE
AC/IPI · PERPEtVA
E.TM////
LOCVM
DeSVLCANDA PRIVS
MIHI·DANTI
CERSA · PRATA
NE·POST·PAeNTEAT
NON TE TVLISS.. ///M
IN PR P · LXR
IN AGR · P · XLV

Contuli. Ed. Maffei M. V. 177, 8 et falsam iudicavit (cf. ars crit. lap. p. 193); at tam genuina est quam obscura.

3636 Veronae extra aedem S. Vitalis SARAYNA. In hortis Giusti GUD. et reliqui. Ibidem adhuc.

HELPIDI · L
IPHIDI · L
P · SERVILIO
P·L·PLACIDO

Contuli. Habent Sarayna apud Pacedianum et Lat. f. 48, Ital. f. 83 (inde Panvinius p. 234; Carotus f. G; ex Sarayna et Panvinii schedis Grut. 977, 11); Palermus in add. ms. ad Saraynam; Gud. in add. ad Grut. ed. 2; Orti *giard. Giusti* p. 53.

3637 Veronae ex vetustis moenibus civitatis extracta a. 1601 in domo Francisci Tucci PALERMUS iisdemque fere verbis GRUT. Apud Franciscum Indiam medicum VELSER. Deinde in museo philharmonico n. 234.

C · HERENNIVE
C·FILIVS VRTIKA
HERENNIAI · C · F
PRIMAI·Paoni

Contuli. Habent Palermus ad Saraynam f. 49 eodemque exemplo Grut. 1132, 10 a Ceruto; Velseriana f. 17'; Maffei M. V. 155, 3; Orti *epigrafe dedic. alla Tutela* (1826) p. 24.

3638 Veronae in domo Baldesaris de Avantio de insulo (?) inf. ANTIQUI; apud pontem navium in domo Balthassaris Avantii SARAYNA. — Romae prope domum de Maximis iuxta campum Florae APIANUS errore.

HIRMIVS
OCTAVIVS
CARATTIA
ET FESTA
COROLLINA
C · VALERIO
SVRO
ET · SIBI
PARTEM
P·XXR

Servavit Antiquus. Habent Felicianus n. 32; Marcanova Mut. f. 118' n. 26; Ferrarinus f. 11; Iucundus f. 67 n. 47; Apianus 304, 4; Sarayna Lat. f. 46', Ital. f. 62 (cod. bibl. capit. Veron., nam cod. bibl. munic. omittit); Panvinius p. 234 (inde Grut. 871, 6 ex Sarayna et Panvinianis).

Versuum divisio est Sarayniana (Ital. Panv. Grut.). — 1 FIRMIVS Panv. ex emendatione; praetulerim L·FIRMIVS, sed plura corrupta sunt. — 3 CARRITIA Iuc. solus (inde CARICIA Apian.). — 5 COROLINA Marcan. Iuc. — 9 PATREM Felic. (sed emendatur PARTEM in libro utroque).

3639 basis magna. Soave apud Tomasellium PERSICO. Deinde Veronae apud Smaniam.

L · HOSTILIVS · C · F
SIEI · ET
VICARIO
T·F·I

Descripsi. Habent Venturi ms.; Persico 2, 278.

3640 litteris maximis et optimis. Veronae rep. a. 1673 non longe ab amphitheatro FERRETUS. Extat ibi in museo philharmonico n. 235.

L · IVLIVS SEx
SEX·F·COR
TR

Contuli. Io. Bapt. Ferretus Vicetinus in schedis Ursati Patavinis; Maffei M. V. 166.

3641 Veronae in museo n. 156.

CO · IVLIO
·ARI
..n

Contuli. Maffeius omisit; ed. Tommaselli p. 143.

Potest fuisse [*Mar*]*co Iulio* [*Philippo Cae*]*sari*, sed magis crediderim aliud quiddam subesse.

3642 Veronae in coemeterio ad S. Vitalem VELS.; deinde in museo Moscardiano; inde ab a. 1817 in philharmonico.

D
C · IVL
ACOTIS
XIT·ANN·X
III·DIES·X C
CONTIDE

Descripsi. Habent Velseriana f. 21'; Moscardo mus. 1656 p. 76 (in ed. 1672 deest); Dionisi ms. f. 10.

3643 arca. Veronae in tumulo marmoreo in maiore ecclesia SCALAM. iisdemque verbis GAMM. LIL. RED. similibusque ANTIQUI RELIQUI. *Sotto l'altar della Madonna in domo* MANUT. In cathedrali modo rep. MAFFEI (1749). *Ebbi la fortuna d'esaminarla nel 1748, quando si levò la mensa e l'altare della Madonna del Popolo* DIONISI. Super inscriptionem Romanam haec leguntur teste eodem Dionisio (ms.): ✝ TEODORI CORPVS VERONÆ PRÆSVLIS ALMI HOC IACET IN TVMVLO CONSCENDIT SPIRITVS ASTRA SIC EST VT CLERVS VIDIT POPVLVSQVE FIDELIS MILLE QVADRINGENTIS NOVEM ET OCTOGINTA SVB ANNIS.

ab una parte:

P · IVLIVS · APOLLONIVS · SIBI
ET · ATTIAE · VALERIAE · CONIVG
OBSEQVENTISSIM · VIVVS · PARAVIT
EIVSQ·DEF·CORP·IN·ARC·CONDIDIT · ET
LOCVM·SE·VIVO·DEDIC

ab altera parte:

P · IVLIVS · APOLLONIVS
SIBI · ET · ATTIAE · VALERIAE
CONIVG · OBSEQVENTISSIMAE

Prior inscriptio ter tantum, ni fallor, de lapide excepta est, a Cyriaco (Scalamontius cod. Tarvis. f. 91' n. 9; Felicianus n. 60; Marcanova Mut. f. 121 n. 55; Ferrarinus f. 14'; Redianus f. 66' n. 61 et inter Mantuana f. 85; Gammarus f. 121; Lilius f. 52; Iucundus f. 64 n. 10; Apianus 328, 4; Sarayna f. 46; Panvinius p. 229; Smetius 171, 16 ex Sar.; Grut. 190, 8 ex Sarayna et Panvinianis), Maffeio M. V. 483, Dionisi ms. f. 1, ed. *dei blandimenti funebri* (1794) p. 124; altera bis tantum, a Manutio cod. 5235 f. 1 et cod. 5251 f. 64, orth. 88, 12 (inde Ligorius ms. Taur. 18) et Maffeio l. c., a quo pendet sine dubio Dionisius in ed. l. c.

I in vv. div. consentiunt Gamm. (solus ex antiquis) Maff. Dion. — 1 IVLIV Sar. — APOLIONIVS Scalam. Iuc., APPOLLONIVS Gamm., APOLONIVS Sar. — 2 CONIVGI Sar. Panv. — 3 OBSEQVENTISS Scalam., OBSEQVENTISSIMAE Sar. Panv. — 4 ET ante EIVSQ addunt Cyriacana exempla. — DEF Dion. et dubitans Maff., DEI Cyriacana exempla, delevit Panvinius. — 4 ARCHA Sar. — 5 SE VIVO Dion., SERVIO (non SEVIO) Cyriacana exempla omnia et ita, sed dubitans, Maffeius. — DEDICAVIT Cyriacana exempla. — II sic vv. div. Man. (ms.) at Maff.

3644 rep. in vico *Colle di Montorio*, nunc Gazzoldi-Novaglie in aedibus Balladoro.

C · IVLIVS
DIDYMVS · LIB
ET · HERES
PATRON · S

Descripsi. Habent Razzetti ms. f. 16 et inde Orti *ant. mon. alle Stelle* (1848) p. 42 tab. 2 n. 6.

3645 Veronae in museo philharmonico LISCA et REL. Est ibi sub n. 282.

C · IVLIO · C · F ·
POB · VALERI
ANO ET OCTA
VIAE · M · F · FESTÆ
PARENTIBVS · B · M
C · IVLII · PATER
NVS · ET · VERVS ·

Contuli. Habent Lisca et Cozza p. 238; Maffei M. V 155, 8; Orti *antich. di Garda* p. 10 et *ant. mon. alle Stelle* p. 70.

Priores dant quasi integra esset.

3646 Veronae *nel sagrado di S. Fermo grande* GAMM. LIL. RED. *a S. Fermo Maggiore* DION.

IVLIAI · M · F
TESTAMENTO

Habent Antiquus (scilicet Gammarus f. 87, Lilius f. 43, Redianus f. 65 n. 47 et inde Gud. 323, 9, Sanutus f. 68') et Dionisi *apolog. rifless.* p. 56.

1 M·F Ant., T·F Dion.

3647 rep. Veronae m. Iul. 1851 *sotto il magazzeno di legna di Giovanni Capelli*, deinde apud Ferruzzium MONGA. Ego apud Ferruzzium non repperi.

I V L I A E
D A C I A E
QVE VIXIT
AN XXIII D XVIII
.....OMILLA
FILIAE

Ex schedis Mongae patris.

3648 rep. Villafontanae in villa Norisii VALLARSI. Deinde Veronae in museo Moscardiano, quocum n. 1817 venit in philharmonicum VENTURI 1817.

D M
IVLIAE · C · F
FORTVNATAE
SATRIAE L FIL
APOLLONIAE
M IVNIVS
ENCOLPVS
ET · SATRIA
CALLISTE

Contuli. Habent Orti *ant. mon. alle Stelle* p. 72 ex add. ms. Vallarsii ad Maffeii M. V.; Venturi ms.; Osann p. 550.

3649 pars cippi magni. Veronae MANUT. apud Iac. Dionysium medicum VELSER. In academia philharmonica LISCA, ubi nunc est n. 326.

IVNIAI · M · F · TERTIAI
SORORI

Contuli. Habent Manutius cod. 5235 f. 10, cui dedit pater Verona reversus; Velseriana f. 17'; Lisca et Cozza p. 238; Maffei M. V. 166.

3650 Arbizzani *nel sottoportico dell' arciprete.*

AE · C · F · IVSTAE · *FIL*

Contuli principium. Auctiorem habet Razzetti f. 13.

3651 Veronae apud Smaniam. Fortasse Aquileiensis.

IVVENTIAE · DONATAE
VXORI OPTIM QVAE VIX
ANN · XXV · MENSIB · TRIB
sic TITIVS · IVLIVS · IVLIANVS

Descripsi.

3652 'r(e)pert(um) sub pavim(ento) hui(us) paroch(iae) 1733 insulae Porcaritiae' [= Isola Porcarizza] ADSCRIPTUM IN IPSO MARMORE. Prope ostium domus com. de Carolis a parte templi divi Nicolai DIONISI (ms.). In museo Moscardiano collocare videtur DION. (ed.). Extat Veronae in museo.

M · LADAVONI
P · F · ET · SEMPRONI
AE · P · F · PRIMAE · VXOR

Descripsi. Habent Dionisi ms. f. 2 et *apolog. rifless.* p. 56; Venturi ms.

3653 arcae pars anterior. Montorii ANTIQVVS. Pontini (apud Nichesolam) VELSER. Veronae in museo LISCA. Ibidem adhuc n. 357. — Male in praetorio castelli quod est in insula lacus Benaci DONIVS; Cividati MARVLLVS et AMBROS.; Romae MAZOCH. MVR.

LAELIAE · CLEMENTNE
VXORI · INCOMPARABILI
Q · FVRIVS · SECVNDVS · MARI
TVS · ET · SIBI · VIVVS · FECIT
genius alatus cum taeda PVNCTA IACES HIC SET VIVIS VIVESQVE SECVN *genius alatus cum taeda*
DO LAELIA · TVO · DEBET · NEC · BENEFACTA *sic*
MORI
TE · TELLVS · SANCTOSQVE · PRECOX · PRO
CONIVGIE MANES VOE · ITE · PLACIDI *sic*
TV LEVIS OSSVA TEGAS · VIXIT · ANN · XXVII

Contuli. Habent Felicianus cod. Tarvis. f. 217 et in syll. Ver. n. 129; Marcanova Mut. f. 127 agri n. 41; Ferrarinus f. 25; Redianus f. 70 n. 117; Gammarus f. 116'; Lilius f. 38. 141'; Iucundus f. 193 n. 70; Marulus n. 107; cod. Ambros. C 61 f. 83; Lollius cod. Mut. p. 65; Sirmondus cod. 1419 n. 426; cod. Traiectinus misc. (56) f 10 in folio sep.; Donius cod. Barb. XXXIV, 73 f. 121 ex ms. ant.; Mur. 1364, 9 ex schedis Farnesiis, Alberti Lollii, Brembati Bergom.; Matthaeus Rufus in comm. 'quod Plinius senior sit Veronensis' (Brixiae 1496); Panthens de thermis Caldarianis f. C 1; Mazochius epigr. urb. f. 177; Sarayna Lat. f. 43', Ital. f. 75; Fabricius antiq. p. 114; Panvinius p. 229 (ex his duobus et Mazochio Grut. 798, 7); Velseriana f. 17; Lisca et Cozza p. 237; Maffei M V. 173, 1. Ab his Barmann anth. 4, 159; Meyer n. 1288.

5 IVNCTA · IACES · PRIMO · ET · VIVVS · VIVISQ pro FVNCTA · IACES · HIC · SET · VIVIS · VIVESQVE Red. Gamm. Lil. Marulus ex interpolatione. — 6 DEBET habent Felic. (Tarvis.) Iuc. (a m. 1) Red. Gamm. Lil. Maff., DEBENT Felic. (Marc. Veron.) Marcan reliqui ex interpolatione. — BENE · DICTA pro BENEFACTA Iuc. Gamm. Lil. — 9 CONIVGIS Felic. (Tarvis. et Veron. m. 2) solus, CONIVGI Marcanova, CONIVGE reliqui ex interpolatione, etiam Maff. — 10 OSSA priores ad unum omnes. — VIXIT · ANN · XXVII om. Red. Lil. Gamm. Marul. Trai. — Nota interstitia in finibus versuum.

3654 Veronae in vico D. Petri in Carnario.

L · LAETORIVS · C · F · P . . . .

Velseriana f. 18.'

3655 in agro Veronensi Guazi in ecclesia MAFF. Nunc in area Scudellari BERT.

V · F ·
L · LANNVS
PRIMI · P · SIBI · ET
C · LANNO · FRA
ET · TERTVLLAE
TORDINAE · VXORI
LANNAE · FIRMAE · F
C · cornELIO
SVCCessO amICO

Maffei M. V. 192, 1. Contulit Bertoldius.

8. 9 C///ELIO | EVCC//SO /M/CO Bert., C · CORNELIO | EVCCESSORI · AMICO Maff.

3656 Veronae.

. . .
-ICINIVS SA
BINIANVS
AMIC · B · M

Pacedianus ms. (inde Mur. 1477, 5).

3657 Veronae in ecclesia S. Proculi in domo presbyteri SCAL. et RELIQVI ANTIQVI, item in aede divi Proculi SAR. *Le sta porta a Milan* CAROTVS, id est in porta S. Zenonis, qua itur Mediolanum, proxima aedi S. Proculi. Deinde Laude in domo Bassiani Pontani COD. PAP.

delphinus *canis* *delphinus*
D · LIVIAE · M
VENVSTAE
M · LIVIVS · FORTV
NATVS · LIBERTAE
ET · VXORI · BENE
MERENTI
ANN · XXIII · M · VII · D · XVII

Duo exempla extant, Cyriaci et Laudense. Illud habent Scalamontius cod. Tarv. f. 93 n. 15; Felicianus n. 6; Marcanova Mut. f. 117 n. 10; Ferrarinus f. 5'; Gammarus ms.; Lilius f. 32'; Iucundus f. 64 n. 15; Apianus 332, 7 (inde Smetius 171, 8); Mur. 1565, 9 e schedis suis; Sarayna apud Pacedianum et Lat. f. 47, Ital. f. 82 (inde Panvinius p. 234; Carotus f. H'; Grut. 945, 1 ex Apiano et Carotae schedis). Laudense servavit codex Papiensis f. 47 (inde Molossi *uom. ill. di Lodi* p. XLV; Vignati p. 254).

In vv. dividendis conveniunt Gamm. Paced. Pap. nec multum discedunt Sarayniani auctores. — 1 LIVIAE om. Iuc. (m. 1). — fin. F add. Panv. Carotus ex interpolatione. — 4 LIBERTE Sar. (Lat.). — 6 fin. VIX addunt Iuc. (non Sanutus) Carot. — 7 D · VS Iuc.

3658 basis magna Veronae apud Smaniam.

T · LVSIO
VERECVNDO
ANNOR · XXIII · M · V
LVEIA TERTVLLA
FILIO · PIENTISSIM

Descripsi.

3659 Veronae rep. TARGA. Extat in museo philharmonico n. 542.

. . . I
C · MAC
MARCIAN

Contuli. Ed. Tommaselli p. 192.

3660 Colognolae *a' miei giorni scoperta nel Monte detto Pontesello sotto la Tesa una volta deli Brentarolli ed ora acquistata dalla casa Portalupi; è in un macigno di vena natura ed attaccata al Monte* PEVERELLI.

L · MAGIVS · M · F · LOCVM SIBI //VAN .
PART P · XL · ET · EI · LOCI ITER · P · C · LAM
PROXVMVM · VIAE · PVBLICAE
T F I

Peverelli in fine servavit; inde ed. Orti *sopra alcuni passi di Paolo Diacono* (Veronae 1827) p. 11 et *gente Sertoria* (1833) p. 61 et *ant. mon. alle Stelle* (1848) p. 76.

L. Magius M. f. locum sibi [in q]ua[m]q(ue) part(em) p(edum) XL et ei loc[o] iter p(edum) C [qu]am proxumum viae publicae t(estamento) f(ieri) i(ussit).

3661 Veronae *in S. Ferma di sotto* ANT.

. . . IRCMI
SIBI · ET · P · MAG . .
PATRI · MAGIA . .
P · P · VERAI · MATR . .
EENTIAI · MOMESTA . .
VXORI · T · SENTIO
PRIMIGENIO

Servavit Antiquus. Habent Redianus f. 65' n. 48 (inde Gud. 261, 6); Gammarus f. 87'; Lilius f. 41'; Sanutus f. 68'.

1 sic Gamm., IIR MI Lil., IIMMI San., om. Red. — 2 MAGRIO San. — 4 P · P Lil. — 5 SETIAI Lil. — MOLESTA Lil. San., MOLESIA Red. Gamm. — 6 SETIO Lil. — 7 PRIM · R · ENIO Red. Gamm. Lil., PRIMI R · ENIO San.

3662 titulus ex monumento rotundo magno. Veronae apud Palermum (ut videtur) LISCA. Nunc in museo philharmonico n. 265.

M · MANILIO · M · F
POB · PANSAE
P · MANILIVS · M · F · POB · ET xxBo
ET · M · MANILIVS · M · F · POB
SILO · ABIDIANVS
. . . FECERVNT

Contuli. Ed. Lisca et Cozza p. 241; Maffei M. V. 156, 5.

3663 tabula magna. Veronae ad amphitheatrum rep. a. 1673 FERR.; in museo philharmonico n. 255.

MANILIAE
L · F · SARINAE
L·CASSIVS·L·F
TEBVLVS

Contuli. Io. Bapt. Ferretus Vicetinus inter Ursatiana; Maffei M. V. 156, 6.

3664 lapis maximus Veronae ad S. Zenonem in horto ANTIQUI, item SARAYNA.

duo simulacra

MARCEL · VAERICONDI · ET · CAESIAE · FVNANC
CONIVGI · EIVS · ADONCLANVS · LAELIVS · MAXIMVS
ADENS · ET · VALERIA · MARCELLINA · FRATRI · E · M

Servavit Antiquus. Habent Marcanova Bern. n. 645, Mutin. f. 117 n. 11; Felicianus n. 12; Ferrarinus f. 8; Redianus f. 70 n. 112; Gammarus f. 127; Lilius f. 46 (inde Mur. 1481, 4 ex schedis Brembati Bergom.); Iucundus f. 65 n. 27; Apianus 333, 3 (inde Manutius orth. 250, 91); Mur. 1373, 2 ex Pseudo-Pacediano; Sarayna Lat. f. 45', Ital. f. 82, a quo pendent Panvinius p. 235 et Grut. 879, 5 ex Sarayna et Panvinianis, item Fonteius de gente Caes. p. 178.

V. 1. dabo Marcanovae utriusque, Feliciani Marciani, Rediani, Gammari, Lilii, Iucundi, Saraynae. — Vv. divisi ad Gammarum. — 1 in. C· add. Red. — MARCELLI Marc. (Mut.) solus. — VAERICONDI Gamm. Marc. (Mut.), VALERICONDI (L expuncta) Felic., VA·ER·IVCONDI Marc. (Bern.), VA·ER·IVCVNDI Red., VERICONDI Lil., VERECONDI Sar., VERECVNDI Iuc. — CAESIAI Marc. (Mut.) Felic., CESIAE Iuc. — FVNAN·C Gamm. Lil., EVNANC Marc. (Bern.), FVNAN·CAR Felic. (ubi AR expunctum) Marc. (Mut.) Iuc., FVNAM C Sar., FVNAN Red. — 2 ADONECLANVS Gamm., ADONDANVS Sar. (Lat.), ADONOANVS Sar. (Ital.). — LELIVS Sar. — 3 MARCELINA Marc. (Bern.).

3665 in villa Marciana VELS. Nunc Veronae in museo philharmonico n. 194.

MARCIV
THYRSVS

Contuli. Habent Velseriana f. 19'; Maffei M. V. 166.

3666 Veronae *nella via dell' Adese da i Calvuti.*

M · MASIO · M . . .
FRATRI

Manutius cod. 5235 f. 4.

3667 Veronae in aedibus Orti fuit liminis loco. Iam extat in museo urbico.

L · MATIVS · L · L

Descripsi.

3668 Veronae prope ecclesiam cathedralem ad SS. Firmum et Rusticum ANTIQUI; similiter SARAYNA.

D · M
MATRONIAE
MATERNINAE
CONIVGI · DVLC
ISSIMAE · VIXIT
ANNOS · XXIII

Servavit Antiquus. Habent Felicianus n. 35; Marcanova Mut. f. 119 n. 29; Ferrarinus f. 11; Malvasia p. 436; Mur. 1374, 11 e schedis Farnesiis et Valerii; Sarayna apud Pacedianum et f. 47 (inde Panvinius in add. ms. ad Saraynam Ital. f. 75', ed. p. 230; Grut. 807, 9 ex Sarayna et Panvinio).

Vv. divisi ad Pacedianum et Panvinium. Nexus hiatumque dedi ad Pacedianum. — 2. 3 MATRONIAE MATERNINAE Paced. Sar., MARONIAE·MATERNIANAE Felic. Marcan. — 5. 6 VIX·ANN Marcan.

3669 Veronae in museo VENTURI 1817.

AXSIMAE FILIAE
N FR · P · XXV · IN · AG · P · XX

Descripsi. Habet Venturi ms.

3670 Veronae ad S. Nazarii in hortis Ferruzzianis.

DIAI
NATA
*anc*RI
AXIMI

Descripsi.

3671 litteris vetustis. Veronae *nei muri fuori della casa di Paulo Ferrante canonico* MANUT.; *in canonica* LISCA. Nunc in museo philharmonico n. 280.

C · F · MINVCI
C · F · F · MINVCIO
P · F · AVO

Contuli. Habent Manutius (a. 1565) cod. 5235 f. 1; Lisca et Cozza p. 242; Maffei M. V. 157, 1.

3672 Veronae in hortis Giusti ORTI ibidemque adhuc. Locum non enuntiat LISCA.

D M
L NAEVI IVSTINI
GABIA MARCELLA
MARITO · KARISSIMO

Descripsi. Habent Lisca et Cozza p. 239 male; melius Orti *giard. Giusti* p. 54.

3673 in ecclesia Casellarum prope *Isola della Scala* destinata museo Veronensi MAFF. Inde ablatam dedit museo a. 1782 DIONISI.

V F
C · NASONIVS
Q · F · SIBI · ET
C · NASONIO · IANVARIO
MINVCIAI · P · F · MAXIMAI
CONTVBERNALI

Contuli. Maffei M. V. 157, 4; Dionisi apud Venturam *guida* II p. VII.

3674 Veronae nuper inventa PANVIN.

. . . .
QVAE . . . .
NONIA · FIRMINA · MATRI
KARISSIMAE · ET · L · PONTIVS
FAVORINVS . . .

Panvinius p. 236 (inde potius Grut. 734, 10 quam, ut ait, ex Tinto, apud quem ego non repperi).

4 VORIN . . VS . . . Panv. (ms.).

3675 extra Veronam ad S. Luciam.

C · ELLIA · L · F · F
SIBI · L
F · NOVELLIO
FIDO · ET
L · FALD N · M
FAVFERI

Dionisi ms. f. 9'.

3676 Veronae in hortis Giusti LISCA et RELIQUI. Adhuc ibidem.

V F
L · NOVELLIVS · L ·
PVFVS · SIBI · ET
CLODIAE · C · F · MAXI
MAE MATRI ET
SERENAE · VXOr

Descripsi. Habent Lisca et Cozza p. 240; Maffei M. V. 190, 6; Orti *giard. Giusti* p. 55.

2 L·F Maff. omnino ex supplemento, nam L . . . Lisca.

3677 Veronae *nel orto di S. Zeno de sopra* GAMM. LIL. similiterque RELIQUI ANTIQUI, item SARAYNA.

D M
L · NOVELL
R · IODAN
T · F · I

Servavit Antiquus. Habent Scalamontius cod. Tarvis. f. 93 n. 14; Felicianus n. 15; Marcanova Mut. f. 117' n. 15; Ferrarinus f. 8; Redianus f. 65' n. 49, f. 71 n. 126; Gammarus f. 125; Lilius f. 32 (inde, scilicet ex schedis Langermanni, Reines. 17, 86); Mur. 1717, 5 ex schedis Capponiis; Sarayna f. 45' (inde Panvinius p. 231).

Vv. divisi ad Scalam. Gamm. Lil. Marcan. — 2 L·NOVEL Sar. — 3 sic Scalam. Felic. Red. 126 Gamm., RIODAN Marcan. Red 49 Lil., RACDAN Sar.; REGIEN substituit, mox paenitens interpolationis rursus delevit Ferrarinus in libro Parisino.

3678 Grezanae in ecclesia dirupta ANTIQUI. Veronae in hortis Giusti GUD. et RELIQUI.

NOVELLIA
Q · F · SEVERA
C · LAELIVS
OPTATVS

T · F · I

Contuli. Habent Felicianus n. 147; Marcanova Mut. f. 128' agri n. 58; Ferrarinus f. 28; Redianus f. 68' n. 95; Gammarus f. 129; Lilius f. 32'; Iucundus f. 192 n. 59; Sarayna f. 45; Panvinius p. 233 (a Sarayna et Panvinianis Grut. 882, 6); Gudius ad Grut.; Orti *giard. Giusti* p. 54.

3679 Veronae in museo LISCA. Est ibi sub n. 222.

delphinus *rosa* *delphinus*

V · F
NOVICIVS
RABVTIORVM
SIBI · ET
P · RABVTIO · GLAGO
SODALI

Contuli. Ed. Lisca et Cozza p. 241; Maffei M. V. 157, 6.

3680 Montorii in domo presbyteri ANTIQUUS.

SEDES
M · OCTAVIO
M · F · APRIN
/ VALERIO · L · F
FIRMO
Q · MELIO · AVCTO
LIS

Servavit Antiquus. Habent Felicianus cod. Tarvis. f. 218 et in syll. Veron. n. 128; Marcanova cod. Mut. f. 126' agri n. 39; Ferrarinus f. 25; Iucundus f. 193 n. 68; Sarayna Lat. f. 44, Ital. f. 75 (inde Panvinius p. 230; Grut. 882, 11 ex Sarayna et Panvinianis; Orelli 4534).

Vv. divisio est Marcanovana. — 3 APRIN Marcan. Felic. (Marcian. ex em., Veron.), APRINC Felic. (Marc. ante em.), APRININ Sar. Panv. (ms.), APRINEM Panv. (ed.). — 3 L · VALERIO Panv.; hiatum indicavi coniectura. — 6 Q om. Sar. Panv.

3681 Veronae in hortis olim Zenobiorum, nunc Petri Bovio PERSICO; in hortis Palazzoli in colle S. Petri ORTI. Nunc apud Smaniam.

Q · OCTAVI
CALLISTO

IN · F · P · XXX
IN · AG · P · X

Descripsi. Ed. Persico *descr. di Verona* 2 (1821), 69; Orti *due antich. tempj* (1840) p. 64 tab. 9 n. 2.

3682 Veronae.

M · OCTAVIVS
FRONTO

Manutius cod. 5235 f. 10 habuit a patre reduce a Verona.

3683 Veronae in museo Maffeiano.

TROPHIMVS
filiAS PIISSIMAE
ET NEPOTIBVS
C · OCTAVIO
PROFVTVRO · ET
M · CASSIO · EXPEDITO
H · M · I · A · HAVSTRVM *sic*
AQVAS DE PVTEO
ansa *vasculum*

Descripsi. Habet Orti ms.

7 fortasse *h(uic) m(onumento) i(tum) a(ctum) haus[t]um aquae de puteo*, ut suppleas cogitatione *deberi scito*. Cf. n. 3849.

3684 Veronae in hortis Giusti LISCA; *nella cantina del giardiniere* addit ORTI. Frustra quaesivi.

V · F
l OCTAVIus
M · F · SECVNdus
S · ET · M · OCTA
VIO · CELERINo
ET · NATIS · EIVs

Lisca et Cozza p. 240; Orti *giard. Giusti* p. 56 pro inedita.

1. 2 om. Orti. — 4 in. ante s lacunam indicat Lisca. — 5 CELERIN Orti, C · P · LERI... Lisca. — 6 sic Orti, ...T NATIS · EFV... Lisca.

3685 basis magna, Veronae rep. in moenibus Gallienianis, nunc ibi apud Smaniam.

P · OCTAVIO
SECVNDO
PATRI
C · LICINIO
PHRONIMO
AMICO

Descripsi. Ed. Bertoldi *gazzetta uffiziale di Verona* a. III (1858) n. 67.

3686 Veronae rep., cum partem pontis huius [*Ponte della Pietra*], quae fluminis impetu corruerat, instaurandam curarent SARAYNA f. 9. In domo comitis Raimundi Turriensis SAR. f. 49 MANUT. Nune in museo philharmonico n. 262. — In S. Zenonis oratorio LISCA, errore.

figurae duae stantes *homo sedens* *vir sedens mulieris in lecto stratae manum eius tenens* *figura sedens* *figura stans*

PATRVVS PATER MATER

OCTAVIAE
C · F
EXSORATAE

Contuli. Habent Sarayna f. 9. 49 (inde Panvinius p. 90; Tinto p. 138; Grut. 851, 1 a Sarayna); Manutius cod. 5235 f. 7; Lisca et Cozza tab. Y; Maffei M. V. 137, 3, qui item aere expressit.

3 ET · SOR · CARISSIMAE · ET · SIBI Sar., qui titulum refert ad Octaviam Augusti sororem indeque efficit theatrum Veronense factum esse ab ipso Augusto.

3687 cippus magnus. Veronae LISCA. Iam in academia philharmonica n. 252.

rota *rota*
D M
OCTAVIAE
FIRMINE · QVAE
VIXIT · MECVM
ANN · XXX · M · IIII
G · SENTIVS · SE
CVNDVS · CON
IVGI · INCOMPA
RABILI · ET · O · SIN
TIVS · OCTAVA
NVS · MATR · DE *sic*
RANTISSIME
ascia

Contuli. Habent Lisca et Cozza p. 241; Maffei M. V. 157, 8.

3688 a Verona M P. rep. ante portam S. Georgii in via reficienda VENTURI. Deinde in museo philharmonico, ubi integram viderunt OSANN et VENTURI, fractam EGO.

V · F
OCTAVIA
HESPERIS
L · PEDIO
CINNAMO
OCTAVIAE · CARESTE
PARENTIBVS

Contuli quod superest. Habent integram Osann p. 550; Venturi ms. et *stor.* i, 198.

1 om. Osann. — 4 L CREDIO Vent.

3689 Veronae in contrata S. Andreae ANTIQUI; in limine portae privatae additur apud FELICIANUM cod. Veron. m. 2; in contrata S. Andreae in domo reverendi Christophori Plantini SARAYNA; *in casa di Saracini incontro di S. Andrea* MANUT.

OCTAVIA · Ↄ · L
HILARA
V · F · SIBI · ET
L · CAELIO · L · L
STATVRAI · VIRO
SVO · ST
L · CAELIO · L · F · FIRMO
FILIO
N · M · H · N · S

Tria exempla extant, Cyriaci Sarraynae Manutii. Illud habent Scalamontius cod. Tarvis. f. 90' n. 7; Felicianus n. 54; Marcanova Mat. f. 120' n. 48; Ferrarinus f. 14; Redianus f. 67 n. 68; cod. Gud. 253 f. 19; Gammarus f. 121; Lilius f. 47; Iucundus f. 64 n. 7; Apianus 328, 3. Alterum proponunt Sarayna Lat. f. 45', Ital. f. 61; Panvinius p. 228; Grut. 640, 9 ex Torello, 987, 4 ex Sarayna et Panvinianis. Tertium Manutii legitur in cod. 5235 f. 4.

Vv. divisi ad Antiquum (Gamm. Lil. Marcan. Ferr.) et Manutium consentientes. — 4. 7 COELIO Iuc. Sarayna cum asseclis, CELIO Gud. — 4 L·F Lil., ST·L Man. — 5 STATVRAI Ant., STATVR// Man., STATVARI Sar. Panv. (ms.), STATVARIO Panv. (ed.). — 7 FI pro F Gud., om. Iuc. — 9 H M /// Man.

3690 Veronae in atrio domus Curii Bolderii v. Muchis apud aedem D. Anastasiae PALERMUS; deinde in museo Moscardiano, inde ab a. 1817 in philharmonico.

OCTAVIAE · SABBINI
CONLIBERTAE
ET·SIBI
M · OCTAVIVS · M · L
ZENO·VIVVS
FECIT

Contuli. Habent Palermus apud Grut. 987, 6 ex schedis ad Velserum Ceruti et in add. ms. ad Saraynam f. 46' et in Velserianis f. 21'; Lisca et Cozza p. 242; Moscardo mus. 1672 p. 324; Mur. ms. et 1592, 1 ex schedis suis; Dionisi ms. f. 11; Osann p. 551.

3691 pars arae quadratae scriptae certe duobus lateribus, Veronae in aedibus Orti.

in uno latere: |O · AE| *in altero:* |FILIA|

Descripsi.

3692 Veronae in museo philharmonico LISCA. Est ibi sub n. 328.

*p*ELLIAI · M · F
SECVNDAI
SORORI
BLANDAI · L
in agr. p. XXXV

Contuli. Habent Lisca et Cozza p. 238; Maffei M. V. 158, 4.

3693 Veronae apud Smaniam.

C · ORCI
FRAT

Descripsi.

3694 in loco Filigariae [= Filegare prope Sanguinetto] parieti affixa.

. . . .
. . CONTVBERN
. . . ORIENS SIBI
. . . MIGENIAE
. . NTVBERNAL

Palermus ad Saraynam f. 52.

3695 Veronae rep. a. 1862 ad portam Borsariam *a S. Micheletto* DETLEFSEN. Ibidem exposita.

DIS · MANIBVS
PETRONIAI
C · F
TERTVLLAI·AN · XIII

Descripsi post Detlefsenum.

3696 prope Calderium GRUT. VELS. Veronae in hortis Giusti LISCA (ut videtur), ORTI, EGO.

PETRONIANO
QVI · VIXIT · ANN·
XXII · D · XXXXIIII
PETRONIA · EVCSA
RISTE · MATER · INFE
LICISSIMA · ET · SIBI

Contuli. Habent Grut. 700, 7 per Scultetum ex cod. ms. Panvinii, ut ait, at cum neque in edito libro reperiatur neque in scripto, aliunde videtur sumpsisse Scultetus; Velseriana f. 12'; Lisca et Cozza p. 241; Orti *giard. Giusti* p. 56.

3697 cippus magnus. Veronae in museo LISCA et REL. Est ibi sub n. 238.

VIVI·FECER
Q · PLOTIO · F · F
PVB · DESTINATO

Contuli. Habent Lisca et Cozza p. 238; Maffei M. V. 158, 7.

3698 Mizzole in pariete ecclesiae.

ESSIVS · SIBI
VXORI · ST · PIOTIAI

Bertoldio dedit amicus.
2 PI·OTIAI exemplum.

3699 cippus magnus. Prope Quintianum in ecclesia S. Alexandri (nunc S. Rocho dicata add. FELICIANUS Veron. m. 2) ANTIQUI; extra fanum S. Rochi SARAYNA, MANUTIUS. Deinde Veronae in museo philharmonico n. 329.

V ∘ F
M · POBLICIVS
LINVS
SIBI ∘ ET
POBLICIAI · ATTICAI
VXORI

Contuli. Habent Felicianus n. 93; Marcanova Mut. f. 124' agri n. 5; Ferrarinus f. 20; Redianus f. 67' n. 75; cod. Gud. 253 f. 20; Gammarus f. 129; Lilius f. 33'; Iucundus f. 195 n. 89; Sarayna apud Pacedianum et Lat. f. 50', Ital. f. 65' (inde Panvinius in add. ms. ad Saraynam Ital. f. 75', ed. p. 232; Grut. 815, 15 ex Sarayna et ms. Panvinii); Manutius cod. 5235 f. 3; Maffei M. V. 158, 8; Orti *antich. di Garda* (1836) p. 25.

3700 pars cippi magni. Veronae in museo philharmonico VENTURI 1817 et REL.

. . *p*OBLIC*ius*
MONTA*nus*
M · SIBI *et*
IAI · Q · F
*ux*ORI
. . *pub*LICIO · M*ontano*
*fili*O · PIISSIMO *et*
. . *publi*CIO · C · F · AVF
PATRI
CIAI · P · F · TER
MATRI

Contuli. Habent Venturi ms.; Osann p. 551 bipertitam.

3701 cippus magnus. Fuit ante ianuam ecclesiae S. Faustini agri Veronensis sub paroecia Mozzicanarum [= Mozzecane] venitque Veronam in museum philharmonicum dono comitis Aloysii de Miniscalchis TARGA. Nunc ibi n. 313.

C · POBLICIO
QVARTIONI·PATRI
XEMMIAI · C · F
OCTAVIAI·MATRI
C · POBLICIO · C
VERO · FRATRI
POBLICIA · C · F
SEVERA · ST · SIBI
T F I

Contuli. Maffei M. V. 158, 9.

3702 Calderii.

POBLICIA · Q · F
FESTA · SIBI · ET
C · BISIO · C · F . . .
. . . .

Habet unus Panvinius p. 236 (inde Grut. 884, 3). Hinc videtur desumptus Bisius tituli n. 393* Calderiani falsi, quem edidit iam Sarayna.

3703 Veronae in S. Maria organa GAMM. similiterque RED. — Brixiam pro Verona substituunt LILIUS et GNOCCHI male.

O · C · F · POLLIONI
S · CRISPINVS · FRATER
testamento FIERI · IVSSIT

Servavit Antiquus; habent Redianus f. 64' n. 32 (inde Gud. 294, 12); Gammarus f. 86; Lilius f. 50' (inde, non ex Piccartianis, ut ait, Reines. 15, 13); Gnocchi ms. p. 213 ex ms. Averoldi; Sanutus f. 67.

3704 cippus magnus. Veronae apud Franc. Indiam medicum VELSER. Nunc in museo philharmonico n. 274.

Q · POMPEIVS · LVCRio
SIBI ET
C · NOVELLIO CRESCENTi
AMICO

Contuli. Habent Velseriana f 18; Maffei M. V. 158, 9.

3705 Veronae in aedibus nob. d. Petri Pauli Pelegrini in vicinia S. Caeciliae VELS. et MACCI; in hortis Giusti LISCA GUD. RELIQUI. Ibidem adhuc.

MEMORIAE
POMPEIAE
LEIDIS
POMPEIA · THOIS
SOROR

Contuli. Habent Grut. 1160, 15 per Velserum a Ceruto; Velseriana f. 22; Macci ms. II f. 293. 294 (cf. 295); Lisca et Cozza p. 240; Gudius ad Grut.; Orti *giard. Giusti* p. 57.

3706 basis, in vico S. Mariae *alle Stelle* in spelaeo intus (cf. n. 3318). Eundem locum indicant OMNES; in pillo marmoreo sacello oscurissimo dicti fontis FELIC.

POMPONIAE
ARISTOCLI
AR
ALVMNAE

Descripsi. Habent Felicianus n. 150; Marcanova Mot. f. 129 agri n. 61; Ferrarinus f. 29; Iucundus f. 195 n. 88; Sarayna Lat. f. 52, Ital. f. 74'; Panvinius p. 235 (inde Grut. 659, 4 ex Sarayna et Panvinianis); Manutius cod. 5235 f. 7; Maffei M. V. 192, 2; Sinave in epistula citata supra n. 3318; Venturi ms. et *descrizione di un sott.* (1811) p. 4; Persico *descr.* 2, 146 tab. 25; Orti *ant. mon. alle Stelle* (1848) p. 20 tab. 1 n. 5.
Cf. ad n. 3318.

3707 cippus magnus. Veronae in museo philharmonico LISCA REL. Est ibi sub n. 319.

n *F*
p *p*ONTIVS
P · L · IVCVNDVS
SIBI · ET
P · PONTIO · P · F
FESTO · PATRONO
GAVIAE · Q · L · LYCNIDI
CONTVBER
P · PONTIO · AGRICOLAE
FILIO

Contuli. Habent Lisca et Cozza p. 239 paullo pleniorem et Maffei M. V. 158, 12.
l. 2 P[...]...IVS Lisca et Cozza; hodie incipit lapis a v. 2 imminuto.

3708 cippus magnus, Veronae rep. 1842 in moenibus ORTI; nunc in museo philharmonico.

V F
POPILLIA
M · F
PRIMA

Contuli. Habet Orti ms. et in ann. inst. arch. 23 (1851), 85.

3709 epistylii pars, Veronae rep., extat in museo municipali.

POPPIL

Descripsi.

3710 cippus magnus. Rep. cum ossibus, urnis tribus, lucerna aenea ad S. Mariae *di Zevio* septimo a Verona lapide in loco dicto Pozzorionda illatusque in museum Moscardianum MOSCARDO. Inde ab a. 1817 in museo philharmonico.

genii coronam tenentes

protome

D M
POSTVMIAE
PAVLINE · M · E
VARASIVS · SECVN
DVS · COIVG · INCOM
PARABIL · QVAE · VIXIT · MI
CVM · ANN · XXXVII · SINE QVAE
RELLA · VLLA · ET · SIBI · V · F · ET
MARCI · Ɔ · CAVARASI · Ɔ · MAXI *sic*
MIANVS · ET · AVRELIANVS · MA
TRI · B · M · ET · CAVARASIA · FAVS
TINA · AVIAE · ET · NVTRICI · SVE

Contuli. Habent Moscardo mus. 1672 p. 320; Fabretti 258, 90 ex Blanchino; Mur. ms.; Dionisi ms. f. 11'.

3711 Veronae illata museo philharmonico a. 1783 per comitem Verità.

*p*VB · PR
*h*ORT

Descripsi hodie imminutam. Ed. Venturi *guida* II p. XI ex schedis comitis Verità.

3712 cippus magnus fractus, Veronae rep. in moenibus Gallienianis, extat ibi apud Smaniam.

PRIMIGENIVS
SIBI · ET ELPIDI LIB ET
SI QVI DE ME BENE
MERVERIT · ET ANTONI
AE · MARCELLAE TVTILIAE

Descripsi. Ed. Bertoldi *gazzetta uffiziale di Verona* a. III (1858) n. 67.
Infra integra est.

3713 Veronae sub arcu medio pontis novi.

//AENIO · PRIMO
litterae obesae

Contuli. Sinave *scr. di Muciano* p. 35 qui vidit.

3714 basis magna, Veronae in hortis Palazzoli in colle S. Petri ORTI. Nunc apud Smaniam.

SIBI · ET · PROBA
NDAE · CONCV
BINAE

Descripsi. Ed. Orti *due antich. tempj* (1840) p. 64 tab. 9 n. 3.

3715 rep. 1854 Veronae ad castellum S. Petri ibique rursus defossa (v. n. 3427).

P · PVBLIVS
AEDITVS
PRIMV

Ex schedis Andr. Mongae Vignolaeque (cf. n. 3427).

3716 Verona ex domo Mongae *alle Stelle* delata in villam eius in pago S. Petri Incariani.

VPIVS · PVPI · F
S · SIBI · FEC

Contuli. Habet Razzetti f. 4.

3717 Veronae in museo.

*ux*ORI
QVART
*pa*TRI
M · F · FEONT*ino*
*ma*TRI

Descripsi.

3718 Cereae.

v P
//CIA · C · F
*qua*RTA
/ / / ET
A M I N S

Descriptam habui a doctore Martinati.

3719 Veronae ad S. Zenonem in horto ANTIQVI; in coemeterio S. Zenonis SARAYNA.

C · QVINTIVS · HERMA · SIBI
ET · THEDISTAE · QVINTIAI
CONTVBERNALI
IN · FR · P · XIII
IN · AGR · P · XVI

Servavit Antiquus. Habent Felicianus n. 13; Marcanova Mut. f. 117' n. 14; Ferrarinus f. 7'; Redianus f. 70 n. 113; Gammarus f. 127; Lilius f. 46'; Iucundus f. 65 n. 28; Apianus 333, 4; Mur. 1493, 14 ex schedis Iac. Valerii et Pseudo-Pacediani; Sarayna Lat. f. 45', Ital. f. 82; Panvinius p. 233; Carotus f. D'; Grut. 991, 6 ex Sarayna et Panvinianis.

In vv. div. secutus sum Saraynam (Ital. Car.), a quo Lilius non multum recedit. — 1 QVINCTIVS ex emend. Panv. Carotus. — HERMA Red. Gamm. Lil. et Sarayniani, HERMES Marcan. Felic. et sic, sed ES in litura, Iuc. — SIB Sar. (Ital.) Carot. — 2 THEDISTAE·QVINTIAI antiqui, THEDISTIAE·QVINTAE (QVINCTAE ex emend. Panv. Carot.) Sarayniani. — 4 FRON Sarayniani. — 5 AGRO Sarayniani, AG Felic., A Marcan. — P om. Iuc.

3720 Veronae in vico divi Apostoli in domo Bernardini a Gypso.

V · F
M · QVINTIVS · P · F
POB · MODERATVS
P · QVINTIO · POLLIONI
PATRI
ROMANIAI MO*deratAI*
matri

Servavit Sarayna f. 46 (inde Panvinius p. 88; Grut. 739, 4 a Sarayna; Palermus p. 128; Lisca et Cozza p. 244).

6 ROMANIAI·MOVIAI Sar., ROMAI·IN·IMO·VIAI Grut., F ipso versu deleto Panv.

3721 Hostiliae. — Mantuae MUR. errore.

QVINTIA · AEVRESSI*a*
AELIAI · Q · L · MYRSINE · F

Cyriacus nova fr. p. 61 n. 166 (inde Mur. 1734, 8).

1 FEVRESI·F traditur.

3722 Veronae.

QVINCTIAE
RVFILLAE

Bononius cod. Tarvis. a. 1517; Pacedianus ms. (inde Mur. 1734, 6).

2 FV·FILIA .. Bon.

3723 cippus. Veronae in templo S. Trinitatis in quadam columna MARCANOVA (BERN.). Deinde in museo Moscardiano, quocum a. 1817 venit in philharmonicum.

D M
QVINTIAE
VALERIAE
EPAPHRODITVS
CONIVGI · INCOM
PARABILI · BENE
MERENTI
V F

Contuli. Habent Cyriacana antiquissima (Marcanova Bern. n. 352 et inde Mut. f. 132 in suppl. n. 2 post syllogen Antiqui; Redianus f. 63 n. 14 indeque Gud. 284, 3; Ferrarius cod. Paris. f. 31' in add. et cod. Reg.; Felicianus non habet abestque inde a Ferrarino Traiectino). Denuo ex lapide Mur. ms. et 1395, 2; Dionisi ms. f. 12.

3724 Veronae rep. 1854 in castello S. Petri ibique denuo defossa (cf. n. 3427).

M · RA | *b* VIO
M · L · C *as* MO
PATRI | | SIA*e* · P · F
QVA *esse* MATRI
LVSAT *ior* C · F · MAX
VM *ae* *r*ARVTI
A · M *f tr* TIA
T | *t* | *t*

Ex schedis Andr. Mongae Vignolaeque habui cum n. 3427.

3 SIA, 4 QVA, 6 † pro T traduntur.

3725 rep. id. Mart. 1612 Villae Bellae in valle clarissimi domini Petri Griti PAL. Ibidem vidit ORTI.

P · RANTVLA
NVS · P · F
IANVARIVS
AN · V

Palermus in add. ms. ad Saraynam f. 46; Orti in ann. inst. arch. 2 (1830), 260.

3726 Veronae in domo Alexandri Seregi physici in Bra.

V F
L · RHODIVS · FESTVS
CASSIAE · MAXIMAE
COMITI · OPTIMAE
ET · P · PAPIRIO · EVTYCHO
ET · SIBI

Servavit Carotus f. C' (inde per Scultetum Grut. 822, 6; ex Grutero Orelli 2666).

3727 Veronae rep. 1844 in aedibus *al civico* n. 931.

ro | SCIAE
m | ACRIN *ae*
ma | RI · OPTI
. c | SSIO · NE
PATRI
ONIAE · IV
m ATRI
.onsi | VS · FIR

Descripsi. Ed. Orti in ann. inst. arch. 23 (1851), 84.

3728 Veronae in domo comitis Ioannis Francisci de Iustis SAR. *in casa di Pauseca da i Lioni* CAROT.

MATRI
RVFRIAI · C · F · EXORATAI
VXORI

sella curulis ornata instrumento ad sacra facienda

Sarayna f. 49' (inde Panvinius p. 235; Grut. 740, 4 ex Sarayna et Panvinianis); aliunde Carotus f. B.

Vv. divisi ad Car. — 2 F om. Sar.

3729 Veronae in ecclesia S. Mariae *de la Frata*.

P · RVTL · EREGONTO
ET · Q · MARCELLAE · CONIVGI
ET · AFRODISIAE · NVRV
AVR · MAIORINVS
PARENTIBVS · ET · CONIVGI
CLETGLO MERIAE RVTL
CONIVGI CARISS

Servavit Antiquus. Habent Felicianus n. 40; Marcanova Mut. f. 119 n. 34; Ferrarinus f. 12; Mur. 1275, 1 e schedis Farnes. et Pseudo-Pacediani.

Versuum divisio incerta et lectio tota corrupta. — 1. 6 RVTI Felic. — 7 CONIVG Marcan.

3730 Veronae apud Franciscum Indiam VELSER. Deinde in museo philharmonico n. 244.

D M
C
RVTILI
CALLIAE
MAGIA · FES
TA · MARITO
BENE
MERENTI
ET · SIBI

Contuli. Habent Velseriana f. 12; Maffei M. V. 159, 3.

3731 basis magna, Veronae *nella corte del tribunale* et reperta et adservata.

C · RVTILIO
C · F · VALERIO
/ / / / / / / / / / /
/ / / / /
VIXIT AN XXIV
GAVIA
THAMYRILLA
MATER · INFELIX
H · M · H · N · S

Descripsi.

3732 Grezzanae ORTI; *infisso in un muro della chiesa* BERT.

|ODIVS · SATVRN
| SIBI · ET
|NTIAE · PADANAE
| VXORI

Orti *ant. mon. alle Stelle* (1848) p. 41, qui ineditam dicit; Bertoldi descripsit.
1 SATVRN Bert., SABIN Orti.

3733 extra Veronam, ubi vulgariter dicitur *la Tomba* (*la tomam* LIL.) GAMM. LIL.

SABINO

Gammarus f. Trev. 11; Lilius f. 35'; Sanutus f. 75, ubi adhaesit ad n. 3968.

3734 Veronae prope sanctum Salvatorem ubi coria conficiunt FELIC. MARCAN. (MUT.); *da S. Selvario appresso S. Heuphumia* GAMM. LIL. similiterque RED. AP.; retro S. Salvatorem antiquum MARC. (BERN.); in S. Salvare PANVIN. ms.; locum non enuntiat SAR. In villa D. Mariae Stellarum in hortis comitum Iustorum VELSER.

capita tria
EX · TESTAMENTO
P · SACIDI · Q · F · POB · PATRIS
P · SACIDI · P · F · AN · VI
M · SACIDI · P · F · AN · IIII

Antiquum exemplum proponunt Scalamontius Tarv. f. 92 n. 11; Marcanova Bern n. 651, Mut. f. 128' n. 23; Felicianus n. 28; Ferrarinus f. 8'; Redianus f. 66' n. 67; Gammarus f. Trev. 9; Lilius f. 46'; Iucundus f. 64 n. 13; Apianus 331, 1; Sarayna apud Pacedianum ms. et f. 48' (inde Panvinius in add. ms. ad Saraynam Ital. f. 49'; Grut. 740, 7 a Sarayna, 887, 3 per Scultetum ex ms. cod. Panvinii). Denuo ex lapide Velseriana f. 13'.

In vv. div. consentiunt Gamm. Lil. Pac. Panv. (ms. et Grut. 887). — Anaglyphum delineatum exhibet Gamm., inscriptum aediculae, in cuius fastigio protomae tres, quarum media ceteris maior est Marcan. (Mut.); 'in lapide albo cum figuris' Felic. — 1 ES pro EX Vels. — 3 ANN Marcan. (Mut.). — 4 ANN Marc. (Mut.) Iuc., ANNIS Marcan. (Bern.).

3735 Veronae *in piazza a la botega de S. Maria* ANTIQUUS; apud templum S. Mariae Scalarum SARAYNA; in foro prope hospitium a Stella PAL.; in foro vinario VELS.; in platea musei DIONISI.

Q · SALASIO · Q · F · POB
LVCILIAE · VXSORI
EIVS
PAVLLVS · L · FECIT · ET · SIBI

Habent Antiquus imperfectam (Redianus f. 65 n. 44; Gammarus f. 87; Lilius f. 43; Sanutus f. 68'), adnotans '*el principio era absonso*'; plenam Sarayna apud Pacedianum ms. et Lat. f. 49' (inde Panvinius in add. ms. ad Saraynam Ital. f. 49', ed. p. 88; Tinto p. 309; Grut. 851, 9 ex Panvinii schedis et Sarayna, 953, 6 ex Sarayna); Palermus in add. ms. ad Saraynam et Plin. p. 128 et in Velserianis f. 15'; Dionisi ms. f. 3'.
1 in. Q non vidit Ant. — 2 in. VCILIAE Ant., VELLIAE San., LVCILLIAE Dion. — VXORI Ant., VX · SORORI Paced. Sar. — 4 PAVLLVS · L · Pal., AVLLVS · L · Paced. Sar., PAVLVS · L · Dion., ...LVS Ant., PAVLLVS · L · F ex interpolatione Panv.

3736 Veronae ad S. Proculum supra monumentum quod dicitur Pipini regis ANTIQUI; in coemeterio S. Zenonis SARAYNA.

V F
D L · SCAEVINVS · L · L · QVADRATVS M
SIBI · ET · AVCTAE · SORORI · SVAE

Servavit Antiquus. Habent Marcanova Bern. n. 644 et inde Mut. f. 132' in suppl. n. 2 post syll. Antiqui; Felicianus n. 14; Mut. f. 117' n. 13; Ferrarinus f. 7'; Redianus f. 69' n. 111 (inde Gud. 295, 4); Gammarus f. 128; Lilius f. 46 (inde Malvasia p. 69 et Fabrett. 645, 384 ex Lilii cod. Vat.; Mur. 1496, 2 ex schedis Brembati Bergom.); Iucundus f. 65 n. 29; Sanutus f. 69'; Apianus 333, 5; Sarayna Lat. f. 45', Ital. f. 82' (inde Panvinius p. 232; Grut. 993, 7 ex Sarayna et Panvinianis).

Versus divisi ad Saraynam (Ital.). — V · F initio, D · M in fine plerique, V · F in., D ante SORORI, M in fine Red., D · M in. (V · F om.) Lil., V · F in. (om. D · M) Marc. (Bern. et Mut. 132) Iuc. — 1 SCAEVINVS Marcan. Felic. Lil. Iuc., SCEVINVS Sarayna, SASVINVS Gamm. Red.

3737 Veronae in museo Moscardiano.

SECVNDA
NOMIN · IVLIAI
PRISCAI · F
FECI · F//IL = MII

Duo exempla extant, alterum Dionisii ms. f. 14, *apolog. rifless.* (1755) p. 56, alterum Clementis Biagi in epist. ms. ad Lamium (bibl. Riccard. epist. ad Lamium vol. 6; inde *nov. Fior.* 1769, 343, ex his Donat. 466, 9).
1 SECVNDAI Dion. — 4 sic Dion. ms., FECI · F.. L · M Dion. ed., SCI · FII ☡ MII Biagi.

3738 Veronae in ecclesia SS. Apostolorum in capella illorum de Redulphis ab extra SANUTUS; extra fanum SS. Apostolorum in aedicula maiore SARAYNA; similiter RELIQUI ANTIQUIORES. Deinde Pontini apud Nichesolam VELSER.; nunc Veronae in museo philharmonico n. 299.

S E I A E
C H A R I T E
Q V A E · V I X I T ·
ANNOS · XVIIII · M · VII
Q · C A T I V S
N I C E P H O R V S
CONIVGI
BENE MERENTI

Contuli. Habent Sanutus f. 67; Bononius (cod. Tarvis.) n. 1517; Sarayna Lat. f. 48', Ital. f. 77' (inde Panvinius p. 233; Carotus f. B; ex Sarayna et Panvinianis Grut. 826, 3); schedula solitaria inter Saxiana bibliothecae Hagensis; Velseriana f. 17; Maffei M. V. 159, 7.

3739 Quintiani in ecclesia sub altari ANTIQUI, item SAR.

D · M
S E I A E
SYN · TAIAE
M · AGVIVS
H Y P A T V S
VXOR · SANCT

Servavit Antiquus. Habent Felicianus n. 92; Marcanova f. 124' agri n. 4; Ferrarinus f. 20; Redianus f. 68' n. 93 (inde Gud. ad Grut. ed. 2); Gammarus f. 115; Lilius f. 35'; liber Turrianus f. 10; Sanutus f. 76; Mur. 1401, 11 e schedis Brembati Bergom., id est ex Lilio, et Pseudo-Pacediani; Sarayna f. 50 (inde Panvinius in add. ms. ad Saraynam Ital. f. 75', ed. p. 230; Grut. 888, 5 a Sarayna et Panvinianis).

2 SEIE San. — 3 SYNTTILIAE Marcan., SYNTILIAE Felic., SINTILIAE San., SYNTTILIA Red., SYNTILIA lib. Turr., SYNTILIA Gamm. Lil., SYNETITIAE Sar. — 3 AGVIVS Red. Gamm. Lil. Turr., AGNIVS San., ACVTVS Felic. Marcan., AGVSTVS Sar., AVGVSTVS Panv. — 5 HIPATVS San. — 6 SANCTISS San.

3740 pars monumenti magni et ornati, Veronae in museo municipali.

SELEVCC

Descripsi.

3741 Tregnagi pro vasculo aquae sanctae in ecclesia parochiali MAN. PEVER. A. 1779 Franc. Donatus capitaneus Venetus lapidem inde abstulit et Veronae posuit in museo PEVER. Ibidem adhuc.

D m
SEM /// /// S
PP /// ///
ST C //// RI
MA ///VS
//IRI · VALERIAE
POSVER

Descripsi; difficile legitur. Habent Manutius cod. 5235 f. 6; Pevarelli ms. in schedula solitaria; Venturi ms.

3742 Veronae rep. extra portam Pallii (= *Porta Stuppa*), nunc in museo municipali.

V · F
C · SEMPRONIVS
CASSIANVS
SIBI · ET
Q · MACRIO · SEVERO
ET · SEMPRONIAE
PROCVLAE
CONIVGI · BENE
MERENTI
ET Q MACRIO LVCIO
ET TRAVCETIAE SABIN
ET C STACCIO CARPO
ET LVCIO VERVICIO
TERTIO

Descripsi. Habui item a Brunnio a. 1864 aliisque.
V. 10—14 postea adiecti sunt a quadratario minus perito; in his pro E semper est F.

3743 Veronae in claustro S. Zenonis SAR.; similiter RELIQUI. Ibidem adhuc, scilicet in pariete ecclesiae claustrum versus.

C · SEMPRONIVS
C·F·POB·
REITA

Descripsi. Habent Sarayna apud Pacedianum (inde Mur. 1743, 8) et in syll. Lat. f. 47', Ital. f. 80 (inde Panvinius p. 88. 227; Tinto p. 309; Grut. 922, 15); Ligorius ms. Taur. 18; Manutius cod. 5235 f. 3; Palermus p. 128; cod. Lugd. XXIV Pap. 14; Dionisi f. 3; Orti *dell' antica basilica di S. Zenone* (1839) p. 27 tab. 10 n. 1; Sacken *Mitth. der Centralcomm.* 10 (1865), 145.
3 REATINA editor Panvinii p. 88 contra ms.

3744 Veronae in museo LISCA et REL. Ibi est sub n. 279.

SENICIO
SOLITVS · SOLITI · F
SIBI · ET
RANILLAE VXORI
T F I

Contuli. Habent Lisca et Cozza p. 238; Maffei M. V. 160, 3.

3745 Veronae ex aedibus Moscardianis illata in museum n. 1817 VENTURI.

SERGIA · C · L
PROPASIS
V F

Descripsi. Habent Dionisi ms. et *apolog. riflless.* p. 56; Venturi ms.

3746 Veronae MANUT. in aedibus Iacobi Dionysii medici VELSER. In museo philharmonico LISCA et REL., ubi est n. 269. — Vallisnerium hunc titulum habere in museo suo eumque permutare velle cum aliis ad Silvestrium scribit MAFFEIUS in ep. ms. 31 Mart. 1708 servata Veronae in bibliotheca capitulari.

fronte tres
SEX · SERTORIO
C · F · VOLVMNIAE
L · F TERTVLLAE
VXORI
SEX · SERTORIVS · CLEMENS
PATRI · ET · MATRI
V · F

Contuli. Habent Manutius cod. 5235 f. 10, cui dedit pater redux Verona; Velseriana f. 13; Lisca et Cozza p. 238; Maffei M. V. 160, 5.
2 fin. VOLVMNIAI Manutius; hodie lapis effractus est, ut possit fuisse VOLVMNIAE.

3747 cippus magnus, rep. in villa di Celore et hisce diebus illatus museo CARLI (1796); rep. 1789 in vico Cisolino s. Sisolino prope Illasium in torrente ORTI. Cf. ad n. 3375.

DIS
MANIBVS
L · SERTORIO
L · F · POS
SISENNAE
PATRI
TERENTIAE · L · F
MAXIMAE
MATRI

Contuli. Memorat Carli *ist. di Verona* 1 (1796), 187; ed. Osann p. 549, Orti *gente Sertoria* p. 7 tab. n. 1.
Cf. n. 3374. 3375.

3748 Veronae ibi prope (praecedit 'in lodia viae novae' et 'in ecclesia S. Quirici') in ianua nunc clausa FELIC.; in contrata viae novae MARCAN.; *al Falsurgo* in via nova GAMM.; in via nova SAR.

CN · SERVILIVS
CN · L
SYRVS
V · F
grypus

Servavit Antiquus. Habent Scalamontius in vita Cyriaci cod. Tarv. f. 92' n. 12; Felicianus n. 79; Marcanova Mut. f. 123' n. 81; Ferrarinus f. 17'; Rodianus f. 67 n. 73; cod. Gudianus 253 f. 20'; Gammarus f. Trev. 13; Iucundus f. 65 n. 19; Apianus 332, 4; Sarayna f. 46, a quo pendent Panvinius p. 232, Carotus f. G', Grut. 994, 11 ex Sarayna.
In vv. div. consentiunt Scalam. Gamm. Lil. Marcan. Carotus Grut. — 1 C· pro CN· Gamm. solus, GN Sar. — 2 GN Sar. — 3 SPVRIVS Sar. (ed. et Grut.) contra Panv. Carotum et reliquos.

3749 Veronae.

SERVILIAE
PROCVLAE · MATRI
L · DOMITIVS · L · F
PROCVLVS

Ferrarinus servavit cod. Trai. f. 7 (inde Mur. 1278, 2 e schedis Farnesiis; 1498, 1 e schedis Valerii).

3750 in eccl. S. Mariae in Progno ut videtur.

I ET
AE · F · F · SEVERAE
OTE ET

Razzetti f. 13.

3751 lamina aerea Verona delata Romam ad Basseggium.

IVS
ANVS
VS · STRABO
LIVS · MV · F
ARMINIVS · CLEMENS
I · ESSVIVS · CLEMENS
ETIIVS · TIBERINVS
NIVS · Q · F ·
ENS ·
ENS ·
ES

Descripsi a. 1846.

3752 Veronae in S. Petro in Monasterio.

ET · SP
SEVERAE

Servavit Antiquus. Habent Felicianus n. 37; Marcanova Mut. f. 119 n. 31; Ferrarinus f. 11'; Sanutus f. 68.
Praecedit n. 3474, cui haec fortasse iungenda est, quamquam interponitur 'in alio lapide'.

3753 Veronae GRUT. in museo Moscardiano MOSC. et REL., etiam BARTH. GIULIARI a. 1817. In museum philharmonicum, cui destinata fuit cum reliquis, non videtur pervenisse; certe ibi hodie non extat. — Ibidem (praecedit 'Pontini') VELS., errore.

D · M
STABERIO
SYMPHERONTI
FECIT · FLAVIA
SABINA · CONIVGI
BENE · MERENTI

Grut. 1160, 14 per Velserum a Ceruto; Velseriana f. 15; Moscardo mus. 1656 p. 76, qui aere expressit; Muratori ms.; Dionisi ms. f. 15; Barth. Giuliari ms.

2 STRABERIO Giul. — 3 SYMPERONTI Mur.

3754 arca. Veronae in domo Zachariae de Nichesola in parvo sepulcro FELIC.; in contrata S. Felicitatis in sepulchro MARCAN. similiterque SARAYNA; *appresso S. Felicita in casa del ferrarolo alla fontana* CAROTUS (inde 'in aedibus Petrarioli' PANVIN.). Pontini (apud Nichesolam) VELSER. Imperfectum in atrio academiae nostrae PALERMUS in add. ms. ad Saraynam. Adhuc in museo philharmonico n. 354. — Romae prope domum de Maximis APIANUS.

ab una parte:

STAEDIAE · PAVLI
NAE · L · CANTIN
VS · HERMIPPVS
CONIugi INCO
PARASILI

ab altera parte:

AVE ANIMA
INNOCENTIS
SIMA · STAEDIA · PAVLIN

Contuli anticam; nam postica latet in muro. Habent Felicianus n. 75; Marcanova Mut. f. 123' n. 82; Ferrarinus f. 16'; Redianus f. 63' n. 17; Chig. I. VI. 203 f. 40; Iucundus f. 66 n. 43. 44; Apianus 303, 3; Manutius orth. 589, 8; Mur. 1406, 5 a schedis Farnesiis et suis; Sarayna Lat. f. 48', Ital. f. 78 (inde Panvinius p. 236; Carotus f. C; Grut. 829, 8 ex Sarayna et Panvinianis, item in add. ex schedis Marcanovae); Velseriana f. 17; Maffei M. V. 160, 9.

In antica 4 CONIVGI omnes praeter me; imperfectum esse titulum monet Palermus. — Posticam nos proponunt nisi Felic. Marcan. Ferr. Iuc. ex Antiquis et Maffeius, quorum hunc secutus sum; Antiquus sic:

AVE · ANIMA · INNO
PRO CENTISSIMA SALVTE
STAEDIA · PAVLINA

Verba PRO · SALVTE habeo pro adnotatione primi descriptoris male in textum admissa; absunt a Iucundo. — STEDIA Marcan. Iuc.

3755 cippus magnus. Veronae apud Saraynam. Nunc ibi in museo philharmonico n. 325.

F
P · STATIO · L · F
DENTONI · PATRI
CASSIAI · Q · F MAXIMAI
MATRI
STATIA · P · F · SEVERA
MASCANAS · A · F *sic*
SECVNDAS · AVIAS

Contuli. Habent Sarayna Lat. f. 48', Ital. f. 81' (inde Panvinius p. 235; Carotus f. F'; Grut. 742, 2 ex Sarayna et Sculteti schedis); Maffei M. V. 160, 10.

1 id est *f(ecit)*. — 6 STATAI · P · F · SEVERA Sar. Lat., STATIAI · P · F · SEVERA Sar. Ital., STATIAI · P · F · SEVERAI Panv. Carot. ex interpolatione.

3756 basis Veronae apud Smaniam. De origine non constat.

L · STATIO
EVTYCHIANO
ANN · XXVI · M · XI
L · STATIVS
EVTYCHVS · ET
STATIA · ONESIS
FILIO · PIENTISS

Descripsi.

3757 Veronae apud oratorium D. Zenonis PALERMUS; deinde in museo Moscardiano. Hodie desideratur.

C · STATIVS
C · F · POB
MANCINVS
IN · F · P · XI
IN · A · P · XV

Palermus qui vidit apud Grut. 1149, 4 et Plin. p. 129 (inde Lisca et Cozza p. 243) et in Velserianis f. 20; Moscardo *stor.* 1668 p. 9 et mus. 1672 p. 323 (inde opinor Fabrett. in em. ad Grut.); Mur. ms. et 1748, 10 e schedis suis.

4. 5 latebant tempore Palermi. — 5 A · Mur., AG · Mosc. *stor.* Fabr., AGR Mosc. mus.

3758 Hostiliae CYRIACUS; Hostiliae in ecclesia S. Laurentii ANTIQUUS, item SARAYNA. Mantuae LIG. 11.; in horto comitis Marcelli Donati GRUTER.; in aedibus Gonzagae v. 1—3 vidit AMADEI. '*Rifrugando in alcuni rottami, che stanno non curati in un angolo dello stesso palazzo, mi è venuto di ritrovare il restante di una lapide, che guasta si conserva nel vestibolo del palazzo del fu marchese Francesco Gonzaga, dove assieme con altre l'ha fatta diligentemente incassare la vivente vedova*' VISI ms., quae spectant omnino ad hunc titulum. 'Nunc Mantuae' adscriptum ad FELICIANI COD. MARCIAN. Est Mantuae in museo n. 121, sed imminuta. — Ferrariae LIG. 8.

V F
STATIA · *P* · L · FREQVEN-
SISI ET
STATIAE · M · L · ICONE
MATRI
M · STATIO · M · L · PHELLETI
M · STA*TIO · P · L ·* MODESTO
FRATRIBVS
ET · M · STATIO
VERECVNDO
CONLIBERT

Contuli quod superest. Hostiliae semel descripta est, scilicet a Cyriaco nov. fragm. p. 61 s. 165; pendent inde opinor qui rettulerunt in syllogen antiquam Veronensem Felicianus cod. Tarvis. f. 217, syll. n. 160; Marcanova Mut. f. 129' agri Ver. n. 71 (inde Priscianus hist. Ferrar. vol. 1 f. 9'); Ferrarinus f. 30; Iucundus f. 194 n. 80; Lilius f. 165'; item Sarayna f. 44' (inde Cherubini *not. istor. di Ostiglia* Mediolani 1828 p. 8) et Panvinius Ver. p. 233. Pendet item ex Marcanova per Priscianum Ligorius Taur. 8, ubi refert inter Ferrarienses (unde ed. est in *fragmento d'historia di Ferrara* Venetiis 1676 p. 41 repetitaque apud Baruffaldium mon. Ferr. f. 28). Mantuae exceptam dederunt idem Ligorius vol. 11 inter Mantuanas; Grut. 995, 8 ex Velseri schedis, laudans praeterea Saraynam; Fabretti in em. ad Grut. et 374, 168 ex schedis Vatic.; Amadei ms. 1 f. 9, qui non vidit nisi v. 1—3; Volta ms. a. 1775 adhibito Fabrettio; Borsa *museo di Mantova* (1790) p. 20; Labus *mus. di Mantova* 2, 293 tab. 48.

Quae hodie desunt, dedi inclinatis. — Veram vv. divisionem retinent ex antiquis Cyriacus (ed.) et Feliciani cod. Tarvis., item Ligorius 11. — 2 *P* om. Lig. 11. — 4 YCONE Lig. 11, ICONAS Sar. Fabr., ICONIAS Grut. — 4. 5. 6 verba ICONE · MATRI · M · STATIO · M · L om. Felic. in syll. (habent ea ipsius cod. Tarvis., item Ferrarinus). — 6 om. Sarayna. — PHELLETI Lig. 11, HELLETI Cyr. (ed.) Iuc., FIELLETI Felician. Marcan., LELIETI Grut., FELETI Labus, PHILETI Fabr. Mihi litterae ELLETI certae visae sunt, praecedere autem I · P aut fortasse H; recepi lectionem Ligorianam, qui lapidem vidit dum integer erat. — 7 *P* om. Lig. 11.

3759 Veronae apud Torellum Saraynam in via S. Euphemiae SAR. Nunc in museo philharmonico n. 142.

DIS
MANIBVS
STATIA · SEVE
RA · P · F
S · T · F · I
CVR · LIB

Contuli. Habent Sarayna Lat. f. 48', Ital. f. 81' (inde Panvinius p. 230; Grut. 890, 2 e Sarayna); Maffei M. V. 160, 7.

3760 Veronae *ne la contra di Chiavegia in casa di Hieronymo piazu magiore* GAMM. LIL. similiterque FERRARINUS, cum locum non enuntient FELIC. MARCAN.; in domo Lucii Domitii cerdonis IUCUNDUS SARAYNA. In atrio domus nobb. de Guidottis in villa Frassinis distr. Montagnae MANUT. Olim prope Montagnanam *al Frassino in casa rurale del Veneto procuratore Pietro Pisani*, inde ab a. 1780 Vicetiae in domo Tornieriana TORNIERI et inde FURLAN. Adhuc ibidem. — Male Colognolae PANV. II., Leniaci in S. Nazarii MUR. 1749, Mediolani in S. Nazarii MUR. 1746.

D · M
SVESTIDIAE
Q · F
FIRMINAE

Contuli. Habent Felicianus n. 69 cod. Marciani, nam ex Veronensi excidit; Marcanova Mot. f. 121' n. 64; Ferrarinus f. 15'; Gammarus f. 87; Lilius f. 41'; Iucundus f. 192 n. 55; Mur. 1749, 10 ex schedis Valerii, 1746, 8 ex schedis Pseudo-Pacediani; Sarayna f. 46' (inde Panvinius p. 231 loco priore; Grut. 926, 1 a Sarayna et Panvinianis); Panvinius p. 231 loco posteriore. Denuo ex lapide Manutius cod. 5237 f. 99, item inter Patavinas cod. 5248 f. 3'; Tornieri ephem. rer. Vic. 1780 Mai. 24; Faccioli mus. lap. Vic. 2 (1803) p. 41; Maccà *stor. del terr. Vic.* 11, 2, 197; Furlanetto lap. Pat. p. 400 n. 525 a Tornierio.

3761 Veronae.

P · SVLP*icio* S · P · F · VAL*ens*
SIBI · ET · L · *sulpi*CIO · P O

Pacedianus ms. (inde Mur. 1500, 4).

1 VAL · F Pac., qui in fine versuum hiatus non indicat.

3762 Veronae in hortulo illorum de Bivilaquis de Lazisio GAMM. LIL.; prope castellum S. Petri in horto nobilium de Lazisio FERRARIN. (TRAI.); *a S. Giovanni in valle in horto di Girolamo dal Quato* MANUTIUS. Vallisnerium hunc titulum apud se habere eumque cum aliis rebus permutare velle ad Silvestrium scribit MAFFEIUS in ep. ms. 31 Mart. 1708 servata Veronae in bibl. cap. Nunc Rovigi in aedibus Silvestri. — In Istria in horto nobilium de Bivilaqua AUG. TYFERNUS; Veronae in ecclesia S. Michaelis FERRAR. (REG.); Valle Policella ad S. Ambrosii SARAYNA; errore omnes.

V F
SVLPICIA EVTYCHI*a*
SIBI · ET · C · SVLPICIO · PHI*lar*
GYRO · LIB · OPTIMO
ET · M · RVTILIO · RESTITVTO
CONTVBERNALI

IN · *FR* · PED · XXIII
IN · *Ag* · *PED* · *XXIII*

Contuli. Habent Augustinus Tyfernus cod. Vind. 3492 f. 15 inter Histrica Cyriaci; Gammarus f. 114; Lilius f. 39; Ferrarinus cod. Trai. f. 19 (inde Mur. 1561, 13 ex schedis Farnesiis); Sarayna Lat. f. 51, Ital. f. 66 (inde Panvinius p. 233; Grut. 996, 1 e Sarayna et Panvinianis); Manutius 734, 7 (ex codice antiquo omnino, non ad suum exemplum; ex Manutio Ligorius ms. Taur. 18); hi omnes eodem exemplo. Denuo ex lapide Manutius cod. 5235 f. 1 et qui Rovigi descripserunt Car. Silvestri in descriptione musei sui ms.; Venturi ms. et *guida di Verona* 1 p. XXXVIII; Devit *lap. del Polesine* p. 51 n. 45.

In vv. div. consentiunt Gamm. et recentiores. — EVTYCHA Ant. nisi quod EVTHYCA Ferr — 3. 4 PHILOGYRO Ant. (nisi quod PHYLOGIRO Aug., PHILARGIRO Sar. Ital.), PHILARGYRO Man. — 5 M · RVTILIO Man. et recentiores, RVTILIO Ant. (omisso M) nisi quod MVTILIO Aug. — 7. 8 quae inclinatis dantur, habet Ant. solus.

3763 Veronae in museo.

V · F · E · ET
SVLPICIAE · P · L
GALLAE
P · SVLPICI
AC

Descripsi. Habet Orti ms.

3764 Veronae antea apud Ortium, nunc in museo urbico.

M E N *i*
IAE · SYNE *tho*
*ne*ORI · EIV

Descripsi.

3765 D p. extra Veronam ad casas ruptas sive *a le carote* ANT.; similiter PACED. PANV.; in suburbio D. Georgii SAN. *'Se questa piatra e voltata ut fere, quam primum el tempo se converte in piova'* adscribit LIBER TURRIANUS f. 9.

M · TENATIVS · L · F
TESTAMENTO · FIERI · IVSSIT

Servavit Antiquus. Habent Redianus f. 65 n. 48; Gammarus f. 88; Lilius f. 41 (inde omnino Malvasia p. 363; ex Malvasia Mur. 1751, 6. 1783, 42); Sanutus f. 7; Sarayna apud Pacedianum ms. l. XV et Lat. f. 49', Ital. f. 65 (ex hoc Panvinius p. 233; Grut. 924, 3 e Sarayna et Panvinianis).

Vv. divisi ad Gamm. Lil. Paced. Sar. (Ital.).

3766 in ecclesia del Nassar dirupta in lapide quadrato FELIC. similiterque MARCAN.; apud Paronam villam RED. GAMM. LIL.; *non lontana da Parona al Nassar presso la casa or di Mariani* VENTURI. Nunc Veronae in museo philharmonico.

M · TENATIVS
L · F
LABEO

Contuli. Habent Felicianus Veron. n. 95; Marcanova Mut. f. 124' agri n. 7; Redianus f. 71, n. 138; Ferrarinus f. 21; Gammarus f. 129; Lilius f. 34 (inde Reinesius 17, 120 ex schedis Langermanni; Mur. 1751, 7 ex schedis Brembati Bergom.); Iucandus f. 195 n. 90; Donius cod. Barb. XXX, 182 f. 52 et XXXIV, 73 f. 238 ex ms. ant. Denuo ex lapide Venturi in comm. ms. ad musei n. 293.

3767 cippus magnus. Paronae in via prope ecclesiam ANTIQUI; Paronae III m. p. a Verona ante fores S. Antonii SARAYNA. Pontini (apud Nichesolam) VELS. Deinde Veronae in museo philharmonico n. 293. — Paronae Aegypti civitate. ubi portus XL stadiorum APIANUS.

M · TENATIVS · C · F
NIGER · SIBI · ET
C · TENATIO · P · F · PATRI
DOMITIAI C · F · SECVNDAI
MATRI
C · TENATIO · C · F · PROBO
FRATRI

T F I

Contuli. Habent Felicianus n. 94; Marcanova Mut. f. 124' agri n. 6; Ferrarinus f. 21; Redianus f. 67' n. 74; cod. Gudianus 253 f. 20; Gammarus f. 130; Lilius f. 33'; Iucundus f. 193 n. 62; Apianus 512, 1 (inde Ligorius ms. Taur. 13; Smetius 172, 30); Mar. Sanutus itin. 1483 p. 96, cod. f. 70; Sarayna Lat. f. 50', Ital. f. 65' (ex hoc codice male Orti apud Asquinium *pago degli Arusnati* p. 29 et *confini del Veronese* p. 31); Panvinius p. 233; Carotus f. C; Manutius orth. 296, 19 (inde Ligorius ms. Taur. 18); Grut. 742, 6 ex Carottae et Puteani schedis; Velseriana f. 13'; Maffei M. V. 161, 3.

6 PROBO Felic. Marcan. Ferr. Iuc. Panv. (ms. m. 2), PROBO Red. Gud. 253 Gamm. Lil. San. Sarayna Panv. (ms. m. 1), PROTEO Panvinius (ed.) Carotus, PRIMO Palermus apud Sar. Vides exemplorum generationem et coniecturis temptatam emendationem.

3768 Veronae apud fanum S. Iacobi Pignei in domo Dionysii Cepollae SAR.; in aedibus Iacobi Cepollae PANV.

L · TENATIO
P · F · VIRO
BLANDIA
C · F

Sarayna servavit. Habent Sarayna apud Pacedianum et Lat. f. 49; Panvinius p. 235; Carotus f. A'; Grut. 832, 6 e Sarayna et Panvinianis neque aliunde opinor Dionisi ms. f. 3'.

1 T·LENATIC Car., L·TENTATIO Dion. — 4 C·F Pac., C·M·F reliqui.

3769 Veronae in museo philharmonico n. 302.

L · TENATIVS
L · F
PROCLVS

Contuli. Maffei M. V. 166.

3770 extra Veronam.

L · TENAtVS · VARIANVS
SIBI · ET · MACRINAE
SORORI · DVLCISSIMAE
IN · FR · P · L · RETRO · p · LX

Sanutus f. 74'.

Versuum divisio incerta. — 1 TENACIVS, 4 RETRO · LX traduntur.

3771 rep. Veronae m. Febr. 1823 in aed. Rovio prope domum Maffeiam in via *S. Pietro Incarnario*.

L · FIRMO
TENATIAI
MAXIMAI

Barth. Giuliari ms.

Vv. divisio mea est.

3772 litteris rudibus potius quam remotae vetustatis. Veronae in museo n. 266.

PRISCAE
TERENTIAE · Q · F
LOQVS
HIC · EST · ET
QVARAE · TERE
NTIAE · IN · F · P
XII

Contuli. Maffei M. V. 151, 4.

3773 Veronae nuper rep., extat apud Smaniam.

TERENTIA · Q · F
TERTVLLA

Descripsi.

3774 Cazzani in maiore ecclesia extrinsecus FERR. MANUT. MACCI. Ibidem adhuc. — In Castellario Lacuselli MUR. errore.

spatii, in quo insculpta videtur homo

L · TERENTIO *sic*
SCEPTO · ET
SEVERO
LIBERTIS

Contuli. Habent Ferrarinus cod. Trai. f. 31 (inde Mur. 1562, 11 e schedis Valerii); Manutius cod. 5235 f. 6; Macci ms. 1, 325.

1 ita lapis; requiritur L · TERENTIS.

3775 Veronae rep. a. 1824 m. Sept. *alle stimmate* inter ollas cinerarias ADNOT. AD TARGAM et VENTURI. Nunc in museo.

T · THORIVS · L · F
RVFVS · VIVOS
FECIT · SIBI · ET
GAVIAI · Ɔ · L · PRIMAI
VXORI

Descripsi. Legitur adscripta in fine codicis Targae (bibl. municip. Veron. histor. n. 136), item apud Venturium ms. et *stor.* 1, 197; apud Barth. Giuliari ms.; apud Ortium *sopra lap. scop. nel 1825* (Veronae 1826) p. 6.

3776 cippus magnus Veronae in museo Moscardiano MAFF. DION., deinde ab a. 1817 in philharmonico.

V · F
THORIA · L · F ·
SEVERA
SIBI · ET · M · ENNIO
M · F · PRIMO
VIRO SVO
ET · BAEBIAE · L · F · COLLINAE
FILIAE · MEAE
H
pondera?

Contuli. Habent Maffei M. V. 189, 2; Dionisi ms. f. 4.

3777 Veronae rep. 1848/9 in moenibus *al civico* n. 1899, deinde in aedibus Orti.

P · TOSSIO · P · L · PRIMIONI · FIL
PIISSIMO · ANNOR · XX
TOSSIAE · MVSICE · CONIVG · CARISS

Contuli. Ed. Orti in ann. inst. arch. 23 (1851) p. 88.

3778 extra Veronam ad S. Luciam.

M · TRATORI

Dionisi ms. f. 9' et *apolog. rifless.* (1755) p. 56.

3779 in villa Arbizanea in domo rustica ANTIQUI, item SARAYNA. Adhuc ibi in aedibus Rizzardi iam Corbelli n. 67.

M · TRAVIVS
M · F
SAVFEIVS
SABINVS *sic*

Contuli. Habent ab Antiquo Felicianus n. 97; Marcanova Mut. f. 125 agri n. 6; Ferrarinus f. 21; Redianus f. 69' n. 104 et denuo f. 71 n. 125; Gammarus f. 127; Lilius f. 42'; Sanutus f. 76; Sarayna Lat. f. 50', Ital. f. 66'; Panvinius p. 227; Carotus f. E; Grut. 891, 6 ex Sarayna, 924, 18 ex Panvinianis.

Vv. divisionem servant Gamm. Lil. Marcan. — In fine adhaesit L · TENATIVS · M · F (ex n. 3971, qui titulus praecedit apud Felicianum Marcanovamque) apud Saraynam.

3780 Veronae in contrata S. Nazarii in loco privato ANTIQUI RELIQUI, item SARAYNA; in contrata S. Nazarii in domo de la Badessa SANUT. — Romae prope domum de Maximis APIAN.

V · F
N · M · N · N · S
M · TRAVIVS · THAI
IVS · SIBI · ET
LIVIAE · PSYCHE

Servavit Antiquus. Habent Felicianus n. 70; Marcanova Mut. f. 121' n. 65; Ferrarinus f. 15'; Iucundus f. 66 n. 42; Sanutus f. 68; Apianus 304, 1; Mur. 1503, 4 ex schedis suis; Sarayna f. 46' (inde Panvinius p. 232; Grut. 835, 4 ex Sarayna, 891, 7 ex Panvinii schedis).

Vv. divisio est Marcanovana. — 2 N · M · N · S Sar. — 3 TRAVVIVS Sar. — 3. 4 THALLVS Felic. (Veron.) ex coniectura, THAIIVS Antiquus (Felic. Marcian., Marcanova, Iuc.), CHAIIVS Sar. (inde CATIVS Pan.), om. San. — 5 PSICHE Iuc. (m. 1) San., PSCHE Sar.

3781 basis, fuit Veronae in S. Petri in Castro, nunc est apud Smaniam.

...
ANETLI
XORI ET
Ɔ · TROPHI
ARICO

Descripsi.

3782 Veronae in hortis Giusti LISCA GUD. RELIQUI.

D · M
TROPHIMES
L · LVCRETIVS
EPICTETVS
BENE · MERENTI

Contuli. Habent Lisca et Cozza p. 240; Gudius ms. 467, 4, ed. 311, 2; Maffei M. V. 190, 2; Orti *giard. Giusti* p. 57 tab. 6 n. 26.

3783 Campalani in ecclesia ANT. et RELIQUI. Ibidem adhuc.

L · TRVTTEDIVS
P · F · PVB · SIBI · ET
SECVNDAE
BAEBIAE · C · F
5 V · F

Habet Antiquus, scilicet Felicianus cod. Tarvis. f. 216, syll. n. 158 (inde Asquini *vecchio sigillo* p. 13); Marcanova Mut. f. 129' agri n. 69; Ferrarinus f. 30' et denuo f. 113'; Sarayna f. 50' et inde Panvinius ant. Ver. ms. f. 118', nam ed. omisit; Palermus p. 128; Lisca et Cozza p. 243; Grut. 835, 11 ex Sarayna, 891, 11 ex Sarayna et Panvinianis. Denuo ex lapide Manutius cod. 5235 f. 5; Ang. Pra qui dedit Giuliario.

In vv. div. conveniunt Sar. Panv. Man. Pra. — 2 FAB pro PVB Felic. (Tarvis. solus). — 3, 4 BAEBIAE C·E·SECVNDAE sua interpolatione Asquinius. — 4 BAEBLAE Sar. Panv.

3784 Campalani in ecclesia ANT. et RELIQUI. Ibidem adhuc.

lapis cum duobus capitibus, viri scilicet et mulieris, et infra cum sertis et rosa et lepore et capite hydrae cum anguibus FELIC.

P · TRVTTEDIO · P · L
PHILOMVSO · PATRI
MAGIAE · M · F · MAXIMAE
MATRI

Habet Antiquus, scilicet Felicianus cod. Tarvis. f. 215', syll. n. 157; Marcanova Mut. f. 129' agri n. 68; Ferrarinus f. 30; Sarayna Lat. f. 50', Ital. f. 68 (inde Panvinius p. 235; Carotus f. F'; Lisca et Cozza in tabula B *b* ex codice Saraynae servato a Rosino). Denuo ex lapide Ang. Pra qui dedit Giuliario.

In vv. div. consentiunt Sar. (Ital. Car.) et Pra. — 1 TRVVTTEDIO Car. — 2 PHILOMVS Car.

3785 Campalani in ecclesia ANT. et RELIQUI. Ibidem adhuc.

P · TRVTTEDIO
P · F · TERTIO · FRATRI
PVB

Habet Antiquus, scilicet Felicianus cod. Tarvis. f. 216', syll. n. 159 (inde Asquini *vecchio sigillo* p. 13); Marcanova Mut. f. 129' agri n. 70; Ferrarinus f. 30'; Sarayna f. 50'; Panvinius ant. Ver. ms. f. 118', nam ed. omisit (inde Tinto p. 309); Grut. 852, 8 ex Sarayna et ms. cod. Panvinii, 997, 19 ex Sarayna. Denuo ex lapide Manutius cod. 5235 f. 6; Angelus Pra, qui dedit Giuliario.

1 P· Ant. Man., L· Pra. — 3 PVB post P · F collocavit Asquinius sua interpolatione.

3786 litteris antiquioribus; rep. a. 1866 in vico S. Luciae prope Veronam, extat ibi in museo civico.

TVLLIO
PATREI
FAVSTA
FECIT

Descripsi. Integra est.

3787 Veronae in area aedium comitis Augustini de Iustis MOROSINI 1598 et RELIQUI. Adhuc in hortis Giusti.

C TVLLIVS
GERMVLLVS
C · TVLLIO · HERMET
PATRONO · ET
5 VERANIAE · VERAE
CONTVBERNAL · EVS
BENE · MERENTIBVS

Contuli. Habent Morosini in itin. a. 1598 p. 52; Grut. 955, 12 ex schedis Mauroceni et Ceruti; Velseriana f. 20'; Lisca et Cozza p. 240; Bianchini cod. bibl. cap. Veron. 353 f. 31; Maffei M. V. 190, 3; Orti *giard. Giusti* p. 58.

3788 Veronae in pillo marmoreo apud macellum FERRAR.; in curia piscatoria apud macellum SAR.; *fuor della porta delle Beccarie a man manca entrando* MANUT.

D · M
M · TVRPILI
CASSIANI
FILIVS
5 PATR · PIENTIS

Habent Ferrarinus cod. Trai. f. 13; Bononius cod. Tarvis. a. 1517; Sarayna apud Pacedianum et Lat. f. 48 (inde Panvinius in add. ms. ad Saraynam Ital. f. 49', ed. p. 230; Grut. 744, 5 ex Sarayna et Panvinianis); Manutius cod. 5235 f. 3.

In vv. div. consentiunt Bon. Pac. Panv. Manut. — 2 M om. Ferr. — 5 PATR · PIENTIS Bon. Panv. Manut., PATR·PIENTI Pac., PATR·PIENT Sar., PARENTI Ferr.

3789 *frammento di lapide con membrature architettoniche* PERSICO. Pigozzi ANTIQUUS, PERSICO.

VAGIDIA · P · F

Antiquus (Felicianus Ver. n. 127; Marcanova Mut. f. 126' agri n. 38; Ferrarinus f. 25; Mur. 1757, 13 ex schedis Pseudo-Paceadiani); Persico *descr. di Verona* 2, 337, si quidem eadem est.

VAGIDA·P·F Felic., LAGIDIO ... Pers.

3790 Veronae in museo in pariete sine numero sub n. 219.

Q · VALE
Q
THE

Descripsi.

3791 cippus magnus. Veronae in sacello divi Michaelis FELIC.; in sacello qui Plutonem expulerat MARCAN.; similiter SARAYNA cum suis. Pontini in aedibus Caesaris Nichesolae Fabii i. e. clarissimi filii PALERMUS et VELSER. Nunc in museo philharmonico n. 270. — Romae prope domum de Maximis iuxta campum Florae APIANUS errore.

V F
L VALENTIVS
EVTYCHVS
SIBI · ET ·
5 L · VALENTIO
SENECIONI
PATRONO · SANC
TISSIMO

Contuli. Habent Felicianus n. 25; Marcanova Mut. f. 116 n. 20; Ferrarinus f. 6'; Redianus f. 63 n. 16; Iucundus f. 67 n. 45; Apianus 304, 2; Sarayna Lat. f. 46, Ital. f. 77; Panvinius p. 232; Carotus f. B; Grut. 956, 2 ex Sarayna et Onufrianis; Palermus in add. ms. ad Saraynam; Velseriana f. 21; Maffei M. V. 161, 6.

Ex antiquis versus recte divisit Marcanova.

3792 Veronae in museo n. 236.

T · VALENTINO *sic*
PISINIONI
CVRFIA MAR
CELINA MAR
5 OPTIMO · E · M
ET · III · FRATRES
PARENTIBVS
VI · FE · ET · SIBI

Contuli. Ed. Maffei M. V. 161, 7.

3793 in villa Marciana.

L · VALERIVS

Velseriana f. 19'.

3794 Veronae in aedibus Tarquinii Rufonis VELSER.; in museo Moscardiano MOSC. Inde a. 1827 venit in Maffeianum, ubi iam extat fracta.

L X · VALERIVS · BIIX · P
SIBI · ET · SECVNDAE
VALERIAE · M · F
VXSORI

Descripsi quod superest. Est in vol. 1 n. 1433, item in tabula Ritschelliana n. LXXIV v. Habent Velseriana f. 16; Moscardo mus. 1656 p. 73, 1672 p. 73 aere expressam (inde opinor Mabillon mus. Ital. vol. 1 a. 1667 p. 24; ex Mabillonio Mur. 1415, 3); Fabrett. 397, 280 a Bianchinio; Mor. ms. inter Moscardiana; Dionisi ms. f. 10 et *apolog. rifless.* p. 58; Venturi ms.; Orti ms. et *sopra lap. trov. nel 1825* (Veronae 1826) p. 8.

In iis quae desunt hodie reliqui auctores consentiunt, nisi quod 1. 3 P pro F Moscardus dedit, 1 in. a pro X Orti.

3795 Veronae in burgo S. Zenonis.

C · VALERIO
ANTIOCO
PATRI
LAEVIAE · *t. f.* MATRI

Servavit Antiquus. Habent Felicianus n. 33; Marcanova Mut. f. 118' n. 27; Ferrarinus f. 11; Gammarus f. 86'; Lilius f. 43' (inde Reines. 13, 54 ex schedis Langermann.); Sanutus f. 69; Manutius orth. 532, 12 (inde Orell. 4378); Mur. 1283, 3 ex schedis Capponiis.

Vv. divisi ad Gamm. Lil.; hiatum notat Lilius. — 2 ANTIOCHO Felic. — 4 ET pro T·F traditur; em. Mur. — Apud Manutium adhaesit n. 3849.

3796 Veronae in quadam domo prope comites de Iustis a viridario DIONISI (ms.), ad S. Mariae de Organis DION. (ed.).

d M
VALER · APO
LONI

Dionisi ms. f. 1, *apolog. rifless.* (1755) p. 56.

3797 Lavagnae in summo monte rep. 1766, nunc ibi in novo coemeterio PEVERELLI; ad canonicam VENT.

P · VALERIVS · M · F
POB · CAPITO
SIBI · ET · L · VALERIO · P · F
VALERIAE · P · F · SECVND
CALPVRNIAE · C · F · SECVND
VXSORI
T · F · I

Peverelli ms. f. 78' in supplementis; Venturi ms.; Orti *sopra lap. scop. a Montorio* (1825) p. 7, *Val. Nasone* (1836) p. 17, *Sirmione* (1856) p. 147; Asquini *lett. sopra un vecchio sigillo* 1826 p. 14 ab Ortio.

4 SECVND Vent., SECVND reliqui. — 5 SECVND Vent., SEC Pec., SECVND Orti Asq.

3798 Veronae rep. a. 1816 prope portam Borsariam *presso S. Micheletto* et collocata in museo philharmonico GIULIARI, STOFFELLA. Ibi adhuc.

VALERIVS · C · f
CLVVIANVS
MACER

Contuli. Habent Barth. Giuliari ms.; Venturi ms. a. 1817; Stoffella *confini* p. 80 (cf. p. 70), cui misit Labus; Osann p. 550.

3799 Veronae in templo Liberi patris in domo presbyteri S. Proculi FELIC. MARCAN.; in penu templi S. Proculi SARAYNA; in templo S. Proculi PALERM.

. . . . . . L · F
MAXIMAE · F · ET
C · VALERIO · L · F
FESTO
L · VALERIO
. . . .

Habent exemplum Antiqui Felicianus n. 7; Marcanova Mut. f. 116' n. 5; Ferrarinus f. 6'; Mur. 1283, 5 ex schedis Iac. Valerii et Pseudo-Paccdiani. Ex lapide fortasse Sarayna f. 45 (inde Panvinius p. 236; Grut. 870, 9 e Sarayna, 892, 6 per Scultetum ex Panvinii codice); item Palermus Plin. p. 67.

Vv. divisi ad Palermum. — 2 F Sar., om. Pal. — post ET add. Q Sarayna, fortasse hederam pro elemento accipiens. — 5 L · VALERIO Sarayna, C · VALERIVS Pal. — Antiquus sic: C · VALERIO · L · F · FESTO · L · VALERIAE · L · F · MAXIMAE · FILIAE.

3800 cippus ingens. Pojani VELS. Rep. Pojani in fundo Moscardiorum, deinde Veronae in museo Moscardiano MOSCARD. Inde ab a. 1817 ibidem in philharmonico.

G · VALERIVS
C · L
GRATVS

Contuli. Habent Velseriana f. 22; Moscardo mus. 1656 et 1672 p. 74; Mur. ms. et 1759, 11 ex schedis suis; Dionisi ms. f. 12; Osann p. 550; Orti *sopra lap. scop. in Verona* 1825 (Veronae 1826) p. 19.

3803 in villa Marciana VELS. MAFF. Marzanae *nella muraglia a sinistra che fiancheggia la strada, che dalla piazza conduce alla chiesa* TORRI. Frustra quaesivi.

L · VALERIO · L · F
LVCVSTAE
VALERIAE · VITA
LINI · L
VALERIA · OPTATA
. . . . S · FECIT

Velseriana f. 21; Maffei M. V. 191, 12; Alex. Torri in epistula ad Bordam Mediolanensem 22 Iun. 1811 (bibl. Ver. man. ms. fasc. 109) eodemque exemplo Persico *descr.* 2, 145. 279.

3 VALERIAE om. Torri. — 3. 4 VITVLINAE Vels. — 6 S om. Vels. Maff.

3801 Veronae in museo Moscardiano, unde a. 1817 venit in philharmonicum.

IN · HIS · PRAEDIS
VALERI · IANVARI · HC *ex libris*
*argen*TI · II · MESOLAEVM · FA*ciam est*

Contuli. Habent Fabrett. 712, 340 a Bianchinio; Dionisi ms. f. 12 et *apolog. rifless.* (1755) p. 57. Temere damnavit Maffei art. crit. lap. p. 196.

3802 cippus magnus. Tregnagi DIONISI et ex schedis Moscardianis TOMMASELLI p. 163. Deinde Veronae in museo n. 303.

lupus ovem arrodens — *Medusa* — *lupus ovem arrodens*

V F
C · VALERIVS
AGRIPPAI · L · ISMARVS
SIBI · ET
VALERIAI · C · L · APRILI
VALERIAI · ISMARI · L
PRISCAI
C · VALERIO · ISMARI · L
IMERO
VALERIAI · ISMARI · L
ISMYRINE
M · BATRIO EVRO · GENERO
H
corda

Contuli. Habent Maffei M. V. 141, 10; Dionisi ms. f. 17.

3804 ad Montem Calvum S. Mariae matris domini FELIC. MARCAN.; a *Monte Calvo fuore de la porta di S. Zorzo* GAMM. LIL.; extra portam S. Georgii in valle Domnica [= Valdonega] in monte Calvo SARAYNA PANV. (MS.) In aedibus Pauli Mazanti PANVINII EDITORES. Deinde Veronae in museo philharmonico n. 335.

protome muliebris

fasces tres corollis et taenia ornati — *fasces tres similiter ornati*

P · VALERIVS · SPVRI · F ·
MONTANVS · VIVVS · FECIT ·
MATRI · ET · PATRI · ILARIONI ·
SVRIA · DOMETIA · ET · SVIS · L *sic*

Contuli. Habent Felicianus n. 91; Marcanova Mut. f. 124' agri n. 3; Ferrarinus f. 20; Redinaus f. 69 n. 15; Gammarus f. Trev. 6; Lilius f. 33; Iucundus f. 193 n. 61; Sarayna Lat. f. 50, Ital. f. 65' (inde Panvinius p. 234; Carotus f. H'; Grut. 742, 5 e Sarayna, 730, 10 e Panvinii ac Carottae schedis; Palermus Plin. p. 66); Maffei M. V. 143, 4 (inde Orelli 2692).

3805 Veronae fuit in S. Petri in Castello, nunc servatur in amphitheatro.

Q · VALERIO · Q · F · POB · ORICLONI
POBLICIAE · *M* · *F* · MAXSIMAE
Q · VALERIVS · *Q* · *F* · MACER · F

Descripsi fractam; integram exhibet Vignola ms., a quo quae adscivi, expressi inclinatis.

3806 Veronae sub arcu medio pontis novi.

C · V*alerio*
C · F
Q · VALERIO
C · F · PASTORI
L · VALERIO
C · F · LVCVSTAI
CN · VALERIO
C · F · SECVNDO
CLODIA · F · P
PAVLLA

Contuli. Ed. Maffei M. V. 191, 1.

3807 tabula magna Veronae in ruderibus ad portam Bursaream rep. 20 Oct. 1647 LISCA. In museo philharmonico n. 382.

c VALERIVS · C · F · POB
PLANTA · SIBI · ET
*c. val*ERIO · C · L · AMPHIONI · ET
*valer*IAE · C · L · CLARAE
*testame*NTO · FIERI · IVSSIT

Contuli. Ed. Lisca et Cozza p. 247; Maffei M. V. 162, 4.

3808 litteris admodum rudibus. Veronae in museo philharmonico n. 449. De origine non ausim iudicium ferre.

MARCVS V
ALRIVS VAEB
FECIT IVLIE
MVNTANE
EVE CONIVC
I PIENTISIME
E ANOBVM XXX

Contuli. Habent Maffei M. V. 162, 3; Tommaselli p. 180; Osann p. 551.

Maffeius sic dedit: MARCVS · VALERI | VS · VALENS · P · IV | LIAE · MONTA | NAE · CONIVGI · PI | ENTISSIMAE · QV | EM · HABVI · AN · XV | FVNCTA · EST · AN | XXX . . . . . quae proficisci ex hoc ipso titulo credidi coactus. Lege sic fere sublatis quadratarii mendis: *Ma*[*r*]*cus Val*[*er*]*ius V*[a]*les fecit Iulie Muntane su*[*e*] *coniu*[*g*]*i pientisi*[*me*] *ano*[*r*]*um XXX*.

3809 Cereiae in ecclesia SS. Viti et Modesti FERR. (Trai. Par.). — In valle Lazarensi agri Veronensis MUR. 1181, quae indicatio proxime praecedit in Ferrarini libro Regiensi; Veronae in S. Martini MUR. 1225.

V F
C · VALERIVS · VALERIANVS · SIBI
ET · VALERIAE · MAXIMAE · FILIAE · MEAE
ET · C · VALERIO · FIRMO · FI
ET · CAMPVLLIAE
EVTAYCIAE VXO MEAE
ET VALERIAE SVTTAE
'deficiunt reliqua'
LIBERTO · MEO · VALERIAE · SECVNDAE
SORORI · MEAE
H · M · H · N · S

Servavit Ferrarinus cod. Trai. f. 24' (inde Mur. 1225, 7 ex schedis Iacobi Valerii) et cod. Paris. f. 28' in add. et cod. Reg. (inde Mur. 1181, 9 e schedis Farnesiis et Capponiis).

Expressi codices duos Ferrarini antiquissimos et aequales, quorum Parisinus vv. divisionem observat, sed omittit v. 8. 9. 10, Traiectinus dat continuam, sed totam. — 2 C · VALERIVS Ferr. (Trai. et Par.) cum schedis Iacobi Valerii, M · LAELIVS Ferr. (Reg.) cum schedis Farnesiis et Capponiis. — 5 E pro ET Ferr. (Trai.). — 6 EVTTYCIAE traditur.

3810 basis magna evanida Veronae in museo philharmonico.

*v*ALERIAE
/ / / / \ / E
/ / / / / /
/ / I E / /

Describere volui.

3811 Veronae in domo Hieronymi a Puteo in paroecia S. Vitalis prope eccl. sodalitatis *della Disciplina* DION.; *a casa Liorsi al Paradiso* VENTURI.

V · F
VALERIA
CANDIDA
C · MARCIO
COSMIONI
BENE · MERENTI
POSVIT

Dionisi ms. f. 13', *apolog. riflese.* (1755) p. 57; Venturi ms. ab aliis.

4 C · MARICIO Dion. ed.

3812 Veronae prope portam novam ante ostium fullonis PAL.; via curriculari non procul ex adverso S. Lucae GRUT.

. . . .
. . . . LERIAE · L · L · L · GALLAE
. . . . . MENTO
. . . . . . IVSS

Grut. 977, 1 a Sculteto; aliunde Palermus (1608) p. 71 (cf. corrig.; inde Lisca et Cozza p. 243) et in Velserianis f. 21'.

Sic Pal.; . . . RIA · P · LI · GALLA | . . . AMENIO | L · V · S Grut.

3813 cippus magnus. Veronae in hortis Giusti LISCA ibidemque adhuc *nella cantina del giardiniere*.

VALERIAE · C · L
HECALE · MATRI

Contuli. Habent Lisca et Cozza p. 241; Orti *giard. Giusti* p. 58 tab. 9 n. 28.

3814 ex marmore rubro Veronensi. Veronae in museo n. 407.

VALERIA
Ↄ · L · HECALE
SIBI · ET
ENNYCHO
V F

Contuli. Maffei M. V. 162, 1.

2 potest fuisse in lapide D · L, quod dedit Maffeius.

3815 Veronae in platea divi Zenonis SAR. in area ante basilicam d. Zenonis sub cruce lignea PALERMUS.

VALERIAE
C · F · MAXIMAE
HERENNIA · P · F
AVGVRINA
FILIAE · PISSIMAE
ET · SIBI

Habent Bononius cod. Tarvis. a. 1517; Sarayna apud Pacedianum ms. et Lat. f. 47, Ital. f. 82 (a quo pendent Panvinius p. 235; Smetius 171, 11 ex Sarayna; Grut. 712, 1 ex Sarayna et Panvinianis); Palermus in add. ms. ad Saraynam et Plin. p. 71; cod. Lugd. XXIV Pap. 14.

2 N · MAXIMA cod. Lugd. — 3. 4 HIRRINNIA · P · F | AVGVLINA Bonon., apud quem 5. 6 desunt.

3816 basis. Veronae LISCA. In aedibus Sagramoso n. 1457 ORTI. Nunc apud Smaniam.

V F
VALERIA · M · F
SECVNDA
SIBI

Descripsi. Habent Lisca et Cozza p. 241; Orti in ann. inst. 23 (1857), 86.

4 SIBI · E . . Orti.

3817 Veronae in domo Clementis ad S. Clementem SARAYNA.

D M ET
MEMORAI
VALERIAI
VALERIANAE
C · MAECIVS
ATILIANVS
VXORI . ET
MAECII
FRONTO · ET
ATILIANA
MATRI

Servavit Sarayna. Habent Pacedianus ms.; Sarayna Lat. f. 48, Ital. f. 76 (ubi antiquam lectionem in altero libro expulsam a Panviniana servavit codex bibliothecae capitularis); Panvinius in cod. Saraynae Ital. l. c., ed. p. 231; Carotus f. A'; Manutius orth. 80, 4 (inde Ligorius ms. Taur. 18) omnino e Sarayna et Caroto, cum non habeant schedae Manutianae; Palermus in em. ms. ad Saraynam et Plin. p. 71, item ni fallor e Sarayna solo.

In vv. div. consentiunt Paced. Sar. (Ital. bibl. cap.) Panv. (Ver. ms.). — 1 M·D pro D·M Sar. (Ital.), DIS MANIBVS Pal. (ed.). — 2 MEMORAI Pac., MEMORAI Sar. (Lat. Ital.), MEMORIAI Panv. Manut., MEMORIAE Car. Pal. — 6 ATILLIANVS Paced. Sar. (Ital.). — 7 VXORI Pal. ex coniectura opinor, VXORI·S Paced. Sar. (Lat. Ital.) Panv., transponunt vocabulum post VALERIANAE Car. Manut., utroque loco habet Panv. — 8 MAECI Car. Panv. (ed.) Pal., MAECIO Paced. — 9 FRONTON Car. — 10 ATILLIANA Sar. (Ital.), ATILIANAE Car. Panv. (ed.), ATILLIANAE Paced. — 11 MATRIS Car. Panv. (ed.).

3818 fragmentum elegantissime sculptum. Ronchi in aedibus Sparaneriorum.

? · F · VAR

Mur. ms. XVII, 204.

3819 Voloni.

.. O · M
... M · F · CETRA

Velseriana f. 20.

3820 cippus ingens. Pontini apud Caesarem Nichesolam GRUT. VELS. Deinde in museo philharmonico LISCA et REL. sub n. 297.

M · VARIO
L · F · PATRONO
MINICIAE · L · F
TERTIAE · ET · SIBI
M VARIVS
M · L · SECVNDVS
CAPRIA · C · F
SECVNDA
VARIA · M · F · MAXI
MA · FILIA

H · M · H · N · S

Contuli. Habent Grut. 893, 13 ex Velseri schedis; Velseriana nostra f. 19; Lisca et Cozza p. 239; Maffei M. V. 163, 1.

3821 in ostio fani S. Martini in Vallis Apiacie [= S. Martino d'Avesa extra portam S. Georgii].

VARILLAE
SORORI
CORNELIVS
FAVOR
T · F · I

Servavit Sarayna apud Pacedianum ms. et ed. f. 50' (inde Panvinius in add. ms. ad Saraynam Ital. f. 75', ed. p. 233; Grut. 853, 2 ex Sarayna et Panvinianis).

3822 cippus magnus. Veronae in museo n. 369.

V F
L · VASSIDIVS · M · F
MERCATOR · SIBI · ET
M · VASSIDIO · M · F
FRONTONI
C · VASSIDIO · M · F
CLEMENTI

Contuli. Maffei M. V. 163, 2.

3823 Veronae in hortulo illorum de Mareschalchis FERR.

V · F
SVIS · ET
L · VASSIDIO
PAEDEROTI
COLLIBERT

Servavit Ferrarinus cod. Trai. f. 20 (inde Mur. 1605, 6, non, ut ait, ex schedis fratris Iucundi; nam apud Iucundum non legitur).

Vv. divisio est Ferrarini. — Hiatus non adnotatur.

3824 Veronae ad S. Zenonis in pavimento extrinsecus sub pila, quae maiorem tituli partem tegit.

ET · VASsidiAI
SECundae

Descripsi indicatam mihi a Bertoldio.

3825 Veronae in ecclesia S. Mariae in solario ANTIQUI similiterque SARAYNA; sub altari S. Annae addit PANVIN. ms. Deinde in museo philharmonico n. 315.

DIs mAN
VERecunDI
DELICATI · VIXIT
ANN · XVIII · M · II · D · XI
C · VESIVS · MARTIALIS

Contuli. Habent Felicianus n. 31; Marcanova Mut. f. 118' n. 25; Ferrarinus f. 10; Redianus f. 65 n. 46; Gammarus f. 127; Lilius f. 35; Iucundus f. 65 n. 17; Apianus 332, 2; Sarayna apud Pacedianum ms. et ed. f. 48 (inde Grut. 662, 2. 894, 6); Panvinius in add. ms. ad Saraynam Ital. f. 49', ed. p. 230; Maffei M. V. 163, 3 (inde Orelli 2804); Dionisi ms. f. 9.

1. 2 sic explent antiqui, sed ex supplemento omnes, cum iam Pacedianus repraesentet fractam.

3826 Veronae in museo civico.

C · VERCei
TIA

Descripsi.

3827 'In suburbano quoque pago [ad Mantuam] super ripam ipsius lacus sito, qui et Pietolis dicitur, natus fuisse fertur Virgilius urbis Mantuanae decus eximium. In quo enim loco Kiriacus ipse prudenter perscruptatus est, si aliquid dignum invenisset veternitatis, praesertim de Marone Virgilio [*talia videntur excidisse:* non omisisset; sed ait tantummodo] quod apud ripam fluvii Tartari hoc vetustissimum repperit epigramma' SCALAMONTIUS. Prope flumen Tartari in agro Veronensi FELIC. Super flumen Tartaris agri Veronensis Grezanne MARCAN. FERRARINUS male, nam Grezzana est pagus suburbanus ad Veronam. In Ande Vergilii villa, quae nunc dicitur Pietole suburbii Mantuani sub altari maioris ecclesiae IUCUNDUS iisdemque verbis PACEDIANUS similiterque MACCI.

Cyriacus:

M · VERGILIO · M · F
ANTHIOCO · VNIGENITO
SIBI · ET · PAMPHILO

Iucundus:

P · VERGILIO · P · F
PONT · MAX
SABIN

Cyriaci exemplum legitur in vita eius Scalamontiana (cod. Tarv. f. 99 Mant. 1, apud Coluccium p. XCV); item in sylloge antiqua Veronensi apud Felicianum n. 162, Marcanovam Mut. f. 130 agri n. 73, Ferrarium cod. Trai. f. 31, Sanutum f. 74 (inde Mur. 982, 12 e schedis Alex. Capponii). Diversum exemplum vel potius titulus ad huiusce aliquot litteras mala fraude formatus legitur apud Iucundum f. 183 et inde sine dubio apud Pacedianum l. II, quamquam hic ait excepisse se a. 1517 Mantuae per aliquot dies moratum, Cholerum f. 98, Maccium 1 f. 48, Grut. 305, 7 ex Verderii schedis (inde Orelli 2149).

2 VNGVENT Mur. ex emendatione fortasse vera. — 3 PAMPHILIO Scalam. — In Iucundiano titulo F Iuc., FILIO Paced. Macci Grut.

3828 Veronae prope S. Anastasiam ante domum Curii Bolderii.

TESTAMENTO · FIERI
IVSSIT
VERGILIA · Q · F · SECVNDA

Grut. 925, 18 a Sculteto; Palermus in add. ms. ad Saraynam f. 47; Velseriana f. 18'.

3 Q · F Pal., F · F Grut. Vels.

3829 Veronae apud Iustos SAR. In domo nunc Alexandri Peregrini equitis apud domum Pantiriorum in vico Cittadellae (postea addidit 'nunc vero Guerinonae familiae') PALERMUS; *in faccia della casa di M. Pietro da Monte in Cittadella* DESCRIPTOR PANVINII.

Tortures duo

V · F
F · VERONIVS
AMPHION
SIBI · ET
MAGIAE · FESTAE
CONIVGI
BENE · MERENTI
ET · SVIS

Sarayna f. 49' (inde Panvinius p. 232; Grut. 839, 6 e Sarayna et Panvinianis); is qui descripsit Panvinii ant. Ver. ms. f. 444; Palermus in adn. ms. ad Saraynam.

Vv. divisio est Gruteriana. — 1 VERONIVS Panv. Grut. Pal., VERONIS Sar., VERONI . . . descr. Panvinii. — 3 AMPHI . . . descriptor Panvinii. — 5 FESTAE Pal., IESTAE Sar., BESTAE descriptor Panvinii, VESTAE Panv., IVSTAE Grut.

3830 Veronae super flumen Athesis SCAL. *appresso la ripa del Atese al canto di un orto* LIL., similiterque ANTIQUI RELIQUI; apud Athesim ubi dicitur *in contrata merchari nuovi* prope ripam fluminis *per mezo l'orto de quelli da Castello* LIBER TURRIANUS; ad D. Mariam Solaratam in angulo Rubeorum SARAYNA; in museo philharmonico LISCA. Ibidem adhuc n. 281.

VETO
RELIQVIAS
P · VERONIVS
CALLIETVS
HOMO · OPTIM
HIC · IACET

Contuli. Habent antiqui omnes Scalamontius cod. Tarv. f. 89' n. 4; Felicianus n. 30; Marcanova Mut. f. 118' n. 24; Ferrarius f. 10; Redianus f. 71' n. 131 (inde Gud. 337, 1); Gammarus f. 119; Lilius f. 31; Iucundus f. 63 n. 3. Deinde ex lapide Sarayna apud Pacedianum ms. et Lat. f. 46', Ital. f. 78' cum Panvinio p. 230 et Caroto f. D (ex Sarayna et Panvinianis Grut. 925, 21); Palermus in add. ms. ad Saraynam; Lisca et Cozza p. 238; Maffei M. V. 146, 2 (inde Orelli 4780); Orti *ant. mon. alle Stelle* p. 98.

3 PVPRONVS antiqui omnes ante Saraynam.

3831 Veronae ad S. Zenonem maximum in horto ANTIQUI, item SARAYNA.

D · M
VERONIAE · CHARITAE
QVAE · VIXIT
ANN · XXVIII · MES · IIII · DIES · VB
Q · VERONIVS · PVSITTIO · CONIVGI
INCOMPARABILI

Integram vidit Antiquus, a quo pendent Marcanova Bern. n. 649, Mut. f. 117' n. 166; Felicianus n. 17; Ferrarinus f. 9; Redianus f. 70 n. 116; Gammarus f. Trev. 11; Lilius f. 47; Iucundus f. 66 n. 33; Apianus 329, 2 (inde omnino Panvinius p. 230; Grut. 839, 7 per Scultetum ex ms. cod. Panvinii); fractam Sarayna f. 45' (inde Grut. 925, 22).

In vv. div. sequor Gammarum. — 2 CHARITATE Gamm. — 3 VIX Iuc. Sar. — 4 in ANN finit Sar. — XXVII Marcan. (Bern.), XXIII Lil. — MENS Felic. Marc. (Mut.) Red. — 5 PVSILIO Panvinius ex emend. — 6 INCONPARABILI Red.

3832 Veronae rep. a. 1821 inter duo fora (*piazza dei Signori* et *piazza d'erbe*), dum tabernae quaedam reficiuntur ANDR. MONGA. Hodie apud heredes eiusdem in pago S. Petri Incariani.

in latere:

. . . ΠΟΙΕΣ
CΠΕΡΕѠΝΑΛΟΥCΑΙCΤΕ
ΙΛΛΟCΠΟΛΛΑΓΡΥΙΙΝΗCΑC
ΙΝΕΠΕΓΡΑΥΕΤΕΚΟΥCΗ

VERONIE
CHRESTE
VERONIVS
CELSVS · CON
IVGI · INCOM
PARABILI VI
VENS F SIBI ET
CAELESTVS VERO
NENSIVM
MATRI PIISSIMAE

Contuli; Latina inscriptio evanida est, ex Graeca quae supersunt, facile leguntur. Repperi in epistula ab Andr. Monga scripta cum Hier. Asquinio communicanda, quam mihi exhibuerunt Mongae filii; praeterea apud Venturiam in comm. ms. ad musei n. 145 et apud Razzettiam f. 5.

6. 7 VI|VE/// F SIBI ET lapis; VIVENS pro VIVUS fortasse scriptum ex usu Graeco.

3833 Veronae in castello S. Petri.

VERO
LLA

Orti *sopra alc. passi di Paolo Diacono* (1827) p. 9, addens totam esse evanidam.

3834 basis magna, Veronae in museo.

M · VETTIO · CN · F
FIRMO · FRATRI

Descripsi. Habet Orti ms.

3835 Veronae *nel muro della casa del dottor Caggia.*

CN · VETTIVS
CN·F
SABELLIVS

Panvinius vel potius qui codicem eius descripsit (nam abest a ms. autographo, adest in apographo) ed. p. 227.

3836 Veronae ad S. Michaelem prope portam Borsariam SARAYNA; similiter MANUTIUS. In aedibus Augustini del Bene iuris consulti clarissimi dictae ecclesiae contiguis PALERMUS. Deinde in museo philharmonico n. 317.

C · VIBIO · EVTYCHE
VIBIAE · POTENTILL
PARENTIB
C · VIBIO · APHRODIS
PATRVO · VIBIAE
APHRODISIAS · AVI *sic*
C · VIBIVS · CALLISTIO

Contuli. Habent Bononius cod. Tarvis. a. 1517; Sarayna apud Pacedianum ms. et Lat. f. 46. 50, Ital. f. 75 (inde Panvinius p. 235; a Sarayna et Panvinii cod. Grut. 747, 1); Manutius cod. 5235 f. 3; Palermus in add. ms. ad Saraynam; Maffei M. V. 163, 7.

6 id est *aviae.*

3837 Veronae rep. ad S. Vitalis a. 1822, dum via fit VENTURI; nunc in museo.

V · F
P · VISIVS · SV
TTCHES · P · VIBO
PSOCVLO · FILIO
PIENTISSIMO · VIX
AN · XXIII · DI · XV · ET · SIS
ET · VIBIAE · ELENE · VX
SORI · ET · SVIS
D · M

Descripsi. Habent Venturi ms. et *stor.* 1, 200; Orti ms.

3838 Veronae *nella chiesa de' Santi Fermo e Rustico, nel primo gradino della Scala che conduce alla sagrestia* BIANCOLINI. Frustra quaesivi.

P · VIBIVS

Biancolini *not. stor. delle chiese di Verona* 8 p. 165.

3839 Veronae LISCA. Nunc in museo philharmonico n. 260.

... · VIPSAnio
CTESONI
M · VIPSANIO
CLEMENTI · F
L · VIPSANIO
LVCANO · F

Contuli. Ed. Lisca et Cozza p. 241; Maffei M. V. 163, 9.

3840 Veronae in limine S. Salvatoris.

C · VIRIVS · C · *f.* PVLVM
SIBI · ET
CALIAI · M · F · BRICAI
VXOSI
IN · FR · P · XII
IN · AGR · *p.* X
V · F

Marcanova servavit cod. Bern. n. 652, unde transiit in Mutinensem f. 132' suppl. n. 5 post syllogen Antiqui et in Ferrarini libros Parisinum f. 31' et Regiensem n. 189 (inde Mur. 1422, 2 ex schedis Farnesiis et, ut ait errore, Pacediani).

Versuum divisio incerta. — 1 C · EPVLVM, 6 AGRO · X traduntur.

3841 Veronae in museo philharmonico ORTI.

CILO
VISIA · F · F · TERTIA
SOROS

IN · FR · P · XII · IN · AG · P · XLV

Descripsi. Habet Orti ms.

3842 Veronae in parietibus S. Proculi ANTIQUI, item SARAYNA; in exteriore parte anguli sinistri et dextri aedis S. Proculi PALERMUS. In academia philharmonica LISCA, in qua nunc est n. 275.

in altero lapide:	*in altero lapide:*
M · VIRIATIVS	LIBESTVS
ZOSIMVS	FAC · CVR
raeda in qua sedet raedarius et pone eum puer	*puer cucullatus(?) ambabus manibus tenens eamque afferens ad virum sedentem et nescio quid, fortasse codicem manibus tenentem*

Contuli. Habent Felicianus n. 5; Marcanova Mut. f. 116' n. 8; Ferrarinus f. 4'; Redianus f. 63 n. 19. 20; Gammarus f. Trev. 9 et Stuttg. 123; Lilius f. 132' (inde Mur. 1765, 17 ex schedis Brembati Bergom.); Sanutus f. 68; Bononius cod. Cicognae n. 1874 f. 38'; Sarayna apud Pacedianum ms. et Lat. f. 47; Panvinius in add. ms. ad Saraynam Ital. f. 49', ed. p. 228 (inde Grut. 985, 10 ex Panvinio et Sarayna); Carotus f. H'; Palermus in add. ms. ad Saraynam; Lisca et Cozza tab. Z; Fabrett. 382, 204 auctore non indicato; Maffei M. V. 141, 4. 6; Sinava *ser. di Muciano* p. 50.

3842a Cereae ut videtur; certe praecedunt Cereenses, sequitur Arbizzanensis.

V F
M · VIRRAVS
L · F
SIBI · ET · SATELLAE · *l. f*
MAXVMAE · VXORI · ET
M · VIRRAO · M · F · FILIO

Manutius cod. 5235 f. 5.

4 PATELLAE vel SATELLAE codex male exaratus. — II traditur pro L · F.

3843 extra Veronam.

L · VOCONIVS · L · F · SEVERVS
Q · VOCONIO · FESTO *f. et*
SIBI · ET · SVCCESSO · LIB · FECIT

Sanutus f. 74'.

Versuum divisio incerta. — 2 F · ET addidi coniectura. — 3 SVCCESSORIA · traditur.

3844 lapis magnus. Veronae in museo philharmonico n. 324.

V F
C · VOLESIVS
L · F · LVCVLVS
S · E · BARBILIAE · C · F
QVARTAE · VX
S · SVIS

Contuli. Maffei M. V. 164, 1.

V(ivus) f(ecit) C. Volesius L. f. Luculus s(ibi) e(t) Barbiliae C. f. Quartae ux(ori) e(t) suis.

3845 Casani in ecclesia maiore FERR. (TRAI.). — Castellarii Lucuselli vel Castellarii MUR., quoniam indicatio 'in Castellario Lucuselli' praecedit in Ferrarini cod. Reg.

M · VOLVMNIO
SOCERO
VOLVMNIAS
M · F · SERENAS
VXSORI
L · CLODIVS · M · F
V · F

Servavit Ferrarinus cod. Trai. f. 30' (inde Mur. 1416, 3 a schedis Iac. Valerii, 1512, 7 a schedis Farnesiis).

Vv. divisio est ipsius Ferrarini.

3846 Veronae ad S. Iohannis in Valle in muro hortorum Lanfrandini MAN. similiterque VELS.

VOLVSIA · SE
CVNDA · SIBI
ET · PRISCAE

Manutius cod. 5235 f. 1; Velseriana f. 18'.

VOLVSIA · S · F · SECVNDA Vels.

3847 basis originis incertae, Veronae apud Smaniam.

D M
ZOSIME · ITALI · F
CONIVGI
KARISSIMAE
5 A L C I D E S
B · M · V · P

Descripsi.

3848 Veronae in domo comitis Raimundi della Torre MANUT.; in domo Hortorum LISCA; nunc in museo philharmonico n. 143.

DIS
MANIBVS

Contuli. Habent Manutius cod. 5235 f. 7; Lisca et Cozza p. 242; Maffei M. V. 87, 2.

3849 super flumine Athesis.

HVIVS · MONIMENT
EMPTIONI · ACCESSIT
ITER · ACTVS · AD · PV
TEVM · HAVSTVS
5 AQVAE · EX · SVRVR
BANO · RVTILIANO

Servavit Antiquus, scilicet Felicianus n. 27; Marcanova Mut. f. 118 n. 22; Ferrarinus f. 8'. Iode Manutius orth. 532, 12 (ex Man. Orelli 4378) et Mur. 490, 9 ex schedis Valeriis et Capponiis.

Vv. divisio est Marcanovana. — 3 ACIVS traditur. — Manutius confudit cum n. 3795.

3850 Veronae ad S. Clarae.

QVIES
koma stans ad basim quadratam; infra vana

Habet Antiquus apud Gammarum f. 128; Lilium f. 31'; Ferrarinum (cod. Reg.).

Num sit antiqua, non definio.

3851 Ronchi in angulo horti olim Horatii Varechi.

IN · FRO

Mur. ms. XVII, 204.

3852 Veronae in via S. Thomae ANTIQUUS. A. 1783 intulit in museum philharmonicum VERITÀ.

IN · FR · P · XII
IN · AG · P · XV

Contuli. Habent Antiquus apud Redianum f. 63 n. 10; Gammarum f. Trev. 13; Lilium f. 35; comes Verità apud Venturium *guida* II p. XI; Venturi ms.

3853 Veronae in museo philharmonico n. 501.

IN · F · P · XII · IN · A · P · RV

Contuli. Maffei M. V. 169.

3854 Veronae in ecclesia S. Zenonis in gradu chori.

V
I · FR · P · XIII

Descripsi.

3855 Veronae in museo ORTI. Non repperi.

IN · F · P · XIV · IN · AG
P · RVIIII

Orti ms.

3856 in vico S. Petri Incariani apud Mongam.

IN · FRO
P · RIIII

Descripsi.

3857 Veronae in portico S. Ioannis in valle.

IN · F · P · XVI
IN · AG · P · XXV

Velseriana f. 18'. Versuum divisio incerta.

3858 Veronae in museo Moscardiano olim, nunc in publico.

sic IN FONTE
INTRO · P · RVII

Descripsi; integra est. Habent Dionisi ms. f. 12'; Venturi ms. 1817.

3859 ad pontem Navium.

XVIII · P

Gammarus f. 85.

3860 Veronae antea apud Ortium, nunc in museo urbico.

P · XX
IN AG
XXV

Descripsi.

3861 Gazzi in ecclesia.

P · XXV

Bertoldius descripsit.

3862 Veronae ad S. Apolloniae.

RETRO · P
XXRV

Servavit Antiquus apud Lilium f. 43 et Pacedianum.

3863 Veronae extra templum D. Mariae in Organis extrinsecus SARAYNA ibidemque adhuc.

LI · RECESSV · P
XXXX
parte CVM · XVSTV*m*

Descripsi. Habent Bononius cod. Tarvis. a. 1517; Sarayna apud Pacedianum et ed. f. 49; Panvinius p. 234 (ex his Grut. 897, 13 et Reines. 2, 88); cod. Lugd. XXIV Papenbr. 14; Dionisi ms. f. 3 et *apolog. rifless.* p. 57; Persico *descr. di Verona* 2, 63. 108.

1 N ego non vidi lapide immisso parieti et ita collocato, ut attingi nequeat; habent Bonon. Paced. Sar. — 3 CVRA · XVSTI Sar. Panv. ex interpolatione.

3864 in villa Illasiorum quae dicitur Celore MACCI.

IN · FR · P · LX IN AGR · P · LX
N · M A N · S

Macci ms. 1, 325, ubi tituli dantur tamquam in eodem lapide scripti fuissent nec quicquam deesset.

3865 Veronae in museo philharmonico.

INVITA
POSSIDET QVANTVM VTITVR

Descripsi. Habet Orti ms.

3866 basis fracta, Veronae in museo municipali.

TE DIGNVM
MERETIS C
NIS ERGO D
5 SA SPECTE
O N O S T
TVS

Descripsi.

3867 Colognolae rep., extat ibi in villa VENTURI; in hortis Nichesolae EGO. — Caldieri in hortis Rizzi PERSICO, errore puto.

ex ∞ · T · F · I
in parte inferiore ornamenta militaria

Contuli et edidi in Hermae vol. 3 p. 467. Venturi ms.; Barth. Giuliari ms.; Persico *descr. di Ver.* 2, 329 a Pinalio.

Notam significare *quingenta milia* monui ad n. 3402.

3868 in vico S. Petri Incariani apud Mongam.

ANDINONI
ATRI
CINI MATRI

Descripsi.

3869 Veronae apud Smaniam, sed origine Aquileiensis potius urbanave.

NTI VICTV/
VIXIT AN/
IRENTES CO
CERVNT

Descripsi.

3870 Veronae in ecclesia S. Stephani intus in choro.

S | S
I | A
I | D
V |
V |
S | T
 | IP
VI |
 | IB
S | AI
O | IC

Descripsi; difficile legitur neque operae pretium visum est diutius titulo inutili immorari.

3871 Veronae in hortis Giusti.

MIE · VKON
MO · FIL
IARS *sic*

Contuli. Ed. male Orti *giard. Giusti* p. 60.

3872 Veronae in S. Zenonis ecclesia in fenestra turris campanariae intus.

ARSSGEM
OBRSPIT M
HIC NIHIL ES
AD SVMMVS

Descripsi.

3873 Veronae in aedibus comitis Francisci Moscardi.

BENENA
TAE CONIVGI
CARISSIMAE

Mur. ms. et ed. 1313, 4.

3874 Colognolae *nel muro di cinto davanti la chiesa della Pieve.*

MI
ODIRV
ATO·

Venturi ms.; Bertoldi descripsit.
1 MI Bert.

3875 fuit in vico S. Laurentii prope Soave agri Veronensis in domo Leonis Bassan, nunc est Veronae apud Smaniam.

MANIBV
MENOP·
FECIT

Descripsi.

3876 Cereiae in ecclesia S. Viti et Modesti.

SVAE · V · F

Ferrarinus Paris. f. 28' inter add.

3877 Colognolae rep. in curte Peverelliana et ibi servata PEVERELLI; iam Veronae apud Smaniam.

NTI · VIVI

Descripsi. Peverelli ms. f. 24 (inde Venturi ms. et Orti *gente Sertor.* p. 62).
VIVI Pever., VIV ego.

3878 Montorii in primo gradu turris ad castellum.

MISI

Orti Montorio (1824) p. VII.

3879 Pontini lapis maximus fractus.

T · F · I

Velseriana f. 22.

3880 Veronae ad S. Zeni RAZZ. Nunc in vico S. Petri Incariani apud Mongam.

C//
co· M
tum· A M
na
Q·A

Descripsi. Razzetti f. 7.

3881 Veronae apud Palermum.

HVS·CL
ETVS
CVS
SORVM
EMERVN
PAR///

Manutius cod. 5235 f. 8.

3882 Veronae in confessione S. Stephani MAFF. Frustra quaesivi.

ET NICARETHON LIBERTVS

Maffei M. V. 191, 3.

3883 Veronae in hortis Sacromosiorum LISCA. Deinde in museo philharmonico n. 286.

POSTERISC
SORVM
genius fons
lacerus

Contuli. Habent Lisca et Cozza in tabula D *d*; Maffei M. V. 139, 3.

3884 Veronae in hortis Sacromosiorum ad S. Andream LISCA. Deinde in museo philharmonico n. 307.

H N

lapides dextra laevaque
in solo ponens, sin.
nescio quid
pertinens

Contuli. Habent Lisca et Cozza p. 242 et tab. D *d*.

3885 Veronae in canonica in pariete bibliothecae a parte claustri DION. similiterque VENT.

Dion. ms.:	*Vent.:*
ATIV	ATIV
CASIB	CASIB
CA·SE	FASP

Dionisi ms. et *apolog. riflесs.* p. 58; Venturi ms.
1 ATIVS Dion. ed.

3886 rep. Veronae 1812 in via *della Gallina*; extat in muro hortorum ad aedes Bertolinianas n. 3971 VENTURI. Frustra indagavi.

T
SIBI ET
ARBVLAI
RI
STAI VXORI
ATIFAN VIX
/ XIMAI
/ NALI
/ LIBERTO
/ LIBERTAS
/ / IN / / /

Venturi ms. duobus exemplis et *guida* II p. XV. Exemplum alterum ms. sic habet: ..SIBI·ET | ..R SVIS | ..I | ..TAS VXOR | ..TIAN XI | ..MAI | ..N .I | ..NOFICIAE | ..IN.

3887 Veronae in museo philharmonico.

LIO
RPO
IVS

Descripsi. Habet Orti ms.

3888 Veronae ad S. Nicolai in domo n. 1472 comitis Ravignani.

TORIVS·C·F

Descripsi. Ed. Orti ann. inst. arch. 23 (1851), 85.

3889 Veronae rep. 1854 ad castellum S. Petri ibidemque defossa (v. n. 3427).

XXVIIII NDIC
INTR INI
RATOR

Ex schedis Andr. Mongae Vignolaeque (v. n. 3427). — Fortasse medii aevi.

3890 Veronae *trov. sotto certe camere di rincontro alla cattedrale sopra lapide di sepolcro.*

INIRIX · INAVOX

Persico *descr. di Verona* 1 (1820), 31.

3891 epistylii pars, ut videtur; Veronae *alla fine d'un vo* [= *viottolo*] *che mette all' Adige dietro S. Anastasia.*

OLAM·

Barth. Giuliari ms.

3892 tabula marmorea cum foris circularibus, in quibus singulis singulae alphabeti litterae scriptae sunt; rep. Veronae a. 1812 cum lyceum factum est, deinde apud Venturium VENTURI. Nunc in museo municipali.

D C E e
E h e A
M M l i
O p q r

Descripsi. Ed. Venturi *stor.* 1, 195, qui habuit pleniorem.

3893 in pavimento tessellato Veronae in S. Helenae ecclesia subterranea iuxta cathedralem ecclesiam.

EVSEBIA
CVM · SVIS
TESSELLA
VIT · P · CXX

Bianchini *camera de' liberti della casa d'Augusto* (Romae 1727) p. 6 (inde Mur. 1865, 7); Maffei M. V. 208 aere expressit (inde opinor Ventur *stor.* 1, 133; Persico 1, 50. 248).

3894 Ibidem.

HIMEEIA
CVM · SVIS
P · CXX

Contuli. Bianchini l. c. (inde Mur. l. c.); Maffei Ver. 3 p. 66, M. V. 208 aere expressit; Venturi l. c.; Persico l. c.

3895 Ibidem.

MARIN//
COL · CVM
SVIS · P · X

Bianchini l. c. (inde Mur. l. c.); Maffei Ver. 3 p. 66, M. V. 208 aere expressit (inde omnino Venturi l. c.; Persico l. c.).

Initio fractam facit Bianch. — MARIN// Maff. (M. V.), MARIN Bianch., MARINVS Maff. (Ver.). Fuit fortasse MARINVS·ACOL*athus*.

3896 Veronae in S. Petri de castello.

HIC REQVIES · C ·
CIT IN PACE SCS·
VALENS EPS QVI·
VIXIT ANN PLM·
LXXXV ET SEDIT EPIS
COPATVM ANNOS
CII MENSIS CII ET DIES
XCIII ET RECESSIT SVB D
CIII KAL AVGVSTAS·
P C LAMPADI ET O
RESTIS VVCC IND CIII — p. C. 531

Panvinius fast. ad a. 531 (inde Smet. 142, 16; ex Smetio, qui minime vidit, Grut. 1060, 7; Moscardo *stor.* 1668 p. 53) et ant. Ver. p. 120; Maffei Ver. p. 354 n. 62 (inde Mur. 422, 3); Placidus Cartularius in codice suo iam servato Veronae in bibliotheca Dionisiana optime delineavit bis eodem opinor exemplo; Biancolini *notizie storiche delle chiese di Verona* 1 (1749), 103.

Panvinii minora errata non adscripsi. — Quae Placidus omisit, dedi inclinatis. — 5 XXXXV Panv. — 7 VII Panv. bis pro CII. — 8 XVIII Panv. — SVBP Panv. (Ver.), PVB (om. D) Panv. (fast.). — 9 VII Panv. (ed.), VIII Panv. (Ver. ms.) Grut. — 11 VII Panv. (Ver.).

3897 prope Veronam nuper rep. MAFF. Extat ibi in museo philharmonico n. 461.

HIC · REQVIESCIT
IN PACE PLACIDIA
INLVSTRIS PVELLA
INSTRVCTA LITTE
sic RIS QVI VIXIT ANN X
OCTO ET MENS XI
ET SEPVLTA EST
SVB D · V · ID · OCTV
sic SE ETER · PC · LAMPA — p. C. 530
DI ET ORES*tis*

Contuli. Ed. Maffei Ver. 2, 30, M. V. 180, 4 (inde Mur. 2003, 6); Venturi *stor.* 1, 115 aere expressam.

9 dedi quod est in lapide; debuit esse BR·ITER·, ut emendavit tacite Maffeius.

XXXVII. ARVSNATIVM PAGVS *(Fumane in Valle Policella)*.

Arusnates cum apud auctores quos habemus non nominentur, commemorantur in titulis tribus n. 3915. 3926. 3928, qui cum omnes prodierint in vico Fumane vallis Pulicellae, ibi eos sedem habuisse constat. Rei publicae formam non habuerunt (cf. tamen n. 3449), sed pagus Arusnatium (sic n. 3915. 3928) attributus fuit rei publicae Veronensium, ad quam spectant omnino qui in his passim commemorantur honores municipales. Sacra autem sua pagani ii habuerunt; quo pertinent *genius pagi Arusnatium*, cui una cum Nymphis dedicatus est titulus n. 3915 et dii *Cudanus* n. 3898 et *Iupiter Feluennis* n. 3904 et fortasse *Ihamnagalle Sqnnagalle* n. 3900, praeterea *Minerva Augusta*, cuius ex aede ad Manerbe supra Maranum retecta prodierunt tituli n. 3906—3914 (nota praeterea in donario ad hanc sedem referendo n. 3906 *locum datum decreto decurionum*, nempe Veronensium); item *Saturnum* alibi raro reperiendum hic offendimus n. 3916 pariter atque in Tridentinis. Pertinet eodem *udisna Augusta* n. 3926, quo nomine praeterea inaudito aedificium aliquod significari inde intellegitur, quod ea solo privato Arusnatibus dedicatur. Denique praeter *fanorum curatores* quattuor homines ingenuos, qui ex pecunia fanatica quiddam faciendum curant (n. 3924), *flamen* et *flaminica* passim reperiuntur in huius regionis titulis sic absolute positi nec facile alibi in agro Veronensi; nam *flamines Romae et Augusti* similesque sine dubio diversi pertinent ad ipsam rem publicam Veronensium (p. 327). Quapropter huc rettuli quattuor titulos ex museis Veronensibus prolatos n. 3921. 3929. 3931. 3932. Tituli flaminum et flaminicarum sacri sunt omnes, neque eius generis ullus certo sepulcralis adhuc inventus est. Reperiuntur autem modo flamen et flaminica coniuncti (n. 3922. 3923), modo solus flamen (n. 3917. 3921. 3929. 3933), modo flaminica sola (n. 3916. 3930); sacerdotium quo pertineat, ostendit praeter locum, unde tituli prodierunt, *flaminica* ea quae dicitur *pagi Arusnatium* (n. 3928). Aliud sacerdotium flaminatu maius enuntiatur in titulis duobus n. 3931, ubi est *flamen vovit, manisnavius posuit*, et n. 3932, ubi est *flam(en) mannisnavius dedit*; quo quid significetur, adhuc latet. Denique huc referendus *pontif(ex) sacr(orum) Raet(icorum)* tituli n. 3927, qui quamquam ex museo Nichesoliano tantummodo innotuit, tamen propter familiam, quae est huius vallis primaria, iure ad Arusnates refertur. Omnino quae hoc loco composuimus peregrina sacra neque ea Gallica, sed magis coniuncta cum ipsius Veronae originibus Raeticis (v. p. 327), adhuc obscura sunt, sed si fieri potest ut illustrentur, iungenda sunt. Ex qua coniunctione hoc praeterea apparebit, quantum potuerint in his partibus Octavii (cf. praesertim n. 3926). — Complectitur hoc caput titulos repertos ad Negarine (*Castel rotto*), S. Petri d'Incariano (scilicet ibi erudératos; nam quos servant ibidem Mongae, eorum certe bona pars aliunde advecta est), Buri, S. Ambrosii, S. Georgii Ingannapoltron, Volargne, S. Floriani, Squarano, S. Viti de Negrar, Negrar, Mazane, Fumane, Marano, Minerbe, Cavolo. Supra Cavolum et Maranum tituli hic quoque (cf. p. 328) deficiunt).

3898 litteris bonis. In S. Georgii Ingannapoltron ANTIQUI, MANUT. Pontani in viridario Fabii Nichesolae PALERMUS VELSER. Deinde Veronae in museo philharmonico LISCA, ubi nunc est n. 127.

CVSLANO · SAC
L · OCTAVIVS
C·F·CRASSVS
L·C·OCTAVI·L·F
MARTIALIS·ET
MACER

Contuli. Habent Felicianus n. 119; Marcanova Mut. f. 126' agri n. 33 (inde Sirmondus cod. 1418 n. 37); Ferrarinus (cod. Paris. et Reg.); Redianus f. 64 n. 30; Gammarus f. 126; Lilius f. 44; Iucundus f. 196 n. 103; Sarayna Lat. f. 51, Ital. f. 66; Panvinius p. 222 (ex Sarayna et Panvinianis, item schedis Marcanovae Grut. 96, 2). Denuo ex lapide Manutius cod. 5235 f. 2 et cod. 5251 f. 64; Velseriana f. 6; Palermus in add. ms. ad Saraynam; Lisca et Cozza p. 238; Maffei Ver. p. 5 inscr. n. 3, M. V. 89, 4 (inde Mur. 98, 2; Donat. 52, 2; Orelli 1985).

1 sic omnino, nec separanda elementa sunt in lapide diligenter punctis distincto. CVS·IANO vel CVST·IANO (ita em. est in Saraynae cod. Ital. et ita est in Panvinii ant. Ver. cod. ms. a manu 1) ex interpolatione Panvinius.

3899 ara rep. ad S. Georgii in Val Policella, nunc ad S. Petri Incariani in villa Mongae.

FORTV
NI V S
L M

Contuli. Habent Orti *gente Sert.* p. 71 a Monga; Razzetti f. 6.

3900 in S. Georgii Ingannapoltron ANTIQUUS et MANUTIUS. Nunc Veronae in museo philharmonico n. 239.

IHAMNAGALLB
SQNNA GALLE
C · OCTAVIVS
M·F·CAPITO

Contuli. Habent Felicianus n. 121; Marcanova Mut. f. 126' n. 35; Sanutus f. 74'. 85'; Ferrarinus f. 24; Redianus f. 69' n. 105 (inde Gud. 322, 15); Gammarus f. 109'; Lilius f. 44; Sarayna f. 50' (inde Grut. 1042, 9); Panvinius p. 234. Denuo ex lapide Manutius a. 1565 cod. 5235 f. 2 et cod. 5251 f. 64; Maffei Ver. p. 5 inscr. n. 4, M. V. 155, 5 (inde Mur. 1688, 2).

1. 2 sic omnino; litterae certae sunt omnes neque adsunt in hisce versibus puncta.

C. Octavius M. f. Capito redit n. 3926, ubi vide.

3901 Vargatariae.

L · CASSIVS
FVLVI · LIB
TROPHIMVS
IVNONIBVS
V · S

Maffei M. V. 191, 7 (inde Donat. 13, 6).

3902 Vargatarae ex aedibus Soardi translata in vicum S. Petri Incariani in villam Mongae.

iovi summaNI MIN CETERISQVE
DIS · DEABVSQVE
PRO · SALVTE · L · SERVILI
DOMITI · VALERI · FRON
TONIS · LVCIANI · C · I · ET · L
SERVILI · IVLIANI · V · E · PAT
E · VAL · VALENT · CAESONIANI
E IVLIANI·IVNIORIS EQ·PVB
SERVILIVS CALLIMOR
PHVS·LIBERTVS
V·S·L·M

Contuli. Habent Venturi in comm. ms. ad inscr. mus. n. 155; Persico *descr.* 2 (1820), 281; Orti *sopra lap. scoperta a Montorio* (1825) p. 5; Razzetti f. 3.

3903 Mazani sopra Negrarium in macerie sub ecclesia.

IOVI · M · I · M · D D

Contuli. Habet Razzetti f. 1.

M · I · M est nomen dedicantis tribus litteris significatum.

3904 Mazani supra Negrarium in ecclesia S Marci evangelistae sub altari maximo rep. a. 1690 BIANC.; extat ibidem extrinsecus.

IOVI · FELVENNI
P · CALPVRNIVS
MANDATVS
T · F · I
EX · HS · DCCC ·

Contuli. Habent Biancolini *stor.* l. 3 (1750), 291; Pezzo *noviss. mon. ill. dei Cimbri* (1785) 2, 61, cui descripsit archipresbyter Sona; Persico *descr. di Verona* 2, 156 et diverse a Zanettin f. 342; Razzetti f. 1.

3905 Vargatariae in ecclesia S. Firmi PALERMUS; similiter ANTIQUI et MAFF.

IOVI
O·M
FLAVIVS
CVM·SVIS

Habent Antiqui, cum Felicianus n. 109; Marcanova Mut. f. 125' agri n. 21; Ferrarinus f. 22 (ex hoc, nempe ex schedis Farnesiis, Mur. 3, 12) tum Redianus f. 69' n. 105; Gammarus f. Trev. 9; Lilius f. 41; Sanutus f. 75; Sarayna f. 49' (inde Panvinius in add. ms. ad Saraynam Ital. f. 75', ed. p. 222; Grut. 13, 12 ex Sarayna). Denuo ex lapide videntur proferre Palermus Plin. p. 49 (inde Reines. 1, 20) et Maffeius M. V. 191, 6.

3. 4 non habent nisi Fel. Marcan. Ferr. cum Maffeio, om. Red. Gamm. Lil. San. cum Sarayna et Palermo.

3906 prope Maraoum in quadam villa in ecclesia FELIC. similiterque ANTIQUI RELIQUI. Marani *chiesola di Berbiago sotto l'altare* MAN. Marani in monte VENT. Purani in foro RAZZ. ORTI. In Arusnatibus, destinata museo Veronensi MAFF. — Prope Montem Aureum (= Montorio) SARAYNA, male. Hodie in pago S. Petri Incariani in villa Mongae.

MINERVAE · AVG
PAPIRI
THREPTVS · ET · PREPVSA
V S
L · D · D · D

Contuli. Antiqui exemplum proponunt Felicianus n. 103; Marcanova Mut. f. 125' agri n. 15; Ferrarinus f. 20'; Redianus f. 68 n. 83; Gammarus ms.; Lilius f. 36'; Iucundus f. 193 n. 65; Sarayna Lat. f. 44, Ital. f. 74' (inde Panvinius p. 223; Grut. 81, 6 ex Sarayna). Denuo ex lapide Manutius cod. 5235 f. 6; Maffei M. V. 80, 4 (inde Donat. 30, 8); Pezzo *noviss. mon. ill. dei Cimbri* (1785) 2, 60; Razzetti f. 1 (inde Orti *Bullett.* 1836, 141); Venturi ms.

Idem videtur esse C. Papirius Threptus tituli n. 3915.

3907 tabella aerea rep. ad Manerbe prope Maranum in Valle Policella in loco dicto *il Castellon* ex ruderibus templi antiqui ab Ortio ibi effossis.

Razzetti f. 11; Orti *antich. di Garda* (1836) p. 25 et *Bull. dell' Inst.* 1836 p. 141.

3908 graphio scripta in lapide tofaceo formam quodammodo plantae ruditer referente perforatoque pluribus foraminibus suspendendi causa. Rep. in ruderibus templi eiusdem.

L · IARIOVIDIVS · C · L
CATO·V·S·L·M
MANV·SVA PISOTF

Razzetti f. 11 dat delineatam; Orti *Bullett. dell' Inst.* 1836 p. 141.

3909 in ruderibus templi eiusdem rep., nunc ad S. Petri Incariani in villa Mongarum.

FIE · SVA
MINERVAE · V · S · L · M

Contuli. Razzetti f. 4; Orti *Bullett.* 1836 p. 141.

3910 rep. in ruderibus templi eiusdem.

IVS · M · F · RA | OAE | OPILIA · M · D D · L · ...

Razzetti f. 11; Orti *Bullett.* 1836 p. 141.

3911 arula exigua, rep. in ruderibus templi eiusdem, deinde Veronae apud Ortium.

MINERV
AVG
P CAVA
RASIVS
PROCVI *sic*
V S L M

Descripsi. Habent Razzetti ms. f. 11; Orti *Bull. dell' Inst.* 1836, 141.

3912 rep. in ruderibus templi eiusdem.

PRO · C · AV/VSTIO · C · F · SEVERO
SVFRIA · P · F · SECVNDA · MATER
MINERVAE · V · S · L · M

Razzetti f. 11; Orti *Bull. dell' Inst.* 1836 p. 142. 1 AVEVSTIO traditur.

3913 rep. in ruderibus templi eiusdem.

MINERVAE
AVG
C · DOMITI
VS · MARI
MVS · V · S
L · M

Razzetti f. 11; Orti *Bull. dell' Inst.* 1836 p. 141.

3914 cippus rep. in ruderibus templi eiusdem.

///// PI //... NERVAE
C OC/\/IVS/// L VITVLVS
DON ////// CE MARIVS
)SP /////////I//)
XII ////// LO/I
C\ /O//// ////

Razzetti f. 11; Orti *Bull. dell' Inst.* 1836 p. 141. Exhibui ut delineavit Razzettius.

3915 litteris bonis et certis. Rep. Fumania magna imbrium vi c. a. 1710; extorsit titulum (Maffeius) a museo Moscardio, cui ante annos ferme XL addixerat comes Ludovicus, ut ex ore eius saepe accepimus VALLARSI in nota ms. ad Maffeium (bibl. Gianfilippi) edita ab Ortio *due antichissimi tempj* (1840) p. 19. Rep. nuper ad S. Ambrosii in Valle Palicella, nunc Veronae in museo MAFFEI. Est ibi sub n. 128.

NYMPHIS AVG
ET · GENIO · PAG
ARVSNATIVM · C *urceus*
PAPIRIVS · THREPTVS
culter
scrofa instrumenta ad sacrificandum alia

Contuli. Ed. Maffei Ver. ill. p. 4 inscr. n. 1, M. V. 75, 3 aere expressam (inde Mur. 87, 2; Orelli 1689).

Idem videtur esse Papirius Threptus tituli n. 3906.

3916 in pena S. Odorici de Castro rupto [= Negarine] ANTIQUI. Nunc Veronae in museo philharmonico n. 98.

SATVRNO
M · FLAVIVS
FESTVS
ET · CVSONIA
MAXIMA
FLAMINICA

Contuli. Habent Antiquus (Felicianus n. 105; Marcanova Mut. f. 125' agri n. 17; Ferrarinus f. 21'; ex Marcanovanis Sirmondus cod. 1418 n. 10 indeque Grut. 1066, 2); Maffei M. V. 81, 3. Vv. divisionem observat Marcanova.

Idem M. Flavius Festus videtur redire in titulo n. 3426 (quem observa una eruderatum esse cum n. 3929). Uxor eius quae ibi dicitur Quasiana est opinor ipsa haec Cusonia.

3917 litteris magnis et pulchris. Ad S. Georgium vallis Pulicellae PANVINIUS. Deinde Veronae in museo philharmonico n. 100.

SOLI · ET · LVNAE
Q · SERTORIVS · Q · F
FESTVS · FLAMEN

Contuli. Habent Panvinius p. 223 (inde Grut. 31, 12 ex Panvinii schedis); Maffei Ver. p. 96 inscr. n. 19, M. V. 81, 10 (inde Mur. 25, 4; Orelli 1926); Orti apud Asquinium *pago degli Arusnati* p. 26 et *confini del Veron.* p. 26 et *gente Sertoria* p. 8. 67 tab. n. 4.

3918 in S. Georgii de Valle Pulicella ORTI. Frustra quaesivi.

SOL · ET · LVNAE
VAL

Orti *due antich. tempj* (1840) p. 25 tab. 1 f. 1.

3919 basis magna quadrata versibus inaequalibus scripta. Castri rupti [= Negarine] in ecclesia S. Odorici sub altari FELIC. similiterque RELIQUI ANTIQUI. Nunc Veronae apud Smaniam.

· VESTAE ·
Q · CASSIVS · M · F
VARVS ·
V · S · L · M ·

Descripsi. Habent Felicianus n. 106; Marcanova Mut. f. 125' agri Ver. n. 18; Redianus f. 68' n. 92; Ferrarinus f. 21'; Lilius f. 35; Gammarus f. 118; Iucundus f. 196 n. 96; Mur. 32, 2 ex schedis Pseudo-Paccdiani; Sarayna Lat. f. 45, Ital. f. 70' (inde Smet. 148, 6 et Grut. 26, 5, ex hoc Orelli 1392); Panvinius p. 223.

Vv. divisionem ex antiquis retinent Marcanova Lilius aliique.

3920 rep. ad S. Georgii in Val Palicella, deinde in pago S. Petri Incariani in villa Mongae.

VESTAE
COST

Contuli. Habent Orti *gente Sert.* p. 71 a Monga; Razzetti f. 6.

3921 Veronae in museo philharmonico n. 108.

C · AFRICANIVS
C · F CAPITO
FLAMEN

Contuli. Maffei Ver. p. 96 inscr. n. 20, M. V. 92, 6 (inde Mur. 166, 4; Donat. 80, 4).

3922 in abbatia S. Georgii quae vulgo dicitur *Ingannapoltron* ANTIQUI et MANUTIUS, Puntonii in viridario Fabii Nichesolae iurisconsulti clarissimi PALERMUS et VELSER. In academia philharmonica LISCA, ubi adhuc est n. 113.

SEXT · CARIAV *sic*
SEXT · FIL
FIRMINVS
FLAMEN · ET
POMPONIA
PONTI · FIL
SEVERA · FLAM

Contuli. Habent Felicianus n. 116; Marcanova Mut. f. 126 agri n. 30; Sanutus f. 85; Ferrarinus f. 23'; Redianus f. 71' n. 135; Gammarus f. 123; Lilius f. 42; Iucundus f. 196 n. 100; Sarayna Lat. f. 51, Ital. f. 66; Panvinius p. 87 (inde Grut. 325, 11 ex Sarayna et Panvinii schedis); Manutius a. 1565 cod. 5235 f. 2 et cod. 5251 f. 64; Palermus in add. ms. ad Saraynam; Velseriana f. 22'; Lisca et Cozza p. 239; Maffei M. V. 92, 5 (inde Donat. 80, 2); Orti apud Asquinium *Arusnati* p. 26 et *confini del Veron.* p. 25.

3923 extat pars anterior ad S. Georgii in Valle Pulicella in ambulacro muro infixa, pars posterior Veronae in museo n. 87. Coniunxi ego.

FIRMVS FLAMEN
ET·CASSIA P·F·IVSTINA
FLAMINICA
D D

Contuli utramque, priorem tamen imminutam. Priorem ed. Orti apud Asquinium *pago degli Arusnati* p. 25; *confini del Veronese* (1830) p. 25; *due antich. tempj* p. 25 tab. 1 n. 2; posteriorem Maffeius M. V. 92, 7.

2 FIRMVS hodie deest; FIRMV Orti III. — FLAMINICA pro FLAMEN Maffeius male.

3924 litteris antiquioribus. Ad *Santa Manerba* rep. in vico Pezze 1836. Nunc in vico S. Petri Incariani apud Mongas.

P·FAENIVS·M·F
C·MASVRIVS·C·F·SABINVS
P·CVTIVS·P·F·RIBVLVS
L·AEMILIVS·C·F·MALO
FANORVM · CVRATORES
EX PECVNIA FANATICA
FACIVNDVM CVRARVNT
IDEMQVE PROBARVNT

Contuli. Habent Razzetti f. 10; Orti *Bullett.* 1836 p. 141 (inde Henzen 5990).

3925 Veronae in museo philharmonico n. 246.

·M·F·C·DOMITIO·L·F·C·LAE
DE · PECVN · FANAT · P · C·

Contuli. Maffeius omisit; ediderunt, sed male uterque, Tommasellius p. 157 et Osann p. 550.

3926 Fumane in valle Pulicella nuper rep. MAFF. Veronae in museo philharmonico n. 141.

C·OCTAVIVS·M·F·CA*p*ITO
MEMO*ria* · SVOR*u*M
NOMINE · L · P · OCTAVIOR*um* M·M·P
CLEMENTIS · N////LLA*E* ET
STABERI·OPTVMO*rum* FRA*tr*VM
*a*EDISNAM AVGVSTAM SOLO P*ri*VATO
ARVSNATIBVS DE*di*T

Contuli. Ed. Maffei Ver. p. 4 inscr. n. 2, M. V. 89, 5 (inde Mar. 480, 6; Donat. 66, 6).

C. Octavius M. f. Capito praeterea nominatur in titulis certe tribus n. 3900. 3927. 3928 et fortasse praeterea in quarto n. 3962, ex quibus stemma videtur effici hoc:

M. Octavius (Staberius?)

C. Octavius Capito	L. Octavius Clemens N . . nila(?)	P. Octavius Staberius	Octavia Magna
	L. Octavius Capito	P. Octavius Verecundus	

3927 Pontoni (apud Nichesolam) VELS.

P·OCTAVIO·P·F·VERECVNDO
PONTIF · SACR · RAET
CAPITO·PATRVVS

Velseriana f. 23'.
Cf. ad n. 3926.

3928 Fumanis.

*oc*TAVIAE · M · F
*ma*GNAE·FLAMIN*icae*
*pa*GI · ARVSNATI*um*
*c. o*CTAVIVS·CAPI*to*
*l. o*CTAVIVS·CLEM*ens*

Sarayna Ital. ms. bibl. Veron. publ. f. 65' habet, sed inductam; in codice bibl. capit. deest.
Cf. ad n. 3926.

3929 Veronae *lapido mobile al Ponte delle navi.*

EX VOTO
. . . IIVS·P·F·STRABO·FLAM
STIBADIA·D·P·S·F

Venturi ms. una cum titulo n. 3462.

3930 nuper rep. ad S. Georgii in Valle Pulicella ORTI 1833; deinde in vico S. Petri Incariani apud Mongam.

C F
AVGVSTIAN*us*
ET·TVLLA·TVL·F
CARDELIA
FLAM

Contuli. Habent Orti *gente Sertor.* (1833) p. 70 et *due antich. tempj* (1840) p. 22 a Monga; Razzetti f. 4.

3931 Veronae apud comites Giusti TOMASINUS (1639) LISCA (1648) RELIQUIQUE. Ibidem adhuc.

L · REDONIVS
Q·F
PLANTA
FLAMEN·VOVIT
MANISNAVIVS
POSVIT

Contuli. Habent Tomasinus de donar. p. 190 (inde Reines. 5, 17; Fabrett. 642, 360); Lisca et Cozza p. 241; Bianchini cod. bibl. capit. Veron. n. 353 f. 32; Orti *giard. Giusti* p. 39.

3932 Veronae in hortis Giusti DUD. LISCA ibidemque adhuc.

P · VALERIVS · P · F·
MONTANVS · FLAM·
MANNISNAVIVS·
·DEDIT·

Descripsi. Habent Gudius ms. 467, 3, ed. 334, 7; Lisca et Cozza tab. B*b*; Bianchini cod. bibl. capit. 353 f. 32; Orti *giard. Giusti* p. 40.

'*Questa lapida è assolutamente moderna, valendo a provarlo sopra tutto la forma del marmo e delle lettere*' Orti perperam.

3933 in S. Georgii in Val Pulicella in turri campanaria.

VERIVS · FLAM

Orti *due antich. tempj* p. 28 tab. 8 n. 2.

3934 cippi pars infima, in S. Georgii in Valle Pulicella in ecclesia pro capitulo columnae, quae ineunti a dextra ordine ultima est.

C A F

Contuli. Habet Orti apud Asquinium *pago degli Arusnati* p. 25 et *due antich. tempj* p. 30.

3935 ad S. Georgii in valle Pulicella rep., extat in vico S. Petri Incariani in villa Mongae.

VELH

Contuli. Habent Orti *gente Sertor.* p. 71 a Monga; Razzetti f. 4.

3936 ad aedem D. Floriani in fronte ad angulum FELIC. similiterque ANTIQUI RELIQUI, item SARAYNA. Deinde Pontoni (apud Nichesolam) VELSER. Iam Veronae in museo philharmonico n. 170.

Q · CAICILIO
CISIACO · SEPTICIO
PICAI · CAICILIANO
PROCVR · AVGVSTOR · ET
PRO·LEG·PROVINCIAI
RAITIAI · ET · VINDELIC
ET·VALLIS·POENIN·AVGVRI
FLAMINI·DIVI·AVG·ET·ROMAI
C·LIGVRIVS·L·F·VOL·ASPER
Ↄ · COH·T·C·R·INGENVOR

Contuli. Habent Felicianus n. 98; Marcanova Mut. f. 125 agri n. 10; Ferrarinus f. 21; Redianus f. 67 n. 72; cod. Gud. 253 f. 19; Gammarus f. 130; Lilius f. 33'; Iucundus f. 195 n. 92; Rhenanus rer. Germ. p. 141; Marg. Velseria epist. p. 38 ex Alciatinis; Sarayna Lat. f. 51', Ital. f. 66 (ex Sarayna Fabricius antiq. p. 83; Smet. 161, 5; ex Sarayna et Panvinianis Grut. 376, 6); Panvinius p. 226; Carotus f. E; Palermus in add. ms. ad Saraynam; Velseriana f. 22; Maffei Ver. p. 175 inscr. n. 44, M. V. 113, 2 (inde Donat. 249, 2; Orelli 488).

10 PR pro C·R· Panvinius.

Ad v. 4 cf. Henzen 6939: *praef. Raetis Vindolicis vallis Poeninae.*

3937 in parvo sepulchro [id est arca] ad S. Georgii Ingannapoltron ANTIQUUS.

L · OCTAVIO · L · F · POB
SEVERIANO · LEG · QVI
VIXIT · ANNIS · XXI · DIE
BVS · XXVIII · L · OCTAVI
VS · SEVERVS · ET · TRATO
RIA · SEVERA · PARENTES
INFELICISSIMI
FILIO · DESIDERATISSIM

Antiqui exemplum proponunt Felicianus n. 120; Marcanova Mut. f. 126' agri n. 34; Redianus f. 71 n. 128; Gammarus f. 109'; Lilius f. 40; Iucundus f. 196 n. 101; Sanutus f. 85'; Apianus 330, 5; Sarayna Lat. f. 45 bis, tertium f. 50', Ital. f. 65 (inde Panvinius p. 88; Grut. 555, 5 ex Sarayna et Panvinii schedis; Palermus p. 128); Asquini *sopra un vecchio sigillo* p. 14 ex codd. Feliciani et Iucundi; Stoffella *confini* p. 80 ex cod. Iucundi. Fractam habet Panvinius ms. f. 306' aliunde.

Variam lectionem dabo plenam verorum auctorum tantummodo, id est sex primorum, qui fere consentiunt. — Vv. divisio est Gammariana. — 2 LEG om. San. Sar. 1 Stoff. — 3 DIES Iuc. — 8 DESIDERATISSM Gamm., DESIDERATISSIMO Lil., DESIDERATISS Red. Iuc. — Panvinius f. 306 sic: . . . . . FIL | . . . . TAVI | . . . . . ET TRA|TORIA SEVERA PAREN|TES INFELICISSIMI | FILIO DESIDERANTSSIMO.

3938 arca ingens. Negrari ad ecclesiam S. Martini ANTIQUI, in hortulo basilicae Nigrariani pagi SARAYNA. Veronae in hortis Giusti LISCA GUD. POSTERIORESQUE. Ibidem adhuc.

sic G N A R X I V S · C N F
CAETRONIVS IIII VIR I D
V F A P Q AER SIBI ET D M
CLODIAE HEDONE CONVG
SANCTISSIMAE CVM QVA
VIXIT ANN XXXVIII

Contuli. Habent Felicianus n. 101; Marcanova Mut. f. 125 agri n. 13; Redianus f. 64 n. 29; Ferrarinus f. 22; Gammarus f. 113; Lilius f. 34; Iucundus f. 195 n. 93; Sanutus f. 75'; Don. 5, 224 ex vetere ms.; Sarayna Lat. f. 45, Ital. f. 66'; Panvinius p. 86 (inde Grut. 359, 7 ex Sarayna et schedis Onufrii); Tinto p. 311. 319; Lisca et Cozza p. 241; Gudius ms. 1014, 1, ed. 115, 5; Maffei Ver. p. 91 inscr. n. 13 (inde et ex Donio Mur. 676, 2); Dionisi ms. f. 14; Venturi ms.; Orti *giard. Giusti* p. 44 tab. 9 n. 7.

Veram versuum divisionem ex antiquis unus Gammarus servat, qui etiam cum Lilio addit mensuras: 'longa p. VII 1/4, alta p. III 1/3, soliditate est p. III 3/4'. — 3 AER ex antiquis habent Red. Gamm. Lil. Iuc. San. Don., item margo Felic. (Veron.), ATR Felic. (Veron. m. 2), PRAEF pro AER Felic. (Marcian. et Veron. m. 1) Marcan. Ferrar. — 4 HEDONI cernitur et ita fere priores, sed potest fuisse HEDONE.

Gn. Arrius Cn. f. Caetronius, IIII vir i(ure) d(icundo), a(edilicia) p(otestate), q(uaestor) aer(arii), sibi et Clodiae Hedone coniug(i) sanctissimae, cum qua vixit ann(os) XXXVIII.

3939 cippus ingens. In ecclesia S. Ambrosii vallis Policellae ANTIQUI, item SARAYNA. Pontoni in hortis Nichesoliis PALERMUS et VELSER. Veronae in academia philharmonica LISCA ibidemque adhuc n. 358.

C A L P V R N I A
L · F · PRISCA
SIBI · ET
L · C A L P V R N I O
QVADRATO · PATRI
VALERIAE · C · F
SECVNDAE · MATRI
L · C A L P V R N I O
PVDENTI · FRATRI
IIIII VIR · AVG

Contuli. Habent Felicianus n. 111; Marcanova f. 126 agri n. 24; Ferrarinus f. 23; Redianus f. 67' n. 78; Gammarus f. 132; Lilius f. 42; Iucundus f. 196 n. 98; Matthaeus Rufus in comm. 'quod Plinius senior sit Veronensis' edito Brixiae 1496; Pantheus de thermis Calderianis (Venetiis 1500) f. C 2; Paulus Suardus in add. ad Pliniana Martini Becichemi (Brixiae 1503) f. DDD 3; Sarayna Lat. f. 51, Ital. f. 66' (inde Panvinius Ver. ms. f. 306; Carotus f. E; Grut. 383, 6 ex Sarayna et Panvinii schedis); Palermus p. 71; Velseriana f. 14; Lisca et Cozza p. 237; Maffei M. V. 115, 2 (inde Donat. 249, 5); Orti apud Asquinium *pago degli Arusn.* p. 26 et *confini del Veron.* p. 26.

In codice Papiensi CXXX. E. 10 haec legitur f. 43' non interpolata; deinde f. 44 sic proponitur corrupta: CALPVRNIAM CALPVRNII QVADRATI ET VALERIAE SECVNDAE FILIAM PARENT ET CALPVRNIO PVDENTI FRATRI PIENTISSIMO; denique f. 45 interpolata sic: CALPVRNIA IVNIORIS PLINII CONSOBRINA EX VALERIA SECVNDA MATERTERA.

2940 Nigriniano pago [= Negrar] PANVIN. Veronae in via curricularia non procul a Borsaria porta in domo pharmacopolae angulari GRUT.; in via curriculari in domo Veneriorum VELS. LISCA. Deinde in museo Veronensi n. 429.

P · NVMITORIVS · P · L · ASCLEPIADES
IIIII · VIR · MEDICVS · OCVLAR · SIBI · ET
SEMPRONIAE · L · F · GALLAE · VXORI
TESTAMENTO · FIERI · IVSSIT

Contuli. Manutius cod. 5235 f. 8 principium affert; Panvinius adscripsit ad Saraynae (Ital.) librum bibl. Ver. publ. f. 83' posuitque in ant. Ver. ms. f. 117' (in ed. excidit); Grut. 443, 4 a Sculteto cum ex Onufrii schedis tum de visu; Velseriana f. 22'; Lisca et Cozza p. 242; Maffei Ver. p. 95 inscr. n. 22, M. V. 135, 1 (inde Donat. 258, 9).

9341 Marani rep., hodie in vico S. Petri Incariani apud Mongam.

V| *f*
VAL
eXO| *vatae coni. et*
SIBI| *et*
columna L CAT|
MA|
FILIO · PIE| *ntissimo*
IIIII| *viro aug*
|C A T|
e TRAB|

Descripsi.

3942 in S. Georgii in Valle Pulicella. Non repperi.

|VS · VI · VIR|
|I L L A N|

Orti *due antich. tempj* (1640) p. 26 tab. 1 n. 3 melius quam apud Asquinium *pago degli Arusn.* p. 25.

3943 Volarnis.

M · LAEINI . . . . .
ET · CELER . . . . .
A · E · DEA · AEDILIS . .
. . . .

Panvinius servavit ms. et ed. p. 236 (inde Grut. 1024, 4).

3944 ad S. Floriani in valle Policella sub sinistra columna exteriore.

C S E V I V S
C F
culter *urceus* VALERIANVS
ARSIAN

Contuli. Palermus in adn. ms. ad Saraynam f. 51' et apud Grut. 1149, 2 per Cerutum et in Velserianis f. 20; Maffei M. V. 191, 10; Razzetti delineavit f. 2; Orti, qui vidit, apud Asquinium *pago degli Arusnati* (1828) p. 21.

1 fin. E latet. — Cf. n. 3462.

3945 Squarani prope S. Floriani in villa Fumanelli.

. . . [illegible]
[illegible] X · F
[illegible] ROCVLVS
ARI

Contuli delineatam a Razzettio.

4 ante et post ARI nihil deficit sequebaturque, nisi titulus hic finiebat, certe versus non scriptus. — Cf. ad n. 3462.

3946 Squarani in villa Fumanelli.

[illegible]
A · SEX · F · P|RS
FILIO · SIB|

Contuli delineatam a Razzettio f. 1, qui habet v. 2 auctiorem. Non est pars praecedentis, quocum simul videtur posita esse.

3947 in ecclesia Sanctorum omnium de Castro rupto [= Negarine] ANTIQUI. Nunc Negarine in ecclesia S. Caroli sub altari.

D · M
ARRIAE
PROTIDI
QVAE · VIX
A·XVII·M·V·D·XII
PARENTES

Descripsi. Habet Antiquus, scilicet Felicianus n. 107 (inde Orti *sopra alc. passi di Paolo Diacono* 1827 p. 10); Marcanova Mut. f. 125' agri n. 19; Ferrarinus f. 21'; Manutius orth. 74, 10 (inde Ligorius Taur. 18; Grut. 670, 7) omnino ex Ferrarino.

1 ego non observavi.

3948 in villa Negrarii in hortulo ecclesiae ANTIQUI, in hortulo ecclesiae Nigrariani pagi SARAYNA. Nigrarii in aedibus Francisci Polae I. C. GRUT. VELSER. Veronae in hortis Giusti LISCA GUD. RELIQUIQUE. Ibidem adhuc.

AVRELIAE
PIERIDIS
VXORIS PV
DICISSIMAE
AVREL·NICE
TA

Contuli. Habent Felicianus n. 100; Marcanova Mut. f. 125 agri n. 12; Redianus f. 67' n. 77; cod. Gud. 253 f. 19'; Ferrarinus f. 20'; Gammarus f. Trev. 11; Lilius f. 34'; Iucundus f. 196 n. 94; Donius cod. Barb. XXXIV, 73 p. 135 ex ms. ant.; Sarayna f. 45; Panvinius p. 235 et eodem exemplo Grut. 761, 5, quamquam hic subscriptum est 'Scultetus a domino lapidis'; Velseriana l. 15'; Lisca et Cozza p. 241; Gudius ms. 467, 1, ed. 266, 4; Orti *giard. Giusti* p. 49.

3949 cippus litteris vetustis. In ecclesia Burensi S. Martini ANTIQUI, item SARAYNA. Pontoni (apud Nichesolam) VELS. Iam Veronae in museo philharmonico.

C · CAESIVS
C F
AGRIPPA

Contuli. Habent Felicianus n. 108; Marcanova Mut. f. 125' agri n. 20; Ferrarinus f. 21'; Redianus f. 69' n. 104 (inde Gud. 316, 15); Gammarus f. 122; Lilius f. 41 (inde Mur. 1649, 3 ex schedis Brembati Bergom.); Iucundus f. 196 n. 97; Sarayna apud Pacedianum ms. et Lat. f. 49', Ital. f. 66 (inde Fonteius de gente Caesia p. 168); Panvinius p. 228; Grut. 904, 10 ex Sarayna et Panvinianis); Donius cod. Barb. XXX, 182 f. 52' et cod. Barb. XXXIV, 73 f. 238 ex ms. ant.; Mur. 2090, 9, cui misit comes de Cervellon; Velseriana f. 22; Maffei M. V. 166; Orti apud Asquinium *pago degli Arusn.* p. 66.

3950 Vargatarae in aedibus Soardi RAZZ. Vargatara translata ad S. Petri Incariani in villam Mongae.

CLODIAE
VERNAE
NVTRICI

Contuli. Habent Venturi in comm. ms. ad inscr. musei n. 375 et Razzetti f. 3.

3951 in S. Georgii in Valle Pulicella in monasterio antiquo ORTI; in S. Ambrosii MAFFEI. Hodie in pago S. Petri Incariani in villa Mongae.

C · F · POB
VERO
COSCONIA C F
VERA · FILIO
T·F·I·

Contuli. Habent Maffei M. V. 191, 11; Orti apud Asquinium *pago degli Arusnati* p. 25 et *confini del Veron.* p. 25 et *due antich. tempj* p. 26 tab. 1 n. 4; Razzetti f. 3.

3952 Vargatariae MAFF. apud Soardios RAZZ.

L · CVSONIVS
L·F·STVTINVS

Maffei M. V. 191, 8; Razzetti f. 8.

2 STVTINVS Maff.

3953 Volargnis in ecclesia S. Martini ANTIQUUS. Pontoni (apud Nichesolam) VELS. Nunc Veronae in museo philharmonico.

L · EGNATIVS
L·F
NIGER

Contuli. Habent Felicianus n. 122; Marcanova f. 126 agri n. 27; Ferrarinus f. 24; Redianus f. 69 n. 99; Gammarus f. 132; Lilius f. 42 (inde male Mur. 1669, 8 ex schedis Brembati Bergom.); Sarayna Lat. f. 51, Ital. f. 66; Panvinius p. 227 (inde Grut. 910, 7 ex Panvinio et Sarayna); Carotus f. C'. Denuo ex lapide Velseriana f. 22; Maffei M. V. 166.

3954 cippus magnus. In S. Floriani in pariete exteriore domus archipresbyteri PALERMUS. Veronae in museo philharmonico LISCA et REL.; ibi est sub n. 261.

V *F*
EGNATI*A*
SEVERA *SIBI·ET*
OCTAVIAE
EXORATAE · FI*LIAE*
PIENTISSIM*AE*

Contuli. Plenam dedit Palermus in adn. ms. ad Saraynam f. 51' et apud Grut. 1122, 5 per Ceratum et in Velserianis f. 12; fractam Lisca et Cozza p. 237; expletam coniectura Maffei M. V. 154, 7.

3955 in S. Georgii in Valle Pulicella.

L · MAE

Contuli. Ed. Orti *due antich. tempj* p. 27 tab. 1 n. 6.

3956 ad S. Floriani in Valle Pulicella sub dextera columna exteriore PAL. et RELIQUI.

cul-ter	*ar-cus*	C · MAGIVS C · F OPTATVS	*patera cum capite Medusae*	*sportella cum ponibus*

Contuli. Habent Palermus in add. ms. ad Saraynam f. 51' et apud Grut. 1148, 8 per Ceratum et in Velserianis f. 20; Razzetti qui delineavit f. 2; Orti apud Asquinium *pago degli Arusnati* (1828) p. 21.

3957 rep. in loco q. d. *la Torre* prope S. Georgii in valle Pulicella, extabat a. 1867 ibidem apud archipresbyterum.

Q · NIGIDIVS
SYRI FIL
FESTVS · ET
ATILIA

Descripsi.

3958 Volargne in S. Martini.

Q · NIGIDIVS
FESTI·F
TERTIVS

Servavit Antiquus. Habent Felicianus n. 123; Marcanova Mut. f. 126 agri n. 28; Ferrarinus f. 24; Redianus f. 71 n. 130; Gammarus f. 132; Lilius f. 42'; Sarayna Lat. f. 51, Ital. f. 66; Panvinius p. 228 (ex Sarayna et Panvinianis Grut. 919, 7); Carotus f. E.

Vv. divisionem observant Gamm. Lil. Marcan. Sar. (Ital.) alii.

3959 rep. in torrente Fumane ad S. Petri Incariani, extat ibi apud Mongas.

O · M · F · NVBILINON

Contuli delineatam a Razzettio f. 5.

3960 in S. Georgii in Valle Pulicella. Non repperi.

OCTAVIC

Orti *due antich. tempj* p. 27 tab. 1 n. 5 melius quam apud Asquinium *pago degli Arusn.* p. 25.

3961 ad S. Georgium vallis Pulicellae PANVIN. Pescantinae in ecclesia vetere repperit, deinde a. 1782 museo philharmonico Veronensi dono dedit DIONISIUS. Ibi hodie desideratur.

M · OCTAVIVS
M·F
CAMPANVS

Panvinius ed. p. 228 (in archetypo hodie deest; inde Grut. 919, 12); Dionisi apud Venturam *guida* 2 p. VIII.

3 habent Grut. Dion., om. Panv. ed.

3962 in S. Georgii Ingannapoltron ANTIQUI. Veronae in hortis Giusti ORTI, EGO. — Pontoni VELSER., vix recte.

L · OCTAVI · L · F
STABERI · N
CAPITONI
C OCTAVIVS CAPITO
PATRVVS POSIT

Contuli. Habent Felicianus n. 117; Marcanova Mut. f. 126 agri n. 31; Ferrarinus f. 23'; Redianus f. 71' n. 134; Gammarus f. 123; Lilius f. 43; Iucundus f. 196 n. 102; Pantheus de thermis Calderianis (Venetiis 1500) f. C 2; Sarayna Lat. f. 51, Ital. f. 65'; Panvinius p. 234 (ex Sarayna et Panvinianis Grut. 882, 14, inde Orelli 3087); Carotus f. C'; Velseriana f. 19; Orti apud Asquinium *pago degli Arusnati* p. 27, *giard. Giusti* p. 55.

2 punctum satis certum visum est; praeterea cf. n. 3926 ibique adnotata.

3963 Squarani in villa Fumanelli.

delphinus *clipeus hastaeque duae* *delphinus*
V F
C · OCTAVIVS
L · F · FRONTO
SIBI · ET
OCTAVIAE · F · F
SECVNDAE
..V A V..

Descripsi.

3964 Cavali in ecclesia (in coemeterio MARCAN.) S. Zenonis ANTIQUI. In Val Policella ORTI.

C · OCTAVIVS
C · F
M A C E R

Habent Antiquus (Felicianus n. 113; Marcanova f. 126 agri n. 25; Ferrarinus f. 23; Mur. 1719, 8 ex schedis Valerii) et pro inedita Orti apud Asquinium *Arusnati* p. 28 et *confini del Veronese* (1830) p. 28.

3965 ad S. Georgii in Valle Policella rep., extat in vico S. Petri Incariani apud Mongam.

..TAVIVS
F
..ADRATVS

Contuli. Habet Razzetti f. 4.

3966 Buri prope S. Petrum Incarianum in domo Negri in stabuli pavimento.

M OCTAVIVS · STO *sic*
M · F · A · XXXV
M · N · A · XIIII

Descripsi.

Lego *M(arcus) f(ilius) a(nnorum) XXXV, M(arcus) n(epos) a(nnorum) XIIII.*

3967 in hortulo ecclesiae S. Odorici de Castro rupto [= Negarine] FELIC. MARCAN.; in coemeterio templi D. Odorici iacentis in Castro Rupto SARAYNA 45 similiterque RELIQUI ANTIQUI. Nunc in viridario inferiore com. de Iustis in pago divae Mariae in Stellis PALERMUS (in add. ms. ad Sar.) et VELS. Hodie ibi in ingressu sacrarii antiqui.

Q · PONTIO · Q · F
CAPITONI
DOMITIA · Ɔ · L
CLARA
V F
H M H N S

Descripsi. Habent Felicianus n. 104; Marcanova Mut. f. 125' agri n. 16; Redianus f. 66' n. 64; cod. Gudianus 253 f. 20; Ferrarinus f. 21'; Gammarus f. 131; Lilius f. 35'; Iucundus f. 196 n. 95; Pantheus de thermis Calderianis (Venet. 1500) f. C 2; Sarayna Lat. f. 45. 51, Ital. f. 69' (inde Panvinius in add. ms. ad Sar. f. 75', ed. p. 232. 233; Grut. 885, 5. 886, 6 ex Sarayna, 951, 11 per Scultetum ex ms. cod. Panvinii). Denuo ex lapide Velseriana f. 19; Orti *ant. mon. alle Stelle* (1848) p. 41 tab. 2 n. 5.

3 DOMITIA · L. fere priores.

3968 arca. In altissimo monte S. Mariae de Marano vallis Policellae in sepulcro ANTIQUI. Marani in sacristia ecclesiae CAROT. VENTURI. In S. Mariae de Marano RAZZETTI. In vico Pezze ORTI. Hodie in pago S. Petri Incariani in villa Mongae. — Romae MUR.

D FONTIAE · IVS M
TAE · CONIVGI
INNOCENTIS
SIME
L · OCTAVIVS
FIRMINVS

Contuli. Habent Felicianus n. 102; Marcanova Mut. f. 125 agri n. 14; Ferrarinus f. 20'; Redianus f. 71' n. 137; Gammarus f. 113; Lilius f. 145 (inde Malvasia p. 416); Iucundus f. 193 n. 64; Sanutus f. 58; Mur. 1391, 9 ex schedis suis et Farnesiis; Sarayna apud Pacedianum c. XV et Lat. f. 50, Ital. f. 60 (inde Panvinius p. 230; Carotus f. E'; Smetius 171, 14 ex Sarayna; Grut. 848, 8 ex Sarayna et Panvinianis); Palermus in em. ms. ad Saraynam; Pezzo *noviss. mon. ill. dei Cimbri* (1785) 1, 25; Orti *Bullett. dell' inst.* 1836, 139 et *antich. di Garda* (1836) p. 32 et *ant. mon. alle Stelle* (1848) p. 96; Venturi in comm. ms. ad musei n. 252; Razzetti ms. f. 1.

1 FONTIA Antiquus, PORTIAE Paced. Sarayna, inde PORCIAE Panv. et Car. — LVSTAE Antiqui exempla omnia praeter Redianum. — 4 SIME Gamm. et Razz. soli recte. — 5 C · pro L · Pac. Sar. cum asseclis.

3969 rep. ad S. Georgii in Valle Policella, nunc in pago S. Petri Incariani in villa Mongae.

C · SEM
..VS · L · FIL

Contuli. Habet Razzetti f. 7.

3970 rep. in S. Georgii in valle Policella, nunc in vico S. Petri Incariani in aedibus Mongae.

L · TENATIVS
C · F
C A T O

Contuli. Habent Venturi in comm. ms. ad musei n. 293; Orti apud Asquinium *pago degli Arusn.* p. 29, *confini del Veron.* (1830) p. 30, *due antich. tempj* (1840) p. 24; Razzetti f. 3.

3971 cippus ingens. Pescantinae in S. Combusto FELIC. MARCAN.; *a S. Lorenzo in Pescantin* GAMM. LIL. Nunc Veronae in museo philharmonico.

L · TENATI|VS
M F
V A R V S

Contuli. Habent Felicianus n. 96; Marcanova Mut. f. 124' agri n. 8; Ferrarinus f. 21; Gammarus f. Trev. 6; Lilius f. 44; Sanutus f. 76; Sarayna f. 50; Panvinius p. 227 (inde per Scultetum Grut. 924, 4); Manutius orth. 770, 4 (inde Ligorius ms. Taur. 18); Orti apud Asquinium *pago degli Arusnati* p. 29.

1 fractum vidimus Maff. et ego; plenum dant priores, sed fortasse expleverunt. — Cf. n. 3779.

3972 ad S. Georgii in Valle Policella rep., deinde in vico S. Petri Incariani in villa Mongae.

..RPIL
SEVERO
..

Contuli. Ed. Orti *gente Sertoria* p. 71.

3973 in S. Georgii in valle Policella.

C · VA..
ONI..
ARI..

Contuli. Ed. Orti *due antich. tempj* p. 27 tab. I n. 12.

3974 in S. Georgii *Ingannapoltron* in ecclesia pro capitulo columnae quae ineunti a sinistra ordine quinta est.

L · VALERI *haec pars latet*

Contuli. Habent Antiquus (Gammarus f. 123; Lilius f. 43'; Sanutus f. 74, ubi adhaesit ad n. 3900; Sarayna f. 51 et inde Palermus p. 67); Orti apud Asquinium *pago degli Arusnati* p. 25 et *due antich. tempj* p. 30 de visu, *gente Sertoria* p. 71 a Monga.

L · VALERIVS Antiquus.

3975 rep. ad S. Georgii in Valle Policella, nunc ad S. Petri Incariani in hortis Mongae.

..LERIVS
F

Contuli. Habent Orti *gente Sert.* p. 71 a Monga; Razzetti f. 5.

L · VALERIVS | C · F . . . Orti.

3976 rep. ad Volargne, nunc Veronae in aedibus Bovio *alla Disciplina* VENT. ORTI. Frustra quaesivi.

L · VALERIVS · M · F
SIBI · ET
CASSIAE · Ɔ · L

Venturi ms.; Orti apud Asquinium *pago degli Arusn.* p. 30 et *confini del Veron.* p. 31.
1 M·F om. Orti. — 3 CASSIE Orti (conf.).

3977 Fumanis in coemeterio S. Zenonis ANTIQUI. Nunc Veronae in museo philharmonico n. 393.

G · VALERIVS
G F
CLEMENS

Contuli. Habent Felicianus n. 112; Marcanova Mut. f. 125' agri n. 23; Ferrarinus f. 23; Redianus f. 66' n. 62; Gammarus f. 127; Lilius f. 44; Sanutus f. 75; Sarayna f. 50'; Panvinius in add. ms. ad Saraynam Ital. f. 75', ed. p. 228 (inde Grut. 925, 5 ex Sarayna et Panvinianis); Palermus p. 67 ex Sarayna opinor; Maffei M. V. 169; Orti apud Asquinium *pago degli Arusn.* p. 30.

3978 cippus magnus. In abbatia S. Georgii *Ingannapoltron* ANTIQUI et MANUT. Pontoni in viridario Fabii Nichesolae PALERMUS (ms.); Caesaris Nichesolae Fabii f. PALERMUS (ed.) VELS. Deinde Veronae in academia philharmonica n. 495.

L · VALERIVS
L · F ·
COXSINVS

Contuli. Habent Felicianus n. 118; Marcanova Mut. f. 126' agri n. 32; Ferrarinus f. 23; Redianus f. 71' n. 136; Gammarus f. 123'; Lilius f. 44; Sanutus f. 70'; Mur. 1760, 2 ex schedis Farnesiis Valerii Brembati; Sarayna Lat. f. 51, Ital. f. 65 (inde Grut. 925, 6); Panvinius p. 228. Denuo ex lapide Manutius cod. 5235 f. 2 et cod. 5251 f. 64; Palermus in add. ms. ad Saraynam et Plin. p. 67; Velseriana f. 22; Maffei M. V. 169; Orti apud Asquinium *Arusnati* p. 30.

3979 cippus magnus. In ecclesia S. Floriani sub altari ANTIQUI, item SARAYNA. Nunc Veronae in museo philharmonico n. 508.

M · VARIVS
VARI · F
MAXIMVS

Contuli. Habent Felicianus n. 99; Marcanova Mut. f. 125 agri n. 11; Ferrarinus f. 21; Redianus f. 65 n. 39; Gammarus f. Trev. 6; Lilius f. 34; Iucundus f. 195 n. 91; Sarayna Lat. f. 51', Ital. f. 66 (inde Panvinius p. 227; Carotus f. C'; Grut. 925, 14 e Sarayna et Carottae schedis); Maffei M. V. 169.

3980 arca, in valle Palicella in vico S. Viti in pariete quodam ORTI; S. Viti *di Negraro* RAZZ. Frustra quaesivi.

D · M
VALERIAE · PRIMI
TIVAE · VALERIA · C · F · FES
TIVA · MATRI · PIISSIMÆ
S B · M

Orti *confini del Veronese* (1830) p. 34, cui dedit Pinalius; Razzetti f. 14.
3 PRIMI pro C·F·FES Orti.

3981 in ecclesia S. Zenonis supra S. Ambrosium (vallis Policellae) SANUTIUS similiterque ANTIQUI RELIQUI.

Q · VEVO
MESSI · F
SEVERVS

Duo exempla extant, antiquum (Felicianus n. 114; Marcanova Mut. f. 126 agri n. 26; Ferrarinus n. 23; Redianus f. 71' n. 132; Gammarus f. 131; Lilius f. 44'; Sarayna f. 51; Panvinius p. 227; Grut. 895, 2 e Sarayna, 1044, 1 e ms. cod. Panvinii) et quod Paulus Brenzoni pictor suppeditavit Ortio apud Asquinium *Arusnati* p. 30.
1 VEIO Panvin. ex interpolatione.

3982 ad S. Petri Incariani rep., cum ibi restaurata est ecclesia vetus, nunc ibi apud Mongas.

SECV

Descripsi.

3983 rep. ad S. Floriani RAZZ.; extat in pago S. Petri Incariani in villa Mongae.

patera M M I D
VTIAN
PAT

Descripsi. Habet Razzetti f. 6.

3984 in Val Pulisella in agro prope ecclesiam S. Floriani LIBER TURRIANUS; s. l. inter Veronenses GAMM. LIL.

XII · P ·
F B O
SVL · I
LESS
5 ...

Servavit Antiquus apud Gammarum f. 88 et Lilium f. 41'.
3. 4 SVLT | IESS Lil. — 6 om. Lil.

3985 ad S. Georgii in Valle Policella rep., extat in vico S. Petri Incariani in villa Mongae.

ATIVS
F

Contuli. Habent Orti *gente Sertor.* p. 71 a Monga; Razzetti f. 4.

3986 ad S. Georgii in valle Pulicella rep., extat in vico S. Petri Incariani apud Mongam.

L
IALIS

Orti *gente Sertor.* p. 71 a Monga; Razzetti f. 4. 6; Monga ms.
2 VALIS Orti.

3987 ad S. Georgii in Val Pulicella.

ƆAES

Vidi. Ed. Orti *due antich. tempj* p. 27.

3988 ad S. Georgii in Valle Pulicella.

Q · C · D

Vidi. Ed. Orti *due antich. tempj* p. 27.

3989 in dicta valle [Policella opinor] *sotto la gabiola, dove è una grota, sopra la quale sono sculpite queste lettere* LIL.; sine loco GAMM.

A · M · O · III · T

Habet Antiquus apud Gammarum f. 115 et Lilium f. 37.

3990 ad S. Georgii in Valle Policella.

GEN

Contuli. Orti *gente Sertor.* p. 71 a Monga.

XXXVIII. *Ager inter Benacum et Athesin a Bardolino ad Roveretum.*

Composuimus hoc capite titulos numero paucos prolatos ex orientali lacus Benaci ripa ad Athesin usque, scilicet inventos in pagis oppidisve Cola, Sandrà, Cisan, Bardolino, S. Vigilii, Garda, Incanal, Caprino, Brenzon, Bellun, Malcesine, quae hodie Italiae finibus comprehenduntur, item ex locis hodie Tirolensibus Avio Nemesino Rovereto Volano Caliano. — Ex his inferiora satis constat finibus Veronensium comprehensa fuisse, ea enim secum trahunt quos Veronensium fuisse constat pagi Arilica, hodie Peschiera, et Arusnatium in Valle Pulicella; praeterea ex Bardolino habemus titulum n. 3997 quattuorviri. Hoc incertum est, Veronensium fines quatenus pervenerint ad septentrionem Brixiam versus et Tridentum. Rivam vallemque Sarcae cum constet fuisse Brixianorum, fortasse etiam Malcesine pertica eorum includebatur, unde habemus titulum n. 4007 cum tribu Fabia. Seviri Claudiales et Augustales titulorum eruderatorum ad Avium n. 4008. 4009 quo pertineant, non satis apparet; puto tamen ad Veronam. — Transiit per has partes via Verona Tridentum in itinerariis proposita sic:

Antoninianum p. 275:	*Peutingeranum*:
Verona	Verona
XXXVI	XVIII
	Vennum
ad Palatium	XXIIII
XXIIII	Sarnis
	XX
Tridento	Tredente

Vennum incidit fere in locum, ubi nunc est *la Chiusa* ad Athesin prope Volargne; Palatium illud et Sarnis vicus infra et supra Alam. Praeterea ex titulo n. 3991 videtur effici ad Colam pagum fuisse Claudiensium.

3991 cippus quadratus, rep. in *Cola di Pacengo* ad Benacum, nunc Gazzolati-Nuvaglie prope Montorium in villa comitis Balladoro.

C · RABVTIO
CAMPANO
CLAVDIENS//

Descripsi.

3992 in pago Sandrati SARAYNA. Sandrà rep., cum fundamenta ecclesiae parochialis facta sunt; nunc Veronae apud Mosconios ZACCARIA.

D M
O C T A V I V S
M A R C E L L I A N V S
FIRMVS·ET·PATER
NA·VIRAIA·OCTA
VIO · FIRMINO
M A R C E L L I A N O
PATRI·B·M·ET·VI
RAIA · PATERNA
CONIVGI · PIEN
TISSIMO · B · M

Duo exempla extant Saraynae Lat. f. 44', Ital. f. 70' (inde Panvinius p. 229; Grut. 444, 3 e Sarayna et schedis Onufrii) et ligno expressum apud Zaccariam *stor. lett.* 10, 615.

4 VS · ET · PATER om. Sar. — 5 VIRAIA Zacc., VIRAL Sar. — 6 FIRMIO Sar. — 8 PATRI·B·M· Zacc., FRATRIBVS·M Sar. — 11 TISSM·B·M Sar.

3993 Cisani prope Bardolinum in angulo ecclesiae OBTI, ubi frustra quaesivit mea causa GIANFILIPPIVS.

B V M
P·C·F
V·S·L·M

Orti *avventure di Adelaide* (1844) p. 10.

3994 Bardolini in tumulo.

HOMINI·BONO
SABINVS · FILIVS

Sanutus f. 73.

Versuum divisio incerta neque indicatur hiatus.

3995 Bardolini in fundo q. d. *Mezzariva* F. A. Gianfilippi.

LOC
SEX · TEVDI
IN · FR · P · XXX

Orti *avventure di Adelaide* (1844) p. 11 tab. 1 n. 1.

1 om. tabula.

3996 cippus magnus. Bardolini in ecclesia dirupta in campis ANT. Prope Benacum in pariete templi divi Zenonis SAR. Deinde Veronae in museo philharmonico LISCA. Ibidem adhuc.

A V E T E A N I M E I N N O C E N T I S S I M E
L · OC T R E B
I A S I V S M A X · V A L
E R I A N A E M A T R I
sic C A R S M Q V A E V I
X I T A N N · X X X V I D I
V I I I E T L · O C · L V C I L I
A N O P A T R I N O B I L I
S S I M O Q V I V I X I T A N
L I · M · I I I D I E S X X I I
CONIVGIVs hiC ILLE IACET CASTISSIME FAME
QVIBVS NON IN SE LICVIT BIS DENOS VIVERENT
ANNOS
QVOS CITO NIMIVM RAPVERVNT FATA TE/E///
VETOR
d aliud ac mEVM NOMEN LEGI M

Contuli. Habent Antiquus (Felicianus cod. Tarv. f. 212' et in syll. n. 168; Marcanova Mut. f. 130' agri n. 79; Ferrarinus f. 31'; Iucundus f. 194 n. 72; Apianus 166, 4; Sanutus f. 73. 83'; Sarayna f. 45; Panvinius in add. ms. ad Saraynam Ital. f. 50', ed. p. 233; Grut. 735, 6 ex Apiano et Sarayna, 745, 10 ex Sarayna et Panvinianis; Reines. 13, 70 ex Panvinio); Lisca et Cozza p. 239; Maffei M. V. 173, 2 (inde Orti *Garda e Bardolino* p. 22 et *avventure di Adelaide* p. 11).

8 seq. FRATRI·NOBILISSIMO·QVI·VIX·AN·II Iucundus Sarayna, FRATRI·NOBILISSIMO·QVI·VIX·ANN·XII Felic. Marcan. Ferr. ex interpolatione. — Vv. 11 seq. lectu difficiles antiqui omiserunt; pauca verba inde protulerunt Lisca et Cozza; plenius, sed nequaquam emendate, edidit Maffeius. — 11 *coniugius* mihi est *coniugium*, ut *collegius* legitur similiaque. — 15 sic dedit Maffeius; recenti fractura pars lapidis periit, ut iam non supersit nisi VE//•.

3997 cippus ingens litteris vetustis. Fuisse olim Bardolini apud nobiles de Becellis auctor est MUSELLIUS in catalogo musei Veron. ms. (inde Tommaselli p. 167). Deinde Veronae in museo philharmonico n. 338.

protome viri
CN · OCTAVIVS
C·F·CORNICLA
IIII · VIR ·
V · F

Contuli. Habent Maffei M. V. 111 (inde Orti *antichità di Garda e Bardolino* p. 18 et *avventure di Adelaide* p. 11).

3998 ad Benacum rep. in vico D. Vigilii in ecclesia MOROS. VELS. MUR. Deinde in villa Brenzoniorum, nunc Veronae in museo philharmonico MAFF.

CLO ET LAC
BENACO
SVCCESSVS · Q
SAMICI·MYRINI
V S L M
Q · SAMICIVS
SVCcessuS·ITER

Contuli. Habent Morosini in itin. a. 1598 p. 50 (inde Grut. 131, 1 ex schedis Mauroceni); Velseriana f. 7; Mur. 88, 4 ex schedis Antonii Giganti; Maffei M. V. 89, 4 (inde Donat. 48, 4; Orelli 1652); Stoffella *confini* p. 76; Orti *Sermione* 1856 p. 139; Labus *marmi Bresc.* p. 89 n. 130.

1 prioris nominis epichorii videlicet (quamquam de caeLO cogitari potest) nomen certa ratione expleri non potest; prima littera C potius videtur fuisse quam L vel E. — Apparet Successum votum solvisse servum, iteravisse post libertatem adeptam. Alterum titulum ab eodem homine positum dedimus supra n. 3219.

3999 Gardae in ecclesia dei parentis virginis ANT. ET RELIQUI. Ibidem adhuc.

D M
P · VELIO · GENI
ALI · P · VELIO · HY
GINO · VELIAE
RVFINIAE · VELI
AE · HYGINIAE
ALEXANDER · LIB
ET · SIBI

Habent Antiquus (Felicianus cod. Tarvis. f. 209 et in syll. n. 166; Marcanova Mut. f. 130 agri n. 77; Ferrarinus f. 32; Iocundus f. 194 n. 75; Apianus 162, 2; Sarayna Lat. f. 52, Ital. f. 69' et inde Panvinius p. 230; Grut. 956, 12 ex Apiano et schedis Panvinii); Panvinius cod. Vat. 6036 f. 76' aliunde; Orti *Garda e Bardolino* p. 12 tab. 1 n. 2 et *avventure di Adelaide* p. 12 tab. 1 n. 3.

In vv. div. conveniunt Felicianus (Tarvis.) Panvin. (Vat.) Orti. — 2. 3 GENITALI Sar. (Lat.). — 5 AVFINAE Fel. (Tarvis.) Sar. (Lat.), EVFIMAE Panv. (Vat.). — VELLIAE Sar. (Lat.). — 6 HIGINIAE Orti, HYGINAE Inc., HYGIAE reliqui, etiam Panv. (Vat.).

4000 arca. Gardae in ecclesia parochiali ANTIQUUS et RELIQUI. Ibidem adhuc.

D C · IVL · EVHEMERO M
COR · MARCIANE
MARITO · POSVIT
ET · IVL · MAXIMVS
ET · COR · MARCIANVS
PATRI · B · M

Habent Felicianus cod. Tarv. f. 210' et in syll. n. 167; Marcanova Mut. f. 130 agri n. 78; Ferrarinus f. 32; Apianus 162, 3 (inde Manutius orth. 515, 30, ex hoc Ligorius ms. Taur. 18); Sarayna f. 52 (inde Panvinius p. 230; Grut. 791, 5 e Sarayna et Panvinianis). Denuo de lapide Orti *Garda e Bardolino* (1836) p. 9 tab. 1 n. 1 et *avventure di Adelaide* (1844) p. 12 tab. 1 n. 2 et *ant. mon. alle Stelle* (1848) p. 71.

Vv. recte diviserunt etiam Felic. (Tarvis.) et Marc. — 1 EVHEMETRO Felic., EVHEMERO Sar. — 2 MARCIANAE Ant. — 6 B · M Orti, B · MER Ant., ET · SIBI Sar.

4001 Gardae ad ecclesiam.

L · SCAEVINIO · L · F · CAPITONI
ET · M · TVRALLASIVS · ET
SATYRIO · CVLICIONIS
SODALES · POSVER

Sanutus f. 73.

Versuum divisio incerta; hiatus indicantur nulli.

4002 in ecclesia S. Zenonis vallis Lagarensis FELIC. MARCAN.; *in valle de lagri nella ghiesia di S. Zeno in Canale* [Incanal prope Caprino] GAMM.; similiter RELIQUI ANTIQUI, etiam SAR. PANV. Veronae in hortis Giusti ORTI, EGO.

per-sona? *opera-lum* *per-sona?*
CALLISTE · VIXIT
ANN · XIX
DYSTRIS · FILIAE · ET
SIBI · V · F

Contuli. Habent Felicianus n. 124; Marcanova Mut. f. 126' agri n. 36; Redianus f. 68 n. 82 (inde Gud. 231, 4); Ferrarinus f. 24 (inde Mur. 1246, 12 ex schedis Farnesiis et comitis Brembati); Gammarus f. 115; Lilius f. 37 (inde Reinesius 12, 17); Sarayna f. 50'; Panvinius p. 232 (ex his duobus Grut. 724, 4); Orti *giard. Giusti* p. 50.

4003 Caprini rep. 1755, quando facta est ecclesia nova; extat in foro ad pedem scalarum, quibus adscenditur ad ecclesiam.

P · CALPVRNIVS
M · F
MERCATOR

Venturi ms. tribus exemplis.

1 CALPVRNIVS ex. 2 ex corr., CALPVRLNVS ex. 2 ante corr. et ex. 1, CARPVN ex. 3. — 2 P · F ex. 3.

4004 Brenzoni ad aedem S. Viti. — Coloniolae PANV. errore.

HERCVLI
D · CALLISTVS

Servavit Sarayna Ital. f. 69 (in editione deest); inde Panvinius p. 233 et Carotus f. II (ex hoc per Scultetum Grut. 1012, 4).

Traditur confusa cum n. 4004 *a*.

4004 *a* Brenzoni ad aedem S. Viti SARAYNA, PANV. 236. — Coloniolae PANV. 223.

. . MARIO . .
. . PATRI · ET . .

Praeter auctores eos, qui titulo n. 4004 hunc praeposuerunt, Saraynam Ital. f. 69 et qui inde pendent Panvinius p. 223, Carotus f. II, Grut. 1012, 4, aliunde acceptam proponit Panvinius p. 236.

4005 Brenzoni apud aedem S. Viti.

PLA · L . . . .
SEX · F · NIGER . . .
L · AIMILIO · L . . . .

Panvinius p. 236.

2 in. hiatus non adnotatur.

4006 prope Bellun agri Veronensis in stabulo pecudum humi ad laevam marmor ingens, sed detritum.

M · F
. . . . ALERIVS · C · F · MARIA . . . .
. . . . MVCIANVS · M · F · MAX . . . .
. . . . ERVILIVS . . . . FIRM . . . .
. . . . INICIV . . . . . IIILE . . . .
. . . . II . . . IRIID . . . XD
. . . . NOP . . . .
. . . . VIAE . . . .
. . . . ECVN . . . .
. . . . HS CC . . . . . .
. . . .
. . . .
. . . .

Ad exemplum Saraynae, quod fuit antea Iohannis Ponae, deinde Ludovici Realdi, f. 52 adscriptam repperit Venturi et posuit in mus. lap. comm. ms. ad n. 90.

4007 Malsesini SARAYNA. Deinde Veronae in museo philharmonico n. 96, ubi adhuc est; ablatam esse Parisios scribit PERSICO *descr.* 1, 259 errore.

MATRI DEVM ET ISIB
G · MENATIVS · G · FILIVS
FAB · SEVERVS · FANVM · REFE
CIT ET · PRONAVM DE · SVO · FE
CIT EX VO TO

Contuli. Habent Sarayna Lat. f. 52, Ital. f. 69 (inde Panvinius p. 222; Smetius 148, 6 et Grut. 27, 2 ex Sarayna); Maffei M. V. 82, 3 (inde Donat. 41, 10).

4 PROFANVM Panv.

4008 '*Si riconoscono ambedue queste iscrizioni* [n. 4008. 4009] *dell' istessa pietra, dell' istessa grandezza, dell' istesso scalpello, anzi dello stesso lavoro, con colonnette e capitelli d' ordine corintio*' BRESAVOLA. — Avio (valle Lagarina) '*ritrovata alcuni anni fa nel cavar terreno, conservasi nel cortile di Francesco Maboni*' IAC. TARTAROTTI. '*Ora passata in casa di Francescantonio Bresavola di Avi*' HIER. TARTAROTTI. '*Furono scavate unitamente* [n. 4008. 4009] *pochi anni avanti il 1700 nel nostro cortile allora Mabbon*' DOM. BRESAVOLA. 'Nondum museo [Veronensi] accessit' MAFFEI, qui dat inter lapides eiusdem musei.

L · AVFILLENVS
ASCANTVS
VI · VIR · II
CLA·ET·AVG
5 SIBI · ET
CATIAE · T · F
RHODAE
VXORI

Non extant nisi duo exempla Iac. Tartarotti et Venturianum. Exhibent Mur. 192, 3 ab Iac. Tartarotto; ex sylloge eiusdem inscriptionum Tirolensium per ephemerides mihi non visas (Mariano Ruele *Biblioteca volante* Rom. 1739 *scansia* XXIII p. 78) *Nov. Fior.* 1740, 68 et Mur. 2049, 5; prodiit cum illa ipsa sylloge in fratris Hier. Tartarotti *mem. di Rovereto* p. 63. Indidem videntur pendere hi: Maffei M. V. 114, 3; Roschmann ms. Rover. n. 2; Cresseri n. 46 ex Spergesio; Cristoforetti p. 5; Dom. Bresavola apud Marinium cod. Vat. 9131 f. 236; Giovanelli *consid. sul saggio dello Stoffella* p. 73; Orelli 2374. Ex lapide Venturi in ms. bibl. Veron.

1 AVFILENVS Mur. 192, AVFFILENVS Roschm., AVFILLINVS Vent. — 2 ASCANTVS Vent., ASCANIVS reliqui. — 7 RHODE Mur. 192, RHODIE Cress.

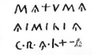
4009 Avio rep. et servata cum praecedente.

T · CATIVS · T · L
DOCIMVS
VI · VIR · AVG
SIBI · ET
5 CLVVIAE · M · L
PIETATI
VXori

Iac. Tartarotti apud Mur. 195, 7 et in *mem. di Rovereto* p. 73; Bresavola apud Marinium cod. Vat. 9131 f. 236 eodem opinor exemplo. Inde Roschmann ms. Roboret. n. I et Cristoforetti p. 4. Ex lapide rursus Venturi in ms. bibl. Veron.

6 PETA Mur. Bres., PETA T . . . Tart. (Rov.), PETAE Vent. — 7 VXO . . Bresav., VXORI Vent.

4010 rep. prope castrum Nemesino infra vicum Lenzima. Postea apud Stoffellam, nunc Innsbrucki in museo.

Contuli. Ed. ligno incisam accurate Stoffella *sopra i confini del Veronese e del Trentino* p. 22; inde Giovanelli *Beitr. für Tirol* I p. 58 et *consid. sul saggio dello Stoffella* p. 26. Tractavi C. I. L. I n. 1434 (cf. p. 563).

Litterae non Volscae quidem sunt, ut placuit Giovanellio, sed satis vetustae, nec puto ullum ex reliquis Tirolensibus titulis vincere hunc antiquitate. Temptavi: *Maxuma Aimilia c(ivis?) R(omana?) a(nnorum) LXX*; nisi praestat C · R revocare ad nomen mariti.

4011 Rovereti ante in eccl. Capucinorum, inde ab a. 1858 in museo municipali.

CVSONIA · M · F
MARCELLA
CLODIA · Q · F
SEVERA

Contuli. Habent Bridi in praef. ad Tartarotti *mem. di Rovereto* p. X, ubi ligno datur incisa additurque: 'reperit nuper in abdito loco Franc. Ioseph. Rosmini'; Roschmann ms. Roboret. n. 4, cui misit Sperges descriptam a Rosminio; Donat. 429, 14 ab Ioh. Strangio; Stoffella ms. p. 2 et *sepolcri* p. 32 et *confini* p. 78; Ioli Brixianus in schedis ms. a. 1827.

Supra aut integra est aut resecta, non fracta.

4012 *presso Volano sotto al paggio del vetusto castello tracciata sulla rupe.*

. . . .
VETRAN · LE . . .

Stoffella *confini* p. 21.

4013 lamina aerea, ex qua postea facta est statera ita, ut tituli pars recideretur, pars ansa superposita absconderetur, rep. Caliani prope Roveretum quando via ferrata munita est, nunc Rovereti in museo.

dom IN · SATVRno
MVS · Q · SE///IVS · PYRAMVS
vALERIVS · HERModORVS · S · M

Descripsi.

V. 1 sic supplevi, quoniam et litterae maiores eo ducunt, ut ibi indicetur numen, nec spatium admittit supplementum eo quod posui maius.

XXXIX. ARILICA *(Peschiera)*. SIRMIO *(Sermione)*.

Verona Brixiam viam itineraria sic enarrant:

Peutingeranum:	*Antoninianum* p. 127:	*Hierosolymitanum* p. 558:
Verona	Verona civitas	civitas Verona
XIIII	XXII (*sic Escor.*, XXXIII *plerique libri*)	X
Ariolica (ariolita *Ravennas* 4, 30)	Sermione mansio	mutatio Beneventum
XXXII	XXII	X
		mansio ad flexum
		XI
Brixia	Brixia civitas	civitas Brixa

Arilica (sic titulus n. 4016) sive Arelica (sic titulus n. 4015), Ariolica Peutingeranae tam ex eius mensuris collocanda est Peschierae vel ad Peschieram quam propter titulos; nam tres ii qui memorant *collegium n(aviculariorum) V(eronensium) A(rilicas) consist(entium* n. 4017) sive *collegium naviculariorum Arelicensium* (n. 4015) sive *collegium nautarum Arilicensium* (n. 4016) Peschierae reperti sunt omnes. Arilicam fuisse in pertica Veronensi praeter titulum supra primo loco citatum, si quidem litteras eius singulares recte explicuimus, tribumque Poblíliam repertam in titulo n. 4015 etiam Plinius confirmat his verbis h. n. 9, 22, 75: *lacus est Italiae Benacus in Veronensi agro Mincium amnem transmittens.* — Sirmionem paeninsulam praeter itinerarium l. c. celebratam Catullo in pulcherrimo notissimoque carmine (31) et ipsam Veronensium fuisse inde efficitur, quod ibi Larem collocavit poeta Veronensis. Ceterum tituli tam Sirmione reperti quam Rivoltellae Desenzani Lonati, quos hoc loco composuimus, ipsi rei publicae indicia nulla habent.

4014 rep. Peschierae, deinde in insula Lecchi IOLI, LABUS. Nuper inde venit Brixiam in museum.

IOVI · OPT
MAX · AVG
SACRVM
L · SAMMVC
NOIVSTV
PRO SE ET S
VIS VOTVM
S L L M

Descripsi. Ioli cat. mus. f. 75; Labus, qui vidit a. 1813, in comm. Athenaei Brixiani 1820 p. 53 et apud Persicum *descr. di Verona* 2, 287 et *marmi Bresc.* p. 10 n. 5.

4015 rep. Pischeriae ad fauces Benaci a. 1597 (sic Pal. ms., 1594 Pal. ed., 1598 Grut.) PALERMUS. In sedibus Ioh. Mar. Zanetti GRUT. Veronae in museo philharmonico post a. 1749 collocavit MAFFEIUS.

G · PETRONI · C · F *sic*
POB · MARCELLN
NTER PRIMOS COLLECI *sic*
ATO·IN COLLEGIO·NAVICVLA
RIORVM · ARELICENSIVM · CVI
COLLEGIO·DEDIT·LEGAVITQV
HS N·II·AT SOLLEMNIA·CIBV
ET·ROSARVM·SIBI·ET·CONI
PETRONIA · PIA · PAT
IENTISSIM

Contuli. Habent Grut. 449, 6 ex schedis Velseri et Ceruti eodemque exemplo Palermus in add. ms. ad Saraynam f. 52 et Plin. p. 129 (inde Lisca et Cozza p. 243; Orelli 4108); Rizzardi *lago di Garda* (1679) p. 10; Vinaccesi in add. ad Rossii mem. Brix. p. 273 (inde Gnocchi ms. p. 53. 178, ex Gnocchio Donat. 230, 8); Maffei *ditt. Quir.* (1754) p. 27; Orti *antichità di Garda* (1836) p. 26 tab. II.

5 ARELICENSIVM Gnocchi et tab. Ortii recte, ARDELICENSIVM Palermus, ARILICENSIVM Ortius in textu. — 6—10 fin. QVE, CIBVS, CONVGI, PATRI, PIENTISSIMO Palermus, vix ex lapide.

G. Petroni C. f. Pob. Marcellini inter primos colle[g]iato in collegio naviculariorum Arelicensium — cui collegio dedit legavitqu[e] s(estertium) n(ummum) II (milia) at sollemnia cibu[m] et rosarum sibi et coniu[gi] — Petronia Pia pat[ri] pientissim[o].

4016 in prioratu S. Columbani ad Benacum FABRETTI. Olim prope Peschieram, deinde Veronae in museo MAFFEI. Ibi est sub n. 278.

ITEM · DEDIT · COLL
NAVT · ARILIC · HS XII · N
VT · EX EIVS · SVM · REDIT
ROSAL · ET · PARENT · IVSTO · F ·
IVSTAE · VXORI · ET · SIBI · OM ·
AN · IN · PERPETVOM · PROCVR
ET ADIECIT · PONTIA · IVSTA·ISD·
COLLEG·IN MEMOR·FORTVNATAE
LIB·OB·EAND·CAVSAM · HS · N · DC
ET · VT MONIMENTVM · REMVND

Contuli. Habent Fabretti 754, 603 auctore non enuntiato, qui videtur esse Bianchinius; Maffei Ver. p. 95 inscr. n. 15 (inde Mur. 527, 1), M. V. 146, 3; Orti *antich. di Garda* (1836) p. 28 et *ant. mon. alle Stelle* (1848) p. 95.

Supra quoque lapis integer est.

Item dedit coll(egio) naut(arum) Arilic(ensium sestertium) XII (milia) n(ummum), ut ex eius sum(mae) redit(u) rosal(ia) et parent(alia) Iusto f(ilio), Iustae uxori et sibi om(nibus) an(nis) in perpetuom procur(entur). Et adiecit Pontia Iusta isd(em) colleg(iatis) in memor(iam) Fortunatae lib(ertae) ob eand(em) causam (sestertios) n(ummos) DC et ut monimentum remund(etur).

4017 Peschierae nuper rep. una cum n. 4020, nunc Veronae in museo philharmonico MAFFEI. Est ibi sub n. 224.

D M
P · VIRVCATE
P · F · MAXIMI · ET · VALERIAE
P · F · VRSAE · P · VIRVCTE
MAX·MN · ET · TERTIVS · PAR *sic*
ENTIB · B · M · QVORVM
OB · MEMOR · DEDERVNT · COLL · N ·
V·A·ENSIST· HS · IIII·N·V·EX·
REDITV · EIVS · QVODANNIS ·
ROSAS · EIS · DDVCNTVR · ET ·
CIBOS · PONENDM · SECVS · VETE
REM CONSVETVDINEM
H · M · H · N · S

Contuli. Maffei Ver. p. 13. 95, inscr. n. 7, M. V. 147, 1 qui aere expressit (inde Mur. 526, 1); Orti *ant. di Garda* (1836) p. 27 qui expressit ligno.

D(is) m(anibus) P. Virucate P. f. Maximi et Valeriae P. f. Ursae. P. Virucate Maxim[i]n(us) et Tertius parentib(us) b(ene) m(erentibus), quorum ob memor(iam) dederunt coll(egio) n(autarum) V(eronensium) A(relicae) consist(entium sestertium) IIII (milia) n(ummum), ut ex reditu eius [*summae* add.] *quodannis rosas eis deducantur* [immo *deducant*] *et cibos ponendum* [immo *ponant*] *secus veterem consuetudinem. H(oc) m(onumentum) h(eredem) n(on) s(equitur).*

4018 cippus magnus. Peschierae *alli gradi del palazzo del proveditore* MOROSINI; *sostiene l'angolo de' rivolti della guardia proveditorale* RIZZARDI. Veronae in museo philharmonico post a. 1749 collocavit MAFFEIUS.

SEPTVMIAE · L · L
SEVERAE
L · POBLIC · ARASCANT
PRO · MERITIS · PARVM
PRO · FACVLTATE · SATIS

Contuli. Habent Morosini in itin. a. 1598 p. 36 (inde Grut. 994, 3 e schedis Mauroceni); Velseriana f. 22; Rizzardi *lago di Garda* (1679) p. 10; Vinaccesi in add. ad Rossii mem. Brix. p. 290 (inde Gnocchi ms. p. 250); Maffei *dittico Quiriniano* (1754) p. 27 (inde Orelli 4770); Targa ms.; Orti *antich. di Garda* (1836) p. 25.

4019 *era in Peschiera, ora è all' Isola Lecchi.*

SEX · VIR

Labus ms.

4020 Peschierae rep., deinde Veronae in museo philharmonico MAFFEI. Est ibi sub n. 223.

M · CONGNET
MARCELLI · M ·
CONG · IVSTINVS ·
SI · MAIOR · AVCTORITAS
PATRIMONI · MEI · FVISSET
AMPLIORI·TITVL///O·
PROSECVTVS · FVIS ·
SEM·PIISSIME · PATER ·

Contuli. Maffei Ver. inscr. p. 13 n. 6, M. V. 147, 2 (inde Mur. 1251, 6), qui aere expressit; Orti *antich. di Garda* (1836) p. 24, qui item dat ligno expressam.

D·M initio addit Maffeius contra lapidem.

M. Congeneti Marcell[in]i M. Cong(enetius) Iustinus. Si maior auctoritas patrimoni mei fuisset, ampliori titul[o t]e prosecutus fuissem, piissime pater.

4021 rep. Pischeriae ad lacum Benacum et dum Veronam devehitur in museo collocanda, in itinere fracta.

RAEDONIAE
PROTOGENIAE
PVP · PLASSA MAR
CELLINVS CONIVGI
INCOMPARABILI
RARISSIMAE
FEMINAE
V · ET · SIBI · F ·

Maffei M. V. 159, 2. Litterae nexae fuerunt.

4022 ad antiquam Sermiam in quodam agro GAMM. similiterque FELIC. cum suis. Sirmione in coemeterio divi Salvatoris SARAYNA. *Pochi passi a mezzo giorno dalla chiesa di S. Salvadore* GNOCCHI. *Dal cimitero dietro la chiesa di S. Salvatore trasportata in mezza la piazza* PERSICO. Nunc in porticu ad curiam. — Pescantinae MUR. errore.

IOVI
C · AESIVS //
VRBANus
V · S L · M

Contuli. Habent Cyriacani auctores Gammarus f. 130; Lilius f. 44'; Redivuus f. 69' Veron. n. 106 (inde Gud. ind. p. LXXVII). Item Felicianus in iubilatione a. 1464 cod. Tarv. f. 211 et in corpore Veronensium n. 185; Marcanova Mut. f. 132 agri Ver. n. 97; Ferrarinus cod. Bat. inter Veron. f. 36, cod. Reg. Veron. n. 192 (inde, scilicet ex schedis Farnesiis, item ex Brembatianis, id est ex Lilio, Mur. 2, 2); Apianus 163, 3. Denuo ex lapide Sarayna Lat. f. 51, Ital. f. 69' (inde Grut. 13, 2 ex Sarayna citatis schedis Pighii); Panvinius p. 222; Carotus f. F; Morosini in itinere a. 1598 p. 39; Gnocchi ms. p. 146; Persico 2 (1820), 293; Ioli cat. mus. Brix. f. 75 (inde Labus *marmi Bresc.* p. 11 n. 8); Orti *Sirmione* 1856 p. 69 tab. 4 n. 1.

2 L · AESIVS antiqui; supple C · AESIVS · C · F

4023 Sirmione in aede S. Salvatoris PANV.; similiter GNOCCHI.

I · O · M
SEVERI · FIR
MINVS
T · CASSIANVS

Panvinius ant. Ver. ms. f. 296, ubi postea adiecta est, ed. p. 222 (inde Grut. 15, 6); Gnocchi ms. p. 147 de lapide. A prioribus Labus p. 14 n. 13.

4 T Panv. (ms.) Gn., TE Panv. (ed.), ET Grut.

4024 Sirmione in ecclesia S. Salvatoris olim, nunc Desenzani apud pictorem Petrum Ricieri Calcinardi.

IOVI
O · M
EPINIA · TREBIS
V · S L M

Orti *Sirmione* p. 70 et tab. 4 n. 2; Petrus da Ponte mea causa descripsit misitque.

4 V/LM Orti in textu.

4025 Sirmione in ecclesia S. Salvatoris ANTIQUI. Nunc ibidem in porticu curiae.

C · BETVTIVS
ENCOLPVS
MERCVR · REDV *sic*

Contuli. Hier. Bononius cod. Cicognae n. 1874 f. 40; Sarayna Lat. f. 51, Ital. f. 69' (inde Grut. 55, 2); Panvinius p. 224; Carotus f. H; Gnocchi ms. p. 138 (inde Donat. 29, 3); Persico *descr. di Verona* 2, 293; Ioli cat. mus. Brix. f. 76; Labus *marmi Bresc.* p. 66 n. 93 qui vidit; Orti Sirm. p. 71 tab. 4 n. 3.

4026 Sirmione ad S. Mariae in angulo coemeterii SARAYNA et RELIQUI. Nunc ibidem in porticu curiae.

superne duo
P · CLODIO · P · L
P · ALBI ...

Contuli. Sarayna Lat. f. 51, Ital. f. 69' (inde Grut. 969, 1); Panvinius p. 234; Vinaccesi p. 320; Gnocchi ms. p. 255; Persico 2, 293; Orti *Sirmione* tab. 4 n. 6. 7 p. 77.

4027 apud Sermionum super quodam tumulo antiquo.

LITORGINES

Sanutus f. 76.

Fortasse est nota lucernaria inscriptio LITOGENE.

4028 Rivoltellae in eccl. parochiali S. Blasii.

	T · VALVMNO · PISINIONI	
geminae	CVRFIA · MARCELLINA	*geminae*
statuae	MAR · OPTIMO · B · M · P · ET	*statuae*
fuerunt	S · PATRE · PARENTIB · VIIII	*fuerunt*
utrimque		*utrimque*

Grattarolo p. 117 (inde omnino Vinaccesi p. 287; Mur. 1424, 12 ex Vinaccesio; Gnocchi ms. p. 251 a prioribus).

4029 in ornatissimo sepulchro cum quattuor figuris Rivoltellae in agro Loganensi FELIC. similiterque MARCAN. et in Veronensibus FERRAR. Apud Brixiam in loco ubi dicitur *la Lugana* in sepulchro noviter reperto et ab omni parte scripto IUC. In silva Lucana apud Benacum e regione Sirmionis arca marmorea pulcherrima noviter inventa APPENDIX VERDERIANI. 'Nunc est domi D. Christofori Marchetti prope Montonalum' adscriptum est in fine libri CORSINIANI, ad quem postea adiecta est, scilicet ex Apiano. Quinti nuper rep. GRATTAROLO. — Brixiae a porta longa FERRAR. in Brixianis; ad locum dictum *la Longa* SANUTUS f. 79; apud Seb. Arragonensem ROSSI.

	QVINTIAE · HORESNILLAE	
	FEMINAE · PIETATIS	
a dextra: DIS MANIBVS	EXIMIAE · AC · PVDICITIAE	*a sinistra:* ET MEM ORIAE
	SINGVLARIS · CORNELIVS	
	IVSTVS · VXORI · PROBISSIMAE	
	ET · FILI · MATRI · PIISSIM	

a parte posteriore arcae:
CYNEGIA
HIC

Duorum exemplorum plenorum, quae extant, alterum est apud Felicianum in cod. Tarvisino f. 212'. 213 et in corpore in fine Veronensium n. 169; Marcanovam Mut. f. 130' agri Veron. n. 80; Sanutum f. 79; Ferrarinum cod. Bat. inter Veronenses f. 32', cod. Reg. inter Veronenses n. 183. 184, item inter Brixianas in fine earum n. 171; Iucundum f. 198. 199 n. 25. 26. Pendent ab his Alciatus n. 55 omnino ex Iucundo; Apianus 173, 2. 3 (inde Grut. 821, 4 citatis item Rossii schedis; ex Grutero Gnocchi ms. p. 180) non ab Alciato, sed ex Feliciano eiusve expilatore; Mur. 1395, 1 e Iucundo; Rossi ms. f. 150. Alterum exemplum ex ipso lapide profectum legitur adscriptum ad finem libri Verderiani p. 69 (inde Grut. 821, 5; ex Grutero Gnocchi ms. p. 181). Praeterea Grattarolo p. 118 dat particulam acceptam a Caesare Scaini, quam repetunt Vinaccesi p. 287; Mur. 1363, 12 ex Vinaccesio; Gnocchi ms. p. 242 ex eodem; Donat. 403, 6 ex Gnocchianis.

V. 1. dabo Feliciani (Tarv. et Marcian.), Marcanovae, Iucundi, Verderiani. — Vv. in re incerta divisi ad Tarvisinum. — 1 HORESNLLAE Verd., Q · F · AELINE reliqui, Q · F · ALIENAE Apian. — 3 EXIMIE Fel. (Tarv.) Marcan. — PVDICICIAE Verd. — 5 IVSTVS om. Verd. — PROBISSIMAE Fel. cum suis (PROBATISSIMAE Apian.), GRATVITAE Verd. — 6 PIISSIMAE Fel. Iuc., B · M pro PIISSIM Verd. — In fine CYNGIA · III · C Iuc. — Grattarolus dat haec: IVSTVS . . . . VXORI · ET · FIL · MATRI · PIISS.

4030 tabulae aereae frustulum, rep. prope Desenzanum in campo, extat ibi apud Rambottium.

P. da Ponte descripsit.

4031 arca cum operculo. Desenzani TRAL., ante Carmelitarum templum add. MED., apud basilicam D. Mariae ordinis Carmelitarum extra portam MANUT., in coemeterio Carmelitarum ad lacum GNOCCHI. *In un cortile del collegio Bagatta* IOLI. Nunc ibidem in loco editissimo, quo difficile pervenitur vel scalis admotis.

in latere:				*in latere:*
mulier sedens cornu copiae tenens; ante eam stat puer fructus (?) ei porrigens	*puer alatus stans facem tenens inversam*	D M ATILIAE · P · FIL VRBICAE P · P · ABIDII · P · P · F · P · TILICIVS ATILIANVS · ET · VRBICVS FIL · MATRI · PIISSIMAE ЄΥΧΡѠΤΙ	*puer alatus stans facem tenens inversam*	*mulier sedens citharam tenens; ante eam stat puer fructus (?) ei porrigens*

Contuli ut fieri potuit. Habent Solatiani Traiectinus n. 148, Mediceus n. 207, Arragonensis ms. n. 188 = 137; Manutius cod. Vat. 5237 f. 466; Grut. 720, 6 ex Velseri schedis; Grattarolo p. 115; Rossi p. 38 (inde Mur. 1241, 11) qui aere expressit; Averoldus misc. vol. 4 f. 161, qui vidit a. 1698; Gnocchi ms. p. 231; Ioli cat. mus. f. 79; Bagatta *opere* (1832) 1, 184 sq. Memorat Maffei M. V. 192, item *dittico Quir.* p. 24, ubi mulierem cithara sonantem repraesentavit.

4 sic fere etiam priores, nec dubitandum est de lectione. Duo filii dicti fuerunt P. Abidius P. f. Tilicius Atilianus et P. Abidius P. f. Urbicus.

4032 Desenzani in collegio Bagattiano BAGATTA. Ibidem adhuc, sed scriptura hodie latente.

IN FRONTE
PEDES CCC
IN AGR PED CC

Bagatta *opere* (1832) 1, 198; Labus in schedis Athenaei; dedit delineatam Rambottius.

4033 Lonati *nel muro alla Beata Vergine del Corso* BROGN.

Q·CAIICIIVS
Q · F
AIINAVRA

Fabrett. 397, 279 auctore non indicato; Brognoli ms. f. 30' qui vidit; Labus ms.

1 CAIICIIVS Fabr., CAIICILVS Brogn., CAICILVS Lab. — 3 Q·L Fabr. Brogn.

XL. *Ager inter Benacum Mincium Ollium Clesum.*

Inter Mantuam Veronam Brixiam interiectus ager comprehensus fluviis tribus Mincio Ollio Cleso lacuque Benaco titulos protulit adhuc ex locis his Goito, Ceresara, Guidizzolo, Piubega, Acquanegra, Asola, Casalmoro, Casaloldo, Casalpoglio, Castelgoffredo, Medole, Carpenedolo, Montechiari, sed ut ubivis rari appareant et privati sint omnes. Nos hoc capite eos composuimus, maxime ne praeiudicium fiat finium regundorum indicio inter tria oppida supra dicta. Veronensium tribus Poblilia reperitur bis, in Carpenedolensi n. 4050 et in Montechiarensi n. 4052; Brixianorum Fabia semel in Guidizzolensi n. 4038; praeterea collegium fabrum tituli Medolensis n. 4048 magis est, ut sit Brixianum saepe nominatum quam Veronense.

4034/5 in castello Godiano [intellegitur Goito, quem vicum in chartis vetustis saepe dici Godiam certiorem me fecit comes Carolus d' Arco] in quadam capsula marmorea ANTIQUI, qui referunt inter Mantuanas. — Comacchio *nel cimiterio della cattedrale verso settentrione, stava nella capella del sagramento* FERRI, fraude opinor.

ORBIA · M · L · SERVILLA
VXOR
L·TERENTI·ANTEROTIS

A Cyriaco opinor descriptam habent cod. Mutinensis (Slederi) VI. F. 28; Felicianus cod. Tarvis. f. 210' et in syll. Mant. 4; Marcanova cod. Mut. f. 134 Mant. 4; Ferrarinus cod. Trai. f. 37' (inde Mur. 1384, 3 e schedis Valerii); Lilius f. 5 (inde omnino, non ex Servio, Reines. 14, 116). Habet deinde tamquam Comacchiensem Ferri Comacchio (1701) p. 32. 339, a quo pendent Mar. ms. 19, 227 et ed. l. c. 'ex schedis suis' et auctores Ferrarienses Scalabrini inscr. n. 54 et Frizzi Ferr. 1, 230. A prioribus Labus mus. Mant. 3, 351.

In vv. div. secutus sum Felic. (Tarvis.) — 1 M·F Felic. (Veron., non Marcian.) Ferrar. (Trai. solus). — SERVILLA veri auctores omnes, SERVILIA Ferrar. Mur. Reines. (contra Lil.). — Ferri l. c. sic dat: D·M | ORBIAE·A·F·SERVILLAE·VXORI | V·A·XXVI·M·II·D·V | L·TERENTIVS·ANTEROTES·ET·S | H·M·H·N·S omnino interpolans titulum Goitensem; quis enim, at alia mittam, nominativum feret ANTEROTES?

4036 Ceresarae in ecclesia olim pro vasculo aquae sacrae (nam sic intellegendum quod praescripsit IUCUNDUS cum asseclis: 'Mantuae in pilo aquae benedictae ubi dicitur a Cereso'). Ibidem a. 1739 denuo sub terra in hortis suis repperit parochus Bettini AMADEI ALIIQUE. Ex iis hortis venit in museum Mantuanum, ubi prostat sub n. 102.

MERCVRIO
Q·LOCCEIVS
SECVNDVS
EX · VOTO
ANTONINO · III
ET GETA II COS p. C. 208

Contuli. Ex antiquis habet unus Iucundus f. 183, a quo pendent Lilius f. 5 (inde Grut. 55, 3 ex Verderi schedis) et Apianus 323, 5 (inde Ligorius ms. Taur. 11 et ex eo Gud. 36, 7). Denuo ex lapide Amadei ms. 1 f. 7 in adnotatione (nam in textu dat per Maffeium ex Apiano); Mur. 1996, 8 a Pichio medico Mantuano; Visi ms. et ed. 1 (1781), 51; Volta ms.; schedae bibl. publ. Mantuanae visae Portiolio; Borsa p. 27; Labus *epigr. lat. scop. in Egitto* p. 21 et mus. Mant. 1, 223 tab. 48; Borghesi qui vidit *Giorn. Arcad.* 1821, 2, 213 (opp. 3, 83). Tractavit Marini Arv. p. 179 n. 97.

2 Q·LOCCEIVS Iuc. et recentiores recte, A·LOCREIVS Lil. Grut., L·LOCRETIVS Apian. Lig.; quae apposui, ut constaret de derivatione exemplorum. — 5. 6 sic iam antiqui iis quae erasa sunt omissis; D·D·R·IVL·M·ANTONINO·COMMODO·III·ET VIRIO·RVRRHO·COS Ligorius. Verba ET·GETA·II licet erasa tamen facile adhuc leguntur.

4037 Ceresarae in turri; nam ita intellegendam esse praescriptionem IUCUNDI 'Mantuae in turri quae vulgo dicitur da Cereso' colligitur ex adnotatis ad n. 4036.

L · BETVTIO · C · F
SEXTIAE · TI · F · PRIMAE
BETVTIA · L · F · TERTVLLA

Servavit Iucundus f. 183 (inde Lilius f. 5; Apianus 322, 2; Ligorius ms. Taur. 11; Grut. 861, 11 ex Apiano).

Versuum distributio incerta.

4038 Guidiccioli ad puteum in Malborgeto FERR. Bidiccioli *di Brescia* MANUT. *Servì gran tempo ad uso di soglia d' un pozzo a capo della contrada detta Valborghetto in Guidizzolo* LABUS similiterque VOLTA. Iam in museo Mantuano n. 85.

M · SERVILIVS
M F FAB
MACEDO
T F I

Contuli. Habent Ferrarinus in solo cod. Parisino f. 58' in add.; Manutius inter Brixiana cod. 5235 in parte quinta f. 9; Grut. 923, 2 ex Velseri schedis; Volta apud Zambonium misc. ms., quae servat Clemens Rosa Brixianus, p. 303; Borsa p. 30; Labus mus. Mant. 3, 334 tab. 56.

4039 Piuvegne.

HOSTILIAI
CAIANTAI
C · IRVCIVS · C · L
MODERATVS

Habent Felicianus Brix. A 23 (cod. Marcian.; cod. Veron. omisit in parte priore, posuit in parte secunda n. 75); Marcanova Mut. f. 138' n. 17; Ferrarinus cod. Bat. f. 61; eodem exemplo scilicet omnes. Alibi adhuc non repperi.

1. 2 HOSTILIAE-CAIANTAE Felic. (Ver.). — 3 IRVTIVS Marcan.

4040 Piabegne in aedibus viduae Mazzi rep. et a. 1779 illata in museum Mantuanum BORSA, LABUS. Ibi est sub n. 103. — In oppido Castellarii Laguselli ANTIQUI.

V F
C · QVINCTIVS
C · L
PRIMVS
SIBI · ET
QVINCTIAE
C · L
LYCININI *sic*

Contuli. Habet Veronensis Antiquus apud Felicianum n. 161, Marcanovam Mut. f. 129' agri n. 72, Ferrarinum f. 30' (ex Ferrarino pendet Manutius cod. 5235 f. 23, orth. 672, 4, ex Manutio Ligorius Taur. 18), Muratorium 1597, 8 ex schedis Farnesiis et Pseudo-Pacediani. Denuo repertam ed. Borsa p. 27 et Labus mus. 2, 206 tab. 32, hic adhibitis schedis a Thoma Poli praefecto Castelgoffredi a. 1779 missis ad Coddeum.

4041 Aquanigrae in abbatia S. Thomae PRIORES, etiam AFFÒ. Nunc Mantuae in museo n. 86.

M · CASSIVS · M · F
ANI · CAPVLVS · CREM
Ɔ · COH · V · PRAETORIAE
AEDEM · ISIDI · PECVNIA
SVA · FECIT

Contuli. Habent Grut. 82, 10 ex schedis nescio quibus Verderianis; codex Vaticanus Ottob. 1266 in principio syllogae Mantuanae; Amadei hist. Mant. ms. 1 f. 5, citans Ianellium nescio quem; Gnocchi ms. p. 148; Affò misit Marinio 21 Iun. 1785 (cod. Vat. 9042); Bianchi *marmi Crem.* p. 290; Volta in schedis Mantuanis; Labus mus. Mant. 2, 139 tab. 20, citans praeter Voltam schedas Zucchi et Coddè, *marmi Bresc.* p. 122 n. 162.

4042 Asolae ad summum templum MANUT. In angulo ecclesiae GNOCCHI — Rep. in villa Attigliaca M p. ab Asola NOV. VEN., scilicet propter nomen Atilium.

ATILIAEVE
MAXIMAE · ET
SVAVE · ET · QVARTAE

Mediceus n. 149; Arragonensis ms. n. 314 = 26, ed. n. 16; Totti p. 67 n. 190; Manutius cod. 5235 II f. 99 inter Brixiana Stellae, cod. 5244 p. 110 inter Tottiana, cod. 5235 V p. 32, orth. 81, 4, ubi ait a. 1557 accepisse se a Laelio Gavardo Asulano, postea se ipsum vidisse (inde Grut. 858, 14, item ut opinor Ligorius ms. Taur. 3 f. 119, quamquam hic auctorem laudat Octavium Pantagathum; Gudius 315, 19 ex Ligorio); Rossi p. 269 (inde et ex Malvasia Mur. 1639, 9); Malvasia p. 475; *Nov. Venete* 1754 p. 280 q. n. v. (inde Zaccaria stor. lett. 10, 612); Lud. Mangini *istor. di Asola* (ms. bibl. Querin. H. VI. 2) p. 17; Gnochi ms. p. 222; Ioli mon. ant. II; Labus *ant. mon. scop. in Brescia* p. 51 et mus. Mant. 3, 352; Carolus Giuliari dedit descriptam.

1 ATTILIAEVS Arr. Totti Giul., ATILIAEVS Malv., ATTIAEVS Rossi. — 2 ET om. Rossi. — 3 SVAVAE Med. Arr. Totti Rossi, SVAVI Malv. — QVARTE Zacc., QVARTA Giul.

4043 Casalmoro *sopra un luogo elevato a fianco di una piccola chiesa detta la Madonna del Dosso* PARI similiterque MANUT.

D · M
AVREL · MACRIA
NE · CONIVGI · IN
CONPARABILI

Manutius cod. Vat. 5241 f. 635 et rursus f. 638; Vincentius Pari canonicus Asolanus in *Novelle letterarie di Venezia* a. 1754 p. 184, a quo videntur pendere reliqui: Zaccaria *stor.* 9, 489 (inde Donat. 393, 1); Furlanetto lap. Pat. p. 301 n. 394; Labus mus. Mant. 3, 352.

1 om. Man. 635. — 2. 3 AVRELIAE · MACRIANAE Man. 638. — 4 CONPARABILI Man. 635 Labus, COMPARABILI reliqui.

4044 basis ingens litteris magnis. Casalmori ROSSI. Brixiae in aedibus comitum Soardi GNOCCHI. Iam ex eorum dono in museo.

protome viri *protome mulieris*
Q · EGNATIVS
P · F · SIBI · ET
PHILISTIAE · PAVLLAE *sic*
VXORI · T · F · I

Contuli. Habent Rossi p. 298 (inde per schedas Barberinas Fabrett. 638, 327 et per schedas quas dicit Vaticanas, dicere debuit Fabrettianas Malvasia p. 510); Gnocchi ms. p. 198 (inde Donat. 399, 17); Ioli cat. mus. f. 70.

4045 Casalodil [= Casaloldo] in aedibus universitatis, alias Antonii Golinii.

FO · GENERO · PRO
PATRI · ANIF
MATRI · ONI ·
PATRVO

Manutius cod. Vat. 5237 f. 467 et cod. 5241 f. 638.

4046 Casalpoglio ROSSI ZACC.; in aedibus Hieronymi Piccinelli AMADEI; in aedibus fabri ferrarii GNOCCHI. A Casalpoglio ex aedibus Bondoni venit Brixiam in museum IOLI.

in acromati mulier in lecto cubans

V *duae figurae manu se tenentes* F
P · MAGIVS · MANI *sic*
SIBI · ET · ASSELIAE · M · F
SABINAE · VXORI
ET · SATRIAE · M · F
TERTIAE
CASSIAE · P · F · SECVNDAE
MATRI
canis *pecudes duae boves duo ad pateram* *gallus*

Contuli. Habent Rossi ms. f. 148 et in add. Medicei n. 347 *a*; Amadei *cron. di Mantova* 1 (1745) f. 10 et ab eodem per Bersellium Mur. 2074, 1; Lud. Mangini *istor. di Asola* (ms. bibl. Querin. H. VI. 2) p. 15; Vinc. Pari canonicus Asolanus *novelle della repubbl. lett.* (Venet. 1754) p. 112; Zaccaria *stor. lett.* 9, 489; Labus mus. Mant. 3, 225; Gnocchi ms. p. 227; Ioli cat. mus. f. 66.

2 P · M · CLVVIONI Rossi ms. f. 148 ex interpolatione. — 3 fin. non apparet nisi MI nec plus habent priores fide digni.

4047 extra Castrum Zifredum in ecclesia S. Antonii SOLATIANI similiterque ROSSI. Extra Castelgofredo rep. a. 1729 in hortis campestribus parochi Gottardi Bignotti AMADEI.

IOVI
V·S·L·M

Tria exempla extant Solatianum apud Traiectinum n. 128, Mediceum n. 150, Nazarium p. 45 (inde Grut. 1006, 6), Arragonensem n. 315 = 203 et quod ab Antonio Francisco Sartori acceptum Amadeus posuit in chronicis Mantuanis 1 (1745) f. 9' et Gnocchianum ms. p. 147 (inde Donat. 5, 7). Interpolavit Rossius p. 79 (inde Mur. 5, 3; Gnocchi ms. p. 143 a prioribus; Donat. 7, 8 ex schedis Gnocchi; Labus *mus. di Mantova* 2, 220 et *marmi Bresc.* p. 17 n. 18).

P · MAGIVS · P · F addit in principio Rossius.

4048 Medole in S. Mariae VINACC. in latere sacristiae add. GNOCCHI. Inde transiit a. 1780 in museum Mantuanum n. 95.

FOSS FOSS
D · M V · F
L · VALERIVS
VRSIO · L ·
VALERIO · ASINON
FILIO · PIENTISS ·
B · M
ET · SIBI
IMMVNES · RECEPTI
IN · COLLEG
FABRVM

Contuli. Vinaccesi p. 264 (inde Mur. 518, 1); Gnocchi ms. p. 177 (inde Donat. 230, 2); Zamboni (in misc. ms. servatis apud Clementem Rosam Brixiae) p. 303 a Leop. Volta Mantuano; schedae bibl. publ. Mantuanae visae Portiolio; Borsa mus. Mant. p. 28; Labus mus. Mant. 2, 308 tab. 52.

4049 Medole.

P · CATIO
CALLAVI · F · ET
SATRIAE · M · F · TERTIAE
ET · M · CATIO · P · F · ET
LOREIAE · SP · F · CONGIDIAE

Averoldus servavit apud Mur. 1449, 11 (inde Gnocchi ms. p. 245; Labus mus. Mant. 3, 345).

4050 Carpenedoli in oratorio campestri S. M. *di Ravere* ROSSI GAGL. GNOCCHI.

P · LIVIO
P · F · POB

Rossi ms. f. 141; Gagliardi, qui vidit a. 1722, inter ms. Muratoriana 18, 224 et in Brognoli miscellaneis ms. (inde omnino Labus mus. Mant. 2, 268); Gnocchi ms. p. 268 fortasse ab eodem; Balth. Zamboni in libello dato ad Prosp. Valmaranam (Brixiae 1781) p. 7.

LIVIVS Rossi. — Fractam esse ait Zambonius.

4051 Carpenedoli in eccl. S. Mariae plebis ROSSI; ante portam add. GNOCCHI.

MEVIAE
MARCELLAE
Q · SERTORIVS

Rossi p. 288 (inde Mur. 1484, 13); Gnocchi ms. p. 226.

1 NEVIAE Rossi, MAEVIAE Gnocchi.

4052 Montechiari in pariete aedium Monti GNOCCHI. Nunc ex dono Hier. Monti Brixiae in museo. In ipso lapide recens subscriptum est M. T. C.

M · AEMILIVS
CN · F · POB

Contuli. Habent Mur. 2089, 6, cui exscripsit Dominicus Conradus mathematicus Mutinensis; Gnocchi ms. p. 246; Ioli cat. mus. f. 58; Balth. Zamboni in libello dato ad Prosp. Valmaranam (Brixiae 1781) p. 7.

4053 in castro Montisclari.

P · CAL
SSEVERVS
CASSIAE · M

Totti in add. p. 124 n. 426 (inde Vinaccesi p. 322; ex eo Mur. 1246, 10 et Gnocchi ms. p. 246) = Manutius Vat. 5235 IV n. 129.

Fracturae lineas addidi.

4054 Montechiari in ecclesia parochiali S. Pancratii e regione arae S. Blasii.

POSTVMIA
C · F
BRIGIA

Habent Nassino ms. p. 127 et Continuator, scilicet Mediceus n. 152, Arragonensis ms. n. 311 = 361, Totti p. 54 n. 159 (inde Vinaccesi inter add. p. 317, ex eo Gnocchi p. 246 et Mur. 1730, 18).

4054 *a* Montechiari in ecclesia S. Pancratii ad portam.

IELIVS · P · F
SIBI · ET
SECVNDAI
ET
LANDIDO
DOPAI

Habet Continuator, id est Mediceus n. 151; Tottianus p. 54 n. 160; Arragonensis ms. n. 310 = 167, ed. n. 185 (inde Vinaccesi inter add. p. 313; ex eo Mur. 1458, 12). Item Nassino ms. p. 127 (inde Grut. 1133, 6 a Viono); Mur. ms. fasc. XVII, 204, ed. app. 12, 1 a Bernardino Conrado nobili Mutinensi, qui exscripsit; Gnocchi ms. p. 245 qui vidit; Ioli mon. ant. II.

1 ELIVS Med. Tott. Arr., LELIVS Nass. — 3 SECVNDAT Arr. (ms.) Totti I, ECVNDAI Ioli. — 5 CANDIDO Mur. (ms.), CANDIDO Med. Grut., ANDIDO rel. — 6 sic Tott. Arr. ms., in Med., om. rel.

4054 *b* Montisclari ad S. Pancratium desuper capitellum columnae quae est prope Sestium versus aquilonem.

V A L E
M · L · SAI
M · VALE
SECVND

Mediceus in add. n. 294.

XLI. MANTVA *(Mantua)*. *Tribu Sabatina.*

Mantuanos et agri Mantuani titulos descriptos accepimus a CYRIACO variis locis (nam Mantuanos ipsos novimus ex codice Scalamontii et corporibus pendentibus a Cyriaco, Hostilienses descriptos a. d. IX k. Mart. a. 1443 ex commentariis editis; seorsum traditus est Pietolanus n. 4060 exceptus opinor a Cyriaco in itinere diverso). Auxerunt saec. XV syllogen FELICIANUS additamentis codicis Veronensis (nam quae habet in codice Marciano et a prima scriptura in Veronensi, mere sunt Cyriacana); FERRARINUS iis quae accesserunt primum in codice Parisino (nam codicis Traiectini Mantuana profecta sunt ex Cyriaco); IUCUNDUS. Ab Iucundo in Mantuanis pendent praeter APIANUM FERRARINUS in iis quae in recensione postrema, id est in libro Regiensi, adiecta reperiuntur, item LILIUS et a Grutero adhibitae SCHEDAE VERDERIANAE, fortasse etiam PACEDIANUS. — Saeculo deinde XVI Mantuana quaedam de lapide descripta proponit MANUTIUS. Eodem ad finem vergente medicus et consiliarius ducis Gulielmi Gonzagae, comes MARCELLUS DONATI (1538—1602; cf. Tiraboschi *bibl. Modenese* 2, 224) in hortis suis colligere coepit marmora Mantuana, inter quae sunt quaedam ex agro advecta, duo etiam (n. 2386 et n. 145*, 4) a Ferrara iure belli translata Mantuam, quae Gonzaga dux Donatio dono videtur dedisse, nullum autem quod Roma advectum esse vel constet vel probabile sit. Descriptos habemus titulos ea aetate Mantuae prostantes a duobus viris LIGORIO, qui quae refert in volumine undecimo Taurinensium epigrammata Mantuana, demptis iis quae petiit ex Apiano, ex ipsis marmoribus excepta sunt et omnino utilia, eoque qui Mantuana misit Velsero et per Velserum GRUTERO. — Iam vero saeculi XVII incuria supervenit, quae non solum copias antiquas augere neglexit, sed etiam collectas disperdidit. *E opinione comune*, Visius inquit in schedis apud Arcum, *che erigendosi poco dopo la di lui morte* (comitis Donati) *il monastero di S. Orsola contiguo all' ancor esistente palazzo di sua abitazione molti de' marmi da lui raccolti fossero gittati nelle fondamenta del muro, che divide il cortile del suo palazzo dall' anzidetto monastero . . . Due bassirilievi scopersi io stesso conficcati nel muro di uno stanzino a terreno ora destinato a ricovero delle legna da ardere, e dall' urto delle medesime guasti e sfregiati* (cf. n. 3758. 4079). Auctores huius aetatis qui extant Scipio Aguellus MAFFEI (*annali di Mantova* Tortonae 1675 fol.), quique eiusdem fere aetatis videtur auctor syllogae titulorum Mantuanorum insertae codici Vaticano OTTOBONIANO 1266, denique Fridericus AMADEI (*cronica universale della città di Mantova* ms. autogr. Mantuae in bibliotheca comitis Caroli d' Arco dedicationem habens d. 1 Mai 1737, absoluta autem a. 1745) inscriptiones referunt fere ex Apiano paucissimis adiectis de suo. Nec multa adiecit suppparis aetatis scriptor Franc. Antonius ZACCARIA, qui quae descripsit Mantuae a. 1756, iis locum dedit in itineris litterarii volumine secundo (Venetiis 1762) p. 122. 123. — Efforuerunt autem rursus studia haec saec. XVIII exeunte, quo tempore vixerunt Ioh. Bapt. VISI († 1785), cuius praeter edita (*notizie storiche di Mantova*. Mantuae 1781. 1782 vol. 1. 2; tertii quod non prodiit vidi p. 1—128 in bibliotheca regia Mantuana) adhibui schedas et bibliothecae regiae Mantuanae (ms. H. V. $\frac{6}{37}$ *osservazioni sopra diverse iscrizioni de' tempi Romani*) et bibliothecae privatae comitis de Arco, et Leopoldus VOLTA, cuius praeter edita, quae mihi non profuerunt, adhibui commentarium ms. *sopra alcune antiche iscrizioni da collocarsi nel nuovo museo dell' Accademia* lectum in academia Mantuana d. 17 Iun. 1775 servatumque et inter collectanea academiae eius ms. C. II. 12 et apud Arcum. Eodem tempore instituta academia, cum iam ante marchiones GONZAGAE curam aliquam egissent, ut titulos Mantuanos domi suae colligerent et proponerent, etiam MUSEUM creavit, quod cum eximiis artis operibus nitet tum inscriptiones recepit non paucas nec spernendas; nisi quod qui ei rei praefuerunt ad exemplum Maffei Veronensis non satis rationem habuerunt originis notitiae conservandae. Sane plerosque titulos hodie ibi adservatos comperi aut Mantuanos esse origine aut proficisci ex provincia Mantuana; insunt tamen quidam aut ex domibus nobilium Mantuanorum in museum allati aut originis mihi certe incompertae, quorum qui speciem prae se ferrent urbanorum, eo ablegavi indice solo (n. 434*) contentus. Ediderunt autem eius musei inscriptiones duo viri potissimum Matthaeus BORSA (*museo della R. Accademia di Mantova*. Mantuae 1790. 8. pp. 95) et Iohannes LABUS (*museo della R. Accademia di Mantova*. Mantuae 8. vol. 1 a. 1830; vol. 2 a. 1833; vol. 3 a. 1834).

Mantua quamquam saepe nominatur apud antiquos propter P. Vergilium Maronem poetam oriundum ex Andibus vico Mantuanorum, tamen ipsa exiguam apud posteros sui memoriam reliquit. 'Tuscorum trans Padum sola reliqua' dicitur Plinio h. n. 3, 19, 130 idemque significat Virgilius Aen. 10, 198 (cum schol. Veron. et Servii), ubi Mantuam ait Tusco de sanguine oriundam caput fuisse populorum duodecim gentis triplicis, ut sub quavis gente quaterni populi essent (cf. O. Mueller Etr. 1, 137 sq.). At in civitatium Galliae Transpadanae distributione Ptolemaeus 3, 1, 31 Mantuam adscribit Cenomanis. Posteriore tempore cum Mantua (cuius stagna statim publica populi Romani facta esse fortasse colligi potest ex Livio 24, 10) primum ad ius Latii, deinde ad civitatem Romanam pervenisset una cum ceteris Transpadanis, post bellum inter Brutum Cassiumque et Caesarianos gestum tresviri ei irati utpote neutras partes secutae, si Cremonensium agri veteranis, quibus destinabantur, non suffecissent, Mantuanos adiungi iusserunt; 'unde factum, uti Vergilius quoque 'agros amitteret, quos sexaginta veterani acciperent; sed insinuatus Au'gusto . . . promeruit, ut agros suos reciperet, et eo facto concitaverat 'in se veteranos adeo, ut a Milieno Torone primipilari paene sit inter'fectus, nisi fugisset'. Sic Probus eclogarum interpres (p. 6 Keil), qui reliquis accuratius de ea re exponit; alias aliorum de eadem re narrationes paullum diversas missas facimus, cum ad Mantuae condicionem cognoscendam parum pertineant. — Parvam Mantuam appellat Martialis 10, 193 similiterque Strabo 5, 1, 6 p. 213 ei locum dat inter huius regionis oppida minora. Confirmant id tituli ipsa paucitate sua, quae re etiam maior est quam specie; nam in titulis hoc capite propositis relinqui debuerunt complures originis incertae prolati ex museis Mantuanis. In tribu Sabatina censos esse Mantuanos efficitur cum ex titulis ibi repertis tum ex externis compositis apud Grotefendium in libro de tribubus p. 62. Magistratus reperiuntur tum *quattuorviri iure dicundo* n. 4061 sive *quattuorviri* nude n. 4058 quam *duoviri iure dicundo* n. 4059, sacerdotes *pontifex* n. 4058 et *augur* n. 4059, item *seviri* n. 4060. 4062.

Territorium Mantuanorum exiguum sine dubio, ut ipsum oppidum parvum fuit, quatenus pervenerit, tituli parum indicant. Ad orientem et septentrionem Hostiliam versus Veronensium vicum ipsamque Veronam quotquot tituli reperiuntur, eos Veronensibus attribuendos esse videri supra p. 328 diximus; ex agro autem Mantuae proximo, id est a Mantua ad Gazzum Trevensuolum Mozzecane, adhuc tituli nulli omnino prolati sunt. Idem usu venit in agro inter Mantuam Padumque interiecto, si exceperis vicum Pietole Mantuae suburbanum, quem Vergilii poetae natalem Andes (Donatus in Vergilii vita p. 54 Reiff.) sive Andicum (Probus in comm. Verg. p. 1 Keil) vulgo opinantur opinabanturque iam aetate Dantis poetae (Purgat. 18, 83), non tantum temere, sed certo falso, cum ex Probi testimonio constet Andes XXX m. p. a Mantua distare. Nihilominus propterea epigramma n. 3827 locum mutavit. Nos titulum unicum adhuc notum vere Pietolanum n. 4060 cum Mantuanis contribuimus. Ab occidente denique Brixiam versus et Cremonam titulos repertos inter Minciam Ollium Clesum composuimus c. XL, repertos inter Ollium Padumque c. XLII, ut cuivis liberum de his iudicium relinquatur; omnes ita comparati sunt, ut topographiam parum illustrent.

4055 rep. a. 1823 in territorio Mantuano ultra Padum, est apud marchionem Lud. Cavriani DE LAMA. Apud eosdem Cavrianos vidi ego a. 1867.

intus: tabella prior.

IMP · CAES · DIVI M · ANTONINI ·
COMMODI · FRATER · DIVI ANT
HADRIANI PRONEP · DIVI TRAI
DIVI · NERVAE · ADNEP · L · SEPTIM
PERTINAX · AVG ARAB ADIAB PA
MAR · TRIB · POT · XVI IMP XI · CO
a. p. C. 208 IMP CAES · L · SEPTIMI · SEVERI · PII · PEF
ADIAB · PARTHIC · MAX · F · DIVI M A
SARM NEP · DIVI ANTONINI PII P
NI ABNEP · DIVI TRAIANI · PARTHIC · E
M · AVRELLIVS · ANTONINVS · PIVS · AVG · T
NOMINA MILITVM QVI MILITAVER
PRAETORIS DECEM · I · II · III · IIII · V
PIIS VINDICIBVS QVI PIE ET · FORTIT
SVNT IVS · TRIBVIMVS CONVBI DVM T
MIS VXORIBVS VT ETIAM SI PE ERE GI
IN MATRIMONIO SVO IVXERINT ·
TOLLANT · AC SI EX DVOBVS CIVIB
NATOS ·

extrinsecus: tabella prior.

IMP · CAES · DIVI · M · ANTONINI · PII · GERM SARM ·
FIL · DIVI COMMODI · FRATER · DIVI ANTONINI · PII ·
NEP · DIVI · HADRIANI · PRONEP · DIVI · TRAIANI · PARTHI
CI · ABNEPOS · DIVI · NERVAEPOS · L · SEPTIMIVS ·
SEVERVS · PIVS · PERTINAX · AVG · ARAB · ADIAB PAR
THIC · MAX · PONTIF · MAX · TRIB · POT · XVI · IMP · XI · COS III P · P ·
IMP · CAES · L · SEPTIMI · SEVERI · PII · PERTINACIS · AVG ·
ARAB · ADIAB · PARTHIC · MAX · FIL · DIVI · M · ANTONINI ·
PII · GERM · SARM · NEP · DIVI · ANTONINI · PII · PRONEPOS ·
DIVI · HADRIANI · ABNEPOS · DIVI · TRAIANI · PARTHIC ·
ET · DIVI · NERVAE · ADNEPOS ·
M · AVRELLIVS · ANTONINVS · PIVS · AVG · TRIB · POT · XI · IMP · II · COS · III ·
NOMINA MILITVM QVI MILITAVERVNT · IN COHORTIBVS ·
PRAETORIS · DECEM · I · II · III · IIII · V · VI · VII · VIII · VIIII · X ·
PIIS VINDICIBVS QVI PIE · ET · FORTITER · MILITIA · FVN
CTI SVNT · IVS TRIBVIMVS CONVBI DVM TAXAT SIN ·
S ET · PRIMIS · VXORIBVS · VT · ETIAM · SI PEREGRI
IONIO · SVO · IVNX

Imp. Caes(ar), divi M. Antonini Pii Germ(anici) Sarm(atici) fil(ius), divi Commodi frater, divi Antonini Pii nep., divi Hadriani pronep., divi Traiani Parthici abnepos, divi Nervae adnepos [1]), L. Septimius Severus Pius Pertinax Aug(ustus), Arab(icus) Adiab(enicus) Parthic(us) max(imus), pontif(ex) max(imus), trib(unicia) pot(estate) XVI, imp(erator) XI, co(n)s(ul) III, p(ater patriae);

Imp. Caes(ar), L. Septimi Severi Pii Pertinacis Aug(usti) Arab(ici) Adiab(enici) Parthic(i) max(imi) fil., divi M. Antonini Pii Germ(anici) Sarm(atici) nep., divi Antonini Pii pronepos, divi Hadriani abnepos, divi Traiani Parthic(i) et divi Nervae adnepos, M. Aurellius Antoninus Pius Aug(ustus), trib(unicia) pot(estate) XI, imp(erator) II, co(n)s(ul) III

nomina militum, qui militaverunt in cohortibus praetoris decem I. II. III. IIII. V. VI. VII. VIII. VIIII. X piis vindicibus, qui pie et fortiter militia functi sunt, ius tribuimus conubi dumtaxat *cum* [2]) sin[guli]s et primis uxoribus, ut etiam si peregri[ni iuris feminas] in matrimonio suo iunxerint [3]), [proinde liberos] tollant ac si ex duobus civibu[s Romanis] natos

. . . .

[1]) pos *pro* adnepos *extr.* [2]) cum *addidi.* [3]) iuxerint *int.*

Descripsi. De Lama *Giorn. Arcad.* 17 (1823) p. 274 cum supplementis Borghesii addita tabula; Labus *mus. di Mantova* 2, 143, qui non dat nisi partem exteriorem. Inde Gazzera in actis Taurin. vol. 35 p. 259 et Cardinali dipl. n. 24 p. 250.

4056 in agro Mantuano reperta b. anno 1714 (?), ad d. Fr. Ficoronium Romam transmissa hoc a. 1725 mihi communicata BIANCHINI. *Trovato nell' oltrepò Mantovano l' anno 1720 venne in potere del segretario Agostino Ridolfi, che lo cedette per poche monete nel 1724 al Ficoroni* LABUS nescio unde. Effossa prope Mutinam [immo Mantuam]; emit ab Augusto Rudolfo Mantuano a. 1724 Franc. Ficoronius MUR. Emit Romae episcopus Passaviensis comes Thun collocavitque in museo Passavii, unde venit Monachum in antiquarium.

intus: tabella prior ita perscripta ut litteras secundum angustius tabulae latus decurrant, cum reliquorum diptychorum interiores pagellae litteras habeant per longius rectanguli latus decurrentes.

L VI PRAERT
BASSVS
S A
LAVDIC
• •
GI LAVDIC L
BESSO
GINO ALABAND
PANN L
ONI PHILADEL C
O ALABAND C
NICOM

extrinsecus: tabella prior.

IMP CAES M IVLIVS PHILIPPVS PIVS
FEL AVG PONT MAX TR POT V COS III P P PROC
IMP CAES M IVLIVS PHILIPPVS PIVS FEL · AVG
PONT MAX TRIS POT II COS II PP
NOMINA MILITVM QVI MILITAVER · IN CO
HORTIBVS PRAETOR · PHILIPPIANIS DECEM
I · II · III · IIII · V · VI VII VIII VIIII · X PIIS VINDICIBVS
sic QVI PII ET FORTITER MILITIA FVNCTI SVNT
IVS TRIBVIMVS CONVBII DVM TAXAT CVM
SINGVLIS ET PRIMIS VXORIBVS VT ETIAM
SI PEREGRINI IVRIS FEMINAS IN MA
• •
TRIMONIO SVO · IVNXER · PROINDE LIBE
ROS TOLLANT AC SI EX DVOBVS CIVIBVS
ROMANIS NATOS A D VII ID IAN a. 248 Ian. 7
IMP M IVLIO PHILIPPO PIO FEL · AVG III EI *sic*
IMP M IVLIO PHILIPPO PIO FEL AVG II COS
COH · VIII · PR · PHILIPPIAN · P · V ·
M · BRAETIO · M · F · IVSTINO ·
SABATIN · MANTVA
DESCRIPT ET RECOGNIT EX TABVLA AER QVE FIX
EST ROM · IM MVR-POS TEMPLVM DIVI AVG AD
MINERVAM

Imp. Caes. M. Iulius Philippus pius fel(ix) Aug(ustus), pont(ifex) max(imus), tr(ibunicia) pot(estate) V, co(n)s(ul) III, p(ater) p(atriae), proc(onsul);
Imp. Caes. M. Iulius Philippus pius fel(ix) Aug(ustus), pont(ifex) max(imus), trib(unicia) pot(estate) II, co(n)s(ul) II, p(ater) p(atriae)
nomina militum, qui militaver(unt) in cohortibus praetor(iis) Philippianis decem I. II. III. IIII. V. VI. VII VIII. VIIII. X piis vindicibus, qui pi[i] [1]) et fortiter militia functi sunt, ius tribuimus conubii dum taxat cum singulis et primis uxoribus, ut etiam si peregrini iuris feminas in matrimonio suo iunxer(int), proinde liberos tollant ac si ex duobus civibus Romanis natos.
a. d. VII id. Ian. imp. M. Iulio Philippo pio fel(ice) Aug(usto) III e[t] imp. M. Iulio Philippo pio fel(ice) Aug(usto) II co(n)s(ulibus).
Coh(ors) VIII pr(aetoria) Philippian(a) p(ia) v(index). M. Braetio M. f. Iustino Sabatin(a) Mantua.

Descript(um) et recognit(um) ex tabula aer(ea), que fix(a) est Rom(ae) im mur(o) pos templum divi Aug(usti) ad Minervam.

[1]) PII aes.

Contuli. Habent Bianchini cod. bibl. capit. Veron. n. 348 f. 119; Maffei ant. Gall. p. 4 et M. V. 325 cui misit Ficoronius; Mur. 362, 1, cui misit Ign. M. Como; Visi *not. stor. di Mantova* (Mantuae 1781) 1, 41 e prioribus; Labus *mus. di Mantova* 2, 143. 145; F. Thiersch *erster Jahresbericht der K. Bayerschen Akademie der Wissenschaften* 1827—1829 p. 24 seq., ubi adiectum est exemplum lithographum; Stark *Abh. über einen Meilenst. des Decius zu Wilten* (Augsburg 1832) p. 51—72 coll. eiusdem *Abh. über einen bei Zierl aufgefundenen Meilenstein* (Landshut 1840) p. 55 sq.; Hefner *röm. Baiern* ed. 3 n. 161 et *Münch. Abh.* 5 (1849) p. 171 tab. 1 (inde Henzen n. 6859); item diplomatum collectores Marinius n. 15 Arv. p. 468 (qui postea tabulam vidit, v. *Giorn. Arc.* 69, 157); Vernazza n. 20; Haubold n. 22; Cardinali n. 27 p. 287, a prioribus omnes. Intus scripta non ediderunt nisi Maffei in ant. Gall.; *Giorn. Arc.* l. c. ex schedis Marinii; Thiersch l. c.; Hefner l. c.; Foeringer *Münchener Gelehrte Anzeigen* 1844 p. 286.

Thierschius l. c. et Foeringer l. c. recte docuerunt tabulam interiorem non pertinere ad id de quo agitur diploma, sed desectam esse ex instrumento alio litteris multo melioribus scripto aetatis anterioris, quod probabiliter coniciunt fuisse partem cuiusdam ex ipsis legibus de veteranis civitate donandis. Interius exemplum totum perscriptum fuisse apparet in tabella altera, quae hodie deest, ne erasa quidem in ea quam habemus primitiva scriptura.

4057 Mantuae in museo n. 109.

sic CL · AMAZONIOVS · V E · MARITVS
MARCIAE AVREL · ALERANDRIAE C M F
NVNC TITVLVM SECVNDVM MANDATVM
EIVSDEM ALEXANDRIAE QVAE CVM ADVIVERET
sic TESTAMENTO SVO PRAECECEFIT NVNC PRAETORIOLVM
CVM HORTVLO ET HEROO LIBERTIS LIBERTABVS
QVE POSTERISQVE EORVM CEDI ET IVSSIT NE QVANDO DE
FAMILIA · ALIENETVR SI QVANDO ALIOVIS *sic*
VOLVERIT DONARE VEL VENDERE ARCA
E PONTIFICVM POENAE NOMINE INFERET
DVODECIES CENTENA MILIA NVMMVM

Contuli. Ed. Borsa p. 23; Labus mus. Mant. 1, 165 tab. 40.

Cl(audius) Amazoni[e]us v(ir) e(gregius) maritus Marciae Aurel(iae) Alexandriae c(larissimae) m(emoriae) f(eminae) hunc titulum secundum mandatum eiusdem Alexandriae. Quae cum adviveret, testamento suo prae[ce]pit hunc praetoriolum cum hortulo et heroo libertis libertabusque posterisque eorum cedi, et iussit, ne quando de familia alienetur. Si quando ali[q]uis voluerit donare vel vendere, arcae pontificum poenae nomine inferet duodecies centena milia nummum.

4058 Mantuae LIG.; in castello principum BONON. et COD. PAT. In horto comitis Marcelli Donati ERUT. Ex domo marchionis Silvii Gonzagae venit in museum n. 107.

SEX · CAECILIO
EEX · F SAB
E E N E C I O N I *IIII VIR*
EIS · PONTI
PRAEF · FAEE
PRAEF · COH
PRAEF · EQV
ALA · HISPANORVM · PRA

Contuli. Habent Hier. Bononius cod. Cic. 1874 f. 46 eodemque exemplo cod. seminarii Patavini 180 f. 57', ubi postea adscripta est; Ligorius ms. Taur. 11; Grut. 379, 1 ex schedis Velseri; Volta ms.; Borsa p. 24; Labus mus. Mant. 1, 55 tab. 16.

Auctiorem certe in principio videntur vidisse auctores saec. XVI. — 3 SENECIANI Pat. — IIII VIR Bon. Pat., IIII · VIRO Lig., LIBERT Grut. — 4 PONTIF Lig. Grut., PONTIFICI Bon. Pat. — 5 FABRVM Bon. Pat. Lig. — 6 COHORT Grut., COHORTIS Bon. Pat., COHORTIS . . . Lig. — 7 EQVITVM Bon. Lig. Pat. Grut. — 8 PRAEFECTO Bon. Pat. Grut., PRAEFECTO · E Lig.

4059 Mantuae in S. Andrea in sepulcro divi Longini FERRAR.in sepulcro S. Longini FELIC. in S. Andreae LIGOR.

D · M
M · FABIO · C · F
EAE · PEAESENTI
EACERDOT · CAENINENE
EQVO · PVBL · IVDICI · EE
V · DECVR · AVG · II · VIR · I · D
NIC · REI · P · SVAE · HS · CCCC · LEG
ET · AD · SCHOL · EXORNANDAM · HS · C
Q · FABIVS . . . .
L . . . .

Tria exempla extant, Feliciani in add. cod. Ver. Mant. 8 (a Marciano abest; ex Feliciano pendet Mur. 742, 1 dans ex schedis suis confusam cum n. 4080, quae subsequitur apud Felicianum); Ferrarini cod. Paris. f. 31' n. 1 et Reg. (a Traiectino abest; inde Mur. 746, 1 ex schedis Parnesiis et Iacobi Valerii); Ligorii ms. Taur. 11 (inde Gud. 123, 2). A prioribus Orelli 2180.

In vv. dividendis secutus sum Ligorium. — 4 CAENIENS Felic. — 6 DEC·VIR pro DECVR Felic. — 9 Q·FABIVS Lig. solus, Q (om. FABIVS) reliqui.

4060 in ecclesia S. Caelestini in agro Mantuano apud vicum Pietolam, ex quo Maro oriundus CYRIACUS (scilicet cod. Parm., Angel., Marucell., alii); Pletuli FERR. — Continuat titulo n. 4062 praescriptione omissa IUCUNDUS cum suis.

C · MAECILIVS · F · F
SAB · VI · VIR · SIBI
ET · NOVELLIAE
PRIMAE · VXORI
T · F · I

Servavit opinor Cyriacus solus. Habent codices Cyriacanus Parmensis f. 104', Angelicanus f. 45', Marucellianus A. 79. 2 p. 21, Borghinianus p. 117 'ex libello Fr. Pandulfini', Macci 2 f. 3 ex libro ms. cum praescriptione supra relata. Omnino indidem Ferrarinus in libro Parisino f. 133 et in Regiensi, item Iucundus f. 183 (inde Lilius f. 5; Apianus 322, 3; Ligorius ms. Taur. 11 et inde Gud. 130, 2; Grut. 433, 3 ex Apiano et Verderianis), sed ut Iucundus (cum asseclis) praescriptione nulla interposita hanc adiungat ad n. 4062.

In vv. divisione consentiunt libri quinque scripti, quos primos nominavi. — 3 NOVELLAE Borgh. — 4 VXSORI (S superscr.) Iuc.

4061 Mantuae in museo n. 83.

M · MEESIVE
L · F · SAB · IIII · VIR · I · D

Contuli. Ed. Labus mus. Mant. 2, 210 tab. 32.

4062 Mantuae FERR. in domo Bonaventurini de Torchis IUC.

SAB · RVFVS · IIII · VIR · SIBI · ET
CASSIAE · L · L · LEPIDAE · VXORI
TESTAMENTO · FIERI · IVSSIT

Habet Ferrarinus cod. Reg. (abest a Par. et Traiectino) eodemque opinor exemplo Iucundus f. 183 (inde Lilius f. 5; Apianus 322, 3; Ligorius ms. Taur. 11 et inde Gud. 130, 2; Grut. 465, 1 ex Apiano et Verderianis; Labus mus. Mant. 3, 223). Apud Iucundum quique eum expilarunt subsequitur praescriptione nulla interposita n. 4060.

Versuum divisio incerta. — M · MAECILIVS · M · F (interpolatione repetenda ex n. 4060 cum hac confusa) add. Ligorius et inde Grut. ed. 2.

4063 rep. 1805 proxime a Mantua ante portam Prodellam in montibus ad lacum *di Belfiore* FILIASI. Nunc in museo Mantuano n. 138.

D *caput Medusae* M
HAVS · CASSIA
EALLVSTIA
ALTINAS
NIC · ADQVES
CIT · L · AEBVTIVS
MARIANVS
COIVGI

Contuli. Ed. Filiasi *Veneti* (ed. 2 1811) 1, 129; Labus mus. Mant. 3, 221.

4064 Mantuae antea in via ad pontem S. Georgii prope turrim antiquam.

sic
C · F AGRIPA · SIBI
E · PRIE CAS · VXSORI

Contuli. Labus mus. Mant. 3, 337 tab. 56 adhibitis schedis Garofoli cuiusdam qui viderit pleniorem. Sed lapis ipse integer videtur.

4065 Mantuae in scala quadam intra claustrum S. Marci IUC.

V · F
C · ALFENVS
IN · F · P · XX
IN · AG · P · XVI

Servavit Iucundus f. 182, a quo pendent Apianus 323, 4 (inde Ligorius ms. Taur. 11 et ex Ligorio Gud. 314, 4; Grut. 901, 6 ex Apiano; Labus mus. Mant. 3, 343) et Donius (cod. Barb. XXX, 182 f. 52 et XXXIV, 73 f. 238 ex libro ant. ms.).

4066 Mantuae *nel palazzo del Marchese Cattaneo* (*oggi Nonio* VOLTA) *dietro la chiesa di S. Silvestre nel cortile, serve di soglia al pozzo* AMADEI. Eundem locum significant RELIQUI, etiam ANTIQUI: ad puteum CYR. (SCAL.), in quodam puteo stabulorum FELIC. MARCAN. et, addens prope S. Alexandrum, FERRAR., prope stabulum curiae in puteali quodam IUC. LIL. Nunc in museo n. 87.

L·ANNIO·L·L·DIPHILO
MAIORI
L·ANNIO·L·L·DIPHILO
MINORI
L·ANNIVS·DIOMEDES
LIBERTEIS

Contuli. Habent Cyriacus (Scalamontius f. 99'; Felicianus Mant. 1; Marcanova Mut. f. 134 Mant. 1; Ferrarinus cod. Trai. f. 37; Redianus f. 85'; Chig. I. VI. 203 f. 39'; cod. Altemps. Chis. f. 39'); Iucundus f. 182 (inde Lilius f. 5; Fabrett. 371, 147 ex schedis Lilii Vaticanis; Apianus 323, 3; Grut. 931, 11 ex Apiano; Orelli 2764 ex Fabrettio); Pacedianus l. 11; Ligorius ms. Taur. 11; Pignorius in add. ms. ad Grut. (cod. Lugd. Papenbr. 6 f. 101'); Mur. 1518, 6 ex schedis suis, ubi adhaesit titulus n. 4072; Agn. Maffei p. 78 et cod. Ottobon. n. 4 et Amadei ms. 1 f. 7; Visi ms. n. 1; Volta ms.; Borsa p. 30; Labus mus. Mant. 2, 269 tab. 44.

l. 3 DIOPHILO ex interpolatione Ligorius (non Redianus, ut legitur in ed. Grut. secunda).

4067 Mantuae ad arcum leaenae in parietibus D. Beltramini Casatri IUC.; nunc Corsinorum MAFF. et OTTOB.; *nelle fondamenta sopra terra di questa casa posta dentro di porta Leona* AMAD. Nunc in museo n. 90.

M·ANTONIVS
FRATER·ET
VALERIA·MATER
IN·FRONT·F·R
IN·AGR·F·X

Contuli. Habent Iucundus f. 183 (inde Lilius f. 5; Apianus 323, 7; Ligorius ms. Taur. 11 et inde Gud. 311, 6; Grut. 844, 12 ex Apiano); Agn. Maffei p. 79 et cod. Ottobonianus n. 6 et Amadei ms. 1 f. 8, qui sumpserunt ex Apiano, addiderunt locum de suo; Borsa p. 29; Labus mus. Mant. 2, 313 tab. 52.

l. 2 DII· (sic) MANIRVS | M·VALERIVS | FRATER·ET Ligorius interpolans.

4068 Mantuae LIG.; in horto comitis Marcelli Donati GRUT.; in aedibus Gonsagae AMADEI, ZACCARIA; iam in museo n. 120.

CAECILIA
M·F·M
CAECILIVS
M·F·AMITAE

Contuli. Habent Ligorius ms. Taur. 11 (inde Gud. 299, 5); Grut. 723, 1 e Velseri schedis; Amadei ms. 1 f. 9; Zaccaria it. 2, 122; Volta ms.; Marini ms.; Borsa p. 20; Labus mus. Mant. 1, 59 p. 16.

4069 Mantuae in museo n. 84.

CAEPIONIS· *sic*
?IO·M·F·SAB

Contuli. Ed. Labus mus. Mant. 3, 65 tab. 12.

4070 basis ornata formae peculiaris. Mantuae in museo n. 224.

L·CANNIVS
M·F·V·F·SIBI
ET·MARCELLAE
IAE·FAIATRIC

Contuli. Habent Volta ms.; Borsa p. 93; Labus mus. Mant. 1, 305 tab. 56.

4 sic ego neque quicquam deesse visum est; ///IABEATATRIO Volta, FILIAE·FRATRIS ex interpolatione Borsa Labus.

4071 in marmore albescenti Veronensi. Extat Mantuae in museo n. 96.

...OCCIONI·PATR
ET·CANNVTIAI·C·F
GALLAI·MATRI
ET·CORNELIAI·M·F
PROCVLAI·F·AN·III

Contuli. Ed. Borsa p. 28; Labus mus. Mant. 3, 237 tab. 41.

4072 Mantuae ad portam veterem AUCTORES CYRIACANI; apud carceres IUC. LIL.; *nella strada che porta dalle Terziarie di S. Ludovico sotto un portone* COD. OTTOBON.; *in Stabbio sulla porta del conte Bevilacqua* AMADEI; inde post a. 1772 translata in domum Iesuitarum suburbanam prope ecclesiam Angelorum VOLTA. Iam in museo n. 101.

protome muliebris
CASSIAE·L·F
TERTIAI·MATRI

Contuli. Habent Cyriacus apud Scalamontium f. 99' (inde Felicianus Mant. 3; Marcanova cod. Mut. f. 134 Mant. 3; Ferrarinus cod. Trai. f. 37'); Iucundus f. 182 (inde Lilius f. 5; Apianus 323, 2; ex Apiano Grut. 725, 2); Pacedianus l. II nescio unde; Mur. 1518, 6, ubi confusa est cum n. 4066; Agn. Maffei p. 78 et cod. Ottob. 1266 n. 3 et Amadei ms. 1 f. 7 ex Apiano, sed locum addunt de suo; Visi ms.; Volta ms.; Borsa p. 27; Labus mus. Mant. 2, 147 tab. 20.

4073 Mantuae in parietibus ecclesiae S. Silvestri CYR. apud pontem eius nominis addit IUC. Nunc in atrio domus Silvii Gonzagae *sul borgo di Radella* AMADEI. Iam in museo n. 119.

V·F
FVRIA·SEX·F·PR·M
SIBI·ET·M·ACILIO.L·F *sic*
VIRO·ET·P·FVRIO
P·F·VIRO·ET
Q·CAFSIO·M·F
VIRO

Contuli. Habent Cyriacus apud Scalamontium f. 100 (inde Marcanova Bern. n. 570, Mutin. f. 134 Mant. 2; Felicianus Mant. 2; Ferrarinus cod. Trai. f. 37; Redianus f. 85'; Chig. I. VI. 203 f. 40); Iucundus f. 182 (inde Lilius f. 5; Apianus 323, 1; ex Apiano Smet. 171, 6 et Fonteius de gente Caes. p. 94 et Grut. 786, 4); Pacedianus l. 11 nescio unde; Ligorius ms. Taur. 11 (inde Gudius 321, 13) omnino ex lapide; Agn. Maffei p. 78 et cod. Ottobon. n. 1266 n. 7 et Amadei ms. 1 f. 7 ex Apiano, quamquam Amadeus certe lapidem vidit; Volta ms.; Borsa p. 21; Labus mus. Mant. 1, 228 tab. 48.

Versus recte dividunt ex antiquis Cyriacus (Scalam. et Ferrarinus et fere Marcan. Bern.) et Ligorius. — 2. 4 FVRIA, FVRIO Ligorius; ego non adnotavi apices easque esse in lapide data opera examinato negavit amicus Bertoldius. — 3 punctum post ACILIO spatio deficiente collocatum est ad imam litteram.

4074 basis Mantuae in horto comitis Marcelli Donati.

M·HERENNIVS
PHILIPPVS·SIBI·ET
M·HERENNIO
PETRONIANO
FIL·ET
CLAVDIAE·C·F
COSAE·CONIVGI

Grut. 686, 12 ex Velserianis. Inde opinor Labus mus. Mant. 3, 225, quamquam praemittit V·F et propter hanc ipsam formulam citat.

4075 extra Mantuam in S. Petro Ungariae fratrum Carmelitarum divae Mariae FERRAR.; in horto comitis Marcelli Donati GRUT.; in aedibus Gonzagae AMADEI, ZACC. Iam in museo n. 92.

Q·MAESIVS·L·F
SIBI ET
TITIAE·STABILIONIS
FILIAE QVINTAE
VXORI
T F I

Contuli. Habent Ferrarinus (codd. Par. et Reg.); Ligorius ms. Taur. 11; Grut. 803, 6 e Velseri schedis; Amadei ms. 1 f. 9 (inde per Franc. Bersellium Mur. 2072, 6); Zaccaria it. 2, 122 qui emendat; Borso p. 29; Labus mus. Mant. 3, 146 tab. 24.

4076 Mantuae in museo n. 105.

SABC
O·C·F

Contuli. Labus Mant. 3, 339 tab. 56.

4077 Mantuae prope domum domini Fritii equitis aurati FERRAR. (PARIS.); in parietibus domus domini Maltramini FERRAR. (REG.).

L·MESTRIVS·L·F·CATO
Medusae caput

Ferrarinus cod. Par. f. 33 et cod. Reg. (inde Mur. 1190, 11 ex schedis Iac. Valerii male).

4078 Mantuae *da me scoperta nella chiesa di S. Agnese dietro alla lapida di S. Agostino, che ora si trova nella chiesa della Trinità* VOLTA. Deinde in museo n. 140.

protome
P · RAIVS · P · FAC · CVR *sic*
LEGE · NVNC · VIATOR · NOMEN · IN · TITVLO · MEVM
MEMORIM · HABETO · ESSE · HANC · MORTALEM · COMVM
VALETE · AD · SVPEROS · VIVITIS · VITAM · OPTVMAM
..L · MIO · CVM · VOLVI · BENE

Contuli. Ed. non bene Labus 3, 239 tab. 41.
5 in. s mihi certa visa est, deinde post I spatiolum interponi puncto fortasse expletum, tum sequi P (vel R) H (vel N); de D dubitari non debet.

4079 Mantuae *disseppellito nell' aja del casino degli Angeli nel 1753* DEL FIORE. *Una lapide trovavasi a piè dello stipite della porta rustica* [domus quae fuit comitis Marcelli Donati] *fatta scopo d'ogni immondezza, e di la poi tratta ultimamente per opera del P. Alessio Fiori Gesuita, che l'ha fatta riporre sotto una loggia del casino detto degli Angeli fuori di porta Predella di ragione di questo collegio* VISI ms. apud Arcam. In suburbano Iesuitarum ZACCARIA (1762). Ex eo suburbano venit in museum, ubi est n. 115.

protome
L · SENTIVS
C · F · ANI

Contuli. Habent abbas Franciscus Alexius del Fiore Bononiensis *iscrizioni Romane antiche a Mantova appartenenti e dedicate al chiarissimo Sig. Abbate Saverio Bettinelli* (cod. ms. bibl. regiae Mantuanae O. III. 28) n. 50; Visi ms.; Volta ms.; Zaccaria it. litt. 2, 123; Borsa p. 21; Labus mus. Mant. 3, 68 tab. 12.

4080 Mantuae in capella S. Petri penes altare S. Mariae FELIC. similiterque MANUT.; in altari S. Michaelis inter S. Petrum et S. Paulum IUC.; in S. Michaelis LIG.; in ecclesia cathedrali MAFF. et OTTOB.; *sopra un pilastro della capella di Nostra Signora Coronata nella cattedrale* AMAD. similiterque VISI. Deinde in museo n. 119.

protome muliebris
SENTIAI · C · F
MAXSVMAI
VXORI

Contuli. Habent Felicianus in add. cod. Veron. n. 9 (a Marciano abest) et ex eo omnino Mur. 742, 1 ex schedis suis confusam cum n. 4059 praecedente apud Felicianum; Iucundus f. 183 (inde Lilius f. 5; Apianus 323, 6; Grut. 1041, 4 ex Apiano et Verderianis); Pacedianus l. 11; Manutius cod. Vat. 5237 f. 452'; Ligorius ms. Taur. 11; Ag. Maffei p. 79 et cod. Ottobon. 1266 n. 9 et Amadeus ms. 1 f. 7 ex Apiano omnes, sed loco addito de suo; Visi ms.; Volta ms.; Borsa p. 21; Labus mus. Mant. 3, 68 tab. 12.
1 SANCTAI pro SENTIAI Lig.

4081 Mantuae LIG. *Nel giardino del duca nel pallazo vecchio* MANUT.; basis in palatio veteri ducis sub portica quam aedificavit Isabella Estensis GRUT.

Q · SERTORIVS
Q · F
FESTVS

Manutius cod. Vat. 5237 f. 452'; Ligorius ms. Taur. 11 (inde Gud. 331, 7); Grut. 923, 8 ex Velseri schedis (inde Labus mus. Mant. 3, 335).
Q · SERVILIVS Q · FILIVS (om. FESTVS) Grut.; eandem esse non dubito.

4082 Mantuae.

D M
TATIANO · FILIO · FECIT
MATER

Servavit Ligorius ms. Taur. 11 (inde male Gud. 245, 6), cui in hac non recte diffideres.

4083 Mantuae apud comitem Marcellum Donatum.

M · VETTIVS · M · F
MARCELLVS
FVLVIA · P · L
MARITA

Grut. 1000, 8 ex Velseri schedis (inde Labus mus. Mant. 3, 350).

4084 Mantuae in ecclesia S. Benedicti rep. a. 1785, deinde in museo n. 99.

HIC RQ IN PACE THOMAS VH NS
GOTINTOR PENT QVI VIX · ANN
PLM · XXV DEP SVB · XI KAL · MAR · IND I
SEXIES P C · PAVLINI · IVN   p. C. 540 Febr. 19

Contuli. Ed. Borsa p. 27; Labus mus. Mant. 2, 34 tab. 4.
Cf. Rossius inscr. chr. 1, 489. Indictio requiritur tertia.

XLII. *Ager inter Mantuam et Cremonam.* BETRIACVM *(prope Calvatone).*

Complexi sumus hoc capite titulos eruderatos inter Mantuam et Cremonam in planitie inter Ollium Padumque fluvios (nam inter ipsam Mantuam et Ollium fluvium nulli adhuc prodierunt), scilicet Pomponeschi ad Padum, deinde Sabbionetae (demptis enumeratis n. 436*, quos probabile est eo allatos esse ex urbe), tum ad Calvatone et Scandolarae Ravarae. In his ipsis locis Betriacum fuit insigne apud rerum scriptores propter duplex proelium anno p. Chr. 69 ibi commissum, quorum priore Vitelliani Othonianos devicerunt, posteriore ibidem profligati sunt a Flavianis. Betriacum (sic Plutarchus Oth. 8. 11. 13; Suet. Vit. 10. 15; Oros. 7, 8 secundum codices, ut videtur; Victor epit. 7, 2; inde corrupta *uetriacum* Hieronymi chr. a. Abr. 2084; *bretiacum* Suet. Oth. 9 Vesp. 5; *betricum* Eutrop. 7, 17 sec. cod. Goth.) sive Bedriacum (ita Tacitus hist. 2, 23. 39. 44. 49. 50. 57. 66. 70. 86. 3, 15. 20. 26. 27. 31, ut codex in hac scriptura perpetuo sibi constet; Plinius h. n. 10, 49, 135; Ioseph. b. Iud. 4, 9, 9, in fidem editoribus; inde corrupta *bredíaco* Rav. 4, 30; *beloriaco* Peutingeranae; *bebriaci campo* Iuvenalis 2, 106 cum scholiis adh. l. et 2, 99) quo loco fuerit, satis ostendunt testimonia duo inter se fere consentientia, alterum Peutingeranae, ubi sic est: *Cremona* — M. P. XXII — *Beloriaco* — . . . . — *Mantua* — M. P. XL — *Hostilia*, esse autem debuit sic: *Cremona* — M. P. XXII — *Bedriaco* — M. P. XL — *Hostilia* (vide quae dixi in Herm. vol. 5 p. 163), alterum scholiorum ad Iuvenalem 2, 99: *horum* (Othonis et Vitellii) *bellum scripsit . . . Pompeius Planta, qui ait Bebriacum vicum esse a Cremona vicesimo lapide* et ad 2, 106: *Bebriacus campus inter Hostiliam et Cremonam.* Fuisse prope Cremonam etiam Plutarchus ait (Oth. 8); Tacitus autem collocans Betriacum *inter Veronam Cremonamque* (hist. 2, 23) quamquam minus proprie locutus est, tamen excusari potest, nam ex narratione secundae pugnae a. 69 ad Betriacum commissae colligitur a via ea, quae Cremona per Betriacum pergit ad Mantuam Hostiliamque (quae est *Postumia via* commemorata apud Tacitum hist. 3, 21), ad Betriacum divertisse alteram item publice stratam, quae recta duceret Veronam; a qua vici collocatione in diverticulo viarum duarum pergentis iuxta Padum et ducentis in Raetiam magnum eius in rebus gerendis momentum pendebat. Itaque fuerit necesse est prope Calvatone vicum, ubi quod reperti sunt tituli non multi quidem privatique omnes, maiore tamen numero quam in alio ullo loco huius regionis a titulis fere destitutae, opinionem supra positam hodieque apud Cremonenses receptam stabilit. Betriacum vicus dicitur Tacito 2, 23 et schol. Iuv. 2, 99, πολίχνη Plutarcho (Oth. 8); cuiusnam oppidi fuerit, neque auctores enuntiant nec tituli declarant, fuit tamen omnino sub Cremona. *Artani*, quorum iuventuti collegium aliquod titulum dedicavit n. 4088 repertum ad Calvatone, quo pertineant, ignoramus.

4085 arca Pomponeschi apud ecclesiam FELIC. extra ecclesiam primariam AFFÒ (1773) similiterque RELIQUI ANTIQUIORES. Mantuae in museo BORSA (1790) BIANCHI RELIQUI. Ibi est sub n. 135.

POMPEIAE CELERINAE
Q · POMPEIVS · PRIMVS
genius stans D ET POMPEIA THYMELE M *genius stans*
PARENTES FIL · INCOMPAR
VIX ANN · XIX · M · XI · D · V
ET SIBI VIVI · FEC

Contuli. Habent Felicianus cod. Ver. f. 65 (abest a Marciano); Ferrarinus cod. Paris. f. 147' inter add. et Reg. (abest a Traiect.); Gudius ms. 669, 2, ed. 242, 8 nescio unde; Mur. 1201, 10 a Sancassanio medico; Affò *della vera origine di Guastalla* (Guastallae 1773) p. XXIV et apud Zanettium *zecche d'Italia* 3 (1783) p. 160; Borsa p. 31; Marotti in notis ad Scip. Gonzagae comm. rerum suarum (Romae 1791) p. 380; Bianchi *marmi Crem.* p. 297, errore citans ex codice Cremonensi Picenardiano, in quo non extat; Labus mus. Mant. 2, 222 tab. 33.

Vv. divisionem praeter alios observat Ferrarinus.

4086 Pomponesci in ecclesia primaria pro vasculo aquae sanctae AFFÒ similiterque RELIQUI ANTIQUIORES. Inde a. 1788 cura architecti Pozzo translata est in museum Mantuanum, ubi est n. 88.

DIS
M A N I B V S
STATIAE · VRSAE
SANCTISSIMAE

Contuli. Habent Ferrarinus (cod. Par. f. 147' inter suppl. et Reg.); Mur. 1748, 6 a Sancassanio; Affò *orig. di Guastalla* (1773) p. XXIV et apud Zanettium *zecche d'Italia* 3 (1783), 160; Volta ms. 1775; Borsa p. 30; Bianchi *marmi Crem.* p. 297, male citans ex codice Picenardiano, in quo non legitur; Labus mus. Mant. 2, 294 tab. 48 adhibitis litteris Pozzi.

4087 Sabionetae in arce *nel portichetto.* — In hac arce ducis Guastallensis qui extiterunt tituli saeculo XVI, eos omnes aut ex urbe aut ex locis etiam remotioribus eo advectos esse satis constat (v. n. 436*) praeter hunc, qui licet a Transpadana origine et ipse abhorrere videri possit propter aetatem, tamen retineri debuit collato titulo simili Tosculanensi n. 4865.

aVG · LARIBVS · D · D

APRODITI	PLOTI	C S
APOLLON	OFILLI	N S
PHILEMO	MESC	N S S
POTHVS	VIRRIAI	S
PHILOGEN	CVRTIL	P S
DAMA	VETTI	PR S
SVRVS	IVENT	P S
APOLLON	ARRI	CN S
ANTIOC	PLOTI	C S
TIASVS	DECI	P S
DIOGEN	METILI	C S
ORFEVS	AFINI	L C S
BACCHVS	AFINI	L S
ARTеMIO	SPEDIOL	C S
SVLLA	FLAVI	P S
PAMPHIL	NONI	P S
EVCAERVS	FLAVI	P S
ANTIOC	MESC	Q S
PHARNAS	EGNAT	P S

C IVLIO
M CALPVR COS a. c. 696

Manutius cod. Vat. 5237 f. 468 (inde non accurate Borghesius apud Avellinum opusc. 2, 295; ex hoc repetivi vol. 1 n. 602).

1 *lllll*VG LARIBVS DD codex. — 2 scr. EPAPRODIT. — 4 scr. N·L·S. — 13 aut scr. AFIN, id est *Afiniorum*, aut del. C. — 15 ARTIMIO cod. — 20 malim PHARNAC.

4088 basis quadrata, rep. ad Drizzonam XVII m. p. a Cremona BIANCHI. Rep. Calvatone ad S. Andreae BOLOGNI. Deinde in hortis Picenardiis, ubi vidi; hodie est Mediolani in Brera.

IVVENTVTI
ARTANORVM
POSVIT · COLLEGIVM

Contuli. Bianchi in epistula ad Marinium (bibl. Vatic.) scripta 4 Iun. 1790 et *marmi Crem.* p. 155 tab. 21 (inde Orelli 4096); Bologni *mem. di Rivarolo* cet. p. 143 ex schedis saec. XVIII.

Curtem Attani in chartis medii aevi nominatam quo iure Bianchius cum Artanis his composuerit, non perspicio.

4089 sub statua ahenea inaurata deae Victoriae scriptum in globo, cui insistit. Rep. 14 Mart. 1836 inter Bozzolo et Calvatone in confinio territoriorum Mantuani et Cremonensis in praedio Lud. Aloisi. Hodie Berolini in museo.

VICTORIAE · AVG
ANTONINI · ET · VERI
M · SATRIVS · MAIOR

Contuli. Ed. Braun *Bull. dell' inst.* 1837, 25, cui misit per Carolum d'Arco Mansuetus Urangia; Urlichs in ann. inst. eiusdem 1839, 73 tab. *B* ad delineationem Caroli d'Arco; Dragoni (1838) p. 133; Labus *mus. Bresciano illustrato* 1 (1838), 137; Bortolo Conterio *statua della Vittoria Piadenense* (Taurin. 1838), q. o. v.; Frid. Odorici apud Robolottium *dei documenti storici e letterarj di Cremona* (Cremonae 1857) p. 87 tab. 1; Cantù *ill. del Lomb. Ven.* 5, 428.

4090 Calvatoni rep. cum statua n. 4089; nunc Cremonae apud Robolottium.

Q · SA
PANI · L
· · C

Descripsi.

4090 *a* in columna marmorea rep. a. 1847 ad Calvatone in campo ad viam antiquam Mantuam versus quae dicitur *strada levata.*

C · VAAR
C · F

Bologni *mem. stor. di Rivarolo* cet. (1855) p. 123.

4090 *b* columna non alta, sed crassa, olim in vico Scandolarae Ravarae XX m. p. a Cremona in ecclesia; deinde Cremonae apud Biffium; nunc in hortis Picenardianis BIANCHI. Ibidem vidi; hodie est Mediolani in Brera.

L · LVPAVIVS · Q · F
capita boum sertis connexa
ROM

Contuli. Ed. Bianchi p. 153 tab. 20 non sine errore.

XLIII. COL. CREMONA *(Cremona)*. *Tribu Aniensi.*

Cremonae titulos duos descripsit CYRIACUS a. d. XII k. Mart. a. 1443, qui et in commentariis eius supersunt et leguntur in corporibus ex Cyriaco pendentibus. — Plura dedit, sed in tertia demum (si quidem ipsius est) corporis recensione IUCUNDUS, quorum duo iisdem ni fallor exemplis leguntur item apud FERRARINUM. Iucundi deficiente in his exemplo Marciano adhibui potissimum Cicognianum. — Hos excepit qui scripsit CODICEM PICENARDIANUM, scilicet Iohannes Iacobus TORRESINUS Cremonensis historicus et iuris consultus (certe f. 166 ad instrumentum a. 1550 adscriptum est 'transscripsit Io. Iac. Turresinus'), circa a. 1566 (nam inscriptiones ibi allatae non excedunt a. 1565, cuius anni titulus legitur f. 130; praeterea instrumentum a. 1566 librum claudit f. 169 citaturque Manatii orthographia eodem anno edita f. 28). Fuisse deinde librum in domo Picenardiana, a qua nominari solet, cum inde apparet, quod inscriptiones postea adscriptae f. 11. 58. 73. 93. 94. 97. 106. 113. 132 omnes fere ad eam familiam pertinent, tum ex iis quae affert Bianchius p. 175 intellegitur ante Bonettinm fuisse librum apud Sebastianum Picenardi gemellorum patrem. Bonettio defuncto Parmam liber venit ad marchionem Bregonzi. Inde recuperatus a. 1804 per comitem Ioh. Bapt. Biffi denuo rediit in domum gentis Picenardiae hodie Sommi, quae eum hodie servat Mediolani. Usurparunt eum saec. XVII medio Brescianius, qui inde fere desumpsit quae habet antiqua, saec. XVIII exeunte dum servatur apud Bonettium Bianchius (*marmi Crem* p. 175) et Vairanius (inscr. Crem. praef.); mihi Veronam misit, ut ibi excuterem, dominus eius Guido Sommi Picenardi. Continet liber inscriptiones Cremonenses cum antiquas tum recentioris aetatis; scriptus est accurate et omnis fraudis expers est, modo ne confundas cum Torresinianis ea quae subinde adscripsit Brescianius homo nugacissimus et quidquid tangeret vitiare solitus. — Iosephus iste BRESCIANIUS, qui vixit saec. XVII medio, nihil edidit, sed manu scripta reliquit ingentis numeri volumina adhuc servata Cremonae apud heredes, quorum huc potissimum pertinet volumen epitaphiorum scriptum a. 1653 sic inscriptum: *libro degli epitafii inscrittioni e memorie si antiche che moderne ch' erano e sono di presente nelle chiese della città di Cremona, Torre Maggiore, Battistero, Palagio della Città e de' nobili case diverse, si latini come volgari per li castelli e ville del territorio . . . raccolti da me Gioseppe Bressiano istorico di detta città di Cremona et in questo libro descritti l'anno* 1653, fol. Praeterea perlustravi alterum si fieri potest etiam deterius: *origine di cento venti terre della provincia Cremonese . . . di Gios. Bresciano* 1656, fol. Praeter desumpta ex codice Picenardiano, quo eum usum esse supra diximus, et ipsa luxata et interpolata nihil habet quod et sincerum et proprium sit praeter titulum n. 4109, quem iam tuetur auctoritas Iucundi, et christianae aetatis n. 4117 ne eum quidem satis certae antiquitatis. Contra impudentissima et imperitissima commenta adsunt tanto numero, ut ea editurus non paucas paginas impleret; ego repetivi quae antea inde prodierunt paucaque addidi ineditorum specimina, quae si cui non satisfaciunt, is non tam Cremonam mittendus erit quam Anticyram. — Saec. XVIII incipiente aliquam operam in titulis patriis colligendis posuit Franciscus ARISIUS non tam libris editis (Cremona literata. Vol. 1—3. Parmae 1702—1705) quam exemplis Muratorio subministratis. In eodem negotio elaboravit paullo post Franc. Ant. ZACCARIA (Cremonensium episcoporum series. Mediolani 1742. 4.). Sub finem saeculi eius titulos Cremonae et in provincia Cremonensi repertos adiectis praeterea alienis Como Brixia Pompeiis eo allatis magno studio fratres gemelli PICENARDII congesserunt in hortos suos, hodie Araldianos, sitos XV m. p. a Cremona Mantuam versus. Unde plerosque abstulit anno 1868 Biondellius bene meritus praefectus musei Mediolanensis quod est in Brera et in eo museo publice exposuit. Picenardianos titulos Isidorus BIANCHI (natus a. 1731, mortuus a. 1808) edidit in aere incisos omnes (*marmi Cremonesi ossia ragguaglio delle antiche inscrizioni, che si conservano nella villa delle Torri de' Picenardi* Mediolani 1791. 8. pp. 314 tabb. 33*) ita ut corollarii loco adderet quos praeterea nosset Cremonae repertos et ita conficeret corpus aliquod epigrammatum Cremonensium exiguum quidem, sed perite et bona fide elaboratum. Commentariis titulos illustravit vel hodie lectu non indignis; codices adhibuit Picenardianum et Brescianii. Paucis annis interiectis Cremonenses titulos tam aetatis Romanae quam recentiores qui edidit VAIRANI (inscriptiones Cremonenses universae. Cremonae 1796. fol.) adhibitis item codicibus Picenardiano et Brescianii, is in Romanis actam rem egit nec quicquam Bianchi copiis adiecit. Nostra autem aetate post Brescianianas novae fraudes pullulaverunt Cremonae cum alius generis, de quibus hic disserere longum est nec necessarium, tum epigraphicae, quae videntur redire ad canonicum Antonium DRAGONI, innotuerunt autem per libros cum Ferrantis APORTI (*memorie di storia ecclesiastica Cremonese.* Pars 1. Cremonae 1835. 8) tum ipsius Dragonii (*discorsi sulla storia ecclesiastica Cremonese nei primi tre secoli.* Cremonae 1838. 8 et *cenni storici sulla chiesa Cremonese in continuazione dei discorsi* cet. Cremonae 1840. 8). Haec portenta ut par erat Brescianianis subiunxi. Ego a. 1867 tam hortos Picenardianos adii quam ipsam Cremonam ibique quae extant indagavi, adiutus maxime a viro rerum Cremonensium peritissimo medico Francisco Robolotti.

Devictis Insubribus et regione Padana in dicionem subacta Romani duabus coloniis eam occupaverunt, altera cis Padum Placentia, altera trans Padum Cremona (Κρεμών App. Hann. 7 et Strab. 5, 4, 8 p. 247). Haec deducta est sub adventum Hannibalis in Italiam a. u. c. 536 (Polyb. 3, 40; Tacitus h. 3, 34; Vellei. 1, 14; Liv. ep. 20. l. 21, 25), ut Latini iuris esset (Liv. 27, 10. 44, 40) et, ut ait Tacitus hist. 3, 34, 'propugnaculum adversus Gallos trans Padum agentes et si qua alia vis per Alpes rueret'. Quorum Gallorum ager ante fuerit, non satis apparet; cogitandum videtur de Insubribus potius quam de Cenomanis**), quamquam postea in Galliae Transpadanae secundum civitates divisione Cremona in Cenomanis censebatur (Plinius 3, 19, 130; Ptol. 3, 1, 31). Coloni Cremonenses conflictati aliquamdiu cum accolis Gallis (Liv. 28, 11. 31, 10. 21. 34, 22. 37, 46) a. u. c. 564 una cum Placentinis supplementum acceperant triumviris denuo creatis ad deducenda in ea oppida sex milia colonorum (Liv. 37, 46. 47). Ita Cremona, ut ait idem Tacitus l. c., 'numero colonorum, opportunitate fluminum, ubere agri, adnexu conubiisque gentium adolevit floruitque', cum Aquileia, altera colonia Latina deducta a. u. c. 573 sola Italicae condicionis res publica apud Transpadanos, antequam Marianis deductionibus primum, deinde bello sociali harum regionum status commutaretur. Ad civitatem Cremonenses pervenisse putandi sunt sicut Aquileienses a. u. c. 664 lege Iulia, quae Latinis qui tum erant civitatem tribuebat, itaque ex eo tempore locum tenuerunt municipii civium Romanorum (cf. p. 83); neque tamen diu in ea condicione permanserunt. Nam cum Cremonenses sic ut Mantuani (v. p. 406) in bello, quod inter Brutum Cassiumque et Caesarianos gestum est,

*) Vidi exemplum libri manu auctoris adnotatum apud Robolottium neque tamen inde profeci. — In ipsis hortis Picenardiis legitur lapidi incisum: *Isidoro Planco amico optumo, quod vetera haec monumenta adiectis observationibus in lucem emiserit, Picenardi gemelli fratres ll. mm. pp.* Quod epigramma ipse Bianchius edidit marm. Crem. p. CCLVII.

**) Primum cum Cenomani soli ex Transpadanis cum Romanis contra suos steterint, fieri non potest, ut Romani unam, quam trans Padum coloniam condiderunt, condiderint in agro gentis sociae et amicae. Deinde quod narrat Polybius 2, 32 consules a. 531 per Anamarum agrum, qui videntur habitasse ad Placentiam, invasisse agrum Insubrium cladeque ibi ad confluentes Adduam et Padum accepta per aliquot dies vagatos transito Clusio amne pervenisse in agrum Cenomanorum et his adsumptis per superiorem regionem rediisse in Insubres, si quid video ita accipiendum est, ut fluvius is, qui finem facit inter Insubres et Cenomanos (cf. Polyb. 2, 17, 4), Ollius sit, quem Clesum fuisse plerique statuunt captantes fallacem vocabulorum Clusii et Clesi soni affinitatem neque satis considerata locorum natura. Nam exercitus cum Padum transiisset paullo supra Cremonam, ulterius pergens versus loca superiora non potuit non transire Ollium, et ut demus utrumque fluvium exercitum transiisse, inepte taceretur de Ollio multo maiore, enuntiaretur Clesus fluvius exiguus. Sed ne hoc quidem dari potest; nam Romani Cenomanos adversus Insubres adsumpturi et ex Cenomano agro ad Insubres reversuri non Clesum transire debuerant, sed Brixiam petere caput Cenomanorum. Quare illo tempore Insubres videntur pertinuisse usque ad Ollium et Cremona condita esse in agro iis erepto (cf. Liv. 21, 25, 2. c. 55, 4).

neutras partes secuti essent (sic Probus in comm. ad ecl. p. 6 Keil probabilius quam Servius, qui in praef. ad bucol. et ad Aen. scribit Cremonenses contra Augustum sensisse et perperam et ut sibi ipsi non constet haec trahit ad bellum Actiacum), 'hoc Augustus indignatus veteranis, quorum 'operam in bello habuerat, agros Cremonensium dividi iussit' (Probus l. c.). Quod evenit a. u. c. 713. Unde *colonia* deinde appellatur apud Plinium h. n. 3, 19, 130 et Tacitum hist. 3, 19. 32 et Ptolemaeum 3, 1, 31; rettulerimque ad eandem deductionem, non ad priorem, quod scribunt auctores gromatici (Frontinus p. 30, Hyginus p. 170 Lachm.) Cremonae centuriam significare agri modum solito maiorem, nimirum iugerum CCX. Ex veteranorum, numero tum Cremonam deductorum videtur esse miles de *leg(ione) X Vener(ia)* tituli Bagnolensis n. 4191 tribum habens Cremonensium. Cognomina coloniae nulla reperiuntur, quamquam Iuliam dictum fuisse non dubito; Concordiae cognomen perperam vulgo ei tribuunt propter titulum supra n. 977 male intellectum. Splendidam urbem (πόλις ἐπιφανής) dicit Strabo 5, 1, 10 p. 216, locupletem et magnam (εὐδαίμονα καὶ μεγάλην) Plutarchus (Oth. 7), ditem Tacitus (h. 3, 32); quo item pertinet, quod Mantuani pueri studiorum causa Cremonam se conferebant, ut fecit Vergilius (cf. vita Vergilii p. 55 Reiff.). Lucuientissime vero coloniae opulentia apparet ex narratione Taciti historiarum libro tertio de eius excidio, postquam ibi Flaviani devicerunt Vitellianos a. p. Chr. 69; nam obiter ibi commemorantur altissimae domus et moenia supergressae (c. 30), amoena extra urbem aedificia (c. 30), gravia auro templorum dona (c. 33), status ibi mercatus, qui magnam Italiae partem quotannis ibi congregaret (c. 30). Cf. Dio 65, 15: ἡ πόλις καὶ μεγέθει καὶ κάλλει οἰκοδομημάτων ἤσκητο. Sed ipsae opes cladem Cremonae parabant direptae ab exercitu victore per quatriduum et incensae, ut excepta una aede Mefitis ante moenia sita tota deflagraret (c. 33). Pace restituta *rediit* quidem, ut ait Tacitus (3, 34), *Cremonam reliquus populus* et reposita sunt *fora templaque magnificentia municipum* hortante Vespasiano; neque tamen antiqua opulentia videtur rediisse. Certe postea Cremona raro commemoratur et, quod maioris momenti est, titulos inde habemus et perpaucos et in paucis his plures fortasse saeculi primi quam aetatis posterioris. — Magistratus non innotuerunt nisi *aediles* duo n. 4097 et *quaestores pecuniae publicae* n. 53. 977, si quidem recte hos duos titulos interpretamur. Cf. praeterea n. 4441. Tribum Cremonensium Aniensem fuisse praeter nostras n. 4041. 4109 ostendunt militum aliorumque hominum inde oriundorum non pauci compositi apud Grotefendium in agro Rom. trib. discripto p. 49; Claudia tribus cum domo Cremona coniuncta in titulo n. 977 quomodo explicanda sit, ibi ostendere temptavi (cf. n. 4108). Item ad Cremonam pertinere videntur *seviri Augustales* (n. 4096. 4132) et *collegium fabrum* (n. 4132).

4091 *trovate discosto da Cremona circa due mila passi* LIGOR. (ms.); secundo a Cremona lapide quondam repertae atque inde Romam, postea Venetias translatae LIGORIUS APUD SMETIUM, similiterque FONTEIUS, omnino ex eodem Ligorio. Venetiis apud patriarcham Grimanium MANUTIUS. Tabulas iam extare Romae in museo cardinalis Barberini ad Maccii codicem 1, 230 adscripsit HOLSTENIUS.

intus: tabella prior

IMP · CAES · DIVI · TRAIANI · PARTHICI · F · DIVI · NER
VAE · NEPOS · TRAIANVS · HADRIANVS · AVG
PONT · MAX · TRIB · POT · XII · COS · III · P · P
IIS · QVI · MILITAVER · IN · CLASSE · PR · MISENENSI
QVAE · EST · SVB · IVLIO · FRONTONE · SEX · ET
VIGINTI · STIPEND · EMERIT · DIMISSIS
HON · MISS · QVOR · NOM · SVB · SCR · SVNT
● ●
IPS · LIBER · POSTER · EOR · CIVITAT · DEDIT
ET · CONVB · CVM · VXOR · QVAS · T · HABVISSENT
CVM · EST · CIVIT · IS · DATA · AVT · SIQVI · CAELIBES
ESSENT · CVM · IIS · QVAS · POSTEA · DVXISS ·

tabella posterior

●
DVM · TAXAT · SINGVLI · SINGVLAS
A · D · XII · K · MART
a. 129 Febr. 18 P · IVVENTIO · CELSO · II · Q · IVLIO · BALBO · COS
●
EX · GREGALE
M · NVMISIO · SAIONIS · F · NOMASIO · CORSO VI
NAC

4 MILITAVERVNT Man. — MISINENSI Font. — 5 FRONTINO Font. — 8 CIVITAT Man. Lig., CIVIT Smet. — 10 IS Lig., Is Smet., IIS Man. — 12 SINGVLI SINGVLAS Man., SINGVLIS SINGVLAS Font. — 15 GRECALE Man. — 16 SALONIS Man. — F Man., om. Smet. Lig. Font. — VENAC Man.

extrinsecus: tabella prior

IMP · CAES · DIVI · TRAIANI · PARTHICI · F · DIVI
NERVAE · NEPOS · TRAIANVS · HADRIANVS · AVG ·
PONT · MAX · TRIB · POTEST · XII · COS · III · P · P ·
IIS · QVI · MILITAVERVNT · IN · CLASSE · PRAETORIA
MISENENSI · QVAE · EST · SVB · IVLIO · FRONTO
NE · SEX · ET · VIGINTI · STIPENDIS · EMERITIS
DIMISSIS · HONESTA · MISSIONE · QVORVM
NOMINA · SVB · SCRIPTA · SVNT · IPSIS · LIBE
RIS · POSTERISQVE · EORVM · CIVITATEM · DE
DIT · ET · CONVBIVM · CVM · VXORIBVS · QVAS
TVNC · HABVISSENT · CVM · EST · CIVITAS
● ●
IIS · DATA · AVT · SIQVI · CAELIBES · ESSENT
CVM · IIS · QVAS · POSTEA · DVXISSENT · DVM
TAXAT · SINGVLI · SINGVLAS
A · D · XII · K · MART
P · IVVENTIO · CELSO · II · Q · IVLIO · BALBO · COS
EX · GREGALE
M · NVMISIO · SAIONIS · F · NOMASIO · CORSO
VIN · AC
DESCRIPTVM · ET · RECOGNITVM · EX · TABVLA
AENEA · QVAE · FIXA · EST · ROMAE · IN · MVRO · POST
TEMPLVM · DIVI · AVG AD · MINERVAM

tabella posterior

TI · IVLI		VRBANI
C · CAESI	●	ROMANI
TI · CLAVDI		MENANDRI
C · VETTIENI		MODESTI
L · ATTEI	●	ATTEIANI
L · FVLLI		VERECVNDI
C · VETTIENI		HERMETIS

1 CAESAR Man. Lig. — 6 STIPENDIIS Lig. — 11 TVNC Man. Lig., TVM Smet. — 18 SALONIS Man. — 19 VENA · C · Man. — 23 TI · IVLI Man. (quod confirmat diploma Carnuntinum a. 113/4), C · IVLI Lig. Smet. Font. — 24 C · CAESI Man. Lig. Font., C · CELSI Smet. — 25 T · pro TI Font. — 27 ATTEIANI Man., ATTHANI Lig. Smet. Font.

Imp. Caes(ar), divi Traiani Parthici f., divi Nervae nepos, Traianus Hadrianus Aug(ustus), pont(ifex) max(imus), trib(unicia) pot(estate) XII, co(n)s(ul) III, p(ater) p(atriae)
iis qui militaverunt in classe praetoria Misenensi, quae est sub Iulio Frontone, sex et viginti stipendis emeritis dimissis honesta missione,
quorum nomina subscripta sunt, ipsis liberis posterisque eorum civitatem dedit et conubium cum uxoribus, quas tunc habuissent, cum est civitas iis [1]) data, aut, siqui caelibes essent, cum iis quas postea duxissent dum taxat singuli singulas
a. d. XII k. Mart. P. Iuventio Celso II, Q. Iulio Balbo co(n)s(ulibus)
ex gregale M. Numisio Saionis f. Nomasio, Corso Vinac(eno) [2])

Descriptum et recognitum ex tabula aenea, quae fixa est Romae in muro post templum divi Aug(usti) ad Minervam.

[1]) *in int.* [2]) *hic finit int.*

Duo exempla extant, alterum Manutii cod. Vat. 5248 p. 39 et orth. 297, 2 (inde Ligorius ms. Taur. vol. 15 f. 20), quocum convenire videntur quae ex hoc titulo citat Panvinius in fastis ad a. 882 et Rom. p. 214; alterum Ligorii ms. Neap. XXXIIII p. 128, a quo pendent Fonteius de Caesiorum gente p. 103, ubi posterioris tabellae pars utraque datur ligno expressa, prior typis tantummodo compendiisque solutis, et Smetius cod. Neapol. p. 69. 70 (inde cod. Lugd. Papenbr. 6 f. 85'; a Vaticano abest), ed. 93, 10 11 (inde Grut. 573, 2. 3. 574, 1. 2), qui vidit quidem, sed ex Pyrrhi Ligorii exemplaribus descripsit. Codicis Hannoverani IX. 661 f. 20 pessimum exemplum sprevi. A prioribus diplomatum collectores Marini n. 9 Arv. p. 460. 461; Vernazza n. 10; Haubold n. 12; Cardinali dipl. n. 15 p. 173. Fabrettius p. 506 inscriptioni diffidit utpote Ligorianae, sed immerito. V. 1. dedi Manutii Ligorii (Neap.) Smetii integram, Fonteii potiorem.

Corsi Vinaceni sunt opinor Οὐανακηνοί Ptolemaei 3, 2, 6.

4092 rep. et servata cum n. 4091.

intus: tabella posterior

A · D · VII · K · IAN
MARCELLO · ET · GALLO · COS
●
●
EX · GREGALE
L · VALERIO · CAINENIS · F · TARVIO · OPINO · EX CORS

1 VII Lig. Smet. Font., VIII Man. Panv. — KAL Panv. — 2 GALLO Panv., CALLO Man., CN·LO Lig. Smet., CN . . . . LO Font.; CELSO proponit Maffeius, cogitans de ordinariis a. 129. — 4 CAINENIS Man., CAINONIS Lig., CAIONIS Smet., SAIONIS Font., emendatione petita ex n. 4091. — TARVIO (corr. ex TAVNIO) Man., T·ARVIO Lig. Smet. Font.

extrinsecus: tabella posterior

M · SERVILI GETAE
L · PVLLI ● CHRESIMI
M · SENTILI IASI
TI · IVLI FELICIS
C · IVLI SILVANI
L · PVLLI ● VELOCIS
P · OCIL PRISCI

2 L·PVLLI Man. — 4 FILICIS Man., FELICI Lig.

Duo exempla supersunt, alterum Manutii cod. Vat. 5248 p. 38, quocum conveniunt v. 1. 2 citati a Panvinio in fastis ad a. 882, alterum Ligorii cod. Neapol. XXXIIII p. 129, a quo pendent Smetius cod. Neapol. p. 70 (a Vaticano abest), ed. 93, 12 (inde Grut. 574, 3. 4): 'egomet vidi et ex Pyrrhi Ligorii exemplaribus descripsi' et Fonteius de Caesiorum gente p. 105, qui omittit nomina testium. A prioribus Marini Arv. n. 10 p. 463; Vernazza n. 15; Haubold n. 13; Cardinali dipl. n. 29 p. 295.

Classiarii fuerit necesse est cum propter patriam tum maxime propterea quod numerus nullus enuntiatur ante militis nomen. Οὐανοί inter populos Corsicanos recensentur a Ptolemaeo 3, 2, 6, Οὔενετ inter oppida insulae ab eodem 3, 2, 7. De aetate cum consules ignoti sint, tamen in universum constat propter testium nomina eadem fere atque in diplomate Pestinensi scripto imperante Pio anno ut videtur 157.

4093 ara magna, prope Cremonam in hortis Picenardianis.

IOVI
L · VARIVS
Q · F · BARGIN
D · P · S L · M

Descripsi.

4094 in duobus saxis magnis, quae videntur olim iuxta collocata fuisse. Cremonae *alla posta*.

DIVO   SIVO

Descripsi. Cogitavi de divo Antonino, sed lapide denuo inspecto aliud requiri intellexi.

4095 Cremonae in aedibus magnificorum dominorum de Collettis in media aula.

C · I V L I O | ../
F A L · I A N V | *ario*
P R A E F · A | *lae*
P A N N O N I O R V M |
PRAEF · ALAE · HISP AVR | *ian*
PRAEF · ALAE · ARAVACO | *rum*
POSTVMIA · Q · F · CA | *sta*
MARITO · CARISSIMO |

Servavit cod. Picenardianus f. 140, ubi adscriptum est: 'sumpt. ex archetypo Danielis Caitani; eius syngrapha mihi nota'. Inde Bresciani *epitafii* p. 374, qui quid corruperit non refero; Bianchi p. 278; Vairani p. 283.

Hiatus signum non apponitur nisi 2 fin. 3 fin. — 5 supplevi ex diplomate n. 107 (vol. 3 n. XXIV).

4096 arca. Olzani in oratorio antea, deinde in hortis Picenardianis, ubi vidi; nunc Mediolani in Brera. — Cremonae MAFF. errore.

M · AEMILIO · M · L · PRIAMO
AEMILIAE · SP · F · SALVIAE
AEMILIAE · M · L ACME
PRIMVS ET ////
SEVIR ///E///

Contuli ut potui; nam posita fuit loco incommodo evanidaque. Ed. Maffei M. V. 370, 3 (inde Donat. 82, 4); Bianchi p. 248 tab. 33.

3 M · L//ME Bianchi, M · F · MAXSIMAE Maff. — 4. 5 sic ego similiterque Bianchi, PRIMVS · AVGVR · ET | SEVIR · AVGVSTALIS | .... Maffei.

4097 litteris vetustioribus pulchris et alte incisis. — Cremonae in turri Plasia, quae nunc est nosocomium *Fatebenefratelli*, ad S. Augustini et fuit et est. Locum indicant priores diverse: Cremonae ante domum magistri Baptistae medici CYRIACUS (comm.; inde Hostiliae [qui vicus subsequitur apud Cyriacum] apud domum magistri Baptistae medici IUCUNDUS; Hostiliae GUD. 221); Cremonae prope S. Augustinum FERRAR.; Cremonae in turri q. D. Baptistae Piasii IUCUNDI AUCT.; in turri Plasia apud divum Augustinum COD. PICENARD.; in angulo palatii marchionis Pauli Dati GUD. 1014 similiterque RELIQUI. Sine loco GRUT. — Stetisse ad caput viae Postumiae, quod nunc Forcello vocant accolae, ibi ubi divergunt viae duae, altera Mantuam ducens, altera Brixiam, refert Ioh. Bapt. ASSANDER in ms. historia Cremonae citata a Zaccaria; aperte ex coniectura.

T · PRAESENT
IVS · Q · P · P · HE
LVECIVS · P · F
AED · OB · HO
NOREM · IN
VIAM · HS ⊕ ⊕

Contuli. Habent Cyriacus comm. nov. fr. p. 61 n. 164 (inde Iucundus f. 194 inter Veronenses n. 81; Gud. ms. 221, 4 ex ms. antiquo, scilicet Iucundi; item Lilius Gyraldus in dialogismo III p. 383 editionis vol. 2 facis Gruterianae insertae et inde Grut. 1178, 1, quae pagina una cum subscriptione Gruteri iam legitur incisa in ipso marmore); Ferrarinus (cod. Paris. f. 148 inter add. et cod. Reg. f. 127; inde Don. 5, 78 per schedas Manutii; Donat. 250 ex Donio; Mur. 477, 2 ex schedis Capponiis, citans item Cyriacum) eodemque opinor exemplo auctarium Iucundi Cremonensium n. 1; codex Picenardianus f. 28; Gud. ms. 1014, 2, ed. 73, 1, qui vidit; Bresciani *epitafii* p. 374; *Lettera famigliare del Marchese N. N.* [Dati], *in cui si dà l'esposizione d' una antichissima Romana iscrizione collocata nel lato della privata torre de' marchesi Dati* Cremonae 23 Ian. 1730, quem commentariolum citatum a Bianchio non vidi; Mur. 737, 7 a Franc. Arisio; Zaccaria episc. Crem. p. 13; Pococke p. 77, 1; Bianchi p. 258 (inde Orell. 3973); Vairani p. 307; Aporti 1, 17; Dragoni 1838 p. 15.

4098 ad Cremonam in sacello divi Iuliani trans Padum. — Placuit hoc loco referre, quamquam in Padi ripa dextra inventa est.

V · F
L · STATIVS · SP · F · PRISCVS
DECVRIO · CREMONAE
/ADIAI · SEX · F · MATRI

Servavit auctarium Iucundi Cremonensium n. 3. Versuum divisio incerta. — 4 EADIAI traditur.

4099 Cremonae ad parietem domus Iohannis Oldoini CYRIACUS in commentariis. — 'Cremonae ad turracium in pariete' praescripserunt FELIC. MARCAN. RELIQUI qui ex commentariis pendent, quoniam in iis paullo ante Cyriacus egit de turri Cremonensi. Hostiliae LIL. f. 9 MUR. 1521, quoniam Hostiliani tituli subsequuntur apud Cyriacum. Inter Papienses FERRARIN. (cod. Regiens. f. 78) indeque MUR. 957.

traditur:	*restitue:*
V · F	V · F
MITONIVS · C	C · ANTONIVS · R
AEVIVS	SALVIVS
F I D E L I · L	F I D E L I · L
MVXIMVLARIO	N V M M V L A R I O
IN · FR · P · XVI	IN · FR · P · XVI
IN · A · P · XX	IN · A · P · XR

Cyriacus servavit. Legitur et in commentariis p. 81 n. 163 et apud compilatores eorum Felicianum (cod. Marc. f. 57', cod. Veron. f. 65); Marcanovam (cod. Mut. f. 113'); Ferrarinum (cod. Trai. f. 69' et Reg. f. 127 inter Cremonenses, cod. Reg. f. 78' inter Papienses; inde Mur. 957, 9 ex schedis Farnesiis, citans praeterea Capponianas et Cyriacum); Lilium f. 9 et 14 (inde Reines. app. 36 et Mur. 1521, 10 ex schedis suis; ex Mur. Labus mus. Mant. 3, 346); Sanutum f. 96'; Manutium cod. Vat. 5237 f. 122 omnino ex codice antiquo (inde Donius cod. Barb. XXXIV 73 f. 184).

V. 1. dabo commentariorum Feliciani (Marcian.) Marcanovae Lilii 14. — In vv. div. consentiunt comm. et Marcanova. — 2 C om. Lil. — 5 emendavit Mur. — 7 AGR Lil. — XX comm. Lil., XIX Fel. Marcanova. — Confundit cum titulo Mediolanensi (Orell. 4137) Lil. 9.

4100 Cremonae in turri quadam iuxta ecclesiam S. Antonini IUC.; in aedibus Miliis [postea Mocchetti, *via dell' Ospedale* n. 1421] iuxta D. Antoninum COD. PIC. BRESC. VAIR.; inde venit in hortos Picenardianos BIANCHI. Ibidem vidi; nunc Mediolani est in Brera.

AVR · SVPERO
C I R C I T · S V B · C V R
IVSTI · QVI · VIX · ANN
XXX · CONIVGI KAR MEMO
RIAM FECIT · AVR · QVINTINA
IN · FVNVS · ET · MEMORIA · EROG
X XXX

Contuli. Habent auctarium Iucundi Cremonensium n. 2; cod. Picenardianus f. 41; Bresciani *epitafii* p. 374; *Giornale de' letterati* Parmae 1687 p. 176; Mur. 792, 6 ab Arisio; Pococke 77, 2; Bianchi p. 198 tab. 28 (inde Orelli 3204); Vairani p. 308.

5 QVINTINI auct. Iuc., QVINTII cod. Picen.; viderunt igitur ne antiqui quidem plenam.

4101 Cremonae super altare divi Benedicti.

L · BABVRIVS
L · L · ANTHVS
TONSOR
SIBI · ET · FIRMo
LIe
ET · sVIS

Servavit codex Picenardianus f. 134; inde et ex cod. Bresciani (apud quem ego frustra quaesivi) ed. non sine errore Bianchi p. 273.

4 FIR · M · C traditur. — 6 ET| |vIS Picen., adnotans: 'hoc in medio saxum est excisum, ubi repositus extat lapis sacer'.

4102 Cremonae in aedibus Petri Mannae physici PIC.; ad S. Martini BRESC.

C · CAESIVs
C · F · SILO
AD · FINE
ENNIA
C · L · LESBIA
P · Q · XX

Servavit codex Picenardianus f. 79 (inde Bresciani p. 375; Bianchi p. 276).

1 fin. 4 fin. hiatus signa apposuit Picen. — CAIVS · CAESIVS CAI · FILIVS · SILO | AD · FVLVIVS · INE | EROCIA | CAIVS · LIBERTVS · LESBIA | POSTHVM · XX Bresciani.

4103 Cremonae apud fanum omnium sanctorum ALCIATUS. Nunc in hortis Picenardianis.

M E M O R I A|*E*
CLAVDIAE · EVTYCH|*IAE*
CONIVGIS · PIENTIS|*SIMAE*
TI · CLAVDIVS · TI · L|*IB*
F O R T V N A T V S|
IN · FR · P · X · IN · AGR · P|*E · X*

Contuli. Habent ex antiquis unus Alciatus in cod. Feae f. 55, ex recentioribus Bianchi *antol. Rom.* 21 (1795) p. 214.

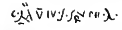
Quae addidi inclinatis, Alciatus solus dedit, utrum ex lapide an ex supplemento, non definio. Idem quod praemittit V · F, ego quaerens in lapide non repperi, quamvis ab ea parte integer sit.

4104 Cremonae in ecclesia maiore IUC. Ex cancellaria episcopali habuit Biffius; deinde in hortis Picenardianis BIANCHI. Ibidem vidi; nunc Mediolani est in Brera.

D V B R A C I N A E
in latere: *mulier stans* — *protome mulieris* *protome mulieris* — *in latere:* *mulier stans*
BARBIAE · NVMPHINI
MA TRI
protome mulieris

Contuli. Habent auctarium Iucundi Cremonensium n. 5; codex Picenardianus f. 40; Mur. 1255, 1 a Franc. Arisio; Bianchi p. 174 tab. 24.

4105 in tegula scripta rudi manu. Cremonae rep. 1817 *poco distante dal Campo Santo nel fare degli scavi per condotti d'acque sulla piazza grande, copriva un deposito.*

Grasselli *guida di Cremona* (Cremonae 1818) p. 37 dat ligno expressam.

Fortasse *C. Flavius Super.*

4106 Paterni agri Cremonensis COD. PIC. et BRESCIANI 385; Paterno translata a. 1790 in hortos Picenardianos BIANCHI. Ibidem vidi; nunc Mediolani est in Brera. — Cremonae MAFF.; *ad un templo antico presso S. Metello* BRESCIANI 375.

M · GAVI · FORTIS
ET · GAEVRIAE
TROPHIME · FILI
VERECVNDVS
VALERIANVS · GAVIANVS
MARCIANVS · MINICINVS
PLOTVS · ET · PLOTINA
PARENTIB · PIENTISSIM

Contuli. Habent codex Picenardianus f. 123 (inde cod. Bresciani p. 375. 385); Maffei M. V. 370, 4; Bianchi p. 214 tab. 29.

4107 Cremonae in claustro ecclesiae D. Angeli extra portam omnium sanctorum.

Q · GAVIVS · Q · L · ROMVLLVS
TEST · FIERI · IVSSIT

Servavit auctarium Iucundi Cremonensium n. 4.

Versuum divisio incerta.

4108 cippus magnus litteris magnis. Cremonae in ecclesia SS. Aegidii et Homoboni super sepulcrum FERRAR., IUCUNDUS, BRESCIANI; *due anni sono trovavasi collocata in un basamento del palazzo della città alla rinfusa con altri marmi* BIANCHI ad Marinium; primum apud Biffium, deinde in hortis Picenardianis BIANCHI *marmi Crem.* Ibidem vidi; nunc Mediolani est in Brera.

L · *L*VCILIVS · Q · F
C N N QVI · FVIT
CLA · C *L*VCILIVS
C L STATIVS LOC
PATET AGREI SES
CVNCIAM QVA
DRATVS · ARCA · IN
MEDIO *EST*

Contuli; principia versuum hodie aegre leguntur. Habent Ferrarinus (cod. Paris. f. 147' et denuo f. 148 inter add., cod. Reg. f. 127; inde male Mur. 1479, 2 ex schedis Farnesiis et Capponiis); auctarium Iucundi Cremonensium n. 7 eodem fortasse exemplo; Bresciani *epitafi* p. 376, quem et ipsum traxisse putaverim ex Ferrarino; Bianchi in epistula ad Marinium (bibl. Vat.) scripta Cremonae 4 Iun. 1790 exemplo admodum imperfecto et *marmi Crem.* p. 217 tab. 30 (inde Orelli 4563 et nos vol. 1 n. 1430).

In titulo lectu difficili quemque antiqui videntur vidisse minus detritum variam lectionem non supervacuum erit apposuisse Ferrarini (Paris. f. 147), auct. Iuc., Brescianii, Bianchii (marm. Crem.). Quae ego non vidi, dedi inclinatis. — 1 in. L · ego cum Bianchio, C priores. — 4 LOCVS Ferr. Iuc. Bresc. — 5. 6 SECVNCIAM Iuc., SESCONCIAM Bianchi.

L. Lucilius Q. f. Cn. n., qui fuit, Cla(udia). C. Lucilius C. l. Statius. Loc(us) patet agrei sescunciam quadratus: arca in medio est. Contulit Bianchius Livium 6, 36: *plebeio homini vix ad ... locum sepulturae suae pateret ager.* Sescunciam idem recte intellegit iugeri, id est pedes quadratos 3600, ut locus sepulcri fuerit pedum quaquaversum DCCCC.

4109 Cremonae in campo sancto ecclesiae maioris IUC.; *in campo santo nel muro della sala, dove si congregano i fabricieri della chiesa maggiore* BRESCIANI.

Q · BVSTIVS · Q · F
ANI · ET · PVSILLA
CLODIA · M · F · SIBI
ET · SVIS

Habent auctarium Iucundi Cremonensium n. 6 et Bresciani *epitafi* 1653 p. 370 (ex hoc male Bianchi p. 274).

Vv. divisi ad Brescianium. — 2 BVSILLA Bresc.

4110 arca, ad Cremonam in hortis Picenardianis.

/DAR// aNTHI MO
PVTILIA CRESCENTINA
CONIVGI KARISSIMO

Descripsi; legitur difficile.

4111 rep. m. Iulio a. 1765 extra Cremonam Mantuam versus ad portam Margheritam; extat apud sacerdotem Iul. Caes. Bonettium (*via Rossa* 1155) BIANCHI, VAIRANI. Deinde in hortis Picenardianis, ubi vidi; nunc est Mediolani in Brera. — Mutinae ZACC. errore.

M · STATIVS
M · L · CHILO
HIC

HEVS · TV · VIATOR · LAS
SE · QVI · ME · PRAETE
REIS
CVM · DIV · AMBVLA
REIS · TAMEN · HOC
VENIVNDVM · EST · TIBI

IN · F · P · X · IN · AG
P · X

Contuli. Bianchi in epistula ad Lamium 17 Sept. 1765 (in epp. ms. Lamianis bibl. Riccard. vol. 12) indeque *Nov. Fior.* 1765, 694 (inde Donat. 465, 6) et apud Odericum in epistula eius ad Marinium scripta 23 Oct. 1765 (cod. Vat. 9055) et *marmi Crem.* p. 263 (inde Orelli 4814); Zaccaria *ist. lap.* p. 270; Vairani p. 206. Inde vol. I n. 1431.

M. Statius M. l. Chilo hic.

Heus tu, viator lasse, qu[i] me praetereis,
Cum diu ambulareis, tamen hoc veniundum est tibi.

In f(rontem) p(edes) X; in a(grum) p(edes) X.

4112 Cremonae in aedibus Petri Mannae physici.

C · VEIANI · L · F
C · C · F
L · C · F

Servavit codex Picenardianus f. 79 (inde Bresciani *epitafi* p. 376; Bianchi p. 276).

CAIVS VEIANI LVCII FILIVS | CLAVDIVS CAI FILIVS | LELIVS CLAVDI FILIVS POSVIT SIBI Bresciani.

4113 litteris antiquis et alte incisis in basi, cui olim ara videtur imposita fuisse. Cremonae in cathedrali in mesaula ad superiores fornices VAIRANI 27; in aedibus canonicorum cathedralis VAIRANI 306; in cathedrali ante, nunc in hortis Picenardianis BIANCHI. Ibidem vidi; nunc est Mediolani in Brera.

MATER · MONVMENTVM · FECIT·
MAERENS · FILIO · EX · QVO · NIHIL·
VNQVAM·DOLVIT·NISE·CVM·IS·NON·FVIT

ab hac parte erasa est

Contuli hodie imminutam. Bianchi p. 180 et tab. 25 (inde Orelli 4609); Vairani p. 27. 306

Nota allitterationem in versibus factis antiquo:

Matér monumentum fécit maerens filio,
Ex quó nihil unquam dóluit nise cum is nón fuit.

4114 Cremonae in aedibus Petri Mannae physici.

STI · F[1]

Servavit codex Picenardianus f. 79 (inde Bianchi p. 277).

4115 In hortis Picenardianis.

IN · FR · P · XX
IN · AG · P · XIIX

Descripsi.

4116 Cremonae in aedibus Petri Mannae physici.

IN · AGR
P · XXX

Servavit codex Picenardianus f. 79 (inde Bianchi p. 277).

4117 Cremonae olim in pavimento ecclesiae D. Laurentii.

HOC IN LOCO REQVIESCIT BON · MEM
ATVLA QVI VIXIT AN
NOS ELP LV ET MIGRAVIT
DE HAC LVCE S · D · XV KAL
OCTOBRIS PLACIDO V · C p. C. 481
CONSVL

Brescioni ms. p. 177 (inde Zaccaria episc. Crem. p. 39, ex hoc Donat. 196, 2; indidem Bianchi p. 300 in codice Torresini repperisse se dicens errore; Allegranza de sepulchris christ. p. 6).

3 ipsa corruptela ELP pro PLM tuetur tituli sinceritatem, in quam etiam magis pendet Rossius, sic quaerenti mihi de hoc titulo rescribens: '*La formola* hoc in loco *è un poco ricercata; più ricercata e più raro il* migravit de hac luce; *ma non perciò vorrei condannare un testo, che nella medesima mutilazione del nome proprio del defonto mi sembra escludere la pretensione d'un falsificatore. L'indicazione locale di pietra da pavimento concorda colla cancellazione del nome proprio; ossia tutte dovevano essere logore, ma nel testo il senso guidò il trascrittore, nel barbarico nome desinente in* ATVLA *la sagacia gli mancò*'.

4118/19 Cremonae sub templo maiori.

HIC REQVIESCIT IN PACE BM
STEPHANVS VR LICTVR QVI VI
XIT IN HOC SECVL · ANN PLM
XXXV DEPOSITVS SVB DIE
PRIDIE IDVS DECEMBRIS ET
ITERVM PC PAVLINI IVN p. C. 537 Dec. 12
VC INDICT · PRIMA

Servavit codex Picenardianus f. 131; pendent inde Bresciani *epitafi* p. 33; Zaccaria episc. Crem. p. 40 ex Brescianio (inde Allegranza sep. chr. p. 14; Donat. 202, 4); Bianchi p. 304 ex codice Picenardiano.

Et iterum est tertio. Cf. Rossi inscr. chr. I p. LIII.

4120 Cremonae *ne' fondamenti d' una casa appena fuori di porta Ognissanti scop. l'a.* 1829 LABUS. Frustra indagavi.

† HIC RECVIESCET BENE ME *sic*
MEMORIE BENENATA QVAE
VIXIT ANNVS PLVS MENVS XXXV
ET DIES XII RECESET IN PACE

Labus *mon. ant. scop. in Canturio* p. 461.

4121 Cremonae in fronte ecclesiae cathedralis ALLEGR. BIANCHI VAIRANI; ego non repperi.

Allegranza:

.... DISSOLI BERGVLLA VAL ...
.. XPECTANS PRAEMIVM ...

Bianchi, Vairani:

... ISSOLI BERGVLLA VAL ...
...... XSPECTANS PREM

Allegranza in add. ms. ad inscr. chr., qui vidit; Bianchi p. 269 qui vidit; Vairani p. 27 n. 142.

2 PROEM Vair. — Recepi, quoniam aetatis Romanae iudicarunt Allegranza et Bianchius; quamquam haud scio an erraverint.

XLIV. *Ager inter Cremonam et Brixiam.*

Ne praeiudicium fiat iis qui in fines territoriorum accuratius aliquando inquirent, proprium caput dedimus titulis repertis inter colonias duas Cremonam et Brixiam numero non paucis, sed ita comparatis, ut non facile sit recte iis uti in quaestione finali. Invenies primum titulos aliquot in dextra ripa Ollii repertos Gabbionetae et prope eam ad S. Iohannis in deserto, item Robecchi et in dextra ripa a regione Pontevici; sequuntur reperti ad Gambaram et Gottolengum, item Isorellae Visani Calvisani, item ad S. Gervasii et Scorzaroli et ad Verola vecchia, item Leni et ad Lenum Milzanelli Manerbii Pozzani Ghedi, denique Bagnoli. Ad Cremonam ducunt in his n. 4148 Pedergnagensis, in quo commemoratur vacatio ex decreto pagi paganorum Farraticanorum cuidam concessa *finibus Cremonensium*, item n. 4191 repertus Bagnoli militis legionis X Veneriae, tribus autem Cremonensium, omnino ita comparatus, ut is cui positus est videatur fuisse ex veteranis post bellum Philippense deductis Cremonam. Componendus est cum his n. 4041 repertus a sinistra Clesi Acquanegrae, aedis titulus positus a veterano ex Cremona oriundo. Ad Brixiam ducunt tribus Fabia in Gambarensibus duobus n. 4129. 4130, Scorzarolensi n. 4145, Ghedensi n. 4156, Manerbiensi n. 4165, Bagnolensi n. 4192 posito iussu ordinis, scilicet Brixianorum. Praeterea notabiles sunt *quattuorviri* nescio qui tituli Gottolengensis n. 4131 numero non duo, sed quattuor ex decurionum decreto turrim facientes.

4122 Gabbionetae nuperrime rep. ARISI; ibidem in S. Pedretto fundo PP. Olivetanorum Cremonensium XIII m. p. a Cremona ZACC. BIANCHI. Deinde in hortis Picenardiis, ubi vidi. Nunc Mediolani in Brera.

COLLEG · FABROR
C · MEFANATI
GRACILI · ET
L · MINICIO · ALEXANDRO
VI VIRIS · AVG · ET
VRSIONI · SECVNDI · FIL
QVI · FACVLTATES · SVAS
COLL · RELIQ

Contuli. Ed. Arisi Cremona litt. 3 (1741), 344, cui dedit marchio Io. Franc. de Datis; Zaccaria excurs. 2, 122; Bianchi *marmi Crem.* p. 163 tab. 22 (inde Orelli 4080).

Colleg(ium) fabror(um) C. Mefanati Gracili et L. Minicio Alexandro VI viris Aug(ustalibus) et Ursioni Secundi fil(io), qui facultates suas coll(egio) reliq(uerunt).

4123 rep. ad Grontardum in S. Iohannis in Deserto villa monachorum Olivetanorum. Deinde in hortis Picenardianis, ubi vidi. Nunc Mediolani in Brera.

L · GEMINIVS
MAXIMVS
VET · LEG · PR · ADIVTR · P · F
SIBI · ET
L · GEMINIO
CASTORI · LIB

Contuli. Ed. Bianchi p. 171 tab. 23 (inde Orelli 3544).

4124 rep. in agro Cremonensi prope S. Iohannis in deserto in vetere oratorio monachorum Olivetanorum; nunc in hortis Picenardianis BIANCHI. Ibidem vidi. Nunc Mediolani in Brera.

V F
P · PAPIRIVS · P · LIB
THEODORVS
SIBI · ET
VALERIAE · CALLIRIOE *sic*
VXORI
CORNELIAE · CALLITYCHE
PRIVIGNAE
PECVLIARI · ANTI · ACONT
H · M · H · N · S

Contuli. Ed. Bianchi p. 184 tab. 26 (inde Orelli 2807).

4 debuit esse CALLIRHOE. — 9 non *peculiari antea cont(ubernali)*, ut voluit Bianchius, sed *Peculiari Anti Acont(iani?)*.

4125 Robecchi a Cremona Brixiam versus ante oratorium S. Rochi MUR. GNOCCHI BIANCHI; deinde Cremonae apud Biffium BIANCHI 1787; in hortis Picenardianis BIANCHI 1791. Ibidem vidi. Iam est Mediolani in Brera.

L · BIRRONI
QVARTION
T · PINNIVS · FORtis
heres
TESTAMENTO
PONENDVm
CVRAVIT

Contuli. Mur. 1445, 3 a Francisco Arisio; Gnocchi *iscr. Bresc.* p. 251 qui vidit; Bianchi in ephemeridibus *notizie diverse* Cremonae 10 Mart. 1787 n. X et *marmi Crem.* p. 195 tab. 27.

4 supplevit lapidarius.

4126 rep. Pontevicae in campo Brognoliorum a. 1777 10 Iul. MARINI BROGNOLI CHIARAM. Deinde Brixiae apud Brognolios, qui dederunt museo.

MINERVAE
V · S · L · M
urceus SENECA · MAGIA *patera*
MAGI · F
corolla

Contuli. Habent Brognoli ms.; Aricius in suppl. ms. ad Arragonensem n. 500; Zamboni *mem. int. alle pubbliche fabriche di Brescia* (1778) ante praef. inter ornamenta depictam; Horatius Chiaramonti *in lode del beato Sebastiano Maggi* (Brixiae 1779. 8) p. 17; Marini ms.; Maffetti Bergomas ms.; Is. Bianchi *lettera a Gaetano Maggi sopra un antica iscr. inedita* (Cremonae 1793) q. n. v. et *antol. Romana* 25 (1795) p. 214 (inde per Masdéu Orelli. 1422); Ioli cat. mus. f. 17; Labus p. 27 n. 32.

4127 Gotolengi in sacello S. Nazarii, ubi est aqua benedicta.

M · VINNIVS · L · F
APOLLINI
V · S *rosa* L · M

Servarunt Solatiani Traiectinus n. 125 et Mediceus n. 146. Inde Arragonensis ms. n. 306 = 441 et per Tottium Vinaccesius in add. p. 233 (ex Vinaccesio Mur. 23, 4 et Gnocchi ms. p. 155); Labus p. 51 n. 65, inter alios Soncinium citans.

1 sic Trai., VINIVS · L · F reliqui. — 2 APPOLLINI Trai.

4128 Gambarae in hortis ecclesiae S. Mariae nivis.

IOVI
P · VTILIV . . . .
PAGAN . . .

Gnocchi ms. p. 144 (inde Donat. 8, 4; Labus p. 25 n. 28).

4129 in ecclesia S. Michaelis inter Gothlongam et Gambaram FERR. similiterque TRAI. MED. Gambarae in pariete templi divi Petri ARRAG.

P · STATIO · P · F
FAB · PAVLLO
POSTVMIo IuNIORI
X VIR · STLIT · IVDIC · TRIB · MIL
LEG · VII · GEM · FELIC · VI VIRO
EQVIT · ROMAN · Q · PROVINC
AFRIC · TRIB · PLEB · PRAETORI · LEGAT
PRO · PRAET · PONTI · ET · BITHYNIAE
PRO · COS · PROVINCIAS · BAETIC
C · COMINIVS · AVFILLENVS
MINICIANVS
OPTIMO · ET · RARISSIMAE · FIDEI · AMICO

Habent Ferrarinus cod. Reg. Brix. 95, cod. Verderiano p. 37, cod. Bembioo f. 115; Traiectinus n. 104; Mediceus n. 147; Arragonensis ms. n. 305 = 369. Ab his reliqui: Panvinius cod. Vat. 6035 f. 62; Ligorius ms. Neap. 36, 374, ms. Taur. 5 et 26; Manutius cod. Vat. 5237 f. 79, orth. 100, 3; Lud. Carrio lect. antiq. 1576 p. 124, ex Manutio omnino; Smetius 160, 8* ex Lud. Carrionis lect. antiq.; Grut. 471, 2 ex Carrione et Manutio; Rossi p. 294; Gnocchi ms. p. 37 a prioribus. Antiquum exemplum, quod exhibent accuratissime Ferrarinus (Reg. Verd.) et Traiectinus et a prima scriptione Arragonensis, quamquam hic emendasse videtur non tam ex coniectura quam ex ipso lapide tamen antiquior lectio simplicior et fidei maioris videtur esse quam recentior emendata.

V. l. dabo Ferrarini (Reg. Verd. Bemb.) Traiectini Arragonensis (ma. rec. 1 et 2.). — Vv. non divisit Ferr. (Reg. Bemb.). — 1 P·Ↄ pro P·F Arr. 1. — 2 FABIO Ferr. — 3 POSTVMI VIORI Ferr. (Reg.), POSTVMI . . NIORI Ferr. (Verd. Bemb.), POSTVM·NIORD Arr. 1, POSTVM·IVNIORI Trai. Arr. 2. — 4 XV VIR Ferr. (Bemb.) Arr. 1. — 4 STILIT Ferr. (Reg.), SLIT Ferr. (Verd.), SILIT Ferr. (Bemb.). — 5 FILIC Ferr. (Reg. Verd.) Trai., FILIAE Ferr. (Bemb.). — 6 EQVITI Arr. 1. — ROMAN·Q Arr. 2, ROMANO Ferr. Trai. Arr. 1 (ut vid.). — 7 IIGAI pro LEGAT Ferr. — 8 BITHINIAE Arr. 1. — 9 PROVINTIAE BETIC (BETHIC Reg. Bemb.) Ferr. Trai., item ut vid. Arr. 1. — 10 C· om. Ferr. (Reg. Bemb.). — AVFILIENVS Ferr., AVFELLENVS Arr. 1. — 12 sic Trai. Arr., OPTIMO · ET · RARISSIMO · AC · FIDELI AMICO Ferr. (Reg. Bemb.), om. Ferr. (Verd.).

4130 Gambarae ad portam S. Mariae Nivis ARR.; in dextro angulo coemeterii add. GNOCCHI.

SEX · CATIVS
L · F · FAB
VI · VIR

Habet Arragonensis ms. n. 423 et qui inde pendent Mediceus add. n. 296; Totti in add. p. 109 n. 322; Manutius cod. 5235 IV n. 8 (inde Manutius orth. 161, 4; ex Manutio Ligorius ms. Taur. 8, Grut. 386, 7, Donat. 250, 3 male); Rossi p. 301; Vinaccesi in add. p. 301 (cf. p. 243). Ex lapide Gnocchi ms. p. 7.

4131 Gottolengi in ecclesia [S. Petri] in primo gradu scalarum, quibus ascenditur altare maius FELIC. et sic fere RELIQUI; *di dietro al coro della nuova chiesa parochiale* GNOCCHI; *nel campanile.*

C · MVTIVS · SEX · F
P · POPILLIVS · M · F
Q · MVCIVS · P · F
M · CORNELIVS · P · F
IIII · VIR · TVRREM · EX · D · D
AD · AVGENDAS · LOCAVER
IDEMQVE · PROBAVERE

Felicianus Brix. B 77 eodemque exemplo Ferrarinus cod. Par. f. 56' in add., cod. Reg. Brix. 63, cod. Verderiano p. 36, 2 (inde et ex Vioni schedis Grut. 167, 10); Traiectinus n. 103; Mediceus n. 145; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 129. 130; Ligorius ms. Neap. 36, 374 (inde et ex Rossio Mur. 480, 1); Arragonensis ms. n. 304 = 59, ed. n. 103; Manutius orth. 616, 4; Rossi p. 272. Certo ex lapide Nassino ms. f. 212' qui vidit a. 1534; Gnocchi ms. p. 22; Ioli cat. mus. Brix. f. 73.

V. l. dabo Feliciani Ferrarini (Par. Reg. Verd.) Nassini Gnocchii Iolii. — 1 MVTIVS veri auctores omnes, MVCIVS primus emendator Feliciani et Panvinius f. 129, MARTIVS Grut. — 2 POPILLIVS Ferr. (Par. Reg.) Nass. Ioli, POPILIVS Ferr. (Verd.) Felic. Gnocchi. — 3 MVTIVS Felic. Ferr. (Verd.). — 7 IDEMQ Felic., IDEMQVE Nass.

4132 ad Gottolengum Hostianum [Ostiano ad Ollium] versus in ecclesia S. Faustini ad altare.

F · A · F

Nassino ms. f. 212, qui vidit a. 1534.

4133 a Gottolengo M. p. in loco q. d. *el campo de S. Maria.*

rosa
F rosa
TIA · Ↄ · LB
TICILLA

Nassino ms. f. 220' (inde Grut. 1149, 6 a Viono; ex Grutero Gnocchi ms. p. 236) qui vidit a. 1534.

4134 Isorellae ad angulum aedis CONTIN., similiter GNOCCHI. Isorellenses dederunt museo Brixiano.

MATRONIS
PRO · CORNELIA
MACRINA
CORNELIA · METHE
V · S · L · M

Contuli. Habent Continuator, scilicet Corsinianus n. 129, Mediceus n. 148, Pighius cod. Luzac. p. 97 (inde Grut. 1074, 3), Arragonensis ms. n. 313 = 321 emendatam ex lapide, Totti p. 83 n. 230, Rossi p. 52, Gnocchi p. 84 ex lapide, Labus p. 86 n. 126.

4135 litteris magnis et vetustioribus. Vizani rep., iam ex dono eius communis Brixiae in museo.

I QVARTA
F · MESSIVS
APPI · F · FRONTO
V · FECI *sic*
et sibi

Contuli. Ioli cat. f. 58.

4136 Calvisani in S. Felicis. — In oppido S. Aegidii Pasanello agri Fulginatis REINES. errore.

IOVI O M
TERTIVS RIVVO

Arragonensis ms. n. 231 et Totti in add. p. 105 n. 301 et archipresbyter Calvisanensis Zambonius in adn. ms. ad Rossium habent forma sincera, interpolata Rossius p. 78 (inde per Tomasinum Reines. 1, 10; Mur. 3, 4; Gnocchi p. 143).

Rossius addit clausulam falsam PRO SALVTE PETRONII MERVLE P·PETRONII · F · V · S.

4137 Calvisani ad portam aedium Polioi GNOCCHI. Deinde Brixiae apud Lechium, nunc in museo.

MATRONABVs
VERGILIA · C · F · VERA
PRo MVNATIA · T · F
CATuNA · V · S · L · M

Contuli. Habent Gnocchi ms. p. 170 (inde Donat. 51, 2); Brognoli misc.; Ioli cat. mus. f. 27; Labus p. 83 n. 124.

4138 inter Calvisanum et Mezzanum ROSSI. Mezzane in ecclesia IOLI.

L · CORNELIVS · L · L
STEPHANVS
SIBI · ET
CORNELIAE · CALYBE
VXORI
L · CORNELIO · PRIMIGENIO
MEMORIA · LIBERTIS
T · F · I

Duo exempla extant Rossii p. 270 (inde Mur. 1333, 10; Gnocchi ms. p. 225) et Iolii cat. mus. f. 82.

1 in. L om. Rossi. — 4 CALIBE Ioli. — 6 in. T Rossi.

4139 apud Calvisianum in aede D. Felicis ad aquam benedictam MED. TOTT. ARR. Calvisani in aedibus Polini GNOCCHI. Deinde Brixiae apud Lechium; nunc in museo IOLI.

D M
LIBERAR *sic*
CONTVBER
NALI · SPERA
TVS M NONI
AGATHONICI
ET · SIBI

Contuli. Habent Arragonensis ms. n. 312 = 124; Med. in add. n. 280; Totti p. 97 n. 265; Manutius Vat. 5237 f. 90; Nazari p. 53 (inde Grut. 588, 4; Vinaccesi in add. p. 305); Rossi ms. f. 152'; Gnocchi ms. p. 175 (inde Donat. 405, 14); Brognoli misc.; Ioli cat. mus. f. 30.

4140 Calvisani ad aedem extra portam minorem montem versus.

NISI
ASSAE

Arragonensis ms. n. 348 et apud Tottium in add. p. 110 n. 329 (inde Vinaccesi p. 318).

4141 ad Casatias prope villam D. Gervasii TOTT. MAN.; in vico S. Gervasii in ecclesia ROSSI. Lud. Torre dedit museo Brixiano.

I · O · M
C · LAETORI*VS*
VOPISCVS
V · S · L · M

Contuli. Habent Totti in add. p. 125 n. 430; Manutius cod. Vat. 5237 f. 80 (ubi sequitur f. 165 epistula Octavii Pantagathi ad Manutium data Romae 11 Iun. 1564 hunc titulum explens) et cod. 5235 IV n. 125; Rossi p. 80 (inde Mur. 4, 10; Gnocchi ms. p. 144); Ioli cat. mus. f. 71; Labus p. 20 n. 24.

2 LAETOR/// ego, LAETORIV Totti Man., LAETORIVS Rossi et sic Pantagathus.

4142 in ecclesia abbatiae S. Gervasii in agro Brixiano ADD. AD CYR. similiter MALV. Ad abbatiam S. Gervasii ultra Melam in templo MANUT. SONCINI. De loco tacet TOTTI.

M · *NVM*MIVS
*EVHO*DVS
NVMMIAE · SABINAE
CONIVGI · CARISSIMAE

Integram repperi adscriptam in fine codicis Cyriacani Tarvisini a manu posteriore; item plenam edidit nescio unde Malvasia p. 328 (inde Vinaccesi in add. p. 299; Mur. 1362, 2 ex Vinaccesio; Gnocchi ms. p. 233 a prioribus). Fractam dant Arragonensis apud Tottium p. 115 n. 358 (inde Vinaccesi p. 320) et apographa duo Tottiana Manutii cod. Vat. 5235 IV n. 47 et Soncini p. 196, item Rossius ms. f. 163.

In vv. div. consentit cod. Tarv. cum Arr. et Rossio, qui quae non habent, dedi inclinatis. — 2 EVHODVS Tarvis. Malv., . . . DVS Rossi, . . . DIVS Arr.

4143 trans Melam in abbatia S. Gervasii ad puteum.

IN · AGR · P · XV · IN · FR · P · XVII

Arragonensis ms. n. 234 et apud Tottium in add. p. 112 n. 342.

AGRI · P · XV Arr. (ms.)

4144 *Verola vecchia* prope ecclesiam parochialem in aedibus rusticis GNOCCHI, IOLI. Nunc Brixiae in museo.

SEX · GRATIO
LIBERALI
Q · VIBIVS · MESSOR
AMICO

Contuli. Gnocchi ms. p. 256 (inde Donat. 410, 9); Ioli cat. f. 45.

3 MESSOI Gnocchi, MESSC hodie.

4145 in S. Petro apud Scorzalorum (= Scorzarolo distr. Verolavecchia) super limine portae ecclesiae.

C · F · FAB · GA
GEMINAE · SIBI · ET
HISPANAE · F
ET · ANNELE · F
L · IVCVNDE
L · LIVIO · SP · F
H · M · H · N · S

Sanutus f. 84'.

Versuum divisio incerta.

4146 in S. Petro apud Scorzulorum (= Scorzarolo) in ecclesia in grado scalarum altaris.

Q · DON
VALERIVS
PATER

Sanutus f. 84'.

Versuum divisio incerta.

4147 Cremezzani in templo ad baptisterium ARR., TOTTI, LABUS. Iam Brixiae in museo.

HERCVLI
SACRVM
/ CATONIVS
MAXIMIAN
V · S · L · M

Contuli. Habent Arragonensis ms. n. 282 = 196; Totti p. 101 n. 279; Rossi p. 25 (inde Mur. 60, 9); Gnocchi ms. p. 139 a prioribus; Labus p. 70 n. 98, cui descripsit baro Ant. Sabatti; Ioli cat. mus. f. 82.

4148 Pedergnagae in ecclesia S. Mariae MED. 2 TOTTI et RELIQUI; ad aquam baptismatis add. ARR. *Era in piazza* IOLI. Nunc Brixiae in museo.

IOVI
M · POMPONIVS · *M* · F · PRIMI*o*
ET · C · POMPONIVS · *M* · F
*A*RAS · SEPTE · POSVERVNT
*P*AGANIC PAGI FA*RRA*TIC
*E*X SCITV PAGI *P*AGANORVM
*F*A*RR*ATICANORVM *E*T PERMISS
*pr*OPTER · MAGISTERIVM PAGI
*e*T · VOCATIONEM · INPERPETV*um*
SIBI ET FILIO
FINIBVS CREMONE*ns*IVM
D P S

Contuli. Habent Mediceus in add. n. 261; Totti p. 57 n. 166; Arragonensis ms. n. 283 = 201; Manutius cod. Vat. 5237 f. 79; Nazari p. 45 (inde Ligorius ms. Taur. 4 et ex eo Gud. 11, 5; Grut. 1007, 7 ex Nazario et Rossii schedis); Rossi p. 228 (inde Mur. 138, 3); Mur. 1098, 5 ex schedis suis; Gnocchi ms. p. 145; Ioli cat. mus. f. 51; Brunati mus. Kircher. 1837 p. 16; Labus p. 3 n. 1 (inde Henzen 6132).

Quas litteras dedi inclinatas, eae evanidae sunt hodie, sed ut vestigia recte conspirent cum exemplis antiquis. — 1 post IOVI nihil deest. — 2 fin. PRIMI etiam Med. 1 Totti 1, PRIMIC Arr. Med. 2 Totti 2; spatium sufficit litterae O minori. — 5 PAGANICO exempla adhuc facta omnia contra lapidem. — 8 //OPTER ego et Antiqui, *pr*OPTER Reines. et Henzen recte, OB TER Rossi Mur. 138. 1098, OB ITER Ligor., OB · TE . . . Labus. — 9 ET antiqui. — VOCATIONEM lapis et veri auctores omnes, VACATIONEM Grut. Mur. ex em. — PERPETVVM antiqui. — 11 FINIBVS primum Arr. Man., CIVIBVS Med. Totti Naz. — CREMONENSIVM Med. Totti. Arr.

Iovi M. Pomponius M. f. Prim[*o*] *et C. Pomponius M. f. aras septe(m) posuerunt paganic(as?) pagi Farratic(anorum) ex scitu pagi paganorum Farraticanorum et permiss(u)* [*pr*]*opter magisterium pagi* [*e*]*t vocationem in perpetu*[*um*] *sibi et filio, finibus Cremone*[*ns*]*ium d(e) p(ecunia) s(ua).* — *Pagus Farraticanus in Placentino,* haud scio an ab hoc diversus, praeterea nominatur et in tabula alimentaria Veleiate 3, 48 et in tegula nuperrime reperta Casteggii sive Clastidii, in qua legitur *actum pago Faraticano.*

4149 Pedergnagae in ostio presbyteri ARR. TOTT.; *nel limitare della porta orientale* add. GNOCCHI.

L · ATILIVS L · P
CIMFI
VIR

Arragonensis ms. n. 286 = 246 et in Tottii add. p. 101 n. 281 (inde Rossi ms. f 146 et denuo f. 146'; Vinaccesi p. 314); Gnocchi ms. p. 249 qui vidit, sed retinuit lectionem traditam.

2. 3 CIMETVS VII · VIR . . . Rossi 146, CIMENVS | VIBLACCIAE · C · P VXORI | SAX . . . . idem 146'.

4150 Pedergnagae in ecclesia ARR. in portico archipresbyteri GNOCCHI. Extare negat IOLI

CONETAN[...] F
SEPTVMIO·B

Arragonensis ms. n. 284 = 58, ed. n. 84 et apud Tottium p. 57 n. 168; Gnocchi ms. p. 249 de lapide.

1 fin. F om. Gnocchi. — 2 SEP·IVMIGR Arr. (ms. rec. 2 et ed.), SIP·IVMI GR Arr. (ms. rec. 1) Totti.

4151 Paterniacae (= Pedergnaga) ARR. REC. 1 TOTTI. Brixiae in hortis Io. Franc. a Monte ARR. REC. 2; in hortis comitis Soardi GNOCCHI. Inde venit in museum.

D M •
CORNELIAE
EVTYCHIDIS
M · CORNELIVS·
s EVTYCHES·ET
CORNELIA · MODER sic
FILIAE·QVAE·VIXIT
ANN·I·M·V·DIES·XI

Contuli. Habent Arragonensis ms. n. 74 = 129; Tottius n. 297; Rossi ms. f. 151'; Vinaccesi p. 261; Gnocchi ms. p. 173 (inde Donat. 359, 3); Brognoli ms. f. 73; Ioli cat. mus. f. 70.

6 MATER pro MODER Vinaccesi sua interpolatione.

4152 Pedergnagae.

VE · CRAVI[...] *esse urbe*

Arragonensis ms. n. 285 = 339 et apud Tottium p. 101 n. 282.

4153 ex vico Scarpizzolo nuper illata in museum Brixianum.

P · MVCIVS SIRACI F
sibi ET
sic NAEVIAL· SP · F·
TERTVLLAE CONCVBIN
s ET · MVCIAE VERAE·F
T F I

Descripsi.

4154 Offlagi in aedibus Vincentii Barbisone ROSSI. Loci nulli adnotantur apud ARRAGONENSEM editum.

CASTORI
ET·POLLVCI
[T]VLLIV[S]
[S]PERAT[...]

Arragonensis ed. n. 93; Rossi ed. p. 98 (inde Mur. 66, 8; Gnocchi ms. p. 195; Labus p. 126 n. 165), ms. p. 129.

3. 4 sic Arr. Rossi ed., M·TVLLIVS·MAGIVS L·ERATOSTHENES Rossi ms.

4155 Gaydi (= Ghedi) super ostium apothecae communis CONT.; apud Marcum de Asca ARRAG.; *all' osteria di sopra detta del Sole incastrata nel muro* GNOCCHI, IOLI. Nunc ex dono communis Ghedi in museo Brixiano.

HERCVLI
V·S·L·M
M · MARCLVS
MAGVNVS

Contuli. Habent Mediceus n. 153; Totti p. 57 n. 167; Nazari p. 46 et inde Grut. 1012, 8; Arragonensis ms. n. 308 = 195 ex Continuatore, sed postea emendatam ex lapide (inde Rossi p. 25); Gnocchi ms. p. 139; Ioli cat. mus. f. 46; Labus *ant. mon. scop. in Brescia* p. 69 a Iolio, *marmi Bresc.* p. 71 n. 100.

4156 Ghedi olim GNOCCHI.

HERCVLI
C · VOSSIVS · P · F · FAE
DE · SVO · PARCIMONIO
V·S

Gnocchi p. 139 (inde Donat. 35, 4; Labus p. 71 n. 99) profert tamquam deperditam, sed unde sumpserit, non enuntiat.

4157 Manerbii rep. 1715, cum facta est ecclesia nova parochialis BIEMMI. In aedibus Luzzagorum GNOCCHI, qui deinde dederunt museo Brixiano.

IVNONIB
C · NAEVIVS
PROCVLVS
V·S·L·M

Contuli. Biemmi *istor.* (1748) 1, 145; Maffei M. V. 378, 6 (inde Donat. 12, 11); Gnocchi ms. p. 165 (inde Donat. 14, 2); Brognoli misc.; Ioli cat. mus. f. 30; Labus p. 78 n. 114.

4158 Leni in abbatia S. Benedicti super gradus scalarum chori ad tribunam FELIC. SAN. similiterque ARR. TOTT. Leni *sopra il pavimento della chiesa vicino alle Grate* GNOCCHI.

I · O · M
Q · P · M
EX · V

Tria exempla extant, antiquum apud Felicianum Brix. *B* 66 et Sanutum f. 84'; Arragonensis ms. n. 226 (inde Totti in add. p. 113 n. 347; Vinaccesi in add. p. 233); Gnocchi ms. p. 144 (inde Labus p. 18 n. 21).

4159 Manerbii rep. 1715, cum facta est ecclesia nova parochialis BIEMMI. In aedibus Luzzagorum GNOCCHI, qui deinde dederunt museo Brixiano.

MATRONIS
M·C·N
V · S · L · M

Contuli. Biemmi 1 (1748), 145; Gnocchi ms. p. 170 (inde Donat. 50, 9); Brognoli misc.; Ioli cat. mus. f. 76; Labus p. 86 n. 127.

4160 Manerbii rep. 1715 una cum n. 4159 BIEMMI; in domo Luzzagorum GNOCCHI. Deinde Brixiae apud Lechium, nunc in museo.

MAT
G · CAECILIVS
G·L·CALAMVS
V · S · L · M

Contuli. Biemmi 1 (1748), 146; Maffei M. V. 376, 7 (inde Donat. 55, 9); Gnocchi ms. p. 170 (inde Donat. 50, 10); Brognoli misc.; Labus p. 83 n. 123.

4161 Ghedi rep. 1823, dum via fit; inde venit Brixiam in museum.

MERCVRI e n
AVGVSTVM
VOTO
SVSCEPTO
s AMPLIFICAVIt
C·HOSTILIVS·C·F
SENECA
L · M

Contuli. Ioli cat. mus. f. 49; Labus p. 58 n. 71.

4162 Manerbii rep. 1715, cum facta est nova ecclesia parochialis BIEMMI; in aedibus Botti GNOCCHI; *in casa di un marangon, che se ne serviva per pulire i suoi ferri* BROGN.

CORNELIA
CATVLLA
MINER·V·S

Biemmi *istor.* 1 (1748), 146; Gnocchi ms. p. 151 (inde Donat. 29, 11; Labus p. 50 n. 40); Brognoli misc.

/ORNELIA/ | //A·TVLLA | /INER·V·S· Brogn. et sic fere etiam Biemmi, nisi quod habet //A·TVLIA.

4163 Leni in abbatia ARR. *serve di pilastrone alla facciata* GNOCCHI. Sine loco TOTT.

NIA · STAPH[...]
EDES·V·S·L·M

Arragonensis ms. n. 347 et apud Tottium in add. n. 366 (inde Vinaccesi p. 320). Ex lapide Gnocchi ms. p. 240.

4164 Leni ad abbatiam ANTIQUI. *In Buffalora di Ghiara di Adda all' ingresso del palazzo del marchese Corrado presidente del senato di Milano* COD. VIGNATIANUS. Inde a. 1870 venit Laudem in museum publicum.

V F
R V F V S
BIVEIONIS · F
SIBI · E[ ]DIAE
CAPI[ ]XOB
ET · BIVEIONI
TRIVMONIS · F · ET
MESSAVAE · DEIVARI · *F*
ET · C · VALERIO · RVFO · FI
Q · VALER*IO* · *RVFO*
FILIS · MEIS
LEG · XXII · PRIMIG
DE*FVNCTIS*

Descripsi titulum hodie evanidum et male pictum exemplaribus ante factis destitutus. Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 164, cod. Verderiano p. 81 (ex hoc Grut. 566, 2), cod. Bembino f. 119'; Traiectinus n. 101; Mediceus n. 143; Arragonensis ms. n. 300 = 442; Rossi p. 304; Gnocchi ms. p. 242 a prioribus. Denuo ex lapide codex Laudensis Vignatianus n. 24 (inde Vignati Lodi p. 244).

Quae non vidi, dedi inclinatis. — 3 F om. Ferr. (Bemb.). — 4 E Ferr. (Bemb.) Trai. Med. Vign. ego, ET reliqui. — 4 DIAI Vign. solus. — 5 CAP Vign. ego. — XORI Trai. — 7 TRIMONIS Ferr. (Bemb.). — F om Arr. Med. — 8 MESSANAS Ferr. (Bemb.). — 9. 10. 11 TCV///S ////OV[QVALE /////RTO////L] ego. — 9. 10 ET · Q · VALERIO · RVFO om. Ferr. (Reg. Verd., non Bemb.). — 10 RVFO om. Vign. — 11 FILIS Vign., FILIIS antiqui.

4165 Manerbii rep. 1715, cum facta sunt fundamenta novae ecclesiae parochialis BIEMMI. Extat in pariete ecclesiae extrinsecus ad meridiem pone chorum.

P · ATILIO · P · FIL
FAB · SECVNDO
IIIIII · AVG
P · ATILII · SEVERIN
VS · ET · SEVERVS · E
HERMIONE · FILII
KARISSIMI · PATRI
PIENTISSIMO

Biemmi *istor. di Brescia* 1 (1748), 144; Maffei M. V. 378, 5 (inde Donat. 357, 2); Gnocchi ms. p. 7 (inde Donat. 85, 5); Brognoli misc.; Ioli mon. ant. 1827 et cat. mus. f. 79. Mihi descripsit Petrus da Ponte.

4166 Leni in templo S. Scholasticae.

FINIS · INTER · PVBLICVM
ET · PRIVATVM

Servavit Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 165 (inde Mur. 495, 2 ex schedis Farnesiis), Verderiano p. 73, 3 (inde Grut. 200, 7). Ab eo Traiectinus n. 102; Mediceus n. 144; Arragonensis ms. n. 301 = 174, ed. n. 208; Rossi p. 278. Gnocchi ms. p. 54 fortasse vidit.

Vv. divisi ad Ferr. (Reg. Verd.). Gnocchius sic: FINIS · INTER PVBLICVM · ET · PRIVATVM.

4167 Manerbii in angulo meridionali sacelli S. Mariae ARR. et sic, sed brevius, TOTT. ROSSI.

D · M
ATILIAE · IAI
P · ATILIV
IVS

Arragonensis ms. n. 156, ed. n. 147 et in Tottianis add. p. 122 n. 410 (inde Vinaccesi p. 321; ex hoc Gnocchi ms. p. 176) et apud Rossium ms. f. 168.

D · M | ATILIAE · IADIE | P · ATILIVS . . . | DIVS PAT . . . | . . . Rossi.

4168 Leni in ecclesia abbatiae CONT.; ad portam septentrionalem in pavimento add. GNOCCHI.

BIRXIVS · P · L
ABASCANTVS · FACIV
NDVM · CVRAVIT

Habet Continuator, scilicet Corsinianus p. 126; Mediceus n. 141; Totti p. 46 n. 141; Arragonensis ms. n. 299 = 34; Rossi p. 271 (inde Mur. 1772, 10); Vinaccesi in add. p. 317 (inde Mur. 1646, 5). Gnocchi ms. p. 240 de lapide.

1 RIVIVS · P · L Rossi. — 2 ABASCANTIVS Vinacc. neque id mutavit Gnocchius.

4169 Ghedi olim, nunc Brixiae in museo.

NTVBRIGIO C
NI · F · ET · BOVNITIC
VIRILLI F FILI · POSI

Contuli. Ioli cat. f. 46.

4170 litteris magnis et pulchris. Brixiae in villa vel agro Brixiensi prope Coniolum vel Pratum Albuini [= Pralboino] COD. VOSSIANUS. Rep. in aedibus domini Iacobi de Luzago doctoris SOLATIANI. Nunc in pariete sacelli Raimundine agri Minervii ARR. MEN. 2; *nella facciata della chiesa della Remondina sul tener di Manerbio* GNOCCHI. Ex dono fratrum Gorno Brixiae in museo IOLI.

C L O D I A E
LAETAE
MORS · MEA
QVOI · DOLVIT
POSVIT · HVNC
TITVLVM · MIHI

Contuli. Legitur adscripta ad exemplum Ferrarini Lugdunense Vossianum (fol. 87) f. 36; habent item Solatiani Traiectinus n. 74; Mediceus n. 39; Arragonensis ms. n. 109 = 64, ed. n. 73; Grut. 866, 5 ex Velserianis et Rossianis cum em. Fabrett. (inde Orelli 4798); Rossi p. 250; Gnocchi ms. p. 243; Ioli cat. f. 74.

4171 Leni in abbatia.

D · M
FABRI
CIAE · FIR
MINAE
MATRI

Rossi p. 275 (inde Mur. 1255, 12). De hac non videtur recte posse dubitari.

2 in. puncta ponuntur. — 3 datur TIAE. Denique proponitur quasi integra esset.

4172 Gaidi [= Ghedi] ad ianuam Ioh. Baptistae Tracunaliae ARR. TOTT.

C · IVL · F
ET · COR

Arragonensis ms. n. 96, ed. n. 65 et in Tottianis add. p. 113 n. 345. Inde Vinaccesi p. 319; ex hoc Gnocchi p. 235.

1 C · SVLP Vinaccesius errore; unde Labus in schedis sic dat: C · SVLPICIVS · C · F · SIBI | ET · CORNELIAE.

4173 cippus. Manerbii ARR. MAN. 5235. In ecclesia S. Martini addit ROSSI, MAN. 5244. Sine loco TOTT.; Turbulis ad ecclesiam TOTTII EXEMPLUM BONCINIANUM p. 210.

D · M
LVCIVS · IVVENTIVS
PRIMITIVS
ARAM · POSVIT *in latere urna*
SIBI · ET · SVIS
TESTAMENTO
P I S

Servavit Arragonensis. Habent eius ms. n. 154, ed. n. 149; Totti add. p. 122 n. 412; Manutius cod. 5235 IV n. 118 et 5244 p. 112; Rossi ed. p. 274 (inde Mur. 1703, 4; Gnocchi ms. p. 82. 176), ms. f. 152.

1 om. Tott. — 4. 7 omisit Rossi ed. (non ms.).

4174 Portiani in aede S. Georgii.

C · LARTIVS
CAPITO · T · *f.* *i*

Arragonensis ms. n. 98, ed. n. 44 et apud Rossium ms. f. 135.

1 LARCTIVS Arr. (ms. manu 1). — 2 TE traditur.

4175 Leni extra abbatiam in pariete FELIC.; iuxta ianuam add. ARRAG.; *alla faccia della Badia di S. Leno giacente verso il suolo* GNOCCHI.

LESBIAE · GRVLL
DENTO · CONSERVOS
MERENTI

Tria exempla extant Feliciani Brix. B 63; Arragonensis ms. n. 268 (inde Totti in add. p. 113 n. 346; Rossi p. 280 et ex eo Mur. 1587, 10); Gnocchi ms. p. 240.

1 GRVLL Felic. Arr. Tott., GRVLI Gnocchi, GRVLLAE Rossius ex interpolatione. Est *Grulli*. — 2 CONSERV·S Felic.

4176 Leni in abbatia.

T · MINICIAE
.... ILIA · C · F
F · M ..... ALMAE
RTIA · C · APPVLEIVS · SI .....
5 VXORI

Grut. 1046, 1 ex schedis ad Velserum missis (inde Gnocchi ms. p. 241).

4177 Leni extra portam meridionalem abbatiae in angulo domus q. d. *il Palazzo*.

protomae duae
Q · MVNATIVS
Q · F · IVCVNDVS
SIBI · ET CAI.. D.. F

Gnocchi ms. p. 241 (inde Donat. 411, 10).

4178 Porzani in pariete domus Angelini Caballi ARR. TOTTI; in muro Caroli Conforto GNOCCHI.

OCTAVIA · SP · F
ANVS
T · F · I

Arragonensis ms. n. 298 = 351 (inde Totti p. 102 n. 285 et Rossi p. 310 et ex hoc Mur. 1718, 12) et Gnocchi ms. p. 249 qui vidit.

4179 Manerbi ad australem plagam aedis S. Laurentii.

L. OVIDIVS · L · F · F
SIBI · ET · L · OVIDIO
C · OVIDIO · C · F · C
*l*VS · DEDICATVS *usque ad*
5 LIMITEM · ME*dium et*
FOSSAM · ME*dium*

Totti in add. p. 124 n. 426 (inde Vinaccesi p. 286, ex eo Mur. 1487, 5 et Gnocchi ms. p. 246) et apud Manutium cod. 5235 IV n. 120 (inde Don. 18, 4) et cod. 5237 f. 99. Ibidem f. 165 extat epistula fratris Octavii Pace a. Pantagathi ad Manutium data Romae 11 Ian. 1564, ubi hunc titulum supplet.

2 fin. OVIDIO / F Man. 5235. — 3 GOVIDIO · G · F · G Man. 5237. — Supplevit Pantagathus sic: L · OVIDIVS · L · F · FECIT | SIBI · ET · L · OVIDIO · FR · ET | C · OVIDIO · C · F · C · N | LOCVS · DEDICATVS | LIMITEM · MEDIVM | FOSSAM · MEDIAM.

4180 Leni in abbatia ARR. *sotto il portico giacente sul suolo* GNOCCHI.

D M
M TVL RABV
VS FO TIAE FIR
ns et SI MINAB
5 *et* MATRI
F

Arragonensis ms. n. 136 et apud Tottium in add. p. 114 n. 350 (inde Vinaccesi p. 319); Grut. 1037, 10 ex schedis Velserianis; Gnocchi ms. p. 177 (inde Donat. 367, 8) ex lapide.

I, 2 ... TVI Grut. — 3. 4 .. VS · F · CR | ... SI Grut., LVS FO | SIBI Gnocchi. — II, 2 TRIBV Gnocchi. — 6 F Grut. Gnochi, om. Arr.

4181 Manerbii in ecclesia S. Martini.

C · SILIVS · C · *l*
ISMENVS

Arragonensis ms. n. 104, ed. n. 48 et apud Tottium in add. p. 122 n. 409 (inde male Vinaccesi p. 321; Gnocchi ms. p. 246 ex Vinaccesio).

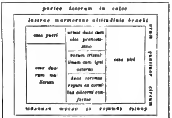
4182 rep. a. 1567 non longe a Masianello agri Brixiani versus Lenium TOTTI MANUT. In agro Milomelli villae Brixianae, ubi aquae medicatae GRUT. similiterque BARB. In territorio *di Milzanello di Bressano* CICER. (vide infra). Ottalengi PICENARD. — Sine loco MED.; Cremonae in aedibus Meli ad S. Vincentii BRESC. fraude.

Q · SVRIO · Q · F · PATINIO
T · F · I · SIBI · ET · Q · SVRI
E · PATRI · QVI · CONTRA · HVNC · LOCVM
TRANS · VIAM · SEPVLTVS · EST
ibidem in altero saxo TOTT.
5 ET · VIRIAE · ET · VIOLAE · VXORIB
T · F · I

Habent Totti in add. p. 126 n. 439. 440; Manutius cod. Vat. 5237 f. 86 et cod. Vat. 5244 p. 152, quod exemplum ad litteram consentit cum Tottiano; Mediceus in add. n. 311. 312 et denuo n. 345*a*; cod. Barb. XXX, 92 f. 193' ex Tottianis omnino; Rossi p. 300; Vinaccesi in add. p. 323 (cf. p. 272); Gnocchi ms. p. 244 a prioribus (inde Donat. 386, 17). Item Cicereius in collectaneis ms. Item Grut. 890, 8 ex schedis nescio quibus Verderianis. Item auctor Cremonensis Picenardianus saec. XVI med. f. 126, a quo pendent Bresciani ms. p. 386; Bianchi *marmi Crem.* p. 272; Vajrani inscr. Cremon. p. 284.

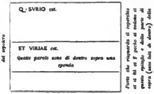
Auctores quatenus alias ab alio pendeant, parum constat. — V. l. dabo Tottiani Medicei Cicerei Gruteri Picenardiani. — In vv. div. secutus sum Cicereium.

Cicereius haec addit: 'Quae verba sculpta sunt in lapide marmoreo infra scripti tumuli:

1 PATINO Med. 311. — 2 SIBI om. Med. 345. — 2. 3 SVRI E Med. 311 Cicer., SVRIAE Grut., SVREIVS Med. 345. — 3 PATR Picen. — 4 TRANS-VIAM om. Grut. — 5 VRIAE Med. 345. — AVIOLAS Med. 2. — 5. 6 VXORIBVS · T · F Med. 345 Cicer., VXORIBVS · IBI · T · F · I Grut., VXORIB · T · F · I Med. 311 m. 1, VXORIB · B · B · M Med. 311 m. 2, addens '*il* B · I *et* F *pocho si vedono*'. Bresciani somnia missa feci.

Qui quidem tumulus fuit inventus in quodam praedio cuiusdam nobilis mulieris de Ugeriis bene coopertum (*sic*) lapidibus marmoreis et desuper laminis plumbeis optime obturatum.' — Quae de forma sepulcri addit Med. 311, non satis intellego; sunt autem sic concepta:

4183 Leni in abbatia FELIC. et RELIQUI. *Fuori della Badia di Leno a un tiro di pietra verso levante, serve per dirigame d'imposta di cateratta* GNOCCHI.

protome viri *protome muliebris*

C · TAPPO · TAPPONIS · F
SIBI · ET · TAPPONIAE
SPECVLAE · VXORI · T · F · I

Habent Felicianus B 62 et Sanutus f. 83; Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 124, cod. Verderiano p. 70, 1 (inde et ex Velseri schedis Grut. 890, 10); Traiectinus n. 100; Corsinianus n. 124. Denuo ex lapide Arragonensis ms. n. 304 = 53, ed. n. 49 (unde pendent emendator Mediceì n. 140 obtecta scriptura priore et Velseriana Gruteri et Rossi p. 270); item Gnocchi ms. p. 240.

In vv. div. secutus sum Arrag. et Gnocchium. — 1 C om. Gnocchi. — TAPO Ferr. (Verd.). — TAPONIS Ferr. (Reg.). — F om. Gnocchi. — 2 SIB Ferr. Cors., SEB Trai., SIB Arr. pro SIBI. — 3 VXORI · T · F · I Felic. San. Arrag. (excepto ms. rec. 1), om. Ferr. (D · M ex sequente titulo adhaesit in cod. Reg.) Trai. Cors.; v. 3 legere non potuit Gnocchius.

4184 marmor Laneuse litteris magnis et olim aere repletis GNOCCHI. Manerbii in castello CONT. et ex schedis a. 1715 GNOCCHI, qui ipse a. 1753 frustra quaesivit. *Nella parte piu alta del coro vecchio al di fuori* BROGNOLI. Montechiari in castello HIST. MONTECHIARI.

TAVRORVM

Habent Continuator, scilicet Volpatus n. 113 et Mediceus n. 154; Gnocchi p. 110 dans ex schedis Brixiani cuiusdam, qui vidit c. a. 1715; Brognoli misc. Est etiam in ms. historia Montechiari (bibl Quer. *C I 10) f. 41, sed videtur petita ex syllogis illis.

4185 Leni in abbatia ad fores ecclesiae.

ATERNAI
VSITIVIVM

Arragonensis ms. n. 12, ed. n. 5.
2 est opinor ... VS · TITVLVM.

4186 Leni in abbatia occasum versus ARR. *Nella facciata della Badia giacente a terra* GNOCCHI.

Arragonensis: E CVM CATIL BRIXNO

Gnocchi: M·CATI E·BRIX·NO

Bis descripta, ab Arragonensi (ms. n. 166, ed. n. 197, item in Tottianis add. p. 114 n. 353; inde Vinaccesi p. 319) et a Gnocchio ms. p. 240.

4187 in abbatia S. Benedicti de Leno in ecclesiola quae dicitur S. Mariae FELIC. et similiter RELIQUI; *presso la badia di Leno nel cortile* ZACC.; *alla Badia di Leno entro la porta di un chiostro guardante a mezzogiorno* GNOCCHI. Hodie particula (v. 1. 2 extr.) extat Brixiae in museo.

D M
ATTIAE · INNOCENTIAE · SVMMAE · CAS
TITATIS · AC · SAPIENTIAE · FEMINAE · QVAE
VIXIT · AN · P · M · XLIII · M · VIIII · D · IIII · IVL · AV
GVSTINVS · SVBDIAC · CONIVGI · DVLCISSIMAE
CVM · QVA · VIXIT · AN · VII · M · II · D · XX · CONTRA · VOT
B · M · M · P

Contuli quod superest frustulum. Habent Felicianus Brix. B 61; Sanutus f. 84; Ferrarinus cod. Reg. Brix. 125, cod. Verderiano p. 70, 2 (inde Grut. 1049, 8 e Velseri et Verderii schedis), Bembiao f. 79; Mediceus n. 142; Arragonensis ms. n. 42. Denuo ex lapide fortasse Bembus f. 120, ubi haec ultima Brixianarum postea adiecta videtur esse ad Ferrarinianas, certo Arragonensis ms. n. 303 = 31, ed. n. 42 (inde Manutius comm. in Cat. mai. p. 200; Rossi p. 277); Gagliardi Cenom. p. 135 = Sambuca Cenom. p. 126 (inde Mur. 1833, 5; Zaccaria *badia di Leno* (1767) p. 61; Gnocchi p. 272 qui vidit; Brunati *santi Bresc.* ed. 1 p. 42, ed. 2, 1, 161. 361. 2, 200, qui vidit fragmentum.

V. 1. dabo Feliciani Ferrarini (Reg. Verd. Bemb. 79) Bemb. 120 Arragonensis (ed.) Zaccariae Gnocchi. — Veram vv. divisionem a fragmento superstite stabilitam observant Bemb. 120 Arrag. (ed.) Gnocchi, in falsa consentiunt Verd. Med. Arr. (ms.). — 1 adhaesit praecedenti n. 4183 apud Ferr. (Reg.). — 2 SVMME Ferr. (Verd.), SVMAE Bemb. 120. — 3 FOEMINAE Fel. Ferr. (Bemb.). — 4 ANN · P · M Ferr. (Verd. Bemb.), ANNOS (om. P M) Ferr. (Reg.). — XLIIII Fel., LXLIII Bemb. 120. — M · VIII Ferr. (Verd. Bemb.) Arr. — IV pro IVL Ferr. — 6 CON pro CVM · QVA Ferr. (Verd. Bemb.). — ANN Ferr. (Verd. Bemb.) Bemb. 120. — VIII pro VII Arr., VIII Bemb. 120. — III pro II Zacc. — CONTRA VOT om. Bemb. 120. — VOTVM Ferr.

4188 ad Bagnolum in campis rep. a. 1867.

IOVI
QVART · VIGILLION
TERTI · F · ET
MACRINA · VXOR
CVM SVIS

Petrus da Ponte descripsit et misit.

4189 basis magna. Extra Bagnolum per mille passus in petra altaris S. Mariae dai Gazi FELIC. SAN. Bagnoli *alla Madonna della Neve*, quae vulgo dicitur d'Engas, in portica GNOCCHI. Iam ex dono communis Bagnoli Brixiae in museo.

I O M
Q · PETRONIVS
ANTONIANVS
EX VOTO
POSVIT

Contuli. Habent ex antiquis Felicianus Brix. B n. 65 et Sanutus f. 85. Deinde Gnocchi ms. p. 142 (inde Donat. 7, 7); Ioli cat. mus. f. 75; Labus p. 18 n. 20.

4190 Bagnoli rep. in aedibus Petri Pilotti PERONI; nunc Brixiae in museo.

F · S · L · S

Descripsi. Vinc. Peroni adscripsit in fine apographi Gnocchiani; Ioli mon. ant. 1827, cat. mus. f. 76.

V. servavit Peroni.

4191 litteris saeculi Augusti. — Bagnoli novi in sacello S. Mariae FERRARINUS; apud aedem S. Mariae a Stella TOTTIANI EM.; *entro il giardino della Madonna della Stella* GNOCCHI. Iam ex dono Bagnolensium Brixiae in museo.

C · LANIVS
C · F · ANI OS
LEG · X VENER
L · LANIVS · C · L DE
EROS · FILIVS
DE SVO

Contuli. Habent Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 159, cod. Verderiano p. 80, 1 (inde Grut. 549, 10); Traiectinus n. 99; Mediceus n. 156. Ex lapide emendatam dederunt Arragonensis ms. n. 297 = 81, ed. n. 78 (inde Rossi p. 271) et Tottianum librum p. 50 n. 148 qui emendavit et Gnocchi ms. p. 265 (inde Donat. 292, 6).

5 AERAE (Ferr.) vel AERE (reliqui) pro FILIVS antiquiores, etiam Arr. ms. rec. 1; emendavit primum Arrag. in rec. 2 m. 2 (de priore scriptura non liquet) et ed.

C. Lanius C. f. Ani(ensi) de leg(ione) X Vener(ia). C. Lanius C. l. Eros filius de suo. Legionis nomen ex hoc uno titulo cognovimus.

4192 in vico Bagnoli veteris in sacello SS. Martiniani et Processi.

P · POSTVMIO
P · FIL · FAB
FVSCINO
EQ · PVBL · PONTIFICI
ORDO · PIISSIMVS
FVNVS · PVBLIC · ET
STATVAM · EQVESTREM
AVRATAM · DECREVIT
P · POSTVMIVS · MARIANVS
CVRATOR · REI · PVBLIC
AVGVSTAN · TAVR · DATVS
AB · AVGG · SEVERO · ET · ANTONIN
PATER · TITVLO · VSVS

Habet Ferrarinus cod Reg. Brix. n. 160, cod. Verderiano p. 79, cod. Bembino f. 119'. Pendent inde Traiectinus n. 98; Mediceus n. 155; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 49'; Ligorius ms. Neap. 36, 374, ms. Taur. 4 et 26; Manutius orth. 627, 14; Iacobonius app. ad Fonteium p. 53 (inde Grut. 306, 3). Ex lapide emendavit Arragonensis ms. n 298 = 254, ubi prior scriptura est Ferrariniana; ex emendata pendent corrector Tottiani libri p. 52 n. 151; corrector Medicei l. c.; Grut. 458, 8 ex Velseri et Verderi schedis; Rossi p. 99; Vinaccesi in add. p. 265; Gnocchi ms. p. 16.

De Arragonensis emendationibus ibi tantum constat, ubi libri eius Brixianus et Tottianus antiquam lectionem proponunt correctam manu posteriore (nobis Arr. 2, Tott. 2). — 1 P· Tott. 2 Arr. 2 Med. 2, L· priores. — 4 EQ Arr. 2 Tott. 2 Med. 2, Q priores. — 5 PISSIMVS Ferr. (Bemb.) Arr. 2 Tott. 2 Med. 2, PRIMVS reliqui. — 6 PVBLICE·ET Ferr. (Reg.). — 9 MARIANVS add. Arr. 2 Tott. 2 Med. 2, om. priores. — 11 AVGVST·ANT·AVR Ferrariniani boni, AVGVST·AN·AVR Arr. 1 Tott. 1 aliique Ferrariniani deteriores, T post AN add. Arr. 2 Tott. 2 — 12 AVG Arr. 1.

4193 Bagnoli rep. 1824 in fundo Ioh. Bapt. Pasotti; is dedit Brixiano museo.

P · PVBLICIO
SYMPHORO
VIVIR AVG
P PVB VALERIANO FIL
PVB DROSIDI · VXORI
PVBLIC · ABASCANTVS
PATRONIS ET SIBI ET
PVBLICIAE CHRYSIDI ET
spatium vacat

Contuli. Ioli cat. mus. f. 45.

4194 Balneoli in via quae ducit Cremonam ARR. TOTTI. Iam ex dono Bagnolensium Brixiae in museo.

CLODIAE · L · L
PRISCAE · ORNAT
ASCVLA · PVBLICVS
POSVIT

Contuli. Habent Arragonensis ms. n. 57, ed. n. 85; Totti in add. p. 113 n. 344; Rossi p. 271 (inde Mur. 946, 4; Gnocchi ms. p. 222); Ioli cat. mus. f. 41.

3 fin. litterae S minori spatium sufficit.

4195 Balneoli ad portam D. Ludovici Viriani ARR. Sine loco TOTT.

V F
Q · AVRELIV
COSI /// SIBI · S
ATIAE · QVINTE · COM
NELIO FILIO MIL leg
... PRIMIG · /L FESTA L
FILIA · SVSS

Arragonensis ms. n. 450 et apud Tottium in add. p. 122 n. 413 (inde Rossi ms. f. 138'; Vinaccesi p. 321; ex Vinaccesio Mur. 796, 5; Gnocchi ms. p. 263 a prioribus).

4 QVINTE Totti, Q/// S Arr. — 6 RIMIG EL Arr., REMIGE Tott.

4196 Bagnoli rep., nunc Brixiae in museo ex dono Ioh. Bapt. Pasotti.

ANIVS

Contuli. Labus ms.

XLV. COL. CIVICA AVG. BRIXIA (*Brescia*). *Tribu Fabia*.

1. CYRIACUM necesse est aut perpauca habuisse ex Brixia, aut, si habuit plura, pleraque periisse. Quae autem habet, omnia excepta sunt in ipso oppido neque ullum adest apud eum epigramma agri Brixiani. Pleraque ex Brixianis, quae per eum innotuerunt, Cyriacus accepit ab IOH. TUSCANELLA Philelphi discipulo et a Nicolao V in secretariorum apostolicorum numerum relato (cf. Oliverius ad Cyriaci comm. novos p. 44 n. 248 in adnotatione ad commendaticias a Tuscanella a. 1442 ex Mediolano datas Cyriaci nomine ad Balthasarem Mutinensem). Scilicet extant adiuncta commentario Cyriaci Tuscorum Ligurumque scripto per a. 1442. 1443, quem edidit Oliverius, p. 65 sq. 'epigrammata Brixiana Tuscanesiaque ex Io'hanne Tuscanella viro rerum peritissimo et amico nostro competun'dissimo comperta et manu sua diligenter exemplo descripta', quorum epigrammatum Brixiana numero sunt undeviginti (n. 173—191 sive 356—374 apud Oliverium). Eadem eodem plane ordine refert Marcanova in cod. Bernensi ita, ut unum omittat, habeat autem praeter haec alia nulla vere Brixiana; nam quod addit n. 583*, 1 urbanum est. Praeter haec Scalamontius in libro Tarvisano a Feliciano conscripto Brixiana epigrammata refert ex copiis Cyriacanis tredecim, quorum cum maior pars redeat apud Tuscanellam, alia hic accedunt sive ab eodem Tuscanella communicata cum Cyriaco sive ab hoc ipso excepta Brixiae. Alia Cyriacana certa ex hisce partibus non habemus; nam ne GAMMARUS quidem ab inventis aetate posteriore plane abstinuit (v. n. 4319), quamquam paucissima affert non profecta a Cyriaco, id quod multo magis cadit in LILIUM et REDIANUM et auctores reliquos, ut perpauci tantum tituli remaneant (ut n. 4436), qui cum non sint in duabus illis syllogis mere Cyriacanis, tamen tam aequabiliter redeant in syllogis saeculi XV, ut propter hunc ipsum plurimorum consensum proficisci videantur a communi auctore omnium Anconitano. — Obtinent autem de Cyriaci Brixianis eadem fere quae docuimus obtinere in Veronensibus. Redeunt apud posteriores fere omnes, et ita quidem, ut antiquiores sylloge, id est Marcanovanae, Felicianae, Ferrarini editiones ante postremam, Iucundi, Rediana incipere soleant a Cyriacanis. Etiam auctores proprie Brixiani norunt Cyriacana et inde profecerunt, sed norunt per Ferrarinum, unde non habent, quae is omisit, adeoque titulum n. 4460 non habent integrum, ut eum excepit Tuscanella, sed aliunde dimidiatum. Cavendum igitur hic quoque diligenter, ne consensu exemplorum decipiare. — Optima autem exempla eadem fere antiquissima sunt, maxime commentariorum editorum ex codice hodie deperdito, deinde Scalamontii et Rediani et Marcanovae Bernensis, quorum librorum plenam ut par erat lectionum rettuli; Gammarianorum in Brixianis non tanta praestantia est, quantam deprehendimus in Veronensibus. Interpolatio quomodo in Cyriacanis his grassata sit et per gradus quo abierit ab archetypo plerumque satis emendato (nam Tuscanellana exempla non inferiora sunt ipsis Cyriacanis), si libet disce ex notis adiectis ad n. 4369.

Qui iam sequuntur auctores inter Cyriacum et Ferrarinum interpositi, praesertim Felicianus Marcanova Redianus Iucundus Lilius Sanatus, eos recte tractare difficile est, cum nequaquam ex eodem auctore pendeant, sed sua quisque propria habeat, nihilo minus tamen saepe eadem exempla deprehendamus ad duos pluresve eorum delata esse, ut hic quoque cavendum sit, ne pro diversis exemplis de ipso lapide sumptis habeamus eiusdem exempli plura apographa. Videntur autem saeculo XV exeunte, quo tempore dicti auctores scripserunt, haec studia floruisse Brixiae et identidem factum esse, ut viri docti epigrammata quaedam exemplarentur; quibus ex schedulis deinde corpora ea composita sunt, de quibus agimus.

II. Feliciani sylloge prior (*A*), id est quae habet Brixiana Feliciani liber Marcianus, constat epigrammatis XXV. In his cum Cyriacana praevaleant, insunt quaedam (n. 12. 17. 20—25) quae videntur aliunde adiecta esse, ut titulus n. 4466, quem ad ecclesiam S. Nazarii, ubi eum ponit Felicianus, a. demum 1472 collocatum esse constat. Titulorum autem paullo post in foro expositorum nullum adhuc hic vestigium cernitur. — Accedit iubilatio quam dico, scilicet itineris a Feliciano per ripas insulasque Benaci a. 1464 instituti enarratio, quae legitur et in codice Tarvisano f. 205' et in corpore inscriptionum Feliciani sic incipiens: 'VIII kal. Octobr. 1464 sub reginine egregii viri (sub imperio faceti viri '*cod. Tarv.*) Samuelis de Tradate et Iohanne Potavo procurante me Fe'lice Feliciano una cum florentissima sequente caterva per opacas lauros 'Thusculana in villa ad viridaria caelestia solutia capiente, myrto pro'vinca hedera ac diversarum frondium coronata, Samuelem ipsum emini'tunte et aedem antiquam beati Dominici ingressi comperimus dignissi'mam M. Antonini Pii Sarmatici imperatoris memoriam' [n. 4867]. Epigrammata ad viginti in hisce locis tum primum excepta esse apparet ab ipso Feliciano Cyriacum tam peregrinationibus aemulante quam stilo.

III. Marcanovae liber Mutinensis (nam de Bernensi utpote in Brixianis pendente ab uno Cyriaco vel potius a Tuscanella iam occupavimus dicere) proxime accedit ad Feliciani syllogen priorem habetque titulos ab eo in iubilatione a. 1464 exceptos omnes, quos Marcanovam traxisse a Feliciano certum est, etsi non Marciano libro usus est, sed diverso eoque antiquiore; habet item titulum a. 1472 ad ecclesiam S. Nazarii translatum neque ullum titulorum fori vestigium. Sed insunt praeterea aliunde petita epigrammata praeter Graecum unum Latina quattuordecim, quorum quaedam iisdem exemplis redeunt apud Redianum, pleraque hisce certe exemplis ex solo Marcanova innotuerunt. Exempla bona sunt et ab omni fraude immunia.

IV. Redianus pauca refert Brixiana ut ut solet parum diligenter perscripta ut cum locorum indicatione saepe perturbata, neque tamen neglegenda, cum veniant ab auctoribus antiquissimis et optimis neque vulgaribus et proferantur simpliciter et fide bona. Quaedam adeo habet solus.

V. Brixiae in foro publico tituli qui hodie extant quive olim ibi extiterunt (quidam enim inde postea translati sunt in museum publicum, alii, non multi tamen, aut latent aut perierunt) ut ibi collocarentur, cives eius oppidi prudentes et generosi decreverunt d. 13 Oct. 1480, quod decretum relatum a Zambonio (*memorie intorno alle pubbliche fabbriche di Brescia* Brixiae 1778 fol. p. 30) apponam: 'Captum fuit nemine discre'pante, quod lapides laborati super sub terra reperti et inde extracti 'apud domum communis nostri, in qua sal venditur' [id est in medio foro inter Montes q. d. magnum parvumque], 'conservari debeant pro 'fabricis publicis communitatis nostrae; et quod aliquo modo donari 'vendi vel alienari non possint et quod pars aliqua poni non possit de 'donando vendendo vel alienando aliquem ex dictis lapidibus, nisi prius 'volens ponere partem huiusmodi depositaverit ducatos duos pro quolibet 'lapide, qui deveniant in commune, sive capta sive reprobata fuerit.' Secundum hoc decretum tituli per eos annos reperti inserti sunt aedificio, quod ut fieret iidem cives iam a. 1465 decreverant, 'quod pro maiori or'namento nostrae principalis plateae fieri debeat unus murus de lapidibus 'laboratis a meridie parte dictae plateae', sed factum est demum per a. 1484 et 1485*). Ubi reperti sint, satis accurate indicat Iac. Melga in chronicis ms. allatis a Zambonio sic: *et trovorno certi belli sassi et prede picade antiquissimi cum certi epitafi et cum scripture bellissime all' antiga circumcirca alla casa, dove tegneva la schola el qm. Maestro Gabriele de Concorezo gramatico pur da dita sera parte de la dita piaza nel trezandelo over viazolo a tergo della presone***); *ma per la mazor parte furon cavati detti sassi nella Torre chiamata Porta Paganora de dietro alla Canonica del Domo de Bressa.* Quocum consentiunt cum decretum Brixianum a. 1480 modo relatum tum quod ex titulis fori publici duo n. 4361. 4457 ante a. 1485 descripti fuerunt in turri ecclesiae cathedralis, scilicet Paganora illa quae dicitur, duobus aliis n. 4308. 4424 ab ipsis iis, qui primum titulos fori exceperunt, adscriptum est repertos esse in fundamentis turris Paganorae. Plerosque tamen crediderim non ex turri illa extractos esse, sed ruderatos in ipso foro, quod et nunc est et semper videtur fuisse. Nam ratio horum titulorum ea est, ut, ubi examines tres et viginti qui referuntur apud auctores antiquissimos, nullum ibi reperias sacrum, sepulcrales quinque tantum, reliquos honorarios et ita fere comparatos, ut non ex locis diversis congesti esse videantur, sed antiquitus quoque eodem loco et maxime in foro prostitisse; eorundem enim fere hominum sunt inveniunturque inter eos tituli duo plane iidem duarum statuarum eiusdem imperatoris ab eodem homine dedicatarum (n. 4318). Itaque plerique hodie in foro propositi non veniunt ex aedificio media aetate ex ruinis antiquis facto, sed ex ipsis ruinis vetustis, quales remanserunt post Brixiae Romanae excidium. — Eodem tempore, quo tituli illi publice collecti sunt et expositi, exempla eorum diligentissime excepta quodammodo in vulgus edita videntur esse. Extat enim sylloge eorum apud auctores saec. XV exeuntis Iucundum Lilium Felicianum Ferrarinum († inter a. 1488 et 1493) et posteriores ita comparata, ut a communi auctore pendere omnes appareat cum ex erroribus quamquam paucis (ita n. 4447 antiquiores omnes habent VERIANAE pro VERINAE omiseruntque n. 4349 v. extremum quamquam non ita difficilem lectu) tum ex adscriptionibus inter se simillimis (vide quae attuli ad n. 4308 ex Feliciano Lilio Solatio; eiusdem generis adnotationes aperte easdem repperi ad n. 4318 apud Felicianum et Traiectinum, ad n. 4482 apud Ferrarinum Verderi Lilium Felicianum). Seorsum autem haec de foro epigrammata spargi coepta esse inde constat, quod apud Iucundum Liliumque exhibentur solitaria neque extant fere apud hos epigrammata Brixiana praeter Cyriacana illa et haec fori publici, cum reliqui auctores, ut Felicianus Ferrarinus Solatius, idem corpus habeant cum additamentis inter se diversis. Ipsum corpus hodie exiguae utilitatis est, cum archetypa pleraque extent; habet aliquantum momenti ad sylloges antiquas recte ordinandas. — Posteriore tempore optimum illud et quod ea aetate sine exemplo est institutum, ut tituli vetusti ex urbis ruinis ruderati publice ibi proponerentur, observari desiit; nam pauci tantum tituli (ut n. 4287 et Capreoli aetate Herbusio Brixiam delatus C. Caesaris n. 4305) postea iisdem fori publici parietibus inserti sunt.

VI. Iucundus in libro Veronensi Brixiana ponit bipertita f. 196—199 et f. 217—219. In priore parte primum locum obtinent Cyriacana (n. 1—15), in posteriore tituli fori publici (n. 27—49), de quibus utrisque supra egimus. Demptis his ex iis qui restant plerique, scilicet n. 16—26. 51—53, pendere videntur ex Feliciani recensione antiquiore, maxime ex iubilatione; accedunt n. 54 sive nostrae syllogae n. 4862, quem Iucundus habet solus ex au-

*) Cf. Zamboni l. c., praecipue p. 31. Iac. Melga in chronicis ms. citatis a Zambonio sic scribit: *In questo medemo tempo et anno* [1485] *la nostra Comunitade de Bressa faceva reformar il logo de la preson . . . et questo per redur la parte del muro, che se faseva, de le prede sopra scritte piccade — al bel filo della piaza per belezza di quella.* Etiam Capreolus f. 70' ad annum ut videtur 1484 'forum quoque cupedinis', inquit, 'sive macellum sub foro piscarii nonnullis annis supra fundatum et 'apothecae omnes in foro magno cum pariete multis antiquitatibus ornato 'per hoc tempus erectae sunt'.

**) *Si avverta,* addit Zambonius, *che la Piazza comprendeva in allora eziandio la Piazzetta presente del Sale, e il fondo, su cui poscia è stato eretto il nuovo Monte di Pietà.* Tituli igitur, de quibus hic agimus, eo ipso fere loco reperti sunt quo hodie prostant.

tiquis, et n. 50 [= 583*, 3] vere Ariminensis. Potuit itaque fere abici: citavi tamen Iucundum hic ut alibi. — Cum Iucundianis prioribus plane convenit ALCIATINORUM (cf. c. XIII) pars altera n. 43—55 epigrammatum tredecim, ut ipse Iucundi ordo ab Alciato retineatur. — Eiusdem generis Brixiana ea sunt quae proponit codex servatus Brixiae in bibliotheca Martinengiana H. III. 16, descriptus a Francisco Soncino a. 1605 ex libro MATTHAEI BOSSI canonici Veronensis*), eo ipso opinor quem hodie servat bibliotheca Ariminensis Gambalungana, sed mihi non visa. Librum Martinengianum repperi citari a Gnocchio sub nomine manuscripti Avecoldi. Brixiana Bossii cum priore parte Iucundi plane conveniunt vel in ipso titulorum ordine, nisi quod Bossius non recepit nisi titulos Iucundi urbanos n. 1—20 omissis qui in agro excepti sunt n. 21—26, addit duos, nempe in ipso principio titulum n. 4538 Iucundo ignotum, ab Alciato autem, sed in parte prima relatum, itemque alio loco alterum male locatum Brixiae n. 583*. 1. Ad errores quod attinet, modo Bossium modo Iucundum repperi emendatius scripsisse. Ego Bossii librum adhibui ad titulum n. 4538 solum. — Examinavi item Brixiana codicis olim Stoschiani, nunc OTTOBONIANI VATICANI 2967 f. 75—78, quem Iohannes Bononius Laudensis compilavit ex Cyriacanis, ut ipse ait, et Iucundianis, et Brixiana eius repperi vere proficisci a Iucundo neque tamen ex corpore Veronensi, sed ex altera sylloge interdum pleniore; nam quaedam epigrammata continent, quae quamquam vulgaria sunt utpote ex Feliciani iubilatione petita et sine dubio Iucundo non ignota, tamen a corpore Veronensi absunt. Utilitatem autem Stoschiana haec habent nullam itaque ea sprevi.

VII. LILIUS in Brixianis (f. 48—53) proxime accedit ad Iucundum, cum non habeat fere nisi Cyriacana et fori publici; nec tamen ex ipso Iucundo pendet, sed in locis indicandis aliisque additamentis exempla antiqua hoc plenius et accuratius repraesentat. — GAMMARUM iam diximus (p. 426) Brixiana fere nulla habere nisi Cyriacana.

VIII. SANUTUS quae habet Brixiana ex oppido f. 78—82, ex agro f. 83—85 codicis Veronensis, verisimile est collecta esse in itinere auctoris a. 1483, cum in eius itineris itinerario unus ex his titulis n. 4416 adsit. Accedit quod absunt a Sanuto tituli in foro expositi c. a. 1485, quorum quos posuit n. 4429. 4457. iis locum eum adscripsit, quo steterant, antequam illic collocarentur (cf. item n. 4287). Ipsa sylloge proxime accedit ad Feliciani posteriorem, de qua mox dicetur, ut in his duobus corporibus primum appareant aliquo numero tituli ex agro Brixiano iique separati ab urbanis; pariterque atque Feliciani Sanutiana coniuncta est cum corpore Ferrarini, ut quodammodo pro prima huius recensione haberi possit. Adsunt falsae duae n. 468*. 469*, quae videntur proficisci a Ferrarino; etiam quod ex interpolatione adiectum est ad n. 4298 numinis nomen, pariter invenitur apud Sanutum et Ferrarinianos reliquos, loco tamen diverso. Contra adest apud Sanutum f. 81 n. 460*—467* ordo falsarum sub communi inscriptione 'Brixie nescio ubi' coniunctarum, quae nusquam praeterea reperiuntur et si sunt Ferrarini et ipsae, ab auctore postea suppressae sunt. Etiam titulus n. 4966, qui et in Ferrarinianis exemplis omnibus hodie notis et apud Felicianum legitur interpolatus, apud Sanutum proponitur ab ea interpolatione immunis. Cyriacanae cum exhibeantur ita fere, ut leguntur in Ferrarini codice Batavo (vide n. 4367. 4460), adsint item complures ex adiectis a Ferrarino exemplis iisdem (v. e. c. n. 4029), ita ut, ubi Ferrarinus deprehenditur lectionem postea mutavisse, Sanutus sequatur priorem (v. e. c. n. 4346), non paucae reperiuntur, quae absunt a Ferrarino, quarum aliae (n. 4158. 4159. 4264. 4267. 4636. 4656. 4659 et edendae infra inter miliarios) redeunt praeterea, certe inter antiquas, in sola Feliciani sylloge posteriore, aliae, paucae tamen et ita fractae, ut propterea videantur spretae esse ab aliis, adsunt apud unum Sanutum. Crediderim igitur a. 1483 Sanuto sic ut paulo post Feliciano copiam factam esse collectaneorum Ferrarinianorum, qualia eo tempore fuerunt, et ita per eos auctores quaedam alia falsa alia genuina ex iis collectaneis ad nos pervenisse, quae auctor postea ponere aut noluit aut oblitus est. De sua via quicquam dedit Sanutus praeter titulum n. 4678 postea adiectum cum adscriptione 'nuper inventum'. Ceterum sylloge cum neglegentissime exarata sit scriptura continua, in lectione constituenda ab ea quantum fieri potuit abstinui et minora, maxime orthographica ex ea nusquam fere rettuli. Denique ipsius ut videtur Sanuti errore f. 78 interposita sunt Brixianis epigrammatis urbana quinque, quorum indicem vide n. 583*, 14.

IX. FELICIANI SYLLOGE ALTERA (B) sive Brixiana eius ea quae absunt a libro eius antiquiore Veneto neque inveniuntur nisi in Veronensi partim inserta Veronensibus f. 20, partim collocata post Brixiana antiquiora f. 32—41 vel secundum numerationem nostram B 1—80 aperte neque eodem tempore scripta sunt neque ab eodem auctore profecta omnia. Et alia quidem cum videantur proficisci a Marcanova (ut n. 583*. 1) vel certe a Marcanovae auctore, pleraque modo vidimus proxime coniuncta esse cum Ferrarinianis, ut credi possint petita ex Ferrarini sylloge incohata nedum absoluta. Apparet id maxime in titulis quibusdam aut falsis (n. 471*) aut certe cum eadem loci indicatione falsa (n. 4262. 4434. 4908. 4966) relatis tam apud Felicianum in libro Veronensi quam apud Ferrarinum asseclasque eius. Ea autem quae solus Felicianus proponit interpolata (n. 4287) falsava vel certe admodum suspecta (n. 458* 459*), possunt esse et ipsa Ferrarini ab auctore postea reiecta. Genuina quae habet Felicianus non ita pauca non relata apud Ferrarinum neque omnino apud ullum auctorem antiquum praeter ipsum et ex parte apud Sanutum, sive item a Ferrarino proficiscuntur sive alii nescio cui auctori accepta ferenda sunt, certe vel haec non exiguam utilitatem habent. Veronam distributionem Felicianus saepe indicat lineolis interiectis neque neglegens est nec spernendus auctor, cum praesertim liber ipsius longe accuratius scriptus sit quam Sanutianus et sylloge ipsa plenior.

X. FERRARINUS ter composuit Brixiana epigrammata, in libris Batavo (nam Traiectini nomine, quo eum alias significavi, hic abstinendum fuit, ne confunderetur cum Traiectino Smetiano. v. infra c. XVI) Parisino iisque, quos ad tertiam editionem pertinere mox dicemus. Quorum Batavus ut in aliis plerisque, ita in Brixianis f. 59—61 quoque totus pendet ex Feliciani sylloge antiquiore, qualem repraesentat liber eius Marcianus, neque ullas proprias virtutes habet, eo solo nomine non praetermittendus, quod in maiorem eamque utilissimam syllogen epigrammatum Brixianorum etiam Batavi libri Brixiana illa recepta sunt, ut qui Ferrarino propria et ex ipsis lapidibus petita a Cyriacanis reliquisque antiquioribus secernere velit, is recte carere non possit auctoris editione prima per se inutili. — In Ferrarini editione secunda sive in libro Parisino quae leguntur inscriptiones f. 57—59, duabus exceptis n. 4463. 4611 redeunt in libro Batavo, absunt autem ab eo quae in Parisino a prima manu vel post illas vel alibi sparsim perscriptae sunt f. 59'. 150'. 151. 152, item postea ab ipso Ferrarino adiectae f. 56'. 58'. 74. 155, in his non paucae falsae (n. 468*—475*). Videtur Ferrarino, cum hunc librum scribebat, iam Brixianarum earum, quas in tertia editione dedit, copia fuisse citatque etiam in fine f. 59' duo alia schedarum volumina 'squarzafolium magnum' et 'parvum libellum'. Quamvis autem Parisinus liber auctoris syllogen Brixianarum non integram proponat, neglegendus non est, cum quaedam tam sincerae quam falsae, quae leguntur in eo, absint a Regiensi et in iis quoque titulis, qui utrique libro communes sunt, ubi differunt, Parisinus plerumque praestet (cf. n. 4908). Quare Parisini libri ea adhibui quae non haberet Batavus, utrique communia ex solo Batavo citavi. — Tota autem mutata reperiuntur Brixiana Ferrarini in editione tertia, quae primum quibus libris servata sit, videamus. Et de REGIENSI quidem res expedita est; leguntur ibi f. 153—161 sub titulo 'Brixiae' epigrammata secundum numeros meos CLXXI. — Alterum huiusce corporis exemplum extitisse olim Brixiae ab ipso Ferrarino Brixianis missum et fortasse exaratum iubentibus iis publice auctor nobis est, qui scripsit decimo fere post Ferrarini mortem anno, Elias Capreolus

*) In indice ita legitur; 'Ego Franciscus filius ill. d. Lodovici Suncini 'hoc exemplum ab ano simili, qui est .... d. Cherubini Beterae Brixiensis 'canonici .... exemplavi et diligenter recognovi a. d. 1605. Et in'super hic praecipuus liber factus fuit per r. d. P. D. Mattheum Bossum 'can. r[m] et de verbo ad verbum ab ill. [m] d. patre meo ... et a me ... 'recognitum'. Volumen sub nomine Matthaei Bossi citat Brunatius (*santi Bresciani* 2. 187).

ita scribens ad senatum populumque Brixianum (de reb. Brix. f. 6): 'Michael Ferrarinus Regiensis Carmelita, ille antiquitatum indagator sol'lertissimus, in antiquario ad vos suo . . . . omnis Italiae, quam totam 'lustraverat, nullam urbium comperisse refert, in qua tot Romanorum 'vestigia atque monimenta deprehenderit.' Antiquarii titulum cum Ferrarinus etiam volumini Regii servato inscripserit, id ipsum autem nec senatui populoque Brixiano dedicatum sit nec talia habeat de Brixia, alterum eius exemplum necesse est olim adservatum fuerit in tabulario Brixiano, ubi iam non extat (cf. Brunati *santi Bresciani* 2, 186). Nec tamen periit totum; certe Brixianorum eius apographum adhuc superest liber VERDERIANUS quem dico, 'ex bibliotheca Anton. Verderii dni Vallisprivatae' illatus in bibliothecam Burmannianam indeque in Lugdunensem academicam (cod. Burm. Q. 9, cat. Geeliani n. 150) chartaceus paginarum 96. Inscriptionem habet hanc plane Ferrarinianam: '*Aeterna*[*ati*]*). *Rerum antiquarum magnificae civitatis* | *Brixiae* | *eiusque vniversi agri* | *memoria*'. P. 17. 18 huius libri videntur collocatae esse loco non suo et olim fuisse inter p. 8. 9, ubi praeterea aliud folium videtur excidisse. Librum adhibuit Gruterus citatque eum passim in Brixianis sub nomine schedarum Verderianarum a me quoque retento. Adhibuit item Burmannus in editione Latina memoriarum Rossianarum (Graevii et Burmanni thes. ant. et hist. Ital. t. IV p. II Lugd. Bat. 1721); nam hic est liber ms. passim ibi allegatus in adnotatione. Ferrarini esse et descriptum ex codice eius adservato olim in tabulario Brixiano, ut praeter unum titulum eumque postea adscriptum n. 4029 nihil omnino alieni accesserit, certis argumentis demonstrari potest. Primum tituli libri Verderiani in Regiensi Ferrarini redeunt omnes exceptis duobus fractis, integro uno n. 4600. 4631. 4933, qui in libri Regiensi casu consiliove praeteriri potuerunt, at cursus alia eaque plura, maxime fragmenta, Regiensis habet praetermissa in Verderiano. Deinde tam in lectionibus quam in adscriptionibus duo libri ita conveniunt, ut cum in veris (ut n. 4354) tum in ipsis falsis interdum consentiant inter se soli ex omnibus, ut in omissione verborum quorundam n. 4164, in lectione FAB · FABRIO pro FAB · ABBIO n. 4310 aliisque similibus (n. 4406. 4864 et alibi passim). Quam ob rem Verderianum librum non dubitavi citare sub nomine Ferrarini. — Quod de Verderiano diximus, item cadit in syllogen Brixianam, quam continet Iohanni BEMBI liber Monacensis foliis quae olim continua iam alienis quibusdam interpositis numerantur 75ʳ—79ᵛ. 110—120ʳ; est enim mere Ferrariniana, nisi quod extremo loco positus titulus n. 4187 accessit aliunde, et ita comparata, ut ex neutro eorum de quibus diximus librorum ducta esse possit, propius tamen accedat ad Verderianum exemplum quam ad Regiense habeatque etiam unum ex titulis iis, quos ponit Verderianus, omittit Regiensis. Videtur igitur Bembinum exemplum pariter ac Verderianum descriptum esse ex altero Ferrarini archetypo iam deperdito Brixiae olim servato. Ceterum quamquam Bembus satis emendate scripsit, tamen versuum divisionem parum observavit locorumque indicationes passim mutilavit, denique fragmenta minora et vulgares titulos, scilicet Bembi aetate ex Cyriacanis syllogis vulgo notos, plerumque omisit. — Praeter Verderianum et Bembinum extiterit necesse est tertium certe exemplum Brixianae partis codicis Ferrariniani Brixiani hodie deperditum. Scilicet cum corpora proprie Brixiana, qualia a Solatio inde complura habemus et fere ita comparata, ut posteriora quaeque a prioribus pendeant, omnia innitantur Ferrarini sylloge antiquissima (quod ita evenire debuisse consentaneum est, cum ea in ipso oppidi tabulario ea aetate servaretur), comparatione instituta intellexi corpora haec posteriora Traiectinum Corsinianum Mediceum similiaque omnino proficisci ex ipso Verderiano, nedum ex Bembino, sed ex libro diverso et auctiore et emendatiore; ita, ut paucis exemplis defungar, tituli n. 4355. 4396. 4457. 4460 aliique iique multo plures, quam quos folium illud fortasse deperditum Verderiani capere potuit, omissi in Verderiano leguntur et in Ferrarino Regiensi et apud Brixianos posteriores exemplis plane concordibus. Neque obstat, quod praeterea memorabile est, in falsa versuum divisione consentire Verderianum exemplum cum recentioribus Brixianis, id quod fieri observavi n. 4187; si quidem eam divisionem habere potuit Ferrarini archetypum Brixianum, ex quo tam liber Verderianus pendet quam auctores Brixiani. Habuerunt igitur hi apographum archetypi Brixiani a Verderiano diversum et subinde plenius et emendatius, quamquam, ut fit, e contrario ab his tituli quidam absunt, ut n. 4766, relati apud Ferrarinum tam in Regiensi libro quam in Verderiano, scilicet a communi eorum auctore in describendis Ferrarinianis praetermissi. — Ad hos libros, a quibus Ferrarinianorum notitia petenda est, autographum unum Regiensem, duos ex altero autographo deperdito descriptos Verderianum et Bembinum, denique Traiectinum et reliquos derivatos ex exemplo Verderiani simili, accedunt ea, quae supra vidimus Felicianum in Veronensi libro Sanutumque habere aperte ab iisdem archetypis ducta, quamquam quanam ratione ad hos pervenerint Ferrariniana, si quidem omnino haec veniunt primum a Ferrarino, parum exploratum est. Auctoritas duorum archetyporum fere par est, sed ut deperditi potior sit idque ante superstes scriptum esse videatur; certe ubi discedunt, plerumque Regiense interpolatum esse deprehenditur (ut n. 4187 scribit ANNOS pro AN·P·M, n. 4370 AVGVR pro AVR), cum alibi exempla ex altero archetypo ducta contra Regiense in errore consentiant (ut n. 4433 omittunt SVAS); interdum utrumque interpolatum est diverse (ut n. 4353 pro ELIAN Reg. dedit ILLIANO, Verd et rel. IVLIANO). Quibusdam locis ex supra indicatis, ubi Regiensis et Verderianus conspirant in errore, verum invenitur in Bembino et Traiectino, ut habent verba in titulo n. 4164 ab illis omissa. Quod quomodo evenerit quamquam certa ratione explicari non potest*), tamen hoc inde colligitur etiam Bembini et Traiectini auctoritatem duobus primariis libris supparem esse habendam.

Restat indicium ipsius syllogae et quomodo ego eam adhibuerim indicatio. Quam sit copiosa, vel numerus titulorum satis demonstrat apparetque qui eum condidit eum non oppidum tantum perambulasse inscriptionum causa, sed etiam agrum universum. Non omnia ibi relata ex ipsis titulis descripta esse quamquam constat (scilicet recepta sunt in eam et Cyriacana pleraque cum additamentis Feliciani et sylloge titulorum Brixiae in foro propositorum, quam aliquamdiu seorsum extitisse supra ostendi, accesseruntque etiam, sed in solo libro Regiensi n. 18—21, tituli pauci petiti ex Marcanova), tamen longe pleraque veniunt omnino ex lapidibus, nec videtur iure posse dubitari, praesertim ubi ad supra citata verba Capreoli attendas, quin ea collegerit ipse Ferrarinus. Exempla diligenter facta sunt ab homine non imperito; versuum divisio in Verderiano Traiectinoque raro neglegitur, paullo saepius in Regiensi; nexus quoque non raro pinguntur. Idem tamen homo, qui tam recte et diligenter in universum officio functus est, interdum titulos interpolavit (ita n. 4191 pro FILIVS, quod non sine causa eum offendit utpote dictum de liberto, reposuit AERE, item n. 4598 pro AVGVSTIANVS MVCIANI dedit AVGVSTIANVS MVCIANVS) et inseruit quosdam a se confictos (n. 468*—475*), neque id abhorret a Ferrarino, quem alibi quoque similium delictorum coarguimus (v. p. 320). At utilitas syllogae inde non multum imminuitur; fraudes enim ita comparatae sunt, ut neminem non rudem fallere possint, interpolationes autem graviores admodum rarae. — In lectione exemplorum Ferrarinianorum constituenda semper rationem habui trium codicum primariorum Regiensis Verderiani Traiectini, praeterea, ubi adessent, Parisini et Feliciani Veronensis, quorum omnium dedi variam lectionem plenam in titulis mihi non visis. Bembinum librum raro adhibui et fere ibi tantum, ubi discrepant Regiensis et Verderianus. Syllogae aetatis posterioris Corsiniana Medicea Arragonensis Tottiana cum ad lectionem Ferrarinianam cognoscendam non conferant, variam lectionem inde raro tantum et ob causam enotavi. Corsiniana et Tottiana cum in Ferrarinianis fere cum Mediceo et Arragonensi conveniant, ubi exempla proponere videntur simpliciter derivata ex Ferrarino neque lapide denuo inspecto emendata, illas ne citavi quidem.

*) Similiter praefationi libri Regiensis Ferrarinus praescripsit sic: D] AETERNITATI [S.

*) Ex lapide certe deteriores emendati non sunt. — In iis, quae Felicianus B habet ducta ex iisdem archetypis, quibus usus est Ferrarinus, interdum consentit ille consentiuntque item Iucundus et Lilius in erroribus cum Traiectino (ut n. 4354. 4455), cum Ferrarini tres libri Regiensis Verderianus Bembinus verum habeant; quod quomodo acciderit, non magis scio.

XI. Codicem antea Morellii, iam Marcianum Lat. cl. X n. CXCVII saec. XV sic inscriptum: 'Monumenta sive epitaphia, quae in hoc 'parvo volumine continentur, partim in fundo turris Paganorae reperta, 'sunt, in quo obruta iacebant, partim aliis in locis, et quae super platea 'magna Brixiae, ubi novae eriguntur tabernae, posita sunt, quaeque aliis 'in locis civitatis Brixiae et suburbiis inventa, etiam atque etiam visa, 'prout in lapidibus iacent, hic diligenter annotata comperiuntur' (sequuntur initiales litterae Z B intra coronam) examinatum abieci; excerpta continet ex Ferrarino. — Idem pervenit ad alios libros non paucos, ut ad Paneti codicem inscriptionum servatum Ferrariae (cl. I n. 361), quem descriptum deprehendi ex Ferrarini libro Parisino (v. n. 473*—475*); ad codicem Hier. Bononii (bibl. Cicogn. n. 1873), ubi quae leguntur cum subscriptione hac: 'epigrammata haec suprascripta ad nos misit quidam 'Tuberius Brixiensis, ut affirmavit, ibidem excepta', mere Ferrariniana sunt. Eiusdem Bononii alia Brixiana posita in codice Cicognae 1874 f. 41—43 fortasse profecta ab eodem auctore cum non complectantur nisi titulorum vulgarium, maxime expositorum in foro, exempla non optima, ea item sprevi.

XII. Helias Capreolus in chronicis de rebus Brixianorum (Brixiae per Arundinem de Arundis s. a. fol. ff. 73; praeterea inspexi editionem alteram auctam duobus libris historiam a. 1501—1510 complexis in thesauri ant. Ital. Graevio-Burmanniani tomi noni parte septima), scriptis a. 1500 vel etiam paullo ante, inscriptiones quoque quasdam affert non neglegendas. Nam quamquam plerasque sine dubio desumpsit ex Ferrarini antiquario, quod citat (cf. supra p. 428) cuiusque ipsas falsas recepit (v. n. 468*. 470*. 472*), alias affert non multas, sed minime vulgares, quae absunt a Ferrarino omnino postea repertae (n. 4204. 4282. 4305. 4329. 4459), et utilis est, cum quod quasdam solas servavit tum ad origines determinandas syllogarumque aetatem certa ratione constituendam. Versuum divisio apud eum est nulla. Praeterea notandum est apud Capreolum f. 6 recenseri nomina quorundam, quorum epigrammata extent Brixiae, inter quae nomina haec praeterea reperiri aut certe determinari non potuerunt: *M. Varronis* (cf. n. 431*) — *M. T. Ciceronis* — *M. Terenti* — *Q. Fabi* — *Plinii* — *Magiorum*.

XIII. Alciatus in codice Feae epigrammata Brixiana affert numero undeoctoginta, quae tripertita sunt. Partem alteram n. 43—55 supra n. VI vidimus convenire cum parte Iucundianorum. Similiter pars tertia n. 58—79 descripta est ex Capreolo. Demptis his quae restant n. 1—40. 56. 57 (quae Graeca est; praeterea n. 41 falsa est aliunde allata, n. 42 Comensis) petita videntur ex ipsis archetypis nec certe cum ullo eorum quos praeterea novimus auctorum proxime coniuncta sunt; quamquam uno loco n. 4567 similis interpolatio deprehendi videtur apud Alciatum et Solatium. Quo tempore haec collecta sint, non satis constat; epigrammata in universum ea sunt quae Brixiae prostiterunt saec. XV exeunte, ut ne Capreolanorum quidem in hac scilicet parte vestigium adsit; quaedam autem hic proponuntur, ut n. 4294. 4295. 4668, quae Brixianis ipsis non innotuerunt nisi aliquanto post per Solatii continuatorem, at alia n. 4517. 4538 hic reperiuntur ab Alciato solo fere observata. Exempla satis accurata sunt, versus non semper, saepe tamen recte divisi. — Alciatina mature delata esse in Germaniam notum est; unde Brixiana eius (sed demptis Iucundianis Capreolanisque, quae postea demum addiderit necesse est) pleraque transierunt in libros duos scriptos Choleri Monacensem et Peutingeri Augustanum (cod. 527 f. 90. 91) et editum Apiani. Citavi Alciatina omnia, item Choleriana et Apianum adhibuique utilia.

XIV. Accursius primis decenniis saec. XVI descripsit Brixiae epigrammata undequadraginta solita sollertia.

XV. De syllogis, quae iam enarrandae sunt, primum quaedam praemittenda sunt in universum. Brixia ut primum inter civitates olim Romanas titulos vetustos publice coepit et adservare et proponere, item prima syllogen paravit sibi propriam, ordiens ita longum illud et utilissimum agmen corporum eius generis municipalium. Nam cum per saeculum XV viri docti in eo elaborarent, non ut sua quisque patria monumenta conquirerent, sed ut undecumque petitorum titulorum syllogas quam possent amplissimas conficerent, Brixianos iam vidimus ex antiquario Ferrarini, quod in Brixianis certe eius aetatis reliqua corpora longe superabat, partem Brixianam passim seorsum describendam sibi curasse. Ita factum est, ut a Cyriaco reliquisque auctoribus antiquioribus Brixiae collecta Brixiani homines ante Soncinum Gnocchiumque non norint nisi per Ferrarinum; exempli causa latuit Brixianos auctores titulus Cyriacanus n. 4414 omissus ut a Feliciano ita ab exscriptore Feliciani Ferrarino latueruntque adeo eos tituli n. 4039. 4460 relati et a Cyriaco Felicianove et ab ipso Ferrarino in prima editione, in postrema vero casu omissi. Eo igitur fundamento usi Brixiani deinde per tria fere saecula epigrammatum patriorum promptuarium excoluerunt diligentia continua, quam nulla alia civitas neque in Italia neque extra eam aequavit cuique sine dubio ex parte debetur insignis copia instrumenti epigraphici Brixiani. Ita sylloge Ferrarini ab ipso principio saec. XVI ad finem XVIII tamquam per manus tradita et a compluribus hominibus doctis per gradus aucta nati sunt tot illi libelli quot norunt bibliothecarum scrutatores epigrammatum Brixianorum, quosque ut recte et plene excutere difficile est et molestum, ita diligenter et prudenter adhibiti praeclarum artis nostrae instrumentum subministrant. At opus est in iis adhibendis, ut diximus, et magna diligentia et summa peritia quique utraque destituantur, ut is qui nuper Brixiana edere incohavit Iohannes Labus, sane melius fecissent, si eiusmodi operam numquam attigissent. Nam ipsa illa syllogarum copia, quibus Brixia abundat, non molestiam tantum habet, sed etiam periculum. Cum enim qui haec collegerunt longe plurimi, scilicet exceptis Soncino ut fortasse Gnocchio omnes, rem ita instituerint, ut traditam formatamque syllogen describerent et ubi possent augerent, post longos demum labores et ingentia taedia superata eo pervenitur, ut quibus in quoque titulo auctoribus vere standum sit certo scias; quo sane non pervenit bonus Labusius, satis sibi faciens plerumque elogio illo suo '*veduta nel secolo XVI dal Totti*' et ita infimi ordinis auctorem, qui vix quicquam viderit ipse, nescio quomodo perpetuo fere citans, cum antiquissimos et utilissimos prae illo fere neglegat neque auctorum aetatem et successionem satis exploratam habeat. At eiusmodi errores cum iusta industria evitari possint, restat aliud incommodum nulla diligentia effugiendum. Brixiani homines cum titulos in syllogen antea receptos rarissime denuo de lapidibus exciperent, immo archetypa aut plane neglegerent aut ad summum conferrent cum exemplis traditis, nemo autem eorum enuntiare soleat vidisse se titulum vel non vidisse, id ipsum utrum collatus sit necne, semper in coniectura positum est saepe ambigua, cum et arbitraria descriptoris emendatio non semper facile distinguatur ab emendatione petita ex archetypo, et loci adscriptio, cui in talibus recte plurimum tribuitur, et ipsa non raro fallat; nam neque ex eo, quod loci indicatio eadem mansit, satis efficitur secundum auctorem titulum non vidisse et potest etiam is qui titulum vidit locum diversum adnotavisse, recognoscendi taedium defugisse. Denique ut certissimum sit ab auctore posteriore antiquum exemplum emendatum esse ex ipso archetypo, tamen descriptores praeter summopere peritos, qualem inter Brixianos non habemus, nemo ignorat quam facile praetereant, quae aliter in lapide leguntur atque in exemplo scriptum est, quam saepe ne ea quidem quae suis oculis deprehenderunt simpliciter et plene perscribere sustineant. Ita cum propriis virtutibus Brixianae epigraphiae hoc incommodum coniunctum est item eidem proprium, ut nusquam magis conflictemur cum erroribus tralaticiis, non tantum in falsis et male ad Brixiam relatis, id quod ubicumque accidit, sed etiam in ipsa titulorum lectione, destituti exemplis fideliter ad lapidem exceptis, ut saepe ex viginti pluribusve, quorum copia est, unum vel duo remaneant vere utilia. Exempla ponere supervacuum est, cum quaevis huius syllogae pagina habeat; recordabor tamen in titulo n. 4682 cum pro DEFVNCTIS XXIX, quae vera lectio est, Ferrarinus dedisset DEFVNCTIS XV, eam lectionem mansisse usque ad Arragonensem, item in titulo n. 4345, qui iam per quadringentos fere annos Brixiae prostat in ipso foro, errorem exiguum, sed qui sententiam pervertat, AMICO pro AMIC redire in exemplis omnibus quae quidem norim. Quam ob rem ubi mihi archetypis destituto ad exempla redeundum fuit, curavi, ut syllogis

earumque appendicibus diligenter discretis et ad tempora ordinatis antiquissimum quamque potissimum adhiberem, repetitis exemplis non usus nisi cum magna cautela et paene dixerim diffidentia.

XVI. THADDAEI SOLATII qui nomen prae se fert liber, fortasse is ipse, quem sub Solatii nomine citat Rossius (*mem. Bresc.* p. 168 et *elogi historici* p. 224), saec. XVIII fuit Venetiis apud Bernardum Trivisanum testibus Apostolo Zeno *giorn. de' lett. d' Italia* vol. 16 (Venetiis 1713) p. 496 et Montfauconio, cuius iussu descriptum exemplum imperfectum hodie extat Parisiis in bibliotheca publica (*Résidu S. Germain* cod. 1293 f. 54—63). Post Trivisanum venit ad Iacobum Soranzo (Peroni *biblioteca Bresciana* 3, 226), deinde ex dono Pompeii Littae ad Labusium (Labus *marmi Bresc.* p. 22 n. 2 et alibi), apud cuius heredem iam delitescit neque ut a nobis inspiceretur obtinere potuimus. Codex est chartaceus formae quaternariae, saeculi sine dubio XVI incipientis, etsi Montfauconius eum exaratum dicit saec. XV medio 'ante usum typographiae'. Praescriptiones secundum Montfauconium habet has in primo folio: '*decus* | *monumentum* | *que* | *Brixianorum*' et inferius: '*aeternitati*' (quae inscriptio remansit ex corpore Ferrariniano, v. p. 429); in altero folio: '*Thadaei Solatii Brixiani* | *egregium* | *virtutis* | *opus egregio* | *virtutis amatori* | *Anton . . Must.* | *dicatum*' et inferius: '*iucundiss. memoriae*'. Sequitur ipsa inscriptio: '*Observandae vetustatis fragmenta, quae in urbe Brixia Brixianove agro vicatim reperta sunt, hoc in parvo volumine, prout in lapidibus intercisa sunt, annotata comperies, ea inprimis quae in foro publico reperiuntur subindeque in diversis locis urbis, prout legenti inferius patebit*. Autographum hunc librum dixerunt Zenus et Labus probabiliter. — Descriptus inde est praeter Montfauconianum TRAIECTINUS liber ex Patavio a. 1692 allatus in Bataviam, deinceps Heinsii, Tollii, Burmanni, iam adservatus in bibliotheca academica Traiectina n. 58. Chartaceus est saec. XVI, epigrammata Brixiana proponens f. 25—55 sub praescriptione hac: '*Observandae vetustatis Brixianae fragmenta, quae intra urbis ambitum quaeve per agrum Brixianum vicatim reperta sunt, prout in lapidibus intercisa iacent, hic annotata comperies*'. Quae ut ad verbum fere convenit cum titulo Solatiano, ita in ipso opere nusquam fere Traiectinus a Montfauconiano recedit et maxime in versuum divisione plane cum eo consentit, ut iure eum derivemus ex ipso Solatiano, etsi librarius Solatii nomen omisit. Ex Traiectino libro a. 1690 ab Engelberto ad Engelen descriptum hodie Lugdunensem (cod. Lugd. Papenbroek. 20, cat. Geel. n. 149), sed ut perveniat tantum ad archetypi f. 38, ut par erat praetermisi. — Mihi cum domini avaritia libri archetypi usum invidisset, standum fuit duobus exemplis Montfauconiano et Traiectino, quorum hoc integrum est, illud autem qui scripsit substitit in medio opere cumque rettulisset inscriptiones servatas Brixiae in foro (n. 1—24), deinde 'in diversis locis urbis Brixiae reperta' (n. 25—87), ex iis 'quae in diversis villis et castellis agri Brixiani reperta fuere' non posuit nisi duo (n. 88. 89). Itaque Traiectinum solum citavi, Montfauconianum in iis tantum adhibui quae scriba Traiectinus omisit, quae sunt perpauca. — Solatius praeterea quod sciam ignotus est; ne Rossius quidem in elogiis historicis quicquam habet de eo praeter nomen, nam annum quem ad id adscripsit 1510 ex coniectura potest addidisse, cum ea fere aetate vixisse Solatium ex ipsa sylloge satis intellegatur. Alterum eiusdem auctoris libellum 'de laudibus Regii', quem scriptum usurpavit Peronius (3, 226) servatum, ut ait, in bibliotheca Queriniana, ego frustra indagavi. Syllogen inscriptionum non tam sua opera eum instituisse quam auxisse traditam ab antiquioribus antea monuimus; scilicet cum Solatiana proxime accedat ad Ferrarinianam, habet item propria quaeque Solatium ostendant post Ferrarinum vixisse. Primum inscriptiones digessit ad ordinem locorum, cum ante iacerent inordinatae vel certe non satis ordinatae divisitque eas, ut supra vidimus, in inscriptiones urbis et agri; quae ordinatio deinde retenta est a posterioribus. Adiunxit autem et alia et epigramma C. Iulii Caesaris n. 4305, quod abest ab antiquioribus omnibus, affertur a Solatio tam in Montfauconiano libro quam in Traiectino et sua aetate Brixiam delatum esse scribit Capreolus; unde certum est hoc non casu omissum esse a Ferrarino, sed postea additum a Solatio. Item titulus n. 4282 servatus primum in aedibus Capreoli, cuius aetate repertus est, deinde collocatus in ecclesia S. Iacobi, in eadem collocatur in Traiectino et Montfauconiano, cum desit apud Ferrarinum. Unde intellegitur Solatium epigrammata collegisse postquam chronica scripsit Capreolus.

XVII. Eandem Solatianam syllogen, sed supplementis subinde auctam repraesentant libri quattuor, qui a quo curati sint nescitur, scripti inter a. 1517 et 1547, Volpatianus Corsinianus Mediceus Metellianus. Pendere eos ex Solatio inde constat, quod syllogen eius totam reddunt cum suis hiatibus suisque naevis; ita tituli a prioribus relati, qui apud Solatium casu exciderunt, ut n. 4214, in his quoque corporibus desiderantur; errores autem sive ab ipso Solatio sive ab eius corporis descriptore antiquissimo commissi in describenda n. 4416 (ubi v. 6 pro AVG Solatius dedit COLLEG et v. 10 male geminavit) transierunt pariter in quattuor libros de quibus agimus. Sequitur nullam utilitatem eos habere in titulis corporis Solatiani, quos omnes simpliciter inde repetiverunt neque ad saxa emendarunt; neque attendi in his ad horum librorum variam lectionem. Mediceum tamen perpetuo allegavi, ut unius certe ex hisce libris condicio ex hac mea sylloge plene intellegi posset. — Ceterum si cui magis placebit haec additamenta ad ipsum Solatium referre, qui ad exemplum multorum corpus subinde auxerit et saepius descripserit, ego non repugno; immo favet ei opinationi Solatii nomen cum Volpatiano libro, ut videbimus, quodammodo coniunctum. Ubi hos libros uno nomine complecti visum est, significavi nomine Continuatoris Solatianorum.

1. Inter collectanea Hieronymi Bononii servata in bibliotheca capitulari Tarvisina, scripta autem manu Iulii Bononii quae continentur 'antiquitates Brixianae ex clarissimo iuris consulto D. Francisco VULPATO Tarvisino MDXVII kl. Septembris', eae ut tempore, ita re proxime accedunt ad libros Solatianos, sed habent epigrammata alia quattuordecim, quae hic primum apparent quaeque sola citavi. Locorum indicationibus haec exempla, ut omnia fere Bononii, destituta sunt; ceterum apographa facta sunt cum cura. — Ex eodem codice videntur proficisci Brixiana ea, quae leguntur in codice eiusdem Hier. Bononii hodie apud Cicognam n. 1874 f. 50—52 cum praescriptione: 'ex libello Thaddaei Solatii Brixiani ad Ioh. Testam'. Nam quamquam in his excerptis quidam reperiuntur tituli, qui absunt a Volpatiano, item titulis agri Brixiani locorum indicationes adscriptae sunt, longe plerique redeunt in altero exemplo, in his duo tituli n. 4506. 4678, qui absunt a Solatianis sive paris sive editionis primae Montfauconiano et Traiectino. Examinavi haec, sed raro citavi.

2. CORSINIANUS codex quem dico a. 1702 fuit apud Octavium Zambellum, cum (ut ait Averoldus loco infra citato) ab eo inventus in officina 'cum multis aliis alicuius momenti foliis ad involvendam caseum paratus'*); hodie est in bibliotheca Queriniana A. V. 26 (chart. 4). Exaratus creditur ab Octaviano Corsino de Castelgoffredo, cuius in fine adiuncta sunt oratio de laudibus virtutis ad s. p. q. Brixianum et carmina quaedam, in his unum ad Iohannem Baduarium Brixiae praetorem a. 1518 et Iacobum Michaelum Brixiae praefectum a. 1519, scripta ab eadem manu atque inscriptiones. Accurate scriptus est nec postea correctus vel auctus, nisi quod f. 45 n. 144 unus titulus falsus (n. 497*) additus est, item alius ex Apiano desumptus in fine (v. c. 4029). Tituli numerantur quattuor et ducenti. Aetate librum puto proxime accedere ad Volpatianum, cum praesertim desit in Corsiniano titulus n. 4510 repertus paullo post annum 1519 positusque in altero ceteroquin fere gemello Mediceo. — Corsinianum librum in iis, quae non leguntur apud Solatium, semper citavi, in reliquis raro, etsi examinavi totum. — Apographum libri Corsiniani sumptum m. Dec. 1702 Averoldus inseruit volumini quarto miscellaneorum f. 171—224.

3. MEDICEUS codex a. 1630 possidebatur a Georgio Medice physico Brixiano (ita enim in ipso libro nomen scribitur), apud quem usurpavit eum Ormanicus**), hodie est et ipse in bibliotheca Queriniana (H. V. 35.

*) Huc respicit vel certe respicere debuit Labus in iis quae de libro a Zambello empto refert *marmi Bresc.* p. 19.

**) Nam codex secundum Ormanicum (Cam. p. 47) *giudicato di Tadeo Solatio e di Sebastiano Aragonese appresso il Sig. medico Giorgio Medici* non potest esse nisi is de quo agimus, quem nomine auctoris carentem non mirum est attributum esse sive Solatio sive Arragonensi. — Etiam Cosmas de Tauris in collectaneis a. 1572 (cod. bibl. Quirinianae C. I. 4) indicem omnium habet aperte ad hunc codicem factum.

chart. 4). Inscriptiones continet a prima manu scriptas numero 249 (quarum tres postremae n. 247. 248. 249 adiectae sunt ab eadem manu post tempus), sed ut eximendae sint ex ordine eae quae numerantur 25. 25*a*. 61. 188*a* adiectae a manu diversa cum aliis multis post n. 249 perscriptis, de quibus additamentis infra agetur, desunt praeterea n. 35—38 folio uno (12) exciso, item n. 190—199 errore eius qui numeros apposuit omissae. Convenit fere cum Corsiniano, sed eo paulo recentior est, cum titulos quosdam habeat in Corsiniano omissos et in his unum n. 4510 repertum in fundamentis ecclesiae paullo ante tempus, quo liber scriptus est, aedificatae S. Iosephi, quae ecclesia aedificari coepta est a. 1519. Contra titulus n. 4200 aliique uno inventi anno, ut ait Nassinus, 1541 absunt tam a Corsiniano quam a Mediceo. Ceterum hi duo libri gemelli sunt ab eadem inscriptione n. 4476 incipientes et in eadem n. 4247 finientes ordinemque, scilicet locorum, eundem fere sequentes; Corsinianus incorruptior est neque emendationem ullam perpessus, plenior Mediceus.

4. Metelli codex Vaticanus 6039 f. 396—408 quam continet syllogen inscriptam sic: 'Collectio inscriptionum Brixiensium in ipsa urbe et eius agro vicatim dispersarum ex codice studiosi cuiusdam viri, qui eas ex eo, qui eas ex ipsis saxis descripserat, sumpsit 1547 R.', subscriptam autem 'hactenus 1547 R.' eiusdem ordinis quartum exemplum examinatum abieci; nam liber deterior est tribus supra enarratis neque quicquam inde proficiet, cui eorum copia est. Ex hoc codice profecta sunt Brixiana ea, quae ex Metelli codice Gotenstenius Grutero misit, sed et quae in editis apud Gruterum exemplis adsunt interpolationes a scripto codice absint (n. 4282. 4506), ut iam non sine idonea causa ipsius Gotenstenii fides in dubium veniat.

XVIII. Pandulphus Nassino (natus a. 1486, obiit post a. 1543) in commentariis suis *registro di molte cose seguite* (cod. ms. autographus unnino, cuius numerantur primum pp. 1—189, deinde ff. 104—307, bibl. Querinianae C. I. 15), qui commentarii pertinent ad a. 1520—1543, inscriptiones nonnullas posuit a se ex lapidibus exceptas diligentissime adscripto etiam plerumque anno, quo eas exceperit, alias quo tempore praefectus fuit Montechiari (1530) et Gottolenghi (1533. 1534), alias Brixiae. Praeter unam n. 478* fictam ad gentis suae antiquitatem illustrandam alteramque n. 479* et ipsam suspectam (nam titulum n. 480* cum reliquiis SS. Faustini et Iovitae coniunctam non ipse finxit, sed traxit ex charta parum sincera) reliquae omni fide dignae sunt. Usus est iis commentariis iam Gruterus per Vionum, item modo ipsis, modo per excerpta inde facta Ormanici et deinde translata in Brognoliana (misc. p. 25) et Zambuniana (misc. ms. p. 277. 278) Labus.

XIX. Ioh. Bapt. Nazari in libro *Bressa antcha* (Brixiae 1562. 8. pp. 62) inscriptiones posuit non ita paucas, sed petitas non tam ex ipsis marmoribus quam ex eius aetatis syllogis; et videtur quidem auctor adhibuisse librum similem Corsiniani vel Medicei, cum quae habet excepto uno titulo n. 4210 ex lapide fortasse desumpto apud illos item reperiantur. Utilitas igitur eius hodie fere nulla est. — Eiusdem *historia di Brescia* ms. (in bibliotheca Queriniana *C. I. 11) item examini subiecta est, sed non magis nobis profuit.

XX. Pighius et Smetius quae habent Brixiana, ea similiter ut Nazariana pendent a Continuatore Solatianorum, cuius librum aliquem Medicei vel Corsiniani similem adhibuerint necesse est; Arragonensis autem collectanea vix norunt (cf. n. 4205). Excipiendi tamen sunt pauci tituli Brixiae ex lapidibus descripti a Dionysio Bassutino, quorum copia fuit Smetio et Morillonio.

XXI. Sebastianus Arragonensis Brixianus pictor fuit, quem Rossius scribit (*elogi historici* Brixiae 1620 p. 517), cum in arte sua non satis excelleret, totum se dedisse antiquitatibus patriis explorandis et delineandis, ceterum plura de eo nesciri propter ignobilitatem. Ex titulis sepulcralibus gentis ipsius, quos inscriptionibus recentioribus a se collectis interposuit, intellegitur filium eum fuisse*) Alphonsi Arragonensis item pictoris et Catharinae Tronconaliae, quae obiit aetatis LXII anno 1559; ipsi autem Sebastiano filios quos parvulos amisit natos esse annis 1539. 1545. 1553. Denique sylloge suae recensioni ultimae neque absolutae annum eum praescripsisse 1564 infra videbimus; unde, cum praeterea maxime ex additamentis Tottianis appareat nullam eum notitiam habuisse titulorum multorum et praeclarorum, qui a. 1566 reperti sunt Brixiae, illo circiter tempore probabile est eum diem obiisse. Itaque qui annum 1567, quem capiti ad eum pertinenti in margine adscripsit Rossius, pro anno mortis eius accipiunt (Peroni 1, 38), certe non multum falluntur. — Praeter nummos, quos servabat Oct. Rossius ab eo delineatos quattuor voluminibus, extant ab eo collectae inscriptiones Brixianae et quidem recensione triplici.

1. Tempore prima est sylloge codici olim Manutii, nunc Vaticano n. 5235 inserta, ut primum locum in eo volumine teneat, scripta litteris magnis et pulchris, foliorum numeratorum 53, titulorum secundum numerationem meam 322, indice carens, sed ut de auctore dubitari nequeat collatis libris iis, quos constat profectos esse ab Arragonensi. Nam quae in hac leguntur epigrammata duobus exceptis (n. 4516. 4867) casu omissis omnia redeunt in sylloge, de qua sequente capite egimus, codicis Queriniani. Contra multa in eam syllogen recepta, omnino ex iis, quae non leguntur apud auctores antiquiores, sed ex ipsis lapidibus ad corpus accesserunt, in hac desiderantur, ut hanc ante illam scriptam esse necesse sit. Ordo inscriptionum non est is, quem sequuntur recensiones posteriores, sed locorum, ut urbanae incipiant, sequantur per agrum dispersae. Fraudes Polenses ab hoc corpore plane absunt neque omnino falsi tituli ulli in eo deprehenduntur praeter antiquissimos traditos cum Ferrarinianis. Locorum indicationes cum in universum non satis diligenter adscriptae sint culpa opinor descriptoris, tamen interdum (n. 4486. 4699) pleniores esse reperiuntur quam sunt in sylloge secunda. Exempla plerumque consentiunt; ubi autem inter se differunt, auctor in hac sylloge antiqua corpora secutus est, postea ex lapide interim sibi viso loci indicationem lectionemque mutavit (v. n. 4395. 4410), ut prioris corporis lectio raro praestet (n. 4678). Quam ob rem recensio haec exiguam utilitatem habet; excussi tamen totam et ita rationem eius habui, ut incrementum corporis ab Arragonensi confecti appareat; nam ut discernas quae is ex syllogis antiquioribus desumpsit ab iis quae postea adiecit maximam partem ex ipsis saxis, aliquid momenti habet scire, utrum titulus adsit in prima recensione an postea demum accesserit. — Ad hanc librum proxime accedit Vaticanus alter olim Metelli n. 6038 f. 149—159. 180—203 (numeris 160—179 errore eius qui numeros apposuit omissis), quem et ipsum descriptum habui et excussi. Insunt quattuor, si recte numeravi, epigrammata (n. 4202. 4229. 4408. 4598) in Manutiano libro aut consilio (sunt enim fere fracta et inutilia) aut casu praeterita; praeterea in n. 4646 eam loci indicationem, in n. 4410 eam interpolationem offendi, quas proponunt Arragonensis recensiones posteriores, cum Manutianus liber eas non habeat, denique ordo epigrammatum totus mutatus est minoraque fragmenta fere omissa, ut in universum Manutianus liber huic longe praeferendus sit. Propria liber Metellianus nulla habet eaque quibus differt leviora visa sunt, quam ut perpetuo citaretur.

2. Secunda recensio item manuscripta legitur in codice adservato saec. XVII Brixiae apud Georgium Medicum teste Ormanico (Cam. p. 47), saec. XVIII Ferrariae apud Octavium Boari, qui adquisivisse se adnotavit anno 1774 (cf. Tiraboschi *stor. della lett. Ital.* 7, 1, 229 ed. Rom. 1784), inde ab a. 1812 (ut adnotatum est in apographo Papiensi) Brixiae in Queriniana A. II. 14. Paginas habet 83, quibus continentur inscriptiones 471, inter quas sunt Graeca et Hebraica singulae n. 40. 42, item anaglypha similiaque non scripta n. 460—469; titulos duos extremos n. 470. 471 supplementi loco post tempus adiectos esse apparet. Sequuntur in foliis non numeratis primum indicationes locorum separatim perscriptae, deinde inscriptiones recentes 119 cum simili locorum tabula in fine adiuncta. Codex speciem prae se fert autographi. Indice quamquam caret, nisi quod extrinsecus scriptum est 'monumenta antiqua urbis et agri Brix.', tamen Arragonensis esse, ut alia mittam, vel inde colligitur, quod

*) Labus in comm. Athenaei Brix. 1818/9 p. 112 natum eum esse sit Ghedi c. a. 1523, nescio quo auctore, neque ille annus convenit cum annis iis, quibus filii ei nati sunt.

tituli ad quos adnotavit Rossius servari eos apud Arragonensem in indicatione locorum notam habent hanc: 'apud me'. — Ex hoc libro descriptos duos vidi, alterum scriptum ab abbate Casparo Turbini, servatum Brixiae apud Clementem Rosam, alterum scriptum a. 1778 ab Ludovico Aricio, servatum Papiae in bibliotheca universitatis (CXXXI. H. 1). Neutrius ulla utilitas est, nisi quod huius adhibui additamenta (v. infra c. XLI).

3. Tertia recensio non extat scripta, sed ligno incisa cum indice hoc: 'Monumenta | antiqua urbis | et agri Brixiani | a me Sebastiano | Arragonensi | pictore Brixiano | summa cura et | diligentia collecta | MDLXIIII'. Tabulae sunt non numeratae quattuor et triginta, quibus continentur tituli numerati 1—27. 42—129. 139—160. 179—214 deficientibus iis qui inter hos interponi debuerunt, deficiente item indicatione locorum, quam auctor sine dubio ut in priore sylloge, ita in hac quoque apponere voluit laterculo separato. Inscriptiones in tabulis exhibentur in pagina nigra albis litteris quadratis, non imitantibus antiquas multiformes, sed aequabiliter exaratis. Hae tabulae *del quondam Sebastiano Aragonese famoso scultore, pittore et antiquario* repertae apud Marcum Polum quendam deputati Brixiani d. 9 Iun. 1611 decreverunt ut publice emerentur pretio scutatorum quindecim et exhiberentur Octavio Rossio, ut in historicis suis libris eas describeret et exponeret, quod decretum edidit Labus (*ant. monum. scop. in Brescia* p. 8). Tabulae ab eo inde tempore adservantur ibi in bibliotheca publica et extra Brixiam quoque innotuerunt exemplis quibusdam inde desumptis a. 1778. Egit de hoc volumine Labus in comm. Athenaei Brixiani 1818/9 p. 111 seq. eumque secutus Orellius in coll. vol. 1 p. 30.

Cum prima recensio, ut diximus, sequatur ordinem locorum, secundam et tertiam recensionem Arragonensis disposuit secundum alphabetum, ut tamen solius primae litterae rationem haberet; ita syllogae secundae tituli n. 105—157, tertiae tituli n. 121—182 omnes incipiunt a littera D. Et illa quidem procedit per litteras omnes; contra haec deficit in F, ut appareat praeter hiatus, quos indicavimus, trium minimum tabularum alias circiter sexaginta deesse in fine. Duarum autem syllogarum Arragonensis alphabetice ordinatarum scripta multis indiciis deprehenditur antiquior esse et minus plena quam edita, scilicet quatenus haec pervenit. Hinc iure colliges Arragonensiana in duobus illis libris superesse maxima quidem ex parte, sed nequaquam omnia; nam cum exempli gratia litterae E extremus titulus in scripta recensione sit n. 171, in edita n. 203, intellegitur in iis quoque, quae desiderantur in recensione posteriore, syllogen post absolutam secundam recensionem crevisse pro portione. Iam qui copiis Arragonensis usi sunt vivo eo etiamtum vel non ita multo post mortem eius, maxime Tottius et per eum Manutius in Brixianis iis, de quibus infra dicetur, etiam Rossius (quamquam hunc supra vidimus etiam ipsas tabulas quas habemus tractasse), eos evidenter apparet usus esse nullo ex libris nostris, sed pleniore et interdum meliore; nam cum in universum pendeant ab Arragonensi, saepe habent indicationem loci pleniorem titulosque quosdam apud Arragonensem non relatos, reliquias opinor recensionis tertiae hodie imperfectae. Quod evidentissime apparet in Polensibus, quas statim demonstrabimus ab Arragonensi pro Brixianis venditatas esse fraude inchoata in secunda recensione, in tertia autem perfecta; nam quasdam earum cum locorum indicationibus falsis et ita ut opus erat interpolatas (ut titulos imperatorios n. 582*, 5. 6, quos secundum institutum suum Arragonensis ponere debuit in litteris iam in recensione tertia deficientibus) apud eum desideramus, cum adsint in libris Tottiano Manutianis Rossiano. Denique quamquam non moramur Rossium falsis titulis suis auctorem adscribentem ut alios ita, ubi lubebat, Arragonensem, tamen idem titulos genuinos quoque profert ex Arragonensi apud hunc iam non reperiendos, ut duos n. 4221. 4222 (cf. n. 4154 et lapis mil. Constantini Rivoltellanus infra edendus). Itaque quatenus ad Arragonensem recte revocantur (quod quo pervaniat, infra videbimus) syllogas has ita adhibui, ut quae extant apud Arragonensem praetermitterentur, reciperentur ea per quae Arragonensiana aut supplentur aut, id quod raro fit, emendantur.

Arragonensem apparet hoc sibi proposuisse, ut colligeret inscriptiones Brixianas omnes. Fundamentum sane syllogae posuit Solatianam a Continuatore auctam; quae pars syllogae eius ex libris antiquis non optimae notae ducta hodie utilitatem non habet. Praeterea vero diligentissime ipsos lapides cum urbis tum agri indagavit nec solum multos titulos primum protulit antea ignotos (etsi cum nullum ne minimum quidem fragmentum praeteriret, multis saxis additis numerum tantum auxit), sed etiam titulos ante descriptos passim recognovit et emendavit. Exempla probe facta sunt versibus recte divisis nexibusque punctisque ad lapidem expressis produntque descriptorem non doctum quidem, sed sollertem et strenuum. Operae processum ex ipsis syllogis intellegimus; nam prima recensio saepe ex auctoribus pendet, ubi posteriores deprehenduntur ad archetypa rediisse; secunda passim ostendit lectionem antiquitus traditam erasam eique substitutam diversam plerumque veram; tertia denique cum in talibus semper sequatur alterius recensionis manum secundam, interdum et ipsa habet titulos eos ex marmore descriptos, quos secunda repraesentat ad exemplum Solatianum. Vide inter alios multos n. 4129. 4191. 4205. 4478. Neque ad maiora tantum in his attendit, sed ad orthographica quoque (ita n. 4585, ubi in lapide est EXSORATO, priores dederant EXORATO, Arragonensis dedit EXOSRATO errore littera inserta loco alieno) et ad ipsa puncta adeo litterasque eminentes, ut saepe talia emendata reperias in libro eius manuscripto. Quare cum reliqui auctores Brixiani fere in solis novis utilitatem habeant, Arragonensis exceptionem facit non semper, sed reliquis saepius longe. — Locorum indicationes petendas praesertim ex recensione secunda (nam primae quae habemus exempla eas saepe omittunt, tertiae autem recensionis locorum elenchus desideratur) apposuit diligenter, quamquam cum eas ab ipsis inscriptionibus separaret, a perturbationibus ita vix evitandis non semper cavit.

Fides auctoris ita optima est, ut tamen miro casu absolvi nequeat a fraude una eaque gravissima et late patenti. Scilicet is qui Polenses titulos ad sexaginta, nempe syllogen Sanutianam eam, de qua supra p. 5 exposuimus, integram rettulit inter Brixianas locis fraude mutatis (elenchum dedimus n. 582*), interdum etiam ipsis inscriptionibus ob eam causam interpolatis, fuit Sebastianus Arragonensis. Primum auctores Brixiani antiquiores ad unum omnes ignorant titulos illos Polenses ignoratque eos adeo ipsa prima recensio ab Arragonensi elaborata. Duos eorum in Mediceo codice adscriptos mox (p. 436) videbimus ab auctore additamentorum desumptos esse ex ipso Arragonensi. Ii autem, qui praeter Arragonensem circa haec tempora Polenses illos cum falsa loci indicatione proponant, scilicet Tottius et hic quidem in additamentis demum, cum ipsa sylloge ab ea labe immunis sit, et Manutius, non solum propter temporis rationem credendi sunt Arragonensis collectanea bona fide descripsisse, sed etiam ab omni suspicione vel eo defenduntur, quod ipsi fraudem indicaverunt. Nam Tottius cum titulos illos in librum rettulisset modo apposita loci indicatione, qualem apponere falsario placuerat, modo, ut in aliis multis, loco non indicato, deinde incidens in librum Petri Martyris (v. p. 5 V, 6), quem propterea citat p. 106, errorem animadvertit et plerisque epigrammatis veram loci indicationem postea adscripsit, deleta ubi aderat falsa. Similiter Manutius ex Tottio in eo quoque pendet, quod plerumque de origine Polensi provocat ad Martyrem. Contra Arragonensis in mendacio et sibi constat et eo usque progreditur, ut quosdam eorum titulorum scribat adservari apud se. De Polensi autem origine tantum abest ut verbum faciat, ut tribus locis (n. 582*, 3. 45. 61) ad eius generis titulos tempore posteriore, sed ab eadem manu adscriptum sit 'nunquam fuit'; scilicet cum interim amici quidam male officiosi titulos indagassent locis indicatis eosque ibi extare negarent, importunas quaestiones ita evitare studuit, ut eos contenderet olim visos esse locis indicatis, hodie vero desiderari. Denique de errore ne quis cogitet, reputet indicationes locorum et admodum varias esse et in exemplo a Tottio Manutioque adhibito saepissime differre a relatis in eo quod nos habemus; reputet denique in titulis n. 582*, 15. 52 antiquas lectiones *ordo Aquileiensium* et *Polentiae* retineri in Arragonensis recensione secunda, in tertia eorum loco legi *ordo Brixianor.* et *Brixiae.*, ut pateat non solum ipsa fraus, sed etiam incrementum fraudis tempore procedente. — Demptis his in ipsis Brixianis deprehenduntur quidem interpolationes quaedam, ut est tribus Poblicia Fabiae superaddita in n. 4443, item si vis Noctulius pro Noctarno n. 4287, collegium Iuvent(utis) pro collegio iument(ariorum) n. 4294 similisque prava emendatio n. 4410, quamquam haec quae proxime recensui vix excedunt

quam tum licitam putabant traditorum emendationem; at titulos fictos non repperi excepto uno n. 496* (cf. n. 495*), putarimque Arragonensem ab eiusmodi fraudis genere sui diffidentia in universum abstinuisse; fere ut aequalis eius Lazius, ceteroquin auctor Arragonensi multo deterior, continuit se fere in titulorum genuinorum transpositione et interpolatione. Quam ob rem videmur copiis Arragonensis satis tuto posse uti.

Arragonensis sylloge cum magna sit et multis nominibus utilis eaque posteris per saecula legem dederit, et totam recepi ne minimis quidem suppressis et citavi perpetuo tres quas habemus eius recensiones, scilicet ut prima et secunda distinguerentur praescriptione *ms.*, tertia praescriptione *ed.*, illae vero ita, ut ubi duplex numerus adest post *ms.*, prior significet recensionem primam codicis Vaticani, posterior secundam codicis Brixiani, ubi unus tantum, ibi titulus in codice Vaticano desideretur. Lectiones quoque Arragonensis ibi, ubi varia lectio ex legibus corpori huic datis adscribenda fuit, perpetuo rettuli, nisi ubi evidentissime appareret eum pendere ex uno libro Solatiano neque lapidem vidisse.

XXII. Alexander Totti Brixianus ex Manerbio frater ordinis servorum (cf. de eo Archangeli Giani annales fratrum servorum B. M. V. ed. 2 Lucae 1721 vol. 2 p. 171 et Peroni *Biblioteca Bresciana* ms. bibl. publ. Brix. A III. 18 s. v.) quae collegit, habentur in codice adservato Brixiae antea in monasterio servitarum sive S. Alexandri*), hodie in bibliotheca publica A. I. 4 (fol. pp. 127). Extrinsecus scriptum habet indicem *monumenta antiqua urbis et agri Brix.*; ipsi corpori neque titulus inditus est neque auctor in eo enuntiatur. Nihilominus cum liber in bibliothecam venerit ex monasterio illo et sub Tottii nomine eum norit iam Vinaccesius (nam Vinaccesium constat adhibuisse librum eum de quo agimus, ait autem in praefatione versasse se manuscripta patris magistri Alexandri Totti), de auctore dubitari non potest. Locorum indicationes et reliquae adnotationes scriptae sunt eadem manu omnes, etsi sub finem paullum mutatur signa prae se ferens senectutis et debilitatis. Inscriptiones ipsae pictae sunt ab antiquario, nisi quod quae leguntur p. 99. 100. 105 (ex parte). 106 (ex parte). 107—127, item aliae paucae sparsae, exaratae sunt charactere minus eleganti, ab ipso opinor Tottio perfecto iam volumini adiectae; distinxi haec denominatione additamentorum. — Additamenta extrema cum annos inventorum titulorum habeant adscriptos 1566. 1567. 1569, apparet scriptorem ad hunc fere annum et operam et vitam protraxisse; unde recte sine dubio Peronius l. c. scripsit mortuum esse Tottium a. 1570.**)

Ex hoc libro descriptus est is qui nunc servatur in bibliotheca Berolinensi (ms. Lat. fol. 420) inscriptus item 'monumenta antiqua urbis et agri Brix.' Exaravit eum, sicut colligitur ex characterum comparatione, Franciscus Soncinus c. a. 1610, qui in aliis collectaneis archetypum memorat appellans 'librum antiquitatum Brixianarum extantem in bibliotheca patrum Servitarum Brixiae'. Comparavit sibi apographum Soncinianum a. 1706 Iulius Antonius Averoldus, qui nomen suum passim inscripsit in ipso volumine et diligenter de eo egit in miscellaneis ms. vol. 4 f. 226 et vol. 16 f. 57. Nuper ego librum Brixiae apud bibliopolam repertum emi et in bibliotheca nostra publica collocavi. Citant eum aliquoties Gnocchius sub nomine Averoldi, Labus sub nomine Soncini; ego quoque sicubi allegavi, dixi Soncinum Berolinensem. Propria eius utilitas eo fere circumscribitur, quod in titulis ex Arragonensis collectaneis a Tottio desumptis, maxime in Polensibus, raro in genuinis (ut n. 4710) indicationes locorum pleniores sunt in libro Berolinensi quam in Tottiano quamvis archetypo eius. Scilicet cum Arragonensis ad syllogen eam, quam usurpavit Tottius, locorum indicationes sine dubio similiter adiecisset ac fecit in sylloge, quae hodie extat, nempe in laterculo separato, Tottius hanc item descriptam habuisse videtur in schedula separata usurpata a Soncino et ante eum a Manutio, cum hodie desideretur. Ad ipsam syllogen Tottius indicationes eas suis locis non perpetuo adscripsit, maxime quas falsas esse vidisset titulorum vere Polensium, eas aut delevit vera indicatione substituta aut omisit. Unde factum est, ut indicationes locorum regionis Brixianae, quae reperiuntur in Tottiano adscriptae Polensibus, ad verbum consentiant cum Soncinianis et Manutianis, sed multae eius generis in ipso desiderentur, cum supersint in his. Similiter unus certe titulus n. 4542, qui depromptus ex sylloge Arragonensis legitur in exemplis Sonciniano et Manutiano, deest apud Tottium, perscriptus fuisse videtur in schedula Tottii libro olim inserta iam amissa.

Praeter Tottii librum Brixianum sine dubio autographum et exemplum inde sumptum a Soncino alia ab eodem Tottio profecta extant Romae in bibliotheca Vaticana inter Manutiana. Nam hunc esse Manutii auctorem in Brixianis praecipuum innuunt primum epistulae duae fratris Iohannis Baptistae de Gabbiana inscriptae '*al molto Reverendo Padre Maestro Alessandro Toto da Brescia Padre mio osservandissimo, Brescia in S. Alessandro*' datae ex Cognolo d. 18 et 31 Mart. 1558, insertae volumini Manutiano 5237 f. 156. 158; Gabbianus enim in his ait rogatu Tottii adiisse se Logratum *per confrontare le sue inscriptioni e vedere, se sono alterate o no* (cf. n. 4254. 4451. 4465). Deinde copiarum Manutianarum cum Tottiana sylloge comparatio docuit Manutium id ipsum volumen, quod hodie extat Brixiae, usurpasse describendumque sibi curasse. Nam in cod. Vat. 5237 quae adscripta sunt ad titulos Lumezzanenses n. 4928. 4929 'fo. 91' et 'fo. 92', ea respondent paginis codicis Tottiani; ipsius autem syllogae Tottianae exemplum extat in codice Manutiano 5235 loco quarto (mihi 5235 IV) sic inscriptum: 'Inscr.es Brix. MDLXV a' *14 di Ottobre in Bressa*'. Proprie liber Manutianus eadem habet, quae vidimus habere Soncinianum, ut utilitas eius exigua sit. — Ex hac sylloge rursus descendit altera codicis item Manutiani Vat. 5244 p. 1—139 a Tottiana non recedens nisi ordine mutato, scilicet epigrammatis in hac digestis secundum nomina deorum hominumque; nam tria quae in eo insunt epigrammata (n. 4467. 4640. 495*) non reperta apud Tottium cum et ipsa proficiscantur ex copiis Arragonensis, sine dubio venerunt ex schedula alia Tottiana simul cum corpore ad Manutium delata. Paullo diversae naturae est appendix cod. 5244 p. 140—152 bipertita. Priore parte p. 140—144 continentur tituli quidam vulgares, quos omisi, item n. 4517 derivatus fortasse ex Arragonensis editione postrema; praeterea Vindobonensis vol. III n. 4567 male luxatus et relatus inter Brixianos auctore Lazio (v. n. 583*, 4), denique tituli tres falsi interpolative (n. 4519. 4688. 490*) coniuncti quidem cum fraudibus Arragonensis, sed ut plane similiter praeterea nusquam redeant. Sequuntur p. 145—151 'epigrammata quaedam antiqua Brixiae non longe a foro piscario reperta anno Christi 1566 mense Iulio', quae excipit titulus n. 4182 Milzanelli a. 1567 repertus. Haec exemplis comparatis intellexi Manutio missa esse a Tottio. Pars eorum redit in cod. 5235 ad finem partis primae codicis eius f. 55 in schedulis quibusdam agglutinatis. — Denique in volumine Manutiano n. 5237, quod totum fere constat ex schedulis olim solitariis iam in unum corpus compactis, plerasque ad Brixiam pertinentes comparatione instituta deprehendi proficisci ex Tottianis. Quae antequam tota exemplatus est Manutius autumno a. 1565, quaedam inde excerpta habuerit necesse est; nam de titulis n. 4141. 4179 extat in codice 5237 f. 165 epistula ad eum scripta d. 11 Ian. 1564 Octavii Pantagathi leguntque iidem apud Manutium cum in exemplo Tottianorum scripto a. 1565 tum inter schedulas iam codici 5237 insertas. — Excerpta alia minora ex Tottianis, ut ea quae leguntur scripta manu Aleandri in collectaneis Barberinianis XXX, 92 f. 189. 193, sprevi.

Tottianae syllogae fundamentum ea est, quam repraesentat codex Mediceus nondum auctus, cuius ipsum ordinem Tottiana saepissime retinet; sed iis interposuit adiecitve cum Arragonensiana tum sua propria. Illa quamquam per totam syllogen offenduntur, ut primus titulus apud Tottium relatus non profectus ex Mediceo n. 4723 legatur p. 28 n. 81, tamen sub finem multo frequentiora sunt quam ante, in additamentis autem ita praevaleat, ut haec extremis exceptis, de quibus statim dicam, videantur uno tenore descripta esse ex collectaneis Arragonensis. Conveniunt omnia, tam

*) Gianius († 1623) l. c. ad a. 1555 de Tottio: 'Inter alia ingenii sui posteris transmisit observationes historiarum totius ditionis Brixianae circa Romanorum epitaphia et alia monumenta in lapidibus servata, quae omnia habentur Brixiae in nostra bibliotheca'.

**) Postea Peronius pro anno 1570 substituit a. 1555, secutus Ormanicum *iscr. sepp. di S. Gioseppe in Brescia* (1656) p. 27 male provocantem ad Gianium; Gianius enim etsi ad a. 1555 de Tottio quaedam adnotavit, nequaquam eo anno eum mortuum esse contendit. Supplementa quae leguntur apud Tottium in margine ad n. 4950, idem Ormanicus tribuit Francisco Cornello iurisconsulto, de quo cf. Peronius 1, 288.

lectio titulorum etiam fractorum et evanidorum quam locorum indicationes, nisi quod has, utpote separatim perscriptas ab Arragonensi, Tottius in multis non adscripsit; statuarum denique aliorumque similium operum delineationes easdem cernuntur apud utrumque auctorem. Ceterum etsi plerosque ex his titulis constat Tottium traxisse ab Arragonensi, praesertim Polenses omnes ab hoc male relatos ad Brixiam, fieri potest, ut sint in his a Tottio primum descripti et cum Arragonensi communicati. Hoc certum est utramque syllogen ita pro una habendam esse, ut iisdem propemodum exemplis uterque auctor utatur. At qui sequuntur tituli post n. 4207, qui est Tottii 422, in quibus sunt omnes reventi annis 1566. 1567. 1569, eorum nullum vestigium est apud Arragonensem neque esse potest, cum is titulorum colligendorum laborem non ultra a. 1564 continuasse videatur (v. p. 432). — Iam his positis videamus de libri auctoritate et utilitate, quae probe expensa non magna est. Primum quae communia habet Tottius cum Mediceo eiusdemque familiae libris, in iis abiciendus est, nam etsi non descriptus est ex ullo eorum quos habemus, tamen in hisce titulis supersunt auctores antiquiores et fideliores; quam ob rem in titulis, qui iam apud Solatium adsunt, Tottium plerumque ne citavi quidem, in titulis, qui primum comparent in Mediceo et Corsiniano, citavi passim, sed raro adhibui. Emendationes ab Arragonensi ex ipsis lapidibus petitae adsunt ex parte etiam apud Tottium, maxime in iis quas secundis curis reposuit (n. c. n. 4191 FILIVS pro AERE, n. 4295 MITI pro MILITI; cf. n. 4192), et indicationes locorum quoque passim apud Tottium formantur non ad antiquiores, sed ad Arragonensem (sic n. 4411 iam collocatur in S. Afrae). Sed haec quoque parum iuvant, cum Arragonensis collectanea ipsa ita aetatem tulerint, ut expilatoribus raro opus sit. Eadem fere dicenda sunt de iis, quae ab Arragonensi primum descripta repetiit Tottius; sunt bona per se et bene descripta, sed cum legantur omnia fere apud ipsum primarium auctorem, secundarius adhiberi non debet. Vidimus tamen Tottium haec non desumpsisse ex corporibus Arragonensis iis quae habemus, sed ea ultima recensione hodie imperfecta; unde interdum loci indicatio vera reperitur apud illum, cum falsa irrepserit in Arragonensis syllogen quam tenemus (c. c. n. 4362), denique frustula quaedam, ut n. 4143, extant apud Tottium petita omnino ex Arragonensis collectaneis neque tamen iam apud hunc reperienda. Quam ob rem non pigebit omnia, quae Tottius habet non profecta ex libris Solatianis, et contulisse et allegasse. — Veram utilitatem habet appendix titulorum repertorum post Arragonensem, videnturque exempla Tottiana praeferenda esse Mediceis (v. n. 4462) fortasse adeo ex ipso Tottiano libro descriptis (v. infra c. XXVIII). — Suspecta Tottius in propriis habet nulla et omnino propositum peregit cum diligentia et fide.

XXIII. Manutius Brixiana habet multa et diversa, quae iam enumerabuntur.

1. Arragonensianorum recensionem primam superesse diximus in codicis Manutiani 5235 parte prima (nobis 5235 I), de qua egimus p. 432.

2. Tottianorum exempla duo integra extare apud Manutium in codicis 5235 parte quarta (nobis 5235 IV) scripta a. 1565 et in codice 5244, item plura sparsa alibi, maxime per codicem 5237, supra vidimus p. 434.

3. Fasciculus foliorum antiquae* numerationis 56 accedentibus duobus non numeratis olim separatus, iam insertus codici Vaticano 5235 loco secundo (unde mihi citatur 5235 II. f. 56—113) sic inscriptus est: 'Varie 'priscorum monumenta, quae in urbe Brix. Brixianoq. agro vicatim dis'persa iacent, ad illustrandum Brixianae nobilitatis decorem suavemq. an'tiquitatis memoriam instaurandam anti'quitatis amore allectus in unum congessit aeternaeq. memoriae dicavit.' Nomen auctoris hic omissum videtur peti posse ex eiusdem corporis appendice (mihi 5235 III) foliorum quattuordecim formae inter se diversae, sed item numeratorum manu antiqua, in quibus praeter inscriptiones quasdam aliaque varia f. 5 reperitur epigramma 'de Brixiae anti'quitatibus a Raphaele cognomento Stella in unum volumen congestis ad 'civitatem Brixianam': Brixia, te evexit Raphael ad aethera doctus conscribens Latiis marmora prisca notis, ut tua cognoscant omnes monimenta, priusquam ad superos redeat Stella corusca deos. — Quod epigramma est P. Fr. Spinolae Mediolanensis insertum ab eo epigrammaton l. 1 p. 18 edito a. 1563 (unde citavit Peronius *bibl. Bresc.* 3, 241). Videmur igitur hic tenere corpus inscriptionum Brixianarum a Raphaele Stella elaboratum ante a. 1563, sed exiguae utilitatis. Convenit fere cum Arragonensis editione secunda; tertiae propria, maxime Polensia non habet. Propriis caret excepto uno titulo n. 4902, quem ex huius aetatis auctoribus apud unum Stellam offendi. Descriptum habui excussique totum, sed non citavi, nisi ubi utile repperissem, quod raro evenit.

4. Fasciculus paginarum antiquae numerationis 39 olim separatus, iam insertus eidem volumini Vaticano 5235 loco quinto (unde mihi est 5235 V) sub titulo '*Inscriptiones Veron. MDLXV a l'ultimo di Ottobre in Verona*' post Veronenses titulos, de quibus p. 324 diximus, alios proponit ex diversis locis petitos, inter quos Brixiani sunt p. 9. 23. 29—37, in his titulus reliquis aequalibus ignotus n. 4893. Plerique vulgares sunt neque a me citantur. Veniunt fortasse a Laelio Gavardo Asolano (cf. n. 4042). — Ibidem p. 36 leguntur haec: '*L'ecc*mo *M. Bevilacqua di Lazise ha una raccolta di tutti li epitaphii antichi di Brescia et del Bresciano col ritratto de' marmi*'.

5. Manutiani voluminis n. 5237 schedulae Brixianae cum pleraeque pertineant ad copias Tottianas (v. p. 434), quaedam insunt aliunde petitae, in his habentes inscriptiones ignotas aut aequalibus (n. 4203. 4233. 4924) aut praeterea omnibus (n. 4547 in folio, cui inscriptum est 'in exemplari Mauri'). — Item in aliis Manutianorum collectaneorum voluminibus Brixiana reperiuntur solitaria, et in vol. 5241 et 5246, sed nullius momenti. — In recensu copiarum epigraphicarum ipsius Manutii manu scripto, quem repperi in Cod. Vat. 5237 f. 189, Brixiana sic indicantur: *Brix. 2 fo. et quel di M. Giord*o *et del Tota*, ut quae sequantur post hastas duas postea adscripta sint. De Tottianis ita confirmatur quae supra proposuimus; de domino Giordano mihi non constat.

XXIV. Ligorius quae in libris Neapolitanis et Taurinensibus usque quem servat P. H. Viscontius Romae posuit Brixiana genuina, ea aut petita sunt ex editis, maxime Nazario et Manutio, aut ex codicibus vulgaribus potuerunt que sperni; allegavi tamen Neapolitana et Taurinensia. Ficticia quae adiecit pauca sunt nec facile decipient.

XXV. Anonymus natione Gallus qui a. 1585. 1586 iter ex Gallia Romam fecit itinerariumque conscripsit servatum in codice Parisino Lat. 4856, Brixiam quoque adiit ibique epigrammata pauca descripsit, quae citavi, etsi nullam inde utilitatem percepi.

XXVI. Bongianius Grattarolo in libro summae raritatis *historia della riviera di Salò* scripto a. 1587 (Brixiae 1599. 4. pp. 120; usurpavi Mediolani in Brera) prodit et ipse magna ex parte ab auctoribus prioribus Ferrarino Capreolo aliis; sed habet propria. Versus non divisit; exempla pleraque corruptissima sunt. — Examinavi praeterea librum sic inscriptum: *Salò e sua riviera descritta da Silvan Cattaneo e da Bongianni Grattarolo* (Venetiis 2 voll. 1745. 1750. 4. pp. 144 et 174), in quo primum editus est commentarius Silvani Cattanei scriptus a. 1551 *dodici giornate del Benaco*, repeti debuit etiam Grattarolianus in volumine tertio, quod non prodiit. Mihi neque Cattaneana profuerunt nec quae de suo adiecerunt editores.

XXVII. Velseriana sylloge Veronensis (v. p. 324) complectitur quidem etiam inscriptiones ad Benacum repertas, sed non habet nisi vulgaria, quae paucis exceptis omisimus.

XXVIII. Medicei codicis (vide supra p. 431) additamenta continuo ordine leguntur f. 79—99 n. 250—349 et denuo (numeris scilicet turbatis) n. 341a — 347a; ad quae accedunt pauci tituli a secunda manu syllogae antiquiori interpositi, denique complura in iisdem exemplis postea mutata et pro varia lectione locique indicatione adscripta. Additamenta autem perscripta in foliis 100 — 106 ad codicem postea demum adiectis, mihi dicta ultima, maiore ex parte constant titulis urbanis urbis Romae et omnino exigui momenti sunt. Antiquiora illa neque ab eodem homine neque uno tempore scripta sunt et alia aliunde petita, et difficile sit recte ea aestimare. Sub finem f. 91 — 94

leguntur interpositis quibusdam originis diversae plerique tituli ii, quos Tottio auctore constat repertos esse a. 1566 ad forum piscarium; quos cum excipiant f. 95' disputationes tres coniunctae, quae disiunctae extant apud Tottium (nempe de Brixiana colonia apud Tottium f. 28 ad n. 4466, de Brixia municipio apud Tottium f. eodem ad n. 4139, de contubernali apud Tottium f. 97' ad n. 4417) quasque scriptas esse constat a Tottio, apparet additamentorum auctorem versasse librum Tottianum et inde etiam titulos illos in hoc volumen transcribere potuisse, quamquam utrum id fecerit an ad ipsos lapides redierit, non satis constat. Praeterea tituli n. 305—308 aperte descripti sunt ex Capreolo, alii petiti ex editis a Manotio et Nazario. Item emendator corpus contulit cum aliis syllogis scriptis antiquis Medicene similibus adiecitque quae casu omissa essent vel esse viderentur. Denique adhibuit librum scriptum Arragonensis, scilicet recensionem secundam, quam pariter atque hunc codicem saec. XVII incipiente fuisse apud Georgium Medicen supra vidimus. Nam in ipso principio additamentorum f. 80 n. 251—253 transcripti leguntur tres primi tituli recensionis secundae Arragonensis, ut qui eos scripsit, corpus id describere coepisse videatur, sed mox destitisse. Item numeri Arragonensis passim adscripti cernuntur in Medicei margine et ut tituli antiquiores non raro ibi emendati sunt ad Arragonensem (vide inter alia n. 4192), ita additorum quoque bona pars ex eo petita est. Sed tertiae quoque recensionis Arragonensianorum vestigia adsunt; ita titulum falsum n. 496* Mediceum codicem qui auxit omnino inde deprompsit neque tamen ex tabulis quae extant, sed ex codice scripto deperdito, cum locus adscriptus sit. Demptis his, quae nullam utilitatem habent, item coniecturis, quibus inscite indulsit emendator in recognoscendo corpore, a nobis saepe silentio praetermissis, restant alia, in his quaedam omnino ex lapidibus petita, ut n. 348 titulus n. 4652, qui ibi dicitur repertus a. 1601, et n. 345a titulus n. 4705, quem aliunde constat erudératum esse a. 1602, alia autem sine dubio falsa, ut n. 498*. 499*. 503*, omnia denique ita cum Rossianis coniuncta, ut vix erres, ubi horum additamentorum primarium certe auctorem ponas fuisse Octavium Rossium, de quo mox agemus. Nam et genuini duo illi redeunt in Rossianis aut Gruteri aut scriptis, cum praeterea ignoti sint aut fere ignoti, ita falsi quoque tres modo citati item adsunt in Rossianis certis licet mutati, ut fit in talibus. Quid quod unum eorum n. 503* scriptum deprehendi ab eodem librario tam in codice Rossiano infra describendo quam in Mediceo. Denique tempus convenit conveniitque etiam, quod qui additamenta illa scripsit Arragonensiana auctiora habuerit necesse est quam hodie supersunt; nam habuisse Rossium vidimus. Quare additamentis his caute utendum est pleraque eorum inter falsa ablegari, sed excussi diligenter et citavi perpetuo.

XXIX. Octavius Rossi (1570—1630) primum Grutero inscriptiones patrias subministravit, quas is posuit partim in additamentis ed. prioris (1603), partim in adnotationibus primum editis in editione secunda. Deinde ipse syllogen earum edidit inscriptam *le memorie Bresciane* Brixiae 1616 (4. pp. 340). Cogitasse auctorem de libri editione altera eaque aucta ea ostendunt quae leguntur in epistulario eius (*lettere di Ott. Rossi Raccolte da Bart. Fontana.* Brixiae 1621. 8) p. 31; et superest adhuc non recensio quidem secunda libri eius absoluta, sed eius causa facta compilatio cum titulis non paucis, qui in priore desiderantur, in codice bibliothecae Querinianae *C. I. 2 fol. ex parte autographo, ex parte a librario moderante auctore exarato, quem editione recentiorem esse et alia indicia plura ostendunt et interpolatio titulorum per gradus aucta (v. n. 4154 rel.). Felici autem casu factum est, ut recensio haec secunda Brixianos auctores fugerit, quamquam praeter edita historias eius manu scriptas diligentissimi quique, maxime Gnocchios, sedulo adhibuerant. Item modo observavimus additamenta codicis Medicei aut omnia aut certe pleraque proficisci a Rossio. Minoris momenti sunt eiusdem auctoris *elogi historici di Bresciani illustri* (Brixiae 1620. 4), item liber alius post memorias scriptus neque editus *historie Bresciane*, qui servatur autographus in bibliotheca Queriniana B. VI. 27, exemplum inde descriptum ibidem D. I. 6. Quae praeterea extant scripta Rossii edita ineditave (cf. Peroni *bibl. Bresc.* 3, 165 sq.), ad rem epigraphicam non perveniunt. — Vix ullum hominem post Ligorium tanta impudentia titulos genuinos interpolasse (v. n. 4308. 534*) et ficticios procudisse dudum constat neque ego demonstrabo meridie solem lucere, cum satis sufficiat ipsa Rossianorum compositio in appendice falsarum obvia; sed eo nomine differt a Ligorio, quod idem Brixiana sincera permulta primus edidit, ut non mirum sit posteriores quamquam Rossii indolis non ignaros tamen non abstinuisse ab eius libro usurpando. Iam vero postquam Brixianae syllogae manu scriptae saec. XVI excussae sunt, bona fortuna accidit, ut Rossii tam Gruterianam quam syllogen paene dicam abicere liceat. Nam longe pleraque desumpsit ex collectaneis, quorum nobis quoque copia est, maxime ex Solatiano aliquo libro, ni fallor ipso Corsiniano, et ex Arragonensi, quos perpetuo citat (cf. p. 17 et alibi passim); et cum multa, ut solent falsarii, sub horum nomine proferat apud eos non reperienda et sine dubio a se conficta, alia item multa vere iis accepta referre eam et in iis quoque, ubi nomina eorum non adscripsit, plerumque ab iis pendere patuit comparatione instituta. Quod autem ex Solatianis libris Corsinianum potissimum eum adhibuisse posuimus, id maxime nititur titulo ficticio Rosciae aedis n. 497* nusquam reperto nisi in supplementa Corsiniani voluminis (et hic quidem forma meliore) et in Rossianis Gruteri, ut eum Rossius aut sumpsisse videatur ex illo aut, quod magis crediderim, ipsum finxisse et volumini illi adscribendum curavisse. — Arragonensi multum se debere et alibi ait et in elogiis historicis p. 517; at non tam tabulas eius eum adhibuisse, quamquam municipium Rossii causa eas emit, quam tertiae recensionis librum scriptum plenum supra vidimus. — Praeterea si vera sunt, quae de auctore additamentorum Medicei coniecimus c. XXVIII, etiam Tottii librum Rossius versavit, quem tamen nusquam allegat. — Propria Rossius habet sincera non ita multa quaeque pleramque praeterea aut ex ipsis marmoribus aut ab auctoribus fide dignis habeamus, et paucos tantummodo titulos eosque exigui momenti omnes ex solo Rossio haec editio in ordinem receperit. — Ad fraudes quod attinet, Gruteri Rossiana ab iis immunia sunt (cf. e. c. n. 4302) dempta ea de quo modo egi Rosciae aedis inscriptione (cf. n. 4623), contra quae adiecit Rossius in historia manu scripta, cum absint a memoriis editis, falsa omnia; item posita in additamentis ad secundam memoriarum editionem paratis non omnia, sed pleraque repperi ficticia esse. Exegi autem Rossiana non cum debili illa ignavia, quae vel apud Labusium obtinet, sed cum constantia ea, qua dudum utimur in Ligorio, id est expuli omnia, quae eius fide stent habeantque vel minimam suspecti; praestat enim unum alterumve reicere ab hoc nebulone propositum fortasse non totum falsum quam universam syllogen tantae labis communione inquinare. — Citavi Rossium semper, cum utile sit scire, quid ex hac interpolatoria officina exierit necne. Ubi nudum nomen posui, intellego editionem memoriarum a. 1616, ubi additur ms., recensionem alteram codicis *C. I. 2, ex qua tamen non excerpsi nisi adiecta ab auctore nec reperienda in recensione edita. Historiae elogiaque non citantur nisi operis indice enuntiato.

XXX. Gruteri Brixiana Ferrarini habuit ex codice Verderiano, Alciatina ex Apiano, Nassiniana ex schedis Vioni, alia ex Capreolo et Nazario Manatianisque editis schedisque Pighii et Rossii et per Gutenstenium ex schedis Metelli (v. c. XVII, 4) et Ursini (cf. n. 4462). Praeterea quaedam subministraverunt Brixiae descripta Scultetus, descripta ad lacum Benacum Morosinius et Ant. Beffa Nigrinus (v. p. 324).

XXXI. Franciscus Soncinus Ludovici f. (cf. Peroni 3, 231) is, a quo supra p. 428 rettulimus scriptum esse a. 1605 codicem Bossianum bibliothecae Martinengianae, item p. 434 codicem Tottianum bibliothecae Berolinensis, inscriptiones Brixianas saepius collegit diversa ratione. Syllogae eius quas novi hae sunt.

1. *Epitaffi e marmi della città di Brescia.* Liber sic inscriptus extrinsecus foliorum 20 scriptorum formae maximae servatur Brixiae in eadem bibliotheca Martinengiana H. II. 7; qui scripsit eum, opus non perfecit, cum in indicatione loci titulo non relato finiat, neque apposuit indicem nomenve suum; auctor tamen tempusque intellegitur ex adnotatione in margine f. 17: *questo marmo è statto donato all' Illustrissimo Signore Lodovico Soncino mio padre . . l' anno 1605.* Scriptura denique ip-

sius eius est qui scripsit alterum eiusdem bibliothecae volumen modo memoratum. Sylloge haec etsi non magna est et ad solam urbem pertinet, eo nomine reliquis Brixianis omnibus praestat, quod qui eam confecit adulescens non edita scriptave exempla cum lapidibus composuit, sed ipsa saxa diligenter et simpliciter repraesentavit, neque ullus est in tota sylloge titulus, nisi quem Soncinus descripserit de lapide.

2. 'Infra scripta antiqua monumenta urbis et agri Brixiani a Fran-'cisco Soncino perill. d. Ludovici Soncini filio ex diversis auctoribus 'collecta atque summa diligentia et studio propria manu in hunc librum 'reducta fuere anno MDCVII'. Sic inscriptum librum emptum una cum Corsiniano exhibuisse sibi Zambellum Averoldus scribit misc. vol. 4 f. 227; praeterea de eo nihil mihi innotuit.

3. Averoldus l. c. f. 228' post tempus adiecit haec: 'Plures proprio 'charactere conscripsit inscriptionum Brixianarum tam urbis quam agri '[codices] d. Franciscus Soncinus; nam bono fato duo pervenerunt ad 'manus meas huiusmodi libri anno 1706 die 23. Martii, dum essem Salodii 'praetor, in quibus varias inveni inscriptiones, quae desiderantur in Rubeo 'et quas . . . meis in ms. miscellaneis exponam'. Duos hos codices a se comparatos deinde describit accurate vol. 16 f. 57. Et alterum quidem formae maximae supra p. 434 vidimus exemplum esse codicis Tottiani hodie custoditum Berolini; alterum formae quaternariae Averoldus ait inscriptum esse sic: 'Antiq. urb. Brixiae epigrammata a me Franc. Soncino 'Brix nob. domini Lud. fil. accurate collecta proprioque chyrographo facta 'ann. sal. MDCX', constare autem ex partibus duabus locorum certorum et incertorum, huic sic praescribi: 'antiq. urb. Brixiae epigram., sed nunc 'ubi sint ignoratur: ex diversis auctoribus a me ... fact. ann. sal. MDCX'. Eodem volumine usus est a. 1750 Scarella apud Sambucam Cenom. p. 225. Abstulit id ex bibliotheca Averoldiana Labus neque reddidit neque ipse neque heres eius quamquam saepe efflagitatum; quapropter de hoc standum est notitia Averoldiana iisque, quae inde in suas syllogas rettulerunt Gnocchius et Labus. Ait Averoldus Soncinum adhibuisse libros editos vel certe impressos Capreoli, Apiani, Nazarii, Arragonensis, Manutii, Laur. Schraderi; scriptos autem quinque, Matthaei Bossi canonici regularis in membranis (v. c. VI), Panduli Nassini (supra c. XVIII), librum vetustum antiquitatum Brixianarum sine auctore (qui est opinor Arragonensianus ms.), librum antiquitatum Brixianarum extantem in bibliotheca Patrum Servitarum Brixiae (qui est liber Tottianus), schedas Angeli Massini Brixiani. Vellem hunc quoque tam diligentis auctoris librum ne nobis invidissent Labusii; nam quamquam non multa, tamen quaedam certe in hoc volumine posuit Soncinus alias ignota, ut n. 4244 et mirificam tegulam n. 575* (cf. n. 4548). Alia ex hoc libro enotata, ut n. 4585. 4639, Soncinus traxit ex syllogis iis quas supra secundum Averoldum indicavimus. Auctoris nescio cuius ex his errore deceptus Veronenses quosdam titulos (ut n. 3272. 3703) male rettulit inter Brixianos.

XXXII. Petrus Paulus Ormanico quas inscriptiones collegit, extant manu eius scriptae in bibliotheca Queriniana D. VII. 24, quocum iunge alterum volumen D. VII. 14. Pleraeque redeunt in libro edito: *considerationi sopra alcune memorie della religione antica dei Camuli o Camuni, popoli antichi di Val Camonica*. Brixiae 1639. 4. pp. 112 et app., quae maxime pertinet ad inscriptiones, pp. 16. Eiusdem alter libellus: *discorso intorno l' iscrittione d' antico marmo nel tempio di S. Gioseppe in Brescia* [huius syllogae n. 4510] Mediolani 1656. fol. minoris utilitatis est. — Auctor non indiligens et optimae fidei titulos potissimum dedit ex libris Mediceo Nazario Rossio; habet tamen quaedam ex ipsis lapidibus descripta et nonnulla servavit solus. — Ab Ormanico in titulis pendet fere pater GREGORIUS DI VAL CAMONICA (*curiosi trattenimenti, continenti raguagli sacri e profani de' popoli Camuni* Venetiis 1698. 4. pp. 669); ex eo solo enotavi quae aliunde habet perpauca.

XXXIII. Fortunatus VINACCESI (1632—1713) denuo edidit Rossii librum Brixiae 1693. 4 pp. 332 auctum inscriptionibus ineditis. Earum causa inprimis schedas excussit, de quibus supra diximus, magistri Alexandri Totti, quas etiam in praefatione laudat, pluraque inde protulit, in his etiam Polensia male relata inter Brixiana. Ex iis, quae praeterea addidit, partem acceptam refert Leonardo Cozzando praelu-ciuli (cuius notas ms. ad Manutii orth. citat Labus *tribu e dec.* p. 30 n. 253), alias sumpsit ex Grattarolo descripsitve ea ipsis marmoribus apud Averoldum alibive servatis. Rossiana raro attigit. — Latina versio libri Rossiani cum additamentis Vinaccesii inserta voluminis quarti parti secundae thesauri Graeviani Burmanniani propriam utilitatem non habet (cf. supra p. 429).

XXXIV. Franciscus BIANCHINI in cod. ms. bibliothecae capitularis Veronensis n. CCCLIX f. 262 quae rettulit epigrammata Brixiana, ea ex lapidibus diligenter satis excepit; parum tamen inde profecimus, cum et pauca sint et aliunde nota. Usus est hisce schedis FABRETTIUS auctorem aliquoties nomine laudans, saepius reticens.

XXXV. Ioh. Iac. DUGAZZI THEODEMIRO Saloditanus quem librum scripsit inscriptum *Informatione dell' origine et antichità de' popoli della Riviera Benacense*, repperi Mediolani in Ambrosiana (D. S. III. I. 2); praeterea excerpta inde habui duplicia, primum in volumine quarto miscellaneorum Iul. Ant. Averoldi f. 60—104, cui ipse auctor librum exhibuit a. 1698, deinde sumpta ex archetypo apud Matth. Cantonium tum servato mecum communicata a Peracinio Saloditano. At nulla omnino utilitas est Dugazzianorum, cum Dugazzius omnia sua compilarit ex Grattarolo et Rossio et ne Saloditana quidem ex lapidibus eum excepisse recte ei exprobret in adnotatione Averoldus; nec hic eius mentionem fecissem, nisi vidissem aliquoties eum nominari apud Labusium allegationibus cumulandis magis intentum quam expendendis.

XXXVI. Iulius Antonius AVEROLDI (1651—1717) non solum lapides scriptos aliquot domi suae congessit, quorum plerique hodie prostant in museo publico, sed alios quoque non multos vel ab amicis descriptos accepit vel ipse descripsit. Quos ipse possidebat titulos paucis additis non suis edidit in fine voluminis cui *le scelte pitture di Brescia additate al forestiere* (Brixiae 1700. 8. pp. 292), cum antea eos Vinaccesio subministrasset; alios misit Camillo Silvestrio, in cuius schedis Averoldi de iis epistulae adhuc extant Rovigi, alios Muratorio aliisque eius aetatis viris doctis. Praeterea quae reliquit miscellaneorum volumina XXI (servata adhuc Brixiae apud posteros auctoris et ibi a me inspecta) ad epigraphiam quoque quae pertineant continent, maxime tamen ex collectaneis aliorum petita, ut supra vidimus, ubi egimus de Corsiniano libro et Soncinianis et Dugazzio. Ita factum est, ut sub nomine schedarum Averoldianarum apud posteriores, maxime Gnocchium passim citatarum plerumque lateant auctores alii, praesertim Soncinus.

XXXVII. Paulus GAGLIARDI sive Galeardus (1676—1742) canonicus Brixianus quae indagavit, maxime agrum Camunnorum peragrans a. 1716 et 1722, ea partim leguntur in schedis eius servatis inter Brognoliana (alia eiusdem collectanea, quae habuit Labus citavitque *iscr. Bresc.* p. 97 et al., ego non vidi), partim in libro edito *parere intorno all' antico stato de' Cenomani* (prodiit primum seorsum Patavii 1724. 8, pp. 165, deinde auctus ex schedis auctoris apud Antonium SAMBUCAM *memorie istorico-critiche intorno all' antico stato de' Cenomani* Brixiae 1750 fol. pp. 71—138), partim apud Maffeium Muratoriumque, quibuscum Gagliardius sua communicabat. Pleraque tamen etiam eorum, quae ait superesse, desumpsit ex Rossio. — Sambucae miscellanea illa (pp. 476), quibus continentur qui de controversiis inter Brixianos Veronensesque per eos annos prodierant libelli, non multum profuerunt, quamquam editor ait (p. 14) titulos quicumque citarentur ad lapidum librorumve fidem se exegisse.

XXXVIII. Petrus GNOCCHI (n. a. 1688, m. a. 1781; cf. Peroni *bibl. Bresc.* 2, 130) sacerdos saecularis et organista ecclesiae cathedralis artisque musicae praeceptor Brixiae summa diligentia per annos complures lapides scriptos tam in ea urbe quam per agrum investigavit plenumque inscriptionum Brixianarum adhuc repertarum corpus elaboravit sic inscriptum: *Le antiche iscrizioni Bresciane nuovamente riscontrate e corrette con l'aggiunta di non poche fin' ora inedite.* Sylloge huius codex autographus scriptus forma maxima paginis 277 post obitum auc-

toris venit ad Ludovicum Aricium Brixianum; deinde fuit apud Brognolium; hodie servatur apud Clementem de Rosa, qui et Brixiae cum apud me haberem humanissime permisit. Supplementa quaedam item autographa, sed exigui momenti, extant in alio eiusdem bibliothecae volumine inter schedas Brognolianas. Eo ipso codice cum usus sit Donatus (cf. praef. vol. I p. 11), excerpta eius solita incuria facta nullam utilitatem habent; neque utilius est apographum non accurate factum, quod et ipsum vidi, descriptum, sicut Vinc. Peronius in fine testatur, a. 1795 ex autographo ab Aricio custodito, servatum hodie Brixiae in bibliotheca seminarii adhibitumque a Labusio. Contra non neglegendae fuerunt collectanea Gnocchiana iam collocata in bibliotheca Mantuana E. I. 54, in quibus praeter alia hodie inutilia, maxime excerpta ex Maffei museo Veronensi editisque aliis, habentur in principio f. 1—10 tituli quidam in agro Brixiano descripti a Gnocchio, quos contuli et citavi. — Syllogen Gnocchius elaboravit circa a. 1753. 1754; nam lapidum colligendorum causa scribit adiisse se illo anno Manerbium (p. 110) et Navolentum (p. 248), hoc peragrasse valles Trompiam (p. 160) et Camonicam (p. 228), neque hoc anno, quem alibi quoque memorat (p. 255 256), nominat posteriorum. Denique absolutam fuisse syllogen constat ante a. 1765, quo prodiit prius volumen corporis Sebastiani Donati cum multis ex hoc ipso volumine depromptis. — Divisit Gnocchios syllogen secundum argumenta titulorum, ut priore libro componeret monumenta publica municipaliaque, secundo privata tam sacra quam sepulcralia*). Fundamentum operis esse voluit Rossii commentarios a Vinaccesio auctos, a quibus qui absunt tituli distinguuntur ab auctore stellulis duabus appositis; praeterea adhibuit ex editis maxime corpora Gruteri Reinesii Muratorii Maffeii, item Manutii orthographiam et ex auctoribus Brixianis Capreolum et Ormanicum, ex scriptis libris unum codicem Averoldi, id est syllogen Ludovici Soncini maiorem (v. supra c. XXXI, 3). His copiis usus est bona fide neque indiligenter, at etiam pleramque satis certo distinguas titulos ipsi visos a desumptis ex libris; nam cum totum agrum data opera perlustrasset, titulos quos non repperisset, superesse negat, denique consuetudine sibi propria in locis indicandis, maxime adiectione caeli regionis eius, ad quam tituli spectarent, sibi visos esse titulos prodit. Auctoritates quoque adscribere raro omisit. Ita multa sunt in hoc auctore laudanda, optima fides, magna industria, animus ad veram crisin non arte formatus, sed natura instructus. Nihilo minus in titulis iam ante descriptis Gnocchiana parum prosunt; nam Gnocchius cum itinera ita faceret, ut exempla ante excepta secum ferret, sive inertia quadam sive sui diffidentia mendas eorum, maxime graviores raro attigit lapidesque inspexit magis quam descripsit, ut evidentissimae quaeque et gravissimae interpolationes suo loco remanerent; vide e. c. n. 4598, ubi MVCIANVS reliquit pro MVCIANI; n. 4256, ubi ne veram quidem versuum distributionem restituit; n. 4353, qui titulus propositus fuit Brixiae in foro publico; item n. 4582. 4902. Magis profuit titulis a se primum repertis, qui multi sunt et in his magni momenti quidam; etsi hic quoque saepe dolendum est bonam auctoris indolem artis exercitio et scientiae solidae adiumentis caruisse.

XXXIX. Balthasaris Zamboni archipresbyteri Calvisani, cuius extat editus commentarius de publiciis aedificiis Brixiae (*memorie intorno alle pubbliche fabbriche di Brescia* Brixiae 1778. fol.) diligentissime scriptus, item alter libellus inscriptus sic: *Bald. Zamboni a S. E. il N. U. Prospero Valmarana eletto protettore della comunità di Carpenedolo* (Brixiae 1781. fol. pp. 41), vidi volumen scriptum apud Clementem Rosam miscellaneorum epigraphicorum petitorum fere ex Arragonensis et Gnocchii manuscriptis iis quae et ipse versavi. Pauca utilia continuit. — Exemplum Rossii adnotatam ab eodem vidi Brixiae apud Antoninum Lodrinium sacerdotem, sed parum profuit. — Schedas denique eiusdem nuper illatas in bibliothecam Quirinianam inspexi neque ad meam rem facere vidi.

XL. Ex Pauli Brognoli nobilis Brixiani, qui floruit fine saeculi XVIII et initio XIX ediditque praeter alia librum inscriptum *nuova guida di Brescia* (Brixiae 1826), schedis servatis hodie Brixiae apud Clementem Rosam adhibui tria volumina, unum formae maioris, quod citavi folii numero addito, habens praeter appendicem Gnocchii ipsius '*aggiunta di nuove iscrizioni mancanti nel ms. del Gnocchi*', duo alia formae minoris a me citata sub nomine miscellaneorum, quibus continentur epistulae Iosephi de Lama, Isidori Bianchi, aliorum ad Brognolium scriptae annis 1798—1803, item epistula Guarnierii Ottoni ad Lud. Aricium a. 1787, denique schedae variae maximam partem epigraphicae. Pleraeque earum pertinent ad titulos ex agro Brixiano per eos annos translatos in urbem, cui translationi Brognolius praecipue curam impendit et Gnocchianis maxime usus propter locorum notitiam provinciam ob eam rem data opera peragravit. Scribit de ea re ad eum sic Isidorus Bianchi Cremona 13 Oct. 1799: *Ho sentito, che V. S. ill*[ma] *si è pensato di raccogliere costà tutti i marmi eruditi, che andavano dispersi, e di renderli col tempo anche noti alla Repubblica letteraria, riformando l'edizione delle Inscrizioni Bresciane del loro celebre Rossi.* Insunt praeterea excerpta ex Averoldianis, scheda quaedam Gagliardii aliaque varia, in his non pauca utilia.

XLI. Ludovicus Aricius († 1810) quae ad Arragonensis collectanea a se a. 1778 descripta adiecit sub numeris 472—505 (v. p. 432), ea ipse scribit nuper (*in questi ultimi tempi*) reperta esse. Exempla eadem fere sunt atque Brognoliana diligenter excepta, sed loci indicatione destituta.

XLII. Hieronymus Ioli per multos annos custos musei Brixiani etsi locum non tenet inter eos viros, qui eruditi aut sunt aut certe appellantur, tamen eximia industria et peritia sua vere is est, qui hoc saeculo Brixianam epigraphiam universam stabilivit, non solum museo quantum potuit aucto per itinera ab ipso suscepta, sed etiam catalogo condito, qui servatur ibidem sic inscriptus: *Repertorio degli oggetti d' arte esistenti nel museo Bresciano iniziato sotto la Presidenza dell' Ateneo del Nob. Sig. Girolamo Monti e compiuto per ordine del Presidente Sig. Cav. Giuseppe Saleri dal custode Girolamo Ioli nell' anno 1846.* Descripti habentur in hoc libro exemplis optimis delineatis magis quam scriptis et tituli publico iussu collecti a. 1798 in claustro S. Dominici (f. 10 seq.) et quos comparatos a comite Ludovico Lechi res publica emit a. 1825 (f. 26 seq.), praeterea qui cum a privatis plerisque tum ab oppidis viciave provinciae secundum epistulas Athenaei de ea re circulares propositas a. 1824 Oct. 24 singillatim in museo collocati sunt (f. 42 seq.). Ex iis quae modo rettuli simul intellegitur, quo tempore institutum et perfectum sit lapidarium publicum Brixianum iam expositum in nobilissima Herculis quam dicunt aede publico iussu purgata et in musei formam restituta. Id museum cum non complectatur fere nisi titulos urbis et provinciae, in secundo eo genere museorum municipalium et numero titulorum et accurata originis indicatione Iolii cura cum ipsis lapidibus appicta tum in catalogo perscripta et omnino prudentissima rerum administratione sine dubio primum locum obtinet et vel eo nomine insigne est, quod non tam unius hominis operae debetur quam civium Brixianorum gnavae et perpetuae rerum patriarum curae. — Titulis in museo servatis in catalogo eius Ioliano adduntur non solum reliqui extra museum in aedificiis publicis intra urbem expositi (*monumenti antichi di ragione comunale sparsi per la città* f. 1—9), sed etiam alii non pauci, qui in museo ipsi non extant, ut catalogus qui dicitur prope accedat ad corpus Inscriptionum Brixianarum. — Praeter catalogum filius Hieronymi Valentinus, ut vivi patris adiutor ita defuncti successor, exhibuit mihi libellos duos ab eo per itinera exaratos habentes inscriptiones quasdam a patre descriptas, quos libellos citavi sub nomine auctoris (monumenta antiqua 1826 et mon. ant. II). Denique quae pictae visuntur in musei parietibus inscriptiones, proficiscuntur ab eodem Iolio; ab his

*) Dabimus ad operis formam declarandam inscriptiones capitum utriusque libri primorum postremorumque. L. I c. 1: *Aiuti considerevoli prestati da Bresciani a Romani non solamente nella guerra cogl' Insubri e coi Boi, ma anche nella seconda guerra Punica contro Annibale.* C. 2: *Brescia vien ascritta da' Romani alla tribu Fabia* .... C. 32: *Deplorabile disperdimento fatto di statue e di lapide antiche nella terra di Manerbio.* L. II c. 1: *Qual fusse l'antica religione de' Bresciani ed in qual luogo da' medesimi fusse eretto il tempio di Giove.* ... C. 18: *Iscrizioni antiche d'uffiziali e di genti di guerra.* C. 19: *Iscrizioni antiche cristiane della primitiva chiesa Bresciana.*

tamen abstinui, cum eas sumpserit ex exemplis aut editis aut aliunde satis notis.

XLIII. Iohannes Labus (natus Brixiae a. 1775 Apr. 10, mortuus Mediolani a. 1853 Oct. 6) praeter commentarios quattuor ad Brixiam potissimum spectantes (*Sopra una colonna letterata di Maguzzano* Brixiae 1812. pp. 15. 8. — *Sulla tribù e sui decurioni dell' antico municipio Bresciano* Brixiae 1813. 8. pp. 54. — *Intorno varj antichi monumenti scoperti in Brescia* Brixiae 1823. 4. pp. 143. — *Di una epigrafe antica nuovamente uscita dalle escavazioni Bresciane* Mediolani 1830. 8. pp. 32) easque quae de inscriptionibus Brixianis ab ipso scripta posita sunt in primo et adhuc unico volumine musei Brixiani (*Museo Bresciano illustrato.* Brixiae 1838. Tabb LX et pp. 224. fol.) iussu Athenaei Brixiani syllogen composuit inscriptionum Brixianarum, cuius pars typis vulgata est sub titulo *marmi antichi Bresciani raccolti nel museo patrio classificati e illustrati*; editio tamen morte auctoris abrupta est, at exempla etiam maxima plena subsistunt in p. 231 neque habeant nisi sacras omnes (p. 1—141), historicas (p. 142—178), alienas (p. 185—231). Succedunt autem in locum schedae Labusianae servatae in Athenaeo Brixiano, quarum primum exempla habui, deinde ipsas Brixiae versavi. Absunt quae pertinebant ad titulos a Labusio editos, adsunt reliquae omnes, habentes nudas inscriptiones singillatim perscriptas neque adnotatas, adiectis tamen auctoribus. Titulorum exempla ubi fieri potuit desumpta sunt ex musei catalogo Ioliano, cuius errores passim apud Labusium redeunt, reliquorum addita aliunde, maxime ex Gnocchio. Nobis tam edita quam inedita Labusii parum profuerunt. Nam ex supellectile ea, quae Labusio in Brixianis suppeditabat, sane copiosa et egregia quae nobis defuerunt, maxime Solatianus codex Labusii (c. XVI) et collectanea Sonciniana (c. XXXI, 3), item schedae Gagliardianae quaedam (supra c. XXXVII) et Guadagnini archipresbyteri Cividatensis in valle Camonica (cf. Labus *marmi Bresc.* p. 27), inde tam rara et exilia attulit Labusius et in editis et multo magis in ineditis, ut vix quicquam inde didicerimus. Omnino Labus criticis subsidiis eatenus usus est, at in codicum librorumque nomenclatura non minus fastidiosa quam inutili subsisteret; in doctrina autem eatenus eum profecisse, quatenus epistulis Borghesianis adiutus fuit, post eas publice editas iam nemo ignorat.

XLIV. Iosephus Brunati Brixianus († 1855), societatis Iesu, praeter pauca Brixiana, quae protulit edens musei Kircheriani inscriptiones (Mediolani 1837. 4), in libro, quem edidit bis, primum sub titulo *leggendario e vite di Santi Bresciani* (Brixiae 1834. 8. pp. 219), deinde sub titulo *vita o gesta di Santi Bresciani* (Brixiae 1854. 1855. 2 voll. 8), in utraque editione, nempe in priore in epistula ad Ang. Maium p. 189 seq., in posteriore in capite 2, 185—228 inscripto *antiche iscrizioni cristiane bresciane*, Brixianorum titulos christianos proposuit et explicavit, quorum tamen plerique ad medium aevum spectantes hac sylloge non comprehenduntur. Non vidi eiusdem 'museum Benacense ethnicum sive 'inscriptiones Benacenses in sacras, historicas et funebres distributas 'commentariis subiectis', quas schedas servari Brixiae in bibliotheca Athenaei Odoricius (*stor. Bresc.* 1, 314 et al.) ait errore; ibi enim non extant nisi notae quaedam Brunati manu scriptae ad Labusii corpus inscriptionum Brixianarum. Auctor diligens magis quam doctus non multa affert ei utilia, cui datum est uti ipsis copiis epigraphicis servatis Brixiae; nos ex libris scriptis ad Brixianam epigraphiam pertinentibus, quos Brunatius diligenter recenset 2, 184—188, quos quidem ille vidisset, ipsi pariter adhibuimus omnes et ut adnotationes ad Labusium nihil omnino nobis suppeditarunt, quo uteremur, non magis quicquam repperimus ex schedis eius prolatum, quod earum desiderium moveret.

XLV. Gelmini Brixiani mortui a. 1863, qui diligenter et perite monumenta patria maxime medii aevi indagavit et delineavit, schedas iam servatas in bibliotheca Athenaei excussi.

XLVI. Friderici Odorici adhibui haec: 1) *Antichità cristiane di Brescia* Brixiae 1845. 1858. Voll. 2. fol. — 2) *Brescia Romana illustrata. Parte I.* Brixiae 1861. 8. pp. 72. — 3) *Storie Bresciane.* Brixiae 1853—1861. Voll. 10. 8. — 4) *Brescia Romana e sue cristiane memorie sino al cadere del secolo V.* Brixiae 1854. 4. pp. 124; quo libro quindecim solis exemplaribus impresso repetitur prima pars voluminis secundi eodem anno editi historiarum cum additamentis. — Odoricus in titulis totus pendet ex Labusio et Brunatio adhibitis item schedis Gelminii. Ego nova tantum utiliaque inde enotavi omissis iis quae ex editis deprompsit.

XLVII. Paulus Perancini Saloditanus praeter libellum editum *Barbarano e il palazzo Martinengo* (Salò 1864. 8. pp. 35) exhibuit mihi syllogen sic inscriptam: *Lapidario Benacense* scriptam a. 1866, sed ita male factam, ut inde non admiserim nisi paucos titulos nuper inventos. Nam reliqui omnes venerunt ex libris editis pessime adhibitis, sive ipse eos ita digessit sive Podavinius nescio qui, cuius aliquoties citat lapidarium Benacense manu scriptum.

XLVIII. Ego saepius moratus Brixiae feci quod potui, ut huius urbis tituli et numero multi et rerum copia insignes ad lapides librosve quantum fieri posset emendarentur, qua in re cum Brixiani qui potuerunt omnes me adiuverunt tum maxime optimus amicus Petrus da Ponte.

Brixia gentis Gallicae Gonomanorum (sic Polybius) sive Cenomanorum caput (Livius 5, 35, 1. 32, 30, 6; Plinius 3, 19, 130; Ptolemaeus 3, 1, 31; cf. Iustin. 20, 5, 8), ut promiscue nominentur modo Cenomani modo Brixiani (Liv. 21, 25, 14 cf. 21, 55, 4.), Veronae autem alterius magnae urbis gentis eiusdem Brixia mater dicatur (Catullus 67, 34), in terra Transpadana sine dubio primarium locum obtinuit, ex quo regio ea Romanorum facta est, quoniam Cenomani et soli ex Gallis trans Padum degentibus in dicionem venerunt non belli iure sed foedere (Polyb. 2, 23 cf. c. 24. 32; Liv. 21, 25, 14. c. 55, 1; Strab. 5, 1, 9 p. 216) at Gallis iis post finitum bellum Punicum rebellantibus in ipso discrimine a sociis desciverunt (Liv. 31, 10. 32, 30. 33, 23; cf. 39, 3 et Diodorus p. 575 W.). Postea tamen quamquam Brixia eum locum tenuit et titulorum, quos inde habemus, numero ad primaria harum partium oppida prope accedit, tamen Veronae Patavique splendorem et frequentiam non aequavit, a Strabone (5, 1, 6 p. 213) numerata inter secundi ordinis Transpadana oppida. Coloniam eo deductam esse intellegitur ex Plinio l. c.; quod quando factum sit, tacentibus auctoribus aliquatenus colligitur ex inscriptionibus duabus n. 4212, unde plenum eius nomen didicimus *coloniae civicae Aug(ustae) Brixiae* et n. 4309, qua teste Augustus et Tiberius *aquas in coloniam perduxerunt* (cf. n. 4466, ubi item *colonia* dicitur; neque obstant *honores municipales* n. 4417. 4478. 4499). Deducta est igitur ab ipso Augusto post a. 727, quo eo nomine uti coepit; *civicae* denominatio fieri potest ut aliquod discrimen indicet inter hanc coloniam et reliquas post Actiacam victoriam in Italia ab Augusto deductas militares, cum praesertim veteranorum tituli tales, quales exempli causa multos habemus Ateste et Beneventi, Brixiae certe in urbanis non reperiantur (cf. n. 4987).

Magistratus, sacerdotes, collegiati iungantur hi. Primum locum inter magistratus tenent *duo viri iure dicundo* (n. 4384) sive *duo viri* nude (n. 4374. 4462); reperitur item *adlectus inter duovirales* n. 4386. Accedente censurae officio iidem dicuntur *duo viri quinquennales* (n. 4201, qui titulus est a. u. c. 746, n. 4212. 4368. 4374) sive *quinquennales* nude (n. 4373). In vicem eorum subeunt *praefecti iure dicundo* (n. 4212. 4469?. 4487. 4495. 4957), inter quos item sunt *praefecti iure dicundo quinquennales* (n. 5007 Brixiae nomine enuntiato); eodem pertinet *praefectus Neronis Caesaris* (n. 4374). Praeterea reperiuntur *quattuorviri iure dicundo* in titulis duobus Brixianis urbanis n. 4412. 4427, quorum alter etiam tribum Brixianorum habet; prior eo magis offendit, quod simul duoviratus mentionem facit sic: *IIII vir i. d. q. II v.* . . . . . Fortasse quattuorviri hi magistratu functi sunt post civitatem Romanam Brixianis datam lege Iulia, antequam colonia eo deducta est, quo tempore Brixiam sub quattuorviris fuisse consentaneum est. Contra *IIII viri* nude sic dicti et numero quattuor tituli Gottolengensis n. 4131, si quidem et hi recte referuntur ad Brixiam, non videntur esse nisi duovirum aediliumque duo collegia uno nomine comprehensa. Secundo loco *aediles* sunt (n. 4384. 4385. 4393. 4413. 4419. 4457. 4475,

4957. 4981), quorum item vices agunt *praefecti aedilicia potestate* (n. 4459. 4468. 4904). *Quaestores* reperiuntur tam *aerarii* (n. 4444. 4459) quam *alimentorum* (n. 4384), plerumque nuda (n. 4212. 4368. 4386. 4408. 4418. 4490. 4443. 4471. 4475. 4487. 4495. 4957), sed et inter honores quaestura sit certumque locum obtineat. — *Defensor rei publicae Brixianorum* nominatur n. 4459. — Ex sacerdotiis maioribus *pontifex* saepe invenitur (n. 4192. 4365. 4373. 4374. 4462); contra raro *augur* (n. 4368). Adsunt item *flamines divi Iuli* (n. 4384. 4459), *divi Augusti* (n. 4386), *divi Traiani* (n. 4368), *sacerdotes* feminae *divae Iuliae Augustae* (n. 4458, si recte emendavi) et *divae Plotinae* (n. 4387. 4485); quibuscum iungendi *flamen perpetuus sacerdos urbis Romae aeternae* n. 4484, *sacerdotalis*, qui item dicitur *principalis omnibus honoribus functus*, n. 4333. Minoris dignitatis sunt *sacerdos XVviralis* mulier n. 4400, item *mater synagogae Brixianorum* n. 4411. — *Sexviri Augustales* (rarius *sexviri* nude) passim reperiendi Brixiae in praecipuo honore videntur fuisse; nam quamquam etiam libertini multi ad sexviratum pervenerunt (ut n. 4401. 4403. 4423, in quibus titulis patroni nomen enuntiatur, cum in aliis multis sola cognominis forma libertinitatem prodat), tamen ingenui, etiam tribum rusticam habentes plerique in eo numero inveniuntur adeoque sexviri aliquot postea ad decurionatum magistratusque provecti (n. 4212. 4393. 4457), quem processum paucae tantum respublicae admiserunt. Sexviros hos *ex permissu divi Pii arcam habuisse* intellegitur ex n. 4428, qua propter, ni fallor, appellantur *sexviri Augustales socii* in eodem titulo similiterque n. 4203, *collegium sexvirum socciorum* n. 4410. Sexviros *gratuito* factos habes n. 4431. 4439, *iterum* factos *gratuito* n. 4480, *iterum* factos *decurionum decreto* n. 4405. Duo *curatores ordinis* eius nominantur n. 4203, *quinquennales* fortasse n. 4449. *Sexvir Flavialis* n. 4968 utrum ad Brixiam pertineat an ad Camunnos, incertum est. — *Collegium iuvenum* nominatur n. 4355, *sacerdos* eius *primum institutus* n. 4416, alius n. 4459. *Collegia* duo *fabrum* et *centonariorum* saepe memorantur et quidem plerumque coniuncta, ut sub eodem *curatore* sint (n. 4333) et simul manumittant (n. 4422 *Fabricii Centonii collegiorum liberti*) tituloseque una dedicent (n. 4368. 4386. 4396. 4397. 4406. 4408. 4416. 4454. 4477. 4483. 4488), quamquam alibi seorsum nominatur tam collegium fabrum (n. 4048. 4391. 4433. 4448. 4489) quam centonariorum (n. 4324. 4387. 4415. 4426. 4452. 4491. 4498) quique rem legatumve collegiatis relinquunt, relinquunt non collegiis illis, sed alteri utri eorum (n. 4391. 4433; cf. n. 4488. 4489). *Officiales* sive *magistri* (promiscue enim vocabula ponuntur) collegii centonariorum adsunt n. 4468. 4489 (cf. n. 4449: *in omnibus collegiis magisterio perfunctus* et *magister[io] eorum offic[io] functi*). Rarius nominantur collegia *dendrophororum* (n. 4388. 4418. 4477), qui ob immunitatem sibi confirmatam patronum honorant (n. 4341) et cum fabris centonariisque sub eodem patrono sunt (n. 4477; cf. n. 4484 *patronus collegiorum omnium*); *iumentariorum* n. 4211. 4294; *pharmacopolarum publicorum* n. 4489, ut mittam collegia domestica Larum n. 4340. 4432. 4440. Accedunt *lanari coatores* n. 4504. 4505, *lanari pectinarii* n. 4501; quibus addere potes *fabrum tignuarium* n. 4216, *sarcitorem* n. 4509 similiaque. — Tribum Brixianorum Fabiam fuisse tituli passim patefaciunt tam Brixiani quam externi (Grotefend imp. Rom. trib. discr. p. 40).

Ager Brixianus quatenus pervenerit cum satis definiri non potuerit, hoc capite praeter urbanae originis nos comprehendimus titulos eius regionis, quam propria Brixianorum fuisse ambigi nequit, nempe ad occidentem quidquid inter urbem et lacum Benacum in agro Salodiensi repertum est, ut Lonati et Desenzani inventi contribuerentur cum Sirmionensibus (cf. p. 400), reperti ad Fasanum et ulterius seorsum in capite Benacensium proponerentur. Ad meridiem cum difficile sit terminum stabilire inter Brixiam et Mantuam Cremonamque, repertos Bagnoli et ultra composuimus c. XLIV, quamquam vix dubium est plerosque eo capite comprehensos et ipsos ad Brixiam recte referri. Bergomum versus ad Ollium et lacum Iseum substitimus, ut reciperentur tituli reperti Clusane et Isei Marazzinensi n. 4935 reiecto inter Camunnenses; in valle Trompia ad Concesium. In hac suburbana regione vici nominantur *vicus Herc(uleus)* n. 4488, *castellum Ingenan . . .* n. 4488, *vicus Minervius* tribus titulis, quorum primus n. 4421 innotuit ex ipsa urbe; secundus n. 4450 erudertas est Nave, ubi et alii tituli non pauci reperti sunt et honorarii duo ad domus imperatorias Iuliam et Claudiam spectantes n. 4309. 4311; tertius n. 4451 Lograti loco longe inde remoto. Denique notabile est Erbusci, qui est pagus XIII m. p. Brixia ad occidentem, item Pievedizii, qui est pagus X m. p. a Brixia ad meridiem, aedificia nescio quae facta esse a C. Caesare dictatoris filio e. a. u. c. 710. 711 (n. 4305. 4306). Prope Erbuscum autem fuerit necesse est statio Tetellus, distans secundum itinerarium Hierosolymitanum denis m. p. tam a Brixia quam a Tellegatis, hodie Telgate. — Seorsum composuimus titulos civitatium quattuor Benacensium (circa Toscolano vicum ad lacum), Sabinorum (*val Sabbia*), Trumplinorum (*val Trompia*), Camunnorum (*val Camonica*), item repertos Rivae ad summum lacum Benacum et supra Rivam in valle Giudicaria. Civitates Vardagatensium et Dripsinatium, quarum curator et patronus homo Brixianus nominatur n. 4484, quo loco fuerint adhuc ignoratur, ut ne hoc quidem constet in partibus Brixianis eas quaerendas esse (vide ad n. 4484). Illarum vallium tituli an magis separandi fuerunt, quod Brixianis attributae quidem fuerunt, sed ut manerent ibi civitates antiquae aliquam rem publicam habentes. Quid quod Camunni certe tribum suam Quirinam habebant, non Fabiam Brixianorum, et duoviros suos iure dicundo. Ceterum quae ratio inter civitates attributas et rem publicam cui attributae fuerunt intercesserit, nec facilis nec brevis quaestio est neque omnino ea quae hoc loco institui possit, nedum absolvi. Nos praeter ea, quae in praefationibus capitum sequentium attigimus (cf. item n. 532 ibique adnotata), hoc unum monebimus incolas illarum civitatium munera honoresque Brixiae ita capessivisse videri, ut ad summum IIviratus honorem non admitterentur; certe magistratus Brixiani ibi non inveniuntur nisi praefecti iure dicundo, aediles, quaestores. Rei publicae autem, quae honorem aliquem alicui tribueret, eo nomine pecuniam certam solutam esse itaque rem publicam reditum aliquem a civibus ita sibi attributis percepisse et aliunde apparet et ex titulo n. 4981 aedilis Brixiani decurionisque, qui decurionum decreto extra ordinem honorem gratuitum accepit.

4197 litteris pravis, sed certis. Roncadella III m. p. a Brixia ad ecclesiam omnium sanctorum GNOCCHI. Ibi fuit in domo Antoniae Ceruti, nunc est Brixiae in museo.

ALO
SEX · NIG
SOLLONIVS
s V·S·L·M

Contuli. Habent Gnocchi ms. p. 189 (inde Donat. 55, 3; Orelli 1957 cum adn. Labusii); Ioli cat. mus. f. 43; Labus p. 97 n. 137.

4198 Brixiae ad S. Faustinum ad parietem claustri prope stabulum et sub portica MED.; in aedificatione nova S. Faustini ARRAG.; nuper rep. in monasterio S. Faustini maioris NAZ. 1562; *nel giardino di S. Faustino incastrata nel muro riguardante a mezzogiorno* GNOCCHI.

DEO · ALO
SATVRNO
SEX · COMMO
DVS · VALERIV
s V · S · L · M

Arragonensis ms. n. 128 = 139 eodemque exemplo Mediceus in add. n. 284 et Totti p. 101 n. 280; Nazarius 1562 p. 44 (inde et ex Rossii schedis Grut. 1009, 11); Rossi p. 136 = Vinaccesi 135 (inde Spon. misc. p. 115; Marini Arv. tab. 66; Orelli 1510); Gnocchi ms. p. 128 (inde Donat. 33, 1); Zamboni *pubbl. fabbr. di Brescia* (1778) ante praefationem dedit in ornamentis depictam; Aur. Guarnieri Ottoni, qui vidit lapidem, in epistula ad L. Aricium data Venetiis 23 Iul. 1787 (inter Brognoli ms.). A prioribus Labus p. 97 n. 136, citans etiam Gaghardi schedas.

1 DCO pro DEO Zamboni. — ALO Arr. Med. 2 Totti Rossi (Grut.) Zamboni et sic Rossium reprehendens Vinacc., ALO Guarn., MALO Gnocchi, AVLO Med. 1 Naz., ARVALO Rossi (mem. Brix.) et sic 'forte ARVALO' Tottius in margine. — 3 COMO Med. Naz. — 4 VALERIV Arr. Guarn., VALER Med., VALERIVS reliqui.

4198 *a* Calcinati ad portam ecclesiae GRUT.; *presso la casa della fabbriceria* IOLI. Nunc Brixiae in museo.

]APOL
/ERENTIVS
V·S·L·M

Contuli. Habent Grut. 1010, 7 ab Aotonio Beffa Nigrino (inde Gnocchi ms. p. 165); Labus p. 51 n. 63.

4199 Gussagi in aedibus Averoldi olim, inde ab n. 1828 Brixiae in museo.

APOLLINI
DIANAE
C · CORNELIVS
ACVTVS
ET · TERTVLLA
ET · IANVARIA

Contuli. Habent Vinaccesi (1693) p. 232; Averoldus p. 280 et apud Mur. 24, 8; Gnocchi ms. p. 155; Ioli cat. mus. f. 65. 67; Labus p. 51 n. 62.

4200 ara exigua. Brixiae rep. a. 1541 in loco *de la Carità* NASS. GRUT.; apud medicum Calzavaccam ARRAG., quas aedes esse in foro Novarino addit ROSSI; *trovata nel muro della casa del Sig. Francesco Ambrogi agli Scavi* IOLI. Nunc in museo.

BERGIM
M · NONIVS
M·F·FAB
SENECIANVS
V · S

Contuli. Habent Nassino ms. f. 207 (inde Grut. 1159, 3 a Viono; ex Grutero, ut apparet, Fabrett. 670, 533); Arragonensis ms. n. 41 (in cuius schedis male Labus negat extare); Rossi p. 91, citans Arragonensem (inde Mur. 97, 3); Gnocchi ms. p. 132 ex Vinaccesio et ms. Averoldi; Ioli cat. mus. f. 53; Labus p. 119 n. 158.

Statuam supra pinxit Arragonensis et ex eo Rossius, quae nunquam fuit.

4201 Brixiae *nelle fosse del castello* ROSSI; in arce in ambitu interiore VINACC. GAGLIARDO ALII; *in una finestra corrispondente alla piazzetta di S. Stefano* GNOCCHI. *Levata dal castello di Brescia* MAFFEI in ep. ms. (bibl. cap. Ver.) d. 2 Iun. 1748 et n. 1749 m. Sept. Maffei iussu delata Veronam, ubi extat in museo philharmonico. — 'Extat Lonati non procul a lacu 'Benaco' ALECCHI errore; Veronae FABR. 656 item errore.

L · VIBIVS · VISCI · L · NYMPIODOTVS
BERGIMO · VOTVM
C · ASINIO · GALLO · C · MARCIO · CENSOR a. u. c. 746
COS
L · SALVIO · APRO · C · POSTVMIO · COSTA
II · VIRIS · QVINQVENNALIBVS

Contuli. Habent Rossi p. 89 (inde Spon p. 117; Fabrett. 680, 534; Gnocchi ms. p. 133; Donat. 51, 10 ex Gnocchio) pessime; melius Vinaccesi (1693) p. 234; Fabretti 656, 488 ex schedis Barberinis; Alecchi (cod. bibl. capit. Veron. n. 306) c. a. 1700; Gagliardi, qui vidit 14 Ian. 1723, in schedula ms. inter Brognolianas et in altera inter Muratoriana ms. 18, 224 et Cenom. p. 98 = Sambuca Cenom. p. 110; Maffei Ver. p. 26 inscr. n. 8 et M. V. 109, 1 (inde Mur. 297, 4; Donat. 157, 1; ex his Orelli 1972); Gnocchi ms. p. 133; Labus p. 113 n. 155.

Rossi sic: DEO BERGIMO | L · ARTEMIDORVS.

Nota a. 746, quo Brixia sub quinquennalibus fuit, Romae quoque lustrum conditum esse.

4202 Brixiae in S. Faustino.

BRIXI
BERG
SACR
ALPIN

Servavit Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 107. Inde Mediceus n. 98; Arragonensis ms. rec. 1 cod. Metelli 6038 f. 155 (in libro Manutiano deest), rec. 2 n. 37 (inde Vinaccesius in add. p. 316; ex eo Mur. 97, 5); Gnocchi ms. p. 134 ex Mur. et ms. Averoldi.

Potest fuisse: [*Genio col.*] *Brix*[*ae et*] *Berg*[*imo*] *sacr*[um] *Alpi*[*nus*] ...

4203 Brixiae in domo Hippolyti Chiesiolae iurisconsulti MANUT.; in area aedium Pavoni ORMAN. GNOCCHI. Nunc in museo.

BONVM · EVENTVM
VI · VIR SOCIORVM
SEX · NVMISIVS · FORTVNATVS
ET · L · LVCRETIVS · PRIMIANVS
VI · VIR · AVGG
CVRATORES · ORDIN · DATIS · IN · TVT
HS · ∞ · N · EX · QVORVM · VSVR · DIE
ID · MAI · SACR · EXTIS · CELEBRETVR

Contuli. Habent Manutius cod. Vatic. 5237 f. 81 (inde Fabrett. 342, 409 ex schedis Vaticanis), cum in Brixianis eiusdem aetatis syllogis non extet; Soncinus in excerptis Averoldianis; Ormanico ms.; Gnocchi ms. p. 25 (inde Donat. 90, 1); Ioli cat. mus. f. 20.

2 SOCIORVM etiam Manut.

4204 columella Brixiae apud Eliam Capreolum CAPR.; Mazani apud Eliam Capreolum ARRAG.; *a Mazano in contrada di Cortine sopra una piccola colonna, rivolto a mezzogiorno* GNOCCHI; Marzani in aedibus Francisci Conter PONTIUS.

L · TRVTINO
PROBVS
EX · VOTO
DEO · DONVM
DEDIT
VI · VIR · AVG
BRIX

Habent Capreolus f. 8 (inde Alciatus n. 66; Mediceus add. n. 306; Mur. 1989, 1); Arragonensis ms. n. 275 (inde Rossi p. 292; Mur. 204, 8 ex Rossio); Gnocchi ms. p. 30. Fractam descripsit Pontii amicus, qui quae non vidit, dedi inclinatis.

4205 Brixiae in domo Iacobini Nigroboni [*M. Jacomino de Val Trompia* cod. Metellianus] in Paganora TOTTI 1; in domo cardinalis Gambarae TOTTI 2; in hortulo comitis Brunori Gambarae ARR.; in domo illorum de Gambaris ad plateolam Novarini MED. similiterque SONCIN. BIANCH. Deinde prope Cremonam in villa Picenardiana, ubi vidi. Iam Mediolani in Brera.

DIS · DEABVS
OMNIB
L · VETVRIVS · L · L
SECOMARVS ·
PRO SE · ET · SVIS

Contuli. Habent Arragonensis ms. n. 60 = 107 (item cod. Metellianus Vat. 6038 f. 157), ed. n. 128; Totti p. 37 n. 110; Mediceus in add. n. 259; Nazari p. 49 (inde Grut. 1005, 4); Pighius cod. Luzac. p. 91 (inde Smetius 17, 2 a Pighio; Grut. 2, 2); Rossi p. 254 (inde Mur. 105, 7); Gnocchi ms. p. 184 ex Rossio et ms. Averoldi. Ex lapide Soncino ms. f. 19; Bianchini ms. Veron.; Bianchi *marmi Crem.* p. 38 tab. 1 (inde Orelli 2123); Labus p. 129 n. 169.

4 SECOMARVS Arr. (n. l.) Totti 2 Med. 2 Rossi et recentiores, SECVRIVS Totti 1 Arr. (ms. 1 et 2, item Metellianus) Pigh., SECVNDVS Naz. Med. 1. — 5 SVI| hodie.

4206 Ranzani ripariae Salodii FERRARINUS. Renzani *in Riviera nell' orto del Curato* GNOCCHI. Inde Brixiam venit a. 1818 in domum Lechi, deinde in museum.

DIS PATERNIS
SVRGASTEO
MAGNO
PATXO
5 Q·M·TRYPHON
V·S·L·M

Contuli. Habent Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 152, cod. Verderiano p. 82, 1 (inde Grut. 107, 3); Corsinianus n. 191; Totti p. 59 n. 172; Nazari p. 50; Arragonensis ms. n. 213 = 108, ed. n. 179; Rossi p. 276. Denuo ex lapide Grattarolo p. 83; Gnocchi ms. p. 184 (inde Donat. 59, 8); Ioli cat. mus. f. 34; Labus p. 130 n. 171 (inde Henzen 5915).

1 LARIBVS pro PATERNIS Gratt. — Tii in Bithynia cusos nummos inscriptos ΖΕΥϹ ϹΥΡΓΑϹΤΗϹ cum hoc titulo composuit Eckhelius (d. n. 2, 438); Labus Patarum Tii conditorem (Stephanus Byzantius s. v.: Δημοσθένης ἐν Βιθυνιακοῖς φησι κτιστὴν τῆς πόλεως γενέσθαι Πάταρον ἑλόντα Παφλαγονίαν καὶ ἐκ τοῦ τιμᾶν τὸν Δία Τῖον προσαγορεῦσαι.).

4207 Brixiae ad S. Alexandri ARR. TOTT.

DII | *sp* | ATR
PAPIR | | SYNCI
V | | S

Arragonensis ms. n. 157, ed. n. 159 eodemque exemplo Tottius in add. p. 123 n. 422; Gnocchi p. 184 ex ms. Averoldi (inde Donat. 46, 4). Ab his Labus p. 127 n. 167.

4208 Calvasesii in ecclesia S. Petri ad aquam benedictam CONTIN.; ibidem in latere septentrionali ecclesiae parochialis GNOCCHI. Inde a. 1798 venit Brixiam in monasterium S. Dominici IOLI, ubi iam est in museo. — Sabbii ROSSI male.

F A T I S
D E R V O N I B V S
V·S·L·M·M·RVFINVS
SEVERVS

Contuli. Habet Continuator, scilicet Corsinianus n. 192 et Mediceus n. 208, et qui inde pendent Arragonensis ms. n. 193 = 177, ed. n. 212; Totti p. 82 n. 177; Nazari p. 53 (inde Ligorius ms. Taur. 4; Grut. 1015, 9); Vinaccesi in add. p. 233. Ex lapide Grattarolo p. 113 (inde Rossi p. 41); Gnocchi ms. p. 162 (inde Donat. 49, 6); Brognoli misc.; Ioli cat. mus. f. 13; Labus *ant. mon. scop. in Brescia* p. 109 (inde Orelli 1774) et *marmi Bresc.* p. 99 n. 140.

3 M alterum omisit Cont., habet primas Gratt.

4209 ara exigua, rep. m. Apr. 1845 in vico Botticino Sera in fundo comitis Ludovici Cazzago LABUS. Hannibal Cazzago dedit museo Brixiano.

FATABVS
D·I·CO
SIBI·F
V·S·L·M

Contuli. Ed. Labus p. 102 n. 142 (inde Henzen 5799).

4210 Brixiae ad S. Nazarium in aedibus Bornati NAZ.; similiter ARR. TOTTI SONC. Ad S. Zenonis extra oppidum in fossa ROSSI. Hier. Rosa dedit museo.

FORTVN
L · DECIVS
TERTIVS
L · M

Contuli. Habent Nazari 1562 p. 53 (inde Mediceus in add. n. 342*a*); Arragonensis ms. n. 159 = 173, ed. n. 205; Totti in add. p. 123 n. 417; Manutius Vat. 5237 f. 87. 146; Soncinus ms. f. 11'; Rossi p. 34 (inde Gnocchi ms. p. 115; ex Gnocchio Donat. 45, 6); Ioli cat. mus. f. 59. 67; Labus p. 102 n. 143.

Eiusdem hominis titulum dedicatum Victoriae vide inter Camunnenses n. 4949.

4211 Brixiae ad portam de Torrelunga rep. 12 Aug. 1831 IOLI LABUS. Nunc in museo.

GEN·COLL
VMENTARIOR
MIA·FIRMIA
ESTIA · I
[illegible]

Contuli. Habent Ioli cat. mus. f. 67; Odorici *Bresc. Rom.* 1851 p. 28; Labus p. 112 n. 154.

4212 Brixiae rep. 1816, *esisteva in castello nel magazzeno detto dell' olio ed era scolpito sopra un centenajo e ridotto ad uso di pilo oleario* IOLI LABUS. Deinde ibi apud Lechium, nunc in museo.

GENIO
col ONIAE · CIVICAE · AVG
BRIXIAE
RGENNIVS · Q · F · FAB
SAGITTA
vi · VIR · AVG · DECVRIO
praef FABR · PRAEF · I · D · Q
ii VIR · QVINQ
d P S

Contuli. Labus *ara scop. in Hainburgo* (1820) p. 61 (inde Orelli 66) et *marmi Bresc.* p. 110 n. 152; Ioli cat. mus. f. 34.

4213 Brixiae domi meae ARRAG.; in aedibus comitis Scipionis Avogadro ROSSI. Sine loco TOTT.

HERCLI
V·S·L·M

Arragonensis ms. n. 197 servavit. Ex eo Totti in add. p. 115 n. 359; Rossi p. 25. A prioribus Gnocchi ms. p. 114; Labus p. 73 n. 106 (cf. adn. ad n. 107).

4214 Brixiae in S Barnabae FERRARINUS; in introitu aditus horti add. ARRAG. — Cremesani in ecclesia ROSSI errore.

H E R C V L I
A V R E L I V S
S V R V S

Habent Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 169, cod. Verderiano p. 87, 2 (inde Grut. 44, 6); Capreolus f. 10 (inde Alciatus ms. n. 77); Nazari p. 46 (inde Mediceus in add. n. 341*a*). Solatiani non habent. Denuo vidisse videtur Arragonensis ms. n. 194 (inde Rossi p. 25). A prioribus Gnocchi p. 114, citans inter alios codicem Averoldi; Labus p. 72 n. 102.

4215 ad S. Euphemiae ad viam regiam repperit pictor Dom. Vantini a. 1808. Idem dedit a. 1817 comiti Lechi; cum Lechianis venit in museum Brixianum.

HERCVLI
V·S·L·M
P·E·L

Contuli. Habent Brognoli misc.; Labus *ant. mon. scop. in Brescia* p. 69, *marmi Bresc.* p. 73 n. 104; Ioli cat. mus. f. 33.

4216 Brixiae erat in aedibus Maggi de Gradella *alla Carità*, nunc ex dono Maggiorum in museo.

SEX · CVNOPENNVS *sic*
SECVNDVS
FABER · TIGNVAR
HERCVLI
5 V · S · L · M

Contuli. Ed. Labus *antichi mon. scop. in Brescia* p. 87, *lett. al Cicogna* 1830 p. 11, *marmi Bresc.* p. 70 n. 97 (inde Henzen 7230); Ioli cat. mus. f. 75.

4217 Fiumicelli in aedibus praepositi Rossini fuit; inde a. 1828 venit Brixiam in museum.

HER
M · QVINTIVS
M A N S V E T V S

Descripsi. Habent Ioli cat. mus. f. 51; Labus in epistula ms. ad Orellium 3 Iul. 1826 et *marmi Bresc.* p. 72 n. 101.

4218 Gavardi.

HERCVL
L·V·L
V·S·L·M

Servavit Vinaccesi p. 234 (inde Mur. 60, 8; Gnocchi ms. p. 139; Labus p. 73 n. 107 cf. n. 105).

4219 Brixiae in domo Leonis Cereti ARR.

ISIDI
MVNATIA·Q·L
APATE·V·S·L

Arragonensis servavit. Habent eius ms. n. 210; Totti in add. p. 105 n. 300; Rossi p. 94 (inde Mur. 72, 2). A prioribus Gnocchi ms. p. 182 (inde Donat. 42, 3) male et Labus p. 122 n. 163.

4220 arula exigua, fuit Brixiae *pel selciato nel cortiletto del Professore Abbate Luigi Lirraga alla Palada*, nunc ex dono eius in museo LABUS.

I N S I D E
S A C R
C · BOSCIV·
C E E S C E N·
V · S

Contuli. Ed. Labus p. 128 n. 166.

4 fin. spatium sufficit litterae s formae minoris. — 5 V ✓ · S lapis, sed altera nota videtur casu accessisse.

4221 Brixiae rep. 1541 in loco *della Carità* NASS.; in hortis comitis Caesaris Secchi SONCINO. Apud Averoldum VINACC. AVER. GNOCCHI. Nunc in museo.

I V N O N I B V S
ANNIA·L·L·IVDA
PRO · SVIS
V · S

Contuli. Habent Nassino ms. f. 207 (inde Grut. 1150, 2 a Vinun); Rossi p. 28 citans Arragonensem, in cuius schedis quas habemus non extat; Soncino ms. f. 12'; Vinaccesi in add. emendavit; Averoldo p. 279 et apud Mur. 17, 4; Gnocchi ms. p. 164 (inde Donat. 14, 4); Ioli cat. mus. f. 75; Labus p. 79 n. 115.

4222 Brixiae ROSSI. In hortis Caesaris Secco SONC. Apud Averoldios VINACC. (in corr.) et POSTERIORES. Nunc in museo.

I V N O
N I B V S
V · S · L · M
L · CÆCIL *sic*
· PLACIDV
S

Contuli. Habent Rossi p. 28 ex Arragonensi ut ait, apud quem nos non invenimus; Soncino ms. f. 12'; Averoldo p. 279 et apud Mur. 17, 5; Gnocchi ms. p. 164 (inde Donat. 14, 3); Labus p. 82 n. 119.

4223 Brixiae in fossa de Torrelunga rep. 2 Sept. 1843; Mich. Gabaglio et Ios. Fedegrini dederunt museo IOLI, LABUS.

IVNONIBVS
L · CLODIVS
ARBVSCVLAE·L
AVCTVS
V · S · L · M

Descripsi. Ioli cat. mus. f. 78; Labus p. 80 n. 116.

4224 Brixiae in aedibus d. Rizardae de Salodo FERRAR. (Reg.). Inter forum novum et vicum Calcaria CAPREOLUS. In pariete domus iuxta domum Caesaris de Martinengo SANUTUS f. 82. In aedibus Francisci de Bovigno ARR. (rec. 1). *In una muraglia sopra la via all' incontro della chiesa di S. Clemente, ma di dietro via* SONCIN. Ad portam parvam S. Clementis GNOCCHI ex ms. Averoldi. A. 1813 illata in hortos Vantini, postea Lechi BROGNOLI (misc.). Ex Lechiana domo venit in museum IOLI. — In monasterio S. Euphemiae FELIC. (Ver.); in civitacula vetere SOLATIUS Labusii; Salodii ad portam ARRAG. (rec. 2) errore ortu ex praescriptione Ferrarini. Sine loco FELIC. (Marc.) FERR. (Bat.).

CN · CORNEL
NÍKANOR
IVNONIBVS
V·S·L·M

Contuli. Habent Felicianus Brix. A 21; Sanutus f. 80. 82; Ferrarinus cod. Bat. f. 61; Iucundus f. 198 n. 19 (inde Alciatus n. 49), hi quattuor eodem exemplo; Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 65, cod. Verderiano p. 31, 2 (inde Grut. 24, 5 adhibitis schedis Pighii et Rossii), a quo pendent Traiectinus n. 71, Corsinianus p. 11 n. 38, Mediceus n. 25a (addidit titulum manus 2); Arragonensis ms. n. 83 = 62, ed. n. 61; Rossi p. 28; Gnocchi ms. p. 165, praeter edd. citans codicem Averoldi. Aliunde fortasse Capreolus f. 7 (inde Alciatus n. 59). Certo ex lapide Soncino ms. f. 18; Ioli cat. f. 33; Labus p. 77 n. 112.

4224 *a* cippus exiguus Brixiae rep. a. 1871 sub ecclesia cathedrali vetere in crypta S. Philastrii inter rudera.

I V N O
I V S T A *sic*
V·S·L·M

Petrus da Ponte descripsit misitque.

4225 Brixiae antea apud Od. Odorici, nunc in museo.

IVNONIBVS
V·S·L·M
MESTRIVS
FABER

Contuli. Labus *ant. mon. scop. in Brescia* p. 111, *marmi Bresc.* p. 81 n. 117.

4226 Brixiae rep. 1813 in domuncula prope S. Barnabae, ubi itur ad S. Euphemiam, et illata in hortos Vantini BROGN.; rep. ad S. Alexandri a 1814 LABUS. A. 1817 venit ad Lechium; hodie est in museo.

IVNONIB
L·SANT
SECVNDVS

Contuli. Brognoli misc.; Ioli cat. mus. f. 32; Labus *ant. mon. scop. in Brescia* p. 111 et *marmi Bresc.* p. 78 n. 113.

4227 Brixiae *nella casa de' Capitanii a S. Giorgio* ROSSI; *era nella casa Masperoni al Pozzo dell' Olmo* GNOCCHI.

I V N O N I B V S
PRO · SAL
VAL · I V S T A S
NICETICVS
SER V·S

Rossi p. 27. Gnocchius ms. p. 165 (inde Donat. 13, 7; Labus p. 82 n. 118) unde habeat, non satis apparet; nam cum Rossium citet lapidemque det tamquam deperditum, tamen locum adscripsit diversum ab eo, quem indicat Rossii editio utraque. Utut est, titulum per se non suspectum retinui.

5 SER . . . . V·S Rossi, SER . . . V·S Gnocchi.

4228 Soiani in eccl. S. Michaelis pro vase aquae sacrae.

I V N O N I B V S
V · S · L · M
C·VOCIANV·SVRG
SACRVM

Grattarolo p. 111, a quo pendet Vinaccesi p. 234, ab hoc reliqui (Mur. 17, 3; Gnocchi ms. p. 165; Labus p. 82 n. 121).

Vv. divisio incerta.

4229 Bedizzolis in sacello S. Thomae.

OVI

Habent Arragonensis rec. 1 in cod. Metelliano Vat. 6038 f. 185 (a cod. Mantiano abest), rec. 2 n. 356; Totti p. 40 n. 122; Mediceus in add. n. 263; Nazarius p. 45 (inde Labus p. 25 n. 29); Grattarolo p. 113.

Sic Arr. rec. 2 Tott. Med., IOVI Arr. (Metell.) Naz. Gratt.

4230 Brixiae *era nel Corvione*; comes Car. Ant. Gambara dedit museo.

IOVI
M · MAGIVS
HELENVS
V·S·L·M

Contuli. Ioli cat. mus. f. 44; Labus in epistula ms. ad Orellium 3 Iul. 1826 et *marmi Bresc.* p. 11 n. 9.

4231 Bedizzole in ecclesia S. Thomae GNOCCHI. Nunc Brixiae in museo.

/OVI
—SACR
Q·N·P

Contuli. Habent Gnocchi ms. p. 142; Brognoli ms. f. 30'; Ioli cat. mus. f. 19; Labus p. 10 n. 7.

4232 basis magna. Onsuti FERRAR.; ad ecclesiam ARRAG.; *alla chiesa di S. Pietro vicino alla strada* GNOCCHI. Nunc Brixiae in museo. — Castronovi VINACC.

IOVI
P · PAPIRIVS
EVTROPVS
V·S·L·M

Contuli. Habent Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 112 et Verderiano p. 69, 2 (inde Grut. 16, 7); Capreolus f. 9' (inde Alciatus ms. n. 71; Grut. 13, 8); Nazari p. 44; Arragonensis ms. n. 229; Totti in add. p. 99 n. 268; Mediceus in add. n. 308 et in margine f. 61; Rossi p. 79; Gnocchi ms. p. 144; Ioli cat. mus. f. 15; Labus p. 12 n. 10.

Eadem videtur edita a Vinaccesio p. 238 (inde Mur. 5, 9; Gnocchi ms. p. 143) sic: IOVI | PAPIRIVS.

4233 Brixiae ad S. Faustini ROSSI. — Locum non indicat MAN.

IOVI · SR · AR
P · APIDIVS · P · L
OMVNCIO
V · S · L · M

Manutius cod. Vat. 5237 f. 91 in schedula separata; Rossi p. 80 (inde Puccinelli p. 69; Mur. 8, 7; Gnocchi ms. p. 113; Donat. 3, 7 ex Gnocchianis; Labus p. 14 n. 16).

De tituli sinceritate iam dubitari nequit accedente testimonio Manutii, ubi adnotatur ad v. 1. 2: *d'una medema grandeza*; ad v. 3. 4: *minori*. — 1 BR·AR Man., ARAR Rossi. — 2 P·APIDIVS Rossi.

4234 Brixiae in aede S. Thomae ARR. (rec. 2). Calvisani in ecclesia S. Felicis MAX. Sine loco TOTT. ARR. (rec. 1).

I·O·M

Arragonensis ms. n. 121 = 207 et apud Tottium p. 96 n. 262 (inde Labus p. 25 n. 30) et Manutium cod. Vat. 5235 II f. 113.

4235 Fieri pone ecclesiam S. Eusebii.

IOVI
OP · MAX
V · S · L · M

Gnocchi ms. p. 143 (inde Donat. 7, 9; Labus p. 18 n. 23).

4236 Clusani in castello in muro ad aedes S. Alexandri GAGLIARDI. Idem misit Veronam ad Maffeium, qui posuit in museo Veronensi n. 77.

IOVI · O · M
TIVS·C·L·HEDYLVS
VIR AVG V S

Contuli. Habent Gagliardi ms. in Brognoli miscellaneis et apud Mur. ms. 18, 224, ed. 8, 4; Maffei M. V. 79, 1 (inde Donat. 2, 4); Gnocchi ms. p. 143; Labus p. 25 n. 27.

Gagliardi exempla ms. cum non sint auctiora, quae plus habent Maffeius aliique eum secuti, supplementa sint necesse est.

4237 Salodii in domo presbyteri FERR. et RELIQUI; *alla grata della sagristia verso la canonica* GNOCCHI; *nell' esterno nel di sopra della finestra della sagrestia* VENTURI. Adhuc in ecclesia eadem. — Pivignagi in ecclesia FELIC., Tusculani Riperiae SARAYNA, errore.

I · O · M
HELVIA
FORTVNA

Contuli. Habent Felicianus Brix. B 74; Ferrarinus cod. Par. f. 150', cod. Reg. Brix. n. 70, cod. Verderiano p. 56, 2; Capreolus f. 10' (inde Alciatus Brix. n. 79); Traiectinus n. 133; Mediceus n. 202; Sarayna f. 52 (inde Panvinius Ver. p. 222; Grut. 15, 7 a Sarayna et Verderianis); Arragonensis ms. n. 195 = 204; Nazari p. 45 (inde Ligorius ms. Taur. 4); Grattarolo p. 65; Rossi p. 79; Gnocchi ms. p. 146; Brognoli ms.; Venturi ms. a Grisettio et aliis; Ioli cat. mus. Brix. f. 75; Labus p. 10 n. 6.

Grisettius notat eodem loco in frustulo separato repperisse se . . A·V·S·L·M, quod si recte observavit inter tot testes solus neque error subest, potest id pro huius tituli clausula accipi.

4238 Folzani secundo a Brixia lapide ante portam S. Nazari rep. a. 1867, nunc in aedibus Vigliani.

IOVI · O · M · SAR
MINICIA

Petrus da Ponte misit.

4239 basis magna. Mazani in curte ecclesiae campestris divi Zenonis MED. CORS. ARR. Deinde Brixiae in aedibus Averoldi extrinsecus AVER. GNOCCHI. Nunc in museo. — Nabulenti in ecclesia divi Zenonis TOTTI, Salò NAZ., errore uterque.

I · O · M
Q · PETRONIV
RVSTICVS
V · S · L · M

Contuli. Habet Continuator, scilicet Corsinianus n. 134, Mediceus n. 136, Totti p. 69 n. 199, Nazari p. 45 (inde Ligorius ms. Taur. 4), Arragonensis ms. n. 197 = 206, Rossi apud Grut. 1064, 4 et *mem. Bresc.* p. 73; Grattarolo p. 65. Denuo ex lapide Bianchini ms. Veron.; Averoldus p. 279; Gnocchi p. 146; Ioli cat. mus. f. 75; Labus p. 12 n. 11.

2 PETRONIV Contin. et ita lapis, sed ut spatium quod deficit sufficiat s minori.

4240 Nebulenti in plebe campestri CONTIN.; in aedibus Rosae GNOCCHI.

I O M
VIRIVS
MAXIMI
NVS
S V·S·L·L·M

Habent Continuator, scilicet Corsinianus n. 106 et Mediceus n. 139 et rursus in add. n. 265; Totti p. 62 n. 177; Nazari p. 45 (inde Ligorius ms. Taur. 4; Grut. 1009, 4); Arragonensis ms. n. 179 = 212 descriptam ex Continuatore, amendatam ex lapide; Rossi p. 80; Gnocchi ms. p. 146 de lapide; Labus p. 18 n. 22, qui citat schedas emptas ab Octavio Zambello, Corsinianum opinor.

1 IOVI pro I·O·M Med. 265. — 5 sic Arr. (rec. 2 m. 2) Gnocchi; V·S·L·M Cont., etiam Arr. (rec. 1 et rec. 2 m. 1) Tott. Rossi.

4241 Concesii extra ecclesiam FERRARINUS et NORIS. *Fu spezzata ed impiegata nella fabbrica della nuova chiesa* GNOCCHI.

IOVI · O · M
CONSERVATORI · POS
SESSIONVM · ROSCIOS
VM · PACVl · AELIAN · N · COS (ann. p. C. 223)
T · BASSAE · FILIOSVMQVE
EOR · EX · VOTO · L
ROSCIVS · EVAVLVS · NVTRIT
ET · PROCVRAT · CVM · P · ROSCIO
FIRMO · LIB · PROC · EOS

in latere:
D · III · NON · MART
IVLIANO · II · ET · CRISPino (p. C. 224)
COS

Duo exempla extant Ferrarinianum et Norisianum. Illud habent Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 151, cod. Verderinoo p. 84 (inde Grut. 18, 10); Capreolus f. 9' imperfecte (inde Alciatus n. 72); Traiectinus n. 120; Mediceus n. 126; Nazari p. 44 imperfecte; Arragonensis ms. n. 247 = 217; Totti p. 55 n. 161; Rossi p. 77. Pendet inde Ligorius ms. Taur. 4. Alterum iussu senatoris Veneti Iulii Giustiniani in Norisii gratiam exceptum legitur in epistula huius consulari (1683) p. 135 et inde apud Fabrettium 695, 160. A prioribus Labus p. 21 n. 26 et Henzen 5619.

V. l. dubo Ferrarini (Reg. Verd.) Traiectini Medicei Norisii. — In vv. div. conveniunt Ferr. (Verd.) Med. Nor. — 1 I·O·M Ferr. (Reg.). — 3 SES om. Trai. — 4 PACVLI AELIANI Ferr. (Reg.) Nor., PAVCVL AELIAN Ferr. (Verd.) Trai., PAVCVL ELIAN Med. — 6 EORVM Ferr. (Reg.) — 7 EAVLVS Trai. — 8 P. om. Ferrariniani omnes. — 9 LIB om. Trai. — Inscriptionem lateralem non habent Ferrariniani.

4242 Brixiae in ecclesia S. Thomae ROSSI, in aedibus Rosae ad S. Nazarii GNOCCHI. Iam in museo.

I · O · M · D
EX · IVSSV · EIVS
M · PVB · CLODIN
CANDID
NEQ · IN HAC · ARA
SETATVSACSITVLI/

Contuli. Habent Rossi p. 80 (inde Mur. 8, 3); Gnocchi ms. p. 112 (inde Donat. 3, 8); Ioli cat. mus. f. 75; Labus p. 7 n. 3.

6 sic omnino; lectio plane certa excepta paenultima littera.

I(ovi) o(ptimo) m(aximo) D(olicheno) ex iussu eius M. Pub(licius?) Clodian(us). Candid(atus) ne q(uis) in hac ara s(cribat) et ..... Extrema non intellego.

4243 apud Burgum Pontecaralis in domo Augustini Galli ARR. TOTTI RELIQUI; Poncarale apud Luzzagos etiam IOLI. Nunc ex dono Dorotheae Luzzago Brixiae in museo.

IOVIS · TVTELÆ
C · HOSTILIVS
AEMILIANVS
VET · AVGG · NN
V · S · L · M

Contuli. Habent Arragonensis ms. n. 292 = 224; Totti in add. p. 99 n. 269; Rossi p. 78 (inde Mur. 10, 10); Gnocchi ms. p. 146 a prioribus; Ioli mon. ant. 1826, cat. mus. f. 52; Labus p. 6 n. 2 (inde Henzen 5608).

4244 Brixiae Gradenigus dedit Soncino instrumento a. 1606 eo, cuius principium rettulimus ad n. 4419; pergit sic: *'et l'altro è nella chiesa di S. Agostino in Broletto nell' altar in frontispicio murato* PRIVIL. SEC. n. 1606. *Era nella fronte dell' altare di S. Agostino nel palazzo di Broletto* GNOCCHI.

IVVENT V T
C · M · S
M · Q · GLYCERVS
D · D

Ex privilegiis regiis urbis Brixiae 26 Nov. 1606 mea causa excerpsit Petrus da Ponte (cf. n. 4419). Habet item Gnocchi ms. p. 193 ex codice Averoldi; Labus p. 93 n. 132 ex Soncino, quem addit vidisse (inde Henzen 5821). Exempla quae extant omnia redeunt ad Soncinum.

3 GLYCÆRV Gnocchi, CLYCÆRV Privil.

4245 tabella aenea Magiani [= Mazano] inventa, deinde Brixiae apud Hieronymum Capreolum. — Male Romae MUR.

C · MVCIVS
ACCEPTVS
LASIAVS
D · D

Totti in add. p. 123 n. 418 (inde Vinaccesi p. 234; ex eo Gnocchi p. 184) et apud Manutium cod. Vat. 5237 f. 139 et 5235 IV 123 (inde Donius 1, 135 ex schedis Vatic.; Fabrett. 694, 155 ex schedis Vatic.; Mur. 86, 1 e Donio et Ligorio, ubi hunc errore nominavit). A prioribus Labus p. 94 n. 133.

4246 Navolenti in casa colonica archipresbyteri olim, nunc Brixiae in museo.

MATRONIS
CORNELIA · ANDIA
V · S · L · M

Contuli. Ioli mon. ant. II et cat. mus. f. 51; Labus p. 86 n. 125.

4247 Carziagi in ecclesia S. Laurentii CONTIN.; in angulo aedium archipresbyteri GNOCCHI. Inde venit Brixiam a. 1798 LABUS, ubi nunc est in museo.

MATRONIS
V · S · L · M
M · ORVSIVS
TERTVLLVS

Contuli. Habent Continuator, scilicet Corsinianus n. 204 et Mediceus n. 245; Arragonensis ms. n. 259 = 308 qui emendavit ex lapide; Totti p. 64 n. 181; Grut. 1016, 7 ab Antonio Beffa Nigrino; Velseriana f. 5'; Rossi p. 52; Gnocchi ms. p. 170 de lapide; Brognoli ms. f. 27; Ioli cat. mus. f. 15; Labus p. 83 n. 122.

4248 Coleri [= Coller prope Pierum] ARR. Brixiae in aedibus Arragonensis ROSSI.

ERCV
IVIV

Arragonensis ms. n. 291 = 180, ed. n. 187. Inde Rossi p. 25, a quo pendent Gnocchi ms. p. 114 et Labus p. 73 n. 105 (cf. adn. ad n. 106).

2 IV rel. om. Arr. ed.

4249 ad S. Euphemiae rep., deinde prope Cremonam in hortis Picenardianis, ubi vidi. Iam Mediolani in Brera.

MERCVR
P · ASIDIVS ·
VIATOR
V · S · L · M

Contuli. Brognoli misc.; Arici suppl. ad Arragonensem; Bianchi inter Mariniana et *marmi Crem.* tab. 6 p. 72 (inde Labus p. 65 n. 87).

4250 ad S. Euphemiae rep., deinde prope Cremonam in hortis Picenardianis, ubi vidi. Iam Mediolani in Brera.

MERCVR
L · ACVTIVS
CLEMENS
V · S · L · M

Contuli. Brognoli misc.; Arici suppl. ad Arragonensem; Bianchi inter Mariniana et *marmi Crem.* tab. 6 p. 72 (inde Labus p. 64 n. 86).

4251 ad S. Euphemiae rep., nunc prope Cremonam in hortis Picenardianis, ubi vidi. Iam Mediolani in Brera.

MER
M · ADICIVS
PVLNI *sic*
V S

Contuli. Brognoli misc.; Arici suppl. ad Arragonensem; Bianchi inter Mariniana et *marmi Crem.* tab. 5 p. 73 (inde Labus p. 64 n. 84).

4252 Erbusci in parochia S. Georgii in aedicula S. Clementis GNOCCHI. Nuper illata est in museum Brixianum.

MERCVRIO
RETVLLVS VALENTIS
· S P F ·

Descripsi a. 1869. Gnocchi ms. p. 136 (inde Donat. 28, 8; Labus p. 66 n. 91); Petrus da Ponte misit descriptam.

4253 ad S. Euphemiae rep., deinde prope Cremonam in hortis Picenardianis, ubi vidi. Iam Mediolani in Brera.

M E R
P · C · S
V·S·L·M

Contuli. Brognoli misc.; Arici suppl. ad Arragonensem; Bianchi *marm. Crem.* tab. 3 p. 60 (inde Labus p. 66 n. 90).

4254 Lograti in ecclesia omnium sanctorum FERRARINUS; *nel muro a man destra* add. GABBIANUS; *a man destra dell' ingresso della porta maggiore al di dietro d'un confessionale* add. GNOCCHI. Periisse ait LABUS.

M E R C V R I O
CN · CAETRONIVS
PRAESENS
V · S · L · M

Habet Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 136 (inde Mur. 46, 6 ex schedis Farnesiis), cod. Verderiano p. 90, 2 (inde Grut. 52, 4). Ab eo Capreolus f. 10 (inde Alciatus n. 78); Traiectinus n. 109; Mediceus n. 166; Nazari p. 47 (inde Ligorius ms. Taur. 4); Arragonensis ms. n. 281 = 307; Rossi p. 147. Denuo ex lapide frater Iohannes Baptista de Gabbiano, qui misit Tottio d. 18 Mart. 1558 (cod. Manutii Vat. 5237 f. 158); Gnocchi p. 137. A prioribus Labus p. 61 n. 80.

2 CETRONIVS Ferr. (Verd.) Trai. — 3 PRAESES Ferrariniani deteriores (Capr. cum Alciato et Nazario, item Arr. Tott.); PRAESENS Gabb. adnotans '*tutto lo N non è apparente, ma solo la prima gamba, perchè il sasso è corroso*'.

4255 Brixiae ad Piscarias at vid. MED. In hortis Malatestae Gaitano SONCIN. *Nell' horto del Sig. Guglio Federici appresso dell' hospitale delle donne* ORMANICO. A. 1690 abbas Laelius Federici dedit Averoldo VINACC. Inde venit in museum.

MERCVR
Q · CLODIVS
ARGVTVS
V · S · L · M

Contuli. Habent Mediceus in add. n. 342; Grut. 1067, 10 a Rossio; Soncino ms. f. 9'; Ormanico ms.; Vinaccesi p. 144; Bianchini ms. Veron.; Averoldo p. 279 et apud Mur. 46, 9; Gnocchi ms p. 130; Ioli cat. mus. f. 65; Labus p. 60 n. 77.

4256 Nuvolenti VINACC. *alla pieve vecchia sull' angolo della Cascina* GNOCCHI. Nunc ex dono communis eius Brixiae in museo.

M E R *sic*
C · C L O D I V S
FIRMVS · V · S · L · M

Contuli. Habent Vinaccesi in add. p. 234 (inde Mur. 46, 7); Gnocchi ms. p. 137 (inde Donat. 29, 1) qui vidit; Ioli mon. ant. II et cat. mus. f. 50; Labus p. 68 n. 95.

4257 Brixiae rep. fortasse ad piscarias MED. In hortis Malatestae Gaitano SONCINO; *nell' horto del Sig. Guglio Federici* ORMAN. Abbas Federici dedit Averoldo a. 1690 VINACC. Ex domo Averoldiana transiit in museum.

M E R C V R I O
L · M · CLODIV *sic*
SP · F · TERTIVS

Contuli. Habent Mediceus in add. n. 345; Grut. 1067, 11 a Rossio; Soncino ms. f. 9'; Ormanico ms.; Vinaccesi p. 144; Bianchini ms. Veron.; Averoldo p. 280 et apud Mur. 46, 8; Gnocchi ms. p. 130; Ioli cat. mus. f. 65; Labus p. 61 n. 79.

V·S·L·M in fine add. Med. Grut. Orm. contra lapidem infra integrum.

4258 Verziaci FERRARINUS. Apud D. Lodovicum Offlagam add. ARRAG. *Vicino alla chiesa, incastrata nella fronte del muro che cinge il cimiterio* add. GNOCCHI similiaque BROGN.

M E R C V R I O
CONSTANS
ACVTI
COMINAE
5 V·S·L·M

Habet Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 135, cod. Verderiano p. 73, 2 (inde Grut. 52, 7). Ab eo Traiectinus n. 92; Nazari p. 47 (inde Ligorius ms. Taur. 4); Mediceus n. 109; Arragonensis ms. n. 289 = 298; Rossi p. 146. Denuo ex lapide Gnocchi ms. p. 138 (inde Donat. 29, 2); Brognoli ms. f. 36. Labus omisit.

3 ACVTII Gnocchi Brogn. — '*Avvertasi, che vi è stato scritto posteriormente da due lati e che la vecchia iscrizione appena si discerne*' Brognoli.

4259 ad S. Euphemiae rep., deinde prope Cremonam in hortis Picenardianis, ubi vidi. Nunc Mediolani in Brera.

MERC
L · CORNELIVS
PRISC
V · S · L · M

Contuli. Brognoli misc.; Arici suppl. ad Arragonensem; Bianchi *marmi Crem.* tab. 5 p. 72 (inde Labus p. 64 n. 85).

4260 ad S. Euphemiae rep., deinde prope Cremonam in hortis Picenardianis, ubi vidi. Nunc Mediolani in Brera

M E R C V R I O
MAGIVS · FIRM
V · S · L · M

Contuli. Bianchi inter Mariniana et *marmi Crem.* tab. 2 p. 56 (inde Labus p. 66 n. 92); Arici suppl. ad Arragonensem

4261 Nuvolenti in plebe CONT. Extra templum plebis versus domos et latet partim in quodam pariete MANUT. et brevius TOTTI.

M E R C V R
SEX · MVNA
C A M P A N
V · S · L · M

Habet Continuator, scilicet Corsinianus n. 137 et Mediceus n. 138; item Arragonensis ms. n. 177 = 303, Totti p. 69 n. 177, codex Manutianus 5235 II f. 107'. Pendent ab his Nazari p. 47 (ex eo Ligorius ms. Taur. 4; Grut. 1015, 11); Rossi apud Gruterum 1067, 12 et *mem. Bresc.* p. 147; Gnocchi ms. p. 137 a prioribus (inde Donat. 29, 4); Labus p. 65 n. 89 a prioribus.

Denuo visam esse titulum ab Arragonensi probabile est propter adscriptiones ex libris Tottiano et Manutiano supra relatas; sed lectionem non mutavit. Quae adscripsit manus recentior apud Arragonensem v. 1, 2. 3 fin.: IO — TIVS — VS habentque Rossius et posteriores, carent auctore certo.

4262 Moscolini Riperiae Salodii in ecclesia in quodam capitello ubi tenetur aqua benedicta CONS. MEDIC. 229 similiterque ROSSI. Monigae prope Moscoline ad scalas, quibus ascenditur ad ecclesiam S. Rochi GNOCCHI. Ex Moniga *del Bosco in Riviera di Salò* a. 1828 illata in museum Brixianum IOLI, LABUS (mon. Bresc.). — Salodii in ecclesia S. Mariae sub altari FELICIANUS et ANTIQUI PLERIQUE non recte.

DEO · MERC
M · NON · ARR
PAVLINVS
APER·C·I
5 PRO · SALVTE · SVA
V·E·L·M

Contuli. Habent Felicianus B f. 20'; Ferrarinus cod. Reg. Brix. 77, cod. Verderiano p. 49, 1 (inde Grut. 54, 10); Traiectinus n. 135; Mediceus n. 201; Totti 70 p. 201; Arragonensis ms. n. 199 = 114; Nazari 1562 p. 48, ex eodem exemplo omnes; pendent inde Ligorius ms. Taur. 4; Pighius cod. Lazac. p. 45, ubi bis datur diverse (inde Grut. 1067, 13); Grattarolo p. 65. Denuo ex lapide Corsinianus n. 190 eodemque exemplo Mediceus n. 229 et Rossi p. 51a; item Gnocchi ms. p. 137 (inde Donat. 28, 7); Labus *marmi Bresc.* p. 54 n. 69; Ioli cat. mus. Brix. f. 75.

2. 3. 4 pro his M · NONIVS · APRVS · CARINVS Pighius exemplo altero interpolato. — 4 C·I Labus et Ioli, C·V Rossi 51 et Med. 229 m. 2 et Gnocchi, C·L reliqui omnes praeter Pighium, qui omisit.

Vide p. 339 de Noniis quae diximus.

4263 ad S. Euphemiae rep., deinde prope Cremonam in hortis Picenardianis, ubi vidi. Nunc Mediolani in Brera.

DEO · MERC
M · NONIVS
ARR · PAVLINVS
APER·C·I
VOT·QVOD·VOV
S·L·M·C·S

Contuli. Bianchi *marmi Crem.* tab. 4 p. 62 (inde per Labusium Orelli 4914 et Labus *Giulio Ingenuo* p. 9, *marmi Bresc.* p. 54 n. 68); Arici suppl. ad Arragonensem.

Deo Merc(urio) M. Nonius Arr(ius) Paulinus Aper c(larissimus) i(uvenis) vot(um) quod vov(erat) s(olvit) l(ibens) m(erito) c(um) s(uis).

4264 Brixiae in monasterio S. Euphemiae, qui locus habitatur a fratribus ordinis S. Benedicti in claustro FELIC. SAN.

MERCVR
C · PACATIVS
VRSINVS
V·S·L·M

Servavit auctor Feliciani Brix. B 34 et Sanuti f. 82.

Versuum divisio incerta.

4265 Brixiae apud Io. Fr. Montem ARR.; in hortis Monti ad S. Alexandri GNOCCHI. Deinde apud Lechium, iam in museo IOLI.

M E R C
C · PETRONIVS
FRONTO

V · E · L · M

Contuli. Habent Arragonensis ms. n. 75 = 295 et apud Tottium p. 90 n. 251 (inde Vinaccesi in add. p. 233, ex eo Mur. 47, 2); Gnocchi ms. p. 130 (inde Donat. 27, 8); Brognoli misc.; Ioli cat. mus. f. 28; Labus p. 60 n. 76.

4266 epistylium magnum litteris magnis; ad S. Euphemiae rep. 1786, deinde prope Cremonam in hortis Picenardianis, ubi vidi. Nunc Mediolani in Brera.

PRIMIO · CARIAEEIE · FILIVS
MERCVRIO · AEDEM · ET · SIGNVM
SOLO·SVO · EX·VOTO · DEDIT

Contuli. Brognoli misc.; Arici suppl. ms. ad Arragonensem; Bianchi inter Mariniana et *marmi Crem* tab. 2 p. 44 (inde Orelli 1398; Labus p. 54 n. 67).

4267 L pass. a vico S. Euphemiae orientem versus rep. a. 1786; deinde prope Cremonam in hortis Picenardianis, ubi vidi. Nunc Mediolani in Brera.

M E R C V R
C · PVBLICIVS
P R O C V L V S
V · E · L · M

Contuli. Brognoli misc.; Arici suppl. ms. ad Arragonensem; Bianchi inter Mariniana et *marmi Crem.* tab. 3 p. 61 (inde Labus p. 61 n. 82).

4268 Brixiae in monasterio Caritatis in area maiore FRANCISCUS SONCINUS, addens massarium eius loci Vincentium Scalvinum a. 1605 lapidem dono dedisse patri Ludovico Soncino. Ad S. Nazarii in aedibus della Corte GNOCCHI.

MERCVRIO
QVINTIVS
LEO
V·S·L·M

Soncino ms. f. 17; Gnocchi ms. p. 130 (inde Donat. 28, 6; Labus p. 61 n. 81).

2 QVINTVS Sonc.

4269 Virli *sopra il muro della chiesa de' Signori Avoltori corrispondente nel cortile* GNOCCHI, IOLI.

MERCVRIO
C · QVINTIVS
SALVIANVS
V · E · L · M

Gnocchi ms. p. 138 (inde Donat. 27, 7; Labus p. 60 n. 78); Ioli cat. mus. f. 75.

4270 ara exigua. Brixiae in domo Baptistae Bornati equitis TOTTI ARR. SONCINO. In aedibus Bornati ad S. Nazarii GNOCCHI. Ex aedibus Hieronymi Rosae venit in museum LABUS.

MERCVRIO
SEX · SALVIVS
Q · F · QVIR
RESTITVTVS
5 V · S

Contuli. Arragonensis ms. n. 160 = 302; Totti in add. p. 123 n. 416; Manutius cod. Vat. 5237 f. 146'; Soncino ms. f. 11'; Rossi p. 146; Mur. 47, 11 ex schedis suis; Gnocchi ms. p. 129 a prioribus; Ioli cat. mus. f. 59. 76; Labus p. 59 n. 73.

4271 ad S. Euphemiae rep., deinde prope Cremonam in hortis Picenardianis, ubi vidi. Nunc Mediolani in Brera.

MERC
SVRVS · ATTVSO
FIRMI · F
V · S · L · M

Contuli. Brognoli misc.; Arici suppl. ms. ad Arragonensem; Bianchi *marmi Crem.* tab. 4 p. 70 (inde Labus p. 64 n. 83).

4272 Fleri in ecclesia S. Eusebii GNOCCHI et RELIQUI. Vicarius Antonius Caprioli dedit museo Brixiano.

MERCVRIO
Q · VALERIVS · MA
GIACVS · V · E · L · M

Contuli. Habent Gnocchi ms. p. 137 (inde Donat. 28, 9); Brognoli in misc. imperfecte; Ioli cat. mus. f. 14; Labus p. 68 n. 94.

4273 *Alla Noce* prope ecclesiam in aedibus doctoris Fogari.

G · CONSENT
EXORATVS
MINERV

Gnocchi ms. p. 151 (inde Labus p. 33 n. 48).

1. 2 non dantur fracti.

4274 Oneati ad ianuam parvam templi ARR. TOTT.; ad labellum aquae benedictae MANUT. similiterque RELIQUI. Iam Brixiae in museo.

L · L · MINERVAE
V · S

Contuli. Habent Arragonensis ms. n. 270; Totti in add. p. 112 n. 337; Manutius cod. Vat. 5237 f. 77; Vinaccesi p. 319; Gnocchi ms. p. 151 (inde Donat. 29, 8); Labus p. 30 n. 39.

Integra est. — L·L· magis crediderim significare mulieris cuiusdam duo nomina quam *l(ibens) l(aetus)*.

4275 Mazani in aede antiqua S. Zenonis nunc diruta AVER, GNOCCHI. Deinde Brixiae primum apud Lechium, iam in museo, sed fracta.

MINERVAE
LAVMVS·SAE*CIL*
LI *F*
V S L M

Contuli quod superest. Habent Mur. ms. 21, 231, ed. 51, 4 missam ab Averoldo a. 1715 (non ex Rossio descriptam, ut male ait in ed.); Gnocchi ms. p. 151; Ioli cat. mus. f. 30; Labus p. 35 n. 50.

4276 Minervii [= Manerba] Riperiae Salodii in castello FERR.

MINERVAE
C · LVCRET
HERMES
V·S·L·M

Habet Ferrarinus cod. Par. f. 22, cod. Reg. inter Veronenses n. 136, Verderiano p. 50, 1 (inde et ex Ursini schedis Grut. 81, 1). Pendent inde ni fallor Capreolus f. 10 (inde Alciatus n. 76); Traiectinus n. 162; Mediceus n. 230 et denuo in add. n. 268a; Nazari p. 46 (inde Ligorius ms. Taur. 4); Arragonensis ms. n. 191 = 309; Grattarolo p. 110; Rossi p. 67; Gnocchi ms. p. 149 a prioribus; Labus *Giorn. Arcad.* 4 (1819) p. 263, inscr. Brix. p. 33 n. 47. Ex ipso lapide opinor Mediceus in add. n. 288.

1 MINERV Med. 288. — 2 LVCRET Med. 288 et ex Solatianis Ferr. (Par.) Trai. Med. 230, LVCRETIVS Ferr. (Reg. Verd.) et fere reliqui.

Idem nominatur n. 4439.

4277 Bidizolis in aedibus ecclesiae S. Stephani CONT. Nunc in domo episcopi GNOCCHI.

MINERVAE
C · MAESIVS
C·LIB
ENCOLPVS
5 V·S·L·M

Habet Continuator, scilicet Corsinianus n. 196; Mediceus n. 240; Arragonensis ms. n. 184 = 304; Totti p. 62 n. 175; Nazari p. 45 (inde Ligorius ms. Taur. 4; Grut. 1011, 5); Grattarolo p. 113; Rossi p. 67 (inde Mur. 52, 6). Denuo ex lapide Gnocchi ms. p. 149. A prioribus Labus p. 31 n. 41.

4278 in villa Celaticae extra Brixiam ad III lapidem in ecclesia S. Georgii in pariete exteriore FELIC. et RELIQUI; Cellaticae in ecclesia ad aquam sacram ARRAG., *alla tinaja dell' arciprete* GNOCCHI. Nunc ex dono archipresbyteri eius Brixiae in museo. — Munerbe ROSSI errore.

MINERVAh
SACRVM
MEDVSSA CARIASSI *s*
V·S·L·M

Contuli. Habent Felicianus Brix. B 71; Sanutus f. 84; Ferrarinus cod. Reg. Brix. 92, cod. Verderiano p. 38, 1 (inde Grut. 81, 3); Capreolus f. 10 (inde Alciatus p. 75); Traiectinus n. 93; Mediceus n. 121; Arragonensis ms. n. 250 = 293; Nazari p. 46; Ligorius ms. Taur. 4; Rossi p. 67; Gnocchi ms. p. 149; Ioli cat. mus. Brix. f. 46; Labus p. 27 n. 34.

3 CARIASS vel CARIAS priores; videtur fuisse CARIASSIS.

4279 Brixiae rep. 1813 *nella piazza di S. Francesco delli Orzi nuovi*, deinde apud Lechium, nunc in museo.

MINERVA*e*
l MINICIVS
FIRM*i*

Contuli. Labus *della tribù e dei dec.* (1813) p. 26 et *marmi Bresc.* p. 27 n. 35; Ioli cat. mus. f. 32. 78.

4280 Verzianae fuit in casa colonica, quae est nosocomii maximi; nunc est in museo.

MINERVAE
PRIMIO · ESDRI
MANCIPI

Descripsi ut potui positam loco alto. Ioli cat. mus. f. 67. 76; Labus p. 30 n. 37.

4281 Nigolerae [= Nuvolera] sub porticu aedium Ioachimi Soldo fuit, nunc est Brixiae in museo.

MINERVAE
M·ET·G
VALERI·SENECIONIS
FILI
5 V·S·L·M

Descripsi. Ioli mon. ant. II, cat. mus. f. 48; Labus p. 30 n. 36.

4282 Brixiae rep. non longe ab aede S. Iohannis et mihi domi recondita CAPREOLUS. In quodam sacello vetusto apud templum S. Faustini maioris MED. Iuxta S. Faustinum in ecclesia S. Iacobi ad aquam sacram ARRAG. similiterque ACC. NASSINO NAZARI. — Barni extra Brixiam GRUT. male.

MINERVAE
AVGVST
SEX · DVGIVS
VALENTIO·VI
5 VIR·AVG

Habent Capreolus f. 10 (inde Alciatus n. 74); Solatiani Traiectinus n. 31 et Mediceus n. 87; Accursius ms. n. 23; Nassino ms. ante p. 1 qui vidit c. a. 1530; Nazari 1562 p. 46 (inde Ligorius ms. Taur. 4); Arragonensis ms. n. 137 = 284; Grut. 81, 5 per Gutenstenium ex ms. Metelli; Rossi p. 67 (inde Mur. 53, 10); Gnocchi ms. p. 118 a prioribus (inde Donat. 30, 1); Labus p. 32 n. 43 a prioribus.

Exempla proba Traiectini Medicei Accursii Nassini Arragonensis plane consentiunt. — 2 AVGVT Capr. — 3 seq. SEX·DRVNIVS·VALENS·VI·VIR AVG·D·D Grut. ex interpolatione, a qua interpolatione immunis est uterque codex Metelli, tam Continuatoris Solatiani (cod. Vat. 6039 f. 403') quam Arragonensis (cod. Vat. 6038 f. 154).

4283 Brixiae in domo Hostianorum MARCANOVA. In aedibus Andrioli Gambari FERRAR. CORSIN. In domo Andreoli a Flumine nigro TOTTI ARR. *Nella casa del qu. Iacobini Fumenero* NAZAR. In domo domini Fabii Moraculae TOTTI 2. Prope ecclesiam S. Afrae ROSSI. *Trovata nel Sett. 1857 nello scavare una stalla a pianterreno nella casa Morelli* GELMINI. Nunc ex dono Caroli Cocchetti in museo.

SOLI · DEO
INVICTO
EX · VOTO
SEX · DVGIVS
5 VALENTIO
VI·VIR·AVG

Contuli. Habet Marcanova cod. Mut. n. 27. Item Sanutus f. 78; Ferrarinus cod. Paris. in add. f. 58', cod. Reg. n. 66 (inde Mur. 196, 8 ex schedis Farnesiis), cod. Verderiano p. 29, 2 (inde Grut. 35, 6 adhibitis schedis Pighii); Traiectinus n. 69; Corsinianus n. 38 (Mediceus non habet); Totti p. 15 n. 42; Nazarius 1562 p. 48; Ligorius ms. Neap. 36, 372 et ms. Taur. 4. Denuo ex lapide Arragonensis n. 150 = 413; Rossi p. 56 (inde Gnocchi p. 116, citans ms. Averoldi); Labus p. 41 n. 58; Gelmini ms.

4284 Brixiae in monasterio quod fuit S. Iuliae in arcu qui sustinet cryptam S. Mariae in Solario.

DEO·SOLI
RES·PVBL

R. Schoell descripsit. Brognoli ms. f. 28; Ioli cat. mus. f. 78; Labus apud Odoricium *antich. crist. di Brescia* 1 (1845), 44 et in syll. p. 41 n. 60; Brunati *santi Bresc.* ed. 1 p. 23, ed. 2 1, 199.

1 SOLI DEO Brogn.

4285 Gussagi apud Averoldum VINACC. Frustra indagavit iam GNOCCHIUS.

ab uno latere:
NEPTVNO
V·S·L·M

ab altero latere:
VIRIBVS
V·S·L·M

Averoldo p. 290 et apud Vinaccesium p. 324 et apud Mur. 54, 5. Inde male Gnocchi ms. p. 152; Donat. 32, 2 ex Gnocchianis; Labus p. 36 n. 53.

4286 ara magna, ad S. Felicis ad Benacum in ecclesia parochiali.

NEPTVNO
AVG
L · SVLPICIVS
CLAVDIAN
EX VOTO

Contuli. Ioli cat. mus. f. 76; Labus apud Odoricium *Bresc. Rom.* 1851 p. 54 et *marmi Bresc.* p. 35 n. 51.

4287 Brixiae apud arcem Gazzete apud domum combustam SANUTUS. In lapide qui iacet Brixiae in via privata iuxta vetus hospitale FELIC.; 'proh dolor! quadam in cloaca repertum est' MONTFAUC. Contra carceres FERR. similiterque POSTERIORES, scilicet sub portico carcerum (*Monte Nuovo*), ubi mansit, donec a. 1868 illata est in museum.

NOCTVRNO
VICTOR · BRIXIANORVM · V *s*
vir sedens sin
fortasse sceptrum
tenens

Contuli. Habent Sanutus f. 82'; Felicianus Brix. *B* 53; Ferrarinus cod. Reg. Brix. 31 (ubi pars adhaesit praecedenti titulo) et cod. Verderiano p. 31, 1 (unde protulit aere expressam Burmannus ad versionem libri Rossiani thes. antiq. Ital. vol. IV p. II p. 180); Montfauconianus n. 22; Totti p. 16 n. 43 et p. 106 n. 305; Arragonensis ms. n. 30 = 344; Mediceus in add. n. 254. 333; Nazari 1562 p. 51 (inde et ex Verderii schedis Grut. 631, 6); Soncino ms. f. 3'; Ormanico ms.; Vinaccesi in add. p. 313 (inde Mur. 98, 4); Gnocchi ms. p. 124; Ioli cat. mus. Brix. f. 9; Labus p. 124 n. 164 (cf. *mus. Bresc.* vol. I p. 164; inde Henzen 5857), qui dat imaginem.

1 lectio certa neque aliter antiquissimi Gnocchiusque; NOCTVLIO primum Arrag. Med. (add.) Nazar. — 2 VICTOR nunc cernitur et sic recte San. Felic. Verd. aliique, cum ICTOR habeant Ferr. Montfauc.; LICTOR primum Nazarius. — Felicianus sic dedit interpolatam: IO· VIC·|NOCTVRNO | CERTAMIN | VICTOR · BRIXIANOR | STATVAM | AER · EREXER | EX·VOTO. In seminario sub statua huic numini tributa legi scribit Gnocchius p. 123 (inde Donat. 52, 4) titulum hunc: 'Deum Noc'talium, cui olim in civitate templa dicata, hic 'collocandum curavit studiosa iuventus mense 'Quintili MDCCXXV'.

4288 Brixiae in sacello D. Ioannis Evangelistae SOLATIANI. *Scoperta 1830 vicino a S. Giovannino* IOLI. *Era nel vicolo retro la casa dei conti Maggi inosservata; entrò nel museo l'anno 1830.* LABUS.

G · CLODI
VS COMICV *sic*
SILVANO
V S L M

Contuli. Habent Solatiani Traiectinus n. 77, Mediceus n. 70, Arragonensis ms. n. 144 = 87, ed n. 77; Grut. 1071, 5 ex Pighianis (cod. Luzac. p. 75) et Rossianis; Rossi p. 253 (inde Gnocchi ms. p. 131; ex Gnocchio Donat. 40, 13). Denuo ex lapide Ioli cat. mus. f. 59; Labus p. 74 n. 108.

4289 Brixiae in domo Ludovici Soncini.

SILVAN
L · M · NARCISSVs
V · S · L · m

Soncino ms. f. 10' eodemque exemplo Gnocchi ms. p. 131 ex codice Averoldi (inde Donat. 40, 8; Labus p. 74 n. 110).

2 NARCISSVS, 3 V·S·L·M Gnocchi.

4290 Brixiae in ruinis aedis q. d. Herculis rep. 29 Aug. 1823. Est in museo.

sil|VANO
a|VG
sac|rVM

Descripsi. Ioli mon. ant. II et cat. mus. f. 56; Labus p. 74 n. 109.

4291 Pivignagi (Pavignagi) in ecclesia MARCANOVA FELIC. similiterque RELIQUI; *incastrata nel fianco meridionale della chiesa parrochiale* GNOCCHI. Ex ea ecclesia venit in museum Brixianum.

VICTORIAE
SEX · ATTIVS
BASSIANVS
V·S·L·M

Contuli. Habent Felicianus Brix. A 17 (om. in hac quidem parte Veronensis, sed habet in parte *B* n. 76); Marcanova f. 138' n. 16; Ferrarinus cod. Bat. f. 60', cod. Reg. n. 62, cod. Verderiano p. 43, 2 (inde Grut. 103, 1 collatis schedis Pighii); Redianus f. 84 n. 20. Item Solatiani Traiectinus n. 147; Mediceus n. 231; Arragonensis ms. n. 190 = 438 quique ab his pendent Nazarius 1567 p. 49 (inde Grut. 1018, 4); Ligorius ms. Taur. 4; Rossi p. 304. Denuo ex lapide Gnocchi ms. p. 157; Labus p. 104 n. 146.

4292 Salodii in ecclesia S. Bernardini ad aquam benedictam CORSIN. similiterque TOTTI MED. ARRAG.; Tusculani Riperiae SARAYNA; apud Gardam insulam REDIANUS. In museo Veronensi LISCA et POSTERIORES. Est ibi sub n. 89. — Sermione prope altare FELIC. cum suis; ubi cum haec extrema adhaereat in Iubilatione, desit autem in eadem serie apud Marcanovam, probabile est eam postea adiectam esse et sic erratum in loco indicando. Boarni NAZAR. item errore.

VICTORIAE
PRO SALVTE·
Q · MINICI · MACR
SEX · CABINASIS
PRIMVS EX VOT

Contuli. Habent Felicianus in Iubilatione n. 1464 f. 211 et in corpore Veronensium n. 187 (Marcanova omisit); Ferrarinus cod. Bat. f. 37, cod. Reg. Ver. n. 191; Redianus f. 68 Veron. n. 81; Apianus 163, 16. Denuo ex lapide syllogae Brixianae Corsiniana n. 189; Medicea in add. n. 267 et denuo n. 289; Tottiana p. 78 n. 218; Arragonensis ms. n. 204 = 454; item Nazari 1562 p. 49 (inde Ligorius ms. Taur. 4); Grattarolo p. 67; Rossi p. 303. Item Sarayna f. 52 (inde Panvinius Ver. p. 223 et Grut. 104, 4). Postea dederunt Lisca et Cozza p. 237; Maffei M. V. 85, 5; Gnocchi ms. p. 157; Labus p. 106 n. 150.

4293 Brixiae rep. 6 Mai. 1822 in moenibus ad portam *Torrelunga*; nunc in museo.

vo|LCAN
sa|CRVM
p|VBLICE

Contuli. Ioli cat. mus. f. 56; Labus *ant. mon. scop. in Brescia* (1823) p. 13 tab. 1, 1 (inde Orelli 1383) et in comm. Athenaei Brixiani 1823 p. 41 et *marmi Bresc.* p. 38 n. 56.

4294 Brixiae in S. Agathae ALC. MED. CORS., ad fontem baptismatis add. ARRAG. — In eodem saxo praeter hunc titulos legi n. 4327. 4370. 4519 scribit ALCIATUS non recte, v. ad n. 4327.

VOLKAN · AVG
P · ANTONIVS
CALLISTIO · VI
VIR · AVG · ET · C · CLOD
COMIC · ET · P · POST
AGATHO · IDEM
SPORT · DEDIC · ET · IN
TVTEL · HS · CCCC · DED
COLL · IVMENT

Duo exempla extant Alciati n. 3 (inde Chuler f. 46; Apianus 59, 2; Grut. 356, 3 ex Apiano) et Continuatoris apud Volpatum n. 29, Corsin. n. 33, Med. n. 32 et denuo in add. ult. f. 103, Tottianum p. 9 n. 21, Arragonensem ms. n. 34 = 434. A prioribus Panvinius cod. Vat. 6035 f. 135; Ligorius ms. Neap. 36 p 372 et Taur. 4; Pighius ms. Luzac. p. 47 (inde et ex Rossianis Grut. 1069, 4); Rossi p. 186; Gnocchi ms. p. 132 a prioribus, in his codice Averoldi (inde Donat. 34, 1); Labus *ant. mon. scop. in Brescia* p. 21 (inde Orelli 1383) et *marmi Bresc.* p. 39 n. 57.

In vv. div. secutus sum Continuatorem. — 1 VOLK Arr. — 3 CALLISTIO Alc. et Volp., CALISTIO Cont. (praeter Volp.). — 9 IVMENT boni auctores omnes cum Panv. et Lig., IVVENT tam Alciatina exempla deteriora (Apian.) quam Continuatoris (Arr. Tott. Med. f. 32 m. 2 et f. 103) et sic Pighius et recentiores.

Idem C. Clodius Comicus nominatur n. 4288.

4295 Brixiae in S. Georgii ad castellum ALC. et sic fere RELIQUI ANTIQUIORES; in capitello in quo tenetur sacrum baptisma add. CONT. In aedibus Ludovici Soncini SONCINO; in aedibus Rosae ad S. Nazarii GNOCCHI. Nunc in museo.

VOLK MITI
SIVE · MVLCIBERO
LVCII VETTI
TELESPHORVS · ET
CHRYSANTVS · FRAT*r sic*
VI · VIR · AVG · NOMI*ne*
VETTIAE · L · F · SECVNDI*nae*
TELESPHORI · FIL
L · D · D · D

Contuli. Habent Alciatus n. 25 (inde Choler. f. 49'; Apian. 64, 3; Grut. 472, 2 ex Apiano); Accursius ms. n. 39; item Continuator (Corsinianus n. 84 et Mediceus n. 100), a quo pendent Pighius cod. Lusac. p. 46 (inde Grut. 1069, 5), Panvinius cod. Vat. 6035 f. 133, Ligorius ms. Neap. 36, 372 et Taur. 4. Denuo ex lapide Arragonensis n. 119 = 436 (inde Rossi p. 186, ex Rossio Mur. 59, 6); Soncino ms. f. 11; Gnocchi ms. p. 132 (inde Donat. 34, 2); Ioli cat. mus. f. 16; Labus *ant. mon. scop. in Brescia* p. 22 (inde Orelli 1382) et *marmi Bresc.* p. 37 n. 55.

1 MILITI Continuator, MILIT Pighius.

4296 Brixiae rep. 13 Iun. 1827 *nel fare uno scavo nella piazza del nuovo Mercato grani.*

ETO
FATOR*V*
NOMINE · ST*atiae?*
C · F · CORNELIA*nae et*
C · TERENTI · CORNE*liani*
ET · M · SILI · CORNE*liani*
FILIOR · ET
M · NONIVS · CLARVS · *f*
L · D · D · *d*

Descripsi. Habent Ioli cat. mus. f. 57; Labus p. 9 n. 4.

1 LIC aut ETO aut simile quid.

4297 Bottonagae ROSSI; loci indicatio deficit apud ARR.

*a*EMILIV*s*
CLARVS
BOKARVAE · F
V · S · L · M

Arragonensis ed. n. 200; Rossi p. 285 (ex eo Mur. 108, 8; Gnocchi ms. p. 225; Donat. 353, 13 ex Gnocchio).

1 L · AEMILIVS Rossi.

4298 Salodii in ecclesia S. Mariae ad concham aquae FELIC. MARCAN. similiterque RELIQUI; *esiste nel cimitero* BROGNOLI IOLI, *dove serve di sostegno ad una colonna della loggia verso il lago* addit LABUS. Ibidem adhuc.

SACRVM
PRO · SALVTE
L · SEPTIMI · SEVE
RIANI · PATRONI
L · SEPTIMIVS
FELICIO · EX · VOTO

Contuli. Felicianus in Iubilatione a. 1464 cod. Tarvis. f. 203' et in corpore Veronensium n. 181; Marcanova Mut. f. 131' agri Ver. n. 91; Ferrarinus cod. Bat. inter Veron. f. 35'; Apianus 164, 5 (inde Grut. 115, 6). Denuo ex lapide Ferrarinus apud Felicianum l. c. in emendationibus ad librum Veronensem postea adscriptis et apud Sanutum f. 72'. 85', item cod. Paris. f. 59', cod. Reg. Brix. n. 72, cod. Verderiano p. 56, 1; item asseclae Traiectinus n. 129; Mediceus n. 205; Arragonensis ms. n. 203 = 338; Sarayna Lat. f. 44' (inde Panvin. p. 224; Grut. 112, 2 ex Sarayna) et diverse Lat. f. 52, Ital. f. 70 (inde Panvinius p. 223 itemque in em. ad Saraynam Ital. l. c.); Nazari 1562 p. 48; Rossi p. 179; Gnocchi ms. p. 153 a prioribus (inde Donat. 31, 7). Denuo ex lapide Morosini in itin. a. 1598 p. 46; Brognoli ms. f. 37; Ioli cat. mus. Brix. f. 76. Incertae auctoritatis vel contaminata sunt exempla Ligorii ms. Taur. 4; Grut. 61, 6 ex Sarayna Panvinianis Verderianis; Mur. 55, 2 ex Tomasino; Labus p. 35 n. 52.

NEPTVN · vel NEPTVNI (NEPTVNO primus Rossius) AVG addunt Ferrariniani in principio (ubi nota AVG in Ferrarini cod. Paris. postea adscriptum esse), in fine N HVN · AVG Sanutus utroque loco et Sarayna 44; at absunt ea cum a Feliciano auctore antiquissimo tum ab exemplis postea bona fide ex lapide exceptis Morosinii Brognolii Iolii, et ipse data opera quaerens deprehendi neque esse ea in lapide neque umquam fuisse.

4299 fuit ad S. Donini in Borgo Pile in casa colonica; fratres Valotti dederunt museo.

HOSTANE
V · S · L · M

Contuli. Ioli mon. ant. 1826; cat. mus. f. 68.

4300 in columna parva, in villa Botisini [= Botticino] citeriore in curia domorum ecclesiae S. Mariae a sero.

M · NONIVS
MACRINVS
EX · VOTO

Servavit Continuator. Habent Corsinianus n. 130 Mediceus n. 133; Totti p. 39 n. 117; Arragonensis ms. n. 175 = 296; Rossi p. 295 (inde Mur. 100, 12); Gnocchi p. 24 ex Rossio. Cf. Labus *ant. mon. scop. in Brescia* p. 26.

2 sic libri antiquiores, etiam Arrag. rec. 1, MVCIAN Arrag. rec. 2 cum recentioribus, omnino ex sua interpolatione.

4301 extra Brixiam ad S. Euphemiam repperit a. 1808 Dominicus Vantini. A. 1817 venit ad Lechium; iam est in museo.

M · N · V
V · S

Contuli. Brognoli misc.; Ioli cat. mus. f. 33; Labus p. 30 n. 38.

4302 Fleri.

QVINTIVS
GEMELLVS
V · S · L · M

Servavit Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 98 (inde Mur. 101, 1 ex schedis Farnesiis) et Bembino f. 114'; a Ferrarino pendent Traiectinus n. 94; Mediceus n. 120; Arragonensis ms. n. 290 = 388; Grut. 1076, 8 ex schedis Rossii. Interpolavit idem Rossius *mem. Bresc.* p. 173, addens '*hora appena è intiera dal mezzo in giù*'; a Rossio pendent per Tomasinum maxime Reines. 1, 35; Fabrett. 493, 181; Mur. l. c.; Gnocchi ms. p. 168 a prioribus; Orelli 1496 qui recte damnavit.

CERERI · MATRI · MAXIMAE · FRVGIFERE (sic Vinaccesius et ita voluit Rossius, vertens *portatrice dei frutti;* TRVSIFERE editio err. typ.) praemisit Rossius. — FLERI · QVINTIVS Mur. ex schedis Farnesiis, indicatione loci relata ad titulum ipsum.

4303 comes Schio dedit museo Brixiano, Cenomanorum nomen in titulo reperiri opinatus.

IGENO*ri*
ESTITVT*i*
v · S · L · M

Descripsi.

4304 Nuvolenti in aedibus Rosae, qui dedit museo Brixiano.

VICTORI*a*
M · SECVNDI
AVEDONIS
V · S · L · M

Descripsi ut fieri potuit propter loci altitudinem. Habent Ioli mon. ant. II et cat. mus. f. 47; Labus p. 104 n. 148.

4305 epistylium constans partibus quinque, longum metr. 5.82, altum metr. 0.71, litteris altis m. 0.30. Herbusci fuit in quadam aedicula, nostra aetate in aedes publicas ad forum magnum illata CAPREOLUS c. a. 1500. Brixiae in foro (*al Monte Nuovo*) SOLATIUS et POSTERIORES. Ibidem adhuc.

a. u. c. 710 C·IVLIVS·CAESAR·PONTIF

Contuli. Habent Capreolus f. 7' (inde Alciatus n. 64 et Mediceus in add. n. 305); Solatiani Traiectinus 10 et Mediceus n. 24; Nazari p. 39 (inde Grut. 1022, 2); Arragonensis ms. n. 9 = 187, ed. n. 46; Soncinus ms.; Vinaccesi in add. p. 240 (inde Mur. 219, 2); Bianchini ms. Veron.; Gnocchi ms. p. 41; Ioli cat. mus. f. 1; Labus *trib. e dec.* p. 40 et *marmi Bresc.* p. 142 n. 172; Seletti *risposta* 1826 p. 23; Odorici *stor. Bresc.* I (1853), 221.

Post PONTIF neque punctum adest neque lapis fractus est, sed vacua manet portio eius non exigua, ut hoc certo versu MAX numquam scriptum fuisse constet; nec probabile est deesse versum alterum. PONTIFEX·MAX Capr., PONTIF MAX Gnocchi ex interpolatione. — Equidem crediderim titulum pertinere non ad patrem dictatorem, sed ad filium postea Augustum, ut incisus sit a. 710 statim post adoptionem ex testamento dictatoris perfectam, antequam Caesar rem publicam capesseret pro praetore ex senatus consulto facto a. 711 Ian. 2. Pontifex enim creatus est a. 706 post pugnam Pharsalicam.

4306 litteris optimis et maximis aetatis Augustae. Pievedizli rep.; ab a. inde 1828 Brixiae in museo.

c. caes|AR
div|I·F
pontif.|COS·IMP cos. a. u. c. 711

Contuli. Ioli cat. mus f. 68; Labus p. 150 n. 175.

2 prima littera non M est, sed I.

Labus vel potius Borghesius rettulit ad Germanicum; sed obstat, quod avi nomen ita aut afuit aut minus commode inserendum est versu 3. Mihi recte convenire videtur in Caesarem eum, qui postea Augustus dictus est, scilicet post susceptum consulatum m. Aug. a. 711, antequam praenomen imperatoris adscisceret (cf. quae dixi ad mon. Ancyr. p. 18).

4307 Brixiae ad eccl. cath. novam rep. 1 Apr. [4 Apr. AVER., 25 Apr BIANCHI] 1676 VINACC. AVER. BIANCHI, una cum pluribus quadratis lapidibus columnisque, sepultis quidem, sed adhuc stantibus loco antiquo ANON. LABUSII. *Incastrata nel fianco settentrionale della nuova Basilica del Duomo* GNOCCHI ALIIQUE. Nunc in museo. Exemplum falsum repperi Legnari in museo Nanio.

DIVVS · AVGVSTVS
TI · CAESAR · DIVI
AVGVSTI · F · DIVI · N
AVGVSTVS
5 AQVAS·IN·COLONIAM
PERDVXERVNT

Contuli. Habent Vinaccesi p. 242 (inde Mur. 441, 4); Averoldo misc. vol. 16 f. 51, ed. p. 3; Fabrett. 753, 598 auctore non indicato; Orsato *marmi erud.* 1719 p. 208; Scarella apud Sambucam Cenom. p. 103 (cf. Gagliardi Cenom. p. 83); Maffei *antica cond. di Verona* p. 54 = Sambuca Cenom. p. 36, Ver. p. 103 inscr. n. 27; Gnocchi ms. p. 4 (inde Donat. 210, 7); Seletti *pietra Bresc.* p. 4; Ioli cat. mus. f. 13; Labus apud Odoricium *Bresc. Rom.* 1851 p. 48 sq. et *marmi Bresc.* p. 145 n. 173, citans Bianchi diarium ms. et notam Anonymi ms. ad Rossii mem. Brix.

4308 'tam eleganti litterarum caractere hoc epigramma scriptum est, ut divino potius quam humano opere litterae ipsae intercisae videantur' SOLATIUS apud Labusium iisdemque fere verbis FELIC. 'Super platea magna et prius in fundo turris Pagonorae repertum est' SOLATIUS l. c. et LILIUS. Vide quae supra p. 427 attulimus. Brixiae in foro publico in pariete carcerum (*Monte Nuovo*) ANTIQUI. Ibidem adhuc.

GERMANICO
CAESARI
TI·F·AVG·N·PONTIF·Q
COS · II p. C. 18
5 G D

Contuli v. 1. 2; nam reliqui hodie latent. Habent Iucundus f. 217 n. 29; Lilius f. 50'; Felicianus Brix. B n. 30; Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 2 et Verderiano p. 18, 1; Alciatus n. 34 (inde Choler. f. 49'; Apianus p. 65, 4; Smetius 154, I ex Ap.; Grut. 236, 2 ex Apiano); Traiectinus n. 2; Nassino ms. p. 11; Mediceus n. 4; Arragonensis ms. n. 8 = 185; Rossi p. 121; Soncino ms. f. 5; Gagliardi Cenom. p. 96 = Sambuca Cenom. p. 109; Gnocchi ms. p. 39; Labus p. 153 n. 176. Interpolavit Rossi p. 125 (inde Mur. 1034, 6; Gnocchi ms. p. 40), ubi datur in aere incisa.

3 PONTIF Ferr. Nassino Soncino, PONTI Fel. Lil. Iuc. Trai. Arr. aliique. — Rossius sic finit: COS·OPTIMO·NVMINI·BRIXIA·ROMANA·D·D.

Avus non dictus divus et imperatoris honor omissus male conveniunt anno p. Chr. 18; etiam magis molestus et pontificatus, quo certum est Germanicum caruisse (cf. Orell. n. 660 cet.) Cf. I. N. 2607.

4309 litteris magnis. Nave (Val Sabbio) in ecclesia S. Caesarii FERRARINUS similiterque RELIQUI ANTIQUIORES, etiam GNOCCHI. Deinde Brixiae apud Lechium; nunc in museo IOLI.

ti. claudio | · DRVSI | *f. caesari aug. germanico*
*pontifici ma*XIM · TRIB|*u. potest*

Contuli. Habent Ferrarinus cod. Reg. Brix. 133, Mediceus n. 125, Arragonensis ms. n. 234 = 117, Vinaccesi in add. p. 238. Denuo ex archetypo Gnocchi ms. p. 69; Brognoli misc. 6; Ioli cat. mus. f. 35; Labus p. 164 n. 180 qui supplevit.

4310 Brixiae in maiore ecclesia FERR.; in ecclesia cathedrali in muro sacristiae veteris MED.; *nel loco del muro qual e de doman parte al usso dove se ussuse fora del volto dove se passa tra la capella de ora et fiama et la sacrestia andando a monte parte, alto da terra circa braza tre* NASSINO; *sul claustro del duomo, cio è tra una chiesa e l'altra* SONCINO; similiter RELIQUI.

nero|NI · CLAVDIO
d|I·*f*·DRVSO
|NI·ET·TRVMPLINI

Saepe descripta. Habent Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 111; Mediceus n. 45; Tottianus p. 14 n. 37; Nassino ms. f. 207'; Arragonensis ms. n. 49 = 341 (inde Rossi p. 122; ex Rossio Mur. 1089, 3); Grut. 1139, 5 n Viono; Soncino ms. f. 15'; Vinaccesi in add. p. 313; Gnocchi ms. p. 68 qui videtur vidisse. A prioribus Labus *giornale dell inst. Lomb.* 15 (1846) p. 5 et *marmi Bresc.* p. 148 n 174.

2 |I·I Ferr., |I Arr. Med. m. 2 Sonc. pro TI·F, om. reliqui. — 3 om. Med. m. 1. — ET Vinacc. ex corr. opinor, LI Vion, II Ferr. Nass. Tott. Sonc., qui haec inter duo puncta ponit, om Med. Arr. Gnocchi lacuna nulla notata. — TRVMPLINI (I inter R et V expuncta) Arr. m. 1, IRVMPLINI Nass., IRVMPLINI Ferr. Totti 2 Vion. Sonc., id est boni auctores omnes, IRVMPILINI Totti 1, TRIVMPILINI Arr. m. 2 Med. 2, TRIVMPLINI Vinacc. Gnocchi. — 3 Labus supplet CAMVNNI probabiliter; sed potest item cogitari de Sabinis, id est vicinae vallis Sabbiae incolis.

4311 extra Nave (Val sabbia) in ecclesia S. Caesarii extrinsecus olim; deinde Brixiae apud Lechium, nunc in museo.

Iuliae drusi caesaris matri |I · ET · GE|*rmanici ca*|ESARVM · H|

Contuli. Prius fragmentum habent Ioli cat. mus. f. 35. 73 et Labus p. 161 n. 178, alterum Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 134; Mediceus n. 125; Arragonensis ms. n. 233 = 68, ed. n. 47; Vinaccesi p. 239; Gnocchi ms. p. 69; Brognoli misc.; Ioli l. c.; Labus l. c.

Coniunxit Labus, intellegens de filiis Tiberii Druso et Germanico non recte; nam Germanicus in documentis recte scriptis locum tenet ante Drusum teneatque necesse est utpote natu maior. Mihi creduntur gemelli Druso nati a. p. Chr. 19 Tiberius et Germanicus (C. I. Gr. 2640, Eckhel 6, 204). Extrema littera omnino est H fracta.

4312 litteris maximis Brixiae. Particulas tertiam et quartam in foro in basi palatii novi viderunt ARR. et ANONYMUS a. 1585 et POSTERIORES; prima et secunda repertae sunt d. 6. Apr. 15. Iun. 1825 duodeviginti pedes sub terra in ruinis aedis q. d. Herculis, quae nunc est pro museo. Iam omnes cum supplementis Labusii in eodem museo adservantur. — Illas advectas esse ex fundamentis arcus triumphalis *di la dal Garza nella contrada Arco vecchio* testatur TODESCHINIUS, nisi forte Rossius et haec commentus est.

*imp. caes. ues*P A S I A N V S · A*u*G V S T*us*
*pont. max. trib. po*T · IIII · IMP · X · P P · COS · IIII · CENSOR — p. C. 73

Contuli. Particulas tertiam et quartam habent Arragonensis ms. n. 10=186; Totti p. 103 n. 289; Anonymus a. 1585 cod. Paris. 4856 f. 53; Rossi p. 126, citans Laurium, Todeschinium, Prosperum Martinengum; Soncino ms. f. 5; Vinaccesi p. 315 (cf. p. 127); Gnocchi p. 40; Ioli cat. mus. f. 6; Labus *ant. mon. scop. in Brescia* (1823) tab. 1; Petrus Seletti *sopra due frammenti di un' antica Latina iscrizione Bresciana* Mediolani 1826. 8 pp. XLVII et 154 (qui liber scriptus extat in bibl. Queriniana H. VI. 16) cum additamento *Risposta alle critiche* cet. Mediolani 1826. 8 pp. 27. Primam dat Selettius l. c. p. XL, primam et secundam Labus in schedis Orellianis. Coniunctas et suppletas proponunt Labus *marm. Bresc.* p. 169 n. 182 (cf. comm. Athenaei Brixiani 1825 p. 26) et Ioli cat. mus. f. 73.

4313 *Le lettere sono grandi e belle; il sasso è grande e vi han fatto dentro un vaso da franger legume* TOTTI (COD. VATIC. 5244 p. 39). Uragi *della Mella* in aedibus Christophori Trussi VAT. 5287; in domo Iohannis Salae ARR. similiterque TOTTI; in aedibus Bonaldae GNOCCHI COMPARONI. Iam Brixiae primum in monasterio S. Dominici, nunc in museo LABUS.

I V L I A*e*
A V G V S T*ae*
D I V I · T I T*i f*

T R V M P L I N*i*
5 ET · BENACENS*es*

Contuli. Habent Arragonensis ms. n. 225; Totti in add. p. 100 n. 274; Manutius cod. Vat. 5287, f. 76; Rossi p. 212 (inde Mur. 1089, 2); Gnocchi ms. p. 262 (inde Donat. 343, 4); Comparone *valli Sabbia e Trompia* (1805) p. 16; Ioli cat. mus. f. 13; Labus mus. Mant. 2, 26, *marmi Bresc.* p. 177 n. 183.

4314 Brixiae rep. a. 1830 in aede q. d. sive Vespasiani sive Herculis.

imp. neruae
caes. TRIA*n aug*
ger M · PONT · MAX
*trib. p*OT · II · IMP · ITER
cos · IIII · P · P *sic* — p. C. 98
d D

Contuli. Ioli cat. mus f. 73; Labus *epigr. antica nuovamente uscita dalle escavazioni Bresciane* (Mediolani 1830. 8 pp. 32) in tab. et p. 4.

4315 tabula marmorea, Brixiae rep. 2 Aug. 1825 *nel sotterraneo del tempio di Vespasiano* IOLI. Est in museo.

M · AGRIPPA ·
imp. caes. diui traiani parthici f. diui NERVAE · N
a. p. C. 118 *traianus hadrianus aug. pont. max. trib. pot.* II · COS · II

Contuli. Ioli cat. mus f. 53; Labus *epigr. scop. in Egitto* tab. 1 et apud Orellium 632.

Post AGRIPPA tabula finit, sed fortasse iuxta posita fuit altera, cum adsit punctum.

4316 tab. marmorea Brixiae rep. in crypta sub templo Vespasiani una cum aliis eiusdem generis fragmentis; minus fragmentum prodiit 11. Aug. 1828 IOLI. *Servivano nell' edifizio Vespasiano di incrostamento alla parete destra interna dell' aula destra* LABUS. Est in museo.

IIIVI
OTES · XX
IN · CO*lle*GIVM · RECE
ARIS · A*ug. t*RIB · POTEST · II
5 *imp. caes. diui traia*NI · PA*rthi*CI · FIL · DIVI · NER*uae n.*
traianus hadrianus aug. pont. MAX · TRIB · POT · II C*os. II* — a. p. C. 118

Contuli. Habent Ioli cat. mus. f. 54. 78; Labus in epistula ad Orellium 12 Febr. 1853, qui supplevit.

Ne iunge cum n. 4315; sed potest esse pars exempli alterius tituli eiusdem.

4317 tabula marmorea, Brixiae rep. 2 Aug. 1825 *in fondo al sotterraneo del tempio di Vespasiano* IOLI. Est in museo.

*ant*ONINVS · PIVS · FEL · AVG · TRIB · P*ot*
L · AELIVS · CAESAR · IMP · CA*esar*
IMP · HADRIAN · AVG · DIVI · HAD*riani f.*
p. C. 138 FIL · TRIB · POT · COS · II DIVI TR*aiani*
5 IMP · CAESAR PARTH*ici n.*
L · SEPTIMIVS DIVI · NERV*ae pron.*
SEVERVS · PERTINAX T · AELIVS · HAD*rianus*
AVG · PONTIF · MAX · P · P
p. C. 193 TRIBVNIC · POT · COS ANTONINV*s aug. pius*
DESIGNAT · II PONT · MAX · *trib. pot*
IMP · CAES P · SEPTIM COS · DESIGN*ii* p. C. 138
p. C. 210 *sic* GETAE TRIBVNIC · P · II · COS · II

eiusdem tabulae particula:

RO

Contuli. Habent Ioli cat. mus. f. 53; Labus *epigr. scop. in Egitto* tab. 2 et apud Orellium 826.

4318 duo exempla plane similia Brixiae in foro publico in pariete carcerum (*Monte Nuovo*) ANTIQUI. Ibidem adhuc.

IMP · CAESARI
DIVI · M · ANTONINI · PIÎ
GERMAN · SARMATIC · FILIO
DIVI · PIÎ · NEPOTI · DIVI · HADRIAN
PRONEPOTI · DIVI · TRAIANI · PARTHIC
ABNEPOTI · DIVI · NERVAE · ADNEPOTI
M · AVRELIO · COMMODO · ANTONIN
PIO · PELICI · AVG · SARMAT · GERM · MAXIM
BRITTAN · PONT · MAX · TRIB · POTEST · XIIII (p. C. 189)
IMP · VIII · COS · V · P · P
FORTISSIMO PRINCIPI
M · NONIVS · ARRIVS · MVCIANVS (cos a. p. C. 201)

alterius exempli varia lectio:
HADRIANI
PARTHC *sic*
PONTIF·

Contuli. Habent Iucundus f. 218 n. 48; Lilius f. 49; Felicianus Brix. B 11; Ferrarinus cod. Reg. Brix. 17, cod. Verderiano p. 5 (inde Grut. 262, 5); Bononius in add. ad Ferrarini cod. Batavum f. 115'; Accursius ms. n. 8. 10; Mediceus n. 20 et in add. ult. f. 103; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 23'; Ligorius ms. Neap. 36, 373; Arragonensis ms. n. 22 = 209. 218; Nazari p. 39; Soncino ms. f. 2 et 3; Rossi p. 53 et denuo imperfecte p. 261; Ormanico *iscr. di Brescia* 1656 p. 24; Gnocchi ms. p. 89, ubi dat imperfecte, et denuo p. 91; Ioli ms.; Brunati *santi Bresc.* 2, 190.

7 nomen in utroque exemplo remansit illaesum.

4319 Brixiae in foro publico in pariete carcerum (*Monte Nuovo*) ANTIQUI. Adhuc ibidem.

MAGNO
AVGVSTO
PRINCIPI · MAX
IMP · FORTISSIMO
CONSERVATORI · ORBIS
L · DOMITIO · AVRELIANO
P · F · PONT · MAX · TRIB · POT · V · (p. C. 275)
P · P · COS · III · PROCOS · GOT · MAX ·
PALMYR · MAX · GERM · MAXIM
ORDO · BRIXIANOR

Contuli. Habent Iucundus f. 218 n. 41; Gammarus f. 35; Lilius f. 49; Felicianus Brix. B n. 35; Ferrarinus cod. Reg. Brix. 15 et cod. Verderiano p. 13; Alciatus n. 35 (inde Choler. f. 50' et Apianus 67, 3) imperfecte; Bononius in add. ad cod. Ferrarini Batavum f. 115'; Traiectinus n. 17; Mediceus n. 11; Panvinius fast. ad a. 1028 (inde Smetius 155, 17; Grut. 276, 5) et cod. Vat. 6035 f. 33; Arragonensis ms. n. 18 = 279; Manutius orth. 292, 7; Ligorius ms. Neap. 36, 373, Taur. 4; Laur. Schradaeus monum. Italiae (Helmstadii 1592) f. 350; Soncino ms. f. 5; Rossi p. 265; Gnocchi ms. p. 98; Ioli ms.

8 facile quidem legitur, sed erasa sunt data opera elementa omnia praeter prima tria.

4320 Brixiae *nella strada larga* VINACC. Deinde apud Averoldum AVER., ALII. Nunc in museo.

IMP| *caes*
L·DO|*mitio*
AVR|*eliano*
PIO·FE|*l invic*
TO·AV|*g p. m. tr*
POT·P·P|
M · AV|
RVFI|
P P NEC|
FORT|*issimo principi*

Contuli. Habent Vinaccesi p. 318 imperfecte Averoldo p. 291 et apud Mur. 256, 4; Gnocchi ms. p. 88; Ioli cat. mus. f. 64.

4321 Brixiae rep. in moenibus ad portam Torrelunga.

|AX.

Contuli. Ioli cat. f. 84.

4322 Brixiae in domo Thomae de Calicio MARCANOVA. In pariete S. Euphemiae FERRARINUS SANUTUS POSTERIORES. Nunc in museo. — In eodem muro [praecedit 'in S. Salvatore'] FELIC.

L · ARRIO
PRIMO
L · ARRIVS
SECVNDVS
PROC · AVG
FRATRI PIISSIM

Contuli. Habent Marcanova Mut. f. 140 n. 28; Sanutus f. 79; Felicianus Brix. B 5; Ferrarinus cod. Reg. Brix. 50 et cod. Verder. p. 27, 2; Alciatus n. 18 (inde Choler. f. 48; Apian. 81, 1; Ursinus fam. Rom. p. 31; Grut. 594, 9 ex Apiano et Ursino); Accursius ms. n. 36; Traiectinus n. 47; Mediceus n. 58; Panvinius Ver. ms. f. 395, ed. p. 57 (cf. corrig.); Arragonensis ms. n. 87 = 240; Soncino ms. f. 18'; Rossi p. 51n; Gnocchi ms. p. 50; Ioli cat. mus. f. 17.

4323 Brixiae rep. in moenibus *nel Cortiletto di Bel Soggiorno* prope portam *Torrelunga* 20 Apr. 1844 IOLI. Nunc in museo.

AVRELIO · IVLIANO
PRAEF · PRAET
EMINENTISSIM
ET · SINGVLARIS
EXEMPLI · VIRO
ORDO · BRIXIANOR
PATRON · CLEME

Contuli. Ioli cat. mus. f. 83.

4324 ex litteris olim aere incrustatis maxime in v. 1. 2. 3 non supersunt nisi foramina clavis infigendis destinata. Brixiae in turri Palatiorum (sive Herculis q. d.) ARRAG. Ibidem adhuc.

BAEBIAE
M F
NIGRINAE
T VIVI VARI
CONSVLARIS (cos. a. p. Chr. 134)
SORORIS · FILIAE
COLLEG · CENT
T V

Contuli. Habent Arragonensis ms. n. 400; Vinaccesi p. 320 (inde Mur. 513, 7 imperfecte); Gnocchi ms. p. 48 (inde Donat. 226, 1). Totam legit primus Borghesius (v. epistulam eius ad Amatium d. 30 Mai 1818 opp. 6, 111) eumque recte legisse mihi quoque constitit titulo non semel inspecto.

Consul dicitur T. Vibius Varus in diplomate a. 134 (vol. III p. 877), ut appareat iam Hadriani tempore in ipsis publicis monumentis in Italia perscriptis litteras b v permutari.

4325 Brixiae in foro publico in pariete carcerum (*Monte Nuovo*) ANTIQUI. Ibidem adhuc.

M · CAECILIO
FABIA
PRIVATO
AMICO
M · NONIVS · MACRINVS
T · P · I

Contuli. Habent Iucundus f. 218 n. 40; Lilius f. 49'; Felicianus Brix. B n. 19; Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 12 et cod. Verderiano p. 9, 2; Traiectinus n. 16; Mediceus n. 10; Arragonensis ms. n. 19 = 280; Manutius orth. 120, 22 (inde Ligorius ms. Taur. 4; Grut. 862, 4); Nassino ms. p. 12; Anonymus a. 1565 cod. Paris. 4856 f. 53'; Soncino ms. f. 4'; Rossi p. 51; Bianchini ms. Veron.; Gnocchi ms. p. 74; Ioli ms.

4326 Brixiae infra portam D. Augustini Cocalii non longe a monasterio S. Mariae Pacis ARR. TOTT.

M · CL
AEO · P
TRIB · MIL *leg*
V MACED

Arragonensis ms. n. 332 et apud Tottium in add. p. 111 n. 333 (inde Vinacceri p. 318, ex hoc Gnocchi ms. p. 265).

4327 Brixiae in aede S. Agathae FERRARINUS et RELIQUI ANTIQUIORES; *fra la porta maggiore della chiesa e la porta dei Curati* GNOCCHI. Iam est in museo. — Hunc titulum et n. 4294. 4370. 4519 in eadem basi omnes fuisse ab omnibus partibus scripta adnotat ALCIATUS, improbat ACCURSIUS: '*questo e il seguente epitafio falsissimamente sono congionte insieme nel libro stampato*' [scilicet apud Apianum]. Nec mensurae conveniunt duorum titulorum superstitum.

COR · GAVDEN
TIVS V P COM
ET CORR VEN
ET HIST
CVRAVIT

Contuli. Habent Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 55 et cod. Verderiano p. 15, 2; Alciatus n. 2 (inde Choler. f. 46; Apian. 59, 2; Grut. 356, 4 ex Apiano et Verder.); Accursius n. 18; Arragonensis ed. n. 102; Anonymus n. 1585 cod. Paris. 4856 f. 53; Soncino ms. f. 5'; Vinacceri p. 246; Gnocchi ms. p. 259; Ioli cat. f. 52; Brunati *santi Bresc.* ed. 1 p. 93. 194, ed. 2 2, 192. Citant item Maffei et Gagliardi ad n. 4328.

4328 Brixiae in foro publico in pariete carcerum (*Monte nuovo*) FERRARINUS et RELIQUI. Ibidem adhuc.

COR GAVDEN
TIVS V P COM · ET
CORR VEN ET
HIST CVRAVIT

Contuli praeter paucas litteras hodie abditas. Habent Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 28 et cod. Verderiano p. 11, 2; Accursius ms. n. 14; Arragonensis ed. n. 119; Soncino ms. f. 4; Maffei *rac. istor.* p. 77 = Sambuca Cenom. p. 44 et Ver. ill. p. 178 inscr. n. 47 (inde Mur. 694, 1); Gagliardi Cenom. p. 112 = Sambuca l. c. p. 44; Ioli ms.; Brunati *santi Bresc.* ed. 1 p. 93. 194 ed. 2 2, 192. Citat item Gnocchi ad n. 4327.

4329 Brixiae nuper in hortis D. Iuliae effossa CAPR.; similiter reliqui, exempli causa 'in viridario S. Iuliae rep., dum foderentur fundamenta' CORS.

P · CORNELIO LEN *tulo*
SCIPIONI · COS · PR *aet*
AERARI · LEGATO · TI
CAESARIS · AVG · LEG
VIIII · HISPAN · PONTIF
FETIALI · O · O

leg. a. 22 p. Chr.

Duo exempla videntur extare, alterum Caprioli f. 7, a quo pendent Alciatus n. 60 et Grut. 397, 5; alterum quod exhibet Continuator Solatii in libris Volpatiano n. 56, Corsiniano n. 59, Mediceo n. 69. A prioribus omnino Arragonensis ms. n. 95 = 382; Panvinius fast. ad a. 760, Rom. p. 413. 604. 827; Ligorius ms. Neap. 36 p. 375; Manutius orth. 1561 f. 23, 1566 p. 352; Smetius 66, 5 (inde et ex Rossianis Grut. 396, 5) ab aliis; Vinaccesi in add. p. 250. 324; Gnocchi ms. p. 266; Orelli 2275.

Versuum divisionem retinui quae est in Med. Cors. et deinceps, quamquam veram non puto. — 1 LEN Med. Cors., LEN Volp. Arr., LENTVLO Panvin. aliique deteriores, LE Capr., L·F Grut. 397, P·F Smet. Grut. 396 errore. — 2 PRAEF Panvin. (Rom. 413. 827) aliique deteriores. — 5 PONTIFIC Volp. Cors. Med. et fere deteriores. — 6 FECIALI Volp. Cors. Med. et sic fere deteriores.

Falsum titulum dixit Maffeius A. C. L. p. 330; defendit Marini Arv. 2, 708 recte. Is de quo agitur filius P. Cornelii Cn. f. Lentuli Scipionis consulis p. Chr. 2 (cf. vol. I p. 474) legioni IX Hispanae legatus praefuit a. p. Chr. 22 in Africa, quo missa est propter bellum cum Tacfarinate (Tacitus ann. 3, 74 cf. 3, 9; Borghesi opp. 4, 113). Quo anno fasces gesserit ignoratur; Borghesius eum rettulit ad a. 24 (cf. Henzen Arv. p. 96 et Borghesi opp. 6, 47). Filius ipsius consul fuit a. 56.

4330 Brixiae rep. in monasterio S. Iuliae; nunc in museo.

AE
AE · QVAE
S · X ET CAESER · O
XIT · ANNVM · M · VI
ABCVS · CVSIVS
procurator? D V C E N A R I V S
ALERIA · MARCELLA
ENTES · FILIS KAR

Contuli. Ioli cat. mus. f. 27.
Supra integra.

4331 Brixiae in ecclesia SS. Faustini et Iovitae in pavimento in lapide oblongo.

D O M I T I A E
VICTORINAE · C · F
A V R E L I A N V S
VIR · CLARISSIMVS
CONIVGI · KARISSIMAE
IN · MEMORIAM
FECIT

Servavit Felicianus Brix. B 47 indicata etiam versuum divisione.

4332 Brixiae inventa una cum n. 4356 sub aggere quodam in templo antiquo quod opinio est fuisse Dianae; nunc ducta ad ecclesiam S. Mariae de Carmeliis MARCANOVA. Apud Carmelitas FERR. Quod addant posteriores ad integram 'in foro publico' MUR.; ad partem extremam (v. 8—10) 'Riperiae Salodii' VERDERIANUS; 'in monasterio S. Iuliae' GNOCCHI; Materni ARRAG., omnia carent certa fide. Inter Veronenses tam priorem (v. 1—7) quam posteriorem partem collocat REDIANUS, priorem Romae ALCIATUS.

L · GABONI · ARVNCVLEIO
PACILIO · FAR · SEVERO · C · V
IVRID · REG · TRANSPAD
PRO · COS · DESIG · PROV · CYPRI
AVVNCVLO · KARISSIMO
SVFFRAGIIS · EIVS · AD · FISCI
ADVOCATIONES · PROMOTVS
L · V A L E R I V S
MARCELLINVS
L · D NEPOS D · D

Integram habet Marcanova Mut. f. 138' n. 21 et ex eo opinor Ferrarinus cod. Reg. n. 21 (inde Mur. 704, 6) Priorem partem (v. 1—7) dant Redianus f. 65' n. 53 Veronensium (inde Gud. 125, 4 ex Rediano; Don. 5, 214 ex ms. ant.) et Chigianus I. VI. 203 f. 40', item Alciatus in cod. Feae f. 152. Secundam (v. 8—10), quas Cyriaci tempore sola videtur eminuisse ex pariete, habent Cyriacus cod. Tarvis. f. 84 Brix. n. 4a (ubi adhaesit ad titulum n. 4470); Felicianus Brix. A 10; Marcanova Mut. f. 138 n. 10; Sanutus f. 80'; Ferrarinus cod. Bat. f. 60, cod. Reg. n. 119, cod. Verderiano p. 64, 2 (inde Grut. 925, 8); Redianus f. 70 n. 123 Veronensium; Gammarus f. 84; Lilius f. 52; Iucundus f. 196 n. 2; item petitam ex his auctores posteriores Traiectinus n. 154; Mediceus n. 238; Arragonensis ms. n. 209 = 255; Rossi p. 285; Gnocchi ms. p. 215, citans praeter Rossium ms. Averoldi. De typo Reinesiano cf. n. 4338.

Vv. dispositio incerta; postremos 8—10 dedi ad Cyr. (Tarvis.) Gamm. Lil. Marcan. — 1 GABONI omnes et hic et n. 4333. — ARVNCVLEIO Marc. Ferr., AVRVCVLEIO Red. Chig. — 2 PACILIO Marc. Ferr., ACILIO Red. Chig. — V·C Ferr. — 3 REG Red. Chig., LEG Marc. Ferr. — 6 EISCI Red. — Tractavit Marinius Arv. p. 749.

4333 Brixiae in hospitali misericordiae MARCAN.; apud ecclesiam S. Lucae apud novum hospitale in petra aliunde advecta FELIC. — 'In eodem loco' (praecedit Montorium) RED. in serie titulorum quattuor n. 119—122, apud nos n. 4463. 4698. 4333. 4426 (cf. n. 4418), quibus praescriptum quidem est 'Montorii', sed quos constat esse vere Brixianos.

L · GABONI · ABVNCVLEIO · VALERIANO
V · E · EQ · R · SACERD · Ɛ · PRINCIPAL
OMNIB · HONORIB · FVNCT
PATRI · Ɛ · AVO · SENATOR
CVRATORI · SVO
OB · MERITA
COLL · FABR · ET · CENT
L · D · D · D

Redianus f. 70' Veron. n. 121 (inde Gud. 125, 3; Donius 5, 215 ex antiquo ms.; Mur. 516, 6 ex Donio; Orelli 3761) integram dat; partem Marcanova cod. Mut. f. 141 Brix. n. 37 et Felicianus Brix. B 43.

Vv. divisio incerta. — 1 AVRVNCVLEIO Marc. Fel. — AVRELIANO pro VALERIANO Felic. — 2 V·E Marc., V·F Fel. Red. — T pro Ɛ Marc. — 4 PATRIAE pro PATRI·E Marc. — 5—8 habet solus Red.

4334 Brixiae in ecclesia omnium sanctorum in lapide aquae benedictae ARR. (rec. 1) MED. 1 TOTTI 1. In domo cardinalis Gambarae TOTTI 2; in horto comitis Brunori Gambarae ARR. (rec. 2); in domo Gambararum ad forum Novarioi MED. 2, similiter POSTERIORES. Deinde ad Cremonam in hortis Picenardianis, ubi vidi. Iam Mediolani in Brera.

M · IVVENTIO
M · F · FAB
SECVNDO · RIXAE
POSTVMIO · PANSAE
VALERIANO
COS

Contuli. Habent Arragonensis ms. n. 102 = 301; Totti p. 37 n. 109; Mediceus in add. n. 258. Pendent inde Panvinius cod. Vat. 6035 f. 57'; Manutius orth. 626, 12; Ligorius ms. Taur. 4; Iacobonius app. ad Fonteium p. 237 (inde Grut. 192, 11); Rossi p. 265; Gnocchi cod. Mant. f. 9, syll. p. 81 (inde Donat. 333, 6), qui videre non potuit latentem eo tempore in terra. De lapide Soncino ms. f. 19; Bianchi *marmi Crem.* p. 90 tab. 9 (inde Orelli 3779).

3 RIXAE recte Antiqui Maunt. Rossi (ed. 1) Sonc. Bianchi, BRIXAE Ligor., ... BRIX .. IA Iacobon., BRIXIAE Gnocchi.

M. Iuventius Secundus cos. maritus Postumiae P. f. Paullae, cuius mulieris extant Brixiae tituli sex (n. 4349—54), utrum alter uter sit ex his n. 4334. 4335 an horum pater, incertum; nomen tamen quod certe hic, fortasse etiam alter adscivit Postumii, huic opinioni patrocinatur.

4335 Brixiae rep. ad S. Urbani in aedibus Bonaldae extrinsecus; nunc in museo.

*m. iuuen*TIO · M · F
*fab. secun*DO · RIXAE
*postumio pan*SAE · VALERIANO
SEVERO
*tri*B · LEG · PRIM · MIN
*eod*EMQVE · TEMPOR
*t*RIBVN · PLEB PR
*prae*F · FRVMENT · DAND
T · PROCOS · PROVINC
*leg. aug. pro*VINC · AQVITAN · COs
*cur. alvei tib. et ripa*R · ET · CLOaC · VRBis
*d patro*NO D

Contuli. Ioli mon. ant. 1826 et cat. mus. f. 72; Labus apud Orellium 4910.

4336 Brixiae in foro publico in pariete carcerum (*Monte Nuovo*) ANTIQUI. Ibidem adhuc.

M · LICINIO
C · LVCRETIO
M · FIL · FAB
CENSORINO
AMICO
M · NONIVS
MACRINVS
TEST · FIERI · IVSSIT

Contuli. Habent Iucundus f. 217 n. 39; Lilius f. 49'; Felicianus Brix. B. n. 16; Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 14, cod. Verderiano p. 6, 1 (inde Grut. 877, 4); Traiectinus n. 15; Mediceus n. 18; Arragonensis ms. n. 23 = 283; Soncino ms. f. 2; Rossi p. 51; Gnocchi ms. p. 74; Ioli ms.

4337 extra Brixiam in S. Bartholomaei in muro ecclesiae VINACC. GNOCCHI. Nunc in museo.

SER · MAECIO
SEX · F · OVFENT
CASSIANO
P · STÁTIVS
PAVLLVS
POSTVMIVS · IVNIOR
PRAECEPTORI

Contuli. Habent Vinaccesi p. 289; Gnocchi ms. p. 223 (inde Donat. 320, 9); Ioli cat. mus. f. 44; Labus *mem. dell' ist. Lomb.* 4 (1854), 309.

4338 Brixiae rep. non longe ab illo loco [unde prodiit n. 4332] MARCANOVA. In domo D. Vergerii de Porcellaghis iuris utriusque doctoris in saxo quod non est alicubi fixum FELICIANUS. In aedibus domini Hieronymi de Portulacis FERRARINIANI. Apud dominum Camillum Advocatum [= Avogaro] ABBAG. MED. m. 2. In aedibus Caroli Porzellagae SONCINO similiterque MED. m. 3.

C · MAESIO
C · F
PICATIANO
X · VIR · STLITIB · IVD
TRIB · MILIT · LEG · I · ITALIC
Q · PROV AFRIC
ALLECT · INTER TRIBVN · AB
IMPERATORE
HADRIANO · ANTONINO · AVG · P
PRAETORI
D PATRONO D

Marcanova Mut. f. 139' Brix. n. 22, unde pendent Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 20 et ab hoc per schedas nescio quas Langermannianas Reines. 6, 136. Aliunde Felicianus Brix. B 37 et Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 157 et Solatiani Traiectinus n. 61 et Mediceus n. 72. Denuo ex lapide Arragonensis ms. n. 149 = 51, ed. n. 54; item ex lapide Soncino ms. 15'. Pendent ab his Panvinius cod. Vat. 6035 f. 47. 66'. 72, Rom. p. 602. 834 (inde Smet. 164, 6 et adhibitis Rossianis Grut. 433, 7); Manutius orth. 502, 2; Ligorius ms. Neap. 36, 375, Taur. 4; Vinaccesi in add. p. 244 (Rossius omisit); Gnocchi ms. p. 264 a prioribus, citans codicem Averoldi.

V. l. dabo Marcanovae, Feliciani, Ferrarini (157), Arragonensis, Soncini, sed est fere nulla. In minoribus Arragonensem potissimum secutus sum; in vv. div. consentiunt Felic. Arrag. Sonc. — 3 PLACATIANO Panvinius cod. f. 47 et ed. — 4 XVVIR Ferr. — STILITIB Sonc. — 9 fin. P om. Felic. — Reinesius conflatis titulis duobus hoc et n. 4332, qui hunc excipit apud Marcanovam et Ferrarinum (n. 20), ita dedit: C · MAESIO C · F · PICATIANO · XVIR · STLIT · IVD · TRIB · MILIT · LEG · TRANSPAD · PROCOS · DESIG · PROV · CYPRI AVVNCVLO KARISSIMO SVFFRAGIIS EIVS AD FISCI ADVOCATIONES PROMOTVS L · VALERIVS · MARCELLINVS L · D · D · D.

4339 litteris magnis. Brixiae in S. Ambrosii.

m. nonius arr|IVS · M|cianus   cos. a. p. C. 201
in ho|TELAM-ll s....ded

Contuli. Habent Arragonensis ms. n. 44=398; Totti p. 103 n. 287; Soncino ms. f. 6; Gnocchi ms. p. 194; Ioli m. ant. 1827 et cat. mus. f. 6; Odorici *Bresc. Rom.* 1854 p. 63.

Suppleverunt Aldus Manutius cod. 5235 IV f. 133=5244 p. 59 et Gnocchi l. c.

Noniorum titulos Veronenses Brixianosque composuimus supra p. 336.

4340 Brixiae CYRIACANI. Ad ecclesiam S. Andreae extra muros prope ingressum dictae ecclesiae versus foveam civitatis FERRARINIANI (in his add. ad Felicianum Ver.) et similiter RELIQUI, etiam ARRAG.; *fuori della città in un campo del vescovato all' incontro di Canton Mombello* ROSSI. — Inter Veronenses RED. 66.

M · NONIO · M · F
FAB · ARRIO
PAVLINO · APRO · C · I
XV · VIR · SACR · FAC
CVLTORES
LARVM · EIVS

Habent Cyriacani auctores cod. Tarvis. f. 84 n. 3; Felicianus Brix. A 7; Marcanova Mut. f. 137' n. 7; Ferrarinus cod. Bat. f. 59'; Redianus f. 82' n. 3 et f. 66 inter Veronenses n. 55; Gammarus f. 84; Lilius f. 52; Iucundus f. 197 n. 4 cum libro simili Bossiano (v. p. 428). Denuo ex lapide Ferrarinus cod. Reg. n. 35 et Verderiano p. 33, 1 (inde Grut. 307, 2 citatis etiam Rubei schedis), item apud Felicianum in additis libro Veronensi. Item fortasse ex lapide Solatiani Traiectinus n. 85; Mediceus n. 104; Arragonensis ms. n. 319=290; Rossi p. 51 (inde per Bianchium Orelli 2412). A prioribus Gnocchi ms. p. 94; Labus *Giulio Ingenuo* p. 10.

In vv. dividendis consentiunt Gamm. Lil. Trai. Arrag. alii. — 2 FAB·MARIO Lil., FAB·FARRIO Ferr. (Reg. Verder.). — 3 FAVLIN Iuc.!, PAVLLINO fere Ferrariniani et Solatiani; emendavit corrector Tottii. — CI veri auctores omnes, CL Grut., C·V Rossi, COS Gnocchi. — 6 LARVM Ferrariniani et Solatiani et ex Cyriacanis Redianus f. 82, LAVDVM Cyriacani praeter Redianum, qui legit f. 82 recte LARVM, f. 55 LAVRVM, et Bossianum, qui habet LVBVM.

4341 Brixiae rep. in moenibus urbis prope portam Torrelunga 20 Apr. 1844 IOLI. Nunc in museo.

M · N O N I O · M · F
FAB · ARRIO · PAVLIN|o
APRO · C · V · XV · VIR|o
SACRIS FACIVNDIS · QVAE|s
TORI · CANDIDATO · PRAETO|ri
VRBANO · CVRATORI · REI · PV|b
NICOMEDENSIVM · ET · NICA|een
SIVM · CVRATORI · VIAE · APP|iae
IVRIDICO · REGION · TRAN|spad
C O L L · D E N D R O P H|or
QVOD · EIVS · INDVSTRIA · IMMVNI|t
AS · COLLEGI · NOSTRI · SIT · CONFIRMA|ta
P A T R O N O · L · D · D · D|

Contuli. Ioli cat. mus. f. 83; Borghesi opp. 5, 393 a Labusio.

4342 Brixiae in S. Agathae Gargiam versus FERR.; in monasterio S. Agathae ad portam parvam a dextra egredienti SONCINO similiterque ARR.; *nell' ingresso della porta laterale sinistra rivolta a levante* GNOCCHI.

L · FIL · pACVLAE · C · F
M · NONIVS · ARRIVS
PAVLINVS · APER · C · V
CONIVGI
CASTISSIMAE

Habent Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 52 et cod. Verderiano p. 14, 1 (inde Grut. 441, 9); Traiectinus n. 51; Mediceus n. 28; Arragonensis ms. n. 38=258 fortasse ex lapide; Rossi p. 52. Certo denuo ex lapide Soncino ms. f. 8 et Gnocchi p. 94. Labus *ant. mon. di Bresc.* p. 29 scribit vidisse se titulum ante quam periret.

1 FIL·IACVLAE Sonc. et ita (sed puncto post FIL postea eraso) Arr., FILIACVLAR reliqui; FIL·PACVLAE correxit Borghesi opp. 6, 65 deditque Labus, quem id deprehendisse in lapide non credo. — C·F om. Gnocchi. — 3 PAVLLINVS Sonc.

4343 Brixiae in foro publico in pariete carcerum (*Monte Nuovo*) ANTIQUI. Adhuc ibidem.

M · NONIO · M · F
FAB · MACRINO
COS · XV · VIR · SACRIS
FAC · LEG · AVG · PRO PR
PROV · PANN · SVPER
T · IVLIVS · IVLIAN · TRIB · COH
PRIM · PANN · PRAESIDI · OPTIM

Contuli. Habent Iucundus f. 218 p. 47; Lilius f. 46; Felicianus Brix. B 15; Ferrarinus cod. Reg. Brix. 25; Accursius ms. n. 5; Traiectinus n. 23; Mediceus n. 22; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 47; Arragonensis ms. n. 27=285; Rossi apud Grut. 1097, 2, *marm. Bresc.* p. 52; Soncino ms. f. 2; Gagliardi Cenom. p. 102=Sambuca Cenom. p. 112; Gnocchi ms. p. 85 (inde Donat. 339, 6); Ioli ms.

5 sine dubio quadratarius aut hic errore posuit SVPER pro INFER aut in titulo sequente INFERIOR pro SVPERIOR. Cohortis primae Ulpiae Pannoniorum extant tegulae ex provincia inferiore (vol. III n. 3756); diplomata autem a. 138 et 154 eandem recensent inter numeros provinciae superioris, ut in neutram partem quaestio diiudicetur. — 6 T· boni auctores antiquiores omnes; in lapide cernitur ⌐ potestque fuisse ✝.

4344 Brixiae in foro publico in pariete carcerum (*Monte Nuovo*) ANTIQUI. Adhuc ibidem. — Bennae in aedibus Martini Maligni GRUT. 442 nescio unde (locum non enuntiat PANVIN.).

M · NONIO · M · F
FAB · MACRINO · COS
XV · VIR · SACR · FAC · PR
LEG · AVG · PR · PRAET · PROV
PANNON · INFERIOR
L · VSSIVS · PICENTIN · COMMIL
PRAESIDI · OPTIMO · ET · RARISSIM

Contuli. Habent Iucundus f. 218 n. 46; Lilius f. 49; Felicianus Brix. B 14; Ferrarinus cod. Reg. Brix. 24 et Verderiano p. 17, 2 (inde Grut. 441, 10 adhibitis Rossii schedis); Traiectinus n. 22; Mediceus n. 21 et in add. ult f. 103; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 47', fast. ad a. 954 (inde Smetius 164, 2; Grut. 442, 3; Orelli 3554); Ligorius ms. Neap. 36 p. 376; Arragonensis ms. n. 26=286; Anonymus a. 1585 cod. Paris. 4856 f. 53'; Soncino ms. f. 5; Rossi p. 54; Bianchini ms. Veron.; Gagliardi Cenom. p. 102=Sambuca Cenom. p. 112; Gnocchi ms. p. 85 (inde Donat. 339, 7); Ioli ms. Apud Borghesium opp. 6, 64 citatur Seguierius cod. Nemaus. 13793 d p. 50, qui viderit.

2 MVCIANO pro MACRINO Panvinius (ed., non ms.) sua interpolatione ut minora eius similia omittam.

4345 Brixiae in foro publico in carcerum pariete (*Monte Nuovo*) ANTIQUI. Adhuc ibidem.

M · NONIO · M · F
FAB · MVCIANO
COS
XV · VIR · SACRIS · FAC
C · IVLIVS · SACERDOS
COMMILITO · ET · AMIC

Contuli. Habent Iucundus f. 218 n. 45; Lilius f. 49; Felicianus Brix. B 13; Ferrarinus cod. Reg. Brix. 23 et cod. Verderiano p. 10, 1 (inde Grut. 442, 1); Pacedianus l. XV; Traiectinus n. 21; Mediceus n. 19; Ligorius ms. Neap. 36 p. 376; Smetius citat ad 164, 2; Arragonensis ms. n. 24=281; Soncino ms. f. 3; Rossi p. 51; Gnocchi ms. p. 93; Ioli ms.

6 AMICO exempla quae novi impressa ad unum omnia itemque scripta omnia praeter Soncinianum contra lapidem et sententiam.

4346 Brixiae CYRIACANI; in S. Andreae extra moenia FERRARINIANI cum RED.; ibidem olim fuisse scribit ADNOTATOR TOTTII. — Circa forum publicum ARRAH. errore opinor.

M · NONIO · M · F
FAB · MVCIANO · COS — cos. a. 186
XV · VIRO · SACR · FAC
MVCIANVS — cos. a. p. C. 201
AVO

Habent Cyriacani auctores Marcanova cod. Mut. f. 137' n. 9; Felicianus Brix. A 11; Sanutus f. 81; Ferrarinus cod. Bat. f. 60; Gammarus f. 34'; Lilius f. 52'; Iucundus f. 197 n. 7; item Redianus f. 84 n. 19, sed qui tam in loco indicando quam in lectione hic nescio quomodo prae Cyriaco sequatur Ferrarinum. De lapide denuo Ferrarinus cod. Reg. n. 36, cod. Verderiano p. 53, 2 (inde Grut. 442, 4), a quo pendet Felicianus in iis quae adiecit mutavitve in libro Veronensi, pendent item Traiectinus n. 86; Mediceus n. 105; Arragonensis ms. n. 321=282; Rossi p. 51 *a*; Gnocchi ms. p. 38 a prioribus.

In vv. div. consentiunt Gamm. Lil. Ferr. (Verd.) Trai. — 2 MVTIANO Felic. Lil., MVEIANO Red. — 3 VIR Red. — 4 MVTIANVS Lil., MVCIAN Marcan. Felic., MVCIANO Ferr. (Reg.). — 5 AVO Ferrarinia cum Rediano, AVG Cyriacani (etiam Sanutus) AVG in AVO mutatum est in Feliciani libro Veron.

4347 Brixiae rep. in moenibus oppidi prope *Torrelunga* 20 Apr. 1844 IOLI. Nunc in museo.

M · NVMMIO
VMBRIO · PRIMO
M · F · PAL · SENECIONI
ALBINO · CÓS · PR · CANDIDAT — p. C. 206
LEG · PROV · AFRICAE · LEG · PROV · ASIAE
Q · CANDID · AVGVSTÓR · PONTIF
SALIO · PALATINO · VI · VIR · EQ · R · TVRMAE · PR
III · VIRO · MONETALI · A · A · A · F · F
M · NVMMIVS · EVHODVS · LIB ·
NVTRITOR · ET · PROCVRATOR
L · D · D · D

Contuli. Habent Ioli cat. mus. f. 83; Borghesi *Bull. Nap.* 3 (1845) p. 100 = opp. 4, 511 cui dedit Labus (inde Henzen 6007).

Ex laterculo Saliorum Palatinorum apud Marinium Arv. p. 166 colligitur Nummium Senecionem Albinum in id collegium receptum esse a. 191, exiisse inde propter pontificatum a. 199. Eundem post consulatum factum esse legatum Augustorum duorum (aut Severi et Antonini a. 207. 208 aut Antonini et Getae a. 211. 212) provinciae Hispaniae citerioris ostendit titulus II, 3741.

4348 rep. Brixiae in viridario monasterii S. Iuliae, dum fodiuntur fundamenta CONT. In domo Ludovici Martinengi ALCIATUS. Apud equitem Mariottum Martinengo iuxta Palatum turrim TOTT. ARRAB. *Hora alla prima casa fuori della porta di S. Giovanni* VINACCESI (1693) p. 243. Deinde in aedibus Averoldi AVER. Gagliardium ut hunc lapidem Veronam transferendum curet, rogat MAFFEIUS in epistula ms. (bibl. cap. Ver.) d. 3 Sept. 1719. Hodie Brixiae in museo imminuta.

C · PONTIO · C
PAELIGNO · TRIB · M
LEG · X · GEM · Q · CVR
LOCORVM · PVBLIC
ITERVM · AED · CVR ·
LEGATO · PRO · PR · ITER
EX · S · C · ET · EX · AVCTORIT
TI · CAESARIS · D

Contuli quod superest. Habent Alciatus n. 10 (inde Choler f. 47; Apianus 61, 3; Grut. 457, 4 ex Apiano et Panvinianis). Item Continuator, scilicet Volpatus n. 55; Corsinianus n. 58; Mediceus n. 68; Arragonensis ms. n. 147=94, ubi ex lapide emendavit exemplum antiquum, ed. n. 71; Totti p. 23 n. 67; Manutius cod. Vat. 5237 f. 86, orth. 91, 5; Rossi p. 250. Pendent inde Panvinius cod. Vat. 6035 f. 49', Ver. ms. f. 395, ed. p. 57, Rom. p. 504. 606. 829, qui supplevit nec distinxit supplementa; Smetius 160, 6. 164, 7 ex Panvinio et Apiano; Ligorius ms. Neap. 36, 375, ms. Taur. 17. Denuo ex lapide Averoldo p. 281; Bianchini ms. Veron., a quo pendet Fabrettius in em. ad Grut.; Gnocchi ms. p. 266 (inde Donat. 297, 8); Ioli cat. mus. f. 64. 73.

V. 1. dabo Alciati Corsiniani Medicei Arragonensis Bianchinii Averoldi Gnocchii. — 1 C·F·FAB Panvin. ex interpolatione, C·F Gnocchi, C om. Bianch. — 2 PELIGNO Volp. Med. 1 Arr. 1 Tott. 1. — TRIB (om. M) Bianch. — 3 LEG·XIII·GEM Panvin. (Ver.). — CVR Arr. solus. — PVBLICO Arr. solus. — 6 PROV·PR Med. 1, PROP ut vid. Arr. 1. — ETER Cors. — 7 AVCT Bianch., AVCTORAT Volp. — 8 T Volp. Cors., TE Arr. 1 et ut vid. Totti 1. — D om. Cors.

C. Pontius Paelignus in titulo urbano Grut. 200, 6 nominatur inter curatores quinque locorum publicorum iudicandorum. Cf. Borghesius opp. 3, 363. 6, 47 quaeque adnotavi ad Mon. Ancyr. p. 128.

4349 Brixiae in foro publico in pariete carcerum (*Monte Nuovo*) ANTIQUI. Ibidem adhuc.

POSTVMIAE
P · FIL · PAVLLAE
IVVENTII · SECVNDI
COS
FEMINAE · RARISSIMAE
M · IVVENTIVS
CAESIANVS · COS

Contuli. Habent Iucundus f. 218 n. 43; Lilius f. 48'; Felicianus Brix B n. 21; Ferrarinus cod. Reg. Brix. 16, cod. Verderiano p. 17, 1 (inde Grut. 459, 5); Traiectinus n. 20; Mediceus n. 12; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 102'; Ligorius ms. Neap. 36, 376. Item auctam v. 7, quem antiqui omiserunt (add. est m. 2 in Mediceo libro, item in Tottiano), Arragonensis ms. n. 7=377; Manutius orth. 585, 13; Iacobonius app. ad Fonteium p. 233 (ex Manutio et Iacobonio Grut. 459, 6); Ligorius ms. Taur. 4; Anonymus a. 1586 cod. Paris. 4856 f. 53'; Rossi p. 261; item Soncino ms. f. 4'; Bianchini ms. Veron. (inde Fabrett. 58, 328 ex Blanchinio); Gnocchi ms. p. 80 (inde Donat. 163, 6); Ioli ms.

4350 Brixiae in foro publico in pariete carcerum (*Monte Nuovo*) ANTIQUI. Ibidem adhuc.

POSTVMIAE
P · FIL · PAVLLAE
IVVENTII · SECVNDI
COS
FEMINAE
RARISSIMAE
M · LAELIVS · FIRMINVS
FVLVIVS · MAXIMVS
PRAETOR

Contuli. Habent Iucundus f. 217 n. 31; Lilius f. 48; Felicianus Brix. B n. 20; Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 4 et cod. Verder. p. 7, 1; Pacedianus l. XV; Accursius n. 9; Traiectinus n. 5; Mediceus n. 6; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 102', 109; Arragonensis ms. n. 6=376; Ligorius ms. Neap. 36, 376, ms. Taur. 4; Manutius orth. 584, 10 (inde Grut. 459, 3); Anonymus a. 1586 cod. Paris. 4856 f. 53; Iacobonius app. ad Fonteium p. 235; Soncino ms. f. 2'; Rossi p. 261; Bianchini ms. Veron. (inde Fabrett. 327, 37 ex Blanchinio); Sambuca Cenom. p. 110 ad exemplum Averoldi; Gnocchi ms. p. 79; Ioli ms.

Is qui titulum dedicat Borghesio (opp. 5, 494) creditur pater M. Laelii Maximi consulis a. 227.

4351 Brixiae rep. m. Nov. 1834 *nella demolizione del vecchio quartiere di S. Girolamo* IOLI, LABUS. Nunc in museo.

POSTVMIAE
P · F · PAVLLAE
M · IVVENTII
SECVNDI COS
FEMINAE SANCTISS
P POSTVMIVS
MARIANVS

Contuli. Ioli cat. mus. f. 71; Labus *Bull. dell' Inst.* 1834, 233.

4352 Brixiae *trovata nel demolire il fabbricato del Monte Vecchio 1867 —1868.*

POSTVM|iae
P·P·PAVL|lae
FEMI|nae
PIIESIM|ae
L·EVPILIVS|
APPIAN|us
VIIVIR·ET·V|ae
ADFINI|

P. da Ponte misit n. 1868.

4353 Brixiae in foro publico in pariete carcerum (*Monte Nuovo*) ANTIQUI et POSTERIORES, etiam IOLI. Hodie in museo.

HONORI
POETVMIAE·P·F
PAVLLAE
IVVENTII·SECVND·COS
VIBIA·L·F·SALVIA·VARIA
CVM·NVMMIIS
ALBINO·ET·VARIA
ET·L·ROSCIO AELIAN·PACVLO
SALVIO·IVLIANO·FILIIS

Contuli. Habent Iucundus f. 219 n. 49; Lilius f. 50; Felicianus Brix. B 22; Ferrarinus cod. Reg. Brix. 30, cod. Verderiano p. 11, 1, cod. Bembino f. 77'; Alciatus n. 33 (inde Choler f. 50; Apianus 66, 2; Grut. 459, 2 ex Apiano adhibitis schedis Verderianis opinor, item Rossii); Accursius n. 15; Traiectinus n. 25; Mediceus n. 9; Arragonensis ms. n. 2 = 191; Manutius orth. 585, 12 (inde Ligorius ms. Taur. 4); Iacobonius app. ad Fonteium p. 234; Soncino ms. f. 4; Rossi p. 258; Gnocchi ms. p. 79; Ioli ms.; Labus apud Borghesium et ipse Borghesius opp. 6, 49.

8 ROSCIO ELIAN Iuc. Felic., ROSCIO NELIAN Lil., ROSCIO ILLIANO Ferr. (Reg.), ROSCIO·IVLIAN Ferr. (Verd. Bemb.) Traiect. Med. Arr. Man. Iac. Rossi Gnocchi Labus (apud Borghes.), ROSCIO ELLIAN Soncino, ROSCIO·AELIAN Accursius Ioli Borghesi. Apparet iam antiquos lapidem vidisse ita fractum at nunc est, descriptum autem esse ipsum lapidem tantummodo ab Antiquo Accursio Gnocchio Iolio Borghesio et fortasse Alciato. — 9 fuit SALVIO·IVLIANO.

4354 Brixiae in foro publico in pariete carcerum (*Monte Nuovo*) ANTIQUI. Adhuc ibidem. — Ad S. Nazarii GRUT. (non VERD.) errore.

HONORI
POSTVMIAE
P·F·PAVLLAE
IVVENTII·SECVND
COS
VIBIA·L·F·SALVIA·VARIA
OB·ADFECTIONEM·ET
PIETATEM·EIVS·IN·SE·EXIMIAM

Contuli. Habent Iucundus f. 217 n. 38; Lilius f. 49'; Felicianus Brix. B 19; Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 10, cod. Verderiano p. 18, 2 (inde Grut. 459, 4), cod. Bembino f. 76; Pacedianus l. XV; Traiectinus n. 12; Mediceus n. 16; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 102'. 109'; Ligorius ms. Neap. 36 p. 376, ms. Taur. 4; Arragonensis ms. n. 3 = 192; Manutius orth. 585, 11; Iacobonius app. ad Font. p. 234; Soncino ms. f. 5; Rossi p. 258; Gnocchi ms. p. 82 (inde Donat. 163, 7); Ioli ms.

8 EIVS ex auctoribus supra relatis non habent nisi Ferrar. (Reg. Verder. Bemb.; non Gruterus) Arrag. (rec. 1, cum absit a rec. 2) Medic. (a m. 2 in margine) Soncino Gnocchi Ioli, omittunt reliqui ad unum omnes, ut videantur proficisci ab eodem exemplo.

4355 Brixiae in foro publico in pariete carcerum (*Monte Nuovo*) ANTIQUI. Adhuc ibidem.

SEXTIAE
T·FIL
ASINIAE·POLLAE
M·NONI·ARRI cos. a. p. C. 201
MVCIANI·COLLEG
IVVENVM·BRIXIAN
OB·MERITA

Contuli. Habent Iucundus f. 218 n. 42; Lilius f. 49; Felicianus Brix. B n. 12; Ferrarinus cod. Reg. Brix. 5; Pacedianus l. XV; Accursius ms. n. 3; Traiectinus n. 8; Mediceus n. 25 (ubi manus 2 add.) et in add. ult. f. 103; Panvinius Ver. ms. f. 117, ed. p. 87 (inde per Scultetum Grut. 366, 6 adhibitis item schedis Pighii et Rossii), cod. Vat. 6035 f. 56, 6036 f. 6'; Nazari p. 39; Arragonensis ms. n. 25 = 409; Manutius orth. 608, 4; Ligorius ms. Neap. 36, 376 (inde et ex Rossio Mur. 524, 1, qui praeterea citat schedas Cyriaci Barberinas male); Soncino ms. f. 2; Pignorius in add. ms. ad Gruterum cod. Lugd. Papenbr. 6 f. 100; Rossi p. 109; Gagliardi Cenom. p. 93 = Sambuca Cenom. p. 108; Gnocchi ms. p. 48 (inde Donat. 232, 7); Ioli ms.

4356 Brixiae inventa una cum n. 4332 sub aggere quodam in templo antiquo quod opinio est fuisse Dianae; nunc ducta ad ecclesiam S. Mariae de Carmellis MARCAN. similiterque FEAN. Extra ecclesiam Carmelitarum in petra ibi advecta pro fabrica eius ecclesiae FELIC.

SEXTIAE
Q·F
IVLIANAE
C·F·OB·LAVDABILEM
IN·OMNIBVS·VITAM·ET
MORVM·EIVS
ATQ·INNOCENTIAE·PRO
POSITVM·SINGVLARIS
ORDO·BRIXIANOR
Q·LVCANIVS
VALERIANVS
V·C·MARIT·TITVL·VSVS

Habent Marcanova Mut. f. 138' n. 20 (inde Grut. 1100, 8 ex Marcanovania; ex Grutero Gnocchi ms. p. 52); Felicianus B 42; Ferrarinus cod. Reg. n. 19.

Vv. disposui ad Felicianum. — 3. 4 IVLIANAE·C·F om. Ferr. — 9 BRIXIANORVM Ferr.

4357 Brixiae die 20 Apr. 1844 in moenibus oppidi prope portam Torre Lunga repperit custos musei IOLI; nunc in museo.

SEXTIAE·Q·F·
IVLIANAE
C·F
Q·LVCANIVS·
VALERIANVS·
V·C·VXORI·SINE·
EXEMPLO·L·D·D·D·

Contuli. Ioli cat. f. 83.

4358 Brixiae rep. *allo stipite del tempio di Vespasiano.* Nunc in museo.

MI
·P·STA
·IVLIANVR
PELIGNIANVS·V·C·
L·D·D·D

Contuli. Ioli mon. ant. 1826; Labusiana.

4359 in vico Torricelli (parochiae Capriani) in ecclesia S. Alexandri MEDIC.; *incastrata nel fianco meridionale dell' Oratorio di ragione del Nob. Sig. Giovanni Calini* GNOCCHI. Ex domo Nicolai Calini venit in museum Brixianum BROGN. IOLL — Brixiae PANV. MAX.; *alla pieve d' Idro* ROSSI.

P · RTÁTIÓ · P · F
PAR . PAVLLO
PORTVMIÓ · IVNIORI
X VIR · STLÍT · IVDIC · TRIB
MÍLIT · LEG · VII · GEM · FÉLIC
VI · VIRÓ EQVIT · RÓMÁNOR
Q PRÓVINC · AFRIC · TRIB · PLEB
PRAET·LÉGÁT·PR·PR·PONT·ET·RIT·IYN
PRÓ CÓR · PRÓVINC · RARTIC
D TITVL · VSVS D

Contuli. Habent Solatiani Traiectinus n. 116 et Mediceus n. 157, a quibus pendent Panvinius cod. 6035 f. 88', Rom. p. 603. 826 (inde Smet. 160, 7 et Grut. 471, 1 neque aliunde puto Lud. Carrio lect. ant. 1576 p. 124); Ligorius ms. Neap. 36, 374, Taur. 4; Manutius Vat. 5237 f. 141 ex 'exemplari Maari', orth. 27, 12. Denuo ex lapide Rossi p. 299; Gnocchi p. 268; Brognoli misc.; Ioli cat. mus.

In falsa versuum divisione consentiunt Solatiani et qui ex Solatianis pendent supra recensiti omnes, verum habet Rossius.

4360 Brixiae ad officium mercatorum in pariete.

M·P·FAR·SVRO·PROCVLO
viii III VIRO·EQ·ROM

Servavit Sanutus f. 82'.

Versuum divisio et hiatus indicatio in coniectura positae sunt.

M. Inventius Surus Proculus leg. Aug. pro pr. Norici a. 201 nominatur vol. III n. 5712, ubi vide.

4361 Brixiae in pede cuiusdam turris antiquae FELICIANUS (postea adscr. ut n. 4457). Deinde in foro publico in pariete carcerum (*Monte Nuovo*) ANTIQUI. Ibidem adhuc.

SEX·VALERIO
SEX·F·FAB
PRIMO
AMICO
M·NONIVS
MACRINVS
T·F·I

Contuli. Habent Iucundus f. 217 n. 30; Lilius f. 49; Felicianus Brix. B n. 29; Ferrarians cod. Reg. Brix. 3 et cod. Verderiano p. 9, 1 (inde Grut. 893, 4); Accursius n. 8; Traiectinus n. 3; Mediceus n. 5; Arragonensis ms. n. 5 = 406; Anonymus n. 1585 cod. Paris. 4856 f. 53; Soncino ms. f. 2'; Rossi p. 51; Gnocchi ms. p. 74; Ioli ms.

4362 Novolenti in aedicula S. Iohannis Baptistae TOTTI MED. ARR. (cod. Metelli); *al cantone contiguo alla torre della pieve vecchia* GNOCCHI. Nunc Brixiae in museo. — Montisclari in aede S. Pancratii ARR. (rec. 2) errore; loci indicatio deest apud ARR. (rec. 1).

ELIO · I
iiii *uit* · VIAR *Cur*
*le*G·XRII·PIA *e fid*

Contuli. Habent Arragonensis ms. n. 176 = 168 et cod. Metelli Vat. 6038 f 185, ed. n. 186; Mediceus in add. n. 264; Totti p. 54 n. 158 (inde Vinaccesi in add. p. 317); Gnocchi ms. p. 248; Ioli cat. mus. f. 50.

4363 Brixiae in monasterio S. Iuliae extrinsecus ad viam PRIORES. Ibidem adhuc.

ELIVR · C
aed. *c*/R · PR · LEG
A

Descripsi. Habent cod. Vat. 6039 f. 399, ubi adscripta est ab emendatore apographi sylloges Continuatoris,; Arragonensis ms. n. 93 = 169, ed. n. 172; Totti p. 103 n. 292; Soncino ms. f. 17'; Vinaccesi in add. p. 315; Gnocchi ms. p. 215.

1 cogitari potest de Aureliis Cottis vel Orestis. — 3 A potius mihi visa est quam M habentque A priores omnes; potest fuisse ad hoc exemplum: in *asia*.

4364 Brixiae *in casa delli Angelini al granocolo* MED.; sine loco ROSSI.

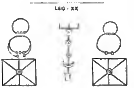
ELIVS Q·F·FAI
X VIR STLITIB
ED·CVR·PR·LEGA
ET
F SECVNDA PRISC
SOLVM DEDIT

Rossi ms. f. 161 et in add. Medicei n. 340. Fieri potest, ut ficta sit ad exemplum praecedentis; sed magis crediderim veram.

1 FAB, 2 STILITIB, 3 DECVR (pro ED·CVR), LEGAT, 5 PRIS Rossi ms.

4365 'Hac in forma [scilicet basis infra quadratae, supra finientis in fastigium formae circularis] hoc epitaphium prius inventum fuit, postea quadrato saxo in foro positum est' FELIC. similiterque MEDIC. Brixiae in foro publico in pariete carcerum (*Monte Nuovo*) ANTIQUI. Ibidem adhuc. — Falsum exemplum extat Dresdae in museo.

L·ANTONIVS·L·F
FAB · QVADRA
TVS · DONATVS
TORQVIBVS · ET
ARMILLIS · AB
TI·CAESARE·BIS
LEG · XX

Contuli. Habent Iucundus f. 217 n. 28; Lilius f. 48'; Felicianus Brix. B 28; Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 1, cod. Verderiano p. 6, 2 (inde Grut. 358, 2); Capreolus f. 8 (inde Alciatus n. 65); Pacedianus l. XV; Traiectinus n. 1; Mediceus n. 8; Valerianus hierogl. l. 41 f. 305; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 95; Arragonensis ms. n. 12 = 261; Morillon cod. Amstel. f. 80; Soncino ms. f. 2'; Rossi p. 258; Bianchini ms. Veron.; Averoldo p. 4; Gnocchi p. 6. Falsum exemplum Dresdense ed. *Recueil des marbres antiques* (Dresdae 1733 fol.) tab. 194 et Pococke 105, 1; vidit item Saxius peric. p. 36.

6 *BI*/ hodie.

4366 Brixiae ad S. Faustini.

AVRELIVS · BRESS
MES · VETRANVS · PRO · VA
LENTE·SE·VIVO·MEMORIAM
SIBI·POSVIT

Descripserunt Accursius ms. n. 26 (inde Mur. 789, 4 ex schedis Ambros.) et Arragonensis ms. n. 25, ed. n. 24 (inde Rossi p. 252 et in add. Medicei n. 325; ex Rossio Gnocchi ms. p. 219; ex Gnocchio Donat. 273, 5).

Paullo aliter vv. divisit Arr. ed. — 2 ..s pro MES Med. — VETRANVS Arr. (ms.) Med., VETERANVS Acc. Arr. (ed.). — PRO om. Rossi (ed.). — 3 ANTES pro LENTE SE Med.

4367 Brixiae in aede S. Iuliae in lapide aquae sanctae CYRIACANI; sub porticu ecclesiae S. Iuliae in capitello, in quo tenetur aqua benedicta MED.; in atrio aedis S. Iuliae ALCIATUS et ACCURSIUS similiterque RELIQUI ANTIQUIORES AUCTORES probi. *In casa del Nob. Sig. Luigi et Abbate Gio. Battista Secchi e SS. di Calzo* VINACCESI 1693. Inde a. 1720 delata Veronam in museum, ubi prostat sub n. 190. — Brixiae ad S. Iosephi ROSSI errore. Sine loco inter Veronenses RED. 65.

D M
L · CASLI ARRIAN
MEDICO · LEGIONIS
II · ITALIC · QVI · VIX · ANN
XXXXVIII · MENSES · VII
SCRIBONIA · FAVSTINA
COIVGI · KARISSIMO

Contuli. Habent Tuscanella apud Cyriacum p. 66 n. 181 (inde Mur. 807, 1) et Cyriacanos reliquos, qui sunt codex Scalamontii Tarvisinus f. 83' Brix. n. 2; Marcanova Bern. n. 629, Mut. f. 137' n. 6; Felicianus Brix. A 6; Sanutus f. 78', 80'; Ferrarinus cod. Bat. f. 59', cod. Reg. n. 46, cod. Verderiano p. 28, 1 (inde et ex Apiano Grut. 633, 5); Redianus f. 65' inter Veronenses et Brix. f. 83 n. 9; Gammarus f. 84; Lilius f. 52; Iucundus f. 197 n. 3. Item Solatiani auctores Traiectinus n. 44 et Mediceus n. 64; inde Nazari 1562 p. 52 qui citat tantum. Habent item codex Cyriacanus Tarvisinus adscriptam in fine; Alciatus Brix. n. 17 (inde Choler f. 48'; Apianus p. 63, 2; Manutius orth. 155, 35; Smetius 168, 2 ex Ap.; Ligorius ms. Taur. 4); Accursius n. 38; Arragonensis ms. n. 92 = 135, ed. n. 139 (inde Rossi p. 254); Pignorius in em. ms. ad Grut. (cod. Lugd. Pap. 6 f. 100); Vinaccesi p. 292 in add.; Maffei M. V. 120, 4 (inde Orelli 3508); Gagliardi Cenom. p. 117 = Sambuca Cenom. p. 118; Gnocchi ms. p. 45 (inde Donat. 279, 7); Labus *giorn. dell' Inst. Lomb* 8 (1847) p. 649.

2 L·CALI·ARRIAN Alciatus cum suis, L·CELERIAN Ferr. (Verd.) indeque L·CELERIANO Sanutus f. 78.

4368 Brixiae CYRIACANI; in ecclesia SS. Faustini et Lovitae prope altare S. Honorii sub campanili FELIC. (VER.); idem brevius RELIQUI. — Bergomi LIGORIUS 17.

P · CLODIO · F · F
FAB · SVRAE
Q · FLAMINI · DIVI
TRAIANI · PONTIF
II VIR · QVINQ · TRIB · LEG
II · ADIVTRIC · PIAE · FID
CVRAT · REI · P · BERGOM
DAT · AB · IMP · TRAIANO
CVRAT · REI · P · COMENS
DAT · AB · IMP · HADRIANO
COLLEGIA
FABROR · ET · CENT

Habent Cyriacani (Scalamontius f. 84' n. 5; Felicianus Brix. A 9; Marcanova Mut. f. 138 n. 11; Sanutus f. 80; Ferrarinus cod. Bat. f. 60; Gammarus f. 84'; Lilius f. 52; Iucundus f. 197 n. 6); Ferrarinus (cod. Reg. n. 42 et Verderiano p. 23; Traiectinus n. 37; Mediceus n. 89; ab eodem pendent quae in Felic. Ver. postea mutata sunt); Alciatus Brix. n. 13 (inde Choler f. 47'; Apianus p. 62, 2); Zanchi de orig. Orobiorum (1531) p. 71 qui vidit; a Dionysio Hardnino qui vidit Morillon ms. Amstel. f. 36 et Smet. ms. et ed. 75, 6 (inde Grut. 392, 7; ex Grutero Orelli 3898); Arragonensis ms. n. 138 = 374. A prioribus Panvinius Ver. p. 55, Rom. p. 360, cod. Vat. 6035 f. 72; Fabricius antiq. p. 64; Manutius orth. 375, 26; Ligorius ms. Neap. 36, 374 et ms. Taur. 17 et 26; Thevet *cosmogr. univ.* (1575) 2 f. 703; Rossi p. 262; Gnocchi ms. p. 40, citans praeter edd. codicem Averoldi.

V. 1 dabo plenam Scalamontii, Alciati, Ferrarini (Reg. Verd.), Traiectini, Zanchii, Morilloni, Smetii, Arragonensis. — In vv. div. consentiunt fere Trai. Morill. Smet. Arrag. — 2 SVRRAE Felic. (Ver.) Traiect. — 3. 4 DIVI · TRAIANI om. Ferr. (Verd.). — 5 QVINQVE Zanchi. — 6 ADIVTRI Zanchi. — 8 DATO Scal. Alc. Ferr. (Reg.) Zanchi. — 9 REI PVB Morill. Smet. — BERGOMENS pro COMENS San. — 10 ADRIANO Trai., HADRIAB Arr., HARDRIANO err. typ. Smetius. — 12 FABR Zanchi, 'alias FAB' in margine Smet. — CENTON Arr.

4369 Brixiae in aede S. Sandri (Alexandri) prope altare MARCANOVA GAMM similiterque RELIQUI. — Papiae BEMBUS errore.

B · M · IN · PACE
FLA · NIGGO · SCVTARIVS
SCOLA · TERTIA · QVI · VIXIT
ANNVS · P · M · XXV · ET · MILI
TAVIT · ANNVS · VI · COCNA
TVS · DVLCISSIMVS · SORO
RIO · AMANTISSIMO · C · V · M · P

Servavit Tuscanella apud Cyriacum p. 66 n. 189 et auctores Cyriacanos, qui sunt Scalamontius f. 85 n. 7; Marcanova Bern. n. 636, Mut. f. 138 n. 13; Felicianus Brix. A 14; Sanutus f. 82'; Ferrarinus cod. Bat. f. 60, cod. Reg. n. 115, cod. Verder. p. 65, 1 (ex eo Grut. 1052, 11 et inde Orelli 3543); Redianus f. 83' n. 15; Bembus f. 107; Gammarus f. 85; Lilius f. 52'; Iucundus f. 197 n. 9 (inde Alciatus n. 43 et Mur. 1873, 3 per Gorium ex Red. et Iucundo). Ex his pendent posteriores Traiectinus n. 55; Mediceus n. 50; Arragonensis ms. n. 70 = 38; Rossi p. 252; Gnocchi ms. p. 272 a prioribus; Brunati *Santi Bresc.* ed. 1 p. 195, ed. 2 2, 195.

Vv. divisio incerta; secutus sum Cyr. editum. — 2 FLA·NIGGO Tusc. Red., FLA·NIGGO vel FLANIGGO Marcan. Felic. (Marc.) Ferr. Lil. Iuc. Traiect., FLANIGO Scalam., FLAG·NIGGO Gamm., FLANIGO Felic. (Veron.), FLAMO Arr. — 3 SCHOLA Lil. — VIX Marcan. (Mut.) Felic. Iuc. — 4 ANNVS·P·M·XXV Tusc. Red., ANNVS·P·M·XXX Marc. (Bern.), ANN·P·M·XXV Traiect., ANN·L·M·XXV Scal. Marc. (Mut.) Felic. (Marc.) Ferr. Gamm., ANN·L·M·X·D·V Felic. (Veron.), AN·L·MENS·V Iuc. Alc., ANN·L·M·XV posteriores plerique. — 5 ANNVS Tusc. Red., ANN vel AN reliqui. — 6 SORORIO AMANTISSIMO om. Marcan. (Bern.). — 7 C·V·M·P vel CVMP habent Red. Gamm. Lil. Iuc. Marc. (Bern.), omittunt reliqui. M·P significat omnino *m(emoriam) p(osuit)*; praecedentia num significent *c(um) u(xore)*, videndum.

4370 Brixiae *alla casa della parochia di S. Agata dalla parte che riguarda all' occidente presso la porta de' Curati* GNOCCHI eundemque locum indicant etiam reliqui: in aede S. Agathae TUSCANELLA et RELIQUI CYRIACANI (ad quod quod adiungunt 'prope altare' plerique vel 'prope altare in pavimento', videtur proficisci ex simili tituli qui praecedit praescriptione, ut huic praescriberetur 'ibidem'); in S. Agatha in domo presbyteri FERRAR.; ad fores S. Agathae ACCURS.; in S. Agathae ad portam presbyterorum ARRAG.; *nel cantone del monistero della chiesa di S. Agata* SONCINO; *ora sull' angolo della casa parrocchiale di S. Agata* IOLI. Nunc in museo. — Hunc titulum et n. 4294. 4327. 4519 simul fuisse in eadem basi omnibus partibus scripta adnotat ALCIATUS, improbat ACCURSIUS recte; nam duorum titulorum, qui hodie ex quattuor illis supersunt, mensurae differunt.

FL · LVPPIO EX · PRAEP
AVR · SEVERINAE MATR
DVLCISSIMAE QVI VIXT
ANN LXXV MENSIS VII
DIES DECEM NOVEM
VALE MIHI MA
TER PIENTISSIM

Contuli. Habent Tuscanella apud Cyriacum p. 65 n. 176 et Cyriacanos reliquos, qui sunt Scalamontius f. 86 Brix. n. 11; Marcanova Bern. n. 624, Mut. f. 137 n. 2; Felicianus Brix. A 2; Sanutus f. 79'; Ferrarinus Bat. f. 59, Reg. Brix. n. 53 (inde Mur. 1527, 8 ex schedis Farnesiis), Verderiano p. 14, 2 (inde Grut. 721, 10); Redianus f. 82' n. 4; Gammarus f. 85; Lilius f. 51'; Iucundus f. 197 n. 13 (inde Alciatus in parte posteriore n. 44). Item Alciatus in parte priore n. 4 (inde Cholerus f. 46; Apianus 59, 2; ex Apiano Grut. 356, 1) et Accursius ms. n. 5. Item Traiectinus n. 52; Mediceus n. 29; Arragonensis ms. n. 39 = 176 (inde Rossi p. 257). Deinde Anonymus a. 1585 cod. Paris. 4856 f. 53; Soncino ms. f. 5'; Gagliardi Cenom. p. 113 = Sambuca Cenom. p. 116; Gnocchi ms. p. 78 (inde Donat. 383, 10); Ioli mon. ant. 1827 et cat. f. 52; Brunati *Santi Bresc.* ed. 2 2, 226.

2 AVGVR pro AVR Ferr. (Reg.).

4371 Bedizzole in coemeterio supra angulum muri GNOCCHI. Hodie pars inferior est Brixiae in museo.

in latere:

IVLII · FESTI
MILITIS · COH · II
PRAETORIAE
SIGNIFERI . . .
. A . . . VALI . . .
MILITAVIT AN
XII · PROMOTVS
VII · CIVES · PE . .
VIONIENSIS
AVR · IVSTIanus
FRATRI · B · M · F

DEFVNCTVS
IN · BELLO
BARBARICO

Descripsi partem inferiorem. Omnia habet Gnocchi ms. p. 269 (inde Donat. 290, 8). Brognoli ms. f. 31' et misc. supplevit omnino ex Gnocchio.

Quae inclinata dantur, habemus a Gnocchio solo. Idem dedit 6 seq. sic: MILITAVIT · AN . . | XII · PROMOTVS VII · CIVES · PR . . | . . IONIENSIS | AVR · IVSTIANVS | FRATRI · B · M · F.

4372 litteris magnis et bonis; Brixiae ex dono Georgii Ravelli in museo.

C · IVLI
TAPP C
LEG · V
TRIB · M

Contuli. Ioli cat. mus. f. 14.

3 post V non videntur fuisse numeri alii. — Idem nominatur n. 4513.

4373 Brixiae apud forum piscarium vetus rep. a. 1566 mense Iulio TOTTI similiterque MED.

C · MEFFIO · C · F
CLA · SAXONI
PRIMO · PILO · PRAEF
COHORT · PRAEF · FABR
PONTIFIC · QVINQVEN
COHORS · CARIETVM · ET
VENIAESVM

Servavit is a quo pendent additamenta Tottiana p. 125 n. 433, item Medicea n. 303, item Manutius in schedula olim solitaria cod. Vat. 5235 f. 55 et 5244 p. 148 et in quaes. per epist. (Venet. 1576) 3, 45 (inde Grut. 437, 5), item Rossi p. 252. Gnocchi ms. p. 263 (inde Donat. 293, 1) dat tamquam ex lapide, sed vix vidit.

1 MAFFEIO Gnocchi. — 3 PRAF Man. ms. — 4 PRAF Totti. — FAB Med. — 5 PONTIFICO Med. — QVINQVENN Man. — 6 CARIENTVM Gnocchi. — 7 VENTASSVM Med.

4374 lapis ingens. Extra Brixiam ad primum lapidem ad sacellum S. Euphemiae FELIC. et similiter RELIQUI; *incastrata sopra il fianco occidentale del muro della piazzetta di S. Eufemia* GNOCCHI. Nunc in museo. — In S. Georgii ad Castellum CHOLER cum suis (non ALC.) errore.

P · PAPIRIVS · P · F · PASTOR
AVGVR · II · VIR · PRAEF · FABR
PRAEF · NERONIS · CAESARIS
II · VIR · QVINQ · SIBI · ET
CN · PAPIRIO · FVSCO · FRATRI · II · VIR
CN · PAPIRIO · CVRSORI FILIO
CN · PAPIRIO · FVSCO · FILIO · PONTIF
T · F · I

Contuli. Habent Felicianus Brix. B 68; Sanutus f. 82; Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 93, cod. Verderiano p. 40 (inde et ex Apiano Grut. 447, 10; Orelli 3875); Alciatus n. 29 (inde Choler f. 50; Apian. 67, 2; Smetius 160, 5 ex Apiano; Panvinius Ver. p. 57); Traiectinus n. 95; Mediceus n. 131; Nassino ms. p. 11; Arragonensis ms. n. 172 = 358; Manutius cod. Vat. 5237 f. 69; Vinaccesi in add. p. 285; Gnocchi ms. p. 21; Ioli cat. mus. f. 16; Labus p. 117 n. 157.

4375 Mompiani ad portam S. Antonini ARR. ROSSI GNOCCHI, hic addens litteras latere in muro. Inde venit Brixiam in museum.

M · ROMANIO
M · F · FAB
MACRINO
VETERANO
LVCRETIVS CENSORINVS

Contuli. Habent Arragonensis ms. n. 330; Totti in add. p. 99 n. 266; Rossi p. 51 a (inde Mur. 848, 1); Gnocchi ms. p. 7; Ioli cat. mus. f. 33.

Post 5 versus ab Rossio fraude adiectus retentusque a Gnocchio M · NONIVS · ARRIVS iam cernitur ipsi lapidi adpictus.

4376 litteris aevi sequioris. Brixiae rep. in monasterio SS. Cosmi et Damiani, nunc in museo.

D ◇ M
ACIPE · NVNC
FRATER · SVPRE
MI MVNVS · N
ONORIS · VAL
VASSE EXARCO
IN · VEXIL · EQ
STABLESIANORV
M · MILITAVIT
ANNOS · XXV
M · V · D · XVII · VIXIT
AN · XXXXIIII · M VII
D XIII · VAL · DONATVS
FRATRI · PIENTISIMO
D S F

Contuli. Ioli cat. mus. f. 71; Labus *Bull. dell' Inst.* 1834, 233 et apud Kellermannum vig. n. 269 a (inde Henzen 6788).

2 nota versum hexametrum. — 4 MVNDVS Labus errore. — 8 STABLESIANORVM potius quam SIABLESIANORVM. Stablesiani equites passim nominantur in Notitia, sed nominis origo adhuc latet.

4377 Brixiae extra ecclesiam S. Ioh. Baptistae in columna quadam ARR.; in un *pilastrello tra le colonnette in alto della chiesa di S. Giovanni posta sulla piazza del Duomo* SONCINO similiterque GNOCCHI.

M · VALERIO · SP · F
ui NDICI · MIL · LEG · XII
uRBANVS · FRATRI

Duo exempla extant, alterum Arragonensis (ms. n. 51 = 459 et apud Tottium in add. n. 369 et Rossium p. 266), alterum Soncini ms. f. 6', quod repetit Gnocchius ms. p. 214. 264 (inde Donat. 306, 7) sumptum ex codice Averoldi.

Exhibui Soncini exemplum; Arr. sic: VALERIO SI F //IDICI MIL LEG X //NV FRATRI.

4378 Brixiae in S. Salvatoris TRAI., in S. Afrae MED. — 'Domi meae' ARRAG. fortasse errore.

T · VIDIVS · T · F
FAB · Ↄ · LEG · IV
MACEDON

Servarunt Solatiani Traiect. n. 88; Mediceus n. 107; Arragonensis ms. n. 316 = 431; Grut. 1110, 8 a Rossio; Vinaccesi in add. p. 305; Gnocchi ms. p. 190 a prioribus.

2 ƆL · LEG traditur.

4379 Brixiae ad portam D. Cinaiae de Cinaiis.

TRIB · MIL

Arragonensis ms. n. 57 = 427.

4380 litteris magnis. Brixiae ad portam turris longae.

m IL · LEG

Arragonensis ms. n. 230, a quo pendent Totti in add. p. 114 n. 348 et Gnocchi ms. p. 216 ex ms. Averoldi.

4381 Brixiae rep. in fundamentis oratorii S. Brigittae; fratres Croppi dederunt museo, in quo ego non repperi.

C · F · F /// . I //
m G · VI · H . // N /
RANORVM F C

Ioli f. 71.

4382 ad S. Euphemiae apud Leonem Ceretum ARR.

AIIO · C · F
CAE · TRIB
I

Arragonensis ms. n. 169 = 16, ed. n. 12; Ioli in schedis Athenaei.

Quas litteras non vidit Iolius, dedi inclinatas.

4383 Brixiae in S. Barnabae in claustro MARCAN. FERR. (VERD.) ALIIQUE PLERIQUE. Intra turrim S. Mariae Rotundae FELIC. (VER.). In angulo claustri divi Augustini FERR. (REG.).

P · ACILIO
NELIORORO
VI · VIR · AVG
P · ACILIVS
HELENVS
FRATRI · PIISSIM

Felicianus Brix. A 20; Marcanova cod. Mut. f. 140' n. 34; Iucundus f 198 n. 20 (inde Alciatus n. 50); Sanutus f. 80. 82; Ferrarinus cod. Bat. f. 81, cod. Paris. f. 74 in add., cod. Reg. Bris. n. 126, cod. Verderiano p. 71, 1 (inde Grut. 344, 3), ab eodem archetypo opinor omnes. Ab his pendere videntur posteriores: Traiectinus n. 75; Manutius orth. 13, 5 (inde Ligorius ms. Taur. 4); Mediceus n. 54; Mur. 677, 4 e schedis Ambrosianis nescio quibus; Arragonensis ms. n. 80=365; Rossi p. 264 (inde Mur. 192, 4); Gnocchi ms. p. 76.

V. 1. dabo Feliciani Marcanovae Ferrarini (Paris., Reg., Verd.) Iucundi Alciati Traiectini. — In vv. div. secutus sum Ferrar. (Paris.) et Traiect. — 1 ACILLIO Iuc. Alc., ACCILLIO Felic. (Marc.), ACCILIO Fel. (Ver.). — 3 AVG om. Iuc. Alc. — 4 om. Felic. — ACILLIVS Iuc. Alc. — 6 FRATER Ferr. (Reg.). — PISSIMO Marcan

---

4384 Brixiae ad ecclesiam S. Faustini maioris CONT., ACCURS., SONCINO. *Alla Battella fuori la porta de' Massari* GNOCCHI. Iam ex dono comitis Ioh. Lapi Bergomatis venit in museum. — In S. Nazarii ROSSI errore.

L · ACVTIO
L · FIL
FAB · PRIMO
EQVO · PVB
II · VIR · I · D
AEDIL · Q · ALIM
FLAM · DIVI · IVLI
D · D

Contuli. Habet Accursius ms. n. 24. Item Continuator, scilicet Volpatus n. 123, Corsinianus n. 80, Mediceus n. 94 et denuo add. n. 321, Arragonensis ms. n. 136=245, Totti p. 34 n. 99, Rossi p. 99. Ab eo pendent Panvinius Ver. p. 56, Rom. p. 355 (inde Ursinus fam. Rom. p. 98; Suet. 85, 4. 152, 13 ex Panvinio; Grut. 344, 12 ex Panvinio et Ursino); Ligorius ms. Neap. 36, 375 et Taur. 8 et 26. Denuo ex lapide Soncino ms. f. 14; Gnocchi ms. p. 13; Ioli cat. mus. f. 46.

4385 Brixiae in ecclesia SS. Faustini et Iovitae in petra ante altare, ubi est arca n. 4478.

C · AEMILIVS · C · F
ATTICVS · AEDILIS

Servavit Felicianus B 46 indicata etiam versuum divisione.

4386 Cazagi in aede S. Mariae CORT.; in turri campanaria GNOCCHI. Iam ex dono communis Cazzagensium Brixiae in museo.

C · AEMILIO
C · F · FAB
PROCVLO
Q · ADLECTO
INTER II · VIRAL
FLAM · DIVI · AVG
COLLEGIA
FABR · ET · CENT
STVL · TVTE

Contuli. Habent Continuator, scilicet Volpatus n. 105, Corsinianus n. 116, Mediceus n. 162; Arragonensis ms. n. 309 = 60, ed. n. 104 emendatam ex lapide; Totti p. 51 n. 150; Manutius Vat. 5237 f. 141; Rossi p 272. Pendent inde Panvinius cod. Vat. 6035 f. 129; Ligorius ms. Neap. 36 p. 374 et ms. Vat. olim Barb.; Mur. 515, 8 ex Ligorio et Rubeo. Denuo de lapide Gnocchi ms. p. 42 et Ioli cat. mus. f. 59.

9. 10 hodie imminuti sunt; priores dant quasi pleni essent, nisi quod 9 . . TVL Arr. (ed., non ms.), . . . VL Rossi.

4387 Brixiae in turri in via S. Marci TUSCANELLA et RELIQUI CYRIACANI; in fundo turris domini Orlandini de Pallatio in Cittadella FERR. et REL.; in turri Barchionum Palatii ALCIATUS cum suis; *a rasente terra nella Torre Palazza* GNOCCHI. *Era nella così detta Torre d' Ercole*; dedit Lechius museo Brixiano IOLI.

AEMILIAE
C · F
AEQVAE
SACERD DIVAE
PLOTINAE
COLLEG · CENT
TITVLO · VSA

Contuli. Habent Tuscanella apud Cyriacum p. 65 n. 179 et auctores Cyriacani quidam (Marcanova Bern. n. 627; Redianus f. 83 n. 7; Lilius f. 51). Item Ferrarinus apud Felicianum Brix. B 7 et Sanutum f. 80'. 82' et in cod. Reg. n. 47 et in Verderiano p. 25, 2; Alciatus n. 30 (inde Choler f. 50; Apian. 66, 3; Grut. 322, 1 ex Apiano et Verderii schedis); Traiectinus n. 73; Mediceus n. 33; Arragonensis ms. n. 101 = 24; Rossi p. 248; Gnocchi p. 29; Ioli cat. f. 33. A prioribus Panvinius Rom. p. 361, Veron. p. 60; Suetius 153, 7 ex Panvinio; Ligorius ms. Neap. 36 p. 375.

4388 Verziani in templo ad aquam benedictam ARR. TOTT. Deinde Brixiae primum apud Lechium, iam in museo.

AEMILIAE
SYNET · IAE AEMIL
AGRESTINAE
PATRONAE EIVS
AEMIL PROSOCHE
MATRI EIVS OB MERIT
AEMIL · SYNETHIAE
COLL · DENDROF · D P S P

Contuli titulum evanidum et difficilem lectu. Habent Arragonensis ms. n. 7, ed. n. 17; Totti in add. p. 112 n. 340; Rossi p. 269 (inde Mur. 515, 1); Ormanico in misc. bibl. Quer. D. VII. 14; Vianocesi p. 257 (cf. p. 256; inde Gnocchi ms. p. 46; Donat. 227, 5 ex Gnocchio); Brognoli misc.; Ioli cat. mus. f. 30.

Quae dedi inclinatis, sumpsi ex unico exemplo antiquo diligenter facto quod extat Arragonensis, qui v. 5 legit PROSOCHL; ego vidi PRO/OCHL.

4389 Brixiae ad molendinum Chiciolarum ARR. similiterque ROSSI; in aedibus comitis Soardi GNOCCHI. Inde venit in museum. Sine loco TOTT.

Q ANTVLEIVS
SOTERICHVS
VI VIR AVG SIBI ET
ANTVLEIAE CALLITYCHE
VXORI OPTIMAE ET
ANTVLEIAE MACRINAE
MATRI ET LIB ET
ANTVLEIAE MARTAE
SOCIAE ET
Q ANTVLEIO / / / / / /
TROPHIMAE ET / / / / / /

Contuli titulum, in quo puncta omnia et lineae graciliores pleraeque evanuerunt. Habent Arragonensis ms. n. 396; Totti in add. p. 111 n. 331; Manutius Vat. 5237 f. 99; Rossi p. 263 (inde Mur. 193, 8); Gnocchi ms. p. 28.

4390 basis magna. Onsati in ecclesia S. Mariae extrinsecus GNOCCHI. Nunc in museo Brixiano. — Venisse eo ex Castelnuovo scribit IOLI.

. . . PHVS
. IIII · VIR · AVG
SIBI · ET
ARRENIAE
AGATHEMERIDI
VXORI · CARISSIMAE

Descripsi. Habent Gnocchi ms. p. 23 (inde Donat. 67, 4); Ioli cat. mus. f. 45.

4391 Brixiae in horto Io. Franc. a Monte ARR. TOTTI. In aedibus Monti ad S. Alexandri GNOCCHI. Inde venit in museum.

COLL · FABR
SP · ATILIO
CERIALI
QVI · REM · SVAM
COLL · RELIQ

Contuli. Habent Arragonensis ms. n. 71 = 63, ed. n. 92; Totti in add. n. 356; Rossi p. 256 (inde Mur. 516, 1); Gnocchi ms. p. 45; Ioli cat. mus. f. 28. 78.

✓**4392** Brixiae rep. 1 Oct. 1822 *nello scavare una cantina in casa Quadri sull' angolo del vicolo delle antiche mura a Piè del Dosso* IOLI.

P · ATILIO
PHILIPPO
ORNAMENTIS
DECVRION · BRIXI *oe*
VERON · CRENON *honorato*
ET IVRE QVATTVOR *decim ordin*
VSVQ · ANVLOR · A V *tuo ......*
EX · POSTVLATION *e populi*
OR · LIBERALITA *tem eius quod*
IN · OPVS · AMP *hitheatri? dedit ...*

Contuli. Ioli cat. mus. f. 53; Labus *ant. mon. scop. in Brescia* p. 53 et tab. I, 3 (inde Orelli 3750) et in comm. Athenaei Brixiani 1823 p. 43.

V. 6 supplementum Labusii *iure quattuor liberorum* ferri non potest; nullum enim eius modi ius in maribus auctores norunt quodque norunt ius trium liberorum (Gai. 3, 42) id cum condicionis libertinae immutatione coniunctum non est. Contra ex Horatio epod. 5, 15 dudum intellectum est libertino cum iure anuli aurei gestandi item ius dari sedendi in XIV ordinibus loco equestri.

✓**4393** *a Casa di Villa davanti la chiesa de' Sig. Martinenghi* GNOCCHI similiterque VINACC. Nunc ex dono Fortunati Trivellini Brixiae in museo.

Q · ATILIVS · Q · F · FAB · SCAEVA
IIIIII · VIR · AVGVST · AED
SIBI ET
infra margo est nec superat spatium vacuum

Contuli. Habent Vinaccesi p. 324 (inde Mur. 194, 4); Gnocchi ms. p. 31; Ioli cat. mus. f. 79.

4394 Brixiae in aedibus comitis I. F. Gambarae ad plateam Novarini TOTTI ROSSI, ad portam ecclesiae S. Mariae Mansionis ARR.

L · ATTIO · FVSCO
SEX · VIRO
REPENTINVS · AMICO

Servavit Arragonensis ms. n. 82 = 250, a quo pendent Totti p. 104 n. 293; Manutius cod. Vat. 5237 f. 146; Rossi p. 281 (inde Mur. 678, 5); Gnocchi ms. p. 220 a prioribus (inde Donati 246, 10).

4395 Brixiae in aedibus Bartholomaei de Coradellis FERR. TRAI. MED. ARR. (rec. 1). Ad S. Mariam Angelorum iuxta Capreolorum portam ARRAG. (rec. 2.). *In strada su la porta della casa che fu di Giani confinante con il monastero delli Angeli* SONCINO. Repperit suamque fecit Gelminius ODORICI.

AVR · VIVI · QVI
VIX · ANN · XLV
COLLEGIATI · EIVR
AMICO · KARISSI
MO · PRO · MERITIS
EIVS · FECERVNT

Habet Ferrarinus cod. Reg. Brix. 100, cod. Verderiano p. 66, 2 (inde Grut. 860, 13; Orelli 4058); pendent inde Traiectinus n. 82; Mediceus n. 78. Denuo ex lapide Arragonensis ms. n. 157 = 23 (inde Rossi p. 249; Gnocchi ms. p. 45 a prioribus); Soncino ms. f. 11'; Odorici *ant. crist. di Brescia* 2, 27, cui dedit Gelminius.

1 AVR · VIVI · QVI Ferr. Arr. Sonc., AVR · VIVIO (om. QVI) Odor., AVRELIO · VIVIO · QVI Rossi ex interpolatione. — 2 VIXIT Ferr. (Verd.). — 3 EIV Odor. — 4 KARISI Odor. — 6 FICERVNT Odor.

4396 Brixiae in foro publico in pariete carcerum (*Monte Nuovo*) ANTIQVI et POSTERIORES, etiam GNOCCHI; sub porticu canonicorum ecclesiae cathedralis ARR. Hodie desideratur.

BEDASIAE · Q · F
IVSTAE
COLLEGIA
FABR · ET · CENTONARIOR
C · LVCRETIVS · ANNIANVS
MARITVS · TITVLO · VSVS
L · D · D · D

Habent ab auctore eo, qui fori publici titulos primus descripsit, Iucundus f. 217 n. 37; Lilius f. 49'; Felicianus Brix. B 18; Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 13; Traiectinus f. 27'; Mediceus n. 17 et in add. alt. f. 103; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 6 et 6'; Ligorius ms. Neap. 36 p. 376; Arragonensis ms. n. 16 et 46 = 32; Grut. 1091, 11 a Pighio et Rubeo; Rossi p. 252. Exempla praeterea certo ex ipso lapide excepta tria habemus Accursii n. 4, Soncini ms. f. 2, Gnocchii ms. p. 47 (inde Donat. 229, 1), quamquam hic contulit magis quam descripsit.

V. l. dabo plenam Feliciani Ferrarini Accursii Traiectini Arragonensis Soncini Gnocchii. — 4 FAB Arr. rec. 2 m. 1. — 5 C · Fel. Ferr. Acc. Sonc., Q · Trai. Arr. Gnocch. et reliqua turba Solatianorum. — 6 ASINIANVS Sonc., ANIANVS Ferrariniani multi deteriores, ut Arr.

4397 Brixiae in curia aedium comitis Io. Franc. de Gambara CONT. Apud Ugolinum Palatium *al Novarino* ARRAG. MED. 2 TOTTI 2 ROSSI.

RIT | TALIAE
P F
FESTAE
COLLEGIA
FABR · ET · CEN
TITVL · VSA

Habet Continuator, scilicet Corsinianus n. 88 et Mediceus n. 74, Arragonensis ms. n. 65 = 33, ed. n. 43, qui denuo videtur vidisse, Totti p. 25 n. 76, Rossi p. 252 (inde Mur. 516, 4; Gnocchi ms. p. 48).

✓**4398** Brixiae apud aedes Fabii Moiaculi Civitaculae MANUT. 5235 II; ante aedes comitis I. F. Gambarae CONT.; in hortis Malatestae Gaitano SONCINO; ad S. Poli ROSSI; in aedibus Ludovici Pavone ORMAN.; in aedibus Hortensii Pavoni VINACC. similiterque GNOCCHI. Iam ex dono Thomae Pavoni in museo.

M · CAECILIVS
FVSCVS VI VIR · AVG
SIBI · ET
CASSIAE · FVSC · MATRI
MESTRIAE · AMIN · VXO
P · POSTVM · ASELLIONI
PATRI

Contuli. Habent Arragonensis ms. n. 336; Mediceus in add. n. 346; Tottianus in add. p. 99 n. 270; Manutius cod. 5235 II f. 72. 131 et IV n. 44, ed. orth. 120, 24; (inde Ligorius ms. Taur. 8; Fonteius de gente Caes. p. 177 et ex Fonteio Grut. 377, 3); Soncino ms. f. 9'; Ormanico ms.; Rossi p. 297. 312 = Vinaccesi p. 271. 282; Gnocchi ms. p. 81 (inde Donat. 90, 3); Ioli cat. mus. f. 13.

4399 Brixiae rep. ad S. Faustini IOLI. Deinde in aedibus Caprioli *alle Grazie* GNOCCHI. Iam in museo.

Q · CAECILIO
TELESPHOR · VI
VIR FLAVIALI
CREMON ET MVNERAR
CALVENTIA
CORNELIANA
MARITO · OPTIMO · ET
SIBI

Contuli. Habent Gnocchi ms. p. 26 (inde Donat. 95, 4); Ioli cat. mus. f. 13.

Anaglypha in lateribus incisa (manus serpentes stringens — arcus tensus) omnino sunt operis recentis.

4400 Brixiae ante apud Averoldum, nunc in museo.

D M
CAECILIAE · PROCLAE
SACERDOT · XV · VIRALI
L · ACVTIVS
CAECILIANVS · ALVMNVS
T · P · ACILIO · SVRO · NVTRI

Contuli. Habent Vinaccesi p. 236; Averoldo p. 281 et apud Mur. 162, 4 (inde Orelli 2196); Gnocchi ms. p. 24 (inde Donat. 95, 5); Ioli cat. mus. f. 65.

Infra integra visa est.

4401 ad Brixiam rep. in vico S. Euphemiae, deinde prope Cremonam in hortis Picenardianis, ubi vidi. Iam Mediolani in Brera.

C · C A L V E N T I V S
C A L V E N T · L · H E R M A
patera SEXVIR · AVG · SIBI · ET *urceus*
SILIAE · PRISCAE · VXORI · E
C · AVLIO · APOLLONIO · FRATRI

Contuli. Brognoli misc.; Bianchi *marmi Crem.* tab. 7 p. 75.

4402 Turbulis in ecclesia ARR.; ad ingressum coemeterii GNOCCHI.

delphinus *delphinus*
protomae tres
V F
L · CALVENTIVS · L · F
FAB · VICALVS
DECVRIO · SIBI · ET
AVRELIAE · L · F · VERAE · E
AVFIDIAE // MAGN//
VXORIB

Arragonensis ms. n. 458 et apud Tottium in add. p. 99 n. 267 (inde Rossi ms. f. 137'; Vinaccesi p. 299; ex eo Mur. 686, 2); Gnocchi ms. p. 19 qui vidit (inde Donat. 249, 6; Labus *tribu e dec.* p. 29).

Columbas pro delphinis nominat Gnocchi. — 2 L · F om. Gnocchi. — 5 L · F om. Gnocchi. — 6 sic Tott. similiterque Arr., ANFIDIAE · MAGN Vinacc. nec id mutavit Gnocchius. — 7 VXOIB Arr., VXORIB Totti, VXORIBVS Vinacc. Gnocchi.

4403 Brixiae apud S. Iuliam in pariete S. Mariae TUSCANELLA et sic fere CYRIACANI RELIQUI; ad ecclesiam divae Iuliae in stratam versus FERRAR. (VERDER.); extra tiburiolum S. Iuliae ALCIATUS; in pariete exteriore ecclesiae S. Iuliae ACCURS.; ad S. Iuliae in via meridiem versus ARRAG.; *nella torre vecchia di S. Giulia* SONCINO; *a S. Giulia incastrato nel mur a rovescio* GNOCCHI; *nel muro a mezzo giorno dell' antica chiesa di S. Maria che risponde alla strada* BROGNOLI; *esisteva nel muro esterno meridionale di S. Maria in Solario del monastero di S. Giulia* IOLI. Lechius comes dedit museo. — Inter Veronenses GRD.

L · CAMVRIVS · L · L
PANDARVS
IIIII · VIR · AVG · SIBI · ET
ZENONI · LIBERTO

Contuli. Habet Tuscanella apud Cyriacum in comm. p. 66 n. 182 et auctores Cyriacanos, qui sunt Scalamontius f. 83 Brix. n. 1; Marcanova Bern. n. 630, Mut. f. 137' n. 5; Felicianus Brix. A n. 5; Sanutus f. 80'; Ferrarinus cod. Bat. f. 59'; Redianus f. 65' Veronensium n. 51; Gammarus f. 83; Lilius f. 52; Iucundus f. 196 n. 1. Item Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 41, Verderiano p. 29, 1 cum asseclis Traiectino n. 40; Mediceo n. 62; Rossio ed. p. 260, ms. f. 173'. Praeterea Alciatus n. 12 (inde Chuler t. 46'; Apianus 60, 2; Grut. 384, 8 ex Apiano citans etiam Rubei schedas); Accursius n. 35; Arragonensis ms. n. 90=244; Bianchini ms. Veron.; Soncino ms. f. 17'; Hon. Stella *risposta alla censura* (1687) p. 95; Gnocchi ms. p. 25 (inde omnino Donat. 85, 6); Brognoli ms. f. 27 et in miscell.; Ioli cat. f. 29.

4404 Brixiae prope aedem D. Mariae vici Calcariae in domo Calinorum TOTTI ARR. MAN. In monasterio S. Spiritus ROSSI. Apud Averoldios VINACC. p. 301 et POSTERIORES. Iam in museo.

C · C A T I O C · F · F A B
NASONI · ORCVBIONI
ET · C · CATIO · FRVCTO
V · F
C · CATIVS · ALEXANDER
LIBERTVS · SIBI · ET · PATRONIS
OB · MERITA · ET · MVCIAE · Ↄ · L
RESTITVTAE · VXORI · ET

Contuli. Habent Arragonensis ms. n. 44, ed. n. 52; Totti in add. p. 109 n. 321; Manutius cod. Vat. 5235 IV n. 7, orth. 161, 3 (inde Ligorius ms. Taur. 4; Grut. 386, 6); Rossi p. 251; Averoldo p. 288; Gnocchi ms. p. 20 (inde Donat. 396, 16); Labus *tribu e dec.* p. 30; Ioli cat. mus. f. 63.

V. 3 extr. fortasse excidit F.

4405 Brixiae in aedibus Datis prope S. Mariae Consolationis MED.; in ascensu scalarum ad castellum GRUT.; in descensu castri BIANCH.; *appresso al casino Avogadri* ROSSI; *fuori del Casino al principio della scala, d'onde si scende verso la città* GNOCCHI; *era sull' angolo meridionale dell' orto del Prevosto Rossini ai Santi* IOLI. Nunc in museo.

T I · C L A V D I V S
AVCTVS
VI · VIR · AVG · ET · ITER *sic*
O · O · SIBI · ET
C L A V D I A E · A R R E T I N *sic*
VXORI
TI · CLAVDIO · NIGRINO
T I · C L A V D I O · A T T A L O
T I · C L A V D I O · T R O P H I M
VI · VIR AVG
CLAVDIAE · MARCELLIN · CLAVD *sic*
HERMIONE · CLAVDIO · CHRESIM *sic*

Contuli. Habent Med. in add. n. 320*a*. 332; Grut. 388, 7 (v. 1—5 solos) a Sculteto qui vidit; Soncino ms. f. 16'; Rossi p. 267; Bianchini ms. Veron. (inde Fabretti 402, 301); Gnocchi ms. p. 27; Ioli cat. mus. f. 47.

Inter v. 6. 7 possunt excidisse plura.

4406 Brixiae in aede S. Barnabae TUSCANELLA similiterque RELIQUI: in parietibus portae S. Barnabae a latere dextro frontispicii FELICIANUS B (Veron.); in muro templi S. Barnabae iuxta portam TRAIECT.; *nella facciata della chiesa di S. Barnaba* SONCIN. similiterque GNOCCHI. — Erratum igitur est in praescriptione COD. MANUT. 5235 III f. 131: apud Cacronum Mombelli muri orientalis, nunc apud co. Io. Franc. Gambaram, et cod. 5237: *in casa del conte Gio. Fr. Gambara.*

L · CLAVDIO
L · F · FAB
S A B I N I A N O
EQVO · PVBLIC
COLLEGIA
FABR · ET · CENT
TITVL · VSVS

Descripsit Tuscanella apud Cyriacum p. 66 n. 188 et auctores Cyriacanos (Marcanova Bern. n. 635, Mut. f. 142 n. 38 et 43; Felicianus Brix. A n. 19; Ferrarinus cod. Bat. f. 61; Redianus f. 83' n. 14; Lilius f. 53). Item Ferrarinus cod. Reg. n. 49, Verderiano p. 26, 1 (inde Grut. 390, 7); eodem pertinent Sanutus f. 82 et quae codici Felic. Veronensi adiecta sunt. Item Solatius, qui videtur hanc ex lapide emendasse, in Traiectino n. 74 et Mediceo n. 53; pendent inde Arragonensis ms. n. 81=239 (inde Rossi p. 98) et Manutius cod. Vat. 5237 f. 146'. Ex lapide Soncino ms. f. 19' et Gnocchi ms. p. 5. Habent denique Panvinius cod. 6035 p. 91; Ligorius ms. Neap. 36 p. 375; Fabrett. 744, 526 ex schedis Vaticanis

Variam lectionem dabo integram tantummodo auctorum primariorum Tuscanellae Ferrarini (Reg. Verd.) Traiectini Arragonensis Soncini, qui omnes fere consentiunt in vv. div. — 1 C pro L · Ferrar. (Reg. Verd.) — 4 PVBLICO Cyr. comm. editi.

4407 Brixiae in foro publico in pariete carcerum (*Monte Nuovo*) FERRARIN. Ibidem adhuc.

M · CLODIO
SVRAE
D D

Contuli. Ferrarinus cod. Reg. Brix. 38 et cod. Verderiano p. 10, 2 (inde Grut. 1043, 6); denuo ex lapide Arragonensis n. 331 et apud Tottium in add. p. 111 n. 334; Soncino ms. f. 3'; Vinaccesi p. 318 (inde Mur. 1660, 1); Gnocchi ms. p. 214; Ioli ms.

4408 Brixiae apud D. Marcum MED., ad D. Marcum vel D. Petrum in Oliveto TOTT., circa forum publicum ARR.

COLL · FABR
ET·CENT
Q · CLODIO
VRSINO
OB · HONOR
QVAEST · EIVS

Servavit opinor Arragonensis. Habent is ms. rec. 1 cod. Metelli f. 157 (a cod. Manutiano abest), rec. 2 n. 61, ed. n. 101; Mediceus in add. n. 271; Totti p. 41 n. 125; Rossi apud Grut. 1093, 1 et *mem. Bresc.* p. 256 (inde opinor Gnocchi ms. p. 49; ex Gnocchio Donat. 226, 2).

1 FAB Med. — 2 CENTON Rossi (ap. Grut.). — 5 AB Med. Rossi (apud Grut.).

4409 Brixiae in domo S. Mariae *de la mansione* in petra quae stat pro columna cuiusdam porticus FELICIANUS; in torculari mansionis templi SAN.; in torculari S. Mariae Masonis ALCIATUS; *nella corte della casa della chiesa dell' Amasone* SONCIN.; similiter RELIQUI. Deinde apud Averoldum VINACCESI (1693) p. 274. Iam ex dono Averoldiorum in museo.

CLODIA · Ɔ · LIB
MINEME · SIB · ET sic
M · RVSTIO · SEVERO
CONTVBERN · ET
T · OCTAVIO · SEVERO · FIL
VI · VIR · AVG · ET
C · RANTVLAN · MIONID*I*
AMICO

Contuli. Habent Marcanova Mut. f. 140' n. 33; Felicianus Brix. B 41; Sanutus f. 79; Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 149, cod. Verderiano p. 85; Alciatus n. 14 (inde Choler. f. 47'; Apianus 62, 3; Grut. 445, 1 ex Apiano et Verderianis); Accursius ms. n. 29; Traiectinus n. 83; Mediceus n. 81; Arragonensis ms. n. 162 = 100, ed. n. 79; Manutius Vat. 5237 f. 98; Soncino ms. f. 7'; Rossi p. 253; Bianchini ms. Veron.; Averoldo p. 285; Gnocchi ms. p. 28 (inde Donat. 90, 7); Ioli cat. mus. f. 63.

1 in. C hodie deest. — 7 in f. deest littera una; MIONID etiam Marcanova et Ferrarinus, MIONIDI Acc.

4410 in villa Hospitaleti extra Brixiam ad V lap. in ecclesia in capitello, ubi est sacrum baptisma FELIC. similiterque RELIQUI; *nella chiesa di S. Giacomo all' Ospedaletto* ACCURSIUS; *all' Ospitaletto sulla facciata della chiesa vecchia* GNOCCHI. Inde a. 1809 delata Brixiam ad Lechium; nunc ibi in museo IOLI.

D M
CLODIAE · AC
HILLEE · SIVE · CY
RYLE · QVAE · VIXIT·
ANN · XXVIIII · MEN · XI·
DIAES · VI · L · VETTIVS
VRBINIANVS MARITVS
VXORI INCONPARABILI
QVI DEDIT · COLL · VI · VIR
SOCCIOR · HS · N ∞ VT EX sic
VSVRIS AEORVM PROFVS
AEI TAN PARENT TAN ROS
QVODANNIS CELEBRENT

Contuli. Habent Felicianus B 73; Ferrarinus in add. cod. Par. f. 155 et cod. Reg. Brix. 62 et cod. Verderiano p. 36, 1 (inde et ex Apiano Grut. 712, 7); Alciatus n. 40 (inde Choler. f. 51; Apian. 68, 2; Panvin. Ver. p. 57); Accursius ms. n. 40 (inde et ex Donio Mur. 529, 4); Traiectinus n. 105; Mediceus n. 160 (cum Metelliano 6039 f. 407); Arragonensis ms. n. 253 = 79, item Metellianus 6038 f. 181, ed. n. 112; Manutius Vat. 5237 f. 87; Donius 9, 33 ex schedis Vaticanis; Fabrett. 147, 182 ex schedis Barberinis; Rossi p. 278; Gnocchi ms. p. 245; Ioli cat. mus. Brix. f. 29. A prioribus Orelli 3927.

12 TAN PARENT TAN ROS recte Ferrarinus cum Trai. Corsin. Tott. m. 2 Manut. Grut., item Accurs. Gnocchi Ioli, TAN.PARENT·ANVOS Alc. cum suis, PARENT ANNVOS Panv., TAN PARENTATVROS Felic., TAN PARENT TAN DOS Medic. Arrag. (ms. rec. 1), TAN PAREN TAN ROS cod. Metelli 6039, TER PARENTANDOS Arrag. (ms. rec. 2 et Metellianus 6038 et ed.) Totti m. 1 Rossi, PIANT· PARENT· (PARENTAL Mur.) ITEM · ROS Don. Mur. Orell., ... PARENTALES Fabrett. Hac religione describuntur monumenta et hac arte profecto digna religione illa emendantur.

4411 litteris magnis et satis bonis. Extra Brixiam in S. Salvatoris FELIC. FERRARINUS CAPR. ALCIATUS; inde delata Brixiam in monasterium S. Afrae, in cuius pariete viderunt ACCURSIUS NASSINO ARRAGONENSIS (cum Tottio) BIANCHINI GNOCCHI ALII. Monasterio sublato domus facta est comitum Vinc. et Cam. Gambararum, qui titulum dederunt museo BROGNOLI IOLI.

COELIAE · PATERNAE
MATRI · SYNAGOGAE
BRIXIANORVM

Contuli. Habent Felicianus Brix. B 4; Ferrarinus cod. Reg. Brix. 51 et cod. Verderiano p. 34, 1; Traiectinus n. 87; Mediceus n. 106; Capreolus f. 9 (inde Alciatus n. 70); Accursius ms. n. 22; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 108. 109', Rom. p. 444 (inde Smetius 153, 4; ex Panvinio et ex Verderianis Grut. 323, 1); Ligorius ms. Neap. 36, 375 et Taur. 4; Nassino ms. p. 103; Arragonensis ms. n. 78 = 88, ed. n. 51; Totti p. 32 n. 104; Nazari p. 44; Manutius orth. 199, 12; Soncinus ms. f. 20; Pignorius in add. ad Grut. cod. Lugd. Papenbr. 6 f. 100; Vinaccesi p. 236; Bianchini ms. Veron.; Gagliardi Cenom. p. 133 = Sambuca Cenom. p. 124; Gnocchi ms. p. 271; Brognoli ms. p. 20; Ioli cat. mus. Brix. f. 16; Brunati *Santi Bresc.* ed. 1 p. 189, ed. 2 2, 219.

4412 Brixiae rep. 1569 prope monasterium S. Mariae Pacis, extat in domo Io. Mariae sculptoris TOTTI.

Q · CORNEL . . .
III · VIR · I · D · Q · II · V
IN · BALINEVM · FAC

Servavit Tottius in add. p. 127 n. 443 (inde Vinaccesi p. 323; ex eo Mur. 474, 3 et Gnocchi ms. p. 56).

4413 Brixiae rep. a. 1566 prope forum piscarium vetus TOTT. similiterque MED. MAN.; *dietro alla casa dei Longhi* [*ora Capelli* VINACC.] ROSSI; *nel trasondello appresso al specciaro del Gallo, che va alle carceri della piazza* SONCINO; *nel passare dalla piazza del duomo al corso degli mercatanti* GAOL.; *in casa Capelli nel principio del vicolo che conduce verso la piazza dell' erbe* GNOCCHI. Iac. Bettoni dedit museo IOLI.

Q · CORNELIVS
Q · F · FAB
FRONTO
AEDIL · Q
T · F · I

Contuli. Habent Totti in add. p. 125 n. 432; Mediceus in add. n. 304. 328; Manutius cod. 5244 p. 146; Laur. Schradaeus mon. Ital. (Helmst. 1592) f. 350; Grut. 396, 3 a Sculteto qui vidit; Soncino ms. f. 6; Rossi p. 262; Gagliardi Cenom. p. 93 = Sambuca Cenom. p. 108; Gnocchi ms. p. 6 (inde Donat. 251, 1); Brognoli ms. f. 26'; Ioli cat. mus. f. 12.

4414 In columna Brixiae in platea canonicorum.

L·CORNELI·GLYCONIS
VI · VIR · AVG · BRIX
CLAVDIA·MARTIA
MARITO
PIXNTISSIMO

Servavit Tuscanella apud Cyriacum p. 66 n. 184 (inde Donat. 89, 5) et auctores Cyriacanos plerosque, qui sunt Marcanova Bern. n. 632, Mut. f. 140 n. 30; Redianus f. 83 n. 11; Lilius f. 52' (inde Reines. 6, 31 ex Langermannianis). Sed excidit apud Felicianum itaque nec Ferrarinus habet nec norunt collectores Brixiani.

Versus divisi ad Cyriaci ed. — 1 CORNELII Lil. — GLICONIS Marcan. Lil. — 3 MATIA Lil.

4415 Uragi di Mella ante, nunc Brixiae apud Averoldum VINACC. Iam in museo.

DIS·MANB
M·CORNELI·M·F
PROCVLI
COLL · CENTON
ET·M·CORNELIO
AEQVO·PATRI·ET
QVINTAE · MATRI

Contuli. Habent Vinaccesi p. 258; Bianchini ms. Veron.; Averoldo p 284 et apud Mur. 512, 5; Gnocchi ms. p. 48; Ioli cat. mus. f. 63.

4416 Brixiae prope turrim de la Palata in parietibus domus privatae TUSCANELLA ET CYRIACANI RELIQUI. In muro d. Ugolini de Gannassonibus FERRARINUS. Apud turrim Palatae ALC. Iuxta Fulatam ad portam d. Andreae Ganasonis ARRAG. *Nel tresandolo di sopra de la Palata appresso ad una porta* SONCINO.

C O L L E G I A
FABR · ET · CEN
L · CORNELIO
PROSODICO · VI VIR
AVG·BRIXIAE·ET·VERON·SACERD
COLLEG · IVVENVM · BRIXIAN
PRIMVM · INSTITVTIS
OB · MERITA · EIVS · HONORE
CONTENTVS · INPENDIVM · REMIS
DATIS · IN · TVT · HS · N · D

Quinque exempla extant de lapide sumpta Tuscanellae Ferrarini Alciati Arragonensis Soncini. Tuscanella apud Cyriacum p. 67 n. 191 et auctores Cyriacanos (Scalamontius Tarvis. f. 85' n. 9; Marcanova Bern. n. 638, Mut. f. 138' n. 15; Felicianus Brix. A 14; Ferrarinus cod. Bat. f. 60'; Redianus f. 83' n. 17; Gammarus f. 85; Lilius f. 50; Iucundus f. 197 n. 11; item opinor Sanutus itin. 1483 p. 72, syll. f. 79'). Ex lapide ni fallor Alciatus n. 7 (inde Choler f. 46'; Apianus 59, 3; Smetius 160, 3 ex Apiano; Panvinius Ver. p. 60 omnino ex Apiano; inde puto Laur. quoque Schradaeus mon. Ital. 1592 f. 350). Item Ferrarinus cod. Reg. n. 61, Verderiano p. 20, 2; inde Traiectinus n. 79, Corsinianus n. 64, Mediceus n. 73, etiam Panvinius cod. Vat. 6036 f. 1'. 5' et Ligorius ms. Neap. 36 p. 375 et Fabricius antiq. p. 64. Arragonensis ms. n. 146 = 99 habet ex Ferrarino, at ex lapide emendatam ed. n. 120; easdem emendationes habet Tottius p. 25 n. 74 manu secunda. Item ex lapide Soncino ms. f. 13. A prioribus Grut. 397 1, ex Apiano Verderianis Panvinianis, citatis item schedis Pighii et Rubei (ex Grut. Orelli 4094); Rossi p. 108 Gnocchi ms. p. 29.

V. 1. dabo familiarum potius quam exemplarium. — Versus divisi ad Arragonensem et Soncinum, quam divisionem ex parte confirmant Tuscanella et Ferrariniani meliores. — 4 PROSODICO Cyr., Ferrariniani meliores, Alc., Totti 2, Sonc., PROSIDICO Traiect. Arrag. (ms.) Totti m. 1 et fere Ferrariniani deteriores, PROSDICO (emendatione imperfecta) Arrag. ed. — 4 III·VIR Iuc. — 5 BRIXIAE plerique et ex Cyriacanis Red. Felic., BRIXIA Tuscan., BRIX Cyriacani reliqui. — 6 AVG pro COLLEG Ferrariniani deteriores (nempe Traiect., Montfauc., Volpat., Corsin., Med., Arr. ms., Tott. m. I rel.) contra Ferrarinianos optimos (Reg. Verder. cum Panvinio et Ligorio) et Arr. ed. et correctorem Tottii reliquosque. — 7 INSTITVTIS omnes (nam INSTITVTVS apud Tuscanellam legi errore typographico vidi ex schedis Suaresii Cyriacanis cod. Vatic. 9140); requiritur INSTITVTO. — 9 INPENDIVM ex Cyriacanis Tusc. et Marcan. (Bern.), item Arrag. (ed.), IMPENDIVM reliqui. — 9. 10 REMIS... ATIS ex Cyriacanis meliores (Tusc. Gamm. Lil. Iuc. Marcanovae cod. Bern.) cum reliquis exemplis, REMIS-ALIIS Red. Ferr. (Bat.), REMIS-AC Marcan. (Mut.) Felic. (Marcian.), REMISIT-IS Alciatus. — HS·N·D exempla proba omnia; HS N D..... HS N D per geminationem Solatiana praeter Montfauconianum fere omnia, scilicet Traiect. Volpat. Cors. Med. Tott. m. 1 (delevit v. ultimum qui emendavit librum Tottianum); inde ... ATIS·IN·TVT·HS·N·D, COLONIS N·D Panvin. cod. Vat. (non in Ver.) et Ligor., DATIS·IN·TVT·COLONIS·HS·N·D Gruterus.

4417 Brixiae in aede S. Nazarii TRAIECT. et POSTERIORES; *nel muro della canonica di S. Nazaro* GNOCCHI. Hodie in museo.

CRAEXIO
P · FIL · FAB
NAEVILIANO
SENIORI
EQVO PVBLICO
OMNIBVS
HONORIBVS
MVNICIPALIBVS
PERFVNCTO

ab altera parte:
COMES

Contuli. Habent Alciatus n. 38 (inde Choler f. 50'; Apian. 68, 1; Grut. 462, 6 ex Apiano); Solatiani Traiectinus n. 29 et Montfauconianus n. 36 et Mediceus n. 84; Accursius ms. n. 33; Arragonensis ms. n. 161 = 66, ed. n. 113; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 90'; Ligorius ms. Neap. 36 p. 375 (inde et ex Rossio Mur. 847, 6); Schradaeus monum. Ital. (Helmstadii 1592) f. 350; Soncino ms. f. 8; Rossi p. 99 et denuo p. 117 (inde Fabrett. 370, 141; Orelli 2762); Gagliardi Cenom. p. 92 = Sambuca Cenom. p. 107; Gnocchi ms. p. 15 (inde Donat. 300, 7); Ioli cat. mus. f. 44.

1 non dubium est praenomen deesse et hunc fuisse [P.] Craexium, non C. Raexium. — Alterius partis, quae hodie muro immissa non cernitur, inscriptionem refert solus Gnocchius.

4418 Brixiae in platea S. Petri et sub columna in portica TUSCANELLA LILIUS. In platea S. Petri in fine sub portica sub columna inter S. Petrum et cathedralem ecclesiam MARCANOVA. In area S. Petri in basi cuiusdam columnae ligneae sustinentis porticum quandam vilem FELIC. B. In portica apud ecclesiam maiorem, ubi olim iura plaustrorum dabantur, in fundamento primae columnae viciniori ecclesiae, et est semisepultum terra hoc epitaphium SANUTUS. In quodam capitello sub portica aedium canonicorum maioris ecclesiae TRAIECT.; sub portica domorum ecclesiae maioris FERRARIN. In area ecclesiae cathedralis ARRAG. *Nel fondo del pilastrello, che è accanto alla porta della casa attaccata alla chiesa di S. Giovanni, la qual porta guarda la piazza del Duomo;* in margine additur: '*venne donato a Lodovico Soncino da Virginio Ugone*' SONCINO. In aedibus DD. de Rosa ad S. Nazarium GNOCCHI. Alphonsus Rosa dedit museo. — Montorii REG. et inde DON. MUR.

COLL · DENDR
C · CRISPIVS · HESPERIO
VI·VIR · BRIX·E·VER
NOMINE · SVO · ET
MARIAE · SYNETHIAE · VXOR
ET·INTVTELAM·DEDIT
HS ~

Contuli. Habent Tuscanella apud Cyriacum p. 66 n. 183 et auctores Cyriacani (Marcanova Bern. n. 631, Mut. f. 139' n. 26; Redianus f. 83 n. 10 et inter Veronenses f. 71 n. 127 indeque Donius 5, 216. 9, 26 ex antiquo ms., ex Donio Mur. 514, 2; Lilius f. 53). Ex lapide Ferrarinus cod. Reg. n. 158, cod. Verderiano p. 88, 1 (inde Grut. 175, 7); eodem exemplo Sanutus f. 78; Felicianus B 35; Traiectinus n. 63; Mediceus n. 41 et in add. ult. f. 103. Ab his pendent Ligorius ms. Neap. 36 p. 375 et Panvinius cod. Vat. 6035 f. 135'. 6036 f. 5' et Pighius cod. Lazae. p. 150. Denuo ex lapide Arragonensis ms. n. 55 = 50, ed. n. 62 et emendator Tottii p. 13 n. 32 (inde Panvinius cod. Vat. 6036 f. 6; Rossius p. 250); Soncino ms. f. 6'; Gnocchi ms. p. 46 (inde Donat. 227, 4); Ioli cat. f. 12.

3 veram lectionem BRIX·E·VER habent fere Cyriacani (nisi quod Tuscanella et Lilius post VER denuo inserunt E) Felicianus B Arr. Panvin. 6036 f. 6, item recentiores plerique; BRIXI . . VIR Ferrar. (Reg.) Medic. (m. 1) Corsin. Totti (m. 1), BRIX VIR Ferr. (Verd.) Montf. Traiect. (m. 1), BRIX·VI Volpatus Ligor. Panvin. 6035 f. 135 et 6036 f. 5, AVG·BRIXIAE Pighius, BRIX·IVN Grut.

4419 Brixiae in aedibus habitationis David de Bologninis capitanei ad vetita TRAIECT. similiterque, sed omisso nomine, FELIC. et FERRARINIANI PLERIQUE. In aedibus capitanei ad vetita canonicatus ecclesiae cathedralis MEDIC. In canonica ecclesiae maioris SANUTUS similiterque CORSIN. *Nella casa posta nella piazza del Duomo per andare alle romiglie all' incontro della porta di S. Maria Rotonda* SONCINO. *Adì 26 Nov. 1606. In Brescia. L'ill^mo Sig. Gio. Paolo Gradenigo dig^mo cap^no di Brescia et suo distretto concede in dono all' Illmo Sig^re Lodovico Soncino del q^m ill. S^re Gio. nob^e di questa città duoi antichissimi marmi con lettere, uno de' quali è nel fondo d'un pilastro in una stalla divisoria tra una casa di sua ser^ta et l'altra del . . . Sig. Tranquillo Soldo* PRIVILEG. REG (cf. n. 4244). *Nell' osteria in fondo alla piazza del Duomo riguardante a mezzogiorno* GNOCCHI.

L · DOMITIVS
L · F · FAB
PROCVLVS
AEDILIS
SIBI·ET·PATRI·ET·MATRI
ET·FRATRI
T · F · I

Felicianus Brix. B 1; Sanutus f. 79; Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 58 et cod. Verderiano p. 19 (inde Grut. 728, 1); Traiectinus n. 62; Mediceus n. 42; Arragonensis ms. n. 287 = 252; Rossi p. 279, hi omnes eodem ut videtur exemplo. Certo ex lapide privilegia (v. ad n. 4244) et Soncino ms. f. 10' et Gnocchi ms. p. 203.

DIS·M praemittit Verd. solus. — 1 PROCVLVS pro DOMITIVS errore calami Felic. — 3 L·PROCVLVS Gnocchi. — 4 om. Privil. — 7 om. Sonc. et Privil.

4420 Brixiae rep. a. 1566 non longe a foro piscario vetere TOTTI similiterque MED. In hortis Avogadri [postea Martinenghi VINACCESI] sub castello SONCINO, VINACCESI. *Al Casino* GNOCCHI. Nunc ex dono praepositi S. Iohannis abbatis Rossini in museo.

L · DOMITIO
FAB · VALERIAN
DECVR · Q ·
L · DOMITIVS
CORNELIANVS
PATRI · ET
CORNELIA
MARCELLA · MARITO
L · D · D · D

Contuli. Habent Tottius in add. p. 126 n. 437; Mediceus in add. n. 310. 330; Manutius Vat. 5244 p. 147; Rossi ms. f. 164; Soncino ms. f. 16'; Vinaccesi in add. p. 286 (inde Mur. 698, 6); Gnocchi ms. p. 17; Labus *tribu e dec.* p. 26 Ioli cat. mus. f. 47.

4421 Brixiae in aedibus Iosephi Rosa AVER. similiterque RELIQUI. Phil. Rosa dedit museo Brixiano.

SER · DONNIO
ANTONIO

VICANI
VICI · MINER

Contuli. Ios. Ant. Averoldus misit 26 Apr. 1699 Muratorio, qui tamen non edidit; Gnocchi ms. p. 259 (inde Donat. 430, 17); Aricius in supplementis ad Arragonensem n. 472; Brognoli misc.; Ioli cat. mus. f. 12.

4422 Brixiae in S. Faustini in pariete australi TOTTI similiterque RELIQUI ANTIQUIORES. Fuit *alla Baitella* inter Brixiam et Ospitalettum; comes Ioh. Lupi Bergomas dedit museo Brixiano IOLI.

FABRICIAE
CENTONIAE
ARETHVSAE · VXORI
OPTIMAE · E · CHRESIME
FILIAE · CARISSIM
FABRICIVS · CENTONIVS
COLLEGIORVM·LIB
CRESIMVS *sic*

Contuli. Habent Accursius n. 27; Volpatus n. 30; Mediceus in add. n. 256. 323; Totti p. 32 n. 94; Arragonensis ms. n. 134 = 172; Metelliana cod. Vat. 6038 f. 155; Soncino ms. f. 14; Rossi p. 257 (inde Fabrett. 434, 13; Orell. 3019); Gnocchi ms. p. 210 ex Rossio et codice Averoldi (inde Donat. 401, 20); Ioli cat. mus. f. 46.

Suspectum titulum dixit Orellius temere; recte id reiecit Henzen. — 5 post OPTIMAE add. D·D, omissis reliquis, Totti m. 1 et Med. 256. Idem exemplum legitur in cod. Metelli Vat. 6038 f. 155; plenum adscripsit manus secunda haec adnotans: *così l'ho veduto e trovato io; veder hora quanto si possa fidar de' trascrittori.*

4423 Gussagi olim in aedibus Averoldi, nunc Brixiae in museo.

INIVS · C
nTII · VIR · AV
S·L·L·FAVSTA
ET
ius · ANATOLIo
· ET · DIACOno

Contuli. Habent Averoldo p. 292 et apud Mur. 762, 4 (inde Gnocchi ms. p. 31; Donat. 91, 8 ex Gnocchianis); Ioli cat. mus. f. 64.

4424 Brixiae rep. in fundo turris Paganorae [cf. n. 4308] LIL.; in foro publico in pariete carcerum (*Monte Nuovo*) ANTIQUI RELIQUI. Ibidem adhuc.

L · FICTORIVS
TERTIVS
VI VIR · AVG · SIBI · ET
FIRMIAE · FIRMAS · VXORI · ET
reliqua pars lapidis scripta non est

Contuli. Habent Iucundus f 217 n. 33; Lilius f. 50; Felicianus Brix. B n. 32; Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 7, cod. Verderiano p. 8 (inde Grut. 409, 6); Alciatus n. 26; Accursius ms. n. 11; Traiectinus n. 7; Mediceus n. 15; Arragonensis ms. n. 15=237; Anonymus a. 1585 cod. Paris. 4856 f. 53; Soncino ms. f. 3; Rossi p. 260; Bianchini ms. Veron.; Gnocchi ms. p. 25; Ioli ms.

4425 in contrata Botonagae extra Brixiam ad II lap. in templo S. Mariae Serpentis post altare FELIC. similiterque SAN. In S. Maria *del serpente* Fontanellarum Botonaciae FERR. Similiter POSTERIORES.

V · F
SEX · HELVIVS
ANTHIMVS
VI VIR · AVG · SIBI · ET
HELVIAS · HELPIDI
VXORI · CARISSIM · ET
SEX · HELVIO · CLASSICO
SEX · HELVIO · CLASSICIANO
HELVIAS · RVFINAE
FILIIS · PIISSIMIS

Servavit Ferrarinus apud Felicianum Brix. B 72 Sanutumque f. 84', item in cod. Reg. Brix. 91 et Verderiano p. 39, 1 (inde Grut. 418, 2). Pendent ab his Mediceus n. 110; Arragonensis ms. n. 288=437; Manutius Vat. 5237 f. 95; Rossi p. 308; Gnocchi ms. p. 35 (inde Donat. 93, 4).

Vv. divisi ad Felic. Ferr. (Verd.) Med. Man. — 5 HELPIDI Ferr. (Verd.), ELPIDI reliqui. — 8 CLASSITIANO Fel., CLASSIANO Grut. contra auctorem, CLASSICANO Gnocchi item contra auctorem Rossium. — 9 RVFFINAS Man.

4426 extra Brixiam iuxta moenia in S. Andreae in lapide aquae benedictae FELICIANUS. '*Si trova in S. Francesco fuori di Asola, dove i frati di questo convento gli hanno fatto dentro un avello da lavarsi le mani* MANI T. cod. 5237. — Ibidem (praecedit Montorium) REDIANUS in serie titulorum vere Brixianorum (cf. n. 4333); inde Veronae GUDIUS.

COLL · CENT
SEX · HELVIVS · LEO
OB · MERITA · ERGA · SE
COLLAT

Felicianus Brix. B 38; Redianus f. 70' Veron. n. 122 (inde Gud. 207, 6); Manutius Vat. 5237 f. 143 et Vat. 5241 f. 639. 652 (inde Don. 9, 4; ex Donio Mur. 513, 1).

Vv. divisi ad Felicianum et Man. — 2 SEX om. Manutius, notans eo loco esse *un sperone da trar l' acqua di legno*. — 4 COLLAT Red., COLLATA Fel. Man.

4427 Brixiae rep. 17 Iun. 1846 cum refecta est via S. Iohannis *vicino alla mercanzia* IOLI.

C · HOSTILIus
C · F · FAB · CAE
BO · IIII · VIR · I · D

Contuli. Ioli cat. mus. f. 84.

4428 Brixiae in foro publico in pariete carcerum (*Monte Nuovo*) ANTIQUI. Ibidem adhuc.

PIETATI
HOSTILIAE
HOSTILIANAE
VI VIR · AVG · SOCI
QVIB · EX · PERMISS · DIVI · PII
ARCAM · HABERE · PERMISS *sic*
PRIMAS · BENEMERENTI · T · V *sic*

Contuli. Habent Iucundus f. 217 n. 34; Lilius f. 48'; Felicianus Brix. B 24; Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 6, cod. Verderiano p. 7, 2 (inde Grut. 419, 7; Orelli 3913); Pacedianus l. XV; Accursius n. 7; Traiectinus n. 9; Mediceus n. 13; Arragonensis ms. n. 20=378; Soncino ms. f. 2'; Rossi p. 264; Bianchini ms. Veron.; Gnocchi ms. p. 27 (inde Donat. 90, 5); Ioli ms.

Pietati Hostiliae Hostilianae VIviri Aug(usta-les) *soci, quib*(us) *ex permiss*(u) *divi Pii arcam habere permiss*(um), *primae benemerenti. T*(itulo) *u*(sa). Prima benemerens eapropter dicitur Hostiliana, quod collegio, cum primum liceret, id est statim post arcae ius datum ab imperatore, summam aliquam largita est.

4429 Brixiae post carceres SAN. In foro publico in pariete carcerum (*Monte Nuovo*) ANTIQUI RELIQUI. Ibidem adhuc.

HOSTILIAE
TRYPHAENAE
P · HOSTILIVS · P · C · L
COMICVS · VI · VIR · AVG
SIBI · ET
FLORENTINO · LIB
ENCRINOMENO · LIB

Contuli. Habent Sanutus f. 78; Iucundus f. 217 n. 27; Felicianus Brix. B n. 27; Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 27 et cod. Verderiano p. 2 (inde Grut. 420, 3); Alciatus n. 56; Accursius n. 2; Traiectinus n. 24; Mediceus n. 3; Arragonensis ms. n. 13=193; Soncino ms. f. 1'; Rossi p. 256; Gnocchi ms. p. 29; Ioli ms.

4430 Bornadi in ecclesia S. Bartholomaei FERRARINIANI PLERIQUE; in aedibus presbyteri FERR. (VERD.); *nell' orto del fattore del Nobile Sig. Paluselle, rivolto a levante* GNOCCHI LABUS. Iam ex dono Camilli Paluselliae Brixiae in museo.

M · IVLI · HOMVNCIO
E · CORNE · TERTVLLAE
PARENTVM · E · IVLIORVM
HOMINIS · E · MARCELLINI
FRATRIVM · PIISSIMORVM *sic*
M · IVLIVS · FAB · MARCELLINVS
DECVRIO
BRIX · ET · SIBI · ET · MESSIAE
PVSINNAE · VXORI
OPTIMAE

Contuli. Habent Ferrarinus cod. Reg. Brix. 94, cod. Verderiano p. 41 (inde Grut. 423, 7); Traiectinus n. 122; Mediceus n. 161; Arragonensis ms. n. 254=305; Rossi ms. f. 155; Vinaccesi in add. p. 286. Denuo ex lapide is qui emendavit librum Tottianum p. 50 n. 146 (quae emendationes apud Arr. non inveniuntur); Gnocchi ms. p. 17; Labus, qui de hoc titulo scripsit commentarium *sulla tribù e sui decurioni di Brescia* (Brixiae 1813), ubi datur aere expressa (cf. comm. Athenaei Brixiani 1813/5 p. 47); Ioli cat. f. 66.

M. Iuli Homuncio(nis) *et Corne*(liae) *Tertullae parentum et Iuliorum Hominis et Marcellini fratrum* (immo *fratrum*) *piissimorum M. Iulius Fab*(ia) *Marcellinus decurio Brix*(iae) *et sibi et Messiae Pusinnae uxori optimae.*

4431 Bidizzolis in plebe S. Mariae CONTIN. similiterque POSTERIORES. Bedizzole *all' antica Pieve al Ponte delle Nuove in un pilone messa a rovescio* BROGNOLI similiterque DA PONTE.

C · IVLIO · PAVLINO
ANDRAGATHO
VI · VIR · AVGVST
GRATVIT
C · IVLIVS · AQVILINVS
PATRI

Habet Continuator, scilicet Corsinianus n. 197; Mediceus n. 244; Arragonensis ms. n. 185 = 86, ed. n. 108; Totti p. 63 n. 178; Rossi p. 273 (inde Fabrett. 403, 304; Mar. 199, 3). Denuo ex lapide Vinaccesi in add. p. 270 (inde Mur. 1260, 14); Gnocchi ms. p. 31 (inde Donat. 91, 7); Brognoli ms. f. 30'; Labus mus. Mant. 3, 73, cui descripsit Bagatta a. 1812; Petrus da Ponte describens mihi.

1. 2 legere non potuerunt Brognolius at Pontius bodie latentes. — 1 IVNIO Med. Cors. Tott. Arr. 1. — 3 AVGVS Ponte. — Vinaccesius non dedit nisi vocabula tria postrema.

4432 Brixiae ad S. Desiderii in limine portae sacristiae

IVNIVS · EVIRA . . .
ET
CVLTORES · COLLEGI
LARVM
PATRONAE
BENE · MERENTI

Gnocchi ms. p. 47 (inde Donat. 238, 1).

1 EVFRANOR fuit vel simile cognomen.

4433 Brixiae ad S. Agathae FERRARINUS. *Ritrovasi alle Pescherie vecchie vicino alla fontana, ritrovata cavandosi nella chiesa di S. Agata per fabricare la capella del Corpo di Cristo* SONCINO. Cobiati in domo Soccamania GNOCCHI. — Circa forum publicum ARRAG.; in coemeterio S. Faustini ROSSI; ex dono Soccamanii extare in museo scribit BROGNOLI f. 21; errore opinor omnes.

COLL · FABR
M · IVVENTIO
MAGIO
QVI·FACVLTAT·SVAS
COLLEG·RELIQ

Habet Ferrarinus cod. Reg. Brix. 54, cod. Verderiano p. 15, 1 (inde Grut. 427, 3), cod. Bembino f. 113'; Traiectinus n. 50; Mediceus n. 26 et denuo in add. ult. f. 103; Arragonensis ms. n. 35 = 82, ed. n. 69; Rossi p. 251. Pendent inde Panvinius cod. Vat. 6036 f. 6 et Ligorius ms. Neap. 36, 376. Denuo ex lapide Soncino ms. f. 7; Gnocchi p. 82.

2 IVVENTIO Sonc. et Medic. 26 m. 2; IVVENTIO Rossi Gnocchi, IVVENIO reliqui omnes. — 4 FACVLT Gnocchi, FACVLTAT Sonc. — SVAS Ferr. (Reg.) Sonc. Gnocchi, om. Ferr. (Verd. Bemb.) et Ferrariniani reliqui.

4434 basis. Salodii in ecclesia S. Mariae FELIC. A et RELIQUI PLERIQUE; ante ecclesiam parochialem ad sinistram GNOCCHI IOLI. Adhuc ibidem. — In valle Camonica in villa Rogni in ecclesia FERRARINIANI (Felic. B, Ferr. Reg. 64, Verd. 35) errore. Materni ARR., item errore.

SEX · LAETILIO
SEX · FIL · FAB
FIRMINO
VI · VIR · AVG
LAETILIAE
VERA · ET · SECVNDA
FRATRI · PIISSIMO

Contuli. Felicianus in iubilatione a. 1464 cod. Tarv. f. 204 et in corpore Veronensium n. 180, a quo traxerunt Marcanova Mut. f. 131' agri Ver. n. 90; Ferrarinus cod. Bat. inter Veron. f. 35', cod. Reg. Brix. 71, cod. Verd. p. 55, 2; Apianus 164, 4. Denuo ex lapide Ferrarinus apud Felicianum Brix. B 79 et in cod. Reg. Brix. n. 64, cod. Verderiano p. 35, 2. Pendent ab his auctores Veronenses Pantheus de thermis Calder. (Ven. 1500) c 1, Sarayna f. 52 (inde Smetius 161, 4; ex his et ex Morosinii schedis Grut. 428, 3), Panvinius in add. ms. ad Saraynam Ital. f. 50', Ver. p. 225, Venturi ms.; item auctores Brixiani Traiectinus n. 132, Mediceus n. 204, Arragonensis ms. n. 211 = 405, Rossi p. 302. Denuo ex lapide Grattarolo p. 64; Morosini in itin. a. 1598 p. 45; Ursatus ms. Patav.; Gnocchi ms. p. 34; Brognoli ms. f. 36'; Ioli cat. mus. Brix. f. 79.

4435 Gardesanne *nel muro d'uno sagrato* GAMM. LIL. In Benaco ad insulam fratrum FELIC.; ad ecclesiam monasterii MARCAN.; similiter RELIQUI ANTIQUIORES. Altino [in hoc erravit Fontan.] Venetias delata extat apud nobiles de Mainottis in area S. Pantaleonis FONTANINI 1704. — In paeninsula Sirmionis SARAYNA male.

V · F
SEX · LAETIL · FAB
QVARTIO · VI · VIR
AVG · SEX · LAETIL · VA
LENTIONI · ET · RVFAE
RAVCVLAE · FIL · PARENTIB
ET · SIBI · ET · FESTAE
IANVARI · FIL · VXORI
SEX · LAETIL · SECVNDO
LAETIL · PRIMVLAE · FILIIS
ET · LAETILIAE · FIRMINAE
NVRV

Habent Cyriacani auctores Gammarus f. 114; Lilius f. 38'; Redianus f. 67' Veron. n. 69. Habent item Felicianus in iubilatione a. 1464 cod. Tarv. f. 202' et in corpore Veronensium n. 184; Marcanova Mut. f. 132 agri Ver. n. 95; Ferrarinus cod. Bat. inter Veron. f. 36, cod. Reg. Veron. n. 140, cod. Verder. p. 59; Sanutus f. 83'; Iucundus inter Veronenses f. 193 n. 66; Apianus 162, 5; sylloge Brixianae Traiectina n. 160, Medicea n. 225, Arragonensis ms. n. 214 = 417, Rossii p. 301, Gnocchii ms. p. 34 vix de visu; auctores Veronenses Sarayna Lat. f. 50, Ital. f. 70 (inde Smetius 161, 2) et Panvinius Var. ms. f. 297', ed. p. 224; Grut. 428, 4 ex Sarayna et Verderianis. Denuo ex lapide Fontaninius in epistula ms. ad Muratorium a. 1704, quam repperimus et Utini in bibliotheca capitulari et inter Muratoriana.

V. 1. dabo plenam Gammari Feliciani (Tarv.) Fontaninii. — In vv. div. consentiunt Gamm. Font. nec multum discedit Tarvis. — 1 om. Gamm. Font. — 3 QVARTTO 'sic' Font. — 6 RAVCVLAE Tarvis., RAVCVIAE Font., RAVEVLAE Gamm. — 6 FARENTIBVS Font. — 8 IANVARI Tarvis. — 9 SECVND Font. — 11 LAETILLAE FILIAE MINAE Font. — 12 NVRV Gamm. Tarv. Font. reliquique meliores (NVRV Verder. Traiect.), NVRVI Arrag. cum asseclis Rossio et Gnocchio et Grutero.

4436 extra Brixiam fuit in via ad Castenedolum in angulo casae colonicae episcopalis; inde a. 1805 venit ad Lechium, postea in museum.

V F
L · LAVDONIVS
HERMES
VI VIR · AVG · BRIX
SIBI · ET
LAVDONIAE · FIRMAE
VXORI
LAVDONIAE · FIRMVLAE
LAVDONIIS · PRIMITIVO
QVARTIONI · LIB · ET
ET · L · N · DIOGENI · LOCVM · DONAVIT

Contuli. Habent Brognoli misc.; Labus *giorn. Arcad.* 1819 IV p. 272 et in comm. Athenaei Brixiani 1818/9 p. 110 et apud Orellium 4824; Ioli cat. mus. f. 29.

8 fin. sine dubio cogitatione supplendum est *f(iliae)*; sed in lapide id non adest. — 11 postea adiectus est, unde vocabulum ET errore repetitur. Puto explicandum esse ad hoc exemplum: *et L. N(onio) Diogeni locum donavit*; quod proposuit Labusius *et L(audo)n(ius) Diogeni* ego ne intellego quidem.

4437 Brixiae rep. in aedibus monasterii S. Iuliae.

L · LEPIDIVS · L · L · PHILEMO · SEX
AVG · VIVOS · FECIT · SIBI · ET
MELIAE · L · P · MAXIMAE · VRORI · ET
M · LEPIDIO · PRIMO · FILIO

Servavit Continuator. Habent Volpatus n. 54; Corsinianus n. 57; Mediceus n. 67; Arragonensis ms. n. 95a=253; Totti p. 22 n. 65; Rossi apud Grut. 1096, 3 et *mem. Bresc.* p. 259; Ormanico *iscr. di Brescia* 1656 p. 12.

4438 in villa S. Euphemiae domi Leonis Ceveti ARR. ROSSI. *A Bonpensiero presso il Borgo di S. Eufemia alla casa del Sig. Teseo Lana* GNOCCHI. Ex aedibus iis dono Ghidelliorum venit Brixiam in museum.

L · LVCRETI
SPHORI · VI · VIR
AVG · AMICO · CARISS
ET · STATIAE · VERAE
sic CONIVGE · HVIVS · DOMNE
MEAE · SANCTISSIMAE · ET
AMICAE · CARISSIMAE · HIS
ARAM · POSVIT
IVVENTIVS EROS AMICIS

Contuli. Habent Arragonensis ms. n. 125, ed. n. 154; Totti in add. p. 118 n. 378; Rossi p. 168 (inde Mur. 201, 1); Gnocchi p. 32 (inde Donat. 91, 4).

9 non habent Arr. Tott.; pro eo ET ROSAS AVRELIVS TIMARCVS AETERNVM Rossi (quae petita sunt partim ex lapidis vestigiis male lectis, partim ex Polensi titulo n. 582*, 25) idque retinuit Gnocchius, quamquam lapidem vidit et nexum v. 5 inde enotavit.

4439 Manerbae in riperia Salodiensi FERRARINIANI; in turri campanaria addunt GNOCCHI POLLINI IOLI. Ibidem adhuc *alla pieve vecchia*. In latere legitur: 'Ex antiquis monumentis Romanorum hic ademptus a Michaele Pasino archipresbytero in angulo colocatus MDXXXXVII die ul. Mai.' — *Nella base della torre della chiesa di S. Maria di Valtenese in Riviera* SAMBUCA.

C · LVCRETIVS
C · L · ERASMVS
SEX · VIR · AVG · BRIX
ET · TRIDENT · GRAT · SIBI
ET · COMMIN · ONESIME
VXORI · CARISSIMAE
C · LVCRETIO · HERMETI
ALVMNO · PIISSIM
LIBERTIS · LIBERTABVSQVE · ET sic

Contuli. Habent Ferrarinus cod. Par. f. 23, cod. Reg. Veronensium n. 135, Verderiano p. 62, 1 (inde et ex Metellianis Grut. 432, 3) et qui inde pendent Traiectinus n. 145; Mediceus n. 215; Arragonensis ms. n. 192=71, ed. n. 117; Grattarolo p. 110; Rossi p. 272; Sambuca Cenom. p. 88, qui emendat ad codicem a Burmanno adhibitum in editione Latina Rossii procuranda, id est ad Verderianum, et alterum bibliothecae patrum oratorii Brixiae, id est Tottianum. Denuo ex lapide Gnocchi ms. p. 32 (inde Donat. p. 95, 6); Pollini *viaggio al lago di Garda* (1816) p. 9; Ioli cat. mus. Brix. f. 82; Labus *giorn. Arcad.* 4 (1819) p. 259 et in comm. Athenaei Brixiani 1818/9 p. 105 et apud Orellium 4823.

Idem C. Lucretius Hermes nominatur n. 4276.

4440 Brixiae ante apud Lechium, nunc in museo.

MARCELLINA
COLLEG · LARVM
DEDI X D · VT · NO Ros
rosaRias ET · PARENTALIB

Contuli. Ioli cat. f. 27.

4441 Brixiae rep. 1 Oct. 1822 in vicolo *delle antiche mura a Pè del Dosso*.

P · MATIENO · P · FIL
FAB · PROCVLO
ROMANIO · MAXIM
ANNOR · VI · MENS · II
DIER · V
ORDO · BRIXIANOR
FVNVS · PVBLICVM · ET
STATVAM · EQVESTR
AVRATAM · DECREVIT
MATIENVS · EXORATVS
PATER · INFELIX · TIT · VSVS

Contuli. Ioli cat. mus. f. 53; Labus *ant. mon. scop. in Brescia* p. 25 tab. 1, 2 (inde Orelli 4051) et in comm. Athenaei Brixiani 1823 p. 42.

4442 Isei rep. in ecclesia parochiali reficienda; inde venit Brixiam in museum.

S · POstumI · F
IATRO
sACERDOS
auGVSTI
CREMON
ET
ia · MERRATOR
cREM
s · VIATORI
CREM

Contuli. Ioli cat. mus. f. 68.

4443 Brixiae in foro publico in pariete carcerum (*Monte Nuovo*) ANTIQUI. Ibidem adhuc.

Q · MINICIO
Q · F · POB
MACRO
IIII · VIR · VERON
Q · VERÓN · ET · BRIX
MINIC · FORTVNAT
MATER · FILIO · PIISSIM
L · D · D · D

Contuli. Habent Iocundus f. 217 n. 35; Lilius f. 49'; Felicianus Brix. B n. 23; Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 9 et cod. Verder. p. 4; Alciatus n. 31 (inde Choler f. 48'); Pacedianus l. XV; Traiectinus n. 11; Capreolus f. 8' qui memorat tantummodo; Mediceus n. 14; Panvinius Ver. p. 86, cod. Vat. 6038 f. 68 et 68', Rom. p. 525 (inde Smet. 171, 1; Grut. 918, 16); Smetius 159, 18 ex Sigonio aliisque; Arragonensis ms. n. 21=387; Manutius orth. 523, 1 (inde et ex Verderianis Grut. 438, 8); Ligorius ms. Neap. 36 p. 376; Soncino ms. f. 1'; Vinaccesi in add. p. 265; Maffei Ver. p. 91 inscr. n. 14, M. V. 199; Mur. 723, 5 non ex Rossio ut ait, sed aliunde; Biemmi *ist.* (1748) 1, 175; Sambuca Cenom. p. 4. 238. 402; Gnocchi ms. p. 22 (inde Donat. 258, 1); Brognoli ms. f. 31'; Labus *epigr. nuov. scop.* p. 13. 19; Ioli ms.; Orelli 67 a prioribus.

Initio T·F·I adhaesit in Verderiano et apud Grut. 438 ex titulo diverso. — 2 Q·FAB·POB Arr. rec. 2 m. 1 Totti 1 (in utroque libro AB erasum est), item syllogae Continuatoris exemplum Metellianum cod. Vat. 6039 f. 396'; Q·F·FAB·POB Med. 2 Panvinius Ligorius Muratorius.

4444 Turbolis ad S. Urbanum MED.; extra ecclesiam in publica area ARR. Abbas I. B. Lana monachique S. Faustini dono dederunt Averoldio VINACC. Ex aedibus Averoldi venit in museum Brixianum.

M · MINicio
M · F FAB
QVINTIANO
DECVR · BRIX
Q · ABB · M · MINICIVS
MINICIANVS
AVNCVLVS · EX · TESTAM, ExTe
ASIVS · FACIENDVM
CVRAVIT

Contuli. Habent Torbolis descriptam Arragonensis ms. n. 276=292; Mediceus in add. n. 260; Totti p. 38 n. 111; Rossi apud Grut. 1097, 5 et *mem. Bresc.* p. 287. Deinde descriptam apud Averoldum Vinaccesi p. 280; Averoldo p. 286; Bianchini ms. Veron., a quo pendet Fabrett. 753, 600; Gnocchi ms. p. 8 (inde Donat. 257, 9); Labus *tribù e dec.* p. 25 et *epigrafe nuov. uscita* p. 31 (inde Henzen 7141).

1 MINICI Arr., MIN'CI Totti, MINVCI Med., qui deinde in supplementis vv. 2. 5. 6 consentiunt. Fractam ut hodie est iam vidit Bianchinius. — 5 M· om. antiquiores, habent primi Bianch. Aver.

4445 Brixiae rep. 1780 cum disiecta est ecclesia vetus S. Nazarii BROGNOLI. Nunc in museo.

L · NAEVIDIVS
C · F · FAB · VI · VIR
AVG · SIBI · ET
VITALI·FAVSTAE·CNOMN *sic*
FIDAE · LIBERTIS
T · F · I
DEINDE·HOC·ELOGIVM·BREVE
DO · MVLTA · vbi · NCOMOD *sic*
/ ESSVS·ÆVO·TEMPORE

Contuli. Habent Arisius in suppl. ad Arragonensem n. 474; Brognoli misc.; Ioli cat. mus. f. 16.

4446 Uragi in ecclesia S. Mariae.

*symp*HO DOTVS
VI · VIR · AVG
SIBI · ET
LIBERTIS
LIBERTABVSQ
SVIS

Servavit Ferrarinus. Habet ipse cod. Reg. Brix. n. 145 (inde Mur. 198, 5 e schedis Farnesiis), cod. Verderiano p. 94 (inde Grut. 491, 8); Traiectinus n. 115; Mediceus n. 118; Arragonensis ms. n. 249 = 199; Rossi ms. f. 153; Vinaccesi in add. p. 303 (inde Gnocchi ms. p. 31).

1 . . . HODOIVS Ferr. (Reg.).

4447 Brixiae in foro publico in pariete carcerum (*Monte Nuovo*) ANTIQVI; e regione carceris ARRAG. Cum ibi fui, latebat; at mox denuo ibidem prodiit a. 1867 exeunte.

PACCIAE · C · F
VERINAE
T · MAESIVS
LICINIANVS · VXORI
L · D · D · D

Habent ab auctore eo, qui fori publici titulos primus descripsit, Iucundus f. 217 n. 38; Lilius f. 49; Felicianus Brix. B 33; Ferrarinus cod. Reg. Brix. 11, Verderiano p. 12, 1 (inde Grut. 814, 4); Traiectinus n. 13; Mediceus n. 2; Vinaccesi in add. p. 298. Denuo ex lapide videtur descripsisse Arragonensis ms. n. 4 = 379, a quo pendent Panvinius cod. Vat. 6036 f. 92'. 96; Ligorius cod. Neap. 36 p. 376, cod. Taur. 19; Manutius orth. 11, 2 (inde Grut. 749, 3); Rossi p. 264. Certo descripsit Accursius ms. n. 13. Soncinus non refert. Gnocchi p. 217 videtur habere ex Manutio et Grutero. Denuo ex lapide descripsit mihi Petrus da Ponte.

1 C · F om. Gnocchi. — 2 VERINAE Acc. Arrag. Gnocchi da Ponte, VERIANAE Antiqui. — 4 LICINIANVS Lil. — VEOR Lil. Arrag. Gnocchi, VXOI/ da Ponte.

4448 Brixiae in ecclesia maiore FERR., in pavimento prope statuam S. Antonii Patavii add. MED. ARRAG.

PAMN . . . . . .
qVI · VIxit ANNOs VI
MENSES · VIII · DIES XV
FILIO · CARISSIMO · ET
*cor*NELIAE · SERVANDAE
*coni*Vg · DVLCISSIMe
*iu*LIVS · RITTICI qVI · De
dit COLLEGIo FABRORVM
. . . VT · EX · VSVRIS · QVOD
ANNIS · PRO/VsION
faciant et ROSAS PONANT

Servavit Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 113 et Verderiano p. 95 (inde Grut. 717, 7); Traiectinus n. 64; Mediceus n. 44; Arragonensis ms. n. 50 = 381; Rossi p. 168 (collatis err. typ.) qui Solatium citat (inde Mur. 1197, 6; Gnocchi ms. p. 50; Donat. 371, 6 ex schedis Gnocchi).

V. 1. dabo Ferrarini (Reg. Verd.) Traiectini Medicei. — 1 FAN Trai. Med. — 2 VIVIRIANNO VI Ferr. (Reg.) et sic, sed ANO pro ANNO, reliqui. — 4 E pro ET Trai. — 6 VO · DVLCISSIMO (DVLSISSIMO Reg.) traditur. — 7 RITTICIOVID traditur. — 8 COLLEGIA traditur. — 9 VT EX Trai., VIDR Ferr. — VXVRIS Med., VRIS Verd. pro VSVRIS. — 10 PROLVMON traditur; cf. inter alias n. 4990: *ad rosas et profusiones q(uot)a(nnis) fac(iendas).*

4449 e Brixiana regione venit Veronam MAFF. in museum philharmonicum n. 310.

G E N
ET · HON
PRIMI · PAM
PILI · SECVNDI *sic*
ET · L · ATILI
EXORATI
VI · VIR · AVGG · ET
M · VETTIDI
AQVILEIeSIS
VI · VIR · AVG//
QVINQVENn
ET · INOMNIB · COLL
MAGISTERIO · PER
FVNCTVS · D · INTVTEL
HS N ∞ · VT · D · K · FEBR
SACRIF · ET · INPROFVSI
ONE HS N ?/O//EMI
SIVS QVI · ET T // SCO
ORTENSIVS FIRMIAN
VALERIVS · SVRIAN · ET
PVBLILIVS · VITALIS · ET
ADIACIVS · PRIMIAN
QVI MAGISTER EOR
OFFIC · FVNCTI SVN
MAGISTRI · SS TITV
LO · HONORIS VSI
DATIS · IN · TVTELAM
HS N ∞
VT · EX VSVR EOR
QVOD ANN DIE
III ID APRIL PER
OFFICIALES SA
CRIFICETVR ET
OLEO ET PROF
DEDICAVER

Contuli. Maffei M V. 245 (inde Donat. 261, 5).

Gen(io) et hon(ori) Primi Pampili Secundi et L. Atili Exorati VI vir(um) Aug(ustalium) et M. Vettidi Aquilei[e]nsis VI vir(i) Aug(ustalis) quinquen(nalis) et in omnib(us) coll(egiis) magisterio perfunctus [immo *perfunctorum*], *d(atis) in tutel(am sestertiis) n(ummis mille), ut d(ie) k. Febr. sacrif(icetur), et in profusione(m sestertiis) n(ummis mille) [P]o[b(licius?) A]rtemisius qui et . . . sco, Ortensius Firman(us), Valerius Surian(us) et Publilius Vitalis et Adiacius Primian(us), qui magister(io) eor(um) offic(io) functi sunt. Magistri s(upra) s(cripti) titulo honoris usi, datis in tutelam (sestertiis) n(ummis mille), ut ex usur(is) eorum quod ann(is) die III id(us) April(es) per officiales sacrificetur, et oleo et prop(inatione) dedicaver(unt). — Augg.* pro solito *Aug* redit in n. 4203. Magistris collegiorum tribus titulum dedicant officiales magisterio eorum officio functi quinque. Qui dedicant duo milia nummum dant; magistri titulo usi, id est titulo posito sumptibus suis, adiciunt alterius sacrificii causa per officiales quotannis celebrandi nummos mille.

4450 Nave in ecclesia S. Caesarii in altari rep., nunc in foro ante ecclesiam.

P · PAPIRIO
ONESIPHORO
VIKANI · VICI
MINERVI

Gelmini delineavit, item Petrus da Ponte.

3 VI//ANI Gelminius.

4451 Lograti in ecclesia S. Mariae virginis ANT. Prope Logratum in Navate in ecclesia S. Mariae a destra ingredienti sub vase aquae sanctae GARA.

PAPİRIAE · PAŤROBI
LIB · TROP·IIME
VİKANI
VICI · MINERVI

Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 140, cod. Verderiano p. 90, 1 (inde Grut. 448, 2). Ab eo Traiectinus n. 110; Corsinianus n. 142; Mediceus n. 170; Arragonensis ms. n. 280 = 366; Manutius cod. Vat. 5237 f. 141; Totti p. 67 n. 188; Rossi p. 296 (inde Gnocchi ms. p. 261). Ex lapide denuo Ioh. Bapt. de Gabbiano in epistula ad Tottiam d. 31 Mart. 1558 (cod. Manutii Vat. 5237 f. 156).

1 PAŤROBI Cors. Med. Gabb., PATROB Ferr. (Reg. Verd.) Trai. — 2 TROP·IIME Cors. Tott. 2, TROPHIME reliqui, etiam Gabb. — 3 VIRANI Trai., VİTANI Gabb.

4452 Brixiae *trovato sotto terra tre braza et mezo in casa di magistro Nicolo q. Domanee di Rosmarengo, de doman parte a la capella de la gesia de Santo Marco.... et a quello posso comprendere et anche per haver visto ditto loco sotto terre era ogni cosa mo nosta(?) et predoni grossi et caltinazi masedati et se dice che tutto quello quarter antichamente era un palazo de Ercole* NASSINO; rep. prope S. Marcum, dum quidam pauper foderet MED.; e regione altaris S. Marci in cella vinaria ARRAG. In eadem cella ad S. Marcum antea Angeli Veronensis Brentadore, mox Hieronymi Baronii collocant GNOCCHI, IOLI. Ego ibi frustra indagavi.

PETRONIAE
Q · F
SABRIANAE
COLLEG
CENTONAR
TITVL · VSA

Nassino ms. p. 103; Arragonensis ms. n. 100 = 367; Totti p. 35 n. 106; Mediceus in add. n. 279; Rossi apud Grut. 1098, 9 et *mem. Bresc.* p. 264; Gnocchi ms. p. 47; Ioli cat mus. f. 66.

2 C · F Ioli solus. — 3 SEBIANAE Ioli. — 6 IIIVI | VSA Nass.

4453 Brixiae in aedibus Octavii Rossi AVEROLDIANA. *Era alla Bastella tra Brescia e l'Ospitaletto*; comes Ioh. Lapi Bergomas dedit museo Brixiano IOLI.

C · PICATI · TROPHIM
PATR EIVS · VI · VIR · AVG
MARITI · OPTIMI
PLADICIA · TERTIOLA
ET · PICATIVS · ELEVTER

Contuli. Habent Gnocchi ms. p. 201 ex ms. Averoldi (inde Donat. 87, 11); Ioli cat. mus. f. 46.

4454 Brixiae in fundamentis eccl. cath. novae rep. 5 Apr. 1676 VINACCESI. Deinde apud Averoldum, nunc in museo.

L · FIL
PICATIAE
COLLEGIA
CENT · ET · FABR
L · D · D · D

Contuli. Habent Vinaccesi p. 257; Bianchini ms. Veron.; Averoldo p. 283 et apud Mur. 513, 4; Gnocchi ms. p. 49; Ioli cat. mus. f. 78.

4455 Brixiae in muro templi S. Euphemiae prope portam FELICIANUS similiterque RELIQUI. In claustro S. Dominici LABUS 1813. Iam in museo.

C · PLADICIO
C · FIL · PAL
CLODIANO
EQVO · PVBL
DECVR · BRIXIAE
C · PLADICIVS · HERMADION
ET · LVCRETIA · PERSIS
FILIO · PIISSIMO
L D D D

Contuli. Habent Felicianus Brix. B 3; Sanutus f. 79; Ferrarinus cod. Reg. Brix. 48 et cod. Verderiano p. 27, 1; Alciatus n. 21 (inde Choler. f. 49; Apianus 64, 1; Grut. 452, 1 ex Apiano); Accursius ms. n. 21 et denuo n. 37; Traiectinus n. 46; Mediceus n. 57; Panvinius Ver. p. 55, cod. Vat. 6035 f. 88'. 90'; Smet. 160, 8 auctore non indicato; Ligorius ms. Neap. 36 p. 375; Nassino ms. f. 195 qui vidit; Arragonensis ms. n. 86 = 84, ed. n. 75; Soncino ms. f. 18'; Rossi p. 99; Bianchini ms. Veron.; Gagliardi *giorn. de' lett. d'Italia* 30 (Venet. 1718) p. 54 – Sambuca Cenom. p. 14; Gnocchi ms. p. 15 (inde Donat. 258, 2); Labus *tribu e dec.* p. 21; Ioli cat. mus. Brix. f. 16.

1. 6 PLACIDIO et PLACIDIVS Panv. Smet. Ligor. Grut. Bianchin. ex interpolatione erroreve. — 3 CLAVDIANO ex Ferrarinianis Felicianus Traiectinus Mediceus Rossius, item qui inde pendent Panv. (ms.) Ligor.; veram lectionem ex hac familia servant Ferr. (Reg. Verd.) San. reduxeruntque eandem Arragonensis et emendator libri Tottiani.

4456 epistylii pars rep. 20 Apr. 1844 Brixiae in moenibus ad portam *Torrelunga*. Est in museo.

|VS · C · F · COSTA · C · POSTVMIVS · C|

Contuli. Ioli cat. mus. f. 84; Labus p. 116 n. 156.

4457 Brixiae in pede turris S. Mariae rotundae in ecclesia cathedrali MARCANOVA; in fundamento campanilis ecclesiae cathedralis SANUTUS; intra turrim S. Mariae rotundae FELICIANUS postea adscripsit. In foro publico in carcerum pariete (*Monte Nuovo*) ANTIQUI POSTERIORES. Hodie in museo. — Venetiis in domo Francisci Contareni RED. et AUCTAR. IUCUNDI.

C · POSTVMIVS · Q · F ·
VARVS · IIIIVIR · AVGVST
AEDILIS · SIBI · ET
RATVMEDIAE · L · F · SEVERAE · VXORI
ET · Q · POSTVMIO · C · F · PATRI · ET
NAEVIAE · CN · F · MOGETILLAE
MATRI · ET
Q · POSTVMIO · Q · F · FVSIONI · FRATRI · ET
L · POSTVMIO · Q · F · FEROCI · FRATRI
T F I

Contuli. Descriptam ante quam in foro collocata est habent Marcanova Mut. f. 139' Bris. 24 et Sanutus f. 80, item quasi exceptam Venetiis Redianus f. 52 Ven. n. 21 et auctarium Iucundi (ut cod. Cicognae f. 225') inter Venetas ibi adiectas. Descriptam in foro habent Iucundus f. 218 n. 44; Lilius f. 48'; Felicianus Brix. B. 26; Ferrarinus cod. Reg. Brix. 22; Traiectinus n. 19; Mediceus n. 23; Arragonensis ms. n. 28 = 92, ed. n. 60; Rossi apud Gruterum 1099, 6 et in ed. p. 253; Soncino ms. f. 4'; Gnocchi ms. p. 26 (inde Donat. 90, 2).

4458 Brixiae in ecclesia cathedrali.

*p*OSTVMI*ae*
P · F
PAVLLAE
AVIDIAE · PROCVLAE
RVTILIAE · PROBAE
SACERD · DIV*ae* · AVGVST
O O

Servavit Continuator. Habent Volpatus n. 41; Corsinianus n. 42; Mediceus n. 43; Arragonensis ms. n. 29 = 380; Totti p. 13 n. 33; Rossi p. 264. Pendent ex his Manutius orth. 586, 14 (inde Ligorius ms. Taur. 4; Grut. 320, 10 ex Aldo et Iacobonio); Iacobonius app. ad Fonteium p. 235; Gnocchi ms. p. 26 a prioribus.

1 P · POSTVMI traditur. — 5 RVTILIAE Med. 2 Totti 2. — 6 O · IVLI · AVGVST traditur; cum sacerdos sit femina, rectius cogitabitur de diva Augusta vel de diva Iulia Augusta, quam de divo Augusto.

4459 Herbusci in quadam ecclesia CAPREOLUS. Ultra Herbuscum in sacello campestri S. Mariae diruto MED. *Serviva come di parapetto dell' altare della chiesa rovinata chiamata la Madonna d' Alè; fu spezzata nel 1748 ed impiegata nella fabbrica d' una capella nella chiesa di S. Lorenzo nella contrada del Zocco nel territorio d' Erbusco* GNOCCHI. Partem superiorem fuisse extrinsecus in pariete septentrionali ecclesiae *del Zocco*, iam extare Brixiae in museo scribit IOLI; ego non repperi. — Cazagi in sacello D. Mariae PANVIN. Rom. 355.

M · PVBLICIO
M · F · FAB · SEXTIO
CALPVRNIANO
EQVO · PVBLICO
FLAM · DIVI · IVL
PRAEF · AEDIL · POT
QVAESTOR · AERAR
SACERD · IVVEN · BRIX
DEFENSORI · REIP · BRIX
COLLEGIA
CENTON · ET · FABROR
L · D · D · D

Capreolus f. 7' (inde Alciatus n. 63; Grut. 455, 2); Mediceus n. 163; Corsinianus n. 117; Arragonensis ms. n. 255=311; Rossi p. 109, qui quatenus alius ab alio pendeant, non satis discernitur. A prioribus Panvinius Ver. p. 59 (inde Grut. 460, 5 ex schedis Panvinii), Rom. p. 355. 605 (inde Smet. 152, 14), cod. Vat. 6036 f. 4; Ligorius ms. Neap. 36 p. 374, ms. Taur. 4 et 8; Manutius orth. 646, 4; Grattarolo p. 95 ex Capreolo omnino; Gnocchi ms. p. 14 (inde Donat. 225, 6) a prioribus; Orelli 3909. Partem superiorem dat Ioli cat. mus. f. 78.

V. 1 dabo Capreoli Med. Cors. Arr. Iolii. — 2 SAB Capr. — 3 CALPHVRNIANO Cors. Arr., CALPVRNIANO Capr. — 4 QVO pro EQVO Arr. rec. 2. — 5 FLAM Capr. et ex corr. Med. 2, . . AM Med. 1 (?) Cors. Arr. — 6 PRAET Med. — BIVVENT Capr. — 12 om. Arr.

4460 magna basis. Brixiae extra ecclesiam S. Agathae TUSCANELLA et REL. CYRIACANI. In S. Agathae, partim in muro latet FERRARINUS (VERD.). *Nel muricciuolo esteriore della piazzetta di S. Agata* GAGLIARDI. *A S. Agata a basso della statua d' essa santa verso la strada* GNOCCHI LABUS. Nunc in museo. — *Nel palazzo del Cavalier Onofrio Maggi* ROSSI (sine loco ARRAG.); verum locum indicavit VINACCESIUS p. 274.

C · QVINTIVS · C · F
FAB · CATVLLVS
DECVR · BRIXIAE · SIBI · ET
corolla ornata personis CORNELIAE · M · F · MAGNAE *corolla ornata personis*
VXORI · ET
Q · QVINTIO · C · F · FRATRI · ET
C · QVINTIO · SECVNDO · PATRI
ANTONIAE · CATVLLAE · MATRI
T F I

Contuli. Habent Tuscanella apud Cyriacum p. 65 n. 178 et Cyriacanus reliquos (cod. Scalamontii Tarvis. f. 87 Brix. n. 13; Marcanova Bern. n. 626, Mut. f. 137 n. 4; Felicianus Brix. A 4; Sanutus f. 79'; Ferrarinus Bat. f. 59; Redianus f. 82' n. 6; Gammarus f. 85; Lilius f. 51 indeque Reines. 6, 80 ex schedis Langermannianis; Iucundus f. 198 n. 15; Alciatus n. 46 omnino ex Iucundo); pendent item ex Cyriacano aliquo codice Arragonensis ed. n. 97 (inde Rossi p. 250) et Mur. 739, 4 ex schedis Averoldi et Iucundi. Dimidiatum saxo eo tempore ex parte latente dederunt Ferrarinus cod. Reg. n. 106 (inde Mur. 1248, 5 ex schedis Capponiis) et asseclae: Traiect. n. 53; Mediceus n. 27; Arragonensis ms. n. 36=430; Manutius cod. Vat. 5237 f. 86; Vinaccesi p. 316; Gnocchi ms. p. 190 a prioribus; Donat. 380, 3 ex schedis Gnocchi. Denuo ex lapide integram dederunt Gagliardi *giorn. de' lett. d' Italia* 30 (Venet. 1718), 52 = Sambuca Cenom. p. 13 et Gnocchi ms. p. 19 (inde Donat. 262, 2); Labus *tribù e dec.* (1813) p. 23, qui dedit aere expressam; Ioli cat. f. 48.

Manutianum exemplum cod. 5237 f. 86 ex dimidiato interpolatione effectum adscripsi, ne aliquando fallat: C·CATIVS (superscr. LVTATIVS, MVNATIVS) C·F | FAB·CATVLVS | AED·BRIXIAE·SIBI·ET | . . . M·F·MAGAE VXORI · ET.

4461 basis magna ornata. Brixiae in via S. Cosmi ad portam ecclesiae SONC. ROSSI. Apud comites Soardi VINACC. GNOCCHI. Petrus Soardi dedit museo.

T · QVINCTIVS
corolla T · L · DAPHNVS *corolla*
VI · VIR · AVG · T · F · I

Contuli. Habent Soncino ms. f. 12'; Rossi p. 266 (inde Mur. 203, 6); Vinaccesi p. 236 (cf. p. 302); Gnocchi ms. p. 25; Ioli cat. mus. f. 70.

4462 septem bases (quarum sex non scriptae) simul rep. a. 1566 Brixiae prope forum piscarium vetus illataeque omnes in hortos comitis Francisci Avogadri non longe a templo omnium sanctorum TOTTI, SONCINO similiterque MED. MAN.

L · QVINCTIVS · P · F
FAB · GRVLLVS
IIII · VIR · PONTIF
STATVAS · VII · BASIS · VII
SIBI · ET · LABEONI · F
SCIPIONI · F · QVINCTIAE · F
P · CORNELIO · P · F · SCIPIONI
P · CORNELIO · P · F · SCIPIONI
L · QVINCTIO · L · F · VRSVLO
T · F · I

Duo exempla extant Continuatoris et Soncinianum. Illud habent Tottianus in add. p. 125 n. 431; Manutius in schedula olim solitaria cod. Vat. 5235 f. 55 et cod. 5244 p. 145; Mediceus in add. n. 302. 331; Rossi p. 260; Grut. 173, 7 a Gutenstenio ex Ursini schedis; Mur. 738, 9 e schedis suis; Gnocchi ms. p. 21 a prioribus; Labus mus. Mant. 2, 208 citat. Soncini est apud eum f. 16.

1 QVINTIVS Med. — 2 GRVLLVS Tott. 2 Sonc., GRVLIVS Man. Tott. 1 Med. Rossi. — 4 VII pro priore VII Med. 1. — 5 LABEONI Sonc. — 6 QVINTIAE Med. — 8 om. Med.; fortasse deest in fine F. — 9 QVICTIO Med. 302, QVINTIO Med. 331. — Gutenstenius interpolavit.

Eiusdem Grulli nominantur infra n. 4587 mater Cornelia Cn. f. Quarta et soror Quinctia P. f. Tertia.

4463 cippus Brixiae ad S. Georgium TUSCANELLA; in quodam capitello in ecclesia S. Georgii, in quo est aqua sancta FELICIANUS B similiterque RELIQUI usque ad ARRAGONENSEM. In aedibus Ludovici Soncini SONCINO; in aedibus Rosae ad S. Nazarii GNOCCHI; iam ex dono Alphonsi Rosae in museo. — Montorii RED. 70, sed in serie titulorum quattuor vere Brixianorum (cf. n. 4333).

Q V I N T I A
R E S T I T V T A
C · PETRONIO · FAB
urceus FRONTONI *patera*
VI · VIR · AVG · BRIX
OB · MERITO *sic*
VIRO · PIENTISSIMO

Contuli. Habent Tuscanella apud Cyriacum p. 67 n. 190 et auctores Cyriacanos (codex Scalamontii Tarvis. f. 85' n. 6; Marcanova Bern. n. 637, Mut. f. 138 n. 14; Felicianus Brix. A n. 15; Sanutus f. 80'; Ferrarinus cod. Paris. f. 58, cum desit in Batavo; Redianus f. 70 Veron. n. 19 et f. 63 Brix. n. 16; Gammarus f. 85; Lilius f. 52; Iucundus f. 197 n. 10). Item Ferrarinus apud Felicianum B n. 10 et in cod. Reg. n. 90, Verderiano p. 21, 2 (inde Grut. 449, 3 ex Verderi schedis et Apiano). Deinde Alciatus n. 27 (inde Choler f. 49'; Apianus 65, 1); Accursius n. 34; Mediceus n. 101; Arragonensis ms. n. 120 = 389 (inde Rossi p. 262); Soncino ms. f. 11; Gnocchi ms. p. 28; Ioli cat. mus. f. 15. Habet item Panvinius Ver. p. 58.

6 OB·MERITO ex Cyriacanis Redianus solus. — 7 FIL MITISSIMO pro PIENTISSIMO Alc. cum suis.

4464 Fiumicelli in ecclesia olim, nunc Brixiae in museo.

P · FAB · R | VS · VI · VIR

Contuli. Aricius in suppl. ms. ad Arragonensem n. 492; Ioli cat. f. 19.

4465 Lograti in ecclesia S. Mariae Virginis FERRARINUS; in loco Navati territorio Lograti in sacello divae Mariae virginis CORSINIANUS similiterque GABB.; Navati in curte Garbelli GNOCCHI. Ex Navato dono Scipionis Garbelli venit Brixiam in museum IOLI.

M · ROMANVS · M · L
SVAVIS
IIIIII · VIR · AVG · SIBI · ET
M · ROMANO · PROBO
FILIO · ET
CINCIAE · MODESTAE
CONTVBERNALI
T · F · I

Contuli. Habet Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 139, cod. Verderiano p. 92 (inde Grut. 463, 8); Traiectinus n. 112; Corsinianus n. 143 fortasse ex lapide; Mediceus n. 168; Arragonensis ms. n. 279 = 306; Rossi p. 288. Ex lapide Ioh. Bapt. de Gabbiano in epistula ad Tottium d. 31 Mart. 1558 (cod. Manutii Vat. 5237 f. 156); Gnocchi ms. p. 22 (inde Donat. 92, 2); Ioli cat. f. 16.

Gabbianus separatim descripsit in eadem ecclesia locis diversis v. 1—5 et 7. 8, v. 6 eo tempore latente sub solo.

4466 Brixiae ex ecclesia S. Mariae extra urbem translata in S. Nazarii MARCANOVA; in S. Nazarii, sed erat in parietibus cuiusdam templi vetustissimi semidiruti SANUTUS. 'Io. Decus iu. utr. doctor huius almae ecclie prepo. /// ////// hunc lapidem memorandae antiquitatis decus erigi f. M. CCCC. LXXII' SUBSCRIPTUM IN IPSO LAPIDE. Mansit in ecclesia S. Nazarii in pariete extrinsecus, donec translata est in museum.

vir sedens | *maior sedens ad delphicum* | *vir sedens*

P · RVFRIVS · P · F · BALBIN ·
DECVR · IN · COLONIA ·
SIBI · ET · C · RVFRIO · P · F · PEDON ·
FRATRI · ET · RVFRIAE · P · L ·
AMOENAE · ET · SVIS ·
T · F · I

Contuli. Habent Felicianus Brix. A. 12 = 18; Marcanova Mut. f. 135' n. 35; Sanutus f. 78; Ferrarinus cod. Bat. f. 60', cod. Reg. n. 56, Verderiano p. 16, 1; Traiectinus n. 26; Mediceus n. 82; Manutius orth. 35, 2 (inde Ligorius ms. Taur. 4). Item Alciatus ms. n. 22 (ubi in fine Brixianorum protomae pinguntur, inde Choler f. 49; Apianus p. 64, 2; Panvinius Ver. p. 55; Grut. 464, 5 ex Manutio Apiano Sculteto, citans schedas Rossii), ubi confunditur cum titulo olim iuxta collocato n. 4706. Item Accursius ms. n. 31; Arragonensis ms. n. 1 = 384 (inde Rossi p. 10, qui aere expressit; ex Rossio Mur. 741, 1); Soncino ms. f. 8'; Gnocchi ms. p. 4; Labus *tribù e dec.* p. 28, qui dat aere expressam; Ioli cat. mus. f. 44.

4467 Brixiae ad mansionem ARR.; *nel cortile del torchio della Magione* MAN.; *nel borgo di S. Nazaro appresso alla porta di detto Santo* SONCINO; ibidem in aedibus Christophori Reboldi GNOCCHI; ibidem in angulo viae q. d. *Corso Vittorio Emmanuele* SCHÖLL.

M · RVSTIVS
GAMVS
VI · VIR · AVG · SIBI
ET
QVINTIAE · SEBASTE
CONTVBERN

Arragonensis ms. n. 164 = 324; Manutius Vat. 5237 f. 98 et 5244 p. 100 (apud Tottium et in apographis Sonc. et Manut. 5235 deest); Soncino ms. f. 7; Rossi p. 265 (inde Fabretti 408, 329); Gnocchi ms. p. 24 (inde Donat. 85, 3); Schöll et P. da Ponte descripserunt v. 1—3 ceteris hodie latentibus sub terra.

4468 Brixiae in domibus novis e regione portae episcopalis palatii ARR. — Sine loco TOTTI; extra Brixiam in vico S. Euphemiae ad fenestram monachorum Cassinensium VINACC., scilicet quia eiusmodi indicatio apud Tottium praecedit.

M · SALVIDIEN
VETTIAN
PRAEF · AED · POT *er*
MENSVR · OLEAR
ET · SIGNVM
//EN/A

Servavit Arragonensis ms. n. 59 = 299, a quo traxit Tottius in add. p. 123 n. 415 (inde Vinaccesi p. 322; Mur. 483, 7; Gnocchi ms. p. 52; Henzen 7073).

3 PRAEF AED veri auctores, PRAEFAEC Arr. 2. — POTI Arr. 1 Totti, POTE Arr. 2. — OIEAR Arr. 1 Totti.

4469 Brixiae ad S. Alexandri rep., quando facta est nova domus Martinengorum Coleoniorum.

P · SENE|*cio*
P · F   F|*ab*
GARRVLO · I
PRAEFECT *a e d*
P · SENECI|*o p. f.*
GARRVLVS · FI|*lius*
AB · HEREDIB|*s*
TESTAMEN|*to*
*f*IERI · IVSSI|*t*

Brognoli misc. eodemque exemplo Aricius in suppl. ms. ad Arragonensem n. 505.

3 GARRVIO Ar. — 4 PRAFFECT Ar. — 9 IIERI traditur.

4470 Brixiae CYRIACANI. — Quae adiungunt posteriores: in SS. Cosma et Damiano FERR. (REG.); ad S. Agathae FERR. (VERD.); ad S. Iuliae TRAIECT. MED. ARRAG. GNOCCHI; sub confessionalibus S. Iuliae CORS.; ad S. Andream MED. 247, omnia certa fide carent. Montorii ARD.

CAECILIAE
L · F
MACRINAE
P · SENECIVS
GARRVLVS · F
AB · HEREDIBVS
TESTAMENT
F · I

Habent Cyriacani auctores Scalamontius f. 84 n. 4; Felicianus Brix. A. 8; Marcanova Mut. f. 137' n. 8; Sanutus f. 81'; Ferrarinus cod. Bat. f. 59', cod. Reg. n. 103, cod. Verderiano p. 68, 2 (inde Grut. 862, 7); Redianus f. 70' inter Veronenses n. 124; Gammarus f. 84; Lilius f. 52; Iucundus f. 197 n. 5. Pendent ab his sine dubio posteriores Traiectinus n. 42; Mediceus n. 65 et denuo in add. n. 247; Arragonensis ms. n. 91 = 73, ed. n. 87 (inde Rossi p. 253); Gnocchi ms. p. 216 citans codicem Averoldi (inde Donat. 409, 11).

Vv. disposui ad Gamm. Lil. nec fere aliter Marcanova. — 4 SENSTIVS Marcan. Lil. Iuc. — 5 GARRVLVS Gamm. Iuc., GARVLVS Lil., GARVLLVS reliqui. — 7 TESTAM Gamm., TESTAMENTO Lil.

4471 Brixiae ad S. Faustinum in novo aedificio ARRAG. similiterque RELIQUI, in hortis add. SONCINO, GNOCCHI. Inde venit in museum.

P · SENECIO
P · F · FAB
GARRVLO · FILIO
EQVO · PVBLIC
PRAEF · FABR · QVAEST
HEREDES
EX · TESTAMENTO · EIVS

Contuli. Habent Arragonensis ms. n. 130 = 383; Mediceus in add. n. 283; Totti p. 101 n. 278; Soncino ms. f. 14'; Rossi p. 99 (inde opinor Puccinelli p. 70; ex Puccinellio Mur. 851, 5); Gnocchi ms. p. 45; Ioli cat. mus.

4472 Brixiae in S. Augustini rep. quando factae ibi sunt scalae cochleatae, deinde pro basi statuae eius supra portam ecclesiae. Iam in museo.

D D
C · SENTIÓ · C · F · FAB
MARIANÓ
EQVÓ · PVB

VALERIANVS
PATER TITVL VSVS TEST
IN · EAM FAC LEG HS · XII
EVTYCHVS ET NICEPHORVS
LIBERT · POSVER ADIECTIS
HS VIII

Contuli. Habent Brognoli ms. f. 59 et misc.; Ioli cat. mus. f. 52.

4473 Brixiae in Burgo S. Iohannis rep. Apr. 1800 BROGN. Repperit Camillus Zani in cella a. 1795 SOLA. Ludovicus Arici titulum posuit in villa sua Capriani in vico *de' Fenili* BROGN. Inde dono Ioh. Pontoglio venit in museum.

S E N T I A E
A L E X A N D R I A E
VXORI · OPT
C · SENTIVS · ONESIM
VI · VIR · AVG
ET SIBI

Contuli. Brognoli ms. f. 59 et misc.; Ioli cat. mus. f. 58. 74.

4474 inter Brixianas.

L · SEI
AGATIAN
AVG
L · SEPTVMIO
DECVRION
L · SEPTVMIO FRVGIO
PROCVLO · CAMO
CALVENT
L · SEPTVMIO FRVGIO
C A L
LIBERT

Ioli mon. ant. II.

4475 Brixiae in pariete aedis S. Iosephi CONTIN. ACC. SONC. GNOCCHI. Deinde in claustro S. Dominici LABUS (1813). Iam in museo.

S E P T V M I C
· FIL FAB
G A L L I N I A N O
AEDIL · DECVR
QVAESTORI
CORNELIA MELIT
MARIT OPT
L D D D

Contuli. Habent Accursius ms. n. 20; Mediceus n. 103; Arragonensis ms. n. 117 = 411; Totti p. 44 n. 136; Soncino ms. f. 1'; Rossi p. 263 (inde Mur. 745, 2); Gnocchi ms. p. 19; Labus *tribu e dec.* p. 27; Ioli cat. mus. f. 12.

4476 Brixiae in foro publico versus hostorias FERR. et RELIQUI. Hodie desideratur. — Asisii PANV., rep. Venetiis *nelle lagune* TRIVISAN fraude.

SERVILIO · POPILIAN
EQVO · PVBLIC
DECVRIONI
SERVILIVS · VERVS
PATER
VT · FIERET · PETIT
L · D · D · D

Habent Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 26 et cod. Verderiano p. 3; inde Traiectinus n. 4; Mediceus n. 1; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 91'; Ligorius ms. Neap. 36 p. 376; Arragonensis ms. n. 14 = 414; Manut. orth. 617, 7; Rossi p. 99. Ex lapide Alciatus n. 32 (inde Choler f. 50; Apian. 66, 1; Smetius 160, 4 ex Apiano; Grut. 468, 1 ex Apiano et Verderianis; ex Apiano pendet etiam Valerianus ant. Bell. p. 50). Gnocchium ms. p. 13 (inde Donat. 283, 2) non puto vidisse, quamquam affert auctore nullo citato, cum ne Soncinus quidem habeat. Labus certe (*tribù e dec.* a. 1813 p. 50) frustra quaesivit. A prioribus omnino Trivisan *lagune di Venezia* (1715) p. 13.

1 POPLIAN Alc. (POLIAN Chol. Ap.), POPILIANO Gnocchi. — 2 PVBL Ferr. (Reg.), PVBLICO Gnocch. — 6 PETIIT Alc.

4477 Brixiae in episcopatu antiquitus erat turris quaedam cum quibusdam domibus, in qua turri hoc epitaphium erat, sed nunc est in scalis episcopatus SANUTUS. In muro scalarum, quibus ascenditur palatium episcopatus FELICIANUS; similiter FERRARINIANI.

COLL · FABR · ET · CENT
SEX · SEXTIO · ONESIGENI
ORNAMENTIS
DECVRIONALIBVS
BRIXIAE · $\overline{\text{VI}}$ VIR · AVDVSTAL
PATRONO · COLLEGIORVM
FABROR · ET · CENTONARIOR
ET · DENDROPHORORVM

Habent ex eodem exemplo Sanutus f. 79; Felicianus Brix. B 8; Ferrarinus cod. Reg. Brix. 33, cod. Bemb. f. 111'; Montfauconianus n. 62; Corsinianus n. 37 (deest apud Traiect. Verder. Medic.). Demum ex lapide Alciatus n. 5 (inde Choler f. 46; Apianus 59, 1; Smetius 160, 1 ex Apiano; Grut. 469, 4 ex Apiano), qui edidit in adnotatione ad Cod. Iust. 10, 31, 57 (opp. Francof. 1617 vol. 3 p. 484), et Arragonensis ms. n. 58 = 48, ed. n. 66. 83, et Valerianus ant. Bell. p. 51, cui descripsit Theodorus Paganus; Accursius ms. n. 1. A prioribus Panvinius Ver. p. 58, cod. Vat. 6038 f. 1'. 3; Ligorius ms. Neap. 36, 375; Rossi p. 250; Laur. Schradaeus mon. Ital. (Helmstadii 1592) f. 349; Gnocchi ms. p. 50.

V. 1. dabo Ferrarini Feliciani Montfauconiani Alciati Accursii Valeriani Arragonensis (ed. 66). — 1 COL Ferr. (Reg.). — 5 AVGVSTALIS Ferr. (Reg.). — 7 FABROR Alc. Acc. Arrag., FABR Fel. Ferr. Montf. Val. — CENTONARIORVM Felic. Ferr. (Bemb.). — 8 DENDROPHORVM Acc. solus, DENDROPHOORVM Ferr. (Bemb.).

4478 arca. Brixiae in ecclesia SS. Faustini et Iovitae ante arcam dictorum sanctorum FELICIANUS; in S. Faustino maiore ante altare maius FERRAR. (VERDER.); in subterraneo sacello S. Faustini ALC.; in hortis S. Faustini ARRAG. RONCINO. Apud Averoldum VINACCESI AVEROLDO. Nunc ex dono Averoldiorum in museo.

C · S I L L E N V S · C · F ·
E R R E N I A N V S · A N N I
ENSIS · OMNIBVS · HONORIB
mulier stolata stans MVNICIPALIBVS · PERFVNCT *mulier stolata stans*
ET · CARBONNACE · C · F · VERE
CONIVGI · INCONPARABILI · QVE
MECVM · VIXIT · ANN · XXVII · M · XI ·
D · XXVII · V · F ·

Contuli. Habent Felicianus Brix. B 45; Sanutus f. 79; Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 45 et cod. Verderiano p. 22, 1; Alciatus n. 11 (inde Choler f. 47; Apianus 62, 1; Panvinius Ver. ms. f. 84', ed. p. 55; Grut. 469, 10 ex Apiano et Verderianis); Traiectinus n. 37; Mediceus n. 88; Arragonensis ms. n. 133 = 101, ed. n. 111; Manutius cod. Vat. 5237 f. 82; Pignorius in add. ad Gruterum cod. Papenbr. 8 f. 100; Soncino ms. f. 14'; Rossi p. 256; Vinaccesi p. 284 qui dat ligno expressam; Averoldo p. 3. 287; Gnocchi ms. p. 51; Brognoli ms. f. 27; Ioli cat. mus. Brix. f. 65.

5 CARBONACE vel CARBONACAE antiqui omnes, etiam Arrag. ms. a m. 1; CARBONNACE primum Arrag. in ms. a m. 2 et in ed.

4479 Brixiae ad S. M. pacis AVER. Nunc in museo.

V
P · ETA
HORI
IIIIII · VIR

Contuli. Gnocchi ms. p. 214 ex codice Averoldi.

4480 Salò in ecclesia beatae virginis FELIC. MARCAN. et similiter RELIQVI; ante ecclesiam parochialem ad lacum GNOCCHI IOLI. Ibidem adhuc. — Colignolae prope turrim S. Laurentii FERRAR. (VERON. n. 142). — '*Alcuni scrittori Asolani, dei quali in Asolo si trovano i manoscritti* [*Girol. Lugato breve trattato e compendio della vita di S. Catarina Cornelia Regina di Cipro 1620. Manoscritti del Conte Antonio Cesana. Raccolte di Gio. Secundianese*] *riferiscono, che nel 1563 fu ritrovata nei loro colli questa iscrizione* LAZZARI apud Calogerà 40 (1749) p. 413 (inde GUERRA *dilucid. di Asolo* p. 40). Similes nugae leguntur in cod. seminarii Patavini n. 568 f. 53.

M · TERENTIVS
PYRAMVS
VI · VIR · AVG
L · APPIO · APHOBETO
VI · VIR · AVG · II
GRATVITO · AMICO
TERENTIAE · PISTE
SO | *r o r* | I
MESSI | *a* | ECVSAE
V | *x o r* | I

P · POSTVMIO · PRIMIONI
POSTVMIAE · QVARTAE · A · B · M

Contuli praeter v. 11. 12 hodie latentes. Felicianus in iubilatione a. 1464 cod. Tarv. f. 203 et in corpore Veronensium n. 178; Marcanova Mut. f. 131' agri Ver. n. 88; Ferrarinus cod. Bat. inter Veron. f. 35', cod. Reg. Brix. n. 76 et omissa clausula (v. 11. 12) Veron. n. 142, cod. Verderiano p. 54; Iucundus inter Veronenses f. 193 n. 73. 74; Sanutus f. 83'. 85; Apianus 164, 2 (Grut. 473, 2 ex Apiano et Verderii schedis; Orell. 3919 ex Grutero); sylloge Brixianae Traiectina n. 134, Medicea n. 200, Arragonensis ms. n. 200 = 317, item Grattarolo p. 62, Rossi p. 286, Gnocchi ms. p. 33. 253 (inde Donat. 93, 1), Brognoli ms., Ioli cat. mus. Brix. f. 80; auctores Veronenses Sarayna f. 44'. 52 (inde Grut. 885, 16; Lisca et Cozza p. 244), Panvinius ms. f. 298, ed. p. 225. 234, Venturi ms., Morosini in itin. a. 1598 p. 46, ubi in nota p. 67 Labus dat a se descriptam; Perancini ms. Item Ursatus in schedis Patavinis ex lapide.

Vv. 8. 9. 10 exhibui ut ipse vidi in marmore, quod hoc loco hiabat certe iam tempore antiquo, etsi hiatus fortasse postea crevit. Varia lectio quatenus utilitatem habet haec est. — 8 SO///MR Mor., SC///I Urs., SO///I Vent. Labus ego, SORORI reliqui. — 9 MESSIA ego, MESSI Mor. Labus, MISSI Urs., MESSE Vent., MESSIAE reliqui. — ...CVSAE Urs. Vent. Labus ego, ...ECVSAE San. 85 Sar. 52 Rossi, ...EGVSAE Mor., RECVSAE Felic. (ubi in margine Marciani add.: 'al. PREPVSAE') Ferr. Trai. Ioli, PERPVSAE San. 44, ET·PERPVSE San. 83, PHERECVSE Gratt., PHERECVSAE Gnocchi Brogn. Apparet E ante CVSAE in lapide deprehendisse antiquos, reliqua venire ex supplemento. — 10 V///I Rossi Vent. ego, V... Brogn., V·G·F·I·A Sar. 52, om. Moros. Gnocchi, VXORI reliqui. — 11. 12 scriptos in ima margine basis et hodie latentes sub pavimento habent certe ex marmore Antiquus Sanutus 85 ('in basi ipsius') Grattarolus (*nel pedestallo fuor d'ordine*) Morosinius Gnocchi Perancini, neque audiendus Brognolius qui eos negat extitisse. In vv. div. conveniunt Felicianus (Tarv.) Morosinius Perancini. — 11 P·POSTVMIO Ant., C·POSTVMIO Medic. 1, POSTVMIO Gnocchi, ...TVMIO Moros. Peranc. — TERENTIO·N·L pro PRIMIONI Mor. — 12 POSTVMIAE Ant., ...MIAE Moros. Peranc. — QVARTE Gratt.

4481 Brixiae apud Alexandrum Cigulam AVER. similiterque GNOCCHI.

L · VAL
L · FIL
TEVD
VALEN
DECV
COL
IT

Servavit Arragonensis ms. n. 267 et in Tottianis add. p. 114 n. 349 et apud Gnocchium ms. p. 200 ex Averoldianis.
3 ET·VD Gnocchi.

4482 Brixiae in foro publico in pariete carcerum (*Monte Nuovo*) ANTIQVI et POSTERIORES, etiam LABUS et IOLI. Hodie extat in museo.

M u e l E r l u S · M · L · P · ɔ · L
ANTEROS · ASIATICVS · VI · VIR
SIBI · ET · VALERIAE · ɔ · L · TRYPHERAE
VXORI · ET · PHILETO · LIBERTO

Mercurius stans in ara	*pugilum par*	*gladiatorum ut videtur paria duo*	*duo togati ad aram consessi*	*togatus in ara sacrificans*	*tubicen*	*lictor cum virga*	*in tribunali sedens conversus ad distribuentem*	*togatus sedens in tribunali cum scamno ad pedes, distribuens quaedam, fortasse nummos, conversus ad accipientes. Pone eum stant sex apparitores. Sub tribunali homines numero octo manus tendentes ad togatum illum in tribunali sedentem*	*homo sedens in tribunali conversus ad distribuentem*	*togati complures, cum virgis alii, alii sine virgis, apparitores qui videntur*

Contuli. Habent Iucundus f. 217 n. 32; Lilius f. 49'; Felicianus Brix. B n. 31; Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 8 (inde Mur. 672, 3 ex schedis Farnesiis) et cod. Verderiano n. 12, 2 (inde Grut. 352, 4); Traiectinus n. 6; Mediceus n. 7; Nassino ms. p. 12; Arragonensis ms. n. 17 = 263; Soncino ms. in tabula diligenter picta post f. 4; Rossi p. 45; Gnocchi ms. p. 71 (inde Donat. 252, 4); Labus *ant. mon. scop. in Brescia* p. 80 (cf. p. 95 sq.); Ioli ms.; Odorici *stor. Bresc.* 1, 277 et *Bresc. Rom.* in tabula ad p. 50.

4483 Brixiae rep. 1795 [1800 Labus] in cella Camilli Zani in borgo S. Iohannis, deinde apud Lud. Aricium in villa Capriani *ai Fenili* BROGN. similiterque LABUS. Museo dedit Ioh. Pontoglio.

PRIMO · VALERIO
MAGIRRAE
COLLEG · FABR · ET · CENT · QVI · VIXIT
ANN · XXXIII · MENS · II · DIERVM · XXIIII
PLENVS · PROBITATE · QVO · DEFVNCTO
AMICI · DOLENT · M · FVBL · VALENTINVS
AMICVS · LOCVM · SEPVLTVRE · DEDIT
MAGIVS · VALERIVS · SVRIO · ARAM · POSVIT
NEPOTI · SVO · PIENTISSIMO · INFELICISSIM
ET

reliqua pars versus vacua est

Contuli. Brognoli misc. f. 59; Labus *tribù e dec.* (1813) p. 48 et *Giorn. Arcad.* 1819, IV, 267 (inde Orelli 4826); Ioli cat. mus. f. 58.

4484 Uragi trans Melam extra ecclesiam in muro meridiem versus ARR. Inde venit ad Averoldum VINACC. p. 271 et POSTERIORES. Gagliardium ut hunc lapidem Veronam in museum transferendum curet, rogat MAFFEIUS in epistula ms. (bibl. cap. Ver.) d. 3 Sept. 1719. Iam Brixiae in museo.

SEX · VALERIO · SEX ·
FIL · FAB · POBLICOLE ·
VETTILLIANI · EQ · R · EQ · P · *sic*
FLAMINIS · PERPETVI · SACERD · *sic*
VRBIS · ROMAE · AETER · CVRA
TORI · ET · PATRONO · CIVITATIVM
VARDAGATENSIVM · ET · DRIPSIN
ATIVM · PATRONO · COLLEG · OMNIVM ·
OMNIBVS · HONORIBVS · PERFVNCTO ·
V · B · QVI · VIXIT · SINE · VLLA · QVERELLA · CVM
CONIVGE · SVA · INFRA · SCRIPTA · ANNIS · N · XLV ·
ET · NONIAE · M · F · ARRIAE · HERMIONILLE ·
FEMINA · PIETATE · AB EIS · DILECTVS · AVIS
KARISSIM · M · ANNIVS · VALERIVS · CATVLLVS · NEPOS

Contuli. Habent Arragonensis ms. n. 424; Tottius in add. p. 110 n. 327; Manutius cod. 5235 IV n. 15, orth. 163, 2 (inde Ligorius ms. Taur. 4; Grut. 480, 5 ex Manutio et schedis Ant. Augustini); Rossi p. 311; Bianchini ms. Veron.; Averoldo p. 284 et mediis omissis apud Mur. 1507, 1; Gagliardi *giorn. de' lett. d'Italia* 30 (Venet. 1718) p. 52 et Cenom. p. 122 = Sambuca Cenom. p. 120, 244, cui ad lapidem emendavit Scarella; Maffei Ver. p. 103 inscr. n. 28; Gnocchi ms. p. 260; Ioli cat. mus. f. 63.

10 lege *v(iro) b(ono)*. — 14 in. RARISSIM·M· Arr. Totti, RABISS[IM]·M Manut. ms., RARISS·M Man. ed., RARISSIM Gagliardi et fere posteriores. — Civitas Vardagatensium videtur ea esse, quae in descriptione nonae regionis Plinio 3, 5, 49 dicitur *Vardacate* (sic enim Leidensis) nominata una cum Dertona et Iria. Dripsinates ignoti sunt.

4485 Ronchi ad publicum puteum ARR. 'inverse positum' add. GNOCCHI. Deinde Brixiae primum apud Lechium, iam in museo, sed imminuta.

. . . .
EQVO · P*VBLIC* · *DECVRIONI* · *BRIXIAE*
VERON*AE* · *TRIDENTI* · *sic* OMEDIAE
CVI · O*RDO* · *BRIXI*ANOR
STATVAM · A*VRAT* · *EQ* · *ET* · *FVN*VS PVBLIC DECR
ET · CLOD*IAE* · *Q* · *FIL* · PROCILLAE
SACER*DOTI* · *DIVAE* · *PL*OTINAE
SEX · VALE*RIVS* · *POBLICOLA* · PRISCILLIAN
FILIVS

Contuli quod superest. Habet Arragonensis ms. n. 158, ed. n. 184, a quo pendet Rossi p. 281 (inde partem dat Reines. 5, 8, quam ex Reinesio repetit Vinaccesi p. 236; totum Mur. 163, 2). Ad exemplum Rossianum manu emendatum ab Averoldo qui lapidem vidit ed. Sambuca Cenom. p. 88. Principium usque ad TRIDENTI ex ipso lapide exceptum affert item Gagliardus Cenom. p. 38. Contulit denique Gnocchius ms. p. 33 (inde Donat. 94, 6; Orelli 3744).

Vv. recte diviserunt Arrag. et Gnocchi. — 1 PVBLIC Arr. Gnocchi, PVBLICO Samb. Gagl. — DECVR Gnocchi. — BRIXIAE Samb. Gnocchi, BRIX Gagl., om. Arr. — 2 TRIDENTI reliqui, TRIDEN . . . Arr. — . . . OMEDIAE Gnocchi, . . . OMIDIAE Arr., om. hiatu non indicato Sambuca. — 4 AVRAT · EQ ET Samb. Gnocchi, AVI/AII Arr. — FVNVS · PVBLIC · DECR Samb., FVN · PVBLICO · DECRETO Gnocchi, FVN POI//C DICR Arr. — 5 Q DI Arr., Q · F Samb. Gnocchi. — 7 PRISCILLIANVS Samb.

4486 Brixiae apud aream Navarini ARR.; in domo Albrigini add. MANUTIANUS 5235.

SEX · VAL*erio*
SEX · F *fab*
*p*OPLIC*olae*
*p*RISCIL*lano*
D · D · D

Arragonensis ms. n. 104 = 408.

4487 tertio lapide a Brixia rep. 1830 in alveo fl. Mellae ad pontem *delle Grotte*. Nunc in museo.

SEX · VALERIO
SEX · F · FAB · RVFO
PRAEF · I · D · Q · ET
SIVONIAE · P · FIL
PRISCILLAE
FVNERE · PVBLICO
HONORATAE
PARENTIBVS · OPTIMIS
SEX · VALERIVS · SEX · F · FAB · PRIMVS

Contuli. Ioli cat. mus. f. 72; Labus *Bull. dell' Inst.* 1831, 141 (inde Henzen 7067).

4488 ad Brixiam nuper rep. in opus posita sepulchri aetatis Constantinianae una cum nummis Constantini I et lucerna vasculisque BIANCHI 1780. *Trovata in un campo vicino alla Fiera di ragione del Sig. Andrea Caldera e da esso donata al museo* IOLI.

/ / / / / / / / / / / / / / / / / /
QVI · ET · MANNVLI
sic ET · VAERIAE APRILLAE · C
VALRRIVS · PRIMITIVS
PARRNTIBVS · BENE
MERENTIBVS · ET · SIBI
ET · CONIVGI · SVAE
ACVTIAE · VRSAE
QVI · LEGAVERVNT
sic COLL · FABRIS · E · CENT
NS N II · ET · OC · AMPLIV
TABERNAS · CVA · CENAC
COLL · CENTONARIORVA
QVAE · SVN · IN · VICO · HERC
PROFVSIONES · IN · PERPEV
PER · OFICIALES · C · CEN
QVOD · MI VOLVPTATI · SATI
NON · FECERIT · IVBIO
sic CASTELLVM · ABERE INGENAN
sic QVAE RDOVNT D CC VT
EX D C·PROFVSIO·NOBIS·FIAT·ET·EX
D C TVTELAM TABERVM SS

Contuli. Aricius in suppl. ad Arragonensem n. 502; Isidorus Bianchi, quem accepisse ab abbate Tarbini constat ex epistula eius ad Brognolium d. 6 Dec. 1799 inter miscellanea huius, tractavit in *antologia Romana* a. 1780 (Romae 1781. 4) p. 52 (inde Henzen 7201) et apud Allegranzam *opuscoli eruditi* p. 320; Ioli cat. mus. f. 17.

Supra non plus deest quam unus versus vel duo.

[*D. m. Valerii* .....], *qui et Mannuli, et Va*[*l*]*eriae Aprillae. C. Valerius Primitiv*(*u*)*s parentibus bene merentibus et sibi et coniugi suae Acutiae Ursae. Qui legaverunt coll*(*egiis*) *fabris* [immo *fabrum*] *et cent*(*onariorum sestertium*) *n*(*ummum duo milia*), *et oc ampliu*(*s*) *tabernas cum cenac*(*ulis*) *coll*(*egio*) *centonariorum, quae sunt in vico Herc*(*ulio*), [*ut inde fiant* supple] *profusiones in perpetu*(*um*) *per oficiales c*(*ollegii*) *cent*(*onariorum*). *Quod* [*si* supple] *mi voluptati* [immo *meae voluntati*] *sati*(*s*) *non fecerit, iub*[*e*]*o castellum abere Ingenan*(*orum?*). *Quae r*[*e*]*ddant d*(*enarios*) *CC, ut ex d*(*enariis*) *C profusio nobis fiat et ex d*(*enariis*) *C tutel*[*a*] *taber*[*nar*]*um s*(*upra*) *s*(*criptarum*).

4489 arca magna Brixiae in monasterio *del Carmine* ROSSI. Inde dono Petri Causini venit in museum.

VALERIAE · VRSAE · QVAE · VIXIT·
MECVM · ANNOS · XXX · MEN · III · D · VII'·
QVAE · COLL · FABROR · AORLLV ARSRIANVM · SVVM
MANCIPAVIT · SE · VIVA · EX · DEMID · PORT · SVA · S · S · ITA · VT · EX · RED
intervallum non scriptum ITVM · EIVS · DE · AGELLI Q·A · SILIR · CONIVGI·SVO·ID EST PRI K · MAR — M VLPIVS
DIAE · NATALIS · EIVS · ITEM · PR K MAR INAE · NATALIS · SVI · SING — FORTVNI
EX · X I. PER · MAGISTROS CELEBRENT ITEM DIEBVS · PARENTALIO — VS·CONIV
RVM · E · ROSALIOR · IN · SING EX X X/V /VOBVS IN PIPETV/REN — GI · CASTI
ITEM QVAET · COLL FARMAC PVBLICOE AGELLV /IVE/IANV — SIMAE
SVVM · MANCIPAVIT · SE VIVA · VT · EX · REDIT · EIVS · DE · AGELL Q·A
SILIE·CONIVGI·SVO·ID·EST·VIII·B·NOV·DIAE·NATAL·EIVS·ITEM PR B·MAR
DIAE · NATALIS · SVI·VT·EX·X·L·PER MAGISTR·CELEBRENTVR·ITEM·DIEBVS
PARENTALIOR · E · ROSAL · IN SING · EX · X XXV · IN · PERPETVA · FIERINT

Contuli titulum lectu difficillimum. Habent Rossi p. 268 (inde repetiverunt imperfectam Mur. 517, 6 et Gnocchi ms. p. 49); Ioli cat. mus. f. 66.

Valeriae Ursae, quae vixit mecum annos XXX men(*ses*) *III d*(*ies*) *VIII. Quae coll*(*egio*) *fabror*(*um*) *agellu*(*m*) *Assianum suum mancipavit se viva ex demid*(*ia*) *port*(*ione*) *sua s*(*upra?*) *s*(*cripta*) *ita, ut ex reditum eiusde*(*m*) *agelli q*(*uot*) *a*(*nnis*) *silie coniugi suo id est pri*(*die*) *k. Mar.* [[debuit esse VIII k. Nov.]] *diae natalis eius, item pr. k Mar. diae natalis sui sing*(*ulis*) *ex* ✻ *L per magistros celebrent*(*ur*); *item diebus Parentaliorum et Rosalior*(*um*) *in sing*(*ulos*) *ex* ✻ *X*[*X*|*V* [*pr*]*o*[*f*]*us*(*iones*) *in p*[*er*]*petu*(*m*) [*fie*]*rent. Item quae* [*e*]*t*(?) *coll*(*egio*) *farmac*(*opolarum*) *publicor*(*um*) *agellu*(*m*) . . . *iue.ianu*(*m*) *suum mancipavit se viva, ut ex redit*(*u*) *eiusde*(*m*) *agell*(*i*) *q*(*uot*) *a*(*nnis*) *silie coniugi suo, id est VIII k. Nov. diae natal*(*is*) *eius, item pr. k. Mar. diae natalis sui ut ex* ✻ *L per magistr*(*os*) *celebrentur, item diebus parentalior*(*um*) *et rosal*(*iorum*) *in sing*(*ulos*) *ex* ✻ *XXV in perpetum fier*[*e*]*nt.*

Haec sane non omnia recte cohaerent; ita v. 4 *supra scripta* non habet quo referatur, dies autem natalium v. 5. 6 et v. 11 aperte postea inserti sunt et 5 quidem male, denique v. 12 *ut* abundat. Sed talia ferenda sunt in eius generis titulis sequioris aetatis plebeiis. — 5. 11 *siliae* mihi videntur esse epulae mortuariae notae sub nomine silicernii, quod vocabulum recte iam antiqui derivant a silendo. — 8 fin. difficillime legitur nec fortasse errorem vitavi; immo ubi excepi /VOBVS, iam crediderim in lapide esse fuisseve PROFVS. Supplemento spatium ita sufficiet, si sumemus scriptum fuisse FIRENT.

4490 Bidizzolis in pariete sacelli campestris SS. Viti et Modesti.

A
VI · VIR · A
Q · VIBIO
VI · VIRO
Q · VIBIO · AC
VIRO · AVG
VIBIAE · PRET
Q · VIBIO · VIBIANO
VIBIAR · EPVLAE
VIBIE · NEP

Servavit Continuator. Habent Corsinianus n. 195; Mediceus n. 242; Arragonensis ms. n. 182 = 30; Totti p. 62 n. 176; Vinaccesi p. 313 (inde Mur. 758, 4); Gnocchi ms. p. 34 (inde Donat. 95, 8) omnino ex Vinaccesio.
7 sic Cors., PRAET Med., PREPI Totti, PREP Arr. — 11 VIBIAE Med.

4491 Brixiae in hortis Malatestae Gaitano SONC., apud Pavonios ORMAN. VINACC. GNOCCH. Iidem dederunt museo.

COLLEGIVM
CENTONAR
C · VIBIO · IVSTO · ET
C · VIBIO · BVRDON
VI VIRO · AVG

Contuli. Habent Soncino ms. f. 9; Ormanico ms.; Vinaccesi p. 257 (inde Mur. 513, 5); Gnocchi ms. p. 46; Ioli cat. mus. f. 12.

4492 Brandici ad ecclesiam S. Magdalenae ARR. Ex Brandico a. 1743 delata Veronam in museum MAFFEI; ubi est n. 362. — Sine loco TOTT.

C · VIRACIO
LONGINO
VI · VIR · VERON
ET · SALIO · ET
QVINTIAE · P · F · QVINTAR
C · VIRACIVS QVINTI . . .

Contuli. Habent Arragonensis ms. n. 43, ed. n. 53 et quae inde pendent Tottiana add. p. 109 n. 324 (inde Vinaccesi p. 318; ex eo Mur. 758, 3) et Rossi p. 270 (inde Fabrett. 116, 296; Mur. 173, 6). Maffeius memorat in epistolis ms. ad Mazzochelliam (bibl. capit. Veron.) d. 1742 Oct. 6 Nov. 23 Dec. 6 et 1743 Aug. 22 et 1744 Iun. 21, ed. M. V. 115, 5 (inde Donat. 61, 5). Gnocch. ms. p. 30.

4493 Brixiae rep. 1566 m. Iul. apud forum piscarium vetus TOTT. similiterque MED. In hortis comitis Avogadri MAN. SONCINO.

L · VISIO
SECVNDO
D·D

Tottius in add. p. 125 n. 436 (inde Vinaccesi p. 322 et ex eo Mur. 1765, 18; Gnocchi p. 203 a prioribus); Mediceus in add. n. 309. 327; Manutius Vat. 5244 p. 149; Soncino ms. f. 16.

4494 Brixiae rep. 1644 in moenibus ad portam Torrelunga.

/ V / / / / / /
/ FIL
/ / / / / / / / G
ORDO
BRIXIANORVM

Contuli. Ioli cat. mus. f. 84.

√ **4495** Brixiae in foro publico in pariete carcerum (*Monte Nuovo*) FERRARINUS et RELIQUI. Ibidem adhuc.

S · C · F · FAB
VS
quattuORviR · PRAEF · I · D
T · F · I

Contuli. Habent Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 29; Alciatus n. 24; Arragonensis ms. n. 421; Soncino ms. f. 4; Gnocchi ms. p. 7 (inde Donat. 253, 2).

4496 inter Brixianas.

d DICAEI·VI·VIR·AVG M

Arragonensis ed. n. 91.

4497 Nigolerae [= Nuvolera] in angulo ecclesiae parochialis GNOCCHI. Nunc Brixiae in museo.

ELIAE
EST
NELIVS
CVS
ser viR·AVG
SSISSIM

Contuli. Gnocchi ms. p. 246; Ioli cat. mus. f. 49.

4498 Brixiae ad ianuam parvam aedis D. Marci PRIORES, item DETLEFSEN et EGO.

COLLEG · CENT
TITVLO·VSA

Contuli. Descripserunt Arragonensis ms. n. 99 = 247 et apud Tottium p. 103. n. 291 (inde Vinaccesi p. 315); Gnocchi ms. p. 47; Detlefsen. Quae hodie latent, dedi inclinatis. — 1 CEN Gnocchi.

4499 Brixiae in angulo Arigini iuxta aream Novarini ARR.; ad fontem prope portam Mazziorum SONCINO; prope fontem comitum Gambararum prope S. Zenonis VINACC. GNOCCHI. Nunc in museo.

OMNIB · *honoribus*
MVNICIP · *functo*
OB · INSI *gnem*
ABSTIN *entiam*
FIDEM · PR *aecipuamque*
INNOCENTIA *m singularem*
D *d*

Contuli. Habent Arragonensis ms. n. 106 = 352; Rossi ms. f. 162; Soncino ms. f. 17'; Vinaccesi p. 323 ex lapide; Gnocchi ms. p. 15; Ioli cat. mus. f. 31.

5 PRA ... Arr., PRACTICAM Rossi. — 6 INNOCENTIA Arr.

4500 in nymphei pavimento longo metr. 11. 75, largo m. 4. 25 opere musivo, Brixiae rep. 4 Iul. 1845 in domo Antonii Venturi in via S. Iosephi.

BENE LAVA	SALVV LOTV	PERIPSV MA SV

Contuli laterculum primum et secundum; tertius hodie aut periit aut latet. Odorici *Bresc. Rom.* 1851 p. 68 et 1854 p. 57 ex schedis Ant. Venturi ed. primum et secundum; tertium postea repertum addit idem *stor.* 3, 153. Omnes proponit Brunatius *santi Bresc.* 2, 228. Gruner *specimen of ornamental art* (Londini 1850) tab. 27 pavimentum repraesentat, sed non habet ex titulis nisi primi litteras extremas.

Biragius apud Odoricum ex actis SS. Felicitatis et Perpetuae (Ruinart p. 101 ed. 1713) haec affert: *Item Saturus .... in fine spectaculi leopardo obiectus de uno morsu eius tanto perfusus est sanguine, ut populus revertenti illi baptismatis secundi testimonium reclamaverit 'salvum lotum, salvum lotum'.* In colloquiis, quae ex codice Montepessulano 306 (saec. IX) nuper edidit Hauptius in indice lectionum univ. Berolinensis m. Oct. a. 1871 p. 6, abeunti ex balneis dicitur καλῶς ἐλοίσω (scr. ἐλούσω), κύρι, *salvum lutum* (sic), *domine*. Tertium titulum Hauptius vidit sic legendum esse *peripsema sume*; de vocabulo περίψημα videndus est thesaurus Stephanianus s. v.

√ **4501** Brixiae in aede S. Bartholomaei in monte TUSCANELLA et CYRIACANI RELIQUI; ad fores ecclesiae Iesuatorum [postea Reformatorum VINACC.] ARRAG. ROSSI; in fronte ecclesiae Iesuatorum ad sinistram introeuntibus TOTTII ADNOTATOR; similiter MANUT. SONCINO. *Era nella facciata della chiesa detta del Corpus Domini* IOLI. Nunc in museo. — In agro Benacensi DON. FABR.

ACCEPTO CHIAE
SERVO
LANARI · PECTINAR
SODALES · POSVERE

Contuli. Habent Tuscanella apud Cyriacum p. 66 n. 186 et auctores Cyriacanos, qui sunt hi: Scalamontius Tarvis. f. 85 n. 6; Marcanova Bern. n. 634, Mut. f. 138 n. 12; Felic. Brix. A 13; Sanutus f. 80'. 82; Ferrarinus cod. Bat. f. 60, cod. Reg. n. 114, cod. Verd. p. 64, 1 (unde ed. Grut. 646, 2 citatis praeterea schedis Pighii et Rubei; ex Grut. Orelli 4207); Redianus f. 83' n. 13; Gammarus f. 84; Lilius f. 52'; Iucundus f. 197 n. 8. Ab iisdem pendent Traiectinus n. 54 et Mediceus n. 49. Nescio unde Donius cod. Barb. p. 373 (inde Fabrett. 701, 221 ex schedis Barb.). Denuo ex lapide Arragonensis ms. n. 96 = 20, ed. n. 25 (inde Rossi p. 252); Manutius 5235 V p. 31; Grattarolo p. 62; Soncino ms. f. 17'; Gnocchi ms. p. 220 (inde Donat. 315, 6); Ioli cat. f. 13.

1 ACCEPTO · CHIAE recte Cyriacani meliores (Tusc. Scal. Gamm. Lil.), ACCEPTOCNIAE Cyriacani plerique, scilicet Red. Marcan. Felic. Ferr. (cod. Bat. et Reg.) Iuc. et ex Solatianis Traiect. (m. 2), ACCEPTONIAE Ferr. (Verd.) et Solatiani. Veram lectionem restituerunt Arrag. et posteriores, item secunda manus in Mediceo et Tottiano similibusque libris.

4502 Brixiae in domo comitis Io. Fr. Gambarae ARR. TOTTI; in hortis comitum Avogadri sub castello MAN. SONC. ('In quodam virdiario orientem versus' addunt excerpta Sonciniana apud Averoldum).

D · M
ANTIGONI
PROVOK
VERVS · DOCTOR
POSVIT

Arragonensis ms. n. 64 = 120 et apud Tottium p. 41 n. 127 (inde Labus *ant. mon. scop. in Brescia* p. 78; ex eo Orelli 2568) et apud Manutium Vat. 5237 f. 114. 146 et cod. 5244 p. 150 (inde Fabretti p. 234, 615 ex schedis Vaticanis); Rossi p. 255 (inde Mur. 937, 5); Gnocchi ms. p. 172 ex ms. Averoldi et Mur. Denuo ex lapide Soncino ms. f. 16'.

2 ANTICONI Sonc. — 3 PRODOK ... Rossi.

4503 Brixiae in horto S. Martini TUSCANELLA; in horto episcopalis palatii ARRAG. — Veronae errore REINES.

CLODIAE
VARILLAE
QVARTIO · BRIX
VILIC · AP·AR
CONTVBERNAL
OPTIMAE

Tria exempla extant, Tuscanellae apud Cyriacum p. 66 n. 187 et Liliam f. 52 (inde Reines. 16, 17 ex Langermannianis), qui soli habent ex auctoribus Cyriacanis, et Arragonensis duo scriptum n. 78 et incisum n. 95 (inde Rossi p. 251 et Gnocchi ms. p. 220; ex Gnocchio Donat. 333, 3).

Vv. ordinavi ad Arrag. — 3 QVAR·FLO·BRIR Tusc., hic finiens. — 4 VILICAI·RAR Arr. ed., VINOA/RAR Arr. ms. — 5 CONIVN·RNAE Arr. ms. — 6 OPTIMA Arr. ms., CONIMAE// Arr. ed.

4504 litteris bonis et magnis. Verzianae olim in casa colonica nosocomii primarii, nunc Brixiae in museo.

C · COMINIO
SVCCESSORI
LANARI · COATORES sic
D · P · R

Contuli. Ioli cat. f. 67.

Cf. edictum Diocletiani 7, 52: *(ce)ntunclum equestrae quoactile*; Orell. 4206: *lanarius coactiliarius*; Dig. 34. 2, 25, 1: *coactilia vesti cedere*; Plinius h. n. 8, 48, 192: *lanae . . . coactam vestem faciunt.* Itaque quod est in titulis bis duobus *coator*, debuit esse *coactor* et pertinet ad barbarismos tales, qualis est *autor* pro *auctore*; sed plane mirum est eum barbarismum offendi in monumentis saeculi aut primi aut certe secundi.

4505 basis magna. Brixiae ad S. Nazarii extrinsecus prope portam ANTIQUIORES; iam in museo.

DIS · MANIB
L · CORNELI
IANVARI
VIXIT · ANN · XVII
LANARI · COATOR sic
ET
L · CORNEL · PRIMION
PATRIS

Contuli. Habent Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 59 et cod. Verderiano p. 16, 2; Traiectinus n. 28; Mediceus n. 83 et denuo in add. post n. 255, item in add. ult. f. 103; Arragonensis ms. n. 163 = 132; Rossi p. 254. Nazari p. 52 tantummodo citat. Item Alciatus n. 23 (inde Choler f. 49; Apian. 65, 2; Smetius 168, 15 ex Apiano; Grut. 648, 3 ex Apiano); Accursius ms. n. 32; Soncino ms. f. 8; Gnocchi ms. p. 171; Ioli cat. mus. f. 44.

4506 ad Brixiam rep. in suburbio S. Iacobi in curte cuiusdam privati civis MED. CORS. Sua aetate non extare innuit TOTTI.

D M
I A N TINO
R E T IARIO
QVI·VI RIT·AN
N O S RRIII
M · IIII NATIO
F R Y X · P V G N A
R V M · V · INGENVA
P O S V I T · C O N I V G I
KARO · CVM · QVO
VIXIT · AN · V · M · II

(inter D et M: *imago viri tenentis d. ensem erectum, manum laevam (ut vid.) tenens ad illa cons.*)

Servavit Continuator. Habent Volpatus n. 74; Corsinianus n. 93 (inde Labus *ant. mon. scop. in Brescia* p. 81); Mediceus n. 112; Arragonensis ms. n. 248 = 105; Totti p. 40 n. 118. Pendent ab eodem archetypo Nazari p. 52 (inde Grut. 649, 6) qui citat tantum; Grut. 333, 9 ex cod. Metelli [nempe Vat. 6039 f. 405, non ex altero Metelliano Vat. 6038 f. 158] per Gatenstenium typo in ed. (non in cod.) interpolato; Morillon cod. Amstel. f. 68; Vinaccesi p. 298 (inde Mur. 613, 4); Gnocchi ms. p. 270 ex edd. et ms. Averoldi (inde Donat. 244, 3 [2]).

2 PANTINO Vat. 6039 Grut. 333. — 5 RAIII Cors. Volp. Vat. 6039 Grut. 333. — 6 D·VII post M·IIII add. Grut. 333 (non Vat. 6039). — 10 KARO Med. Cors. Tott. 2; RARO Arr. Tott. 1. — AN·II Arr. — 11 in f. add. D·VIII Grut. 333 (non Vat. 6039).

4507 Brixiae sub castri moenibus FABR.; *alla strada verso la Madonna delle Consolationi* VINACCESI; in descensu castri ad plateam proximam BIANCHINI; *in faccia al vicolo che guida al Casino* add. GNOCCHI, ubi adnotatur manu diversa: *è stata spezzata nell' anno 1797. — Trovavasi sull' angolo della vice-cancelleria pretoria per ascendere in Castello; è stata levata poco tempo fa* BROGNOLI.

NIGRINO
VICARIO
COSMVS
BRIXIANOR
VILICVS

Vinaccesi p. 245 (cf. Corrig.; inde Mur. 967, 5); Bianchini ms. Veron. et inde opinor Fabretti 303, 288; Gnocchi ms. f. 51; Brognoli f. 27.

4 BRIXIANORVM Fabr. — 5 VIIC Bianch., V... Fabr.

4508 rep. in suburbiis Brixiae in praedio illorum de Boarno CORS. MED. — Boarni ARR. errore.

Q · POSTVMI · L · F
RVFI
TESSERARI

Servavit Continuator. Habent Volpatus n. 81 = Bonosius cod. Cicognae 1874 f. 50'; Corsinianus n. 98; Mediceus n. 108; Arragonensis ms. n. 225 = 395; Grut. 1109, 11 a Rossio; Rossi ms. f. 145; Vinaccesi p. 517; Gnocchi p. 227 a prioribus.

1 POSTVM· Cors.

4509 Brixiae Bernardinus Buglioni dedit Averoldo a. 1689 VINACC. Iam in museo.

M · PVPIVS · M · L
VRBANVS
SARCITOR · SIBI · ET
CLARAE · CONLIBER
ET · LAVRENTINAE · F
T F I

Contuli. Habent Vinaccesi p. 306; Averoldo p. 288; Bianchini ms. Veron., a quo pendet Fabrett. 753, 601; Gnocchi ms. p. 202 (inde Donat. 427, 2); Ioli cat. mus. f. 64.

4510 Brixiae rep. dum fundamenta fodiuntur templi quod nunc erigitur ad honorem S. Iosephi ac S. Apollonii et Rochi [a. 1519 die 4 Oct. primum lapidem eius ecclesiae positum esse scribit Brognoli *nuova guida di Brescia* p. 192] et positum in pariete templi MED. Ibidem RELIQUI, in his ORMANICO, qui titulum scribit inventum esse a. 1521. Iam est in museo.

D · M
THEOPHILETIS
MEDICI · SECVRA
MARITO · CARISSIMO

Contuli. Habent Accursius ms. n. 21; Mediceus n. 102 (inde Ormanico *discorso intorno l'iscrittione d'antico marmo nel tempio di S. Gioseppe in Brescia* Mediolani 1656 fol.; idem Camunn. app. p. 15); Totti p. 43 n. 134; Nazari p. 51 (inde Grut. 635, 6); Arragonensis ms. n. 118 = 128, ed. n. 155; Soncinn ms. f. 1'; Rossi p. 255 (inde Mur. 980, 5); Gnocchi ms. p. 45 (inde Donat. 324, 5); Ioli cat. mus. f. 20; Labus *giorn. dell' Inst. Lomb.* 8 (1847) p. 647.

4511 Brixiae in domo comitis Io. Franc. Gambarae TOTTI ARR.; in hortis comitis Avogadri sub castello SONCINO similiterque MAN.; *in fondo della scala occidentale del Casino incastrato nelle vecchie mura della città* GNOCCHI.

D · M
AMICI · POSV
ERVNT · THRECI
VOLVSENO · LIB
VIII

Arragonensis ms. n. 66 = 121, ed. n. 150; Totti p. 140 n. 294; Manatius cod. Vat. 5237 f. 114 et cod. 5244 p. 149; Soncinn ms. f. 16'; Rossi p. 255 (inde Mur. 1502, 5); Gnocchi ms. p. 173 (inde male Donat. 415, 10) qui vidit. Orelli 2582, ubi tractavit Hagenbuchius.

3 T·HERCI Sonc.

Liberatus octava (pugna?). Cf. inscr. Milesiacam C. I. Gr. n. 2889 allatam ab Hagenbuchio, ubi sic est: *μονομάχων* Πύκλης, ἐλευ(θερωθεὶς) ν(ικήσας) ιγ', στ(εφανωθεὶς) ιβ'.

4512 Brixiae in domo Io. Franc. Montii ARR. TOTTI. 'Civis noster clarus [Gagliardius *Labus*] misit a. 1720 Veronam ad Maffeium' GNOCCHI, item LABUS mus. Mant. 2, 138 ex schedis autographis, ut ait, Gagliardi. In museo Veronensi est n. 348.

ACOPORVSQVE ....
nec AVSCI · SALTVS · PASCVA
NEC · SICVLA
qui POLVCRIS · ANTE · IBE · VAGA
QVI · FLAMINA · CHORI *sic*
VINCERE · SVETVS · ERAS
HOC · STABVLAS · TVMVLO

Contuli. Habent schedula adiuncta Valvassonianis Muratorii cum anno adscripto 1555; Arragonensis ms. n. 76 = 343; Totti in add. p. 86 n. 239; Rossi p. 266 (inde Mur. 625, 2); Gagliardi Cenom. p. 84 = Sambuca Cenom. p. 104; Maffei M. V. 174, 2; Gnocchi ms. p. 86 (inde Donat. 242, 3). Burmann anthol. 4, 399.

1 prima littera aut S aut A aut X fuit, extr. L

4513 Brixiae in pariete S. Faustini RELIQUI; *alla parte meridionale della chiesa nel cantone della facciata della porta dinanzi* MAN.

ACCEPTO
C · IVLI ·
TAPPONIS

Descripserunt Accursius ms. n. 25 et Arragonensis ms. n. 123 = 15, ed. n. 20. Ab hoc Mediceus n. 60, ubi add. est m. 2, et add. n. 324; Tottius in add. p. 53 ad n. 153; Manutius Vat. 5237 f. 70; Rossi p. 249 et ex eo Mur. 1621, 6; Gnocchi ms. p. 210 a prioribus. Ad Metelli cod. Vat. 6038 f. 155' adiecit emendator adnotans '*veduto da me e da me trascritto*'.

Idem C. Iulius Tappo nominatur n. 4372.

4514 Bidizolis in aedicula S. Nicolai.

C · P · A
AELIVS

Arragonensis ms. n. 183 = 65, ed. n. 57; Mediceus in add. n. 261; Totti p. 40 n. 128 (inde Vinaccesi p. 317).

4515 Brixiae in aede S. Iuliae.

D M
BI · CRispino et
VLPIA · ELIA
FRATRI · piBTISI
MO ELIO CRISPIN
IANO · ET · VXORI
VICTORINE
DE ///// ENONO
SE /// ANIS TXXX

Arragonensis servavit duobus exemplis, quorum alterum est in ms. n. 153 et apud Tottium in add. p. 114 n. 351 (inde Vinaccesi p. 319; ex eo Mur. 1511, 8) et apud Gnocchium p. 172 ex edd. et ms. Averoldi, alterum in ed. n. 153 (inde Rossi ms. f. 145').

2 LE · CRT · S// ed., B · CR · P · S ms. — 4 FRATRIBI · ET · ISI traditur. — 5 CRISIIN ed. — 6 EM CO ed. pro IANO. — 9 sic ms., SIVEANIS · T · XRX ed.

4516 Brixiae in pavimento templi parvi S. Ioannis.

M · AEMILIVS · M · F
TELLVS

Arragonensis rec. 1 n. 115 (abest a rec. 2); Totti in add. p. 123 n. 420 (inde Vinaccesi p. 322).

4517 Brixiae ALC. ad S. Faustini add. ROSSI MED. — Extra tiburiolum S. Iuliae temere add. APIAN.

V F
TERTIVS
AEMILIVS
SVRVS · SIBI · ET
MESSIAE · FORTVN
CONIVGI

Alciatus n. 8 (inde Choler f. 46'; Apian. 60, 1; Grut. 833, 6 ex Apiano; Gnocchi ms. p. 216 ex Grutero). Aliunde Rossi ms. f. 138' et in Mediceo add. n. 322 et Manutius cod. Vat. 5244 p. 143. Citat, non affert Capreolus Brix. f. 6.

5. 6 sic Rossi (ms. et Med.), MESSIAE · FORTVNATAE · CONIVGI Man., MESIAE · FORTVNAE · CONIVGI Alc.

4518 Brixiae in SS. Faustini et Iovitae in pavimento.

M · AEMILIO · VALENTINO
AEMILIA · SABINA
CONIVGI · KARISSIMO
CVM · QVO · VIX · ANN · XXI
D · XIII · ET · AEMILIVS
SABINVS
FILIVS · PIENTISSIM
BEN · MER

Servavit Felicianus Brix. B. 48, indicata etiam versuum divisione.

1 VALERIANO emendavit nescio qui apud Felicianum, scilicet ex n. 4519. Idem M. Aemilius Valentinus nominatur n. 4906.

4519 Brixiae in ecclesia S. Agathae in petra aquae benedictae FELICIANUS (addens 'petra divisa est in tres partes') similiterque RELIQUI. — Hunc titulum cum n. 4294. 4327. 4370 fuisse in eadem basi omnibus partibus scripta ait ALCIATUS errore. Romae in via Iulia GUD., item errore opinor.

[illegible]
CALLERO · ET
M · AEMILIVS
VALERIANVS
MATRI
CARISSIMAE · ET

Habent Felicianus Brix. B 57; item Montfauconianus n. 53 solus ex Solatianis meis; Alciatus n. 1 (inde Cholerus f. 46; Apianus 59, 2; ex Apiano Grut. 356, 3, item ut videtur Gud. ms. 56, 11 a L. Vossio); Arragonensis ms. n. 40 = 90, ed. n. 76 (inde Rossi p. 256); Manutius cod. Vat. 5244 p. 142; Mediceus in add. ult. f. 103; Gnocchi p. 191 ex Rossio et codice Averoldi.

1 sic Med., . . . IV . . . LL Gnocchi ex ms. Averoldi, om. reliqui. — 2 sic Med. Arr. Gnocchi, CALLERO · E Montf., CALLEROL Alciat., AEMILIAE · CN · L Felic. interpolans. Male CALLIROE Grut., nam cognomen hoc est mariti filiive; in lapide fuit tale quiddam: P · CAPITONIVS · CHRYSEROS. — 6 post ET add. S · H · M · H · N · S Felic., omnino ex interpolatione. — Manutius Vat. 5244 sic dat contaminatam cum n. 4327 et interpolatam: M · AEMILIVS · VALERIANVS · MATRI · CARISSIMAE · ET · COR · GAVDENTIVS · H · M · P · CVRAVIT.

4520 Nave in via Monteclana in aedibus Pariso.

P · AETEIO
FREQVENTIONI

Gnocchi ms. p. 246.

4521 Brixiae in curia aedium Antonii de Faustinis FERRARINIANI; in porta S. Ioannis add. ALC. In aedibus Averoldi AVEROLDUS MUR. GNOCCHI. Inde venit in museum

AFRANIAE
PAELORIDI
PAPIRIANVS
NEPOS

Contuli. Habet Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 101, cod. Verderiano p. 67, 2 (inde Grut. 719, 1); Traiectinus n. 80; Mediceus n. 77; Arragonensis ms. n. 145 = 22, ed. n. 6; Rossi p. 248. Aliunde Alciatus n. 6 (inde Choler ms. f. 46'); Averoldo p. 284 et apud Mur. 1432, 1; Bianchini ms. Veron., a quo videtur pendere Fabrett. in em. ad Grut.; Gnocchi ms. p. 201; Ioli cat. mus. f. 63.

2 BELORIDI Ferrariniani meliores, BELLORIDI deteriores (Arrag. Totti Rossi).

4522 inter Veronenses, sed ut sequantur Brixianae quaedam male relatae inter Veronenses, REDIANUS.

D·MANIR
ALBVcIA · TeRTVLIA
VIRIDIAE·TeRTVLIAE
MATRI · DIGNISSIMAE

Redianus f. 65 Veron. n. 50 (inde Gud. 250, 12). Alibi adhuc non repperi.

Vv. divisio incerta. — 2 ALBVTIA TORTVLEA, 3 TORTVLAE traduntur.

4523 Brixiae *al logo di Mazini a S. Bartolomeo delle chiusure in un pozzale* MED.

ALPINO ƒRONTONis
F·ET
DVGI////VML · F
SEX////ET
T // I

Mediceus in add. n. 319 eodemque exemplo Manutius cod. 5237 f. 80.

4524 Brixiae in ecclesia S. Petri pro vase aquae sanctae NASS.; in clausuris in S. Petri in cathedra ARRAG. In hortis Malatestae Gaitani SONC.; in hortis Lud. Soncini extra portam S. Nazarii ROSSI; in aedibus de Pavonis ORM. VINACC. GNOCCHI, qui dederunt museo.

C · ANCIARI · DII
TROPHIME
CONTVBERNAL
CARISSIMO
ET·SIBI

Contuli. Habent Nassino ms. f. 354' qui vidit (inde per Vionum Grut. 1155, 4); Arragonensis ms. n. 77, ed. n. 110; Rossi ms. f. 149' et in add. Medicei n. 341; Soncino ms. f. 9'; Ormanico ms.; Vinaccesi in add. p. 306; Gnocchi ms. p. 197 (inde Donat. 391, 1); Ioli cat. mus. f. 20.

3. 4 imminutos hodie plenos dant priores omnes praeter Iolium. — 3 CONTVBERNALI Vinacc. Gnocchi. — 4 CARISSIMAE Vinacc.

4525 Brixiae apud comitem Io. Fr. Gambaram ARR.; rep. in vico *Canton Mombello* ROSSI; apud Balthassarem Majaculam GNOCCHI. Sine loco TOTT.

XVIII
VGIAE · MeRV
ANTEROS·ET
CHA-COSE
RVAE
SVAE

Arragonensis ms. in additamentis n. 470 et apud Tottium in add. p. 117 n. 371; Rossi p. 267 (inde Mur. 1607, 1); Gnocchi ms. p. 200 (inde Donat. 428, 35) ex ms. Averoldi et edd.

2 AEVoRV Gnocchi, om. Rossi.

4526 Brixiae apud reverendum dominum Davidem de Odasiis ARR.; *alle Grazie* add. ROSSI.

ANTIOCHO · IVN
FILIO · DVLCISSIMO
ANTIOCHVS · PATER
CONTRA · VOTVM
POSVIT

Servavit Arragonensis. Habent eius ms. n. 11, ed. n. 21; Tottiana add. p. 109 n. 323; Rossi p. 249 (inde Mur. 1131, 8; Gnocchi ms. p. 202).

4527 Brixiae rep. a. 1541 *in lo loco de la Carità* NASS.

D · M
A N T O N I A E
PROCIAE · QVAE
VIXIT·ANN·XXXIII
M·VI·D·V
FATIIS

Servavit Nassino ms. f. 207 (inde Grut. 1147, 6 a Viono; Gnocchi ms. p. 174 ex Grut. et ms. Averoldi).

3 PROCIAE traditur.

4528 Brixiae in cohorte reverendi domini Caroli de Soldis [nunc comitum Albani VINACC. p. 259] ARR. TOTT. *nella strada larga* add. ROSSI.

ANTVLEIA · CANPAN
SIBI · ET · ANTVLEIAE
AGAPOMENE·ET
ANTVLEIAE·AGATETYCAE
ET · AMOENae · F · et
ANTVLEIAE · AMANdae

Servavit Arragonensis. Habent eius ms. n. 5, ed. n. 10; Tottiana add. p. 111 n. 332; Manutius Vat. 5237 f. 99; Rossi p. 249 (inde Gnocchi ms. p. 205; Donat. 407, 17 a prioribus); Fabrett. 5, 24 ex schedis Barberinis.

1 CAMPAN Arr. (ms.) Tott. Man. — 4 AGATETYCIE, 5 AMOENQ·FIL, 6 AMANI traduntur.

4529 Cobiati (Colle Beato) in aedibus Vicarielli GNOCCHI; in aedibus Rizzardi IOLI. Deinde cum Lechianis venit in museum Brixianum.

LOC · SEP
C APPI THREPTI
ET
MESSIAE · LVCIL
IN·FR·F·VII·IN·AG·
P · XVI

Contuli. Gnocchi ms. p. 228 (inde Donat. 429, 26); Ioli cat. mus. f. 34.

4530 Cazzagi VINACC.; in aedibus parochi BROGN. IOLI. Nunc Brixiae in museo. — Calcinati ad parietem templi GRUT.

ornamenta
ABGVS · AVILIAE
PR//// F·
ANNOR NATVS XVII

Contuli. Habent Grut. 1020, 8 ab Ant. Beffa Nigrino (inde Gnocchi ms. p. 225); Vinaccesi p. 320 (inde Mur. 1636, 9; Gnocchi ms. p. 76); Brognoli ms. f. 29 et misc.; Ioli cat. mus. f. 14.

4531 Brixiae rep. 27 Mai. 1823 ad S. Francisci in pharmacopoeo, nunc in museo.

D · M
ARISTENETES
ANIM·SIMPL
M·NON·SEVERIN
MARIT
ET · NONIA
SEVERA·ET
SEVERINA
FILiae

Contuli. Labus *ant. mon. scop. in Brescia* p. 66, cui descripsit Sabatti (inde Orelli 4621); Ioli cat. mus. f. 48.

4532 Brixiae in vico inter ecclesiam S. Clementis et aedes Podavinianas GNOCCHI; ad S. Clementis ROSSI.

Rossi:		*Gnocchi:*
D	M	D M
L·ARR	RIMI	I ARX . . RIAII
QVI A	NN XXI	QVI·V. . . NN·XXV
M II E	XXX	 XXV
ARRIA	MAXIMA	ARRIMI . . . XRIM

Rossi ms. f. 145; Gnocchi p. 174 ex ms. Averoldi.

4533 Brixiae rep. 1774 in fundo monialium S. Cosmi; Brognolii dederunt museo.

A R S
C·F·Q
EX·TES

Contuli. Brognoli misc.; Ioli cat. mus. f. 19.

4534 Brixiae in secundo claustro S. Iosephi ad fontem.

ARRVNTIAI
M·F
L·Q·P·XX

Gnocchi p. 213 ex codice Averoldi.

4535 Brixiae in S. Faustini maioris.

ARTILIVS · GREGORIVS
SATVRNINAE · CONIV

Servavit Ferrarinus cod. Reg. Brix. 37. Inde Mediceus n. 97; Arragonensis ms. n. 125 = 19, ed. n. 9; Totti p. 34 n. 100; Rossi p. 249; item Reines. 14, 199 ex schedis Langermann.; Mur. 1303, 4 ex Ligorio (?) et Rossio; Gnocchi ms. p. 209 a prioribus.

2 SATVRNINAE Ferr. et Tottius m. 2; SATVRNIAE Med. Arr. Tott. 1.

4536 Brixiae in coenobio S. Petri Oliveti post capellam magnam MED. similiterque TOTTI (qui olim ibi fuisse significat) ARR. *Esisteva nel muro sulla strada, che conduce in Castello vicino a S. Pietro a sinistra* IOLI similiterque BROGN. Iam in museo.

ARVGVS · IOV/IN
CILLI · F · SIB · ET · ADEP
CCAE · MESSILI · F V): O
F · P · I

Contuli quod superest. Habent Arragonensis ms. n. 97 = 18, ed. n. 14; Totti p. 36 n. 108; Mediceus in add. n. 281; Rossi p. 249 = 291 (inde Mur. 1353, 6); Gnocchi ms. p. 220 a prioribus. De lapide Brognoli misc.; Ioli cat. mus. f. 19.

Quae non vidi exhibui inclinatis. — ARCVS Arr. cum suis, MARCVS Med. in nota ('forte legendum MARCVS') Tott. 2 Vinacc.

4537 Brixiae ad ianuam comitis Io. Franc. Gambarae ARR. similiterque TOTTI; ad forum Novarini add. ROSSI.

ATILIA · C · M · L
IVCVNDA

Arragonensis ms. n. 63 = 17, ed. n. 20, a quo pendent Totti p. 41 n. 126 et Manutius cod. Vat. 5237 f. 146' et Rossi p. 249 (inde Mur. 1638, 2; Gnocchi ms. p. 218).

Rossius addit de suo initio D · M, in fine HIC · TRANSEVNTES · PER · VIAM · VOCAT · HIC · VOS · NIHIL.

4538 Brixiae in peristylio S. Salvatoris.

Q · AVLIO · A · F
VRADIO
BENIGNA · L · POSVIT

Habent codex Martinengianus Matthaei Bossi similis Iucundiano (vide p. 428 n. VI) in ipso principio Brixianorum (inde, nempe ex ms. Averoldi, Gnocchi p. 195. 207; ex hoc Donat. 355, 4. 408, 14); item Alciatus n. 20.

1 Q · AVLIO · AVLI · F Bossi. — 3 BENIG · A · L Alc. Bossi, BENIGNA · L Gnocchi ex em.

4539 Brixiae in aedibus Martini Agatii.

AVR/

Arragonensis ms. n. 4, ed. n. 4.

4540 Brixiae apud Io. Mar. Intagliatore.

AVR · DONATO
ANN XXXVII ET I
TETTIA CON
BENEMER

Continuator Medicei n. 335.

4541 Brixiae *scoperta nella facciata vecchia di S. Faustino* ORM. In SS. Faustini et Iovitae PUCC. VIN.

M · AVRELIO
PISONI
VITVLLIAE · EVAVI
PASTOR · / · PARENTIS

Ormanico ms.; Puccinelli (1664) p. 69; Vinaccesi p. 299 (inde Mur. 1644, 2; Gnocchi ms. p. 210 a prioribus).

Vv. aliter div. Orm. — 1 M om. Orm. Pucc. — 3 VITVLIAE Pucc., VIBVLIS Orm. — EVAE pro EVAVI Vinacc. — 4 E· Orm. Pucc., ET Vinacc. pro F. — PARENTIBVS Pucc.

4542 Brixiae in cohorte Io. Andreae Catani ARR. AVER.

STION · ET
AVR · SABASSI
DILECTISSI

Servavit Arragonensis. Habent eius ms. n. 171, ed. n. 193; Manutius Vat. 5235 IV n. 18 et Soncinus cod. Berol. f. 82, quamquam apud Tottium deest; Gnocchi ms. p. 195 ex ms. Averoldi.

4543 Brixiae in coemeterio S. Faustini maioris ARR. Sine loco MED.

AVR · SECVNDINO
QVI · VIXIT · ANNIS · III
PAVLVS · et · SECVNDI
NA · /III · PATRI · PIENTIS
SIMO · ET · MERCVRIAE
MATRI · DVLC · B · M · M · P

Servavit Arragonensis ms. n. 2, ed. n. 2; habent inde opinor Mediceus in add. n. 252; Rossi p. 248 (inde Mur. 1244, 2); Gnocchi p. 209 a prioribus; Brunati *Santi Bresciani* 2, 226.

2 QVI ad v. 1 refert Arr. (ed.). — CII traditur. — 3 FI pro ET traditur. — 4 SIM (S... Med.) traditur. — 6 PMMP Med.

4544 arca marmorea cum ossibus quattuor cadaverum intus, rep. Rodiani in oratorio S. Martini.

D · M
AVR · VICTORIAE · AVR · VICTORINO
SECVNDO · CALISTO · M · AVR · FILEN
TIVS · LIB · FECIT

Fr. Ant. Zaccaria *Badia di Leno* (1767) p. 16.

3 CALISTO traditur.

4545 Brixiae in aede S. Agathae prope altare TUSCANELLA similiterque RELIQUI, nisi quod pro S. Agatha 'exuberatam virginem' ponunt FELICIANUS (Marcian.) et MEDICEUS n. 248, sine dubio ex Cyriaco, indeque S. Exuperatam fecit FERRARINUS.

AVR · VICTORIAE
VXORI
CARISSIMAE · QVAE
VIXIT · ANN · XXXVII
ET · CVM · MARITO
ANN · III
AVR · HOMVNCIO
B · M · M · P

Unicum exemplum extat Tuscanellae apud Cyriacum p. 65 n. 175 et auctores Cyriacanos (Marcanova Bern. n. 623, Mut. f. 138' n. 19; Felicianus Brix. A n. 27; Ferrarinus Bat. f. 61, Reg. n. 118, Verd. p. 67, 1 et ex hoc Grut. 762, 7; Redianus f. 84 n. 23; Gammarus f. 107; Lilius f. 51'; Chig. I. VI. 203 f. 39). Pendent inde posteriores Traiectinus n. 48; Mediceus n. 30 et in add. n. 248, item in add. ult. f. 103; Arragonensis ms. n. 37 = 13; Rossius p. 248; Gnocchius ms. p. 192; Brunati *Santi Bresc.* ed. 1 p. 196, ed. 2 2, 225 a prioribus.

Variam lectionem dabo plenam tantum Tuscanellae Ferrarini (Reg. Verd.) Traiectini. — Vv. divisi ad Verder. Traiect. Med. Arrag., quamquam hanc divisionem arbitrariam esse existimo. — 4 XXXVII Tusc. Lil. Gamm., XXXVI Marcanova et reliqui. — 7 HOMVNCIO Tusc. Felic. (Marcian.) Ferrar. (Reg.), HOMVCIO Gamm., HOMVNTIO Marcanova Felic. (Veron.) reliqui. — 8 B · M · M · P Tusc. Red. Chig. et ex corr. Traiect., B · M · P reliqui.

4546 Uragi *di Mella* rep., nunc ex dono Mich. Calderae Brixiae in museo.

V F
C · BARBIVS
SENECIO
IN · F · P · XX
IN · AG · P · XVI

Contuli. Ioli cat. f. 71.

4547 Turbulis.

BODVISSO
COIPILLONI ET
SENA CRIPONI ET PONTO
BODVISSONIS ET ESSEA
VORVODISIVS
CRERA BODVISSONIS S E

Manutius cod. Vat. 5237 f. 83 et denuo f. 141', hic cum adscriptione 'in exemplari Mauri'.

2 ET om. f. 141.

4548 Brixiae in aedibus Lud. Sonciai SONC., deinde Rosarum ad S. Nazarii GNOCCHI, qui dederunt museo.

L · C · X
TERTVLL
IN · F · F · X

Contuli ut potui positam loco admodum alto. Soncino ms. f. 10'; Gnocchi p. 200 ex codice Averoldi; Ioli cat. mus. f. 14.
1 L·C·F Sonc. Gnocchi.

4549 Brixiae in S. Iuliae pone chorum in gradu.

SEX · CA
SEX · L · AS
PVPA

Ioli mon. ant. 1826 et in schedis Athenaei.

4550 cippus magnus. Isci apud aedem plebis ARR. TOTTI MED. GNOCCHI. Iam ex dono eius communis Brixiae in museo.

L · CABALACIO
SEX·FIL
FAB · PVDENTI
urceus SEX · CABALACIVS *patera*
5 PVDENS · ET
CORNELIA · MELITE
PARENTES · ET · SIBI

Contuli. Habent Arragonensis ms. n. 256 = 243; Mediceus in add. n. 276; Totti p. 87 n. 241; Rossi p. 285 (inde Fabretti 610, 86); Rinaldi *mon. hist. d'Iseo* (Brixiae 1685) p. 149; Gnocchi ms. Mant. f. 2', syll. p. 6; Labus *tribù e decur.* (1812) p. 47 a Sabattio; Ioli cat. mus. f. 47.

4551 in domo heredum quondam Martini de Frangolino in contrata de Muratillis pro pila frangendis fabis MED. Cortine in aed. Pocopanni ROSSI. Cortine in hortis Pasotti GNOCCHI.

..*ca*E C I L I V S
DO · SIBI · ET
..*cae* CILIO · ONESIMO
p ATRONO
5 E · PRIMIGENIAE
patr ONI · VXORI · ET
f IRMAE · CONTVB
ernal · LIB · MEO

Arragonensis ed. n. 199; Mediceus in add. 291 a; Rossi p. 292 (inde Mur. 1524, 7); Gnocchi ms. p. 232 qui vidit.

3 CILIO Gnocchi, SILIO Rossi, ILIO Arr. Med. — ONESTISSIMO Med. — 4 PATRONO Rossi Gnocchi. — 5 in. E Arr. Med., ET Gnocchi, om. Rossi. — 7 FIRMAE Rossi Gnocchi. — 8 sic (sed LEB) Arr., —U—ND MEO Med., ERNALI . . IRMEO Gnocchi, om. Rossi.

4552 Brixiae m. Ian. 1813 rep. ad moenia in prato episcopi q. d., deinde apud Lechium, nunc in museo.

L · CAECILIVS
DIOGENES
SIBI · ET
CAECIL · ARTEM
5 LIB · V

Contuli. Ioli cat. f. 33.

4553 Brixiae in carcere S. Faustini post portam brusatam FELIC.; in S. Faustino ad sanguinem FERR.; item, sed uddens 'ad portam combustam', ARR.

BASILIAE · L · EIVS *et*
CONTVBERNALI · ET · FIL
CAECILIO · FIRMO
CAECILIAE · C · F · CLEOBVLAE
5 T · F · I

Habent, ab eodem exemplo opinor omnes, Felicianus Brix. B 58; Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 142, cod. Verderiano p. 75, 2; Traiectinus n. 57; Mediceus n. 52; Arragonensis ms. n. 127 = 39 (inde Rossi apud Grut. 1155, 2 recte, male *mem. Bresc.* p. 252; Gnocchi ms. p. 191 a prioribus).

Felicianus vv. aliter divisit. — C·CAECILIVS·C·F·SIBI·ET praemittit Felic., ex supplemento puto, addens 'divisus est in duas partes'. — 1 fin. deesse quid non adnotatur. — 2 CONTVBERNIALI Ferr. (Verd.) Med. — FIL Fel., FILIAE Ferrariniani. — 4 CAECILIA Fel. — CLEOBVLI Fel. Trai., CLIOBVLI Ferrariniani reliqui.

4555 Salodii super ecclesiae ianuam FERR. VERD.; similiter RELIQUI.

CAECILIA · SEVERA
SIBI · ET · Q · CAECILIO
CALVISIO · Q · CAECILIO
QVINTIONI · FILIIS

Semel tantum ni fallor de lapide descripta. Habent Redianus f. 69 Veron. n. 101; Chig. I. VI. 203 f. 39; Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 130, cod. Verderiano p. 72, 2 (inde Grut. 673, 8); Traiectinus n. 136; Corsinianus n. 167; Mediceus in add. n. 266; Arragonensis ms. n. 194 = 72, ed. n. 86; Rossi p. 271; Gnocchi ms. p. 252 a prioribus (inde Donat. 357, 10).

Vv. divisi ad Ferr. Traiect. — 1 CAECILIAE Arr. — 2 CECILIO Ferr. (Reg.). — 4 FILIS Red. Chig., FILIIS reliqui.

4556 Brixiae in museo.

MEMORIAE
C · CALETI · VICTORIS

Contuli. Labus ms.

4554 Salò in ecclesia S. Mariae MARCANOVA et sic fere RELIQUI; *dentro la porta del cimitero collocata a destra a rasente terra* GNOCCHI; *nel vecchio cimitero presso la chiesa parochiale sul lago* VENTURI. Ibidem adhuc. — Brixiae in museo IOLI errore. Salonae GRUT. 863, ZACC. item errore.

D M
Q · CAECILI
GEMELLI · ET
LAETILIAE · TI · FIL
5 RVFINAE · CAECILII
RVFINVS · ET · MEMOR
PARENTIB · PIENTISSIM
ET

Contuli. Felicianus in iubilatione a. 1464 cod. Tarv. f. 203' et in corpore Veronensium n. 179; Marcanova Mut. f. 131' agri Ver. n. 89; Ferrarinus cod. Bat. inter Ver. f. 35', cod. Paris. f. 59', cod. Reg. Brix. 80, cod. Verderiano p. 60; Apianus 164, 3; sylloge Brixiana Traiectina n. 130; Medicea n. 206 et in add. n. 268; Arragonensis ms. n. 198 = 118; Nazari 1562 p. 52 imperfecte (inde Grut. 863, 1, ex Grutero Zaccaria marm. Sal. 10, 1); Gratturolo p. 64 et denuo p. 65; Rossi p. 276; Gnocchi ms. p. 179 (inde Donat. 381, 6); Ioli ms. Habent item Morosini in itin. a. 1598 p. 45, ubi dat in notis p. 68 Labus visam a se et Iolio; Grut. 723, 3 ex Apiano Verderianis Mauroceninnis; Cortenovis in schedis Marinii Vaticanis; Venturi ms.

4557 Brixiae super mercato pani [= forum lini ARR.] in apotheca Ioannis de Pontevico FERRARINIANI.

SEX · CALLINVS
HIC · SITVS
ANN · XIII

Servavit Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 162 (inde Mur. 1649, 16 ex schedis Farnesiis, 1681, 3 ex schedis Capponiis), Verderiano p. 87, 3 (inde Grut. 904, 15); Traiectinus n. 68; Mediceus n. 56; Arragonensis ms. n. 166 = 419; Rossi ms. f. 164; Vinaccesi in add. p. 316; Gnocchi ms. p. 213. 218 a prioribus, in his ms. Averoldi. Citat, non affert Capreolus Brix. f. 6.

1 CALLINVS Ferr. (Verd.), CALLINIVS Ferr. (Reg.), GALLINIVS Med. 2 aliique deteriores.

4558 Brixiae rep. a. 1566 prope forum piscarium TOTTI SAN. *In piazza publica nel primo cantone a mano sinistra per andar verso l'orologio* SONCINO.

L · CALVENTIO
LEGATIVO
CALVENTIA
T

Habent Tottius in add. p. 125 n. 435 (inde Vinaccesi p. 322; ex hoc Mur. 1448, 4; Gnocchi ms. p. 203 a prioribus) eodemque exemplo Manutius cod. 5244 p. 148, item fortasse Mediceus in add. n. 301. De lapide Soncino ms. f. 5'.

2 LEGATIVS Man. — 4 om. Totti Med. Man.

4559 Brixiae iuxta portam Turris longae.

CAMILLVS
... ASIF

Arragonensis ms. n. 97, ed. n. 64.

4560 Brixiae a regione Palatae ARR.; in muro tabernae primae add. AVER.

Arrag.:	*Gnocchi:*
M EMILI	V F
CANVLEIAE	ANVLEIAE
V	 V
APRON	. . . IPPON

Arragonensis ms. n. 334; Gnocchi ms. p. 216 ex codice Averoldi.
I ex x factum Æ apud Arr.

4561 Chiari in aedibus praepositi Morcelli.

CAFINIA
SEX·F
PHILOTEA

Labus ms.

4562 Brixiae apud equitem Maurum ARR.; in Bredà ROSSI.

CASTILIA · PLE
CVSA · EPI CAR
TILIO · PRISCO

Servavit Arragonensis ms. n. 95, ed. n. 63 et in Tottianis add. p. 109 n. 325 et apud Rossium p. 231 (inde Mur. 1449, 3; Gnocchi ms. p. 192).

4563 Brixiae *nella via maestra di sopra delle pescharie* SONC.; in via Negroboniana in aedibus Branzo VINACC.

L · CASSIO · EP · F

Soncino ms. f. 9; Vinaccesi p. 319; Gnocchi ms. p. 196 ex Vinaccesio et codice Averoldi.
L· om. Vin. Gnocchi.

4564 Brixiae rep. 27 Iul. 1825 in aede Vespasiani, extat in museo.

·GETHA
CASSI BR
...

Descripsi. Ioli cat. f. 55.

4565 Salò nuper rep. prope moenia antiqua ad oratoriam S. Antonii.

VARI
LAVDIO
IANO

Perancini lap. Benac. ms.

4566 Brixiae ad aedem Vespasiani rep. 5 Aug. 1823. Nunc in museo.

CLAVDIA
ERTIOLA

Contuli. Ioli mon. ant. et cat. f. 56.

4567 Casteneduli in domibus illorum de Inzago MED. similiterque FERRARINIANI RELIQUI; domi Honorii Linzani ARRAG. — Brixiae ad hospitaletum ALC. errore. De origine tacet IOLI.

L · CLODIVS · L · F
FVE
NIGER

Contuli. Habent Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 167; Traiectinus n. 107; Mediceus n. 134; Alciatus n. 37 (inde Choler f. 50'; Apianus 67, 1; Grut. 907, 4 ex Apiano; Gnocchi ms. p. 227 a prioribus). Denuo ex lapide opinor Arragonensis ms. n. 307 = 260 (inde Rossi p. 279; ex Rossio Mur. 1659, 10); Ioli cat. mus. f. 78.
In fine addunt D·D Traiect. et Alciatus cum suis, miro consensu; nam neuter alterum videtur novisse. Lapis habet infra spatium vacuum nec videtur fractus esse.

4568 Brixiae in aedibus Ioh. Magio MED. similiterque SONC.; *ritrovata a Rebuffone* ROSSI MS. 144; *appresso al mercato nuovo* IDEM 144; in aedibus Ziliani Calini GNOCCHI.

V · F
M · CLODIVS · M · L
RVSTICVS · SIBI · ET
CLODIAE·M·L·FAVSTAE
5 CONTVBERNALI

Rossi ms. f. 137' et denuo f. 144 et in Medicei add. n. 337 et apud Grut. 1154, 3; Soncino ms. f. 18; Gnocchi ms. p. 201 ex ms. Averoldi (inde Donat. 396, 17).
Infra fractam dat Grut.

4569 Brixiae in horto S. Laurentii.

CLODIO SVLpICio *f.* dul
CISSIMO PARENTES p
IISSIMI SVLPICIVS a
LEXIVS ET CL PRIsciAn
5 A MEMORIA CONSTITV
ERVNT qVI VIXIT ANN
DI EE XI

Servavit Arragonensis ms. n. 70, ed. n. 89 et in Tottianis add. p. 112 n. 338 et apud Manutium cod. Vat. 5237 f. 87 et apud Rossium p. 254 (inde Mur. 1250, 9; Gnocchi ms. p. 214).
1 SVLNICI// (SVLPICI Tott. Man.), 4 PRIXIA, 6 GVI (QVI Tott. Man.) traduntur.

4570 Brixiae in mercato novo iuxta portam domus Baptistae ab Assis FELIC. B, item, brevius tamen, FERRARINIANI. Apud D. Hieronymum Schilinum medicum in Civitacula veteri ARRAG. MED.

DIS · MÁN
CLVEN · RESTITA
SAMICIVS · SEX · F
QVINTIAE · SEX · F
5 QVINTIAn · NEP

Redianus f. 83' Brix. n. 18; Chigianus I. VI. 203 f. 40'; Sanutus f. 82; Felicianus Brix. B 44; Ferrarinus cod. Reg. Brix. 34 et cod. Verderiano p. 25, 1 (inde et ex Nazario Grut. 866, 10), hi eodem exemplo. Lapidem vidisse denuo Arragonensem patet ex loci indicatione, quae eadem est apud Nazarium 1562 p. 31; habet in ms. n. 111 = 113, in libro Tottiano 96, 264, apud Rossium ms. f. 153, in Mediceo in add. n. 278, apud Vinaccesium p. 273 (inde et ex schedis Farnesiis, id est ex Ferrarino, Mur. 1454, 7), sed lectionem fere retinuit traditam, at unicum tantum exemplum videamur habere.
Vv. divisi ad Felic. aliosque. — 1 MAN Fel. Apicem habet Ferr. (Reg. Verd.). — 2 RESTITA Red. Chig. Ferr. (Reg.), RESTIVA San., RESTIT Arr. Totti, REST·F Med. Naz., RESTITVTAE Fel., RESTITVTA Ferr. (Verd.). — 3 om. Med. Naz., habent praeter antiquiores Arr. Tott. — SAMICIS Red. Chig., AMICIVS Ferr. (Reg.), SAMITIVS Felic. — 5 QVINTIANO omnes, nisi quod QVINTIANE dedit Felic. m. 2. — NET pro NEP Red. Chig.

4571 Caini in ecclesia ROSSI et RELIQUI. Postea cum Lechianis venit in museum Brixianum.

P · COELIVS
P · L · EMPTVS
T · F · I

Contuli. Habent Rossi p. 308 (inde Mur. 1660, 17); Gagliardi apud Sambucam Cenom. p. 299 qui vidit a. 1716; Gnocchi ms. p. 225.

4572 Brixiae in museo IOLI. Ego non vidi.

ONSTANTI

Inter Labusiana.

4573 Brixiae ad portam S. Urbani.

C . . . TANTI · FILIO

Gnocchi ms. p. 221 ex codice Averoldi.

4574 Brixiae in quodam sacello vetusto apud S. Faustinum maiorem CORSIN. 83. Translata in locum Piscariarum CORSIN. 87 MED. TOTTI ARR. In hortis Malatestae Gaitani SONCIN. *Era appresso alle Pescarie, hora nell' horto di Lod. Pavone nell' hospitale delle donne* ORMANICO. In hortis Hortensii Pavone VINACCESI similiterque GNOCCHI. Nunc in museo.

puella pomum in manu tenens

RAPTA · IMMATVRA
CARISSIMA · MATRI *sic*
C · CORNELIVS · C · F
CANDIDAE · ANNOR · *sic*
VI

Contuli. Habent Volpatus n. 66; Corsinianus n. 83. 87; Mediceus in add. n. 343; Totti p. 33 n. 95; Arragonensis ms. n. 41 = 402; Soncino ms. f. 10; Rossi p. 263 = Vinaccesi p. 276 (inde Reines. 13, 23; Fabrett. 188, 430; Mur. 1155, 12); Ormanico ms.; Gnocchi ms. p. 198; Ioli cat. mus. f. 20.

4575 Brixiae in museo.

M COR
ATESTA SE
ET · SER
QVART
FILIAE

Descripsi.

4576 Brixiae in Paganora ad stabulam tabellariorum, quod respicit meridiem, e regione portae D. Camilli Gidae ARG.

V F
MACRIO · CORNELIVS
ATTVSA · ET · CORNELIO
CORNELIANO · LIB · ST
CORNELIAE · MATRONAE
LIB · ET · CORNELIO · IVNIO
NEPOTI
IN · AG · P · X

Arragonensis ms. n. 56 = 435 (inde Rossi p. 267; ex Rossio Mur. 1547, 4; Gnocchi ms. p. 217).

4577 in territorio Bedizolarum in pariete sacelli campestris S. Mariae de Novis [S. Viti MED.] CONTIN., GNOCCHI. Nunc Brixiae in museo.

C · CORNELIVS
CALLISTVS · SIBI
ET · CORNEL
AGATHE · CONIVGI
CARISSIMAE
ET · CORNEL · CALLIST
FILIAE · ET
LIBERT · LIBERTABVS

Contuli. Habent Continuator, scilicet Corsinianus p. 194, Mediceus n. 241, Arragonensis ms. n. 187 = 85, ed. n. 109; Totti p. 64 n. 180; Rossi p. 273 (inde Mur. 1333, 12); Gnocchi ms. p. 224 de lapide; Brognoli misc.; Ioli cat. mus. f. 12.

4578 Brixiae in museo.

CORNELIV
CORNEOL
AMI

Descripsi.

4579 Brixiae in Broleto.

SEX · CORNELI
FELICIONIS
IN · FR · P · XXX

Servarunt Mediceus in add. n. 318; Tottius in add. p. 127 n. 442. Inde Vinaccesi p. 323; ex eo Mur. 1663, 10 et Gnocchi ms. p. 195.
2 FILICIONIS Tott. Med. 1.

4580 ad Brixiam rep. 1784 *alla Breda del Sig. Carlo Sola* BROGNOLI. Ioh. Savoldi dedit museo.

genii duo coronam sustinentes

C · CORNELIVS
C · F · FIRMIN
SIBI · ET
C · CORNELIO · C · F
FIRMO · PATRI
T · F · I

Contuli. Brognoli ms. f. 42' et misc.; Aricius in suppl. ms. ad Arragonensem n. 489; Ioli cat. mus. f. 43.

4581 Brixiae in ecclesia SS. Faustini et Iovitae in columna quadrata in angulo FELIC. (VER.) et similiter RELIQUI; in monasterio D. Faustini maioris in viridario TOTTI; in horto S. Faustini ARRAG.; ad S. Faustini in hortis noviciorum SONCINO.

C · CORNELIO
HABENDO · FILIO
PIISSIMO · QVI · VI
XIT · ANNOS · XXV
PICATIA · THAEOT
EMA · MTER · ET · SI
BI · D · M

Habent Felicianus Brix. A n. 24; Sanutus f. 80; Ferrarinus cod. Bat. f. 61; Iucundus f. 198 n. 18; Marcanova Mut. f. 140 n. 29, hi puto eodem exemplo. Diverso Ferrarinus cod. Reg. Brix. 40 et Verderiano p. 24, unde item pendet Felicianus in iis quae in cod. Ver. addidit. Item Alciatus n. 9 (inde Choler f. 47; Apianus 61, 2). Deinde Solatius, ex lapide opinor, in codice Traiectino n. 30 et Mediceo n. 90. Denique de saxo Arragonensis ms. n. 131 = 89, ed. n. 115 et Soncino ms. f. 15. Pendent e prioribus Grut. 678, 13 ex Ap. et Verd.; Rossi p. 256; Gnocchi ms. p. 207 (inde Donat. 360, 10), citans inter alia ms. Averoldi.

V. l. dabo Feliciani (Marc. et Ver.) Iucundi Marcanovae Ferrarini (Reg., Verd.) Alciati Traiectini Arragonensis (ed. et ms. rec. 2) Soncini. — In vv. div. consentiunt quattuor postremi. — 1 L pro C Trai., om. Sonc. — 2 ETELO pro FILIO Ferrar. (Reg. Verd.). — 3 NISSIMO Ferr. (Reg. Verd.). — 3. 4 VIA Felic. Iuc. — 5. 6 THACOTEMA Iuc., THACOTHEMA Felic. (Marc.), THEVTEMA (corr. in THEOTHEMA) Felic. (Veron.), THEMEOTEMA Ferr. (Reg. Verd.).

4582 Fieri ad S. Zenum in altari in vico Contignagne ARR.; in portica Bonsignori GNOCCHI. Inde venit Brixiam in museum.

L · CORNELIO
SECVNDO
QVI · VIXIT · ANN · X
M · V · D · XX
L · CORNELIVS
GLYCON
PATER · INFEL
FILIO · DVLCISSIM
QVOD · SI TE TVA FATA
VOLVISSENT TV NOBIS
PONERE DEBVERAS

Contuli. Habent Arragonensis ms. n. 269; Tottius in add. p. 115 n. 357; Manutius orth. 346, 63 omissa clausula, cum ea comm. in Cat. mai. p. 199; Iacobonius app. ad Fonteium p. 166 (inde Grut. 679, 3); Rossi p. 289; Gnocchi ms. p. 234 qui vidit; Ioli cat. mus. f. 12.

9. 10 QVOD SI TI TVA FATA VQLVISSENT IV NOSIS Arr. Tott. fere recte, QVOD · SI TI . . . TE TVA FATA SIVISSENT TV NOBIS Iacobonius, QVOD SI TVA FATA QVIVISSENT TV NOBIS Rossi, item, quamquam lapidem vidit, Gnocchi.

4583 Brixiae *nel cortile della Magione.*

CORNELIO
C · F
SEVER . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

Vinaccesi p. 321 (inde sine dubio Gnocchi p. 214).

4584 Brixiae in maiore ecclesia.

CORNELIA
CACTERRA

Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 110; inde opinor Mediceus in add. n. 349.
2 CACTERA Med.

4585 ad Gussagum in villula de Salis in ecclesia campestri S. Antonii FERRARINIANI. Gussagi ad portam Augustini Serinae ARRAG.; prope ecclesiam S. Laurentii in hortis Hannibalis Serinae GNOCCHI. Deinde Brixiae primum apud Lechium, hodie in museo.

V · F
CORNELIA
C · L · MODESATA·
SIBI · ET · C · QVINTIO
EXSORATO · CONTVBE
RNALI · ET · QVINTIAE
CLARAE MATRI

Contuli. Habent Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 161, cod. Verderiano p. 80, 2 (inde Grut. 970, 8); Traiectinus n. 118; Mediceus n. 119. Denuo ex lapide Arragonensis ms. n. 252=439 (inde Rossi p. 305); Gnocchi ms. p. 233.
5 EXORATO Ferrariniani, EXOSRATO littera addita loco non suo Arr.

4586 Brixiae in sacello divi Ioannis Evangelistae FELIC. FERRARINUS; in S. Ioanne Farvulo [= S. Giovannino] ARRAG.; in pavimento post gradus altaris add. TOTTIUS. *Ora giace sotto la porta di casa Soardi* GNOCCHI.

CORNELIAE
Ↄ · L · MODEST
ITVO · ET · THEORO
CORNELIA · Ↄ · L
PARHALIS · MARI
ET · FRATRIBVS

Tria exempla extant, primum Ferrarini cod. Reg. Brix. 67, cod. Verderiano p. 30, 1 (inde Grut. 970, 9), a quo pendent Felicianus Brix. *B* 9, Traiectinus n. 76, Mediceus n. 71; secundum Arragonensis apud ipsum ms. n. 113 = 83, ed. n. 72 et in libro Tottiano p. 24 n. 71 (inde Rossi p. 253); tertium Gnocchii ms. p. 215, qui non vidit nisi v. 4. 5. 6 (*ora mancante delle tre prime linee levate dallo scarpello*).
'Saxum est integrum nec epigrammati deest quicquam' Tottius. — 2. 3 MODEST|ITVO (vel I·TVO; LTVO Arr. ms. 1 Med.) plerique, MODESTI|TVO Arr. ed. (non ms.). — 4 CORNELIA Arr. Gnocchi, CORNELI Ferrariniani.

4587 extra Brixiam ad portam Torrelunga in fundo episcopi, deinde apud Lechium, nunc in museo.

CORNELIAE · CN · F
QVARTAE
QVINCTIAE · P · F
TERTIAE · GRVLLVS
MATRI · ET · SORORI

Contuli. Ioli cat mus. f. 28.
Cf. n. 4462.

4588 Brixiae in aede Vespasiani rep. 22 Oct. 1825, nunc in museo.

CRASSVS

Contuli. Habet Ioli mon. ant. II et cat. mus. f. 55.

4589 Brixiae in aedibus castellani portae bruciatae FERR. similiterque RELIQUI.

D · M
CRISPIAE
MAGNETIAE
THREPTE
CL · MATER

Servavit Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 170, Verderiano p. 88, 2 (inde Grut. 971, 11). Ab eo Montfauconianus n. 60; Mediceus n. 40; Nazari p. 51; Arragonensis ms. n. 116 = 133; Rossi p. 254; Gnocchi ms. p. 173 a prioribus.
4 sic Ferr. (Reg.), THRE·P·F Montfauc., THRE·P·E Med. Arr., TREPHE Ferr. (Verd.). — Infra fractam faciunt Montfauc. Med.

4590 Brixiae rep. in aede Vespasiani 26 Aug. 1826; nunc in museo.

I · CRISPV
MICVS
BARN
PASTA

Contuli. Ioli cat. f. 55.

4591 Brixiae in S. Faustini.

CVLLONI

Servavit Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 109; inde opinor Arragonensis ed. n. 94.

4592 Nave ad plebem veterem GELM. PONTE. — Nigolerae ad ecclesiam ROSSI.

GIAVIS
ET DVGIAV
DIAE FILV

Oct. Rossi ms.; Gelmini ms.; Petrus da Ponte ms.
1 sic Pontius, GIAVISSAL Rossi, GAVIS Gelm. — 3 FILV Rossi Pont., FILIV Gelm.

4593 Brixiae apud comites Soardos VINACC. Petrus Soardi dedit museo IOLI. Sine loco ROSSI.

protome viri *protome mulieris*
V F
Q · EGNATIVS
Q · L · BLANDVS
SIBI · ET
MINVCIAE · VRBANAE
VXORI
PRO · PAVPERTATE · HAEC · SVMMO · TIBI
TEMPORE · CONIVNX · VT · POTVI
MERITIS · PARVOLA · DONA · DEDI
INNOCENS · VIXIT · ANN · XIIX

Contuli. Habent Rossi ms. f. 139'; Vinaccesi p. 300 (inde Mur. 1339, 5); Gnocchi ms. p. 196; Ioli cat. mus. f. 70.

4594 Brixiae rep. in via *avanti al palazzo del Broletto*, nunc in museo.

V F
ENDVBRO RI
GIAE · F · SIBI ET
VIRICONI · PUDVRI F
VXORI ET MANSV

Contuli. Labus ms.

4595 Brixiae apud Lechium ante, nunc in museo.

SIAV
F · SIBI · E
ENNISSA
ENIS *sic*

Contuli. Ioli cat. f. 31.

4596 extra Brixiam ad pontem super flumine Mello qui dicitur *de le Grote* FELICIANUS et RELIQUI.

EPAPHRAE
POSTVM
IVNIORIS · SER
ANN · III
PRISCVS · ET · TERPVS a
PARENTES · FILIO
ET · SIBI
V · P

Habent, ex eodem exemplo omnes, Felicianus Brix. *B* 70, Ferrarinus cod. Reg. Brix. 69 (inde Mur. 1160, 5 ex schedis Farnesiis et Rossio), Verderiano p. 38, 2 (inde Grut. 973, 5); Traiectinus n. 90; Mediceus n. 116; Arragonensis ms. n. 151 = 163, ed. n. 195; Rossi p. 290; Gnocchi ms. p. 250 ex Rossio (inde Donat. 361, 13).
Vv. divisi ad Felic. Ferr. (Verd.) Trai. Med. — 5 hiatus non adnotantur. — Idem P. Statius Paullus Postumius Iunior nominatur supra n. 4359.

4597 ad Insulam fratrum in visceribus Benaci FELICIANUS cum suis; *nella base di un campanile, che dicono di S. Lorenzo, posto sopra un dirupo congiunto coll' isola, ora abbandonato* MOROS.

E P P V P A *e*
A L B I C C O N S · F
S E C V N D V S ∘ E T
ALBANVS · QVARTIO
FILII *fece* VNT

Quattuor exempla extant Feliciani Morosini Grattaroli Arragonensis. Illud proponunt Felicianus in iubilatione a. 1464 cod. Tarvis. f. 211ᵛ et in corpore Veronensium n. 182; Marcanova Mut. f. 132 agri Ver. n. 93; Ferrarinus cod. Bat. inter Veron. f. 36, cod. Reg. Ver. n. 141 (inde Mur. 1239, 3 e schedis Capponiis, 1273, 14 e schedis Farnesiis), cod. Verderiano p. 71, 2 (inde Grut. 896, 7); Pantheus de thermis Calder. (Venet. 1500) c. 1 (inde Grut. 1122, 6); Mediceus n. 239. Morosini exemplum est in itinerario a. 1598 p. 40 et apud Grut. 728, 7, Grattaroli apud ipsum p. 10, Arragonensis apud ipsum in ed. n. 183 (a ms. abest). Pendent ex his Rossi p. 276; Vinaccesi p. 277; Gnocchi p. 239.

V. 1. dabo Feliciani (Tarv. et Marcian.) Marcanovae Morosini Grattaroli Arragonensis. — In vv. div. conveniunt Mor. Arr. — 1 EPPVPA Fel. (Tarv.) Marcan. Gratt., EPVPPA Fel. (Marcian.), EIPVPA Arr., EIIVPA ... Moros. — 2 ALBICCONSE Arr., ALBICCONS (ALBICCONIS Grut.) F ... Mor., ALBICCONIS · F Fel. (Marcian.) Marcan., ALBITONIS · F Fel. (Tarv.), ALBICONIS · F Gratt. — 5 sic Arr., FIL ... VNT Mor., FILIO · FECERVNT Felic. (Tarv.), FILIO · PVDENT Felic. (Marcian.) Marcan., quae interpolatio redit apud auctores eiusdem familiae supra indicatos omnes, nisi quod Ferrarinus in Regiensi sic maluit proponere abiecta clausula corrupta: ET PVPA ALBICCON SECVNDVS ALBANVS MATRI. Interpolatione diversa v. 5 FIL · ET · FRATR · PVDET (sic) Grattarolus.

4598 extra Brixiam in S. Euphemiae FERRARINUS. *Nel Borgo di S. Eufemia in capo al pergolato del P. Rettore* GNOCCHI. *Era a S. Eufemia fuori di città in casa colonica di ragione dell' Ospitale maggiore* IOLI. Nunc Brixiae in museo.

ERASINAE
CONIVGI
BENE · MERITAE
AVGVSTIANVS
MVCIANI

Contuli. Habent Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 104, Verderiano p. 69, 1 (inde Grut. 780, 7); Traiectinus n. 96; Mediceus n. 132; Arragonensis ms. rec 1 cod. Metelli Vat. 6038 f. 159 (a cod. Manutiano abest), rec. 2 n. 164, ubi Solatianum exemplum habes secundis curis ex ipso lapide emendatum, ed. n. 196 sic ut emendavit in ms.; Rossi p. 290. Denuo ex lapide Ormanico ms.; Gnocchi ms. p. 233; Ioli cat. mus. f. 45.

5 MVCIANVS Ferrarinus cum suis, item Gnocchius; emendavit Arragonensis.

Intellegitur aliquis ex Noniis Mucianis (v. p. 339).

4599 inter Brixiana.

E S D R I *oo*
ondo B R O N I S
SERABION
*A*LVIDAE · SA
F · VXORI

Arragonensis ed. n. 194.

3 fortasse leg. SERAPION.

4600 Nave in plebis aede in pavimento.

V *figura dimidiata* *f*
E S D R I C O C A R I A *ssi*
F · S I B I ∘ E *t*
E S D E O N I · M A N C
V X O R I ∘ E T
M A N / / / L I O · F *et curi*
ASSO · F · ET · PONTI

Habet Ferrarinus in libris Verderiano p. 74, 1 (inde Grut. 780, 10) et Bembino f. 114ᵛ; pendent ab eo, sed ut adsint emendationes ex lapide sumptae, Traiectinus n. 113; Mediceus n. 123; Corsinianus n. 109; Arragonensis ms. n. 235 = 456; Vinaccesi in add. p. 314; Gnocchi p. 247 a prioribus.

1 om. antiquiores, habent Med. Arr. — 2 CARIA Med. Arr., CARI Ferr. Cors., CAR Trai. — 3 F Ferr. Trai., om. reliqui. — 4 MANG Ferr. Trai., MANCI Med. Arr. — 6 sic Ferr. (Verd.) Trai., MANLLIOF Ferr. (Bemb.), MAM///ILIO Cors., MAM///ILLO Med. Arr. rec. 1, MAMILLO Arr. rec. 2. — 7 ET om. Ferr. Trai. — PONTII Trai. Cors., PONTII Ferr., PONTI IC Med. Arr.

4601 Brixiae rep. *al Corvione;* Fortunatus Trivellini Remedellensis dedit museo.

capita duo fracta
T · FANNIO · ATECI
FILIO · DONICIO
ansa inter folia CORNELIAE · CONTESIL// *ansa inter folia*
NIS · F · MAXVMAE
M · FANNIVS · T · F
PARENTIBVS · V · F

L · M · F · Q · XII

Contuli. Ioli mon. ant. 1826 et cat. f. 49.

4602 Brixiae in monasterio S. Alexandri TOTTI et RELIQUI. Iam ex dono professoris Gaetani Castellani in museo, sed imminuta.

V F
FAVSTVS · MADICONIS
F · SIBI · ET · *MADI*CONI
*P*ATRI · *E*T · VE*R*CASSONI
MATRI · ET · PRIMO · ET

Contuli quod superest. Habent Totti in add. p. 124 n. 427; Manutius cod. Vat. 5235 IV n. 129 et cod. Vat. 5237 f. 69 manu ignota; Rossi p. 266 = Vinaccesi p 276 (inde Mur. 1256, 4; Gnocchi p. 192 a prioribus; Donat. 361, 7 a Gnocchio); Ioli cat. mus. f. 14; Brunati *Sant. Bresc.* ed. 1 p. 200, ed. 2 2, 227.

Quae non vidi dedi inclinatis.

4603 Brixiae rep. in aede Vespasiani 1823, nunc in museo.

FELIX
SERVILIAE
PRIMAE · L

Contuli. Ioli cat. f. 56; Labus mus. Mant. 3, 335.

4604 Brixiae in aedibus Antonii Ritiardi et Camilli Castelli.

FESTVS · S
TABIONIAE · M
VXORI
FACCIAE · FIRM
VXORI

Manutius cod. Vat. 5244 p. 151.

4605 *alli anni passati nell' altare della chiesia vecchia detta S. Maria nella contrata di Vergnano;* deinde *apresso alla chiesa di S. Maria di nuovo fabbricata sul luoco di Bottonaco in contrata di Vergnano chiusura di Brescia;* a. 1603 Iun. 10 praepositi S. Nazari et Celsi donarunt Ludovico Soncino AVEROLDUS (misc. 4, 226 ex instrumento de ea donatione facto exhibito sibi ab Octavio Zambella). Brixiae in aedibus Ludovici Soncini SONC.; in aedibus olim Ludovici Soncini, nunc Rosae ad S. Nazarii GNOCCHI. Nunc in museo.

FIRMVS · VAL
SATVRNIN
SIBI ET
CAECILIAE
MACRINAE · VXOR
ET · FILIAE
VALERIAE · SATVRNI
NAE · QVAE · VIXIT ANN
XVI · MENS · X

Contuli. Habent Soncino ms. f. 11; Gnocchi ms. p. 199 (inde Donat. 400, 15); Ioli cat. mus. f. 74.

4606 Brixiae in fundamentis parietis tendentis a Fonte Rose Civitacale veteris versus monasterium S. Desiderii, nunc vero terra alluvione imbrium adducta cooperta MANUT. similiterque TOTTI. *Alla Carità* ROSSI. — Ex valle Camunica adductam esse scribit GNOCCHI sine auctore.

T · FLAVIO · QVR
ARISTOCRITO
FLAVIA · LACEN
CONIVGI · OPTIMO
ET SIBI

Totti in add. p. 124 n. 426 = Manutius cod. Vat. 5237 f. 77 et cod. 5244 p. 139 (inde Manut. orth. 251, 93; ex eo Grut. 783, 2); Rossi p. 266; Gnocchi ms. p. 11 a prioribus.
3 LACAEN Rossi.

4607 Brixiae RELIQUI, etiam FELIC. (MARC.); apud hospitale sanctorum Faustini et Iovitae FELIC. (VER.). — In S. Ambrosii DONAT. tacente auctore eius Gnocchio, qui tamen paullo ante habet eam loci indicationem.

F O S T V N A T
SODALI
HELPIDEPHORVS
MERENTI

Servavit auctor communis, a quo pendent Felicianus Brix. A 23; Sanutus f. 80; Ferrarinus cod. Bat. f. 61; Iacundus f. 198 n. 17 (inde Alciatus n. 48); Arragonensis ed. n. 213; Gnocchi ms. p. 195 (inde Donat. 409, 18) ex codice Averoldi.
Versuum divisio incerta; retinui Gnocchianam. — 1 FORTVNATO Alc. — 3 sic Fel. (Ver.) Ferr., NELPIDEPHORVS Fel. (Marc.), ELPIDEPHORVS Iuc. Alc. Arr., ELPIDIEFORVS Gnocchi.

4608 Brixiae in ecclesia S. Petri Montis Oliveti.

FVLONIAE · P · L · . . . . .
P · QVINTIO · P · L · THIASO
VRBIGENAE · VERNACLAS

Servavit Ferrarinus cod. Reg. Brix. 127, cod. Verderiano 72, 3 (inde Grut. 976, 5). Ab eo Traiectinus 78; Mediceus n. 60; Arragonensis ms. n. 98 = 175, ed. n. 214; Rossi p. 257 (inde Gnocchi ms. p. 220; ex Gnocchio Donat. 424, 10).
Versus divisi et hiatus indicavi arbitrio meo. — 1 FVLONIA Trai. — 2 in. P om. Ferr. (Reg.), C dett. (Med. Arr.). — 3 VERNACLAE Ferr. (Reg. Verd.), VERNACVLAE reliqui.

4609 Brixiae *trovata nel 1543 in lo fondo dove fu fatto una caneva de M. Christophoro Poli Polee in contrata de la Rova sogera, et messa al pede de la scala de ditta canera* NASSINO.

V F
M · FVLVIVS
MAGONI · F · FAB
MARCELLVS
SIBI · ET
CLODIAE · TERTVL
VXORI
AMANTISSIMAE
CASTISSIMAE · PIIS
CONSERVAT

Servavit Nassino ms. f. 355 (inde Grut. 1144, 2 a Viono; Gnocchi ms. p. 6 ex ms. Averoldi et Grut.).
2 FVLVIVS Nassino, FVLVIVS Gnocchi, FVLVINIVS Grut. — 8 AMANTSSIMAE Nass.

4610 Brixiae in viridario Io. Franc. a Monte ABB.; apud comites Soardos VINACC. GNOCCHI. Iam in museo.

L · S
L · G · S · ET
D · F · IN · AGR
P · XXXX

Contuli. Habent Arragonensis ms. n. 72 = 241; Totti in add. p. 115 n. 355; Rossi ms. f. 144'; Vinaccesi ms. p. 242 (inde Mur. 495, 5); Gnocchi ms. p. 54; Ioli cat. mus. f. 69.

4611 Brixiae ad S. Iulium.

GEMELLO · FRATRI
C · LVCIVS
Q · F

Servavit Ferrarinus cod. Par. f. 59, cod. Reg. Brix. n. 122, cod. Verderiano p. 64, 3 (inde Grut. 848, 12). Ab eo Traiectinus n. 41; Gnocchi ms. p. 215 a prioribus.
Vv. divisi ad Verd. Trai. — 1 CEMELLO Ferr. — Ceterum titulus non caret suspicione, cum et argumenti singularis sit et legatur in Parisino medius inter titulos ex Feliciano petitos, ut hic solus aliunde videatur accessisse.

4612 Brixiae apud Gnocchium GNOCCHI; in via S. Clarae in aedibus Soncini BROGN.

H E L V I A E
L A E O N I D E
DOMNE · ET · CONIV
GI · RARISSIMAE
C · PETRANIVS *sic*
A S C L E P I A D E S
AB · VTRISQVAE
NVMINIBVS · DECEPTVS

Gnocchi ms. p. 194 (inde Donat. 402, 4); Brognoli misc.

4613 Brixiae in porta occidentali ecclesiae S. Faustini.

. . . LARAE · L · ET

Gnocchi p. 208 ex codice Averoldi.

4614 Brixiae rep. in monasterio S. Pauli *nell' ortaglia;* museo dedit Paulus Tranini.

H O S T I L I A
T H A L I A
SIBI · ET
PIERO · CONTVBERNALI
ET · VEIANI . . .

Contuli. Ioli cat. mus. f. 78.

4615 Nebalemi apud plebem in sacello S. Iohannis Baptistae in saxo sacri baptismatis.

D M
NYACINTHI

Servavit Continuator, scilicet Corsinianus n. 135; Mediceus n. 137; Totti p. 69 n. 196 (inde Vinaccesi p. 313; ex eo Gnocchi ms. p. 177); Arragonensis ms. n. 180 = 126, ed. n. 148; Nazari p. 52.

4616 Brixiae MARCAN. In monasterio S. Faustini maioris ad quandam fenestram templi MEDIC. In horto aromatarii ad monasterium S. Faustini ROSSI (apud Grut.).

H Y A C V N T H O *sic*
PARENTES
P I E N T I S S I M I
MAEMORIA POSVER

Tria exempla videntur superesse Marcanovae cod. Mut. f. 140 n. 32; Solatianum in Traiectino n. 34 et Mediceo n. 91 similibusque; Arragonensis ms. n. 33 et denuo n. 132 = 200 (inde Rossi p. 258; ex Rossio Mur. 1174, 1). Accedit fortasse Rossianum apud Grut. 1126, 9. A prioribus Gnocchi ms. p. 208.
1 sic Arr. rec. 2, NYACVNTO · HIC Marc., HYACINTHO · HIC Trai., HYACINTO · HIC Arr. rec. 1 Med., . . . ACVNTHO · HIC Grut. — 2 . . PARENTES Grut. — 4 MAEMORIA Marc., MAEMOR Arr. rec. 2, MEMOR reliqui.

4617 Nuvolenti in plebe olim, nunc Brixiae in museo.

ABILI
NYLLV
ASDA

Contuli. Gnocchi ms. p. 248, qui vidit a. 1753; Ioli cat. f. 50.

4618 Rodengi in ecclesia S. Dionysii patrum Olivetanorum GNOCCHI. Nunc Brixiae in museo.

L · I · I · IO	L · C · M
IN · AGR	IN · AGR
P · LX	P · LX
IN · F	IN · F
P · LX	P · LX

Contuli, sed positam loco alto, quo accedi non potest. Gnocchi ms. p. 232.

4619 Brixiae in Broleto sub porta quae respicit ecclesiam cathedralem ARR.; *sotto il portico di Broletto alla parte meridionale* GNOCCHI.

Arrag.:

V ... CIDIAI
AE · PIISSIA
O SEQVENTI
OPIAE CVM SS
N ... IV ... N
IA IANVARIA · N
ETR ... SIBI · ITEM ... N
SILL ... T

Gnocchi:

. . . . CIDIAE . .
. . E · PIIESIM . .
. . I . . OBSEQVENTI . . .
. . PIAE CVM F . . . . .
. . . .
M . . . . N . . . .
ET·E . . . . IA·IANVARIAE . . N .
. . . SIBI · ET . . . M . . .
. . SI . . V . . . . INA . . T

Duo exempla habemus, alterum apud Arragonensem ms. n. 45 = 433, alterum Gnocchii ms. p. 197 qui vidit.

✓ **4620/1** Brixiae in S. Agathae FERRARINUS. *Trovata nella demolizione della scala di S. Aguta* IOLI. Nunc fracta in museo. — Circa forum publicum ARR. male.

C · IVLIO
AMANTIO
NONIA · HELIOD
ORA · CONIVGI
BENEMERENTI
ANIMAE
INNOCENTISSIMAE

Contuli quod superest. Habent Ferrarinus cod. Reg. Brix. 166, cod. Verderiano p. 86, 2 (inde Grut. 790, 6); Traiectinus n. 49; Mediceus n. 31; Arragonensis ms. n. 31 = 91, ed. n. 70; cod. Vatic. Metelli 6038 f. 149; Rossi p. 253; Gnocchi ms. p. 218 ex Grutero; Ioli cat. mus. f. 34.

5—7 hodie desunt. — 5 B·M· Ferr. (Reg.).

4622 in vico Pontiscaralis ad praedium Augustini Galli ARR. TOTT. ROSSI; Brixiae in aedibus Averoldi AVER. Iam in museo.

C · IVLIO · VERANO
ET
SEMPRON · RHODIN
VXORI
VIX

Contuli. Habent Arragonensis ms. n. 295 = 93, ed. n. 79 (inde Rossi p. 272) et in Tottianis add. p. 99 n. 271; Bianchini ms. Veron.; Averoldus p. 287 et apud Mur. 1473, 6; Gnocchi ms. p. 247; Brognoli misc.

3 RHODINE Arr. ms. (rec. 1) et ed., RHODINAE Arr. ms. rec. 2, RHODINE reliqui. — 4 VXORI·EIVS Arr. (ms.) solus. — 5 sic Bianchini, VLK Arr. (ms.), VIKAN Arr. (ed.) Gnocchi, VIKANI Aver., om. Totti Brogn. deestque certo hodie.

4623 Brixiae ante portam penarii monasterii S. Faustini.

IVLIAE . . . . . NAE
MALO . . . . ONLEM
L·P·M . . . . . . INE
SEMI . . . TVMVLO HOC

Rossius apud Grut. 1137, 7 (inde Gnocchi ms. p. 11). Non expuli ideo quod fraudium Rossianarum apud Gruterum nullum certum vestigium reperitur eaeque postea demum videntur coepisse.

4624 Nave ad ecclesiam S. Caesarii GNOCCHI IOLI; deinde Brixiae apud Lechium; nunc in museo.

IVLIAE · P · FIL
TITVLLAE

Contuli. Gnocchi ms. p. 246; Brognoli ms.

4625 in castello Lograti Aemiliorum FERRARINUS; ad torcular Aemiliorum ARR.; in aedibus Octavii Emiglio GNOCCHI.

protome
mutila
X · IVNIV
VALENTIN · F
VIR IVN

Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 141 (inde Mur. 200, 1 ex schedis Farnesiis); Arragonensis ms. in add. n. 471; Gnocchi ms. p. 31, qui lapidem vidit, Muratorium exscripsit.

1 IVNIE Arr. — 2 VALENTIN·F Ferr. — 3 VI VIR · IVN Muratorius supplemento Brixianis non apto. Conferenda potius n. 4710.

4626 Brixiae in aedibus Leonardi Cattanei ad scalas hortorum.

. . . INGENVI . . .
. . IVVENTIVS . . .
. . XTVS · I . . . . .
. . NATVS . . . .
. . . .

Gnocchi ms. p. 201.

4627 extra Brixiam in horto canonicorum regularium S. Salvatoris SAN. FEL.

figurae sculptae SAN.
V · F
M · IVVENTIVS
RAODON
SIBI · ET
METILIAE · AEDONE
CONIVG · CARISSIM · ET
P · METIL · VALERIAN
FIL · EIVS
et LIB · ET
LIBERTAB

Servavit auctor Feliciani B 55 et Sanuti f. 82'.

Vv. divisionem indicat Felic. — 3 RIODON, 5 IEDONE traduntur. — 6 CONIVGI·CARISSIME (om. ET) San. — 9 LI·ET traditur. — 10 LIBERTA San.

4628 Brixiae ad portam Otthi de Madiis.

traditur:

STVNT
IVVINIIA
IONCINA
VRIO
DVLCISSIMIISH
ICVMVIAIE
IIMINS

scribe:

. . . .
IVVENTIA
LONGINA
AMIC
DVLCISSIM ET SIB
. . . .
H·M·H·N·S

Arragonensis ms. n. 84 = 227.

4629 in villa S. Euphemiae ad portam cardinalis Durantis ARR. Brixiae apud comites Soardos VINACC. GNOCCHI. Nunc ex eorum dono in museo.

D *M*
IVVENTIAE
PRIMAE
Q · QVINTIVS
BRIXIANVS · VXORI
KARISSIMAE · ET · SIBI
NASAVIA HAVE *sic*

Contuli. Habent v. 1. 2. 3 Arragonensis ms. n. 171 = 123, ed. n. 157 (inde Rossi ms. f. 150); totam Vinaccesi p. 299 (inde Mur. 1363, 5); Gnocchi ms. p. 197; Ioli cat. mus. f. 70.

1 D hodie deest; habet Arr. — post v. 3 add. P·MAGIVS·P·F | . . . . . fraude sua Rossius.

4630 Brixiae in museo.

M · LAEC
M · FIL · F

Contuli. Labus ms.

4631 Gavardi.

L · LIB
DIAE · LAELIAI
MATRI · PIENTISSI

Servavit Ferrarinus in libro Verderiano p. 83, 2 (inde Grut. 1047, 4).

4632 Brixiae ad aedes Io. Bapt. Zabelli coriarii ad forum vinarium vetus ARR. similiterque MED.

L · LICINIVS · L · L

Arragonensis ms. n. 271. Inde Mediceus in add. n. 298a; Rossi p. 260 et ex Rossio Gnocchi p. 196. LICINIVS Med., LIGINIVS Arr., SIGINIVS Ross.

4633 Brixiae in museo.

M LICINIO
IO

Contuli. Labus ms.

4634 Brixiae *alla Torocella.*

M · LICINIVS · M · F
RECEPTVS·SIBI·ET
M · LICINIO · PATRI · ET
MAX·SEIAE·MATRI
ET · SATVRIONI · FRATRI
ET · ROMANIAE · M · F
SEVERAE · T · F · I

Servavit Rossius ed. p. 293 (inde Mur. 1263, 13; Gnocchi ms. p. 259) et ms. f. 141, cuius fide stat. 4 MAX·SEIAE om. Rossi ed.

4635 Brixiae rep. in aede Vespasiani; nunc in museo.

LICINIA

Contuli. Ioli cat. f. 54.

4636 apud Rezatum extra Brixiam IV mil. super quodam colle extra ecclesiam S. Petri FELIC. SAN. similiterque RELIQUI. Rezzati *al Convento dei PP. Cappuccini sul colle incastrata nel fianco occidentale del muro* GNOCCHI. Rezzato ex conventu patrum Capucinorum c. a. 1777 venit Mantuam in museum LABUS, ubi prostat sub n. 106.

M · LIVIVS
ARTEMIDOR
SIBI ET
M · LIVIO
AEMILIANO · F · *ET*
LIVIAE
ATHENAIDI · VXORI

Contuli. Habent Felicianus Brix. B 67 et Sanutus f. 84. Item Solatiani Traiectinus a. 97 et Mediceus n. 135 et Arragonensis ms. n. 178 = 300 (inde Rossi p. 294 male, melius Vinaccesius p. 281; ex illo Mur. 1478, 5) et Manatius cod. Vat. 5237 f. 79. Ex lapide Gnocchi ms. p. 252 (inde Donat. 404, 2); denique qui ediderunt musei Mantuani titulos Borsa p. 24 et Labus 2, 267 tab. 44.

5. 7 damnum passos in fine supplevi ex apographis antiquis. 5 fin. F| ego, F·ET Fel. Trai., ET (om. F) Med. Gnocchi, om. Arr.

4637 Nave *trovata nell' Aprile 1871 in riva al fiume Garze, ora presso la cartiera di Paolo Comini.*

protome muliebris
LVBAMAE · CLVSSIMI
F·TERTIAE
SEX·MADIAE·F·VXORI

Petrus da Ponte descripsit.

1 virgula post V posita sic LV.BAMAE casu opinor accessit.

Lubamae Clussimi f(iliae) Tertiae Sex(tus) Madiae f(ilius) uxori. Sic videtur intellegenda, Madia autem nomen esse virile.

4638 Brixiae fuit in monasterio S. Iuliae, deinde apud Lechium, nunc est in museo.

D M
LVCRETIAE · EPI
CTESI MERCVRIVS
MATRI PIENTISSIM ET
Q·C·VALERIVS·CONIV
GI · IN*com*PARABILI

Contuli. Ioli cat. f. 27.

4639 subiungitur titulo n. 4403 collocato Brixiae ad S. Iuliam apud AUCTORES CYRIACANOS. — In S. Iuliae pro vasculo aquae sanctae GNOCCHI, errore puto. Inter Veronenses RED.

L
C·M·I
IN·FR·P·XX
IN·AG·P·XX

Habent Cyriacani: Scalamontius Tarvisinus f. 83 Brix. n. 1; Marcanova Mut. f. 137' Brix. n. 5 (a Bernensi abest); Felicianus Brix. A 5*a*; Ferrarinus Bat. f. 59' et Reg. n. 44; Redianus f. 65' Veronensium n. 51; Gammarus f. 83; Lilius f. 52; Iucundus f. 196 n. 1*a*; Gnocchi ms. p. 215 ex ms. Averoldi, nempe ex codice bibliothecae Martinengianae Matth. Bossi. Sylloge municipales non habent.

4 AGR Lil. Gnocchi.

4640 in villa S. Euphemiae ad portam Leonis Cereti ARR.

MAESIAE
ANTENOREAE

Arragonensis ms. n. 170 = 322 et in cod. Mant. 5244 p. 45 (abest a Tottiano). Inde Rossi p. 281; Mur. 1705, 3; Gnocchi ms. p. 232 a prioribus.

2 E ante A in litura Arr. in utraque rec.; ANTENORE Rossi.

4641 Brixiae in monasterio S. Alexandri. — Lograti ROSSI.

MAGIVS·N·F
NTHANVS

Totti in add. n. 421 (inde Vinaccesi p. 322; Gnocchi ms. p. 191; Donat. 431, 16) et Manutianus cod. 5235 II f. 126 et Rossi p. 312 (inde Gnocchi ms. p. 243).

Sic Tott.; . . . MAGIVS . . . NTANVS Rossi.

4642 Brixiae rep. a. 1807 *in una cantina della nuova fabbrica del Tolotta in piazza del Duomo* BROGN. similiterque COMM. a. 1811. Deinde apud Dominicum Vantini, mox apud Lechium, iam in museo.

instrumenta fabrilia sculpta
V F
L · MAGIVS
PRIMIO
SIBI
ET MESSIAE
ATTICILLAE
VXORI · PIENT
ET · FIL · PROCVLAE

Contuli. Brognoli misc.; *Commentarj della Accademia del Dip. di Mella* a. 1811 p. 40 seq.; *Giornale da Rio* 34 (1812) p. 52; Ioli cat. mus. f. 28.

4643 Brixiae *appresso al canton delle Battaglie* ROSSI. Prodiit denuo a. 1824 in viculo moenium antiquorum, aedibus autem Pauli Galerae, qui dedit museo IOLI.

MAGIA
SIBI ET
O PATRI · ET
RAE · MATRI

RISCAE
RIN · ET
N I O N
ET
V R L A T O
F I

Contuli. Habent Rossi p. 260 (inde Mur. 1264, 13 ex schedis suis; Gnocchi ms. p. 205); Ioli cat. mus. f. 49.

4644 Brixiae ad S. Urbanum.

MAGNAE
VXORI
IN·FR·P·XII·IN·AGR·P·XII

Med. in add. n. 282.

4645 Brixiae in S. Iohannis sub arce.

MINVS·M·F
MARCELLVS
I III

Arragonensis ms. n. 114 = 333.

4646 Brixiae in pariete pontis de Grote MARCAN.; extra Brixiam ad primum lapidem in ponte super flumine Mello qui dicitur ponte de le Grote FELIC. similiterque POSTERIORES, etiam ARRAG. rec. 1. Cobiati apud D. Marcum Antonium Martinengum ARRAG. (rec. 2, item cod. Metell.) TOTTI, quos hortos iam esse Durandiorum add. VINACC.

C·MARIVS·P·F·FAB
Q·SIBI·ET
STATIAE·MATRI·T·F·I

Marcanova Mut. f. 141 n. 39; Felicianus B 69; Sanutus f. 84; Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 68 et cod. Verderiano p. 32, 2 (inde Grut. 436, 6); Capreolus f. 7 (inde Alciatus n. 61); Traiectinus n. 89; Mediceus n. 115, ab eodem ut videtur exemplo omnes. Denuo ex lapide Arragonensis ms. n. 148 = 55, ed. n. 59, a quo pendent Totti p. 42 n. 132 et ex hoc Vinaccesi in add. p. 270 (inde Mur. 1266, 3) et Gnocchi ms. p. 9 (inde Donat. 383, 13).

1 FABIO Alc. — 3 fin. I habent Marc. Fel. San., om. reliqui.

4647 *in Gardesana dove si dice a l'Isola* GAMM. LIL.; in Benaco ad insulam fratrum FELIC. et similiter RELIQUI; *sull' isola di Garda all' ingresso del convento dei Padri di S. Francesco* GNOCCHI; *nell' isola Lechi sul lago di Garda, serve di piedistallo alla colonnetta del portico* IOLI. Nuperrime venit in museum Brixianum.

M A R I O N I
ESDRICCI · F
ET · VESGASAE
RITTIONIS · FIL
ET · ARRVNTIO
MARIONIS · F
PRISCVS
MARIONIS · F
PARENTIBVS·ET·FRATRI

Contuli. Vidit fortasse iam Cyriacus, cum habeant Gammarus f. 114 et Lilius f. 36', item Redianus f. 67' Veron. n. 80. Habent deinde Felicianus in iubilatione a. 1464 cod. Tarv. f. 201 et in corpore Veronensium n. 183; Marcanova cod. Mut. f. 132 agri Ver. n. 94; Sanutus f. 83; Ferrarinus cod. Bat. inter Veronenses f. 36, cod. Reg. Veron. n. 138, cod. Verderiano p. 61 (inde et ex Morosinii schedis Grut. 733, 5); Iucundus f. 193 Veronensium n. 67; Alciatus Feae f. 137; Choler. f. 19'; Apianus 162, 4. Habent item Veronenses Saraynа Lat. f. 50, Ital. f. 69' et Panvinius Ver. p. 235. Item Morosini in itinere a. 1598 p. 40. Item Brixianae syllogae Traiectina n. 161; Medicea n. 226; Arragonensis ms. n. 216 = 315; Grattarolo p. 10; Rossi p. 289; Gnocchi ms. p. 239; Ioli cat. mus. Brix. f. 74.

4648 basis magna. Verziani in casa colonica nosocomii primarii olim, nunc Brixiae in museo.

P · MATIENO
SEXTIO · SECVNO
P · MATIENVS
EXORATVS
VALERIANVS
ALVMNO · CARISSIM

Contuli. Ioli cat. f. 67.

Idem Matienus Exoratus nominatur n. 4441. 4649.

4649 Brixiae rep. ad portam Torrelunga a. 1824.

IER
mat IENVS · EXORAT us
PATER

Contuli. Ioli mon. ant. II, cat. f. 54.

4650 Brixiae *nella contrada che passa avanti la chiesa di S. Domenico* CONRADUS; ad disciplinam S. Laurentii GNOCCHI.

L
MEPAN
IANVAR
IN·AGR·P·XX
IN·FR·P·XX

Bernardus Conradus Motinensis apud Mur. ms. et app. 12, 2; Gnocchi ms. p. 204.

1 om. Conr. — 2 in. hiatum signat Gnocchi. — 4 N pro IN Conr.

4651 Verziani *scavata non sono otto giorni in un podere del Pio Loco 3 m. dalla città* AVEROLDUS 14 Febr. 1713. Ad ecclesiam parochialem *distesa in un' aja presso un mulino* GNOCCHI.

MEFANATIA · C · L · NYM
PHE · C · MEFANATI · C · L
DIACONO · PATRI
MEFANATIAE·C·L·AVGE·MATRI
C · MEFANATI · C · L · ARIONI
ET · SEROTINO · FRATRIBVS

Averoldus in epistula ad Silvestrium d. 14 Febr. 1713, quam repperi et Rovigi inter Silvestriana et Brixiae in miscellaneis Averoldi vol. XVI f. 95 et editam a Labusio in eph. Mediolanensi *il Poligrafo* a. III (1813) n. 49 p. 775. Ex lapide Gnocchi ms. p. 277. Ex Gnocchio et duobus exemplis Averoldianis Brognoli f. 60.

1 SEFANATIA Aver. — L om. Gnocchi. — 2 P·HE Gnocchi, HE Aver. — 4 AVCE Gnocchi.

4652 Brixiae rep. nuper 13 Aug. 1601 *nella fabbrica della fossa Falanga et Cantò* (?) MED.

C · MESSI
FIRMI
in F·P·XIII

Rossius in Medicei add. n. 348 et apud Grut. 1148, 7 (inde Gnocchi ms. p. 195).

3 IN·P Grut.

4653 extra Brixiam in pariete ecclesiae S. Salvatoris MARCAN. — In S. Caecilia ubi sunt corpora FERR. altero loco post Barcinonenses; Barcinone in S. Caecilian MUR. male (cf. vol. II p. 601).

genii duo clupeum sustinentes, in quo cernuntur imagines duae

METELLIA · PRIMA
SIBI · ET
P · VALERIO · P · F
FAB·INGENVO
VIRO·SVO
P·VALERIO·P·F·PRIMO
VALERIAE · P · F · FIRMAE
C·VALERIO·P·F·VITALI
L·VALERIO·P·F·CELATO
FILIIS·SVIS
V·F

imagines duae in clupeis inter columnas — *imagines duae in clupeis inter columnas*

Servavit is a quo pendent Marcanova Mut. f. 141' Brix. 42 et Redianus f. 82' Brix. 1. Ex Marcanova opinor traxit Ferrarinus cod. Reg. Brix. 18 et denuo post Barcinonenses (inde per schedas nescio quas Langermanni Reines. 12, 135; ex Reinesio Vinaccesi in add. p. 288 et Gnocchi ms. p. 221; item Mur. 1377, 3 ex schedis Farnesiis). Ex eodem Marcanova repetivit Pingonius cod. ms. f. 198.

Vv. divisionem retinui Marcanovanam. — Anaglyphi delineati apud Marcanovam descriptionem ad nos missam secutus sum.

4654 Brixiae in aedibus Patinorum ad S. Francisci ROSSI; in aedibus Ioh. Maggi MED. similiterque SONC.

AVE · PVDENS
G · MINICIVS · G · L
CRHESTVS · PVDENTI
VAL
VLTERIVS · NIHIL · EST
MORTE · NEQVE · VTILIVS

Habent Rossi ed. p. 259 (inde Mur. 1597, 3), ms. f. 141'; Mediceus in add. n. 338; Soncino ms. f. 18; Gnocchi ms. p. 211, citans inter alia ms. Averoldi.

1 IAVE Rossi (ms.) Med. Sonc., L·AVR Gnocchi, L . . . Rossi (ed.) — PRVDENS Rossi. — 2 C bis omnes praeter Sonc. — 3 CRHESTVS Sonc., CRHESTVS Rossi, CHRESTVS Gnocchi, . . . ESTVS Med. — 4 sic Sonc., VAL . . . Rossi Gnocchi, . . . VM Med. — 5 VLTERIVS Rossi Gnocchi, L·TERTVS Sonc., LIBA VS Med. — NIHIL Med. — 6 NEQVWITILIVS Med.

(H)ave Pudens. G. Minicius G. l. Crhestus Pudenti. Val(e). Ulterius nihil est morte neque utilius.

4655 basis magna. Brixiae in platea S. Petri prope turrim palatii MARCANOVA similiterque RELIQVI CYRIACANI. *Era capovolta al piede della torre del Popolo in piazza del Duomo;* nunc in museo IOLI.

M · MINICIVS
SERVANTIVS
QVINTIAI
MAXIMAI
VXORI · ET
M · MINICIO
SECVNDO · FRATRI
PIENTISSIMO

Contuli damnum passam quidem, sed ut legatur adhuc. Descripsit antiquo tempore solus Tuscanella apud Cyriacum p. 66 n. 185 et auctores Cyriacanos quosdam (Marcanova Bern. n. 633, Mut. f. 140 n. 31; Redianus f. 83 n. 12 et inde Gud. 280, 7; Lilius f. 52'; ex Lilio per Langermannum Reinesius 14, 109; ex Reinesio Vinaccesius p. 288 et Gnocchi ms. p. 211). Denuo ex lapide Labus *epigr. antica nuov. uscita dalle escav. Bresciane* p. 30.

4656 Azani in villa extra Brixiam X miliaria post tribunam ecclesiae S. Petri in pede parietis FELIC. similiterque SANUTUS. Zani ad portam colonorum ecclesiae ad ecclesiam ARRAG. Inde Brixiae apud pictorem Vantini LABUS (1813); postea ad Lechium translata; hodie in museo.

V F
M I N I C I A
F O R T V N A T A
SIBI · ET
M I N I C I A E
T R Y P A E N A E · L I S
QVAERERE CESSAVI NVNQVAM NEQ
PERDERE DESI · MORS · INTERVENIT
NVNC AB VTROQVE · VACO · VIVI TE
FELICES QVI LEGITIS

Contuli. Habent primum Felicianus Brix. B 64 et Sanutus f. 83'; deinde Arragonensis ms. n. 294 = 444 cum Medicei add. n. 249 (ubi v. 7 seq. postea adiecti sunt) et libro Tottiano p. 82 n. 228 et Manutio Vat. 5237 f. 95. Pendent ab his Pighius cod. Luzac. p. 287; Grut. 1152, 1 ex Pighianis et Rossianis; Rossi p. 291; Gnocchi p. 223 a prioribus. Ex lapide Brognoli misc.; Ioli cat. mus. Brix. f. 29; Labus *tribù e decurioni* p. 46 (cf. *epigrafe Bresc.* p. 14. 21; ex eo Henzen 7402). Distichon solum habent etiam Ferrarinus cod. Paris. f. 114', cod. Verderiano p. 76 (inde Grut. 928, 8) et Piccartiana n. 7 (inde Reines. app. 42 et Donius cod. Vat. 7113 f. 52', cod. Barb. f. 237 et schedae Barberin. XXX, 182 f. 52); in his adhaeserunt Graeca quaedam ab hoc titulo aliena.

4657 Brixiae super turrim S. Faustini maioris.

MONIMA
CRESCENTI
KARIS · MVM
AELIVS · F

Servavit Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 129, cod. Verderiano p. 73, 1 (inde Grut. 734, 6). Ab eo Traiectinus n. 39; Mediceus n. 96; Arragonensis ms. n. 139 = 288; Rossi ms. f. 162; Vinaccesi p. 268; Gnocchi ms. p. 208 a prioribus (inde Donat. 384, 16).

1 sic Ferr. (Reg.), MONIMÆ Ferr. (Verd.), MONIMAE reliqui. — 3 sic Ferr. Med., KARISSIMVM Trai. Arr. — Rossi sic interpolavit: MONIMAE · VARIAE | CRESCENTI . . . . | KARISSIMVM . . . . | AELIVS · F · MATR . . . . ΗΕΛΟΣ.

4658 Brixiae ad S. Faustini.

MVSICIVS et
VICTORina
COIVGES me
MORIAM als

Arragonensis ms. n. 297; Mediceus in add. n. 326.

1 MVCIVS Med. — 3 COIVGES Med. — 4 MOPIAM Arr., MOPAM Med.

4659 Brixiae in horto propinquo monasterio S. Euphemiae.

MVTIAI · C · L · CHIAI
M · VALER · PHRONIMVS
VXORI

Servavit auctor Feliciani B 40 et Sanuti f. 82.

Versuum divisio incerta. — MVTIAL C L CHIAL San. — PHORONIMVS San.

4660 Fieri ad S. Zeni.

NASIDIAE · I
VXOR
M · SALLVVIO
SYRAE · CALI
Lius

Arragonensis ms. n. 349 (inde Rossi p. 298; Mur. 1550, 3 ex Rossio; Gnocchi ms. p. 249).

4661 Brixiae in aedibus Maggiorum de Gradella *alla Carità;* qui deinde dederunt museo.

M · NONI
GENIALIS
IN · FRONT · P · XVII
IN · AGR · P · XXVIII

Contuli. Ed. Labus *ant. mon. scop. in Brescia* p. 66.

4662 Brixiae ad S. Faustinum MED. ROSSI. Fuit ad ianuam domus Antonii Adorni in via, quae a platea S. Faustini ad puteum Ulmi tendit; mihi dono est datus a. 1709 AVEROLDUS. Vinc. Pellegrino dedit museo.

M · NONIO · ELESINO
CONIVGI · ET
SERAPIACO · FILIO
NONIAE · TELESILLAE · F
NONIA · THEANO

Contuli. Habent Rossi p. 265 (inde Mur. 1381, 4) et in Medicei add. n. 317; Averoldus in miscell. vol. XVI f. 93 (inde Brognoli misc.); Gnocchi ms. p. 208; Ioli cat. mus. f. 82.

1 ELESINO litteris dimidiatis cernitur hodie; TELESINO Med.

4663 Brixiae ad S. Iosephi in aedibus Manente.

STOR
ET · V NON
ABASCAN
EVXENVS · E
EVPHEMVS

Ioli mon. ant. 1826 (inde Labus ms.); Gelmini ms.

4664 Brixiae ad S. Agathae in aedibus Archetti olim, deinde ex dono consiliarii Lud. Valsecchj in museo.

D M
NONIAE · HER
MAIDI · FECERVM
FILI · MATRI · KARIS
5 SIMB · BENE
MERENTI

Contuli. Ioli cat. f. 66.

6 nunc est MAEXENTI, sed A videtur esse a manu recenti.

4665 Lograti in ecclesia plebis FERRARINUS. Inde dono Ioh. Calini venit Brixiam in museum IOLI.

D M
NONIAE
SABINAE
EPAPHRA · E
5 BASILABVS
MATRI
KAXISSIMAE

Contuli. Habent Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 138, cod. Verderiano p. 91 (inde Grut. 734, 9); Traiectinus n. 111; Mediceus n. 169; Arragonensis ms. n. 278 = 106, ed. n. 151; Nazari p. 52; Rossi p. 275. Denuo ex lapide Gnocchi ms. p. 243; Ioli mon. ant. 1827 et cat. mus. f. 52.

7 hodie extrema littera deest.

4666 Brixiae ante apud Averoldum, nunc in museo.

MAXIMA · SIBI · ET
C · OCLATIO · EPICTETO
CONIVGI · ET
A · CORNELIO · EVTYCHO · E
5 LEXIAE · FIRMINAE
NEPOTIC/AE

Contuli ut potui titulum loco alto et incommodo collocatum. Habent Averoldus p. 292 et apud Mur. 1375, 10; Gnocchi ms. p. 202.

2 COCIAEIO Aver. et sic pictum est in lapide, qui tangi nequit. — 6 NEPOTIC/AE nunc cernitur, NEPOTICIAE priores.

4667 Brixiae in S. Maria de Pallazolis ad torc(ulare?) FERR.; in domo D. Leonis Cereti in curte MED. similiterque MANUT.; ad monasterium S. Euphemiae in villa ARRAG. — Sine loco TOTT.; Salodii MUR. errore inde orto, quod apud Ferrarinum praecedit Salodiana.

PAPIRIA · D · L · CYTHERIS
corolla cum cap. bovis SIBI · E T *corolla cum cap. bovis*
M TILIO · M /
M O · VIRO

Habet Ferrarinus cod. Reg. Brix. 131 (inde male Mur. 1385, 10 ex schedis Capponiis; ex Mur. Gnocchi ms. p. 193. 252). Exemplum accurate delineatum proponunt Arragonensis ms. n. 357 et ab hoc quae pendent addenda Medicei n. 336 addendaque Tottii p. 118 n. 380, item codex Manutianus 5235 III f. 119, qui etiam mensuras adscribit; denique Grut. 1157, 5 a Rossio.

1 PAPIRIAE Grut. — CYTHERIE Med. Tott. Grut., CYTHERIS Arr. similiterque Man., CY...THRIS Ferr. — 2 fin. T litterae vestigium habent Arr. Tott. Man. — 3. 4 om. Grut. — 3 M·ATILIO Ferr. — 4 sic Med. Tott. Arr., F Q·VIXO Man., OVIRO (sic) Ferr. '*Nota che la ultima linea ovvero ordine di lettere sono in fin del sasso, e potria avero avuto altri ordeni di lettere*' Manut.

4668 Brixiae ALC.; nuper inventa SANUT.; in suburbio S. Iacobi MED.; ad forum piscium ARR.; in muro cingente aream domus comitis Franc. Advocati [= Avogadri] apud aedem omnium sanctorum TOTTI 2 similiterque MAN. SONCINO VINACC. GNOCCHI. *Era al casino Martinengo ai Santi;* museo dedit praepositus Faustinus Rossini IOLI.

corona
PAPIRIA
co-ro-na CYTHERIDIS · L *co-ro-na*
REGILLA
SEX · CLODIO · SEX · F
5 *urceus*

Contuli. Habent Sanutus f. 80', ubi postea adscripta est; Alciatus n. 36 (inde Choler. f. 50'; Apianus 67, 4; Grut. 987, 13. 1042, 14 ex Apiano); item Continuator: Volpatus n. 72, Corsinianus n. 95, Mediceus n. 114; Arragonensis ms. n. 42 = 359; Totti p. 39 n. 116; Manutius cod. Vat. 5244 p. 150; Rossi p. 261; Soncino ms. f. 16; Gnocchi ms. p. 202; Ioli cat. mus. f. 47.

5 hodie deest neque habent Manut. 5244 et Soncinus; habent cum reliqua inscriptione coniunctam San. Alc., seiunctum, sed subiectam Med. Arr. Gnocchi, quorum Med. notat 'hoc saxum ut conici potest erat superiori iunctum'. Sanutus confudit cum n. 4678.

4669 Salodii in ecclesia dirupta in campis versus orientem FELIC. MARCAN. *Sopra il muro dell' orto dei PP. Cappuccini verso strada, rivolta a levante* GNOCCHI similiterque GRATT. Ibidem adhuc. — Maderni MUR. errore.

protome viri
L · PETREIO · L · L · FELIC

Contuli. Habent Felicianus in iubilatione a. 1464 cod. Tarvis. f. 204 et in corpore Veronensium n. 176 eodemque exemplo Marcanova Mut. f. 132 agri Veron. n. 92 et Ferrarinus cod. Reg. f. 35' (inde Mur. 1594, 1 ex schedis suis). Denuo ex lapide Grattarolo p. 68 (inde opinor Vinaccesi in add. p. 320); Gnocchi p. 252 qui vidit; Peroncini *Barbarano e il palazzo Martinengo* (Salò 1864) p. 32, qui ligno incidit; Petrus da Ponte qui vidit.

4670 Brixiae ante in crypta S. Philastrii, deinde in palatio *dietro la loggia*. Nunc in museo.

L · PETRONIVS
TAI · F · T · F · I · ET
SECVNDAE · VXORI

Contuli. Ioli cat. f. 15.

4671 Brixiae rep. in loco *de la Carità* 1541 NASSINO.

D M
PETRONIVS
IVNIOR

Nassino ms. f. 207 (inde partem priorem dant Grut. 1148, 9 a Viono; Gnocchi ms. p. 174 ex ms. Averoldi).

Nassinus ipse duo fragmenta non coniunxit.

4672 in villa q. d. Navi in ecclesia S. Caesarii FERRARINIANI (in his FELIC. B SAN. 84); *in Navi nel pavimento della chiesa di S. Cesario* GNOCCHI. Deinde Brixiae apud Lechium, nunc in museo IOLI. — Brixiae FELIC. A cum suis (in his SAN. 80).

D M
Q · PAETRONI
MESSIANI
QVI · VIXIT · ANN ·
5 VIIII · M · V · D · IIII ·
LAELIA · VENVSTINA
MATER · FILIO · KARISSIM

Contuli. Habent ab eodem exemplo Felicianus Brix. A 22; Iucundus f. 198 n. 16 (inde Alciatus n. 47); Sanutus f. 80; Ferrarinus cod. Bat. f. 61 et Verderiano p. 32, 1; Traiectinus n. 72. Denuo ex lapide Ferrarinus apud Sanutum f. 84 et Felicianum Brix. B 81 et in cod. Reg. n. 132 et Verderiano p. 74, 2 (inde Grut. 700, 9 citatis item schedis Rossii); ab eo Traiectinus n. 114 et Mediceus n. 126. Pendent a prioribus Arragonensis ms. n. 232 = 119 et diverse ed. n. 143; Nazari 1562 p. 52 qui principium solum citat; Rossi p. 274. 276. Ex lapide Gnocchi ms. p. 179; Brognoli misc.; Ioli cat. f. 26.

3 MESSINI Felic. A eiusdemque familiae libri reliqui.

4673 Brixiae fuit in monasterio Caritatis, est in museo.

— — O — —
L · PETRONIVS
VENVSTVS
PATER

Contuli. Ioli cat. f. 71.

4674 Chiari in aedibus praepositi Morcelli.

D M
PHILETVS
HOSTILIAES · FEC
POSTERISQ·SVIS

Labus ms. et *tribù e dec.* (1813) p. 31.

2 ante PHILETVS spatium vacuum esse testatur Labus, relictum fortasse ut intercreretur ibi nomium sperata ex manumissione fatura.

4675 Brixiae ad ostium sacelli divi Augustini per quod ingredimur curiam interioris palatii residentiae magnifici domini praefecti TRAIECT. Nunc in medio curtis Broleti intrinsecus MANUTIUS.

D · M
PLINIAE · NERMIONE
HELVIA · ATIIANA
MATRI · RARISSIMA

Habent Marinus Becichemus in collectaneis in primum Plinii librum (Brixiae 1503 fol.) f. 62' et Solatiani Traiectinus n. 65 et Mediceus n. 48, item, ex lapide opinor, Nazari p. 51 (inde Grut. 736, 12); Arragonensis ms. n. 48 = 134; Manutius cod. 5235 II f. 68; Rossi p. 255; Gnocchi p. 173 a prioribus.

1 NERMIONI Manut., NERMION reliqui. — 4 RARISSIMA Naz., RARISSIM Trai. Med. Arr. Man., RARISS Becich.

4676 litteris magnis et certis. Brixiae in pariete hospitalis extra S. Francisci aedem TUSCANELLA et RELIQUI CYRIACANI. *Nel muro di una bottega incontro alla porta di S. Francesco* ACCURS. Ad angulum magistri Simonis tonsoris prope S. Franciscum ARRAG. *Nella pilastrata ad una bottega all' incontro la chiesa di S. Francesco* SONCINO. *Alla Spezieria di S. Francesco rivolta a levante* GNOCCHI. *Era alla spezieria del Sig. Agostino Barouso a S. Francesco sull' angolo di S. Tommaso* IOLI.

L · POBLICIVS
HERENVS
SIBI · ET · OPTATAE
MVLVIAE · CONTAB *sic*
ET · VELLIAE · FIRMAE
PISAINAE

Contuli. Habent Tuscanella apud Cyriacum p. 65 n. 174 et auctores Cyriacanos (cod. Scalamontii Tarvisinus f. 86 n. 10; Marcanova Bern. n. 622, Mut. f. 137 n. 1; Felicianus Brix. A 1; Sanutus f. 79'; Ferrarinus cod. Bat. f. 59 et cod. Reg. n. 117 et cod. Verderiano p. 65, 2, unde sumpsit Grut. 989, 5; Redianus f. 84 n. 21; Gammarus f. 84. 107; Lilius f. 51; Iucundus f. 197 n. 12; Chig. I. VI. 203 f. 38'). Indidem pendere videntur auctores Solatiani Traiectinus n. 59 et Mediceus n. 75. Denuo ex lapide Alciatus n. 16 (inde Choler. f. 48; Apianus 63, 1), ubi exhibetur conflata cum n. 4688; Accursius ms. n. 19; Arragonensis ms. n. 153 = 259 (inde Rossi p. 259); Manutius cod. Vat. 5237 f. 77; Soncino ms. f. 13; Gnocchi ms. p. 212; Brognoli ms.; Ioli cat. f. 48.

4 CONTVB Cyriacani quidam (Scalam., Felic., Marcan. Mut., Ferrar., Iuc.) et Solatiani omnes; verum lectionem revocaverunt Arragonensis et correctores Tottiani et Mediceі. Erravit autem opinor quadratarius; nam de contabernaria non cogitaverim.

4677 Brixiae ad S. Faustini.

L · POLEM *sic*
F · (· HIC · C
A R R E T R *sic*
D R N E L I
RIONIS · FI

Mediceus in add. n. 313.

2 FT traditur.

4678 Brixiae nuper inventum SAN. Rep. in suburbio S. Iacobi ad flumen Mellae cons. similiterque MED. Ad forum piscium ARRAG.

C · POPILIO
IVCVNDO · ET
FVLVIAE · APSTINENTI
CONTVBERNALI
AMICIS

Habent Sanutus f. 80', ubi postea adscripta est (cf. n. 4668); Continuator, scilicet Volpatus n. 71 = cod. Bononii Cicognianus 1874 f. 51, Corsinianus n. 92, Mediceus n. 111; Arragonensis ms. n. 43 = 56, ed. n. 68; Rossi apud Grut. 1134, 5 et *mem. Bresc.* p. 250 (inde Gnocchi ms. p. 217).

1 L· pro C· San. et Arr. (ed.). — 3 APSTINENTI Bononius Arr. (ms. rec. 1), APTINENTI San., ABSTINENTI Volp. Arr. (ms. rec. 2 et ed.) Rossi.

4679 ad S. Iacobi de Castenedolo monachorum S. Euphemiae in pariete ecclesiae GNOCCHI. Nunc fracta Brixiae in museo.

L · POPILLIVS · L · F
S E N E X
TRAVIA · *P* · *F* · SECCI
MEMORIAE · *CAVSA*

Contuli quod superest. Gnocchi ms. p. 233 (inde Donat. 412, 19); Brognoli misc.

Quae iam non extant, dedi inclinatis.

4680 Brixiae ad ianuam quae est sub fornice Patronorum TOTTI similiterque ARR., *in Ruetta all' angolo della casa Roveghi* GNOCCHI. Adhuc ibidem in aedibus n. 3141. — In S. Iuliae ROSSI.

ARBITRATV · P · POPILLI · VALI|

Contuli. Arragonensis ms. n. 143 = 27, ed. n. 8 et apud Tottium p. 103 n. 290; Manutius orth. 616, 5 (inde Grut. 896, 6); Rossi ms. f. 167; Vinaccesi in add. p. 315; Gnocchi p. 219 qui vidit.

Rossi sic interpolavit: ARBITRATVR POPILI VALE . . . . | . . . . | . . . CONTRA · VOTVM.

4681 Concesii in ecclesia ad pilam aquae sanctae.

P · POSTVMIVS
HERMES · SIBI
ET · POSTVMIAE · P
LIB · POLITICE · VXORI

Servavit Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 150, cod. Verderiano p. 83, 1 (inde Grut. 818, 10). Ab eo Traiectinus n. 119; Mediceus n. 127; Arragonensis ms. n. 237 = 373; Manutius orth. 627, 13 (inde Ligorius ms. Taur. 4; Grut. 951, 15); Rossi ms. p. 155' et *lettere* (1621) p. 30; Vinaccesi in add. p. 298; Gnocchi ms. p. 230 a prioribus.

4 POLITICAE Ferr. (Verd.) Arr. (rec. 2.).

4682 Brixiae ad fontem rue pellecariorum prope ecclesiam S. Faustini maioris FERRARINUS; ad fontem qui est infra fornicem S. Faustini in vico q. d. *la Roua* ARRAGONENSIS; *nella fonte di S. Faustino in strata in capo della roua de' confettori* SONC. Deinde apud Averoldios, qui dederunt museo.

L · P O S T V M I V S · L · F
I N G E N V V S
SIBI · ET · L · POSTVMIO · P · F
S T A B I L I · S O R O R I
Q V I N T I A E · S A T V L L A E
E T · S X O R A T A E · S O R O R I S · F I L I S
SERVIS · ANCILLIS · SVO · QVOQVE · NOMINE · DEFVNCTIIS · XXIX *sic*

Contuli. Habent integram Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 147, cod. Verderiano p. 78 (inde Grut. 885, 15); Traiectinus n. 60; Mediceus n. 86. Bipertitam denuo ex lapide proponunt Arragonensis ms. n. 141. 142 = 262. 266; Soncino ms. f. 14; Rossi p. 259. 267; Averoldo p. 288. 285; Gnocchi p. 201. 207 (inde alteram partem dedit Donat. 413, 4); Ioli cat. mus. f. 64.

4. 5 spatia vacua sic reliquit quadratarius; videtur is qui ei titulum dictavit sororis nomen ignorasse et spatium relictum esse ad id recipiendum. — 7 DEFVNCTIS · XV exempla omnia ante Arragonensem. Emenda DEFVNCTIS et sic interpretare monumentum destinari servis ancillis, quo quisque eorum nomine est, in testamento opinor vel in cautione recensitis numero XXIX, quandoque quisque eorum defunctus erit.

4683 Brixiae apud comitem Ioh. Franc. Gambaram ARR. TOTTI MAN.; in aedibus Ludovici Soncini ROSSI; in aedibus iisdem, nunc Rosae ad S. Nazarii GNOCCHI; in via campestri extra portam S. Nazarii BROGN. Nunc in museo.

POSTVMIA
SECVNDA
Q · CLODIO · PAR
DIONI
COIVG · CARISSIM
S · M

Contuli. Habent Arragonensis ms. n. 69 = 370; Totti p. 104 n. 295; Manutius Vat. 5237 f. 146'; Rossi p. 262 (inde Mur. 1392, 6); Gnocchi p. 200 ex codice Averoldi aliisque; Brognoli ms. f. 43'.

4684 Brixiae in virdiario D. Andreae Fabae avi mei apud delubrum S. Simonis et Iudae superiore anno a me effossa; avia transtulit in aedes suburbanas in vico Malleorum SOR. apud Ormanicum. Rep. una cum nummis et lucerna aliisque rebus antiquis in via *del castello* prope domum Andreae Moretti in horti eius muro quodam, deinde a consanguineis eius translata ad angulum domus ruralis prope fluvium Bocca LICETUS.

D M
PRIMITIVI
MERENTI
POSVI
ARRIA

Andreas Morettus prid. non. Mart. 1637 misit et P. P. Ormanico, cuius in schedis extat, et Fortunato Liceto, qui ed. in tractatu de lucernis (Utini 1652) p. 1267.

Vv. aliter divisit Licetus. — 5 APRIA Licetus.

4685 Brixiae in monasterio S. Alexandri TOTTI GNOCCHI; in Broleto ad officinam magistri Hieronymi cultellarii ARR.

P · PVBLIC
BRIXIAN

Arragonensis ms. n. 362; Totti in add. n. 419 (inde Vinaccesi p. 321); Gnocchi ms. p. 191 ex codice Averoldi.

2 habet Arr. solus.

4686 Brixiae in S. Faustini.

Q · PVB*licio*
FAVSTO · ET
PVB · QVINTAE
FAVSTINVS-BRIXIANO
PARENTIB
TIAPALFRATIB

Rossi ms. f. 157 et in Medicei add. n. 329.

2 E pro ET Med. — 3 QVINTIAS traditur. — 6 T · PARAL · FRATR.. Rossi. Num INCOMPARABILIB?

4687 Brixiae rep. 17 Iun. 1846, quando refecta est via S. Iohannis sive *Corso della mercanzia*. Nunc in museo.

D · M
L · PVBLICI
OCTOBRIS
L · PVBLICIVS · GAIVS
FRATRI
PIENTISSI

Contuli. Ioli cat. f. 84.

4688 Brixiae in pariete hospitalis extra aedem S. Francisci TUSCANELLA et RELIQUI CYRIACANI. In quadam taberna apud S. Franciscum ALC. Ad angulum magistri Simonis tunsoris prope S. Franciscum ARRAG. similiterque BAN. *In strata nel cantone all' incontro la porta della corte della chiesa di S. Francesco* SONCINO. *Alla spetieria di S. Francesco rivolta a levante* GNOCCHI.

corona
L · PVBLICI
PRIMVS · SIBI
ET · SECVND
TVRI · F · VXOR
ET · L · SEpt · CRESCEN
gallus

Quattuor exempla extant Tuscanellae Alciati Arragonensis Soncini. Illud est apud Cyriacum p. 65 n. 173 et auctores Cyriacanos (Marcanova Bern. n. 621, Mut. f. 138' n. 18; Felicianus Brix. A n. 26; Ferrarinus cod. Bat. f. 61, cod. Reg. n. 116, cod. Verderiano p. 66, 1, ex quo ed. Grut. 816, 1; Redianus f. 84 n. 21; Gammarus f. 107; Lilius f. 51; Chig. I. VI. 203 f. 38'), a quo item pendent Solatiani (Traiectinus n. 58 et Mediceus n. 76). Ex lapide Alciatus n. 16 (inde Choler f. 48; Apianus 63, 1; item, sed interpolatam, Manutius cod. Vat. 5244 in append. p. 144), ubi exhibetur conflata cum n. 4676. Item ex lapide Arragonensis ms. non in rec. 1 n. 152, sed in secunda n. 265 (inde Manutius Vat. 5237 f. 95'; Rossi p. 261; ex Rossio Mur. 1394, 1). Soncino ms. f. 13. Vidit etiam Gnocchi ms. p. 22.

Variam lectionem ex Cyriacanis non dabo nisi Tuscanellae. — Ut integram dant Tuscanella et Gnocchi, quorum ille praeterea vv. divisionem non servat. — 1 sic Arr. (rec. 2) Man., PVBLICI.. Sonc., PVBLICIVS Tusc. Arr. (rec. 1) Gnocchi, PVBLITIVS Alc. — 2 SIB.. Arr. — 3 SECVND/ Arr. (rec. 2) Man., SECVND Sonc., SECVNDAE Tusc. Alc. Arr. (rec. 1) Gnocchi, SECVNDAE · SA Rossi. — 4 TVPI Alc. — VXORI Tusc. Alc. Arr. (rec. 1). — 5 SEE Tusc., SIE Arr. (rec. 1), SI · F Man., S : F Sonc., SE · F Arr. (rec. 1) Med. Gnocchi, ESIAE Alc.; puto fuisse SEP. — CRESCEP Arr. similiterque Gnocchi, CRESCENT Tusc. Alc., CRISCE Sonc., CRESCENTI Arr. (rec. 1). — Apud Alciatum in fine adhaerent haec: L · CALEPIVS · HERACLIAE, quae quo pertineant, nescio. — De corona monet Sonc., de gallo Arr. at Gnocchi. — V. 4. 5 clausulamque Alciati nam Manut. 5244 sic dat mutata: VLPIAE · VXORI · ET · AELIAE · CRESCENTINAE · L · CALEPIVS · HERACLIVS.

4689 Brixiae in S. Faustino maiore.

PVBLICIAE · FLORENTIAE
CONIVGI · CARISSIMAE
ET · INCOMPARABILI · CAECILIVS
SATVRVS · M · P

Servavit Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 148, cod. Verderiano p. 86 1 (inde Grut. 820, 4); ab eo Traiectinus n. 38; Mediceus n. 95; Arragonensis ms. n. 230 = 363; Rossi p. 264; Gnocchi ms. p. 209 a prioribus.

1 FLORENTIA Ferr. (Verd.) Med. m. 1, FLORENTIAE reliqui. — 3 CECILIVS Ferr. (Verd.), CAECILIV Med. Arr.

4690 Inter Travaiadum et Hospitaletum in sacello campestri S. Mariae SOLATIANI. *Esiste nella chiesa chiamata Telbajus vicino all' Ospitaletto verso Travaiato dopo il giardino del presbiterio* BROGNOLI.

D · M
PVBLICIAE
LVCINIAE
P · LARONIVS

Habent Solatiani Traiectinus n. 106; Mediceus n. 159; Nazari p. 52 (inde male Grut. 886, 8); Arragonensis ms. n. 251 = 110; Rossi p. 276; Gnocchi ms. p. 182 a prioribus. Denuo ex lapide Brognoli ms. f. 42, cui dedit Ios. Restelli.

2. 3. 4 PVBLICAE | LVCINAE | P · LARONIS Arr. rec. 2, D M | PVBLICIVI | IV · ID · VI | IVI · CH IV Brognoli.

4691 Brixiae apud plateam Novarini ALCIAT. similiterque ARR.; *in una muraglia nel tresandello all' incontro della casa Gambara* SONCINO; *nel vicolo di S. Zeno* GNOCCHI. Iam in museo.

L · Q · PRIMI
ET · C · M · TERET
LONG · A · FINE
IN · VIAM
PVBLICAM
IVM · P · XXVI

Contuli. Habent Alciatus n. 28 (inde Choler f. 49'; Apianus 65, 3; Grut. 886, 4 ex Apiano); Arragonensis ms. n. 107 = 256; Soncino ms. f. 19'; Gnocchi ms. p. 54; Ioli cat. mus. f. 68.

5 PVB (vel P) LI/AM ego et Arr., PVBLICAM reliqui. — 6 IVM Arr., VM Alc.

4692 *San Pier d' Eliano in Riviera nel muro esterno della chiesa di dietro al coro* ROSSI GNOCCHI IOLI.

protomae duae
QVINTAE · MARCEL
LI · F · ET · SECVNDAE
BALBI · F

Grattarolo p. 84; Rossi p. 302 (inde Mur. 1734, 7); Gnocchi p. 250 ex lapide; Ioli cat. mus. f. 79 ex lapide; Perancini ms. ex lapide; descripsit mihi Petrus da Ponte.

1 MARCEI da Ponte. — 2 SECVNDE Grat., SECVDAE Ioli.

4693 ad Brixiam rep. in S. Euphemiae, deinde prope Cremonam in hortis Picenardiis, ubi vidi. Nunc Mediolani in Brera.

M · QVINTIVS
GLYCERVS
SIBI · ET · QVINTIAE
PRISCVLAE · VXORI
INCOMPARABILI
IN · FR · P · XX · IN · AGR · P · XV

Contuli. Bianchi *marmi Crem.* tab. 8 p. 87.

4694 in operculo arcae rotundae rep. Brixiae 1828 ad portam Turrelunga *nella costruzione del nuovo passeggio.* Nunc in museo.

OSSA · L · QVINCTI · GRVLLI

Contuli. Labusiana habent.
Idem nominatur supra n. 4462.

4695 Gussagi apud Averoldios olim, nunc ex dono eorum Brixiae in museo.

a. qu|INTIO · TI · F · MARTALI
b. c|LAVD · TI · F · IANVARIVS
c.| F I

Contuli. Averoldus p. 290 et apud Mur. 1775, 3; Gnocchi ms. p. 233; Ioli cat. f. 67.

4696 Brixiae in museo.

P · QVINT
PRIMIGS
SIBI · ET
V SVCCESSA
ID

Contuli. Labus ms.

4697 Brixiae in foro Novarino in aedibus Chinelli, postea Longhenae GNOCCHI et RELIQUI; hic dedit museo.

L · QVINTIO
QVARTION
T · F · I

Contuli. Gnocchi ms. p. 218; Brognoli misc.; Arici in suppl. ms. ad Arragonensem n. 487; Ioli cat. f. 45.

4698 Brixiae RED. 82. Ibidem (praecedit Montorii) RED. 70 in serie titulorum vere Brixianorum (cf. n. 4333).

Q · QVINTIVS · TERENTIANVS
SIBI · ET
ESDRILAE · CLVAE · F · VXORI

Servavit Redianus f. 70' inter Veron. n. 120 et f. 82' inter Brix. n. 2 (inde Gud. 284, 2).
Vv. divisio incerta. — 1 TERENTIVS Red. 70. — 3 ESBRILLAS Red. 82.

4699 Brixiae in angiporta areae Novarini ARR. (rec. 2); apud dominum Ugolinum Palatinum add. ARR. (rec. 1).

QVINTIA · CAI · F
AE
IN · FR · P · XXX
IN · AG · P · VIII

Arragonensis ms. n. 105 = 390.

4700 Brixiae *nella piccola dispensa vicino al refettorio del convento di S. Domenico.*

QVINTIAE · PRIMAE · VXORI · INCOMPARAB
P · CREXIVS · NAEVILIANVS SEN... MARI...

Gnocchi ms. p. 205.
Idem P. Craexius Naevilianus senior nominatur n. 4417.

4701 Invergnagae ad S. Mariae in campanili. — Romae GRUT. errore.

QVINCTIA · SEX · F
PRISCA · SIBI · ET
SEX · QVINCTIO · PATRI
AEMILIAE PAVLLAE
MATRI
QVINCTIAE · PROCVL

Arragonensis servavit. Habent ms. eius n. 392; Totti in add. p. 100 n. 275; Manutius cod. 5235 IV n. 5 = 5244 p. 88, orth. 586, 15 (inde Ligor. ms. Taur. 4; Grut. 739, 5); Rossi p. 302 (inde Mur. 1274, 3); Gnocchi ms. p. 238.

4702 Brixiae rep. nuper in fundo ad viam Cremonensem II m. p. a Brixia LABUS 1813; rep. *alla Ponterica* IOLI; Brognolii dederunt museo.

D · M
QVINTIAE · VALERIAE
ET · CAECILIO · SECVNO
MARITO · EIVS
CAECILIVS · MARCIAN
T · NIGELLIVS · FIRMVS
HEREDES · VALERIAE · SE
CVNDAE · TESTAMENT
EIVS · FACIEND · CVRAVER

Contuli. Labus *tribu e dec.* (1813) p. 51; Ioli cat. f. 47.

4703 Brixiae in aedibus q. magnifici equitis Angeli Mauri ARR. MED. In hortis comitis Io. Bapt. Fisogno AVEROLDIANA. Sine loco TOTTI.

Q · R · H
IN · FR · P · R

Arragonensis ms. n. 393; Tottianus in add. p. 118 n. 379; Mediceus in add. n. 297; Gnocchi ms. p. 194 ex ms. Averoldi.
Inter R et H hiatum notat Med.

4704 Brixiae in museo.

LOC · SEP
C · R · P
IN · FR · P · XX

Descripsi. Ioli ms.

4705 Brixiae *marmo ritrovato l'a. 1602 insieme con un trofeo et un fogliame cavando li fondamenta del Monte Nuovo, esiste ivi* SONCINO; *nel Monte Nuovo della Pietà* ROSSI MED. Ibidem adhuc.

ROMANIA · SP · F
OPTATA · SIBI · ET
CRIPPONI · CASTIC · F
VIRO · SVO · T · F · I

Contuli. Habent Rossi ms. f. 143 et in Mediceo in add. n. 345a; Soncino ms. f. 1; Gnocchi p. 213. Edidit nemo quod sciam.

4706 Brixiae in hospitali misericordiae MARCANOVA, unde videtur translata esse in ecclesiam S. Nazarii una cum n. 4466. In pariete ecclesiae S. Nazarii iuxta viam publicam FELICIANUS B; ad S. Nazarii iuxta portam minorem ecclesiae ARRAG.; similiter RELIQUI. Nunc in museo.

INSEQVENTI
ET · ROMANIAE · M · F · TERTIAE
ET · P · ROMANIO · M · F · FRATRI

Contuli. Habet Marcanova Mut. f. 140' n. 36. Item Felicianus Brix. B n. 51; Ferrarinus cod. Reg. n. 57, cod. Verderiano p. 20, 1 (inde Grut. 873, 11); Traiectinus n. 27; Mediceus n. 85. Item Alciatus ms. n. 22 (inde Choler f. 49; Apianus 64, 2; Panvin. Ver. p. 55; Grut. 464, 5 ex Apiano et Sculteto, id est ex Panvinianis), qui confudit cum titulo olim iuxta collocato n. 4466. Certo ex lapide Accursius ms. n. 30; Arragonensis ms. n. 158 = 214 (inde Rossi p. 259); Soncino ms. f. 8; Gnocchi ms. p. 213; Ioli cat. f. 44.

4707 Padernone prope Gussagum in aedibus fratrum Zambelli.

ROTALVS · QVINTI
AS · MACRINE · COIV
GI · KARISSIME · QVAE
MECVM · VIXIT · ANN
XL · MENSES · TRES · D · XV

Ioli vel Gelmini in schedis Athenaei.

4708 Uragi de Mella prope ecclesiam parochialem meridiem versus e regione aedium Capelle.

IN · FRONT
VSQ · AD · MONIM
C · RVFINI SENCION
IN · AG · p · CCXCIX

Gnocchi ms. p. 257.
3 id est *C. Rufinii Senecion(is).* — 4 IN · AGR · CCXCIX traditur.

4709 Brixiae *alla casa di Dio verso i terragli* VINACC. GNOCCHI. Nunc in museo.

P · RVFRIO
P·L·ATTICO
protome

Contuli. Habent Vinaccesi p. 319 (inde Mur. 1738, 10); Gnocchi ms. p. 204 et diverse p. 206 ex Averoldianis.

RVFRIA P·L·ALVM Gnocchi p. 206; est omnino eadem, cum etiam locus conveniat.

4710 cippus magnus litteris non optimis. Erbusci inter coemeterium et ecclesiam vetustam *in contrada del Borgo* GNOCCHI; *in muro esterno alla chiesa del castello* ROSA. Nuper Brixiam venit in museum.

protome
RVFVS
BRIGOVICIS · F
SEX · VEIR · IVNIV· *sic*

Descripsi a. 1869. Gnocchi ms. p. 232 (inde Donat. 261, 8); G. Rosa *Francia Corta* (Bergomi 1852) p. 9; P. da Ponte misit a se descriptam.

Cf. n. 4625.

4711 Brixiae ad S. Petri in Oliveto.

C · SALVSTIVS · GVL · CIN
N D
V
tum di-
midia
aliaque incerta

Gnocchi ms. p. 219 ex Averoldianis.

4712 Brixiae rep. ad S. Iuliae.

SIBI · ET
SALVIAE · FIRMINAE
VXORI · INCOMPARAB
ET · SALVIAE · C · F · PHILVMENE
FILIAE
ANIMVLAE · INNOCENTISS
QVAE · VIXIT · ANNIS · XI
DIEBVS · VIII

Contuli. Labus ms.

4713 Brixiae in S. Faustino maiore MARCAN.; in pavimento ecclesiae SS. Faustini et Iovitae FELIC.; ad portam S. Faustini meridiem versus MED.; ad portam minorem S. Faustini in gradibus ARRAG.

V · F
M · SALVIENVS
M · L · CINNAMVS
SIBI · ET · DORIDI · L
CONCINDONI · IIIIA

Habent, ex eodem exemplo primario opinor omnes, Marcanova Mut. f. 141 Brix. n. 41; Felicianus Brix. B 54; Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 39 et cod. Verderiano p. 22, 2 (inde Grut. 992, 12); Traiectinus n. 32; Mediceus n. 92; Arragonensis n. 140 = 433; Rossi ed. p. 266, ms. f. 142; Gnocchi ms. p. 211, citans inter alia schedas Averoldi (inde Donat. 413, 17).

Dedi ex Marcanova versibus divisis secundum Felicianum et posteriores meliores, qui plane conveniunt. — 3 CINNANVS Marcanova solus. — Felicianus pro v. 5 haec substituit: CONIVGI · DVLCISS | QVAE · VIX · A · XXVIII · D · I · OPT · MORIS, omnino fraude. Apud Marcanovam quae adhaesit n. 4729, eam reliqui inde separant. Rossius in ms. (nam in ed. legitur non interpolata) in fine haec adiecit: MORS · NIHIL · EST · ET | OMNIBVS · OMNIA; praecedit scilicet n. 4654 similiter finiens: *ulterius nihil est morte neque utilius.*

4714 Fiumicelli in aedibus Io. Petri Faitae.

SATRIOS
IN · AG · P · XX

Totti in add. p. 126 n. 441 (inde Vinaccesi p. 323; ex eo Mur. 1740, 19 et Gnocchi ms. p. 230) = Manutius 5235 II f. 133.

4715 Brixiae in subcorpore S. Iuliae TUSCANELLA et CYRIACANI RELIQUI; in ecclesia S. Iuliae in pavimento iuxta arcam S. Blasii FELIC.; sub confessionalibus S. Iuliae MED. 66; subtus chorum S. Iuliae MED. 315; similiter RELIQUI. — Calvasesii MUR., quoniam ibi repertae praecedunt apud FERR.

MEMORIA · SECVN
DINE · QVE · VIXIT · ANN · X
RESTVTA · MATER · FI
LIE · DVLCISSIME · POSVIT

Habent Tuscanella apud Cyriacum p. 65 n. 180 et Cyriacani auctores plerique (Marcanova Bern. n. 628, Mut. f. 139' n. 25; Redianus f. 83 n. 8 et inde Gud. 244, 4; Lilius f. 51). Praeterea adscripta est in Cyriaci cod. Tarvisino extr. Habet item Felicianus B 49 eodemque exemplo Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 156 (inde male Mur. 1212, 7 ex schedis Farnesiis et Cyriaci), cod. Verderiano p. 86, 3 (inde Grut. 706, 1, citans etiam Rossii schedas, qui in ed. omisit); Traiectinus 43; Mediceus n. 66; Arragonensis ms. n. 94 = 287; Rossi ms. f. 164; Vinaccesi p. 264; Gnocchi ms. p. 276, citans praeter edita codicem Averoldi. Denuo ex lapide Mediceus in add. n. 315.

Variam lectionem dabo Tuscanellae, eius qui adscripsit ad Cyriacum Tarvis., Feliciani, Ferrarini (Reg. Verd.), Traiectini, Medicei, Rossii, auctarii Medicei. — In vv. div. secutus sum Adnotatorem Cyriaci et Med. 66. 315 consentientes. — 1 MEMORIAE Adnot. Cyriaci. — SECVNDINE et sic deinceps Adn. Cyr. et Med. 315, SECVNDINAE et sic deinceps AE pro E Tuscanella Felic. Ferrar. Traiect. Med. Rossi. — 3 RESTITVTA Felic. Traiect. Med. 315 Rossi. — 4 POSVIT om. Felic.

4716 Sajani *nel parapetto che cinge la chiesa parrochiale.*

SECVNDVS · SEI
STRABONI ·
SIBI · . ET
MINACIAE · TERNAE
CONIVGI · OPTIM · ET
COMISCIO · VNRILIO
PRIMO · PINO . . . .
ANN IV

Gnocchi ms. p. 235; Ioli mon. ant. II.

1 SE Gn., SI Ioli; hiatus non adnotatur. — 2 SIRABO Ioli. — fin. hiatus non notatur. — 4 malim TERTIAE — 5 OPTIMAE Ioli. — 6 CVINSC . . . . . Ioli. — 7 om. Ioli. — 8 ANI. A Ioli.

Seius Strabo videtur intellegi pater naturalis Aelii Seiani.

4717 Brixiae in muro cariae aedium domini Ioh. Mariae de Salis doctoris MED. similiterque TRAI. ARRAG. Apud Averoldum VINACCESI. AVER. MUR. Ex eo museo venit in publicum. — In Sali de Marasino ROSSI (*mem.*) male.

SEGAE · RIVMI · F
ET
LEAE · SEX · F
VXORI · ET
CLEVIO · F · ET
SEGESSAE · SEX · F
BALBINVS · PARENT
X A F

Contuli. Habent Solatiani Traiectinus n. 84; Mediceus n. 79; Arragonensis ms. n. 122 = 410; Rossi apud Grut. 1134, 8, *mem. Bresc.* p. 310; Averoldo in ed. p. 287 et apud Mur. 1496, 8; Gnocchi ms. p. 253; Ioli cat. mus. f. 63.

4718 Fiumicelli in latere ecclesiae antea, nunc Brixiae in museo IOLI.

M · SEMPRON
PLACIDO

Contuli imminutam. Brognoli misc. eodemque exemplo Aricius in suppl. ms. ad Arragonensem n. 499; Ioli cat. f. 18.

4719 Navi in aede plebis CONTIN.; *alla Pieve vecchia sopra il primo gradino che va all' altar maggiore* GNOCCHI.

V
SENEDC
SENEDC
ALBANV
ET · SENEDO
PAREN

Habent Continuator (Mediceus n. 112; Totti p. 83 n. 231; Arragonensis ms. n. 236 = 452; Rossi apud Grut. 1134, 9 et *mem. Bresc.* p. 303); Gnocchi ms. p. 247 qui vidit; Brognoli misc.

2 SENDO Totti l. — 4 ALBAN Med. — 5 T pro ET Brogn. — SENEDO Med. — 6 PAREI Brogn., ... PAREN .. Rossi (*mem.*), PARE Med. Tott. Arr., DARE Grut., PATRI Gnocchi.

4720 Brixiae in S. Faustino maiore MARCAN. Sine loco inter Veronenses post titulos certo Brixianos RED.

SENTIAE · BITTALIAE · BONAE · MEMORIAE
CONIVGI · SINceRIS · FIDEI · ET · SIMPLICITATIS
AVRELIVS · THALLVS · IVXTA · QVAM · ET
SENTIA · CORNELIA · SOROR · SVA · VIVA · SIBI
LOCVM · FECIT

Habent Marcanova Mut. f. 141 Brix. 40 (inde non recte Grut. 1145, 2 e Marcanovanis; a Grutero Gnocchi ms. p. 274) et Redianus f. 66 Veron. n. 55. A prioribus Brunati *Santi Bresc.* 2, 227.

Versuum divisio incerta. Textum dedi Marcanovae, nisi quod hic habet 2 SINCERIS; Redianus sic habet: ENTIAE BITALIAE BONAE MEMORIAE CONIVGI SENCERIS DEI SIMPLICITATIS AVRELIVS IALLVS IVSIA QVM ET SENCIA CORNEA SOROR SVA VIVA SIBI LOCVM FECIT. Utrum emendarit coniectura Marcanova an Strozza corruperit, dubium est.

4721 Caini in villa superiore prope aedes Covelli GNOCCHI. Deinde Brixiae apud Lechium; nunc in museo.

C · SEPTVMIo
C · F · FAB
CLHOE · P · S

Contuli. Gnocchi ms. n. 7; Ioli cat. f. 30.

4722 Torricelli in ecclesia S. Alexandri SOLATIANI; *alla Torricella parrochia di Capriano, di ragione di Gior. Calino, sotto un suo portico* GNOCCHI. Nicolaus Calini dedit museo Brixiano BROGNOLI IOLI.

HOC
protome muliebris
SEPTIMIAE · L · L
CHRYSARIONI
L · SEPTIMIVS · L · L
AMARANTHVS
SORORI · ET · SIBI
LA · BO

Contuli. Habent Solatiani Traiectinus n. 117; Mediceus n. 158; Manutius Vat. 5237 f. 141 ex 'exemplari Mauri'; Rossi *mem. Bresc.* p. 279 (inde Mur. 1496, 14) et *lettere* (1621) p. 30; Gnocchi ms. p. 252; Brognoli ms. f. 26' et in misc.; Ioli cat. mus. f. 17.

4723 Brixiae in quadam basi pilae praetorii novi TOTT. MED.; *al terzo pilone della pubblica loggia nella via piccola* SONCIN. aliique. Ibidem adhuc.

C · SERTORIO · Q · F
POLLIONI · FRATRI

Contuli. Habent Arragonensis ms. n. 32 = 49, ed. n. 58, item Mediceus in add. n. 255 et Totti p. 28 n. 81 (inde Vinaccesi p. 316; ex Vinaccesio Mur. 1497, 7); Soncino ms. f. 5'; Gnocchi ms. p. 214; Ioli mon. ant. 1826 et cat. mus.

4724 Brixiae in pavimento portae S. Clementis.

ERR IEPAN ONPANI
VLCISSIME QVE MECVM
vixit ann. XXVI B M M P
IIII DVLCISSIMO ET MATRI
SEVERE SVPERVIXIT AN VI
N SENATOR PARENTIBVS DVLCISSIMIS

Arragonensis servavit. Habent eius ms. n. 165, ed. n. 198; Totti in add. p. 114 n. 352 (inde Vinaccesi p. 319); Gnocchi ms. p. 207 ex codice Averoldi et Vinaccesio (inde Donat. 385, 14).

1 ONPANVI Gnocchi. — 2 VLCISSIMAE Arr. ed., VLCISIME Arr. ms. — QVAE Arr. (ed.) Gnocchi. — 4 IIII om. Gnocchi. — 5 E pro F traditur.

4725 Brixiae antea apud Lechium, nunc in museo.

SEXTVS · PRIMI · F
SIBI · ET
VITALI · IVNI · FIL
VXORI

Contuli. Ioli cat. f. 31.

4726 Brixiae in hortis Io. Franc. de Monte ARR. TOTT. 2; in aedibus comitum Soardi VINACC. GNOCCHI. Iidem dederunt museo.

D M
SIDONI
P · P · I
TATIAE
M · B · M

Contuli. Habent Arragonensis ms. n. 77 = 122, ed. n. 140; Totti p. 90 n. 250 et rursus in add. p. 115 n. 354; Rossi p. 255 (inde Mur. 1746, 10); Gnocchi ms. p. 172; Brognoli ms. f. 43; Ioli cat. mus. f. 69.

4727 Brixiae in vestibulo aedium Nicolai [Gasparis TRAI.] Botani grammaticae professoris FELIC.; similiter BELIQUI, etiam ABRAG.

D SILVANIAE · FLORAE · NONIVS · LIBERALIS M
CONIVGI QVAE · VIXIT · MECVM
AN · X · B · M · P

Servavit Ferrarinus apud Felicianam Brix. B 6 et cod. Reg. Brix. 60, Verderiano p. 21, 1 (inde Grut. 828, 8). Pendent inde Traiectinus n. 67; Mediceus n. 34; Arragonensis ms. n. 112 = 412; Rossi p. 54; Gnocchi ms. p. 217.

Vv. disposui ad Ferrarinum (Reg.). — D M om. Fel. Trai. Med. — 1 SILANIAE Felic. — 2 QVE Ferr. (Reg.). — 3 ANN Ferr. (Reg.). — B · M · P Fel. Med.

4728 Brixiae in ecclesia SS. Cosmae et Damiani in lapide aquae benedictae FELIC. similiterque BELIQUI. *Sull' angolo del monistero di S. Cosmo, che forma il vicolo divisorio dall' altro monistero degli Angioli* GNOCCHI. Nunc in museo.

C · SOIVS · SEVERVS
SIBI · ET
CLAVDIAE · PRISCAE
CONIVGI · OPTIMAE
PETRONIO · IANVARIO
METTARIO · SECVNDO
VINILLIS · TERTIO · MARCELLAE
PROPINQ · ET
SVRAE · BENE · MERITAE

Contuli. Habent Felicianus Brix. B 56; Ferrarinus cod. Reg. Brix. 102 et cod. Verderiano p. 68, 1; Alciatus n. 19 (inde Choler f. 48'; Apian. 63, 3; Grut. 828, 11 ex Apiano); Traiectinus n. 81; Mediceus n. 80; Arragonensis ms. n. 156 = 103, ed. n. 107; Soncino ms. f. 12; Rossi p. 256; Gnocchi ms. p. 206; Ioli ms.

1 SOIVS recte Alc. Sonc. Gnocchi, SOSIVS Felic., SOLVS Ferr. Trai. Med. Arr. (ed.), SOLIVS Arr. (ms.) Rossi.

4729 Brixiae in claustro S. Faustini maioris.

SOLIA
PROSERIAE
ALVMNAE · SVAE
MEMORIAE POSVIT

Habent, ab eodem exemplo opinor omnes, Marcanova Mat. f. 141 Brix. n. 41; Felicianus Brix. B 50; Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 168, cod. Verderiano p. 87, 1 (inde Grut. 659, 5); Traiectinus n. 33; Mediceus n. 93; Arragonensis ms. n. 126 = 418; Vinaccesi p. 303; Gnocchi ms. p. 210, citans ms. Averoldi; Donat. 414, 7 auctore non indicato.

Apud Marcanovam adhaeret titulo n. 4713. — Vv. divisi ad Felicianum. — 2 PROSERIA Felic., PRO·SALVTE Donat. (non Gnocchi). — 4 MEMORIA malim, id est *memoriam*.

4730 Brixiae ad S. Iuliae ARR. Sine loco TOTT.

SPERA
C
D F
CI

Arragonensis ms. n. 422 et apud Tottium in add. n. 381 et apud Gnocchium ms. p. 216 ex codice Averoldi.

4731 Brixiae in museo.

SPVRIO · HOM
VNCIONI · ET
SECVNDE · AV
LONIS·F·P·VETI
5 VS · CVPITVS
AM

Contuli. Habet Labus ms.

4732 Brixiae antea apud Lechium, nunc in museo.

STATI

Descripsi. Ioli cat. mus. f. 31.

✓ **4733** Borgosatolli rep., dedit advocatus Lud. Baruchelli museo Brixiano.

D · M
STATIAE
FAVSTINAE
ANIME INNOCE

Contuli. Ioli cat. f. 68 et Labusiana.

4734 Casagli in turri campanaria ecclesiae CONT. GNOCCHI. Frustra indagavit a. 1828 IOLI.

DIS · MANIS
C · STLACCIVS
PLOCAMVS
LEDAE
5 BENE · MERIT
protomae duae

Habent Continuator (Corsinianus n. 138; Mediceus n. 165; Totti p. 67 n. 191; Arragonensis ms. n. 277 = 109; Nazari p. 52; Rossi p. 275 et inde Mur. 1487, 4) et Gnocchi ms. p. 174 (inde Donat. 410, 20).

1 DIIS Tott. Arr. — 2 OSTILACCIVS Contin. — 4 LAEDAE Arr. (rec. 2). — 5 MERITAE Tott. Arr.

4735 Brixiae prope S. Euphemiam in angulo muri cuiusdam horti MONTFAUC. similiterque ARR. TOTTI; apud mercatum novum in muro horti MED.; *in un cantone del capo di sopra della piazzola di S. Eufemia* SONCINO, similiter RELIQUI. Deinde Gassagi apud Averoldium AVEROLDO. Ibi frustra quaesivit GNOCCHI.

LOC · SEPVL
Q· SVLPICI · MAR
CELLINI · IN
FRON·P·XII

Habent Alciatus n. 39 (inde Cholet. f. 50'; Apian. 66, 4; Grut. 1044, 6 ex Apiano); Solatiani Montfauconianus n. 72 et Mediceus n. 59; Arragonensis ms. n. 38 = 264 (inde Rossi p. 259); Soncino ms. f. 18'; Averoldo p. 289; Gnocchi ms. p. 205 non ex lapide, sed auctore non indicato.

1 LOCVS Montf. Med. — 3 CELINI Alc.

4736 ad S. Euphemiae in hortis rep. 1821, deinde Brixiae in museo.

L · SVTTA

Contuli. Ioli mon. ant. 11 et cat. mus. f. 54.

4737 litteris magnis. Extra Brixiam in S. Donino FERRAR. In porta ecclesiae S. Donini NASS. Ad S. Donini in Borgo Pile in casa rustica; museo dederunt fratres Vallotti IOLI.

L · TERENTIVS · L · F
FAB
VARRO

Contuli. Habent Ferrarinus cod. Reg. Brix. 123, cod. Verderiano p. 63, 1 (inde Grut. 924, 8); Traiectinus n. 91; Mediceus n. 117; Nassino ms. f. 342 ex lapide; Arragonensis ms. n. 317 = 242; Vinaccesi p. 317 (inde Mur. 1751, 13); Ioli mon. ant. 1826 et cat. mus. f. 68.

4738 Nave extra plebem veterem.

. . . TITIAE
AC . . . .
. . . .

Gnocchi ms. p. 247.

4739 extra Brixiam ad S. Euphemiae rep. 1808 a Dom. Vantini; a. 1817 venit in museum Lechi, deinde in publicum.

D · M
TROPHIMI
S · P
SEVERA
5 CONTVBERN

Contuli. Brognoli misc.; Labus *tribù e dec.* (1813) p. 34; Ioli cat. mus. f. 28. 79.

D(is) m(anibus) Trophimi s(ervi) p(ublici) Severa contubern(alis).

4740 Brixiae ad portam comitis Brunori Gambarae ARR. SONC. In foro Novarini ad portam domus comitum Martinenghi GNOCCHI.

D M
TROPHIMES
BENEMERENTISS
. . . . . NTIA
. . . .

Arragonensis ms. n. 103 = 127 (inde Rossi ms. f. 150); Soncino ms. f. 19; Gnocchi ms. p. 218.

1 om. Arr. (rec. 2) Gnocchi. — 2 TROPHIMES Arr. (rec. 2), TROPHIMVS Arr. (rec. 1). — 3 BENEM. . RINIES Sonc. — 4 sic Gnocchi, . . NE"[illegible] . . Arr., om. Sonc.

4741 Brixiae apud Ioannem Franc. Montem ARR. Sine loco TOTT.

A · V · H
IN·AGR·P·XIII

Arragonensis ms. n. 73 = 294 et apud Tottium p. 90 n. 252.

4742 Brixiae ex Lechiano museo venit in publicum, in quo ego non repperi.

VALARIO
FILIO · DVLCIS
SIMO
PO

Ioli cat. mus. f. 31.

4743 Brixiae rep. 21 Sept. 1826 in aede Vespasiani, extat in museo.

ALERI
ER CON
AB·V HRED
OCT

Contuli; sed non affirmo fragmenta recte coniuncta esse sic ut coniunguntur in Labusianis. Ioli cat. f. 57 refert secundam partem.

4744 Brixiae ad S. Nazarii in aedibus della Corte.

VALERIVS
S

Gnocchi ms. p. 204.

4745 inter Brixianas.

L VALERIV

Aricius in suppl. ms. ad Arragonensem n. 493.

4746 Brixiae rep. a. 1814 m. Apr. *alla Brutta-nome* in aedibus Assi, nunc Barucco; deinde a. 1817 illata in museum Lechi. Nunc in publico.

d m
VALERI · APRILIS
MAXIMI
VALERIVS · APRILIS
MAXIMVS·ET
VALERIA · SAENECIA
PATRI·KARISSMO *sic*

Contuli. Brognoli misc.; Ioli cat. mus. f. 32.

4747 Brixiae in aedibus Vincentii Aquanei TOTTI MED. Rep. in aedibus Iacobi Aquanei, qui filius est defuncti Vincentii Aquanei, in via qua itur ad S. Barnabae in imis scalis NASSINO. Apud Iacobum Aquaneum ARRAG. Ad fontem prope ecclesiam S. Barnabae SONC. In aedibus Parri ad S. Barnabae GNOCCHI.

M · VALERI
IVCVNDI
IN·PR·P·XXX
IN·AG·P·XXX

Arragonensis ms. n. 110 = 291; Tottius p. 33 n. 96; Mediceus in add. n. 257; Nassino ms. p. 69 (inde per Vionum Grut. 1149, 10); Soncino ms. f. 19; Vinaccesi p. 316; Gnocchi ms. p. 195 ex Grutero et codice Averoldi.

Vv. divisi ad Nass. Sonc. Gnocchium. — 1 VALERII Sonc. Gnocchi. — 2 IVCVNDII Nass., IOCONDII Arr. (rec. 1) Tott. Med. — 3 FRO Arr. Tott. Med. — 4 AGR Med., AGRO Arr. Tott.

4748 Brixiae rep. m. Apr. 1814 *alla Brutta-nome* in aedibus Assi, nunc Barucco; deinde apud Lechium, nunc in museo.

L · VALERIO
SOLIROOVI
F · LAPAROÆ
C · CALVASIVS
ET · C · TERENTIVS
AVNCVLO

Contuli. Brognoli misc.; Labus apud Persicum *descr. di Verona* 2, 288; Ioli cat. mus. f. 32.

4749 Brixiae *contrada S. Clemente n. 259; serve di gradino nella scala che conduce al primo piano* DA PONTE.

L · VALE
FAB
MONT

Ioli mon. ant. II; P. da Ponte descripsit.

4750 arca, Brixiae in museo ex dono Ioh. Panigada *ingegnere*.

Ascia *loculo* *tenus* (sic? marginal: Ascia loculo tenus)

u a l e r i
N I CEPHORIANI
QVI · VIX · ANN · XRRI
MENS · VI · DIES · XXVIII
VALERIA · NICOTYCHE
FRATRI · KARISSIMO

Contuli. Ioli cat. mus. f. 78.

4751 Brixiae rep. a. 1566 prope forum piscarium vetus TOTT. *In casa Malapel alle pescarie vecchie trovata facendosi una cantina* MED. In hortis Avogadri ROSSI.

L·VALERIO·SP·F NIGRO·VIRO POBLICIA·M·F L·VALERIO·L·F·FAB FIRMO·F

Habent Tottius in add. p. 125 n. 434; Mediceus in add. n. 300; Manutius cod. Vat. 5244 p. 146; Rossi p. 260 (inde Mur. 1760, 4; Gnocchi p. 5); Vinaccesi denuo (cf. p. 307) p. 322 (inde Mur. 1415, 8. 1758, 15); Gnocchi ms. p. 203 ex ms. Averoldi).

Iungunt sic Totti Med. In vv. ordinandis secutus sum Tottium. — II M·F ex M·E corr. Med. — III, 1 LATS pro FAB Med. m. 2 — 2 E pro F Med.

4752 Brixiae ad S. Afrae.

P · VALERIVS
PINCEP · T

Gnocchi ms. p. 190 ex codice Averoldi.

4753 Brixiae in claustro monialium S. Crucis ROSSI; in hortis comitis Lechi LABUS. In masen non repperi neque est in catalogo.

FIL·CARISSIMO·ET
VALERIO·RESTVTO·QVONOAM
MARITO·ET
SIBI·ET·SEX·RETILIO·TITIANO
BENE·MERENTI·ET

Rossi ms. f. 149; Labus *Giorn. Arcad.* 1819, IV, 12 p. 266 (inde Orelli 4825).

AIERIO RESTITVTO QVON . . . | MARITO ET | SIBI ET SEX PETRIO TIPANO | BENEMERENTI (rel. om.) Rossi.

4754 Urugi *di Mella* in via S. Georgii in fundo Calderiorum nuper rep. SCARELLA, GNOCCHI. Nunc Brixiae in museo ex dono Friderici Salvi.

D M
VALERIÆ · CRISPI
NÆ · ANIMÆ · INNOC
ENTISSIMÆ · QVÆ · VIXIT
ANN·XXIIII·M·V·D·VII·OR·V
L · POSTVMIVS · VRSIANVS
COIVGI · FRVGALISSIM
SINPLICIO
O NEFAS·QVAN FLORIDOS *sic*
CITO·MORS·ERIPIS·ANNOS

Contuli. Scarella apud Samburam *mem. de' Cenomani* praef. p. XIV (inde Zaccaria *stor.* 6, 702); Gnocchi ms. p. 182; Ioli cat. f. 58.

4755 Brixiae rep. apud Cantonum Mobellis moenium orientalium MANUT. 5235. Nunc apud comitem Io. Franc. Gambaram IDEM et RELIQUI.

V F
VALERIA
L · F · FABIA · SIR
ET · P · BITTALIO
EPAGATHO·MART
OPTIMO · MAESIA
PRIMA · PARENTB

Servavit Arragonensis ms. n. 68 = 451, a quo pendent reliqui: Totti p. 102 n. 283; Manutius Vat. 5237 f. 146', Vat. 5235 IV n. 131; Vinaccesi p. 299 (inde Mur. 1413, 1); Gnocchi ms. p. 201 a prioribus.

3 SIBI Man. — 4 BITIALIO Man. — 5 EPAGATIO traditur. — 6 OPTMO Tott. Arr., OPTIMO Man.; fuit OPTMO.

4756 Brixiae ad cellam vinariam Io. Baptistae coriarii ARR.; in curte Io. Bapt. Zabiello MED.; *in nova confettora* ROSSI.

Arrag.:

HILARA VALERIA
SAMILAC · Q · QVINTIVS
VXOR

Mediceus:

alla caldara:

HILLARA
VXOR

alla potega:

VALERIA
Q·QVINTI

Arragonensis ms. n. 198 eodemque exemplo Rossi ms. f. 45'. Diverse Mediceus add. n. 299. Arragonensis fragmenta male videtur composuisse. — 3 VXO/ Rossi.

4757 Brixiae ad radicem turris de domo versus ecclesiam MED. *Scoperta nel muro inferiore rimasto in piedi dalle rovine della torre della nostra cattedrale caduta il 5 Maggio 1708* AVER. Rep. a. 1708 in ruinis turris ecclesiae cathedralis et posita ibidem ZENO, BEL. *In Duomo vecchio nella parete dello scalone scendendo a mano destra* IOLI. Ibidem adhuc. — Sine loco ROSSI.

EI · VALERIAE · SECVNDAE
ET · STATIDIAE · PROBAE
ET · L · LVBICO · SECVNDO
ET
E VETTIAE · PYRALADI
T · F · I

Contuli. Rossi ms. f. 146; Mediceus in add. n. 334; Averoldus in epistula ad Camillum Silvestrium 10 Mai. 1708, quam vidi et Rovigi inter Silvestriana et Brixiae in Averoldi miscellaneis vol. XVI f. 91; Zeno ms. et *lett.* 2, 4 ad Muratorium Venetiis 26 Mai 1708 (inde Mur. 1505, 6); Gnocchi ms. p. 205; Brognoli misc.; Ioli cat. mus. f. 6.

Serta hodie latent.

4758 Verziani in torculari GNOCCHI. Deinde Brixiae apud Lechium, nunc in museo.

VALERIAE · M · F
TROPHIME
P · VALERIVS
EVPHEMVS · ET
VALER //// CON
FILIAE · PIISSIM

Contuli. Gnocchi ms. p. 256 (inde Donat. 367, 4); Brognoli misc.; Ioli cat. f. 34.

4759 rep. Brixiae a. 1814 *alla Bruttanome* in aedibus Assi, nunc Barucco, deinde apud Lechium, nunc in museo.

LI · ET · I
CORNELIANI · QVI
VIXIT · ANN · XXIIII ·
VALERIA · VALENTINA
MARITO · ET · FILIO
CARISSIMIS · ET · SIBI

Contuli. Ioli cat. f. 32.

4760 Brixiae *scoperta nella facciata vecchia di S. Faustino* ORM. In S. Faustini PUCC. VIN.

VALERIAE · VARIANAE
CONIVGI · DVLCISSIMAE
AVREL PRIMITIVS · VXORI
KARISSIMAE · M · P

Ormanico ms.; Puccinelli 1664 p. 69; Vinaccesi p. 299 (ex his Mur. 1414, 6; Gnocchi ms. p. 209).

1 VARINAE Vinacc. — 3 AVREIIRIMIIIVS VXCO Orm., AVRELI · FIRMINVS · VXORI Vin., AVREL . . . RIN . . VXO Pucc. — 4 KARISSIMAE Orm. Pucc.

4761 Brixiae rep. 1774 in fundo colonico monialium S. Cosmi. Brognolii dederunt museo.

ET · VALERIAE · VITT/ *sic*

Contuli. Aricius in suppl. ms. ad Arragonensem n. 494; Ioli cat. f. 19.

4762 in insula patrum S. Francisci (postea Lechi) in turri campanaria S. Laurentii MOROSINI, GNOCCHI. Deinde Salò in aedibus Iosephi Gritti LABUS. Nunc Brixiae in museo.

V F
VASidIVS
CAE///E
CATTAVI F SIBI ET
CAECILIAE PILE/AE L
ET SECVNDO L//
ALPINAE · VERA//
SVCESORI · PILIS
LARGO
FILIE · NATVRALIbus

Contuli. Descripserunt Morosini *viaggio* p. 41 pessime (cf. Labus ib. p. 66); Gnocchi ms. p. 234; Labus in comm. Athenaei Brixiani 1820 p. 54 et apud Persicum *descr. di Veron.* 2, 287.

4763 Brixiae *alla Torrelunga* rep. 7 Mai. 1824. Nunc in museo.

VETTIAE

Contuli. Ioli mon. ant. II et cat. f. 56.

4764 Fiumicelli in pariete ecclesiae olim, nunc Brixiae in museo.

O · C · F · VET
AE · F · F · PR
O · M · F · VIATO
FRATRI
I A · F · MAXIMAE · V
SOROR

Contuli. Aricius in suppl. ms. ad Arragonensem n. 495; Ioli cat. f. 19.

4765 Brixiae in ecclesia cathedrali ad altare S. Bartholomaei ANN.; in portica Rotundae MAN.

M
E VIATORI M//
VECONIVS //L//
QVAE VIXIT AN //
II ET CVM //
ANN I M IIII //
contra VOTVM /////

Arragonensis ms. n. 52 = 326; Manutius cod. 5237 f. 81.

Quae Manutius non habet, dedi inclinata. — 6 ANN II, 7 VSTVM Man.

4766 Brixiae ad S. Agatham. — Romae MIR. errore.

VICTOR · ARTHEMIO · FRATRI · BENEMERENTI
QVI · VIXIT · ANNOE · QVINQVEGINTA · ET
MENSES · QVATTVOR · DIE . . . .

Servavit Tuscanella apud Cyriacum p. 65 n. 177 (inde Mur. 1510, 6) et auctores Cyriacanos (Scalamontius cod. Tarvis. f. 86' Brix. n. 1; Marcanova Bern. p. 625, Mut. f. 137 n. 3; Felicianus Brix. A 3; Ferrarinus cod. Bat. f. 59, cod. Reg. n. 105, cod. Verderiano p. 58, 2, unde ed. Grut. 853, 10; Redianus f. 82' n. 5; Gammarus f. 65; Lilius f. 51, ex cuius codice Vaticano dat Brunatius *Santi Bresc.* ed. 2 2, 227; Iucundus f. 198 n. 14 et inde Alciatus ms. n. 45; Sanutus f. 79'; Gnocchi ms. p. 192, citans inter alia codicem Averoldi). Solatius describens Ferrariniana videtur hunc titulum omisisse, cum absit a syllogis omnibus municipalibus.

Vv. divisio incerta. — 1 ARTHEMIO Scalam. Marcan. Felic. Gamm. Red. Iuc., ARTEMIO Tusc., ARTENIO Lil. — BENEMERENT Scal. Red. Iuc., BENEMER Lil., B·M Marcan. Felic. — 2 QVINQVEGINTA Scal. Marcan. Felic. (Marcian.) Gamm., QVINQVAGINTA Tusc. Felic. (Veron.) Iuc., L Lil. — 3 QVATTVOR Scal. Gamm. Felic. (Marcian.), QVATVOR reliqui. — DIE 'cetera exesa vetustate atque oblitterata' Gamm. Marcan. (Bern.) similiterque Red. Tusc., DIE·I· Lil., DIE om. Marcan. Felic. Iuc., item Scal., qui eius loco addit AETERNVM · SALVE · QVI LEGERIS.

4767 Brixiae in coemeterio S. Faustini ROSSI. Iam in museo.

MEMORIAE · VICTO
RINAE · QVE · VIXIT
ANN · LXXXX · I VRSVS
FILIVS · MATRI · KAR
B · M · M · P

Contuli. Habent Rossi p. 266 (inde Fabrett. 562, 96; Mur. 1285, 17; Gnocchi ms. p. 273); Ioli cat. mus. f. 20; Brunati *Santi Bresc.* 2, 225.

4768 in villa S. Euphemiae apud Leonem Ceretium.

M · VLPIVS
DIADVMenus

Arragonensis ms. n. 174 = 325.

2 DIADVMIM traditur.

4769 cippus, extra portam Torlonga sub Canton Mombello in via Castenedolensi in aedibus vilici episcopalis VINACC. GNOCCHI BROGN. Extra urbem via Mantuana BIANCH. Deinde a. 1805 Brixiam delata ad Lechium, nunc in museo.

D · M
C · VOLVSI
RVFINIANI
C · PRASTINA
5 AGATHANGELVS
ET·VOLVSIA·CALLIOPE
FILIO · PIENTISSIMO
ET SIBI

Contuli. Habent Vinaccesi p. 265a (inde Mur. 1232, 4); Bianchini ms. Veron.; Gnocchi ms. p. 181; Brognoli ms. p. 26 et misc.; Ioli cat. mus. f. 29.

4770 Brixiae in fundamentis prope portam monasterii S. Desiderii.

SIBI · ET
ZOSIME · VXORI
SSIMAE·ET
LIBERTABVS · ET

Totti in add. p. 124 n. 423 (inde Vinaccesi p. 322); Manutius cod. Vat. 5237 f. 77 et cod. 5244 p. 139; Rossi ms. f. 159.
1 SIBI ... ET Totti. — 2 ZOZIME Rossi.

4771 Brixiae apud Scantium.

IN · F · P · X

Arragonensis ms. n. 342.

4772 Brixiae apud Averoldum, apud quem Gnocchius non repperit.

IN · FR · P · X
IN·AG·P · XX

Averoldo p. 291 (inde opinor Gnocchi ms. p. 234).

4773 Brixiae in scalis chori S. Bartholomaei.

IN·P·P·X
IN·A·P·XV

Gnocchi ms. p. 191 ex codice Averoldi.

4774 Brixiae in aedibus Maggi Contarini.

IN · F · P · XI
IN·AGR·P·XX

Gnocchi ms. p. 204.

4775 Brixiae in aedibus comitis Io. Franc. Gambarne ARR. TOTTI. In portica Octavii Georgii AVEROLD.

LOC · SEP
IN·AGR·P·XII

Arragonensis ms. n. 67 = 248 et inde Totti p. 104 n. 296 et Manutius cod. Vat. 5237 f. 146'. Gnocchi ms. p. 199 ex ms. Averoldi, Soncini opinor.
2 ACI Man., AG Gnocchi.

4776 Brixiae apud Ioannem Andream Catanium.

IN · AGR
P·XII

Arragonensis ms. n. 108 = 220.

4777 Brixiae in fundamentis Aloysii Modellae e regione disciplinae S. Laurentii ARR. SONC. In aedibus Longhi *in fondo strada larga* GNOCCHI. Inde venit in museum IOLI.

IN·FX·P·XII
IN·AG·P·XX

Contuli. Habent Arragonensis ms. n. 167 = 221; Soncino ms. f. 10; Gnocchi ms. p. 204; Ioli cat. mus. f. 14.

4778 Brixiae ex dono Thomae Fenaroli in museo.

IN F · P · XII
IN AGR·P·XX

Contuli. Ioli cat. f. 68.

4779 Brixiae rep. in suburbio S. Iacobi CONTIN.; ad fornicem Tiberiorum ARRAG.; *nel viciolo della casa di Gio. Battista Rodengo* SONCINO; in suburbio S. Iacobi prope disciplinam S. Cosmi COD. AVEROLDI.

IN · FR · P · XV
IN · AG · P·XXX

Habent Continuator (Corsin. n. 94; Medic. n. 113; Totti p. 39 n. 114); Arragonensis ms. n. 154 = 215; Soncino ms. f. 12; Gnocchi ms. p. 208 ex ms. Averoldi.
1 FR om. Cont. — 2 ACR Cont., AGR Arr.

4780 Brixiae apud Buczas.

IN · PR · P · XXI
IN · A · P · X

Arragonensis ms. n. 228 et apud Tottium in add. p. 116 n. 362; Gnocchi ms. p. 212 ex codice Averoldi.

4781 Zani in ecclesia.

P · XXX

Arragonensis ms. n. 293 = 360.

4782 Brixiae in museo.

N · PR
XXXII

Descripsi.

4783 Bornati in campo.

IN · PR · P · XL
A · VIA · IN · AGR · P · C

Labus, qui vidit, ms. et *sulle tribù e sui decurioni* p. 33, ubi datur aere expressa.

4784 Nave, *Pieve vecchia* in aed. n. 2, *serve di pilastro all' uscio di stalla.*

IN · PR · P · XL

Gelminius et Petrus da Ponte delinearunt.

4785 Lograti in ecclesia omnium sanctorum.

IN · AGR
P · XL

Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 137.

4786 extra Brixiam in S. Bartholomaei.

IN · AGR
P · XXXXV

Vinaccesi p. 313; Gnocchi ms. p. 223.
1 AGRVM Vin.

4787 Pivignagi in aedibus Girelliorum GNOCCHI. Inde venit Brixiam in museum.

IN · FRONT · P · CC
IN · AGR · pED · CLX
ITER ad arAM
MONuMENTI
5 IN · PERPETVVM

Contuli. Gnocchi ms. p. 250; Ioli cat. mus. f. 43.

4788 Brixiae in S. Faustino.

ILIO · C · F
AXIMO
VSTO

Servavit Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 108 (inde Mur. 1688, 4 ex schedis Capponiis; Gnocchi p. 210 ex Mur.).

4789 Brixiae in S. Faustini.

AE · CONIVGI
RABI NVNIVS
SAM

Mediceus n. 99; Arragonensis ms. n. 124 = 14, ed. n. 17; Vinaccesi p. 316; Gnocchi ms. p. 210 ex ms. Averoldi.
2 I /S pro IVS Arr.

4790 Brixiae apud me ARR. In aedibus grammatici Bologni GNOCCHI. Sine loco TOTT.

KOLI
VILIO
ENTINO
SOTERI

Arragonensis ms. n. 404 et apud Tottium in add. p. 110 n. 328 (inde Vinaccesi p. 318); Gnocchi ms. p. 198 ex codice Averoldi.

4791 Brixiae ad S. Faustini ARR. In aedibus Arragonensis GNOCCHI errore.

SED

Arragonensis ms. n. 129 = 415 et apud Tottium in add. p. 117 n. 370a et Manutium 5235 IV n. 65 et Gnocchium ms. p. 198 ex ms. Averoldi.

4792 Brixiae apud equitem Maurum.

TENARI
TANS XXC
INOVIM
5 ATICIAQ
VOS · ME

Arragonensis ms. n. 428 et apud Tottium in add. p. 110 n. 330 (inde Vinaccesi p. 318) et apud Gnocchium p. 200 ex ms. Averoldi.

4793 Brixiae ad S. Floriani.

VSTIGIVS
NIVGI·KARIS

Arragonensis ms. n. 449.

4794 Brixiae ad portam Paganoram in aedibus Ferrantis Averoldi in gradu GNOCCHI.

FINIS IN PF///
EMIR\\\\\///

Arragonensis ed. n. 209; Gnocchi ms. p. 202 ex codice Averoldi.

FINIS·IN·F·P | EMIR Gnocchi.

4795 inter Brixianas.

EFIDEL

Arragonensis ed. n. 190.

4796 inter Brixianas.

ENN
ET

Arragonensis ed. n. 188.

4797 inter Brixianas.

C I IIIIO

Arragonensis ed. n. 106.

4798 inter Brixianas.

ANNORVM · VII

Arragonensis ed. n. 11.

4799 Brixiae in broletto in fenestra quadam ARR.

BANOIVIV
CIAMICNI · I ·

Arragonensis ms. n. 47 = 36.

4800 Brixiae in area domus Martini Agatii.

CONIVGI · O
ET · BARISSIM

Arragonensis servavit. Habent eius ms. n. 102, ed. n. 80; Totti in add. p. 112 n. 341 (inde Rossi ms. f. 149'; Vinaccesi p. 323); Gnocchi ms. p. 197 ex codice Averoldi.

4801 Brixiae ad officinam Corsini sutoris.

DO
VIA

Arragonensis ms. n. 130, ed. n. 126.

4802 Brixiae ad S. Iohannis Baptistae iuxta cathedralem ecclesiam.

D M

Arragonensis ms. n. 140.

4803 Brixiae in vico S. Iacobi ad clibanum Valditorum.

ADER DELE
CAS ET
MENSIS IVN

Arragonensis ms. n. 54 = 141. Fortasse aetatis recentis.

4804 Brixiae ad S. Alexandri.

D M
AB VXORIS

Arragonensis ms. n. 142.

4805 Brixiae ad fores S. Cosmae.

FIERI · I

Arragonensis ms. n. 155 = 179, ed. n. 207; inde Totti p. 105 n. 298 et Gnocchi ms. p. 202 ex ms. Averoldi.

4806 Brixiae e regione carceris.

·F·TESTAMENTO·*FIERI·IVSSIT*

Contuli partem. Habent Arragonensis ms. n. 11 = 181, ed. n. 204. Pendent ab eo Totti p. 103 n. 287 (inde Vinaccesi p. 315) et Gnocchi p. 217 ex ms. Averoldi.

Ego haec vidi: F·TES | MENTO·F

4807 Brixiae in S. Faustini Garziam versus.

Arragonensis ms. n. 211.

4808 Brixiae in domo Benedicti clitellarii ARR. In colle extra domum Pauli Rodengo GNOCCHI.

I
VSSI
BI · ET
ETELII
5 I

Arragonensis ms. n. 216; Gnocchi ms. p. 195 ex Averoldianis.

2. 3. 4 VSSI | I·ET | ET·ELII Gnocchi.

4809 Brixiae apud Hieronymum Martigenam.

VS FL
IIIMVS
BI

Arragonensis ms. n. 168 = 222.

4810 Brixiae ad ianuam maiorem templi D. Mariae Mansionis MAN. TOTTI GNOCCHI. — Apud comitem Io. Franc. Gambaram ARR.

ERIO
NISMO
RIVS
NVS
5 ITO

Servavit Arragonensis ms. n. 165 = 249. Pendent ab eo Totti p. 102 n. 284 (inde Vinaccesi p. 314) et Manutius Vat. 5237 f. 98 et Gnocchi ms. p. 213, qui videtur sumpsisse ex codice Averoldi.

4811 Brixiae ad puteum qui est ad domum Fabii Maiacolae non longe ab episcopatu.

L · SAL
VSTA
ET
STO FI

Arragonensis ms. n. 61 = 257 et apud Tottium p. 102 n. 286 (inde Vinaccesi p. 315) et apud Gnocchium ms. p. 220 ex Averoldianis.

4812 Brixiae in ecclesia cathedrali ad altare S. Bartholomaei.

M M
I
IVI
5 AMII
VS

Arragonensis ms. n. 53 = 327.

4813 Brixiae in area Novarini in ostio magistri Nicolai tonsoris.

//NOMINE SVO
//GES·PATRON·POR

Arragonensis ms. n. 346 et apud Tottium in add. p. 116 n. 363 (inde Vinaccesi p. 320) et apud Gnocchium ms. p. 218, quem apparet praeter Vinaccesium adhibuisse codicem Averoldi.

4814 Brixiae ad S. Brigidae in domo Amadei.

M · F · CLA
NONANO I
NORVM

Arragonensis ms. n. 85 = 353.

4815 Brixiae iuxta forum novum in domo D. Antonii Bargnani ARRAG.; in aedibus Christophori Rivae GNOCCHI.

.ONIS
T · FRATR
LIBERTA

Arragonensis ms. n. 354; Gnocchi ms. p. 222. 2 LIBERIA Gnocchi.

4816 inter Brixiana ARIC. Nunc in museo in vestibulo.

A · P · FAB ·

Descripsi. Aricius in suppl. ms. ad Arragonensem n. 496.

4817 Brixiae in aedibus Iohannis Piantavigna.

VXOR

Gnocchi ms. p. 199 ex codice Averoldi.

4818 Brixiae ad monasterium S. Euphemiae prope angulum claustri magni sacristiam versus.

ER EIVS
SIBI
et SVIS

Gnocchi ms. p. 208.

4819 Brixiae prope fontem q. d. *alla Rosa*.

C. . C. . IO

Gnocchi p. 212 ex codice Averoldi.

4820 Brixiae in aedibus Thomae Martinelli rep., dum fiunt, et ibi ab operis absumpta.

SVNCVLEIO
ANIMAE · QVO
ITRIVS · MVRNVS
AMICO

Gnocchi ms. p. 222 (inde Donat. 415, 13).

4821 Brixiae *nell' ultimo gradino delle scale della così detta prigione di S. Faustino in S. Afra.*

LIO · L
VIRO
VIID

Gnocchi ms. p. 191 ex codice Averoldi.

4822 Brixiae in *mercato nuovo.*

S
KANICI

Gnocchi p. 41 ex codice Averoldi.

4823 Brixiae in *Mercato nuovo* sub taberna.

FVS · AEI

Ioli mon. ant. II.

4824 Brixiae in museo.

CVRI
· SIBI
VNDA
V?
5 TVMIAL

Contuli. Labus ms.

4825 Brixiae in museo.

PAVL
TIMC

Descripsi.

4826 Brixiae rep., dum fit nova via S. Iuliae.

LA
VSRC
D · PV
A . I . I

Descripsi. Ioli cat. f. 71.

4827 Brixiae rep. in aedibus Gallera in viculo *delle antiche mura.* Dicitur esse in museo; ego ibi non repperi.

RDA · MATER
FILIO · PIISSIMO
ET SIBI

Ioli mon. ant. II; cat. mus. f. 56.

4828 Brixiae TOTTI MAN. in aedibus Arragonensis GNOCCHI.

IO

Totti in add. p. 117 n. 370 = Manutius 5235 IV n. 65; Gnocchi p. 198 ex codice Averoldi.

4829 Poncarale antea, deinde ex dono Petri Mazzolae Brixiae in museo.

TIMAE · ET
RINO · FILIS
ICO · ET

Descripsi. Ioli mon. ant. 1827 et cat. f. 58.

4830 Nuvolenti in plebe *nel pilastro di mezzo* GNOCCHI similiterque IOLI. Deinde Brixiae in museo IOLI; ego non repperi.

Gnocchi:	*Ioli:*
. . LI	II
. . LAE	IAE
. . NI . .	NI
. . II . .	II

Gnocchi ms. p. 248; Ioli cat. f. 50.

4831 Nebulenti in angulo areae templi plebis.

DIAE
IMAE
NAE

Arragonensis ms. n. 181 = 355 et apud Tottium p. 54 n. 157.

4832 Nuvolenti in plebe olim GNOCCHI IOLI; deinde Brixiae in museo, ubi ego non repperi.

IVNCI
VNCIO

Gnocchi ms. p. 248; Ioli mon. ant. et cat. f. 49. 1 . . NO . . Gnocchi.

4833 Nuve extra plebem veterem.

STAVRODV
ISI

Gnocchi ms. p. 247; Ioli mon. ant. 1826; Gelmini delineavit.
1 TAVRODV Gnocchi, AVRODV Gelm. — 2 om. Gelm.

4834 Nuve pone chorum.

Q · L
RAN

Gnocchi ms. p. 247; Petrus da Ponte delineavit. 2 om. Gnocchi.

4835 Nuve ad plebem in hortis.

NELIVS

Gnocchi ms. p. 247; Petrus da Ponte delineavit. NELLIVS Gnocchi.

4836 Nuve in pariete turris campanariae.

IOSTI

Petrus da Ponte descripsit.

4837 Soiani.

. . . .
VIRTV . . . .
CONIVG · INCOMPARABILI
ET · SIBI · ET · POST · FECIT

Grattarolo p. 111 (inde Gnocchi ms. p. 254).

4838 Lograti in muro hortorum curati GNOCCHI. Nunc Brixiae in museo.

AITIV
A D I

Contuli. Gnocchi ms. p. 243; Ioli cat. mus. f. 68.

4839 Verziani in quadam aedicula in via quae ducit Flerum.

BO
VALER

Arragonensis ms. n. 35

4840 rep. Brixiae 3 Mai. 1825 in aede Vespasiani IOLI. In museo non repperi.

SVPERVS · FV
ET · S

Labus ms.; Ioli cat. f. 54.

4841 Brixiae in pavimento antiquo S. Petri ipsius cathedralis ecclesiae [eo tempore scilicet; ecclesia deiecta est a. 1604] litteris mosaicis MED. In altari S. Antonii Patavini ABBAO.

MAXIMIANVS
ET · LEONTIVS
CVM · SVIS · P · C

Servavit Continuator. Habent Mediceus n. 46; Totti p. 14 n. 35; Arragonensis ms. n. 320 = 289. A prioribus Vinaccesi p. 312 (inde Mur. 1912, 3); Gnocchi ms. p. 273; Marinius apud Maium scr. vet. 5, 126; Brunati *Santi Bresc.* ed. 2 1, 257. 2, 203; Odorici *ant. crist.* 2, 26.

Versus divisi ad Med.

4842 In pavimento ecclesiae cathedralis mosaico MED. Ad S. Remigii ABBAO.

SIRVS · DIAC
H · L · T · C · S

Servavit Continuator. Habent Mediceus n. 47; Totti p. 14 n. 36; Arragonensis ms. n. 318 = 407. A prioribus Vinaccesi p 236 (inde Mur. 1747, 5); Gnocchi ms. p. 273; Marinius apud Maium scr. vet. 5, 126; Brunati *Santi Bresc.* ed. 2 1, 257. 2, 203; Odorici *ant. crist.* 2, 27.

Versus divisi ad Med.

Tractavit Brunatius l. c. Legendum in altera: *h(unc) l(ocum) t(essellavit) c(um) s(uis).*

4843 Brixiae ante apud Averoldum, nunc in museo.

M
HIC · REQVIESCIT
IN PACE · LEONTIVS
QVI · VIXIT · PL · MIN
ANN XL DEP · SVB DIE
V KA FEBR IND III PROB a. p. C. 525

Contuli. Habent Averoldus p. 291 et apud Mur. 1900, 5 (inde Gnocchi p. 275); Brunati ms. et *Santi Bresc.* ed. 1 p. 201, ed. 2 2, 201; Ioli cat. mus. f. 36; Rossi inscr. chr. 1, 453 qui vidit et emendavit.

5 in lapide male pictum est VIADISEINDIII PBOES.

4844 Brixiae rep. *nel vicolo delle antiche mura presso il giojelliere Branchini*, deinde in villa Mazzae *nel Ronco della Beata Vergine del Patrocinio;* Stella Gazzoli dedit museo Brixiano ABOGN. IOLI.

hic R Q · IN *pace*
VINCOM
QVI VIX · ANN L
P SB D V · N AG E
· D · SB ARMINV
· PRB · QVI VIXIT
*a*NN · RVI · DP · SB
d.. id AG IND · IIII
p. c. IN P · ET · OIL · IVSTINI
*A*G · ANNO · V

Contuli; in parte aversa est litteris melioribus P · P. Habent Brognoli misc. duobus exemplis; Ioli cat. mus. f. 69; Odorici *stor. Bresc.* 2 (1854), 154. 168. 3, 24; Brunati *Santi Bresc.* 2 (1855), 205; Rossi inscr. chr. 1 p. XLIX ad ectypum chartaceum.

V. 7—10 quas addidi litteras, habet Brognolii exemplum alterum.

4. 5 FIAE IND Rossius dubitans; mihi magis placet *s(u)b d(ie) V n(onas) Ag(ustas) et [i]nd(ictione) IIII.*

4845 Brixiae antea apud Gelminium, nunc in museo.

SIC DARTVR MEI
O VBI NVNC ALME
DOCTRINA POTE
N I S T E R ·
DEP · V · NON ·
ET CONS · M
A N N O X I I

Descripsi. Ed. non recte Odorici *ant. crist.* 2, 27 a Gelminio acceptam.

4846 Brixiae in ecclesia S. Faustini ad sanguinem in capella S. Ludovici FERR.; ad aediculam subterraneam in monasterio divae Afrae seu S. Faustini ad sanguinem TOTTI 2; ad portam S. Faustini ABB.

FL · LATINO · EPISCOPO
AN · III · M · VII · PRAESB
AN · XV · EXORC · AN · XII
ET · LATINILLAE · ET · FLA
MACRINO · LECTORI
FL · PAVLINA · NEPTIS
B · M · M · P

Habent, ex eodem archetypo omnes, Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 144, cod. Verderiano p. 75, 1 (inde et ex Manutio Grut. 1054, 2); Traiectinus n. 56; Mediceus n. 51; Arragonensis ms. n. 135 = 182; Tottius p. 19 n. 53. Pendent ex his Manutius orth. 589, 9; codex Vat. 6038 Metellianus f. 22. 70; Rossi p. 257; Mur. 1873, 4 e Baronio; Gnocchi ms. p. 76 a prioribus, citans etiam codicem Averoldi; Labus *fasti della chiesa* vol. 3 (Mediolani 1825) p. 571 a prioribus; Brunati *santi Bresciani* ed. 1 p. 29. 38, ed. 2 1, 151. 155. 2, 188 a prioribus.

In vv. div. consentiunt Ferrariniani omnes. — 2 ANN Ferr. (Reg.). — PRAESB Ferr. (Reg.) Med. Arr. 1 Tott. 1, PRESB. reliqui. — 3 ANN · XII Ferr. (Verd.) Trai Med. Arr. 1 Tott. 1. — 4 LATINILLIAE Arr. 1 Tott. 1. — FL Arr. 2 Tott. 2. — 6 FL Ferr. (Reg.) Med. Tott. 2, FI Arr. 2, ET Ferr. (Verd.) Trai. Arr. 1 Tott. 1. — PAVLLINA Arr. 1 Tott. 1. — 7 habent Ferr. (Reg.) Arr. 2 Med. 2 Tott. 2, om. reliqui. — De sinceritate tituli male dubitavit Brunatius.

4847 Brixiae in muro vestibuli ecclesiae S. Iuliae FELIC. similiterque RELIQUI. — Ad S. Faustinum APIANUS (contra Alciatum).

ATTIO · PROCVLO
LECTORI · FILIO · DVLCIS
SIMO · QVI · VIXIT · AN · XVIII
M · VIII · D · VII · FABIA · SECVN
DA · CONTRA · VOTVM · ME
NSA POSVIT
B M

Habent eodem exemplo Felicianus Brix. B 2; Sanutus f. 76; Ferrarinus cod. Reg. Brix. 43 et cod. Verderiano p. 28, 2; Traiectinus n. 45; Mediceus n. 63. Praeterea ex lapide Alciatus n. 15 (inde Choler f. 48; Apianus 61, 4; Smetius 171, 2 ex Ap.; Grut. 1049, 9 ex Apiano et Verderianis). A prioribus videntur pendere Arragonensis ms. n. 89 = 21, ed. n. 15; Manutius orth. 89, 14 (inde Ligorius ms. Taur. 4; Grut. 631, 3 ex Aldo citatis item schedis Langermanni nescio quibus); Rossi p. 249; Fabretti 584, 176 ex Fleetwoodio; Gnocchi ms. p. 273; Brunati *Santi Bresc.* ed. 1 p. 44. 192, ed. 2 1, 165. 2, 199.

3 ANN Verd. — 4 D · VI Traiect. — 6 NSAM primus Arrag. rec. 2 emendans.

4848 Brixiae in platea S. Clementis PRIORES; *a rasente terra della muraglia verso mezzogiorno* add. GNOCCHI.

E · M · IN · PACE
AVS · VALERINO
CONIVGI · AMANTISSI
MO · QVI · VIX · ANN · P · M
LXV · ET · CVM · VXORE
VIX · ANN · P · M · XXXV
CONIVX · DVLCISSI
MA · CONTRA · VO
M · P

Maffei M. V. 378, 3, cui misit Io. Biemmius; Scarella apud Sambucam Cenom. p. 14 emendavit ex lapide; Gnocchi ms. p. 274 qui vidit; Brognoli misc. Brunati *Santi Bresciani* 2, 195 a prioribus.

2 VALERINO Scar. et rel., VALERIANO Maff. — 3 AMATISSI Gnocchi. — 6 AM pro ANN Brogn. — 7 CONIV . . DVLCISSI Gnocchi. — 9 M · P Gnocchi, TVM · P Maff. Brogn. 2, NN Brogn. 1.

4849 Brixiae in cohorte Aeneae (Nicolai TOTT.) Feroldi ARR. TOTT. GNOCCHI.

AVS · FIRMINA
E · FILIAE · DVLCIS
SIMAE · QVAE · VIXIT
ANN · XIII · M · VI · AVR . . . .
VS · ET · VAL · AVGVSTA · PAREN*tes dep* . . . . . .
MARTI *as*

Duo exempla extant, alterum Arragonensis (ms. n. 6, ed. n. 3; Totti in add. p. 112 n. 339; Rossi p. 248 et inde Mur. 1137, 7; Gnocchi ms. p. 203 ex ms. Averoldi, inde Donat. 354, 6), alterum apud Brognolium et Aricium in suppl. ms. ad Arragonensem n. 473.

In vv. div. consentiunt Arr. (ms.) Brogn. Aric. — Hiatus non indicantur in exemplis. — 3 SIMAF Brogn. — 5 PAPAREN Aric. — 6 sic Arr. Tott. Brogn. Aric., MATRI Gnocchi, om. Rossi.

4850 Brixiae ad S. Faustini maioris in aedibus Petri Longhenae rep., nunc in museo.

PLENIAE STORACIAE QVE VIXIT ANN XXXX
VIRGINIE DVLCISSIME QVE MECVM VIXIT ANN
XXV AVR MACRINVS ET IRENE ALVMNA EIVS PATRONE DIG
NISSIME BENEMERENTI MEMORIAM POSVERVNT
DEFVNCTA · EST · DIE · MERCVRI · PRID · KAL · APRILES

Contuli. Ioli cat. f. 78; Horkel in schedis descripsit ad ectypum apud Labusium; Brunati *Santi Bresciani* 2, 224.

4851 Brixiae *trovata nel vicolo Cappuccini* IOLI. Nunc in museo.

QVI VIX · ANN
M · III · D · V · COT
CONIVCI DVLCIS
TATAPV M

Vidi, sed positam loco tam incommodo, ut recte examinari nequiret. Ioli catal. f. 69.

XLVI. BENACENSES *(Toscolano)*. *Tremosine. Limone.*

Iuxta ripam Benaci lacus Brixianam reperta in plaga meridionali ad Salò usque cum propriis Brixianis contribuimus; raro enim recedunt a forma solita Latinorum titulorum videaturque haec loca ipsorum Brixianorum fuisse, non Brixianis tantummodo attributa. At superius a Fasano inde repertos titulos hic composuimus, id est qui prodierunt Fasani Maderni Toscolani Gaini Gargnani Tremosine Mezzemae Voltini Eustecchii Vesil Limone. In his partibus videntur sedem habuisse Benacenses qui proprie dicuntur, a quibus una cum Trumplinis dedicatus titulus Iuliae Titi f. (n. 4313) ad Brixiam repertus est, dedicati imperatoribus Marco, Commodo, Severo, Claudio Gothico (n. 4866. 4867. 4868. 4869) Toscolani, quod videtur forum eorum fuisse. *Gentibtas Argenia* nominata in titulo item Toscolanensi n. 4871 obscura est. Praeterea de statu eius populi ex titulis hoc tantum apparet sub Brixianis eum fuisse; nam eo ducit et titulus ille a Benacensibus dedicatus Brixiae et tribus (n. 4857) honoresque Brixiani (n. 4876. 4877. 4887). Nomina non Latina maxime obtinent in titulis Tremosinensibus, quorum unus n. 4883 adeo bilinguis est Latinus et Raeticus (cf. n. 4858).

4852 Fasani *di Riviera.*

V S
L M

Perancini lapid. Benac. ms.: '*scoperta da Gius. Brunati e copiata da me*'.

4853 Fasani rep. 1845, cum ecclesia restituta est, periit a. 1858.

F E *st* V S
T · FL E T
urceus V A L E R I A *patera cum fructibus*
P · F · TERTVLLA
SODALIBVS · PIENTISSIMIS

Perancini lapid. Benac. ms.

4854 Maderni in ecclesia S. Andreae in pilo marmoreo, quod concham aquae sustinet FELICIANVS et sic RELIQVI ANTIQVIORES. Veronae in museo LISCA et POSTERIORES; est ibi sub n. 133. — Salò in ecclesia MOROSINI errore.

D · S
HERCVLI · ET
L · VALERIVS · SE
VERVS · ET · CLODI
A · CORNELIANA
PRO · L · VALERIO
CORNELIANO
· V · S · L · M ·

in latere: IVNONIBVS

Contuli. Habent Felicianus in iubilatione a. 1464 cod. Tarvis. f. 205 et in corpore Veronensium n. 175; Marcanova Mut. f. 131' agri Ver. n. 87; Sanutus f. 83'; Ferrarinus cod. Bat. inter Veronenses f. 35, cod. Reg. inter Brixianas n. 84, cod. Verderiano p. 57; Redianus f. 68 Veron. n. 87; Chigianus I. VI. 203 f. 39; Iucundus f. 198 Brix. n. 21 (inde Alciatus Brix. n. 51; Apianus 165, 4). Syllogae Brixianae habent Traiectina n. 140; Tottii p. 60; Medicea n. 234 et denuo in add. n. 290; Arragonensis ms. n. 208 = 205, ed. n. 129; Manutii cod. Vat. 5237 f. 81; item Nazari 1562 p. 53, Grattarolo p. 89, Rossi p. 27, Gnocchi ms. p. 139, Labus p. 69 n. 96. Item auctores Veronenses Sarayna f. 44', Panvinius in add. ms. ad Saraynam Ital. f. 75' et Ver. ms. f. 296', ed. p. 223 bis diverse (inde Spon p. 83), Palermus p. 67 omnino ex Sarayna, Lisca et Cozza p. 237, Maffei M. V. 85, 6 (inde Orelli 1563). Item Morosini in itin. a. 1598 p. 45; Smetius 149, 4 ex Apiano et Sarayna; Grut. 49, 4 ex Verderianis Mauroccenianis Apiano Sarayna Marcanovanis Sirmondi Pighianis Palermo.

l. 2 id est *d(is) s(anctis) Herculi et Iunonibus.* Post IVNONIBVS add. AVG Sarayna; omissis Iunonibus substituit HERCVLI · AVG Panvinius altero loco.

4855 Maderni rep. 1750 in aedibus Veronesi SAMBUCA GNOCCHI.

I O V I
P · P
DIONYSIVS
V · S · L · M

Antonius Sambuca misit Lamio ex Salò 29 Sept. 1754 (Lami epp. vol. 54; inde Nov. Flor. 1754, 734, ex his Donat. 2, 1); Gnocchi ms. p. 145 (inde Donat. 5, 6; Labus p. 14 n. 14).

4856 Maderni rep. 1750 in aedibus Veronesi SAMBUCA GNOCCHI. Nunc ex dono Francisci Veronesi Madernensis Brixiae in museo.

Q · SVRICI · F
MINERVAE
V · S · L · M

Contuli; integra est. Habent Ant. Sambuca in epistula ad Lamium ex Salò 29 Sept. 1754 (Lami epp. vol. 54; inde Nov. Flor. 1754, 734; Donat. 29, 13); Gnocchi ms. p. 150; Brognoli ms f. 38'; Labus p. 27 n. 33.

4857 litteris optimis et maximis. Maderni in parietibus ecclesiae parochialis S. Andreae FELIC. et RELIQUI. Ibidem, scilicet in parochiali ecclesia antiqua, adhuc. — Gardae SARAYNA errore.

P · EPPIVS · P · F · FAB
RVFVS · MIL · CHOR
II · PRAET · T · F · I · ARMTR

Contuli. Habent Felicianus in iubilatione a. 1464 cod. Tarvis. f. 204 et in corpore Veronensium n. 173; Marcanova Mut. f. 131 agri Ver. n. 84; Sanutus f. 85; Ferrarinus cod. Paris. inter Veronenses f. 30, cod. Reg. inter Brixianas n. 85, cod. Verderiano p. 48, 2; Redianus f. 68' Veron. n. 91; Iucundus f. 198 Brix. n. 22 (inde Alciatus Brix. n. 52; Apianus 165, 2); Manutius orth. 692, 31. Syllogae Brixianae Traiectina n. 143; Medicea n. 238 et denuo in add. n. 291; Arragonensis ms. n. 79 = 364; Manutii cod. Vat. 5237 f. 79; item Grattarolo p. 89; Rossi ms. f. 173'; Vinaccesi p. 249; Gnocchi ms. p. 265 (inde Donat. 284, 7); Ioli ms. Auctores Veronenses Sarayna Lat. f. 45, Ital. f. 69' et Panvinius p. 228. Morosini in itin. a. 1598 p. 47; Ursinus fam. Rom. p. 92; Grut. 540, 8 ex Fulvio Ursino et Morosinii schedis; Mur. ms. XVII, 240.

4858 Maderni prope ecclesiam FERR. (REG. 79) TRAI. 141. Calvazesii FERR. (REG. 155 VERD.) TRAI. 149 MED. ARR. Utra indicatio vera sit, ignoratur.

IAMVNO · RVFI
ET · TERTVLLAE · ETA
CASSI · BASI · F · VXORI
QVARTIONI · SEXTO
MILITIBVS · LEG · XXI
RAPACIS · FILIS · DEFV
SVAVI · IVILFILI · V · F
ʅ † 2

Servavit Ferrarinus cod. Reg. bis Brix. n. 79 et 155 (inde Mur. 819, 6 ex schedis Farnesiis et Capponiis) et Verderiano p. 48, 1 (inde Grut. 549, 9 adhibitis Rossii schedis). Ex eo Traiectinus item bis n. 141 et 149; Mediceus n. 209; Arragonensis ms. n. 196 = 202; Rossi p. 279; Gnocchi ms. p. 265 a prioribus.

V. 1. du Ferr. (Reg. Verd.) Trai. — In vv. div. exempla conveniunt praeter Ferr. 79. 155. A principio vv. fractos facit Ferr. 79. — 1 LAMVNO Verd. — AVF Ferr. 79. — 2 malim FIL pro ET. — TERTVLAE Ferr. 155. — 3 BASSI Ferr. 155. — 4 QVARTION Ferr. 79. Verd. Trai. 141 pro QVARTION; QVARTION reliqui. — 6 FILIVS Ferr. 155. — DEFV exempla meliora omnia. — 7 sic Ferr. 79 Trai. 141, SVAVINI · L · FILI · V · F Ferr. 155 Trai. 149 similiterque recentiores, SVAVIN LF VF Verd. — 8 sic Ferr. 155 Verd. Trai. 149 Med., C pro his Ferr. 79 Trai. 141, om. Arr. Puto fuisse litteras tres alphabeti harum partium proprii, quales cernantur n. 4883.

4859 Maderni in ecclesia S. Andreae in pila marmoreo, quod aquam sacram sustinet FELIC. et ANTIQUI RELIQUI. Pontini, scilicet apud Nichesolam, VELSERIANA. Inde hodie Veronae in museo philharmonico sub n. 323.

V F
SEX · CALVISIVS
SATVRNINVS · SIBI · E
CALVISIAE · SATVRNINAE
CONIVGI · DEFVNCTAE · ET
CALVISIIS · FIRMIONI · ET
VALENTIONI · FILIS · ET
NVRIBVS · ET · NEPOTIBVS
ET · PRONEPOTIBVS · ET *sic*

Contuli. Habent Felicianus in iubilatione a. 1464 cod. Tarvis. f. 204 et in corpore Veronensium n. 174; Marcanova Mut. f. 131 agri Ver. n. 85; Sanutus f. 83; Ferrarinus cod. Bat. inter Veron. f. 35, cod. Reg. inter Brixianas n. 83, cod. Verderiano p. 52; Redianus f. 68' Veron. n. 89; Chig. I. VI. 203 f. 40; Iucundus f. 198 Brix. n. 23 (inde Alciatus Brix. n. 53; Apianus 165, 3). Brixiani habent cod. Traiectinus n. 139; Mediceus n. 233 et denuo in add. n. 287; Arragonensis ms. n. 212 = 448; Manutianus Vat. 5237 f. 79; Grattarolus p. 89; Rossi p. 305; Gnocchi ms. p. 244. Veronenses ponunt Sarayna Lat. f. 44', Ital. f. 75' (inde Smetius 171, 10); Panvinius Ver. p. 231; Velseriana f. 15; Maffei M. V. 152, 3. Morosini in itin. a. 1598 p. 47. Grut. 767, 3 ex Sarayna et Verderianis et Mauroccnianis; Mur. 1328, 1 ex schedis Ant. Scotti male.

1 V hodie deest, habent antiqui omnes praeter Gratt. — 9 sic lapis, qui integer est nec spatium in fine habet vacuum scripturae recipiendae aptum; SIVS pro ET altero Iuc. Chig. Sarayna; LIBERT · LIBERTAS (sic) · P · Q · S · V · F addit Panvinius.

4860 arca marmorea figuris insculpta circumquaque FELIC. Maderni in ecclesia S Andreae FELIC. cum suis; Materni in quodam fonte diruto FERR. (VERD.; similiter ANTIQUI).

CASSIAE · M · F · FESTAE · CLODIA · RESTITVTA · FILIAE
DVLCISSIMAE · QVAE · VIXIT · ANN · XXXIIII · DIES
XXXXI · ET · Q · MINVCIVS · MACER · CONIVGI
CARISSIMAE LOCVM DEDIT

Habent Felicianus in iubilatione a. 1464 cod. Tarvis. f. 205 et in corpore Veronensium n. 176; Marcanova Mut. f. 131 agri Ver. n. 86; Ferrarinus in cod. Bat. inter Veron. f. 36, cod. Reg. inter Ver. n. 185; Sanutus f. 83. Diversum exemplum (quamquam fortasse non est nisi ipsum Feliciani antequam emendaretur) proponunt Redianus f. 68' Veronensium n 90; Chig. I. VI. 203 f. 39; Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 128, cod. Verderiano p. 72, 1 (inde Grut. 674, 1); Traiectinus n. 144; Mediceus n. 232; Arragonensis ms. n. 207 = 111, ed. n. 124 (inde Rossi p. 277). Diversum rursus, sed fortasse tantummodo diversa ratione emendatum, Iucundi est f. 198 n 24, quocum convenit fere Chigianum I. VI. 203 f. 40 et a quo pendent Alciatus n. 54, Apianus 165, 1, Sarayna f. 44', Panvinius in add. ms. ad Saraynam Ital. f. 50' et Ver. p. 231 (inde Grut. 675, 5 ex Panvinianis), Fonteius de gente Cassia p. 186. A prioribus Gnocchi ms. p. 81 (inde Donat. 356, 10).

Vv. disposui ad Ferrarinianos meliores (Verd. Trai. Arr.). — 1 CASSIAS auctores reliqui et ex Ferrarinianis cod. Reg., CAESSIAE Ferrariniani reliqui meliores (Verd. Trai. cum Arrag. Tottio), CAESIAE deteriores (Medic. Corsin.) itemque Fonteias ex interpolatione et ex em. Grut. 674. — F pro FILIAE Ferrariniani praeter cod. Reg. — 2 VIX Tarvis. Marcan. Iuc. — XXXIII Tarvis. Iuc., XXIIII Felic. Traiect. Verd. Chig. 40, XXIII Ferrariniani deteriores. — DIAES Med. — 3 MINVCIVS Tarv. Felic. Marcan. Ferr. (cod. Reg. in Brix.), MINVTIVS Iuc. Chig. 40 Totti Arr., MINITIVS Red. Chig. 39 et Ferrariniani plerique, MINICIVS emendator Tottii, MINTIVS Verd., MINATIVS Ferr. (cod. Reg. in Ver.). — MAC · ET pro MACER Red. Chig. 39 at Ferrariniani omnes, quae potest fuisse primaria lectio postea coniectura emendata. — 4 CARISSIMAE CVM ('deficit' in margine) Red. Chig. 39 et Ferrariniani meliores (Trai. Verd. Arr.) excepto cod. Reg., CARISSIMAE · LOCVM Tarv. Felic. Marcan. et sic fere Ferrariniani deteriores cum cod. Reg., ex emendatione probabili opinor, CARISSIMAE · VIVVS Iuc., CARISSIMAE · VIVVM Chig. 40. — Difficile est recte de his iudicare; puto tamen primitivam lectionem fere incorruptam servatam esse in Rediano, reliquas venire ex emendationibus diversorum et temporis diversi.

4861 Tusculani FERR. Rubine riperiae Salodii in campestri sacello S. Georgii MED. (AUCT.), similiter GRATT. VINACC. GNOCCHI. Ibidem, scilicet Bogliani ante ecclesiam S. Georgii, est adhuc.

D M
LORENIAE
MERCATILLÆ
QVAE · VIXIT · ANN
XXVIII · M · II · LORE
NIVS · NAS'ABIVS
CONIVGI · INCOM
PARABILI · B · M

Contuli. Ferrarinus cod. Par. f. 151; Mediceus in fine sylloges n. 250 adscriptam habet a manu non soliti emendatoris; eodem exemplo Arragonensis ed. n. 182 et Vinaccesius p. 299 (inde Mur. 1353, 4); Grattarolo p. 97 (inde ut videtur Doni cod. Barb. p. 375); Gnocchi ms. p. 181 qui vidit lapidem, sed typum fere retinuit Vinaccesianum; Ioli cat. mus. Brix. f. 74.

4862 Toscolani ante ecclesiam S. Michaelis IUCUNDUS CONT.; *sul fianco settentrionale del campanile* GNOCCHI BRUNATI. Gaini in ecclesia ex mensa altaris ante annos 12—15 extracta DELAI 1736 mire. Hodie certe est Toscolani in ecclesia muro immissa.

LORENIÆ · VE
NVSTAE · CONIV
GI · SANCTISSIMAE
T · INCONPARABIL · QVE
VIXIT · ANNOS · XXIII'
M · VIII · GAVDENTIVS
MARITVS · BENEMERIT

Contuli. Ex antiquis habet unus Iucundus f. 219 in fine Brixianarum n. 54 (inde Mur. 1368, 3 a schedis Iucundi et Scotti). Denuo ex lapide Continuator, scilicet Corsinianus n. 186; Mediceus n. 220; Arragonensis ms. n. 219 = 340; Totti p. 66 n. 185; Rossi p. 296 (inde Fabrett. 254, 59 et Gnocchi ms. p. 255). Item de lapide Dom. Delai Toscolanensis, qui misit Gagliardio 6 Oct. 1736 (ms. bibl. Quir. D. VI. 15 misc. XIII f. 119); Gnocchi p. 254; Brunati *santi Bresc.* ed. 1 p. 93. 195, ed. 2 1, 325. 2, 223; Ioli cat. mus. Brix. f. 79.

4863 Tusculani rep. a. 1694 *nello scavarsi i fondamenti del campanile della parochiale* AVER. Extat in pariete ecclesiae.

D M
P · ÆLIO · PILEO
ET · AELIAE
CHREST · P · ÆLIVS
PARTHENOPÆVS
P · AELIVS · HERACLES
PARENTIBVS · PIENTIS
SIMIS

Contuli. Habent cod. Halensis orphanotrophei n. 33 'dedit Zenus Venetiis 1699'; Averoldo misc. vol. 4 f. 105 a Dugazzio, f. 158. 163 de visu, item in ed. p. 200 et apud Mur. ms. XVII, 204, ed. 1238, 1; Maffei M. V. 378, 4; Gnocchi ms. p. 180 (inde Donat. 378, 1); Ioli cat. mus. f. 74.

4864 Tusculani ARR. Ad S. Dominici addit PANV.; ad plebem S. Petri add. MED. Ex riperia Salodii VERD. Deinde Veronae in museo philharmonico n. 95. — Sine loco FERRAR. — Inter Patavinas rettulit fraude sua FERRETUS; v. n. 277*.

DIS
CONSERVATORIB
PRO · SALVTE
ARRIAE · SVAE
M · NONIVS
MACRIN · CONSECR

Contuli. Habent auctores Brixiani primum Ferrarinus cod. Par. f. 151' et Verderiano p. 58, 1 (inde et ex Pighianis, scilicet codicis Lazaciani p. 92, Grut. 19, 2; in cod. Reg. deest); deinde Mediceus in add. n. 285 ex lapide; Arragonensis ms. n. 138, ed. n. 145 item ex lapide; Grattarolo p. 95; Rossi p. 275; Vinaccesius p. 234; Gnocchi ms. p. 185; Labus p. 90 n. 131. Item Veronenses Panvinius Ver. p. 222; Maffei M. V. 91, 7 (inde Donat. 59, 2; Henzen 5953); Venturi *sotterraneo di S. Maria delle Stelle* (1811) p. 11.

1 DIS·N Ferr. (Reg.), DIS·N·N Ferr. (Verd.). — 4 ANIMAE pro ARRIAE Vinaccesi.

De M. Nonio Macrino et uxore eius Arria vide p. 339.

4865 epistylium litteris magnis Toscolani *in parete della chiesa maggiore* MOROSINI similiterque RELIQUI. Ibidem adhuc.

AVGVSTIS · LARIBVS

Contuli. Morosini *viaggio* p. 49 (cf. Labus in comm. p. 72) et apud Grut. 106, 11; Grattarolo p. 95 (cf. ed. 2 vol. 2 p. XX); Vinaccesi p. 234 (inde Mur. 85, 3); Gnocchi ms. p. 184; Ioli cat. mus. f. 75; Labus p. 94 n. 134.

4866 Tuscolani in ecclesia S. Mariae de Benaco CONTIN., MOROS. *Sotto la volta del campanile della chiesa di S. Michele di Gaino in Riviera, guasta e rosa d'antico* GNOCCHI iisdemque fere verbis LABUS.

IMP · CAES · DIVI
ANTONINI · AVG
PII · FIL · DIVI
HADRIANI · NEP
DIVI · TRAIANI · PAR
THICI · PRONEP · DIVI
NERVAE · ABNEP · M · AVRE
LIO · ANTONINO · AVG · AR
MENIACO · PONT · MAX
TRIB · POT · XVIIII · IMP · II p. C. 165
COS · III
BENACENSES

Habent auctores Brixiani hi qui sequuntur: Corsinianus n. 183. 188; Mediceus n. 221 et in add. n. 268*b*, ubi emendatur ex lapide; Arragonensis ms. n. 221 = 219; Totti p. 78 n. 217; Nazari p. 39 qui citat; Grattarolo p. 94; Rossi p. 211; Gnocchi ms. p. 88 (inde male Donat. 143, 3). Item Veronenses Sarayna f. 52 (inde Valerianus ant. Bell. p. 81) cum em. ms. Palermi; Panvinius in add. ms. ad Saraynam Ital. f. 75', cod. Vat. 6035 f. 23, Ver. ms. f. 298, ed. p. 225, fast. ad a. 918 (inde Smet. 154, 17 ex Panvinio, Grut. 260, 2 ex Sarayna et Panvinio adhibitis schedis Morosinii); Cattaneo Salò 1553 p. 25. Item Manutius orth. 372, 21; Ligorius ms. Taur. 4; Morosini *viaggio* 1598 p. 49 qui vidit; Labus in notis ad Morosinium p. 72, qui vidit fractam.

Variam lectionem dabo exemplorum Med. et Cors., Grattaroli, Saraynae, Morosinii, Gnocchii, Labusii, qui quae non agnovit exhibentur inclinatis. — 1 om. Mor. Med. 221 Cors. 188, IMP·CAES (om. DIVI) Gratt., IMP·CAESARI (om. DIVI) Sar., DIVI CAES DIVI Med. 268, VII CAESARI (om. DIVI) Cors. 183. — 2 AVG·ANTONINI Sar., ANTONINI (om. AVG) Med. 221 Cors. 183. 188 Gratt., . . . ONI . . . . Mor. — 3 FIL· FIL Sar. — 6 PRONE· Gnocchi. — 7 PRONEP pro ABNEP Gratt. — 8 AVF Mor. pro AVG. — ARMENIRCO Sar. — 10 POTEST Med. 221. 268 Cors. 188 Moros. — XVIII Med. 221, XVI Mor., XIIII Gratt.

4867 Tusculani ad aedem S. Dominici FELIC.; in ripa lacus Benaci in abbatia S. Dominici de Tusculano, ubi apparent vestigia castelli SANUTUS; similiter RELIQUI ANTIQUIORES, nisi quod pro S. Dominico nominant S. Stephanum FERRAR. (PARIS.) MEDIC. ROSSI, S. Iacobum CORSINIANUS, S. Antonium PANVINIUS. Tuscolani *all' albergo* LISCA. In museo Veronensi posuit MAFFEIUS sub n. 163. — Auximi MANUT.

IMP · CAES · M · AN
TONINI · PII · GERM · SAR
FIL · DIVI · PII · NEP · DIVI · HA
DRIANI · PRONEP · DIVI · TRA
IANI · PARTH · ABNEP · DIVI
NERV · ABNEP · M · AVREL · COM *sic*
MODO · ANTONINO · PIO · FEL
AVG · SARM · GERM · MAX · BRIT
P · M TRIB · POT · XIIII · IMP
VIII COS · V · P · P · NOBI p. C. 189
LISSIMO · PRINCIPI

B E N A C E N S E S

Contuli. Habent Felicianus in iubilatione a. 1464 cod. Tarvis. f. 207 et in corpore Veronensium n. 170; Marcanova Mut. f. 130' agri Ver. n. 81; Ferrarinus cod. Bat. inter Veronenses f. 34 et in Verderiano p. 89 (in Reg. deest); Sanutus (qui memorat in itinerario 1483 p. 88) f. 85; Iucundus f. 219 n. 51; Apianus 166, 1. Sylloge Brixianae Traiectina n. 138, Corsiniana n. 184, Medicea n. 218, Arragonensis ms. n. 217 ed. 1 (in ed. 2 deest); item Cattaneo Salò 1553 p. 25, Grattarolo p. 94, Rossi p. 211, Gnocchi ms. p. 90, Brunati *santi Bresc.* 2, 190. Auctores Veronenses Panvinius in add. ms. ad Saraynam Ital. f. 75' et Ver. p. 225 et fast. ad a. 942 (inde Smetius 154, 10), Lisca et Cozza p. 238, Maffei Ver. p. 138 inscr. n. 37, M. V. 101, 2. Manutius orth. 373, 22; Ligorius ms. Neap. 36 p. 373, ms. Taur. 4 bis diverse; Schradaeus mon. Ital. f. 370; Grut. 262, 4 ex Panvinio et Verderianis.

7. 9. 10. 11 quae iam non apparent litterae, eas supplevi ex exemplo Feliciani et reliquis antiquis; spatia plane congruunt. — 9 in. hodie cernitur //I TRIB. Male MAX · TRIB vel IMP · TRIB Maffei.

4868 Toscolani in aede S. Stephani in porticu FELIC. et RELIQUI; *nella facciata orientale del campanile* GNOCCHI. Ibidem adhuc.

IMP · CAES · DIVI
M · ANTONINI · PII · GERM
SARM · FIL · DIVI · ANTON · PII
NEP · DIVI · HADR · PrONEP · DI
VI · TRAIAN · PARTHIC · ABNEP
DIVI · NERV · ABNEP · L · SEPTIMIO *sic*
SEVERO · PIO · PERTINACI · AVG · ARA
BICO · ADIABENICO · PONT · MAX
D · TRIB · POT · III · IMP · VII · COS · II *sic* p. C. 195
P · P · PROCOS D S SIGN *sic*
BENA · CEN · SES

Contuli. Habent Felicianus in iubilatione a. 1464 cod. Tarvis. f. 208 et in corpore Veronensium n. 171; Marcanova cod. Mut. f. 130' agri Veron. n. 82; Ferrarinus cod. Bat. inter Veronenses f. 34, cod. Reg. Brix. n. 81, cod. Verderiano p. 43, 1; Iucundus f. 219 Brix. n. 52; Apianus 166, 3 (inde Smetius 155, 1). Sylloge Brixianae Traiectina n. 137, Medicea n. 217, Arragonensis ms. n. 215 = 208, item Cattaneo Salò (1553) p. 24, Grattarolo p. 94, Rossi p. 211, Gnocchi ms. p. 93. Auctores Veronenses Sarayna f. 52 et Panvinius Ver. p. 225, fast. ad a. 949, cod. Vat. 6035 f. 28'. Ligorius ms. Neap. 36 p. 373, ms. Taur. 4. Schradaeus mon. Ital. (1592) f. 370. Morosini in itin. a. 1598 p. 48. Grut. 263, 8 ex Sarayna et Mauroceni schedis. Stephanonius ms. f. 184'.

9 in. aut erravit quadratarius aut D est *domino*; de lectione ne dubita. — 10 post DESIGN, quod fortasse postea additum est, requiritur III; at in lapide non est.

4869 Tusculani in ecclesia S. Petri FELIC. et RELIQUI; *sul fianco orientale del campanile* GNOCCHI. Ibidem adhuc.

IMP · CAES
M · AVR · CLAVDIO p. C. 268/70
P · F · INVICTO
AVGVSTO
BENACENSES

Contuli. Habent Felicianus in iubilatione a. 1464 cod. Tarvis. f. 209 et in corpore Veronensium n. 172; Marcanova Mut. f. 131 agri Ver. n. 83; Ferrarinus cod. Bat. inter Veronenses f. 34', cod. Reg. inter Brixianas n. 73 et n. 153, cod. Verderiano p. 55, 1; Iucundus f. 219 Brix. n. 53; Apianus 166, 2. Panvinius qui vidit Ver. p. 225, cod. Vat. 6035 f. 32', fast. ad a. 1021 (inde Smetius 155, 18 et opinor Ligorius ms. Neap. 36 p. 373, Taur. 4). Morosini in itin. a. 1598 p. 49. Grut. 275, 8 a Panvinio et Morosinio. Sylloge Brixianae Medicea n. 219, Arragonensis ms. n. 218 = 213, item Grattarolo p. 95, Rossi p. 211, Gnocchi ms. p. 96, Ioli cat. mus. Brix. f. 73.

4870 Tuscalani in ecclesia S. Antonii PANV. *Due frammenti servono di armatura a rasente terra alle prime due colonnette anteriori, le quali sono avanti la chiesa dei Miracoli* GNOCCHI. Eadem fragmenta in solo pone ecclesiam parochialem versus ecclesiam veterem vidit IOLI. *Stavano nel 1828 fissi nel suolo precedente la scaletta mettente alla chiesetta della Madonna di Benaco; la quale demolita l'uno andò disperso, l'altro si pose sul dorso del muro, che serve di spalliera alla via, che da detta chiesetta mette al lago* BRUNATI. Ego hoc fragmentum frustra quaesivi.

I N D V S T R I | O · A C · B E N I V O L O
P L V R I M I S · M | I L I T I A E · H O N O R I B V S
F | V N C T O
Pro S V A S · P I E T | A T I S · M E R | I T O · M · A V R
D V B I T A T O · V · C · | P A T R I · E T | C · C E N T V L L I O
F O R T V N A T O · A | D V L E S C E | N T I · C L A R I S S I M O
F I L I O | A M A N T I S S I M O
M · A V R · D V B I T A T | V S · V · C · F I E R I · I V S S I T

Panvinius Ver. ms. f. 293'. 300, ed. p. 228 (inde Reines. 6, 137 et ex cod. Panvinii bibl. Angelicanae Brunati *santi Bresc.* 1, 328. 2, 223), qui vidit sine dubio, cum addat etiam mensuras; Arragonensis ms. n. 223 (inde Totti in add. p. 113 n. 343; Mediceus in add. n. 286; Rossi p. 280; ex Rossio Mur. 794, 5). Labus *fasti della chiesa* 4 (1826), 167 pendet opinor a prioribus. Frustula quae postea superfuerunt descripserunt Gnocchi ms. p. 267, Ioli ms., Brunati ed. 1 p. 94 melius quam ed. 2 l. c.

1 INDVSTRI|D Panv. (ms.). — AC///NIVOLO Panv. (ms.) Arr., AC · BENEVOLO (BE add. m. 2) Med. — 4 PRO Med. m. 2. — 5 V · C (sed C in litura) Arr., V · I Totti, SVI Med., V . . . Panv. — CENTVLLIO Panv. (ms. ex corr.) Arr., CENTVLIO Med., CENTVLO Panv. (ms. ante em.), CENTVLDIO Panv. (ed. err. typ.). — 6 ADVLESCENT · L Arr. — Fragmenta quae postea superfuerunt haec sunt pertinentia ad v. 5. 6 in. et 8 in.:

Ioli:	*Gnocchi:*	*Brunati:*	*Ioli:*	*Gnocchi, Brunati:*
IVBIT	. VBITA	DVBIT	AVRI	M · AVR · D
' A N	. . . VI	ORTVN		

4871 Tusculani in fundamentis turris campanariae novae rep. a. 1694; extat ibidem.

D M
SEVERAE
PROFVTVRVS
CONIVGI · E · M

DEDITQ · NOMIN · EIVS
GENTIL · ARGENIAE · HS · N · OC
VT EX · REDITV · EOR · ROSAL · ET
PARENT · OMN · AN · INPERPET
PROCVRENT

Contuli. Cod. Halensis orphanotrophei n. 33 'dedit Apost. Zenus Venetiis 1699'; Averoldus misc. vol. 4 f. 105 a Dugazzio, f. 158. 163 de visu, item in ed. p. 200 et apud Mar. ms. et ed. 1403, 12; Gnocchi ms. p. 178; Ioli cat. f. 74.

4872 litteris cubitalibus. Gaini *in gradino di scala di casa rustica.*

T · CAECIAE · N . . .

Brunati *Santi Bresc.* 2, 208 qui repperit a. 1851; Perancini lap. Ben. ms. qui vidit.
T · om. Per.

4873 Gaini.

MALA
INT · V

Perancini lap. Ben. ms. qui vidit.

4874 Gargnani rep. 1837, cum ecclesia deiecta est. Frustra quaesivi.

NEPTVNO
SACRVM
P · B

Perancini ms.; Labus apud Odoricium *Bresc. Rom.* 1851 p. 56 et *marmi Bresc.* p. 36 n. 54.
3 potest cogitari de pago vel populo Benacensi.

4875 rep. in Ripensi apud Benacum MAFF. Gargnani *in Riviera* in aedibus comitum Bernini GNOCCHI IOLI. Ibidem adhuc.

REVINO
SACR
P · P · I
V · S · L · M

Contuli. Maffei M. V. 378, 8 (inde Orelli 2040; Labus p. 121 n. 160); Gnocchi ms. p. 190; Ioli cat. mus. f. 76.

4876 Tremosine.

T · CAESI · PRISCVS · VI · VIR · AVG · BRIX
SIBI · ET · VERAE · PRIMVLAE · CONIVGI
CARISSIM · ET · C · ATEST · SERVAND
ET · C · ATEST · SECVRVS · PARENTIB · B · M

Grattarolo p. 29, a quo pendent reliqui: Vinaccesi p. 287; Mur. 204, 7 ex Vinaccesio; Gnocchi ms. p. 55; Tiboni Tremosine p. 45.
Vv. divisio incerta. — 1 TICESIA PRISCVS traditur. Cf. n. 4887.

4877 Tremosine ad ingressum coemeterii GNOCCHI; ante ecclesiam in foro sub cruce IOLI. Ibidem adhuc.

V F
M · HELVIO · VR
SIONI · VI · VIR · BRIX
PATRI · B · M · ET · VALERI
AE · IVSTAE · EIVS
M · HELVIVS · PRIMVS
ET · SIBI · ET · PONTIAE · IVSTAE
CONIVGI · CARISSIM · ET
SV IS
D M

Contuli. Grattarolo p. 99; Vinaccesi p. 273 (cf. corr.; inde Mur. 1034, 5); Gnocchi ms. p. 35 (inde Donat. 334, 6); Ioli cat. mus. f. 80; Labus ms.; Tiboni Tremosine p. 49; Petrus da Ponte ad ectypum sibi missum.
7 V in IVSTAE hodie certe deest.

4878 Tremosine.

T · AVR · CARCENIVS · SIBI · ET
NECIDIAE · SEVERE · VXORI
DVLCISSIMAE · ET · T · AVR · SEVERO
ET · LAETILIAE · RVFINE · PA
RENTIBVS · ET · SVIS
D · M

Servavit Grattarolo p. 99, a quo pendent reliqui: Vinaccesi p. 287; Mar. 1312, 6 ex Vinaccesio; Gnocchi ms. p. 256 a prioribus; Tiboni Tremosine p. 54.
Vv. divisio incerta.

4879 Tremosine GRATT. In S. Iohannis Baptistae VINACC.; pone chorum ecclesiae parochialis GNOCCHI.

protome
MANGO
CLVGAEIS · F
SIBI · ET · CLVIDEAE
VOSIONIS · F
VXORI
ET · CLVGASIONI · F
VALETE · CVNCTI
quadrupedes duo

Grattarolo p. 99; Vinaccesi p. 287 (inde Mur. 1295, 6); Gnocchi ms. p. 256. A prioribus Tiboni Tremosine p. 55.
Vv. non divisit Gratt. — 1 M · ANGO traditur. — 2 CLVGSIS · E Gratt. — 4 VOLSIONIS Gratt.

4880 Tremosine.

SASIVS · VESGASIONIS · F
SIBI · ET · DEICAE · SEXTI · F
VXORI · ET · ESDRIO · ET
VESGASIONI · F

Grattarolo p. 99, a quo pendent reliqui: Vinaccesi p. 287; Mar. 1400, 6 ex Vinaccesio; Gnocchi ms. p. 256; Brunati *Santi Bresc.* 2, 227; Tiboni Tremosine p. 53.
Vv. divisio incerta. — 2 DECIAE Vinacc. — 4 VESCASIONI Gratt.

4881 cippus ingens litteris rudibus. Tremosine rep. 1754 GNOCCHI; in aedibus Olivari BROGN. Salò in aedibus Dom. Polotti COMPAR. Inde venit in museum Brixianum IOLI.

V · F ·
TRIVMVE ·
CELERIS · F ·
SIBI · ET · DVCI ·
AVAE · TVRI · F
VXE

Contuli. Gnocchi ms. p. 256 (inde Donat. 415, 12); Comparoni *valli Trompia e Sabbia* (1805) p. 332; Brognoli misc.; Ioli cat. f. 59; Tiboni Tremosine p. 58 et in comm. Athenaei Brixiani 1862/4 p. 285.

4882 Voltini nuper rep. in hortis parochi, nunc Brixiae apud Lod. Cazzago TIBONI. Iam in museo.

V F
CELER · MAN
DONIS ·

Descripsi. Tiboni Tremosine p. 59 et in comm. Athenaei Brixiani 1862/4 p. 285.

4883 Voltini ad pedem turris campanariae GNOCCHI, IOLI. A. 1858 translata Brixiam in aedes Ludovici Cazzago TIBONI. Nuper illata in museum Brixianum.

TETVMVS
SEXTI
DVGIAVA
SAXADIS
XOWΡΧΙCΑΡΙ
OBΙΛΑΧΙΜΡΧΙΜΚ

Contuli. Gnocchi ms. p. 254 (om. v. 5. 6); Ioli cat. f. 80; Tiboni Tremosine (1859) p. 41; Odorici misit optime delineatam, ad quod exemplum edidi ego *nordetrusk. Alph.* (*Mittheil. der antiq. Gesellschaft in Zürich* vol. 7 a. 1853) p. 210 tab. 2 n. 17 ediditque ipse *stor. Bresc.* 1 (1854) p. 51.

4884 Ustecchii in parochia Tremosine nuper rep. MICH. Nunc ibi in tabernaculo iuxta viam qua itur Voltinum TIBONI.

V F
MESSAVA · EEX
F · SIBI · ET
STAIO · SECI · F · VIRO
ET · SECO · STAI · F

Michelotti in cod. bibl. Tirol. Ferdinandei n. 980; Ioli cat. mus. f. 80; Tiboni Tremosine p. 56.
2 MESSAVA... EEX..., 4 SEC..IE.. VERO Mich.

4885 Vesii prope Tremosine rep. 1754.

IVRICVS · TRIVMONIS
LIBERTVS · IVSSV · PATRONI

Gnocchi ms. p. 255 (inde Donat. 419, 4; Tiboni Tremosine p. 61).

4886 Mezzemae prope Tremosine in aedibus Hier. Rambottini.

. . . .
FILIS
ET SIT TIBI VIATOR

Tiboni Tremosine p. 60.
1 num fuit FELICITER?

4887 Limone rep. 1661 AVER.; extra Limone sub cruce S. Iohannis Nepomuceni GNOCCHI; rep. Limone cum facta sunt fundamenta turris campanariae, a. 1787 translata in vicum S. Iohannis, deinde a. 1788 in aedes fratrum Patozzi MICHELOTTI. Nunc Desenzani in collegio apud Bagattium IOLI LABUS. Ego neque Limoni repperi neque Desenzani.

PRIMIO · STAI
ARRVNTI · F · SIBI · ET
DVGIAVAE · SEX · F · MA
TRI · ATESTATIAE · SEX
*f. se*CVNDAS · VXORI
*et at*ESTATIAE · PRIMV
LAE FILIAE
C · ATES*t*ATI · QVARTI
ONI · VI *vi*RO · BRIX · ET
C · ATESTA*ti* · QVINTO
FILIS · ET . . . SVIS
DVGIAVAE . . . . .
VXORI . . . . .
VIATOR · VALE
ET · TV

Habent Averoldus (misc. 4 f. 105 et apud Mur. ms. 17, 204, ed. 1273, 6), cui dedit Dugazzius descriptam ab amico; Maffei M. V. 192 emendavit quaedam; Gnocchi ms. p. 241 (inde Donat. 260, 2) non tam ex lapide quam ex Muratorio; Hier. Tartarotti in schedis bibl. Roveretanae et inde Gnesotti p. 263 imperfecte; Ioli cat. mus. f. 82; Labus *ant. mon. scop. in Brescia* p. 90 qui vidit (inde Tiboni Tremosine p. 49).

1 . . RIMIO Ioli. — STAI . . . Mich. — 2 ARRVNTIF Aver., ARRVNTIO Ioli altero exemplo pro ARRVNTI·F. — 3 DVGIAVVAE Aver. — F om. in lac. Mich. — 4 ATISTATIAE Av., MTI . . STATIAS Mich., ATESTIAS Ioli, ET STATIAE Maff. — SEX Ioli, SE Av. Lab., ST Mich. — 5 . . . CVNDAE Ioli, CVNDAS Av. Labus, . . VNDAE Mich. — 6 . . . ESTATIAE Ioli, . . . STATIAE Mich., ET·STATIAS Aver., ATESTATIAE Labus. — PRIMV rel. et Maff., PRIMVS Aver. — 7 sic Maff. Ioli Labus, . . LAL . . . FILIAE Mich., LAE FIL · IAP Aver. — 8 Q pro C Ioli. — ATES· Aver. — TI pro ATI Ioli. — 9 BRITT ET Mich. — 10 G Aver., om. Ioli. — ATESTA Ioli, ATEST Av. Mich. — I ante QVINTO om. Ioli Lab. — 12. 13 sic Ioli, DVC . . VAE (DVGIAVAE Maff.) . . . IX | VXORI Aver., DVCEMASS . . . X . . . S | VXERE Mich. — 15 sic rel. et Maff., DST . . . TV Aver. — Gnocchii et Tartarotti exempla sprevi.

Ex nomine quod est *Atestas* formatur *Atestatia* ut *Maecenatia* ex eo quod est *Maecenas*.

Soldier · 4892, 4894, 4902, 4903
Well-to-do · 4893, 4896, 4904

XLVII. *Val Bona.* SABINI *(Val Sabbia).*

Fluvius qui nunc dicitur Chiese, olim *Cleses* (sic Ravennas 4, 36; *clesis* Peutingerana errore librarii; Polybii autem 2, 32 Clusius omnino diversus est) oriundus in Valle Bona, quae nunc comprehenditur finibus Tirolensibus, transito lacu, qui nunc dicitur *lago d'Idro*, per vallem q. d. *Sabbia* pergit in planitiem Galliae Transpadanae. Nos hoc capite composuimus titulos repertos in vico Cimego Tiroliensi et Idri ad lacum et in valle Sabbia in vicis Savallo Preseglie Sabbio Odole Cecini Vobarno. Auctores cum de hac regione taceant, tituli nomen enuntiant gentis eius vel civitatis, a qua Sabbiae vallis nomen descendit, scilicet *Sabinorum*; nam *princeps Sabinorum* tituli n. 4893, reperti in ea ipsa valle Savalli, omnino sic explicandus est collato *principe Trumplinorum* n. 4910. Praeterea nomen Idri antiquum fortasse comparet in n. 4891 ibidem prostante, quamquam *Edrani* vocabulum, quo titulus clauditur, nec lectionis certae est nec interpretationis. Denique *Voberna* nomen antiquum pagi adhuc dicti Voberno sive Bovarno efficitur ex carmine n. 4905, in quo sic est: *finibus Italiae monumentum vidi Voberna.* — Condicio eorum, qui hos locos incolebant, similis fuerit necesse est Camunnorum et Trumplinorum, ut Sabinorum civitas et ipsa Euganeae originis Latinique iuris fuerit attributaque coloniae Brixianorum. Tribus ubi nominatur (n. 4902. 4903. 4904. 4905), Fabia est Brixianorum; reperitur etiam *praef. aedilic. pot. Brix.* (n. 4904) et *sexvir Aug. Brix.* (n. 4896).

4888 Cimego (Giudicaria) in ecclesia, unde delata est in vicum Vestone (Val Sabbia) in aedes Comparoni GNESOTTI. Ibidem collocant RELIQUI.

D *caput pueri* M
L · PETRONIO · PRIM
IONI · ET · MENNIC
CIVSTICI · FILIAE · VX
ORI · PETRONIA · PRI
MI*g*ENIA · POSVIT
PARENTIBVS · SVIS
et capita duo IV

Gnesotti p. 28. 258; cod. Michelotti (ms. bibl. Depaul. n. 980); suppl. adscripta syllogae ms. Roschmanni; Brognoli misc.; Aricius in suppl. ms. ad Arragonensem n. 475; Comparoni *Val Trompia e Val Sabbia* p. 328, eodem exemplo omnes.

Vv. non divisit Comp. — 3 MENIC Gnes. Mich. Roschm. — 4 CIVSTICI plerique, CIas TIrI Roschm. ex perversa emendatione. — 5 ET post VXORI ins. Mich. Roschm. — 6 MICENIA traditur. — POSVI Gnes. Mich. Roschm. — 8 FI IV traditur.

4889 Cimego (Giudicaria) pro gradu.

LAC ESDRI
a MBISASIVS
v. s. L · M

Gnesotti p. 27. 257; suppl. adscripta ad Roschmannum.
3 in. integrum facit Gnes.

4890 cippus. Idri in eccl. S. Marinae ad aquam benedictam CONT., item GNOCCHI, IOLI.

TI · CLAVDIVS
C · F · SIBI · ET
TESTVLLAE
SEXTI · FIL
VXORI · ET · SVIS

gubernaculum (?) vel gladius (?) intra coronam — *malleus? intra coronam*

Habent Continuator, scilicet Corsinianus n. 146 et Mediceus n. 228; Arragonensis ms. n. 227 = 425 fortasse ex lapide; Totti p. 84 n. 232; Rossi p. 306 (inde Mur. 1329, 12); Gnocchi ms. p. 239 qui vidit (inde Donat. 397, 9); Ioli mon. snt. 1826.

1 T· Cors. Med. Tott. Arr. — 3 TERTVLLAI Cors. Med. Arr., TERTVLIAE Ioli. — 4 om. Cors. — SEXTI Med. Totti Arr. Ioli, SEX· reliqui.

4891 Idri ad plebem divae Mariae CONTIN. similiterque IOLI.

protomae tres cum mensibus
VOSIE · PONTIS · F
DASSVS · ET · CVSSAE
CASSVMI · F · VXORI · ET
LVIDIAE · VOSIS · F · EDRAN

Tria exempla extant, Continuatoris apud Mediceum n. 227 et denuo in add. n. 293, Tottium p. 89 n. 244, Arragonensem ms. n. 228 = 455 (ex hoc Manutius Vat. 5237 f. 143; Rossi p. 291; ex Rossio Reines. 16, 47 per Cluverium et Mur. 1512, 13; item ex Rossio et schedis Vaticanis Donius Barb. 34, 73 p. 148) et Iolii mon. ant. II et Odoricii *stor. Bresc.* 1 (1853), 188, qui habuit a sacerdote Spinelli. Gnocchi ms. p. 238 etsi vidit, repetivit typum antiquum.

In vv. div. consentiunt Med. 227 Totti Ioli Odor.; Rossiana divisio falsa venit ab Arragonensi. — 1 VOSIS Arr. rec. 2, VOSSIS Rossi Gnocchi, COSIS Man. — APONTIS·F Man. — 2 DASSVS Arr. rec. I Med. 227 Totti, SASSVS Med. 293 Arr. rec. 2 Rossi Gnocchi, ASSVS Man. Ioli Odor. — 3 CASSVMI Med. 293 Arr. rec. 2, CASSVM Man., ASSVMI Odor. — 4 IDIAE Ioli Odor. — VOSIS Med. 227 Man. Ioli Odor., VOSSIS Med. 293 Totti Arr. Gnocchi. — FDE pro EDRAN Ioli.

4894 Preseglie in valle Sabbia pone chorum ecclesiae parochialis.

MESA · MANILIA · SEVR
SIBI · ET · AVP · O · SO..R..NI
..MARITO · ET · AVREL · VR
SIONI · F · MIL · LEG · VIII
VRSVLAE · F
ET · SEXTILIO · FILIO

Tria exempla nactus sum Gnocchii ms. p. 266 et Iolii duo alterum in mon. ant. 1826, alterum in cat. mus. f. 80.

1 sic Gnocchi, MESA MAN.... Ioli II, ME.. A.... Ioli I. — 2 SIBI·ET·MASO·SO..R..NI Gnocchi, SIBI·ET·MASO... Ioli II, SIBI ET AVPC.... Ioli I. — 3 E·MARITO·T·AVREL·\ Ioli II, ET·MARITO·ET·AVREL Ioli I, ...MARITO·ET·FR·VR Gnocchi. — 4 F om. Gnocchi. — VIII Gnocchi Ioli II, VI Ioli I; malim VI·ET. — 5 VRSVLAE F Ioli I, VRSVLAE Ioli II, VRSVLAI Gnocchi. — 5 SEX pro SEXTILIO Ioli I.

4895 Sabbio *di sotto* in ecclesia parochiali GNOCCHI. Nunc Brixiae in museo.

IOVI

Contuli. Habent Gnocchi p. 146; Labus p. 17 n. 19.

4892 Savalli in turri campanaria ecclesiae parochialis.

HVIAE SD...ON
...GAPITO...
II.... SENA SENACI
VXORI DE*functae*
M · CORNELIO
SECVNDO · F · MILITI
LEG · XXI · RAPACIS
DEFVNCTO

Gagliardi, qui vidit a. 1717, in schedis Muratorianis 18, 224 et in Brognolii miscellaneis. Aliunde Gnesotti p. 258 eodemque exemplo Aricius in suppl. ms. ad Arragonensem n. 486 et Brognoli in miscellaneis alibi et Comparoni *valli Trompia e Sabbia* p. 17 et Odorici *Bresc. Rom.* 1854 p. 77 ex schedis Brunati. Diverse Cenedella *nuova analisi dell' acqua termale di Comano* Veronae 1847. 8 pp. 78.

1—4 om. Gagl. — 1 ELVIAE Odor. — SD... ON Brogn., SD...ON.. Arici, SO...ON Gnes., SON Odor. — 3 INALA·SENACI Brunati. — 6 SECONDO Gnes. Brogn. 2 Aric. — F·MILITI Gagl., EMILII Gnes. Brogn. 2 Aric., EMILI·F Odor. — 7 XVI Gagl. — 8 DEFVNTO Brogn. 2 Arici. — Cenedella sic: ....I...I.I | M·CORNELIO | SEC.... AEMILI.... | LEG·XXI·RAPACIS·DEF.

4896 in valle Sabbii [= Sabbio *di sotto*?] in ecclesia S. Michaelis FERR. (PAR.) similiterque RELIQUI. — Brixiae in foro ROSSI male.

M · MESTRII · SEVERI
PATRIS · VI VIR · AVO
BRIX · ET · PRIMILLIONIS
SECVNDI · AVI · M · MESTRIVS
PRIMVS · *et* · CAECILIAE
VALENTINAE · MATRI
SIBI ET

Servavit Ferrarinus cod. Par. f. 151, cod. Reg. Brix. n. 99, cod. Verderiano p. 51 (inde Grut. 438, 4). Pendent inde Traiectinus n. 124; Mediceus p. 189; Arragonensis ms. n. 229 = 329; Rossi p. 265; Gnocchi ms. p. 28 (inde Donat. 90, 6) e prioribus.

In vv. div. consentiunt Ferrariniana exempla. — D·M praemittit Ferr. (Verd.). — 1 SEVRI Ferr. (Reg.). — 3 BRIXI Trai. — PRIMILLONIS Ferr. (Par.). — 5 L traditur pro E. — 6 sic Trai. solus, ALENTINAE reliqui.

4897 Sabbio *di sotto a S. Maria di Rocca* GNOCCHI. Nunc Brixiae in museo.

DIEVPALA
MINVI

Contuli. Gnocchi p. 252.

Integra mihi visa est. Fortasse Raetica magis quam Latina.

4893 Savalli *alle radici del campanile della pieve* GNOCCHI similiterque RELIQUI. — In Valle Trompia *nella chiesa del Pantheo* MANUT.

FIRMVS · IN
GENVI · *F* · *PRIN*
CEPS *SABINOR*
SIBI *ET* · *CORNELI*
AE · RVSTICAE · CON
IVGI · M · CORNELI
O · PRISCO · F · ANNOR
XIII

Manutius cod. 5235 V p. 36; Rossi p. 278 (inde per Cluverium Reines. 6, 100 et ex eo Orelli 3759; Fabrett. 380, 192 puto ex Rossio); Gnocchi ms. p. 98; Ioli cat. mus. f. 74; Labus ms. et *ara scop. in Hainburgo* p. 18.

Quae cursivis dedi cum apud Labusium distinguantur litterarum forma diversa et exiliore, videntur in exemplo ei exhibito defuisse. — Vv. non recte dividit Manutius. — 2 F om. Ioli Labus (ms.). — 3 CEP Man. — SABINORVM Man. Rossi Gnocchi Lab. (ed.). — 6 IVGI Ioli Lab. — ET ante M ins. Man.

4898 basis magna Odoli ad ecclesiam parochialem in ambitu coemeterii GNOCCHI IOLI. Nunc Brixiae in museo.

PONTICVS
C · GEMELLI
I O M

Descripsi. Gnocchi ms. p. 248; Ioli mon. ant. 1826.

4899 Degagni in vico dicto Sicino [= Cecino] GRATT. — Brixiae ad S. Faustini ROSSI.

D · M
VOCONIAE
VRSVLAE
Q · CAECILIVS
SECVNDINVS
VXORI

Grattarolo p. 106; Rossi p. 255 (inde Fabrett. 586, 188; Gnocchi ms. p. 174); Aricius in supplementis ms. ad Arragonensem n. 476 = 498.

Vv. non div. Gratt. — 2 VOCANTIAE Gratt. — 4 CECILIVS Rossi. — 5 SECONDINVS Gratt. — 6 sic Aricius, VXORI·D Gratt., VXOR Rossi.

4900 Boarni.

M A S T I
M · VETINVS
ASSIANVS
V · S · L · M

Servavit Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 89. 154 (ad hoc exemplum Mur. 30, 6 ex schedis Farnesiis Scandianis; a Mur. Gnocchi ms. p. 147) et cod. Verderiano p. 46, 2 (inde Grut. 56, 10). Pendet ab his turba posteriorum Traiectinus n. 159; Mediceus n. 211; Arragonensis ms. n. 223 = 310; Nazari p. 47 (inde Ligorius ms. Taur. 4); Grattarolo p. 95 (inde opinor, non ex Caelestini hist. Bergom., ut ait, Donius cod. Barb. p. 375, ed. 1, 77; ex Donio Donat. 25, 9); Rossi p. 83 (inde Mur. 44, 2); Gnocchi ms. p. 153 a prioribus; Labus p. 52 n. 66.

1 MATRI Mur. 30, 6 ex errore Scandiani, contra Ferrarinum et reliquos. — 2 M · IAETINVS Ferr. 154.

4901 Bovarni in pavimento ecclesiae parochialis GNOCCHI. Frustra quaesivi.

. . . . INIVM . . .
. . . PVBLIO . . .
EMILIO · VO . . . .
. . MART . . ET
. . INERV . . . .
. . . .

Gnocchi ms. p. 153 (inde Donat. 24, 9).

4902 Boarni PRIORES; in pede turris campanariae GNOCCHI IOLI EGO.

L · LEVCONIO · L · F · FAB
CILONI · VETER · LEG · XXI
V · L · LEVCONIO · L · F · FIRMO
V · LEVCONIAE · L · F · PROCVLAE
V · ALLIA · L · F · SVAVIS
VIRO · FILIIS · SIBI

corona
armilla *cum lemniscis* *armilla*

Contuli. Manutius vel potius Stella cod. Vat. 5235 II f. 110; Grattarolo p. 108; Rossi p. 284 (inde Mur. 829, 8); Gnocchi ms. p. 263 (inde Donat. 292, 2); Ioli mon. ant. II, qui item pinxit in museo.

4 NIAE (NIE Gratt. Ioli) L · F (C · F Mur. Gnocchi, T · F Ioli) PROCVLA (PPROCVLA Gratt., ROCVLA Man.) priores; hodie haec desunt lapidis superficie avulsa. — 5 V AL' IA ego, VALLIA Gnocchi, . . . ALLIA Rossi, VLALIA Gratt., VIATIA Ioli, V · VALERIA Man. — SVAVIS Man. Gratt. et sic mihi quoque visum est, SVAVISS . . . Rossi Gnocchi, SVAVISS Ioli, ///VI/ pictura eius.

4903 Boarni ANTIQUIORES, in ecclesia in quodam capitello per medium scisso add. CORS.

protomae duae
L · SALVIVS
C · F · FAB
VEXILLARIVS
VETER · LEG · IIII · SIBI
ET · POPILIAI · T · L
HISPANAI · ET · CAPITO
NI · F · ET · PRISCAI · F · ET
FIRMO · F

Servavit Ferrarinus cod. Reg. Brix. 88 (inde male Mur. 849, 7 ex schedis Farnes.), cod. Verderiano p. 43, 2 (inde Grut. 559, 9). Ex eo Traiectinus n. 157; Corsinianus n. 172; Mediceus n. 213; Arragonensis ms. n. 220 = 238; Ligorius ms. Viscont. f. 19; Rossi ms. f. 173; Vinaccesi p. 286; Gnocchi ms. p. 264 a prioribus (inde Donat. 300, 2); Orelli 3545.

V. 1. dabo Ferr. (Reg. Verd.) Trai. Cors. Med. Arr. — Vv. divisio incerta; secutus sum Corsinianum et Mediceum. — 3 VEXILIARIVS Ferr. Med. Cors., VEXILARIVS Arr. — 6 HISPANI omnes. — 6. 7 CAPITONNI Ferr. (Verd.) Trai. Cors. Med. — PRISCAE Ferr. (Reg.). — F post PRISCAI om. Ferr. (Verd.).

4904 Boarni FERRARINUS; ad portam maximam ecclesiae parochialis GNOCCHI. Ibidem adhuc. — In S. Ambrosii vallis Pulicellae PANVIN. TINTO male.

M · LAETIL · FAB
CASSIANVS · PRAEF
AEDILIC · POT · BRIX
SIBI · ET · LAETIL · PRIMV
LAE · MATRI · RATINIAE
INGENVAE · VXORI
M · LAETIL · QVINTIANO
LAETILIIS · FIRMINAE
ET · SEVERAE · FILIIS

Contuli. Habent Ferrarinus cod. Par. f. 151, cod. Reg. Brix. n. 97, cod. Verderiano p. 46, 1 (inde et ex Panvinianis Grut. 428, 2); Capreolus f. 8 (inde Alciatus n. 87); Traiectinus n. 158; Mediceus n. 210; Arragonensis ms. n. 222 = 313, qui ex ipso lapide videtur emendasse; Manutius Vat. 5237 f. 143; Grattarolo p. 108 a prioribus; Rossi p. 287. Pendent inde Veronenses auctores Panvinius Ver. ms. f. 117, ed. p. 286 et Tinto p. 311. Denan de lapide Gnocchi ms. p. 8 (inde male Donat. 256, 1).

1 sic Arr. 2 Gnocchi recte, M · LAETILI · AB Ferrariniani boni, M · LAETILI Capr. Arr. 1. — 3 AEDILIC · POT Arr. 2 recte, AEDILI · CROT Gnocchi, AEDIL · POT Ferrariniani.

4905 litteris alte incisis. Boarni in ecclesia FELIC. FERR. RELIQUI; *nel fianco meridionale della chiesa parochiale* GNOCCHI. Dominicus Vantini transtulit Brixiam in monasterium quod fuit S. Pacis BROGNOLI. Ex museo Lechiano venit in publicum.

P · ATINIVS · L · F · FAB
HIC · SITVS · EST
SI · LVTVS · SI · PVLVIS
TARDAT · TE · FORTE
VIATOR · ARIDA · SIVE
SITIS · NVNC · TIBI · ITER
MINVIT · PERLEGE · CVM
INPATRIA · TVLERIT · TE
DEXTERA · FATI · VT · RE
QVIETVS · QVEAS · DICERE
SAEPE · TVIS · FINIBVS · ITA
LIAE · MONVMENTVM
VIDI · VOBERNA · IN · QVO *sic*
EST · ATINI · CONDITVM

Contuli. Habent Felicianus Brix. B 80; Ferrarinus cod. Paris. f. 150', cod. Reg. Brix. n. 87, cod. Verderiano p. 45 (inde Grut. 903, 1); Capreolus f. 8 (inde Alciatus n. 69); Traiectinus n. 155; Mediceus n. 212; Arragonensis ms. n. 226 = 368; Manutius cod. Vat. 5237 f. 143, orth. 533, 13 (inde Ligorius ms. Taur. 4); Grattarolo p. 107; Rossi p. 206; Gagliardi Cenom. p. 119 = Sambuca Cenom. p. 119; Maffei Verona ill. inscr. n. 33; Gnocchi ms. p. 261; Brognoli misc.; Ioli cat. mus. Brix. f. 29.

13 VOBERNAI Capr. praeter necessitatem. — 13. 14 IN · QVO · EST · CORPVS · ATINI · CONDITVM Felic. et inde Maffei, IN · QVO · ATINI · CORPVS · CONDITVR · EXANIMS Alciatus ex em.

4906 Boarni ad aquam sanctam FERR. (PAR.); ad portam maximam ecclesiae parochialis GNOCCHI. Iam Brixiae in museo.

M · AEMILI
M · V I A N I
QVI · VIXIT · A
NNOS · XXVIII
M · VII · DIES · X
M · AEMILIVS
VALENTINVS
FILIO · OBSEQVEN
TISSIMO · ET
SIBI

Contuli. Habent Ferrarinus cod. Paris. f. 151, cod. Reg. Brix. n. 96, cod. Verderiano f. 44; Traiectinus n. 156; Mediceus n. 214; Panvinius Ver. p. 233 (inde et ex Verderianis Grut. 666, 3); Arragonensis n. 223 = 318; Manutius Vat. 5237 f. 143; Grattarolo p. 108; Rossi ms. f. 154; Vinaccesi p. 264a (inde Mur. 1127, 2); Gnocchi ms. p. 224 (inde Donat. 355, 1); Ioli cat. mus. f. 79.

M. Aemilius Valentinus redit n. 4518.

4907 Boarni ad minorem portam ecclesiae ARR.; similiter RELIQVI. Inde transtulit Brixiam in monasterium quod fuit S. Pacis Dominicus Vantini ARAGON. Deinde apud Lechium; hodie in museo IOLI.

L · CLODIO
STEATONI · ET
CLOD · SECVNDAE
L · CL · CRESCENS
PARENTIB
ET · LAETIL · SECVNDAE
VXORI · ET

praeter marginem spatium in lapide nullum vacat

Contuli. Habent Arragonensis ms. n. 278; Manutius cod. Vat. 5237 f. 143; Grattarola p. 107; Rossi p. 280 (inde Mur. 1250, 10); Gnocchi ms. p. 223; Brognoli misc.; Labus *Giorn. Arcad.* 1819, 4, 12 p. 266; Ioli cat. mus. f. 28.

4908 Boarni super pulpitum FERRAR. (PARIS.); in sacello corpus Christi VAT. 5235 f. 110 et ROSSIUS; *entro la chiesa parrochiale tra l'altar del Corpus Domini e quello di S. Rocco* GNOCCHI. Dominicus Vantini transtulit Brixiam in monasterium quod fuit S. Pacis BROGNOLI. Ex museo Lechiano venit in publicum. — Materni in pariete ecclesiae S. Andreae FELIC. TRAIECT. MED. ARRAG. (ms.); Calvazesii FERRAR. (REG. VERD.); errore omnes.

C · SPVRI · PRI
MI · MINCI
ET · ECVTRINIAE
PATERNAE
Q · CLOD · FESTIA
NVS · SOCERIS
ET SPVRII PRI
MA PATERNVS
VALENTIO · FRATRES

Contuli. Habent Felicianus B f. 20; Ferrarinus cod. Paris. f. 151, cod. Reg. Brix. n. 86, cod. Verderiano p. 47 (inde Grut. 707, 6); Traiectinus n. 142; Mediceus n. 235; Arragonensis ms. n. 206 = 80, ed. n. 98; Manutius Vat. 5237 f. 143; Grattarolo p. 108; Rossi p. 273; Gnocchi ms. p. 224; Brognoli misc.; Ioli cat. mus. Brix. f. 26.

XLVIII. TRVMPLINI (*Val Trompia*).

Mella fluvius (Catullus 67, 33: *flavus quam molli praecurrit flumine Mella Brixia*, ubi *percurrit flumine mello* libri; Vergil. georg. 4, 278: *curva prope flumina Mellae* cum scholio Philargyri: *Mella amnis in Gallia Cisalpina vicinus Brixiae oritur ex monte Brenno*, et Serviano; *Mella* Ravennas 4, 36) quam vallem facit in summa parte alpestri, eam, hodie dictam *Val Trompia*, testibus cum ipso eo nomine tum titulo n. 4910 olim habuerunt Trumpilini (sic inscriptio tropaeorum, cuius adhuc supersunt litterae hae RVMPILI, v. quae adnotavi ad mon. Ancyr. p. 132; unde apud Plinium 3, 20, 136 emendata est tradita lectio *Trumpilini*) sive Trumplini (sic tituli tres n. 4310. 4313. 4910 librique apud Plinium 3, 20, 134). Gens ea teste Plinio 3, 20, 134 Euganea nominatur inter Alpinas ab Augusto devictas in titulo tropaeorum dedicatorum n. 747/8. Belli iure deinde Trumplini videntur venilsse et incolae et solum eorum (Plinius l. c. 134: *Trumplini venalis cum agris suis populus*), at tamen non interirent, sed subditi Brixianis etiam postea Latini iuris civitatem aliquam efficerent. Nam quae Plinius addit de Latino harum gentium iure earumque ad municipia finitima attributione, ad Trumplinos quoque perveniunt. Deinde extant tituli duo Brixiae, quorum alterum n. 4310 Druso seniori, scilicet ei ipsi qui gentes Alpinas domuit, dedicarunt .... *ni et Trumplini*, alterum n. 4313 Iulius Titi f. *Trumplini et Benacenses*; neque ob aliam causam tituli hi proponi potuerunt Brixiae, quam quod ea harum civitatium caput fuit. Caruisse autem Trumplinos plena civitate praeter nominum formam, quae passim Raetica est, etiam *cohors Trumplinorum* indicat, cui imperante Augusto praefuit Staius quidam *princeps Trumplinorum* (n. 4910). — Praeter civitatis tituli, quos habemus ex vallis eius vicis his Bovegno Insino Gardone Zenano Lumezzane Noboli Sarezzo, etiam pagorum aliquot nomina suppeditant. Scilicet Bovegni prodiit titulus hominis *Voben(ensis)* n. 4910, Zenani alter hominis *Gennanatis* n. 4924, quae nomina apparet esse antiqua ipsorum illorum pagorum; praeterea titulos habemus Bovegno n. 4909 sacrum *genio pagi Livi*, Insino n. 4911 sacrum *genio pop(uli) pagi Iu[li?]*, quae nomina fortasse tum indita sunt, cum Augustus Trumplinis devictis ius Latinum dedit, in honorem eius et uxoris eius. — Tribus in his si qua nominatur, Fabia est Brixianorum (n. 4919. 4920. 4921. 4922. 4923).

4909 Bovegni in turri ecclesiae S. Mariae ARR. et POSTERIORES. Ibi *nel fianco meridionale della stanza del Romito* GNOCCHI. Brixiae quod fuit apud Lechium, nunc est in museo exemplum, aperte falsum est; litterae habet tales A E I.

GENIO
PAGI
LIVI

Habent Arragonensis ms. n. 188 et apud Tottium in add. p. 116 n. 360; Rossi p. 191 (inde Mur. 77, 16); Vinaccesi p. 233 (cf. p. 184); Gnocchi cod. Mant. f. 10, syll. p. 186 qui vidit; Labus mus. Mant. 2, 268, *marmi Bresc.* p. 111 n. 153 (inde Henzen 5112).

3 LIVI antiqui; LIVII exemplum falsum. 'LIVII, *non* LIVI, *come scrive il Rossi*', iam Gnocchius.

4910 Bovegni *nel muro della disciplina* GNOCCHI COMPARONI; *nel muro della casa comunale* IOLI. Deinde Brixiae primum apud Lechium BORGH., iam in museo.

protome muliebris *protome viri barbati* *protome incerta*

STAIO · ESDRAGASS · F · VOBEN
PRINCIPI · TRVMPLINORVM · PRAEF
COHORT · TRVMPLINORVM
SVB · C · VIBIO · PANSA · LEGATO · PRO
PR · VINDOL · IMMVNIS · CAESARIS
ET AMIC... MESSAVA VECI · F · VXOR

Contuli. Habent Gnocchi cod. Mant. f. 9'. 10, syll. p. 262; Comparoni *valli Trompia e Sabbia* (1805) p. 322; Brocchi *miniere di ferro del dipartimento della Mella* vol. 1 (1808) p. 17 ex lapide optime; Borghesi ms.; Ioli cat. f. 26; Mazzoldi *strenna Bresciana per l'a.* 1851 in tabula ad p. 57.

Titulum difficillimum equidem non intellego. C. Vibius Pansa is qui sub Caesare a. u. c. 709 Galliae Cisalpinae praefuit et consul periit a. 712, vix potest is esse de quo hic agitur; nam suo iure provinciam rexit (Cic. ad fam. 15, 17, 3. 19, 2) neque ullo modo legati pro pr. appellatio ei convenit, quae huic C. Vibio Pansae tribui videtur. Nam *legato pro* ... si ad ipsum Staiam trahes, ex Scylla incides in Charybdim neque ullo modo rem expedies. Quare malim referre ad Pansam alium, filium fortasse consulis a. 712, quamquam de eo praeterea non constat; potest is fuisse legatus pro pr. in hisce partibus sicut fuit M. Appuleius teste titulo Tridentino a. 731 (n. 5027). Deinde fortasse legendum [*ite*]*m Vindol(icis)*, ut Staius non solum cohorti Trumplinorum praefuerit, sed etiam numero Vindolicorum. Hoc satis apparet titulum scriptum esse ante quam Raetia in provinciae formam redacta copiae ex his partibus deductae sunt, fortasse etiam ante quam Caesar Augusti nomen suscepit.

4911 Inzini in curte archipresbyteri AVEROLD. (a. 1710) GNOCCHI. Nunc ex dono Maggiorum de Gradella Brixiae in museo.

GEN · POP · PAG · IV|
EENEMER
Q · PVB · ABASCAN|

Contuli. Habent Averoldus, qui vidit a. 1710, in miscell. vol. XVI f. 94 (inde Brognoli in misc.); Gnocchi cod. Mant. f. 9, syll. p. 187; Ioli cat. mus. f. 76; Labus p. 111 n. 152 (inde Henzen 5778).

1 fin. I vel alia littera potest deesse; v. 3 non deest nisi litterae T particula.

4912 Inzini in porticu archipresbyteri muro chori immissa GNOCCHI similiterque IOLI. Nunc Brixiae in museo.

MERCVRIO
STRENVS
ERISIAE · F
V S L M

Contuli. Vinaccesi p. 235 (inde Mur. 48, 2). Gnocchi cod. Mant. f. 9, syll. p. 139 (inde Donat. 28, 10); Brognoli misc.; Ioli cat. mus. f. 75; Mazzoldi *strenna Bresciana per l'a.* 1851 p. 58; Labus p. 60 n. 75.

4913 Inziol post chorum ecclesiae parochialis GNOCCHI. Nunc Brixiae in museo.

MINERVAE
POSTVMIA
PRISCA
V · S · L · M

Contuli. Habent Vinaccesi p. 235 (inde Mur. 53, 1); Gnocchi cod. Mant. f. 9, syll. p. 150 (inde Donat. 30, 2); Brognoli misc.; Ioli cat. mus. f. 76; Mazzoldi *strenna Bresciana per l'a.* 1851 p. 58; Labus p. 35 n. 49.

4914 in media ara, quae integra est. Inzini rep. in aedicula antiquissima ROSSI; in aedibus parochi AVER.; in muro exteriore chori ecclesiae parochialis GNOCCHI. Nunc Brixiae in museo.

TVLLINO

Contuli. Habent Rossi p. 128 addita dei imagine ficticia (typum eiusdem interpolatum reperies n. 534*); Averoldus, qui vidit 23 Iul. 1710, in miscellaneis vol. XVI f. 94 (inde Brognolius in misc.); Gnocchi cod. Mant. f. 9, syll. p. 160; Ioli cat. mus. f. 75; Mazzoldi *strenna Bresciana per l'a.* 1851 p. 58.

4915 Inzini apud portam archipresbyteri GNOCCHI. Inde ab a. 1828 Brixiae in museo.

VICTOR
PHILETE
P · S · P
V · S · L · M

Contuli. Habent Gnocchi cod. Mant. f. 9, syll. p. 234 (inde Donat. 414, 14); Brognoli misc.; Ioli cat. mus. f. 75; Labus p. 104 n. 247.

4916 in lapide quadrato perforato, Inzini in valle Trumpia ad plebem CORS. MED., sub porticu plebis super altare TOTTI. — Navis ad plebis aedem ARR., errore puto.

DIS · MAN
M /// L A
PRI
ACVTIA · CAESIA
MARITO · OPTIMO
ET · SIBI

Servavit Continuator. Habent Corsinianus n. 113; Mediceus n. 129; Arragonensis ms. n. 231 = 116; Totti p. 92 n. 256; Nazari p. 53 (inde Fonteius de gente Caesia p. 177; Grut. 750, 5); Rossi ms. f. 165; Vinaccesi p. 298; Gnocchi ms. p. 178 e prioribus (inde Donat. 389, 15).

4917 Inzini vallis Trompiae in plebe in circulis mosaicis MED. similiterque RELIQUI.

CRESCENTIO	CRESCENTIO
ET · PATERNA · CVM	ET · CRESCENTINA · CVM
SVIS · EG · F · C	SVIS · EG · F · C

Servavit Continuator. Habent Mediceus n. 130; Totti p. 91 n. 254; Arragonensis ms. n. 243. 245 = 69, ed. n. 88. 90; Rossi p. 278 (inde Mur. 1664, 5). A prioribus Gnocchi ms. p. 238 et Marinius apud Maium scr. vet. 5, 126. Tractavit Brunati *santi Bresc.* 2, 204.

Vv. divisi ad Med. Tott. 2. — 1, 1 et 2, 1 CRESENTIO Tott. 1 Arr. — 2, 2 CRESENTINA Tott. 1 Arr. — Pro EG scribendum est opinor F · C.

4918 Gardoni vallis Trumpiae TRAI. similiterque RELIQUI.

MELANALIA
SEVERA
NVMPHIS
V · S · L · M

Servavit Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 163, cod. Verderiano p. 82, 2 (inde Grut. 93, 7). A prioribus Traiectinus n. 121; Gnocchi ms. p. 164; Labus p. 88 n. 129.

1 sic Ferr. (Verd.), MELANALLA Trai., MELANALA Ferr. (Reg.). — 3 M·VMPHIS Ferr. (Verd.) Trai., MYMPHIS Ferr. (Reg.).

4919 tabula aerea. Brixiae SIRM. Reperta Zenani, nunc (Brixiae) apud Hier. Bargnano ROSSI (1616). Brixiae apud Ludovicum Soncinum patrem FRANC. SONCINUS (1610). Veronae in museo Moscardiano MOSCARDUS (1672) ALECCHI MAFF. Hodie ubi sit, ignoro.

M · CRASSO FRVGI · L · CALPVRNIO PISONE COS p. C. 27
III NON FEBR
CIVITAS · THEMETRA · EX · AFRICA · HOSPITIVM
FECIT · CVM · C · SILIO · C · F · FAB · AVIOLA · EVM
LIBEROS · POSTEROSQVE · EIVS · SIBI · LIBERIS
POSTERISQVE SVIS · PATRONVM · COOPTAVE
RVNT
C · SILIVS · C · F FAB · AVIOLA · CIVITATEM THEME
TRENSEM · LIBEROS · POSTEROSQVE · EORVM
SIBI · LIBERIS · POSTERISQVE · SVIS · IN FIDEM
CLIENTELAMQVE · SVAM · RECEPIT
EGERVNT
BANNO · HIMILIS · F SVFES
AZDRVBAL · BAISILLECIS · F LEG
IDDIBAL · BOSIHARIS F

Ectypum ex ipso aere sumptum edidit Maffeius *istor. dipl.* (Mantuae 1727) ad p. 38 et M. V. 472 (cf. p. 189). Referunt praeterea Sirmondus ms. Paris. n. 1419 n. 330 inter Ligoriana; item ex codice Francisci Soncini scr. a. 1610 Scarella apud Sambucam Cenom. p. 223; Rossius 1616 p. 182 (inde per Tomasinum Reines. 7, 17 a. 1); Moscardus mus. 1672 p. 413; Gagliardi Cenom. p. 130 et apud Sambucam Cenom. p. 123 aere expressam ad exemplum missum ab Oct. Alecchio; Mur. 302, 1 ex Maffei hist. dipl.; Gnocchi ms. p. 59; Orelli 3056.

4920 tabula aerea. Reperta Zenani, nunc (Brixiae) apud Hier. Bargnano ROSSI (1616). Brixiae apud Ludovicum Soncinum patrem FRANC. SONCINUS (1610). Veronae in museo Moscardiano MOSCARDUS (1672) ALECCHI MAFFEI. Hodie ubi sit, ignoro.

M · CRASSO · FRVGI ·
L · PISONE · COS · p. C. 27
SENATVS · POPVLVSQVE · THIMILI
GENSIS · HOSPITIVM · FECERVNT · CVM
C · SILIO · C · F · FAB · AVIOLA · PRAEF · FABR
EVMQVE · LIBEROS · POSTEROSQVE
EORVM · SIBI · LIBERIS · POSTERISQVE
SVIS · PATRONVM · COOPTAVERVNT ·
C SILIVS · AVIOLA · PRAEF FABR · THIMILI *sic*
LIGENS · VNIVERSOS · SIBI LIBERIS · POST
TERISQVE · SVIS · SVORVMQVE · IN FIDEM *sic*
CLIENTELAMQVE · SVAM · SVORVMQVE
RECEPIT EGERVNT · LEGATI
AZRVBAL · SVFES · ANNOBALIS · F · AGDIBIL
BONCARTH · IDDIBALIS · F · RISVIL
aNNO · AZRVBALIS · F AVCPIARZO
I · AMMICARIS · F · AGDIBIL
L · BALITHONIS · F · SIRNI ·

Ectypum ex ipso aere sumptum ed. Maffei *ist. dipl.* (Mantuae 1727) ad p. 38 et M. V. 473 (cf. p. 189). Referunt praeterea non pleniorem ex codice Francisci Soncini scr. a. 1610 Scarella apud Sambucam Cenom. p. 224; Rossius 1616 p. 182 (inde per Tomasinum Reines. 7, 17 n. 2); Moscardus mus. 1672 p. 414; Gagliardi Cenom. p. 130 et apud Sambucam Cenom. p. 123 aere expressam ad exemplum missum ab Oct. Alecchio; Mur. 302, 2 ex Maffei hist. dipl.; Gnocchi p. 60.

9 in aere est proprie THIMILI. — 16 hic quoque legendum esse puto AVCHARZO; cf. ad v. 9.

4921 tabula aerea. Reperta Zenani, nunc (Brixiae) apud Hier. Bargnano ROSSI (1616). Ignorare se ubi extet ait SONCINUS in codice Averoldiano scripto a. 1610 (teste Scarella apud Sambucam Cenom. p. 225). — Romae GRUT.

L · SILANO · FLAM · MART
C · VELLAEO · TVTORE · CoS p. C. 28
PRIDIE · NON · DECEMB
CIVITAS · APISA · MAIVS · HOSPITIVM
FECIT · CVM · C · SILIO · C · F · FAB · AVIOLA
TRIB · MILIT · LEG · III · AVG · PRAEF · FABR
EVM · LIBEROSQVE · POSTEROSQVE · EIVS
SIBI · LIBERIS · POSTERISQVE · SVIS · PA
TRONVM · COPTAVERVNT
C · SILIVS · C · F · FAB · AVIOLA · TRIB · MILIT
LEG · III · AVG · PR · FABR · CIVITATEM · API
SAM · MAIVS · LIBEROS · POSTEROSQVE
EORVM · SIBI · LIBERIS · POSTERISQVE
SVIS · IN · FIDEM · CLIENTELAMQVE
RECEPIT · EGERVNT
HASDRVBAL · IVMMO · IADER · IVMMON
HASDRVBAL · HANNONIS · SANNO · GABALI
CHINISDO · SVFES · ARISTO · APOI
SAEPO · CHANAEBO · LEGATI

Grut. 470, 1 a Fulvio Ursino. Aliunde Rossi 1616 p. 183. Ex codice Francisci Soncini, qui refert inter deperditas, Scarella apud Sambucam Cenom. p. 225. A prioribus Gnocchi ms. p. 62; Orell. 4057.

In vv. div. conveniunt Grut. Scar. — 1 SILLANO Rossi Scar. — 2 VELLEO Rossi. — COSS Rossi. — 3 PRID · NON · DECEMB Rossi. — 4 APISA Rossi Scar., APISIA Grut. — 6 MIL Scar. — PRAEFEC Rossi. — 6 POSTERISQ Rossi. — 9 COPTAVERVNT 'sic' Scar., COOPTAVERVNT Rossi, COOPTARVNT Grut. — 10 C · F · Grut. Rossi, C · Scar. — 11 PREFEC Rossi. — CIVITATEM om. Rossi. — 12 SAM Rossi Scar., SIAM Grut. — 16 IVMMON Grut., IVMMI Rossi, IAMM X Scar. — 16 SVFFES Rossi Scar., SVFETES Grut. — ARISTO APOI Grut., ARISIOI APOI Scar., om. in hiatu Rossi. — 19 CHANEBO Grut.

Consules L. Silanum flaminem Martialem et C. Vellaeum Tutorem Borghesius (opp. 5, 204; cf. Marinius Arv. p. 788) rettulit ad anni 27 semestre secundum, propterea quod Aviola is, de quo agitur, in tabulis n. 4919. 4920 dictus *praefectus fabrum* nude, hic praeterea tribunatu se praeditum ostendit, quo probabile est paullo post eum exornatum esse. At fasti Arvalium nuper docuerant eius semestris consules fuisse P. Le . . . . et C. Sali . . . ., unde Henzenus (Arv. p. 97) Silano et Tutori semestre alterum a. 28 adsignat, adnotans ab a. 29 ad 33 fastos plenos id de quo agimus consulum par nequaquam admittere. De consulibus M. Silano et Vellaeo Tutore, qui videntur pertinere ad secundum semestre a. 46, vide quae dixi in Hermae vol. 4 p. 105.

4922 tabula aerea. Reperta Zenani, nunc (Brixiae) apud Hier. Bargnano ROSSI (1616). Ignorare se ubi extet ait SONCINUS in codice Averoldiano scripto a. 1610 (teste Scarella apud Sambucam Cenom. p. 225). — Romae GRUT.

L · SILANO · FLAMINe
MARTIALI · C · VELLAEO p. Chr. 28 ?
TVTORE CoS
NON · DECEMBR
SENATVS · POPVLVSQVE · SIAGITANVS · HOSPI
TIVM · FECERVNT · CVM · C · SILIO · C · F · FAB · AVIOLA
TRIB · MIL · LEG · III · AVG · PRAEFECTO · FABRVM
EVMQVE · POSTEROSQVE · EIVS · SIBI POSTERIS
QVE · SVIS · PATRONVM COPTAVERVNT
C · SILIVS · C · F · FAB · AVIOLA · EOS · POSTEROSQVE
EORVM · IN · FIDEM · CLIENTELAMQVE · SVAM
RECEPIT · AGENTS · CELERE · IMILCHONIS
GVLALSAE · FILIO · SVFETE

Grut. 470, 2 a Fulvio Ursino. Aliunde Rossi 1616 p. 183. Ex codice Francisci Soncini, qui refert inter deperditas, Scarella apud Sambucam Cenom. p. 224. A prioribus Gnocchi p. 61.

In vv. divisione conveniunt Grut. Scar. — 1 SILLANO Rossi Scar. — FLAMINI traditur. — 2 VELLEO Rossi. — 3 COSS Rossi. — 4 om. Rossi. — 6 FAB om. Rossi. — 7 FABR Rossi. — 9 COOPTAVERVNT Rossi. — 10 FAB om. Grut. — 12 IMILCHONIS Rossi Scar., MILCHONIS Grut. — 13 GVLISAE · F · Rossi. — SVFFETE Rossi Scar.

4923 in villa Zenani vallis Trumpiae MED. Zenani apud portam Feraciorum ARRAG. Rep. in flumine Melle prope Zenana et per Decium Advocatum posita ante eius portam Zenani MANUT. similiterque TOTT. et BIANCH. Ex dono Avogadri Brixiae in aedibus Iulii Gagliardi GAGLIARDO similiterque GNOCCHI. Galeardii dederunt museo IOLL.

protome *protome*
viri *imberbis torquatus*
L · MESTRIVS
C · F · FABIA
VETERANVS · LEG · XX
T · F · I
ET · ESDRONI · CANGINAI
QVEM · HABVIT · PRO *sic*
VXORE · VIVOS · VIVAE · FIER
ROGAVIT
instrumenta mutio fune

Contuli. Habent cod. Magliabecchianus 28, 34 f. 264; Arragonensis ms. n. 242 = 47, ed. n. 50; Mediceus in add. n. 246 et denuo n. 292; Totti p. 96 n. 221; Rossi p. 270; Bianchini ms. Veron. (inde omnino Fabretti 754, 605); Gagliardi Cenom. p. 118. 299 = Sambuca Cenom. p. 116; Gnocchi ms. p. 108; Ioli cat. mus. f. 17; Mazzoldi *strenna Bresciana per l'a.* 1851 in tabula ad p. 57.

4924 Zenani in valle Trompia MAGL. MAN.; *sopra il parapetto che circonda la piazzetta della chiesa parrochiale* GNOCCHI similiterque IOLI VAL. *Nel muro di facciata verso sera di casa Avogadro* PONTIUS. — Brixiae esse in museo ait MAZZOLDI errore.

V · F
VELIA · CLADONis
F·SIBI·ET·CARIASSI·BITionio·F
GENNANATI · VIRO · SVO
ET·CLADO·CARIASSI·F·ET
BITIO·CARIASSI·F·PATRI
POSVERVNT

Cod. Magliabecchianus 28, 34 f. 264; cod. Manutii 5237 f. 80' (inde opinor, sed male, Fabrett. 754, 604); Vinaccesi p. 290; Gagliardi apud Sambucam Cenom. p. 299 qui vidit a. 1716; Gnocchi cod. Mant. f. 8', syll. p. 258; Ioli cat. mus. f. 74; Mazzoldi *strenna Bresciana per l'a.* 1851 p. 58; mihi descripserunt Valentini bibliopola Brixianus et Petrus da Ponte.

3 fin. F om. in hiatu Pontius. — 5 T CLADO Pontius. — CARIASSIAE pro CARIASSI·F Magl. — 5. 6 ET·BITIO·CARIASSI·F om. Gnocchi.

4925 Zenani in domo Decii Advocati ARR. (Manutii) TOTT. Ante portam maiorem ecclesiae GNOCCHI, *nella piazzetta* IOLI. — Brixiae in museo collocat MAZZOLDI errore.

NIGER · SALVI · F
SIBI · ET
ESDRONI · TEVDI · F
VXORI · T · P · I

Cod. Magliabecchianus 28, 34 f. 264; Arragonensis ms. n. 244 = 337; Totti p. 96 n. 263; Rossi p. 293 (inde omnino Fabrett. 754, 606); Gnocchi cod. Mant. f. 8, syll. p. 257 de lapide; Ioli cat. mus. f. 74; Mazzoldi *strenna Bresciana per l'a.* 1851 p. 58; mihi descripserunt Valentini bibliopola Brixianus et Petrus da Ponte.

4926 Zenani in Valle Trompia e regione portae comitum Avogadri GNOCCHI similiterque RELIQUI. — Brixiae esse in museo ait MAZZOLDI errore.

C · VALERIO
SECVNDINI · F
ET · VALERIAE
FESTAE
F · VALERIVS · Myrinus
AMICO

Vinaccesi p. 390 (inde Mur. 1506, 3) eodemque exemplo Gnocchi ms. Mant. f. 8, syll. p. 254; Ioli cat. mus. f. 74; Mazzoldi *strenna Bresciana per l'a.* 1851 p. 58; mihi descripserunt Valentini bibliopola Brixianus et Petrus da Ponte.

1 CVALLVIFO Pontius, CVALLV·EO Val. — 2 SECVNDINI·F Vin. Gnocchi, SECVNDINI Pontius, SECVNDINI Val. — 3 VALERI Pont., VALE/// Val., VALER .... Ioli. — 4 FESTR Pont., EFSTANI Val., FESTAM Gnocchi (Mant. m. 1), TESTAM Vin. Gnocchi (Mant. m. 2 et syll.). — 5 F VAIEIVL Val. — MI//NVS Vin., MINVS Gnocchi, //NV// Val. Pont., om. in hiatu Ioli. — 6 AMIO Val., AMIC ... Ioli.

4927 Lumezzane (Messami) ad portam aedis plebis.

F
SVGASIS
CNANINVS
SIBI · ET · IERDIAE · STAI · F
VXORI · ET · SVGASI · ET · STAIO
FILIS · MILITIBVS
DEFVNCTIS · LEG · XXI
RAPACIS · EGO · FILIS · TITVLVM
POSVI · QVOD · MIHI · FILI
DEBVERVNT

instrumentum significationis incertae, in quo videntur comprehendi pugiones duo et baltea duo

Habent Totti p. 83 n. 229 et Mediceus in add. p. 273 eodem exemplo; diverso Arragonensis ms. n. 238 = 183, ed. n. 206 et apud Manutium Vat. 5237 f. 146 (inde Rossi p. 278; ex eo Mur. 856, 2; Gnocchi ms. p. 107; indidem opinor Comparoni p. 16).

Vv. non dividunt Totti Med. — 1 sic Arr. Man., SAF Totti Med. m. 1, SAE Med. m. 2. — 2 SVGASSIS Arr. ms. rec. 2 et ed., VGASSIS Arr. ms. rec. 1 et Man., SVGASIVS·F Totti Med. — 3 sic Arr. ms. rec. 2 et ed., NANINVS Totti, NAMINVS Med., NANIVS Arr. ms. rec. 1 et Man. — 4 SIBI·ET·IE habent Totti Med., om. Arr. Man. rel. — STBI pro STAI·F Man. — 5 SVGASSI (om. ET sequens) Man. — STAIC traditur. — 6 FILIIS Tott. Med. Man. — 8 EGO om. Man. — FILIIS Totti Med. — 10 MIHI pro MIHI reliqui, MEI·IN Med., MEI·MIHI Comp., MEI Man. — 9 FILI Arr. (ms. rec. 1 et ed.) Man., FILII Arr. (ms. rec. 2) Totti Med.

4928 cippus. Lumezzane (Mesani) in plebe TOTTI, ad aquam sacram add. ARR. similiterque TOTTI GNOCCHI. Iam Brixiae in museo.

M · CORNELIVS
SEXTVS · SIBI · ET
MARCIAE · FIRMINAE
VXORI · ET · Q · LVCI · ET *sic*
CORNELIAE · SECVNDAE · ET
TERTIO · SEXTI · PATRI · ET
CORNELIAE · PRISCILLAE
MATRI

Contuli. Habent Arragonensis ms. n. 239 = 328; Mediceus in add. n. 269; Totti p. 91 n. 253; Manutius cod. Vat. 5237 f. 146; Rossi apud Grut. 1132, 3 et mem. *Bresc.* p. 286; Gnocchi cod. Mant. f. 7', syll. p. 243; Ioli cat. mus. f. 48.

4929 Lumesanis ad plebis aedem ad minorem portam.

V F
HVIMENVS · LV
BIANI · F · SIBI · ET
BITVMO · LVBIAni
F · FRATRI · ET · FIRMO
NI · F · ET · MESSAVAE
FIRMONIS · F · VXORI

Arragonensis servavit in ms. n. 241 = 440 et apud Mediceum in add. n. 271 *a* et Tottium p. 92 n. 255 et Manutium cod. Vat. 5237 f. 146. Inde Rossi p. 303; ex Rossio Mur. 1470, 2; Gnocchi ms. p. 244 a prioribus.

In vv. div. secutus sum Arragonensem. — 3 BIANI Med. Tott. — 4 BITVMO Arr. Totti, BELLIMO, addens in mg. 'vel BITVMO ut quidam, sed BELLIMO legitur' Med. — LVBIAN Arr. rec. 1, LVBIANI reliqui. — 7 VXORI Arr. rec. 1 Med. Tott., VXOR reliqui.

4930 Lumezzane (Messanis) in aede plebis TOTTI MED. ARR. (rec. 1). — Inzini vallis Trumpiae in aede plebis ARR. (rec. 2).

M · PVBLICIVS · APHRODISIVS
SIBI · ET · M · PVBLICIO · ONISIMO
PATRONO · OPT

Servavit Arragonensis ms. n. 246 = 319, a quo pendent Mediceus in add. n. 272 et Totti p. 79 n. 220. Ex Tottio Vinaccesi p. 303 (ex eo Mur. 1556, 1; Gnocchi ms. p. 243 a prioribus).

2 ONISIMO Tott. Arr., OMISSIMO Med. — 3 OPTI Med.

4931 Lumesanis ad portam plebis.

F · SIBI / / / / /
PON / / / OS / / ORI
ET · PV / / / / / VISTO
F · ET · M / S / ILL / _SAF
CIIIII / / / VI I

Arragonensis ms. n. 184, ed. n. 211 et in Tottianis addendis p. 116 n. 361.

4932 Noboli prope Gardone in Valle Trompia rep. 1713 in columnae frusto domi alicuius vilici AVER.

BRASENNO
SEX
VALERIVS
PRIMVS
S · L · M

Iul. Antonius Averoldus accepit ab amico (Fortunato Vinaccesio secundum quosdam) misitque Camillo Silvestrio 10 Ian. 1714, quam epistulam repperi scriptam et Rovigi in museo Silvestriano et Brixiae in miscellaneis Averoldi vol. XVI f. 97, editam apud Labusium *Poligrafo di Milano* 1813 n. 3 p. 776. Praeterea ex Averoldianis traxit Brognoli misc.

4933 cippus. Seresii vallis Trumpeae in ecclesia SS. Faustini et Iovitae FERRARINIANI. Sareszi in coemeterio GNOCCHI. Iam ex domo fabricae eius communis Brixiae in museo. — In suburbio Brixiano GRUT. errore.

PRISCVS · SEX · F
SIBI · ET
PONTIAE
TERTVLLAE
VXORI

Contuli. Habet Ferrarinus in Verderiano p. 39, 2 (inde Grut. 819, 10); pendent inde Mediceus n. 128; Arragonensis n. 240 = 371; Rossi ms. f. 156; Vinaccesi p. 298 (inde Mur. 1393, 7). Denuo ex lapide Gnocchi cod. Mant. f. 7', syll. p. 254; Ioli cat. mus. f. 59; Marzoldi *strenna Bresciana per l'a.* 1851 p. 59.

1 SEX · F Med. m. 2 Gnocchi Ioli, SEXT priores.

XLIX. CAMVNNI *(Cividate di Val Camonica)*. *Tribu Quirina.*

Camunni (sic cum a duplici titulus n. 4957 et Plinii libri optimi quique, Καμοῦνοι libri Strabonis locis mox citandis) natione Raeti secundum Strabonem 4, 6, 8 p. 206, Euganei secundum Plinium 3, 20, 134, nominantur inter gentes Alpinas ab Augusto devictas in inscriptione tropaei ei n. 747/8 dedicati a senatu populoque Romano (apud Plinium 3, 20, 136), quo facto ius Latinum videntur accepisse et finitimo alicui oppido attributi esse teste Plinio (l. c. 134: *Latini iuris Euganeae gentes .... ex iis Trumplini ... dein Camunni compluresque similes finitimis attributi municipiis*). In titulis dicuntur modo *civitas* (n. 4954 scripto imperante Tiberio), modo *res publica* (n. 4957. 4960. 4964), magistratus autem eorum inveniuntur soli *duo viri iure dicundo* (n. 4957, ubi est *II vir i. d. Camunnis, aedil. quaest. praef. i. d. Brix.*; item n. 4935. 4959. 4967. 4969). Item nominantur *sacerdotes Caesaris* (n. 4966) mulieres et *Augusti* viri (n. 4950. 4960 cf. n. 4965); *sevir Flavialis* (n. 4968) num spectet ad rem publicam Camunnorum, non definio. *Vicani Grebiae* n. 4962 plane obscuri sunt. Tribus est nec Fabia Brixianorum nec Voturia Bergomatium, sed Quirina (n. 4957. 4959. 4960. 4967. 4969. 4970. 4972. 4973. 4974). Quae vix crediderim ita expedienda esse, ut Camunni post Plinii aetatem statum mutaverint plena civitate donati; immo quidquid supra posuimus, etiam Latini iuris oppido convenit, quod potuit vel adeo debuit habere magistratus sacerdotesque suos, item tribum suam ita, ut Camunni per magistratum civitatem Romanam adepti ei adscriberentur. Quid quod civitatis appellationem in rebus publicis pleni iuris insolitam in re publica iuris Latini non improbabile est propriam et sollemnem fuisse. Id quoque optime sic explicatur, quod inveniantur Camunni cum milites (n. 4951. 4958) tum sacerdos mulier (n. 4966) nomina habentes formae non Romanae, sed Raeticae. Sermonis quoque Raetici usum diu in hisce partibus durasse tegulae docuerunt ad Cividate repertae inscriptae litteris epichoriis. Cuinam oppido Camunni attributi fuerint, non tam certum est quam vulgo putant. Per locorum enim naturam cogitari potest tam de Bergomo quam de Brixia, nec tituli rem decidunt; nam in n. 4310, quem dedicarunt ... *ni et Trumplini* Brixiae, tam Sabinorum quam Camunnorum nomen potest suppleri. Sed aliquod momentum habet quod in inscriptione supra allata n. 4957 duovir Camunnis item minoribus magistratibus functus esse dicitur Brixiae, quod talem utriusque rei publicae coniunctionem indicare videtur, qualem requirimus. — Tituli omnium antiquissimi duo n. 4966 sacerdotis Caesaris et n. 4954 dedicatus Druso Ti. f. reperti sunt Rogni in valle inferiore, ubi fortasse primo tempore Camunni sedem rei publicae posuerunt; recentiores (praeter paucissimos et argumenti mere privati repertos in vicis Lovere et Pescarzo) prodierunt ad Cividate et in vicis circum sitis Losine Breno Malegno Bienno Berzo Esine Ossimo Borno, nec dubium est ibi posteriore tempore civitatis forum fuisse. Denique huc rettuli titulum n. 4935 Marasini ad lacum Iseum superiorem repertum, quoniam tribus eum coniungit cum Camunnorum titulis; repertos ad inferiorem lacum per ripam orientalem dedi inter Brixianos, per occidentalem inter Bergomates.

4934 Ossemi *di sotto* in valle Camonica in ecclesia S. Damiani. — Bidicioli in plebe ROSSI male.

ALANTEDOBA
SEX · CORNELIVS
PRIMVS
V · S · L · M

Habent Continuator (Corsini n. 160; Mediceus n. 185; Rossi p. 270; Mur. 100, 1 ex Rossio; Orelli 1956); item Arragonensis ms. n. 269 = 29, ed. n. 26 (unde pendent Mediceus in add. n. 275 et Totti p. 95 n. 258), qui et ipse fortasse traxit a Continuatore; Ormanico ms. et *rel. dei Camuli* (1639) app. p. 4 ex Mediceo et exemplo quod misit cancellarius publicus vallis Camonicae Albertus Isonnus. A prioribus Gnocchi cod. Mant. f. 6, syll. ms. p. 152 et Labus p. 97 n. 138 et p. 99 n. 139.

1 ALANTEDOBA Cors. Med. 185 Orm. (ms.), ALANTAEDOBAS Orm. (ed.), AL (rel. om.) Arr. Totti, A ...... Med. 275. — 2 SEX.. CORNELIVS Orm. (ed.). — 3 PRIMIO Orm. (ms.). — Titulum falsum iudicavit Orellius sine causa.

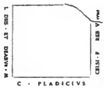
4935 cippus ex marmore nigro, scriptus litteris non bonis, sed certis. In villa de Salis Marsini riperiae Isel in ecclesia S. Zenonis FERR. (VERD.) similiterque FERRARINIANI RELIQUI. Salis Marasini in S. Zeni ad aquam benedictam ARR. Sale di Marasino in hortis archipresbyteri GNOCCHI. Inde a. 1824 venit Brixiam in museum.

CAVTOPATI
G · MVNATIVS
QVIR · TIRO II VIR
I · D · ET · G · MVN
ATIVS · FRONTO
FILIVS · D · D ·

Contuli. Habet Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 146, cod. Verderiano p. 77 (inde Grut. 89, 5); pendent inde Traiectinus n. 123; Mediceus n. 164; Arragonensis ms. n. 257 = 54, ed. n. 116; Manutius Vat. 5237 f. 141; Rossi p. 149; Vinaccesi p. 270; Panvinius cod. Vat. 6035 f. 122'; Ligorius ms. Neap. 36, 374. Denuo ex lapide Gnocchi ms. p. 168 (inde Donat. 54, 10); Ioli cat. mus. f. 50; Labus apud Orellium 5056 et in ann. inst. arch. 1846, 268 et *marmi Bresc.* p. 43 n. 61, ubi dedit delineatam.

1 post CAVTO punctum nullum. CAVTOPAN Ferrarinus cum Arr. (ms.) Man. al., CAVTO .... Arrag. (ed.); veram lectionem protulit primus Gnocchius.

4936 mensa quadrata inscriptionem habens in marginibus tribus. Cividate vallis Camonicae GUADAGNINI apud Labusium. Deinde ex a. 1786 Bienni in aedibus Simoni, nunc Bergomi in museo.

Contuli. Labus *sulla tribu e sui decur.* (1813) p. 22, inscr. Brix. p. 130 n. 170 ex schedis Guadagnini; Rosa vall. Camon. p. 12; inscr. Athenaei 1856 n. 56.

Post REB spatium vacuum est in lapide, puto ut vocabuli extrema elementa ad finem versus pervenirent.

4937 Bienni rep. nuper in eccl. S. Mariae GREGORIUS. Antea Bienni, iam Gussagi in aedibus Averoldi VINACC. similiterque POSTERIORES. Hodie Brixiae in museo.

DIS · OM
NI · EVS
V · Q ?
V · S · L · M

Contuli. Citat P. Gregorius de Valle Camonica p. 227; habent Vinaccesi p. 233; Averoldo p. 280 et apud Mur. 105, 4; Gnocchi ms. p. 184 (inde Donat. 9, 3); Ioli cat. mus. f. 67; Labus p. 127 n. 168 (inde Henzen 5950).

/ **4938** Bercii [= *Berzo inferiore*] in pariete sacelli S. Michaelis CONTIN. et RELIQUI, etiam GNOCCHI. Deinde Bienni in aedibus Simoni, hodie Bergomi in Athenaeo ROSA.

FONTIBVS
DIVINIS
SACR
M · ANTONIVS
5 SP · F · STEPHON
V · S · L · M

Contuli. Habet Continuator, scilicet Corsinianus n. 148, Mediceus n. 172, Totti p. 88 n. 237, Arragonensis ms. n. 270 = 178; pendent ab eo cod. Pighii Luzacianus p. 84 (inde Grut. 1072, 7) et Ligorius ms. Taur. 4. Denuo ex lapide Arragonensis ed. n. 210 (inde opinor Rossi p. 279); Ormanico Camel. 1639 p. 102 qui vidit; Gagliardi Cenom. p. 107 = Sambuca Cenom. p. 114, qui item vidit; Gnocchi cod. Mant. f. 4′, syll. p. 163 qui item vidit (inde Donat. 47, 7); Rosa vall. Camon. p. 11; inscr. Athenaei 1856 n. 53; Labus p. 87 n. 128 (inde Henzen 5766).

4939 Cividate repperit et possidet archipresbyter Guadagninius G. C.; in aedibus archipresbyteri Guadagnini GNOCCHI, SOZZI, DA PONTE.

Iunoni
REGINAe
TIB · CL · NI
LARINVS
5 ET · VAL · PRI
MA · CONI

V · S · L · L · M

Gnocchi ms. Mant. f. 3′, syll. p. 228, qui descripsit a. 1754; G. C. *lettera sulla valle Camonica* in eph. *la Minerva* Venet. 1764 n. 34 p. 11; Labus *ant. mon. scop. in Brescia* p. 108 et *marmi Bresc.* p. 26 n. 31 ex Gnocchio schedisque apud se servatis Guadagninii archipresbyteri eius apud quem vidit titulum Gnocchius; Sozzi ms. ex schedis iisdem opinor. Mea causa descripsit Pontii amicus.

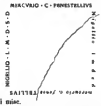
2 REGINA G. C., REGIΛ Pont., REGIM Gnocchi, REGIN Labus, REGINI Sozzi. — 5 PII G. C. — 6 CONIV Sozzi. — 7 V · S · I · L · M G. C., V · S · L · M Pont.

4940 Cividate in valle Camonica antea, nunc Bergomi apud Sozzium.

MATRI
DEVM

Descripsi.

4941 mensa olim quadrata scripta per margines *nella grossezza della pietra; nella grossezza ha due facce, una piana, dove sono scolpite le iscrizioni, e l'altra scantonata sotto le parole, e saran della grossezza ambedue di mezzo palmo all' incirca; da' fianchi è tutta piana.* Rep. Borni quando restaurata est ecclesia parochialis.

Brognoli misc.

4942 in saxo concavo ad instar testudinis CONTIN. Civedati Vallatae (scil. Camonicae) in aede plebis CONTIN. In hortis archipresbyteri Iac. Albertoni ORM. *Nel muro dell' orto della Pieve* PONT.

MERCVRIO
L · SAECONIVS
ZOSIMVS
V S

Habent Corsinianus n. 150; Mediceus n. 175; Nazari p. 48 (inde Ligorius ms. Taur. 4; Grut. 1015, 12); Arragonensis ms. n. 275 = 320; Totti p. 86 n. 236; Rossi p. 147; Ormanico Camul. p. 76 qui vidit; Gnocchi ms. p. 136 a prioribus; Labus p. 65 n. 88 item. Mea causa descripsit Pontii amicus.

2 SAECONIVS Pont. — 3 ZOSIMVS emendavit Grut. — 4 V S Med. 2 Cors. Totti 2 Pont., V P reliqui.

Eiusdem est n. 4947.

4943 extra Burnum in sacello S. Floriani ad altare versus septentrionem CONTIN.; similiter GNOCCHI. Inde nuper translata est in vicum Casalbuttano in aedes Turrini LABUS.

MERCVRIO
L · SASIVS · L · F
RVFVS · ET · SASI
VALERIANVS
5 ET · RVFINVS
FILI
D · S · P · D

Habet Continuator, scilicet Corsinianus n. 162, Mediceus n. 188, Nazari p. 48 (inde Ligorius ms. Taur. 4), Arragonensis ms. n. 265 = 316, Rossi p. 147 (inde Mur. 47, 12), Ormanico Camul. p. 79 ex Mediceo et Rossio. Pendet inde exemplum interpolatum Grut. 53, 1 (e Metelli cod. ms. Gutenstenius; citantur item schedae Rossii et Alciati). Denuo ex lapide Gnocchi cod. Mant. f. 6′, syll. p. 136; Labus p. 58 n. 70, cui descripsit abbas Ceruti.

2 L · SATEIVS · L · F Grut. ex interpolatione. — 3 SATRIVS Grut. — 5 ET om. Labus.

4944 Civedati in hortis Bartoli de Fedrignis (Fedrighini) CONTIN.; *nel cortile di Giuliano Lafranchino* ORM. Deinde Gussagi apud Averoldum VINACC. et RELIQUI.

MercVrIO
VINICIA
TERTIA
V · S · L · M

Civedati descripserunt Continuator (Corsinianus n. 152, Mediceus n. 176, Arragonensis ms. n. 260 = 446, Totti p. 89 n. 247, Rossi p. 305) et Ormanico 1639 app. p. 11. Gussagi descriptam proponunt Vinaccesi p. 311 et Averoldus p. 289 et apud Mur. 112, 2. Gnocchi ms. p. 229 textum sumpsit ex Ormanico. A prioribus Labus p. 59 n. 74.

1 habet solus Ormanicus sic corruptum M . . . . t . . . . I . . . . . V . . . . I . . . . O . . . . emendavit Labus. — 2 VINICIA Med. Orm. Aver., VINECIA Cors., VINCIA Arr. Totti Rossi Vinacc. — 3 TERCIA Totti 1. — 4 om. Arr. Totti Rossi.

4945 Lovere vecchio rep. cum n. 4946 CAELEST. ROTA. Hodie Bergomi in museo.

MINERVAE
SEX · SECCI · F
EVAR · PRO SE ET
SVOS
V · S · L · M

Contuli. Caelestinus 1, 36 (inde omnino Gregorius de Valcamonica *curiosi trattenimenti* p. 226; Mur. 53, 6); inscr. Athenaei 1856 n. 43.

3 EVAR lapis potius quam LVAR.

4946 Lovere vecchio nuper rep. in crypta in monasterio S. Mauritii CAELESTINUS, ROTA I. Bergomi in museo ROTA II. Ibi hodie desideratur.

MINER
MVNATIA
SECVNDA
V·S·L·M

Caelestinus 1, 36 (inde opinor Gregorius de Valcamonica *curiosi trattenimenti* Venetiis 1698 p. 226, cui misit Bern. Biancardi Ruggero; item Don. I, 75; Mur. 52, 7); Rota ms.

4947 Bienni fuit in aedibus Simoni, nunc est Bergomi in museo.

SILVANO
L · SAECONIVS
ZOSIMVS
et L · SAECON
PO

Contuli. Rosa vall. Cam. p. 13; inscr. Athenaei a. 1856 n. 58.

Eiusdem est n. 4942.

4948 in loco dicto *la Oneda* prope Brenum MED. TOTTI. Breni in area ARR.

SOLI · DIVINO
L · APISOCIVS
SVCCESSVS · PRO
SE · ET · PRO · PATRO
NIS
M G L Q
pugio
(culter?)
cum taenia

Arragonensis ms. n. 263 = 420; Mediceus in add. n. 277; Totti p. 95 n. 260; Nazari p. 49 (inde Ligorius ms. Taur. 4; Grut. 1010, 8); Rossi p. 56; Ormanico p. 55 ex editis et cod. Mediceo; Gnocchi ms. p. 106 a prioribus (inde Donat. 18, 6); Labus p. 41 n. 59. Pendent ab eodem exemplo opinor omnes.

2 APISTRIVS Ormanico, APISTOCIVS Gnocchi contra auctores. — 3 SVCCISSVS Arr. Med. Tott. — 4. 5 PAT|RONIS Med. — 6 M C L Q Arr. I. — 6 est opinor *Marco Gaio Lucio Quinto.*

4949 Luseni in aedibus privatis CORS. 155 similiaque exempla; rep. in terra Luseni, nunc Breni in domibus Martini de Maligno CORS. 154 similiaque exempla; Ossemi in valle Camonica ARR.; Gussagi in aedibus Averoldi VINACC. AVER. GNOCCHI. Nunc Brixiae in museo. — In insula ad lacum Benacum VELS. GRUT. 103 male. Pavignagi GRATT.

VICTO
RIAE
L · DECIVS
TERTIVS
V·S

Contuli. Habet Continuator duplicatam, scilicet alterum exemplum Corsinianus n. 155, Mediceus n. 180, Arragonensis n. 267 = 453, Totti p. 86 n. 238, Nazari p. 49 (inde Ligorius ms. Taur. 4; Grut. 1018, 5), Pighius cod. Lusac. p. 57 (inde Grut. 103, 2 in ed. 2), Rossi p. 290, Ormanico p. 47 ex editis et Mediceo; alterum Corsinianus n. 154, Mediceus n. 179, Totti p. 89 n. 248. Est item in Velserianis f. 7 et apud Grattarolum p. 111. Interpolatum exemplum ex schedis Metelli a Gutenstenio missum ed. Grut. 103, 2. Gussagi Brixiaeve descriptam proponunt Vinaccesi p. 324; Averoldus item duplicatam p. 280. 290; Gnocchi ms. p. 157; Ioli cat. mus. f. 67; Labus p. 106 n. 149.

Extitit fortasse bis repetita. Antiqua utriusque tituli exempla eo solo differunt, quod in altero Brenensi abest v. 5. — 4 om. Gratt. — Ceterum 5 V·S·L·M contra lapidem certe eum, qui extat, omnes, etiam Gnocchius, excepto Rossio, qui V·S/////, et Gratt., qui V·S, et Vinaccesio.

Eiusdem hominis titulum dedicatum Fortunae vide inter Brixianos n. 4210.

4950 Loseni MED. CORS. ORM. Deinde Gussagi apud Averoldum VINACC. AVER. MUR. GNOCCHI. — Civedate vallis Camonicae ARR. TOTTI, errore opinor.

AE
AEVIVS
IARTIALIS
SAC · AVG
s. s. L M

Habent Loseni exceptam Continuator (scilicet Corsinianus n. 156; Mediceus n. 181; Arragonensis ms. n. 262 = 28, ed. n. 13; Totti p. 89 n. 246; Rossi ms. f. 149'), item Ormanico ms. et ed. 1639 p. 75 et ex Mediceo et ex exemplo quod misit rector communis Losonensis Petrus Arisius; descriptam Gussagi Vinaccesi p. 314, Averoldo p. 289 et apud Mur. 157, 2, Gnocchi ms. Mant. f. 5, syll. p. 151. A prioribus Labus p. 31 n. 42. Supplementa facta Ormanico teste saec. XVI med. a Francisco Cornello proponunt Totti in margine, Ormanicus, Muratorius.

1 VAE Vinacc. solus, MINERVAE Cornellus. — 2 AEVIVS Gnocchi solus, MAEVIVS Cornellus, EVIVS reliqui. — 3 IARTIAL Contin. (excepto Tott. 1), ARTIAL Totti 1 Rossi Vinacc., MARTIALI reliqui. — 4 AV Med. Cors. — 5 I · M Totti, V·S·L·M Cornellus, D·M Rossi.

4951 Pescarzi supra Cemo in valle Camonica.

CERIALIS · PLADAE · F
CENT · COH · ALPINAE
ARAM · REFECIT · L · M

Ormanico ms., cui dedit Euthymius Marenzi rector eius loci.

4952 nuper rep. ad latus montis, ubi est ecclesia *di San Difende* in via Bienno Cividate a sinistra GREG. VINACC. Deinde apud Averoldum; nunc Brixiae in museo.

C · DOMIT · DOCILIS
ET · L · STATIVS · SECVNDVS
FRATER · MIL · LEG · VI · V · S · L · M

Contuli. Habent Vinaccesi p. 249; fr. Gregorius de Valcamonica *curiosi trattenimenti* (Venet. 1698) p. 232. 273 ad exemplum Pauli Federici; Averoldo p. 268 et apud Mur. 810, 6; Gnocchi ms. p. 268; Ioli cat. mus f. 67.

4953 ara quadrata longa metr. 1, 8, larga metr. 0. 58 litteris optimis et magnis. Esseni *nella contrata di Plema nella chiesa campestre di S. Martino* ORMAN. similiterque VINACC. GNOCCHI. Deinde Bienni in aedibus Simoni, hodie Bergomi in museo.

Contuli. Ormanico ms. et *Camuli o Camuni* (1639) app. p. 2 a Franc. Puritano; Gregorius de Valcamonica *curiosi trattenimenti* p. 233; Vinaccesi p. 239 (inde Mur. 1807, 5); Gnocchi ms. Mant. f. 3, syll. p. 179; Rosa vall. Camon. p. 11; inscr. Athenaei 1856 n. 52; Labus Inscr. Brix. p. 162 n. 179 ad exemplum exceptum a Vincentio Boniseltio et Ioh. Finazzio.

2 DIVI pro DRVSI omnes excepto Labusio. — 3 pro I posuit CAMVNI Gregorius. — Ceterum spatiis dimensis si v. 2 non plus defuit quam quod est ANICI·F, v. 1 SACRVM addi nequit; quod si hoc addis, post GERMANICI·F adicienda sunt elementa alia circiter decem.

Drusus Germanici f. iussu Tiberii necatus est a. p. Chr. 33. Eius et fratris Neronis *sic reliquias dispersas, ut vix quandoque colligi possent*, Suetonius (Tib. 54) scribit. Nihilominus idem postea (Gai. 15) refert Gaium Caesarem Pontias profectum fratris Neronis cineres per semet in urnam condidisse, cum Dio 59, 3 minus accurate referat fratrum ossa navi eum Romam advexisse; nam in Drusum in ipso Palatio interfectum ea narratio non convenit. Quod si sumamus solius Drusi ossa ita dispersa esse, ut condi nequirent, fieri potuit, ut qui vellent et ubi vellent honoris causa ei cenotaphia facerent.

4954 Rogni in valle Camonica in ecclesia parochiali, in altari S. M. Dolorosae versus altare maius.

D R V S O *caesari*
TI · AVD · F · *divi aug. n.*
DIVI · IVLI · PR*on. pontif*
SODAL · AVGV*al. cos. ii tr.*
POT · II · XV · VIR *sacr. fac.*
CIVIT · *Camunn*

Gagliardi, qui vidit a. 1716, ms. in Brognoli miscellaneis et apud Mur. ms. 18, 224, ed. 224, 8 (inde Orelli 652) et apud Sambucam Cenom. 1750 p. 120 (inde opinor Bravo *stor. di Brescia* 1, 35); Gnocchi ms. Mant. in schedula soluta, syll. p. 67; Labus qui vidit *Giorn. dell' Inst. Lombardo* 15 (1846) p. 113 et *marmi Bresc.* p. 156 n. 177 (inde Henzen in add. ad n. 652).

Vv. continuat Gagliardi. — 5 XV · VI . . . Gagl. Gnocchi. — 6 sic Labus, CIVIT (om. c) Gagl. Gnocchi.

4955 rep. in valle Camonica, nunc Bergomi apud Sozzium.

DIVI /
dom IAND

Descripsi.

4956 Civitade in Valcamonica rep., nunc Brixiae in museo.

ab una parte:	*ab altera:*
ATI	A
· F · AVG	PON
MAX	II

Contuli. Ioli cat. mus. f. 99.

4957 Civedate in Valle Camonica in ripa fl. Olii, ubi lavatricibus olim inserviebat AVER. Averoldus habuit a. 1689 quando ibi praefectus fuit VINACC. Deinde Brixiae apud Averoldum, nunc in museo.

C · PLADICIVS · C · F
QVIR · CASDIANVS
II · VIR · I · D
CAMVNNIS
AEDIL · QVAEST
PRAEF · I · D · BRIX
IVDEX · EX · V · DEC · EQVD · P
PRAEF · COH · I
THRAC · EQVIT
TRIB · MIL · LEG · X
G · P · F
A · RE · P · CAMVNNOR
CVI · IN · HOC
PECVNIAM · LEGAVIT
T · P · I

Contuli. Habent Vinaccesi p. 249; fr. Gregorius de Valcamonica *curiosi trattenimenti* (Venetiis 1698) p. 89; Averoldo inter schedas Gagliardi (ms. bibl. Quir. *D. VI. 4) et in ed. p. 282 et apud Mur. 1035, 5; Gnocchi ms. p. 12 (inde Donat. 335, 2; Orelli 3789); Labus *tribù e dec.* (1813) p. 20; Ioli cat. mus. f. 64, male omnes.

4958 Borni in valle Camonica in ecclesia S. Ioannis in pavimento CONT. Deinde Gussagi apud Averoldios VINACC. p. 281 AVER. Iam dissecta est et pro scamno saxa collocata ad portam parvam domus Averoldiae GNOCCHI. — Bovarni ROSSI errore.

errore
serium
T R E S V S
ENDV*BRONIS* · F
TI*RO*
A R B I *T R A T V*
ENDVBRONIS · PATRIS
ET · SILONIS · ET
*SECVND*I · FRATRVM
F · F · I

Habet Continuator, scilicet Corsinianus n. 161; Mediceus n. 187 (inde Ormanico app. p. 4) et denuo in app. n. 274; Totti p. 95 n. 259; Arragonensis n. 266 = 426; Rossi apud Grut. 1135, 6 et *mem. Bresc.* p. 307. Denuo ex lapide Averoldo p. 286; Gnocchi ms. p. 237 qui vidit fractam.

Quae non vidit Gnocchius, dedi inclinatis. — 1 TRESIVS Med. 187. 274 Tott. 2 Rossi, II . . . . Gnocchi. — 2 ENDRVBONIS Med. 274, ENID . . . Gnocchi — 3 TRIO Arr. — 4 AR . . II . . . Gnocchi. — 5 ENDRVBONIS Med. 274, ENID . . . Gnocchi. — PATRI Med. 274. — 7 PATRVM Med. 274.

4959 in conventu S. Petri fratrum minorum intra Biennum et Brenum et Civedatum CONT. Barberini in monasterio S. Petri, ubi columnam sustinet GNOCCHI. Fuit Bienni in aedibus Simoni; nunc Bergomi in Athenaeo.

Q · ANTISTIVS C F
QVIR VALENS
II VIR · I D ET
C · ANTISTIVS C F
QVIR FRONTO
C ANTISTIO PRIMO
DOMITIAE · Q · FIL

Contuli. Habet Continuator, scilicet Corsinianus n. 151, Mediceus n. 173, Arragonensis ms. n. 258 = 391, Totti p. 85 n. 235, Rossi p. 161 (inde Mur. 673, 3). Denuo ex lapide Ormanico app. p. 9 qui vidit; Gnocchi ms Mant. f. 4', syll. p. 11 (inde Donat. 246, 3); Rosa vall. Camon. p. 12; inscr. Athenaei 1856 n. 55.

3 I · D Med. 2 Totti 2 Rossi et posteriores recte, n. Contio, cum Arr. — 7 DOMITIAE Gnocchi Rosa recte, QVINTIAE priores, nisi quod QVINTAE Arr.

4960 Cividate in valle Camonica GAGL.; in muro coemeterii GNOCCHI; ad ecclesiam parochialem SOZZI; *nel fianco a mezzodì* addit DA PONTE.

C · CLAVDIVS
SASSI · F · QVIR
SACERD · AVG
D · P · S
RES · P · TRIBVNAL
FECIT · ET · COLVMNAM
MVTAVIT

Gagliardi, qui repperit a. 1716, ms. in Brognoli misc. et apud Maffeiam *dell' antica cond. di Verona* (1719) p. 67 (inde Mur. 473, 11) et apud Sambucam Cenom. p. 41 et apud Mur. ms. 18, 224, ed. 139, 5; G. C. *lettera sulla valle Camonica* in eph. *la Minerva* Venet. 1764 n. 34 p. 9; Gnocchi ms. Mant. f. 3', syll. p. 10 de lapide; Sozzi Bergomas ms. qui vidit a. 1834. Mea causa describi iussit Petrus da Ponte.

3 SACERDOS Sozzi. — 4 · 5 coniungit Gagl.

4961 Cividate in valle Camonica apud archipresbyterum Guadagnini.

VDIO CA
NVS HAIC II
IBVS CVRAM · DOC

Descriptam dederunt et Sozzius Bergomas et Petrus da Ponte Brixianus.

1 potest fuisse TI · CLAVDIO · CAISARI · AVGVSTO. — 3 IBVS Sozzi.

4962 Cividati in aedibus Damioliorum, qui dicuntur Maddaleni ORM. Deinde Gussagi apud Averoldum VINACC. AVER. — Falsum exemplum, punctis appositis ad imas litteras, repperi Legnari in museo Nanio.

C · CLODIO · C · F
VALENTI
VICANI · GXBBIAE

Ormanico ms. et Camunn. 1639 app. p. 9 qui vidit; Vinaccesi p. 256; Averoldus p. 283 et apud Mur. 1096, 5 (inde Gnocchi ms. p. 259).

Infra fractam facit Orm. (ed., non ms.). — 1 F omittit exemplum falsum.

4963 Loseni in hortis archipresbyteri.

cod. Mant.:	*syll.:*
LIDIEIV	L · D E C I V S
PRIMVSALI	PRIMVS · AL . . . .
FIL · DECIO · REL · VRB . .	FIL · DECIO · REBVRRO
FESTX DECIO PRIM. . . .	ET · SEX · DECIO · PRIMO
. . . . DI' VRION . . .	. . . . . DI · VRFON
LELIBAECIO . . .	ET . . . . N . . . CLOE
VXORI . . .	VXORI · PIEN . . .

Gnocchi cod. Mant. f. 6', syll. p. 242, hic opinor lapide denuo inspecto.

3 in. leg. ET · L, 5 DECVRION.

4964 inter Brixianas.

CLODI
AV
A RE *publ.*
CAMVN *Nor*
CVI · IN · *tor*
PECVNIAM · LE *gavit*
T P *c*

Arragonensis ed. n. 96.
Cf. n. 4957.

4965 Cividate vallis Camonicae in aedibus Petri Trolletti sacristani GNOCCHI. Deinde Bienni in aedibus Simoni; nunc Bergomi in museo.

AETVS · HOSTIL
SACERDOS
D F

Descripsi. Gnocchi cod. Mant. f. 4, syll. f. 35 (inde Donat. 95, 9); Rosa vall. Cam. p. 10 eodemque exemplo inscr. Athenaei n. 49, ubi confusa est cum n. 4972.

4966 Rogni in valle Camonica in ecclesia S. Stephani SANUT. CORSIN. similiterque MED. (m. 2) et ARRAG.; *sopra il campanile presso la finestra delle campane* GNOCCHI. — Materni prope ecclesiam S. Andreae FELIC., Salodii FERRARINIANI.

protome viri *protome mulieris*

BEAE TRIVMI · F
SACERDOTI
CAESARIS
ET · ENNAE · TESI · F
VXORI

Tria exempla extant Ferrarinianum, Continuatoris Solatiani, Gnocchii. Illud corruptum, sed neque interpolatum nec loco motum proponit unus Sanutus f. 84; interpolatum et male tributum Salodio Felicianus B f. 20; Ferrarinus cod. Reg. Brix. 75, Verderiano p. 49, 2 (inde Grut. 320, 11), Bembino f. 116; Traiectinus n. 131; Mediceus n. 203; item Vinaccesi p. 313 et Gnocchi ms. p. 35 (inde Donat. 90, 8). Alterum habent Corsinianus n. 147, Mediceus m. 2 n. 171, Arragonensis ms. n. 274=403, Rossi p. 306, Ormanico app. p. 5. Tertium est Gnocchii cod. Mant. f. 7, syll. p. 31.

1 RETEAS San. — TRIVMI · F scripsi, TRICIAMI · F San., TRIVMIAE Contin. et Gnocchi, FIRMIAE Felic. et Ferrariniani. — 4 ENNAE Ferr. (Bemb.) Gnocchi Arr., ENNE Fel. Ferr. (Verd.), ENNIAE Ferr. (Reg.), NE San. — TRESIS Ferr. (Reg.) Trai., CRESI · F San., TRESIAE reliqui.

4967 Ossemi in valle Camonica in ecclesia S. Damiani MED. CORS. similiterque GNOCCHI. Antea Bienni in aedibus Simoni, nunc Bergomi in Athenaeo ROSA. — Malegni ad ecclesiam ARRAG. ROSSI, errore.

R V F I A E S
T E AES
L SASIVS QVIR
patera SECVNDVS · II · VIR *urceus*
I · D · VXORI
INCOMPARABIL
ET SIBI · ET SVIS · V · F

Contuli. Habet Continuator, scilicet Corsinianus n. 159; Mediceus n. 184 (inde Ormanico app. p. 4 ex ms. suo); Arragonensis ms. n. 271=399; Totti p. 88 n. 243; Rossi p. 161 (inde Mur. 742, 2). Denuo ex lapide Gnocchi ms. Mant. f. 6, syll. p. 11; Rosa vall. Cam. p. 12; inscr. Athenaei 1856 n. 54.

4968 Eseni in aedibus olim Ioh. Bapt. Puritani, nunc heredum Franc. Fedrici de Edola ORMANICO.

P · VALERIVS
CRISPINVS
IIIIIVIR · FLAVIAI
SIBI · ET
SEXTIAE · SEXTI · FIL
SECVNDAE · VXORI · ET
P · VALERIO · NVMISIO · F

Servavit Ormanico ms. et Camunn. 1639 app. p. 5 qui vidit. Inde omnino Vinaccesi p. 287; Mur. 753, 5 ex Vinaccesio; Gnocchi p. 23 ex Mur.

3 IIIIIVIR ms., IIIIVIR ed. — FLAVIĀ ms., FLAVIA ed.

4969 *Cividate Alpino nel muro dell' orto della Parrochiale.*

D · Q · F · QVIR
II · VIR · I · D
AMICO

Petrus da Ponte misit ab amico descriptam.
1 DQF traditur.

4969 *a. b* fragmenta reperta Cividate in thermis et nuper dono fratrum Tovini illata in museum Brixianum.

a. P

b. R V
F C

Descripsi.

4970 in valle Camonica rep., nunc Bergomi apud Sozzium.

L · A
Q *ir*
L

Descripsi.

4971 in conventu S. Petri fratrum minorum prope Civedatum MED. similiterque G. C. et GNOCCHI. Nunc Bergomi in museo. — Cividati TOTT.; Nebulenti ad S. Iohannis ARRAG.; Malegni VINACC.

ELPIDI
protome pueri
FRONTON
PAR
PHON

Contuli. Mediceus n. 174; Totti p. 40 n. 121; Arragonensis ms. n. 322=170, ed. n. 189 (inde Vinaccesi p. 316). Denuo ex lapide G. C. *lettera sulla valle Camonica* in eph. *la Minerva* Venet. 1764 n. 34 p. 12; Gnocchi ms. Mant. f. 5, syll. p. 230; Lud. Arici in suppl. ms. ad Arragonensem n. 488.

4972 Malegni vallis Camonicae in ecclesia FERRARINIANI; ad altare S. Luciae add. MED. ALIIQUE; *nell' oratorio di S. Rocco* ORM. GNOCCHI. Deinde Bienni in aedibus Simoni; nunc Bergomi in museo.

SECVNDO
ET · FRONTASIAE
FRONTONIS · FIL
urceus C · GAVIVS · QVIR
PRIMVS · ET
L · GAVIVS · QVIR
FRONTO
PARENTIB · PIISSIMIS

Contuli. Ferrarinus cod. Reg. Brix. n. 31 *a* et cod. Verderiano p. 35, 1 (inde Grut. 741, 4), item apud Felicianum Brix. B 78; inde Traiectinus n. 126, Mediceus n. 183, Arragonensis ms. n. 273=416, Rossi p. 161. Denuo viso lapide Ormanico in app. p. 8; Gnocchi ms. Mant. f. 5', syll. p. 10 (inde Donat. 381, 14); Rosa vall. Camon. 10 eodemque exemplo inscr. Athenaei 1856 n. 49, ubi confunditur cum n. 4965.

Supra fractam esse non enuntiatur. — 1 hodie deest abestque etiam a Gnocchio (Mant.). — De urceo monet Gnocchi.

4973 Bienni in aedibus Simoni SOZZI. Nunc Bergomi in museo.

l. s ASIVS · QVIR
q ARTVS · D · S · D

Descripsi. Sozzi ms.

4974 Malegni in valle Camonica in ecclesia S. Andreae FERRARINIANI; *nel cortile delle case, che sono della chiesa di S. Andrea* ORM.; *nel cortile della casa parrochiale antica* [S. Andreae] GNOCCHI similiterque RELIQUI. Olim Bienni in aedibus Simoni, hodie Bergomi in Athenaeo ROSA.

V · F
L · STATIVS
L · FIL · QVIR
VALENS
SIBI *viva* ET · L·
STATIO · CAPITONI
FILIO
CARISSIMO

Contuli. Habent Ferrarinus cod. Reg. Brix. 32 et cod. Verderiano p. 34, 2 (inde Grut. 707, 7); Traiectinus n. 127; Mediceus n. 182; Arragonensis ms. n. 272=445; Rossi p. 161. Denuo ex lapide Gnocchi ms. Mant. f. 5', syll. p. 11; Ormanico app. p. 6 et ex lapide et ex Med. et Rossio; Rosa vall. Cam. p. 12 melius quam p. 11 iisdemque exemplis inscr. Athenaei melius n. 57 quam n. 50.
8 in. C hodie certe deest.

4975 antea Bienni in aedibus Simoni, nunc Bergomi in museo.

...ENNI F
...ANNVS · ET
GASSIS · BIVMI · F · ET
EIVS · ET · VESGASSIS
...VI · F · PARENTIBVS
OMNIBVS

Contuli. Ed. Rosa vall. Camon. p. 11; inscr. Athenaei 1856 n. 52.

4976 Cividate in Valle Camonica rep. 1849 ROSA. Nunc ad aedes parochi.

DIVS T
IVS H
MVN

Rosa vall. Cam. p. 7. Mihi descripsit amicus Petri da Ponte.
2 H om. Rosa.

4977 Bienni in aedibus Simoni SOZZI. Nunc Bergomi in museo.

ONI
ADISF
AIAI
· VXORI
IONISE

Descripsi. Sozzi ms.

4978 Ossemi ad angulum ecclesiae S. Damiani MED. TOTTI. — Burni ARRAG.; in monasterio fratrum minorum inter Biennum et Brenum VINACC.

CESSO

Mediceus n. 186; Totti p. 40 n. 120; Arragonensis ms. n. 268=67, ed. n. 56; Vinacoesi p. 317.

4979 Breni in curte Ronchiorum olim, nune apud Bonifatium Sandrinello ORM.

Sola (Medusae?) effigies

V F
... SINVS
ONISI

Ormanico ms. et Camunn. app. p. 14 (inde Gnocchi ms. p. 155).
Sic ms.; VS | ... SABINVS | ... ONESI | ... ed.

4980 rep. in Valle Camonica, nunc Bergomi apud Sozzium.

O · FLA
EO · C

Descripsi.

L. *Riva. Vallis Giudicaria.*

Composuimus hoc capite titulos repertos ad summum lacum Benacum et in convallibus supra eum Sarcae et Giudicaria, scilicet Rivae et prope Rivam Arci, Bolognani, Chiarani, deinde ad pagos Dro, Cavedine, Vezzano, Doblino, Lomas, Poja, Stenico. Locorum nomina antiqua in solis titulis inveniuntur; scilicet *Tublinas* in titulo n. 5005 reperto Doblini eum ipsum vicum significat, similiterque *Palariacus* n. 4992. 5008 et *Tricalvanus* n. 5008 videntur ethnica esse ab harum partium pagis declinata, quorum aliquam rem publicam fuisse idem titulus n. 5008 declarat positus a duobus *curatoribus populi* nescio cuius. Denique notabile est tituli n. 4990 *collegium n(autarum)* non tam *B(enacensium)* quam *B(rixianorum)*; haec enim explicatio praestat secundum ea quae mox dicentur collatoque collegio simili n(*autarum*) *V(eronensium) Arilicae consistentum* n. 4017. Lacus igitur divisus fuisse videtur inter Veronenses et Brixianos, ut hi inferiorem haberent, illi superiorem. Hoc satis certum est universam hanc vallem attributam fuisse rei publicae non Tridentinorum, sed Brixianorum, quorum ibi passim inveniuntur et tribus Fabia (n. 4981. 4982. 4987. 4988. 5006. 5007.) et nomen Bergimi (n. 4981) et honores (n. 4981. 4982. 5006. 5007). Quod cum ita sit, haud scio an non recte Kiepertus cum Tulliassibus, quos inter populos municipio Tridento aut attributos aut certe conterminos Claudii edictum (n. 5050 v. 22) recenset, composuerit vicum qui hodie dicitur Dolas in valle Sarcae prope Stenicum; ea enim vallis Brixiana pertica potius comprehensa videtur fuisse quam Tridentina.

4981 Arci in area propugnaculi FRANCO. 'Inventa sub ruinis aquarum Varronis, qui est torrens exiguus praeturae Ripensis; locutus sum cum parocho illius ecclesiae, in cuius sacristia asservatur inscriptio, et credo eundem mihi permissurum murum rumpi, ut integra haberi possit, quam cum aliis mittam' STATUARIUS TRIDENTINUS AD ROSCHMANNUM a. 1734. Olim in via publica inter Arcum et Ripam ad Varronem amnem ligneam crucem sustinens SPERGES APUD CRESSER. Ex dono Pantaleonis Borzii canonici Tridentini illata in museum Veronense, ubi est sub n. 548. — Repertam ait inter Limone et Tremosine LABUS temere.

SEX · NIGIDIVS
FAB · PRIMVS · AE
DIL · BRIX · DECVR
HONORE · GRAT · D · D
5 EX · POSTVLATION · PLEB
ARAM · BERGIMO · RESTIT

Contuli. Franco ms. p. 99 (inde Todeschinius p. 105 male); Hier. Tartarotti ex schedis fratris misit Muratorio Rovereto 11 Iun. 1737 (inde Mur. ed. 97, 4); Maffei in epistula (ms. in bibl. cap. Veron.) scr. d. 2 Iun. 1748 et M. V. 89, 6 (inde Orelli 1971); Roschmann ms. Rip. et Arc. n. 5 cum a statuario Tridentino accepit descriptam a. 1734 tum a Thunio (inde Roschmann fil. *Gesch. von Tirol* I, 78); Cresseri ms. n. 34 usus Spergesii schedis; Gnocchi ms. p. 134 (inde Donat. 51, 12); Compagnoni *valli Trompia e Sabbia* (1805) p. 331; Labus *sulla tribu e sui decurioni* (1813) p. 15, ubi aere expressit, et *marmi Bresc.* p. 120 n. 189; Tiboni Tremosine (1859) p. 64.

Inscriptionem hanc ex vetusto lapide evanescentibus litteris in alium transcriptam esse auctor est apud Mur. Tartarottius (*in lapida recente trascritta da altra lapida antica e logora*); titulus tamen hodie prostans Veronae recte scriptus est nec suspicionem movet. — Conferendi sunt tituli in ipsa urbe Brixia eidem numini dedicati n. 4200. 4201. 4202.

4982 Arci ex castello illata in aedes Franc. Xav. Marcobruni ad forum ROSCHM. HORM.

TVTELAE · AVG
SEX · NIGIDIVS · FAB
PRIMVS · IVNIOR
DECVRIO · BRIX
5 V · S · L · L · M

Franco ms. p. 99; Hier. Tartarotti in ep. servata inter Muratoriana d. 11 Iun. 1737 (inde Mur. ed. 103, 9) et ex schedis eiusdem Gnesotti p. 260; Roschmann ms. Rip. et Arc. n. 6, qui habuit a Thunio et Bartholomaeo, item ex codice Franci; Cresseri ms. n. 31 a Spergesio; Hormayr *Archiv* 1815 p. 246, auctorem citans praepositum Santoni. A prioribus Labus *marm. Bresc.* p. 121 n. 161.

1 TVTELL AVG Gnes. — 2 SEXT Roschm. — TAB Tartar. ap. Mur. — 3 PRIM Gnes. Horm. — 5 VSLLM Roschm., VSLM Cress., VSLL reliqui.

4983 Rivae rep. m. Dec. 1809 8 ped. sub terra in aedibus Zoins. nunc Monte Brioni prope Rivam in aedibus Meneghelli SUPPL. ROSCHM. et similiter STOFFELLA. *Trovata avanti tre quattro anni da un certo Teodoro Chiste di Riva nella contrada Virginia casa n. 44 scavandosi una cantina alla profondità di un uomo, ora dai fratelli Meneghelli al casino di S. Nicolò fuori di Riva* MICHELOTTI. Nunc in curia.

IVNONI
REGINAE
LVCVLENA
TATIAS
5 V · S · L · M

Contuli. Exhibent et supplementa Roschmanniana et Michelotti (cod. bibl. Dipaul. n. 980) et Stoffella ms. (a. 1824) p. 1 et Brunati in schedis ms. Athenaei Brixiani; edidit Zotti *marmorea pagina* p. 6.

Apices qui visuntur alicubi in lapide postea videntur adiecti esse casu.

4984 in vico Clarani (Chiarano) in aede S. Antonii FRANCO. Frustra quaesivit SPERGES.

I · O · M
TIB · CLAVDıuS
PRIM · LVCR
V · S · L · M

Franco ms. p. 89 (inde Roschmann ms. Rip. et Arc. n. 4 et Todeschinius p. 106).

2 CLAVDıuS Roschm., CLAVD Tod., CLAV Franci codex mihi visus. — 3 PRIMI·L·ACRO vel PRIMIGENIVS vel tale quid latet.

4985 lapis rep. a. 1757 ad pedem montis Brionii in agro Arcensi CRESS. GNES. Nunc Rivae in hospitali GNES. Hodie desideratur.

MATRI · DEVM
NVMISIVS · HERmes
NVMISIAE · TYCHES et
NVMISI · PRIMI · HERM
5 FANVM · AMPLIAVIt

Cresseri ms. n. 33 a Spergesio; Gnesotti p. 262 ex schedis Tartarotti; supplementa adscripta Roschmanno.

Fracturam signavi ex coniectura. — 3 TVCHES Gnes. et suppl. Roschm. — 4 M NVMISI PRIM PERIVL Cress. — 5 AMPLIAVIT Gnes. et suppl. Roschm.

4986 Arci in foro FRANCO. Frustra indagavit SPERGES.

VICTORIAE
AVGVSTAE · SACR
l · AEMILIVS · SP · F · FAVSTVS
l · AEMILIVS · L · ET · Sp · LIB
5 PRIMVS

Franco ms. p. 100 (inde Roschmann ms. Rip. et Arc. n. 8; Todeschini p. 106).

3, 4 in. fractos dedi ego. — 3 F om. Tod. — FAVTVS Franci codex quem vidi. — 4 SP · LIB] SILIt traditur (SILIVs Roschm.).

4987 Rivae in curia.

M · MVTELLIVS
M · F · FAB
LEG · X · T · F · I

Contuli. Ed. Zotti *una marmorea pagina* (1863) p. 8.

4988 lapis magnus. Rivae in curia.

////A/////
FAB · PRIMVs
VET·LEG·XXII

Contuli. Ed. Zotti *una marmorea pagina* (1863) p. 7.

V. 1 fuit ad hoc exemplum L·STAIVS·L·F vel similiter.

4989 Bolognani rep. ad aedem divi Floriani FRANCO. Ante Arcum in via, qua ad Franciscanos itur, 50 pass. ab oppido BARTHOLOM. Lapis pro deperdito habitus, donec a. 1757 denuo in lucem emergeret CRESSERI. *Ora a Riva nel cortile del Conte Leopoldo Dinacta* IOLI (1827). Nunc Tridenti apud Zanellam.

SEXTO · LAELIO
PRIMIGENIO
VI · VIR · AVG
ET LAELIAE
5 RESTITVTAE
LAELIA · PRISCILLA
PARENTIBVS
PIENTISSIMIS

Descripsi. Exhibent Ambros. Franco ms. p. 79 satis bene (inde Roschmann ms. Ripa et Arco n. 10; Cresseri ms. n. 32 per Spergesium; Todeschini p. 106); Mur. 200, 5, cui misit Iac. Tartarottus, male; Bartholomaeus, qui descripsit, apud Roschmannum (ms. Rip. et Arc. n. 9) pessime; Ioli Brixianus, qui vidit 9 Ian. 1827, in collectaneis ms.

4990 Rivae ante portam aediculae S. Cassiani in via quae Tennum sinistra ducit, dextra Arcum ROSCHM. similiterque RELIQUI. Hodie ibidem in curia. — Male Veronae ad S. Cassianum PANVIN.

L · MAG · MGIANO
CL · SEVRRA · MARITO
KARISSIMO · ET · COR·
VAERIO · FIL · PIENTIS
SIMO · ET · MAG · PRISC
NIANO · SOCERO · B · M ·
ET · SIBI · ET · IN · MEMO
RIAM · EOR · ET · SVI · COLL·
N · B · AD · ROSAS · ET · PRO
FVSIONES · Q · A · FAC
HS · N · LX · MIL · DEDIT

Contuli. Habent Panvinius Ver. p. 229 (Grut. 803,8 per Scultetum ex ms. Panvinii; Orelli 4415); Roschmann ms. Rip. n. 3, cui descripserunt Thunius, Bartholomaeus, Sperges, Zambotti (inde pendet Eckhel ms. 5, 27); libellus inscriptus 'Benacus' ed. a. 1756 p. 27 (inde Avolano n. 1068); Avolano a. 1364 qui vidit a. 1791; Gnesotti p. 261 ex schedis Hier. Tartarotti; Marini ms. Vat. 9131 f. 237 ex epistula P. Dominici Bresavola paulo aliter atque edidit Arv. p. 562 datam sibi ab abbate Martini; Cyrus Pollini *viaggio al lago di Garda* (Veronae 1816) p. 9; Zotti *marmorea pagina* p. 6.

L. Mag(io) Magiano Cl(audia) Severa marito karissimo, et Corn(elio) Valerio fil(io) pientissimo, et Mag(io) Prisciniano socero b(ene) m(erentibus) et sibi; et in memoriam eor(um) et sui coll(egio) n(autarum) B(rixianorum) ad rosas et profusiones q(uot) a(nnis) fac(iendas sestertium) n(ummum) LX mil(ia) dedit. Litteras singulares interpretatus est Marinius de nautis Benacensibus; cur Brixianos substituerimus, dictum est supra p. 524.

4991 Ripae in eccl. parochiali pro basi altaris lapis altus cub. 3, latus totidem.

D · M
CLAVDIAE
. . . .
in tergo lapidis inscriptio longior minutis litteris conscripta.

Roschmann praef.

4992 Rivae reperta in ecclesia S. Cassiani hodie diruta, deinde apud Stoffellam, nunc Innsbrucki in museo.

V · F
LVBIAMV·
TRIVMI · EBVSI
FIL · PALARIACVS
[illegible]

Descripsi. Citatur in *achter Jahresbericht des Ferdinandeums* a. 1831 (Innsbruck 1832) p. 18.

Cf. n. 5008 *Cl. Tertius Palariacus.*

4993 sarcophagus. In castro Archi apud Tridentum in principali ecclesia IUCUNDUS. Arci in templo principe in aversa facie arae FRANCO. Nunc pro lacu Vignole prope Arco ZANELLA. — S. l. MALV., inde Romae MUR.

PVBLICIAE PV
D SINNAE M NON M
IVS CORNELIANVS
CONIVGI · CARISSIMAE

Iucundus cod. Ver. f. 196 (inde Donius cod. Barb. 34, 73 p. 113; Malvasia p. 535 ex schedis Vatic.; Mur. 1393, 13 ex Malv.). Franco ms. p. 104 (inde Roschmann ms. Rip. et Arc. n. 7 et male Todeschinius p. 106). Delineatam ab amico dedit Zanella.

Quae in Zanelliana tabula desiderantur, dedi inclinatis. — Vv. non recte div. Iuc. et Franco. — D·M in fine tituli Franco. — 1 PVBLICAE Iuc. — 2 SINNAE Iuc. Franco (SINAE Tod.), /INNAE Zan. — NONVS Iuc. — 3 ///CI/NLIIANV Zan. — 4 ///ONVCH/IN Zan.

4994 Ripae in aed. Grotta MARIANI; *in casa Grotta ora Muzia* ZAMBOTTI; nunc in aedibus Sartoriis CRESS.; *all' osteria del Sole* STOFFELLA. Nunc in curia.

D · M
QVINTIAE
MAXIMAE
SERVILIA · FES
TA · MATRI
PIENTISSIMA

Contuli. Mariani Trento p. 524 memorat. Exhibent Roschmann ms. Rip. n. 2, cui miserant Sperges et Zambotti, corruptam; melius Zambotti apud Marinium cod. Vat. 9131 f. 241; Cresseri ms. n. 36 ex Spergesio sibi quoque visam; Gnesotti p. 29 (cf. p. 260) ex schedis Hier. Tartarotti; Stoffella ms.; Ioli Brixianus in schedis a. 1827; Zotti *marmorea pagina* p. 8.

4995 Ripae in aed. Grotta MARIANI; *in casa Grotta ora Muzia* ZAMBOTTI; nunc in aedibus Sartoriis CRESS. Nunc in curia.

B
D · N · A
VALERIA
QVARTA
V B O R et
HOMVLLA · F

Contuli. Mariani Trento p. 524 memorat. Exhibent Roschmann ms. Rip. n. 1, cui descripserunt Sperges et Zambotti, corruptam; melius Zambotti apud Marinium cod. Vatic. 9131 f. 241; Cresseri ms. n. 37 et a Spergesio et a se descriptam; Gnesotti p. 29 = 261 ex schedis Tartarotti; Stoffella p. 5; Ioli Brixianus in collectaneis ms. a. 1827; Zotti p. 8.

1 fuit BENETAR vel tale quid.

4996 Campi prope Rivam in ecclesia antiqua S. Britii.

. . . .
PONTIONDAC . .
F · CONTVBERN . .
. . . .

Roschmann memorat. in praef. Exhibent Hier. Tartarotti in ms. bibl. Roveret. (inde Gnesotti p. 29 = 262); Cresseri n. 35 ex Spergesio; Zambotti apud Marinium cod. Vat. 9131 f. 240; supplementa Roschmanno adscripta.

Sequor Cresserium. 1 PONTIONIDACC Tartar. Marin. suppl. Roschm., PONTIO...NIDAC Gnes. — 2 E CONIVEERC v. l. apud Gnes.

4997 Rivae in curia.

IDEM
AV · VIVS

Descripsi.

4998 lapis magnus et crassus formae oblongae ex marmore rubro. *Trovata nelle vicinanze di Riva; sotto di essa furono ritrovate tre urne sepolcrali lapidee* POLID. Fuit Rivae in ecclesia S. Cassiani hodie diruta, nunc extat in aedibus rusticis *beneficio Biolchi I* ad S. Iacobum prope Rivam *ai confini dell' Albola di mezzo.*

HIC IN PACE
IAN Q · V · AN
LVI · R · VIII KL ·
IAN IND III P C ·
IOHANNES V C C · 539 Dec. 24.

PoS · SVPER
CABRIOLO

Contuli. Fr. Ant. Polidoro misit marchioni canonico Dionisi ex Torbole 12 Febr. 1791, quae epistula extat inter Mariniana. Ed. Zotti *una marmorea pagina* p. 11.

Hic in pace r(equiescit) Iannarius, q(ui) v(ixit) an(nis) LVI. Reces(sit) VIII k(a)l(endas) Ian(uarias) ind(ictione) III p(ost) c(onsulatum) Iohannes v(iri) c(larissimi) c(on)s(ulis). Pos(itus) super Cabriolo. Vide Rossium inscr. chr. urb. 1, 487 disserentem de titulo eiusdem anni eiusdemque regionis, nempe Comensi, in quo est *sub diae nonas Iunias indictione [se]cunda p. c. Iohannis v. c.*

4999 Drodi quarto ab Arco lapide ad templum SS. Sisinnii Martyrii Alexandri FRANCO. Frustra quaesivit SPERGES.

NONIAE
EVTHYMIAE
VXORI
OPTIMAE
M · NONIVS
SYNTROPHVS
B · M
D · M

Franco ms. p. 82 (inde Roschmann ms. Rip. et Arc. n. 11 et male Todeschini p. 106).

5000 arula rep. Cavedine, nunc Ravine prope Tridentum in suburbano comitis Sizzo.

D S
SATVRNO

Descripsi. Simul reperta dicitur ara Cereri sacra.

5001 *appresso la via ne' boschi di Fabiano di Cavedine scolpita nel Cengio* (id est in rupe) *in un quadro alto circa 2 piedi, fondo mezzo piede, alto mezzo uomo dalla terra* BONELLI. M. P. a Cavedine. *In un masso sporgente dal suolo si vede ab antico scavato una nicchia come per sedervi* [quae vulgo dicitur *la carega* sive *la carega del diavolo* i. e. sedes diaboli], *nella interna parete della quale tre linee di caratteri appariscono* STOFFELLA.

P L I A M N V S ///M
ANDILONIS · F · SIBI · ET P
SIMAE · LIBERIAE · VX

Avolano n. 1471 ex schedula P. Benedicti Bonelli; emendavit de visu Stoffella, qui ed. in libello *il trono del diavolo* (Rovereti 1828. 8. pp. 34).

3 LIBERIAE Stoff. — Bonelli sic legit: IVLIA MAMEA | MATER ALEXANDRI SEVERI | REDVX EX GERMANIA | IN ITALIAM.

5002 reperta Vezzani ad vetustam aediculam S. Valentini in agro, extat Tridenti apud sac. Ioh. Bapt. Zanellam ex dono abbatis Iosephi Stefanelli.

F A T I S M A S
C V L I S · S A C S ·
S T A V M V S · V E
S V M I · B R I T T · F
CORNELIA · S · FIL·
PRISCA
EX VOTO POSVER

Contuli descriptam a Zanella, qui ed. *Annali* 1864, 77.

5003 Vezzani repperit abbas Stefanelli deditque Zanellae.

V P
Q · M E D E
N A S I V S
C · F · SIBI · ET
L V S A M A S
VXORI · ET

Contuli descriptam a Zanella, qui ed. *Annali* 1864, 79. — In fine in ipso lapide adiecit SVIS Zanella.

5004 fragm. Vezzani rep. litteris magnis.

A M

Zanella ms. et *Annali* 1864, 79.

5005 in castro Doblino sub portico ianuae hypocausti, qua per montem Casalem in vallem Indicariam itur; diffractus lapis per bellum a. 1703 a militibus Gallis thesauri absconditi spe, suo situ cum muro deicere frustra conatis; fragmentum abscisum incuria periit SPERGES. Ibidem adhuc.

F A T I S · F A T A b u s
D A V I N V S · M · N O n i
ARRI · MVCIANI · C · n
A C T O S · P R A E D I O R V m
T V B L I N A T · T E G V S I V M
A · SOLO · INPENDIO · SVO · FE
CIT · ET · IN · TVTELA · EIVS
HS · N · CC · CONLVSTRIO
FVNDI · VETTIANI · DEDIT

cos. a. p. C. 201

Contuli mea causa Kiepert. Hier. Tartarotti apud Mur. 89, 3 et *mem. di Rov.* p. 52 (misit Pantaleo Borzi Tridentinus); Roschmann ms. (Indicar. 6), cui misit Sperges; Cresseri ms. n. 22 accurate; Giovanelli *Beitr. für Tirol* 4, 113 et apud Labusiam *mon. ant. scop. in Brescia* p. 67 et *marmi Bresc.* p. 101 n. 141 (inde Orelli 1773); Zanella ms. qui vidit.

1 fin. FAT... Labus Zan. — 2 M·NC Kiep. Cress., MNC Tart., MVC Roschm., M·N Labus, M Giov. Zan. — 3 om. Mur. — extr. CO Cress., C Tart. (mem.) Giov. Zan., om. Lab. Zan. De Muciano vide p. 339. — 4 PRAEDIOR... Giov., PRAEDIORVM Tart. — 5 TVBLINAT Mur., TVBLINATES Giov. — 'Tegurium *e* tigurium, *da non confondersi con* tugurium, *vien da* tego *e denota un tempietto sostenuto da quattro colonne, aperto per ogni lato. Papa Simmaco, dice Anastasio bibliotecario,* fecit tigurium ex argento purissimo in confessione (*Bianchini I p. 68; Vignoli* lib. pontif. in Symmacho § VI). *Cf. ibidem in Honorio:* tegurium aereum deauratum, *e nella vita di Aldrico vescovo Cenomano abbiamo ch'egli* fecit tegurium quod et ciborium vocatur super altare (n. 17)' Labus. — 8 CONLVSTRION.. Giov. solus. Sacrum ita dedicari videtur, ut quotannis ad id lustrentur praedia Tublinatia, adiecta praeterea ea condicione, ut simul lustretur fundus Vettianus. Ceterum ut Tublinatia praedia adhuc nomen servant, ita fundi Vettiani fortasse non male revocaverunt ad pagum Vezzano. — 9 FVND Roschm.

5006 Lomasi in muro coemeterii ad ecclesiam parochialem.

I O V I
L · C V L L O N I V S
L · F I L · F A B · P S I M V S
DEC · ALAS · T · CANAFATIVM
DEC · BRIXIAE · NOMINE · SVO · ET · FILI
OSVM · PRIMI · ET · PATERNI · T · F · I
L · EBVSIVS · CAPITO · FAC · CVR

Iac. Tartarotti ad Gagliardum a. 1735 apud Sambucam (Cenom. p. 394; idem exemplum ms. repperi Brixiae inter Brognoliana); Iac. et Hier. Tartarotti apud Mur. ms. XVIII, 224 et ep. 1 Iun. 1734 et ed. 1035, 2; Roschmann ms. Indicar. n. 3, cui descripsit Sperges, item *Mem. del Valvas.* 1757, 2, 85; Cresserius ms. n. 45 ex Spergesio, citans Sambucam et Tomasoli hist Trident. ms.; cod. Vindob. n. 10214 n. XXV eodemque exemplo Donat. 6, 7 (misit Ios. Hippolytus a Pergino) = 334, 3 (misit Bened. Bonelli Tridentinus); Avolano n. 521 plane ut Mur.; Gnesotti p. 256 qui contulit a. 1785; Labus *marmi Bresc.* p. 76 n. 111. Praeterea descripta extat cum sequentibus duabus Lomacensibus in historia quadam Tridentina anonymi auctoris (fortasse Tomasolii a Cresserio allegata), quam servat bibliotheca publica Tridentina, scripta c. a. 1700 vel postea; at exemplum id quod vidi titulos habet tam corruptos, ut spreverim. Quattuor exempla videntur ex lapide excepta esse, Tartarottianum, Spergesianum a Cresserio accuratius repraesentatum quam a Roschmanno, qui contaminavit cum Tartarottiano, Donatianum codicisque Vindobonensis, denique Gnesottianum, quamquam hoc non tam ex lapide exceptum est quam Tartarottianum ad archetypum exactum.

1. 2. 3. 6. 7 in fine fractos facit Roschmannus. — 1 IC/I Vindob., I·I... '*il rimanente col fregio o cornice della parte superiore della lapide è stato scalpellato via a memoria de' viventi innanzi che ivi arrivasse una sagra visita*' Gnesotti, I...... vel I.... Donat.; IOVI antiquiores, quod retinui, quamquam magis puto fuisse in lapide I · O · M. — 2 CVLLONIVS Donat. Vindob. Gnes., CALLONIVS reliqui. — 3 L·FIL Cress. solus, LEI·F reliqui. — 4 DEC Roschm., DEC Gnes., /EC Vind. Donat. — CAFANATIVM Tart. uterque. — 5 FILII Avol. — 6 PASTENI err. typ. Gnes. — T·F·I Donat. Vind. Gnes., T · FE Cress., F · I reliqui.

5007 Lomasi in muro sacelli octogoni antiquissimi SPERGES. *Nell' oratorio appresso alla chiesa parrochiale* GNESOTTI.

SILVANo · AVG
L · SEPTIMIVS
L · FIL · FAB · MA
CRINVS · EQVO
PVBL · PRAEF · IVR · D
Q · Q · BRIX · EX · VOTO

Iac. Tartarotti a. 1735 misit Gagliardo (Sambuca Cenomani p. 394; idem exemplum ms. repperi Brixiae inter Brognoliana); Iac. et Hier. Tartarotti apud Mur. ms. XVIII, 224 et ep. 1 Iun. 1734 et ed. 69, 6. 1035, 3; Roschmann ms. Iudicar. 2 a Spergesio, citans praeterea hist. Tridentinam ms. (vide ad n. 5006); Cresseri ms. n. 43 item ex Spergesio; Avolano n. 523; cod. bibl. Vindob. n. 10214 n. XXV; Gnesotti p. 285 qui vidit a. 1785; Labus *marmi Bresc.* p. 12 n. 12.

1 SILVANVS Avol. Vind. et ex Tartarottianis exemplis unum (ep. ad Mur.), SILVAN Gnes. — 3 F Tartar. (ms. Mur. XVIII). — 5 PVBL Roschm. Avol. Vind. Tart. (ep. ad Mur. et Mur. 69), PVB reliqui. — PRAEI Tartar. (ep. ad Mur.) Avol., PRAE/ Tart. (ms. Mur. XVIII) Vind. — 6 om. Tart. (ms. Mur. XVIII). — Q Q Roschm. Mur. 69, O Q Tart. (ep. ad Mur.) Cress. Avol., OO Gnes. Vindob., EQ Iac. Tartarotti Mur. 1035.

5008 Lomasi *nella parete esteriore dell' Oratorio presso la parrochiale* GNESOTTI.

CL · TERTIVS
PALASIACVS
T · CORNELIVS
TERTIVS · TRICA
LIANVS · CVR
POPVLI · P · P
reSTITVERVnt

Maffei M. V. 380, 5 a Frisinghellio; Roschmann ms. Iudicar. n. 1 ex Spergesio; Cresseri ms. n. 44 ex eodem ('vitiat Tomazolus'; vide ad n. 5006); Avolano n. 522 = 1087; eodem exemplo ni fallor omnes. Donat. 264, 7 (ex Bonellio) = 264, 6 (e schedis Fr. Ioseph. Hippolyti a Pergino). Cod. Vindob. n. 10214 n. XXV. Cum lapide contulit a. 1785 Gnesotti p. 254.

Vv. male divisit Vindob. — 1 TESTIS 'sic' Gnes. — 4 TEVTIVS Vind. — TRIGA Donat. utroque loco. — 6 P .... (pro P·P) Maff. Donat. 264, 7; ex P · P coniectura ARIX fecit Roschm. — 7 sic Vind., ... STITVERVnt Gnes., ... STITVESVN ... Donat. 264, 6, reSTITVERVNT Roschm. Cress., RESTITVERVNT Maff. Donat. 264, 7, INSTITVERVNT Avol.

5009 Pojae prope Lomas in eccl. S. Georgii sub vase aquae sacrae.

FORTVNAE
REDVCI
L · VALERIVS
IVSTVS
EX · VOTO

Tartarotti ms. bibl. Roveret.; Maffei M. V. 380, 3 (inde Donat. 45, 10) a Frisinghellio; Roschmann ms. Iudicar. n. 4, cui misit Zambotti; Zambotti apud Marinium cod. Vat. 9131 f. 241; Avolano n. 524, qui dicit lectam a. 1761; Gnesotti p. 253 qui contulit a. 1785; I. A. Maffei *val di Non* p. 5; Comparoni *valli Trompia e Sabbia* (1805) p. 331; Giovanelli *sopra una iscr. Trentina* p. 14; Cenedella *nuova analisi chimica dell' acqua termale di Comano* (Veronae 1847) p. 14; Labus *marmi Bresc.* p. 102 n. 145.

1 ORIVNE Tart. Avol.

5010 in castro Stenico vallis Iudicariae *a mano sinistra sopra la scala aderente alla cappella di S. Martino* ANON. APUD ROSCHM.

M · VLPIV
BELLICVS
VET · LEG
XXX · V · V · SIBI
ET · SVIS

Mariani Trento 1673 p. 610 (corrigitur in margine exempli bibl. publ. Tridentinae); Roschmann Veldid. p. 58 et ms. Iudicar. 5 ab Spergesio Zambottio aliis; schedae Eckhelianae 5, 30; Zambotti archipresbyter Rivensis misit secretario Fenici 7 Apr. 1755 (inde Marini cod. Vat. 9131 f. 241) similiterque Hier. Tartarotti in schedis Roveretanis; Cresseri ms. n. 40 citans Tartarottii epistulam secundam p. 27, errore opinor; Hippolytus ms.; Donatus 305, 3 ex ms. Fr. Ioseph. Hippolyti a Pergino; Cenedella *nuova analisi* (v. n. 5009) p. 14 qui vidit.

1 servavit Roschm. solus. — 2 VLPIV Roschm. ms. et Hippol. ms., VLPI Roschm. ed., VLPIVS reliqui. — Interpolatam exhibent Marianus sic: MARCVS VLPIVS BELLICVS VETERIS LEGIONIS LVII (rel. om.), Zambotti apud Marinium sic: MARCVS VVLPIVS DVX PRIMAE LEGIONIS (rel. om.), sched. Eckhel. sic: M · VLPIVS · BELLICVS · VET · LEG · XXX · VI · P · VI · F · V · P · SIBI · ET · SVIS · L · D · D · D; ubi *sextum pia, sextum fidelis* petita sunt ex nummis Gallieni (Eckhel d. n. 7, 403).

LI. COL. TRIDENTVM (*Trento*). *Tribu Papiria.*

Ex Tirolensi provincia, cuius de titulis in universum hoc loco agere constitutum est, saec. XV non innotuerunt nisi quinque epigrammata; scilicet in syllogis suis posuerunt auctores huius aetatis FELICIANUS (cod. Marc. f. 132, cod. Ver. f. 48) et FERRARINUS Tridentina n. 5036 uterque, n. 5024 ille solus, n. 5028. 5038 solus hic, denique IUCUNDUS Arcense unum (n. 4993).

Deinde saeculo XVI, quo vel maxime hae litterae floruerunt, Tridenti, per quam urbem tum solebant iter facere ex Germania in Italiam, quae prostabant epigrammata alia ab antiquissimo inde tempore parietibus ecclesiae S. Apollinaris extra urbem inserta, alia collecta in suburbano docti episcopi Christophori Madruzzi (1539—1578) certatim descripserunt viri docti et Itali et Germani. Unde leguntur Tridentina epigrammata apud MARINUM SANUTUM (cod. bibl. publ. Veron. f. 77) et AUG. TYFERNUM (de quo diximus vol. 3 p. 478) singula (n. 5036); apud NICOLAUM PACEDIANUM, qui iter fecit paulo post a. 1510, in recordationibus (ms. bibl. Ambros. A 105 inf.) septem, quorum quinque (n. 5024. 5028. 5030. 5036. 5043) suo loco ponuntur libro secundo, duo alia (n. 5027. 5038) ablegata sunt Veronam Mantuamve; apud APIANUM (1534) quattuor (n. 5028. 5030. 5036. 5045); apud MARIANGELUM ACCURSIUM (cod. Ambros. D. 420) unum (n. 5038); apud ANTONIUM AUGUSTINUM (cod. Matrit. bibl. nat. Q. 87) quinque (n. 5024. 5032. 5033. 5036. 5041); in itinerario, quod servavit MANUTIUS (cod. Vat. 5237), duo (n. 5024. 5038); inter PANVINIANA quinque partim in libris editis partim in codd. Vat. 6035. 6036 (n. 5028. 5030. 5032. 5036. 5041); pleraque vero (scilicet decem n. 5024. 5028. 5030. 5031. 5032. 5033. 5036. 5038. 5041. 5043) in itinerario Romano anni 1560 IO. BAPT. FICLERI, cuius commentarii exemplum autographum bibliothecae Monacensis (Lat. 716 f. 91) praestat duobus aliis Monac. Bav. 372 f. 111—148 et Monac. Germ. 1308 f. 383—427. Neque ex his auctoribus alius ab alio videtur pendere merenturque diligentiae laudem fere omnes, praesertim Ficlerus. — Reliquam autem Tirolensem provinciam eo tempore nemo curavit, nisi quod Romenensis titulus n. 5068 missus est Bernardo Clesio, Rivensis n. 4990 insinuavit se inter Panvinii Veronenses. Exeunte demum saeculo c. a. 1597 Arcenses titulos collegit AMBROSIUS FRANCO in Arcensis comitatus descriptione aucta ab Ioh. Dominico filio eius, quam vidi ms. in bibl. publ. Tridentina n. 28; de auctore conferendi sunt Iac. Tartarotti (v. l.) et Dom. Franc. Todeschino *saggio della bibl. Tirolese, scanzia prima* (Venet. 1777. 8), ubi a Franco relatae inscriptiones editae sunt incuriose p. 105. 106. — Eodem saeculo ex partibus Tirolis Germanicis titulos collegit is de quo vol. 3 p. 705 disputavimus Iohannes AVENTINUS († 1534), a quo habemus titulos Sterzingensem n. 5084, ad flavium Eisack repertos n. 5079—5082, columnam miliariam (praeter Mittenwaldensem vol. 3 n. 5979) infra edendam Sabonensem Maximiani vel potius Maxentii. Praeter Aventinianos autem hac aetate in his partibus lapides non habemus descriptos, nisi quod TYFERNUS exhibet titulum Sterzingensem (n. 5084), HUMMELBURG Brigantinum (vol. 3 n. 5768), MANUTIUS (l. c.) at CODEX GUIMERA Valentinus columnam miliariam Luegensem (vol. 3 n. 5985); denique columnas duas Veldidenenses vol. 3 n. 5981. 5983 plures auctores saec. XVI descripserunt tam Itali quam Germani, quos ibi enumeravimus. LAZIO in Tirolensibus non praesto fuerunt nisi tituli editi; ipse unum tantum addidit (vol. 3 n. 240*) a se confictum.

Post hanc saec. XVI industriam decimo septimo primaque parte decimi octavi desidia secuta est. Nominandi sunt, quamquam parum profuerunt omnes, Warmund YGL in Wolderturn (Tirolis comitatus nova tabula. Pragae 1605); Matth. BURGKLEHNER (*der Tirolische Adler* voll. 10. fol. scr. a. 1619 sq., cuius exemplum autographum servat tabularium publicum Vindobonense, apographum bene factum Ferdinandei Innspruckensis ego adhibui); Mich. Ang. MARIANI (*Trento con il sacro concilio et altri notabili*. Trento 1673. 4. pp. 619); LACHEMAJR comm. ms. a. 1696 de titulo n. 5090, ut mittam qui Maulsiensem titulum (n. 5083) descripserunt. Ygl et Burgklehner quaedam attulerunt de titulis Tirolis septentrionalis, maxime de cippis miliariis; Marianus praeter Tridentinos iam antea notos quosdam edidit vallium vicinarum pessime corruptos.

Post longum intervallum extiterunt fratres TARTAROTTII Iacobus († a. 1737) et Hieronymus, quorum ille scripsit eodem quo mortuus est anno commentarium *le piu antiche iscrizione di Rovereto e della valle Lagarina* editum in fratris *memorie istoriche di Rovereto* (Venet. 1754. 4. pp. 202), item Tirolis Italice loquentis titulos complures misit tam Muratorio quam Gagliardio (a quo eos accepit Sambuca *mem. de' Cenomani.* Brixiae 1750), ille et fratris morte praerepti lucubrationes edidit et Muratorio quaedam cum aliunde accepta tum missa sibi a Pantaleone Borzi Tridentino subministravit et alia in schedis posuit, quibus usus est Gnesottius. Schedas eas hodie collocatas in bibliotheca publica Roveretana ego quoque examinavi et inde enotavi potiora. Tartarottii fratres praeter Tridentinas primi vallium Tirolis Italicae inscriptiones diligenter investigaverunt exemplaque sumpserunt emendata et proba. — POCOCKIUS Anglus quae ex his partibus protulit (1752), exiguam utilitatem habent. — Plenam Tirolensium inscriptionum syllogen primus elaboravit Antonius ROSCHMANNUS bibliothecarius academiae Innspruckensis (1694—1760), cuius habemus editos libros duos de Veldidena (1744) et de vita S. Valentini (1746), item quae Maffeio subministravit in Mus. Ver. (1749) p. 453, 6—8. 454, 1—6, denique commentariolum de inscriptione n. 5039 ephemeridibus Venetis *memorie del Valvasense* a. 1757 insertum. Manu scriptam autem syllogen reliquit sic inscriptam: *Inscriptiones et alia diversi generis Romana per omnem Tirolim monumenta maximam partem adhuc extantia ac potissimum inedita collegit et illustravit Antonius Roschmannus. 1756*, cuius syllogae codices vidi tres: bibliothecae Dipaulianae (sive musei Ferdinandei Innsbruckensis) n. 459 [nunc 938] autographum (*'monumenta Romana per Tirolim cum commentariis et notis'*), quae prima auctoris elucubratio servavit quaedam postea reiecta; bibliothecae universitatis Innsbruckensis n. 848 item autographum; bibliothecae Dipaulianae n. 199 [nunc 1333], scriptum moderante auctore et ab eo emendatum, quem Vindobonam missum ut ibi typis mandaretur exhibuit mihi Iaegerus, descripsit specimina adiecto Arneth *Wiener Sitz.-Ber.* vol. 40 p. 315. Ex his libris adhibui primum et tertium, maxime hunc, quem sub solo auctoris nomine citavi. Supplementi loco est commentarius eiusdem ms. bibliothecae Dipaulianae n. 449 [nunc 929] *par vine pari lapidum miliariorum Romanorum, qui nuper reperti lectissimam bibliothecam Wilthinensem nunc exornant* scriptus a. 1758 (vide vol. 3 ad n. 5980. 5989). Praeterea vidi in bibliotheca publica Tridentina (ms. n. 209) eiusdem Roschmanni orationem recitatam Oeniponti 31 Ian. 1755 *de cursu publico Romanorum eiusque monumentis per universam Tyrolim adhuc hodie extantibus* mihi inutilem; item in bibliotheca Turicensi epistulas olim excussi Roschmanni ad Hagenbuchium. Roschmannus indefessae industriae vir, sed parum doctus neque in lapidibus legendis artave critica adhibenda satis exercitatus rei epigraphicae minus profuit quam expectes. Nam cum lapides ipse describebat annis praesertim 1723. 1733. 1734. 1743, diligentia quidem nequaquam ei defuit, sed nimia industria et nescio qua arrogantia ubi in locos difficiles incideret, non tam erravit, quam turpissimas interpolationes procudit, cuius rei illustre exemplum praebet cippus viae Claudiae Maretschianus; quem praeterea cum suo loco demonstrabimus non protulisse descriptum ut ait ex lapide, sed ex schedis antiquis memoria earum suppressa. Vide praeterea n. 5082, quam primum edidit a. 1746 ut descripsit, deinde syllogae inseruit omissis iis quae non intellegeret, item n. 4986. 4994. 4995 a Roschmanno aperte contra exempla interpolatas. Denique auctores adhibuit tam varios et multiplices, ut exempla propter id ipsum simplicitate careant; scilicet non raro complura videtur contaminasse neque a tacitis coniecturis abstinuisse. Usus autem est praeter libros editos et scriptos antiquos, ut Ambrosii Franci et Burgklehneri, maxime schedis aequalium. Eius generis auctores nominat Stephanum GHIRAM parochum Vervodiensem in Vervodiensibus n. 5051—5056. 5059. 5060. 5063. 5070. 5072, THUNIUM, qui memoratur in titulis agri Arcensis n. 4981. 4982. 4990, ZAMBOTTIUM archipresbyterum Rivensem laudatum in Rivensibus n. 4990. 4994. 4995 (cuius epistulae scriptae a. 1755 exemplum repperi ego inter Mariniana cod. Vat. 9131 f. 240. 241), Simonem Petrum BARTHOLOMAEI Perginensem

(cuius praeterea adhibui commentarium 'de Tridentinarum Veronensium Meranensiumque monetarum speciebus et valore' Tridenti 1749. 4. pp. 60) a Roschmanno memoratum in titulis Arcensis agri et vallis Suganae n. 4982. 4989. 4990. 5039. 5048. 5049. Sed longe eminet super hos Iosephus a SPERGES (1727—1791), qui universam provinciam diligentissime peragrarit et undecumque titulos collegerit necesse est. Quam ob rem aegre fero schedas eius frustra me indagasse; nam quae vidi collectanea eius 'notabilia urbium aliorumque locorum Tirolensium, praesertim epitaphia aliaeque inscriptiones' (ms. bibl. Dipaulian. n. 354) non exhibent nisi inscriptiones recentes, neque eiusdem 'excerpta ex variis auctoribus' (ms. bibl. eiusdem n. 409) profuerunt nisi in solo titulo n. 5049. Standum igitur fuit iis quae ex Spergesianis excerpserunt et Roschmannus supra citatus et Ioh. Iac. CRESSERI liber baro et patricius Tridentinus, cuius 'inscriptiones Romanae in agro Tridentino eiusque vicinia repertae' (ms. autogr. est Innsbrucki in bibl. Dipauliana n 842 [nunc 688], exemplum a me adhibitum Tridenti in bibl. publ. n. 210; editionem nuper factam propter nuptias Imani-Cresseri non vidi) plerumque pendent ex collectaneis Spergesianis, quamquam Cresserius et alias subinde schedas citat et quaedam ipse descripsit. Ex iisdem schedis a Spergesio d. 3. Mart. 1762 Vindobona ad Cresserium missis, sibi vero exhibitis a. 1791 a comite Barbacovio, excerpta posuit in sylloge sua Avolanus n. 1386—1407, quae praetermisi. Accedit eiusdem Cresseri '*ragionamento intorno ad una iscrizione Trentina d' Augusto*' (Tridenti 1760. 8. pp. 100.) et '*lettera intorno ad una iscrizione dedicata Herculi Saxano*' lecta in academia Tridentina 7 Febr. 1762 (ms. bibl. Dipaulianae n. 998). — Roschmanni schedas compilarunt HORMAYR (*Tiroler Almanach für 1805* Vindob. 12. pp. 232), quem narrant habuisse ea quae de inscriptionibus protulit a Rogerio Schanzhofero (v. *Wiener Sitz.-Ber.* vol. 7 p. 838), item Benedictus GIOVANELLIUS maxime in iis quae a. 1807 Marinio missa hodie extant in bibliotheca Vaticana; sed etiam in libris quos postea edidit multa sine auctore prolata veniunt ex Roschmannianis. Denique in voluminis inscriptionum ECKHELIANI, quod servat nummophylacium publicum Vindobonense (v. vol. 3 p. 480), fasciculo quinto, olim Froelichii nec tamen Froelichii manu scripto, repperi syllogen inscriptionum Tirolensium, cuius auctor pendet aperte ex Roschmanno (v. n. 4990. 5010), sed et titulos genuinos stultis iisque nummariis fraudibus interpolavit (n. 5010. 5036) et complures adiecit omnino falsos (n. 585*—589*). — Ex aequalibus Roschmanni nominandi sunt Scipio MAFFEIUS, qui ex pago Arco unum (n. 4981), ex pago Verrò quattuor lapides (n. 5059. 5060. 5063. 5064) avexit Veronam, praeterea Tridentinos vicinarumque vallium aliquot titulos descriptos habuit ab abbate Frisinghellio dedita opera eo profecto (v. mus. Ver. p. 91. 379. 380) eosque edidit una cum Roschmannianis iis de quibus supra dixi in museo Veronensi (1749); Iosephus RESCHIUS qui tam in editis annalibus ecclesiae Sabionensis nunc Brixinensis (Aug. Vind. 1755—1765. 3 voll. fol.) quam in ineditis fastis Tirolensibus (ms. bibl. Dipaulianae n. 241. 242) quaedam epigrammata posuit a se descripta; auctor libelli typis impressi in foro prolati kal. Mai. 1756 inscripti 'Benacus' (pp. 60. fol.; bibl. publ. Trident. n. 8968); frater Iosephus HIPPOLYTI'S Perginensis Franciscanus reformatorum provinciae S. Vigilii Tridenti alumnus, Benedictus BONELLI (cuius item inspecti sunt libri editi *vindiciae Romani martyrologii* Veronae 1751. 4. et *notizia intorno Adelpreto* a. 1761), Iohannes STRANGIUS Britannus, a quibus tribus viris Sebastianus Donatus (1765. 1775) Tridentina et agri Tridentini epigrammata accepit descripta; Balthasar eques DE HYPPOLYTIS Iosephi supra dicti frater qui collegit a. 1765 'inscriptiones lapidarias ad historiam Tridentinam et Tyrolensem spectantes' (ms. autogr. Innsbrucki bibl. Dipaul. n. 971; adhibui exemplum bibl. publ. Tridentinae).

Saec. XVIII exeunte et hoc nostro incipiente secuti sunt Ioh. PRIMISSER (*Raritätencabinet zu Ambras* Innsbruck 1777. 8. pp. 212); Dominicus SARSAVOLA Aviensis (cuius extat epistula inter Mariniana cod. Vat. 9131 f. 236—239); Anonymus cod. bibl. Vindob. 10214 n. XXV, ubi leguntur inscriptiones tres Lomasenses; frater Iohannes Chrysostomus TOVAZZI DE AVOLANO sive *da Volano*, qui 'varias inscriptiones Tridentinas aliasque veteres ac recentes' colligere coepit Tridenti a. 1780 (autographum extat Tridenti in bibliotheca Franciscanorum ms. n. 41. 42, quo adhibito sprevi apographa ms. bibl. publ. Tridentin. n. 158, item n. 161 neque emendata neque plena). His accedunt qui de vallium Tirolis meridionalis aliqua disseruerunt *Cyprianus* GNESOTTI (*memorie per servire alle storie delle Giudicarie con una breve appendice delle iscrizioni.* 1786. 4. pp. 263 sine nomine auctoris); Adamus CHIUSOLE (*notizie antiche e moderne della valle Lagarina.* Veronae 1787. 8. pp. 259); CRISTOFORETTI (*memorie antiche e moderne del Vicariato di Arco* 1788. 4. pp. 40, quem librum inchoatum neque absolutum vidi in bibl. publ. Tridentina); Iosephus Andreas MONTEBELLO (*notizie storiche topografiche e religiose della Valsugana e di Primiero.* Rovereti 1793. 8. pp. 470 et 114); HUBER (*das alte Agunt in Noricum und Innichen in Tirol.* Innsbrucki 1796. 8. pp. 346); Iacobus Antonius MAFFEI (*periodi istorici e topografia delle valli di Non e Sole nel Tirolo meridionale.* Rovereti 1805. 4. pp. 144). Accedunt abbas Arcensis *Franciscus* MICHELOTTI (*esposizione di alcune iscrizioni Romane dell' Archese,* ms. bibl. Dipaulianae n. 980) et Anonymus qui supplementa adiecit codici Roschmanniano bibl. Dipaul. 199 similia Gnesottianis et Michelottianis.

Nostra denique aetate praeter alios, quos data opera recensere non attinet, peculiarem lapidibus tam colligendis quam describendis operam navarunt tres viri, duo mortui Benedictus GIOVANELLI (1785—1845) comes Tridentinus, cuius libellos editos inter a. 1810 et 1826 enumeravi in auctorum elencho, et Barth. Ios. STOFFELLA (1799—1833) della Croce Roveretanus, cuius perlustravi cum libellos editos inter a. 1819 et 1828 recensitos ibidem tum syllogen inscriptionum patriarum scr. a. 1824 missam mihi ab eo qui hodie eam possidet Fortunatus Zeni Roveretanus, sed inutilem fere utpote petitam paene totam ex editis; vivus adhuc Ioh. Bapt. ZANELLA Tridentinus; inter quos propter exemplorum simplicitatem et praestantiam praecipuam laudem merentur Stoffella et Zanella. Inscriptiones extantes Rivae nuper edidit Raphael ZOTTI (*una marmorea pagina di storia patria la loggia del civico palazzo pretorio ed altri monumenti di Riva.* Rovereti 1863. 8.), quas repetiit Kenner *Mitth. der Centralcommision* 17 (1866) p. XXXVI. XXXVII. Idem Zottius in eph. *il Trentino* a. 1868 n. 246. 247. 252. 253. 260. 261 (plura non prodierunt) syllogen inchoavit inscriptionum Romanarum Tridentinarum et agri Tridentini exilem sane et totam fere pendentem ex editis, maxime in titulis agri Tridentini. LABUS quam inchoavit syllogen inscriptionum Tridentinarum (cf. *museo di Mantova* vol. 2 a. 1837 p. 116), ut reliqua similia non absolvit. Ego in itineribus 1862. 1867. 1869 descripsi quae extant Innsbrucki et Tridenti librisque editis ineditisque perscrutandis ibi vacavi; ex vallibus non percurri nisi Anaunensem.

Haec habui quae exponerem de auctoribus provinciae Tirolensis eiqua enarrationi hic locum dare visum est, ubi eius provinciae titulorum pars maior editur. Alia tamen eius provinciae monumenta alibi quaerenda sunt, scilicet vallis Lagarinae inter Veronensia supra n. 4008—4013, vallis Giudicariae inter Brixiana n. 4888. 4889. 4981—5010, vallis Pustertbal in Noricis vol. 3 n. 4721—4723, Brigantienses in Raeticis ib. n. 5768. 5769. Tirolensia qui quaerit, haec omnia Tridentinis bis adiungat necesse est.

Tridentinos Strabo (4, 6, 6 p. 204; cf. *Tridentinae Alpes* Plin. 3, 16, 121; Dio 54, 22; Florus 1, 37 [3, 3]) nominat inter gentes Alpinas habitantes supra Comum olim Italiam infestantes, iam vero aut excisas aut subactas. Tridentum sive Tridente (quam formam praeter Ptolemaeum et Peutingeranam habent etiam tituli urbani duo Henzeni 6863: *C. Valerius Veranus Tridente* et Kellermannianus n. 101a: *L. Valerius Fuscus Tridenti*, cum in his casum sextum requirat analogia) a Gallis conditum esse ut Mediolanum et Comum et reliqua fere Galliae Cisalpinae oppida auctor est Iustinus (20, 5, 8); Raeticum oppidum appellat Plinius (3, 19, 130) significans conditum esse a Raetis, at statim addit Veronam esse Raetorum et Euganeorum, similiterque Strabo (4, 6, 8 p. 206) Raetos ait pertingere ad Comum usque et Veronam. Tam Iustinus autem quam Plinius non obscure Tridentum adnumerant oppidis Italiae; denique Phlego, qui scripsit sub Hadriano, ex tabulis publicis anni p. Chr. 83 quaedam refert de muliere ἀπὸ πόλεως Τριδέντου τῆς Ἰταλίας (fr. 53), et Ptolemaeus 3, 1, 31 id (Τριδέντε) in Italia collocat in Cenomanis. Raetiae autem coloniam memoratam apud Tacitum (Germ. 41) nomine non enuntiato non Tridentum esse, id quod nuper non nemo contendit, sed Augustam Vinde-

licorum alio loco (vol. 3 p. 711) ostendimus. Nominant praeterea Peutingerana (*Tredente*) et intercolos Antoniniana (*Tridento* p. 275. 280. 281) et Ammianus 16, 10, 20 et Cassiodorus var. 5, 9, ubi Tridentinis operi sibi iniuncto civitatis construendae in regione sua propter territorii exiguitatem non sufficientibus possessores Feltrini iubentur partem eius in se suscipere. — In edicto imp. Claudii de civitate Anaunorum aliorumque populorum Tridentinis attributorum anni 46 (n. 5050 v. 28) Tridentum municipium appellatur. Postea coloniam eo deductam esse intellegitur ex titulis n. 5036 scripto non ante Marcum et Venafrano Henzeni n. 6517 (*patroni col. Tri[denti]*) aetatis Severianae, quae deductio quo tempore facta sit, non liquet. In tribu Papiria censos esse Tridentinos ex titulis n. 5034. 5036 colligitur. Magistratus quinam fuerint, ignoramus; nullus enim diserte nominatur nisi *praefectus quinquennalis* n. 5036. Sacerdotes inveniuntur *augur* n. 5036, *flamen Romae et Augusti* n. 5036, *sexviri Augustales* (n. 4439. 5085) et *sexviri* nude (n. 5035). Antequam Raetia provincia facta est, quod evenit a. u. c. 739 Alpinis debellatis, legionem constitisse Tridenti videtur colligi posse ex titulo n. 5025 anni 731 posito Augusti iussu a legato eius homine praetorio. Posteriore tempore etsi legio a Marci inde temporibus in Raetia stativa habens ad Tridentum non pertinuit, tamen ut mittam tribunum legionis eius n. 5032 Tridenti sepultum, quod potest casu accidisse, Tridenti sedem habuit *adlectus annonae legionis III Italicae* (n. 5036), non miles, sed ex primariis civibus Tridentinis equestris dignitatis vir annonam ibi procurans et transvectionem opinor specierum earum, quae ex Italia ad legionem mitterentur (cf. *praefecti legionis III Italicae transvectioni specierum deputatae Foetibus* et *Teriolis* in Raetia notit. dign. occ. p. 102). — Composuimus cum titulis Tridenti repertis qui prodierunt in vicis suburbanis Povo, Pantè, Sprè, Oltre Castello, Villa Montagna, Cadine, Rovere della Luna. Praeterea quatenus territorium Tridentinum pervenerit etsi incertum est, non late id patuisse praeter Cassiodorum etiam tituli ostendunt. Vallem Athesis superiorem cum valle Anauna ad fines usque Raetiae Tridentinis attributam fuisse edictum modo citatum Claudii iam extra dubium posuit. In valle Athesis inferiore ubi confinia fuerint agri Tridentini et Veronensis, ignoramus (cf. supra n. 4008—4013), nec magis constat de termino inter Tridentinos et Feltrinos in valle Ausugana. Castella denique supra Benacum in valle Iudicaria comprehensa fuisse in pertica Brixianorum tituli (n. 4981—5020) docuerunt

5011 basis quadrata, rep. in monte *Dosso di Trento* a. 1868 BASSETTI. Extat Tridenti in bibliotheca publica.

DIANAE
S A N C T A E
SACRVM
LOGETI · MAXIMVS
ET · PROBVS
V·S·L·L·M

Descripsi. Misit Titus de' Bassetti a. 1868. Ed. Zotti in eph. *il Trentino* 1868 n. 247.

5012 Tridenti.

FAN .....S
V .... VS
ET .... S
M ....MA
CI VI
V .... M

Giovanelli *iscr. Trentina* p. 94.

5013 Tridenti in ecclesiae S. Apollinaris pariete meridionali reperta a. 1762 et ita collocata ut legi posset cura CRESSERI. In vinea Giovanelli ad S. Bernardum GIOV. STOFF. Nunc apud Zanellam.

HERCVLI · SAXAN
LVBIAMVS · ENDRVB
QVINTALLI
V · S · L · M

Contuli. Exhibent Cresseri ms. n. 8 et in epistula lecta in Academia Tridentina 7. Febr. 1762 (ms. bibl. Dipaul. n. 998) collato eiusdem commentario *iscr. d'Aug.* p. 62; Donatus 38, 2 ex ms. Fr. Iosephi Hippolyti a Pergino; Giovanelli *iscr. Trentina* p. 99 et *Beiträge für Tirol* 4, 38; Zotti in eph. *il Trentino* 1868 n. 247.

2 sic in lapide; male ENDRVB Cress. Stoff.

5014 litteris bonis. Cadine in pariete eccl. curatae occidentem versus olim. Nunc Tridenti apud Zanellam.

MERCVRIO
SACRVM
FVRII
CLAVDIANVS
ET · SEVERVS
V·S·L·L·M

Contuli. Habent Avolano ms. n. 156 qui vidit; Giovanelli *Trento città de' Rezj* p. 35 et *Beitr. für Tirol* 4, 39.

5015 Tridenti rep. a. 1810 ad Verucam in fundamentis, ut ferunt, aedis antiquae. Nunc in curia.

MERCVRIO
Q · IVLIVS · S
AFRICANVS
V · S · L · M ·

Contuli. Giovanelli *iscr. Trentina* p. 99 et *Beitr. für Tirol* 4, 38; Stoffella *cento osserv.* p. 57; Zotti in eph. *il Trentino* 1868 n. 247.

De lapide simul reperto, in quo Giovanelli (*Beitr. für Tirol* 4, 38; *dei Rezj* p. 81; cf. *iscr. Trent.* p. 99) deprehendere sibi visus est MRCR Etruscis litteris, hodie item servato in curia, ubi vidi, recte indicavit qui aere expressit Stoffella (*cento oss.* p. 57): '*non è che un ammasso di strane graffiature*'.

5016 Povo (a Tridento orientem versus) rep. in fundo Larcher. Extat Tridenti apud Zanellam.

in latere dextro:		*in latere sinistro:*
	L · CALVENTIVS	
urceus,	FIRMVS	*securicula, patella,*
limus,	MINERVAE	*simpulum, lancea*
patella	V·S·L·M	*cum scuto*

Descripsi. Ed. Zanella *Annali* 1864, 80; Zotti *il Trentino* 1868 n. 247.

5017 fragmentum epistylii litteris magnis, Povi repertum et servatum cum praecedente.

IVS·C·F
M' · PAVIMENTVM
V · FECIT

Descripsi. Ed. Zanella *Annali* 1864, 80; Zotti *il Trentino* 1868 n. 247.

5018 Povi rep. et servata cum praecedente.

S · C · F · CREP
S · L · M

Descripsi. Ed. Zanella *annali* 1864, 80; Zotti *il Trentino* 1868 n. 247.

5019 basis quadrata litteris bonis. Rep. ad Tridentum 1868 *sotto la cascata di Sardagna a S. Niccolò prossimo alla antica strada Romana frammezzo ad un terreno pieno di rottami, di ossa e di sostanze carbonizzate, che accennano ad una necropoli* BASSETTI. *Si trovò fra i sassi rotolati dalla cateratta di Sardagna nella sottoposta campagna, nella proprietà degli Catturani a S. Niccolò* ZOTTI. Extat Tridenti in bibliotheca publica.

D · I · M · L·
CLAVDVS
IVSTIO CVM
FILIS · IVSTO
ET · IVSTINO
D · D

Descripsi. Misit Titus de' Bassetti a. 1868. Ed. Zotti in eph. *il Trentino* 1868 n. 253.

D(eo) i(nvicto) M(ithrae) L. Claudius Iustio cum filis Iusto et Iustino d(onum) d(at).

5020 basis quadrata. Rep. ad Tridentum 1868 cum praecedente BASSETTI. Extat Tridenti in bibliotheca publica.

GEN
PRO GE
DEI
Q · MVE · IVS
TVS CVM · S

Descripsi. Misit Titus de' Bassetti a. 1868. Ed. Zotti in eph. *il Trentino* 1868 n. 253.

Gen(io) pro ge(nitura) dei Q. Muel(ius) Iustus cum s(uis). V. 2 fin. littera nulla deest. — 4 de contignatione litterarum quattuor VIEL ne dubita. *M. Mutellius* nominatur n. 4987.

5021 basis quadrata, quae signum sustinuit, rep. in monte *Dosso di Trento* 1868 BASSETTI. Extat Tridenti in bibliotheca publica.

D · S
SATVRNO
EX · VO · T
CL · VIC · TORNVS
SIO · CVM BASE
PRO SAL · SVA
S OMN · L · L · M

Descripsi. Misit Titus de' Bassetti a. 1868. Ed. Zotti in eph. *il Trentino* 1868 n. 247 et ego in Hermae vol. 4 p. 102.

D(eo) s(ancto) Saturno ex vot(o) Cl(audius) Victorinus sig(num) cum base pro sal(ute) sua s(uorumque) omn(ium) l(aetus) l(ibens) m(erito).

5022 olim Villae Montanae prope Tridentum Valsuganam versus; nunc Tridenti apud Zanellam.

SATVRNO
IVL
IVSTINIANVS
VEAI

Descripsi.

5023 ara rep. Rovere della Luna ad Athesim dimidia hora a Tridento Botzen versus, nunc Tridenti apud Zanellam.

D · SATVR
NO
L · LAVISNO *sic*
PATERNVS
V · S · L · L · M

Descripsi.

5024 Tridenti apud abbatiam extra moenia FELIC. Apud plateam in pariete muri MANUT. In foro AUG. Prope ecclesiam cath. extra angiportum ubi itur ad girgillum ubi seta concinnatur in marmore laevigato FICKLER. In muro aedium Travajon sub portica exteriore prope ecclesiam S. Vigilii CRESS. easdemque aedes indicant MARIAN. ROSCHM. Ibidem extat hodieque.

SATVRNO
AVG
SACRVM
L · NONIVS
SABINVS
V · S · L · M

Contuli. Felicianus Trid. 2; Pacedianus rec. l. II; Manutius cod. Vat. 5237 f. 453 (inde Don. 1, 79, ex hoc Mur. 57, 1); Ant. Augustinus cod. Matr. f. 62; Fickler itin. Rom. 1560 f. 91; Marianus Trento p. 40. 195; Roschmann ms. Trid. n. 2; Felix Perger misit Lamio (epp. vol. 49) Bruneggo m. Febr. 1754; Cresseri ms. n. 20; Donat. 33, 2 ex ms. fr. Ioseph. Hippolyti a Pergino; Avolano n. 1258; Giovanelli *Beitr. für Tirol* 4, 32; Arneth *Wiener Sitz.-Ber.* 40, 314; Zotti in eph. *il Trentino* 1868 n. 247.

D · M · SATVRNO · AVGVS · SANCTISSIMO · L · SABINVS · V · P · S · L · M Felic.

5025 arula litteris rudibus. Tridenti rep. in hortis Mazzani, qui dedit Cresserio CRESS. In aed. Consolati GIOV. In aedibus olim Cresseri, nunc Pedrotti MART. Nunc apud Zanellam.

VICT · AVG
CVLTOR
POS

Contuli. Cresseri ms. n. 13; Giovanelli misit Marinio a. 1807 ediditque perperam *iscr. Trentina* p. 23, *Beitr. für Tirol* 4, 38; Stoffella *cento osserv.* p. 10; Martini *scritti* p. 369. 391; Zotti in eph. *il Trentino* 1868 n. 247.

2 CVHOR lapis exhibet.

5026 Tridenti ex muro parvae turris, quae est apud monasterium ad S. Trinitatem, extracta et inlata in domum Cresseriam SPERGES. In aedibus Cresseriis CRESS. In iisdem, tum Pedrottii, se quoque vidisse testatur MARTINI *scritti* p. 390. Frustra quaesivit iam GIOVANELLI iscr. Trent. p. 98.

MAG
CASSIA · MARCELLA
IVENTIA · MAXSVMA
FIRMIDIA · MODESTA
NVMONIA · SECVNDA
MIN
IVENTIA · SECVNDA
MANNEIA · PVPA
LOREIA · PRIMA
VETTIA · SECVNDA

Tartarotti ms. bibl. Roveret. et Mur. 174, 2 ab Iacobo Tartarotto; Roschmann ms. Trid. n. 3, qui et descripsit a. 1734 et descriptam habuit ab amico; Cresseri ms. n. 12; Donat. 83, 2 ex ms. Fr. Ioseph. Hippolyti a Pergino.

1 MA... Donatus solus, MAI Tart. ms., MAG reliqui. — 3 IVVENTIA Mur. — 7 IVVENTIA Mur. — 8 MANEIA · PVPPA Roschm. — 9 NOREIA Tart. ms. — 10 ETTIA Mur.

5027 Tridenti in ecclesia S. Apollinaris et fuit semper et est hodie. Pars posterior versuum diu latuit sub muro; totum titulum retectum esse a. demum 1760 auctor est Cresserius (*lett. int. Ercole Sarano*). — Male Mantuae PACED.; cf. Labus *museo di Mantova* 2, 115 *sq.*

IMP · CAESAR · DIVI · F
AVGVSTVS · COS · XI · TRIB a. u. c. 731
POTESTATE · DEDIT
M · APPVLEIVS · SEX · F · LEG
IVSSV · EIVS · FAC · CVRAVIT

Contuli. Exhibent quinque versuum partes priores Pacedianus l. II (inde Mur. 220, 5) et Pocockius p. 105, 2; integram Roschmann ms. Trid. n. 8, qui vidit a. 1734 detegendamque curavit (cf. Veldid. p. 161), accepit praeterea a Spergesio et aliis; Maffei M. V. 379, 8 a Frisinghellio; Resch ann. eccl. Sabion. II (1759) p. 577 n. 71; Cresseri ms. n. 7 et *ragionamento intorno ad una iscr. Trentina d' Augusto* (Tridenti 1760), ubi datur lapide expressa; Donat. 209, 6 ex ms. Iosephi Hippolyti a Pergino; Avolano n. 1062 qui vidit; Borghesi ms. ex Marinii itinerario ms. qui vidit; Giovanelli *iscr. Trentina* p. 75 et *Trento città de' Rezi* p. 69 et *Beiträge für Tirol* 4, 34; Essenwein *Mitth. der Centralcomm. für Baudenkmale* 4 (1859) p. 17; Arneth *Wiener Sitz.-Ber.* 40, 317 ad exemplum Roschmanni; Zotti *il Trentino* 1868 n. 246.

M. Appuleius consul fuit a. 734; posuit igitur hunc titulum legatus praetorius, fortasse legionis. Nam Raetia provincia et instituta est a. demum 739 et fuit sub procuratoribus; Pannonia autem, quam fortasse huc traxeris collato loco Dionis 54, 20, legatum habuit consularem. Denique ante bellum Raeticum Drusi legionem stetisse Tridenti etsi aliunde probari non potest, tamen probabile est propter statum harum regionum eo tempore parum pacatum.

5028 Tridenti in hortulo S. Apollinaris FERR. in pariete templi S. Apollinaris PACED. trans Athesim FICKLER. Ibidem in ecclesiae pariete exteriore adhuc. — Feltriae PANV.

FAVSTINAE
AVG
D D

Contuli praeter v. 3, qui latet in terra. Ferrarinus Trid. n. 3; Pacedianus record. l. II; Apian. 347, 3 (inde Smet. 154, 15; Grut. 257, 7); Panvinius cod. Vat. 6035 f. 20'; Fickler itin. 1560 f. 91 in additamentis; Mariani Trento (1673) p. 40; Roschmann ms. Trid. n. 9, cui misit Sperges; Cresseri *iscr. Trentina d'Aug.* p. 54, ms. n. 10; Donat. 141, 4; Avolano n. 1063 qui vidit; Giovanelli *iscr. Trent.* p. 92 et *Beitr. für Tirol* 4, 37; Essenwein *Mitth. der Centralcomm.* 4 p. 17; Arneth *Wiener Sitz.-Ber.* 40, 314; Zotti in eph. *il Trentino* 1868 n. 247.

5029 Tridenti in eccl. cath. '*an einer Saul nägst an dem Grufft- Kästl lingger Hand zu St. Maxentio hinab*'.

imp. caes.
diVI MArci antonini pii germanici sarmatici
FIL · DIVI *commodi frat. divi antonini pii n. divi hadriani pron*
DIV · TRAIANI *abn. divi nervae adn. l. septimio severo*

Roschmann ms. bibl. Dipaul. n. 459; in sylloge deest, citatur tamen Veldid. p. 161.

5030 Tridenti in ecclesia S. Apollinaris. — Feltriae PANV.

MAGNO · ET
INVICTO
IMP CAES
p. licinio gallieno?

Contuli. Exhibent Pacedianus record. l. II; Apian. 347, 2 confusam cum n. 5036; Fickler itin. Rom. ms. 1560 f. 91 in add.; Panvinius cod. Vat. 6036 f. 46; Maffei M. V. 380, 1 a Frisinghellio; Roschmann ms. (Trid. n. 10) 'reperit Sperges'; Cresseri *iscr. Trentina d' Aug.* (1760) p. 54, ms. n. 9; Bonelli (1761) Adelpreto 2 p. XLVIII; Giovanelli *Beitr. für Tirol* 4, 34; Essenwein *Mitth. der Centralcomm.* 4 (1859) p. 17; Arneth *Wiener Sitz.-Ber.* 40, 314; Zotti in eph. *il Trentino* 1868 n. 247.

Cf. Orelli 1005.

5031 Tridenti in ecclesia S. Apollinaris.

ET · AVG
MAX
COS
ordo tridentinor. TINOR

Fickler itin. Rom. ms. 1560 f. 91.

5032 Tridenti PANV. In hortis Christophori Madrusii extra moenia in ripa Athesis in muro ad orientem FICKLER similiterque AVG. In fossa episcopii ROSCHM. *Nel castello del buon consiglio* CRESS. DONAT. Hodie in curia.

C · IVLIO
INGENVO
C · F
TRIB · LEG · III ITAL
TIB · CL · VICTOR · V · S
INFANTI · BENIG
PLVRA · DE SE
MERENTI

Contuli. Ant. Augustinus ms. Matr. f. 62; Panvinius Vat. 6035 f. 71 (inde Don. 6, 58; ex hoc Mur. 821, 3); Fickler itin. 1560 f. 91; Roschmann Trid. n. 6 et vidit et habuit descriptam ab amico; Cresseri *iscr. Trent. d' Aug.* p. 65, ms. n. 15; Donat. 289, 4 ex ms. fr. Iosephi Hippolyti a Pergino; Avolano n. 1067; Stoffella *sepolcri* (1826) p. 33; Labus *intorno l'antico marmo di C. Giulio Ingenuo*, Mediolani 1827. 8 (inde Orelli 4911) et in syll. inscr. Brix. p. 56; Giovanelli *iscr. Trentina* p. 41 et *Beiträge für Tirol* 4, 35 et *cons. sul saggio dello Stoffella* p. 34; Arneth *Wiener Sitz.-Ber.* 40, 314; Zotti in eph. *il Trentino* 1868 n. 247.

3 C · L Panv., C · F Don. — 5 TRIB · COH · VICTOR (om. V · S) Panv. — 8 MERENTI antiqui praeter Cress.

5033 Tridenti in hortis Madrusii episcopi in muro versus meridiem FICKLER similiterque AUG. In palatio principis episcopi MUR. POC. Ex palatio Madrutiano translata in castrum boni consilii Firmianum AVOLIO DONAT. Nunc in curia. Infra adiectum est: NON IVVAT EX PILLA | TM ABS TE ZELE LEVARI | QVATV CHRISTOPHORI | TEMPORE MADRVTII.

V F
SASSIVS · REMI
F · LVBIAE · ESDR
AE · VXSORI · TVRI
BARBARVTAE · F ·
PLADIAE · SASSI · CVRINI F
ET · VERECVNDAE · FVN
DANIAE · VXSORI ·
M · CVRISIO · SABINO
MILES · LEG · XXI *sic*
RAP · ET · SVIS

Contuli. Ant. Augustinus ms. Matr. f. 62; Fickler itin. Rom. 1560 f. 91; Mur. 850, 1 ab Iac. Tartarotto; Pococke p. 127; Roschmann *mem. del Valcasense* 1757, 2 p. 86 et ms. Trid. n. 5 ad exemplum Spergesii; Donat. 300, 6 ex ms. fr. Iosephi Hippolyti a Pergino; Avolano n. 1064; Giovanelli *iscr. Trent.* p. 83 et *Trento città dei Rezj* p. 35 et *Beitr. für Tirol* 4, 36; Stoffella *cento ess.* p. 47; Orelli 3378; Zotti in eph. *il Trentino* 1868 n. 252.

V(ivus) f(ecit) Sassius Remi f(ilius) Lubiae Esdrae uxsori; Turi Barbarutae f(iliae?); Pladiae Sassi Curini f(ilio?) et Verecundae Fundaniae uxsori; M. Curisio Sabino miles [immo militi] *leg. XXI rap(acis) et suis.*

5034 Tridenti in ecclesia quae fuit Dominicanorum extra portam S. Laurentii.

PLEBS · ET · CON
MAGVRIO
PAP · IVC

Contuli. Ed. Giovanelli *iscr. Trent.* p. 19 melius quam Stoffella *cento oss.* p. 9; Zotti in eph. *il Trentino* 1868 n. 252.

1 fin. fortasse accipiendum de collegiis vel collegio aliquo.

5035 Tridenti rep. a. 1861 prope portam Aquilae, in via q. d. S. Mariae Magdalenae iuxta domum Wolkenstein, extat in curia.

V · F
L · OCTAVIVS · L · L
TROPHIMVS · VI VIR
SIBI · ET
SECVNDAE · VXORI
OPTIMAE ET

fascia infra ornamentum quater ligatum — *fascia similis*

lapide integro spatium vacuum

Descripsi. Ed. Ios. Georg. Salzer *Mitth. der Centralcomm.* 9 (1864) p. LXXVII et apud Kennerum *Archiv öst. Geschichtsquellen* 38 (1867), 104; Zotti in eph. *il Trentino* 1868 n. 247.

5036 litteris evidentibus et certis quamquam aetatis non bonae. Tridenti in ecclesia abbatiae extra moenia in fundamentis versum castrum montis FELIC. In abbatia S. Apollinaris FERR. In muro S. Apollinaris ad calcem castri Tridenti ab extra, quod castrum extat extra urbem Tridentinam prope flumen Athesim SAN. ibidemque vidit PACED. In agro Tridentino versus Bulsanum post ecclesiam quandam in pariete TYFERNUS (inde 'iuxta Poczen versus Tridentum' LAZ.). Cardinalis Christophori Madruzzi († a. 1578) iussu lapidem extractum ex ecclesia S. Apollinaris collocatum esse in suburbano eius *delle albere* ex eius aetatis scriptore Innocentio da Prato refert CRESSERIUS. In hortis Madrucii AUG. In hortis episcopi Chr. Madrucii extra moenia in ripa Athesis rubeo marmore in muro versus occidentem FICKLER 1560. *Nelle fosse del palazzo già Madruzzi* MARIANI 1673. *Al palazzo degli alberi* ROSCHMANN 1724. Nunc in curia.

C · VALERIO · C · F · PAP
MARIANO
HONORES · OMNES
ADEPTO · TRIDENT
FLAMINI · ROM · ET · AVG
PRAEF · QVINQ · AVGVR
ADLECTO · ANNON · LEG · III
ITALIC · SODALI · SACROR
TVSCVLANOR · IVDICI
SELECTO · DECVR · TRIB
DECVRIONI · BRIXIAE
CVRATORI · REI · P · MANT
EQVO · PVBL · PRAEF · FABR
PATRONO · COLON
PVBLICE

Contuli. Habent Felicianus Trid. 1; Ferrarinus Trid. 1; Sanutus f. 77; Augustinus Tyfernus (cod. Vind. 3540 f. 15; cod. Vind. 3528 f. 66=74; inde Peutinger cod. 527 f. 85'); Nic. Pacedianus record. l. II; Apianus 347, 2 qui confudit cum n. 5030; Antonius Augustinus ms. Matr. f. 62; Panvinius Rom. p. 356, Ver. p. 59 (ex his Manutius orth. 764, 2; Ligorius ms. Taur. 8. 17. 26; Fabricius antiq. p. 65; Lazius r. r. p. 270. 358. 388. 413. 639. 1241; Smetius 164, 9 ex Panvinio; Grut. 479, 1 ex Panvinio et schedis Ant. Augustini); Fickler itin. Rom. 1561 f. 91; Mariani Trento p. 41; Roschmann Veldid. p. 122 cf. 57 et ms. Trid. n. 4, qui vidit a. 1734; Resch ann. eccl. Sabion. II (1759) p. 577 n. 71; Cresseri *iscr. d'Aug.* p. 55, ms. n. 1; Bonelli vindiciae Romani martyrologii (Veronae 1751. 4.) p. 67 et *not. int. Adelpreto* 2 (1761) p. XLIX ex lapide; Eckhel ms. 5, 28; Donat. 264 (266), 2 ex schedis Petri Gnocchi; Labus *sulle tribù e sui decur.* (1813) p. 19; Hormayr *Archiv* 1815 p. 424; Tartarotti et Stoffella *ill. del monumento eretto dalla città di Trento a C. Valerio Mariano* (Rovereti 1824); Giovanelli *sopra una iscr. Trent.* p. 4 et *Beitr. für Tirol* 4, 35; Stoffella *cento osservazioni* (Veronae 1827) p. III; Orelli 2183. 3905; Martini *scritti di storia e d' archeol.* p. 297 sq.; Telani *sul monumento di Mariano* (Bassano 1855); Zotti in eph. *il Trentino* 1868 n. 247.

Principium sic immutatum legitur apud Eckhelium: *dis inf. hic iacet M.' Accoleius M.' f. Pap. Lariscol. honores* cet.; reliqua eadem quae supra, sed ad primum fere casum redacta; in fine sic est: *coloniae d. d. s. e. h. m. f. c. e. t. t. l.* — 10 TRIB cum luculenter in lapide legatur neque ex veris auctoribus ullus aliter scripserit, TRIO posuit Panvinius retinueruntque Manutius Ligorius Smetius Gruterus Donatus.

C. Valerio C. f. Pap. Mariano honores omnes adepto Trident(i), flamini Rom(ae) et Aug(usti), praef(ecto) quinq(uennali), augur(i), adlecto annon(ae) leg(ionis) III Italic(ae) (cf. praefationem p. 531), *sodali sacror(um) Tusculanor(um), iudici selecto decur(iis) trib(us), decurioni Brixiae, curatori rei p(ublicae) Mant(uanorum), equo publ(ico), praef(ecto) fabr(um), patrono colon(iae) publice.*

5037 Tridenti in ecclesia S. Apollinaris nuper rep. CRESS. Extat adhuc ibidem.

V F
CASSIDIA ·
LONG ·
SIBI ·
S _Q · MAN

Contuli. Cresseri *iscr. d'Aug.* p. 57 et ms. n. 11; Essenwein *Mitth. der Centralcomm.* 4 (1859) p. 17; Arneth *Wiener Sitz.-Ber.* 40, 314.

5038 Tridenti apud S. Vigilium FERR. Ante eccl. cath. iuxta campum quem Italicum vocant in eo angiportu, ubi itur ad girgillam quo seta concinnatur artificiose, in antiquo fragmento parieti inserto FICKLER similiterque ACC. In pariete aedium Bonnascuti prope eccl. cath. MARIANI. In aed. Ciurletti prope eccl. cath. ROSCHM. A. 1781 in aed. Ciurlettae apud plateam praetoriam, a. 1788 translata in atrium domus Ciurlettae contiguum AVOL. In aedibus Garzetti in foro ante eccl. cath. GIOV. Hodie apud Zanellam. — Male Veronae PACED.

M · CORNELIO · M · F · C
PATRI
M · CORNELIO · M · F · FAVG
FRATRI
Q · CORNELIO · CONSTANTI · FILIO
PASTOR SVIS

Contuli. Ferrarinus Trid. n. 2 (inde per schedas Capponias Mur. 694, 6); Rayner cod. Marucell. A LXXVIII, 2 f. 25; Pacedianus l. III inter Veronenses (inde Mur. 1253, 2); Accursius cod. Ambr. D 420; Manutius Vat. 5237 f. 453; Fickler itin. Rom. 1560 f. 91; Mariani Trento (1673) p. 40; Pococke p. 105, 1; Roschmann ms. Trid. n. 1, qui et descripsit ipse a. 1734 et habuit a Spergesio; Avolano n. 1061 = 1285 qui vidit a. 1782; Giovanelli *iscr. Trent.* p. 95 et *cons. sul saggio dello Stoffella* p. 68; Stoffella *cento osserv.* p. 53; cf. Martini *scritti* p. 371. 388; Arneth *Wiener Sitz.-Ber.* 40, 313 ad exemplum pessimum Tinkhauseri; Zotti in eph. *il Trentino* 1868 n. 252.

1 M · CORNELIO · IIII · VIRO FERR., M · CORNELIO · IIVIR · Cat. Giov. *iscr. Tr.*

5039 rep. a. 1756 m. Aprili in agro Tridentino prope vicum Oltracastello supra Povo hora fere a Tridento distantem HIPPOL. Una reperti sunt cultri duo et lucernae duae NOV. FIOR. Postea in arce, nunc in curia.

V · P
LEVSPLAD
IAE GALER
I · SIBI ET AM
BIAE SAVBIA
E PLADIAE · F
VXSORI

Contuli. I. B. Chiaramonti misit Lamio (epp. vol. 21) Brixia 15 Iul. 1756 (inde *Nov. Fior.* 1756 p. 537 cf. p. 662); Roschmann *memorie del Valvasense* 1757, 2, 82 ad tria exempla Todeschii et Bartholomaei et Spergesii; Cresseri ms. n. 18; de Hippolytis (1765) ms. p. 7 ex Spergesii schedis; Giovanelli *iscr. Trent.* p. 84 et *Trento città de' Rezj* p. 35; Stoffella *confini* p. 79; Martini *scritti* p. 405, qui habuit de hoc titulo commentarios duos ms. alterum Simonis Petri Bartholomaei Perginensis, alterum anonymi, fortasse Roschmanni; Zotti in eph. *il Trentino* 1868 n. 252.

5040 cippus integer litteris rudibus; Tridenti rep. c. a. 1840 prope aedem cath., extat in curia.

P TALA|
SI

Descripsi. Ed. Zotti in eph. *il Trentino* 1868 n. 253.

5041 Tridenti in hortis Christophori Madrucii versus septentrionem FICKLER similiterque AUG. In fossa palatii episcopalis extra urbem BOSCHM. In villa principis vulgo *all' Albere* MAFF. Nunc in curia. — Male Veronae ad S. Mariam de perdono PANV.

V P
PRISCVS BILO
NIS · CARCI
SIBI · E VLPIAE
VLPI · GAETVL'CI
FIL · SECVNDAE
VXORI CARISSIM
E · VLPIAE PRISCAE
FIL · PIISSIMAE
E · M · VIBVLEIO PRIMO
GENERO OPTIMO

IN · AGR · P · XI S
IN · P · P · XI S

Contuli. Ant. Augustinus ms. Matr. f. 62; Panvinius Ver. p. 232 (ex ms. Panvinii per Scultetum Grut. 819, 8); Fickler itin. Rom. 1560 f. 91; Maffei M. V. 380, 2 a Frisinghellio; Roschmann ms. Trid. n. 7, qui vidit a. 1734 habuitque ab Spergesio aliisque; Avolano n. 1090; Stoffella *confini* p. 79; Arneth *Wiener Sitz.-Ber.* 40, 313 ad exemplum Tinkhauseri male; Zotti in eph. *il Trentino* 1868 n. 252.

5042 rep. in vico Man prope Tridentum, deinde Tridenti apud Giovanellum. Hodie apud Zanellam.

TITIA · C · F
BVCVLI · SITA

Contuli. Ed. Giovanelli *Trento città de' Rezj* p. 35; Zotti in eph. *il Trentino* 1868 n. 252.

5043 Tridenti PAC. in domo militum ordinis Teutonici FICKLER. Hodie desideratur.

TVLLIAI METELL F
TERTIAI
C CASSIVS OPTAT
MATRI
VIXIT ANNOS C
ET TV

Pacedianus rec. l. II (inde male Mur. 1282, 4, ex Mur. scriptores Tirolenses); Fickler itin. Rom. 1560 f. 91.

In vv. divisione duo exempla conveniunt, litteras eminentes habet Pacediani. — 1 METELL F Pac., METELLAI Fickler. — 3 in. C om. Fickler. — 6 om. Pac.

5044 Tridenti rep. in aedibus Ant. Zatrini *nel borgo nuovo* sub terra pedes tredecim CRESS. In aedibus Cresseri AVOL. MART. Nunc apud Zanellam.

TVLLIAE
VICTORINAE
L · S · HERMES
VXORI
CARISSIMAE

Contuli. Cresseri *iscr. d'Aug.* p. 61 et ms. n. 14; Avolano n. 1066; Martini *scritti* p. 391; Zotti in eph. *il Trentino* 1868 n. 252.

5045 fragmenta tria litteris magnis Tridenti in ecclesia S. Apollinaris.

NO| |VN| |P|

Contuli fragmenta duo primum et secundum; eadem proponunt Apianus 347, 4 (inde Grut. 929, 6) et Cresseri *iscr. d'Aug.* p. 54 incisa. Addit tertium Giovanelli *Beiträge für Tirol* 4, 32, referens ea ad Plancum.

5046 in anaglypho parvo cretaceo Tridenti in bibliotheca.

uxoris et viri protomae
GERMA

Descripsi.

5047 Mattarelli.

V F
LEIVS

Zotti in eph. *il Trentino* 1868 n. 253 ex schedia Fortunati Zeni.

LII. AVSVGVM *(Borgo di Val Sugan).*

M. P. XXIIII a Tridento, XXX vero a Feltria itinerarium Antonini p. 280 collocat Ausugum, a quo appellatam esse patet vallem Sugan quam nunc dicunt, inciduntque mensurae fere in cognomine oppidum eius vallis hodie caput. Titulos ex ea valle habemus duos, non ea oppido illo, sed ex vicis Calceranica et Masi sitis inter Ausugum et Tridentum.

5048 Calceranicae (Valsugan) in templo S. Hermetis in muro exteriore meridiem versus ROSCHM

traditur fere:	*fuit fere:*
D I A N A E	D I A N A E
A N T H I O	A N T H V S
C H I S N O	. . . . .
C O S V R I	COS · V · C vel C · V · SER
A C T O P	A C T O R
S V F	SX · V · P

Mariani Trento (1673) p. 534; Hier. Tartarotti apud Mur. 36, 1; Roschmann ms. post Tridentinas, cui descripserunt Bartholomaei et Sperges; Cresseri ms. a Spergesio; Sperges ipse ms. bibl. Dipaul. 409 p. 4; Pezzo *nov. ill. mon. dei Cimbri* (Veronae 1785) 2, 85; Montebello Valsug. (1793) p. 128; Giovanelli misit Marinio a. 1807.

'Loci curatus inscriptionem scalpro capiens restaurare deturpavit foedissime' Cresseri, idemque testantur Pezzo et Montebello, hic addens: '*si vede però abbastanza anche vestigio delle antiche lettere per non metterle in dubbio*'. — 2 ANTIO Cress., ANTINO Pezzo. — 3 CHIENO Tart. Barth., GHIEHO Pezzo, CHAENO Sperges (Roschmanni), CHENO Cress., CHIAS Mont. — 4 COSVRI reliqui, COSVBI Pezzo, COS·TI Mont. — 5 ACTOP Sperg. (Roschm.) Pezzo, ACTOD Tart. Mont., ACTOO Barth., ACTO Cress. — 6 sic Tart., P V P Sperg. (Roschm.), V F Pezzo, F V F Mont., R V P Barth., om. Cress. — Interpolata sunt exempla Mariani (DIANAE ANTIOCHENAE DICATVM), Spergesii bibl. Dipaul. (DIANAE | ANTIOCHENAE | SACRVM), Giovanelli (DIANAE EPHESIAE SACRVM). — Quae temptavi ita accipe, ut quid esse potuerit in lapide demonstrent, non quid ibi fuerit declarent.

5049 Litterae bonae sunt neque abhorrent a saeculo primo. — 'Lapis partim corrosis litteris, partim trunco in lapide deficientibus' SPERGES. — 'Clusa, quae Xichi Castri novi et Caldonatii saeculo XIV dynastae vocabatur, sita est penes viam militarem intra lacum dictum *dei Masi* in capite loci dicti *il Marter*, ubi olim fortasse urbs Ausugi militaris statio exstiterat, de qua Antonini itinerarium loquitur. Ut autem hoc certius cognoscerem, hexapeda ad antiquam Romanorum mensuram constructa dimensus sum iter ab hoc loco Tridentum usque, procedendo per antiquam viam militarem, nempe Tridento Perginam, inde per oras lacus S. Christophori sive Caldonatiensis Caldonatium, Caldonatio Levicum usque ad finem et eandem quasi dimensionem inveni, quam Antonini itinerarium ponit. In dicto Marter a. 1745 dum runcaretur, repertum est sequens monumentum, quod a docto viro Francisco Bruni burgi Ausugi presbytero amico meo asservabatur. Praeterea et tegulae iuxta Vitruvianam mensuram repertae fuere et numismata Romana plurima' BARTHOLOMAEI. 'Est locus duabus horis ab Ausugio seu Borgo distans (Marter vocant), quem magni nominis urbem olim fuisse perhibent; certe duae turres semirutae adhuc ibi extant ac nuper admodum inventus est lapis aliquis diffractus et vitiatus cum sequente inscriptione. Notabile autem est, quod occasione dicti lapidis e terra effossi detecta sunt aedificii cuiusdam vestigia, nempe podium ex caemento tres passus latum, pilaster aliquis ex laterculis quadries maioribus quam hi nostri sunt et fune quodam colligatis et sustentatis in formam tegularum, quibus tecta conseruntur. Item murus subterraneus per totum agrum se extendens cum multis [centum fere *Nocher*] nummis, quorum duos imp. Constantini et imp. Claudii habet Franciscus Brunus presbyter' SPERGES (ms.). Postea lapidem ablatum esse a C. F. Giovanellio in villam Noventanam [quae est in pago Noventae X mil. pass. distante a Patavio, hodie gentis Marinae] scribit SPERGES (ms. et apud Roschm.). '*La lapida da prima fu depositata nel castel Telvana, donde fu ricopiata; nell' abbandonamento poi del detto castello il pezzo più piccolo fu perduto e il grande conservasi nella biblioteca Nocher*' MONTEBELLO 1793, errore opinor; certe Romanus Nocher, qui in comm. ms. de Venetia et Histria (ms. bibl. Trident. n. 311) lapidem refert, sumpsit ex Bartholomaeo neque addit lapidem servari apud se. Ipsa bibliotheca dispersa est gente Nocheria extincta. Meo iussu lapis quaesitus est Noventae neque inventus, nec mirum; nam in ipso oppido *Borgo Valsugana* frustum eius Ferdinandus Dordo demum a. 1848 repperit in pariete in opera positum, unde extractum iussu ipsius hodie prostat ibi apud heredes eius.

/DIDERAM *MVNVS M*///*ENSE IOV*////
/NNONAQ. *MEOSV*////*ATATERAN*//
SOLLICITI INSONTE/ *PROPONI MAGNA PVT*///
SPERANTESQ · MIHI SE *MVNERA FERRE FERE*///
FVNERA SET SANCTVS DEVS *HIC FELICIVS* ///
TRANSTVLIT IN MELIVS SIC DE*NIQVE FATA TVLER*/
//RATAM FACIVNT GENERATIS V*NDIQVE SVMMI*/
/NVIDIA CREVIT DE NOMINE MAGN*A PATRONVI*
//C TAMQVAM DOMINI CIVES *EXPELLERE TEMP*
////. PRAECISVS PVDOR E/T VT *FORTE LVCVS* ///
///AP//ES TIMIDAE NEQVE'NT *DEFENDERE SES*/
///NIBVS IVNCTI//VAE PABVLA SAEP*E SECAT*/
///VIDAE CAMPIS HOMINVM PECV*DVMQVE*
///VLVS FVERAT CONSTANS DISIVNC*TVI*
/// QVISQVE SIBI TIMIDVS VT PRO*PIN*
I I CLAVDIA S
C I PIA CASTA F
S OS PROBA V
S A

Sim. Petr. Bartholomaei de Trident. mon. speciebus (1749) p. 13, ad exemplum ut apparet Francisci Bruni presbyteri. Sperges (ms. bibl. Dipaul. tom. 409 p. 4) duo exempla dat Bruni eiusdem et Francisci Antonii Nocheri, quem ait lapidem lustrasse. Roschmann ms. (Valsugan) habuit et a Fr. A. Nochero et a Spergesio, praeterea citat librum editum Bartholomaei. Montebello Valsugan (1793) p. 328 (inde Hormayr *Tiroler Almanach* 1805 p. 138) dat adiecta interpretatione absurda. Mihi eius frusti, quod extat, ectypum ab amico quodam non satis bene factum misit Fr. Ambrosi bibliothecarius Tridentinus.

Bartholomaeus (quem fere in deperditis repraesentavi), Brunus apud Spergesium, Roschmannus ita consentiunt, ut ex eodem exemplo pendere videantur; paullum differunt Nocherus apud Spergesium et Montebellus. — Supra videtur esse spatium vacuum. — 1 /DIDERAM MVNVS M] ///DERAM M//S//ME// Noch. — /OV] NOV Noch. Mont. — 2 ANNONAQVE Noch. — Q pro QVE semper Brun. Spergesii solus recte, QVE reliqui. — MEO SV//// AT ATERAN//] MEO/SVA//V//S//AT// Noch., MEOS SVB/ SAT/ATERAN/ Mont. Pro MEO in lapide magis esse videtur MED quadratarii errore. — 3 INSONTES Noch. Mont., nec spatium admittit nisi litteram angustam, ut est S. — 4 MINI SE] Noch. Mont., MIHI S/ reliqui — extr. FERE Mont. — 5 MVNERA Brun. Spergesii, Mont. — SET] sic ectypum, SED auctores. — 6 TVLERV/ Noch., TVLE/ Brun. Spergesii. — 7 IRATAM Noch. Mont., /RATAM reliqui. — /ENERATIS Noch. — 8 INVIDIA Noch. Mont. — PATRON/ Noch. — 9 AC Noch. Mont. — TAMQVAM] Mont. solus recte, TANQVAM reliqui. — 10 ////, PRAECISVS ego, PRAECISVS Mont., /AECISVS Noch., /ECISVS reliqui. — PVDORE/ VT Mont., PVDOR EST VT Noch. /VDORE////VT reliqui. — 11 ///AF//ES TIMIDAE ego, /A/ES TIM//AC priores. — NEQVE//T Roschm., NEQVEANT Mont., NEQV//T reliqui. — SESE Brun. Spergesii. — 12 /IBVS Mont., ///IFVS Barth. Noch., om. Brun. Spergesii et Roschm. — IVNCTIS Noch. Mont. — /VAE PABVLA ego, QVAE ABVIA Noch., QVA//VIA reliqui. — SAE// ego, SAEPE Brun. Roschm. Mont., CAPERE Barth. Noch. — 14 VLVS] Noch. et ego, VIVS reliqui. — 15 PROTINVS Mont. — 16 prima littera aut I est aut E, non L nec magis T. — fin. S· Brun. Spergesii et Roschm. — 18 SOS] SOSPES Mont. — 19 hodie superest A praecedente spatio vacuo; SA priores. — Carmen distichis scriptum fuisse, quorum nunc non supersint nisi hexametri, suspicatur Sperges.

Ita fere legi posse existimo, adiutus in hoc carmine restituendo ab amicis Hauptio et Bormanno.

[E]dideram munus m[irandum m]ense [N]ov[embri]
[a]nnonaq(ue) meo su[mpta est lax]ata [p]er an[num.]
sollíciti insonte[s] proponi magna put[antes]
sperantesq(ue) mihi se munera ferre, fere[bant]
funera. sed sanctus deus hic felicius i[llud]
transtulit in melius . sic denique fata tuler[unt.]
[a]uratam faciunt generatis undique nummi[s.]
[i]nvidia crevit de nomine magna: patron[am]
[si]c tamquam domini cives expellere temp[tant.]
[exin] praecisus pudor e[s]t. ut forte locus[tae]
[pal]a[nt]es timidae neque[a]nt defendere ses[e],
[agmi]nibus iuncti[s q]uae pabula saepe secat[a]
[mox a]vidae campis hominum pecudumque [devorant]:
[sic pop]ulus fuerat constans, disiunctus [eorum]
[exin] quisque sibi timidus, ut protin[us esset]
(alter ordo versuum iuxta positus periit).
H(erculi) i(nvicto) Claudia S[uccessa Ti. Iuli Classi-]
ci pia casta f[idelis . . . .
in]sos proba v[ovit . . . .
v(otum)] s(olvit) a(nimo) [l(ibens) m]erito).]

Inter multa, quae dubia esse video, ea selegi, quae magis ad lectionem pertineant quam ad restitutionem. — 5 *deus hic* mihi est deus is, in cuius templo donarium id, cui haec subscripta fuerant, olim expositum fuit. — 7. 8. Intellege Claudiam ob munificentiam patronam appellatam esse ab ordine eique ut ipsius statua aurata fieret, pecuniam collatam esse. PATRONV/, quod plerique dederunt, cum subscriptione conciliari nequit; quapropter secutus sum lectionem Nocheri PATRON/. — 11 *palantes*, quod suggessit Bormannus, non plane satisfacit; nam quae post A sequitur littera, videtur esse F vel E. — 14 in. supplementum spatium una littera excedit. — 16 in. supplevi ad vestigia; HERCVLI vel DITI vel APOLLINI, quod mallem, lapis non recipit.

LIII. ANAVNI *(Val di Non)*.

Vallis, quae nunc est Non, nomen antiquum videbatur memorari apud Ptolemaeum 3, 1, 32, quamquam obscurus est qui ibi nominatur populus Bechunensium (Βεχουνῶν) oppida habens quattuor Vannium Carracam Bretenam Ananiam; item apud scriptores ecclesiasticos tractantes de obitu Alexandri Sisinnii Martyrii clericorum Anaunensium, inter quos est Augustinus epist. 139, 2, ubi tamen libri scripti dicuntur habere *Anaunenses* et *Anabnenses*. Nuper autem edictum Claudii n. 5050 repertum in ipsius vallis Ananae loco primario cum enumeret tres populos municipio Tridentino attributos *Anaunos Tulliasses Sindunos*, nomen antea dubium confirmavit, cum de duobus aliis populis alibi non memoratis adhuc non constet. Praeterea titulus n. 5059 docuit vici hodie dicti Vervò incolas Romana aetate appellatos esse *castellanos Vervasses*. Quae castellanorum appellatio satis ostendit ipsos Vervasses rem publicam non habuisse, idque confirmat ceterarum inde prolatarum inscriptionum numero non ita paucarum de re municipali silentium. Itaque diversum fuerit necesse est Berua oppidum memoratum apud Plinium 3, 19, 130 (*Fertini et Tridentini et Beruenses Raetica oppida*) et in titulis urbano (Henzen 6791: *C. Antonius C. f. Antullus Beruae*) et Feltrino (n. 2071: *patrono collegiorum fabr. cent. dendr. . . . . Beruens.*), fortasse etiam in Aquileiensi (n. 947: *Q. Vettidius Q. f. Cla. Beria*); Beruenses enim rem publicam habuisse apparet. — Anaunos eiusdemque condicionis populos alios ad a. usque 46 Latini iuris magis fuisse quam cives Romanos, eo autem anno civitatem iis confirmatam esse ab imp. Claudio edictum modo citatum patefecit.

5050 tabula ahenea integra, ut infra spatium vacet, et margine circumquaque conclusa, quattuor singula in singulis angulis habens foramina, alta centim. 50, larga centim. 38, crassa 5 millim., optime scripta. Reperta est d. 29 Apr. 1869 prope Cles in valle Anauna 65 centim. sub terra *presso i casaggiati che nomansi ai Campi neri. Presso alla piastra si rinvennero due punte irruggenite di giavellotto, un coltro da sacrifici, ed altri piccoli oggetti d'argento.* Repertam esse in ruinis aedis Saturni et ad eius parietem olim adfixam fuisse probabile est propter titulos n. 5068a. 5069 ibidem effossos. Iam extat Tridenti in curia.

M IVNIO · SĪLANO · Q · SVLPICIO · CAMERINO COS a. 46 Mart. 15
ĪDIBVS · MARTĪS · BA S · IN · PRAETORIO EDICTVM
TI · CLAVDI · CAESARIS · AVGVSTI · GERMANICI · PROPOSITVM · FVIT · ID
QVOD INFRA · SCRIPTVM · EST
TI · CLAVDIVS · CAESAR · AVGVSTVS · GERMANICVS · PONT
MAXIM · TRIB POTEST · VI · IMP · XI · P · P · COS · DESIGNATVS IIII · DĪCIT
CVM · EX · VETERIBVS · CONTROVERSĪS · PETENTIBVS · ALIQVAMDIV ETIAM
TEMPORIBVS · TI · CAESARIS · PATRVI · MEĪ · AD QVAS · ORDINANDAS
PĪNARIVM · APOLLINAREM · MĪSERAT · QVAE · TANTVM · MODO
INTER COMENSES · ESSENT · QVANTVM · MEMORIA REFERO · ET
BERGALEOS · ISQVE PRĪMVM APSENTIA · PERTINACI · PATRVĪ · MEĪ
DEINDE · ETIAM · GAĪ · PRINCIPATV · QVOD · AB · EO · NON EXIGEBATVR
REFERRE · NON · STVLTE · QVIDEM · NEGLEXSERIT · ET · POSTEAC
DETVLERIT · CAMVRIVS · STATVTVS · AD ME · AGROS · PLEROSQVE
ET · SALTVS · MEĪ · IVRIS · ESSE · IN · REM · PRAESENTEM · MĪSI
PLANTAM · IVLIVM · AMĪCVM · ET · COMITEM · MEVM QVĪ
CVM · ADHIBITĪS · PROC·RATORIBVS · MEĪS · QVISQVE · IN ALIA
REGIONE · QVĪQVE · IN · VĪCINIA · ERANT · SVM · MA · CVRA INQVI
SIERIT · ET · COGNOVERIT · CETERA QVIDEM · VT · MIHI · DEMONS
TRATA · COMMENTARIO · FACTO · AB IPSO · SVNT · STATVAT · PRONVN
TIETQVE · IPSI · PERMITTO·
QVOD · AD CONDICIONEM · ANAVNORVM · ET · TVLLIASSIVM · ET · SINDVNO
RVM · PERTINET · QVORVM · PARTEM · DELATOR · ADTRIBVTAM · TRIDEN
TINĪS · PARTEM · NE ADTRIBVTAM · QVIDEM · ARGVISSE · DĪCITVR
TAM ET · EI ANIMADVERTO · NON · NIMIVM FIRMAM · ID GENVS · HOMI
NVM · HABERE · CIVITATIS · ROMANAE · ORĪGINEM · TAMEN · CVM · LONGA
VSVRPATIONE · IN · POSSESSIONEM · EIVS · FVISSE · DĪCATVR · ET · ITA · PERMIX
TVM CVM · TRIDENTĪNIS · VT · DĪDVCI · AB · ĪS · SINE · GRAVI · SPLENDI · MVNICIPĪ
INIVRIÁ NON POSSIT · PATIOR · EOS · IN EO · IVRE · IN · QVÓ · ESSE · SE · EXĪSTIMA
VERVNT PERMANERE · BENIFICIO · MEO · EO · QVIDEM · LIBENTIVS · QVOD
PLERĪSQVE · EX · EO GENERE · HOMINVM · ETIAM · MILITARE · IN · PRAETORIO
MEÓ · DĪCVNTVR · QVĪDAM · VERO · ORDINES · QVOQVE · DVXISSE
NON · NVLLĪ · COLLECTĪ · IN · DECVRIAS · ROMAE · RES · IVDICARE
QVOD · BENIFICIVM · ĪS · ITA · TRIBVO · VT QVAECVMQVE · TANQVAM
CĪVES · ROMANI · GESSERVNT EGÉRVNTQVE · AVT · INTER SE · AVT · CVM
TRIDENTĪNIS · ALĪSVE · RATAM · ESSE · IVBEAT · NOMINAQVE EA
QVAE HABVERVNT ANTEA TANQVAM CIVES ROMANI ITA HABĒRE·ĪS PERMITTM

M. Iunio Silano Q. Sulpicio Camerino cos. | idibus Martis Bais in praetorio edictum | Ti. Claudi Caesaris Augusti Germanici propositum fuit id | quod infra scriptum est. |

Ti. Claudius Caesar Augustus Germanicus pont. | maxim. trib. potest. VI imp. XI p. p. cos. designatus IIII dicit:

Cum ex veteribus controversis pe[nd]entibus aliquamdiu etiam | temporibus Ti. Caesaris patrui mei, ad quas ordinandas | Pinarium Apollinarem miserat, quae tantum modo | inter Comenses essent (quantum memoria refero) et | Bergaleos, isque primum apsentia pertinac[i] patrui mei, | deinde etiam Gai principatu quod ab eo non exigebatur | referre (non stulte quidem) neglexserit, et posteac | detulerit Camurius Statutus ad me agros plerosque | et saltus mei iuris esse: in rem praesentem misi | Plantam Iulium amicum et comitem meum, qui | cum, adhibitis procuratoribus meis qu[i]que in alia | regione quique in vicinia erant, summa cura inqui|sierit et cognoverit, cetera quidem, ut mihi demons|trata commentario facto ab ipso sunt, statuat pronun|tietque ipsi permitto.

Quod ad condicionem Anaunorum et Tulliassium et Sinduno|rum pertinet, quorum partem delator adtributam Triden|tinis, partem ne adtributam quidem arguisse dicitur, | tam et si animadverto non nimium firmam id genus hominum habere civitatis Romanae originem: tamen, cum longa | usurpatione in possessionem eius fuisse dicatur et ita permix|tum cum Tridentinis, ut diduci ab is sine gravi splendi[di] municipi | iniuriá non possit, patior eos in eo iure, in quó esse se existima|verunt, permanere beneficio meo, eo quidem libentius, quod | pler[i]que ex eo genere hominum etiam militare in praetorio | meó dicuntur, quidam vero ordines quoque duxisse, | non nulli [a]llecti in decurias Romae res iudicare.

Quod beneficium is ita tribuo, ut quaecumque tanquam | cives Romani gesserunt egéruntque aut inter se aut cum | Tridentinis alisve, rat[a] esse iubea[m], nominaque ea, | quae habuerunt antea tanquam cives Romani, ita habere is permittam.

Descripsi ad ectypum. Prodiit primum in eph. Tridentinis *la Voce cattolica* d. 1 Mai. 1869 et *il Trentino* d. 5 Mai. 1869, deinde in Hermae vol. 4 p. 99 seq. cum commentario meo, quem hoc loco repetere nolui.

13 *posteac* redit in inscriptione parietaria Pompeiana vol. IV n. 1837. — 32 apex qui cernitur supra O'RDINES litterae R magis superpositus quam litterae O mihi casu videtur incisus esse.

5051—5056 Vervò sex titulos 'solos' (quod videtur significare sola numinis nomine inscriptos) hos

5051 LVNAE

5052 MARTI

5053 MERCVR

5054 I O V I

5055 VENERI

5056 SATVRNO

erui vidit Ghina apud Roschmannum (Nonsberg n. 3), quorum quinque reliquos ait non comparere, inscriptum Marti anno praecedente a praesule Gurcensium illatum esse in castrum Braghier. Reliqui auctores inde non habent nisi Donat. 26, 2 titulum Martis mihi quoque visum in eo castello; solus Cresseri ad n. 23 ex anonymo Vervensi titulum addit Mercurii.

MERCVR Cress., MERCVRIO Ghina. — Apertum est bases has olim planetarum simulacra sustinuisse, deesse septimam dedicatam Soli; ea quae superest satis magna est et habet partem inferiorem non scriptam.

5057 Romeno (val di Non) fuit pro vasculo aquae sacrae in ecclesia, nunc est in coemeterio ROSCHM. In muro ecclesiae parochialis GIOV. Ibidem adhuc in ecclesia intus.

D · DVCAVAV
IO C · C · S · EX
VO · F · L · L · M

Contuli. Habent Roschmann ms. Nonsberg n. 4 (unde pendent Roschmann fil. *Gesch. von Tirol* 1, 78 qui non citat nisi v. 1; Hormayr *Tiroler Almanach* 1805 p. 135; Giovanelli ep. ad Marinium 26 Sept. 1807; Arneth *Wiener Sitz.-Ber.* 40, 321). Cresseri ms. n. 29 a Spergesio. Giovanelli *zecca Trentina* (1812) p. 149 et *Beitr. für Tirol* 4, 58. Stoffella in app. ad eph. Roveretanam *Messaggiere Tirolese* 5 Sept. 1828 ligno expressit.

1 sic scriptum est, ut pars rotunda litterae D et prima linea litterae N eodem ductu repraesententur. D·D potest solvi *Dis Deabus*; sed ita quae sequuntur non expedio. Magis crediderim subesse numinis cuiusdam topici nomen D(*eo*) DVCAVAVIO, cum praesertim punctum post D prius certum sit nec postea hoc versu aliud reperiatur, sequente nomine dedicantis litteris tribus singularibus indicato. De *deo domino Cauto Augusto* cogitavit Arneth perperam. — Altero titulo eidem lapidi inscripto, quem Raeto-Etruscis litteris conceptum esse opinabatur Giovanellius, non contineri nisi formulam Christianam *ave Maria gracia | plena dom tecum* intellexerunt Stoffella in commentariolo supra citato et F. Keller (v. comm. meum *die nordetrusk. Alphabete* p. 214).

5058 basis corona ornata. Olim in vico Banco prope Cles vallis Ananiae CRESS. Olim Vervò BONELLI. In vico Lomaso vallis Indicariae MAFF. errore. Postea in castello Braghier, ubi adhuc extat.

C O N C O R D Æ
AVG · SACR
RASDONII VIC
TORINVS TERTIVS
ET INGENVVS
FRATRES ARAM
CVM SIGNO · EX
VOTO POSVERVNT
L L M

Contuli. Habent Maffei M. V. 380, 6 a Frisinghellio (inde Orelli 1813); Roschmann ms. Nonsberg n. 8, cui descripsit Sperges; Cresseri ms. n. 27 a Spergesio; Donat. 62, 3 a Bonellio; Giovanelli *Beitr. für Tirol* 4, 56 a prioribus.

5059 litteris non bonis. Universa haec marmora (n. 5051—5056. 5059. 5060. 5063. 5072) et alia, quae corrupta legi non poterant, prope aedem S. Martini ad radices collis, in quo fuit castellum Vervassium, suspicione latentis thesauri e terra erui vidit GHINA. In villa Vervò vallis Non TARTAROTTI. Postea in museo Veronensi n. 155.

DIS · DEARVSQ
OMNIBVS · PRO
SALVTE · CASTEL
LANORVM · VER
VAS · SI · VM · C · V · Q
VADRATVS · L · L · P · D

Contuli. Exhibent Hier. Tartarotti apud Mur. 105, 8 (inde Orelli 2124) et *mem. di Rovereto* p. 51, cui descripsit Pantaleo Borzi Tridentinus; Roschmann ms. Nonsberg n. 5 ex schedis, quas Stephanus Ghina beneficiatus Vervodii misit ad Tridentinum episcopum Io. Bapt. Gentilottum; Maffei M. V. 91, 3 (inde I. A. Maffei *valle di Non* p. 4 et Giovanelli *Beitr. für Tirol* 4, 57).

5060 *'era in Vervò con sei altre comprate dal Marchese Maffei e condotte in Verona per fiorini 40 sborsate per tutte sette consegnategli in Vervò'* ANON. APUD CRESSERIUM. Rep. Vervo, nunc Veronae in museo n. 537 MAFF. GHINA. — *Era nelle Giudicarie* GNESOTTI errore.

DIS · DEABVS
QVS · OMNIB
VS · SACRVM
L · C · QVARTVS
V · S · L · L · B · MER *sic*

Contuli. Exhibent Maffei M. V. 91, 2 (inde Roschmann ms. Nonsberg 1, qui usus est etiam schedis Ghinae; Donat. 58, 12; I. A. Maffei *valle di Non* p. 4; Giovanelli *Beitr. für Tirol* 4, 57); Cresseri ms. n. 23 ex sylloge quadam ms. recentiorum potissimum inscriptionum; Gnesotti p. 260 ex schedis Hier. Tartarotti.

5 LIB · MER priores errore.

5061 Vervò in foro in aedibus Nicoletti.

DIS · DEA
R V S Q V E

Cresseri ms. n. 23 ex Anonymo Vervensi. Fortasse non est nisi principium alterius utrius duorum praecedentium titulorum.

1 DVS traditur.

5062 antea in vico Taj (Val di Non) MAFF. CRESS. Antea in Vervò BONELLI. Postea in castello Braghier. Frustra quaesivi a. 1867.

Maffei:	*Roschmann:*	*Donatus:*
. . . .	I O V I	I . O . . . V . . . . .
S T D I S C O N S S R	ST · DIS · CONSER	E T · D I S · C O N S E R
V A T O R I R V S · P R O	VATORIBVS · PRO	V A T O R I B V S · P R
SALVTE	SALVTE IVL *eDVRi*	S A L V T · L V E I S I · VI
L · VE	*Ni* VEt *leg. anni pan*	
NON . . . . PER	NON *cORPoRIS* PERI	. . . VC . NTSC . FIERISPE
. . . . . L I B E R A T V S	CVLO L I B E R A T V S	C . VESC . L I B E R A T V S
I V P L	IVLII EDVRINI F P	IVLII FI . V . N . . . F . P . . .
. ' VSTINVS	I V S T I N V S *PoT*	IVSTINVS . . . . BT – I . .
DICAVIT	DICAVIT	DICAVIT

1 I · O · M, 6 MVE . . . ,
8 IVLI Sperges Cresserii.

Maffei M. V. 380, 4. cui misit abbas Frisinghellius (inde I. A. Maffei *val di Non* p. 5); Roschmann ms. Nonsberg n. 6, cui descripsit Sperges (inde male Giovanelli *Beitr. für Tirol* 4, 57); Cresseri ms. n. 28 ab eodem Spergesio; Donat. 53, 4 a Bonellio.

Supplementa Roschmanni quamquam male facta consulto retinui. 5 saltem scribendum fuit VET · COH · I · PANNON.

5063 in valle Non TART. Vervò, postea in museo Veronensi GHINA. Veronae in museo n. 154 MAFF.

IOVI · VI
C T O R I
L · VISAR
VS · CER
IO · V · S · L
M

Contuli. Exhibent Iac. Tartarotti apud Mur. in ep. scr. 15 Ian. 1737 et in ed. 11, 1; Maffei M. V. 79, 3; Roschmann ms. Nonsberg n. 2 a prioribus, usus schedis Ghinae; Giovanelli *Beitr. für Tirol* 4, 57.

5064 Veronae in museo n. 546. Origo cum incomperta sit, rettuli inter Vervodienses propter gentem, quae redit n. 5063. Cf. praescriptionem n. 5060.

M A R T I
L · VISEVS CRESCE*s*

Contuli. Maffei M. V. 81, 6 (inde Donat. 24, 11).

5065 olim Tavonii (val di Non) ROSCHM. Olim Vervò BONELLI. Olim Lomasi (vel Giudicaria) MAFF., quod improbat DONAT. 'Visitur in vico Manco (?) vallis Vipitenae in muro aedium ubi vectigal solvitur' CRESS. errore. Postea in castello Braghier (val di Non), ubi frustra quaesivi a. 1867.

M I N E R V*ae*
AVG · L · NEM
LA · IVSTIN*us*
CVM · SVIS
V · S · L · *l*

Maffei M. V. 380, 7 (inde Donat. 29, 10) a Frisinghellio; Roschmann ms. Nonsberg n. 7 a Spergesio; Cresseri ms. post n. 45 ab eodem ut videtur Spergesio; Donat. 29, 9 a Bonellio. A prioribus Giovanelli *Beitr. für Tirol* 4, 58.

Dedi ex Roschmanno, quocum fere convenit Cresserio et Bonellio, nisi quod hic v. 5 VS · LL . . . . Contra Maffei sic: MINERVAE · AVG · L · NEMA | LA · IVSTINVS | CVM · SVIS | V · S · L · L · M

5066 Tuenni (val di Non) rep. in rudoribus arcis; hodie ex dono Ioelis Simeonis Tridenti apud Zanellam.

anaglypha Mithriaca
d · *i* · M

Contuli descriptam a Zanella, qui ed. in annal. inst. arch. 1864, 81.

5067 Cles (val di Non) in vetere muro eccl. paroch. rep. Deinde ex dono Torresanii Clesensis Tridenti primum apud Giovanellium, nunc apud Zanellam.

imp. ne R V A
t r a i a N O
c a e s a R E
a u g. g E R M
d a c. u IW · L A
b e r i o · · II · C O S *p. C. 103*
Q · P · F ·
*cu*ATORES · SATVR
*i*NFRA · SCRIPTI
CINVS · L · AE
O B I C C I N O
V S · R I S I M E
A I S T V S · F A B D I
S · M O N I A N V S
I I V S · C · MARIV *sic*
MVS · PROBVS · C · AV
ATINO · DEDASIVS

Contuli; quae latent hodie v. 13 sq. litteras, exhibui inclinatas. Exhibent Michelotti ms. (bibl. Dipaul. cod. 980); Giovanelli *Beitr. für Tirol* 4, 6 et *cons. sul saggio dello Stoffella* p. 112; Zotti in eph. *il Trentino* 1868 n. 252. Tractavit Labus *Gual Ing.* p. 42 (inde Orelli 4915).

7 Qui Frumi Fuerunt proponit Labus. — 8 sic ego ut priores; ne cogita de cultoribus Saturni. — 16 |VS hodie cernitur.

5068 litteris optimis. Romeni in ara ecclesiae parochialis MAFF. GIOV. Ibidem adhuc in ecclesia intus. — Locum non adnotat COD. AMBROS., sed subscriptum est epigramma hoc: *Saturno vallis, quae fertur Anania falso, indice longaevo marmore sacra fuit.*

D · SATVRNO · AVG
L V M E N N O N E S · A V I T V S ·
M A X I M V S · R V F V S ·
Q V A D R A T I N V S · F I R M I N V S ·
C L E M E S · I V S T V S ·
IVSTINVS · ASPRO · GLABSTVS
QVINTVS · RIS · RVFINVS ·
LAD · OPTATVS · QVARTVS ·
LVCIVS · SEVERVS · MAXIMINVS
sic AVP · BIRMINVS · PATERNVS
· IVSTINIANVS · S · P · L · L · M

Contuli. Habent cod. Ambros. C. 61 inf. f. 119 (inde, non ex Mariangeli Accursii schedis, ut ait, Mur. 56, 6 male) in folio olim separato cum subscriptione hac: *Ad Rever. D. d. Bernardum Clesium* († 1539) *S. S. R. R. CT. T. S. Stephani Car. f. Io. Franc. de Beatis hexastichon aethimologicum* (carmen ipsum deest). Demo ex lapide I. A. Maffei *valle di Non* p. 7 (inde Orelli 481) et ad ectypon gypseum Giovanelli *Beitr. für Tirol* 4, 25.

6 in f. *s* non cernitur; habet ex anterioribus solus Maff. — 9 in f. videtur deesse *s*, sed in re praesenti quaerens non repperi. — 11 in. *s* Ambros., ut vidi ego, om. Maff. Giov. — Copula *et* litteris contignatis scripta ubi in versu medio legitur, puncta ei sic in ipso lapide cernuntur non adscripta, sed subscripta.

5068a Cles rep. una cum n. 5050.

SATVRNO SAC*r*
L · PAPIRIVS · L
l. aguti O P V S
u. s. l. m

Ephemeris Tridentina q. d. *la Voce cattolica* d. 1 Mai 1869, unde repetivi in Hermae vol. 4 p. 100.

5069 Cles (val di Non) *scoperta li 20 Sett. 1804 scavando nei campi neri situati sopra le case di piazza a sera del borgo* MAFF. Frustra quaesivi.

M · PROPE
RTIVS · TERTI
E·M·P·Q·F·SAT
DON · P · V · S

I. A. Maffei *val di Non* (1805) p. 140, a quo pendent Stoffella *confini* p. 77 et Giovanelli *Beitr. für Tirol* 4, 61 et *consid. sul saggio dello Stoffella* p. 40 et Orelli 482 cum adn. Henzeni.

M. Propertius Terti(us) et M. P(ropertius) Q(uartus?) f(ilius) Sat(urno) don(um) p(osuerunt) v(otum) s(olverunt). Notas explicuit Henzenus.

5070 Vervò *nell' orto della Casa Beneficiata in un muro secco in fondo alla scala* ANONYMUS CRESSERII. Periisse scribit GHINA.

VIC · AVG
P · TVLA · MX
P · TVLA · QVIN
P · TVLA · TER
P · TVLA VEM

Iac. Tartarotti ms. bibl. Roveret. et apud Mur. in ep. 15 Ian. 1737 et in ed. 1096, 6; Roschmann ms. Nonsberg 3 ex schedis Stephani Ghinae ad Gentillotium aliisque Spergesianis (ex Roschmanno pendent Eckhel ms. 5, 29 et Giovanelli *Beitr. für Tirol* 4, 56); Cresseri ad n. 23 ex anonymo Vervensi.

2 MAXI Tart. Mur. Eckhel. — 3 QVINT Eckhel. — 4 TERT Tart. Mur. — 5 VEM Roschm. cum suis, QVIN Tart. (QVINT Mur. ed.) — v. 6 EX VO P P add. schedae Eckhel. ex interpolatione. — Anonymi Vervensis exemplum hoc est: I·G·A·V·C· | TVIA·MAX P·T·VIA·QVIN·P·SRV·AT·ET D·T·V... VIA.

5071 Revò rep. hoc a. 1789 in eccl. paroch. S. Stephani, dum capellis geminis locus aptaretur AVOL. A. 1789 dum eccl. paroch. S. Stephani restauratur rep. in sacello B. M. V. a. 1620 erecto et illatus in viridarium Iac. Ant. de Maffeis CRESS. Ibidem, scilicet in virdiario inferiore, adhuc extat.

L · SCANTIVS
PAP · CRESCENS
VETERANVS · SPE
CVLATOR · PRAET
7 · IVSTI · SIBI · ET
PONTIAE · CVSEDAE
VXSORI

Contuli. Habent Avolano n. 1284 = 1803, cui descripsit P. Cyrillus de Revodio; Cresseri in schedula ms. bibl. Dipaul. vol. 37 (inde Hormayr *Archiv* 1815 p. 425); I. A. Maffei *valle di Non* p. 4; Giovanelli *iscr. Trent.* p. 19.

6 CVSEDAE potius quam GVSEDAE.

5072 Vervò MAFF. Inde venit in castrum Braghier GHINA ROSCHM. CRESS. BEL. et est ibi adhuc.

C · V · QVINTI
NVS FILIVS C · V ·
FIRMI · VETERA
NI · CHORTIS · IIII
PRA/ANINIA
QVARTI · FILIA
TEDA · MATRE · VI *sic*
VVS · FECIT · SIBI

Contuli. Habent Maffei M. V. p. 91, cui descripsit Ioseph. Frisinghellius Roberetanus (inde Donat. 299, 1, cui misit praeterea Bonellius); Roschmann ms. Nonsberg n. 9, cui descripsit Sperges quique praeterea usus est schedis Ghinae (inde non recte Roschmann Veldid. p. 58, Giovanelli *iscr. Trent.* p. 84); Cresseri ms. n. 25 et Stoffella *confini* p. 76, item ex Spergesio uterque; Hippolytus ms. ut ipse excepit a. 1765.

5 fuit fortasse PRAEKANINIA.

C. V(alerius) Quintinus, filius C. V(aleri) Firmi veterani chortis IIII pra(etoriae), [K]aninia Quarti filia Teda matre, vivus fecit sibi.

5073 arcae pars, Romeni ad ecclesiam S. Bartholomaei.

..S NONIAS
CONIVGI CA
ET SVIS VI
FE C
ascia B

Descripsi.

5074 Romeni ad ecclesiam S. Bartholomaei.

L . OC
T I V S

Descripsi.

5075 sub Revò in ecclesia campestri S. Blasii ad rivum Novellam in mensa altaris.

P · R · SEVER ·
SERANIAE
PROCELLAE *sic*
CONIVGI
KARISSIMAE
D · M

Contuli. Ed. Iohannes Manincor *mem. stor. sopra la valle di Non (programma dell I. R. scuola reale Elisabettana di Rovereto* a. 1856. Trento 1856. 8.) p. 29.

V. 1 sic interpolavit Manincor: PVBLIVS · SERANIVS | P(raefectus) R(erum) A(nauniae), reliqua corrupit.

5076 prope Romenum in vetusta aedicula S. Bartholomaei.

I N S . . .
E A . . . .
M . . . . .
C O M . . .
. . . .

Cresseri ms. n. 30 auctore non laudato inter Spergesianas.

5077 in eadem ecclesia alia fragmenta.

S V
C I
C

T R I P

Vidi.

5078 arcae pars antica scripta litteris bonis. Flavon (Val di Non) in pariete ecclesiae intus.

infra coronam:
B O N M S
M O R I B E T
genius alatus coronam tenens PERPETVS SECV *genius alatus coronam tenens*
RITATI BENE QIE
SCANT RELIQIAS *sic*
MAXIMINI

Contuli. Habent Avolano ms. n. 1302; Giovanelli *consid. sul saggio dello Stoffella* p. 113. Marini ms. citat Bonellium rer. eccl. Trid. tom. 4 p. 13.

LIV. *Vallis Eisack fl.* SVBLAVIO *(Seben).* VIPITENVM *(Sterzing).*

Viae Verona Augustam in miliariis enarrandae stationes duae Sublavio et Vipitenum cum incidant in Seben monasterium prope Klausen et ad oppidum Sterzing, tituli Sebenenses docuerunt ibi a publicanis vectigalia mercium Illyricarum exacta esse. Dixi de his Italiae et Raetiae confiniis vol. III p. 707 in praefatione Raeticarum.

5079 *da sulla facciata di una piccola base* TART. Ad Sabonam *am Konterweg* AVENT. A. 1570 dominus Ioh. Iac. Roemer transtulit in castellum Maretsch prope Botzen TART. ROSCHM. secutus uterque inscriptionem a Roemero lapidi adscriptam; addit Tartarottius locum, unde eam transtulerit, a Roemero eatenus tantum indicari, quod habuerit ex muro antiquo una cum duobus idolis.

ISIDI · AVG
FESTINVS
T · IVLI · SATVR
NINI · C · P · P · SER
ARK · EX · VOTO

Descripserunt Aventinus (Apian. 443, 6, inde Grut. 83, 7; Aventin. ed. 1554 p. 117, cod. 1560 f. 161*b*) et a. 1734 Roschmannus (ms. Botzen 1, ex quo pendet Hormayr *Tiroler Almanach* 1805 p. 135) et Tartarottius in schedis bibl. Roveretanae et Reschius (ann. eccl. Sabionensis 1 a. 1755 p. 536 n. 124).

In vv. div. conveniunt Avent. Lat. et Roschm. et Tart. — 1 AVG 'sic' Tart. — 3 IVLI] IVL · P Resch. — 4 G · P · P Av. — 5 ARK Tart., ARI Roschm., ARI-L Hormayr, ARI Ap., RARI Av., AR/ Resch.

Festini in duobus titulis his n. 5079. 5080 nominati dominus *T. Iulius Saturninus conduct. Illyr. am. I'l* redit in tabella Dacica vol. III p. 958 et in titulo reperto ad Loncium Norici vol. III n. 4720 et in altero Mehadiensi anni p. C. 157 vol. III n. 1568, item in tertio huius voluminis n. 1864.

5080 ad Sabonam *am Konterweg.*

ISIDI
MYRIONYMAS
SACRVM
FESTINVS · T · IVLI
SATVRNINI · c · P · P
SER · ARK · POSVIT
FORTVNATVS
EIVSDEM · SER · ?S
FACIVNDVM
CVRAVIT

Servavit Aventinus (Apian. 443, 3, inde Grut. 83, 11 et Orell. 1876; Aventinus ed. 1554 p. 117, cod. 1560 f. 160*b*).

In vv. div. secutus sum Aventinum Lat. — 2 MYRIONIMAS Av. Germ. — 5. 6 CPPSERARI traditur; em. Hagenbuch apud Orell. — 8 SER?S Av. Lat., SERVVS Av. Germ. Ap.

Isidi myrionymo sacrum Festinus T. Iuli Saturnini c(onductoris) p(ublicorum) p...... ser(vus) ark(arius) posuit; Fortunatus eiusdem ser(vus contra)s(criptor) faciundum curavit.

5081 ad Sabonam *am Konterweg.*

MARTI · AVG
CONSERVATORI
CORPORIS · SVI
MERCVRIALIS · AVG
N · VII · EX · IVSSV · NVMI
NIS · IPSIVS · SIGILLVM
MARMOREVM · POSVIT

Servavit Aventinus. Legitur apud Apian. 443, 5 (inde Lazius p. 807; Grut. 57, 4; Orelli 1344); Aventinum ed. 1554 p. 117, cod. 1560 f. 161*b*; Hormayrium *Tiroler Almanach* 1805 p. 144.

In vv. div. sequor Aventinum Lat. — 1 MARTI Av. Lat. (cod.) et Germ., MATRI Av. Lat. (ed.) et Ap. — 5 N·VII Avent. Lat., N · V · Av. Germ. et Ap.; lege *Aug(usti) n(ostri) vil(icus).*

5082 ad Sabonam *am Konterweg* AVENT. In arce Trostburg ad fl. Eisack in castri penetralibus supra scalam ROSCHM. et RELIQUI.

D·I·M
T · SOL SOC
O · SAC · VA N
TINVS · SS
CVNDIONIS
OR · MEMOR
PATRIS · SVI
ER · COLLEG
V S · L · M

Descripserunt Aventinus (Apian. 443, 4, inde Grut. 22, 12 et Orelli 1913; Aventin. ed. 1554 p. 117, cod. 1560 f. 161a); Roschmannus (*Leben Valentini* 1746 p. 6 plenius quam ms. sub Eisack; ex ms. Roschmanni male Hormayr *Tiroler Almanach* 1805 p. 136 et Giovanelli, qui misit Marinio 26 Sept. 1807 et commentarium de hoc titulo edidit in *Sammler für Gesch. u. Stat. von Tirol.* vol. II Innsbruck 1807 p. 281); Resch (fasti Tirol. ms.), qui vidit 14 Sept. 1751; Sperges (inde Cresseri ms. n. 51).

1 D·ISM Resch. — 5 CVNDONS Av. Roschm. (Val.) Cress., CVNDIONS Resch, CVNBONS Roschm. (ms.). CVNDANVS Ap. — 6. 7. 8. om. in lac. Roschm. (ms.). — 6 OR MEMO Ap., ·DBI_MEMOR Roschm. (Val.), ·DBNEMOR Resch. — 8 COHEG Aventini cod. Stuttg. et Resch, CO..EG Roschm. (Val.). — 9 VISLM Ap.

5083 Mauls iuxta telonium.

D · M
AVRELIAE
RVFINAE
MATRI
AELIVS
QVARTI
NVS

Price ms. a. 1637 (cod. Berol. Spanhemii 43 f. 89); Holstenio a. 1656 missa est ex Brixinone affabre delineata (inde in schedis Barb. et Marin.); Breval (1726) 1, 93; Duellius exc. 1733 p. 20; Mur. 1243, 10 ex schedis suis nescio quibus; Pococke p. 78; Roschmann qui vidit a. 1733 ms. in Vipiten.; Cresseri ms. n. 26 ex Spergesio; Donat. 378, 12 ex ms. fr. Ioseph. Hippolyti a Pergino; Osann p. 566; Zoller *Gesch. von Innsbruck* 1, 7.

1 om. Price Zoller. — 3 RVFFINAE Holst. Mur. Cress. Osann, PVFINAE Poc. — 4 om. Breval. — 7 in lacuna om. Zoller. — Ex altera parte lapidis cerni sacrificium Mithriacum scribunt Breval et Duellius, male; anaglyphum Mithriacum repertum Maulsii, hodie extans Vindobonae in antiquario, in lapide est huic nostro olim proximo, sed diverso.

5084 rep. a. 1492 sicut testatur subscriptio in ipso lapide adiecta: *Der ober stain ist funden worden an dem End zu unterist im Grund, als der ist gegraben an unser Frawen zu Liechtmess Abend anno domini MCCCCLXXXXII Jahr* ROSCHM. Sterzingen AVENT. Sterzingen ad templum parochiale ROSCHM. similiterque RELIQUI. — Non longe a Schwatz AUG.

V F
POSTVMIA
VICTORINA
SIBI · E T
TI CLAVDIO RAS
TICIANO GENE
RO · PISSIMO

Augustinus Tyfernus cod. 3528 f. 63'; Aventinus ed. 1554 p. 122, diverse cod. 1560 f. 150*b*; Peutinger cod. 527 f. 55 (bis diverse) - 85'; Choler f. 135' = 144; Apianus 453, 2 (inde Laz. r. r. p. 1241, ex hoc Grut. 886, 2); Burgklehner in parte tertia sect. 3 c. 21; Roschmann ms. sub Vipiteno; Maffei M. V. 454, 5 a Roschmanno.

In vv. div. conveniunt Avent. Lat. Choler f. 135, Peut. f. 55 II et fere Apianus — 1 om. Avent. Lat. Choler 135. — 2 POSTHVMIA Avent. Lat. ed. (contra cod.). Choler 135. 144, Burgklehner Roschm. Maff.; POSTVMIA Peut. f. 55 II; om. Avent. Germ. — 3 VICTORIA Avent. Lat. ed. (contra cod.). — 5 TITO Avent. Germ., TI· Peut. f. 55 II, Choler 135. — 7 PIISSI Avent. Germ.

LV. *Vallis Athesis supra Tridentum.*

Tituli prodierunt ex his locis perpauci ad Nals Partschins Mals, quorum locorum nomina antiqua ignorantur. Statio publicanorum inter Italiam et Illyricum videtur fuisse prope Partschins. Sevir Augustalis tituli Nalsensis n. 5085 videtur honore eo usus esse Tridenti.

5085 in arce Schwanburg comitum de Trapp pagi Nals septimo a Bolsano lapide ROSCHM.

T·F·I
M·RETVLIVS
M·LIB
FIRMINVS
5 VI·VIR·AVG

Roschmann vidit a. 1734. Inde ipse posuit in ms. Botzen n. 4 et dedit Maffeio M. V. 454, 4 (inde Donat. 247, 8); citat Veld. p. 124.

Supra fractam dedi ex coni. — 2 RETVTIVS Maff., ex emendatione opinor.

5086 in arce Schwanburg pagi Nals in impluvio prope scalas.

	Roschmann itin.:	*Roschmann syll.:*	*Sperges:*
	L·T·SI . . . . IIINVS	L S T / N V S	L T S / / N V S
	RIII . . . . OR	S N X	SIRI ET SOR
	NI . . . . . XO	. . .	NI . . . .
5	. . . .	. . . .	. . . . .
	. . . .	. . . .	. . . .
	. . . .	. . .	IR . . . .
	T·F·I	T F I	T·F·I

3 I, 7 T·F·T Sperges Roschmanni.

Roschmann vidit 13 Oct. 1734 posuitque et in itinerario (bibl. Dipaul. cod. 177 nunc 1167) et in sylloge (bibl. Dipaul. cod. 459); Sperges apud Roschmannum in syll. mai. (Botzen n. 5) et apud Crosserium ms.

5087 in arce Schwanburg prope Nals in turri.

I . . . .
INON . . . . .
MIN . . . . . .
. . ON . . . .
. . OVI . . . .
5 . . . . C . . .
. . . .
. . . . O

Roschmann in itinerario ms. (cod. bibl. Dipaul. n. 177).

5088 columnae parvae pars, rep. Nals.

V I C
· I

Flavianus Orgler in progr. gymn. Botzensis a. 1870/1 p. 22.

5089 Stein prope Partschins ANN. Partschins *im Hochhuebenhof* GIOV. In pagi Tirol ecclesia parochiali JAEGER.

D M
Q · CARCILI
EVTROPI
M · VLPIVS PRI
5 MIGENIVS
FILIO
V·A·XXI·M·XI·

P. A. F. (ms. bibl. Dipaul. tom. 980) delineavit; *Intelligenzblatt der Annalen der Litteratur und Kunst in den Oesterr. Staaten* a. 1804 m. Mart. p. 74; Giovanelli ara Dianae p. 157; Jaeger dedit descriptam ab Iosepho Ladurner.

2 CARCIII Jaeger. — 4. 5 TRIMICENIVS Ann. — 6 JOJO Ann. — 7 XX pro XXI Jaeger.

5090 basis cui statua imposita fuit. — Ara erecta in valle Cyll, nunc autem in castrum Knillenberg translata ibidemque reerecta LACHEMAJR 1698. *In dem Cillthal ober Partschins* ROSCHMANN cod. 459. Intellegitur vallis ad rivum *Ziel* qui prope Partschins influit in Athesim. Temere Roschmannus in editione pro '*in dem Cillthal*' substituit '*auf der Tell bei Moys und Meran*', de telonio cogitans: '*ich habe nahmhaffte Briefschaften von etlichen saeculis gesehen, dass der Enden die vornehmste Zoll-Statt gewesen, wie sie es noch ist, und die Lage sammt den Nahmens-Ueberbleibseln gibt es, dass es auch schon bey denen Römern also hätte sein können*'. Item Giovanellius: '*ein Cyll*, inquit, *ist weit und breit nicht zu finden an das Zillerthal kann man seiner grossen Entfernung wegen nicht denken*' substituitque adeo *Töll* pro *Cyll* coniectura. Knillenberg '*Freih. Flugisches Schloss*' curtis est eius nominis in vico Ober-Mais prope Meran. Eius dominus aram dedit Roechmanno, unde venit Innspruckum in bibliothecam publicam. Inde nuper transiit in Ferdinandeum.

IN · H · D · D ·
SANCT · DIA·
NAE · ARAM ·
aroma CVM · SIGNo · A *patera*
5 TETVS · AVGG
NN · LIB · PP · STAT · M
IENS · XXXX · GALL · D
DIC·ID·AVG·PRAESENT·COS *aut 217 aut 246*

Contuli. Primus de hoc titulo disseruit Franc. Lachemajr in commentario scripto a. 1696 (ms. bibl. Dipaulianae tom. 424). Ex eo commentario quamquam ait se pluries lapidem vidisse, tamen pendet tacito nomine auctoris Roschmannus, qui habet in ms. cod. Dipaul. 459 ediditque *Leben Valentini* (1746) p. 82. 64 (inde Maffei M. V. 454, 6; Orelli 3343). Postea demum descripsit ipse misitque delineatam Hagenbuchio a. 1757 (epp. Hagenbuch. bibl. Turic. ms. a. 94). Exceperunt item ex lapide Ioh. Strangius (inde Donat. 65, 1); Siauve, qui vidit a. 1809, optime (*lettera sopra l'iscr. del console Muciano* Veronae 1811 p. 6 cf. p. 58; de antiquis Norici viis 1812 p. IV; *Mitth. der hist. Ges. für Krain* 1848 p. 90); Giovanelli (a. 1807 misit Marinio; *über die in der k. k. Bibliothek zu Innsbruck befindliche ara Dianae*. Botzen 1824. 8.).

Lectio certa est, nisi quod 6 extr. linea transversa quae A litteram indicat non satis apparet. — 8 PRAESENTE·I·COS Lachemajr et Roschm. ed. male. — Lego: '*In h(onorem) d(omus) d(ivinae) sanct(issimae) Dianae aram cum signo Aetetus Aug(ustorum) n(ostrorum) lib(ertus) p(rae)p(ositus) stat(ionis) Maiens(is quadragesimae) Gall(iarum) dedic(avit) id. Aug. Praesent(e) cos.* — Maiensis statio nullo modo potest fuisse ad Mais prope Meranum, medio aevo *castrum Maiense*, nam statio vectigalis Galliarum quomodo collocari potuit prope Meranum? Immo docui vol. III p. 707 significari stationem Maiae inter Curiam et Brigantiam et sic titulum accipiendum esse Aetetum vovisse aram, cum praeesset stationi publici Illyrici vallis Athesinae, dedicasse inde abeuntem destinatum regendae stationi publici Galliarum Maiensi. — Consules ordinarios Praesentes habemus quinque a. 139. 153. 180. 217. 246, ex quibus cum de tribus primis cogitari non possit (nam a. 139. 153 nulli fuerunt duo Augusti nec magis id. Aug. a. 180), restant consules Praesens cum Extricato II a. 217, cum regnabat Macrinus cum filio Caesare (ad quem annum revocavit titulum Marinius Arv. p. 660 n. 22) et Praesens cum Albino a. 246, cum regnabant Philippi pater Augustus, Caesar filius.

5091 fragmenta complura Mals prope ecclesiam parochialem.

D
RVFIN
CONIVG
CHRVSSON
...MVCIAN
ET · RVFINVs et
CHRYSIS · Mari
tori · B S I Mar

Partem superiorem dat Roschmannus ms. (Meran; cf. Veldid. p. 161), utramque Giovanelli *ara Dian.* p. 156 auctorem laudans Ioh. Greil.
3 CONIVGI Roschm.